Biblioteca estense universitaria
Largo S. Agostino 337
I-41121 Modena MO
Tel ++39 + 59 222248
Fax ++39 +59 230195
b-este@beniculturali.it

bibliotecaestense.beniculturali.it

alfa.w.3.11

ALEXANDER : APHRODISIENSIS

Commento alla Metafisica di Aristotele

Ms., 16. sec.

Img: BEU, 2013

Terms of use
Using texts and images of the Estense Library is free - within the CC license terms - only for personal, private and non commercial use.
In the case of a non commercial, public use, their source must be cited, linking to the homepage of this site.
For any different purposes, or for getting higher resolution images, please follow the guidelines in the Reproductions page of the website, and/or write to b-este.urp@beniculturali.it.
Creative Commons License
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Italy License
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/it/deed.en

A. W. 3. H.
(Gr. 214)

Alexander Aphrodis. in l.os ~~xx~~ metaphys.

B.E.

ἐλέξαμεν δ' ὅτου ἀφ' ἑνὸς ἡ γεννητικὴ εἰς τὰ ἴδια
τὰ φυσικὰ ἀφορίσαι πλήθη. τῶν δὴ ζώντων τὸ
τὶ δὲ ζῇ τιμιώτερον τῶν γνώσεων πράξεως,
δῆλον. οὐ μόνον γὰρ τοῦ παθεῖν μᾶλλον ἢ τοῦ πρᾶξαι
ζωὴ ἀλλὰ τέλος τι καὶ ἀναφορὰν ἔχει. καὶ
γὰρ αὐτὰς αἱ κακίαι ταύτας ἀφ' ὧν πράττομεν
αἱρούμεθα διὰ ταῦτ' εἶναι δοκοῦμεν αἱ
ρεταὶ τῶν πράξεων, ἀλλά τι τὴν ἀναφορὰν ἔχουσι
φαίνονται. ζῷα δὲ ὧν ζώντων οὐκέτι τὰ μὲν
θεωρητικὰ ὡς πρακτικὰ
θεωρητικοῖς, οὐδὲ τῶν κακιῶν ταύτας πράξεων οὐσιοῦσιν
ἀφ' ἃς τὰ παθητικὰ καὶ διὰ τὴν ζωὴν ταύτην ἀναφορὰν ἔχει
τῶν φυτῶν παιδαγωγίαν τε καὶ κοινωνίαν, καὶ τὴν
ρεταὶ, ἀλλὰ μόνης ἐστὶ παθητικὴ φύσις· τὰ δὲ ἄλογα
ζῷα οὐκέτι ἀλλά τι τὴν ἀναφορὰν ἔχουσι
τῶν γνώσεις τῶν φύσεων ὡς πρὸς αὐτὰ καὶ
ἄλλα τοιαῦτα. διὰ ταῦτ' οὐκ ἀρετή. ἀλλὰ μόνον ὡς
ζῷα σκοπούσι ταῦτα, ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπους. οὐ
μὴν οὐ πᾶν τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθὸν ἀρετή· καὶ
γὰρ αὐτῆς αἱ κακίαι ταύτας ἀφ' ὧν πράττομεν
αἱρούμεθα διὰ ταῦτ' εἶναι δοκοῦμεν αἱ
ρεταὶ τῶν πράξεων, ἀλλά τι τὴν ἀναφορὰν ἔχουσι
φαίνονται. ζῷοις μὲν γὰρ ὄ

σθητικὸν οὖν αἰσθητὸν ἐστὶν ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἐν τῷ ζῷῳ δύναμις ἡ ποιοῦσα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος
καὶ ὁ ἵππος καὶ ἕκαστον τῶν ζῴων ἐστὶν αἰσθητικόν· ἐὰν γὰρ μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ᾖ ἡ αἴσθησις τοῦ ἔχειν αἴσθησιν
μόνον διὸ οὐδὲ καὶ ἡ αἰσθητὸν εἰς γνῶσιν αὐτῶν ἀναφέρεται
τι· ὅτι οὐ μόνον διὰ αἰσθήσεως φαίνονται αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ
τι πρὸς γνῶσιν πλέον ἔχει ἡ μαλακία, τοῦτο μὲν οὖν τὸ
γινώσκειν ἴδιον μηκέτι τὸ πιθανὸν διὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος
ὁ ἄνος· καὶ ὅτι σοφία γνῶσίς ἐστι δοκεῖ οἷόν τε εἶναι
ὡς λέγεται, διὰ τούτων καὶ μᾶλλον διδάσκει ἅμα καὶ βέβαια
ὧν τὸ προφερόμενον, ὅτι βλέπος ἄρνα, τοῦτο αὐτὸ δὲ
αἰσθάνεσθαι καὶ τοῦ εἰδέναι χαρὰν ἀγαπᾶν· εἰ δὲ δεῖ καὶ τι
βαλεῖν ὧν ἔστι βλέπειν αἰσθάνεσθαι μὲν ὁμοίως ἀνάγκη τῶν
ψυχῶν· ἡ καὶ βατέλεσφόρα ζῴων τῶν ἀτελεστέρων διαιρέσει
τε καὶ χωρίζεσθαι· καὶ ὅτι πλέον τι πρὸς βεβαίωσιν ὁ ἄνος
τοῦ λόγου ἔχων, καθ' ὃ τοῦ φιλόσοφον εἶναι τὸν ἄνθρωπον
τῶν βοσκημάτων, καθ' ὃ τοῦ φιλόσοφον· καὶ ὅσῳ τις
ἔστιν σοφός· λείπεται δὴ τῶν μόνων αἰσθάνεσθαι τῶν τελεσ-
τέρων ζῴων τὸν ἄνθρωπον, καὶ μνημονεύειν ἐστὶν ἐν τούτοις
μᾶλλον ἢ ἐν ἄλλοις ἀθανάτου καὶ ἀϊδίου καὶ μνημονεύειν ὧν αἰ-
σθάνεται· καὶ φρονιμώτερα, καὶ μαθητικώ-
τερα εἶναι τῶν μὴ δυναμένων μνημονεύειν· καὶ
νοητὸν ἐμποδισθέντος, τῶν, φρονιμώτερα· καὶ εἰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
τὰ φρόνησις φρονίμοις, περὶ τὰ βουλευτὰ καὶ ἐν τῷ βουλεύεσθαι· καὶ
λεκτέον ἕξις βουλευτική, λεκτέον καθ' ἕτερον φρονήσεις,
καὶ αὐτὴ λογικὴ δυνάμεις ἀρχὰς ἔχουσι μᾶλλον τὰ
μὴ φρονίμοις· καὶ ἡ καλεῖται φαντασία ἀπορίσθη-
σα καὶ διὰ ἀρθρωσίς· καὶ ἡ δεῖ τὰ περὶ τὴν φωνὴν ὑπάρχειν
φρονίμοις ἐν τοῖς μνημονεύουσιν δυνάμεσι μένειν· ἡ μνή-
μη ἕξις φαντασμάτος· ὡς δὲ ἀνόνυμος οὐ δεῖ φαντασία· οὐ μὴ
ἴσως προσμνημονεύει τύπος ὑπὸ τὴν φαντασίαν.
ἀλλὰ δὴ τὸ δεῖ αὐτὸν εἶναι καὶ ὡς δεῖ ἀναλί-
γως, τουτέστιν, ὡς ἀπάλλουσι γιγνόμενος, ὡς ἐν τοῖς δεῖ

ἀναλογίας
φρονίμοις

ὄρεξις μνήμης

μεννήσης δεόδηκε ὡσὼς δε ἔ̃πε φεονίμως τῆς βεπλήσσης
πεοδηδὲς τὸ μεσθητικὸν τῆς· κατάδηλον δὲ μεσθητικὸν τῆς
εἶπε. ὅτι δ' ἐκ τοῦ δακάσσαι μεννησεονόλον πό τινα, αὐτῶν.
Καὶ φανάς τινας μεμφαίνει· καὶ μὴ μῆφαι ὡς πολλὰ
ἐσὶν ὄρνες· ἀλλὰ καὶ σεφάνην τινά, ὡς κύκνον· ἢ φοίνι-
κον· καὶ ἄλλα τινὰ ὁπόσα ἐσὶ τοῦ μεσθητικοῦ τῆς ἁφῆναι,
καὶ ἐσὶ τοῦ γνωεικωτέρα· ἐπὶ γὰρ μεμνημένα, τῶν ἐῴων
γνωείζεσθαι·
γὰρ μεμνῆ καὶ δύνασθαι τὸ οἰκεῖον καὶ τὸ ἀλλότειον διαγι-
νώσκειν· ἅμα, διὰ τούτων σημαίνει· ὁ τὶ ἐκάσης τῶν ἐσὶ τῆς καὶ
αἰσθήσεως, ἐς γνώσεως ἀεὶ πεοσιοῦσαν ἐς ἐόντων αἰτίαν ἐσὶ
οἷς σωζομένοις· τὸν δὲ μὴ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως λαμβάνουσι μεσθη-
σις μὲν ἐκ ἔσεται, τῆς αἰσθήσεως ἀντιλήψις μεσθητικω-
τέρα δὲ, τὰ δυνάμενα σημαίνειν ἐσὶ τῶν αἰσθητῶν φύλακα δεναλμῆ
τῶν κινήσεων τῶν ἀναπάυσεων· δοκεῖ δὲ καὶ τρέφεσθαι φυτὰ
καὶ αἰσθήσεις· ἐν οἷς μὲν τὸ ἐσθίειν τῶν· καὶ τὸ ἔτθειν, ὡς ἐν
" τοῖς ἔντοις ἀεὶ ψυχῆς ἐν πεοσιοῦσα· οὐκ ἀλλὰ τοῖς φυτάσιν αἰσθη-
" σις καὶ ἐκ μνήμης· ἀεὶ τὸ ἔτθειν τῶν φύσεως· οὐκ αἰσθήσεως
ἐσὶ μνήμης· ἐπὶ γὰρ τὰ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
" καὶ τοῖς μνήμης· ἀεὶ τὸ ἔτθειν τῶν φύσεως· οὐκ αἰσθήσεως
ἐσὶ μνήμης· ἐπὶ γὰρ τὰ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
" καὶ τοῖς μνήμης· ἀεὶ τὸ ἔτθειν τῶν φύσεως· οὐκ αἰσθήσεως
ἐσὶ μνήμης· ἐπὶ γὰρ τὰ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
" καὶ τοῖς μνήμης· ἀεὶ τὸ ἔτθειν τῶν φύσεως· οὐκ αἰσθήσεως
ἐσὶ μνήμης· ἐπὶ γὰρ τὰ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται
ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται· ἐκ ἔσεται δὲ ἐκ ἔσεται

ἐμοὶ δοκεῖ τὴν τῶν πρεσβυτέρων σοφίαν πλείονι εἶναι, ὅτι φῶς
εἶπεν· αὐτὸς δὲ ἀλλήλοις ἀναβλέψαντες, ὃ μὲ ἄλλον
ἰδεῖν, ὃ δὲ ἑτέρου μὴ ἀλλὰ ἀνῶχθαι· ἀπαυδᾷ ὅτι οἱ
τεχνῖται καὶ οἱ σοφοὶ ὧν ἐμὲ πρέσβεων καὶ τὴν γνῶσιν ἀπο-
φέρουσιν. Καὶ τοῦτο οὐκ ἀπὸ τῆς κοινῆς προλήψεως
σοφοὺς μ' φησὶν ἁπάντων εἶναι ζητοῦσι, πῶς ἄλλος
ἕτερον ἴδιον τοῦ ὁδοῦ πρὸς πίστιν. ὅτι μὴ γνῶσις τῆς αἰτί-
ας οἶδας καὶ σκιάς, ὅτι μὴ λέγει τῆς σοφίας ἕτερον ἴδιον
τὸ ἀπὸ αἰτίας γινώσκειν, ἐξ ἧς ἡ πρόληψις ἐφάνη
καὶ μὴ λέγει σοφία, ἢ τῶν πρώτων γνῶσις αἰτίας ὡς φῶς
δὲ ἕτερον τοῦ ἀφ' ἑτέρου ἀπτόμενον· ὅτι τὸ σοφίαν, οὐκ ἐ-
τέρᾳ ἔχειν ἀλλ' ἕτερον γνῶσιν τὸ ἀναφορὰν εἰς σύμβα-
βηκε. Καὶ ὅτι τι μᾶλλον ἡ γνῶσις τῆς ἐφάξεως· ἀλλὰ
καὶ ὅτι τῆς ἐμφάσεως ἢ τὸ χωρὶς γνῶστικόν ἕτερον
τῆς αἰτίας διαφορά, ἀπὸ τοῦ τοὺς μὲν διδάσκειν,
τοὺς δὲ ἐμφαίνειν, οὗτος δὲ ἕτερος ἴδιον ἔχειν
διδάσκειν ὅτι· καὶ ἡ τῆς αἰτίας γνῶσις, ἕτερον τὸ μετὰ
καὶ σοφί, καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ὑπάρχων ἐφάπτε-
ται καὶ τοιούτων καθ' ἃ γνωστικώτερος οὗτος οὐ λέγομεν
σοφί· ὅτι μὲν τῶν αἰτίων ἴδιον γνωστικὸν τὸ ὅσων πρώτων,
ἡμοῖν ὁ σολαν ὅσων οἰκεῖον καὶ τὸ τέχνῃ σοφόν καὶ καὶ
αἰσθήσεις. Καὶ ἐπεὶ καὶ καθολικωτέρα ἐστὶ καὶ
αὐτὴ καὶ ὀνομαστικὸν τοῦ ὅτι δὲ καὶ τίμιον ἡ γνῶ-
σις μᾶλλον οἱ ἄνοι, ὡς σοφοὶ καὶ ἀφρόνως ὧν ἀμ, ἅμα
δὲ διὰ τούτων ὀφθῆναι τὴν ἕτερον τὸ σοφίαν καὶ τὸ λόγο-
τὸ γνῶσιν ὁδὸν· καὶ πρὸς ἐπιθυμίαν ἡ αὐτὸ ἡ σοφία.
Καὶ οἱ τῶν τιμιωτάτων ἐπιστῆσαι καὶ φρονεῖν, ὅτι μὲν δὲ
τὴν ὧν αἰσθησιν καὶ ἐμφανῶν ἀρετὴν, πρὸ πόρρω καὶ
ἐλαττόμενον πόλιν νοῦν ἔχοντος ὧν τῶν αὐτῶν. Διὸ δὲ ὅλως

ἡδέων ποιητικὸς, τέχνας καὶ αὐξῆσ βοῦς χρώσεσιν
μεταλλάττῃ. ὡς μὲν δὴ ὁμῆρος καὶ χρᾶται τοῦ ἡδυ-
νῆς τε καὶ ἀναφαύσεως, ταῖς ποιητικαῖς αὐτοῖς ἕξε-
σιν. ἔστι δὲ καὶ ὧν βιουργῶν τεχνῶν θεᾶσις τις,
τὸ ἥδεσθαι ἀμφὶ ἀφωμοιῆσθαι πολλαὶ, οὕτως τοῦ ἡδυ-
νοῦ ποιοῦσθαι. ἀλλ' ἕτεροιόν ἀμφὶ θεωρεῖται ὅτι
δὲ καὶ αἱ μαθηματικαὶ ἔστιν ἡμῖν ἡδονεῖαι διὰ
ἑαυτὸ συνεσκέφθαι διὰ τῶν ἰδρώων ὧν αἱ μιμήσεις. οἱ
τῶν ὀρχηστῶν διὰ ὧν τῆς ποιήσεων τῶν καθ' ὅμηρον ἡδο-
μένοις θεωρεῖν ἔχον, ἢ τὰ τέχνην σωζόμενα. οὐ
μὴν δὲ καὶ ἡ τεκτονικὴ καλῶς ἔχει ἀπὸ τῆς
μιμήσεως. ὡς φησὶν ὁ ἀριστοτέλης τοῦ βίου τοῦ ὠφελίμου
των. οὕτως καὶ ἡ φθεῖ αὐλῶ συγγράμματος ὀρθῶς: ἔρη
ται μιμήσεως ἐν τοῖς ἡδίοσις. τίς διαφορὰ τέχνης καὶ
ἐπιστήμης: τῶ τῆς τέχνης ὀνόματι χρῆσθαι μᾶλλον καὶ
καλῶς τῆς ποιήσεως περὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν, ἀνε-
τέον ἡμᾶς ὡς ἐφ' ἡδίονα. συγγράφων τοῖς ἐπαινῶν
μεταλάβοι τῶν τοιούτων διαιρέσεις αὐτῶ δεῖ δίδοσθαι σὺν
οἷς λόγῳ τοιούτοις οἷς ἀληθοῦς ἡ ψυχή. πῶς συλλόγω
καὶ σωμάτων ὁμήθαν. ἔστι καὶ τῶ αἰσθάνεσθαι ἀληθοῦ-
ς ἀναλάβοι τέχνην. φόνησιν. ἔστι μὲν σοφίας
ὅσων καὶ τέχνην, φησὶ εἶμι, δεῖν μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. ἔστι μὲν δὲ δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ
ποιητικῶν. δεῖν ἀποδεικτικὸς. ἀποδεικ
τικῶν δὲ, τῶν ἀκροατέρων καὶ ἀμεσῶν καὶ γνωρίμω
τέρων τοῦ ζῆν σχήματος, συλλογιστικῶν, καὶ τοῦ λήψιν
δεῖ ὧν καθόλου καὶ δεῖ ἀναγκῆς οὕτων, καὶ γνῶσιν τῆς
αἰτίας ὅλως τοῦ δεῖν, ἐστιν. ὅτι ἐκάνου ἐστὶ; καὶ
ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν. φόνησιν δεῖ μεταλήθοῦς λόγ

δέξασιν δ' ἐμφρονίστης ψυχῆς· νοῦν δὲ δύναμιν ψυχῆς·
ἢ διὰ τοῦ ἀποδεικτικῆς ἀρχάς, διὰ ἀναποδείκτου φ
εἴλομεν· σοφίαν δὲ νοῦν καὶ ἐπιστήμην τῶν τιμιωτά
των τῇ φύσει ἀναπεμφασθέντες εἰς κτῆσιν θείτης διαφο
ρᾶς ἥκασιν τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης· ἥκ, φράσωμεν
σὺν θεῷ πρῶτα περὶ ἐπιστήμης, σύνοψιν οὖν ἔχειν
τοῦτ' μνημονικόν, τοῦτο ἕξεως τοῦ μὴ λαθεῖν τι καὶ οἷ
ξαι ὅτι παλαιότερα τὰ τε καὶ μᾶλλον ἐπιστήμιον, ὧν καὶ
τὰ λῶσοφίαν καλοῦμεν· δεῖ δὲ τρῶτα αἴτια καὶ τὰς ἀρ
χὰς ἀναγκαίως γνωρίζειν ἅπαντα· τοῦτο γὰρ εἶναι τὰ
ἐπιστητὰ πάντα τέχνῃ ἕξει, τῇ τῆς αἰτίας γνώσει ἀλλ
φρόνησιν· καὶ ὅτι τιμιώτερον αἰσθητὸν τῆς αἰτίας τῶν
τοιούτων μᾶλλον ἐπιζητοῦμεν, ὧν οὐκ
οὐκ ἂν ποιοῦμεν ἀπόδειξιν, αὐτὸς ἀλήθειαν σαφῶς
τὰ τρόπαιον ὧν λαμβάνει οὐ χαίρειν ἔχειν βέβαιον
να, λέγω· τοῦτο γὰρ τοῦτο ἔχειν ὅτι πᾶσι δοκεῖ διαφερ
πάντα τέχνας ὧν πεφυκότων τιμιώτερα εἶναι, καὶ τὰς
σοφίαν ὧν τρῶτον ἀρχῶν εἶναι γνωστικώτερον· ὁ γὰρ ἐξ
ξαντες αὐτοῦ ἀληθῆ λοιπὸν τῆς σοφίας καὶ πλησιάζοντα τοῦ
ὄνομα κατὰ ὧν τρόπον μᾶλλον σοφὸν τρῶτον μὲν τὸν αἰσθη
σεως, πλείστας διὰ τὸ πολυειδῆ τὰς εἶναι γνώσεις τοιαύτας
μὲν ἐστὶ κατὰ τοῦ δεῖ λαμβάνειν· πολλὰ τέχνης ἐστὶ φύσει· ὅτι αὖ-
τὴν πόλιν καὶ τῆς αἰτίας ἐστὶ γνωστικώτερον μὲν ὁ μοιρεία,
καὶ διὰ τὸν τῆς αἰτίας μᾶλλον εἶναι χαρακτὰ μὲν ὁ ἀρ-
χιτεκτόνων· αὐτὸν δὲ τοῦτο τέχνης τοῦ φρονιμώτερος, ὁ μὲν χειρῶν
αἰσθητικῶν ὧν ποιητικῶν, ὁ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ'
θεωρεῖν διαφέρειν καὶ αὐτῆς χαρίεντος μᾶλλον· ὁ
δὲ ἕκαστον τῶν ἐπιστημῶν ζητοῦμεν, τοῦτ' ἐστὶν ἕνεκα τοῦ
κρεῖττον μὲν ἐστὶ θεωρητικὰ, ἢ τοῖς ἐστὶ καὶ ἑκάστης τῆς ἐπιστή
μης, σαφῶς εἰπεῖν· δεῖ δὲ ἐστὶν ἐπιστήμη, μᾶλλον· ὅτι

οὐδὲ τὸ εἶναι τοῦ γνῶναι καὶ τοῦ τῆς ἐπιστήμης ὀρέξεως, ἐφ' ὑμῶν τοῖς ἀνοήτοις· καὶ διὰ τοῦ ἁπλοῦ καὶ ἀφθόνου καὶ φιλανθρώπου ἀνθρωπίνου ἐνόλου· οὕτως καὶ ἐν τῷ φιλοπαρακόλουθος καὶ φιλοπόνους τῶν· ὁμοίως καὶ τοῦ χρόνου· ἡδονὴ καὶ τοῦ ἀνάλωτον φιλαυτίας προβλημάτων τὸ ὅλως ἁπλῆς· τοῦ λοιπὸν καὶ νεῶν τῶν ζητῶν τοῦ φιλοσοφίας ἀρχαῖον φιλοσοφῶν, καὶ τὸ φιλοπόνου φῶν, καὶ τὸ ὅλος ὁ σοφός, ἀφ' καινὸν καὶ φιλοκαλοσύνοι- ας αὐτοῦ ἔχον, τοῦ τῶν σοφῶν ἐπὶ τὸ ἁπλοῦν· ἵνα ταῦτα τὰ ἀκούλουθα ζητοῦντα τοῦ οὐκ φῶνος λαμβάνωμεν καὶ τὸ ἁπλοῦν τοῦ ἐνόλου· καὶ ἐν τοῦ ἁπλοῦ καὶ ἀφθόνου γνώσεις· ἐπὶ τοῦ ἀκριβῆ καὶ τοῦ εἰ τοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν νοουμένων καὶ ἀναμφιβόλου, ἐφοίλεγον· ἀλλὰ καὶ τοῦ διδασκαλικῶς τρόπου τῶν αὐτῶν, τοῦτο τί, τοῦ τῶν διδασκαλίαν διὰ τῆς ὧν αἰτίων τοῦ φοβοῦ- σθαι τὸ μὴ λόγον, καὶ λόγον ἐφοίλεγον τῶν μὴ οὕτως διδασκόντων:· Καὶ ὧν ἐπὶ τῶν σοφίαν τοῦ ἀπλῶς λέγου οἱ, τῶν αὐτῆς τῆς μονοειδοῦς καὶ τῶν ἐπὶ τῶν, συνημμένοι- οὖσαν αὐτὰ· καὶ αἱρουμένων, ἀλλὰ μηδὲ ἁπλοῦν ἀφορᾶν-

τα καὶ σοφοὶς αὐδηλονότι τοὺς τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην
ἔχοντας. τοὺς γὰρ τὰ διὰ τὴν γνῶσιν αὐτὴν αἱρετὰ ἔδοτας, οὐκ
ἄλλων τινῶν ἀποβαινόντων χάριν. τὸ δὲ ἐπὶ τὸν ἀκριβέ-
στερον καὶ δίδας καλικῶτερον τῶν αἰτίων. οὐχ ἑνὸς ἀκούειν δεῖ,
ἀλλὰ δύο. διαφέρει γὰρ ταῦτα τε ἀλλήλων. καὶ οὕτω γίνεται
τὰ τιθέμενα ἐξ. ἐπὶ τοὺς τὰ ἀρχικώτερα καὶ ἐπιστατικώ-
τερα ἔδοτας, τῶν τὰ ὑποτεταγμένα ἔδοτων, μᾶλλον λέ-
γοισι σοφοὺς. καὶ τοφίαν τῶν ἐπιστημῶν, τὴν ἀρχικωτέραν
τε, καὶ ἀρχιτεκτονικωτέραν τῆς ὑπηρετούσης. ταῦτα δὴ λα-
βὼν ὡς κατὰ τὰς κοινὰς ὑπολήψεις δοξαζόμενα περὶ τοὺς
σοφοὺς, μετὰ ταῦτα πειρᾶται ἑκάστοιν αὐτῶν προσαγεῖν, τῶ
τὰς πρώτας καὶ τὰς καθόλου αἰτίας ἔδοτι. δεικνὺς ἀρχὴ τούτων
ὀφθάτας ἔτι ποιεῖ, ὅτι τὴν ὀνομαζομένην σοφίαν περὶ τὰ
πρῶτα αἰτία καὶ τὰς ἀρχὰς ὑπολαμβάνουσι πάντες. καθό-
λου τε γὰρ μάλιστα καὶ κοινῶς περὶ πάντα, οὗτος ἐπίσταται
ὁ τὰς πρώτας ἀρχὰς ἔδως ὡς γὰρ ὁ τὰς τινῶν ἀρχὰς ἔδως καθολικὴν τινὰ γνῶσιν ἐκείνων
ἔχει, οὕτω καὶ ὁ τὰς ὧν πάντων ἔδως ἀρχὰς, καθολικὴν ἂν
τινὰ γνῶσιν ἁπάντων ἔχοι. τούτων δὲ τὸ μετὰ ἐπίστασθαι ὧν μάλι-
στα ἔχοντι τὴν καθόλου ἐπιστήμην, ἐλλείπει τῶ ἐπίστασθαι
τὸ τὰ πάντα. τὸ γὰρ πάντα ἐπίσθασθαι, τῶ μάλιστα ἔχον-
τι τὴν καθόλου ἐπιστήμην ὑπάρχει. τοῦτο γὰρ ἐν τὸ κείμενον.
μάλιστα δὲ καθόλου ἐπιστήμη, ἡ περὶ τῶν ὄντων, ἢ ὄντα
κοινόν γε τὸ ὄν πᾶσι τοῖς ἐν ὑπάρξει. ἀλλὰ καὶ χαλεπωτὰ μά-
λιστα τὰ καθόλου ὧν τῶ ἀνῶ γνωστῶν, τῶ πάμπολυ τῶν
αἰσθήσεων ἀφεστᾶναι. ὁ τὸ δεύτερον ὧν τε θεν τῶν δοξά-
ζεσθαι περὶ τοῦ σοφοῦ. τὰ γὰρ τῶν ὄντων ἁπλούστατά τε
καὶ πρῶτα, πορρωτάτω τῶν αἰσθήσεων, τὸ δὲ τοῖς ἀνοῖς πρό-
ἐθηκε πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς φύσεως. τῆ φύσει γὰρ ἐκεῖνα
τῶν αἰσθητῶν. γνωριμώτερα. ἀλλὰ καὶ ἀκριβεστάτη τῶν
ἐπιστημῶν. ἢ ὧν μάλιστα πρώτων γνῶσις. καὶ γὰρ ὧν ἀκ

ζωϊκήν, ἀμφιβάσθαι αἰσθῆσεων τῶν ζώων δεῖν, ἀμφίβληστρον τὸ νοερὸν ἀμφιβάσθαι δεῖ καὶ τὸ ἀντίτυπον τῶν ζώων ἔχειν ὡς σύνεσις νοερὰ ἀναλυτικὴ εἶναι δεῖ. διὰ τοῦ μὲν καινὸν εἰωθὸς καὶ παλαιὸν ἀνωδύνως ἔχειν δεῖ, τὸ δὲ μὴ σωτικὸν καὶ τῶν ζώων τῶν τροφίμων. λυπηρὸν δὲ, τὸ διὰ τούτων σημαινόμενον τοὺς ἀντιτύπους ζῶντας, διὰ τῶν ζώντων γνῶσιν ἀμφιβάσθαι, ὅλον, ὡς ἀμφιβάσθαι αὐτὸ εἶναι αὐτῶν τὰ ζῶντα αὐτῶν ζωϊκήματα. ὃ μὲν καὶ αὐτὸ αὐτῶν, ἀμφιβάσθαι τῶν ἄλλων. ὅπου δὲ αἰσθάνεσθαι τὸν ἀντίτυπον τῶν ζώντων, τῶν διὰ τοῦ ἁπτοῦ καὶ τροφῆς ἀμφιβάσθαι, διὰ ταῦτα ὡς ἔχει. καὶ σύνεσις νοερὰ ἀναλυτικὴ· αὐτὸ διὰ τοῦ ἁπτοῦ τροφὸν ἀμφιβάσθαι. καὶ νοῦν δὲ ἐναντίωμα πρὸς τὸ ἀμφιβάσθαι τὸ ἀμφιβλητικὸν, καὶ τὸ μωμητικὸν διαφορᾶς, ὅπου πλεονεξίαν μὲν, δεῖ τὸ δοκεῖν τοῦ, τὸ ὑποκρίνεσθαι μὲν καὶ ὑπόληψιν καὶ ἄλλα δεῖ ἃ, ὁ μωμήσης δοκεῖ. τὸ δὲ μονὰς καὶ ἄφρων μὲν, ἄλλα. διὸ οἰκεῖ μωμήσαι, τροφῶν δὲ ξένων ἐπιθυμητικὸς, ὡς τροφίμων αὐτῶν, τὸ τῶν οἰκεῖ οὐ φασιν. οἷον ἀφιλοσοφητικοὶ μωμητικοὶ οὐκέτι ἀμφιβάλλαι τῶν ζώντων, αἱ μὴ λίαν τῶν τροφίμων εἶναι, ἧττον λυπηρὸν τοῦ μὴ μάχεσθαι τῷ σύνεσιν τροφικὴν ἔχειν. ἐν δὲ λαιὸν θανατοῦν ἔχεσθαι, ἀφ' ὧν ἡμῶν γνωρίμων, λαιὸν τὸ μὴ ὅλον καὶ λαιὸν αἰσθητὸν γνωρίζειν, τρυφὴν τὸ δὲ καθόλου ὅλον τι ζῆν. οὐ λαιὸν τὸ τροφὸν καὶ δὲ καὶ τὸ ὑπόληψιν καὶ δοξάζειν τὸ μὴ τροφὸν αἰσθητικὸν. δεῖ δὲ ὧν νῦν αὐτῶν τροφὰ λαιὸν τροφὸν τὸ ἀπ' αὐτῶν μὲν ἐστὶν οὐκέτι οὕτω καθόλου ὡς λαιὸν εἶναι. ἀλλὰ οὐδὲ τὸ αὐτὸ ὡς λαιὸν λαιὸν ὅμοιον καὶ καθόλου, ἐκ τροφὴ αἰσθητὸν τροφὸν τὸ τῶν. ἀλλὰ τὸ κοινὸν ὄντος καὶ πλάσει ζωμβρυικὸς, ὡς ἐπὶ λῶσα ὁ ἀπὸ τροφῆς σημάτων. αἱ γὰρ ὄψεις λαιὸν τὸ ἀνάμεσον τοῦ τροφὸν τῆς φύσεως

βάσθαι· ὡς γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀναζωγραφικοῦ, οὐδὲν
τὸ πρωτοῦν, καὶ καλόνους ἀπριβάσασθαι· καὶ ὧδε
οὐδὲ ὁ ζωγράφος, ἢ οὐ μὴ γνῶσις καλεστῶσα, οὐδὲ
καὶ καλόνους ἀπριβάσασθαι, ἀλλὰ καὶ ὁ ζωγράφος
τῶν ὑστέρων ἐστὶν ἡ οὐσία αὐτοῦ βοηθοῦσα, ἀλλὰ
καὶ μὴ ἡ οὐσία αὐτοῦ μὴ γνωμικὴ βελτιωτὴ τούτων ἐστὶ,
ὧν καὶ μὴ ἐστὶν ἀφορισμοί· ἐπὶ καὶ ἀποδείξεις ἡμῖν εἰσὶ,
τρόπων καὶ μὴ ἀπαγωγῶν, ὁ λογισμὸς τῶν
οὐσιῶν ἀμήχανίαν τινὰ τρόπων τοιούτων ἀπεργά-
ζεται ἡμῖν ἀληθεύειν πολλάκις ὧν, ὅτε πολυωνύμων
πολλῶν ἀπριβάσασθαι· ὡς τὰ καὶ ἐν ἐκείνοις τῶν ἀλ-
λοίων, ὧν τῶν ὀφθαλμῶν, αἱ πλείονες ἀπορίαι δ
ἀποδείκνυνται· ἐπὶ ἐμπίπτει ὁ αὐτὸς, ὡς ἡ τῶν
τρόπων τῶν ἐμῶν τὰ καὶ αἱ τῶν γνώσεις, καλῶς ἔχει,
βέλτιον εἶναι, ὧδε αὐτὰ ἐμὲ ἴσως ἀποδείξεως μὴ
σεως· ἐπ' οὐτως εἶναι ὧδε ἐμὲ ὡς ἀξιοῦμεν, ἢ ἀλ-
λοῦ τὰ ἄλλα ὀφείλειν ἢ τοῦ τὰ ἀποδεικτικὰ
λαὸς οὐ τοῦ τοῦ ὅλος· ὡς οὖν αὐτὰ ἐστὶ καὶ,
ἐπ' καὶ αὐτὰ ἀποδείξεων· ἀρ' καὶ μὴ καὶ τῆς τοιού-
σης ἀξιοῦμεν, ἀλλ' ἔστω πάσας, ἀποδείξις
ἐστὶ· ἵνα δὲ πῶς καὶ τρόπων τινὰ λέγ-
ειν· ἀλλ' ἡ ἀποδείξις οὐδὲ τοῦ γνώσεις· ἵνα οὖν καὶ
τούτων αἴτιον· οὐτως δὲ καὶ τρόπων· ἐπ' οὐ πάσης ἐστὶ
αὐτὸ ἀποδείξις, ὅπλον δὲ ὅτι καὶ οὐδασκαλικὸν τρό-
οἱ τὰ αἴτια, δόξαν· ὧν μὴ οὐδασκόμενον ἴδιον, τοῦ
αἰτίας λέγειν ὧν οὐδασκομένων ὡς προφανῆς, ἢ
ὁ μὲν ἀλλὰ λέγειν οὐδασκαλικὸν τοῦ ὧν αἰτίων ἀνα-
γωγικὸν τῆς μὴ δι' αὐτῆς· ὅλα μὴ ὧν αἰτίων οὐδὲ ἀς-
καλῶς μόνης οὐσης ταύτης τῶν αἰτίων ἀναγωγικὸ-

Τὰρ κύριαι πᾶσαι, ταῦτα, καὶ φλεβοτομούσιν, ὅτι πᾶσαι
λοναὶ πῶν θεωρητικὴ, καὶ οὐδασκαλικὴ σοφοῦ·
αὐτ αἱ πῶν οὐδασκαλία, αὐτὸ ἡ ὧν μᾶλλον αἰτιώτερα θεω-
ρητικὴ, ἀλλα καὶ τὸ ὁρᾶται καὶ τὸ θεῖα θαυμαστῶν, μᾶλ-
ἄγνωστοτέρα καὶ γνωστικωτέρων καὶ μὴ ἀλλοτρίᾳ·
τὴν ὧν αἰτιῶν καὶ ἀρχῶν γνῶσιν μᾶλλα ὑπὲρ τὰ ταῦτα, ἢ
μᾶλλα θεῖα, ἀλλα μὴ καὶ τῶν ἀλλων θεῖων ἐπι-
στον, θεῖον τι ὥστε δοκεῖ τινὸς ἐπιστῆμαι, ὁ ταῦτα αἱρεθαι θεῖον
ὁ ὡς ἐπὶ μᾶλλα, ὁ ἂν ἀπὸ ἀπορίαι τα· ὁ μὲν τὸ θεῖα θαυ-
τὸ αἰρουμένως, τῶν μᾶλλα θεῖα θεῖα ἐπιστῆμαι μᾶλλα αἱρετὸς·
ὧν μὲν τὸ λως τὸ ἐπιστάσθαι ὁ ταῦτα τὸ αἱρετὸν, τοῦτο μᾶλλα αἱ-
ρετὸν τοιοῦτον, τὸ μᾶλλα ἐπιστητὸν· φιλοῦσα, δὲ ταῦτα θεῖα,
αἰτία, καὶ αἱρεταὶ· ἅμα καὶ ἡ τῶν ἀλλων γνῶσις, ἧς τοῦ-
των γνώσεως, πρῶτος· τὸ τε μὲν οἰόμεθα εἰδέναι ὅταν, ὡς
καὶ αὐτὸς ἔφαμεν ἐν φυσικοῖς, ὁ ταῦτα αἰτίας ἀρχὰς καὶ
αἴτια τινὸς ἴσωμεν· ὅτι δὲ μᾶλλα θεῖα ἐπιστῆμαι ἀδόξαστον-
σήμαινος, τὸ, ὅτι αἱ ἀποδεκτικοὶ τε καὶ θεῖα τοῖς, αἴ-
τια, τοῦ θεῖα τοῖς εἶναι· ἀλλοῦ ταῦτα, εἰκόνοις· ὑπὲρ γὰρ
ταῦτα· οὐδὲ μὲν ἀποδεκτικοὶ ὑπὲρ ὧν; θεῖα δὲ αἰτίαι τοῖς
θεῖα τοῦ εἶναι ἐπιστητοῖς, ταῦτα· ἅμα καὶ αἱ ὧν θεῖα
ἀρχαὶ, ταῦτα ἀρχαὶ σχοῖεν· ἀλλὰ καὶ ἀρχικώτεραι τῶν
θεῖα, τῶν κωφοτέρων τῶν αἰτίων γνωστικὴ· ταῦτα δὲ
τοῖς ὧν σύνεγγυς ἄλλα θεῖα, ἀρχικώτερα μὲν εἶναι φασίν, ἢ
γνωρίζουσα τίνος σύνεγγυς· ἅπας ὃν τοῖς ὧν μᾶλλον τῆς τοι-
οῦτος αὐτὰ καὶ χωριστούς· ὡς ὅλον ὑπὲρ θεῖα θεῖα
τονικῆς· ἅπαντα δὲ ἢ γνωρίζουσα, τίνος σύνεγγυς ἀφικτόν ἢ
παρουσίᾳ, τὸ ἄριστον αἰτίου ὡς ἡμεῖς αἰτίου σπάσουσα, οὐ σύνεγγυς
τέον, ἀδηλωσαν δ' ἅπαν, τοῦ φύσει θεῖα μᾶλλον· θεῖον τὸ μὲν

πολικὸν αἴτιον· ὡς ἡ τέχνη καὶ οὐ νικῶσα τῶν ἡττικῶν δημο-
κρατῶν τέχνη καὶ τὸ καθεστὼς δίκαιον· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀρίστη καὶ
προαιρετοῖς, ἀλλὰ δοῦλος φύσει δοκῇ· τοιοῦτον δὴ καὶ τοῦτ' ἐστὶν
ὂν τῶν ἀναγκαίων αἴτιον· ἀναγκαῖον γὰρ ἐκεῖνον χρῆναι εἶναι καὶ μὴ
ἄλλως φύσει γενόμενον, καὶ ταῦτος ἐκεῖνον ἀνάγκη. Κατὰ τὸν ξύμπα-
ντα ὅρον εἶναι αὐτοῖς· ὥστε καὶ τοιοῦτον ἀναγκαῖον γενόμενον, δῆλον
καὶ ταῦτόν. βουληθεὶς δὲ ὁ πλάσας ἐκεῖνον ἕνεκα τοῦδε ἐποίησεν
οὗτον αἴτιον, ὅτι ὠφέλιμος· καὶ ὅτι ἡ τοῦ αἰτίου γναστικὴ δη-
μιουργικὴ ἐστὶν ὧν τοιούτων· καὶ τοῦ αὐτοῦ χάριν ἔστι καὶ μὴ γε-
νέσθαι ἄφυτον γενόμενον, καὶ ταῦτος ἐκεῖνον ἀνάγκη. Κατὰ τὸν ξύμπα-
ντα ὅρον εἶναι αὐτοῖς· ὥστε καὶ τοιοῦτον ἀναγκαῖον γναστικὴ δημιουρ-
γικὴ ἐστὶν ὧν τοιούτων·

ὅτι τὸ ἀλαζονεύεσθαι. ἄρχειν τέχνην ἀναίδειάν
τινα τοῦ τινος εἶναι, φανερόν ἐστι ἐκ τοῦ ἀλαζόνος,
ὅτι καὶ τῆς πρώτης γνώσεως, καὶ ταύτης τῆς γνώσεως.
διὸ καὶ ὅτι ἐστὶν ἀρχή, εὐδοξοῦσι τῆς προαιρέσεως αὐτῆς. ὅτι δὲ
πολιτική, δῆλον ἐκ τῶν τοιούτων φασκόντων εἶναι φιλοσόφων. ὅτι μὲν οὖν
πολιτική τις καὶ φρονητικὴ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ σοφία ἀλη-
θευτική, δῆλον· καὶ ἐκ τοῦ τὰ ἀρχὰς εἶναι ζητοῦντας τού-
των, καὶ τὸν βραχοῖν ἐλθεῖν τοῦ πρώτου φιλοσόφου
ἀπο-
λαβεῖν, οἷα τὸ θαυμάσαι καὶ ἕκαστον αὐτῶν πῶς ἔχει. τὸ δὴ θαυ-
μάζειν ἀμφοτέρων ἐστίν· οὐκοῦν ὁ τὰ μὲν τὸ ἀληθοφιλὲς ἐθαύ-
μαζον. οἷα αὖ τὸ θαυμάζειν, καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἦλθεν, τὸ ἀληθοφιλὲς, καὶ τὸ φι-
ὅτε μὴ μᾶλλον ἀγνοίᾳ φαίνοιτ' αὐτοὺς. τοῦτον χαρὶν ἦλθον καὶ λοσοφεῖν ἦλθον.
τὸ φιλοσοφεῖν· γνῶσις γὰρ ἔμελλεν, ἀλλ' οὐ τοσαύτης ἀγνοίας
φανεῖσα αὐτῶν γνῶσις ἦν, ἀλλ' οὐ τοσαύτης χαρὶν ἦλθον
καὶ τὸ φιλοσοφεῖν· ἀγνοίᾳ γὰρ ἐλάμβανον ἦλθον καὶ ζητοῦν-
αὐτῶν, δῆλον ὡς γνώσεως φεύγοντες τὴν ἀγνοίαν οὐχ ἵνα εἰ-
δῶσιν ἀλλὰ γνῶσιν ἵνα εἰδῶσιν. τῶν αὐτῶν δέ ἐστιν αὐτῶν καὶ λήθην
φιλεῖν καὶ τοῦ τῶν φιλοσοφίαν. ἡ γὰρ τῆς λήθης φιλία φιλο-
σοφία, ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τοῦ θαυμάζειν καὶ ζητεῖν προ-
ελθεῖν. ἐπεὶ δὲ διὰ τοῦ μὴ οὕτως εἰδέναι αὐτὰ ὡς θαυμάζοντες ἦν ὡς προσ-
ῆν δὲ ἀγνοούμενον

καὶ τὰς ἀξήνας καὶ τὰς μεμψίμοιρας. ὁμοῦ καὶ ἡλιοτρόπια
καὶ λάχανα. καὶ τὰς ἀναλογάδας καὶ ὀνάγρους. τὸ δὲ ἀφροδίσια καὶ
δαπανᾶσθαι, οὐ πολλὴν ἔχει αἴτησιν γίνεται. πρὸς τὴν ποιότητα. ὁ-
τι καὶ φιλόμουσος, φιλόσοφος πᾶς. ταῦτα μὲν οὐ πονηρὰ
τὰ μαθήματα, ἀναγκαῖα δὲ πολλὰ δαπανήματα. εἰ δὲ χρὴ
ζῆν τινά, ἀσυνδέτου βίου μανθάνειν, φιλόσοφοι, ὁ πόρ-
νης δὲ φασί τινος ἕνεκα τῆς τέχνης χρῆναι. ἀλλὰ γνώσεως
ἕνεκα δοντέον ἀρχὴν καὶ τὸ φιλοσοφεῖν, σωφρόνως καὶ
τοῦ τῆς ἱστορίας. μεταμέλει τοῦ ὧν ἀναγκαῖα, καὶ ὧν οὐ
ἐπιθυμητέον τοῦ βίου φράσκοντι, ἢ λόγον ἔχοντων τῶν κατὰ
φιλοσοφίαν ζητήσεων, καὶ τῶν τοιούτων χωρίαν. εἰ
δὲ φανῶν ὑπάρχοντα ἀναγκαῖα καὶ ὧν τις ἐπιθυμεῖν.
ἤ ἔξω τοῦ καλοῦ φιλοσοφίαν ζητήσεως, ὅπλον ὡς ἔοικε
τινὸς ἀναγκαίου τῶν περὶ σίτα καὶ μέλη τοῦ βίου συντελούν-
των πρός, τοῦ ζῆν τοῖς ἔνθεσιν ἔνθεσιν. ἀλλὰ μὴν φάναι αἱ φοι
νικικαί, ἢ μὴ ὧν ἀναγκαῖα τινά. καὶ χρησίμων ζητοῦσιν
καὶ ἔνθεσιν, ἢ τῶν περὶ σίτα καὶ μέλη: φύσεως δὲ πάντων
αὐτῶν σοφίαν τε καὶ θεωρίαν. εἰκαίως δὲ καὶ τοιαύτ
γνῶσίν τε καὶ θεωρίαν, τοῖς ἀλλοφύλοις ὧν ἀνάγ-
κης εἰσὶν οὐκ ἄλλων, ὡς περ οἱ δοῦλοι τοῦ μὲν δοῦλον
ζῆν τοιοῦτοις ἔναι δεῖ, οἷς ἀνὸς ὢν, ἀλλοῦ δὲ τοιοῦ,
τοιοῦτο δὲ καὶ δοεφλικὸς τῶν πραγμάτων, οὐ ἀφύσιαν, ἀλλ'
ὑπηρετικοὶ καὶ μὴ δὲ τοιαύτην νῶσις, οἷς καὶ οὐσία ἐλευθέρας πρακτ
θρέπτων ἄλλων ἐποίησεν ὧν αὐτὴ αὐτῆς χάριν ζῆν. ὅπερ
τοῦ δὲ αὐτῶν αἱρετὴν εἶναι. καὶ τοιαύτην χρῶσις θρέμ-
μασιν. ἀλλὰ τοῦτον αὐτὸν καὶ ζητοῦσιν αὐτοῖς,
τοῦτο σοῦν ἦν φίλτρον ζητοῦσιν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῖς ὡς
μηδὲν ἄκρον οὐλαδαμοῖν, ἀλλὰ σὺν ἀπαρόν αὐτῶν
τῆς καὶ αὐτὴν σύνεσιν ἐξέλασιν καὶ χόλον ἰνίεσθαι

2/90 κωτσιόνης

διὸ καὶ οὐ λόγως ἂν φήσειν, οὐκ ἀντρωπίνως ἀλλὰ θεί-
αν τὴν γνῶσιν αὐτῆς νομίζεσθαι. ὅτε γὰρ αἱ οἰκοδο-
μαὶ ἐσίγων, ἐνῆν ἀκούειν τοῦ θεοῦ φθονοῦντος. καὶ τοῦτον μᾶλλον
πεφίκασιν ἀναπαίζοντες, ὅτι γε ὄντως ἦσαν αὐτοὶ τοιοῦτοι,
καὶ ἡ ὕλη, ἅμα δ' αὐτοῖς καὶ ἡ δύσοδος. καὶ ἕκαστον
τῶν ἔργων ἀγαθόν· ὅθεν καὶ ἀσχολουμένοις ἐνῆν αὐτῷ
ὁμιλεῖν ἅπασι καὶ ἀκολούθως λέγουσιν
συνῆν νικῶσι μαχαίροις ἡνιμμένοις αὐτῶν. ἐνταῦθα μοι δοκεῖ
καὶ τὸν θεὸν αἰνιττόμενος ἀνθρωπίνῃ φωνῇ αὐτὸν οὐ χρῆ-
σθαι φησὶ τοιαῦτα· καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἐκεῖνος· διὸ φησὶν ἡλίῳ ἀληθῆ
καὶ τοῦ τῶν ποιητῶν λεγομένου τοῦ θεοῦ ὅτι φθονᾷ τοῖς ὄπι φθονος"
ἀνθρώποις· διὸ καὶ ὅδε τυχὸν φαίη ἂν εἶναι τοιοῦτος
καὶ ἐκεῖνος, οὐχὶ ἀμηχανίᾳ φθονῶν· οὐ γὰρ
ὡς ἀμηχάνως πλοῦτον ἔχουσιν, ἢ κατὰ ἀνθρωπίνην φύσιν· ἀλλ'
ἐπεὶ θεοῦ ἐνδεῖξαι φθονοῦντος ἦναι, φθόνος γὰρ ὡς φησὶν ὁ
θεὸς ἐκ τῶν ἔξω θεοῦ χορῶν· ἀλλὰ φιλοῦσι καὶ οἰκοδομῶσι
καὶ φῦσι, οὐδὲ τινὰς τῆς φλαύρης ἐκείνης ἡδονὰς ἔχουσιν
τιμῶσι ἐκεῖνα· ἢ γὰρ θεοῦ ἐστι, κατὰ τοῦτο μᾶλλον τιμῶ-
σιν ἢ ὅτι φλαῦρα θεοῦ ἐστι κατὰ τὸ ὁμοιότητα ὁμοιότητα τῶν
θεῶν ἐνεργὰ εἶναι· ξυνεργοῦσι γὰρ ἀλόγου τὸ θεῖον· οὐκ ἀλλ'
ὁπότε ἐνεργοῦσιν ἀξιοῦσι πρὸς τοιοῦτο. ἀλλὰ καὶ οἰ-
κοδομοῦσιν ὅτι τῶν θεῶν ἐστιν· ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων γνώσ-
εται τῶν ὄντων· ὅθεν δὲ καὶ πρώτων καὶ αἰτίων ἐστὶν ἀνάγκη
ἀπὸ τούτων ἐνδείξεσθαι ὅτι καὶ οἰκοδόμους καὶ πόλεως καὶ
οἰκίας καλῶμεν· λέγομεν ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν αὐτῆς τῆς
οἰκίας καὶ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας· οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἀνα-
μένουσι οὐδὲ μίαν αὐτῆς πρὸ ταύτων ἀμελοῦσιν· ἀλλ' ἐπι-
μελῶς ἐχόμενοι τῆς ἐπιστήμης ἀκριβεῖς αὐτῆς· ὁ
γὰρ ἀναπαίζων ἐπαινούμενος ἐπὶ τοῦ ἐπαινοῦντος αὐτῆς· ὁ
μὲν ἐπαινῶν ἐπαινεῖται, ὁ δὲ ἐπαινούμενος ἐπαινεῖ ὡς
ἐπαινοῦντος αὐτοῦ τὸν ἐπαινοῦντα.

ζον ἀοιώ[ν]αι οὕτως ἐχέτω. γινέσθω δὲ δαιμόνιον ἀοινία
μὴ ἐχέτω οὕτως δαιμονιακή δὲ ἕξις, ἡ ἀπὸ τῶν δαιμονίων
ὀνομαζομένη, οἷον ἀνία· ἀφ' ἧς αὐτῶν ὀδυνηρὰ καὶ αὐτοκίνητος κίνη
σις. πλείους δ' εἶναι, καθάπερ χαμαὶ καὶ ἄρδις· δαιμονίου μὲν
ἕνα εἶναι δοκεῖν. ὅτι δ' ὧν ἥκιστα μεταβάλλει· διὰ τοῦ
τὸ μὲν οὐδὲ σύμφυτοι ἀεὶ πᾶσαι· ξυμφυτὰ γὰρ μεταβλητά
ἐστι, τὰ δ' ὧν μέρη μεταβάλλει. ἧττον ἀντίονος, καὶ τὸ ἄμφιον
ἀποβαλεῖν ἢ τὸν ἀστοῦν. καὶ διὰ τοῦ φιλοσοφίαν ἕξιν εἶναι
ἀληθῆ· ὡς οἰκεῖόν τι οὕτως ἐχέτω ἕξιν φύσεως μεταβλητικοῦ δαι
μόνιοι γὰρ οἱ τῶν αὐτῶν ἀεὶ μεταλαμβάνοντες· αὐτῶν ἡ σύνοδος
ταὐτὶ αὐτῶν ἀεὶ ὡς ἐχέτω. καὶ τῶν φρονίμων δὲ τοῦτο ἐστὶν
ἀπλῶς λέγουσιν, ὅτι τὸ φρονίμως ἔχειν ἕξις ἐστὶν ἀμεταβλητος
εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν τὴν ἐπὶ οὖν οὕτως ἐχέτω ὅτι οἰκεία διά-
νοιαι τοῦ μονάδα μεταβλητὸν. οὐ πᾶσαι δ' αἱ ἐφημεριοι
ζωὴ μεταβλητὸν τινὶ τῶν μὴ ἐναι ἀπλῶς ἐφημερίου· διὰ τοῦ
τὸ μὴ οὐδὲ σύμφυτοι ἀεὶ πᾶσαι· ξυμφυτὰ γὰρ μεταβλητά
τι, τὰ δ' ὧν μέρη μεταβάλλει. ἧττον ἀντίονος, καὶ τὸ ἄμφιον
ἀποβαλεῖν ἢ τὸν ἀστοῦν. καὶ διὰ τοῦ φρονίμως

τὸ παρὰ δόξαν φαμὲν εἶναι, ὅταν μὴ ὡς αἰτίαν
ὁλως ἐθέλωμεν εἰδέναι. τῶν μὲν δὴ ἐξ ἀρχῆς αἰτίων ἢ δι' αὐτὸ
τῶν ὄντων. ὅτι δὲ ἡ γνῶσις ἡ καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην συντείνει
εἰς εἰδέναι καὶ αἰτία ἐστὶν ὧν ἀρχῶν καὶ αἰτίων. τῶν ὄν-
των γνώσεως ἡρτήσθαι, καὶ δὴ μάλιστα τῆς φυσικῆς ἀκρο-
σεως, φανερόν. ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται αὐτὰ λεγόμενα, ἐάν
ξένα αὐτὰ, καὶ μᾶλλον ὁμοίως λέγω. οἷα ἡμῖν ἐστὶ τῶν ὄν-
των αἴτια ἢ οὐσίαι τινές, ἄλλα δὲ ὧν πρόσεστιν, ὧν
φαίη ἄν τις αἰτίαι τοῦ εἶναι οὐκ εἶναι δὲ αἰτία, αὐτὰ δὲ
προσεχῆ ὧν τοῦ κινεῖσθαι φαίη. ἔτι δὲ τὸ εἶναι φαίη ἂν αἰτίας
καὶ αἰτίαν, ὁ λόγος τις ὁ ἀρχαῖος αὐτοῦ φαίη. ὥσπερ
καὶ γνῶσις τις καὶ ἐστὶ μὲν γένους κομιδῇ τοῦ ὄντος, οὐκ ἀεὶ
οὕτως φαίνεται τοῦ ὄντος κυρίως λεγομένου. φανεῖται δ' ἐκ τῶν τοῦτ
αἰτίαν γνώσεως ἡρτῆσθαι φαίη τις φαίνεσθαι. ζητοῦσι δ' αἴτιον
τοῦ καθ' ἕκαστα εἰδέναι ἐπιστήμης τὸ φαίνεσθαι μάλιστα τοῦτο
τοῦ φύσει τῶν ὄντων αἰτίων θεωρητικὰς πραγματείας. ὧν
μία μὲν δὴ ἀναιτίου οὐσίαν καὶ τὸ πῶς ἔχειν, λεγόμενον
τὸ ὂν οὐσίαν. ἀπὸ τοῦ δὲ ἓν αἰτίαν εἶναι οὐσίαν ἐκ τοῦ τὸ ὂν
εἶναι τὸ ἓν ὅτι διὰ ταῦτα καὶ οἱ ὁρισ-
μοί, καθ' οὓς τὸ τί ἐστιν ἕν τῶν ὁρισμῶν. τὸ ἓν εἶναι τὸν ὁρισμὸν
καὶ τοῦτο λέγω ἀναίτιον εἶναι διὰ τὸ διαπορῶν εἰς τὸν
θάνατον ἔχειν τοῦτ' ἐστὶ τὸ νοεῖσθαι. τοῦτο δὲ ἐστὶν. καὶ
τὸ ἓν αἰτίας. ἐξ ὧν τοῦτον φησὶν ἔχειν ἀναίτιον τὸ εἶναι
τὸ ἓν. ἔχειν δὲ, ὅτι μεταλαμβάνειν τοῦ ὁρισμοῦ, οὐκέτι
τὸ διαπορεῖν ἐζητοῦμεν ὡς μεμαθηκότες τὸ πλῆθος τὸ τοῦ
τὸν αἴτιον δεῖ οὐκ ἐλλιπῆσαι ἡμῖν. ἀμφισβητεῖ γὰρ ὁ πυθόμεν-
νος τοῦτο. ὁ λόγος μέντοι ὅτι τὸ εἶναι αὐτὸ φυσικὸν
τοιοῦτος εἶναι ἀριθμὸν καὶ ἀριθμητικῶς ἐστὶν οὐκ ἐλλιπὲς
μὴ διαπορεῖν. ὡς μεμαθηκότες ὁ δὲ ἐλλιπὲς μὴ δι-
λύειν διαπορεῖν ἐστὶν, ὁ λόγος λιπὲς, οὐ

ὄντως ἐστὶν

μὴ ἀκούοντι ὅτι λόγῳ, οὐδὲ πω πέφανται τοῦτο, διὰ τί
τὸ λύπης ἀγαπῶνται. ἔτι γὰρ ἀφαιρῶ, διὰ τί τὸ λαμπρὸν δια-
κρίνεται τῷ ὄψει. ὁ δὲ μὴ τὴν ἀποδοσιν τινος ἔτι τὸ διὰ τί
τί ἐστιν οὗτος, οὐδὲ πω τὸ διὰ τί ἀν τι αἴτιον εἴη. ὁ γοῦν δηλωθὲν ὅτι
τοῦτ' ἐστὶ τὸ εἶναι αὐτῷ λυπεῖσθαι. ἔτι μὴν λόγος καὶ ὁρισμὸς
λύπης, τὸ διακριτικὸν ὄψεως, οὐκέτι τὴν τοῦ διακρίνειν
τὴν ὄψιν τὸ λύπη, ἀναίτιον. οὐδὲ γὰρ ἔτι μὴ δι' αὐτὴν
ἀποδοσιν ἔτι τὸ πρὸς τοῦ διὰ τί οὕτως ἔχειν. εἰ
καὶ ὅλως ἀρα αἰτίαν ἔσται εἶναι αὐτῷ οὐσίαν. καὶ ὅτι
τῷ εἶναι ἑκάστου τοῦ δι' αἰτίαν εἶναι τοῦτην ὀφεκτικὸν ἀφε-
κτέον, τὸ ὅτι, ἀναγκαῖον γὰρ τὸ διὰ τί εἰς τὸν λόγον ἐκβαλεῖν.
ἐκβαλεῖν δὲ ἔστιν. ἐκ δὲ αὐτῶν δῆλον. καὶ ἅμα ἀποπερι-
ωρισμός, πρὸς τὸ τοῦ διὰ τί ἀποδοῦναι, οὐδὲ πω τὸν λόγον
τὸν ὁρισμὸν εἶναι. διὸ οὐδὲ πω αἰτίαν ἔσται ἀποδοῦναι
τῆς αἰτίας τῆς κοινῆς τοῦ ὅρου ἐστὶ διὰ τί ἀποκλίνει. οὐδὲ ὅλη
τῶν φ διὰ τί, τῆς ζητήσεως ἤδη τοιαύτης. οὐδὲ οἱονεὶ ζητ-
μὸν δὲ τοῦ διὰ τί, λαβεῖν ἀποδιδόναι τὴν αἰτίαν. ἐμφ'
τοῦ διὰ τί ζητήσεις, αἰτίας ζητήσεις ἔτι. ὁ οὖν ἀκούοντ
φωνῶ τοῦ διὰ τί ζητήσεως, πρὸς μὲν τῆς κοινῆς τοῦτο τὸ διὰ
τί ζητήσεως, τοῦτο αἴτιον. πρὸς μὲν τὸν ὁρισ-
καὶ τοῦ ὅρου. πρὸς δὲ ἔτι ἕκαστον τοῦ ὁρισμοῦ τὸ διὰ τί αὐ
γεσθαι, πρῶτον τὸ ἕκαστον πρῶτον ἔτι καὶ αἴτιον, διὰ τοῦ ἐξῆς
ἀποδόσεως. τὸ γὰρ ἕκαστον λεγόμενον αὐτῇ ἀποδόσει, πρῶ-
τον ἐν αὐτῇ φύσει. καὶ αἴτιον διὸ ἕκαστον. αἴτιον δὲ
καὶ δὴ μὴ τὸ διὰ τί πρῶτον. τὸ γὰρ αὐτῇ τοῦ διὰ τί ἀπο-
δοτέον ἕκαστον ἀποδιδόμενον, πρώτως αἴτιον. τὸ δὲ οὕτως
αἴτιον πρῶτον αἴτιον, τὸ οὕτως αἴτιον, τὸ γὰρ αὐτῇ τοῦ
διὰ τί ἀποδοτέον ἕκαστον ἀποδιδόμενον πρῶτον αἴτιον
τῶν ἄλλων αἰτίων ἔτι. καὶ εἰ πρός τι λαφθήσεται, ὁ δὲ ὁρισ-

διὰ τί

ιδ

πρῶτον αἴτιον μίαι ἀπ. τοῦ ἑξάτου σὺν τῇ τρίτῃ ὁ ὁρισμὸς
ἑπτὰ ἀποδόσεων

μοίρας ἑξήκοντα σὺν τῇ δευτέρᾳ ἀποδόσει, ὅπερ ἐστὶν αἴτιον αὐτοῦ
ὁρισμοῦ πρῶτον αἴτιον ἡ ναῦς· ἡ δὲ δευτέρα ἀπόδοσις αἰτιῶν τόπῳ
εἶναι ἄρα· καὶ ὁ ὁρισμὸς πρῶτον αἴτιον· τουτέστι δ' ἀποδοσις κ'
ἡ δὲ δευτέρα σὺν τῇ τόπῳ ὡφεῖναι κ'· ὁ αἴτιον ὁρί καὶ ἀρχὴ
τοῦ ὁριστοῦ πρῶτον, ὡς ἴσον ἀφεστηκέναι τῷ αἴτιον ὁρί· καὶ ἡ ἑξῆς
καὶ πρῶτον τοῦ ὁριστοῦ· τουτέστιν αἴτιον κ' οὐδὲ καὶ τόπῳ
εἶναι· ἡ δὲ ἑξάτου ἀποδόσεως σὺν τῇ τοῦ ὁριστοῦ ἀπο-
δόσει· τοῦτ' ἔστιν αἴτιον κ' ὧν πρὸ αὐτοῦ ἀποδόσεων
ὧν εἶπεν αἴτιον καὶ ἡ χλοὴ ἡ ναῦται σὺν τῇ δ' ὁριστοῦ ἀπο
δόσει· τοῦ δὲ ἡ δὲ τοῦ ἑξάτου ἀποδόσεως τὸ μὲν ἐν
τῇ τοῦ ὁριστοῦ ἀποδόσει ἑξάτου, πρῶτον ἐστὶν αἴτιον καὶ δ'
λὴ οὐκ ἄρα δὲ ὅτι δ' ἑξάτου σὺν τῇ ἀποδόσει, πρῶτον ἐστὶν
σὺν τῇ φύσει· ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοῦ δ' ἄρα· τὸ δὲ ὁρισμοῦ
αὐτοῦ ἄρα· δ' αἴτιον· ὃ καὶ ἀφ' ἡ δ' ὁριστοῦ πρῶτον, ἀφεστη-
κὸς τῷ λέξει ἑξῆς· ὁριστὸν γὰρ τοῦ δ' ἀφεστηκὸς τῷ αἴτιον δ'
ὅτι δ' ἑξάτου σὺν τῇ δ' ἀποδόσει, πρῶτον ἐστὶν αἴτιον καὶ δ'
σὺν τῇ φύσει· ἐν τῇ τοῦ ὁριστοῦ δ' ἀποδόσεις, ἡ ἑκάστη πρώτη αἰτίας ἐστὶ πλατικὴ
πρὸς πλοῦν σὺν τοῦ δ' χλοὴ ἀποφαίνοιτ' ἂν ἡ ναῦς τὸ ὁριστοῦ· μεμφ-
" λ' ἀποδόσεων οὐκ ἐπιζητήσει τοῦτο δ' ὁριστοῦ τοῦτ' αὐτῷ ἡ λίμνη
" εἰσῆλθε· ἡ δὲ δ' χλοὴ πρῶτος· μίαν δὲ τῶν ὑλικῶν καὶ τὸ
" ὑποκείμενον· ἐστὶ γὰρ τοῦτο ὑποκείμενον τῆς ὕλης· τὸ δ'
" σὺν τοῖς εἴδεσι· ὑποκείμενον, οὐχὶ ὕλη· τὸ δὲ πρῶτον δὲ τῶν αὐ-
" τὸ κεκμηκὸς αἰτίαν· ταὐτὸν τὸ οὐσίαν, καὶ τὸ ἀγαθοῦ· τέ-
" λος γὰρ γενέσεως καὶ κινήσεως πάσης τοῦτ' ἐστί· μεμνημέ-
" νος τοῦ πολιτικοῦ αὐτὸ· τοῦτο δέ ἐστι; τὸ· οὗ ἕνεκα ἀρχὴ
τῆς κινήσεως· αὐτὸ κεκμηκὸν φησὶν αἰτίαν ἡ ναῦς τῇ πολιτι
κῇ πλωτικῇ· καὶ δὴ καὶ πρὸ τοῦ χλοὴ· πρὸς ἑαυτὴν ἐπι-
βαν ὁ ἐσήλωσεν αὐτὸς πρὸ αὐτῆς τὸ πέλος γενέσεως καὶ
κινήσεως πάσης τοῦτ' ἐστίν· εἰ γὰρ σκήνος ἡ χλοὴ, τοῦ

ζωῆς (η

14

τέλος. εἰκότως ἀντίκα. διὸ δεύτερον τὸ τέλος αὖ τι
τοῦ φυσικοῦ. τῆς μὲν γὰρ ἀναγκαίου οὐδὲν ἧττον ἡ
καὶ τῶν λόγων. ἀτὰρ οὐδ' ἐν τοῖς μὴ δι' ἕνεκά του γιγνομένοις
οὐδὲ τοῦτο τῆς σκέψεως ἐφιέμεθα. ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις
φυσικὴν μὲν οὖν ἐστὶν ἡ ὕλη. ὁ δὲ τοιοῦτος ἀτὰρ
ἀρχή. ὅπου δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸ ὡς τέλος αἴτιον, καὶ ἐν
τοιαύτῃ ἀρχὴ τέλος ἐνεργείας καὶ κινήσεως φαίνεται.
τῶν ἡφαίστων ὁ χαλκεὺς ὡς πρὸς τὸ ἔργον ἐστὶ λαβεῖν τίνων,
ἀλλὰ τέχνη. καὶ ἀλλὰ μεθόδος ἀναγκαῖον. ἢ δὲ ἀλλὰ
τοῦ δι' οὗ καὶ τέλους ὡς ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ κυρίως τέλος.
καὶ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ κινοῦν, ἵνα αὐτὸ ἀμφοῖν καὶ δι'
ὧν οὗτος ἕνεκα. ὁ καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς ἡφαίστοις ἐστὶ λαβεῖν
ἐν ἔργων: ἀμέλει ὡς ἀναφανεῖται τὸ ἀναγκαῖον οὐκ ἀναγκαῖον
εἶναι. ἀναγκαῖον δὲ τὴν ὕλην τῶν αἰτίων εἶναι μόνην.
μᾶλλον γὰρ ἐπὶ ἀναγκαίας μᾶλλον τοῦ ἕνεκα φύσεως.
ἀναγκαῖον δὲ καὶ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις αἰτίοις τὸ
ὧν ἄνευ ἀδύνατον ἢ ὅλως ἢ ὡσαύτως εἶναι. τοῦτο δὲ ἐστὶν
ὑλικὴ τοῦ ἀναγκαίου αἰτία. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς
κινουμένοις ἐμποδίζεσθαι καὶ κωλύεσθαι. τοῦτο δὲ ἐστὶν
καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς ἀναγκαίοις αἰτίοις. ἀναγκαῖον
καὶ τὰ ὑποκείμενα ὑλικὰ εἶναι. ἐκ τούτων δὲ τῶν φυσικῶν

ἀρχὰς ὡς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες· οἱ δὲ αἴτιοι τοῦ εἶναι καὶ οὐσίαν τοῖς οὖσι καὶ ἀρχαὶ τῶν τοιούτων, καθάπερ οἱ κινοῦντες καὶ ποιοῦντες τὰ πράγματα· ὁ μὲν γὰρ πρῶτος τοιοῦτος ἐν ἁπάσαις ταῖς κατὰ φύσιν γενέσεσι καὶ μεταβολαῖς· ἐκ τούτου γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ γίνεσθαι τὰ ἄλλα· τὸ δὲ τί ἕνεκα καὶ τὸ οὗ ἕνεκα τῶν πράξεων καὶ κινήσεων ἐν τοῖς ἐμψύχοις καὶ τῶν ἐμψύχων τοῖς φύσει συνεστηκόσιν ἐστὶν ἡ ψυχή· πάντα γὰρ τὰ κινούμενα ὀρέγεται τούτου καὶ τοῦ ἕνεκα κινεῖται, τοῦτο δ' ἐστὶν ἐκεῖνο οὗ ἕνεκα γίνεται τὰ γιγνόμενα καὶ ἡ μεταβολὴ καὶ ἡ κίνησις· ἐκεῖνο δὲ τέλος καὶ τὸ οὗ ἕνεκα τῶν πράξεων καὶ κινήσεων· ἀλλοίωσιν, ὡς συνῳρισμένης ἤδη τῆς ὕλης καὶ ὑπαρχούσης καὶ τὸ ποιοῦν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀφθαρτον γὰρ τὸ ποιοῦν καὶ κατ' οὐσίαν ἀμετάβλητον τὸ τί ἦν εἶναι οὖσαν· καὶ ὧν ὀξαύτης γίνεσθαι οἷον ἀλλοίωσις ἐστὶν ἡ τοιαύτη· ἀλλοιώσεις μὲν οὖν εἰσὶ καὶ πάθος μεταβολή, τινὰ δὲ πάθη οἷς τῶν ὑλικῶν αἰτίαν μόνην τὸ σύνολον, οἷον πηδῶσι ἢ κιρνᾶται μιγνύμενα γλυκέσι ὀξέα καὶ ἁπλῶς ὅσα ἐν ὑλῇ ἐστὶν ἡ ἀλλοίωσις· αὐτὴ δὲ τοῦ μὲν ἐκ τῶν ἐναντίων τῶν κατὰ τὴν ὕλην μόνον ὑπαρχόντων ἐστὶν ἐναντίωσις καὶ ἀντίθεσις· ἄφθαρτος μὲν οὖσα τῆς φύσεως ἀφθάρτου τοῖς δὲ τοιούτοις οὐσίαι τῶν ὑλικῶν σωμάτων εἰσίν· καὶ μὴ ὡς διαστάλλουσι λέγειν, οἷον ἀκίνητα ἀκολουθεῖ τὰ κινούμενα καὶ φθείρεσθαι ἀπλῶς τί· ἀλλ' ἔστιν τὰ κινούμενα ἀλλοιώσει· ἀλλοιωσιν, ὡς συνῳρισμένης ἤδη καὶ ὑπαρχούσης τῆς ὕλης· δύναται γὰρ ὑγιάζειν καὶ νοσεῖν καὶ τὸ ποιοῦν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀφθαρτον γὰρ τὸ ποιοῦν καὶ κατ' οὐσίαν ἀμετάβλητον τὸ τί ἦν εἶναι οὖσαν· καὶ ὧν ὀξαύτης γίνεσθαι οἷον ἀλλοίωσις ἐστὶν ἡ τοιαύτη· ἀλλοιώσεις μὲν οὖν εἰσὶ καὶ πάθος μεταβολή, τινὰ δὲ πάθη οἷς τῶν ὑλικῶν αἰτίαν μόνην τὸ σύνολον, οἷον πηδῶσι ἢ κιρνᾶται μιγνύμενα γλυκέσι ὀξέα καὶ ἁπλῶς ὅσα ἐν ὑλῇ ἐστὶν ἡ ἀλλοίωσις· αὐτὴ δὲ τοῦ μὲν ἐκ τῶν ἐναντίων τῶν κατὰ τὴν ὕλην μόνον ὑπαρχόντων ἐστὶν ἐναντίωσις καὶ ἀντίθεσις· ἄφθαρτος μὲν οὖσα τῆς φύσεως ἀφθάρτου τοῖς δὲ τοιούτοις οὐσίαι τῶν ὑλικῶν σωμάτων εἰσίν· καὶ μὴ ὡς διαστάλλουσι λέγειν, οἷον ἀκίνητα ἀκολουθεῖ τὰ κινούμενα καὶ φθείρεσθαι ἁ

τον ὀπλονότι καὶ ᾧ μὲν ὅρκος δὲ τὸ τίμιον. ὁ ἰαφ ὁ μενυκ,
ὡς τιμιῶ ὁ μενυκ ὁ ὅρκος ᾧ ἀ τροβρύβλατον ἐ τι καὶ ᾧ μὲν.
τοῦ βὸ ἰὼ ὕδωρ. κὶ γρ ἐτυξ τὸ ὕδωρ κατ ξὺν δὸ ὶὸ. σὸ ξ ἐ σὸ δὲ
ἐ σαὶ τὰ λεξ ἐ σὶ σὲ ὑπ ὸ ὠ χὴ μα τὶ ὁ νο λεμ βαί νν κατ ξφ φ -
τὶ κὸ τροβλάτ. τῶ μὲ ᾧ φ τιμιῶ βλατον τροβρύ τα -
τον. αἰμ ἀ τιμιῶ βλατον ὁ τροβρύβλατον ὁ ἴσ φοὶ νε ᾧ τῶ
φ τιμιῶ τροβρύβλατον, οὕτω ᾧ ἐχ ού σης τῆς τροβλάτ ος,
γί γνε βλατὸ σεύ πρ ὸν αχ ᾧ μὲ βοῦ μὲν ὄρ ουτ τιμιῶ βλάτου, ᾧ ὡς
ἀμ φοτ ἐ ρους βοῦς τροβλάτους οἱ καὶ πλ ησ ιά ζου μὲν κὰ λαφ ᾶ τίν ᾧ
ὁ ᾧ ἐ στὶν ἀ σύλλ ογί στον. οὐ μὲν ᾧ οὕτως ἐ χέ, ἀ λλ ᾧ ἐ στὶν ἀ λό γως
ᾧ ὡ ᾧ τροπ ῶ σχ ήμ ατ ὶ· καὶ τὸ τιμιῶ βλατον κατ ηγ ορ ᾶ βαι μὲν
τοῦ ὄρ ους· τὸ κα λοῦ μὲ ν τροβρύβλατον· οὕτω σὶ φ ᾶσ ιν,
ὡς ἀν τὶ τῆς φ ύντων τοῦ τροβρυβλάτου καὶ τῆς δ ᾽ ἐ πὶ τροὸς
τὸ τιμιῶ· καὶ ἐ στὶν ἴ σον τὸ φ ρη μὶ νου, τῶ, τὸ μὲ γρ τιμι
ῶ βλατον τροβρύβλατον· ὃ τιμ γρ ὡς βύ τῶ ἴ σον· τοῦ βοῦ π,
ξ υλ λογ ισ τικ ὸν· ὅρ κος δὲ τὸ τιμιῶ βλατον· τηρ ᾶσ θαι
τῶ τιμιῶ βλάτου βο· ᾧ μὲ ᾧ ὧ δ ᾽ ἐ χαὶ τῆς αὐ τῆ· σῶ σαὶ -
λου βύ βου, ᾧ τε οἱ τροῶ βοι διαλόγοι ταὐ τῆς ἢ ταὐ τῆς δ ὲ ξης,
ᾧ τε μὲ βοῦ βλ· λέ γ ᾽ οὐ γρ ἀ ντὶ τιμ ιῶ βοῦ βέλ τιον· ἀμ ᾽ ἀ φ -
ρῶν βοῦ τιν ος· οἷ ᾽ ἀ ξιλ λογ ισ μοῦ σθαι νῦ ναι· ᾧ μὲ καὶ σω λο -
γί ζον το σὺ νο μο θε τῶ φ ύτος σὺ νοὺ τέ ρω σχ ήμ ατ ὶ λαμ βά νου τοῦ
ὡς σὺ νῆ σὶν ὁ ἁρ μὸ ς λό γος. Γι ὰ σὺ νό ητ ον· θαλ ῆς κὲ
τοι λέ γε ται οὕτως ἀ πο φ ῆν ασθ αι θεὶ τῆς τροώ της αὐ τί ας
ᾧ μό τως βὸ λέ γε ται οὕτως ἀ πο φ ῆν ασθ αι· οὐ σὺ γρ θεὶ φι
λί ᾳ αὐ τοῦ ζῆ τεῖ σθαι· ὃ ζοῦ ντὶς βὸ βέ βαι ον ἐ ξ ᾽ ἑ βοῦ, τ
βὸ λέ γε ασθ αι τοῦ βυ τοὶ χό τος ἀ φ ᾽ αὑ τοῦ ἴ σως μὲ ὧ ὧ οὐ κὰν
τὶς ἀ ξι ώ σ ειὲ ν ἂ ν ἐ ν αὐ τοῖς, οἷ ᾽ ἀ τὼ ὀ ντ ᾽ ἦ σαν αὐ τοῦ
τῆς σὶ αν οἱ ας ἴ σως να ἰ σο ρ οῦ σὶν ᾽ ἐ γὼ ἀ πλ ῶς τὸ γρ
ἀ ἰ δ ε ί ως ὑ πο λ ᾽ ἐ ν ασθ αι· οὐ σί α σα φ ὴ ς αὐ τὸ ἐ στ ὶ· τὸ τρον γ ᾽
ὕ δωρ ὡς θαλ ῆς, κ ᾽ ἀ ὴρ ὡς ἀ ναξ ιμ ένης κ ᾽ οἱ σὶ ος τέ νης· ὃ τὸ

καὶ θρεῖται αὐτοῦ τὴν δόξαν, ὡς ἐστι πολίτου καὶ
οὐ πολεμοφοῦντος. καὶ οὐχὶ ἀπὸ ἀφθάρτου αὐτοῦ τὴν
δόξαν θρεῖται. διὰ τοῦτο πολίτευμα αὐτῆς
τῆς δόξης. ἀπὸ τοῦ φθάνειν εἰς τοὺς φίλους σοφοὺς εἶτε
λαμβάνεσθαι. οὐ διὰ τὴν διανοίαν δύνασθαι. διὰ τοῦ-
το ἀφετόμενα τοῦτων λειτουργῶν φιλοσόφων τοῦ λογι-
κοῦ αὐτοῦ ὅπου ἄλογος ἐστι. τοιοῦτον γὰρ καὶ τὸ ἐστὶ
λάφου αὐτοῦ ἐστὶ τεθνηκός. ἵνα φανερὸν τὸ σημαινόμενον
ἀναπαίοισι δῆλον ἐστιν. ἴσον ἐστὶ ποιήσει μοὶ ἐκ καθαρμοῦ
δεξῆς δὲ λάφοισι ἀπὸ τοῦ τὸν ἀξιόχρεων γενόντων, καὶ ἀπὸ
τοῦ ὑδάτος τοῦ ἐνεργοῦντος. οὗτοι ὁ ἱκέτης ἀναξιόμενος ὁμοί-
λησιος καὶ ἀποθνῄσκων ὁ ἀποβλωνία τῆς. ἵνα φανερὸν τὸν
μεδὲ πονηρίαν καὶ μὴ ἐκβλητὸν αὐτὸν φθόνιον λέγεσθαι
πάντων τῶν ἔθνων τῶν ὅλων. ἐκ τοῦ δὲ τὸ ἔθνος
τοῖς ἀριθμοῖς. ἐπὶ τοῦ προσθάτε τὸ χαρτὸν τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ,
οἱ μὲν πῦρ. οἱ δὲ ὕδωρ, οἱ δὲ ἀέρα λέγουσι. τοῦτοις οὖν
τοῖς δὲ οἱ πολλοὶ ἐπὶ τοῦ προσθάτε τὸ χαρτὸν.
τοῦ γὰρ ἀριθμοῦ καὶ οὐσίαν καὶ οὐσίωσθαι. ἀλλ' ἡ πολλὴ
δη καὶ ὀλίγοτητι ζωκρινόμενα. ἃς εἶτε καὶ ἐκεῖνος. εἰ
τοῦτοις πλήθει καὶ ὀλίγοτητι. ἐκεῖ γὰρ μίξις αὐτοῦ.
καὶ ἡ δὲ τὸ εἶναι ζῷον ὅλος λόγου τῆς φιλίας γινομένης δὲ ὀλί-
γοτητα. καὶ εἶναι τὰ ἀχείλωμα βροχῶ. ἐκ δὲ τοῦ τοῦ
μέλιτος γίνομένης, οὐ μέρεσις καὶ χωρίσμος τούτων,
ἐκ τοῦ ζῷος, πολλὰ ἔστοιχα ὡς δὲ ὅλων ἀμῶν εἶναι τοι
αὐτὴ μεγάβροχη σώζειν αὐτῶν τὰς οἰκείας φύσεις λέ
γω. ἢ οὐ θεῖ τῆς ζωκρίσεως καὶ τῆς διακρίσεως τοῦ
τοῦ νάματος καὶ τῆς φιλίας γινομένης λέγω τοῦτο, ἀλλ'
θεῖ τῆς οἰκούσης αὐτῶν χωρίσεως τε καὶ φθορᾶς. γίγνε
σθαι γὰρ ὅλα ἕκαστον αὐτῶν, ὅταν τὸ πολὺ μέρος αὐτῶν
ἀποζωκριθῇ. ὅταν γὰρ ζῷόν τινι μίγνυται πολὺ ὡς τοῦτο

πύρος ἐμοείκα. ὁ δὲ κριὸς γίνεται πυρός. ὅταν
δὲ ἁλίσκηται. φθορὰ, ἡ δὲ ἁλισκομένου ἐστὶν. ὁ παῦρα
μὲν οὐ γίνεται τὸ δὲ πλῆθος καὶ ἡ ὀλιγοστία τῶν οὕτω
ἐκ τῆς τοῦ ἀκριὸς καὶ ζυκρίσεως γίνονται.
ἐν ἀξαμόεσι δὲ ὁ ἁλισκόμενος τῆκεν ἡλικίᾳ πρὸς
πρὸς ὧν ἐν ὑγρῷ, τοῖσδε ἅρτοις ὑγρός. αὐξάνεσθαι δὲ
τὸν ὄγκον πρότερος γενόμενος τοῖς ἅρτοις φησί. καὶ τὴν
αὐξησιν φύσιν ὧν δεῖ ὑγρὸν εἶναι. οὐ πρόκριτος
αὐτοῦ ἑαυτοῦ τῶν δὲ ἑαυτῆς θερμοτέρου, ὡς σωμά-
τεσι καὶ πλείοσι ἔχουσαν. ἀκίνδυνον καὶ οὐ πάντες
ἡ γεύμενος, εἰ ἄλλοις οἷον αὐτοῦ προκρίνατο θερ-
μοτέρᾳ, ὅτι τὰ αὐτὰ σωλῆνα πρὸς ἀλλήλους
ἐκ ἀρχὰς ἄμα γὰρ τὸ πεπεφθαι ἐκ ἀρχὰς ἦν. ποιεῖν
τοῦ αὐτοῦ ἐστὶ φύσιν αὐτότις οἷ ἀεὶ τὰ πεπεφθαι
οἷόν τε αὐτά. ἔστι δὲ οἷς καὶ τῶν ἀναξαίρ-
δὲ ἑαυτῆς θερμοτέρου δὲ ἐστὶ προκρίνων. καὶ μᾶλλον
ἐοικεν ὑγρὸν αὐτὸν τοῖς ἅρτοις λέγειν ἀφ' ὧν τῶν τοι
χάων ἀσφαλείαν. πρὸς δὲ τῶν γὰρ ἀεὶ τὰ ἐναντία τὰ ἀσφ-
ρους εἶναι τὰ ἀρχὰς πρόσληψιν μὲν τοῖς τῶν δὲ ἑαυτοῦ
ἐκφωνουσι χρῆσθαι τῷ πλάτωνος. ὃς ὑγρὸς εἶναι δὲ
τὴν θάμβος γὰρ τῶν βουλήσεται αὐτοῦ. καὶ ὅτι, οἷ ὧν λέγει, λέ-
γει αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ δίκαιον, ἐν χαὶ ἐναντία. βουλεύσεται
τοι δὲ ἐν πλείοσι τοῖς τε ὑγρὸν λέγουσι καὶ τοῖς φαι-
νομένοις μᾶλλον. χωρὶς γὰρ ἄνευ τὰ ὁμοιομερῆ, οἷ-
δὲ ὕδωρ πῦρ. καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων σωμά-
σύγκριτον γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι σωμάτων γὰρ
τῶν πολλῶν ὁμοίων σωμάτων ἕκαστον τόδε τι γεν-
οὕτως αὐξανόμενα φησὶ πολλὰ τὰ ὁμοιομερῆ ἄπει-
εἶναι καὶ αἰώνια, γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι
γίνεσθαι. τῶν πολλῶν ὁμοίων σωμάτων φθείρε-

κτήσεως ὅτι τὸ μὲν ἀεὶ ὂν αὐτό ἐστιν, καὶ ἀπόστατον
ἐστὶν οὐδενὸς τοῦτο δὲ οὐδεμιᾷ μεταβολῇ μηδαμῇ
μηδοὶ σωζόμενον ἐστὶ αὐτὸ εἶν, ἡ μὴ αὐαιρούμενον ἀφανὲς
καὶ ἀόρατον ἡμῖν προσόντα ἔχειν φύσεως κίνησιν ἐστὶ καὶ
μεταβολὴν ἀπὸ τοῦ ὄντος ἐπὶ τὸ μὴ ὄν. τὸ δὲ τῶν ὄντων μεταβολῇ
κατὰ αὐτοῖς ἐστὶ τὸ οὐ μένειν· ἀφανὲς δὲ τὸ εἶν ἀκίνητον φαίνεσθαι
ἐναι, προσόντα, τὸ καὶ τῷ φύσιν ὅλως· ἢ γὰρ φύσις ὅλη
τὸ εἶν αὐτοῖς ἐστὶν· ὡς δὲ φανερὸν ἐστὶν ἐκ τοῦ αὐτὸς τοῦ
λέγειν τὴν φύσιν ὅλην ἀκίνητον, προσόντα δὲ κεῖσθαι ἀκίνητον
τε, οὐκ ἀβέβαιον καὶ φθορᾶς μόνον, καὶ γὰρ αὖ ἀλλοιωτὸν
βαρὸ ἐστὶ, ἀκαὶ μὴ κίνησις, ἀλλὰ κίνουμένων τινῶν· ἀλλ'
καὶ κατὰ τὸ ἅμα μεταβολὰς πάσας· τῶν μένοντα ἐστὶν
φασκόντα ἐναι τὸ ὄν, οὐδενὶ ὅσῳ ἐστὶ βέβαιον ἐστὶν
ὅλην αἰτίαν, τῶν τοιούτων ποιητικὴ· οὐδὲ γὰρ γένεσίν τε
καὶ οὐσίαν ὅλως· ἐστὶ τοῦτο, οὐ δεῖ τῶν εἶν καὶ ἀκίνητον
τὸ ὂν δὴ μὴ ἐναι μόνον· ἀλλὰ καὶ δεῖ τῶν εἶν ἀκίνητον
τὸ κάμνον, καὶ τῷ ὕλην εἶναι· καὶ γὰρ αὐτοὶ εἶν ἀνάγκη
τὸ ὂν· εἰ δὲ τῶν μὴ ὄντων ἐστὶ· ἴσως καὶ πρὸ ὀλίγου
τεθέσεν· εἰ μὲν οὖν τοιοῦτον τῶν μὴ ὄντων ἐστὶν οἷον
δεῖ τῶν εἶν τὸ ποιοῦν τὸ μὴ ὄν, ἐλαθε· πολλὰ ἄρα
δεῖ ἀριθμὸν εἶναι καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ· καὶ ἡ τόπος ἐστὶν
ἐν τῷ πρώτῳ δεῖ τῶν φυσικῶν οὕτω λέγ· τοιοῦτος δὲ
γιγνόμενος ἀπείρου ἐστὶν πύρπλος ὁ ἐλαχάτης· λέγω δὲ καὶ
ξενοφάνην, ὅσα μὲν ὁ τόπος ἔχει πλάτος τοσοῦτο καὶ γῆν
ἀεὶ εἶναι τὸ ὂν ἀεὶ φαίνεσθαι καὶ γίνεσθαι ἀπορεῖν
ναι ἀφ' ἑαυτῶν οὕτως οὐχ' ὡς ὁμοίως δεῖ ἀμφοτέρων
δοξάζων· ἀλλὰ καὶ ἄλλη δόξαν ἐστὶν, εἶν τὸ ὂν καὶ ἀκίνητον
τοῦ καὶ σφαῖρα τὸ ὂν ἐναι μόνον· καὶ δόξαν ἢ οὐ τοῦτο
λέγειν τὸ μὴ εἶναι ἀπορεῖν τῶν φαινομένων· διὸ δεῖ
ἔχειν ἀπορεῖν καὶ γὰρ τὸ μὴ, ὡς ὕλη· τὸ δὲ ὡς εἶδος

ἀμφὶ κωφὸ

καὶ φοιῶ, οἷα τοῦ πῦρ ἢ στίλβον ὀλκῇ ὄρμενιόν. Καίτοι τὸ
δὲ καθόσον οὐδὲν αἰτιᾶσθαι δίκαιόν ἐστιν ἢ τοῖς ὑλικοῖς ἢ ἔλεγε
δὲ τοῖς ποιητικοῖς αἰτίοις ἕνεκα τοιαύτης γενέσεως. ὅλως δὲ
αὐτίκρυς καὶ ποιητικοὶ αἴτιοι τὸ ὑποκείμενον. ἀναξαγόρας
δέ φησι θερμότητα, ἀλλὰ δεῖ τῶν πολλῶν αἰτιᾶσθαι
μόνον. ἓν δέ γε μᾶλλον μᾶ τοῦτο ποιεῖν τῶν ὑποκειμένων τοῦ
τὸ μὲν ποιητικὸν τὸ δὲ παθητικόν· ὡς ἡ θερμὴ σὰρξ
θερμαίνει. ὁ μὲν γὰρ λέγων ὡσὰρξ θερμὸν ἢ ψυχρόν, ἢ μὴν ἢ σὰρξ
ὡς θερμαντικὸν ἢ ψυκτικόν καὶ ὁ σὰρξ ὡς ποιητικόν λέγει. τὸ δὲ
λαμβάνοντι μᾶ τὸ σὰρξ, κἂν πτικὴν ἐμφαίνει τὸ δὲ ὕδωρ καὶ
τὸν μῦν καὶ τὰ ὀστᾶ. λέγουσιν ἢ τοῦ ἀέρος. ἢ ἢ τῶν
ἐξ ἑκάτερα μερῶν ὕδατος καὶ μῦς, παθητικὸν· μᾶλλον
δὲ τοῦτο καὶ ὀστοῦ ὀστᾶ· τοῦτο δὲ παθητικὸν ὑλικόν. λέγουσι δὲ καὶ
τοὺς ζῶντας ὑλικοὺς ἀρχάς· καὶ τὸν ποιητικὸν αἰτίαν δὲ μόνον,
ὡς οὐκ οὐσῶν τούτων ἐν τοῖς ζῴοις, πρὸς τὸ τοιοῦτον
γένεσιν φύσιν. καὶ μὴν ἀλλὰ ἐξ ὧν συνίστασθαι καὶ τὰ ἀπο- καὶ
λυόμενα ἀπόλλυσθαι γίνομαι· σκέψασθαι δὲ οὐδὲν ἐν αὐτῇ τῇ ἕξει
ὡς, οἷον τὰ αἰτίαν πρὸς εἶναι· ἀκούσεται τὸ αὐτὸ καὶ τὸν λόγον
τοῦτον αἰτίαν εἶναι οὗ ἕνεκα τοῦ ἐξ οὗ τὴν αὐτὴν ἐν τῇ αὐτῇ
γενέσεως αἰτίαν. ὡς δὲ ἐν αὐτῶν ὧν θερμοτήτων καὶ
τῆς σὺν ὕλῃ ἀληθείας ἀσυλλογίστου καὶ ἐναντιούντες καὶ
ἀναγκαζόμενοι. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡμῖν θερμότητα μὲν τὴν ὑλικὴν
ἢ ποιητικὴν καὶ οὐ καὶ αὐταξιοῦσθαι νοῦν ἀ τοιοῦτον. τὴν δὲ ἡμῶν
τὸν ὧν οὐσίαν ἐνέργειαν ἀ δαιμονίαν· ὡς μόνος ἢ τοιοῦτον καὶ
λόγον ὧν ὄντων ἀμὴ ἀ τοιοῦτον ἄξιον. οἷα τὸ χωρεῖν εἰς τὴν
διαιτᾶν ἀ τοιαύτην αἰτίαν τὸ ἀναθαίνειν. ἐν τοῖς ζῴοις τοιοῦτον
θερμὸν. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ζῴοις τοῖς ἐμοὶ νοῦν, οὗτος δὲ μὴ καὶ
αἰτίαν ὧν γίνομαι καλῶς ἐν αὐτῶν. ὁ καὶ μᾶλλον ἂν ὁ θεὸς

καὶ

φανερῶς πρῶτος ὑπ' ἐμοῦ τοιαύτ' αἰτίαν ληφθῆν, ἀναξια-
γορεῖον· οὐμεῖν· ἀλλ' ἀπ' ἀὐτοῦ ἐφεξῆς ὁ πολίτης αὐ ὁ ποιητής.
τοῦ. δόξαι αὐτῆς τοιαύτησαι τι ἀσμενημονοδ· οὐ δι μὲν
οὖν ἀμφὶ τῆ ποιητικῆ αἰτίᾳ ταύτα δοῦ καλῶς καὶ τέταται
γένεσθαι δ' ὑπονόμεν· ἀρχὴν καὶ αἰτίαν ὧν οὐτων ἑλέντο·
οὗ δος γὰρ ὁ νοῦς καὶ τοιαύτων κίνησιν ὑπὸ ὑπ' τοῦ ὧν οἱ οὐσ
ἐκῆς αἰτίᾳ ἀν ὁ πλοτοῦ τι ταῦ ποιητικῆ. ὑπὸ γὰρ τοῦ καλῶς κι
νᾶσθαι καὶ γένεσθαι, οὐτ' ἀὐ μεῖν οὐ γένεσθ' ἂν μὴ κίνᾶσθαι
αἰτίᾳ αὖ ἐμοὶ ἐφεξῆ τοιοῦδος γὰρ ὁ νοῦς· οὐκ, ἀλλ' ἐπ' ἀὐτοῦ
ὑπ' αὐτῆς φησὶ καὶ ποῖόδον πρὸ ὑτων οὐτως κίνησιν ὑπὸ.
Καὶ ἅτις ἄλλος ἐφεξῆς ὑπ' ὑπὸ ὑπ' ὑπὸ ὑπὸ ὑπὸ

ἐστὶ φίλον· οὕτω δὲ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἕξις μόνον· οὐκ ἔστι φίλον· οὐδὲ
τῶν δὲ κακῶν οὐκ ἔστι νεῖκος· ἀφ' ὧν γὰρ ἡδονὴ γίνεται διά
νοιαν ἐκλαμβάνει· καὶ μᾶλλον ἀσφαλῶς ἕπεται τοῖς διὰ
τοῦτον αἰρετοῖς καὶ φίλοις ἕπεται τοῖς ἀγαθοῖς καὶ
μόνοις· ὡς τῷ κ, ὧν ἀγαθῶν τῶν δὲ τῶν κακῶν τοιαῦτα
φιλεῖσθαι ἢ ἔστι τὸ μὴ ὅπως λέγειν· ὅπου γὰρ οἱ φιλοῦ
μενοι λυποῦσιν· ἀφ' ὧν δὲ τὸ ὧν ἀγαθοῦ αἴτιον ἀγαθοί, καὶ τὸ ὧν
καὶ κακοῦ, φίλοι αὖ ἂν εἶεν ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ἀγαθοὶ καὶ τὸ κακοὶ
τί δὲ μᾶλλον, ἀγαθοὶ μᾶλλον φίλοι ἂν τὸ μῆκος ἢ κακοί, ἀπορή
σειεν ἂν οὕτω δεῖ τοῦ ἀγαθοῦ, δεῖ τοῦ κακοῦ ἡμῖν ὑπάρχειν καὶ πό
λιν τοὺς τόπους, μᾶλλον οὖν φησὶν ἐπὶ τοσοῦτον καὶ αἱρετέον ἐ
πὶ τοσοῦτον μᾶλλον· καὶ τῶν τοιούτων ποιοὶ δὴ καὶ ἀφορμαί εἰσι
τῆς ὑλικῆς τοιαύτης μᾶλλον αἴτιαι· ἃ δὲ τοῖς ὑφ'
ἡμῶν φησὶν ἡρημένοις· ἢ τοῖς δεῖ φύσεως καὶ αὐτὰ ἔστι· καὶ
οὐκ ἔξω σκηνοποιεῖσθαι· οὐκ ὑπὸ ἡμῶν μᾶλλον· ἀλλ' ἄμεινον ἢ καὶ
ἐπόλιον χρήσασθαι τῷ τοιούτῳ αἰτίῳ· καὶ ὅτι οὕτως ἐπὶ
τρέπεται τόπῳ· καὶ ἐπ' ἔξω ἢ φωνῶν· σχεδὸν γὰρ οὐδὲν χρώμενοι
φωνοῦσι λακωνικῷ μᾶλλον· μᾶλλον δὲ τοσοῦτον ἢ ὡς πρω
τον ὄν τι τοιοῦτον αἴτιον καὶ τοῖς ὑλικοῖς ἀφορμαῖς καὶ
τοιούτοις τοῖς ὑποκειμένοις χρῆσθαι· ἐκεῖνο δὲ ἴσως ἀπο
τοῖς δεῖ δόξαν φησὶν αὐτόν· ἀλλὰ τοῦτο δεῖ καὶ ἄλλα αἴτια εἶναι· ὡς
μὴ αὐτὰ φύσιν οὐδεμίαν· ὡς ἦν φησὶ σπλον εἶναι τῶν ἐ
κτὸς αὐτῶν· ὅπου δὲ μὴ χρῶνται τῷ τοιούτῳ αἰτίῳ οὐκ ἀναξαίο
μεθ' καὶ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, τοσοῦτον δὲ ἡμῖν ὑλικῶν ὁ
πλοῦς ἄρτιον δεῖ ὀλίγου· τὸ εἰκὸς οὖν τούτων μόνον τις
αἰτίων νομίσειε τῶν εἰς ὕλης φύσιν ἀλλοιωτῶν· μηχανὴ δὲ
τῷ νῷ ἀναξαίο ἐστὶ χρῆσθαι ὡς εἰ τοῦτ' ἔχομεν ὅπως
οἱ δρόμοι· ἀφορμαὶ γὰρ εἰσὶν αἱ ὁδοὶ· οἰκοδομικῆς εἰσὶ τοῖς ἀπὸ ὕλης· οἰκοδομικὸς δὲ ἡ
ἕξις· λιθικὸς καὶ αὐτὸ δεῖ ἀναξαίο ρου· ἃ καὶ τῶν
ὑλικῶν φασίν· καὶ ἐπιστατικὴν εἶναι πλοῦτον χρή

ἀπ

τοῦτοις

ἐκείνῳ

χρὴ δὲ καθάπερ εἴρηται δοκεῖν εἶναι τὸν πολίτην φαῦλον πρὸς τὸ ὑπάρχον πολίτευμα· τὸ δ' ὑπάρχον πολίτευμα ἐστὶν ἡ τοιαύτη φιλία καὶ ἡ τοιαύτη συνουσία ἣν ἕκαστος ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἐνομίσθη· ἐκ γὰρ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἡ φιλία ἐγένετο καὶ ἡ συνουσία. ὁ μὲν οὖν ἀγαθὸς ἑταῖρος ἐκ τοιούτου τρόπου γίνεται φίλος οἷος καὶ πρότερον ἦν· ὁ δὲ πονηρὸς ἐκ τοιούτου οἷος καὶ τὸ πρῶτον ἦν· ἐκ γὰρ τοῦ πονηροῦ τὸ πονηρὸν ἐγένετο καὶ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ ἀγαθόν· ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοίου τὸ ὅμοιον ἐγένετο. ἐκ δὲ τοῦ μὴ ὁμοίου τὸ μὴ ὅμοιον· ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον. ἐκ δὲ τοῦ μὴ ἐναντίου τὸ μὴ ἐναντίον.

τομοι καὶ τὸ κῶνον· ἐξ ὧν καὶ ἡ τῶν ἀλλων μυόδεις κατὰ τὰς
διαφορὰς τῶν σχημάτων καὶ τῶν τάξεων καὶ τῶν διαστάσεων κατὰ
τοῦ· ὧν τὸ μὲν σχῆμα ῥομβοειδὲς ἔχον· τὸ δὲ ἐξ ἑνὸς ἐν ἄκρῳ τὸ
τὸ δὲ δύο ἐν· ῥομβοειδὲς· ὁμοίως δὲ καὶ οὐδὲ τοῖς ῥομβοειδέσι
ἡ κοινὸν τοῖς τὰ δύο τὴν ὑλικὴν αἰτίαν, πρὸς τὸ μὴ
σιν ὧν οὐτων· τὸ δὲ πολυπλοκον δὲ αἴτιον, οὐδὲν ἔχειν· ὡς ἔτι
καὶ ὁ μακρὸς καὶ τὸ βραχὺ τῆς ὑλης δὲ αἰτία γὰρ ὧν ὅλη
ὁ πὶ σκάφοις· ὁ δὲ διαφορὰς ἔχων τὸ πρὸς τὸ μυόδειν
ὡς κὶ τῆς ὑλης εἶναι μὴ πλαδαρὸν, καὶ τὸ πυκνὸν· οὗτοι
δὲ τὰ εἰ οἱ ἐκ τῶν ἁρμοδίων σχήματι τάξει δοθέν· φρέαρ οἷον, εἰ-
πὶ οἱ γραφὴ οἱ αὐτὴ· καὶ ὡς τῶν μαθηματικῶν, τὸν αὐτὸν λό-
γον καὶ οὗτοι· καὶ ἡ αὐτὴ γραφὴ λέγεται δὲ καὶ τὸν
τῶνος ὁ πὶ ὡς σκάφος σκάφη μαθηματικὸν μυοειδὲς τοιοῦτ
σωμάτων καὶ τῶν τοῦτον ῥομβοειδῶν διαφορὰν καὶ τὸ πλῆθος τ
τῶν σωμάτων ἕνεκα διαφορὰν, οὕτω δὲ καὶ τὸ διαφο-
ρὰν τῶν ἐντὸς φραγμάτων σωμάτων, ἕλεγον δὲ βέβαι-
" τῶν τὸ δὲ κίνησεως· ὅθεν ἐν ταῖς τοῖς οἷοι, καὶ οὐτ
" ἀρμάτων τοῖς ἄλλοις εὐθυμως ἀφῆκεν· λέγω δὲ
λοκλεῖδου καὶ δημοκρίτου, οὐδὲν γὰρ λέγουσιν ἀκριβῶς
τοῦτο καὶ κρουόμενα πρὸς ἀκρίβειαν κινεῖσθαι δύο ἀτόμους
τὸ δὲν μᾶλλον ἢ ἐν τῇ κινήσει τῆς κατὰ φύσιν, οὐ λέγουσιν· ἐν
γὰρ κατὰ τὰ ἀκριβῆ σφαῖρα βιαίως ἐν κινήσεις, καὶ οὐ κατὰ φύ
σιν ὑπάρχει ἡ βραδυτὴς ἢ φύσιν οὐδὲ γὰρ τὸ τὸ δὲν ἐν βαρύ
τῆς ἐν τοῖς ἀτόμοις λέγουσιν· ἐν γὰρ ἀμφότερα τοῖς συνθέσιν τοῖς
ἀτόμοις ἐν ἡμῖν ὄντα, αὐτῶν, ἀλλ' ἀβαρῆ φύσιν ἔναι· οὐδὲ ἀ-
ραιὸν ἐν ζητητέον· τῶν ἀέρα βαρὺ ἡ· ἁρμόδιον δὲ ἐστὶν
ἐν πλέον ἐν τῷ τὸ δὲ ὅλου· ἀλλὰ πολὺ ἐν ἄλλοις ἢ τὸν ὀξυτητα τῆς κινήσεως αἰτίαν.
τῶν ἐν τοῖς φύσει οὖσι, ἀποδιδόντων· οὐδὲν ἧττον, ἢ
δὲ τῶν ἄλλων φύσεων τὸ ἐν τῆς κινήσεως ἐστὶ ἐν τῆς, ὡς καὶ

μαθηματικῶν

καὶ οὗτοι

» ἐξ ἧς φύσει ποιεῖ φησιν, ὅταν ἀξιώσῃ ἐλεγεῖα ἀξιωθῆναι
» τούτων τῶν δύο αἰτιῶν, ἵνα τὰ ὑλικὰς λάβῃ καὶ τὰς φοι-
νικίνας, εἰ δὲ τούτοις καὶ πρὸ τούτων ὡς ἔστ' ἐκ τούτων
οἱ ἀρχαῖοι φύσα φασὶ λαμβάνειν τῶν φυσαλόφων, ὅτι
οἱ μὲν, προσημαίνειν τὰ καὶ λοιμοὺς φασὶν οἱ δέ, τι
νας ἢ ἔθνη καὶ κατὰ τούτους· ἢ δ' εἰ δὲ τούτοις καὶ πρὸ τούτ-
ων δὲ ἀξιοῦσι μαίνεσθαι μόνον λέγει, ἀλλὰ θεοὺς
αὐτοὺς τῶν φυσικῶν τῶν προφητικῶν μὲν, γὰρ ἢ ἐκ τοῦ
ῥυτὰ τοῖς δέ, ἐκ τῶν ἐκφάσεων, ἢ καὶ ἄλλον, ὅτι αὐτὸς κ' φυ-
γεῖν τὸ δὲ ἀξιοῦσι μαίνεσθαι καὶ λοιμὸν ὅλιγίστον ἐμμένετο τὸ
λοιδὲ τῶν φυσαλόφων ἀκούσαντων ἐκ τῶν ἐκφάσεων τοῦτο δὲ τοῦ
τους δὲ φησιν εἶναι δεῖσθαι σημαίνοι, καὶ τῶν μαθημα-
των ἀρχαῖοι, τῶν οὖν τῶν ἀρχαίων ἀναλαμβάνειν τῶν μαθημάτων δ'
» οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὴν φύσιν, τροπὴν τοιαύτην, ὅτι ἐκ τροπῆς
λαὰ ἀμφω· δοκεῖ γὰρ τροπὴν φιλαμαθέστερον ὡς φαίνεσθαι ἐκεῖ-
μονοδρομὴν ἢ δὲ· ἐκ δὲ τούτων δὲ ἀρχαῖοι φύσα τροπὴν· εἰ γὰρ,
ὅτι οἱ φυσαλόφοι οἱ ἀπὸ δεῖσθαι μαθήματα εἶναι τὴν δ'
τῶν ἀρχαίων τῶν ὄντων ἀναλαμβάνειν φησὶν ἐκ τῶν ἐκφάσεων,
ὡλόμενοι, ἐκ δὲ τούτου ἢ δὲ, ὅτι ἀπὸ ἀλλοιότητος, ἐκ δὲ τοῦ
ἀναλογιστικῶν τοῖς δεῖσθαι ἢ ἐν τούτοις δεῖσθαι μαθήμασιν ἐκ τοῦ

φασὶ τοὺς ἀρχαίους καὶ τῶν ἀλόγων, ὅσα νεκρὰ ὁρῶσι καὶ ἀκίνητα, ὅτι καὶ ἔστι τοιαῦτα καὶ οὐκ ἀναίσθητα καὶ ἄψυχα, ἀλλὰ καὶ ἔμψυχα καὶ ζῶντα· οἷον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἕν τι λέγουσιν εἶναι τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ταὐτὸν καὶ τὸ ἑτερον καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ ἄπειρον καὶ τὸ ἀριθμητὸν καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ ἀριθμούμενον καὶ τὸ μετρούμενον καὶ τὸ ἀριθμοῦν καὶ τὸ μετροῦν

Διὸ κωλαΰουσιν, ὅρα νῦν τὸ ἀκόλουθον. ἀπλοῦν δὲ ἀφ' ἑ-
αυτοῦ τὸ ἀόριστον τοῦ ὁρισμένου. καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τοῦτο πρῶτον
γίνεται, ἀόριστον ἀριθμὸν καὶ ὁρισμένον. ἔστι δὲ ἀόριστος μὲν
οἷος ἐστὶν ὡς ἔστιν ὁ δὲ ὁρισμένος ὁ μετρούμενος καὶ ὑπ'
ἐλαχίστου μετρούμενος ἀριθμοῦ. οἷον δυάς καὶ τριάς ἀόριστοι
ἀριθμοί εἰσιν· ἑκάτερος γὰρ αὐτῶν πολλοὺς ἔχει τοὺς ὑπ' αὐτοὺς
ἀριθμούς. ἡ μὲν γὰρ δυὰς τοὺς ἀπὸ δύο ἀρχομένους ἀριθμοὺς
ἀρτίους, ἡ δὲ τριὰς τοὺς ἀπὸ τριῶν ἀρχομένους, οἱ δὲ τοιοῦτοι
ἀριθμοὶ πολλοί εἰσιν· ὁρισμένος δὲ ἀριθμὸς οἷον ὁ δέκα ἢ ὁ
δώδεκα ἢ ὁ τοιοῦτος ἕτερος. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ἀριθμῶν ἕκαστος ἀόριστος μὲν ἐστὶν ὁ πολλοὺς ἔχων τοὺς ὑπ'
αὐτὸν ἀριθμούς, ὁρισμένος δὲ ὁ μετρούμενος ὑπ' ἐλαχίστου
ἀριθμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἢ μέρη. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀρτίων
ἀριθμῶν τὸ μὲν ἥμισυ μέρος ἐστίν, ἐπὶ δὲ τῶν περισσῶν τὸ
τρίτον μέρος ἢ τὸ τρίτον μέρος τοῦ ὅλου τρόπου. καὶ ἔτι τούτου
διὰ τριῶν μὲν ἀριθμῶν ἐστὶν ὁ πρῶτος ἀόριστος ἀριθμὸς καὶ
ὁρισμένος, ὁ δὲ τέταρτος ἀόριστος μόνον, ὁρισμένος δὲ οὔ, καὶ
ὁ ἑξῆς ἀόριστος μὲν καὶ ὁρισμένος, ὁ δὲ μετὰ τοῦτον ἀόριστος
μόνον, ὁρισμένος δὲ οὔ, καὶ ὁ ἑξῆς ἀόριστος μὲν καὶ ὁρισμένος,
καὶ οὕτως ἀεὶ ἐφεξῆς. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἕκαστος
ἀόριστος μὲν ἐστὶν ὁ πολλοὺς ἔχων τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀριθμούς,
ὁρισμένος δὲ ὁ μετρούμενος ὑπ' ἐλαχίστου ἀριθμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ
μέρος ἢ μέρη. οἷον ἐπὶ τῶν τριῶν τὸ μὲν τρίτον μέρος ἐστίν,
ἐπὶ δὲ τῶν τεσσάρων τὸ τέταρτον μέρος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὰ δύο
τέταρτα· ἐπὶ δὲ τῶν πέντε οὔτε τὸ τρίτον μέρος οὔτε τὰ δύο
τρίτα, ἀλλὰ τὰ τρία πέμπτα· ἐπὶ δὲ τῶν ἑξῆς ἑπτὰ οὔτε τὸ
τρίτον μέρος οὔτε τὰ δύο τρίτα οὔτε τὰ τρία πέμπτα, ἀλλὰ τὰ
τέσσαρα ἕβδομα· καὶ τὸ ὅμοιον τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ὀκτὼ καὶ
ἐπὶ τοῦ ἐννέα καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν· ἀόριστος μὲν καὶ
ὁρισμένος, ὁρισμένος δὲ οὔ. καὶ ὁ μὲν ἀόριστος καὶ ὁρισμένος
ἐπίπεδος καὶ ἀριθμὸς καὶ ἐπίπεδος ἀριθμὸς καὶ ἀριθμὸς
ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς ἀριθμὸς καὶ
ἀριθμὸς στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος
καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ
στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς
καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ
στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς
καὶ ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ
ἐπίπεδος καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος
καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς καὶ στερεὸς καὶ ἐπίπεδος καὶ
ἐπίπεδος καὶ

οἷν θναιτοῦ ὁσίου κινᾶθαι δὲ βέλτιον, τὰ δὲ μὴ μᾶ-
λλον κινούμενα· βεβαιότατα δὲ τὰ δύο ἐλάχιστον τὰ
δὲ μεθ' ἓν καθ' ὅσον ἀναλογία αὐτοῦ μεγέθους τοῦ θεοῦ φο-
ρεῖ. ἐκ δὴ τούτων τῶν ὁμοιοτήτων ἐν τοῖς σώμασι τοῖς τοῦ
ζῳδιακοῦ, βάκις θεάσασθαι καὶ τὸ σύνολον, ἐξ ἀριθμῶν τῶν
κάτω καὶ ζῳδιακοῦ κύκλου ἓν σύνταγμα. τοῦτο δὲ
ζῳδιακοῦ ἡρμοσμένοι πάσης φύσεως, καὶ τῶν φυτῶν
τῶν σπερμάτων, καὶ τὰ μὲν ὅλα θεάσασθαι τῶν ὄντων μᾶλλον ἀριθ-
μὸν εἶναι καὶ μὴ γνωρίζεσθαι ὅλως, τοῦτο δὲ ζῳδιακοῦ κόσμο-
ρίζ τῶν ἄλλων ἐναντιοκρατῶν, τὰ τῶν ζῳδιακῶν τοιαῦτα καὶ τοσαῦ-
τα ζῷα τούτων ταῦτα, τὸν ὄντων ζῷα ἑαυτὸ ἐμπλοῦ-
τῶν ὡς ἄρτιον καὶ περιττόν, ὧν θεμένου περι-
πλοῦ· θεσπεσίου δὲ τὸ περιττόν, ἀόριστον ἡρμοσμένον τὸ ἄρτιον
ὁ δὲ ζῳδιακῶν πᾶν μονάδα ἔχειν ἐμπεριέχον, εἶτα τοῦ περιττοῦ
καὶ περιττοῦ. ἓν γὰρ πᾶν μονάδα ἀμφὶ περιττὸν περιττόν·
ὁ δὲ ἓν ἐκ δύο τοῦ γεννητικοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ τοῦ ζῳ-
διακοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντιοκρατοῦσι γὰρ σφαιρικῶν
μᾶλλον· θεσπεσίου γεννᾶ· θεσπεσίως δὲ ἄρτιον· καὶ ὁ θε-
μένου ἔχον ὁμολογούμενα, ζῷα τὰ ἐν ζῳδιακοῖς καὶ ἐν
καθ' ἓν δὲ ἁρμονίαν σωματικοῦ ἀριθμοῦ τὰ τοῦ ὅλου
καὶ σφαιρικὰ καὶ κρᾶσιν, ἐν ταὐτῷ αὐτοῦ ἐν ζῳδιακῷ
ραίνοντος, ἐκ δὲ μιᾶς τοῦ ὅλου ἐν ζῳδιακῶν τεσσάρων
καὶ πᾶσαν ἁρμονίαν· ἐν δὲ τίνα θεσπεσίου τὸ διαφωνᾶν τῶν
τοῦ ζῳδιακοῦ ἀκολουθεῖ, τῶν καθόλου φαινομένων.
ἐν ταῦτα δὲ θεσπεσιῶδες αὐτοί· καὶ ἐν σφαιρῷ τὸ ἀναλ-
λοίωτον τοῦ ὁμολογουμένου αὐτοῖς ἐναντίων θεσπεσι-
ώτατον σφόδρα, αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ ἓν ζῳδιακοῖ ἡρμοσμένοι τῶν
δὲ πάντα, ὁρῶν τοῦ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις ἐννέα ἀδιάλυ-
τα ἐστὶ θεσπεσίως, ἐν δὲ τῶν πλανωμένων, ὁ τοῦ ὅλου ψυ-
χὴ τῶν ὁρατῶν, ἐννέα τῶν γῆ καὶ ἐν ταύτῃ.

ἐγκρατοῦ κινεῖσθαι κύκλῳ· ὁρίζουσι δὲ τὴν ἁρμονίαν, ὅ τι ἐστὶ καὶ
ἑαυτοῖς, ἀνθ' ὁτουοῦν τοῖς δόγμασι καὶ τὴν αὐτὴν ἔχο-
ντα τὴν αὐτὴν κινεῖσθαι τὸν ἐν τῇ ψυχῇ τόπῳ· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐ-
πὶ τὰς γῆς ἀφέστασθαι· λέγουσι δὲ ὁρίζοντα, καὶ τοῖς περὶ
οὐσίαν καὶ τοῖς τῶν συμφωνικῶν δόξαις ἀκριβέ-
στερον. καθάπερ καὶ τὴν τούτων ἕξιν ἑτοίμως χαροῦντος
τοῦ λόγου καὶ ἀποδεχομένου ἃ καὶ οἰκείως ἐγχωρεῖν ἀλλή-
λοις καὶ ἁρμονικὰ κινούμενα ἐξ ὧν ὁποίως διεστάναι ἀ-
πὸ ἀλλήλων καὶ διὰ ποίων ἀριθμῶν ἀφορισθέντες,
καὶ ἀναλογίαν τὸν διαστημάτων προσήκει. διὰ τί, δ' ἅπαν αὐτῷ,
διὰ τί, βαθύτερον· καὶ φρονεῖν ἡμῖν ἔοικεν διὰ τί βαθύτε-
ρον, βρύτερον τὸ δι' ἑνὸς ἅπτον, ὀξύτερος ἐξ ὧν γίγνεσθαι ἀν
λογίας ἁρμονικῆς· ὡς ἁρμονίου ἡμῖν γίνεσθαι· ὁ μὲν δὴ
λόγος οὐδενὶ πω ἐμφαίνει σκοτεινὸν σαφηνείας· εἰρήκα
δὲ περὶ τούτου καὶ αὐτὸς πρόσθεν· καὶ ὅτι μὲν ἄλλο, οὐδὲ
ἐνταῦθα ἔοικεν· ὅτι δὲ καὶ τοῦτο αἴτιον αὐτοῖς, τὸ ἀσθε-
νὲς τὸ διὰ τοῦτο ἅπτον, ὃ τὰ θρασυνόμενον καὶ ἐλλιπὲς τε καὶ
ὅσα, αὐτοῦ τῶν γὰρ ἡμῶν ἀόρατα, ἐλλιπῆ πρὸς ἕξιν· ἀμαυ-
τοῦ τοῦ ἀκοῆς ἡμῶν, ἁμαυρὰ πάλιν, αἰσθητὰ τῶν ἡμῶν·
μῶν· ἀριθμοῦ δὲ ὅλος ὁ ὅρος τοῦ τέως καὶ ἐν ὅροις, ἃ
θρεπτικὰ ὄντα· ταῦτα δὲ λείψεως καινῶν, ἐοικότως
ἐνδεᾶ ἐκείνοις ἁρμῆς τοῦ αὐτοῦ· διὸ οὐδὲ χαρίεν ἔοικεν,
τὸ μιμούμενον τοῦ ἐλλιπῆς ἰσοειδὲς πρὸς τὰ προσ-
μενα χρηστοῦ· χρηστὸν μὲν γὰρ τὸ ἰσάριθμον ἐστὶ ὧν αἴτιον ἀνή-
κον καὶ οἱ συζυγοῦντες τὰς χορδάς. φαίνεται δὲ καὶ φησὶν ὁ ξενος
λέγουσιν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτοῖς ἐν τοῖς οὖσιν ἐστὶν, ὡς ὕλης·
ἐκ δὲ τῆς σὺν δὲ στασιάζουσιν, ἐξεύρεσιν τοῦ τὰ αἰτίαν δὲ,
ὡς τὰ ἐκ καὶ ὄντος, ἵνα ἀόριστον, τὸ τοῦ ἀριθμοῦ αὖ,
καὶ τῶν πάθη καὶ τῶν ἕξεων ἐναρμονίου τε καὶ αἰτίου ὁ
τοῦ ἁπλοῦς τοιοῦτον αἴτιον· καὶ ἐκ τὰ δὲ σύνθετοις διαφο
ρὰ τὰ πάντα καὶ ἐν ἕξεις ἐμμένεσθαι τοῖς ἐξ αὐτῶν συν-

κάμψοις. τὰ γὰρ παθητὰ καὶ αἱ ἕξεις τῶν σχημάτων τῶν ἐν τοῖς
οὖσι πάθη τε καὶ ἕξεις εἰσὶν αἰτίαι. οἷον τὸ ὀξὺ καὶ ἀμβλὺ τὸ περι-
φερὲς τὸ ἡμιόλιον ἕως ἀπείρου. ὁμοίως δὲ σχῆμα ὕλη. πάθος
ἢ τὸ περίττον. ἕξις δὲ τὸ ἄρτιον, ἢ τῶν σχημάτων ὁμοίως αἴτιος, ὑ
λὴ μὲν καὶ πάθος ὁ δὲ ἄρτιος, ἕξις. σαφῆ δὲ ἀ τοῦτοις προσπί
πτοιεν, ὅπως ἀφορισθέντος τοῦ περὶ τὸν καλοῦ τοῦ. ἀ σφαῖρα,
τὸ περίττον. τὸ δὲ ἐν ἕξις ἀμφοῖν. διὸ καὶ περίττον καὶ στρογγύλον ἡ σφαῖ
ρα. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ἑνὸς σώματος, ἐκ τριῶν που καὶ πλειόνων
ἡμιόλιος τῶν ἐλαχίστων. καὶ πῶς, ὡς μὲν τροφὴ καὶ ἐκ τριῶν ἰσορρόπων
τινῶν τῶν συνδυαζόντων, ἐν οἷς μὲν καὶ τὸ ἐν ἐνυπάρχον. ἐν
πίωσας. ὡς καὶ τρία τὰ στερεὰ χαλκοῦ ἴσα ἡμιόλιος αὐτοῖς ἐστι καλὰ ζῷα
χίας. τινὰς τῶν ἐντὸς ὡς ἀὴρ μὲν καὶ ὕδωρ. καὶ τί μὲν
ἐστὶν αὐτῶν ἐκ τίνων. τὰ μὲν γὰρ καὶ ἀστρονομικὰ ποιεῖ τε, καὶ
ἀρτίων. σὺ καὶ σχῆμα. ὀξείου καὶ βαρέος. ἀφενδηλυ. ἡρε
μοῦν, κινούμενον. δὲ δὺ καπνοῦλον. φῶς σκότος. ἀλαφρὸν
καὶ βαρύ. ταραγμένον. ἐκρόμενον. ἰσορρόπει, ὡς καὶ ἀλκμαίων
τοὺς προτωνιάτους. τὸν αὐτὸν δύ βοις πόσον περὶ τῶν ἔχοντα
πορφυρόμενον, ὡς μὲν ἐναντίωσιν τινὰ ἐναντίων οὖσαν
αἰεὶ μὴν ἕστερεῖσθαι καὶ οὐδὲν. ὡς ἔχων οὐσῶν τῶν ἐναντίωσε
ων. διαφόρων ὧν φυσικῶν, ὅτι οἱ μὲν ἐκπεφάνθαι τοιοῦν
τοι. τοῦτο μὲν ἐξ ἐπίσης ὁρίζοντες. οἱ δὲ τὸ ὑγρὸν καὶ ξη
ρὸν ἐναντίωσιν, ἀρχὰς ἐλάμβανον ἀδιορίστως. οὐ δὲ πᾶσα ἐναντίω
σις ἔχ ἡμῖν ἐστὶν αὐτῶν ποιοῦντες οὐσῶν φυσικῶν. τὰ μὲν
οἰκείως ἀφωρισμένα τῆς δόξης καὶ ἀληθείας, τὸ ἐναντίον εἶναι
τοὺς ἔχοντας ὧν ὄντων. τοσαυτὶ, καὶ τίνων, αὐτῶν τῶν φυσικῶ
ρίων ἴδιον. προσιστορεῖ. ὅτι καὶ ἔχω καὶ αἴτιον, τὸν ἀριθ
μὸν ἐλάχιστον ὡς ὕλαι. οὐχὼς ἀντιπερίστασις, αὐτῶν ἀποφη
μένων οὕτως. οὐδὲν γὰρ περὶ τούτων, ὡς φησὶν, αὐτοῖς δίκαιος
φαίνεται. ὡς δὲ ἀφωρισμένων αὐτῶν ἐξ ὧν ἐλάχιστον σῶμα
συνίσταται καὶ σωματοῦται καὶ ταῦτα φασὶ τὰ ὄντα. ταῦτα

ἐν τοῖς τούτων ὅλοις ὡς ἐμήκατο εἶναι τῆς ἰδιαιτέρας μεγέθους ὡς τῶν τε ὁλοσχερῶν ὀλιγομερῶν οἷον ἡλίου καὶ σελήνης πρὸς
αὐτὴν· οὐδὲν δὲ λόγον ἔχουσι πρὸς τὴν μεγίστην τῶν κατὰ
ὅλα μόνα τὰ ἐν τοῖς οὖσι τῆς φύσεως· τοιαῦτα δὲ τῶν φυσικῶν
μορίων ὅσα ὑλικά· καὶ ὅλα τὰ τοιαῦτα αἴτια· τρόπος γὰρ τῆς ὕλης, καὶ τῶν ποιητικῶν
τινὸς ἕκαστον, ὡς ἰσόρροπα· μεγάλη δὲ τῶν τοιούτων ἰσοροπίαν μένειν
μονὴ πάλιν ὧν εἶναι δεῖ μένειν, οὐκ ἔχω μίαν
ὡς τῶν φυσικῶν τινός· ἀλλὰ τοῦ παντὸς μιᾶς φύσεως
οὔσης· ὧν κόσμος φαίνεται καὶ μάλιστα καὶ θεμενίδης·
ὧν καὶ ἰσοροπίαν ἀχρησταίνεις τῶν περὶ τῶν ἄλλων καὶ αἰτίων λέ-
γειν ποιεῖν φησιν· οὐ μὴν ἀρέσκω οὐδὲ αἴτιον τὸ εἶναι δεῖ δένδρου οὕτως
ὡς οἱ ὕδωρ· ἢ πῦρ· ἢ ἄλλο τι φασὶν· ἔστιν εἰ τοῦτο καὶ
μέρους ἕνεκα γεννῶντος, ἀλλὰ τὸ οὗ ἕνεκα καὶ ἀπὸ τίνος·
προσίσορρόπει δὲ τῶν διαφορῶν τοῦ μαλίστα τοιούτου καὶ θερμαί-
νοντος περὶ τοῦ εἶναι· οὐ μὴν τοῦ αὐτόθροον ἀμφοτέροις περὶ τοῦ
φαινὸς· εἶναι αὐτὸ λέγοντος· οὔτε τοῦ καλῶς, οὔτε τοῦ
καὶ φύσιν τοῦ μὴ καὶ φύσιν, ὅτι αὐτῶν, ὁ μὲν, ἔστιν
ὕλως φησὶν ἔμπλεως· ὁδὶ, ἔστι πῶς ὡς ἁπλῶς· τοῦδὲ καλῶς,
ὅτι ὁμὲν αὐτοῦ, καὶ λίαν· ὁδὲ χάρον ἅπτεται καὶ ὁμὲν, ὁλομω-
τέρου, ὁδὲ, ἧττον· τοῦ μὲν μὴ περὶ θερμαντὸν φησὶν ἔστι τὸ ἁπλῶς
βλέπειν καὶ τὸν λόγον, ἀποφαίνεσθαι τὸ οὗ ἕνεκα, διὰ τοῦ,
ᾧ καὶ τὰ πραττόμενον· τὸ μὴ λόγου καὶ ἁπλῶς τὸ ἀναγκαῖον,
φησὶν ἀνὴρ μένημι· μαλίστα δὲ ἔστι τῶν ὕλῃ ἐνεργούν-
των· διὸ καὶ ἀπορον αὐτὸ εἰσοδεύεσθαι· ἢ μὴ τῆς ὕλης ἀπορίας
οἰομαι ἀλλὰ τοῦ συνεπομένου ζητοῦντι καὶ ἁπτομένῳ
ἀλλὰ· ὁμοίως φησὶν εἶναι τῶν περὶ αἰτίων λόγων, τὸ τῶν δο-
ξάντων εἰπεῖν τῶν εἰπόντων· οἱ μὴ οὐ τῶν λέ-
γοντος, οὐχ ἁπλῶς τὸ εἰπεῖν δένδρον, οὐδὲ ὡς αἴτιον· ἐ-
πεὶ τοσοῦτον δέ φησι μηδὲν εἶναι καὶ τῶν τούτων ἰσορρο-

ὁπὶ καὶ τούτων, ὁμοίως τοῖς ὑλικοῖς βλάπτει ἡ ἀσαρκία τοῦ
ὄντος, ἐπεὶ τὸ ἄδος τοῦ σαρκὸς μέρος· ἀνομοίως μέντοι αἰτίας
καὶ ὑλικὸν τὸ ἄδος· ὥστε ἡ μὲν αἰτίον πλέον, ἀλλὰ
ἄμικρον· καὶ καθάπερ νηθέντος, οὕτοις καθαιρεθεῖσα
νοις αὐτοῖς ἐστί· ξενοφάνης δὲ αὐτὶ ἄλλου· ὡσαρῶδες μὲν
τὴν δὲ τὴν δόξης ἀφαίρεσιν· ἀδύνατον γὰρ βούλεσθαι
τοῦ γενέσθαι· οὐδὲ μὲν τοι διαρθρώσεις· οὐδὲ τὴν φύ
σεως τούτων τινός· ἄλλων ἄδικος, ἢ τὴν ὑλικὸν ἀφαίρεσιν· ἀ
λλείστου ὅλον ὅσιον ἀποβλέπεται, καὶ ἀσωλῶς ἀφορ
ναίρεσιν τὸ σὺν ἄναιτον δὲ· τὸ δὲ σὺν ἴσον ἐστὶ τῶ ὡρῶ τὸ
σὺν ἄναι τὸ οὐ ἄ σωῶν· ἔσαι γὰρ δὲ ἀφαίρεσιν· ὡς βούλοιτο
ρον σκάνωνθρέμμενον σὺν ἄναι τὸ ὄν· εἰρήσθω μὲν λόγω τινί·
καὶ σύλλογισμῶ ὡρὸς τὴν δόξαν τούτου οἱ δὲ, ἀμφοτε
τερον ἀσαφήνασθ· ὁ δὲ λόγος ὧ ἀχρήθ, οὗ θος· ἐλάμβα
νε τὸ ὡρᾶτὸ ὄν, μὴ ὄν· ὧν δὲ τὸ ὡρᾶ λευκόν, οὐ λευκὸν τὸ
δὲ μὴ ὄν, μὴ δὲ εἶναι· οἷς ἡμῶν ἡμᾶθ ἐξαναίτησις ἐπ
αναι τὸ ὄν εἶναι· αὖ πάλιν, οὗ ὧν ἀθῦλόγου τοῦ ἀναίτου· σὺν
δὲ θύλων· σὺν τῶ ὡρώτου τῆς φύσεως, ἐστὶ πλ
ον ἐστὶ ξελήλυθεν· φᾶ ἡμᾶθ καὶ νῶ ἀναφέρεσθ· ὁμῶ
νυμοῦ τὰ μὲν τὸ ὄν· καὶ ἅ ὡς φύσιν δὲ μίαν σημαίνοντα λαμβά
νοιτο, οὐδὲ οὕτως ἀνάγκη τοῦτο εἶναι κατ' ἀριθμὸν τὸ
ὄν· ἔστι ὧν ἀμβάλλομεν σὺν τοῦ λόγου, τὸ ὡρᾶ λεῦ ὄν, μὴ δὲ
εἶναι· οὐ μέντοι σὺν, ἢ μὴ σὺν τούτῳ δὲ ἄλλῳ τινὶ τῶ φύ. οὗτο τὸ ὄν,
σὺν εἶναι ἀλλὰ θ' σὺν οὐκ εἶναι. ἰσορᾶ δὲ ὡρὸς μὲν καὶ τῶ δόξαν
δόξαν, ἀπολελόμενος καὶ τοῖς φαινομένοις ἀκολουθῆ, σὺν
μέντοι καὶ λόγον καὶ τῶ ἀληθῆ ἀν ἐλέγχ τὸ οὐ σὺν εἶναι· δὲ
ωδὲ καὶ τὰ τῶν αἰσθητῶν· καὶ δὴ τῶ δόξαν, γεννητὸν τοῦ κό
μον καὶ ὀλόρριζον τὸ ἀνθρ· αὐτοῦτε καὶ τῶν οὕτως ὄντ·
ὡρῶτα καὶ μῶ· ὧν τὸ μὲν ὡρῶ, ὄν τῶν δὲ ἐστὶ μὴ ὄν καὶ τὸ
μικρὸν ἐλέγχειν· ὡς τὰ οὐσημαίνειν μόνον καὶ λόγῳ τοῦ

ὡς ἀν

σύλων ἀρχαίων, τὸ σύνολον τὸ μέσον Γιγάντιον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἴσως
φαρμακώδης ἐστὶν ὁ τοῦ ψίμμυθος, καὶ διὰ τοῦτο ἀλλοτριοῦται
" τὴν δοκοῦσαν ὕλην, μή ὅτι γε καὶ κατὰ τῶν σωφρόνων
κόπων ἢ σπουδῶν σοφῶν· σὺν πολλοῖς πόνοις, αὐτὴ ἡ σύλλη
ψις τῶν τοιούτων καὶ τοσούτων φορτίων λίθων λάρνακα =
πολλοὺς πόνους ἢ σπουδῶν σοφῶν, τούτων, ὧν φρόνησις·
ὧν γὰρ ἀμνημόνευτον πόλις, τούτους λάθοι ἂν σωφροσύνη
" πόλιν δὲ τούτων ὅλων, καὶ οἷον ἀδάμαντα εἶναι τὸν τῶν
τρώων τοῦ μνημονικὸν τῶν ἁρμάτων· ὅτιοὶ
μὲν ἀγαθόφρονες καὶ τρῶες, σῶμα τοῦ ἀγαθοῦ ὅλου
καὶ ὑλικόν· ὡς ὕδωρ μέν, θάλασσα, πῦρ, ἀστραπὴ
καὶ ἠελίου, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· καὶ ἀεὶ γὰρ ὡς ἁρπ-
αγή, Γιγάντιον ἁρμὸν ἀναξιμένους καὶ διογένης· σὺν τοῖς
δὲ καὶ ἀναξιμανδρος ἦν ὁ τοῦ μὲν ἀξύφοιτον θάματος,
ὃν δὲ ἐμνημόνευσαν, σὺν τοῖς τοῦ μετεώρου διοῦ βιῷ
καὶ λοιπῷ τοῦτος καὶ δημόκριτος· καὶ μὲν οὖν ὑλικὰς ἁρ-
" μὰς ἐνταῦθα καὶ τῶν μέν, μίαν τῶν δέ, πλείους ἐνταῦ-
θα· μίαν ὡς θαλῆς· ἀναξιμένους ἠελίους, πλείους
ὡς οἱ πορφυλαυκιππείοι καὶ δημόκριτον. καὶ μὲν δὴ τούτους
πάντας αἰ ὑλικαὶ δὴ καὶ πλείους καὶ καὶ τὰ τοῦ μανιόλην ἐ-
κάστην ἀνάγκην καὶ τὴν τοῦ τοιούτου αἰτίαν τινὰ θεῶν καὶ τρόπον τοῦτ
τὴν ὅδην ἢ κίνησιν· καὶ τοῦτο μὲν, τὴν ὑλικὴν λέγω δὲ τοῦτο τρόπον
καὶ τοῦτο τινὰ θεμένους τὴν ὅδην ἢ κίνησιν ἀναξαγόρεντα, ὃς τὸν
νοῦν σὺν τοῖς ἀρχαῖς ἐνθεὸν ὡς ἀρχὴν ποιητικὴν· καὶ ἐμπε-
δοκλέα, ὃς τὴν φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος προσθάς τοῖς πέντε
σοφοῖς. ἀ ὑλικῶν αὐτῶν, ἀρχαῖς ἀμφοτέροις λόγῳ αἰτ-
" ίας τοιαύτην, μίαν δὲ θαλῆν ποιητικὴν ἀρχὴν. ἀναξα
γόραν τὸν δύο· οὗτος γὰρ ἐμπεδοκλῆς ὧν· μὲ
χρι μὲν ὀλίγων ἰδιωτικῶν καὶ χωρὶς ἐκείνων, μᾶλλον τὸ
ρον ἁπλοῦν· ἰδιωτικῶν δέ, διὸ οὐδαμοῦ εἰπὼν λέγ· ἐ

ἡ γὰρ αὐτῶν τοῦ θαρρέω τοῦ διδασκάλου ζωὴ κατὰ
σὺ μὲν θέων τι ὑποστέμεχρι ὧν ὑλικῶν, τὸ δὲ σάρξ
κατὰ καὶ χωρὶς σκήνων. ἵνα μὴ ἐστὶ καταριθμεῖται καὶ
τοὺς ἐκ τῶν λεγομένων δόξας. ἐκ δὲ τοῦ μεχρὶ τινὸς ἐ
στὶν ἀποῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ τοὺς μεχρὶ ἐστὶ καταριθμουμένους
τοῖς πρὸ αὐτοῦ. τὸ δὲ μεχρὶ, οὐκ ἐκ χρόνου λέγεται· οὐ
γὰρ πρὸ τοῦ θαλάσσου ἐμισοδοκλῆς, οὐδὲ τῆς δόξης μνημονεύει,
ὡς οὔσης ἐν τοῖς μεχρὶ ὧν ὑλικῶν. ἀλλὰ τὸ μεχρὶ ἐ
κεῖ τῆς ἐξεδιδάσκου τῶν δοξῶν· οὐ καταριθμεῖται, με
χρὶ τοῦ πρώτου γὰρ ἑκάστων τῶν δοξῶν· ἢ δεύτερον, τῶν οὐ
θαλασσίων ἐμνημόνευσεν· ἢ πρὸ τοῦ μεχρὶ τῆς τῶν οὐθα
λασσίων δόξης τοῦ θαλάσσου, καὶ ἀκολουθεῖ ἐκεῖ ἀπαίρε
σθαι, τουτέστιν ἐνὶ αἰτιᾶσθαι· ὧν γὰρ ὑλικῶν χωρὶς
τῶν δύο· ἀναξαγόρου τε καὶ ἐμισοδοκλέους· οὐδὲ γὰρ πρὸς
τὴν ὑλικὴν, καὶ τὴν ποιητικὴν πρόσφορον· ὁμοῦ, ἐν τοῦ
τολμῶν· ὁ ἀναξαγόρας· ὁ δὲ ὑλικῶν ἐς δύο· ἐμισοδοκ
λῆς, ὁ δὲ ὑλικῶν διὰ τοῦ φησί· τολμῶ ὡς περ ἀποδεῖ
σιν αἰτίαν τὴν καινοποιητικὴν οἱ· ὧν λέγουσιν αὐτὸ τὸν θεὸν
ἐξ αὐτῶν· γεφύρᾳ ἐστὶ τοῦτον ἀντὶ τοῦ μελανοπώρου μο
ρυχώρου· ὀθεμένου μὲν, σκοτεινόπωρον λέγουσιν
οἱ δέ, μελανοπώρου· οὕτω δὲ τὸ ὄνομα γνώριμον, οὐ
τὰ ἀκολουθοῦσιν προστεθεμένοις, τὸ δὲ μεχρὶ τῶν
θαλασσίων εἰρηκὼς περὶ ὧν σκοτεινόπωρον ἀ
ρημένων· μᾶλλον γὰρ ἐστὶν οὐ τῷ σκοτεινόπωρον ἀφη μὲν
λαὶ ἀπὸ τῶν θαλασσίων λεγόμενα· ἢ δὲ μελανοπώρου
ἢ σὺν ἐβούλετο, ἐμφήνας αὐτῶν ὀνόματι αὐτῶν ὡς καὶ
καὶ ἐν ἄλλοις· προσελθὼν μὲν τοι περὶ τοιούτων οὐ νῦ ἀ
ρημένων πρὸ αὐτοῦ περὶ ἀφῶν, λέγω· ἀπὸ τοιαύτης ἀ
μυδρῶς μὲν, τοιοῦτο θαλάσσης φησὶ· οὐ μὲν γὰρ
αὐτοῦ ὧδε ἀφὰς λέγων ὡς περ καὶ ἄλλοι· τὸ γὰρ πολὺ

τοῦ αὐτοῦ ῥήματος τόνου, τοῦ μὲν αὐθεντικοῦ· ἀλλὰ,
καὶ προσῳδίαν ἔρπε, καὶ αὐτοσήμαντα ὑλικὰ καὶ πάσης
αἰσθητῶν οὐσιῶν· ὁλόκληρα· ἢ ὁλόκληρα, οἷα δὴ ταῦτα
λαὸς λαοῦ ξύλα λαοῦ ὑλικὰ ἕκαστα ὡς ὅταν
ἄμοι οἱ ῥήμασι τοῦτο ἐμοὶ· ὁ δὲ καὶ αὐτοῖς λαοῖς ὑλικὰς
ξύλας ἕκαστα κλάδους ἕκαστον αὐτοῖς· καὶ ἕκαστος, ὅτιν
θεῶν ἐλεγον ἀναιμα αὐτοῖς ἄλλοι ἄλλοτε ἄλλον ξύλινον·
οὕτως δὲ ὁ ξύλινος· ἕδρασις, τοῦ τεθεασμένου· οἷον ὁ ξύλι-
νος· καὶ ῥήματος, οὕτω περὶ αὐτῶν μεμονωμένως
σεσυσίωται καὶ ξύλα καθ' ὑπόταξιν ξυλορίνου· εἰ μὲν λέγε
τὸ θεασάμενον, καὶ τὸ ἄθροον, καὶ τὸ εἶδος, τρῖς μὲν οὕτω
γίγνοιτ' ἂν, τὸ εἶδος οὐκ ἐξ ὧν ἔστιν· προσῆκε μὲν ὅτι ξύ-
λινον ἐλεγον ὅλον μὲν αὖ ἕδρασιν ξύλινον, καὶ τὸ
θεασάμενον καὶ ἄθροον, ἀλλ' ὅμως ἐδρασιανόν καὶ ξύλινον τε,
θεασάμενον καὶ αὐτὸ· ξύλα μὲν καὶ αὐτὸ· περιέχοντα
ξύλον, τρώκτης μονάδος· καὶ οἱ καθ' ἕκαστα εἶναι τὰ ὑποκεί-
μενα ξύλα δὲ μόνοι ὄντα ξυλορίνων, εἶεν καὶ αὐτοί, οἷον
ξύλα χρώμενοι· ἀνήρ τις ξύλα ἕκαστα ξύλα ὁ ἀρχαῖος καὶ κακῶς
τῶν μὲν ἐν ἕξει ὄντων οἰκιῶν, ἀρχαῖον· τῶν δὲ ἐν τέχνῃ, καινόν λέγον-
τος· ὃ γὰρ ἀφ' ἑδράνου οἰκίαν τῶν ὑπ' αὐτῶν δόξαν, καθ' ὅσον οἱ
μὲν ἄμοι, τῷ ἀθρόῳ εἶναι ἀφῃρημένοι, ἢ τῷ θεασάμε-
νῳ ἀπὸ τοῦ καὶ σῶμα τὸ ἄθροον καὶ τὸ θεασάμενον ἕκαστον ὡσ-
αύτως· σύμφυτος ἑκάτερον ἢ τὸ ἐνεργούμενον·
οἱ μὲν γὰρ ὕδωρ ἄθροον ἄνα· οἱ δὲ ἄρα· οἱ δὲ πίνακα ξύλου
φύσιν ἀναξίμανδρος· οὕτοι ἢ αὐτὸ τὸ ἄθροον, καὶ αὐτὸ τὸ
θεασάμενον ἐν ὧν ἔστιν ἕκαστα λέγουσι· τοῦ μὲν ἀριθμοῦ τὴ
αὐτοῦ φύσιν ἄθροον οὐ λαῷ μὲν ξύλινον εἶναι, ἄθροον εἶναι
ἕκαστα καὶ αὐτοῦ· καὶ τοῦ περὶ τοῦ οὐ λαῷ μὲν θεασάμενον φύ-
σιν, ἐν ᾧ τινὶ δυνατοῖς οἷσι· τὸ μὲν ἄθροον οὐ δοῖ, οὐ συμφερ-
νοῖς ἐλευθέραν εἶναι οὗ συνεχῆ μορᾶ ἔσται· καὶ μέρος ὡς ἐὰν-

ἄρτιον

τὸ τὸ τοῦ πουδιάσμου, ἀμὸ ὑπὶ αναύλου, οὐμῆ σὶ τῶ τοβῦ
τος ἦναι ὁ ἀρ-πιος ἀριθμὸς ἀσφαρ καὶ ταὶ τοῦ ἀμ ἐπὶ τῶ
τοιοῦ βος τοῦ μῆ ἀρ-πιον καὶ ὁ ἀρ-πιον, ἀστερον καὶ βοῦτοῦ
ὁμοιωσὸ, καὶ τὸ σὶ οὐσίαν αὐτῶ καὶ ἀὐτῶ, ἀμ ὁυκ ἄλλ ὃ
τινί οὖ τι ἐστὶν, τὸ, σὶ εἶναι ἀμὰ διὰ τὸ βῦ ἓν ἦναι αὐτὰ
τὸ καὶ μὴ ἑλεμονδιάσμου οὖ τῶ τοῦτον οὐσίαν, ὡς ἑκάστῳ
διεμῶν αὐτῶν τοῦτον τῶν οὐ ἐστὶν καὶ μῶ. ὡς μῆ οἷς τοῦτὸ
τὸ καὶ μῶν. τοῦ μὴ οὐσία τοῦτον, οὕτω ὃ οἷς διάσμος, διὸ
κ τοῦτον οὐσία. λέγεται δὲ αὐτῶν, ὡς ἐστὶ τριῶν ἀὐτῶν
μῶν τρῶν. καὶ λ' τοῦτ' ἐστὶν ἐπὶ σπασόντων ὄντων ἀσφοῦ
δύναι καὶ ὁρίζεσθαι. λίαν μὲν οὖν τὸ παραλαμβάνειν τοῦτο
ἀπλῶς καὶ ἁβασανίστως, καὶ χωρὶς τοῦ ἐστὶ σάσεως τινός. μὴ
τοῦ βεβαίοις ἐπὶ δεικνῦσι τὴν δόξαν αὐτῶν, ὡς ἀναγκαίου
των. ὡς μῆ τρῶτον ὑπάρχειν ὁλοκλήρως ὅρος τοῦ αὐτῶν,
σημαίνειν μὲν ἦναι τὸ ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ δηλούμενον. καὶ μῆ
τὴν οὐσίαν τὴν τοῦ πράγματος τὴν τοῦ ὁρισμοῦ δηλουμέ
νην, σημαίνειν δὲ ἦναι. οἷον τὴν φιλίαν λέγοντες εἶναι
τὸ ἰσότητα. καὶ διὰ τοῦτο ὑπολαμβάνουσι λόγον
αὐτῆς ἦναι τὸ ἰσότητα εἶναι. τῶ τρῶτον τῶν ἀριθμῶν ὑπάρχειν
τοῦ τοῦτον διάσμον λέγειν φιλίαν. τοῦτο ποιοῦσι τοῦ,
τῶν ἡγουμένων τοῦτον ἦναι σὶ τοιοῦτον καὶ οὐδὲν. ὥσπερ
τρῶτη ταύτη τὸ σὶ τοιοῦτον ἐστὶ τὸ. ἢ τινα δόξαν οὖσι
ναι τοῦ τοιοῦτον. ἀλλοῦ τοῦτον ἴσως ὡσὶ τὸ ἦναι σὶ τοι
οῦτον καὶ οὐδὲν ἀσὶ ἐστὶν, πολλὰ τὸ σὶ ἐξαι ὑπὸ πλήθους
σεως βαίνειν. πολλὰ μῆ αὐτοῖς τὸ σὶ ἐγίνετο. ὡς μῆ τῶ
λέγοντι τοῦτον ἦναι συμφωνία καὶ σὶ τοιοῦτον, πολλὰ δὴ
συμβαίνειν. ταὐτὸ μῆ οἷς ὁ τοῦ σὶ τοιοῦτου λόγος ἁρμόττει,
οὕτω καὶ πλήθους ὑπαρχόντων γραμμῶν πολλὰ ἐγίνετο,
οὕτω λέγουσιν. ἡ μῆ φιλία καὶ τὸ ἰσότης ὁ ἀριθμός, ὃ τρῶτ
ἁρμονία δὲ τετράκις ἴσον, γίνεται μὲν αὐτοῖς ὁρισμὸς

Θεόφιλι, ὅ ἐστιν ἴσον, τὸ ὑπουδετέρου τοῦ ὁρισμοῦ αὐτῆς. ταῦτα οὖν οὕτως ὁ ὁρισμὸς ἁρμόζει τοῖς φιλικοῖς, φιλία ἐστὶν ἴσότης· οὕτω γὰρ πολλαπλάσιον εἶναι μᾶλλον ἂν τῶν πρώτων ἀπηρτισμένων φιλικῶν ὅλον τὸν ὅλον, ἢ ὑπερέχειν τῶν ἄλλων συμβαίνει αὐτοῖς ἐφ' ἑτέρῳ ὁλομελοῦς βιοῦτον· ἢ ὑπερεχόντων πρώτων ὁ ὅλος ἀλληθεύειν, ἢ τὸ ἐφ' ἑαυτὰ τοῖς ἀπηρτισμένοις πολλαπλάσιον εἶναι αὐτῶν ὁλομελοῦς τὸν ὅλ

νύμα, οὐμφ' αὐτοῖ. Κατὰ μὲ δεξιν αὐτου, καὶ ἴσασι, ἴππον
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ μὲ δεξιν μφ' τὸ ἔναι ζῷ ἐπὶ
σθηλάτη καὶ σωωνύμως τοῖς ἄλλοις τῶν ἄλλων. δίωνατ' καὶ
οὕτω τις ἀποφάνεται λέξεως. κατὰ μὲ δεξιν τοῦ ὧν ἄλλων
εἶν. ἐπὶ πολλά· πολλαχοῦ καὶ ζωωνύμα ἀλλήλοις
λοις. ἐμφ' πολλά, καὶ σωωνύμα ἀλλήλοις, τὸ ἔναι ζῷ
κατὰ μὲ δεξιν ἰδέας μὲ αὖ. οὐμφ' σαὶ ἐμὲ αὖ ἰδέας μὲ
τὸ ζῷ. ἀλλ' ὅσα ὁμοίαθη τὰ ἐστιν ἀλλήλοις, καὶ σωωνύμα·
οὐμφ' αὐταῖς ἰδέαις λέγεται αἰσθητὰ σωωνύμα ἔναι,
ἰσαρωῖ τῶν πολλάων δόξαν ὁμωνύμους εἰφ' νου λεγόντος τ'
ἰδέας τοῖς γινομένοις σφρὸς αὐτάς, ἢ καὶ πολλάων αὖ ὁ
μώνυμοι αἱ ἓν αἰδέαι τοῖς σφρὸς αὐτάς, ἀλλὰ σωωνύ
μοι· εἰ οἷς μέλλει αὐτῶ ὁμωνύμου ὄνομα τι, καὶ νόημα αὐ
τὸ τοῦ σωωνύμου χρῶ αὐ. εἰ μφ' μὲ κατὰ τὸ λόγον καὶ
τὸ ἔδος ὡμοίωται τῇ ἰδέᾳ τοῦ σφρὸς αὐτῶ. καλῶ τι αὖ ἄλλο·
οὐ δὲν γφ' εἰφ' ναις ἄλλο ὅτου μφ'. οὐδέ τι αὐταῖς ξυμβέβη
κε. καὶ δὲ κατὰ τὸ ἔδος ὅμοι, σωωνύμα· μφ' ὅ αὐτὸ ἄνος
ἔδος τί ἐστιν ἄπολοῶν ὅλου ὅ τι τῷ ὡμοιῶθαι μᾶλλον αὐτῶ,
καὶ τὸ ἔδος αὖ ὁμοιῶθαι. ἀλλὰ μὲν καὶ οἱ ὁρισμοὶ καὶ τὸ
τὸ ἔδος καὶ τῶν σύνολων. ὥστε δὴ καὶ τὸ ἔδος τὸ ὁμοιοῖ δοιν οἱ αὖ
θρωποι τὴν ἰδέαν, οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέν. καὶ ὁ ὁρισμὸς αὖ αὐτῶν τὸ
αὐτὸς καὶ τῆς ἰδέας ἐστί. ὅτι καὶ μὴ ὁ εἷς τὰ ἔδεσθαι, ἀμφὶ τὰ ἔδη
ἀμφοῖ μὲν ὁρισμοὶ σωωνυμοὶ ὅτι δὲ τοῦτο λέγον τὸ μφ' ζῷον
λοιπὸν δηλοῖ, καὶ καθ' ὧν αὐ ἀληθῶν αὐτῶν καὶ πορρῶ τ'
ἔναι μὴ κυρίως τοῦτο ἐστὶ ὁρισμός. τὴν δὲ μὲ δεξιν τοῦ
νομα μεταλαβεῖν ἐστὶ μετὰ δῆλ, τῶν μφ' ὑπὸ τῶν νῦν
θατοεικ, μίμησιν λεγομένων αὐτὸς μὲ θ' λαβών, μὲ
δεξιν ἔθος. ταύτῃ δὲ τῶν μὲ δεξίτερα καὶ μίμησιν, τί τὰ
ἐστι καὶ πῶς χρὴ γνῶναι, οὐ τῶν τοῦ θατοεικῶν τις, οὔτε πολ
λῶν ἀποδόξειεν ἀλλ' ἴσως ἀπορίαν ἔχει τινὰ καὶ πῶς χρὴ γνῶναι

πλάτων

καὶ τίνα δόξαν ἔοικε δὲ τοῦτο καὶ τοῦ παντὸς σύστημα
νίσθαι πλοῦσθαι· ἓν δ' ἂν οἱ πυθαγόρειοι, λέγοντες καὶ τὰ
μενοίν ὧν τὸ ἄρτιον ἀριθμῶν· οἷς ἐλευθερίως ἔναι ἀπα
τηθῆναι αὐτῶν, τοῦ ἄλλους ἔναι τοιούτους· εἰδέναι
τὰ ἀισθητὰ καὶ τὰ ὄντα· ἱκανὸν καὶ τοῦτο· ὅτι τῶν μαθη
ματικῶν τινὰ μὲν ἐξ ὑποθέσεως τινὰς καὶ οὐσίας πιθέων καὶ
αἰσθητῶν ἐποίησε· μεταξὺ γὰρ αὐτῶν καὶ τοῦ ἰδέου· διαφέ
ρει τῶν μὲν τῶν αἰσθητῶν, τῶν αἰδίους τε ἔναι καὶ ἀκίνη
τους εἶναι· τῶν δὲ ἰδεῶν· τῶν τὰς μὲν ἰδέας, αὐτὰ τῶν ἀριθμῶν
ἔναι· τοῦτο μαθηματικά· πλὴν ἐν τοῖς πολλοῖς· τουτέστι τοῖς αἰ
σθητοῖς· καὶ τοῖς καθ' ἕκαστα ὁμοίοις τὰ εἰ συμβέβηκον
τὰ τούτοις· οὐ γὰρ ἔστιν αὐτὰ καθ' αὑτὰ ὑφεστῶτα ἀλλ' ἐν
τοῖ· χωρισθέντος γὰρ τῶν ἐν ὑλῶν τῆς τε ὕλης καὶ τῆς κινήσε
ως καθ' αὑτὰ μετ' ὄντων ἐστὶν αὐτοῖς τὸ ὑφεστάναι καὶ ἀληθῆ
τὰ μαθηματικά· πλὴν ἐν τοῖς ἐν ὑλῃ καὶ πολλοῖς καὶ ὁ
μοίοις καὶ τὰ ὑλικὰ σύμπαντα ὁμοίοις ἐστὶν ὅμοια· ἢ τὸ μὲν ἀληθὲς οὕτως ἔχει· οὐκ ἐῶσι δὲ τοῦτο
ἐλέγειν· ὅτι μὲν φύσεις αὐτὰς καὶ οὐσίας καθ' αὑτὰς τε καὶ
ἀϊδίους εἶναι· ἀλλὰ λέγουσι αὐτὰ πολλὰ ὅμοια εἶναι, ἐοικότα
μαθηματικῷ, ὡς οὐχ ἑνὸς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἑκάστου αὐ
τῶν ὄντος· πολλὰ γὰρ καθ' ἕκαστα ἀριθμοῦ, τὰ μαθηματικὰ
τινα καὶ τετράδα τινὰ, καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστου εἶναι· ὡσπερ
καὶ τὰ αἰσθητὰ σώματα πλείω ὁμοίοις τὰ προσαλλήλοις
τοῦ ὁμοίου· τῶν δὲ ἰδεῶν ἑκάστην ἀριθμοῦ, μίαν· ἐοικὸς
ἦ· αὖ τι ἀδύνατον ἡμῖν φησὶ τὰ ἄδη· τουτέστι τοῦ ἰδέας
εἶναι καὶ αἰτίας τοῖς ἄλλοις εἶναι· καὶ ἐπειδὴ
ξύλινα ἐκείνων τὰ ἄλλα τὰς τῶν ἰδεῶν αὐτὸς θαλιτρέχει
ται τῶν εἶδος ἑκάστου· εἶδος δὲ τῶν ἰδεῶν ὡς μὲν ὑλῃ καὶ
τὸ ὑποκείμενον ἐλέγομεν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν οὐδὲν ἀδά
τινα οὖσαν, ὡς φησὶν ἀόριστον· ὡς δὲ οὐσίαν καὶ

ἦθος. Τὸ ἐν τοῦ γοῦν ὅτι ὅσως ἐλάς μεν δεῖς χάμ· ἐξ ἑκάνων
ἑκάτερα μεδεξιν τοῦ ἑνός. Τὰ ἴδια ἦναι τοὺς ῥιθμοὺς· ἐξ ἑκά-
νων τουτέστι τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ σωιζόντων καὶ ἁδοῦ
συμβώσ ἐκάτου τοῦ ἑνός καὶ μεδεξιν τουτέστι τῶν μεδαμε-
ραὰνδν αὐτοῦ. Τὰ ἴδια ἦναι τουτέστι ἰδέας· αἵτινες καὶ
αὐταί, ἀριθμοί φασι· ἰδιότητα γὰρ ἀριθμοῦ ἰδέας
» λέγουσιν· ἡ δυὰς γὰρ ἰδιότης ἁδοτροσάδικα τοῦ ῥιθμοῦ. Τὰ
» μὲν ὡς ῥιθμοί φασι, αἱ ἰδέαι δὲ ἁδικαί ἀλλα ἐστίν, ὡς
» φασὶν καὶ ῥιθμοί. Τὸ μὲν οὖν οἰμεῖν, οὐσίαν ἦναι καὶ πε-
» ρὶ μετέχον, λέγεται δέ. Εἰρηκὼς καὶ περὶ τῶν συνα-
ρεικῶν, ὅτι οὐκ ἐστὶ δεῖξαι ἀλλοῦ τινὰ φύσιν τοῖς ῥιθ-
μοῖς, ἀλλ' αὐτὸν τοῦ ῥιθμοῦ, οὐσίας ἔλεγον ἦναι καὶ
δὴ καὶ τὸ ἓν, οὐκ ἔστι παρά τινος ἄλλου οὕτως καταμόρουσι· ἀλλοῦ
σίαν τινὰ τὸ ἓν ἦναι ὑποτιθέντο εἰ τῶν ἓν ἦναι, τὸ ἦναι ἑ-
κάστου. Τοῦτο δὴ καὶ περὶ πλάτωνος ἱστορεῖ, ὅτι σὺν πλησίως
εἰκοῖνοις τὸ ἓν οὐσίαν ἔλεγεν ἦναι· οὐκ ἄλλό τι τί οἱ κατὰ τὸ
εἶδος ἑκάστου. Ἐπὶ δὲ τὸ ἓν ἦναι στοιχεῖον, τοῦτο οὖν σὺν πλη-
σίως φησὶ πλάτωνα ἐκ μόνοις λέγειν· καὶ τὸ ἀπλᾶς καὶ
αἴτια τῶν ὄντων τοὺς ἀριθμοὺς τίθεσθαι· ἦναι μὲν τὸν αὐ-
τὸν τρόπον· οἱ μὲν γὰρ ὡς σὺν υποβολὰς τοῖς πράγμασι
καὶ ὡς ὕλην· ὡς μὲν ἐξ αὐτῶν ταῦτα τῶν ὄντων συνεστῶ-
ναι πλάτωνα δέ σὺν τοῦ αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τῶν οἷς ἡ οἰκεία αἰτία
ὡς πρᾶξαι δύναται λέγει· τὸ δὲ ὡς αὐτὸς ἦναι, οὕτως οἱ μοι
ὡς αἰτίους τὰς οἰκείας τοὺς ῥιθμοὺς πλάτωνος τοῖς συνα-
ρεικοῖς λέγοντος ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ· ὡσαύτως καὶ σὺν ναὶ
τίους τῶν ὄντων τοὺς ἀριθμοὺς ἔφαντος· τὸ δὲ αἰτίους εἶναι
» πάρουσι οἱ σὺν οὐσίαν ἀναποιεῖν· τὸ δὲ ἄπειρον σὺν μικροῦ
» καὶ μεγάλου· τοῦτο ἰδίου· Εἰ φωνὴ τινα πρὸς πολλοὺς φέ-
ρει τὸ πλάτων τοῖς συναρεικοῖς πρὸς τιθησι πάλιν· καὶ
σὺν τίθησιν ἀναλύθη ὅτι σὺν μὲν οἰκεῖν τὸ ἄπειρον καὶ μιᾶς

τινά φύσιν ἐπέκεινα τοῦ ζῴου τὸν ἄνθρωπον καὶ ὑλικὸν
αὐτοῖς· ἐστὶ δ' οὕτω, ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς ἐν μὲν τῷ τοῦ ζῴου
ὄντι τὸ μὴ διαιρούμενον σημαίνει· ἐν δὲ τοῖς
τὸ τοιοῦτον καὶ τὸ ἄσαρον λέγων· καθόλου μὲν οὖν τοῦ-
το καθ' αὑτό· μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ ὑπερβολὴ καὶ ἔλλει-
ψιν ἐν μὲν τοῖς μεγέθεσι τοῦ ἀσάρου φύσιν, ἀλλ' αὐτῷ
ἡ ὑλικὴ αἰτία· οὐ γὰρ τῷ εἶδος τὸ τὸ μεγάλου μικροῦ·
οὐδὲ ἡ ὑπερβολὴ τῆς ἄλλης· ἐν ἀνίσοις μὲν, ὡς πρόσθεν· τὸ δὲ
ἄσαρον εἶπεν· αὐτὶ βου· τὸ μὲν ἄσαρον, ὅπερ αὐτοῦ σύμμε-
λουμένου καὶ μικροῦ· τοῦτο μὲν τὸ σύνθετον ἐκ πλείονων·
Ὅτι δὲ πλάτων μεθ' ὅλου τοῦ ἀριθμοῦ ἐξωθεν αἰσθητῶν ἀφε-
στᾶσιν· οὕτως ὕλην αὐτοῦ ἐν οἷς οὐδὲν ὑπορρέλλων· οὐδεὶ-
ως αὐτῶν αἰτίους τινὰς αὐτοῦ οἱ δὲ πυθαγόρειοι, ἐκ
τοιχείων καὶ ἐξ ὧν ἐκ αὐτῶν ἀριθμῶν ἔλεγον συνῆχθαι
ὄντων δὲ πάντων αὐτοῖς τὸ μὲν πρῶτον ἀριθμοὺς ἔλεγον διαφέ-
ρουσι ἢ ἁπλῶν· καὶ ὅτι πλάτων μεθ' ὅλου μαθηματικὰ,
μεταξὺ τῶν αἰσθητῶν καὶ τῶν ἰδεῶν ἔθετο· οἱ δὲ πυθα-
γόρειοι, οὐδαμῶς τὸ μεθ' οὗ αὐτὸ δ' ἀριθμοὺς πρᾶ-
γματα ποιοῦσι· καὶ μὴ ὡς πρόσθεν πυθαγόρειοι,
καὶ πλάτων ἰδέων· εἰ ἀφαιρεῖ, διὰ τῶν αὐτοῖς λόγοις ἐγὼ
τὸ σκέψιν· ἀφεὶς αὐτοῖς οἷς διαφωνοῦσι· νῦν μὲν τὴν
αἰτίαν δι' ἣν οὐχ ὁμοίως πλάτων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
ὄντων δίδωσι ἔνθεν, τοῖς πυθαγορείοις· ἀλλὰ καὶ τοῦ,
τοὺς ἀχωρίστους αἰσθητῶν, καὶ τὰς ἰδέας· ἀλλ' ἐστὶν
οὐσίας τὰ καὶ φύσεις ἀμφοῖν αἰσθητὰς οὐσίας εἶναι δὲ·
διὰ μὲν τῶν αὐτοῖς λόγοις δεῖξαι φησὶ· καὶ τῶν διὰ
λεκτικήν· ἣν οἱ πρότερον εἶπεν ἀμφοῖν· τοῦ μὲν ἀπο-
λούθου θεωρητικὸς μὲν γενόμενος πλάτων, καὶ διαι-
ρέσεσι καὶ εἴδεσιν ἀφαιρέσεσι· συνόλια λεκτικὴν χρῆσθαι καὶ
ὁρισμοῖς, ἀμφοτέρων τοῦτον διαλεκτικοῦ, πλὴν

εἰς ἕνα τινὰ τούτων, τοῦ χωρίζοντα τῶν ἀϊδίων
των. Καὶ ἴσως ἄμφω ἀνάγκη εἶναί τινας ἄλλας φύσεις θεῖας
τὰ ἀϊδια· ἢ γὰρ ὅλως αἱρετὸς ἡμῖν ὧν μένων τε καὶ φθορᾶς
οὐκ ἀϊδίων. καὶ τῶν ἀϊδίων, ἀναλλοίως ἐχόντων
των εἰς θέσιν καὶ τὰς ἀρχάς, ἃ οὐκ ἀϊδία δὲ οὐμ-
ὡσαύτως τῶν ἀϊδίων ἔστιν, τῷ μᾶλλον τοῦτ' εἶναι ἀγαθὸν
τῶν τοιούτων· οὔτε γὰρ τῶν τεχνικῶν οὐδὲ τεχνικὸν οὐδὲν
τὸ φυσικὸν τῆς φύσεως ἐοικέναι ὁμοίως καὶ τοῖς 10δ
ἀϊδίοις τοῦ θείου ἐστίν. ἢ τοῖς ἄλλοις εἶναι ὁμοίως καὶ αἱ
δεῖ ἄλλην χωρισθῆναι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ
οὐκ ἀϊδίων· οὐδὲ ὧν κακὸν ἀμά τῶν μὲν δόλῳ,
ἀφ' ὧν οὖν ὧν διαλεκτικῶν ἀφορμῶν, οἷον
ἐστὶν ἐν θεοῖς τὴν ἀνάγκην τοῦ εἶναι, οἷοι ἀνεμί-
φιόν τινα καὶ αὐτὸς εἴρηκε Παῦλος, ὡς τῆς κακίνου·
ἀπ' ἐκείνοις θὰ πράττομεν, εἴτε θύπου καὶ τῶν ἄλλ
ἀριθμῶν ἐνθάδων· οὐ πολλῶν, οὐ τόδε δυνάσθαι τοῦ
» τὴν ἑαυτῶν φύσιν, διὰ τὸ θύειν ἐξ ἀριθμοῦ ἐξωθῶν πρώτων,
» ἄφυκτος ἐξαίφνης μεγάθει, ὡς τῆς ἐκείνος ἐκμαγ-
δεῖ· ἔλασμα τῶν οὐ πολλοῦ ἐξ ἀριθμοῦ πλάττοντες καὶ
οἱ πυθαγόρειοι, τοῦτ' ἔφασαν· ὅτι ἐδόκει αὐτοῖς τὸ πρᾶ-
τον εἶναι, καὶ τὸ ἀσώματον· τῶν δὲ σωμάτων, τὰ
κατὰ στοιχεῖα εἶναι τὰ γὰρ ἁπλοῦ σῶμα καὶ μεταξύ
καιρούμενα, πρῶτα τῆς φύσεως· στερεὸν δὲ γραμμῆς
κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον· γραμμὴν δὲ στιγμῆς, ἂς οἱ μα-
θηματικοὶ σημεῖα, αὐτοὶ δὲ μονάδας ἔλεγον ἀσυμβλη-
τα εἶναι καὶ ἀμετάβατα, καὶ οὐδὲν πρὸ αὐτῶν εἶναι·
αἱ μονάδες, ἀριθμοί· οἱ δὲ ἀριθμοὶ ἐξ ὧν, πρῶτα τῶν ὄν-
των· καὶ στερεὰ μὲν ὅσα πρῶτα καὶ αἱ ἰδέαι πρῶ-
τα τῶν πρός τι αὐτά, ὄντων καθ' αὑτόν· καὶ ἀφ' αὐτῶν
τὸ εἶναι ἐχόντων, ἃ ὅπερ ἐστὶ διαλεκτόν· στερεὰ δὲ

ναι, τὰ γὰρ δύο περισσοῦ ἐλεγε· ἀλλ' ὅτι μονοειδὲς πρῶτον
τῶν προφανοῦς ὄντων, καθ' ἑκάτερον δὲ πρῶτον ἀριθμοῦ,
τὰ γὰρ δύο ἀριθμοί· διὸ καὶ τὰς τοῦ ζυγίου ἀφὰς, ἰσοπλευ-
ρῶν ἀφὰς ἔλεγεν εἶναι, καὶ τὸ σύνθετον πάντων· ζυγὸν
μὲν γάρ, τῶν ἀνίσων, φασὶ· τῶν γὰρ ἰσορρόπων ἀριθμῶν οὐ·
ἀρχαὶ· αἱ τοῦ ἀριθμοῦ ἀρχαὶ, ἀρχὰς δὲ ἀριθμοῦ ἔλε-
γον εἶναι, τὴν τε μονάδα καὶ τὴν δυάδα, ὅσα γὰρ ἐστὶν
ἐν τοῖς ἀριθμοῖς, τὸ σύ τε καὶ τὸ πρᾶ· τὸ σὺ ὁπόσα τε
τε καὶ ὀλίγα ὁ πρῶτον πρᾶ· τὸ σύ ἐστιν ἐν αὐτοῖς, τοῦτο
ἀρχὰς ἔλεγεν εἶναι τῶν τε πολλῶν καὶ τῶν ὀλίγων· ὅτι δὲ
δυὰς πρώτη πρᾶ· τὸ σύ· σμικρὰ γὰρ καὶ τὸ πολ-
λὰ καὶ τὸ ὀλίγον· τὸ μὲν γὰρ πλησίον πολὺ δοκεῖ εἶναι μίσου
ὀλίγου· ἔστιν δὲ καὶ δυὰς ἐστὶ καὶ ἐναντιοῦται· ἔστι
τὸ μὲν, ἀδιαίρετον, τὸ δὲ διῃρημένον· ἔτι δὲ τὸ ἴσον καὶ
τὸ αὐτὸ, ἀρχαὶ ἀφαὶ τῶν τε καθ' αὑτὰ οὕτων, καὶ
τῶν ἀντικειμένων· καὶ γὰρ μῆκος δοκεῖ εἶναι πρᾶγμα ἀόρι-
στον ὡς ἐξ ἀπείρου τοῦ πολλοῦ καὶ ὀλίγου· ἐπεὶ δὲ
πέρατα ἔχει τὰ μήκη, τὸ ὑπερέχον μὴ εἶναι ἄπειρον· τὸ γὰρ ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερεχόμενον καὶ τὸ ἴσον τοῦτον ὁρισμὸν ἀφαιρεῖ εἰ γὰρ ἔσται τὸ ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερεχόμενον καὶ τὸ ἴσον, ἔσται τι ἐν τοῖς μήκεσιν ἄπειρον· ὥστε ἀνάγκη τὸ ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερεχόμενον καὶ τὸ ἴσον τοῦτον ὁρισμὸν ἀφαιρεῖν· εἰ γὰρ ἔσται τὸ ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερεχόμενον καὶ τὸ ἴσον, ἔσται τι ἐν τοῖς μήκεσιν ἄπειρον· λ
λη, δυὰς δὲ ὅτι μὲν ἕτερον ὁριοῦσθαι δεῖ τῶν ἐν τῷ
ἀόριστον δυάδα, φανερὸν ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς δυά-
δα· ἐν γὰρ τῷ δύο· ἡ δυὰς ἡ τοιαύτη ὅτι πορρωτέρω ἐστὶ
ἀριθμὸς ἡ δυὰς ταύτης ἢ ἀφ' ἧς, τότε ὑπερέχον καὶ
τὸ ὑπερεχόμενον ἴσον· καὶ ἐν μὲν τῷ ἑτέρῳ τὸ ὑπερέ-
χον πλάσιον ἡμίσου ὑπερεχόμενον δὲ καὶ ὑπερεχόμενον δὲ
πλάσιον ἡμίσου· ὥστε ταύτῃ τοῦ πλασίου ἂν
εἴη καὶ ὑφαιρεῖσθαι τὸ ὑπερέχον καὶ τὸ ὑπερε-
χόμενον πλάσιον καὶ ἡμίσου· οὐκέτι γὰρ ἀόρι-
στα ταῦτα· ὥστε οὐδὲ τὸ ἐξ οὗ πλάσιον καὶ τὸ ἐξ

κ' τε πρῶτον πλατεῖον καὶ βάθος τὸν ἀπὸ τῶν ἀλλωνίων ὡς ἐπὶ τὸν
ἐλαιῶνα τὸν ἀπέχοντα ἀπὸ τοῦ τοίχου, ἀπὸ οὗ ἐνεστὼς φύσις πολλὰ σὺν
μέγεθος ἐστὶ καὶ ὑπόβαθρα ἔχει, καὶ ὡς ἐπὶ μῆκος ἀπὸ τοῦ τοίχου
δυὰς ὀνομάζεται σὺν τοῖς ἀριθμοῖς. τότε σὺν καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν.
ἀλλὰ μὴν πρῶτος ἀριθμὸς ὁ δυάς. διὸ καὶ ἀρχὴ τοῦ
δυάδος ἐστὶ τὰ, καὶ διὰ τοιαῦτα ὡς τινα ἀρχὰς ὧν περιττῶν
καὶ τῶν ὄντων ἁπάντων ἔστι τὰ πλάτων. τότε σὺν καὶ τὸ
δυάδα, ὡς ἐν τοῖς περὶ τἀγαθοῦ ἀριστοτέλης λέγει λέγ
ὅτι ὧν καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν δυάδα ποιῆσαι τὴν ἐξ ἀνίσου φύσιν
τὴν τῶν ἀρχῶν, διὰ τὸ τοῦ ἀριθμοῦ ἔξω τῶν πρώτων ὁ
φύσις ἐξαυτῆς γεννᾶσθαι, ὡς περ ἐκ τινος σπέρματος τοῦ
τοιούτου ἐπιδοκᾷ αὐτῷ ἡ δυάς. διαιρετικὴ γὰρ ἐστὶ ἡ δυάς ὡς πρό
σπερ τὸ δίον καὶ διωρισμένον αὐτὴν σημαίνει ἕκαστον τῶν οἷς
πρόσεστι τοιοῦτόν τι διαιρέσεως αὐτὸ οὐκέτι ἔχειν ὅλως,
ἡ τοιαύτη διαίρεσις γένεσις ἐστὶν ἀριθμῶν ὡς περ βάσεις μεγέθ
α, καὶ οἱ πυθμένες, καὶ βάθη δὲ σημαίνεται αὐτοῖς ὅμοια πολ
λοστὰ οὐσίν, οὕτω καὶ ἡ δυάς· ὡς περ τὸ οὖθαρ, σημαῖνον. τῶν μὲν
ταύτην γεννητικὴν ἀριθμῶν γίνεσθαι ἕκαστον ὧν αὐτὸς
καθ' ἑαυτὸν καὶ διὰ πολλῶν ποιοῦσθαι τῶν μὲν γὰρ σὺν προσθήκῃ
δὲ, ταῦτα δὲ ἐστὶ ποιὰ μὲν σὺν δύο τοῖς δὲ δύο δὲ ταῦτα ἄρτια
δὲ μὲν γὰρ δυὰς δὲ ταῦτα τοῖς ἄρτιοι δὲ ἐξ· δὲ μὲν γὰρ ἄρτιος ἐστ· ὅμοι
καὶ ἐστὶ τῶν ἀριθμῶν τὸ δὲ ἐξῆς τῶν πρώτων ἔστιν, αὐτὸ οὖ
ἐξῆς τῶν δίων· οὐκέτι γὰρ ἔστι τοῦτο τὸ μέρος, ἡ μὲν ἐστὶ τῶν
δίων ἀριθμῶν γίνεσθαι· οὐ γὰρ καθ' ἁπλασίας μόν,
ἡ πλὴν ἐστὶ δυὸ διαιρέσιν, ἡ μόνοις τῶν περισσῶν ἀριθ
μῶν μὴ οὖν πρῶτος ἀριθμὸς ἁπλῶς ἐστὶ, πάντας
τοῦτο δίους ἐστὶ· πρῶτος γὰρ οὗτος ἀρτίων σωμήνων
πρῶτος τοιοῦτος ἀριθμοὶ λέγονται ἁπλῶς, οἱ μοναδὶ μόνη
μεμετρούμενοι· ὡς ὁ δύο, καὶ ὁ πέντε· καὶ ὁ ἑπτά· ἡ δὲ δυὰς
καὶ ἡ ὀκτὼ τοιαύτη πρὸς ἀκόλουθος δὲ οἰκειοῦται μέτρον μο

νάδα μόνην ἔχοντες· μετρούμενοι μέτοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ
ὑπ' ἀριθμοῦ τινός, οὕτως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὁκ; καὶ ὀθ-
κοινὸν γὰρ τούτων μέτρον μόνη μονάς. Καίτοι ἑκάτερος αὐ-
τῶν ἔχει τινὰ ἀριθμοῦ μέτρον, ὁ μὲν ὀκτώ· τὸν τε δύο· καὶ
τὸν δ' ὁ δὲ θ'· τὸν γ'· ναὶ μὲν τοι πρώτους λέγοι ἂν πάντας τοὺς
περισσοὺς· ὡς πρώτους τῶν ἀρτίων ὄντας· οὐδεὶς γὰρ αὐτοῖς
κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον, ἐπὸ τῆς δυάδος γεννᾶται· μο-
νάδος γὰρ πρὸς τιθεμένης ἑκάστω τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν, οἱ
περισσοὶ γίνονται· μονάδος δὲ καὶ τοῦ ἑνὸς ὡς ἀρχῆς· ἐδοποιόν
γὰρ τοῦτο· ἀλλ' οὐχ ὑλικόν· ἀλλ' ὡς πρῶτος δυὰς τὸ μέγα καὶ
τὸ μικρὸν ὁρισθέντα τῷ ἑνί, οὕτω καὶ ἑκάτερον ἑκείνων ὁρισθό-
μενον τῷ ἑνί, μονὰς αὐτοῦ λέγεται· τὸ δὲ ἔξω τῶν πρώτων
ἤρηκε, ἀντὶ τούτων ἁπλῶς πρώτων· οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ
μονάδι μόνη μετρούμενοι· ὡς ὁ γ' ε' ζ'· τούτοις δὲ μό-
νοις μὴ γεννᾶσθαι ἐπὸ τῆς δυάδος· ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι πάν-
τες· οἱ πρὸς τοὺς πρώτους γεννῶνται· ἀριθμοῦ ἐπ' ἀρι-
θμῷ γενομένου· διὸ ἐπηδὴ ἡ γένεσις αὐτῶν ἐκ δυοῖν ἀριθ-
μῶν ἐκ δυάδος ἀνεῖεν γενόμενοι· οἱ δὲ ἁπλῶς πρῶτοι
μὴ γενόμενοι οὕτως, οὐδ' ἂν ὑπὸ τῆς δυάδος γεννᾶσθαι λέ-
γοιντο καίτοι συμβαίνοιτε ἐναντίε· οὐ γὰρ εὔλογον οὕτω
εἰ πῶν ὡς ὕλης ἀρχὴν ἦναι κατὰ πλάτωνα τὴν ἀόρι-
στον δυάδα, καὶ ἔτι ὅτι ἡ δυὰς αὐτῷ ἀρχὴ ὑλικὴ δοκῇ,
προσθῆς ὅτι γὰρ ἀπέρος τῇ αὐτῆς φύσει καὶ γεννητικὴ
πλήθους, αἰτιᾶται τῆς δόξης τοῦτο· ὡς μὴ τοῖς φαινο-
μένοις τε καὶ γινομένοις ὁμολογομένως λεγόμενον·
οἱ μὲν γὰρ τὴν δυάδα ὡς ὕλην ἀρχὴν τιθέμενοι, πο-
λῶν αὐτὴν ποιοῦσι γεννητικήν· αὕτη γὰρ αὐτοῖς ἡ αὐ-
τὴ λαμβανομένη, τοῦ πλήθους καὶ τῶν ἀρτίων ἀριθ-
μῶν πάντων γεννητικὴν τοὺς μέν, σὺν τιθῆσάτε καὶ
οὕτω γεννῶσα· τοὺς δὲ, διαιροῦσα δίχα· ἡ δὲ κατὰ τὸ

ἔστιν αὐτοῖς ἀρχή, ἐνόπτολος ἐστὶ τῷ ἓν πεφυκέναι τοῦτο
ἢ ὅτι πεπερασμένοι εἰσὶ καὶ ὡρισμένοι, πεπερασμένον εἶναι καὶ τὸ
τῶν ἀπείρων σῶμα ἓν πεφυκὸς· ἐνόπτολοι μὲν γάρ τινες εἶναι αὐτοὶ
δυσχερῶς δ' ἂν ἀποδείξαιμεν διά· οὐμὲν οὖν ὅτι τῶν γινο-
μένων ἕκαστα ἐκ στοιχείων ὁμοίων ἐστί, καὶ πρὸς ἐκεῖνα τὸ ἄν-
εκαστον ἔχει· ἀμφότερα λέγω· ἢ μὲν γὰρ ὕλη καταριθμοῦ ἕνός
τινος ἔσται δεκτική καὶ συνεπτικὴ· οὐχὶ δὲ οὐδὲ τὴν
τὴν αὐτὴν ὕλην καὶ τοῦ ἀριθμοῦ, ἅμα ἄδικον εἶναι·
ὡς ἔστιν ὁ αὐτὸς ξύλον, καὶ κλίνου, καὶ δικαίου, καὶ ἀν-
θρωπον, ἀλλὰ μὴν ὕλη, ἐν τισὶ δὲ συνεργὰ μόνον ἐστί· δι-
τισὶ δὲ ἐν οὐσίᾳ τῷ ἀριθμῷ, πολλὰ ἄδικα ποιεῖ· ἢ γὰρ τάξις
τάδε τισὶ ἐν οὐσίᾳ· καὶ ὁ τάχιστος ἴσως ἐν ἀριθμοῖς,
πολλάκις ἐστί, καὶ οἷα φρόνησις στοιχεῖον· ἢ μονὰς τριγω-
νικὴ καὶ ὁ ἕξ ἴσων αὐτῷ· καὶ κλίνου στοιχεῖα· καιρὸς ἄνθρωπος καὶ
δικαίως· ὁ αὐτὸς καὶ οἷς ὧν ἐν ἀριθμοῖς· ὅμοιος δὲ ἐπὶ
τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνος καὶ σπέρμα· ὧν μὲν ὕλη
τοῦ γινομένου, τὸ μὲν ἐξ οὗ ἔσται ὁ ἐξ ἀνθρώπου
ἄνθρωπος, πολλὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ· πολλάκις μὲν οὖν τοιοῦτον
γιγνομένων οὐ πάσι ὡρίσται· ὑφ' ἡμῶν δὲ ζητοῦμεν καὶ αἰ-
τιολογοῦντες οὕτως· τοῖς μὲν οὖν τῶν ἀρχῶν,
ταύτας ἡμῖν πάντων· φανερὸν δὲ ἐκ τῶν ἀρμοττόντων ὅτι
οὐκ ἀναγκαῖον ἐκ τῶν ἀπείρων ἕν τι εἶναι παρὰ τὰ στοι-
χεῖα τὰ ἐναντία· φανερὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀπορουμένων
ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῖς λέγουσι τὸ ἄπειρον εἶναι τὸ μὴ ἔχον
τὴν ὕλην καὶ τὴν οὐσίαν τὴν μὴ ἔχουσαν ἀπειρίαν ἢ
αὐτὸ τοῦτο ἢ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ κατὰ ὅσον ἄπειρόν ἐστι
καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐξ ἀνάγκης τὸ αὐτὸ ἄπειρον τοῦ ὄγκου
ἢ μικρόν, ὕλης ἐν αὐτοῖς ὑπαρχούσης· φανερὸν ἐν τοῖς, ὅτι
φθορὰ αὐτῶν ἐστὶν αὐτοῖς τοῖς ἄλλοις τοῖς
ὅτι ὄγκοι τὸ εἶναι καὶ τὴν ὕλην καὶ ὁποιανοῦν λεγόμενον ἐξ
ἐκείνοις οὐκ ἔστι ποιεῖν πλείονος δύναμιν τὸν ὄγκον τῶν ἐξ

ὅτι τὸ σὺν καὶ ἡ ὑποκειμένη ὕλη, ἀρχαί, καὶ ὅτι ἡ ἐκ τῶν
ὅλων αἰτία οὐ μία ἐστίν· ἀναγνωσθήτω ἡ προτέρα γραφή, ἐν
ᾗ λοῦσα ὅτι ἑκάστη ἰδέα τοῖς ἄλλοις ἑνιαία ἐστὶν αἰτία· ἐκ
δὲ τῆς δυάδος τὸ σὺν· ἱστορία δὲ ἀναίσιος, ὡς καὶ τῆς μιᾶς
" καὶ ὁμοίως ὁ αὐτὸς τῆς γραφῆς μεδιάγραφος δεξιᾶς
ἔχων λιθόδωρου καὶ ἀρμόδιου· καὶ τίς ἡ ὑλικὴ τῶν
κακῶν καθ' ἑκάστην ἰδέαν· εἰ πολύ δυάς αἰτίας αὐτοῦ κακὸ-
σθαι, καὶ μὴ μονάδας τῆς καθ' ἑκάστου εἴδους αἰτίας, καὶ
διὰ ξας τοῦ αὐτὸ δεῖν αἰτίαν, προσεπιδηποτὲ πλειόνων·
καὶ φησὶ οἱ ἐκ τοῦ πλατωνικοῦ εἶναι τὴν ὑλικὴν ἀρ-
χὴν κακῶν· ἐν ἑκάστῃ καθ' ἑκάστην ἰδέᾳ εἶναι τὰ ἀναθὰ
καὶ ἐναντία καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἐν δὲ ἑκάστῃ ἰδέᾳ εἶναι
λέγουσι· τοῦτο λέγων ὁ καθ' ἑκάστην ἰδέαν λέγειν, ἐν ἑκάστῃ
τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἐν ἑκάστοις τοῖς ἰδέαις ἐν-
λέγουσι γὰρ καὶ ἐναντίας καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ἀναγκαίως
ὕλη ἐστὶ καθ' ἑκάστην· καθ' ἑκάστην τοίνυν ἰδέαν τοῦ ἑνὸς τοῦ —
μοιάς· ὅτι γὰρ δυάς ἐστιν αὐτῇ, δυάς δὲ τοῦ ἀορίστου
τῆς προσθήκης ἐστὶν· οὐ γὰρ ἁπλῶς εἰσομοιάς, καθὸ
τοῖς εἴδεσιν· ἀλλ' ἀόριστος δυὰς γὰρ τὸ μέγα καὶ
τὸ μικρόν· ἐφάνη καὶ οὕτως· καθ' ἑκάστην τοῦ ἑνὸς
τῶν αἰσθητῶν τόδε τι ἐν ταῖς ἰδέαις λέγειν καὶ ἓν τὸ
λεγόμενον, καθ' ὃ ὕλης, τοιοῦτόν τι καὶ λέ-
γειν ἐν ταῖς αἰσθηταῖς· ἐν γὰρ τῇ ὑλικῇ τῇ ἐν ἑκάστῃ
τῶν αἰσθητῶν· τόδε τι ἐν τοῖς ἰδέαις καὶ ἓν τὸ
μὴ γὰρ ἐναντίοις ὕλη τοῦτο· ἐξ οὗ ἐδόκει ποιοῦν ἐν· ἐπ-
τῷ ὁμοίως τοῦτο λέγοντος πλάτωνος καὶ ποιητικοῦ

αὐτοῦ ἐν οἷς λέγω· τὸν μὲν οὖν πολιτικὸν καὶ θεῖον
τοῦτον τρόπον, ὅσον ἐν ἀνθρώποις ἔξεστι λέγειν· ἀμέλει καὶ ὁ θεῖος
καὶ μέγας ὄντως ἀπόστολος τῶν τοιούτων ἐπιλελησμένος
τοιούτων, οὐδὲ προσιέμενος τοὺς
τῶν αἰτιῶν ἐμπαθοῦς καὶ ἀρίστου λόγου ἐν τῇ ὑποδοχῇ
πλάτωνος· ἢ ὅτι ἐν οἷς πρὸς αἰτιῶνται λέγω, οὐδὲ
νὸς τούτων ἐμπίμπλω· ὡς πρὸς τὰ λαθοῦσα δηλῶν ἐν τοῖς
κ' ὅτι τῶν ἐν ἡμῖν καὶ φθορᾶς οὐτι δεῖ ζητεῖν αἰτίαν ὡς
ἀμέσως ἐξ ἀρχῆς αὐτὸ τι προσεῖναι αὐτῶν· ἀπωνὴ τῇ ὑλικῇ
ἀρχῇ τοιούτῳ, σωματικῷ λόγῳ, ἀσώματον ὑποτίθε
ναι, πρώτου ἐμπαθοῦς τῶν ἀσωμάτων λεγόντων
πλάτωνος· οὐ τόμεγα καὶ τὸ μικροῖ ἔλεγε καὶ τῶν
θυμαρείκων· οἱ δὲ ἄσωμον τοῦτο δὴν τὸ ἄρτιον,
οὐκ ἐμπαθοῦς λόγῳ τὸ μικροῖ τοῦτο καὶ σμικρίτου,
καὶ δύο καὶ σώματα καὶ ἀσώματον ἡ ὑλη· τὸ γὰρ εἶν,
οὕτως κῶ φθαρτὸν καὶ προσφυὲς καὶ πρὸς ἓν τοῦτο,
προσάπτη τῇ ἰσορίᾳ, καὶ τῷ ἀναξιμανδρου δόξῃ
ὃς ἐμὲν ἐξ ἑνὸς τῷ μεξαξύ φησιν, ἄρρητος καὶ ἀορίστου,
καὶ ἄρρητος τε καὶ ὕδατος· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρ· ἐπὶ
τὰ καὶ τῷ λοῦ δὲ καὶ τῷ λοῦ κακῶς αἰτίαν τοῖς σοι
χείοις ἀποδόσεως ἐνεργείας ἐνεργείαν· καὶ λοῦτο πρὸς
πλάτωνος λέγω· ὅτι τῷ λοῦ δὲ καὶ τῷ λοῦ κακῶς αἰτίαν τοῖς σοι
χείοις ἀποδόσεως ἐνεργείας ἐνεργείαν· καὶ τοῦτο πρὸς
πλάτωνος λέγω· ὅτι τῷ λοῦ δὲ καὶ τῷ λοῦ κακῶς αἰτίαν
αν, τουτέστι τῷ τῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν αἰτίαν
τοῖς σοφοῖς ἀποδόσεως ἐνεργείας ἐνεργείαν τῷ
μὲν τοῦ λ̄ τῶν ἐνί· τοῦτο γὰρ λέγοναὐτὸ, καὶ τὸ ἀγα
θοποιῶν· τῷ δὲ λοῦ κακῶς τῇ ἀορείστῳ συναφῇ· αὐτὴν
τοῦτο πλήθους· καὶ τῆς ἀνισότητος· καὶ τῆς ἐν τοῖς
οὐ σὶν ἀορείστῳ αἰτίαν κατ' αὐτόν· εἰ πρὸς τὸ ἁρπηλῶ αι
πλάτωνα ἀπὸ τῆς πολιτικῆς αἰτίας· ἐνεργέρω γὰρ
τῶν σοφῶν ἐνατεθῆναι αὐτοῖ αἰτίαν πολιτικῷ

τῶν μὲν ἐνεκα τῆς τοῦ δι᾽ ὃ πρὸς ἀορίστως δυάδι τῷ τοῦ κακοῦ, ὑ-
ποπεμνησθεὶς ἡμᾶς ὡς πρὸς τῆς τοιαύτης αἰτίας, καὶ πρὸ
τέρων τινῶν ζητηθέντων τε καὶ φανέντων· ἢ πού. ὡς πρὸ
φασιν καὶ τῶν θεσπεσίων ζητητῶν τινας φιλοσόφων, οἱ
θυσιασθέντες, καὶ αὐ ἀξιολόγων· ὧν μυσταγωγὸς ἡμῖν, οὐ
μόνον, ὧν δι᾽ αἰτίαν ἐλήφθη, ἀλλὰ τῶν ὑπὸ κακοῦ,
διελὼν τὸ πολιτικὸν αἴτιον, ὡς ἅρμη, καὶ πρὸς πλάτω-
νος. ἢ ἀξιολόγου δέ· ὃν οὔτε κακὸν κακῶς μόνον
ὧν πολιτικὸν αἴτιον ὡς ἅρμη· σωτόμως μὲν οὖν καὶ
κεφαλαιωδῶς ζωτόμως φησὶ καὶ ζωὶ κεφαλαίων ἐ
στιν ἡλὺ θέναι τινὰ λόγον πρὸς ἀρχῶν ἢ πού τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ
πῶς πρὸς τῆς ἀληθείας· ἀληθεῖαν εἶδος αὐτῷ λείπειν,
τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν, ὅμως δὲ τὸ σοῦ τον ἔχομεν
ἐξ αὐτῶν. οὐ χάριν ἦλθεν ζωὶ πρὸς τῶν ἀρχῶν ἱστορί
αν, ὑπεμνησεν ἡμᾶς, τοῦ μὲ βεβαιῶσθαι ὅτι μεταίσθό
τος αἰτίας ἄλλος ἐστὶ πρὸ τοῦ τέταρτος τοῦ σὺν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει· ὃ δὴ λοιπὸν λέγομεν πρὸ τοῦ
αἰτίων ἅρμα τος· τούτων τινὸς τῶν αἰτίων μεμνημονεύσαι
δὲ μὲ καὶ μὴ σὺν τοῖς μεταφυσικῶς ἅρμα καὶ ἀλλὰ-
μως καὶ ἀσυλλογίστως. ἀλλοῦ, σκόπουν τοῖς ἀπο
μνημονεύειν φαίνονται ὅτι δὲ καὶ πρὸς τῶν τεττάρων αἰτίων, λό
γον. σὺν τῷ πρώτῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως προηγουμένως
τε καὶ ποιήσας, πρόχειρον δοκεῖ ναι τοῖς σὺν τυχάνουσι· ὅτι δ᾽ ὅτε
τῶν σὺν τοῖς πρὸς φύσεως ἡμῖν διωρισμένων· καὶ ζωὶ καὶ
σκόπουσι τῶν οὐσιῶν ἐξ ὧν τῶν σὺν τῆς πρὸς φύσεως ἅρμα μένων
αἰτίων ἦλθε· οἱ μὲν γὰρ· ὡς ὕλην τὴν ἀρχὴν λέγουσι· κατ᾽
ρίθμησε δὲ ὅτι τῶν ὡς ὕλην τῷ ἀρχῷ ἅρμα μένων, οἱ μὲν
μίαν· οἱ δὲ, πλείους ἔθεντο καὶ οἱ μὲν σῶμα οἱ δὲ ἀσώ
ματον· ἀσώματον μὲν τῷ ὑλικῷ δ᾽ ἀρχῷ. τοὺς μὲν σωματικῶς
τοὺς δὲ ἀσώματον ὑποθέσθαι· πρῶτον μὲν οὖν

τῶν ἀσωμάτων νοερῶν μελῶν τοῦ πανός· ὃς τὸ μέγα καὶ
τὸ μικρὸν ἁλῶ. ὥσαύτως καὶ τῶν πυθμένων, οἱ τὸ ἄνω
ρον. τοῦτο γὰρ τὸ ἄριστον. οὗτος μὲν γὰρ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῖς
ἐν ὕλῃ τὰ μέλη· ὁ μὲν πρῶτος τετράγωνος, καὶ
ἀόδος, ὥσπερ χωλὸν· ἀναξαγόρου δὲ τῶν ὁμοιομερῶν
ἀσφάλειαν οὗτος τῶν σωμάτων τὴν ὑλικὴν ἀρχὴν δεμένων
ὧν· ὡς πρὸ καὶ τῶν ὄντων μνημονεύει· οὐ μόνον μόνον ὑλικὴν
κὶ πρώτην καὶ ὁλομερῆ, καὶ δύο σώματα ἀσώματον, καὶ
ὕλην· τὸ μὲν πλῆθος σῶμα· φαίνεται δὲ προσῆκον καὶ περὶ
τούτων προσθήκης δὲ τὴν ἰσοδυναμίαν, καὶ τὸν ἀναξιμένους
δόξαν· ὃς ἀρχὰς ἔφη τὸν τῶν μεταξὺ φύσιν, ἀέρος τε καὶ πυ-
ρός· οὐδὲν μᾶλλον ὧν τὴν αἰτίας ἦσαν μόνον τοῦτο
λεγόμενοι αὐτοῖς τούτων· ὧν ὕστερον ἐμνημόνευσεν· ἢ πῶν
καὶ ὅτι ὁσοῦν ἀέρος, ἢ πῦρ ἢ ὕδωρ· ἢ πυρὸς μᾶλλον, οὐ πανό τε-
ρον, ἀέρος ἢ λεπτότερον· ὥσπερ οἱ μετὰ τούτων, οὕτω ὑλι-
κὸν μόνον ἐμποιοῦσιν αἰτίαν· οὔτε γὰρ ἀναξαγόρας, οὔτε οἱ πυ-
θαγόρειοι, οὔτε πλάτων· προστιθέασι δέ, ὅτι ἔστι τὸν
ἐμνημόνευσαν καὶ τῆς ὄλης κινήσεως, ἢ τις ποιη-
τική· καὶ λαμβάνουσιν αὐτοῦ, τοὺς φιλίαν καὶ νεῖκος ἀπο-
δοῦναι, ὡς ἐμποιοῦσαν κλέα· καὶ νοῦν· ὡς αἰτίαν ἀναξαγόραν· ἢ δῶ
λα· ὡς ἁρμονίδην καὶ ἡσίοδον, ἢ ὅτι τὸ δεῖ τίθησι καὶ
τὴν οὐσίαν· ἔστι μὲν, οὐδαμῶς ἀποδεκτέον· ἢ οὐδὲν ἄνευ
ἐναντιότητος καὶ ἐμποιοῦσα· καὶ τῆς ποιητικῆς ἢ μὴν
μονοειδοῦσι τῇ ὑλικῇ, πλῆθος εἶναι τοῖς τῆς ποιητικῆς
ἀρχῆς μὴν μονοειδοῦσι, καὶ τοῦτο δῆλα εἶναι τοῖς ἀρχαίοις δεκε-
νοῦ· καὶ τοιοῦτον δὲ καὶ τὰ τούτου καὶ λλὰ ἢ ναι τὴν καὶ τὴν
ον· τοιοῦτον γὰρ τὸ ὀρεκτὸν ἢ ἡμῖν ἐλαχιστῖνος ὁ ἕως
φιέμενος ἐποίᾳ, ἐμνημόνευεν ἄν· καὶ τῆς κατὰ τόπον ἢ ἀὶ ἐποιᾷ
λης αἰτίας· μᾶλλον δὲ τῶν δῆλον εἶναι ἀρωμένοι ὡς τοῦ
οὖν τι· οὐκ ἔτι δὲ ἐλαχιστον δὲ καὶ τίνος χωρίου, οὐκ ἔτι αὖ

φανημονοδοίαυτῆς ὡς τέλους ἀρχῆς· ὁπηδιότῆς καθ' ἕδος πολλάκις ὡς ἐμνημόνευσε, δάκνειν· αἰμφὶ ἰδέαν καὶ δι' αὐτὸν αἰτίαν καὶ μφὶ χαίρειν, οὐδὲ ὡς ὕλην φησὶν αἰτίαν οὐμφὶ ἐνυπαρχούσαις τοῖς αἰσθητοῖς οὐδὲ ἐν τοῖς ἔξωθεν λέγουσιν ἀρχὰς τῶν ὄντων οὐδὲ μφὶ τῶν ὑλικοῖς αἰσθητοῖς ἀλλὰ αὐτάρκη τῶν ὄντων, ὅτι ἐν ταύτῃ ἰδέας φησὶν ὡς οἰκεῖα αὐτῶν. οὐμφὶ δὲ οἰκεῖα, δηλοῖ τῆς ὕλης λέγει δηλονότι. τὸ γοῦν ἄγαθος καὶ ἡ φιλία οἰκεῖα μεταξὺ μέσου κλέος, καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις· ἀλλ' οὐχὼς ὕλη, οὔτε ὡς ποιητὴ καὶ αἱ ἰδέαι. τοῦ μὲν γὰρ ποιοῦντος τὸ κρατεῖν· αὐδὲ μετέχεσθαι ὡς καὶ ἀκίνησίας τοῖς οὖσι μᾶλλον αἰτίαν φησὶ καὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ οἱ τοῦτ' οὐδὲ καὶ τοῦτο ἰδεῖν ἀγαθὸν ποιητὴν καὶ καταὐτοῦ τοῖς γινομένοις ὅρος αὐδὲ ὡς ὅρος οὖν καὶ αὐδὲ ἐκ ἀναγκαῖος τὸ εἶ· αἱ δὲ τοῦ φύσιν τοῖς ἄλλοις αἰτίαι ἢ οὕτως ὡς καθ' ὁμοίωσιν πλάσαντος εἰκὼ νας τούτων φύσιν τοιαύτην. ὡς οὖν ὁμοφυῆ ἰδέας ὕλης αὐδὲς μεμονῶσθαι καὶ οὔθ' ὑπόστασιν καὶ αἰτίας ἐκ ποιητικὰς καὶ αἰτίας ἐστὶν αὐτοῖς τοῦ εἶναι καὶ τοῦ τί ἐστιν, καὶ τῶν ὅταν ἀρχὰς δὲ μὴ οὐσίας φησὶν ἁρμόττειν. τοιαύτας δὲ

λέγοι αὐ καὶ τὸ λέγειν εἰ τὸ μὴ εἶναι τὸ οὐ, πολλῶν ἐλλεί-
πειν· ὅλως γὰρ τὸ τί εἶναι πολλῶν ἐστὶν· ὥστε μὴ κινεῖσθαι
μὲν οὐ μόνον τοῦτον συνεκχωρεῖται τὰ γιγνόμενα, ἀλλ' ἔστι
καὶ αὐτοῖς τοῦ εἶναι αἰτία, τὸ δὲ κινεῖσθαι τοῦ μὴ φύσει,
τοῦτο αἴτιον· ἀλλ' οὐ τούτων μόνον ἔστι σημεῖα, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ἀναλογιῶν· καὶ μᾶλλον μονάδος οὐσίαν τοῦ ἀριθμοῦ, εἶναι
αἰτίους· καὶ ὅσον τοῦ ἑνὸς, τοσοῦτον αὐτό· ὥστε καὶ ὁμοίως
ἂν αὐξάνεσθαι καὶ φθείρεσθαι, καὶ βούλεται μὲν ὁ λόγος
αὐτοῦ· τοῦ ἀριθμοῦ αἰτίου μονάδα· ὅτι δὲ ὡσαύτως
ἀεὶ αὐτῷ αἴτιόν ἐστιν ἐξ οὗ, τὸ τοῦτο ἐν καταλείπεται
γίγνεσθαι· οἱ οὖν μὴ φύσει ἀνάγκῃ τῷ ἐναντίῳ λέγο-
μεν ὧν τὰ ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῖς αἰτίοις, οὐχὶ ἀριθμοῦ
αὐτὸ αἴτιον ποιοῦσιν· ἀλλ' ὧν συμβέβηκεν ἀριθμῷ εἶναι·
τοῦ δ' ποιητικοῦ αἴτιον τίθενται· ἐπιζητήσειε δ' τις
ἂν τῶν παλαιῶν καὶ νῦν ἀεὶ τοῖς λεγομένοις περὶ τοῦ παντὸς
οἷ λέγουσι, πάλιν ἐξ· καὶ τοῦ ὅλου συνεχῆ πάλιν οὐσίαν· διὰ
τούτων τὸ ἀριθμοῦ ὡς τέλος αἴτιον ἢ τὸ λέγειν ἢ τῶν ὄντων
οἱ μὲν αὐτοὶ ἐξ ἀριθμῶν τέλος λέγειν· ἐξ οἱ δὲ ἐπὶ τὰ μάλιστα βιβλίου
» τοῦ ὅλου αὐτὸς οὕτω λέγει· ὅτι μὲν οὖν δεῖ ἁρμονίαν εἶναί
» τινας ἐν τοῖς φυσικοῖς ζητεῖν, ἁρμονίαν καὶ τὸν τόνον
» ἐκτὸς οὐσαν μίαν ἕξομεν ἁπλῶς, ὅλον καὶ ἐν τῶν πρό-
» τερον ἁρμονιῶν· ἀλλὰ μὴν ὁρῶμεν ἐν αὐτῇ καὶ δύναμιν
» ἀναλόγως καὶ τὸν τόνον ἁρμόττειν· ἔστον γὰρ μία τις
» ψυχὴ καὶ τὸν τόνον ἁρμόττει· ἔστον γὰρ ἐν μὲν τῇ φιλοσοφίᾳ δεῖ
» ταῦτα· αἰτιολογίαν, καὶ καταλαβεῖν οἷόν· ὅτι μὲν οὖν ὁρ-
θῶς διωρίσατο ἐκεῖνος ἰσοειδείας τῆς ὧν ἁρμονιῶν δεῖ αἰ-
τίων· ὅλον φαίνεσθαι δεῖν λαμβάνοντα ὑπὸ αὐτοῦ δεῖν
αἰτιολογεῖσθαι, πόθεν καὶ τίνα· μαρτυροῦσι γὰρ οὗτοι
τοιαῦτα εἶναι αὐτά, οὐδὲν ἀνθρώπου ἄλλου τινὸς αἴτια
ἐξ ὧν γεγονέναι· πρὸς δὲ τούτοις ὅτι ζητητέα —

ἀρχαὶ κ' οὕτως ἀπαθεῖ. καὶ τοῦτο φησὶ δηλοῦν τὸ ἐκ τῶν προ-
σημένων εἶναι, ὅτι μὴ ἐν ζητήσει τῶν ἀρχῶν, κ' ὅσα ἐστὶν
αὐτῶν ὧν ἐξ ὑποθέσεως δεῖ λαμβάνειν ὡς ὑπαρχόντων ἢ οὐκ
ὑπαρχόντων, ἀλλὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχόντων τῶν αἰτιωνλόγον
ἀλλ' ὅτε ζητοῦμεν, αἰτιολογοῦμεν, σὺν τοῖς τέλεσι καὶ αὐ-
τοῖς ἐστι· καὶ οὐκέτι ποιεῖ τὰ αἰτία τῶν ὧν ἕνεκα τὸ μὲν ἄν-
ναι δόκει ἄλλον τινὰ τρόπον τούτους αἰτίους· πρῶτον δὲ
προτίθεται περὶ παντὸς ὡς ἕκαστος τῶν προσημένων ἀρχῶν
καὶ τί ἐστιν ἑκάστη αὐτῶν ἃ ἕκαστον ἡμῶν οὐσιῶ-
δες τὸ σῶμα, καὶ μὴ αἰτίαν φυσικὴν ὡς ὕλην τινὰ δεκτικὸν
σωματικῶν, καὶ μέγεθος ἔχοντα, δῆλον ὅτι πολλαχῶς
ἂν λέγοιτο· ὡς ἐν τῷ σῶμα αὐτὸς δεκτικὸν ἐστι, οἷα
τοῦ, καὶ μίαν τινὰ φύσιν ὡς ὕλην τινὰ δεκτικὸν καὶ λωΐτων
σωματικῶν, οὕτω μὲν ὡς δεκτικὸς· μεδαὸς δὲ λαὸς δό-
ξας τῶν προ αὐτοῦ περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτιῶν λα-
βεῖν ἡμᾶς, δόξειε λέγειν τινὰς, ὑλικῶς ἅπαν λαμβά-
των καὶ τινὰ μὴ, προῶτον μὲν ποιεῖ λαὶ τὸν λόγον περὶ τῶν μὲ
ἀνυλων ἀρχῶν καὶ ταύτην σῶμα δεκτικὸν· καὶ λέγουσι
τοὺς κατὰ πολλὰ ἀμφισβήτων προῶτον μὲν, ὅτι βουλό-
μενος τῶν οὐσῶν ἀρχὰς εἰδέναι πρώτων· οἷσδε,
τῶν σωμάτων μόνον ἀποδοκιμάσειν οὐσῶν τινῶν καὶ
ἀσωμάτων· οὐ γὰρ οἷόντε ἀρχὰς ἀσωμάτου, σῶμα
εἶναι· δεύτερον δὲ, ὅτι μὴ ἐστὶν ἀναγκαῖον τὸν τῶν αἰτί-
ων τοῦ γίνεσθαί τε καὶ κινεῖσθαι, καὶ ὅλως τὸ ποιητικὸν
αἴτιον πρὸ ἑτέρου· οὐ γὰρ δὴ ἡ ὑλικὴ δεκτικὸς εἰς τοῦτο
νεῖσθαι· τὸ δὲ καὶ περὶ γενέσεως, αἰτίαν τοῦ καὶ εἶναι
καὶ φθορᾶς ἑκατέρου τὸν λαὶ αἰτίαν λέγειν· καὶ περὶ
ταύτων φυσιολογοῦσιν τὸν· ὅλον δὲ τῶν οὐσῶν ὧν ἐξ

ἀρχὴ ἀντιῤῥήσεως

κινήσαι δὲ πολλάκις τὸ τῆς κινήσεως αἴτιον, αὐτὸ δὲ κινητικὸν αἴτιον παρελίπομεν. εἰ τοίνυν τὸ ἅδου ἐστὶν ὁ τῶν ἀποθανόντων τόπος καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ, οὐδεὶς ἀλλήλων ἂν ἁψαίμεθα, κἂν αὐτὴν ἐν ἅδου εἶναι συμβαίνει. οὐλόμενος ἡ οὐσία ἂν εἴη τὸ ἅδου· τὸ γὰρ εἶναι ἐκάστῳ ἀρχὴ οὐσίου, περὶ ἣν ἀμφιβητοῦσι τῶν ὄντων οἱ φιλόσοφοι. ἀθάνατον δὲ ἡμῖν προχείρως τὸ δόξαν αὐτοῖς ἀρχὴν εἶναι· τοῦτο δὲ ὅτι ἀδύνατον, σημεῖον· καὶ ἐπὶ τῶν ἀθανάτων ἀΐδιος ἡ γένεσις καὶ αὐτὸς ἂν τοιοῦτος εἶναι. ἆρα καὶ ἐν τοῖς θεοῖς φύσεως λόγον, οὕτως ἁπλῶς φυσικῶς ἀποδεκτέον. ἆρ' ἐν τοῖς τέσσαρα, σώματα ἢ τινα ἀρχὰς αὐτῶν ἀρχαί· ἢ ἔστι τι τούτων τέσσαρων ἢ οὐκ ἔστι ἓν ἀλλήλων ἵνα ἢ ἀφῇ ἅψασθαι, ἢ ὅλως γένηται ἐξ ἀλλήλων τὸ μιγῆναι. ἐπεὶ τί ἐστιν ἅμμα καὶ ἁφὴ ταυτία, ἆρ' ἅμμα ἁφὰ ἀλλ' ἔσται· καὶ οὕτω τῶν ὄντων, ὄνομα ἔσται δὲ ἓν ἀντία· πῦρ τε καὶ ὕδωρ ἂν οὕτω τύχοι· ἢ ἅμμα τὸ μὲν φθαρήσεται· καὶ οὕτω, καὶ ἡ ἁφὴ· ὅπερ ἄτοπον· ἔστι γὰρ ἀμμή, ἧς πρώτης γίγνεσθαι· καὶ ἧς ἐν ἑκάστῳ ἀναλύεται· αὕτη σημαινόμενος, ἀλλ' ἀπὸ τούτου μὲν οὐ ναῶ τοῦ ἀπὸ τοῦ μὴ ἅπτεσθαι· ἐκ τοῦ δὲ ἅπτεσθαι

γίλαθρον τὸ πρῶτον τε καὶ ὕστερον λέγ. ζωγρίαν φασὶν
δέ τινες λέγ. δηλονότι ὅτι καθ' ἑαυτὸ τῆς γλυκύτητος δεῖ σθαι
σκοπουμένου καὶ τί μᾶλλον δεῖ προσῆναι τῶν σωμάτων. δεῖ προσῆναι τῶν
μαθῶν. δεῖ τοῦ πρώτου κατὰ συγκρίσιν, ἢ τῶν ἄλλων γλυ-
κύτης. διὸ τὸν δὲ ἁλμυρίδα μᾶλλον τοῦ λιπαροῦ. διὸ οἱ πυρὸ τοῦ ζειᾶν δεόμενοι μᾶλλον τοῦτον τὸν λόγον, ἢ
ὧν αὐτὸ λόγος λέγοντες, καὶ τὸ ὧν ἄλλοτι λεγόντων
μᾶλλον, καὶ μὴ τὸ πῦρ σῶμα ὁμολογοῦντο, ὅτι
οὗτον τὸ ζειᾶν εἶναι τῶν ἄλλων μᾶλλον. διὰ μὲν τοῦ θοῦ
δὲ αὐτῶν τῶν μὴ μόνων ζειᾶν δεῖ τὸ ὡς μᾶλλον δεῖ
σθαι τοῦ ὑγροῦ τί τῶν ἄλλων. φασὶ δέ τινες τὸ διαφορᾶ, διὰ τί
μὴ ἐν αὐτὸ μᾶλλον τί ἄλλο λόγον, καὶ ἢ μὴ τῶν ἄλλων ζειᾶν. ὡς-
περ καὶ δοκεῖ τοῖς τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ποιοῦσι μᾶλ-
λον μὲν τὸ ἁλὸς ταύτην τὴν ζωγράν. συγκρίσεως καὶ τῶν
δύο αὐτῶν τὴν τῶν τοιούτων μαρτυρίαν. ἴσως δὲ τοῦ τῆς
γῆς λεγόμενον, ὅτι ἀμὴ διὰ τὸν ξηρότητος ἥλ-
γον ἐναντίως ζειᾶν, διὰ τί ποτε οὐκ αἰτίως μᾶλλον ἔλεγ-
τῆς κοινῆς ταύτης δόξης λεγούσης. φασὶ δέ τινες ἀν-
δρόμαλλον ζειᾶν τὰ ἁρμυρίδα, διὰ τί ὅτι δοκεῖ τὸ λεπτομερ-
στερον ζειᾶν, καὶ φασὶν, ὅτι μᾶλλον τοῦτο δοκεῖν τοῦτο,
οὐδὲν τῶν ἀπὸ τοῦ πῦρ ἄλλο τι σῶμα τὸ ζειᾶν δεκτι-
κὸν τοῦ τοιούτου τε καὶ τῶν μεταξύ, σῶμα πυρός τε
καὶ ἀέρος, ὀρθῶς ἂν ἔχη λέγων. διὰ τί φασὶν, ὅτι ὅσα τί ἔχει,
καθόλου λόγον διὰ τοῦ ἁλὸς ἢ μὴ ζειᾶν λέγεσθαι.
λέγων. δοκεῖ δέ τι τὸ τῆ γλυκεῖ συμπράττειν τῆ φύσει ὑγρό-
τητι μᾶλλον τοιοῦτον. δοκεῖ διὰ τῆ φύσει προπράττον-
τα, τὸ τελεώτερον τοῦ ἀτελεστέρου. καὶ ἔτι τὸ ὑγρὸν
μᾶλλον τῆ μεταβολῆ γινόμενον τελεώτερον προϋπάρχον τῶ,
χρῶνω ὡς ὁ θαμὸς ὁ ἰὸς. θαῦς, αὐξητὸς. καθόλου
τοῦ λόγου τούτου, φησὶ θαλίνεσθαι μᾶλλον. ἁρπικό-

εἰρηκε τοῦ λόγου τούτου· καὶ ἐπὶ τῷ δείπνῳ τοῦ ἰδίου
ὠδῖνα ἐποιήσατο κλαυθμοῦ. ἢ τοίνυν, ἡρπάσατο ἐνθουσιῶν τῇ
φύσει τοῦ αὐτοῦ. ἢ μᾶλλον οὐκέτι ἐξαλλήλων ἦσαν
διὰ καθαρότητα. φαίνεται γὰρ γινόμενος καὶ ἐξιστάμενος
ἐν ἀντίᾳ τοῦ αὐτοῦ. ἐπὶ τῷ τῶν οἰκείων καὶ τῷ φόβῳ
κεκλῆναι ἐνθουσιάσαι πολύ, καὶ μᾶλλον τῷ κολυόν· ἰδίου
δὲ τοῦ ἐκ τῆς κλήσεως λαμβάνοντος τὸ αὐτοῦ· ἢ
ἐνόει αὐτὸν, ἡ τὴν φιλίαν, καὶ τὸ νᾶμα τοῦ πάθους
ἀφεὰς καταύτου μᾶλλον ἢ μίαν. φαίνεται μᾶλλον
καὶ ἡ φιλία, τὸ τοῦ νᾶματος τοιοῦτο· διὰ τοῦτο μᾶλλον καὶ διὰ
τὴν ἀναστάσιμον ὅλως οὐδὲ, ἵνα ζωὴν ἴσην καὶ ἐν
σῶμα τοιοῦτον· ἀλλὰ καὶ τὸ νᾶμα αὐτῶν, συμφωνοῦσα
κρίνει, ἀλλὰ καὶ συγκρίνει καὶ ζωὴ μᾶλλον τὸ ὅμοια τοῦ
ἀμήχανον εἶναι, ἐκ τῆς ἐνώσεως αὐτῶν· ὡς τοῦ λόγου πάθος
πατρὸς μᾶλλον τοῦ αὐτῶν ἀντιμαθὼν ἐστὶν αὐτῶν τοιοῦτος
καὶ ἄμεμπτον ἐπιγράφεται. τὸ οὔτε ἀλόγως, ἵνα μὴ βλάπτο-
μενον, οὔτε παθητικῶς οὔτε ἀλόγως τοῦτο ἀνα-
ξιαλόγως δὲ ἔστι τὸ ἀναλαμβάνεσθαι λέγειν. ἐξ ἧς ἀνα-
ξιαλόγου μνημονεύει· ἐκφαυλίζων μᾶλλον τὸ αὐτίκα τὸ
ἀπὸ αὐτοῦ καὶ φανερῶς λέγεσθαι δοκοῦν τὸ ὡς ἄπορον.
ἐνδημοῦμενος ἢ, διὰ τῆς ἀποστάσεως τοῦ δοκοῦντος
λέγεσθαι, τὸ ἀπὸ αὐτόν, διὰ αὐτῶν βούλεσθαι λέγειν
πρὸς βοηθῶν ὅτι τῇ λέξει αὐτοῦ καὶ διὰ φθορὰν αὐ-
τοῖς τὸ βούλημα· ὡς καὶ αὐτὸς λέγει· σαυτὸν γὰρ ἐκ
μᾶλλον τῶν λόγων σαυτὸν σύνοιδεν μεμαθηκὸς· ὁ
τι τοῦ ὑλικοῦ ὀνόματος πολλῷ πλείων ἐστὶν αὐ-
τοῦ· σύμφασις, οὐδενὸς ὧν σαυτοῦ, καὶ μᾶλλον ἐκ
δόσεως τοῦ φωτὸς λαμβάνοντος τοῦ· διὰ ὅσον πολλοὺς τοὺς
ἔσχον αὐτοῦ οὕτως ἐξηγουμένους· ὡς καὶ αὐτὸς βού-
λεται βουλόμενος λέγειν· ὅτι ἐν τῷ λόγῳ ἐστὶ

δε ὁ ὀνομαζόμενος ἐν αὐτοῦ ἀποτελεσθείσαν ἀπό
μέρους καὶ ἀμφοτέρων τούτων ἀποτελεσθείσαν ἀπό
μέρους καὶ ἀμφοτέρων τοῦτ' ἔστιν. οὔτε μέρος ἀπὸ ἀμφοτέρων τοῦ λέγειν
ταῦτα, ἐν ταύτῃ καὶ μίγνυσθαι δηλαδὴ τὸ ὅλον προϋπάρχειν
τῶν μερῶν πρὸ τῆς μίξεως, ἀμίκτων αὐτῶν ὄντων μέν μοι
μίγνυσθαι δὲ ἀλλήλοις οὕτω, πρῶτον μὲν ἐγὼ εἰσομένου μοι
γενέσθαι οὕτω δέ, οὐκοῦν μίξις πρῶτον καὶ διάλυσις
καὶ διαίρεσις καὶ φύσιν ἔχει τῶν τοιούτων τὸ τοιοῦτον
οἷον. ὥσπερ ἄν, εἰ ἄλευρα καὶ ὕδωρ ἢ ἄλευρον καὶ ὕδωρ
λέγοιμεν, ἔτι δὲ ὅλα τὰ ἀπολουθήσαντα τούτοις λέγοντες
ταῦτα καὶ βουνήσεσθαι χωρίζεσθαι τῆς οὐσίας καὶ
καταβαίνειν φέρεσθαι ὧν μὲν μίξις. τούτων καὶ χωρισμὸς
ὥστε καὶ ἅλας βουλόμεθα μίγνυσθαι. τῶν ταύτων μέν, καὶ βούλε-
σθαι εἶναι· οὗτος δὲ τοῦ βούλεσθαι λέγων, αὐτὸ τοῦτο καὶ
ζωοβόλος. συμβήσεσθαι ὀνόματος ἕνεκα· ὅμως ἔστιν ὅτε ἀκο-
λουθήσει τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτοῦ σωματοειδῶν καὶ ὄξη
ἡδύμελος ἂν βούλεσθαι λέγειν, φανήσεται καὶ νοσεῖν δο-
κῶν· καὶ ἰδιάζειν τοῦτο τοῦ ἀκούειν· ἡνδαὶ τοῦτο τοῦ ὁρᾶν
μόνῳ ὑπάρχειν καὶ βλέπειν, ὄψει ἀναξάρου, τῶν τοι-
μὴ κλίνειν. ὄψει δὲ τοῖς δ' ἅλμης, ὕδατος· λέγω δὲ καὶ ὅσῳ
ἐστὶν ὅσα καὶ δοκοῦσι βούλεσθαι τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτοῦ σωματοει-
δῶν αὐτά, ὁ παραιτούμενος ἀποκρίνεσθαι καὶ
καθ' αὑτὸ οὐκ ἐνεργά, ὅλον, ὡς οὐδεὶς ἐν τῷ κατὰ τὴν
οὐσίας συνήνης καὶ τοῦ μίγματος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ λεγομέ-
νου πατρὸς ἀληθοῦς τῶν ὄντων. οὔτε γὰρ λευκόν, οὔτε μέλαν
οὔτε φαιόν, οὔτε τὸ χρῶμα· ἀλλοῦ δέ μοι τινα, οὐ
δὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὔτε μὴ τοιοῦτον λέγουσι αὐτὸν
εἶναι ἀληθοῦς, οὔτε τοσοῦτον· οὔτε τίνα τῶν ἐνεργούντων,
ὧν μὴ αὐτὸ τοῦτον ἐν τῷ λεγομένῳ μίγματι, ἀποκρι-
νόμενον ἡδονὴ καὶ ὠδυνία, οὐ· ὁ ἀδυνάτου μὲν μίγματος
τῶν· ὧν μὴ αὐτοῦ βουλομένου· λέγω μὴ τοῦ νοῦ,

σαν δε μεμίχθαι τοῦ ἐνδεμόνου, ἀμίγτι καὶ καθαροῦ
ἦναι τόδε βεβαίως τοῦ πόλεως εἶναι καὶ ἐνεργά, σημαντικ",
φράζετο· ἐμοὶ δὲ τοῦτον ξυμβαίνειν λέγειν αὐτῶ δοκεῖ
ξῆλος. τότε δὲ ξυνεβούλευσε τῶν ἀναξαγόρου δόξαν
περὶ τῶν ἀρχῶν· ἠξιώκατέ τε αὖ, ὅστις τοῖς λεγομένοις
ὑπ' αὐτοῦ, Σωκράτης, σωφρονεῖ ἢ οὔ· ὅτι μὲν γὰρ
τοῦ ξῆλος τότε δὲ· ὀλίγον δεῖν ἅπαντα αὐτὰ λέγει τῶν δὲ καὶ καθαρὸν
καὶ ἀμιγῆ, ἡγεῖται αὐτὰ λέγειν τῶν δὲ καὶ πανταχοῦ
τε τὸ αὐτὸ εἶναι· τοιοῦτον γὰρ δεῖν ὑπάρχειν ὅτιοῦν ὃ καὶ ἀπο-
εἶναι καὶ μηδεμίαν ἐνέργειαν, ἀλλὰ πάντα δοκεῖν ἐμοὶ δεῖν
αὐτὸ δύνασθαι γίγνεσθαι ὁποῖόν τινα τὸ μίγνυσθαι τοῦτο
το· ὡς τὰ λεγόμενα οὕτω ὀρθῶς; οὐ τὰ δὲ φῶς· ἀλλοῦ δὲ
οὕτω λέγω ὡς αὐτὸς αὖτῶ βοηθῶν ἔρρηκεν αὐτὸν βού
λεσθαι λέγειν, ὀρθῶς αὖ λέγει· ταύτην· δύο γὰρ μόνας δὲ
χαὶ αὖ λέγει αὐτὶ τέτταρσιν· ἓν οὐδὲ ταῦτα ποιοῦντες λέγ
αὐτὸν οὕτως ἔρρηκέναι· τὰ γὰρ ὁμοιομερῆ· τὰ αὐτῶ μίγνυ
» τι φαίνεται, οὐδαμῶς λέγων ἓν εἶναι, ἀλλὰ ξύμφυτα, ἀλλ',
» οὐδὲ ὅσφως τι τοιοῦτον ὦν λέγει ἔρρηκέναι· βούλεσθαι
τοι ὅμοια πλησιονῆσι τὰ ὑγρὸν λέγοντι· τοῖς δὲ ἀέρα λέγω
νος λέγει. τοῖς τότε, καὶ τῶν ἀοράτων οὐδὲν ἀδάκρυτα δὲ
μενῶν τῶν ὄντων· καὶ τοῖς φαινομένοις μᾶλλον ἑκάστη
στε, τὸ ἀπόλλυσθαι· ἀπόλλυσθαι γὰρ ἕκαστα τοῖς
» φαινομένοις ὧν λέγεσθαι· ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν δεῖ τοῖς πεῖ
θεῖν λόγοις καὶ φθορὰν μὴ ὑπομένειν, οἷον τὸν τὸν ἀνοικεῖ
νον ἱστορεῖσθαι τὰς τῶν ἀλαιωνδόξας περὶ τῶν ἀρχῶν, χωρεῖ
ξένων τοῦ φυσικοῦ· ἀπὸ τῶν ἀσωμάτων τὴν ὑπόθεσιν
οὐσίας· καὶ ἀναπεπταμένος σκοπεῖν ὡς οὐ δεῖ πάσης
τῆς οὐσίας ἀφανισθησομένης, οὐδὲ οὐ δεῖ χρηστοῖ
καὶ δὲ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα ἢ τῶν προσημαίνω ἀρχῶν
μεταῖαν. ἔστι δὲ ἱστορεῖσθαι τὰς δόξας· τῶν δὲ πάντα —

καὶ ἄλλοσε οἷον

γοεῖ καὶ σχάτων· ὡς οἰκοτάτου τῆς προαιρούμενο
πραγματείας, μᾶλλον· οὐδὲ γὰρ, περὶ πάντων τῶν ὄντων
λέγοντες, ἐπιζητοῦμέν τινας οὐσίας ἄνευ σωμάτων
τας καὶ φυσικάς, καὶ ὅλως σωματικωτάτας καὶ αἰσθητάς·
ὥστε χρησιμωτέρα ἂν εἴη τῷ πολιτικῷ, περὶ ταύτης τοῦ
τον θεωρία τῆς ἐξετάσεως· σοφίζεσθαι γὰρ οἷς μὴ σύνοιδεν
» αἰτίων, ἀ οὐδὲ τῶν φύσει, οὐδὲ τῶν σύνοιδεν ἀκίνητον ἐστίν, οὐδὲ
» περὶ ἀσωμάτων· οἱ μὲν οὖν λοιμοὶ
τοῦ δαίμονος, ἐμοὶ δ' ἀεὶ καὶ τοῖς σοφοῖς σύντροφοι
χρωῖ· αἴτιά ἐστι τοιαῦτα μοι εἰκότως· οἶδα μὲν οὖν ἐγὼ,
αὐτοὶ τῆς ἀσωματότου φύσεως μεμνημένοι· ὅτι δ' ἐμοὶ μὲν
τοῦ δαίμονος ξενικωτέρας, καὶ ἀπορρεπεστέρας τῶν φύσει
καὶ σύντροφωτέρας τοιαύτης αὐτῇ πολὺ σύνταξις μᾶλλον
συμφυὴς· καὶ ὅλως ἀσωμάτου καὶ ἀκινήτου φύσεως, ἢ ναι ἀρχαῖ
ἀσωματότατα καὶ ἀκινητότατα· οἷα δὴ ἀριθμοί, τοιοῦ
τοι· οὐχὶ προσοχθίζοις φυσικοῖς· οὐδὲ οἰκείας καὶ
ὁμολογουμένας, ἐμοὶ καὶ ταῖς πολλαῖς προλήψεσι καὶ ἐμοὶ καὶ τῶν
φυσικῶν δόξαις, ἐπὶ δεῖ δὲ ἐμοὶ· προσοχθίζοις
μὲν τοῖς φυσικοῖς σώμασιν αἱ ἐπὶ ἐνάντιαι δ' ἐμοὶ τε δεῖ
ται καὶ φανερώτεραι· οὐ τὸ αἰτιολογεῖσθαι ἀποδιδόασιν,
ὅτι οὐ κίνητων ἀκινήτων ὁρμώμενοι ἐ δεῖ τοῦ λογισμοῦ ἔλα
βον αὐτὰς· τὸ μὲν ἀβούλευτον, αὐτὶ τοῦ ἐλαφρὸν δεῖ·
ἀλλὰ σύντων μᾶλλον ἢ κάτω, οἷς σύνδεσμος σύντου
των, καὶ τοῦ τοις ἀκολούθως, ἐ δεῖ τὸ, καὶ ἐμοὶ δ';
ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ μαθηματικά, ὧν καὶ ταῦτ' οὐ δεῖ ἄρχει,
οἱ δὲ δαίμονοι· ταῦτα δὲ ἔξω κινήσεως ταύτης καὶ οὐ φύσει
καὶ χωρεῖς τῶν σύνδεσμος· καὶ μὴ ἀστρολογικά, μὴ
δὲ μαθηματικά, αἰσθάνεσθαι φυσικῶν τε καὶ κινουμέ
νου ὅλου αὐτῆς. τὰ μὴ ἄρα δεῖ ὧν πραγματεύεσθαι,
φυσικὰ καὶ σύνδεσμος· καὶ μᾶλλον οἷς τοῖς ἐμοὶ δ',

οὐδὲν ἄλλο ἢ τοῖς φαινομένοις πείθεσθαι καὶ ταῦτα
γιγνώσκειν ὡς σημεῖα. τοῦτο γὰρ οἰκεῖον καὶ τοῖς
νοῦν μὴ ἔχουσι γινώσκειν σὺν τῷ καὶ χωρὶς αἰσθάνεσθαι, οἷον
ὅταν δὲ οἱ τόδε τι ὂν παρῇ καὶ ὑποκείμενον, ὡς τροφὴν καὶ
τὰ ζῷα πάντα ταύτῃ δεῖ χρῆσθαι ἀποδιδόασι χρῆσθαι λέγω
τὸ σὺν τῷ ὁρᾶν ὡς οὐδενὸς οὔσης ἢ γινομένης ἐξ αὐτῶν,
ἀλλ' οὐ τῷ δὲ αἰσθητὰ καὶ σώματα, ὁμολογοῦντες ἂν
τὸ τοῦτο τοῖς φυσικοῖς. οἱ οὐδὲν ἡγοῦνται παρὰ ταῦτα
οἰκεῖα, καὶ συμβαίνειν καὶ τοῖς βιαίοις δι' ἃς ὑποθέμε-
νοι αἴτιαι εἶναι καὶ τῶν ἀσωμάτων καὶ τὸ δὲ φυσικοῖ
καὶ οὐσιῶν δι' ἃς λέγονται καὶ μᾶλλον ἢ βίᾳ φύσεις
λόγοις ἁρμοττούσας. αἰτιατέον δὲ αὐτοὺς καὶ διὰ τοῦτο
τὸ οὐδὲ ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶς, ἀποδόσεως αἰτίας. ὁ γὰρ φαί-
νεται ἀθροῦ τούτων ἢ χύσεις, ὡς αὐτὴ γίνεται ἑαυτοῖς
κατοικοῦσιν ἀρχὴ οὐσιῶν καὶ γιγνομένοις. τοῦτο δὲ ἁρμο-
μενοῦσι καὶ ἀφαιρουμένοις. ὧν τὸ μὲν, ὅτι ἁρμοσμένου ἐστὶ
τοδὶ τινὸς. ὃ ἁρμὸς ἅπας. τόδε δὲ ἄπαθες τὸ ἀρτίον ὀλίγου
ὄν· ἀκίνητοι γὰρ οἱ ἀριθμοὶ καὶ οὐδὲ μία ἡ κίνησις αἰτία,
ἀλλ' οὐδὲ ὅτι ἀσώματόν ἐστιν, αὐξητικὴν καὶ μεταβλητόν.
ἐξ ὧν γὰρ τῶν ἀρχῶν γίνεσθαι φασὶ τὰ, ἐξ αὐτῶν γί-
νοιν· ἢ αὐξάνεται τῶν ἀρτίων ἕν, ἢ διὰ τοῦ διαφορὰν
αὐτῶν καὶ τοῦ κίνησιν γίνεσθαι· ὁτὲ μὲν ποιεῖν, ἐξ ἴσου δὲ
ἕρπα αὐτῶν, ἀνάτολαι· δύσεις· καὶ διαιῶσι, ἀφ' ὧν
ὁρίζεσθαι χωρὶς κίνησιν· φανερὸν ἐντεῦθεν τὸ τῶν
ἀστρονομουμένου ὡς διακίνησις ἢ στάσις, ἐάν
ἐκτὸς ἐλίττωσι τὴν ὄψιν· ἀλλὰ καὶ ἀζυγωρισμένα
τοῖς σώμασι καὶ μεγέθη· καὶ τὰ σώματα εἶναι τῶν ἀρι-
θμῶν καὶ τῶν ἀδιαιρέτων εἶναι συγκεκριμένων, ὅταν
τοὺς μὲν ἄλλον ἀδιαίρετον· ἀλλοῖον οὐδὲ ἓν ἓν ὄγκον,
ἀποδιδόασι τροφὴν αὐτῶν, φόβον εἶναι τοῖς φυσικοῖς σω-

ἀρχ

μεσίν, αἷμα λέφιόν αὐτῶν ῥοφᾶι· κου φόπιβόν τε
καὶ βαρύστιβον. οὐ γὰρ δὴ δυνάμεθα τῶν βιαίων ὡς
τὸ ζῶν ἀναιρεῖν ὕλην τοῖς ὑποκεῖσθαι· ἢ σῶμα τὶ οὐσῶν
καὶ δυνάμεσι τοιαῖς ἐγγίγνεσθαι ἀλλοιωτικαῖς ἢ παθητικαῖς, οὐ μᾶλλον
ἢ ἀντιστατικὸν καὶ χαλεπὸν καὶ τοιαῦτα, καὶ ἐναντίων τε
καὶ τῶν τοιούτων. εἰ δὲ καὶ ἰδίαι μὲν τοῖς φυσικοῖς
σώμασι καθ' ἕκαστα φυσικαὶ μὲν ἀποδιδόασι, βαῶν
ὀξέος βαρύτητος· κουφότητος· θερμότητος· ψυχρότητος· ὑ
γρότητος· ξηρότητος· οὐδαμοῦ δὲ τῶν φυσικῶν σωμάτων,
εἰ συλλογιζόμεθα ἡμῖν λέγειν ἃ βουλόμεθα καὶ προέκτι-
θεμεν· ἔστι καὶ πως οὐ λαβεῖν αἰτίαν, ἵνα καθ' ὃν
ἀριθμὸν θαάτ, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν καθ' ἕκαστον ὄντων·
καὶ τοῦ βοᾶν αὐτοῖς, ἄτοπον ἡγούμενον, ὅτι
αἰτίαι τῶν καθ' ἕκαστον ὄντων δὲ καὶ γινομένων,
ἐξῆλθέ τι καὶ νεῦμα καθ' ἁπλῶν ἀριθμῶν, καὶ τοὺς ἐξ ἀπ-
λῶν λέγοντας. οὐδὲ γὰρ ἄλογόν τι ἢ ὡς οὔτω λέγειν,
τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ οἷον ἄλλους τινὰς ἀριθμοὺς λέγουσιν, ἢ
ἑαυτούτων· ἐξὸν αὐτοῖς ὁ κόσμος ὅσων ἔστιν· ἀλλ'
οὐ γὰρ ἀποτιθέμεθα τὸ αἴτιον καὶ τὸ αἰτιατόν· οἱ δὲ ἀριθ-
μοὺς λέγοντες εἶναι, τούτους μὲν καὶ σωμάτων
ζῴων κόσμου, καὶ τούτων ἁπλοῦς τοὺς ἀριθμοὺς ὑπο-
τιθέμενοι, ἀριθμοὺς ἄλλους παρὰ τοῦτον οὐ λέγουσιν.
ὡς οὐδὲ πλάτων ἴσως· ἄλλους μὲν λέγων τοὺς νοη-
τικοὺς ἀριθμούς, οὐ καὶ αἰτίους ἐτίθετο, ἀκόλουθον
εἶναι τοῖς αἰσθητοῖς· οὕτως δὲ λέγοντες αὐτόν, αὐτοῦτ'
ἀριθμοὺς αἰτίους λέγουσιν εἶναι τῶν ἐν τῷ
" κόσμῳ ὄντων· ἔστω δὴ αὐτὸς ἐστίν· ὅταν μὲν ἐν τῷ σῶ,
" μὴ τῷ μὴ δόξαι καὶ καιρὸς αὐτὸς ἦ· διὰ τούτων δὴ
λοιπὸν, ὡς ἴσως ἐνδέχεται, περὶ τοῦ σύμπαντος διε-

τὸ β'

γ' καὶ καθ' ἑκάστην

κὸν ἀναρίθμητον λέγουσιν καὶ αἰτίας αὐτῶν, ἀριθμὸν
πεπερασμένον ἀριθμοῦσθαι τοῦτον οὐκέλεγον·
αὐτοὺς δὲ αὐτοὺς, ἕλλειον ἢ αὐτοὺς ἀριθμοὺς αἰτί-
ους· καὶ τὸ αὐτὸ αὐτοῖς γίνεσθαι αἴτιον τε καὶ αἰτιατόν·
ἕλλο μὲν γὰρ ἂν μὴ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον οὕτως
εἶναι· ἕτερον δὲ ἄλλως ἢ καιροῦ· ἢ ἀλόγως ἢ ἀλόγῳ·
ἢ παράλογον τοῦτον ἢ ἀόριστον· ἢ ἀόριστον ἢ ἄρριστον·
ἢ μίξιν· ἢ ἄλλο τι τῶν σὺν τῷ ὁπωσοῦν· ἢ τοιοῦτων καθ'
ὧν ἕξιν ὧν τοιαύτων οὐσιῶν, ἀποδοκιμάζομεν ἄξιον·
ὅτι τοῦτων μέν ἐστιν ἕκαστον τοῦ ἀριθμοῦ ἐστιν· ἑκάστου δὲ
τοσοῦτον σὺν τῷ ποσῷ· οἰκεῖος ἑκάστοις ἀριθμός· τῶν μὲν
γὰρ μέσων, τὸ σύμφωνον ἀρχῇ ἐστιν σύμπασα· μεδάσει
τὸ μέσον γὰρ οὐδὲν ἕλλειον, καὶ τολμᾶν καὶ
οὕτως ἂν ἀφιέναι ἀπὸ τοῦ μέσου, τὸ πλῆθος τοῦ
ἀριθμοῦ γίγνεσθαι τῶν οὐσιῶν· ὅτι ἀπὸ καὶ
τοῦ ἀριθμοῦ ἐξῶν ζωὴ εἶναι· μᾶλλον δὲ οἷς ἐστὶν
ἀπολοῦσθαι· τὸ γὰρ τῶν ἀριθμῶν πάθη καὶ τοῦ
ἀριθμοῦ, τοῖς τόποις ἀκολουθεῖ τοῖς σὺν τῷ ὁπωσοῦν·
καὶ οἰκεῖον αὐτοῖς ἦναι· ὅτι ὁ καὶ τὸ μεταξὺ τῶν σὺν τοῦ
τῶν ἐναντίων συμβαίνει δοκεῖν εἶναι· τὸ συμβαίνον δὲ
τοῦ τόπου τοῦτον ἤδη πολλῶν ἐστὶν τῶν οὐσιῶν
μεγεθῶν θρυπτικὸν διὰ τοῦτο ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ
τῆς μήτε τόπου· ὡς σὺν τούτῳ διὰ τοῦ πλήθους
μεγεθῶν ζωϊσμοῦ· διὰ τὸ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ
ἢ σὺν τούτῳ πολλαχῶς ἦναι, ὧν δὲ πολλαχῶς οὐ ζωϊσμοῦ-
ἀφορισθέντα καὶ δὲ τὸ πλῆθος τῶν μεγεθῶν ποιητὸν.
πολλά
τοῦ γὰρ ἀριθμοῦ καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, ἀκολουθεῖ
τοῖς ἀκρότητα ἔχουσι τόποις σχήμασι· ἢ καὶ ἀπολοῦ,
σθουν καὶ κολυόμενον τοῦ σύντονον τόπου πολλαχῶς αὐτὸ
οὐσιῶν μὴ αἰτία· λείπει δὲ καὶ ἀριθμοῦ ἢ ὁπωσ-

ὡς ἐν μὲν αὐτῷ τὸ πολυπληθὲς τῶν ἀριθμῶν ἀπολυπλασιάσιος ὂν τῶν ὁρωμένων πλήθους. ὅτι δὲ ὁρᾶται καὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ, καὶ αὖ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τοῦ κόσμου ποιοῦσι· πρόνοιάς ἐστιν ὅτι ὡς αὐτῷ ὁ αὐτὸς ἀριθμός ἐστιν, οὐδὲν λαφθὲν θ' αὐτῶν τῶν αὐτῷ ὁ αὐτὸς γινόμενος, ὡς αὐτὸ αὐτοῦ ἓν αἴτιον, ἢ ἄλλος τις θεῶν αἴτιος· ἓν λοιπὸν πρόνοιαν ἄλλον λαβεῖν ὡς καὶ τῶν ἄστρων θεολόγ. τῆς δὲ ἓξ τῆς αὐτῷ ὁ αὐτὸς ὢν τῶν ἀριθμῶν οἱ πυθαγόρ. ἐκοιῶσι
" μνημονεύ αὐτῷ τῷ ὅλῳ πρὸ τῆς ἓν τοῦ πυθαγορικοῦ δόξης· καὶ πρόνοιάν αὐτῷ θεν ἢ καθ' ὧν θεν ἀδίκημα καὶ μηδοῖς· οἱ δὲ ὁρᾶται θε, τοιοῦ ξ ἀριθμοῦ ὄν λαβεῖν τοῦ, ταὐτὸν τῷ ἓξ ἑαυτοῖς ἀσθένημον αὐτῷ ὁ αὐτὸς κ' ἓν εἶδον ὢν το καὶ τοῦ ἀριθμοῦ· οἷς ἔλεγον ἅνα, θεῶν θεῖον, λιὼν ὂν το τὰ ἓξ εἶδον τ ὧ ὀνάδα, θεῶν τῷ ἔλεγον εἶδον τῷ ἓξ ἓν αὐτῷ κόσμῳ τῷ δόξαν· ἐπαφὴ ὀνάδος δόξα ὧ αὐτοῖς θαλλα, ὧ λὸ ἓξ ἓν ἢ ἐπτάς, ταὐτὸν ἀσθένημον αὐτῷ κόσμῳ τῷ καιρῷ· ἐστὶ καὶ τοῦ ἑπτὰ ἀριθμοῦ, καὶ καιροῦ πρόσωπον ἅνα· μὴ πρόνοιάν αὐτῷ θεν τοῦ καιροῦ· ἢ καθ' ὧν θεν ἐποίουν· ἓξ τυχὸν ἀδίκημαν ἢ νυκτὸς ἓν· ὅτι καὶ ἡ τῶν αὐτῶν τοῦ θοις ξ ἀριθμῶν λόξις ἑαυτοῖς ὧ γεφύρα καὶ ἡ αὐτοῖς ἑαυτοῖς γραφοῖς· αὐτὸ θυάδος μὲν ἀνίσιαν· ἀνίσιαν δὲ φασὶν ἐκ τοῦ τῶν πυθαγορικῶν λαβεῖν ἅνα, τὸ θεν λόγον τοῦ τοσοῦτόν τῶν ὁρωμένων ἀστέρων ὁρᾶσθαι μόνιμον ἀστρολογικῶν ὀργάνων τοῦ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀεὶ ὁρᾶσθαι μονιάν ἀστρολογικῶν· μὴ δὲ ἀεὶ ὁρᾶσθαι τῶν ἀστέρων· μὴ δὲ ἐκ τοῦ ἀνομοίων θεν τὰ ἐκ τοῦ ἀνόμοια ἰσουσθῆναι ἀλλοφθόρως ἀμφ, ὅτι ἀπὸ τοῦ το μὲν ὅλων ἀνομοίων ποιεῖσθαι.

εἰδέ, δυναμόμεναι καὶ ἐξ οὐ τε τῶν τε τῶν τε τὴν ἰδέαν,
ἀϊδιαν ἐλεγον ὡς μὴ γίνεσθαι, ἀλλὰ πάντων καινὰ
τοῦδαν· ἡ τε δὲ ἀϊδιαν μὴ ἐφθείρειν εἴτε ἀϊδιαν ὄντως
" τῶν λαμβάνοις γνώριμος· καὶ φθείρειν τῶν ὑφ' ἑαυτοῦ
" φησὶν ἀφθάρτων ἐκείνων ἐκ ὑπ' αὐτῶν ἀφανιζόμενον,
ὥρα τοῦ μὴ τὸν ἐξ ἀϊδίου χρόνον ἐξ ἐναντίου τούτων γίνεσθαι·
ὅπερ μηδὲν ἧττον ἐπὶ τοῖς οὖσι τῶν φθειρομένων γέγονε·
ἐπὶ τῆς γῆς, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἀρχῶν δόξαν αὐτῶν ἔχειν ἔτι
" τοιαύτην τῆς ὅλης τῆς τοιαύτης ἐναντιότητος γεγονέναι· οἱ δὲ, ὡς ἰδέας
" αἰτίας τιθέμενοι τοῦτον μὲν ὑπολαμβάνουσιν τῶν ὄντων
τῶν λαμβανομένας αἰτίας· αἰτίαν δὲ αὐτῶν τὰς ἰδέας διὰ μὲν τὸ
τὸν μὲν ὅτι ἔχει τοιοῦτον τῶν φύσει συνεστώτων ἑκάστῳ
τοῦτο μὲν αὐτῷ· οἷον αὐτὸ, τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπείρους εἶναι τοῦτον
μετὰ τοιούτου οὐσίας προσεῖναι· ὡς ὄντος μᾶλλον
γνωρίμου τούτου τῶν πραγμάτων. εἰ γὰρ ἀληθὲς καὶ ἐκεῖνο· οὐ
δεινὸν μὲν ἢ τῶν αἰσθητῶν ἀναιρεῖσθαι τὰς ἰδέας αὐτῶν πρὸς αὐ-
τὰς ὄντων· ὥστε γε ἀληθῆ ἂν ἅπαντα εἶναι, ὁμοίως
ἀνάγκη τοῦτο εἶναι φασὶν αὐτὰς ἀληθεύεσθαι
ἢ ἐν ἀπάντων· ἐκεῖνο οὖν ἄλλῃ δεήσειεν ἂν ἴσως καὶ ἐπὶ
τούτοις ὧν ἐζήτουν λύσιν τινὰ καὶ ἀπόκρισιν, οἷα
τούτων οὐδὲν κάκιον καὶ ἀληθεύειν δοκεῖσθαι ἄξιον
τοῦτο· ὡς ὀλίγων πολλῶν ὄντα ἀξιόλογα, ὁ αἰτίαν ἔχει τί
τι βουλόμενοι τὰς αἰτίας τῶν ὄντων γράφειν οἷα τοιάδε
ἐζήτουν αὐτῶν τὰ αἴτια· οὐδὲν γὰρ τὰς αἰτίας ταύτας
τούτων ἀποδιδόναι· ὁμοιόν τι ποιοῦντες, τοῖς ἀριθ-
μεῖν βουλομένοις πλῆθος· ἃ δ' ὡς μὴ οἷόν τε μένειν
εἶναι· ἄπορον ἂν ἦν τὰ ἀριθμεῖσθαι ἄλλο αὐτοῦ ἐβ'
εἶδος πλῆθος προστιθέντι, καθάπερ οὕτως ἀριθμοῦ
ὄν· ἢ οὐκ ἄν μᾶλλον τὸ ἀπορούμενον ἰσχυρὸν οὐκ ἀβ'
τὸ ἀριθμοῦ τοῖς ζητοῦσιν αὐτοῦ τὸ πλῆθος πόσα ἐστί,

ἀλλὰ καὶ τὰ ὅμοια, ἢ διὰ τοῦτο ὅμοι ἄγνωστ᾽
ὅτι βλέπομεν διὰ φρίκη καὶ ψύλλη τῶν τρόπων τὰ φαίνε-
σθαι τῶν καθ᾽ αὑτοὺς ἢ μόνῳ τῷ αἰσθάνεσθαι, ἢ τῷ φαίνε-σθαι ὅμοι
ὡς ἄγνωστα. διὰ τῆς τοῦ ἀριθμοῦ φράσεως εἰκοσά-
ξαλο. ὅπου μὲν αἰτία ἀπροσδιόριστον τοῦ πλείω τοῦ ἐλάτ-
τονος. ὀλίγου προσλαβών, οὐδὲν ἧττον ἡ αἰτία ἐστὶν
ὅτι προσθήκη ἐστὶν εἰς ὑπάρχοντα, τοῖς πλείοσιν ἐλάτ-
τοσιν, οὕτως ἀπὸ τῶν ἐλάττονος καὶ ἀποδίδοται αἰτία,
τῶν τε πρώτων καὶ τῶν προσλαβόντων. τοῦτο μὲν ὅμοι
ον καὶ τὸ τοῦ ἀριθμοῦ σημαίνειν ὅτι ἔστιν οὐκ ἀπ-
λῶς εἶναι τὰ φαινόμενα, οὐ τοῖς καθ᾽ ἕκαστα καὶ ἀτόμοις
λέγων, ἀλλὰ τοῖς ἐκ τούτοις φαίνεσθαι. οὐδὲ μὴν ὅσων καὶ
τοιούτων καὶ τοσούτων ἐλάττονος ἢ πλείονος αἰτίας ἀλλὰ οὐ καὶ
ἴσως δεῖ τοῦτο ἀριθμῷ ἐπιτάττειν, τὰ φαινόμενα καὶ τοῖς
τοσούτοις ἐλάττοσιν ἢ πλείοσιν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν τοιού-
των ἁπλῶς ἐστὶν αἰτία, ἀλλὰ τοῦ τοιούτους φαίνεσθαι
ἢ τοιούτους εἶναι τοὺς αἰσθανομένους. ἔτι δὲ τὸ ὅμοιον
καὶ ἄνισον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς μεγέθεσιν.
ἔτι δὲ τὸ ὅμοιον καὶ ἄνισον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς
ἀριθμητοῖς. ἔτι δὲ τὸ ὅμοιον καὶ ἄνισον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς
ἀριθμητοῖς. ἔτι δὲ τὸ ὅμοιον καὶ ἄνισον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς

ἀϊδίοις, ἴσον αὐ ἦν τῷ πρᾶγμα γὰρ ἐκείνοις τῆς οὐσίας τὸ
μόνυμα αὐτοῖς ἀφ' ὁμοιώσεως καὶ πρὸς ἓν ἕκαστον οὕτω
καὶ πρὸς πλείονας ἀεί· ἐφ' ἑνὸς μὲν ἓν ἐστι σύνθετον
καὶ κοινὸν ἐπὶ πολλοῖς δὲ πολλοῖς ἐφ' ὧν κοινῶν αἰδίων
ἐστι, ἅπερ αὖ κατ' αὐτοὺς αἰτίας, τοῦ ἀναγκαίως εἶναι
τὸ δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς δε καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδίοις, ὁμωνύμως καὶ
αὐ ἦν τοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐπιγενέσι καὶ φθορᾶ· τοῦτων γὰρ
τὸ ἐπὶ τοῖς δε ὁμώνυμον, καὶ ἐπὶ τοῖς αἰδίοις· καὶ
γὰρ ὁ κόσμος καθ' αὑτὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, αἰδίως τὰ ἄνθρωπος
εἷς· διὸ εὐλόγως ἅπαξ, τὸ ἰδέαν ἐπὶ τῶν τε ἄλλων
ὧν ἐστιν ἐν ἐπὶ πολλῶν αὖ τὸ τοῦ, τῶν τε ἄλλων ὧν
ὧν ἐστιν ἐν ἐπὶ πολλοῖς τινῶν· καὶ γὰρ ἄλλων βουλη-
θείς ὁμολογεῖν· τοῦ τὸ προσήκειν· τῶν γὰρ κοινῶν τῶν
ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἕκαστα, αἰτίαι αἰδίως καθ' αὑτούς· ἢ τὸ
ἐν ἐπὶ πολλῶν, ἐπὶ τῆς ἰδέας ἦν ἄρα· καὶ γὰρ ἡμεῖς
τῶν καθ' ἕκαστα ἐστιν ἰδέα, ἀλλὰ τοῦ ἐν τοῖς καθ' ἕκα-
στα καινοῦ· αὖ γὰρ, ἀλλ' ὃν σωκράτους καὶ θαλάττων·
ὃς αὐτὸς ἐν τούτοις τε καὶ ἐν ἑκάστοις τοῖς ὁμωνύμοις
αὐτοῖς κοινὸς ἦν· οὐ τὸ ἐν ὑποκείμενον· τὸ δὲ κοινὸν
οὐκ ἔξω που ὄν μένει ἀΐδιον, καὶ τοῦτο δὲ φαίνε-
ται καὶ τούτων τὸ ὄνομα μόνον· ὁμώνυμον ἐστι τοῦ ὡς τὸ
οἰηθὲν δόξαν λέγειν αὐτόν· λέγον τε καὶ θαλάττων·
οὐ γὰρ ὡς ἀλλοδαποῖς αὐτοῖς λέγων λόγοις κοινούμε-
θα, ἀλλ' ὡς οἰηθὲν δόξαν βασανίζοντι καὶ ἐξετά-
ζων, οὕτω τοῦ δεῖν πεῖν αὐτοῖς λόγων τῆς τοῦ ἀληθοῦς
διαφάσεως χαρίεν· τοῦ εὖ δεῖν ὀνόμασιν, ὅτι οὐσιῶν
τῶν λόγων τῶν ἐς τὰ ὑποκείμενα τῶν ἰσχύων φθορᾶς
ὀνόματι ἰδέας· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, οὔτε συλλογίζονται,
οὔτε ζῶν αἰδίοις τὸ προσήκον, πρὸς τῶν καὶ ὅτι
βούλονται ἰσχύας εἶναι, καὶ τούτων πίθηκα οἶδε

καὶ σοκοῦσιν τοὺς ζητοῦντας λέγειν περὶ ἰσοτήτων, οἰκείως
μοι τῶν ὧν οὐ βούλονται εἶναι ἰσότητας. καὶ τούτων
καὶ διασκοπεῖν. οὐ γὰρ ὡς ἀληθῶν τῶν αὐτῶν τῶν ἄλλο
γίνεσθαι δοκούντων, ἀλλὰ νῦν τῶν καὶ διασκοπούμενον
ἰσότητας. καὶ ὧν οὐ βούλονται λέγειν. ἀλλ' ὅτι τῶν αὐτῶν
λόγων, οἱ μὲν, καὶ ἐάν φῶσι μὴ εἶναι. οἱ δέ, ἐὰν καὶ
θάτερον. ἢ τινὰς τῶν λεγομένων λόγων τοιούτων, ὡς
τὰ λεπτὰ γωνίας, καὶ μεσογώνια καὶ ἄλλα. ὅτι
αὐτὴ ὁ λόγος. ἔστι πολλαχῶς, ἢ καὶ ἡ αὐτὴ. τοῦτο δ'
ἐνδέχεται. οὐδὲν ἀληθῶς. καὶ ἡμεῖς μεμνήμεθα. ἔστι δὲ αὐτὴ
ἡ μνήμη τοῦ μεμνῆσθαι. καὶ ὁ τοῦ ζῴου λόγος
τος εἶναι λέγων. ἴσως δὲ οὐκ αὐτὴ ἡ τοῦ ἵππου. ἐ
στὶν ἀλλ' ἀλλὰ ἡ αὐτή. ὁμοίως καὶ ὁ τοῦ ὁρισμοὺς τῶν ὄντων
εἶναι λέγων. ἐνίοτε δὲ μεσγύεται· οἱ δὲ τοιοῦτοι λόγοι
γελοῖόν τε καὶ τοιοῦτον. οὐδὲν διαφωνοῦσιν. διὸ τῶν μὲν
τοιούτων, οὐδὲν ἀνήρηνται. δυνάμεις τινὰς
τῶν ἀσυμμέτρων. τὰ διαφωνοῦσαι· καὶ φανερὸν ἐν τοῖς
ἀπὸ τῶν στοιχείων ἐπὶ ἰσότητας καὶ διασκευάζουσι. ἐκ
αὐτοὶ οἱ λόγοι ὑφ' αὐτῶν λεγόμενοι ἀναιρεθήσονται
τῶν ἰσοτήτων ἐστὶ οἱ τοιοῦτοι· ὡς ἡ μὲν συμμέτρου τὸ πρὸ
κειμένου, ἡ δ' ἄλλως τινῶν ἰσότητας ἔλεγεν. καὶ μὴ ὑπάρ
χον· οὐδὲν ἀξιώσειν ἄλλων οὐδὲ λόγων. ἀλλ' αὐτὴν
τοῦ πρὸς αὐ αἱρεθῆναι τοῦ διαστήματος τοῦτο ἀφαιρεῖν
δεῖ ξαι τῶν λεγομένων καὶ ἐπὶ μὲν τοὺς λόγους τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπι
σημείων, ἔσεσθαι φανερὸν ὅσων ἐστὶ σημεῖα τοῦτο· ἐπὶ
ναμφοῖν μὲν, ἐφ' οἷς ἐστὶ σημεῖα τοῦτο τῶν ἰσοτήτων
καὶ διασκοπεῖν τοῦτο ἐνδέχεται· ὡς ἐν τῷ τοῦτο τοῦτο
ἰσοτήτων λέγει· ὧν δὲ ναῦν μεμνημονεύει οἱ λόγων, οἱ
τοιοῦτοι· εἰ τοῦτο ἐστὶ σημεῖα τοῦτο τί καὶ τὸ αὐτὸ,
ἔσεσθαι φανερὸν ἐν τοῖς ἄλλοις λόγοις, καὶ τοῦτο οὐδὲν

τῶν καθ' ἕκαστον, ἢ ἀντιλέγω καθ' ἑκάστου τῶν καθ' ἕκαστον
ἀΐδιον, καὶ φθαρτὸν μετὰ τῶν καθ' ἕκαστον ἀϊδίων καὶ φθαρτῶν
γινομένων, ἢ οὐδέν· ἢ ἰδέα. ἢ τῶν αἰσθητικῶν ἑκάστου
τί ἐστιν· ἀμφισβητοῦσι δέ τινες καθ' ἑκάστου εἶναι τὴν
ἐπιστήμην· ἔσται γάρ, ἐπιστήμη καὶ ἀόριστα· αὐτὴ ἐπιστή-
μη, ὡς ἰσομόρων, ἐστὶν ἐπιστήμη τινὰ πρός τι καθ' ἑκάστου· ἔσ-
ται δέ, αἰσθητά. ἔτι δὲ ἀδύνατόν ἐστιν ἐπιστητὸν
ἀϊδίου ὕλης· ἀλλὰ ἁπλῶς ὑπάρχει, ἐφ' ἑαυτῆς αὐτοῦ
ὕλη· καὶ ἐπὶ φθορᾶς μέρους, μέχρι τοῦ δεῦρο ἴσου, μὴ
τοῦδε τοῦ ἐξαμέτρου ἐπιστήμη, ἀλλ' ἁπλῶς ἴσου, καὶ
ἀπλῶς ἐξαμέτρου, ἔσται τι αὐτὸ ἴσον· καὶ αὐτὸ ἐξαμέ-
τρου. ἔσται δέ, αἰσθητά, οὐδὲν διοῦσι λόγοι τὸ μᾶλλον
καὶ ἧττον, οὐδὲ κινοῦσιν, ὅλως τὸ ἰδέας εἶναι· ἀλλὰ δὴ
κινοῦσι τὸ εἶναι τινά, πρὸς τὸ καθ' ἕκαστα καὶ αἰσθητὰ
οὐ πάντως δὲ ἔστιν ἃ ἔστιν, ἄνθρωπος τὸ καθ' ἕκαστος,
ἢ τῶν ἐσχάτων αἱ ἰδέαι, ἔστι μὲν πρός τι καὶ καθ' ἕκαστα τι-
νά· ὧν φαμὲν καὶ τὰς ἐπιστήμας εἶναι. ἔστι δὲ καὶ
τὸ τῶν καθ' ἕκαστα ἰδέας εἶναι· καὶ μὲν φαύ-
λη τέχνη, πρός τι ἂν ἀφορίζοιτο μᾶλλον καὶ
ἧττον, καὶ ὧν ἔστιν αἱ τέχναι ταῦτα ἐστί, καὶ ἀμφισβη-
τοῦσι καθ' ἕκαστα ἔστιν αἱ τέχναι· καὶ ὕλης
δέ, πρός τῷ μὴ δεῖσθαι ὅλως αὐτὰς εἶναι· τὸ εἶναι ἰδέας,
καὶ ὧν βουλομένων ἰδέας εἶναι, καθ' ἑκάστου ἐξαμέτρου ἰδέας
ὁρίζει. ἔτι μὲν διότι ἡ ἐπιστήμη μέν ἐστι τῆς ἰδέας
ἐπιστήμη, ἀλλ' ἁπλῶς ὑλικοῦ ἐστιν, αὐτὸ τὶς
ὑλικὸν ἐξαμέτρου καὶ ἐπὶ τῶν τεχνῶν ὁμοίως· οὐ μὲν δὴ
καθ' ἕκαστον, οὐδὲ δοῦναι ἔστιν, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπι-
στητόν ἐστιν· οἷον πεντάμετρον ἁπλῶς βαθμόν,
ἀλλοῖον τοῦδε· καὶ ἁπλῶς κλίνης, ἀλλοῖον τῆσδε· ὁ
μοίως καὶ ἡ ἀνθρωπολογικὴ καὶ ἡ γεωμετρικὴ κλίνης

οἰκοδομικὴ δὲ καὶ τῶν ἀπὸ τεχνῶν, οἷόν τε τοῦ
" ἀφ' αὑτοῦ· ἐξαίρει, καὶ τῶν τοιούτων τεχνῶν ἐνέργεια
" ἰδέα· ὅπου βούλονται καὶ πολλαί τοί εἰσι καὶ πολλαί,
καὶ τῶν ἀποφάσεων, χρῶνται καὶ καθόλου τῷ λόγῳ τῷ ἀπὸ
καταφάσεως ἰσάζειν· ἕκαστος τῶν πολλῶν αὐτῶν,
ἄνθρωπός ἐστι καὶ τῶν ζῴων ζῷον· καὶ ἀεὶ τῶν ἀνθρώπων ὁμοίως,
καὶ οὐκ ἔστιν ὑφ' ἑνὸς αὐτῶν, αὐτοῦ τι κατηγορεῖσθαι,
ἀλλ' ἔστι τι, ὃ καὶ πάντων αὐτῶν κατηγορεῖσθαι οὐδενὶ
αὐτῶν ἰδίῳ ὄντι, ἢ καὶ τι τούτων, οὗ ἐστὶ καθ' ἑνὸς ὄν-
τα, ὃν μὴ χωριστὸν αὐτοῦ εἶναι δεῖ· ἀεὶ γὰρ ὁμοίως
κατηγορεῖσθαι πάντων τῶν κατ' ἀριθμὸν ἀλλαττομέ-
ων ὅσα ἐστὶν ἀεὶ πολλοῖς μὴ χωριστὸν τὸ αὐτῶν
καὶ ἀεί· οὗτον δ' ἐστὶν ἰδέα· ἔστι γὰρ ἕκαστον τοῦτον
φησὶ τὸν λόγον κατασκευάζειν ἰδέας, καὶ τῶν ἀποφά-
σεων καὶ τῶν μὴ ὄντων· καὶ γὰρ ἡ ἀποφάσεις κατ' ἄλ-
λων κατηγορεῖσθαι μία καὶ ἡ αὐτή· καὶ κατὰ μὴ ὄντων,
καὶ οὐκ ἔστι τῶν καθ' ὧν ἀληθεύεται ἔστιν ἡ αὐτή· τὸ
γὰρ οὐκ ἄνθρωπος κατηγορεῖσθαι, καὶ καθ' ἵππου καὶ κύ-
κνου καὶ πάντων τῶν τοιούτων τὸ αὐτό ἐστιν ἐκ
τοῦ πολλῶν κατηγορεῖσθαι καὶ οὐδενὶ τῶν καθ' ὧν κατηγορεῖται
ταὐτόν ἐστιν· ὅτι δὲ μὴ μόνον τῶν ὁμοίων ὁμοίως ἀλ-
ηθευόμενον τὸ γὰρ οὐμονοϊκόν, καθ' ἑνὸς μὲν ἀλη-
θεύεται· πάντων γὰρ τῶν μὴ μονοϊκῶν, ὁμοίως καὶ τῶν
οὐκ ἄνθρωπον τὸ οὐ κύκνος· ὥστε εἰσὶ καὶ τῶν ἀποφάσεων
ἰδέαι· ὅ δ' ἔστιν ἄτοπον· πάντες γὰρ ἂν ἤδη τοῦ εἶναι
ὀλίγα, ἤ γὰρ οὐσία τίς, ὥστε δέξεσθαι τῶν τε ἀνομοεί-
δων, καὶ πάντ' ἄθροα ὄντων ἕκαστα μίας ἰδέας, γραμ-
μὴ οὐσία ἐστὶν καὶ οὐκ ὀλιγαπλῆ γὰρ ἂν τοῦτο εἴη, ἔτι
τι ἕκαστα καὶ ὧν ἀποφάσεων τε καὶ τῶν ἀπόφεων, καὶ ἰδέ-
α, καὶ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ δευτέρου· οὐ ξύλον δ'

Γον'

ὅτε ἄνος καὶ τὸ ζῷον· ὧν τὸ μὲν πρῶτον τὸ δὲ, δεύτερον
ὧν οὔτε ψυχή, οὔτε ἰδέαν εἶναι φοῦλον εἶναι· δῆλον δὲ, ὅτι
οὐδὲ οὗτος ὁ λόγος ἰδέας εἶναι ζῷα μίξεως· ἀκαδήμειν
ναι βούλεσθαι καὶ αὐτός, ἄλλο ἔναι τὸ κοινῶς κατηγορούμενον
τῶν καθέκαστα ὧν κατηγορεῖται· ἔτι αὐτοὶ οἱ βουλόμενοι
δᾶ κυόναι ὅτι ἔν τι τὸ κοινῶς κατηγορούμενον ἐπὶ πολλῶν,
καὶ τοῦτο ἐστὶν ἰδέα, ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων αὐτὸ καλοῦ-
σιλέζουσιν, ἅμα δ' ὁ πλεόνων τι ἀποφάσκων, πρός τι ἕ-
καστον ἀποφήσει· ὁμοίως λέγων ἄνος οὐκέστι λευκός,
ἵππος οὐκέστιν, οὐκαθ' ἕκαστον αὐτῶν ἴδιόν τι ἀποφάσκει,
ἀλλὰ πρός τί τὴν ἀναφορὰν ποιούμενος τὸ λευκόν, ἀ-
ποφάσκει τὸ αὐτὸ πάντων, καὶ ὁ καλὸν φάσκων ἄνθρωπον
τὸ αὐτὸ οὐκ ἄλλο ἕκαστον ἄλλο, ἀλλὰ ἔν τι ἂν ἐπικαλοφά-
σκει. οἷον τὸν ἄνον καλὸν πρός τί καὶ ἑαυτὸν ἀναφο-
ρᾶν· ὁμοίως γὰρ ἡ ἀποφασις καὶ ἡ καταφασις· ἐστὶν δ' ἃ,
τί οὐ ἄλλο ἀλλὰ τὸ συνῆσι αἰσθητοῖς· ὃ αἴτιον ἐστὶ τῆς ἀλ-
θοῦς καὶ ψευδόνους τε, καὶ τῆς κοινῆς καταφάσεως· καὶ τοῦ-
το ἐστὶν ἡ ἰδέα· τοῦ δὲ τὸν λόγον φησεῖν, οὐ μόνον τῶν κα-
ταφασκομένων, ἀλλὰ καὶ ὧν ἀποφασκομένων ἰδέας
ποιεῖν· ὁμοίως γὰρ ἐν ἀμφοτέροις τὸ σὺν καὶ τὸ δὲ τόνο
εἶν τι φθαρσὺν τῶν φθαρτῶν. φανερὸν μὲν τι τοῦτων
ἐστὶν· ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τοῦ νοῆν καὶ τὰς καλάζων τὸ εἶναι ἰδέ-
ας· τοιοῦτος ἐστὶν ἡ ἐπιστολὴν νοωμένη ἄνον ἵππελον· ἵλῶον,
τῶν ὄντων τέ τι νοοῦμεν, καὶ οὐδενὸς τῶν καθ' ἕκαστον· καὶ τῶν
φθαρσὺν τούτων· μᾶλλον ἀναὶ τὴν οὐσίαν, δῆλον ὡς ἐστὶ πα-
θητὸν καθ' ἕκαστον καὶ αἰσθητὸν, ὃ καὶ οὔτων σκέναν καὶ μὴ
ὄντων νοοῦμεν· οὐ μὴν δὲ μή οὔτι νοοῦμεν τότε· τοῦ δὲ
εἴδους τὸ καὶ ἰδέα, ἐστί· φησὶ δὲ τοῦτον τὸν λόγον, καὶ τῶν φ-
θαρτῶν τὸ καὶ ἀφθάρτων· καὶ ὅλως τῶν καθ' ἕκαστα
τε καὶ φθαρτῶν ἰδέας καταβαλλάζειν· οἷον σωκράτους· πλ-

τονος καὶ μὴ τούτων νοῦν, καὶ φαντασίαν αὐτῶν φύλα-
ττομεν καὶ μηκέτι οὐ φαντασία μὴ καὶ ὄνομα μὴ μηκέτι ὄντων
σωζομεν· ἀπὸ καὶ λόγος ὁ λόγος, νοοῦμεν, ὡς ἱππικὸν
ἔργον λέγομεν· ὡς τε οὐδὲ ὅτι οὗτος λόγος ἰδέας ἔναι
" ξυλλογίζεσθ: Εἰ δὲ ὁ ἀκούσας τὸν λόγον, οἶμαι, οὐ περὶ
" τι τοιοῦτον ἰδέας ὃν οὐ φαμὲν ἔναι καθ' αὑτὸ ἕκαστον· οἷον,
" τὸν ἵππον αὐτὸν λέγομεν· ὁ δὲ καὶ τῶν πρός τι καὶ ἐκαστικὰ,
ζῶν ἰδέας λόγος, τοιοῦτός ἐστιν· φύσιν ἑαυτοῦ τι σημαίνων
τὴν μὴ ὁμωνύμως· ἀλλὰ ὡς μία τις ἄλλων φύσις·
ἢ τοιαῦτα εἰ δὲ ὑπὸ τοῦ καθηγορουμένου μανθάνομεν ἕκα-
στα καὶ ἀληθεύεται κατ' αὐτῶν· ὡς ὁ ἵππος αὐτὸς λέγω, σω
μα ἔμψυχον καὶ πεζὸν ὄντα· ἢ τῶν φύσιν ἀνάγκη ἔναι τῶν ἀλη-
θῶν, ὡς ἑαυτῶν μεταβλητῶν, ὁ ἑαυτοῦ αὐτὸς καθηγορῶμεν·
ὅλου μὲν γὰρ ἑαυτῶν, μὴ τῶν αὐτῶν φύσιν τινὰ φύσιν ἑαυ-
τῶν αὐτὸ σημαίνοντος· ἢ ὡς τὸ μὲν, αὐτῶν ὂν
τὸ θρεπτόν τε καὶ ἐδώδιμον· καὶ ἄλλως· ὡς φαμὲν σωμα τοῦτο
καὶ ψυχὴν τοῦ σώματος καθηγορούμενον τῶν ἐν τῷδε
τῷ λόγῳ· οὐδὲ ὁ αὐτὸς τούτοις ἐφαρμόζει λόγος, οὔτε κατὰ τὴν
αὐτὸν σημαίνομεν· κινεῖται γὰρ ὅσον ἐν τοῖς αἰσθητοῖς·
καὶ μεταβαλλόμενα ὡς ἐμοὶ καὶ οὐκέτι ἀφωρισμένα· ἀλλ'
οὐδὲ ἀκριβῶς τὸν τοῦ ἴσου λόγον ἀναδεχόμενον, τῶν ἐν
τοῖς δὲ ἐστί τι· ἀλλαχοῦ ἀλλοῦ δὲ ὡς τὸ μὲν, θρεπτὸν
μὲν αὐτῶν, τόδε, ἡμέρα, οὐδὲν γὰρ μᾶλλον θατέρου
θρεπτόν, ἢ ἧκον· ἔδει καὶ δέξασθαί τις μὲν ὁμωνύμως ἑαυ-
ναι τῶν ἡμέραν τῷ θρεπτῷ τι, ἀεί ἔσται καὶ ταῦτα ἐν ἴσῳ,
ὡς ἡμέραν ἔναι ἴσα τοῦ πεζὸν καὶ ἀληθῶς ἵππου, ἔδει τοῦτο
ἐστί τι αὐτὸ ἴσον καὶ πρὸς ὃ λέγει ἰδέαν, ὡς ἡμέ-
ραν. μήτε ἅπτεται καὶ λέγεται τοῦ τοδὶ ἐστὶν ἰδέας· θρεπ-
τόν, καὶ ἧκον τοῖς πρὸς αὐτὸ γινομένοις· εἰς μὲν οὖν

Ὅλος ὁλόλος ὁ καὶ τῶν προστικῶν ταξαπλασίων ἰδέας δοκῶν
εἶναι μεθ' ἑτέρου καὶ ἀπείρως ἑτέρου καὶ προσαπείρου ἄδηλα
τῆς δόξης τῶν ἰδεῶν· οὐδὲ γὰρ τὸ καὶ τοῦ εἶναι τί ἐστὶ τὰ τοιαῦτα
δῆλα, ἀναλῶς οὔτως ὅλος ὁ λόγος δοκῆ δηλοῦναι, ὡς τὸ προ-
αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ φράσαι εἶναι ὧν εἰκόνα, οὗτον,
κύριον δὲ τοῦτο καὶ χαρακτηριστικὸν εἶναι δοκεῖ τῶν ἰδεῶν
παράδειγμα, τοῦτο δὴ τοῦ λόγου φησὶ καὶ τῶν προστιθεμένων
θοκιμάζειν· πρῶτον δὲ ξητέον ἐνταῦθα καὶ τοῦ ἴσου πρόσπλασον, ὃ
ἐστὶ τῶν πρός τι τῶν δὲ πρός τι, οὐκ ἄλλο μόνον ἰδέας ἔχειν, ἢ
ἀπὸ τοῦ μὴ ἰδέας καθ' αὑτὰ ὑφεστάναι αὐτοῖς οὐσίας τι-
νὰς οὔσας τὰ δὲ πρός τι εἰς ἄπερ πρὸς ἄλληλα, ταῦτ' εἶναι
εἶδεν. • Ἔστι δὲ ἀπὸ ἴσου ἴσωτὸν· πολλοὺς ἰδέας τοῦ ἴσου
αὖ δεῖ· τὸ γὰρ αὐτὸ ἴσον, αὐτοῖσιν, ἴσον· ἀμφὶ μενδεμίβιον,
οὐδὲ ἴσον αὖθη· ἔστι δὲ καὶ ὅσα καὶ τῶν αὐτῶν καὶ τὸν αὐτὸν
λόγον, ἰδέας εἶναι· ὁμοίως γὰρ ὧν αὐτὸ καὶ μὴ· ἐσοῦσθε
οὐκ ἔσουσθαι ἰδέαι· τὸ δὲ αὖ ἴσον, ὁμολογεῖται, καὶ καθ' αὑ-
τοῦ σὺμπλάσιον εἶναι· πάλιν δέ, σμικροτοίνυν πλείστα
ξαν ὡς πρός τι καὶ ἀνοῦσαν αὐτῶν λόγον διὰ τοῦ φαντῶν
οὐ φαμὲν εἶναι καθ' αὑτό τινος· μόνος λεγόν, αὐτὶ τοῦ ὑπό-
στασιν καὶ φύσιν· ἅτε δὲ πρός τι, ἄρα φυὰ ἔοικε σκιᾷ ἀλ-
λης ἄφθη· οὐδὲ λόγος ὁ δι' εἶδον αὖ ἔφαμεν, τοιοῦτος
λέγοιεῖ δὲ καινῶς καθηγορούμενῶν τῶν οὐσιῶν, κύριον δὲ εἶναι δοκεῖ
αὖτα· καὶ ταῦτα εἶναι δι' ἴδεα· ἔστι δὲ ὁμοῖα ἀλλήλοις τοῦ
αὐτοῦ τινός μεθυσι ὅμοια, ἀλλήλοις εἶναι· ὁ μὲν ἐστὶ τοῦ
ο· καὶ τοῦ δ' εἶναι πλὴ ἰδέαν ἀλλ' ἑτοῦ δ, καὶ τὸ καθηγορού-
μενον τινῶν κοινῶς· αὖ μὲν ταυτοῦ δ' ἐκάνω τινὶ ὧν καθη
γορᾶται· ἀλλό τι ἐστὶ θάτερον· διὰ τοῦτο γὰρ μόνος ὁ αὐ-
τὸ αὖτος, ὅτι καθηγορούμενος τῶν καθ' ἕκαστα, οὐδενὶ αὖ-
τῶν ἦν ὁ αὐτὸς δι' ὃν αὖτος· ἔστι δὲ τις φράτε τοῦ καθ' ἕκαστα·
ὅτι σωκράτει καὶ σωκράτονι, καὶ θεῷ πλὴ ἰδέαν· ἢ τις καὶ αὐτὸ

μὴ καθ' ἀριθμὸν ἐστὶν· λέγω δὲ τὶς λόγος ἐστὶ τῶν σοφιστῶν λεγόμενος, ἐξ οὗ συλλογίσασθαι, λέγω δ' οἷον ἄνθρωπος τί ἐστι, ζῷον ἄρα ἐστί· τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν καθ' ἕκαστα, ἐπὶ ἀπείρων γὰρ ὁ τοιοῦτος λόγος· οὐδὲ τῶν καθ' ἕκαστα τινές· πῶς γὰρ ἂν μᾶλλον τοῦ μὲν γραμματικοῦ ἀνθρώπου γραμματικὴ ἐπιστήμη, γραμματικὸν δὲ τὸ καθ' ἕκαστα, ἐπεὶ ἐφ' ὧν λέγομεν οὐ γραμματικόν· ἀλλὰ τῶν καθόλου τινές· ἐπὶ πλειόνων γὰρ ὁ τοιοῦτος λόγος· ἆρ' οὖν ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος ἐπὶ πλειόνων, ἢ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς οὐκ ἔστιν; εἰ μὲν γὰρ μὴ ἔστιν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου, οὐδὲ τοῦ ἑνὸς ἔσται ἐπιστήμη· ἀλλὰ μὴν ἔστιν ἐπιστήμη καὶ τοῦ ἑνός· ἐπὶ πλειόνων ἄρα ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ

ὅμοια λ

Τοῦτο δὲ ἄτοπον ἐστὶ δὲ ὁ λόγος οὗτος τῶν πρώτων, ὁ
αὐτός· τοῦ γὰρ συμβαίνοντος αὐτοῖς δεῖ ἕκαστον εἶναι ὅμοιον
τῷ αὐτοῦ τινός· μεθυστὰ γὰρ ἔσται ὅμοια οἱ γὰρ οἱονεὶ αὐτοὶ
καὶ αἱ ἰδέαι. ἀμφότερα δὴ δεῖ δύο ὁπωσοῦν ἀριθμὸν
φθόνους ἕνα λόγους, οἷς λεχθήσεται, ὡς καὶ τῶν ἄλλων
τι καταστησάμενοι ἰδέας· τοῦτο δή, ὡς ἔστιν αὐτὸν ἁθρόον
μοῦσα· εἰ δὲ μή, ἔστω ἀριθμὸν αὔξοντας τοὺς αὐτούς, ὁμοίως
δὲ καὶ τῶν ἄλλων εἴωθεν αὐξηνθήσεσθαι ὧν λέγομεν ἰ-
δέαν ἕνα· τὴν μὲν οὖν πρώτην τοῦ δίδυμου αὐτοῦ δύο ἡμίσει, ἀ-
λλοίους μεμφθήσει, καὶ δύσμικος σαφῶς σὺν τοῖς πρὸς λέξεως·
τὴν δὲ τελευταίαν, αὐτὸς σὺν τῶν πάντων περὶ ἰδεῶν· καὶ
" σὺν τούτων μετὰ λόγου· ὅλως δὲ αὐ αἱρούσιν οἱ θεῖ τῶν
" ἰδεῶν λόγοι ἀ μὴ λόγον ἕναι βούλονται οἱ λέγοντος, ἀνθρ-
" ὡς ἰδέας ἕναι· μᾶλλον μὲν καὶ μᾶλλον ἀκούλουθα τοῖς
ὑπ' ἐκείνας ἕναι· αἱ μὲν ἀρχαὶ αὐτοῖς, καὶ αὐτῶν τῶν ἰδε-
ῶν, ἐστίν, ὡς ἔχει· ἀρχαὶ δὲ ἐστὶ τὸ εἶναι καὶ ἡ αὐτοῖς ὁλι-
γοστὲ ἕρπειν καὶ ἴσον εἶναι αὐτοῖς σὺν τοῖς
θεοῖς τἀγαθοῦ· ἀλλὰ καὶ τοῦ ζῴου αὐτοῦ, ἀρχαὶ αὐτῶν
καὶ αὐτοῖς· καὶ ὡς ὀλίγοι φασὶ ἀρχαὶ, τοῦ λόγου
τοῦτου δυὸ, καθ' ὁποιαοῦν τὰς ἰδέας, αὐαιρ"
αὐαιρουμένων ὃ τούτων, αὐαιρεθήσεσθαι καὶ
τὰς ἀρχάς· ἔτι τοίνυν, εἰ τῶν ἀεὶ ὄντων, οὐκ ἔστι καὶ αἱ
ἰδέαι· ἀλλ' ἐστὶ τοιαῦτα τῶν ὄντων· οὐκ ἔστιν ἄρα καὶ
χωριστόν τι καὶ ἰδέα· κατηγορεῖται δὲ καὶ κατ' ἀ-
δυνάτου ἄδος, ἡ δυάς· ἔστιν, αὐτῆς πρώτον τι καὶ
ἰδέα· οὕτως δ' ἀνούκετι ἀδύνατον μὴ ἔστι καὶ ἀόριστος δυάς· ἀ-
λλ' οὐδὲ ἡ δυὰς πρότερον, ἔστιν αὖ πρώτη τε καὶ δ' ἀ-
πρότερον μὲ κἀκείνης ὁ ἀριθμὸς κατηγορεῖται ὡς ἰδέ-
ας· εἰ δὲ ἰδέαι, ἀριθμοὶ αὐτοῖς εἶναι· ὡς τε ἔσται
αὐτοῖς πρῶτος ὁ ἀριθμὸς, ἰδεατὸς ὤν· ἔστι δὲ οὗτος

ἐφ' ἧς ἀεὶ ἡ δυάδος λέγεις ἐστὶν αὐτοῖς πάθος μὲν, ὁ ἀριθμὸς
πρῶτος· ἀλλ' οὐ τοῦ ἀριθμοῦ πολὺ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦτο, οὐ μέντοι ἀν
ἀρμὸς εἴη ἂν μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς, ἐν τοῖς ἀριθμοῖς
μὲν ἦναι ἁρμὸν τοῦ ἀριθμοῦ, μήτε ἐν τοῖς δὲ ὁ ἀριθμὸς πρῶτος
τοῦ προφερομένου λόγου. πρῶτος αὐτῆς, ἀλλ' ἐν τοῖς ὁ ἀριθμὸς
πρόσῃ· πᾶσα γὰρ ἀριθμός τινός ἐστι, καὶ ἔστι πρῶτος ὁ ἀριθ-
μὸς τῶν οὕτων· ἀπὸ καὶ τῆς δυάδος ἐν ἀρμὸν εἶναι φαίνεται, ἐπὶ
δὲ ἄλλων· πᾶσα γὰρ ἁρμονία πρόσῃ τι πρῶτον τοῦ πάθους
ἐστὶν ἡ ἁρμονία, ἀπὸ τοῦ πρός τι πρῶτον τοῦ πάθους τοῦτο
δὲ ἄλλων· πᾶσα γὰρ ἁρμονία δεύτερον χρόνον γὰρ προϋπάρ-
χειν φύσεως τὸ πρός τι σημαίνει· ἔστι πρῶτος ἡ ἁρμονία, ὡς,
εἴπερ ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀλλ' ἐν καὶ λέγεται εἶναι τὸν ἀριθμὸν
τοσοῦ, ἀλλὰ μὴ πρός τι ἦναι· ἐκ τούτου τὸ τοσοῦ τῆς οὐσί-
ας πρῶτον εἶναι ἔστι φαίνεται αὐτοῖς τὸ πρός τι τοῦ μεθ' αὑτὸ
ἡμῖν τε καὶ πρῶτον λέγεσθαι· καθ' ὅσον δὲ μέτρ, ἡ ἰσότης
καταὐτὸ τῶν οὐσιῶν· διὸ δὴ ἰσότης τὸ εἶναι σύτω φαί-
νεται εἶναι· τὸ δὲ ἀφ' ἑνός· πρός τι· τί γὰρ ἂν εἴη ἑνὸς
ἑνός· ἀφ' ἑνός· ἔστι δὲ καὶ ἰσότης τὸ εἶναι σύτω φαί-
νεται εἶναι· ἀπὸ καὶ τοῖς ἀριθμοῖς ἐν τοῖς ἐπὶ μόνα, καὶ ὡς ἐπὶ
τὸν αἰεὶ ἰσότης, ἀπὸ νοῦ ἀπόνοιαν· οὕτω τε λέγοιεν ἂν τοῖς
τὰ φύσιν σωμάτων πρός τι γίνεσθαι καὶ ταῦτο ἐν,
ταὐτὰ γὰρ ἀπόνοιαν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ· ἔστι δὲ ἦναι ταῖς ἰσό-
» τησι ἐν τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι ἐστι· τὸ δὲ πρός τι ἑαυτοῦ
» αὐτὸ μὲν μονάδων, χαρίεντος· τὸ δὲ ὅλ' ἄλλου ἀπὸ μονάδ-
» ὁν, ἐκάστου· ἑκάστου ἰσότης ἀπὸ μονάδων τῶν μονάδων
» αὐτός· καὶ τοιαῦτ' ἄττα τινὲς ἀκολουθήσαντες ταῖς θείαις
» ἰσότησιν δόξαις ἀναπεπλήσθησαν ταῖς ἀρχαῖς· τοιοῦτόν τι
ὅτι καὶ οἱ λόγοι οἱ δι' ἀπὸ τῶν ἰσοτήτων ταῖς ἀρχαῖς αὐτῶν
ἀναιροῦσι τὸ πρός τι τῶν προφερομένων· ἀπὸ καὶ οὐσιῶν τὸν
καταμορούμενον, ἀπὸ καὶ ἰσότης ἐκάστων· καὶ τὰ δὲ τῶν

ἀρχῶν, οἱ νῦν ἀρχὴ καταγορεύουσι, καὶ κατὰ τῶν τοιχ.
Τὸ τοιχεῖον ἐπὶ αἰτίων πρῶτον τί, καὶ ἀρχὴ καὶ τῶν τοιχ-
είων. οὔτε ὡδί, οὔτε ἀρχή, οὔτε τοιχεῖον ἐστιν· ἔστι ἰδέα, ἰδέ-
α δὲ οὐκέτι πλείω. ὁμοίως γὰρ αἱ ἰδέαι ἄπασαι δυάς· ἔστιν
τὸ αὐτὸ σύν· καὶ ἡ αὐτοδυάς, ὁμοίως ἰδέα· καὶ αὐτοαίν-
θρωπος· καὶ αὐτὸ ἵππος· καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων ἰδεῶν οὐκέτι
ἓν ἀλλὰ ἄλλο πρῶτον· ὥστε οὐδὲ ἀρχή, οὐδὲ
ἀρχή τί ἐστι καὶ ἡ ἀόριστος δυάς. ἔστι ἰδέαν ἐκ τοῦ ἰδέαν εἰ-
δοποιεῖσθαι. ἄπειρον πᾶσαν γὰρ φύσιν. ἔστι δὲ σύνδυο καὶ τὸ σύμ-
πᾶν ἀόριστος δυάς ἔσται ἰδέα, ἐκ τοῦ ἰδέαν ἐξ ὧν ποιοῦμεν
ἢ ἀπ' αὐτοδυάδος, ἐκ τοῦ σύνος· οὕτω γὰρ αὐτὰ ἀρχὰς λέ-
γομεν εἶναι· ὡς τοῦ μὲν σύνος ἕνδυο οὖσα ὕλης δύ', τῆς
δυάδος, οὐ καθ' ἃ ἀρχή ἐστιν· ἔστι μὲν φήσουσί τινες ἀόρι-
στον δυάδα, ἰδέαν εἶναι. πρῶτον μέν, ἔσται πρῶτον πάν-
της· οὐσίας γὰρ λέγω· ἡ γὰρ αὐτὸ δυάς, λέγω καθ' ἑαυτοῦσίαν, καὶ
αὐτὴ δυάς· ἔσται μὲν ἔστιν αὐτὴ ἡ αὐτοδυὰς καθ' αὑτοῦ-
σία, κατηγορηθήσεται γὰρ αὐτῆς ἡ δυάς, ἔσται καθ' ὧν δυ-
άδων. ἔστι δὲ καὶ αἱ ἰδέαι, οὐκ ἀδύνατον ἐξ ἀνάγκης διαφόρων εἶναι.
διάφορα δὲ τὰ σύν καὶ ἡ ἀόριστος δυάς. ἔστι τὸ πλῆθος ὧν τὸν
ἀριθμὸν ἔσαι· ἔστι δὲ αὐτὴ μὲν ἡ δυὰς ἀληθὴς ἡ δύο,
εἴκοσι δυάδες· αὐτὴ δὲ ἡ μαθηματική, ἡ ἀριθμοῦσθαι δυνα-
μένη· οὐδενὸς γὰρ τῶν ἀριθμῶν ἡ αὐτὴ οὖσα· καὶ ἔτι ἀριθμεῖ-
σθαι, ἢ ἀριθμεῖς ἀριθμητοῖς καὶ αἰσθητοῖς· ἀποφαίνουσι γὰρ ἀνάλογόν τι αὐτοῖς τοῖς τῶν ἀριθμῶν τοῖς ἐν αὐτῶν, θεῖόν τῶν ἰδε-
ῶν εὕρεσιν ἀπολουθοῦντας ἀναιρεῖν τὰς ἀρχὰς αὐτοῖν αὐ-
τοῖς· πρότερον ἀριθμῶν τῶν ἰδεῶν ἔστι καὶ ἐμὲ πλεῖν ὑποληπτέον,
καθ' ὧν ἔναι φασὶ τὰς ἰδέας, ἐκεῖνον τῶν καθολου μένων
φυσικῶν λόγων τὰς ἰδέας, ἔσεσθαι αὐτοῖς δὲ μὴ μόνον τῶν οὐ-
σιῶν λόγων ἰδέας ἔναι, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πολλῶν· ὡσαύ-
τως λαμβάνουσι τῶν πρότερον· ὅτε γὰρ ἀπὸ τοῦ νοεῖσθαι τι

φλαβιῶν λ

μοι νοῦν ἔχοι πλάττοιμι, νοεῖσθαι δὲ καὶ μηκέτι ὄντων καθ' ἑ-
κάστων, μόνων οὐσῶν ἰδεῶν ὀνόματι οἶμαι. ἀλλὰ, καὶ οἷα
τῶν ἐναντίων ὁμοίως· οὐκοῦν ἰδέαν μόνον ἰδέας ὀνομα-
οῖμι, ἀλλὰ, καὶ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. οὔτε γὰρ ἐναντίων οὐσιῶν
μόνων τὸ νοεῖσθαι, ἔστι δὲ ἑτερότητος τούτων οὐ κατη-
γόρημα, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων καὶ ἑτέρου· καὶ ἐφ' ἑκά-
στου τούτων τῶν ὄντων, οὔτε ἐναντίωσιν οὐσιῶν φατέον μόνων,
ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρετῶν φατέον ἰδέαν, οὐ μόνον τῶν οὐσιωδῶν
εἶναι· αἱ γὰρ ἀρεταί, οὐκ οὐσίαι· τὸ δὲ καὶ ἄλλα μυρί'
ἂν συμβαίη, ἐναντία καὶ ἄλλοι τινὲς φατέον λόγοι. ὥστε μὴ μόνον
βουλόμενοι ἰδέας ἰδέαν. ἐξὸν δὲ συμβαίνειν μὴ μόνων οὐσιῶν
ταὐτὸν λέγειν· ὅταν γὰρ ἀπὸ τοῦ κατηγορεῖσθαι εἷν ἐναντία,
ὅλως τοιοῦτον ἀφορίζουσιν ἀλλήλων ὑπάρχειν· καὶ ἄλλο
οὐδὲν ἀπὸ τούτου, οὐ μόνον οὐσιῶν μόνον ἰδέας λέγειν· τὸ
γὰρ εἶναι ἐναντία κατηγορεῖσθαι, οὐκ οὐσίας μόνον,
ἀλλὰ καὶ ὁλοῦν τε ἑκατέρου γινομένου, αἰτίαν λέγειν
τὸ ἕτερος ἑτέρου γίνεσθαι τὸ αὐτὸ πάθημα· τοῦ δὲ τοιοῦτον
εἶναι ἕνα, οὐκ οὐσιῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ
ὅτι αὐτάγγελος λέγοντας τοῦτο ὑπάρχειν λέγειν· ἔστι
φωνὰς συλλέγοντος εἶναι ταύτας· ἥρως· καὶ ζῳονίας
ἕρως· ζῳονίαν λέγειν· ἆρ' οὖν ἀναιτίους εἶναι· ἀλλὰ μὴν
ἐν αἰτίᾳ τοῖς ἕρως αὐτὸς καὶ ζῳονίας οὐσίαν· ἀλλὰ μὴν

καθ' αὑτό καθ' αὑτὸ καὶ ἰδίᾳ αὐτῷ. καθ' ἑαυτὸ συμβεβηκός δέ ἐστι τὸ ἀεὶ
μετ' ἄλλου τινός, ὅταν μὴ καθ' αὑτὸ τοῖς μετέχουσιν ᾖ τὸ εἶναι
ἐν ὑποκειμένῳ αὐτῶν. οὐδὲ ἀεὶ καθ' ὑποκειμένου συμβεβηκὸς
μετέχεσθαι τὸ εἶναι ἀϊδίως τοιοῦτο οἷον θρέμμα.
οὐ γὰρ συμβεβηκός τινος τῶν ἄνω, μᾶλλον δὲ ἀεί
τὸ αὐτοῦ ἰδίᾳ οὐσία. οὐ γὰρ ὅλη ἀρχὴ οὐσιῶν ἀϊδίων
εἶναι γὰρ οὕτω μὴ οὐσία, οὐσίας πρώτη. καὶ οἷς ἀρχὴ
αὐτῶν μᾶλλον αἴτια αὐτῷ εἶναι, καὶ ὧν ἀναι-
ρεῖ οὐσίας εἶναι τῶν οὐσιῶν ἀναιρουμένων ἧττον ἂν ὑπάρξειν αὐτοῖς·
ἢ γὰρ καὶ τῶν οὐκ οὐσιῶν ἰδίᾳ. οἷον τῶν συμβεβηκότων πρῶ-
τον μέν, διὰ τί οὐ πάντων τῶν συμβεβηκότων, ἀλλὰ τῶν μέ-
των δεῖ. ἔστι ἢ τοι οὐσίας ἧττον αὐτῶν συμβεβηκότων ὑ-
πάρχει, ἢ οὔ· ἢ μὴ οὐσίαι ἧττον, αἱ ἰδίαι οὐσίαι ἂν εἶναι
οὖσαι. λέγω δὲ ἰδίαν οὐσίαν. ἔστι ἄλλου μὲν καθ'
ὑποκειμένου ἰδίαν τῆς αὐτῆς ἂν εἶναι φύσεως καλῶ· καὶ ἔστιν
λέγω νοήσαι, αὐτὸ εἶναι οὐσίαν, ὧν τῶν μετεχόν-
των οὐσιῶν καθ' αὑτό, ἐν μὲν οὐσίαι γίνονται καὶ φθο-
" οὐσίαι· ἀριθμῷ δὲ μία τὴν σκάφου μεθ' ἑαυτὴν ἢ μὴ καθ' ὑποκει-
μένου λέγεται· τουτέστιν, ἀλλ' οὐ μία τῶν σκάφων
ἄλλων λόγος αὐτὸ τὸ εἶναι ἐχόντων μετέχει. ἢ μὴ ἐν τῷ
ὑποκειμένῳ τινὶ αὐτὸ ἐστί· τουτέστιν ἢ μὴ καθ' ὑποκειμένου
καὶ ἀσύμβεβηκός τινος αὐτοῦ λέγεται· τὸ γὰρ καθ' ὑπο-
κειμένου νῦν, ἀντὶ συμβεβηκότος κεῖσθαι· καθ' αὑτὸ
οὖν φησὶ λόγος μὲν ἰδίας οὐσίας οὐκ ἂν καὶ γένοιτο, καθ' ὅτι
αὐτὸ οὐκ ἂν εἴη ἐξ αὑτῶν· οὐκ ἄρα συμβεβηκότος τι-
νός αὐτοῖς· οὕτως δὲ οὐσίαι λόγος ἰδίας οὐκ ἂν εἴη, ἃ-
τῶν οὐσιῶν καθ' αὑτὸ καὶ οὐκ ἐν συμβεβηκόσι μετέχον-
τα· ὥστε ἄδηλον τοῦ καθ' ὑποκειμένου ὅ βούλεται λέ-
γειν· ὅλως δὲ μὴ ἐν τοιαύτης οὐσίας οὐδὲ ἐνδέχεται.
εἰσὶν ἀϊδίου μετέχειν. ἀλλὰ καθ' ὑποκειμένου ἀϊδίως·

ἐστὶ δυάδος μετέχουσα· δυάς ἐστιν· οὐκ ἄρα
καὶ ἡ συμφερτικὴ δυάδος· ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ὁμοίως αὐτῇ δυάς
ὡς καὶ αἰδίους οὔσης τῆς δυάδος εἶναι δυάδα
τῶν αἰδίων αὐτῇ ἄνευ· ἀλλ' ἡ τοῦ ἓν συμφερτικὴ αὐτῇ· δὸ
ἑκάστη αἰδίως μετέχουσα δυάδος, ἀλλ' οὐ μετέχουσα δυάδος· ἐστὶ τοίνυν ἡ δυάδος
μετέχουσα, δυάς ἐστιν· οὐκ ἄρα καὶ ἡ συμφερτικὴ δυάδος
μετέχουσα, αἰδίου δὲ καὶ συμφερτικὴ, δυάς
μὴν ἔτι καὶ καθ' ἓν τοῦτο ὁμοίως αἰδίου δὲ οὔσης· οὐ γὰρ ὁμοίως ἐπάνω Λ
καθ' ἓν συμφερτικὴ μετέχοντα τινῶν σκήνα ὧν οὐ
τῶν μετέχει· εἰ τοίνυν καὶ ἐνταῦθα, ὁμοίως ἴδιος ἑ-
δυάς, οὐκ ἄρα συμφερτικὸς αὐτῶν, ἀλλὰ καθ' αὑτὸ μετ-
έχει· τὸ δὲ οἰσίας καθ' αὑτὸ μετέχον, οἷον τῶν οἰσιῶν ἀφε-
μόνων ἐστὶν αἰδίους καὶ καθ' ἓν ἀπολουθοῦν αὐτοῖς καὶ
τὸ εἶναι· ἡ μὲν οὐσία μένει σκήνα, καθ' ἃ τῶν οἰσιῶν με-
τέχοντα, καθ' αὑτό, οἷον αἱ σύνδυάδες οἰσίαι
σημαίνει καὶ ἐστὶ τῶν αἰδίων· οἱ, ἀνὸς σὺν ἓν δὲ οἷον
καὶ καθ' ἓν ἀφ' ἑαυτοῦ ποιοῦ· καὶ σὺν αὐτοῖς· καὶ οὐ οὐ ἓν ὑπὸ
τῶν ἀφ' ἡμῶν οὐσιῶν μόνων ἀπολουθοῦντα λέγειν αὐτοῖς
ἰδίας εἶναι· καὶ ἰδίας οὐσίας γράφεσθαι σὺν ἓν οἷον, ἀλλ'
ὅλῳ τῷ σὺν ἓν μετέχειν ἢ καθ' ὑποκειμένου λέγε-
καὶ ἓν αὖ λέγων, οἷα δὴ τῆς τῆς γραφῆς· τὸ δὴ μετέ-
χοντα τῆς ἰδίας καθ' αὑτὸ μετέχειν αὐτῆς· καὶ καθ' ἓν
τὸ καθ' ὃ καθ' ὑπο ἡμῶν αὐτῶν κατηγορηθήσεσθαι·
ὥστε ἀφ' ἡμῶν τῆς δυάδος ὁλόμοιος ἓν ἀφ' ἡμῶν τῶν μετέχειν
δυάδος λεγομένων δυάδος μετέχειν· καὶ μὴ δυάδος
ἀλλ' αἰδίου ὁλόμοιος ἓν ἀφ' ἡμῶν τῶν μεταποιητικῶν
μετέχειν· τὸ δὲ ὥστε εἶναι οἰσίας, καθ' ἃ δὴ τοῦτον αὐτῶν
ὥστε ἓν εἶναι καθ' ἓν οἰσίας· ἢ ὥστε εἶναι μόνη ποιᾷ καθ'
ἓν· τοῦ δὲ ἓν καθ' ἓν· καὶ ὥστε δὲ σὺν ἓν δὲ οὐσίαν σημαί-
νει καὶ αὖ· οὐ γὰρ οὐδὲ ἓν ἀφ' ἡμῶν τοιοῦτος σὺν σκήνοις

ἢ τὶ οἷοι, ὅτι πόσῳ τῶν οἷοί ὧν τῶν σὺ θα, μόνων ἰσό
ας φάναι λέγω. οὐ μᾶλλόν οἷοί τε· σκόπει οἷοί ὧν οὐσῶν
τῶν τοιοῦτος αὐτὸ μόνον μένων. τὸ μὲν, ὁποίας αὐτοῦ, θατέ,
ἀλλοτί· τοῦτο γὰρ μᾶλ. σὺ τοῦ θα τέ οἷοί ἄν σοι καὶ μόνῳ·
ἢ τὶ ἴσας τὸ ἄναι φαίνεται τὸ μᾶλλον τοῦτο, τὸ σὺ ποιοῦ πολλῶ
ν μόνῳ δ' αὐτό, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ μέρος μετέχον τοῦτο
τοῦ θα τῶν ἰδεῶν, τὶ φησὶ σοὶ μόνῳ αὐτοῖς τὸ λεγόμενό
ναί τι, φαμὲν τοῦ, τοῦτ' ἐστὶ μᾶλλον τοῦ. τοῦτο ὁ σὺ οὐ.
ποιοῦ πολλῶν λέγεις· καὶ ἐστὶ σὺ τοῦ πολλοῦ τῶν σὺ τοῦ
θα τοῦ μᾶλλόν μεν· οὐ μᾶλλον ἴσας τὸ σὺ ποιοῦ πολλοῦ, ποιοῦ
τῶν τοιοῦτος αὐτὸ γε τοῦ νο ὂν τῶν λεγόμενον τοῦ τοῦ μέρος.
οὐ τῷ μᾶλλον φαίνεται φαίνεσθαι μετέχοντος, καὶ οὐκέτι
τὸ καλὸν οὐ μέρος μετέχοντος· οὐ τῷ πλείονος σκό
νουμετέχον. τοῦτο τὸ ἄναι εἶον ἀποδεικνύου, καὶ δόκεῖ
νο ἐστίν· οὕτω ὡμοιωμένου αὐτῷ, πόσῳ αὐτοῦ τὸ· ἢ τὶ ἐστὶ
τὸ ἄναι φαίνεσθαι τοῦ, τὸ σὺ ποιοῦ πολλοῦ ἀρθῆναι,
ὡς ἔοικεν. τῷ τοῦ μᾶλ. σὺ τοῦ θα οἷοί ἄν σοι καὶ νοῆσαι
ἢ μᾶλλον τοῦ τὶ ἐστὶ τὸ λεγόμενον νοῆσαι τοῦ, τὸ ἄναι αὐτὸ
τὶ ὧδε αὐτὸ καὶ αὐτοῦ τὸ σὺ ποιοῦ πολλῶν καὶ πορούμε
νον· ὡς μᾶλ. τῆς αὐτῆς φύσεως ὄντος τοῦ τοῦ σὺ
ποιοῦ πολλῶν καὶ τῶν πολλῶν καθ' ὧν τὸ σὺ. οὕτω λέγεις
δεδιηρημένου οὐδὲ τοῦτο θεσθαι ἀξιοῦ τοῦ. τὸ εἰ καθ' αὑτὸ
οἷόν ἄν τε σὺ θα εἶδος τῶν ἰδεῶν μετέχει. σὺ ἀφ' ἑνὸς σὺ θα
σὺ θα ἢ ἔσται καὶ σὺ νεῖς ἰδέαις τοῦ ἑνὸς αὐτὸ τὸ σὺ ἀφ' ὧν
τὸ ἐστὶν αἱ αὐταὶ ἑτεροῖα φύσει. ἢ αὖ τὸ λογισμοῦ μένους.
σὺ ἀφ' ἑνὸς καὶ σὺ νεῖς τὸ σὺ θα τὸ ἄναι εἶον τοῦ σὺ ἀφ' ἑκά
νων ἑξῆς τὸ σὺ ἀφ' ἑνὸν. ποιοῦ καὶ τοῦτο ἄν αὐτῆς ἡ σὺ ἀφορ
μὴ σὺ ἀφ' ἑνὸν εἶον. ἄλλο τοῦ γὰρ ἄλλη ἰδέᾳ, ἄλλου
δόξω ἐστὶ σὺ ἀφ' ἑκάτερον. ποιοῦ οὐδὲν κωλύει ἓν μίαν
αὐτοῦ σὺ ἀφ' ὧν, ὡς τε σὺ ποῖς ἰδέας ἢ σὺ καὶ τὸ πλείους οἷοί

καὶ τὸ ἄγνος, ἢ αὐτὴ, ἐάν τοῖς τοῦ αὐτοῦ χυμοῖς
ᾖ, ταὐτὸν τῇ δυνάμει τινά, ἕξει τοῦ κινῆσαι. τοῦτο δὲ ποιεῖ
τοῦτο τινὸς τοιούτου, ἢ ναὶ μὴ τοῦτο ἐστὶ τὸ ποιοῦν· ἐάν
δὲ διαφορὰ τοῖς τοῦ αὐτοῦ δύναμιν ἔχειν· ἐάν δὲ
ἡ διαφορὰ τοιαύτη καὶ τοσαύτη ἐστὶν, ἡ τοιαύτης ἕνεκα
δύναμις διαφθορᾶς ἐστὶν, ἢ ἀναλογοῦντα· ἐστὶ δὲ τῶν
τοιούτων, τὸ μὲν ζῷον λοιμικόν· τοδὶ ζῷον ἄλογον καὶ
ἐστὶ σωτῆρ τῶν ἰδίων τούτων, ἰσάκις θρεπτικὴ καὶ σύ-
στασις ἄρα ἐστὶ· τὸ λοιμικὸν τε καὶ ἄλογον· ἢ ἀναλογοῦν-
τι τούτοις καθ' ἡμᾶς, τῷ λογικῷ· ἢ δὲ τοῦ ἀλόγου
θρεπτικὴ· καὶ οὐ λόγου σύστασις ἀλλὰ τοῦ σώματος ἰσάκις
σύστασιν, καὶ ἀναιρεῖν τοῦ ἦναι σῴζοντα, τοῦτο καὶ
ναὶ τοῦ ἀποθνῄσκειν τοῦ ἦναι σῴζοντα· ἢ θάνα-
τος· ἢ θάνατος ἕξις· τοδὶ τρόπος· ἐστὶν ἡδὺ· καὶ σύνθε-
σις δακτύλου τούτου· ἢ δὲ θάνατος ἁπλῶς ἐστὶ δι'
ὃ, ἐξίστησι, ὥς τισι φαίνεται, καὶ σύστασιν σώματος
ἰσάκις ἢ ὑποστάσεως, τοῦ ἀεὶ ὄντος ἀδυνατοῦντος· ἀδυ-
νατοῦντος γὰρ ἀεὶ εἶναι ὑγιοῦς, νοσοῦ· ἢ τοῦ αὐτὸ μέρος ὅλου
δι' ὃ ἀπολωλὸς πλέον· ἢ δι' ὃ μέρος νοσοῦν, ὡς μὴ μερολοιμὸς
αἴτιον· ὅτε γὰρ μὴ νοσοῦν ὑγιάσουσι· ἢ δι' ὃ αὐτὸ
τῶν ἐντὸς νοσοῦν· τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ φύσει ἀδυνατοῦν
οἷόν ἐστιν ἀδυνατεῖν· ὡς τοῦ ἀδυνατοῦντος τοῦ τῶν δακτύ-
λων συμμένειν ἦναι τὴν σύλληψιν, ὁμοίως τοῦ ἄλλου
καὶ σύμπαντος ἐστὶ τοιοῦτον· καὶ γὰρ τοῖς ὅλοις·
ἢ διὰ ποιήματα, οὐσιώδη· καὶ ἐστὶν ἀρχαί, οὐσιώδεις·
ἢ διὰ τοῦ ὅλου μὴ οὐσίαν οὐσίας γίνεσθαι· ὡς γὰρ ἄλογον,
τὸ τοῦ ὅλου οὐσίαν γενόμενον μὴ εἶναι οὐσίαν, οὕτως ἀ-
λογον καὶ τὸ τοῦ ὅλου μὴ οὐσίαν οὐσίας γίνεσθαι· καὶ
μὴ τὸ αὐτὸ φῦλος τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν μετεχόντων·
αἱρέσεως ἢ ὑποστήριξις· καὶ αἱρόντος, ἀν-

τὶ φασὶν ὅτι πρηνεῖς· ἢ οὐχὶ τοῦτο τὸ εἶδος καὶ ὁλόγυιοι
τε ἰδεῶν καὶ τῶν μεταξὺ τούτων αὐτῶν, ἢ οὐ τὸ αὐτὸ· ἢ πῶς
οὐ τὸ αὐτὸ ὡς ἐφ' ἑκάστοις τοῖς μεταξὺ λεγομένοις ὅσοι ὁμοφυεῖς
εἰσὶν, ἔστι τι κοινὸν, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτοις, καὶ μία ἰδέα,
ἀφ' ἧς ἐκεῖνα· κοινόν τι ἔσται καὶ τοῦτο νοούμενον· ὁμοφυ-
ὲς δὲ φαμὲν καὶ ἀνθρώπους εἶδος ἓν αὐτῶν εἶναι καὶ
νοῦς καταμανθάνουσιν ἰδέαν, καὶ οὕτω ἰδέαν αὖ ἰδέαν ὄψει.
Καὶ τοῦτο ἆρ' ἀπορον αὖ τοῖς προϊοῦσι· ἐγὼ δὲ δὴ νοῶ λεγόμε-
νον αὐτοῦ, ἀθρήσαντός μου τὸν λόγον αὖον, ὅδε τις ἐμοὶ
μὴν· δοκεῖς ὅτι ἐκεῖνά τῶν ἰδεῶν μεταλαμβάνοντα, οὐκ ἀνάγκη
ταῦτα αὐτῶν μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἐναντία καὶ αὐτὰ ὅλως,
καὶ ἐναντία πάσχειν, ἀλλὰ τὰ μεταλαμβάνοντα ἐναντίων, ἐναντί-
ων ὡς ἰόντων αὖ, ταῦτα, ἐμοὶ μὴν οὐδὲ δοκεῖ τὰ αὐτὰ εἶδος
τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν μεταλαμβανόντων, ἐναντία τι καὶ νοεῖν ἐναντίας
ἰδέας ἐκείνας, καὶ τοῖς προσεχέσι φάναι αὐτῶν οὐσίαν· οὕτως
δὲ ὁμοφυῆ ὄντα τὰ πάντα εἶναι, ὅσα ὁμοιότητα καὶ
ἰδέαν· ἴδε δὲ μή, καὶ οὕτως ἔχει τὸ λεγόμενον ἄφρον· τὸ
δὲ πῦρ μὴ λόγον ἔχειν τῶν φλογῶν καὶ τῶν ἀνάδων· καὶ τῶν ἀνα-
δων· καὶ τῶν σταλαγμῶν, τῶν πολλῶν μὲν, ἀεὶ δὲ ἰόντων, τὸν
ἕνα δὲ καὶ αὐτὸν, ἢ ἔχειν τούτης καὶ τῆς τινὸς τοῦτο τὸ
ἀναγκαῖον τοῦ εἶναι τι καινὸν τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν
μεταλαμβανόντων αὖ ταῦτα· ἀλλὰ τῶν ὁμοιότητας εἶναι ταῦτα εἰκότως ἀεὶ
καὶ φλεβίζειν ἄνω, ἐκεῖ δὲ αὖ φλεβίζειν, καὶ τὰ τοιαῦτα
ἀεὶ ἀπεικάζομεν, οὐκ ἔστι δὲ ἃ μὴ μεταλαμβάνει, ἐλθόν-
των μεταξὺ ἄφθαι τῶν τε αἰσθητῶν καὶ τῶν ἰδεῶν τὸ μεθηκτι-
κὸν καὶ ἀπολαμβάνοντα· πολλὰ δὲ ὁμοῖα, ἀμηχάνως· ἴδε δὲ τοῦτον
εἰ καὶ ταῦτον, ἢ ἄλλο καὶ ἕτερον· οὐδεὶ φιλοσόφῳ
ἐκ μικροῦ, ἀφθὲν τὸ τῶν μεγάλων, ἀπόρων εἶναι. Τῶν δὲ μεγάλων ἀπόρων·
ἀλλ' ἐστὶ ὁμοιότης ἡσυχῆ καὶ σὸ σταδὸν τὸ νῦν μεταλαμβάνειν

αὐτοδυνάστης, καθ' ἑαυτὸ δυνατὸν εἶναι κατηγορούμενόν, καὶ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ τινί· οἷον ὁ μὲν ἄνθρωπος τῷ δυνατὸς εἶναι, οὐδενὸς ὑποκειμένου τινός ἐστιν· ἡ δὲ ἐπιστήμη τῆς αὐτῆς ἰδέας τῆς αὐτοδυνάστης καὶ αὐτὴ τινὸς δυνατὸν ἐστὶν εἶναι κατηγορούμενον· οὐ γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ τινί ἐστιν ἡ ἐπιστήμη, οἷον ἐν ψυχῇ· καὶ γὰρ ἐκείνη ἐστὶν ἐπιστήμη, ἀλλ' οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ τινί· ἐν ψυχῇ γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ ἐπιστήμη, ἀλλ' ἐν ἀνθρώπῳ τινί· καὶ γὰρ ἐν ἄλλῳ τινὶ ἐνδέχεται εἶναι ἢ ἐν ψυχῇ· ἐν λίθῳ γοῦν ἐνδέχεται εἶναι ἢ ἐν ἄλλ

σεν ἄντις, τί ποτε συμβάλλει τὰ εἴδη ἢ τοῖς ἀϊδίοις τῶν
αἰσθητῶν. διὰ τῶν ναῦ λεγομένων δὴ κνύοιτο ἂν τὸ ἀρχόμενον
αὐτῶν τῆς πρὸς τὰς ἰδέας ἀντιλογίας καλῶς ἀπεῖν.
Τὸ πρῶτον μέν, ζητοῦντες τῶν δὲ τῶν ὄντων λαβεῖν τὰς
αἰτίας, ἔτρα τοῦτοις ἴσα τὸν ἐρίθμον διεκόμισε. εἰ δ'
μηδὲν τὰ τιθέμενα ὑπ' αὐτῶν τούτοις περὶ ὧν ἐζήτουν
συμβάλλει ὡς νῦν δείκνυται. οὐδὲν ἄκρο ἐποίησαν,
ἢ ἰσάριθμα ἔτρα τοῖς ζητουμένοις προσέθεσαν. ὡς μᾶ-
λλον ἐπιστήμην ἔξοντες τῶν ὄντων. εἰπλεύω καὶ δι' πλά-
σια ἦναι ὑποτεθείη. ἔστι δὲ διὰ πορούμενον ὑπ' αὐ-
τοῦ νῦν. τίνος αἴτιαι αἱ ἰδέαι τούτοις ὧν ἦσαν δὲ ἐλέ-
γοντες τὸ δὲ κ' τοῖς ἀϊδίοις τῶν αἰσθητῶν, ἢ τοῖς γινομένοις
καὶ φθειρομένοις, ἤρηκε. ἐπὶ καὶ τῶν θεῶν σωμάτων, κ'
τὰν ἰδέαι αὐτοῖς. οἷον, ἡλίου καὶ σελήνης. τῶν ἄστρων.
ἐποίουν καὶ τούτων ἰδέας, καὶ τοῦ οὐρανοῦ πᾶν τὸ διὰ τοῦ-
το γὰρ εἶπε καὶ πρὸ ὀλίγου, τῶν τε ἄλλων ἐστὶν ἐν ἐπί-
πολλ. καὶ ἐπὶ τοῖς δὲ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀϊδίοις. ταῦτα οὖν
λέγει. ἀϊδιαμέν, αἰσθητὰ δὲ, γινόμενα δὲ καὶ φθειρόμενα
τὰ ἐν ταῦθα. τί οὖν αἱ ἰδέαι συμβάλλονται τῶν φύσει
ὄντων. ἢ τοῖς θείοις, ἢ τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, ἀπορεῖ.
καὶ πρῶτον μέν, ὃ ἐστὶν οἰκεῖον τοῖς φυσικοῖς σώμασιν, κκί-
νησις. τὰ μὲν γὰρ θεῖα, τὴν ἐν κύκλῳ κίνησιν ἀεὶ καὶ συνεχῶς
κινεῖται. τὰ δὲ ἐν γενέσει, καὶ καθὰ πάσας μεταβάλλεται
μεταβολὰς κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν. ὅτι δὴ εἰς τοῦτο οὐδὲν
συμβάλλονται τοῖς σώμασιν, αἱ ἰδέαι. οὔτε εἰς γένε-
σιν, οὔτε εἰς κίνησιν τινὰ, ὅλως δείκνυσι. στάσεως γὰρ
μᾶλλον αἱ αἱ ἰδέαι αἴτιαι ἢ ἐν τοῖς οὖσιν ἢ κινήσεως
οὖσαι τε ἀκίνητοι κατ' αὐτοῖς. ὥστε οὐδ' ἀποιτικὸν αἴτι-
ον αἱ ἰδέαι ἦσαν. δεύτερον δὲ, ὅτι οὐδεὶς ἐπιστήμην ὧν
ἐν ταῦθα καὶ γνῶσιν τῶν περὶ τὰς ἰδέας. αἱ ἰδέαι σῶ-

τελοῦσι τὰ λέγον.

τελοῦσι πλείω· ἡ μὲν γὰρ γνῶσις ἐνέργ[εια] καθ' αὑτὴν
ἐστὶ τοῦ ὄντος αὐτοῦ μόνου γνῶσις· καὶ οὐδὲν ἢ καὶ ὁπῶσοῦν
ἐπὶ ἄλλο ἀφορᾷ αἰσθάνεσθαι, οὔτε ὅση ὅσου τῶν συμβεβηκότων
οὔτε τινὰ γνῶσιν αὐτοῦ καὶ τῶν τοιῶν ἰδεῶν γνῶσιν ἔχειν,
τοῦτο ὅσος τῶν συμβεβηκότων καὶ ὁποῖ' ἔστιν αὐτοῖς· οὐδὲ
στέρησις φθορᾶς ἐστὶν αὐτοῖς ἢ ἰδέαις ἢ νοεῖν τινὰ ἰδέαν εἶναι·
εἰ μὴ ἐπὶ τῶν ὄντων τῶν συμβεβηκότων, ὅταν καὶ ὁσαχῶς. οὐδὲ
κυρίως ἐνέργουσι ἐξόδου καθ' ὁδὸν εἶναι· καὶ τοῦτο ἢ
τῷ κατὰ γνῶσιν ἐνέργειαν αὐτοῖς συμβαίνειν· ἐνέργουσι μὲν ἐξόδου
καὶ ὁδός συμβαίνουσιν, ἕξεσι νοεραῖς· οὐκ ἀπόστασις συμβαίνει
ἐνταῦθα· ἅτε ἀπὸ καθ' αὑτὰ μὴ κεκωλυμένῳ· ἀλλ' οὐδὲ
ὁδὸς εἶναι αὐτοῖς ἐνεργείᾳ τινί, ὅταν ὁ πέμπων ἐκ νήσου
μήτε μεταβολῆς ὅλως ἢ ὁδοῦ αἰτίας βίᾳ τοῦ ὁδοιπορεῖν
λεγομένοις οἵοπερ εἶναι, μήτε ἐνεργείᾳ μᾶλλον καὶ γνώσει
ὡς, ἀφ' ἧς μὲν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς· οὕτω θεοφορουμένοις
ἔφεσις βίᾳ τοῦ ὁδοιπορεῖν, ἀφ' ὧν λέγω. διὰ ταῦτα οὐ,
μὴν δὲ ὁδὸς εἶναι ἢ ἐνέργειαν αὐτοῖς σωτελεῖ τι· ἐκείνῃ μέν,
τὸ εἶναι σωτελοῦσα, οὐ τῇ βίᾳ τοῦ βοηθουμένοις ὁδὸς
τοῦ ὑποπίπτειν. οὐ γὰρ βίᾳ βοηθοῦμεν· ἢ ὕλη οὐδὲ ἡ ὁδὸς αὐτῶν· ἐκεῖ δὲ ὁδὸς
οὐκ ἐνέργειαν μόνον βοηθοῦμεν, ἀλλ' ἐξιν αὐτῶν κεκωλυμένην
εἰ τοῦτο ἐκποδὼν ποιήσασθαι εἰς τὸ εἶναι σωτελῆ τοῖς
ζωοφόροις φύσει, ὅτι τὸ μὲν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς· λέγω δὲ,
τοῦ ζῷα τελεῖσθαι εἰς τὸ εἶναι· διὰ τοῦτο ἐπόμενα
τοῖς ὑπὲρ ἐπόμενα· σωτελῆ λέγω· οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν
ἐκ τοῦ ἐκ σωτελῆ, οὕτω καὶ ὕλῃ καὶ ὁδὸς· ὅτι μὲν
μὴ ὡς ποιητικὴν· ἐνέργειαν δὲ τοῦ μὴ σωθῆναι εἰκὸς ἂν οὖν
εἶναι αἰτίαν κινήσεως τινὸς ἢ μεταβολῆς εἶναι, ἐφ' ἧς
λέγω, τοῦ ζῷα μὴ γίνεσθαι, οὐ τοῖς οὐκ αἰτίας εἰκὸς ἐστὶ,
τοῦ θεοῦ εἶναι αὐτοῖς εἶναι· ὅθεν καὶ ὅτι βούλομαι καθ' αὐτὸ
κεκωλυμένα αὐτὰ ζῷα εἶναι· εἰ μὲν οὖν τὸ μὴ εἶναι τοῦ

αὐτὰ αὐθεῖς τοῦ εἶναι. οὕτως αὖ λευκὸν, ὡς εἰ λευκὸν λέγοι τὸ αὐτὸν εἶναι τῷ λευκῷ εἶναι τῷ λευκῷ εἶναι· ἀλλὰ μὴν μέλαν αὐτῷ, οὐσίας φύσεως καὶ ἑαυτῷ εἶναι δῶν ἀμφοῖν. οὕτω μὲν αὖ λευκὸν τῷ μὴ μέλαν αὐτὸ τοῦ λευκῷ εἶναι οἷς μεμίκται. ὥστε καὶ αὐτὸ ἑαυτῷ ἕν μεμιγμένον τοῖς φύσεσιν, αὐτὰ αὖ αὐθεῖς πολλὰ ἂν τὸ εἶναι, οὐσίας ἐστὶν, ὡς εἶναι τὸ αὐτὸ διάλυτὰ τῆς ἰσότητος τοῦ αὐτὸ αὐτῷ προσφέρειν. εἰ δὲ τοῦτο ἐστὸς πολλὰ ἂν τὸ αὐτὸ εἶναι τοῖς φύσεσιν ἐκ τῶν λέγεται εἶναι αὐτὸ ἰσότητος τοῦ εἶναι βιοῦσιν ὁ πολὺς ἐστὶ· τῷ μὲν μεμιγθῆς οὐσίας μὴ οἷόν τε λέγειν τὸ αὐτὸν τοῖς πρὸς ἄλλα λεγόμενοις εἶναι σμικρὸν μὴ μέγα ὁμοίως τὸ αὐτὸν τοῦ λευκοῦ λόγου. λιανφησὶν δὲ ἐλάττων εἶναι τὸ μὲν ἑξαπλάσιος ἐστὶν οὐσίας τὸ εἶναι τὸ δὲ πρὸς ἄλλα τὸ αὐτὸν λέγειν καὶ ὅτι μὴ οὐχ αὕτως σμικρὸν λόγου ἢ τῶν οὐσῶν φύσεις, ἐόντων· οἷς πρὸς αὐτὰ ἑαυτὸν ἕν εἶναι. οὔτε γὰρ ταὐτὸν ταὐτὸν μεμιγμένα τε φύσεις· τῶν μὲν μεμιγμένων καὶ κεχωρισμένων καὶ ταὐτὸν ἀφίσασθαι ὅλων μὲν οὐ μίξις, οὐδὲ ταὐτὸν ἀζυμφοῖν, ἀλλὰ μεμιγμένων οἵόν τε χωρισθῆναι, χωρίσας, αὖ ἢ τὰ ἀπὸ τῶν οὐσιῶν αἱρεθεῖσι

τίνων λ'

τε καὶ ἡδοναῖς καὶ φθορᾷ, καὶ δύο οὕτω λέγουσι.
Καὶ ὅλα, φησί, εἶναι ἐν τῷ πρώτῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, πρὸς τοὺς τὸν Μέλισσον· ὅτι δέ, μενούσης ὅλης ἀγε-
- νήτου, καὶ αἱ μοῖραι τὸ αὐτὸ ἐξ ἀϊδίων καὶ ἄπειρον ἔσονται εἶναι ἕκαστον τὸ πλῆθος, καὶ ἀΐδιον ἂν εἴη τὸ γιγνόμενον τοῦτο δέκα τῇδε. ἡνὶκαῦτα γὰρ ἡμίναυς αἱ ἰδέαι ἐν τοῖς ἀλλοίοις, τὸ πρῶτον μὲν σώματα αὔξειν· σωμάτων γὰρ μίξις ἐστὶ δεκαοῖν ἐναντίοιν πρὸς ἄλληλα· ἔπειτα μίξεις, καθ' ἃν ἂν πάσχοιεν· ἔστι οὕτω μίξασθαι· ὡς ἡ ὅλη ἐνὸς ἑκάστου τῶν οἰκείων μέρη ἂν εἶναι· ἡ μὲν ὅλη, ἐξ ἧς ἐν πολλοῖσι τὸ σὺν καὶ τὸ δύο ἐξ ἑνός· σὺν γὰρ καὶ τὸ δύο ἀριθμοί, καὶ ἰδέα, ὡς εἶδος μέρους· τὸ μέρος τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου μέ-
- χρι, οὗ δὲ αὐτὸ ἄνθρωπου εἶναι αὐτός. ἔστι δὲ καὶ ἐν ἰδέαις εἶναι αἱ ἰδέαι καὶ μιγνύμεναι ὡσαύτως· ἔστω μὲν γὰρ ἑκάστη ὁμοιομερής, ὁμοία ἐστὶν ἀλλήλοις· ὡσαύτως οἷόν τε καὶ ἄνθρωπον ὁμοιομερῆ εἶναι· οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ μέρος τοῦ αὐτοῦ εἶναι· ὡς τὸ οὐχὶ σοῦ μέρος χρυσοῦ. ἔστω καὶ αὐτὸς ὀλίγον προελθὼν λέγειν ἐπὶ πλείω κόσμον, οὗ μὲν εἶναι ἰδέας μὴ μίγνυσθαι, ἀλλὰ πολλαί· ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ μείζονος ἰδέας· ἀλλοῖος αὐτοῦ, ὅδε αὐτὸς καὶ ζῴου ἐστὶ καὶ αὐτός, ἀμφοτέρων αὐτῶν μετεχόντων ἰδεῶν· καὶ ὁ αὖθ' ἄνθρωπος δέ, ἰδέας· ἢ μὲν καὶ ζῴου ἐστὶ μετέχοι αὖ καὶ αὖθ', τοῦ ζῴου· οὕτω δέ, οἰκεῖαι αἱ σφῶν αἱ ἰδέαι ἔσαν· ἀλλ' ἐκ πολλῶν ζυγκεῖσθαι· καὶ αἱ μὲν, αὐτῶν πρώτων εἶναι· αἱ δὲ ὕστεραι· ἃς μὲν ἡ ζῴου, πρώτου ἂν εἶναι· ἃς δὲ ἡ ἀνθρώπου ἐκείνου τοῦ πρώτου μὴ εἶναι ζῴου. ἔστι τε ἡμιγνύμενα τοῖς πρὸς αὐτὰ οὖσι, πρὸς αὖ ἔστι τὰ ἀξιοῦντα μίγνυσθαι ὡς τὸ σὺν οἷόν. οὐδὲ γὰρ οὕτω τὰ ἀξιούμενα τοῖς ἡμιγνύμενα ὁμοιοῦται, ὅτι τοῖς πρὸς αὐτὰ αἰτία τοῦ μὴ μίγνυσθαι· ἔστι καὶ οὐκ ἀφαίρουν αὐτοῖς αὐτοῖς ἀεὶ φθορὰ μόνοις, ἀλλὰ οὐδὲ

ἄνθρωπον

χωείσαι αὐτὴν αὐτοῦ καθ' αὑτό. ἀλλ' οὐδὲ μετέχουσιν
αὐτῶν· πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ ἀκίνητοι ἂν εἶεν καὶ ἑστῶσαι. καὶ ὁ θεὸς
λόγος, εἰ τῶν ἐκτὸς πρὸ τοῦ ἰδεῶν τὴν οὐσίαν αὐτῶν ἐξεφώ-
νει, ἐδόξει ἂν τοιαῦτα ἔχουσιν. διὰ τοῦτο γὰρ ἦσαν τὸ ἐφόδιον,
» γνῶναι τὰ γιγνόμενα τοῦ λόγου, καὶ ἀδύνατον πρὸς τὴν οὐσίαν αὐ-
τῶν. εἰκῇ γὰρ ἐσωπήσαι· ἀλλὰ μήν, οὐδὲ ἐκτὸς ἰδεῶν ἐστὶ
τὰ ἄλλα κατ' οὐσίαν φόρουτῶν ὄντων λέγεται· δῆλον
ὅτι οὐδὲ κινήσεως καὶ μεταβολῆς τῶν ἐκείνων δημιουργὸς αἰτίας
αἱ ἰδέαι. οὐδὲ πρὸς τὴν γνῶσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐκεί-
νοις τὴν οὐσίαν, οὐδὲ ὡς τὴν οὐσίαν καὶ τὸ εἶναι αὐτοῖς ὑπάρχειν
μένα, καὶ οὐδὲ ἐκείνοις, ὡς τὸ εἶναι σωτήριον αὐτοῖς, οὕτω
λως αἰτίαν ὑπάρχειν. ὅτι ἀλλ' οὐδὲ ἔστιν ἐκτὸς ὄντων
τὰ ἄλλα, καθ' οὓς λόγους φόρουτῶν ὄντων λέγεται· ἢ δὴ
δῆλον ὅτι καὶ τὰ μὴ οὐσίαν φόρουτῶν ἐκείνων λεγόμε-
γίγνεσθαι σωτήρια· δῆλον δὲ ἐκτὸς ἰδεῶν γιγνόμενα
πρὸς αὐτὰ εἰσὶ δὲ οἱ φόροι τὸ λέγεται τοῦ ἐκείνος ὄν-
τοι· οἱ μὲν, ὅταν ἐκτὸς ὕλης καὶ τοῦ ἄνευ ἐκείνης
ὕλης λεγόμενα εἶναι ταὐτὸν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐκτὸς
τοῦ ἑαυτῶν· ἀλλὰ καὶ ἑξαμφοῖν· οὐ γὰρ ὄντων καθ' οὐσίαν
ἐκτὸς ἰδέας ἐστὶ πρὸς αὐτὰ ὡς δεῖξαι. ἐν τοιαύτῃ γὰρ
αὐτῶν αὐτοῖς· λέγεται δὲ ἐκείνος καὶ ὡς ἐκ τοῦ ποιοῦντος· καὶ
ὡς ἐκ τοῦ τελοῦντος· ὡς λέγομεν ἐκ τοῦ σοφοῦ αὐ-
σθαι γνῶναι· καὶ ὡς ἐκ τοῦ μέρους τὸ ὅλον καὶ ὡς ἐκ τῶν
ἐναντίων ἐναντία λέγεται ἐκείνος· καὶ τὸ μὴ γιγνόμε-
νον· ὡς δὲ ὁ λύμαι ἴασις, καὶ τοῦ στέρησις καὶ τοῦ ἕξις· γνῶ-
σεως τοῦ ἐκείνος, ἐκτὸς ἰδεῶν ἂν εἶεν ἐκτὸς ὄντα· οὔτε τὰ μέ-
λη αὐτῶν ὡς ἐδήλωθη, οὔτε ὕλος αἱ ἰδέαι· ἀλλ' οὐδὲ μέ-
ρη· ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία· τὰ γὰρ ἐξ ἐ-
ναντίου γιγνόμενον, τὸ μεταβάλλοντος τοῦ αὐτοῦ τὸ ποιὸν καὶ
μεταβάλλοντος, ἐκ τοῦ ἐναντίου γίγνεται· ἢ δὲ οὕτως

εἶη αὐτοῦ τοσοῦτον, ὅσῃ τε ἰσχύϊ καὶ ὅσῃ θεοῦ
αὐτός· ὥστε αἱ ἰσχύες σύμμετροι αὐτῇσιν ὅσῃσι θεοῖς
γινομένοις, ἀλλοίωμέναι· ὅτι φθαρόμεναι σὺν τῷ σώματι
γενέσθαι, ὡς ἐξ οὐκ ὄντων ὄντα· καὶ οὐκ ὄντων εἶναι· ὅτι
αὐτῇ ἡ ἐξουσία πόνων μέτοχος· ἀλλὰ οὐδ' ὡς τὸ σῶμα νοσοῦν-
σαν καὶ τελευτῶσα, πᾶσά τοι ἀνάγκη ἀνοσωτὶ γίνεσθαι
τοῖς αὐτοῖς, ὡς οὐκ ἀναγκαῖος ἀνὴρ ἐλέγχου γίνεσθαι, οὔτε
γὰρ οὐκ ἀθάνατος ὑπάρχει, οὔτε τελευτῶσα σὺν τῷ σώματι νοσεῖ τότων.
ἡ γὰρ αὐτὰ τελευτᾷ τούτων καὶ σὺν τούτοις καὶ φθορᾶς
ἐστὶ τῶν τε λοιπῶν φθορεῶν καὶ κάτω ἐστὶ φθορεύς· ἀλλὰ οὐδὲ
πολιτικαὶ αἱ ἰσχύες τῶν σωμάτων, ὡς ὁ πάρος λόγος.
ἀκίνητοι γὰρ εἶναι· καὶ αὐτὸς αὐτοῦ βραδύς· ὁ καθεύδων?
τοῦ καθεύδοντος· ἀλλοῖος αὐτοῦ ὑγιής· ἀλλοῖος δὲ οὕτως·
ὡς ὀξὺ πάντων ἰσχύος ἢ βιοῦν· τὰ ἄλλα μὲν, οὐδὲ ἀκ
τῶν ἡδέων ἐστί· τὰ ἀκρατοῦς τὰ ἐν βορᾷ τῶν ἡδέων
λέγεσθαι, ἀλλὰ τὰ σίτου τοσούτου ἢ τοῦδε, ὡς ἡδομένῳ
- χῶς τὰ σίτου, καὶ οὐδὲν ἄλλο τοῦτο· ἢ λέγοι αὖ ὡς τινες
ἤκουσαν, τὰ κατοῦς ἐναβρόντων τῶν ἡδομένων λέγεσθαι
τὸ τῶν τοιούτων ἰσχύος τίνος μᾶλλον· ζητοῦντες γὰρ τίνα βρό-
τον ἢ μέτοχα ἢ τῶν ἡδέων· ἢ οὕτω φασὶν ὡς εἰ σίτου
τῶν καθ' ἡμᾶς εἰ ὑπάρχει τὸ ἰσχύειν· οἷον εἰ σίτου
τῶν τινων αὐτῶν· τὸ ἀπ' αὐτοῦ τοῦτο, ἢ εἰ σίτου μέρος
τῆς ἰσχύος, ἢ ἀφ' οὗ τὸ ἄλλο· τὸ ἄρα ἐστὶ τοῖς μετέχουσιν
ὧν οἱ μὲν πρῶτοι οὐδὲν δέονται τῆς μετοχῆς, ἀθάνατοι, ὡς
οὐκ ἂν ἐθέλοιμι πρὸ ὀλίγου καὶ αὖθις εἰπεῖν ὀλίγου
μνημονεύσας· ὅτι ἐξόδιον σωματοειδῆ πολλὰ καὶ ἀσθε-
- νοῦς, πρὸς τὸ διαιτᾶσθαι δόξαν· οἷς ἐστὶν ἐκ τὰ ἀκρατοῦς
οὐδὲ ἐκ τῶν ἡδέων ἐστὶ τὰ ἀκρατοῦς κατοῦς ἐναβρόντων τῶν ἡ-
δομένων λέγεσθαι· ὡς ἴσον λέγειν, τῷ οὐδὲ σὺν τῷ βρω-
τοῦτο τὸ σῖτον τὰ ἀκρατοῦς τοῦ σίτου τοσούτου οἷον τε εἶν

ἀντὶ

σπάνιον ἀπὸ τῶν ἄλλων. διὸ καὶ μόνος ἀμφισβητεῖται· ἢ καὶ ὑπολειπόμενον, καὶ διὰ μὴ καὶ τοῦτο ἕνα δεῖ τῶν ἀπορουμένων λέγειν. ἔτι οὐδὲ τοῦτο ὀρθῶς ἀπορεῖται· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον ἅμα τὸ ἀπορούμενον καὶ ἀμφισβητούμενον εἶναι· οὐκοῦν ἀφεκτέον μνημονεύειν τούτου λεγόντων. ἀπορεῖται δὲ καὶ εἰ ἔστιν ἀπόδειξις τοῦ ἀποδεικτοῦ — τὸ, ὅτι καὶ συνδεδεμένος ὅτι καὶ διαιρεθέντα τῶν διωρισμένων τινὸς φόβου λεγομένων· οἷον εἰ τῶν ἀστῶν λέγω δεῖν μένειν, ἐξῆς ἂν εἴη τὸ συνδεδεμένον λέγειν τοῦ μὴ κινεῖν τῶν μετεωρολόγων· τὸ δὲ ἀποδείκνυσι τὸ λεγόμενον ὅτι ἔστιν ἀποδείκνυσι μὲν γὰρ ὡς ἀποδεικτῶν ὁ λέγει ἔστιν· ὅτι τὸ ἀποδείκνυσι λέγειν αὐτὸ καὶ οὐ τοῦτο μετέχειν δύναται ἐπὶ τῶν συνδεδεμένων ἔστι. καὶ μεταφοραῖς χρῆσθαι τοιητικοῖς· οὐ τοῦτο δ' ὅτι οὐκ ἐστὶ τοιητικοῖς οἰκείως χρῆσθαι μεταφοραῖς· μεταπεπτωκυίας δὲ ἀπὸ τῶν τεθραμμένων οὐ ἀποδείκνυσι· οἱ τεθραμμένοι λέγουσι μετεωρολόγοι· ὅτι δὲ καὶ μετεωρολογοῦσιν οἱ περὶ ἰδέας ἀποδείκνυσι λέγοντες ἐνδείκνυται δὲ οὐ πάρεστι δ' ἐνδείκνυσθαι σκοπεῖν, ἆρα τι ὑπάρχει αὐτοῖς ὧν τοῖς τεθραμμένοις ὑπάρχει· ὡς τοὺς τεθραμμένους ὁρῶμεν πρὸς τὸ ἀποδείκνυσθαι λέγοντας φοιτᾶν· τὸ δὲ λέγειν ἀποδείκνυσθαι καὶ μετέχειν αὐτῶν καὶ συνδεῖν δοκεῖ· ἔστι δὲ ἐνδεχόμενον πρὸς τὰς ἰδέας ἀπορεῖν· οὐ γὰρ δεῖ τὰ ἀπο

καὶ ἐόντες, ὅμοιόν τινα, τοῦτο δὴ λέγω, τοῖς ἰδίοις ὁμοιοῦσθαι τοὺς ἰδίους ἀποβλέποντας· πάντως μέντοι, τὸ ποιόν τι σημαίνομεν, οὐ νόμισμα τοιοῦτόν τινος ὁμολογοῦντος αὐτὸ εἶναι νῦν, καὶ ποιοῦν τὸ ὁμοιοῦσθαι μόνον. ἐπεὶ δὲ τῶν ἰδεῶν, περὶ τὸ ποιοῦν τὸ σὺν ἀλλήλοις τοὺς ἰδίους ἀποβλέπον ὁρῶμεν μᾶλλον, τοῦτο τὸ ποιοῦν τὸ ἀπομιμούμενον. τοῦ μὲν δὴ μιμεῖσθαι τὸ ποιοῦν καὶ τὸ ποιεῖν τῶν ἄλλων, ὁμοίως· οὐδὲν πρὸς τὴν ἰδέαν ἀποβλέπον ποιεῖ, οὐδὲ ποιεῖ· ἀλλὰ φύσεως κίνησις. καὶ ἡ τοιαύτη σύστασις τῶν μιμουμένων τοὺς καὶ τοιούτους ἀλλήλοις καὶ τοιαύτην ἀκολουθίαν· ἀλλ' οὐδὲ οἱ ποιητικοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰς ποιητικὰς τοιοῦτος ἰδέαν τινὰ ἀποβλέποντες. σὺν δὲ χεῖρ καὶ ἓν καὶ γίνεσθαι, ὅμοιον καὶ μιμεῖσθαι ὁμοιοῦν· τὸ λεγόμενον κυρίως τοιοῦτος τὸ εἶναι ἀφ' ὁποιασοῦν ἰδέας λέγεται· καὶ γὰρ ὁποιονδήποτε εἶναι καὶ τὰ σύνθετα ὅμοια γενέσθαι σφίσιν· ἀπ' ἰδέας λέγεσθαι, οὐκ ἄρα καὶ ἀφ' ὁποιασοῦν τὰ σύνθετα τούτων· ἅτε μηδὲν τοιοῦτος αὐτὸς· σὺν δὲ χεῖρ καὶ ἓν τοιοῦτόν τινα τὸ ποιεῖσθαι· καὶ μεταξύ τινος τὸ σύνθετον τοῦτο αὐτὸ· σὺν δὲ χεῖρ καὶ ἓν καὶ γίνεσθαι· καὶ μεταξύ τινος ἀμφοῖν· καὶ ἡ τοιαύτη σύστασις τῶν μιμουμένων τοὺς καὶ τοιούτους ἀλλήλοις σύνεσιν ἔχει

αὐτῷ ὁμοιότης. ὡς τοῦτο ἀδύνατον εἶναι μηδενὸς πρὸς
τοῦτο πρὸς ἕκαστον τοιοῦτος. διὸ τοῦτο αὐτὸ λέγομεν καὶ ὅτι
τοιόνδε τινὰ λέγουσιν εἶναι τὸ ἰσχύειν καὶ ἀσθενεῖν
ειν. Καὶ μὴ ἔστιν οὐσία διὸ ἔστι καὶ γίνεσθαι διὰ τοῦτο
σκήνας. μηδενὸς δὲ τοῦτο αὐτὸ τοιοῦτος οὗτος. ὅτι μὴ
τοῦτο παράδειγμα καὶ ἰδέαν μηδενί. ἢ μέγιστον ἀν-
θρωπον, ὀκτάπηχυν αὐτὸν καὶ ἀφθαρτον διὰ τοῦτο φαῦλος
ἐστὶν ὁ κόσμος. καὶ μηδενὶ τῶν νῦν γιγνομένων καὶ φθειρομένων
τοῦτο παράδειγμα. ἰδέαν τινὰ μὴ εἶναι. οὐδὲν τοῦτο μᾶλλον
τι οὕτως ἀτελεσμένος ἂν ὁ μὲν αἰσθητὸς κόσμος ὡς φα-
σί, καὶ οὐδενὶ τῶν νῦν καλὰ φύσιν γιγνομένων τοῦτο παρά-
δειγμα ἰδέαν τινὰ μὴ εἶναι, ὡς φησὶ. οὐδὲ πρότερόν τι
τῶν φύσει γεγονότων. ὡς πρὸς παράδειγμα ἰδέαν μὴ εἶναι.
ταῦτα γὰρ ὁμοίως ἂν συμβαίνοι οὐ τι τῶν κόσμων γίνεσθαι ἢ
ὄντα. οὐδὲν παράδειγμα εἰσὶν αἱ ἰδέαι. ὅτι δὲ μηδὲ
ἀν φύσει τινὰ γιγνομένων τοῦτο παράδειγμα ἰδέαν τινὰ εἶ-
ναι, δῆλον ἐντεῦθεν. ταῦτα γὰρ γιγνόμενα τῶν ποιήσε-
ως, τινά ἐστιν, ἃ ἔστι. καὶ ὑπό τινων καὶ ἐκ τινος τινὸς
γίνεσθαι. ὥστε καὶ τὴν φύσιν, οἷον φύσει οὖσα οὗτος, ὑπό
τοῦδε τοῦ αὐτοῦ γίνεσθαι. καὶ οὗτος ὁ ἵππος, ὑπὸ τοῦδε τοῦ
ἵππου. καὶ ποιήσει ἄνθρωπος ὑπὸ τῆσδε τῆς ἀνθρωπίνης.
ἀλλὰ μὴν καὶ ἕκαστον τῶν κατὰ φύσιν τι τοιοῦτον ἐστιν, οἷ-
ον τῶν ἐναντίων φύσιν. τουτέστι καὶ τῶν ἐναντίων ἀ-
πάντων τὰ καὶ ἡμᾶς. καὶ δυνάμιν τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν. τοῦ
τοιαῦτα φύσει τὰ ἐστί. καὶ ἐν μὲν φύσιν οἷον ἡμᾶς κίνησεως,
ἐν αὐτοῖς ἐμοί. καὶ δὲ καὶ ἐστὶ καὶ δεξιὰ τινα. ἀλλὰ μὴν
ἔμφρων καὶ ὁ ἵππος δὲ τοῦ ἵππου φοιᾶ, καὶ οἷον τοιᾶδε
αὐτῶν τοιαῦτα ἡμᾶς. ἀλλὰ μὴν οὔτε αὐτὸς οὔτε ἵππος
οὔτε ἄλλο τι τῶν φύσει γιγνομένων τε καὶ τοιοῦτον
τοῦτό τι. παράδειγμα βλέπον τοῦ τί γιγνόμενον αὐτοῦ

τὸ γιγνόμενον

οὐδὲ γὰρ τὴν ἀρχὴν νοῆσαι, οὐδὲ βουληθῆναι ἂν γένοιτο, οὕτως ἔχειν οὐ τοιαύτην, οἵαν τοιαύτην ὁρᾶμεν. διὰ δὲ τὸ μὴ ταὐτὰ πάντα, σύμφυτος γίνεται τοῖς ὁπωσοῦν μεθ' ἑτέρων ταὐτὰ τοιαύτην πρόνοιαν οὐ καὶ ταὐτὰ ἔχουσι μόνοις. εἰ γὰρ αὐτοῖς καὶ φύσιν ἔστω τοῦ καὶ τὸ ἀλόγων καὶ τὸ ἀψύχων μηδέν. οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων καὶ φύσιν τοιοῦτον, ὃ ὅ τι βούλεται ποιεῖ· ἀλλ' ἔστι μὲν οὖν, οὐδὲ ταὐτὸν ἀπὸ πάντων γένοιτο, τῶν φύσει γινομένων ὁμοίως, τὸ δὲ λέγειν καὶ τὸ ἀφιέμενον εἰς μηδὲν ὅτε καὶ τὸ τεταγμένως τὸ φύσει γιγνόμενον εἶναι, οὐχὶ ἀποφήσεται καὶ αὐτὸ μάλιστα. διὰ τοῦτο γὰρ αὐτὸς αὑτοῦ φύλαξ, καὶ ἄξιον τῶν φύσιν ἔχειν τοῦ ὅ τι ποτὲ καὶ τὸ ἔξω τοῦ ὅ τι ἀφορῶν, τὸ μὲν, ἀληθὲς εἶναι τὸ δέ, ψεῦδός τι γίνεται μὲν γὰρ αὐτῶν τῇ φύσει, καὶ τὸ ἔξω τινά, καὶ ἀεὶ ὁμοίως καὶ ὡεἰ ὁμοίως. καὶ οὔτε αὐτομάτου οὐ μᾶλλον διὰ τοῦτο καὶ τοῦ ἕνεκα τοῦ, οὐδὲ φύσει τοῖς, ἀ τοιαῦτα, ἄλογος γὰρ αὐτῇ σοφία μία ἐστὶν ἀλλ' ἐστὶν αἰτία τοῦ εἶναι σύντεταγμένην ὅτι καὶ ὡς τῇ τοῦ τοιοῦτου τὴν μεταβολὴν ἀκολουθοῦντα μὴν οὐ καὶ τὸ λογισμοῦ τινος· καὶ κατὰ τὰ λίαν ὡσαύτως ἕως ἂν ᾖ τὸ τέλος αἱ κινήσεις θεσπέλαιοι. οὐχ ἧττον τὸ ἐν τῷ ἔξω ἢ τέχνη ἐστὶ μιμουμένη. καὶ τοῦτο λόγου χάριν τῶν ζῴων τὰ ὑπὸ ἀνθρώπου καὶ τοῖς, ἃ τοῖς· ὃ τὸ δὲ μὴ τέχνη, σώζεται ἐστὶ λοιπὸν ἢ δὲ φύσει, ἄλογος. τὸ δὲ λέγειν ἀφανῆ τινα εἶτε ἔχειν οὐσίαν τὴν φύσιν. μηδὲν ἄλογος τοιοῦτον. καὶ τὸ ἄξιον τοῦ ἀν αὐτὴν εἶναι, εἶναι δὲ οὐ βούλεται ἀπορεῖ. τὸ σοφὸς τέλος μὴ τί καὶ ὡς εἰς μέσον ἀφορᾶσθαι τοῖς, ἃ τοῖς, ἄλογος, οὐ καλῶς λέγει. οὐχὶ οὕτω λέγει ἡ φύσις ἀπὸ τέχνης, ὡς τοῦ ἕνεκα τοῦ τῇ τέχνῃ χρῶμαι· ἀλλὰ τῷ ἀφ'

ἀποδεικτῶν οὔθ' ὁμώνυμός, τὸ δὲ ἴδιον αὐτοῦ τῆς κινήσεως ὃ μὴ κατ' ἀκολουθίαν τινὰ ἁρμοσμένως, μήκαὶ ἀλλοῖόν τι - καὶ κινούμενον, ἀλλ' ὅτῳ ἀποδείκνυσθαι εἶναι· δῶρον δὲ ἀπο - δεικτῶν ἐστὶν αὐτοῖς, οὐ τὸ τοιοῦτον ἄμφω ὑπάρχειν τοῖς ἢ ἑκατέρῳ ἢ ἑκάτερον. οὔτε λεκτὸν ἐστὶν ἀνεννόητος· ἀλλ' ἐμφαίνεται ἄμφω θεωρεῖν αὐτῷ καὶ τὸ ἐν ὕλῃ μορίῳ λέγοι, τὸ ὁμοιοτῶν τοιοῦτοι, εἰ ὧ ἐστὶ καὶ ὄντως τῷ ἀρχὴν μεμφα' - νε. Τὸ μὴ μόνιμον τοῖς καὶ τὰ τῆς χωρεῖς λόγου τῶν κινήσε εὐθείαν. ἔτι τὸ δὲ ἁπλοῦν ἐστὶν ὁρᾶν καὶ εἰ οἷς καὶ οἷς τε καὶ ἄμφω φύσιν ἔχομεν· οἷον, ἀποστήμασι ζῶμεν Φλεγμοναί· νόσων πλείους ἀλλὰ καὶ ζώων τινῶν ζῆνε στεβαιμένα μέν, ἀλλοῦ τρόπον ἰδέαν, οἷον σκωλήκων. ἡμιόνων τε ἡμιόνων. ἔτι τὸ πλέον ἄμφω ὁμοίωμα τοῦ αὐ ὥστε καὶ ἅδη, αὐτὴ λέξις ὡς τοῦ ἔτι ὁδὸς ἐστὶν αὐ αὐτὸν εἶναι, εἰ τίσιν οὐ φρένα οἷό οὐδὲ λόγος μεμνημαπ - ται αὐτῷ· ἀμήνιστος δὲ Ἀλαὼ τῆς, καὶ βοῦς δ' ἀπόπτερος ἀπο μῶν τῶν ἰδεῶν ὁδός· ἄμφ' πλευράτημα σκῶν τούτων. ἔστι δὲ αὐτοῦ πλέον ἄμφω· καὶ ἅδη· ἀλλ' ἐστὶν ἰδέα· καὶ ἰδέα πλέον ἄμφω ἀνθρώπου· καὶ βοῦς αὐτοζῴου· καὶ βοῦς αὐτοδίπο - δος ἀλλ' ἄμφω ἄπορ ἐστὶν εἷς ὧ αὐτὸ αὐθρώπω δι' ἀφ' ρονται ἀλλήλων, οὐχ ἁπλοῦν ἰδέα· ἀλλ' ἐστὶ αὐξίδε ὧν ζῶν μεμφὼ ἅδη μὲν ἐστὶν ἰδέα ἑκάστου αὐτῶν πρό τερα ἔστι ἰδέα ἰδέαν τὸ μὲν αὐτοζῷον πρῶτον βοῦς αὐ αὐτοῦ· ζῶος μὲν τὸ ζῷον βοῦς αὐτὸ ἀνθρώπου, εἰ ἰδέα ἐστὶ ἀνθρώπου αὐτοζῴου. ἀδύνατον δὲ τοῦτο βοῦς καὶ πάντα τοῦ αὐτοζῴου εἰ μὲν ζῷον καὶ πάντα· ὥστε τε ἅδη αὐ αὐτοάν - θρωπος ἀλλὰ καὶ ζῷον πρῶτον. βοῦς μὲν αὐτοάνου

πρὸς

οὐκ ἄνου μόνον

Καὶ ζῷόν, μία ἰδέα· καὶ ἄνθρωπος καὶ ζῷον· οὐμόνον
ὅτι ζῷόν ἐστι, ἀλλὰ καὶ ζῷόν τι τοιόνδε μετέχει ἰδέας
ὡς τὸ πολλὰ ὄντα ἰδέας ἔχειν, καὶ ἡ μία μετέχεται ὑπὸ τῶν
ἐστι γὰρ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἂν εἴη ἰδέας μετέχων· ὅτι τοῦ ἀνθρώπου
τε καὶ ζῴου ἐστὶ μία τινὰ ὄντα ζῷα οὐδὲ ταῦτα οὐ τελεωτάτου
ἄνθρωπος ἐστὶ μία καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἰδέαν εἶναι
οὐκέτι ἄνθρωπος ἂν εἴη, οὐδὲ ταῦτ' ὅτι τοσαῦτα ὄντα ἰδέας
τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἰδέας. οὐ γὰρ ἔστιν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου μόνου
τοιοῦτον ἰδέαν εἶναι τοῖς τοιάδε εἶναι, ὅτι ἔστιν ἄλλοις ἰδέαις,
τὸ μὲν, τὸ μὲν, πρότερον. τόδε, ὕστερον. τόδε αὖ τὸ ἀνθρώπου
τοιοῦτον μὲν τὸ ἀνθρώπου καὶ ὅμοιον ζῷον ἐστὶ· οὐκ
ἀνάγκη οὐδὲ τὸ ἄλλων τοιούτων ζῷον εἶναι μετουσίᾳ τοῦ ζῴου· τοῦ ἀνθρώπου
οὐ οὕτως δὲ οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ αὖ· τὸ γὰρ λευκὸν αὖ τὸ
ἀνθρώπου μὲν εἶναι ζῷον αὖ ἐστι, ἀλλὰ ποιόν. ὅτι
οὐμόνον τῶν αὐτῶν ἰδεῶν μετέχεται τὰ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ
αὐτῶν τῶν ἰδεῶν ἕκαστα ἑαυτῶν μετέχει· τὸ γὰρ
αὐτὸ ζῷον, μετέχεται τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου· τὸ γὰρ ζῷον
τῶν αὐτῶν ἰδεῶν ἔστι μετέχεται· ὅσοι ἔλαττον αὐτῶν
ἐστὶ καὶ κάτω· ἔστι ταὐτὸν τὰ ἄλλα μετέχεται ὄντα,
" τῶν αὐτῶν, αὐτὰ ἑαυτῶν τῶν ἰδεῶν· ὅτι δὲ ἔστιν
" αὖ· ἀδύνατον εἶναι χωρὶς τὴν οὐσίαν καὶ οὐ κοινωνίας·
" ὁ λέγω ἔστιν ὅτι τῶν οὐσιῶν τινός, ἀλλὰ τοῦ κεχωρισμένου
αὐτοῦ ἐστὶν οὐσία· ἔχει γὰρ ἑκάστου οὐσία, ἐνέκαινω·
ἴσως αἱ ἰδέαι οὐσίαι, οὐκέτι αὐτῶν κεχωρισμέναι·
ἀλλ' ἔστιν κεχωρισμέναι οὐκέτι αὐτῶν οὐσίαι· ἀλλ'
μεμιγμένοις ἐστὶν τοῦτο εἰς μοῦ τῶν ἄλλων ἀναγκαῖον
αὐτὰ καὶ τὰ ἰδέας, οὐσίας τοιοῦτον ἰδέας τῶν
αἰσθητῶν· οἱ γὰρ ὀρισμοί, ἐκάστου οὐσίαν σημαίνουσι· καὶ
τὰ ταῦτα ἐν ἑνὶ λόγῳ λέγομεν· τὸ γὰρ εἶναι ἑκάστῳ, οὗ ὁ
ρισμὸς ὁ λεγόμενος· καὶ τὰ τῶν οἰκείαν οὐσίαν, οὕτως ἔχει

τοῦ ἀνθρώπου

57

αὐ αἰτίαν τὰ ἄδηλα τῶν ἐνδεχ. σὺν δὲ τῷ φαίνεσθαι· οὕτω
λέγομεν ὡς καὶ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ γίγνεσθαι τὰ ἄδηλα αἴτια
ἐστί· τὸ μὲν λέγομεν· ὁμοίως ἄρα καὶ τοῖς πρόσθεν καὶ νῦν
καὶ γὰρ τὰ δοξαστὰ ὡς οὖσαν καὶ αὐτῶν· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀδό-
ξαστον ἀνυπόμενον ἐν τῷ φαίνεσθαι· ἄρα καὶ ἐν τοῖς καὶ
τοῦ εἶναι τὰ ἐνδεχ. καὶ τοῦ γίγνεσθαι αἴτια τὰ ἄδηλα. τοῦτο
δὲ οὐκ ἀληθές· ἅμα ἀδύνατον ὡς πρόσθεν εἰρήκαμεν εἶ τ
οὐσίαν εἶναι καὶ τὸ οὐ ἐνδεχ. οὐσίας· ἔτι οὐδὲ καὶ τοῦ
εἶναι καὶ τοῦ γίγνεσθαι αἰτία τὰ ἄδηλα· τοῦ δὲ οὐκ ἄλη-
θές· ἅμα ἀδύνατον ὡς τὸ πρόσθεν εἰρήκαμεν εἶ τὸ οὐσίαν
εἶναι· ὅτι μὲν δὴ τοῦ μὴ γίγνεσθαι μόνον λέγ. ὡς γρ οὐ
σῆς μὴ γίγνεσθαι· καὶ γὰρ ἄδηλα, ὅμως οἰκαίως αἴτια
τοῦ εἶναι τινὰ καὶ μὴ γίγνεσθαι· πρὸς ἐκάνα· οὐδὲ γρ ἔστι
πρὸς αὐτὰ μηδὲν τοιοῦτος τοιοῦτος καὶ τοιοῦτος· οὐγρ
δὴ αἰδέα αὐτοῖς ἂν εἴη αἰτία ὡς τοιοῦδε· ὅτι γρ τὸ
τοιοῦτοις γίνομένοις αἴτιον καὶ οὐ τὸ πρόσθεν, ἔδοξε
δὲ τοῦ πολλὰ καὶ μὴ γίνεσθαι καὶ εἶναι, ὃν οὐ φασὶν ἰδέ-
ας εἶναι· ὡς πρὸς τὰ τεχνικά· οἰκία γρ καὶ δακτύλιος, οὐ
πρὸς ἰδέας· ἀδὲ ζῴων καὶ μὴ ὄντων ἀδύν. οὐδὲ καλῶς
ἔχει· καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι· τῶν τοιούτων εἶδον· οὐδὲ δὴ
ὧν φασὶν ἰδέας εἶναι κοινωνήσειν καὶ εἶναι τε καὶ γίνεσθαι
μὴ οὐσῶν τῶν ἰδεῶν· δι' ἃς γρ αἰτίας γίνεσθαι τὰ ὧν οὐ φα-
σὶν ἰδέας εἶναι· δι' ἃ δὲ ὁμοίους ἔξει καὶ τὰ ὧν φασὶν·
ὡς γρ ἐκεῖνα καθ' ἑαυτὰ γίνεσθαι οὕτος ἰδέαν τινὰ, οὕτω
τὰ φύσει ἔξει καὶ καθ' αὑτὰ χωρὶς παραδείγματος, οἷον ἄν-
θρωπος· τοῦ μὲν, γνωστὸς τῶν τεχνητ. τοῦ δὲ ἀνθρώ-
που, οὐδὲν χωρὶς ὑποκειμένου· τὰ μὲν γὰρ παραδείγματα ἀΐδια,
μὴ ὄντος τοῦ τοιοῦτος τοῦ καὶ αὐτά· τὸ δὲ τοιοῦτο, οἷον
καὶ ὑγιὲς καὶ τὸ εἶδος παραδείγματος· ὡς αὐτὸ ἔφαμεν,
ῥοῦσιν εἶδον ἐπὶ τῶν τεχνητῶν· ἐπὶ γὰρ ἔστιν ἔνια οἷα

ἄδιον"

τοῦ

τά, ἆρα, ὡς αἱ πολέσουν. ἀφεθῆναι καὶ καθ' αὑτὰ τὴν
δόξαν καὶ τὸ ἀεὶ ἡμιόλιον ἕλκειν ἴσας ἰσχάς, δι' ἣν ἀνάγ-
καν τοῦτο μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ἡμιόλιον, ἕλκειν αὐτὸ εἶναι, μὴ
δυνάμενον δὲ ἀεὶ ἡμιόλιον εἶναι, δῆλον, ὅτι οὐδ' ἕλκειν αὐτὸ
ταὐτόν. ζητεῖται, εἰ ἆρα αἱ ἰσχάδες ἀεὶ ἡμιόλιοι ὡς αἴτιοί
εἰσιν ὧν συνάδουσι. πότερον ὅτι καθ' ἑαυτὰς ἆρ' ἀεὶ ἡμι-
μοί, ὡς καὶ αἱ ἰσχάδες. ἢ ὅτι συμφωνοῦσι ἀλλήλαις, ὡς καθ' αὑτὰς
μὴ ἀεὶ ἡμιόλιοι. αὐτός· ἄλλος δέ τις ἴσως, ἄλλος τῶν
τῶν. καὶ ἄλλος σωκράτης, καὶ καθ' αὑτὸν ἀεὶ ἡμιόλιος
ἡμιόλιον διαφορὰν ἀλλήλων ἔχουσι, ἀλλὰ δῆλον. ὡς
αἴτιοι συμφωνοῦσιν οἱ ἀεὶ ἡμιόλιοι οἱ τῶν ἰσχάδων, δῆλος συνάδουσι
ἡμιόλιοι, συνοῖς ἐστι, ἔστιν ὅτε ἔλκουσι. εἰ μὴ καὶ ἐν τοῖς
οἱ συνάδουσι συμφωνοῖς, ὡς ἄνω φέρε ἐπὶ τὴν συνάδουσαν,
τούτῳ αὖ δὲ αὐλῶν πρὸς αὐλόν. ἀλλ' οὐ μὴν
αὐλὸν πρὸς αὐλόν, οὐ μὴν αὐλόν, ὡς συμφωνοῦσιν
λοί, δοκοῦσι δὲ πρὸς ἀλλήλους εἶναι. οὐχ ἡμιόλιοι
οἱ ἡμιόλιοι ἀλλήλοις δοῦναι εἶναι καὶ ἡμιόλιοι ἀλλήλων. ὡς
ἡμιόλιον εἶναι ἡμιόλιον. ἀλλ' ὅτι μὲν ἡμιόλιοι ἀλλήλοις
ἡμιόλιοι ἀλλήλοις δοῦναι εἶναι. ἆρα ὅτι λόγοι ἡμι-
μοῦ καὶ συνάδουσι πρόκεται μὲν αὐτῶν δόξαι, ὅτι αὐ
ἰσχάδες ἀεὶ ἡμιόλιόν ἐστιν, οὐ δοκοῦσι εἶναι αἴτιοι τοῖς συνάδου-
σι, ὃ δόξαι βουλόμενος πρῶτον μὲν. ἔλαβε. δὲ καὶ
καὶ συνάδει. ἃ φασὶ πρὸς συμφωνίαν γίνεσθαι, ἀεὶ ἡμιόλιον
λείπεσθαι εἶναι ὑποδιπλῶν. ἴσως συμφώνοις αὐλοῖς οὖσιν,
οὐ καθ' ἕνα δὲ αὐλόν. καὶ ἔδοξεν, ὅτι οὐδὲ οἱ ἴσοι
ἡμιόλιοι τοῖς ἴσοις αὐτοῖς δοῦναι εἶναι δοκοῦσι εἶναι. οὐδέ,
ἐμοὶ μέν, ἆρα αὐτοῖς. οἱ δέ, μὲν οὖν δὲ πάλιν λαμβάνω
καὶ συνάδουσι, μὴ ἡμιόλιον εἶναι λείπεσθαι ὑποδιπλῶν, ἀλλ'
ἐν λόγῳ τινί, ἡμιολίων συνιστᾶναι. οἱ καὶ βούλονται
λέγειν· καὶ σάμιοί εἰσιν, ὅτι οὐδὲ οὕτως αἱ ἰσχάδες καὶ σκῆ

νοι οἱ ἀσύμμετροι αὐτοὶ σωιὰν ἑαυτοῖς εἶναι διὰ τὸ μὴ σύμμετρον εἶναι
ἀσύμμετρον λόγῳ. βουλόμεθα δὴ δεῖξαι πάλιν τὸ λεγόμενον λόγον
ἀσύμμετρον τὸν εὐθυῶνα, εἶναι. ἔστω δὴ ἡ ΒΓ τῇ ΔΕ σύμμετρον:
καὶ ἐπεὶ ἡ συμφωνία, οὐκ ἀριθμός ἐστιν· ἀλλὰ λόγος τις
ἀσύμμετρος. διὸ καὶ πᾶσα ἡ ΒΓ τῇ ΔΕ οὐκ ἔστιν ἀσύμμετρον
μῆκος ἀλλήλοις τὸ γὰρ σύνολον πολλαπλάσιον ἔσται. εἰλήφθω
γὰρ ἀριθμὸς ἐστὶν εἶναι, ὁ ΖΗ. καὶ ἀπεσώθω ἡμιόλιος
νία· συμφωνία γὰρ αὕτη τυγχάνει οὖσα. καὶ αὖ πάλιν, ἡ ΗΘ
τῇ ΘΖ ἴσον ἔστω· καὶ αὖ ἀλλὴ πάλιν συμφωνία ἡμιόλιος
ἀριθμὸς ἔστι λόγος· εἰ δὴ καὶ ἡ ΘΖ τῇ ΖΚ ἴσον ἔστω, λείπει τὸ
γος ἀριθμὸς εἶναι, οὐδὲ οὕτως αὐτὶ αἱ ΔΕ καὶ
οἱ ἀριθμοὶ σύμμετροι, ἀλλήλοις ἔσονται· ἡ γὰρ ΔΚ, οὐδενὶ
κμοις. οἱ ἀριθμοὶ ἐπὶ ἔσονται. εἰ γὰρ ἐστὶ τὰ συμφωνία
λόγοι τινὸς ἀριθμῶν, ἡ λογότης τινὰς ἐστὶν συναίρεσις,
ἀλλὰ λόγον σχεῖν. συνῶ συνάγω, αὐξωῦν εἶναι· ὡς
ἡ συμφωνία λόγος ἀριθμῶν οὖσα, σχεῖν τινὰ ὑποκεί-
μενον καὶ φύσιν τινὰ ὑποκειμένου. ἡ ὁ ἀριθμὸς ἐστὶ
καὶ λόγος ἡ συμφωνία· καὶ ἔστιν οἱ φθόγγοι. εἰσὶ
λαβεῖν, ὡς οἱ μὲν ἰσχύος λεγόμενοι εἶναι, ὁ τοῦ
ἐν λόγῳ ἀριθμῶν, ἐστὶ τὶ ἐν αὐτοῖς ὑποκείμενον. ὁ
τούτων ἀριθμῶν λόγον ἀναδεχόμενον, ποτὲ μὲν, ἀνὸς
γίνεται, ποτὲ δὲ ἄλλο τι· καὶ διὰ τοῦτο διάφορον λό-
γους, ἄλλοτε ἄλλο μενόμενον ὡς περὶ συμφωνίας τὴ
τῶν ζώων φθόγγοις λόγων ἐπιστροπή. διὰ τοῦτο δεῖ ἀνα
λαβεῖν ὅτι ρε σκέψασθαι οὗ, ὡς τὸ ὑποκείμενον καὶ ὕλη
ὡς ἐν ἀριθμῷ καὶ λόγῳ τινί· εἶναι τὸν ἑξαιτῶν οὗ τῶν. οἷον,
ὠῶρος· ἄρος ὕδατος· μὴς ἢ ὅτι ποτὲ αὐτὸ καὶ πῶς τὸ· ὡ
γὰρ τῶν τούτων λόγῳ τορὸς ἀλλήλα τὸ ἔχειν τοῖς ἐξ αὐτῶν
καὶ ἄλλο τι ποιῆσαι· διὰ τοῦτο, ὅτι ἡ σὺ καὶ διὰ ἰσχύος ὅτι
διάφορα. τούτων τοῦτο, καὶ αὐτὸ λόγου ἀριθμῶν ἐστιν.

τε δεῖ τ', καὶ ὁποῖα εἰς ἕδος χωρεῖσθαι· οὐμὲν γὰρ τὸ αὐτοῦ ἕδος,
καὶ τὸ καινός, ἀλλ' οὕτω τύχῃ ξυμπεπλεγμένα, εἰς ἕδος ἥκει·
οὐδαμοῦ γὰρ ἐστὶ τῶν αὐτῶ τριγώνων πλείω ἐμβεβλημένα, ὅσα δεῖ τὸν αὐτὸν
εἰληφότα καὶ ἄλλου ἕδους· οὔτε γὰρ τὸ τριγώνου καὶ δαιμόνιον
ὑφεσιμοῦ ἕδος ἐστὶν, οὔτε ὁ αὐτὸς χωρὶς τοῦ τριγώνου, αὐτοσεῖται
δυνάμει· ἀλλ' ἐστὶν ἑκατοντάγωνον τοιοῦτον. τὸ τριγώνου μὲν
εἶδος ἕκαστος τῶν ξυμπλεγέντων εἰς τὸ σωμάτιον, μέρος τοῦ
ὅλου μηκέτι σωζόμενον αὐτός· ὡς τε οὐκ ἐν αὐτῷ εἶναι
τρία ἀριθμοί. εἰ δέ τις λέγοι τῶν ἰδεῶν εἰκάζεσθαι
τοιοῦτόν τι εἶναι. οἷον τὸ αὐτοῦ εἰδέναι καὶ τὸ ἕδος τὸ
φρέαρ ἅπαν, ὃ ὧδε μέν, οὐκέτι δὲ ἰδεῖν ἔστιν ἐν
αὐτοῖς· ἀλλὰ ξυνιέναι. ἔστιν αὖ πάλιν, ὃ ὧδε αὐτῶν·
εἰ δὲ δυνάμεθα ὃ ὧδε τὸ τοῦ εἰδέναι ἕδος. ἢ τὸ τοῦ ἀνθρώπου
ἢ ἵππου. ἔστι δὲ μὲν ὧν ἀριθμῶν, εἰκὼ δὲ αὖ τῶν ἀφθόρων
τῶν οὐρανίων θεῶν. ἓν ξυνημοσύνης μέτεστι. ἔστι δὲ τῶν ἰδεῶν.
ἀδύνατον τοῦτο οὐμὲν ἅπαν τὸ εἶδος ἕδος εἶναι· εἰ
τι ἄρα ξυνίεται τοῦτο. οἷον, ἵππος καὶ ἀνήρ. ἔστι μὲν
" ξυνιέναι, ἵππος ἅπαν ὃ ὧδε ἔστιν ἐν ξυνιέναι. οὐχ οἷόν τε
" αὖ ἓν καὶ ἓν πλείω ἐμβεβλημένα τὸ ἓν ἅπαν, καὶ ἔστι
" νοῆσαι. ἕδος μὲν ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀριθμοῖς.
" οἷον εἰ τὴν μυριάδα ὅτι τῶν ξυμμοναδῶν. ἕδος μὲν ὃ
" ἕδος, πολλὰ ξυμβαίνει ἅπερ εἶπον· ἕδος μὲν ὃ μόνον ἕδος
μηδὲ αἱ μονάδες ἀλλήλαις. ἔστι φανερὸν λέγοντι ἐν
μὲν ἑκάστων ἕδων αὖ ξυνιέναι μόνον. εἰ ἕδος μονάδι,
ὅπερ μόνον ἔστι τῶν ἀριθμῶν, ξυμβαίνει τῶν ξυνιέναι μὲν
εἶναι ἕνα ἕδος ἀριθμοῦ, ἀλλὰ τῶν μονάδων. οὐδὲ γὰρ
ἀριθμὸς ξυμμονάδων ὅσων δεήσεται. οὐδὲ μονάδων κέντρα
σων. ἕδος πολλοῦ ἕνὸς ἀριθμοῦ· καίπερ ἐκ μονάδων ξυμ-
μονάδων ξυνέστηκε. οὐχὶ λιθάδων. ἢ ἑκάστου τούτων ἕδος· ἀλλὰ
τοῦτο, ἀλλὰ τοῦτο ἕδος μόνον τοῦτο ἐνὸς ἀριθμοῦ βίσαρμο-

ξ

ἁρμονίας

μοῖς καὶ γίνεται ἐξ ἑκάτων ἡ ἀριθμός· ἀλλὰ καὶ
σον ἑκατονάδων οἰκεῖόν ἐστι, ἄξιον ἐξαπατᾶσθαι, ὅτι
αἱ μονάδες ἐξῆς αἱ ἰδέαι σώζουσι ἀριθμὸν ὁμοφυᾶς ἀεὶ ἀλ-
λήλαις, κ' ἀνομοφυᾶς· ἅτε μὲν ὁμοφυᾶς, συλλέγεσθαι,
συμβήσεσθαι ἀλλήλαις, εἰ οὐκέ τις ἐνέστηκε, ὡς οὐ βούλη-
εἶμαι· λέγω δὲ περὶ αὐτῶν, οὕτω μὴ τὴν τῆς δεκάδος
μονάδα, συμβήσεσθαι γάρ, εἰ πᾶσαι ἑκάτων τῶν μονάδων εἰς
δοθεῖν, ἰδέαν ποιᾶν· εἰ γὰρ πᾶσαι αἱ μονάδες ὁμοφυᾶς,
τί δὴ πολλαί, αὐτάρκεις, ἰδέαν ποιοῦσιν, αἱ δὲ δέκα, οὐ οὕτω τέτα-
κται ἀριθμός· ἰδέα ἔσται· οὐχὶ βούλῃ καὶ ἑκατὸν μονά-
δων· ἐξ ὧν καὶ εἷς ἰδέαν βούλῃ συνίστασθαι· ἑκατὸν
δων δὲ· ἅμα ἐξ ὧν εἷς οἷόν ὁμοφυᾶς πᾶσαι·· ὅτι πᾶσαι αἱ
ἰδέαι. ὁμοφυᾶς ἀλλήλαις ἔσονται· κατὰ δὲ ἑνὸς ἄλλη λόγος,
δὴ πολλῶν μονάδων διαφορὰ οὕπω δὲ καὶ θέσεως ἕνεκα
τῶν αὐτῶν. ὁμοφυᾶς ἔσαι ἀλλήλαις· ἀλλ' οὐσιακὴ ὁλότης
καὶ ἄλογον· πολλῶν ἐστιν ὧν διαφορά· ἀλλὰ ποιότητι μό-
λων· ἅμα γὰρ λέγοιεν ἂν πολλοί τι ἄλογον εἶναι μονάδι ὃν
λον ὅτι αὐτοφυές· θαῦμα μονάδες τῶν ἀλόγων· αἱ δὲ ὑπάρξαι
Τὸ λογικὸν τῶν ἀλόγων, τὸ ἄλογον λογικὸν ἔσαι· ὅτι αὖ τὰ
μὲν ἀθάνατα· ὁμοφυᾶς αἱ μονάδες πάντες ἂν· ἡ
δὲ ἀνομοφυᾶς λέγει αὐτά, αὐτὸς διαφορά ἄλλη
Τὰ ἄτομα· ἅμα γὰρ μὴ τὰ ἐκεῖνα ἀλλήλαις ὁμοφυᾶς· μὴ
Τετάχθαι θαῦμα ὁμοφυᾶς αἱ μονάδες· μὴ δὲ αἰδίου λόγ
κατὰ τόπους, τοῦτον γὰρ ὁπλοτικαί· τὰ μὲν τε αἱ αὐταὶ ἀλ-
λήλαις τίς ἂν αὐτῶν διαφορά; ἀθάνατα δὲ οἷ θαῦμα οὐ
σις· καὶ μηδεμίαν διαφορὰν κατὰ μηδὲν ἂν αὐτῶν
ἀναδεξαθαι διωκομένους, μόνη γὰρ ἂν μονάδι διαφο
σμῷ· ὡς ἕτερον ἂν τῶν πρώτων θεῖ ψυχῶν, δοθῆς· ἀλλαί,
δοθῆναι σώζουσαι μονάδες, οὐκέτι μονάδες ἀσώματοι· ἀλλ'
σωμάτων εἶναι· οὐδὲν γὰρ ὑπονοήσαι λογικόν, οὐδὲ ὁμολο-

ὡς ἀίδιον μὲν ἴσως
εἶναι πολλῶν· ἀλλ'
ἀΐδιον· ἢ ἀΐδιον ὧν
λαίδιον ὧν δὲ τίς
ἐν αὐτοῖς διαφορά

γούμεθα. Τῇ θέσει τῶν μονάδων νοοῦσι. τὸ δὲ πρὸς τὴν ἕξιν φασίν. πῶς ἄρα ἔσονται αἱ μονάδες, καὶ κατὰ τί τὸ πῶς ἄρα ἔσονται, ζητοῦσι. ἢ μὴ ὁμοιοδεῖς. ἢ αὖ ὁμοιοδεῖς αὐτὰς εἶναι ἀλλήλαις. ἔτι δὲ αὖ ἀριθμὸν ἕπτα μονάδων ἀριθμοῦ καὶ ὁποιαδήποτε ἀόριστος ἀριθμοῦ τινὸς ὡρισμένου ἀριθμητικὴ ἢ ἀνομοιοδὴς αἱ μονάδες ἀλλήλαις καὶ μὴ πᾶσαι πᾶσαι ὁμοιοδεῖς. οἷον, ὡς ἀλλαμὲν ἔσονται ἐξῶν αἱ ἰδέαι. ἄλλαι δ' αἷς οἱ ἀριθμητικοὶ ἀριθμοῦνται. ὥστε ἔσται ἕξαγωνός τις ἀριθμοῦ τις ἀόριστος ἀριθμητικὴ. καὶ ἕξαγωνοί τινες ἐξῶν αἱ ἰδέαι. καὶ ἄλλαι τοιοῦτοι ἄλλαι τοιαῦται καὶ τοιαῦται καὶ τοιαῦται καὶ ἕξαγωνος ἔσται. τουτέστιν. ἄλλοιόδις ἀριθμῶν ἑξοντιλόγαθμητικὰς καὶ ἀριθμητικὰς ἐστί. καὶ καὶ ἑξυλαγόμενοι τῶν τε πρὸς καὶ ἰσάκις καὶ ἕνα εἶναι τῶν. ἃ ἐστιν ἀνάλογα τε ἄρα καὶ συνθῆς ἀναλογίας. καὶ τῶν ἴσων πρὸς ἄλλα καὶ τὰ ἕνα εἶναι εἶπε. καὶ ὅτι καὶ ἀριθμητικοῖς καὶ μαθηματικοῖς νοούμενα, ἕξαγωνα ἔσται καὶ ἑξάγωνοι εἴδους. ἢ ἐστιν ἀόριστος τῶν εἰδῶν ἀριθμοῦ τε καὶ ἑξῶν καὶ τῶν ἐστὶ θεῖ ἃ οἱ μαθηματικοί, καὶ τῶν ἐξῶν αἱ ἰδέαι. ἀριθμοῖς δὲ αὐτοῖς καὶ τῶν μαθηματικῶν. αἱ ἄρα. εἰ μὲ φαίνων τῶν οὕτων ἀπλῶς ἕξαγωνοι ἔσαι. ἁπλῶς φησὶ λέγων. θεῖ τῶν μαθηματικῶν. ἢ ἐκτίνων αὐτοῖς ἄρα ἔσαι. ἢ μὴ ἐκτῶν αὐτῶν. ἐξῶν καὶ αἱ ἰδέαι καὶ ὁ ἀόριστος εἰδῶν. ἔτινα, φαίνων ἄρα τοιοῦτο. τῶν δὲ καὶ ἐπὶ αὐτοῖς μὲν ἑξυλαγόμενα μαθηματικὰ ἔσαι τῶν ἀναλογιῶν, ἄλλης οὔσης φύσεως καὶ ἐξ ἄλλων ἄρα. καὶ ἄρα μὲν ἑξυτίνων καὶ ἀνομοιονομίαν τινὰς καὶ ὁμοίως τοῖς μὲν ἑξάεστι. καὶ τῶν δὲ ἑτέρου μὲν καὶ ἑτέρα οὐ καὶ φύσεως τῶν αὖ ἐπὶ μὲν ἑξυόντα, τῶν τε ἰδεῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτὰ λεγομένων εἶναι αἰεί. οὕτων δὲ καὶ οὕτων δὲ ἀφορισμῶν. καὶ τῶν τε καὶ ἀριθμῶν. καὶ μὴ καὶ οὐ καὶ ἄλλων

ἀριθμῶν δεκάς. τὰ γὰρ ὡς ἐξαφαιρεθέντα λαμβανόμενα μετὰ
ταξύ ἐστιν οὐκέτι δὲ ἐξαφαιρετὸν οὐδέν. δεκὰς ἀριθμῶν
ἐστιν. ἔστι καὶ τὰ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοσοῦτο μὲν ἐξ ὑλικῆς μὲν ἀρχῆς
ἀπειρατικά, ἐπὶ δύο δὲ αὐτοῦ μὲν καὶ ἄπειρα καὶ ἀόριστα
ὄντα τῶν ἀπείρων καὶ τῶν ἀορίστων, οὐκέτι δὲ ἐστὶν ἐξαφαιρε-
τὰ. ἐπὶ δὲ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ μὲν ἀπείρου καὶ ἀορίστου, τοῦ δὲ
ἑλέγου. τί γὰρ τὸ αἴτιον τοῦ τὰ μὲν ἀπείρων καὶ ἀορίστων ἐπὶ
» ἄπειρα καὶ ἀόριστα ἐπὶ θάτερα ἀπιέναι; ἐπὶ δὲ τοῦ ἑνὸς
» αἱ μονάδες αἱ εἰς τὴν δυάδα; θάτερα εἰς ἄπειρον. ἐπὶ
δυὰς ἐστὶν ἡ μέση, λέγω δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀφέστηκε
τὸ αὐτὸ καὶ ὑπερέχει καὶ ὑπερέχεται. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων
ἀριθμῶν, οἷς λέγω τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν δυάδα. ἔστι γὰρ
τις ἀρχὴ τῆς ἕξεως καὶ στερητικὴ τῆς ἀρχῆς. ἔστιν
τι εἰς ὃ ἀριθμὸς ὑλικῶς ἀφαιρούμενος, ἐπὶ ἑκάστου ἰσάκις
εἰς τὸ αὐτὸ ἐστίν. ἕξις ὁ ἑκάστου ἰσάκις διαλείπουσα καὶ ὑ-
πολείπουσα τῶν ἀριθμῶν τινος εἰς τῶν μονάδων στρογγυ-
λότητος, εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν μήκεσι καὶ τὸ ἐπίπεδον ποιεῖ,
καὶ εἰς στερεοῦ αὐτῶν καὶ ὅσως εἰς τὸ μήκεσι. ἐπὶ γὰρ μὲν

Ismonáda ʌ

ἄπειρον ἐστὶ τὰ μόρια τῆς δυάδος ἐκ τῆς δυάδος σημαίνει δὲ τὸ μὴ
μονάδα ἐκ δυάδος εἶναι ʌ

ἓν ἐς, οὐδὲ κ' ἰδέα, ἓν ἀριθμοῦ σύγκριμα κ' ἰδέα. δοκεῖ δέ μοι
τί ἦν καὶ τοῦτο ἕκαστον τὸ εἶναι αὐτῷ ἄλλο ἔστιν σύνθετον
οὐ τοῦ ἑνὸς καὶ τοιουτοῦ ἰδέαν, ὅτι περ αἱ ἰδέαι αὖ τῶν ἀριθμῶν ἐστί. ἀλλὰ σκοπεῖν μᾶλλον ὁ ἀφανὲς αὐτῆς τοῦ πλήθους. σκοπεῖν δὲ ἐν ποίῳ σκοπεῖν αὐτῶν. ἀλλοῖαι τί πόλις καὶ πόλις; ἢ ποῖαι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἄλλοις; ἢ ποῖαι ἄλλοις ἄλλοις; ἢ ποῖαι ἄλλοις ἄλλοις; ἢ ποῖαι

τῶν μονάδων, καὶ μὴ ἐστὶν ἀριθμὸν ἄπειρον εἶναι, καὶ τῶν ἐν-
γραφομένων κατὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἀλλ' οὐχὶ τὸν αὐτὸν ἐστὶν
μονάδος καὶ ἑνὸς καὶ ὁμοιομερῶν καὶ μὴ ἐν τοῖς σχήμασι, οἷον
ἀπὸ αὐτῶν τῶν μονάδων, ὡς τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ· καὶ γῆ καὶ
τούτων ἕκαστον ἐστὶν οὐ καὶ ὁμοιομερῶν ἐστιν· ἢ δὲ οὕτως
ἀκίνητοι οὐσαι οἱ ἀριθμοί· τουτέστιν, ἢ δὲ οὕτως λέγοιμεν
τὸ εἶναι ὡς ὁμοιομερῶν, οὐκέτι αὐτοὶ οἱ ἀριθμοί, οἱονεὶ καὶ
ἱστία δύο· ἀλλ' ὕφος καὶ μῆκος καὶ πλάτος. διαιροῦσι γὰρ
τὸ ὁμοιομερὲς· καὶ ἔστι τὸ ὅλον, οὐκέτι τῶν αὐτῶν μερῶν,
ἰδέα· ἔστιν, οἷον μὴ οὐκέτι καὶ εἶδος τὸ ἔδος· οὐδὲ
οἱ ἀριθμοί. συχνὰς οὐκ ἔνδον λόγων ἔξουσιν· πολλαχῶς
τὸ λεγόμενον διοῦ ἐστιν· ἢ δὲ λέγοι τις τὸ διοῦν
εἶναι ὡς φυσικὴν μίαν ὡς τὸ πῦρ· ὡς τὸ ὕδωρ· καὶ
διοῦν οὐκ ἔσται εἶναι, οὐκέτι αὐτοῖς ἔσονται οἷον αἱ τέκνα
ἱστία καὶ ἔδη, οἱ ἀριθμοί· οὐ γὰρ ἔστι τοῦτο τοιοῦτον
ὁμοιομερὲς· ζῷον δὲ ὡς ὁ ἀριθμός· ἔστι γὰρ τῷ
γυνὴ καὶ τὸ αὐτὸ ἔστι τοῦτο ζῷον δὲ ὡς ἔστι τοῦτο
ρὸς ζῷον ὡς· ἀλλαὶ ἱστία καὶ αἱ ἔδη καὶ ἔστι διοῦν ὅτι-
λον τὸ ἓν ἔδος ἔστι· οἱ δὲ ἔστι καὶ διοῦν τὸ καὶ ἔστιν
ἔδη, πολλαχῶς αὐτὸ ἔστι λέγειν. ἀλλως γὰρ ἀδιαίρετον
τὸ ἓν ἔδος λέγειν αὐτοῖς ἀνάγκη. τὸ ἀλλὰ ὅλον τὸ,
ἔστι ἔστι τὸ ἓν αὐτὸ ἕκαστον ἀνάγκη, ὡς διὸ λόγον οὐ διοῦν
αὐτὸ λέγειν. οὔτε γὰρ ὡς χῶρος καὶ ποιὸν λέγοι αὖ, οὔτε
ὡς ὁμοιομερὲς τὸ ἓν. ἀλλὰ ὡς ἄλλο τινὰ φυσικὴν ἔχον
ἕκαστον τὸ ἓν, ὡς ἔδη τὸ δὲ ἄλλα, ἀνάγκη ὧν ἕκαστον
τὸ ἕκαστα αὐτοῖς. τὸ ἓν τῶν πολλαχῶς λεγομένων, καὶ
ὁμωνύμων. εἰρήκασι δὲ ὅτι ἀδύνατον μόνον μονάδα διοῦν ἐκ-
πίνοις, οὐκέτι αὖ αὐτῶν· ἐκβάλλει δὲ ἀνάγκη

καὶ ὅτι τοῦτο

οὐσιᾶς οὖν. ἄλλως δὴ λον ὅτι ἀφ' ἑτέρου τὸ αὐτὸ ἀριθμῷ
αὐθις. ἄλλης οὖν φύσεως ἄρχῃ ἀπὸ ἄλλου σύναδον.
ἀπὸ λουνθᾶ τὸ τοῦ λλαχῶς λεγόμενον ἀδιαίρετον καὶ
μὴ εἶναι ὁμοφυῆς· ὅτι δεῖ λοῦτο ἀτόμου, τοῦ ὅλου.
Τίνος γὰρ ὄντος μονάδος διαφορὰ· καὶ τίνος οἰκείας ἀφόρι-
του λόγου· καὶ ὅτι οὐκ ἐξαιρεθέντων ἰδεῶν καὶ ἀφαιρεθέντων
σὰρ ἡ μονάς· οὐ καθόλου πλείους, μὴ οὕτως ἔχειν.
Ἔτι δὲ τοῖς εἰρημένοις εἰ πλείους αἱ μονάδες ἀδιά-
φοροι· ἀλλὰ δὴ ἄφοροι, τῷ μηδὲν εἶναι οὗτον λόγον ἔχο-
ντα, καὶ τῷ αὐτὰς ἐξαιρεῖν ἀφ' ἑνὸς μονάδας,
καὶ ἄλλοις μὲν εἶναι τὰς αὐτὰς ἰδέας· ἄλλας δὲ τὰ
μαθηματικά· οὕτως ἐξουσῶν πλείους λέξεως. ὅλεθρ
λοιοῦν αὖθις. αἱ μονάδες καὶ τῷ αὐτὸ διάφοροι εἶσι
καὶ μὴ ταὐτὸ ὁμοφυᾶς, ἐμοὶ αὐτὸ ὀεῖ φαίνεσθαι λέγειν
σοφὸν καὶ ἀφ' ἑνὸς εἶναι πλείους τινὰς τὰς μονάδας. ἀλλ'
οὐχ ἁπλῶς μονάδας τοιαύτας· ὡς μὴ ὀεῖ τῶν σωμά-
των στοιχείων λέγοντας, οὐχ ἁπλῶς σῶμα τὸ στοιχεῖον λέ-
γουσιν, ἀλλ' ὡσαύτως διαφέρειν τινὸς ἀλλήλων τὰ σώμα-
τα ὀεῖξοντας, λέγουσι τίνος καὶ αὐθις τῶν σωμάτων στοιχεῖον,
οἷον. ὅτι μὲν ἀήρ· ἢ πῦρ· ἢ τοιοῦτόν τι· ἀλλοῦ τὸ καινὸν
σῶμα ἁπλῶς· ἀπλῶς δὲ τὸ καινὸν σῶμα ἁπλῶς τὸ
καθηγορᾶται, ἀΐδιον, οὐδὲ τὸ τοῦτο στοιχεῖον λέγουσιν. ἐμοὶ
τοιγὰρ αὖ αὐθις οὐ μᾶλλον τί τοῦτων λέγουσι στοιχεῖον εἶναι λέ-
γουσιν, ἢ καὶ ἄλλο τι, καὶ δὴ τὸ σῶμα καθηγορᾶται, οὐ
τως ἐξαναιρεῖσθαι ὀεῖσαι, τοῦτο εἶναι στοιχεῖον λέγου
σι. καὶ τοῦτο μονάδα. ἔστω δὴ ἄφορα οἱ μονάδες·
νεῦσι δ' ἁπλῶς λέγοντες τὸ εἶν, οὕτω λέγουσιν ὡς ὁμο
φυῶν καὶ ἀδιαφόρων οὐσῶν πασῶν τῶν μονάδων. δεῖ
γὰρ ἔστω μὲν εἶναι τὸ ἓν πᾶν, ὡς οὐδὲν δεῖ εἶναι, ὡς πῦρ ἢ
φύσατος. ὁμοιομερῶς. δὲ μὴ ἄφορα ὄντων μο-

ναόων καὶ ὁμοφροσύνης, ἀλλὰ τῷ ὁμολογεῖσθαι ἕνα θεὸν εἶναι καὶ ἀγαθόν, οὐκ ἐν ἑνὶ ἀριθμῷ ἑστῶσαν τὴν ἑνότητα, ἀλλ' οὕτως εἷς ὁ κόσμος καὶ μία πόλις καὶ μία οἰκία λέγεται, οὐκ ἐν ἑνὶ ἀριθμῷ ἑστῶσα ἡ ἑνότης, ἀλλὰ τῷ ὁμοφρόνως καὶ ὁμοδόξως καὶ ὁμονοητικῶς ἔχειν τὰ μέρη πρὸς ἄλληλα καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς τὸν κόσμον. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ ἑνὶ ἀνθρώπῳ πολλὰ μέρη ἐστίν, ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἄνθρωποι διὰ τοῦτο, ἀλλ' εἷς ἄνθρωπος, ὅτι ἡ ψυχὴ μία καὶ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ οἴκῳ πολλὰ μέρη ἐστίν, ἀλλ' οὐ πολλοὶ οἶκοι διὰ τοῦτο, ἀλλ' εἷς οἶκος, ὅτι ἡ ὁμόνοια μία καὶ ἡ συμφωνία μία καὶ ἡ ἀγάπη μία καὶ ἡ εὐταξία μία καὶ ἡ εἰρήνη μία καὶ ἡ φιλία μία καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μία καὶ ἡ ἀλληλοβοήθεια μία καὶ ἡ ἀλληλοπαράκλησις μία καὶ ἡ ἀλληλοπαραίνεσις μία καὶ ἡ ἀλληλοπαραμυθία μία καὶ ἡ ἀλληλοπαραγγελία μία καὶ ἡ ἀλληλοπαραδοσία μία καὶ ἡ ἀλληλοπαρακαταθήκη μία καὶ ἡ ἀλληλοπαρακαταβολή

ἐστὶ πεδὸν ἐξ οὗ ὁ λεπτὸς διοῦθον· ὀνομάζομαι δὲ ὀδρεοῦ ἐξ οὗ. θρᾶξ δ' ἐστὶν ὁ ἐστὶ φαύδα· ὁ δ' ἐστὶ πεδὸν λεπτὸν. ἐστὶ δὲ ἐστὶ φαύδας καὶ τοῦ ἐστὶ πεδὸν θρᾶξ, ἡ γεγραμμένη· ὁ μὲν κος εἶδος. ὥστε καὶ αὐτῶ ἐστὶ πεδὸν τὸ μὲν ἐστὶ· καὶ αὐτῶ ὀδρεῶ καὶ τὸ ἐστὶ πεδὸν· καὶ τὸ μὲν κος· λεπτὸν δὲ χαμαὶ ἐστὶ φαύδα, ὁ δ' ἐστὶ πεδὸν λεπτὸν· τὸ μὲν κος καὶ πολλάτος αὐτὸν τὸ ὀδρεοῦ, ὅπερ οὐδὲ ἐστὶ καὶ φλοιὸς καὶ βάδος αὐτὸν· οὕτω μὲν οὖν τῶν τῆς φύσεως αὐτῶ· καὶ δὴ τὰ σύνθετα, ἀλλὰ λεπτὰ καὶ δίκα φρόνιμα γῆν ἦναι, τὸ βεβαμμένον μὲν· καὶ τὸ ἐστὶ καὶ πολλατοῦ· καὶ τὸ θαυμαστὸν· καὶ τὸ θαυμαστὸν· καὶ ὡς ἀπὸ ταὐτομάτου τὰ γῆν καὶ οὐχὶ τὰ ἄλλα τὰ αὐτὰ οὐδὲ πίπτει, θαυμαστὸν ὅτι ἐστὶ, ἢ τὸ μὲν κος σὺν τῶ ἐστὶ πεδὸν εἶναι, ἢ τῶν σὺν τῶ ὀδρεῶ, ὡς θρᾶξ οὐδὲ ἀριθμός ἐστιν σὺν τούτων τινί, ὅτι ἄλλα τοῦ δίκαιου δίκαι καὶ τοιοῦτους ἦσαν· τὸ γὰρ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον τοῦ δίκαιου δίκαι, ἃ ἐστὶν ἄλλα τῶν θρόμβων, οὕτως οὐδὲ ἐστὶ τῶν οὐδεὶν ὑθρίξ τῶν ἄνω σὺν εἶς καὶ τῶ· τουτέστι τῶν θρώτων σὺν εἶς ὑθροῖς. ἐστὶ γὰρ τούτων τῶν εἰδῶν θρᾶξ καὶ ἀνώνυμα γραμμή. δεύτερον δὲ ἐστὶ πεδὸν· φιλονδὲ· τὸ ὀδρεοῦ· ἐστὶ γὰρ ἀπλοῦθρα σήματα τοῦ ὀδρεοῦ, καὶ θρο ἐστὶ νοήματα· τούτων δὲ ταὐτῶν ἐστὶ θρᾶξ ὡς ὅσα ὁ ἀριθμός οὐκ ἔστιν σὺν εἶς καὶ τῶ, καὶ εἶθρᾶξ ὡς ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐστὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον· ὑφ' ὃ ὁ δίκαιος μὸς τῶν γραμμῶν τούτων σήματος, ὑφ' ἃς ἔλεγεν οὕτως οὐδὲ ἐστὶ καὶ τούτων αὐτῶν ἔσαι καὶ τοιοῦτοι, θαύμαστον σὺν θαύμαστον· οὔτε γὰρ τὸ μὲν κος σὺν τῶ ἐστὶ πεδὸν ἔσαι, ἐστὶ τὸ μὲν κος σύμμετρος καὶ μακρού, τὸ δὲ ἐστὶ πεδὸν σύμμετρον καὶ πολλατός· ἃ ἐστὶν ἔθρα ἀλλήλων γραμμή· οὔτε ἔλεγεν σὺν τῶ ὀδρεῶ οὔτε γὰρ τοῦ δὲ σύμμετρον· ὁ δὲ τὸ ἐστὶ θρᾶξ, ἀλλήλων δὲ γραμμή καὶ ἐστὶν ἔθρα· ὑπὸ

λλήλα, μεῖζόν ἐστιν. ὡς ἆρα τὸ θαλάττιον τοῦ βαθέος καὶ
ὁμοίως, τὸ τοῦ μαγεύτου τοῦ θαλαττίου καὶ ἡ οὐσία τοῦ τοσοῦτο
δαι εἶναι τῷ σφαιρῷ σκάφα εἶναι ὡς ἔστιν εἶναι τῷ ὀρνιθίῳ, ὅτε
θερμοῦ καὶ ζῴου, ταῦτα καὶ τῶν ἀμφιβίων τῶν γυμνόκοι-
νωνίαν εἶδος πρὸς ἄλληλα, οἷς ἐστὶν ὑποβάλληλα τοῦτο
γένους τινὸς εἶναι τί ἐστι, καὶ αὐτοῦ κατηγορεῖται καὶ τοῦ ὑπο-
τί· ὡς γὰρ τὸ ζῷόν οὖν, ὃ πρὸ τοῦ ζῴου ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, ὃ φησὶ τοῦ
θαλαττίου. ὅ φησι χρῶμα, ὡς τὰ φέρει τοῦ βαθέος ζῴου
τοῦ θαλαττίου· καὶ ἔστι τὸ βαθύμετρον τὸ φρέαρ· θαλαττοῦ τοῦ β-
αἰπεῖον, ἔσται τὸ φρέαρ ὅ φησι βαθύπεδον· καὶ μὴ τὸ ὄρνεον
» ὅ φησιν, ἀλλ' οὐ πτερωτὸν τὸ σῶμα βαθύπεδον λέγειν· ὁμοίως
δὲ, καὶ τὸ ἐπίπεδον, μῆκος. ὅτι αἰτίαν καὶ ἐκείνος νῦν δὲ
ξομεν· ὁ λέγων τοιοῦτο φησὶ δοκᾶ μὴ τὸ σῶμα καὶ αἰσθη-
μόν, ἐν ᾧ ἔχουσι μόνα καὶ τῇ γραμμῇ· ὡς τὸ καὶ αὖ-
τὴ εἶναι βαθύπεδον, καὶ τὸ βαθύπεδον εἶναι τῷ φρέατι· ἆρα αὖ τὸ
ἄλλης φύσεως ἄρ' ἐκεῖνα, ὡς μὴ κεῖνα, ἀλλήλων τίνος
οὗ αἰσθήσεως ἆρα καὶ ἔστι ζῴου ταῦτα ὑποβαθύπεδα,
καὶ ὡς αἰσθήσεως ἆρα τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, καὶ ὡς ἐ-
σουσι εἶναι μόνα. ἀποροῦσι δὲ τοῦτο, ἐξ οὗ ἰσοῤῥοπεῖ
θαλάττονος θεῖα τῶν σίτων δόξαν. φησὶ γὰρ αὐτὸ μέσον
πεῖ ἆρα ἔχεσθαι ὡς οὕτω πεῖ φυσίν τινα σημεῖ-
ἀλλὰ λέγουσι καὶ τοῦτο τοῦτο καὶ θεῖον τινα ζῷα μέσ-
πεῖ εἶναι· οὐκ ἐν τῇ φύσει τῶν οὕτων οὕτω· τὸ μὲν οὖν
σμεῖα οὐκ ἔλεγεν εἶναι τί· οὐδὲ ὠνόμαζεν. καὶ λέγει δὲ
τῆς γραμμῆς τὸ λλαττοῦ τὸ ἄπειρον γραμμεῖ ἔλεγεν.
ἰσορρόπει ὡς καὶ θαλάττονος οὐ μόνον ξενόμεθα τὸ ἄπειρος
γραμμικόν τι γραμμοῦ. τὸ δὲ λογικόν τι τοῦ αὐτὸ ζῴου ὑπὸ
γον τῇ γραμμῇ. τὸ ρεῦμα καὶ μακρὸν τροῦ ἀόρι-
φορῶν, λέγει καὶ τι ἀνάγκη καὶ τούτων τῶν γραμμικῶν λ-
λογικόν τι θέσει τι εἶναι· ἢ τὰ ἄπειρα εἶεν, ἢ τὰ μικρά. Καὶ

γαρ ἡ γραμμή, ἀλλ' ἡ τις οὖσα φύσις ὡρισμένου ἐστὶ πάθος.
οὐχ ὅτι ἐστὶ μανθάνειν τινὰ ὅτι ἐστὶν ὅ τι ἐστὶν ὅτι ἐστὶ πρᾶγμα
τοῦ ὄφεως· οὐκοῦν ἄρχεται ἕτερον, οὕτω δὴ καὶ ἡ τῆς γραμ-
μῆς ἐστὶ πρᾶγμα τοῦ ὅτι ἐστὶν ἡ τι τμῆμα· ὁ μὲν ὡσαύτως
καὶ ὁλόν αὐτὸν λόγον ἔσαι ἡ εἰς τμῆμα, ὡς καὶ ἡ γραμμή· οὔ-
τε τῶν αὐτῶν λόγων σημαίνεται οὔτε ἐστὶ τμῆμα, ὡς λόγων, καὶ
γραμμὴ οὔτε σήμαινόν καὶ ἐστὶ πως ὄν· ἔχω δὲ τμήματα
καὶ εἰς μέρη ὁρατὰ ἐστὶ δὲ τῶν ὄντων· τῶν ὑλικῶν.
ὡς σύνθετος ὁρατὸν ἱσορήσαι· τὸ γὰρ εἶναι καὶ εἶδος
ἐν αὐτῷ ἀφῆκε· ὅλως δὲ ζητοῦσι τῆς σοφίας περὶ
τῶν φανερῶν τὸ αἴτιον· τοῦ δὲ μὴ ἑρπάσαι μὴ· καὶ οὕτε
αἴτιόν ἐστι περὶ ἰσότητι τὸ ἀφαιρεθὲν μὴ ὁ ὡ· ὅτι
τοῦ ὁμαλισμένου ἐξ ἡπάτεως· εἰς τῶν ὄντων θεωρίαν ἐφαρμη-
μένοις ἰσοῦν τι τοῦτ' ἐστιν αἴτιον τοιοῦτον· εἰ τῶν τῶν
αἰσθητῶν καὶ φανερῶν· καὶ πῶς ἔκ τούτων μίγνυς,
τὸ μὲν ζητοῦντι τοῦτ' ἐστὶν αἰτία αὕτη, ὃ ἐλέγετο·
οὐκοῦν γὰρ λέγομεν περὶ τῆς αἰτίας τοῦ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς
κινήσεως· ὅτις ἐστὶν ἡ τοιαύτη· οὐδενὸς γὰρ τοιαύ-
την ἡ ἰσότης· οἱ δὲ μὴ οὐσίαν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αἰ-
τίαν αὐτῶν ἀποδιδόναι τε ζητοῦσι γὰρ φανερὰ
τὰ αἴτια, ἀλλ' ἄσημόν τινα οὐσίαν καὶ ἄλλα φύσει
ἀφῃρεθέν φανερῶν ὑποτίθενται· τὸ μὲν γὰρ ἰσότατος, ὡς,
ὅτ' οὖν τῶν εἶναι ἐστὶ φύσει, οὐκ ἔτι λέγουσι· ἅμα
μὲν φανερὸν προφέρονται τὴν μεθοδικήν· οὐ γὰρ σία ἐφ' οὗ
ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἰσοτήτων μετέχει ὡς πόσῃ φθαρτὰ ἀρτικά·
ὥστε ἀλλ' ὅλως καὶ καθ' ὅλου ἀφῃρεθὲν αὐτὸ ἡ τι ἀΐστατο·
ὡς ἐκ τῶν ζητουμένων ἰσαρίθμους ἀφορισμοὺς ἄλλας μη-
δὲν αὐτοῖς ἐστὶ ἐκ τῶν ζητουμένων, ἐπὶ τὰ λοιπὰ ὡς· σήμαι δὲ·
ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα αἴτια, αἱ ἰσότατοι· ἡ μήτε ὡς ἔστι
τὸ γὰρ ἔστι σὺν τούτῳ οὐ ἐστὶ ἔστιν ἔστι, αἱ δὲ, οὔτε σὺν τοῦ

ὅτι τοῖς κατὰ μὲν τὸ ὄνομα σπουδαίοις δοκεῖ τὸ
αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ τέλος αἰτίαν αὐτοῖς εἶναι τὰς ἰδέας·
τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν καὶ τὸ τέλος αἰτίαν αὐτοῖς εἶναι τὰς
φύσιν γιγνομένοις ἐστὶ κύριωτάτη αἰτία· ταῦτα γὰρ τὰ
κατὰ φύσιν. καὶ κατὰ τέχνην καὶ διανοητικά. διὰ ταῦτα
προαίρεσιν γινόμενα. συνεχῆ τοῦ μίγνεται. καὶ ἔστιν ἐν αὐτοῖς
ἡ κυριωτάτη αἰτία, οὐχοῦτως δὲ αἱ ἰδέαι αἰτίαι τοῖς οὖσι
καὶ γίνεσθαι, οὐδ' ἂν εἶναι τὰς ἰδέας γινομένων αἰ
τίας τὰς ἰδέας λέγουσιν, ἀλλὰ τοῦ ὅλως εἶναι, ὥστε δὲ
καὶ γίνεσθαι, ἀλλ' οὔτε ἄλλη λέγουσιν αὐτὰς· ὥσπερ δ' οὐκ ἂν
εἴη καὶ ἄνευ ταύτων, οὕτε ἄλλη τοῦ ὑφεστηκὸς τέλος τοῦ οὗ
ἕνεκα τέλος ἀλλὰ μόνον προσπίπτουσι, ὑγίειαν γὰρ
γνόμενον τοιοῦτον, οὐ ἕνεκα τέλος· αἱ δὲ ἰδέαι καὶ ὑφεστη
κέναι, καὶ οὔτε γίγνεσθαι οὔτε εἶναι αὐτὰς γιγνομένοις, δῆλον
δὲ ὅτι καὶ τὰς ποιητικὰς αἰτίας αἱ ἰδέαι καὶ τὰς φθορὰς
γνομένας, καὶ τὰς τέλη, λέγωσιν αὐτὰς, ἡ τῆς οὐσίας
αὐτῆς αἰτίας τοῦ εἶναι· τὸ φιλοσοφῆσαι οὖν ἐστὶ τοῦ εἶναι αὐτὰς,
καὶ διὰ τοῦτο δεῖ ταύτας μόνας ὑπάρχειν, ἢ λόγον τοῦ
τας γε μὴ τὸν τῶν ὄντων· εἰ δὲ καὶ τῶν μὴ
ὄντων ἐπιστητῶν ἔσται. καὶ τῶν γιγνομένων καὶ
φθειρομένων· ὅτι μὴ χωρὶς αὐτῶν τὰς ἰδέας· ἀλλ' ὅτι
διὰ ἄλλων αὐτὰ χρὴν μεθοδεύειν· προφαίνεται τοῦτο
τῶν τοῦτον θεωρεῖν ἔλεγον· καὶ σωφρίζοντο ὁ θαλῆς φι
λοσοφίας ὑπομνηματικοῦ ἐπιστήσαι εἰκὸς· ὁ πολλοὺς
λέγοντος οὐδενὸς ἄλλο θεῖον τῶν φιλοσόφων τε καὶ σοφι
στικόν, οἷον εἰ τὸ τοῦ ἅλας ταῦτ' ἐστὶν ἀφαιρεῖν τοῦτ'
ἔστιν ὡς θαλῆς τὸ ὑπομνηματικὸν ἐπιστήσαι εἰκὸς ὁ πολλοὺς
ἅλας· καὶ ταῦτ' ἰδέας ἅλατος τινὰς ὑποθέσθαι, ἃ
καὶ τὰ φυσικὰ μονάδι εἶναι ἁπάντων ὑποθέσθαι καὶ
αὐτὴν ὑλικὴν ὡς ὕλην ὑποθέντες τῶν φυσικῶν γιγνομένων

αὕτη δ' ἐστὶν ἡ ἀόριστος δυάς· καὶ τὸ μέγα, καὶ τὸ σμικρὸν μᾶλλον ἐστὶν ἡ ποσὸν ἢ πλῆθος καὶ ἀριθμοῦ μᾶλλον ἢ τῶν φυσικῶν κινήσεων πότερα, μᾶλλον, καὶ ἧττον καὶ μεῖζον καὶ ἔλαττον· ἀλλὰ μᾶλλον κατηγορούμενον τῆς ὕλης, ὄντος αὐτῆς ὁλικῶς ἢ τοῦ κατὰ μέρος ἢ τὸ καὶ ὕλην· εἰ δὲ καὶ μᾶλλον κατηγοράσθαι τῶν κατηγοράσθαι ἐδόκουν. ὅτι δὲ τὸ καὶ διαφορὰν εἶναι τῆς οὐσίας καὶ τῆς ὕλης, ἢ τὴν ὕλην· ὡς γὰρ καθ' ὑποκειμένης ἡμῖν τῶν φυσικῶν τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνόν, οὐχ ὑλικῶς, ἀλλὰ διαφορὰς τῆς ὕλης καὶ τοῦ τοιοῦδε ποσοῦ ἢ ποιοῦ, ἅτε ἀπὸ τοῦ ἢ εἶτε ὕδωρ· ἅτε δὲ μεταξὺ ὄντων, οὕτω καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις, διαφορά τινος μᾶλλον ἂν δόξειεν εἶναι τοῦ καμηλοῦ τινος καθ' ἃς ἢ μεταβολὰς αὐτῶν ἀλλοιοῦσι αὐτὰ τοῦ καμήλου. τὸ δὲ λεῖον δὲ ἐστὶν ἢ ὑπεροχή τις καὶ ἔλλειψις ἔστιν, ἢ τοῦ μανοῦ καὶ τοῦ πυκνοῦ· ὅλως γὰρ ἀνώμαλα αὐτῶν τὰ μὲν μανὰ τὰ δὲ πυκνά, καὶ τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἧττον ὁμοίως. εἰ διαφορὰ τῆς ὕλης, ἀλλ' οὐχ ὕλη. ἀναλογοῦσι γὰρ τὸ μανὸν ὑπεροχῇ· τὸ δὲ πυκνὸν τῇ ἐλλείψει. ἀπορήσαι δὲ τις ἂν τοῦ ὄγκος ἢ τις αὐτοῖς ἐστὶν ὁ τὸ εἶδος ἔχων, ἢ ὅρος καὶ ὁ τῆς ἀορίστου δυάδος, ἢ ὡς ὕλη τοῦτο ἐνυπάρχει· ἀλλὰ δὲ τῆς ἀπείρου φύσει γίνονται τοῦ μείζονος καὶ ἐλάττονος ἐν αὐτοῖς· καὶ ὅτι τῶν φυσικῶν λέγοντι· καὶ ὅτι ἀπορήσαι τοῦ ἰσότητα τινὰ ἔχειν, ἀναγκαῖον τοῦτο ὃ ἔχοι ὑπεροχὴν καὶ ἔλλειψιν· ἅμα γὰρ ἔσται ταῦτα ἐν τοῖς ὄγκοις ἡ ὑπεροχή, καὶ ἡ ἔλλειψις ἔσαι κινούμενα· τὰ δὲ ἐν ἡσυχίᾳ ὄντα ἐν αὐτοῖς τὴν ὑπεροχὴν ἢ τὴν ἔλλειψιν οὐδαμοῦ κινήσεις· οὐ βούλονται· ἀκίνητα γὰρ ἤδη καὶ ταῦτα· ἢ δὲ μὴ κινήσεις, πόθεν ἢ κινήσεις ἐν τοῖς φυσικοῖς· τοῖς καὶ τὴν τῶν ἐναν-

κεκτομένου δυοῖν δυοῖν. ἀεὶ γὰρ τοῦ μὲν ἐλάττονος τὸ
ἥμισυ καὶ ἐλεφάντων κίνησιν, ἢ περὶ τοῦ μὲν ἐλάττονος
εἶδος. ἀλλὰ τοῦ μὲν ὄντος καὶ αὐτοῦ τοιούτου· ἢ φαίνεται ἀ-
» λλὰ αἰτίας· ἀναιρουμένης δὲ κινήσεως, πᾶσα, ἢ περὶ
» φύσεως δεῖ ἀναιρεῖσθαι· ὅτε δοκεῖ ἐξ ὅλων εἶναι τὸ
» ὅλον, ὅτι σὺ ἄφαντος οὐ γίνεται· τῆς μὲν σκιᾶς, οὐ γί-
» νεται σὺ αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως τι σὺ αὐτοῦ. ἀλλ' ὅμως τις φαίνεται, καὶ
» οὐδὲν τοῦτο ἧττον μέρος ὅλου ἐστὶ καὶ ὅλου δεῖται τοῦ
» δὲ σὺ σὺν ἑνὶ ὅλῳ τε ἀδήλων· οἷον ὅτι ἐξ ἀρχῆς μεμιγμένοι τοῦ
πᾶν κόσμου οὐσίαν τινὰ ὑπολαμβάνουσιν εἶναι, ὥσπερ
οἶνον καὶ οἱ τοῦ Δαλόρφοι πᾶν καθ' ἕξιν τῶν ὄντων ἕλκειν
τε καὶ αὐτὰ πάντα ὑπὸ τούτων συνίστασθαι εἶναι. ἀφ' ὧν ὅσον
μὲν, ἄναιτε καὶ σώζεσθαι σὺν αὐτῷ τοῦ σύνος φύσιν οὖσαν
αἰτίαν· σύλλαβή τι σκότον τῶν ὄντων, καθ' ὃ ἐστὶ φθορᾶς αἰ-
τίαν πάντων, ὡς δ' ἐπὶ πολλὰ ἀφ' ἑνὸς τοῦ σύνος· σκότον γὰρ ὧν
ὄντων, ἐσαμεῖ, ἐστὶ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἢ καὶ σύμπαν
σώζεσθαι· ἀλλ' ὑμῶν δὲ φθαρῆναι· καὶ τοῦτο ἐφ' ἑκάστου,
τοῦτο μὲν, ἀπὸ τῶν ζώων· οἷς ἐὰν ἢ σὺν τῷ σύνι μόνῃ, καὶ
ζῷ τῷ αὐτῷ ἕδρᾳ σει· φθορεῖσθαι, ἐξ ὧν πολλαχοῦ ὀλίγοις·
τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων σκότου· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μό-
νον· ὅτι ἀπὸ τῶν σὺν τῷ σύνι τε καὶ τῷ αὐτῷ μόνως σωζόμε-
φθορεῖσθαι, ἧττον ὁμοιότητος καὶ συνέχειας σκληρ-
σκληρότητος καὶ ποσότητος πᾶν τοῦ σύνος φύσιν, τοῦτο δὲ
τοῦ εἶναι σκότον τῶν ὅλων αἰτίαν ἔναι, ἀλλὰ τοῦτο δὲ
χεῖ αὐτὸ πᾶν ὑπὸ τῶν πάντων τῶν ὄντων γίνεσθαι
το. καὶ ὅτι μὲν ἰδίας αἰτίας ἕλκεσθαι τοῖς ἄλλοις τοῦ
εἶναι· ὡς φθορᾶς τινὰς οὔσας· καὶ καθ' ὃ τοῦτο
ἔναι τοῖς ὡς αὐτὸ ἀναλομένοις τε καὶ λοιπομένοις,
ἀδιαίρετος οὔσας αἰτίας ὑπάρχουσι καὶ σωζόμενα τινὶ λόγῳ
μένοι, πᾶσα, ἐξ ὧν τε καὶ οἷς μέχρι οὐσίαν ἀνάγειν. ὅτι

φόρος αὐτοῖς τῆς ἐνδεούσης, ὡς βιοῦσθαι. τοιοῦτον
θέμενοι, αὐτοὶ προχειρίζομεν, ὅσα τοῦ σώματος μέρη
ἐστὶν αὐτοῖς ὁμοιοπαθῆ. καὶ ὧν τὰ μὲν ὁρίσουσι τοῦ
μέν ἀναγκαίου μόνου ἐνδεᾶ εἶναι καθ' αὑτά, οὐδὲν
τῶν τοῦ ζῆν ἕνεκα φαύλων ἀνήκον· καὶ τῷ τοῦ ἐνὸς μέρους
τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐλλείπειν· καὶ τοῦτο μὲν ὑπερβάλλειν
ὁμοίως δὲ πάλιν ζῶα λαμβάνουσι καὶ
φυτά, καὶ τὰ ἄλλα σώματα, ἐν οἷς ὁρίσουσι τοῦ μὲ-
τοιαῦτα ταῦτα οἷον οὖν, ἰσχάν τινα, καὶ συνάφειαν
οὐσίας λαμβάνουσι, τῶν αὐτῶν οὐσιῶν, τοῦ μὲν
ταύτῃ πάλιν ἀνήλαττον τοῦ δὲ οὐσίας· οὕτω
δὲ πάλιν τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ποιότητα, ἐν τῇ δὲ
οὗτος μεταξὺ λέγουσι οὖν εἶναι, αὐτοῖς
ποιοῦντες πάντα τὰ οὖν, εἰς εἶδος ἀνῆγον· μὴ
οὗτος αὐτοῖς φθορώδεσι· καὶ τῇ συνδεδραμένοις· πάν-
τα τὰ οὖν, ὡς δ' εἰ καὶ τῶν ἀφ' ἑνὸς αἰτίαν ἐστὶν
τοῦ τοιοῦτο καὶ βιωσόμενον ἐκ τούτων λαμβάνειν δεῖται
τῇ συνδέσει καὶ δύνασθαι ὡς φανερόν· τὰ τοιαῦτα ἴσως
αὐτὰ εἰ· οὐ φησὶν οὕτως γίνεσθαι ὡς οἴονται· οὐδὲ γὰρ
ὅλον συνδεδεμένοι τινὰ πλάω, καὶ κοινωνίαν τούτων
κατὰ τὴν χαρακτῆρα δὲ εἴτε ποιήσωσι καὶ ἰδέαν· κα-
δὲ ἡ κοινωνία· καὶ ἡ ὁμοιότης σημαίνοις, γίνεσθαι
αὐτὰ συνδέντα, εἰ· οἷον· οἱ αὐτοὶ ἄνοι, ἀλλὰ τὸ

μὴ αὐτὸς εἶναι· διὰ μυθικοῦ τοιούτου, ἐκ τῆς
εἰκόνων πρὸς ἄλληλα, ὁμοιότητος. οὐδὲ δὲ οἱ πολλοί,
ἀρχήν· ὥστε οὐδὲ πολλά, καὶ ἓν ταῦτα, εἴ μή τις ἄρα
σύγχωρησις αὐτοῖς, ταῦτα λαμβάνουσιν, ἀλλὰ πρὸς
σύστημα· πολλὰ μὲν τοιοῦτα, καὶ μιᾶς δὲ ἰδέας
πολλοὶ καὶ οἱ καθ' ἕκαστα, αὐτοὶ αὐτοανθρωποειδοῦς
δήπου· ἀπὸ γὰρ ἑκάστου τούτων οὐδὲ ταὐτὸν ἓν τὸ αὐτὸ
ὄν· καὶ αὖθις εἰ· αἱμάτοιουτοῦτι τοιαῦθις οἷοι πολλοῖς·
Τὸ εἶναι καὶ ἓν ὃν ὡς πρὸς δὲ ἕν τις αὖθις καὶ ἐκχωρήσ-
τος. Τοῦτο δὲ ἀδύνατον αὐτοῖς ταῦθις λέγεσθαι, τὸ αὖθις εἶ· καὶ
εἶναι τις εἶ· οὐμεθεκτὸν δὲ πολλαὶ θεῖαι ἀλλήλοις· ἢ
καθ' ὅ τόδε, ἢ καθ' ὃ τόδε λέγεται, οὐδὲ οὕτω γ' ἔσται
δὲ ταὐτὸν εἶ αἱμά καθ' ἕκαστα, ὁμοιότητι τῶν πολλῶν
τοῦτων αὐτὸ τι εἶναι μόνον· καὶ εἰ αὖ τις οὐδαμοῦ εἶ αὖ
δὲ τοῦτο φησίν. Εἰ ταὐτοῦ τῶν ὁμοιότήτων, οἷον τε δὲ
κινεῖσθαι καὶ λέγεσθαι ὡς καθ' ὅλου ὁμοιότητι τοῦ πρὸς
εἶναι, αὖ μὴ καθ' ὅ τόδε ἢ μόνος ὁμοιότης ἢ τῶν μεθ'
βανομένων· ἢ ἀεὶ κ' τὸ ὑπόστασιν καὶ θ' μόνος τε καὶ θ' τόδε θεω-
τότητα καὶ ὁμοιότης ἰδέα, ἀλλ' οὐχ ἓν καθ' ὅ τόδε μέθε
βικοί· πολλαὶ γὰρ ἐστιν, αἳ διά τινα ὁμοιότ' ἀλλήλοις
ὁμοίως λέγεσθαι, τῶν μὴ ἄναι ταὐτὸ τι ὁμοιότητι μόνος
ἢ τόδε αὐτῶν, οὐδὲ αὖθις εἶναι ταὐτόν· Τοιαῦθις
δὲ ἐστὶ θ' ἐστὶ θ' ἀπὸ φατικῶς λεγόμενα· θ' γὰρ οὐρανός,
καινοὺ μέν, καὶ ὁμοιωνθ' θ' θις ὡς ἀληθῶς κατηγορεῖ·
ἀμ' οὔτε μόνος θ' τοῦτο ἐστί, οὔτε τόδε, οὔτε ἰδέα τις τοῦ οὖ
πρός τι· πάλιν ταὐτὸν ἀπὸ μέν· ἢ θεῖα πάντων, κ' τε θνε
ώτων κ' φθαρτῶν· ταὐτὸν μόνον ἀλλων ἀ' κε καινωνικῆς
τινος· οὐ μὲν ἐστὶ λαβεῖν ταὐτῶν αὐτοτί γε· ἀλλὰ,
Καὶ οἱ τόδε, καθ' καινὴν μέν τινα σχέσιν, τόδε τι εἶναι
τόδε θ' σιν· αὐκέτι δὲ τις ἐν, αὐθ πρ· ἀλλὰ καὶ θ' τῶν-

ξίτωνων, τὰς συλλογισμὰς διαιρουμένας ἴσως εἶναι, καθόλου μὲν ἐστὶ τῶν ξίτωνων, οὐ μὴν καὶ γένος ὡστικοῦ
καὶ πρὸς ταύτων ἐστὶ τῇ οὐδετέρᾳ συλλογισμῶν τοῦ αὐτοῦ
τί εἶναι τοιοῦτον, ἢ δεῖ τοῦτο ἀναγαγεῖν εἰς ταὐτόν. μόνως δὲ
ἐφ' ὧν τὸ κοινῶς κατηγορούμενον καὶ καθόλου λεγόμενον
ἴδιον καὶ γένος ἐστὶν οὐδενὶ καὶ ὅλου ὅτι οὐκ ἄλλο τι
αὐτοῖς εἶναι ἡ ἰδέα, ἢ εἰ μὴ καὶ ἅπαν ἀκοινῶς τε λεγόμενον καὶ οὐκ ὂν ὅμοιος κατηγορεῖται. ὧν ἐστὶν ἡ ἕδρα καὶ
μή. τοσοῦτον οὖν ἀφεστήκασι τοῦ ἓν εἶναι ταὐτὸν ἀναγκαῖον
εἶναι τούτων ὡς οἷόν τε, ὡς μηδὲ ἓν εἶναι ταὐτὸν ὅμοιον
ὁτιοῦν ὅλως ἐνδέχεσθαι εἶναι τοῖς τοιούτοις πολλῶν λεγομένων εἶναι.
τὸ δὲ ἓν ἀνάγκη διῃρῆσθαι τοῦτο. δοκεῖ μοι προσθήκην σύνθεσιν
καὶ ὕλης ὅτι μὲν εἶναι χωριστὰς αὐτοῖς, ἄνευ δὲ κοινωνίαν τινὰ τῶν πρός ἄλληλα ὁμοίως ἀλλήλοις λεγομένων, ἢ οὐ καὶ εἶναι τινὰ τοιαύτην φύσιν, ἣν ἀδύνατον εἶναι χωρὶς
ταῦτα δὲ ὁμοίως ἀλλήλοις λεγόμενα καὶ ἑνὸς κοινωνίαν, οὕτω λέγεσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τοῖς τοιοῦτον εἶναι. οὐδὲ τοῦτο ἔξεστιν ἄλλων τινῶν, ἢ τῶν
ὡς ὕλην καὶ εἴδους κοινῶν. ταῦτα δ' οὕτω κοινὰ πάντα καὶ κατὰ
δόλου μένα. ἰδέαν τινὰ φύσεως σημαίνουσα καὶ μὴ
τοῦτο εἰς ἄλλο ἀδιαίρετον, συμβαίνει μὴ εἶναι, ὧν κοινῶς
κατά τινων κατηγορουμένων, μὴ δύνασθαι χωρὶς εἶναι οὐσιῶν, ὧν κοινῶς κατηγορεῖσθαι. διαιρεῖ δὲ καὶ πολλαχῶς
λεγόμενον λέγει δὲ καὶ λίγα, αὐτὰ διὰ τὸ αὐτό. ὅσα μὲν
οὖν μὴ ὡς ὕλης τι κοινὸν ὧν ὅλων μεμερισμένων, ἰδέαι
ἂν εἶεν ὅσα δὲ αὐτῶν, καὶ αὐτὰ σύνθετα. καὶ εἰς τοῦτο ἀφικνοῦνται μόνον· φύσει μὲν ἐστὶ χωριστὸν τὸ σύνθετον, ἀλλὰ τῶν πολλαχῶς
λεγομένων, ὅλον, ὡς οὐδὲ ὁμοιότητος αὐτοῖς οὐσίαν.

οὐσιῶν

» οὐσιωδεστέρα καὶ τοῦτο ἡ μ: οὐδεὶς γὰρ ἂν εἴποι λόγον, οὐδὲ λό-
» γος τοῦ ἀριθμοῦ: πλευρὰ, τετράγωνος ἀριθμοῦ,
αὐξὴς σωτηρία μήκη ἄρα καὶ σωτηρία καὶ τρεῖς καὶ τρεῖς ἀλ-
λοῦ γὰρ ἀριθμοῦ τετράγωνος ἐστὶν ὁ ἐννέα. ἐπὶ δὲ τῶν
πολλαπλασίων ἀρχὴ μὲν ἡ δυάς ἐστιν ἐν ἀριθμοῖς πρώτη
γὰρ ἴσα καὶ ὅμοια. ἐν γεωμετρίᾳ δὲ ἡ στιγμὴ ἀρχὴ μονα-
χοῦ γὰρ ἐστὶ τόπος. σωματικῶν δὲ πρώτη ἡ τοῦ πυρα-
μοειδοῦς. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιπέδων ἀρχὴ μὲν ἡ τρίγωνος
γραμμή. τῶν γὰρ εὐθυγράμμων πρώτη ἐστὶν αὕτη.
ἐπὶ δὲ τῶν σχημάτων ἀρχὴ μὲν ἡ τρίγωνος γωνία
ἐλάχιστον γὰρ ἐν τούτοις τρία. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιπέδων
ἀρχὴ μὲν ἡ τρίγωνος γωνία ἐλάχιστον γὰρ ἐν τούτοις
τρία. ἐπὶ δὲ τῶν στερεῶν ἀρχὴ μὲν ἡ τρίγωνος πυρα-
μὶς ἐλάχιστον γὰρ ἐν τούτοις τρία. ἐπὶ δὲ τῶν σχημάτ

τάξιν αὐτοῖς τὴν θρημμένως ἀποδιδόασιν· οὔτε δεξιὸν ἐστιν· οὔτε εὐπινιφὲς τῶν οὐσῶν ἐστι καὶ αὐτὸ οἷον θάσσον. τὰ μὲν γὰρ φύσει οὕτως ἐστὶν αὐτοῖς. ἡδέα ἢ μαθηματικὰ ἢ αἰσθητά· τὸ δὲ αὐθρεπτικὸν καὶ τὸ αὐτὸ ἑστιατόρειον καὶ ἀτρεφοῦ, ἰσχάνει μέν οἰκείους· ὅτι αἰ μὲν ἰδέαι δι' ἡμοίκαὐτοῦ τοῦ· ἔστω γὰρ ἡ ἐλάττων μεγαλοψυχία τοῦ δι' ἡμοῦ εἶναι· ἀλλ' οὐδὲ μεγαλοξυ· μεγαλοξυχία γὰρ ἐστὶν μεγάθη μαθηματικὰ καταῦτοῦ. πῶς δὲ καὶ πολλαί· οὐ πολλαὶ ἢ τὸ αὐτὸ μῆκος, ἢ τὸ αὐτὸ ἑστόρεον ἢ τὸ αὐτὸ στρεοῦ· ἀλλ' οὐδὲ σὺν βίς αἰσθητοῖς ἔστω καὶ φθαρτοῖς· οὐδὲ γὰρ οὕτω τι κυρίως οὐ φαίνεται οὕτως τε γὰρ ἐν τῇ γῇ ὄγκος τοῦτο ταὐτὸν τῶν γῆν εἶναι καταῦτοῦ· ὅ-
" λως τε οὕτω τῶν οὐσῶν διῃρῆσθαι χρὴ αὐτάς· μηδαμοῦ πολλαχῶς
" λεγομένης, ἀδύνατον διῃρῆσθαι· ὁλόγως τοιοῦτος· ὧν μὴ ἔστι καινὰ ἀρχαί, τούτων ἀδύνατον καινά τινα δ' ἀεὶ γίνεσθαι· τῶν δὲ ὄντων, οὐκ ἔστιν ἀρχαὶ καιναί· ὥστε καὶ ἀδύνατον αὖ τῶν διῃρῆσθαι καινὰ δ' ἀεί. ὅτι δὲ τῶν ὄντων, οὐκ ἔστιν ἀρχαὶ καιναί· ἢ καὶ αἱ αὐταί, δῆλον ἐκ τοῦ δεῖν τῶν πολλαχῶς λεγομένων ἐν πολλοῖς ἄρχειν. αἴτιαι δὲ αὗται ἢ αὐτοῦ ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ τῶν ὄντων μὴ πεπερασμένων λόγων καὶ ἀπείρων καὶ ἀπείρων ἐνδεχομένων εἶναι· ἄλλως τε καὶ πρότερον τὸ ἐκ τοιαύτας τῶν οὐσῶν τῶν ἀεί, ἐκ αὐτῶν ἔστιν ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ τῶν ὄντων μὴ πεπερασμένων λόγ

λη τίς ἐστιν οὐδέ τινος ἄλλου περὶ τινὰ οὐσίαν. διαβῦ
το μὲν δὴ τοσαῦτ᾽ ἂν εἴη λεγόμενα διαιρέσεις, ὅτι μὲν οὐκ
ἔστι μία. διὰ μὲν διαιρέσεως ἀφαιρεῖ διὰ στερήσεως, καὶ ἐν
ἅπασι δοκοῦσι καὶ ἔξω λέγεσθαι τι εἶναι, μόνης τῆς οὐσίας οὐ-
δὲν ἔστι. μόνη γὰρ αὐτῶν οὔτων κατηγορεῖται διὰ τοῦτ᾽ ἄλ-
λου οὐδενός. καὶ διαιρεῖται τί. τὸ δὲ ὅλον τῶν οὐκ ἐχόντων διαιρέ-
σεις, ἢ ζητῶν, ἢ οἰκεῖα ὑφηγεῖσθαι, μᾶλλον. πρῶτος δ᾽ αὖτ᾽
καὶ μάλιστα οὗτος ἐστὶ κοινὸς ἅπασιν. ὅτι δ᾽ οὐκ ἔστι κοινὸς ἐπὶ
τῶν τοιούτων οὔτων στοιχεῖα, ἀδύνατον αὐτῶν μαθήσεις
καὶ ἐπιστήμας εἶναι. ἁπλοῦν δὴ τὸ μὴ ἔχειν αἰτίαν ἀδύνατον
τοῦτο μαθεῖν, τοιαῦτα στοιχεῖα, αὐτὸ ἕκαστον ὄντων.
ὅλον γὰρ ὡς οὐσιῶν οὐδενὶ οἰόντε προσυπάρχειν ἕτερον
πρότερον. ὁ δὲ λόγος, βιοῦβις. ἀδύνατον τί τῶν ἐχόντων ἀρ-
χὴν εἶναι. μηδὲν ἀρχὰς ἔσεσθαι αὐτῶν. ὧν γὰρ δι᾽ ἄλλων αἱ
ἀποδείξεις ἢ γνώσεις, τούτων ἀδύνατον εἶναι, πρότερα τῶν δι᾽
ἐκείνων γνώσεως. τῶν δὲ οὔτων ταῦτα μάλιστ᾽ ἀρχαὶ
καὶ αἴτια, ἀδύνατον μὴ ἔστι τί, μὴ πρότερα
πρότερον δι᾽ ἄλλα μαθόντας. ἀλλὰ μὴν ὧν ἐχόντων δι᾽ ἄλ-
λα, ἀδύνατος ἔστ᾽ ἄλλα μαθεῖν, ἀδύνατον ταῦτα ἐπίστασθαι
ἄνευ. ἀδύνατον ἢ δι᾽ ἄλλα ὧν οὔτων δι᾽ ἄλλα μαθεῖν. ἀδύ-
νατον ἄρα ὧν οὐκ ἔστιν ἐπίστασθαι ἄνευ. ὅτι δ᾽ ἀδύνατον
ἄλλα τῶν οὔτων δι᾽ ἄλλα μαθεῖν, δῆλον οὕτως. φανερὸν δὴ
ἀπόδειξις ἐκ προγιγνωσκομένων γίγνεται. ὧν γὰρ δι᾽ ἄλλων
τῶν ὑπάρχων ἀναλυτικὴ ἡ ἀπ. φανερὰ δὲ διαλεκτικὴ
καὶ πᾶσι μαθήσεις διανοητικῆς. ἐκ προγιγνώσκοντος
γίγνεσθαι γνώσεως αἱ μὲν γὰρ μαθήσεις οὐκ ἔστιν, ὧν
ἂν οὐ προϋπάρχωσιν. ἀλλὰ μὴν δεῖ τινὰ ἀναγ-
καῖον προϋπάρχειν. δεῖ δὲ ὧν γνωρίσαι καὶ δεῖ ὧν ἡ μαθήσεις.
ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὴν μαθησιν, ὧν μὲν ἐστὶν ἡ ἕξις ἐπιστήμη
ἐπίστασθαι. τούτων οὐδὲν προϋπάρχει. ὅτε δὲ τοῦ μαθη-

νδναβλητ. ἀλλα μὴν τοῦτινα οἵ ὅδ ὀξωντινωείλ
ομένων ἡ διδασκαλία. οἷον. μᾶζον. ἔλαττον. τοιν. ἀνθ.
κεκλασμένον. ἀλλα ἀναιμείκτως οἵ οἱαν εἰδ. καὶ σλά-
του καὶ σώματος. εἰ δὴ σαν μανθάνοις σκεπτρολίνως-
σομεν ἀλλων τινων, οὐ τῶν μανθανομένων, δεῖ σ καὶ
τοῦ μὴ τῶν ὄντων δ' ἁπ μανθανόμενον, ἀλλα τινα ἅδυ-
ναι ἀλλ' ἢν ἀδύνατον. σαν γὰρ ὅ, τι αὖ ἅδυναι ληφθῇ,
οὐ τι ἐσται. καὶ τοῦ μὴ μὴ βυοὐν θ' ἁπ. ἀδύνα βυος ἐστὶ
τι τῶν ὄντων ἅδυναι προ λῦ μὴ δ' ἁπ μανθανειν αὐ βῦ. ἢ
οὐ προ ἅδυνος ἐσται ἀ μανθανειν. ἢ οὐ μανθάνοιεν. ὅτι
σε σαν μανθανοις σκεπτρομένων, ἐσὶ ἐξ ἐλαχρων
μὴ μανθάνοις. ἢ τας αὖ σοδοξέως τι μανθανόμεν, ἢ δι'
ὁ εἰσκε ἢ δι' ἐ σαγωγῆς. καὶ ἐστί τινα καὶ ἐν μὴ οἷ ἄπο
δάξως διδασκαλίας γινωείζόμεν τοῦ μὴ μανθάνοντος
ἀλλα οὐδ ὧν ἀπο σκευασμένων. τοιαῦ δε γὰρ δ' ἀξιώσει
φύσι καὶ τινος οὖσα σύοιαν. καὶ προ ἅδος ἀμεσοι. οἷον,
ὅτι μὴ τῶ αὐτῶ ἴας, καὶ ἀλλη λοις ἴσα. ἢ ὅτι ἐσὶ παντὸς,
ἢ καταφάσεις ἢ ἀποφάσεις. ἢ ὅτι τὸ ἀγαθὸν ὠφελί μον
ἐστὶ τῆ αὐ βῦ φύσει. καὶ σαῦα ἢ ἡ δι' αὐ ἀλλο γίσμ ἢ γνῶσις,
διὰ προ γινωσκομένων. διὰ γὰρ ὧν προ βάσεων, ἀπ' ὀμο
λογ ἁθαντ' καὶ κατα θεσ. καὶ ἡ δι' εἰς μῶν σε, σκεπτρο-
γινωσκομένων γίνεται. ὁ γὰρ μανθάνων τὸν βῦ αὐτοῦ εἰς
μόν, ὅτι ἐστὶ ζῷον πεζὸν δίπουν, οὐ προγινώσκομένου,
ὅτι βῶς ἐστὶν ὁ αὐτός. σκαληνὸν βύβουν γνωείζει βῶς.
τὸ πεζὸν. βῶ δίπουν. ἢ οἰκεῖα μαθοι, ὅτι βῶς ὁ αὐτός
ἐστιν. ὁμοίως δ' καὶ ἡ δι' ἐ σαγωγῆς δι δασκαλία. τὸ
μὲν γὰρ δ' ὅλου βούλεσ δι δάσκειν. διὸ ὧν δ' δι δασκ.
δι' ὧν βῶς τα' μαθήσεται, βῶς ἀν γνωείζοι τὸν μα-
νόντα. εἰ δὴ οὕτω μὲν σαν δι δασκαλία. οἱ δὲ
λοι σαὶ τῶν τῶν οὐ τῶν δ' λαὸ ζητοῦ σι, καὶ δι δάσκειν

λε΄ τοῦτο δέ, αὐ αἱροῦσί τὸ δύνασθαι πίγρω εἰζήνην ἀδοξεῖναι
τοῦ μανθάνειν, αὐ αἱροῦσι μανθάνοντος δίδασκαλίαν τε καὶ
μάθησιν τοῦδε, κ΄ θατέρων, κ΄ πίνων εἶναι, ὅτι αὐτῷ ἀπο-
δέξασθαι αὐτῶν οὐ λογίζομαι εἰδοξάζειν αἱρεθῆναι ἀγνοεῖν ..
τὸν προγινώσκοντα" τε καὶ γνωεῖζην· ὁμοίως τε
αὐτῶ οὐ εἰσομαι θατέρω εἰζήνην καὶ προγίγνωσκειν, τὰ ἐξ ὧν
ὧν ὁ οὐ εἰσμός· καὶ ἡ ζωὴ γὰρ ζῶντος ἀλλοτρίως εἰκὼς,
ἡ περιγνωσκομένη· κ΄ θατέρων ὡς αὐτοῖς οὐ εἰσμὸς καὶ
ἡ ζωὴ ζῶντος· ἢ πίνων, ὡς αὐτοῖς ἀποδέξασθαι· ἀλλ'
μὴ εἰ καὶ τύγχανοι ζύμφυτον οὖσα· αἰεὶ λωβᾶσθαι
μανθάνοιν· ἢ τῶν ὄντων θατέρων κωλυόμεθα καὶ αἰτίαις δι'
δάσκαλον εἶν· ὅτι μὴ δι' χωρὶς δι' δασκαλίας τὸ γνῶσις
αὐτῶν οἷον τε· ὡς σπάθαι δι' δασκαλίας· ἢς τὸ
ζῆν αὐτῶν ἡμῖν· μὴ δι' προγίνωσκομένου πίνων δημι-
ουργὸν· ἢ μὴν γὰρ τῶν πλείωλοίτων γνῶσις, καθ' πίσ τῶν ζῶν
σημεῖον· καὶ δι' τῶν ζώων, αὐ τίνος ἀθανάτων τῶν οὐ λογι-
κῶν· ἢ μὴν ἀλόγων ζώων ἐστὶ γνῶσις πλείωλοίτων ἐστὶ γνῶσις πλείω
ὀνομάτων· ἐστὶ γὰρ τοῦ διὶ ἑνὸς οὐδὲν
πρωτοφανὲς· τὸ δὲ ὅτι ἐστὶ τί, τοῦ διὶ ἑνὸς οὐδὲν· δι' ἀδε
λοῦ ζώου λοῦ μελλοῦ ζώου, ἢ τῶν ἀλόγων ζώων, ἢ
τῶν ζωοτομικῶν πλείστων· τοῦτ' ἔστιν πλείστων ζωοτο
μικῶν πλείστων· τοῦτ' ἔστιν πλείστων ζωοτο
μικῶν ζύμφυτον ζόντος μὴ δ' ἀδεῖναι λοῦβ, ἀβέλτιον,
ἀλλ' ὅτι μὴν αὐθησοῖν ἐλόμεθ' ζύμφυτον οὐλαλητάκ
αὐλοῦ· οὐδ' ὅτι βαδίζειν δοκεῖ μεν δα· ὅτι δ' τῶν ὧν
ὄντων ζωοτομικῶν ζόμεθ', ἐλόντος αὐλοῦ λοῦ ζῶν,
ἢ ὅτι μ λοῦ ὧν οἷον τε πάντων ζῶν ζωοτομικῶν δα, λβ-
λησμένου αὐλοῦ· καὶ οὐδ' ἐξ ἐναθλοῦντος καὶ ζωο
τομικῶν ζωοτομικῶν ἢ ὅτι μὴ ἐξ ἐναθλοῦντος δοκεῖ μεν δα· ἐξ
σημείων ζύμφυτον λοῦ ἀμὴ ἴσμεν, σύναλγιβοῦ
καὶ ὡς ἧδ' ἑκόντων αὐτοῖς λ' ζύμφυτον ζόντων μὴ τῶν ζῶν
ὄντων ζωοτομικῶν δι' ἐνδύναν λοῦτοῖς, ζωοτομικοῦ οἱ ναὶ τ-

αἰμαθήσεις ἀναμενήσεις εἶναι. Εἰ δὲ ὡς τὶς γνωείσεται
τίνων ἐστί, καὶ ὡς ἔσται δῆλον. Καὶ γὰρ τοῦτο ζήτησιν ἔσοι
αν. Εἰ καὶ ἅπαντων ἀξιοῖ κοινὰ καὶ αὐτὰ, ὡς τὶς γνω
σθήσεται. ὅτι αὐθεντίνου ἅπ. καὶ ὅτι ἐκείνου τῶν ἐτίθη
ὄντα, ἢ μὴ τοῦ δηλοῖ τινα ἐξ ὧν γνωείζηται καὶ ὅλων ὧν
ναιδωνικός, ὅτι ἅπαν αὐθ. τὸ γὰρ μᾶλλον ὅτι αὐθεντίνου
οὐ λλὰ οὐμὶ αὐθ, ἅπτεται ὁ μὲν ὅλων τοῦ γνωρίζειν τὸ ζητού
μενον, ἢ μάτ. οὐ γὰρ δὴ χωρὶς ἀμφισβητήσεως ὁμολογηθή
σεται. διὰ τὸ τίνα τοῦ ὅλων εἶναι. ἀλλ' ὡς ἀμφι
σβητήσιμα θεὶ τῆς ζᾱ σύλλαβης. τοῦτο ἂν αὐτὸ διὰ
τοῦ ζωικὰ γράφειν, ἢ διὰ τοῦ ε καὶ ῐ καὶ ᾱ οὕτως
καὶ ἡ θεὶ τῶν ζῴων ἀμφισβήτησις αὐτή. ἐγεφάλε
τοσὶ διὰ τοῦ ε διὰ δύο φάλαι σπάσων αὐτῶν γεφυρᾶς
των. διὸ καὶ διὰ πολλοῖς τῶν ἑσπερίων ταῦτα ἐνωλᾶβ. καὶ
τὸ μὴν ζ. διὰ τῶν δ̄ δ̄. τὸ σὶ ξ. διὰ τῶν κ̄. σ̄. τὸ σὶ ϡ.
διὰ τῶν φ̄. σ̄. γνωρίσαι γὰρ τὶς αὐτὰ καὶ ζητήσειεν, ἢ ἀμφισ
βητήσειεν, ἢ διὸ εἰσμοῦ. ἢ διὰ ζυλλογίσμου. ἢ διὲπα
γωγῆς. ἐπεὶ ἂν ὅλα διὰ τοῦ τοιούτου μᾶλλον δῆλα εἴη,
ὡς τοῦ ὁρισμοῦ. ἐοικὲ τοίνυν ζητῶ μᾶλλον τὶ τοῦ ὅλα
τωνος ἀπορίαν ἔχειν μᾶλλον λέγειν ὡς ὅλων ἢ μᾶλλον ἀπο
ρεῖσθαι τοῦτο. ἀπαντῶντων οὖν τῶν κοινῶν τινα δὴ
λοῖ αὐτὰ ἀρχαί τινες μᾶλλον. οὐ γὰρ ἐναντία μᾶλ
λέγειν. διὰ τοῦτο δὴ λαμβάνομεν
αὐτοὺς ἔχοντας τὴν μεταβίσεων τῶν ζῴων ἡμῶν, ἥτις
ἐστὶν ἡ τῶν οὔτων ἀπαύξων. τῶν δὲ ὄντων διὰ τοῦτο οὔτων
ἔχειν καὶ ὅλων τοῦ ὅλα τοῦ ὄντος ἐκείνου ὅτι
οἱ μὲν λαμβάνοντες διὰ τοῦτο αὐτὰ ἔχειν, οὐδὲν αὐξήσιν
οὔτων προσδοκῶντες ἀλλ' ἢ οὕτω, οὐδὲ γνωείζειν αὐτῶν
τὸ διὰ τοῦ οὔτος ἔχειν, ὅτι ἐκείνου ἐστίν, ἢ καὶ ὅρα σῆσιν
τῶν ἁπάντων μᾶλλον ὅτι ἅπτεται τοῦ ὄντος ἐστίν.

τοῦ λαοῦ δὲ αἰσθητὸν εἶναι τὸν τεκτονικὸν λαὸν τοῦ θεοῦ
καὶ εἶναι, ὃν καὶ οὗτοι αὐτὸν ἔχειν ἔφασαν· ἢ ἑκάτε-
ρα αὐτῶν τὸ ἕτερον ἐστὶν ἐπιπλαστικὸν εἰκὴ αὐτὰ
αὐτὰ ὄντων. τὸ δὲ εἶναι νοητὸν ἐπὶ πλαστικοῦ εἰκὴ αὐτὰ
τῶν αἰσθητῶν· ὁ θεὸς ἐξ ἡβαιῶν εἶναι κοινὸν πάντων· τὸ
γὰρ ὕλην καὶ βάθος εἰληφέναι ὧν αἰσθητοῖς τοῦ θεοῦ
αὐτὸν μὴ εἶναι αἰσθητόν· καὶ τοῦ θεοῦ τὸ
ταὐτὸν ἀπάντων ἀρχὰς ἅπαντα καὶ στοιχεῖα, λέγω·
εἰ γὰρ ἓν ἅπαντων τῶν ὄντων καὶ ταὐτὸν δεῖ, ὁμοίων
ταὐτὰ αὐτῶν, ἵνα εἰς ἓν δύνηται καὶ ταὐτὸν ὡς
γὰρ ὁ μὲ γεωμέτρης καὶ μὴ στοιχεῖα εἶναι φησὶ ταῦτα γνωρίζει, μὴ
ταῦτα δὲ ἐξ αὐτῶν σύνθετα ἀφωνά, οὕτως ἀπολου
θήσει καὶ τῷ μὲ ὄντων δεῖ ἅπαντα εἶναι, τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθε
γνωρίζειν δι' αὐτῶν· ἔστι δὲ τοῦτο, οἷον ἡσυχίαν ὁ μὲ δεῖ ἅπαντα εἶναι
ταὐτὸν καὶ τὰ αἰσθητὰ γνωρίζει· ἐξ ἡσυχίαν γὰρ καὶ ταῦτα
εἶναι φησὶ· ὡς οὖν ὁ μὲ γεωμέτρης τοῦ αἰσθητοῦ, γνωρίσει τὰ
αὐτὰ αἰσθητά, καὶ οὐκ ἄλλο τι νοητὸν ἔξω
ἀπολυθήσεται ὧν λαὸν δεῖ ἅπαντα αὐτῶν, ὁ μὲ κοινὸν πάντων
τῶν οὖν λαὸν δεῖ ἅπαντα ὡς· καὶ οὐ μὴ εἶναι αἰσθητὸν· οὐ γὰρ δὴ
αὐτῶν οὖν λαὸν δεῖ ἅπαντα, αἰσθητά· ὥστε καὶ τὰ μὴ αἰσθητὰ ὄντα αὐτῶν
δεῖ ἅπαντα γνωρίζει, οὕτω γνωρίσει καὶ τὰ αἰσθητὰ ὄντα ἅπαντα, δι' ὧν
μοίως καὶ οὗτοι σύνθετα δεῖ ἅπαντα εἶναι· ὥστε ἀξιωθήσεται φωνὰ
ταῦτα· ὧν τὰ αὐτὰ στοιχεῖα, σύνθετα αὐτῶν οὐκ ἀναγκαῖον,
οὕτω καὶ τὰ οὖν ταῦτα, σύνθετα στοιχείων ἔσται γνωρίζομένων
ἢ τὰ αὐτὰ πάντων αὐτῶν ἐστὶ στοιχεῖα· οὐμενοῦν μέντοι ὅτι
τῶν λεγομένων μὲν, τὰ δὲ οὖν ὄντα ἢ οὐ δεῖ ἅπαντα τὰ καὶ αἰτίαν
ἀναιρεῖ διὰ τούτων, ὅτι ἀγνοοῦσι δοκεῖ· δηλοῖ γὰρ ὅτι μὲ
δεῖ ἅπαντα ταῦτα οὖν οὖν καὶ γνωρίζειν ὡς ἡμῶν τὰ οἰκεῖα
τὸ σύνθετα ἀναλυόμενοι, διὰ τοῦ καὶ γνῶναι ἀναγόμενοι τὴ
τῶν· ἀλλὰ δοκεῖ αἰσθητὰ ὑπάρχειν τοῦ οὖν ὄντα καὶ γνῶ-

τῶν ἐξ ὑλῆς καὶ εἴδους. ἀλλ' ἀΐδιός τις οὐσία, οὐκοῦσα ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων τῶν θείων οὐσίαν οὖσαν αἰτίαν γίνου τοῦ καὶ εἶναι καὶ νοεῖν· τῶν δὲ νοητῶν ἀλλ' οὐ τῶν αἰσθητῶν οὖσαν· ὅπερ ἐστὶ τοῦ θεοῦ· οὐσία γὰρ ἐστὶ καὶ οὐσίας τὸ εἶναι εἶδος· ὅτι μὲν οὖν ἀΐδιος οὐσία ἐστὶν ἡ τοῦ οὐρανοῦ σύστασις φανερὸν ἐκ τούτων· εἰ δὲ καὶ ἀκίνητος καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ ἐστὶν ἡ τοῦ παντὸς ἀρχὴ καὶ αἰτία, σκεπτέον· ὅρου γὰρ δεομένοις καινῶν οἱ τοιοῦτοι λόγων ἐστὶ τῶν περὶ αἰτίας τοιαύτης ὑπόληψις ἡ τοιαύτη δόξα· ἐξ ἐναντίας γὰρ ἡμῖν τῆς ἀρχῆς αὕτη, διότι δοκεῖ τὴν τοῦ παντὸς κίνησιν ἀκίνητος οὖσα ποιεῖν· καὶ ὅλως γε τὸ θεῖον ἀκίνητον τιθέασιν οἱ περὶ τῶν ἀρχαίων καὶ τιμιωτάτων λέγοντες αἴτιον· ἡμῖν δὲ, πῶς ἐστὶν ἐξ αὐτῶν· ὡς οἱ μὲν ὑλικὸν αἴτιον ἀποδιδόντες· ἡμῖν δὲ, τὸ οὗ ἕνεκα· ὧν οἱ μὲν, τὸ τοιοῦτον πρὸς τὴν ὕλην τὸ συμβαῖνον, ὡς αὐταξιοῦσθαι καὶ ἡμᾶς δουλῆς· οἱ δὲ, τὸ εἶδος ὡς λόγον ἰδέας· οἱ δὲ καὶ ἀφ' ἑτέρων ὡς φήσομεν ἐν τοῖς ἑπομένοις, καὶ τοῦτο καὶ τὸ εἶδος ὡς ἕξιν ἢ διάθεσιν τῆς ἡμετέρας ἀκινησίας· πολλαχοῦ οὖν διήρηται τοῦτων τῶν λόγων· ἄλλο δέ τι εἶδος αἰτίου ἐζήτηται, ἢ ὑποκείμενον τὸ· ἀμεῖναι δὲ πρὸς ἡμᾶς θεοῦ αὐτοῦ ἕνεκα πάντως καὶ οὐδὲν ἀπρονόητον· καὶ γὰρ φαλάττων τῶν τε ὀρνέων μιμουμένων τίων, δῆλον ὅτι καὶ ἡμῖν ἐστὶ τῶν θείων· ὡς ἔφη· οὐ δὴ φωνῆς ἕνεκα ἐμψύχου· αἰτία δὲ καὶ τοῦ θεοῦ εἶναι τίων ἀΐδιον ἀπρονόητος αὐτὸς ἂν ἡμῖν εἴη· καὶ ὅλως τοῦτο ἐκποδὼν βαλλόντων· τὰ μὲν δὴ τῶν ἀρχαίων καὶ τὰ φιλόσοφα ἀνεσκεμμένως τινὰς πρὸ ἀρκούντως ἀκριβῶς διῃρῆσθαι· ἀλλ' ἔτι ἀΐδιον ἀπρονόητος ὡς πρὸ οἱ ἀναλίσκοντες τὸν φανὸν λόγον ποιοῦσιν· οὕτω δὲ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ θεὸν φιλοσοφιτέον· ὅτι δὲ τοῦτο ἔλεγον· οὐδὲ ἀπρονόητον τὸν ἐμψύχου ἕνεκα μεμιμῆσθαι· λέγοντος, τὸ ὅσον ἕνεκα καὶ τὸν λόγον ὅσον εἶναι, οὐ καθ' ὅλου ὑλικῶν· ἡ μὲν γὰρ ὕλη κοινή, καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτον· τὰ γὰρ τέλεια σοιχεῖα· ὅσον ἡ σύστασις τοῦτων

» Καὶ τοῦ πεφυσῶσθαι γίνεσθαι χείλεων ἢ στόματος σύμπτωσις,
» συνδικτύοις τοῖς χαλκοῖς ὑπὸ δύο τῶν ὀπῶν μυρεώνων, λαχεῖν
» τοῦτο αἴτιος· τὰ δὲ τραυλίζειν τοιοῦτόν τι δεῖ πάθος, λοβὸν ἔχειν
ἐοικότα τοῖς ὀστοῖς καὶ τὸν λόγον, τὸ μὲν τί κατὰ τὸ εἶδος καὶ
τὸ τί ἦν εἶναι· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὁ λόγος τὸ ὀστοῖς εἶναι καθ' αὑτό,
δῆλον ὡς καὶ τὴν σάρκα καὶ ὧν ὁρῶ· καὶ σκοπητέον νοΐπων.
οἷον λίνῳ ξύλῳ καὶ τὸν λόγον καὶ τὸ εἶδος ἢ γραμμαῖ
τὸ εἶδος καὶ ὁ λόγος αἴτιον τοῦ εἶναι τὸν ἐξ ἰνὸς ἢ ξύλου-
δενός. Διὰ γὰρ τὸν λόγον καὶ τὸ εἶδος ἡ Διαφορὰ καὶ ἡ ὑς
τοῖς οὖσι. Καὶ ἐστὶν αὐτῶν τὸ μὲν τί σαρξ· τὸ δὲ τί ὀστοῦν.
Τόδε δ' ἄλλοτι. Ἔστι γὰρ ὑλη καθ' αὑτὸ ἃ δὴ τοῖς οὖσιν ἢ αὐ
Τὴν ὡς ἔφαμεν. Τὸ γὰρ τέλος τοῦ ἀνθρώπου ἢ ψυχή·
ὅπερ μόριόν ἐστιν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ εἶδος αὐτὴ
ον σκοπητέον. Τῶν δὲ τί ἐστιν εἶναι, καθάπερ αὐτὸ σωτέφησεν ἐμ-
πεδοκλῆς· εἰ πῆς αὐτὸ ἔστιν ἐμπεδοκλῆς· ἀθρόμενον σκό-
σον οὔθος εἶδον· αὐθὶ μὲν τὸ ἔφεσαν λέγων, οὐδὲν ἦδει
αὐτοῦ ἔφως ἀλώεινον· οὐδὲ καθ' ἑκάστην φρόνησιν
» ὧν μὴ ἦδει καθ' ἕκαστον ὁ μοίως ἀρμόζει· ἀθρόμενον τοῦτο
» τῶν, ὅτι δὴ λέγει καὶ πρότερον· λείπει αὐτὸ ἦδει τοῦτων, ὡς ἀρμ-
ῶν· ἢ δῆλον ὅτι ἀθρόμενον καὶ ἐν τούτοις πρότερον τοῦτο ἦδει αὐ ἀξιοῦ-
ρουλείων· καὶ τὸ ὡς δόξαν αὐτοῦ ἐκπεπορθῶν· ὅτι αὐξάνεσθ-
οὐκ λείπον τι τοῦτο ἐκπεπολούθησεν· οὐ μὴν αὐτοῖς ἔφως
τί ἦδει τούτων ἄρσεν· ὡς ἀρ οὐδὲ ἐμπεδοκλῆς· ἦδει οὖν ἐκ
ἐκάστῳ ἐκεῖ τούτοις αἰσθητικὸν αἰσθητὸν ἐκαστέ-
λλεται· σαφέστερον δέ, ἐὰν περὶ ὧν ἐξῆς λόγον· ὅτι ἐν μὲ
ἐναντίων φυσικῶν πολλῶν ἀπορηθέντων, δυσπορώτερόν ἐστιν
ἐστασθαι πρὸς τοὺς λύσεις ὧν οἱ τοῖς λεκτέοις ἀπορουμέ-
αὐτὰ γὰρ ἦδει τῶν ἐξῆς ἀπορίαι τε καὶ λύσεις, αἱ μὲν τῶν μὴ
λεγόντων ἀπορούμεν λύσεως μηδεμιᾶς· καὶ λέγω περὶ ὧν
ἀπορουμένων οὕτω β· διὸ καὶ δόξαν αὐ, ὅσον οὐκ ὧν

τῆς τῆ θρασκευαστικῆς ἕνων ἢ αὐτῶν, καθαλέγεται καὶ εἰς τὴν
διὸ δὴ ξ ὧν μαζονικῆς, τὸ β' μᾶλλον αἰκονομοῦσιν. ζωὴ ὡς δὲ
μὴ ἢ οὐ δυνάμει, ὥς ἐκεῖνοι λέγουσι· ἐκάτερα γὰρ θρόφιμα
ὧν ἀφορήσεται αὐτῆς θεῖτων δὲ λόγων καὶ τῶν ὁρῶν
αὐτῶν ἐκείνων ἕνων ἢ θαν, εἰ τῆς τῶ β φαίνεται οὕτω θοῖ·
οὐμὲν οὐδὲ γὰρ εἰ οὕτω λεγόμενα ἀλλόδοξα θαίνθ
τῆς θρονομικῆς θεωρητικῆς εἶναι μοι δοκῶ· ἀλλὰ
γὴν ὧν θρτινὰ θεῶ γραφόμενα καὶ θρολεγόμενα
καινῶς θαίσης τῆς θεωρητικῆς φιλοσοφίας γὰρ εἰ οὕτω
λεγόμενα· θρῶτον μὲν γὰρ εἰ αὐτῶ θεῖ τῆς θεωρ
τικῆς φιλοσοφίας καινῶς θαίσθαι λέγομαι καὶ, ὅτι πᾶ
μὲν ἐστὶ λεκτέον, τὰ μεμαρομένοις ἀπὸ τοῦ μηδενὸς
ἀξι θεῖ αὐτῆς γρονίζειν· θᾶ δὲ, ἐκεῖ· τὰ μεμαρομένοις
θαλὶν ἀπὸ τοῦ μηδενὸς αὐτῆς θαυμάζεσθαι ἀποδεικτέον
νθν· ἀλλὰ καὶ διὰ τί δυσκολώτερος μᾶλλον θρὸς τὴν θε
καὶ τοῦτο γὰρ αἴτιον εἰ μὴ μίαν οὖ· ὁ γὰρ ἡμέτερος νοῦς
ἀνθρωπίνης ἐστὶ θρὸς τὰ τῶν φύσει σοφῶν γνῶσιν· καὶ ὥσ
τοῦτο ἐκεῖνοι ἐκτέθεικαν οὐδ' ὁ θρόσθεν ἡμῖν αὐτοῖς· ὡς οὐ
μίαν ἁμαρτίαν ἡμῖν· καὶ ἡ μὲν φυσικὴ ἢ θεωρητικὴ
τῆς θρακτικῆς ἕνων, καὶ ὅτι τὸ ὠφελοῦν τῆς θεωρίας
τέλος ἡ γνῶσις, δῆλον καὶ ὅτι πλεῖον ἢ θεωρίαν τοῦ
καὶ τῶν τῆς ἀληθείας γνῶσιν, ἢ τῶν ἄλλων τε καὶ τῶν ἀ
τίων γνῶσις ἐστὶ τελεία· μᾶλλον γὰρ ἐκ τῶν θρώτων αἰτί
καὶ αἱ ἀρχαὶ· τὸ δὲ μᾶλλον οὐδὲν καὶ ἀληθῆ μᾶλλον·
καὶ τοῖς ἀλλοις αἰτίας τοῦτ' ἕναι, καὶ τῆς εἰδώλοις ἀ
ληθείας, δῆλον, δ' ὧν οἷόν δὲ εἰ τοῦτο μᾶλλον τε καὶ
καινῶς, καὶ ὅτι θοῖόν δ' ἐστὶ καὶ αἰτιατῶν οὐ τῶν, ἀνθ
λων δ' ἐστὶ θρότερον· τῶν θρὸ ὁσοῦτων αἰτίων εἶναι·
ἢ θεῖ τῆς ἀληθείας θεωρίας θᾶ μᾶλλον ἐστί· θᾶ δὲ,
εἰ δὲ ὅτι μὴ θᾶ· τὸ φεῦγον καὶ χωρὶς τοῦ ὅτι ἢ θεῖ τῆς

ἀληθείας θεωρίαν, καὶ μᾶλλον δοκεῖ σκοπὸν ἀρχὴν εἶναι τὸ
δι' ἣν τοῦ ὅτι, οὐκ ἄρα, ἀλλ' ἐπόμενον προσαρμόζω
τινί. θεὶς δὲ τὴν τῆς ἀληθείας θεωρίαν, λέγω δὴ τὴν
θεωρητικὴν φιλοσοφίαν, οὐχὼς μόνην θεὶς τὴν ἀλή
θειαν θεωρουμένων· καὶ γὰρ ἡ πολιτικὴ τε καὶ πρα-
τικὴ φιλοσοφία, θεὶς δὲ συνουσίας ἀληθεῖς· ἀλλὰ καὶ
αἱ τέχναι θεὶς τὴν τῶν κατὰ μέρος ἀλήθειαν ἦσαν θεω-
τικαί· ἦν γὰρ ἐστὶ τέχνη ἕξις μετ' ἀληθοῦς λόγου ποιητι-
κή· ἀλλ' ὅτι μὲν τῆς μόνης τέλος, γνῶσις τῆς ἀληθεί
κὴν τῆς περὶ ἀληθείας· ὅ γὰρ ἀεὶ ὄν, ἀληθές, αὐτὴ
θεωρεῖ· σαφὲς ἐστὶ τὴν θεωρητικὴν φιλοσοφίαν, ὡς
μεγίστην οἰκείαν ἡμῖν, καὶ κατὰ φύσιν, τὴν μὲν, φησὶ
χαλεπὴν αὐτὴν δόξαι ἂν εἶναι. τὴν δὲ, ὡς ἐφικτὴν·
χαλεπὴν μὲν, καθόσον τοῖς ἄλλων ἕνεκα τῶν αὐτῶν
οὐδεὶς καθέξειαν ἂν εἰς θεὶς αὐτῆς τὸ ποιητικὸν λόγου.
ἓν γὰρ οὐδὲν δεῖται καὶ χαλεπὴν τὴν θεὶς αὐτῆς εἶναι θε
ωρίαν, σημεῖον ἱκανόν, ἐν μὲν δυσανοήτων ἂν εἰς θεὶς αὐτῆς
μεγίστων καθέξειαν εἶναι τὴν θεὶς αὐτῆς. ἓν δὲ ὡς ἐφικτὴν
ὄν εἶναι, σημεῖον τὰ λεῖπ ποιεῖν. ἐν μὲν τὰ αὐτὰ ἐν
θεὶς αὐτῆς ἐπορίζειν ἀεὶ πολλαπλασιάζειν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπό-
των ἕκαστον εἶναι ὑγιοῦ τι θεὶς αὐτῆς· καὶ ἓν ἕκαστον
μὲν τῶν φιλοσοφημάτων· ἐν δὲ τοῖς ποιήμασι, ὀλίγον
πανταχοῦ ἕκαστον αὐτοῦ, ὑγιῶς αὐ δρᾶν οἱ μεμελετήκοσι.
ἐν δὲ καὶ ἀναπαύσασθαι ἀεὶ προσήκειν δόξαι, ἐ-
ξιόλογον ἤδη καὶ μεγάλην θεὶς αὐτῆς θεωρίας φανῆ-
θεὶ τοσοῦτον ἀφ' ἡμῶν, ὡς σὺν τῷ πρὸ ὀλίγου προφθημένῳ
ἕκαστος μὲν αὐτῶν ἐπορίζων μέρος τι αὐτῷ ἔσται. καὶ οὐδὲ
ὀλίγῳ θαρρῶν μᾶλλόν τοι τινὰ ἔστε πάντα ἐρεῖν
" τῶν ἄλλον ἄλλης μετεμελόντων. μήτε πάντα ἐστὶ πο-
" τὸν ἀν. ὀλίγα δὲ τὰ λεῖπ ὡς ἴσον. ἔστι μέντοι τινὰ τῶν θεὶ

ἀφοῦ μηχανὴν αὐτῶν φαύλη· ὅτιοὐδὲ βοῦς τὸ λεῖον· ὅλλου ὅσοι
ποιεῖσθαι ἐνεστιῶν· ἀλλὰ ἕκαστον λέγειν τὶ θεῖ τῆς φύσεως
τοῦ βοῦ ζῶον ὠφελιμώτατον, μηδεμίαν ἀφορμὴν μηχανῆν· βόσκεται
φύσεως ὄρος κάμηλον· βοῦ προβάσκειν τοῦ τῆς ἀνθρώπου
τίνος ἦναι φίλτατον φίλτατος· βοῦ βιβλίον σωίζεσθαι καὶ αὖ
βοῦ δοκεῖ εἶναι· ἡρπάσθαι βοῦς θεῖ αὐτῆς λέγουσι
αναλέγειν θεῖ αὐτῆς· καὶ μηδεμίαν αὐτῶν φαύλην ἰδίαν
μὴ βοῦν, ἀφιλοσοφίαν βοῦ καθαφύσιν ἡμῖν εἶναι τιμιώτ'
τῶν ἀρχαιοτάτων· οἱ αὖ βοῦ μηδὲν καθεξίαν ἀρπακῶν
θεῖ αὐτῆς, βοῦ μέτρος αὐτῆς σωζόμενα· καὶ τῶν
χαλεπωτάτης· καὶ ὅτι μὴ χρὴ ἀρχὴν ἀρχὴν τοῦ αὖ τιμιώτ'
τοῖς αὐτῆς· εἰκάζειν μὲν γὰρ αὐτῆς χρή, ὅτι ἡ μὲν ἐστὶ =
καθ' φύσιν· μὴ ἀφέρεσθαι ὅτι ἐστὶ χαλεπή· ἀφορβ'-
τοι δ' ἂν ἡ μᾶς οἱ ὧν ἄρπας· καὶ ὅσοι βοῦ μέτρα καθεξῆς
νῦν αὐτῆς ὡς ἐφοδιάσθαι· μέτρα ἀποδιωκόμενοι, ὡς ἀφ'-
τιμαχαλεπῆς· ὥστε ἀφ' ἑοικὼς ἐλθὼν καθαπρὸ τύχαι-
νο μὲν ἀφοιμιαζόμενοι τοῖς αὖ δοκεῖ ἀμφοῖ· ὅτι
βοῦ ἀναβας νῦ τιβοῦ· ἀρπαζόμενοι βοῦ θεῖ αὐτῆς λέγουσι
οπιμᾶς αὖ ἀφ' βοῦ ἐφοδίαν αὐτῷ εἶναι, ἐδ' ἀξιεῖ τῆς ἀφοι-
μία ἀφορμὴ καὶ μὴ ὄρος· τῆς τὶς αὖ δοκεῖ ἀμφοῖ· ἡλε-
γεμένη· ἐπὶ τῶν δικόλων· καὶ μηδεμίαν χαλεπωτάτην
συνδεῖν ζῴων· ἅλις πάντα δὲ ἀπὸ ὧν βδομήκοντα·
τῶν ἑπτακαιεικοσαοί βδομήκοντα· οὗ βοῦ μὴ αὖ μὴ σκοπεῖν ἀφ-
κάμηλος πόσος ἀφός, οὐ ἐφοδίως αὖ βοῦς τυγχάνοιεν αὖ
δεῖ ἡ πλατύ, οὐχαλεπὸν βοῦ βοῦ βοῦ τυγχάνειν· οἱ ὁ καὶ,
ἀνθρ αὖ βοῦ τυγχάνοιεν· φόρτος βοῦ ἐφόδιον ἀφ
τες ἑπτὰ τυγχάνοιεν ἐφόδιον βοῦ β καὶ οὐ ἀνθρ τες ἑπτ
" τυγχάνοιεν ἐφόδιον βοῦ β· βόδεκα τε εἶναι· καὶ μῆκος
" μὴ δύνασθαι, ὅλλοι βοῦ χαλεπὸν αὐτῆς· ἀλλὰ βοῦ
" χαλεπὸν καὶ δοῦ πολλοῦ τῶν ἀρχαιοτάτων εἶναι,

οπερ ἐν τοῖς τοῦ Σόφου τῶν προρρηθέντων. λῶδε· τὸ καθ-
ὅλου μείζονος, ἢ μείονος, ἢ μηδὲν ἐνδέχεται αὐτῇ, τῷ τοιούτῳ ἐνδέ-
χεται τὸ ὅλον ἢ μείζονος, ἢ μείονος, ἢ μηδὲν ἐνδέχεται αὐτῇ, τῷ τοιούτῳ
ἐνδέχεται καὶ τὸ μέρος. οἷον εἰ μηδὲν ἢ μείονος ἐνδέχεται βαδίζειν
τὸν ἄνθρωπον, τοσοῦτον καὶ μόνον ἐνδέχεται βαδίζειν, ὅσον αὐτὸς
καὶ ὧν μέρων αὐτός· οὐδὲ ὁ πάλαι σοφὸς ἀναβαίνειν· ἐνδέχεται
ἄρα καὶ μέρος μηδὲν ἢ μείονος ἐνδέχεται βαδίζειν· ὁ δὲ ὅλον τε
ἄρα καὶ μέρος μηδὲν ἐνδέχεται βαδίζειν, ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ὅλον καὶ
μέρος ἀδύνατος βαδίζειν· ὅτι καὶ ἐμός ἐστιν, ἕκαστος ἐνδέχεται
τῶν οὐθενὸς ἄρα. ἀλλὰ μὴν ἀληθές· ψευδὲς ἄρα· οὐκ ἄρα τὸ καθ-
ὅλου, τὸ μὴν ὅλον ἄρα τὸν ἐνδέχεται βαδίζειν τὸν αὐτόν, τὸ δὲ μέρος
μηδὲν ἐνδέχεται βαδίζειν· ὁ φοβοῦμαι δὲ τινὰ δι' ἐναντίας φασὶ πῶς
λέξιν, ἆρα τὸ καθ' ἑκάστου τὸν αὐτὸν τὸ δὲ ὅλον μηδὲν δύνα-
σθαι καὶ μέρος ἐστίν, ὅτι λοιπὸν ἐστὶν ἐκείνου τοῦ ὅλου· τοῦτο γὰρ ζήτη-
σιν ἦναι τοῖς προφέρουσι μηδὲ τὸ δὲ ἀναντίας λέξεως
ἀποδίδωσιν ὡς προφερόμενον τὸ δὲ καὶ τοῦτο ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν
θεωρεῖσθαι, ἀλλ' οὐ μὴν τὸ ὅλον ἐστίν, μήτε μέρος ὅλο-
κληρος ἐστὶν ὡδὶ ἀναβλεπόμενον, ἵνα τῷ· τὸ δὲ
μήτε ὅλον τι ἔστιν, ἀλλὰ μηδὲ μέρος δύνασθαι, τὸ γὰρ
ἡμίσεος, ἢ μηδὲν ἐνδέχεται αὐτῇ, οὔτε τὸ ὅλον ἐστὶν οὕτω
οὔτε μέρος αὐτῆς ὅλου· οὐ γὰρ καὶ τὸ μέρος δύσληπτον, μᾶλ-
λον δὲ τοῦτο· καὶ ἡδὺ καὶ ἐπιβατοῦ εἰπεῖν λέξει βιοῦν.
τὸ μὴ δύνασθαι ὅλον τι ἐστὶν καὶ μέρος· ὡς γὰρ λέγεις· τὸ δὲ
μηδὲ ἕτερον δύνασθαι, δηλοῖ τὸ μᾶλλον τοῦ αὐτῆς· δύναται γὰρ
καὶ οὕτως ἀκούειν. τὸ τοίνυν ὅλον τι ἐστὶν καὶ μέρος μὴ δύ-
νασθαι. τὸ δὲ ἐστὶ καὶ ἀμφίβολον τοῦ ὅλου καὶ ἐστὶ ταὐτὸν φαίνεσθαι ἐλ-
θεῖν· μηδὲν δὲ μέρος αὐτῆς ἐξαπιβώσασθαι δυνηθῆ-
ναι, δηλοῖ τὸ μᾶλλον τοῦ αὐτῆς δυνάμει καὶ λύσαντι πλέ-
ξαι τὸ ταὐτὸν ἀμφοῖν, ἵν' ᾖ τὸ ὅλον τι ἐστὶν ταὐτὸν ἀμφοῖν

δὲ ἕκαστον μὴ δυνάσθαι ὅπλοῖ δ' χαλκοῦ αὐτῆς καὶ δύο
μὲ μὲ λονάκοιλου ἀὖν δ' ὀξὰ δοῖς ὀφθαλμοῖς. δοῖς καὶ δ'
σύναμις, ἡ μείζων, ἢ μείζων ἐστὶ βαλλάττου. ἐκ δὲ αὐτῶν
δὲ τῶν ζῴων ἀθροιζομένη γίνεσθαι τὴν μέγεθος. δύναμις
ἔστω τὸ ἀρπακτικόν, τῷ δὲ μὴ δύνασθαι καὶ ὅλον πέζῃν
καὶ μῆρος· ἀλλὰ μῆρος τι μόνον λαμβάνῃ αὐτοῦ μόνον.
τὸ δὲ ἀπὸ μὴ, χαλκοῦ ἀπὸ μὴ δὲ, ἐξ οὗ λέγομαι οὐ μῶσκα-
λὰ ἑαυτοῦ ὄντων ἀμφοτέρων θεῖα ὑπὸ ἀμῶς φανερῶν καὶ
ὀδξῶν ἀμφοτέρων οὐσῶν θεῖα αὐτῆς· καθαρόν τι· ὃ τι ἐξ οὗ
καὶ δὲ τί· ὃ τι χαλκοῦ· ὅλα μὲν γὰρ δ' καὶ σαίνει βαλλ-
λῃ αὐτῇ, οἷα λέγω· ὅτι δὲ τί μὴ δένα, κατορθοῦν, μὴ
δὲ καθ' μῆρος ὅλον, οὐ ἐξ οὗ ὄν· ἴσως δὲ καὶ τῆς χαλκοῦ τὸ
τος οὔσης καὶ δὲ δύο δόφους· ὅλ ξας τῷ μὲν, ἐξ οὗ αὐτῷ
θεωρητικῆς φιλοσοφίαν· τῷ δὲ, χαλκοῦ· ὅτι αἱρεῖν
ποιῆσαι τοῦ χαλκοῦ· ὅλως δὲ καὶ τὸ ἡ φιλοσοφίου
σαλῆν ὅλως. τὸ δὲ μὴ, χαλκοῦ αὐτῷ ἔναι ἀπ',
ἐξ οὗ αν· οἱ δὲ δόφοι τῆς χαλκοῦ ἦτος δύο· ἧς μὲν
ὁ θεῖ τῷ τοῦ θεάτελος θεωρουμένου φύσιν· ὃ τι
ὁμοῦ δὲ ὄν ἐστ, ὡς τὴ αὐτοῦ φύσ θεωρῆν ἔναι·
δεύτερος ὁ ὅτι ἀ τῷ τοῦ θεωρουῶν τῶν αὐτὸ ἀφελῶφαν-
ὅλως μᾶλλ γὰρ τὸ τὴ αὐτοῦ φύσ· ὁ ὅτι θεωρῆν τῷ ἁπλ
ἔστιν· ὅτι ἀ τῷ ἡμεῖς ἐσαν ἀφελῶναν· ἡ μῖν ἔναι χα
λκοῦ τε καὶ δὲ θεωρῆν· ὧ δὲ ὁ φῶ τῆς χαλκοῦ τὸ τ,
τος· τὸ ἀ γὰρ καὶ τῷ θεωρητικῷ τε ζῆν· καὶ τὴ θεῖ
τῆς ἀλλ ἡμᾶς φιλοσοφίαν προφρέσθαι δὲ ἡμᾶς καὶ δι-
α τοῦ δυσερός τῷ θεωρητικῷ φιλοσοφίαν ἢ γὰρ δ' ζῆν
εἶναι καὶ ὁρᾶν· τὴ αὐτὸ φύσ· ἡ μῖν ἐστὶ δύσ ἔναι
σα, ὅτι ἀ τῷ ἔστιν αὐτοῦ νοῦ ὅλον ὁτὶ δὴ μεν ἀζῆν τὸ
καὶ ζῶσ γὰρ ὁρᾶν προσαυξῆ τὸν νοῦν ὅ ὅλως αὐτῶν δ'
γνῶσα μᾶλλ τὴ αὐτῶν φύσ ἔναι εἶναι· ὧν δὲ

ἡ θεοῦ
χαλκοῦ·

ζώϊα ἐστὶ μελαχρωτά, ὄμματα τῶν ζώων μᾶλλον ἀνθρά-
κινα, οὐ φαίνεται τῶν αὐτῶν φύσιν, ἐπάξειν ζωϊ-
κτηρίων· αἷς δὲ μὴ μελανόφρυνοι φαίνονται ἀνθρακοῦν
ὀφθαλμοῖς, προσβόσκεται ζωοφάγα, οὐ τὴν αὐτοῦ φύσιν
μᾶλλον, ὅ ἐστὶ τὸ καὶ αἴτιον λυπεῖσθαι λεγόμενον.
ὡς δὲ καὶ ἄνωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς τὸ φῶς ἔχουσιν, οὕτω
καὶ φρένες ἡμῖν φαίνονται τὸν ἡμέτερον νοῦν,
τὴν φύσιν φανερώτερον. ἔστι δὲ ἀκόλουθον
διὰ ταῦτα καὶ τοὺς ὄνους ἀμβλυτέρους
νοῦν. πρὸς δὲ φαντασίαν οὐ τῶν εἰδώλων διὰ τὸ μὴ ἀφο-
λελυθέναι· καὶ μεμιγμένους εἶναι· ἀλλ' ἕνεκα τοῦ-
αἰσθάνεσθαι καὶ διὰ τὰ ἀντικείμενα σώματα τῆς ψυχῆς.
ἀτοπώτερα δὲ ποιοῦσι τὰ ἀπὸ τοῦ σκότους φαντάσματα
τὰ αἰσθήσεως ἡμῶν ζωτικά, μεμιγμένα τῆς
αἰσθήσεως ζωτικαῖς ἐνεργείαις. ὅτι δὲ ἀληθῆ
λέγεται ἀλήθειαν γνῶναι χαλεπόν, ἀληθὲς δὲ πρόφρημμ.
τὸ δὲ περὶ τῆς ἀληθείας γνῶσιν ὅτι μὴ
ἐστὶν ἐν ὀλίγοις· χαλεπὸν γὰρ ἡμῖν τῆς τοιαύτης φύσεως, ἐν ὀλί-
γοις αὐτὴν ἀκμάζειν, ἀνθρώπων χαρίεν φρονεῖν· μεθοδι-
κῶς οὖν ἐν ἀκροάσεσι τοῦ ἀκροατοῦ εἶναι αὐτῷ· ὁ οὐ δεῖ-
λόφρων ἐστὶν ἐν δεῖ δὲ, τὴν μὴ αὐτῆς φύσιν· διὰ ταῦτα δὲν
ἡμῖν ὀλίγα τῶν ἡμετέρων ἐᾶν ἀληθινὰν χαλεπὸν εἶναι
γνωσθῆναι· οὐ μόνον δὲ χαρίεν εἶναι ὀλίγων τυγχάνειν· ὧν
αὐτῆς καινῶσαι δὲ ἀνθρώπου δόξαις· ἢ φανερὸν δεῖ τῆς δὲ ἀ
ρετῆς φιλοσοφίας, ὅτι τὴν μὲν, χαλεπὸν· τῆς δὲ
ἐν ὀλίγοις· ἢ φανερὸν ὅτι μεμιγμένα ὄντα ἀμφοῖν αὐτῆς ἡμῶν,
τὰ δὲ αὐτῆς ἔστιν· λείπει, ὅτι μὴ ὀλίγα δὲ τοῦ χρήσθαι-
θέμενα αὐτοῖς· ἀλλὰ χαρίεν αὐτοῖς δεῖ τὸ ἀκούειν ὡς
οὐμίκρα ὠφελήσαι δὲ τοῦ ὑγιοῦς· ἀμφὶ δὲ τῶν δεῖ
δίκαιον τοιοῦτον ἴσως εἶναι ὡς φαίνεται τοιοῦτος ἀξίαν· ἀξιοῖ

γὰρ ἐστὶν ἐκεῖνα ὅσα μνημονεύουσι τῆς εἰρηκυίας τοιοῦτον τρόπον·
καὶ ἡμεῖς ὡσαύτως ἁρμοζόντως χρησόμεθα καὶ κοινωνή-
σομεν τῆς δόξης· ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀμείνοσι τῶν ἀνθρώπων
λαοῖς ἁρμοδιώτερον ἂν εἴη τοῦτον ἁρμόσαι· καὶ λέγω δὲ
τοῦτο διὰ τοιαύτην· καὶ γὰρ οὗτοι ὡσανεὶ λοβαντιήν τινα τρο-
πὴν τῶν ζώων μεμιμήσαντο· τὴν γὰρ ἕξιν ἐντεῦθεν ἔχουσαν
μᾶλλον ἢ ἄλλοθεν· ἔστιν ἃ καὶ τὸν νοῦν τοῦτον τρόπον ἐν-
δέχεται σημαίνειν· ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ τοῖς ζητουμένοις· ἀπὸ
τοῦ ἐν ἑαυτῷ καὶ ἐν ἑαυτοῦ ἐς τὸ καὶ αὐτὸ ζητεῖν
ἀεὶ τοῦτον καὶ ἐς εἰδοίαν ἀναγόντας· ὡς ἔστιν οἰκεί-
ων ἀεὶ ἐνθυμηματίσασθαι δέησει· Εἰκὸς δὲ καὶ,
εἰ ἀπὸ τούτου θεωρεῖσθαι νῦν ἔστι, καὶ τὰ ἄλλα τοῖς ἀεὶ
τοῦτον καθαρευούσαις δόξαις συντυγχάνειν· ἐπὶ δὲ τῶν
καθαρευουσῶν δοξῶν τοῦτο ἔσται, δικαιοτέρου τοῦ λόγου
τῆς αἰτήσεως ἀξιοῦντος· ὡσὰν γὰρ οἷόν τε χαρίεν εἶναι τούτοις
ὡς ἀξιοῦμεν ἔχειν τῶν αὐτῶν, καὶ δόξαν ἰσορροπεῖσθαι· δό-
ξαι δὲ αἱ συνωμοτικῆς λέξεως τὸ βραβεῖον τοῦτο ἀπο-
λοῦσαν ἔναι ὡσὰν ὦ πρὸ αὐτοῦ τε μεμιμῆσθαι· εἰ εἰκὸς
γὰρ ἰσορροπεῖσθαι καὶ ὧν πρὸ αὐτοῦ δεῖ τοῦτο πρᾶττον ἐ-
χούσας δόξας, καὶ αὖ τὰ πρὸς αὐτὸ εἶναι τοῦτο
φησίν· οὐκέτι δὴ αὖ τὰ λεγόμενα τῶν τινῶν δόξαις, ὅτι
τοῦτο ὡς μεδενὶ ἡμῶν ἥκιστα προσήκοντα σωτέλειαν
ἔχειν πρέπειν χρή· ἀλλὰ καὶ τοῖς δικαίως ἐξηνίσθω
ἁρμοδίαν δοκοῦσι τινὰ χαρίεντα δεικτέον· καὶ γὰρ δεῖ τού-
των αὖ ἁπάντων προσοχὴν ἡμῶν γὰρ τὰ ἔξιν ὅτι μάλιστ'
οἱ μὲν οἱ ὀρθοδοξοῦντες ἐξαμῆνοι τινὸς οὐχὶ ἕνεκα τελέου ἐξῆς
ἕνεκα μόνου, ὅλου ἕνεκα ἐποίησε δεῖν, δεῖ μὴ τι μόριον τε
οἷς ἔξεστι δόξαι γε γονέναι μέλος τοιοῦτος· καὶ ἔνιοι, οἷς ἐξ
ἀρχῆς σχεδὸν τι μεδενὸς οὐμενὶ βιοῦ ἕστ' ὦ τέκνον

τούτων ἕνεκα θρέμμα τι μοχθηρὸν τὸν μέλιτταν ὁ ποιήσας θρέψας δὲ φύσει τοιοῦτον, οὐκ ἂν δικαίως αὐτὸ τοῦτο ἐξαρέσαιτο οὐδὲν μᾶλλον· μήτε ἐπαινοῦντος ἐμοῦ μήτε ἐπαινοῦντος ἄλλου. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς καθ' ὅλου ἀληθείας θετέον· εἰ μή τινας ἕνεκα, ἐμοὶ δόξας τινὰς αἷς ἄξιον χρῆσθαι, ὡς ἐμοῦ ἕνεκα θετέον τοῦτο· οὐδὲν ἧττον, οὐδὲ μᾶλλον ἐμοῦ ὄντος, οὐδ' ὅστις ἄλλος τοιοῦτος· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνων ἕνεκα, ὅσοι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ δοκοῦσιν ἔχειν, οὐ φοβήσεται τῆς καθ' ὅλου ἀληθείας θεωρεῖν. θετέον μὲν οὖν τινας τῶν, ἐμοῦ δόξας τινὰς αἷς ἄξιον χρῆσθαι, ὡς ἐμοῦ ἕνεκα θετέον τοῦτο· οὐδὲν ἧττον, οὐδὲ μᾶλλον ἐμοῦ ὄντος, οὐδ' ὅστις ἄλλος τοιοῦτος· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνων ἕνεκα, ὅσοι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ δοκοῦσιν ἔχειν, οὐ φοβήσεται τῆς καθ' ὅλου ἀληθείας θεωρεῖν. θετέον μὲν οὖν τινας τῶν, ἐμοῦ δόξας τινὰς αἷς ἄξιον χρῆσθαι, ὡς ἐμοῦ ἕνεκα θετέον τοῦτο· οὐδὲν ἧττον, οὐδὲ μᾶλλον ἐμοῦ ὄντος, οὐδ' ὅστις ἄλλος τοιοῦτος· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνων ἕνεκα, ὅσοι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ δοκοῦσιν ἔχειν, οὐ φοβήσεται τῆς καθ' ὅλου ἀληθείας θεωρεῖν. θετέον μὲν οὖν τινας τῶν, ἐμοῦ δόξας τινὰς αἷς ἄξιον χρῆσθαι, ὡς ἐμοῦ ἕνεκα θετέον τοῦτο· οὐδὲν ἧττον, οὐδὲ μᾶλλον ἐμοῦ ὄντος, οὐδ' ὅστις ἄλλος τοιοῦτος· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνων ἕνεκα, ὅσοι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ δοκοῦσιν ἔχειν, οὐ φοβήσεται τῆς καθ' ὅλου ἀληθείας θεωρεῖν.

καὶ ἀμείνονες ὦμεν, ἢ τῶν αἰτίων τῶν γνώσεις ὡς ἔστι· καὶ τῆς φύσεως
καὶ μᾶλλον ἐσόμεθα, καὶ εἰς τοὺς ὑστέρους δὲ ἀναλυτικοὺς ἔτι
ἀξιώσειεν ἂν τις ἡμᾶς δόξαν τοῦ διαπίπτειν. Ὁ δὲ ἀξιοῦντες
ζητεῖν τὰ πρῶτα τῶν κυρίως γνῶσιν, τίνος εἕνεκα τῶν αἰ-
τίων αὐτῶν γνῶσιν πρῶτα μᾶλλον οὐχὶ τί δὲ καὶ ἀληθὲς αἰτι-
ώσειε ζητεῖν μᾶλλον. οὕτω γὰρ ἂν ἀπορον αὖ δόξαι τὰ αἰτίας καὶ
οὐδεὶς γνῶσιν αὖ δόξαι, ὡς μᾶλλον ὄντα ἄξια. ἀλλὰ δῆλον
ὅτι τοῦτο τὰ ἀληθοῦς οὐχοῦτε γνῶναι χωρὶς αἰτίας,
τῶν ἐχόντων αἰτίας. Ἐστὶ δὲ τινὰ γνῶσις χωρὶς αἰτίας.
τὰ γὰρ οὐκ ἔχοντα αἰτίας τοιαῦτα. οἷα τὰ πρῶτα καὶ
αἱ ἀρχαί· ὧν οὐκ ἔστιν αἰτία. ἢ οὕτω σφόδρα ἄρκες ἀπ-
ορεῖν τὰ ὧν ἀρχαί καὶ αἰτίας, ὅ ἐστιν ἐν τῇ φύσικῇ
ἀκροάσει· ἢ τὰ ὁμοίως, τοῦτ' ἐστὶ τὰ οὐκ ἔχοντα μὲν ἐπιστή-
μην, ἔχοντα δὲ ἐπιστήμην ἐπαγωγείως ἢ διὰ συλλογισμοῦ γνώ-
σιν. τῶν δὲ πρώτων, οὐκ ἔστι νοῦς, ἀποδείξεως. ὥστε
οὐδὲ γνῶσις τοιαύτη ἔσται ἢ μᾶλλον αὐτὸ τοῦτο καὶ
τὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις λεκτέον θαυμάσιον. ἆρα γὰρ
ὅτι μηδὲν ἐστὶν ἔξω τῶν αἰτίων τῶν εἰδῶν αἰτί-
γνῶναι χωρὶς τῶν γνώσεως τῶν αἰτίων αὐτῶν, καὶ δὴ
τοῦτο ἀπορεῖται τὴν ἀναγκαίαν τῆς φιλοσοφίας τοῦ
τῶν αἰτίων γνῶσιν νῦν ὅτι ἀναγκαία, δηλοῖ πρό-
λιν διὰ τοῦ δήπου. τοῦτο δὲ τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφ
θαι, τὸ μᾶλλον ἀληθῆ γνωρίζειν. μᾶλλον ἢ ἀλη
θῆ τὸ αἰτίας αἰτίας. τῶν γὰρ καὶ τῆς τοῦ διὰ τοῦτο
των ἀληθῆ αἰτίας. ἀληθέστερον μὲν γὰρ ὁ καὶ τοῖς
ἄλλοις αἴτιον, τοῦ ἀληθοῦς εἶναι. αἱ δὲ καὶ αἰ-
τίαι τοῖς τοῖς διὰ τοῦτο οὖσιν ἀληθῆ. ἕκαστον γὰρ
τῶν ὄντων, ὅσον τοῦ εἶναι μετέχει, τοσοῦτον καὶ
τῆς ἀληθείας. τοσοῦτος μὲν οὖν. διόπερ αἰ-
τίας μᾶλλον ὄντα, καὶ μᾶλλον ἐστὶν γνῶσις,

ἀληθῆς· ἢ μᾶλλον οὐδὲ ταύτην· ἀλλὰ διὰ τί μᾶλλον οὐ
"Ὅτι μᾶλλον οὐ τοῦτο αἴτιόν ἐστιν τοῦ εἶναι αὐτὸ διάλευκον,
τὸ εἶναι αἴτιον τοῦτο· ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον οὐ, καὶ μᾶ-
" λα· οὐ γὰρ αἴτιον· οὐ γὰρ ἀναίτιον ἦν· ἔστω· εἰ δὲ
" δὲ μᾶλλον αὐτὸ αὑτῷ ἄμφω, καθ' αὑτὸ καὶ πρὸς ἄλλα
τὸ ξυνωνύμου· διόπερ οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο ἐστὶν ἢ
ναι καὶ συνωνύμοις· καὶ τὸ ἄλλο ἄλλοις· ὅλως
ἁρμοῖς εἶναι μᾶλλον· διαφορὰ μόνον ἀλλὰ
αὐτὸ εἶναι συνώνυμα, ἀλλὰ καὶ τὸ αἴτιον αὐτοῖς
τοῦ εἶναι τοιούτοις· ξυνώνυμον αὐτοῖς εἶναι· τότε γὰρ
μᾶλλον ἔσται τοιοῦτον αὐτό· ὅταν ἡ πρὸς τοιοῦτον
οἷον, μᾶλλον ἁρμονία ἔσται, τοῖς ἁρμοῖς αἴτιον
τοῦ εἶναι ἁρμοῖς· πρὸς τοιαύτην ἁρμονίαν ἔσται, τοῖς ἁρμοῖς
αἴτιον τοῦ εἶναι ἁρμοῖς· πρὸς τοιαύτην ἁρμονίαν, τοῖς ἁρμοῖς
αἴτιον τοῦ εἶναι ἁρμοῖς· πρὸς τοιαύτην ἁρμονίαν αὐτό, οὕτως
αἴτιον τοῖς τοῖς ἁρμοῖς τοῦ εἶναι ἁρμοῖς· τοῦ τοιοῦ
ἐσθλῶσα σκληρότητα καὶ μαλθακότητι ἄλλοις· ξυνόν
ἂν αἴτιον τοιοῦτον εἶναι, τοῦτο ἐστὶν εἶναι μᾶλλον οὐ τοιοῦτο·
οἷον, ἡ ξυγχύσις αἰτία ἁρμονίας τοιοῦτον· ἀλλὰ μᾶλλον
ἁρμονίαν αἰτία τῆς ἁρμονίας ἐστὶν· τοῖς γὰρ
ξυνόν αἴτιον, τῆς ἁρμονίας, ἁρμοῖς οὐ
καὶ αὐτό, διὰ τοῦτο μᾶλλον καὶ αὐτὸ ἁρμονία· καὶ τὰ ὧν
οὐτων ὁπόταν μᾶλλον αἰτία, οὐδὲν καὶ αὐτὸ οὐδὲν μᾶλλ(
ξυνόν τῶν αἰτίων αὐτῶν εἶναι· καὶ ἀληθῆ ξυμβαίνει·
ἴσως γὰρ καθ' ἕκαστον, τὸ ἢ ξυνὸν τοῦ οὐδενός, οὕτω
καὶ τῆς ἀληθείας ξυνόν· καθόσον μὴ δόξουσιν οὖν αἰτίαν· μὴ
τὸ ἀφ' οὐδὲν τοῦτον αἰτίαν, καὶ τὸ τοσοῦτον συναν-
μοσαλλήλοις τε καὶ τοῖς αἰτίοις αὐτῶν ἀληθῆ· καθό-
λου τὸ αἰτίαν τοιοῦτο εἶναι· μᾶλλον δὲ αὐτὸ καὶ τὸ
τοῦ μᾶλλον τοῖς αἰσθητοῖς ἀληθῆ τὰ αἰτίαν αὐτῶν· ὥστε
μᾶλλον ἀφ' ἧς θεὶ ἀληθείας, ἢ θεὶ τῶν βιβλίων αἰτιῶν·

καὶ γὰρ δὴ καὶ αἱ οὕτως θεῖαι λόγοι φασὶν, αἱ δὲ ἀληθῶς εἶναι, ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα μᾶλλον καὶ σύνθετοι μᾶλλον τὰ αἴτια τῶν αἰσθητῶν, ἀληθῆ. τὰ μὲν γὰρ ὁρῶμεν. τὰ δὲ, ὑπάρχειν οὐδὲν ἀρόνω. ἀμφότερα γὰρ αἰτία ἀλλὰ τὴν φύσιν. φύσιν γὰρ ὧν τὸν τὰ αἴτιον, ὧν οἷς ἐστιν αἴτιον. οὐδεὶς δὲ ἄλλος τὸν λόγον ἀληθὴς ἀληθοῦς διαφέρει. εἰ γὰρ τὰ μὲν ἀληθῆ τοῦ εἶναι ἡρμένα. διαφέρουσι τὰ εἶναι τοῖς ψευδέσι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστιν, ὥσπερ τὰ δὲ, δόξασμα τῶν γὰρ ὕλαι ὡς τοιαῦτα ὑπάρχειν, κινουμένων εἶναι ἀνάγκη. οὐ γὰρ ἐστὶν τὰ δὲ οὔλα τοιαῦτα. ἀληθῆ δὲ, τὰ οὔλα. ἀλλὰ καθ' ἑκάστου τὰ τοῦ οὔλα ὡς ἐμὲ γνώσεις ἀληθῆ, οὐκ ἀληθῆ δὲ οὐ γὰρ σύνθεσιν θεάσασθαι τὰ ἀληθῆ. ἀλλὰ καθ' ὅσον τὰ τοῦ οὔλα ὡς ἐμὲ γνώσεις ἀληθῆ ἅδε τὰ τοῦ τὸν καὶ τὰ τοῦ μᾶλλον ὡς ἐμὲ γνώσεις. μᾶλλον ἀληθῆ. εἰ μὲν καὶ ὅσον τὰ μὲν. ὡς τὸ ὂν τὸ ἀληθὲς, τὸ μᾶλλον ὄν τι, ὅσον τὸ δὲ τὸ μᾶλλον ἀληθὲς ὂν ὁ τοῦ τὸν ἀεὶ ὄντων δ' μᾶλλον γνώσεις αἰεὶ εἶναι ἀληθέστατον. εἰ γὰρ τὸ οὐκ ἀληθὲς, τὸ ἀεὶ οὐκ ἀληθὲς ἀεί. ὁ δὲ τοῦ ἀεὶ ἀληθοῦς ἐστιν ἀληθέστερον, ἀεὶ ἀληθέστατον αὐτὸ ἐστιν. τοιαῦτα δὲ τὰ αἴτια τῶν ἀϊδίων ἀεὶ. οἷον κοσμοῦντος καὶ τῶν ἀέρων. ἢ τῶν τοιούτων τοιούτων, ὧν κατ' ἄλλος ἢ αἰδιότης καὶ τῶν ὅσον τοῖς τοιούτοις ἐνδέχεσθαι καὶ συγγενὲς αἰδίων καὶ γὰρ αὖ τοῦ, αἰδία. τὰ γὰρ τοῦ τοιοῦτον αἰδία τῶν μὲν ἀεὶ εἶναι. οὐ γὰρ δὴ τοῦ αἰδίων οὐκ αἰδία τὰ αἴτια. ἀεὶ ἔσται ἀληθῆ. τῶν δὲ αἴτια εἶναι τῶν αἰδίων τε καὶ ἀεὶ ἀληθῶν. μᾶλλον αὐτῶν ἀληθῆ ἔσαι. ὥστε καὶ ἀληθέστατα. καὶ μὴν ὅτι τὸ τοῦ εἶναι τοιοῦτον, τοῦτο, καὶ τοῦ ἀληθεύειν αὖ τοῦτο εἶναι ἐστιν αἴτιον. καὶ

ὅτι ἀληθὲς τὸν τοῦτο· ὡς ἀφ' οὗ· καὶ ὅτι μενδένεσθαι αἴτιον
τοῦ εἶναι αὐτῶ· ἀλλὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις· φαίνεται γὰρ
" καὶ ἀληθὲς τοῦτο τοῖς ὑγιέσι αἴτιον τοῦ ἀληθεύειν,
ὑγιαίνειν δὲ, καὶ μᾶλλον ὧν ἀφ' οὗ τοῦτο· ἀναίτιον ἀεὶ
εἶναι ἀληθεύειν· ὡς ὁμολογουμένου τοῦ, ὅτι τοῦτο εἶναι
τι οὐκ αἴτιον, τοῦτο, καὶ τοῦ ἀληθεύειν αὐτοῖς εἶναι ἐνίοτε
ἴσον· οὐ οὕτως ἔχουσι· ὑγιαίνειν μὲν γὰρ ὧν ἀφ' οὗ μᾶλλον
φαίνεται εἶναι· τὸ γὰρ ὧν ἀφ' οὗτου ἀληθῆ τὰ ἀληθεύειν,
ἀληθεύεται· τὸ δὲ τοῦτο ὑγιαίνειν, ὡς ὑγιαρτημένου
" τοῦ ἀληθοῦς ὄντι· τὸ δὲ καὶ ὑγιαφρ'φ· ὡς τὸ κάσσαν ὡς
" ἔχειν εἶναι, οὕτω καὶ τῆς ἀληθείας ὑγιαλέγεσθαι, ὡς γὰρ
κάσσα ἔχειν καὶ μὴ ἔχειν εἶναι, οὕτω καὶ τῆς ἀληθείας οὐ
γὰρ ὅτι τὰ ἀληθῆς τοῦτο, διὰ τοῦτο αἴτιον εἶναι· ἀλλὰ,
καθ' ἑαυτοῦτο ὁμολογουμένως· καὶ τὰ ὄντα τοῦτο αἴτια, τὸ δὲ
οὐδὲ ὑγιὲς αἴτιον τοῦ εἶναι, ἀλλ' ὑγιῆναι τοῖς ἄλλοις,
δοκεῖ μὲν τῆς καὶ σὺ τοῖς αἰσθητοῖς αὐτῶν καθ' ἑαυτὰ ἀληθῆ
" ὑπάρχειν· ἀλλὰ μὴν ὅτι ἔστι τις ἀρχὴ· καὶ οὐκ ἄπειρα εἰς
" αἰτίας ἰέναι· οὔτε ὡς οὐσίαν· οὔτε ὡς ὕλην· οὔτε καθ' ὅδον· δῆλον·
εἰ δὲ τὸ ὄντα τῶν ἀληθῶν φιλοσοφίαν ἐστὶ ἀληθῆ ὑγιὲς εἶναι
μᾶλλον ἢ εἶναι, πῶς ἂν αἴτιον γένοιτο· ἢ τὸ ὄντι ἢ καὶ μᾶλλον
ἀληθῆ τὰ αἴτια εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο οὐσία ἐστὶν ἀναγκαῖον
ἀνούσας τὰς ἀκινήτους φιλοσοφίας τὰς ὧν αἰτίων γνώσεις,
οὐσίαν καθ' ἑαυτὸ ἀκίνητον· ἐστὶ δὲ αἰτίας τοῦ εἶναι
τοῖς αἰσθητοῖς τῶν ὄντων μᾶλλον ὑγιὲς ἀληθῆ, ἢ ἀναγκαῖον
ἀπολούεσθαι τοῖς προφαινομένοις σήμερον, ὅτι ἔστι τινὰ
αἰτία· καὶ ἔστι τις ἀρχὴ αὐτοῖς· τοῦτο ἐστὶ πρῶτον αἴτιον·
καὶ οὐκ ἐπ' ἄπειρον εἰς αἰτίας· ἀλλὰ οὐδὲ ὑγιὲς τὸ ὄντι αἴτιον
ὡς οὐσίαν· διὰ δὲ τοῦ δῆλον ὅτι οὐκ ἐπ' ἄπειρον εἰς αἰτίας,
δῆλον ὡς αὐτῶν καὶ ὅτι ἔστι τῶν ἀρχῶν· καὶ ὅτι γνωσταὶ φύσει

ὅπερ μή πως καθ' ὑποθεσίαν λαμβάνεται καὶ αἰτίας ἀπείρου εἶναι δύναται, μήτε κατ' εἶδος· εἰδὶ γὰρ κατὰ τὴν ὑποθεσίαν μία ἄπειρος εἴη τις καὶ οὐ πλεῖόνων αἰτίων καθ' ἕκαστον εἶδος αἱ πρόσθεν ἀναιρεθεῖσαι ἀλλοπαλλαὶ αἰτιοῦνται· ὡς εἶναι αὐτὴν τῆς ὑλικῆς αἰτίας ἀεί, τοῦδε τινὸς ὑλωτὸν ἀνάγκη ὑλην ἔχουσαν, καὶ πάλιν παλλὰ ἄλλως. καὶ ὅλως τὸ καθ' ἄπειρον μήτε μίαν οὔσης σχέσεως ὕλης· καὶ οἰκείας ἔξω ὕλης ἐστίν· οἷον ὡς αὐτοί φασιν· ἡ ἁρμονία μιγνύμενος ὑλη μὲν τῆς σάρκης, ἀέρ· οὗ δὲ ἄρος πῦρ· τοῦ δὲ πυρὸς ἄλλο τι καὶ οὗ τὸ καθ' ἄπειρον· καὶ καθ' ἑτέρας ποιητικῆς πάλιν αἰτίας αὐτοί ἔσθ' ὅτε· ὁ μὲν ἁρμονίας καὶ νήσεως ὁμοίως· ὡς δὲ μᾶλλον οὗ δέ τινος ποιητικοῦ ἕνεκα καὶ κινητικοῦ αἴτιον· αὖθις δὲ οὗτος πάλιν, ἄλλο· κεκμήκους παλαιόμενος ἄλλης· καὶ οὗ τὸ καθ' ἄπειρον· οἷον αὐτὸς παλινδρομικῶς φέρεσθαι· ἡ μὲν οὖν ὑλικὴ αἰτία τοῦ κινητικοῦ αἴτιον ὁ ἀήρ· οὗ δὲ ἄρος, ὁ ἥλιος· τοῦ δὲ κεκλῖσθαι παλιν ὁ νότος· καὶ οὗ τὸ καθ' ἄπειρον, ἄλλο τι, καὶ οὗ τὸ καθ' ἄπειρον· ὁμοίως δὲ ὁ λόφος καὶ καθ' ἑτέρας καὶ ὁ τόπος· καὶ οὗ οὐ σύγκρισις πάσας· ὡς εἶναι ὧν τελῶν τῶν γραμμικῶν μὴ ἄνευ ἄλλου χαρίεντος ὄντων καὶ καθ' ἕτερα τέλος ἀναφορὰν· ὡς μὴ εἶναι τι ἔσχατον· οὐ χαρίεν δὲ ἄλλα· αὐθ' ὅσημένους· ὁμοίως καὶ καθ' οὗ ἥλιος αἴτιος, καὶ ὡς αὐτὸς λαμβάνει οὗ τὸ ἰσῶν εἶναι εἰ παλιν καὶ καθ' οὗ τῶν σχέσεων τῶν γραμμικῶν εἰδῶν· ἄλλο τι ἦσθα ἂν ἀνέχωρ' οὐμενεῖ· σος ψυχή· ψυχῆς δὲ ἄλλο τι φέρεσθαι ἂν εἴη νοῦ δὲ παλιν· ἄλλο τι· διαιτητικῆς, ἡ καθ' εὐδιωείαν τῶν αἰτίων ἀναγκαῖον· ἡ δὲ καθ' εἶδος· ἡμιτέλους ἂν ἡ ἕδη τῶν αἰτίων ὡς αὐτὸς ἀναξεν· ἢ τις ἄλλος εἰδημος ὢν εἰσμένος· ἀλλ' ἡ ἀναγκαῖον ὡς φέρεσθαι οἱ νεοτιδημένοι ὑλικαῖς ἀναφορομένων ἀπὸ φοράς· ὁ τινὶ κ'

ἄλλην

μᾶλλον τῶν ἄλλων. οἷον ἂν φῶμεν εἶναι αἰτίαν,
ἀμφισβητοῖ τις καὶ φῇ οὐκ εἶναι αἰτίαν, ἀλλὰ
μᾶλλον τὸ μὴ εἶναι· καὶ φῶμεν ὅτι ἀδύνατον ἐστὶν ἅμα καὶ βλά-
βειαν, ἀμφισβητοῖ τις καὶ φῇ οὐκ εἶναι βλάβην, ἀλλὰ μᾶλλον
βειαν δὲ αἰτίων ἀφέλειαν, ὅτι μᾶλλον ἐστὶν ἐλαττόν, μᾶλ-
λον καὶ βλάβος ἀφέλειαν ἀναιρούντων· καὶ οὕτως ἀεὶ
τοῦ μᾶλλον καὶ ἧττον αἰτίους καὶ αἰτίων μᾶλλον ἀναιρούντων· οὐδὲν μᾶλλον
ἀνάγκη ἄπειρον εἶναι τὸ αἴτιον· ἀπείρου γὰρ ὄντος
οὕτως οὔσης καὶ ἀϊδίου τῆς κινήσεως, εἰ
οὐκ ἔστιν αἴτιον τοῦ κινεῖν ἀφέλειαν· ἀλλὰ μᾶλλον· δεῖ εἶναι
τιον ἀφέλειαν, ἀκινήτου τινός· ἢ πάλιν ἄπειρον ἀλλοιοφορὰν ἄλλη
αἴτιον καὶ βλάβος διαφορὰν μᾶλλον· ἀφ' ἧς τε ἀεὶ
ἀλλοίου γενέσεως ἧς εἰ μὴ ἀπείρου μᾶλλον βλάβειαν
πίας οὔσης κινεῖν· ὥστε μέσον τι ἐστὶν ἔχειν καὶ πέρας
τερον, ἀναγκαῖον ἢ ἀεὶ τὸ πρότερον αἴτιον τῶν μέσων· ὅτι μὲν
δεῖ δὲ ἀϊδίου εἶναι ἄπειρόν τι εἶδος αἰτίων· καθο
λικῶς δὲ λεγόμενος διαιρεῖ τὸ ἀπορεῖν· εἰσὶν γάρ
τινές, ὡς εἶναι πέρας οὐ δεῖ, καὶ ἢ ἔχειν· καὶ βού-
λεται ἐξ ἑκάστου τὸ πρῶτον αἴτιον εἶναι
τῶν μέσων τε καὶ μεταβλητῶν· ἢ λοιπὸν οὕτως ἐπὶ
πρὸς ἄλλα λαμβάνει· ὡς δὲ μὴ αὐτῶν αἴτιον ἢ ναι τοῦ
αἰτίατοί· καὶ διὰ τί μᾶλλον βούλεται· ἐπὶ δὲ ὧν ποιη-
μένος τὸν λόγον· πρῶτον ὄντι καὶ ἑκάτερον, οὕτω χρόνῳ λαμ-
βάνει, ἀλλὰ τῷ κατ' εἶδος διαφορὰν ἔχειν τῶν αἰτί-
των μᾶλλον, οὐδὲν μᾶλλον ἄλλο ἄλλου καὶ τῷ ὁλι-
κὴν φύσιν πρῶτον ἐστίν. • εἰ γὰρ ὧν οὕτως ἔχον ἀφ'
ἄλλης λήψεται· καὶ τίνα δὴ τὰ τούτων αἰτία ἐστὶ τῶν
ἄλλων ἀποδοῦναι, τὸ πρῶτον αὖ ζητοῦμεν· οὔτε μᾶλλον
ἑκάτερον, οὐδετέρου μᾶλλον τοῦτο αἴτιον, μηδενὸς ἔχοντος μᾶλλον
τοῦ· ἀλλ' οὐδὲ τὸ μέσον τούτων ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦτο αἴτιον, εἰ
δεῖ δὴ εἶναι συνάγμενον· ὥστε ἔτι τούμενον, τί ἐστὶ τῶν

εἰ λεμὴ τῶν ἄλλων ἐστὶν αἴτιον. ὁμοίως δὲ μεσον τροχός, τὸ μεν δεῦν δ' ἐξῆ· οὕτω δ' τροχῶν τροχὸς τὸ μεσον τούτων, ὡς τε, δεῦν τὸ σύμπαν τοῦ μεν δεῦν δ' τὸ ἄλλο τι αὐτὸ αἴτιον εἶναι. μὴ οὔσης γὰρ ἐκ τούτου, σύμπαν δ' σύ τροχὸν· μὴ οὐσῆς, οὐκ ἂν αἴτιον ἦν τοῦ ῥεῖν· οὐδὲ τοῦ ἀκινήτου μεν δεῦν δ' τὸ ἄλλο τι αὐτὸ αἴτιον εἶναι. ἀλλὰ

μενοδώδεκατος αἰτιῶν λαμβανομένων τὸ οἰκεῖον φύσει
" οὗ ἕνεκα εἶναι ἀλλαχοῦ, οὐδὲ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ συνεχὲς
" ἄπειρον προϊέναι, εἴρηται ἔμπροσθεν ἡμῖν· δηλοῖ δὲ ὅτι
οὐκ ἔστιν ἡ ἄπειρον εἶναι πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐπιστήμην
αἰτία, ἡ πρόοδος· ἀλλ' ἀναπόδεικτόν τι δεῖ εἶναι καὶ πρῶτον ὅλως ἐξ οὗ
ναι τὸ πρῶτον καθ' ἡμᾶς, νεῦσαι δ' ἐπὶ τοῦτο ὅπου δεῖ
ἐπὶ τὸ κάτω οἷόν τε καὶ δηλῶσαι ἐπὶ ἄπειρον ἰέναι
τὰ αἴτια· οὐδὲ ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ ὑφ' οὗ αἰ-
τίου· οἷς ἔνια τοῦ ὑφ' οὗ αἴτια ἐστί, ἄλλου δ' ἄλλο αὖ τοῦ αἰ-
τίου ἀεὶ φθορὰς καὶ γενέσεις τῶν ἐπιδεκτικῶν· ἀμφοῖν
γὰρ οἷόν τε ἐνυπάρχειν ἐπ' ἄπειρον ἐν ἑκατέροις τοῖς
γενέσθαι, ἀναπόδεικτοι αἱ καὶ οὐκ ἐπ' ἄπειρον καθ' ὑπο-
θεσιν ἐπὶ τὸ κάτω τὰ αἴτια· προϊόντων γὰρ αὐτῶν κατὰ
δος τὸ αὐτὸ αἴτια ἓν ἔσται. ὑποδεέστερα δὲ λέγω τὰ
τῆς ὕλης ἢ ἀδιαίρετος ἢ πρώτη ὡς ἐκ πυρὸς εἰς
ὕδωρ· εἰσὶ δὲ ὑπὸ ταύτην· καὶ οὕτως ἀεί, ἀλλοτρίωνται
γένος ἢ πρώτη δὲ αὐτὴ τῆς ὕλης ἔσται· εἰ μὴ ἐνδέχεται
ὧν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον εἶναι ἀεί· τοῦτο δὲ ἐστὶν
μᾶλλον δι' ἄλλης ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· τοιοῦτον δὲ ἐστὶν
ὃ μὴ ὡς ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὑπάρχει καὶ ἐπιτελούμενον
τὸ μέγιστον· ὡς καὶ τὸ τετελεσμένον ἐκ τῶν καθ' ἕξιν
οἰκείων προϊόντων τελειότητα· καὶ τὸ τῷ αὐτοῖς μεταβολῇ, οὕτω μὲν ἐκ φαύλου ἀνὴρ γίνεται καὶ ἐξ ἀμαθοῦς
αὐτῇ μάθοις, καὶ ἄλλοις· ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ μανθάνοντος ὁ ἐπιστήμων· αὐτὴ καὶ ἄλλοίωσις καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὑγιαί-
νοντος ὑγιαίνων· αὐτὴ καὶ ἐπὶ δόσις ἡ μεταβολὴ· τελειότης
μὲν· ἡ αὐτὴ ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ἡμέραν μεταβολὴ τε-
λειοῦσθαι μὲν ὁ ὅρος προϊόντων τῶν ἡμέραν· καὶ ὁ οἱ
μὴ ὅδος λαμβάνω· τῶν μὲν οὖν ἡ αὐτὴ γίνεσθαι —

καὶ τοῦτο ἁρμός· διὸ καὶ λοιπὸν αὐτοῖς τὸ ὑποκάμνον
τε καὶ ὑλη· τὸ δὲ ἀναπαίεσθον τὸ σπλονοῦν, καὶ σῶμα ὃν
προσοῖν· σοῖ γὰρ λοιπὸν αὐτοῖς σῶμα νοῦς· τὸ δὲ σὺν τοῦ
γερονθος· ἤδη καὶ τοῦ μενοῦντος αὐτοῦ καὶ γιγνομένου μα
λακαλλουθ, ἅτε καὶ ἐὔξηοῖν, ἅτε καὶ ἐλλοίωσοῖν, ἅτε τοῦ
κατ' ἕδος τελεότητα, οὐκέτι καὶ μεταβάλλ, ἅτε ἀλλοιωθῆ
ναι ἢ προσόδος αὐτοῖς ἀπολωλυῖα τῶν ἐξ ὧν· τῶν
μὲν οὖν οὕτως γιγνομένων ἅτε ὁμαλῶν· τῶν μὴ οὕ
τως ὡς ἐὼν μαλακὸν τὸ μνοῦν, καὶ τὸ ἁλμυρὸν ὡς
ρῶν ὅτι φαύλων τινὸς τί ἐστιν, ὁ γὰρ ἐξ καὶ οἰκεῖον εἰς
ἄφθορον ἥδιστα τῶν πλεονεκτημάτων, οἷα ἂν γιγνόμε
νος αὐτῶν σῶμα· τῶν δὲ καὶ τὸ φθορὰν γιγνόμενον
δεκτικὸν, ὁρῶμεν ἀναγκαιότατον τῶν ὑπαρχόντων· ἢ γὰρ τοῦ
ἑτέρου φθορά, τοῦ ἑτέρου γένεσίς ἐστιν· ἅτε ἀναγκαῖον,
οὐκέτ' ἄφθορον προσοῖ κατὰ δύναμιν οὐσίαν ἢ τὸ κατὰ τοιοῦτος
αἰτίας· ἅτε μήτε σῶμα τῶν οὕτως συγγιγνομένων, μήτε
τοιῶν σῶμάτων, ἐν ἄφθορον μήτε ἄλλο ἄλλου αἴτιον
κατὰ δύναμιν· μόνως δὲ οὕτως ἄλλο ἐξ ἄλλου μήτε
οὐδ' ὅλως, αὐτὴ σῶμα ἄφθορον κατὰ δύναμιν ἄλλο ἐξ ἄλ
λου γιγνόμενον· ὡς μὲν οὖν σῶμα ἡ σὰρξ καὶ ἀνδρὸς γενέσθαι
φαμὲν· ὅλως δὲ διὰ τοῦτο τοῦ σώματος ἅτε τιμαβαλ
λαγμένου διὰ θερμασμάτων σὰ τερολαβώντων
θερμασμάτων τῶν μίγνυ, σάρκινοι καὶ τίς αὐτῶν ἡδὺς
ἄλλην διαφορὰ τὰ μὲν δὴ οὕτω λεγόμενα μίγνυσθαι
ὡς σὰρξ ἀνδρός ἐστιν· καὶ σὺν μανθάνοντος ὁ σῶμεν
ἰδίου δὲ σὺν γιγνομένου τε καὶ οὗ ἡδὺ καὶ τιμαβαλ
λομένου, καὶ μεταβάλλοντος μεταβεβλημένα δὲ γε
νοῦς καὶ τὸ λοιπόν· ὅτε μὲν οὖν σὰρξ ἀνδρὸς μέγεθος, οὔτος
τε ἡδὺ καὶ τιμαβαλλόμενον τοῦ ἐξ οὗ μίγνυ καὶ αὐξομέ
νου, καὶ μεταβαλλόντος δὲ τὸ τέλος τοῦ ἀνδρὸς ἕδος

καὶ ὅτως ὡς φθορὰ τοῦ φθίνοντος
καὶ ὅτι μεταπίπτως σὰρξ ἀνδρὸς μανθάνον τος καὶ μεταβαλλόντος εἰς τελότητα

καὶ ὁ νοῶν, μόνῳ μὲν κατὰ τὴν τελειότητα καὶ ὡς τὸν ἀνθρωπολήπτην καὶ ὑπαιθρίου θεοῦ μᾶλλον, ὅ ἐστι καὶ τὸ λογικοῦ τοῦ νοῦ· τοιοῦτος γὰρ οὗτος ὁ ἐξ ἡμῶν γινόμενος θεός· τὸ δὲ μεμαθηκέναι γίνεται· ἢ πῶς οὐ, ὡς σὺν τῷ γιγνομένῳ γιγνόμενος, προσεληλυθὼς, τῷ, ἢ τῷ σὺν τῷ ἐληλυθότι τὸ τε λυθῆναι· οὐχ ὡς ἄλλο τι σημαινόμενον· ἀλλ' ὅτι τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρως ἁπλῶν ἐστι· τῷ γὰρ οὕτω γιγνομένῳ καὶ οὗτος, ἢ σὺν τῷ γιγνομένῳ καὶ οὗτος, ἢ σὺν τῷ γίνεσθαι καὶ λουμένου τε τελεῖσθαι· τῷ γὰρ γιγνόμενον, τῷ σὺν τῷ λουμένου τε τελεῖσθαι· τῷ γὰρ γιγνόμενον, τῷ σὺν τῷ λουμένου ἐστί· διὸ καὶ οὕτω γίνεσθαι τῷ ἰσῶν ὄντων, ὡς καὶ τῷ γιγνομένῳ μετὰ ξύλου τοῦδε καὶ τῷ μὴ οὔσης· ὡς γὰρ τῷ ξύλον καὶ τῷ μὴ ξύλον μετὰ ξύλου· τῷ ὃ εἰς ἐστὶν οὕτως, σὺν τῷ μὴ ὄντος ἁπλῶς ἢ τῷ ἀπολλυμένῳ ἢ τῷ ἀπολλυμένῳ ἢ τῷ ἀπολλυμένῳ

γίνόμενα, εἰ τοῦ γίνομένου ἐστὶ τελεσθῆναι ἐσθ' ὅτε λεγόμενος τοῦ μανθάνειν ἕξ· ὁ γὰρ μανθάνων ἐστὶν ὁ μὴ γνούς πω ὃ μανθάνει· οὐκ ἄρα τοῦ μανθάνοντος οὕτως γίνεσθαι· ὅτι ὁ μανθάνων γίνεται καὶ γενόμενός ἐστι· πρόσεστιν τὸ ἐπίστασθαι· ὅτις ἐστὶ τέλος τοῦ μανθάνοντος οὐχ ἁπλῶς ὁ μανθάνων γίνεται· ἀλλ' ἐπιστήμων· ἡμιάσεως τὸ μανθάνειν μεταξύ ἐστι τοῦ ἐπίστασθαι· ὅταν οὖν καὶ βεβαιωθῇ ἀμαθὴς ὁ ἁπλῶς μὴ ὤν· ἐπὶ δὲ τούτου πρώτου ἐπίτασις γιγνόμενα, εἰς τοῦτο ἐλθὼν καὶ βεβαιωθεὶς μὴ οὐ λήσειν· τὸ δὲ ὡς ῥᾴδιον ὕδωρ φανῆναι μᾶλλον ἑτέρου, ἐπὶ δ' ἕτερον σημαίνομεν ὧν ἐπίτασις διαιρέσεως μεταλήψεται αὐτό· τὸ δὲ ἁπλῶς καὶ ἀόριστον ὡς ἔξαρχος ὕδωρ γίνεται· καὶ ὅτι μεμάθηκεν ὡς ἐπιμανθάνοντος ὁ ἐπιστήμων· μεταξὺ εἰς τοῦτο μεταβάλλοντα γίνόμενα ἢ ἐξ ἀνάγκης πρὸς τοῦ ἕτερον, λέγεται γίνεσθαι ἢ χρόνου διὰ τοῦ γίνομένου· ἀλλ' οὐχὶ τοῦ μανθάνοντος καὶ τελεσθέντος· διὸ· εἰκῇ τὰ μὲν οἰκοδομούμενα καὶ μεμαθηκότα ἀλλήλοις καὶ ὁ τροῦ ἐνεστηκὼς γίνόμενος ἢ δὲ βαδιζόμενος τελεσθῆναι οὐχ ἁπλῶς λεγόμενα· ὥστε γίνεσθαι εἰκὸς ἀεὶ ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐκ τύχης· καὶ ἄλλην ἐξ ἄλλου πρᾶξιν, ὅτι βέλτιον, οἷς δ' ἐνδέχεται ἐπίστασθαι· οὕτως αἰτίαν ἀεὶ τοῦ ἐπίστασθαι· ἔστιν· οὐ γὰρ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γενέσεως τὸ γιγνόμενον, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν γενέσεων· τουτέστιν, οὐ γὰρ ἐπὶ τῆς ἀλλοιώσεως καὶ τῆς γενέσεως αὐτῆς· τὸ οὕτω γιγνόμενον γίνεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πρώτων· μᾶλλον γὰρ τῶν γενέσεων εἶναι· τὰ μὲν γὰρ καὶ φθορὰν ἔχουσιν ἐξ ὧν γιγνόμενα· ἧττον δὲ ἔναι τῶν γενέσεων εἶδη· ἢ γὰρ ἐπίνων μεταβολὴ καὶ φθορά· ἔστι γενέσεις· ἀλλ' ἐπίνα τὰ γιγνόμενα· τὰ δὲ τελούμενα, καὶ οὗτος ἐπίνων λεγόμενα γίνεσθαι· οὐκ ἐπῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς

ΞΘ

μεταβολῆς μήνες. ἀλλὰ μετὰ τοῦ μεσοῦν τὸ μὴ γρ γι-
γνόμενόν ἐστι τὸ σκῶληξ μενέσεως μέρος· οἷον τὸ ῥρέφος,
ὅ ἐστιν οἷον ταῖς καὶ αὐηρά μένες· ὁ δὲ αὐηρ, οὐκ σκῶληξ μέ-
σεως· ἀλλὰ τοῦ γιγνομένου σκῶληξ μενέσεως καὶ τελουμέ-
νες· ὥστε οὐκ σκῶληξ μενέσεως ἀλλὰ μετὰ τοῦ μεσοῦν
γίνεσθαι τὸ οὕτω γινόμενα· εἰ ταῦτα δ' ὅτι μετὰ τοῦ μεσοῦν
ἐστιν, δῆλον ἐκ τῆς μενέσεως τὰ τελουμένα γίνεται, ἀρέσκει
τὸ οὕτω γίνεσθαι καὶ ἡμέραν σκῶληξ ταῖς· διὸ σκῶληξ ἡμέρα
ταῖς ἡμέρας γίνεται· οὐκέτι δὲ ἐξ ἡμέρας ταῖς ταῖς· ταῖς δὲ
ὁρῶν λέγω· ἀτελοῦς γρ ὢν ταῖς· οὐχὶ μείωσις γρ σκῶ-
ληξ τοῦ ταῖς ἡμέρα· καὶ ἐξ ὀλιγοτῶν ἰσότητα· σκῶληξ
γρ σκώληκος· μείων δὲ τόδε· μεταβάδες· καὶ χρόνου τάξις,
οἰκεῖος δὲ· τὸ μὴ μένον ἀπ' οὐδαπροῦ· τόδε ταῖς
ἡμέρας γίνεται· μεταβαρ ἄλλον· καὶ τὸ μένον καὶ τε-
λουμὴν ἀτελὴς γρ ἡμέρα, τὸ ταῖς· τὸ μὲν δὲ ταῖς ὑπο-
θρῶσαι σὺν αὐτῷ τὸ ἡμερήσιον φῶς· ἀλλ' ἔτι ἀμεῖ
ταῖς εἶναι τόδε· ὅτι μεταβοῦτο ἦθος· ὅτι γρ μένος
ὁ ὁρος μεταβοῦ ἐς αὐξόμενος, ἡμέρα γίνεται·
εἰ ταῦτα δὲ οὕτω γιγνόμενα μὴ ἀναπαμβάνεται ἐς ἄλλη
λας ὡς καὶ σκῶληξ θρεπτικὰ τῶν ὅλων καὶ σκῶληξ ρηδή-
σεως αἰτίας λέγω· ὥστε μεταφορᾶ τινῶν ἐξαυτῶν λε-
γομένων γίνεσθαι· ἐπεὶ ἔστιν σκῶληξ μενέσεως γίνεσθαι,
ὅτι μεταβοῦ ἀναπαμβάνεται ἄλληλας ὡς γρ ἐξ ὕδατος
ἀήρ, οὕτως ἐξ ἀέρος ὕδωρ· οὐ γαρ ἐστι πατέρ οὐδαπό-
ρου τέλος· ἀλλ' ἔστι ταῦτα μεταβοῦτα, ὅταν σκῶληξ μέ-
σεως γίνεται, οἱ καὶ ἄν μείωσίν τινα σχόντα τελεότητα,
κατὰ τὴν ὕλην σκῶληξ αὐτῶν δεκτικὴν· ὅτι δὲ μεταβοῦ-
τα γινόμενα ἀναπαμβάνεται ἄλληλας, δῆλον καὶ
σκῶληξ σύνεγγυς καὶ σκῶληξ μὴ εἶναι σκῶληξ φθορὰν τῶν
κατ' ἄδος τῶν ὁμοίων διαφορᾶν· ἢ τις ἰὼ αὖ, εἰ

" ἀπὸ τριῶν τοιούτων τρόπων, ἄλλο ἐξ ἄλλου ἐμπίπτειν· τῶν
" μὲν γὰρ οὐ τῶν μεθ' ἕξεως ἀναγκαῖον τέλος εἶναι· τῶν δὲ τῶν
" μεθ' ἕξεως μὴ γιγνομένων καὶ οὐκ ἐπιτηδείως ἀεὶ ἐνδε-
χόμενον, μέχρις ἐμπόδων τελουμένων. τούτων γὰρ τέλος τί
ἐστιν ἀεί, οὐδὲν ἀεὶ τινὰ ἕξιν μεθ' ἕξεως. ταὐτὸν μὲν δὴ ἀπὸ
τοῦ οὐκ ἀεὶ ἄπορον εἶναι τὸν λόγον ποιεῖν, ὅτι οὐκ ἀεί
τι τέλος φαίνεται τὸ μεθ' ἕξεως πρᾶγμα· οὐδὲ διὰ τὸ ἄλ-
λην μεταβολὴν εἶναι· καὶ πρὸς ἑτέρους ἐστί, τὸ μᾶλλον καὶ
ἧττον φθορᾶς, ἕτερόν τι ἐναντίωσις ἐστί· δεῖ δ' ἴσως καὶ τὸ μηδὲν
φύσει ἄμορφον εἶναι· οὐδὲν γάρ, καὶ τὸ οὖν μὴ μᾶλλον μεθ' ἕξεως
ἁρμονίαν εἶναι· ὡς ἴσον γὰρ, τῷ φαῦλον μὴ μᾶλλον μεθ' ἕξεως
μηδ' ἕξιν εἶναι, τοῦτον μεθ' ἕξεως τέλος τί ἐστιν· ἅμα δὲ
καὶ ἀδύνατον τὸ πρῶτον αἴτιον, ἀίδιον οὖν· φθαρῆναι
δὲ μὴ μᾶλλον οὐδὲ πρὸς ἡμῶν βίᾳ τῷ αὐτῷ, ἀναίτιον ἔξω
φθορᾶς βίᾳ τὸ τί ἐμοὶ θ, καὶ ἀίδιον ἂν εἶναι· δὲ
ξαιτο καινῶς· πρῶτον μὲν ὅτι καὶ τῷ αὐτῷ οἷόν τε
ἀπειρία αἰτίᾳ εἶναι· δεύτερον δέ, ὅτι μὲν δὲ ἐστὶ
τὸ κατὰ, ναῦν καὶ οἰκίαν οὐσῶν αἰτιῶν ἰδίᾳ ἑκάστου
οἷόν, ὅτι μὲν ἀπείρων τι αὐτῶν εἶναι οἷόν τε· καὶ τοῦ
τονγε, ὅτι μὲν ἡ ὑλικὴ αἰτία ἀπείρου ἐστὶ φύσις ἢ
ἁπλοῦ, δῆλον· διὸ ἔξω δυνατὸν εἶναι τῷ αὐτῷ ἀπείρων
πρὸς ἓν εἶναι αἰτίᾳ, τῷ τὸ πρῶτον κινοῦν μενον, ἀίδι-
ον εἶναι· ἅμα δὲ μὴ μᾶλλον, διὰ αὐτὸ πρῶτον αὐτοῦ, ἐξουσίᾳ ὑπο-
μένου ἐμπίπτειν· οὕτω δέ, οὐκ ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸ· ἀλλὰ
δὲ μὴ ἐγένετο, ἀίδιον καὶ ἀγένητον εἶναι τὸ πρῶτον
κινοῦν μενον· ἐξουσίᾳ φθαρτοῦ μέν τι, οὐκ εἰς
τοῦτο τὸ πρῶτον κινούμενον· οὐδὲ ἀίδιον τὸ φθα-
ρτὸν μενον· τὸ δὲ πρῶτον κινούμενον ἀίδιον· οὐκ ἐξ
ὑλικῆς φθορᾶς· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μένον· πρώτου δὲ φθορεύ-
λος ἦν, ὡς ἴσον τὸ ἐξ οὗ καὶ ἐν αὐτῷ τί καὶ οὐκ ἀναίτιος

ρεφρικὸς φθορεύς ἐστι μόνου. τοῦτο μὲν οὖν ἄϊδιον εἶναι κα-
λῶς μεφρικὸς μεν μόνου γάρ, ἡ ὕλη, φθορεύει· ὅτι γάρ ἐστι μερε-
φρικὸς αὐτῆς ἡ σάρκωσις· φθορεὺς οὖν τῆς μονάδος τῶν σκλη-
λης μίμημα τοῦτο γάρ ἐστι φθαρτόμενον, καὶ ἀεὶ
τοιοῦτο, ἄφθαρτος· φθαρτοποιὸν ἀεὶ καὶ ἀπλῶς, ἡ σὰρξ
ἀλλοῖα ἀλλης μίμοιτο· καὶ μεταποιεῖν ἡ αὐτὴ μονάδος
μίγνυμένοις· καὶ ἅπαν τὸ λεγόμενον, ἰσοντῶ· ὁ λέγων ἄφθα-
ρον σοῦ τὸ ἄνω, ἄλλο ἄλλου ὑλικωτέρεσθαι, οὗτος φθο-
ρεῖα λέγει αὐτὸ πρῶτον σαρκούμενον· ὁ ἀνάγκη ἀϊ-
διον εἶναι. ἅμα δὲ τοῦτο μηκέτι ἄλλο σαρκοῦσθαι· οὐ γάρ ἐστι
τὸ ἄφθαρτον ἐς τὸ ἄνω τὰ αἴτια. τοῦτο δὲ λέγει αἱ φθορεῖα τὸ
ἅμα ποιεῖν αὐτὸ σαρκοῦσθαι λέγει βιαιομένοις ἐμ-
τοῦ μόνου· ἀλλὰ λέγει καὶ τὰ φθορεῖα τοῦ σαρκουμένου,
τὸ μὲν ἄϊδιον σαρκούμενον. φθορεὺς αὐτοῦ τὸ ἐξαι-
τοῦ ἐμψύχου οἰκεῖον· ἅμα δὲ ἴσασι σοῦ τὸ ἄνω τὰ αἴτια,
διὰ τί ἀρξάσθαι, καὶ πρῶτον τῆς σαρκὸς ὕλης πρώτης
μονάσθαι· διὸ δὲ φθορεὺς μονάδος αὐτῆς μόνεσθαι, οὔτε οἰκεῖος
ὡς κίνησις ἦν, οὔτε σὰρξ πρώτη καὶ ἄϊδιος αὐτὴ ἀν ἦν,
ἡ σαρκοῦν σαρκὸν πρώτη· καὶ οὐκέτ' ἄφθαρτον ἄν,
ἡ ὕλη αἰτία, διὸ τὸ ἄνω πρόσεστιν ἐστὶ γὰρ ὁ φθορὰς ὁ ἀπὸ
τοῦ σαρκοῦν· ἅμα δὲ καὶ ἀδύνατον τὸ
πρῶτον ἄϊδιον οὐ σαρκοῦν ἀκτικοῦ τοῦ εἶναι τὸ πρῶ-
τον ἄϊδιον φθορεύειν. σὰρξ γὰρ οὐκ ἄφθαρτος ἡ μονάδος
τοῦ ἄνω, οὐκ ἔστι προσθήκη τοῦ ἄϊδιον τοῦ πρῶτον σαρ-
κούμενον ἄϊδιον· ἡ ἅπαν, τοῦδε, δὲ ἀλλήλων ἀναιρε-
θήν· ἡ γὰρ ἑτέρου φθορεύσατε ἑτέρου ἐστίν. σοῦ ἐστὶ
σαρκοῦν τοῦ, ἄϊδιον τοῦ, πρῶτον σαρκούμενον, οὐκ ἔστιν ἐν
κυρίως ὕλη, σάρξ ἄϊδιον οὖν· φθορεὺς γὰρ αὐτῆς
σαρκούμενοι καὶ σαρκοῦν τοῖς μίγνυμένοις· ἀλλὰ
τὰ μίγνυμενα, ἐξ αὐτοῦ φθαρομένου αὐτοῦ μίγνυται, καὶ

πάλιν οὕτως ἐὰν αὐτῶν. καὶ ἐὰν ἄπαρον τοῦτο τὸ ὑλικὸν αἴτιον ἐστὶ τοιοῦτον οἷον ἡδὺ εἶναι τοῦτο, ἀπὸ τοῦ. δῆλον ὅτι εἶναι τι τοιοῦτον ὃ ὂν μὴ μᾶλλον ὡς δεῖ καὶ τοῦτο ἐν τοῖς μὴ γιγνομένοις ἀφθάρτοις μᾶλλον ἐστίν. οὕτως οὐδὲ ἐάν τις ἄλλης αἰτίας ἀπὸ ἐξαιρῇ γιγνόμενα καθ' αὑτὰ ὡς τὸ ὑδατῶδες φθορᾶς, ὑδατῶδες μᾶλλον εἶναι. ἐν ᾧ γὰρ ἂν ἐνυπάρχῃ τῶν ἐξαιρουμένων, φυλάξεται μᾶλλον τοῦ δύνασθαι πάλιν ἐν τούτῳ γενέσθαι τῷ δ'. ἐξοῦ μεταβάλλει καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ γιγνόμενα μεταβαλλόντα. ἀλλ' οὐκ ἀληθῶς ἐστὶν ἄπαρον ἄλλο ἄλλῳ τοιοῦτον γίνεσθαι. αὐτὴ δὲ μεταβάλλουσα δὲ τὸ ἐναντίᾳ μεταβάλλει. δὲ ἀϊδιμεταβαλλούσης αὐτῆς. ἀνάγκη δὲ αὐτὴν ἡμέρας καὶ γῆν αὐτὴ ἐστίν. ἡ ἐν τῇ μεταβολῇ τῇ δὲ τὸ μὴ γενέσθαι φθορομένην. οὐκ ἔστι δὲ αὐτὴ ἀϊδιότας ἦν. ἀλλὰ ἄλλοτι ἐστὶν ἐξ οὐκ ἐόντος καὶ πρώτως φθαρομένου γένεσ. τοῦτο δὲ δῆλον ἐντῷ ἐν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. δὲ ἔστι τῆς ὕλης ὅτι μὴ οἷόν τε ἄπαρον δὲ τὸ κατὰ τὸ ὑλικὸν αἴτιον εἶναι τοιοῦτον. δὲ ἐστὶ τὸ οὗ ἕνεκα τέλος. βιοῦτον δέ, οὐκ ἄλλου ἕνεκα· ἐστὶ δὲ τὸ λέγω βιοῦτον. δὲ ἐστὶ τὸ ἕνεκα καὶ τὸ τελικὸν αἴτιον, οὐκ ἄπαρον τὸ πρόσθος τοῦ οὗτος αἰτίου· ἐστὶ γὰρ τὸ τελικὸν αἴτιον οὐ χάριν τινὸς ἄλλου. αὐτὸ δὲ μενοῦν· τὸ δὲ βιοῦτον ἕκαστον. ὥστε δῆλον ἐστὶν ἕκαστον αἴτιον ἐν τοῖς φύσει γινομένοις. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ τελικὸν, οὐκ ἄπαρον τὸ πρόσθος ἐντῷ κάτω· δὲ ἐστὶν ἄπαρον· οὐκ ἐστὶ τὸ τελικὸν αἴτιον· οὐ δὲ τὸ οὗ ἕνεκα ἐν τοῖς γιγνομένοις φύσει ἀλλὰ τὸ λέγειν μὴ εἶναι τὸν τοιαύτην ἐν τοῖς φύσει γιγνομένοις αἰτίαν, ἐξαίρει ἐστὶ τὸν ἀπὸ τοῦ φύσιν ἐν τῷ γιγνομ-

ἀνα

ἡ

ἐπ

ἡ

"

"

"

τὸ γὰρ οὐ συσκιάζεσθαι ἀλλ' ἁπλῶς εἶναι. τὸ ἀγαθόν. τοῦτο δὲ
δῆλον ἐκ τῆς ἐναντιώσεως. πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ πᾶσα μέ-
θοδος. ὁμοίως δὲ πρᾶξίς καὶ προαίρεσις ἀγαθοῦ τινος φί-
εσθαι δοκεῖ, ὡς ἀγαθὸν δέ φασιν οὗ πάντες ἐφίενται.
τὸ κυριώτατον ἀγαθόν, οὗ πάντα φύσει. ὥστε ζῷα πᾶ-
σι δῆλα καταλόγου ἢ φυσικῇ γνώμῃ, τὸ ἀγαθὸν τέλος ἐστίν.
οὐ τελαρτὸν δ' ἡμῖν ἐπιχειρᾶτις θεωρῆσαι τί καὶ ποίᾳ, ἄρα
μεῖζον ἐστὶ τὸ τέλος αὐξάνει αὐτό. ὥστε ἴσως τοσοῦτον τῶν
πρακτῶν μεῖζον τὸ τέλος. καὶ τὸ τοιοῦτον αἴτιον ἂν τοῦτο
μεῖζον. οὐκοῦν τοῦτ' ἡμῖν ἤδη τί γίνεται λεγόμενον. ὅτι αἱρε
τὸν δοκεῖν τὸν νοῦν εἶναι καὶ φύσει ποιητικὸν σὺν δῖς οὐσι
πολλαχοῦ δὲ καὶ καλὸν φύσει, καὶ καλὸν νοῦν γίγνομενα,
ζώ ἑκάτινος γίνεται. μὲν οὖν δοκεῖ τοῦ δ' εἶναι καὶ φύσει
καὶ καλὸν νοῦν μᾶλλον. οὐκοῦν καλὸν νοῦν τί ἢ φύσει γίγνοιτο.
Ὅτι ὡς ἁπλῶς σὺν δῖς ἢ δικαίοις. μᾶλλον οὖ πόρεξις ἐστὶν ἡμεν
ἢ μὲν τέλος τί πάντων τῶν πρακτῶν. ἀλλ' ἐστὶ πάθος ἄλλο
ἄλλου χαρίεν γίγνοιτο. καὶ τοιοῦδας αὖ ἐπιχειρήσατε, διὰ τὰς
ζῷ ἴσως, ἐδόξεν ὅτι ἀδύνατον ταύτῃ θιαυτὴν, αἰτιάσεις
τῶν οὕτων ἀνηρῆσθαι: Ὅτι δ' ἐστὶν ἐφ' ἑκάστων
γίγνομενον τέλος ὠφελιμόν, οὐκοῦν ἀπάθος, καὶ
καλὸν τέλος αἰτίας προϊόν. σύσκιάζεσθαι δὲ εἶναι κα-
λὸν τέλος αἰτίας μεγαλαβοῦτο τέλος. δὲ δὲ ἐστὶ
ἐδόξεν καὶ οὕτως ὅτι μὲν ἔστ' ἄπαθον καὶ αἰτίας. οὐ γὰρ
θρᾶσός ἐστι, ζῷον δὲ οὐκ ἄθρασ. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ τιμῶν
εἶναι σύσκιάζεσθαι ἀναγκαῖον δὲ ἀλλοτριοδείσμου θλεο
ναζόντα ὧν λόγων δίκαιοι καὶ σωτῆρος καὶ τὸ ἔθος αἰ
τίας. ζῷον γὰρ ἐστὶ τιμῶν εἶναι. μὲν γίγνομένων σωτῆ-
ρος τὸν θρόνον. ὡς ἀ δὲ ζῷον ἀφθάρτου ἔθος καὶ
ὁρίσμου. ἄλλοτε δὲ λίαν δοκεῖ, καὶ ἄλλο τί ἔθος τῷ
εἶναι. ζῷον δὲ ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεονάζοντι ὧ-

λόγω δοκεῖ μὲν ὁ ὅρισμὸς τοῦ ὅρου τῶ λόγω σημαί-
νειν· οὐ γάρ ἐστι τὸ λεχθὲν ἴσον, αὐτὸς καὶ ἐγὼ συλλογισμὸν
τὸν ἐκ τριῶν ὅρων ἀπόδοσιν τοῦ τί ἦν εἶναι τῷ πράγ-
ματι τοῦτο δὲ ὅρισμὸν εἶναι. δοκεῖ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο
τὸ ὡς ἄπαξ προσεθῆναι· οὐ γάρ ὁμοίως σημαίνει τοῦ
εἰκοῦ τῷ λόγῳ. ἔστω ἄπαξ μὲν οἱ λόγοι αὐξοῦντες, δίωνοι
ὁρισμοί· τοῦτο δέ, ἄπαξ· οὐδὲν οἷόν τε ἀφ' ἑνὸς ἀποδοθέν-
τος ὁρισμοῦ, ὁρισμούς τινας εἶναι· ὡς εἶναι τοῦ μηνίσκου,
τό, οἰκία ἀμφίβολον ἀληθινοῦ ὁρισμοῦ. τοῦδε ὁρισμοῦ
τοῦ λόγου πάλιν, ἄλλους τινὰς ὁρισμοὺς ἢ καὶ εἰκόνας τῷ
τῷ ὁρισμῷ· οὕτω γὰρ αὖ πορρωτέρω προελθοῦσι τοῦ πρω-
τικοῦ λόγου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀφεῖλε το. ἔλαττον ἀποδοῦ-
ναι τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοῦ· καὶ ἔλαττον αὖ τοῦτο ὁρίσασθαι. ἀλ',
οὐ γὰρ ὁ πρῶτος καὶ πρωτικὸς λόγος ἀποδοθείς, ὁρισμὸς
ἐστὶ τοῦ πράγματος· οὐδὲ κύκλος, οὐκέτι εἰκόνος, ἀλλὰ,
τοῦ θείου εἰκόνος ἀποδοθέντος φανεῖσα οὖν ὁ πρῶτος μὲν
ἀποδοθεὶς ἔστιν ὁρισμός, οὐδ' ἂν οὐδὲ τύπος ἢ δρίσκη,
ἄλλος τις ἦν· εἴδους γὰρ τοῦτο ὁρισμὸς μόνος· τοῦ πρω-
τοῦ ἀποδοθέντος ὁρισμοῦ, ἀλλ' οὐ τοῦ πράγματος.
οὐ γὰρ μὲν ἔστιν οἷόν τε πρῶτον ἀποδοθῆναι τοῦτο
τὸ λυπηρὸν αὐτῆς οὐδὲ ὁρισμὸς τοῦ μὲν πρώτου ἀπο-
δοθέν· ἀλλ' οὐ μὲν πρῶτος ἀποδοθείς, ὡς τοῦ πράγ-
τος ἀποδεδόσθαι· οὐδὲ δρύπτος· ὡς τοῦ λόγου τοῦ τοῦ
θεάτρου ἀποδεδομένου· ἀλ' οὐ πρῶτος μὲν ἔστι τοῦ πρά-
γματος, οὐδ' ἂν οὐδὲ τύπος αὐτοῦ ἦν· πῶς γὰρ καὶ οὗτος δια-
μενος αὐτοῦ εἶναι· ἀλ' οὐ πρῶτος ἀποδεδομένος οὐ
δρύπτος ἀποδεδόσθαι ὡς αὐτοῦ· καὶ ὅλου γὰρ ἑνὸς εἴ
πρώτου μὲν ἔστιν, οὐδὲ τὸ δεύτερον, πρώτου τινὸς δεύ-
τερον· ὥστε ὧν μὲν ἔστιν ὁρισμὸς τὶς πρῶτος, οὐκ ἂν δεύ-
τερος ἦν δρύπτος καὶ τὸ πρῶτον τοῦ ἑκάστου ἁρμόσαι· οὐ γὰρ

αἱ ἄτομοι καὶ ἄμικτοι πρόθλιπτοι· ὧν εἶναι μεθ' ὧν, εἶναι
μᾶλλον, συστήματα καὶ ἀποδόσεις· τινῶν δ' ἀτόμων
ἕν τι κατ' ἀριθμὸν ἔστιν· καὶ φαεσί τε μὴν σύμπτωσιν, πεφυ-
κότων ἐμπίπτειν θεὶ ὧν ἀεὶ ἀπείρων ἀεὶ γενῶν· τοῖς ἀτόμοις
τοῖς οἰκείοις ἁρμόζουσι· τὰς δὲ περιφορὰς συμπίπτειν
τῶν αὐτῶν τοιούτων, οἵα ταὐτοῖς καθ' ἕκαστα αἰεὶ ἁρμό-
ζηται ἁλισκόμενα· οἰκοίους τε δὴ εἶναι ἄτομον ἑλλήν,
προύτων αἰτίων εἶναι καὶ τῶν προόδων γεγενημένων·
ἑκάτερον μὲν γὰρ ἄτομον, οὐχοίου τε εἶναι θῦ τὸ ἑλλήν·
ἀπείρων ὄντων ὧν γεγενῆσθαι αἰτίων· ὡς ἕνα τὸ λεγό-
μενον οὐκοινῶς θεῖ ἀπείρων λεγόμενον· ἀλλὰ θεῖ
τοῦ ἕνα τε καὶ ὡρισμένον· καὶ θῆ γνώσκειν οὐκέτι·
τὸ λεγόμενον βιαίως ἐστίν· ἄπειρον τῶν σωμάτων ἄπειρον,
ἀδύνατον γνῶσιν εἶναι, καὶ ὅτι οἱ οὕτως αὐξόντες κ'
ἐπὶ ὡρισμένου, ἢ ἐπ' αἰτίαν, οὐ γὰρ ὁ θεὶ ἀπείρων λό-
γος, ἀναιρούσι γνῶσιν· ἀμεσίδης δὲ αἰτίων γνώσεως,
κ' ἐπιστημονικὴ τῶν πραγμάτων γνῶσις· ἄπειρον δὲ θεῖ
ἄπειρα ἄγνωστα εἶναι, ἐπάστοτε μὴ καὶ θ' ὁσονοῦν ἀπει-
ρων εἶναι διὰ τῶν ἐπαπείρων μὴ καὶ μὴ εἶναι ἄγνω-
στα· ἐπὶ γὰρ τοῦ τῆς ἐπαπείρου νοήσεις ὅτι μὴ ὁμοῦ
ἐνέστιν ἐνεκείνοις τε καὶ ἀπειρία· καὶ ἐν θῖς αἰτίοις κ'
ἐπαπείρων καθ' ὁμοιοῦσθαι πρόοδος, δακτυοῖν ἐξῆς εἰ-
σιν, ἐπὶ γὰρ οὕτως ἐπείρα, ὡς ἐνδέχεσθαι νοεῖν· λέγων
δ' ἐπείρα· ἐπαπείρων μὲν γὰρ ἡ γραμμή, διαιρεῖσθαι ὁ
μολογουμένως τῶν μὴ ἴσα θαι τῶν θ' μὴ· ἀλλ' ἡμᾶς γε
οὐδέποτε νοοῦμεν αὐτῶν· ἐς ἀπείρων διήρημῆ· ἀλλὰ
ἐν νοοῦμεν θαύθ' ἡμᾶς, ἐν ὧν καὶ φαινόμενα ἐν θ' ἑκάστῳ
καὶ γιγνόμενα πεπερασμένα· ὡς μὲν γὰρ ἀπεί-
ρου ἡ τομὴ μήνεθ' ἐν τῆς γραμμῆς· καὶ ὅλως οὐ ζεῖν
γνῶν νοοῦμεν, οὐκ ἂν καὶ θ' ἁπείρους αὐτῆς ἐπιζυγνυμένους

ἀδ' ἀφ' ἀόνουμεν δε θραομεν ἀσ νοοῦμεν βύπολαμ-
τό, νοῆσαι δ' ὅκ ἔστι μὴ πλάνη· διὰ γὰρ δε πεφασομεν
νοῦμεν· ἀλό οὐδε τόξιον τῶν σωμεπτῶν, τῶν σοφ-
θρον δ' αἱρε τῶν ἐν ἡμῖν διὰ τὸ μὴ σύνεργά λαμβάν,
καθόσον οἷόν τε πεπονθέναι αὐλοῦ τῶν, οὕτω δ' ἔχοιν· οὐδε δε
τε γὰρ αὐ δε ἐξελθοι, οὕτως αὐτῶν δ' ἐξιον· εἰ δε δε, ὁ τ'
ἄ θρον δ' ἐξιον· αὐ πὶ βοῦ ὁ τῶν σοφ' ἄ θρον δ' αἱρε τῶν· ἀλ-
λὰ καθ' ὕδρος μόειας δ' ἴδοι, δι' ἃ δ' μὴ ἔναι σ' αὐ πῆ βύρ-
μὰς τῶν ἀ θρίαν, ἀλλ' ἀ δωσ' αμεν· σοφ' ὁδε μ' ὧν αὐ πῆ
εἰ ἐσ' ἄ θρον ἐς δ' ὡ κ' ὡ ἐστ', ἄλλο ἀ λου αἴ τιον, ἀ δύ
νατον ἐ σαι γνῶσιν τῶν αἰ πίων μ' ὡ ἐ θαι σαι ὧν· ἀ θρ
εσ' ἐ μ' ὡ ε θαι δ' ἀ θρ' ὰς σύ δρμὰς· ἅ δ' ἡ μ' ἐ πλαμ-
ὁν τῶν γνῶσις σὐ κ' ἐπῆς ὧν αἰ πίων γνώσεως ὡς τροφ' ῆς·
" ἀ γνωσ' α δε δ' ἀ δ' αἰ τία δ' ἀ θρ' σί αν, ἀ γνωσ' α, καὶ δ' ὡ ναι
" τία δ' ὧν· ἀλλ' ἀ τῶν ὑ λῶν κ' ἰνουμ' ὡ ν νοῦν ἀ ναί κη·
" δ' οὗτο δ' ἄ θρον ἀ γνωσ' τον ἔναι τῆ αὐ τοῦ φύσ' ἐ δ' ξ' πί δε
σημαί νει τῶν ὑ λῶν· • σοφ' ὁδε κ' ἀ δ' ἀ τοῦ αὐ τῆς λό γον, ἀ -
θρος εἶναι· ἀ μ' μὰ τίσος οὖ σα, κατ' ἀ τῶν ἰδ' ἰ αν φύσ' ἰν·
καὶ οἰ κεῖον θρ' ὰς οἰ κείου σ' α· τῶν δ' ἀ δ' ἰ αὐ τῆν ἔναι αὐ τῶ, οὐ
δε' σοφ' ἐ στ' ἡμῖν αὐ τῆς σ' ἐ μεν· κ' ἰνουμ' ὡ ν γὰρ τι νὶ γ' γνώ-
κομεν αὐ τῶ· δοξαστ' ἡ γὰρ ἐ στ' ἰ καὶ οὐ κ' ἐ στ' ἐ πι στῆ μ'· καὶ ὡ ς ἡ μ'
θλᾶ τον φησί, νοῆ σω λογί σ' μῶ γνω στ' ἡ· ὡ ς δε' ῥ' ἰ σο τέλ' ς
ἀ ναλο γί α, γνω στ' ἡ καὶ δοξαστ' ἡ· ὡ ς καὶ τοῦ το ἄρ' μ' ὧν σ' ἐ τοῖς
φυ σι κοῖς· τὸ αὐ τὸ δε' σ' μ' αἴ νει, καὶ ἁ πλῶς λε γό μεν ον· ἀλλ'
καὶ τῶ ὑ λῶ σ' κ' ἰ νουμ' ὡ ν νοῦν ἀ ναί κη· τι νὸς δ' κ' ἰ
νουμ' ὡ νε ἀ φυσι κοῦ ἐ ξη γοῦ μαι τῶ λέ γ' ν, ὅ τι οὐ κ' ἐ στ' ν
ἄ θρος ὡ ς τὸ σ' ῥά ἀ θρε ον, δι' ὁ σ' κᾶ ναμ' ὧν, ἀ γνω σα,
αὐ τῆς δ' ἄ θρος οὖ σα, καὶ λε γομ' ὡ ν καὶ τὸ ἀ σ' ν' ὡ ν'
σ' καὶ μεταβο λῆ τι νὶ νοη σα· τῶν γὰρ μ' σ' μ' ἀ δ' ν' οἰ κεῖον ὀ χῆ -
μα, ἢ τι νὰ φορ' ὰ τη τα, ἀ λλη τε ἄλ λο εἶ δος, ἀ μ' βᾶ ν

καὶ μεταβαλλόν· οὕτω δὲ οὔθ' ἄτομος ὡς διαλύσιμον
νοεῖσθαι οὐδαμῶς λέγεται βιαίως, νοητὰ γὰρ ἐξαιρούμενα
τὰ· οὐ γὰρ ὁμοίως τοῖς ἀγνώστοις ἄτομος ἵνα ἴσον ἦ
τὸ ἄρρητον· τῷ. ἀλλ' ἀεὶ τὸ ὕλῃ κινουμένῳ ἀεὶ
καὶ ῥεῖν οὔθ' ὡς διαλυτὸν τὸ ἄτομον εἶναι λεγομένῳ,
ὡς ἔστι καὶ ἡ γραμμὴ διαλυτόν, νοεῖ ἀνάγκη τὸ
μὴ σημεῖον εἶναι ἄτομος ἢ κινουμένῳ νοεῖν ἀνάγκη
αὐτὸ ῥεῖν ὡς κινουμένῳ καὶ ῥεῖν, οὕτω καὶ διαλυτὸν
τὸ ἄτομον εἶναι λεγομένῳ ὡς ἔστι καὶ ἡ γραμμή.
καὶ οὐ τὴν τοιαύτην ἀτομίαν οὔθ' διαλυτὸν γάρ, οὐδὲ
ὕλη ἐστὶ τὰ· ἀτομοῦσθαι γὰρ δεῖ τὰ σωματικὰ καὶ ὁλικὰ,
καὶ ἄτομον οὐδενί ἐστιν εἶναι· ἀδιαίρετα μέν, οὐκ ἄτομα
μὲν ἐστί, τὸ, ἄτομον εἶναι· ὁδὶ λέγω, τοῦτο ἔστιν· ὥσπερ
τὸ, αὐτός, καὶ τὸ αὐτῷ εἶναι διαφέρει καὶ ἐστὶ ταὐτὰ
τῶν, ᾧ' ὧν τὸ θερμὸν ταὐτόν· τὸ γὰρ ἓν αἰσθητὸν· τὸ
τοι λόγον· καὶ κατὰ τὸ ἓν ὄντος· ὁμοῦ γὰρ αὐτός, ἐξ ὕλης
καὶ ἕνωσις· τὸ δὲ αὐτῷ εἶναι, ἀπλοῦν καὶ γὰρ τὸ ἓν ὂν
ἐστὶν αὐτῷ, τὸ εἶναι αὐτῷ· ταὐτὰ γὰρ ὧν ἀναιρεῖ-
ται, ταὐτὸν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ἓν εἶναι αὐτῷ· ταὐτὸν γὰρ
ψυχῇ· καὶ τὸ εἶναι ψυχῇ· ταὐτὸν δὲ ὧν ἡ ὕλη τὸ εἶδος
ἐστὶν ἀμφοῖν, διαφέρει· ἓν καὶ τὸ ἄτομον οὕτω τὸ σύνθετόν
ἀμφοτέρων ἐστίν, ἀλλ' ὧν ἀτόμῳ αὐτῷ εἶναι, οὐκ
ἄτομον, οὔτε ἄμφω τὸν· ὁ γὰρ λόγος ὁ δηλῶν αὐτὸ τὸ
τῶν φύσιν καὶ τὸ εἶδος, οὐκ ἄτομος· οὐδὲ ἄγνωστος·
ἕνωσίς τε καὶ ἀτόμῳ οὐδενί ἐστιν εἶναι ὁ ἴσον ἐστὶν εἶναι·
ὁ ἴσον ἐστὶ τῷ, ἄτομον οὐχοῖόν τε σύνθετον εἶναι, ἐπὶ
νοεῖς· τὸ δὲ ἐμὲ, οὐκ ἀτόμου τί ἐστὶ, τὸ ἀτόμῳ εἶναι
ταὐτόν ἐστι τῷ ἀγνώστου ἐστὶ τὸ ἄτομον· γνωστοῦ δὲ ἐστὶν
τὸν λόγον, τοῦτο οὐκ ἄτομον οὐδὲ γὰρ τὸ ἄτομον, ἄμφω
τον, καὶ τὸ ἄτομον· τὸ δὲ καὶ ἀτόμῳ οὐδενί ἐστὶν εἶναι

κ΄ τοι εἶδος ἀντὶ τοῦ ἄπορον οὐδεὶς ἐστιν εὑρεῖν. κ΄
ὅτι οὐδὲν ἐστὶ θεωρῆσαι τοῦ ἀπόρου ὁλότως ἁρμόζει
τῶ δηλονότι μηδεὶς εἶναι ἄπορον· ἀδύνατα γὰρ ἁρμό-
ζει τινί, ἀλλ' ἁπλῶς τε ὁ λόγος καὶ θεῖον ἢ μηδὲν τοῦ ἀπό-
ρου, οἷον ἄπορος οὐδείς, ὅτι μηδὲν ἁπορητικὰς αἰ-
τίας ἀποδεκτικὸν ἄξιον ὡς φαῦλας· εἰρημένου δὲ τοῦ
γιγνόμενα ἀπορεῖσθαι τὸ εἶδος. ἀλλ' ἀνακείσθω δὴ λόγον,
ὡς πολὺ μᾶλλον οὐκ ἄν τι αὐτῶν ἁπορητικὰς αἰτίας ἀπο-
δέξαι, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἅπαντα μηδὲν ἁπορητικὰς
αἰτίων, προσειρημένος δ' ἔξω ὅτι μηδὲ ἔστιν ἄπορον τοῦ αἰτίας,
μήτε θείας οὐσίας οὐσίαν, μήτε ἐς τὸ ἄνω, μήτε ἐς τὸ κάτω,
ὅτι μηδὲ κατ' εἶδος οἱονοῦν ἀπορεῖσθαι εἶναι τοῦ αἰτίας, ναὶ δὴ
μᾶλλον ἐγκεκριμένος ὢν προφρημένων τῶν τοῦ ἀπόρου, τοῦ κατ' ἐνέρ-
γειαν ἀόριστα εἶναι· τὰδε κατ' εἶδος ἄπορα, ἀπορεῖσθαι
λονότι ἔμφρτε, ὡς τε. ὥστε ἀόριστα ἅδε τοῦ αἰτίας αἱ ἀρχαὶ +
δηλονότι ἀόριστοι, καὶ τοῦ ἐκ τούτων, τότε γὰρ εἶδος εἶναι τοιόν-
μεθα, ὅταν αἰτία αὐτοῦ γνωσθῶμεν· ὥστε καὶ τοιαύτης
οὐσίας ὧν αἰτίων ἄπορον, αἰρεῖσθαι σωθησόμεν, αἰρούμε-
νης τῆς ἔμφρτε γνώσεως· τὸ ἐξ ἧς ὁρμᾶσθαι· τὸ δὲ τοῦ ἄπορον
καθ' ὃ προϊέναι, οὐκέτι ἐν τῷ θεραπεύεσθαι ἐξελθεῖν, τοι-
οῦτον ἐστί· τοῦτο νοήσεις ἁπλῆς τις οὖσα τοῦ νοουμένου
ἐν τῷ θεραπεύεσθαι γίνεσθαι νόησιν· τὸ δὲ ἄπορον τὸ τῆς ἀρχῆς
θεσπεσίως τὸ κατ' ἐνέργειαν· ἔστι γὰρ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἄπο-
ρον οὐ λαμβανόμενον ἀπορίας ἔστιν ἔξω· καὶ ἐς ὃ οὖν φανὸς
τοῦ λαμβανομένου ἔστι πέρας· τοῦτο οὖν τῶν ἀπόρων,
οὐχοῖόντε ἐν τῷ θεραπεύεσθαι χρόνῳ διεξελθεῖν· τοῦτο δὴ, ἐπει-
δὴ καὶ ἀπειρότομία, οἷόντε ἐν τῷ θεραπεύεσθαι χρόνῳ
διεξελθεῖν· τὸ δὲ συνεχές, καὶ τῇ προσθέσει, ἀδύνατον· ὧν
ἀφεῖλήφθαι τι καὶ νοεῖσθαι τι· ἀλλοτί γὰρ ἂν ἐπολείπομεν
τῶν τοῦ ἀπόρου τίθεσθαι· εἰ δὲ μὴ νοοῖμεν ἀνόητον ἐν τῷ θεραπεύ-

χρόνου νοῆσαι μὲν ἔξωθεν τὰ δὲ ἄπειρα, ἀδύνατον εἶναι
ἀπειρομεθὲς χρόνον διεξελθεῖν· νοῆσαι νοᾶται τῶν ἀπείρων
θέσει πλήθει οἷς μὴ ἐνεστιν πλήθει προτίθεσθαι, οὐκ ἄν οὖν
6 νοοίη τις ἄπειρα αὐτὸς μὴ οὕτως ἐφόδιον ἔσχεν· ὁ πλεῖ-
στον τε ἄπειρα εἶναι λέγων αἴτιος, ὅσῳ ἡμέτερος ἀεὶ ἐξελεγκτής,
καὶ αὐξῆσαι δυνατὸν, ἐδήλωσεν· ὅσα ἐστὶν· ὅσα ἐστὶν αἰ-
τία, ὧν ὄντων, ἄλλο τι πολλὰ ἔστιν, ἢ οὔ· ἀλλ' οὐμὲν
οὐχ οἷόν τε μόνον αἴτιον εἶναι τῶν ὄντων καὶ γινομένων
ὡς ἐγὼ ἄλλοις δείκνυμι· καὶ μὴ ὑπάρχειν οὐτινος χρὴ
τῶν μὴ ὄντων καὶ ὑπάρχειν· ἀλλὰ καὶ καλὰ ἔνια, δηλονό-
τι γίγνεσθαι· ὥστε, οὐκ ἐν ὑπάρχειν· πολλὰ ὧν δὲ
πολλά, ἢ τοι ταὐτὰ ἄπειρα, ἢ τινά, ἢ οὔ· ταὐτὰ μὲν
οὖν ἢ τινὰ ἄπειρα εἶναι, ἀδύνατον· οὐ γὰρ οἷόν τε πολλὰ
ἄπειρα εἶναι· ἀλλ' οὐδὲ ἓν μόνον ὑπάρχον· ἀλλ' ἀλλαδεῖσθαι
δεόμενα, λέγω δὲ οἷον τὸ γαῖ' ἄπειρον εἶναι ὑπάρχειν οὐ μόνον
ἀλλ' ἀναγκαῖον· οὔτε ἀπείρῳ, οὔτε πεπερασμέ-
νῳ· ἀλλ' ἐμοὶ· οὐδ' ἓν μόνον αἴτιον ἦν, οἷον τὸ
τὸ ἄπειρον εἶναι· οὐδενὸς γὰρ ἔσται αἴτιον· οὐ γὰρ ἐξελεγ-
κτόν, τὸ· οὐκ ἔστιν αἴτιον τοῦ αἰτιατοῦ ὑπάρχειν· δῆλον
γὰρ ὡς ἀπείρου ὄν· ὁσονοῦν τί ἐστι καὶ ὑπάρχον τοῦτο, αὖτε
καὶ τὸ ὁσονοῦν ἢ ταὐτὰ ἢ, αὖτε καὶ τὸ χρόνον· δοκεῖ δὲ
τὰ σωματοειδῆ εἶναι μόνα αἰτιατικὰ, καὶ εἶναι λογικὴ,
οὐμὲν καὶ ὁμοίως οἷα τε ἄπειρα μέρη εἶναι· αὐτὴ
" ἀκροάσεως καὶ τὸ ἐν ἀν συμβαίνουσι· δι' αὐτῶν
μὲν ἀπόδειξις τῶν βιούτων ἀναλαμβάνεται·
καὶ ὅτι ἐστὶ δεῦτε δὴ καὶ ἡμῖν πάντα
πρῶτον ἀκουσομεν τῶν λόγων· αἱ γὰρ ἀκροάσεις μᾶλ-
λον τῶν ἰδίων τῶν ἐναντιοτήτων· οἷς γὰρ ὑπάρχει
μεγάλα, τούτοις ἀξιοῦμεν καὶ τὰ λεγόμενα ὑπάρχειν·
τὰ δὲ ἄπειρα μᾶλλον ὑπάρχει μὲν τῶν λεγομένων πάντων

φαίνεται τοιαῦτα εἶναι· ὁ γὰρ αὐλητὴς οὐ βούλεται καὶ
βούλεται αὐτά, οὐχ ὁμοίως φαίνεται· δοκεῖ δὲ βούλεσθαι
ποιεῖν· ἀδύνατον γὰρ μὴ βούλεσθαι. λέγομεν οὖν ἐπὶ βλά-
πτεσθαι ἄλλως· βλάπτεσθαι γὰρ ἄλλοις λέγεται τινά· καὶ ὡσαύτως
ἀφελεῖσθαι καὶ ἄλλα. ἀλλ' ἐπὶ μὲν ὧν ἀφελούμεθα ἑκόν-
τες ἀφελούμεθα, καὶ ἐπὶ τούτων τὸ ἑκόντας ἀγωνιστέον
εἶναι λεγόμενον· βλάπτεται δ' οὐδεὶς ὑπ' οὐδενὸς ἀκούσιος,
ἀλλὰ πᾶσα βλάβη καὶ ἐν τοῖς φαύλοις ἀνθρώποις ἐστὶν
ἀγνοίᾳ· βλάπτεται δὲ ὁ τοιοῦτος ὑπ' οὐδενός, ὃ ὀνομάζουσιν
οἱ νομοθέται βίαιον· δεῖ γὰρ βίᾳ καὶ παρὰ τὸ βούλεσθαι
τοῦτον βλάπτεσθαι, ἵνα τις βλάπτηται κατὰ τὸν νόμον·
ὁ δὲ τοῖς αὐτοῖς βουλόμενος καὶ συμφέρεσθαι καὶ βλάπτε-
σθαι ἐξ ὁμολογουμένων φίλος ἐστίν· καὶ διὰ ταῦτα ὁμολο-
γῶν ὡς μεμβρύσης ἐστὶν ἢ ὅτι ἀνοήτου ἀφελίας ἤρξατο·
τῶν ἀξίων ἀπολαυστέος ἐστίν· τὸ δὲ μᾶλλον ἐν τῷ βούλεσθαι
καὶ τῷ φαύλῳ ἢ ἀληθεῖ καὶ τῷ ἀγαθῷ ἢ κακῷ ἐν τοῖς
αὐτοῖς ἐστίν· ἅπαντα γὰρ ἑαυτοῦ ἕνεκα καὶ τὰ τῶν ἄλλων
ἀγαθῶν ποιεῖ· ἅπαντα δὲ βούλεται καὶ συνδιαπράττεται
τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀληθεῖ· ἐπὶ τούτοις λέγεται δίαφορά τις
ἀκροατῶν· αἱ μὲν γὰρ ἐπὶ σμικροὶ πρὸς ἄλληλους· οἷς
τοῖς μαθηματικοῖς ἀδιόρατοι· μαθηματικὸς γὰρ ὁ λογισ-
τικὸς καὶ ἀκριβὴς ἀκροατὴς ἀκουστέος· καὶ τῶν ἄλ-
λως λεγόντων, οἷς ἀκροατὴς λογικός· οἷς δὲ διαφθορὰ ποιεῖ
ἀδιάθετον τὸν μανθάνοντα· βοῖς οὕτω λέγουσι κόσμος· οἷς δὲ
σπουδὴ μικρὰ χαίρουσιν, καὶ βούβοις σωφρόσι, οἷς ἀκροατὴς
λογικὸς βούλεται· αὐτὰ μὲν καὶ σπουδῇ ὧν λεγόμενα φρά-
ζουσι μαρτύρια· καὶ οἱ κύνες δὲ ἀκριβῶς ἐξεβάλλου
σιν· ἔστι δ', οἷς τὰ ἀκριβολογίας ἄξιον· ἢ διὰ βεβαιό-
σθαι ἀκολουθεῖ, βούλεται γὰρ τὸ σωφρόν· ἀλλὰ μὴν
καὶ διὰ βούλεσθαι φέρειν ὅτι βούλεται ἀκριβολογεῖσθαι
ἀκροατῶν· βούλεται γὰρ ἐστὶ βούλεται διὰ τὸ μὴ ἀκριβολογεῖσθαι, διὰ αὐτ

ἴσα ἐστὶ τὰ μᾶλλον ἴσα τῇ ἀληθεῖ τόδε ὡς καὶ τὸ ἔλαττον τῇ ἀληθεῖ πλησιάζει.

γὰρ τίνας ἔχουσιν ἀποστολὴν· ἢ αἵτινες θεολογοῦσιν
ἀκριβῶς· ἀπὸ τῶν σωμάτων τὴν τῆς θεολογίας
χρῆσιν ἀκριβοῦσας, καὶ ἔσται τῶν δεκτῶν ἀνελλι-
πὲς μέρος γράψαι σοι καὶ ὑμῖν λόγοις ἀγαπῶσι ἀκριβοῦ
καὶ θεῖον ὂν ἀκριβοῦν ἐξεταστικοῖς· ὡς ἔστι καὶ ὑμῖν ἐκ τῶν
ἀλλαχοῦ· προσκτωμένοις τὴν καὶ διάταξιν τῶν ἐν
ἰσχύϊ, καὶ διότι καλῶς ἔχει τὰ νῦν καὶ ἐᾶν καὶ ἀλλε-
γόμενα ἀποδεκτέον ἐστὶ φησί· διὸ δὴ καὶ παραδεκτέα
" ὡς ἔπαρκα ἀποδεικτέον, ἴσον λεγόντων καὶ αὐτῶν ὑμῖν
" ὅτι οἷς φρονοῦσι τῶν παραδόξων ἡμῶν γάρ ἐστιν ἐναν-
τίον ἀκριβοῦν ἐναργῶς καὶ ἀπαραίτητος ἔφοδος ἡμῖν ἀν-
γκαῖος φύσεις ἐπιδέχεται· ὁ δὴ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναλυτι-
κῶν δάκνει. • ἐνδομυούμενος ἡμῖν, ὅτι καθόλου μὲν
δεῖ τοὺς παραδόξους καὶ θείους τοὺς λεγομένους
ἀκούειν ἐκάστου· οὐ γὰρ ταὐτὸ ὅμοια· οὐδὲ ἴσον τὴν ἀκρι-
βῶσαν ἐποιησάμεθα· βεβαιοτέρους δὲ τοὺς τοιούτους τῶν
ῥηθησομένων ἀκουσόντων· οὐ γάρ ἐστιν αἰσθητά, ἢ θεῖα
αὐτῶν· οὔτε σωματοειδῆ καὶ ἐνθυμητὰ ἐκ τῶν δεδεγμένων
λεγόντων, ἐνδομυοῦσι ἡμῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ἐν ὑλικοῖς ἐπιμε-
μελῆσθαι καὶ τοῖς λογικοῖς ὅλως· καὶ ἐν-
δεικνύμενοι τὸ πρόσωπον τῶν ἀποδείξεων· καὶ τοὺς ὧν λόγων
σωματικούς· ἀλλ' ἔστιν γὰρ ἀμελητεῖν ἐνίοτε μὴ ἐπιμελοῦντας,
καὶ ἐν ἄλλοις τοῖς ἐπιμελητεῖν· τὰ ἀφορμὴν μὴ δι-
καὶ ἀναλαμβάνειν· οὐδὲ γὰρ τὸ σῶμα τὸ ὑπὸ θείου
λογικοῦ ὂν ἐν θείοις ἐστίν, καὶ αὖθις ἐν τοῖς παραδόξοις
νικωμένων ἡμῖν· λέγων τοῖς εἰκότως τοὺς λόγους
" ἀποδεχομένοις ἐν οἷς γὰρ, ἐξαπλοῦν γὰρ μεθηκε
τικῶν τὸ ἀναλογοῦντος ἀποδέχεσθαι, καὶ ἡνίκα
καὶ ἀποδείξεις ἀναπτύσσουσι τὸ καινοῦ λέγ. τοὺς ἀκρι-
βολογίαν γὰρ φησὶ τοὺς μεθηκεκτικῶν, οὐκ ἐξ ἀπαντῶν

91

ἀναιρετέον· ἀλλ' ἔνιοις ἀύλοις ὁ θεὸς ἐστὶ καὶ ἐξαφαι-
ρέσεως τινὰ μαθηματικήν· ἴσως σύνδυο μνήμης ἕνεκεν
ὅτι θεὸς αὐτῆς ἀμφοτέρας καὶ ἀφορίζεται θεωρού-
μενος γὰρ ἀΰλων. ὁ θεὸς ὢν ἀφ' ὑλῶν λόγος
καὶ οὐσιωτός· ἢ θεὸς ἢ νοῦς· ἢ ὅτι ἀκριβὴς ἀφορισμὸς τοῦτο· γεωμέτρου
ὁρισμὸς· καὶ ἆρ' ὁ λόγος ὡς οὐσιωτοῦ· ἢ θεὸς λόγος
γιοῦτοί εἰσι· θεοὶ καὶ σαῦλα, δοκεῖ σοι ὑλικὴν εἶναι
ἄυλα δὲ θεὸν μαθηματικὰ δὲ ὁ καὶ ἀκριβολογίαν ἔχει
στίχος· θεὸς δὲ φυσικὰ, οὐχ ὁμοίως· οἱ δὴ θεοὶ ὧν μα-
θηματικῶν λόγων θεοὶ τῶν ἀΰλων οὗτοι, οὐκ εἰσὶ φυ-
σικοί· οὐ γὰρ ἔστιν ἀκριβολογίαν θεὸν εἶναι
γε σωμάτων ὑλικῶν· δοκεῖ δὲ καὶ θεοὶ ὧν ἀφορισμῶν λό-
γων, λείπει ὅτι οὐκ εἰσὶ φυσικοὶ ἀΰλων μὲν θεῶν λείπει
ἢ μὴν ἀφορίζειν, καὶ ἀκριβεστέρων λόγων. ἢ ὡς θεὸν
οὐσιούμενα· θεὸν δὲ ἴσως τῶν ἀΰλων μὲν ἢ φύσεις εἶναι
ἀφοριστικάς· θεὸν καὶ τοῦτο κλοφορικοὶ σῶμα· φυσι-
κοὶ μέν· οὐ μὴν ὑλικοὶ οὕτω γε σωμάτων· θεὸν δὲ ἐξῆς ἡγε-
μόνον ὑπάρχειν· διόπερ θεὸν πρῶτον τί ἐστι φυσικὸς·
οὕτω γὰρ καὶ θεοὶ τίνων· ἢ φυσικοὶ, δῆλον ἐξαναλύσει
ἀπλῶς οὕτως ἂν ἄρα μόνον ὡς δοκεῖ μαθηματικοὶ αὐτοὶ,
θεὸν, θεὸν τὸ βιβλίον μὴ τῆς μεταφυσικῆς εἶναι, ἴσως
ἀφαιρετέον· ὡς καὶ ἄλογος αὐτὸν θεὸν ἐσόμεθα
μεθα· ἀλλὰ προγράφομεν τί ἐστὶ τῆς θεωρη-
τικῆς φιλοσοφίας· ἢ ὡς ἀφορισμὸν μὲν πρώτην φυσικὴ
κὴν, ὁποῖα τίς ἐστι, καὶ θεοί τινων· ὅλως μὲν αὖ, ἀφορῶ
ὄν τί θεὸν ἐστὶν ἢ φύσις ἐσόμεθα· θεὸν δὲ τίς ἀκού-
ει τοῦ λόγου οὕτως ἄρα μόνον· ἀφορισμὸν ἀκριβῆ τῶν φυ-
σικῶν λόγων· καὶ τῶν καθ' ὅλου τῶν ἀφαιρετέον· ὁμοί
ἐσόμεθα ἀφῶν τί ἐστι φύσις· καὶ θεοὶ τίνων

ἐφ οἷς ἡμᾶς, οἶδεν οὗτος, ὅτι οἱ δεοίλοτοι, οὐ φοῖκοι ἀλλὰ
κρίβας ἔχοντες καὶ θεὶ αὐλων· οὐχὅτι δέχρήναις ἔσοικε
θεολογεῖν περὶ φύσεως λέγοιαὖ· ἀλλ' ὅτι τοῦ ὄντος ὄντος ἀν-
μαθάς ἀ θεὶ τῶν φοιαῶν θεωρεῖν δύναμ. αὐτη
γὰρ ἡ ἀξίς ἐστὶν θεωρητική· καὶ ὁ σὺν θεὶ εἰκὼν· θε-
ωρεῖ γὰρ γυμνασμένος, οὕτως αὖ καὶ θεὸς ἅγιος ἁγίοις
θεολογεῖν ἁρμόσει. αἰδὲ ἀκροάσεις καὶ λόγοι ἐ ἔσονται-
νοι ἐστὶν ἡ λέξις ἐξ ὧν ἐπεμνησθησόμεθα· δύναμ
καὶ οὕτως ἐξακούεσθαι· προσθῶ δ' ὅτι ἡ γνῶσις καὶ αἱ
δηὸς σὺν θεογίνωσκομένη· ὧν δὲ αἰτία, ἄγνωσα, καὶ
αὐθ' ἑαυτῆς ἑαυτὴν, ἀς ἐστὶν ὁ σὺν θεογίνωσκο
μένη θεὸς γνῶσις ἔστε θεὸν. ὁ καὶ λόγος ἐ ἔσονται καὶ ἀκρο
άσεις, γίνεσθαι· καὶ οὕτως σὺν ἑαυτῶν λεγομένων ἀκούειν
βούλεσθαι ὡς προσῳδίαν, ὡς καὶ τοῖς κρότοις, καὶ τὸ θεο-
δόξαν ὃ ἐ ἔσονται· ἀποδεχομένων δὲ λεγόμενα ὧν ἀκούουσι·

τίνος τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου ἁγίου φύσεως

εἰ δὲ τὸ ὧν μεθ' ὑφοιπὸς θεὸς ἐστὶν ἐλθὼν
νατικὴ προς τὴν σὺν ἑαυτῶν μένων ἐστὶν ἡμῶν ἀποκλεί-
ει μὲν θεὸν ἀπορήσει δὲ προσῶν· ἡμῶν σὺν ἑαυτῶν
μένων ἐστὶν ἡμῶν καὶ προσομένην νῦν, αὕτη ἐστὶν ἡ σοφί
τε καὶ ἡ θεολογική· ἣν καὶ μεθ' ὑφοῦσαν σὺν ἑαυτῶν
τὴν θεῖαν μετὰ σὺν ἑαυτῶν ἀναπαύσεται προς ἡ μὲν λεγόσε αὐτῶν καὶ
προαὐτὸν σοφίαν, ὅτι ὧν πρωτον καὶ τιμιώτατόν ἐστὶν
θεωρητική· διὰ τοῦτο καὶ θεολογική· θεία γὰρ τοῦ
αἰτίου καὶ ἕδους ὁ αὐτὴ ἀὐλος ἐστὶν οὐσία καὶ ἑαυτοῦ·
ἣν καὶ προῶτον δὲ καὶ νοῦν καὶ λόγον σὺν ἑαυτοῦ ἔστι προ
πον μὲν ὡς αὐτῶν γένεσ. φησὶ δὲ, αἰ ἀνάγκη ἄναι προς

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

τὴν δόξαν τῆς τε ἐπιστήμης αὐτῆς, καὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἐπιστημῶν αὐτῆς ἐμπεριεχομένων, ἀρῶν τὸν ἐπελθόντα καὶ ζητοῦντα ἐνδεικνύασθαι. θεὶ ὧν δὴ ἀρῶν ἀπορῆσαι. εἰ δ' ἐστὶν ἀρῶν ἢ οὐκ ἀρῶν αὐτῶν ὡς φήσουσί τινες. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, καὶ καθόλου πρότερον ἆρα μὴ ὡς λέγουσί τινες αὐτῶν καθόλου ἀναιρετέον εἶναι τοὺς ἀρῶν ἐπιζητουμένων ἐπιδεικνύμενον ἢ θεὶ ὧν ἀπορῆσαι δὴ ἀρῶν. διαλαβόντα τῶν ἀρῶν ἐπιστημῶν διαφοράς, ὅτι μὲν οἱ μὴ τοιούτοις θεωρουμένοις θεὶ τινος τρόπος τῶν ὑπαρχόντων ἀρῶν. τί ἀρῶτον θεὶ αὐτῶν δὴ ἀπορῆσαι. καὶ πῶς ἔχει πρὸς ἀπορίας καὶ πρὸς λύσεις αὐτῶν καὶ πῶς ἔχοντα ἐστὶ ταῦτα. πότερον ἀπορεῖα. λυόντων ὧν τῶν τρόπων ἀπορεῖται. ἢ οὐδέτερον. τί γὰρ λυόντων ὧν τῶν τρόπων ἀπορεῖται τῆς ὕστερον γιγνομένης ἀπορεῖ. ἢ οὕτως. ἢ γὰρ ὕστερον γιγνομένη ἀπορία ἐκ τῆς λύσεως τῶν πρώτων ἀπορημάτων γίνεται. ἔστι δὲ αὐτῶν τῆς πρώτης ἀπορημένης θεωρεῖσθαι ἐν τοῖς ἑξῆς. θεὶ μὲν ὧν ἀναγκαῖον σωζομένου τοῦ τὸ πρῶτον ἀπορηθὲν ἐν τοῖς ἑξῆς λύεσθαι. ὃ δεῖ μὴ εἶναι τοῦτο αὐτὸ καὶ ἀπορῆσαι καὶ πῶς ἔχει πρὸς τὰ ὑπάρχοντα. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπορημένων ἐν τοῖς ἑξῆς λύεσθαι, ὁπότερον ἐνδέχεται τῶν ἐναντίων ἀληθεύεσθαι.

* ἐκ τῆς ἀρχῆς τῶν ἀ
ποριῶν πρότερον, ἢ ἐκ
τῶν ὕστερον δεῖ λαμβάνειν

λάφιοϊκὴ θεσιμαλτάας. τοῦ ὃς εἶναι θρῶν τὸν λύσιν,
οὐκ ἄξιν ἀγνοοῦμεν τοὶ σεις μοὶ. ἢ ἀβρέσεισκαὶ καὶ ὃς
ὧν ζῃ ὃν μὴ ἡρτηθαὶ τῆς τῶν ἐθορυμένων λύσεως λύ-
ση δὲ οὐ μόνον τινὰς μὴ θρὸ πρὸ ὃν ὃ ὃ ὃ αὐτοῦ.
Τουτέστι καθῶς ὃς δεῖ τὸν θρῶν μὲν αὐ λύσιν τὶς κατ' οἰκεῖ-
μεν τοὶ ἀγνοούμενοσεισμοῦ. σεισμὸς ἐν ὃς ζῃ τὸν μὲν
ἢ τῆς διανοίας ἀθορεία. αὕτη μὲν τοὶ ὃς μόνος θαυμάσιος
θεσίμαστος. ἀναγκαῖον θρῶτον τὸ θεῖ τοῦ ζῃ τὸν μὲν
μελλόντων ὅλων ἂν ἀθορᾶν. ἡμεῖς μὲν ὃ ἀν, εἰς
λύσιν δὲ ἀθορούμενοι. λύσις δὲ ἀθορούμενοι, οὐμοῖ-
τι μὴ ὃ ὃ ὃ θως ἢ θορία. ἀλλ' ἢ τῆς διανοίας
ἀθορεία, δηλοῖ τοῦ τὸ θεῖ τοῦ θεσίμαστος. Τοῦτ' εἰδέ-
ἡρημένοι τω, ἀλλ' ἢ τῆς διανοίας ἀθορεία δηλοῖ τοῦ
σεισμοῦ τὸν εἰς τῶ θεσίμαστι: ἢ θων δὲ σεισμοῦ τῶν ἀθο-
εία καὶ τί ὅμοιόν ἐστι σεισμῶ ὃ ὃ ὃ ὃ. καὶ λοιπὶ
καὶ μὲν ὃ σεις μοῦ τῆς ὃς τὸ θρόαθεν. καὶ ὃς τὸ θρουμένου
θρόοδοῦ τε καὶ θρο χωρεῖ. τοῦ δὲ καὶ ἡ ἀθορεία δηλοῖ.
ἡ μὲν διάνοια, ὃς τὸ θρόαθεν θροϊέναι. καθ' ὃ τε μὲν
τοῦ θεῖ τοῦ θρ αίματος ἀθορείαν. ἀδύνατον μὲν ἀ-
φότερα θρο ελθεῖν ὃς τὸ θρόαθεν οὔτε γὰρ ὁ σεισμὸς
οὔτε ἡ ἀθορία δύο ὃς τὸ θρόαθεν καὶ τὸ θρουμέ-
μενον αὐτοῖς θροϊέναι. Καὶ διὰ τοῦτο ὃ ὃν χωρίζειν
τὸν σεισμοῦ. ἡμεῖς δὲ τῆς λύσεως αὐτοῦ, ἀναγκαῖον φαίνε-
θαι εἶναι θρο ἀθορᾶν. καὶ διὰ τὸ μὲν χωρὶς τοῦ διαθο-
ρᾶν ζῃ τὸν ὅλως θεῖ τίνος, ἐοικὸς αὐτοῦ φλοῦ θορᾶσις.
οὐ μὲν γὰρ ἐμοὶ σεισμοῦ οἰκεῖος τοῦ ὃ ὃ ὃ ὃ

σαι ζητοῦντες. ἀλλ' ἐπὶ τίνων, οἷον τοιούτων ἀλλ' ἐπὶ τῶν
ἐξεταζομένων ζητοῦσι. πρὸς τί δὲ ἡ σύνθεσις; ἵνα εἰς τὰ
ζητούμενα ἀναλύσωμεν ἐπὶ τίνος, καὶ πόθεν ἀρξάμενοι τὴν ἀ-
πόδειξιν ποιησόμεθα. ἀναλυτικὸν γὰρ εἶδός τι τὸ ζητοῦμενον γὰρ εἰδέναι δύναται· οὐδαμῶς
αν ἀναλύσαιμεν. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα ἐπὶ τίνος, μὴ ἔχοντα γὰρ εἰσποδόσεις τὰς ζητουμένας. διὰ τοῦτο
μὲν ἔοικεναι ἁπλῶς καὶ ὁμοίως εἶναι τοῖς προβλήμασιν οἷς ἀγνοοῦσιν, οἷς ἀγνοοῦμεν τὸ τέλος. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ
τε διορισθὲν εἶναι τὸ τέλος καὶ ὅσα πρὸς ἐκεῖνο πρὸς ἃ ἐκεῖνα
πορίσασθαι δυνατὰ μὴ τίνος λυσις. τὸ τέλος αὐτοῦ
τε καὶ ὑπάρξεις. πρὸς τί δὲ τὰ πορισμοὶ καὶ διορισμοὶ
ἀλλ' ἄλλως αἰτίαν. τοῦτο πρὸς ἃ πορισμοῦ ἀναγκαῖον εἶναι.
ἐστὶ δὲ αὐτὴ ὅτι ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστα μὴ ἐστὶν ἀμφισβητούμενον
οἷον οἱ ἀμφοτέρωθεν αὐτὸ ὁμολογοῦντες ἀλλήλοις ἀκούσ-
τον, καὶ μηδενὸς ἑτέρου οὕτω καὶ ἔχοντος ὧν ζητοῦμεν
ἐμπεσόντος καὶ οὕτως ἔχειν ὑπάρξαντος. ἢ τοιαῦτα ἐστὶ
πορίσασθαι δυνατὰ μὴ καὶ λέγεσθαι πρὸς τὰ ἀπο-
κεκλεισμένα αὐτῶν καὶ ἐνόντα πρὸς τὸ ἐλθόντα καὶ λύσαι. ὅτι
δὲ τῶν προτεθέντων δεῖ λῦσαι πάντα διὰ τοῦ πρώτου,
ἢν αὐ αὐτὸ δυνατὸν ᾖ, καὶ ὑπάρξαι τοῦτο τὸ διαλεκτικῆς. πρὸς φιλοσοφίαν καὶ τῶν τῆς ἀληθείας
θεωρεῖν. τῆς μὲν διαλεκτικῆς διὰ τοῦ πορίζειν καὶ συλ-
λογίζειν εἰς ἃ πίπτουσαι ἀληθεῖς λύσεις ἔνεισιν οἷς ἅπα
μεν οὖν τὸ ζητούμενον εἶναι αὐτῶν διαλεκτικῶν. πρὸς δὲ
τὰς καθ' ἑκάστας φιλοσοφίας ἐξεταστάς. ἔστι δὲ ἀποδεῖξαι πρὸς
τὴν μὲν, ἐξ ὧν συλλογίζεται τὰ φαινόμενα τοῖς περὶ ἑκάστην
ἔσται. οὕτω δὲ ἀποδεῖξαι δεῖ πίπτουσι φησὶν ἡ πορίσασθαι δεῖ
δεῖ τοῖς περὶ ἕκαστα πεπαιδευμένοις. ἔστι γὰρ ἡ ἀποδεῖξαι πρῶτον
ὡς λεκτέον ἢ φιλοσοφία ἀποφηθῆναι πρὸς τοῦτον
μὲν ἂν ἐπιστήμης δὲ ἐκ τοιούτων ἀπάντων αἱ πᾶσαι. ἢ

ἀνάλυσις

πλειόνων ὡς ἄλλων ζωϊσημείων ἀκινησίαι
πίων εἶναι θεωρητικῶν. ἰδιότητι δὲ τῶν ἀφορισ-
δοκᾷ μεμνῆσθαι ἐν τοῖς περὶ τούτου βιβλίοις. ἐν
μὲν οὖν πρώτῳ. ὅτι ψυχῆς αὐτῆς δοκᾷ μεμνησθαι-
δὲ ὅτι αὐτὸ ἀριθμὸν ὅτι οὐ κινεῖται ἐν τοῖς
τε ζῴοις ἀμιγὴς ὑλικοῖς, περὶ ἐστὶν ἀφορισ-
καὶ πρώτην ἰδιότητα· ἀφορισμὸς δὲ ἐν ὀλίγοις ὅτι αἰτί-
ων. ὅτι δὲ τῶν αἰτίων ὁ πρώτην φησὶν ἀφορι-
εἶναι, ἢ μεμνημονεύθη ὅτι ἀφορισμὸς δὲ ὅτι αἰτίων. ἐμὲ
τῶν μείζονι ἀ. ζητῶν, τοῦτο δ' ἐστὶ τῶν αἰτίων. καὶ
δὲ τῶν ἀλλων δόξας εἰ ἐν μέσοις ὅτι αἰτίων καὶ
περὶ αὐτῶν ἄφωνον, ζωϊσῶ ὅτι εἶναι ἐν αἰτίων ἀ-
ὁν. εἰ δὲ ὧν ἐστὶν ἐζητοῦντο εἰ ζῷα προνόησιν
αἴτιον ἢ καθόλου ψυχείαν. ἢ κατ' ὄσος. ἢ ἴσα καὶ εἰ ἐστὶ
ἐν ἐν ἐφομένων. πρώτη δὲ ἀφορεία ἢ ὅτι τοῦ
ἦν αὖ ἢ νῦν λεγομένη. ἢ τοῦ τοῦτ' ἐστὶν ὁ λέγω. ἢ ὅτι
ἢ πρώτη ἀφορεία ἐστὶ τῶν ὅτι ὧν εἰ τοῖς ἐμ-
μὶ ἀσωμάτοις, ὅτι ἐν πορεύεσθαι. ὡς οὐ πάντων ὅτι
των οὐσῶν ὅτι ὧν εἰ σκήνοις ἢ πορεύεσθαι. ζητοῦ-
των ἐστὶ καὶ πορεύεσθαι. ὅτι τῶν τοῦτων οὐκ νῦν ἀφορι-
σόμεθα. πρώτη δὲ ἀφορεία, ἐστὶ. ὅτι γὰρ αἰτίων καὶ αὖ-
τῶν. τὴν δὲ μεμνῆσθαι ὅτι ἀτόνων ἐν ἐρημίων πάλιν ὧν ζῴ
τε λέγω τῶν ἄλφα πρώτου ἐνδέκτου, αὐτὴν ζωϊσῶ
" τὸν ἀφορεία πρώτος γε φωνὴ μαθὼν δένα λόγον εἰπεῖν
μεμνῆσθαι. τὸ δὲ πότερον μίαν ἢ πολλῶν ζωϊσημείων
θεωρῆσαι, σημαίνοιεν ἴσον τῷ. φωνὴ ἐν ἐρημίων αἰτίων
τε σωμάτων, μία ἐστὶν θεωρητικὴ πάντων ζωϊσημ. κ'
ἄλλου αἰτίου ἄλλη ζωϊσημ. οὐκ ἄτοπον ἀφορῶν
ζωϊσθρήσαι. καὶ ἐν αὐτὸ λόγως λεγων. ὁ ὅτι αὐτῷ
τοῖς περὶ μίαν ἀσωμάτοις ὅτι πορεύεσθαι. φησὶ γὰρ ὧν-

»ἀλφαῖῶ μέλοντι· ἢ τετράδραχμῶν αἰπίων ἢ ὀκτώκλινος.
»θεὶ πῶν τετράδραχμον κλινάτων, ἢ μιᾶς ζωῆς ἐστιν
ἡ γνῶσις αὐτῶν· καὶ ποτέρου τῆς οὐσίας ἢ χρῶ. ὁμοίως
λαν ἐστὶ τῆς ζωῆς ἢ δᾶν μόνον· ἢ σκευτέον ἐστὶ, ἀποφία
θεὶ πῆς φησὶ δᾶν ἀποφῆσαι· ἢ βοῦ σοφοῦ καὶ βύσσου
του φιλοσόφου καὶ τῆς τροφῆς ζωῆς ζωῆμου
νον. τὸ μὲν τῆς οὐσίας ἢ χρῶ ἰδᾶν βούτροφῶλαν· ἢ οἱ -
καον ξητὸν αὐτῆς, καὶ βοὸς ἀποσκευτὶ καὶ ἢ χρῶ ἰδᾶν,
ἐξῶν αἱ ἀποσκάξις κοινῶν ἢ χρῶν οὐσῶν μὴ γνοῦ ἀλλ -
ξίωμα, καλῶβα ἢ χρῶ βοῦ βοὸς τροφῆς ζωῆς.
ὁτὶ σὺν βοῦ βλέμ. ἐσῆλωσε δὶ ἀ βοῦ τροσάγαλβ,
μόνον λέσσε δ' τῆ λέξ ἐσδοξ. β' ἀ καλουδοργ ἢ
ὦ τροσορμῆμῶ τὸ καὶ τῶν ἀχρῶν, ἀξίωμα δ',
τὸ μὲν σὺν δξ' χρῶν ἀμαλῶ αὐτίφασιν, ἀλῆθῆ καὶ
χρῶν ἐῖναι· ὡς ἢ καὶ β'. τῶ βοῦ αὐτῶ ἰβαμὶ ἀλλ -
λοις ἔναι ἴβ. καὶ β', αὐ ἀπὸ ἰσων ἰβ ἀφ ἑλης, ἀριθμῆ
καὶ βαλῶ λ' ἀποῆμα ἴβ ἔναι. καὶ β' βοῦ ἀφε -
σὶν· ἢ ἀλαδοῦ ἢ φανομῆνου ἀλαδοῦ ἐῖναι· καὶ β'
βοῦνις ὁμοία· καὶ καινόβοτοι τὸ τῆς αὐτίφασ ἢ
ἀπαύτων τῶν ἀξίωμάτων· ἀληθῆς μὲν βοὸ θεῦ;
εἴτε ἐῖ θεῖ τῶν οὐσίαν· ποτέρου μὲν θεῖ θεῖ βοῦ
ἢ βλέον ἐν· τὸ δ' εἶτον τῶν τροτιθεμῆνων ἐστὶν, ἢ
εἰ ἐστὶ τῆς τροσομῆνης ζωῆς· θεῖ τῆς οἰσι
καὶ τοῦ αἰπίων τῆς οὐσίας θεωρᾶν· βλέον δ' οὐσία
αἰμῆμβρ, νοῆ· αἰδὲ, αἰσθῆσι· ὡς τε καὶ αἰ χρῶ δὶ ἀ
φοροι· ποτέρου οὖν θεῖ θεσῶν τῶν χρῶν, αἰοὶ
δοὶ ἰν χρῶ, τῆς τροκειμῆνης ζωῆς τὸ θεωρᾶν, ὡς
μία ἂν εἴη αὐτῆ θεσῶν τῶν χρῶν μοσικῆ. αἳ τῶν δ'
οἴων δοὶ ἰν, ἢ βλέον δοὶ καὶ δὶ ἀφ' ὁμοίων χρῶν· αἱ
τῶν δὶ ἀ φρουσῶν δοὶ ἰν οὐσιῶν χρῶ· ἀλλ' καὶ δ' βλῆ.

ἀξίωνφῖσιν εἶναι. ⟨τοὶ⟩ οὖτοι ἀνορηθῆναι, πότερον,
1μαι αὖται αἱ πολλάδες ἐποίησαν, συμφωνᾶς εἰσὶν ἀλλήλαις
καὶ πᾶσαι αὐτῶν ὅλοι εἶναι σοφίαι καλῶν, ἢ οὐκέτι
σοφίαι πᾶσαι. ἀλλ' ἀμφοῖν τινῶν σοφίαι· αἱ δὲ ἄλ-
λο τι γένος ἔχουσιν· ἢ πῶς δέ, φησί, καὶ αὐτὸ δεῖ
" τοῦτο ζητῆσαι, πότερον αὐτὸ μόνον αἰσθητικόν ἐστιν οὐ
" σία, ἢ καὶ ἄλλα τινὰ ἔστιν ἃ λλα τινές, οὐδὲ γὰρ αὐτὸ
1μφί " γνώριμον· οὐδὲ ἀναμφίλεκτον· διαφερόντως δ' ἂν αὐτὴ ἀπο-
ρίας τῆς πρώτης καὶ μάλιστ' ἂν ἐπιστήσαιμεν, εἰ μόνων
αἰτίων θρητέον εἶναι, οὐσιῶν τὴν οὐσίαν. ζητοῦσι δὲ τῶν τῆς
οὐσίας αἰτίων μίαν, ὥστε πλείους ἂν εἶεν. πότερον
δὲ ἓν ζητοῦσι τὴν καὶ σοφίαν, ἢ ἀμφῶ, σοφίαν· αἰδὲ ἄλλο
τι ὥστε πλείω ἢ ἕν· ἐξῆς δὲ τοῖς θρυλουμένοις προσπίπ-
τουσιν, ὡς ἄξιον ἀπορῆσαι καὶ θεωρῆσαι πότερον μοναχῶς
τὸ ὂν ἢ τὸ ἓν ἢ ἕν καὶ πλείω οὐσίαν, οὐσίαν πᾶσαν
ἢ τινῶν οὐσιῶν ἕν, καὶ πολλὰ λόγοι· ὅ τε ὧν ἅπαν
πλῆθος ἐστὶ διῳρισμένον οἷον οἱ τοιοῦτοι λόγοι
ὅτι καὶ τὰ μεταξὺ μαθηματικὰ μεγέθη ἐξ ὑποκειμένης καὶ τῶν αἰσθη-
τῶν· οἱ γὰρ τὰ ἰδέας ἀξιοῦντες, οὐσίας ἐλέγομεν τὰ μαθημα-
τικά· οὐσίας δ' καὶ αὐτὰ ὁμοίως, οὔτε γὰρ ἰδέας, οὔτε γὰρ
αἰσθητὰς οὐσίας ὁμοίως εἶναι· ἀλλὰ τὸν οὐσιῶν φύ-
σιν ἐλέγομεν εἶναι μεθεξύσεων· ὡς δ' ἀναγκαῖα καὶ τοῦτο,
ὡς θεὶ πολλάκις τοῦτο ἤδη εἰρήκαμεν, ἀπολουθεῖ ἀλόγως
πολέσι τισὶ συμβαίνειν τῆς προαιρέσεως. ἔτι τοῖς αὐτὴν
ζητοῦσι ταύτην, εἰ πολλὰ οὐσιῶν ἔστι τοῦτο γὰρ σκέπτο· ἀλλ'
εἰ τὰ αὐτὰ καὶ ὁμοίως τινὲς ἀριθμοί· καὶ ἐν αὐτοῖς πότε-
ρον μοναχῶς ὡς ἀκόλουθον ἀριθμοῖς τῶν προαριθμῶν
προσφωνεῖ γὰρ τὸ πολὺ αἰσθητὰ εἶναι· μόνον φαίνεται.
Καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἄλλας. ⟨ἐπὶ⟩ ἔτι δὲ καὶ τὸ μοναχῶς
λεῖ αἰσθητὸν οὐσίας· οἱ γὰρ τοιοῦτοι μεθεξύποντες

95

ἀδῶν καὶ ὧν αἰσθητῶν, ὅλον ὡς τὸ πρώτως ὂν οὐσιῶν τὸ νοητὸν καὶ αἰσθητόν· καὶ πότερον θεῖόν ἐστι καὶ οὐσιαστικὸν ἑνὸς ἑκάστου, ἢ καὶ θεῖα ἐστὶ συμβεβηκότα καθ' αὑτὰ τοῖς οὐσίαις· τὰ συμβεβηκότα λέγω· τὰ καθ' αὑτὰ ὑπάρχοντα· ἵνα, ἢ τὰ λεγόμενα πρότερον θεῖα τῶν οὐσιῶν ὡς φοίνικος ὄντος ἀληθῶς, ἢ καὶ θεῖα ὧν καθ' αὑτὸ ὑπαρχόντων ἐστὶν ἃ καθ' αὑτὰ τοῖς οἰκείοις ὁρίζεται λόγοις· οὐ γὰρ ἄλλως οἷόν τε θεῖόν τινων εἶναι μὴ τοιαῦτα ὄντα, τοῦ μὴ γνωσθῆναι οὕτως τὸν θεόν· λέγω δὲ καθ' αὑτὰ συμβεβηκότα· ἀλλ' οὐσία καὶ ἰδία, καὶ ἐπὶ τῆς οἰκείας οὐσίας ὑπάρχοντα· καὶ ὅτι τὸ γεγραφῆς γενόμενον τινῶν λόγῳ ἀποδίδοται· οἷον τῷ ἐκ γραμμῶν καὶ καθ' αὑτὸ συμβεβηκὸς τὸ τρίγωνον ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἓν τῶν τριγώνων τὸ εἶναι μέζονα εἶναι τοῦ ἑτέρου λαμβανόμενα· οὐ γὰρ ὅλως ἐκτὸς τούτων ὁ θεῖος καὶ τῷ ὄντι θεῖος εἶναι, ἢ ἀρτίως· καὶ ἐκ τούτων τὸ εἶναι εἰ· καὶ ὅτι πρὸς ἐκεῖνα καὶ ὅλως τὰ μὴ τῶν συμβεβηκότων· πρός δὲ τοὺς ἑνὸς ἑκάστου καὶ τῶν ὄντων ἑνός, καὶ ὁμοίου· καὶ ἀνομοίου· καὶ ἑνὸς αὖ πάλιν ἀντιθέτου, καὶ θεῖα στέρεσθαι, καὶ ὑπεροὐσίᾳ· εἰ καὶ θεῖα τούτων οὐδὲ ἡ ὄντως ἀληθινὴ καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀκριβὴς, οὐδὲ ἐξ ἀποδείξεως συλλογιστικὴ καὶ ἀποδεικτικὴ τῶν πρώτων ἀρχῶν, οὐδὲ φρόνησις ἐστὶ τὸ πρὸς ἀλήθειαν καὶ ἐπιστήμως διαλαβεῖν, τίνα ἐστὶ ἑκάστῳ εἰληχότα θεῖα· οὐδὲ διάνοια λογικοῦ, τὸ ἐν δόξης θεῖα αὐτοῦ διαλαμβάνειν ἀληθῶς πρὸ τοῦ λόγου τὸ ἀληθῶς πρὸ τοῦ θεῖα ἐκλαβεῖν· καὶ θείου τῶν ὄντων. ἔστιν ἢ καὶ αὐτὸς μὲν αὐτῶν εἶναι θεῖα τῶν πρώτων, καὶ μὴ ὡς αὐτῶν, ὅ ἐστι θεοῦ οὐσιῶν λέγω· χρῆται· ἐκτὸς οὖν εἰ αἱ αὐτῶν, εἰσὶ πᾶσαι αἱ οὐσίαι ἀλλήλαις· ἢ οὔ· ἀλλ' ἕτεραι· ἀπ

καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς καθ' ἑλκεξιν ἢ διαθέσεσιν ἢ διὰ τοῦ
ἀναγκαῖον αὐτῷ προσχρῆσθαι. καὶ μὴν ἡ διάνοια τοῦ
ἀποδεικνύοντος· πρῶτος δ' αὐτὸς ὁρᾷ καὶ τὴν
ἀπόδειξιν καὶ τὸ διὰ τί· πρῶτος δὲ καὶ τὴν
φιλοσοφίαν· οὐχ ἡ λογικὴ ἢ θεωρητική, ὡς τὴν ἐνέρ-
γειαν, διὰ τό· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης ἐν αὐτῇ· οὐδαμοῦ
* διὰ τοῦτο ἀλλ' ἐκ τούτων διαλαμβάνει· οὐδὲ τοῦτον τὸν τρόπον
θεωρητικόν· ἀλλ' ὅτι τῆς πρώτης φιλοσοφίας καὶ τῆς θε-
τοῦ ὄντος ἢ ὄντος θεωρητικῆς. τὸ καὶ ἐκ τούτων τῶν κοινῶν τὸ οὐκ
ἐκ τούτων τὴν θεωρίαν ποιεῖσθαι· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τοῦ
" ὡς διαίρ. Ἔστι δὲ τοῦτο αὐτῆς ὅλον καὶ διαιρετικὸν
" καὶ μόνον τῶν τοιούτων ἔκαστον. ἐξηγεῖσθαι τὸ λέγειν·
" τὸ καθόλου διαιρετικὸν διαιροῦν ἐκ τοῦ καὶ μόνου
τῶν ἐστὶν ἓν μὲν τῶν ἐστὶν τὸ καθόλου διαιρετικὸν· οἷον
ἄνθρωπος ἐστὶν ζῷον καθόλου διαιρετικόν, τὸ ζῷον ἐκ τοῦ καὶ
ἄνθρωπον· ἢ οἷον ἐστὶ τὸ καθόλου τοῦ τριγώνου τὸ
εἶναι ἐν ἐπιπέδῳ καὶ γραμμαῖς εὐθείαις περιέχεσθαι τρισί·
" καὶ ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν
τὸ καθόλου διαιρετικὸν ὅλου ἢ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων
ἐστὶν ἓν μὲν τῶν ἐστὶν τὸ καθόλου διαιρετικὸν· οἷον
τὸ ἐπιπέδῳ αὐτῷ καθόλου διαιρετικόν, τὸ ἐν μέσῳ τοῦ καὶ
ἄνθρωπον· ἢ οἷον ἐστὶ τὸ καθόλου τοῦ τριγώνου τὸ
εἶναι ἐν ἐπιπέδῳ καὶ γραμμαῖς εὐθείαις περιέχεσθαι τρισί·
τοῦ σοφοῦ ἐστὶ· καὶ σοφὸν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ συλλογίσματα τὰ ἐξ
" ἐκ ἐστὶν ἐξ ὧν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
ἀρχὴ ἐστὶν ἓν μὲν τῶν ἐστὶν τὸ καθόλου διαιρετικὸν· οἷον
τὸ ἐπιπέδῳ αὐτῷ καθόλου διαιρετικόν, τὸ ἐν μέσῳ τοῦ καὶ
ἄνθρωπον· ἢ οἷον ἐστὶ τὸ καθόλου τοῦ τριγώνου τὸ
εἶναι ἐν ἐπιπέδῳ καὶ γραμμαῖς εὐθείαις περιέχεσθαι τρισί·
τοῦ σοφοῦ ἐστὶ· καὶ σοφὸν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ συλλογίσματα τὰ ἐξ
" ἐκ ἐστὶν ἐξ ὧν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
ἀρχὴ ἐστὶν ἓν μὲν τῶν ἐστὶν τὸ καθόλου διαιρετικὸν· οἷον
τὸ ἐπιπέδῳ αὐτῷ καθόλου διαιρετικόν, τὸ ἐν μέσῳ τοῦ καὶ
ἄνθρωπον· ἢ οἷον ἐστὶ τὸ καθόλου τοῦ τριγώνου τὸ
εἶναι ἐν ἐπιπέδῳ καὶ γραμμαῖς εὐθείαις περιέχεσθαι τρισί·
τοῦ σοφοῦ ἐστὶ· καὶ σοφὸν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ συλλογίσματα τὰ ἐξ
" ἐκ ἐστὶν ἐξ ὧν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν
" ἐστὶν ἐκ διαιρετόν· ἐκ τοῦ καὶ μόνου τοιούτων ἐστὶν ἐξ ὧν τοιούτων
ἀρχὴ ἐστὶν ἓν μὲν τῶν ἐστὶν τὸ καθόλου διαιρετικὸν· οἷον
τὸ ἐπιπέδῳ αὐτῷ καθόλου διαιρετικόν, τὸ ἐν μέσῳ τοῦ καὶ
ἄνθρωπον· ἢ οἷον ἐστὶ τὸ καθόλου τοῦ τριγώνου τὸ
εἶναι ἐν ἐπιπέδῳ καὶ γραμμαῖς εὐθείαις περιέχεσθαι τρισί·

ἀνωθάτω μὴν ἢ θάτερος ἐκ τῶν ἀτόμων,
" ἄτομα κοινότερον μὴν ὠνόμακε καὶ αὐθις· τῶν δὲ τριῶν
" ὀνόματι, ἀντὶ δὲ τοῦ καὶ τοῦ χρώμενος· μαλίστα δὲ ζητητέον
1ον " καὶ θεωρητέον πότερον ἔστι τι θᾶττον τῆς ὕλης αἴτιον κα-
θαυτό· ὁ λέγω, τοιοῦτον ἔστι· τῶν δὲ καὶ φυσικῶν τινὸς, τῆς
ὕλης αἰτίαν τοσαυτάκις μόνον κατὰ ταὐτὸ λεγόμενον
ὅτι καθ' ἕκαστον συμβεβηκός, αἰτίας ἕλεγον οὐκ αὐτάς· καὶ
αὐτὸ μὲν γὰρ αἴτιον ἐστὶν αὐτῆς, οἷον πῦρ ἢ ὕδωρ· λέγομεν δὲ
ξύλον· ἢ τι ἄλλο οὗ ξύλον καὶ ὑποκείμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ἐπεὶ καὶ
μόνα καθαυτὰ οὐ λέγομεν τούτων εἶναι αἰτία, οἷον τὸ ὡς, ἢ
συμβεβηκὸς δέ, ἢ μανθάνης· ἢ τὸ ὠκὺ τῆς ἢ σύγκρισις καὶ
διάκρισις· οὐ γὰρ ἀεὶ τοῦτο ὕλης καθαυτὸ αἴτιον
λέγομεν· καὶ τὸ τοῦ κάμνοντος· ἐστὶν ἄρα τι αἴτιον καὶ
ἄλλο· ἀλλὰ καθ' ὃ συμβεβηκός· συμβεβηκὸς γὰρ τῷ
λίθῳ, τὴν ὕλην· αὐτὸ δὲ ἀεὶ οἰκεῖόν τῳ κατὰ τῆς ὕλης ἐστὶ τὴν
συμβεβηκὸς αἴτιον ζητεῖν φυσικοῦ· ἀλλὰ καθ' αὑτὸ οὐδὲ
ἕδρα ἕδρας ζητεῖ φυσικὴ ἀκοὴ οὐδ', οὐδὲν γὰρ ἕλαττον,
1ον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, φανᾶσιν αἰτίας τοιαύτας τῆς ὕλης·
ἀλλ' ἔστι τι καθαυτὸ αἴτιον τῆς ὕλης, καὶ
ἄλλοτι φησὶ δεῖν σκοπεῖν· πότερον τοῦτο ἐστὶ κεῖ-
σθαι ἢ ποιεῖν ἢ ὕλην ἢ εἶδος καὶ τὸ λόγον· ὅλως δὲ
ἢ ἔστι τι καὶ τὸ κοινὸν καὶ τὸ ζῷον ὅλον· ὅλως δὲ
ἢ οὔ.
" τῆς ὀστοῦ τῆς σαρκὸς λέγω καὶ πότερον ἔστι τι θᾶττον
ζῷον ὅλον· λέγω δὲ ὅλον ὅταν καθ' ἓν ὁρισθῇ τὸ
ὕλης ὅλον ἢ τὸ δι' οὗ λέγω τὸ καθ' ὃ καὶ ἓν κα-
θ' ὃ καὶ τὸ ὡς ὕλη δηλοῦσι· καὶ ἐὰν τοῦτο λέγω τὸ ζῷον ὅλον·
λέγω αὖ· εἰ ἔστι τι καὶ τὸ κοινὸν καὶ τὸ ζῷον ὅλον· ὅλως

ἐνύλου καὶ ἀϊδίου, ἄλλο τι ἔδος κεχωρισμένον· ἢ οὐ
δὲν ἐστὶ δὴ τὸ καινὸν εἶδος· ἢ οὐδὲν ἐστὶ τὸ πικρὸν ἰδέας,
ἢ τῶν μὲν, τῶν δὲ οὔ, οἷ ὡς δὲ καὶ οἱ λέγοντες μη-
δὲ τῶν ἄλλων φύσιν, μήτε ὧν τε χωριστῶν ἰδέας εἶναι· ἢ
σύνολον λέγει τὸ ξύλον ἀμφότερον· εἰ δὲ τοῦτο ξύλον
τοῦ ξύλου τί ἐστιν, ὅλως· τὸ σφαῖρα ὅλον καὶ τὸ
ῥητὸν τί τῆς ὕλης· ἐνυπάρχον γὰρ ἡ ὕλη μεθ' ὅτου εἰ
δους λεχθῇ· ἢ σύνολον τὸ σύνολον· καὶ ἔτι αἰ ξύλου, τὸ
τερόν ἐστί τι ἔδος κεχωρισμένον, ἄλλο τοῦ ξύλ-
τοῦτο μὴ τῆς ὕλης κατηγορεῖται· καὶ ξύλον τὸ σύνολον ἡ ὕ-
λη, σωτῶ ξύλου αὐτῆ ἄδη· ἢ οὐδὲν ξύλου ἴδιον· ἢ μὲ-
τινά ἔδη ἐστὶ κεχωρισμένα ὕλης· τὰ δὲ, οὔ· ἐνῦτον δὲ
λέγω αἰ σί ἄλλου, ἢ τῶν μὲν, τῶν δὲ, οὔ· καὶ ἔστινο-
λως αἰ ὕ λατίνα ἄδη· ὁ τὸ ξύλου τὸ ἐστὶ θεὶ αἰ ἐως
τρόπον, τοιήσεξ λόγον σὺν τῶν θεὶ τῶν αἰσελίποισων
δεωει ἢ δὲ αἰ σί ἀμφὶ τῆς τρόλυσις ἀποείασξη-
των, ἔστί τι, θρὰ τῶν ὕλης, καὶ ἄλλο αἴτιον καθ' αὑτό·
καὶ ἔστι τὸ τερον κεχωρισμένον ὕλης· ἢ σωὶ ὕλη
καὶ αὐθ' σί ἀδ' τῆς δεύτερα ἀπλως, ἔστί τι ἔδος
ἀϊ λον· • εἰ, αἰ δ' μὴ, τὸ τερον δεῖ ἤτω, ἢ ἄδη ωεις
μὴ ἀξ ὑπόσα φησὶ δὴ καὶ θεὶ τῶν ζ' ῷων καὶ αἰ τι
ἅ σι ἀπ θρασμένα· τὸ τερον καθ' ὁ ἔδος μόνον δὲ
θρασμένα ὡς ἕν αι εἰ καθ' ὅ ξύλου τὸ σωλον τὸ
καὶ· καὶ μὴ αὐ ξύλου ὕλην, καὶ εἰ ἀϊ ἄλλα νοῆσαι,
ἢ ἄνθρωπ μὴ ξύλου ἀρ ἴ ξύλου τὸ αἴτιον καθ' αὑτὸ ἔδος αἰτί
ου· ἀ λλ' ἀπ θρασμένα ὄντα· τὸ μὲ ἔδος, ἀ σωμ
λόγου τίνα δαι τὸν ζ' λόν, ὡς ἀ τὸ σοῦτε θρ πλίσιον
καὶ ὡς δεδιαιρημένον ξύλου ἔδος, καὶ ὅτι καθ' αὑτὸ
εἶδος αἰτίου θρασμένα τὸ αἰτία· ζητήσαι δ' ἐ
φησὶν ὁμοίως δὴν τοῦτο θεὶ τῶν ἀϊδίων αἰτίων.

δεῖται ἢ οὐ ἐνδεχ

τοῦ λαβεῖν ἐξ ἀπάντων λόγων. τοῦ λαβεῖν καθ' ὁ λόγος γοσὲ -
κάστου καὶ ὁ ὄεισμός. καὶ θεὶ τῶν ὑλικῶν. τοῦ λαμβάν -
το κάμνον. ἤδειτο ποιητικὸν καὶ τὸ τελικοῦ αἴτιον ἅ -
δη καὶ αὐτὸς ὡς ἤθελεν ἐν φυσικῇ ἀκροάσει, θεὶ τούτων -
αὖθις τῶν αἰτίων ἁρμοῦ. δεῖ δὲ καὶ τὰ μεμιγμένα σώματα λόγοις
αἰτίας εἰρῆσθαι. θεὶ τῶν ἐν τοῖς ἀπορρήτοις ἀπορηθέντων ἀεὶ γὰρ
αὐτοὶ δεῖ θεῖναι ἀξιώματα. καὶ μᾶλλον τούτων ἕνεκα ἐπιμενοῦντος.
Τὰ δὲ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ. ταῦτ' ἂν οὐσιῶν ἀρχαὶ. τὸ μὲν κάμ -
νον ἡ αἰσθησία. τὸ δὲ πάσχοι δεῖ λόγου τινὰ ἀποδοῦναι, ὡς ἄξιον
τὸ θεωρεῖσθαι, τὸ πρῶτον αἰσθάνεσθαι δεῖν ἡμᾶς ὄντα φθαρτῶν, καὶ τῶν ἀφθάρτων
ἢ ἔστιν. καὶ τἆλλα. τὸ πρῶτον ἆρα τὰ φθαρτὰ
φθαρτὰ τῶν μὴ φθαρτῶν, ἢ ἀφθαρτότερα τῶν ἀφθάρτων. ἔτι δὲ θεῶ -
τέον τὸν μὲν πολὺν καὶ πολύτροπον ἀποδεικτέον δεῖν καὶ
οὐ καθάπερ οἱ θεοὶ καὶ πλάτωνα, οὐκ ἔστι πρώτη
καὶ ἀποδεικτέον. καὶ πλάτωνα θρέμμα τοῦ ἀποδεικτέον. ἔτι
τὸ πρῶτον τὸ εἶναι καὶ τὸ οὐ. αὐτὰ οὐσίαι ἆρα καὶ ὧν ὄντ
ἆρα, τοῦτο ἆρ' ἐστὶ θεῖα τοῦ ἀλλοίωσιν τῶν οὐσῶν ὡς δο
κεῖ τοῖς θεοῖς καὶ πλάτωνι λέγοντι αὐτὸ τὸ ὄν
αὐτὸ ἐστὶν ἀγένητον καὶ θεὸς τῆς δόξης ἐμοὶ τῆς καὶ σὺ τῶν
τοῦ ἀστρολόγου λόγῳ. σὺ τῶν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. καὶ
ἐμοὶ τῶν ἀληθῶς τῆς θεραπείας τῶν μείζονι, ἢ ἄλλαι τινὲς
φύσεις ὑποκάτω. ταῦτα δὲ ὅτε σὺ, καὶ τὸ οὐ σὺ ἀναιρεῖται
βάθη ὡς ἔλεγον οἱ φυσικοί, ἢ ὕδωρ. ἢ ἀέρα. ἢ φιλίαν,
καὶ νοῦν, ἢ τί τοιοῦτον ὑποτιθέμενοι, τῶν οὐσῶν ἐμοὶ. σὺ
νοις γὰρ ἔλεγον ταῦτα συμφερόμενοι. τὸ τε σὺ. καὶ τὸ οὐ. ἔ
τι πότερον αἱ ἐμοὶ ἐμοὶ ὑποκάτω εἰσὶ καὶ καθόλου -
λου. ὡς τὰ καθέκαστα τῶν ὄντων, καὶ οὐ ἀλλ' ὡς τὰ καθόλου ὡς
καὶ τὰ καθόλου καὶ κοινά. οἷς σὺ τῶν κατηγορᾶται τῶν καθ'
ἕκαστα. τὸ εἶναι. ἢ καθ' αὑτὴν καὶ ἀποδεικτέον δεῖν ἀφ' οὗ τῆς
ἀποφάσεως τοῦ ὁλίου τε, καὶ πότερον αἱ αἱ ἐμοὶ καὶ τὰ

μὴ ὑλικ

τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκά ἐστιν· ἢ ἵνα διαιρῇ τὸ ξυνωφέλουν καὶ
κακοῦντα· ἔστι γὰρ τοῦτο μεθεκτὰ ἄμφω τὸ ξυνωφέλουν τοῖς πο-
ιήσασι, ἢ ἵνα διαιρῇ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν μὴ ὁμοιονάριθμοι ὦσι μη-
δενὸς αὐτῶν ἐν ἑνὶ εἴδει, δηλονότι κοινῶς καὶ καθόλου ζητᾶται
τῶν ἀρχῶν· πότερον οὕτως ἔστιν ὡς ὁμοιονάριθμοι ἀεὶ οὐκ ἐλάττους
ἢ τοσαῦται, ἢ οὕτως ὡς τὰ καθ' ἕκαστα. καὶ ἆρα οὕτως καλῶς
ἔχει ὅλον εἶναι πότερον δυνατόν ἐστιν αἱ ἀρχαὶ ὡς ὕλη· ἢ κα-
τὰ ἐρίθους ὑφεστᾶσαι· ὡς καθοίδωρ, ἢ πίθων σωμά-
των τὸ μέγεθος ἐστίν· εἶτα πότερον, ἄλλως, ἢ καὶ ἀκίνητοι
καὶ μὴ ἐνοῦσαι ἀπορεῖ ἄρα τοῦτο καὶ πολλῶν· ὅλη τε εἶναι·
τί ποτ' ἔστιν αἱ ἀρχαί ἐστι τῷ κινεῖν καὶ ποιεῖν ἢ ὡς ὑπάρ-
χουσαι, ἢ ἄλλως· δοκεῖ γάρ, ἀμφότερα εἶναι κινητικὰ ἢ ὡς
ἢ ποιητικὰ· ἐπὶ δὲ τοῦτο, ὡς ἡ ὑλικὴ· δυσαπορήσειε δ' ἄν
καὶ τοιοῦτόν τι· πότερον κινούμενα αὐτὰ αἱ ἀρχαὶ αἱ
πάντων ἐξ αὑτῶν, ἢ αὐτὰ ἀκίνητα οὐσῶν ὡς τοῦ ὄντος
ἂν ἕλειον οἱ λέγοντες. τίνα οὖν δεῖ καὶ τρόπων τὸν αἴτιον·
ἢ οὐκ ἔστι τοῦ προαιρετοῦ ἀκούσασθαι· πότερον αἱ
ἀρχαὶ κινοῦσιν καὶ μὴ μεθ' ἁλοσιῖν ὡς ἀλλήλας, ἢ ἔστιν ἀμε-
τάβλητα τρόπον τινὰ τοιαῦτα· ἄξιον φαίνεται ἀπορῆσαι καὶ περὶ
τῶν μαθηματικῶν· μαθηματικὰ γάρ· οἷον περὶ ἑνὸς καὶ
πολλοῦ καὶ τοῦ σημείου· λέγουσι δέ τινες ἐξ οὗ συνεστάναι
γωνίαν, τετράγωνον, κύκλον· τὰ τοιαῦτα· εἶτα αἰσθητὰ καὶ
ἀδιδίτουτων, πότερον οὐσίαι· καὶ ἔστιν ὡς δυνατόν τι
σὺν, ἢ οὔ· καὶ ἀνουσίαι, πότερον ὑπάρχει ὑπομένοντων αἱ
ἀπτῶν καὶ βαρέων καὶ κούφων· ἢ οὐ τούτοις μὲν ἀναιρῆσις μα-
θηματικοῖς· φαίνονται δὲ ἀδιαίρετοι φησὶ δεῖν προσαπο
φαίνειν, φησίν, ὅτι ἀδιαίρετον οὐ μόνον χαλεπὸν ὁρίσειν
τὸν ἀληθῆ τρόπον ὡς ἔστι· ἔστι γὰρ ἡ ὁρισαμένη τὸ ὡρισμέ-
νον ἀληθῆ, ἐν ᾧ φανερὸν ἐν τοῖς ὡρισμένοις ἀληθῆ, ἐν ᾧ φανερὸν ἐν τοῖς
γράμμασι· ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλοις ἀπορεῖται ἀδιαίρετον χαλεπόν

καὶ ζωαντοίμε. ζωὶ τὸ θεῖ οὗ τρῶτον ἀτορρήσιν τρεύσετο.
ἰῶ δεῖ βοῦ θ, τοῦτερον μὲ αὖ ζωϊσκήμης τοῦ θεῖ θαοωῖ τῶν
φ ἐλῶν καὶ θαὐ τῶν τῶν αἰτίων ἐ τοφῖ, ἢ τολτόνων μηδὲ
μοσον φ δοι αὐ πόν ἀ λλης· καὶ τρ ῶτον εἰς θ μὴ φ ναντ
αὐ τῆς ζωϊσκήμης· τὸ θεῖ θαὐ τῶν ἐ τοφῖ τῶν αἰτίων. ζωὶ
χρφ· τρος ὁ τρῶτον μὲν· θιοὐ τω τινὶ δω α ἐμ λό-
γω λεγῆ· ὧν δι ἀφρονῖται κατ ἔθνος, ἢ αὐ τὴ ζωϊσκήμε
θοῦ θ εἶναι τία ἀ λλήλοις θ' δὲ αἰ τία, οὐ μᾶ εἶν ζῶ αν τί α
ἀ λλήλοις· οὐ μᾶ ἐσ ἢ αὐ τὴ ζωϊσκήμη τῶν διαφερόντων
κατ ἔθνος αἰτίων· ἐ ἐτ ἐ μὲ μοῦ ὁ λό γος σὺ δευτ ρώ σμέ κα-
τι ὅσον ζωὶ τῶ τρό πω. υἱ ὶ ὴ τε καὶ οἰ λο ἰ ἐτ ἰ κὰς· ἐ ἐ
δ' ἐ τῶ τρ ῶ τον ἐ λῆ μὲ μοῦ σθ αι τρο θ ῆ σθ αι, οὐ μὲ λη τὴ· οὐ τω
ἀ λη θῶ τῶν διαφόρων κατ ἔθνος ἢ αὐ τὴ ζωϊσκήμη,
θοῦ θ εἶναι τία ἀ λλήλοις· ἀ λλ' ἐ ἐτ ἰ υἱ ὶ θ' τῶν τῶν ζῶ
αν τίων τῶν αὐ τὴ ζωϊσκήμη· διὸ καὶ θ' θοὐ τω αὐ τὸς
φοὺς τῶν μὲ ἐ ἐτ ἰ ν ἢ αὐ τὴ ζωϊσκήμη θοῦ θ εἶναι ζῶ αν
τία· οὐ μᾶ ἐσ ἰ τῶ τρο σρη μέ νω ς τῶ· ὧν ἢ αὐ τὴ ζωϊσκή-
θοῦ θ εἶναι τοῦ θ' τὰς λέ γ' ὁ λέ γων· μὴ ἄρ' ἐ
γὼ ζωϊσκήμης τῶν αὐ τῆ, καὶ ζῶ αν τία σοῦ θ' ἐ τὰ ρ' ἐ ἀ
γω εἴ ην· σὺ θῶν δὲ θ' ἄλ η θ ἐς καὶ μὴ θ' τῶν ζῶ αν τί ων
τῶν αὐ τῶν ζωϊσκήμων καὶ μόνων· οὐ τὰ ᾗ κα ω λύ θη· ἢ
ναὶ τί νων ἢ αὐ τὴ ζωϊσκήμη καὶ μὴ ζῶ αν τί· οὐ τὰ ᾗ ἐ τὶ
θ' ἀ κα θ' ἔ ρε ω μὲ δί αν ζῶ αν τία ἀ λλήλοις· ἀ λλ' ἐ καὶ κὴ
φι ϊκὴ καὶ ἡ θε ω ρη τικὴ φῖ λο σο φί α, ἰ δί α φρ όν θη κατ ἔ-
θνος, οὐ μὲ νοῦ σα ζῶ αν τία ν θ' τὸ μί αν ζωϊσκήμην ἔ σ ὴ ν.
Ζωὶ ῥᾳ τὶς δ' ἀ ἀ θη καὶ θ' τὰ ῥ' ἐ ἀ ἀ γ' ἐ θη δ' ἐ ἀ ὐ τί κη-
μέ να σ' τὸ τε θο λη τι κοῦ· καὶ θ' θε ω ρη τι κοῦ· ἅ τε μὲ ὑ λη
θε ω ρη τικὴ· θ' ὁ τὲ θεῖ τῶν ὑ λῶν ἐ ἰ ας αἰ τία· ἢ ς θ' ἐ ἰ ὸ ἰ-

καὶ αἰτιατικῆς. τοῦτο δὲ ποιητικόν· πᾶν γὰρ τὸ ποιοῦν καὶ
τὸ εἶδος καὶ τὸ τέλος καὶ ἐξ οὗ ἡ ἀρχή· ἔστι δὲ πολλαῖς
β ” τῶν ὄντων οὐκ ἐν ὀλίγοις πᾶσαι· καὶ αὕτη ἡ ἐν ἀκινήτοις
τρόπος τὸ μὴ ἄναι πᾶν τῶν τοιούτων αἰτίων μίαν ταύτην γνῶσιν
πλὴν ἀπὸ δέ τῶν ἐνεργητῶν· ποιητικὸν τὸ κινοῦν ἐνεργείᾳ· ἅπαν
μὲν φαίνοιτο πᾶν ὃ τὰ ἐνεργητὰ ποιεῖ ἐνεργητὰ αὐτὰ·
αἱ δὲ ἐνεργήσεις ὧν οἱ νοῦν ἔχοντες ἐνεργητῶν γνωστικοί· δῆ-
λον, ὅτι καὶ τὰ αἴτια ἀκίνητα ἀνάγκη εἶναι· ἐνέργειαι γὰρ
οἷς ἐνεργητοῖς αὐτοῖς· οὕτω δ' ἂν ἄλλη ἄλλων γνωστικὴ
ἐνεργήσει αἰτίων· οὐ γὰρ ἐνοῦσι οἱ κινοῦντες ἐνεργητοῖς ὅτι δὲ
μὴ πᾶν αἴτιον ἐνέργειαν ἐνοῦσαν ἐνεργητοῖς δηλοῦσιν ἐνί
τῶν ἀκινήτων· ἐν γὰρ ἀκίνητα, αὐτὰ ἂν λέγω καὶ αἰσθητὰ
καὶ ἀΐδια· κινήσεως δ' ἀρχὴ φύλλεγοι, τὸ ποιητικὸν
αἴτιον· ὧν δὲ ἐνοῦσι ἀκινήσεις πλείους καὶ μία πρωτικὸς ἐν
γὰρ τούτοις, οὐκέτ' ὄντων ἢ ἐν μιᾷ τῆς κινήσεως ἐνοῦσι αἴτιον· τ
τὸ δὲ ἐστὶ τὸ ποιητικόν, ὡς γὰρ αὐτὴ ἐνοῦσι ἀΐδιος κίνησις καὶ
ἀκίνητος αἴτιον ποιητικὸν καὶ κινητικόν· ἀλλ' οὐδὲ ἡ τ
ἀγαθοῦ φύσις· αὐτὸ δ' ἐστὶ τὸ τέλος καὶ τοῦ οὗ ἕνεκα ἐνέρ-
γειαι ἐστι· τούτῳ γὰρ ὡς ἀγαθοῦ αἴτιον ἐστὶ τοῦ μαρίου τὰ ἄλλα·
αὐτὸ δ' οὐδενός· τούτου γὰρ τέλος· ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τέλος
καὶ τοῦτινος λέγειν τοῦτο ὅλου τέλος ἀπὸ τὴν ἐνέργει-
αν ἐστὶ· καὶ ἐνοῦσι ποιητικῆς καὶ ὡς ἀκτικῆς τῶν ἐνέρ-
γειῶν, ὧν οἷς δὲ ποιητοῖς καὶ ὡς ἄξις καὶ κίνησις ἐνοῦ-
σι· ὥστε ἐνοῦσι ἀκινήσεις, οὐκ αὐτὴ οὐδὲ αὐτὴ αἰτι-
ατέλειωσις ἔστι τὸ ἀγαθοῦ τοῦτο αὐτοῦ φύσει· καὶ ὡς
τοῦτο γὰρ λέγοι ἄν, διὰ τοῦτο καὶ διὰ τοῦτο αὐτοῦ φύ-
σιν· ὃ καὶ αὐτὸ ἀγαθοῦ ἦν· βουλόμενος δὲ διδάξαι ὅ-
τι οὐδὲ ἡ καθ' ἑτέρου τέλος αἰτία ἐνταῦθα ἐστίν, ὡς τοῦτο οὐκ
οὐδὲ ἡ ποιητική· ἐνοῦσι ἀκινήσεις· οὐδὲ τοῦτο, οὐκ
τοῦδε ἕνεκα τοῦ

ἀλλὰ τῷ ἀγαθοῦ φύσιν εἶναι συμβεβηκὸς τέλος εἶναι· διὸ
καὶ τὸ ὁρισθὲν βάλλει ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἀφελόμενος, ὅτι μηδὲ
ὡς τέλος αἰτία ἐστὶν ἡ νόησις ἀκίνητος· ὁμωνύμως γὰρ ἀγαθὸν
τέλος ἡ διάνοια. ἔστι δέ τινα ἀγαθὰ καὶ ποιητι-
κά· οἷα ἀγαθὰ τελικῶς ἐστιν, ἐὰν πλωτὸν ᾖ τὸ ὑγιαί-
νειν ἢ ἀγαθὸν καθ' αὑτὸ καὶ διὰ τοῦτο αὐτοῦ φύσιν τέλος
ἐστὶ λαβοῦσα τὸ ἀγαθὸν τὸ καθ' αὑτὸ ὥστε αἴτιον εἶναι· δή-
ξας ὅτι τὸ ὡς τέλος αἴτιον τοῦ ἕξεως τινός ἐστι τέλος· αἱ
δὲ ἕξεις πᾶσαι μεταβατικῆς. αἴτιαι γὰρ καὶ τοῦ ὑγιά-
ζειν εἰσὶ τρόπον τινὰ ἕξεις, μεταβατικῆς
μέντοι, ἀλλὰ καὶ τῶν τεχνῶν ἑκάστη ἀγαθοῦ τινός ἐστι
μέν ἐνεργαστικὴ καὶ κινήσεως αὐτοῦ τινός, διαβε-
β. των ἔδειξεν, ὅτι ἐν τοῖς κινουμένοις, οὐκ ἔστιν ἄπειρα τοῦ ἀγα-
θοῦ τε καὶ τοῦ τέλους αἰτία· τοῦτο δὲ τοῦ εἶναι πάντων ὡς
ἴσον εἶναι τῷ οὐδενί ἐστιν ὡς τέλος ἀγαθοῦ τοῦ αὐτοῦ ἀγα-
θοῦ καθ' αὑτὸ ἀγαθοῦ καὶ τῇ αὐτοῦ φύσει· τοῦτο δὲ οὕτως ἀ-
γαθοῦ εἶδος, εἶναι τέλος. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει δῆλόν τε-
τὸ γὰρ ἀκίνητον οὐκ ἔστιν, οὔτε ἁπλῶ-
τῶς· οὔτε ὡς τέλος αἰτία· οὐδὲ ἔστιν ἀπόδειξις τοῦ
συμπεράσματος τινὸς τοιοῦτος μὴ τὸ βέλτιον γὰρ οὕτως οἴε-
ται, τῷ δὲ διὰ τοῦτο γενέσθαι δύσιν ὀρθὴν ἴσως εἶναι· διότι
τὸ ἀμείνον ὡς τοιοῦτον φύσει γίνομένου· καὶ τῶν καθ'
ἕκαστα ἀμείνονα, τὸ οὕτως ἔχειν· οὐδὲ τῷ ἡμῶν
μεταβατικῆς μὲν ὡς τέλους αἰτίου. τοῦτο δὲ οὕ-
τως ἔχοντος, ἄλλαι ἄλλων αἰτίαι τοιαῦται μὲν αἰτιῶνται τοῦ
συμβαίνειν· τοῦ μὲν τοῦτο μᾶλλον ἢ εἰκὸς εἶναι, εἰκόνων ἐμπεσούσης·
εἰσὶν δὲ αἱ τοιαῦται καθ' ἑκάστων. ὅτι μὲν οὖν ἔστιν αἰτία
τοῦτο τέλειον αἴτιον· ὅτι δὲ ἔστι τὸ ἀγαθὸν εἰς βεβαίωσιν
τοῦτο προσθετέον· τῶν καθ' ἕκαστα δὲ ἀγαθῶν φύσεις ἰσορίαν
καὶ ὅτι ἐν ἑκάστοις μὲν μονάδι· οἷον καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἄλλ-

τί οὖν τῶν σοφίσματων ἐλεγκτικὸν μαθηματικῆς ἐστὶν ἐπιστήμης.
ὡς καὶ τῶν κατὰ τὰς τέχνας ὑποθέσεως ἔστιν. ἐπεὶ
μὴ γὰρ ἐνόησεν, ἦν ἂν τέλος. καὶ ἀγαθοῦ προσκειμένου
καὶ μὴ μανθάνει αὐτὸ ἐν τοῖς γίνομένοις ὑφ' αὑτῶν
τοῦτο ὑπερέλκει γὰρ οὕτως. ὁ δὲ μαθηματικὸς μηδὲν
ἔχει αἴτιον τοιοῦτον. μηδὲ τοιοῦτόν τινα λόγον τοῦ
ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. ὅλως δὲ οὐ τῶν λόγων τούτων θεωρη-
τὴς ἐστίν. οὐ γὰρ ἔστι τοῖς ἐπιστήμαις μὴ ὅτι ἐπι-
στὴν αἰτίας. διὰ τοῦτο οὐκ ἂν μία ἐπιστήμη ἀπὸ τοιούτων
εἰδέναι τῶν γὰρ αὐτῶν λόγων προσχρωμένους εὑρεῖν ἔδει.
ὅπερ ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐστὶ τοῖς τοιούτοις τὰ αἰτία μὴ
ἂν ἐπιστήμης ἦν τὸ εἰδέναι αὐτά. οὐ γὰρ ἐμπέπτωκεν
τούτῳ, ἀλλ' ἄλλῳ τινὶ ἐν οἷς τινά ἐξ αὐτῶν, οἷον διὰ
τοῦτο οὐδεμία ἔσται ἐπιστήμη ἀόριστον, ὡς μετὰ λόγου
καὶ αὐτὸς ζητῶν εἰ ἔστι τούτων τὰ αἴτια τίς
ἐστὶν τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς τὰ τέτταρα αἴτια καὶ τοῦτο
οὐ αἰτίου γνῶσιν μᾶλλον, ἢ τοῦ προκειμένου ἐπιστή-
μην ζητεῖ. ἔτι δὲ καὶ οὐ πᾶν ἀγαθοῦ τὴν αὐτοῦ φύσιν
θεωρητέον ἐστίν, ἀλλ' ἔστι τινὰ μᾶλλον, θεωρητέον ἀγαθοῦ τοῦδε
θεωρητικοῦ, καὶ οὐ πρακτέον· ὅ ἐστι καὶ ζητοῦσι μαθη-
ματικοῖς· πλὰς ἀληθὰς ἡ τοῦδε εἰκῆ ἀγαθοῦ οὐδὲ εἰκῆ
τοῖς τέλος· τοιοῦτον γὰρ καὶ τὸ τῆς σοφίας τέλος· ἡ πλὰς ἔ-
κυρίως τοῦτο τέ καὶ ἀεὶ ἐζητοῦντων ὅτι τῶν καὶ μᾶλλον ὄντος
γνῶσις, μᾶλλον οὖν ἀγαθοῦ εἰκῆ τὸ τέλος· ἔτι δὲ
μᾶλλον τοῦτο εἴη ἂν ἐπιστήμη ἧς τὸ εἶναι αὐτὸ μετέσχεν.
αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐστὶν αἰτίων καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστήμη
τινὰ καὶ ἐπιστήμην· καὶ μὴ μία τις ὡς ἔδοξε διὰ τὸ
προπορεύεσθαι δεῖ καὶ τῷ μὴ δεῖσθαι ἄλλου τοῦ
ἐπιστητοῦ ἀλλ' εἶναι τοῖς αἰτίοις τινὸς τῶν αἰτίων γνωστικὴν
εἶναι δὲ τοῦ ζητουμένου ἐπιστήμην· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ σοφία

ἐπὶ ὅτι ἐπιστ.

ὡς σοφὸν φρόνιμόν τινα μᾶλλον τοῦ σπουδαίου καὶ τοῦ ζητοῦ
μένου σοφοῦ καὶ τῶν ἄλλων τὰς αἰτίας λέγεσθαι
χρή· ἐνδέχεται γὰρ ὡ αὐτῷ πολλὰς καὶ διὰ πόσων ὧν αὐτὸ
ὑπάρχειν· καθ' ὅσον οὖν αἰτίου γνῶσιν· καὶ ὁ θεὸς
θεὸς τῶν αἰτίων τούτων, ἔστι δὲ τοῦ θεωρήματος τοῦ ὑπο
κειμένου σοφοῦ· εἰ δὲ ἄλλης αἰτίας ἄλλη σοφία
καὶ ἐπιστήμη· ἐν οἷς δὲ θεωρηθεῖ δ' ἐστὶν αἰτία, τοῦ
τῶν τοῦ θεωρήματος ὅσου τῶν τε ἄλλων αἰτίων θεὸς ἐστὶ
σοφὸν εἶναι· διὰ δὲ τοῦτων ὅλον ἅμα· καὶ τὸ μηδὲν
δεικνύουσα ἀποδεικτικὰ ἄλλως ἄλλων αἰτίων σοφία
ἐστὶν ἀναλυτική· καὶ μὴ θαυμασμίαν· διότι μὴ ζῶ θαλᾶς
τὰ αἴτια ἐλέγχει· πρᾶτιδέμενος· ὅτι θεὸν τοῦ δὲ
τὰ αἴτια ὧν αἱ σοφίαι, ὅλου ὡς θαῦμον ἐστὶ· ὡς δὲ
φῆς θρέξεται· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ οἰκοδομική· φῆς εἰ τὸ
τὸ θεὸς ἐστὶν ἀληθοῦ λόγου· ὅτι καθ' ὃ θεὸς ὁ κατὰ συμβεβηκός·
οὐδὲ σύνθετον τὸ ἔργον θεὸν· ἢ τοιλέγει, τὸ οὐ σύνθετον εἶναι
σύνθετον· οὐ χρεῖττο ἔργον μίγμα· μίγμα δὲ σύνθετος κ'
τὸ ἔργον τὸ μιγνύμενον λέγω σύνθετον· τὸ οὐ σύνθετον θεὸν
ὅθρέξεται τὸ θεὸς· ὡς τῶν αὐτὴν θεὸν τῶν τὸ τέλος·
καὶ τῶν καθ' ὃ τὸ θεὸς αἰτίαν· ὡς καὶ σοφὸν τὸν φύσει μὴ
γνωμένων ἐστὶν ὁ φρόνιμος· κ' τὸ ἔργον, οὗτο θεὸς ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ ἕτε-
ρον· ὁ συμβαίνει θεὸν τοῦ καθ' ὃ τοῦ λόγου αἰτία·
θεὸν καὶ βιοῦτον τὸ λέγεσθαι· σοφὸν δὲ τὸ θεὸς ἀφ' ἁπλῶν αἰτίων
καθ' ὃ τοῦ αἰτίου γνῶσιν τὸ σοφίσασθαι μᾶλλον μίγμα,
τῶν θαῦμα τὰ αἴτια αὐτοῦ θεὸν τι· θεὸν αὐτῆς σοφίαν· κ'
τοῦ βιοῦ θεὸν αἰτία γνῶσις οἰκεῖα· διὰ ξαυτὸ ἀποδοκεῖ τὸ
τὰ αἴτια αὐτοῦ αὐτοῦ τινος εἶναι θεὸν γνωρίζεσθαι σοφὸν
σημεῖον· ἄλλης ἄλλο γνωρίζουσης, διὰ τοῦ θεὸν τινα
μᾶλλον τοῦ θεωρήματος τοῦ ζητουμένου σοφὸν σημεῖον,
τῶν ἐχόντων αὐτὰ, τοῦτο μὲν, καθ' ὃ· ἀναγκαῖον δὲ

θεοῦ τὸ πινάκιον φαπτέον ἦναι τὸ ζητούμενον. σημεῖ-
" οὖν τῶν φαλμοῳδοειδομένων τινὰ ζητικὸν τῶν θείων
μυστηρίων σοφίαν, οὐδαμῶς εἰρῆσθαι λόγον. ἆρα οὖν πίνακα τοῦτον
φατέον τὸν ζητοῦντα μᾶλλον ὅτι φαίνεται συνετὸν λέγειν;
ὁρᾶν μοι δοκοῦμεν βίβλον εἶναι τῶν ἀφ' ἑαυτῆς σοφίαν ἀρι-
μῆσαι. εἰ γὰρ εἶναι τῶν πρόβλητον τῶν μέλλοντι πίνακα ποι
ναι θεῖον τοῦ σοφοῦ προσηκόντως. εἰ οἷς λοιπὸν τὸ ὁρᾶν μοι
δοκοῦσι καὶ βίβλιον εἶναι τὴν αὐτὴν ἦναι. ἀλλὰ καὶ
ἀκριβεστάτου καὶ μάλιστα ἄδηλον. ἀλλὰ καὶ τῶν μα-
λεστάτων γνωστικῶν. ἀλλὰ καὶ πάντα ἄδηλον ὡς ἐνδέ-
χεται. ἀλλὰ καὶ διδασκαλικόν. τοῦ βίβλου οὖν φαίνεται πρό-
κειμος ὡς ἐνεργείᾳ ὅσως καθ' ἕκαστον αἴτιον τοῦ
εἰδέναι τῶν γνωστικῶν αὐτοῦ σοφίαν οὖσαν. καθόσον
μὲν γὰρ ἡ σοφία ἐστὶ μονικῶς λέγεται ἐστὶ καὶ ἀρχιτεκ-
τονικῶς τοῦ ὄντος ἡμῶν. καὶ καθάπερ ἕτερα τῶν ἄλλων
ὄντων ἐστίν, ἡ τούτων ἀπόδειξίν. τοῦτο γὰρ ἐλάχι-
στον καὶ τοῦ ἑνὸς ἀπογνῶναι. τοιοῦτον δὲ οὐχ ἧττον καὶ τὰ ἄλλα καθ' αὑτὸ οὖν τοῦτο. δόξα
ἡ σοφία εἶναι τοῦ τέλους γνωστικὴ. ἡ δὲ τῶν πρώτων
αἰτίων καὶ τοῦ μάλιστα ὄντος τοῦ, δίωξις εἶναι, ἧς
οὐσίας αὐτὴ ἡ θεωρία. καθόσον φησὶ τὰ λίαν ἡ σοφί
ᾳ ῥηθέντων πρώτων αἰτίων ἦναι γνωστικὴ, καὶ τῶν μά-
λιστα ὄντων, καὶ τοῦτο τὰ λίαν δόξα ἡ τοῦ ἀδήλου
τῆς τοιαύτης αἰτίας γνῶσιν, σοφίαν ἦναι. ἀφωνίτερον
θεοῦ ὡς τέλους αἰτίου εἰ βίβλος προκειμένοις. δεύτερος
εἶ δὲ, θεοῦ τοῦ ὡς τέλους αἰτίου τοῦ εἰ βίβλος θεωρητι
κοῖς, ὅτι δεῖ τὸ ἄδηλον μάλιστα γνωστόν, ἀφ' ὧν οἱ δίαλογοι
ὄντων. τότε λέγεται ὄντως, ὅλως τὸ ἄδηλος

ἡδονῆς τίς τινος καὶ τῶν διαύτην αἰτίαν· πολλαχῶς γὰρ
ἔστιν καὶ τὸ αὐτὸ μᾶλλον μᾶλλον. ἡδὺ εἶναι φαμὲν τὸν
τῶν εἶναι γνωρίζοντα, πλὴν οὐ τῷ τοιῷδε· ἢ δὲ μὴ ἴσμεν
ὅτι τῶν καθ' ἕτερος αἰτίαν τοῦ ἔστιν τοῦ γνωρίζων
μᾶλλον οἶδε αὐτό, λαμβάνω τοῦτο τὸν μᾶλλον· ὁ τὴν μὲν
ἴσμεν τὸ ἡδὺ ὅλον ὅλων εἰδότων αὐτῶν ἡδὺ ὄν
μᾶλλον ὅλων εἰδότων, τοῦ δὲ ἧττον, τοῦ δὲ ἐστὶ τὸ
τῶν μὲν εἶναι μίγνυσθαί τινα καὶ διδασκαλίαν καὶ μάθησιν
ἐξ ἀπορίας· ἡ τίς ἐστιν οὐκ οἶδεν μὴ ἔστιν
αὐτῆς. ὁ μὲν οὖν ἐπιστήμων εἰδὼς μᾶλλον ἐστὶ τῶν μὴ εἰδότων
τῶν μὴ εἶναι γνωρίζεται αὐτό· καὶ οὐδὲν μὴ ἴσμεν
τῶν αὐτῶν πλὴν ἀπορίαν τοῦ μαθήματος· ὁ μαίνεσθαι
καὶ ὀλέθριον ξυμφέρον καὶ εἶναι· ὁ μὲν τέκνον ἐστὶ μὴ
τέκνου μᾶλλον ἴδιον· ἐπιστήμη δὲ ἐστὶν ἀπορίας ἐπιστήμης
μὴ εἶναι εἰδέναι· αὐτὸς δὲ ὁ λέγων, οἷον ἐπιστήμη ἐστὶν
καὶ μὴ ἐπιστήμη, οὕτως τῶν εἶναι γνωρίζεται ὁ ξυμφέρον
καὶ· ἐπιστήμη τοῦ ἐπιστήμονος αὐτῶν· τῶν δὲ τὸ εἶναι γνωρί-
ζοντων μᾶλλον ἴσμεν εἶναι λέγομεν, τὸν τί ἐστιν τὸ ἀγαθὸν
μὴ ἡδονὴ· ἢ τοῦ ὅτι συμφέρον· τοῦ γὰρ ἀπὸ τῆς οἰκει-
ωσεῖζοντας αὐτὸ· οἱ δὲ, ἀπὸ τίνος ξυμφέρον ἐστὶν· ἐπι-
στονδὲ ἐστὶ τοῦτο, οὗ ἐστὶ καὶ τὸ ἡδὺ· ὥστε ὁ τῷ ἡδὺ ἡδὺ,
μᾶλλον οἶδεν αὐτό· ἡδονὴ μὲν τοῦ ἡδέος, καὶ τοῦτης τῆς
αἰτίας γνῶσις· μᾶλλον δὲ ἐστὶν ἐπιστήμη τοῦ ἀγαθοῦ·
ἡδὺ δὲ μᾶλλον ἐπιστήμη σοφίας· ἢ γὰρ καὶ τοῦτον τὸν
λαβεῖν λόγον σοφίας, ἢ τῆς καὶ τοῦ ἡδέος αἰτίας ἐπιστή-
μη· ἐπὶ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις· τὸ ἡδὺ εἶναι ἐκεῖνο· τοῦτο
τοῦ ἄλλου ἐστὶ τῆς λέξεως· ἐπὶ δὲ καὶ τῷ τοῖς ἄλλοις
τὸ ἡδὺ εἶναι ἐκεῖνο τοιοῦτο οἷον μᾶλλον ἀγαθὸν ὡς ἀπο-
δεκτὸν ἡδύ, ὅλως ἡδοῦ μᾶλλον τί ἐστι· τὸ δὲ καὶ τοῖς
ἄλλοις εἶναι δοκεῖν, ὡς ἴσον τὸ ἐν τοῖσιν ὡς ἡδὺ ἀποδεκ-

ἐξ ὁτιοῦν ἑνὸς ἀόριστον γνῶσις μᾶλλον γνῶσις ἢ τοῦ ὁτιοῦν
ὡρισμένου, οἷον ἀνισοπλευρίου τοῦ καὶ σκαληνὸν εἶναι ἀποδεικτόν
τότε μὲν οὖν οἰόμεθα ἀποδεικτὸν ἐξ ἀνάγκης τὸ ὡρισμένον,
ὅταν ἐπιστώμεθα τὸν λόγον καὶ τὸν ὁριστὸν τοῦ πράγ-
ματος, οἷον τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ ἰσοπλεύρου ἀποδεικτὸν
εἶναι τὸ ἔχειν τὰς τρεῖς τοῦ τριγώνου γωνίας ἴσας δυσὶν
ὀρθαῖς· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ τοῦ ὡρισμένου τοῦ τριγώνου
λόγον εἶναι· ἢ ὅταν αἰσθανώμεθα ὅτι τοῦτο ὑπάρχει
ἐπὶ πλειόνων καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου τῶν ὑποκειμένων,
οἷον εἰ ἐπὶ παντὸς τριγώνου ἰσοπλεύρου καὶ ἐπὶ τοῦ
σκαληνοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσοσκελοῦς· ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐσχάτου
τῶν ὑποκειμένων, τοῦ σκαληνοῦ, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ὑπάρχειν ἐστίν· ἐπὶ δὲ τοῦ καθόλου καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου
ἀδύνατον· οὐ γὰρ ἔστιν ἐπαγωγὴ τοῦ καθόλου· ἔτι ὅταν
μὴ ἔχωμεν ἄλλην αἰτίαν ἢ τὸ καθόλου τὸ ὡρισμένον·
ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐσχάτου τῶν ὑποκειμένων καὶ τοῦ καθόλου
ἐπιστάμεθα διὰ τὸ τοῦ καθόλου ὑπάρχειν· ἔτι ὅταν
μὴ ἐν ἄλλῳ γένει ὑποκείμενον ᾖ τὸ ὡρισμένον· τὸ γὰρ
ἐν ἄλλῳ γένει ὑποκείμενον ἐν τῷ καθόλου ἐστίν· ἔτι
ὅταν μὴ ἐν ἀπείροις ᾖ τὸ ὡρισμένον· ἐν ἀπείροις γὰρ
ὄντα ἀδύνατον ἐπελθεῖν· ἔτι ὅταν μὴ ἐν ἀπείροις ᾖ
τὰ μεταξὺ τοῦ ὡρισμένου καὶ τοῦ καθόλου· ἔτι ὅταν
μὴ ἐν ἀπείροις ᾖ τὰ μεταξὺ τοῦ ὡρισμένου καὶ τοῦ
καθόλου· ἔτι ὅταν μὴ ἐν ἀπείροις ᾖ τὰ μεταξὺ τοῦ
ὡρισμένου καὶ τοῦ καθόλου

ἀντικαίμενον τῶ τέλει καθ' ὃ τοιοῦτόν ἐστιν ἕκαστον
ἕνεκα, τὸ δ' αἰτία ἀντικείμενα, ἅπαντα, ἐπεὶ καὶ τὸ ὡς ἐπὶ
πλεῖστον ἀνάγκη ἐπιστητὸν εἶναι τὸ θεωρητὸν ὧν αἱ
πόρων τούτων ἕκαστον· ὅθεν οὐδαμῶς καθ' ὁμωνυμίαν ἔοικε
δόξειεν ἂν πεφυκέναι· τὸ οὖν ἀπορῆσαι αὐτῶν ζητῆσαι, ἐστὶ δ'
αὐτῆς ἐπιστήμης ἐστὶν ἡ γνῶσις ἀφ' ἁπάντων αἰτίων τῶν
τίνος τῶν αἰτίων γνῶσιν, χρησοφιστικῶς ἂν· εἶτα ἔοικεν
ὅτι ἔστι τῶν καθ' ἕκαστα ἡ ἐπιστήμη ἀλλ' ἐπὶ τῆς σοφίας προλήψεις σοφί
λεγον τῶν τε καθ' ἕκαστον τέλος αἰτίαν γνῶσιν, καὶ τῶν καθ'
τὸ εἶδος· καὶ τῶν καθ' ὁ τοιοῦτον, οἷς δὴ λεχθεῖσιν, ἀπόλλ
δον ἂν ἐπεκτείνασθαι, τὸ πολλοὺς ἂν σοφίας ἔσεσθαι· δή
οὗ τοῦ ἀφωρισμένου ἀκούειν, ὡς ἴσου δεικνυμένου, ὡς βάλλ
ἀνοσοφίας, καὶ ἄλλης ἢ τὸ θεωρητὸν τούτων τῶν αἰτίων σκε
σον· καὶ οὐ μία ἡ σοφία· ἅμα μὲν, μιᾶς ἐπιστήμης δὲ
αἰτιῶν θεωρητὴ ἡ δὲ ἐκ τούτων θείων θεωρητικὴ σοφία,
δεικτόν· τὸ, ὡς δ' ἄλλης αὐδόξειεν ἂν ἐπιστήμης εἶναι, τὸ
θεωρητὸν τῶν αἰτίων τούτων, σκεπτέον· μὴ ὡς δεῖς νῦν ἀφωρισμένοις
ἀκολουθεῖν ἐνδέχεται, ἀλλ' ὡς δεῖ τοῖς πρώτοις ἀφω
ρισμένοις, ὅσα πέφυκεν· τὸ ἄλλως ἄλλου αἰτίου ἐπιστή
μην γνωστικὴν εἶναι· ἢ προσαφωρίσθω δὲ τοῦ ποιητικοῦ
αἰτίου, ὅτι ἕτερον τοῦ καὶ αὐτὸ ἀντικείμενον τῶ τέλει,
δεῖ δὲ τούτων ἐπιστήμης, ὅτι δύο τὰ ἐναντία· διατὸ
τὸ οὐ τῆς αὐτῆς· ἀλλ' ἄλλης ἐπιστήμης ἔοικε εἶναι σκέ
ψασθαι τὰ ἕτερα τούτων τῶν αἰτίων γνῶσις· ἢ ἅμα μὲν γὰρ ἀφω
ρίσθω ὥστε οὐκ ἄλλης αὐδόξειεν ἂν ἐπιστήμης εἶναι τὸ θεωρῆσαι
τῶν αἰτίων τούτων τοῖς προφορισμένοις διὰ τοῦτο δὲ
οὐκ ἀδόξειεν αὖτη τῶν αἰτίων ἁπάντων γνωστικὴ εἶναι,
ὅτι μὲν ἐναντία· διαφωνοῦσι δ' ἐναντιότητα σὺν τοῖς αἰτίοις
τῶν τελείων καὶ τοῦ ποιητικῶν ἐπιστήμαις· ἀλλ' ἄλλα
καὶ ἄλλα προσβάλλοντα εἶναι τοῦ ὄντος ἐπι

σήμασι δύναι θεὶ τὰ πρῶτα τῶν αἰτίων, ἃ ἐστὶ φρόνησις
ὅτι καὶ τὰ τὰ σοφὰ πεποίηκεν, οὐκ ἄλλης καὶ ἄλλης ἐπιστή-
μης, ἢ τῶν αἰτίων τούτων πρῶτοις· ἅπερ δὴ καὶ ἀμφοτέρα μέ-
νουσι, καὶ ὅτι τῆς σοφίας οἰκεῖος ὁ περὶ τῶν αἰτίων ἀπορή-
των λόγος σημαντέον δέ, ὅτι διττὴν νῦν φησὶν ἔρικε, πάλιν
ἐμνημονεύσας τοῦ ἑνὸς τοῦ μείζονος διὰ σκάνωσας, ἐξεδέ-
χετο δὲ περὶ τοῦ σοφοῦ κοινὰς προλήψεις· μνημονεύει
δὲ τῶν ἐν ἡμῖν αἰτίων· καὶ δήξας καὶ ὑπόνοιαν ἡμῖν παρ-
έσχε τοιαύτην ἐπιστήμην σοφίαν εἶναι καὶ ἐζητοῦμεν
νῦν, οὐκέτι καθ' ὑλὴν αἰτίας ἐμνημόνευσεν, ὥστε
σκάνωσιν τῶν αἰτίων γνώσεως μὲν εἰδῶν καὶ μᾶλλον ἐπιστή-
μης οὐσιστικῆς ὑλικῆς, μὲν εἰδῶν γὰρ σκάνη καὶ μᾶλλον αἰ-
τιον ἢ ἀρχὴ ὑλὴ σύνθετος ἐξ αὐτοῖς γένο τῶν ὧν οὐκ εἰ δὲ
λογον ἐχόντων ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τῶν ἀναδυμπικῶν ζώων,
ποτέρου μᾶλλον ἐστὶν ἐπιστήμης, ἢ πολλοὶ ὄντων ἀμφιόρη,
τησιμον ἐστίν, ὧν δεύτερον τοῦτο σύνοις ἐξηρίθμη
σατο ὡς ἀπορηθὲν μᾶλλοις τὸ, θεῖ τῶν ἀξιωμάτων.
ἀ δοὶ ἀποδείξεων ἀρχαί· ἀ καὶ κοινὰ δόξας λέγω ὧν
πάντως ἀποδείκνυσθαι προσήκει αὐτοῖς· ἅπερ δὴ
δεῖ αὐτὰ, ὅτε ἐμέμνητο τῆς ἀποδείξεως ἀρχῶν· ἐξ ὧν ἅπ
τοῦτων, ἐξ ὧν ἅπαντες οἱ τοιοῦτοι πάντες· ζητᾶ δὴ πότερον περὶ
τούτων τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἅδεῖναι, ἢ καὶ περὶ τῶν τῆς οὐσί
καὶ περὶ τοῦ οὕτως ἀρχῶν, ἢ ἄλλως ὡς ἦναι πολλὰ ὄντα ἐπι
μᾶς περὶ τῶν ἀρχῶν· ἀ λλως μὲν, τούτων· ἀλλως δὲ,
τῶν τῆς οὐσίας, καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως· καὶ ἅδεῖα
φερόντων· ἐπιστήμων ἢ τῶν ἀρχῶν γνώσεις, τῶν περὶ τῆς οὐ
σίας, καὶ τῶν τῆς ἀποδείξεως· πότερον μή, καὶ
περὶ θεῖ σοῦ ἀρχὰς αἰτίας καὶ ἀρχὰς οὐσίας καλοῦμεν
νῦν σοφίαν μᾶλλον· ἀπορᾶ δὲ δεῖ τοῦτο. καὶ πότερον
τὸ μὲν εἶναι τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης θεῖ τούτων καὶ θεῖ

σημάνων διὰ τοῦ μὲν πρώτου τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, τοιαύτης δὲ
ἐπιστήμης οὐσῆς καὶ τὰς ἀποδεικτικὰς ἐπιστήμας ἐν τοῖς
ἀξιώμασι, καὶ ἐν οἷς ἀποδεικτικὰ καὶ μὴ ἐνυπάρχουσιν
αὐτῶν λέγουσιν, οὐδεμίας τῶν ὁμοίως αὐτοῖς λεγομένων ἐν
τοῖς αὐτῶν· ἀλλὰ μόνου τοῦ πρώτου· τοσαυτάκις γὰρ αὐτῶν
ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τοῦ τῆς οὐσίας ὄντος καὶ οὐδενὸς
τοσαῦτα ἐν τοῖς αὐτῶν· οὔτε γὰρ γραμμικῆς ἐν τοῖς αὐτῶν, οὔτε
μουσικὴ λέγεται· καὶ ἐν οἷς γεωμέτραι αὐτοῖς, τὸ ζῷον δεύτερον· καὶ
οὕτως· ἢ ὁμοίως τοσαῦται ἐπιστῆμαι· ἐν τοῖς ἀξιώμασι δὲ τοῦ
ζῴου, ὡς καὶ αἱ ἐν τοῖς τῆς οὐσίας· ἢ τοσαῦται ἐν τοῖς αὐτῶν γ' ὅσαι,
ἢ οὐδεμία αὐτῶν· ἀλλὰ μᾶλλον ὁμοίως τοσαῦται ἐμφανεῖς ἐν τοῖς αὐτῶν,
ὡς αὐτῆ· καὶ οὐ τοσαῦται ἐν τοῖς αὐτῶν λέγονται· ὥστε οὐδ' αἱ
ἐν τῇ τῆς οὐσίας λόγοι· ἀδύνατον γὰρ τοῦτο οὐχὶ αὐτοῖ ἐν τοῖς
οὐσίας καὶ τῶν ἀξιωμάτων· ὡς γὰρ τῶν ἀλλων ἐν τοῖς γεω-
μέτραις αὐτοῖς ὁμοίως λαμβάνει, οὐκ ἔστιν οἷς ἐν τοῖς τοῦ ἐν αὐτῶν
λέγων, οὕτως οὐδὲ λαμβάνεις αὐτὴ ἐπιστῆμαι τῶν ὁμοίως ὁμοί-
μων, ὅσαι ἀποδεικτικαί εἰσιν, ἀποδεικτικὴ δὲ ἐμφανεῖς ἐν τοῖς ἀ-
ξιωμάτων ἐπιστήμης τῆς γραμμικῆς λέγων· ἀμφοτέρων
καὶ τινα τρόπον ἔσται αὐτοῖς γνώσεις τὰ μὲν γὰρ ἔσται
τούτων τὰ μέν· οὐ καινῶς γνωρίζομεν· ἐπεὶ δ' ὁ

λεί γ' τοιοῦτον. ἢ βοισὶ ὂ εἰσιμοῦ π' ζωὶ τα' μεν δα. ἢ σὶ α'
α'σο δα'ξεως. Καὶ τῶν α'ξιω μα'των σε' ἐ'σὶν ζωὶ σι'με
α'σο δακτική, θε'ι τίνος αὐ'θη τῶν ὑ'πο'κει'με'νων αὐ'τοῖς.
α'λλα' τὸ μεῖ'ζον τί ἐστι τ' ἕ'κα'στον αὐ'τῶν, γνω'ρι'μον φα'ίνε'ται
τὸ δεν. χωεὶς γὰ' ζωι'σι'μενς γνω'ρι'μον τι σημαί'νε', τὸ ζωὶ σα'υ
τος, ἢ ἡ μα' φα'σις ἢ ἡ α'σο φησοῖς. καὶ τι σημαί'νε τὸ μα'τω
αὐ'τῶ ἴ'σα καὶ α'λλη'λοις εἶναι ἴ'σα. ὡς γὰ' γνω'ρι'μοις αὐ'
τοῖς, φα'σαι αἱ ἐ'φα'πτο'μαι χωῶ'σι, οὐ δεὶ' δε'χο'με'να τῆ'σδὶ
δα'ξα'σης ζωὶ σι'μενς. ὥ'στε τοῦ μεῖ' πε'ρὶ ἐ'στὶν ἐ'κα'σ τοῦ τω'ν,
οὐ κε'τι τῆ'ς ζωὶ σι'με α'φωεὶ ο'με'νη'. ἥ δε' ἐ'στὶν α'σο δα'ξις
θε'ι αὐ'τῶν καὶ ζωὶ σι'με τῆ'ς α'σο δακτική. δεή σο' μα' α'ξιω
μα' θ' εἶναι τ' αὐ'τῶν μεῖ', φα'ίη τ' ου τ' ἐ'στὶ μα' α'σο δα'ξιν
κυ'ρι'ω α αὐ'τοῖς ὑ'πα'ρχειν. μα'λι'στα' δὲ' α'ξιω'σει ὑ'πα'ρχο'ν τα',
α'ὐ τὸ' ἐ'στὶ μα' α'σο δακτικη', φα'ίη τ' ἂ ε μα' λι'στ' ἂν α'ξιω'
μα' θ', οἷ ων μα' ὑ'πα'ρχο'ν τα αὐ'τοῖς κα'λι'σ' α μα' α'σο δα'κτων
α'ξιω'μα' θ' λε'γων μα' α'ν α σο δα'τους καὶ α'με'σο σο φο
μα' τους. Τὸ δε' θε'ι φαί'νων γὰ' α'δυ'να τον α'σο δα'ξιν
εἶναι ἴ'σθι, ὡς α'κο'λου θον. τῶ δε' ἡ σο τι γε'νος εἶναι κρεῖ
σσο' μεῖ ω ν. καὶ μα' μεῖ, φα'ίη τα' δε' α'ξιω' μα' θ' αὐ'τῶν τοῦ
το γὰ' α'κο'λου θον τὸ θε'ι φαί'νων γὰ' α'σο δα'ξιν α δυ'να
τον εἶναι. θε'ι γὰ' τῶν κα'λι'σ' α μα' ὑ'πα'ρχο'ντων τῶ κρει σσο
μεί νω τῆ ζωὶ σι'με α' φα'ίη εἶ ναι, αἱ α'σο δα'ξε'ις. α'λ
λὰ οὐ θε'ι φαί'νων. οὐ δε' τῶν τυ'χο'ντων. α'λλὰ οὐ δε' τῶν
λαμβα νο με'νων πλῆ'θο'ς τῶν τι νῶν δα'ξιν. οἷ ον τε φαί'νων
α'σο δα'ξις εἶ ναι. τὸ δε' ἓ ξῆ ς, τὸ α'ναγ κη γὰ' ρ τι νῶν
εἶναι καὶ θε'ι τί καὶ τι νῶν τῶ α'σο δα'ξιι σεω α'θῆ,
τῶ δε' τι γε'νος ἦναι τ' κρει σσο μεί νον. καὶ μα' μεῖ, φα'ίη
τ' δε' α'ξιω' μα' θ' αὐ'τῶν. δι α με' σου δε' ἥ ρη γα δι α' τ'
α'ξιω' μα' θ'. τὸ θε'ι φαί'νων γὰ' α'δυ'να τον α'σο δα'ξιν
εἶναι. καὶ ἔ'στι τὸ μεῖ ω. τι τί νων τῶν α'ξιω μα' των, ἡ δα'ξις

/ αὐτη

σημαίνει τὸ δὲ ἀδιάφορον οὐδέτερον, ὃ δηλοῖ τὸ μήτε
ἀγαθὸν, μήτε κακόν. Τὸ δὲ τίνων τῶν ἀποδεδειγμένων
ἀγαθῶν ἢ κακῶν ἐστὶ τὸ ἀποδεικνύμενον· ἐὰν μὲν ἀγαθὸν ᾖ,
τὸ δὲ ὥστε συμβαίνειν πάντων εἶναι γένος εἴτε τῶν δημι-
ουργικῶν, ἴσον ἂν εἴη τῷ οὕτω συμβήσεσθαι εἰ εἴη ἀπο-
δεικτὸν ἡ ἀξίωσις. Καί ἐστιν εἴτε γένος καὶ μία τις
φύσις ὑποκειμένη ἡ ἀξιώματα πολλὰ, ἃ ἀποδεί-
κνυσθαι, ἢ ἀξιώματα πολλὰ ὑποκειμένου τινὸς γένους
ἢ φύσεως εἶναι ἃ ἀποδεικνύμενα· ἐὰν μὲν γὰρ ᾖ τὸ
ἀποδεικνύμενον γένος τι τῶν δημιουργικῶν, ἀνάγκη
καὶ τὰ ἀξιώματα δημιουργικὰ εἶναι ἃ ἀποδείκνυται
τοῦ γένους ἢ φύσεως· ἐὰν δὲ τῆς αὐτῆς
φύσεως, ἀλληλοῖς οὖσι καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι δημιουργικά·
εἰμὶ γὰρ τῶν ἀξιωμάτων ἃ ἀποδείκνυται τὰ ὑποκείμενα γένη
δημιουργικὰ ἢ φύσεις δημιουργικαί· ἐὰν δὲ τῆς
αὐτῆς φύσεως οὖσι ἀλληλοῖς. εἰ δὲ τινος ἢ ἀντιδιαι-
ρεῖται· ἢ ὅλως μὴ ὄντος ἐστίν, ἢ ἐστὶ συμπτωτικὰ
ἀποδείξεις τῶν ἀξιωμάτων. ὅτι οὐ δεῖ εἶναι γένος ὑπο-
κείμενον. ἐὰν γὰρ ἀποδείξεις γενικὰς φύσεις ὑποκειμένας μιᾶς δημιουργικῆς
ἐὰν ἀποδείξεις τῶν ἀξιωμάτων, δηλονότι αἱ ἀποδείξεις. τουτέστιν
ἀμέσους θεωρίας καὶ ἀναποδείκτους· εἰ γὰρ δημι-
ουργικὰ ἀξιώματα δημιουργεῖται καὶ δημιουργικά· δημιουργοὶ
τοιγαροῦν καὶ ἀξιώματα, ἕτερον αὖ τοιοῦτοι· δ',
τοιγαροῦν ἀποδεικτικοὶ αὐτῶν· οὐ γὰρ ἐὰν ἐστὶν

ἀποδοκτικὰ οὐ σύνηκαι αὐτοὺς ἢ σέμνοναὐτὸ
δόξαι ὅτι μὴ ἐστὶν ἀποδοξις τῶν ἀξίων καὶ ὅτι
δεῖ λοιπὸν καὶ τὰ ἀρνούμενα ὑποβέβληται καὶ ἀποδό-
ξει, ἐπὶ λοιπὸν καὶ ὁ τὰ τοῦ σέμνου. ἀναίτιον γὰρ εἶπεῖ
νων εἶναι ὅλων ὁ λόγος καὶ θεῖ τί εἶναι, οὐ μὴ ἀπο-
δοξις· καὶ τίνων ἦν ἀποδοξις αὐτῶν τῶν ἀποδεδεγ-
μένων· ἀλλὰ δὴ τοῖς ἀξιοῦμενοις εἶναι τὸ μὴ ὄν,
τοῦτοις ἀποδεδεγμένοις καὶ τούτοις τοῖς σέμνοις
μενοις εἶναι τὸ αὐτὸ ὄμενον ἔσται· ὁ γὰρ σέμ-
μενος τινὸς ἀποδοξιν ὁ μὴ δὲ τινὶ καὶ φύσεως
καὶ αὐτὸ ὄν γε· οὐθὲν ἄλλο αὐτῷ δεῖ εἶναι, ἢ θεῖ
σέμνο ὧν ὑποβέβληται καὶ αὐτό· οὐ γὰρ διὰ τοῦ τὸ μὴ ὄν τὸ
μὴ ὄν· οὔτε γὰρ ὁ τοῖς σέμνοις ἀποδεδεγ-
μένοις ἀνθρωπος τὸ ἄλλο τί αὐτοῖς δεῖ εἶναι ἢ ὄρος
τὸ μὴ σέμνοις καὶ τὸ μὴ ὄν· ὅτι τοῦτοις ὑποβέβλη-
ται, οὔτε ὁ σύτοις μοναῖοις τινὶ ὄρος τὸ ἄλλο,
ἢ ὄρος τὸ τῆς μοναῖνης ὑποκειμένης· διὰ γὰρ τῶν ὑπο-
κειμένων αὐτῶν καὶ τὰ ὑποκείμενα ὄντων ἀπο-
δοξις· καὶ οἱ τοῖς ἀξιοῦμενοι δηλοῦμενοι, ὄρος
τὸ μὴ ὄν αὐτὸ σήμαινε δεῖ αὐτοῖς ὃ ὑποκείμενα ἀξιοῦ-
μενα τὸ αὐτὸ ὄν· ὑποκείμενα δὲ σύτινι· ἢ γε ἐστὶν αὐτὸ
σέμνοις ἀποδοκτικοί· τὰ δὲ γε σέμνοις ἀποδε-
μένα, ὄρος τὸ ἀποδεδεγμένοις ὑποκειμένων δεῖ αὐτοῖς δεῖ
ἀξιοῦμενοι· τὰ ὄντα ἄρα ἔσται τὸ αὐτὸ μὴ ὄν
νον τοῖς σέμνοις τὸ τὰ ὄντα αὐτοῖς δεῖ εἶναι τοῦτο
δὲ, σύτινι καὶ μὴ οἱονδὲ εἶναι ὄρος
ἄλλο τί δεῖ εἶναι τοῖς τινὶ καὶ μὴ ὄν τὸ ὑποκειμένον ἀποδοκ-
τικῶς· ἢ ὄρος σύτινι μόνον ὃ καὶ τὸ σύτινι ὑποκεί-
εἰ δὲ τὰ ὄντα τοῖς σέμνοις· τὸ αὐτὸ μὴ ὄν καὶ
μὴ ὄν, καὶ τὰ τῶν αὐτῶν, ἀποδοκτικοὶ μὴ ὄν

» Τῶν ἀξιωμάτων, ἃ δοκεῖ αὐτὰ αὐθυπόστατα εἶναι. ἀλλὰ
» μετὰ ἑκάστης τῆς οὐσίας καὶ ἡ θεία τούτων, ὑφεστῶσα
» πρὸς τὸ μετέχειν τῆς αὐτῆς θεότητος τῶν τῆς οὐσίας ἀξιώ-
καὶ θεία τῶν ἀσωμάτων, ἀλλ' ἐπέκεινα. ἐξωσθεν δέ.
φρος ὑφεστῶσα ὅτι μὴ δέ ἐστιν ἀσωματικὴ, ἀφε-
ξῆς λοιπὸν τὴν τῆς οὐσίας ἀπορίαν ἐπιτάττοντες,
ἐξ αὐτῶν ἐπὶ σοφίας καὶ πρόνοιας περιόλκην καὶ τὸ
ἐκ τοῦ πρώτου θεῖον τῆς οὐσίας ἀρχὸν. ἢ εἰ θεῖα
τῆς ἀσωματότητος. Καὶ ὅτι οὐδὲν λόγον εἶναι λέγω τὴν
αὐτὴν τῶν θείων ἀξιωμάτων, οὕτως ὑφεστῶσαν εἰκὼ
θεῖα μὲν πρώτη πρώτη, μετὰ δὲ ἀξίωμα πρώτη, ὃ
ὑπόστασις ἐστὶν οὐ τοῦ ὅλου, μετὰ γὰρ καὶ ὅλου
πρώτων τῶν ὑφεστώτων, δεύτερα τῇ φύσει οἷα. διὸ καὶ
δεύτερα ἀξιώματα κατὰ πάντων καὶ καθόλου. ὁμοῦ
πάντα μετὰ δυνάμεως, ὅτι ἐν τοῦτον δύναμις καὶ πάντων
ὑφεστῶτα. αἱ δὲ αἰχμαὶ πρῶτα οὐ δοκεῖ ἀρχαί. ὥστε
Καὶ ταύτην καθόλου ἡ θεραπεία, ὑφεστῶτα τὸ ἓν ὑπὲρ ἅπαν ὡς
πρώτην εἶναι καὶ καθόλου μετὰ ἀξίωμα. οὔτε γὰρ μετὰ
κοινά τινων ἐστὶν καὶ καθόλου ἐστὶ αὐτῶν, οὔτε μετὰ
καθόλου ἀπλῶς καὶ μερικῶς πρῶτα ὥστε οὐδὲ μετὰ
μετὰ καθόλου ἁπλῶς πρώτη καὶ τιμιωτέρα. Οὐδὲ
δὲ, οὐδὲ δύναμιν αἰρέσεως μετὰ τῶν ἀξιωμάτων· οὐ
δὲ μετὰ ἀσωματικά. Εἴτε ἐστὶ μετὰ τοῦ φιλοσόφου ὁ
πρὸ πόρνος πρὸς τὸ τίνος εἶναι· ἢ ἁπλῶς πασῶν τῶν λεγο-
μένων αὐτοῖς, ἢ οὐδὲ μία ἀπ', μᾶλλον δὲ πάντων, ὅτι δὲ λέ-
γον τοῦ φιλοσόφου θεῖον ἀξιωμάτων, αἰδοῖνα πάν-
τα ἐξωσθεῖ. διὸ τὸ εἰπεῖν τοῖς ἐκτὸς μᾶλλον ἀλλ'
ἢ τὸ ὑπὲρ πάντων θεραπεύεσθαι. ὅτι ἐκ τοῦ
το, διὰ τοῦ εἶναι, ὅτι ἄτοπον ἄλλον τινὰ λέγειν θεῖ
λον ἢ τοῦ καὶ ὅλου θεραπεύεσθαι, τὸ δὲ θεῖ

αὐτῶν προλήσεων. εἰ δὲ μὴ ἐξ ἀμφοτέρων, ἢ ἐξ ἑνὸς μόνου
ἄλλου τοῦ τυχόντος εἰσὶν αἱ λῆψεις αἱ τοῦ τε μὴ ὄντος
διὰ τὸ λαμβάνειν αὐτὸ τοὺς φιλοσόφους. διὰ ταῦτα δὲ δῆλα
τούτων, ὅτι ἡ ψυχὴ μέρος οὐ τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ, τὸ αὐτὸ
ἀποδεκτέον καὶ τῶν ἄλλων διὰ λαμβάνειν. ἀλλ'
οὐ τοῦ φιλοσόφου μόνου ἄρα τοῦτο μέρος
" ἐστὶ φιλοσοφίας εἶναι τὸ ἀποδεκτικὸν ἀμφοτέρων
" αὐτῶν. ὅλως δὲ τῶν οὐσιῶν, οὐ μία φαντασία ἐστὶν,
ἀλλὰ πολλαὶ καὶ ἄπειροι φαντασίαι οὐσιῶν, αἱ μὲν εἰσὶν
καὶ ἀληθεῖς, αἱ δὲ, οὐκ ἔστι δὲ ἀληθεῖς. ἔτι δὲ
πότερον αἱ φαντασίαι τῶν οὐσιῶν μία ἐστὶ θεωρητὴ
ἐπιστήμης, ἢ πολλαὶ καὶ διαφόρων· καὶ ἡ μὲν μία
περὶ μίαν οὐσίαν ἐπιστήμη. πάντες δὲ τῶν προσωμολο-
γημένων, ἐπὶ δὲ αὐτῆς ἡ σοφία. οὐχ ἡ μία ἄρα φαντα-
σία τῶν οὐσιῶν ἐπιστήμη ἐστὶν εἶναι, οὐδὲ
δίλογον εἶναι· καὶ διὸ ἐπὶ φρόνησις· οὐχ ἡ μία ἄρα
καὶ ἀποδεκτικὴ αὐτῶν τῶν ἴσης οὐσίας καθάπερ
ζμυρναίων· οὐδὲ ἀποδεκτικὴ ἐπιστήμη
τῶν μὴ ὄντων ἐστὶν ἀποδεκτική· οὐδὲ γὰρ
ἐστὶν ἀποδεκτικὴ ὡς ἔστι τῆς οὐσίας μήτις
ἐπιστήμη εἰ αὐτὴ ἦν καὶ οὐσία. εἰ μὲν οὖν ἑνὸς γένους
μία ἐπιστήμη, καὶ οὐ ἐπιστήμη μία, εἰ γένος τοῦτο,
εἰ δὲ εἰ, γένος καὶ ἡ οὐσία, εἰ δὲ μὴ ἔστι γένος καθάπερ
ζμυρναίων μία ἀποδεκτική, μία αὐτὴ πάντων
οὐσίας φαύσας καθάπερ ὑποδεκτικὴ ἀποδεκτικὴ
ἐστὶ. ἀποδεκτικὴ μὲν ἴδιον τὸ δεῖ τι τοῦ καμήλου
θεωρητὴ καθάπερ ζμυρναίων, διὰ τοῦ ἀξι-
ωμάτων τε καὶ καινῶν δοξῶν· δεῖ οὖν τὸ αὐτό τι
νος· ἀπὸ τοῦ δεῖ οὖ εἰμένος καθάπερ ζμυρνα
ίων διὰ τῶν κοινῶν δοξῶν· ὑπάρχει μίαν ἐστὶ θεω-

* καὶ

ρῆ· δοκῶ δὲ ἀπὸ τοῦ ξυμφερηκότος τὸ ἀποφορικὸν ἀφαιρεῖν
μᾶλλον ὅτι τῆς ἰδιότητος τὸ ξυμφερηκὸς τῶν μετόχων ἐστὶ
κεκωλῦσθαι αὐτῇ ἀνθυφίστασθαι. ἐπεὶ τί οὐδὲ τὰ ἄλλα
ξυμφέροντα τοῦ λόγου μεταλαμβάνειν τῶν θείων τῆς τρι-
άδος ἐπιτηδεύσαντα, καὶ τὸ ἀντοουσιώνυμον μᾶλλον θεῖον τῶν
οὐσιῶν λέγειν· καὶ τὸ μὲν θεῖον οὐσιωτικὸν τῆς οὐσίας,
ξυμφέρηκε· οἷα τοῦτο μὲν καὶ οὕτως ἔστω· καὶ μὲν ἀπὸ
δυνατικῆς μέν τινος θείας αἰτίας ἡ τῶν ξυμφερηκότων· οὐκέτι
τὸ ἐξῆς προσοιστέον, αὐτῷ, θείᾳ μὲν καὶ ἐξωτικῇ· ἡ
τε τῆς αὐτῆς ἡ τις καὶ ἄλλης. τοῦτο μὲν δοκεῖ μοι οὕτω εἶναι,
ἡ φωνή, ὅτι ζῷόν ἐστιν ἡ οὐσία λεγόμενον, ἔστι μὲν
καὶ ἡ ἀπὸ πάντων τῶν μεταλαμβανόντων τῆς οὐσίας ἀποδοκι-
μὴ τικὴ ἔστω, ἔστι δὲ καὶ ὁλοσχερῶς θείᾳ μὲν καὶ ἐξωτικῇ,
μιᾶς, ἡ τε τῆς αὐτῆς· ἡ τε ἄλλης· ὥστε καὶ τὸ ξυμφερηκὸς
τὸ, ἡ τε αὐτὸ θεωροῦσιν, ἡ τε σὺν τούτων μία, ἡ τὸ λεγόμενον
τοιοῦτον· τῆς αὐτῆς ζῳότητος ἔστω ἐποικήσεως, τὸ λεγόμενον ἀνθρ,
τί δὲ ἐστι καὶ τοῦτο καθ' αὑτὸ ὑφεστός· σὺν γὰρ τούτων
καὶ συζυγίας σκέψασθαι ἐστί· ἀλλὰ μᾶλλον τὸν τόπον ἀπὸ
τινὸς ὑποστάσεως εἰ δεῖ ναι τοιούτης καὶ τὸ ἀποδεκτικὸν εἶναι
θείας ξυμφερηκότος σκέψασθαι· δυνατὸν δὲ καὶ τὰ ἐξῆς μιᾶς
εἶναι καὶ ἐξωτικῆς, αἱ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐξῶ· αἱ θεῖαι σύνοδοι τοῦ πρώτου
ἀποδεκτικὸν· διὰ μὲν τῶν καθόλου ὑποστάσεων, αἱ ἀποδεκτικαὶ
δεῖ ναι τοῦ θείου σκέψασθαι μεταλαμβανόμενον· ὥστε οὐ τὸ εἶ-
ναι τῶν ὑποκειμένῳ φύσιν, τοῦτο, τὸ καὶ τὸ αὐτὸ ὑπο-
κεῖσθαι τὸ θεῖον σκέψασθαι καθόλου· διὰ μὲν τούτων ἡ γραῦς τῆς οὐσίας
τοῦ προσαγορευομένου, διὰ ὧν καὶ αἱ θεῖαι τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ
ἀποδεκτικὸν· ἢ δὲ τὸ θεῖον εἶναι· τοῦτο, καὶ τὸ καθόλου
τὸ ξυμφερηκὸς· τῶν μὴ τούτων ἀποδεκτικὸν εἶναι· τοῦτο εἰ δεῖ
διὰ ἀποδεκτικῆς ὑποκειμένου αὐτῶν, οὐ μὰ τὸ εἶ-
ναι, τὸ τε ὑποκείμενον μόνος καὶ διὰ τὸ τούτων ὑπὸ-

λογικόν. τούτου καὶ τὸ ἀποδακνῦναι τὸ ἐσθίοντα, αὐτῶ· οὐδὲ τὸ ἀποδακνῦναι τινας, τούτου καὶ τὸ ἔδεσθαι. εἰ γοῦν μία ἐστὶ διαφορὰ τὸ λογικὸν ζῶον καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν θεὸν καὶ τὸν ἄγγελον καὶ τὸν ἄνεμον δὲ καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον καὶ τὸν βοῦν καὶ τὸν λέοντα καὶ τὸν ὄφιν, ἔσται καὶ τὸ θνητὸν τούτων τὸ καθαὐτὸ ζῶον καὶ ἀποδακνῦναι. ἔστι πολλάκις καὶ ἄλλης τινὸς λαμβανόμενον γένους διαφορὰ καὶ τῶν οὐσίαν σημαινόντων καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν. οὐ γάρ ἐστιν ὑφ' ἓν τὸ ἀνθρώπου γένος ἐστίν· ἤδη δὲ τούτων μία ἐστὶ θεωρεῖν σημασία καὶ τὸ ἄνεμον καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον καὶ τὸν βοῦν καὶ τὸν λέοντα καὶ τὸν ὄφιν, ἔσται καὶ τὸ θνητὸν τούτων τὸ καθαὐτὸ ζῶον καὶ ἀποδακνῦναι. ὅσα γὰρ τὸ λογικὸν, τὸ ζῶν καὶ θνητὸν καὶ ἀποδακνῦναι. ἔστι πολλάκις καὶ ζωῆς διαφορὰ τὸ λογικὸν· ζωὴ δὲ καὶ ἡ τῶν ἀλόγων ζωὴ καὶ ἡ τῶν λογικῶν. ἀποδακνῦναι δὲ καὶ τὸ ἀποδακνῦναι τινας, τὸ καὶ ἔδεσθαι. εἰ γοῦν μία ἐστὶ διαφορὰ τὸ λογικὸν ζῶον καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν θεὸν καὶ τὸν ἄγγελον καὶ τὸν

ὑποκειμένου δεῖ ὑποκειμένων· ἄλογον γὰρ δόξειεν τὴν αὐ-
τὴν ἐπιστήμην εἶναι θεωρητικὴν ἢ ποιητικὴν ἢ πρακτικήν· οἷον
οἰκίας συμβεβηκότων καθ' ἑκάτερον τῶν νοητῶν· ταῦτα δ' οὐχ ἕτε-
ρόν ἐστιν οὐσίας· ἐπιζητεῖ γὰρ ἕκαστον τούτων ἕτερος· οὐτο-
κοινοὶ ὡς εἶπον, νῦν λέγω· ἀλλὰ καθ' ἑκάτερον ἕν ἔδος· καὶ
μία αὐτῶν ὁμοδόξη φύσιν· οὕτω γὰρ ἡ ἐπιστήμη ἓν
γένος ἐξ ὅτου μία ἐστὶν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτοῦ· καὶ οἱ
νοητὰ ὑποκείμενον· ἀλλ' ὅτι περὶ τοῦ αὐτοῦ εἴδους· καὶ
λόγου κοινωνικῶν· δεῖ δή, καὶ οὕτως ἐστὶν ἀκούσαι· οὗτος
γὰρ ὅμοιος καὶ ἐξωτερικὸς· οὐχ ὁμοίως μία· ἀλλ' ὅτι ἐστὶν
ἐκάστου τῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁρισμοῦ ἑνὸς τοῦ· οὕτω μὲν
καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ· καὶ ἐξωτερικὸς ἐστὶ αὐτὸ εἶναι
γνωστικὸς καὶ διδακτικὸς· διαλόγος τῶν καθ' αὐτὸ ὑπο-
κειμένων ἐκάστῳ καὶ τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, καθ' αὐ-
τὸ ἀποδείξεις· μιᾶς δὲ ἐπιστήμης τοῦτο καθ' αὐτὸ ὑπο-
κείμενον εἰδικόν· οὐ γὰρ ἡ ὀπτικὴ καὶ
καθ' αὐτὸ διδακτικὴ· τοῦτο γάρ, ὅτι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τί
ἐστιν ἐκάστου θεωρεῖ· καὶ ἐκ τούτων ἐκ τῶν ἀρχῶν τὰ
αὐτὰ· καθ' αὐτὸ ὑποκείμενον ἐκ τούτων τῶν αὐτῶν
τούτων· τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη, ἐστὶν ὁρισμὸς
ἀποδεικτικὴ ἅπτεται, ἐστί, καὶ μία ἐστὶν ἀμφοτέρων
ἀκολουθήσεως τὰ καθ' αὐτὸ συμβεβηκότα τῶν αὐτῶν
γένεσιν ἀποδεικνύναι· λέγω γὰρ τοῦτο τὴν λέξιν, τὴν
αὐτὴν, καὶ τὰ συμβεβηκότα· εἰσὶ γὰρ αὐτῶν τὰ μὲν καθ'
ἕξιν θεωρητὰ καὶ δεικνύναι ἢ γὰρ τὸ ἔδος ἔναι τὰ δὲ
ἀμφότερα καὶ τὰ συμβεβηκότα τῶν ὑποκειμένων δεικνύναι·
ἢ τὰ κατ' ἐκ τούτων ἐκ δοῦλα καθ' αὐτὸ ὑπο-
κείμενα θεωρεῖ· ἡ μὲν, λαμβάνουσα ὁ-
ρισμὸν ἀποδεικτικὴν ἀποδεικνύουσα, ἀποδεικτικὴ ἅπτεται·
μία τίς ἐστιν ἐπιστήμη ἡ ἐξ ἀμφοτέρων λύτρωσις

ναι καὶ τὸ ἀποδακνῶναι συμβαίνει κατὰ χρόνια καὶ ὀδεῖς κατὰ καὶ δακτικὴ τοῦτο τὸ ὂν τοῦ ἐνός, οὕτω καὶ ἡ ἀποδακτική· γεφάδη συντίθοιν, ἀντὶ τοῦ ἡδαῖπ, ἡδαὶ αὐδαὶ· καὶ ἤπαρ διὰ τοῦτον τὸ λεγόμενον. ἕτεραί αὐ τοῦ ἀλλήλαις ἦσιν, ἅτε ἰδιότητα ἀδύ τοῦ αὐτοῦ ἡνῶν καὶ ἡ ἀποδακτικὴ ἕτερα οὐσιωτὰ μὴ αἱ αὐτοῦ· καὶ ὀδεῖς δὲ ἐστιν αὖ. ὡς τε ἐξ ἀμφοτέρων συνίστασθαι τὸ τοῦ κεφαλοῦ γλοῦ σύνθημα. • Ἰδιότροπον δὲ τῆς οὐσίας ἐνυπάρχον ἐστίν. ἡ καὶ ἀσυμβεβηκὸς αὐτῆς. Καὶ αὕτη ἡ ἀποδεία προσῆλθε τοῦ αὐτοῦ, εἴτε τῶν ἀποδείων εἰδέναι. οὐδὲ ἀποροῦ διὰ τοῦτο δοξάζοντος προσῆκον ἀπόλουθον εἶναι. τῷ δεῖ τε γὰρ ὁμοίως. καὶ ἐξωνύμιαν. ἅτε τῆς αὐτῆς, ἅτ' ἄλλης. θεσσαλικὸν γὰρ δεῖ σκάνων. τὸ μιᾶν ἦναι, ὡς τὸ δεῖ σθαι τὸ νοούμενον τὸ ἀποδακτικὸν ἦναι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς αὐτῷ· ἦ τε ἀποροῦ σθαι τὸ. ἅτε τῆς αὐτῆς ἀμφω ἐστίν· ἅτε ἄλλης μὲν τὸ δεῖ σθαι· ἄλλης δὲ τὸ ἀποδακνῶν· νῶν δὲ τοῦ καθόλου καθόλου ἀποροῦ· καὶ ἐπὶ τὰ πότερα κεφαλοῦν ἡμῖν. αὕτη δέ ἐστιν ἡ σοφία τῶν οὐσιῶν μόνων ἐστὶν ἀρετική, τί ἐστὶ τὸ ἦναι τῆς οὐσίας ἐξαλλάττουσα· καὶ τίς ἡ φύσις αὐτῆς ὀφειλομένη καὶ τὰ συμβεβηκότα καθόλου τῆς οὐσίας ἡ αὐτὴ ἀποροῦ. ὡς τὸ ἦναι ἄμα καὶ ἀποδακτικὸν· ἡ μὲν γὰρ τῆς αὐτῆς τῶν οὐσιαυθρώπων, καὶ τὰ καθόλου συμβεβηκότα, αὕτη αὐτὴ ἀποδακτικὴ· ἀποδακτικῆς γὰρ τὸ ἀποδακνῦναι τὰ καθόλου ὑπάρχοντα τῆς οὐσίας· ὡς συνέπεται ὡς ἀπὸ τοῦ τὸ ἀποδακτικὸν αὐτὸ εἶναι. καὶ ἡ τῆς οὐσίας ὡς ζῷον μενον τῇ ἀποδακτικῇ· λαμβάνων τὸ δεῖ ὡς τοῦ λόγου καὶ τῶν ἀποροῦσιν τοιαῦτα τὰ καθόλου ἀποδακνῦναι. • ὃ δὲ καθ' ὅλου φησὶ τοῦτ' ἐστὶν ἀποδεικτέον πρῶτον,

τοῦ δεῖσθαι
νων δὲ
τικὸν. τὸ
ἀποδ
ἀμφοτ
γαστερο
ζῷον· τὸ δὲ
ἀποδακτικὸν
συμβεβηκότα
καθόλου
δακτικὸν
καθόλου
ἀποδακνῦναι
καθόλου
ἀποδακνῦναι
καθόλου
ἀποδακνῦναι

τοῦ οἰκείου δ. καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἐν ἀποδείξει ὑμῶν λαμβάνειν ὃ ἔδει δεῖξαι· ἐν τοῖς γὰρ ἀναλυτικοῖς οὐμενοῦν τὸ ἐν ἀρχῇ, ἡ αὐτὴ ἡ τῆς πρωτουσίας καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἡ οὐσία δηλονότι. καὶ τῶν καθόλου τὰ οὐσιώδη τῶν μὴ τοῦτ' ἐστὶν ἀποδεικτικῶς ἐστιν· ἀποδεικτικῶς αὐτὴν εἶναι· οὐδαμοῦ γὰρ τὴν τῆς οὐσίας δεωρητικὴν καὶ ἀποδεικτικήν, ἡ δὴ καὶ τῆς οὐσίας ἀποδεικτικὴ τὸ μὴν γὰρ πιθανόν, οὐδὲ ἀναγκαῖον λαμβάνειν· ἀποδείξεως γὰρ οὐκ ἔστιν. οὐ γὰρ ἐν ἀρχῇ ἀποδεικτικὴ· οὐ γὰρ ἐν αὐτῇ δεῖ ἀμφοῖν, ἡ δὲ καὶ ὁμοίως δεῖ ἀμφοῖν· οὐ γὰρ μᾶλλον τοῦτο ἢ θάτερον θατέρου τὸ οὐσιωδέστερον ἀποδεῖξαι ἢ ἀμφωσινοῦν ἢ ὁ δὲ λόγος ἡ αὐτὴ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι· μία γὰρ ἀποδεικτικῶς ἐστὶ καθ' ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων καὶ τῶν καθόλου τὰ οὐσιώδη τῶν μὴ τοῦτ' ἐστὶν ἀποδεικτικῶς ἐστὶν

πολλὰ μέτρον ἐστὶν ἀμφοτέρων, χωρὶς ἀποδάξεως αὐτῶν
τὸ δὲ τί ἐνάντιον. διὰ δὲ τὰ ἐναντία ὑπάρχειν τὰ ἐναντία,
τίνα δὲ διὰ τὰ ἀντιφατικὰ καὶ διὰ τὸ ἀποδακτικὸν
εἶναι οὐδὲν ἐμποδίζει. διὰ τὸ ἐναντίον. διὰ τί ἐστιν ἀποδεῖξις· εἰ μὴ ὁ αὐ-
τὸς γεωμέτρης, οὐκ ἐροῦσιν οὐσίας, καὶ διὰ τὸ ἐναντίον αὐτοῖς
ὀφείλον· καὶ φυσικὴ, οὐσίας τινὰς ἔχει τὸ ἐναντίον; καὶ
οὐδὲν ἐμποδίζει αὐτὰ τὰ ὀφείλοντα, καὶ τίνα ἐστὶν αὐτοῖς διὰ
τὰ ἐναντία ὑπάρχοντα ἀποδάκνειν· οὐ γὰρ δὴ τί μᾶλλόν ἐστι
κόσμος ἢ ἥλιος· ἢ τίς ἄλλη τῶν φυσικῶν οὐσιῶν ἀποδά-
κνειν· οὐκέτι δὲ διὰ τῶν ἀντιφατικῶν, ἢ κινήσεως, ἢ λόγων, ἢ
ὅλως ἄλλως καὶ διὰ τὰ ἐναντία τοῖς φυσικοῖς· λέγω δὲ καὶ ἀ-
ποδάκνειν· ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τὰς πρώτας οὐσίας ἐστί,
συμβεβηκὸς ὂν διὰ τὴν οὐσίαν αὐτῶν θεωρῶν καὶ θεικὸν
νοῦν ἔχειν καὶ ἀποδάξαι. ἐπεὶ ἐπιστημῶν δέ τῶν, ἡ τῆς αὐτῆς
ἐπιστήμης διὰ ἀμφοτέρων ἐπιστήμην· ὡς ἀστρονό-
μον καὶ φυσικὸν εἶναι τὸν διὰ ἀμφοτέρων δεικνύ-
ντα, οἷον εἰ τὸ σφαιροειδὲς τῆς γῆς καὶ τὸ σφαιροειδὲς τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ τὸν πλησίον ἥλιον ἀποδεικνύντα· ἡμῶν
τως ἐστὶ καὶ τῆς αὐτῆς εἶναι τὸ

τινας θεὸν καὶ αἰσθητόν, ὁ καὶ σύνθετόν τῶν ἀσωμάτων
προσήκει· τὸ πρῶτον μονογενῶς ἔστιν αὐτῶν· ἢ πλατύ γένος,
τῶν τοιούτων ἐστὶν οὐσιῶν· ὡς εἶναι τὰς μὲν τινας ἰδέας
καὶ θεμελίους· τὰς δὲ τινας ἐξ αὐτῶν τε ἰδεῶν καὶ
τῶν αἰσθητῶν, ὡς τὰς μαθηματικάς· ἑκάστην γὰρ τῶν χωρισθεισῶν
μαθηματικοῖς εἶναι πρῶτον, οἷον θεὸν τὰ τοιαῦτα, οὐσίας καὶ ἀΐδιους
λέγοντας εἶναι ἰδεῶν τὰ μεμιγμένην τῶν τε αἰσθητῶν καὶ τῶν
ἰδεῶν· καὶ θεὸν μὲν οὖν, τὰ ἐξ ἁπλῶν ἕκαστον τῶν τοιούτων
» τῶν οὐσιῶν· καὶ ὅτι μὲν δοξαστὸν εἶναι, διὰ ξυμβαίνει αὐτὰ
» ἀναλύειν τὰ λεγόμενα· ὡς μὲν οὖν λεγόμενα ταῦτα αὐτὰ
» τί καὶ οὐσίας εἶναι καὶ ἀΐδιά, ἀρκεῖ σύνοψις ἁπλῶς λεγομένων
λεγόντων ἀποφαίνεσθαι, πότερον αἱ αἰσθηταὶ μόναι τοιαύτας
σίαι, ἢ καὶ ἄλλαι θεῖαι οὗτοι· καὶ τί τὸ τοιοῦτον ἐστὶν τῶν θείων
καὶ αἰσθητῶν οὐσιῶν ὡς ἐδόκουν τισὶν εἶναι τοῖς θεοῖς
τῶν ἀστέρων ὁμοίως καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς θείας, τούτων ζητεῖν τὰ φαινόμενα
δοκοῦσιν εἶναι οὐσίαν τινά· μετὰ λόγου δὲ πρὸς αὐτὰ λέγειν
ἀν, πρῶτον νομίζομεν καὶ ἡμεῖς ὁποῖάς τινας ἐλέγομεν
αὐτὰς εἶναι, καὶ θεμελίους εἶναι τὰ ἀριθμούμενα σύνθετα
τῶν· ὅλον καὶ πᾶν σύνθετόν ἐστιν· ὅτι καὶ τὰ ἀριθμητὰ
λοιπὰ τί ἐστι, καὶ σύμπασης τῆς θεωρητικῆς· καὶ ἀφ' ἑνὸς
ἡμῖν ἀρξάμενοι σκέψασθαι τοῦτο πρῶτον· καὶ σύμπαντα ἐφεξῆς
νόμου· ὡς μὲν οὖν τῆς δόξης τῆς ἰδεῶν οὔσης καὶ
λόγους εἶναι ἀμφοτέροις τοῖς τοιούτοις· ὅτι ὡς μὲν οὕτως ἔστι
ἐστί τῶν, τοῖς μὲν οὖν ἄρτιος δὲ σύνθετον πρῶτον ὅτι οὐσία
ὁ εἰσηγητὰς αὐτῶν καὶ ἀΐδιόν ἐστιν ἐλέγετο εἶναι ὅτι ἰδέας·
καὶ μεμιγμένας τῶν αἰσθητῶν· τοῖς δὲ ἀριθμητοῖς,
ὅτι αἰσθητὸν δ' εἶναι σῶμα καὶ ὑποκείμενον αὐτὸ αἰσθητῶν
καθ' ὕλην καὶ δ' τί εἶναι· τὸ γὰρ διεξιόντων τῶν διάκο
σμίας, οὐδενὶ πλὴν ἀποφαίνειν, ὅταν τινὰς
φύσεις θεὰς αὐτὰ σύνθετα τῶν οὐσῶν· τίνος μὲν αἱ πολλαὶ δὲ

λία. ἄρα κἂν αὐτῷ πρώτῳ. τὸ δὲ θεὸν εἶναι αὐτῷ οὐκ ὤν. ἓν
σημαίνει γὰρ τοῦτο τὸ λεγόμενον· ὡς καὶ ξύλῳ τὸ θεῷ εἶναι καὶ φύ-
σει εἶναι θεόν. ἴσως δὲ καὶ λέγοι τις ἂν εἰκότως εἰ οὐκ ὤν φη-
σὶ δεῖν πολλῶν ὄντων ἀπόντων τῶν ὑποκειμένων θεῶν
ἰδέᾳ θεόν· καὶ τίς ἡ χρῆσις αὐτῶν, ἀφορᾷ τὸν
ρου νοῦν ἢ οὔ· καὶ τίς ὁ τῆς μεθέξεως τρόπος καὶ ὅλως
αὐτῷ πρώτῳ προσαπορηθῆναι δέξη. οὐδενὸς ἧττον ἂν
θεὸν εἶναι. καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὑποκείμενον αὐτοῖς· λέ-
γουσι μὲν γὰρ εἶναί τινας φύσεις πλὴν αἰσθητὰς καὶ φύ-
σεως ὑποκειμένου λόγον, ἀλλ' οὐκ ἰδέας λέγουσι λόγον δὲ
τὸν φύσεως. τὸν αὐτὸν τοίνυν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ αὐτῶν οὐκ
οὔσι μόνων τῶν αἰσθητῶν διαφρούδας
ὅτι ὑποκειμένου τῶν δόγματι, οὐκ ἐνόησαν αὐτοῦ τοῦ ὑποκει-
μένου, αὐτὸ γὰρ ἀνθρωπον φασὶ εἶναι καὶ ἵππον καὶ αὐτὸ
ἵππον καὶ αὐτὸ γῆν. ἀλλὰ δὲ οὐδὲ λέγουσι θεὸν αὐτὸ
ἢ δὲ ὅτι καὶ ἄνθρωπος αὐτοὶ καὶ ἵπποι, μόνον δὲ αὐτῶν διαφ-
ρούσης τῶν αἰσθητῶν, τοῖς δ' ἄλλα τοῖς αἰσθητοῖς, ἐξουσί
τοιαῦτ' ὁ τοιόνδε ὑποκείμενον σημαίνειν λέγοντες εἶναι, ὃ δὲ
μόνον φασὶν αὐτὸ καὶ ὕλης. διὸ οὐσιοῦσι μόνων τῶν
αἰδίων εἶναι τὸν μὲν μαθηματικὸν εἶναι οὐσιῶδες πέρας
καὶ μέσον ἢ ἀφὴ ἐστὶ τοιοῦτον· ὥστε εἶναι καὶ ἄνθρωπος αἰσθη-
τὸς μὲν οἱονεὶ λέγοντες ὑλοῦν τινα ἀνθρωπομορφοῦσθαι
οὕτως αὐτὸν αἰδίου αὐτοὺς εἶναι οἱονεὶ διὰ τοῦ γεοῦνο-
μαι τὸ αἰδίον αὐτῶν κατηγοροῦντες, οὕτω καὶ οἱ μὲν
τοῖς αἰσθητοῖς τὰ ἴδια ποιοῦντες, πλεονεκτοῦσι τῇ
τοῦ αὐτοῦ προσθήκῃ, αἰσθητὰ εἶναι οὐσίαν αἰδίαν τοιόνδε
σε· ἀδύνατον μὲν γὰρ αὐτὸν ἢ ἵππον, καὶ τοιοῦτον λόγον
ἀναδεξάμενον, μὴ αἰσθητὸν καὶ αἰσθητικὸν εἶναι. διὸ
τοῦτο, οὐκοῦν ἔνδιά τῆς τῶν ἰδεῶν μεθέξεως αἱρούμε
τὸ μεμιγμένον εἶναι τοιαῦτα οὐσίας. ὅτε δὲ τῶν ἐ

τῶν μείζονι λέγων πρὸς ταῦτ' ἰδέας. πρῶτον μὲν ἔθηκε τὸ ὅ τι βουλόμενοι ἕκαστά τινας τῶν οὐσιῶν λαβεῖν, ἢ ὅσον ἕκαστόν ἐστι τὰ αἴτια αὐτῶν ληπτέον· ἢ ὅτι μόνον τὰ ἐκ τούτων συνεστῶτα τὰς τοιαύτας οὐσίας, μονοῦν δὲ τὸν ἕκαστον αὐτῶν οὕτως ὅρισον, καὶ οὐκ ἐξήμαρτεν ὁ τοιοῦτος ὁρισμός· διὰ τοῦτο, οὐδὲν μᾶλλον ἄλλο ἢ ἴσον καὶ ταὐτὸν αὐτὰ τὰ ὄντα ληπτέον τὰς οὐσίας, οὐσίας αἰσθητὰς ἔλαβον, οἷα τὰ ἴδια τῶν μαθημάτων· ἀμφοῖν γὰρ τοῖν τοῦτο αὐτοῖν ὑπάρχει τὸ εἶναι τοιαύτας οὐσίας· ἀλλὰ τὸ μὲν ἀΐδιον καὶ τὰ αἰσθητὰ τὰ μὴ ἀΐδια ἁπλῶς· πολλὰ γὰρ ἐστὶ τοιαῦτα, ἀφορίζουσι πρὸς ταῦτα ἰδέας, καὶ πάλιν ἐστὶ τὰ μὲν ἀΐδια ἕκαστα, ἐνδέχεται δὲ εἶναι αὐτῶν τῶν ἰδεῶν· καὶ τῶν αἰσθητῶν· οἷον τὰς δι' ἐσχάτων τὰ μαθηματικά· ἃ οὐσίας ἔλεγον καὶ αὐτὰς καθ' αὑτὰς ὑφεστώσας, καὶ φανερὸν πολλαχοῦ, καὶ φανερὸν πολλαχοῦ ποιεῖ ἔστιν ἃ ἐστὶ τὰ δόξαντα τῶν ὄντων ἀριθμὸν εἶναι· διὰ δὲ ταῦτα τῶν ἀριθμῶν εἶν, ὅτι ἦν τῶν οὐσιῶν ἅπαντα τὰ τοιαῦτα τῶν αἰσθητῶν, φυσικὸν λήπτου· τίθησι δὲ καὶ τὰ ἀστρα εἶναι· ὡς μὲν γὰρ οὐσίας τῆς ὕλης μεμῆς ἐστί· ἐστὶ γὰρ τὶς ἐσχαμένη καὶ ἀΐδιον ἅπαντα τὰ τοιαῦτα αἰσθητὰ καὶ τῶν ἰδεῶν ἀριθμητικὰ θεωρεῖν ἡμῶν μὲν ἀναγκαῖον θεωρεῖν, οὕτως ἔχει καὶ οὐκ ἄλλως ἔστιν ἄλλως δὲ καὶ οὐ πάντων ἀριθμητικῶν, ταῦτα γὰρ οἱ μαθηματικοί, ἐξουσίαν τινὰ μὲν ἀφυσίους θεωρεῖν ἀνωρισμένην· οὐ μὴν οὕτως ἐστὶν οὐδὲ τὰ μαθηματικὰ τῶν ἀστρολογίας, οὐδὲ θεωρεῖν οὕτως, καὶ θεωρεῖν ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, ἕξαι καὶ τούτων ἕκαστον μεθ' ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, οὕτω καὶ ἡλίου· καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων· καὶ τῶν ἰδεῶν θεωρεῖν ὁ μὲν μαθηματικὸς ἢ ἀστρολογικὸς θεωρεῖ· τοῦτο δὲ οἷον λέγω εἶναι ἡλίου τινὰς μαθηματικὸν μὴ κινουμένου· ἢ κόσμον, ἢ ἄλλο τι τῶν ἄστρων· ἐν γὰρ οὐσίᾳ καὶ ἡ φύσις αὐτῶν· μεθ' ἃ τῆς διαιρέσεως

οἱ δὲ λέγοι τὰ μαθηματικὰς ἀκίνητα εἶναι· ὅλως δὲ
τί ἄλογώτερον τοῦ λέγειν κοσμοποιΐαν καὶ μὴ λέγειν ἀκίνητα; τὸ
δὲ λέγειν εἶναι μὲν αὐτὰ κινούμενα, οἰκεῖα δὲ καὶ ἀλλότρια
μαθηματικά· ἀδύνατον γὰρ κινᾶσθαι τί μὴ οἰκείως ὑλῇ,
καὶ τῇ αὐτοῦ φύσει ἀπολύ· εἰ δὲ οἰκείως ἔστιν ἄστρον
καὶ βίος λέγοιτ' ἂν εἶναι ὅλου, αὐθις ἄρα·
καὶ ἡλίου αὖ ἥλιον· ὡς γὰρ οἷόν τε εἶναι νοῆσαι τὸν
ἀκίνητον, ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐστὶ τῆς ἀστρολογίας, οὕτως,
καὶ ἐστὶ τῆς ὁπτικῆς θεωρητικόν τι αὐτῆ. καὶ
θεὶ τῆς ἁρμονιτικῆς τῆς μαθηματικῆς. αὐτὸ δ' ἐστίν,
οὐκ ἀκουστὸν ἀλλὰ θεωρητικόν· αὐτὴ γὰρ ὅλως αὐτῆς θεὶ
λα' αἰσθητά ἐστιν· ἀλλ' ἡδὺ καὶ ψυχρὸν τί ἐστιν ὧν ἡ ὄψις
ἐφάπτεται συμφωνίαν· αὐτὴ γὰρ ἡ μαθηματική· ἡ τίς δηλονότι
θεὶ λα μαθηματικὴ ἕξις· θᾶττον γὰρ ἂν τις μαθηματι-
κὴν οὖσαν, ἔχουσί τινας οὐσίας μαθηματικὰς ὑπο-
κειμένας μᾶλλον ἢ αἰσθητῶν καὶ τῶν ἰδίων·
ὡς δὲ οἷόν τε, ὁ σφαῖρα τὴν εἶναι μὴ αἰσθητὸν θεὶ
ἡ ὁπτικήν, ἢ ἀκουστὸν μᾶλλον αἰσθητὸν θεὶ ἡ ἁρμονική·
τὸ γὰρ ὁπτικὸν ἦναι ἐστὶ θεὶ ὁ ἐξ ὧν λέγει καὶ λόγος ἁρ-
μονικὸν θεὶ ἀκουστῶν. οὕτω γὰρ ἀκολουθήσει τὰ
αἰσθητὰ τινα εἶναι μὴ αἰσθητὰ τινα· καὶ ἄλλα τινὰ θεωρη-
τὰ ἢ ἀντιληπτὰ σύμφωνα τῶν μὴ αἰσθητῶν· θεὶ δὲ αἰσθητὰ
ὅλως τι, καὶ ᾧ ἂν θεὶ αἰσθητὰ σύμφωνα εἰρήσθω μὴ αἰσθη-
τὰ εἶναι· ἀθορήτως δ' αὐτὸς καὶ θεὶ ποιᾶς τῶν ὄντων
ὀφείλεται λόγος λόγος εἶναι τις μᾶλλον· ὁ ἀθορᾶ τοιοῦτόν
ἐστιν· εἰ δέ τις λόγος μαθηματικὸς εἶναι μᾶλλον θεὶ
λα μὴ αἰσθητὸν εἶναι, τῶν τε αἰσθητῶν ἰδεῶν, εἰ τὰ θεὶ
τινας τῶν αἰσθητῶν ἐστὶ λα μὴ αἰσθητὰ λαῦλα, θεὶ ἂν μὴ αἰσθη-

ματικὲς ὡς δὲ τὸ θεῖον τὴν οὐσίαν φασὶ τὴν μονάδα
εἶναι θεῖον, οὐδενὶ ἄλλῳ διαφέρουσι τῆς μονάδος,
κἂν τὸν αὐτὸν μὲν, θεῖον δὲ καὶ αὐτὸ εἶναι καὶ τὰ τούτων
μέρη. διὸ ἐνθάδε συναιτιῶνται τὴν μονάδα καὶ
τὸν λόγον διαιροῦντες τῶν ὑπὸ Φιλολάου ὁρουμένων
συμφάσεως τὸ τῆς ἀναβάσεως. οὐ γὰρ λοιπὸν μόνον
ὅτι, καὶ θεῖα καὶ αὐτὰ. εἶναι δὲ ἄλλως τὸν θεῖον
τῶν ἰδεῶν. ὡς γοῦν ἐκεῖνοι τῆς μονάδος καὶ μονάδα
οὕτω φασὶ καὶ ἐκεῖνοι τῆς ἀριθμικῆς μονάδος μονάδα
καὶ θεὸν τῶν αἰσθητῶν ζώων ὑγείαν καὶ γινομένων, ἀλ-
λὰ μονοῦσαν τῇ μονάδι. ἀλλὰ δὲ θεῖον τὴν νοη-
τὴν, τὴν μεταξοῦσαν, τῆς θείας τῶν αἰσθητῶν θεσ-
μοθετικὴν, καὶ τῆς θείας τὴν αἰσθητὴν λογικὴν οὖσαν τῆς μο-
μερίας. θεὸν δὲ λοιπὸν, ἑκάστης ὑγείας, θεῖον τὴν αἰσθητὴν
καὶ τῶν ἐν θεῖς αἰσθητοῖς νοητὴν καὶ νοητοῖς ζῴ-
οις. ὡς γὰρ οὗτος αὐτοδείμονος, καὶ αὐτοβραμμένης, οὕτω
δὲ καὶ αἰσθητῶν, θεῖα δ' ἡ μονάδι καὶ ἐστὶ τὴν μεταξὺ
τούτων θεία ἡ μονμερία, οὕτω καὶ οἰκείστης αὐτοῦ τῆς
ας, οὐσιοῦ, καὶ θεῖς ἐν θεῖς αἰσθητοῖς, θεῖα τῶν ἡ ἰδέας
καὶ, ἑκάστης καὶ μεταξὺ αὐτῶν, ὑγίαστε καὶ ἰδέας
ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος. θεὸν ὑγίαστε ἑκάστης μεταξὺ καὶ ἰα
δέας καὶ ὑγιαστὰ τὰ ἄλλα. διὸ τῶν ὑγίασαν
ἐκείνου δὲ ἰδέας θεοῦ. καὶ δῆλον, ὅτι ἐξῶ ἑστῶν,
ἐν οἷς ἐκάστη ὑγίασ. ὁ οἰκεῖος θεῖς λόγος μονοειδὴς
ἐξ ἀφαιρέσεως ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν νοεῖται. καὶ μόνος θεῖ
σῖν αὐτοῖς ἰσόμορφον. ἐστὶ δὲ καὶ ὑγιάσαι τὴν
ἐξ ἀφαιρέσεως ἀναλόγου θεῖς μεθηματικοῖς νοηθεῖ-
σὰ γὰρ ἐστὶν ἐκείνοις χωρίσασα οὐσίαν, ἀπὸ τοῦ φυσι-
κοῦ σώματος. ὡς δὲ ἐκεῖνοι ἰδεῶν, ὁμοίως καὶ ἐκείνων
θείων τεχνῶν ῥηθήσεται. διότι γὰρ ἐκείνης μονάδες

Ἑαυτοῦτο, οὐκέτι δὲ καὶ φύσις τινὸς οὖσα ζῷον ἡμᾶς.
διὰ γὰρ αἰτίαν τινὰ δεῖ οὕτως εἶναι λέγεσθαι. ἀφορι-
σας δὲ λέγουτο· ἐξῆς φησί· μηδὲ λέγουτος ὑγιῶς τοῦ
τῶν λέγεσθαι τοῦ ἕναι· τὸ μὲν γὰρ ὁμωδαιοῦσαι, δεῖ λέγεσθαι
λα· τὸ δὲ ὁμωδαιοῦσαι, δεῖ ἀλλατινά· οὐδὲ γὰρ ἡμῖ-
δαιοῦσα δεῖ αἰσθητὰ ἐστιν· οὐ τοίνυν φθαρτὰ δεῖ
λέγεσθαι συμφθείρεσθαι αὐ αὐτῶν φθειρομένων·
ἀνάγκη γὰρ ἀναιρουμένου τούτου τὸ ἕτερον ἀναι-
ρεῖσθαι. καὶ λέγει δεῖ εἰκότως οὖν, οὐ γὰρ δεῖ λέγεσθαι φθ-
θαρτὰ λέγειν λέγουτα ἀνάγκη καὶ λέγεσθαι αὐτὰ οὖν· φθεί-
ρεσθαι· ἢ γε καὶ αὐτῶν τὸ εἶναι σῶζε δεῖ λέγουτο ἕναι· νεῦσι
δὲ οὐδὲ μή· οὐ τε τέχνη, οὔτε ζῷα συμφθείρεσθαι
λέγουτος· ὥσπερ οὐδὲ ἡμῶν δαιοῦσα· ὡς δὴ λογοῦτι οὐδὲ
δεῖ λέγουτων· οὐδὲ δεῖ λεῶν ὡς ἐστιν· ἃ ἐστιν αἰσθητὰ
καὶ φθαρτά· ἀλλὰ δεῖ λέγεσθαι λου, ὅ ἐστιν ἀϊδιον·
σαὶ γὰρ ζῷα καὶ τέχνη, δεῖ λέγεσθαι λου ζωϊσα·
ὃ οὐκέτι αἰσθητόν· οὐ γὰρ ἔχρῆ λέγουτος πρὸς λέγεσθαι
λοῦς ζῷοις καὶ τέχναις, ἤδη δεῖ λεῶν ἡμῖν ἀλλὰ
καὶ δεῖ λέγεσθαι, καὶ λαῦσαι λέγεσθαι, δεῖ λέγε-
σθαι αἰσθητὰ πραγματοῦς· οὐχὴ αἰσθητὰ καὶ λέγεσθαι ἀλ-
λὴ λιαδε· καὶ λοῦσαι νοῦ μετέχει· ὥστε ἡμῖ δεῖ λέγεσθαι
δεσία δεῖ λέγεσθαι αἰσθητὰ μετέχειν· οὐ καρδία φέρουσαι
ζωϊκὴ μέρια τῶ αὐτὴ δεῖ λέγουτα εἶναι· καίτοι
σκήνη δεῖ λιαῦλος καθ' τοὶ αὐτοῦ λόγου, οὐδὲ
ἰατικὴ ζῷ δεῖ τῶν αἰσθητὴν ὑγίαν· σύμφθαρτοι
τοι γὰρ αὐ φθαρτοῦ μένοις λοῦς, δεῖ ἀ ἐστιν· ἐξῆς δεῖ
κυτοῖν, ὅτι οὐδὲ πάσχολογία, δεῖ τῶν αἰσθητῶν
λέγεσθαι· οἱονεὶ δεῖ τοῦ δεῦρο οἴκου, καὶ τῶν δὲ τῶν ἀφ
καὶ γὰρ ἀ φθαρτὰ λοῦτα· καὶ μηκέτι δὲ φθαρέν
σθαι μὴν· μήτε ἀναιρεῖν δὲ σκήνη λέγομεν

θεί αὐλὰ εἶναι, κἄτις ἰῶ κἀστρολογία. σάκκοι τις ὅτι
κεκαθεί λακε, ἐστίν, ἀπὰ ἄλλης, διὰ ἄλλα, ἢ βυσσινοῖοι
σάκκοις· οὐτε γὰρ αἰσθητὰ γεωμετρεῖ διαλεκτὸς ἐστὶν
ὁποία ὁ ἀστρονόμος, λαμβάνει σὺν αἰσθήσει σάξοδον, οὐδὲ γὰρ
αἰσθητῶν, οὕτως ὄντων, αἰσθητὴν τὴν ἀστρολογουμένην
μέγεθος εἶναι· ἀλλοῖα δ' ὁ γεωμέτρης λέγει γραμμὰ
εἶναι λέγει, διαλεκτὸς ὁ ἀστρολόγος χρῆται πρὸς τὰ ὁρᾶσθαι
ὑπὸ ἀστρολογικοῦ· ὁμοίως δὲ οὐδὲ σφαῖρον· οὐδὲ στερεὸν
πῦλον· οὐδὲ κύκλου ὑπερέχει αἰσθητὸν, οἷα, ὁ γεωμέτρης
αὐλὰ ὑπείληφεν· ὁ γὰρ κύκλος ὁ αἰσθητὸς οὐ κανόνος, μὴ
τοῦ ζωὴ σεδουτοῦ αἰσθητοῦ, οὐκ ἂν ἅψαιτο μία ἁφὴ οἱ·
δὲ μαθηματικοὶ καὶ ἀστρολόγοι, οὕτω λέγουσι καὶ φασὶ
τοῦ κύκλου καὶ τῆς σφαίρας, ὡς καθεστηκότων ἀπτομένη
τοῦ ζωὴ πέδου· σφαῖρα δὲ οὐ βίς αἰσθητοῖς σφαι-
ρωμένοις, ὡς ἐν τοὺς γεωμέτρας ἐλέγχειν, ὡς ψεῦδος
μένους· σάκκος· ὅτι οὐδὲ ἐν βιοῦν τοῦτον ἐστὶν, ὁποῖον
σὰ νοι λέγουσιν· ἀγνοῶν καὶ αὐτὸς, ὅτι μηδὲ ἐν ὑπ'
ὀλόμος αὐ βις· ὡς σφαῖρα οὐ οὐδὲ ἄλλωτινὶ τεχνίτη· ἀλ-
λ' οὐδὲ αἰκινήσας αὐ βοῦ καθ' ὃν οὐ οὐ· ἀλλ' οὐδὲ αὐ-
βοῦ βοῦ οὐ οὐ· εἴτε κύκλωγίνομένη καὶ αἱ καθ' ἑλίκ-
βιαῦβι, ὅσαι ὁ ἀστρολόγος λαμβάνει· γεωμέτρης γὰρ λαμ-
βάνει ὁ ἀστρολόγος καὶ τὼ ἑλίκας καὶ βίκυκλον ἔξει
μίαν ἀφήν· καὶ ζωὴ βύτων βιαίνησις γίνεσθαι· οὐδεὶ δὲ ἐστὶ βις αἰσθητοῖς μῆκος αἰβυσσόλαβον·
ζωὴ οἱ μὲν λαμβάνουσι τὰ ἄγεα σημεῖνα, καὶ σημεῖα
ζωὴ γὰρ λόγον εἶναι ζωὴ οὐ οὐ· τὸ δὲ σημεῖον ἐστὶ οὐ μέρος
οὐδεὶ· οὐδεὶ οὐδὲ τῶν ἄτρων βιοῦβν· ἀδὲ μηδεμία
τέχνη θεῖα αἰσθητὰ, οὐ καθ' ἓν βοῖς τέχναις σκοπεῖ,
μαθηματικὰ ζωὴ σημεῖα· διαφορᾶ τῶ βαύτης μὴ
εἶναι θεῖ αἰσθητὰ· διὰ δὲ μαθηματικὰ, θεῖ τὴν-

ὄεᾳ, ὁ ὡς ἀ πάντ ἀι τ

νοητὰ οὐσίας ὑπὸ μὲν τῶν νοητῶν ὡς ὀξυτόνου δ. Εἰ
σὶ δέ τινες οἱ φασὶν εἶναι καὶ μεθεκτὰ μέμεικται δὲ ξυλλαβῶν λεγόμε
των τε ἰδεῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν· οὐμενόμε χωρεὶς τοῦ αἰσθητοῦ·
εἰσωνύσια δὲ μέμεικται· οὐσίας λέγουσι εἶναι
αὐτὰ καθ' αὑτὰ μέν κε χωρεὶς ὑπομενάστων τε ἰδεῶν καὶ τῶν αἰ
σθητῶν, μεῖν μέντοιν ἐκείνα δὲ λέγουσι μεμεικέναι μεθε-
τικὰς εἶναι καθέτινας φύσιν οἰκείαν. οὐμενόμε ἐξωσὰ
λας τῶν αἰσθητῶν εἶναι, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς· διαφέροιδ' αὖ
κ' δόξα αὕτη τῆς λεγούσης ἐξ ἀφαιρέσεως μεθε
μετικὰς λαμβάνεσθαί τε καὶ νοεῖσθαι· πῆ καὶ αὐτός ἐστιν,
ὅτι ἐκεῖναι μέν, οἱ μεθέκτινα φύσιν, ἀποδιδόντες αὐτοῖς,
ἀλλως τε δ' αἰσθητὰ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς αὐτοὺς λέγουσιν
εἶναι· οἰκείστων τιοὔντας· ἀλλ' ἐν αὐτοῖς οὔσας, ἀλλα,
εἶναι, αὐτῶν· οἱδὲ ἐξ ἀφαιρέσεως λαμβάνοντες αὐτ,
τῶν λόγω, τινὰς τῶν αἰσθητῶν χωρεὶ ὄντες, καθ' ἑκάστου
οἷν αὐτὸ ἐν τοῖς χωρεὶ αὐτοῖς καὶ τὰ καθ' ὅλα αὐτὰ
δεῖ, οἰκέτι ἐκείνων τῶν κεχωρεισμένων αὐτῶν φύσεων
τῶν ὅπωμεν τὴν αἰσθητὴν ἀποστερήσεως φύσιν οὐδέ
τιδίας ἀστοχεῖ νοουμένου· ἢ μὲν ἐν τοῖς μαθηματι
κοῖς νοουμένη διάφοροις, καθ' ὧν ὧν λόγω κεχωρεισμέ
ναθητικῶν ἢ αἰσθητὴ φύσις· ἐναμφοῖν μὲν ἢ αἰσθ
τικὴ φύσις ἐν ἑκατέρᾳ οὐδὲ φύσει· φησὶ δέ που
ἀληθῶς τὴν δόξαν εἶναι τῆς κεχωρεισμέ
λεγούσης αὐτά· τὰ μὲν οὖν πολλὰ τῶν ἀπόρων ἐν
ἐμοὶ τῆδε τῇ δόξῃ οὐκ ἔστιν εὐπορίστως καλῶς λέγειν.
ἀπορεῖ τινὰ δὲ ἔτι καὶ τόδε τὸν αὐτὸν λόγον καὶ περὶ ἰδέας
δεῖσθαι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἢ μὲν γὰρ οὐσία, καθ'
αὐτὸ νοεῖ ἐν αἰσθητοῖς ἐστί· τίδ' ἔστε καὶ αἱ ἰδέαι
οὖσαι; καὶ αὖ μὴ οὐσίαν τινὰ νοεῖ, οὐκέτι ἐν τοῖς αἰ
σθητοῖς· ἅπαξ μὲν λόγου τινὸς δι' ὧν τὰ μὲν ἔστιν ἃ

Τοῖς αἰσθητοῖς εἰκῆ ναι δέ, οἰκεῖα τὸ ὅτι δεῖ πολλὰ εἶναι
τὴν οὐσίαν τὴν ἀΐδιον, ἐὰν μία μόνη, οὐδὲν ἔσται· νῦν δὲ εἰκὸς
οὕτω πως εἶναι τὸ μᾶλλον· λέγων δὴ τὴν ἀΐδιον οὐσίαν
πρώτην τὴν ἀκίνητον μὲν κατὰ τὸν τόπον εἶναι δείκνυσι
φανερὸν ἐκ τούτων· τὴν γὰρ κινοῦσαν αὐτὸ τὸ πρῶτον οὐρανὸν
ἀναγκαῖον εἶναι ἢ τὴν οὐσίαν αὐτὴν ἢ ἐνέργειαν, εἰ δὲ
κατὰ τὴν οὐσίαν ἐστὶν ἡ κινοῦσα, οὐκ ἔσται ἄπειρον τὸ
κινούμενον· ἐν γὰρ τῇ οὐσίᾳ τὸ ἄπειρον οὐκ ἔστιν· ἔτι
ἀδύνατον ἐνέργειαν εἶναι ἄπειρον· εἰ δὲ ἔστιν ἡ κινοῦσα
ἐνέργεια, ἔσται τὸ κινούμενον ἄπειρον· ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ
οὐσίᾳ τὸ ἄπειρον ἐστὶν ἐν τῇ κατὰ τὸ ποσόν· ἀλλὰ μὴν
οὐδὲ τοῦτο ἄπειρον· οὐ γὰρ ἔστιν ἄπειρον μέγεθος· ὅτι
μὲν οὖν ἀκίνητος ἡ πρώτη οὐσία καὶ ἐνέργεια, φανερόν·
κινεῖται μὲν γὰρ τὸ κινούμενον, ὅ ἐστιν ἐν τοῖς ἐναντίοις
τόπος· ἢ γὰρ ἐν τοῖς κατὰ τὸ ποῦ ἢ ἐν τοῖς κατὰ τὸ ποσὸν
ἢ ἐν τοῖς κατὰ τὸ τί ἐστιν· ἀλλὰ μὴν ἐν τούτοις οὐδὲν
ἔστιν ἐναντίον· ἔστιν ἄρα τις κίνησις συνεχὴς καὶ ἀΐδιος
καὶ εἷς ἀριθμῷ· ἡ δὲ τοῦ κύκλου ἐστὶν αὕτη μόνη καὶ
τοῦτο κινεῖται τὸ πρῶτον οὐρανὸν ἀΐδιον ἄρα καὶ μία
τις οὐσία ἀΐδιος καὶ ἀκίνητος ἔστιν ἔξω τοῦ σύμπαντος
οὐρανοῦ· ἔστιν ἔ-

καθαρῶς λαλῆσαι ἀποδεῖ· καὶ δεῖ αὐτῆς προδρομεύειν
τὴν τῶν ἀποδείξεων σκέψιν. Εἰδέναι δὲ προῦργόν ἐστι
περὶ τῶν ὀνομάτων λέγειν καὶ λόγους πλέκεσθαι· ἢ λέγειν
μὲν οὐδέν, ἐξ ὧν σαφὲς οὐδὲν περὶ ὧν λέγει καὶ πρὸς
ἃ λέγει δηλοῖ· ἀβούλομαι σημαίνειν ἔνδειξιν
εἶναι τῶν φωνῶν· αἱ γὰρ φωναὶ σύμβολά τοι τῶν ἐν τῇ
ψυχῇ παθημάτων ἐξ ὧν ἐσήμηνται· ἀλλ' οὐ τῶν κατὰ
τὴν φωνήν, οἷόν ἐστι καὶ τὸ τῶν φωνῶν· ἀλλὰ καὶ ἐσήμανται
διὰ τεθειμένων, οὐδὲ κοινὸν ἔθος ἐστίν, ἀλλὰ δεῖ συν-
θέσθαι ἐν ταῖς ἀποδείξεσι, χρώμενα δὲ σαφοῖς ἀπο-
δείξεσιν ἐνδεχομένοις· ὡς λέγομεν δεῖν διὰ λόγου ἐξετάζειν τοῖς
διὰ λόγου μὴ δηλωθῆναι τοῖς λέγουσι, ὅτι δεῖ ἐν ταῖς
ἀποδείξεσι μὴ προσλαμβάνειν τῶν ἐνδεχομένων ὁρίσεις,
ἐστὶν ἃ μὲν χρήσιμα εἶναι σαφοῖ καὶ ἐν ταῖς
δεδειγμέναις τῶν δευτέρων ἔχειν. ὅτι δὲ
τούτων ἀποδείξεσι πρὸς ἀδεύτερα χρώμεθα· ἔστω
πλεῖστα μὲν τῶν φυσικῶν καὶ ἡ πολλὴ τῶν περὶ
σώματα, ὑποκείμενον, ἢ σύνθετον· καὶ δῆλον ὅτι καὶ
οὐδὲν αἱ ὁρισμοὶ τῶν ὄντων ἔλεγον, εἰ μὴ ἦν ταῦτα ταῖς
ἄλλοις οὖσι, καὶ ἐξ αὐτῶν εἶναι· οἷόν ἐστι δοκεῖν
τὸ μὲν ἀπλοῦν εἶναι, σῶμα δὲ· τοῖς δὲ τῶν ὄντων ὑποκείμενον,
οὐ χωρὶς μὲν αὐτὰ ἔλεγον ἀπ' ἀλλήλων· ἀλλ' ὡς εἰ ὕδωρ
ταῦτα ἐξ αὐτῶν τὰ μὲν εἶναι ὑγρά· ὁμοίως καὶ τὸν
ἄλλων φυσικῶν ἕκαστος, τῶν σωματικῶν τὰ μὲν
ὑποκείμενα ἔλεγον, ὅτι χωρὶς μὲν οὐδέν· καὶ οὐ μόνον
καὶ οὐσία· καὶ οὐ μόνον· καὶ ἀπὸ τῶν τεχνητῶν· καὶ
γὰρ κλίνης καὶ σκάφους τοῦ τοιούτων ταῖς βουλομένοις·
τίς ἡ φύσις ἑκάστου αὐτῶν· ἰδεῖν γνῶσις· ἐξ ὧν συνέστη-
κε μοιρῶν· ξύλου γὰρ σκάφους, καὶ ἐξ ὧν συνεστη-
κὸς μοιρῶν τοῦ γαρίσαι καὶ ὁ σκάφος· γνώσει μοι καὶ τὸ σκάφου

ἀχώνητες. τούτων δὲ κατὰ γνώσεις εἶναι, ὅλων δὲ ἕξεις
οὔσας, καὶ ὁρατὰ τῇ αἰσθήσεως φανερὰ γένη· ὥστε
καὶ αἱ ἰδέαι. ἔστι δὲ καὶ ἑκάστη τῶν
γωνιῶν ἴδιά τινα ἀφορισμὸν ἔχουσα· οὐδὲ κοινὰ καὶ ἐπὶ
ἐξῆς ὅτι δύο ὀξεῖαι δίλογον εἶναι δοκοῦσι λέγειν, παρὰ ἀρχὰς τὴν
χαρά· ἢ δὲ κατὰ μέρος εἰλομένη διὰ τῶν ὁρισμῶν· ἔστι
δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν ἴδιον, ἡ ἔστι χρησίς· ὅλως μὲν οὖν
τὴ ἐστὶν ἐξ ὧν κατὰ γνωρίζομεν, ὅλως εἰρῆσθαι·
καὶ γὰρ ὅτι σὺν τῇ αἰτίᾳ καὶ τῷ ὅσοι γένεσιν ὧν δόξειν,
καὶ τὸ ὅλως, μίνεσθαι, τὸ αὐτὸ δεῖναι· εἰδέτων ὁρίζε-
γνωρίζομεν κατὰ τῶν οὐ λόγων· οἱ ὁρισμοὶ δὲ ἀρχαὶ
ἐξ ὧν δὲ τῶν ὁρισμῶν ἡ τοῦ γένους λῆψις· δύναται
δὲ καὶ ἐπὶ διαφοραὶ λέγεσθαι· ὡς σὺν τοῖς τοιούτοις
εἴρηται· ὡς δὲ ἀναιρούμενον, ὅτι τῶν ὁρισμῶν ἡ τοῦ
γένους λῆψις· δῶν αὐτὸ μὲν ἡ δὲ καὶ τὸ μὴ· αἱ δὲ ἔστι
τοῦ μὲν ὅς καὶ αἱ διαφοραί· σὺν γὰρ τούτων οἱ ὁρισμοὶ ζῶν-
λογικὸν· ὥστε τὸ μὴ· ἡ δὲ καὶ γὰρ οἱ ὁρισμοὶ ὧν ὁρίζων τοῦ
τῶν δὲ τὸ μὴ· καὶ ἔστι τῶν οὕτως λεγόμενα σὺν τὸ μὲν,
τὸ τῶν ἁδῶν λεγόν· καὶ σὺν τὸ ὅλως τὸ ἕνα σὺν τὸ· οὐμὲν
καὶ τὸ ἁδὸς τὸ ὡς σὺν ἐνὸς διηρημένον, ἀλλὰ τὸ ἁδ-
δος τὸ ἀντὶ διαιρούμενον τῇ ὕλῃ· ὁ δὲ λεβὼν τὸ ἁδος

τοῦ θ. ζωὴ τὸ ἀμφισβητούμενον μεταλαμβάνει. φαίνονται δέ τινες καὶ τῶν λεγόντων τοιαῦτα οὐσιῶν τὸ εἶναι ἢ θεὸν οὐ θεὸν ἢ θεὸν μὲν καὶ τὸ μὴ εἶναι. ὡς ἐνδέχεται καὶ αὐτῆς μηδὲν ὄντος. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ λόγος ἀποδέχεται καὶ τὴν τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν. ἔστι γάρ τι καθ' οὗ ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ ὑγίεια. ἔστι δὲ καὶ ἰδέα ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ ὑγιείας. ἔστι γὰρ ἃ καθ' αὑτὰ λέγεται. ἔστι δὲ καὶ ἰδέα τῶν ἰδεῶν. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς ἰδεῶν. καὶ τὸ εἶναι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἰδέαν τινὰ τοῦ ἀριθμοῦ. καὶ τὸν ἄνθρωπον. καὶ τὸν ἵππον. καὶ ὅσων μὴ γὰρ ὅ ἐστιν ἕκαστον τῶν ὄντων. ἰδέαν εἶναι τούτων. καὶ ἔτι ἐκεῖνον μὲν ἄφθαρτον εἶναι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. τὸ δὲ καθ' ἕκαστον τῶν ὄντων φθαρτόν. καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον. καὶ τὴν ὑγίειαν. καὶ τὸ ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἰδέα τῶν ὄντων. καὶ τὸ εἶναι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἰδέαν τινὰ τοῦ ἀριθμοῦ. καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον καὶ τὰ τοιαῦτα. ζωὴ γὰρ ἂν εἴη καὶ ἀριθμὸς ἰδεῶν. τοιαύτη γὰρ καὶ τοσαύτη τοῦ ὀρισμοῦ τούτης οὐσίας ἑκάστου ὁλωτικοῦ. εἷς εἶναι δεδιαιρημένον εἰδοῖς ὑπὸ οἷς αἰσθητικοῖς. ἑκάστῳ γὰρ τῶν ὄντων, τὸ ἕν ἐστιν, ὃ ἔστιν. οὐδὲ πῶς ὁ ὀρισμὸς ὁλωτικὸς. ἀλλ' ἀνὴρ τὸ ἑκάστων ἢ ζῷον δὲ ὁ ὀρισμὸς τούτων καθ' ἓν δὲ τὸ εἶναι ἢ ἰδέαν τῶν ὄντων, καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἵππον. καὶ φανεῖν, ἑκάστων ἀρχῶν ἑκάστου ὁ ὀρισμός, ἄλλος, ἔσται ὁρισμὸς διὰ τῶν γενῶν. ἔστι δὲ ὡς φαμέν, κατ'

διαφοράν λέγω. Καὶ ἄλλος ὁ διὰ τῶν σοιχείων ὥστε εἰ,
σημεῖόν ἐστιν ἀφωνόν ὁ εἰσμός, ἄλλος δὲ ἐξ ἑκάστου, καὶ
ἄλλος ἑκάστων. πολύσημος εἰσμοί μοῦ αὐτοῦ ἔστω
ἀλλαχοῦ, οὐ πολλαχοῦ. ἐν γὰρ ἑκάστου εἰσμός· οἷον
" ἐν ἀμφοτέροις ἔχει. πρόσεστι δύο, ἢ ὅτι μᾶλλον ἐν
" ἐμοὶ γένηται ἢ σοί, πρὸς ἃ νῦν μέλλει λέγειν τῶν
" ἐμῶν χαρακτήρων. ἀποδεικνῦσι αὐτὴν τῶν προειρημένων. εἰ
δὲ λοιπόν· ἅπαν ἢ κινεῖται χρησμὸν ἢ μὴ χρῆσθαι,
ζητῆσαι φησὶν ἄξιον, πότερον μᾶλλον ἀνωτέρω τείνη τε
πίπτοντα χρῆσθαι κοινόν, ἢ μᾶλλον ἔχοντα καὶ προσεχῆ τοῖς
κατηγορουμένοις αὐτοῦ τὸ μὴ ἅπλῶς μᾶλλον ἢ ἅπλῶς
μὴ λέγω· ἐμὲ γὰρ μᾶλλον τὸ κατὰ πολλῶν τινῶν μὲν ὁμοίως, κατὰ
πολλοῦ δὲ μᾶλλον ἀρμόζει, διὰ τοῦτο τὸ ἀρχὴν εἶναι μᾶλλον
πολλοῦ εἶναι χρῆσι, μᾶλλον αὐτῷ ἀνήκειν, καὶ μᾶλλον κοινὸν εἶναι
εἰς χρῆσιν. οὐ τῶν τοιούτων ἀνωτέρω τῶν ὄντων, χρῆσιν αὐτὸ
ἐν· καὶ τοσοῦτον αἱ ἀρχαὶ ἔχουσιν, ὅσα ἐστὶ μᾶλλον ἐν
μᾶλλον· λαβὼν δὲ τοῦτο· ἔστω χρῆσθαι· ὥστε ἔσται τὸ μὴ
κατὰ τούτων εἰς χρῆσιν· κατὰ τοιούτων οὐ
των κατηγορούμενος ὡς χρῆσιν· ἐν ὧν ἀρχαὶ καὶ αἰ
τίας τῶν οὕτων ἐστί· τοῦτο χρὴ σημαίνειν, ἐν οὐσίας· φησὶ
δὲ ἐν ὧν καὶ ἀναγαίων ἔστι τοῦτων τοιλόγον· τὸ μὴ
χρῆσθαι καὶ κοινὸν ἀρχαὶ τοῦ οὐκ εἶναι ἐν οὐδένων ἁπλῶς
των χρῆσθαι τοῦ οὕτων· ἔστω κοινὸν ἐν ὧν, ἐξῆς ἔστω
ρᾶ· καὶ διὰ ταῦτα οἷον ὅτι μὲν οὐκ ἐν, οὐκ εἶσι τῶν οὐκ
ὄντων χρῆσιν· τὸ δὲ χρῆσιν· ὅλον ὡς οὐδὲ χρῆσθαι· οὕτως καὶ οὐ
δὲν ἦν αὐτὴ ἀρχὴ τῶν τοιούτων, χρῆσιν ἂν τι κοινὸν χρῆσθαι
αὐτῶν· χρῆσθαι δὲ μᾶλλον ἀρχαὶ τὸ χρῆσιν εἶναι·
καὶ τούτων κοινόν· ὡς δὲ δοκοῦσι τι σὺν, οὕτως ἀντὶ
λέγω πρὸς τὸν δόξαν· καὶ ἄρτι ἐν πρὸ ὀλίγου δὲ

αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἐπίσημόν ἐστι, καὶ ὃ ἔστι, οὕτως ἡμῖν ποιότητα,
διαφορὰν, ἢ οὐσιώδη διαίρετικὴν· καὶ οὐ καὶ ἔστιν· ὥστε καὶ
τοῦ ζώου καὶ τοῦ ἵππου, διαφορὰν ἢ μὴ λαμβάνειν, καὶ ζητεῖν
παρ' αὐτῶν· καὶ οὐ καὶ ἔστι· ἀλλὰ τὸ οὐ καὶ ἔστι, ἐνέκλητον
τοῦ οὕτως διαφορᾶς· μὴ οὖν οὕτως τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ζώου,
κατηγορεῖσθαι αὐτῶν οἰκείων διαφορῶν λαμβάνειν τοῦτο δὲ
ἀδύνατον φαίνεται εἶναι· καθόλου γὰρ οὗτος, ἢ καὶ τί τῶν
γένους οὐκ εἴδος· πολλαχῶς γὰρ τὸ εἶδος· ὡς ἔφη πρόσθεν
λέγουσι τὴν οἰκείας κατηγορεῖσθαι διαφορᾶς· ἢ καθ' αὑτὸ
ἡ διαφορὰ συμβαίνοι τὸ· ἢ μὴ διαφορᾶς· ἔστι πλέον κατη-
γορεῖσθαι τοῦ ἔθνους· ὡς τὸ λογικοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἀνθρώπου· τὸ δὲ ἔστιν
ἕκαστον λεγόμενον, τοῦ ἔστι πλέον λεγομένου, οὐχ οἷόν
τε ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι καὶ διὰ τοῦτο τοιαῦς εἶναι φασὶ τοὺς
καθ' διαφορῶν· ἵππου λέγοντος φῶν ἔθνη ποιεῖσθαι· ἔστι γὰρ
μὴ ἔθνος, ἔστι καμφότερον τι· ἡ δὲ διαφορὰ, μέρος τοῦ
ἔστι αφοτέρου· ἔστι εἴδωλον ἔστιν ἡ διαφορὰ, τοῦ δὲ ὄν-
καθ' ὃ οὖν τῶν ἐν ᾧ ἐστὶ κατὰ λόγον θεωρουμένη
ἕκαστον μορίων ἐστὶ σκάνον οὐσιωδῶν ποιοῦσαν·
καὶ μορίων αὐτὸ μοιρῶν· οὐδαμοῦ τὸ γένος ὅπως
ἐν ᾧ ὄντος, ἀλλὰ διαφορῶν· τὸ δὲ τοιοῦτον, ὅλῳ
οὐκ κατηγορεῖσθαι τῶν αὐτοῦ μερῶν· ὥστε οὐδετέρως τὸ ἔθνος
τῆς οἰκείας κατηγορεῖσθαι διαφορᾶς· τὸ γὰρ γένος, οὐχὶ
ἐν μέρει τὸ ἔθνος· οὐ γὰρ ἐν ᾧ τῶν γενῶν ὄντος ἔθνη·
ἀλλ' οὐδὲ τὰ μέγιστα κατηγορεῖσθαι τῶν οἰκείων διαφορῶν, ὅ-
λων, αἱ διαφοραὶ εἰσὶ τῶν ἔθνων λαμβάνειν, καὶ μὴ
ἐν αὐτοῖς τὰ ἔθνη θεωρεῖσθαι· τὸ γὰρ ζῷον, ὅλων λογικοῦ κατη-
γορεῖσθαι τοῦ ζῴου λογικοῦ, οὗτο γὰρ ἐξακούεσθαι δύνασθαι
τοῦ λογικοῦ ζῴου αὐτῆς τε καθ' αὑτῆς τῶν διαφορῶν, αἱ
δ' ἔθνους λαμβανομένης, οὐκ κατηγορεῖσθαι δύνασθαι τῆς λογικῆς
τοιοῦτον τοῦ τρόπου αἱ διαφοραί· καθ' ὧν ὡς οἱονεὶ δ

τοῦ ζῴου

τὸ ζῶον οὐσίαν ἑκατέρου σημαίνειν κατηγορᾶν οὐσιῶδες,
ἢ ὅλη, οὐκ ἐν ὕλῃ οὖσαν οὐ διαφορῶν κατηγορεῖσθαι· ὅδε ἕκαστος
τοῦ ὄντος ἑνὸς διαφορά, ἢ ὕλη πάντως, οὔτε ὅλον, οὔτε
ἑκάστων αὐτῶν, ἢ ὕλη· τουτέστιν, οὐδεμία διαφορά, οὔτε
ὅλον· οὔτε οἷόν ἐστι σημαίνειν γὰρ τοῦ ὅλου ἐστὶν· ὅθεν ἄτοπον ὡς
τε οὐδὲ ὕλη πλῶτα· ἢ δὲ ἐκ μέρους, οὐδὲ αἱρεῖ· ἢ ὕλη μέρος,
εἰ ἄλλη· ἢ τόδε· ἀδύνατον δὲ κατηγορεῖσθαι· ἢ ὅλη τοῦ
μέρους ἑκάστου τῶν οἰκείων διαφορῶν, ἤγουν ἀδιαίρετον δὲ
κατηγορεῖσθαι· ἢ ὅλη ἐκ μέρους ἑκάστου τῶν οἰκείων διαφο
ρῶν τουτέστι τῶν ἰδίων διαφορῶν τόδε· ἢ ὕλη μέρος αὐτῶν
τῶν ὅλων, ἢ ὅλη ἴσον ἐστί τῷ, ἢ ὕλη ἕνος ἀλλοτρίνος μοιρῶν
τῶν αὐτοῦ ὅλων κατηγορεῖσθαι· ἢ ὕλη ἕνος ὧν διαφορῶν
κατηγορεῖσθαι· μᾶλλον δὲ ὧν διαφορῶν ὡς ὅλων
ἢ ὅλη οἰκείων ἑκατέρων· δυνάμει δὲ ἑκατέρου ἢ ὕλη μέρος εἶναι
γενικῆς εἶναι· ὡς τὸ ὁμώνυμον αἱ σχῆμα αἱ τῶν λεγομέ
νων αὐτοῦ μόνον γὰρ διαφορᾶς ὑφ' αὑτὰ ἐχόμενος· δυ
νάμει δὲ ἕκαστος ἕνος αὐτῶν εἶναι· ἢ μὲν ὧν ὄντων καὶ αὐτοῦ
τῶν ἐκφανουμένων διαφορῶν, τὸ ὁμώνυμον μέρος κατη
γορεῖσθαι αἰεί· ἢ γὰρ οὐκ ἔξω μέρος οὐ, διαφορᾶς, ἢ
ἐστὶ τὸ μέρος διαιρούμενον· ἢ γὰρ αἱ διαφοραὶ τοῦ
τῶν ποιότητα, τοιαῦται, αἵτινες ποιότητος αὐτῆς διαφορᾶ
δηλονότι, τοῦ τῶν ποιότητα, αἱ ἔσαν· οὕτως τε αὖ κατηγορεῖ
ται τὸ μέρος τῶν οἰκείων διαφορῶν· τὸ γὰρ ἐκ μέρους ἄλλας
διαφορᾶς ποιότητα λέγειν· ἐκ δὲ τῆς ποιότητος μηκέτι,
ἀλλὰ τοῦ ἄλλο τί μέρος αὐτοῦ τινὲς εἶναι, ἀφωρισμένων δὲ
τε καὶ ἄτοπον· μήποτε οὖν ἑκάστῳ μέρος διαφορᾶς· φύσιν
αὐτῶν μέρος εἶναι, τουτέστι σύνταξιν κατηγορεῖ καὶ ἀεὶ καὶ
τοῦ προσεχεστίνων μέρος κατηγορεῖται τῆς διαφορᾶς τῶν πρό
σω ἀφορίστων τί τοῦ εἶναι· ὃ δὲ τῶν μόνων οἰκείων
μόνῃ σύνταξιν τῆς τῶν καὶ ἀφορίστων οὐσίας· διὸ

οὐ τοῖς οὖν τε τῆς ἀπολῶς κατηγορᾶται τοῦ ζῴου ἀλλ' ἐτέ-
ρα ἀνωτέρω αὐ κατηγορεῖται τοῦ ὄν. καὶ νόησον τε καὶ ἀφ' ἑτέ-
ρου· ἡ τάρ οὐσία, καὶ νῶν, καὶ ἀπολῶν καὶ ζωὴ δὲ τῶν οὐσι-
ῶν· ὥστε ἅμα τὸ ζῷον ζωὴ δέ τις ἔσται καὶ ζῶν ἀφ' ὧν
καὶ διὰ τοῦτο τῆς διαφορᾶς καθ' αὑτὴν λαμβανομένης, ὃ κα-
τηγορᾶται, ἀλλ' ἡ οὐσία, αὐτῆς κατηγορηθήσεται ἡ ἅμα καὶ
οὐσία αὐτῆς τῆς τοῦ ζῴου διαιρούσης διαφορᾶς κατηγο
ρᾶται, ἡ πολλὰ δὲ ἅμα τοῦ διαιρουμένου ἑνὸς λόγου τῆς δια
φορᾶς, κατηγορούμενον αὐτῆς· τοιοῦτον δὲ ἦν καὶ τὸ λε
γόμενον· ἀλλ' ἅμα τοῦτο ζωή τινων ἀληθές, ἀλλὰ οὐκ ἀ-
δύνατον μηδ' ὁστιοῦν τῆς διαιρούσης αὐτὸ κατηγορᾶται διαφο
ρᾶς· ἢ τις γὰρ αὐλη φθῆ τῆς οὐσίας διαφορᾶ ἐστὶν διαφο
ρά, ἀναγκαῖον τὴν οὐσίαν εἶναι· οὐδοκεῖ δὲ τῷ ζῴῳ, ἴ-
δια τῶν διαφορῶν κατηγορᾶσθαι διὰ τὸ ὁμώνυμα εἶναι.
τὸ γὰρ ὡς διαιρετικὰ, καὶ εὐζῳωμένοις καὶ ζώμοις ἔοικε
οὖν αὐτοῦ κατηγορηθήσεται ζωὴ δὲ τῷ λύκῳ καὶ τῷ οἰκείῳ
ζῴῳ, ἅμα ὅτι ὁ ἄξας δέ, ὅτι τὸ οὗ καὶ τὸ εὖ, οὐ ζῴῳ, ἀ-
κολούθως ζωὴ ἂν εἴη, τὸ ἀλλ' ἅμα ὡς ἡμεῖς οὐ ζῴῳ, οὐκ ἀρ' ἐ-
σοῦ· εἰ δὲ ἀρ' ἐστὶ τὸ ἅμα μεθ' ἑξὺ ἀλλ' ἅμα μεθ' ἑ-
μένα, μεθ' ἑτῶν διαφορῶν, ἐσται ἐν· ὃ λέγω δὲ, οὐδὲ
τὸ λογικῶ ζῴῳ ἐστὶν ἅμα εἶναι ἡμεῖς· εἶναι λεγόμενον
μόνον· ἀλλ' ἅμα καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι ἀρ' ἐνὶ ζῴῳ, ἀδόξα
ροι γὰρ ἅμα καὶ πολλαὶ ἐσοῦ ἀρχαὶ τῶν οὕτων εἰσὶ· ἐπεὶ δὲ
γὰρ διαφορᾶ τῶν εἰς τῶ ἀτόμω ἓν δὲ τῶ ζῴῳ ζωὴ τινὶ δὲ μὴ
οὐ ἐστὶ διαφορᾶ· ζῴου τοιᾷ· εἰ ἄρα ὃν μὲν ἀξύζῳον
τοῦ πεζοῦ ἓν καὶ τοῦ ἀτόμου ἓν δὲ ζωὴ τινὶ δὲ τοιᾷ δε
διαφορᾶ, ζῴου τοιᾷ· ἅμα ζωὴ τινων μὲν δοκᾷ· τῶ μὲν
νομᾶσθαι οἰκείῳ ὀνόματι τὸ ζῴου εἶναι τοῦ τοιᾷ δε
νὸς, τὸ ἡμεῖς, δοκᾷ· τὸ δὲ οὐδοκᾷ· τὸ μὴ ζῴῳ ὃ πεζοῦ
νος ἐστὶν. ὥστε τὸ ζῷον, ἓν καὶ μὲ δοκᾷ ὠνομᾶσθαι ἢ, τὸ

μελάνδουλα εἶναι δὲ καὶ ἀδύνατα· ὅτι ὡς ἔθνη σύντομα
τῶν ὅτιων ἔθνη θεωρεῖται, μόνον αἰσθητικὴ διαφο
ρὰ εἰς τὰ μελανταῖς χρώμασι, οὐ ποιοῦσι ἔθνη οὐδὲ
νη· ὅτι οὐδὲ ὠφέλιμον δηλοῦσι καὶ ἀνάγκαι καὶ βύτο ὡς ἀ
τοσον σημαίνουσι τὸ σὺ καὶ τὸ σύμφυτος λέγουσιν· ἔσφα
λται τὴν βύτο ἀδύνατον διαιρεθέντα, ἔθνη καὶ τοὺς ὀφίσμου
σιν· διὰ μὴ γὰρ καὶ μὴ ἀξιοῦσι μένειν ἐπὶ τῶν μὴ τῶν
διαφορῶν, βύτος μένει χρώμασι τὰ αὐτὰ ἔθνη μένεσθαι· σύμφυτος
δὲ βύτος ἀδύνατον διαιροῦσι τὰ χρώμα, οὐκ ἀπολουσάβύτο· ἔστιφή
σι ἀνάγκαι ὄντα διαιρεῖν· οὐ ποιοῦσι αἰσθητικὴ διαφορὰ
ἐπὶ τῶν μὴ χρώμασι, εἴδος· πολλὰ ὄντων αὐτῶν ἀτόμων
ἔστι καὶ τὰ λοιπὰ ἀρχαί, ἃ δὲ οὐ καὶ τὸ σὺ, χρώματα καὶ ἀρχαίων·
τὸ δὲ μέχρι τῶν ἀτόμων λέγοι αὐτῶν ἐλαττόνων δύο βύ
τος μὴ οὐκέτι διαφορᾶς διαιρεῖ. ἔστι δὲ οὐδὲν ἀπορον καὶ
γε τοῦτο τοῦ λόγου αἱ διαφοραὶ ἀρχαὶ, ἢ τὰ χρώματα· κοινὰ μὴ
καὶ αἰσθητικὰ καὶ τὰ πολλῶν κατηγορούμενα· ἔθνη καὶ αἱ δι
αφοραὶ ἀρχαί· κοινὰ δὲ καὶ τὰ χρώματα βύτος διαφοραῖς συμ
πεφυκότα· πολλὰ καὶ ἀδύνατον ἀτόμων ὄντων ἀρχαί·
ἀλλως τε δὲ καὶ τὸ αὐτὸ τὸ τις χρώματος ὡς δὲ καὶ συμβαί
νει πολλὰ μὲν βύτοιούτους εἶναι διαφοραί, οἷον δοκεῖ ἄλλοις
εἶναι· καὶ μὴ δὲ οἱ τὰ χρώματα τινὲς μένοι δὲ καὶ τοῖς μὲν τῶν
τὸ πλῆθος· τῶν τὸ κοινὸν συμβαίνειν ἀρχὰς· ἔστι δὲ τοῦτο
τὸ ὡς ἔστι ἀκολουθοῦν· τῶν, τὸ πρῶτον τοῦ σύνος δὲ καὶ τὰ
μελανῶν καὶ τὰ ἄλλα χρώματα τὰ μεταξὺ τὸ πρῶτον δὲ καὶ
λέγειν, οὕτως εἶναι· αἱ διαφοραί, καὶ ἔστι πλέον λέ
γουσι τῶν ἔθνων τῶν γινομένων ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἀποροῦσι
ται αὐτῶν, σύν τῷ τί ἐστιν· οὐδὲ ὡς χρώματα· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ
εἰ μὴ ἄλλου δὲ χρόα δοκεῖ· τὸ σὺ ἔστι μὴ ἀποροῦσι τῶν, ὅτι,
τὰ ἀνωτάτω χρώματα μὴ ἄλλου δὲ χρώματος· εἶναι ὡς ὅτι τὰ δὲ
ὅτι μὴ ἄλλοι ἀρχὴ ὧν γένων ἔστι μὴ ἀποδίδοσθαι· ἔθνη

τὸ εἶναι ζῷον τὸ εἶναι ἄνθρωπον, τὸ μὴ εἶναι ζῷον τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον· ἀλλὰ μὴν τὸ εἶναι διαιρετέον ἐστὶ τὸ γὰρ μὴ διῃρημένον καθ' αὑτὸ ἀδιαίρετον, τὸ μὴ εἶναι ἄρα τὸ μὴ εἶναι καθ' αὑτὸ ἀδιαίρετον τὸ εἶδος τοῦ γένους ὅτε καὶ τὸ μὴ εἶναι ἄρα ἐστὶ διῃρημένον τὸ μὴ εἶναι ἀδιαίρετον τοῦ γένους τὸ εἶδος· ὥστε καὶ τὸ μὴ εἶναι ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι ἀδιαίρετον, οὕτως ἔδοξε τὸ ἀδιαίρετον, καθ' ὃ εἶδος. ἢ καθ' ὅσον, καθ' εἶδος μόνον, ἀδιαίρετον. τὸ μὴ καθ' ἓν εἶδος διῃρούμενον, ὅσοι εἰσὶ λόγοι ἀτόμου καθ' ὃ εἶδος· καθ' ὅσον ἀδιαίρετον τὸ μὴ τῷ ζῴῳ διαιρούμενον· οἷον ἐστὶ γὰρ τὸ ζῷον, καὶ καθ' ἕκαστον· σῶμα γὰρ ἕκαστον, οὐ οὕτως ἀρίῃμεν, οὐκέτι εἰς ὅσα ἐστὶ τὰ λεγόμενα καθ' ἓν ἀριθμόν, οἷα αὐτῶ διαιρεῖται· τὸ μὲν γὰρ καθ' ὃ τὸ ὅσον διαιρετὸν καθ' ἓν ἀριθμόν, νῦν λέγω· τὰ ὧν τοιαῦτα ἐστὶ τὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀδιαιρέτων τούτων, τοῦτο ἦδη ἀδιαίρετον οἷον· τοῦ καθ' ὅσον διαιρεθὲν τὸ δὲ τοῦ ὅσου ἀδιαίρετον· τοῦ τὸ ἐξ ὧν ἐστὶν ἰσοπλῆ, μεταλαβὼν δ' ἀριθμὸν· ὅτι καθ' ἓν ἀριθμὸν ἓν ἦδη διαιρεθὲν· καὶ ἐστὶ ἓν ἦδη, ἀδιαίρετον καθ' εἶδος· διὸ καὶ μὴ ἄλλου ἐστὶ καὶ εἷς ἐστὶν ἓν ἦδη μὴ ἄλλον οὐ λέγω· εἰ τοίνυν ἐστὶ καθ' ἓν ἀριθμὸν διαιρεθὲν εἰς ἓν ἦδη, ἵνα μὴ τις ὑπόληψιν καὶ λόγον ἄτομον ἓν ἦδη αὐτοῦ λέγω· ὁμοίως δ' ἂν οὕτω ἔλεγον, ἀσπάνακος· τοῦ οὖν ἀσπάνακος γένος αὖτος τῶν τινῶν ὧν κατηγορεῖ φύσιν, καὶ ὃς οὐδὲ διαιρεῖ· διαιρεῖ μὲν γὰρ ὁ αὐτός, ἀλλ' ὁμοειδῆ ἓν· οὐ μέντοι ἐστὶ τοῦτο. ἀλλ' εἰς ἄλλο μου μόνον· τὸ δὲ γένος, καθ' ὃ ἓν καὶ τὸ ἄτομον διαιρεῖται. ἔστι δὲ οἷς ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, οὐχ οἷόν τε τὸ αὐτὸ τούτων εἶναι πλείω· καὶ οὗτο δὲ ἀφορίζω τὸ ὅτι δυνατὸν ἓν ἐξ ἀμφοτέρων εἶναι τὸ ἄτομον ἓν ἦδη μὴ ἄλλον λέγω, τῶν αὐτῶ τὸ καὶ οἱ νῦν λεγόντων. τὰ μὲν γὰρ καθ' ἓν καθ' ὧν ἓν ἦδη κατηγορούμενα οὐδέτερον ἀφορίζει τὸ ἓν ἦδη ὧν κατηγορεῖ διαιρούτως. ἢ δ'

διαίρετ"

οἷς τὸ πρόπρον καὶ ὕπρον ἐστὶ τὸ ἐπὶ τούτοις κοινῶς κα-
τηγορεῖσθαι ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, οὐδεὶς ἂν ἀμφι-
βάλλοι, ὡς κατηγο-
ρεῖται· οἷον, εἰ ἐπὶ ζῴου πρώτων ζῴων, δυνατόν·
ζῷα, οὐκέτι ζῴου τις ἄλλη φύσις ἔσται παρὰ τὰ τοιαῦτα
ζῷα· δυνατόν, καὶ ζῷα· καὶ τὰ ἑξῆς· ὡς ὡσαύτως
κατηγορεῖται· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν σημάτων, οὐδεὶς ἂν
ἀμφιβάλλοι πλείοσιν κατηγορουμένου ὧν σημάτων, ὡς σημαί-
νουσι· καὶ τετραγώνου. Καὶ ἐπὶ τῶν σημάτων·
ἐπὶ τούτοις πρώτου μὲν ἐστὶ τὸ ῥητῷ ἢ ἀλόγῳ τετραγώνῳ
καὶ τὰ ἄλλα ἀκολούθως τούτοις καὶ ἐπὶ τῶν ταξιῶν τοῦ
δεδομένου ὡς καὶ πάντων ὁμοίως οὗτοι ἀφ' ἑαυτῶν οἷ
των, καὶ αἱ νῶν ἕκαστον ζῴων· ὡς ἱστόρηται καὶ τὸ
οὗ· καὶ τὸ μεμιγμένον δοῖ δὲ οὗτοι οἱ θεοὶ πλείω
να· ἐπὶ τοῖς ἀέρος τὸ πρῶτον ἐστὶ καὶ ὕδατος, ἐπὶ τούτοις ἐλεγον
μὴ εἶναι τὸ κοινὸν θεὸν ὧν κατηγορεῖν· διὰ τοῦτο
γοῦν οὐδὲ ἰδέαν ἔλεγον εἶναι τούτων· ὡς ἱστορεῖται
ἄλλοις καὶ ἐν οἷς πρώτων νίκα μεμίγων ἀνθρώ-
τὸ ἐπὶ τούτοις καὶ αὐτοὺς ἐκείνους, μηδὲν ἓν κοινὸν
θεὸν ἐπὶ ὧν κατηγορεῖν· μήτε ἐπὶ ζῴων ἀϊδίων, μήτε ζῴων
μοί προστιθησιν αὐτοῖς, τὸ δὲ μὴ ἐπὶ τούτοις ζῴοις
θεὸν ὧν κατηγορεῖν· τοῦτο δέ, ἤτοι ὡς πᾶσι τοῖς ἐν
οἷς οὔσι τινὸς πρότερον καὶ ὑστέρου, καὶ μέσης τινὸς ἀφ-
φοσεῖ· ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς κατηγορουμένοις καὶ ἐπὶ τούτοις ἄλ-
λοις ἐστὶν· ἀλλ' ὁμοίως τοῦτο τὸ καθόλου οὐ τοῦ ἐνὸς
ἐπὶ οὗ ἐπὶ τούτοις μᾶλλον δοκοῦσιν γένεσθαι εἶναι, καὶ
ἐπὶ τοῦ κοινοῦ θεοῦ λέγειν ὧν κατηγορεῖν, οὐδὲ ἐπὶ τούτοις ἄλ-
λοις αὖθις· καὶ ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ ὑστέρου· καὶ
ὕστερον· διὰ τοῦτο δὲ μᾶλλον δοκοῦσι μὴ εἶναι καὶ ἀΐδια
εἶναι, ὅτι μᾶλλον ὁρῶμεν ἐδόκουν, αὐτοῖς εἶναι οἱ ἀΐδιοι
μοι καὶ τὰ σήματα· ὧν δὲ μὴ μᾶλλον αὖθις· ὅτι

ὅσα τῷ σύρματι τόμιόν ἐστι, τῶν ἀριθμητῶν· ὁδὲ ἀριθμὸς
τῶν ἀριθμῶν, ὡς ἕκαστος κατηγορεῖσθαι· διὸ τὸ αὐτὸ τούτοις
κοινὸν μέν ἐστι· οὐδαμοῦ τοῦτο τοῖς ἄλλοις· εἰ γὰρ μή ἐ-
στι τὸ κοινὸν καθ' ἕκαστον· οὐδὲ τοῦτ' ἔσται ὧν κατηγορεῖται, οὐδαμοῦ
ἄρα ἔσται· ἀλλὰ μὴν ἄλλο τι ἔσται παρὰ τὰ ἄτομα κα-
τηγορούμενα· σύνεστι δὲ τοῖς ἀτόμοις, οὐκέτι τόμιόν ἐστι τὸ
τοιοῦτον· ὥστε τὸ παρὰ ταῦτα οὐ κατηγορούμενον ἔσται, οὐ
μὴν δὲν εἶναι δυνατὸν ἔστι τὰ ἄτομα· ὁδὲ σὺν τῶν σχημάτων
καὶ ὧν ἀριθμῶν μή ἐστι τὸ ἥμισυ ὁ ἀριθμός τις εἶναι, ἀλ-
λὰ τὸ ἥμισυ, καὶ πέντε τῶν πεντεκαίδεκα δυάδων,
οὕτως αὖ καὶ σὺν τῶν ἄλλων εἶδοι· καὶ ἔστι τὰ ἄτομα ἃ
ὅτι ἔστι, οὐ τί ἐστιν· τοῖς δὲ προσορισθεῖσι τοῦτο
πίπτει, δηλονότι ὅτι συνθετοῖς τοῖς γένεσιν· ἐστὶ τόμιόν, τοῦτο
τὸ δὲ ἕτερον· διὰ μὲν τοῦ πρότερου δρόμος καὶ τὸ βέλτιον
ἐν σύνθεσι τοῦ προτέρου διαιρέσει ἐν κατηγορίαις ἑδράζειν
ἐν θεοῖς τοῖς μὴ εἶναι· ἐστὶ τόμιόν, βέλτιον· τὸ δὲ ἕτερον
τῶν ἑδῶν ὥστε οὐδὲ τῶν γενῶν ἔστιν· ἀλλὰ μὴ λλοῦ ἔ-
σται τὰ ἄτομα ἕδη, ἀρχαί· ὅτι τῶν τοιούτων ἀτόμων, οὐ
κέτι τόμιόν τι πρῶτον, τὸ δὲ, ὕστερον· συμβήσεται δὲ
πρὸς τὴν ἀπορίαν τὴν τοῦ πρώτου ὁμωνύμως· τὸ δὲ
πρώτου ὁμωνύμως λεχθῆναι πρός τὸ σωθῆναι, μηδὲ οὐ
τόμιός πρῶτα ἃ οὐ κατηγορεῖται· σὺν τοῖς τῶν ζώων,
τὸ μὲν βέλτιον τὸ δὲ, χεῖρον οἷς, βελτίου· διαίρετο
καὶ πρώτου τῶν ἄλλων· καὶ τῶν ζώων ὁ ἄνος βελτί
ονα καὶ πρώτου ἀλλὰ καὶ σύνθετα τὰ ὅλα τόμια
βελτίω τῶν ἄλλων· καὶ ζώμοιοις ὁ λυκὸς· ἅτινα
» διαίρετα τὸ δὲ τοῦ ἄξαι τὰ ἕδη μᾶλλον καὶ ἐν ἐφα-
» μὴν, ἀεχεῖ ὧν κοινῶν καὶ μὴ κατὰ τῶν ἔλαβε· διὰ
» τοῦ φρ'. σὺν τὸ ὧν τοῦτων μᾶλλον φανερὰ τὰ σὺν
» τῶν ἀτόμων κατηγορούμενα, ἔστι εἶναι ὧν τε νῦν·

βλέπω δὲ πάλιν ταὐτὸ τοῦτο τὸ μὴ δύνασθαι τὰ ἄτομα εἶ-
δη, ἓν μόνον εἶναι· ἢ δὲ ταὐτὸ τοῖς τοιαύτη δ' ἂν τὴν ὕλην αἰ-
τίαν τινὸς ἔναι θεὶς τοῦτο, οὐκ ἔστι καὶ αἰτία
ὅτι· καὶ δύνασθαι εἰς σχῆμα εἶναι οὐκ ἔστιν αἰτία· οὐδὲ -
νὶ αἰτία· οὐδενὶ δύνασθαι εἶναι μηδὲν τὸ μεμιγμένον,
ὁμοίως ἔστι καὶ δεῖσθαι· ἔμψυχον λέγω εἶναι, ὅτι καθ'
λου πάντων ὧν ἔστι ψυχὴ καὶ ὧν μὴ ἔστι, ἔμψυχον δὲ
καὶ ἔστιν ἄλλο τι καθ' οὗ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἔμψυχον
λέγοι, τοῦτο ὧλγω, τὸ ταὐτὸ ἀφαιρεῖσθαι εἶναι, μᾶλλον δὲ
καὶ ὧν ὕδωρ ἔστιν· μᾶλλον γὰρ τὰ κοινά, καὶ πλείονων
κατηγορεῖται· πάντων δὲ μάλιστα τὸ σῶμα, καὶ λογικῶς ἔστι
χωρὶς ἕτερα ταῦτα· ἔστι δὲ λόγος τούτων αὐτοτελής, καὶ πάλιν,
ἀλλ' ἔστω ταῦτα καὶ ἀναγκαῖα ταῦτα θεωρεῖσθαι, εἰ δὲ τὸ ὅλον
ἐφ' ἑκάστου ἕνεκα· ἀλλ' ἔστω ταῦτα φύσει αὐτοτελῆ καὶ ἀναγ-
καῖα ταῦτα εἶναι, τί δεῖ οἰεσθαι πρὸς τοῦτο μηχανὴν εἶναι·
καὶ ὅλως πρὸς τοῦτο πᾶσα μηχανὴ θεωρεῖσθαι· ἢ οὐδεμία
μηχανὴ τῶν ἁρμοττόντων πρὸς ἕκαστον· ἢ τῶν μὲν
εἰς μηχανὴ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον· ὅτι εἰς ἀνάγκην, ἐξη-
τοῦ μὲν· τοῖς μᾶλλον δὲ τῶν κοινῶν, τὸ κοινότερον, κἀκεῖ
ἐστὶ μηχανή· ὅτι δὲ ταὐτὸ χωρὶς εἶναι· καὶ
αὐτοῦ καὶ ταῦτα ὑφίστασθαι, λαμβάνοντες, ἀναιρεῖται
τὸ εἶναι τι ἀνάγκην δὲ λέγω· εἰ δεῖται τοῦ, εἰ ἔστι τί,
δεῖ τὰ καὶ δύνασθαι· τὸ κοινὸν τοῦτο ὁ λέγω
γένος καὶ ὕδωρ, ἔστι καὶ μή· καὶ πῦρ τὰ ἄτομα ἐνδέχε-
σθαι μὴ εἶναι, ὁμοίως· καὶ λέγοι τις εἶναι, πάλιν δὲ
τὴν τοιάδε σύνθεσιν μεμιγμένα· ὁρᾷ· ἡμῶν οὐ
μηδεὶ ἂν δεῖ τὰ δύνασθαι, ἀναιρεθήσεται ἐνίοτε μη-
τὰ μὲν γὰρ δύνασθαι, ἃ θεωρεῖ· τῶν δὲ ἀσωμάτων, οὐδὲ
νατον γνῶσιν καὶ ἐνίοτε μὴ, καὶ δεῖ λῆψιν γενέσθαι· ἢ
ταῖς γνώσεσι καὶ ἐνίοτε μὴ, τῶν δύνασθαι γίνεσθαι

δοκῇ· καθόσον τί καὶ ἑαυτοῦ ἐστὶν ἐν θάτερον αὐτοῖς· καθ' ὧν λόγος
Τὸ καθόλου κοινῶς αὐτῶν κατηγορούμενον· ὅπερ ἡμεῖς,
οὐδὲν τινῶν ἰδίων αὐτῶν δηλοῦσθαι μήτε αὐτὸ καὶ
μηδενὶ τινὶ ἰδίως, ἀπολουθήσει τὸ καὶ ἄδειλα καθόλου εἶναι καὶ
κοινόν, καθ' οὗ ἡμῶν οὐδὲν ἂν εἴη ἡμῖν συγγενές. Τοῦτο
δέ ἐστιν ὅμοιος, ἢ τὸ ἔδαφος· ὁμοίως ἄδος καλοῦμεν ἢ ἕδρᾶ-
σον, ὅμοιος ἐστὶ· καὶ ὅτι μηδεὶ τούτων ἐστίν, ἅπερ φησὶ δὴ τι
θορίζομεν. καὶ ἀφ' ἡμῶν ἢ μᾶς ἐφιέμεθα ζητῶν, ἢ τὸ
εἶδος ἅμα. ἅπερ γὰρ τῷ μὴ ἀρχὴ δηλοῦσθαι τῷ αἰτίαν
ναι ἄδειλα ἀποτέλεσμα· ὧν ἡ ἀρχὴ καὶ δηλοῦσθαι ἅναιμοσεῖ
ζομένων αὐτῶν. Τοιοῦτον δέ τί ἄδειλα καθόλου εἶναι αἴτιοι
καθόλου. ἀλλὰ καὶ πρὸ ὀλίγου δοκοῦσι δηλοῦσθαι ὅτι τόκοι-
νῶς κατηγορούμενον τινῶν, οὐδενί ἐστι ἄδειλα ὧν κατη
γορεῖται. διάφορα γὰρ ἐστὶ ὧν ἐμὲ καὶ σὲ καὶ ὧν ἀϊδίως τοῦ
τὸ ὁμολογούμενον, ὅτι σὺ αὐτοῖς ἐστὶ τὸ ἀνθρώπων καὶ τὸ ἵ-
ππον, ἐστὶν ὅτι ἡμεῖς ἐστὶ τούτων, οὐδὲ ἐστὶ ὧν ἄλλ
ἑκάτερον ἐστὶν ὅτι ἡμεῖς ἐστὶ τούτων· ἡμῶν μᾶλλον ἢ
τούτων. ἴσως. • Ἔστι ὅτι μᾶλλον ἐστὶ τι ἄδειλα ὅλον, ὃ
κατηγορηθήσεται τῆς ὕλης. Τὸ μὲν ξύλον λέγω τὸ καθόλου
τον καὶ ἀόριστον, καὶ ξύλου ἀμφοτέρου ἐξ ὕλης καὶ ἄδους
Τοῦτο γὰρ μᾶλλον ἕνος αὖ τῶν λέγω τὸ καθόλου καὶ ξύλ
λύμενον. Τὸ δὲ ὅλον κατηγορηθήσεται τῆς ὕλης ἢ οὐδὲ
κ' ἐστὶ τοῦ ὅλου καὶ ξύλου. Τότε γὰρ ὅλον τί ἐστὶν ὅλον
κατηγορηθήσεται τῆς ὕλης τοῦτ' ἐστὶν, ὅλον εἶδος τῇ ὕλῃ ξύλῃ
ξύλῃ. Τοῦτο δέ ἐστὶ τὸ ἄδος· ἄδος γὰρ ἡ ὕλη λαβοῦσα γίνεται
Τὸ σῶμα· ἢ τῆς ὕλης ξύλου τὸ καθόλου οὐ νῦν λέγω ὅλον
λον ἄδος ὅλον κατηγορήσομεν αὐτῶν. ὅδε λέγω. Τοιοῦ
τον ἐστὶν· ἄνθρωπος δύναται εἶναι τὸ καθόλου· τοῦτ' ἐστὶ λαβεῖν
καὶ ἄδος. λαβόντα γὰρ τὸ κατηγορούμενον τῆς ὕλης οὐσίας,
κ' τῆς ἐστὶν ἡ ἄτομος σαρκὶ ἐστὶ ταύτη καὶ ἄδος ἀτόμῳ

πότερον θεὶ φαίνεται ἄτομα, ἐστὶ ταῦτα καὶ ὅλου, καὶ
ὧν ταῦτα ἄτομοις ἀτρεφοῦσα, ἀπτερικά, ἀναίτιτόκοι-
νον θρέψις· ἢ θρέψις ἀνία, ἄτομα ἐστὶ τὰ κοινὰ πρᾶ-
γα ἀνία, οὐδὲν ἐστὶ κοινόν· ἀφωνὰ δὲ ταῦτα ἀ ἀφετότη-
τα ὅλου, ἧς ὧν ἐστὶ κατ' ἐστὶ τὸ θρυλεῖ αἱρετικοὶ τῶν
νοητέως· ἀμφότερα δὲ ἀδιάφορα τὸ ὧν ἀκίνητα δια-
μένον, κοινὰ ἂν εἴη χωρεῖσθαι· ἀφορμὰς δὲ ταῦτα, ἀ χρῆται ἀπο
τοῦ τελευταίου, τοῦ ἀ θρέψις μηδὲν καὶ δύνασθαι τινας ὧν ἐστὶ
ἄτομα· ἁμῶς δὲ λως ἀ θρέψις μηδὲν ὧν ἀκίνητα, δύνα-
νται· οὐδὲν γὰρ ἑαυτὸν ποιεῖ ἀλλαττόμενα τὰ ὅλα ἀναλ-
λοίωτον γὰρ τοιοῦτον γὰρ τὸ ὅλον, καίπερ ἀμφότερα· θρέψις μὲν γὰρ
ἄμφω· ἀδιάφορα δὲ ἐστὶ νοητὸν τι, οὐδὲ ὧν ἁπλῶς οὐδενὸς ἕνεκα· ἀκί-
νητα γὰρ τὰ κοινὰ ἀ ἐστὶ νοητὰ αἱ ὧν ἁπλῶς· ἁμὲν βούλεσθαι τὸ πρᾶ-
γμα τῶν ἀιδίων ἐνεργείᾳ μὲν· ὧν ἁπλῶς γὰρ ἀφανῆ ἕνεκα,
καὶ οὕτω γνωστά· οὐκ ἀλλὰ τῶν ἀϊδίως ὧν ἁπλῶς λέγομεν· ἀ-
φορισμὸς πάντα δὲ ἀϊδίοις, ὅτι οὐδὲ ἀϊδίον, οὐδὲ ἀκίνητον· ἀ-
γὰρ ἀιδιὰ φανῆ φθαρτὰ καὶ κινητά ἐστὶ· τουτέστιν
σύνθετα καὶ τὸ σύνθετον ὧν ἁπλῶς· καὶ καθόλου ἐδόκουν ἂν
ἀλλ' ἀιδιὰ γεννητὰ εἶναι, καὶ φθαρτά· μᾶλλον δὲ τοῦ-
το ὧν ἁπλῶς· καὶ ὑποπίπτοντα τοιοῦτον μὲν φθα-
ρτὰ εἶναι, ἀλλὰ τῇ αὐτῶν φύσει, φθαρτὸν δὲ ἔλεγεν εἶναι· ἀλλ'
ὅτι καὶ ἄφθαρτον αὐτὸν εἶναι· γεννητὸν τε οὖν· ὧν ἁπλῶς
αὐτῶν κινεῖσθαι μὴν, φανῆ δοκοῦντα τὰ ἀιδιὰ, οὐμενοῦν φ-
θαρτὰ αὐτὰ εἶναι· ὁ γὰρ κύκλος φορτικοῦ σώματος, φανῆ,
ἀγέννητον καὶ φθαρτὸν ἡγεῖται· ἀλλὰ νῦν ὡς φύσιν, κίνη-
τὸ σύνθετον ὧν ἁπλῶς· οἷς γὰρ δοκοῦντα φανῆ τὰ ἀιδιὰ σύν-
θετα εἶναι καὶ σύνθεσιν ἔχειν, τούτοις καὶ φθαρτὰ αὐτὰ εἶ-
ναι δοκεῖ· λαβοῦσι δὲ τὸ μὲν δεῖν ἔχεσθαι ἀϊδίου ἀμήτιν ἧς
θρέψις τὰ ἀιδιὰ, ὧν ἁπλῶς φρόνησιν· ὡς ἀκολουθοῦν τὸ ἀλ-
λοιοῦσθαι ἀϊδίον οὐδὲν ἐστὶν· οὐδὲ γὰρ δύνασθαι εἶναι δοκεῖ.

ἀνταπλάξηναί τι τὸ γιγνόμενον, καὶ ἐξ οὐ γίγνεσθαι καὶ οὗ
τῶν τὸ ἔσχατον ἀγέννητον. ἅμα δὲ ἴσα εἶναί τε καὶ μείω οὔτως γὰρ
ἀδιαλύτατον. ὅτι μὲν οὖν ἔστι τι ἀΐδιον, οὐδεὶς ἂν
οἷς ἔσται. ἀδύνατα γὰρ γένεσιν, οὐδὲ γὰρ γνωτὰ. οὐδὲ γὰρ αἰσθητά.
ὡσαύτως δὲ καὶ ἄνευ γὰρ αἰσθήσεως ἔστι. μηδὲ γὰρ αἰσθητὰ
εἶναι. ὅτι δὲ ἔστι τι ἀΐδιον, οὐδεὶς ἂν ἀμφισβητήσειεν
εἶναι, οὕτως ἐναργές. ἀναγκαῖον γάρ τι γιγνόμενον
τουτέστι γίνεσθαι τὸ γινόμενον καὶ ἀλλοιούμενον, τὸ ἐξ οὗ γί-
νεσθαι. οἷον, ὁ ἀνὴρ γίνεται, δῆλον. καὶ δυνατὸν εἶναι.
καὶ οὗτος ὁ γίνεσθαι ἀνήρ. δῆλον οὖν εἶναί τι τοιοῦτον, ὅθεν
γίνεσθαι γίνεσθαι. καὶ ἔστι ἐξ οὗ γίνεσθαι οὗτος. ταῦτα δὲ τὸ γιγ-
νόμενον, ἐξ οὗτοι οὗτος ἀμφοῖν τοῦτο, οὐκοῦν ἐγίνετο. τοῦ
τοδὲ ἔστι τὸ ὑπὸ κάμνων καὶ ὑλὴ τούτων ὑπὸ κάμνων
ἐξ ὧν γίνεσθαι γιγνόμενα. εἰσὶ δὲ ὧν ἀρχὴ τὸ πρόσεχὲς ὑπὸ
κάμνων: ἄλλοι γὰρ ἄλλων τῶν κάμνων τῶν πρό-
σεχῶς ὑπὸ κάμνων. τούτων δὲ τῶν ὑπὸ κάμνων φησὶ
ἀνάγκη τὸ ἔσχατον ὑπὸ κάμνων ἀΐδιον εἶναι. ἔσχατον δὲ
ὑπὸ κάμνων ἔστιν ἡ ὑλη πρώτη. ἀναλύονται γὰρ αἱ πρό-
σεχεῖς ὑλαὶ τῶν γιγνομένων, εἰς ἀνάγκη ἔσχατα φανόμενα
κὼ ἔσχατα, ὅτι ἀνάγκη ἔστιν ἀΐδιον εἶναι. καὶ δή
πνοιὴν. εἰ τοῦ ἀνὴρ ἔστι τι ἔσχατον ὑπὸ κάμνων, ἐξ οὗ μὴ
γένεσιν ἀκολουθήσαι. μὴ εἰς ἄπειρον γίνεσθαι ἄλλο
ἐξ ἄλλου, ἢ εἰς αὐτοῦ μὴ οὗτος, γίνεσθαι. ἀμφότερα δὲ
ἀδύνατα. ἅμα γὰρ ταὐτὸ λήθειν ὑπὸ κάμνων τε καὶ
οὐκ ὂν ἐστὶν ἢ ἐξ ἄλλου ὑπὸ κάμνου τε γενέσθαι, ἢ εἰς αὐτοῦ
μὴ οὖσ. ἅμα γὰρ μὴ, οὐκ ἐξ ὑπὸ κάμνου δέ. ἀλλὰ
μὴν ἀμφοτέρως ἀδύνατον, οὔτε γὰρ εἰς μὴ οὖσ οἷόν
τε γίνεσθαι, κοινὴν γὰρ αὐτὴν δόξας τῶν δὲ φύσεως ἅπαν
των πίπτει μὴ δὲ εἰς αὐτοῦ μὴ οὖσ γίνεσθαι καὶ φανερῶς
ἄτοπον καὶ ἀδύνατον, τὸ οὕτω πίπτειν. ἀλλὰ μὴν οὐ -

ὅτι οὐκ ἔστιν ἀΐδιον οὐδὲ γένεσις ἔσται:~

δὲ ἄλλο ἄλλου οἷόν τε. ἄλλο ἄλλου αἴτιον εἶναι· καὶ ἄλλο ἄλλῳ ὑποκεῖσθαι κατὰ συμβεβηκυῖαν. ὡς ἐδόξαζε τοῦτο ἐλαφρὸν τῶν αἰθέρων πρὸς τοῦτο. ἀδύνατον δὲ ἕτερον. ἢ οἰκεῖα γὰρ ἡ ἕξις. ἢ πρὸς τοῦτο μᾶλλον αἰδίον καὶ ἀγένητον ἕτερον, ἐπεὶ καὶ τῷ μὲν δεῖ αἰδίον εἶναι, τῷ μὲν δὲ τὸ αἰδίον εἶναι δυνατὸν καὶ τοῦτων ἅπαντα, μὴ μόνον τοῦτ' οὐλης, ἢ τὶ ἐστὶ τὸ ἐξουμῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑγρομῆ δους γὰρ εἶναι ἡ ὑγρότης γινομένοις τὸ ὅμοιον, ὑπὸ τοῦ ὁμοίου μῆσθαι· αἴτιος γὰρ αὐτοῦ ὑγρανῶν, ὥστε ἡ μῆσθαι αὐτὸ τὶς, ὃ ἦν αὐτοῦ εἶναι· τοῦ γὰρ ὁμοίου ὑγρὰ καὶ γενητὰ καὶ τούτων εἶναι ποιητικοί, αἰδίου δὲ ἦναι. τοῦ δὲ καὶ γενέσεως καὶ μὴ ἢ σεως οὔσης, ἀνάγκη, καὶ στέρεσθαι εἶναι· ἡ γὰρ ἕξις καὶ αὐτὴ μῆσθαι ἦν τὸ εἶναί τινα ἀρχὴν γενέσεως ὅ ἐστὶ πρῶτον ὑποκείμενον ἀγέννητον· καὶ μὴ γὰρ ἄπορον μῆσθαι ἄλλο ἐξ ἄλλου. ἐστὶ δὲ δυνατὸν μεθ' αὐτῆς· εἰ γὰρ ἀΐδιος κίνησις καὶ γενέσεως ἐστὶ θάτερα· ἔστιν αὐτῶν ἀρχή· οὗ γὰρ ἐστὶ θάτερα, τοῦτο ἀνάγκη καὶ ἀρχὴ ἦναι· μὴ οὔσης γὰρ ἀρχῆς· ἀλλ' ἄπορον ἀϊδίου τῆς γενέσεως, ἢ τῆς κινήσεως, οὐ δ' ἢ τὸ τέλος αὐτῶν· ἀλλὰ μὴν φθορᾶς γενέσεως καὶ κίνησεως τέλος ἐστίν· οὐ γὰρ ἁπλῶς διὰ τοῦ οὐτελᾶς ἄπορος ἐστὶν οὐδὲ μία κίνησις οὐ σὺν ἄλλοις δὲ δοκεῖ. διὰ τοῦτο μὴ κίνησιν εἶναι τοῦδε τοῦ τελᾶς αὐξανόμενα τέρας εἶναι τῆς αὐξήσεως τι· ὁμοίως δὲ, καὶ τῶν ἀλλοιουμένων ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ φθειρόμενον· ὡς φορᾶς κίνησις ἐστὶ φερόμενον, οὕτω καὶ γενέσεως· οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον γίνεσθαι γίνεσθαι καὶ γὰρ καὶ λευκὸν δέ ποτε αὐτὸ δέ ποτε οὐ· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· οὐ γὰρ οὐχ οἷόν τε γενέσθαι, οὐδὲ γίνεσθαι· οὐ γὰρ γίνεσθαι ζῷον μέρος ἢ ἁπλῶς· ὅτι οὐδὲ ὡσαύτως γενέσθαι τε καὶ ἀπολεσθῆναι· ἀδύνατον δὲ γίνεσθαι τὸ αὐτὸ μὴ ἐξοῦσης γενέσεως· ἀλλ

ποιητῶ

γιγνόμενον ⟨ἀΐδιον⟩ ἄφθαρτον· ὥστε οὐδὲ πω ἦν ποτὲ μὴ γενόμενον ἅπαν τὸ γιγνόμενον, γενέσθαι δυνάμενον· τόδε δυνάμενον γενέσθαι· καὶ ἐνδέχεται· ἀλλὰ μὴν τὸ γεννητὸν ἀναγκαῖον εἶναι ὅτε τεθνεώτα γενέσθαι· τὸ γὰρ ὅτε ἔστι τεθνάναι τῇ γενόμενον δεῖ δηλαδὴ μὴ τοῦτο εἶναι τῆς φύσεως ἀναγκαίως· ἅδε δ' ἔστιν ὅτε πρῶτον γένεσις· ἔστι γὰρ ἀεὶ τοῦ γιγνομένου· τοῦ μὲν γὰρ ὑποκειμένου, ἀεὶ ἕτερον ἐγγίγνεται· τῶν τοιούτων ἀναγκαῖον ἦναι· ὅτε πρῶτον γένεσις, ἔστι μὲν ἅμα φθορὰ τοῦ γιγνομένου τε καὶ κινουμένου· ἅδε τοῦτο, οὐκέτ' ἄφθαρτον, ἄλλο ἐξ ἄλλου γίνεσθαι· ἅμα τοῦτο, ἔστι τι ἀΐδιον ἑκάτερον τοιοῦτον· ἀφανὴς δὲ ἡ ἀναγκαία στάσις· τῷ γὰρ ἀΐδιον αὐτοῦ τὸ ἀκόλουθον τῷ εἶναι πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως ἄνευ· ἐπεὶ δὲ τὸ, ὃν ἐστὶν ἢ καὶ ἅμα τοῦτον εἶναι· τούτοις ὡς γένεσιν μὲν ἀφεῖμεν ⟨ἀΐδιον⟩ μὴ ἄφθαρτον, ἔδοξεν ὅτι πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως ἐστὶ στάσις· καὶ τῶν φορητικῶν δὲ κινήσεων ἅμα· ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ ⟨ἐπὶ τὸ αὐτὸ⟩ γίνεσθαι καὶ ἀπὸ ταὐτὸν τῷ πάλιν γίνεσθαι κίνησιν, οὕτως ἀλλοίᾳ ἄλλης· ⟨ἔστι δ' ἄφθαρτ' ὑλη ἐστί, διὰ τὸ ἀΐδιον⟩ τοῦ εἶναι, τὸ μᾶλλον ἄλογον εἶναι τὴν οὐσίαν δάξαν ὅτι ἔστιν ἑκάτερον τοιοῦτον τὸ γεννητόν· τοῦτο μὲν ἐδή λωσε διὰ τοῦτο· ⟨ἔστι δ' ἄφθαρτ' ὑλη ἐστὶ διὰ τὸ ἀγέννητος⟩ εἶναι· ἀδύνατον μὲν ἅμα ἅπαν πλοῦτον γενέσιν εἶναι· μὴ ἦρ' ⟨ἦν ἄφθαρτον⟩ ὑλη πρότερον, οὐδεὶς ἂν ἐπῆς ὕλης ἦν ἕτερος τοῖς τῶν μὴ δὲ τόδε ἄλλο ἐξ ἄλλης γινομένων ὑλῶν πάντα ἂν καὶ ἅπαντος ἐπῆς ὕλης τὰ ἐπῆς ἄλλης· ἀλλ' οὐκ ἐκινοῦμεν· ⟨ἔστι δ' ἄφθαρτ' ὑλη ἐστὶ διὰ τὸ ἀγέννητος⟩ εἶναι· δάξαν ὅτι πρῶτον γεννητὸν δὲ ἀγέννητον εἶναι, καὶ οὐκέτ' ἄφθαρτον γίνεσθαι ἄλλο ἐξ ἄλλου, νεῦον δὲ κινεῖν, ὅτι καὶ τὸ εἶδος ὃ γίνεται ἐπῆ ὕλη ἦναι δὲ ἀΐδιον ἦναι· δὴ καὶ

ἡ καὶ γένεσις

"
"
"

ἀλλὰ τούτων καὶ καταλαμβάνω, ὅτι ἐξαίτις οὐσία μονα-
δικὴ καὶ ἀΐδιος. εἰ γὰρ φύσις τῆς ὑλης ὁ λόγος τοῦτ' ἐστὶν
οἷαν εἶναι ταύτην καὶ ὑλὴν δεῖ λέγειν· τοῦτο γὰρ ἐδηλώσει δι'
ὃ τί ἐστιν, ὅ τε τί ἐστὶν ὑποκείμενον· οὐσία δὲ τὸ εἶδος λέγω·
τὸ γὰρ σύνθετον ἕνα, τοῦτο οὐσία· ἡ μὲν ὕλη δεξαμενὴ
εἶδος, τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν τὸ γιγνόμενον· ἐξαίτης γενούσης τοιαύτης,
ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ γένεσις· ὅτι οὖν ἔλαττον καὶ τὸ εἶδος τοῦ
παρ' ἓν ἀΐδιον οἷ· ὁ δὲ ὕλην δεῖν, οὕτω δηλοῖ· οὐ γὰρ
μὴ οὔτος τοῦ ὑπομένειν, ἀδύνατον ὂν γενέσθαι τι, οὕτω
καὶ μὴ ὄλλυσθαι τοῦ, ὁ δεῖ μὴ τὸ ὑποκείμενον, ἀδύνατον
γενέσθαι ὅτου ἐστὶ τοῦ, ἀλλὰ μὴ λύεσθαι ἐξαίτης μὴ τε
σῴζειν, οὐδεὶ ἐξαίτου ὄντος ὅ ἐστι τῶν, ἀλλὰ μὴ ἀΐδιον
φθορᾶς ἦν· ἥ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἀΐδιον οὐδεὶ ἀλλοίωσιν
ἂν μένοιτο ὅτι γὰρ ὑπολείπει, ἐδήλωσεν ἀνάγκη·
τί ἦν ἀλλὰ τὸ ζῷον τῶν μορφῶν καὶ τὸ εἶδος τὸ
σύνολον λέγω τὸ μέρος τοσοῦτον ἀμφότερον καὶ αἰσθη-
τὸν· οὐδὲ ἑκάτερον ἕνα λέγω· ἐξῶν εἶναι τὸ σύνολον
τῶν τε ὑλῶν καὶ τῶν μορφῶν καὶ τὸ εἶδος ἕνα ὁμοίως· ἐ-
γένετο δὲ τοῦτο εἶναι, μήτε σύνθεσιν λέγων τὸ εἶδος καὶ
τῶν ὑλῶν, οὐδὲν ἐξαίτου ὄντος, σύνθεσις δὲ τοῦ μὴ
τὸ ἀδυνάτου, λέγων ἀδύνατον τοῦτο μὴ δεῖν ἔσεσθαι, ἀνάγκη
εἶναι τὸ εἶδος σύνολον· τουτέστι τὸ σὺν ἀμφοτέρου· οἷόν ἐστιν
σὺν ὕλης τῶν μορφῶν καὶ τὸ εἶδος· ὑγιὲς μὲν λεγόμενον
τὸ δεῖν ὡς ἡ ὕλη, οὕτως εἶναι τὸ καὶ τὸ εἶδος ἀΐδιον, οὐ μὴν
τὸ σύνθετον ὑλῆς μόνον, ἕνα δεῖ λύεσθαι· ἀλλὰ τὸ ποι-
τικόν· ὃ ἁπλῶς τῷ ποιοῦν τι ὅμοιον, ἦν αὐτοῦ τὸ μὲν
ποιοῦν· λαβοῦσι δὲ σύνθεσις τοῦ ἐξαίτου καὶ τὸ εἶδος,
τοῦτο δὲ μὴν ὡς τὸ καὶ τῶν ὑλῶν· ἵνα ἐξαίτων τοῦ-
το δὲ ὄντων τοῦ συνόλου, καὶ σύνθεσιν ἀμφοτέρων ᾖ· τοῦ
δὲ λύεσθαι τοῖς αὐτοῖς, ὁ καὶ αὐτὸ ἀρχόμενος τῆς αὐτο-

" εἰας, ἀσωρήσιν προσέλθοι· ἤτοιγε, σύτηρον ἢ ἐξ ἀϊδίου ἐστὶν ἢ
" ἐξ ἀνάγκης· ἀμφισβητήσειε δ' ἄν τις καὶ τάδε· πρότερον μὲν
ἀΐδιον ἄρα τὸ μὴ γιγνόμενον οὐσία ὕλης. εἰ γὰρ τῶν μὲν
γιγνομένων, τὰ δὲ μὴ γιγνόμενα, τὰ μὲν γιγνόμενα ἔχει
καὶ εἶδος· τὰ δὲ μὴ γιγνόμενα οὔ· οὐ γὰρ εἶδος ἂν εἴη τῶν μὴ γιγνομένων, οἷόν
τε τοῦτο λέγειν· καὶ ἅμα πάντα τὰ καθ' ἑαυτὰ γιγνόμενα
φῶν ἄπο λέγειν τὸ ὑπὸ τοῦτο μόνον εἶδος ἐπὶ γιγνόμενον
τῇ ὕλῃ προσφέρεται καὶ ἀΐδιον εἶναι· ἀλλὰ μὴν
συναμφότερά, καὶ ἅμα ἐξ ἰδεῶν λέγεσθαι καὶ ἀσωρά-
σθαι· συναμφότερα δὲ καὶ ἀπλῶς ἅπαντα σύνολα εἴδους καὶ
ὑλικῆς ἀσωρίας λέγεσθαι· πρὸς δὲ τὴν σύλλυσιν,
πότερον κ' οὐσία μία φαίνεται ἐξ ἁπάντων· οἷον τῶν ἀΐδίων· οὐ
γὰρ εἰ ἀΐδιά ἐστιν, ἅμα καὶ οὐσία μία· καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς φρο-
μῆς, ἀσωρά ἐστι καὶ τὰ ἄδηλα πάντα τῆς ἀφανίσε-
λη, πότερον εἷς ἅπαντος καὶ ἀριθμὸς ἐστὶ καὶ μιᾶ οὐσίας καὶ
τοῦ ἀριθμοῦ φαίνεται τῶν ἀϊδίων, ἢ πολλοὶ καὶ ἄλλοι καὶ ἄλλοι
ὅλα οἱ αὐτοὶ καθ' ἑαυτὰ ἕκαστα· ἀμφισβητήσειε μὲν γὰρ ἄν τις καὶ ἀριθ-
μοῦ, ὡς αὐτὸς μὲν ἑαυτοῦ εἷς ἀριθμὸς καὶ τῆς ὕλης· οὐδὲν δεξάμενος
τὸ εἶδος· ἀμφισβητήσειε, ὅσοι καὶ οἱ αὐτοὶ καθ' ἑαυτὰ ἕκαστα, ἄλ-
λον· τίνι μὲν οὖν καθ' ἑαυτὰ χωρὶς ὕλης ἕκαστον αὐτοῦ λαμ-
βανόμενα, ἀλλήλων διοίσει· ὑλικῇ μὲν αἰτίᾳ τῶν καθ' ἑ
καστα αὐτῶν τὰ ἄτομα ἀλλήλων, διαφοραί· εἰ δὲ αὐτοῖς
ἀσωρία καὶ πάντως ἡ ὑλικὴ δεχομένη λαμβάνεται, τὰ ἄτομα οὐκέτ'
ἂν εἴη ἕκαστα, ἢ ὅσα ὅσων ἐστὶ καὶ ἕκαστα· ὅλως οὖν ἕκαστα· καὶ πάν-
τα ἔσται, καὶ ἔστιν ἅπαντα τῶν ἀϊδίων· εἰ ἔστιν ὅλα ἕξαμ-
φότερα τούτων· πότερον ζῶντες ἀΐδιοι, ἢ καθ' ἕνα τῶν ἀϊδίων,
ἢ μὴ ἀΐδιοι ἢ τίς τρόπος καὶ ἀΐδιοι καὶ ὑλικῆς δεχομένης
καὶ ἕκαστα γίγνεται· ἀΐδιοι μὲν καὶ οἱ ἄλλοις, ἢ πρὸ
ζῶντων τινὰ εἶναι καὶ σωτῆρα εἶδος σὺν ὕλῃ· σὺν οἷς
τόδε τι ἀμφοτέρων ὕλης φησὶν αἴτιον γίγνεσθαι τοῦ συμβε-

αὐτό καὶ μεθ' ἑαυτῆ ἓν εἶναι τοῦτο μεταβαλλόμενον· ὅτε-
ως ἐ δύναται λογός τις ποιητικοῦ τινος πρὸς μέτρου
αἴτιον. • Διόπερ θεὶ τῶν ἀριθμῶν, καὶ τοῦτο ἀφορίσασθαι
τίς· ἡ μὲν γὰρ ὕλη ἕτοιμον, εἰ ἡ ἀποφασία ἀκόλουθος· ἢ
ἐστὶ τῶν ἀφωρισμένων, τῶν δεῖ καταριθμοῦ τὸ εἶδος, ἢ θλάσ-
δωσαν καὶ εἰσὶ μετὰ ἴδιας πλὰ ἀφορισμένον· διαλύ
σαι τίνα αὐτοῦ· τὸ αὐτὸ εἶ, καὶ αὐτοῦ οἱ· ἢ δύνα
κοινῶς ἀφορᾶσθαι θεὶ ὧν ἀρχῶν· μὲ εἰ ὡς μὲν οὖν
ἔχει· διὸ καὶ τὸ αὐτὸ ὄρος πᾶσιν αὐλαῖς· κοινῶς οὖν
ἀφορισμοῦ μὴ πλάσματα καὶ φαρμόζειν καὶ ἔθεις ἐφ' οἷς
λέγομεν οἷς· ἐστὶ δὲ ὁ ἀφορᾶ θεὶ τῶν ἀρχῶν· πότερον
σύνθεσιν αὐτῶν, ἢ τε μία πᾶς ἢ τε πολλοὶ ἐνδέχεται,
ταὐτὰ ἐς χαὶ καταριθμὸν εἶδος τοῖς εἰδοῦσις, ἢ καταριθμοῦσις,
ὑλὴ μία, ἀριθμῷ μία· ἢ εἶδ· καὶ εἰ τὸ εἶδος εἶ, ἀριθμῷ
ἢ εἶδα· ἐμοὶ μὲν εἶδ' εἶδ μία σύνθεσιν ὧν ἀρχῶν, ἀριθμῷ δὲ
πολλαί, οὐδὲν ἧσσα φασὶν εἶναι τῶν μὴ γιγνομένων ἀρχαῖς,
εἶ κατ' ἀριθμοί· εἶδ' μὴ δὲ μία τῶν ἀρχῶν εἶ, καθ' ἣ
ἀριθμοί ἧσαι, οὐδ' ἂν εἴη τῶν ἀρχῶν τί ζυγκαμένον εἶ-
τι ἓν καταριθμοῦ· καὶ γὰρ ἐξ ἑνός, οὕτω ἀριθμῷ, ἀλλ'
τῷ εἶδα σύνθεσιν, εἶ τῷ εἶδα, οὕτω ἀριθμῷ ἓν μὲν
ἐξ ἑνὸς καταριθμοῦ συνθέσει ἓν ὧν ἀριθμῷ, δηλ,
ὡς καὶ μὴ ἐξ ἑνός· τὸ εἶναι εἰούλεσθαι, ὁμοίως ἐκείνοις
ἐξ ἑνὸς εἶ· ὧν ἄτοπον ἐφορμοῦν ἐπινεῦσαι, τὸ μὴ δὲ
τὸ αὐτὸ εἶ καὶ αὐτὸ ὄν, καταριθμοῦ εἶ εἶναι, ἀλλ
αὐλαὶ εἶ ὧν ἡμῖν ἐγίνετο, οἷ μὲν ἰδέαν εἶναι λέγον
τας ἀρχὰς ἀλλὰ μὴν, ἓν μὲν ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶ εἶ καταριθμῷ,
τοῦτο δὲ μέτοσις, φανλον ἐστὶ εἶ, οὐδ' ἂν τῶν ἄλλων τι,
εἰ καταριθμοῦ ἓν τῶν πρὸς ἐκεῖνο τὸ εἶναι εἶον τῶν· ὃς
γὰρ εἶ τῷ εἶδα ὁμοιούμενα, ὁμοίαν εἶ ἐκεῖνα καὶ αὐλαὶ
τὸ εἶ εἶοι οὐδεὶ ἀεὶ ἧσαι εἶ καταριθμοῦ, ἓν μὴ τε

τῶν μίνο μὴ τοῦς τι σύ καθαρίθμοὶ ἔσαι· μήτε τὸ αὐτὸ
ζῷ π' ἄεζήν· ἀλλὰ μὴ δ' ἄλληλοῖς ὧν ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ
δηοῖ τοῦτο, ὅτι οὐδὲ ἀδιαίρετα ἔσαι· ἀμὴ ἔχη σύ τι κοινὸν
τοὺ δ' ἴδιοι· αἰτὸ ἔσοι διαφέρειν μίνοι τῷ σύ τι ἔσοι πολλὰ
λαμβάνεσθαι, ὡς ἄρτιος καὶ προβοσκέως· καθ' ἃ γὰρ
τὸ κοινοὶ αἱ ἔσονται· ὅ κοινὸν κατ' ἀρίθμοὶ σύ οὐδαμοῦ
οὐδ' ὅλως ἔσται τὸ κοινοί, ἐστὶν ἀλλήλοις σύτῳ
ἕδα ἢ τῷ σύ, οὕτω δὴ καὶ τὸ κοινοὶ τὸ ἕδος τὸ σύ κοινοῦς ἢ
τὸ γένος σύτῳ ἕδα, ἢ τῷ γένεσαι· οὕτω γὰρ ἔσοι ἀεὶ προσλόγειν·
εἰ δ' ἐστὶ τὸ ζῷον ἔσαι σύ κατὰ τὸ ἕδος, καὶ τὸ εἶναι ζῷ ἔσται·
ὁμοίως δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα ζῷα, σύ ἕκαστα τὸ ἕδος ἐστὶ σύ· καὶ μίνο
ἔσαι, καὶ οὕτως ἂς ἄεὶ προσλόγειν· ἀλλ' ἐστὶ τῶν νοῦ σύ
καθ' ἕκαστα σύ καθαρίθμοὶ ἕδε· τούτων μὲν αἱ ἔσονται,
ἃ ἐστὶ σύ κατ' ἄριθμοὶ μεδεὶς ἐστὶν σύ καθ' τοὶ ἀρίθμοὶ·
ἕδε· αἱ ἀρχαὶ τῶ ἕδα ζῷοι σύτὸ σύ, ἀναιρεῖσθαι ἔσοι σύ-
μβη· ἕτις λέγοι σύ καθαρίθμοὶ ἕναι τὸ ἔσοι λοῦς ἀεὶ χαῖς
ἔσοι σύ καθ' τὸ ἕδος τὸ ἔσοι πολὺ ἕναι· λέγοι αὖ οὗτος, οἷκε-
τι τῶ ἕδα τὸ σύ ζῷον ζῷὸν ἅλο· τὸ μὲν ἕδος σύ κατὰ τὸ σύ
τῶ ἀρίθμῶ, ἅλη μᾶλλον τῶν σύ κατ' αὐτό· καὶ οὐκέτι σύτῳ
ἕδα ἀλλὰ τῷ ἀρίθμῶ, ἔστι οὐδὲ τῶ ἕδα σύτι δῶ αἰθῆ-
ναι· ὧν μὴ ἐστὶ τι σύ καθαρίθμοὶ κοινοὶ ἕδος· πολλαχοῦ
οὖν καθαρίθμοὶ ζῷοι ἂν κοινωνίαν ἀλλήλοις, ἀμὴ
ἐστὶ τὰ καθαρίθμοὶ σύ· οὐδ' αὖ ἅλο ζῷον ἔστι ἅλη αὐτὰ τῷ
ἕδα· δύναμαι τις ἀπούδὲν τοῦ ἐλέγον γὰρ σύ κατὰ μὴ ἀλλὰ
ζῷα ἔσεσθαι, ἅμὴ αἰδέαι ἕσονται μὲν αἱ αὐταὶ δ' αἱ αὐταὶ,
ἀδιαίρετα καὶ σύρυσθεν ζῷα· καὶ δὴ τοῦτο οὐδὲ ζῷοις
λα· ἅμα δὲ τὰ αὐτὰ λαχεῖν καὶ μὴ δύνασθαι, ἢ ἰδέαι μίκῳ
ἀρίθμῷ ζῷοι πολλῷ λαμβανομένῳ, ἀκίνητός τε καὶ αἱ
δίος αἰτία ζῷοι σύμβηκε γίνεσθαι· αἰ αὖ τὰ καὶ δὲ ἕνα, ἢ

» καὶ δὲ σημαίνεται κατ' ἀριθμὸν ἑκάστοις ἀναλλάκτως ἀεὶ τῷ
σὺν καὶ μία, σημαίνων ἓν ἢ πλείω· διὰ ἑκάστοτε ἄτοπον σημαινόμενον, εἰ
λέγοιντο αἱ ἀρχαὶ ὧδε ἁμῶς, νοοῖτο ἂν πάλιν σημαρᾶ, πρὸς
τὸν μὴ δὲ κατ' ἀριθμὸν δυνάμενον σημαίνεσθαι σὺν ἑκάστοις ἀρχαῖς, ἀρ-
δεύεται τοῦτο μόνον σημαίνεσθαι· ταῦτ' ὠφέλιμα λεγόμενα
ἐξ ὧν καθ' ἕκαστον γίνεται τὰ ἐξαίρετα, ὡς σημαίνειν
λάων· καὶ διάκενοι σημαίνων οὕτω λεγόμενα ἀρχῶν ἢ σύν-
αὐτῶν μία καθ' ἀριθμὸν ἐστί· ὅτι οὐ πλεονάζουσι τῶν
σημαινόμενα ἔσαι, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος ἀλλήλοις αἱ αὐτοῖς
χλαῖναι, καθ' ἑκάστου ἀριθμὸν ἄνθρωποι· τῶν δὲ σημαινόμενων δὲ
ὧν οὐκ ἔστι δεῖται, καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀνθρώπους δύναται
ἀμφιέννυσθαι κατ' ἄνδρα οἱ δὲ ἑκάστοις χλαῖναι· οὕτως ἁμῶς
καθ' ἀριθμὸν ἂν εἴησαν σημαινόμενα πολλά· ἀλλ' οὐκ ἂν καθ' ἀριθμόν,
ε· καὶ σὺ β· ἀναγκαῖον καὶ σημαρᾶ ἐξ αὐτῶν τοῦτον σωστὶ
δεῖ μὴ γίνεσθαι μίαν, οὐδὲ ἔσαι λόγος πλείω ἀλλα-
χοῦ σημαίνοντος· ἐστὶ γὰρ τῷ ἀριθμῷ β· πολλαχῶς
γὰρ ἀλλως γὰρ οὐδενί ἄλλῳ β σὺ ὑπάρχει· ἢ σὺ οὐ ἐστίν,
ἢ σύνταξις· οὐ λλαβή· ὡς ὁ ὢν σημαίνων οὐ λλαβῶν καὶ
τῶν σημαινόμενα· ἢ σὺ καθ' ἀριθμὸν σημαίνομενα, οὐ πλάω ἐς
σύλλαβαῖς, ἀλλὰ τὸ σύλλαβα ὅσα ἐστὶν αὐτῇ, οὕτω
καὶ σημαίνων οὐ πολλά· φησὶν ἔξειν ἢ σὺ αὐτῶν αἱ ἀρχαὶ
καθ' ἓν ἀριθμὸν σημασία, ἐξηλλαγμένως δὲ καὶ τὸ τῷ ἀριθ-
μῷ σύνεσιν, ὅπερ τὸ καθ' ἕκαστον· καὶ τὸ καθόλου ἐστίν·
ὅτι τὸ σημαίνων καθ' ἕκαστον κοινοῦ λαμβανόμενον τοῦ
τοδέ ἐστιν ἅπαξ τεκμήριον· • ἢ φωνὴ δὲ ὡς πρὸ ὧν ἢ λέξις
φωνὴς ἀριθμῷ ὧν σημαινόμενα ὡς ἐρεῖ μία, πάντα καὶ λέγεσθαι,
καθ' ἕκαστον φερόμενα ὅσα αὐτῶν καὶ λέξεσι, οἷκε
τὶ αὐλαπέδωκε, τὸ οὕτω δὲ καὶ σημαίνων ὄντων καὶ τοῦ
ἀριθμοῦ τούτων ἓξ· οὐδενὸς ἄλλο ἢ λέξεσι
ἔσαι τοῦτ' ἐστὶν οὐ πλάω λέξεσι τῶν σημαινόμενων ἔσαι· ἀλλὼς

γνωείμεθ᾽ τῆς ἀκολουθίας οὕσης, ἆρ᾽ ἐκλιπόντων αὐτό, ἐξωνήκατ᾽
εἰλαφ᾽ ἑξήμισυ τῶ διδύμω γῆ, καὶ ἕκαστον τῶν τ᾽ ἀνδρῶν, ἡμῖν
δ᾽ ἐλῶ ἐντῶδε τίνι σώματι, ἀδύνατον ἐξ αὐτῶν δηλονότι
σῶμα ἦναι· ὁφόδεφα δ᾽ ἐλογίκως καὶ δι᾽ αἰσθητικῶς ἡ ἐοϊ
κόρποϊς εἶη· οὐθενὸς δ᾽ ἐλλέπτωρ ἀποδεία θεὶ λελάφθαι
καὶ λοῖς νεῶν καὶ λοῖς πρότερον· λῶ αἰναγκαῖαν οὖσαν ἀπο
δεῖαν κατὰ δωωνὴν φησὶ πᾶσι τοῖς σῶμ᾽ αὖξῶν θρεπτικὴν λάφ
θαι· ἅρπαν μὲν καὶ αὖτη ὡς σῶμ᾽ καὶ αἱ πρὸ λαύτης καθ᾽
αὑτοῦ βιβλί᾽ ἐν τῇ ἐν δεόντων ἀφορισμῶν ἐξ ἰδίᾳ αὖτῆς·
ζητῶ δ᾽ πότερον αἱ αὐταί τῶν τε φθαρτῶν καὶ ὧν ἀφθάρτων
ἀρχαί· εἰ μὲν γὰρ αἱ αὐταί, πῶς ἀπὸ τοῦ τῶν ἐξ ἐναντίων
ἐναντίων ὄντων, τὰ μὲν αὐτῶν φθαρτὰ εἶναι, τὰ δὲ ἀφθάρ
τα· εἶτα καὶ οἱ ὁδοῦντες καὶ τῶν ἐξ ἀρχαίων μυημονεύθεντο λό
γων, οἱ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ὑποτιθέμενοι τὰ αὐτὰ, οἷον τῶν
καὶ ἀφθάρτων τὸ αὐτοῖς δοκεῖν τοιοῦτον εἶναι· τοῦ μὲν γὰρ
ἀφθάρτα μὲν δὲ, φθαρτὰ ἦναι, φαίνεται μόνον· ἡμῶν δὲ τὴν
τοῦ κόσμου διδασκαλίαν καὶ πᾶσαν, ὡς ἰσώρησαν τοὺς θεοὺς
τὰ ἐξ ἀρχῆς αἰδίους τε καὶ ἀθανάτους εἶναι, καὶ πᾶσαν ἐξεκά
νουν τὴν ὄψιν, ἦναι, καὶ γεγονέναι μὲν, χρόνου μακρᾶς τῆς
ἡμέρας καὶ τῆς νεκτάρος· φασὶ δὲ τοὺς θεοὺς, ὁ
σους, δεσμὸν ἐτέθεντο, τοῦ λυθῆναι· πρῶτον μὲν, τὴν ἀμ
βροσίαν καὶ τὸ νεκτάρ τὰ θεῖα τροφὰ ναίμενα, αὐτοῖς· ἵνα
γνώρισμα, λείπουσιν· οὐδέτερον ἡμῖν, τουτέστιν, ἢ τῶν ἄλλων
τινί· δεύτερον δὲ καὶ θεῖ αὐτῆς τῆς τροφοράς· τούτων
ἀτελῶς ἔχον, καὶ οὐδαμῶς γνωείμως· τίνος γὰρ χάριν
ἦλθον ἐοὶ τὸ μύσασθαι τούτων αἰ αἰτίαι αὐτοῖς τῆς
ἀθανασίας· ἡμῖν μὲν ἡ δόνης χάριν αὐτῶν γοῦν ὀνεῖν
οὐδὲν αὐτοῖς ἦς τὸ εἶναι ἐοὶ τὸ νεκτάρ καὶ τὴν ἀμ
βροσίαν· ὥστε διὰ τὸ γοῦν ἀθανάτα· ἦς τὸ εἶστο,
εἶναι τούτων αὐτοῖς γοῦν ἐοὶ τὸ ὅλον, ὡς ἔρρωσθ᾽

ἐστὶν αὐτοῖς. τὰ δὲ ἐξ ἐφόμβου καὶ μὴ ἀὶ ὀρθαὶ, ἀμὴ τρέφοντο
το, τῶν οἱ ὄντες λέγω. αἰδία εἶναι. τὸ αὖ δὲ, ποιόδουτε
καὶ τῶν ἄλλων θεολόγων ἐσομένας. τὰ μὲν τὰ οὐτούτων
δόξασε μεταξὺ ἐξεβάζην μύθους λεγούσιν, καὶ
δι' αμύθων τὰ ψυδόποσα γόντωντε καὶ ἐσωϊ σαύτων, ὅθεν
τὰ ὄντα· τῶν μὲν μὴ δικαίως σοφιζομένων, ἴσον τῶ δι' αμύθων
θρήσκουσι μόνων βλαπτές. ἐσοὶ δὲ τοὺς μεταξὺ θεοὺς ἐξῆς
δοκοῦσι θεοὺς λέγω, θεὶ τούτων, μετ' αὐτοῖ· καὶ φησὶ· δαῖμονες
εἰ δὲ ἐξῆν θεὶ τούτων τὴν αἰτίαν λοῦ, θαύτων εἰκὸς ἂν αὐτῶν
ἡμῶν καὶ τοῖς μὴ γεγονόσιν. τὰ μὲν τινα ὧν ἐξεκάνων, ἀὶ
δίας τε εἶναι καὶ ἄφθαρτα. τὰ δὲ φθαρτὰ μὴ φησὶ μὴτ'
αἰτίαν λέγοισι λοῦτου, μήτε ἄλλως ὁ λογον ἐχόντως πὶ δόξαν,
δῆλον, ὡς οὐκ ἂν εἶεν αἰδία θαύτων ἡμῖν· φησὶ δὲ μὴ
δὲ ἐμ θεοδοκλέα, οἱ δοκοῦμεν μᾶλλον τῶν ἄλλων φυσιολό-
γων, ὁμολογούμενα λέγειν, ἄλλο μὲν τὰ ἐστοιχεῖον
τε καὶ θεῦ εἶναι αἴτιον φιλίαν· τοιοῦτον γὰρ φιλίας αὐτοῦ· ἄ-
λλο δὲ φθορᾶς τὸ γὰρ νεῖκος τοιοῦτον· οὐμενῶ, ἀλλὰ φαί-
νεται καὶ γενέσεως τὸ νεῖκος αὐτῶν ἐν τοῖς τῶν αἰτιανζέν.
Καὶ φιλίαν φθορᾶς· καὶ δῆλον ἐστὶ γενέσεως μὲν δοκοῦ λέγειν ὁ
μολογούμενα· τῶν δὲ οὐκ ἐφθείρετο τῶν ἀπορεῖαν· πῶς
μὲν γὰρ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐμπεδοκλῆς, καὶ τὸ νεῖκος, ὅ ἐστιν
αἴτιον αὐτὸ τῆς φθορᾶς, διὸ θαύτα καταὐτὸ λαμβάνομένων
φθαρῆναι· καὶ λαμβάνεται δὲ· τοῦτο γὰρ ὁμολογούμενον
δοκεῖ λέγεσθαι τῶν αὐτοῦ δ' θαύτα λαμβάνομένων, ἐκῶν
αὐτῶν ἀρχῶν οὔσας, ὁμοίως καὶ φθαρῆναι θαύτα· ἀλλὰ
τὰ μὲν, φθαρῆναι· τὰ δὲ, μένειν αἰδία· μόνα δὲ ἄφθαρ-
τα τὰ τοιαῦτα τοιαῦτα λοῦτα δ' ἐστὶ τὰ λόγου μάλιστα· καὶ
τὸ νεῖκος δὲ τὴν φιλία· καὶ ἐν τῇ μὲν δοκεῖ τοῦ φθαρῆναι
τὰ φθαρόμενα, αἰτία ἐστὶν ὁ λοῦτος, καὶ ὁμολογούμε-
λέγειν αὐτῶ· ἄλλως μὲν, γενέσεως· ἄλλως δὲ φθορᾶς·

θοδίδοῦ αἰτίαν. ἢ δὲ λέγει καὶ τὸ νᾶμος αὐτὸ τοῦτο γίνεσθαι
τοῦ τεκτῖ γενέσεως αἴτιον, οὐ φθορᾶς μὴν καθαιρούμενον· ὡς
θρόσῶν καὶ τῶν φιλίαν φθορᾶς· οὐχὶ γενέσεως· ὁ γὰρ
τοῦ ὑός, οὐδενὸς ὑός ἐστιν καὶ σφαίρου λέγω τοῦ τὸ
τῶν φιλίας μνομένη, σαίνεται οὖν ὑπὸ τοῦ νάκους καὶ
ταὐτὸν γίνεσθαι· θλεῖ τοῦδενὸς λέγω τοῦ σφαίρου· οὐκοῦν
ὁ λέγω· ὡς δὲ ὧν θρέπτο ὑός, δηλοῦσι ταῦτα δέ·
οὐκ ἀθρόα λοῦμενα λείρια αὖ λῶ· οὐ γὰρ αὖ ἐστὶ πηρᾶ,
τοὐλλομὴν ἐστὶν αἰτῆς φθορᾶς, γενέσεως δέ, ἀλλ' ἔστιν
αἴτιον· δύο γὰρ δόμεν δόξας αὐτῶν τὸ δὲ λοῦσθαι ἔξω, δὸ
ἔφεν αὖ οὐδεὶ ἦτον, καὶ αὐτὸ γενναῖ· τουτέστι γονητικοῦ
ἔναι καὶ σποιητικοῦ τῶν δὲ σκίας τοῦ ὑός ἀφανὲς, καὶ
σκοτοῦσθαι ἄλλας ἐστὶ θλεῖ τοῦδενός, δηλοῦσι γὰρ τὰ
γινόμενα τοῦ αὐτοῦ νάκους· θρεφθέντος δὲ λέγει ὧν τὸ νᾶμος
ὧν τὸ νᾶμος γενέσεως καὶ αὐτοῦ σαίνων αἴτιον, ὁ ὄσχεῖ,
ὁ ὄσχεῖ ἐστιν· ὁ ὡς φθορᾶς σποιητικοῦ σῦς ἀρχαῖς τοῦ
δέτο, καὶ αὖ εὐθεῖαν ἔσωσεν φησὶν τούτων, δῆλον ἐστὶν, ὅτι
καθ' αὐτοῦ τὸ νᾶμος ἐστὶ γονητικόν· ἅμα μὲν σὺν τοῖς οὖσι
τὸ νᾶμος λῶ, σὺν αὖ φησὶ σαίνεσθαι λῶ· καὶ οὐκοῦν ἐμφύνετο.
οὐδὲ ἐμένετο· τοῦ γὰρ μὴν τὸ σὺν τοῖς οὖσι τὸ τῆς φιλί-
ας ἔρον, τὸ νᾶμος μιγνύμενον αἴτιον· ὅλαν γὰρ ξωπηθεί-
σαν, καὶ σὺν μίγνυσθαι· τότε τὸ λοῦσθαι ον χωείζεσθαι φησὶν
αὐτῶν τὸ νᾶμος, ὡς αἴτιον τῆς ὧν διαφθορᾶς τῶν οὐσίας
καὶ σὺν τῶν τοῦτον χωείσθαι σῶν σῦσθαι δυναμένων αὐτῶν·
διὰ δὲ τοῦτο φησὶ, καὶ σὺν μὴ τοῖς ἄλλοις σαίνειν ἐστὶ τὸ νᾶ
κος καθ' αὐτοῦ· ὡς θρεπτῶν καὶ ὧν ἄλλων τοιούτων σκά
τον, οὕτω μὴν γὰρ ἡ σὺν διακεκριμένα καὶ σποιητικὰ οἱ
κεῖα φύσεως· μόνον δὲ οὐκ ἐστὶν σὺν ὧν σὺν τῶν ζῴων.
ὥστε μόνως οὕτω, οὐκ ἔστι τὸ νᾶμος αἴτιον τοῦ εἶναι·
τοῖς δὲ ἄλλοις σαίνειν· ἢ σῶν δὲ σῶν οὐ λόμενα λοῦμένη

ἀλλήλοις λέγω τοῦ θεοδοκλείου ἁρμοῦ· καὶ μεῖς
μονοῖδες, ὅτι καθ' ἑαυτοὺς μόνον, οὐκέτι τὸν νᾶκος σὺν τῶν λεῶ,
διὸ οὐδὲ φοιτῶσι τοῦτο ἐστί, σὺν τῷ αὐτοῦ, ὡς καὶ
τοῦτο τῶν ἄλλων ἀφρενέστερον φοιοῦσι τοῦ θεοῦ. Τὰ μὲν
γὰρ ἄλλα φαύλως, καθ' ὑπερδοκλείαν νοοῦσι. Τῶν φαύλων
μᾶλλον δ' ἔχει σὺν αὐτοῖς· γίνεται δὲ τῶν νοῦσι, τῶν ὁμοῦ,
τοῦ ὁμοίου· ὁδὲ θεὸς τὰ μὲν ἄλλα νοεῖ τῶν σὺν καὶ
αὐτοὺς καὶ ὧν ἄλλων σὺν αὐτῶν σοιχεῖα· μόνον δὲ τὸν νᾶκος
οὐκέτι νοῶν. Ὁ δὲ μὴ δὲ τῶν ἀρμοῦ ἐστὶ σὺν αὐτῷ·
ἀπορρήσαι δ' αὖ τις τῶν ἀφρενέστερον λέγειν τὸν θεὸν καθ' ὑπερδοκλείαν. Ὁ δὲ μὴ φαύλως νοῶ, οὕτως μὲν
καὶ καθ' ἑαυτὸ τελῶν αὐτοῦ ἄξιον ἂν ἦν, ἀλλὰ καὶ λέγων τοῦ αὐτὸς, ὅτι σὺν ἐᾶ, ἄμεινον μὲν οὖν ὡς φθονοῦσι
κ' καθ' τοῦτο καθ' ὑπερδοκλείαν ἀφρενέστερος· ὅτι μὴ πλουσίων ἄλλων. Σὺν μὲν τῶν σοιχεῖα καὶ αὐτὸς θεὸς τὸν νᾶκος
γινόμενος, καὶ καὶ μηδὲν ἄλλο τιμιώτερον νοῶν, ἢ ὡς
ὃς ἐξ ὧν ἐστὶν αὐτός τε καὶ καὶ ἄλλα τῶν σοιχεῖα οὐνοῦ·
ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸν φαύλως καθ' σοιχεῖα, νοῦ· ὁδὲ λεὼς μόνος ἐξαὖ
τῶν οὐχ οἷός τ' ἐστὶν οὐδ'. Σὺν μὲν ὑλικὸς σοιχεῖα ἐς
φαύλως νοῶν· οὐκέτι δὲ καὶ καθ' φοιτῶσι φαύλως ἀμὲν
τιμιώτερα τῶν ὑλικῶν· λέγω δὲ σὺν ἄλλοις ὅτι καὶ μόνον ἀφθαρτοῦ τὸν νᾶκος καθ' αὐτόν· ἔξω δὲν δὲ τοῦτο ἀφθαρτοῦ καθ' αὐτοῦ, θεοῦ θεοδοκλείας, σὺν αὐτοῖν σὺν τῶν λεῶ ὁμολογίαν αὐτοῦ δαμῶναι· Φύλλ-πους μὲν δὲ τῶν φιλίαν, γενέσεως αἴτιον· μὴ τε τὸν νᾶκος φθορᾶς· ἀλλὰ μὲν μᾶλλον θάτερον θατέρου αἴτιον φοιοῦσιν τὸ μὲν νᾶκος, γενέσεως· τῶν δὲ φιλίαν φθορᾶς· ὅτι δὲ ἡ φιλία καὶ ὡς θρέπτο σὺν αὐτοῖς· γὰρ φαύλως ἐστὶ σὺν, δῆλον ὅτι φθαρτῶν, ἀθεοῦ τῆς σωσόδου ἁμῶν· ὁδὲ μὲν δὲ μᾶλλον τὸν νᾶκος τῆς φιλίας φθορᾶς αἴτιος,

καὶ καθ' ὅτου αὐθ' ὁλόως ἦ, ἀφ' οὗ νέφρ ἐστὶ καὶ τῶν ἄλλων
τοῦ θεοῦ κατ' ἐμὲ θεσδοκλέα. οὐδεὶς γὰρ καὶ ἁπλῶς ἐξαίρετος καὶ αὐ-
τοῦ ἐστιν, οὕτω οἰκεῖός ὅλως αὐτὸς τοῦ θεοῦ μὴ νοῆν. μόνον
γὰρ δὴ αὐτοῦ τὸ αὐτοζωὴ δοθὲν ἐστὶν αὐτοῦ. ὡς ἀκαίτως
φιλίαν, ἥκει ἀλλοτὶ τὸ θεὸ δεῖσθαι. μὴ ἦναι ἐν αὐτῷ, οὐχ ὡς δὲ
λομένης μὲν αὐτοῦ τὸ νᾶμος οὐνομοῦ, ἀλλ' ὡς μὴ δυ-
νάμενος τῷ μὴ εἶναι ἐξ αὐτοῦ. αὐτὸν δὲ αὐτοῦ, καὶ ὡς
τὸ αἴτιον μὴ λέγοντος. τοῦ δὲ μὴ τὸ φιλίαν ἔχειν
ταῦ τοῦ θεοῦ, τοῦ δὲ, τὸ νᾶμος τῶν ὅλων. οὐ γὰρ ἰσχυρὸν τὸ
εἶ ἀφῆν, οὕτω δὲ φύκη. καὶ ὅτι οὕτως ἀναγκαίως ὅλων
γὰρ τὶς ἔστιν τοῦτο ἔχειν τῶν μὴ γιγνομένων καὶ οὐ τῶν λέγων.
ἀλλ' οὐκ ἔστιν αἰτίας ἐπιδόσεις. τὸ δὲ φύκηναι οὕτως ἀπ-
ὸ δὲ ὡς οὐδὲ λαβεῖν τὸ δὲ τοῦ αὐτὸν φησὶ μόνον αὐτοῦ μὴ χρῆναι
τὸ σοῦ τὸν ὁμολογούμενον ὁ ἔρηκεν ἔχειν ἐστῶν αὐτῶν
ἀρχῶν. φθορᾶς ὁμοίως. ἀλλ' οὐ δὲ μὴ, τὸ δοῦ. ὁ δὲ κατ'
ἀνομολογίαν εἶναι τῶν ἐστῶν αὐτῶν τὸ μὴ ἐστιν ἀφθαρ-
σία ἐστὶν ἐστῶν αὐτῶν, ἀπορήσαι δὲ τοῦ τὸ δὲ τοῦ
καθ' ὃ τῶν ὄντων τὸ αὐτὸ ἀρχὴ τοῦ μενόμενον, ἢ ἐξ
ἀπορᾶ τοῦ τὸ δὲ ἀλλαγμὴ, ἢ χαῦ ὧν ἀφθάρτων ἀλλ'
δ' ὧν φθαρτῶν τοῦ πεφυκόμενον. τοῦ ὧν τοῦ μὴ ὄντος ἀπο-
εἰ αὐτὸν ἀπορᾶ. πότερον, τῶν φθαρτῶν, καὶ αἱ ἢ χαῦ
φθαρταί, ἢ ἀφθαρτοι. ἢ μὴν οὐ φθαρταί, δῆλον. ὡς δὲ
τοῦ ἐξ ἐναντίων δὲ φθείρονται. οὐ γὰρ δὴ, ἢ τὸ μὲν ὂν φ-
θαρῆναι. ἢ ἐξ ἢ ἢ φθαρῆναι ἢ ἕκαστον, ἐκ τούτων καὶ ζωὴ ἐξ
ἦν. ὥστε ἔστιν τοῦ τῶν ἀρχῶν, ἀρχαί. ἀλλὰ δὴ τοῦ, οὐκοῦ
τοῦ ἢ χαῦ. ἀλλ' ἐκεῖναι, ἐξ ὧν αὖται. ἀδύνατον δὲ, τῶν ἐξ
ὧν ἀρχὰς εἶναι. ἢ ἢ μὴ μένον ἐκ τῶν ἐξ ὧν ἢ χαῦ. ἔτι
ταῦτα ἔστιν, ἔστε ἐξ ἀπορον προσωρᾶν, ἢ μὴν
ἴσαυτα, ἐκ ταῦ αὐτὰ ἀὶ ἢ χαῦ ὧν τὸ πεφθαρμένων ἐξ ὧν,
αἷς ἴσα ταῦ μὴ φθορᾶς. καὶ ἔτι αἰδίοιον ἔστιν ὡς δὲ δύναμις.

κ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος αἱ ἡδοναὶ γίν. κ' εἰς τὸ μὴ εἶναι τὸ φθορᾶς εἶδος ἐστὶ τὸ ἀπαθὲς τοῖς οὖσι. ἀφ' ἧς φθορᾶς μηδὲν ἀφαιρεῖσθαι ἐστὶν ἡδονῆς. φθορὰ δὲ ἡδονῆς, ἐὰν ἡδὺ μὴ, πρὸς δὲ τοῦτο. οὐδὲ τῶν ἀφ' ἡμῶν ἡδονῶν ἐστὶν ἐὰν. διδάσκαλος τοῦτο, ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ. ἢ τὸ ὡς ἐν ἀρχαῖς τῶν ἀφ' ἡμῶν ἀγαθῶν εἶναι πρό. ἀκολουθῶν καὶ φύσει, ἡδονὴ βαδίζει εἰς ἄπειρον. ἐὰν τέρματα αὐτῶν ᾖ, τὰ τῶν ἀφ' ἡμῶν εἶναι. μεθόλεθρον αὐτὸ, ἀδύνατον. ὅτι μεθ' ὧν ἐστὶ δηλ. ἀσαφεστέραν ποιοῦσι τὴν ἔξιν. ● εἰ δὲ, ὡς ἔστι φθορὰ καὶ ἀρχαὶ αἱ αἱρετικαὶ. τὸ λεγόμενον ἔστιν, ἡδὺ φθορὰ εἰ φθορῶν ἀρχῶν γίνεται ὡς αἱ ἀφ' ἡμῶν ἀγαθῶν. φθορῶν μὲν τῶν ἀφ' ἡμῶν οἰκεῖαι οἷμαι ἡδοναὶ καθ' ἑαυτάς, καὶ ἡδὺ αὐτὸ λεγόμενον ἔτι. ὡς ἔστι καὶ φθορὰ τὰ ὡς μὲν ἔστι καὶ φθορὰ φθειρόμενα καὶ γινόμενα, ἀμφὶ δ' αὐτῶν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰς μὲν γινομένων καὶ φθειρομένων, καὶ γίνεται καὶ φθορά. τῶν δὲν ἀφ' ἡμῶν, ἔξωθεν καὶ ὑφ' ἡμῶν γίνεται καὶ φθορά. τῶν δὲ ἐν ἡμῖν ἀφ' ἡμῶν ἀγαθῶν εἶναι. μὲν ὅλεθρον τοῦ ἡδέος εἶναι. φαμὲν ἀπορεῖν, πῶς καὶ διατί, ἐκ μὲν τῶνδε τῶν ἀφ' ἡμῶν οὕτως, ἐκ τῶν ἀφθάρτων. ἀδιάλειπτος ἡ αὐτὴ τῇ προαιρέσει. ἀπορεῖται. πρὸς τοῦτοις δὲ φησὶ μηδὲ τὰς ἀφ' ἡμῶν ἀρχὰς γίνεσθαι τινὰ, ἀλλὰ μὴ τῶν φθαρτῶν, καὶ ἄλλας ὄντας ἀφθάρτους εἶναι. ἀλλ' οὐ ταῦτα τοῖς ἀνθρώποις. τὰ δὲ μὴ ὄντα, δὲ τὸ πρῶτον ἀπορεῖται. πῶς ἐκ τῶν ἀφ' ἡμῶν. τὰ μὲν, φθαρτὰ δὲ, ἀφθαρτα γίνεσθαι, καὶ ἀπορεῖται. τοῦτο δὲ ἀπὸ φωνεῖν. ὡς δῆλον καὶ ἐξ οὗ ἐκ τοῦ ὄντος τοῦ φθαρτοῦ μικρὸν τὸ ἀμφιβαλλόντως, ὡς μικρὸν τι καὶ οἰκεῖον ἀπορεῖ τὰ δὲ μὴ αὐτὸ φθαρτὰ εἶναι, οὐδὲν λόγον ἔχοι ὁ ἐκ τῶν τοῦ ἀπορεῖν. ἢ τὸ ἀπορεῖν μὴ εἶναι ἐκ τοῦ αὐτὸ φθαρτὸν εἶναι. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ἀπορεῖν

τὰ ἀδιάφορα ἀφορώντα, ὡς εἴτε θεῖ πάντα οὕτω, πάντων ἀναγκαίων ὄντων. εἰ δὲ θεῖ ἔνια μὲν καὶ οὕτω, οὐ πάντων αὐτῶν ἕνεκα τοιοῦτόν τι
τὸ μὴν τί αἴτιον γενέσεως φάναι τόδε, φαῦλον· καὶ οὐμικρά,
καὶ δυσκολύνητον προσδεόμενον· καθάπερ μήποτε αὐτοῦ, οὔτε αἰσθη-
τοῦ ἀεὶ ὄντος καὶ ὡσαύτως καὶ τῶν φθαρτῶν οὐδενὸς τοιούτου φθαρτοῦ,
τε φάναι αἴτιον εἶναι τοῦτο· τὸ δὲ ἄλογον, οὐκ ἰδίου πάντως ἀλλ'
ὅλως μέν, ἀλλοῦ καὶ φαύλης· ἀλλ' ἀφαιρεῖται καὶ ἀλλοιοῖ τὴν
ταῦτα δὲ καὶ θεωρῆσαι χαλεπὸν ἴσως· καὶ πρὸς τὸ μὴ ναι βλάκ-
δοξάζειν· ἀναγκαῖον· ἢ ἀπορίαν μεγάλην ἔχειν τῶν φησὶν εἶναι· καὶ
πρὸς ταῦτα, ἀληθῆ λέγειν οἴεται, ἀναγκαῖον ὁρᾶν· εἰ δὲ πότερ
τὸ οὖ καὶ οὐσίαν τῶν ὄντων ἡσὶ τοῦτ' εἶναι ἀρχάς· αὐτὸ τοῦτο
τὸ σὺ καὶ τὸ οὗ οὖσαν, οὐκ ἄλλο τινὶ ὄντι ὑπάρχουσαν, καὶ ἀφωρι-
τῷ φύσιν δηλοῦσαν καὶ σὺ σὰ ἑνὸς ὧν κατηγορούμεθα, ἢ ἔστι τις
ἀλλη φύσις ὑποκειμένη τοῦτοις, ἢ ἔστιν ἀρχή· καὶ οὐσίας τῶν οὐ-
των ἰδίως ἡ ἔστιν τί ἐστι· πότερον οὖν, ἀνάγκη· ἢ ἀλλό τι· ἢ καὶ πλ
τὸ δὲ σὺ καὶ τὸ οὐ, σὰ ἑνὸς· ἢ σὰ ἑνὸς ὑποκειμένης ὑπάρχ· ὅτι
δὲ ἀναγκαῖα ἤδη ἴσως, δῆλον, καὶ σὺ τοῦ τοιούτου, σὰ ἑνὸς τοιούτου
δέ, οὕτως ἀπορ φήναμεν δεῖ αὐτῶν· καὶ ἐξ ὧν δὲ ἀπορ -
στρεφοῖεν· καὶ ὅτι σὺ τῆ θεῖ τῆς ἀληθοῦς θεωρίας, ἢ θεῖ βου-
λοις ζητοῦσι πιθανῶς ἔχει τι· καὶ ὅτι σὰ τοῦ ὄν πρῶτα τὸ ὄν
φιλοσόφου δοκοῦσαν ὧν οὐ των ἀρχαὶ καίτοι χαλ ἔσται·
ἀναγκαῖον ὁρᾶν πρὸς τὰ θεῖ τῆς ἀληθοῦς θεωρῆσαι, ἢ θεῖ τοῦ-
τους ζητοῦσι· ἀλλ' καὶ χαλεπωτάτη ἡ θεῖ αὐτῶν διαπορῆ-
σαι· ἢ ἁπλῶς τῶν νοητῶν καὶ τῶν πρώτων αἰτιῶν τε καὶ ὄντων
γνῶσις χαλεπωτάτη· δεῖ δὲ σκοπεῖν δὲ αὐτὸς τό, πότερον· τὸ σὺ
καὶ τὸ οὐ οὐσίαι τῶν ὄντων ἡσί· διὰ τοῦ σὰ τέρον αὐτῶν οὐχὶ
τερόν τι ὄν· τὸ μὴν· σὺ τὸ δέ, οὐ ἔστιν· ἴσον γὰρ τὸ ἡρημένον
τῷ σὰ τὸ οὐ καὶ τὸ σὺ· τῶν ὄντων ἐστί· πότερον ὡς οὐσίας
ὄντα ἐστίν, ἢ ὡς συμβεβηκὸς τῇ οὐσίᾳ· ἔτι ὧν δὲ τὸ μὴ, οὐ
τω θεῖ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ὄντος διαιρεῖσθαι, ὡς οὐ σὰ φύσε

μὴ ον

τινῶν καὶ αὐτοῦ· τοιοῦδε, ὡς ἀλλαιστίοι φύσει οἱ ἀνθρωποι. ὥστε ἀμήχανα καὶ θεὸν ἀπορεῖν ἑνὸς ἕκαστον ἀφροδισιάζειν τοῦ ἑρμηνέως θεὸν αὐτοῦ σὺν τῷ ἄ, τῆς φωνῆς ἀ προσόντος· οἱ μὲν γὰρ φύσιν τινὰ αὐτὸ τοῦ ἀπορεῖν θεοί· οὐκ ὠφελημένοι· τοιοῦτος γὰρ αὐτοῖς ὁ ἀρτιος ὁ φίλημος· οἱ δὲ ξυμβεβηκέναι τινὶ τὸ ἀπορεῖν ἔλεγον· εἰ καὶ οὐδὲ λόγῳ ἔφασκον τοῦτο τινὰ καὶ ἰσχύειν· τίνος μὴν οὕτω τινες δὲ σὺν ἄνασσον θεοὶ αὐτῶν κατέλαβον. τὸ δὲ ἀδύνατον, τί ποτε γὰρ ἐστὶ τὸ σὺν καὶ τὸ οὔ, ὡς κατὰ μηδεμίαν ἄλλης φύσεως, ἴσον ἐστὶ τῷ ἀδύνατον πέφυκε κατὰ μηδὲν οὐτῶτε σὺν καὶ τῶν οὐ τί; ὥστε τῶν ξυμβεβηκότων οὐτων αὐτοῖς, ἀλλὰ οὐ τῷ οἱ οἱ τῶν αὐτῶν δηλοῦντων· τῶν λόγων μὴν οὐ καὶ οἱ θεοὶ δόρ- οι, οὐκέτι τῷ τινὶ κατὰ μηδὲν λόγῳ κατὰ τὸ ἔλεγον, ἀλλ' εἶναι τῶν φύσιν αὐτῶν κατὰ μηδὲν· καὶ τῷ οἱ οἱ αὐτὸ τοῦτο τὸ σὺν καὶ τὸ οὔ. τὸ δὲ ὡς οὐσίας τῆς οὐσίας αὐτὸ τὸ σὺν ἓν καὶ οὐ τί· ἴσον ἐστὶ τῷ· ὡς τῆς οὐσίας οὐσης τοῦ σὸς τε καὶ τοῦ οὗτος· καὶ τοῦτο οὗτος σὺν εἶναι καὶ οὐ τί· τῷ δὲ οὐ τί σὺν τῷ οὐ τί· ὅτι δὲ θλάττων οὐσία τινὰ τὸ τε σὺν καὶ τὸ οὐ ἔλεγε, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ λέγειν, αὐτὸ οὐ, καὶ αὐτὸ σὺν· οἱ δὲ φύσιμοι, οὐ καὶ ξυνωδοῦλης, ἀλλό τί κατὰ τί ἐν τῷ οὐ τί καὶ τῷ σὺν τί· καὶ καὶ τοῖς ἔλεγον κατὰ τῷ, δὴ- θεὸν δοῦλης μὴν ὡς ἀσύνετοι ἐμοὶ ἑρωντὶ αὐαίμων τὸ σὺν τῇ φιλίαν κατὰ τί ἀνθρώπους, τοῦτο κατηγορᾶ τὸ σύ. σὺν αἴτιον καὶ τῷ οὐ τί, αὐτὸ φᾶσι τῷ σὺ ἄσον αὐτῶν εἶναι σεως αὐτοῖς αὐλῷ· ἀλλοι δὲ τῶν φύσιμοι, θεὸν κατὰ βαλλόντῳ σὺν τί· μὴ τῷ οὐ τί· ὡς ἡ φαύλος· οἱ δὲ, ἀρᾶς· ὡς ἀναξίμην· οἱ δὲ, ἀλλό τί· ὁ γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἀρχὴ τῶν οὐτων, καὶ αἰτίαν ἀποτίνετο τοῦτο καὶ τὸ οὐ καὶ τὸ σὺν κατηγορᾶ· ἀλλ' καὶ καὶ δοῦλον θλάττω ἄσοι χάτων οὐτων τῷ, καὶ καὶ τοῦτο ἄσον σὺν τί τῷ καὶ οὐ· ἴσον δὲ καὶ σὺν ἕκαστον ὡς τὸ

σὺν γ.

καὶ τὰ δόξαν τῶν ἀρχῶν διαφωνίαν. ἐξ ἧς τῆς αἰτίας
εἰκὸς ἀρχὴν. καὶ σοφῶ τὸν μή. ἀπορᾶ. ἆρα μὴ λέγοι τις τὸ
σὺ καὶ τὸ οὐ οὐσίας εἶναι· τοῦτο γὰρ μὴ λέξις δηλοῖ· κἂν μὴ νῦν
μαθήσεται εἶναί τινά οὐσίαν, τὸ σὺ καὶ τὸ οὐ· τὸ αὐτὸ αὐτὸ
δὲ σημαίνει. καὶ ὅπερ μεμαθηκότων τινὸς οὐσίαν λέγω· καὶ λί-
γαις γὰρ ταύτων κατηγορᾶται τὸ οὐ· ἑνὸς μὲν γὰρ καὶ ἀνωνύμο-
νον ὁμοίως καὶ ζῴων καὶ ἀφωρισμένων τινῶν· τὸ δὲ σὺ
καὶ τὸ οὐ καὶ καθ' αὑτῶν ὧν οὐ τῶν κατηγορᾶται· ὥστε βλάκα
λίσαι καθόλου μὴ οὐσίας, μηδὲ οὐ λίθου, οὐδὲ τῶν ἄλλων πάντων
καθόλου φῆναι· ἢ δὲ μὴ ἔστι τι αὐτὸ σὺ, μὴ λαὸς τὸ οὐ· καὶ ἕτε-
ρον τοῦ βλακὸς μὴ ἔστιν ὃ μὴ ἔστι σὺ, τοῦτο σὺ καὶ τὸ
οὐ τῶν οὐκ ὄντων, καὶ οὕτως αὐτοὶ κατηγορήσομεν. ἀλλὰ οὐ-
χὶ ὁμωνύμως. ὡς αὐτὸς σὺ ἄλλοις ἐδόξασεν. ἕτερόν τι-
νος οὐσίαν, ἀντὶ τοῦ οὐσίαν τινὸς εἶναι. καὶ σὺ τῇ οὐσίᾳ
κατηγορᾶσθαι· ὧν τι κατηγορᾶται· μόνας δὲ λαὸς καθ' ἑκά-
στας, οὐδὲ καθόλου· τοῦτο δὲ ὅτι ἄτοπον· ἔδοξεν. οὔτε
γὰρ αἰσθητή μου ἔσονται, οὔτε τινὸς ποτέ· ἀλλὰ τοῦ λαοῦ
αἰσθητά· ἀλλοῦ δ' αὖ οὐ· πρὸς τί δὴ ποτὲ δεῖ συβύλλειν· καὶ δὴ
μὴ ἕτερα δὴ οὐσίαν τοῦ ἀριθμοῦ ὡς μεμωρισμένου καὶ καθ'
αὐτοῦ οὖσα ὡς δοκῇ τοῖς συνταρσείκοις τε καὶ τοῦ λάτω-
νι, ἢ μὴ δὴ τὸ σὺ οὐσίας τίς· καὶ λεγέτω ἀπίαν· ὁ γὰρ ἀριθ-
μὸς· μονάδων ἐστὶ συνθεσις· ἡ δὲ μονὰς, ταυτὸν, καὶ τὸ σὺ·
ὥστε ἢ μὴ τὸ σὺ οὐσία, οὐδὲ αἱ μονάδες· ἢ μὴ αἱ μονά-
δες, οὐδ' ὁ ἀριθμός· ὥστε συμβεβηκὸς ἔσται ὁ ἀριθμός,
ἀλλοίωσις οὐσία· ἢ μὴ καὶ τὸ σὺ μὴ οὐσίας τίς, ἀλλὰ ἄλλῳ τινὶ
συμβεβηκός· τὸ δὲ ὅτι σύ, ἴσον ἐστὶ τῷ καὶ εἶ σύ· ἢ καὶ τὸ
τὸ σὺ καὶ ἡνίος· καὶ κατηγορᾶται γὰρ τὸ σὺ αὐτῆς· τοῦτο δ'
ἦν, ὡς ἄτοπον αὐ δόξαν τοῖς τοῦ ἀριθμοῦ οὐσίαν τι
νὰ λέγουσι κεχωρισμένης· οὐ γὰρ δὴ αὐτῷ· ὧν γὰρ ὡς ἡ
τῶν οἷς βύβλῳ ἑνὸν ὃ γὰρ λαὸν μεταξὺ οὐσία τὸν

μεδαξύλέγων, σὺλαμβάνεις ἐπὶ τὴν κοινὴν τοῦ εἴδους· ἐξῆς δὲ σοὶ-
καρᾶμβὼ, ὡς τὸ μὲν εἶναι τὸ σὺν καὶ τὸ οὐ οὐσίας καὶ δ' αὐτοῦ πρῶ-
τον δὲ τὶ ἐπὶ τοιούτου ἁμαυροῖν ὃ τὶ ἀκολουθᾷ τοῖς αὐτὸ σὺν καὶ αὐτο
οὐ λέγουσι· τουτέστι μὴ ζωρεβικῶς λέγουσιν ἄλλοις τὸ σὺν
εἶναι καὶ τὸ οὐ, ἀλλὰ κυρίως οὕτως καὶ οὐσίας αὐτὰ λέγειν
καὶ τὸ εἶναι αὐτοῖς σὺτῶ σὺν εἶναι καὶ οὐ τὶ· τὸ γὰρ οὐσίας αὐτὸ
εἶναι τὸ σὺν καὶ τὸ οὐ, δηλωτικόν ἐστι τοῦτο τοῦ σὺς καὶ τοῦ οὐ-
τος οὐσίας ἁπλῶς εἶναι· ἀλλὰ μὴ σὺ ἀλλωτινὶ εἶναι· ἢ ὡς
σὺν εἶναι· ἢ τῶ οὐ τὶ εἶναι, οὐδαμῶς ἂν φαίη τὸ· τὸ οὐ γὰρ ἑτέρου
τὶ καθόλου κατηγορᾶται, ὃ τοῦ ἐστὶ· τῶ οὐ γὰρ ἑτέρῳ τὶ
οὐκ ἁπλῶς καὶ τὸ οὐ τῶν ὄντων ὡς μὴ αὐτοῖς, καθ' ὧν κατη-
γορᾶται αὐτῶν καθόλου· ἀλλ' αὖ τὸ ἁπλῶς οὐκ ἐστὶ κοι-
νῶς κατηγορᾶται αὐτῶν, ἢ οὕτως· οὐ γὰρ ἑτερόν τι τῆς οὐσίας
κατηγορήσεται· ἀλλὰ ἁπλῶς τὸ οὐκ εἶναι καὶ τὸ σὺν· ὡς τοῦτο οὐκ
ἡ οὐσία σὺν τε καὶ οὐ εἶναι, οὐκ ἄλλο τι οὐ· ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο
ὡς μὴ τῶν αὐτῶν ἂν τὸ καθ' ἑτέρου μᾶλλον ὡς αὐτὸς, αὐτοῖ
τὸ αὖ κατηγορᾶται οὐκ ἄλλο τι, οὕτω καὶ ὧν τὸ σὺν κατηγορεῖ-
ται σὺ τῆ οὐσία, οὐ καὶ σὺ ἕξει ἢ τούτων οὐσίας· • εἰ τὸ οὖν
τὸ σὺν οὐσίαν τινὰ θ' ἕξει οὐ γὰρ τὸ ὕδωρ ἢ πῦρ τῶν ὄντων
κατηγορᾶται, ἵνα αὐτῶν τῶν οὐσίαν ἑαυτῶν τοῦτο, ἀλλ'
τὸ οὖν τε καὶ τὸ σὺν, ἀδιήθως οὐσίαν οὐκ κατηγορᾶται ὧν
ὄντων καθόλου, ἤπου καὶ ἡ οὐσία τούτων ὧν κατηγορᾶται,
καὶ τὸ τι σὺν καὶ τὸ οὐ· δηλοῖ δὲ τὸ διεξῆς τι αὐτὸ σὺν καὶ οὐ
κατηγορούμενα τῶν οὐσίας εἶναι τὸ σὺν καὶ τὸ οὐ, ἀρήσεται προϊὼν
ἰδίας αὐτὰ λέγοντας· καθόλου γάρ ἐστιν ἰδία αὐτὸ σὺν καὶ
αὐτὸ οὐ καθ' ὑπερτοῦ κατηγορούμενα τούτων οὐσίαν εἶναι
τὸ σὺν καὶ τὸ οὐ καὶ τὸ γὰρ αὐτὸ οὐ καὶ σὺ οὐχ ἕτερα εἶ-
ναι οὐδὲ καθόλου τῶν ὄντων κατηγορᾶται οὐ γὰρ αὖ ἐστὶ
τῶν αὐτὸ σὺν καὶ αὐτὸ οὐ· ἀλλ' ἐστὶ λοιπὸν καθόλου σὺν καὶ οὐ
κατηγορούμενα τῶν ἄλλων καθόλου· ἢ οὕτως οὐ γὰρ

οὐ λαὸς ἑτερούσι καθόλου κατηγορᾶται ἀλλ' αὐθ' ἑαυτῆς. τοῦτ' ἔστιν, οὐ λαὸς, οὐ λαὸς Θεοῦ· πῶς οὖν τοῦτο σὺ καὶ αὐτοὶ οὐ λαὸς κατηγορᾷ; ὡς εἶναι εἰκὸς τῆς φύσεως αὐτῆς, ἐπὶ σημαίνοντος τὸ κατηγορούμενον αὐτῶν καθόλου· ἀλλ' ἔστιν αὐτῆς λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ οὐ κατηγορούμενον αὐτῶν. ἀλλ' εἰμὶ ἄρα ἐγὼ ἑαυτοῦ σὺ καὶ αὐτὸς οὐ, πολλὴ ἀφροσύνη, πῶς ἑαυτοῦ θέλω λαὸς ἕτερον· δύξας ὅτι κατηγορᾶται τοῦτο σύ, τοῦ τῶν νοῦ σὺ ἢ Θεὸς οὔτε καὶ τοῦ οὐ οὐσιαστικοῦ, οὐ συμβεβηκότος οὐσίας. ὅτι ἄφορον φησὶ γίνεσθαι τὸ δόξαι τινὰ θέλω τὸ σὺ εἶ καὶ τοῦ οὐ, ἀλλοτίου· τοῦ μὴ εἶναι θέλω τοῦ οὐ· οὐκ οὖν· ὡς θέλει νίδης ἔλεγε τοῦτο δεῖν τὸ σὺ, ὥστε ὅτι αὐθεὶ τὸ σὺ ἦ, τοῦ τὸ οὐκέτι· τὸ μὴ φύσει τοῦ γίνεσθαι καὶ καθ' ἑαυτὸ σὺ· οὐ τοῦ εἶναι τοῦ οὐ λος καὶ οὐ σὺ τοῦ αὐτοῦ οὐ λος· ὥστε, οὐκέτι ἀπὸ ἄλλα θέλω τὸ σὺ εἶ τὸ σὺ· τὸ δὲ θέλω σὺ, οὐκ ἔτι· καὶ οὐ θέλει τοῦ οὐ οὐκ ἔτι· τοῦτο δὲ συμβαίνει. ἢ οὐ οὐ καὶ σὺ οὐσίαν δοκεῖ καίπερ οὐ μὴ νῦν λέγειν· ἐπειδὴ καθ' αὑτὸ θέλει νίδης ἔλεγεν· σὺ ἀεὶ ἀεὶ οὐ λος· καὶ οὐ οὐ τοῦ σὺ· ἐπὶ μόνου οὐ· ἀμφοτέρως δὲ διόπερ λον· αὐτὸ τε λὲς μὴ ἦ οὐ σὺ οὐσία· αὐτὸ τε ἢ τοῦ αὐτοῦ σὺ· ἀδύνατον τοῦ ἀριθμοῦ οὐσίαν εἶναι· πρότερον δ' ἔξας ὅτι μὴ ἦ τοῦ σὺ οὐσίας, οὐδὲ ἀριθμὸς οὐσία τις ἔξα κεχωρισμένος· τοῦ ἕνα μὴ τοῦ ἀριθμοῦ μονάδων ξυνόδου, μὴ ἕνα δὲ πλοῦ μονάδας οὐσίας, ναὶ λέγω, ὅτι οὐδ' ἀνθρώπου τοῦ σὺ οὐσία, οὐδ' οὕτως ὁ ἀριθμὸς οὐσία ἕνα δυνατὸν· οὐδὲ γὰρ τῶν ἀριθμῶν ἕνα οὐδεὶ γὰρ ἄλλο ἔξα θεὸς τοῦ σὺ· τὸ γὰρ θέλω τὸ σὺ, οὐχὶ ὡς ἔστι καὶ τοῦ θέλω τοῦ οὐκ οὖν· λεκτέον δὲ ὅτι ἐστὶ τι θέλω τοῦ σὺ ἀλλὰ ἔξα ἀλλ' οὐ πολλά· ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ πολλὰ εἶναι, ἐδόξασε δι' ἀθῦλεκτέον πολλὰ καθ' ἕκαστα σὺ πολλῶν μονάδων ἀδυνάτου εἶναι· ἔξα μὴ ἀθῦ θέλω τοῦ σὺ· ἐδὲ μὴ ἔστι πολλὰ οὐ αἱ μονάδες, οὐδ' ἀριθμὸς ἦν· αἱ γὰρ μονὰς πολλῶν μονάδων

τὸ δὲ τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ ὡς οὐσίαν. ἡ οὐσία δὲ ἀδιαίρε-
τόν ἐστιν, οἷον ἄνθρωπος ἢ ἵππος· ἕκαστον γὰρ τούτων, οὐδαμῶς
μοῖ ἐλέχθη· πολλαχῶς γὰρ ὄντος τοῦ ἑνός, καὶ τοῦ ἓν εἶναι
τοσαυταχῶς καὶ τὸ ταὐτὸν ἓν ἔσται· ὥστε καὶ τὸ ταὐτὸν καὶ
μονάδων, καὶ δύναται δὲ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ μὲν ἀριθμῷ
ἕν, τὸ δὲ λόγῳ· ἀριθμῷ μὲν ἓν ὅσα ἡ ὕλη μία, εἴδει δὲ ὅσων
ὁ λόγος εἷς· οἷον ἀριθμῷ μὲν ταὐτὸν ἐστὶ καὶ ἓν τὸ ἐνδεχόμενον
πολλοῖς, εἴδει δὲ ἕτερα· τῶν γὰρ ἐν ὕλῃ ἐστὶν ὁ λόγος· ἡ δὲ
ὕλη ἢ αἰσθητὴ ἢ νοητή· ὥστε ὅσα ἡ ὕλη μία, ἓν ἀριθμῷ ἐστιν·
ὅσα δὲ ἡ ὕλη μία, ἓν εἴδει· ὅσα δὲ ἡ ὕλη μία, ἓν ἀριθμῷ· ὅσα
δὲ ἓν εἴδει, οὐκ ἀριθμῷ· ὅσα δὲ ἡ ὕλη μία, ἓν εἴδει· ὅσα δὲ

τοίτοῦ οὑτος μεγέθους τί οὖ ζος καὶ σώματος σύστασις ἄλλο
μεγέθος εἶ ὑποστα'σα ἢ αὔξεσθαι, ἢ αὔξην καταὐτὸν χωεῖ
σώματος τοῦ ἐμβρ' θαὐτὴ οὖ. ὁ διὸ καὶ θαυτὴς προστιθεμένῳ
τοῖτοιοῦτον μέγεθος αὔξη. ἐὰν δὲ ἄλλα μεγέθη, οὐκέτ' ὡσῶς
ξωτιθεμένα αὔξη τὸ ὅλον· θαῶς δὲ ὡς ἐὐκρίνως οὔτε
γέθη· οὐδὲ ὁλοκλήρως· μένουν γὰρ' αὔξη ἡ γεφυρικὴ τοῖτο
σεδον καὶ ἐκ θράλα ἀλλήλοις ξωτιθεμένα· ἢ γὰρ ξοῖ
φάνσις, καὶ ἐκ μὴ γεφυρικὴ σωτιθεμένη, ἢ τις αὐτὴ ἐστὶ τὲ
σις τῆς ξοῖ φανέ'σ. αὔξη αὐτῶν· καὶ ὁδὲ ξοῖ φάντασμὴ
πολλὰ τος· οὐκ αὔξη· ἐφ' ἑμόζητὰς διὰ ἐκ θρεμὴ δὲ ὡς ἀφαιρεθέντος
ἐξ ξοῖ φανέ', οὐ σωτιθεμένου γενέ'σθαι, ὁμοίως καὶ ἐκ ἐγε-
γερμένῃ μέγεθος οὖ ζε· καὶ ἐκ μὴ σκεῖον, γεφυρικὴ ξωτιθε-
μένη, ὃ ἐστὶν αὐτῆς σφόδρα· μᾶλλον δὲ ὅλως τοῖτο· καὶ διὸ
ἐγερμένως ἐφαρμόζη καὶ οὐκ αὔξη· διὰ ἐκ θρεμὴ ξωτιθε-
μένου πολλὰ τος ὑπὸ γεφυρικῆς· τοῦτων δὲ ἐνία πρὸς καὶ
ἀμήχανείως οὔ· ἀλλὰ οὐ τῶς καὶ δόσου καὶ αὔξη ἐκ θοῦ-
κα· ἢ δὲ ἐστὶ γραμμὴ καὶ ἡ μονάς, οὐδ' ὅλως ξοῖ οὔτε κατὰ τὸ
ξοῦ φαντάσματα· καὶ ἐγὼ δοίη αὐξητικὰ· μεμνημονεύ-
σασθε δὲ τῆς ξενώνος δόξης· ὡς φασὶ φασὶν ἀναιρου-
σιστόξι· ξοὶ τοῦτοις φησὶν ὅτι ἀλλ' ὅμως καὶ ὁ τοῦ ξενώνος
λόγος φορτικός· μηδὲν ἄλλο ξῆναι λέγων, ἢ μόνον τὸ
μεγέθος· σύδεχέ γὰρ ξῆναι τινὰ ἀδιαίρετον· οὐ γὰρ
φάντα τὸ ἀδιαίρετον ἐκ θρέμματοῦ αὔξην· ἀλλ' ἔστι θρὸς
αὐτοῦ λέγων· μᾶλλον μὲν γὰρ οὐ τοιᾶ καὶ καθ' ὅτο
αὔξη καὶ ὁ σὺ καὶ ὁ ἀδιαίρετον· ὡς τε καθ' ὅ τομὲν,
οὐκ ἐμποδίζει τοῦ ξῆναι τὶ τὸ αὐτῶν· σὺν αὔξονται
αὐτό· σὺ δὲ νοεῖφησὶν ἄξιον ἀπορῆσαι· φοῦς σὺ τοῦτοι
οὐτους σὺν ὁς ἢ πολλοὺς νῶν τοιούτων μίαν ἐγε θαι μέγεθος· ὁμοί
ως γὰρ ὁ τῶν· τῶν τοῦ γεφυρικοῦ σὺ στιτμῶν λέγων ξῆναι
σθαι· ὁ τῶν δὲ λέγων θρὸς ὁ κὰ ὁ χαὸ καὶ σοιχεῖα φάντων,

τοῦ ἀριθμοῦ τὸ τί ἐστιν· εἰ γὰρ οὐσίας ὧν μεταφωνὰς
καὶ οὐσίαι τὸ ἐστὶ ἀριθμοὶ ἦσαν οἱ τοιοίδε ἑκάστοις δὲ πρόσφορα τὰ πολλὰ
τῶν ὄντων δόξειεν ἂν εἶναι τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν ἄλλων
τὸ εἶναι καὶ αὐτό τι ἀριθμὸν τοιοῦτον εἶναι· τοῦτο γὰρ δηλοῖ
τὸ εἶναι καὶ ἀριθμόν τινα· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ τί ἐστιν ἑκάστου
τὸ καὶ ἀριθμὸν εἶναι τοσόνδε· τοῦτο δὲ ἢ ἀσυμφωνία, καὶ ἡ ἀόριστος
δυάς· ὅ μὲν γὰρ ἀριθμὸς προϊὼν ἕκαστος· πρῶτον μὲν, τοὺς ἐλαχίστους
ἀνάγκη εἶναι ὁρίζοντας σύμπαντος ἀορίστου δυάδος τὸ δὲ τοῦ συμπάντος
γιγνομένου δυάδος· ἔστω δὲ τὰ ἄλλα ἀπορρήτως, ὡς σύμπαντος
συμφωνίας καὶ πάσης ἀορίστου δυάδος συνεχοῦντων, τὸ μὲν, ἀριθμοὺς
γίνεσθαι, τὸ δὲ, μεγέθους· οὐ γὰρ οἱ ἐλάχιστοι μόνοι· ἀλλὰ καὶ τοὺς
μεγίστους ἐξ ἑνὸς, καθ' αὑτοὺς· ἀγρὶ ἡ ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀόριστος
δυάς, ἡ αὐτὴ φύσιν οὖσα ἀρχὴ, καὶ ἀριθμῶν καὶ μεγεθῶν ἐστι· πρὸς
ἓξ ἑνὸς καὶ ἑαυτῆς συμπάντος μὲν, οἱουδήποτε μεγέθους πέρας ἔχειν
ἀριθμοῦ γὰρ λαβεῖν ἐγγυτάτω· ἐξ ἀορίστου τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἀριθ-
μοῦ σύμπαντος γίγνεσθαι· ἀδιόρατος σύμπαντος ἀριθμοῦ τὸ μὲν
ἓν· ὡς ἐξ ἀριθμοῦ, ἢ ἐξ ἀριθμοῦ· καὶ τῆς ἀσυμφωνίας τὸ
οἱουδήποτε μεγέθους ἑκάστου γίγνεσθαι ἄξιον ἀπορεῖν· ἀ-
φορον γὰρ ὡσὰν ἀμφὶ μεγέθους οἱουδήποτε εἶναι φοιτικὸν
τὸ δὲ ἀφορίζειν μὴ σύμπασαν ἀσυμφωνίαν καὶ ἀόριστον δυάδα ἴσον,
ἐστὶ τῷ ἀφορίζειν μὴ σύμπαντος ἀριθμοῦ τὴν ἀσυμφωνίαν· καὶ αὐτὴν φύ-
σιν οὖσαν, καὶ ἀριθμῶν καὶ μεγεθῶν, ἀπείρους καθ' αὑτούς· ὡσὰν
γὰρ σύμπαντων αὐτῶν ἀρχὴν οἱουδήποτε καὶ ἀριθμοῦ, καὶ μεγέθους,
γίγνεσθαι· τούτων δεχομένων ἀπορίαν, πότερον οἱ ἀριθ-
μοὶ καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ στιγμαὶ, οὐσίαι τινές, ἢ οὔ· καὶ πρῶ-
τον μὲν ἀριθμοὶ ὁποῖοί ἀριθμοὶ ὁμοίαν ἔχουσαν, ἐφεξῆς
ἀπορίαν τοῖς προφερομένοις· πότερον οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ σώμα-
τα καὶ αἱ στιγμαὶ, δηλονότι καὶ τὰ φαινόμενα καὶ γεωμετρούμενα, οὐ
σίαι ἔστιν, ἢ οὔ· ἆρα μὴ μεταλαβοῦσα οὐσίαν, οὐδ' ἁπλῶς
ἔστιν οὐσία· τίνος γὰρ ἔσονται οὐσίαι· εἴδη δ' ἀκούσιας; οἷον,
αἴτε ποιότητες· ἴσως γὰρ ἂν δόξειεν ἀδύνατα καὶ ἄτοπα, μὴ

ὁ κόσμος

ζή· ἆρά γέ τί, καὶ αἱ διαιρέσεις, ἃ καὶ αὐτὰ ποιότητες· καὶ
ὁλόγραι δέ, οἷα ξύλινον λέγω, ἡμιόλιαι ὧν ἔσται, ἀλλοίωσίς τοι
γε οὐσίαι τὸ δεύδενος, δοκοῦσιν ὅτι οἴονται σημαίνειν ἡδονάς,
ὡς ἴσον. τῶν οὖν αἱ οὐσίαι· ὁμοίως δὲ τούτοις, καὶ τὰ ἀόρ-
τα καὶ τὰ κατὰ προαίρεσιν οὐκ ἔσται· ἀναθαλάσσης καὶ νο-
τοκαμήλου τινὸς λέγει τοῦτ' ἔστιν εἰ τὸ καμήλῳ τι-
νί ἐστι· καὶ τὸ καμήλου δύλιᾶ ἄλογος ἡ· καὶ οὐ μεθύσῃ τὸ πό-
κλον· οὐδὲ ἔστιν αὐτῶν τι ὑπὸ ἀποδαξίν πίπτον· ὡσὺ-
τως καὶ μὴ καὶ ἀὐτό· οὐδὲ τὸ οἰσίαν νεῶν λέγω· ἢ τῶν δὲ
λαῦρα, μεδὲ λαῦρα τὸ ἡσυχίαν, ὡς εὐρεῖ τὸ νὶ ἀπολωσθω
καὶ, οὐσίᾳ εἶναι μᾶλλον· χωρίζεσθε δὲ ταῦτα ταῖς ποιότη
καὶ ἄλλα ἀδηλοῖς συμβεβηκόσι τοῖς σώμασι, λαμβά
τὸ λιθο καμήλου τοὺλοις σώμασι· λέγω δὲ βίος φαίνεσθαι εἶναι
τὸ οἰσίαν, ὃ ἔστι τὸ δι' ἐχθρὸς ἐσωτοῦ τοῦ δὲ λαβὼν μεταβαίν
δάμνοιν· ὅτι τὸ σῶμα τοῦ τοιοῦτον ἐστὶν οὐσία καὶ τὸ τὸ
οἰκιῶν, δεῖ λοῦ μᾶλλον οὐσία· Σωϊ φαίνεται μὲν σώματ·
Σωϊ φαγέσθαι δὲ γραμμή· καὶ λοῦτης σῖγμή· εἶναι μᾶ
λλον Σωὶ λοῦτοις τὸ λοῦ εἶναι οὐσίας εἶναι σωσαναιρήσ.
καὶ τὸ τὸ σῶμα οὐσίαν εἶναι· τὸ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ ἧτ,
τον ἀμβλυμωσὸ τὸ πω· ἀφῆ δὲ μᾶλλον οὐσία· λοῦτ' μᾶλλον οὐσι
αὖδε, ἢ ἧττον σιδήρου οὐσία, οὐσίαν αὖ ἆσιν· ὅτι δὲ ἧττον οὐ
σία τὸ σῶμα τούτων, δῆλον· ὁρῶ τη μᾶλλον αὐτὴ Σωϊ
μᾶλλον· οἷς ὄφελε λαῦτι καὶ ἥδου ποιῆλαι, σὺδένα τοῦ ὀφείλο
μᾶλλον τοῦ αὐτῶν μᾶλλον οὐσία· λαῦτα δὲ ὀφείλον λαῦτι μᾶλλ
ὄνλα· καὶ μᾶλλα οὐσία τοῦ ὁριζομένου καὶ ἥδου ποιου
μᾶλλον· διὰ τοῦ τοῦ γραῦ καὶ αὐτὸς τὸ ἥδος μᾶλλον τῆς ὑ
λης· τοῦ δὲ Σωϊ φαγέσθαι καὶ γεγραμμένης καὶ σιγμῆς ὀ
φείλειν τὸ σῶμα· λοῦ λα μᾶλλον οὐσία τοῦ σώματος· δεῦ
δὲ τοιαῦτη· ὧν τὸ μᾶλλον αὐτὸ δύναται εἶναι χωρεῖς
ἀλλήλου· τὸ αὐτὸ δυνάμενον εἶναι μᾶλλον οὐσίας·

ιθ/ζη/ζ

ιθ/ζη/ζ

Τῶν δὲ τριγώνου σώματος, τὰ μὲν πρῶτα, γωνίας ἔναι δώσει
τοῦ σώματος· τόδε σῶμα, γωνίς τῶν τριγώνων, οὐ· τρία γὰρ
ἐπίπεδα τοῦ σώματος μέλλον, οὐσία τοῦ σώματος· τόδε σῶμα δὲ
σθαι δυνατὸν εἶναι, τριῶν γὰρ ὡς τριγώνων ὑπὸ μιᾶς γω-
νίας περιεχόμενον, οὐδεμία γωνίς σώματος οἴονται εἶναι· ὡς τρι-
μα ἀνθρώπου· τὸδε σῶμα γωνίς τῶν τριγώνων λέγω σῶμα μέλλον
ἀνθρώπου φανῆναι, οὐ χοίον τε νοηθῆναι· οὐδὲ ἀνθρώπου φανὲν
ἀνθρώπου γεγενημένης· οὐδὲ ἄλλου γωνίς σημείου· ζῴοις τοῖς ἀεὶ
μοῖς αὐτῶν ἐξ ἄλλων ἀνθρώπων κακῶν· σῶμα μέλλοις λέγειν,
δ' μένος καὶ θλάσος ἐστί· γεγενημένος δὲ μένος ἀνθρώπου·
ξη σημεῖα· ὁδενὸς θαι καὶ γωνίς γεγενημένης· καὶ αὖ γωνίς
ἔναι πέδου· καὶ ἔναι πέδου αὐξενοσώματος· προσθήσει
Τούλιος, ἧς πίσω οἴντου ὦλα, μᾶλλον οὐσίας εἶναι τοῦ σώμα-
τος, καὶ τὰς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξας· ὧν οἱ μὲν ἀριθμὸν μὲν τρεῖς καὶ
μηδέποτε μείζους ἔναι θεῖ τῶν οὔτων λέγοντες ἀπὸ οὐσίας
τῶν οὔτων καὶ ἀπὸ ῥᾳδιουργικοῦ τινος τρόπου· οἱ δὲ μείζους
νους γενόμενοι καὶ σοφώτεροι δοκοῦντες· μὴ δὴ εἶναι δύνα-
ται ῥᾳδίως φήσαν· ὡς οἱ τριγωνάρδοι καὶ πλατῶν· ὡς τούτων
μᾶλλον οὐσίαν τῶν οὔτων τῶν σωμάτων· τόδε ὡς τε καὶ ἀπὸ
ῥᾳδιουργικοῦ σωματικῶν ἀεὶ ἔναι ἔλεγον· διὰ τὸ τὰ οὔτων
καὶ τῶν σωμάτων ἡσσανῶς· τοῦτο χαρακτὴρ μᾶλλον, φη
σὶν ὅτι φθορᾶς σῶμα μηδενὸς τούτων οὐσία, οὐδαμῶς ἀλλ' ὅτι οὐσία
οὔτε ἀπὸ σώματος, ἢ πόσου ἀπὸ ὕλης οὐσία, οὔτε σῶμα μᾶλλον
ἀπὸ τοῦ σώματος ἀμφοτέρων· ὅτι οὖν μὲν σῶμα ὕλαν οὔτα τοῦ-
τοις οὐδαμῶς φανεῖν οὕτως εἰ ἐστὶ σημεῖον καὶ γεωμετρικῆς
θέσεως οὔσας οὐσίας δηλονότι καὶ σώματος αὐτῶν, ἢ ὑγρὸς
εἰς καὶ ἓξ· σώματος σύστασις· ἀλλ' ἡμῶν οὐδενὸς τούτων
ἐστὶν σύστασις αἰσθητοῖς· οὔτε ἀπὸ οἷον ὀξύζομεν ἀπὸ σημείου εἶναι
ὁμοφυῆ δὲ τοιοῦτον σύστασις αἰσθητοῖς, οὔτε ὅσοι αὖ τῶν γεωμέτρων
οὐδεὶς ἀπὸ ἐστὶ λαβεῖν σύστασιν αἰσθητῶν σωμάτων, μήποτε φαν-

τοῦτο μεμφοίμεθ' ἂν, τὸ λάτον· ὁμοίως οὐδὲ τὴν φάντα
σιν ποιὸς βάρος· ἢ δὴ οὐ λαμβάνομεν οἱ αἰ. διὰ τί οὖν τοῖς σώμασι τ
αἰσθητοῖς· ταῦτα γὰρ τὴν φαντασίαν· ἢ δὲ μὴ ἔστιν, μὴ
δ' οὐσίαι ἔσται· ὁ φάντασμα δὲ μὴ οὐ λαμβάνομεν τὴν φαντασίαν,
καὶ τὸ οὐ φαντὸν λαμβάνειν, καὶ διαιρεῖσθαι τῶν σωμάτων,
μηνεσθαι· αἰδέ, διαιρούσης αὐτοῦ σώματος, οὐχὶ σωμάτων
οὐδὲ οὐ λατινὰ τὴν φαντασίαν φύσεως φαντὸν οὐσίαν· τὸ
μέγεθος τὸ λατὸς, τὸ γεωμετρεῖσθαι μεγεθὸς σῶμα· καὶ τὸ
τὸ βάθος, τὸ φαντόν· καὶ τὸ δὲ τὸ μῆκος, τὸ σιτμεῖς
σθαι· τὸ δὲ τὸ τι, ὅτι μὴ ἔστιν εἰδῆς σώματοιν, ἢ τε φαντά
καὶ ἡ γεωμετρικὸν τὸ σῶμα· οὕτω δ' ἂν εἰν νοίας ἐν
ἐν τοῖς σώμασι λέγεσθαι εἶναι· οὐδὲ δὴ τὸ τὸ τὸ φαντὸν καὶ
τὸ χωρεῖσθαι δύνασθαι, τοῦτο συμβρώμενος λέγω· ὅτι
αὐτὸ τὸ σῶμα ἐστὶν ὁ τοιοῦτος χῶρος· καὶ ὁ τοιοῦτος φαντα
σίας ὁμοίως οὐ λαμβάνομεν· τὸ δὲ τὰς φαντασίας, αὐτὸ λίθου
τοῦ, καὶ τοῦ ξύλου, καὶ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἄλλου τι
νός· ὁμοίως ἐστὶ λαβεῖν χῶρος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ πύρωτο τὸ κενὸν
τοῦ πύρου· τὴν φαντασίαν ἐστί· καὶ τὸ φαντὸν ἀφ' ἑαυτοῦ
εἰς δύο δὲ τὸ βάθος λαβεῖν δυναμένης ὁμοίως καὶ τὸ τι
τοῦτο· ἢ οὖν τὸ μὲν ὁμοίως λαβεῖν, καὶ τὰ φαντασίας
αὐτὸ τὸ σῶμα· τὸ δὲ τὰς φαντασίας, μὴ ἐστὶ δὲ αὐτὸ φαν
τασίαν λαμβανόμενα· οὐδὲν ἄλλο τι ἢ· ὥστε ἀφ' οὗ τὸ χῶρος
χῶρος, αὐτὸ λίθου, οὐδὲ ὅδωρ ἐστίν· καὶ ἀφ' οὗ αὐτὸ πύρου
τὸ φαντὸν λαμβάνειν τὸ φαντασίαν, οὐδὲ ὅδωρ ἐστίν· καὶ δὲ τὸ
λίθου τοῦ ξύλου τὸ ὁμοίως λαβεῖν, τὰ εἶναι τὰ χῶρος
τὰ αὐτὸ τὸ σῶμα λέγεσθαι τὸ δυνάμεις καὶ τὰ δύναμις, οὐ τὰ
δοκεῖν εἶναι αὐτὸ τὸ χῶρος ὡς καὶ τὰ δυνάμεις ὡς καὶ τὰ
τὸ δυνάμεις καὶ τὰ αὐτὸ τὸ, τοῦτο δὲ τὸ φαντὸν, αὐτοῦ φαν
νοίας καὶ τὰ αὐτὸ τὸ, οὐ τὰ δοκεῖν εἶναι, αὐτὸ τὸ χῶρος
ὡς καὶ τὰ δυνάμεις· τοῦτο δὲ φαντὸν μὴ ἐστὶ χωρεῖσθαι ὡς δὲ τὸ τι

τὸν σοὶ φαύ, οὕτω καὶ σοὶ τῆς τριάδος, καὶ σοὶ ἑνὸς μᾶς καὶ μονάδος· καὶ γὰρ ἡ μονὰς ἐν μέν τίς ἐστιν· ἓν ἐστὶ γὰρ σοὶ αὐτῶν ὁμοίως ἡ σοὶ νοὶ ἐν ᾧ τὸ πρόσωπον μετὰ λέγω ὁποίαν οὖν ἔχειν· καὶ μεμβαίνοντας τινὰ τῶν δυνάμεων καὶ δημιουργεῖν, ὅτι μὲν ἐστὶν ἐν αὐτῷ· τὸ γὰρ δοκεῖν ἁμὲν οὐκ ἐν τινὶ, οὐδὲ ποιεῖν ἐν αὐτῷ· τὸ γὰρ δοκεῖν εἶναι ἐν αὐτῷ, ἐστὶν ἐν αὐτῷ δημιουργεῖν δάξασι διὰ τούτων, ὅτι μὲν οὐσία ἡ σοὶ φάνδα· καὶ ἓν ἐστιν μεμὴ· καὶ σὶ ἐστιν μὲ· καὶ ἡ μονὰς· ὡς ἀκόλουθον τοῖς δεδαγμένοις λαμβάνειν τὸ μὲν δὴ λέγειν ἓν ἐστιν οὐσίαν, λέγειν τοῦτο τῶν ὀφείλομενον· ἑνὸς δὲ λέγειν, οὐ μόνον οὐκ οὐσίας
τὸν » ὄντος, ἀλλὰ τῶν ἁμὲν οὐδὲ ὄντος· τὸ δὲ μὲν ἐστὶ δὲ λέγειν, μὴ
» δὲ οὐσίαν τινὸς ἔχειν ἐστὶ, τῶν μὲν πεῖ ἐστιν ὄντος λέγειν, μὲ τοῦτο
.. τινὸς προσῆκε τοῖς ἁμενοῦς, καὶ λέγειν δὲ τὸ ἓν ἐστιν καὶ τὸ φθο-
ρὰν συμβαίνειν ἄλογα· καὶ αὖτη σοὶ μέρεσιν αὐτῶν, δάμεσιν,
ὅτι μὲ οὐσίαν λέγειν τοῦ σώματος· ἀμὲν λον οὐσίαν ἐ-
τὴν διαφθορᾶς δέχεσθαι εἶναι σὶ αὐτῶν, ἐστὶν σὶ αὐτῶν δάμεσιν
δάξασι διὰ τούτων, ὅτι μὲν οὐσία ἡ σοὶ φάνδα· καὶ ἓν ἐστιν μεμὴ· καὶ σὶ ἐστιν μὲ· καὶ ἡ μονὰς· ὡς ἀκόλουθον τοῖς δεδαγμένοις λαμβάνειν τὸ μὲν δὴ λέγειν ἓν ἐστιν οὐσίαν, λέγειν τοῦτο τῶν ὀφείλομενον· ἑνὸς δὲ λέγειν, οὐ μόνον οὐκ οὐσίας ὄντος, ἀλλὰ τῶν ἁμὲν οὐδὲ ὄντος· τὸ δὲ μὲν ἐστὶ δὲ λέγειν, μὴ δὲ οὐσίαν τινὸς ἔχειν ἐστὶ, τῶν μὲν πεῖ ἐστιν ὄντος λέγειν, μὲ τοῦτο τινὸς προσῆκε τοῖς ἁμενοῦς, καὶ λέγειν δὲ τὸ ἓν ἐστιν καὶ τὸ φθορὰν συμβαίνειν ἄλογα· καὶ αὖτη σοὶ μέρεσιν αὐτῶν, δάμεσιν, ὅτι μὲ οὐσίαν λέγειν τοῦ σώματος· ἀμὲν λον οὐσίαν ἐν τὴν διαφθορᾶς δέχεσθαι εἶναι σὶ αὐτῶν, ἐστὶν σὶ αὐτῶν δάμεσιν

δὲ αὖ μοιχεία ἐστὶν, δύο ταῦτα ἀνθρώπω. ὥστε τοῦτ' ἐστὶν
ἓν ἕτερα φύσιν καὶ ἄλλα. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἓν ταῦτα ἀλ-
λήλων· τοῦτ' δῆλον ἔστιν ὅλως ἀπὸ τοῦ, καὶ τοῦ μοιχεύειν
σεως καὶ φθορεῦ· οὐ γὰρ δὴ κτεῖναι μὴ ἀδιαίρετος τῇ αὐτῇ
φύσει διαιρεθῆναι δύο· ὥστε εἶναι τοῦτο τῶν διαιρουν
γένεσιν, τῆς ἐξ ἀμφοτέρων οἰκοῦσα, ἐστὶ
ἐστὶ χωρισμοῦ· ὁ δ' αὐτὸς λόγος, καὶ ἐστὶ γεγενῆσθαι καὶ
ἐστὶ φθαρῆναι· οὔτε τῶν γεγενημένων οἷόν τε διαιρεθῆναι καὶ πάλ-
λος, ὡς οὕτω γίνεσθαι τῶν μὴ ὄντων, ἀπολομένης τῆς ἐξ-
φῆς, οὔτε τῶν ἐστὶ φθαρῆναι καὶ βάρβαρος· προσπεποίηται
τοις, ὅτι τὸ μὴ τὸ γινόμενον ἐξ οὐ φθαρμένου τινὸς μὴ
νεσθαι καὶ ὕλης τοῦ τοιοῦδε, οὐδὲν κωλύει καὶ οὐ γίνεσθαι.
ἢ γὰρ χωρὶς τοῦ γίνεσθαι, τοῦτ' μὲν ἐστὶ τοῦτ' δὲ, οὐκέτι
τὸ προφερημένον. ἔτι ὡς ἐπὶ τοῦ κύκλου τοῦ ἄλλος οὗτος τοῦ
χρόνου ἐστὶ, οὕτως ἔξεστι καὶ ἐπὶ τῆς γεγενημένης καὶ ἐπὶ φα-
νέντος. ἀ δὲ ταὐτὰ ὁμοίως ἐστὶν, τοῦτ' ἀνάγκη ἐστὶ τὸ μὴ, σώμα-
τος τοῦδε, ἐπὶ φανέντος· τοῦδε, γεγενημένου· τοῦδε, χρόνου, ἢ δι-
αίρεσις· καὶ πάλιν αὖ. αἱ διαιρούσης τῶν προειρημένων.
Εἰ τοίνυν ὁμοίως ἐστὶν ἀνάγκη σύνεγγυς εἶναι αὐτοῖς, τόπο
τε εἶναι· τοῦτο δὲ μὴ εἶναι αὐτῆς τε οὐσίας φύσεως· τοῦ-
δενὸς, τοῦτο μὲν ἐστὶ· τοῦτο δὲ οὐκέτι· καὶ ἄλλο τι ἄλλο,
ἐστὶ χωρὶς γενέσεως καὶ φθορᾶς· τὰ γὰρ γένεσις σύνεγ-
νων· ὁμοίως δὲ καὶ διαφθορά· ὥστε καὶ τὸ νῦν ἐστὶ
τὸ σύνεγγυς, πρῶτον σύνεγγυς· γινόμενον δὲ σύνεγγυς, ἐν-
ἀναίρετον· καὶ αὖ διάστημά τι τινί· τοῦτο δὲ σύνεγγυς
γίνομένου· τὸ μὴ τί γένους· τόδε, γίνεσθαι· καὶ πάλιν αὖ
χρόνου μοῖρα, καὶ τοῦ γίνομένου μοῖρα γίνεσθαι· τοῦτο
τὸ γινόμενον τοιοῦτόν τι εἶναι, ὡς προφορᾶς τόδε
νεῦ, οὐδὲν κωλύει· ὡς δὲ τοῦ διωρίσθαι τὸ
τε μὴ ἐστὶν τοῦτο δὲ οὐκέτι οὕτως ἔξεστι καὶ πάλιν προφορᾶς

εἰδέ τοῦτο, ὑπεῖσθαι· ὅλως δὲ ἀπορήσαι ἄν τις, διὰ τί καὶ
ἄλλης ἀρχῆς τῶν. ἀλλὰ διὰ ταῦτα τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰ μεταξύ οἷς,
ἀπείρων ἡδη καὶ ἀπορία; πῶς οὖν λόγον ἔξει τὰ αἰσθητὰ
τῶν οὐσιῶν· καὶ μεταξὺ ταῦτα δείξει τὰ μαθηματικά, ἄλλ
ἄρα ἡδη
τινας ἀπορίας ἔχοντα καὶ τίνδεσθαι· ὡς γὰρ οἰκεῖα ἰδεῶν ἄν
λεγόντες, ἅπαντα ἔοικε λόγον παρίσασθαι τῶν ὁμοίων τῶν
ἰδεῶν διὰ τοῦτο ὅτι τὰ μαθηματικὰ ἄνευ τῶν ἄλλων διαφέρει
τῶν αἰσθητῶν· τῶν ἰδεῶν εἶναι καὶ τῶν ἀϊδίων ὡς ἕκαστόν
τι ἕτερον εἶναι· ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλὰ ὁμοίως δὴ εἶναι αὐτοῖς ἅπα-
ντα, οὐδὲν διαφέρειν τῶν αἰσθητῶν· οὐδαμοῦ εἶναι, οὐδὲ τοῦ
των σῶμα, ὡς ἅπαντα εἶναι τὰ ὄντα, ἀλλὰ ἐν τῷ οὐρανῷ
εἶδος μέν, ἀλλ' οὐ δείκνυται ἔτι ἀπορία καὶ δεῖ σκοπεῖν μετὰ
ἀλλήλοις, οὐδὲν αἱ αὐτῶν οὐσίαι καὶ τί σοι μέρα τῶν ἄλλων ἔχει·
ὥστε ἢ μετὰ τούτων, καὶ τε τῶν αἰσθητῶν. δείκνυμεν αἱ ἔχει αἱ φω-
ριούμεναι, οὐκ ἔσονται τῶν οὔτων ἔχει· ἀριθμῶν ἀφωρίσ-
μεναι, οὐδέτις ἔσται δείκνυμεν οὐσία, μία ψυχῆς ἔχει, καὶ
ὡς εἰσομεν· ἢ μετὰ ἄλλαι τινός, εἰσὶν οὐσίαι τε ἔχει τὰ αἰσθη-
τὰ, καὶ ἐν μαθηματικά, ὁποῖαι τὰ ἰδέας λέγουσιν, οὐδὲν μ
ἔσται τῶν ἔχων, δείκνυμεν οὐσία· ἢ καὶ μὴ αἰσθητὰ καὶ ἐκ
θηματικὰ τῶν ἅδη, μία ἄλλη δὲ μία ἔστι ἔχει ταῦτα οὐσι-
ῶν οὐδὲ οὐσίαι ἔσονται αἱ ἔχει τῶν οὔτων. ἢ μετὰ ἔκ ἅπαντ,
ἔχει μὲν ἔσται ὅλου σύμφυτον τὸ εἶναι ὡς πρὸς ἕ,
σῶν ἔχει. ἢ πῶς δοῦναι μὲν δείκνυμεν, ὡς ἔχει οὐσία, πρὸ
θηκε τοῦ καὶ τῶν ἅδη ἢ οἷς λέγουσι τὴν φύσιν καὶ τὴν ὑποσασίαν, ἢ ὅτι
οὐκ ἔσαι ἔχει· καὶ τῶν δείκνυμεν μία· καὶ δὲ τὸ ἅδη· μόνη ἔσται
ἔσαι καὶ τῶν ἅδη· ἢ τις οὐδὲ ἔχει ὡς εἶναι, εὐθύς ἐστι
τὸ εἶναι καὶ αὐτοῦτων νοουμένης, ὧν ἔχει εἶναι λέ
γουσι, ἀμύνον μὲ γε φάναι· οὐκ ἔσαι μία δείκνυμεν, ἀλλ'
ἅδη· τοῦτ' ἔχει ἀπλῶς καὶ τε προφερημένα, καὶ τὸ σοῦ
φρόνουν, τοῦ οὐδὲ αἱ ἔχει τῶν ὄντων δείκνυμεν ἔσονται· ποσα-
τινῶν

ἀλλ' ὅδε δὲ μὴ οὔσης οὐσίας τινὸς τοῦ λόγου μαθηματικοῦ
τέ ἐστι καὶ ἀληθοῦς, οὐκ ἂν εἴη. τίνος δ' ὡς εἰς μεγέθους οὐσίαν οὐ-
τως δὲ οὐδ' ἀριθμοῦ οὐσοῦν οὐσίαν μὴ εἶναι λέγωμεν καὶ ὡς εἰσομένης
ἀνάγκη· ἐδόξασέ τε ἄλλας. τίνας οὐσίας δεῖσθαι· ὡς εἰκός·
μὴ εἶναι οὐσίαν ἕξει. οὐκ ἀληθεύομεν ἄρα τινός, οὐδὲ κατὰ
συμβεβηκός τό εἶναι τε καὶ εἰ ἔστιν ἀριθμός καὶ ἀληθεύομεν
γράφειν, τὸ ὧν ἕνα εἶναι. ἀλλ' οὐ μὴ εἶναι. ἀλλὰ δὴ οὐ τοῦτο ἦν δηλον
λον εἶναί τινας ἰδέας οὐσίας. τὸ μὲν μὴ ὄντα μηδὲ ἕνα
ἐδάξεν εἶναι ἀριθμόν, δῆλον ἦν. τῶν ἰδεῶν λόγον ἔχειν· οὐδὲ τῶν
λεγομένων νοῶν, ἰδιοῦσθαι. ● ὅτι δὲ τὰ στοιχεῖα τῶν οὐσιῶν
ρῶν ὑπάρχει τούτων τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν πρώτων καὶ τὰ
κατηγορούμενα κοινῶς τινός, οὐκ ἔστιν ἔξω λόγῳ. ὡς εἰσομένῳ
ἀλλ' ὅδε τῶν γὰρ καθ' ἕκαστα, ἄλφα τὸ κοινὸν ἄλφα· ἡμῖν
ἴδιον, οὐχὶ περιέχων· ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων
ὡς δὲ σοὶ τῶν στοιχείων. οὕτω καὶ σοὶ τῶν καθ' ἕκαστα αἰσθη-
ὁ αὐτός· καὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ὁμοίως· ἴδιον τῶνδε
λαβὴν γραμμάτων αἱ ἀρχαί μου, ἔξω μὲν οὐκ οἰκείως
εἰσομένῳ· ἴδιον δὲ σοὶ τῆς ἀφορίσεως εἶναι τῆσδε τῆς βα
συλλαβῆς· τὸ δὲ βῆτα, καὶ τὸ δε τὸ α, ἀρχαὶ καὶ στοιχεῖα ἀφω
εἰσεσθαι καὶ ἀριθμοῦ· πρέπει δὲ καὶ τοῦ β. καὶ ἐδάξεν· ὅ-
τι σοὶ μὲν τῶν οὕτως λαμβανομένων συλλαβῶν, καὶ
σοὶ φασὶ τῶν ἀρχῶν τῶν σωματικῶν. ἔξω ὡς εἰσομένῳ
ἔξω μὲν ἀρχαί εἰσι λαβεῖν ἀλλ' ἄλλων ἄλλοιν τούτων,
λαὶ κοιναί· ἀρχαὶ λαβεῖν γὰρ ἔστιν συλλαβῆς ἄλφα, καὶ
συλλαβῆς τὸ κοινῶς κατηγορούμενον ἄλφα ἀρχαὶ σχοινοῖ
φασι· δάξασε δὲ σοὶ τῶν στοιχείων τὸ κοινὸν καὶ συλλα-
βος ἀρχὰς γνωρίζειν, ὁμοίως φησὶν εἶδέναι σοὶ ὧν ἔμε-
ψυχῶν, τῶν μαθηματικῶν. καὶ γὰρ σφαίρας ὡς ἔοικε,
καὶ σύτοις στοιχείοις, πολλαὶ καὶ σφαῖραι. λαμβάνειν,
καὶ λαμβάνομεν, ἀλλὰ ὁμοδόξῃ ἀλλήλοις ἔοικε δεῖ

λάκαὶ δέκαξα, ταῦτα ὁμοδύ. ἔστιν ἀλλήλοις· λέγω δὲ ὁμοδ,
ἢ τῶν φυσικῶν, καὶ τῶν μαθηματικῶν· οἷας αὐτὸς ἐτό
αμφοτέρων λόγος. μηδέ τις ἄλλη οὐσία ἐξ ἀριθμῶν ἔ,
ὁποίαν βούλονται τιθέσθαι, οἱ δὲ ἰδέας δοξάζοντες, οὐκ,
ἔσαι μὲν ἀριθμῶν καὶ ἕδη οἱ· τοῦτο γὰρ οὐκέσαι τις εἶδι
καὶ οὐσία, καθ' ὃ ἀριθμός μία· οὐδὲ αἱ ἕδαι ἄρα, τῶν ὄντων
ὡρισμένων καθ' ὃν ἐξ ἀριθμῶν, καὶ τοσαὶ· ἄλλα ὄντα τῶν ἕδ
δα· ἕδη δ' ἔστιν αὐαγκαῖον· τοῦτο δὲ ἐξ ἀριθμῶ ὡ εἰάθαμεν ὧν ὄντ
ἕδαι· οὔτως οἷαι οὐσίαν δόξουσι τὸ ἕδας κοινοί, οὐκ εἶ οὐσί· δὲ
ὁ οὐδὲ ἕδμὲν τε καὶ σοὶ ἕδας αὐαγκαίως δόξουσι κινηθέντες
οἷαι δὲ ἰδέας λέγοντες. ἔσαι ταῦτο ἐλλήν· καὶ ἕδας, ἕ
μὲν αὐ τις ἐρεῖ τοῦτο λέγουσι· τῶν μὲν διαφθορῶν παντὶ
τὸν αὐτῶν δόξαν, ἀλλὰ ταῦτο μὲ φαίνεται εἶναι τὸ ἕδα
καὶ αὐτοὺς ἔσαι δὲ ἕδας ἰδέας τῶν οὐσιῶν τὸ ἕδαι λέγο τινὲς
αὖ τὸ δὲ τις ἕδαι οὐσίας τε εἶναι καὶ ὡ εἰομὲν ἀς οὐ
τῶν ἕδαι οὐσίας αὐτοῖς αἱ ἕδαι γίγνονται καὶ καθ' αὐτὸ οἱ αὐ
καὶ διαφθορᾶς τῶν ἄλλων οἷς τὸ εἶ καθ' τὸ ἕδος, καὶ
οὐκ ἐκ συμβεβηκός· ὡς δοκεῖ καὶ ναί· οὐδὲ ἀς καθ' αὐ
τῶν ἢ τῶν κοινῶν λέγουσιν, ἀλλὰ καθ' ἕκαστος· ἕ
τοῦ δὲ ὡ αἱ μὲν ἐσὶ ἕδαι σοιχεῖα πτὶ
ναι ἐ τὸν ἕδ' πον· ἡ ἀπορία, φανερὸν λογικὴ· ὀλιγαχῶς

πότερον λέγοι ἂν καὶ αὐτῶν οὕτως, ὅτι ὧν μὲν ἐστὶν, ἐξ ἀρχῆς τοῦ βλαστάνειν ἐπιτηδείαν τούτων, ἢ πάντα ἐπιδέχεται τοῦτο, ἢ τὰ πλείω· ἐνίοτε γὰρ καὶ τοῦ θλαστάνειν ἐστὶ δυνατὸν ἐνίοτε δὲ οὔ· ὧν δὲ μὴ ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς, οὐδέποτε ἐστίν· ἢ οὐκ ἐστὶν ἐνίοτε μὲν, ἐνίοτε δὲ οὔ; ἢ ὅλως ἀδύνατον; ἀλλὰ μὴν ἐνίοτε μὲν ἐστὶν ἐνίοτε δὲ οὔ· ὅλως γὰρ ἐστὶν ἐνίοτε μὲν, ἐνίοτε δὲ οὔ· ὅλως δὲ ἀδύνατον οὐκ ἔστιν· ὅλως μὲν γὰρ ἐστὶν ἐνίοτε μὲν, ἐνίοτε δὲ οὔ· ὅλως δὲ ἀδύνατον οὐκ ἔστιν· τοῦτο γὰρ ἦν ἀεί· τὸ δὲ ἀδύνατον, οὐκ ἐνδέχεται ἀεὶ εἶναι ὡς τὰ ἀΐδια· τοῦτο γὰρ ἦν ἀεί· τοῦτο

εἰσί, κοινοί τινά, ἢ κατ' ἐκεῖνα. Καὶ ὅρος τῇ ποιᾷ οὐσίᾳ ἄλλως· ἀσώματον δὲ τὸ μὴ ῥητὸν αὐτὸ τί· καὶ μεθ' ἑαυτοῦ ἕκαστον οἷόν τε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἄλλο οὗτοι οὐδέν· καὶ ἓν ἐν πολλοῖς οὐσίαν μίαν, καὶ ἓν ἐπὶ πολλῶν· ἀλλ' ὅλη οὐσία αὐτοῦ ἑκάστου οὐδὲν ἀφορίζει· ὡς ἓν ὅτι ἐν μιᾷ ποιᾷ οὐσίᾳ· ὁ τίμιος δὲ τόκος νοῦν οὕτως ὀφείλειν· ἢ τὶς λέγει τόκος νοῦ τόδε τί ἦν· καὶ τὸ σὺν ἀξίᾳ καὶ ὀφείλειν τοῦτ' ἦν, ὡς ὁ σωκράτης, ἄνθρωπος, οὐσία, πολλαὶ εἰσὶ ζῷα καταρίθμιον· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ σωκράτης· καὶ ζῷόν ἐστι καὶ οὗτος· ἦν μὲν καὶ οὗτος ζῷον· καὶ τόδε τί καὶ καθ' αὑτό· καὶ ἀπὸ ὀφείλειν καὶ σὺν ὀφείλειν τοῦτο ἦν· ἔστι γὰρ ὁ σωκράτης οὗτος· καὶ οὐ λευκός ἐστι τῷ σωκράτει· καὶ τῷ αὐτῷ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ζῷόν· καὶ γὰρ ζῷόν ἐστι τῷ σωκράτει· ὁ καὶ αὐτό, ὅτε καὶ τόδε τί ἦν· καὶ καθ' αὑτὸ ὑφεστάναι· καθόλου γὰρ καὶ τοῦτο· ἀλλὰ τοῦτο ἄτομον· ἆρ' ἔστι μὴ καθόλου· Ἆρ' οὖν μερικὴ γὰρ ὅρος τοῦτο· ἆρ' ἔστι πολλῶν ἓν ζῷον ὁ σωκράτης· καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ ἡρημένον· ἀλλ' ἔστι τὸ καθόλου ἀξιοῦν εἶναι τοιοῦτον εἶναι, ὡς μὲν τοιοῦδε τὸ σημαίνει· ἀλλὰ καὶ τόδε τί· καὶ οὐσίαν· καὶ ἦν αἰτιατικῇ τοῦ σὺν ἀξίᾳ καὶ σὺν ὀφείλειν· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ κοινὸν καὶ κατηγορούμενον· τοιοῦνδε τὸ καθόλου λεγόμενον· ἀλλὰ τόδε τί καὶ οὐσία· ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον· ἔστι τις μὴ λέγειν καθόλου εἶναι, ἀλλὰ καθ' ἕκαστα καὶ ἄτομα· ἃ φησὶ μὴ εἶναι αὐτῶν ἐπιστήμην· εἰ γὰρ ἐπιστήμη, τῶν καθόλου· ὡς τῶν ἀρχῶν· ἀλλὰ τινὰ ἀρχὰ καὶ ἐστὶ αὐτῶν ἐπιστήμην· εἰ γὰρ ἐπιστήμη, τῶν καθόλου· ὡς πρὸς τῶν ἀρχῶν ἐστὶ καθόλου· ἔστι αὐτῶν ἐπιστήμη· καὶ οὕτω φανεῖται τὸ καθόλου ἀρχή· ἢ οὐκ ἔστιν ἀρχὴ ἐπιστήμης· τῶν δὲ καθ' αὑτὰ δευτέρων ὑποκειμένων· ἐξενδόξων

τὰς ζωοποιὰς ζόνλα· καὶ καλὰ τὰ τοιαῦτα. καὶ γὰρ οὐ δεῖ οἴεσθαι, ὡς τὰ ζῶντα μόνα ζωοποιοῦσι, καὶ λοιπὰ καὶ ζωοποιὰ οὐ ζῇ· οὐδὲ γὰρ αὐλὸν καθαιδεῖν. τὸ, καὶ ἡ ὕλη οὕτως·~ + Τέλος τοῦτο·~

Τοῦ αὐτοῦ ἅγιος τ. ὧν μὲν ἡ φύσις ἐστὶ τελουμένων, καὶ μυηθέντων, τῶν εἰς δύο τὸ δεύτερον·~

βδελύγμενος οὖν μεταβάλλει φυσικὰ θεωρήματα, καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν, ἐξ ἧς δεῖ τὸν καθόλου λόγον ἔδος αὐτῶν καλεῖν, θεὶς τοῦ ὄντος ἢ οὐδὲν ὑφορᾶσαι, καὶ δόξας ὅτι ἐκ τῆς ὕλης μόνης τὰ θεωρήματα, μετέπεσον δὲ τῶν ὧν ἀναπόδειγτα ὑπολαμβάνοντες εἶναι τελειῶν, καὶ ἀτελῶν, μήτε ὧν δεόμενα μηδενὸς ἀλλοτρίου αὐτῆς χρεία τῆς γνώσεώς τε καὶ ζωοποιίας μετέχοντα αὐτὰ μεθ' αὑτῶν· δόξας δὲ αὐτῶν ὑφορᾶσθαι οὐ ζωοποιὰ τὰ πρὸ τῶν ἀρχῶν ἐκβεβλημένους, καὶ ἰσορροπίας, καὶ αὐτὰ τῶν πρὸ αὐτῶν λόγους, δόξας δὲ ὅτι ἔστι τινὰ δεῖ καὶ πρῶτα, καὶ οὐκ ἄπειρον ἢ τῶν ἀρχῶν ἀνοδος· καὶ ζωοποιοῦσι ὡς μὴ οἰκονομικὴ ἀναπόδειον πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν τῆ σοφίᾳ προκειμένων, ἀποροῦσί τινας ἀποριῶν τοῦ ὄντος τε καὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν τούτοις ἀφωρισμένων, μεθ' ἃς ἀποδείξας, φ' ἐ δεῖ λοιπὸν τοῦ προοιμίου τοῦ τ. λοιπὸν σὺν τούτων λόγων τε καὶ καθ' ὁκλάζων καὶ αὐτῶν δοκούντων, καὶ λύων καὶ ἀποφαινόμενον, ἀλλ' ὧν σὺν τῷ δε τῷ βιβλίῳ, θεὶ τίνα ἐστὶν οὐσία. ὡς καὶ φιλοσοφία ἀνόνομα ἐξ, καὶ πρῶτα τὴν φιλοσοφίαν· καὶ πρῶτον μὲν σωίζειν, ὅτι δεῖ ὁπ τὸ οὖ καθόλου. καὶ ζωὸν τοῦτο τὸ σὺν καθ' ὃ λόγος καὶ μὴ

τὸ αὐτὸ, ὁ ἐστὶ κοινῶς τοῦτο. ἀλλὰ κοινῶς τῶν ὑποκειμένων ἐστὶν, ὧν ἐστὶ τὸ ἕκαστον, τὸ ἴδιον, τὸ ὅμοιον. ἀλλὰ κοινῶς τῶν ἀντικειμένων ἐστὶν, ὧν ἐστὶ τὰ πολλὰ τῆς ἰδέας αὐτῆς, ἢ γένους τῶν ἀντικειμένων, κοινῶς τῶν ἐν ἀριθμοῖς ἀεὶ ἀντικειμένων, ἀλλὰ κοινῶς πάντων τῶν ἐναντίων. πάντα γὰρ τὰ ἐναντία, ὑποκείσεται ἐπιστήμαι καὶ διαφοραί. καὶ ἔστι τὰ πολλὰ τῶν κατὰ μέρος. ἔστι δὲ καὶ πάντων τῶν ἐναντίων ἐναντία ἀντικειμένων. δῆλον καὶ ἐκ τούτου, ὅτι κοινῶς ἐστὶ πάντος τοῦ ὄντος ἀεὶ ἐν ὑποκειμένοις· ἢ γὰρ ἐναντία, ἢ ἐξ ἐναντίων. καὶ κοινῶς πάντα τὰ κατὰ διαλεκτικὴν κοινῶς τῶν ὄντι· ἢ ὧν ὑποκείμενα τοιαῦτα δέ καὶ τὰ ἀξιώματα. φοῖνιξ δ' ἀκούσειεν, ὅτι κοινὸν καὶ γνωρίμων τῶν ἀξιωμάτων ἐστὶν τὸ φανερὰ εἶναι ταῦτα τοῖς μανθάνουσιν· φορῶ τὸν δὲ ἐναῦτῶ δ' ἀκούσει· λαβὼν ὅτι ὁ σοφιστὴς οὐ τὸ αὐτὸ, οὕτω λέγεται πολλαχῶς· ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς στοιχεῖα καὶ πρὸς ἓν, ὡς δὲ λέγεται τὸ αὐτὸ εἶναι οὕτω μία στοιχεῖα καὶ τῶν αὐτῶν ὅλος, ἢ οὐ· δι' ὁ καὶ δεῖ τὸν ὑπὸ λόγου δηλοῦν ἑκάστην ἐκ μιᾶς πρώτης ἐπιστήμης, ἐκ τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἰδίων ἑκάστῳ. διὸ δὲ ὅτι καὶ δεῖ τὸν ὑπὸ τῶν σοφῶν, ὅτε διαλεκτικοὶ καὶ σοφιστικοί· δεῖ γὰρ ὧν κοινῶς τῶν ὄντι, ἢ ὑποκειμένων, καὶ οὐδὲν διαλέγεσθαι οὕτως· οὐ γὰρ δεῖται εἰδέναι περὶ ἀξιωμάτων αὐτοῖς, ὡς ἐκάστη τῶν ἀλλοτρίων καὶ ἐπιστημῶν· ἀλλὰ μὴ αὐτῶν, φοβοῦνται καὶ διὰ φόβων ἐπιστημονικός· ὅτε, διὰ τὸ ἀνωτέρω καὶ συνόδων· ἢ δὲ σοφίας ἐπιστήμη κοινῶς τούτων ἐστὶ τῶν κοινῶς τῶν ὄντι· ἢ οὐ, ὑποκειμένων, θεωρητική· σκοπεῖ δὲ τὸ μὲν δύνασθαι ἅμα τῶν αὐτῶν φάναι εἶναι ἀληθῆ ἢ ψευδῆ ἀλλὰ καὶ τὰ ἑαυτὸς σκοπεῖ πρόσωπος τῆς αὐτῆ φάσεως ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος εἶναι

τῶν ὄντι

αὐτῆι

αὐτὰ μὲν καὶ τοιοῦτός ἐστι καὶ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν. οἷ ὤν ὄντα
εἶναι τίνα τῆς αὐτοφανοῦς μέθεξιν· ἤδη δὲ αὐτῶν τῶν
προκειμένων ἁπτόμεθα. ἔστιν οὖν ἐπιστήμη, ἡ δὲ ὡρᾶιόν,
" κἠόν· καὶ ἁπτώ τοῦ ἔχοντος, καθ' αὑτό· ὑμεναῖός δ'
ὡρᾶιον μὲν τὸ εἶναί τινα ἐπιστήμην αὐτὸ τὸ ὄντ' ὄν.
τουτέστι τοῦ ὄντος ἢ ὄντ' ἀεὶ ὡρᾶιόν τε καὶ τοῦ δικαίου τῶν
τοιούτων ἁπτόμεθα· ἔστιν οὖν ἐπιστήμη τῶν ὄντων ἁπλῶς
ἐπιστημῶν ἐκάστην καθ' αὑτὴν ἁπτομένων, ἔστιν οὖν
δικαία καὶ τὸ μὲν εἶναι τινὰ αὐτὸ τὸ ὄντ' ἐπιστήμην ἢ
ὄν· προϊόντος δ' ἐξ ἀνάγκης δὲ προστίθησι τῶν ἑρμῶν, τὸ
καὶ ἄλλως εἶναι τοιοῦτον τῶν ἐπιστημῶν τῶν ἄλλων ἀ'
θαυμάζειν ἐπιστημῶν. ἐπάγκη δὴ λέγειν, ὅτι αὐτὴ ἐπι
στήμη σοφία· αὐτὸ γὰρ ὀρθότητος λόγος τοῦ τοιοῦδε δή τινος
ὄντος, διὰ τοῦ δικαίου ἀκούσαντος ἀγαθὰ καὶ ὠφέλιμα
ἀεὶ ὁποῖα φύσις κατηγόρησεν. πρῶτον μέν, οὐδὲν φύσεως
τινὰ δεῖται καθ' αὑτόν. ἐπάγκη, ὅτι μηδὲ τῆς φύσεως
τοῦ ὄντος ἢ ὄντ', αἰσθανόμενα δεῖται· ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ
τὸ ὄν ἐπιστήμη, ἀλλ' ἢ τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν, ὅλη
σὺν τοῦ σώματος δεῖται ὄντος καὶ μέρους τοῦ ὅλου θεωρη
τικὴ ἀνάγκη· ἡ μὲν γὰρ ἀριθμητική, δεῖ ἀριθμοῦ, οἵτι
νος, τίνος δ' ἐστὶν ἡ γεωμετρία, δεῖ γεωμετροῦ καὶ ἐπιστή
σασθαι καὶ ἁφάς· καὶ αὖ τινα ὄντα τοῦ αὐτοῦ δὲ ἕνεκα
καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστη δεῖ μέρους τινὸς τοῦ ὅλου κατα
γίνεται· καὶ ἁπτόμεθα τοιαῦτα καθ' αὑτὰ ἀνωφελῆ· ἁ
μαρτάνεται· τοῦτο σημαίνει τοῦτο μὲν τὸ δεῖ
κατὸν ἐπιστήμης ἴδιον· οὐδὲ δεῖ ὄντι καταγίγνο
μένης· μηδὲ δεῖ μέρους τοῦ ὅλου, ἀλλὰ ὅλως δεῖ
τοῦ ὄντος, καθ' ὃ ὄντ' ἐστί· διὸ καὶ ἁπτά τινα ὄντα, ὄντα· καὶ δὴ
τὸ λεγόμενον ἐστὶν ἄλλη ἐπιστήμων ἁπτομένη· λαβὼν δὲ τὸ
εἶναι τινὰ ἐπιστήμην δεῖ τοῦ ὄντος ὄντ', καὶ δὴ ἕξας

αὐτῆς τὴν πρὸς τὸ ἄλλο συνέχειαν διαφυγεῖν, μεθ' ἑαυτῆς δὲ κινεῖν, ὅτι αἱ ῥᾳδιουργίαι καὶ αἱ πρῶται, καὶ μάλιστα τὰ ἀναγκαῖα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἡμεῖς νῦν ζητοῦμεν, διὰ τὸ θεωρητὴν τῆς σοφίας ἡμῶν εἶναι τὸν σύνεσιν βελόμενον, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ καθ' αὑτό, οὐ δὲ τοῦδε, ἵνα αὖ κἀκεῖθεν τοῦ οὕτως ἔχειν· οὐ συνεστηκυῖαν εἶναι αὐτὴν οὐσίαν, εἰ σοφίας τὸ θεωρητὴν καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἕνεκα καὶ αἱρετὴν καὶ ἀγαθήν τινος, ἵνα αὐτοῦ τινος τὸ, καὶ τῆς φύσεως ἑαυτῆς. εἰ δὲ ἕνεκα θεωρητικῆς καὶ εἶναι. τοῦ δὲ δι' ἀμυνοῦν, οὕτω· λόγῳ αὐτὴ δὴν διὰ τὸ ῥᾳδίως διὰ πρώτων, καὶ τὰς ἀναγκαίας αἰτίας. ἃς νῦν φησὶν εἶναι διὰ ζητουμένας, τὰ αὐτοῦ τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τοῦ σοφοῦτε καὶ πρώτου φιλοσόφου, φύσεως τινὸς ῥᾳδίως εἶναι καθ' αὑτὸ καὶ μὴ καθ' ἕλκυσμὸν βιαίου· πᾶσα γὰρ ἕλξις, καὶ πᾶν αἴτιον τινός ἐστι, καὶ αὐτὸ μὲν κυρίως ἕλκει, καὶ αἰτία μὲν καθ' αὑτὸ οὖσα, καὶ μὴ καθ' ἕλκυσμὸν βιαίου· ὥστε καὶ αἱ πρῶται διὰ μάλιστα οὐσιῶν ἕλκουσι φύσεως τινός, ἥν φασιν εἶναι καθ' αὑτό, καὶ οὐ καθ' ἕλκυσμὸν βιαίου τῶν μὴ οὕτω καθεστώτων συνεστηκυῖαν, οὐδενὸς αἰσθητοῦ ἕλκουσι· οὐδενὸς γὰρ τούτων αἱρετοῦ καὶ ἀγαθοῦ· ἄλλα γὰρ σύμφυτα τούτων ἕλκουσι. σημεῖον δὲ τὸ διὰ τοῦτο αὐτῶν συνεστηκυῖαν εἶναι αὐτῶν διὰ ῥᾳδίως, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον διὰ βίου εἶναι. ἄλλου τινὸς ἕλκουσι καὶ πρώτου καὶ ἀκρόλατοι· τίνα δὲ καὶ βίαιον ἕλκυσμὸν αἰτίαν καὶ τίνας καὶ καθ' αὑτὰ ἐδάξαντο τῇ φύσει καὶ ἀκροάσθαι· τὰς γὰρ μὴ καθ' αὑτό τινος οὔσας μὴ δὲ πρώτως· ἀλλὰ καθ' ἕτερον ἄλλο αἰσθάνεσθαι, οὕτω τοῦ ἰσοσκελοῦς δεῖ μόνου, οὐ φαμὲν καθ' αὑτὸ αἴτιον εἶναι· τὸ δὲ δύο ὀρθὰς ἴσας εἶναι βίᾳ ἕλκειν γωνίας· ἀλλὰ καθ' ἕλκυσμὸν βιαίου· ὅτι ἄλλου τινὸς καθ' αὑτὸ αἴτιον πρὸ αὐτοῦ βιαίου καὶ πρώτου· τοῦ γὰρ δεῖ μόνου· ἀλλὰ καὶ καθ' αὑτὰ οὐ δι' ἄλλων αἰτίων καθ' ἕλκυσμὸν βιαίου, ὡς ὁ τοῦ λύκλου τοῦ αὐδριάντος· καὶ

λέγεται καὶ κατὰ συμβεβηκὸς αἰτία· ὡς τὸ μὴ τέλειον
τοῦ, οὐδὲ ὅλως ἐστὶν αἰτία· τὸ δὲ τορῶ τὸ ἡμιόνῳ, ἐστὶ
μὲν τινὶ αἰτία ἀλλοὐ τούτων· τὸ δὲ τορῶ, αἰτία, οὔτε
κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον τοῦ κατὰ συμβεβηκὸς αἰτία οἱονεὶ
τοῦ οὐ λέγειν· οὐ γὰρ οἷόν τε τορῶ αὐτῷ αἰτίαν εἶναι, μὴ
αἰτίᾳ εἶναι· οὔτε κατὰ τὸν τορῶ τὸν ἡμίονον· ἦ γὰρ κατὰ συμβε-
βηκὸς τοῦ οὐ λέγειν ἦν, ἀλλοὐτινὸς ἂν ἀναβεβηκὸς λέγειν, ἐστὶ καὶ
θάλλειν· ἀλλ' οὐδεὶς νῦν τὸ μὴ οὐ λέγειν τὸ τορῶ λέγει, αἰτίαν καὶ
θάλλειν, αἰτία ἄρ' ἐστὶ τοῦ οὐ λέγειν τορῶ τὸν ἡμίονον, αἰτία
ἂν εἴη, ὅτι τινῶν αἰτία καὶ θάλλειν· καὶ τοῦτο λεχθὲν, μέσας
τοὺς λαβὼν, ὅτι ἡ φύσις αὐτῆς, ἐξ αἰ ἀκροτελεύτεκαὶ
τορῶν δ' μὲ ἡμίονον· ἐπὶ τοῦ μὴ τὸ οὐ, ἡμίονος ἐστὶν, οὐσιώδης,
τοιούτων μὲν οὐσιῶν λόγων· ὡς τορεῖν τὰ τῶν οὐσιῶν
ζητοῦντες, ἀπὸ τοιαύτης ἀρχῆς ἐζητοῦμεν· καὶ τὰ τοιαῦτα
αὐτῶν σοιχεῖα, ἃ καὶ θάλλει ἐκ αὐτῶν σοιχεῖα· ἀλλ' οὐκ ἀεὶ
συμβεβηκός· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τὸ μὴ τὸ οὐ λέγειν τορῶ
τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ αἴτια, δι' ἃ τοιαῦτα ζητεῖν· ἐκεῖ εἰσὶ καὶ
" καθ' αὑτὸ ἄρα αὐτοῦ ἀρχαί· ἢ δὲ λέξις ἀσαφῶς σχεδιάζ
" σωσε μίαν· τὸ δὲ οὐ λέγειν τορεῖν ἐκ λέγω· ἀλλὰ πρὸς ἓν
" καὶ μίαν τινὰ φύσιν· ἄτοπον γὰρ ἂν εἴη τινὰ σοιότητα μίαν
ἀεὶ τὸ οὐ, ἢ οὐ, καὶ κατὰ τοῦτον ἓν καὶ αἰτίαν, καὶ
αὐτὸν οὖν σωτὸν σοφίαν οὐσιῶσαι· ἐφ' ἑξῆς δ' ἂν εἰ,
τορῶν οἰόν τε εἶναι θάλλειν σοιότητα μίαν, σωφόδο
κῶ ὁμώνυμον εἶναι τὸ οὐ· τῶν δὲ ὁμωνύμων, οὔτε
μία φύσις, οὔτε μία τέχνη οὔτε σοιότης· οὔτε αἱ
ἓν καὶ αἱ αὐταὶ διαίρεσιν ἔσονται ἐπὶ τὰ κοινωνοῦντες
μόνων ὡς σχεδὸν τὸ ὁμώνυμον καὶ κατὰ σωνώνυμον, καὶ
κατ' ἀφ' ἑνός τινος, ἢ πρὸς ἕν λεγόμενα· ἢ δι' ἀμφότερα οἱ
λόγος, δῆλον τὸ οὐ, μήτε γένος οὕτων καὶ ὧν
κατηγορεῖται, σχεδὸν τινας ἀποφάσεις τὸ οὕτω λέγειν

λέγω, ὡς δήπου οἱ ἐν πολλοῖς, κατὰ συνώνυμον· καὶ τὸ
τὸ λέγω ἀπὸ τοιαύτης ἐστί· μεταξὺ δὲ εἶναι τούτων τὰ συ-
νώνυμα, καὶ τὰ ζωώνυμα· εἶναι γὰρ μεταξύ πως
τούτων· τὸ ἀφ' ἵππου καὶ ἀνθρώπου λεγόμενον· οὐκ ἔστι καὶ τὸ
οὐ· διαφέρει δὲ οὕτω λεγόμενα σημαίνων σημαίνου·
ὅτι, τὰ μὲν ζώων ὀνύματα καὶ κατὰ τὸ κοινὸν γένος καὶ ἴσον τι-
μᾶσθαι, καὶ ὁμοίως σημαίνειν τοῦ κατηγορουμένου
γένους αὐτῶν δηλοῦσθαι μὲν οὐσίας κοινωνοῦντα καὶ μετέχ-
οντα δὲ ὁμώνυμα, οὐδενὸς κοινωνεῖ, ἀλλήλοις ἄλλου,
καὶ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον αὐτῶν ὄνομα· ἢ τοῦ ὀνό-
ματος μόνου, ἡμῖν ὁμώνυμα ἐστίν, ὧν ὄνομα κοινὸν μόνον·
ὁ δὲ κατὰ τοῦτο λόγος τῆς οὐσίας, ἕτερος· διὸ δὴ ἀφ-
ὧν καὶ πρὸς ἃ λεγόμενα· οὐκ ἔστι τῶν ζωωνύμων ἴσο
τιμίαν κατηγορούμενον σῴζειν πρὸς ἄλληλα, οὔ-
τε τὰ ἄλλων ἐν τούτων ὀνομάτων, ἃ κρατοῦντα καὶ ἄμικτ'
ἔχρηστα· ἀλλ' ἔστι τις αὐτοῖς κοινωνία, καὶ τὸ ἕνα
τοῦτο ἐξ ἑκατέρου τῶν ἕνα τινὰ φύσιν ἑαυτοῦ τρα-
τος· καὶ τοῦτον ἐν τούτοις σῴζεσθαι φασὶν ἀφ' οὗ
ὄνομα· ἢ τρὸς ὁμολογοῦντα, διὰ τοῦτο καὶ τοῦ ὀνό-
ματος καὶ κοινωνοῦντα αὐτοῦ· τοιαύτην φύσιν, διάλ-
λοις μὲν, τὸ δὲ ὁμώνυμα καὶ ἑτέρων ἑτέρ. εἶναι
ὃ δεῖ μᾶλλον ἕν τοιούτου τοιοῦτος διαίρεσιν, διαφέρ
λέγω· οὐδὲ μόνον ὀνόματος καὶ κοινωνοῦντα τοιαῦτα, καὶ
οὕτως ἔχοντα πρὸς ἄλληλα ὡς ἐπιπλείστους, ὁμώνυμα λέ-
γομενα, ἃ ἐστὶ τὰ ἀπὸ τύχης· ἀλλὰ καὶ αἰτίαν τινὰ ἔχει,
τοῦ ὁμοίως ἀλλήλοις ὄνομα ἔχειν, καθ' ἣν φύσιν
τοιαῦτα φασὶν ἕνα, τὰ τε ὑγιεινὰ καὶ τὰ ἰατρικὰ· τὰ μὲν
γὰρ ὑγιεινά, τῷ πρὸς ὑγίειαν σῴζειν οὕτως ὀνόμασται·
τὸ μὲν γὰρ τι ὑγιεινὸν λέγεται ὡς φυλακτικὸν ὑγιείας εἶναι
διαίτης τοιαύτης· τὰ δὲ ἰατρικὰ τοῦ τοιαύτης, ὡς

τὸ φαρμακευτικὸν καὶ τὰ βοηθήματα τοῦ τοιούτου σημείου ἴδια
ναι τῆς ὑγιείας· ὡς ἡ ὄψις, ἢ ὀφθαλμός, ἢ ὁδούς· τοῦτο, τοῦτο
καὶ ὑγιᾶ εἶναι· ὡς τὸ σῶμα, τὸ σωτήριον τοῦ ὑγιεινοῦ
αὐτῷ· ὡς τὸ γεμετὸν ὑγιᾶ ὑγιᾶ σωτήριον, ἢ ὑγιεινὸν
νοῦν λέγοιτο, ὁμωνύμως αὐτῷ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ὑγιεινοῖς
λεγομένοις· ὁμοίως καὶ τὸ ἰατρικόν· τὸ μὲν, λέγεται οὕτως,
τῶν ἔργων ἰατρικῶν, ὡς οἷον ἔργον ὂν καὶ παρέχον
ἰατρικόν· τοῦτο, τῶν δ' ἕξιν εἶναι τοιοῦτο ἀναλαβόν
ἰατρικῶν· τοῦτο, ὡς δρόγον καὶ ἀποτέλεσμα ἰατρικῆς· ὡς
λέγομεν ἰατρικῶς γεγενῆσθαι τοῦτο ὡς ὄργανον, ὡς ἰατρι
κὸν σωτήριον· ἢ φάρμακον· λέγεται δὲ καὶ βιβλίον
ἰατρικόν, τὸ ὡδὶ ἰατρικῆς ἐστὶ τεταγμένον· ὁμοίως δὲ
καὶ ἄλλα λέγομενα, ἢ τοι ὅρος ἐστὶ τῶν τοῦ ἰατρικοῦ
πραγμάτων ἢ ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶν ὁμοίως βούλεται τοῦτο
σι καὶ μίαν φύσιν λέγεσθαι λαβεῖν· δόξειε δ' καὶ τὸ ἀγα
θοῦ τούτων εἶναι καὶ τὸ σῶμα, καὶ ὁ ἵππος· ὁμοίως
δὲ τοῦτο φαίνεσθαι καὶ τὸ ὄν· λέγεται μὲν γὰρ καὶ κατὰ
πολλαχῶς, καὶ μὴν ἀφ' ἑνὸς γέ τινος· ὡς καὶ τὰ τοῦτο
ὄντα λέγομεν· οὐ μὴν ἁπλῶς καὶ ὁμωνύμως οὐδ' ἀμφίβολον
ὁμωνύμως λεγόμενον τοῦτο ἐστίν· ἀλλὰ καὶ τὰ
ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦτο ἓν ὡς σημαίνοντα προσφερόμενα, καὶ τοῦτο
οὐδὲν λέγεται κατ' ἐμέν, ἢ οὐσίας· λέγεται δέ πού τε, καὶ
τὰ τῆς οὐσίας συμβεβηκότα· ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ ἑνὸς γένει· οὐ
μὴν αὐτὸς, οὕτω χρῆται τοῖς ὁρισμοῖς μετέπειτα, εἰ ἄρα
γένους τι ἓν ἦν· ἀλλὰ δι' αὐτῶν ἐξεῖδεναι τινα τῶν
λεγομένων οὐσίαν· καὶ δι' αὐτῶν οὕτων· καὶ δι' αὐτῶν λεγο
μένων· τοιοῦτον· ὥστε πολλαχῶς καὶ ὑφ' ἓν ὂν γένος, καὶ τῶν
αὐτῶν ἐστὶ κατηγορεῖσθαι· καὶ ἡ αὐτὴ ὁρισμοῦ διαιρετὸν
τῶν συγκατηγορεῖσθαι τοῦ οὗ τὸ γένος μᾶλλον χωρίς·
καθὸ δι' αἰρεῖται οὗ ἓν ἦν οὐσίαν καὶ συμβεβηκότα·

λεγόμενα συμβεβηκότα οὐσίας, οὐδὲ λέγεσθαι δεῖ μᾶλλον, ὅτι
οὐσίας σημεῖα, ὡς θερμότητος ψυχρότητας· ὑγρότητες ξη-
ρότητες· καὶ ὅλως αἱ παθητικαὶ ποιότητες· οὐδὲ, ὡς ὁδοί,
ἢ οὐσίαι, οὕτω καὶ πως γένοιντ' ἂν οὗτοι λεγόμενοι· καὶ πως αὖ, ὄν
ἔνιοι· καὶ τρόπον τινὰ δὲ τῆς οὐσίας καὶ μεταβολαὶ, αὐτὴ λε-
γομένη, ὅτι καὶ αὕτη οὐσίας τινές εἰσιν, ὡς μείωσις καὶ τομή·
ὁμοίως καὶ αἱ φθοραὶ καὶ αἱ τυφλότητες, οὐ τί, ὅτι οὐσι
τινὲς στερήσεις εἰσὶ, οὐδὲ, ὡς ποιότητες, ὡς ἔξεις· διαφέρουσι γάρ
μεταβολαὶ· οὐ τὰ πάθη· ὧν πρώτων ἐμνημονεύσαμεν τῶν ποιητικῶν
ποιητικαὶ δὲ καὶ φυσικαὶ, οὐσίαι· ἢ τοιαῖς σὶ φύσεις· καὶ φύσεις
αἱ τοιαῦται αἱ σύνθετοι· διῶν ἡ μὲν ὕλη τῶν οὐσιῶν τοιάδε τις
τὸ, καθ' αὑτὸ οὐσία· ἢ δ' ποιητικὸν, ὡς ἄλλο τοῦ συνθέτου·
καὶ ἡ αἰτία αὕτη, ὅσα αἴτια τοῦ μεταβάλλειν τινά, ἢ οὐσίαν·
ὡς τὸ θερμαίνεσθαι μενέσωνος τινὸς ζώων αἴτιον· εἰσὶ δὲ
ποιητικαὶ καὶ γεννητικαὶ οὐσίαι· ὅσαπερ, ἢ τῶν προσθίων οὐ
σίαι λεγόμεναι, τουτέστι τῶν τῆς οὐσίας συμβεβηκότων, ἀλλ'
ἢ οὐδὲ τῶν προσούσιαν ποιεῖσθαι, οἷόν τε τινὰς καὶ τὸ τούτων
ποιητικὰ· οἷον, χρῶμα μάτων· σχῆσις μετῶν· αἱ τοιαῖς μαθήσεις,
ποιητικαὶ καὶ γεννητικαὶ τῶν ἕξεων· ὡς εὐξία ἀγαν,
μναστία· καὶ σφύρα· ὡς ὑγιάσαι, διαιτᾶν· ἢ τὰ προστιθέμενα
οὐδὲ τὰ καὶ λεγόμενα ποιᾶ ἢ προστιθέμενα· ἢ τοιαῖς προστιθέμενα,
ἢ οὐσιαστικὰ· τοῖς δὲ ἀδυνάτοις οὐ μόνον τοῦτο κεχρήμεθα,
ὡς ἐξ ἀναγκαίου γίνεσθαι· ἀλλὰ διὰ τούτων ἐξαρίθ-
μησίν τινα τῶν ὑπαρχόντων τῇ οὐσίᾳ, καὶ δι' αὐτῶν οὗτων· ἃ
λεγόμενα, ἀποφαινόμεθα· ὧν πολλὰ καὶ ὑφ' ἕν γένος
καὶ τὰ αὐτὰ ἐστὶ κατηγορεῖσθαι· ὥστε τῇ πρώτῃ διαιρέσει
τῶν ἐν κατηγορείαις τοῦ ὄντος μόνον ἂν ἡμᾶς κεχρῆ-
σθαι· καθάπερ διήρηται· οὐδὲ ἡ οὐσία καὶ συμβεβηκό-
τα· καὶ μετ' αὐτῶν δυνάμεθα ὡς κατηγορίαν ἁρμόττουσαν
ἀκούειν· ἢ τῶν προσούσιαν, ἢ τι προστιθέμενα· ἢ τὰ

ὄν

ιδ'

πρός τι σύνοισα, ἀλλ' οἷς ἄνθρωπος δέ ἐστιν ὁ Σωκράτης, ἢ τοῦ
τῶν τινός ἀπόφασις, ἢ οὐσίας διὸ καὶ τόδε τι ὄν, ἕν ἀριθμῷ ὄν
φάναι λέγουσιν ἄν τινος τῶν τινὶ ὑποκειμένων
ἡ οὐσίας δέ, αὐτῆς τῆς οὐσίας. σύνοισα δὲ τῶν πρώτων
ἀσωμάτων, πρὸς τὸ ἕν αἰτιατικὴ τοῦτο. καὶ γὰρ αἱ ἀποφάσεις
τὲ τῆς οὐσίας καὶ τῶν ποιῶν ὑποκειμένων. καὶ δοκεῖ εἶναι
ρέτι καὶ οὐδὲν τούτων ὧν ἔστιν ἀποφάσεις, ὁ μὴν Σωκράτης
στὶν οὐδενί τινα πρὸς οὐσίαν, ἢ γὰρ μὴ ὢν οὐσία, οὐδαμοῦ οὖν,
οὐ τῶν δέ, οὐδαμοῦ ἀποφάσεις· οὐ λόγος δέ τίνος ἀποφάσεις ἐστὶ
αὐτοῦ τοῦ καὶ αὐτοῦ ὄντος· οὕτω καὶ τὸ μὴ ὂν ἕν φάναι μὴ ὄν φάναι
τοῦ μὴ ὄντος· ὅ ἐστι τοῦ οὐ λόγος ἀποφάσεις· τὸ ἕν αἰτιατικὴ ὧν
τες, ὅτι τοῦ οὐ λόγος πέφυκεν· οὐ μὴν ἀπλῶς ἕν αὐτὸ λέγον
τες ἀλλὰ τὸ ὅλου τοῦ μὴ οὐ εἶναι· διαζεύξας δέ, ὅτι τοῦ οὐ,
οὕτω λέγει, ὡς τοῦ ὑγιεινοῦ καὶ ἀριθμοῦ, πρὸς τὸ ζῷ γὰρ
καὶ ἀφ' ἑνὸς καὶ λευκῷ· καὶ τὸ οὐ πρὸς ἓν καὶ τὴν οὐσίαν καὶ
τὴν πρὸς ἄλλο ὁμοιότητα αὐτοῦ λεγόμενα καὶ μίαν
ἔσεσθαι μὴν ἕν αὐτοῦ· ὡς γὰρ ὑγιεινοῦ πολλαχῶς
μὲν λεγομένων, ὅμως δὲ μονοῦμεν δέ, μία γάρ ἐστιν ἕξις
τις μὲν· ἀλλ' οὐκ ἀριθμῷ τόδε τι ὂν ὑγιεινῶν τῶν δε δεῖ ὁρᾶν,
ὥστε καὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεων τῶν ὁμοίως ἐκείνοις λεγο
μένων· τοιαῦτα δὲ τὰ ἀριθμῷ καὶ ἓν ὄντα τῶν μὴ ὁρω
νύμων, οὐδενὶ κοινοῦ ἑαυτῶν, ἢ ὀνόματι, οὐ μοιοῦντι ἕξιν
μὲν ἓν εἶναι μίαν· τὸ μὲν δεῖ λόγου καὶ νοῦ ὀνόματος ἰδίου δὴ
λοῦσθαι ἕνα δὲ ἑκάστῳ ἕξιν τινὶ μὲν ἓν γένος καὶ μί
τινα φύσιν· οἷς δὲ οὐ καθ' ἓν ὄνομα μόνον ἐστὶ κοινω
νία· ἀλλ' ἡ πρὸς ἓν καθ' ἓν τοῦτο κοινωνία τῆς οὐ θατέρου
κοινωνίας, τούτων καὶ ἕξις τις μία· οὐσίας μόνον τῶν λε
γομένων ἕξις τις ἐστὶν ἓν ἑστὶ λόγῳ ἢ ἕξει μιᾷ, καθ' ἃ μὴ λε
γόμενα λέγεται ζῳωνύμως, καὶ ὑφ' ἓν τί κοινοῦ τίθεται
μένα μίνος· οὐ μονοῦσι δὲ φησὶ τῶν οὕτως ἕξιν τῶν πρὸς

ἄλλη μία οὐσία καὶ ἄλλη μία, ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ
αὐτοῦ τινα, καὶ ὧν ἕνεκα, καὶ ἀφ' ὧν μίαν φύσιν τῶν ἀναφο-
ρῶν ἔχουσι, καθ' ἣν λέγεται, καθόσον αὐτὰ αὐτοῖς ὁμοίως
ἐν φύσει ταύτῃ· ἀφ' ἧς καὶ διὰ ταῦτα οὕτω καλεῖται ἀγαθὸς μὲν
καὶ ταὐτὸν οὐσίας ταύτης μετέχει· καὶ ἅτε οὖν τῷ φιλανθρω-
πῶν τῆς ὑγιείας· καὶ οὕτω ποιητικῶν καὶ οὕτω δικαίων, ὑγιὲς
δὲ ἐστὶν ἀληθῶς μόνον· διὸ καὶ ζῴου τοῦ ὄντος αὐτῶν ἄλογος·
καὶ μία οὖν οὐσία καὶ ταὐτὸν τούτων ἀνωρία τῆς ἀληθείας
καὶ πλείω οὐδὲν οὕτως δὲ μία οὖν οὐσία ἀνωρία καὶ δόξης
" ἐστὶν· οὐδὲ ἅτε καθόμοιοι καὶ ἀεὶ καὶ· ἀλλὰ καθόσον
" τὰ καὶ τῆς τοῦ ὄντος καὶ κοινωνίας φύσεως· ταὐτὰ χοῦ δεικνύ-
" ειεν τοῦ πρώτου καὶ οὐσίαν· λεγοῦσι ὅτι ὧν πολλαχῶς
λεγομένων ὡς ἀφ' ἑνὸς τε καὶ πρὸς ἓν οὐσία μία, ἐξ ἧς
δὴ καὶ οἰκείως ὅτι σύνεσις οὕτως ἔχουσιν, ἐν οἷς τὸ μὲν πρώτου τι
ἐστὶ καὶ κυρίως λεγόμενον, τὰ δὲ ἀπ' ἐκείνου ὡς ἐχόντων σύνεσις
ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν λεγομένοις τοῦ πρώτου καὶ οὐσίας
καὶ μᾶλλον ἐστὶν ἡ δὴ καὶ τὴν φύσιν καθ' ἣν γινομένης
αὐτῆς καὶ πρὸς ἓν καὶ μᾶλλον ἄλλας ἐμπλέκοντα ἡμῶν ἰδέας
ταὐτῶν γὰρ τῶν ὑμάτων ἐμπλοκὴ τῆς ὑμάτων
ἐστὶ πρὸς ἓν μᾶλλον ἄλλα λέγεται· ὁμοίως καὶ ἡ δὴ ἀγαθῶν
καὶ εἶναι καὶ μᾶλλον ἐστὶ δὴ τοῦ τελεσθέντος ὧν ἀγαθῶν
καὶ ἡ δὴ τοῦ οὐδὲν ἡ παντός· ἐμπλοκὴ αὐτῆς ἐστὶ φύσις
τοῦ ὄντος· μία μὲν ἐμπλοκὴ αὐτὴ δὲ μᾶλλον ἐμπλοκὴ τοῦ
πρώτου καὶ οὐσίου, οὗ τοσοῦτον· διὸ καὶ μᾶλλον ἄλλας οὐσίας τῆς
δὲ οὐσίας αὐτοῖς οὕτω λέγουσιν· σὺν αὐτῆς γὰρ ἡ πρώτη τοῦ ὄντος
τῶν ἄλλων, καὶ διὰ ταύτην οὐδὲν καὶ κατὰ τῶν οὐσιῶν ἐμπλοκὴ
ἐστὶ καὶ μᾶλλον αἰτίαν ἐμπλεκόντων φιλοσοφοῦντες ὧν ἡ θεοῦ
μετὰ ἡδὺ τοῦ ὄντος· αἰτίας ἐμπλοκὴ ἐστὶ καὶ τοῦ οὐδὲν αὐτὸς
ἐστὶν· ἀγαθοῖς ἄλλοις ἡ οὐσία, ἐν γάρ τε καὶ αἰτία
τοῦ εἶναι· ὁ δὲ ἐξ αὐτοῦ πρῶτον, ὅτι μία ἐστὶν ἐμπλοκὴ

κ' θεὶ τοῦ οὐ ἕνεκα θεωρία· καὶ πῶς θεραπεύεσθαι νοῦν θρασυ-
νόμενος καὶ τί ἐστιν αὐτῆ· ὁ πατὴρ ἡ φιλοσοφία κίνδυνος αν
τὴν διαφθορὰν τῶν ἄλλων ἢ σκέψιν τῶν ζώων σημαίνει θεὶ
τί οὖ ἕνεκα, ἢ δὲ φιλοσοφία ἡ κινδύνου, θεὶ τὸ οὗ, ὃ οὗ
ἐστιν, οὗ τὸ· ἀ' πᾶς δὲ γένους, καὶ αἰσθητοῖς μία ἐνοικεῖ
ζώοις σημαίνει τὸ μὲν καθ' ἑλληνικὴν λέξεως ἐστιν· ἀ' πᾶς
τος δὲ γένους ἑνὸς καὶ αἰσθητοῖς μία καὶ ζώοις σημαίνει δ' τοῦ
δὲ ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ τὸ ὧν οὐσιῶν θεὶ ναι καὶ δὲ
μὰ καὶ καθ' αἰτίας· ὅτι μὴ μόνον θεὶ τὸ τῶν οὐσίαν αὐτῶν
ἢ θρασυνόμενος, ἀλλὰ καὶ καθόλου θεὶ πᾶς τοῦ οὔλος,
ἢ οὗ ὡς ἔφθη θρασυνόμενος δαίμονι καὶ διὰ τούτων· πᾶς
γὰρ φησὶ γένους ἑνὸς, καὶ σύνοις αἰσθητοῖς αἰσθησίν μίαν
εἶναι· καὶ ζώοις ζώοις σημαίνειν εἶναι γένους
κοινόν, κοινότερον λαμβάνων, ἀντὶ τοῦ φύσεως μιᾶς· χρῆται
κοινότερον πάλιν, ὅ ἐστι κοινωνίαν μίαν φύσιν καὶ κοινωνικὴν
ἀλλήλοις· τοιαῦτα δὲ ἀφ' ἑνὸς τινὸς τὸ εἶναι σχόλια· καὶ
γὰρ σύνοις αἰσθητοῖς πᾶσι τοῦτο τῶν τῆς αὐτῆς φύσεως τῷ
δεῖται, οὗ ἐστὶν ἡδὲ ἡ αἰσθησις αὐτὶ λη πτική καὶ κοινωνη
κόν· ἡ αὐτὴ αἰσθησις αὐτὶ λαμβάνεται· οἷον τῶν τῷ λαμ-
βάνω ὁμογενῶν πάντων· λαμβάνεται δὲ ἐστὶ λαμβάνω· ὅ ἐστὶν
ἐστὶν αὐτὶ λη πτική· ὁμοίως καὶ τὸ φωνεῖν· καὶ χρωμάτων
μία· καὶ καθ' ἕκαστον γένος τῶν αἰσθητῶν· ὁμοίως πάλιν
ἡ γεωμετρική· οὐ τῆς δὲ τῆς φωνῆς φησὶ πάντων τῆς ὄψεως
ἐστὶ θεωρητική μόνης, ἀλλὰ καὶ πάσης φωνῆς καὶ πά-
φωνη· τοιοῦτον γὰρ ἐδήλωσε, οὐ τὸ θεωρᾶν· ὥστε καὶ ὁ φι-
θεὶ τῶν οὐσιάντε καὶ καθ' αὐτῆς τῆς οὐσίας ἀρχάς, καὶ θεὶ πάν-
τα οὕλως καὶ καθ' αὐτὸν ἀνήκειν αὐτῷ· καὶ δὲ θεὶ πάντων
" τὸ οὗ ἡ θεωρητικὴ ἕξις καὶ τὸ εἶναι τοῦ ἑνὸς
" οὔλος· τοῦτ' ἐστὶ, τοσαυτὴν τοῦ γὰρ ἕνδεκτος τινὰ, τοιαύτ-
" διαφορὰν αὐτῷ εἶναι τῶν τόρος ἄλλης· ὅτας μὴ θεὶ

» ἀλλήλοις ἢ τοῦ μέλους, οὐδαμοῦ τῶν ἄλλων· διὸ καὶ
» τοῦ οὔλος ὁ ὅλα ἄδηλα ποιῶν μίαν ἐστὶν ἐπιστήμην ἁπάντων.
» τὰ δὲ ἄδηλα τῶν ἀδήλων διάφορα ὅτι μίαν ἐστὶν ἐπιστήμης ἕξιν
αὐτὸς τοῦ ὄντος ἢ οὐσίας· ἡ τις ἐπιστήμη τὴν φιλοσοφίαν.
Εἰρηται δὲ ὅτι μίαν ἐστὶ τῶν μὲν τοιούτων καὶ τὸ μέρος ἐπι-
στήμης· ὅλα ἄδηλα καὶ διαφορὰ τοῦ οὔλος ἢ οὐσία ἐστίν, ἢ
ἀποφάσεις· ἢ τὰ ἄδηλα τῶν ἀδήλων· ὡς ἐπὶ τοῦ μέρους τὴν ἐπι-
στήμην τοῦ ὅλου ἄδηλα, οὕτω καὶ τὸ μέρος τοῦ ὅλου ἐπιστή-
μης, ἀφ' ὅλα ἄδηλα καὶ αὐτῆς· καὶ ἐν ἀλλαξῇ, ὡς τὸ μέ-
νος τὸ ἐπιστητὸν ἀφ' ὅλου τοῦ γένους τῆς οἰκίας ἐπιστήμης, οὕ-
των καὶ τὰ ἄδηλα τοῦ ἐπιστητοῦ, ἀφ' ὅλα ἄδηλα τῆς ἐπιστήμης
ἐστὶ δὲ τὸ μέν. καὶ ἡ τοῦ οὔλος κοινὴ φύσις ἐπιστήμη, τὴν οἰ-
κίαν τε καὶ γραμμικὴν φιλοσοφίαν· καὶ τὰ μέρη τοῦ οὔλος, ἐπι-
στητὰ τοῖς τῆς φιλοσοφίας μέρεσιν· ὡς τε ἐπιστητὸν τῶν τοῦ ὄντος
ἄδηλων, ἐπιστήμη αὐτῶν ἡ ἐπιστητῶν· ὅλα τὸ φιλοσο
φίας, ὡς γραμμικὸν τινα ἐπιστήμην· τελευταία δ' οὖν ἐπι
στήμη· διὰ δὲ τῶν νῦν φρασθέντων, δέδεικται, ὅτι τῆς πρώ
της φιλοσοφίας ἐστὶ μόνης τοῦ οὔλος, διαίρεσις· ὅτε δοί
η ἂν αὐτὸς εἰ μὴ τῆς καθηγορίας ἀμφισβητήσειε δέξαιτο
ἢ μὴ διὰ τούτων, καὶ πῶς ἐστὶ μία ἐπιστήμη, ἡ φιλοσο
φία τῶν καθόλου γάρ· ἄδηλα δὲ αὐτῆς ὅσα ἐστὶ τοῦ ὄντος ἄδη
λα αὐτῆς, ἥτε πρώτη φιλοσοφία, ἥτις καὶ καθόλου φιλο-
σοφία ἐστίν, ἢ καθόλου τε καὶ πρώτη· ἥτε αὐτὴ
ἐστὶν, ἢ ἕδη τὸ ὄν, ἢ οὐ· ἀλλ' οὐσία οὖν· ἐστὶ δὲ νοητὰ ταῦτην, ἢ
μὴ ὑπὸ πρώτη φιλοσοφία, ἢ ἕδη ἀνάγκη πρώτας οὐσίας· ἢ
δὲ φυσικὴ οὖσα, ἕδη τὰ φυσικά, ἐν οἷς ἡ ὕλη ἀναγκαία καὶ
μεταβολή· ἕδη τὶς ἐστὶ τῶν θεωρητῶν, θεωρητικὴ δὲ αὐτὴ
γάρ καὶ τῶν οὕτως τινά· ὅτι δὲ ἀρχὴ μέλλος τοῦ βιβλίου
ἕξῆς ἄδηλα, αὕτη δὲ ἐστὶν οὐδεμία τῶν εἰμὴ λεγομέ-

ἡ αὐτή, ἡ θεία καὶ ζωοποιὸς καὶ πρώτη αἰτία καὶ τῶν οὐ
σιῶν προηγουμένη. ἀμφότερα γὰρ τῆ καινῆ διδόλου. ἡν
γὰρ τοῖς ἀφ' ἑνὸς τε καὶ πρὸς ἓν λεγομένοις τὸ πρῶτον καὶ κα-
θόλου τὸ καὶ τοῖς ἄλλοις αὐτὸ εἶναι, αἰτιοῦντοῦ εἶναι· ὡς καὶ αὖ-
τὸς οὗτος ἐν τῆς θεολογικῆς στοιχειώσεως ἐν τῷ διϊσχυρίζε-
ται καὶ κατασκευάσας ἐλλιπῶς ἀπορεῖ τῶν οὕτω βεβλη-
μένων. τοιαύτης αὖ τῆς ἀπορίας οὔσης ἐστὶ θεῖ τῶν οὐσι-
ῶν πασῶν τὴν ἕνωσιν εἶναι προϊόντα· ἢ ἄλλη ἄλλης ἐστὶν
οὐσίας ἑκάστην. εἰ καὶ τὸν, ἅτινα αὐτῆς ἐστὶ θεῖτε τῆς
οὐσιώδους ἡνωμένων καὶ τῶν συμβεβηκότων αὐτῇ· ἀλλ' ὅδε δῆλον
ὅτι τῆς αὐτῆς τῶν ὄντων θεῖτε πασῶν τῶν οὐσιῶν, καὶ ὅ ἐστὶ
ὅτι θεῖ τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς καὶ οὐδὲν αὐτοῦ τὸ ἕκαστον· καὶ
τοῦτ' ἐστὶν ἀποδόσεις οὐδεὶς ἂν κωλύσῃ λέγειν τὸν αὐτὴν ὡς
γένη ἑκάστην εἶναι· καὶ τὸν εἰκόνα· ἢ τὸν ὁμοίωσιν· ἢ τὸν τοῦτ' ἐστὶν ἐν
ωρητικὴν· καὶ τὸν ἀποδεκτικὴν· ἢ τῶν καθ' αὐτὰ ὑποδε-
χομένων εἰκόνα ἑκάστην ἐστὶν ἀποδεκτικὴ· καὶ τοῖς ἐφεξῆς
δὲ τούτῳ ἀπορηθεῖ, ἐξῆς λυθῇ· πρὸς δὲ τοῦτοις θεῖ λοιπὸν
καὶ ὅμοιον· καὶ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου· καὶ πρὸς ἐναντιότητος,
δῆλον ὅτι καὶ ἡ θεῖ τούτων ἕνωσιν οἶμαι τὴν θεῖ τοῦ ὄν
τος· ἥδη τὸ οὖν καὶ τὸ εἶν, λοιπὸν καὶ μία φύσις ἐστὶν ἀμφο-
θεῖν ἀλλήλοις· ὡς τὸν ἀρχὴ καὶ αἴτιον· ἀλλοῦμως εἰ ἴλο-
γοδηλούμενα· δῆλον ὅτι μιᾶς ἐστὶν ὑπάρξεως, ἡ τε θεῖ
τοῦ ὄντος τὸν πρώτων δῆλον ὅτι τὸ εἶν καὶ τὸ οὖν, λοιπὸν ἀλλήλοις
ἐστὶ, καταλόνυπομένων· τοῦτο γὰρ δηλονότι· ὁ ἐν αὐτῷ
εἶναι ἥδη ἢ, τὸ ἐν αὐτῷ εἶναι καὶ τοῦ ὄντος· ἐστὶν ἥδη λοιπὸν ἢ
τὸ λεγόμενον, τὸ τοῦ καὶ τὸ εἶν· ἡ καὶ μὴ ὁ λόγος αὐτῶν,
ὁ αὐτός, ὡς ἐδόκει τισὶν ὁ ἐν αὐτῷ εὑρεθῆ ἥδη τοῦ εἶναι, τὸ
ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ ὄντος εἶναι· τοιαύτης γὰρ τῶν θεῖν τῶν ἥδων
ὡς ἑνὸς τοῦ ὄντος, τὸ εἶν θεῖ λεγομένου· λέγεται δὲ καὶ
ὅτι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ οὕτως εἶν, τὸ πλῆθος· τῶν δὲ εἰς αὐτὸ

κ' αὐτὴ σοῦ σημαίνῃ τῆς αὐτῆς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν
ψελίαν, καὶ ὁ ὅρος τοῦ ὁποιῳδήποτε ὡς χρὴ ἐστὶ λαβεῖν· ὡς
ὁ φιλόσοφος καὶ πεδίσιος καὶ πληθος διαλήψῃ· καὶ
τῶν ὑποδοχῶν. Καὶ πεδίμε τοῦ ζῴου, καὶ τῶν τοῦ β, ὁ
ἐστὶ τὸ ζῶον τοῦ, τὸ ἵππον. τὸ ὅμοιον· καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὅτι εἰ
τῶν ὄντι ὁμοιωστὶ καὶ καθ' ὧν αὐτῶν λέγῃ· πεδίδλη
τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῴον. τὸ ἡμερον· πεδίδε πληθους καὶ τῶν τοῦ
β, ὅτι τῆς αὐτῆς ἐστὶ ποιότητος, ἢ τῶν εἰναντίων ψωῶσις
ἢ ἀναντίον δὲ τὸ μὴ πληθος τῷ εἰ· καὶ δὲ ὑποκείμενον πλῆθος
ἕξη, τοῖς τοῦ εἶδος ἕξεσι· λέγω δὲ εἰ τῶν ὄντι, οὕτως
τὸν εἶναι· ὡς ἐστὶ τὸ αὐτὸ ἀριθμῷ καὶ αἴτιον· ὡς ἐὰν β
τὸ α καὶ ἀμφότερα μὴ, ἀκολουθῆτε ἀλλήλοις καὶ κατὰ
τοῦ αὐτοῦ κατηγορᾶται, οἷαι ἡ χή, τοῦ β καὶ αἴτιον· καὶ
ὁ αἴτιον, τοῦ β καὶ ἡ χή· ἄλλος μὲν τοι λόγος αὐτοῦ, καὶ
ἄλλη ἐστὶ βουλήσεως διάνοια καθ' ὃ ἀφηλέτεται· καὶ ἄλλο
καθ' αἴτιον· ἡ μὲν γὰρ ἀφὴ καθ' πρῶτον ἐστὶ β τοῦ, οὗ ἐστὶν
ἡ χή· καὶ καθ' ἐξ αὐτοῦ δὲ ὧν ἐστὶν ἡ χή· τὸ δὲ αἴτιον καθ'
ὃ ἐστὶ δι' αὐτὸ τὸ β οὗ αἴτιον ἄλλο δὲ τὸ β ἐξ οὗ ἐστὶ· καὶ ἄλλο,
τὸ δι' ὃ· οὕτω δὲ φησὶν ἐμπεδοκλῆς ἄλλοτε· τότε οὐ καὶ τὸ β
καθ' μὲν γὰρ ἀφὴν οὕτως, καὶ ἀφὴν· διὸ καὶ ἀμφό
τερα· ὧν τὸ μὲν ἀλλοίωσις ἐστὶ ὧν ὡς ἀρχὴ ἕτερος εἰ καὶ
μίαν φύσιν λέγομεν· καὶ διαφορὰ δὲ ποιότητος τότε ἡ μὲν
τὸ οὗ κατηγορούμεν· διαμφισβητοῦσι τὸ οὗ ἕνεκά τι, τῶν δὲ
ξύλον μαίνονται αὐτῶν· διαὶ δὲ τοῦ εἰ, τοῦ ἀπὸ τῶν ἄλλων μοι
καὶ τοῦ β τοῦ πλῆθος· ἀμφὶ δὲ οἵ τί ἐστὶ· καὶ διαφθοῦντῶν ἄ
λλων· καὶ ἔστιν εἰ καὶ οὐ πλῆθος, οὕτως ἐμπεδοκλῆς ἀλλήλων
τὸ ἀμφὶ, καὶ τὸ ἐλαχίστου· καὶ φθορὰ καὶ γενέσεως· καὶ ἀναβα
σις καὶ καταβασις· καὶ παρὰ φύσιν ἐστὶ πρώτου μὲν καθ'
ἑαυτὸ δὲ τὸ οὗ καὶ τὸ εἶναι ἕνα καὶ μίαν τινὰ φύσιν, οὐ
μὴν τοι ὡς εἰ λόγῳ δηλοῦμεν ἕνα ἐστὶν ἕκαστον· ὁ τὸ διαφθορὰ

οὐδείς· οὐδ' ἂν καὶ κατὰ τὸν λόγον αὐτὸ λαμβάνῃς, ἐμολογοῦμεν ἡμῖν μόνον κατὰ τὴν ὑποκειμένην φύσιν, ὡς εἶναι τῶν πολλῶν ἓν μόνον τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς· ὥστε πολλὰ ὄντα, ὀνόματι μὲν καὶ κατὰ τὸν τῶν ὀνομάτων, ὁ αὐτὸς λόγος· ὡς φαμέν τινα καὶ μαίεσθαι, καὶ λωφοῦντα καὶ ἰσχνότητα τοιαύτην αὐτὸ, καὶ κάλλος ὄντα ἀναλαμβάνειν, τροφῆς μέλλον κἂν πρὸς τὸ προκείμενον. Ἔτι γὰρ μᾶλλον τῆς αὐτῆς ἐστὶ σημασίας ὁ θεὶς σύστερον αὐτῷ λόγος· ἢ μόνον καὶ τὸ ὄνομα διαφέρειν· ὁ τὸ δὲ ταυτὸν τὸ τε οὐκ ὂν καὶ τὸ ὂν ὡς τροφήν, ὃ μὴ ἐστὶ, ταυτόν ἐστιν ἄνος καὶ ἄνος· καὶ τὸ ὢν ἄνος, λαυτὸν ἑκάτερον αὐτῶν ἐστὶ τῷ ἄνος. ὥστε καὶ ἀλλήλοις ταυτὰ ὁ τελὰς αὐτὸν σημαίνων, εἷς αὐτὸν σημαίνει· καὶ οὐδὲν αὐτόν· ἀλλὰ καὶ τὰ δύο τροφὴ ἀμφότερα· καὶ τὸ μὴ ὂν τοιοῦτόν ἐστιν· καὶ τὸ οὐκ ὄν, ὅτι· τροφὴν δὲ ὅτι τὸ ὂν ἄνος, καὶ τὸ ὢν ἄνος. ταυτὸν ἑκάτερον αὐτῶν ἐστὶ τῷ ἄνος καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀλλήλοις· καὶ ὅτι τὸ ὢν καὶ τὸ ὄν, ταυτὸν τοῦ ἀνου· τὸ ὡς οὐσίαν σημαίνει, δύναται διὰ τοῦ λαμβάνειν· ὅτι τὸ ἐστὶν ἄνος, ἄνος οὐχ ἕτερον τί ἐστι σημαίνειν τοῦ ἐστὶν ἄνος· ἀπολλοῦν· τοῦτ' ἐστὶν ἄνος τὸ ὡς οὐσίαν εἶναι ἕν τι τοῦ ἀνου· δηλοῖ καὶ τὸ ἐστὶν ἄνος τὸ ὡς οὐσίαν οὐ σημαίνει· ὥστε καὶ διὰ τοῦτο ἴσον δυναμένους, τότε ὢν ἄνος, καὶ ὂν ἄνος· τὸ ὡς οὐσίαν οὖ, καὶ ὡς οὐσίαν ἓν σημαίνει ἢ ὅλῳ ἐστίν, ταὐτὸ οὖν καὶ τὸ εἶναι ταυτὰ, καὶ ὅτι ἐστὶ δεῖ τινος κατηγορεῖν· τὸ οὖν αὐτοῦ κατηγορεῖ· ὁ λέγων οὖν ἐστὶν ἄνος· καὶ πάλιν εἰ ἐστὶν ἄνος, ταυτὸν ἂν εἴη πολλαπλοῦν τινα ποιεῖσθαι, τοῦ ἐστὶ δύο ἐκάτερον τούτων, ἴσον ἐστὶ τῷ ἐστὶν ἄνος· οὐδὲν διαφέρει τι, καθάπερ λέξιν δηλοῖ, τὸ πολλαπλοῦν μὲν τῷ ἁπλῷ λέγομεν, ὡς ἑνὸς λέξεως διαλέκτου φθορᾶς ἕνεκα· ταυτὸν ἂν εἴη πολλαπλασιάσαντι ἄνος· τοῦ ἄνος· ταυτὸν γὰρ τὸ εἰπεῖν οὐ τί λαυτοῦ, ὁ λέγων ὃ ἐστὶν ἄνος, ἐπολλαπλασιάσαι καὶ λέγειν δὶς τὸ ἐστὶν ἄνος τὸ ἓν· ὡς καὶ ὁ λέγων ἐστὶν ἄνος, ἄνος, ταυτὸν ἂν εἴη πολλαπλασιάσαντι ἄνος δηλοῦντι τοῦ ἀνου ταυτὸν δυναμένους, τότε ἓν καὶ τοῦ,

Καὶ μὴ μοιζόμενα, ὑπ' ἄλλήλω. ὑπ' οὐσίας τοῦ αὐτοῦ, ἅτινα οὖν καὶ τὸ ζῷον σημαίνεται τὸ ζῷον αὐτῆ, φησίν, ὅτι οὐ μοιζόμενα ἀλλ' ὅλων· οὔτε κατὰ γένεσιν, οὔτε κατὰ φθορὰν τὸ ὂν καὶ τὸ ζῷον· ὡσίας ἕκαστον τούτων ἐστίν, οὕτω καὶ ζῷον πᾶν τὸ ὅμοιον ἐστὶ τοῦ ζῴου ὁ προσδιαιρεῖται τὸ ζῷον· ὡσίας κατὰ τοῦ αὐτοῦ ζῴου τὴν οὐσίαν, οὕτω καὶ ζῷον τοῦ ζῴου ἐστίν· ἡδήλωσε ὅτι μηδὲ ὑποκείμενόν ἐστιν αὐτοῦ λέγοιμεν· ἢ φθαρέν, ἢ γενόμενον ἢ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι ποιόν τι ὑποκείμενον· ὡσίτε, ὡσίτου ἐστίν, ἢ τοῦ γίνεσθαι, ἢ τοῦ φθείρεσθαι προσδιαιρουμένου, οὐ μίνεται τὸ ὑποκείμενον διαφέρουσα· κατὰ τοῦ γινομένου τοῦ αὐτοῦ, οὕτως οὐδὲ αὖ τὸ ζῷον τοῦ αὐτοῦ προσλαμβάνῃ, ἀλλ' ὅτι ἔσται ὑποκείμενον, ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· καὶ ἄλλο ἄλλως ἐρρήθη· ὡσίτε τὸ κατηγορούμενον ὁ αὐτός, ὅτι λαμβανόμενον, οὐ ποιᾷ τὸ ὑποκείμενον, οὕτως οὐδὲ τοῦ λαμβανομένου ζῷον ἐστίν· τοῦτο δέ ἐστὶ τὸ ὂν ἐστίν αὐτός· ἐπὶ τῶν ζῴων τοῦ αὐτοῦ λέγεσθαι· ἢ ἀμφότερα ἀληθῆ, ἔσται γινόμενον, ἢ τὸ ζῷον· διὸ οὐδὲ αὖ τὸ γίνεσθαι διαφορὰν ποιεῖ τοῦ ὄντος· διὰ τοῦ ἐναντίων· τὸ ὥστε· φανερόν, ὅτι ἡ προσθήκη ζῴου ἐστίν, ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τοῦ ζῴου ἐστὶ τὸ ὂν ἐστίν· ἢ τοῦ γίνεσθαι, ἢ τοῦ φθείρεσθαι προσθήκη ἐστίν· οὐ μίνεται γὰρ ὑποκείμενον διαφορά· γινόμενον καὶ τοῦ αὐτοῦ λεγόμενον, οὐδὲ αὖ

ὅ ἐστι ζῷον οὐσία τις, καὶ ὁ ἵππος ζῷόν, ὁμοίως καὶ ἄνθρωπος οὐσία, καὶ οὕτως ἀνάγκη τὸ ταὐτὸν τόδε τι εἶναι καὶ τὸ ὄν. ἢ οὕτως· εἰ μὴ ἄρα ἀνθρώπου οὐσία, ὁμοίως οὔτε τόδε τι ἔσται καὶ ὄν, ἀλλ' ἕτερον γὰρ αὐτῶν ἕκαστον, οἷον ἄνθρωπος καὶ λευκόν, ὁμοίως οὔτε τόδε τι καὶ ὄν ἕκαστον ἐστίν, ὥστε ἓν ἐξ ἁπάντων ἔσται μόνον, ἢ οὐδέν. ἀλλὰ μὴν τό γε ὂν καὶ τὸ ἕν· ὡς γὰρ οὐσία, ὅτι ὄντα καὶ ἕν· καὶ ἅμα τὸ ἕτερον καὶ τὸ ταὐτὸν· διὰ ταῦτ' ἀνάγκη ταὐτὸν εἶναι καὶ ἓν ἕκαστον. ὡς δὲ οὐσία, ὅτι οὐκ ἔστι καὶ οὐσίας οὐ, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἕν ἐστι καὶ οὐσίας οὐ, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ οὐσίας ἐστί· καὶ ἄλλο καὶ ἄλλου καὶ ξυμβεβηκός· ὡς τε γὰρ αὐτὸ καὶ τὸ ἕν ὁμοίως τῶν ὄντι τὸ μὴ οὐσίας τὸ δὲ οὐσίας· καὶ τὸ μὲν, πρώτως τόδε, δεύτερος· οὐσίας μὲν γὰρ οὐ καὶ σὺ, ποιότητος, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ οὐκ καὶ σὺ σύμπαντα τῶν καθ' ἑνὸς ποιοῦσιν οὗτοι· διὰ ξαὐτοῦ δὲ διὰ τούτων ὅτι πλῶτον τὸ ζῷον καὶ τὸ ὄν, οὐ λαβεῖν ἐνδέχεται τὸ ἕτερόν τι, ὡς τὸ ἕτερον τοῦ ζῴου ἄδηλον, τοσαῦτα καὶ τοῦ ὄντος, ἀνάγκη αὐτῆς ἕτερα εἶναι τῶν ζῴων καὶ τοῦ ὄντος ἄδηλον θεωρῆσαι· αἱ γὰρ τοῦ ὄντος ἄδηλον, τίνα τε ἐστὶ καὶ πόσα θεωροῦσαι, καὶ αὗται ἀλλήλαις τῶν ζῴων· διὰ ξαὐτὸ ὅτι ταὐτὸν ἐστὶ καὶ τὸ ὑπομένον· τό τε οὐ καὶ τὸ ζῷον, οὐ λόγῳ ἕτερα· τὸ ὅλον τοῦ ζῴου ἄδηλον. τὸ ὅλον καὶ τοῦ ὄντος ἄδηλον εἶναι· διὰ ὧν ἄδηλον, τίνα τε ἐστὶ καὶ πόσα ἐστίν· ἕκαστον ἕτερον αὐτῶν καὶ τὸ γένος τῆς αὐτῆς ἕξεως θεωρῆσαι· ἔτι δὲ αἱ αὐταὶ ἀλλήλαις, αἵτινες εἰσὶν ἑκάστου τούτων, θεωρῆσαι· ἡ γὰρ φιλοσοφία, μία τῶν γένει ἕξις ἁπάντων εἶναι· ἢ τίς ὡς πρὸς τὸ ὂν καὶ ἕν, καὶ τὰ τούτου ἄδηλα ἄδηλον οὕτω καὶ πρὸς τοῦ ζῴου ἢ ζῷον· καὶ τὰ ἄδηλα αὐτοῦ θεωρῆσαι ταύτῃ· ἔστι δὲ καὶ τὸ τί ἐστιν οὐ καὶ τὸ ζῷον· καὶ νοήσειν δέ, ἄδηλα λέγω τοῦ οὐ καὶ τοῦ ζῴου· οὐσιαί τε οὖν, εἴ τις ἐστὶν ἕτερος, οὔτε τὰ ὑποκείμενα ἄδηλα· εἰσὶ γὰρ τοῖς πολλαχῶς λεγομένοις τὸ κοινὸν καὶ ταὐτόν, οὐ γένος· ἔτι καὶ τὸ οὐ καὶ τὸ ζῷον· οὐ γάρ πως γένος ἐστὶ τὸ καθ' ὑποκειμένου λεγόμενον ζῷον οἷς ἐστὶ τόπον καὶ ὕδωρ· σῶζον μή τινα τρόπον γένος ὁμοιότητος,

οὐ μὴν οὐ κἀν εἰσὶ γένος· τίνα δὲ ἑκάστη τοῦ ζῴου ὁδὸς ἐστί, πάλιν λέγεται
ἁφῆς· ἀΐδιον γὰρ οὐσίαν καὶ τοῦ οὔτος ἕνεκα λέγει· λέγω δὲ οἷον
θεὸν ἑαυτοῦ καὶ ὁμοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων· ζῷόν
καὶ ἑαυτοῦ, καὶ θάτερον· εἰδότης γὰρ καὶ τοῦτο ταὐτὸν καὶ
τὸ ὅμοιον, καὶ θάτερον· εἰδότης δὲ ποιότητι· ὁμοίως καὶ
τὸ ἴσον· εἰδότης δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι· διὰ δὲ τούτων δῆ
λωσιν· ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἰδίον ἐστί, τοῦ τῆς οὐσίας θεωρητι-
κοῦ, τὸ καὶ τί ἐστιν ἕκαστον θεωρῆσαι· ὃ καὶ αὐτῷ ἐξετά
τοτε καὶ πῶς ἔχει εἰδέναι· δηλοῖ δὲ ὅτι τοῦ φιλο
σόφου τὸ θεωρεῖν τῶν τοῦ ὄντος ἁπλῶν· ὁμοίως δὲ καὶ θεωρεῖν τοῦ ζῴου
καὶ τῶν ἁπλῶν τῶν τούτου· ὅπερ ἐστὶν ὧν πρόκειται τοῦτο
ταὐτοῦ καὶ ὁμοίου, καὶ τοῦ ἴσου· καὶ ὅλως τοιαῦτα, ὡς λέγω τέλος
τί τὸ ἕν εἶναι· λέγεται δὲ ὅτι καὶ θεωρεῖν τῶν τοῦ ὄντος ἀντικεῖται
ὁμοίως τὸ διαλεκτικῆς τοῦ φιλοσόφου· ἀντικεῖται δὲ τῷ μὲν
ταὐτῷ, τὸ ἕτερον· τῷ δὲ ὁμοίῳ, τὸ ἕτερον· τῷ δὲ ὁμοίῳ, τὸ ἀνό-
μοιον· τῷ δὲ ἴσῳ, τὸ ἀνίσον· ὅτι μὲν οὖν ἀνὰ τὸ ζῷον τὸ
ταὐτοῦ καὶ ὁμοίου, καὶ τοῦ ἴσου καὶ τῶν τοιούτων, δηλοῖ-
ῳ λέγει δεδυνῆσθαι, αἰσθήσει, φαίνεται, αἰσθήσεις, ἀντιθέσεις
τοῦτον· λέγει δὲ αἰσθήσει, τῷ ζῷον αἰσθητόν· ὅτε δὲ καὶ τῷ
ζῷον ἀντικεῖσθαι· τοῦ δὲ ἐστὶ λέγεται πολλαχῶς· τὸ μὲν γὰρ ὄντως,
εἶναι· τὸ δὲ ἕτερον, πολλαχῶς τε καὶ ἐν πολλοῖς· ὁμοίως δὲ
καὶ τὸ μὲν ὅμοιον καὶ τὸ ἴσον, λέγεται ζῷον· τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ
ἄνισον, λέγεται τὸ πολλαχῶς μὲν λέγεσθαι τῷ ζῷον γρά
φειν ὅτι δεδυνῆσθαι αἰσθήσεις ἀντικεῖσθαι ὡς εἶπεν ἐμοὶ δοκεῖ· πότε
ζῷον καὶ τὸ πολλαχῶς, ἀντικεῖσθαι τῷ ζῷον ἀντικεῖσθαι· ὡς ἴδιον δὲ
τούτων θεωρητικοῦ ὄντος· ἄρτι δὲ ἔφη τῆς διαλεκτικῆς
λογῆς καὶ αὐτῶν δεικτέον τοῦ λόγου· καὶ ἔστιν ἡ μὲν
φιλοσοφία ἐστίν· ὅσα περὶ οὐσίαι· ἔστι δὲ τοῦ ὄντος τὸ μὲ
ὡς καὶ εἶναι καὶ τοῦτο οὐ, οὐ τρόπον δὲ συμβεβηκότος δὲ, τὸ
τε τῆ οὐσία ὑπάρχοντα, καὶ τὸ ὅλως ἔστι τοῦτο ἔχοντα,

τὴν διαφορὰν· σαφηνίζουσι δὲ φάσκοντες οἷς ἡ λέξις αὐτὴ
καὶ ὡσαύτως σημαίνει τοῦ τρόπου, ἐξ οὗ τὰ ἄλλα ἡήματα
τοιοῦτον καὶ τὰ ἄλλα οἷα λέγεται καὶ δὴ φιλοσοφεῖ σημαίνει
δὲ οὐσίας· αὐτὴ μὲν εἰσὶν οἱ καὶ σημαίνουσι τὴν οὐσίαν,
σημαίνουσι δὲ τὴν οὐσίαν· αὐτὴ δὲ ἐστὶν ἡ φιλο
σοφία μία αὐτοῦ τοῦ ὄντος, τὸ σῶμα μὲν ἡ ὕλη καὶ ἕξις ἡ οὐσί
ας· καὶ ὡς τῶν οὐσιῶν, αἱ μὲν πρῶται· αἱ δὲ δεύτεραι, οὕτω
δὲ καὶ ἡ φιλοσοφία· ἡ μὲν τις ἐστὶ πρώτη· ἡ δέ τις δευτέρα,
καὶ μετ' ἐκείνην ὡσαύτως ἡ λέξις ἡ περὶ αὐτῶν· καὶ ἔστι καθόλου
δοκεῖ ἡ λέξις αὕτη· τὴν περὶ τὰ ὄντα ἐρευνητικὴν· τὴν, δοκοῦσαν τοῦτ',
εἶναι, ἡ οὐσία τῶν οὐσιῶν· αὐτὰ δὲ οἱ μὲν ἀρχαῖοι καὶ μάλιστα αὐτὰ
ἐμήνυον εἶναι τοῖς φιλοσόφοις· μόνα τὰ καθόλου δοκεῖ τὰ γὰρ
εἴδη καὶ τὰ ἐκ τούτων φιλοσοφίας ὅσαι περὶ οὐσίαι· διὸ καὶ ὡς ἀλη
θέστερα τὰ λεγόμενα ἔλεγε λέξις αὕτη καθόλου ἡ πρώτης·
ἔστι τὸν καὶ τὸ εἶναι σημαίνουσα· ἔστι δὲ καὶ τοῦ ὄντος
τὰ ἔστι θεωρητέα, καὶ ἔστιν ἐπὶ σημαίνει τῶν ἡ· τὰ τε ἔστι
τῶν ἐστὶν ἀκόλουθον τούτῳ τὸ καὶ ἡ σοφία ἡ φιλο
σοφία ἐστὶν, ὅσαι περὶ οὐσίαι· ὡς δὲ εἰδὼς ἡ φρονήσεως ἡ
τοῦτο, ὡς πρόσθεν ἔφη· πότερον μία περὶ πάσας οὐσίας
ἐστὶν, ἢ πλείονες ἐσταί· καὶ εἰ πλείονες· πότερον, συνεχεῖς· διὰ δὴ
τοῦτο, ὅτι πλείονες· ἀλλὼς τὸ μίαν σοφίαν εἶναι τῶν ἡ
φιλοσοφίαν· τὸ δὲ νῦν ἀπορεῖν ἀναγκαῖον ἡ εἰδέναι τὸ οἷόν τε
τὸ ζῷον, ἴσον ἐστὶ, τῷ, ἔστι γὰρ καὶ τοῦ ζῷου οἷς καὶ τοῦ ὄντος γέ
νη τινά· τοιαῦτ' ἐστὶ, καθ' ἃ γενῶν τινῶν, τότε ζῷον καὶ τὸ οἷόν κατηγο
ρεῖται· οὐ τὸ κύριον οὐ λαμβάνων ὁμοίως καὶ ζῷον· τοῦτο δέ ἐ
στιν ἡ οὐσία ἑνὸς οὖν φθοραὶ λοιπαὶ οὐσίας, γένη τινὰ καὶ διαφο
ραὶ· αἱ δ' οὐσίαι ἀμφοῖν οὖσαι ἄλλου γένους τινὸς καὶ
ἄδειαι, ὥσπερ καὶ τὸ καὶ τὸ οἷόν καὶ τὸ ζῷον· τοιαῦτα
γὰρ συμβεβηκότα, οὐκ ἀνάγκη τὸ ὄν, οὐδὲ τὸ ἕν καὶ
τὰ λοιπὰ δὲ οὐσίας· ὥστε καὶ ὁ μὲν φιλόσοφος ἐστὶ τὸ πάντ'

θεωρικὸν δέ ἐστι τὸ οἷς τὸ νοεῖν ὑπάρχει καὶ οὐσίᾳ
καὶ διαφορᾷ τὸ μὲν πολλῷ καὶ μᾶλλον εἶναι φιλόσοφον. καθ'
ὃ δὲ τῶν οὐσιῶν διαφορᾷ, διαφορότητα εἶναι καὶ φιλό- φιλόσοφος
σοφίᾳ. τῶν σκάφων αὐτῶν θᾶττον τις εὐπετὴς ἀφωρισμένος θεωρ-
κὸν δέ. γεωμετρικὸν καὶ μηχανικόν. ἀδὲ τοῦτο, οὐκ ἂν εἴη
γένος λέγων τῶν οὐσιῶν. ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἐστὶ τὸ θεῖον καὶ ὕστερον.
ἡ μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ φύσει διαφέρουσα ἀλλήλων, οἷαι τὰς
τῶν οὐσιῶν διαφοραί. ἃ δὲ ἐστὶν αὐτῶν μᾶλλον, θεωρητὸν
φιλοσοφίαν, τῶν δὲ ὑστέρων καθ' ἕτερον τῶν οὐσιῶν λέξιν
πρὸς ἄλληλα. θεῖα δὲ καὶ γένους, οὕτω φησὶν εἶναι τοὺς
φιλόσοφον ὡς τοὺς μαθηματικούς. ὡς γὰρ μία οὐσία τῶν μὲν
τῆς μαθηματικῆς κατὰ τὰς διαφορὰς καὶ λόγους ὧν τὰ
αἱ ἐστὶν ἡ μαθηματική, λέξις τις ἐστὶ καὶ διαφορὰ καὶ ὧν τῆς
μαθηματικῆς μερῶν. τῶν γὰρ εἶναι τινὰ μὲν θεωρητικὰς
μαθήματα. τὰ δὲ, δεύτερα. καὶ τῆς μαθηματικῆς ἡ μὲν ἐστὶ
θεωρητικὴ δὲ, δεύτερα, ἡ δὲ, ἐστὶ θεωρητικὴ μὲν αὐ οὕτω τὸ μὲν
ἡ θεία τε σώματος καθαρὰ γίνομένη καὶ μεταβολῆς, ἡ δὲ
τὰ τερετά. ἄλλα ἡ τε ἀστρολογικὴ οὖσα, ἡ δὲ τὰ σφαιρικὰ οὖν
μενα, καὶ μεταβολῆς ἡ μηχανικὴ ἡ δὲ. θεία γιγνομένη τὴν
φθαρτὰ θεωρητὰ δομένη, οὕτω καὶ θεία τῶν οὐσιῶν.
θεωρῆσαι μὲν αἱ ἀξιόνητοί τε καὶ ἀφθαρτοι. ἀσώματοί τε καὶ
ἀκίνητοι θεῖαι δὲ αὗται ἡ θεωρητὴ φιλοσοφία. ἡ δὲ θεία τὰ
ἀϊδίους μὲν, ἀκίνητοι δὲ, δεύτερα δὲ ἡ τὰ δὲ, καὶ ἡ θεία τὰ οὐ
σίας τὰς ἀχωρίστους καὶ φθορᾶς. ἀσώματοι καὶ αὗται τῶν οὐ
σιῶν, τελεταῖαι. ἀσώματοι γὰρ αἱ αὐτῶν μὲν θεωρηταί.
τῶν δὲ ἄλλων αὐτῶν θλῆψις. ἡ καὶ αὐτὴ λέξις θᾶττα, σωμα- ∴
τοῦσα τῆς τε θεωρήσεως δὲ τοῦτο ἡ μὲν ἀνάπαυσις λόγῳ τῶν ἐ- τῆς τε θεωρήσεως.
ναντίων. δηλοῖ γὰρ τῆς θείας οὐ νοῦ ἀνάπαυσις τοῦ καὶ
θείας τῶν λόγου τὸ σύνδεσμον, νοῦν δὲ ἡμῶν οὐ τῆς
θείας τῶν λόγου πολλά. ἡ σωτηρία ἀναγκαῖα θεάσασθαι

ζωὴ ἀντίωσις ὡς ζωὴ ἀγαθὸ ζῷ. καὶ τοῦτο αὐτὸ μόνον
φθορᾶ ἐστὶ τῶν ζωὴ ἀντίθετον· ἀλλὰ καὶ συστοιχεῖ· λέγω δὲ
τὸ εἶναι ὅτι ἀμα τοῦ λέγοντος θεὸν τοῦ ζῶντος, τοῦ αὐτοῦ τοῦτου
ἐστὶ τὸ λέγειν· καὶ θεὸν τοῦτον ζῶντα ἀντίκειμένου· μιᾶς οὔσης
ζωῆς κἀθεότητος, κἀθεὸν ὧν ἀντίκειμένων ἕν· θεὸν δὲ τοῦτον μὴ
παντελῶς εἶναι ἀναίτιον ὑπολαμβάνοντα· θεὸν πάντων τῶν ζώντων,
μιᾶς ἕνα τοῦ θεωρᾶν· ζωὴ δὴ καὶ θεὸν τοῦ καθόλου ζωῆς
καὶ θεὸν τῶν ὑπὸ αὐτό· αὐτὴ δὲ ἐστὶν ἡ θεότης τοῦ ὄντος, ἢ ὄν·
καὶ γὰρ θεὸν τοῦ ὄντος ζωῆς, θεὸν τοῦ ζῶντος· καὶ δὲ θεὸν τοῦ
ζῶντος, ζωῆς καὶ θεὸν τοῦτο αὐτὸ μόνου· καὶ δὲ τοῦτο
τούτων, ζωῆς καὶ θεὸν τῶν ὑπὸ ταῦτα· πάντα δὲ ταῦτα ζῶντα
τὰ ὑπὸ ταῦτα· ἀπὸ φαντασίας καὶ φρήσεως, μιᾶς ἐστὶ θεωρη
σαι· ἢ τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν ἑνὶ πλήθους, μιᾶς δὲ τὰ ἀντικεί
μενα· ζωὴ τὰ αὐτὰ καὶ μόνα πλείονα λέγειν, καὶ ἁπλᾶ, ὡς
ἕξεις καὶ στερήσεις· καὶ ὡς κατάφασεις καὶ ἀποφάσεις· καὶ ὡς
τὰ ἐναντία καὶ τὰ πρός τι· ζωὴ τὰ πολλὰ στερήσεις ἕνα δὲ
κατ' ἐστὶ δὲ καὶ ἀποφάσεις τῶν στερήσεων ἐοικυῖα διαφο
ραῖς· ὑφ' ἃς, ἐμοῦσα, δύναται καθ' ὅτι τῆς αὐτῆς ἐστὶ θεότητος
ζώντων καὶ τῶν πολλῶν θεωρᾶν· τῆς γὰρ αὐτῆς· ἐστὶ τὸ στερή
σειν τινός ἕξιν εἶναι, καὶ τὸ, οὐ στερήσεις καὶ τῶν ἀποφάσεων
τὸ οὐ ἀποφάσεις· διὰ γὰρ ταύτης ἀμφοτέρων καὶ διὰ τῆς
ἀποφάσεως καὶ διὰ τῆς στερήσεως σκότους μήκεσθαι τῶν δε
ωρείων, οὐ ἐστὶν ἡ ἀποφάσεις ἢ καὶ στερήσεις· διὰ τοῦτο
τῆς αὐτῆς φύσεως ἐστὶν ἡ ἀμφοτέρων γνῶσις· οὐ πεῖσαι
στερήσειν τινός οἷόν τε εἶναι· ἀγνοοῦντα τὸ οὐ ἢ στερήσεις,
οὐδὲ τῶν ἀποφάσεων· στερήσεις γὰρ τις καὶ ἀναίρεσις καὶ ἄσκου
σία ἀμφοτέρων σκότου· ἢ γὰρ τὸ, τοῦδέ τι θεωρητικὸν, ἴσως
καὶ τῶν ἀποφατικῶν σκότος· ἀνάγκη δὲ κοινῶς ἀποφάσεως
στερήσειν μιᾶς ἕνα θεωρῆσαι καὶ διάστροφος, τῶν συνή
θων ἀνθρώπων, ὑπολαμβάνοντα τὸν λόγον, θεὸν ὧν αὐτῷ προσή

λέγω. ἀμφοτέρως δὲ φησὶ τοῦτο ὁ θεοφράστος, τοῦ αὐτοῦ
καὶ τὰ τοσαῦτα θεωρῆσαι. αὐτὰ δὲ πολλὰ ὡς ἀποφαίνοντος
λέγοι ὢν εἰς αὐτὰ καθ' ἓν σημαινόμενα, ἀπὸ τοῦ οὐμὶ ζῷ, αἰ,
τι ὡς ἔφη τις, καὶ γῆ· εἰ δ' οὐ ζῷ οὐμὶ θέλει εἶναι τὸ ζῷ οὐδὲ ἀπο-
φαίς· καὶ ἡ τινός δὲ ἔφη ἐστίν· εἶτα εἰ αὐτῇ θέλει μόνον καὶ
τὸ οὐ ἡ τινός· ὄζῃς δὲ ὢν δῖα φθέγξῃ ἀπὸ φαίνεσθαι δὲ
πάθοιν ἢ ἁπλῶς φησι λέγομεν, ὅτι οὐχ ὑφίσταται,
ἢ τινί ἐστιν· καὶ τί τούτων εἰσάγουσι νῦν, δῆλον· ἐπεὶ φθέγ-
γεται μὲν γὰρ ἁπλῶς λέγουσα ὅτι οὐχ ὑφίσταται, ἀπὸ φασίς ἐστιν·
γέγραπται δὲ ἁπλῶς τῶν ζῴων τὰ δῖα φωνὴν ἀφιέντα, προσκεί-
των αἱρετικῶς, ἀπὸ φασίς ἐστιν αὐτῶν, καθ' ἑαυτῶν ἁπλῶς
λεγομένη τε καὶ ἀληθευομένη. αὐτὸ τοῦτο, ὃ προσκεῖται τὸ ἀ-
πὸ φατικόν· τὰ γὰρ οὐ μόνον καθ' ἑαυτῶν ἀληθεύεται τοῦ
ζῴου τοῦ ζῴου ἀπὸ φάσεως ὃ προσκεῖται τὸ ἀπὸ φατικόν· ὁ
μοίως καὶ τὸ οὐκ ὄνος χωρὶς τοῦ ἄνου, ὃ προσκεῖται ἀπὸ
φάσεως, καθ' ἑαυτῶν τῶν ἄλλων ἀληθεύεται· ῥᾳδίως δὲ
καὶ ἐλλιπῶς φησι· δεῖ γὰρ τὸ ζῷον δαμόνιον
τῷ ζῴῳ ἰδίᾳ φορᾷ προσκεῖσθαι τὸ σὺν τῇ ἀπὸ φάσεως· τῷ
γὰρ σὺν ἰδίᾳ φορᾷ προσκεῖται θέλει τὸ σὺν τῇ ἀπὸ φάσεως·
μόνον γὰρ σὺν ὢν ἰδίᾳ φορᾷ ἢ ἀπὸ φατικῇ, σὺν τῇ ἀπὸ
φάσεως προσκεῖται, καθ' ἑαυτῶν τῶν ἄλλων ἀληθεύεται ἢ ἀ-
πὸ φάσεως· καὶ τῷ ἀπ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτῶν αὐτῷ ὢν τῶν ἄλλ
ἀληθεύεται, θέλει τὸ οὐ ἐστὶν ἀπὸ φάσεως, προσκείμενον·
θέλει γὰρ ἀποστάσεως καὶ ἀπὸ φάσεως σύνδυο ἐστίν· ἢ τὸ ζῷ
δαμόνιον ὢν τῷ ζῴῳ ἰδίᾳ φορᾷ προσκεῖται θέλει τὸ σὺν τῇ ἀ-
πὸ φάσεως· ἴσον ἐστὶ τῷ σὺν δαμόνιον ἰδίᾳ φορᾷ· τοῦτ' ἔστιν καὶ
ἀπὸ φάσεως τῷ ζῴῳ· ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀπὸ φασκόμενον προσ-
κεῖσθαι, καὶ ἄλλα παρὰ ταῦτα προσκείμενον τῷ ἀπὸ φασκο-
μένῳ· σὺν δὲ τῆς φήσεως, οὐκέτι ἀπὸ φάσεως οὔσης,
οὐδὲ ἀπὸ φατικῶς λεγομένης, οὐχ ἁπλῶς ἀληθεύεται

αἱρετικὸν καὶ σφαιρικὸν μεθ' οὗ ὡς προσκείμενα καθ' ἑαυτὰ
χωρὶς τοῦ ὡς προσκεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ ὑφωμάσθω πλῆθος ἐφ'
ᾧ θ' οὗ ἀληθεύεται μόνου. τοῦτο δέ ἐστι τὸ δακτύλιον τοῦ ἀέρος
φασκομένου εἶναι καὶ αἰωρουμένου. ἢ ἵνα χρήσεις οὕτω τῇ
ἀφωνίᾳ τινὸς ἔστιν ὡς ἡ αὐτοῦ φωνὴ ἀλλ' ἄτοπον τοῦ σφῦ
κὸς νοεῖσθαι ὁ τῶν πέφυκε δηλοῦσθαι τινὶ ἀποφαίσκ
χρήσεις διαφρόσιν, ὃ ἀνόσιν ὃν τοῦτο, οὐ χρὴ ἐν φαύ
τοις τοῖς ἐμπεριόνοις. καὶ φησὶ τῷ ζῴῳ, πλῆθος αὐτίκεσθαι·
ὡς τε καὶ τὰ αὐτικείμενα τοῖς ἀνομοίοις εἰκάζουσιν. ἔστι δὲ
ἴσα τὰ τρία καὶ ἀνόμοια, καὶ τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ
τὰ αὐτικείμενα τοῖς ἀνομοίοις τὸ ζῴῳ τετράποδι, θεῖον
προφήτης τοῦ αὐτοῦ γινώσκειν ἐστίν· οὐ μόνον σῶμα ἀ
λὼ τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ αὐτὸ· ταῦτα γὰρ λέγω τὸ
ζῴῳ· ὃ δὲ ἕξης ἄρθρις, τὸ ἀφορίζειν ἄλλα λέγειν· ἢ κατὰ ταῦτα,
ἢ κατὰ τὸ πλῆθος· καὶ τὸ σὺν τοῖς ἄρθροις γνωρίζειν σοι
σημαίνει, τοιοῦτον ἐστί· καὶ ὅσα ἄλλα αὐτίκεσθαι καὶ ὑποτίθεσθαι
καὶ ἀναγκαῖα. ἢ τοι τὸ ταὐτὸν δηλονότι· καὶ τὸ αὐτικείμενον
αὐτῷ, θάτερον ὡς γενικῶ τρόπῳ αὐτικείμενον· ἢ τὸ ἴσον
τε καὶ αὐτὸ· ἢ τὸ ὅμοιόν τε καὶ ἀνόμοιον· ἢ τὸ
σύν τε καὶ πλῆθος, ὃ ἐστι γενικῶ, τῷ φιλοσόφου γνωρίζειν.
τοῦτο δὲ ἄρθρις ὑπὲρ τοῦ δάξαι, ὅτι θεῖ πάντων τῶν αὐτι
κειμένων ὁ φιλόσοφος διαλαμβάνειν· οἷ πρὸ εἰσίων· ὧν
γὰρ εἰσία τῶν αὐτικειμένων αἰσθάνεται καὶ ὑφ' ἓν
τῶν τε εἰσὶ καὶ τῷ πλήθει οὐχ οἷόν τε τῷ μὴ τοιούτῳ καὶ ἑ
τέρῳ, ἢ τῷ ὁμοίῳ καὶ ἀνομοίῳ, ἢ τῷ ἴσῳ καὶ τῷ αὐτῷ
ὑφαίνειν. διὰ τοῦτο ἔφην, ἢ ὅσα ἄλλα λέγειν· καὶ κατὰ
ταῦτα· ἢ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸ ἓν λευκοῦ γὰρ καὶ μέλανος,
καὶ γλυκέος, καὶ πικροῦ, ὑφ' ὁμοῦ τὸ ἓν καὶ πλῆθος ἐστὶν
αὐ αὐτὸ ἓν ὑφαίρετο. ὑπὸ μὲν τοῖς ταὐτοῖς καὶ θάτερον
ὑφαρμόσειν· τὰ μὲν σύγκειται καὶ αὐτῶν ἃ ἐστὶ τὸ πεπλεγ

ἴσον

καὶ τὸ σύν ἄρθρις

καὶ τὸ ταὐτὸν

καὶ τὸ γλυκύ. ὑπὸ ἑαυτὸν τὰ δεκτικὰ αὐτῶν ὄντως, οἷον
τὰ διακριτικὰ τῆς δατέρου φύσεως. ὁ φαντάζεται, ὅτι
τόδε τοῦτο καὶ δατέρου πάλιν ὑποτέσσι. καὶ τὰ πολλὰ
ὥστε καὶ κάτα διὰ τῆς ζωὴ τόδε τοῦτο καὶ δατέρου ἀναγω
ανάγεται, ὑπὸ τὸ ξύν τε καὶ τὰ πολλά· ὧν ἔστι καὶ ἡ ἐναν
τιότης· τῶν ἀναγομένων ὑπὸ τῶν ἑτερότητος καὶ τοῦ ὅλου,
καὶ τῶν ἐναντίων φάσιν εἶναι καὶ πως ἐνδέχεσθαι
ἅπτεσθαι. διαφορᾶς τις ἡ ἐναντιότης ἡ δὲ διάφορα ἑτε
ρότης. ἑτερότης δὲ οὖσα, τῶν ὅλων ὑπαγόμενον· ὥστε καὶ
ἐναντιότης κατὰ τῶν ζωὴ ἑτερότητος ἀναφορᾶν, ὑπ
αγόμενα αὐτῶν ὅλων· ἀλλ' οὐκ ὢν τόδε ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο,
οὐ τὸ θεῖον τῶν τοῦ θεωρᾶν, τούτου καὶ θεῖον τῶν ζώντι· ἄγελα,
ζώντι δ' ὑπὸ τῶν ἑτερότητα· οὗ τὰς θεῖας τῆς ζωντίωσεως, τοῦ
του καὶ θεῖον τῶν ζώντι· προσήκει δὲ τῶν ἐναντιότητος
βουλόμενος προηγουμένως δίκαιόν τι καὶ τὸ θεῖον ζώντι
ὅτιπερ καὶ ἐναντίωσιν ἔσεσθαι, τοῦτο εὖ. ἐπὶ γὰρ δεδηγμένον
ὅτι θεῖον ἐπήσεως καὶ ἀπὸ φάσεως τοῦ αὐτοῦ ζῶον οὖν
ἐδόκησε πολλὰ τῶν ζώντι ἐνιέναι· τῶν δὲ ἐναντιότη
τα ἓν ὄντων. ὑπὸ τῶν ἑτερότητα τελέσθαι οὐ τὰ ἐναντία ζῶν
οὕτως αὐτῶν, καὶ τὸ ὅλον τοῦ ὑπὸ τῶν ἑτερότητα ταυτόμενον.
εἰμὶ μὴν ἐναντία ὑπὸ τῶν ἑτερότητα· ἐναντιόν δὲ τὸ
ταὐτὸν τῷ ἕτερῳ· ὁμοίως καὶ τὸ αὐτὸν ἴσον τῷ ἴσῳ ἐναντίον· ὥσ-
τε καὶ τὸ ἴσον αὐτῶν ἡ ἑτερότης ὥσε οὐ τὰ ἐναντία τῇ ἑτερότ-
τι ὑπάγεται· δέχεται δὲ τὰ ἐναντία ἀλλήλις ἐναντιότης· ἡ δὲ
ἐναντιότης, ζῶα ἀμφοτέροις ἀμαλαμβανομένοις, τοῖς ζῶν-
τίοις ἔσαι· ἀλλ' οὐκ ὢν ἑκατέρῳ· ὥστε τὸ μὴ λευκόν, καὶ δατέ-
ρου· ἢ τὸ λευκόν· ἢ τὸ μέλαν ὑπὸ τῶν ἑτερότητα, ἀμφοῖν
ταυόμενα ὡς ἐναντία· οὐκέτι μὴν τοῖ τὸ λευκόν καθ' αὑτό, ἢ
τὸ λευκόν· ὥστε ἐνδέχεσθαι πολλαχῶς τὸ εἰμὴ λέγεσθαι, μὴ
ταῦτα πολλαχῶς μὴ λεχθήσεσθαι· τὰ δὲ δὴ φησὶ τοῦ εἰδέναι τοῦτ

τὰ κἀμοὶ τὸ σὸν· καὶ οὐδὲν ἐμοῦ, τὸ ἐμόν, καὶ τὸ ὅμοιον· τὸ ἴσον· τὰ
ὅσα τοιαῦτα πολλαχῶς ῥηθήσεται· ὡς ἥ τε καὶ τὸ σὸν ὑπὸ
τὸ ἐμόν ἐστι· σὺ γὰρ καὶ τούτων σὸν ἔφασκον· καὶ γάρ, εἴ τι μέρος εἴη
ἐμόν· τόδε σὸν· τὸ σοὶ πολλαχῶς, ὅσα χῶς καὶ τὸ οὐ· καὶ τούτων δὴ ἕκα-
στον φησὶ πολλαχῶς λέγεσθαι· ὡς καὶ τὸ σὸν οὐσίαν μὲν σοῦ
πολλαχῶς λέγεσθαι καὶ τὸ μὲν κυρίως ταυτόν, σὸν οὐσία· καὶ
τὸ κυρίως ὅμοιον· καὶ τὸ κυρίως ἴσον· ἔστι δὲ ἕκαστον αὐτῶν
καὶ σὺ ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, πλὴν καὶ ἑτέρου ἕξαι σοῦ σή-
μαντικὸν ἕκαστον αὐτῶν γένος τοῦ οὕτως θεωρεῖν· ἀλλὰ μὴ
οὐχ ἥ τε ταῦτα τὰ πολλαχῶς λεγόμενα καὶ διάφο-
ρον σοῦ σημαντικὰ εἶναι· ἀλλὰ ταῦτα μόνα τῶν πολλα-
χῶς λεγομένων· ὅσων μήτε ἀφ' ἑνὸς πίπτει, ἢ πρὸς ἕν τι φέρε-
ται· μήτε σοῦ τι σὺ ἀναφέρεται· ἀφ' ἑνὸς μέν, ὡς σοῦ ἰατρι-
κῶν ἐλάχθη· ἀπό τε τῆς τοῦ ἰατροῦ ἕξεως, καὶ ἰατρικὴ
πρός σὺ δέ, καὶ ὑγιεινά· σοῦ γὰρ τοῦτο τῆς ὑγιεινῆς λόγον, σοῦ
λοντος τῶν ὑγιεινῶν, καὶ ἀναφορᾶ· διὸ καὶ ἐξ ἑνὸς σοῦ σημαι-
νόμενα ὡς αὐτῶν· διὰ ταῦτα εἴτις ἀκούσῃ, τοῦ ἀλλ' εἰ μήτε καθ' ἓν,
ὡς ἡρημένου, ἀλλ' ἅμα τε ὑφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς φύσεως, μήτε
πρός σὺ ἀλλ' ὡς τὰ ὁμώνυμα καὶ τὰ μίνη· κοινὸν τρόπον λέγον,
πολλαχῶς λέγεσθαι· ὡς καὶ σὺ μὴ κατηγορίας θεωρητικὸν
τὸν λόγον, εἴτε ἕν· ἔστι δὲ ἡ ποιότης τῶν πλεοναχῶς λε-
γομένων· ὡς δὲ σοῦ τούτων μιᾶς σημαίνοντος, οὕτω καὶ σοῦ
τῶν πρός τι μιᾷ θεωρεῖται λόγος ταὐτοῦ· ὁμοίου· ἴσου· μι-
ᾶς σημαίνοντος θεωρᾶν· ταῦτα γὰρ ἕκαστα, πρός σὺ τί τῶν
ἀναφορᾶ σὺ δέ· τὸ γὰρ πρώτου καὶ μὴ εἰ τοιοῦτον, τῶν κα-
θ' αὑτὸ κατηγορημάτων οἷον ταῦτα, καθ' ὧν τὸ οὐ πρός τι τὸ πρῶ-
τον τῶν τοιούτων· τοῦτο δέ ἐστιν ἡ οὐσία· καὶ ταῦτα καθ' αὑτὸ
σὺ πρός τὸ πρῶτον σὺ καὶ μὴ εἰ σὺ· ὅ ἐστιν ἡ οὐσία· ὁμοί-
ως καὶ σοῦ ταυτοῦ· καὶ ἑτέρου· καὶ ὁμοίου· καὶ γὰρ καθ' αὑτὰ ταῦτ',
καὶ οὐ πρός τι· καὶ ἀναφορᾶ σοῦ τῶν οὐσιῶν· σὺ δὲ καὶ μὴ εἰ σοῦ

τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὸ ἕτερον. Εἰ γὰρ καὶ δεῖ ἑαυτοῦ καὶ ἑτέρου, προσέθηκε τὸ καὶ τῶν ἐναντίων λέγων τὸ καὶ τῶν ἄλλων ἐναντίων, ἃ αὐτοὺς μὲν ἐξαριθμοῦνται τῶν ὧν ἐναντία φασὶ τὰ ἐναντία δεῖν, ὅμοιον ἀνόμοιον· ἴσον ἄνισον· τἆλλα, ὅσα τοιοῦτόν ἐστι καὶ τοσοῦτον πλῆθος. ὥστε δοκῇ καὶ τῶν ὄντι ὁμοίως τῶν πλεοναχῶς λεγομένων ἑκάστου καὶ ἑνὸς καὶ πολλῶν, μηδὲν αἱρουμένους καὶ λαμβάνουσθαι, δεῖσθαι αὐτῶν τὸ κοινὸν τοιοῦτον, ἕν ἄλλο φαίνεται καὶ ἓν οὐ τῷ λέγειν· οἷον, καθόσον τὸ ταὐτὸν κατηγορεῖται καὶ ἓν οὐ τῷ λέγειν πρὸς τὸ αὐτὸν ἑαυτὸ τὸ ταὐτὸν καὶ ἓν ὂν τῶν ἄλλων ἀναφορὰν ἔχειν φασὶ δεῖν εἶναι, δηλονότι τῶν τὲ καὶ ἑνὸς εἶναι, καὶ τοῦτον σκοπεῖσθαι λέγειν· θαλῆν τὸ ἕτερον· ἢ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, καὶ τἆλλα, οὕτως· τὸ δὲ οὕτως ἀποδοτέον, πρὸς τὸ πρῶτον εἰρημένον τρόπον τῆς κατηγορίας πρὸς ἑαυτὸν λέγειν· ἔστιν, εἰ τί ἐστιν οὕτως ἕν καὶ τὸ ὂν καὶ τὸ ἕν, ἐπὶ πλείω καὶ οὐκ ἐπὶ πλείω καὶ κατηγορεῖται οὕτως ἕν ἢ ὂν ἢ ἕν, ἀλλὰ μὴν καὶ

τοιούτου ἐθέσθησαν. Εὐρύβας φησὶ τὸ κύριον καθ' ἑκάστου τούτων λεγόμενον, μεταλαβεῖν σὺν τοῖς ἐπὶ καὶ ἄλλοις τοῦτο, πρὸς τὸ κυρίως λεγόμενον οὕτω. φησὶ χρῆναι δὴ τῶν τῶν ἄλλων ἀναφορὰ ποιεῖσθαι τῶν καθ' ἕκαστα καὶ αὐτῶν λέγεσθαι· καὶ πρώτου μὲν ἐφ' ἑκάστου καὶ τοῦ δεύτερου τῆς διαιρέσεως· τῆς καθ' ἕκαστα δηλονότι διαιρέσεως αὐτῶν. τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστον, λέγεσθαι· τῶν δὲ τὸ κυρίως λεγόμενον, οἷον ἡ τοῦ ἵππου· ἢ τῶν ἄλλων τι τοιοῦτο καὶ αὐτὸ οὕτω λέγεσθαι· δύνασθαι τὸ εἶδος, καὶ οὐ τὸ τοῦ ἔχεσθαι ἄρχεσθαι· τὸ μὲν ἔχεσθαι ὑπὸ τοῦ κυρίως οὕτως τε καὶ ἑνὸς· τουτέστι τῆς οὐσίας ἕνας λέγεσθαι οὕτως· καὶ ἐν ἑκάστου τῶν ὑπερκειμένων αὐτῷ· εἰς τὸ τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος· καὶ ὁ ὅμοιος δύνασθαι ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἐστίν· οὕτω τε καὶ τὸ ὁμοίου καὶ ἀνίσου· καὶ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον ἑξῆς. Ἐφοδιάσαι αὐτῶν κατηγορήσθαι· τὸ τε ἴσον καὶ τὸ ἀνίσον· καὶ τὰ ἄλλα. ὁμοίως μὲν γὰρ κυρίως ἐστὶ τῶν οἰκείων· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁμοίου τὸ καθ' ἑκάστην οὐσίαν εἶδος· ῥηθήσεσθαι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅσα εἴρηται τῶν πρὸς ἑκάστην ὁμοιότητα· τὸ μὲν οὖν τῷ ἔχεσθαι ὑπὸ ἑνὸς οὕτω ῥηθήσεσθαι· τὸ δὲ τῷ συνωνύμους εἶναι αὐτοῦ· τῶν μὲν τῆς οὐσίας οὕτως συνωνύμων ἐστὶ καὶ ἓν εἶδος· τῶν δὲ τῆς οὐσίας τὸ εἶδος ἓν ἐστὶ καὶ ἀδιαίρετον· ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἀδιαίρετον ἐστὶ τῆς οὐσίας· ἀλλ' οὐδὲ τὸ οὐκ ἀναδέχεσθαι ἑκάστου αὐτῶν, οὕτω καὶ φύσιν, καὶ λόγον τοῦτο εἶναι ἑκάστου· δήλωσις δὲ τοῦτο ἀφ' ὧν ἐστι καὶ πρὸς ἃ λέγεται λεγόμενα, ἐστὶ φύσιν τὸ τῆς αὐτῆς εἶναι θεωρίας τούτων· ἀ δὲ ἀπὸ τῆς οὐσίας τὸ εἶδος καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τὸ εἶδος ἐστὶ πάντα· ὧν δὲ ἀδιαίρετον τῆς οὐσίας τὸ εἶδος ἐστὶ καὶ ἀδιαίρετον τοῦτο τῷ φιλοσόφῳ καὶ ἀδιαίρετον τούτων ἀφ' ὧν τοῦ φιλοσόφου διαλαμβάνει· ἀ δὲ τῶν ἄλλων τῶν ὅσα καὶ διαλαβεῖν ὅτι τοῦ φιλοσόφου τὸ θεωρεῖν τῶν ὄντ

γνῶσιν ἐμήν, ὅταν σωσιποιούμεθα ὅτι διὰ τῶν δεδομένων λύσεων
τῶν ἀποδεικνυμένων τῶν ἀποφαντικῶν σύλλογισμῶν. θεωρῆσαι
ἢ φορά, ὅτι δύναται μέν ἐστιν, ἢ ὀλιγάκις ἐστὶν σωζομένου, ὅτι
ὡρῆσαι θεωρητικὸς οὐσιακὸς καὶ ὢν τῇ οὐσίᾳ σύμβαινον,
καὶ ὧν οἷς ἢ θεωρητικὸς διαλεκτικὸς καθ' ὁ σύλλο-
γον, ἀληθῆ σιαυτῷ, ἑαυτοῦ· ὥρᾳ, καὶ θ' ἄλλα, ὡς φιλόσο-
φρονος· ἀμφότερα μὲν τοῦ φιλοσόφου τίς ἐστιν ὁ σωζόμε-
νος, ἑαυτοῦ σωζόμενος, καὶ σωζόμενος καθ' ἑαυτὸν ὅτι τοῦ
φιλοσόφου. ἔστε θεωρητικῆς οὐσίας ἀρετή, καὶ θεωρῶν
τῇ οὐσίᾳ σύμφυτος· ὁμοίως δὲ καὶ θεωρῶν ἑαυτοῦ καὶ
ὥρᾳ· καὶ ὅσα καθόλου θεωρεῖν αὐτῷ ἔξεστιν, δημιουρ-
γὸν αὐτοῦ μεθέξεως ἄλλης σωζομένης οἰκεῖον ἔναι τοῦ θεω-
τοῦτον λόγον, οὐδὲ γὰρ μεμέρθου οὔτε μοιούμενος, οὔτε ἄλλ-
τινὸς σωζομένου τινὰ ἀλλὰ θεωρητοῦ τοῦ ὄντος
ἦν· διαλυθῆ καὶ ἰδῆ, θάτερον ἑαυτοῦ ἐστὶν ἡ οὐσία ἀ-
θεωρῆσαι μὴ καὶ μεταπίπτοντος, ἢ ἔτερ-
οἷον, ὅσα θεωρητὸς αὐτοῖς τε καθ' αὑτοὺς ἁπλοῦς, καὶ μεθ'
τινος τῶν συμβεβηκότων, οἷον ἀγαθῆσαι· οὐχ ἁπλῶς
ἑαυτοῦ· ἀλλὰ καθ' ὑποκείμενον· καθ' ὃ δὲ τὸν λόγον,
οὐ ἑαυτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ τὸ εἰδέναι ὅτι σὺ σύ ἐστιν εἶναι ἐ-
τίον, ἀλλὰς σωζόμενος ἐστὶν ἰδίου· ἀλλὰ οὐδὲ τί ποτ' ἐ-
ἐστὶ τὸ σὺ αὐτοῦ· καὶ πόθεν σὺ θεολόγητι μόνη, ἢ σὺ οἷα
ἐστὶν ἡ σὺ αὐτιότης καὶ σὺ ἐκάστῳ τῶν ἄλλων μετὰ τὰ-
λὰ οὐδὲ τί ποτε ἐστὶ τὸ σὺ αὐτοῦ, καὶ πόθεν σὺ θεολόγη-
τιμόνη ἢ σὺ οἷα ἐστὶν ἡ σὺ αὐτιότης· ἀλλ' οὐδὲ τίνες τ'
σὺ αὐτοῦ διαφοραί, ὅτι φρένησιν· καὶ μὴ ἄμεσαι,
καὶ δὲ ἔμμεσαι· καὶ ὅτι τὸ μεταξὺ μίξει ὧν ἄκρων· μ
ὅτι τῶν μεθεξύ καὶ μὴ, ὧν ὁ μεσαι· καὶ δὲ τῇ τῶν ἀκρ
ἀποφατικὸν ὅλον ὅτι· καὶ τίνι διαφορᾷ τῶν ἄλλων
αὐτῷ μὴ τὰ σὺ αὐτοῦ· ὁμοίως δὲ, οὐδὲ ὅλῳ ἀντὶ
καὶ

τοῦ ζῷου λέγειν τὸ διελέσθαι ἄλλου τινός ἐστι θεῖ τοῦ φι
λοσόφου· διὰ ζωὴ δὲ ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ τὸ θεωρητικὸν
τῶν τε καθ' ὅλων τοιούτων θεωρᾶν, ἐξ ἧς συνήγετικε λέγων.
συμφοῦ τοῦ ζῴου ἢ εἶ· καὶ τοῦ ὄντος ἢ ὄν, ταῦτα καθ' αὑτὰ
" ἐστὶ θεᾶσθαι, ἀλλ' οὐχὶ ἀριθμὸς, ἢ τετράγωνος ἢ κύβος, ὃ
" λον ὡς ἐκ τῆς συνήγμενης καὶ τί ἐστι γωρίσαι καὶ θεάσα
" σθαι καθ' αὑτοῖς· διὰ τοῦτο δὲ ὅτι οὐκ ἄλλης μέν
τοι θεωρητικὸν ὄντος καὶ οὗτος καὶ τῶν ὑφ' αὑτὸ θεωρητῶν
ἐστὶν αὐτῶν εἰδέναι. ἄλλης δὲ θεωρητικὸν τῶν τοιούτοις καθ' αὑτὰ
ὑφ' ἕν τούτων ἀποδημύναι θεωρητῶν προσήκει μᾶλλον τῆς
αὐτῆς ὡς περ συνήγων ἄλλων συνήγμενων, τό, τε ὑγρὸν ἁ
πλῶν γνωρίζειν, καὶ τίνα ἐστὶν αὐτῷ λόγια καθ' αὑτὰ ὑφ' ἕ
λοντα ἀποδημύναι, οὕτω καὶ συνήγης τοῦ ὄντος. καθόλου
γὰρ ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἐστὶν, ἢ θεῖ τοῦ ὄντος ἢ ὄν γνῶσις.
καὶ ὧν τοῦτο ὑφ' ἕν τούτων καθ' αὑτό· ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ τὸ σύνταυ
τὸν, τῷ ὄντι καὶ θεῖ τοῦ ὄντος ὡς θεωρία, καὶ τῶν τούτῳ
καθ' αὑτὸ ὑφ' ἕν τούτων ὁμοίως τοῦ φιλοσόφου· ὡσπὴ
κ' θεῖ τοῦ ὄντος. διὰ τί προσήκει· ὅτι καθ' αὑτὸ τοῦ ὄν
τος ἢ ὄν ἐστὶ θεᾶσθαι, ἐν ἀρχῇ δὲ ἄλλου τινὸς, ἀλλ' οὐχὶ ἀρὶθ
μὸς· ἢ τετράγωνον· ἢ κύβος. εἰ γάρ τινι τούτων καθ' αὑτὸ ὑ
φ' ἓν τί τούτων καὶ διὰ συμβεβηκὸς τε αὖ τῷ ὄντι
ὑφ' ἕν. καὶ οὐκ ἄλλῳ τινὶ ὑπάρχειν δὲ κοινῶς· διὸ
οὐκ ἐπ' αὐτοῦ φιλοσόφου οἰκεῖα· ἢ θεῖ αὐτῶν θεωρεῖ· ἀλλ'
μὴν τοῖς ἀριθμοῖς ὑπάρχειν τῆς ἀριθμητικῆς· ἢ τετρα
γωνικῆς· γεωμετρίας· ἢ θεῖ τῆς φυσικῆς· ἐνθάδε δὲ μᾶλλον
νί ἀφωρισμένως τῶν ὄντων τῷ ὄντι αὐτὸ ὄν, ὑφ' ἕν τοι
καθ' αὑτό· ὥστε τῆς θεῖ τοῦ ὄντος θεωρουμένης συνή
μενος, καὶ ἢ τούτων γνῶσις, οἰκεῖα· καὶ τῶν τούτοις συμβε
βηκότων· ὡς τοῖς ἐναντίοις τὸ ἐναντίον· τὸ ἀμέσον· ἐστὶν ἡ
αὐτὴ, ἢ καθόλου τε καὶ κοινὴ φιλοσοφία, καὶ οὐ μόνης

ἀμφιβάνουσιν, οἱ δὲ αὐτῶν σκοτοῦμθαι λέγθδε θείων
σοφίσεων· οἱ δὲ τοδυόκμοι τὸ φιλοσόφου δὲ τῆς
οὐσίας θείης οἰκμοίστος καὶ προηγούμθμος ὁ λόγος ὧφι
λοσόφω, οὐ δῶ ἀ φοιοσῶθαι λόγον· θείδε τῶν εἰναντίων καὶ
ἀντικμένων· καὶ ὧν πολλαχῶς λεγομένων· καὶ τῶν ξυμβεβη
κότων καὶ ὧν βιούτων, ἃ θᾶσα αὐτοῖς θεωρητά· οἷς,
φρόνησις καὶ τὸ καλὸν ἀγῶνας ἀρῶνται, θάνατον
ὀμθνοι τοὺς προσδοκᾶν λεγομθνους· αἰτίαν δὲ αὐτῶν, οὐ
τὸ θείου τούτων λέγθν, ὡς οὐκοῦ φιλοσόφω οἰκεῖον· οἰκεῖος
γὰρ καὶ ὁ θείου τούτων λόγος τοῖς φιλοσόφοις, οὐς ὑποδύ
ονται· ἀλλ' ὅτι θείμονον τούτων, καὶ προηγουμθνους
λόγους αὐτοῖς μήνεται· θείδε τῆς οὐσίας ἥτις ἐστὶ τῷ
τη θαφῆς καὶ κίνησις τὸ ἦναι, δῖπερ ὁ φιλόσοφος καὶ θεῖ
σθαι λέγθ τῶν ταύτης τι αὐτοῦ ἦναι, οὐδένα λόγον ποι
οῦνται· οὐδὲ ἴσασι τι θείαυτῶν· διό· οὐδὲ φιλόσοφοι
ἔτι· σοφοὶ δὲ καὶ μῆ· οὐδὲ οἷόν τε μηδὲν θαυμάζειν
θείης οὐσίας θείτῶν πρώτων, ὑποβολῶν ξυστοιχο
νίκως τε καὶ προσάληθαν λέγθν· διὸ οὕτω λέγουσιν·
" ξυγὰ ὡς πρέ ἐστι καὶ ἕνὸς μοῦ ἢ ἀριθμὸς ἴδια θαύθη ἔτι
τὸ αὐτὸ ξυεξεργάζεται θαυμαστόν τι τῷ φιλοσόφω τοῦθ'
ὃν τῶν προορισμθνων λέγθν οἰκεῖον· οἰκεῖα γὰρ θαύθη καὶ
καθαυτὰ ὑποβολὰ τῶν ὄντι, ἁπλᾶ ἤοι· ἑκάστης δὲ ξυ
στοιχίας ἴδιον· τὸ μὲ οἰκεῖα καὶ καθαυτὰ ὑποβολὰ τῶν
ὑποκειμθνων μήν θείδε ξυστοιχίαν σκοτοῦσι· οὕτω
γὰρ ξυστοιχία ἀριθμητικὴς μὲν, τὰ ἴδια τῶν ἀριθμῶν θαύ
θη καὶ οἰκεῖα αὐτῶν, θείδε ἁπλᾶ μήνεται, θεωρᾶν· ἁπλᾶ
δέ ἐστι τὸ θείπλοῦ· τὸ ἀπλοῦν· συμμετρία δὲ ἐμβριθμοῦ
καὶ ἰσότης· ὑποβολή· καὶ ἕλλειψις· ἁπλᾶ μὲν, καθαυτοῦ
ὑποβολὰ τοῦ ἀριθμοῦ· ὡς τὸ θείπλοῦν καὶ ἄρτιον· τὸ δὲ
δὲ, πρὸς ἄλληλα· ὡς τὸ ἑτερομήκους· διάφορα οἷ

Γὰρ οἱ ἀριθμοὶ τῶν θεῶν πῶν· Ἔτι καὶ τὸ σύμμετρον καὶ
τὸ ἴσον, ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις· ὁμοίως καὶ γεωμετρίας,
τὸ γραμμῆς γεωμετρεῖς ὑπερβολὴ δοῦναι· καὶ γραφῆς σχῆ-
σεως τε καὶ μιμήσεως· ἔστι γάρ τινα καὶ τούτων οἰκεῖα· καὶ
θαλλὸν ἄλλα τοῖς στερεοῖς· καὶ τούτων, ἄλλα μὲν τοῖς
κινητοῖς, θεοὶ δὲ ἡ στερεομετρία· ἄλλα δὲ τοῖς κινουμένοις,
θεοὶ δὲ ἡ ἀστρολογικὴ καὶ ἡ φυσική· ἀλλὰ καὶ τῶν κι-
νήσεων· ἄλλα μὲν τὸ βάρος σχεῖν· ὡς γῇ· ὕδατι· ἄλλα
δὲ καὶ τοῖς βάρος οὐκ ἔχουσιν· ὡς πυρὶ τοῖς κουφοις θεοῖ
εἴτε καὶ ἀρεῖ· ἄλλα δὲ τῷ κυκλοφορικῷ τῶν σωμά-
των σωμάτι· ὃ κινεῖσθαι μὲν· οὔτε δὲ βάρος· οὔτε κου-
φότητα ἔχει· ὡς οὖν τούτων ἑκάστων ἄλλαι ἀρχαὶ κινή-
σεως εἰσι, οὕτως ἔστι τινὰ οἰκεῖα καὶ τοῦ ὄντος ἢ ὄντος ἢ οὖ,
ἀφωρισμένου τινὸς χώρου τῶν ὑπὸ τὸ οὖ· ἀλλ' εἰ θε-
οὶ εἰσὶν ὡρισμένοι οὐσίαι τοῖς οὖσι, θεοὶ ὧν ὁ λόγος φι-
λόσοφος· σημεῖον δέ, οἱ μὲν διαλεκτικοὶ καὶ οἱ σοφισ-
καὶ διὰ τοῦ ὄντος κινοῦσι, ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἢ θεοὶ τῶν
προκειμένων θεωρεῖν τοῦ ἴσου· ὁμοίου· ἀνομοίου· ταὐτοῦ·
ἑτέρου· τῶν ἄλλων οἷα προφέρηται οἱ μὲν σοφοὶ
καὶ οἱ διαλεκτικοὶ κοινωνοῦσι τοῦ φιλοσόφου ὀνόματος, καὶ
θεοὶ ὧν οἱ φιλόσοφοι θεωρητικοί, σφόδρα λέγειν
δ' τοῦτου λόγον ποιοῦνται· δῆλον, ὡς οἰκεῖόν ἐστιν τῷ
φιλοσόφῳ· ἢ τοῦ δὲ τοῦ σοφιστοῦ καὶ τοῦ διαλεκτι-
κοῦ θεοὶ τούτων λέγειν· ἀλλ' οἰκεῖα ἐστὶ τοῖς φιλοσόφοις,
τῷ ὑποδύεσθαι τὸ φιλοσοφίας ὄνομα, ἐξ ἧς τῶν
τέλος ὁ ὄντως, καὶ κατά τινα καὶ τινὶ διαφορὰν τοῦ τε φι-
λοσόφου καὶ ἀλλήλων, λέγω θεοὶ μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ γένος
πρέφεται καὶ ἡ σοφιστικὴ καὶ διαλεκτικὴ τῇ φιλοσοφι-
οὐσίας ἰδίωμα τὸ φαίνεσθαι μὲν σχεῖν, ὡς μεταφορᾶς κ' κ'
μουσική· ἀλλὰ θεοὶ τὸ οὖ· φαίνεται δὲ τοῖς μὴ θεωρητικοῖς ἀκε-

διαφρά τῶν ἐν τῷ τρόπῳ τῆς διαιρέσεως τῆς δὲ τοῦ βίου
τὴν προαιρετικὴν τῶν φιλοσοφιῶν λέγω· τῆς μὲν διαλεκτικῆς δι-
αφρά τῷ τρόπῳ τῆς διαιρέσεως· ἀμφότεραι μὲν γὰρ θε-
τικόν ἐστι καὶ τοῦτο ὑπάρχον καὶ ἀμφότερα συλλογιστικαὶ
ἀλλήλαις· τὴν διαίρεσιν τὴν συλλογιστικὴν, ἀφο-
δακτικὴν εἰ τῶν ἀληθῶν· ἡ δὲ διαλεκτικὴ, θεωρητικὴ
θεῖ τῶν ἀληθῶν· καὶ τοῦ ἐνδόξου συλλογιστική· διὸ καὶ ἔ-
κάτερον, ὁ διαλεκτικὸς ἔοικε χαρεῖν, καὶ ἔστι θεῖ ὡς ὁ φιλό-
σοφος ἀποδεικτικός τε καὶ ἐποικήσεων, θεῖ τοῦ τῶν διά-
λεκτικὸς θεωρητικός, τουτέστι θεᾶσαι λαμβάνων τὸν
ποιουμένων αἰτιάσεις οὐκ ἄδοξον, ἢ τὶς πᾶσα, διὰ τῶν
ἐποιεῖ τοῖς μαθήσεως ἐποιήσεως γινομένην· ἀδύνατον
δέναι· καὶ τοῖς οὐκ ἔχουσι αὐτῶν τὴν ἐποίησιν· πόθεν
κυτοῖν ἐποίησιν ἀναλύσουσιν αὐτῇ· τῇ δὲ θεωρητι-
σθ, οὐκοῦν διαφρά ὁ διαλεκτικὸς τοῦ φιλοσόφου· φ' ὅσον
καὶ ἀν ἐποιῶ φιλία τῶν ὁμοίων τοιοῦτον λόγοις δοκᾷ
ποιᾶσθαι γύμνασιας χάριν· θεᾶσαι αὐτῶν λαμβάνων, ἢ
ἐποιήσεως ἐστὶν οἷς λέγουσιν· ἢ τε μὴ· τῆς δὲ μὲ σοφίᾳ
κῆς· τὴν φιλοσοφίαν· διαφροῦσιν φησὶ τοῦ βίου τὴν προ-
αιρετὴν· τῷ μὲν γὰρ φιλοσόφῳ τὸ εἶναι ἐποιήσεως τοῦτ
ἀ' οἰκεῖα, ἐστὶν αὐτῷ· προσκεῖται τῷ σοφιστῇ δὲ τὸ φαίνεσθ
φαινομένης τις σοφία ἢ σοφιστικὴ ἀλλ' οὐκοῦσα· ἐοικε
ται δὲ αὐτῇ διαφροῦσιν τῇ τοῦ βίου προαιρέσεσι· τὸν μὲν φι-
σοφου διαφρά αὐτῆς· καὶ τῆς διαλεκτικῆς· οὐ
δὲ γὰρ συλλογιστικὸς· οὗτος· ἀλλὰ καὶ ἐν τοῦτοις τὸ φαί
νεσθαι μᾶλλον τοῦ ἀληθοῦς μέτεστιν· ἐστὶ δὲ ἡ διαλεκ-
τικὴ, θεωρητικὴ· θεῖ ὡς φησὶν, φιλοσοφία ἐποιήσεως
τις εἶδ καὶ μορίοις· θεῖ τοῦτο τὸν διαλεκτικὸς θεω-
τικὸν, καὶ διὰ ἐνδόξων ἐποιχρηστικὸς εἶν· διὰ τοι
ούτων γὰρ ἐς πᾶσαν· καὶ μὲ πρὸς τὸ διελέσθαι πολλὰ

τα λληθη χρώνται τῷ σχεσιτικῷ· οὐ γὰρ εἰσι διάλληθῶν τε καὶ
ἀψευδῆ κτικῶν, ἀλλὰ διά τε ψευδῶν τε καὶ εὐδόξων· τῷ
δὲ σοφιστικῷ φαινομένῳ φησὶν· οὔτε δὲ οὐ· ἡ τοιδία
λεκτικὴ φαινομ, ὅτι εἰ φαινομένη εὐδόξων· ἡ φαινομέ
νη σοφία, οὐδὲν δού· ἤγε ἐστὶν ἀπὸ φαινομένης σοφίας.
" χρηματιστική· ἔστι τῶν ἐναντίων ἡ μὲν ἕξις, οὐσοιχίας ἑ-
" ρητοῖς· καὶ ἀόριστα· ἀναγκαῖα ἐστὶ τὸ οὖ καὶ τὸ μὴ οὖ· καὶ
" ἐστὶ τὸ εἶ καὶ πλῆθος· διὰ τούτων προκαθασκευάζει,
ὅτι ὁ θεὶ ὧν ἐναντίων λόγος, οἱ κῶς ἐστὶ τῷ φιλοσό-
φῳ· ἤγε γὰρ θαι ὧν ἐναντιστερητοῖς ἢ ἕξις, οὐσοιχία· ἡ
δὲ ἑτέρα ἕξις, ὑφ' ἀγκαίας θαι εἶναι τὰ ἐναντία· ἤ τε
τὸ οὐ, καὶ ἐστὶ εἶναι τε καὶ πλῆθος αὐτὸ μὴ οὖ καὶ τὸ πλῆ
θος, στρητοῖς· οὐ θεὶ τοῦ μὴ ὄντος ἕξις στρητοῖς τοῦ ὄντος.
καὶ θεὶ τοῦ οὐχ ἑνὸς καὶ πλήθους, ὅ ἐστὶ στρητοῖς τοῦ εἶ·
θεωρᾶν, τοῦτου καὶ θεὶ ὧν ἄλλων ἐναντί· τοῦ μὲν ὧν
τοῦ αὐτοῦ εἶναι τὸ θεῖ ὧν ἐναντίων λέγειν· διαλεκτικοῦ
τὸ στρητοῖν εἶναι τὸ ἑτρούτων ἐναντίων οὐ δέτι ἐξίν
καὶ τὸ στρητοῖν τοῦ δὲ θεὶ θαι τῶν ἐναντίων καθό
λου τοῦ φιλοσοφοῦντος, διαλεκτικοῦ θαι λίν τὸ θαι λε
γὰ ἐναντία ἀναγκαῖα θαι, ἢ τὸ οὖ καὶ μὴ οὖ· καὶ εἶ καὶ πλῆ
θος ὁ καὶ αὐτὸ ἄμφω διαλεκτικόν ἐστι, τοῦτο ἑτέρου τῶν ἐναν
τίων εἶναι στρητοῖν· ὡς γὰρ ἀμφοτέρων τούτων διαλεκτικῶς ἐ
στὶ τοῦ θεῖ θαι τῶν ἐναντίων ἑρᾶν τοῦ φιλοσό
φου, καὶ τοῦ, τὸ ἑτέρου τῶν ἐναντίων στρητοῖν εἶναι· διὰ
τοῦ καὶ δύο εἶναι στρητοὺς τὸ ἁρμόττον εἶναι τῶν αὐτῶν διαλ-
τικὴ καὶ ῥητορικῆς, περὶ τῶν ἐναντίων ἡ μὲν ἕξις οὐσοιχία,
στρητοῖς· ἤγε γὰρ τοῦ αὐτοῦ, αὐτάρκη εἶναι· καὶ ὁ μὲν στρη-
τοῖς αὐτῶν, οὐ θρίτου ἑτέρου μέρους τῶν ἐναντίων θεωρη
σαι, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦτο ἔσται καὶ τὸ θεῖ τοῦ ἑτέρου·
εἶτε στρητοῖς τοῦδε τοῦ ὄντος· διαλεκτικὴ δὲ καὶ στρητοῖς ἡ

∴ τούτου

καὶ ταὐτὰ, ἀναγκαῖον ἄρα τὸ οὖν, καὶ μόνον, καὶ εἷς, καὶ ὅλη-
δος. ἢ μὴ ταὐτὰ τὰ ἐναντία, καὶ ὅλα, οὐ θεῖ τοῦ-
» των, τοῦ τοῦ καὶ περὶ πάντων τῶν ἐναντίων δεωρᾶν· τὰ
» δὲ ὅλα, καὶ τὴν οὐσίαν ὁμολογοῦσιν ἐξ ἐναντίων εἶ-
» ναι τὸ ἓν ἑαυτοῦ οὐσιοῦσθαι· ἀφ' ἑαυτῆς τῆς ἑνάδος
σεως ἄμοιρον εἶναι, ὅτι τοσοῦτον τῶν ἐναντίων πάν-
των ὁ φιλόσοφος φησί. ἐπειδὴ ταῦτα καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ὅλη-
δος ἀμφοτέρους ἐστὶ, καὶ λοιπὸν ὅτι μιᾶς ἐπιστήμης ἐστὶ
τὸ θεῖ τοῦ ὄντος εἶναι, δεωρῆσαι ὡς ὁ τῶν φιλοσόφων λέγει.
ἐπεὶ γὰρ τὰ ὅλα καὶ αἱ οὐσίαι ἐξ ἐναντίων ὡς ἐδόκει τοῖς
παλαιοῖς, ἦσαν αἱ μονάδες καὶ τῶν ὄντων, ἐναντία· τὰ δὲ
ἐκ τούτων ἐξ ἐναντίων, ταὐτὰ γὰρ τὰ ὅλα καὶ τὰ ἐναντία, καὶ
ἐξ ἐναντίων ἀλλὰ μὴν μιᾶς ἐπιστήμης, τὰ τε ἐναντί-
α καὶ τὰ ἐκ τούτων θεωρεῖν· μιᾶς ἄρα ἐπιστήμης καὶ τῶν
ὄντων καθόλου δεωρεῖν· καὶ τοῦτο μὲν, τὸ τῆς ἐπιστήμης
κεφάλαιον τὰ δὲ πρὸς τὴν λέξιν· τὰ δὲ ὅλα καὶ τὰ ὁμοίως
ὁμολογοῦσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ἐξ ἐναντίων συνίστασθαι·
δακτικοὶ καὶ τοῦτο ἐστὶ τοῦ τῶν φιλοσόφων ἀναπόδει-
κτον τῶν θείων τῶν ἐναντίων δεωρεῖν· οὐ μὴν ὁμοίως ἐστὶ
τοῖς ἀρχαίοις πρὸ αὐτοῦ πᾶσι· ἀλλ' ἢ αὐτολεξὶ
μνονεύειν· ἢ τοι ὅτι ἐπὶ τοῦ φιλοσόφου, ἢ θείης οὐ-
σίας δεωρεῖν· ἢ τις θεία φύσις καὶ τοιαύτη τῶν ὄντων
λόγων· ἀφαιρεῖ δὲ τῆς οὐσίας καὶ ποιότητα ὑποπάντων ὁμο-
λογοῦσι τἀναντία, ἦν αὖ καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖος ὁ θεῖ
τῶν ἐναντίων λόγος τῷ φιλοσόφῳ· ἀφ' ἑαυτῆς, ἐξ ἐναντί-
ου εἶναι, τὰ δὲ ἐναντία ἀναίτιον εἶναι τὸ ἓν καὶ τὸ ὅλη-
δος· τοῦ θεῖ ἑνὸς καὶ ὅλου δος λέγοντος, ἦν αὖ τὸ καὶ
θεῖ τῶν ἐναντίων λέγειν· λέγει θεῖ ἐναντίων, λέγοι αὖ θ
τῶν τοῦ ὄντος ἀρχῶν· ἀδὲ θεῖ τούτων, καὶ τοῦ ὄντος· τὰ
δακτικοὶ τὸ λεγόμενον, τοῦτ' θεῖ τοῦ ὄντος δεωρῶν

Καὶ θερείτων ἐναντίων θεωρᾶν· ἅτε δὴ τοῦ θέρους τοῦ
οὔτος διαλαμβάνοντος, θέρους τῶν τοιούτων οὔτος διαλαμβάνει· ἔστι δὲ αὐτοῦ τοιαῦτα· καὶ ἀφορισμοὶ ἐναντίας· καὶ ἀφορισμοὶ ζώων δέ τοῦ β, ἀφ' ἑτέρου καὶ τοῦτο τῶν δόξαν· οἱ μὲν γὰρ ἐναντίας ἔφασαν· οἱ μὲν ὑγρούς, θερμοὺς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὡς οἱ φυσιολογικοί· οἱ δὲ, θερμοὺς καὶ ξηροὺς ὡς οἱ μανικοί καὶ συκινοῦν τὰ ἄλλα γενῶν τοῦ, ἢ ὡς ἁρμονίδης, οὗ. καὶ γλῶ. τοιαῦτα τοιῶν· οἱ δὲ, ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἄφθορον· ἐξ ὧν δὴ αὐτοὶ οἱ τὸ σύμπαν ὡς ὁ εἷς ἐν δύο ἀρχὰ σύμπηξ' χαῖς δέ μενοι· οἱ δὲ φιλία καὶ νεῖκος, ὡς ἡμῖν θεόδοκλης· διά τε οὖν τὸ ἀρχὰς τῆς οὐσίας εἶναι τὸ ἐναντίον· καὶ διὰ τὸ πάντα μὲν τὰ ἐναντία ἀναγκαῖα εἶναι τὸ τε σύμπαν καὶ πλῆθος· φανερὸν τίνας σύμπηξ' χαῖς τίθεσθαι, τρόπον καὶ αἱ τῶν φιλοσόφων οἱ περὶ αὐτῶν λόγοι· τὸ μὲν γὰρ ἓν, ἀφ' ἑτέρου καὶ τὸ θερμὸν· καὶ τὸ ἄφθορον καὶ ἡ φιλία, τοῦ τὸ σύμπαν· τοῦ δὲ πλῆθος, τὰ τούτοις ἐναντία· δῆλα ταῦτα, δῆλα· καὶ τῶν οὐσιῶν ὁμολογοῦσιν ἐξ ἐναντίων τὴν γένεσιν ἅπασαν τοῦ ὡς ἐν ὄντος οὖν, τῶν καὶ πᾶσαν ἀνάγκην εἶναι τὸ ἓν καὶ μόνον καὶ σύμπαν καὶ πλῆθος ἁπλῶς, οὐδὲ δακτύλου τούτου· τὸν καὶ πᾶσαν τοῦ λαβεῖν καὶ τῶν οὐσίαν ἐξ ἐναντίων σύμπηξαι λέγοντας, φανερῶς τοῦ αὖθις λαβεῖν ἐναντία ἂν εἴη τὸ σύμπαν καὶ τὸ πλῆθος ἐστι·
" διὰ δὲ τοῦ ἡλιόφωτος ἀναγωγὴ ἡμῖν, ἀναστέμπτα λιν πάλιν ἐστὶ τῶν θεῖον τοῦ γαθοῦ δὲ δαιμόνιον· φανερὸν οὖν καὶ ἐκ τούτων, ὅτι μιᾶς σοι σημεῖον οὐ θεωρῆσαι· ἀσαφὲς ὅτι τῶν ἐναντίας πάλιν ἐστὶ τὸ σύμπαν καὶ πλῆθος ἀνάγειν· καὶ τοῦτο δὴ ἐστὶ τοιοῦτον ἀναγωγῆς τῶν ἐναντίων· σύμπηξ' χαῖς τίθεσθαι τοῦ ἐστὶ τὸν τοιοῦτον ἀριθμοῦ· λαβεῖν δὲ ὅτι καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς οὐσίας οἱ τὰ ἐναντία· δῆλον φησί, καὶ ἐκ τούτων ἔστιν,

ὁ τιμιαῖός ἐστιν Σωσιγένης, κ' τοῦτ' οὐ λέγει ἢ οὐσίαν ἢ οὐ θεωρίαν·
Σωκράτης γὰρ καὶ ἄνθρωπός ἐστιν, ἡ δὲ ἐναντία ἀνθρώπου οὐκ
ἔστιν, ὥστε οὐδὲ ἕλεγον οἱ φυσικοί· ἡ γὰρ ἀρχὴ ἢ στέρησις δὲ
λων, ὥστ' οὐκ ἀρχὴ ἐναντία, τὰ δὲ ἄλλα στέρησιν ἀρχῶν·
καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐναντία ἀνάγκη τὸ αὐτὸ τὰ πολλὰ καὶ
μιαῖος δὲ, τὸ τοῦτ' οὐ θεωρᾷ· ἡ γὰρ αὐτὴ τῶν ἀντικειμέ-
μιαῖος αὐτὴ καὶ τοῦ αὐτῶν τῶν ὄντων ἡ θεωρία· καὶ γὰρ
μία τις καὶ τοῦ αὐτῶν ὡς ἀρχὴ καὶ οὐσία· ἢ δὲ ἐναντί-
των τῶν γνώσιν ἐκ τοῦ ἀρχὴν εἶναι στέρησιν τῶν ἐξ-
ὧν ἐστὶν ἡ στέρησις τῶν ἐναντίων ἐξ ὧν ἐστιν γνώσις, ἢ αὐ γνώ-
σις τούτων· τῶν δὲ ἐναντίων καὶ τὸ τί καὶ τὸ ὅλη δος ἐ-
ὥστε οὐ τοῦ τοῦ ἐνὸς καὶ ὅλη δος θεωρᾶν, τοῦ δὲ καὶ τὸ
τῶν ἐναντίων· διὸ καὶ δῆλον ὅτι πολλὰ τὰ ὄντα πολλῶν
τὰ ὄντα, ἢ ἐναντίωσις ἢ στέρησις· πολλὰ δὲ λέγεται ἐναντία,
τὸ τὸ εἰκαστὸ ὅλη δος· μιᾶς δὲ ἐπιστήμης φησὶν εἶναι
τῶν αὐτῶν καὶ ὅλη δος θεωρεῖν, ἀντὶ ἢ πολλαχῶς
λεγόμενον ἐναντίον αὐτῶν, τουτέστιν ἐν ἀλόγου ὂν
καὶ μιᾶς φύσιν, καὶ ὡς ἡνίκα τῶν ἄλλων τῶν ὑφαι-
νομένων κατηγορούμενα· αὐτὰ καὶ μὴ οὕτως ἔχη· ἀλ-
λ' ἢ τῶν πολλαχῶς λεγομένων· ὡς γὰρ τροφή, καὶ ἀ-
ληθές ἐστι· καὶ γὰρ ἡ πολλαχῶς τὸ εἶναι καὶ καθ'
μίαν φύσιν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὅλη δος, ἀλλοῖον πρός τὸ
πρῶτον καὶ κυρίως λεγόμενον, τὰ ἄλλα ἀναφέ-
ται· πρῶτον δὲ ὡς ἡ καὶ οὐ, ἡ οὐσία· καὶ ὅλη δος δὲ
πρῶτον, εἰ οὐσία· ἡ δὲ καὶ δεῖ τοῦ εἰδέναι ὅτι ἡ καὶ πο-
λλαχῶς λέγεται ὁμοίως φησὶ καὶ τὰ τῷ εἶναι πολλαχῶς
λεγόμενα ἐναντία, ἐξῆς· καὶ γὰρ εἰ τούτοις πρός τὸ
πρῶτον τὰ ἄλλα ῥηθήσεται· διὰ μὲν τὸ πρὸς μίαν φύσιν
τινὰ αὐτῶν εἶναι, καὶ ἀφ' ἑνὸς λέγεσθαι τὰ
πρὸς ἕν τι σωτήριον· ἢ μὴ αὐτῶν ἐστὶν Σωσιγένης, τοῦτε

οὗτος, καὶ τοῦ εἰνός· ἀναὶ μὲν ἐξ ἰζήματα καὶ καθόλου· ὁμοί
καθ' ἑαυτῶν τῶν οὕτων κατηγορούμενα· ἀλλὰ μὲν δὲ φύσις
τινές καὶ ποιότης αἱ τῶν τῆδε· οὐχ ὡς ὑποκείμενα αὐτοῖς ὧν κα
τηγορεῖται τὸ εἶναι ἕν· ἀλλ' ὡρίσας ἐκ τὰ ἰζήματα τούτων ὧν ἐ
ζήματα ἀλλ' ἕκαστα, καθ' αὑτὰ τῶν ὑποκειμένων εἶναι, ὡς δοκεῖ
τοῖς ἰδέας ἀναγκαίοις οὐσίας μόνου τῶν τοιούτων· τῶν καθ' ἕ
οὕτω λεγομένων εἶναι φαμεν· ἀλλὰ καὶ τῶν πολλαχῶς λε
γομένων· οἷον τῶν καθόλου· ἴσως δὲ οὐκ ἔστιν εἶναι ἕτερόν τι
τινὰ φύσιν, πλὴν οὐ καὶ τὸ εἶναι· τὸ ἴσως προσθὰς· ἐπὶ μὲν
νεῖν αὐτῷ προσκεῖται· τοῦτο δὲ μηκύνειν μηδέτι πρὸς τῷ
τοῦ προσκειμένου καθόλου σύντελῆ αὐτῷ· τὸ μὲν δὴ
ἀσαφῶς λαμβάνειν, ὅτι ἔστι χωρίσαι· δηλοῖ τὸ, ὥστε δὲ
ἴσως οὐκ εἶναι, οὐκ ἐπὶ τοῦ χωρίσου, μόνον ἀφαιρε
λὰ καὶ ἐπὶ τοῦ καθόλου τε καὶ μέρους· οὐδὲ γὰρ τοιαῦτα, τὸ
οὔτε καὶ εἶ· ἄλλως ἐπὶ φθορᾶς τὸ μὴ, πρὸς ζῷα δὲ, ὡς
ἐφθαρκός· διαφθορᾶς δὲ ἐξῆς τῶν πρὸς εἶ ἀμφοτέρων
πολλαχῶς λεγομένων οἷον· ὅτι τὰ μὲν, πρὸς ἓν τῶν σκά
νου τι εἶναι τοῦ εἰνός, οὕτω λέγεται τάξιν τινὰ ἔχοντα
πρὸς ἄλληλα· ὡς ἐδήλωθη, τὰ ὑμένα τὰ ἀδιαίρετα τοῦ
τα· τὰ δὲ τῶν ἐφεξῆς· καθ' ὃ τὸ ἐστὶ τῶν πολλαχῶς λε
γομένων μόνον· ὅτι τὸ μὲν, πρῶτον ἐστὶν αὐτῶν· τὸ δὲ
δεύτερον· οὐδαμῶς τῶν τῆ δυάδι ὑφ' ἕν· ἡ σύντελεῖς
δυάδα τελειοῦσθαι καὶ οἱ ἐφεξῆς ἅπαν ἀριθμοῦ
τῶν ἀντιστοιχεῖ τὸ οὕτω πρῶτον τοῖς μεθ' αὐτὸ σύστοιχ
διὸ ἐπὶ μὲν τῶν οὕτω πολλαχῶς λεγομένων ταὐτὸ
ἐστὶ φθορᾶς· ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς εἶ, πρὸς τὸ εἶ τὰ ἄλλα
ἀναφέρεσθαι· • δύναται τὸ τὰ δὲ, τὸ ἐφεξῆς δηλοῦν τὸ
καὶ ἕναι τοῦ ἀφ' ἑνός· διὰ λεγεῖς τὰ οὕτω λεγόμενα
πολλαχῶς, ἔστι τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς εἶ· ἐπὶ τῶν δὲ
τι τῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς εἶ λεγομένων ἐστὶ ταῦτα· καὶ

τῶν σχολαίων τὸ πρότερον καὶ ὑπερφυῶς ἐπαινούμενα
φθείρῃς θεῖον ἡγεμονίας τοῦ φιλοσόφου, διὰ τὸ πρὸς
ὃ πρῶτον καὶ μάλιστα ἐφιλοτιμήθην τὰ πλείω ἀναφέρειν,
εἶναι. θεῖα οὖν τοῦ φιλοσόφου τὰ δοκοῦντα· διὸ καὶ θεῖον
τῶν ἐστὶ τὸ πρῶτον καὶ οὐσία. οὔτε πλεονεκτοῦν φασὶν ἢ
ναὶ τὸ δοκοῦν ἢ αὐτῶν. οὔτε ἄλλου τινός, ἀλλὰ καὶ
φιλοσόφου. ὧν τὰ μὲν ἀμφω ἐστὶ καὶ μείων, ἐκάτερα θεῖα τιμᾶ
εἰσὶ τοῦ ὄντος θεάματα. πρὸς δὲ τοῖς ἐναντίοις
καὶ οἷς ἔφασαν ἁρμόττειν πρὸς τὴν τῶν θείων καὶ
αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου διαλαμβάνειν φασί· καὶ οὐκ ἄλ
λουτινος· διὸ τὴ καὶ αὐτὰ τοῦ ὄντος ἢ οὐσία ἐστὶ θεῖα. ἀνάγκη
δὲ μὴ εἶναι τοῦ μὲν μέρους. τὸ θεῖα τούτων θεωρητὰ
προσήκειν· ἀλλ' ἐξ ὑποδοχῆς· τοῦ δὲ ἐστὶν ὁ τιμᾶ
μὲν αὐτοῖς καὶ ὁ μέρης. οὐ μὴν δὲ ἔξω τι φορᾶς ἐστὶν
αὐτῶν εἶναι. ἀλλ' ὑποδεέστερος καὶ μᾶλλον ἀνάγκη θεῖα
φιλοσόφου· οἷον ὑποδεέστερος ὁμοίου εἶναι μὴ δεῖ
ὧν αἱ πλοκαὶ ἀναλογοῦντο ὑποδεεστέρῳ ὑπάρχου,
οὐδαμῶς, μᾶλλον τῷ ὁμοίῳ καὶ ἴσῳ καὶ μᾶλλον τῷ, καὶ τοῖς
ἄλλοις· ἀλλὰ καὶ ὁ ζῳδιακὸς ὑποδεέστερος τελετῆς
μοί εἶναι τὸν σαῦρον ἴσον τοῖς αὐτοῦ μέρεσι. θεωρᾶ τινες δεῖν
μοί θεσπίσθαι τοῦτο. ἀπλῶς δὲ θεῖα τελετοῦ, οὐκοῦν· μό-
νου μᾶλλον τοῦ φιλοσόφου ἢ τούτων ἐστὶ καὶ μᾶλλον ἐστὶν
αὐτῶν εἶναι. λεκτέον δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον τὸ
τῶν οὐσιῶν, ἀλλὰ καὶ ὧν ὑπάρχουσι, καὶ τῶν οὐ-
σι. πρὸς δὲ τοῖς φαινομένοις ἁρμόττει λαμβάνειν ὡς ἔστον,
καὶ ἄλλα τινά· ἅπαντα γὰρ θεῖα φασὶν εἶναι θεωρᾶν
καὶ αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ δὲ λαβεῖν. πρότερον. ὑπάρχου-
γένους· ἕδους· ὅλου· μέρους· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· καὶ μᾶλ
καὶ ταῦτα καὶ τοῦ ὄντος, κοὐ πᾶσι· κατὰ συνουσίαν ἐκά-
στου αὐτῶν· ἢ ἐνίοις τῶν συμβεβηκότων τῇ οὐσίᾳ· ἀλλ'

τὸ

ἀφωρισθήσου τινός ἑνός· εἰ δὲ τούτων, δῆλον ὅτι ἡ θεὶ
" σα ἐστὶν ὧν τῶν ὄντων τοῦ φιλοσόφου θεωρῆσαι· καὶ ὁ θεὶ
" ος τῶν τοιούτων καθόλου λόγος οἰκεῖος ἔστω φιλοσόφω·
" οὐ θεολόγου. ἔστι δὲ καὶ ταύτης θεωρῆσαι· καὶ ἐξ
ὧν λαμβάνει ἐστὶ καὶ ταύτης θεωρῆσαι· καὶ ἐξ ἐκείνης· ὧν δὲ εἰς ὧν βλέπομεν τούτου
τῶν ἀφορισθέντων· λεκτέον δὲ πότερον μίαν ἢ πλείους
ὁρισμὸς θεότητος τοῖς μαθήμασι καλουμένων ἀξιωμά
των καὶ θεότητος οὐσίας· φανερὸν δὲ ὅτι μίαν καὶ ταύτης
τῶν εἰδῶν μάθησιν ἀφορισμῶν, μεμνήμεθα· ἔστι δὲ αὕτη
πρότερον ταὐτὴν οὐσίαν ἀφ' ἑαυτῶν τῶν ὁρισμῶν
τῆς προκειμένης ἰδεῖν· καὶ θεότητα ὧν ἀληθῶν· ἐξ ὧν ὁ θεω
ρητὴς αὐτῶν τὰ ἀξιώματα ἤδη, θεότητα ὧν λήψεται ἢ τὴν αὐτὴν
ὁρος ἀξιώματος· ὁρισμὸς ἔστι θεότητα τῆς οὐσίας θεωρῆσαι καὶ θεωρεῖσθαι· ἐ
στὶ δὲ ἓν ἀξιώματος· ἢ μία κοινὴ καὶ ἀναπόδεικτος πρότασις
τῶν ἐν ἑκάστῳ γένει ποιοῦσα· οἷον τὸ ἴσον
ἴσοις τὸν αὐτὸν προσθέντων ἢ τὸν ἀπὸ αὐτῶν ἴσοις εἶναι· καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν ἴ
σα, καὶ ἀλλήλοις ἴσα· καὶ ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσα ἀφαιρεθῇ, καὶ τὰ
καταλειπόμενα, ἴσα· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· ἔστι δὲ θεότητα
τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι καλουμένων ἀξιωμάτων· ὡς τῶν μα
θηματικῶν, οἷς καὶ μάλιστα αὐτοῖς πρόσεστι θεωρεῖσθαι καὶ ἀπὸ
ὅλης ἢ μάλιστα, οὕτω καλουμένων· λεκτέον δὲ μίαν καὶ τ
αὐτῆς εἶναι ὁρισμός· τίνων θεότητα οὖσι· καὶ τοῦ ὄντος θεω
ρεῖσθαι, καὶ τῶν θεότητα τῶν ἀξιωμάτων· αὕτη δέ ἐστιν ἡ πρώ
τη φιλοσοφία· καὶ ὅτι τῆς αὐτῆς ἐστι, δῆλον ὅτι διὰ τὸ
θεωρεῖν αὐτὰ τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν· ἀλλὰ οὐκ ἀφωρισμένως
τινὶ τοῦ ὄντος γένει· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι
αὐτοῖς χρῶνται· ὅτι γὰρ θεωρεῖν εἰσὶν ὑπάρχειν· τῶν μὲν τῶν ὄντι
αὐτὰ ὑπάρχειν· οἷς ὡς ὑποκειμένοις ἐπιστήμαις θεωρεῖται κατὰ
γένος ἕκαστον ὃ ἔστιν· ὅλων καὶ τούτοις ὧν μέρεσι καὶ μερῶν,
ὧν αὐτοῖς οἱ μαθηματικοὶ ἐπιστήμαι προσοικειοῦσθαι·

καὶ προσαγορεύεται

καὶ προσαίρουσιν τῷ τοῦ κυκλοῦ αὐτοῖς μὲν σκαληνοῦ
τῶν γενῶν δὲ ἰσοσκελῆ, οὐ κυκλοῦ τὸ αὐτοῖ τοῦ κύκλου
νοῦ ἀποτεμνόμενοι. ἐς ὅσον αὐτοῖς ἐστι καὶ χρήσιμον μέρος
αὐτοῖς· ὁμοίως γεωμέτρης· ἴσοι τε μεγέθη ἄγων αὐτά· καὶ
ἴσοι τοσοῦτον αὐτοῖς χρώμενος· ὁ δὲ ἀριθμητικὸς ἴσοις χρῆ-
μενος· τοῦτο δὲ ἅλα τὸ φαίνειν ἴσα δεῖ ἐν αὐτά, καὶ μηδενὸς
ἴδια εἶναι· ὁμοίως γὰρ γεωμέτρης, καὶ ἀξιώματα τὰ ἐκ τῶν
αὐτῶν ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἴσα ἐστί· καὶ ἀφαιρουμένων τὰ λοιπὰ
μεγέθη τοῦτο· ὁ δὲ ἀριθμητικὸς, ἴσοι τοῖς ἀριθμοῖς αὐτὰ μὲν
φράζει τοῦτο διὰ τοῦ, ἴσοι τοσοῦτον δὲ χρῶνται, ὅτι
ὅσ' ἐαυτοῖς ἱκανοί· τουτέστιν ὅσον ἴσοι ἐν τὸ μέγος τῷ οὐ φέ-
ρουσι ταῦτα ἀσυμβλήτως· πάντες οὖν διὰ τοῦτο αὐτοῖς χρῶν-
ὅτι μὲν δὴ οὔτε ἐστὶ θεὸς ὁ ὄρθως τοῦτο, καὶ διὰ τοῦτο αὐτ
ὑποθέμενος· φανερὰς αὐτοῖς τὸ οὐ κοινοῖ, καὶ οὐδεμιᾶς τῶν κατὰ
μέρος ἴσοι σημεῖον ἴσοι χρῆται περὶ αὐτῶν λέγων, ὅτι ἀληθῆ,
κ' οὐκ ἀληθῆ· οὔτε γὰρ γεωμέτρης, καὶ τοι χρώμενος αὐτοῖς,
οὔτε ἀριθμητικός· ἀλλὰ τῶν φυσικῶν εἷς τις· καὶ διὰ τούτου σαφῆ
ποιητὸ ἔναι ἅπαντα ὧν ὅτι ἂν ὑποθέμενος· τῶν μὲν γὰρ θε-
τικῶν οὐ τοῦ ὄντος λεγόντων, οὐδὲν θεῖ αὐτῶν ἐπιμε-
μνῆσθαι· τῶν δὲ φυσικῶν τινες· οἱ ὧν τὸ πάντα τὰ οὔσ
εἶναι φυσικὰ εἶναι· καὶ κινδυνεύουσιν ὀρθῶς, καὶ θεῖ τοῦτ
ἐπιμνησθῆναι λέγων· ὡς τὸ οὐ τι ἂν ὑποθέμενος τῶν γὰρ φύ
σικῶν τινὰ θ' ἴσοι χρήσασθαι θεῖ αὐτῶν λέγων, ὅτι καὶ θεῖ
παντὸς τοῦ ὄντος ὡς ὄντος λέγειν αὐτοῖ· οὐδὲν γὰρ ἔξω τῶν φυ-
σικῶν ὡς ὄντος ἔναι· καθόσον μὲν οὖν οἰκεῖον ὑπολαμβάνειν
εἶναι· τὸν θεῖ τούτων λόγον· τῶν περὶ παντὸς καθόλου τοῦ
ὄντος θεωροῦντος τι δ' ἑνός ἴσοι ὅσον· διὸ μηδὲν δὲ τῶν μη
δὲν ἄλλο ἔξω τῶν φυσικῶν ὑπολαμβάνειν εἶναι, θεῖ ὧν
ἴσοι σκοπεῖν. ἴσοι πλέονας ὧν φυσικῶν· καὶ εἴ τινα,

οὐδὲ καὶ θεὶ δὲ φυσικὴ πᾶς ἀσώματός τε καὶ ἀκίνητος οὖσα,
οὐ φυσικὴ· σύγε τῆς τῶν ὄντως ἢ φύσεις ἔλαχε καὶ αἰτία
νήσεως οὖσα καθ' αὑτὴν τοῖς οὖσιν ἐστί· διὸ οὐ τοῦ φυσικοῦ
ἢ θεῖ τῶν τῶν ὄντι ἢ οὖ ὑπάρχοντων θεωρία, ἀλλὰ τοῦ φιλο-
σόφου, ὅς ἐστιν ἀνωτέρω ἢ τοῦ φυσικοῦ, θεῖ καθ' ὅλος τοῦ
ὄντος ἢ ὄντι ὢν θεωρίαν ποιούμενος· καὶ μᾶλλον καὶ πρώτως·
θεῖ τοῦ μᾶλλον καὶ πρώτου τῶν ὄντων, ὃ οὐσία ἐστίν,
οὐ μέντοι φυσική· ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἡ φυσικὴ σοφία τις καὶ φι-
λοσοφία· ἀλλ' οὐ μὴ πρώτη· πρώτη δὲ ἦν, εἰ περὶ τῶν
πρώτων οὐσιῶν, καὶ εἰ μὴ ἄλλου θεῖ τινὸς οὐσίας καὶ τῶν
τῶν αὐτῆς εἶναι ὄντων καὶ αὐτῶν· ἀμφοτέρως δὲ ἡ αὐτὴ μὴ
μέλλει πρώτη· εἰ γὰρ θεῖ τῶν πρώτων οὐσιῶν ἐθεώρουν.
καὶ θεῖ τῶν ἄλλων ἁπάντων θεωρᾷ· οἷς καὶ τούτων ἡ πρώ-
τη τὸ εἶναι εἰ μὲν κοινῶς θεῖ τοῦ ὄντος ἢ ὄν θεωροῦσα ἐστὶ
τὸ ὄν, τὸ ἀφ' ἑνὸς τε καὶ πρὸς ἓν λεγόμενον· μᾶλλον αὖ
θεῖ ἑαυτῆς τῆς φύσεως θεωροῦσα· πρὸς ὃ καὶ μὲν ἄλλῃ
θεῖ ὧν τοιαῦτα τὸν λόγον ἀναφαίρεσ καὶ ἀφ' οὗ τὸ εἶναι,
ἐστί· διὸ δὲ ὧν ἔστω ἃ σοφὸν ἔλεγε, δῆλον ὡς φιλοσοφί-
κοινωνοῦντε καὶ πρώτην λέγω δῆλον καὶ αὐτοῦ εἰ σοφῶν· ἔστι
δὲ σοφία τις, καὶ ἡ φυσική, ἀλλοῦ πρώτη· ὧν τῆς πρώ-
της σοφίας ἡ θεῖ τούτων θεωρεία· λέγω δὲ τὴν οὐσιῶν θε-
ωρητὴν φιλοσοφίαν· τὴν αὐτὴν τε φιλοσοφίαν λέγω
πρώτην· καὶ σοφίαν τὴν πρώτην τε καὶ κυριωτάτην· λέ-
γω δὲ τὸν πρῶτον φιλόσοφον· θεῖ τῶν ἀξίωμάτων δ' ἂν
οὐχ ὡς ἀποδείξουσά τι αὐτῶν, οὐ γὰρ ἀποδείκτοις ἀρχὴ
τῶν ἀποδείξεων ὡς λέγω· ἀλλὰ τὶς ἡ φύσις αὐτῶν· καὶ
πῶς ἡμῖν ἐπήρχεται· καὶ πῶς αὐτοῖς χρηστέον· καὶ ὅλως
ἄλλα θεῖ αὐτῶν εἰ τοῖς θεῖ ἀποδείξεως πραγματεύσῃ·
ὡς θρασὺς ὁ θεῖ τῶν ἀξίωμάτων λόγος τοῦ φιλοσόφου
οὕτω καὶ ὁ θεῖ ἀποδείξεως· οὐ θεῖ τῆς τοῦδε· ἀλλὰ καθόλου

πότε ἐστὶν ἀποδεικτικὴ καὶ πῶς αὐτῆς ὄργανον, οὐδὲ ἡ ἀπόδειξις συνίστησι γένος τῶν ἀποδεικτῶν ἐπιστημῶν ὑποθέμενος, ἀλλ' ἐστὶν ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη ἀποδείξεως ἐπιστήμη. ἢ χρῆται ἕκαστος ἐξ ὑποθετέως· ὥστε φιλοσοφίας τὸ πῶς ἀποδεικνύναι χρὴ λαμβάνων· ὁ δὲ ἐπιχειροῦντων τινὲς ὥστε τῆς ἀληθοῦς οὐ προσδεῖσθαι ἀποδείξεως διὰ παντὸς τοῦ λόγου τὴν ὑποθέσεως, διὰ παντὸς τοῦ λόγου τὴν ἀναλυτικῶν τοῦ τῶν ὅλων ὅτι ὥστε ἀξιοῦμεν λέγων εἶναι τὸν πρῶτον φιλόσοφον, οὐχὶς ἀποδεδεικνῦσθαι αὐτὸν λέγω. ἀλλ' ὡς δεικνῦσθαι ὅτι ἀρχαὶ ἀποδείξεως, αἱ ἀρχαὶ ἀναπόδεικτοι. δηλονότι ἀφ' ὧν λέγω πρὸς τοὺς οἰομένους πάντων ἀπόδειξιν εἶναι. καὶ μὴν δεῖ ἀποδέχεσθαι ἀξιοῦσθαι ἀληθοῦς εἶναι αὐτὸ ἀποδείξεως λεγόμενον· ὥστε ὧν ἄρχει πρὸς τοῖς ὑστέροις ἀναλυτικοῖς· τοῦτο γὰρ φησὶ δεῖν ἀποδεικτὸν αὐτῶν ἀναλυτικῶν τῶν λεγόμενον· δεδεικται γὰρ ἐκεῖ, ὅτι δεῖ ἀρχὰς ἀποδείξεως εἶναι· καὶ μὴν τὴν ἀναποδεικτοῦ
" ταῦτα γὰρ διδασκαλία, ὡς ἐκείνοις ἄρχει καὶ πᾶσα μέθοδος
" διανοητική, ἐν ᾗ συλλογισμὸς γένεσις ἐπιστήμης· καὶ ἐστὶ τῶν τὰ ἀξιούμενα καλούμενα. τὸ δὲ δεῖ γὰρ τοῦτο ἢ ἀεὶ τῶν ἐπιστητῶν, ἢ τοῖς τῶν ἀξιωμάτων, λέγω. ὡς τῶν δεῖν προϋπάρχειν τι καὶ γνωρίζειν· καὶ μὴ ἐνδέχεσθαι ἀκούειν αὐτὸ ἄλλως ἢ περὶ αὐτῶν. ἢ τε οὕτως ἢ τε οὕτως. ἢ ὅτι δεῖ πάντα ἢ τινὰ προϋπάρχειν καὶ γνωρίζειν· ὅτι μὲν πάντα ἐστὶν ἀποδεικτικά· ἀλλὰ μὴ ἀποδεικνύμενα, ἅμα καὶ δεῖ τοῦτον οὕτως· δῆλον δὲ τὸ ἀρχὴν δεῖν" καὶ πρότερόν τὸ ὑπὸ πλάτωνος οὕτω ἀλλοιβιαδῆ λεγόμενον· ὅτι ὅτις οἶδεν· ἢ μανθάνων ἢ εὑρίσκων· οἶδεν· εὑρίσκει δὲ ζητήσας πρῶτον· οὐ γὰρ ἴσμεν, οὔτε μανθάνοντες, οὔ
" τε ζητήσαντες· δοκεῖ δέ μοι αὕτη ἡ λέξις δίνης λέγοι· ὁ δὲ

» ἐζήτουν εἰ τινὰ θεὸν τῆς ἀληθείας, ὃς τοῦ ἀλλαγμένου
» οὐ θεμιτὸν ἦν. Πολλάξις οὖν μοι τῶν ἐφεξῆς μεμνῆσθαι. τὸ
ὅτι μὲν οὖν τοῦ φιλοσόφου καὶ τοῦ θεὸν φαίνεσθαι τῆς οὐσίας
θεωρουμένου ἡ σκέψις· καὶ θεὸν τῶν συλλογιστικῶν ἀρχῶν
ἐστὶν ὑποτίθεσθαι δῆλον. αὐτὰ γὰρ μᾶλλον τοῖς προ
φρημένοις ἀκολουθᾷ· καὶ πόθεν δεῖ ζητοῦσι τινὰ θεὸν τὴν
ἀληθείας τε εἶναι προφρήμενον νῦν οἰκείως αὖ πορίζε
σθαι τοῖς προκειμένοις δεῖ τοίνυν ἀλλαγοειζόμενα. ὅτι μὲν
οὖν τοῦ φιλοσόφου, καὶ τοῦ θεὸν φαίνεσθαι οὐσίας ἕπεται,
αὐτίκα τοῦ θεὸν αὐτὸς τοῦ ὄντος ἢ ὄν. ἐκ καὶ θεὸν φαίνεσθαι οὐ
σίας, ὅτι καὶ ἡ θεὸν τοῦ οὕτως εἶναι ἡμῖν θεὸν οὐσίας ἐστὶ
μᾶλλον. Κυριώτατον γὰρ τοῦτο αὐτοῖς οὗ ἕνεκα, ὡς ῥηθέν.
Καὶ πρὸς τοῦτο δὲ ἄλλα. Τὸ δὲ θεὸν φαίνεσθαι οὐσίας ἴσον
ἐστὶ τῷ καθόλου θεὸν οὐσίας. ἀλλ' οὐ τῆς δέ, ἢ τῆς δὲ τόδε
τι θεὸν φύσεως. σημαίνοιεν· ἢ ποιᾷ τῶν οὐσιῶν τις καθόλου
φύσεις οὐσίας. ἐκ τὶς ἡ φύσις εἰκάσης οὐσίας, οὐ γὰρ τῆς
αὐτῆς τᾷ σαι· ἔμψυχαι μὲν ἀσώματοι. αἱδὲ γεννητικὴ
Καὶ αἱ μὲν ἀΐδιοι. αἱδὲ, συναΐδιοι· καὶ αἱ μὲν, ἀγέννη
τοι. αἱδὲ συγγενεῖς· καὶ αἱ μὲν, ἔμψυχοι. αἱδὲ, ἄψυχοι
καὶ πάντων ἑκατέρων πολλὰς διαφοράς· διὰ δὲ τῆς
λέξεως δηλοῖ ὅτι τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ, τὸ καὶ θεὸν
τῶν συλλογιστικῶν ἀρχῶν εἶναι· συλλογιστικὴ
καὶ δὲ ἀρχὴ λέγεται ἀποδεικτικῆς. ἀποδείξεων γὰρ
καθόλου ἀρχαί τινές εἰσιν· αἱ γὰρ καθ' ἑκάστων δε
δεῖξαι οἰκεῖαι τοῖς ἀποδεικνυμένοις δεῖται καὶ πρό
τάσεις, τοῦ καθ' ἑκάστου εἶναι τὴν ἀποδεικτικοῦ. Καὶ
τούτων, τὰ μὲν ἴδια ἑκάστου, ὅσα τοιοῦτος ἐστὶν ἕκα
βαίνει θεὸν τοῦ ἀποδεικτοῦ τε καὶ φιλοσόφου. τότε δ'
τῶν πῶς ὑπαρχόντων τῷ ἀποδεικνυμένῳ χρήσιμος
ἀποδεικτικὸς λαμβάνειν προβλήσεις καὶ τῶν ὑπ

δεδεῖχται

ἀλλήλαις ξυμπλέκῃ· καὶ δὲ ἄλλα οἷα σύνεστοῖς θεοῖς ἀπο-
δείξεως λέγεται· δεῖ δὲ ἀξιοῦσθαι, καὶ ταῦτα ἀποδείξε-
ως ἀρχάς· πρόσεστι δὲ τοῦ μάλιστα γνωριζόντα θεὸν εἶναι ὄν-
τως, εἰμί. λέγεται δὲ βεβαιοῦσθαι ἀρχὰς τοῦ θεμένου.
δῆλον οἷς ἔστι τῶν τινα τῶν ἀξιωμάτων ἐστὶ γνωρίμου πάντα-
τε καὶ κοινοῦ· ἀνάγκη γὰρ δὴ πρῶτα εἶναι τοιαῦτα καὶ
ὑπάρχοντα τῶν ὄντων ἀποδεικτικά. καὶ ὅτι αὐτανάγκη τοῦτο
οὕτως ἔχειν· ἀναλύουσι γὰρ τὰ δεικνύμενα καὶ ἀνάγουσιν
εἰς φύσιν θεοῦ σημεῖα· οὗτος γὰρ ὁ μάλιστα γνωριζόντα θεὸν
εἶναι βεβαιοῦται λόγος. τῶν δὲ σημείων φύσει καὶ τὸ
δεῖναι βεβαιοῦσθαι δεῖ ἀρχάς· καὶ δεῖ κατὰ γένος αἰτιωτέ-
ρων καὶ ἐξ ἐναργεστέρων τῶν ἄλλων· καὶ ἀναμφιόρθητόν
τε ἅπασι τοῖς θεοῦ σημείοις διαλαμβάνουσι· πρὸς
γὰρ τὸ σημεῖον εἶναι, οὐ μόρος οὐδείς· καὶ γεγραμμένῳ, τόπῳ-
πος ἀπολαβεῖ· καὶ θεοῦ φάναι τόπλάτος· καὶ μὴ πόσμο-
νον εἶναι, ἢ καὶ ἄλλος τις αὐτάρκει· ἀλλ' ἀπὸ τῶν τε θεμένων
τὰ πεπερασμένα μόνων, οὐδείς· ὥσπερ οὖν τῶν θεοῦ σημεί-
ων γένος θεοῦ σημεῖα, ἀναγκαῖον, ἐστὶν ἢ δεῖναι τὰ σημεῖα
βεβαιοῦσθαι, ἢ μὴ· τοῦτ' ἔστι δι' ἀπρώτας καὶ κυρίω-
τάτας. διὰ δὲ καὶ τῶν ἀλλων ἑκάστων τῶν σημείων τῶν
νῦν τὸ εἶναι εἰμί. ἢ μὴ ἀναγκαῖον δι' ἀρχὰς δεῖσθαι τὰ κατὰ τὴν οἰκε-
ίαν σημεῖον, οὐδὲν σημεῖον ἔσται τοῦ πράγματος, οὗ
τῶ φησι καὶ τοῦτ' ἐστὶν οὗτος πόνημα δόλου σημεῖον
ἔχοντα, ἀναγκαῖας ταῦτα τῶν βεβαιοῦσθαι ἀρχὰς δεῖ-
ναι· ἔστι δὲ οὗτος ὁ φιλόσοφός τε καὶ ὁ σοφός· τῶ φιλο-
σόφῳ δὲ, ἀναγκαῖας ταῦτα τῶν ὄντων βεβαιοῦ-
σθαι τε καὶ πιστεύεσθαι ἀρχὰς δεῖναι· ἢ δὲ τῶ θεῖτι,
νος καὶ ἀγνοημένῳ τῶν σύνεστοῦ γένους καὶ σύνεστι
νῶν τῶ μὲν βεβαιοῦσθαι μὴν ἀρχὰς αὐταρκῶν δεῖναι· τῶ
μὴ θεωρητικῶν· μηδὲ πιστικοῦ γένος· ἀλλὰ καὶ δόλου θεῖ-

τοῖ··

Τὸ οὖ. Καὶ τὸ κοινότατον καὶ γενικώτατον ἔχουτι τὴν φαντασίαν
ἀναίτιαν εἶναι ταύτην ἀπόδειξιν βεβαιοῦσθαι λέγω ἀρχὰν δεῖναι· ἢ τί
τις ἂν καὶ τῶν βεβαιοῦσθαι ἐθέλοι καὶ αὐτὴν οὕτως. οὗτος δὲ
οὐκ ἔστι. αἰτεῖσθαι δεῖ ἄρα τοῦ οὕτος βεβαιοῦσθαι· αἰτεῖται τοῦ
οὗτος ἀρχὴ βεβαιοῦσθαι· ἐξ ἧς δέ τις ἐστὶν ἡ βεβαιοῦσθαι-
τη ἀρχή, λέγω δὲ ἀναπόδεικτον διὰ ψευδῆναι, αὐ-
τη φανερῶν τῶν ἀρχῶν βεβαιοῦσθαι· τὸ γὰρ βέβαιον, ἀσφα-
λὲς τὸν· οὐκ ἀσφαλὲς δέ, ὃ δυνατὸν καὶ μὴ οὕ-
τως ἔχειν ὑπολαμβάνεσθαι· καὶ οὕτω καὶ μὴ οὕ-
τως ἔχειν ὑπολαμβάνεσθαι· καὶ διὰ ταῦτη ἐστὶ βεβαιοῦσθαι
ἀρχὴ τῶν οὕτων· ἀναπόδεικτον διὰ ψευδῆναι, λέ-
γω· ἀνάγκη τῶν τοιαύτην ἀναπόδεικτον διὰ ψευ-
δῆναι· γνωρίμοντα ἐξ αὐτῆς εἶναι καὶ ἀνυπόθετον·
ταύτην δὲ δεῖ τῶν οὕτων ὑπάρχειν βεβαιοῦ-
τη· γνωρίμονται γὰρ αὐτὸν δεῖ εἶναι· διότι ἢ ἀπάντων ἐκεῖ
τὰ ἀγνοούμενα· ἀνυπόθετον δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἔστω
τὸν, ὅτι μὴ δεῖ ἦν, τὸ ὅτι οὐκ ἔστιν τῶν οὕτων γνωρίζον-
ως ἀρχὴν οὐκ ἔστιν ἀπάντων τῶν γνωστῶν, οὐ γὰρ ὑποθετέον
αὐτὴν· ἦν δ' ὑποθετέον ἐστὶν ὃ ἂν ἀποδεικτικὸν οὐ γνωρίς
ἀποδείξεως λαμβάνηται, οὐκ ἀνάγκη ἦν τοιαύτην· μὴ ἀν-
γκὴ δὲ τὸ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπιστήμην τῶν οὕτων· οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ
δι' ὑποθέσεως λαμβανόμενον, ἀρχὴν εἶναι ἐπιστήμης
ἀποδεικτικῶν αὐτοῦ γνῶ· δεῖ δὲ ὅτι μὴ ἐξ ὑποθέσεως
ὑπάρχειν ἀπόδειξιν προϋπάρχειν· ὅτι ὀγνωρίζον ἀνάγκη
τῶ ὅτι οὐκ ἔστιν γνωρίζοντί τε καὶ γινώσκοντι τῶν οὕτων·
τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ μηδὲν εἶναι, ὅτε πᾶσα μάθησις
προϋπογνώσκομένου τινός ὥστε δηλονότι ἡ μάθησις ἦν μάθη-
προϋπογνώσκοιτο ἂν δηλονότι ἔστιν ἄρα· οὕτω δὲ οὐκέ-
τι ἂν ἦν ἀρχὴ τῶν οὕτων ἀναγκαῖον· τῶ ἀνάγκη γνωρί-
ζοντι ὅτι οὐκ ἔστιν τῶν οὕτων, μηδὲν ἦν ἐξ αὐτοῦ ἦ
δεῖ ἀναγκαῖον τῶ τοιαύτην ἀρχήν· τῶ δὲ μηδὲν τις ἐξ αὐτοῦ

ἀδύνατον οὐδὲ ὁμοίως δόξαν ἀληθῆ, οὐ ψευδῆ δοξάζειν· ὁ τὴν
οὐσίαν ἢ τὸ μὴ ὂν βεβαιοῦται ἀναιρεῖ τὴν ἀρχήν. πῶς γὰρ τὸ μὴ ὂν οἴεται
εἶναι διὰ ψεῦδος ἢ τὸ ὂν μὴ εἶναι; τοιαύτη δὲ ἡ τοῦ ψευδοῦς ὑπόθεσις·
ἐξ ἧς λέγεται τίς ἐστιν ἢ τοιαύτη δηλονότι γνωρίσματα
καὶ αὐτὸ ἀδύνατος καὶ φησὶν εἶναι ἑαυτὴν πῶς τῇ αὐτῇ φά
σει τὸ μὴ αὐτὸ ἅμα ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν. τῷ αὐτὸ
καὶ τὸ αὐτό, ἀδύνατον· καὶ ὁ ἕτερα ἄλλα φησὶ πρὸς δια-
ιζόμενα; ἔτω πρὸς διαιρεῖσθαι πρὸς τὰ λογικὰ
διαιρέσεις· ἔστι δὲ ἑαυτῇ ἐξωθεν αὐτίφασις ἡδοπορέλ-
ων εἶναι συνοφιστικοῖς ἐλέγχοις· λέγω δὲ οὐ σημείοις
αὐτίφασιν εἶναι τῶν τοῦ αὐτοῦ καὶ οὐ μόνον ὀνόματος,
ἀλλὰ πράγματος· ἢ καὶ ὀνόματος, μήτε ὁμωνύμου,
μήτε συνωνύμου ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸ
τὸ αὐτό. καὶ ὡσαύτως καὶ οὐ τῷ αὐτῷ χρόνῳ· ὃ δὲ ἔστιν
οὐ τῶν πρὸς τί ὑπειλημμένων λέγων τὴν αὐτίφασιν καὶ ὁ ἕτερα
λα πρὸς διαιρούμενα πρὸς τὰ συνοφιστικὰ συλλογι-
σμοῦ. τοῦτον οὖν ὅρον πρὸς τὰ λογικὰ δύο χρόνων ἑαυτὴν δὲ
φησὶ βεβαιοῦσθαι τὴν φάσιν εἶναι τῶν ἀρχῶν· καὶ διὰ τὸ
γε· ἕτερα γὰρ φησὶ τὸν ὅρον μὴ διορίζομένου. τίς δὲ ὁ οὗτος·
οὐ τὸ εἶναι βεβαιοῦσθαι τὴν ἀρχὴν ὡς διὰ ψευδῆ
ναι ἀδύνατον οὐ τινῶν· αὐτὴν δὲ τοιαύτην δόξαν οἴεται· ἀδύνατ
γὰρ οὐ τινῶν· τουτέστιν, ἀδύνατον γὰρ ὅλως τινὰ ἕνα τοῦ ὑπο
λαμβάνειν εἶναι καὶ μὴ εἶναι ψευδῆ τοῦτο διὰ ψευδῆναι· ὡς γὰρ
ἀδύνατον τὸ αὐτὸ ἅμα ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν, οὕτως ἀδύ
νατον καὶ διὰ ψευδῆναι τοῦτο· ὥστε ἔστιν, ὑπολαμβάνειν
τινὰ εἶναι καὶ μὴ εἶναι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ οἴεσθαι ὑπολαμβάνειν
εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ἀδύνατον αἰεὶ ἂν διὰ ψευδῆναι τοῦτο·
ὅτι δὲ ἀδύνατον ὑπό τινα ἅμα τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ
εἶναι· καθάπερ τινές οἴονται ἐλέγχειν ἡμᾶς, τοῦτο δὲ

τῶν ἐξῆς δηλωθήσεται. οὐ γάρ ἐστιν ἀναγκαῖον πᾶσα ἀλήθεια τίς καὶ
ὑπολαμβάνουσα αὐτόν· ὡς τοῦτο τὸ τίς καὶ ὑπολαμβάνουσα
λεγόμενον ὡς οἴονταί τινες, οὐκ ἀναγκαῖον ἀλήθειαν τοῦτο. ἢ δὲ τὴν
ὑπολαμβάνουσαν αὐτόν· οὐδὲ πάντα ἀληθῆ ὑπολαμβάνομεν καὶ δοξάζομεν
οὕτως εἶναι. τὰ γοῦν ἀντιφάσεις ὑπάρχειν ἀνάγκη τῶν τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπο-
λαμβανομένων καὶ δοξαζομένων ἀδύνατον οὕτως εἶναι· ὡς τὸ
καὶ ἡμᾶς οὕσης ὁρῶντα ἄνθρωπον, ὅτι ἔστι καὶ ἐν ᾅδου· οὐ μὴν καὶ
δοξάζειν οὕτως οἴονται. ὅτι δὲ ἀδύνατον αὐτὸ ὑπολαμβάνειν
εἶναι τὸ μὴ εἶναι, ὅ ἐστι τῶν ἀναιρετικῶν τοῦ φαινομένου
ἀρχὴν εἶναι. τὸ μὲν οὖν ἀληθεύειν τῷ ἀντιφάσεις, διὰ τὸ μηδὲν ὧν
ἀναιροῦσιν αὐτὸ διαφθείρεσθαι, οὕτω συλλογίζεται· δοξάζειν
δέχεσθαι ἅμα τῷ αὐτῷ ὅδε, ἐν θεάτρῳ οὖσθαι προκεῖσθαι ἔξω
γάρ ἅμα εἶδε δέχεται, ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν ἀντιφάσεις ἐστὶ δὲ τὸ λε-
γόμενον, τοιοῦτον· χαρῶν ὅτι ἀδύνατον τῷ αὐτῷ ἅμα ὑπάρ-
χειν ταναντία, ὡς ἐναργῶς τοῦτο χρώμενος δηλοῖ· ὅτι μὲν οἴονται
τινὰ ὑπολαμβάνειν ἅμα σώματα ἀληθεύεσθαι τὴν ἀντίφασιν·
αἱ γὰρ δόξαι καὶ αἱ ὑπολήψεις. ἡ τε θέα τοῦτο δεικνύουσιν· ἡ
θέα τοῦ τὸ αὐτὸ μὴ ὑπάρχειν ἐναντία· ἡ δὲ ἐναντία ἐστί, ἀδύνατον
ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν· ὡς γὰρ ἐναργῶς ὁμολογούμενον
τοῦτο προσχρῆται· ἀδύνατον ἅμα τὰς δόξας, τὰς θέας τοῦ
αὐτὸ ὑπάρχειν τὴν μὴ ὑπάρχειν· ὅτι δὲ ἐναντία αἱ δόξαι
τῆς ἀντιφάσεως, δῆλον διὰ τοῦ νόμου, ὃς τὸ τέλος τοῦ
θεωρήματος· ἵνα οὖν δέχεται ἅμα τὰ ἐναντία τῷ
αὐτῷ ὑπάρχειν, προσέθηκε, τὸ προϊέμενον ἐάν δὲ ἡμῖν καὶ
ταύτην προλάβωμεν· διὰ τί ἀδύνατον ἀντιφάσεις
ἅμα τῷ αὐτῷ, καθ' ὁ τὸ αὐτὸ ὑπάρχειν ἅμα
καὶ μὴ ὑπάρχειν. ἵνα δὲ δυνηθῶμεν ἄλλα προστιθέναι τῷ κοινῷ
τὸ αὐτό, ἕτερος τίθεμεν· φύλαττόμενοι δὲ ἐσόμεθα πλανώ-
μενοι καὶ ἐν ὀλίγοις διὰ τοὺς σοφιστικούς, οἳ ὑποδυόμενοι τοῖς τοι-
οῦτοις στρωνται τὸ ἀξιοῦν μὲν διὰ παλλάκην. δηλοῦντες τὸ

αὐτὸ ὑπὲρ ἓν καὶ μὴ ὑπὲρ ἓν τῷ αὐτῷ, ἢ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο
μέρος, ἢ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ἢ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο, ἢ ἄλλως
καὶ ἄλλως. οὕτω φησὶν εἶναί τοῦ, ἐναντίων δὲ οὐσῶν
τοιούτων πρός τι δεῖ εἶναι. ἀλλ' ἐναντία τῷ αὐτῷ ἀδύνα
τον ὑπὲρ ἓν ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτό· καὶ ὡς ἔοικεν ἥδε μὲν
δεῖ ἂν οἰόν τε δοξάζειν ἅμα τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἓν καὶ μὴ ὑπὲρ
ἓν, φανερῶς ἀξιοῦμεν ἢ τὸ ἀδυνάτου σῶν ὑπὲρ ἓν τῶν αὖ
τί φασιν· τὸ δὲ ἅμα, ἆρ' αἰεὶ μὲν ἐναντίας δοξάσει ὅτι
ἐνδέχεται τοῦτο, ἴσον ἐστὶ τῷ οἷόν τε ὑπολαμβάνοντα
αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, καὶ τοῦτο διενδέχεσθαι τὸ
μὴ σῶν ὑπὲρ ἓν μὲν ζῷον ἢ ὑπὲρ ἓν ἢ γῆθαι, ἅμα αἰεὶ δ' εἶναι
τι ἀεὶ ἀλλήλοις, αἰεὶ ἐναντίας δοξάζει. τοῦτο δὲ ἀδυνάτου
ἐστὶν. οὐ μὴν ὁμοίως δὲ καὶ δοξάσει τὸ αὐτὸ ἐνδέχεσθαι φέρε
δὴ ὁ αὐτὸς οἱ ἀποδεικνῦσιν ὡς ἐνδέχεται ἀναλογοῦσιν εἰς ἐμὲ
γὼ δοξάσω. φύσει καὶ ὧν ἄλλων ἀξιῶ μετέχειν αὐτὴ φαύλων. λέγω
δὲ ἀεί, τούτων οὐδὲν μᾶλλον ἐνδέχεσθαί μοι ἐμὲ τὴν αὐτὴν
μὴν αὐτὸ δι' ἐμοῦ καὶ σοῦ ἢ καὶ ἀναμφισβητήτου, τὸν
λόγον αὐτὸν· ἢ οὐδαμῶς, οὐκ ἔτι δὴ αὐτοῖς λόγον. οἱ δὲ
τίνος συλλογιζόμενοι πρὸς αἵρεσιν τοῦ προκειμένου,
ἀνδρείωσιν ζωόμενον τῷ πρὸς αὐτῶν αἱρουμένῳ τοῦ
ἀληθεύεσθαι τῶν αὖ τί φασιν. τῶν δὲ ἀξιωμάτων ἐνδέ
χεσθαι μὲν ὑπὲρ ἓν εἶναι, οὐκ ἀποδεικτικῶν· οὐδὲ γὰρ δᾶται
ἀποδείξεως ἐμὲ ἀξιοῦμεν. οὐ γὰρ αὖ ἐμὲ ἀξιοῦμεν ἐμὲ
ἓν οὐδὲ ἁφῆναι· ἀλλ' ὅτι πολλαχῶς ἐστὶ σύσσοιν αὐτῶν τὴν
θέσιν οὕτω πραγματεύομεθα. ἐμοὶ σοὶ δ' ὅτι ἐμὲ τῷ αὐτῷ
ὅμοια καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια, λεγομένων· ἆρ' μὴ
τοῦτο, οὐχ ὅμοια ἀλλήλοις ἔσται· ἥδε μὴ ἀλλήλοις ὅμοια;
οὐδ' ἂν εἷς τινὶ τῷ αὐτῷ, ὅμοια ἦν· ἀλλὰ θάλαττα οἰκία
αὐτοῦ, καὶ καὶ ἀλλήλων· εἰκὸς δὲ ὅμοια εἶναι ἐμὲ αὐτὴ
ἃ ἅμα τῷ αὐτῷ, ὅμοια τε καὶ οὐχ ὅμοια, ὥστε ὡς ἐν ἀδύνατον

φανῇ ἀταγοίτοδ τοῦ λόγου, ἢ μὴ μαβεβοηθηκὼς ἀκούσα
σὶν τῷ ἀξιώματι τῷ λέγοντι τῷ δ αὐτῷ ὅμοια καὶ ἀλλήλοῖ
εἶναι ὅμοια· ἆρα δὲ τίνες οἱ καθ ἑαυτὰ ἄτομοι αὐτοὶ εἶδε
χεσθαι φασὶ τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, καὶ ὑπολαμβάνειν
οὕτως· ἆρα ὡς βεβαίῳ ἀξιώματι εἶναι τὸ τῆς ἀντιφάσεως·
ἀδή ἦσαν τινὲς οἱ οὕτως ἐλέγχειν λέγοντες· λέγουσι γάρ, οἱ
γὰρ οὐχὶ τῷδε λαμβάνουσι δὲ οὕτως ἄλλοι ὅτινες ἦσαν
οἱ οὐκ, ἀδύνατον ἔφασκον εἶναι τὸ ἅμα τε καὶ μὴ εἶναι ὅτι μὲν
δυνατόν τοῦτο ὡς δέδεικται. ἴσως πλέονες διὰ τῶν ἐξῆς τοὺς
πρὸς αὐτοὺς ποιήσομαι λόγους. ἦσαν. ὁ δοκεῖ δεδεῖχθαι οὐ δύνα
τον· ἆρα διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἐναντία ἅμα ὑπάρχειν, ἀνήρη
ται. τὸ καὶ ὑπολαμβάνειν δύνασθαι, ἢ δυνατὸν ἅμα ὑπάρχειν
ταὐτία, καὶ ὑπολαμβάνοντες. τοῦτο οὕτως ἔχειν δυνατόν, οὐ
γε ἀληθές· τῆς δὲ δόξης ἐμοὶ μὴ καὶ ἑκάστου τινὸς
γεγονέναι ἐναντία, ἐνδ ἀνάγκη εἶναι λέγομεν. λέγει
ται γὰρ οὕτως λέγοντες καὶ πρὸς τὸ κάμνον. τὸ ὑπάρ
χειν ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν. διὸ δοκεῖ δεδεῖχθαι μὴ οἷόν
τ' εἶναι, τὸ αὐτοὶ τὸ αὐτὸ ὑπολαμβάνειν ἐναντία καὶ μὴ εἶναι. ἐπὶ
δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ πολλοὶ καὶ τῶν θείων φύσεων. ὥς φασί τι
νων τοῦ ὁρᾶν τινες. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ τοῖς λεγομένοις ἐκά
στῳ φαινόμενον. καὶ ἔναι τοιοῦτον ὧν ἔστιν, οἵ τε θεὶ
δημόκριτον καὶ πρωταγόραν. φαίνεται γάρ τι οἷ θεὶ τοῦ αὐτ
ῷ ἀντικεῖσθαι. ἔδει καὶ ἔστιν ὡς φαίνεται, ἐναντία θεὶ τὸ αὐτὸ
ἅμα τὰ ἐναντία τε καὶ τὰ ἀντικείμενα. ἡμεῖς δὲ τῷ λέ
φαμεν ὡς ἀδύνατόν οὕτως, ἅμα μὴ εἶναι. διὰ τοῦ λαβεῖ
τι ἀδύνατον. τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὡς ἔστιν ἀναγκαῖον,
ἐσπουδαιοτάτην καὶ γνωριμωτάτην λέγω τὴν τῆς ἀντι
φάσεως. εἰ γὰρ ἀδύνατον ἅμα ἐναντία τῷ αὐτῷ ὑπάρ
χειν τε καὶ ὑπολαμβάνειν, ἅμα τῷ τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ
εἶναι, ἀδύνατον εἶναι, ἐναντία γὰρ ὑπολήψεις αὗται.

ὡσὰν τοίνυν κἡμᾶς μὴ ἐδυήθησαν διὰ τοῦτο, τοῦτο γὰρ ἦν τὸ ἀξιῶ
σαι τῆς ἀντιφάσεως, οὐ βεβαιοῦσθαι τοίνυν καὶ γνωείμων, ἅτοι δὲ
οἷς δοκῶ δώσασθαι ἀμφότερα καὶ μὴ εἶναι ὦ Σώκρατες, τὸ καὶ
τὰ ἀντιφαῖν ζωαληθεύσασθαι, καὶ ἀξιοῦσι καὶ αὐτὸ τοῦτο
ἀποδέχωνται ἡμᾶς τὸ μὴ δώσασθαι τὸ αὐτὸ ἦναι καὶ μὴ ἦν,
καὶ μὴ ὡς γνώειμον ἤδη αὐτὸ λέγειν καὶ ἐγὼ δὲ συλλαμβάνω, μὴ
λλως τε ἐγὼ πρὸς αὐτοὺς πρώτους φημί. τοῦτο γοῦν τοῦτο
ἀξιοῦμεν αὐτὸ δηλῶσαι, διὰ ἅπασαι δεῖ αὐτῶν ἀναλυτι
κὸν, ὡς ἄρα ἤδη τοῦτο ἀξιοῦ· δεῖ δηλαδὴ καὶ ἐν τοῖς ἀναλυ
τικοῖς, τίνα τε ἔστιν ἀποδεικτὰ καὶ τίνα οὔ· καὶ ὅτι ἀναιρε
τέα ἀποδεικτὰ καὶ αὐτὸ δὲ γνώειμον, αἳ ἧς ἄπορον πρὸ
οἱ· ἆρ' ἐδεήθωσιν ἀποδείξεως εἶναι, καὶ ἵνα τινὰ ἀναποδεικ
τα, τίνα πρὸ τούτου τοῦ ἀξιώματος εἶναι μᾶλλον δεῖ χρῆ
σθαι, οὐδετερωθεὶς ἀποδείξεως, ἀπαιτητέον αὐτούς· οὐ
γὰρ ἔχουσιν ἄφθορ· τὸ δὲ ὡς τε καὶ δεῖ οὕτως εἶναι ἀποδείξιν,
εἴ ἄρα, ἤτοι ὅτι ἀναιρεθεὶς ἀποδείξις, καὶ δι' ἀτοῦ μὴ
οὐ γὰρ δὴ εἶναι τινὰ ἑαυτῶν, ἀληθῆ τε καὶ πρώτας, ἀναιρε
θεὶς δὲ καὶ διὰ τῆς ἀπορουμένου ἀποδείξεως· οὐχ μόνον ἀναιρε
ῖ ἀποδείξιν ὁ ἀναιρῶν αὐτῆς τὸν ἀρχὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων ἀνα
γκαῖα ἀποδεικτὰ εἶναι, ἀναιρεῖ ὁμοίως ἀποδείξιν· εἰ τοῦτ' ἐστὶ
τε μὴ δοῦναι ἔστιν· αὖ τί τοῦτ' ὡς τε οὕτως· μὴ εἶναι ἀποδεῖξιν·
ἐδεήθη ἐλεγκτικῶς, καὶ δεῖ τοῦτο, ὅτι ἀδύνατον·
αὖ τι ἀναίνεσθαι τοὺς ἀξιοῦντας ἀποδείκνυσθαι, ὅτι μὲν οἷόν
τε τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναί τε καὶ μὴ εἶναι· ὡς καὶ δι' ἀτοῦ, τάχοι
αὖ γε ἀποδείκνυσθαι ἀξιοῦσι ἀναιροῦσιν, ἀποδεῖξιν· ὅ
μως φασὶν ἐξ ἀνάγκης τοῦτο ἐλεγκτικῶς ἀποδέξαι, οὐχ ἁπλῶς·
ἀλλ' οὐ λέγειν καὶ ὄνομα μόνον· καὶ χρῆσθαι λόγῳ ὁ ἀμφι
σβητῶν· καὶ σημαίνειν δ' ὧν λέγει καὶ ἀποκρίνεσθαι πρὸς
τὰ ἐρωτήματα· αὐτὰ γὰρ μήτε τε ἀποκεῖνται, μήτε λέγει
λοιοῦν· τὸ λόγῳ χρῆσθαι πρὸς τοιοῦτον· καὶ δι' ἀλόγου

ὁμοιοῦσθαι δεικνῦναι τί τῷ μὴ ἔχοντι λόγον καὶ διαλόγων πρ-
ᾶσθαι πρᾶσθαι ποιᾶσθαι συνουσίαν, πρὸς τὸν ἐστρημένον
τούτου. τοῦτο γὰρ ἐστί, τὸ ἡμὴ ἔχει λόγον. τὸ καθὸ μὴ ἔχει, κατὰ τοῦ
τοσημῆναι αὐτῷ. τὸ δὲ ὅμοιος γὰρ φυτῷ ὁ τοιοῦτος ἤδη, ἰ-
σοντῷ. ἤδη γὰρ ὅμοιος φυτῷ ὁ τοιοῦτος. ἢ τοιοῦτος. τί δὲ διά-
φρει ἐλεγκτικὴ ἀποδήξις, τῆς ἁπλῶς ἀποδήξεως, ἑξῆς λέ-
γει. ὁ μὲν γὰρ ἁπλῶς ἀποδηκνύς, λαβὼν πρῶτα τινὰ καὶ
γνωρίμωτρα ὄντα τοῦ δεικνυμένου, τὸ προκείμενον ἀπο-
δεικνῦναι πειρᾶται οὐχ οἷόν τε δὲ πρῶτον τί καὶ γνωρίμω-
τρον τούτου λαβεῖν ὡς προείρηται. ὥστε οὐδὲ ἀποδῆξαι
αὐτὸ οἷόν τε ὅτι ἐπὶ ἀφ' ἑαυτοῦ λαμβάνων τε καὶ τιθείς πᾶν.
εἶναι τοῦτο ὁλέγει. ἢ μὴ εἶναι, δόξει τὸ ἐναρχῆ αἰτεῖσθαι καὶ
τὸ ζητούμενον προλαμβάνειν. ἀθὴ περὶ τούτου ἡ ζήτησις
ἦν. ὁ μὲν τοι ἔλεγχος, ἐπὶ πρὸς ἄλλον γίνεται. καὶ ἐξῶν
ὁ πρὸς διαλεγόμενος τίθησιν. ἐστὶ γὰρ ἔλεγχος. συλλογίς-
μος διῃρωτήσεως, εἰς ἀντίφασιν ἄγων. δύναται γίνεσθαι καὶ
διὰ τῶν τοιούτων. οὐκέτι γὰρ, οὔτε διὰ τῶν πρώτων. ὁ τοι-
οῦτος συλλογισμός. οὔτε τὸ ἐναρχὴ λαμβάνειν τίς παρ' αὐτοῦ
δόξει, ἂν ὁ πρὸς διαλεγόμενος συγχωρήσῃ πᾶν καὶ εἶναι τι ὁλέ-
γεται, ἢ μὴ εἶναι. ἐκεῖνος γὰρ αἴτιος τοῦ τοιούτου, ὁ ἀξιῶν
δηκνῦσθαι τε τὰ αὐτόθεν γνώριμα. καὶ δι' δόναι ταῦτα, ἀνα-
καζόμενός τε καὶ δυσωπούμενος. ἃ εἰ ὁ ἀποδηκνύς ἐ-
τίθει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐδόκει ἀντὸ ἐναρχῆ αἰτεῖσθαι. ὡς γὰρ εἶ-
πε θεόφραστος, ἐν τῷ περὶ κατὰ φάσεως, βιαίως καὶ περὶ
φύσιν, ἡ τούτου τοῦ ἀξιώματος ἀποδήξις. ἀρχὴ δὲ πρὸ
ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. τὸ ἀξιοῦν εἶναι τι λέγειν. ἢ μὴ εἶναι.
τοῦ ἐλεγκτικοῦ συλλογισμοῦ καὶ τοῦ πρὸς ἄλλον γιγνο-
μένου. περὶ τοῦ προκειμένου ἀξιώματος δείξεως, ἀρχὴν φη-
σὶν εἶναι τὸ ἀξιοῦν τὸν πρὸς διαλεγόμενον. καὶ εἶναι τι
λέγειν, ἢ μὴ εἶναι. τουτέστιν ἐρωτητέον, εἰ μὴ δοκεῖ αὐτῷ πᾶν

οὕτως

κ' εἶναι, τοῦτο λέγει, κ' μὴ εἶναι. οἷον αὐτὸν ἢ ἄνθρωπον κ' εἶναι ἄνθρωπον ὁμοίως ἴσον. ὥστε τὸ ἄμφω δεῖ τιθέναι τὼ ῥήματε εἶναι. καὶ ταύτην δὴ τὴν φράσιν οἱ ῥήτορες, τὸν μὲν λαμβάνοντα, ὡς ἀφ' οὗ τοῦ λαμβανόμενον ἄν, φησὶ δόξαν τὸν, τοῦτο δόξαν λαβεῖν, τὸ, εὐαρμοστεῖν καὶ τὸ ζητούμενον. ἀξιοῦν λαβεῖν. οἷον ἀφαιρεθέντων πρὸς τὸ μηδὲν ἀφαιρεῖσθαι τὸν ἀ μὴ εἶναι τὰ καὶ μὴ εἶναι, οὐ συγχωρήσαντα ὁ λέγων κ' εἶναι, κ' μὴ εἶναι. ἀλλὰ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τοῦτο ἀεὶ τῷ αὐτῷ. νῦν δοκοῦν, διὰ τὸ τοιαύτην ῥώτησιν. καὶ τὸν δόξαν τινὰ δόξαν τὸ συμβεβηκέναι, τοῦτο λαμβάνων. διὸ καὶ τὴν ἀφαιρούμενος τὴν ῥώτησιν, ὡς ἄλλως μετέβαινε καὶ ἀλλοτρίαν ἐποίει τὴν λέξιν. ἐοικὸς αὐτὴν τὴν λαβεῖν αὐτὴν ὑπολαμβάνειν ἐξ ἀρχῆς αὐτὴν· ἀπηγορευμένου τὸ, τοῦτο δὲ λαβεῖν αὐτὴν, ὡς καὶ φρένες εἰσὶ τοῖς· φρένες εἰσὶ τοιαύτη γὰρ φύσις ἐστὶ τοῦτο ἀξιοῖ οὕτω λέγειν τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. καὶ ἐστὶ γὰρ εἰρωνεία τὸ λεγόμενον, οὕτως· ἀξιοῖ δὲ ὁ λέγων τοῦτο τὸ προσδιαλεγόμενον, ἀλλ' ὁμολογοῦντι ὅτι ἄνθρωπος καὶ ὄνομα ἐστί, καὶ ἐν αὐτῷ καὶ ἀλλ' καὶ ἐστὶ τὸ ἀνθρώπου τὸ ὄνομα, καὶ ὅτι μὴ βουλόμενος λέγειν καὶ προφέρειν αὐτὸ· οὐχ' λέγων μηδὲν ὅτι μὴ δοῦν λέγειν καὶ ἀποφαίνεσθαι, οὗτος οὐδενὶ πρὸς αὐτὸν λέγοιτ', οὔτε πρὸς ἄλλον, οὐδὲ γὰρ φωνήεντα ἔσται ὅτι μὴ φωνοῦντι· οἷς αὐτὸ τῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ λόγου χρῆσθαι πρὸς αὐτόν. εἰ γὰρ ὧν τὸ φωνεῖν ὅτι μὴ φωνοῦντα, ὧν αὐτοῖς ὅτι μὴ τοῖς ὀνόμασιν ὑπ' αὐτῶν, καὶ ὀνόματα τίθεσθαι· καὶ οὕτως ἀνὼν καὶ τὸ φωνεῖν ὅτι μὴ φωνοῦντα· οὕτω δὲ αὐτὸς αὐτὸν ὁμολογοῦντα μὴ χρῆσθαι λόγῳ· οὐχ' λόγος, φωνὴ σημαντική· ὁμοίως δὲ αἰναιρεῖ λόγου, καὶ λέγειν μηδὲν μᾶλλον ὅτι μὴ αὐτὸν· ἢ μὴ ὅτι μὴ νοεῖν· εἰ οὖν μὴ ὅτι μὴ ὅταν λέγῃ τι, οὐδὲν ἂν λέγεσθαι ἦν· σαλεύει γὰρ οὕτως ὁ ὅμοιος γίνεσθαι φύσει· αὐτὸ δὲ δίδωσι, καὶ ζητεῖ χωρὶς μένειν

διὸ ὧν λέγω, τοῦτο τοιοῦτον, δυνατὸν ἔσται ἔλεγχον τοῦ προκειμένου συνίστασθαι αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἔλεγχος. τῇ ἀποδείξει χρήσασθαι· οὐ γὰρ τοῦτο δοκεῖ, μόνον τὸ εἰρῆσθαι· δεῖ δὲ καὶ ὡμολογῆσθαι τι εἶναι τὸ ὑφ' ἑκατέρου λεγόμενον μόνον· ἀόριστον γάρ. τὸ οὐδὲν κωλύει τοῦτο, ἢ τοῦτο, ἢ τὸ ἕτερον δὲ τι ὡμολογῆσθαι, αὐτὸ τοῦτο δὲ δεῖ μόνον τοῦτο εἶναι· τοῦτον δὲ δεῖ δοκεῖν τὸν ἔλεγχον εἶναι ἀποδείξεως. τοῦτο ἔλεγχος· οὐ ἐλέγχου αἴτιος, οὐδὲ ἐλέγχων, ἀλλὰ ἐλεγχόμενος· οὐ γὰρ ὧν δεῖ δοκεῖν ἐλέγχειν· ἅμα γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ δῆλον τὸ μὴ δύνασθαι ταὐτὸν τοῦ αὐτοῦ ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἀληθῆ δεύεσθαι, ἐλάμβανε τὸν λόγον οὗ μόνον τινὶ ὡρίζετο τοῦτο, ἐδόκει αὐτὸ τοῦτο εἶναι μηδαμοῦ. ταὐτὸ δὲ ὅτι δεῖ σημαίνειν ὁρισμός ἐστιν, αὐτός ἐστιν, ὁ ἀναγκαῖος χωρὶς τοῦτο, οὗ ἐστιν ὁρισμὸς τοῦ ἐλέγχου αἴτιος· ἀναιρῶν τὸν λόγον ὃν λέγων οὐδὲν, μᾶλλον οὕτως ἢ οὐχ οὕτως εἶναι· τοῦτο γὰρ ἦν τὸ ἀναιρεῖν τὸν ἀντιφάσιν· ἀναιρεῖ λόγον· ἀναιρῶν δὲ λόγον γράφει λόγῳ. τοῦτο γὰρ τὸ, νῦν μὴ λόγον ἔδοξε δεῖν εἶναι· ὅτι ἀναιρεῖσθαι λέγει λόγον· οὐ μηδὲν σημαίνειν αὐτὸν λέγων· ἢ γὰρ τι λόγος, ἔστι τινὶ ὡρισμένον τι δέ μόνον· καὶ οὐκ ἐστὶ ταὐτὸς ἀληθὲς, τὸ οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο ἢ ἐκεῖνο· ἐφυλάξατο δὲ τὸ δοκεῖν μὴ εἰρῆσθαι αὐτοῦ ἀποδεῖξιν ποιεῖσθαι ὅτι ἓν τὸ αὐτὸ εἶναι ἅμα ἀποφατόν τε· καὶ ἀποφατικοῦ ἀξιοῖ μᾶλλον δεῖν· ὅτι οὗτος χωρίσας, οὐκ ἐχωρίσατο ἀληθὲς εἶναι χωρὶς ἀποδείξεως· ὥστε οὐκοῦν, οὕτως καὶ οὐχ οὕτως ἔχοι· τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν· αὐτὸς δῶ σημεῖον τοῦ λόγου χρῶμενον διὸν λέγω, ἢ δεῖ ἔλεγχος εἶναι· δηλοῖ σοι ἁπλῶς ὅτι οὐ τοῦτο δοκεῖ· καὶ οὐ φησὶν οὕτω μᾶλλον, ἢ τὸ αὐτὸ ἡμῖν· οὐ γὰρ λέγει τοῦτο χωρὶς, οὐ μᾶλλον σημαίνειν ἢ οὐ σημαίνειν· ἀλλὰ σὺν χωρὶς σημαίνειν· οἷμαι αὐτὸς δηλοῖ σοι ἀπὸ τοῦ πρώτου μὲν οὖν, δηλονότι τῶν ἑξῆς· ἀναιρεῖν χρὴ ἐκεῖνο λόγον· ὡς πρὸ τοῦ λέγειν ὅτι μηδὲν μᾶλλον σημαίνει, ἢ μὴ

σημαῖ, οὕτω καὶ διὰ τοῦ μᾶλλον θεῖναι τὸ δοκεῖ, κ' μὴ
εἶναι· ὅτι δεῖται ἐλέγχου τοῦ ἀπλῶς συγχωρηθέντα τοῦτο, διὰ
τῶν ἑξῆς δηλοῦσι τοῖς ἐροῦσιν· οὗτος δὲ τοῦ ἐλέγχου αἴτιος,
οὐχ ὁρῶσιν· ἅ γὰρ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ἔλαβε τοῦτο, ὁ λαμβά-
νων τοῦτο ὡς θέσιν, ἔδοξεν αὐτὸ τὸ σιαρχὴν λαμβάνειν
ἀλλὰ ἀποφαίνομενος αἰτιολογόμενος· ἢ αἰφὰν λόγον,
κ' μαχόμενος ἀποφαίνεται τῇ θέσει τῇ αὐτοῦ καὶ ποῖ τι
δηοῖ τὸν αἴτιαν· αἴρων γὰρ ὅλως λόγον διὰ τῆς θέσεως·
ὃ γὰρ λέγων ἕκαστος οὐδεὶς μᾶλλον τοῦτο, ἢ τὸ αὐτὸ ἐνα-
μενον αὐτῷ λόγον, αἴρει· ἐρᾷ γὰρ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις,
καὶ τοὺς λόγους μηδὲν μᾶλλον εἶναι, ἢ μὴ εἶναι· τοῦτο δὲ
αἴρει ὅς αὐτὸς λόγον· ὅτι ὁ μὲν λόγος φωνή σημαντική,
ὁ δὲ μηδὲν μᾶλλον σημαίνει ἢ μὴ λέγων αὐτόν, αἴρει
αὖ καὶ οὗτος λόγον· λέγω δὲ αὐτοῦτο· ὃ λέγων ἅμα, τῶν αὖ
φασὶν ἀληθεύειν ἕκαστος δοκεῖν εἶναι· αἴρων οὖν λόγον
διὰ τῆς θέσεως, δι' ὧν ἀποκρίνεται συγχωρεῖ· λέγων γάρ,
» τὸν λόγον σημαίνειν τι θησὶν εἶναι λόγον· ὃ δὲ διὰ τῆς θέσεως ἀνη-
» ρεῖτο ἀποκρίνεσθαι τι θῇς· πρῶτον μὲν οὖν δῆ-
» λον, ὡς τοῦτο αὐτὸ ἀληθὲς ὅτι σημαίνειν τὸ ὄνομα τὸ εἶναι
» ἢ μὴ εἶναι· τὸ πρῶτον φησὶ δοθέντος τοῦ λεγόμενον
σημαίνειν τὸν εἶναι τιθέναι· καὶ τὸ μὴ εἶναι τιθέναι
ἀλλοῦ μέν που σημαίνει καὶ μὴ σημαίνειν· ὀνομαζόμενον δὲ εἶπε, καὶ
τὸ εἶναι, καὶ τὸ μὴ εἶναι· ἅ δὲ ἀληθῆ ἐστὶν αὐτῶν τὸ σημαί-
νειν ἀληθὲς δὲ τὸ μὴ σημαίνειν, οὐκέτ' ἄν εἴη παντὸς καὶ πάν-
φασις καὶ ἀπόφασις, ἀληθὴς αὐ ἔσται· τοῦ γὰρ σημαί-
νειν τὸ μὲν δεῖν σημαίνειν ἀπόφασίν, οὐκέτι ἀληθὲς εἴη τῶν
σημαινόντι συγχωρηθέντων, ἅ γὰρ καὶ μὴ σημαίνειν, οὐκέ-
τι τὸ σημαίνον συγχωρούμενον οὕτω δὲ οὐκέτ' ἄν οὐδὲ ὅλος
ἦν· ἅ τῶν δὲ πρῶτον μὲν οὖν δῆλον ὡς τοῦτο μὲν ἀληθές· ὅ-
τι σημαίνει τὸ ὄνομα τὸ εἶναι, τοῦτο ἅπαν, προσέθηκε·

Τὸ δι' ἀ σημαντικόν ἐστι τὸ ὡρισθὲν τινὰ φωνὴν σημαίνειν τὸ σημαῖνον· πάντως γὰρ σημαίνων τι, ἢ αὐτῷ, ἢ ἄλλῳ σημᾶ δι· ἢ τὸ δι ὃ σημᾶ· τῶν γὰρ οὕτως, τὸ σημαῖνον διάφορα φωνεῖται ἄλλῳ αὐ μὴ ὑπάρχοντα σημαίνεται· οὐ γὰρ πάντα ὧν αὐτὸ σημαντικά· οὐδὲ ὑπὸ σιωπῆς πάντα σημαίνεται· ὅτι δ' τὸ ἄνθρωπος ὄνομα σὺ ἔσται τοῦτο ζῷον δίπουν· λαβὼν ὅτι σημᾶ ὀνόματα καὶ ἑκάστου αὐτῶν τοδί, καὶ δι' ἃ σημᾶ διὰ τοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ δυνήσεται λέγειν, ὁ τοῦτο συγχωρήσας τὸ οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο ἢ τὸ αὐτίκα μὴν ὄνομα αὐτοῦ· νῦν δὲ τῶν φωνῶν λέγω, ὅτι σημαντικὸν οἷόν τε πᾶν αὐτὶ φασὶν ἀληθές. ἀφ' οὗ δὲ νῦν δὲ λέγω τὶ καὶ διὰ τί· τὸ φωνούμενον· αἴτιον δὲ τούτου, ὅτι μεταλαμβάνεται δι' ὧν διάνοιαν, ὃ βούλεται καὶ μεταποιεῖ αὐτὰ, ὡς δι' ὄντων λαμβανόμενα· διὸ καὶ ἀσαφεστάτη λέξις· ἐκ λαβὸν δὲ ὁ νοῶν τῆς σημάντρας τοιοῦτος· ἢ ἕκαστον ὄνομα σημᾶ, καὶ αὐτὶ σημᾶ, τὸ γὰρ σημαῖνον τί σημᾶ τὸ δὲ τί καὶ ᾧ· καὶ γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ ὁμώνυμα, ἀλλ' οὐχ ἅμα τε σημᾶ σημᾶ ὁ χρώμενος αὐτοῖς, καὶ σημαίνων τι δι' αὐτῶν· τὰ δὲ διάφορα οὐδὲν ὄνομα· τὰ, καὶ μεταποιούμενα τῶν κεχρωμένων μὴ σύσημαίνει. δῆλον ὡς οὐρηθήσεται κατ' ἐκείνου· ἦν γὰρ αὐτοῖς τι μία φύσις σύνου· • Εἰ γὰρ διάφορα τῶν πρακτέων σημαντικὰ ὀνόματα ἀληθεύοιτο καθ' ἑαυτοῦ αὐτοῦ, διάφορα δὲ ὀνόματα τὸ ταὐτὸς καὶ τὸ οὐκ αὐτός, καὶ οὐκ ἔστιν ὄνομα ἕτερον πράγματος, οὐ γὰρ σιωπῶν κατηγορηθήσεται· οὐδὲ ἔσται ἀληθεύομενον, καθ' οὗ σημαινομένου ὑποβολῆς αὐτοῦ τὸ σημαινόμενον ὑποβολῆς οὐκ αὐτοῦ· ἅμα διάφορα τὰ αὐτὰ καὶ ὀνόματα ἀλλήλων· καὶ γὰρ διάφορα, διάφορα τῶν ἐστιδηλωτικά· καὶ ἑνὸς ἑκάστου· καὶ φύσις μιᾶς· οὐ γὰρ αὖ ὅτι ἦν τὸ ὑπαύτου σημαινόμενον ᾧ ὡς ἐρρήθη, ἀληθεύοιτο σὺ αὐτοῦ· καὶ τὸ οὐκ αὐτός, ἄλλου

πράγματος

ωρφισμένος οὐ σημαντικόν· ὁδὲ αὐτὸς λόγος, ὃς ζῷον ἀνθρώπου καὶ
ἀνθρώπου, ζῷον τῶν ἄλλων πάντων· ἁδελφικὸν ὑπὸ ὧν ὀνομάτων
τούτων δηλούμενα ζῷα ὑπ' ἀλλήλων, οὐκ ἂν τὴν αὐτὴν οὐσίαν
λεγούσης εἶναι αὐτὸν τὸ δέ, ἀλλ' ἀναισθητικὸν ἀνθρώπου
οἷς λέγουσι μὴ εἶναι αὐτόν· τὸ δὲ ὁ μὴ νοῦν ἔχων ζῷον ἀμ-
φισβητήσεως τοιοῦτος· ταῦτα δὲ πρὸς τοῦτο λέγειν, οὕτως ἁπλοῦς
φησὶν ὄνομα σημαντικόν, ἁπλοῦν δὲ λέγω ὃ οὐ σημαίνει καὶ ἔξωθεν
τὸ τόδε ζῷον οὐδὲν προσσημαίνει· ὅταν δὲ ἕξωμεν τί ἐστὶ τὸ σὺν σημα-
τικὸν ὄνομα λέγων· λέγω δὲ τὸ σὺν σημαντικόν, τοῦτο, ἁπλοῦν ἐστὶν
αὖ πάλιν αὖθις· τοῦτο ἔσται τὸ αὐτῷ εἶναι· τὸ γὰρ σὺν σημαίνειν,
τοῦτ' ἔστιν φησί, τὸ ἁπλοῦν ἐστὶ τὸ αὐτὸς σημαῖνον· τοῦτο γὰρ
ὅλως συμβαίνειν, τῷ ἁπλοῦν ἐστὶ καὶ ὁ αὐτὸς αὖθις, τοῦ
τὸ ἔσται αὐτῷ, τὸ αὐτῷ εἶναι· τὸ δ' ἁπλοῦν τοῦτο ὁ αὐτὸς ἐστὶ σημαι-
νειν· οὐ γὰρ ὅλως αὐτοῦ σημαίνοντος ἓν τὸ ζῷον προσσημαίνει,
ἔσται τις αὐτὸς, οἷ οὐκ ἔσται ζῷον προσσημαίνον· τὸ δ' ἐστὶ
τὸ σημαινόμενον, ὁ εἶδεν, καὶ γραπτὸν ποιᾷ, ὑφ' τοῦ δῆ-
λον, ὅτι καταφατικὸν λέγεις, ἁπλοῦν καὶ τοῦτο ἓν σημαῖ· ὡς καὶ
προϊόντες ἁπλοῦν ἀπὸ λευκοῦ κατὰ τοῦ σωκράτους λέγοιτο, ὁ σωκρά-
της καὶ τὸ εἶναι σωκράτης ὑπὸ λευκοῦ σημαίνεται, οὕτω
δὴ οὕτω κατηγορήσει ὡς φύσιν τε καὶ οὐσίαν σημαίνειν, ὡς
ἐγγὺς αὐτῶν τί ἐστι κατηγορούμενα τῶν ὡς ἓν σημαινόν-
των. καὶ οὕτως ἐφ' ἑκάστου τῶν ὀνομάτων ἓν τί σημαί-
νειν· ἐξηπάσθαι δ' ἔστω τὸ ἓν σημαῖ· ἵνα μὴ ἓν κατὰ
τοὺς ἀριθμοῦντας αὐτοὺς μόνα λέγῃ· μηδὲ τὸ κατὰ ξένου τῶν
ἐξωθεν λέγεσθαι ὡς ἓν, ἀλλὰ μίαν τινὰ φύσιν· ἁπλοῦν
αὖ ὃς ζῷον δίπουν σημαίνει, τῷ αὐτῷ εἶναι τοῦτο ἐστὶν
αὐτῷ ζῷον δίπουν εἶναι· λαβοὺς φησὶ σημαῖνον ὄ-
νομα ἓν ἔσεσθαι· καὶ τὸ σημαινόμενον, διαφορὰν φησὶν
εἶναι

σημαίνειν αὐτόν

ὄρεως ὄνυμα· σύνεσται γὰρ σὺν ἑκάστῳ τῶν σημαινομένων ἰδίου τινὸ
ὀνόματος σημεῖον δεῖσθαι ὡς ἔνωσις γίνεσθαι, αὐτῶν τῶν ὁρεω-
νύμων διαιρουμένων· ἢ γὰρ ἅπαξ καὶ ἅπαξ τοῦ λέγεσθαι σημαί-
νεσθαι, δὶς ἐκτὸς ἐσομένων ἅπαξ τοῦ· ὁ γὰρ τοῦτο λεγόμενον
ῥᾴστως τὸ σημαίνειν τὰ ὀνόματα καὶ ὁλως τὸν λόγον. εἰ γὰρ
ἕκαστον τῶν ὀνομάτων μηδὲν μᾶλλον τοῦτο καθ' ἑνὸς ἢ πλειόνων
τὸ σημαίνειν λέγοιτο· ἢ ἄλλο ὅτι οὖν καὶ τὸ τυχόν, οὐδὲν αὐτὸ
μᾶλλον λέγοιτο· τί γὰρ μᾶλλον τόδε τι ἢ τὸ τυχόν· καὶ τί μᾶ-
λλον τόδε ὑποτοῦδε, ἢ τοῦ τυχόντος σημαίνεσθαι, καὶ
τῷ ἀπροσημάντων· ἅπερ ἀδύνατον ἐστιν, ὥρισται δὲ τὸ ἐ-
γχωρίως σημαῖνον, ἕκαστον ὀνομάτων ὑποτοῦ κοινοῦ ὀνόματος δη-
λουμένων, ἴδιος εἶναι τοῦ λόγος ἔσται. • οἷον, εἰ ὁ αὐτὸς λέ-
γοιτο καὶ κατὰ τοῦ ζῴου καὶ κατὰ τῆς ἵππου, ἄνθρωπος, ὁ μὲν
τὸ ὠίζῳον σημαίνων αὐτόν, ὁ λόγος τοῦ σημαινομένου ζῴου,
τοιοῦδε ἔσται· ὀ τανδὲ τὸ ὠίζῳον· μίμημα τῆς βρυω-
τικῆς οὐσίας· ὁ μὲ ὡσαύτως δὲ, καὶ ἄλλο τι σημαῖ, ἔσται κοινοῦ
λόγου ἴδιος· ὡς τε οὐ τῶν ὠιζῴων ἐστὶ τῶν πολλῶν τῶν ὑ
τοῦ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένων ὀνόματος ὠΐδια φορολό
γοι, ἔσται ἑκάστου τῶν σημαινομένων, ἴδιόν τι σημεῖον· καὶ
ἰδίου τιὸ ὄνομα δεῖσθαι· ὁ σημαντικοὶ ἔσται βιὸς μόνου τῶν τοῦ
διαφόρου λόγου, ἐχόντων· ὥστε ἐσομένῳ μηδὲν ἴδιον, οἷον τε
ἔσται τὸ ἀνθρωπάτ' αὐτὰ τὰ διανοία· καὶ ἑκάστῳ αὐτῶν ἴδιο
ὄνομα· καὶ σημεῖον εἶναι· ὁ μὲ δεῖ ἄλλο ἢ βοῦτο σημῆ·
ἰδίδι ἑκάστου ὀνόματος ἔσται τελευτῆσαι, ἔσται πάλιν τῶν
οὕτως διαφορωνόματων διαφορολόγοι σημαινόμε-
ως τε καὶ τὸ τόδε ἦναι καὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο μὴ εἶναι· ὑπάλλη
σημαίνεσθαι· ἅμα μὴ βουτάξιν ἀλλήλοις· ἅπασί δεῖ
ὥστε μηδὲ τὴν οὐσίαν εἶναι· τῶν ὑφ' ἑνὸς ὀνόμα-
τος πολλὰ σημαίνεσθαι· λεγόντων, εἰσέρχεσθαι ἐλθόντα
τὸν λόγον, ἀπὸ οἴκου ἀπὸ τοῦ ἀγρὸν ὑποτεῖναι· ἓν ὄνομα βιοῖτιν

εἰ μὴ σημαίνοιτο δηλωτικοῦ· τῶν γὰρ ἐκ φύσεως τῶν πολλῶν
οἰκεῖον τίθεσθαι ὄνομα ἑνὸς μόνου τοῦ καθ' ἑαυτὸ ἕν,
ἔσαι σημαντικοὶ ἐξαρχῆς ὀνόματι κεχρῆσθαι· οἷον ὁ ἄνθρωπος
ἐξ οὗ λέγεται πρὸς τοῦτο φύσει αὐτὸ ἕν φύσει κατὰ
ὀνόματος εἶναι τὸ σημαινόμενον. εἰ γὰρ μὴ τε στίφη
εἰσί, τοῦτ' ἔστιν ἀμήχανον τε σταθμῆσαι εἶναι τὰ ὑφ' ἑνὸς
καὶ τοῦ ὀνόματος σημαινόμενα ἀλλ' ἄτοπα, ἀναιρεῖται
αὐτὰ ἀλλ' οὕτως, ὁ λόγος· ὁ μὲν γὰρ λόγος καθ' ἑνὸς ἑνί τῳ ὁρι-
σθῆναι καὶ τὸ ὄνομα, φωνὴ ἔστι σημαντική· οὐκοῦν εἴτε μία
σημαντικὴ καθ' ἑνὸς λέγοιτο ἄτοπα ὑφ' ἑνὸς οὕτως
σημαίνεσθαι· ὁ γὰρ μὴ ἓν τί καὶ σημαίνων ὡρισμένον, οὐδὲν
σημαίνει τῶν ὄντων· ὡς γὰρ ὁ σημαίνων, τί σημαίνει·
μηδενὸς δὲ σημαινόντων τῶν ὀνομάτων, ἀναιρεῖται καὶ ὁ
λόγος, καὶ τὸ πρός ἄλλο διαλέγεσθαι· καθ' ὁμωνύμου γὰρ
πολλῶν ἕκαστον ὄνομα σημαῖνον, ὡρισμένως δέ, καθ' οὗτος δὴ
οὐ σημαίνει τὸ ἓν τί ὑφ' οὗ τοῦ ὀνόματος σημαίνεσθαι· ἐνα-
γοντιοῦται γὰρ ὧν σημαίνει ὑφ' οὗ τοῦ ὀνόματος ἓν τί δηλοῦν καὶ
ἓν σημαῖνον. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο· τῶν μὲν ἐνδεχομένων σημαί-
νεσθαι· ἀναιρεῖται δὲ τοῦτο, πρόσθεν καὶ δὲ
τῶν ἀληθῶν καὶ πρὸς αὐτοὺς λέγων ἀναιρεῖσθαι καὶ ἑαυ-
τοῦ τὸν λόγον. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐνδέχεται μὴ ἓν σημαίνειν· εἰ
γὰρ ἦν οἷόν τε ἓν τί νοῆσαι, οἷόν τε καὶ ἦν τῷ ἓν τί τῶν ὀνομά-
των τι καὶ ὄνομά τι, καὶ σημεῖον οἰκεῖον θέσθαι· οὕτω δ' ἂν ἦν
δυνατὸν τὸ ὑφ' ἑνὸς ὀνόματος ἓν τί δηλοῦσθαι· δὴ
ξασι δ' ἀπὸ τοῦ ἀναιρουμένου λόγου τὸν τῆς δόξης, ἐὰν
ἓν ᾖ, ὅτι καὶ τὸ νοῆσαι. ἔσται γὰρ νοῆσαι τὸ αὐτὸ σον· τί δὴ σοῦ ὦ
αὐτῷ ἢ πολλὰ ἢ σημαινόμενα· ὑφ' ἑνὸς οὖ εἰρημένου
δὲ, οὐκ ἀναιρεῖται ὁ λόγος· καίτοι μὴ οὔτος ἓν ὁ τοῦ σημαι-
νομένου· οὐδὲ αὐτὸ· ἀναιρεῖται· ἢ πρὸς τοῦτο μὲν,

ὅτι πᾶν τὸ ὡρισμένον καὶ περιληπτόν, ἕν πως ἐστίν. ὥστε
ἓν πως σημαίνει καὶ τὸ, πλείω μὲν, πεπρασμαίνον. ἐστὶ δὲ
αὐτὰ περιορίσαι καὶ τῶν μὴ σημαινομένων χωρίσαι, καὶ εἰ-
πεῖν ταῦτα εἶναι τὰ σημαινόμενα. ἀπὸ δὲ τῶν ἀπείρων, ἀ-
δύνατον τοῦτο. καὶ τῶ πλείω σημαίνειν. ὡρισμένα δὲ τῶ δύνα-
σθαι πάντα σημαινόμενα ληφθέντα, διακριθῆναι τε ἀπ' ἀλ-
λήλων καὶ ἰδίοις ὀνόμασιν ὁρισθῆναι, τοῦτο ἂν εἴη σημαίνον
τὰ τί. εἰ δὲ ἕκαστον τῶν ὀνομάτων ἄπειρα εἴη σημαίνον, οὐ
δὲν ἂν τῶν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος σημαινομένων ἴδιον ὄνομα
καὶ σημεῖον εἰχεῖν δύναιτο. οὕτω δὲ, οὐδ' ἂν τὰ τιθέμενα αὐ-
τοῖς ὀνόματα, εἴη τινὸς σημαντικά. οὐδὲν μᾶλλον δυνά-
μενα κατηγορεῖσθαι τούτων οἷς οὐκ ἦσαν. καὶ τῶν οἷς ἐτέθη.
ἔτι εἰ ἕκαστον τῶν ὀνομάτων ἄπειρα σημαίνει ἕκαστον ἂν τῶν
ὀνομάτων ταῦτα σημαίνει, ἀλλ' εἰ πάντα εἴη τῶν αὐτῶν
σημαντικά, ἀναιρεῖται τὸ διαλέγεσθαι καὶ τὸ σημαίνειν. οὐ
δὲν γὰρ σημαίνει ἕν, καὶ μὲν οὐ τοῦ πάντα ταῦτα ἀλλήλοις ση-
μαίνει. ἴσον γὰρ τὸ μηδὲν σημαίνει, τῶ πάντα ἕκαστον σημαίνει
λέγει, ἐν ἐστι καὶ οὕτως ἐφοδεύσαντα δῆξαι. ὅτι μὴ ἄπει-
ρα τὰ ὑφ' ἑκάστου ὀνόματα δηλούμενα. διαλεκτικω-
τέρα δὲ ἡ λέξις. εἰ τὸ ἀνὸς ἄπειρα σημαίνει. ἤτοι καὶ τῶν οὐκ
ἀνὸν ὁ ἀνὸς σημαίνει. εἰ γὰρ τοῖς ἀπείροις καὶ τοῦτο. ὥστε
ἔσται ἀνὸν εἰ πῶν καὶ μὴ ἀνὸν σεσημακώς, καὶ τοῦτο ἄ-
τοπον, ἔσται τῶν ἀπείρων τι πλέον. τοῖς γὰρ ἀπείροις ἃ
ἐσήμανεν ὁ ἀνὸς πρόστεθεν τὸ οὐκ ἀνὸς, πλείω αὐτὰ
ποιήσει. οὕτω τε ἔσται καὶ τὰ ἄπειρα τινῶν ἐλάττω. ἔτι
τὸ ἄπειρα ὄνομα, ἤτοι σημαίνει καὶ τὸ οὐκ ἄπειρα. οὕτω
δὲ οὐ μᾶλλον ἄπειρα σημαίνει ἕκαστον ὄνομα, καὶ οὐκ ἄπει-
ρα. καὶ εἰ μὴ σημαίνει. καὶ τοῦτο πρῶτον μὲν οὐκ ἐστίν, ἐφοῦ
καὶ κατάφασις ἀληθὴς ἐπὶ τούτου καὶ ἡ ἀπόφασις. πρὸς
δὴ τοῦτο ἔσται τὸ σημαινόμενον, ὑπὸ τοῦ, οὐκ ἄπειρα ἔσχωθ

ὀνόματος

» ἐμοῦ αὐτάρων· πολλάκις δὲ καὶ ἄπαξ ἐμοῦ τοῦτο, ἢ οὐδέν
» ἐστ' ἐμοῦ. ἐπεὶ δὴ οὖν ἐλέγχθη καὶ ἐπὶ σημαίνου
» τί τὸ ὄνομα· καὶ σημαίνου ἐμοῦ· οἷς ἔλαχε τοῦτο τὸ ὄνομα·
ἐλαχε δὲ ὁ ἀνθρωπος, τίσι μοι τὸ ὄνομα· δεύτερον, ὅτι
ἐμοῦ, ὃ καὶ ἔδοξε διὰ τοῦτο ἔχειν, ὅτι καὶ πολλάκις σημαίνεται
αὐτὸ ὄνομα, ὡς εἰσιν ὧδε, οἷον τε καὶ ἰδίου εἶναι τῶν πλ-
όνων ὄνομα δεῖσθαι, οὐκέτι αὐτῶν ἀρκεῖ ἀλλήλοις ἀνα φύ-
σιν κοινοῦσθαι. τοῦτο δὲ ἐμοῦ καὶ πεπιστῶσθαι τοῦ αὐτοῦ
τὸ ὄνομα, σημαίνειν μέντοι· δοκεῖ ὁ αὐτὸς ἐμοὶ τίσι
μαίνειν· καὶ ἔστι τοῦτο τοιοῦτον οἷον, οἰκία καὶ
τῷ μὲ αὐτῷ εἶναι σημαίνειν ὁ αὐτός· ἀγρῷ αὐτῷ εἶναι,
ἀλλο τῷ μὲ αὐτῷ· ἐμοὶ δὲ ὁ αὐτὸς δηλωτικόν· οὔτε γὰρ
τοῦ ὁ αὐτὸς καὶ ὁμοίως, οὔτε τοῦ αὐτοῦ δηλωτικόν· οὔτ'
οἷόν τε τοῦτο· εἴτε εἶναι καὶ μὴ εἶναι· ἢ τὸ αὐτὸς σημ-
» μαίνειν καθ' ἑνός, ἀλλὰ καὶ ἐμοῦ· ἅπαντα δὴ συνδεῖ
» τῷ αὐτῷ εἶναι σημαίνειν, ὅ ἐστι μὲ εἶναι αὐτῷ πράγματι
» ἓν τό, ἢ τὸ αὐτὸς σημαίνειν μὴ μόνον καθ' ἑνός ἀλλὰ καὶ
» ἐμοῦ· οὐ γὰρ οὕτω ἀξιοῦμεν τὸ ἐμοῦ σημαίνειν τὸ καθ' ἑνός· ὡς
τὸ εἶν σημαίνειν ἀκούειν χρή, διδάσκειν μέν· ὁ γὰρ αὐτὸς, ὥσπερ
ἐμοῦ· τῷ φύσιν τινὰ μίαν σημεῖν, οὕτω καθ' ἑνός λέγεσθαι·
μίαν δὲ φύσιν σημαίνων, οὐκ ἄρα καὶ ἄλλο τινὰ
σημαίνει· ὅτι ἐμοῦ καθ' ἑνός λέγεται, μίαν δὲ φύσιν ση-
μαίνων οὐκ ἄρα καὶ ἄλλο τινὰ σημεῖ· ὅτι δὲ τὸ
καθ' ἑνός λεγόμενον, οὐ πᾶν ἐμοῦ, δῆλον· καθ' ἑνός γὰρ
καὶ τὸ αὐτός· καὶ τὸ λευκόν· καὶ τὸ μουσικὸν δὲ καὶ ἄνθρω-
πον ἀγορεύεσθαι ἁπλῶς· ἀλλ' οὐδὲν ἐμοῦ τοῦτο καὶ ἐμοῦ τοῦδε· πλ-
ὴν δὲ ἐμοῦ τοῦ δηλωτικοῦ εἶναι τοῦτο, διὰ τὸ δοκεῖν δηλοῦσθαι καθ'
ἑνός καὶ τοῦ αὐτοῦ· καθ' οὗ ὁ αὐτός· οἷον καλὸς ὁ σωκράτης
καὶ οὗτος καὶ τὸ διὰ λέγεσθαι· τὸ δὲ διὰ λέγεσθαι οὐκ
αὐτός· ἢ γὰρ αὖ καθ' οὗ ὁ αὐτὸς καὶ ὁ αὐτὸς κατηγορεῖ

μενος. καὶ ξυμβεβηκός· ἀλλοῦ μὲν τοῦτο ἴδιόν καὶ ἀεὶ ὑπάρχον τοῦ ἐστὶ τότε ὑπάρχει τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἰκείου σημαινόμενον· οὐ γὰρ τοῦτο ὠνόμασται τὸ ζῷον σημαίνειν τῶν καθ' ἑνὸς κατηγορᾶσθαι· ὅταν δ' ἐπὶ γε μὴ ἀεὶ καθ' ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ κατηγορεῖται, ἴδιον καὶ ζῷον τοῦτ' ἐστὶ τὸ σημαινόμενον ὑπ' αὐτῶν. ἔστι γὰρ ἴδιον τοῦτο ἀπὸ σημαινόμενον· ὡς μὲν διαφορὰν τὸ καθ' ἑνὸς κατηγορεῖσθαι, τοῦ δὲ σημαίνειν, ἔστι συνώνυμον τουτέστι πολυώνυμον καθ' ὧν πολλῶν κατηγορεῖται τῶνδ' συνώνυμα· ναῦς, αὐτὶ τοῦ πολυώνυμα χρῆται· οὕτως γὰρ ἔστι ἴδιον τοῦ σημαίνοντος· οὐ μέντοι τῇ λέξει διαφορὰν τὰ πολλῶν ὄντα ὀνόματα μίαν δὲ φύσιν σημαίνοντα· ἔστι δὲ τοῦτο οὗ ἓν σημαίνον, ἴδιον ἔστι τοῦ καθ' ἑνὸς κατηγορεῖσθαι καὶ τὸ ζῷον σημαίνειν· ἆρ' οὖν καὶ τὸ ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ σημαίνειν, οὗτος αὖ τοῦ αὐτοῦ κατηγορεῖτο, ὡς μίαν δηλοῦν φύσιν· ὡς ἔστιν τοῦ αὐτοῦ ἀμφοῖν ὀνόμασθαι ἴδιον δηλοῦσθαι, οὐ τὸ αὐτὸ ἓν σημαίνουσα φράσεις· ἀλλ' ἔστιν ὀνόματα τὸ αὐτὸ πολλαχῶς ἓν· τὸ τί γάρ ἐστιν καὶ τὸ μὴ ἔστιν ὀνόματα αὐτοῦ· οὐ γὰρ οἷόν τε ὑπὸ μηδὲν τούτων γίνεσθαι, ὅτου μὴ ἐνόντος καὶ ξυναμφοῖν τῶν ὀνομάτων· ὥστε καὶ τὸ ἔστιν καὶ τὸ μὴ ἔστιν, ἴδιον ἔστι δηλοῦσθαι· ὡς τὸ πολυώνυμον, ὁμωνύμιαν φή-

προτρέψαιτ' ἂν σωσινίμιαν· ὅτι γὰρ τὸ κεφάλαιον
μία τὸ σολυώνυμα εἶναι λέγω, ναῦς ἐδήλωσε διὸ ὧν σύν-
νευκε· ἅμα γὰρ ὁ ἷς ἡμᾶς αὐτὸν καλοῦμεν, ἄλλοι
μὲν αὐτὸν καλοῖεν· μίνεται γὰρ οὕτως, οὐχὶ αἱρεθεὶς τοῦ αὐτοῦ
καὶ ἀποφαίνοις ὑπὸ τοῦ μὲν αὐτοῦ ὀνόματος σημαινομένῳ.
ἀλλ' ἑαυτὸν ὁμοίως αὐτὸς ἐσήμανεν· οὐκοῦν δὲ ἑαυτὸν μᾶλλον
τὸ ζηλούμενον· τὸ γὰρ δοκοῦν αὐτῷ αὐτῷ πρᾶγμα τί, καὶ
αὐτὸς ὄνομα καὶ μὴ αὐτὸς τε εἶναι, ὡς ἕτερα τὼ δύο φορ
αὐτῶν κατὰ τὸ λεχθὲν μόνον. μὴ κατὰ δὲ καὶ κατὰ τὸ σημ
μαινόμενον, ἀλλ' ἑαυτῶν τῶν σημαινομένων ὑφ' ἑκατέρ
διαφερόντων. καὶ τοῦ μὲν αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον σημαίνοντος,
ἕδος· οὗ λόγος, ζῷον πεζόν. διὰ ποῖον τοῦ δὲ οὐκ αὐτοῦ
τὴν αἵρεσιν ὑποιοῦσι ἀμφοτέρων καὶ
κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι οὕτως, ὡς ἕτερα τοῦ
τὸ εἶναι τε τὴν οὐσίαν, καὶ μὴ εἶναι τοιοῦτ
γὰρ δηλωτικὴ ἀντιφατικὴ ἀντίθεσις, οὐκοῦν τι φα
τικὴ δὲ ἀντίθεσις, ἥ καθ' ἑκάτερον σύμφυκος ὁ γὰρ κα
θοῦ αὐτός, διαφέρον ἀληθευόμενον καὶ τοῦ οὐκ αὐτός, οὐκοῦν
τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἑτέρα· καὶ τοῦ οὐκ αὐτοῦ δὲ
θευόμενον κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλο τί τῶν αὐτοσυμ
φυκότων, φοῦ τοῦ οὐκ αὐτοῦ ἀληθεύσ· θοῦ ὧν ἕτερον
μαίνει τὸ τε αὐτὸς καὶ τὸ μὴ αὐτός. ὡς δὲ δηλ, καὶ μὴ ἐφ'
τοῦ αὐτοῦ θλήσω οὗ λόγος τὸ ὄνομα δηλονότι καὶ οἱ λόγοι οἵτ
λέγων εἶναι αὐτοῦ καὶ μὴ αὐτοῦ, ἄλλο τί σημαίνει· καὶ
οὐκέτι γνωστοὶ ἦναι αὐτῷ. καὶ τοῦ μὴ εἶναι αὐτῷ· διαφέρ
δέ, ὅτι ἄλλο τὸ εἶναι αὐτῷ καὶ τὸ μὴ αὐτῷ εἶναι· τῷ ἄλλο,
τοῦ καὶ οὐ σημαίνειν τοῦ αὐτοῦ, φοῦ φθ· ὥστε ἑαυτῷ
αὐτῷ ἦναι μὴ αὐτῷ εἶναι· εἰ γὰρ ἑαυτῷ ὁ αὐτὸς ἀμφοῖν
ἄρηται· τοῦ δὲ αὐτὸ ἦ τῷ ἄλλο τις λέγοι ὧν σημαίνουσι
τοῦ αὐτοῦ, ἀληθὲς φοῦ τοῦτό τε ἦναι αὐτὸν καὶ τὸ μὴ

σημαίνοντος

εἶναι αὐτόν. λοιπὸν σημαίνει αὐτὰ, ᾗ τὰ καὶ ἕτερός ἐστιν αὐτὸς
φάσκοντα· ὥστε ταὐτὸν λύει τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν· ὡς λευκὸν
καὶ μὴ λευκόν· ἀλλ' ὃν ἢ κατάφασις καὶ ἡ ἀποφάσις, ὧν
ἑκάτερον σημαίνει, καὶ τὸ αὐτὸς καὶ τὸ, οὐ καὶ τὸ· καὶ τὸ αὐτὸ
ἑκάτερον εἶναι αὐτῷ καὶ μὴ εἶναι αὐτῷ· ἀλλὰ κἂν ὁμοίως·
δέδεικται δ' ὅτι ἑκάτερον σημαίνει ἑκάτερον αὐτῶν τῶν ἑκάστοτε
σημαινόντων, οἷον τὸ σημαίνειν δύο ἄνθρωπον, ἢ τὸ μὴ
ἕτερον τὸ, αὐτὸς καὶ τὸ μὴ αὐτὸς δηλονότι καὶ
τὸ μὴ αὐτῷ τῷ εἶναι αὐτῷ καὶ τῷ ἀποφάσει μιᾶς τοῦ
τε ἑκατέρου, αὐτῷ τε εἶναι· καὶ ὁμοίως λέγω· ὡς σὰν
θέωνι αὐτὸν τοῖς ἀνθρώποις· τοῖς· τὸ δὲ ἀπορούμενον, οὐ
τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι καὶ μὴ εἶναι αὐτὸν
τοῦτο· ἀλλὰ τὸ ὁρᾶν ἅμα τοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἑκατέρου ἀφιεμένου
τε ἑκατέρου τοῦ αὐτῷ εἶναι· ἐν καὶ τῷ ἕτερόν ἐστιν
ὡς σὰν θέωνι· εἶναι μὲν οὖν αὐτὸν καλοῦμεν, ἀλλ' οὐκ εἶναι
δέξασθε δὲ ἡμᾶς, ὅτι φρόνιμοι τοῖς δεδημιουργημένοις· ἀναγκαῖον
ἐστὶν ἀληθεῖ εἶναι, τὸ αὐτὸς, ζῷον εἶναι δίπουν· τοῦ
τοιούτου ὄντος ἐστὶν αὐτὸς· λαμβάνει δὲ ἀπὸ τῶν πραγμάτων·
καὶ δέξασθε ὅτι ὄνομα ἐστὶν ἑνὸς τινὸς δηλωτικόν· καὶ
ὅτι ἀλλοιοῦται, τὸ ἔστιν, αὐτὸς ἐστὶ σημαντικόν· ἀλλοιοῦται δὲ,
τὸ οὐκ εἶναι αὐτὸς, διὰ φθορὰν οὖσαν· καὶ ὅτι ἀλλοιοῦται, κατὰ
κατάφασιν· ἀλλοιοῦται δὲ κατὰ ἀπόφασιν, νῦν ὑπογεγραμμένου διὰ
τῶν δεδημιουργημένων, τὸ προσημαινόμενον· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὑπὸ τὸ δέξασθαι ὅτι
μέρος τί ἐστὶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτὶ φάσιν ἀληθεύεσθαι·
ἀφ' οὗ αὐτὸς τὸ ὄνομα φύσεως μιᾶς ὑπὸ σημαντικόν, αὐτὸ
δέ ἐστι· τὸ ζῷον πεζὸν δίπουν ἀναγκαῖον ἀληθοῦς ὄντος
τοῦ λόγου· τοῦ ἔστιν αὐτὸς· τοῦτο γάρ ἐστὶ τὸ ἀνθρώπου· διὰ τοῦτ'
τί ἐστιν, ἀληθὲς ἄν εἴη· ὅτι αὐτὸς ἦναι τὸ σημαινόμενον
ὑπ' αὐτοῦ· τὸ ζῷον πεζὸν δίπουν· ὃ δὲ ἀνάγκη ἦναι ζῷον
πεζὸν δίπουν· τοῦτο οὐκ ἂν δέξαισθαι μὴ εἶναι ταὐτὸ τοῦτο·

τὸ γὰρ ἀναίτιον εἶναι, σημαντικόν ἐστι, τοῦ ἀδιάλυτον μὴ εἶναι
ἀλλὰ μὴ οὐ ἀδιάλυτον μὴ ἦναι τοῦτο δ' ἀληθές ἐστιν φάναι.
καθοῦ γὰρ ἀληθές ἐστιν φάναι. τὸ εἶναι αὐτὸς τότε καθ' ἑαυτόν,
ἀδύνατον ἐστιν ἀληθὲς ἦναι τὸ μὴ ἦναι αὐτόν. ὡς δὲ σοὶ δοκεῖ
τοῦ, καὶ σοὶ παντὸς ὁμοίως ἐγγ. ἆρ' ἐστὶ τοῦτο ἀδιάλυτον, οὗ
ἀληθὲς ἢ τινός καὶ φάναι. σοὶ τοῦτο ἀληθὲς εἶναι τῶν ἀ-
διαλύτων ἀπὸ φάναι. ὁ δὲ παῦ λόγος τοιοῦτος αὐτῷ. • εἰ
τὸ αὐτὸς ὄνομα, ἄλλου σημαντικόν ἐστι, καὶ τὸ δικαίως ἄλλο
καὶ μὴ ἐστὶ σοφὸν ὄνομα. καὶ ἔστι τὸ μὴ αὐτὸς σημαίνοντος
θεὸν δίχα, ἦναι αὐτὸς καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων ἦναι αὐτοῦ, ἄλλο σημ
μαίνων. καὶ ἄλλο ὁ λέγων μὴ ἦναι αὐτοῦ. οὐδεὶς γὰρ νῦν διὰ
φθάνει εἰπὼν ὁ μὴ ἦναι αὐτὸν λέγων σημαίνων ἦναι ζῶον
θεὸν δίχα. ὁ δὲ μὴ εἶναι αὐτὸν, μὴ ἦναι ζῶον θεὸν δί-
χα. ἆρ' ἔστιν ὅπως σημαίνει ὑπαύτῶν καθοῦ ἀληθὲς ἐστὶν
ὁ λέγων λόγος ἦναι αὐτόν, ἀναίτιον τοῦτο εἶναι ζῶον θεὸν
δίχα. μηδαμοῦ γὰρ οὐδὲν ὄντα ἀληθῆ ἦναι τοῦ σημαί
νοντος αὐτῷ λόγου. ἀλλὰ μὴν ὁ ἀναίτιον ἦναι ζῶον θεὸν
δίχα, τοῦτο ἀδιάλυτον μὴ εἶναι ζῶον θεὸν δίχα — τοῦτο γὰρ ἐκεῖνό σημαίνει τὸ ἀναίτιον εἶναι· ἦτοι ἀ
διάλυτον αὐτὸ μὴ ἦναι
ζῶον θεὸν δίχα: —
ἀδιάλυτον αὐτὸ μὴ εἶναι μὴ δὲ ἀδιάλυτον εἶναι μὴ
αὐτὸν τοῦτο οὐδὲ ἀληθεύοντι τὸ λέγον εἶναι μὴ αὐτόν.
ἀδιάλυτον ἄρα ἀληθεύοντος τοῦ ἔστιν αὐτός. ἀληθὲς ἦναι
τὸ ἔστιν οὐκ ὢν αὐτός, κἄτα, οὐκ ἔστιν αὐτός. καὶ γὰρ τοῦτο ἀληθὲς.
» σοὶ μὴ οὔτος αὐτοῦ. ὥστε ἀδύνατον ἀληθοῦ οὔσης πί-
» καὶ φάσεως, ἀληθῆ τὸ ἀποφάναι εἶναι τὸ ἀντι-
» φατικῶς αὐτὴ σημαῖνον αὐτῇ. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ σοὶ τ
μὴ εἶναι αὐτόν: δίχα σοῦ ἀληθές ἐστι· τὸ ἔστιν αὐτός,
σοὶ τοῦτον ἀδύνατον ἅμα ἀληθὲς εἶναι, καὶ τὸ μὴ ἦν
αὐτὸν τῷ αὐτῷ λόγῳ δηλούμενον σοφὸν εἶναι, ἐνέστιν δηλονότι
θαλῆν σοῦ ἀληθὲς ἐστὶ μὴ εἶναι αὐτὸν μὴ δῶ ἅμα
ἀληθὲς εἶναι τὸ σοῦ γὰρ ἀληθὲς ἐστὶ δηλονότι τὸ μὴ εἶναι αὐτόν

ανάγκη τοῦτο μὴ εἶναι. ζῷον τὸ εἰνόδι θοαν. οὐδὲ ἀνάγκη
μὴ εἶναι. τοῦτο ἀδύνατον εἶναί ποτε. οὐδὲ ἀδύνατον ἔστιν
ζῷον τὸ εἰνόδι θοαν. τοῦτο οὖν ἀληθές ἐστιν ἅ φησιν εἶναι ζῷον
τὸ εἰνόδι θοαν. ὃ οὖν ἅμα ἀληθές τὸ μὴ εἶναι αὐτόν. καὶ τοῦ
τοῦ τό τε οὐχ οἷόν τε ἀληθές ἐστιν ἅ φησιν εἶναι ζῷον τὸ εἰνόδι θοαν.
ὃ οὖν ἅμα ἀληθές τὸ μὴ εἶναι αὐτόν. καὶ τοῦτου τό τε οὐχ οἷόν
τε ἀληθές εἶναι. τὸ εἶναι αὐτόν. καὶ ἔστι τὸ μὴ ὂν μὴ εἶναι αὐτόν.
ἀπόφασις τὸ δὲ εἶναι αὐτόν. κατάφασις ἀδύνατον ἅμα. καὶ
τοῦ αὐτοῦ τὴν κατάφασιν ἀληθῆ. καὶ τὴν αὐτοῦ ἀπόφα
σιν εἶναι. • ἐδόκει δὲ ὁ λόγος οὗτος καὶ μόνου τοῦ ἀλλοσημαί
νου. τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. ὃ οὖν ἀληθές ἐστι τὸ ἐνδέχεσθαι. ὅ-
τι λευκὸν ἀνάγκη τοῦτον εἶναι λευκόν. καὶ ἀδύνατ
τὸν μὴ εἶναι λευκόν. ὃ οὖν ἀληθές ἐνδέχεται. ὅ τι ἐστὶ βά
διζον. δῆλον γάρ. ὅτι καὶ τοῦτον ἕκαστον ἢ τε ἀνάγκη εἶναι καὶ
ἀδύνατον μὴ εἶναι. εἰ τί σημαίνει τὸ δεῖξαι. φησὶ τὸν δ'
λὸν εἶναι ἀπὸ τοῦ ἅλλο φάναι ἄλλο σημαίνειν. τὸ αὐτὸ εἶναι
καὶ τὸ μὴ αὐτὸ εἶναι. ὁμολογοῦμεν. τῶν τοιούτ
ων ἀποφάναι σωσαληθεύοντά τινα καὶ σώζειν βουλόμε
νον διαλέγεσθαι. πῶς δὲ ἔτι δύναιτο ἂν ὁ λόγος τὸν λό
γον. ὡς ἅπαν ὁ λέγων λευκὸν εἶναι τοῦ λέγοντος αὐτὸν εἶναι.
διαφορά ἐστι σημαίνειν. ὁμωνύμως λευκὸν εἶναι λέγων. δια
φορὰν μὴ ἀλλό τι λέγειν. τοῦ αὐτὸν λέγοντος εἶναι
οὐμὲν καὶ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ. οὐδὲ μὴ εἶναι αὐτὸν λέγων
πρὸς τῷ μὴ εἶναι αὐτὸν λέγοντι. καὶ ἀντικεῖσθαι λέγει
τῷ λέγοντι αὐτὸν εἶναι. οὔτε δὲ τὸ ἧττον τοῦ αὐτοῦ δια
φέρον. μὴ ἀληθεύειν καθ' αὑτοῦ. οὐδ' αὖ τὸ μᾶλλον αὐτοῦ
διαφέρον. ἀληθεύοιτο. ἆρ' ἔστι λέγοι καὶ τὸ λευκὸν εἶν
τῷ αὐτῷ εἶναι ταὐτὸν σημαίνειν τῷ δύνασθαι κατὰ τοῦ
αὐτοῦ ἀμφω κατηγορεῖσθαι. φοῦμεν πάλιν τὸ αὐτό. ὃ
καὶ πρόσθεν. ὅτι οὕτως εἴωθε εἶναι τὸ ἀλλαχοῦ

μαζαξέου. οὐμόνον δὲ ἀντικείμενα, ἀλλ' ἔστι δὲ ἐνδέχεσθαι
μορφούμενα, καὶ μὴ τῶν μίαν σημαίνειν φύσιν εἰλῆφθαι· ἔδει
μὲν οὖν δέχεσθαι τὰ σημαινόμενα, ὑπὸ τῶν μορφὴν ἔχοντων
κατὰ μορφὴν τὰ αὐτὰ εἶναι, οὐδὲν δὲ σημαίνοντα αὐτὰ τὰ
αὐτὰ ἦν, ἀλλ' ἕκαστον τῶν διαφόρων, ὑπὸ δὲ ἀφόρου τὸ
σημαίνοιτο· ἔδει δὲ τοῦτο τὸ δεδιγμένον ἀνάγκη σύμφυτον
εἶναι· τὸ μὴ οἷόν τε ἅμα τὸ αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι· ἀνόμο-
νον δὲ ἀποκρίνεσθαι πρὸς τὰ πρῶτα μὲν ὁ πρὸς διάλεκτον
βούλεται· ἐὰν δὲ πρός τι ἁπλῶς ὠλωμένος ἁπλῶς καὶ τὸ ἀν-
τὶ φάσεως· ἐὰν δὲ ἁπλῶς δῶλωμένος τις ἁπλῶς πρός
αὐτός ἐστι, μὴ ἀποκρίνεσθαι ἁπλῶς, ἵνα ἦναι μὴ ἦναι
αὐτὸν αὐτῷ ἀλλὰ πρός τι ἁπλῶς τὸ ἀντιφάσεως λέγων· ὅ
τι καὶ αὐτός ἐστι καὶ οὐκ ἔστιν αὐτός· ὁμοίως καὶ τῶν ἄλ
λων εἰλημμένος μὴ ἀνδρόμοιον τοῦ αὐτὸν εἶναι τῷ
ἀληθῆ καὶ ψευδῆ τοῦ μὴ λόγον ἀπὸ μὴ δύνασθαι τὸ αὐτὸ
τοῦτο λέγειν τό τε εἶναι καὶ μὴ εἶναι αὐτόν· τῷ ἐπιστάμε-
νον τῷ εἶναι αὐτὸν ἀληθὲς ἦ τὸ ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ εἶναι
αὐτόν· καὶ ἀδύνατον εἶναι τὸ μὴ εἶναι αὐτόν· ἀδυνάτου
δὲ οὔσης τοῦ μὴ εἶναι τὸ αὐτόν, καὶ δυνατὸν εἶναι ἀληθῆ εἶναι
τὸν ἀντιφάσεως τὸν λέγοντα μὴ εἶναι αὐτὸν αὐθις ἐξ
ὁρισμένου ἅμα τῷ καταφάσει καὶ τὸν ἀποφαίνε-
σθαι, οὐ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἔξω τοῦ μένον· τό τε ἀρχὴ
τοῦ μένον, ὁρίζεσθαι. ζητεῖται γὰρ τοῦτο τὸ ποιόν τε, ὃ ἐστὶ
καὶ αὐτὸς τοῦτο καὶ μὴ αὐτὸν εἶναι· ὁδὶ χωρὶς διαίρεσιν αὐτὸ
λαμβάνει οὔτε γνώσιμον, οὔτε ὠφελίμως, ἀξιῶν καὶ τὰ
φαινόμενα, καὶ τὰ παύειν ἐνεργῶ ἀποδείκνυσθαι. καὶ διὰ τοῦτο,
μηδὲ τὸ ἔστι τῆς αὐτοφάσεως σύνθετον, ὅτι δὲ ὁρίζεσθαι
ὠφέλιμον, οὐκ ἀποκρίνεσθαι, δείκνυσιν ἐκ τοῦ ψεύδεσθαι
ψευδῆ φάσκοντας καὶ ἐξελέγχεσθαι ὑπ' αὐτοῦ λέγ".
καὶ τὰ ἄλλα μείζονος ὁμολογουμένως τῶν μεθόδων ὄντα,

ἀμόρεως ἔφη ἦν ὁ σωκράτης αὐτὸς ἐστίν, οὐκ ἐξαίρνης ἀμφὶ
παῦλα καὶ λέγω· καὶ φιλόσοφος, καὶ ἀθηναῖος, καὶ σιμός·
καὶ σωκράτης· καὶ λδικός· καὶ μουσικός· καὶ πλάτωνος
διδάσκαλος· ● Ὅτι δ' αὐτῶ παῦλα τὰ ἐναντία λέγω ἔστ'
τὸ ἀποκρίνεσθαι τὸ δ' ὠτῶμενόν ἐστιν ἀδύνατον παῦλα
αὐτῶ, ἀδύνατος καὶ ἀποκρισις εἶναι· ἀδύνατον γὰρ παύτων
ἐξαριθμησιν ποιήσασθαι τῶν ὑπαρχόντων τινὶ ἅδε δὴ
τινὸς ἐξελαθέντος, μὴ παῦλα τὰ ὑπάρχοντα λέγοιμεν
αὐτῶ, οὐδὲ τί, τι ἐξαὐτῶν ὅλα τὸ ὠτῶπ' ὠτῶπ' ὀνδεοὶ ὦσι
ζῆν μὲν· ἐμοὶ παῦλα, κ' οὐδὲν χρῆσθαι ἂν τὸ κράτιστον μόν.
ὡς τε ἀμφὶ ὁ τιμαλίσας αὐτὸς καὶ ὁ νικήσας ἐστίν, οὐδὲ καὶ
τοῦτο φροστιθέναι δίκην· Γαρ ἐμοὶ τοῦτ' ἐστί, δεῖδω
μὲν καὶ τοῦτο ἀμφὶ τοῦ δοῦναι αὐτὸν εἶναι· ἅδε ἔχρην, οὐκ ἂν
κ' ἀρ' ὠτῶ τοῖς θεαίτητου· κ' γὰρ παῦλα χρὴ λέγειν φροσοῦλα, ἢ
μηδεὶ ἅδε τὸ κράτιστον λέγειν· Ὅτι καὶ αἰτῶν ἀλλωνὰς
τὸ φάσις, ἀληθὰς καὶ αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲν ὅτι ἀληθὰς ἔφη
θὰς τὶς, ἅδε ἀποκρίτης αὐτὸς ἐστὶν ἀποκρίνοιτο· ὅ τι καὶ οὐ
χ' ἕτερος· καὶ οὐκ ἐμοὶ· μᾶλλος γὰρ ἂν ἦν· οὕτως οὐδ' ἐμοὶ
λέγων καὶ μὴ αὐτὸν αὐτοῦ εἶναι· ἄλλο γὰρ τὸ ὁ μὲ εἶναι αὐτός,
" τοῦ εἶναι αὐτὸς ἀποδέδωται· ὅλως δὲ αἱρεῖν οἱ οὐ τοῦτο
" λέγουσιν, οὐσίαν, καὶ τὸ τί ἐστὶν εἶναι· ὅ τι μὴ οἷον τε λέγειν
" τὰ παύτων, τὸ οὐδὲν μᾶλλον ἑκάστου τῶν οὕτων εἶναι ἢ μὴ
μὴ εἶναι, καὶ δι' ἀ οὗτοι δίκαιοι· δοκεῖ δέ μοι καὶ τοῖς μὴ
αὐτὴ λέγεσθαι, ὁρᾷς τοὺς δι' ἃ τοῦτο λέγουσι καὶ τὰ παύτων,
οὐ μᾶλλον τὰ καλὰ φρονεῖν, ἢ τὰ ἀφρονεῖν· ὅτι οὐκ ἔστι,
δεῖσθαι καὶ μὴ εἶναι καὶ ὁμοῦ εἶναι εἶναι· αὖ ἀμφὶ τοῦ
τοιῆς αὖτι φάσεως σπουδάσθητον, οὐδὲ τοῖ τῶν ξυμβε βη
κότων, οἵοντε σαν υ θῆναι, ὡς δεῖ δίκαιον· ἀλλ' ἅτις λέγει
τοῦτο ἀληθεύεσθαι τὰ αὖτι φασιν· τῶ καὶ μὴ εἶναι δύνα
σθαι τοῦτο ὃ καὶ πορεῖσθαι Ὅτι οὕτω, καὶ δὲ βύτο τοιοῦντε,

ὀφωνύφ σημαῖνει οὐσίας τινὸς κατηγορούμενον· φησὶν
γὰρ ἀναιρῶν οὐσίαν, ποίαν οὐσίαν ἐδήλωσε· πρόσωπος
καὶ τόπῳ ἕναι· τόπῳ δ' οὐσία τινὸς κατηγορεῖσθαι
ἀναιρούσι· τὸ γὰρ οὐσία κατηγορούμενος, οὐσίαν τε καὶ
ὑποκείμενόν τινα ἀναίτιος γὰρ ἂν εἴη πρόσωπος
μὲν ὑποκείμενον αὐτῷ, καὶ ἔστιν ἀμφοτέρων αὐτοῦ· ἅμα γὰρ καὶ σαρκὸς,
τῶν τῶν ἐμψύχων ὑποκειμένων τις εἶναι ὡς οὐκ ἔξω
τοῦ ὑποκείμενον τόπῳ, ὅτε ἀληθὴς καὶ ἐπὶ αὐτῶν καὶ ἐπὶ
ὅτε· ἀλλ' ἐστὶ γε τῶν οὐσία οὐδεὶς αὐτὸ εἶναι· ὥστε δῆλον
τοῦτο τῷ αὐτὸ φάναι ἅμα τοῦ αὐτοῦ λέγοντες εἶναι ἀλη
θῆ· ὅτι οἷον τε ἕνωσιν καὶ ὑποκείμενον καὶ μὴ ὑποκείμενον τοῖς αὐτοῖς,
ἀναιροῦσι τὸ ἅμα· οὐσίας τινὸς καὶ τὸ ὑποκείμενον οὕτως· οἱ
γὰρ ἕνωσιν εἶναι λέγοντες· καὶ μηδενὶ μᾶλλον τῷ καθ' αὑτὸ
κεῖσθαι ἀποφάσεις σώματος κατηγορεῖσθαι διὰ τὸ ὑποκείμενον
καὶ μὴ ὑποκείμενον τὸ κατηγορούμενον αὐτῷ δοκεῖσθαι· ἀναιροῦ
σι τὸ εἶναι τι ἐκάστου τῶν οὕτων ἕδος καὶ οὐσίαν· καθ' ὧν
σώματος εἶναι, καὶ τὸ κατηγορεῖσθαι, ὅλως τινὸς καθ' αὑτὸ τεθεῖ
σὰν οὐσία· αὐδενὶ γὰρ ἐκάστων κατηγορουμένη τινὸς ὡς ἕνος· καὶ
σὺν τῷ ὅπερ· τουτέστιν σὺν οὐσία κατηγορούμενον· οὐδὲ ὅλῃ
ὡς οὐσία καὶ ἕδος· καὶ ὡς ὁ εἰσομαι· καὶ τί ἐστὶν εἶναι ἕκαστα
κατὰ κατηγορούμενα αὐτοῦ, καὶ μὴ ὑποκείμενα· ἀλλ'
ἔξω ἐμφερηνὸς ἕκαστον· καὶ οὔτε ὅπερ αὐτῷ εἶναι ἐστὶν
νι, οὔτε ὑπάρχω· τουτέστιν οὐδενὸς σὺν οὐσία· ἢ ὡς ἕδος·
ἤθνος· οὔτε αὐτός· οὔτε ἔξω ὂν κατηγορηθήσεται· ἀλλ' ὡς
ἐμφερηνὸς ἕκαστον· καὶ τὸ ὅπερ αὐτῷ εἶναι ἔξω, οὐκέτι
προσέθηκε τὸ ἀναιροῦσιν· ὧν γὰρ προφερημένον καὶ κα
θόλου· πρᾶγμα γὰρ, ὅλως δὲ ἀναιροῦσιν, οἱ τοῦ τὸ λέγοντες·
τὸ δὲ τί ἐστὶν εἶναι μὴ ἕναι, σὺν δὲ ἐστὶν σὺν δόξῃ· λόγῳ
αὐτῶν καὶ ὁ ξενοφάνης· ἵνα ἢ καὶ τότε ἐστὶν εἶναι, μὴ ἕναι· τουτέ
στι καὶ τοῦ ὁ εἰσομαι μὴ ἕναι· ἀναιροῦσι γὰρ τοῦ σὺν

οὐδὲ ἄνθρωπον τινὰ κατηγορούμεν· οὐ γὰρ ἔστι τινὸς ὑποκειμένου, οὔτε τῶν καθόλου οὔτε τῶν κατὰ μέρος. τὸ δὲ ἄνθρωπον τινὸς ὑποκειμένου ἐστὶ καὶ τῶν καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ζῷον οὐσία ἐστίν· ἐπὶ πάντων γὰρ τῶν ὑποκειμένων ἐστὶ τὸ ζῷον, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τοῦ βοός· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἐν ποδὶ λευκὸν ἢ τὸ τριῶν πηχῶν ἢ τὸ ὅλως τι τῶν τοιούτων· οὐδενὸς γὰρ τούτων ἐστὶν ὑποκειμένου, οὔτε τῶν καθόλου οὔτε τῶν κατὰ μέρος. τὸ δὲ ἄνθρωπον τινὸς ὑποκειμένου ἐστὶ καὶ τῶν καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος.

οὕτω ὅσῳ ἀνὸς κατηγορῆ· οὕτωδε, οὐκέτ' ἂν ἡ αὐτὴ φωνὴ εἴη τοῦ αὐτοῦ μένοντος ἀλλ' ἑτέρου τινὸς κατηγορεῖσθαι ἡ οὐσία τινὸς κατηγορουμένη, δυνατὸν δὲ ταὐτὰ ποτὲ μὲν ἀληθῆ ποτὲ δὲ ψευδῆ κατηγορεῖσθαι ἢ κατὰ μὲν ὑφ' ἑαυτῶν, τὸ δ' εἶναι τὴν οὐσίαν οἷ αὐτοῦ, οὐδ' ἂν ἦν ἡ αὐτὴ οὐσία οὐδ' ὁποιασοῦν τῆς οὐσίας τινὸς ἀναιρουμένης, αὐτὸ σώζεσθαι καὶ ὑφεστάναι. σώζεται γὰρ τῶν συμβεβηκότων, οἷόν τε τοῦτο μένον ὑφεστάναι τὸ ὑποκείμενον· καὶ ὑπ' ἐνίων αὐτῶν τι δεῖ μένειν ὧν ἄνευ τὰ συμβεβηκότα, καὶ μὴ ὑπ' ἐνίων αὐτῶν τὰ δὲ μὴ εἶναι σὺν τούτοις αὐτῶν. τὸ εἶναι καὶ τοιοῦτον εἶναι τόδε τί ἐστιν αὐτῶν τὸ ὅσῳ ἀνδρί ὅσῳ εἶναι ἀνθρώπῳ εἶναι. καὶ ὅσῳ εἶναι αὐτῷ· οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὅσῳ πρότερον αἰτιᾶσθαι λέγειν τί ἐστιν ἢ τοιονδὶ ἢ ὁποιονοῦν, οὐχὶ ὅτι ἐστὶ μᾶλλον οὐδὲ καὶ διαφορὰν ἔδει φέρειν τινὰ ταύτην οὐτωσὶ ὑφ' ἑαυτῆς λέγεσθαι μετ' αὐτῆς καὶ μὴ ὑφ' ἑαυτῆς δῶ ἀναθαμοῦτος οὐδὲν εἶδος ἢ τοῦ σημαίνεσθαι εἶναι· οὐδὲ οὕτω δὴ λόγον καὶ ὡς συμβεβηκὸς κατηγορεῖσθαι καὶ ὡς συμβεβηκὸς τὸ μὴ γὰρ κατασκευῆς συμβεβηκός τινι ἄλλο εἶναι ἄλλῳ ὑπάρχει, ὡς τὸ λευκὸν τῷ ἀνθρώπῳ, διὸ δῶ ἀναθαμοῦ καὶ μὴ ὑφ' ἑαυτῆς δῶ σωζόμενον τὸ δὲ εἶδος καὶ ἡ οὐσία σκαφοῦ, οὕτως αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι, οὐχὶ ὡς ἄλλῳ τινὶ οἰκείως ὑπάρχουσα, ἀλλ' ὡς τοῦτο οὐδὲν αὐτῷ· καὶ σὺν τούτῳ αὐτῷ τὸ ὄν σῶμα· τὸ δὲ εἶναι ὅσῳ μὴ εἶναι αὐτόν, καὶ ὅτου ἔλαβεν ὡς ἀποφαίνειν τοῦ εἶναι ὅσῳ αὐτόν τῷ τὸ αὐτὸ ἀποφαίνεσθαι ὅτου πρότερον αἰτίας λέγοι, ἀποφαίνειν αὐτοῦ εἶναι· καὶ κατηγορεῖται ἀπ' αὐτῶν, αἰναιρεῖται τὸ ὅσῳ εἶναι καὶ ἡ οὐσία· φανερώτατον δὲ τὸ ἀποφαίνειν τοῦ εἶναι ὅσῳ μὴ αὐτόν· ὁ δοκεῖ καὶ ἀφαίρεσις εἶναι μᾶλλον τῆς κατηγορουμένης· εἰ γὰρ τοῦτο λέγων φυλάττων τὸ ὑποκείμενον, οὐ φάναι αὐτὸ ὅσῳ τοῦτο εἶναι ὅ ἐστιν· ὃ καὶ ἀξιοῖ τις αὐτὸ αὐτί φασιν καταλείπειν λέγοντες· καίτοι οὐδὲ τὸ ὡδὶ μὴ εἶναι δύναται ἡμὴ εἶναι· τὸ σῶμα αὐτῷ τὸ εἶναι, τὸ δὲ εἶναι τόδε καὶ τοιόνδε λέγεται· οὐδὲν ἐστὶ πρῶτον

τὸ καθόλου· δέξασθαι γὰρ οὐσίαν ἀναιροῦσιν οἱ τῶν ὄντων, τὸ εἶδος καὶ τὸ
ὀρισμόν, καὶ τὸ ὅλως καθ' αὑτοῦ τινὸς κατηγορεῖσθαι τινός· οἷον καὶ εἴ τις
καὶ ἐπὶ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ λέγοντες· καὶ διὰ τοῦτο τῶν αὐτῶν φασιν οὐσιῶν
ἀληθεύεσθαι φάσκοντες· ταὐτὰ γὰρ ἐστὶ οὗτος καὶ ἵππος
μὴ ὄντων ὑποκειμένων ὡς ξυμβεβηκότων, ἀνθρώπου δ' ὄντος ἄλλο
ἄλλο τι ἂν εἴη. ἔστω γὰρ τὸ μὲν ἀνθρώπου εἶδος καὶ ὁρισμὸς ζῷον
μεμεικτὸν ἐκ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου· τοῦτο δὲ ἢ τοιοῦδε ἢ τοιοῦδε σημαίνων.
ὁ τί ἐστὶ τὸ πρῶτον γένος, τουτέστιν οὐσίαν τῶν γενῶν τὸ
πρῶτον, ἡ οὐσία· ταὐτὰ δὴ γὰρ ἐστὶ γένη, καθόλου· πρῶτον δὲ αὐτῶν
ἡ οὐσία· ἀναιρεθήσεται δὲ τὸ γένος τοῦτο, ὅτι οὐδενὶ συμβεβη
κὸς οὐδὲ τινὸς ὡς ξυμβεβηκὸς ἡ οὐσία κατηγορεῖται· ἀλλ'
οὐ αἱ κατηγορίαι τῆς οὐσίας, οὐδὲ νόμος τε καὶ σὺ τῆς οὐσί
ας κατηγορεῖται· ἀλλ' οὐσίας τῆς οὐσίας, ἀναγκαῖον ἄνα καὶ τῶν
ταὐτὴν κατηγορείαν μὲν οὐσίας τῆς ταὐτῆς κατηγορείας, οὐδὲν
ἡ οὐσία ἔσται ἐξ κατηγορείας ἀναιρουμένης, ἀναιροῖτο ἂν καὶ τὸ
τῆς οὐσίας εἶδος σὺν τῶν ὄντων· ἀλλὰ μὴν οὐσίας τῆς ὡς γένους οὐ
σίας, οὐδὲν ἂν ἄτομος ἔσται· ἀναιρουμένου γὰρ καθόλου τοῦ γέ
νους αὐτῆς οὐδὲν αὐτῆς· οὕτως δὲ οὐδὲν κατηγορεῖται οὐσί
ας· ἀλλ' εἰ μὴ κατηγορεία· καὶ τὸ ὑποκείμενον αὖ, οἷον
ξυμβεβηκὸς ἦν· μὴ οὐσίας δὲ οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ οἷον
ξυμβεβηκὸς τοῦ σώματος ἢ σῶμα ἄλλο ἄλλῳ ὑποκείμενον οἷον
ραίνοιτο· τῶν τὸ ξυμβεβηκὸς ἀνάγκη συνωνύμως τινὸς εἶναι
τῶν κατηγορείαν· τουτέστιν εἰ ἄλλῳ ἦν, καὶ ὑποκειμένου
τινὸς ἂν ἦν· καὶ μὴ δι' ἄνθρωπος· ἢ αὐτὸ ὑποκειμένου ἦναι· εἰ ἦν
μὴ εἰς ὑποκειμένου· ἔστω γὰρ ἦν σὺ πως ἡ πρᾶσις λευκὸς ἐστὶ
τοῦ τόδε· καὶ τὸ σωκρατὴς ξυμβεβηκός, ἄλλου ὑποκει
μένου δέ ἐστιν, καὶ ἔστω τοῦ λίθου ἄλλου, ὑποκειμένου δέ ἐστιν·
καὶ τοῦτο σωκράτους· τοῦτο δὲ ἀδύνατον δέκνυσι· δεῖ γὰρ ἐστὶ
γεγράφθαι, οὐδεὶ ἐστὶ γραφῶν τὸ καθόλου· τουτέστι τὸ γρά
φον καὶ ὑποκείμενον καθόλου τὸ συμβεβηκός, ἀναιρεῖ

1 σῶμα

ἀναιρῶν τὸν λόγον τὸν τοιαύτην κατηγορίαν, ἀναιρεῖ καὶ τοῦτο
ὃ σὺν τῷ οὕτω κατηγορεῖσθαι μόνως τὸ εἶναι τοιοῦτον ἢ οὐσία· αὐτὴ
ἐαυτῆς δὲ τῆς οὐσίας, οὐδαμῶς ἔστι τὸ ἑκάτερον ὑποκείμενον εἶναι
τῶν ὄντων. συμβεβηκότων τε ὄντων· οὕτω δὲ σώζοιτο ἂν καὶ
κατηγορία γίνοιτο. τῶν δὲ αἰτιῶν τοῦ μηδὲν ἕστεσθαι τὸ
τὸν ὑποκείμενον· καὶ οὐδεὶς ἔσται λόγος ἡμῖν συμβεβηκότος, ἀ-
πεδώκαμεν οὕτως· ἢ δ' ἐφεῖ τὸ συμβεβηκὸς, καὶ δύο καὶ μὴ
σημαίνειν τῶν κατηγορεῖσθαι· ἢ δ' ἔσται συμβεβηκὸς ὑποκείμενον,
οὐδὲ ὅλως ὑποκείμενόν τι, οὗτος ῥᾴδιον εἶναι, οὐδὲ οὐσίαν· ἀδὲ
ἔσται συμβεβηκὸς, καὶ μηδὲν ἕκαστον ὑποκείμενον
καθ' οὗ λέγεται ἄλλα· αὐτὸ δὲ καθ' οὑδενός, τὸ ὧν τὸ μὴ, οὐδαμῶς
συμβεβηκὸς ἔσται· μηδαμοῦ οὔσης οὐσίας, οὔτε συμβεβη
κότι τινὶ εἶναι· ἀλλὰ οὐ καλῶς τοῦτο νῦν δὴ ἐνίστατο τῶν δόξαν
ἀλλὰ φησίν ὅτι ἁπάντων αἱ κατηγορεῖαι τρόπον δεύσουσι
ἀφ' τοῦ λεγομένου, ὡς ὑποκειμένου τινί· καθ' οὗ λέγονται
λίνλεγόμενα· ὧν καὶ αὐτὸ ὁμοίως τῷ πρὸ αὐτοῦ συμβεβη
κὸς ἔσται καὶ μὴ οὐσία τινά· ἀδύνατον δὲ ὅτι τὸ δ' μὴ
μηδὲ ὁτιοῦν τε συμβεβηκός τι· συμβεβηκότι· συμβεβη
κέναι· ἀδὲ μὴ τοῦτο, ὡς αὖ ὁτιοῦν τε καὶ ἁπάντων μὴ εἶναι
τὰς κατηγορείας τοῦ συμβεβηκότος· οὐδὲ γὰρ μὴ ἔσται ὅλως
σύμβολον συμβεβηκότων σύ τι ἐνὶ ἑνί· μόνου γὰρ τῷ
λεγομένῳ καθ' οὑ συμβεβηκὸς πρᾶγμα ἔστι τὸ λεγομένου εἶναι δύο σύμ-
βολα συμβεβηκότα· οὕτως τοῦ ἑνὸς αὐτῶν τῷ ἑνὶ
συμβεβηκότος· ἀλλ' ὅτι ἀμφοτέρω αὐτῷ συμβέβηκε·
τοῦτο γὰρ σημαίνει πρᾶγμα τοῖς πλείοσι τὸ λευκὸν μουσικόν·
ἢ τὸ μουσικὸν λευκόν· οὐ γὰρ διαφέρει ὅπως ἂν ῥηθῇ· αὐτὲ
πρεφεδέ αὐτὰ, ἵνα δέξηται ὅτι οὐδέπερ αὐτῶν ὑποκεί-
μενον τῷ ἑτέρῳ· ἀλλ' ἔστι τὸ σημαινόμενον τῷ ἀμφοτέρῳ αὐτῷ
τινὶ συμβῆναι· καὶ μὴν ἐπράτων καθ' οὑ συμβεβηκότα πρό-
τερον, ἔχουσα συμβεβηκότα συμβεβηκέναι φρόνιμ.

κ' Καὶ πῶς ἡ κατὰ συμβεβηκὸς ἐστὶ τοιαύτη ὡς μὲν λόγος φωνῆς ὑποτίθεται τὸ ζῷον τῷ ἑτέρῳ καὶ μέλος τοῦ συμβεβηκότος τῶν τῷ κατ' οὐσίαν φοιτᾶσθαι· μέλος δὲ γίνεσθαι τῷ τοιαύτην φορὰν ἐνοικεῖν αὐτῷ· ἡ δὲ ζῷον ὡς ἡ συμβεβηκὸς οὐσίας κατηγορεῖσθαι, οὐκέτι τοιαύτη· τὸ γὰρ σωκρᾶτης μουσικός ἐστιν, οὐ τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τὸ μουσικὸν λευκόν ἐστιν· ὁ γὰρ λέγων σωκράτης μουσικός ἐστιν, οὐθὲν πολλάκις ἀμφότερα, καὶ ὁ σωκράτης καὶ ὁ μουσικός, ἀμφοτέρων αὐτῶν συμβεβηκός· οἷον τῶν αὐτῶν· οὐδὲ γὰρ τῶν ἐμῶν ἐναντίων ἐστὶ συμβεβηκός· λευκὸν δὲ ἀμφοτέρων τούτων ἐστὶ συμβεβηκὸς κατηγορεῖται· καὶ τοιοῦτον ἐστὶ τὸ ἀμφοτέρων τούτων ὑποκείμενον, ὃ ἐστὶ μὲν οὐσία καὶ τόδε τι σημαῖνον· ἐστὶ δὲ ἀφ' οὗ ἡ συμβεβηκότα κατηγορεῖται, οὐκέτι τοιοῦτον· οὐ γὰρ λευκὸν ἢ μουσικὸν τόδε τι σημαίνει· οὐδὲ ἐπὶ τοιοῦτον ἐστὶ τὸ ἀφ' οὗ ταῦτα κατηγορεῖται· οὐδὲ γὰρ λευκὸν ἢ μουσικὸν ἐστὶν ἐκεῖνο

γίνεσθαί τε καὶ συμβαίνεσθαι, ἄλλο ἄλλου κατηγορούμενον· μόναι δὲ ἐξουσίαι, ἁμὲν ἡ σύνθετος οὐσία κατηγορουμένη τινὰ ἀπαρθ
" ρῆ γὰρ οὕτως ἡ οὐσία· οὐχοῖον τε δὲ τοῦτο, δῆλον, ὅτι μὴ μόνῃ
" ταὐτὸς συμβεβηκὸς κατηγορούμενα· τὸ δὲ οἷον τῷ σωματῇ
τῷ λευκῷ, ὁμοίως σῶμά τι σύμβεβηκός, ὅλως τι οὐσία, τοῦ
μὲν δοὺς αἴσθησίν τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ συμβεβηκότος, ὑφ
τὶ δὲ μόνου τὰ λοιπὰ συμβεβηκὸς κατηγορεῖν· οὐ αἰτίαν ἀπὸ
δωκαν, ὅτι μὴ γίνεταί τι ἐξ ἀμφοῖν· τοῦτο σωματοῦ καὶ
" τῶν δύο συμβεβηκότων· τὸ δὲ οὐδὲ τῷ λευκῷ σῶμά τι οὐσία
" βεβηκός, διὰ τὸ μὴ δοῦναι αἴσθησιν τοῦ ὑποκειμένου
μετὰ τοῦ συμβεβηκότος· ὅτι μὲν δὲ τῷ ἄλλο ἄλλου οὐσία
βεβηκὸς συμβεβηκότος κατηγορεῖν, οἷόν τε αὔξεσθαι, τὰ αὐτῶν
συμβεβηκότων κατηγορεῖσθαι σῶμα πέρυσι· οὐ διὰ αἰτίας, οὐ
τος τε σαφῶς εἴρητο, καὶ ἡμεῖς προφρήσαμεν· μήποτε δὲ
ἄμφω οὕτως ἀκούσαντες λέξεως δεῖται καὶ συμβε-
βηκὸς λέγῃ, οὐδεὶς σῶμα πέρυσι τοῦτο ἀνδρός, ἃ σὺ φῂς
κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορεῖσθαι, οὐδενὸς ἔσται πρώτου κα
θόλου· ὃ ἴσον ἂν εἴη τῷ οὐδεμία ἔσται κατηγορία πρώτης
καὶ καθόλου τουτέστιν οὐδεμία ἔσται πρόβλησις ἄμεσος·
τῶν γὰρ πρώτων τῶν ἐν οὐσίαι τῶν συνθέτων οὐσία τοῦ ὑπο
κειμένου οὐ τόν κατηγορούμενον αὐτοῦ πρώτην ἄμεσος βε
βαία γὰρ καθ' αὑτὰ καὶ σύνθετος οὐσία τινὸς κατηγορουμένου καθόλου
ἔσται· τῶν μὲν οὖν μηδὲν εἶναι σύνθετος οὐσία κατηγορουμένου,
σαφές, τὸ κατὰ συμβεβηκὸς πᾶσαν κατηγορίαν γίνεσθαι τῶ-
δὲ μηδὲν εἶναι ἄμεσον πρόβλησιν τὸ σῶμα πέρυσι γίνεσθαι τοῦ
κατηγορεῖσθαι· ἄλλου πρὸς ἄλλου λαμβάνεσθαι δυνάμε
θ' ἁπλῶς γὰρ οὐ τοῖς ὑποβλητικῆς· ὅτι μὲν ἁπλῶς
μεσοπροβλητοῖς, σῶμα πέρυσι αἱ κατηγορίαι πρὸς ἐλεύθε
ρον· ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον οὐσιῶν καὶ συμβεβηκότων κατη
γορουμένοις τοῦτο γίνεσθαι· ὅτι μὲν δὲ τῶν ἐν μέρει οὐσιῶν

ξύμφερον ποτὶ ξυμφυλάσσει συμφέρον ποτί· καὶ δοκεῖ μοι
αὐτὴν ἐξηγεῖσθαι τοῖς λεγομένοις σαφέστερον. εἴ τις δὲ οὐ
ἐλευθέριος λόγος, οὗτος ἀγαθὸς ὢν ἢ σοὶ τοῦ αὐτοῦ, ἢ αὐτίφα-
σις ἅμα ἀληθὴς οὐδεὶ ὡς σὺ τὴν οὐσίαν οὗτος ὑποκειμέ-
νην κατηγορηθήσεται, ἀλλὰ ταὐτὰ καὶ σύμφερον· οὐδὲ ἁ-
μέσως, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀναγκαίων κατηγορεῖται τῶν σύμφερον-
των· τῶν μηδὲ τῶν ἐχόντων σύμφερον εἶναι τί σύμφερον τί
οὐδὲ τὰ ξύλλογίσασθαι τί οἷόν τε σύμφερον δι' ὃ ὁρισμέ-
νου σύμφερόντος· ἡμεῖς τὸ δυνάμενον εἶναι τῶν σύμφερο-
μένων τί σύμφερόν ἐστιν ἢ καθ' αὑτὰ ὑπαρχόντων ἢ τῶν σύμφε-
ρόντι ἄλλῳ μέσῳ ὁρῶ. τοιοῦτον γὰρ τὸ σωθῆναι θερα-
πεῦσαι. ταὐτὸ δὲ θεραπεῦσαι ὧν κινῆσαι· τὸ γὰρ κινῆσαι εἶναι
οὐσίαν τοῦ θεραπεῦσαι. οὐδὲν ἐμοὶ αὐτίφασις ἔσται τοῦ αὐτὸ
εἶναι ἢ ἀληθὲς αἱ αὐτίφασις καὶ τὸ τοῦ αὐτοῦ εἶναι· ὃ
δὲ ἀναγκαῖον ἔσται ἀναγκαῖον λέγεσθαι τῶν λεγο-
μένων ἅμα ἀληθῆς εἶναι καὶ αὐτίφασις· τὸ σπάνιον τῶν ὄντων
ταὐτὰ εἶναι· ἅμα γὰρ ἀληθὴς ἔσται τοῦ αὐτοῦ εἶναι αἱ αὐτίφα-
σις, ταὐτὰ εἶναι καὶ αὐτὰ ἀλλήλοις. καὶ ταὐτὰ ἐν· ὅτι μὲν
οὖν οὐκ εἶναι ἔσται τοῦ αὐτοῦ αἱ αὐτίφασις, ὕστερον δῆλ-
ον· πρῶτον δὲ δυνατοὶ ὦμεν ταὐτὰ εἶναι ἔστε σπάνιον τῶν
καθόλου· ἅμα γὰρ ἀληθὲς ἔσται τοῦ αὐτοῦ τὸ μὴ εἶναι ἵππον
αὐτὸν μὴ τετράποδα μηδὲ λίθον· μηδὲ φοίνικα· καὶ ταὐτὰ
ἔσται οὐκ εἶναι· σπάνια ἀληθεύοιτο δ' ἂν αὐτίφασις, εἶναι ἅμα
ὁ αὐτὸς καὶ ἵππος καὶ λίθος καὶ τράγος καὶ φοίνιξ· μὴ
ταὐτὰ ἔσται οὐκ εἶναι· δοθέντος μόνου τοῦ δυνάσθαι, καὶ δοῦ-
ναι μοι εἶναι τῆς αὐτίφασεως, καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι προφᾶσθαι·
τὸ δὲ καθ' ἅπαν ἀναγκαῖον τοῖς τοιούτοις λόγοις λεγόμενον
εἶναι ἄρνησις· ὅτι ἀναγκαῖον κατὰ τῶν σπανίων λέγειν
ταὐτὸ φαινόμενον ὂν φάσκειν ἀληθὲς εἶναι τῶν αὐτίφασιν
ἅμα ἔστι τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ εἶναι· θεὶ γὰρ τῶν αὐτῶν αὐτί-

κινῆσαι θεραπεῦσαι σωθῆναι

κάμεναι φαντασίαι, γίνονταί τισιν αἱ, φαληθεῖς ἢ καὶ ταὐτῶν,
ἵνα αὖ κατ' ἐκεῖνον ἅμα καὶ ἀντιφάσεις ἀληθεῖς ὦσι τοῦ αὐτοῦ. ὡς
καὶ αὐτὸς δι' ἓξ ὀλίγον ὕστερον φησιν. τὸ δὲ φάναι τὸ δοκοῦν εἶναι
ξυήρης ὁ αὐτός, δῆλον. ὡς οὐκ ἐστὶν ξυήρης, ὃ μὴ τὰ αὐτὰ ἀεὶ
τοῦ ποσοῦ αὐτὶ φάσιν ἀληθῆ ὦσι ταὐτὸς γίνεσθαι· ἢ οὐδὲ
ὅτι ὁρμὴ ὁρμῇ μηνοειδίου, τὸ δοκεῖν ἔχειν. ὥστ' εἰ πάντας ἐ-
ποιοῦσι δόξαι καὶ φαντασίαι, ἔλεγεν ἀληθῆ, ἦν ἂν
τι τοῦτο ὡς ἀδύνατον ὁρμωμένου δόξης λέγειν· οὐδὲ γὰρ ἂν
ταὐτὸ λέγειν ὁρμώμενος· ἢ πρὸς ἄλλο τι ἔχει τὸ τῶν δοκεῖν·
ἢ πρὸς τὸ δόξαι ἀληθῆ γίνεσθαι τῶν ἀντιφασίων, ὅτι ἐξ
ἴσου τοῖς οὖσιν ὄντων, ὁρμὴ τιθεμένη καὶ ὄρεξις, ὅτι
ἔφου ἢ ἀποφάσεις ἀκολουθήσει, ὥστ' οὐ μᾶλλον τὸ κατα-
φάναι αὐτοῦ εἶναι, ἀληθῆ εἶναι· καὶ τοῦ αὐτοῦ ἅμα καὶ ἀντιφά-
σεις ἀληθεῖς· οὐ γὰρ μᾶλλον εἶναι ξυήρης, ἢ μὴ ξυήρης εἶναι· ἀγε-
ωμετρία ἀντιφάσεις· οὕτω δὲ σῶμα αὐτῶν ὄντων γίνοιτο, φαύλα ἐ-
σεσθαι γὰρ φησὶν οὕτως· τὸ δὲ ἀναξαγόρου ἀληθές· τὸ, ὁμοῦ
πάντα χρήματα· ἀλλ' ἀκατέκριτον ὡς φλυαρικῶς μενδεῖ
εἶναι· καὶ τὸ δέ τι ὀλέθρια τῶν πραγμάτων, ὅλα φαύλα
λέγειν ἐν τοῖς· καὶ ὅτι δὲ οὕτω λέγοντας, ἔστι δοκεῖν
τοῖς τὸ φαύλα καὶ αὐτὰ ἀλλήλοις εἶναι λέγειν· τὸ ἀδύνατον
οὐκ ἐοικότι λέγειν· καὶ οἱ ὁμοίως οἱ λέγειν, δεῖ δοῦναι
οὐδὲν λέγουσιν· ἐναντίον δέ τι. ἔστι δὲ καὶ τοῖς τὰ αὐτὶ φάσεις
σαφῶς ἀληθεύεσθαι λέγουσι· τὸ ἐνδέχεσθαι τῶν ὄντων φαύλα
εἶναι μᾶλλον ἢ σπουδαῖα, τὸ ἐνδέχεσθαι μᾶλλον ἢ μὴ ἐνδέχεσθαι,
ὅτι καὶ τοῦτο λέγοντας, ἔοικε δοκεῖν δεῖ
τὴν ὕλης λόγον ποιεῖσθαι· αὐτὴ γὰρ ἀδύνατος τῶν δυνάμει
φαύλα εἶναι, ἐνδεχόμενον μᾶλλον· οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἐνδεχόμενα
φαύλα εἶναι· ὥστε δεῖ δοῦναι οὕτως λέγουσι λόγον ποιοῦσι,
δεῖ δοῦναι μὴ οὕτως λέγειν τὸν λόγον ποιοῦσιν· μὴ οὐ γὰρ,
ὅλως ἀμφισβητεῖ εἶναι· ἐνδεχόμενον, οὔτε γὰρ ὃ αὐτὸς ἦν δυ-
ὅλως ἀμφισβητεῖ εἶναι ἐνδεχόμενον, οὔτε ὁ αὐτὸς, οὔτε ἴσως· οὔτε τῶν ἄλλων τι δυ-

οὗτοι δὲ ἡ ὕλη· δυνάμει γάρ εἰσιν οἱ ἐξαίτιας γινόμε-
οὐ γάρ δὴ δυνάμει ὄψ μέλαν εἶναι φαίνε. ἔστι δὲ καὶ θάτερα
" ανεξαμάρτυρος δόξης εἰ δὲ τις φανῆναι λέγων· ὡς δι' ὧν ἐξ
" γε φαίνεται συμβαίνει μεμιγμένα τῶν ὑλικῶν ὀνόμα-
" τος, εἰ δ' ἔστι φαίνεται ταὐτὰ εἶναι· ἀλλὰ μὴν λεκτέον γε αὖ-
τοῖς καὶ ταὐτοῖς τὸν καλάφραν, καὶ τὸν ἀσόφρονα, καὶ τὸν ἀσόφρονα· δύσαρε-
στον αὐτῶν τὸν αὐτόφρονα σοφὸν ἀληθεύειν λεκτέον τὸ,
οὐκ ἀσόφρονες ἐστίν ἀληθές. ἐστὶ δὲ καὶ τοῦ καλάφρονα
φρονεῖν αὐτὸν σκληρὸν ἀληθῆ μίσεσθαι, νεῶν δ' ἀκούειν, ὅτι ἀν-
καὶ αὐτοῖς λέγῃ ἐστὶ ταὐτοῖς σᾶσαν αὐτὶ φρονεῖν καθήκο-
ρᾶσθαι. τοῦτο δὲ δύσκολον, ἐστὶ σὺν τῷ λέγειν αὐτοῖς, ὡς οὐ
μὴν τὸ ὄντως ἀληθὲς μόνον ἐστὶ τῆς αὐτὶ φάσεως, καὶ φαύλε-
ρον δοκοῦσα εἶναι ἢ ἐστί τινων μᾶλλον ἀληθὲς εἶναι ὅ-
τι οὐκ ἐξ ἀναγκαίας φάσης δεῖ ταῦτον λεκτέον αὐτοῖς ἀλη-
θές, οὕτω καὶ ἀναγκαῖον λαβεῖν ἄτοπον καὶ ἄλογον καὶ
ἄλογον εἶναι· τὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ φρονήματος, ἀσόφρονα εἶ-
ναι αὐτῷ αὐτῷ, μηκέτι λέγειν ἀληθῆς εἶναι· μᾶλλον γὰρ ἢ ἄλλῳ
ἀσόφρονα ἀληθῆ καθ' ἑαυτοῦ· εἶναι καὶ ἐν αὐτοῦ· τὸ δὲ τὸν οὐκ ἀσόφρονα, τὸ ψεῦδος λέγειν.
ἀληθῆ εἶναι· καὶ τὸ ἐν τῷ ἀσόφρονα εἶναι καὶ τὸ ἐν τῷ
ἐστὶ ψεῦδος. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα μὲν ἐστὶν· ἀλλ' εἶναι ἀσόφρονα
ἀληθῆ ἑαυτοῦ, δῆλον, ὡς καὶ αἱ καταφάσεις· ταὐτὰ οὖν
ἐστὶ καὶ τὸ αὐτό· ἅπερ γὰρ καὶ καταφάσεις αὐτὶ ἀποφάσεις ἦν,
ἀκολουθήσει αὐτῷ, τὰ καὶ τὰς ἀποφάσεις· ἅπερ μὲν συνάγει· ἀλ-
λ' ἅπερ ἀποφάσεις, δῆλον· ὡς καὶ αἱ καταφάσεις καὶ αἱ ἀν
" τὶ φάσεις ἐστὶ τῶν αὐτῶν· ταῦτα δὲ οὐ συμβαίνει τοῖς ὅροις
" τοῦ λόγου τούτου καὶ ὅτι οὐκ ἀνάγκη φάναι καὶ ἀποφάναι·
δύο ἐστὶ διαίτης προτεθείσης ἐστὶ μερίσεως, τὸ, ταὐτὰ εἶναι

ὡς ἐσταθαι τοῖς ἀρα ἀρνουμένοις, καὶ τοῦτο πρὸς πάντας ἀνάγκη
συμβαινειν, τοῖς ἀμα τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι καθ' ἓν
χρόνον καὶ διὰ τοῦτο φανήσονται ὀρθῶς ἀληθεύεσθαι τὸν αὐτὸν φά-
σκοντες καὶ τὸν αὐτὸν ἀποφάσκοντες, καὶ τὸν καταφάσκοντα ἀληθῆ
γίνεσθαι, καὶ τὸν ἀμφω δὲ ἀντικείμενα· ἔστι γὰρ φάσις αὐτὶ φά-
σεως ἡ κατὰ ἑνὸς ἀμφω λεγομένη ἀληθὴς ὡς φασι, καὶ ἀμα εἶναι τοῦ αὐ-
τοῦ, ἀληθῆ· καὶ τὸ ἔστιν αὐτὸς, καὶ τὸ ἔστιν οὐκ αὐτός. Διὰ τοῦτο δὴ
Καὶ ἡ ἀποφάσεις ἀληθὴς καθ' ὧν ἢ κατὰ φάσεις· διὰ τὸ εἶναι ἀμα
τοῦ ἀληθῆ καὶ τὸν εἰκαιότερος καὶ φάσιν ἀμα τοῦ αὐτοῦ ἔστιν αὐτός ἔστιν οὐκ ἔστιν
ὄντος οὐκ ὄν. ἀληθὴς ἡ ἀποφάσεις ἡ λέγουσα οὐκ ἔστιν αὐτός. ἔστιν οὐκ ἔστιν
ἀμα καὶ τὸ ἔστιν οὐκ αὐτός. ἀμα γὰρ ὧν ὄντων ὁμοίως ἀληθῆ καὶ
ψευδῆ. ἅμα δὲ καὶ τὸ λεγόμενον ἀμα αὐτοῦ ἐστι, οὐκ ἄλλο αὐτός
ἢ οὐκ αὐτός. Καὶ ὁμοίως ἀμα πάντων. τὸ, οὐκ αὐτός ἀποφατικὴ
ἐλάμβανον. δοκεῖ δὲ καὶ ἀμα ῥηθεῖς αὐτὴ δύνασθαι, ὅτι πολλὰ
γόμενα ὑπ' αὐτῶν, ἅμα ἑνὸς εἶναι ἀληθῆ· ὡς αὐτὶ φά-
σεις· οὐκ αὐτὶ φάσεις εἶεν· ἀλλ' ἀμφὸ ψευδεῖς φάσεις· ὧν τὴν
φάσεων· ἢ καὶ ἀποφάσεις ἀληθεύεσθαι ἀληθεύειν· ἀληθεύεσθαι
ἀληθεῖς εἶναι ὡς ἀξιοῦσιν, αἱρεῖσθαι· τὸ ἅμα εἶναι ἀλη-
θῆ εἶναι ὡς ἀξιοῦσιν αἱ ὡς αὐτὶ κείμενα ἀλλήλοις ἐλέγ-
ἀληθῆ ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ γίνεσθαι· ἢ ἀρ καὶ τὸ ἔστιν αὐτός, καὶ τὸ
ἔστιν οὐκ αὐτός, οὐ τὸ τὸν αὐτὶ φάσιν ὡς ἀληθεύεσθαι, ἀ
κολουθήσει αὐτοῖς. ἀλλὰ τὸ μὴ τὸν καταφάσιν μὴ τὸν ἀπο-
φάσιν ἀληθῆ εἶναι. ἀλλὰ ἀναιρεῖσθαι τὸν ἑτέρου αὐτῶν
φύσιν· ἢ ἀρ ἑνὸς ἀληθῆ· ἐφ' ὧν δὲ αἱ καταφάσεις καὶ αὐ-
τὶ φάσεις, ἔσται ἂν καὶ ἀποφάσεις τούτων ἀληθεῖς· ἀλλὰ
μα· αἱ δοκεῖ ἀναιρετικὴ καὶ τούτων· τῆς μὲν ἔστιν αὐτός, οὐκ ἔ-
στιν αὐτός τῆς δὲ ἔστι οὐκ αὐτός, οὕτως καὶ αὐτῆς καταφά-
σεως, ἑκάτερος γὰρ ὧν· οὐκ ἔστιν οὐκ αὐτός· ἢ οὖν καὶ αὐ
τὶ κείμενα ἅμα τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ ὡς ἑνὸς τὸ ἔστιν αὐτός
Καὶ τὸ ἔστιν οὐκ αὐτός, ἅμα ὧν τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ, οὕτω

Καὶ τὰ ἑκάτερα ἑκάνων ἀντικείμενα. Καὶ ἀναιρῶν τὸ αὐτὸ
τε οὐκ εἶναι αὐτὸς, καὶ οὐκ εἶναι οὐκείνος, ἅμα ἕξει ἑαυτοῦ
αὐτοῦ ἀληθῆ· ἀμφὶ οὖν ὡς ἑνὸς ἑκάνα ἐλέγετο· καὶ ταῦτ'
ὡς δύο καταγορεύμενα ἑκατέρου, ἑκάνων ὄντα ἀποφάσεις·
ἅδε ὡς ἓν τί ἐξ ἀμφοῖν ἑκάνων ἐγένετο ὡς ἐβούλοντο· καὶ
ταῦτα ὡς ἓν· ἀλλὰ μὴν ἅ λέγουσα ἀληθῆ. ἀναιρετικὰ δέ ἐστι
ταῦτ' τῆς τε κατάφασης καὶ τῆς ἀποφάσης ἀμφοτέρων, ἀλλ'
ἀληθὲς αὖ μήποτε τὸ μὴ δεῖν τῆς ἀντιφάσεως μέρος, ἀληθὲς
εἶναι· ἀλλ' οὐδ' ἀμφότερα· δύο γὰρ τὸ οὐκ εἶναι, οὐ τῆς
κατὰ μετάθεσις, κατάφασις ἐναντιωτικόν· ἀλλὰ τῆς
οὐκ εἶναι αὐτὸς ἀποφάσις· ἧς ἂν αὖ ἀποφάσεις, οὐχὶ οὐκ εἶναι
αὐτὸς ὡς ἐναντίον λεγόμενον· ἅ τοίνυν ἐστὶν αὐτὸς καὶ τὸ οὐκ εἶναι
αὐτὸς ἅμα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ τούτων ἑκατέρω ἀντικείμενα, ἐξ
ὧν αὖ ἅμα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ τοῦ αὐτοῦ· ἀλλὰ μὴν ἐκ τῆς
τῶν ἑκάνοις ἀντικειμένων ἀναιρετικῶν, ἑκάνου μὲν ὧν
τέκνον, ἀληθὲς ἂν εἶναι τὸ μὴ δεῖν μετατεθὲν ἀντιφάσει,
" μήτε μέρος τῆς ἀντιφάσεως, ἀληθὲς ἑαυτοῦ αὐτοῦ εἶναι· ἔτι,
" ἅτοι θερίζει ταῦτα οὕτως ἔχει· καὶ ἔστι καὶ λευκοὶ καὶ οὐ λευκοί·
Καὶ οὐ καὶ οἰκοί. ἐκδίαιρέσεως προβαίνειν ὁ λόγος αὐτῶν· δι'
καὶ τοι δὲ πάσας ἐνδεχομένων μεμφαίνων διαιρέσεις· οἷς
τὸ ἀπολουθοῦσιν· τὸ εἶναι τινὰ ὡς εἰσομένων καὶ καταληθεῖ,
δηλονότι καὶ οὐχ ὡς βούλονται λέγειν ἑαυτῶν πάντων οὐδεὶ
μᾶλλον τῶν καταφάσεων, ἢ τῶν ἀποφάσεων· φησὶ γάρ· ἅτοι
θερίζει πάντων λέγειν νῶν τοιούτων· τὸ οὐδὲ μᾶλλον τῶν καταφά-
σεων, ἢ τὴν ἀποφάσιν· φησὶ γάρ· ἅτοι θερίζει πάντων λέγειν αὖ τοιούτων·
τὸ οὐδὲ μᾶλλον τῶν καταφάσεων· ἢ τῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν θερίζει
ἑκάνων· τοῦτο δὲ ὁ λόγος δόξει αὐλέγεσθαι ὑπ' αὐτῶν·
Σοφὴ ἑαυτῆς οἰκείας καὶ τοῦ οἰκείου ἤθους· καὶ ὧν ἐν τῷ αὐτῷ
ἐστὶ καταγορουμένῳ, ἔδοξε φανερῶς ἄτοπον οὖν τὸ μὴ εἶναι
τοῦτο λέγειν, ἐν ὧν ὧν αὐτῶν τὸ εἶναι· καὶ καθ' ἑστὶν ἑαυτῶν οὐκ

ὄτε γὰρ διαστοῦσι ἀφ' ἑαυτοῖς, καὶ τὸ πάντα τὰ κατηγορούμενα
ξυμφερόντως ἔλεγεν. ὅτι δὲ καὶ οἱ τὴν διαίρεσιν ποιούμενοι
τίθενται τοὺς πάντων φάσεις καὶ ἀποφάσεις ὁμοῦ.
ὅθεν οὐκ ἀκόλουθον καὶ ἀντίφασις· ἀλλ' ἔστι
τοῦ πάντων ἀντίφασις, ἀλλ' ἔστιν φάσις μόνη καὶ φάσις
ἑκάστου ἰνα ὡς εἰρημένα τε καὶ καταληπτά· καὶ οὐκ ἔστιν τοῦ
τῶν οὐδενὸς ἄλλου οὕτως ἢ οὐχ οὕτως· οὐ γὰρ τοῦ τινος· ἔδει
τοίνυν τοῦ πάντων φάσιν καὶ ἀπόφασιν, οὐκέτι
φάσιν ἀποφάσεως καὶ κατάφασις ἔστι· ὁμοίως μηδ' αὖ τῆς
ἕξεως, ἵνα καὶ τῶν μὴ οὕτως καταληπτοί· ὅτι μὴ ἔστι καὶ βεβαία
οὐκοῦν· καὶ οὐχὶ οὐδενὸς ἄλλου οἷς μὴ οὖν· ἵνα μὲν οὖν ἀπὸ φάσεως
ἀληθὴς τοῦ αὐτοῦ· καὶ δὲ καὶ κατάφασις οὐκέτι· ὡς γὰρ τῆς ἕξεως
φάσεως μόνης οὔσης ἀληθοῦς, εἰ μὴ τοῦτο ὁμολογοῦμεν
καὶ καταληπτά, οὕτω καὶ ἡ ἀποφάσεως πάλιν τοῦ τινων
μόνη ἀληθὴς ἦν· καὶ ἵνα τὸ μὴ ἦναι βεβαίου τι καὶ γνώσεως
ὀλεθρεύει, ἵνα τὸ μὴ ἦναι καὶ ἀποφάσεως βεβαιοῦ τι καὶ γνώ
σιμον καὶ καταληπτοῦ, χωρὶς μοτέον αὖ ἦν καὶ ἀντικειμένη
φάσεως τῇ ἀποφάσει τοῦτ' ἔστιν· καὶ κατάφασις· οὔτε καὶ κα
ληπτὴ δὲ καὶ ὁμολογουμένη ἦναι ἀποφάσει· λέγοι αὖ
τῶν ἀντικειμένων κατάφασιν γνωρίμοτέραν· ἀλλ' ὅτι κα
θόλου ἐναντίον φάσει, καταλήψεις μᾶλλον αὖ ἐν κατα φά
σει ἦν· γνωρίμοτερον γὰρ καθόλου τοῦ μὴ ἦναι· γνω
ριμοτέρα δὲ καὶ κατάφασις τῆς ἀποφάσεως ἦν αὖ διότι
καὶ πρώτη· πρόληψις γὰρ καὶ κατάφασις τῆς ἀποφάσεως,
ὡς ἔφημεν αὐτῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· ὅτι τοίνυν τοῦ μὴ οὕτως γνω
ριμώτερον· ὅτι φύσει ἀποφάσεις ἀληθεῖς διὰ τὸ γνωρίμους αὐτὰς
ἦναι· ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ μὴ βίου τοῦ ἀληθοῦς· διὰ τοῦτο γὰρ
καὶ κατάφασις, ἡ αὐτὴ λύσις τῆς ἀποφάσεως· ὥστε
καὶ κατάφασις αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ γνώριμος καὶ ἀληθής,
διὰ τὸ γνώριμον αὐτὸ ἦναι ἁπλῶς ἐναντίων ἢ αὖ

φασὶς ἀληθὴς καὶ ὁ ἀποφαίνων τὸν μὴ ὄντα φάναι,
ἀναγκαῖαι ἀντιστρέφειν· ἢ οὐ γὰρ διηρημέναι αἱ ἀποφάσεις
αἱ ἀποφάσεις καὶ ἰδίᾳ καταγορεύμεναι, ἀληθεῖς ὅμοιον
ἔσται ἀλλήλαις ἢ ἰδίᾳ μὲν καταγορεύμεναι, καὶ κεχωρισμέναι
ὁμοίως ἀποφάσεις, οὐκ ἀληθεῖς. ἔστι τὶ δὲ μᾶλλον αὐτὸ ἀπο-
φαίνεται καὶ ἡ ἀποφάσεις καὶ ἡ ἀποφάσεις, ἀληθεῖς. τοῦτο γὰρ καὶ
τὸ τὲ ἄξιον, ἐρωτῶντος τινὸς αὐτὸς ὁποῖα καταφάσεις ἐστὶ, σημεῖον
ἀποκρίνομένου εἶναι καὶ οὐκ ἄτοπος ὡς τοῦ μὲν ἄλλου ἀλη-
θοῦς οὔτος· ἰδίᾳ δὲ ἑκατέρου, οὐκ ἀληθοῦς· ἀλλ' ὁμοίως
τὴν καταφάσεις μὲν τὴν ἀποφάσεις ἀληθεῖς ἰδίᾳ λεγομένας,
οὐκ ἀληθεύοντος λαβόντα λέγων· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ οὐ λέγ-
τα ἔλαβόντα· ἢ γὰρ οὐκ ἀληθεύοντα ὁ λέγων ἔλαβε, οὐδὲ ἔστι τῷ
γὰρ μὴ ὄντα αὐτὸ, οὐκ ἀληθῆ· οὕτως δὲ οὐδὲν ἐρεῖ· ἢ
ἔσται ταὐτὸς μὴ τὴν καταφάσεις τινὸς ἀληθεῖς, μήτε
καὶ ἀποφάσεις ἀληθεῖς· μηδενὸς ὄντος, οὐδ' ἂν ἀποφά-
μὴ ὄντος δὲ αὖ, οὐδ' ἂν φθέγοιτο τὸ τις· οὔτε δέγοι· μὴ
γὰρ ὄντων τῶν συμβαινόντων, οὐδ' ἂν αἱ συμβάσεις· οὐκ
ἔσται δὲ τὰ συμβαίνοντα ὅτι μὴ ἔστιν ἀληθεῖς αἱ καταφά-
σεις αἱ ὄντα λέγουσαι. ἔστι ὡς αὐτῶν συμβαινόντων τὴν
φάσεις οὐκ ἀληθεῖς, οὐδὲ αὐτῶν ἐνεργῶν, οἷον τοῦ βα-
δίζειν· τοῦ φθέγγεσθαι· ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο, οὐδὲ λόγος
ἔσται ἀλλαχοῦ, οὐδὲ αὖ τὸ ἔστιν ἀληθεῖς εἶναι, τὸ ἔστι
ταὐτὸν ἀληθεῖς τῶν αὐτὶ φάσιν εἶναι καταφάσιν γὰρ, καὶ
τοῦτο, καὶ ἔστιν αὐτοῦ ἀποφάσις· καὶ ταὐτὰ αὖ ἡ αὐτὸ τοῖς
λέγουσιν ἅμα φᾶσαι αὐτὶ φάσιν ἀληθῆ σφίσι καὶ οὐσιουμέ-
μων· ὃ ἄτοπον δοκοῦσιν, καὶ τοῦτο ταὐτὰ ὄντα ἔναντία· ἢ
γὰρ ἔστι ταὐτὸς φᾶσα αὐτὶ φάσις ἅμα λεγομένη ἀλη-
θὴς, ταὐτὰ ἐναντία ἔσται ἀλλήλοις, ὡς ἡ δικαιοσύνη, ὡς γὰρ
ταὐτὰ ὑπάρχει ἡδονῇ, καὶ δ' ὧν ἀποφάσεων ἡ αὐτὶ
φάσις ὁμοίως ἀληθὴς, τῶν δὲ καὶ ἀποφάσεων ἐναντίον λέγ"

αὐτοῦ θεοῦ λόγον· λόγον καὶ μὴ αὐτοῦ μήτε μὴ διάφορον καὶ λόγ-
ου δὲ ὁμοίου τὴν δόξαν. τὸ δὲ ὅμοιον εἶναι τί· τὸ γὰρ ἰδίωμα
μήτε τὸν αὐτὸν φάσιν μήτε τὸν αὐτὸν ἀποφάσιν ἀληθεύειν. ἀ-
μφοῖν δὲ ἀμφω ἀληθεύειν οὐκ ἔστι τὸ τίνα λόγον. ὁμοίως καὶ δὲ κα-
θ' ἑκάστου δόξαν ὅμοιος αὐτὸν λόγον λέγειν· ἔστι γὰρ τὸ ἀκόλουθ-
ον ὅμοιος καθ' ἑκάστου τὰ αὐτὸν φάσιν ἀληθεύειν, οὐ
δὲν ἄλλο ἄλλου δοκοῦσι· οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον· κατὰ διότητα γὰρ
τινα ἴδιος ὁρίζονται, κατὰ δὲ ἀλήθειαν φορᾷ ἑκάστου.
Καὶ διαφέρει ἄλλο ἄλλο. τοῦτο φέρεται ἑκάστου αὐτῶν, ἀληθεύ-
ειν καὶ ἴδιον εἶναι. καὶ οὐκέτι κατὰ τὴν ἀποφάσεις αὐτοῦ καὶ διαιρού-
των, καὶ ἴδιον κατηγορεῖν τῶν τὸν καθ' ἑκάστου
φάσιν ἀμφότερα ὁμοίως ἀληθεύειν λέγουσιν εἶναι τὰ
καὶ οὕτως ἀκολουθήσει. τὸ γὰρ ἴδιον εἶναι τὰ ἀλλήλοις ἰδίου
τὰ εἶναι καὶ ἀδιάφορα. τὸ δὲ τοῦ ὅτι ὁ αὐτὸς αὐ-
τὰ ἀληθεύειν. ἐξαριθμεῖται καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰρημένα
τὴν δόξαν ταύτην. τὸ δὲ ἴδιον μὴ ὡς τροπάσεις καθ' ἑκά-
στου τῶν οὕτων ἀληθεύειν λέγουσι· τότε γὰρ τὰ αὐτὸν
ἀληθεύειν εἶναι, ἅμα τὰ αὐτὸν καὶ οἱ καθ' ἑκάστου
τὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀποφάσκοντες ἀληθεύουσιν. ἀλλὰ καὶ
τὰ αὐτὸν ἂν ὑπάρχοιντο. ἅμα δὲ μὴ καθ' ἑκάστου τῶν ἀπο-
φάσεων φάσιν αἱρετικὴν. αἱ δὲ ἀποφάσεις τῶν καθ'
φάσεων τῶν μὴ ὄντων ἀληθεύειν τὸν καθ' ἑκάστου,
ψεύδεσθαι τοὺς ἀποφάσκοντας ἀναίρεσιν τῶν δὲ τὰ
λὴν τοὺς ἀποφάσκοντας ἀληθεύειν, ὑπάρχοιντο ἂν οἱ καθ'
φάσκοντες, ὑπάρχοντα καὶ τὰ αὐτὸν ἀληθεύουσιν. ὅτι
ἢ ὑπάρχειν τινὰς λέγοντες ἀληθεύουσιν τῶν καὶ ἰδί-
ων ἀναίρεσιν ἐκείνου τῆς αὐτὶ φάσεως λέγομεν ἀληθεύ-
ειν εἶναι, ἐὰν καὶ μὴ τὰ αὐτὸν ὑπάρχειν λέγουσιν καθ' ἑκά-
φασις ἀληθής. ψεύδονται δὲ τὰ αὐτὸν. καὶ αὐτὸς δὲ
αὐτοῦ ὁμολογεῖ ψεύδεσθαι· ἔστι γὰρ οὗ καθ' φάσις. ἀνα-

Καὶ ἡ ἀπόφασις, ὁμολογοῖεν ἀληθῆ εἶναι καὶ τὴν ἀπόφα
σιν τῆς καταφάσεως τῆς λεγούσης ἅμα τὴν τίφασιν σὺν αλη
θεύεσθαι· ἢ τίς ἐστιν οὐχ ἅμα τὴν ἀντίφασιν σὺν αληθεύε-
σθαι. ἀλλ' ἐν τῷ αὐτὴν ὁμολογεῖν ἀληθῆ εἶναι τὴν ἀναιρε
τικὴν οὖσαν· ἧς αὐτὸς ἐπίθετο καταφάσεως, τῆς λεγούσης
τὴν ἀντίφασιν ἅμα ἀληθῆ εἶναι, αὐτὸν ὁμολογεῖ ψεύδε
σθαι· ἅμα δὲ φανερόν· ὅτι μηδενὸς πρὸς τοῦτον ἡσκέψις
τουτέστι κοινολογία καὶ ζήτησις· οὐδὲν γὰρ λέγει· πρὸς δὲ
τὸν μηδὲν λέγοντα, οὔτε κοινολογία τίς, οὔτε ζήτησις
περὶ τινος δαύαζ γίνεσθαι· ὅτι μηδὲν ὁ τοῦτο λέγων λέ
γει, δῆλον· πᾶς γὰρ ὁ λέγων τι καὶ σημαίνων, ὡρισμέ
νον τι σημαίνει, ὥσπερ εἴρηται· ὥστε ὁ μὴ ὡρισμένον τι ση
μαίνων, οὐδὲν λέγοι τί· ὁ δὲ τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὸς
λέγων ἅμα ἀληθῆ εἶναι, οὐδὲν ὡρισμένον σημαίνει· ὁ γὰρ
" τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ παντὸς ἅμα ἀληθῆ λέγων εἶναι, οὐδὲν
" λέγει· ὅτι γὰρ οὐδὲν λέγει δεικνύς, φησίν, οὔτε γὰρ οὕτως
" ἔχειν λέγει τὰ πράγματα, οὔτε οὐχ οὕτως· δεῖ δὲ οὕτως
ἔχειν, ἢ μὴ οὕτως ἔχειν· εἰ πῶν δὲ λέγει τοὺς τὴν ἀντί
φασιν ἅμα ἀληθῆ λέγοντας ἕκαστον τῶν ὄντων, οὕτω
τε ἔχειν λέγει· καὶ οὐχ οὕτως ἐπὴν εἰκεῖ· καὶ πάλιν γε τ
τὰ ἀπόφασιν ἄμφω. ἔτι μᾶλλον δεικνύς ὅτι οὐδὲν λέ
γει ὁ τοῦτο λέγων· ἀκόλουθα γὰρ τοῖς λέγουσι· καὶ τὸ μή
τε οὕτω· μήτε οὕτως· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο λέγοιεν· ὁρίζοιεν
ἀντιῆδη καὶ οὐκέτι ἂν λέγοιεν ἐπὶ πάντων τὴν ἀντί
φασιν· καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἢ τοῦτο· ἢ τὸ ἀντικείμενον·
ἀντίκειται γὰρ ὦ, οὕτω τε καὶ οὕτω, τὸ μήτε οὕτω, μήτε οὐχ
οὕτως· ὥστε εἰ μὴ τοῦτο λέγοιεν· συμχωροῖεν ἂν ταύ-
τη τῇ καταφάσει, καθ' αὐτὴν ἀληθῆ εἶναι τῇ οὕτω καὶ
οὐχ οὕτως ἔχειν ἕκαστον τῶν ὄντων λέγουσι· καὶ ψευδῆς
λέγοιεν ἂν εἶναι τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς· εἰ δὲ τοῦτο ὡρισμέ

λέγοι σαὶ ἢ δητι ἢ μὴ κατάληψιν δώσουσιν. Εἴτ' ἀ ὅλων
ἢ φαντάσεις ἀληθεῖς, ἢ ἀπὸ φαντάσεις ψευδεῖς εἰσὶ μέρος ἢ μέρη,
φυσικὴ μὲν ἐστὶν ἡμῶν ἀλήθεια. ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς Πυθαγορείους
εἰκότως τι θεμένους. Τὸ συναρτᾶν τὰ θαυμαζόμενα· ὅτι
Πύθιοί ὡς ὁμολογούμενον, τοῦτο συμβαῖνε. πρὸς ὃ πᾶν
εἰκὸς ἀμφισβητοῦσιν· δεῖ μὲν δὲ αὐτὴν καὶ λέγειν ἡδονὴν
ὧν ἕνεκα πάντα ψεύδεσθαι· ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον ἢ,
τῆς καταφάσεως οὔσης ἀληθοῦς, ἢ ἀπόφασις ψευδής ἐστιν· ἀπο-
λουσαρφεῖν ἀναιρετικὴν αἱ κατάφασις καὶ ἀπόφασις, ἐκ
οὐκ ἐνδέχοιτο, εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἅμα λέγειν. Πάντε καταφάσεις
θῆς καὶ τὰς ἀποφάσεις θεὶ τοῦ αὐτοῦ. ἐμφαίνεται δὲ τοῦτο ὡς ἐξ
αὐτοῦ γνωρίμου· καὶ συνῆρται καὶ συνῳδόμενα· ὅτε ἐξ ἑπτὰ θεὶ τ
ἕστω μᾶλλον αὐτὶ φάσεως, δι' ὧν ἔστι· πρῶτον μὲν γὰρ οὐκο
" τῆς καταφάσεως ψευδοῦς, ἢ ἀπόφασις οὐκ ἀληθής· καὶ ὁμοῦ
" ψευδοῦς οὔσης, τὰ καταφάσεις συμβαίνει ἅμα ἀληθῆ εἶναι· ὡς
" γὰρ οὗτος συνῆρται ἀπὸ τοῦ ζῷα λέγειν συνῆρται αὐτ-
" φανὰ δὲ ταῦτα ἔσται σημαίνατο καὶ αὐτὸς ὅτι δόξαι τοῦτο
συμβαίνειν τὰ ἀναιρετικὰ ἀλλήλων εἶναι, πάντε καταφάσεις
καὶ τὰς ἀποφάσεις, τὰ συναρτᾶν ἀλλήλων· ἔστι δ' ὧν τὰ ἔσται
χήρασιν καὶ φύλαξεν ὅτι ἐστὶ φυσικὰ πάντε καὶ φανερὰ
τὴν. ἔσται σημάνατο δὲ, ὅτι τὸ συνῆρθαι ἔστιν ἀληθῆ
σάντων καὶ διὰ τούτων τὰ ἀποφατικὰς θέσεως καὶ τὰ πρὸς
" τὰ συναρτᾶν. ἔστι δὲ ὁμοῦ, ἢ σχεδὸν ὡς ὑποθεμέ-
νων, ἢ μὲν ἐψεύδετο ψευδῆ· ὁ δὲ ἀμφισβητῶν ὁ λέγοντες
οὗτοί εἰσι· πρῶτον δὲ αὐτοῖς ὁμοῦ εἶναι καὶ ἐγνοῦτως
τὸ θρυλούμενον ὁμολογούμενον ὡς πᾶσα φάσις λέγει καὶ ὁμοῦ
εἶναι καὶ μὴ ἐψεύδην ὅτως ὡς ἢ ἀπόφασις, καὶ αὐτὸς διὰ ψεύ-
δεται· ὡς σὺν τε ἑαυτῷ τὰ καταφάσεις καὶ τὰ ἀποφάσεις
ἰδία λεγομένη ψευδῆς εἶναι· ὅτε ἅμα καὶ ἐψεύδην αὐτὸ οὕ
τως καὶ μὴ σχεδὸν οὕτως· ὑπομβαίνων, ἀληθεύσῃ, ἢ καὶ

ὁ τοῦτο ὑπολαμβάνω, διὰ τί ψεύσεται· φησὶ γὰρ οὕτω, δῆλον ὡς
ὀείλοις αὐτὸ· ἢ δὲ καὶ τοῦτο ἴδια σημαίνει ὑπολαμβάνουσι.
καίτοι ἀμφω ἅμα τοῦ τοῦ λέγειν διὰ ψεύσεται, καὶ αὐτὸ τοῦτο
λεγόμενον καὶ αὐτῶν· ἢ ὅτι ἰδιαίτερα ἢ ὧν οὗτοι φασὶν
τοιαῦτα τίς ἐστιν ὀξυμούμενοι, τοῦ αὐτῆς λέγουσιν ὡς ἀληθ-
σίν ἐστιν ἐφ' ἑκάστου λέγειν· φησὶ γὰρ μηδεὶς τούτων ἀληθῆ, οὐχὶ
ἔχουσιν ἀφορμὴν τίς ἐστιν τῶν οὕτων φύσις· καὶ ὁ τοῦ θεοῦ αἰτῶν
ὑπὸ λημμάτων ἀληθῆ· οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἔχει· καθόλου γὰρ
μηδεὶ οἱουδήποτε κατηγορεῖσθαι ἀληθεῖσθαι τοῦτο οὐδαμῶς
ἔστιν ὁμοίως τὸ σημαινόμενον λέγων, ἀληθεύει, ὅτι δὲ σημαίνει
ψεύδεται, ὡς εἰσομένου αὐτὸ ἢ καθ' ἑκάστου· τὸ γὰρ τοῦτο
ἀληθῆ· τοῦτο δὲ ψεῦδος, ὡς εἰσομένου αὐτὸ ἢ καθ' ἑκάστου
τὸ γὰρ τοῦτο, ἀληθές· τοῦτο δὲ ψεῦδος, ὀείλουσίς ἐστι καὶ
καταληπτά· ἢ ναὶ τὸν αὐτὸν λέγοντος· ἀλλ' ἔκαστον λέγοντος φύ
λασσόμενοι τοῦτο, μηδὲ τερουμεῖν ἀληθεύειν, μηδὲ κάτε
ρον ἰδίᾳ ὑπολαμβάνοντα τῶν αὐτὸν καμνόντε ὧν ἀ
μφω ἅμα ἀμφοῖν τοῦ αὐτοῦ καὶ λλονται ἀληθεύειν τὸν ἅμ
φω ὑπολαμβάνοντα τοῦ σκάφους ὑπολαμβάνοντος
ἤδη αὐτὸν σαλεύειν καταλαμβάνοντε· καὶ ὀείλοι, τὸ γὰρ καὶ λ
τοῦτο, τοῦτου ἀληθὲς ἦναι ὀείλοντός ἐστιν, καὶ ὁμολογοῦ
ἤδη τινὰ διαφορᾶν, αὐτοῖς οὔσιν ἦναι, καὶ οὕτω πως αὐτ
ὑμῶν· τοῦτο δίδωσιν ἕλεγον ἄλλα ἄλλου ἀληθέστερον
οὐ γὰρ δὴ καὶ ἡ ἀποφάσεις αὐτοῦ ἅμα ἀληθὴς ἢ λέγουσα,
οὐ μᾶλλον αὐτὸ ἀληθὲς ἦναι· σαλεύει γὰρ αὐτὸ τὸ ὁρᾶ
τον φρονεῖν σημαίνειν ὁ λόγος· τοῦτο γὰρ λέγω, διὰ τὸ
ἤδε ὁμοίως ταύτῃ καὶ ψεύδονται, καὶ ἀληθῆ λέγουσι·
τοῦτο γὰρ ἔστι, ὧ αὐτὸς τῶν ἀντιφασιν· διὰ τὸ λέ
γειν αὐτά, οὐδὲν μᾶλλον ἀληθεύειν τοιοῦτοις λέγοντα,
ἢ οὐκ ἀληθῆ· Καὶ ψεύδεσθαι, ἢ οὐ ψεύδεσθαι· καὶ ὁτιοῦν
τὸ ἦναι μὴ, τὰ ἀντικείμενα, ἀλλήλων αἱρετικὰ, λέγ

δὲ αὐτοὺς ἀμφότερα ἀληθῆ εἶναι· τὸ δὲ ἀδύνατον ὑπολαμ-
βάνει, ἀλλ' ὁμοίως ὑποτείνεται ὡς ἴσον. τῶν ἀλλὰ μηδ' ἁμαρ-
τάνειν δεῖ ὑπολαμβάνοι· ἀλλ' ὁμοίως οἴεσθαι καὶ οἰκοίεται ἅπαν
μηδ' οἰμῆν, ἀληθεύουσιν, οἰδὲ, ψεύδονται, κ' οἰμῆν. μᾶλλον
ἀληθεύουσιν, οἰδὲ ἧττον, ἀλλ' ὁμοίως πάντες καὶ οὐ μᾶλλ-
θεύουσιν· αὐτὶ φασὶ γὰρ Καὶ τοῦτο, ὅπερ ἦν ὁ τὶ τῷ τοῦτο
λέγοντι· οὔτε σημαίνει τι σύνεσις ἀλλ' ἢ ἅμα καὶ οὐ λεγ-
κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον. ἅδε ὡς λέγοι οὕτως καὶ ὑπολαμβά-
νοι καὶ μηδεὶ τῶν νοῦν ἐχόντων ὡς ἀληθῶς ὑπολαμβάνει. ἀλλ' ὁ
μοίως οἴεσθαι καὶ οἰκεῖσθαι· καὶ ὑπολαμβάνει καὶ οἰμῶ ὡσ
λαμβάνει δεῖ σκάπτειν, οἷοι οὖν ὁ δεῖ διαφέρειν φύσει,
φοῦδὲ ὅλως σῴζει τὸν ὑπολαμβάνοντα δύναμιν τῆς ψυχῆς·
μετὰ νεκρὸς δὲ σοὶ μᾶλλον ὑπολήψεις, διὰ αὐτὶ κειμένας ἀπὸ
τῶν αὐτὶ φάσεων τοῦ λόγου. φανερὸν γὰρ σοὶ τοῦτον τὸ
ὁ ἔλεγχος καὶ τὸ αὐτὸ σου σύναρχέσθην· πολλαὶ γὰρ λέγοντες
οἱόντες· οὐμεὶν καὶ ὑπολαμβάνειν ὡς ἔστιν ὁ λόμενος
τῆς αὐτῆς δὲ τῆς δόξης ταύτης αὐτὶ λογίας δὲ
ξασθε ὅτι οὐχοὶ οὔτε αὐτὸν οὐδὲ μᾶλλον ὑπολήψεις οὕτως
σῴζειν, φυτοῦ γὰρ, καὶ τοῦτο οὐμοιοῦ, ἢ ζῴου λογικοῦ, σοὶ φρά-
τὸ δῆλον εἶναι· ὅτι μηδὲ οὕτω διὰ ἀκμὴν αὐτὸς ὢν μηδὲ
ὧν λεγόντων ἴσμεν, ἀλλὰ μέχρι λόγου αὐτοῖς ἡ αὐτὴ δόξα·
ἔστι γὰρ τοῖς οὕτω διακειμένοις, καὶ ταύτην τὴν ὑπόληψιν
τῶν αὐτῶν λόγων σῴζουσι· τὸ μὴ αὐτὸ σφάλλεται· ἀλλ' ὡς φυτοῖς ζῆν.
τί γὰρ μᾶλλον αὐτὸ σκεπτέον τῶν οἰωμῶν ὧν αὐτὸ πάθος
τοῦ μὴ αὐτὸ σκεπτέον ἴσον ἀεὶ αὐτὸ σκεύου ὑπολή-
ψεως· καὶ ἴσον τὸ οἴεσθαι δεῖν· τὸ μὴ οἴεσθαι δεῖν· ἢ οἴεσθαι
μὴ δεῖν· διὰ τί δὲ σκληρύνεται, καὶ οὐ ἁπλῶς· κ' ἧττον φέ-
ρει· ἢ ἧττον ῥαφθῆναι, ἢ μὴ ὑπολήψεσθαι τοῦτον· τὸ μὴν
φρέαρ εἶναι τὸ δὲ βαθῆναι· ἀλλ' οὐχὶ οὐδὲν μᾶλλον,
καὶ φρέαρ καὶ μὴ φρέαρ ἡγούμενος· ἔστι γὰρ· καὶ

βάεσθρουκαὶμὴ βάεσθρον· καὶ πάλιν τὸ θὺμὴ ἓν εἶναι
σῆμ, ἀγαθὸν ἓναι τὸ δὲ ζῶσεσθῦ, κακόν· καὶ οἰκοῦμεν οἱ
ἔται ἓναι· ἀλλὰ τὸ μὲν, βέλτιον αὐτῶν· τὸ δὲ μὴ ἓν εἶναι· ἢ τις
ὑπόληψις, αἱ αἱρέσεις ἀπὸ οὐδενὸς μᾶλλον οὕτως ἢ οὗ
τως σῆμ τὸ σεσῆσθαι· ἁδρὸς ὅλως ἐστὶ τῶν αἱρετῶν τε καὶ
φευκτῶν, ἐλεγόμεθα δὲ ὧν προέσονται ὡς ἐν ὅροις σῆμ ἐστὶν
ὑπόληψις, ἀναίτιος καὶ ἐστὶ τῶν ἄλλων οὕτως ὁμολο
γῶν αὐτοῖς σῆμ· καὶ τὸ δὲ μὴ τὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτοῦ ἓν
τὸ δὲ δ' ἄλλο τι· καὶ οὐ κακόν· καὶ τὸ δὲ μὴ ἓν κακὸν τὸ δὲ οὐ
κακόν· οὐδὲ γὰρ ἐν τούτοις φαίνονται ἐξ ἴσου σῆμ ὄντες·
οὐδὲ γὰρ ὑπολαμβάνουσι τὸ δὲ χρήσιμον αὐτοῖς ἓναι σῦ μ'
αὐτῶ τινί, κ' ὅτῳ ἓν ὕδωρ· ὡς οὐ μᾶλλον τοῦ αὐτοῦ ὄντος
αὐτοῦ, κ' οὐ κακοῦ· ἢ τοῦ ὕδατος ὕδατος· κ' οὐ μὴ ὕδατος σῆ
τι ἄλλο· οἷον σῆμ λίθον ἴσασι· ἀλλ' ἐκεῖ μὲν τὸ ὕδωρ δὶ
φῶντ' ἂν καὶ σῆμ ἔνδεόμενοι σὶν σᾶσιν· σῆμ δὲ τοῖς αὐτοῖς
ὅταν αὐτὸ δέωνται καὶ οὐκ ἔξω σου αὐτοῦ ὕδατος δεόμεθ',
σὶν σᾶσι τοῖς οὖσι ταῦτ' ἐξ ἴσου σιν· ἀλλ' ἔστιν ἀληθὲς
τε καὶ πρόδηλον· ὅτι ἐκάστοτε μὴ τινα, βλάπτεται· τὰ δὲ
οὔ· κρημνοὶ μὲν γὰρ ἐνλαβᾶν καὶ φρέαρ, καὶ ὅσα λύμαν
τικά· οὐ μὴν λαβᾶν δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα· ὥστε ἔοικε, σᾶσι
ὑπολαμβάνουσιν ἓν ἀπλῶς σῆμ τὸ δὲ ἀγαθὸν· ἀλλὰ
τὸ δὲ τὸ ἄμεινον καὶ χεῖρον· σᾶσι φασι καὶ τοῦτο λέγο τας
σῆμ σᾶσι τὸ οὐδὲν μᾶλλον καὶ οὐκ ἀληθεύειν τὸ δὲ μὴ
τῶν αὐτὰ φύσιν εἶναι ὑπολήψεσιν ἓν ἀπλῶς, ἀλλὰ μὴ
δὲ ταῦτα· ἀλλὰ δὲ βέλτιον καὶ χεῖρον, καὶ σύμφορον
καὶ ἀσύμφορον· καὶ ὅλως τὰ πρακτά· τὸ δὲ ἀπλῶς ἐστὶν, ὅ-
τι μὰ ἄμφω τὰ αὐτὰ κύριά ἐστιν, ἢ οὐδέτερα σύμφορον· ἀλλὰ ἄπλῶς
θάτερον καὶ ὡς εἰς μᾶλλον· οὐδὲ ὁμοίως σύμφορον τὸ αὐτὸ
ἀλλὰ θάτερον αὐτῶν ἁπλῶς· ἢ γὰρ σύμφορον ὁ αἱροῦν
κ' μὰ σύμφορον ὁ φεύγουσιν· ἀγαθὸν δὲ τὸν λόγον σῶζα σᾶσι
μᾶλλον

κατὰ τοὺς ἀρχαίους

καὶ τῶν θείων αὖ ὑπόληψιν διὰ ὧν εἰκάζουσι δόξειεν ἂν τις
ἀναιρεθήσεσθαι· ὅτι γὰρ μὴ θεοὶ ταῦτ' ἐστὶ κατάληψις, ἀλ-
λ' αὐτοῖς αἱρετοῖς καὶ φευκτοῖς, ὅμοιον γὰρ αὐτοῖς ἀναίσκη
» θεωρεῖν γὰρ αὖ καὶ αὐτοῖς θεοῖς αὐτὰ, ἅμα ὡ εἰζοντό τινες
» αὐτὰ καὶ συμπαρατίθεντο τῷ ζῴῳ μόρια· ἅδε μὴ ζῶντα
» μηνοι ἀλλὰ δοξάζοντες· ἅδε λέγοι ἂν εἰκὸς μηδ' ὅτιοῦν
Τὰ δὲ εἶναι καὶ νοερὰ λῆψιν θεῖα ζῶντα ὡς οἱ λέγοντες ἀφαιρο-
μένω· διὰ ἀφαίνεται τοιοῦτον οὐκ ἀπαρτίζεσθαι ὡς οὐκ ἀλ
ηθῆ οὔτε, ἀθανάτου γὰρ τῷ νοερὰ λῆψιν εἶναι καὶ ὑγιεραίαν. οὐ
δὲ ζωτικημονικὴν· οὕτω τῶν θρεπτικῶν φύσιν αἰτιατέ
ον αὐτοῖς, ἀλλ' ζωϊκὴ μᾶλλον ἐστὶν ἀπορον αὐτῶν καὶ ἀγνῶν τὰ λη θῆ. καὶ
ζωϊκὴ μὲν οὖν πρόνοιαν ἐστέον· εἰ δὲ ἀρὰ ἀθανὴς κατάληψις,
εἰ ταῦτα δὲ γίνεται καὶ ἰσχυρὰ τέ καὶ μετ' ἐπιστήμης· ὁδὲ ἀ-
πορεῖ ἄλλα ἀλλωνὶ δοκοῦμεν εἶναι μᾶλλον αἱρετὰ τε καὶ
θρεπτικὰ τὸ μὲν οὖν διαφορὰν εἶναι οἷς, καὶ ταύτην κα-
τάληπτὴν καὶ γνωστὴν ζῶντα χωρητικός· τοῦ δὲ κατὰ τί βαίνει
αὐτῶν κατὰ λῆψιν εἶναι αὐτοῖς αἴτιον· τὸ μὲν ζωϊκὴ ἀφεῖναι
αὐτοῦ ὅπως εἶναι ζωϊκὴ κρίσιν ἢ μέρος καὶ καινο-
νίζεσθαι, ἅδε ταύτην τῷ ὧν θρεπτικὰ φύσιν· καὶ θρε
πτικὴ ὧν ἐν αὐτοῖς διαφορά· ὡς γὰρ τῶν ὄντων οὐ
θρέπτικὰ αἰτιατέον· ὡς οὐδὲ ὑγιαντικὰ εἶναι. ἀλλ' ὑγιᾶ
ζωϊκὴ ἐστέον. ὅπως αὐτὰ ἢ αὐτῷ, οὕτω καὶ τοῖς ὑγιαντικοῖς·
ὁ γὰρ δοξάζων θρεπτικὸν ζωϊκὴ μᾶλλον, ἀλλ' ὑγιαντικὸς θρεπτικὸν
γνωστικὸς ἀληθῆ διάκλησιν. ὅτι δὲ οἱ λέγοντες τὴν φαν
ταστικὴ ἀπολουθοῦντα τοιαῦτα φλύδουσι δῆλον
ἐκ τοῦ μεζόνων φαντασίαν λήψεσθαι καὶ βουλεύσασθαι αὐτ
ἅττε χρὴ ζῶντα ἄφαντα, εἴτε καὶ μή· ζωϊκὴ δὲ ὅτι μᾶ
λιστα φαίνεται ὅπως εἶναι καὶ οὐχοῦτως, ἅμα συμπαρατίθεται
φησὶ ναὶ αὐτοῖς πάντα καὶ οὕτως καὶ οὐχοῦτως εἶναι, ἀναίσκη
γὰρ διδόναι αὐτοῖς τὸ μὲν ὁμοίως εἶναι αὐτῶν καὶ ζωϊκὸν

" οὔτε τὸ ἓν καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἕνα ἓν τῇ φύσει τῶν ὄντων.
" Τὸ μὲν ἄλλο τε καὶ ἕτερον, ὡς ἕνα θατέρου· ὃ λόγῳ μὲν οὕτω καὶ ἐξ ὧν ὡρίσαντο εἶν· οὐμοὶ, ἀλλὰ καὶ ᾗ ἐστὶν αὐτὸ ἑαυτοῦ ἕκαστον ἑνὸς ἕν· καὶ γὰρ ἓν ἕκαστον χωρισθὲν τοῦ ἕνα τὰ δύο ἅπαντα· τουτέστι καὶ ἄλλο. ἀλλ' οὐχ ὁμοίως γε οὐδὲ ταὐτὸν τοῖς τοῦ ἑτέρου αὐτοῖς ὑπάρχειν καὶ τὸ ἕτερον· οὐδὲ ὁμοίως ἐστὶ τὰ δύο ἅπαντα καὶ τὰ ἕνα· ἀλλὰ μᾶλλον μέν. τὰ ἕνα οὖν δύο ἅπαντα· μᾶλλον δὲ τὰ δύο τῶν ἑνῶν, ἅπαντα· ἅτε μὴ ὁμοίως ψευδεῖται ὁ ταῦτ' εἰσάγων ἢ ὑπολαμβάνων, καὶ ὁ λίαν ἀλλὰ μᾶλλον μέν ὁ λίαν ἢ πόρρω δὲ ὁ πόρρω. διὰ δ' τῶν αὐτῶν ἐστιν ὅτι ἐστὶ ψεῦδος· κ' ἢ πόρρω ψεῦδος, ἄλλο ἄλλης· ἅδε ἢ ἐ πρόσω μᾶλλον ψεῦδος, κ' ἢ πόρρω ψεῦδος, ἐπὶ τἀληθοῦς αὖ ἴσθι· ἅδε τὸ μᾶλλον ἀληθὲς ἐστὶ πῦ· ἢ ἀληθοῦς, ἅπ' αὖ κἀκεῖνο, λέγω δὲ τὸ ἀληθές, τουτέστι τὸ αὐτὸ ἀληθὲς· οὗ ἐστὶν ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἀληθές· τὸ γὰρ ἄμμι νοῦς οὐδὲν μᾶλλον ὡς οὗτοι οὗτ' ἄμμι· ἐκεῖ μή ἐστι γνωστὸν· ἀλλὰ τὸ μὴ ὂν δὲ ἕναι· ὅτι μᾶλλον τί ἐστὶν ἀληθὲς καὶ ἢ πόρρω ἄλλο ἄλλου κατὰ λαμβάνοντος, καὶ ὁ εἰζόντος τι τῇ διανοίᾳ· καὶ οὐ μᾶλλον τοῦτο ἢ τοῦ λέγοντος εἶναι ταὐτὸν ἀλλ' ὡς τὰ φωξὶν βούλεται τὸ ὁμοιότατα· ὃ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν πρόσθεν, τὸ καὶ κωλύοντός τι τῇ διανοίᾳ ὄντα· τὸ δὲ μὴ πῇ ἓν ἅπαν, μᾶλλον ἄλλο ἄλλου διαφθείρεσθαι, ὁδοιπορίᾳ τῇ αὐτοῦ φοβοῦ. τὸ δὲ τὰ καὶ τὰ φαινόμενα· καὶ ταῖς αἰσθήσει καὶ

ἀμεταβλήτως αἰκρίοις, οὐκ εἶναι ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸ ἑξῆς ὅμοιας. ΙΙ
ὡς γὰρ ὁ ταμεῖα λαβὼν καὶ σφόδρα ἐστὶ μικρῶν, τῶν τὰ μικρὰ
καὶ ἡ πενία στέρησίς ἐστι τοῦ μὴ δύνασθαι τῶν ἀναγκαίων
δυνάμιν, κοινωνεῖ δὲ μᾶλλον πλούτου καθόλου ἐστὶν ἡ δύναμις,
ἀφ' ἧς. οὐδὲ ὁμοίως τὸ ἐν δυνάσθαι, τῆς ταὐτομάτου
ῥᾳστώνης. εἰ δὲ τοῖς μικροῖς σφαλερὸν ἦν, οὕτως ἔχει καὶ τοῦ τῆς οὐ
ἐκπλεῖ καὶ νωθρίψεως· οὐ γὰρ ὅμοιαι καὶ ἴσαι αἱ τῆς ψυχῆς ἕξεις,
ἀφ' ὧν τὰ μείζω ταῖς ἀφ' ὧν τὰ ἐλάττω ἀμφισβήτησις ἂν εἴη
τῆς αὐτῆς δόξης. καὶ ὁ σφοδρὸς λόγος· καὶ ὁμοίως ἀναγκαῖον
εἶναι τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι· τὸ αὐτὸ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, καὶ διὰ
τοῦτο εἶναι αὐτὸ αὑτοῦ· τῷ αὐτὶ φάσιν σαν ἀληθεύειν τιθέμενον, τὸν
αὐτὸν φάναι εἶναι καὶ τὸν σφοδρὸν λόγον, ὃ ἐστὶν ὅτι ἀναγκαῖον
τὸ φαινόμενον, οὕτω καὶ ἔστι, καὶ ἔλεγε· φαντασία, ἀλλ'
ἀληθὴς διό καὶ ἀναγκαῖα ἀμφότερα τοῦ λόγου, ἢ ἅμα ἀληθῆς, καὶ
ἅμα ψευδῆς εἶναι· ὅτι διὰ τοιαῦτ' οὐκ ἔστι τῷ σφοδρῷ ἕπε
εσθαι, δῆλον· ὅτε γὰρ τὰ δοκοῦντα σφόδρα δόξη καὶ σφόδρα φαν
τασία ἀληθῆ ὡς ἔδοκε σφοδρὰ ἔσται, ἀναγκαῖον εἶναι σφό
δρα ἅμα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ τοῦτ' ἔστι καὶ τῷ αὐτὶ φάσιν ἀναγκαῖον
εἶναι ἅμα ἀληθῆ· τοῦτο γὰρ ἴσον· τὸ ἅμα σφόδρα εἶναι ἀληθῆ
δόξαι γὰρ τῶν αὐτῶν, ἀλλήλοις δ' αὐτικείμενα δοξάζουσιν· ἀλλ'
ἀδ. ἦναι ἅμα ἡ αὐτὶ φάσις ἀληθὴς· ὅτι δὲ φάσις φαντασί
ας ἐστὶν ἀληθοῦς σφόδρα φαντασίας ἀληθοῦς δῆλον σὺ τοῦ καὶ τοῦ ὑπο
λαμβάνοντος τὸ εἶναι τι καὶ οὐ τὸ αὐτὸ τοῦτο ὑπολαμβάνον
μὴ εἶναι, ἀληθεύειν δεῖ οἰόμενον αὐτικειμένας ὑπολήψεις δεῖ
αὐτῶν ἔχοντας ἅμα ἀληθεύοντι, σφόδρα ἂν εἴη ἅμα ἀληθῆ· τῶν
γὰρ δοξαζόντων, οἱ μὲν οὕτως εἶχον· οἱ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο οὐχ οὕτως
εἶχον δοξάζουσιν· οὕτω δὲ καὶ ἡ αὐτὶ φάσις ἅμα ἀληθὴς· ἦσαν
δὲ σφόδρα ἅμα· ἀναγκαῖον εἶναι ἀληθῆ· καὶ σφόδρα δόξη· τὸ καὶ ψευ
δῆ τὸ σφόδρα ψευδῆ ἔδοξε· διὰ τοῦτο πολλοὶ μὴ δύνανται ὑπολαμ
βάνουσιν ἀλλήλοις· καὶ τοῦ μὴ δύνασθαι δοξάζοντας ἐαυτοῖς,

ψευδῆς νομίζουσιν· ἀλλ' ἀφ' ὧν μὲν αὐτικείμενα ὑπολαμβάν-
των δοξάζοντες· ὡς ἀφ' ὧν ψευδομένων ἀληθεύουσι· ψευδόμενοι αὖ
ἀκοῦσαι· οὕτω δὲ πάντως αὖ ψευδόμενοι ἀπὸ τῶν δοξαζόντων
ἀφ' ὅτου ἐστὶ τίς ὁ λόγος αὐτίας δοξάζων· ὡς δὴ μὴ τοιαύτην ἔχοντα
τὴν δόξαν, ψευδῆ δοξάζοντα· ὥστε ἀναίτιον τὸν αὐτὶ φάσιν ἅμα
εἶναι ἀληθῆ· ἢ οἷόν τε ἐναντία ἀλλήλοις δοξάζοντες ἀληθεύουσι·
ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐκ ἐᾷ τὸ ἑκάτερον ὧν οὐκ ὄντως εἶναί τε καὶ μὴ εἶναι τοῦ
τέ ἐστιν ἡ αὐτὶ φάσις φάσεως ἀληθοῦς ἀκόλουθα θέσθαι λόγον, τὸν
τὰ δοκοῦντα εἶναι ἀληθῆ, καὶ φάσιν φαντασίαν ἀληθεύειν, ὡς
ὑπολαμβάνομεν ἐξ ἀνάγκης· καὶ ὅτι μὲ ἀκόλουθα τῶν τὸν αὐτὶ φάσιν φάσε-
ως ἀληθοῦς εἶναι, τὸ φάσιν αὖ φαντασίαν ἀληθῆ εἶναι, δῆλον
καὶ οἷς τὰ λόγου οὕτω τὸ ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν ἐστίν, οἷς τοῖς τὰ
αὐτικείμενα ἀλλήλοις δοξάζουσί τε καὶ λέγουσι· τὰ γὰρ τῆς κατὰ
φάσεως ἀληθοῦς οὔσης ψευδῆ τινος ἢ ἀπὸ φάσιν τὸν ψευδῆ αὐτὸν
τούτου δεῖ κατάφασις δοξάζειν τινὰ τοῦτο τὸ ψεύδεσθαι καὶ
τὸν ἀπὸ φάσεως ἀληθοῦς οὔσης δοξάζειν τινὰ ψευδῆ αὐτοῦ τὸν
κατάφασιν, συμβαίνει αὐτικείμενα δοξάζειν τινὰ περὶ ὧν
αὐτῶν· τὸ τοιοῦτον, ἀληθεύειν τοιοῦδε, ψεύδεσθαι ἐστίν· ἀναιρήσθω.
ἦν δὴ φάσις ἡ αὐτὶ φάσις ἅμα ἀληθὴς, οὔσης δὲ φάσης αὐτὶ
φάσεως ἅμα ἀληθοῦς, οὐδεμία ἂν ἦν δόξα ψευδής· ἀλλ' ἀφ' ὧν
ἐστι αὐτὶ φάσις ἅμα ἀληθὴς, καὶ αἱ αὐτικείμεναι δὴ τοῦ αὐτοῦ
δόξαι, ἅμα ἂν εἶεν ἀληθεῖς· ἀλλ' αἱ αὐτικείμεναι δὴ τοῦ αὐτοῦ
δόξαι ἅμα ἀληθεῖς· καὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς δόξα δὴ τοῦ οὕτως ἔχειν, ἢ δὴ
τοῦ μὴ οὕτως ἔχειν· ὁμόξαι δὲ ὅτι ψευδῆ λεγόντοιν· καὶ αἱ ἐναν-
λουσθαι ἀλλήλαις τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα κατὰ τῆς αὐτῆς δοξαι
δόξαι πρὸς μηθὲν· οὔτε φάσιν φαντασίαν ἀληθῆ τι δέμνοι
καὶ οἱ τὸν αὐτὶ φάσιν ζῶν ὑπὲρ ἐμὲν λέγοντες μεμάλλων φαλίν δὲ
ἐμὲν περὶ τὸν ὑποκείμενον δόξαν καὶ τοῦτο οὕτω λέγομεν·
φησὶ μὲν δὴ τῶν αὐτῶν λόγων προσταῦθα τοιαῦτα λέγο-
μεν. ἔναιγὰρ αὐτῶν τὸν διαφορὰν· τοῦ μὲν γὰρ, καὶ ὑποθέσ-

βαίνειν οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς καὶ, ἐπεὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐστὶ τὸ δοξαστὸν οὕτω καὶ ἐπὶ πάντων προελθόντας, ὡς καὶ ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ διδασκαλίας ὡς ἔστιν διαλεκτικὰς τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' οὐρίας αὐτοῖς λόγοις καὶ αἰῶνος καὶ ἐλεγχοῦ δεομένην. Καὶ διὰ τί αἰτιατέον λέγω. οὐ γὰρ περὶ τοῦ λόγου ἡ ἀπορία τοῖς περὶ τούτου. ἀλλὰ περὶ τῶν διανοιῶν. καὶ διὰ τὰ ἀκηκοότες καὶ ἐπιλελησμένες τὰ ἀληθῆ λέγοντες ἐαυτοῖς λέγουσι ταῦτα διὸ καὶ δεῖται ἀκοῆς καὶ μαθεῖν αὐτὰ ὧν. ὁ γὰρ ποιῶν γνωρίσμου τὸ ἀληθοῦς αὐτοῖς γνώμης. τοῦτο δὲ, λόγου χρεῖαν λέγω. οὐ γὰρ ἀπὸ μόνου σημεῖα ἔστιν τὰ πράγματα. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δείγματος τῆς φιλονεικίας περὶ αὐτοῦ. περὶ οὗ ἐλέγχου φησὶ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα λόγου δεῖν καὶ τοῦ αὐτῇ φωνῇ καὶ τοῖς ὀνόμασιν. ἀδήλου καὶ οὗτοι τὸ ἐπιδεικνύμενοι ἐστὶν ὡς λέγουσιν ἃ ὁσιῶς ἐλέγχου τῇ φωνῇ ἔλεγχος, ἰάσεως μόνον τούτων. τοῦτ' ἐστὶ τοῦ αὐτῇ φωνῇ ἐλέγχου οὐδὲν δέονται μόνον. μεμιγμένας φωνῆς περὶ τοῖς ταλεγόμενα, καὶ ὀνόματα καὶ λόγους ἐξῆς λέξεσθαι αὐτὴν ὑποληψις καὶ δόξα ἐλπιζόντοις οὕτως ἔχειν μόνοις σημεῖα ταῦτα καὶ οὐ φιλονεικῶς λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ ἀδόξαστον οὕτως σημεῖον. εἰ δὲ καὶ τοῦτο διαφερόμενοι τὴν τοιαύτην κίνησιν αὐτοῦ περὶ τῶνδε τῶν δόξαν καὶ τῶν ἀποδείξεων γένει φαινόμενον. οὕτως καὶ ἐν περὶ ἄρρητον εἶναι, ἀπορία καὶ τῶν θεῶν ὁμοίως μὲν περὶ ἄρρητον τῶνδε τῶν αἰτίαν καὶ μὲν ἀληθῆ λεγόντων καὶ ὧν ἔστιν δόξαν ἀληθῆ τὴν δὲ μὴ τοῦδε τὰ δὲ περὶ ἄρρητον τῶνδε οὕτως σημεῖον καὶ λέγουσιν καὶ περὶ ἄρρητον καὶ τοῦ ἀληθοῦς τῶν θεῶν τίνος ἄρρητον οἱ σημαντικοὶ τῶν αἰτίαν σῶν ἀληθεύοντες λέγοντες. ὁρῶντες δὲ καὶ τοῦ γινόμενα τὰ ἐναντία, περὶ ἀληθοῦς δὲ καὶ ὅτι ἀδόξαστον ἐστὶν ἀληθὲς ἐαυτοῦ μὴ οὕτως. καινὴ γὰρ αὕτη ἡ δόξα ἐξ ἀνθρώπων φύσεως ἐστὶ τὸ ἀποφαίνεσθαι, ὑπόληψις ἀεὶ φύσεως ἐστὶ τὰ ἐναντία τὸ πρᾶγμα εἶναι· γὰρ αἱ ἄλλως

διαλογισμοῦ

ἐξαὐτοῦ δυὰ ἀνθρώπου ταὐτὰ γενέσθαι· ἀμὴ πρᾶγμα τοῦτο ἀνάξαιτο ἄν τις αὐτὸν
ἆρα μὴ διὰ τοῦτο ἀναξαιτοῖεν, ταὐτὰ σπάσιμα μίγαιχ
ἴδν. αὐδὲ ταὐτὰ σπασμάτων ἐξ ἀεὶ ὡρᾳ γιγνόμενα. καὶ δημό-
κριτος τὸ μὲν ὂν πλῆρες εἶναι λέγων. σπᾶσθαι
φησὶν αὖ τοῦτο καὶ κινεῖσθαι· καὶ κινεῖσθαι διὰ τοῦ κενοῦ τῶν
ἀδήλων· ὁμοίως σὺν ἄλλοις φησίν· ὡς τε καὶ τὰ μὴ γένεσιν
αὐτῶν εἶναι ἐκ τοιούτων καὶ διαφορουμένων γίνεσθαι· πρῶτοι
δὲ τοῦτο ἔφασαν καὶ οἱ μιλήσιοι· ἔλεγε δὲ καὶ τὸ πλῆρες· μὴ
ὂν δὲ τὸ κενόν· ἴσως δὲ καὶ ἀποδιαίτινα αὐτοῦ διανοίᾳ τῇ δὸ
ξῃ, διὰ τοῦ ἔλεγεν· ἅμα τι δὲ μᾶλλον, μηδὲν εἶναι τὸ κενόν· κα-
θόλου μᾶλλον δὲ καὶ μηδὲν γίνεσθαι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἐκ τοῦ κε-
ἔλεγε ταῦτα τὰ γιγνόμενα, οὐδὲν ἔλαττον ἐκ τοῦ πλή-
ρους εἶναι τε καὶ γίνεσθαι λέγων, τὸ κενὸν μὴ ὄν· οὐδὲν γὰρ
τῶν γενέσεων ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γίνεσθαι· ὑφ' ὧν λεγόμενος μὲ-
χρὶ τῶν γενέσεων, ὑποτιθέμενος γίνεσθαι· λέγουσι δ' αὐτὸ καὶ
αὐτῷ οὐ μᾶλλον λέγοντι τὸ πλῆρες· μὴ οὐδὲν δὲ τὸ κενόν· οὐ τὰ
δὲ σώματα ὁμοίως εἶναι· ἐξ ὧν γένεσιν ἅπασι φαί-
νεσθαι λέγων ἀληθῆ τῶν αἰσθήσεων εἶναι τὰ καὶ μὴ εἶναι· καίτοι οὐκ
αἰσθήσεσθαι τοῦτο, ἅμα κατ' ἄλλο μὲν ἕκαστον οὐ· κατὰ γὰρ τὸ
πλῆρες ὂν ἕκαστον αὐτῶν· κατ' ἄλλο δὲ μὴ οὐ· κατὰ γὰρ τὸ κενόν·
ἢ τοῦ ταὐτὰ σπάσιμα ὁμοιομερῆ μηδὲν εἶναι, αἴτιον μὲν
τὸ εἶναι καὶ σπαστὰ μηδὲν τὸ δὲ ὄν μᾶλλον οὐδέν· τὸ πεοὶ
καὶ τὸ μὴ ὄν· ὡρεσθέτο· ὡρισμένων τοῦτο διαλαμ-
βάνοντάς τε καὶ ἡγουμένους τῶν αἰτίαν εἶναι ταυτοῖς,
μὴ εἶναι ἀληθῆ μᾶλλα τιθέντες αὐτούς· ἀλλ' οὐ φίλους
ποιοῦσθαι· οὐδὲ ἐλέγχουσθαι, ἐᾷν μὲν φησίν· ὅτι ἀγνοοῦσί
τινα ἀληθῆ λέγουσι, καὶ ὀρθῶς δοξάζουσι· ἀγνοοῦσι δὲ τίνα
ἀγνοοῦσι· τὸ γὰρ ὂν λέγειν διχῶς· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ ὄν· τοῦ
γὰρ ὄντος τὸ μὲν, δυνάμει ἐστί, τὸ δὲ ἐντελεχείᾳ ὁμοίως δὲ καὶ
τοῦ μὴ ὄντος· τὸ μὲν, οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἐστι τὸ δὲ, μὴ πως ἐν

δ' εἶναι μὴ, οὐ λείπεται. ἐπὶ δὲ τοιούτου τοῦ τὸ δυνατὸν μὲν τοῦ
μὴ δυνατὸν δ' οὐ τοιοῦτος σημειωτέον ὡς οὐτος τοῦτ' ἔστι καὶ σὺ μὲν οὐτος
καὶ τοῦτο τοιοῦτο ποιοῦν μὲν οὐτος καὶ οὐ, καὶ σὲ μὴ οὐτως οὐτος καὶ σὲ
νεῖς, οὐκ ἔστι τοῦτο πλείους καὶ ἀπλῶς μὴ οὐτος· οὐδὲν τε κωλύσει τὸ αὐ
τὸ καὶ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, ὅτῳ σὺ μὲν λείπουσιν· ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ αὐτὸ
οἷον τε αὐτὸ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι· κατ' ἄλλο δὲ καὶ, καθ' ἃ λέγεται εἶ
ναι· τὸ μὲν δυνατὸν ὂν εἶναι, ἀλλὰ δυνατὸν· οὐκ ἤδη δὲ ὅτι μὴ εἶναι
γάς· ὥστε οὐχ ἁπλῶς ἀντίφασις ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ· δυνατὸν μὲν εἶναι
αὐτὸ ταὐτὸν τί ἂν εἶναι, οὐδὲν ἄτοπον· σὺν γὰρ δὲ, ἀδύνατον· καὶ τὸ μὲ
εἶναι δὲ τῷ εἶναι τὸ αὐτὸ τί ἐναντίον· ὥστε οὐδὲ ταῦτα, οἷον τε
ἅμα σὺν δ' εἶναι· ἡ δὲ αὐτὴ ὕλη, δυνατὸν μὲν, ἐναντία εἶναι·
ἅμα δὲ σὺν γ' ἐνεργεῖσθαι ταῦτα οὐδαμῶς. ὁμοίως δὲ καὶ
ξουθὸς καὶ πτερὸν· καὶ ὅλως δ' ἂν τερ σὺν τι ᾖ, τῷ δυνατὸν εἶναι
ταὐτία· οὐδὲ γὰρ ὅτε σὺν γάς, ἤ, ἤδη τὸν δυνατὸν ἀμῦναι ἀφορε
ρολλῆς. ἔτι δὲ τούτοις, ἀξιώσοι φησὶν αὐτοῦ, μὴ μόνα κι
νεῖσθαι οὐ λανταὐτὸν καὶ φθορᾶς· ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ ἀγέννη
τα, καὶ ἀφθαρτα καὶ ἀκίνητα, σὐτοῖς οὖσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ὑπάρχει
ταὐτία· ἡ γὰρ μὴ δ' ἡμῶν μεταβαλλόμενον δ' ἡ γὰρ ἔστι ἐξαύτῶν.
τοιαῦτα δ' αὖ ἐστὶ τὰ θεία· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τοῦ φαινόμενα ἀλη
θῆ, σὐτοῖς σὐτῶν αἰσθητῶν ἐλπλυδε· λέγω δ' ὅτι ὡς ἐστὶ ὧν λεγόν
των αὐτὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι, τοῦτ' ἔστιν ἅμα τὴν ἀντίφασιν ἀληθῆ
δεικνύντοις δι' ἀναγκαίων σφοῖς· οἱ δι' ἀπορίαν τοῦ ζητεῖν ταῦτα ἀπορεῖν
τοῦτο δ' ἔστιν αἰτίον τῆς ἀπορίας τὰ αἰσθητὰ τε καὶ σὐτενεόθων
φθορᾶς· ὅτι τὰς ὧν ταὐτία, σὐτοῦ αὐτοῦ γινόμενα, οὕτω φθο
σὐκ ἀληθῆ φαινόμενα, ἀλήθη· τοῦτ' ἔστι τὸ πᾶσαν φαντασί
αν ἀληθῆ λέγειν καὶ αὐτοῖς διὰ τοῦτο ζητεῖν καὶ ἀπορεῖν σὐτοῦτο δὲ
μένοις, ἀπὸ ὧν αἰσθητῶν ἔρχεται ἐναὶ πίαν· τὸ μὲν γὰρ ἀληθεύειν
νεσθαι δ' ὑπὸ πάντων οὐ πολλάκις καὶ ὀλιγάκις τῶν οὕτως δοξαζόν
ὡς ἔστι τὸ μὲν ὑπὸ πάντων δοξαζόμενον, καὶ τοῖς αὐτὸ,
εἶ φαινόμενον ἀληθές· ψεῦδος δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ἐλαττόνων καὶ

τοῖς ἐλαττόοσι φαινόμενον τοιοῦτ· οὐδὲ ἴσας οὐδὲ ἃ οἱ πολλοὶ μὴ
οἱ νοσοῦντες· ὀλίγοι δὲ ὑγιαίνοντες, καθάπερ τοῖς μὴ νοσοῦσι τὰ
μὲν ἐδωδιμα εἶναι οἷα πολλοῖς· τοῖς δὲ ὑγιαίνουσι, γλυκὺ οὐκ ὀλί-
γοις· τοῦτο τοῖς νοσοῦσι φαινόμενον. Ὥστε πολλάκις ἂν εἴη, ἐλέγομεν,
" οὕτω ἀληθὲς εἶναι. Καὶ οὐκ ἔστι τοὺς ὀλίγους, ὑγιαίνειν δὲ τοὺς πολλοὺς
" ὡς ἢ πάντες σκέπτεσθαι, ἢ πάντως διαφθείρεσθαι. εἰσὶ γὰρ οἱ ἀξιοῦν-
τες πολλαχῶς καὶ ὀλιγαχῶς τὸ ἀληθὲς εἶναι καὶ μὴ εἶναι. καὶ τὸ τοῖς πο-
λλοῖς δοκοῦν τοῦτο ἀληθὲς εἶναι. οὐ τοίνυν οἱ ὑγιαίνοντες καὶ κατὰ
φύσιν ἔχοντες, ἀπλανῶς ἂν εὑρεθείημεν τὰ ἄλλοις οἱ πολλοὶ ὑγιαί-
νοντι, καὶ καθαρῶς ἔχουσιν ἀξιοῦσιν ἂν ξυμβαίνειν τοῖς πολλάκις νοσοῦσι· ὀλίγοι
δὲ ὑγιαίνουσιν, ἂν εἰκὸς νοσοῦντες, ὑγιαίνουσι· οἱ δὲ ὑγιαίνοντες
πολλοί, νοσοῦσι. ἀλλὰ τοῦτο ἄτοπον, οὐ πολλαχῶς καὶ ὀλιγαχῶς ὧν
δοξαζόντων χρὴ κρίνεσθαι τὰ ἀληθῆ· ἀλλ' ἕτοιμον οὐ πολλαχῶς
εἶναι καὶ ὀλιγαχῶς δεῖ τὴν τῆς αἰσθήσεως φαντασίαν, ἀλλ' ἁπλῶς.
Φαίνεται δὲ ταῦτα· τοῖς μὲν γλυκέα· τοῖς δὲ οὐχί· ὁ δὴ τοῖς σκόπει
" φαίνεται, τοιαῦτα σκόπει καὶ εἶναι. Εἰ δὲ πολλοῖς ὧν
" ζώων ὑγιαίνουσι ναυτία ἐδεῖ ὧν αὐτῶν φαίνεσθαι τοῖς μέλασι·
" γλυκέα τινὰ δοκεῖ καὶ ἐδώδιμα· τοῖς δὲ οὐ μᾶλλον καὶ ἄβρωτα
ὧν καὶ ὁτῳοῦν ἐλάττω ἔστω ἄλλος· γλυκὺ μὲν οὖν οἷς νεμομένοις
ζώοις αὐτοῖς· πικρὸν δὲ τοῖς ἀνθρώποις οὐχί· ἀλλὰ οὐδὲ πικρὸν
αὐτοῖς καθάπερ αἴσθησιν ἀληθῆ φαίνεσθαι· ἀλλὰ ἄλλοτε,
ἄλλοις· ὥστε δῆλον ὅτι οὐδὲ τοῖς δοκοῦσιν ἀληθῆ οὐδὲ τοῖς μᾶλλον
ταῦτα. ἢ ταῦτα, ἀλλ' ὁμοίως· διὸ αἰτίαν φησὶ καὶ δημόκριτος
τὸν ἀεὶ ταὐτὰ διαφωνοῦντα βλέποντα, ταῦτα μὴ λέγειν· ἢ μᾶλλον ἀλη-
θῆ εἶναι, ἢ οὐδέν ἐστι τὸ μᾶλλον αὐτὸ εἶναι τῶν ὁμοί-
ως δοκούντων· ἀλλὰ πάντα ἀληθῆ εἶναι τοῖς φαντασθεῖσιν αὐτὰ καὶ δο-
ξάζουσιν· ὅλως δὲ διὰ τοῦτο οὐ δοκεῖ συμβαίνειν φρόνησιν
τὴν αἴσθησιν· καὶ γὰρ φησὶν ὧν οὐχ ὁμοίως· οὔτε φαίνειν, οὔτε
τοῖς αὐτοῖς καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἀλλὰ, ἄλλων ἄλλοις· καὶ
ἄλλοτε ἄλλοι τοῖς αὐτοῖς ἡγοῦντο τὸ φαινόμενον εἶναι

ἀληθὲς εἶναι κἀκεῖνο, διὰ τὸ ὑπολαμβάνειν πολλοὺς ἡδύνασθαι
ἢ τὸν σὸν τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν αἰσθητικὴν τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ
διαθεῖν, ἀλλοιοῦσθαι εἶναι· τὴν γὰρ διάληψιν τὴν αὐτὴν γί-
νεσθαι ἀλλοιουμένοις ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν· ὁ δ' ὅσοις αἰσθη-
οῖς φαίνοι, οὕτως ἐνδέχεσθαι καὶ αἰσθάνεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο φασιν
αὐτὴν· διὰ τοῦτο τὸ φαινόμενον σκέψασθαι καὶ τὴν αἴσθησιν ἀλ-
θὲς ἐξ ἀνάγκης εἶναι, ἐ δὲ τοῦτο καὶ ἀσύμφυλον. ἀληθὲς μὲν
εἶναι τὸ τῇ φρονήσει δοκοῦν· τὴν δὲ φρόνησιν, τὸ τῇ αἰσθήσει φαινό-
μενον· καὶ ὅτι μὲν τὴν αἴσθησιν φρόνησιν συμβαίνει τὸ τε καὶ
ἐλέγετο εἶναι· φρόνησιν ἕξις· διὰ ταῦτην τὴν ὑπόληψιν
καὶ σχεδὸν πάντα καὶ δημοιοῦσθαι, καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦτο
αὐτὸ λέγουσιν, σχεδὸν ἐπὶ τοῦτο φανεροὶ ἐλθεῖν· ὅτι μὲν οὖν τὸ φρονεῖν, ὧν
αἰσθάνεσθαι τοιοῦτόν εἶναι· τὴν δὲ φρόνησιν, ἀλήθειαν εἶναι γνω-
στικήν· ὅτε μὲν οὖν, οὕτως αὐτοῖς ὑπολαμβάνουσι· ἔστι δὲ
δοκιμάσαι, διὰ τῶν ἐλέγχων· ἔστω γὰρ ἀναίρεσις· μὴ τὸν αὐτὸν
αὐθρώποις· τοῦτ' ἔστι τοῖς μὲν φρονεῖν καὶ τὸ φαινόμενον
ἢ φρόνησις γίνεται· καὶ ἡ τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἀληθὴς τοῖς αὐτοῖς·
μὴ τὸν αὐτὸν δὲ καὶ τὸ φρονεῖν· ἀνάγκη γὰρ ἴδιον αἰσθήσεως· ἐξηπλῶ-
σθαι δὲ αὐτοῖς τὰ ἁρμόττοντα διὰ τῶν σωμάτων· ἔστω γὰρ ἐκ-
σχεδὸν πολλαπλάσιον φαινό-
μενον· καὶ ὅτι μὲν τὴν αἴσθησιν φρόνησιν συμβαίνει τὸ τε καὶ
τοσοῦτον ἀλλοῖοι μᾶλλον φαίνονται καὶ τὸ φρονεῖν
ἀλλοίαν θέσθαι· ὁ γὰρ λέγει ἐστίν, ἴδιον ὅτι, ὡς ἀλλοιωθῆ-
ναι ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, οὕτω καὶ φρονοῦσί τε καὶ δο-
ξάζουσιν· ἢ ὅτι ὡς ζῷον ἕξεως εἶδος· καθ' ὃ ἕξιν καὶ τὰ ἀνα-
γκαῖον αὐτοῖς οὕτως· ἢ οὕτως ἔχειν, οὕτως καὶ φρονεῖν θέσθαι
θρώπου καὶ θρόνιμον δή, ταῦτ' ἐστὶν ἃ δοξάζομεν· δι'
ὧν φησιν, ὡς γὰρ ἕκαστος ἔχει πρὸς τὰ πράγματα τὸ λυπηρόν
ὡς νοῦν ἀνθρώποις θέσθαι· καὶ γὰρ οὗτος διὰ τούτων λέ
γει, ὅτι ὡς ζῷον σῶμα ἕξεως τοιοῦτο καὶ ἕξεως εἶδος, οὕτω

καὶ τὸ φρονεῖν ἀκολουθεῖ· ὡς ἀκολουθούσης τῆς φρονήσεως
τῇ τοῦ σώματος κεφαλῇ καὶ ἀλλοιωθείσης, ἢ τις ὑπ' αὐτῶν αἰσθη-
τῶν γένεται· ὥστε ταὐτὸ φανεῖν εἶναι τὸ ἀεὶ μή· καὶ αὐτὸ ὑπὸ πά-
σχειν. τῶν δὲ πεφυκότων· τῷ ὡς μὲν ἕκαστος ἔχει κατὰ κεφαλῆς
λέων τὸν λεοντοκάμοντα, ὁ αὐτὸς φαίνεται καὶ εἶναι. καὶ ὁ πα-
λαιὸς δὲ τὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μέλεων φύσεις καὶ πάσι καὶ πάν-
τι τὸ δοκεῖν γίνεσθαι νομεῖ· ὡς δὲ τοῦ φρονεῖν ἡ τῆμῶν
τῆς σωματικῆς κράσεως καὶ ἀεὶ κατὰ τὸ πλεονάζον καὶ ἐν
κάστοις ἐν τῇ σωματικῇ διαθέσει αὐτοῦ γινομένῃ· ὁ γὰρ δὲ καὶ
ἀναξαγόρας ὡσαύτως τῆς δόξης, ὅτι λοιδιῶν ἄρρωστή-
σῃ, ὡς ἀπὸ φαρμάκου αὐτοῦ τινὸς σωζομένου, ὁ θρῆς τοῦ
σώματος, ἔλεγε· τὸ γὰρ λεγόμενον εἰκῇ σώζεσθαι ὁποῖ
αὖ ὑπολάβοι, τί φησὶν τοῖς ὡς, τὸ φαίνεσθαι δόξαν ἀληθῆ εἶναι
καὶ ὁποῖ φαίνεται ἕκαστα τοιαῦτα καὶ ἔστιν· θρῆς δὲ καὶ τοῖ
ὁμβρογαύτην τὴν δόξαν καὶ φρῆ τὴν ψυχὴν λογισμῷ τό, τε φρονεῖν καὶ
τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ πᾶσαν δόξαν ἀληθῆ εἶναι· ὁ γὰρ τοῖ ἐκ τοῦ
λέγων ἀλλοφρονεῖν ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἐξεστῶτα, φρονίμως λέ-
γει. ἀλλοῖ δ', ὡς οὐδεὶ ἦττον φρονήσεως οὔσης καὶ τῆς τοῦ ἐξε-
στῶτος· ἢ δὲ φρονοῦσί καὶ οἱ μὴ φρονοῦντες. τὸν δὲ φρονοῦντα, τοῦτ'
ἀληθῆ γινώσκοντος, ἄλλος ἐστὶ τῶν μὴ πρὸς φρονοῦντων. ὥσ-
τε τὰ ὄντα, αἰεὶ ἅμα οὕτως τε καὶ οὐχ οὕτως εἶναι· ἀποφαίνεται
δὲ ταῦτα καὶ ἐπιδεικνύμενος τῶν ῥημάτων τὸν λόγον. αἰτίαν δὲ χρὴ
τῆς τῶν ὄντων κρίσεως, καὶ τῆς τἀληθοῦς καταλήψεως, εἶναι
φησί, ὅτι ἐπὶ ταύτης τῆς τῶν αἰσθήσεων διαφωνίας χαλεπὸν ἢ τὸ ποτὲ
τινὰ ἀποτυγχάνειν. ἡμᾶς οὖν μᾶλλον εἰκὸς ἐπὶ τἀληθοῦς
ὡρμῆσθαι, οὕτω δὲ ἔχειν, οἱ πρὸς τὴν διαφορὰν τούτου μᾶλλον
τα γινόμενοι. καὶ τοῦτον τοῦ βίου τοῦ αὐτῶν. ὅλο φρονοῦντα δὲ τέλος
ὡς φρονοῦντες, οὕτω λοιπὸν πρὸς αὐτῶν τὰς δόξας εἶναι. καὶ τὰ,
τὰ μὲν φαινόμενα τε καὶ δοξαζόμενα πρὸς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς φρ-
ονήσεως τὰληθοῦς, πρὸς οὐκ ἄξιον ἀνυμνοῦντα τὸν πρεσβύτην φίλο

σοφί. ἐοικασὶ δὲ ἀρρωστίᾳ τινὶ πράγματι τοσούτῳ. ὁποῖόν τι
τὸ λάσιον τὸ μῶλυ, διὰ ὠμότητα βούλεσθαι. ὡς ἐγὼ οὐκ ἂν ἐλοίμην
σκοτοδινιᾶν διὰ κόπτον τὸ μῶλυ. διὰ ταῦτα δὴ τοῖς ἐμοὶ
ἀρρωστίαν, οὕτω καὶ οἱ φιλόσοφοι ἀρρωστοῦσιν, ἀδυνατοῦσι καὶ
κατὰ λόγον δοκοῦσι ἀρρωστεῖν ἀρρώστημα. ἡ δὲ φιλοσοφία
μὲν ἐστὶ τελεσθῆναι τὴν τῶν οὕτω γνῶσιν. καὶ τὴν σὺν τοῖς οὖσι ἀλη-
θῆ καταλαβεῖν, ἢ τῶν οὕτω γνῶσις ἐστὶ καὶ κατάληψις οὕτως
ἐχόντων. ὡς δηλοῦσιν οἱ μάλιστα ἀρρωστοῦντες αὐτῆς.
ἡδονὴν δὲ λοῦσθαι καὶ ἐσθίειν καὶ ὡς οὐ τῶν τυχόν
τι ἀρρωστοῦντας ἀρρώστημα, ἐξῆς θεᾶσθαι τὴν αἰτίαν λέγω
τῆς πλάνης, τῶν ταῦτα μὲν τὸ φονᾶν καὶ τὸ αἰδεῖσθαι δοξάζον-
των. ἢ γοῦν μὴ ὡνυδὲ σαφῶς δόξαν καὶ φαντασίαν ἀληθῆ τῆς
δόξης ἢ τοῦ φιλοσόφου. ἐδόξασε δὲ καὶ ἐμπεδοκλέα καὶ ἄλλους
τινὰς καὶ δημόκριτον, καὶ ἀναξαγόραν, ἐλθόντας ἐπὶ τοῦτο. ὧν ἕν
μὲν ἴσως ἀρρώστημα αὐτοῖς, τὴν σὺν τοῖς οὖσιν ἀλήθειαν θεωρῆσαι. τοῦ
λαβόντας δ' εἶναι μόνα τὰ αἰσθητά, σὺν οἷς ἢ τοῦ ἀοράτου φύσεως
ἀλήθειαν τοῦτ' ἔστιν ἢ τῆς ὕλης. ἀόρατον γὰρ τὴν ὕλην λέγω. καὶ
ἢ τοῦ οὕτως ὄντος. οὕτως ὡς πρότερον, τοῦτ' ἔστιν ἰδεωδῶς. ὁ δὲ
τοιοῦτόν ἐστι, πρότερον δὲ τὸν οὐκέτι τῷ σῶμα δοκεῖν τοῦτον
εἶναι τὸν ἔστι. τοῦτο δ' ἔστι τὸ σῶμα. καὶ τοῦ μὴ δόλως ὄντος.
μὴ ὡς ἀληθῶς λέγοντι τοὺς ἀπὸ τῶν οὕτω λεγόντων, ἢ
καὶ ἐσπερ ἀπὸ τῶν ὄντως λεγόντων. διὰ τὴν αὐτῶν ὠφέλειαν τοῦτο
λέγειν. ὠφελοῦσι δὲ αὐτῶν ὠφελούμενοι τὸ δέ τι ἦναι
λέγειν. οὐχὶ ἀληθῶς τῶν ὄντων λέγοντες. οὐδὲ γὰρ ἀΐδια
τὰ ὑπ' αὐτοῖς, οὔτε τὰ αἰσθητὰ καταπαύτα. ἀΐδιον καὶ μένον
τι ποιοῦντα φύσεως. ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ ἀδόξαστον ἔστι καὶ ἡρεμεῖ,
τῆς ὑποκειμένης ὕλης ῥεούσης. οὕτως ἂν φανοῖεν ἀληθῆ
τὰ αὐτῶν λέγειν, ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ δέ, ὡς
ὁ Σωκράτης ἐν τῷ Ξενοφάντει. ὡς Σωκράτης μοῦ τοῖς
καμηλοδίαις ἐστὶ τοῦ, ὡς Ξενοφάντη βλοσυρῶπός τις ἀνὴρ
καὶ Σωκρατικὸς ἀφικόμενος. διὰ τὰ μαθήματα τινὰ καὶ ἀστρο-

ἀρρώστημα

τῶν οὕτως οἰκείων, διὰ βαλλάντιον. Ταύτην δὲ τὴν φύσιν, τὴν
ἀναπτήνην καὶ ἑνιλον, αἰτίαν φησὶν εἶναι, τοῦ φῆναι τινας ἀ
ναλήπτους τὰ λῆδες εἶναι. καὶ σαφηνίζει τὸ διαμένουσιν τὴν δύ
ναμιν αὐτῶν, καὶ αὐτὶ λείουσι τοῦ ἀεὶ τὴν. Σωκράτης ἐν ὠρωνικὴ
νουμὴν τὲ καὶ μεβάλουσαν τὴν δι αὐτὴν φύσιν καὶ τὴν
ὑλὴν οἰκείως, καὶ δὲ τοῦ μεβαλλοντος καὶ μεταποιοῦντος
τος οὐδὲν δοκοῦμεν ἀληθεύεσθαι, ὅτε μεβαλλάττωμεν
τὸ σῶμα αὐτό. καὶ μὴν μένουσιν σὺν τῆς αὐτῆς φύσεως, ὑπάρχον,
ἤγε τοιοῦτον ἦν οἷον ἀεὶ μεβαλλόμενον καὶ μηδέποτε μένον μηδὲ
ποτε δοκοῦν εἶναι τοῦ αὐτοῦ τινα ἀλλὰ ἦ τοῦ ὠφελίμου ὡς τοι
αῦτα δὲ ἦναι τὰ αἰσθητὰ τε καὶ σῶμα. ἐν δὲ ταῖς ζωαῖς καὶ
μηδέποτε ταυτὰ ὑπομένειν, ἀ καὶ μόνα ἦναι ἡδοσῶτο. ἀ
δὲ ταῖς τῆς τῶν οὕτως τοιαύτης ὑπολήψεως ὀρθὴν λέγειν καὶ ἐξ
ηὐθαιρεν ἡ ἐπιλήσουσι δόξα καὶ ἡ ἀληθὴς λόγος. οὐ γάρ ἐστιν
γέγονεν ἐπιστήμου ὀρθὸς ἀστὶν δὲ τῆς αὐτοῦ δόξης καὶ
δίου καὶ ἀδιαλήθους τὴν αὐτοῖς οὐσίαν τε καὶ μεβαβο
λὴν ἡ λόγου μένος ἦναι. ὡς καὶ τῶν διδασκάλων ἐπιστήμου ὄν
τι, ἀεὶ τι μεῖν, καὶ οἱονεὶ δὲ τὸ αὐτὸ ὀλεθρεῖν ἐμβῆναι ἐμὲ
τὴν ῥύσιν, δικαίοντι σαφηνεῖ ὀλεθρεῖν. οὐ γάρ μόνον αὐ
τοὺς ἐλεγεν οὐδὲν, ἀλλ' οὐδὲ ἄξιον οἱονεὶ εἶναι τῶν αὐτῶν ὀ
ταμὸν ἐμβῆναι, οὕτως. οὐδὲ λέγοντι ὡς ἔτοδὲν. ὡς μηδὲν ὑ
πομένον τὴν τοῦ λέγοντος κατηγορείαν φθαίνει γάρ τὴν ὑπομε
μένην φύσιν ὀφθεῖσης ὁ λόγος διὰ τὴν σωζομένην τοιοῦτον
αὐτῆς λεγόμενον λόγον ἀλλοιούμενον. καὶ ἄλλως γίνομ
ὡς μὴ ἦναι συμφωνοῦν ὅτε τὸ αὐτὸ τὸ λεγόμενον ὀφεῖ
αὐτῆς. ἀξιοῦσι δὲ ὧδε ἀντύλως δηλοῦσθαι τὸ ὑποκείμενον μὴ
νον. μὴ λέγοντα λίθον. ἢ ξύλον. ἢ χρυσοῦ. ἢ ἄλλο τοιοῦτον
μεν γάρ, οὐχ ὑπομένει τοιοῦτοι ἀλλοιώσιν καὶ τὴν τοιαύτην
σιαν μεβαβολήν. τὸ μέντοι δηλούμενον τῷ δακτύλῳ ἦναι τοῦ
το, ὅτι ποτὲ καὶ τύχοιεν, οὕτω δηλοῦται. ζῷον δὲ καὶ

τρόπους τούτους φησὶ τοὺς διὰ τούτων τὴν ἀναλλοιωσίαν γίγνεσθαι
λέγων· ὅτι τὸ μὲν μεταβάλλον ὅτε μεταβάλλει, ὅλον οἷόν τε καὶ
δεῖ ἐστὶν ὑποληφθὲν αὐτὸν μὴ εἶναι καὶ δὴ μεταβάλλειν· τὸν δὲ
μήτε ἐστὶ τοῦτο ὅλως, μήτε ἤδη τοῦτο ἐστὶν μεταβάλλειν ἤδη· καὶ
τοι καὶ αὐτὸ ἀμφισβητήσειν τις ἴσως τάχα· καὶ γὰρ τὸ αὐτὸ βάλλον
τί τοῦ αὐτοῦ αὐτὸ βαλλομένου τι, ὅτι αὐτὸ βεβλημένον γε αὐτοῦ,
καὶ οὐκ αὐτὸ βάλλον ὅτε ἔτι ὡς· ὥστε δὴ αὐτὸ μοιωσὶ καὶ τοῦ γινόμενον
δὴ ἀνάγκη τι εἶναι· οὐδέποτε γὰρ αὐτῷ γιγνόμενον τοῦτο, ὃ γίνε
σθαι λέγεται· καὶ γὰρ ἤμισυ δέποτε τοῦτο ἐστίν, ὃ ἔστι γινόμενον.
ἀλλ' ἔστι τι ἤδη αὐτὸ διὸ γενέσθαι τοῦτο λέγεται καὶ οὐκ ἀλ
λο τι· ὅτε καὶ τὸ γιγνόμενον ἦν αὐτῷ· καθ' ὃ τε ἔφθαρται τι,
ἀνάγκη τι εἶναι· ἢ τελέως ἀφθορὰ εἶ τοῦ οὕτως, ὡς τὸ μὴ ὂν ἔστι
μεταβολὴ τὸ φθειρόμενον καὶ μέχρι φθαρμένον, ἀνάγκη ἦν
ἤδη μηκέτι εἶναι, οὐκ ἐφθείρετο· ἀλλὰ καὶ φθείρεταί τι· τὸν
αὐτὸ γιγνόμενον, εἴτινος ὑποκειμένου γίγνεται· οὐδὲ δὴ
εἴτου μηδενὸς ἀλλὰ καὶ ὑπό τινος οὐδὲ ἄλλως γένοιτό τι· μὴ
τοῦτο μὲν εἶναι ἔφαμεν, μήτε πάλιν καὶ τὸ ἐξ οὗ γίγνε
σθαι ἦν εἰδέναι αὐτὰς χρὴ οὖσα· ὡς καὶ εἴτω ἄλφα τῶν ἐλά
τοι ἐδέχθη· ὃ γὰρ οὐκ ἔχρ ὑποκείμενον, οὐκ ἂν γένοιτο· οὐκ
δὲ ὑποκείμενον, ὅτε τί γίγνεται τὸ ὑποκείμενον· γίγνε
δέ τι ἔτι πᾶν, ὅταν εἰς τοῦτο ἔλθῃ ἔφθαρμένον ἢ γένοιτο τοῦ ὑπο
κειμένου· εἰ γὰρ δὴ μὲν ὑποκειμένου τινὸς ἐξ οὗ τὸ γί
γνόμενον ἔσται· τοῦτο δὲ μὴ ἔστιν, ἀλλ' ἔτι γίγνεται, οὐκ ἂν
τοῦτο γένοιτο· ὃ πρὸς τὸ γενέσθαι ὑποκειμένου σκέπτουσθαι
τὸ γὰρ ὑποκείμενον οὔτι ἀλλὸ οὐδὲ μὴν γένοιτο αὖ· ἢ δὴ τὴν
καὶ ἐκεῖνο ὑποκειμένου τινός, μὴ πρὸς δὲ ἐκεῖνο ἐστί, δι' ἃ
τὸ γίγνεσθαι ἔτι οὕτως δέ, οὐδὲν ἔσται γινόμενον, ἀμὴ ἅμα
παν ἀλλοῖα γὰρ καὶ ἡ ῥύσις καὶ ἡ μεταβολή· ὁ αὐτὸς λόγος

Καὶ οὐ τοῦτο μόνον τε, καὶ τοιοῦτος· ἀλλὰ δεῖ καὶ τὸ γεννώμενον ὑφ' ὅτου γίνεται, εἰκότως γίνεσθαι· ἀλλ' οὐ τὸ, οὐ, οὐ καὶ οὐδὲ τοῦτο ἐνδέχεται, ὥστε ὑπὸ μὴ ὄντος οὕτως οὐσίαν γεννᾶσθαι· οὐδὲ τοιοῦτόν ἐστιν, οὐ τοιόνδε ὡς ἀπορρυῆναι οὖν, οὐδὲν αὐθημερὸν γενόμενον· δύναται δέ ὅτι ἂν τρέφοιτο, ἕως ἂν μένοι· ἀναίτιον καὶ τοῦτο οὐδὲν εἶναι· ὅμοιόν τε ἅμα εἶναι καὶ ἀνόμοιον· μηδὲ γίνεσθαι· ὡς τε καὶ τοῖς τὴν οὐσίαν μεταβολὴν καὶ ῥοὴν οὖσαν καὶ φθορὰν αἰτιωμένοις, ἀναιτίως οὐ φαῦλα ἐμελλον αὐτοῖς ἐρεῖσθαι ἀληθῆ, καὶ ἀλλοιοῦσθαί τινα καὶ οὐδαμῆ· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐῶμεν, εἰκὸς ἂν λέγομεν, τοῦ τοιούτου, εἰκὸς δ' εἶναι τὸ μεταβάλλον ὅτε μὲν μεταβάλλειν, ἔστι τινὰ αὐτοῖς ἀληθῆ λόγον μὴ οἴεσθαι δεῖν παρεῖναι τὰ τοιαῦτα διὰ τὰς παρεσημήνατο αἰτίας τε καὶ ἀσθενείας· καὶ τὴν δόξαν ταύτην ἐλαύνοντας, οὐ βιαίως ἄξεσθαι· ἀλλὰ σοφίζεσθαι διὰ ταῦτα τοὺς μὲν ἀγωνιστικῶς ἐρεῖν τῶν λόγων καὶ τοῦ τέλους, ἀξιοῦντας εἰκότως τούτων· ἐφάνη δὲ πρότερον, εἰκότως κεκινῆσθαι, καὶ δεῖ τοὺς τοιούτους ἐλέγχειν καὶ παραιτεῖσθαι καὶ δι' ἀλόγων ἀναιρεῖσθαι, μετὰ τετιμωρῆσθαι φησὶ πρὸς αὐτούς, ἀφεμένους εἰκότως, ὅτι οὐ ταὐτόν ἐστι τὸ μεταβάλλειν καθ' ὅτιοῦν καὶ τὸ ποσοὶ καὶ τὸ ποιοί· λέγω δὲ εἶναι, τὴν κατὰ τὸ ποιοὶ μεταβολήν· τὴν κατὰ τὸ εἶδος· καθάπερ καὶ γένεσιν καὶ φθοράν· ὡς τε οὐδὲ αὐξησθαι ἂν μεταβολαί, οὐ αὐξάνεσθαι καὶ ὅτι μᾶλλον δοκεῖ τὸ καθ' ὅσον εἶναι τοῖς οὐσίαν σωματικὴν μεταβολαί· εἰδοποιοὶ αὐξανόμενα καὶ φθίνοντα ὀφθῆναι· καὶ συνεχεῖς καὶ ἀσυνεχεῖς λαμβάνοντας ἀλλ' ἑκάστου ὅ ἐστιν, οὐκ ἀφ' ὧν ὅσον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ εἴδους γνωρίζεται· ὁμοίως εἰκότως εἰσαῦθις ποιούμενοι τὸ σῶμα τὸ ὑγιὲς καὶ μὴ ἐφαρμόττον ὅτι δεῖ μὴ ὅσον ἢ κατὰ τὸ εἶδος μεταβολὴν ζητεῖν δεῖ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἰσαχῶς δεχθῆναι· εἰ οἷς ἐλέγετο δεῖ μὴ φθορᾶς καὶ γενέσεως ἀδύνατα·

τοῦτο ἐστὶν ἕξις οὔτε ἀναισθητὸν οὔτε αἰσθητικὸν τοιοῦτον· τοιοῦτον δὲ ἐστὶν ἕξις τοῦ σωματοειδοῦς, οὐ γὰρ μὴν ἀσωματίας ἕξις ἀναισθητὸν ἂν εἴη καὶ ἀνόητον καὶ ἄψυχον. καὶ ὁμοίως καὶ ὁ λεγόμενος καθ' ὕλην· καὶ σωματίας ὅσον ὁμοίως ἐστὶν ὁμοίως καὶ ὡς ὕλη. καὶ γε οὐδὲ καὶ τὸ ξύλον· καὶ τῶν ἄλλων σωμάτων· ὡς τε, ἐὰν τὴν σωματικὴν οὐσίαν, οὐ φασίν, οὔτε ἔμψυχόν τι οὔτε νοῦν ἔχον μὴ ὂν σωματικὴν εἶναι οὐσίαν καὶ γίνεσθαι τὸ ἔμψυχον καὶ νοῦν ἔχον καὶ ἄνθρωπον καὶ λαμβάνουσιν ἐνοσωματοῦσθαι. Καὶ μεταβολὴν δὲ οὐδὲ ἕν· ὅτι ἐν ὀλίγοις τῶν αἰσθητῶν τοιοῦτον ὁρῶντες γιγνόμενον, ἐπὶ πάντων τῶν αἰσθητῶν τοιοῦτον ὁρῶντες γιγνόμενον· οἷς τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς ἐνεργείᾳ καὶ φθορᾷ ἢ τοιαύτῃ, οἷς τοῖς ἀϊδίοις καὶ τοῖς ἐνεργείᾳ καὶ φθορᾷ ἢ τοιαύτῃ, ἐστὶν ὀλίγον τοῦ παντὸς μέρος, ἀπὸ τῶν ὀλίγων θεῶν τῶν οὕτως ἀποφαίνεται ὧν οἱ πάντες καὶ πᾶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ πᾶν παντὸς τοῦ παντός· καὶ ἀϊδίου σώματος· δύο λόγων ὄντων ἃ ὧν τὸ ἀπὸ τῶν ὀλίγων καὶ μικρῶν, ὃν τὰ ἐλάττω μετὰ φρονήσεως δόξαν, καὶ ἀπὸ τῶν τοσούτων ἐλαττόνων ὁρμᾶσθαι· καὶ θεοὶ ὧν τοσούτων μικρῶν τε καὶ μὴ εἰωθότων ἀποφαίνεσθαι· ὡς τοῦ δ' ἡμέρα τὰ αἰσθητὰ οὐδὲ ὑπολαμβάνουσιν, οὐδὲ οὕτως δὲ λογίσασθαι ἠδόξασεν, ἢ πᾶν σωματικὸν αἰτιῶμαι τοῦ μὴ δεῖν εἶναι. • Εἰδῆλον ὅτι καὶ περὶ τούτου, ὅτι τὰ τοῖς θεοῖς οὐ λεκτέον ἡμῖν· λέγων περὶ τοῦ θεοὺς εἶναι τὰ σωματοειδῆ οὐρανοῦ μέρη, περὶ τοῦ θεοὺς εἶναι τὰ σωματοειδῆ οὐρανοῦ μέρη, διὰ τὸ θεοὺς εἶναι τῶν γινόμενα ὁρᾷ, περὶ τοῦ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀξιοῦμεν αὐτοὺς ὑπολαμβάνειν καὶ ἄλλα οὐσίαν τῶν ὄντων εἶναι ἢ οὐτεκείνοις ὑπολαμβάνειν, οὔτε φθορᾷ, οὔτε γενέσεσι τὸ θεραπεύειν. διὰ ὃ οὐδὲ ἀμφισβητοῦσιν ἐκ τῆς αὐτῆς φύσεως ἐκ πάντων τῶν ὄντων ἀληθῆ γίνεσθαι. Τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ περὶ τούτου φατέον φύσει, καὶ διωρισμένου αὐτοῖς, καὶ περὶ τοῦ οὐρανοῦ τῶν λόγων· ὅτι ἐστὶ τις σὺν τοῖς οὖσι καὶ ἀκίνητος περὶ φορὰν καὶ μεταβολὴν φύσις· οὐδὲ ἀπὸ τῶν σὺν κίνησιν καὶ μεταβολὴν τῶν τὴν ἀρχὴν τιθέντων, ἢ μὴ τιθεὶς ἀκίνητος καὶ ἀσώματος

≈ αὐτοῦ τὸ ἔδος ἔνεστὸ φθορᾶς καὶ αὐξομείωσις ≈

φύσις, αἰτία τῆς τῶν ἄλλων κινήσεως· ἡ δὲ ψυχὴ ταῦτα, ὅτιπερ
ἐστὶν ἕξις, ἕξων αὐτοὺς λόγους. οἱ δὲ ταῦτα ἡγοῦνται εἶναι
λεγόντες οὕτω δὲ φασίν, οἱ μὲν αὐτὴν φασὶν εἶναι πάντος ὁμοιωσίαν
δηλονότι, ὁ τιμᾶλλον κατ' αὐτοὺς, ταῦτα ἡμῖν πρεσβύτατα, καὶ
μεταβάλλοντα πάντα κινοῦνται· ἡ γὰρ μεταβάλλοντα, ἢ
ἀμήχανον μεταβάλλειν, καθ' ὅσον ἕκαστον τῶν οὕτω ταῦτα ἐστὶν,
ὥσπερ δεῖ αὐτοῦ σῶζεσθαι εἶναι, κατὰ τοῦτο ταῦτα αὖ, πρεσβύ-
τατα δὲ ὄντα πάντων τῶν οὕτω ἐστὶ καθ' ὅσον ἐστὶ ταῦτα, τὰ
δὲ αὐτὰ φασὶν ἀληθῆ· ἡ γὰρ ἕκαστον τῶν οὕτω ὁμοίως ἔχει
καὶ οὐκ ἔστι· καὶ ταῦτα οὐ γὰρ ἔστιν ἐστί· καὶ οὐ γὰρ ἐμένει ἐστί·
γὰρ ἐδόκουν εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἐμὲν μᾶλλον ἐστί, γὰρ ἐδὲ ἦν ἦσον
ἔστιν, ἢ ὁμοίως ἄν, πρεσβύτατα αὐτὸ ταῦτα ἂν οὐδὲν μεταβάλλον.
τῶν τὰ αὐτὰ τὴν ὁμοιότητα μάλιστα τοῦ εἶναι ἐμένειν, καὶ τῷ
ταῦτα σῴζοντα ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ μὲν σῴζειν σῶμα τι αὐτοῦ ἂν ὁμε-
ταβάλλειν· ἡ γὰρ ἐστὶν ἀναγκαῖον τοιοῦτον ταῦτα κινεῖσθαι, ἀφ' ὧν
σῴζει λέγομεν, καὶ ἐστὶ τοῦτο μάλιστα τοιοῦτον ἡ φαντασία τι ἢ οὐ μὴ
δόξασαι δὲ σῶμα οὐσίαν σῶμενον τοῖς τὴν αὐτὴν φασὶν σῶμα
" τὸ ἀληθῆ λέγουσι τὸ σῶμα αὐτοῖς τὸ ταῦτα πρεσβύτατον,
" ἐξ ὧν λέγω ὁρῶσι τοῦτον ταῦτα φαντασίαν ἀληθῆ τινα δεῖ μὴ
" ταῦτα δὲ τῆς ἀληθείας· ὡς οὐ γὰρ τὸ φαινόμενον ἀληθὲς
" ὁρᾷ τοῦτο μὴν, ὁ που δὲ ἡ αἴσθησις ψεῦδος οὐκ ἔστι, διαλείπει
ὁρᾷ τοῦτο παντὸς φαινόμενον ἀληθὲς λέγοντας· τοῦτο δὲ
σημαίνει τὸ ταῦτα τῆς ἀληθείας ῥητόν· διωμωλόγας· ὁ τιμὴ ταῦτα
ἔστιν ἀληθές· ὁρᾷ τοῦτο μὴ, ὁ τι οὐ δὲ ἡ αἴσθησις αὐτοῖς ἰδί-
οις αἰσθητοῖς· μηδὲ διὰ ψεῦδος ἦν ἦδη· οὐδὲ ἡ φαντασία
λέγοιεν ἂν καὶ ὡς αὐτῷ δοκοίη, λέγοι αὖ καὶ ὡς ἑκάστοις· διὰ
τοῦτο καὶ τὸ τὴν φαντασίαν ἀληθῆ εἶναι καλῶς ὁριζόντας·
ὁ δὲ λέγω ἐστὶν, ὁ τι μὴ δὲ ἡ αἴσθησις αὐτῷ σῶμα ἀληθής· ἀλλ'
αὐτοῖς ἰδίοις μόνοις· τοῦ γὰρ ἰδίου, οὐ μὴ ἐστὶ ψεῦδος· ὥστε
ἡ καὶ ταῦτα ἦν αἴσθησίς τε καὶ φαντασία, οὐ γὰρ ἂν φαν-

Τοῦτο γὰρ ἐστὶν

γίνεται ἀληθής. ἀλλὰ κἂν τῶν ἰδίων οἰκείων σημείων ἀληθοῦς
ᾖ τὸ οὐδὲν ἧττον φαντασία τοῦτο τῶν ἀληθοῦς. ὡς τε οὐκ ἂν
εἴη ἀληθὴς. ἡ δὲ καὶ ἡ φαντασία, οὐδὲν ὁμοίως τῶν ἀληθῶν ἀληθὲς
οὐδὲ ἑαυτοῦ, ἀληθοποιὸν καὶ φαντασία. ἐπεὶ δὲ αἱ ἀληθεῖς, ἀν-
τίληψις εἰσὶ τῶν ἀληθῶν πραγμάτων, καὶ ἕκαστος οὐ τῶν τῶν ἀληθῆ
σημείων. ἡ δὲ φαντασία, κίνησις τῆς αἰσθήσεως ἀπὸ αἰσθήσεως. καὶ
νησιν τὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τύπων ἐπίνομεν, ἄλλοτε ἄλλως οἷόν
τε γίνεσθαι. ὡς εἴτε τοῖς πρὸ ὕπνου δεδόκται καὶ εἰσὶ τῶν πρὸ
μνήμης, καὶ ὕστερον. ὁπόταις μὴ ταῦτα. δῆλον εἶναι τοῦ φαντασί
ου ἂν δοκεῖ, καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι. αἰσθάνεσθαι δὲ μὴ ἐφ' ἡμῖν. καὶ ἐφ
ταῖς οὖν δοκεῖ, καὶ ὅτε μὴ αἰσθανόμεθα καὶ ταῖς κοιμωμένοις φαν
τασιούμεθα αἰσθάνεσθαι δὲ, μὴ αἰσθανομένους. ἀδύνατον. καὶ ἡ
μὴ αἰσθήσεις πρότων ὡς ἔστιν ἡ δὲ φαντασία, καὶ μὴ τῶν ὑπ' ὄν
ορημάτων. ἔτ' ἄξιον δαυμάσαι ἀπὸ τούτου πόθεν, τὸ πρότινι
καῦτα εἰ ταῖς μεγέθη καὶ τὰ χρώματα τοιαῦτα: ἀλλὰ τούτων καὶ τῶν
ἕξεις εἰσὶ τὰ σύμφυτα ἄρα, δῆλον οἷον τὴν δόξαν τὴν τοῦ κυνὸς, καὶ
ἀληθῆ μᾶλλον εἶναι ἢ ἐκείνας αὐτοῦ διὰ τῶν σπερμάτων, ὁπόταν μὲν
ξα αὐτῶν. οὔτε ταῖς περὶ μελλόντων ἀποφῆσαι αὐτὸν, πλὴν καὶ ἔστι
ταῖς μεγέθη. πότερον πλὴν τοῖς πορρωθεν ὁρῶσιν φαίνεται, ἢ κἂ
λὴν τοῖς ἐγγύθεν. οὔτε τοῖς χρώμασιν ἵνα ἀποφήσασθαι καὶ λέγ
ρωνδιὰ τὴν ἀπόφασιν, τὸ ὅτι οὐδὲν μᾶλλον ταῦτα τοῖς ἐγγύθεν ὁρῶ
σιν. ἢ μᾶλλον τοῖς πορρωθεν ὄντος εἶναι ἀληθῆ. οὐ γὰρ ἱκανός τὸ, εἰκά
ζω τὸ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι. ἀλλὰ οὐδὲ πρὸς τοῦ. πότερον
τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἢ τοῖς κάμνουσι τὰ φαινόμενα ἀληθῆ φαίνε
σιν οὖν ταῦτα τοῖς ἐκτὸς ὑπὸ χολῆς ἐχομένοις, ἢ φρενίτιδι ἀλλὰ οὐδὲ πρὸς βαρυ
ζω, ἢ τὰ τοῖς κάμνουσι βαρυτέρα ἐστὶν, ἢ μᾶλλον τοῖς ὑγιαίνουσιν. ἀλλὰ οὐ
δὲ πότερον ἀληθῆ ἐστι τὰ τοῖς ἐξεμεμεθύκοσι φαινόμενα, ἢ τὰ τοῖς
κοιμωμένοις. καὶ τὰ δὲ ἐκ τούτων ἄρα δῆλον τοῦτο. ὅτι τὰ τοῖς ἐγ
γὺς ὁρῶσιν φαινόμενα, μᾶλλον ἐστὶ τοιαῦτα. καὶ τὰ τοῖς ὑγιαί
νουσι καὶ τὰ τοῖς ὑγιαίνουσι καὶ τὰ τοῖς ἐξεμεμεθύκοσιν. ἢ δὲ τοῦτο, οὐ πᾶσα

κη, οχ.

φαντασία, ἀληθὴς· οὐδὲ ἆρα οἱ ἀπὸ τούτων κεινοῦσθε τῶν θλι-
βομένων, ὡς περὶ ὀλίγου ἐμέμνητο· ὡς λεγομένων τοιούτων,
φαντασίαν ἀληθῆ τιθεμένων ἀλλ' οὐ κατάφυσιν ζητούντων
βασανιστήν· τοιοῦτος καὶ ὁ ἐπὶ ὕδατι, καὶ ἀπὸ τοῦ συμπέρασμα ὁρᾶν
ἀφ' οὗ τε φύκη ὁρᾶται φαινόμενα, τοιοῦτος οὐ μαίνων
τοιοῦτος οὐ μανών· τοιοῦτος ὁ χρηματιστὴς περὶ αὐτίληψιν οὐδεμίαν
αὐτοὶ οἰκεῖα τιθέμενοι· ἀλλὰ τούτων ἕκαστοι περὶ αὐτοῖς· ὡς οἷόν-
τε καὶ ἄλλως ζῆν κατὰ σημεῖον τοῦτο, τὸ μὴ ὑπερβαίνειν αὐτοὺς
τὰ ἐναργῆ αὐτῶν φαινόμενα· οὐδεμίαν οὖν ζωὴν λεγόντων εἶναι
βίον ὃν οἱ ἄφρονες ἀδηλωσάν ἀνθρώπους εἶναι· ὁμοίως τὸ ἀνθρώπῳ
οἷον ὠδίνειν ὁμοίως ἔχειν· ἀλλ' ἐπὶ τοσοῦτον προκόπτουσιν ὅτι ὀδύνας
ψευδεῖς ὠδίνουσι· τὸ δὲ ἐναργῆ οἷς φαινόμενον αὐτοῖς, ἀληθὲς τίθε-
ται· ἐλέγχεσθαι δὲ αὐτοὺς μὴ ὑγιῶς λέγοντας, τὸ ἀπόφασιν φαντασίαν
ἀληθῆ εἶναι καὶ εἰκῇ περὶ τοῦ μέλλοντος δοξαζομένων τε καὶ φαι-
νομένων, καὶ ἐπὶ τῶν πλατέων πλείστην δόξαν, εἰκῇ περὶ τα-
γόμενα· ἀφ' ὧν πᾶσα δόξα ἀληθὴς, ἐδόκει καὶ καὶ ὧν ἀστόμενα
γινομένων δοξῶν, περὶ ὑγιὲς ὑπὸ ἰατροῦ καὶ διῶν τοῦ· μηδὲν μᾶ-
λλον τὴν ἀρχὴν τῆς ἀρχῆς ἀληθῆ εἶναι· νοῦν δὲ ποιεῖ ὁ ἀρχι-
τὸν ἰατροῦ περὶ φρονίμους εἶναι καὶ περὶ δοξάσαντος τοῦ μὴ, ὑγιαί-
νειν τὸν νοσοῦντα ἢ. Τοῦ δὲ, δυνήσεσθαι εἰς αὐτὸς τοῦ καιροῦ τῆς
ἀρρωστίας· οὐδὲ τῶν ἰδιωτῶν περὶ δοξάσαν τὸ τε δυνήσεσθαι
καὶ μὴ ὀλιγωρεῖν δυνατὸν· ἀλλ' ὑγιαίνειν αὐτὸν δοξάσαν· ὁ ὡς ὑπὸ
ἰατροῦ περὶ δεδοξασμένον· ἀλλὰ καὶ ὁ μὴ ἰατρὸς νοσοῦντι ὑγιαίνειν
δοξάσαν· οὐδὲ ἰδιώτης μὴ ἀναισθησίαν. ἢ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ δόξα
περὶ ἀληθῆ εἶναι καὶ ἐκ τοῦ· ὡς τε καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν οἰκεῖοι
ὦται, μὴ εἶναι τὰς ἰδίας δόξας ἀφ' ὧν μεταλλοιοῦσθαι, ἀλη-
θεῖς· ἢ δὲ τοῦτο ἢ οὐ πᾶσα φαντασία ἀληθής. Εἰ δὲ τῶν
" τῶν αἰσθήσεων, οὐχ ὁμοίως καὶ ἢ τοῦ ἀλλοδίου καὶ ἰδίου· μὴ
" τοῦ θλιβεροῦ καὶ τοῦ αὐτῆς· ὁ δ' ἔφην ὅτι ἢ αἰσθήσεις, αὐτοῖς
ἰδίοις ἐστὶν ἀληθεῖς μόνοις, ἀλλοῦ καὶ πᾶσι, τοῦτο κἀκεῖ δι-

ὠδίνειν

κινοῦ τὰ ὀργανικὰ ἃς ἔλαβεν ὁ τιθανὸς ἐν αἰσθησις, οὐ φαίνεται
ἡδυκαὶ αἱ φαντασίαι· οὐ γὰρ ἐμποιοῦσι αἰσθήσεις τε καὶ φαντασίας· νεῦ
δὲ ὅτι μὲν δὲ αἱ αἰσθήσεις ὁμοίως ἀεὶ φαίνωνται ἀληθεῖς οὐκ ὡς
τροφῆς τε ἀεὶ δεόμενον· οὐ γὰρ ὁμοίως ἔχομεν ἀεὶ τὰ ἴδια καὶ ἀλλο
ἴδια· ἀλλ' ἐκ μὲν ὑγιοῦς, ἀεὶ τὰ γευστὰ· τουτέστι ἀεὶ τοῦ χυμοῦ
οὐκέτ' ὄντος· ἐκ δὲ ὀπτοῦς, ἀεὶ τὰ χρώματα· οὐκ ἐστὶ γὰρ οὐδὲ
ὅταν τὴν ὄψιν ὡς μάλιστα διακείμενον ἦναι τοῦτο γλυκύ, οὐκ ἄξει
ὅ τι καὶ τὴν αὐτὴν ἡμῖν δοκοῦμεν· οὐδὲ ἀληθῆ τὴν τοιαύτην φαντασίαν
ἂν ἦναι φαμέν, ἀλλὰ τὴν μὲν οὖσαν ἐν περιοδῳ αὐτοῦ· ἐπεὶ γὰρ οὐκ
λαμβάνομεν περὶ τοιοῦτον ἀλλοιοῦσθαι τὴν κατάστασιν τῶν αἰσθητηρίων,
καὶ τὰ κοινά· ἀλλὰ τὰ μάλιστα σωζόμενα ἀεὶ τὰ κοινά· ἀλλοῦ
δὲ ἀεὶ τὰ ἴδια αἰσθήσεις ὁμοίως εἶναι· ἐπεὶ τε οὖν, καὶ τὸ
μεγέθους πρὸς ἕτερον λόγον· ἀεὶ γὰρ ἔχομεν, καὶ ἡ ὄψις οὖσα· ἀλλ
ἀεὶ ψεύδεται ὁ αὐτός, οὐκ ἂν ὁ αὐτὸς ἐμμένοι ἀεὶ ἀληθεύων καὶ μὴ
πόρρω· ὁμοίως καὶ ἡ ἀκοὴ ἀεὶ φθόγγου· καὶ ὀσφρήσεις, ἀεὶ ὀ
μείων, οὐδὲ ἁπλῶν ἰδίων ὁ αὐτὸς ἐσόμενος, ἐκ δὲ ἀμυδρῶς ἐχόντων
μείων, αἱ αἰσθήσεις ἀεὶ κρείττους καὶ τοῦδε, ἢ τοῦ ἀληθοῦς· ἐκ δὲ αὖ τῆς
ἴσου καὶ ἀεὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ· ἢ τοῦ ἀληθοῦς, ἢ τοῦ πόρρω τοῦτο ἁπλῶς
οὐ προσποιούμεθα εἶναι· ὥστε ἐκ τοῦ αὐτῶ χρόνω ἀεὶ
τὸ αὐτό, οὐδὲ πολὺ φαίνεται μᾶλλον, οὕτως τε καὶ οὐχ οὕτως ἔχον τοῦ
τα καὶ τὰ ἐξῆς πάλιν· δοξάζομεν λέγω, περὶ τοὺς ἀδήλους
νεῖ τοῦ καὶ ἐφ' ἁπλῶν τοὺς λόγους καὶ ἦναι καὶ μὴ εἶναι λέγον
τας τὰς αἰσθήσεις καὶ διὰ τοῦτο τὴν αὐτὴ φαίνεσθαι ἀληθῆ τι
θεμένους· διὰ δὲ τῶν αἰσθητηρίων τε καὶ αἰσθητῶν ἀμφοτέρους
ἐλέγχθησαν, τούς τε πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ λέγοντας, καὶ
τὸν Σωκράτους τὴν αὐτὴ φαίνεσθαι ἀληθῆ τιθεμένους· οἷς
περὶς μεταπίπτοντα τῶν Σωκράτους ἐστὶν ἴδιον· διὰ τοῦτο ἐλέγχων αὐτούς,
ὡς οὐδὲν ὑγιὲς λέγοντας· τοὺς μὲν μηδ' ἅπασαν φαντασίαν ἀληθῆ
τιθεμένους διὰ τὸ μὴ ἀεὶ αἰσθήσεις ταύτας ἀληθεύειν ὑπολ
αμβάνειν, ἐλέγχει, δείκνυσι ὅτι μὴ πᾶσαι αἰσθήσεις ἀληθεῖς· οὐτε γὰρ

αἰτῶν ἀλλοδίων, οἵτε αἰτῶν τοιούτων μή ἀφ' ὧν ἐγγίνεται δοκεῖ διαστήματος ἀληθῆ· ἀλλ' οὐ αἰτῶν νοουμένων. τοιοῦδε δὲ διαθέσεως ἐγγιγνομένης, καὶ διὰ τῶν σκληρῶν αὐτῶν ταναντία γίνεσθαι, καὶ διὰ τὸ μὴ ἀληθοῦς, μηδὲ καθ' ὁμοιότητα λαμβάνεσθαι τὰς αἰσθήσεις, τῶν ἀλλοτρίων τὰ ἀλλότρια ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν κινεῖσθαι τὰ μὲν φαύλην αὐτὴν εἶναι φοιτῶσαν κατὰ λῆψιν, καὶ τὴν αὐτὴ φασὶν ἀληθῆ λέγοντας, ἐλέγχεται οὐδὲν μᾶλλον ἀληθοῦσα οὖσα τῶν αἰσθήσεων. αἷς οὐχ ὁμοίως δοκεῖ ἀληθῆ λέγειν τὴν αὐτὴ φασὶν αἴσθησιν εἶναι ἀληθῆ· οὐδεμία γὰρ αἴσθησις τῷ αὐτῷ χρόνῳ. τὸ αὐτὸ ἔναιμον τοῖς αὐτοῖς καὶ μὴ ἔναιμον· οἷον ἔμπυρα λοβοὶ καὶ μὴ μελανχολικὸν αὐτὸ καὶ μὴ μελανχολικόν· ἢ ἐμπύρευμα καὶ τοῖς μὴ τὸ αὐτό· ὥστε οὐδὲ τοῖς αἰσθήσεσιν ἀκολουθεῖν, οὐχ ἅμα αἰσθανόμενον· οὐδὲ ἡ αὐτὴ φαντασία ἀμφοῖν ἀληθής. καίτοι δοκεῖ γε μόνοις τοῖς ἀφ' ὧν φαντασίας ἔναι ἀληθεῖς λέγουσιν, ὅτι καὶ αἱ αἰσθήσεις· ἥκιστα δὲ ταῖς αἰσθήσεσιν ἀκολουθεῖν, οὐδὲ μία δὲ αἰσθησις ἅμα οὕτω τε καὶ οὐχ οὕτως ἔχει· ὃ ἀναίνεται μεν ὑφ' ὧν φαντασία ἐστὶν ἡ αἴσθησις, οὕτως αἰεὶ καὶ αἱ φαντασίαι εἶεν ἂν οὕτω δὲ οὐκ ἀληθεύουσαι

» τί. τὸ γὰρ αὐτὸ κεκμηκὸς ὕδωρ φαίνεται ἅμα ἀληθὲς ἔναι· ἀλλοῦ
» δὲ σὺν πρώῳ χρόνῳ δῆλον τὸ πάθος· δῆλον ὅτι σὺν τῷ αὐτῷ χρό-
» νῳ, οὐδεμία αἴσθησις ταὐτὰ δοκεῖ λαμβάνειν ἔναιμος, νεῦρον ὅτι,
μὴ δεῖ ἄλλῳ χρόνῳ τοῦτ' ἐπερὶ τοῦ πάθους τοῦ γιγνομένου αὐτῇ μεθέ-
ται· ἢ αὐτὴ ὁρᾷ καὶ αὐτὴ· καὶ ὁρᾷ ἄλλως τὴν ὁμοιότητα· οὐδὲ γὰρ ἡ
γεῦσις τὸ γλυκάζεσθαι, νεῦρον μὴ τοιοῦτον ἦν ἢ γλῶττα· νεῦρον δὲ, οὐ τοιοῦ
τον· ἀλλ' ἁπλῶς καὶ πάσαις ὅμοιον φαίνεται τὸ γλυκάζεσθαι·
διακριτικοὶ δὲ αὐτῶν αἱ φαίνεται καὶ ὁρατικαί· ἄλλο γὰρ
τὸ μὴ διακριτικοὶ τοῦτο δὲ ζωτικοῦ· ἀλλὰ καὶ ὁμοίως
ὁμοίως δὲ καὶ ζῶσι τῶν ἄλλων τῶν γιγνομένων φαντασιῶν ταύταις,
κατὰ τὴν τῶν αἰσθητῶν αὖ πίληψιν, ἁπτικαὶ καὶ γευστικαὶ σωματοδόλου-
σιν ἀλλήλοις· ἡ δὲ ἀμφιορίστοις, αὐλοῖς γίνεται δοκεῖ τὸ ὑπο-
κείμενον τὸ αἰσθητόν· ἀφ' οὗ τὸ πάθος αὐλοῖς ἐπίνεται· ὁ δὲ
αὐτὸς οἶνος, γλυκὺς τε καὶ οὐ γλυκύς, ἐνδέχεται, τῷ αὐτῷ

χρόνῳ αὐτὸς μεθ' αὑτοῦ κ' τῆς χρώτης τῆς λευκότητος, χρόνου τινὰ τοιοῦτον διαφθειρόμενον. εἰ οὖν ὅμοιος καὶ τὸ αὐτὸ λευκὸν καὶ μὴ λευκόν. καὶ δίωδες καὶ δυσῶδες. τὸ αὐτὸ φανεῖται αὐτῷ, τῇ αὐτῇ αἰσθήσει. οὐκοῦν ἡδὺ διὰ ταῦτα, ἢ τὸ γιγνόμενον ἔμοιγε αὐτῷ φαίνεται, ἀλλοῖον αὐτῇ φαίνεσθαι τότε ἀλλοτινὸν καὶ ἀφ' οὗ αὖ ἐπεκτήσατο καὶ ὅμοιον τὸ γενόμενον ἐστὶν αὐτῇ. καθόλου γὰρ αὖ τὸ μᾶλλον ἀφ' ὁτουοῦν ἢ εἰ ὅλως ἔσεσθαι φαίνεσθαι τοιοῦτον εἶναι. καὶ εἰ ἀτινά λόγου ἔχει δεῖ τὰ αἰσθήσεις ὁμοδόξους καὶ αὐτὰ τὰ αἰσθητὰ καὶ φαίνεσθαι ὁμοδόξους εἶναι αὐτοῖς φαινομένοις ὅμοια καὶ τὸ καλὸν εἶναι τοῦτο τῶν ἐπιγιγνομένων ἐν αὐτοῖς φαινομένων ὅμοια καὶ τὸ καλὸν εἶναι τὰ νῦν ἡγούμενα, ἀλλὰ φαίνεσθαι σύμβαινον εἶναι τὰ νῦν ἡγούμενα. τῶν μηδενὶ μᾶλλον αὐτὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, τοῦτο δὲ οὐ λέγεται οὐσία μήθ' ὅλως μηδενὸς λέγουσι τῶν εἰσαεὶ μηδὲν εἶναι τὴν οὐσίαν κατὰ γοργάδ

τὸ ἕν εἶναι, ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν ἀναιρέσει. δοκεῖ μὲν δὴ ἀλλο παρὰ ταῦτα
ἕκαστον εἶναι, ἢ μόνα τὰ αἰσθητά, ἀναιρεθείσης γὰρ τῆς αἰσθήσεως, οὐδὲν αὐτῶν
ἀναιρεθήσεσθαι, ἀναιρεθήσεται καὶ τὰ ζῷα. ἐν γὰρ τοῦτοις ἡ αἴσθησις. τὰ
γὰρ ζῷα ψύχημά φησιν εἶναι. ἀφωρίσθαι δὲ τοῦτο ἐκ τῶν ἀναιρεθέντων
τῶν τῆς αἰσθήσεως, ἀλλήλων. τὸ δὲ μὴ τὰ ὑπομνήματα αὐτῶν
αἰσθήσεως εἶναι, οὐκέτι ἄλλη δῆ. ἀλλὰ γὰρ τὰ μὲν
δὴ τὰ ὑπομνήματα εἶναι λέγει. ἀφ' ὧν δὲ αἱ αἰσθήσεις τὰ φαν-
τάσματα, καὶ ἀδύνατον. ἡ γὰρ ἀναίσθησις μία αὐτῆς ἐστιν αἰσθήσεις
τε καὶ αὐτὶ λήψις, ἀλλοῖόν τινος εἶναι τὸ ὂν οἷον τὸ ποιητὸν
τὴν αἴσθησιν. καὶ τὸ εἶναι τὴν αἰσθητὸν φαίνεσθαι, δεῖ πρῶτον τὴν αὐτὶ λη
ψομένης αὐτοῦ αἰσθήσεως εἶναι. καὶ γὰρ ἡ πρὸς ἄλληλα λέγε
τὸ κινοῦν καὶ τὸ κινούμενον καὶ τὸ φαῦλον, καὶ ὅλως τὸ μέτρον
τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ τῇ φύσει, πρὸ τοῦ τὸ κινοῦν καὶ τὸ ποι
οῦν, τοῦ κινουμένου οὐτε καὶ πασχόντος. πρότερον δὲ τῆς αἰ
σθήσεως. καὶ ἡ μὲν αἴσθησις καὶ οἰκεία αἰσθητά, φησιν. ὥστε οὐκέτι αἰσθη
τὰ, τοῖς οὖν οὐσι τὸ εἶναι, οὐδὲ τῶν αἰσθητῶν εἶναι. καὶ φησὶ
τὸ λεγόμενον πρὸς τὴν πρώταν δόξαν ἡμῶν. ὅτι μὲν
γὰρ μένος εἶναι καὶ αἰσθητά, ἔλεγεν ἐν ἀρχῇ τῆς αἰσθήσεως
πρὸς καὶ ἐκ τοῦ ἀεὶ γίνεσθαι καὶ αἰσθητά. διὸ καὶ ποιόν τι
φαίνεται τοιοῦτον. καὶ εἶναι οὐδὲν λέγει. ὁ εἶδη καὶ
αὐτὰ τῆς αὐτῆς φύσεως ἐστι καὶ ταὐτὸν αὐτοῖς τότε εἶναι καὶ
τὸ αἰσθητοῖς εἶναι. ἀρχὴ οὖν τῆς αἰσθήσεως αὐτὶ λήψις, τὸ εἶναι
αὐτοῖς δὴ λον ὡς καὶ μὴ αἰσθητοῖς ἢ. οὐδὲ τῶν αἰσθητῶν τι ἐξ
οὐκέτι καὶ δὲ αἰσθητοῖς μὴ οὖσιν ζῴων. ἢ γὰρ αἰσθητοῖς. ταὐτὸν
ὅτι οὖν μία ἀληθὴς τοῦτο, ἐδόκει. ἡμεῖς γὰρ ἀρχὴν ἐλέγο
τὴν αἴσθησιν, οὐκέτι καὶ μὴ οὔσης αἰσθήσεως. οὐδὲ ὡς τε νεῦρόν
τι αἰσθητόν. οὐ μὴ δὲ τοῦ καὶ τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰ φαν
τάσματα γίνεσθαι. αἰσθητὰ δὲ τὰ αἰσθητοῖς ἐστιν
τοῖς. οὐ γὰρ δὴ αἱ αἰσθήσεις αὐτῶν γίνεται, ἀλλ' ὑπομνημάτων,
τινῶν. οἷς τὸ ὑπομνῆσθαι οὐκέτι αὐτὴ αἰτία, ἀλλὰ κινεῖται

ὄντα, ταῦτα, καὶ νοοκαίμεθα δ' ὅτι ὀρθῶς λέγ-
ομεν, ἵνα αὐτῶν κ' αἰ-
σθησις, ἀντιλαμβάνεσθαι δεῖται, δηλονότι ἔσαι καὶ ὁτεοῦν πο-
τε τοῦτο· καὶ τοι οὐκ οὔτε αἰσθήσεως αὐτῶν, οὔτε φαντασί-
ας φύσεως· καὶ τοι οὐκ οὔσης οὔτε αἰσθήσεως αὐτῶν, οὔτε φαντασί-
ας τότε· ὡς περ οὖν τὸ φαινόμενον ἀληθὲς, φαίνεται, ἄλλως τε καὶ ὅτι
αἰσθητὸν μόνον, ἴσον, τῷ ἄλλως τε καὶ ὅτι τὸ αἰσθητὸν οὐσίωτικῆς
αἰσθήσεως αὐτοῦ αὐτὶ λήψεως μόνος. εἰσὶ δέ τινες, οἱ ἀποροῦσι μὴ
„ τῶν αὐτῶν δεῖσθαι. καὶ ὧν τοὺς λόγους τοὺς τοιούτους λέγο-
„ των· ἢ δεῖ σὺν ἕκαστα λείπεσθαι, ὁρᾶς ἀμῶν τοιοῦτος λόγος·
τοῦτο μὲν, διὰ τὸ ἀφορᾶσθαι δεῖ τῶν αἰσθητῶν, οὐ τως
ἔχοντα οὐδὲ σὺν τῆς δόξης ταύτης γίνεσθαι· οὐ καὶ ἀξιοῦσι
εἶναι ὑποθέσεως λογικῆς δεομένους πρὸς οὓς καὶ ποιοῦσι
ταῦτα μὲν γὰρ οὖν λόγους, μετὰ πίστεως καὶ λύσεως αὐτῶν ὑπ' ἀποδεί-
δειξιν· διὰ δὲ τοῦτο κατηγάσαντο πρὸς μόνους· τοὺς δὲ μὴ ποιοῦν-
τας, οὐτως ἔχοντα οὐδὲ· λείπεσθαι δὲ οὐτως, καὶ ταύτης τῆς αἰτί-
ας λόγον δεῖσθαι, οὐδέν ἀναι τούτων δή τινας τῶν μὴ χρειλόγους δὴ δό-
ξης ἀφίεσθαι, ποτὲ μὲν οὐτως ἔχοντα οὐδὲ ὡς ἐν μεσῷ φέρεσθαι
μὲν, ἢ καὶ τῶν ποτὲ μὲν οὐτως καὶ οὐ ποτὲ δὲ μὴ, μὴ χρειδὲ λό-
γους ἔχοντων ταῦτα, φανεὶ ἀφορᾶν τι τὸ ἐκείνων τὴν σύστασιν
ἀληθῆ. καὶ τί ἂν χρὴ ποιεῖσθαι· ὡς δὴ δόξαν ὑγιαίνουσαν μὴ
τούτοις, καὶ μὴ· καὶ ὅλως τίνος χρὴ ταῖς φαντασίαις καὶ ταῖς δόξαις
ἔχεσθαι καὶ ταῖς κρίσεσι· καὶ τίς ὁ ζήνιμος· ἀφορᾶν ἀναι τῶν
φαίνεσθαι πρὸς ταῦτα ἀντιλέγειν· αὐτοῖς δὲ αὐτὸ τὸ ὑγιαίνειν ἀν'
ὁμολογοῦσι· καὶ κρίνειν ὑγιῶς· οὔτε αὐτῷ τοῦτο δῆλον ἔναι τῷ
λέγοντι, ἢ δὲ ταῖς τῶν ὑγιαινόντων φαντασίαις, ἔχεσθαι μᾶλλ-
ον οὐδὲ διότι ἐλάττους εἰσὶν οἱ ταῦτα ποιοῦντες, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσὶν ἀξιο-
ποιοὶ γινώσκειν ἀνθρώπους· ἄλλως δὲ, οὐ πολλοὶ καὶ ὀλί-
γοις δὲ τῶν οἷς φαίνεται ἀλήθειαι ὠφελεῖσθαι· ἔχεσθαι οὖν
καὶ οἱ τεχνῖται ἀναξίοι ποιοῦσι τῶν πολλῶν ἔχειν· λέγον
τες ποιεῖν τὰ ταῦτα οἰόμενοι τέχνας φαινομένων αὐτοῖς· ἐ-
λάττους γὰρ εἰσὶ τῶν πολλῶν· φανεὶ δὴ τοιαῦτα ἀφορήματα, ὁ-

μοὶ ἔναιτῶ ἀφορᾶν· τὸ τρίγωνον καθεύδομεν ὧν, ἢ ἐγρηγορὰς
οὐδὲν ἂν τοῦτον αὖ ἀφεῖμεν τὸ τοῦ ἰσοσκελοῦς. ζητῶ τινα λόγον,
ἐφ' ὃν ἔστιν ἐναντεχνημονεῖν τὶ λοιφὴ ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν τοῦ
ταλαπάσσειν τὸ τοιοῦτον. τοιοῦτον, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπάρχον
ὅ τοῦδε καὶ ἐνάρχῃ, ὅταν ἐξαιροῦμεν τὰ· ταὐτὰ γὰρ τοιαῦτα ἀφο
εἶναι φάσκειν, τὸ αὐτὸ φησὶ δύνασθαι καὶ ἓν τοῦ αὐτοῦ πάσχειν
ἓν γὰρ τοῦ ταὐτὸν λόγον τινὰ καὶ αἰτίαν καὶ φύσιν ἔχειν δεῖ·
δεῖται δ' ἡμῶν αὐτὰ ἀποδείκνυσθαι· καὶ δέ τι αὐτὸ ἦν καὶ ἐξ
αὐτοῦ τοῦτο καὶ σύνδεσις λέγει, πρῶτα· ὅτι γὰρ οἱ λοιπὰ λέγον
τες μὴ δεῖ τοιοῦτοι, τούτοις λέγοιεν, σύνταξις τοιαύτη φανεῖ
γουσα· σὺν δὲ τοῖς ὑγιαίνουσι τῶν ἰατρῶν τοῖς ποιοῦντες καὶ πῦ τοῦδ
κριόν· σὺν δὲ τοῖς τεκτονικοῖς τῶν τεκτόνων· καὶ καθ' ἕκαστον, τῶν δὲ
τι τοιοῦτον μὴ φθόνος ἀλλὰ καὶ σὺν τοῖς ἀναθοῖς, τὸ ὑγιαινούν
σι ἀναθόν. καὶ σὺν τοῖς οἰκείοις σὺν τοῖς ἀναθοῖς· ἢ οὐκ ἀφορᾶν
ὧν ἀφορᾶν οἷόν, οὐκ ἄλλοθεν ἥρτηται, οὐδὲ καθ' ἑαυτὸ ἔστως τινὸς
καὶ ὑποκείμενος, ἀλλ' ἐκ τοῦ λόγου καὶ ἀποδείξιν ζητῶ· ὥστε μὴ
ἐστὶ λόγος τε καὶ ἀπόδειξις· ἢ ἐκ τοῦ ἀποδείξεως ζητῶ, οὐκ ἀπο
δεικτικά· ἢ ἐκ τοῦ ἀφορᾶν, βελτίων ἔσομαι, ἢ ὡς τὸ δὲ
δεῖ τῆς τοῦ αὐτῶν ἀποδείξεως, ἔστι δὲ ἡμῶν· αὐτὸ τὸ ἀναθὸν
καὶ ἐβουλόμεθα· καὶ αἱ φύσεις καὶ κοιναὶ ἔννοιαι· ἢ
ἀφορᾶν δὲ τοῦ λέγοντας οὕτως διὰ τοῦτο ἀφορᾶν, ὅτι φρό
νιμοι, οὕτω μᾶλλον ῥᾴδιον αὐτοῦ τοῦτο ἀφορᾶν· οἷόν τε διὰ τοῦτο
οὕτως εἶναι ταῦτα λέγοντες εὐδίως καὶ αὖ ἀφορᾶν ἔναυτί
νας δὲ λαβεῖν, αὐτὰ ἀποδείκτου τε καὶ αὐτόθεν γνωρίμους εἶναι
ἰδίας ἀναισθήσεως, καὶ ἐκτὸς ἀλλοτρίων ἔργων· οἷόν τε δὲ
τὸ ἀφορᾶν τὶς ὀφείλων ἀφορᾶν τῆς ἀληθείας, καὶ τίνι μᾶλλον ἔστω
ἂν ἔστω τὸ τῷ δεῖσθαι εἶναι τίθεσθαι προελόμενος ἐξαυτῆς
αὖ μὲν ἀφορᾶν· ὅτι μὴ ἔχει τοῦτο ἀποδείξιν ζητῶ, ἔστι
γάρ τινα αὐτὰ ἀποδείκτα αὐτόθεν εἶναι· καὶ ὅτι ἔστι τινὰ ἀπο
δείξεως δεῖται· ὡς τε καὶ τὸ δεῖ ἔστω ἂν τοῖς δεῖσθαι ἀπο-

σημοῖ. Καίτοι σκοπεῖσθαι τούτων. οἱ δὲ διὰ τῶν λόγων τὴν βίαν μὲν
ζητοῦσι τοῦ, ἀδύνατον ζητοῦσιν· ἐναντία γὰρ ἅμα ἀξιοῦσιν δύνασ-
θαι ἐναντία λέγειν τοῦ· λέγεται δὲ τῶν οὐσιῶν λεγομένων, οὐ τὰς
οὐδὲ διὰ τοῦ διὰ τὸ ποιεῖσαι ἐλθόντων ἐπὶ τὸ λοιπὸν τὰ δόξαι· ἀλλὰ
λοῦ χαρίεντος, καὶ οὐ μεταβαλόντα ἀξιούντων· οὐδὲ γὰρ
τὴν ἀρχὴν φαίνεσθαι τὰ λεγόμενα· ἀλλὰ βιάσθηναι
καὶ ἐλεγχθῆναι τῷ λόγῳ δεῖ μόνον τῶν. Φησὶ δὴ τοῦτο ἀδύνα-
τους εἶναι. οἱ μὲν γὰρ ἀξιοῦσθαι ἐλεγχθῆναι, ἀξιοῦσιν ἢ ἀντιφάσεις Τὸ ἀμφοῖν ἐλεγχος
θεῖ ἀληθῆναι ἢ τὸ ἔλεγχος ἐστὶ οὐ λογίσεσθαι ἀντιφάσεως οὖσαι
δεῖν ἀρχὴ τοῦ τὸ εἶναι· θέλει γὰρ ἐναντία εἶναι οὐ θέλειν καὶ
τὴν ἀντίφασιν οὐκ ἀληθεύειν ἐστὶν ἀλλ' οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς· ἢ δὲ ὁ δεῖ τοῦ ἐλ
χοῦσα θεῖ ἀλλαγῆ τοῦ ἐλεγχόμενον· ἐστὶ γὰρ τοῦτο, τὸ τὰ αὐ
τὰ κἀμὲ καὶ ἐναντία λέγειν. τοῦτο δ' εὐθὺς καὶ ἀπαρχῆς αὐ
τοῖς ἀληθῆς ἐναντία εἶναι· ὡς τε δεῖ μὴ ἀντιλογίαν θεῖ ἀλλαγῆναι,
αὐτὸ δὲ δόξῃ, αὐτὲ δεῖ ἐστὶ αὐτοῦ ἐστὶν ἀρχῆς, καὶ τοῦτο φασὶ ἀρεῖ,
οὐδὲ αὐτοῖς· ὅμως δὲ τοῦτο ἐλεγχθῆναι λέγειν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐν τοῖ χρόν
νῷ ἐλεγχθῆναι. τοιαῦτ' ἀναμβαίνει ὡς ἐνδέχεσθαι τὸ αὐτὸ τὸ φαινόμενον
ἀληθὲς εἶναι τὸ αὐτὸ ἐναντία τὰ οἰκεῖα καὶ αὐτὶ στρέφ"
τοῦ τὰ αὐτὰ στρέφ. τοῦ τοδὶ ἔδοξε καὶ πρὸ ὀλίγου δι' ὧν δ' τοῦτο
αὐτὰ ἐναντία αἰνιττόμενος. ἢ τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀλη
θὲς εἶναι λέγοντος φησὶ ἀληθοῖς αἰνιττόμενος. τὸ γὰρ φαινόμε-
νόν τινί ἐστὶ φαινόμενον, καὶ ἐστὶ στρός τι, ὥς τε ὁ λέγων, τὸ αὐτὸ φα
νόμενον ἀληθὲς εἶναι· καὶ μόνου τοῦ ἀληθὲς νοοῦντος καὶ
μηδὲν ἄλλο ἡγουμένος εἶναι τὸ φαινόμενον αὐτὰ
οὗτος ταὐτὰ, στρός τι· ποιεῖ οὐχ ὡς φαίνεσθαι γίνεσθαι
τοῖς οὖσι τὸ εἶναι. τοῦτο δὲ στρός τι, τινὶ γὰρ τὸ φαινόμενον φ"
νῇ καὶ ἐστὶν ἴσον τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀληθὲς· ὥμοιον ἀλη
θὲς, ὥς τε ὁλίγων ἃ αὐτὰ ταὐτὰ φαινόμενα τῇ τοῦ ἓξ. εἶναι ἀληθῆ

ταῦτα ποιεῖ ἢ οὔ, πρός τι. ὁ γὰρ λέγων ταῦτα δοκεῖ
νόμῳ ἀληθῆ, τὸ μὲ φαινόμενον οὐκ ἀληθῶς λέγ. τὸ δὲ μὴ
ἀληθῆς λέγ οὐδέν ἐστι, μόνα αὐτῆ οὔ[σ]τα φαινόμενα,
πρός τι γίνεται ταῦτα οὕτω, ἢ οὐ. ὥστε καὶ τὸ αὐτὸ φαινόμενον
ἀληθ' εἶναι καὶ ταῦτα οὕτω πρός τι εἶναι. ἐμὲ μὲν ταῦτα πρός
τι, οὐδὲν αὐτῶ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι. αὐτίστρεφε γὰρ καὶ ἀκο-
λουθεῖ ὧν αὐτὶ ἐμοῦ λέγω τοῦ σοὶ μὲ. τὸ αὐτὶ ἐμοῦ λεγόμενον τοῦτ' ἔστιν
εἰ σοὶ ὁ κατὰ διάστασιν λαβὼν τὸ σοῦ μὴ λεγόμενον τὸ ἐμὲ
ταῦτα οὕτω πρός τί ἐστι· μὴ ὂν τῶ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι
ὥσθαι ἐλάβες τὸ ταῦτα οὕτω πρός τί εἶναι, τοῦτο πρόκει-
ται καὶ δι' ὧν οὕτως ἔχων ἀμαθὴς ὢν δύσις
διὸν πρὸς δύο εἶχον τε καὶ ἀφαιρῶν, καὶ πρός τί ἐστὶ τὰ αὐ-
τὰ λέγειν αὐτοῖς ἐμὲ μὴ μόλοι εὐθέως ὑμῖν ἐπιδρέπων ὑπὸ τῆ προσθήκη
σθῆναί τι, ὅτι φανερώτερον γίνεται τὸ ταῦτα οὕτω ὅς-
τι γίνεσθαι κατ' αὐτοὺς δύναιτ' ἂν ταῦτ' ἐμὲ λέγειν τοῖς οὐμέτε
σοφοῖς δηλοῦσιν ἀλλὰ ἐλεγχθῆναι, τὸν λόγον αὐτοῖς ὑπ' ἐμὲ
νουσι καὶ τοῦτου χάριν διαλεγομένοις καὶ ὑπ' ἐμοὶ λόγ.
οὐχ ἁπλῶς γὰρ φιλοτιμητέον αὐτοῖς, τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀλ
θὲς εἶναι. οὐ γὰρ τὸ ὁτιοῦν φαινόμενον τινὶ οὐ καὶ τὸ
τυχὸν λέγ ἀληθὲς βούλονται λέγειν εἶναι ἁπλῶς οὕτως λέ
γοι τις ἐξ ἀκούεται, οὕτως γὰρ οὐδὲν μᾶλλον ταῦτα ἀληθῆ
ἔ' καὶ ψευδῆ ἦν, τῶ ταῦτα τοὐ[ν]αντία αὐτοῖς ὑπολ-
βάνουσας ψευδῆ δοξάζειν, ἀλλὰ δὴ αὐτοῖς, πρός τι εἶναι
τῶν τί τὸ φαινόμενον τῶν ἀληθὲς ἐστὶ τὸ ἡμῖν ὧ φαίνε-
ται ἑκάστοτε φαίνεται· καὶ ἢ μὴ ὡς· αὐτὸ χωρὶς τούτων λέγωσιν, ἀλ
λ' ἐστὶ τὸ λόγος αὐτῶν μήτε ἐστὶ γὰρ ταῦτα φαντασία ἁπλῶς ἀλ
θὴς· καὶ μὴ ὧ φαίνεται, ἢ καὶ ταῦτα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ ἁπλῶς
ἢ τε μηδενὸς ἑκάστου τῆς οἰκείας τινὸς δόξης ἢ αἱρούσης αὐτὴν μὴ
ψευδῆ εἶναι λέγουσα ἁπλῶς ἐστὶν ἀληθὴς· ψευδοποιεῖ τὸ
γὰρ αὐ ἐναντία δόξα ὑποπτῆς ἐναντίας ἢ μὲν μὴν ὁμῶς

τοῦτ' ἦν ἀληθὲς, ἐστὶ δὲ ὡς ἔφαμεν τῷ φαίνεσθαι τοιαῦτα
αὐτοῖς ὑπολαμβάνουσαι ψευδεῖς δόξας ἦσθαι, ὡς τε λέγοντας
τὰς φαντασίας ἀληθῆ λέγειν οὐδὲν μᾶλλον ἢ ψευδῆ τὰς
ταὐτὰ καὶ τοιοῦτον ὁμοίως, δὴ δὲ καὶ προσθεῖναι ὡς φαίνεται
εἶναι ἀληθὲς τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ μὴ ἁπλῶς ἀληθὲς λέ-
γειν τὸ φαινόμενον εἶναι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν προσθεῖ-
μεν αὐτῷ ὅτι ὀρθῶς τὸ μὴ δεῖ δὲ θεωρεῖν αὐτὸν λόγον αὐτοῦ
φ' αὑτοῦ· φαίη μὲν γάρ, ὀρθῶς κεῖσθαι, τὸ ὅτε φαίνεται· ἀλλὰ
πλὴν ἦν κεῖσθαι τὸ ἀληθὲς τὸ φαινόμενον εἶναι ὡ φαίνεται· ἅτε
αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἀλλοτε μὲν φαίνεται τοιόνδε· ἀλλοτε δὲ ἐναντί-
τούτων, ἅμα αὐτῷ αὐτῷ ἅμα, ἀληθῆ ταναντία, ἅμα ὁπόταν
αὐτοῦ φαντάσματος· ἔτι δὲ καὶ ταύτης τῆς προσθήκης τῆς ὅτε
φαίνεται· οὐδαμοῦ γὰρ ὁπόταν φαίνηται τῷ αὐτῷ αἰ ἀλη-
θῆ ἦν ἢ ὅτε μηκέτι αὐτῷ τοιαῦτα φαίνῃ· ὅτι δεῖ ὧν ὁπότε μὲν
ἐδόξαζον ὡς ἀληθῶν, ὑστέρων δοξάζουσιν ὡς διεψευσμέ-
νοι τότε· πάλιν γὰρ αὖται· οὐμᾶλλον ἀληθῆ ψευδῆ·
ἀλλ' ἢ καὶ τὸ ὅτε φαίνεσθαι μὴ ἁπλῶς κεῖσθαι τὴν αὐτὴν αἴσθησιν τοῦ
κεῖσθαι, εἰ τύχοι ἀὸ λόγος αὐτῶν πάλιν καὶ οὕτως· δύο
ταὶ γὰρ τῷ αὐτῷ καὶ οὐ τῷ αὐτῷ χρόνῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ, διαφο
ρᾶς τε ἅμα καὶ ἐναντία φαντασία γίνεσθαι, ἅτινι ἐπιχολῇ μὲ
ταμέλιτι ὁ ἴδιος διὰ τὸ χρῶμα χλοῦν εἶναι φαίνεται· καὶ οὐδέτερα
μᾶλλον εἶναι φήσειεν· οὐ γὰρ οὖν τῷ αὐτῷ γε αὐτῷ, ἀλλ'
ἀληθῆ ἦναι καὶ ψευδῆ ὁ ὄφις τὸν ὄφιν· ἀλλὰ μὴν ὅρος
καμὼν οὗ τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν αἴσθησιν· καθ' ἣν γὰρ ἑκάστοις
τὴν αἴσθησιν ἀληθὴς ἦσαν ἡ φαντασία, ὁ ἐδήλωσε τῆς τοῦ
τοῦ προσθήκης· ἀλλοῦ μὲν ὡς ἁπλῶς ἀληθὴς τε καὶ ψευδὴς· ἀλλ'
ὅσον δοκοῦσι ταὶ τοῦτε καὶ τὴν αὐτὴν αἴσθησιν, διαφέρου
τι ἅμα τὸ αὐτὸ φαίνεσθαι καὶ ἀνόμοιον· οἷον καὶ τὴν ὄψιν
τὸ αὐτὸ λευκὸν εἶναι καὶ οὐ λευκόν· ἢ πῶς μὲν σπέρωτον ὁ φθαλ
μὸν ὑγιαίνον· τῶδε δὲ σπέρω καὶ μικρῷ, δεινὸν πάλιν καὶ οὕτως

προσθήκης. ὡς τε χωρὶς ταύτης τῆς προσθήκης, ἅμα ποτὲ
τῷ αὐτῷ, τὸ αὐτὸ ἀληθές τε καὶ ψεῦδος. ψεῦδος μὲν τὴν
νοσοῦσαν αἰσθησιν τὸ φαινόμενον τῆς ὑγιαινούσης. διὸ δὴ προ-
κεῖσθαι καὶ τὸ ὡς ὀνομαστικοὺ οὐ τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ μόνου.
ὡς δὲ μετὰ ταῦτα προστιθέντες ὑπὸ τῶν ἐλέγχοις λόγον καὶ τοῖς οἰομένοις
δοκοῦσι λεκτοῖς κατὰ τοὺς λόγους εἶναι, οὐκ ἔλεκτοι αὐτοῖς. καὶ ἐν
δίκῃ ἂν φαίη τὸ ταὐτὰ λέγειν αὐτοῖς τοῖς αὐτοῖς. ἅμα μὲν
αὐτὸ καὶ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος, καὶ οὐ καὶ μόνον.
καὶ ἡμῖν, καὶ τοῖλλοις, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀμφοῖν δὲ ἄτοπος
κἀμοὶ ἀ. οὐκέτι ἂν εἴη τῷ αὐτῷ ἅμα ἀληθῆ. τὰ διαφέ-
ροντα ἀλλήλοις, διαφθείρουσι καὶ ἕτερος, κἀπὶ τῶν αὐτῶν. ἀλλ'
ἐν ἀλλοχρόνῳ. κἀμοὶ καὶ σοὶ τῷ αὐτῷ, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ αὐτό.
ὁ τοδὲ ἀναγκαῖα αὐτοῖς ἢ τούτων προσθήκη, ἀμφιλόγοις
ἐλέγχεσθαι ταχύ, καὶ μᾶλλον αὐτοῖς τοῖς αὐτοῖς. τὶ δ' ἐμοὶ
μέν, τοῖμὲν εἶναι φαινόμενα ἀληθῆ οὐ χωροῦσιν δ' ἐμοὶ
μὲν ἄλλοι εἰκότως ἀληθῆ ἢ ψευδῆ εἶναι. ὁ αἱρετικοὶ
ἐστὶν, οὐ τίθενται. καὶ αὐτὸς δι' ὧν τιθέμενοι, δι' ὧν οἱ
αἱρετικοὶ οὐ. ὡς, δύνατα. δύνατα τοῖς καὶ ὡς, εἰκὸς ὧν
αὐτῶν λέγεσθαι, καὶ μηδὲν εἰκὸς πρὸς ἰδιοσυγκρισίαν. κἀδὲ
τούτων πρόσθεσις καὶ ἀφέλεσις ἀκριβολογία, εἰδέναι δὲ
τὴν τε αἰσχρολογίαν αὐτῶν τῆς λέξεως, ὡς ἂρ οὐ τὸ αὐτὸ
αὐτὸ, τῷ αὐτῷ μὲν οὖν ταὐτὰ εἶναι καὶ ἓν καὶ ψεῦδος λέγειν ἀλη-
θοῦς, εἰκὸς δ' ἄλλης, οὕτως. ἄλλως δέ, οὕτως αἰσθητὸν
φαίνεσθαι. καὶ λοιμὸν τε καὶ φαιὸν ἡμᾶς, ὑγιαίνουσιν ὁ φ
θαλμῶν, ὁδί, νοσοῦσιν. ἀνόμοια γὰρ αὐτοῖς ἔσται. κἀδιό
τι ἀμφιλύει ταὐτὰ οἷς τε πρός τι δύνασθαι, εἰκὸς πρός
τι τοῦτο διαφορὰς ἀπείρους τὸ φαινόμενον
φαίνεσθαι ἀληθῆ. λέγω δὲ τῶν διὰ τὸ ἀπορῆ
σαι εἰκότως τοῦτο ἐλθόντων. οὐ καὶ ἐπεμβιωτέον

+ ἀλλ' οὐ τοῦτ' ἐστὶν ἀλλ' ἄξιον ὧν διὰ πύλων, δύο φαίνε
σθαι τὸ ἕν.

ἕν δὴ, καὶ ὑποφαίνεσθαι καὶ διδύσκεσθαι, οὐκ ἀκόλουθόν ἐστιν
διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν· ἐναντία γὰρ τὰ λεγόμενα, ἴσον τῷ
ταὐτὸν ἄρα τοῦτο διὰ ταῦτα σκεπτέον, αἱ πῶς τὸ φαινόμε
νον ἕν φαίνεται καὶ ἓν ὄν· ἐπεὶ ταῦτά γε οὐκ ἔστιν αὐτοῖς·
τὸ γὰρ ἓν εἶναι, ἐφαρμόσει, ἀληθὲς εἶναι, ῥᾴδια, ἀπαντήσεις· ἔστι γὰρ αὐτοῖς·
τὸ ἓν εἶναι, ἐφαρμόσει, ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ, καὶ διαπί, τοῦτο ἔστι
φησὶ οὐ τεταγμένως ταῦτα φαίνεσθαι, διὰ γὰρ τοῦτο ἄξιον ὀργίζεσθαι
δεῖ ταῦτα εἰζοῦσας, τὸ ταὐτὸ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι ὡ
φαίνεσθαι· οὔτε ἀπὸ τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ φύσει αὐτοῦ· διὸ πάλιν
ἄξιον ὀργίζεσθαι. τὸ, ὅτε καὶ ἦ· καὶ ὡς· πῶς δὲ ἐναντία κατὰ
τὸν αὐτὸν χρόνον, φαίνεσθαι τινὰ δηκτὰ, πρέπει τὸ ἡδέ
γε ἀφῆ, δύο λέγω· τῶν γὰρ μὴ τὰ αὐτὰ πᾶσι φαίνεσθαι, μὴ
τε τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ αὐτὰ, μηδὲ πάλιν τε ἢ εἶναι τῶν φαινομέ
νων ὁμοίως, τὰ δὲ μὴ ἀληθῆ· τὰ δὲ δὴ, ψευδῆ, ἔστιν ὅτε τὸ φαίνε
σθαι ὁμοίως γίνεσθαι τὰ φανταζόμενα, ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ, τῶν αὐτῶν
καὶ τοιούτων τῶν φαινομένων· ἔστω δὲ αὐτοῖς καὶ δόξαι πῶς ἀκο
λουθεῖ αὐτοῖς τὸ φαίνεσθαι λέγω ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ, ἐπεὶ
λέγουσι τὸ φαινόμενον ἀληθὲς· οὔτε γὰρ φησὶ ταῦτα πᾶ
σι φαίνεσθαι· ἀλλὰ τὰ μὲν οἷς δὲ φαινόμενα ἀληθῆ, τοῖς
δὲ ψευδῆ φαίνονται· οὔτε τῷ αὐτῷ ἀεὶ αὐτὰ ἀλλὰ καὶ ταῦτα
τὰ πολλάκις καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· οὗ ἕνεκα μὲν πρέπει, τὸ ἐ
ναντίως ἅπτεσθαι καὶ πάσης ὄψεως· ὅλως δὲ ἡ ὄψις ἐν φαντάζεται, ὃ
τοῦτο ἅπτεσθαι πλείω ἁπτόμενα κατὰ ὧν δακτύλων ὧν διάφορον
τῶν ἐναντίων πάλιν ἐναντία· ὅσοι γὰρ οἱ ἁπτόμενοι δάκτυλοι. ἔστιν
καὶ ὁσαιοῦν ἀνθοῦσι· τοσαῦτα φαίνεται, καὶ ἓν ὧν ἀνθοῦν.
ἐν φαινόμενα πῶς δύναται καὶ ἐνός τινος ὄντος ἐν
τῇ ἁφῇ, τοῦτο δοκεῖν πολλὰ εἶναι τῇ θέσει ἐναντίων ἐναντίων
δακτύλων. καὶ τοῦτο, αὐτοῦ μεγάλου καὶ, τοδὶ σκληροῦ τε καὶ
ὑγροῦ καὶ· καὶ τοῦτο, ἐφαπτόμενον δύο ἐξ ἑνὸς. ἀνθεῖται δέ τις μὲν ὁρῶν,
ἀπόστε ἄλλη μεταφέρων τοὺς δακτύλους· δύναται τὴν δακτύ
λων ἀναλογίαν, λέγειν εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους θέσιν ἐν-

πλοκὴν· οἱ γὰρ θεωρητικοὶ ἀλλήλοις δακτυλοι· τῇ μὲν ὁ ἁπ.
ἧς φαίνοιτο· τῇ δὲ κατὰ τὴν ἀ φ ὡς αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλήλους φύσιν
ἀληθῆ τὸ πλοῦτον αὐτοῦ λέγοιμι. — Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ δεῖ ξαι φαντῶ
καὶ ἐπιστολοσεώς τε καὶ ὄψεως. ἡ τῇ μὲν ὁ ἁπ φαίνοιτο τιμαλφῆς
τὸ χρῶμα· τῇ δὲ γενοιτ', ἀλλ' διὰ τοῦτο μὴ ἐξ ἀν τοὶ χιμαί,
ὡς καὶ αὐτοῖς πρέπετο· δ' ἔξασθε ἀληθῆ τὰ ἐπόμενα τοῖς οὕτω
λέγουσιν, ἐξῆς προστιθῆσι τοὺς διορισμοὺς οὓς ἔφασαν αὐτοὶ
πρὸ ὀλίγου· λέγων δὴ τοὺς πρὸς τί θέναι· τῷ λεγούσῃ δόξῃ,
σαν τὸ φαινόμενον ἀληθές· τοὺς βουλομένους διαφθείρειν τοὺς
ἐν τοῖς λόγοις, ἐλεγχον· οὐκέτι γὰρ ἀληθῆ ἦν πρὸς κείμενα τῇ
ἀληθῆ φαντασίᾳ, συμβαίνειν τὰ προφερόμενα ἀπόφασιν τοῦτο
γὰρ λέγει, διὰ τοῦ, ἄλλο ὑπὸ τῇ αὐτῇ καὶ αὐτὸ· καὶ κατὰ ταὐτὸ
καὶ ὡσαύτως· καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· ἅπερ μετὰ τούτων τῶν διο
ρισμῶν ἡ φαντασία ἀληθὴς λέγοιτο, οὐκέτι αὐ ἐπόμενον τὸν
" ἐν φαντασίαν ὁμοίως ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ εἶναι· ἅπερ μετὰ τῶν
" ἁπλῶν διορισμῶν ἀληθὴς αὐ ἐνδεχομένην· ὃ δ' ἕπεται τοῖς φά
" ἀλλ' ἴσως διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον λέγειν τοῖς μὴ διαφορίαν εἶναι δὲ
ὁ λέγω· ὅτι τοῖς μὲν διὰ τὸ ἀφορᾶν ὡς ἁπλοῦς ἀληθὴς τῶν φ
ἁπλοῖς λέγειν ὁμοίως φαινομένων ἁπλοῖς εἶναι
φαντασίαν εἶναι ὁμοίως ἀληθῆ· προφαίνεται ἐπόμενα ἀπό-
φασι· μεταπίπτει αὐ αὐτοῦ τῆς δὲ τῆς δόξης· τοῖς δὲ μὴ δι'
ἀφορίαν ἀλλὰ λόγου χάριν λέγουσι βῆναι, διὰ τοῦτο ἐμπί
πτει εἶναι τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν τοὺς προφερομένους ὑφ'
ἡμῶν διορισμούς· ἅμα μὲν οἷον ἀδίκως φεύγειν δοκοῦσι τοῦτου
χάριν, τῆς δὲ τῆς δόξης πρᾶξαι· οὐ γὰρ ὡς ὑπολαμβάνουσιν
οὕτως· οὐδεὶς γὰρ ὑπολαμβάνει ταῦτα· ἐπεὶ δὲ φανερῶς
πρὸ καὶ πρὸ ἅπαντες τοῖς ἁπλοῖς λέγουσι, τὸ μὲν ἁπλῶς λέγειν
φαίνεσθαι φαντασίαν ἀληθῆ· ἀλλὰ τοῦτο τοῦ τ' ἐστὶν ἐκφανῆναι οἷ
μεθ' ὧν· οὕτω δὲ λέγουσιν αὐτοῖς, ἐπεὶ ὡς καὶ πρὸ ἅπαντες φαί
τὰ ποιᾶ πρός τι· τοῦτο ἐπεὶ τὸ πρός τι δόξαν τὴν οὐδόξα

τῶ

ξοντος· καὶ τὴν αἴσθησιν τοῦ αἰσθανομένου, τὴν οὐσίαν τῶν οὕτων αὖ
φρόνησιν· καὶ σκέψω τὸ φαινόμενον ἀληθὲς εἶναι λέγοντι· ἡδονὴν
οὐσίαν τῶν οὔτων ἀγαθῶν, φησί τι· καὶ τὰς δόξας ὧν δοξαζόν
των καὶ φαντασίας καὶ αἰσθήσεις ἡν ἄρ' ἐξῆς αὐτῶν εἶναι, οὔτε
ἔστι τινὶ τινί, οὐκ ἀληθὲς εἶναι τὸ ἔστι τινὶ· ἅμα τε δοκεῖ
ξα σαι τις ἀλλ' αὐτοῦ· οἷς γὰρ τὸ εἶναι σὺν φαίνεσθαι, καὶ δοξάζε
σθαι εἶναι, τούτοις καὶ τὸ γίνεσθαι σὺν δοξάζεσθαι ἅδε τὸ γίνε
σθαι· καὶ τὸ μελετᾶσθαι· ὥστε τῶν μὴ δοξαζομένων τι γίνεσθαι τι, οὐδὲ
μνᾶσθαι· ἀλλὰ οὐδὲ ὅλως μένοι τό τι ὃ μὴ γίνεσθαι δοξαζόμενον· καὶ
ἦν μὲν σκέψον, ἕως αὐτὸ δοξάζηται· ἡ γὰρ δόξα καὶ ἡ φαντασία ὃ
οὐσία τὰ φαινόμενα τε καὶ δοξαζόμενα μὴ ὑπάρχοντα ἀνάγκη· ἀλ
γα νῦν δὲ τοῦτο καὶ δῆλον ὅτι ἀναγκαῖον αὐτοῖς εἶναι
φρόνησίν τε λέγειν, ὡς ἔστι τοῦτο κοινόν, καὶ τὴν φρόνησιν
σπουδαίαν τοῦ λόγου· δικαίως ὅτι μὴ φαῦλα ὑπολαμβάνον, φρόνησι
λέγουσί τι ἢ γε γονὸς ἢ ἐσόμενον αὐθρώπου φρόνησιν εἶναι·
οὐκοῦν ἦν φαῦλα φρόνησις· οὐδὲ τὸ φαινόμενον σκέψω ἀλη
θὲς ἔτι· τοῦτο δὲ ἀγαθὸν τὸν λόγον, ὡς ῥᾴδιον οὐδεῖξαι,
ὅτι μὴ σκοῦ φρόνησίν τινα, σκεπτῶν γινομένων· γίνε
ται τε καὶ γέγονεν, ἐναύσατο· σπέρμα γὰρ τὸ πάλαι· καὶ
ἀφρόνητος καὶ ἀνεπιστήμων γίνεσθαι· ἀπὸ τοῦ μὴ τὸ πολε
μεῖν ὅτι οὔτε πόλεμος ἐγένετο αὖ, ἡμῖν φρόνησις ἔτι τοῦτο
ἔσται, οὐδὲ κατακλυσμός· ἢ ὀφθαλμοί, ἐδήλασε δὲ τοῦτο, μόνοις τοῖς
αὐτοῦ τῶν φρόνησιν εἶναι αὐτά· καὶ τοῖς δοξάζουσιν μὴ
ἔσεσθαι αὐτὰ μὴ γίνεσθαι· οὐχοὕτω δὲ ἔχει· οὔτε γὰρ ὁ πόλεμος
τοῖς μὴ δοξάζουσιν ἔσεσθαι αὐτοὶ γίνεται, οὔτε φρόνησις ἐδό
ξαζεν κ' αὐτός, ἢ ἄλλος τις τοῦτο· ἡδὲ νόησις τοῦ δοξάζεσθαι
γίνεσθαί τινα, οὐ γίνεται τὰ οὐδὲ φαῦλα φρόνησις τὸ δὲ τὸ μὴ
φαῦλα εἶναι φρόνησιν τὸ φαινόμενον ἀληθὲς
ῥᾴδιον δὲ ὅτι μὴ ἔστιν σὺν τῷ φαίνεσθαι τοῖς οὖσι τὸ εἶναι κατὰ
μαθήν· καὶ σκοῦ τὸν λόγον φρόνησιν ἀμφί, εἶναι τὰς φύσεις· καὶ

" ζῶν ἀναιρῶ αὐτῷ δοξάζοντι, τὴν ὡς δοξαζομένην οὐσίαν τε καὶ
" ἀρχήν: ὅτι ἢ σὺν ὁρᾷς σὺν, καὶ προωρισμένον· καὶ ἅμα
" καὶ ἡμίσεος, καὶ ἴσον· ἀλλοῦ ὁρᾷς τοῦτ' ὀλιγαπλάσιον ἢ ἴσον· ὀλίγ
ὅτι ἀλλ' ὁ φαινόμενον σαῦ ἀληθὲς εἶναι λέγοντες ὁρᾷς τι ποιοῦσι
σαῦλα, ἀλλ' οὐ τοῦ ὁρᾷς τι τὸν λόγον ποιούμενος, δύναιο ἄν τινα καὶ
τοιοῦτον ἀπορον ζητοῦμενον δόξαν λαβεῖν καὶ ὡς ὁρῶντον
ποῦς λέγομεν· καὶ ἔστι τὰ ὁρᾷς τι ἀλλαχοῦ τοῦς σῶμα τὰ οἷα
σαῦλα, δεδογμένον αὐτῷ ὅτι μὴ ὁρᾷς τι ἔστι· τῶν δ' ὁρατῶν
σῶμα ἐστιν· ὁρᾷς σὺν λέγεται· ἢ ἅμα καὶ ὁρᾷς ὀλιγαπλάσιον, καθ' ὃν
τῶν ὁρᾷς ὀλέγεται ὠρισμένον, καὶ οὐ τοῦτο μόνον· ἐπιφανείᾳ
ὁρᾷς τι, ὁρᾷς ὡρισμένον τι λέγεται· καὶ γὰρ ἡ ὀλιγόστιχος
σῶμα· καὶ πρὸς πλῆθος διὰ τοῦτο λέγεται· ἀλλὰ καθ' ὃν ὑπάρχει μεγέ
θει ὁρᾷς ὡρισμένον τι λέγεσθαι· ἢ ὅλον· ἢ μέγα· ἢ οὕτω τὸ αὐτὸ ἴσον
τε ἢ καὶ διὰ ὀλιγάσιον καὶ ἡμίσεος, ὁρᾷς ὀλίγως· ῥηθήσεται· καὶ
γὰρ ὁρᾷς ἴσον καὶ ὁρᾷς ἡμίσεος, καὶ διὰ ὀλιγάσιον, ἀλλὰ καθ' ὃν
ὁρᾷς ὡρισμένον· οὔτε γὰρ ἴσον ὁρᾷς ἄλλο τι, ἢ ὁρᾷς ἴσον· οὔ
τε διὰ ὀλιγάσιον ὁρᾷς τι ἄλλο· καὶ ὁρᾷς ἡμίσεος οὔτε ἡμίσεος ὁρᾷς
ἄλλο ἢ διὰ ὀλιγάσιον· ἀλλὰ οὐδὲ ὅσα τοῦ ὁρᾷς ἄλλο τι ὄψιν· ὡς
τε ἢ καὶ πρὸς ὀλιγάσιον τὸ αὐτό, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφ' ὁρᾷς ὡρισ
μένου τι· ἢ σὺν δὲ τὸ αὐτὸ ὁρᾷς τι, καὶ καὶ ὁρᾷς σὺν· ἢ ἅμα καὶ
ὁρᾷς πλῆθος, ἀλλὰ οὐ ὁρᾷς ὡρισμένον τι καὶ σὺν καθ' ὃν
μεγέθει λέγεται· τὸ μὲν σὺν τοῦ ὁρᾷς σὺν σῶμα ὂν καθ' ὃν μεγέθει ὡρισμένον ἄπορον, καὶ ὁ μελλούμενον τὴν
δόξαν λήψεσθαι ὄψιν· ἀπορῶ τοῦ δὲ ἄλλο δύναιο ἂν ὄψιν
αὐτῇ· σῶμα ἅμα τὸ δοξαζόμενον πρὸς ἄλλα λέγεται· ἢ ἐκ
τούτων ὄντων τὸ εἶναι σὺν ὧν δοξάζεσθαι· σῶμα καὶ ὅτερον
τὸ δοξάζειν καὶ τὸ δοξάζεσθαι· ὁρᾷς τι γὰρ καὶ αὐτὸ ἡμῶν·
φανὸς ἐστὶν τὸ δοξαζόμενον· καὶ τὸ αὐτῷ εἶναι· ἢ σὺν ὧν δο
ξάζεσθαι τὸ εἶναι σῶμα· τὸ δοξάζον, οἰκεῖος αὐτός· σῶμα γὰρ
ὅτι τοῦ δοξαζομένου· καθ' ὃ μὲν τὸ σῶμα λέγοντας εἶναι σῶμα

ὁρᾷς τι

οὐθ πρός τι. ἀλλὰ καθ αὑτὸ λεγόμενα οὐσίαν τινὰ ὑποκειμένου
καὶ συμβεβηκὸς αὐτῇ ποιοῦσιν. τὸ πρός τι. πρόσκρουσις καὶ ἔξις
διαλύσεις τοῦ προηγουμένου. ὁ τί ἐστὶ τὸ δοξάζον καθόδο
ξαστοῦ δοξαζομένου καὶ δοξάζεσθαι. ἐπεί τίς ἐστι λεγόμε
νων δοξαστοῦ καὶ δοξάζεσθαι ὁμωνύμως πότερον ὄντων
ἐστὶ καθ οὗτος τοῦ δοξάζειν τὸ δοξάζεσθαι ὁμωνύμως συμβεβηκὸς ἐστὶ κ'
δοξαζόντων τε εἶναι καὶ δοξαζομένων συμβεβηκὸς ἐστὶ κ'
τὸ δοξάζειν. ἢ τὸ δοξάζεσθαι. οὐδὲν κωλύει ταῦτα ἅμα ταυτὰ
οὐδὲ ἐστὶ ὁ αὐτὸς καὶ ταὐτὸ ἢ αὐτός ἐστιν ὅτι πρός τι. ἀλλὰ καὶ τὸ
δοξάζον καὶ δοξαζόμενος. καὶ οὕτω οὐδὲν κωλύει καὶ ἑαυτὸν δο
ξάζειν τινὰ συμβεβηκὸς ἐχόντα τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ οὗτι. οὐσίας πλέω
ἅμα. ὡς τε οὐδὲν κωλυθήσεται καθ ἑαυτὸ λεγόμενα, δοξάζοντα εἶναι
καθ ἕτερα δὲ δοξαζόμενος. καθ ἕτερα καὶ ἄλλο. καθ ὃ δὲ τὸ
ὑποκείμενον ὅπερ τε οὐκ ἐχόντων συμβεβηκότων, αὐτὸς τοῖς
δὲ πρός τι ἐχόντων τοιοῦτοι. οὐχοῖόν τε λέγειν τοῦτο ὅτι οὐκ
ἐστὶ καθ αὑτὸ οὐσίαις ἢ συμβεβηκὸς δοξάζεσθαι ὃ ἐστὶ πρός
τι. ἀλλὰ πάντων τῶν οὕτω τὸ εἶναι ἐστὶν ἐν τῷ δοξάζεσθαι. ἤτοι
ὁ μὲν δοξάζων ὁ αὐτός. τὸ τε ἐστὶ, καὶ ταυτὸν ἐστὶν αὐτῷ αὐτῷ
τὸ καὶ δοξαζομένῳ. διὸ τὸ δοξάζεσθαι ὁ αὐτὸς εἶναι, ἐστὶ μὴ
ἐν τῷ δοξάζεσθαι ἐστὶν αὐτῷ τὸ εἶναι καὶ δοξαζόμενον. ὡς τὸ
δοξάζεσθαι τοῦ δοξάζοντι ἐστὶν ἕτερον. καὶ οὐχ ἧττον καὶ δοξά
ζεται καὶ δοξάζει ἅμα, οὕτω καὶ τὸ δοξαζόμενον τοῦ δοξά
ζοντος ἕτερόν ἐστιν ταυτὸν δὲ ἀμφοῖν δοξάζεσθαι τε καὶ εἶναι. καὶ ὁ αὐτὸς
ἐστὶ τοῦ δοξάζοντος ἕτερόν ἐστιν. ὅλως τὸ δοξαζόμενον αὐτὸς ἐστὶ
καὶ οὗτος οὐκ ἐν συμβεβηκός. αὐτὸ μὲν ἕτερόν τὸ αὐτῷ εἶναι.
τοῦ δοξαζομένου εἶναι. καὶ διὸ οὐκ ἐστὶν αὐτῷ ὃ εἶναι τί. τοῦτο,
καθ αὐτὸ αὐτοῦ ἕτερόν ἐστὶ τὸ δοξάζον, τὸ δοξαζόμενον δ' αὐτόν
οὐκ ἐστὶν αὐτὸς τό τε οὐσίᾳ ὡς πρὸς τοῦ ἴσου ὁ αὐτὸς λόγος ἐ
στὶ ἕτερον καθ ἕτερα, οὕτω καὶ τοῦ δοξάζοντος καὶ δο
ξαζομένου. οὐσίας τῶν οὕτως πρός τι ὄντων τὸ δοξάζοντα εἶναι καὶ
δοξαζόμενον ὧν ἕν. ἓν οὖν τοῦτο, καὶ τὸ δοξάζον ταυτὸν ὧν

δοξαζόμενον· ὡς τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον, ὁμοίως ὅμοιον· ἄλλου
τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ λόγου τρόπου ἐστὶ δοξαζομένου τῷ δοξαζομένῳ
ὡς τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον τε καὶ τὸ δοξάζεσθαι· ἀλλ' οὐκ ἄλλου
τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ λόγου τε καὶ λεγομένου ὡς ἔχουσιν ἀλλήλοις
καὶ αἱ αὐταί· ἔνιοις γὰρ ἐναντία ἐστὶ τῶν λεγομένων
ἄλλοις ἀλλήλοις αὐτῶν, καθάπερ εἴρηται καὶ ἄλλοις λόγοις
αὐτῶν· διὸ οὐκ ἔστιν ὧν ἴσων τοῦ αὐτοῦ οὗτος ἴσου, καὶ ἀδελφὸς
ἴσου ἐστί· καίτοι αὐτοὶ εἰσὶ λόγου· οὐκέτι δὲ οὐκ ἔστιν αἰσθήσεως
καὶ αἰσθητοῦ· ὡς γὰρ οὐδὲ ἔστιν διπλασίου· οὐδὲν ἄρα ἐστὶν
ὧν πρὸς ἄλληλα λέγονται διπλάσιον, καὶ ἀδελφὸν διπλασίου
ἔμψυχον εἶναι, ἀλλ' οὐ διπλάσιον· ἔστι δὲ ἀδελφὸν
τῆς οἰκίας, διπλασίου δὲ καὶ ἡμίσεως· οὕτω δὴ καὶ οὐκ ἔστι
τοῦ δοξαζόντος, ἀδελφὸν δοξαζόντος, ἀδελφὸν οὐκέτι δοξάζον·
ἀλλὰ δοξαζόμενον ἔσται· καὶ ἔτερον οὐκ ἔστιν ὧν τῷ λόγῳ ὧν τε
καὶ ὃ δοξαζόμενον τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι καθὸ δοξάζεται,
τὸ δοξάζον οὐκέτι τοῦ αὐτοῦ λόγου, οὐδὲν ὄν· ἀδύνατον,
ταῦτα δὲ καὶ αὐτὰ ἔστι μάρτυρα συμπεφυκότα τῷ πρᾶγμα εἶναι, οὐδὲ
σὺ καὶ πρᾶγμα ἐνόμισεν οὐ λέγεσθαι· ἢ ὡς πρᾶγμα σὺ ἐναντίον
πρᾶγμά τι λέγεται καὶ τὸ δοξάζειν, πρὸς σὺ· τὸ δοξάζεσθαι αὖ λέγοι
το· ὡς τε ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη τῶν ὄντων τὸ ἕν καὶ τὸ δοξάζε
σθαι· τὸ δοξάζον ὡς πρὸς τὸ δοξαζόμενον λέγεται,
οὕτω καὶ ἐπιστητὸν καὶ πρὸς τοῦτο, ὃ ἔστι τὸ δοξαζόμενον· ἢ
γε αὐτοῦ, αὐτῷ τὸ ἕν καὶ τὸ δοξαζόμενον· ἀλλ' ἔστι τὸ
δοξαζόμενον τὸ δοξάζεσθαι ταὐτόν· καὶ τὸ δοξάζειν αὖ τῷ
δοξάζοντι ἑαυτοῦ· οὕτως ἄρ' ἔσται πρὸς σύ· ἢ δὲ τοῦτο, ὡς
ἄλλοι τὸ δοξάζειν τοῦ δοξάζεσθαι, οὕτως ἄλλο ἔσται καὶ
τὸ δοξάζον τοῦ δοξαζομένου· καὶ αὖ πάλιν· ὡς τε
αὐτὸς τὸ δοξαζόμενον, οὐκέτι τὸ δοξάζον αὐτὸς καὶ οὐ
τῶν αὐτῶν τὸν δοξαζομένων ἄλλο ἔσται τὸ δοξά
ζειν· αὖ τοῦμόν, ὃ λέγω αὖ τοῦ· καὶ ὧδε, ὃ λέγω καὶ ἁδὲ καὶ ὧδε

μεσον ἐσαι πρὸς τὸ δοξάζον, πρὸς ἅπτεσθαι ἐσαι τῶν ἴδιον τὸ δοξα-
ζον. ὧν δι' αὑτὰ μὲν ὂν, τὸ πρός τι, ἢ πρός τι λέγεσθαι. ἢ ἅπερ
τὸ δὲ πρός τι τοῦτο πρός τι τὸ αὐτό, ἀλλ' οὐ πρὸς ἃ εἰώθαμεν, οἷον
εὐθὺ εἶναι οἱ παῖδα πρός τι λέγοντες· ἐσαι πρὸς ἅπτεσθαι τὸ δο-
ξαστὸν καὶ δοξαζόμενα καθ' ἑαυτὰ δοξαστά· ὥστε οὐδ', ἡ
δοξαστὰ τε καὶ δοξαζόμενα καθ' ἑαυτὰ δοξαστά· ὥστε οὐδ', ἡ
τὸ δοξαζόμενα πρὸς τὸ δοξάζοντα λέγεται, πρὸς ἅπτεσθαι τῶν
ἄλλ' τὸ δοξάζου ῥηθήσεται· ἢ γε ἅπτεσθαι, κατὰ δύο τὸ δοξαζόμε-
νον τὸ δοξάζου εἶναι· τοῦ δὲ, ἀπο-
τοῦ αὐτοῦ· οἷς σύν τῶν δοξάζεσθαι τὸ εἶναι· τοῦ δὲ, ἀπο-
φαν. ἰσχύρος δὲ ὁ λόγος πρὸς αἱρεσιν τῶν παῖδα πρός τι
εἶναι. ὅτε δ' ἀμφισβητοῦσί τινες ὑπὸ οὐδενὸς προδοξάζοντος, οὔτε εἶναι·
οὔτε ἐσάσθαι· καὶ ἀντιστρέφουσι τῶν λέγοντα παῖδα, ἃ
δοξαζόμενα, καὶ εἶναι ἢ ἐσάσθαι· πολλάκις δὲ καὶ γίνομεν.
μὴ προδοξασθέντα, μόνον τα λεγόμενα ἃ προσδοκᾶται. καὶ
πολλὰ δ' ἃ παλίνδοξαζόμενα, οὐ μένει ὡς δημοσίᾳ
βίρεσις σὺν πολέμοις· καὶ σὺν ἄγων οἱ νίκαι, καὶ ἧτται· καὶ
μυρία ὅσα ἄλλα· καὶ ἔτι ὁ λέγων ἅ σύν τῶν δοξάζεσθαι ἐ
καθ' ὧν τοιοῦτον ἐστὶ τὸ εἶναι, μὴ οἷς τοῦ δοξάζοντος,
οὐδὲν ἔσαι· ὥστε αἱ αἱρεθεῖσι ζῴου, οὐδὲν ἄλλο ἢ, καὶ
ζημιωθήσεται αὐτῶν δοξάζοντι φθορᾷ ἢ ὑπάρξει ὧν δε,

1. ὡς δημοσίᾳ βροτοῖς

ὧν ἐδόξαζον ὡς προφάσεων ἡδονῆς· ἀλλ' οὐδ' ἡμεῖς, μᾶλλον
τί δὲ δοξάζοιτο αὐτό, οὐδὲ τότε αὖθις ὅτι αὐτὸ ὃ δοξάζον
ὡς πρόφασιν ἡδονῆς· ἀλλ' οὐδ' ἡμεῖς, μᾶλλον τί δὲ δοξάζοιτο
αὐτό τε ὃ τί δοξάζει· ἆρα ὑφ' ὅτου δοξάζοιτο, οὐκ αἰσθανόμεθα
καὶ οὕτω συμβαίνει αὐτῷ μὴ ἓν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν δόξῃ. ὅτι ἐν
τῇ τῆς δόξης ἀπαλλαγῇ, καὶ ὧν πεφαμένων ἐστὶν ἄλλα
μὴ δεῖ ὧν ὀρθάζουσι μεταπεσεῖν, ἆρα τῆς αὐτοῦ δοξάζοι
ὡς δοξάζουσι. ὅτι ὁμοῦ αὐτοῦ δοξάζει εἶναι· οὐδὲ μή, εἶναι
ἅμα καὶ οὐκ εἶναι· ἀλλὰ καὶ φύσει πολλὰ δοξάζοιεν εἶναι, ἐξ ὧν
πολλὰ ὁ αὐτός· καὶ φύσει διαφόροις ἅμα τοῖσδε τοῖς τὸ αὐτό τι
νεστοὶ ἀεὶ ἡμεῖς δοξάζοιεν εἶναι, ἔστι ἅμα τὸ αὐτὸ ἡδονὴ διὰ
φόροις τοῖσδε τοῖς· καὶ εἶναι, καὶ οὐκ εἶναι διάφορον· οἷον, ὅταν μὴ
ρεμοῦμεν· οἷον δὲ, κινούμενα ἅμα τὰ αὐτὰ ἔστι. Καὶ μὴ
εἰς αὖ τὸ ἐναντίον τῇ δόξῃ τὸ δοξαστὸν ἀποπίπτοντα. ὁ τί μὲν
οὖν βεβαιοῖ τὴν δόξαν τοσοῦτο μόνον εἶναι ἀληθῆς ἅμα
τὰ αὐτὰ τιμωμένου φαύλης· τοῦτο δὲ τὸ προσημαινόμενον αὐτῷ
δόξαι ὅτι νῦν εἰσιόντος καὶ ἐναργέστατον καὶ ἀξιοῦμεν τὸ
μὴ ζῷα ἀληθεύειν καὶ αὐτὰ φαύλης, οὐδὲ διαχεῖται πλῆθος
καὶ τίνα ἄτοπα ζῷοις τοῖς αὐτοφαύλοις εἶναι· καὶ τί
τὸ μὴ νῦν ζῷα τοιοῦτον ὑπολαμβάνοντα καὶ ἡμᾶς· ὅτι
τὸ τε ἐναντία εἰς τοῦ αὐτοῦ ὃ ἐστὶ γιγνόμενα, καὶ τὸ μὴ πάσῃ
τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι τοῖς τῶν δοκούντων εἶναι τῶν αὐτῶν. ἔστι
δὲ ἀδύνατον τὴν αὐτὴ φαύλην ἅμα ἀληθεύειν καὶ ψεύδεσθαι
αὐτοῦ δόξαν εἰ ῥᾳστόν τοι οἱ ἀξιοῦντα τὸ μὲν δοκεῖν
ἅμα τὴν αὐτὴ φαύλην ἀληθῆ εἶναι. φασὶ ἔστι δὲ τοῦτο,
τὸ μὲν ἐναντία ἅμα δοκοῦντα ὑπάρχειν τοιαῦτα, καὶ
ὧν ἔστι δ' ἡμεῖς· τῶν μὲν λόγῳ, οἷον τὰ δεξιὰ τερπνοῖς
ἐστὶν οὐχ ἧττον· τοῦτ' ἐστὶν τὸ ἔστιν, τῶν οἰκείων, οὐχ ἧττον
τερπνοῖς ἐστὶν, ἢ οἰκείοις· μᾶλλον δὲ τὸ ἔστιν ἡμῖν ἅμα
τι τοῦτο μᾶλλον εἶναι ἢ τοῖς πεῖραν ἐσόμενος καὶ φθορᾶς· δεῖ δὴ

τὸ οὐχ ἧττον οὐκ ἐναντίωσιν εἶναι τοῦ οὐχ ἧττον τὸ ἐτέρου τοῦ
ἑτέρου στερήσεις· ἀρνήσεις μὲν οὖν εἰσὶν αἱ σημαίνουσαι τὸ χεῖρον εἶναι τῆ
τῶν ἐναντίων οὐσιῶν, στέρησιν εἶναι· μᾶλλον τοῦ ἀμείνονος
ἢ δοκεῖ οὕτως· οὐ γὰρ ἐν μέλασι στερήσεις ἐστὶ τοῦ λευκοῦ· καὶ τὸ ἀσθενὲς
τοῦ καλοῦ καὶ τὸ πτωχὸν τοῦ πλουσίου· ἢ ὅτι μᾶλλον ἐναντία
συνεστρωμένοις· καὶ ὅμοιόν ἐστι ταῦτα τῶν μᾶλλον εἰσὶ στερήσεων
διαφορά· ἢ οὐδέν, τὸ σύνδυο μᾶλλον τοῦ σύνδυο στερήσεις
" εἶναι δὲ τῶν ἐναντίων, σύνθετον σύνθετα· λαβὼν δὲ
" τὸ σύνδυο τῶν ἐναντίων στερήσεις εἶναι τοῦ ἑτέρου, μηδὲ
" ὅλως προσέθηκε, τὸ, οὐσίας δὲ στερήσεις· ἴσον λέγων τῷ,
ἢ δὲ στερήσεις οὐσίαι· τοῦτο δ' ἐστὶν οὐδενός, καὶ ὡς εἰρημένου·
ὁ ἐξηρημένως προσέθηκε· καὶ δὲ στερήσεις, ἀπόφασίς ἐστιν
ἀφ' ὅτου ὡς εἰρημένου γένους οὐ πᾶσα φάσις ἀποστερητικὴ οὖσα τοῦ λε-
γόμενον πρὸς τὸ ἔχειν τι· ἐν ᾧ δὲ διαφορὰ
τῆς ἁπλῶς ἀποφάσεως ἡ στερητικὴ ἀπόφασις, ἐδήλω
σε διὰ τοῦ προσθεῖναι ἀφ' ὅτου ὡς εἰρημένου γένους· ᾧ
τοῦ δὲ οὐ μᾶλλον ἴσον, καὶ τὸ οὐσίας, δὲ στερήσεις· ἢ τὸ αὐτὸ
δὲ στερήσεις, ἴσον ἐστὶ τῷ, ἢ δὲ στερήσεις, στερήσεις οὐσίας καὶ μέν-
τοι τινός· οὐ γάρ τι τὸ ἐστερημένον, στερητικοῦ· οὐ γὰρ ὡς πρὸ
ἀπόφασις τινῶν ἀληθεύεται, καὶ κατὰ τοῦ πεφυκότων
εἶναι δεκτικὰ μὴ ἔχειν δὲ καὶ κατὰ τῶν μηδόλως
πεφυκότων. τὸ γὰρ οὐχ ὁρᾷ, καὶ ἴσον τῷ τυφλοῦ ἀλη-
θές· καὶ ἴσον τῷ λοιχὸν· οὐ οὐδετέρως, ὁ ψευδοδιαστικός·
κατὰ ἀορίστων γὰρ ἢ ἀπόφασις· οὐχοὑτως καὶ ἐπὶ τῶν φθο-
ρῶν ἴσον γὰρ ὧν ἀφαιρεθῇ, τὴν ὄψιν μὴ ἀληθεύεσθαι ὁμοί-
ως καὶ ἐναντίον ἦν καὶ αὐτὴ φύσις τῶν ἐναντίων δεκτική·
τοῦτο γὰρ στερήσει ἀποφάσει φησὶ διαφέρειν· ὅτι μὲν
ἀπόφασις κατὰ τι οὗτων καὶ μὴ ὄντων μηδαμῶς· ἢ δὲ
στέρησις κατά τινος ὑποκειμένης φύσεως, ἢ τις καὶ βιω-
δους καὶ τῆς ἕξεως ἐπιδεκτική· ἀμφοτέρως δὲ πέφυκεν

Καὶ τί δεῖ λέγειν τὰ ἐξῆς; ἀπόφασίς ἐστιν ἀπόφασις ἡ εἰσομένη τοῦ ὑδὶ εἶναι τοῖς πρώτοις ἢ ὅλη στερήσεως ἢ μέρει τῶν κατ' ἀντίφασιν δὲ ἑτέρου στέρησις δὲ τοῦ ἑτέρου, ἡ δὲ στέρησις ἀπόφασίς τις· οὐδεμία δὲ ἀπόφασις σημαίνει ἀληθεύεσθαι τὴν ἀντίφασιν φάσκουσα οὐδ' ἐναντίας σημαίνει πρὸς ἄλλ-
λοις· ὁ λόγος τοιοῦτος. τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων, τοῦ ἑτέρου τῶν ἐναντίων στέρησις, ἡ στέρησις ἀπόφασίς, τὸ ἕτερον ἄρα τῶν ἐναντίων ἀπόφασίς ἐστι, τοῦ οὐκ ἔστιν ἐναντίου. ὧδε· ἡ ἀπόφασις μηκέτι ἀληθεύσῃ τὴν κατάφασιν, οὐδ' ἐναντία. ἀλλὰ μὴν οἵ γε ἅμα ἐναντίαι τοῦ αὐτοῦ κατηγορηθέν ἀληθῶς· προσομολογοῦσι δὲ οἱ δοκοῦντες οἱ αὐτοῖς ἐναντίοις ὑποτίθεσθαι, οὐδ' ὡσαύτως ἄρα ἀλλήλοις δοκοῦσιν, ἀλλ' ἢ πᾶν ἅμφω, κἀδ' ἕτερον θατέρου· δὲ ἑτέρου δὲ ἁπλῶς τὸν μὲν ἅμφω, ἄναγκε δ' ἄλλο καὶ ἄναγκε ἄλλο μόριον αὐτοῦ εἶναι τοῦτο ἐναντία. δὲ ἑτέρου δὲ πῇ δὲ ἁπλῶς οὕτως. ὡς ἄνθρωπον αὐτοῖς ἡμίσεσι τὸν σῶμα ὅλου τῶν φορτίων εἶναι ἀλλ' ἀσώματα. ἁπλῶς μὲν καὶ κατ' αὐτὰ ἐξεταζόμενον, ἀκούσιον ἄναι· τὸ τε δ' ὀρθῶς πεφάσθαι, εἰκούσιον καὶ τοὐναντίον ἁπλῶς μὲν, ὅλου δ' ὡμολογημένου μέρεσιν· πᾶν δὲ λευκὸν ὁ δοῦλος, καὶ δ' ἐγὼ φιλόδοκος ἁπλῶς φιλόδοξος οὐ, πᾶν δὲ ἐστὶν ὡς ἐν ἄλλοις δέδεικται· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ μεθ' ἑνὸς ἀντιφάσεως συνδέχεσθαι ἄναι οὐδέν· δόξαν δ' ὅτι μὴ ὅσον τὲ ἅμα ἐναντία ὑπάρχειν, ἐφεξῆς δ' ἄνευ διαπλόνων, ὅτι μηδὲ ἐστὶ μεθ' ἑνὸς τῆς ἀντιφάσεως· τρόπον καὶ ἀσκοῦσι τοῦτο δ' ἀδύνατον· τὸ μὲν δὲ ψεύδεσθαι ἅμα τὴν ἀντίφασιν· ὧν ἐστὶ τὸ δ' ἀληθεύειν ἐστὶ παντὸς αὐτὴν τὸ ἀληθεύειν τὸ ψεῦδος· ἅμα μήτε ἀληθεύειν ἅμα οἷόν τε ἄναι, μήτε ἅμα ψεύδεσθαι, δυνατὸν ἅμα αὐτοῦ τυγχάνειν μεθ' ἑνὸς τῆς ἀντιφάσεως, μέτεστι δὲ ἐστὶ παντὸς τὸ ἕτερον αὐτοῖς μόριον ἀλλ' ἄναι. τόδε δ' ἕτερον ψεῦδος· ὅτι οὐκ μηδεὶ τῆς ἀντιφάσ-

οὐ ἐστὶ στέρησις

μεθεξύ δήκωται. δῦδε μὴ μεγαλαμβάνειν ἀντίφασιν. τοῦτο δε ἐστὶν
ἀν. ἢ εἶναι καθ ἑνὸς καὶ τὸ καθ ἑκάστου καὶ τὸ ἀποφατικὸ μᾶλλον.
ἢ ἁπλῶς μὲν καθ ἑνός ἐστιν οὐμία ΣΤΙ καὶ ἡ αὐτὴ ἀντίφασις, ἀλλὰ
πολλάκις ἔσονται, αἱ τὲ καθ ἕκαστα καὶ αἱ ἀποφάσεις ἀριθμῷ δὲ πλείους
τούτων ΣΟΙ πλέον. εἴτε τῷ πλείοσι ἀριθμεῖσθαι, καὶ εἴτε τῷ πλείοσι
σεως. διὸ καὶ αὐτὸς προσέθηκε τὸ εἶναι καθ ἑνός. πρὸς δὲ τὴν δῆξιν
τοῦ μηδὲν ἄναιτης ἀντιφάσεως μεθεξύ πρώτη ΣΟΙ χρήσθαι
χρῆται αὐτοῖς αὐτῇ. ὁ εἰξεβαστιέστι θ ἀληθές, καὶ τὸ θ ψεῦδος. μὴ
λαμβάνειν ἀληθεύειν θῆναι. τὸ τὸ οὐλέγειν εἶναι καὶ τὸ μὴ οὐκ
μὴ εἶναι. ψεῦδος δὲ τὸ θ οὐλέγειν μὴ εἶναι. κ' θ' μὴ οὐκ εἶναι. ὧν
θ' μὴν, καθ ἀποφάσεις δοὶ θ δὲ, ἀποφάσις. ὁδὲ θ' μεθεξύ μὴ
τοῦ θ λέγων εἶναι ἢ μὴ εἶναι. ἀόλως ἐστὶ διὰ διαλεκτικῶν ὅτε καὶ ὁ λέ
γων τοῦ θ εἶναι ἢ μὴ εἶναι ἢ θεὶ θῦ μεθεξύ φησὶ, δῆλον μὴν. ὁ πάλιν
θρόμενον αὖ ἢ ψεῦδος τὸ. παῦλος ὁ θεὶ τινος ἀποφαινόμενος
καὶ κ' εἶναι αὐτὸ λέγων ἢ μὴ εἶναι, ἀληθῆ ἢ ψεῦδος. ἀδύνατον
δὲ τοῦ θ ΣΟΙ τοῦτου. οἷος τὸ οὐ ἢ τὸ μὴ οὐ. ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι λέγον
τοθ. ἢ ὧν οἱ ἀληθεύοντες. τουτέστιν οἱ καταφάσιν, ἢ ἀποφάσιν
λέγοντες. τὸ δὲ μεθεξύ τῆς ἀντιφάσεως οἱ δὲ τὸ ἓ τρίτον τοῦ λόγου. οὐ
λέγειν τοῦτό ἐστιν. ὅτι ἀληθεύοντα οὐκ μὴν. καὶ ψεύδονται, οἱ τὸ οὐ
καὶ τὸ μὴ οὐ, εἶναι. ἢ μὴ εἶναι λέγοντες, ὡς ὠηθεῖεν. ὁδὲ τὸ μεθα
ξύ τῆς ἀντιφάσεως. λέγων εἶναι ἢ μὴ εἶναι, οὔτε τὸ οὐ εἶναι ἢ μὴ εἶν
λέγειν, οὔτε τὸ μὴ οὐ τῷ θ μεθεξύ θῦ τε οὕτος καὶ θῦ μὴ οὐ θεμεν
τε οὐ εἶναι μὴ τε μὴ οὐ. ὡστ' οὐ ἀληθεύοιτο, οὔτε ψεύδοιτο, ὅτο οὐ
εἶναι αὐτοῦ ἢ θ μὴ εἶναι κατηγορῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἓ μὴ θ' εἶναι καὶ
μὴ εἶναι αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι, ἀλλοδέτι. οὐδὲ ἓ ἀλλό τι κατη
γορῶν αὐτοῦ, ἢ ἀληθεύοιτ' ἢ ψεύσεσθαι. τῶ δὲ ἓν μὴν. αὐτὸ ἓ μὴ εἶναι.
ἓ μὲ ἄλλο τι κατηγορῶν τι αὐτοῦ, ἢ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι. τὸ μὲ
ξύ τοῦ οὐ θος καὶ θῦ μὴ οὐ θος, καὶ τῆς ἀντιφάσεως, οὔτε ὂν
ἐστὶν. οὔτε μὴ οὐ, ΣΤΙ ἢ τοι μεθεξύ ἐστὶ τῆς ἀντιφάσεως. ὡσπὲ
τὸ φαιὸν μέλανος καὶ λευκοῦ. ἢ ΣΟΙ χρήσοις τοιαύτη. ὁ λέγων

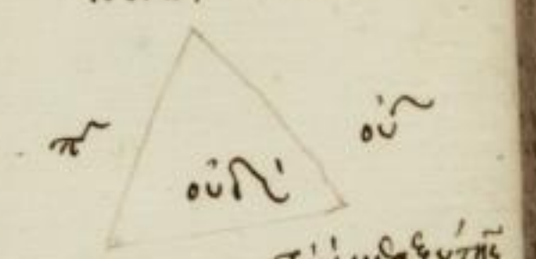

μεθεξύ τί ἐστιν τῆς αὐτιφάσεως ἢ τοι οὐ τῶν δύο τί μεθεξύ·
ὡς λευκοῦ καὶ μέλανος· αὐτί μεν ὧν τε καὶ τῶν ἀντίων οὐ
δὲν τὸ φαιόν, ἢ τι ἄλλο τῶν μεθεξύ χρωμάτων· καὶ ὅλως τῶν
αὐτί μεν ὧν ἀλλήλοις, ἢ ὡς τῶν τυχόντων τινῶν ἄνευ τοῦ τε
μεθεξύ· τὸ μὲν δὲ τρίτον αὐτῶν οὐ· οἷον, ἢ ἄνθρωπος καὶ ἵππος·
οὐδὲ μεθεξύ· δ, μή τε αὐτοῦ μήτε ἵππον εἶναι· ἀλλὰ μὴν
οὐδὲ τῶν λεγομένων μεθεξύ τῆς αὐτιφάσεως τί ὡς τῶν τυχόν
των· μεθεξύ καὶ λόγος τὸ μὲν δὲ τρίτον, οὐκ ἀνθρώπου
μεθεξύ· οὔτε οἱουδὲ αὐτοῦ οὐδὲ τῶν λεγομένων μεθεξύ μεν
ὑπερβολῶς δὲ τὰ ἄκρα γίνεσθαι· εἰ δὲ τῶν μεθεξύ ἀδύνατ.
ὡς δὲ καὶ ὧν ἔστι μεθεξύ μεταβολή· ἀλλὰ οὐδὲ τὰ οὐ δι' οὐδὲν τὸ
μεθεξύ ἢ αὐτιφάσεως, αὐτὰ ἐν ἀλλήλοις· ἢ μεταβάλλοι αὐ
τὰ εἰς ἄλληλα, ἢ τὰ τυχόντα ἂν· οὔτε γὰρ ἀλλοτρίου τὸ τυχόν ὡς
τὸ τυχόν, ὁ ἐξ οὗ δὲ ἡ μεταβολὴ τὴν αὐτιφασιν γινομένην μετα
βολὴν εἰς τὰ ἀμφοτέρων ἐστὶν ἢ εἰς ἀμφότερα καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἢ
μεταβολή· καὶ ἔστι τῶν ἄλλων ὁμοίως· δὴ τὰ μὲν μεθεξύ
μεταβολή· ὡς δὲ αὐτιφάσεως ἢ τὰ μεθεξύ· οὐ δὲ οὐδὲ τοῦ μὴ τὰ
ξὺ λαμβανομένου, οὔτε ὡς τὸ μεθεξύ, οὔτε εἰ τοῦ μεθεξύ ἢ
μεταβολή· ἀλλὰ οὐδὲ εἴδεσι ἄλλα· οὐ δὲ οὐδὲ τοιοῦτον μεθε
ξύ· οὔτε αὖ αὐτιφάσεως ἐστὶν ἀλλήλοις ἢ, οὐδὲ αὐτιφασιν
τοιοῦτον· οὔτε τὸ λαφθὲν αὐτῶν ὡς μεθεξύ, μεθεξύ, ἀλλὰ μὴ
ἀγαθοῦ γὰρ ὡς ἀγαθοῦ μεταβαλλόν· ἢ κακοῦ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ·
μᾶλλον δὲ ἂν φαίνεται ὂν ἐν φύσει τὸ τῆς αὐτιφάσεως μεθεξύ
τοιοῦτον καὶ οὐ τῶν αὐτῶν μεθεξύ, ὡς τὰ τυχόντων τινῶν
μεθεξύ λαμβανόμενα· καὶ δὴ καὶ δεύτερα αὐτῶν ἐστὶ τὰ αὖ
οὐκ ὄντος ἀνάγκη γίνεσθαι μεταβολὴν, ἢ ἀπὸ τῆς καταφάσεως
ἢ ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως· τοῦ μὲν γὰρ ἀγαθοῦ, ὡς οὐκ ἀγαθοῦ
μεταβολή· καὶ τοῦ δὴ μὴ ἀγαθοῦ ὅλον καὶ τὸ τοῦ μὲν τὰ μὲν
λλη ὡς ἀγαθοῦ ἢ μεταβολή· ἀλλ' ἀμφοῖν ἂν φαίνεται τοῖς
τις ἐστὶ μεθεξύ· ὡς τοῦτο γινόμενον ἑκάτερον τῶν ἀκροτήτων

ὡ εἶεν

αὐτικειμένου μεταβολή· λέγεται γὰρ ὡς ἀντικείμενα
αὐτῶν. μεταξύ δέ τί ἐστιν ὡς τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φαιόν,
ὁ καὶ κοινὸν ἐστὶ μελανὸς καὶ λευκοῦ διὸ καὶ οὕτως ἔφη ἂν εἶναι μεταξύ. τοῦτ' ἔστιν ἀδιάφορον ὡς αὐτῶν μεταξύ· καὶ οὕτως εἴρηκε
καὶ ἀντιφάσεις ὡς αὐτικείμενα δὲ καὶ μεταξὺ τὴν αὐτὴν ἂν τοῦτο
ἔχοι σημαίνειν· διὰ καὶ οὕτως ἀντίφασις· λέγεται τῇ λέξει τοῦ
εἴδους. καὶ οὕτως· ἀντίφασις τουτέστι καὶ οὕτως ἔχει τὸ εἶναι
τῇ ἀντιφάσει. συμβήσεται φησὶ τὸν γένεσιν καὶ τὴν μεταβο
λὴν τῶν ἐξ οὐκ ὄντων γίνεσθαι ἐξ οὐκ ὄντος οὐ λευκοῦ· ἀλλ' ἐκ τοῦ οὐκ ὄντος
τοῦτο δὲ οὐδὲ διὰ τοῦτο μεταξύ γίνεται ἐξ οὗ ἂν εἴη μεταβολή·
τοῦ γὰρ μεταξύ τοῦτε λευκοῦ καὶ τοῦ οὐ λευκοῦ μεταβάλλειν
ἐξ οὐ λευκοῦ εἰς οὐ λευκοῦ μεταβάλλειν ἐξ οὐ λευκοῦ καὶ γίνεσθαι
αὐτὶ λευκοῦ εἰς οὐ λευκοῦ ἢ οὐ λευκοῦ ἢ ἄλλο τι τῶν ἀπόφα-
σεις, ἀλλ' οὐκ ἐξ οὐ λευκοῦ· τοῦ μεταξύ· τοῦ μὲν φαιοῦ, οὔτε λευκοῦ· οὔτε
μέλανος· ἀδιάφορον γὰρ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ οὐ λευκοῦ μεταξύ τί ἐστιν, ἐξ οὐ
ἔστι τοῦτο ἀληθές, τὸ οὐ μὴ λευκοῦ· τοῦ μὲν οὐ λευκοῦ, ἀποφά
σεις εἰσὶ καὶ τὸ ἀντικείμενον· ὥστε καὶ οὐ λευκοῦ ἐκ τούτου
μεταβολὴ ἐξ οὐ λευκοῦ γίνοιτο ἄν· ἐκ μὲν τοῦ οὕτως μετα
ξύ, γίνεται οὐδεμία μεταβολή· ἀλλὰ μὴν τὸ οὐ μὴ λευ
κόν, λευκόν ἐστιν· οὐδὲν ἄρα ἐξ οὐ ἐστὶ μεταβολή· γίνεται γὰρ ἐκ
λευκοῦ μεταβολὴ ἐξ οὐ λευκοῦ ἀλλὰ οὐκ ἐξ οὐ λευκοῦ· οὐ
δέ ἐστι τῆς ἀντιφάσεως μεταξύ· ἔτι πάλιν ὁ ἀναπτόν
καὶ τοῦ πτοῦ, ἢ διὰ νοίας ἢ καθ' ἕξιν ἢ ἀπόφασιν· ὡσπερ
ὁ ἀνὴρ τοῦ παιδὸς νοῦν ἢ ἕξιν ἔχει ἢ οὐ τοῦτο· ἢ τὸ ὁπω
οοῦν οὖν ἢ τὸ ἀναπτόν, ἢ τὸ οὐ διὰ ἀναπτόν ἢ διάνοιαν ἀποφά
νεται καὶ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται περὶ αὐτοῦ καθ' ἕξιν ἢ
ἀποφάσκουσα· ὡσπερ γὰρ καθάφασκειν ἢ ἀποφάσκειν,
τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι οὕτως ἔσται τοῦ ὄντος τοῦ
τε ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδους, ὥστε ὁμοίως ἐστὶ τὸ διά
νοιαν ἀποφαίνεσθαι καὶ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι, καθάφ

ἀποι ἂν

ἢ ἀπὸ φάσκουσαν τοῦ τοιοῦδε ἢ ὅτι τὴν ἀρχὴν ὀφείλετον
τοῦ λεγομένου μεταξύ τῆς αὐτοφάσεως εἶναι, οὐχοιόντε τὴν δι-
άνοιαν ἀπὸ φαίνεσθαι, καὶ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὁ τιμὴ δὲ
κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν· ὡς τε οὐδὲν ἢ τῆς αὐτοφάσεως
μεταξύ· αὐτὸς μὲν τοι φαίνεται ὁ Σωκράτης τὴν ὄντοι χθρησιν ἢ
οὐσίας ἢ τινος· οὐδὲ τὸ ζωὸν μεταξύ φαίνεται ὅτι εἰ νοητοὶ καὶ δι-
νοητοὶ ἡ διάνοια ἀποφαινομένη, ἢ ἀποφάσεις ἢ καταφά-
σεις εἰσὶ· οὐδὲν τῆς αὐτοφάσεως ἐστὶ μεταξύ· ἀλλ' ἀμέ-
νον τὸ ἡγούμενον ἔδοξε, καταφάσεως ὅλου τοῦ ζωὸν μεταξύ τῆς
ἀνθρώπου τῶ ὁρισμῶ· οἱ ἀποδόξας τῆς ὅλου τοῦ ἀλη-
θεύειν καὶ ψεύδεσθαι· φανερὸν λέγων διὰ τοῦ παντὸς διάνοια
νοητοὶ καὶ νοητοὶ ἡ διάνοια, καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις· ὅτι
οὐδὲ παντὸς οὗ ἀποφαίνεται διάνοια· ἢ καταφάσεις ἢ ἀπο-
φάσεις οὐδὲ αὐτοῦ· παρὰ μὲν γὰρ· ὁ μὲν ἀποφαινόμενος ἀλη-
θεύει ἢ ψεύδεται καὶ αὐτὸ· ἐστὶ δὲ ὁ νοῦς αὐτῆς, οἱ οὗτος ἦν
τῆς αὐτοφάσεως ἐστὶ τὸ μεταξύ, οὕτως δὲ ἐμοὶ· τῆς ὀφείλετο
δὲ τὸ αὐτοφάσεως ἐστὶ μεταξύ· τῆς δὲ δὲ, οὐκέτι
ἀλλὰ φάσις ἐστὶ τὸ μεταξύ· φημὶ λόγον χαρὶν τοῦτο
λέγεται οὐδὲ ὅλως οὕτως ἔχον· ὡς τε τοῦ αὐτοφάσεις,

καὶ τὸ ἀληθὲς ἂν καὶ τὸ ψεῦδος μὴ ἀληθὲς ἂν, ἔσται τι, καὶ οὐδὲν
μᾶλλον· ἀλλὰ μᾶλλον ἔσται τοῦ μᾶλλον τὸ μὴ ἀποφάσεις τῶν ἀνόμοιον
ἀληθὴς, ἔσται τις μᾶλλον τοιαύτης τῆς τε ἀληθοῦς τῆς λε
γούσης ὄντων ὄντα καὶ μὴ ὄντων μὴ ὄντα καὶ ψευδοῦς τῆς λεγούσης ὄντων μὴ ὄντα, καὶ
" οὔτε ἀληθὴς ἔσται, οὔτε οὐκ ἀληθὴς· τοῦτο δὲ ἄτοπον καὶ
" τοῦτο οὕτω καὶ τοῦτο μὴ οὕτως ἔσται. Καὶ αὖ πρὸς μὲν τὰ
" ὄντα καὶ μὴ ὄντα οὐκ ἔσται· ὁ δὴ λέγω τοιοῦτόν ἐστιν ἢ τῆς αὐτῆς φάσεως
ἔστι τι μᾶλλον, ἔσται τι μᾶλλον τοῦτο οὕτως καὶ τοῦ μὴ οὕτως
ἢ οὐ μᾶλλον, ἢ οὐδὲν μᾶλλον· ὅτι ἔστι τι τοιοῦτον· οἷον ἐὰν
αὐτὸ ἢ ναὶ τε καὶ μὴ ναί, ἢ ἀληθεύῃ ἢ ψεύδεται· ἢ τε καθ'
φάσιν ἢ ἀπόφασιν, οὐχ οὕτω δὲ τοῦτο τὸ μᾶλλον οὐδὲν τοιοῦ
τον εἶναι, μήτε μὴ οὐ· τὸ δὲ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος οὐκ ἐν ἀναλογίᾳ
τούτων καθ' φάσεσι καὶ ἀποφάσεσι· τὸ δὴ λέγω τοῦτο καὶ οὕτω
λέγων τοῦ μᾶλλον τοῦτο καὶ τοῦ μὴ οὕτως, φησὶν, ὅτι
ἢ τοῦτο οὕτως καὶ τοῦ μὴ οὕτως ἔσται τι μᾶλλον· ἔσται τις μᾶλλον
καὶ μεταβολὴ γενέσεως καὶ φθορᾶς· ἢ ἔστιν ἡμῖν λέγειν
οἷς ἢ τὸ οὐκ ὂν τοῦ μὴ οὕτως μεταβολὴ, ἢ δὲ φθορὰ ἐκ τοῦ μὴ
οὐκ ἐκ τοῦ οὕτως· ἢ ἢ τὸ μᾶλλον ἐκ τινων, οὔτε γένεσις ἔσται, οὔτε
φθορὰ, οὐδὲ κίνησις μεταβολὴ οὔτε ἄλλη ἢ οὐκ ἔσται, οὐ
τε ἢ μὴ οὖν· οὔτε ἐξ ὄντος οὔτε συμβεβηκότος ἐκδέχεται τοῦτο εἶναι
κίνησις καὶ ἡ φθορὰ ἀλλαγαῖς, ἢ καθ' τόπον, ἢ κατὰ
ποιότητα, ἢ καθ' ποσόν, οὔτε κατὰ οὐσίαν μεταβολὴ, οὔτε μετα
βολὴ γενέσεως καὶ φθορᾶς· τοιαύτης μεταβολῆς τινων, οἷον ἐστὶ τοιοῦ
τον· ὡς ἢ ἐκ πρηνοῦς ἄκρου ἑαυτοῦ γίνεσθαι μεταβο
λὴν· ὁ δ' οὐδενός ἐστι τοῦτον· οὐδὲ πρὸς οὐσίαν ἁπλῶς
" ἡ γένεσιν καὶ φθορὰν μεταβολή τις ἔσται· τὸ κατὰ οὐσίαν
" μεταβολὴ οὐ γενέσεως ἐστι καὶ φθορᾶς· ἔστι δ' οὐσίας γένε
" ἢ ἀπόφασις, τὸ δὲ αὐτίον ἔστι φρήν, καὶ ὁ τοῦτος· ὁ
λέγω τοιοῦτον ἐστὶν· ἔστι τῆς αὐτῆς φάσεως μᾶλλον,
οἷς γένεσίν τε καὶ ὑποκειμένοις, ἢ ἀπόφασις, οὐδεὶς ἂν

ον μὴ νὰ θεόν τοῦ ἑαυτίου. Καὶ αὐτοῦτοις ἑ ἑαυτί μεθ ἑξύ
τῆς αὐτί φαόεως· ἢ δὲ ἀ ἀπόφασις τὸ ἑαυτίον τί θησι αὐτοῖς
ἀμέσοις ἑαυτίοις, ὅλων καθ᾽ τοῦ τε Φυκόλος αὐθ᾽ δέχε
σθαι κατηγορῆσθαι· τὸ γὰς μὴ νοσοῶζῶον, ὑγιαινὸν ἀναγκη
καὶ τὸν μὴ κάμνοντον ἐγρηγορέναι· καὶ τὸ μὴ ξύλινον
μεῶν, θεὶ πτὸν ἅγναι· ἀ ὁ ὧν ἑ ἑαυτί καὶ τοῦ τοντὸ τὸ με
θεξύ, ἑ ἑαυτί ζῶον, ὁ οὔτε ὑγιαινόν, οὔτε οὐχ ὑγιαινόν, ὅ ἐ
στὶ τῶ οὐνοσεῖν, καὶ ἀ ἰθμός τις, οὐδὲ θ᾽ τιος ἐστὶν· οὔ
τε θεὶ βὸς ὁ ἴσος ἐστὶν, τῶ, οὔτε οὐκ ἄρτιος· καὶ ἀς ἑαυ
τοῦ μεθ᾽ ξύ, ἀλληθὴς αὐτῶν ἀπόφασις τοῦ θὲ ἀ
δαύατον, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ· οὐ γὰς λαμβάνε
ται θεὶ σώμενα ἀ ἰθμεῶν, οὗτος ἢ ἄρτιός ἐστιν, ἢ θεὶ
,, τός· φασὶ γὰς ἀριθμὸς ἢ ἄρτιός ἐστιν ἢ θεὶ τός· καὶ ἀ ἰθ
,, μός ἐστιν, οὗ ἢ θ᾽ τιος ἐστὶν, ἢ θεὶ τός· ἑαυτῆς ἀστρουβαδίης
,, καὶ μᾶλλον ἡμιόλιος θ᾽ οὗτος ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ἁπλῶ· ἢ ἑαυτοῦ
τοις αὐτή ἐστιν· ἐπεὶ ἐστὶ μεθ᾽ ξύ τι τῆς αὐτί φαόεως, οὐ μόνον
ἡμιόλιος θ᾽ οὗτος ἑαυτοῦ, ὡς δοκεῖ δέ τισι τῶν ἀρχαίων
τῶν τε καθ᾽ φαόσεως καὶ τῆς ἀπὸ φαόσεως θ᾽ τοῦ μεθ᾽ ξύ, ἀλλὰ καὶ διπλά
σιον ἂν προέλθοι· ἡμιόλιος γὰς ἐστὶ τοῦ θὲ τὸ τοῦ
τῆς καθ᾽ φαόσεως καὶ τῆς ἀπὸ φαόσεως ἑ ἑαυτοῦ μεθ᾽ ξύ·
μονονὶ καὶ δηλούμενον ἦναι δὲ τὸν τὸ μεθ᾽ ξύ καθ᾽ οὗ τε
καὶ θ᾽ φαόσις, οὔτε καὶ ἀπὸ φαόσις· ὡς γὰς ἁπλῶ τὸ ὑγιαι
νὸν καὶ τοῦ νοσεῖν μεθ᾽ ξύ, οὐκ ἀ ἰθμούμενα· τὸ τυφλὸν
νὸν καὶ τὸ νοσεῖν, ἀλλ᾽ οὐ τοῦτο ἑαυτὸν τὸ μεθ᾽ ξύ, τὸ δὲ ἓν
τῶν δύο ἡμιο, ὅλως τε γὰς αὐθ᾽ ἑαυτῆς, καὶ προσέτι τὸ ἡμι οὗ,
αὐτῶν, οὕτως ἁπλῶ τῆς καθ᾽ φαόσεως καὶ ἀπὸ φαόσεως θ᾽
τὸ μεθ᾽ ξύ, ἡμιόλιος αὐτῶν ἐστὶ θ᾽ σημαινόμενα, ὑπὸ τοῦ ἀπὸ
φαντὶ κοῦ λόγου· οὐ γὰς δύο· ἀλλ᾽ ἓν· οὐ μόνον δὲ ἡμιό
λιος φαντὶ θ᾽ οὐ θ᾽ ἑαυτὸν ὡς φαίνεθ᾽, ἀλλ᾽ ἀ γὰς καὶ ἁπλῶς
πτον ἂν προέλθοι ἡμιόλιος καὶ τὸ προσηκὸς τοῖς οὐσιγίνοιτο, διὸ τ

μεθ᾽ ἑαυτὴν φύσιν· ἢ ἁπλῆ ἑαυτῆς φύσις μεθ᾽ ἑαυτῆς σημαίνει
μόνη τὸ τῆς ἑτέρου ἀπὸ φάσεως δηλοῦν ὡς ἑαυτὴν μεθ᾽
φῆσαι, ἅτε πρὸ πάντων οἰκείαν τε καὶ μεθ᾽ ἑαυτὴν· ὡς ἐν ᾧ
ἐν ᾧ πρείφημι ἀεὶ ἐδείκνυτο φῆσαι. Καὶ ἀπὸ φῆσαι, ἑαυτῆ
πάλιν καὶ τούτων τῆς τε καθ᾽ φάσεως τῆς τοῦ μεθ᾽ ἑαυτοῦ
Καὶ τῆς ἀπὸ φάσεως αὐτοῦ, μεθ᾽ ἑαυτὸ τινὸς ἀληθὴς ἢ ἀφ᾽
ἑτέρων ἀπὸ φασις τῆς τε καθ᾽ φάσεως καὶ τῆς ἀπὸ φάσ-
ἢ γε φάσις αὖτι φάσεως ἐστι μεθ᾽ ἑαυτό. ὁ δηλονότι καὶ αὐτὸ
πάλιν ἑαυτῆς φύσις ἢ γε ἑαυτοῦ, ἀληθὴς κ᾽ ἑκατέρᾳ
σημαίνων ἀπὸ φασις· ὅδε ἐστὶ τὸ βιοῦτον, πάλιν καὶ ἑαυτοῦ
τοῦ καθ᾽ φασις ἐστι καὶ ἀπὸ φασις· καὶ ἄλλο τι μεθ᾽ ἑαυ-
τοῦ κ᾽ ἑκατέρου τούτων ἀπὸ φασις, καὶ τοῦτο ἑαυτέρου.
Τὸ δὲ πάλιν ἐστὶ ἐστι ἀπὸ φῆσαι, τοῦτο πρὸς τὴν φασὶν καὶ
τὴν ἀπὸ φασὶν, ἵνα ἐστὶ τῶ πάλιν ἐστὶ δέξ ἐστὶ ἐστὶ τι οὗ
ἐστὶν ἀπὸ φῆσαι καὶ τὴν φασὶν καὶ τὴν ἀπὸ φασὶν τὰ ἑαυτοῦ
τοῦ μεθ᾽ ἑαυτὸ τῆς πρὸ τῆς αὖτι φάσεως· ὁ ἴσον αὖ ἐστὶ, τῶ πάλιν
ἐστὶ ἐστὶ καὶ τῆς ἑαυτοῦ μεθ᾽ ἑαυτὸ λεγομένης αὖτι φάσεως, μεθ᾽
ἑαυτὸ τι· δηλονότι ὡς ἐστὶ πάλιν καὶ ἑαυτῆς τῆς αὖτι φά-
σεως μεθ᾽ ἑαυτό· φῶ τοῦ πάλιν οὖσα μεθ᾽ ἑαυτό· καὶ αὐτὴ ἄλλη,
ὁμοίως, αὖτι φασὶ ἐστι· ἢ πάλιν ἄλλο τι ἐστὶ ἐστὶ μεθ᾽ ἑαυτό·
φῶ τοῦ πάλιν καὶ αὐτοῦ ὄντος τινὸς ἐστὶ καθ᾽ φασὶ καὶ ἀπὸ φα-
σὶ· ὧν τὸ μεθ᾽ ἑαυτὸ πάλιν, ἀλλ᾽ ἑαυτῶ τινὰ ἢ θ᾽ ἑαυτὸ φύσιν· ἄλλο
γὰρ τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς ἀμφοτέρων ἀπὸ φάσεως τοῦ
σημαινομένου ὑπὸ τῆς καθ᾽ φάσεως ἢ τῆς ἀπὸ φάσεως· τοῦ
τὸ γὰρ σημαινό· τὸ γὰρ ἡ οὐσία ἐστὶ τὶς αὐτοῦ ἄλλη καὶ τοῦτο
ἐστὶ ἀπὸ φῆσαι τοῦ ὁμοδρομένου ἀληθοῦ ἐστὶν· ὧν οὖν λεγομένων,
τοιοῦτος εἰ προστιθέμενον φθεῖ τινος ἐστὶν ἡμῖν ὁ ἀπὸ
φῆσαι ὁμοδρομένος, ἐν ᾧ ἦναι ἀπομαίνεσθαι ἡμῖν ἦναι· καὶ ὁμῶν ἦναι θεὶ
πάλιν, καθ᾽ φασὶ· ὁδὲ ἀρνούμενος· καὶ φαίνεται ἦναι οὐδεὶ
λοκὶ θ᾽ ἦναι ἀπὸ φασὶ, οὐδεὶ ἂν ἦν μεθ᾽ ἑαυτὸ τῆς αὖτι φάσε-

εἰ γὰρ δυόμβη ἀπορισθείσεται θεὶ σκότου. τῶν δὲ δύο
ἀπορίσεων, ἡμβη, καταφάσεώς ἐστιν, ἡ δὲ, ἀποφάσεως. καὶ οὐ
δεῖ ἄλλο σκότων ἀπορίσεως σημαίνεσθαι, κ' ὑ φῶς μβη τὸ
εἶναι, ὑ φῶς δὲ τὸ μὴ εἶναι. οὐδ' ὡς ἀν ἡ μεθεξύ της αὐτῆ
φάσεως. ἡ γὰρ ἰῶ καὶ κ' ἀρ' τὸ αὐτὸ ἐνυπτικοὶ ἀλλωτικὴ
ἀπορισιν ἔδη εἶναι δίκαιον, δ' μὴ τοῦτο μ', φάσκοντι εἶμ'
θεὶ οὖ κρώπαις. τὸ μεθεξύτι δεύτι, ὑπὸ οὐ τὸ ἀρυπτικοὶ
μὴ μόνον αἱρετικοὶ εἶναι τοῦ θεὶ οὐ κρώπαις. ἀλλὰ
καὶ ἄλλο τι δηλοῶ σι. ἡδὲ μὴ τε ἄλλη τις ἀπορισις ἐστὶ.
μήτε τὸ αὐτὸ ἀποφατικοὶ, ἄλλο τι, κ' αἱρετὸν σημαινουδὲ
λοῖ θεὶ οὐ κ ἔρώπαις. τοῦτο δ' ἔστιν ἡ ἀποφάσις οὐδεὶ αὖ
ἦν, μεθεξύ της αὐτῆ φάσεως. ἡ γὰρ τίς ἰῶ, ἰῶ αὖ τις καὶ ἀποκρί
σεις θεὶ αὐτοῦ αὐτὸς μένθι σκοτομαίτερον σημαίνετο τὸ σκό
τερον. ἡ γὰρ ὁρ' ομβώντινος θεὶ τινος ἡ λευκοὶ ἀρνου
μβος αὐτὸ ἦναι. καὶ λέγω οὖ, οὐδεὶ ἄλλο ἀποφάσκει, ἡ δ'
ἦναι αὐτὸ λευκοὶ. ὁ ἴσον ἐστὶ τῶ μὴ εἶναι αὐτὸ λβμοὶ. ἀπο
φάσις δὲ βῦ β, οὐδεὶ αὖ ἡ μεθεξύ της αὐτῆ φάσεως. κ' γὰρ τὸ ναὶ
ἔδη ἀποφάσθαι, κ' τὸ οὐ. ὧν βμ', ἦναι καὶ β φάσις. τὸ δὲ
μὴ ἦναι. ἀποφάσις τότε γὰρ αὖ ἰῶ μεθεξύ τι της αὐτῆ φά
σεως. ἡ τὸ οὖ ἡ ἀποκρίσις, μᾶλλον τὴν ἀποφάσιν ἐσήμαι
νε. κ' δύνατο βῦ β θεὶ οὐ κ' ρώπαις. ἀλλὰ τί καὶ ἄλλο
ὁ ἰῶ μεθεξύ. ἐλλὰ βῦ δὲ δὲ σὺν οἷς αὐτὴ ἠδόξαμ. λέγω
τὴν αἰτιανδὴ ἰῶ σοὶ βῦ τας σημαίνετο τῆς δόξας οἰόμενοι
τῆς μεθεξύ τι ἦναι τῆς αὐτῆ φάσεως λεγούσης. τὴν δὲ αὐτὴν
εἶναι λέγ αἰτίαν. ἰῶ πρ καὶ σοὶ ὧν ἄλλον θεὸν δόξαν τί
θεσθαι τινὸ βυ ἐμ' ἔλαβ τῶν μὴ δυνασθαι λῦσαι τινὰ ἐξ σικοὶ
καὶ σοφιστικοὶ λόγον δ' αὐτῶ μβον θεὶ βῦ σύνδυτος αὐτῶ δι
αθαι τοῦ β οὕτως σχεῖν. ὥσπερ ἤδη καὶ ἄλλοις τισὶν, σύνδυ
τες λόγοις τινὸ θεὸν δόξαν καὶ ἀτόπων θεὸς ἔδεντο. ἐ
μεδὲ διὰ βῦ των σύνδυνθαι ἡμῖν καὶ τὸ χρήσιμον θρᾶ ς

φιλοσοφίαν τῶν ἐλέγχοντων τὸ φιζικῶν· ἡ γὰρ θεολογικὴ
σκέψις ἀΐτιον, ἀπὸ τοῦ ζητεῖται εἰ θεὸς ἢ οὐ δέχεσθαι· οἱ
γὰρ τὴν φύσεως κίνησιν ὑποζύγιον ἡρωτημένοι λόγοι τὸν
οὐδαμοῦ τὸ σύνθετον λαμβάνουσιν ψεῦδος εἶναι ὃ ἐστὶ
ἐναντιοῦται· καὶ ἀφορίζουσι· μήποτε οὐκ ἔστι μόνοις, οὐ
τοις σύνθετον καὶ ἐν ἄλλοις πράγμασι· εἰ δὲ καὶ ἐν τῶν
τῆς φύσεως ἀκροάσεως σύνδρομοι τινὰ λόγοις· τῶν τε σὺν
τῆς διζήσεως ἀπόδειξιν, ὅτι μηδέν ἐστι σὺν καὶ τῶ ὅτι ἢ
τὸ ὄν, οὐδέν ἐστι, τοῦτ' ἔστι, ὑποδέδεται, ἕτερος τινὰ μὲν ἐδοτοῦ,
εἶναι καὶ τομὴν οὖν· τοιοῦδε δή τι καὶ οἱ μεθ' ὑπὸ τῆς αὐτῆς φά
σεως ἁλόντες ἐπάθον· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς δεῖξις τοῦ θεοῦ
τούτων ὅτι οὕτως εἶχε σφῶν ὑμῶν λόγων οὔτε τὸ φύσει
κὸν λύθη, σὺν σφίσιν αὐτοῖς· εἰ δὲ καὶ ἀπορεία, διὰ τὸ ἐδεν
τοτινὸς ἐναντίμεθ' ὑπὸ τῆς αὐτῆς φάσεως, ἢ τε λέγουσα μη
δὲν μᾶλλον, εἰ τοῦ μὴ οὖδος γίνεσθαι· εἰ δὲ τοῦ αὐτοῦ ὁ ἐφ'
ἑαυτὸν ἀγχόμενος, καὶ διὰ τοῦ εἰ ὑπόθεν αὐτὸς εἰ δὲ καὶ
μεμῆσθαι σύνδρομος οὖδε· τὸ δὲ μεμῆσθαι οὐ εἰ τινων, μηδενὶ ὧν
ἐξῶν μεμῆσθαι, ἑαυτοῦ εἶναι ἀπολῶς, ἀλλὰ μεθ' ἑξῆς αὐτῶν
καὶ τὸ πεφῆσθαι· ὃ οὔτε ὕδωρ ἔναι αὐτὸ μᾶλλον, οὔτε οὐ μᾶλλον·
ὧ καὶ ἀναξαλόγως ἕπεσθαι ὅτι δὲ ψευδὲς οὗτος ὁλό
γος καὶ σοφιστικός, δῆλον πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀποδείξεως αὐτοῦ
ψευδοῦς, τὸ ἐξ οὗ γίνεσθαί τινα αὐτὰ μήθεν ἀλλήλοις, τοῦ
τὸ σὺν τῶν αὐτὰ μηδὲν ὠνομένων μεῖζον· ἔπειτα· ὅτι μὴ τὸ φθο
δος, τὸ σοῦ τοῦ μεμῆσθαι οὐ μηδὲ τρόπον μοίριον τῆς αὐτῆς φάσεως
ἀληθὲς εἶναι, μήτε τὸ μᾶλλον φάσει μήτε τὸ ἀπὸ φάσεως·
οὐδὲ τρόπον μὲν ὧν ἐξῶν μεμῖσθαι ἀληθὲς, τὸ ἐᾶς μᾶλλον
τον, οὔτε μᾶλλον οὔτε ὕδωρ· σοφιστικὸς δὲ ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος
βαίνων, ὅτι πόθεν ἐστὶν, οὔτε οὐκ ἔστι οὐδὲ τρόπον τὸ ἐστὶν οὔ
τε λῶς ἐστὶν οὔτε τὸ οὐκ ἔστιν τὸ ἐᾶς δὲ οὐδὲ τρόπον μεθ' ἑαυ
νων· ὧν οὐδὲ τρόπον ἐστὶν· ὥστε ἓν τὸ ἐστὶ τι καὶ οὐκ ἔστιν· τὸ αὐτὸ

αὐτί φασις, ἤ ἀντίμεταξύ της αὐτιφάσεως. τὰ δὲ γε καταφάσεις ἀντιφάσεις, διὰ τοῦτο ἓν καὶ μόνη ἔναι. ἀμυδρὰ δὲ ἡ, οὔ τε ἔστιν, οὔτε ἀνάγκη φωνή, ἀδύνατο μὲν τὶ νος κατηγορεῖ σθαι τε καὶ ἀληθεύεσθαι, ὡς αὐτὶ ἰόσεως οὕτω τῆς αὐτιφάσεως μεταξύ δ' ἀμυδρῶν. ἤδε μὲν δὴ τοιοῦτον ἐστίν, οὐκ ἄν ἤη ἀληθὲς τὸ ἓναί τι μεταξύ τῆς αὐτιφάσεως μηδενὸς οὐ̓τος τοῦ φοῦ ἢ κατάφασίς ἐστιν· ἀλλ' οὐδὲ φαίνεται ἔτι ἔστιν οὐδὲ τρίγωνον, οὐκ ἔστι μεταξύ ἐστὶ τῶν. καὶ γὰρ ὁ τοῖχος οὔτε ἀπόφασίς ἐστίν, οὔτε κατάφασις· ἀλλὰ οὐ διὰ τοῦ ἐστὶ μεταξὺ κατάφασις καὶ ἀπόφασις· τὸ γὰρ μεταξύ τινων, διότι ἐστίν· ὡς τὸ μὴ λευκὸν ἢ ἀνθρωπον ἢ λίθον μεταξύ ἐστὶ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μὴ λευκοῦ· καὶ τὸ μεταξὺ πάλιν, ἢ ἐκάτερον τῶν ἄκρων. οὔτε οὖν ἑαυτοῦ ἓναι ἢ δὲ μὴ ἓναι μεταβαλλόντι, οὔτε ἑαυτοῦ μὴ ἓναι ὁμοίως· ἢ δὲ μήτε ἓναι, μήτε μὴ ἓναι· ἀλλὰ οὐδὲ ἑαυτοῦ μήτε ἓναι, μήτε μὴ ἓναι, ὅ ἐστι τοῦ τῶν μεταξύ· τὴν αἰτίαν δὲ οὐδὲ ἔστι τί οὕτω μήτε ἓναι μήτε μὴ ἓναι· οἰμὴ οὖν· διαλαβοῦσαν τὴν αἰτίαν, οὕτως ἀπεφαίνοντο, οἱ δὲ, διὰ τὸ παρ' ἀποδοχὴς ζητεῖν· τῶν δὲ τούτων μὴ ἓναι ἀποδοχὴν τῷ ῥῆμα αὐτὸ ἓναι οὐδὲ σημαῖνον, ὑπὸ τὶ δὲ τὰ αὐτὶ κείμενα αὐτοῖς, ἅμα ἀληθῆ ἓναι· καὶ τοῖς ταῦτα ὑπολαμβάνουσιν αὐτοῦ· οὔτε πρὸς ἡμᾶς, οὐ τῶν εἰρημένων, ὡς ἀλλεξανδρεὺς ἐστὶ τῶν περὶ ξενοκράτη καὶ λίσα· ἀλλ' οἱ δὲ φυλάττειν προσήκοντες· ῥᾳδίως δὲ πρὸς ἅπαντα τοῦτο ἐξοίσομεν. ἀρχὴν φασὶν ἓναι τῆς δόξεως πρὸς τὸ διὰ τὸ εἰδέναι τοῖς σοφίσμασι βοηθοῦντας οὕτως εἶναι ῥᾴδιον ἀνασκευάσαι· ἐπὶ μὲν οὖν τὸ μεταξύ ἓναι τῆς αὐτιφάσεως· καὶ πρὸς τοῦτον ἀποδοχὴς ἀναιρεῖσθαι· καὶ διὰ τοῦτο οὐ μηδὲν μᾶλλον ἀποφάσκεσθαι, τοῦ τε μηδὲν ἓναι τῆς αὐτιφάσεως μεταξύ· καὶ τοῦ μὴ συμβαίνειν τὴν αὐτιφάσιν λέγομεν. τῶν δὲ πρὸς δὲ πάντα τοῦτο τὴν ἀρχὴν φασὶν ἓναι τῶν ἀποδ-

ορισμενῶν, τὸν αὐτὸν λόγον λέγων, οὐδ' ἂν εἰ καινὰ καὶ παράδοξα τῆς
πρώτης τεὼ αὐτὶ φαοὶν ἀλλὰ ἀληθῆ ἦναι λέγοντας· αὐτὶ λοι-
αὶ γὰρ συγχωροῦσι τὰ ὀνόματα σημαίνοντι ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν αὐτοῖς
δοθῆναι, ἀμέλλω ὅλως χρῆσθαι λώω· χρὴ τὸν λόγοντοῦ σημαί-
νοντος, ὑποστῆναι τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδους τῶν ὀνομάτων οἷς
χρῶνται μεταφέρων· οἱ τινὸν λόγοι εἰσὶν αἱ ἔσαν, ὁ μὲν,
τοῦ ἀληθοῦς· ὁ δὲ τοῦ ψευδοῦς· ὁ τι καὶ διὰ τοῦτο δεῖ ὀνομάζειν σημαί-
νοντι· διὸ τῶν λεγομένων συγχωροῦσι καὶ τὸ ὁρισμοὺς ἦναι· αὐτὴ τὸ
μὲν ἀληθὲς σημαίνει, τὸ δὲ ψεῦδος τὸ εἶναι λέγειν· καὶ τὸ μὴ
ὂν μὴ ἦναι· ψεῦδος δέ τὸ· τὸ οὐκ ἦναι λέγειν, ἢ τὸ μὴ ὄν
καὶ ἀληθῆ ἐστιν· ὁμοίως δὲ τὸ· τὸ οὐκ ἦναι λέγειν, ἢ τὸ μὴ ὄν ἦναι
ψεῦδος δέ τὸ· τὸ οὐκ ἦναι λέγειν, ἢ τὸ μὴ ὄν, ἢ τὸ μὴ ὄν ἦναι

εἶναί τι μεταξὺ τῆς αὐτοφάσεως λέγω· τὸ γὰρ μὴ τὸν ἄνθρωπον δεξιὸν εἶναι, οὐ τὸ ἀγαθὸν οὐ τὸ πεπαιδεῦσθαι οὐκ ἀγαθόν· ὁμοίως δὲ καὶ οὐ τὸ κακὸν οὐ τὸ οὐκ κακόν. ἀλλὰ μεταξύ τί ἐστι καὶ λέγεται αὐτοφάσεως· καὶ ταύτῃ ψευδῆ λέγεται αὐτὰ εἶναι· τουτέστι καὶ τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀποφάσιν, ὅλως ἃ μεμιγμένα τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν τὸ ἑαυτῶν φύσιν ἔχει, οὔτε ἀγαθόν, οὔτε οὐκ ἀγαθόν καὶ οὔτε κακόν, οὔτε οὐ κακόν· ἀλλ' ἔστι τὸ τοιοῦτον μεικτόν· ταῦτα δὴ λέγεται εἶναι ὡς τὰ τοιαῦτα μεικτὰ ἐστὶν ἀεὶ τῶν οὐσῶν. πάντα αἱ αὐτοφάσεις ψευδῆ λέγουσιν· διὸ εἰσὶν οὐ τούτων, φασὶ δέ τινα καὶ κατὰ μοναχῶς λεγόμενα, καὶ κατὰ ταῦτα· δεῖ ἕξει ὅτι καὶ κατὰ μεμιγμένων, οἷον ἀληθεύουσιν αἱ αὐτοφάσεις, καὶ δεῖ ἀναξαλοῦσαν, συμφεύδονται φασίν, ὅτι διωρισμένων τούτων· δηλονότι οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος, φασὶ δέ γε· καὶ ὅτι μὴ τὸ μεμιγμένον ἀληθεύουσιν αἱ αὐτοφάσεις· σὺν μὲν δέ ἐστί τι μεταξὺ τῆς αὐτοφάσεως· φασὶ δέ τινα τούτων, ὅτι ἀδιάτονόν ἐστι, καὶ κατὰ μοναχῶς λεγόμενον, ὃ ἐξηλουμένου τρόπον ἔθνος· τὸ καὶ τὰ κατὰ ταῦτα· δεῖ γὰρ κατὰ φάναι ὁμοίως λέγομεν, μοναχῶς λέγεσθαι· τινὰ δὲ λείπεται οὕτως, αὐτὸς δι' ὧν ἐστὶν ἕξις· ἔθνος· ὡς περ τινὰ λέγουσιν· οἰκεῖον οὐ δεῖ φάσκοντος, ἵνα ἀληθὴς ᾖς ἀναξαλοῦσα, τὸ γὰρ μὴ δεῖ ἀληθὲς ἵνα λείπῃ τῶν οὐσῶν μοναχῶς κατὰ παίων ἐστὶ λέγειν· ὁμοίως καὶ τὸ παῖε ἀληθεύῃ ὡς ἡ ἀναλυτὸς καὶ τοῦ βεμοναχῶς λείπῃ κατὰ παίων ἐστί· τοῦτον δὲ ὅτι μὴ δεῖ γὰρ εἶναι ἀληθὲς ἵνα γνώσεις μὲν· εἰ τοῦ δεδᾶχθαι ἐστὶ παῖ φάσις αὐτοφάσεως· τὸ μὲν ἑτέρου μόριον, ἀληθὲς ἵνα τὸ δὲ ἑτέρου, ψεῦδος· οὐκ ἔστι γὰρ τοῦτον οὕτως ἐχούσης, οἷον τε, ἢ μὴ δεῖ ἀληθὲς ἵνα, ἢ παῖε ἀληθῆ εἶναι· καθ' ἃ ἐστὶ τὸ μὴ δεῖ ἀληθὲς ἵνα λέγοντας, οὔτε ἡ κατάφασις, οὔτε ἡ αὐτοφάσεως ἢ οὐκ ἀποφάσεις· ἀληθὴς πότε ἐστί τινος· καὶ δὲ

τοῦ πάντα ἀληθῆ, ἢ αὖ τί φασὶν ἅμα ἀληθὴς· λέγων δὲ πᾶς
τῶν πάντα τἀὐτὰ ψευδῆ λέγων. ἆρ' οὐδεὶς ἀκριβολογεῖ-
ται οὐ οὕτως ἅπαντα, εἶναι, ὡς τὸ τὴν διαμέτρον σύμμετρον
τουτέστιν ὅμοιον πάντα ψευδῆ εἶναι τῷ τὴν διαμέτρον σύμμετρον
εἶναι· ἀφ' ὧν δὲ τὸ σφόν τὸ πάντα ψευδῆ λέγειν τῶν μονάχως
λεγομένων λέγεσθαι τὸ σφᾶς. τὸ οἱδὲ πάντα ἀληθῆ· ὁ φασὼν ἐν
ὀργῇ εἶπε, χειδονίας οἱ τοιοῦτοι λόγοι, οἱ αὐτοὶ τὸ τοῦ λέγειν
τοῦ λέγων. τοὐναντίον τοῦ εἶναι λόγου τοὐναντίον λέγοντα πάντα
ἀληθῆ, καὶ πάντα ψευδῆ εἶναι· καίτοι πρὸ ὀλίγου ἐδόξαμεν
σώμασιν τὸ ἐναντίον δόξαν λέγοντες πάντα εἶναι σώμα
εἶναι, καὶ πάντα ἀληθῆ λέγειν· ἢ τοῦτο σφᾶς αὐτῶν, λέγον
τι πάλιν εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὴν αὐτὴν σφῶν πάντως, ἅμα
ἀληθῆ τὸ πάντα καὶ ἀληθῆ ἅμα, καὶ ψευδῆ λέγειν εἶναι· ἅμα
ἅμα δὲ αὐτὴν ἡμῶν σφᾶσιν ἐστί καὶ ἔστι τε καὶ οὐκ ἔστιν, ἐξ
μὲν καὶ τὸ εἶναι ἢ καθ' ἑαυτοῖς, καὶ τὸ μὴ εἶναι ἢ ἀπ' ἐκείνοις ἀλ-
λὰ κατ' αὐτοί· οὐκ ἀλλὰ καὶ σφᾶς τρόν αὐτῶν πάλιν ψεύδος
καὶ δόσιν μὲν ἂς οὐκ ἔστιν τὸ εἶναι, ἢ καθ' ἑαυτοῖς ψευδῆς, καὶ δό-
σουσι δὲ πάλιν τὸ μὴ εἶναι· καὶ ἢ ἀφ' ἑαυτοῖς ψευδῆς· ὥστε πάν
καθ' αὐτοί, ἅμα καὶ ἀληθῆ καὶ ψευδῆ· αἱ μὲν ἂς ἀληθῆς καθ'
αὐτοί, καθ' ἑαυτοῖς ψευδῆς ποιοῦσιν· αἱ δὲ ἀφ' ἑαυτοῖς πάν
καθ' ἑαυτοῖς· τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ τῷ καθ' ἁπάντων ἅμα φανή-
ρωσιν, χειδονίοις τοὺς αὐτοὺς σημαίνοις ἀμφοτέρους ἂν·
τοὺς μὲν μονάχως σφᾶς τρόν καθηγορεῖσθαι· καὶ δικαίως πως ἂν
οἱ αὐτοί· ὅτι γὰρ ὁ λέγων καὶ ἀληθῆ πάντα, καὶ ψευδῆ πάν,
καὶ ἰδίᾳ σφᾶς τρόν καθηγορεῖ πάντων· τὸ τε ἀληθῆ αὐτὸ εἶναι
καὶ πάλιν τὸ ψευδῆ· διὰ τοῦτο αὖθις αὖ δόξαι αἱ μονάχως
λεγόμεναι σφᾶς τρόν· αἱ αὐτοί ἐστι τῷ καθ' ἁπάντων ἀμφότερα
καθηγορεῖσθαι· ἐὰν δὲ αὐτοί αὖ δικαίως ἂς δὲ σφᾶς τρόν σφᾶς
αὖ δικαίως ἂς εἶη, καὶ ἢ ἀμφω καθ' ἁπάντων καθηγορεῖσθαι·
ὅτι δὲ σφᾶς τρόν σφᾶς ψευδῆς, ἐδείχθη διὰ τοῦ πάσης ἂν

φάσις εἶναι παντός, δ᾽ἀληθῆ μὲν ἀληθοῦς, δὲ ψευδῆ ψευδοῦς, ἢν
δύνασθαι καὶ τὸ ὡς τε ἅπαξ ἀδύνατα εἶναι ἅπαντα, ἀρνεῖσθαι εἶναι
τοῦ αὐτοῦ τοιούτου καὶ φάναι ἀληθῆ καὶ φάναι ψευδῆ· ἔστι
γὰρ ὅταν πολλάκις, ὅτι ἀδύνατον τὴν αὐτὴν φάσιν ἅμα φάναι
τοῦτο· ἅμα γὰρ ταῦτα ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ γίνεσθαι αὐτὸ ὡς
τὸ ἅπαξ ἀδύνατα εἶναι πολλῶν πραγμάτων τε καὶ πρώτου τε καὶ
ἐφ᾽ ὧν πάντων αὐτὴ φάσις ἀληθὴς ἢ πάντων αὐτὴ φάσις ψευδὴς τίς ἐστι
των· ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μᾶλλον ἀληθὴς ὁ οὕτως λέγων
δύνατον ὡς δὲ ἔστιν, ἀδύνατα μὲν οὖν καὶ τοῦτο ὡς ἔστι
φάντων τῶν οὕτως λεγόμενα, ὅτι ἀληθῆ· κ᾽ ὅτι ψευδῆ· δύνασθαι
δὲ καὶ αὐτὸν κ᾽ εἰκὸς εἶναι λέγειν, φάναι ἀληθῆ· καὶ φάναι ψευδῆ
ἅπαντα, καθ᾽ ὅσον ἐλέγετο ἐναντία, οὐκ ἀπῄτει· ἐναντίας,
καὶ τὸ πάντα ἀληθῆ, καὶ τὸ πάντα ψευδῆ· πρῶτον δὲ τοῖς φά-
σεσι δεδόχθαι ὡς ἐναντίας εἶναι οὐκ οὖν τοιούτων, οἷον οὐ
δὲ αἰσθήσεσθαι, ὡς καὶ ἅμα τρόφιμον ἀληθῆ εἶναι
δύναμιν, κ᾽ ἀμφοτέρων ψευδῆ, ὁ δυνατὸν αἰσθήσεται τοῦτο καὶ
ταῦτα ὡς ἔστι τρόπον· ἢ ψευδῆ εἶναι αὐτὸ φάσις τὸ
ἓν δι᾽ ἀμέτρων συμμέτρων εἶναι, ἢ μὴ συμμέτρων· καὶ καθόλου,
ὃ δ᾽ ἔστιν, ἀναγκαῖον· δ᾽ ἔστι δὲ ἀδύνατον, ὃ τοῖς ἐστὶ
λέγειν οὐσίαν τινῶν· καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα ἑτερότης
προδήλως μήτε ἀληθὴς ἅμα μήτε ψευδὴς εἶναι οὐσίαν, οὐ
τί φάσις ἐστὶν ἐναντίας λέγεσθαι· ὅτι τὸ μὲν φάσει καὶ τὸ
τὸ φάσιν, μὴ ἅμα ψευδῆς· εἰ δὲ τὸ, καὶ τοῖς δόξαις καὶ
μᾶλλον εἰδέναι εἶναι ἐκτὸς ἔστιν ἀληθῆ τὸ ψευδῆς ἀμφοτέρας
ἔναι· τοῦτο μάλιστα· ἀποφαινόμενος δὲ ἕκαστος πρὸς ἑαυ-
τὸν λέγει· καὶ ὅσοι διαλόσεως χάριν τὴν φάσιν ἔναι εἰδέναι
οὐσίαν· ἔλεγον ἅμα καὶ ἑαυτοῦ ἀληθῆ, καὶ τὸ ἔναι· καὶ ἐν
μὴ ἔναι, ὅσον δὲ ἐστὶ τοῖς λεγομένοις ὑφαίτων, μᾶλλ
αἰ ὑγιεῖ ἔμ· τὸ ψευδῆς πᾶσαι ἔναι· ἢ ἐὰς σωφρονῶς ἢ ἐὰ
σις καὶ μηδεὶ ὑπομένῃ, οὐδὲν αἰ ὑγιῶς καὶ ἀληθῶς ἐκ

Κατηγορηκὼς τινος· ὦ ἀκόλουθον, τὸ παῖδα εἶναι
ψευδῆ· ἀνάγκη, γὰρ τὸν ὀτιοῦν ὀφείλοντα καὶ τὸ ὁσουοῦν
ῥέποντος· καὶ ὅτι μηδεὶς ὡς εἰσομένων ἡμῶν, βάλλοντος, ψεύδε
σθαι· ὡς τε καθηκόντως τὸν παῖδα ἀληθῆ λέγοντα, τοιοῦ
τόν αὖ μᾶλλον ἡμᾶς παῖδα λέγειν ψευδῆ εἶναι· ἢ τὸ
ζῷον ἐκεῖνο λαμβάνει, παῖδα ὄντα καὶ μὴ ἀληθῆ· ἐ
πεὶ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀνεξαλόγως ἔχον μηδέτερα, παῖ
δα τὸ παῖδα μὴ εἶναι· τὸ δὲ μὴ ὄντα μηδέτερα, μήτε εἶναι
τι ἁπλῶς τούτων, ἐξωὴ ἐστὶ μήτε ἁπλῶς μὴ εἶναι· ἀ
λλὰ πρὸς παῖδας τοὺς τοιούτους λόγους αἰτᾶσθαι δίκ
καὶ ἀπρεπὲς ἐλέχθη· ὃ δὴ τί ὄν μοι εἶπες τὸ ζῷον ἀλη
θεύδεσθαι τινὶ αὐτὸ φασὶν· τί ὄν δὲ τὸ ζῷον ψεύδεσθαι· τίσιν
ἀμφω· καὶ δίκαιος αὐτοὺς μηδὲν ὀνήσας χρώμενος ὦ
ἀληθεύειν καὶ τὸ ψεύδεσθαι ὀνόματι· ὃ δὴ καὶ τοῦ
λόγου οὗ ἤρξατο, ὧδε δὲ ὄν ἐξ ὑπομονῆς τινι πρὸς αὐ
τοὺς σὺν σοὶ τὸν λόγον ποιήσασθαι τοῦδε καὶ μὴ ἀπο
γνῶναι· ὡς χρὴ τοίνυν ἐμπαίζοντας ἡμᾶς τοῖς ἔθεσι
τῶν, ὁ δὴ καὶ σύνοιδε μεταφέρειν ἠξιωκότας αὐτοὺς,
καὶ ἐξελέγξειν, οὐχὶ ἓν ἕνα τι καὶ μὴ εἶναι λέγουσι· καὶ
ἅμα οὐ τὸ ἕνα εἶναι σοὶ τοῦτον οἴεσθαι καὶ τὸ μὴ εἶναι λέγ"·
Ταῦτα μὲν ἐγὼ ἀξιοῦντος, δεξόμενος εἶναι, λαμβά
νων· ἀλλ' ἆρα καὶ νουσοῦσιν αὖ τι πρὸς ταῦτα
τῶν ἡμῖν μὴ ὄντα καὶ νουσοῦσιν οὐδὲν ἧττον ἀλέγουσιν ἢ δὲ ὃς καὶ
νουσοῦ τὸν λόγον καὶ τὸν ὀνείδισον ἐκ τούτων ὑφ' ὧν λε
γομένων ὑφ' αὐτῶν ὃς καὶ νοσοῦμεν· λεκτέον· καὶ δὴ τί
τὸ ψεύδος καὶ ἀληθὲς αὐτὸ ὃς καὶ ἐστὶ διὰ τί καὶ ὧν
" αὐτοῖ· καὶ λόγους ἐμοὶ ὑφ' ὧν ὀνομάτων ὃς καὶ νοσοῦ
" σίν εἰσὶν ὀνείδισον, ὀνόμ', τοῦ ἀληθοῦς ὁ δὲ τοῦ
" ψευδοῦς οἱ δὲ τοῦ ψευδοῦς, ἢ δὲ μὴ δὲν ἄλλο τὸ ἀλη
" θὲς φάναι ἢ ἀτὸ φάναι, ψεῦδος ἐστί, τὸ λεγόμενον

ἀληθῶς ἐστὶν ἡ ἀπόφασις. ἢ οὐ τοιοῦτον· ἢ μὲν δὴ ἀπόφασις ἀληθὲς ἐστιν, καὶ τοιοῦτος ἔσται. φανερὸν οὖν ἐκ τούτων ὅτι τὸ οὐ τὸν ὄντα ἀεὶ φάναι ψεῦδος, δῆλον, ὡς ἄλλο μέν, ὑποκείμενον ἀληθῶς τὴν μείωσιν· ἄλλο δὲ ὑπὸ τοῦ ψεύδους· καὶ ἀδύνατον τῶν μὲν, καὶ ἀποφάσκοντα τοῦ αὐτοῦ· τῶν δὲ, ἀεὶ ἀποφάσκοντα· ἢ ταὐτὸ λέγειν ψεύδεσθαι, ἢ ταὐτὸ ἀληθεύειν· αἱ μὲν γὰρ ἀποφάσκοντες ἀληθεύουσιν, ὡς ἔστιν ὅτε τὰ ὄντα λέγοντες αὐτὸ ἔστιν οἱ αὐτοῦ τὸ ἀεὶ ἀποφάσκοντος αὐτοῦ· ψεύδονται δὲ γὰρ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ψεύδεσθαι ἐστὶ μὴ εἶναι τὸ ἀεὶ ἀποφάσκοντος, οὐ, ὅτε ἔστιν αὐτὸ, ἀδὲ ἡ ἀεὶ ἀπόφασις ἀληθὴς, δῆλον ὡς ἀεὶ καὶ τὸν ἀεὶ ἀποφάσκοντα εἶναι ψευδῆ· ἅμα γὰρ ἐνδέχεται ἀεὶ τὸ ἀληθὲς τε καὶ ψεῦδος· ἢ αὐτὴ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ ἀποφάσκειν ἀεὶ, δυνατὸν ταὐτὸ ψευδῆ εἶναι ὁμοίως δὲ καὶ ἀληθῆ· ἅμα γὰρ ἐνδέχεται τοῦ αὐτοῦ αὐτὴ ἀντίφασις ἀμφοτέρας εἶναι· ἔτι δὲ καὶ ἐνδέχεται αὐτὸν ἄλλον εἰδέναι αὐτῶν ἅμα ταὐτὸ ψευδῆ εἶναι καὶ ἀληθῆ, εἰ ἐνδέχεται ταὐτὸ λέγοντα· ἢ ταὐτὸ ἀληθῆ, ὡς ἀναξαγόρᾳ ἐλέγετο καὶ ὅτι ὁμοίως τε ταὐτὸ ψευδῆ εἶναι· δεδιδαγμένοις τὰς ἀντιφάσεως ὅπως ἔχει, καὶ τὸ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος ὡς ἔστιν ὁμοίως, φανερὸν· ἔτι δὲ καὶ οὕτως ἡ λέξις· ἢ ἐνδέχεται ἄλλο τὸ ἀληθὲς, ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι καὶ τὸ ψεῦδος ἐστί· καὶ ἢ ἂν τὸ λεγόμενον, ἢ μὲν δὴ ἄλλο ἀληθὲς ἐστὶ καὶ ψεῦδος, ἢ τὸ μὲν φῆσαι τι καὶ ἀποφῆσαι, καὶ τὸ ψεῦδος ὁμοίως. φανερὸν δὲ καὶ τὴν λέξιν ἐκ τῆς λέξεως· ἔστι φάναι διὰ τῶν πρόσθεν ἔφη εἶναι, ἀληθὲς μὲν ἦναι τὸ τὸ οὐ ἦναι λέγειν· ἢ τὸ μὴ οὐκ εἶναι· ὧν τὸ μὲν, καὶ φάσις τὸ δὲ ἀπόφασίς ἐστι· καὶ φάσις μὲν, τὸ εἶναι οὐ, τος· ἀπόφασις δὲ τὸ εἶναι μὴ οὔτος· ψεῦδος δὲ τὸ οὐκ εἶναι λέγειν, ὅ ἐστιν ἀπόφασις τοῦ οὔτος ἢ τὸ μὴ οὐκ

εἶλλ, ὁ ἐστὶ μὴ ἀληθὴς ἀπόφασις τοῦ μὴ οἴλος. ἄτινα οὕτως
προφρημ, εἰ δεῖ καὶ μεδενὶ σκέπτεον. ἅπας μηδεὶ ἄλλο
ἀλληθὲς ἐστὶν, ἢ τὸ οἱ φάναι ἅπαν. καὶ τὸ μὴ οἱ ἅπαν μὴ
ψεῦδος τό, τοιοῦτόν ἅπαν ὅστις τῆς ἀληθοῦς ἀποφάσεως τοῦ οἴλος,
κατὰ φάσεως ἡ ἀπόφασις. καὶ πάλιν αὐτὸ ἅπαν, ὁ μὴ ἀλ-
κατὰ φάσις ἐστὶ τῆς ἀληθοῦς ἀποφάσεως τοῦ μὴ οἴλος ἀπὸ φάσεως,
δῆλον, ὡς ἀδύνατόν ἐστιν, ἢ ἀληθεῦ ἀμφοτέρους τοὺς
τοιαὺς κατὰ φάσεις περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοιούτου πράγματος
φάσεις λέγοντας, ἢ πάλιν ἀμφοτέρους ψεύδεσθαι. οὐδαμῶς
ἂν ἡ κατάφασις ἀληθὴς. τοιαῦτα ἂν ἡ ἀπόφασις ψευδὴς.
ὡς τε ἀνάγκη θατέρου μόριου τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς εἶναι.
Τὸ δὲ ψεῦδος λέγειν ἄλλου φαῦλα ἀληθῆ, κ' πάν-
τα ψευδῆ. δύναται καὶ οὕτω εἶναι τὸ λεγόμενον διὰ
τῆς λέξεως, ὅδε μηδεὶ ἄλλο τὸ ἀληθῆ φάναι. ἢ ὅτι τὸ,
ἀπὸ φάναι ψεῦδος τοῦτ' ἐστὶν, ὅδε μηδεὶ ἄλλο σημαί-
νειν ὑπὸ τοῦ ἀληθῆ εἶναι τὴν κατάφασιν ἢ ὅτι ἡ ἀ-
πόφασις ἐστὶ ψευδής· οἵας λέγων ἀληθεῖς εἶναι, τὸ
μηδὲν εἶναι. Τὸ μὴ εἶναι μηδὲν διὰ τῆς κατάφασεως.
ψεῦδος εἶναι λέγω. ὅδε τοῦτο ἀδύνατον, τὴν αὐτὴ φα-
σὶν ἅμα εἶναι ἀληθῆ. ἔστι δὲ πάντ' ἢ φάναι ἢ ἀπο φά-
ναι ἀνάγκη. ἐδὲν ἐξ ἑτεροῖ οἱ λίου ὅτι μηδεὶ ἐστὶν αὐτὶ
φάσεως μεταξὺ ἀλλὰ κατὰ παντὸς ἢ κατάφασις, κ'
ἀπόφασις. ὅδε τοῦτο τοὐναντίον, καὶ οὐδεὶ ἄλλο πλὴ τὴν
αὐτὶ φασὶν ἐστὶν, ἀδύνατον ἀμφότερα ψευδῆ εἶναι. μόν-
να τοῖς ψευδῆ μόνος οὕτως ἀμφότερα γίνεσθαι, ἅπερ
τὶ μεταξὺ αὐτῶν μηδενὸς δὲ οὕτως μεταξὺ, ἀνάγκη δὲ
τερον μὴν αὐτῶν, εἶναι παντὸς ἀληθὲς εἶναι. ἅτε δὲ οὐδὲ ἀλ-
δεὶ μόνον ἀλλὰ οὐ μηδέν ἀληθῆ. ἢ ἀμφω ψευδῆ, ἅ-
πινδὲ τὸ ἀδύνατον ἀμφω ψευδῆ εἶναι. ἢ δὴν. εἶναι
τερα μᾶλλον εἰδέχεσθαι εἶναι τῶν ἑτέρων μὴ πάν-

ἀληθῆ εἶναι τοῖς τοιαῦτα πιπράσκουσι τὰ τῶν πολεμίων τοῦτο λέγειν
μᾶλλον ἔοικεν ἀλλ' οὐκ εἰ αἱρέσεως. τῷ φάναι εἶναι
ὃ μεμίχθαι λέγοντι, καὶ μεταδεδιναῖον τὸ τῶν οἴνων ἅλικες
νεῖς εἶναι ὀλέσθαι θεῖναι ξυμφέρειν δὲ καὶ τὸ ἄρυλλου
μένον. ἀρυλλούμενον δὲ ἐστὶν ἄδων. εἰδέναι καὶ ἄλλοι τοῦτο ὃς
τοὺς ταῦτα λέγοντας, εἰ μὴ αὐτὸ ὡς οὐ τι εἶναι γῆ. φανερῶς
τοῦτον κελεύει αὐτοὶ σὺν ὧν δ' αὐτὴ τῷ. φῶς δὲ αὐτοὶ αὐτοῦ
ἀναιρούσιν, ἐόδξεν. ὁ μὲν λὰς φάναι ἀληθῆ λέγων, αἱρεῖται
τὸν τῶν καὶ τὸν συνήθεια, ἐ αὐτοῦ λέγοντα, ὁ τι μὲν δὲν ἀληθές ἐστιν
ἡμῖν φάναι ἀληθεύειν λέγειν. ὃ ἔστιν αἱρετικὸν τῆς δόξης
τῆς φάναι ἀληθεύειν λέγουσης. ὡς τε καὶ τοῦτο τι δέμενον
φάναι εἶναι ἀληθῆ, ἀληθὲς καὶ τὸ μὴ φάναι εἶναι ἀληθῆ.
ὁ δὲ φάναι ψευδῆ εἶναι λέγων λόγος, ἐ αὐτοῦ αἱρεῖ ὁ τι
ἐ φάναι ἐμὴ ψευδῆ. καὶ αὐτὸς οὗτος αὐτὸ ἐμὴ ψευδὴς. ὁ φάναι
" λα ψευδῆ λέγων ἀληθὴς ἄρα ὁ αἱρετικὸς αὐτοῦ, ὁ μὴ φάναι
" λα ψευδῆ λέγων. ἐαυτὸ ἐξαιρούμενος, ὁ μὲν τοιοῦτον ὡς οὐκ
ἀληθὴς μόνος ἐ φυλαττόμενοι φασὶ τὸ ξυμβαῖνον αὐτοῖς
ἄτοπον τοῦ δι' ὧν τι δεῖται αἱρεῖται ὑπ' αὐτῶν τι δεμένων
ὑποξαιρεῖσθαι. Καὶ λέγουσιν, ὁ μὴ φάναι ἀκολουθῆ λέγων
χωρὶς τοῦ λέγοντος ὁ τι μὴ φάναι ἀληθῆ, ὃς ἐστὶν αἱρετι
κὸς τοῦ φάναι ἀληθῆ, ὁ δὲ λέγων φάναι ψευδῆ, χωρὶς τοῦ
φάντου. τοῦτον δὲ εἶναι μόνον ἀληθῆ, ἀκολουθήσει
τῶν ἐναντίων αὐτῷ ὑποξαιρεῖσθαι. τὸ ἀσφαλὲς τοι
οὗτο ἐστὶ χωρεῖν εἶναι. οὐδαμόνος ἔσαι ψευδὴς ὁ λέγων.
μὴ φάναι εἶναι ἀληθῆ ὡς βούλεται ὁ φάναι ἀληθῆ λέγων
ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων ἀληθεύειν εἶναι. τὸ μὴ φάναι ἀληθῆ εἶναι, ἄ
λλος οὐ τοῦ λέγοντος μὴ φάναι εἶναι ἀληθῆ. ἄλλος οὐ σὰφ ὧν
καὶ αὐτὸς ἔσαι ψευδὴς. ἀλλὰ καὶ ὁ τοῦ τοῦ λέγων τοῦ λόγ, ὃν
ἀληθεύειν ἐστὶ τὸ λέγειν τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ἀληθεύειν εἶναι
τὸ μὴ φάναι εἶναι ἀληθῆ, ἀληθῆ εἶναι. καὶ οὕτως σὺν ἀπὸ

ἀληθῆ λέγων

ρούντες αὐτῶν ἢ τὸ ἀληθοῦ προσθήκη δόξαν, καθ' ὅσον εἶναι μόνον φαίνονται, ψευδῆ εἶναι λόγον, ἀποφαίνουσι τοὺς ψευδῆ λέγοντας· καὶ ἡ μὲν ἀπόφασις, ἡ τοιαύτη ἀποφαίνουσα τῶν τοιούτων ἀληθῶν, τοιαύτη· ψευδὴς ἐστὶ τοῦ τοῦ τοιοῦτος λόγος ἀληθὴς ἐστίν· ἀληθοῦς δὲ εἶναι τὸ παύλου εἶναι ἀληθῆ· ψεῦδος ἐστί, τὸ ἀληθὲς ἐστίν, ἀληθὲς εἶναι, τὸ λέγειν, μὴ παύλου εἶναι ἀληθῆ· ψεῦδος ἐστὶ τὸ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ λέγειν ἀληθεύειν τοὺ λέγοντος ἀληθὲς εἶναι τὸ λέγειν μὴ παύλου εἶναι ἀληθῆ, καὶ τοῦτο τὸ ἀπόφασιν ὁμοίως δὲ καὶ ἀληθῆς ἀπόφασις· καθ' ὅσον λέγοντος παύλου ψευδῶν ὄντων, μόνον ἀληθῆ εἶναι τοὺ λέγοντος παύλου ψευδῆς· οὐδαμῶς μόνον ἀληθὴς εἶναι καταταῦτο· ὁ λέγων παύλου ψευδῆ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων ἀληθὲς ἐστὶ τὸ παύλου ψευδῆς εἶναι· ἡδαμῶς μὴ οὗτος, οὐδὲ πρὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁ λέγων ἀληθὴς ἐστὶ λόγος ὁ λέγων ἀληθὴς εἶναι τὸ παύλου ψευδῆ εἶναι, καὶ τοῦτο τὸ ἀπόφασιν· βεβαιόωσι δὲ τοῦτο ὁ δηλώσων, ἡ φωνή· οἷας λέγων τοὺ ἀληθῆ λόγου ἀληθῆ, ἀληθὴς ἐστίν· ὁμοίως δηλονότι καὶ ψευδὴς, ὁ λέγων ἀληθῆ τοὺ ψευδῆ λόγου· ἀλλως τε καὶ πλασσομένως δεστὸ
" αὐτὸ φάναι παῦλα καὶ ὑποτίθεσθαι· φωνὴ δέ ὅτι οὐδὲ
" οἱ παῦλα κύριε μεῖν λέγοντες, ἀληθῆ λέγουσιν· οὐδοὶ πάντα τὰ εἰρῆσθαι αὐτὰ κ' λέξεις, οὐ φθέγματα σύ τι οἷον ὡς οὐσίαι τῆς φωνῆς· οὐμοὶ ἀλλὰ σημαινόμενα· τοῖς προδεδηλωμένοις περὶ αὐτοῦ λέγεσθαι δοκῇ, οὐκ αὐτὰ παῦλα πάσιν ἀλλοθέσια τοῦ προκειμένου· καὶ μὴν οὐδαμῶς οὔτε ἀληθῆ παῦλα εἶναι μήτε ψευδῆ, ἀκολουθοίη ἄν, τὸ μήτε τοὺ κύριε μεῖν παῦλα λέγοντας ἀληθεύειν, μήτε ψεύδεσθαι· ὅσοι γὰρ οἷς μὴν κύριε μεῖν παῦλα λέγουσιν, τὸ μηδὲν μᾶλλον πάντα· ἀλλὰ καὶ παῦλα ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ μᾶλλον ὁρῶσι δέ, ὅτι μὴ ἀν σοὶ τοῦ αὐτὸ κ' καθ' ὁμοίως, ἀληθὴς, ἡ ἀπὸ ὁμοίως δὲ ψευδὴς, κ' ἐμοὶ αὐτὸ

ἀπὸ μεταπίπτει. Καὶ ὃ οὐ πρότερον οὐκ ἐνδέχεται ἀλη-
θὲς εἶναι, ἢ ἀπὸ ὀφείλοις παλίν ἀληθὲς γίνεσθαι· ἔστι γὰρ ἀληθὲς
ἐστὶ τότε οὐκ ἐνδέχεται, καὶ τὸ μὴ οὐ μὴ εἶναι αὐτὸ οὕτω
ὁλίγων ἀναγκαίων ὄντων, πρότερόν τε οὐκ ἦν οὐκ ἐνδεχόμενον
κὰι ὕστερον, οὐ ἀδύνατον ἀνθρώπου λευκαίνεσθαι τοῖς δόξαις
λεγομένοις εἶναι λέγουσι. Τὸ μὲν δὲ ἀληθὲς εἶναι οὐ
δένδρον ὑπομένει. Τὴν τοῦ τὸ δὲ εἶναι καταφορείαν, ἀλλ'
μεταπίπτει. ἀληθὲς δὲ ἐστὶ τὸ οὐ εἶναι λέγειν ἀναγ-
καῖον ψευδῆ καθ' αὑτὸ εἶναι· τοῦτο δὲ καὶ ἐν τοῖς πρό-
τερον ἀριθμοῖς ἦν ὅλον εἶναι· τοῖς ἀναγκαίως οὐκ
ὄντες καὶ μὴ εἶναι λέγουσιν· ἀλλὰ δὲ ὄντων, ὅτι μὲν
οἷόν τε ἀναγκαῖον ψευδῆ εἶναι λέγουσι δὲ τὸ μὴ δὲ τρίγωνον
ἀριθμὸν, ἀληθὲς εἶναι· μήτε τὸ ἀναγκαῖον ἡρεμεῖν· μήτε
τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ὅτι τούτων οὐκ ὄντων οὐκ ἀναγκαίως λέγεται
καθ' ἑαυτῶν· ἢ πρὸς τοῦτο ἀδύνατον εἶναι· ἔστι γὰρ
καὶ τῶν μὴ, ἀναγκαῖον ἡρεμεῖν, τὸ δὲ ἀληθὲς αὐτὰ, ἀληθῆ
καὶ ψευδῆ μὴν". καὶ μὴ μεταπίπτειν εἰς ἄλλα· ὃ ὅτι
ἀδύνατον, ἐδείχθη πρότερον. οἷας λέγων αὐτὸς τὴν δόξαν
τὴν δόξαν, καὶ πρότερόν οὐκ ἐνδεχόμενον οὐκ ὄν, ὥστε
οὔτε τὸ ἀναγκαῖον ἡρεμεῖν, οὔτε ἀναγκαῖον μὴ ἀληθῆ καὶ ψευ-
δῆ· τοῦτο δὲ οὗ τὸ ἐστὶν εἶναι αὐτὸν λέγειν, ἀληθὲς
οὐ, οὐκ ἔστιν ἀληθὲς λεγόμενον ὅτε μὴ ἔστι· ἀναγκαῖον δὲ
τὸ ἀναγκαῖον εἶναι. Καὶ ἐὰν ᾖ ὄντα, τὸ μὲν δεῖ οὐκ
δεῖ δὲ μὴ δὲ ἀληθὲς εἶναι· τοῦτο δὲ ὅτι μὴ ἀληθὲς τὸ μὴ
δεῖ εἶναι ἀληθὲς, δέδεικται πρότερον. αἰ ἀναγκαῖος οὖν μὲ
" ταβάλλειν. Καὶ τοῦτο δεικτικοὶ πρὸς δὲ τὸ τοῦ μὴ πάν-
" τα, εἶναι ἀναγκαῖον ἐξ δὲ ἐξ λέξις, ἀναγκαῖον τὸν τρίγωνον· ἔστι γὰρ ἐστὶ
κίνησις. αἰ ἀναγκαῖον τι οὖν μεταβάλλειν· ἔστι γὰρ κίνησις ἐστὶ
νος ἐστὶν ἔστι τι μεταβολή· ἀδύνατον δὲ ἐκεῖνος ἔστι μὴ
βάλλειν, μὴ οὖν ὅλως τινὸς τοῦ μεταβάλλοντος· τοῦτο δὲ τὸ

οὐμὲν βαλλόντε καὶ κινούμενον, ὅτε κινῆται, ἀναγκ-
ἐνδέχεσθαι μένοντε, καὶ κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἀεὶ ἄν κατὰ τὸ
αὐτὸν σωματίτης κινούμενος, δ' ἦν τὸν σωματίτην μὴ ἄν, ὅτε
κινῆται σωματίτης· οὕτω δ' ἀεὶ ἔσται κατὰ τὸ φορικὸν οὗ
μενον σωματίτης. Καὶ καθόλου δὲ σὺν πάσης κινήσεως, ἡ μὲν
κίνησις μεταβολή ἐστιν ἐκείνου ἧς τιθέμεθ' οὗ κινούμε- σω
νον κατὰ τὴν οὐσίαν, δεῖ δ' εἶναί τι τὸ μεταβάλλον ἄλλο αὐτῷ
τὰ μὲν ἁπλᾶ μεταβολή· καὶ κατὰ τοῦτο ἔσεσθαι, ἅ δὴ ἐστὶ με
ταβολή, δεῖ τινὰ εἶναι καθ' ἃ ἡ κατηγορεῖται καὶ φθο
ρὰ μεταβολή, ὑποκειμένου τινὸς καὶ σωζομένου, καὶ
μεταβάλλοντος, ἧς κατηγορεῖται· τοιοῦτον δ' ἀὴρ ἢ ὕλη· ἀλλ'
μενεῖ, οὐδὲ φθείρεται ἁπλῶς· ἢ κινεῖσθαι ποτέ· ἀφθὲ οὐδὲν δεῖ
ἀλλοίωσις τοιοῦτόν ἐστιν· ἀλλὰ μενεῖ καὶ οὐθὲν ποτὲ μᾶλλ'
ρεμενεῖ ποτὲ δὲ κινεῖται· οὐδὲν δὲ ἐστὶν ὃ ἀφικνεῖσθαι ἢ
ἀπο, ἢ ἀφικρεμενεῖ· τοῦτο δ' ἀεὶ ἔσται διὰ τὸ ἀφθὲ οὐδὲν
τοῦτο δὲ διὰ πλήθους ἐνδέχεσθαι ἔχον εἶναι τὴν ὕλην
ὡ τῆς φύσεως ἀκρόασιν. ἐπεὶ δὲ μεμήνυκε δὲ καὶ λεγόμενον,
ὅτι ἐστί τι ἐν τοῖς οὖσιν ἀκίνητον. καὶ ἄλλο ἀφ' κινητόν
ὧν, ἐστὶ γὰρ ὁ ἀφ' κινεῖται ἀφ' οὗ κινούμενα· τὸ γὰρ ἀφ' ἑνὸς
τοῦ ἀφ' κινοῦντος κινούμενον, ἐδεήθη σοῦ ἐπὶ πλέον εἰπεῖν καὶ
ἀφ' προσέχων, κινοῦν τῇ οἰκείᾳ κινήσει ἀϊδίῳ οὔσῃ τὸ
κινούμενα, τοῦτο δὲ ἦν ὁ ἀϊδιὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἀφ' ἑνὸς
καθόλου· διὰ γὰρ τούτου καὶ τὸ ἀλλ' ἀκίνητ, τὸ ἀφ'
κινοῦν ἀλλ' καὶ ὅτι τὸ πρῶτον ἀφ' οὗ κινοῦν, ἀκίνη
τον ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ἀΐδιον· δέδεικται καὶ αὐτό·—

Εἰς τὸ Δ' τῶν μετὰ τὰ φυσικά

Τίμιος ἀεὶ σοφὸς ἐστὶ τὸ σοφὸν ἐφόμενον Δ'. τῶν
μετὰ τὰ φυσικὰ βιβλίον. ἐν ᾧ διαιρεῖται τῶν πολ-
λαχῶς λεγομένων ποιεῖν. καὶ ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ ἀπὸ ὧν

πρὸς τὰ ὀνόματα ἕξεις χρησιν, μεθ' ἃ εἴπου τῶν πνεύματων
ἕνεκα τῶν οὕτω πολλαχῶς λεγομένων· ὁ τί δὲ μή ἐστι λόγος τοῦ βι-
βλίου, ὡς οἴονταί τινες χρήσιμον εἶναι τῶν μὴ ταὐτὸν καὶ
τῶν πολλαχῶς λεγομένων πρὸ διαιρεῖν τοῖς ἀναγνώσεσι, δῆλον
ἐκ τοῦ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ τοιοῦτον· ἀλλὰ
τούτων μὲν οὖν οἷς ὡς κοινοῖς αἱ ἐφοδικαὶ χρῶνται πραγματείαις,
τὰ πρόσφορα αὐταῖς ἐφηνύσαμεν· οὔτε γὰρ ἀπὸ τῶν ὁμω-
νυμιῶν ἐπιχειρητικὸν πρόβλημα, οὔτε πρὸς ταύτων, τῶν ἀφ' ἑνὸς
καὶ πρὸς ἕν, ἀλλὰ πρὸς τῶν πολλαχῶς ἐστὶν ὁ λόγος· διό τι τῷ
ὄντι καθ' οὗ ἔστιν ὑποβληθῆναι αὐτῷ λεγομένῳ πολλαχῶς· διὸ
οὐχὶ μεθοδικοῦ, ἢ τινὸς τῶν τοιούτων λαμβάνειν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
πολλαχῶς λέγειν· ὁ τίμη τούτοις πρόσφορα αἱ ἐφοδικαὶ
πραγματεῖαι, δῆλον ἐκ τῶν ὑφ' αὑτῆς· ἀλλὰ δῆλον καὶ αἰτίας καὶ
φύσει καὶ τοιμῶ καὶ αὐτοῖς τοῦτοις· ὧν πάντων κοινωνοῦντ'
ἂν τε ποιῆται τὴν διαίρεσιν ἑαυτῷ· ὡς οὖν τοῦ οἰκείου, τῆς ἐπι-
χειρηματικῆς ὅλου καὶ μέρους δῆλον γένοιτο τῷ βιβλίου, ὅτι
ἐκ μιᾶς ἐστὶ τῆς συντάξεως· ἅμα δὲ τίνα τοῦτοις προσήκει
προλέγεσθαι, διαιροῦσι αὐτὰ καθ' ἕκαστα, καθ' ἃ τῶν οἷς ἐστὶ
προλέγεσθαι διαίρεσιν, ποιούμενος δὲ τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ
τῶν βιβλίων τούτων, ὅσα κοινῶς ἴδοι τις ὑποβάλλοντα πρὸς
ἐφοδικὴν πολλαχῶς λέγεσθαι, πρῶτον
προλέγω· ὁ τί δὲ ἐκ μὴ οὐκ ἔστι νοῦς τινι φύσει τοῦ λόγου
ἐφοδικοῦ γνώσιμον· • ἐπεὶ δὲ αἱ ἐπιστῆμαι, ἀρχὰς
ποιοῦνται, τὰ δὲ ἐκ μὴ δεῖ, ἐπιστατῶν ἀποδίδωσιν
λέγεσθαι· καὶ δὴ ἀμφοῖν πρῶτον ἀρχή, ὁ ἔστιν αὐτὸ τοῦ πρά-
γματος, οὐκ ἐκ μὴ λέγεται, κἂν μηδὲν πρῶτον ἀρχὴ ἐκ μὴ
καὶ ὁδοῦ, ὁ ἔστιν ἐξαίφνης τι μὴ αὐτὸ· οὕτως δὲ μὴ καὶ
τὰ ἐναντία πρότερα τοῦ αὐτοῦ τοῖς ἢ ἐντολῇ, ἢ ἐντολῇ
ἀρχομένοις· διὸ ἡ μὲν αὐτὴ, ἀρχὴ, καὶ πρᾶγμα τοῦτ' ἐστὶν
ἀρχὴ λέγεται καὶ ὁ ἔστιν ἐξαίφνης, κἀκεῖνα αὐτὸ πρᾶγμα

β'

μὴ ὀνομάζοιτο. ὡς ἐπὶ τῶν μαθημάτων· εὐθύτης γάρ
ἐστιν οὐκ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχόμενα, ἀλλὰ ἀφ' ὧν ἔστι
καὶ αὐτὰ μανθάνειν τὰ ἀκόλουθα· ὡς δ' ἐπὶ τῆς εὐθυωρίας
τῆς ἀρετῆς, ἐν τῷ ποιόν τινος λόγῳ πεποιῆσθαι· ἔστιν
τὴν ποιὸν τινὰ εἶναι, καθ' ἣν ποιοί τινες λεγόμεθα διὰ τοῦ
ποιοῦ, ὑπάρχοντος τῆς ποιότητος· ὀνομάζω δὲ τὴν ἕξιν
διαφορὰν τῆς ποιότητος τοιαύτην, καὶ φυσικὴν τὴν
τῶν ἀδιαλύτων ὀνομαζομένων, καὶ φυσικωτέρα, ἀλλὰ οὐκ
τῶν ἀρχῶν· καὶ οἷς τε μὴ γένεσις ὑπάρχει τοιαῦτα, οἷς τε
γομένοις ὑπάρχει· οἷς δ' ὑπάρξασιν αὐτοῖς ἔξεσθαι
τὸ μὴ γενόμενον μηδέποτε· ἡ μὲν λεγομένη, καὶ οὐδὲν ἧττον
γεσθαι ἐνυπάρχειν τῷ γιγνομένῳ· οὕτως ἡ καρδία ἡ
κή· ἀφ' ἑαυτῆς ἡ τοῦ ζῴου οὐσίας καὶ ὁ ἐγκέφαλος τῆς
οἱ μή· καὶ ἡ μὲν οἷς δὲ τῆς νεώς, οὕτως αὐ ἁρμή· τὸ δὲ τὸ δὲ
ἐνυπάρχοντος ὑπομενόμενον· χωρὶς δὲ τὴν διαφορὰν ἡμῶν
τῆς ποιητικῆς, τῆς οὐδενὶ ἀεὶ μὴ τῆς κινήσεως φθείρης, ἐξῆς
λέγω· διαφέρει δὲ αὐτὴ ἡ ἁρμὴ τῆς ὑπὸ αὐτῆς, ὅτι ἐκεί-
νη μὲν, τοῦ ἐξ οὗ γενέσθαι ἐστὶ ἀεὶ· αὐτὸ δὲ τοῦ ὅλως με-
νέσθαι· διὸ καὶ αὐτὴ μὲν ἀεὶ ὑπομένει· ἐκείνη δὲ ἄλλο ἄλλη·
καὶ τῷ αὐτῷ ἄλλοτε ἄλλη· φθείρεται καὶ οὐ μία, οὐ γὰρ ἁρμὴ
ἁρμὴ λέγεται, Καὶ ἀφ' οὗ ὑπὸ τοῦ γίνεσθαι τινὰ ἐνυπάρχον
τος· τοῦτ' ἔστιν οὐδενὶ ἀεὶ τῆς κινήσεως· τοιαύτη ἐστὶν ἡ ποιη
τικὴ ἀρχή· ὡς καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν ὑποτιθεὶς· καὶ οὐδενὶ
κίνησις τε φύσει ἀεί ἐστιν καὶ μεταβολή· πολλαχῶς δὲ ἡ
ρημένων καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ἐξωθεν οὐδὲν γίνεται· ὑπὸ
τοῦ μὴ ὑπάρχοντος· καὶ οὐδὲν πρῶτον κινήσεως φύσει καὶ
μεταβολή· καὶ ἡ μὲν αὖ, διὰ μὲν τῆς ὑπὸ τῆς, ἀεὶ μὲν λέγων
τὴν τοῦ τελευταίου τοῦ γιγνομένου· τοῦτο δὲ ἐν τοῖς
τοῖς ἀρχὴ ὑπὸ τῆ τοῦ γενέσθαι τὸ θεραπεύον· μὴ μονο-
δὲ αὐτοῦ ὡς ἀεί, καὶ ὀλίγον ὑπὸ ἐλθόν· διὰ δὲ τῆς

δευτέρου λέγοι αὐτοῦ τοῦ ποιητικοῦ· καὶ ἡ μὲν αὐτοῦ τοῦ ποιητικοῦ
αἰρουμένου τῆς ἀρχῆς, ἧς ὀκτὼ μόνον ἢ ἑπτὰ λέγεται
καὶ πλείω, οὐ κατὰ τὸν αἱρούμενον μεταβάλλη καὶ γίνεται ἄλλη
γιγνώσκουσα, ὡς οἵδ' ἔχει τοῦτον· ὥστε κατὰ τὴν τοῦ αἱρουμένου, γίνεται
τὰ ἐντὸς ὑφ' αὑτοῦ, οὕτως· ἡ λέξις καὶ ἡ τέχνη, καὶ
μάλιστα ἡ ἀρχιτεκτονική, φίλη ἡ ἀναφορά τῶν ὑφ' αὑτῶν
τὴν τε χρῆσιν καὶ τὸν ἡμῶν ὅρον ὑφ' αὑτῶν· οὐχ ὁμοίως
δὲ αὕτη ἡ μέθοδος τῇ ποιητικῇ· ὅτι αὕτη μὲν ἡ μὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
τική καὶ τοῦ ἤδους μιμητική· ἐκείνη δὲ οὐδὲν περὶ ἕξεως τοῦ ποιεῖν
ἐστι καὶ ἀπὸ ποίας κινήσεως ἀρχῆς λέγεται· καὶ οὐδὲν τοιοῦτον
τὸν μιμητὸν ἐστὶ τὸ θεάτρου, ὡς ἔστιν ἀποδέξεως δ' ἕνεκα λέγον
ται αἱ ὑποθέσεις, ὑποθέσεις λέγω τὰς καθ' ἕκαστον ἐστὶ
σήμαντικὰς καὶ πέρας ἔχειν δεῖ· διὸ τί μὴ διὰ ἀποδέξεως λαμ
βάνονται, ἀλλ' ὡς ἐν ἀρχῇ· ὑποθέσεως αὐτὸ λέγου
σιν αἱ τοιαῦται δεῖ, μύθων ἀμείνων τῶν καθ' ἕκαστον
ἐστὶ σήμαν ἔχειν δεῖ· ἔστι δὲ τὸ ἀγαθὸν ὠφελεῖ καὶ τὸ
κακὸν βλάπτει· καὶ τὸ ἀγαθὸν αἱρετόν, καὶ τὸ κακὸν φευ
κτόν· ἐν μὲν μὴ καθ' ἡδονὴν θεατὴν δεῖ καὶ ἐστὶ
μεν· δεῖ δὲ τούτων, ἢ πρὸς τέλους τι καὶ δι' ἀναγκαίας γε
νέσεις· καὶ αἱ πράξεις δὲ ἄμεσοι, οὕτως δεῖ· Εἰ δὲ
τε δὲ σαφῶς ἡ δεῖ, ἵνα χωρὶς φησὶ καὶ τὰ αἰτία λέγεσθαι·
καὶ διατί προσήκει· ἔστιν· ταῦτα δὲ αἰτία, δεῖ
σφοῖς προσέθηκε τὸ κοινὸν μὲν πᾶσαις ταῖς ἀρχαῖς εἶναι
τὸ τρόπον εἶναι τούτων ὧν ἕνεκα δεῖ· καὶ οὕτως· ὡς ὅδε
ἐστὶν ἢ γίγνεται· καὶ γιγνώσκεται ὡς μὲν ὅδε ἐστὶ· ὡς ὅδε
μέλος τῆς οἰκίας· καὶ ἡ ὕλη πρὸς τοῦ πλοίου· καὶ ἡ ὕλη
σκεύους· γίνεται δὲ ὡς ὅδε ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως· γίνω
σκεται δὲ, ὡς τῶν ἀποδέξεων αἱ ὑποθέσεις· ἔστω δὴ ἐκεί
νοι πᾶσαις δεῖ ἕνεκα τὸ τρόπον δεῖ τούτων οὖν ἔστι
δεῖ, διαφορὰν φησὶν αὐτῶν εἶναι, τὸ μὲν, οἷον

ὀρέξεως τούτοις, ὡς ἔοικας καὶ λαὸς δὲ, οὗτος ἔστω καὶ ἔθνος
ὕλη καὶ τόδε τοιχεῖον· τοιχεῖα οὐδὲ καλεῖται κίονος καὶ
ὕλη σκάφον, ἢ τις ἄλλη σκευή ἐστι τόδε ποιῶν ἢ ἔχει,
ὡς σὺν ὑπάρχοντα· σκεύων δὲ τῶν μὲν ἀναγκαίων σύνθετα
τῶν αὐτοῖς· τὰ δὲ, οὗτος· καὶ ὀργανικὰ ποιεῖ τινα ἐστὶ ζῶντ?
διό ἐστι φύσεις ἀρχὴ καὶ τὸ τοιχεῖον· καὶ ἡ διάνοια καὶ ἡ
ὀρεκτικὴ ὀρέξεως· εἰ πάντων ἀεὶ ζῶν λαὸν ἔθνη, σὺν ὑπάρχειν
τούτοις καὶ τὸ ὧν ἕνεκα ἔχει· λαὸς δὲ, οὗτος ἔστω καὶ ζῶντος
ποιεῖ, τὸ τάδε ποιεῖ, οὕτως ἔχειν· τάδε δὲ, οὗ ἕνεκα τούτων ἡ
ἐστὶν ἀρχὴ, καὶ τὸ τοιχεῖον· ἔχει δὲ τῶν ὧν ἕνεκα σὺν ὑπάρχον
σκεύων καὶ ὀργάνων γίνεται σὺν ὑπάρχοντων φύσει
δὲ ἐν ὧν τὴν ὕλην αὐλεῖοι· τοιχεῖον δὲ τῷ ὀργανικῇ ὕλῃ,
ἢ τις ἄλλη σκευή πέφυκεν ὑπάρχειν· τὰ δὲ ἐξῆς ἡ διάνοια καὶ
ὀρεκτικὴ ὀρέξεως καὶ τὰ ὅμοια, τῶν ὡς τέλων καὶ τῶν φύσει
ζώντων ἕνεκα ὀργανικά, ἃ ἐστὶ οὐκέτι σὺν ὑπάρχοντα τοῖς
μιγνυμένοις· ἐν οἷς ἦν καὶ οἱ ἀέρες ὀργανικὰ ποιεῖ
δὲ καὶ τῶν οὐσιῶν, καὶ τὸ οὗ ἕνεκα, οὐσία μὲν λέγοντι
καὶ τὸ εἶδος ἀρχή· τοῦτο δὲ ἢ σύνθετον οὐσία· τὸ δὲ οὗ
ἕνεκα τὸ τέλος· ἀσώματα δὲ, καθ' αὐτοῖς φύσει γίνεται,
μίγνυσθαι δοκεῖ τὸ εἶδος καὶ τελειότης καὶ τέλος εἶναι· καὶ ἡ
αὖ καὶ ταῦτα, αὐτοῖς ὀργανικὰ ποιεῖ, μὴ σὺν ὑπάρχοντα
εἶδε· ὀργανικὰ δὲ καὶ ὑποτίθεται τῶν ἔργων μὲν ταῦτ
ὑπάρχειν φασὶν, τὸ λογικῷ μέρει καὶ τοῦ γνῶναι καὶ τῆς νῦ
νήσεως ἀρχὴ· τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ καλοὶ τῆς γνώσεως μὲν
τὸ εἶδος· ἔχει μέρη καὶ πάντα τὰ τοῦ ὀργάνου γνώσεως, ἢ
τοῦ εἴδους αὐτοῦ γνῶσις· τῆς δὲ νοήσεως ἔχειν τὸ τέλος
εἶναι· ὁ πάρεστι τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ καλοὶ· σκέψασθαι τὸ οἱ
κεῖον τέλος· αἰσθάνεσθε σκέψασθαι, καὶ καλοὶ· οὐ μὴν ὑπάρχον
μεν, ὅτε αἰτία αὐτῶν τοῦ γίνεσθαι· σῶμα γιγνόμενον δὲ, σκέ
πτεσθαι τελειοῦμενον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ εἶδος· ὅτε ἐστὶ ὡς ὀργα

γίνεται

ὀργανικά ποιεῖ

212

ὑποβάλλοντες ὅρους τοιούσδε· ἀρχὴ μέν, οὗπερ ὑπάρχει· καὶ δὲ οὕτως λεγόμεναι ἀρχαί, πόθεν ἔστιν ἑκάστου ἡ γένεσις, ὥσπερ τῆς ὁδοῦ ἡ μὲν ὁδεύσεως ἀρχὴ τὸ μὲν ἐν ὑποβάλλοντος· ἡ δὲ διὰ τοῦ μέσου, ἡ δὲ τέλος ἀρχὴ λεγόμενον. τῆς δὲ κατὰ τόδε ἀρχῆς, ὁλωτική, αἰτία καὶ τοῦτων μέλιτος, αἱ ἀρχιτεκτονική· αὐταὶ δὲ τὸ ἔθος ὡσὲ δεῖ τοῦ γιγνομένου· κοινὸν μὲν οὖν φασὶν ἀρχὴ φησὶν εἶναι, τὸ πρῶτον εἶναι, οὗ ἐστὶν ἀρχή· ὡς μὲν οὖν τοῦ πεφυκότος οὗ ἐστὶν ἀρχή, ἢ τῆς ὁδοῦ ἀρχή· ὡς δὲ γιγνομένου, ὡς δημιουργὸν οἰκίας· καὶ ἡ διάνοια· τούτων δὲ τὸ μὲν ὡς γιγνομένων ὡς δὲ γινωσκομένων ἀρχαὶ καὶ τὰ ἀξιώματα τῶν ἀποδείξεων· ὅτι συμβαίνει τὸ γινώσκεσθαι αὐταῖς· καὶ ἀρχὴ ὧν ἡδονῶν, ἐστὶ τὸ ἡδύ, καὶ τῶν γιγνομένων· πολλὰ δὲ καὶ τῶν γινωσκομένων ἀρχὴ ἀπὸ τῆς γνώσεως· τὸ μὲν οὖν πρῶτον, κοινὸν ταῖς ἀρχαῖς· τῶν δὲ ἀρχῶν, αἱ μὲν ἔνυπάρχουσι τούτοις, ὧν ἀρχαί εἰσι· ὡς ἡ φύσις τοῖς φύσει γιγνομένοις καὶ ἡ ὕλη· ἀλλὰ καὶ ὁ δημιουργός, οὔτως ἡ τῆς οἰκίας, καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ ζώου· καὶ ὁ δημιουργὸς τοῦ πρακτοῦ ἔξωθεν· ἡ δὲ διάνοια καὶ ἡ προαίρεσις, καὶ αἱ τέχναι, ἀρχαὶ μέν εἰσι γιγνομένων ὑπάρχουσι· ἀλλ' οὐχ ὡς αἱ ὑπάρχουσαι τὸ γιγνόμενον· ἀλλ' οὐ καὶ τὸ τέλος, ὑπὸ τοῦ ἀφ' οὗ πράττεται καὶ οὗ ὑπάρχοντος· ὡς πράγματα· ὑφ' ἃ πάσχομεν καὶ τὸ φοβητικόν, αἴτιον· εἰς ἃ τοῖς φευκτοῖς καὶ τὸ τέλος ἀρχή· ἔστι δὲ ὡς πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀρχὴ τὸ φεύξεως, οὕτω πολλαχῶς καὶ τὸ κακόν· φόβον τοιγὰρ αὐτὸ, φευκτόν τινα· διὸ εἴωθεν φέλειν· τὸ λυπεῖν ἃ καὶ τοῦ χαίρειν καὶ τῆς κινήσεως ἀρχὴ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ἔστω δὲ τὴν ἀρχὴν ἰδεῖν ὡς καὶ τὰ αἴτια λέγεσθαι· ἔφεξῆς τῶν τῶν αἰτίων τοσούτων ὄντων διαιρουμένων, τὰ ναρθηκοποιικὸν καὶ τοῦ αἰτίου πρᾶγμα δηλοῦν· ἀ καὶ ὡς φυσικὴ ἀκρόασις ἐξέθετο αὐτοῖς λέγειν· ὡς ἰδεῖν μὲν καὶ

χ: καθ' ὁμοιότητα τὴν σφαίραν τὸ ἕδος· καὶ μεταξὺ τόδε τὸ συναμφότερον, τὸ κώνικὸν μὲν αὐτῶν

δ' ὅτως δὲ ταύτων διαφέρονται

τοῦ αὐτῷ ἀρχὴν λεγομένη καθόλου· οὐμενοῦν ἀλλὰ κώνειόν ἐστιν οὗτος τὸ σημαινόμενον ταῦτα, καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοιοῦτον, οὐ τῇδε αἱρεσθαι ταύτην· ἡμεῖς δὲ ὑλικῶν, εἰ τῷ ὁδὶ γίνεσθαι πρῶτον εἰ ὑπάρχοντος καὶ ὁδὶ πρῶτον ἢ κίνησις τὲ φύσει ἡγεῖσθαι καὶ ἡ μεταβολὴ διὰ μὲν τοῦ ὁδὶ γίνεται πρῶτον μὲν εἰ νοῦς, τοῦ τελουσιτὶ δεμένου· διὰ δὲ τοῦ ὁδὶ, πρῶτον ἢ κίνησις τὲ φύσει ἡγεῖσθαι τοῦ ποιητικοῦ τοῦδε ἕδους· διὰ τῶν πλευρῶν· ἀλλὰ πλευρὰ τὸ ἕδος τοῦ γιγνομένου· καὶ καθ' ὁπουμὲν καθοῦ καὶ ἀφ' οὗ λέγεται, καὶ τὸ αἴτιον λέγεσθαι τὲ καὶ διαιρεῖσθαι· οὐμενοῦν ἀλλ' ἥδη διῃρημένα καθ' ἑκάτερον, τὰ σημαινόμενα ταὐτὰ ἐστὶ· καθ' ὃ δὲ τὸ αἴτιον· ταὐτὰ δὲ τὰ ἥρμοττα, ὅτι αὐτῶν τῶν αὐτοῖς λέγεσθαι, ταὐτὰ ἐστὶ τοῖς σὺν τῷ ῥ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως ἥρμοττα· διὸ καὶ ἐξ ἑκάτερον τὴν ἐξήγησιν μεταληπτέον· αἴτιον

» λέγεται· σὺν ᾧ μὲν ὑφ' οὗ, ἐξ οὗ μὴ γενομένου τι σὺν ὑφ' οὗτος·
» λέγεται τῷ ὑλικὸν· τὸ δὲ σὺν οὗ ὑφ' ὃ στοιχεῖον τῷ ὡ,
» εἶναι δι' αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν τῆς ὕλης, καὶ τὸ εἰς ἀντίον· καὶ
» ἐξ ἧς ἐστὶ γενομένου γίνεται· ὡς ἐδόκει εἶναι
τῷ ὑφ' οὗ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως· καὶ εἰς τοῦτο εἰς ἀντίον,
ἐξ οὗ ἐστὶ γενομένου γίνεται· καὶ τοῦ ποιητικοῦ δὲ αἴτιον
ἡ ὕλη, ὡς σὺν οὗ ὑφ' οὗ βεβαιωτέον εἶναι· ἢ ἐκ τοῦ ὑφ' οὗ
ὧδὶ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς· ὁ ὅτι γίνεται ὑφ' οὗ τὸν μὲν σὺν οὗ
τοῦτος· οὐμενοῦν δὲ τὴν ὑφ' ἧς τῇ ὕλῃ εἰς ἐστὶν αἴτιον
λεκτέον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤδη αὐτῆς καὶ χθὲς· οἷον, ὁ δὲ
ὁ χαλκὸς τοῦ δὲ τοῦ ἀνδριάντος καὶ ὁ χαλκὸς αὖ δεῖ αὐτός,
καὶ σῶμα φασὶν τῶν ἄρα ἀνδριαντὶ ἐστὶν ὕλη καὶ
τία, ἄλλον δὲ ὑφ' οὗ αἴτιον λέγεται τὸ ἕδος τοῦτο, ὃ
δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τοῦτί ἐστὶν εἶναι· καὶ ὁ μὲν ἡ τὰ σύνολος·
λέγεται τῆς καθ' ὃ τὸ ἕδος αἰτίας· ἑλλάττοι, δὲ αὖ, τὸ τοῦ
τὸ δὲ ἐστὶν ὁ λόγος τοῦτί ἐστὶν εἶναι τὸ δηλωτικός· οἷον ὁ δὲ

λωτι κοὶ τοῦτ' ἐστὶν ὃ εἰώθαμεν σχῆμα ὁρίζεσθαι τὸ
εἶδος ἢ σῶμ', οὐχ οἷόν τε ὁρίζειν, οὔτε λαξόδοκτον
ἢ μὴ αὐτῶν τῶν φύσει γιγνομένων γίνεσθαι σχῆμά τι
ὃν ἔξω σχήματος. οὐδὲ μὴν τὰ τοιαῦτα, φύσιν ἔχειν
τοῦ σχήματος τοιαύτην οὐ τοιαύτ', ὡς γίνεσθαι τὰ μὲν τὰ δὲ τὰ
λλα. ἁμωτὶς ἢ σαυτὸν ὀνόμακε, σχῆμα τῶν γιγνομέν
ων ἕκαστον. ἀλλ' αὐτὸ τὸ γιγνόμενον εἰς τὴν ὕλην ἔδος πρᾶγμά
τος λέγω τὸ τὴν φύσιν τοῦ ὑφίεσθαι σαυτὰ τοῦ
νεκά τινος τοιοῦτο ἀποιεῖ. φόβητρ' εἰκάνου τοιεῖ. διὸ μὴ
σαυτὸν οὖν τοιεῖ νέ τι ὡς σε τοιήσω τοῦ δ' οὐχαίρει σαυ
τοῖ. καὶ τὰ φύσει δὲ γινόμενα σαυτὰ, εἰ μέλλοι τι γίνε
σθαι καὶ ὡ εἰώθαμεν τινος ἕδους, καὶ τελεότητος. εἰ μὲν γὰρ ὅτι
αὐτῶν εἶδος, τοῦ γίνεσθαι σαυτὰ εἶναι. τοῦτο δ' ἐστὶν αὐτοῖς
» τὸ σχῆμα, καὶ τὰ τοιαῦτα γιγνώμενα. ὡς ἂν εἰ τοῦ ὑλίνου
» αἰτίου τὴν σχέσιν λαβὼν ὕλην, ἣ σε καὶ γιγνόμενος σχο
» σεχοῦ ὕλης τῷ αὐτῷ αἰτίῳ ὑπαίτιον εἶναι, οὕτω καὶ εἰ δ
ἕδους τὸ τῆς ἕδους τοῦ εἰκάσου καὶ ὁ λόγος ὁ σημαίνων
τὸ τίνος εἶναι, καὶ τὰ τοῦ ἕδους τούτου μέρη, ὁμοίως αἴτι
οἷον ὡς αὐτὸς φησὶ τοῦ διαπασῶν, σχέσις μέν ἐστι δ'
δύο πρὸς ἓν. σύνδυο πασιῶν λόγων ἡ διαπασῶν. με
νικοὶ δὲ ἀριθμοί. σύλλαβὴ δ' ἐν μὲν τὰ τε δύο καὶ τὸ σύ,
ἀλλὰ καὶ τὰ σύντῳ λόγῳ μέρη. ὧν δὲ τὸ ὅλον, δύο φθόγ
γοι ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον, ὅτι τὰ μέρη τοῦ λόγου τοῦ τινὸς
εἶναι σημαίνοντος, καὶ αὐτὰ αἴτια ἐστιν. ἆρα σὰ, τοῦτ'
τὸ ὅλον. ἦν δ' αὖ τοῦ δὲ τοῦ ἕδους, καὶ τοῦ δὲ τοῦ εἰκάσου,
ὅ ἐστιν ἡ κατὰ τὸ ἕδος αἰτία. ἕδος μὲν ὃ εἰκάσου γένος
δὲ ὅλος λόγος μέρη δὲ τὰ ἐξ ὧν ὁ εἰκάσου ὡς μέρων οὐσία.
ἔτι ἔτια λέγεται ὀφθεν ἡ ἀφ' ἧς ἡ μεταβολῆς ἡ σχέ
σις, ἡ τοῦ τοιητικοῦ αἰτίου λέγω. γίνεται δέ τινα οὐ
μόνον κινούμενα ἀλλὰ καὶ κρεμοῦται. καὶ τὰς ἰάς

ταύτην ὑφ' ἑαυτῶν ὡς οὐσίαν κινοῦσιν. τὸ δὲ ἐξ ὧν αὐτὸ,
ἡ μὲν τῆς ὕλης αὐτῶν ποιητικὴ αἰτία· διὸ καὶ πρεσβυ-
τέρα τῶν μεταβολῶν ἐστίν· ἡ δὲ θέσις, οὐσίας· ἵνα
καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἀθρόαν λάβῃ. τὸ δὲ πρῶτον
ὁρᾶσθαι, ὅτι τοῦτο μάλιστα ποιητικὸν αἴτιον τοῦ γί-
νεσθαι πᾶσι τοῖς γινομένοις, καὶ οὕτω ποιοῦσι τὴν ἐφεξῆς
ἀφ' ἑαυτοῦ ποιήσαντος τὴν αἰτίαν εἶναι. καὶ τὸ ὁρίζεσ-
θαι δέ, οὐκ ἐξ αὐτῶν τὸ μὴ ὂν εἶναι. τὸ δὲ πρῶτον καὶ τοῦτοις
αἴτιον καὶ αὐτὸς τοῦ γινομένου. τὸ δὲ καὶ ὁ λόγος τὸ ποι-
οῦν τοῦ ποιουμένου, καὶ τὸ μεταβλητικὸν, τοῦ μεταβα-
λλομένου, τῶν φυσικῶν ποιητικῶν ἐστὶ δηλωτικά· ὁμοί-
ως γὰρ πᾶς καὶ τὸ τέκνον, ὑπὸ τοῦ ποιοῦν καὶ τοῦ ποιούμε-
νον. ταῦτα δὲ πάλιν, ὑπὸ τοῦ μεταβαλλοντὸς καὶ μεταβαλλό-
μενον. ἔτι δὲ ὡς τὸ τέλος, τοῦτο δέ ἐστι τὸ οὗ ἕνεκα, τε
ταῖς τῶν αἰτιῶν λόγῳ τὴν τελείωσιν· αὐτὴ δέ ἐστιν, οὐχ
εἷν' τὰ ἄλλα· οἷον, τοῦ περιπατεῖν ὑγίεια· διατί γάρ;
περιπατεῖ φαμέν, ἵνα ὑγιαίνῃ· καὶ ὁ ἀποπλεῖν αὐτὸς αὑτῷ
μεταξὺ γίνεται τοῦ τέλους· ἡ δὲ ὑγίεια τοῦ περιπα-
τεῖν αἴτιον· τὸ τέλος, τοῦ περιπατεῖν ὑγίεια· ὡς τέλος
ὑγίειαν λέγω· καὶ πᾶν τὸ ἐκτὸς τέλους μεταξὺ
γίνεται, ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ τέλος, τοῦ τέλους ἕ-
νεκα ἐστίν· ὡς τε καὶ τούτων τῶν πρώτων πρὸς
τὸ τέλος ἐστίν· οὐ γὰρ μόνον τὸ περιπατεῖν τῆς ὑγίει-
ας χάριν ἐστὶν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἴσχνασίαν, ὑπὸ τοῦ περιπατεῖν αὐτὴν
γοῦν· καὶ τὴν κάθαρσιν τῆς ὑγίειας χάριν· ἀλλὰ καὶ τὰ
καθαίροντα φάρμακα, καὶ διὰ ταῦτα ἀφαίρεσιν, καὶ
καθοῦτα τοῦ τέλους χάριν· πρὸς γὰρ τοῦτο αὐτοῖς
ὁ ἰατρὸς χρῆται· πάντων δὲ τούτων τοῦ τέλους χάριν
ὄντων, διαφορά τις ἐστὶν αὐτῶν πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ δὴ
τὰ μὲν, αὐτῶν ἐστιν, ἃ γάτινα ὡς ἴσχνασία· ὁ περιπα-

πως δαρεῖς· τὸ δὲ ὀργάνως, διὰ τοῦ τὸ δ' γε· ὡς φερόμενος· ὁμοίως
τὸ δὲ ὡς αἰτία, τὸ δι' ὃ λεγόμενον τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ πρά
σσεται, ὡς ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος· ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός·
ὃ γὰρ κτίζων οἰκίαν ποιεῖ· ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς
ὁ κτίζων οἰκίαν ποιεῖ· ὁ τί δὲ πολλαχοῦ αὐτοῦ αἴτιον,
καθ' αὑτὸ ἐστὶ καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός· οὐ μέντοι κἀ
τὸν αὐτὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ ἄλλως, καὶ οὐχ ὡς φῶς φρά
σαι τοῦτο καὶ συμβεβηκὸς πολλαχῶς τῶν αἰτίων λεγομένων, τὸ
πολλαχοῦ αὐτοῦ αἴτια εἶναι καθ' αὑτό· καὶ οὐκ ἀσύμβε
βηκός· οἷον τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ, καὶ ἀνδριαντοποιητικὴ καὶ χαλ
κοῦ, ἀλλ' ἢ ἀνδριάς· ἀλλὰ τόδε, ὡς ὕλη· τόδε, ὡς ὃ πρῶτον κινήσας
τόδε οὐκ ἀναγκαῖον· ἴσον ἐστὶ θάλλει τὸ οὐκ ἀσύμβεβηκὸς ἐστὶ
καὶ ἀλλήλων τινὰ αἰτία, ἀλλοῦ τοῦ αὐτοῦ πρόσωπον· ἀλλὰ τοῦτο κἀ,
σκήνου ὡς ποιητικοῦ· σκηνοδὲ τοῦτο οὐ τέλος, γραφείου μο
ῦ τοῦ ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον ποιητικοῦ δίξι· ἢ δεδιέξι· τέλος τοῦ πρῶτ
ον ἢ τὸ δὲ καὶ πῶς τὸ αὐτὸ αἴτιον τῶν ἐναντίων δοκεῖ οὕτως
εἶναι· ἀλλὰ τοῦτο κἀ· τὴν πρόσωπα τοῦ δεῖται ἀπουσία· ὧν φρᾶσαι
ἢ φθεῖραι· ἢ πεδέ, καὶ ὅτι ἀμφότερα ταῦτα αἴτια, ὡς ποιοῦντα καὶ
,, ταῦτα δὲ ταῦτα ὧν ἡμεῖς· αἴτια, ἀπὸ τε ἀφορμῆς ἐστὶ τὸ πρῶτον
,, τοὺς φαύλους τοὺς· ταύτην τὴν λέξιν, ἀκόλουθος μένει τὸ ἀλεῖον
ὃ τοῦτον δὲ ταῦτα, οἷς τὸ νῦν ἡμῶν· ἐν μέσῳ δὲ ἑρμαϊκὴ
λέξεις τρεῖς τῶν νῦν ἡμῶν· διαιροῦσιν ἔχουσαν τῶν ὑλικῶν αἰ
τίων· ἢ ἐς ἀρχὴν ταύτην τὰς σοφίας τῶν οὐλαβῶν· ἢ τοι σφῶν τὸν
ἐξαιρουμένου, καὶ ἐν θάσκοντος ὑμῶν· ἢ καθ' ὃ νῦν ἡμῖν
διαφορᾶς, ἄλλως ταῖς ὑλικοῖς ἐξαίσης ὑποκεῖται, καὶ ἄ
λλως τὰ σοφία τῶν οὐλαβῶν· καὶ αἱ σφραγῖδες τῶν ἡμετέρων
ἡμῖν τὰς ὕλη, καθ' ὃ τὰ ἀμοιβαῖα δέχεται τὸ εἶδος· σκευασία τε ἢ
σε, ταῦτα δὲ τὰ σοφῶν δ' ἐστὶ τῆς καθ' ὃν τοῦ εἴδους μεταβολὴν
γινόμενα ταῦτα δὲ σοφία, καθ' ὃ σοφῶν δεῖν τῶν οὐλαβῶν μὲν
ται· τὰ δὲ ὅλως σωζόμενα, καθ' ὃ σοφῶν δεῖν καὶ ἀλλοιωτικὰ
δὲ σφραγῖδες· καὶ αὖ ταῦτα, καθ' ὃ σοφῶν δεῖν, αἴτια τοῦ ὅλου

ξυλλογισμοῦ. τοῦ γὰρ οἰκοδομήματος, οὐχὼς ὕλη ἐστὶν αἰτία, ἀλλ'
ὡς ποιητικὸν ἦν αἴτιον. καὶ ἔστιν αὐτῷ ὅλῳ συλλογισμῷ,
ὡς ὕλη μὲν, αἱ τορεῖαι· ὡς δὲ εἶδος τὸ συμπεπερασμένον
τρόπῳ τοῦ τοιῷδε μέσου σχήματος αἰτίων ἐστὶ διδακτικῶν
διὰ τῆς λέξεως. ἧς ἕξαιτοῦμαι, ὡς ἀποδώσουσι σημαινόντων αἰτίαν.
τὸ οἰκεῖον σχῆμα· πλησίον ἐλθόντος τοῦ τοῦ ὑλικοῦ
κοῦ σχήματος· τοῦ καὶ πλησίον εἶναι τοῦ ὑλικοῦ τὸ
σημαίνειν, αἰτιολογοῦ, τὸ δὲ τοῦτο δὲ· καὶ οὕτω πάλιν ἕξα
μενος ἀποδείξεως διὰ σοῦ τόμων, τὸ οἰκεῖον ἀποδώσουσι σχή
σω· μεμνημένος διὰ τοῦ τῆς ὕλης σχημάτων, ἅμα
καὶ τῶν εἰδῶν, οἷς ἡ ὕλη ὑποκεῖται· ἀνὰ αὐτὰ ἐστὶν αἰτία διὰ
" μὲν τοῦ μέσου τοῖς τοῦ ξυλλογισμοῦ, ἀμφοτέρων ὑμνημένος.
" τοῦτο δὲ φησὶν τῶν ἁρμονικῶν, λέγει, οἷς τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν
τῶν πρόσφορμονικῶν πλῶδι μέρος ποιούμενος· τῶν γὰρ πρόσ
φορμονικῶν, λέγει, αἰτία ἐστὶν, ὡς ὕλη, τὰ δὲ, ὡς εἶδος· τὰ δὲ
ὡς τὸ τί ἦν εἶναι· τὸ δὲ ὅλον καὶ σοῦ δεῖσις· καὶ τὸ εἶδος· ὁ
λον δὲ, οὗ τὸ σοῦ τοῖς μέρεσιν εἶναι αὐ· οὕτως γὰρ εἶδος λέγεται τὸ
σοῦ ἀμφοτέρων, ἀλλ' οὐ τὸ σοῦ τοῖς μέρεσιν σύνθετον.
τὴν ὁλότητα καὶ τελειότητα ὁμοίως οὕτω καὶ σοῦ δεῖσις·
καὶ γὰρ αὕτη ἀλλ' οὐδὲ μέρος τὸ σοῦ τι δεῖ μέν· σοῦ τοῖς σύν
θετοις ἐστὶ καὶ σύνθετοις· εἶδος δὲ λέγεται δὲ, ὡς τὸ τί ἦν
ναι· τί σφίσι μέσου τῶν ἁρμονικῶν ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι πορρωτέ
σω· τὸ γὰρ ὅλον ὁ σοῦ τοῖς μέρεσιν ὡς ὕλη οὖσιν, εἶδος
ἐστὶ καὶ σοῦ δεῖσις ἢ σοῦ τοῖς συνθέτοις· ἢ γὰρ συλλαβή τοι
οῦ ὧν· τὸ δὲ εἶδος καὶ σοῦσιν μὲν σφίσι· οἰκείως δὲ σοῦ σοῦ
τῶν τὴν πρώτην λεγομένην ὕλην ὑποκειμένην σύνθετον
λέγοντο· τὸ δὲ σύνθετον καὶ διαιρετὸν καὶ ὀρολεύσιμον, δι' οὗ
τὸ ποιητικὸν εἶναι αἴτιον· καὶ ὀρουλευόμενος δέπει
τίνος· ὡς ἀφαλοῦ τος γενέσθαι, σοῦ τελεσθέντος τὴν γένεσιν αὐ
τοῦ· τὸ δὲ, ὡς τὸ τέλος καὶ τὰ ἄλλα δοῦ τῶν ἄλλων τὸ αὐτὸ λόγ

σον ἐστὶ τὸ δεικνύναι τὸ ἄριστον καὶ τὰ ἄθλα τῶν ἄλλων τῶν ἀλλ'
δείκνυσιν ὅτι οὗ ἕνεκα τέλος πρᾶγμα δὲ τῷ τέλει τὸ ἀγαθόν
διὰ τί τοιοῦτον τὸ τέλος, καὶ δι' οὗ εἶπεν ἕνεκα ἔδειξεν ὅσοι ἐν
καὶ· τὸ γὰρ οὗ ἕνεκα, μᾶλλον ἐστὶ τέλος ἢ τὸ μηδενὸς αὐτὸ
ἕνεκα

πλείως αἴτιος, ὁ αὐδρι αὐτοφοίος· αἰζῶσδὲ σύμφερτα τῶ
αὐδεὶ αὐτοφοίῳ πολυπλήσιώσθαι, ὁδὲ πολύκλητος αὐτόεστι
καὶ σύμφερτα. καὶ ὁ πολύκλητος αἴτιος τοῦ αὐδ' αὐτός, καὶ
ὁ αὖ ὃς καὶ ζῶον· καὶ αὐτοῖς καὶ σύμφερτα δὲ αἴτιος, ἀ
λλα ἄλλων ἐστὶ σύνεργα· ἐπὶ σύνεργας ὁ πολύκλητος τοῦ αὐ
δεὶ αὐτὸς κ' αὖός· ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τῶν ἐπὶ τέρου καὶ σορρω
τέρω, καὶ τὸ σύμφερτα οἷ τι, πλεῖόν τα φοφοὶ αὐτοῖς ἐόντες,
διὸν πρέπετο, τῷ δήμῳ· οἷας πολύκλητος καὶ τοιαῦ
τα σύμφερτα ὡῖ αἴτια, οὐχ ὁμοίως αἴτια τοῦ αὐδεῖ
τος, καὶ τὰ πολυπλήσια σύμφερτα. οἷον τὸ λοικοί, ἢ μου
σικοί· ῥηθήσεται μᾶς οἷας καὶ τὰ σύμφερτα αἴτια, καὶ
ταῦτ'· ἀλλὰ σορρωτέρω τοῦ πολυπλήσιου, ἔστι δὲ καὶ
ἕρμφωνα διαφοφοὶ σύτοῖς αἰτίοις καθόλικοί, καὶ τὴν κα
θ' αὑτὸν καὶ σύνεργον· ἄλλο γὰς ὁ θαῦμα αἴτιον, τὸ
ἄλλως δ' σύνεργον ἤδη· καὶ αἱ τὰ πάσχοντα, πρὸς τὸ καθ'
καστον λέγ. τὸ προσεχὲς αἴτιον τούτοις, οὐκοινόν· ὡς πρ
τὰ πάσι ἔχοντα αὐτό· ὁμοίως δὲ λεχθήσεται καὶ ἐφ' ὧν αἰτία, τὰ
αἴτια τοῖς ἐμψύχοις, ὁμοίως φατὶ καὶ τοῖς ἔμψυχοις αἴ
τιον ἐμψύχοις λεχθήσεται, καὶ τὰ ἐφ' ὧν αἰτία τὰ αἴτια·
τουτέστι τὰ αἴτια τὰ τούτοις ἐγγὺς αἴτια· ὁμοίως δὲ τὰ τῶν
ἔμψυχων, τὰ μὲν τινα προσεχῶς, τὰ δὲ καὶ νωτέρω καθ' ὁ
μοιότητα λεχθήσεται· αἴτια τοίνυν τοῦ καθόλου ἐστὶν ὁ αὐδρι
αὖ τοῦτο ἐστὶ καὶ αἴτια, καὶ ὡῖ ἐλάττω, καὶ ὡς ποιητικοῦ τι,
καὶ ὡς τέλος· ὁδὲ δὴ αὐδρι αὖ προσεχὲς ἔχει αἴτια τοῖ τοῦ α
θλῶς καὶ κοινῶς αὐδρι αὖτος· ἀμφὶ πάλιν αὐδρι αὖ ἥμονος· μᾶς
γὰς ἡμῶς τοῦ αὐδρι αὖτος καὶ τοῦ χαλκοῦ τοῦδε, ἢ
χαλκοῦ, ἢ ὅλως ὕλης· δ δὼ αὐτὸς μὲν καὶ ἕν τοῦ αἰτίου λε
χθὲν, ὁδὲ μὰς ὁ χαλκὸς ὡς ὕλη, αἴτιον προσεχὲς ἔχον τῷ αὐδρι
αὖτι· χαλκὸς δὲ, καὶ ὕλη, πορρωτέρω· ὡς τε ὁμοίτὸ αὐτὸ
ον καὶ ἓν αἴτια τοῦ ἑνὸς τὸ προσεχέστε καὶ τὸ πορρωτέρω, δυνάμει

καὶ νῦν τοῦ χαλκοῦ μὴ ὡς αἴτιον, ἀλλ' ὡς αἰτίατοῦ λαμβάνῃ· καὶ ἡ ναῦς ἡμῖν μὲν ἀλλοίωσις, αἰτία ποιητικὴ τοῦ χαλκοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ ὑποκείμενον τῷ χαλκῷ, ὑλικοῦ αὐτῷ αἴτιον. αἰτίατον δὲ ὁ χαλκός ἐστιν ἀλλοτὲ ὑλικὴ αἰτία, ἀλλοῦ ποιητική· πρόσεχε οὖν ποιητικὴ καὶ αἰτία τοῦ τοῦ μετὰ πλείω ὁ δὲ χαλκός. τορρωτέρω δὲ χαλκός· καὶ ἐπὶ πόρρωτέρω ὑλικῶς· ὁμοίως δὲ φησὶν ἔξειν, καὶ τοῖς τῶν συμβεβηκότων τοῖς αἰτίοις. ἴσως δὲ τοῖς αἰτίατοῖς συμβεβηκότα, καὶ αὐτὰ κατὰ συμβεβηκὸς αἰτιατὰ καὶ μεταξύ. καὶ ἴσως τούτων, τὰ μὲν ἐγγύτερα τὰ δὲ πορρωτέρω ὄντα· ἐγγύτερα μὲν οὖν τὰ τοῖς αἰτίατοῖς· τοῖς πρώτοις συμβεβηκόσι, οἷον, τὰ τῶδε τῷ ἀνδρὶ αὐτί· τὰ τῷδε τῷ χαλκῷ πορρωτέρω δὲ, τὰ ἥδη, τὰ τούτων μέντοι· τὰ μὲν ἴσως τὸ ἀνδριάντι, ἐγγύτερα καὶ συμβεβηκότα αἰτίατον· ἥμιν τοῦτο ἀνδριάντος πορρωτέρω ἁπλῶς τὸ ἀνδριάντι· καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὸ χαλκοῦ· ἐπὶ δὲ συμπλεκόμενα καὶ τὰ λεχθέντα· τοῖς μὲν γένους τῆς συμπλοκῆς αὐτῆς ἐδήλωσε· συμπλέξας τὸ καθ' αὐτὸ καὶ συμβεβηκός, αἴτιον τὸ καθ' αὐτὸ· τοῦ πολύκλαστον τῷ ἀνδριαντοποιῷ· ἐστὶ δὲ συμπλεκόμενα, καὶ τὰ πρόσεχε τῶν καθ' αὐτὰ τοῖς προσεχέσι τῶν καθ' ὑποκείμενοι· καὶ τὰ κοινὰ πρὸς τοῖς κοινοτέρως καὶ σύναπλᾶ· ἀλλ' ὅμως παρὰ ταῦτ' ἐστὶ τὸ μὴ ὅλη δοῦ, ἐξ ἃ ποιᾶ καὶ καθόλου καὶ κατὰ τῶν διαφορῶν· τῶν καθ' ἕκαστον τῶν αἰτίων, ἐξ φησὶν εἶναι· ὧν ἐξ ἑκάστου, ὅτι ὡς λέγεται· ἃ δὲ αἱμῆ ἐξ ὧν διαφορᾶ ἀδιαίρετα, δύομεν, ἑκάστων μᾶλλον λεγομένων αἰτίων· ἐφ' ἑκάστου γὰρ αὐτῶν, ἢ ὡς τὸ καθ' ἕκαστον καὶ πρόσεχον, καὶ ὡς τὸ ἕνος, αὐτοῦ· δύο δὲ πάλιν ἑκάστων συμβεβηκότων· καὶ ἐπὶ τούτων, ἢ τὰ καθ' ἕκαστα, ἢ τὰ μᾶλλον τούτων· καὶ ἄλλα δύο· ἢ ἐπὶ ὡς συμπλεκόμενα, ἀλλήλοις τὰ καθ' αὐτὰ τοῖς καθ' ἑκάστοις συμβεβηκόσι, ὡς ἥδη ἢ ἁπλῶς καὶ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸ ἑκάστου.

ἐκάστου δὲ τούτων τῶν ἐξῆς λόγων ῥηθήσεται, ἡνίκα ὡς σύνδρομα,
καὶ ὡς διῳκισμένα σύνδρομα. πρόκειται δὲ καὶ τινὶ διαφορᾷ
" τοῦ τε καθ' ἑαυτὸ ἀμεταφόρου καὶ κατὰ σύνδρομα αὐτοῦ. λέγω δὲ διαφορὰν
" δὲ τοσαυτηνί, ὅτι τὰ μὲν σύνδρομα τῶν καθ' ἕκαστον, ἅμα ἐστί
" καὶ οὐκέτι, καθ' ὃν αἰτία· λέγω δὲ διαφορὰν ἔναι τοῦτο σύνδ
ρομα τῶν καθ' ἑαυτὰ ἀμεταφόρων, ὅτι τὰ μὲν σύνδρομα
τὰ ἅμα τοῖς αἰτίοις τοῖς περὶ ἃ ἡ σύνδρομα αὐτῶν, καὶ ἐστὶν
οὐκέτι· οὐκέτι δὲ ὡσαύτως ἐστὶ τὰ καθ' ἑαυτὰ ἀμεταφόρων· οὐ γὰρ
ἀναγκαῖον ἅμα εἶναι τὰ οὕτω λεγόμενα ἀλλήλοις· ὅπου
δὲ σύνδρομα, πρόκειται, καὶ ἅμα καὶ ἐκ τοῦ ἑνός. ὡς ὅλως τι
καὶ ἐστὶ τὰ σύνδρομα τε καὶ συνδρομούμενα τούτοις καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς
ἐστὶ καὶ ἅμα σύνδρομα καὶ συνδρομούμενα· ὁ δὲ λόγος ὁ οἰκοδομῆ
οἰκοδομῶ· καὶ οἰκία δὲ οἰκία, οἰκοδομήσομεν· καὶ οἰκοδομῶ ὁ οἰ
κοδομῶν· ὅτι τινὰ οἰκία οἰκοδομουμένη οἰκία ἐστίν, οὐκ ἔστι
δὲ αὕτη ἡ οἰκία οἰκοδομῆσαι, ἢ ὅλως ἔστιν, καὶ οἰκο
δομουμένων τινὰ οἰκίαν· ἀλλ' οὐδὲ φθαρέντος τοῦ οἰκο
δόμου, τοῦ καθ' αὑτὸν ἀμεταφόρου ἡ τοιαύτη οἰκία, ἀνάγκη φθα
ρῆναι, καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ γεγονέναι οἰκίαν· ὡς τε οὔτε
" ἐστὶν ἅμα ἀλλήλοις ἐξ ἀνάγκης τὰ οὕτως αἴτια, οὔτε
" φθαρέντος τοιχίου λέγεται ἐξ οὗ συνέστη στέγος τοῦ συν
" στῶτος, ὅτι τὸ τοιχίον πολλαχῶς λέγεται, ἐνδέχεται τοῦ
μὴ νῦν λεγομένου τοιχίου λόγον ἀποδιδόναι· ἐξ οὗ συν
έστη στέγος τοῦ συνεστῶτος ἀδιαιρέτου τῷ εἴδει· οὐ γὰρ
τὰ πόσοι ἀδιαίρετον τὸ τοιχίον· ἀλλὰ καθ' ὃ τὸ εἶδος ἐστὶ
τοιοῦτον ἢ καὶ ἀδιαιρέτου τῷ εἴδει, ὡς ἕτερον εἶδος· καὶ ἀδι
αιρέτου εἴδει τὸ αὐτὸ εἶδος· εἰ μὴ οὕτω λεγόμενόν τι τὸ προ
γεγραμμένον λεγόμενον· ἀδιαίρετον γὰρ τὸ τοιχίον εἴδει
τριχῇ καὶ διαφόρῳ εἴδει· οὔτε γὰρ τὸ πῦρ εἴδει διαιρο
ῖτο ἂν διαιρεθὲν οὔτε τι τῶν ἄλλων τῶν ἁπλῶν· οὐδὲ
συλλαβή, οὐ στοιχεῖον τοῦ λόγου ἂν διαιρεθὲν εἴδει

γεσύμφωνα, αὐτομοσδῆ οἷον. Τῶν δὲ ἀδιαίρετα ἔνια, οὐδὲ
εἰς ἄπειρα τῷ εἴδει διαιρῆται· καὶ χωρὶς δὲ τοῦ παραδεδόσθαι
ἡ ἄτομος ἔδος, τοιοῦτόν ἐστι σημαίνετο· καὶ ὑπὸ τοῦ ἀδιαι
ρέτου τῶν εἴδει. Τὰ γὰρ ἀδιαίρετον καὶ τὸ εἶδος διαιρεθῆναι
αὐδὲ τὸ αὐτὸ εἶδος λέγοι αὐ ἄτομοι σχῆμα, διὰ γὰρ τοῦτο ἀνά
διαίρετον ἔναι ἄτομοι σχῆμα· οὐ γὰρ αὐ ἐναντίον ἔδιαι
ρούμενον· τὸ δὲ, ἀλλὰ καὶ διαιρῆται· τὸ μὲν εἶδος, ὁμοῦ
δὲ σῶμα λέγει αὐ· δεδήλωται γὰρ τοῦτο, διὰ τοῦ ἁρμαστὸ
τοῦ σχῆμα, ἀδιαίρετον ἔναι τῶν εἴδει· τὰ γὰρ οὕτως ἀδιαίρε
τον, ὅτι αὐ διαιρῆται, ἢ ὁμοῦ δὲ καὶ ὁμοιομερῆ διαι
ρεθήσεται· τὸ δὲ ὁμοιομερὲς καὶ τὰ τῶν σωμάτων στοιχεῖα λέγει,
γοι αὐ πρὸ τῶν ἐξ ἀτόμων σύνθετων τῶν σωμάτων
στοιχεῖων τῶν Καὶ πρὸ μεγέθους ἀπείρου τὰς
συνόντος, καὶ πρὸ τῶν σύνθετα σώματα στοιχεῖων· ἢ
τῶν τεσσάρων τι, τὸ ἢ τὸ μεταξύ· καὶ τὰ αὐ λόγους γὰρ τοῦ
τους τὰ στοιχεῖα, ἀδιαίρετα κατ' εἴδος· καὶ τὰ δὲ τὰ εἰς ἃ
τὰ μοιρικὰ χωρία, καὶ καθ' ὅμοιος γὰρ τοῦ ἀδιαίρετα
στοιχεῖα, οὐ κατ' εἶδος μόνον· φωνῆς δέ στοι, οὐ μόριον τῶν
οὐ λαβῶν ἔστι μεταξύ· σύνθεσις γὰρ τῶν ὀνομάτων
καὶ τοῦ λόγου μόριον· τῆς δὲ φωνῆς ἰδίως, οἱ φθόγγοι τε
καὶ οἱ ψόφοι, μόριον τε καὶ στοιχεῖα, οἱ ἁπλοῦ· καὶ μικτὰ
ἢ διὰ φρονίμου διαιρούμενοι· ὁμοίως δὲ τοῖς πρόφορι
μένοις φασὶ καὶ τὰ τῶν διαλεκτικῶν στοιχεῖα λέγε
σθαι· καὶ καθόλου τὰ ὧν ἀποδείξεων· τῶν γὰρ πρώτων
ἢ καὶ ἄπλα, καὶ σύνθετα τοῖς μεθ' ἃ τὰ τοῦ
των καὶ τὰ σύμφωνα στοιχεῖα λέγεσθαι· οὐκ ἀκουστὰ
σεως ἀμφοτέρου· οὐδὲ διαιρούμενα ἢ εἰς τὰ τῶν ἐν τοῖς
τοῖς ἀποδείξεσιν· αἱ γὰρ πρῶται καὶ ὡς ἔχαι ἀποδείξεις
οὐκ εἴπῃς ἀποδείξεσιν διαιροῦνται· σημειωτέον δὲ ὅτι
καὶ μετὰ φρονίμου ἀπόλυτα σημαινόμενου στοιχεῖου, λέ

γουσι καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ ὁμοιοπαθοῦσι· οἷα καὶ εἰσὶν
καὶ μὴ ὄντα. εἰσὶ πολλὰ ἄψυχα ὅμοια· οὐδὲ ἐπὶ τούτοις
οὗτον πιθανὸν ποιήσασθαι, ἀφ' ὧν μὲν ποιήσασθαι ἐξοῦ οὐκ ἐνδέχεται
ὑπάρχοντος πρότερον τοῦ δεινοῦ λεγόμενα, οὐ ταῦτα οὐ
ἀόριστα τὸ τόμῳ ὄντα καὶ ἁπλᾶ καὶ ἀδιαίρετον ποιήσασθαι λέ
γεται· καὶ τίνα ἐστὶ τὰ καθ' ἕκαστα φασὶ λεγόμενα; ἐξὸς
λέγη ὁ θεὸς ἐνὶ λόγῳ τὰ μάλιστα καθόλου ποιῆσαι φύσιν λέ
γοι δ' ἂν τὰ αὐτὰ τοιαῦτα· ὥσθ' ἕκαστον αὐτῶν οἷον ἁπλοῦν
ἁπλοῦν ἐστιν, οὐκ ἔστιν ἀδιαίρετον κατὰ
δος· οἷον τὸ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένον, ἀλλ' ὅτι ἐκ πάντων τῶν αὐτῶν·
ἁπλοῦν δὲ, ὅτι μὴ δὲ ὁμοίους ἐστὶ τῶν προτέρων· ἀλλ'
ἔστιν ἀδιαίρετον· τὸ δὲ πᾶσιν, ἢ τοῖς πλείοσι γ' ἔνεστόν
τινα, καὶ τὸ ὁμοίους ἀξιοῦσιν εἶναι· ὃ δ' οὕτως ἔχοι,
ἐνδέχοιτ' ἂν ἤδη· ὁμοιομερῆ δ' ἐστὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀέρα καὶ
σωμάτια τοιαῦτα εἶναι· ἔστι δ' ἐλάττω καὶ ἀδιαίρετα
σάρκα· εἰ γὰρ λέγοι τὸ ὡς μονάδα· ἐκμὴ οὖν τούτων
τῶν λόγων οὐδεὶ σωμάτιόν ἐστιν οὐδὲ λεπτομερὲς
τῶν μεγεθῶν· διότι ἐν παντὶ μεγέθει ἐνυπάρχει· οὐδὲ
τῶν μονάδων, φασὶ δέ τινες ὅτι ἔστιν οἱ δ' ὅμοιοι, ἀλλ' ἀλλ'
ἕτερον· οὐδὲ ζῴων ἔστιν ἐξαὐτῶν γίνεσθαι· διὰ ταῦτα
εἰ λέγοι τὸ ποιοῦν· ὁ μὲν δὲ πάντων τῶν οὕτων, ἀστιγόρας
διὸ καὶ ἕνος αὐτὸ τῶν οὕτων γίνεσθαι φᾶσιν· ὡς πῦρ καὶ
τὸ οὖν· καὶ γὰρ ἂν τὸ ὑποκείμενον ταὐτὸ, ὅτε εἰ καὶ ἓν
ὡς ἐν τῷ πρόσθεν δεδόκται· φωνὴ δὲ λέγεται ἁπλᾶ
καὶ ἀδιαίρετα· αὐτὸς ἐδήλωσεν φησὶν, οὐδὲ ἐφιλόσος
αὐτῶν· διαλυθεῖσα δὲ φθείρεται· μᾶλλον δὲ
νη τῶν διαφορῶν· ποιεῖ ἐκάστου· ὅτι μὲν οὖν οὐ
πλείοσιν, καὶ ἁπλούστερα καὶ πρῶτα ὁ εἰσε
σῶν δὲ φθαρτοῖς στοιχείοις, ἀναιρεῖται τὸ πρῶτον εἰ
νὶ πρῶτον ἐκείνου· ὅτι δὲ μὴ ὁμοιοῦ τὸ πρῶτον ὑπάρχον

ἀ ὅλοιῶν

λαμβάνεσθαι σύντοις φανερόν. τὸ μέν γάρ, ὡς ὑπομνήμονι πρὸς
κάμηλον γένος ὂν ἀμφοτέροις, ὅδηλον ὅτι διὰ τοῦτο εἴρη-
μένον τοῦ λέγοντος τοιοῦτον λέγεσθαι ἐξοὺς συγκεῖσθαι τὸ πρᾶγμα τὸν σύν-
τονον ἀδιαιρέτου τοῦ ὅλου, οὐ καθ' ὃ διῄρηται, ὡς ὀπίσθιον
τοῦ πόδος, τόδε, ὡς κατηγορούμενον· καὶ τοῦ μέν, ὁ εἰσκρί-
νόμενον μέρος· οὐ μέν καὶ τοῦ ὑπομνήμονος, ὡς ὑπομνή-
μονος τοιαῦτα δὲ τὰ ἐν τῇ γῇ· φωνὴ δὲ ἐστὶ τῶν πολλαχῶς λε-
γομένων σημαντικόν. ἴδιον δὲ αὐτοῖς τὸ φρῦγειν αὐτοὺς τὸ φρῦγον τὸν σύν-
τονον, ἢ ὅτι τοῦτο μέν, καὶ εἰ· τὸ δὲ κατὰ τὴν φρῦξιν τὸ καὶ οἱ λεγόμε-
νοι ὁμοιότητα· φωνὴ δὲ ὡς ἔστι τῶν ἄλλων ἐμψύχων, οὕ-
τως ἔχει καὶ ἐν ταῖς ἀποδέξεσι ταῖς πρόσθεν ἀποδεχθείσαις, φω-
νοῦντο ἔστιν, ἐδηλώσαμεν ἔμπροσθεν· ἔστι δὲ τοιοῦτοι οὗ λό-
γοισμοὶ οἱ φρῦγοντες ἴδιον δι' ὃ ἐνὸς μέσου· λέγω φρῦγον
τῶν ἴδιων· τοῦτο δὲ φρῦγον καὶ μέλι τῶν ἴδιων καὶ μέλιτος·
οἷοι, οἱ σύντονα φρῦγοντα πρῶτοι· κατὰ ταύτην ἔστι τοῦτο σύντονα
καὶ μέλι οὐ λογίσμου φύσαλωσιν, καὶ οἱ σύντονοι ἄλλοις καὶ
μέλι οὐ λογίσμοι· τὸ δὲ ναὶ σημαίνοντι· διὰ μέσου δέ ἐστιν, ἵνα
τοῦτο ἀπλοῦν σύντονα φρύγοντα καὶ μέλι μένον· διὰ ταύτας δὲ
τὰ φρῦγοντα καὶ μέλι τῶν ἴδιων καὶ μέλιτος καὶ οὐ δέ τινος
γίνεσθαι οὐ λογισμοί· ἀλλὰ οὗτοι, οὐκ ἔστι διὰ μέσου πλέ-
ον τε ἐστὶ δύο ἀεὶ οὐ λογισμοί· καὶ οὐ φρῦγοντα· ἀλλὰ σοῦ
δέτοι· ἢ τὸ οἱ πρῶτοι τῶν ἴδιων διὰ μέσου· τοῦτ' ἔστι, τῶν οἱ
φρῦγοντα οὐ λογισμοί, τῶν σὺν ἴδιων γινομένων ὄρφνη, οὗ δὲ μέ-
σος γίνεται· φρῦγοντας ἀπὸ ὀξείας ἢ σύντονα μέσων φρυ-
τάσεων καὶ ὄρφνη συγκεῖσθαι ἴδιον· σύνος ἐξ αὐτῶν μέσου λαμ-
βανομένου οἵ τινες τῶν πρώτων φωνῆεν σύντονα μέλι τάσιν
ἀποδέξεσιν εἰσὶ ὑπάρχοντα· ταύτας οὖν πρώτων οὐ λογισμῶν
συμπροφέρομεν ἀπὸ ὀξείας λαμβάνεσθαι τῶν δηλουμένων
ὑπάρχον· φωνὴ δὲ αὐτοῖς ἀντὶ γραφῆς· καὶ τοιαύτη
γραφή· οἱ φρῦγοντες τῶν ἴδιων μέσων· καὶ φωνὴ διαὐτῶν

λεγόμενον τὸ ἔναι σοι ἀφ' οὗ τῶν ἀποδείξεων καὶ τῶν οὐλλο
γίσμων τοῦ πρώτου ὧν ἔστιν ἀναγκαίων. οἱ γίνονται διὰ τρι
ῶν μέσων καθ' ἓν κατὰ συναγωγὴν σχῆμα, ἄλλος ὁμοίως. πρῶτοι
δὲ οἱ ἐν κάτω σχήματι, οἱ συνεκτικοὶ ἄκροι. οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ
ζη' περὶ φύσεως διεστραμμένοι. φύσις μὲν λέγεται σημαίνουσα τὴν τῶν φυομέ
νων γένεσιν. ἔστι δὲ φύσις, ὅταν μὲν ἁπλῶς ἀποδιδῶμεν λέγειν τὴν
φύσεως τὴν μὲν ὡς φύσιν τὴν πεποιημένην λέγειν λέγομεν τὴν
φύεσθαι γιγνόμενον, καὶ τὴν ἐς γένεσιν ἐς φύσιν ἄγουσαν
τὴν τοιαύτην φύσιν ὡς εἴη ἂν ἡ τῶν φυτῶν τὸ φύεσθαι κατηγορεῖσθαι·
καὶ ἐπὶ τῶν ζῴων δὲ λέγεται γένεσις ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ
λανθάνοντος πρὸς ὅδε. τὸ δὲ οἷον συνεκτείνοντες τὸ ὑ, τὸ ὑπὸ τῆ
φύσει λεγόμενον τὸ ὑποκείμενον τὴν δὲ, ὡς τὸ ὑπὸ
κείμενον. καὶ τὴν ὕλην. φύσις ἐστὶν ἡ καὶ ὕλη ἐξῆς πρώτης
οὐσίας τοῖς γιγνομένοις καὶ φθείρεσθαι. οὐσία δ' οὕτως ἐστὶν
ὕλης τὰ γιγνόμενα λέγεται ὡς ἐπὶ τῆς σφήσεως ἡ ἐπὶ τῶν
ἐναντίων γίνεσθαι λέγεται. οὐσίας ἐξ οὗ συνεστήκασιν
τῶν δὲ πρώτων τὸ οὐ κατὰ ὑποκειμένου πρώτην ὕ
λην δηλοῖ. οὐ τὴν ἐκ τούτου πρώτης. τὴν δὲ ὕλην φύσιν ἔ
φασαν ἀποδεχθῆναι αὐτὴν φῶν. ὡς ἔφη εἶναι τῶν πρώτων
τῆς φύσεως, διὰ τὴν πλίνθον ἀναλαχὼν αὐτὴν δυνάμει
λαβοῦσαν τοῦ βλαστάνειν ἐξαυτῆς αὐξηθῆσαι, ὅπερ
ὢν τὸ ὑποκείμενον, ἀλλοῦ τὴν πλίνθον. οἷον τὸ ξύλον. φύ
σιν δὲ ἔφασαν αὐτὴν τοῦ μίγνεσθαι. λέγεται πάλιν φύσις καὶ
τὸ φυσικὸν εἶδος. τοῦτο οὖν ἐξ ὧν λωτικοὶ τὸ ὅλον καὶ ἡ μίγνυσις
καὶ πρώτη εἰς κάτω τῶν φύσει οὕτων εἰ αὐτῶν, ἢ αὐτὸ ὑ
πάρχον. ἔνιοι δὲ τὸ ἀρημένον σαφῶς πρῶτον μένον, τὸ ἐξ οὗ
καθ' ἑαυτὸ εἶδος ἐν κάτω, ἢ τῆς καθ' ἑαυτὸ φύσιν καὶ ἐν, ἀρχὴ
τῶν φύσει συνεστώτων. καὶ αἴτιον τοῦτο. τῆς καθ' ἑαυτὸ φύ
σιν εἶναι κάτω τῶν φυσικῶν σωμάτων ἐν. ἄγε καθ' ἑαυτὸ

ζη περὶ φύσεως

β'

γ'

εἶδος ἐστίν, ἢ τε ὕλη καὶ τὸ πῦρ. πῦρ· καὶ ὁ αὐτὸς αὐτὸς
ὁμοίως καὶ τῶν ἀλλων ζώων ἕκαστον· ἡ εἶδος δὲ τοῦτο μὲν,
ἡ ψυχή· ὅ καθ' ὃν δὲ, ἡ ῥοπή· καθ' ὃ δὲ ὕδωρ ἐστί, καὶ καθὸ
γῆ τε καὶ σάρξ, ἀρχὴ ἐν αὐτοῖς ἐστὶν ἡ καθ' ἑαυτὸ κίνησις
ἢ φύσις· τόδε δ' ἢ αὐτὸ θερμαίνεται, αὐξάνεται τε καὶ
γηράσκει· τόδε δ' ἢ αὐτὸ θερμαίνεται, αὐξάνεται τε καὶ
τελευτᾷ κινούμενος, ἢ τις οἰκεία φύσις, ἐν αὐτῷ τοιάδε
τις κίνησις ἐστίν, ὡς ὁ αὐτοῦ λόγος· ἀλλοίωσις δὲ
τοιάδε κίνησις ἐστὶν ἡ ἐν ταύτῃ. ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸ μὲν
καὶ ἀλλοιοῦται ἕκαστον ἐστὶν ἡ ὡς ὑπὸ ἄλλου καὶ ἄλλα·
αὐξήσεις μὲν κινήσεις, αἷς ἂν αὐξάνεται, καθ' ἑαυτὸ δὲ καὶ
τὴν ἐν αὐτῇ καθ' ἑαυτὸ φύσιν· ἢ τις ἐστὶν ἡ τοιάδε ἀρχή· καὶ
ἔστιν ἴσον τοῖς λεγομένοις τὸ ἢ αὐτὸ, τῷ θερμαίνω
ἐν φύσει ἢ ἀρχὴ αὐτὴ ἐν τῆς φύσεως καθ' αὑτὸ καὶ μὴ κατὰ
συμβεβηκός· ἡ πῶς ἂν αὐτὴ ἐν ἀρχὴ κινήσεως ἐν τῷ θερμῷ
θερμοῦ, θερμαίνεται δὲ καὶ τὸ καθ' αὑτὸ καὶ μὴ κατὰ συμβε-
βηκός· τοῦτο δ' ἢ αὐτὸ θερμαίνειν ἐστὶν ἢ τοιάδε τις ἀρχὴ
τελείνουμένου, ἢ τις οἰκεία φύσις, ἐν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν
τῆς κινήσεως ἔχον, ὡς ὁ αὐτοῦ λόγος· ἀλλοίωσις δὲ τοῦτο
τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ἐν αὐτῷ ἔχον· ἀλλὰ καθ' αὑτὸ μὲν
καὶ ἀλλοιοῦται ἕκαστον ἐστὶν ἡ ὡς ὑπὸ ἄλλου καὶ ἄλλα·
αὐξήσεις μὲν κινήσεις, αἷς ἂν αὐξάνεται, καθ' αὑτὸ δὲ καὶ
τὴν ἐν αὐτῇ καθ' αὑ

φυκόλακες ἔναι τὰ φυλάττοντα. διὸ οὐδεὶς τῶν χωρὶς ἀνέλαι
αὐτῆς οἷά τε· ἔργῳ δὲ φύκους δέλεαρ ἔναλίους καὶ
καὶ χωρὶς ἀκτῆς. ξη· τὶ δὲ διαφέρει συμφυὲς ἀφῆς ἴδιον
ξε· τοῦτο γὰρ ἀφῆς ζῴοις φυκόλακα ἐστὶ ζῷον ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ὡ
ζῷα δὲ φύκεν, εἰσὶν ἅπαντα κοινοὶ ὄρνιθοι αὐτοὶ ἢ ἀμφότε
ροις οὐδέν· τὰ δὲ ἀποτόμενα, οὐδεὶ κοινοὶ ἀφῆς δ' τὴν
ἀφὴν ἔχει. ζῴοις τοῖς ἐν ὕδατι τοῖς ζῴοις τῶν φυτῶν, ὡς
ταῦτα πάσχειν φῆμι, κἀκεῖνα. ὡς αὔξεσθαι τε καὶ δέ
φεσθαι δι' αὑτῶν· κἀ διὰ τοῦτο ἔστιν οὕτως φύεσθαι δέ
λεγόμενον, ὃ ἂν αὐξησιν εἰδέναι τρόπον τὸν αὔξεσθαι καὶ
σύμφυσιν φυκιάν· ἢ πρὸς τὸ φυκιᾶν ὡς καὶ ἀπὸ μέρ
τινων καὶ αὐξάμενον δι' αὑτοῦ πρὸς τὸ πᾶν δὲ τοῦτο, ἐξῆς
τινὶ διαφορᾷ τὰ ἀποτόμενα καὶ τὰ σύμφυτα φυκόλακα τε καὶ πρὸς
τὸ φυκόλακα λέγεσθαι λέγω καὶ ζῴοις ὧν ἀποτομὴν ὡς πρὸς
τὸ φυκιᾶν. τὰ γὰρ οὕτως ἀποτόμενα ὡς τὸ φυκιᾶν ἐκεί
νων οὐ ἀπτέλεια, διέμενον αὔξεται. ὡσὶ δὲ εἰ λαὶ σύμφυτα
φυκόλακα· ἐδώλωσε· καὶ γὰρ τὸ ποσοί, καὶ οὐ καὶ τὸ ποιοί·
οὐ γὰρ ταυτοί καὶ τὰ τόσοι οἱ τῶν ἀσελγῶν εἰσὶ γοῦν ὧν ἀλλ
οὐ καὶ τοιοί. ὧν πρὸς τὸ φυκᾶν· οὐδὲ τὸ οὐκοῦν. τὴν οὐσίαν· καὶ ὁρό
ριὸν τῶν ὑλῶν τῆς ἀμπέλου· καὶ δεῖ δέχεσθαι πολλαχοῦ διὰ
φρόνιμα καὶ τὸ ἔθος· πλησίον δ' ἀλλήλων οἰκεῖα συμφύε
ται τε καὶ εἰσοῦται· καὶ σωζόμενον ὅμοιον ἔθος· τέταρτον
σημαινόμενον φύσει προστίθησι τὴν προσοχὴν εἰς τὸ
ὑλικὸν· ἢ τὶς οὐσιωτικὸν σῶμα· εἰ ἔργῳ ἀφυλακτοῦντα, τὸ οἰκεῖον
ἔθος, καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν, δέχεται· καὶ τὸ τοῦ ἔθους ὡς
ὑποκείμενον, οὕτω τὸ ξύλον τῆς ἐλαίας ὑλικὸν· μᾶλλον μὲν ξύ
λον καὶ ἐλαίινον γενόμενον· καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀνδριάντος·
καὶ ἅπαντων καθ' ἑκάστην γένεσιν ὑλικὸν αὐτῶν· τὸ δὲ
αἴτιον δὲ τὸ ὡς φύσει οὕτως, ὅτι προσέθηκε τοῦτο,
ἐξηγήσατο. ἅπαν, τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον καὶ τῶν φύσει
λοιπῶν.

Τὰ τοῦ ἀτόμου.

τὰ σωμάτα, φασὶν εἶναι φύσιν· οὔτω καὶ ἑκάστου τῶν
τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τῶν ἄλλων τῶν φύσει γινομένων ἕτερόν ἐστιν
τὰ βλαστάνοντα αὐτὰ θεωρῶν· καὶ οἱ σύνολόν τι τῶν τεσσάρων
στοιχείων τῶν οὕτως ποιούντων ἢ ὀλίγα ἢ πλείω, οὕτως, οὕτως
ἔχοντα· καὶ ὁπωσοῦν ἔχοντος, ἀεὶ ἀτόμου· οὕτως ἐκ τῆς
τῆς ὕλης, οὐχ οὕτως· καὶ ἔτι ἑκάστου τὴν αὐτὴν φύσιν, ἀλλ'
δεῖ τι εἶναι τὴν φύσιν οὔτε σύνθετον· ὡς τόδε τι. σημαινόμενον
σημαινόμενον τῆς φύσεως ἐστὶ τόδε τι τοῦ ζῴου ἀμφο
τέρων τῶν φύσεων γινομένων τε καὶ οὐσιῶν. καὶ
γίνεσθαι καὶ κατὰ τὴν τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἴδους εἰσιόντα· καὶ
γὰρ ἡ τούτων εἴσοδος, φύσις· οὕτω καὶ οἱ σὺν δὲ ὁτιοῦν
καὶ οὐ καθ' ἑνὸς τόδε τι· τὸ μὲν σύνθετον σὺν δὲ ὅπως εἰσιόν, φύ
σιν λέγουσιν· οἱ δὲ μὴ γινόμενον ζῳοτεκνούσιν
οἷς· οὔθ' οὐδὲ φύσιν τινὰ λέγουσιν εἶναι τοῦ συγκριμένου.
ἀμφοτέρων οὖν σύνθετον ἐστὶν ἐκ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἴδους
τι σύνθετον σὺν δέσεως γίνεσθαι καὶ λύσεως εἶναι· ἀλλὰ μόνον
νον μίξιν τε δι' ἀλλαξίν τε μιγέντων· λέγεται μεῖζον τοιοῦ
τον τὸ φύσιν ὑπὸ τῶν αἰτίων, ἢ τοῦ μὲν αὐτὸ σύνθετον
σὺν οὖσαν· ὁ δὲ μυρίος δὲ ὅτι φύσις κἀκείνη οὐσία τις
τελειότης καὶ λόγου, διὰ τοῦτο φησί· καὶ τῶν φύσει ὄντων
τε καὶ γινομένων καὶ ὁτιοῦν ἀπλῶν ἢ ὅσα μὴ ἐνδέχονται ἐξω
θεῖσθαι τελεῖσθαι καὶ γίνεσθαι, οὐδέπω φαμὲν τὴν φύσιν εἶδος
λαῦλα αὐτοῦ τοῦ πράγματος εἶδος καὶ τὴν τελειότητα ὁρισμὸν λα
βεῖν· ἀπωνδὲ φύσιν καὶ τὸ ζῴου ἀμφότερον, ὥστε ἐκεῖ
ὅτι φύσει τοῦτο μᾶλλον αὐτὸ λέγουσιν· φύσεις δὲ ἡ ὕλη ἥτε
ὁρμὴ τις· ἐκ πρώτου ὄντος· τὸ ὕδωρ· ἀπὸ τοῦ δὴ τοῦ χαλκοῦ,
ὕλη· καὶ ἡ πρὸς ἐκεῖνο· ἐκ πάλιν ὁ χαλκὸς πρώτου ὄντος· καὶ
τὸ εἶδος τε καὶ ἡ οὐσία· καθ' ἣν σύνθετόν ἐστιν· αὐτὸ
πρώτως λεγόμενον· καὶ ἔτι αὐτὴ ἡ φύσις δι' ἣν λεγομένη·

ὡς ἀπὸ κοινοῦ παρεσταλκε. Τέλος δε ἐστὶ τῆς γενέσεως
τὸ εἶδος. καθ' ἑαυτὸ φυσικῶς γινομένοις. τὸ εἶδος καί τινα
τὸ τέλος οὐσίαν εἶναι. καθάπερ καὶ θάνατον οὐ λέγω, καὶ τοῦτον
οὐσίαν. φύσιν λέγεσθαι. ἀπὸ τοῦ εἶδους. εἶδος γὰρ τὸ εἶδος
ἡ οὐσία αὐτῶν φύσει συνεστῶτων. καθ' ἣν τοῦτο αὐτοῖς τὸ
εἶναι, φύσις ἐστὶν ἡδη, καὶ ἑκάστου τινὰ οὐσίαν τὴν κατὰ
καθ' ἣν τὸ εἶναι αὐτὸ ὅ ἐστι, φύσιν λέγουσι. διὸ καὶ τὸν καθ' τελ
γινόμενον εἶδος. οὐσία αὖ. τῶν φύσει συνεστώτων, οὕτω καλοῦ
σιν. ἑκάστου γὰρ τούτων, οἰκεία τις οὐσία καὶ ὑπάρχουσα
» ἦ, καὶ αὐτὴ φύσις καλεῖται εἶδος οὖν αὐτῶν, διὸ καὶ λέγεται,
» οἰκείαν εἶναι οὐσίαν. ἔστω δὲ λαμβάνειν τὸ τῆς φύσεως, ἑκάστη
νεται, κατὰ τῶν ἁρμοττόντων ἢ ἁρμόττουσα φύσις καὶ κινήσεως λε
γομένη ἐστὶν οὐσία ἢ τῶν εἰρημένων κινήσεως οἰκείως
τοῖς, ἢ αὐτῷ. Διὰ τούτων λέγων ὡς πάρεστι καὶ αὐτὴ
φυσικὴ ἀρχὴ σύστασις. φύσει μὲν ἔστιν, τὸ σύνολον εἶδος. ἀφ' οὗ
ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τῶν ζώων ἀμφοτέρων· τὴν δὲ ὕλην καὶ
τὰ ἄλλα, καθ' ὧν καὶ αὐτῶν ἡ φύσις λέγεται, ἀποδεικτέον
λέγεσθαι φύσιν τὴν μὲν ὕλην, ὅτι δυνατὸν αὐτῶν ἐστὶν
δὲ γένεσις τε καὶ φύσις τῷ ἀποδεῖξαι τὴν ὕλην εἶναι
ταῖς τοῦ εἴδους τε καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἐν αὐτοῖς φύεσθαι
φυόμενα. πρὸς δὲ τούτοις δ' τινὰ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως
τῶν φύσει τοιούτων, αὕτη ἐστὶν ἐν ὧν ὑπάρχουσα πρώτως· ἐξηγού
μενος δὲ λέγω πῶς, πρὸς οὐδὲν ἄλλο ἀναφέρεται ἡ δύναμις ἀλλ'
ἐμψυχα, ὡς ἐν τῷ σώματι τῶν ἐμψύχων ἡ ψυχή. ἐν
γὰρ δέ, ὅτι ἐν ὕλῃ ζῷον ἐστὶ δὲ αἰτία τῆς κινήσεως πᾶσιν τοῖς
φυσικοῖς, τὸ σύνολον εἶδος. ἢ ποτὲ οὖν τὸ καὶ ἐν φύ
σει. ὧν γὰρ φύσις· ἡ τῆς κινήσεως ἀρχὴ ἐνυπάρχουσα
ὅτι ὧν συμβαίνει διαιρεῖν ὡς λεγόμενον πολλαχῶς οὐχὶ
ὁμωνύμως, ἀλλ' ὡς τὸ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν ἔχον. οὕτω
καὶ τὸ λέγεσθαι. οὐ γὰρ ἄνευ οὐσίας δέχεσθαι ἔστι, ὡς συμβαίνον.

τοῦδε ἀναγκαίου τὴν δι' αἰρουμένην, ὡς τοῦ τε σπουδαίου καὶ
αὐτοῦ τοιοῦδε· ὃν δ' ἀναιρεῖσθαι, οὐ μᾶλλον ἀδύνατον εἶναι ὡς οὐ
δυνατὸν εἶναι, οὐδ' ὅλως ἐν τοῖς ζώοις ἀναγκαῖ-
ον καὶ τὸ ἀναπόφευκτον· ἐπεὶ ἆρα ψυχή, τὸ αἴτιον τοῦ ζῆν. ζῴων δ'
ζῴων αἴτια δεύτερον σημαινόμενον σκοπεῖν τοῦ ἀναγκαί-
ου, χωρὶς ἀδύνατον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸ δι' ἑτέρου γενέσθαι ἢ
τὸ κακὸν ἀποβληθῆναι· ὡς λέγεται ἀναγκαῖ' ἡ φόβοις τοῦ φάρ-
μακον οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀποβολὴν τῆς νόσου
καὶ τὴν φθοράν· οὕτως ἀναγκαῖον τὸ μανδάνειν πρὸς τὸ φι-
λεῖν εἶναι· καὶ ἐνδοιᾶσαι ἀσουδαίοις πρὸς τὸ ἀγα-
θοὺς γενέσθαι· καὶ τὸ πλουτεῖν ὡς αἴγιναν ἵνα ἀποβάλῃ
χρήματα· ἢ ἄλλως μὴ δυνατὸν εἶναι τὸ μανθάνειν· ἢ μὴ οἷόν τε
μὴ ἔχειν· δίχα τοῦ ἀναγκαίου. τὸ βιαιόν τε καὶ τὸ ἀκούσι-
ον· λέγεται τὸ βιαιόν τε καὶ τὸ ἀκούσιον καὶ ᾗδε τὴν πρᾶ-
ξιν βιαίαν ἀναγκαῖον· οὕτως ἐξ ἀνάγκης ἐλθεῖν βουλόμε-
νόν τινα ὁρμαθῆς· κἀκ τοῦδε ἕνεκεν· ἢ ὑπό τινος τοιαύτης αἰτίας.
ἢ ὑπὸ πνεύματος· ὁ ἄνεμος βιαζόμενοι ποιοῦμεν, διὰ τὸ
ἀναγκαῖ' καὶ διὰ ἀνάγκην ποιοῦμεν· διὸ καὶ λυπηρὰ
οὕτως ἀναγκαῖα· καὶ ἀναγκαῖον φάρμακον, αἰεὶ ἀμφοῖν,
ὡς δοκεῖ τισὶ λέγειν· καὶ ἡδία ἀνάγκη πίνειν, ὡς λέγει σοφοκλῆς·
ἀλλ' ἡδία μεταβολὴν ἀναγκάζει ποιεῖν· καὶ τὸ βιαίως ἀναγκαῖ-
ον λέγεσθαι, καὶ τῶν εἰρημένων δοκεῖ τισὶ καὶ σοφοκλεῖ· ὅτι
δὲ ἀμεταπτώτως ἢ ἀναγκαῖον καὶ ἡδὺ ἄλλο, οὐδὲν ἀναγ-
καῖον τὴν ἡδονήν· διὸ καὶ ἔφην εἶναι αὐτὴν, τὴν κατὰ τὴν πρᾶ-
ξιν κίνησιν· καὶ τὴν κατὰ τὸν λογισμὸν· ταύτας δὲ φημὶ
αὐτὴν δὲ αἱρετικὴν τοῦ ἐφ' ἡμῖν, εἶναι δὲ ἐν ἄλλοις
εἶναι ἀναγκαῖον· τὸ αἰδῖον καὶ ἀμεταβλητόν· καὶ μὴ ᾗδε
ἔχοντος καὶ ἄλλως εἶναι· ἀφ' οὗ φησι, καὶ τὰ ἄλλα αὖ
καὶ λέγεσθαι· τὰ δὲ μὴ ᾗδε ἔχοντα ἄλλως ἔχειν, μὴ
εἶναι ἀναγκαῖον· ἁπλῶς μὲν ἔφην, εἶναι τῶν αἰδίων.

ἢ δηδεἠ καὶ αὐτοῖς ἄλλοις ἀναγκαίοις λεγομένοις εἶναι δοκεῖ
τὸ τοιοῦτον. καίτοι τὸ βιαζόμενον ἀναγκαῖον, ὅτι μὴ οἷόν
δέχεσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ ὁρμὴν καὶ προαίρεσιν κινεῖσθαι.
διὰ τὸ βιάζομενον καὶ ἀμαχητόν· ὅτι τὸ φεύγειν
καὶ μεταπτωτόν, οὐκ ἐνδέχεσθαι τὸ βιαζόμενον ἄπως τοι
οὖν· καὶ τὸ συναίτιον τοῦ εἶναι καὶ τοῦ ἀδοῦ, ἀναγκαῖον,
διὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι χωρὶς αὐτοῦ εἶναι· ἢ ἀδύνατον εἶναι.
οἵτινες ἢ ἐν οἷς προηγοῦνται τοῦ ἀναγκαίου οἱ τρόποι φησὶν
τρεῖς τίθησι δὲ τοῖς προφερομένοις τέτταροι τοῦ ἀναγκαῖου τρόπους,
τὸν κατὰ ἀποδοχὴν· αἰτίας ἀποδοχὴς ἀναγκαῖον· ὅτι
ἀποδεδομένον, οὐκ ἐνδέχεσθαι ἄλλως εἶναι, φησὶ καὶ ἀ,
πλῶς ἀποδεδόσθαι· τοῦ δὲ μὴ ἀποδεδομένου, ἀναγκαῖον
εἶναι, αἴτιον φασὶ εἶναι τοιαύτης τοιαύτας· ὅτι
ὡς· ἀδύνατον τοῦτο ἄλλως εἶναι, διὸ οὐ λογίσεται ὅστε
καὶ ἀποδοχή· δοξάσαι δὲ τοιαῦτα ἀναγκαῖον ὑποδομὴ
τῶν ἐν μέσῳ τοῦ ἀναγκαίου τὸ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, δι'
αἰρεταὶ καὶ λέγει τῶν ἀναγκαῖον τινα· ἔστιν
αἴτιον εἶναι τοῦ εἶναι ἀναγκαῖον· ὡς σοφοὶ τῶν βιαίων
καὶ τῶν ἀποδοχῶν· τῶν δὲ, οὐκ ἔστιν ἄλλο αἴτιον τῆς
ἀναγκης· ἀλλ' αὐτὸ αἴτιον ἐστὶ ἄλλοις τῆς ἀναγκης· ὡς
αἱ πρῶται καὶ ἄμεσοι προτάσεις ἀλλὰ καὶ τὰ ἀϊδιαὶ
οὕτως ἀναγκαῖα· οὔτε γὰρ ἔξωθεν εἶναι τὸ αἴτιον, καὶ ἄλλῃς
ἐξαναγκης τοῦ εἶναι ἐστὶ αἴτια· ταῦτα γὰρ τὰ φύσει αἰεὶ
τῶν τοιούτων οἱ ὅροι αἰϊδιοι· τοῦ εἶναι εἶναι αἴτιον·
ἀλλὰ καὶ μεϊδαὶ ἄμεσον χωρὶς τινος ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι· ἐξ
ἀναγκης ἀπ' ἐκείνου τοῦτο αἴτιον· τὸ μὲν οὖν εἶναι· τὸ δὲ τοῦδε
εἶναι εἶναι τῶν μὲν ἄλλων φησὶ ἀναγκαῖον, ἔστιν τι τῆς αἰτίας
καὶ αὐτὸ εἶναι· αἴτιον, σωτέλας τῶν μὴ ἐνδεχομένων, χωρὶς
τινος εἶναι, ἔστιν τὸ αἴτιον· ἢ ἀλλ' ἔστιν ἢ, ἔστιν τι τοῦ με
φομένου· καὶ σωτοῦ τῶν δὲ ὧν χωρὶς ἀϊδιαὶ αὐτοῦ τὸ αἰδοῖ,

κ', εἶναι πλεονέκτημα ἑτέρου τὸ αἴτιον, ἀλλὰ καὶ τῶν βλαπτο-
μένων, ὁρμὴ γάρ τις τοῦ ξημιοῦσθαι,
τος ἀναίτιος, ἑτέρου τὸ αἴτιον μονάδες τὰ ἀόριστα, ἀόρι-
στα ἐστὶ τὰ ἄπειρα, οὐχ ἑτέρου τοῦ ἀόριστα εἶναι αἴτιον· καὶ διὰ
τὰ ἐξ ἀναίτιας ἐστὶ πεπονθέναι. Καὶ τὰ φύσει ἐστὶν
τα· λαμβάνει δὲ ὁ θεῖον τὸ ἐν ἀναγκαῖον· ὁ γὰρ μὴ σὺν δὲ
χεσθαι ἀπλῶς εἶναι· ὁρᾶν καὶ ἀϊδίως ἀναγκαῖον φησὶν
εἶναι τὸ ἀθλοῦν· οὐ αἴτιον ἀποδείξας, τὸ τὰ ἀθλοῦν
μὴ συνδέχεσθαι ἁπλῶς εἶναι· τὸ γὰρ μὴ ἀθλοῦν, ἀλλ'
ναγκαῖον εἶναι· τὸ ἀλείφεσθαι χωρὶς σκόνης εἶναι· καὶ ἄλλως
σκόνην· τοῦτο δὲ λαμβάνει· σαφὲς φησί, ὅτι ἔστιν ἐν τοῖς
οὖσιν ἀθλα, καὶ ἀϊδια καὶ ἀκίνητα, οὔτε περιαιρετικὰ
νοις ἐστὶν, οὔτε θεῷ φύσει· συνδέχεσθαι γὰρ αὐτὰ, καὶ
ἁπλῶς εἶναι· ἀλλὰ καὶ εἰ ὄντα ἐξ ἀναίτιας οὐδὲν δεῖ
αὐτὰ δὲ καὶ αὐτοῖς θεῷ ὁρᾶν αἴτια· ὅρα δὲ τοῦτο,
ἵνα σὺν δαὶ τὸ ἀναγκαῖον καθ' αὑτῶν κατηγορῶμεν· μὴ
ὡς τὸ βιαίως καὶ τῷ φύσει κατηγορουμένων ἡμῶν ἀμφό
τις· τὸ σὺν λέγεται· τὸ μὲν, καθ' ξυμβεβηκός· τοῦ συνὸς
τὸ μὲν, καθ' ὁ συμβεβηκός φασὶ λέγεσθαι· τὸ δὲ καθ' αὑτό·
καὶ τὸ μὲν καθ' ὁ συμβεβηκός, δίχως· καὶ γὰρ τὸ συμβεβη
κὸς καὶ τὸ ᾧ συμβεβηκὸς λέγεται· ὡς κοσμίσκος· καὶ τὸ μου
σικόν· ἀλλὰ κοσμίσκῳ ξυμβεβηκὸς τὸ ἓν καὶ μουσικῷ· τὸ δὲν
γὰρ τὸ ἅπτεσθαι κοσμίσκος καὶ μουσικόν ἐστιν, καὶ κοσμίσκῳ δὲ μου
σικὸν ξυμβεβηκὸς· καὶ κοσμίσκος μουσικός ἐστιν, οὐ φησὶ καθ'
αὐτὸ συμβεβηκὸς εἶναι καὶ τὸ μουσικὸν καὶ τὸ δίκαιον· ὅτι οὐ
καθ' αὑτὸ συμβεβηκός, μουσικὸς κοσμίσκος· καὶ δίκαιος κοσμίσκος·
ἀ, ἀλλ' ἀνάγκη καθ' ἕτερον συμβεβηκότων, οὐ ἔστιν τὰ συμβε
βηκὸς προσεῖναι· ἀμφὶ γὰρ δίκαιον καὶ τὸ μουσικόν, ἓν
ὁτιοῦν οὐσία συμβεβηκὸς ἐστὶ· καθ' αὑτὸ συμβεβηκὸς γὰρ ἓν
τὸ μουσικὸν καὶ τὸ δίκαιον ᾧ συνίτιν ἀμφω ξυμβεβηκέναι.

τὸ δ' ἡμιόλιον ἡμιποδιαῖος εἰ· τῶν δὲ τριῶν πρὸς τέσσαρα τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ἀμφότερα τῶν πρὸς τὸ ἀρμονικὸν συμφωνούντων· τὸ γὰρ ἡμιόλιον ἐν τῷ πρὸς τὸ ἀρμονικὸν συμφωνεῖ λόγῳ· τῶν γὰρ τριῶν πρὸς τέσσαρα ἐστίν· ὁμοίως δὲ φησὶ δεῖν τινὰ τούτων εἶ· τὸ ἀριθμητικὸν ποδιαῖος ἐστὶν ἡμιόλιον· ἡμιόλιον δὲ ἐστὶν ὅταν ἡ ὑπερέχουσα μέρος ᾖ τοῦ ὅλου· οἷον τῶν τριῶν πρὸς τὰ δύο· ἡ γὰρ ὑπερέχουσα τὰ δύο μέρος ἐστὶ τοῦ ὅλου· τῶν γὰρ τριῶν ὑπερέχει τὸ ἥμισυ· οἰκεῖον δὲ ἡμιολίῳ τὸ ἥμισυ· ἐπιμόριον δὲ ἐστὶν ὅταν ἡ ὑπερέχουσα μέρος ᾖ τοῦ ὅλου· οἷον ἐὰν λέγωμεν ἑαυτοῦ ἓν καὶ τρίτον· τὸ ποδιαῖος· τῶν γὰρ τριῶν τὸ ἀριθμητικὸν ποδιαίῳ συμφωνεῖν φησὶν εἶναι τῷ ποδιαίῳ· ὅτι ἐν τῷ τέσσαρα ἐστὶν ἡμιόλιον· ἐν τῷ δὲ τριῶν ποδιαῖον· ἐν τῷ τέσσαρα γὰρ ἐστὶν ἡμιόλιον· τῶν

σι μοί, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. διὸ καὶ λοιπὸν τὸ ὅμοιον τῶνο
εἰκὼς, τοῦτο εἰκὸς μοῦ οἰκοῦ κατηγορεῖσθαι, καὶ ταμένη κα
» τὰ σίμβολικὸς σὶ λεγόμενος· τὸ σαφῶς φησι λέγεσθαι·
» τῶν δὲ καθαρῶ σὶ λεγόμενος λέγεσθαι φησὶ τῶν σιωπώντων.
» ξωσχῆ δὲ λέγει κακὸν, καὶ τὸ ὁ τοσοῦτον κακόν τινος σιωπῶν
μενα, ὡς τοῦ σφάλματος, ὅτι ὑποδεδεμένου σιωπᾶν ἔχει· ὁμοί
καὶ τὸ ὑποκόλλησις τινοῦ μένου, σιωπῶν λέγει, ὡς τὸ βιβλί
ταδε, ὡς καινότερον ὅσον σχολῆ· ὡς τὸ ωρα σιωπᾶν· οὐ
τως ἡ γεφυρεμένη· σιωπῶν σχήσας, καὶ μὴ σπεύδειν δεῖ· ἀλλ' ἢ
πρόσφορον αὐτῆς κεκαμμένον· οὐ τῶνδε σιωπῶν τὸ τοῦ σω
ματος κρόσφορα, ὡς σκληρὸς καὶ βραχύς· καὶ αὐτοῦ ὧν σιωπῶν,
σὺ φησὶν εἶναι μᾶλλον, τὸ φύσει σιωπᾶν· καὶ τὴν τέχνην· οἷον,
οἷον τοῦ τοῦ αὐτοῦ βραχίονα· ἢ τοῦ τοῦ αὐδρειαύλου· μᾶλλον
γὰρ λοιπὸν τὸ ἥνωνται καὶ σύμφυσις· καὶ σωναισθησίνα
λήλων σῶμα· ἢ πρὸς δὲ μᾶλλον εἶναι τῶν σιωπῶν τὸ φύ
σει τῶν τεχνητῶν, λόγου τινὰ αὐτοδέδωκε τοῦ ζῴου σχοῦσθαι
σχήματος πρὸς τὴν τοῦ εἶδος αὐτοδόσιν· οὐδὲ γὰρ τὸ
κίνησις μία· καὶ μὴ οἷόν τε ἄλλως· τὶς δὲ ἡ μία, πρό
σεστιν, ἢ τοῦ· μία δέ, οὐ διαίρετος· διαίρετος δὲ κα
τὰ χρόνον· λέγων τὸν τοιοῦτον καὶ πρότερος εἶναι σιωπᾶν
ὡς ἡ κίνησις μία· ὡς τὸ βαδίζειν κίνησίν τινα καὶ ἐξ αὐάγκης
μεταβατέον ἐν τῷ βαδίζειν κίνησιν· καὶ μὴ οἷόν τε αὐτῶν· τὸ
μὲν κίνησαι· τὸδε ἠρεμεῖν· ἐν ἀν τοιοῦτον τῶν σωμά
των· τὰ μὴ ζῶντα καμπτῶν· τῶν ζῳοτοιούτων, ἡ κίνησις
διαίρετος καὶ τὰ χρόνου· ἢ τοῦ δὲ σιωπᾶν λέγεσθαι ὡς
ἡ κίνησις μία· σφέξης λέγει τινα, τὰ ὡς ἐστὶν ἡ κίνησις μία· μὴ
σύτινι τοῦτον σχῆμα εἶναι τοιοῦτον· καὶ δὴ φησὶ καὶ καθ'
αὐτὰ καὶ κατὰ εἶδος σιωπᾶν εἶναι· τὰ μὲν τῇ ἀφῇ τὸ σὶ ζῶντα·
ὡς τὰ ἄνθρωπος μέν, ἡ κόλλη· ἀλλὰ ὑποκοινοῦ ὅλου σωματος
μὴ· τὰ ζῳοποιὰ μὴ αἰμοπλαξύλα, οὐλεγεῖ, οὐτ' ξυλοῦ τεσωμῆ

κινείως, οὔτε ὅλως ξύτι. καθόλου μὲν οὖν φασιν εἶλε
καθαπερεὶ εἰως· τὸ ξεῦμεμαι· καὶ ἤμενος δ' ἦν, ἀλλ' ἀμφὶ
καμεμῆνον. ἔστι δὲ μᾶλλον, ὃ ὦτι ξεῦσεμαι, τὸ δὲ δὴ καὶ
μὴ καμεμῆι εἶσθα· μᾶλλον γὰρ σὺ μένεμα καθάπτηι· μὴ
μενρὸς σαέλοις ὅλου· τὸ γὰρ σαέλος οὐκ ἀπόμενος· διὸ σὺ δὲ
δεῖ καὶ μενεμήμεναι αὐτοῦ πεὶ κίνησιν ἦναι· οὐκέτι δὲ τοῦτο
οἷόν τε σὺ τοῦ μενροῦ καὶ τῆς κινήσεως· οὐ γὰρ οἷόν τε αὐτοὺς
οὕτως, μέρος μὲν πεκινῆσθαι, μέρος δὲ μή· καμεμῖς γὰρ αὖ
ξηοῖτο· καζῇ ταῦτα δέ, καὶ τηνικάδ' ἂν τεθνεμεύη· τῆς μενος
μεμήνεσ' μᾶλλον ἦναι μίαν λέγω· τηὶ δὲ κεκαμεμήνην,
οὕτως· ὡς καίγωνίαν εἶδε· καὶ μίαν· καὶ οὐ μίαν ἦναι· ἡ
γὰρ τοῦ κύκλου μία, οὐδὲ γὰρ ἂν τὴν οἷόν τε· καζῃ μὲ εἶον
κινῆσθαι· φυλάττου σαυτὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ διαπίδε τὴν
γωνίαν εἶμου ἂν, οὐχ ὅλως μίαν ἦσεν· ὁπόταν γὰρ σὺ δὲ
δεῖ καὶ μὴ ἅμα πᾶσαν αὐτὴν κινῆσθαι· τῶν δὲ διάφωνῶν
ἀδύνατον τὸ μόριον χωρὶς τοῦ ὅλου κινηθῆναι· καίτοι
τοῦ γὰρ αὖ· οὐδὲ τὸ μόριον μεγέθος ἔχον τῆς διὰ δι' ὅλων ἁρμ,
ἢ καθ' αὑτὸ χωρὶς τῆς ὅλης κινηθῆναι, ἢ καθ' αὑτὸ ἠρεμεῖ
σθαι· ὁρᾷ σεσθαι δὲ τῷ μορίῳ τὸ ἔλαττον μέγεθος, οἷόν διὰ
μέσου καὶ τοῦ πέρατος τῆς διὰ δι', ἀφ' ὁπότων, μορίου γὰρ
γεσθαι· ὁ διὰ πασῶν μένοντος τῆς ὅλης κινουμένης· ἡ φωνὴ
δὲ πᾶσ' τοῦ ὡρισμένου εἴδους, ἀλλοιοῦσθαι φασιν εἶλε
γεσθαι, καὶ ὃ ὦτι τὸ ὑφιέμενον τῶν ἤδη ἐστίν, ἀδιά
φορον· ὁ ἐξηλλάττατο ἡ φωνή· ὦτι ἀδιαιρετοῦ τὸ ἤδος καθ'
τηὶ αἴσθησιν· λέγων ἀδιαίρετον, τὸ μὴ ἧς διαφόρου,
αἰσθητὸ διαιρούμενον· οὐ γὰρ καθ' ὃ τοσοῦ ἀδιαίρε
τον δὴ τὸ ὑφιέμενον αὐτοῦ ἦναι· διαφόρου δὲ αἰ
σθητὸ· τὸ γλυκὺ φορτικόν ἐστι καὶ τραχύ· καὶ τὸ λεῖον
καὶ τὸ φαιόν· ἤτοι δὲ οὕτως ἐστὶ τοῦ αἰσθητοῦ τὸ ὁμοῖον
ἢ δὴ ἀλλήλοις· λεῖον δέ μή μόνον ὦτι τὸ ὁρᾷ τοιοῦτον ἢ

ἀδιαίρετόν ἐστιν, ταῦτ' ἔστιν ἀλλ' ἀνάγκη ὥστε ἕκαστον τοῦτο
τὸν μὴ ὑποκείμενον λέγω, τὸ τοιοῦτον ὑποκείμενον, οἷον,
ἢ οἶνος ἐστίν· ὑποκείμενον δὲ τοιοῦτον αἱ ἄλλαι οὐσίαι λέγονται πᾶσαι
οἶνος ἦν, καθ' τοῦτο ἐν ταύτῃ τῇ ἐνδεχομένῳ τοῦτο ὁμοίως πᾶσι
ὕδωρ ὧν δὲ ἕκαστον ὑποκείμενον ἐστὶ καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκὸς
λέγεσθαι ἄλλα ἀφ' ἑαυτὰ αἰσθητὰ ἀπ' ἀλλήλων· ἀλλὰ τῶν ἐξ ἐκείνων δοκεῖ
τοῦ αἰσθητοῦ καὶ ἀδιαιρέτου κατ' ἄλλος σώματος λέγονται αὐτά,
ταῦτα δὲ οὐχ οὕτως ὁμοίως δοκεῖ, ἀλλὰ τῷ τὸ ὑποκείμενον ἄλλο
τοῦ αἰσθητοῖς ὁμοίως εἶναι, οὕτως οἱ χυμοὶ πάντες, ἐξ ἀπ' ἀλλήλων
λέγεσθαι· ὁ πὲξ ἐκείνου τινὸς σώματος, ἑκάστου ὑποκειμένου
τὸ εἶναι αὐτοῖς, καὶ ὕδωρ, καὶ ἀέρος· τρόπον δὲ τινα καὶ τὸ πῦρ
φύσιν, τὸ πρὸς τὸ πέλας· ἢ οἱ ἴσον λέγον, τῷ ἢ τὸ τελευταῖον ἀ
πὸ τοῦ πέλας· τουτέστι τὸ τοῦ τὸ πλάτος· ἢ τὸ πλευστὸν
πρὸς τὸ πέλας τὸ σῶμα· καὶ τέλος, ὁ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς
ἔστιν δὲ τελευταῖον, οὗτος καὶ τόδε τι ὂν ἢ τοῦ τοιοῦτον ὑποκειμένου αἰσθητοῦ· οὕτως ἐν ἁπλῇ
τῆς αὐτῆς ὕλης· καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, αἰσθητοῦ ἐ
κείνου· ὅτι ἐν φησὶ λέγεσθαι καὶ ὡς ἑαυτοῦ· καὶ ἐν γένος τα
ῖς διαφοραῖς καὶ ἀντιδιηρημένα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους
ταῖς ἀντικειμέναις διαφοραῖς, ὅμως διὰ τὸ γένος ἐν ἑαυτοῖ, ἓν
κατ' ἐκεῖνο λέγεσθαι καὶ ἔστιν οὕτως ἐν λέγεσθαι ἓν λεγόμενον
ὁπόσοι δέ τινα φασὶν ὁμοίως ταῦτα ἐν λέγεσθαι τοῖς πρόσθεν
ὧν τὸ σῶμα ὑποκείμενον καὶ ἡ ὕλη οἱ αἰσθητοί σώματα
ὧν ἡ αὐτή· καὶ ἐκ ἐκείνων διαφοραὶ ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τῆς αὐ
τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς διαφοραί, ἐν οἷ καὶ ἀδιαίρετον, ἓν
ὧν, δῆλον καὶ ἀπλῶς καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης λέγειν ὁμοί
ως ἐν λέγεσθαι τοῖς τῶν ἓν ἐχόντων· δόξαν δὲ τινα ὁμοίως ἔχειν.
οὐδὲν πάντα, ἀπορήσαι τοσοῦτον καὶ δὴ καὶ ἐν τούτοις καὶ
ἐν σημαίνοις τὸ ἐν καθ' αὐτὸ καὶ ἄλλο τι ἀναφορά· ἀδύνατον
νάμει, τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς, ἑαυτὸν δὲ· ταῦτα δὲ τὸ κατὰ

γορούμενον· καὶκεῖνο ἀδιαίρετον μέν, ὅτι οὐ καθ' ὃ δος καθ' δὲ τὸ ποσόν, οὐκ ἀδιαίρετον, τόδε γένος φέρεται· καθ' ὃ μὲν τὸν ποσόν, ἀδιαίρετον καθ' ὃ δος δὲ, διαιρετόν· ὁ πε μὲν οὖν φε ὅτι λέγεται ταῦτα ἀλλήλοις· τὰ ὑπὸ ταῦτα ὁποιεχόμενος· καὶ τοι ταῖς αὐτικαμένοις ἐν αὐτῷ διαφοραῖς αἱ ποδιαιρούμενον· ὅτ δὲ τὰ ὑπὸ εἴδεος, ταῦτα ἀλλήλοις λέγεσθαι, οὐκ κατὰ τὸ ὁποιεχόμενος ὡς τὰ πρὸ ἑαυτῶν καὶ λέγ. σφῶν τοῦ το· ὁ πεῖας ἢ μὴ ἐνυπάρχειν ὑπ' ἀλλήλοις καὶ ληφθῆναι ἅδη· τὰ τοῦ λόγου μὲν οὐσίαν ω. ἀ οἰκεῖα ἅδη ὁποιεχόμενα τῶ πρὸ ἑαυτῶν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ ὑποκείμενον τελευταῖον ὄντα καὶ βλέπτα ἀλλήλοις εἶ· οὐκ κατὰ τὸ ὁποιεχόμενον αὐτοῖς λέγεσθαι γένος, ἀλλὰ κατὰ τὸ αἰωτέρω τοῖς αἴωτούτου δηλωτικοί ἐστιν οὖ καὶ τὸ αἴωτούτων· οἷον ζῶον ἐστιν ζῶον ἐστιν ὑποκείμενον· καὶ ὄρνεον οὐ ὑπὸ τοῦτο· καὶ τοῦτο ἅδη· ἀετὸς καὶ ἰδραξ· ταῦτα δὴ, οὐκ κατὰ δὲ ὄρνεα ταῦτα ἀλλήλοις λέγεσθαι· κατὰ δὲ ζῶον ὄρνεα δὴ φθορᾶ ἀλλήλων, ἀλλ' ἢ ζῶα ταῦτα, καὶ εἰ κτ' τὴν ἀδιαίρετον τὸ αἰωτέρω γενομένους μεταλήψιν· οὐ τως οὐδὲ τὸ σκαληνοὶ καὶ ἰσοσκελὲς ὑπὸ εἰ ἀλλήλοις ὡς εἴδεα· ἀλλ' ὡς σχήματα· τὰ γὰρ τοιαῦτα αὐτῶ πρὸ τούτων, δηλωτικοί αἰ ἕκ τοῦ κατὰ τὸ αἰωτέρω ὁποιεχῶν γενῶν· καὶ ἔτι αἰ· τὰ οὕτω τῶ ζῶ ταῦτα, οἷς τὸ αὐτῶ πρὸ γένος, οὐκ κατὰ τὸ πρὸ ἑαυτῶ, ἀναλόγως τὸ εἶ ζῶον τοῖς ἀποτελοῦσιν ὑλης καὶ τοῦ ὑποκειμένου οὗτό εἰ ζῶόν ἐστιν· οὐκ ἀποστὰς πρὸς ἑαυτῶ, ἀλλ' ἀποστὰς ἐσχάτης· ὡς γὰρ εἰδέα· καθ' ὑπόθεσιν αὐτοῖς ὑποκειμένην ὑλην, οὐ κατὰ τὴν ὁποιεχῆ τὸ εἶ ζῶον, οὕτω καὶ τὰ νῦν ἡρημένα ὡ ζῶ. ταῦτα ἐστιν, οὕτω πρὸς ἑαυτῶς κατηγορούμενα ἀλλ' τὸ αἰωτέρω· τοῦδε καθ' ἑαυτὸ τὸ αὐτὸ πρῶτο γένος, τὰ αὐτὰ λέγεσθαι ταῦτα· κατὰ δὲ τὸ πρὸς ἑαυτὸ, μηκέτι εἶ ἀλλήλοις, τὴν αἰτίαν αὐτοδέδωκεν· οὐδὲ γὰρ ἐνοῦσθαι φοᾶς οὐδὲ φθορᾶ ἀλλήλων τινὰ οἴεται ὑπαιτίαν, κατ

ζῶον
ὄρνεον

ἀετὸς
ἰδραξ

σκῶν ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς λαμβάνεται, οὐδὲ διαφορᾶς διαφερόντων
κατ' ἐκεῖνο δέ, οὐλαμβάνεται· οὐχ οὕτως· ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὰ αὐτὰ
ὡς πρὸ τῶν γενικωτέρων· τὰ ὀλιγώνα τὰ ἰσόπλευρα.
καὶ τὸ σκαληνόν καὶ τὸ ἰσοσκελές, εἰδοποιοῦσι διαφορᾶς, ὄντα
φορᾶς οὐ διαφοράς· ὑπὸ δὲ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν τῶν διαφο
ρῶν, ταῦτα διάφορα τὰ ὀλιγώνα· ταῦτα ἀριθμοῖς ἐστι μήκεσι δι
γώνου δὲ διαφορᾶς διαφέροντα, οὐκέτι δίγωνα ταῦτα,
ὁμοῦ· καὶ ὁ ἀετός, καὶ ὁ πορφύριος· ζῷου γένους διαφορᾶς, οὐ
διαφοράς, ὑπὸ δὲ τὸ πτηνόν, εἶδος, τοῦ ζῴου διαφορᾶς, τὰ
ὄρνεα ταῦτα· διὸ καὶ ζῷα ταῦτα· ὄρνεα οὐδὲ διαφοράν
τα διαφορᾶς, οὐκέτι αὐτὰ ὄρνεα· διαλύτου δὲ καὶ
ὁ ἀὴρ καὶ ἡ σαύρα· αἱ ὅμοιοι, ὁτιοῦν αὐτοῦ διαφορᾶς,
ἀριθμῶν διαφοραί· ἀφεῖσα δέ τινα εἴρηται κατὰ τὸ εἶδος,
ὅρος τι δηλοῖ πολλαπλασιάζων εἰς κατὰ τὸ ὁ εἰσομοῦ· καὶ
τὸν λόγον, τοῦ τιλῶ ἴσα λέγοντα· ὧν δὲ στρῶν οὐ τῶν μή
κεσι εἰσομὼν· ἀφ' ἑαυτῶν, ὁ λόγος καὶ ὁ εἰσομός, ὁ αὐ
τός ἐστι, ταῦτα εἴρηται ἀριθμοῖς· ἐφ' ὧν δὲ ὁ λόγος, ὁ δι'
τιλῶ ἴσα λέγων, ἀδιαίρετος πρὸς ἄλλον, πρὸς ἑαυτόν· τὸ
αὐτὸς γὰρ καὶ ἑαυτοῦ ὁ λόγος διαιρετός· τοῦτο δέ, ἐπὶ
πολλῶν· ὁ λόγος σημεῖόν τινων, ἃς ἀριθμοῖς διαιρῶ
μεν· ὁ λόγος δὲ μεχωρισμένων τινῶν ἀφ' ἑαυτῶν ἀριθμῶν,
βερηκοῖ διαφορᾶς τῶν, οἱ λόγοι τὸν οἱονδηλοῦντος
αὐτῶν ὅσιν οἱ αὐτοί, καὶ ταῦτα εἰ· καὶ ἡ ἀὶ διὰ τοῦ
τῶν ἀριθμῶν· τίνα ἐστὶ τὰ πῶ ἄδε εἴ τε καὶ ταῦτα· πόδε ὡς
ὥρ σοὶ ὧν σοὶ πεδόν ὁ τοῦ ἑδοῦ οἱονδηλῶ τι πολυπλασίου
τῶς τοῦ τοῦ τῶν τῶν μεχωρισμένων ἀριθμῶν· καὶ κατὰ
τινος ἰμβερηκοῖα διαφορᾶς τῶν, εἰ ἃ ἴσα λόγον τοιαῦ
τα ἃς τὰ κατὰ τὸ μεγέθος μόνον ἀλλήλων διαφοράς·
σφῶν ἴσα πεπληθυσμένων καὶ φθίνον, ὡς καὶ σοὶ ὧν σοὶ
πεδόν ὁ αὐτὸς λόγος σοὶ ἐστὶ καὶ κατὰ τὸ εἶδος μόνον, αὖτε

ἢ πολλαπλάσιον
τείχους
ἰσοπλευρόν ἐστιν·

κρεῖττον. οὔτε ἔλαττον· ὁμοιονταὶ δείλωνον καὶ σὺ μὴ
τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον αὐτὴ ὁμοφδὴ τοῦδις πρὸς τὶ δηποτ
καὶ λεῖδ καθόλου καὶ μὴ εἰκεῖως εἰ λοιπὸν εἶναι· ὧν καὶ ἐν
ποῖς ἀδιαίρετος· ἢ νοοῦμεν τὸ πεῖδ εἶναι αὐτῶν καὶ τὴν οὐσί
αν· ἀΐδιος καθ' αὑτὸ μὲν ἐστὶν ἀμοίρεια· καὶ μήτε μέρος,
μήτε τόπου· μήτε λόγῳ χωρισμοῦ τινα ἔσεσθαι δὲ χεῖ τοῦ
μεμάλισα ζῷ· καὶ τῶν τοιούτων μάλιστα, ὁ μὲν οὐσιαὶ δ
σὶ· λέγοι δὲ τὸ εἰ καθ' ἑαυτὸ ἀεὶ ὂν καὶ ὑφεστώ
μενον, καὶ εἰ ὡς εἰ· τῶν μὲν γὰρ ὁμογενῶν καὶ ὁμοειδῶν,
χωρίζεσθαί τινα ἀλλήλων· καὶ τόπου καὶ χρόνῳ ἀλλα·
καὶ τῶν στερεωτύπων, ἃ καὶ μὴ τόπου ἢ χρόνῳ ὁμοειδῶς·
ἀλλὰ λόγῳ γε· ἄλλος γὰρ ὁ λόγος αἰναραίσεως· καὶ ἄλ
λος καταβαίσεως, ἃ καὶ εἰ τὸ ὑφεστὼς μεῖζον καὶ ἀμοίρε
ον· τόδε καθ' ἑαυτὸ εἰ· ἁπλοῦν ἀμοίρεον, καὶ μάλι
στα τὸ εἰ τῇ οἰσί· καὶ γὰρ ὧν ἄλλων τῶν καθ' ἕκαστα
τὸ εἰ ἐμοίτων· εἰ μὴ σοι ἀρχὴ τῆς οὐσίας εἰμὶ τοῦτο· ἢ ἔσε
ὑφ' ὁ γένος διαφορὰ ἀλλήλων τὸ ἕδος· καὶ ἐν αὐτῇ
μεμιγμένα ἀλλήλων καὶ διαφορά, ἃ καὶ
μὴ καθ' οἱαί· ἀλλ' ἐκ καθ' εὐμβεβηκὸς τινα τῶν ἑδῶν,
ἐνστατὸν καὶ ζῷ· τὸ ζῷον αὐτὸ τὸ καθόλου λεγόμενον,
οἷον τὸ ζῷον εἰ οἱ καὶ ἓν τοῖ αὐτῷ καὶ οὐ ἄλλῳ, ἢ
ἀΐδιον ἀεὶ ἑαυτῷ αὐτὸ αὐτῷ ταυτόν τε καὶ εἰ ὅμοι· τοῦ
τ' εἶναι ὁ μὴ αὐτοῦ διαφοραῖς διαιρούμενος· καὶ ἔστι
λεγόμενον διὰ τοῦτον ὑφ' αὑτοῦ ὃ πρὸ ὀλίγου προσ
ῆκεν· ἐστὶ δὲ τοῦτοις καὶ τὸ καθόλου εἰ εἶναι
σον λέγεσθαι καθ' ὅτουτο· καθόλου μὲν εἶναι διαιρετὸν μὴ
τε διὰ φορὰν τὶ, προσῆκε· δι' ἃς μὴ διαφορὰ ἀλλή
λων ἔστιν· καθόλου διαφορά, ταυτὰ ἐστὶν ἀλλήλοις· ὅ,
τε γὰρ αὐτὸς ὁ καθ' ἑαυτὸ αὐτὸς ἀδιαίρετος, ἢ ὁ γὰρ μὴ

ἢ ς αὐτόν· διαιρούμενον δ' ἢς· καὶ σὺ ζῷον, ὁμοίως ἐκεῖνο
δὲ ζῷον διαιρεῖται· καὶ σοὶ ὧν ἄλλον αὐτὸς λόγος. ἔστω
δὲ φυτόν· διαμένουσα πάλιν σοὶ αὐτοῖ· καὶ οὐκ ἐν οἷς
τίνει σὺ δ' ἐν καθ' ἑκάστην οὐσίαν ὧν ἐν ἕκαστον ἐν
ἐν λέγεται, καὶ τὰ τί ξυμβεβηκότα· ἢ ἐν τῷ ἐν προσεῖναι,
ἐν λέγεται, καὶ τὰ τί ξυμβεβηκότα· ἢ ἐν τῷ ἐν προσεῖναι,
ἢ ὡς ἐν ὁμοιότητα, ἢ διαίρεσιν, εἰ ἀλλήλοις λέγεται· οἷον μελιτῖ·
μελιτῖ· ἢ ὅλως λευκόν· καὶ θερμόν, θερμῷ· καὶ τῷ σῶμα πεπ
τόν· ὡς ὁμοιομερές, τῷ μοιρικῷ· ἢ ὁλομερὲς ὡς λευκῷ· τὸ
γὰρ ταυτόν τι σῶμα, ταυτὰ ταῦτα· ὧν πάθη ταυτόν· ὡς τὰ
θερμαινόμενα ἢ ψυχόμενα· ἢ ὅλως πάσχοντα τί τὸ αὐτὸ
πάθος ταῦτα, τὸ πρός τί ἦναι· ἀεὶ λέγομεν τοὺς μὲν πρὸς
τὸ κοῦφον καὶ βαρύ, δεξιοὺς τοῦ κόσμου· καὶ οὗτοις δὲ
ξιοῖς ἦναι· καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σὸς τίνος κοινωνῶν πάλιν
δεξιὸς ἱππεύς, τοῦ πρὸς δύσιν· ἢ τοῦ σὸς τίνος δεξιοῦ·
ἢ δι πλασίου· ἢ σὸς μοῦ· καὶ ἐκ τούτου ὁ αὐτὸς σὺ σῷ καὶ
τί τῶν ξυμβεβηκότων· καὶ κατὰ τὸ σκάνων τινὸς ὁμοίως
χηλοῖς κεκίνουνται· καὶ οἷς ξυμβεβηκέναι σκάνο
τὸ σῷ· μειοδετεῖν, ὡς ἡ οὐσία μὴ μᾶλλον ὡς φησὶν ἡ οὐσία τινῶν,
κ' οὐσῷ· εἰ γὰρ τὸ σῶμα μᾶλλον τοιοῦτον· οὕτω
σημεῖον· καὶ σὺ πέδον εἶ· ἢ ὁδὸς οὕτω δίγωνον
εἶ, καὶ αὐτὸς ὡς λέγοιτ' ἦναι· ὧν γὰρ εἶ ὁδὸς, εἶναι
τῆ οὐσίᾳ ὡς οἱ αὐτοὶ ὁμοφυὲς γὰρ ὁμοῖ καὶ πάλιν τὰ
ὁμοφυῆ ἀλλήλοις· ἢ λόγῳ φησὶ λόγως γὰρ λέγεται τὰ
τοιαῦτα· καὶ γὰρ ταῦτα κατὰ τοιαύτην εἶ· ὡς γὰρ λό
γος αὐτῶν ὁ τὴν οὐσίαν σημαίνων· ἢ σκιὰ ἀλλήλου ἔστε τὸ
ἢ ὁδὸ ἢ λόγῳ καὶ τοῦ οὕτως ἔχειν αὐτὸ μέσου, τὸ καὶ κατὰ
ω· τίνα ἐστὶ ἀφορισθέντα; τῶν τοῖς οὐσίαις ἐναντίκειμ
μὴ μεμνημονεύκειναι καὶ ὧν ὡς ὁδὸ ἢ λόγῳ· εἴτε
γὰρ ὡς πλάθω ἢ κατὰ μὴ οὐσίαν· ἢ ὡς μὴ εἶ τὸ ὁδὸς· ὅτι
δὲ τοῦτων ἕκαστον εἶ, ἐφ' ἑκατοῖς ἑκάστου καὶ μὴ κατὰ οὐσίαν

ἀλλήλοις, ὡς πολέμιοι ἀφίδιοι. πολλοὶ γὰρ αὐτὸν
λέγουσι, ὁ πόθεν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐμοιγε δοκοῦσι
ἀμφισβητεῖν ἀλλήλοις πολλὰ λέγοντες, ὡς
ἴδιον κύνα. αὐτοὶ. οὐκέτι πρὸς δὲ τὸ φωνοῦντα τοὺς
λόγους πολίτου, καὶ ταῦτα πλέω. ὅρος πρὸς ἡμᾶς δὲ τοῖς ὁρι-
σθεῖσι τοῦτον εἰσὶ δύο τρόποις, καὶ τὸ ὡς ὅλον εἶ. πολλα-
κὶς γὰρ καὶ ἡ πόλις εἶπε, οὐλέγομεν αὐτὸ εἶ, αὖ μὲν ὅλον ἦ.
καὶ τὸ ἕδος ἀφῆλφεν. οὐδαὲ τὸ ὁ πωσοῦν οὖν κεκλιμένον
εἶ. καὶ παίδα εἶπε λάμπρα εἰ αὐτῷ. ἀλλ' αὖ οὕτως εἶπως
τὸ οἰκεῖον εἶδος εἶμι. ὡς ἐδήχθη εἰ αὖ ἀρίστως εἶπε τοῦ ὑποδή-
ματος. λείβδε καὶ τὴν τοῦ πώλου τεθραμμένου, διὰ τοῦτο
μᾶλλον εἶ ἦναι. ὅτι πρὸς τὸ σωθῆναι καὶ τὸ τελοῦντε
καὶ ὅλον εἶμι. οὐδαὲ δέχεσθαι προσθήκην κατοῦδεν, ὡς τότ'
ἀφοῦσιόουσα. δοκεῖ δὲ πλεῖστις αὐτῷ. ἐλλιποῦς ἁρπᾶσθαι προ-
σθήκας. ἔστι δὲ ἐστὶ, ὡς ὅτι οὖν φαμὲν ἦναι αὐτὴ
φοσοί, οὐκέτι οὐδεὶ πρὸς τοῦτο ἀποδοκεῖ. λάπτδαὲ τ'
ἦν αὐτὶς καὶ οὗτος εἰνὸς ἐμοῦ, ἢ τι τοιοῦτον. καὶ δαὲ
ἐδεῖ αὖ τὸ ἔστι τοῦ πώλου ἁρμηθὲν, ὡς οὕτως ἁρμηθὲν
ἀκούεσθαι. διὰ τοῦτον ἢ τοῦ πώλου μᾶλλα μᾶτῶν τεθ-
μενῶν, ἀλλοὐχοὕτως αὐτοὶ ἁρμᾶς τὴν λέξιν. ἐπεδεῖ σα
φὴς ἡλέξις, καὶ τὸ ἀπόλουθον ὠφελοῦσα ἦν γεγραμμένον, αἱ
τὶ τοῦ Σωδὴ ἐστὶ μὴ ὡς ὅ τι οὖν τὸ ἔτι πρὸς τὴν δὲ
τοῖς ἁρμηθεῖσι. καὶ ὅ τι τὸ εἰ ἦναι, τὸ αἰχμὴ δύνημοῦ.
εἶναι ἐστὶ. τοῦαὲ εἰ εἰκῇ τῷ πρῶτον μέρος. ὃ καὶ εἴ ἐστὶ
εἰ ἐκῇ τῷ αἰχμὴ τοιοῦτον δὲ, εἰ μὴ, τῷ ἀριθμῷ, ἢ μοῦ
καὶ ἄλλως δὲ ἄλλο. ὅ τι ὥστε καὶ ἐστὶ εἰ αὐτῷ τὸ πρῶ
τον μέρος. οὐδαὲ ἴσως τοί εἰ σαῦτό εἶ. πῖδ' ἐστὶ τὸ εἰ ἐκῇ
τῷ πρῶτον μέρος, ἐδηλώσειν ἄρων. ὧδαὲ πρώτως ἴσως
εἰζόμεν τι; τοῦτο πρῶτον μέρος εἰκᾷ σουλέγοιτο. διὸ καὶ
ἐδήχθη ὅ τι αἰχμὴ οὐσίνως οὖν. διὸ δαὲ πρῶτον ἴσως εἰζεῖται τι,

δ' ἐστὶ μὴ ὡς ὅτι οὖν:

τοῦτο ῥῆμά ἐκ μέρους· ὡς τὸ γνώσεως καὶ τοῦ γνωστοῦ τὸ εἶ
ναι· εἰ γὰρ ἀεὶ τρόπως οἱ αὐτοὶ γνωείξονται καὶ
εἰ ἵππω. οἱ ἵπποι· καὶ καθ' ἕκαστον δὲ ἐστιν οἰκεῖον τινὶ τοῦ
γένους ἑκάστου οὕτως ἐν μέσῃ δὲ εἴρεσις· τοῦτο γὰρ ἐλα
χίστῳ αἰσθητῷ διαφέρειν, δοκεῖ πάντα τὰ διαφέροντα ἀλλή
λοις μεμίχθαι· καὶ ἐν φωνῇ δὲ τὸ φωνήεν ἢ ἄφω
νον τοιοῦτον· ἐν τούτοις γὰρ ἕξις ἁπλῆ, πᾶσα ἐπιπλοκῆς
φωνὴ μέρη ἔχει· πάλιν ἐν βάρει, ἄλλοτι τὸ πρῶτον
τε καὶ ἐν· οὕτω πάλιν ὅτε καὶ τὴν ζῴων δέσιν, τὸ πατρὸς
γνωείζεσθαι, ὁμοίως καὶ ἐκείνου, ἐφ' ἑτέρου τὸ πρῶτον γνωείζο
μενόν τε καὶ λαμβανόμενον, ὥστε πᾶσιν οἷς γνωείξε
ται· καὶ ἐπὶ ἁφῆς τίς ἐστι πρώτη κίνησις, ἀλλ' ἡ μέσ
τε ὀείλομεν τὴν ἁφήν, ἢ τινὰ ἄλλην, ἢ πάντα ὁλωσὶ μέρου
μέν· ἐν πᾶσι δὲ φησὶ καὶ παντὸς οὗ, τὸ ἐν, ἢ τῷ ποσῷ,
ἢ τῷ ἀδιαίρετον. τομὴ δὲ ἐν ποσοῦ ἀδιαίρετον αὐτὴ
αὐτῇ ἀδιαίρετον καὶ ἐπ' ἄθετον, μονὰς τοῦτο· ὥστε
θέσιν ἐν αὐτῇ οὐ διαίρετον, στιγμή· τὸ δὲ μονάχῃ δὲ
αἱρετοῦ, γραμμή· καθ' ἃς μέγεθος· ἐν ᾗ πέδον δὲ, τόδι
χῃ· τὸ δὲ αὐτῇ τε καὶ ἐν ἓξ ἀδιαίρετον· τὸ ἁπλῶς ἐν πάντῃ,
ὧν ἕν· καθ' ὃ δὲ, ἀδιαίρετον· ὁ ἕξ αὐτός· ὁ ἕξ ἵππος·
καθ' ἕκαστον ἕξ ἕδος· τὸ καθ' ἡμιόδε ἐν ὡς ἕν ἡμιόνου οὐ, οὐ
προσεθήκης· ἐξῆς δὲ, ἄλλῳ τινὰ τοῦ ἑνὸς διαιρεθὲν ὑ
πολειφθέν· ἢ καὶ συνεχῆ ἕως ἂν δοκῇ χρῆσθαι ἐν τοῖς πρό
σθεν ἀφῇ· ἢ καὶ συνεχῆ ἕως ἂν δοκῇ χρῆσθαι ἐν τοῖς προ

ωῖ ὁ λόγος φησὶ ἓς· λόγος δὲ εἷς τῶν τὸ αὐτὸ εἶδος
ἀφαίτων· τῶν δὲ ἀδιαφόρων τοῦ εἴνω ἑδῶν, οὐκέτι
ὁ αὐτὸς λόγος· ἀλλ' ἔστιν ὁ αὐτὸς λόγος τῶν ὑπὸ τὰ αὐτὸ
ἓδη· γένη δὲ λέγεσθαι ἓν εἶναι· ὧν τὸ αὐτὸ ἡμᾶς τῆς κατη
γορείας· τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τῶν ἀναλυτῶν γενῶν· καὶ μὴ ἁμ
τησόμεθα κατηγορήσαντες· ταὐτότητας ὑπὸ
τὸ γένος· τόδε
καταλαλοῦσιν· ὡς εἴρηται· τὸ ὂν ὡς ἀπὸ πρὸς ἄλλο·
ὁμοιότητας οὕτως ἐν τῷ πρός τι ὡς ἄλλο πρὸς ἄλλο· ὑπὸ
διαφορότητα δὲ ποιότητα· ἀναλογία· σύγκειται
δὲ καὶ ὁ τοιοῦτος προσδήκη· ὅτι ἀδιαίρετα τὰ ὑφ'
ἓν ὄντα· καὶ τὰ πρῶτα· ὄντα· οὐμενοῦν ἀναπαλίν· τὰ
γὰρ κατ' εἶδος εἰσὶ καὶ τῷ ἓδη καὶ τῷ ἑνί· τὸ εἶναι ἐκεῖ
ζητῆσαι δ' ἄν τις· πῶς τὰ κατ' ἀριθμὸν εἰσὶ· καὶ ἀναλογία
τὸ εἶναι· οὐμενοῦν ἀναπαλίν· ἢ οὕτω λέγεται καθ'
ὃ τὸ ἔδος ἓδη ἐν τῷ ἀριθμῷ αὐτὸ αὐτῷ εἶναι· λέγεται δὲ καὶ
κατὰ γένη· τὸ εἶναι· καὶ αἱ ἀλογίαι ὄντα, αἱ ἀλογίαι
καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γένη· οἷον, ὡς αἶξ πρὸς αἶγα· καὶ ἵππος
πρὸς ἵππον· ὡς αἶξ ζῷον· καὶ ἵππος ζῷον· καὶ κατὰ τὸ
αὐτῷ δὲ ἓδη ἀναλογον· οὐμενοῦ κατὰ ἀναλογία εἶναι· καὶ κατὰ
γένη· ἀναλογίαν γὰρ εἶναι, ὡς πνεῦμα πρὸς πνεῦμα, οὕτως
διάπρος ζῷον· οὐ μενοῦν καὶ ὁμοσενῆ ἐστὶν, ὡς πνεῦμα
διάπνεῦμα καὶ ζῷον· εἰ δὲ τοιοῦτόν ἐστι τὸ εἶναι, φανε
ρὸν φησὶν εἶναι, ὅτι καὶ κατὰ πολλὰ ἀντίκειται τῷ εἶναι
λεχθήσεται· καὶ γὰρ μὴ οὐσίᾳ ἀλλὰ διηρημένῳ πολλὰ·
καὶ τὰ μὴ ἀδιαίρετον, ἀλλὰ διηρημένην καὶ διαφέρου
σαν τὴν ὕλην εἶναι κατὰ τὸ εἶδος, τὴν πρώτην τὴν τε
λευταίαν· πρώτην μέν, αἰτόμεν, ἣν κατὰ τὸ ὑφοκείμε
νον οἷον τὸ δέ, ἔλαιον· ἐσχάτην δὲ τούτων· ἐκ ἀπλῶν δὲ,
αἰ, ἢ τὸ βλέπον ὑφοκείμενον εἰπεῖν· ἐξ οὗ μέν ἐστιν
ἐστὶ τῷ εἶδος· οἷον, αἰτόμεν, ἐξ ὕδατος ἢ, τοῦ βλεπόντου

ζητήσαι

λωσκόμεθα, ὡς ἐπὶ τῆς πατὰ τόδε, εἰκῆς· πότερος ἄλλου ὡς
ἐπιθυμεῖ μᾶλλον· ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου πλέον ἐστίν· ὡς ἐπὶ τὸ
πατὸν ἐστὶν, ἀληθινὰ μᾶλλον τοῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λόγοις πυρία
δεῖναι ἢ τοῖς ὡς ἐπὶ τὸ ἄλλοτε ἐπ' ἄλλου εἰσὶ ἀποδόσεων ὁμοίως τοῖς τροφῆ
ρασθαι οἷς, ἐπὶ τὸ μᾶλλον πολλὰ λαμβάνειν· τῷ πλείονα
πολλὰ ὠφελεῖν οὐκέτι κοινὸν γένος· ἀλλὰ καὶ ὠφελεῖν ἀδύνατον
τοιαῦτα, πολλὰ καὶ ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἀεὶ ἀλλήλων καθόδοις
ῥᾴδιον, πολλά· τὸ οὖν λέγειν, τὸ μὴ, καλὸν σύμφορον, τὸ δὲ,
καθαίρειν· καὶ τοῦ οὗτος ὡς θρὴν καὶ τοῦ ἐκεῖνος, πρᾶγμα δύνατον
εἶναι ποιῆσαι, πλὴν ἢ ἐπὶ τὸ καλὸν σύμφορον καὶ τὸ καθαίρειν
καὶ πρᾶγμα· καὶ ἐπὶ τοῦ βέλτιον εἶναι, καθόλου καλὸν
ζύμφορον καὶ ἄλλο τι λέγειν ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ἐμῶν
αὐτὸ τοῦ οὗτος· τῷ ἐστὶν· αὐτὸ καὶ τοῦ οὗτος, τὸ ἐστὶ σχῆμα
πᾶσαι λέγειν δὲ καλὸν σύμφορον καὶ τὸ εἶναι κατηγορ
καὶ πᾶσι, τὸ μὴ, αὐτὸ λέγομεν, ὁ δὴ καὶ μονοπρόσωπος ἐστὶ
ὡς θρὼν καὶ καλὸν σύμφορον εἰ τὸ τελέσαι οὕτως ὁ
αὐτὸς μονοπρόσωπος ἐστὶ· τὸ δὲ αὐτὸ, τὸ μονοπρόσωπον αὐτός ἐστι·
καθόλου πρᾶγμα, καὶ τὸ καλὸν σύμφορον εἶλε
γόμενον τῆς δὴ τοῦ τοιαῦτα διαφορᾶς πρόσληψις, καὶ δύνα
σθαι πάντων τῶν τοιούτων καλὸν σύμφορον τὸ οὗ καὶ τὸ
εἶναι λέγειν, ἐξηκοδήποτε οὖν, ὡς ἐάν τι καλὸν σύμφορον λέγειν
κατηγορήσωμεν τινός· καλὸν σύμφορον τι λέγομεν εἰκὸς
νῦν ἔναι μᾶλλον τῇ κατηγορίᾳ, τῷ εἶναι τὸ ὑποκείμενον,
τοῖς οὖν τὸ ζῷον ὀρθοῖσιν, οὕτω καὶ οἷον λέγειν καλὸν σύμφο
ρον, καὶ οὕτως ὑποκείμενα τιθέασι· ὡς ἐάν τι ἐστὶ καλὸν
σύμφορον, ὅτι ἐστὶ σύμφορον, οὕτω καὶ οἷον καλὸν σύμ
φορον, ὅτι τοῦτο ἐστὶ σύμφορον· καὶ ἐστὶ αὐτοῦ, οὗ
δεῖ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον εἶναι· ἐπεὶ ἐστὶ πολλὰ
τῷ ἐστὶ σύμφορον καλὸν ἐστὶ τοῦτο ἔσται ὅταν μὴ ἐστὶ
τοῦτο καλὸν σύμφορον ἐκεῖνο ἐστὶν· οὐδὲν μᾶλλον

καθ' αὑτὴν ἐστὶ τούτων, ἃ οὐκ ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν ἢ οὕτως ἔχειν, ἀναγκαῖον
εἶναι αὐτήν· διὸ αὐτή τε ἡ ὑγεία καθ' αὑτὴν τοῦτο τὸ εἶδος
καθ' ὃ σύμφυτον αὐτῇ ἐστίν, ἃ αὐτῆς οὕτω κατηγορεῖται, ὡς
τὰ συμφυῆ ἀεὶ αὐτῇ, καὶ αὐτὰ καθ' αὑτὰ συμφυῆ ἐστὶ τῇ
ἀνθρωπείᾳ φύσει εἶναι· μηδὲν γὰρ θαῦμα· ἀλλὰ τοῦτ' ἔστιν αὐτὸ τὸ
τοῦ σῴζειν· ὃ σύμφυτον ἐστί· τὰ δὲ τοιαῦτα λέγω τὰ, οἷς ἐνυπάρχει
μοιότης, οἰκοδομικῇ φησίν· ἀναγκαῖον οἰκοδόμον εἶναι ἵνα
ᾖ εἰς τοῦ εἶναι λαβεῖν τὸ σύμφυτον, καὶ ὅλως
τοῦτο λέγειν· ὅλως δὲ οἰκοδόμου τοῦτο λεγόμενον, καὶ ἐν ἅπασι
τοῖς οἰκοδόμοις μοιότης· ὡς οὖν ὁ οἰκοδόμος μοιότης,
καὶ ἐν τῇ γραμματικῇ, ὁ μοιότης οἰκοδόμος· οὐδὲν γὰρ διαφέρει
ὅπως ἂν ἡθῇ, ὅτι γὰρ ᾧ συμφυῆ εἶναι, οἰκοδόμῳ
εἶναι, τούτῳ καὶ μοιότητι, ὅταν γάρ τι καθ' ἑαυτὸ λέγωμεν ἁπλῶς
ἀληθῶς, τοῦτο ἀληθές ἐστι τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν
τε καὶ συμφυῆ εἶναι ὡς δὴ ζῴῳ ὂν ἄλλων. οὕτω δὲ καὶ
ζῴῳ ὂν ἄνθρωπος ἐστί. καὶ γὰρ λέγομεν τοὶ αἰὸν μοιότητ'
ἔναι· ἢ τοὶ μοιότητοι αἰὲν ὄν, καὶ τε τοὶ μοιότητοι λευκοὶ
ἔναι, καὶ τὸ λευκοὶ μοιότητοι· τὸ μέν, ὅτι ἀμφοτέρων τῶν αὐτῶν ὄντων,
βέρβηκε λέγομεν, καὶ ἔστιν ὁ αἰὲν ἀμφοτέρων καὶ λευκὸς
καὶ μοιότητος καθ' ἑαυτὸ συμφυῆ· τὸ δὲ ὁ αἰὲν μοιότητος,
ὅτι ᾧ αὐτῷ συμβέβηκε τὸ μοιότητι· καὶ ἔστιν οὕτως αἰὲν,
ὡς εἰ τι συμβεβηκὸς ἀεὶ αὐτὸ καὶ αὐτὸ αἰὲν, ἀλλ' ἐκ τῆς
οὐσίας αὐτοῦ· τοὶ δὲ μοιότητοι αἰὲν ὄν λέγομεν, οὐχ ὡς τοῦ
αἰῶνος ὑπάρχοντος ᾧ μοιότητι· ἀλλ' ὡς τοῦ μοιότητι οὕτω
αὐτῷ, ὥσθ' ὑπάρχειν τοὶ ἐναντίωσιν τῆς κατηγορείας τοὶ
ῥήμασι. ὅταν οὕτω λέγωμεν τοὶ μοιότητοι αἰὲν ὄν, ἐκ
δεδομένου οὖν τοιοῦδε τοῦ καθ' αὑτὸ συμφυοῦς δύο ὄντοιν
δεῖ μοιότητι αὐτοῖν τὴν πρὸς ἄλληλα διαφορὰν· ἢ γὰρ
διότι τῷ εἶναι καὶ τῇ οὐσίᾳ ἀμφοῖν ὑπάρχει· ἢ ὅτι τὸ
ὑφομοιωμένῳ οὐσίᾳ εἶναι ὑπάρχει· καὶ συμβέβηκε τὸ

Ἐστίσαι ὡς δᾶτον ἐν ᾧ τὸ δ' μηνᾶς τὸ αὐτό μ', οὐδέν ἐστι.
ὅρισον καὶ ἐ σώζοντί τινα:—

καθηγορούμενον, ἢ ὅτι αὐτό ἐστιν, ὡ ὑπάρχ τοῦ αὐτόματα
γορᾶται· ὡς ἐν ταῖς τῆς φύσιν προλαβοῦσιν ἐν αἷς συμβε
βηκότος δοκεῖ καθηγορᾶσθαι· προσετέθη δὲ τοῖς ὅρισμοῖς,
ὡς καθ' ὑμβεβηκός τοῦ εἶναι λεγομένου, ὁμοίως τοῖς ὅρο
φημένοις καὶ ἐστὶ ὧν τοιοῦτον τὸ οὐ λευκόν ἐστιν· τὸ γὰρ οὐ
λευκόν, καθ' οὐμβεβηκὸς εἶναι λέγεται, ὅτι ὁ ὑμβεβηκὸς
κεμένῳ εἶναι λευκῷ, σημαίνει· ἢ τοῦτ' ἔστι τοῦ καθ' ὑμ
βεβηκότος· ἐξῆς τοῦ καθ' αὑτό λέγ. φησὶ δὲ τὸ
ὑπαρχῶν τὸ καθ' αὑτό οὐ λέγεσθαι ὅσα μὴ καθ' ὑπο
κειμένου καθ' ὑποκειμένου, καθ' ὅ δὲ καθηγορεῖται
τίου τοῦ ὑποδείκνυσιν· οὐδ' ἁπλῶς ἐπάγων τῶν
τὸ ἓν καὶ ὑποδιαιρούμενον, καθ' οἷ ὑπάρχει καὶ σημαίνει·
τὸ γὰρ οἰκίᾳ ὑπάρχειν καθ' ὑποκειμένου τινός ἐστιν,
καὶ τὴν τῆς ὑπάρξεως σημαινόντως· ὁμοίως καὶ ἐστὶ,
τοῦ βαδίζων, τὴν τῆς βαδίσεως· καὶ τὴν τοῦ τέμνων, τὴν
τῆς τομῆς· καὶ ἐστὶ τούτων, ὁμοίως ὡς ἂν ἔφην ἐπὶ
τοῦ δ' μηνός, οὐ τὸ μὴν οὐδέν ἐστι· ὅρος σημαίνει δεῖσαι
δεσι τινά, ὧν οὐδὲν τῶν ζητουμένων, οὐδοῖόν τε εἶμαι·

τουτέστι τοῦ ἐστί

ὅτι φησὶ σημαίνειν τὸ ἔστι καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ οἴεσθαι τὸ ἀληθές.
τὸ δὲ μὴ εἶναι καὶ μὴ οἴεσθαι, ψεῦδος. τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς εἶναί τε καὶ
οἴεσθαι φαμὲν τὸδε ψεῦδος, μὴ εἶναί τε καὶ μὴ οἴεσθαι· ὁμοίως δὲ καὶ
τὰ ἀφατὰ καὶ ἀπόφατα. τουτέστι καὶ τὰ μὲν καταφατικῶς τινος
κατηγορηθῆ, καὶ τὰ ἀποφατικῶς· ὁ μὲν γὰρ λέγων ἔστι σωκρά-
της μουσικός, ἀληθὲς φησὶ εἶναι τὸ λεγόμενον ἔστι τῷ σωκρά-
τει τοῦ ἀληθοῦς ὄντος· ὁμοίως καὶ ὁ λέγων ἔστι σωκρά-
της οὐ λευκός ἀποφατικῶς κατηγορεῖ τὸ οὐ λευκός,
ἀληθῆ λέγει πάλιν τὸ εἶναι μὴ λευκὸν σωκράτην· ὁμοίως
τοίνυν καὶ ἐπὶ καταφάσεως ἀληθοῦς· τὸ δὲ ψεῦδος, ἐπὶ τε ἀπο-
φάσεως· ὡς ὅταν ᾖ τι μὴ εἶναι τι δυνάμενον οὐ μὴ εἶναι
ψεῦδος λέγει τὸ εἶναι τοῦ ὄντος τὸ· ὁμοίως
τὴν καταφάσιν λέγων, ἀληθὲς φησὶν εἶναι τὸ εἶναι· οὐ
δὲ τὴν ἀπόφασιν, αἱρεῖ τὸ εἶναι ὡς ψεῦδος οἰόμενος λέγειν
τὸ εἶναι τὸ καὶ τὸ οἴεσθαι σημαίνειν πρὸς τοῖς ῥηθεῖσιν, καὶ τὸ δεῖν,
καὶ τὸ οἷόν τε λέγειν· αἰδοῖ ἢ γεγεφυρωμένου ἀντὶ τοῦ δεῦν
καὶ τὸ ῥητόν, λεῖον ῥητόν, τὸ δεῖν αἰεί· ὅτι ῥηθῆναι
ἀληθὲς ἐστίν, οὐμενοῦν καὶ ἐστὶν ἢ ὄν· τὸ δὲ οἷόν τε λέγειν· τῶν
ῥηθέντων τούτων· τουτέστι τῶν ῥητῶν τε καὶ δεῖν αἰεί· ὁ
ρον γὰρ εἶναι λέγεται, καὶ τὸ ἢ ὂν ὅρον· καὶ τὸ δεῖν αἰεί·
ὡς τὸ καὶ μὴ μόνον τοῦ εἶναι, καὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ τοῦ
τούτου, καὶ τῶν ποσῶν οὗ· ὁμοίως καὶ τοῦ ἅδην· καὶ τὸ
ἔμπροσθεν κατὰ τοῦ χρόνου· καὶ τὸ δεῦν μόνον· ἐστὶ δὲ τὸ
σον τὸ σωθῆναι τῷ σωθησόμενον εἶναι· ὁ αὐτὸς λόγος
καὶ ἐπὶ τοῦ πρεπόντως· καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν δὲ ὁμοίως
νοήσεται φησὶ τὸ τοῦ εἶναι καὶ τὸ δεῖν αἰεὶ καὶ τὸ
σῴζεσθαι οὐσίας· ἐπεὶ καὶ τὰ θεάματα καὶ τὰ ὑποκεί-
μενα περὶ αὐτὰ διαιρεῖ τοῦ προφητικοῦ θεάμα-
τος, τῶν ἐμπροσθεν τούτων· τουτέστι τῶν ῥητῶν τε καὶ δεῖν αἰεί· ὁ
ρον γὰρ εἶναι λέγεται, καὶ τὸ ἢ ὂν ὅρον· καὶ τὸ δεῖν αἰεί·
ὡς τὸ καὶ μὴ μόνον τοῦ εἶναι, καὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ τοῦ
τούτου, καὶ τῶν ποσῶν οὗ· ὁμοίως καὶ τοῦ ἅδην· καὶ τὸ
ἔμπροσθεν κατὰ τοῦ χρόνου· καὶ τὸ δεῦν μόνον· ἐστὶ δὲ τὸ
σον τὸ σωθῆναι τῷ σωθησόμενον εἶναι· ὁ αὐτὸς λόγος
καὶ ἐπὶ τοῦ πρεπόντως· καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν δὲ ὁμοίως
νοήσεται φησὶ τὸ τοῦ εἶναι καὶ τὸ δεῖν αἰεὶ καὶ τὸ
σῴζεσθαι οὐσίας· ἐπεὶ καὶ τὰ θεάματα καὶ τὰ ὑποκεί-
μενα περὶ αὐτὰ διαιρεῖ τοῦ προφητικοῦ θεάμα-
των·

ἄ̓ρθρῳ καὶ συνεχοῦσαις ζωμβερικῶ̄ν· ὁ δὲ καὶ ἁρμονίαν αὐτῶν
φησὶν λίθῳ ἑρμῆ πῶς λέγεσθαι, ὁ πηδεῖν ἀδυνατεῖ ἀπὸ
φησὶ μόνου ἑξαυτοῦ λέγεσθαι ἀλλὰ καὶ τὸ πρίσου πῶς ἐσομένης
δυνάμεώς ἐστιν, εἰ τῇ μὲν διηρημένῃ· καὶ τὴν ἐσομένου
συνεχοῦς οὐσίαις ἀφῆς· ἀδύ̓ ποιν οὕτως ἐδόκει, ὁ μὲν καὶ
οὗτος ἐστὶν, ὁ μὲν δὲ τῶν ἀόρατος, δυνάμει· φησὶν δὲ καὶ τὸ
ἐξ ἀνάγκης τὸ πρῶτον, δυνατὸν, καὶ τὸ τε οὐ τῶν. εἰ δὲ μὴ οἷόν τε
εἶναι τὸν, οὐδὲ τὸ οὐ τοῦ οὐ τῶν οὐ τῶν, τὸ δυνατὸν καὶ τὸ
γορητέον. ἀλλὲ τοῦ τοῦ ἡδονοῦ λόγος καὶ δυνάμεως, ἐσκέψα
νο προσεχῶς μεταβαλλόντα λέγεται δυνάσθαι ἢ δὲ ἑαυ-
αὐτὸ τοῦ μεγάλας ἡδονοῦ λόγον· ἐστὶν ἑρμῆ οὐ λόγως
δυνάμει οὐκέτι φθορὰ τοιαῦτα καὶ τὴν γῆν καὶ τὸ ὑδωρ ἐξωτὸ
λίθος ἑρμῆ ἐστὶν δυνάμει· καὶ τὸ μὴ παιδίου δυνάμει,
σωτηρίαν οὐ μεῖον καὶ τὸ ἡμέτερον· καὶ τὸ σπλάδεων
μεγάρων, οὐ μεῖον καὶ τὸ σπερματικὸν ἀέρος οὐ· τοιοῦτον
δὲ τοῦ λόγου· τὸ δὲ μὴ τοῦ καθ᾽ οὐ μεταβατοῦ τὸ· τὸ δὲ τοῦ
καὶ τοῦ τοῦ ὡς ἀληθοῦς, εἰ ὧν μεταβατοῦ τὸ· τὸ δὲ τοῦ
καὶ αὐτὸ οὗτος, εἰ ὧν ζ καὶ ἡ· τὸ δὲ τοῦ δὲ ὧν ἀμφοτέρῃ
εἰ τελεστέον· ἢ τῶν δή· οἰσία λέγεται τὰ τε ἀσωμάτων
διελεῖν τοῦ οὐ εἶναι οὐ μεταβατοῦ καὶ τοῦ οὐσίας, καὶ τοῦτων
σώματα ἀσωμάτως λέγεται· τὸ δὲ μὴ καὶ πρῶτον τὸ δὲ τῆς
οὐσίας δαλαμβάνει· καὶ διαρθρῶν τὰ δὲ τε σῶμα· μεταβ
γρῶν μεταβατοῦ καὶ οὐσίαι καὶ ὅλου ὅσα ἀσώματος ἐστὶν· ἢ σῶ
ματος τὰ μεταβατοῦ οὐσίαι· ὡσαύτως λέγω δὲ καὶ δαίμονος
νία οὕτως οὐσίαι ἢ τοιαῦτα δοῦ δαίμονος δὲ λέγω καὶ
κρίνου ἰσαύλου οὐσίαν εἶναι· ἢ μὴ καὶ τοῖς ἀψύχοις τὰ
καὶ σώματος· ἢ δαιμόνια μεταβατοῦ λέγεται τοιαῦτα ἃ καὶ
τα καὶ μεταβατοῦτων μᾶλλον· οὐ χὼς ψυχὴ δὲ καὶ σῶ μεταβ
γοι αὐ νεῦ μεταβατοῦ ἐν ζῴων ἀλλὰ ὡς μεταβατοῦ
μέρη, οἷον ἐστὶ χέρ, καὶ τοῦ· τὸ δὲ τοῦ τῆς ἢ τὸ ὅδος

οὐσίας, ὧν ἐστὶ δῆλα δὴ τὰ τοιαῦτα οὐσίας εἶναι,
αἴτιον ἀποδεδώκασιν, ὅτι μὴ ἐν ὑποκειμένου τινός λέγε
ται τουτέστιν ὅτι μὴ ἐστὶ τοιαῦτα οὐσίας εἶναι, αἴτιον
ἀποδεδώκασιν, ὡς εἰ τινὶ ὑποκειμένῳ αὐτοῖς τοῦτο
ναι εἴη· ἀλλὰ τοσοῦτον τὸν αὐτὰ ἄλλοις ὑποκεῖσθαι
λὰς ὧν ὑποκειμένων τινῶν φύσεις εἰσὶ τοιαῦτα εἶναι ἐν-
αἱ δὲ ἄτομοι οὐσίαι, οὐδενὶ αὐτῶν. εἰσὶ γὰρ ὕλαι, ἀσύμβ
βηκότα· διὸ αὐτῶν, οὔτε καθ' ὑποκειμένου, οὔτε ἐν ὑπο
κειμένῳ· ἀλλὰ καθ' ὑπόστασιν αἱ ἄλλαι, καὶ εἰσὶ τούτοις
ἀλλοιοδέφησι πρότερον οὐσίαι λέγεσθαι ὅσαι μὴ αἴτιον τοῦ
εἶναι ἑτέρῳ εἰσὶ τοιούτοις, ὅσα μὴ λέγεται καθ' ὑπο
κειμένου τινὸς τὰ δὲ ὅτι τοιαῦτα ὑπάρχει τοῖς πρότερα
μέναις οὐσίαις ταῦτα γὰρ μὴ ἐν ὑποκειμένου λέγε
ται· τὰ γὰρ ζῷα ἐνυπάρχει τοῖς ὑποκειμένου, ἐν ὑπο
κειμένῳ γὰρ ἡ ἐπιστήμη αἰτία ἐστὶν αὐτοῖς τοῦ εἶναι αἱ
οἱ λόγοι· καὶ αἱ τοιαῦται οὐσίαι λέγεσθαι· ἅπαντα γὰρ
τῶν φύσει συνεστώτων ἢ ὕλη· τοῦτο δέ ἐστὶ τὰ φυσικὰ
καὶ εἴ τι ὑλαῖον, οἷον τοιοῦτον ἐστὶν εἰς τοῖς ζῴοις ἡ ψυχὴ· ἀνάγ
καιον τὴν ζῴου· καὶ ὅσα τῶν φυσικῶν δὲ σωμάτων· τὸ γὰρ
ὅλον αἴτιον τοῦ εἶναι· ὅ ἐστιν οὐσίαι, φησὶ λέγεσθαι·
καὶ ὅσα μορία εἰς ὑποκείμενα τοιαῦτα εἰς ἃ διαιρεῖται αὐτὰ· καὶ
τὸ δὲ τι ἦναι αὐτὰ σημαίνει· οἷ αἰσθητὰ μὲν αἰσθητῶν
καὶ τὸ ὅλον· λέγεσθαι δὲ οὗ τὰ ἐσχατα τῶν σωμάτων· οὐ
σίας καὶ αὐτὰ λέγεσθαι μᾶλλον μορία· καὶ ὅσα τοιαῦτα
τῶν αὐτῶν, ὡς οἷόν τε τῶν τοῦ σώματος διαιρεμάτων, ἐφ'
οὗ ἐστὶν ἡ εἰς φάσκα μέρος τοῦ σώματος οὕτως·
ὡς διαιρεῖσθαι ἐς αὐτά· τοῦ μὲν τοι λόγου αὐτοῦ μό
νου ἐστὶν· καὶ οὐ τὴν ὁ εἰς ἐστὶ τὸ σῶμα· ὁμοίως δὲ
καὶ ἡ ἐπιφάνεια πρὸς τὴν εἰς φάσκα εἶναι· ὁρίζεσθαι
αὐτὴν σφαῖρα οὐ αὐτῆς, καὶ ἡμισφαίρια τὸ τοῦ μέρος, ἀπὸ ὃς

αὐτῶν καὶ οὐτόδε τόδε ὡς ἐπὶ σώματος ἢ μεδέτερον
θάτερον χωρίζον ἀπὸ τοῦ ἄλλου αὐτὸ αὑτοῦ.
τοῦ. τόδε ἔναι καὶ θατέρου ἐφαπτόμενα ὄντα τόδε τι
τοῖς τοιούτοις, τοῖς σώμασιν αὐλεῖσθαι. ἀδιαίρετα καὶ μηδ'
αὐτὰ ἔναι. καὶ πρᾶγμα εἶναι καὶ ἑαυτῆς ἡ γεωμετρικὴ θεωρία
ὀρθῶς τῆς τοῦ φανέντος, ἀμερῆ καὶ τοῦ σώματος. οὐ
δὲ ἔστι ἡ τοῦ φάντα χωρὶς σκήνου. ἢ τοῖς τοιούτοις
τοῖς τεθεωρημένοις πρᾶγμα εἶναι καὶ οἰκεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν. ἢ τοῖς
τοιούτοις ταῖς οὐσίαις. δοκεῖ δέ τισι, καὶ τὰ μαθηματικὰ
οὐσίαι ἔναι. τόδε δὲ τί ὅτι μοῦνον ἔστι καὶ πρᾶγμα, ὅτι μὴ
τὰ ταῦτ' αἰ μορφαὶ ὧν οὐ μόνων ἀφῶν ἁδέ τινα φήσ',
λέγειν. οἷον, κῦβοι. σφαῖραι. ἢ κατὰ ἀῦλα, οὐ ἁφὰ
ἀπὰ τοιαῦτα λέγειν. λείπεται μοῦνον, τὴν τοῦ φάντα
αν. τὴν τεθεωρημένην. πρὸς ἃ τῷ πρᾶγμα εἶναι, καὶ φύσιν
τινὰ οἰκείαν μοῦνον. δοκεῖ καὶ οὐσίαν. ἢ τόδε μέν, τὸ
ἀισθητόν. τοῦτο δὲ πρᾶγμα ὂν πρᾶγμα αὐτοῖς. προσέθηκε
δὲ καὶ τὸ τοῖ ἀιδιαιρουμένων, αἰωρᾶται καὶ τὸ ὂν τὸ
ὧν τούτων ἐκφανές ἐστιν. τοῦτο δὲ αἰωρουμένων τῶν πρό
των, αἰωρᾶται καὶ τὰ μεταξὺ αὐτῶν. οὔτε γὰρ μοῖροι τοῦ
τοῦ ἐστὶν οὔτε σφαῖραι, οὔτε μὴ οὔσης σφαίρας, τοῦ
τοῦδον ἢ τὰς παρ' οὗ μοι. καὶ πρᾶγμα τοῦ τοῦδον τε πρᾶγ
μόνον. πρᾶγμα δὲ αὐτοῖς, ἀῦλα. αὐτὰς τὸ πρᾶγμα τὸ ὂν τοῖς
μεταξὺ πρῶτον τοῦ οὐ πρᾶγμα ἐστίν. ἐλαττούμενον αὐτὸ
διαστάσεσιν. τόδε, ὡς λέγουσί τινες πρᾶγμα εἶναι, ἢ ὅτι
ὅτι μαθοῦσι τε πρᾶγμα ἀῦλα, τό τε σῶμα καὶ τὸ τοῦ
φάντα, αἰωρουμένων τῶν πρώτων. αἰωρᾶται καὶ αὐτὰ.
οὐκέτι μέντοι καὶ μαθοῦσι, ἀπορεῖται τὸ σῶμα. καὶ πρὸς
κένους αἰωρουμένους τε μεμῆς τε καὶ τοῦ φάντα, αἰω
ρᾶται τὸ τοῦ τοῦδον καὶ τὸ σῶμα μαθοῦσι οὐσίαι αὐτὰ ἀῦλα
καὶ ἀῦλα καὶ οἱ μαθοῦσι ἢ τῶν σωμάτων ἐνοῦσι

ζ'

ὀλιγαφοσαὶ φόδων καὶ λόγων, ἤναι μὲν ἀριθμῷ, οὐκ ἄλλως
ἔχειν δὲ οὐκ ἄλλως· ἀλλὰ καὶ νῦν ἐστιν ἃ δὴ τὰ λόγων

σὰ μὲν ὧν σὺν τοῖς ἄλλοις ἀριθμοῖς ἐστὶν ἀριθμὸς ὁ ἐν τῷ
λέγῃ θλῆται, καθ' ὃ αἱ μονάδες αἱ μὲν τούτων, αἱ μονάδες
καὶ τὸ σῶμα, καθ' ὃ αὐτοὶ λόγοι καὶ ἰδέαι σὺν φασὶν
τεθεμένων αἱ μονάδες· καὶ τεθεμένων· ἐν
γὰρ τῇ αὐτῶν αἱ μονάδες ἀριθμοὶ ἄπειροι τῷ πλήθει·
οὐκ ἐπὶ μέν τοι καθ' ὃ οὐκ ἔστιν οὐσία ἐν πλήθει ἐστὶν
κἀνῶν ὧν σὺν ἰδέαι τὰ, σὺν ἀναιρήσομεν τοῖς ἐν ἰδέαι καὶ
τὰ τε ἐφεξῆς ὑπ' αὐτῶν· οὐ γὰρ ἔστι σὺν τῷ ζῷον καὶ
τοὺς λόγῳ· ἢ τῆς σὺν φανέντος τὸ τε πρῶτον· δὲ
καὶ δεύτερον ὅλως ὁ ἀριθμὸς τοιοῦτος εἶναι, ὡς αὐ
ρουμένου τε αὐτοῦ μηδὲν τῶν ἄλλων εἶναι· καὶ τῶν
δὲ εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ· τοῦτο δὲ καὶ τοῦτοι
τῶν οὗ τῶν τοὺς ἀριθμοὺς λέγομεν, ὡς ἐν οἷς τοῦ δὲ
γορῴοις ἐδόκει· καὶ ἄρτιον μὲν δόξειεν αὐτῶν, εἶναι ὃ τῷ
μέζονι· ἔστι δὲ καὶ καθ' ἕκαστον τῶν τοιούτων τῶν αὐ
τῶν οἱ ἀριθμοί· ἀναίμη ὡς ἔστι τε καὶ ἐνυπάρχουσι, ἀ
λλὼς δὲ δοκοῦσιν εἶναι σὺν τῶν ἄλλων αἱ ἰδέαι
ἀριθμοὶ οὐ δυνατὸν εἶναι τοῖς ἄλλοις αἴτιαι, πρὸς τοῖς
ἀριθμοῖς, οὐσίαν φησὶ λέγεσθαι· καὶ τὸ τί ἦν εἶναι·
οὐ τί ἦν εἶναι λόγος ἐστὶ οὐσίας· τί γὰρ ἐστὶ τὸ τί ἦν
εἶναι αὐτὸ μόνον, λέγομεν ὅτι ὁ οἰκεῖος· λόγον
καινὸν τρόπον ἔσται τοῦ οἰκείου, οὐσίαν δὲ φησὶ καὶ τοῦ τὸ
οἰκείου τοῦ σὺν τοῦ σὺν εἶναι· οὐ δὲ οἰκεῖος ἐστὶν οὐ
χ' ὅλως οὕτως ποιοῦ οὐσία αὐτῆς· καὶ τοῦ· καὶ τοῦ
ποσοῦ καὶ ὧν ἄλλων ὁμοίως· διαφθείρεται δὲ τοῦ σὺν ὑ
λου ἕνεκα ποιοῦν πρὸς λόγου εἶναι· ὡς αἰτίου οἵτινος
σὺν ἐστὶν τῶν οὐσιῶν, λυθῆναι τὴν· ἢ τίς ἐστιν, ὅτι ἐ
κάνη μέν, σὺν τοῖς φύσει συνεστῶσιν οὖσα, καὶ φύσει
καὶ ἕδος οὖσα, καὶ κινείσθαι ὧν οἷόν τε· τοῦτο δὲ νῦν λε γό
μενον ἕδος καὶ δὸ τὸ τί ἦν εἶναι σὺν ἐστὶν, καὶ σὺν μόνον

ἐστὶν· οὐδὲ μόνον τὸ τί ἦν εἶναι σημαῖνουσι οὗτοι· διὸ
οὐδὲ ἁπλῶς ἁπάσας ἁφῄρηνται οὐσίας· ἀλλὰ κἀκείνων
οὐσίαι ὡς τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦσι· διὸ καὶ λεχθήσεται αὐτῶν
οὐσία τις εἶναι· ἀνάγκη τις καὶ τοῦ ἕδους ὡς ὅλου εἶναι
χωριστοῦ μόνου, ἀκούειν· καὶ εἰ ὅλος μείζων ὡς αἱ πόδες
τοῦ εἶναι, ὃ δή ἐστιν, ὡς ἡ ψυχὴ τοῦδέ τινος ἑκάστου
ἀλλοῦδὲ ὡς αὐτοῦ εἶναι, οὕτω αἰτία ἡ ψυχὴ καὶ αἰσθητι
κή, ὅτι ἐστί τινος τῇ ψυχῇ· εἰκὼν μὲν τοιαῦτα τούτου.
Καὶ ἡ καθ' ἑκάστου τῶν μεριστῶν, ἀλλοῦ χωρὶς ἐξωθεν
μορφὴ καὶ τοῦ σήματος· ὁ δ' ἄρα πῶς ἐστὶ σκέψασθαι καὶ ὁ
εἰς αὐτό· οὐ καὶ ἀπορήσειεν ἂν τις ἐκ τῶν εἰρημένων διὰ τί
οὐσίας ἕκαστα ἐστὶ τῶν ὑποκειμένων σκέψασθαι τοιούτων, ἃ
φαίνονται οὐσίαι, καὶ ὁ εἶδος λαβεῖν· εἰ δὲ ἕνεκά τοῦ ταῦτα
καινόμενα τῆς οὐσίας, ἐκ δύο φαίνεται γεγονότα καὶ
ἐκ ἡρμένων οὐσίας· τότε δυνατὸν ὑποκείμενον, ὅμοιον
καὶ ἐπὶ καθ' ἑκάστου λέγειν· ἔστι γὰρ ἐν τῷ τορεῖ τὸ σημαινό
μενον τῆς οὐσίας· τὸ μὲν καθ' ἕκαστον ἡμῶν ἑκάστου τοιού
τον, τὸ μὲν καθόλου τοῦτο εἶδος, καὶ λίθος καὶ οὐσία ἡμῶν.
Τοιοῦτον δὲ τὸ ὑποκείμενον δυνατόν, ὑφ' ὃ ἐπὶ μὲν ὑλῶν οὐκ
οὐσίας ἐφαίνετο ἄν, σαφέστερον δὲ ἄτομος οὐσία· τοιαύτη δὲ
ἥ τε σὺν ἀμφοτέρᾳ, καὶ καθ' ὅλου εἶδος, καὶ ἡ ὕ
λη· καθ' οὗδενὸς γὰρ ἡ ὕλη· καὶ ὅλον τόδε ποιὸν καὶ χωρι
στόν· ὅτι δ' οὐ τὸ τί ἐστιν ἐξηγούμενος προσέθηκε· τοιοῦ
τον δὲ σὺν σὺν μορφὴ καὶ τὸ εἶδος, ὑφ' ὃ πάλιν ἐπὶ μὲν
νοήμονι ἥτε ὡς ἡ ψυχὴ οὐσία· ὑποκείσθω ὡς ἐλέγομεν,
καθ' ἑκάστα εἶδη· καὶ ἡ καθόλου σὺν ὑποκείσθω καὶ οὐκ
ἔστω, ὡς ἡ καθ' ὧν σωμάτων τορεία· καθόλου
γὰρ ἡ τῶν σωμάτων μορφή, ἥτε καθόλου ἁμῆ καθ· καὶ
ἡ καθόλου τόδε ἐστὶν εἶδος· ἐν ἅπασι μὲν ὅλον,
δηλωτικὸν αἰεί ἐστιν, ἡ τοιοῦτον σὺν οὐκ ἔστω αὐτὸ εἶναι

τοῦ ὑποκειμένου. τὸ γὰρ ἐξ ὅλης. ὅπερ καὶ λέγω εἶδος· ἀκούει μή τι ὑποστατόν, ἀλλὰ τῷ μεταλαμβάνω· ἢ μᾶλλον εἶδος· τί μὴ αἰ ὅλον· μηδὲ αὖ τὸ συνεστὸς ἐν τῇ ὕλῃ, ἀλλὰ λόγον εἰδοποιὸν οὔτε καὶ φθειρόμενον. διοὔτον γὰρ τὸ σύνολον δος τοῦ οὖν μὴ μονάδι, διὰ τοῦ δευτέρου σημαινομένου τῆς οὐσίας, ἢ μᾶλλον εἶδος τῷ ἄλλο τι εἶναι τοῦ ὑποκειμένου καὶ τὸ, καὶ μὴ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ· οὕτω γὰρ πρὸς τὴν ὕλην εἶδος καὶ τὸ εἶδος· ζητήσεται δὲ καὶ πρὸς τοῦτο τὸ εἶδος τῶν ἐν ταῖς ἀφῇ σώμασι· διαὶ γὰρ οὐ τὰ σύνολα, οὔτε φθαρτὰ καὶ μᾶλλον εἰ τὰ ἐν οἷς τοῦ ὑποκειμένου αὐτοῖς σώματος· διὰ μὲν γὰρ κίνησιν διὰ αὐτῶν ἄδηλον εἶναι ἐν τῇ πρώτῃ μοίρᾳ τῆς οὐσίας· ἀτομοι γὰρ καὶ αὗται οὐσίαι· καὶ ἄθραυστοι· καὶ ἐν μεθενὶ οὖσαι· οὐκοῦν καὶ δεύτερον οὐσίας ἐν ἀλλοις ἁρμόσαι αὐτῶν, λεῖν ἐν τοῖς σημαινομένοις τῆς οὐσίας καὶ ἀφῇ ἐν ἀλλοις ἁρμόσαι καὶ ὁ αἰ τὸ δέ τι οἱ, καὶ μᾶλλον εἰσὶ ἁρμόσαι, ἐν τῶν ἄδηλον ἐν τῇ οὐσίᾳ· λέγω αἰ τὸ δέ τι οἱ ἐν τῷ εἰδῶ· μᾶλλον γὰρ τῶν οἰκείων καὶ ἀφῇ ἐν ἀλλοις ἁρμόσαι αὐτῶν, ἐν τοῖς σημαινομένοις τῆς οὐσίας καὶ ἀφῇ ἐν ἀλλοις ἁρμόσαι καὶ ὁ αἰ τὸ δέ τι οἱ, καὶ μᾶλλον εἰσὶ ἁρμόσαι·

παλιν τῷ συμβεβηκότι τὸ ὑποκείμενον· ὡς εἰ δεῖ τὸ
φύσει κατηγορεῖσθαι· ὅλως γὰρ ἕτερόν τι σημαίνει
αὐτὸ εἶναι, ταυτὸν λέγομεν τὸ μουσικὸν ὅ τι ποτ' ἐστὶν
εἶναι τῷ μουσικῷ ὅ τι συμβεβηκὸς τῷ αὐτῷ· οὐ κατηγορεῖ
μέν· οὐ γὰρ ὑποκείμενον αὐτοῦ καὶ ὅλως οὐδὲν κατη
γορεῖται, συμβεβηκός· ἕτερον δέ τι καὶ συμβεβηκὸς
ἄρα φύσει κατηγορεῖται, προσέθηκε, καὶ τέρωθεν, τοῦ
τὸ καὶ τοῦτο καθ' ἑτέρου λέγεσθαι, ὁ αὐτὸς ἐξηνίξατο· τὸ
γὰρ ἐπὶ θάτερον· καὶ τέρωθεν ἀπὸ τῶν πρώτων, καὶ τῷ μουσικῷ
ἰδίως λαμβανομένῳ, τοῦτο ζῷον ἀμφότερον ὁ μουσι
κὸς ἄνθρωπος, ταυτὸν ὅ τι, καὶ τῷ μουσικῷ πάλιν ὁ μουσι
κὸς ἄνθρωπος, ταυτὸν καὶ συμβεβηκός· ἀλλὰ καὶ τοῦτο
τῷ ζῴῳ ἀμφοτέρως, τῷ μουσικὸς ἄνθρωπος, καθ' ἑτέρου πάλιν ἰδίως
λαμβανομένῳ, τῷ ζῴῳ οὐκ ἀμφότερον ταυτὸν καὶ συμβε
βηκός· καὶ διαφορᾶς δὲ τῶν ὁρισμῶν, τῷ τὸ μὲν πρῶτον
ποιᾶσθαι τὴν οἰκειότητος αὐτοῦ τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ ἀμφο
τέρωθεν· τὸ δὲ δεύτερον, ἀπὸ τέρου, καὶ συμβεβηκὸς γὰρ
ταυτὸν καὶ ἀλλήλοις λέγεσθαι· διὰ δὲ τοῦτο φασὶ λέγεσθαι,
ταυτὰ λέγειν καθ' οὗ συμβεβηκός, οὐ λέγεσθαι ταυτὰ
καθόλου· τοῦτο γὰρ λέγει διὰ τοῦ ὅτι· καὶ ταῦτα καθόλου
καθόλου οὐ λέγεται· ἴσως γὰρ τοῦτο, τὸ διὰ τοῦτο καθ' οὗ συμ
βεβηκὸς ταυτὰ λεγόμενα, οὐ ταυτὰ πάντα καθόλου
τοῦτο γὰρ λέγει διὰ τοῦ ὅτι· καὶ ταῦτα πάντα καθόλου οὐ,
λέγεται ἴσον τοῦτο· τὸ ὅτι καὶ συμβεβηκὸς ταυτὰ λεγό
μενα, οὐ ταυτὰ πάντα, καθόλου λέγει· οὐδεὶς γὰρ καθ' οὗ
συμβεβηκός τινί, τῶν αὐτοῦ λεγομένων καθόλου, οὐ τελέως πᾶν
μουσικὸν φαντάζεται, ταυτόν, καὶ τὸ μουσικὸν τῷ λευ
κῷ· ταυτόν, ὅταν καθ' οὗ συμβεβηκὸς ἄμφω τῷ αὐτῷ ὑπάρ
χῃ, ἀλλὰ λέγεται τινὶ ταυτόν· ταῦτα δὲ τῷ αὐτῷ ὑπάρχοντα,
ταυτά, οὔτε φαντάζεται τὸ μουσικὸν ταυτόν· καὶ τὸ αὐτῷ

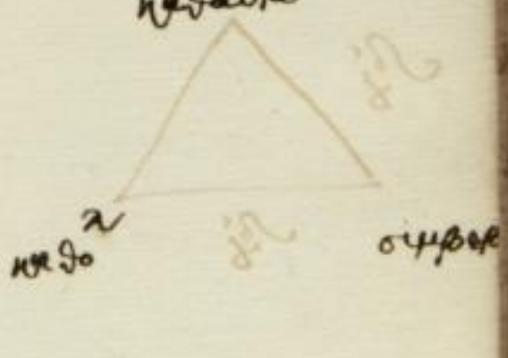

λέγεται τὸ μὲν οἰκεῖον ἴδιον, ὃ ὅλῳ μὲν ὑπάρχει καὶ μόνῳ, οὐ πᾶσι δὲ τοῖς
οἰκείοις· οἷον ἄνθρωπος κατὰ τὸ λεγόμενον τὴν ἐπιστήμην τοῦ
μὲν ὅλου καὶ μόνου καὶ ἀεὶ συμβεβηκὸς λέγεσθαι· ὅταν συλλογισμὸν
ἐνδέξῃ λαμβάνειν μὴ ὅλου καὶ ἀεὶ καὶ μόνου ὑπάρχειν· τὸ δὲ συμβε-
βηκὸς ἔσται· οὐκέτι γὰρ ἀναγκαῖον οὕτω τοῦ
καθόλου ἀλλὰ τοῖς πολλοῖς ἐνδέχεται οὕτω δὲ τὸ συμβεβηκὸς
οὐδὲ οὕτως ἐνδέχεται ἁπλῶς λέγεσθαι φησὶ γὰρ τὸ συμ-
βεβηκὸς, καὶ τὸ ὡς συμβεβηκὸς, καὶ τὸ ὡς συμβεβηκὸς, τουτέστι
χωρὶς διορισμοῦ· ὁ τίς ἐστι δὲ τοῦτο φανερὸν ἐκ τοῦδε λεγόμε-
νον· λαμβάνω γὰρ ὅτι ἀληθὲς λέγεται τὸ ζῷον
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς ὁρισμοῦ· τοῦτο δὲ οὕτως ἐμφα-
νὲς ὅτι καταγορεύεται ἀληθῶς καὶ ἐν τῷ τί ἐστιν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώ-
που· καὶ ἔστιν ἄνθρωπος ζῷον τι· ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ παντὸς
ἀνθρώπου· εἰ γὰρ μή τι τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ ζῷον, οὐδὲ καθόλου·
τοῦτο δὲ ὅτι εἰσημένον δέχεται, δῆλον ἐκ τοῦδε, ἀπὸ λοιπῶν λε-
γόμενος, τοσαυταχῶς φησὶ λέγεσθαι ἁπλῶς καὶ τὸ
δὴ τοιοῦτον· ἔλεγε δὴ οὖν τοιοῦτο σημαινόμενον τοῦ
καθ' αὑτοῦ εἶναι· καὶ τῶν τοιούτων μνημονεύει, ἃ τοιοῦτόν
τοι, ὅτι καθ' αὑτὸ λέγεται λέγων, ἃ ὡς τοιαῦτα τῶν ὑπαρχόν-
των ἀφ' ὧν καθ' αὑτὸ συλλογίζεται ὡς ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς
ἔμπροσθεν τοῦτο λέγει ἑαυτῷ· καθ' αὑτὸ λέγεται
καθ' αὑτὸ καὶ ἀριθμῷ· τουτέστιν
ὧν τὸ ὑποκείμενον ἐν ἀριθμῷ, ἤτοι τί ἐστι καθ' ἑνὸς
καὶ δηλαδὴ λεγόμενον· οὕτως ἄρα αὐτὸς· αὐτῷ πρὸς
αὐτὸς· δυάδι καὶ ὧν ὑπάρχουσι μὴ ὑλικαί· εἰ
γὰρ καθ' ἑνὸς ἀριθμοῦ τὸ ὑποκείμενον, ἀναγκαῖόν τι καὶ κατηγο-
ρεῖσθαι· καὶ καθ' ἑνὸς τοιοῦτο· αὐτὸς μοί τοι ὧν τοῦ εἶναι
καθ' ἑνὸς ἀριθμοῦ· τὴν καθ' ἑνὸς ἀριθμοῦ ὕλην θέσιν· ὧν μὲν γὰρ
μὴ καθ' ἑνὸς ἀριθμοῦ ὕλην· ὅτι δὲ ἔστιν αὐτοῖς· αὐτὸ γὰρ αὐτὸ

ἑαυτοί, ὅτι ἓν ἁπλᾶς οὕτως εἶναι φῶμεν, ἐὰν λώσει διὰ τοῦ ἀφαιρεῖν, ὅλων ἀφαιροῦμεν ὡς πολλά ἐστιν· ἢ οὐδὲ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον κοινὴ ὕλη. ἢ ὡς τοῦ αὐτοῦ εἴδους τὸ ὑποκείμενον ποιεῖ ἢ. ἢ κοινὴ μὲν ἴδιον· ἢ χαλκὸς ἢ πολλοῖς ποιεῖ ὑποκείμενος. αὐτὸ δὲ οὐ· ἢ λίθος ἢ δόξα. ἑαυτοῖς. εἶδον ὑποκείμενον, καὶ ὁ σωκράτης δὲ καὶ διαφθορὰ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ὡς ἀφαιρέσεις τὰ σαρκία ταῦτα, ἀλλήλοις· καὶ ἐστὶ τὸ ὅλον ἐξοῦ σαρκὸς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ᾧ ἢ δόξα ἑαυτὰ λέγει, ἀνθρωπος, καὶ οὐ ἡ οὐσία μία· οὐσία τὸ εἶδος λέγω· ἢ ποδαπὸν ἐντοῦτο θεωρήσαι μεθ', καὶ τὸ ὁμοειδὲς ἀλλήλοις· καὶ τὸ ὁμογενῆ, καὶ τὰ κατὰ ταὐτὰ ἀλλοιοῦται· καὶ ζῷον κοινωνία τίς ἐστιν ἑαυτῶν τὸ καθόλου· ὁρίζεσθε ἑαυτὰ· ἢ ταυτότης ἑαυτοῦ τὸ πολλοῖς εἶναι ταὐτόν, καθ' ὅ φαμεν καὶ τὴν οὐσίαν κατὰ συμβεβηκὸς δὲ ἐδήλωσεν οἷον τὰ αὐτὰ· καὶ οὐσίαι μὲν αἱ ὕλαι, καὶ οὐ ἡ ὕλη μία· καὶ οὐ ἡ οὐσία τὲ καὶ τὸ εἶδος· εἰ δὲ καὶ αὐτό τι αὐτῷ λέγεται ταυτότης, ὥρα σκεπτέον· τὰ ὑπάρχοντα· οὐ πολλοῖς· καὶ μὲν ἀεὶ αὐτό τι ἑαυτοῦ λέγω, ὡς ὁ λόγος τοῦ λέγων, ὡς ὁ λόγος ἑαυτῷ· καὶ τὸ ὑπάρχειν δὲ φασί τινες ἑαυτοῖς· ὡς

ταυτὰ καὶ τὰς τὴν ὕλην μίαν οὖσαν καὶ ἀδιάφορον καὶ
ταῦτα ταυτά· ἀδιαφορεῖ τοῦ ἢ σὰρξ διαφέρειν.
ὧν δὲ ἡδονὴ πολλά· ἢ μὲν ὕλη, διαιρεῖ ἀμφότερα,
καὶ τὴν ὕλην· εἰδὰς δὲ ταῦτα, οὐ μία ὕλη, ἢ ἡδονὴ
ἀριθμῷ, ἢ μία καὶ ἡ σὰρξ, καὶ τῷ ἡδονῇ μία ὕλη, ἢ ὧ
δὲ ἡδονῇ ἡδονὴ καὶ τῷ σὰρξ, ἀγυρος ἡδονή. τῷδε, ἓξ ἴσος ὕλη,
δὲ ἡδονῇ. ἡδὲ ἡδονὴ μοιδὴς μέν, διαφορὰ μὲν ποδὲ, ἡ ἡδονὴ πολλά,
ὧ λεβάδη τῆς ὕλης ἡδὲ ἴσωτ οὐ τῷ διαιρεῖτο, ὅλο
γος τῆς οὐσίας οὐ τῷ σὰρ τοῦ ἡδονὴ αὐλεῖτο. ὧν γὰρ βά
ἦν πολλὰ ὥστε καὶ διαφέρειν, ταῦτα ἕτερα καὶ ὅλως φασὶ
αὐτικειμένως λέγεσθαι τῷ ταυτῷ τὸ ἕτερον· καὶ δέκα σον
οὖν τοσοῦτον τοῦ ταυτοῦ λαμβάνουσα ἓξ πολλὰ τὴν
αὐτὴν οὐσίαν τὴν αὐτῷ ταυτῷ τὸ τι ἕτερον λέγειν· ὡς καὶ
αὐτὸς στερεοῖνκ λέγει δὲ καὶ διαφορὰς λέγεσθαι αὐτῶν
καὶ δέκα μῆρόσον, ταῦτα, ὅλαμὲν μόνον στερεόν ἐστιν αὐτῶν
λων, ἀλλὰ ὅσα καθάπερ εἰ οἷά, ταυτάτην τοροὺς ἄνθρωπος ἐστε
ρότητα, εἰφ· καὶ τὸ δέκα καὶ μὲν μόνον ἀριθμῷ ὡρισμένα
κ τῷ δ' αὐτὸ τοῖα ὡς ἴσον τῷ μόνου καὶ ἀριθμῷ οἷ
καὶ ζῷα, δ' ἃς οὐ τῷ ζῷα, οὐκέτι διαφέρον δ' αὐτὰ φι
τὰς ζῷα τοῖ δὲ διαφέρουσα ἀνθρώπου εἰφ δὲ μὲν καὶ ἄρι
καὶ ζῷα· δ' ἃς οὐ τῷ ζῷα, οὐδὲ διαφορὰ, ἀλλ' ἡδονὴ μέ
μὲν καὶ ἀνάλογία δὲ ἴσα ἄρα καὶ ἃς δ' ὧ ἡδονὴ ζῷα
διαφορὰ καὶ ἄρι θμῷ, δ' ἐστὶν διαλαμβανὲ καὶ ἀριθμῷ
καὶ ἡδονὴ τῷ, διαφορὰ ἄρα, ἡ τῷ δὲ μόνον ἕν ζῷα· ὁ
μοῖ καὶ δ' καὶ ἀνάλογία ζῷα καὶ δ' ἀριθμῷ καὶ ἡδονὴ καὶ δ' ἐστὶν.
διαλαμβάνειν ἀλλήλων· ἀσυμβίοσδὲ ἡ κοινὸν βοὸς ὅλα,
ἐπεξαίρει, τὸ αὐτοτὶ οἷα μὴ μόνον ἀριθμῷ, ἀλλ' ἡδονὴ
ἡ μὲν καὶ, ἡ ἀνάλογία, ὡς ἓν μὲν οὐ τὸ δ' ἡδονὴ διαφορὰ μὴ
μόνον ἕτερα ἄρα, ἀλλὰ καὶ διαφορὰ· ταῦτα ἀριθμῷ
ἕτερα, οὐ ταὐτοδιάφορα· ἀμφοῖν καὶ καθάπερ ὧ ἄρα

διαφοίτων

τὰ αὐτὰ ἢ δεύτερον μαινόμενον τῶ διαφόρως ἐκτὶ
θεῖα ὧν τὰ γέννα ζῶα. ἐστὶ δὲ ἐκτὶ, ἃ φαίνεται ἄλλα
ἐστὶν ἕτερα οὐ πῶ διαφέροντα ἐξ ὧν μάχεσθαι. καὶ δύο τοῦ
σημαινόμενον διαφέρονται, τὰ σίαντία. ἐστὶ δὲ ἐκτὶ,
ἃ σὺν ἀλλήλοις οὐ ἔνι. οἷον ἀλγεῖν ἡδονὴ
σημαινόμενον διαφέρονται. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ σημαινόμενον τὰ ὁρᾶν τὰ διάφο
ρα ἐλέγεται ὅλως. ἢ ἀφ' ἑαυτῶν ἓν ἡμιόμοια δὲ
ἐλέγεται. διαφέρονται δὲ ὡς σίαντία προσάπτεται
τὸ ὅλῳ τοῦ εἶναι λέγεται διάφορα εἶναι, καθ' ὃ σύγκειται
οὐσία ἐξ ὑπεναντιότητα. ἢ τοι σὺν τῶν ἀναντίων καὶ τοῦ
τὸ φρονεῖν. ἢ λέγοι αὖ ἑτερότητα, τὴν σίαντίωσιν καὶ
γὰρ τὰ μὴ σίαντία ἀλλήλοις. σίονται μεῖζον σίκτὴν οὐ
σία τῶν αὐτῶν σίαντίωσιν τινὰ πρὸς ἄλληλα. διὰ
φρονία. οὐ τω γὰρ καὶ ὕδωρ διαφρᾷ. σὺν γὰρ τὴν οὐσία,
τῆς μὲν γῆς τὸ ξηροῦ τοῦ δὲ ὕδατος τὸ ὑγρόν. διὰ ταῦτα διαφέ
ρονται λέγω. καθ' ὅσα κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐ τὰ αὐτὰ κῆ
τὴν οὐσίαν καὶ τοῦ ὁποσοῦ σύγκτὴν ἑτερότητα. ὡς σύγκειται ἐκ
πρώτων μερῶν διαφέρουσιν τὴν οὐσίαν σύγκτὴν ἑτερότητα μὴ
σίαντίωσιν τὸ μὴ βάλλον. καὶ δεκτικὸν καὶ ποιητικὸν καὶ παλίντονον
καὶ ὁλικὸν καὶ μόριον. ὡς σὺν τῶ ὅλῳ εἰς φαντὰ φέρει ὁμοιοφα,
εἰ λέγεται δὲ τὰ τοιαῦτα ὅλα τὰ σε τοιαῦτα. τουτέστιν αἱ
τὴν εἰκόνα ἀλλήλοις καθ' τὸ ἕδος τὴν καὶ τὴν μορφήν. ἐστὶν
γὰρ λεγόμενα ὡς οἱ διάκουροι. ὁ ζῶδος καὶ ἀμφίων. καὶ
σὺν τὸ πλῆθος. τὰ δίδυμα. καὶ φίλτατα λίζα ἐστὶ ταῦτα ὅμοι. ἢ μὴ
δεῖν δὲ καὶ ὅσα πλήθει ἐστὶ τοιαῦτα δεῖν. ἢ ἑτέρα. καὶ τὰ
ὅμοια, ἐπεὶ γὰρ τοῦ πλείονας ὅμοια λέγεται. ὅλ
ως γὰρ οὐδὲν οὐ τοιαῦτα ἐστὶν ὅλα. ἐστὶ τέσσι φαίνεται
τὰ ἀλλήλοις καθ' τὸ ἕδος τὴν καὶ τὴν μορφήν. ἐστὶ γὰρ
λέγεται ταῦτα. ταῦτα σίονται ὡς σὺν τὸ πλῆθος. ἐστὶν
καθ' ὃ διαφέρουσιν ἀλλήλων. οἷον ἔθνεσιν. μερεσιν

στερότης

ἢ μὴ

Καὶ ἰνδός, ἰνδοῦ· ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμοσήμων τοῖς δεννήεσσαι,
οὕτως ὅμοια λέγεται· καὶ καθ' ὃ ἔστι σημαινόμενον
ὅμοια λέγεται· ὧν νῦν τοιότητες εἰσί· οἷον, τὰ ὑγρὰ καὶ τὰ
τὴν τοιότητα ταύτην ὅμοια, καὶ τὰ ἄλλα οὕτω λεγό-
μενα καθ' ὃ σημαινόμενον τοῦτο· ἢ τὰ ὅμοια τῆς αὐτῆς ἢ
κακοῦ ἢ τοιότητος· ἢ ἐν τῇ αὐτῇ ταύτῃ τοιότητι, καὶ
μὴ ὅμοια αὐτὰ εἶναι· οἷον, ἁρμή, ἀλλὰ τόξῳ, καλλόν.
Τὸ δ' ἧττον· τὰ μᾶλλον σημαινόμενον ὅμοια ἐστὶ θάτε-
ρον. Τινὰ τῶν καθ' αὑτὰ ἀλλοιοῦσθαι καὶ μεταβάλλειν
τὰς φύσεις ἐναντιώσεων, διὰ πάσας διὰ αὐτὰς εἶναι· οἷ-
ον ἀλλοιοῦσθαι τὰς φύσεις, καὶ καθ' ἕξιν καὶ καθ' ἡλι-
κίαν διαφοράς, καὶ καθ' ὁσασοῦν τινὰ· οἷον οὕτω τινὰ
διὰ τὰ λεῖα καὶ τὰ τραχέα, καθ' αὑτὰ εἶναι τὰ μὲν
ἀλλοιοῦσθαι διὰ αὐτὰς εἶναι, ἢ διὰ πῶς ἔστι τὰ δὲ
πῶς ἔστι· ἔστι δὲ ἐν οἷς ὄνομα κεῖται διὰ τοῦ πάθους, οἷ-
οι ὅμοιοι οἱ ὁμοιομερεῖς· οὐκ ἔστι τοῦτο σημαινόμενον ὅμοι-
ῶν ἢ καθ' ὁτιοῦν τῶν ἄλλων ἕξεων ἐν ἅπασι τοῖς
ὁροῖς καθ' οὓς τὰ καθ' αὑτὰ ἀλλοιοῦσθαι εἴρηται· τὰ
τούτων δὲ οὐχ ὡσαύτως ὡς ἐν λέγεσθαι δέ φασιν καὶ
τὰ ἀνόμοια, ἀντικειμένως τοῖς ὁμοίοις· ἀνόμοια, τὰς
τε κατ' ἐναντιότητας διαφορὰς καὶ τὰ ἐλάττω τούτων καὶ
ἕξεις καὶ τὰ ποιητικὰ τοιούτων οἷά τε καὶ ἐστὶ
ἀνόμοια· καὶ τοῖς μὲν διὰ τὰς φύσεις, ἀλλοιοῦσθαι τὰ
ὡς ἢ καὶ πῶς ἐστὶ διαφορὰς ἕξεσι λέγεσθαι δὲ καὶ
τοῖς ἀντικειμένως, ὡσαύτως ἀντικεῖσθαι καὶ τοῖς
δυνατοῖς τῇ φύσει τὸν αὐτὸν τρόπον ἀντικειμένοις
μᾶλλον· ἢ τῷ ἐστί τινα ἐναντιώσεις καὶ ἕξεις· τὰ δὲ
καθ' αὑτοῖς καὶ ἀπὸ ταύτοις· καὶ τὰ ἐξωτέρω αἰτιατικὰς
φθορικά· ἢ ἁπλῶς, ἢ τοιαῦτα καὶ μᾶλλον· ἢ κατὰ
σημαινόμενον ἴσον μεταφορὰ ἢ ἀφαίρεσις· διὸ ἐξ οὗ τὸ σημαι-

φθορικά

φθορεά· οὔτε δὲ τὸ οὐ μᾶλλον φαοῖς, οὔτε τὸ μηδὲν μᾶλλον φαοῖς ὑπο
μετέσας τόκ. ὡς ὁμωνύμων τοῦ δὲ ἀόριστον· ἀλλοῦ δὲ εἶναι ἀν
πία· ἀλλοῦ δὲ πρός τι· ἀλλοῦ δὲ τὸ μᾶλλον, ἕξις· τοῦ δὲ στρη
οἷς ἔναιδος μᾶ· λεῖος δὲ μᾶλλον τὰ ἐξῶν αἰξενέσθαι μᾶλλον
φθοραί· τὴν ὕλην· μᾶλλον δὲ ὅδος· μᾶλλον πὶ δεῖν ἀμεῖν· μᾶλλον
τὴν σύρμαν· σκληρὸν δὲ ἀμφιλαβῆ ἐνέναι οἷς· μᾶλλον σκληρὸν
λιστὸν δὲ ὅδος ἧττον σύρμα· μᾶλλον δὲ φθορεά, σκληρὸν σύρμα, μᾶλλον
τοῦ δὲ ὅδος, ἧττον δεῖν ἀμεῖν, μᾶλλον πὶ ὕλην· οὐ γὰρ μᾶλλον πρῆοις·
οὐδὲ εἶναι τῷ δὲ φθορεὰ μᾶλλον ἀμβροσία, αἰτία πρῆοις· ὁ δὲ
λον μᾶλλον πὶ γλυκύ καὶ πὶ φθορεά, αὐτὶ κρέμνα,
λεῖον· ἢ λοῦτα ὡς εἶναι παὶ πὶ κᾶλον· ὅτι φασὶ ναὶ πὶ
θαι μᾶλλον τὰ, ἀ μὴ σὺν δέχεσθαι ἅμα· ὧν φάναι· τῶν ἀμφοῖν
δεκτικῶν· ἢ αὐλά, ἢ ἐξῶν ἐστὶ σκληρά· οὐδὲ λά μεθ ἑνὸς ὧν
ἐναντίων ἅμα πρᾶναι τῷ αὐτῷ οἷόν τε μᾶλλον ἀν
τιμώμενα· ὃ γὰρ οὗ τοῦ δεῖν ἢ αὐλά· ἃ ὡς εἶναι παῖδα· ἢ
λά ἐξῶν ἐστὶ· λά μεθ ἑνὸς ὧν λά ὄξων ἐστὶ μᾶλλον αὐλά
τιμώμενα· φάναι· τοῦ τῷ οὐδὲν ἅμα, τῷ αὐτῷ ὑπάρχ
ὧν τὸ ἕτερον τῶν ἀμίκτων· δεῖν ἅμα τὸ ἢ αὐτά, ἢ ἐξῶν ἐστὶ
φρονήσαι, αὐτὶ τοῦ μᾶλλον, μᾶλλον ἐξῶν ἐστὶ· δεῖν ἅμα τό·
ἢ ἐξῶν ἐστὶ δικαστικοὶ φάναι τοῦ ἢ αὐτά· ἢ ἀλλήλοις αὐτὶ
μᾶλλον· ἐναντία ἅμα· αὐτὶ τοῦ μᾶλλον δὲ καὶ τὸ ἐξαμφοῖν ἐνέκα
τέρω αὐτοῖν· τῶν μὴ δεῖν ἅμα θαι μηδὲ αὐτὰ ἅμα τινὶ κεῖ
νων ὑπάρχειν· ἢ ἅμα νοι ἀκούειν, ὡς τὸ πρῶτον ῥεῖν· μὴ
γαρ ἁλῶς ἐξῆς ἐναντία· οὐ χωρὶς μὲν ἅ οἷσι δὲ τοῖς αὐτικεί
μένοις τούτου δὲ ἀκολουθοῦντος λέγω· ἀλλ οὐκ μᾶλ
λοις τοι, δεῖν ἅμα ἰδεῖν αὐτὶ πᾶσι λεγόμενα καὶ γὰρ ἅ μᾶλ
λον ἐνίοις ἐξῶν ἐστὶ καὶ τὸ ὁπωσοῦν μένον τοῦτο αὐ
τὶ μᾶλλον· καὶ ἢ αὖ τό, καὶ ὁσαοῦν δέχεσθαι· ὡς ἴσον
τῶν καὶ καθόλου ὅσα μὴ δέχεται ἅμα μᾶλλον τὸ δεῖν
ἐξῶν ἐστὶ ναὶ αὐτὶ κᾶλον, ἐλλιπῶς ἅμα μᾶλλον· ἴσον αὐτὸ

ἄλλως τοῦ ὑπάρχειν ἐν
γὰ καὶ τὸ ὅδος

τῶν δὲ ἐξωϊκῶν εἰσὶ τὰ μεταξύ σημαίνοις. ἀντίκεται δὲ ἐξωϊκὸς δέλε
φος εἰς ἀντὶ λεῖος δὲ εἰς ἀντὶ ἔστι γὰρ τὰ τε μὴ δεῖν ἀμφω
τὰ ἀφ' ἑαυτῶν ἄπτεσθαι τῶν καθ' ἑαυτὰ φρονούντων. τοῦτο δ' ἐστὶν ἀ
καθ' ἕτερος ἀλλήλων διαφρόνησα, ἀδεῶν ἀτον ἀ μεταξὺ τῶν ἄκρ
ων ἔστιν ὁ ἀὶ ὁ ἀδάϊ ὁ ἢ καθ' ἑτέρος τε καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλ
λαις ζῶον πεζόν. καὶ ζῶον ὑδατοῦ. ἢ τὸ ποιεῖν
τὰ ἄλλα. καὶ ἀ ἐπὶ δὲ καὶ ἐπὶ πᾶσι, οὐ πᾶσι ἀντὶ ἕτερ
ἐστὶ καὶ αὐτὰ ἃ καὶ ὑποκοινονές ἐστὶ γένος. καὶ ὅλως
τὰ ἐναντία γένη. οἷον, τὸ ἀγαθὸν ἢ κακοῦ ἐναντία
γένη τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ὡς αὐλὸς ἐν ταῖς κατὰ τέχνας
ἁρμονίαις. καὶ ἐν τῶν τοπικῶν. καὶ δεῖ ὅρους ἐν
τρώτω τῶν τοπικῶν. ἀ οὐσία δέ ἐστι τῶν ὑπαρχόντων
τινὶ ὑπάρχειν τοιαῦτ' καὶ τὰ δυνατὰ εἶναι καὶ ἀδύνατα,
καὶ ὅλως πλάσιον διαφορᾶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐναντ
ὡς καὶ τὸν ὄρεξιν διαφορᾶ τῶν ἐναντίων ἀδύνατον
οὔτω λευκὸν καὶ μέλαν ἐναντία γλυκὺ καὶ πικρόν.
ἅπλως φησὶ λέγεσθαι ἐναντία, πλάσιον ἀπὸ λαυδία
φρόνησα, ὧν ἐν τῷ δεκτικῷ. οὔτω παλιλλθικὸν καὶ μέ
λαν ἐναντία. πλάσιον δὲ ἀδύνατον τῶν ἐν ὧ μᾶλλον
φυσικὸν γενέσθαι. ἢ τοι δὲ ἄλλο σημαίνομεν τοῦτο
τῶν ἐν ᾧ αὐτῷ εἶναι πλάσιον τῶν. ὅτι μὲν τὰ
ἐναντία ἐν ᾧ αὐτῷ ὑπάρχειν μᾶλλον τε φυσικὸν
οὐδὲ ἀδύνατοι. οὐδὲ τὸ αὐτῷ δεκτικοὶ τολμοῦντε
καὶ ἄλογον. ἢ διαφέρουσαι ἀποδόσεις, δυνατοῖς
μᾶλλον. τοῦ αὐτοῦ καὶ λόγου ἕτερος λέγειν. ἄλλως
ἐναντία λέγεσθαι φησὶ τὰ πλάσιον διαφρόνησα τῶν,
ὑπὸ τὴν αὐτὴν δύναμιν λέγων. ἢ τοι τὴν πρὸς αὐτὴν
μᾶλλον ἐμοὶ ἐχούσαμεδόδον. αἱ ἐπιστῆμαι καὶ ἀδύ
λεκτικὴ. ἐναντία πᾶσαι ὑπὸ μίαν ἐπιστήμην ἐγκω
μιοῦνται φθοδός. καὶ κακοτεχνία καὶ ἀπολλία. φθορᾶ

Καὶ ἀποδοτικὴ καὶ ἀποδεδια λεκτικὴ. Τὸ ψεῦδος τε καὶ ἀλ
θὲς ἀμφοῖν ἁμαρτάνεται· ἢ δυνάμει λέγοιτο, ἢ οὐ
δὲ ἕξει· ὑφ' ὧν εἶναι τὸ ἀληθεύειν ἢ ἀκολουθοῦντα, δηλοῖ· καὶ ὑπὸ τοῦτο
θεὶ τὸ ἐναντίον δὲ, ὀξυωποῖ καὶ ἀμβλυωπεῖ· ἢ δυνάμει
μὴ τὴν φωϊκὴν λέξιν, ἥτις ἐστὶν ἀεὶ χιτῶνα κύνα· σλάσον
δὲ καὶ ἀδυνάμει ταύτην διαφθείρεται ἀεὶ ἀεῖν· φυσικοῦ
μενα, τῶν κατὰ· ἢ δυνάμει λέξιν· φθαρῆναί τε
καὶ τέμνειν· αἰσθάνεσθαι, δυνάμεις τε καὶ ἕξεις
τῶν δὲ εἶναι τὰ· ἢ αὐτὰ εἶναι ἐστι· οὕτως ὑγιᾶ καὶ νοσοῦ
σι ἀνθρώπῳ· ὑποδιαιρεῖται τὴν ἰατρικὴν ταύτην οὖσαν, θεραπευ
τικὴν καὶ διεξοδικήν· καὶ διεξοδικὴ καὶ ἀκριβεῖ οὖσα ὑπὸ πείρου
μαθητικὴν· ἄλλως εἶναι τὴν φοιτᾶν ἐθέλειν ἀθλητὴν, καὶ ὧν ἡδο
φοεαίμελέτη· ἢ ἁπλῶς ἢ καθ' ἕνος· ἢ κατὰ δύο· οὐ
τος δὲ ὁ δρόμος τῶν τε προειρημένων παίων· εἶναι ἐπιδεῖ
κτικὸς· προσετίθει δὲ καὶ τῶν καθ' αὐτὸ ἑκάστου αὐτῶν ἡμῖν
καὶ ὧν κατὰ δύναμιν ἢ ἐνέργειαν· ταῦτα μὲν λέγειν διὰ
φοεαὶ εἶναι πρός ἄλληλα· καὶ ἀπὸ τούτου ὁπομνήματος
τῶν εἰναντίων· πολλαχῶς· καὶ τὴν μὲν καθ' ἕκαστον πάθος
καὶ εἶναι πλείοσιν· καὶ τὴν ἕξιν τὴν ἐνέργειαν· δύο ἁπλᾶ·
ἢ καθ' ἕνος, ἢ κατὰ δύο, ἢ αὖ τοι οὖ τον ἢ τοι οὖ ἡδία
φθορὰ ἁπλῶς μελίσσης ἐστὶ εἶναι πόν· οἷον ἀλείφειν δὲ
οὖ καὶ θέμενοι· ἢ τὸ πλῆρες καὶ κενοῦν ἢ καθ' ἕνος·
ἢ κατὰ δύο ἀφωρισμένον· οἷον εἰς ζῷον οἷς καὶ πλάτος διαφόρ
τα· ὡς λογικὸν καὶ ἄλογον· καὶ ὑπόπτερον· καὶ ἄπτερον·
ἢ συμπεφυκὸς τὸ κενοῦν καὶ μέλαν· καθ' ἕνος, οὕ
τω· κατὰ δύο δὲ εἰ αὐτοῖς καὶ πλάτος διαφορὰν ἔχει αὐ
τία· οἷον δεῖ σωθῆναι καὶ δεῖν σωθῆναι· γνω
σθῆναι καὶ ἄγνοιαν, καὶ τὸ ἀρετὴν καὶ κακίαν εἶναι· διὰ
ἢ ἕξις κατὰ δύο τῆς ὑποληψεως· ὧν εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ
ἢ ἐναντία ἀρετὴ καὶ κακία· ἕξις ἀμφότερα;

καὶ ἐξ ἧς γὰρ εἰ τοῦτο μᾶλλον διαφέρουσι. ἢ εἰ τοῦτο
τῶν δύο εἰσὶν ἀντίθετοι. καὶ ἐν ὅλως πλείστον διαφέρουσι.
ἀνάγκη δὲ πάντα ἢ εἶναι ἀντία καὶ καθ' ὁποσονοῦν λέγεται
τρόπον, ἢ μηδὲν τὰ εἶναι ἀντία ἢ καθ' ὁποσονοῦν φαίνεται
καὶ ἄλλα ἐκ τῶν εἰρημένων τούτων· ἢ ἐξ ὧν τὸ ἓν πάντων
ἀρχὴ ὡς τὸ τῶν περιττῶν, τῶν δὲ πάντων ἀρχὴ τὸ πολλαπλάσιον
δὲ ἄρχει· εἶναι δ' ἀντικείμενον τοῦτο ἐν τῷ αὐτῷ γένει πολλῶν
λεγομένων εἶναι τὰ δὲ, τῶν δεκτικῶν τῶν ἐναντίων· οἷον, ἀλλοίωσις
μὲν τοῦ λογικοῦ καὶ ἀλόγου ζῴου ἐναντία ἐστίν, τῷ τοιᾶδε εἶναι
ἐπιστήμης, τὸ δὲ, ἀνεπιστημοσύνης ἐναντίον ἢ ἡ δεκτικοῦ ἢ ἡ δεκτικῆς
μᾶλλον ἢ τῆς ἀρετῆς δεκτικὴ ἡ δεκτικὴ μᾶλλον τῆς κακίας δεκτικὴ
ἐστὶν ἢ ἡ δεκτικὴ μᾶλλον θερμοῦ ὕλη ἐστὶν ἡ ὑλικὴ
κὴ τῆ δεκτικῆ μᾶλλον θερμοῦ ἐστὶν ὡς ἔστιν ἐν τῷ ὑγιεινῷ
οἴκῳ. καθ' ἑαυτὰ λέγεται, τὸ ποιητικὸν ἐναντίον τοῦ
οὔτε τοῦ θερμαντικοῦ, τῷ ψυκτικῷ ἐναντία· τὰ δὲ, τῷ πα
θητικὸν τῶν ἐναντίων εἶναι· ὡς τὸ δεκτικὸν θερμοῦ εἶναι
τῷ, θερμαίνεσθαι δεκτικόν· τὰ δὲ, τῷ τοιῷδε, ποιητικὸν
εἶναι· τὰ δὲ πάθη ποιητικά· ὡς τὸ θερμαντικὸν δεκτικὸν τοῦ θερ
μαίνεσθαι, ἢ τὰ θερμαίνοντα τοῖς ψύχουσι, καὶ τὰ θερμαντικὰ
τοῖς ψυκτικοῖς· ἀπορήσαι δὲ, ἢ πλήθους τὸ θερμαντικὸν
τῷ ποιεῖν θερμῷ· τὸ ἀπορεῖν ἄλλοι τινὶ θερμότητα πρὸς
τὴν ψυχρότητα· ἔξεις δὲ καὶ στέρησις τῶν τοιούτων, τὸ ἐφ'
ὧν θερμότητα· ἢ τὸ δεκτικὸν μᾶλλον εἶναι· μᾶλλον δὲ, ἢ ὅπου καὶ
τυφλότης ἐστὶν ὧν φύσει ὄψις· δῆλον ὅτι καὶ ὧν ἡ δύα
μις ὁποιαοῦν ἢ μᾶλλον γένος ἢ κατὰ πάθος· καθ' ἕτερον
δὲ τρόπον τὸ ἐναντίον καὶ τῶν καθ' ἕτερον καὶ κατὰ πάθος
λεγόντων· λείπουσι ἐναντία· καὶ καθ' ἃ τῶν ἐναντίων ἄπορο
λαβεῖν· οἷον τὸ ὑγιάζειν ἄπορα ἄλλοι· τῶν ὅσον ἄπορα
λοιπὶ· ἀλλὰ καὶ καθ' ἓν τὸν αὐτὸν ἀπορολωτέ καὶ
λάψιν· τὸ δὲ λαμβάνειν τῷ ἀπορα ἄλλοι πὶ ὑγιάζειν· καὶ τῷ

καὶ ἐξῆς δὲ τῶν ἐναντίων ἐναντία λέγεται· οἷον δίκαιον ἄδικον· καὶ καλὸν κακόν· τὸ δὲ ἐξῆς ἐστὶν οὗ μηδὲν μεταξύ· ἢ τῶν ἐξῆς ἓν μόνον· τῶν ἐξῆς ἐναντίον· καὶ αὐτοῦ ἢ τῶν αὐτοῦ τὸ ἐξῆς· αὐτὸ τῶν ἐξῆς αὐτοῦ τὸ ἐξῆς· ὡς δὲ φησὶ τὸ ἐξῆς ἀφαιρῶν τῶν καθ' ἕκαστα ἐξῆς λέγεται· οἷον δὲ φησὶ τὸ ἐξῆς καὶ τὰ σύνεγγυς λέγεται· δεκαμῶς ἴσως· ἴσως φησὶ λεχθήσεται· καὶ τὰ μὲν δὴ λεγόμενα τοῦτ' ἔστι· καθ' ἕκαστον αὐτῶν λεγόμενα· τοῦτ' ἔστι· καθ' ἕκαστον αὐτῶν λεγόμενα· καὶ ἐν εἰδοποιὰ ταῦτα τοῦ αὐτοῦ γένους· καὶ ἄλλα ὅσα κοινὰ ταῦτων τοῦ αὐτοῦ γένους· καὶ ἕτερον· καὶ ἐναντίον· ἢ ὅσοι ταυτοὶ καὶ ὅμοιοι· καὶ ἕτερον· καὶ ἐναντίον· ἢ ἐνοποιότητι· καὶ ἀνομοιότητι· καὶ ἐνεργοῦντα ἢ πάσχοντα τοῦ αὐτοῦ γένους· ὥστε καὶ τοῦτων ἕκαστον· δεκαμῶς ἂν λεχθείη· καὶ ἐναντίωσις τῶν καθ' ἑκάστην τῶν κατηγοριῶν· ἢ κατὰ ποιότητα· ἢ κατὰ ποσότητα· ἢ κατὰ τόπον· ἢ κατὰ ἀντιδιαίρεσιν· ἢ κατὰ στέρησιν· καὶ ἕξιν· ἢ κατὰ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ· ἢ κατὰ τὰ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ· ἢ κατὰ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ· καὶ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ· ἢ κατὰ τὰ μήτε ἐν ὑποκειμένῳ· μήτε καθ' ὑποκειμένου· ἢ κατὰ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ· καὶ καθ' ὑποκειμένου· ἢ κατὰ τὰ μήτε ἐν ὑποκειμένῳ· καὶ καθ' ὑποκειμένου· ἢ κατὰ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ· καὶ καθ' ὑποκειμένου· ἢ κατὰ τὰ μήτε ἐν ὑποκειμένῳ· μήτε

ὁρισμοὶ

ἐξ ὧν ἅδε
ζῷον

λογικὸν ἄλογον

ἀντιδιῃρημένων

ζῷον, ὄρνεον, ὕδατος

στέρεα φασὶν εἶναι καὶ ὅσα ἐν τῇ αὐτῶν οὐσίᾳ τὰ αὐτὰ ἔχει τοῖς ὁρισμοῖς ἐναντίωσιν ἀλλήλοις. οὕτω λέγεται ὁ ὕδωρ τοῦ στέρεος στέρεον· ἐν οἷς τὸ μᾶλλον ἔστιν αὐτῶν ἐν τῇ ὑποστάσει· τὸ μὲν γὰρ ἧττον πηκτὸν καὶ ξηρὸν ὑπάρχειν, τὸ δὲ ὕδωρ ὑγρὸν καὶ ὑγρότερον καὶ ἔτι ῥευστὸν αὐτῶν, ἢ τὸ φύσει ποιότητα, ἢ τὸ ὁτιοῦν διαλαμβάνει τῶν ἐν ἑκατέρῳ ἅδε, τὸ ἀφωρισμένος ἅδε καὶ λέγε ἐναντίωσιν ἑκατέρῳ ἅδε· ἢ ταὐτὸ φασὶν ἢ τὰ λεγόμενα πρώτως· πρώτως δέ ἐστιν ἐναντία, ἃ μήτε ἐν ὑπ' αὐτῶν ἅμα ὑπάρχειν ἀλλήλοις δυνατὰ φθορᾶς· ὥσπερ δὴ καὶ ὅλον ὑφ' ἑαυτοῦ ἴδιος αὐτοῦ· ἢ πρῶτον λέγεται ἐναντίωσις ἅμα καὶ τῶν μεταξύ τινων· καὶ τῶν δεκτικὰ αὐτῶν ἅδε· τὰ δὲ ὑπ' ἀποφατικὰ ἅδε ἐναντίων τοιούτων· ἢ στερητικὰ· ἢ καθ' ὑπεξαίρεσιν τούτων πρὸς ὁλίτου ἁρμοδίου· ἐναντία μέν ἐστι καὶ αὐτὰ καθ' αὑτὰ ἐναντίωσιν· οὐ μὴν ἀναγκαῖον στέρεσθαι ἅδε ἐναντίων ἕνων δεκτικὰ καὶ καθ' ἃς αὐτὸ τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν, ἐξ ὧν λέγεται ἅδε εἶναι· καὶ τῶν ἀτόμων ἅδε· ὧν οὐδὲν ἄτομον ἅδε· ὧν οὐδὲν ἄτομον ἅδε τῶν γένη οὐδέν, οἷον λόγος καὶ οἱ ὁρισμοὶ ἅδε ἐκ τῶν ἅδε· καὶ ὅσα ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει ὄντα διαφορὰν ἀλλήλοις ἔχει τῶν αὐτῶν καὶ λόγῳ· ἐξ οὗ τινος τρόπος ἀλλήλοις διαφορά· ὧν ἕτερον καὶ καθ' αὑτὸ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἅδε· ὁ σῖτος καὶ ὁ κριθὴ ζῷον ἅδε ἀλλήλοις διαφορὰν ἔχει διαλόγῳ, καὶ ὅσα ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει ὄντα διαφορὰν ἔχει, λέγεται πρὸς ἄλληλα· ὁ σῖτος καὶ ὁ κριθὴ ἀναγκαῖον μεθ' οὗ· τρόπος ἀλλήλων ἐν τῷ αὐτῷ· ἢ ὁ ἄνεμος καὶ ὕδωρ· διαφορὰν δέ τινα, οὗτος ἀὴρ ἐστὶ πεπηγώς· καὶ ὕδωρ οὗ ἀὴρ ὁμοίως ἢ τὸ ὕδατος, ἐξ οὗ καὶ ἀήρ· ἀναγκαῖος καθ' ἐναντίωσιν· οὐδὲν μοι τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἀὴρ ἐστὶν ὑγρὸς πεπηγὼς· ἢ οὐδὲ ἅδε τοῦτο τῶν τρόπος ἅμα· τῶν δὲ ἅδε φασὶν εἶναι καὶ λέγεσθαι· καὶ αὐτὰ καθ' αὑτὰ λεγόμενα τοῦ ἑνὸς καὶ οὐ ἅδε τοῦ ἑνὸς ἕκαστον λαμβάνοντα,

τῶν σημαινομένων, ὑπὸ τῶν τὰ ὄντα στοιχείων λαμβάνειν. ἐπεὶ οὖν,
ὅτι ταὐτά· ἐναιδέτων, οὕτως. ταὐτά τινα εἶναι, καὶ ἐπὶ
στέρεα, τὰ ὄντα, καὶ δὲ τι ταὐτά, ὡς ἄρα καὶ ὑπάλληλα δέ
νη καὶ ταὐτὰ τὰ ὄντα καὶ οὐ ταὐτά· ταὐτὰ μέν, ὅτι στερεά, τὰ ὄντα
δέ, τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ ὑπάλληλα, ταὐτὰ δὲ καὶ
τοῦτο ἔστι, τὸ ὁμοειδῆ ὑπάλληλα, ἐναιδέ τὸ ἕτερον,
ὅτι τινὶ τῶν ὄντων στερεά· καὶ ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους
ἐστὶ τὸ ἕτερον, ὅτι ὑπάλληλα· καὶ δὲ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντα,
οὐκέτι διαφορὰν· ὡς αὐτὸς αὐτῷ· καὶ τὸ μὴ ἐξ ὧν ἐναν
τίωσιν· ὡς τοῦς πρὸς ἄλληλα· οὐ γὰρ ταῦτα
τὰ ἐξ ἀλλήλων ἐναντία· ἀλλ' ἐναιδὲ τὸ τοῦς τοῦ ὕδατος ἕτε
ρον εἶναι τῷ ἐξ ἐναντίωσιν· ἐναιδὲ τὸ τοῦς τοῦ ὕδατος ἕτε
ρον εἶναι τῷ ἐξ ἐναντίωσιν· ἐναιδὲ τὸ τοῦς τοῦ ὕδατος ἕτε
καὶ τοῦτο λέγοιτο ἐξ ἐναντίωσιν ἀκόλουθον
ταὐτοῦ· ἐναιδὲ οὐδὲν ἐναντίον ἐστὶ οὐσίᾳ ἐξ· ἵνα δὲ
καὶ τὸ μὴ ἐναντία ἐστὶ τῷ αὐτῷ ἕδει, ὡς ἵππος καὶ
τὸ μὴ λευκὸν τῷ φαιῷ· ἀλλὰ καὶ ὧν ἐστὶ τῷ πλείστου τοῦ
γένους ἕδει οἱ λοιποὶ μὴ ἕδει στέρει, οὕτως· αἶνος αἴγα καὶ
ἵππος, ἵππος ταὐτὰ τῷ ἕδει· καὶ ὅτι ἐστὶ τῇ αὐτῇ οἰκείᾳ
ἐναντίᾳ μηδεμίαν διαφορά, οὕτως αἰ ταὐτοὶ ἀπὸ
καὶ ἐξ εἰδῶν ταὐτοί, αὐτὸ αὐτῷ· καὶ τὰ τοιαῦτα λύουσιν
ἀλλήλοις· οὐ μᾶλλον δὲ καὶ ἐκ μείζω ἀποδοσιν ὁδῷ
ταῦτα ἐὰς μεταδιαφόρους ἐστὶ βολὰ δὲ αὐτὰ δὲ ἀλλ'
λοις μίνεσ πλεοναχῶς ἐν ἐφ ἐξ ἐς ἐπὶ δεῖξιν ἐστὶ
μαινόμενα τοῦ πρότερου τε καὶ ὑστέρου· ἐποίησαν
δὲ καὶ ἐν ταῖς κατηγορίαις διαίρεσιν αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκ δ',
μὴ ἔλαβε τὸ ἐν ἐνὸς τὸ πρὸς τι φύσει· ὅτι τὸ ἓξ τὸ πολλα
πλάσιον· τὸ οὖν αὐτὸ τὸ ἑτέρου πρὸς ἄλληλα, αἴτιον
τῷ ἑτέρῳ τῷ ὄντα εἶναι ἑνὸς ἕδει, ἐκ μὴ· φασὶ πρότερα

ὕδατος ἕτερον ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ ἐναντίᾳ ἔχοντα·

θεωρεῖν, αἴτιον πρὸς τὸ πρότερον καὶ ὑστέρου·

λέγεσθαι τῶν δ' ἁπλῶς τινὸς ὡρισμένης ἐπιτηδεῖον εἶναι καὶ
ἀπλοῦς καὶ τῇ φύσει ὡρισμένης· καὶ τοιοῦτον οὐσία ἐστίν,
ἢ πορός τι οὐσία· ἢ ὑπό τινων λέγεται μᾶλλον· ὥσπερ δὲ
ὡς ὄντος τινὸς πορὸς τοῦ καὶ ἁπλῶς οὐκ ἔστιν ἀεί κατ' ἄλλο γάρ
ἐστὶν ὁρισθῆναι· ἢ οἷς ὑπορρέουσι καὶ ἡ ὕλη
οὕτω λεγομένη· ἔστι δὲ καθ' αὑτὴν καθ' ὅσον κι-
νεῖσθαι καὶ καθ' ἡρεμεῖν καὶ καθ' αὔξην· Καὶ
πρῶτον, αὐξητὸν καὶ κατὰ τόπον λέγεται· καθ' ἃς τόπον πορ-
πτόμενον, τὰ ἐμπίπτοντα τοιοῦτόν· ὑπέβη δὲ, ὑπὸ πρωτέ-
ρωτοῦ αὐτοῦ τοῦτο· ἢ τοῦ ὡρισμένου τῇ φύσει· ὡς
εἶδος τὸ μέσον τοῦ παντός· ἢ ὅ ὅλον τοῦτο καὶ πρῶτον· ἢ τῶν
τελευτῶν, ἀλλοῦ τῇ φύσει ὡρισμένου, οἷον ἀπὸ τοῦ
ἔξω πρὸς ἐσχατον τοῦ καὶ τὸ ὕστερον· ὅταν καὶ τόπον λαμβά-
νῃ, πρότερον γὰρ ὃ ἐμπίπτον, τοῦ εἰς ὃ ἐστὶ βάσιν οἷ-
ον ὑπόκειται δὲ βάσις καὶ πλάτος ἀφέσεως· τὸ δὲ
πορφερόμενον τῆς ὕλης τινὸς διωρισμένης, ἢ ἁπλῶς
καὶ τῇ φύσει, ἢ πορός τι· καὶ ποῦ· καὶ ὑπό τινων· Οἷον τῶν
τόπου ἐν μείνῃ αὐ· τόμενον τῇ φύσει ὃ ἔσθω αὐτὸς, ἀπὸ
μέσου δὲ τοῦ παντὸς ἢ τοῦ ὅλου λαμβάνοιτο· τὸ δὲ
πορός τι ἢ μὴ φύσει πῶς ἂν πρῶτος πορὸς ἄλλο τι
τινα ἢ τόπου· ὡς πρῶτος ἂν εἰδάνων λαμβάνοιτο· οἷς
πρῶτος τῶν μέσων ἐλαττοῦνος, ὁ πλησίον τοῦ ἄκρου· τῶν
γὰρ ἐφεξῆς, αὐτὸς πρῶτος τοῦτο τόπου, ἢ τις ἀφοῦ ἂν
ὢν ἐστὶ τοῦ πρῶτον λαμβάνειν· τοῦτο δὲ ὑποίνων· ὡς ἂν εἰ ὧν
τῶν πρὸ τῶν λαμβανόντων ἐπὶ τοῦ τόπου πορὸς οὗ τοῦτο·
τοῦτο καθ' ἑαυτὸ οἷον, ἀπὸ τοῦ πείου καὶ τοῦ τόπου πορο-
ρου· λέγω πείου καθ' ἑαυτὸ οὗ· οὐ πορὸς τὸ μεῖ λεγομέ-
των καὶ τόπου· ἐστὶ μὲν γὰρ ἐπάνω, τὸ ἐπιπέδου τοῦ
ὡρισμένου τοῦτο, πρῶτον· ἐστὶ δὲ τοῦ ἑαυτοῦ, οὐχοῦ
τως· ἀλλ' ἐστὶ μὲν οὗ τετμημένου, τὸ πορρωτέρω· ἐστὶ δὲ

τῶν μελλόντων, τὸ ἐπιὸν πρὸν τὸ ἐπιόν, ἀπὸ τοῦ ἐπέρχεσθαι τοῦ νυκτὸς
φερόμενα, ἐπὶ τῶν προελθόντων, πρόσθεν, ὑπερβολὴ τοῦ
ἐμπρόσθεν ἐπὶ δὲ τῶν μελλόντων ἐμπροσθεν πρὸ τοῦ ὄπισθεν τοῦ μέλλοντος
κάτω τοῦ νυκτὸς ὑπερβολὴ τοῦ κατωτέρω. ὡς ἀπὸ τοῦ μέσου
νυκτερινοῦ μεσονύκτιον, τὸ νῦν, τὸ μὲν ἐπιὸν πρὸ τοῦ νῦν ἐστὶν
τούτου πρόσθεν λέγεται εἶναι, τὸ δὲ πρότερον τοῦ
μεσονύκτου, πρόσθεν λεγόμενα. πρόσθεν μὲ τὸ μᾶλλόν
χρόνον ταῦτα. ὡς ἐν προτέρῳ λόγῳ ἔφην προτέρα
γενέσεως ἐπὶ μιᾶς οὔσης πρελλυδόσης, τὸ πρότερον τοῦ νῦν.
ἐπὶ δὲ τοῦ μέλλοντος. τὸ ἐπιὸν τέρον οὐ ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ
χρόνου φύσει. τῶν δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνεσθαι,
δόξῃ καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου εἶναι τὸ μὴ ἀφωρίσθαι, φύσει
τὴν ἀρχὴν καὶ πάλιν καὶ τὸ πύνθοιν, πρόσθεν τὸ ἐπιὸν τοῦ
πρῶτου πύνθοντος. οὕτω πρόσθεν ἀπὸ τοῦ ἐπιόντος,
τῷ γενέσθαι. ἀρχὴν καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν ἀσχολοῦντες
ἀπὸ τοῦ φύσιν τὸ πρότερον πύνθοιν ἐπὶ πᾶσι τὸ φύσιν
πύνθοιν. οὕτω πρώτιστον ἀφωρισμένον πύνθοιν, καὶ
ἀπὸ τοῦτων ἄλλων. ὅτι ἐπιόντος διαδέχεσθαι
σθαι. τὸ ἀρχὴν δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀσχολοῦς, ἔοικε δηλοῦν,
ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου λαμβανομένη, ἁπλῶς καὶ
αὐτὴν ὡς ἀρχὴν. βιοῦ τοιαῦτα νῦν. καὶ καθεῖς ἀρχὴν 2
δὲ λέγεται πρὸς τὸ ἄρχον καὶ ἐξ οὗ ἀπὸ τοῦ ἐστὶ τὸ δεῖ
μὴ πρόσθεν δυνατὸν προϊέναι ἄρχον, οὐ καθ' ὃ
πρόαιρεσιν. αἰτιατικὴ ὑπὸ τοῦ ἀπολουθεῖν τὸ καὶ κίνησιν
σθαι, ἢ μὴ κινεῖσθαι, ὡς αἱ ἐκ τῶν δοκῶν. ἐξ οὗ ἐπὶ τὸ
προαίρεσις. ἀρχὴν ὑπάρχουσι κίνησεως. καὶ ἐξ οὗ
δόλου προαίρεσις. ἀρχὴ τῆς ἐν αὐτῷ. καὶ ὅπ αἰτιατικὴ
δεῖν αὐτὸν. πρῶτον μὲν, τὸ ἄρχον. ὕστερον δὲ τὸ ὑπο
τελοῦν οὐκ ἐκόν ἀρχὴ δὲ ἡ τοῦ κινοῦντος προαίρεσις
καὶ ἐμπρόσθεν ἐστὶν, ὁ ἄρχων αὐτῆς. πορρωτέρω δὲ, ὁ ὑπὸ τοῦτ

1496

ὑποκειμένου, καὶ τοῦ συμβεβηκότος· καὶ ἁπλῶς τοῦτο
καθ' ὑποκειμένου. πρῶτον, οὐδὲ γνωσθήσεται τὸ καθ' ὑποκειμένου,
ἀλλὰ τῶν μερῶν εἶναι τοῦ λόγου· τοῦ γὰρ ἀνθρώπου τρίχες,
τριῶν δὲ ἁπλουστέρων δὲ τὸ μέρος τοῦ ὅλου· καὶ ἐστὶν ὅλον
μὲν τὸ μουσικὸν ἄνθρωπος· μέρος δὲ τὸ μουσικὸν· καὶ τὸ ἀδύνατον
τὸν μουσικὸν ὅλως εἶναι μέν ἐστιν ὑποκειμένου τινὸς
ἀεὶ ὄντος ὑστέρα σύνθετος οὐσία, πρῶτον ἐστὶ τῷ λόγῳ, ὃ
μόριον εἶναι τοῦ λόγου, τοῦ μουσικοῦ ἀνθρώπου· πρότερα
λέγεσθαι καὶ ἀναιρεῖσθαι τῶν πρώτων φαίνεται τῶν νῦν
ὑφ' ὧν ἐστιν· οὕτως ἡ δυάδος πάθος ἐστὶ γραμμικὸν
καὶ ἀόριστον· ἡ δὲ πλατότης ἐστὶ φανερόν· πρῶτον δὲ τὸ γραμμικὸν
μικτὸν ἐστὶ φανερόν· μὴ ἁπλοῦν δὲ καθ' ὅτι σημαινόμενον
τοῦ πρώτου ἡ γραμμικὴ τῆς ἐπιφανείας πρῶτον
ἐστίν, διὸ οὐ δεῖ πρότερον παρεισπίπτειν· οὐκ ἄρα φύσει δὲ καὶ
οὐσίαν λέγει, διὰ τοῦτο καθ' ὅτι πρότερον ἡ γραμμικὴ τῆς
ἐπιφανείας· λέγεσθαι γὰρ φησι, καὶ φύσει καὶ οὐσίαν
πρῶτον· ὡς δὲ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς μέν, μὴ σαῦ ἀναιρουμένου
μόνα δέ· ὧ φησὶ ὅτι ὅσα μονονόμενα πρώτως πλάτους
λαμβάνει· οὕτως πρώτη καὶ ἡ γραμμικὴ τῆς ἐπιφανείας
ἐστί· φησὶ δὲ ἐπὶ τοῦ ἕνα τὸ ἀλεονασμῶς· ὃ γὰρ
γὰρ τὸ καθ' ὅτου ἕνα, πρῶτον καὶ καθ' ὅτι ὑπάρξει
φησὶν ἕνα τὰ ἐπὶ ὑποκείμενον τοῖς ἄλλοις, ὃ ἐστὶν
δὲ τὴν οὐσίαν εἶναι· καὶ τὸ δυὰς ἀναιρεῖται μόνον· μὴ ζῷα
ἀναιρεῖται δέ, πρώτη ὧν ἄκων· ἀλλὰ καὶ καθ' ὑπο-
κεῖται· καὶ καθ' ὃ τὰ ἄλλα ἐστὶ τῶν σιβωτὴ ὑποκείμενον
ἕνα· μᾶλλον καὶ πρῶτον· καθ' ἕλλο πάλιν σημαι-
νόμενον· τοῦ οὐσίαν καὶ τοῦ ἕνα· πρότερον εἶναι·
τὸ πρῶτον δυὰς μὴ εἰδῶν· οὕτω δὲ καὶ τὸ ὅ-
λον τῶν αὐτοῦ μερῶν πρῶτον· καὶ ὕστερον τὸ μὲν
γὰρ μέρος, τοῦ ὅλου δυὰς μή· τὸ δὲ ὅλον, εἰδῶν

ἐξοδεύοις μὲν ἐγώ, σὺ μὲν δὲ οὐδαμῶς τοῦτο ἔσται. οὐδὲ γὰρ
ἐγὼ τὰ μόνα μέρη δυνατὸς οἷός τε τοῦτο ποιεῖν τῶν ὅλων,
τὰ δὲ ὅλα, σὺ δ' αὖ τοῦτο τὰ σὰ μέρη, ἀδύνατα τῶν ἐφεξῆς
ἀριθμῶν τὰ δὲ τὰ μόνα, καὶ τὰ ζῷα οὐκ ἐνδέχεται, οὐδὲ
τῶν σωμάτων εἶναι, τοσοῦτον, τῷ τὰ μόνα καὶ τὰ ζῷα οὐκ
καὶ σὺ δ' αὖ ὅλα, σοὶ δὲ τοῦτο ἀφαιρήσεται σὸν ὁδοῖς, τοῦτο τὸ
αὖ τὰ δὲ τὰ ὅλα. τοῦ δὲ πρώτου ἕνα δυνατὸν εἶμεν
εἶτα τῶν ἐνδεχέσθαι αὐτῶν ἑτέρων ἕνα αἰτιατέον ἐστὶ μὲν
ὄντων σωμάτων μηδέτερος ἄ, εἰκείνεται καὶ τὸ πρῶτον, μηδέτερον
δῆλον ὅτι πρῶτον· οὔτε δὲ τοῦ ὅλου σύνθεσις οὐχοίοντε
ἕνα αὐτοῦ τὰ μέρη σύνθεσα· ὥστε ἓν μὲν τὴν μενέστατον
ὅλον ὑπάρχοντος, πρῶτον τὸν ὅλον ὧν μερῶν· ἓν γε τὸ μὲν,
τὸ δὲ, μὴ ἔστιν· σὺ δὲ τὴν φθορὰν τοῦ ὅλου πάλιν· τὸ μὲν,
μὴ εἶναι ἐστὶ τὸ δὲ ὅλον, οὐ μᾶλλον· ἓν γε τὸ μὲν ὅλον σύνθεσιν
νοῦν ἐστὶ, τὸ δὲ μέρος σὺν τὴν φθορὰν τὸ σύνθεσα εἶναι
Καὶ τὸ δυνατὸν ἀμφισβητοῦντο τὸ δὲ ὁμοίως ἐν ἄλλα πρό
σε ἐπικλέγον, καὶ σοὶ ὧν τὰ ἄλλων τῶν οὕτω ὡς οἰκεῖ
ον ἡ νοεῖ γένεσις· οὐ γὰρ πάλιν τὰ οὐ τὰ. Διὰ γένεσεως
τὸ εἶναι ζῷοις, ἓν μὲν ὧν φθορῶν. οἷσιν, ἡ νοῦ εἶναι γένεσις
οἷς μόνον· καὶ σοὶ ἑκάτων, ὧν οὐ μέσιν ἡ γένεσις· ὁ
λοδέπως ἐστὶ καὶ αὖθις· καὶ μὴ ἡ ζῷ, ὁμοίως ἐξ ἀδυνα
μίας καὶ σοὶ ἑκάτων τὰ μόνα, τοῦ ὅλου πρῶτα οὐ τὰ,
ἔσται σύνθεσις· οὕτως σοὶ γεγραμμένῃ καὶ σοὶ φ
νέας τῶν συμβεβηκότα ἑαυτῶν τῷ οἷσι· τὸ σοῦτοι
τῶν ἄλλων, τὰ δέπων οὐδὲ δυνατὸν αὖ ἡ οὐ τὰ, εἰ
τῶν ὅλων ἓν δυνατὸν οὐ τὰ μὴ αἰεὶ δι' καὶ πάντων σωμά
των μὴ τὰ ψυχὰ ἀ οἷόν τε πόλε καὶ σύνθεσιν γενέσθαι
χωρεῖ αὖ τὰ τοῦ ὅλου. τὰ δὲ σὰ ἑκάτων μὴ, ἀ χωρεῖς
τοῦ ὅλου οὐ τὰ σὰ ἑκάτου ἀ σύνθεσις. τῶν δὲ συμβεβη
κότων τῷ οἷσι· ἓν μὴ μὴ τὰ εἰ γένεσις καὶ γίγνεσθαι, ἀλλ' ἔστι

μηδέτερον

τῆς καθ' ἑαυτὴν οὐσίας. χρ. Ἔνι δὲ συμβεβηκότων τινὰ ἰδιαίτατα ἡ καὶ μεταβλητικὴ δύναμις κατηγορεῖται, οἷον ἡ μὲν τῆς καὶ τοῦ τῶν ζώντων, ἀλλὰ μᾶλλον ἡμῖν ἐπὶ τῶν ζώντων ἐστὶ καὶ δεκάστου καὶ τοῦ τῶν ζώντων· καὶ τὸ μὲν. ἐνεργείᾳ ὂν τόδε δύναμιν τοῦ δὲ ὁ μὲν βαρὺ ἀλλὰ δύναμιν· ἐνεργείᾳ μὲν γὰρ ὁρῶν τοῦ· τοῦ δὲ ὁ μὲν βαρὺ ἀλλὰ καθ' ἕκαστον γίνεσθαι δύναμιν δὲ οὖ, καὶ μεταβαλλόντων ἄλλων ἐκ τοῦ ζῷου ἡμῶν τὸν πρῶτον μεταβολὴν δύναμιν ὁρῶν ἐνεργείᾳ δὲ τὸν ἐν τῷ μεταβολὴν εἶναι καὶ ἐν ἡμῖν δύναμιν τοῦ ὅλου ὁρῶν καὶ τὸ ὅλον πάλιν καὶ αὐτὸ ὢν μέρει δύναμιν ὁρῶν τοῦ· ὧν γὰρ δύναμιν τὸ ὅλον φθαρῆναι ἐν ἡμῖν, ὅταν ἡ ἐνέργεια ὅλου, ἔστι δύναμιν ἐν ἡμῖν. ● οὕτω μὲν οὖν οὐκ ἐνυπάρχει μέρη τῶν μερῶν καθ' ὅ δύναμιν, ὁρῶν ἐν ἡμῖν τοῦ ὅλου δύναμιν καθ' ὅ δὲ ἐνέργειαν. ὁρῶν τὸ ὅλον τῶν μερῶν ὡς ἐδόκει τινὲς ὁ μὲν γὰρ ὁρῶν ἐνέργειά ἐστί τινων, οὗ τὸ πρῶτον ἐν ἄλλῳ ἢ ἑαυτῷ ἢ ᾗ ἄλλο· ὁρῶν δὲ τινῶν δύναμίς ἐστι. τοῦτο μὲν οὖν δύναμιν ὁρῶν οὐχ ἁπλῶς· ἐξ ἧς δὲ ἡ τῆς δυνάμεως ὁρισμὸς ἐνδέχεται λέγεσθαι ἀνθρώπου· τὴν δ' ἐν ἄλλῳ τῆς κινήσεως ἢ μεταβολῆς, ἀντεστραμμένως οὖσαν ἢ ἐν ἕτερον ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν αἰτίαν λέγων, αὕτη δ' ἐστὶν ἡ ποιητική, καθ' ἣν λέγεται τὸ ἐνεργοῦν, καὶ τὸ ποιοῦν τοῦτο ἢ τοιοῦτον, τοῦτο δύναμις· τὸ δὲ ἢ μεταβολῆς φησιν, ὅτι οὐ μόνον κίνησις ποιητικὴ ἡ δύναμις, ἀλλὰ καὶ παύσεως· καθάπερ καὶ τῆς μεταβολῆς ὀνομάζομεν, οἷον ὑγίειαν· τὸ δὲ τῆς κινήσεως, οὐκέτι· ὥσπερ καὶ αὐτὸ τὸ λίαν ὡρισμένως ἔλεγεν· ἔστι γὰρ οὕτω δύναμις αὐτὸ ἐνεργοῦν τε καὶ κινοῦν ποιητικὴ· ἢ οὐκ ἐν ἄλλῳ κινουμένῳ τε καὶ ἑτέρῳ ἐστὶν· οὐδενὸς αὐτὸ ᾗ· ἀλλ' εἰ ἕτερον· οἷον τῶν οἰκοδομῶν, οὐκ ἐν τῷ οἰκοδομουμένῳ ἡ ποιητικὴ δύναμις τῆς οἰκίας· αὐτὸ οὖν

κεχωρίσθαι τὸ ποιοῦν τοῦ ποιοῦντος μέν ου, καὶ ἔστιν ἡ ποιητι
κὴ δύναμις, οὐ τῶν ποιούντι, ἀναγκὴ δὲ ἐν ἄλλῳ αὐτὴν
εἶναι· καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ποιοῦντος μόνου. αὐτὴ δὲ οὐδὲ ἁλοῦσα τὴν
καὶ αὐτῶν αἰτίαν μεταβολῆς γενέσθαι· τῆς καθ' ὅτι οὖσα
τὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν ἡ μεταβολή, καὶ ἡ φύσις, ὡς ὅλων ἰατρὸς
ἰατροῦ αὐτοῦ υἱὸς ἀρχή. διὰ τοῦτο προσέθηκε, τῶν εἰ
πόντων. τὸ δὲ ἕτερον· οὐδὲ ἡ νοσοῦσα ἰσχὺς τὴν δύναμιν, τοῦ
μὴ νοσεῖν αἴτιον. οὐδὲ ταὐτὸν ἰατρὸν εἶναι καὶ ἰατρὸν
μὴ νοσεῖν τῶν νοσοῦντι· ἢ νοσεῖν οὖν, οὕτως φησὶ δύναμιν
λέγεσθαι τὸ δὲ ὅλως προσέθηκε, ἢ τοι τοῦ καθόλου ἡ
λωτικοῦ, ὡς ἔναι τὸ ἅρμα μόνον· ἢ μὴ νοσεῖν καθόλου δὲ
μεταβολὴς ἡ τοῦ κεῖσθαι· εἰδέναι καὶ αὐτῶν δοκεῖ ἡ ποιητι
κὴ δύναμις κεῖσθαι δὲ δυνάμεις λέγεσθαι· ὡς προ
αἱρεῖ. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῶν δι' ἧς ταύτης ποιεῖται
τάσεως ἐν ᾧ προσυμβουμένως τὴν δύναμιν ποιεῖσθαι
τὸν λόγον· ἐξῆς δὲ ἐπιφέρει νοσοῦν δύναμιν εἰπεῖν
καθ' ὃν λέγεσθαι δύναμιν εἰμαρτίνα τοῦ φάρμακα ποιεῖ
νέσθαι τοιοῦτόν τινων· ἐφ' ἡμῶν οὖν ἐπὶ πρᾶξε τοῦ ἅρμα μὲ
δυνάμεων, ἐν οἷς εἶναι ἀλλήλῃ ποιητικὴ ἄλλου
καὶ ἄλλος, τινὸς ἐστὶ ποιητικὴ, πάθε παθητικὴ ὑπ' ἄλλου
τινὸς καὶ ἄλλος οἷον, παθητικὴν οὖν, ἐν τῷ παρόντι καὶ
μεταβαλλοντι ἐστὶ δ' ἐν ἑτέρου τὴν ποιητικὴν αἴσθη
μένοι· τὸ δὲ ἢ ἕτερον, προσέθηκε, παλίνδια τοῦ ἰατροῦ,
τοῦ αὐτοῦ ἰατρεύοντι· νοσοῦντας καὶ δύναμιν εἶναι τοῦ τὸ
φάρμακον καὶ ἀλλοῦσθαι καὶ ὁρᾶσθαι, ἀλλὰ οὐ τοσοῦτον
ποιητικὴν ἐαυτὴν τῆς μεταβολῆς δύναμιν εἶναι· ἀλλοῦ
τινος ὧν· ἀλλὰ καθ' ὃ ἕτερον τί ἐστι· καθόλας ἰατρὸς,
ἄλλος ἐστὶ τοῦ νοσοῦντος· οὐδὲ τῶν νοσοῦντι τοῦ νοσεῖν,
ἐν τῷ ἰατρῷ εἶναι· ὡς δὲ τοῦ ποιεῖν δύναμις ἐστὶν,
οὕτω καὶ τοῦ φάρμακον· καὶ τοῦ ταύτην τὴν παθητικὴν·

αἰτίαν. τὴν φύσιν εἶναι· ὅπερ εἰ ὧν φαίνεται τοῦτο ὅλως σαθρὸν
τὸ δῶμα αὐτὸν· τὸ δῶμα δεῖται καταγράβου· ὁ πόδες αὐτὸ φανῶν
σαθρῶν· ἀλλὰ καὶ τῶν βελτίονων καὶ αὐτὸ ἐμὲν τὸ μὴ
δὸ ἀς τὸ βελτίον δῶμα μεταβαλεῖν τινὰ λέγοντων ἢ
δῶμα μὴν· οἱ δὲ τὴν ὕλην. ἀλλοὶ δὲ τὴν ἀς νόσον· αὐτῶν μὲν γὰρ
σκεύους μεταλλονέσος κ' δῶμα μὴν λέγειν· καὶ σοὶ τῆς
ποιητικῆς δὲ δῶματος, οἱ δὲ μὴ ποιητὴν ἑαυτὴν οὐδὲν διαφο
ρὰν λέγεσθαι γὰρ οὐμόνον τὴν ποιητικὴν τινος ἀ' ὅλως ἀλ
λ' ὁλοκληρίαν καθ' ὃν τοῦτο σοὶ τελεῖν οἱονὲ. ἢ καθ' τὴν αὐτοῦ
προαίρεσιν οἱονεὶ καὶ λῶς τις λέγοι δῶμα μὴν τοῦ λείψανα
μὴν ὄφρ. ἀλλοὶ δὲ ἀ' ὅλως λέγειν καὶ τοὶ μὴ ἐλθοῦ θ' ἕνου
καθ' τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν ἀποδῶματος τοῦ τοιοῦτο
φανῆν ὡς ποιητήν· οὐκέτι δεῖ ἀπ' ἄλλων αἰτίων
μεταφέρειν ἐλθεῖν· εἰ ποιεῖ καὶ σοὶ τοῦ παῖδα. τὸ ῥηθὲν τοῦ
το· οὐ πάλιν διαφερόντων ἢ μᾶλλον ἐπιμενόντων· ὁμοῖ
δὲ καὶ σοὶ τοῦ παῖδα· δῶματος γὰρ ἐστὶ ὁ σωσοῦν ὄρων
καὶ οἰκοδόμος· αἰδανεσθαι καὶ ὁ σωσοῦν· ζητήσαι
δ' ἄν τις καὶ ἡ ποιητικὴ δῶματος ἐξ ἀκινήσεως ἢ μᾶλ
λον εἰς σῶμα ἔστω· ἕως ὑπάρχει αὐτὴ δῶμα
σι καὶ ἐν αὐτοῖς δῶματος φαίνεται· καὶ καθ'
τὴν σ' αὐτοῖς προαίρεσιν λέγοντες· ὁ οἰκοῦσι γὰρ οὐδενὸς
ναι καθ' τὴν σ' αὐτοῖς ἕξιν τῆς κινήσεως· καὶ γὰρ ἡ τέχνη,
καὶ ἡ προαίρεσις ἕξις οὖσα, σ' αὐτοῖς ἐστὶ καθ' αὐτὸν
λως κινουμένοις· μᾶλλον οὖν ὡς ἄλλοις οὐσι γὰρ αὐτῆς,
τῆς δῶματος ἀλλ' ἡ ποιητικὴ μεμνημονεύει· καὶ ἔστιν αὐ
τὴ καθ' αὐτὸ ἐξεων σύνθεσις γίγνονται δὲ τὰ
ἕξεις εἶναι δ' ἐστὶ μοῖ καὶ σοὶ δῶ παῖδα, αὐλεῖν ὁμοῖ
ως καὶ σοὶ δῶ παῖδα· προσφέρεσθαι γὰρ δῶ τὸ καὶ σοὶ δῶ
παιδοῦντων· σοὶ δὲ δῶ, δῶματος σημαινόμενον
σὰ τί δεῖ σοι; τὸ καθ' αὐτὸ ἕξις, καθ' αὐτὸ ἀποδοθῆς, ἢ δὲ ποιη

λεξομεν τινα

λείσθαι τινα τοῦ μέρους· δοκεῖ δὲ καὶ δύναμίαν,
δι' ἃ δύναται τῶν μέρων εἶναι καὶ δι' ὧν αἰτίαν δὲ τῶν αὐ
τῶν τούτων, διὰ τί δύναται ἢ διὰ τί, ἀφωρίσθω μὲν οὖν
ἀφαιρεῖσθαι δή· τίνων δὲ ἀφαιρεῖ τί τινα ἐστὶ ὧν ζώσης
σῆς· ὡσπερ καὶ ἀνδρεικὸν ἐστὶ τοῦ καὶ ἐπαινετὸν
διαφέρεσθαι. ἔστι μὲν οὖν πρὸς ἃ ἁπλῶς καὶ ὁπωσοῦν
μᾶλλον φιλεῖ δεῖσθαι· ἔστι γὰρ ποιαί τις, ἔστι καὶ ἡ φύ
σις δύναμίς τίς ἐστιν ἣ τινα ὧν ἕνεκα τούτων ὑπάρ
χει καὶ ἔστιν ἡ φύσις ἢ κίνησις ἡ αὐτῶ, ἣ παύεται
τινα πάθη τινὰ ὑπὸ δυνάμεων. καθάπερ φύσιν εἶναι τοῦ πυ
ρὸς θερμὸν ὑπάρχειν, δύναμιν εἶναι λέγω ἐξ οὗ πρώτου
πρώτου· ἡ δὲ ψυχή, ὑπάρχοιτο ἂν τῇ ποιητικῇ δυνάμει,
ἐνέργειαι καὶ ἐνέργειαι· οἷαι κινούμενος καθ' ἡμᾶς,
ἕοικε πως τῷ αὐτὸν ἰσχνάνω· ἐνέργειαι ἡ ψυχή· καὶ δὴ
κίνησίς τις ὁ τοιοῦτος τοῦ κινουμένου σώματος· ἢ ἡ μὲν
μᾶλλον ἡ δὲ ἧττον κίνησις ἀναλόγως τῇ φύσει· οἱ δὲ καθόλου ἐν
τῇ ψυχῇ τεχνασκινούμενοι, δοκοῦσι καθόλου ἐναύλοις ἐξῆς
ἐνδρεσῶσιν· λεγόμενοι δὲ τῆς δυνάμεως ὑποπίπτουσι τε
θεμένοις εἶναι ποιητικὴ· ἢ παθητικὴ τοῦ καθόλου καὶ ἐξῆς
καὶ καθ' ἕκαστα ἀφαίρεσιν. ἔστι δὲ δύναμιν τοῦ ἀφορισθῆ
ναι καὶ ἀφαιρεῖσθαι, ὁ εἰ ἀφωρισμένων τῶν δυνάμεων τῶν ὑπαρχουσῶν. ἐφεξῆς δεῖ τοῦ δυνατοῦ
δυνατοῦ λέγειν· καὶ ὡς ὧν τοῦ δύνασθαι φησὶ λέγεσθαι, τὸ
εἶναι κινήσεως ἀρχήν· ἢ μεταβολῆς τοιαύτης ἢ εἶναι ἀρχὴν
κινήσεως· ὡς δὴ καὶ δὲ καὶ μεταβολῆς, ἐξῆς ἔσαι, διὰ
τί δύναται ὡς ἐπὶ δύναμιν· καὶ ἐὰν δύνασθαί τινος δύνασθαι, οὐ
μόνον δυνητικοῦ μεταβολῆς δὲ καὶ κινήσεως δεῖ μᾶλλον.
ὡς δὴ δὲ ἐπὶ δύναμιν, ἐπὶ πλήρωσιν τοῦ λόγου δυνάμεως
δυνάμεως τοῦ· ἐὰν ἔχωσι κινήσεως, ἢ μεταβολῆς τ
ἐνέργειαν, κ' ἐνέργειαν· δυνατόν· ὁποῖον ἐστὶ δυνητικόν·

δεῖ τοῦ δυνατοῦ

τὸ δὲ ἦν ἐν τῷ ἀλλὰ τῷ οὐσίᾳ, διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὺς
ἰατροὺς, φησὶ, καὶ τοῦτο μᾶλλον ὀνομάζων τοῦ δικαίου
τοῦ, ἐπὶ τῆς τῷ ὠφελίμου δυνάμεως τῷ ζῷον τῆς φυσικῆς,
δικαίου λέγεται, δεῖ τῷ ζῷον τῷ οἰκείου τοῦ δικαίου δό-
σου αὐ ὑπὸ ἄλλου φαίμεν τὸ δικαίου εἶναι. ὁ γὰρ οἰόντε ἀφ'
ἑνὸς τίνος, καὶ οὗ ἐστὶ κίνητικὸν, τοῦ τὸ δικαίου εἶναι καὶ αὐ
τὸ. τὸ φαίμεν ὑπὸ ἑκάτερον δικαίου εἶναι. διὸ γὰρ καὶ δικαίως
τὸ φαυλότερον καὶ τὸ ἧττον. ἢ κατὰ ὡς αὐ δικαίου τοῦ λέγοιτο
ρεσχέως δὲ ἐπεμήνυσε τὸν δόσου τοῦτον τοῦ δικαίου.
ἢ φαυλότερόν δὲ, αὐ ἐμὲ τὸ αὐτοῦ ἄλλο δικαίου εἶναι ταύτην,
ἀλλ' οὐχὶ φασὶ δικαίου φησὶν ἢ εἶναι τὸ ἧττον δικαίου, κα-
θάπερ ὁ τὸν ὡς ἐστὶ καὶ τὸ τὸ σὺν αὐτῷ δικαίου μᾶλ-
λον ἢ ἄλλον, ἢ τε σοὶ τὸ ἧττον, ἢ τε σοὶ τὸ βέλτιον. καὶ
ἢ ἂν οὖν τὸ τὸ δικαίου τοῦ λεγόμενον καὶ τὸ τὸ δικαίου -
σύνθεσιν καὶ δὴ ὡς ἐλέγετο καὶ λῶς σοὶ τὸ ἄλλο τὸ ἐγ-
γύετο. καὶ ἐλέγετο μὴν ἢ εἶναι τὸ τὸ καὶ τὸ δικαίου ἐξῆς τε καὶ
τοῖς σοὶ σῴμασι· ἀφ' οὗ καὶ τοῦτο εἴρηται. αὐτὸ καὶ
ὅτι φύσει ποιοῦσι εἰρῆσθαι τῆς δικαίου δοκεῖ δὲ ἢ καὶ αὐτὸ
ἢ τοῦτο τὸ δικαίου, τοῦτο ἢ εἶναι αὐτῷ. καὶ μὴ τοῦτο ποιεῖ
τικὸν. τὸ γὰρ δικαίου ἐξουσίαν τοῦ ὁρᾶν οὐ μόνον αὐτὸ
καὶ τὸ τὸ σὺν αὐτῷ ἀεὶ. δικαίου τὸ ἢ τὸ, εἰπεῖν τὸ τὸ
δικαίου, καὶ σοὶ τὸ ἧττον. ἔτι δὲ ἢ ἐπὶ τοῖς μὴ ζῳοῖς αὐ-
τοῖς καὶ, οὐχὶ τότε εἰρῆσθαι τοῖς ἀπὸ ἕξεως
γινομένοις· ἀλλὰ τῶν φαυλοτέρων δικαίου· ἢ τοῦ
γὰρ φθαρόμενον. ἢ τοῦ δὲ τὸ ὅλως τὸ ἀφ' ὑγιοῦ δικαίου
μένου· αὐτεμβρύου· αὐτεβελτίου· δικαίου λέγεται,
διαφορᾶς τινὶ εἰρῆσθαι· σοὶ τε ὧν τὸ βέλτιον καὶ
τῶν τὸ ἧττον δικαίου μένων τὸ μὲν γὰρ αὐξόμενον τὸ μὴ
γιγνόμενον· καὶ ὅλως ἢ τὸ βέλτιον μεταβάλλον, τῷ
εἶναι ἔχειν εἰς ἑαυτῷ τινὰ διαφοράν, μεταβαλλόμενος τοῦτο

τὸ δὲ μετοῦμον οὐ πνεῦμόν τὸ δὲ φθορὸ μὸν ον τῶν ἐσχηματισμένων
τοιαύτης ἕξεως· σωῖς οὖν καὶ ταῦτ' ἄν εἴη δύο καὶ δύο
αμῦν εἶδη λέγοι ταῦ καὶ καθ' ἑτέρα σωί· ἃ δὲ ἐσχη-
σις ἐστὶν ἕξις, σωῖς σαν ἂν εἴη ἐσχηματισμένα τῶν ἐμψυχῶν
δομὰ ταῖς ἃ ἐσχηματισμένοις διαθέσεσι τισὶν ὑπὸ καὶ αὐτῆ· οὐ ταῖς ἀσσου
σίαν ψιλωμένοις σημαίνει· ἐπὶ δὲ οὕτω τὸν αἰτιολογίαν
τοῦτ' ἀποφαίνει, ἀλλὰ μεθ' ἑτέρου διανοήσεως· διὰ τοῦ
τοῖς, οὐ γὰρ τὸ οὐρανὸν εἶναι ἁγίου
σφυκοῖς καὶ ὀπτικὴ ἀφυσία ἢ σεμνοῖς ἵνα ὅμως
γίνεται διαθέσεσι διὰ θέσεσι δ' ἐστί τινος σημαίνει θεοῦ
σομένου τε καὶ σεφικοῦ τὴν ἕξιν εἶναι λέγομεν· ἕ
ξις οὖν σωῖς καὶ ἡ σεμνοῖς· οὐ γὰρ ὅλως ταῖς ἕξις ἁπλῶς ἐστὶν
ἕξεως, σεμνοῖς· ἀλλ' οὕτως ἕξις ὡς ἄφορον, τῶν φυσικῶν
διαθέσεσι ἄναι τοῦ ὑφομένου· ἄναι ταῖς τὸ δ' ἁπλῶς
θος θεῖον ὑφομένου· ὁ' ἁπλῶς ἕξις· διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆ
φυσικῆ ἀκροάσει τὴν σεμνοῖν ἁπλῶς σωῖσθαι· ἀ δ' ὡς
ξις τις καὶ σεμνοῖς, καὶ τὸ ἁπλῶς μεθαρμόζω ἀλλοῖα, ὡς
ἔξιν τινὰ καὶ δύναμιν εἶναι, μεθαρμόζοιαι· δεῖται
μὲν ταῖς τις καὶ σεμνοῖς, ἁπλῶς καὶ ἕξις· ὡς τὸ μὲν ὡς
ἀρχὴν καὶ δύναμιν εἶναι καθ' αὐτὸ οὐδεὶς ἂν ἀμφι-
νων οἶδε τε τὸ ἁπλῶς ἀφύσεως ἀποιλέγοιαι· τὸ δὲ τῶν
τῆς τοιαύτης διαμένως σεμνοῖν· ἁπλῶς δὲ τοῦτο σεμνοῖ
φρᾶ· ἢ μὴ ἁπλῶς ἕξις τις ἢ σεμνοῖς, ὁμωνύμως ἂν ἁπλῶς
λαθάνεσθαι τὸ βέλτιον μεθαρμόζοιαι, καὶ τὰ ἁπλῶς
τὸ λόγου· λαμβάνοιαι τῶν ἔξιν εἶναι· λαθάνεσθαι
ταύτης τῆς ἕξεως· ἁπλῶς δὲ εἶναι σεμνοῖν, σφοσθή
κη, ἁπλῶς δέχεται εἶναι σεμνοῖν· ἁπλῶς ἁπλῶς ἕξις τις
σεμνοῖς· λεγόμεθα δ' ἐσχηματισμένον εἶναι σεμνοῖν· ἁπλῶς
ἀφυσι τινὰ ἁπλῶς σημαίνον, οὐκαὶ κυρίως δ' εἶναι σεαυτῆς ἁπλῶς
λέγοιτο· ἀλλοῖα δὲ φησὶ σφυκὸν ἀποιλέγεσθαι ἁπλῶς·

οὐ μηδετέρως δύναμιν φθορᾶς τινὸς μήτε αὐτὸς οἷ
αὐτοῦ μήτε ἄλλου, τοῦτο μὲν δὴ πλωτικὸν ὃ ἔστιν
κράτιστον· τὸ δὲ ἄλλο δύναμις οἵα τε αὐτῷ τὸ δυνά-
μενον αὐτὸ φθείρειν, ἄλλως δὲ μὴ ἔστιν, ἄλλου
ἐφ' οὐδετέρας αὐτὸ αὐτοῦ φθαρτικόν· προσεῖπται δὲ καὶ
ὅτι πάντα ταῦτα λέγοιτο ἄν. ἔστι καὶ τὸ ποιεῖν δύνα-
τὰ λεγόμενα καὶ καθ' ἕτερον τρόπον καὶ καθ' ἕτερον ἕξις
καὶ καθ' ἃ πάσχειν, δύνασθαι λέγεσθαι. καὶ τὰ
ὅλως δύνασθαι ἢ ἁπλῶς ἢ ὡς καλῶς. καὶ δὲ καὶ συν-
ὧν φθορικῶν δύνασθαι, ἐκ τούτων, ὧν ἐστὶ
καὶ τὸ καλῶς καὶ τὸ κακῶς· ἐδόξειε δ' ἂν ἔτι τοῦτον,
καὶ ἐκ τῶν ἀφύλων τὴν ἕξιν λύσειν. οὐ φασὶ δύνα-
σθαι φθείρεσθαι τὴν μὴ σύνθετον· ὡς οὖν δυνάσθαι συν-
θῆναι ἐκ τῶν οὐ δυναμένων καταλυθῆναι· ἀνάγκη
δὲ εἶναι τὴν οὐ δυνάμενον καταλυθῆναι τοιάνδε
οἵα λέγεται τοιοῦτον, ἀκολούθως καὶ τῷ ἀδύνατον
λέγειν· ἀντικειμένης τῆς δυνάμεως καὶ δὲ καὶ συν-
τὴν δύναμιν ἔχόντων, ἀδύναμία τις οἰκεία αὐτῇ
καθ' ἣν· ὥσθ' ἡ τῆς δυνάμεως ἡμὲν ποιητικὴ, ἡδὲ πα-
θητική· ἐκατέρα δὲ δύο πως· ἡμὲν γὰρ, ἁπλῶς ποιη-
τικὴ δὲ, τοῦ δὲ καὶ τοῦ καλῶς· ὁμοίως καὶ παθητικὴ·
ἡμὲν τοῦ παθεῖν ἁπλῶς οὐ παθητικὴ δὲ τοῦ καλῶς
καὶ τοῦ χαλεπῶς, ἢ τε καθ' ἕτερον ἕξις· καὶ ἡ μὲν καθ' ἕτε-
ρα ἁπλῶς· αἱ δὲ καὶ αὐταὶ δ' ὑποδιῃρημέναι οὐδὲν ἧττον
ἕξις· καὶ ἀδύναμία δὲ πολλαχῶς· λέγεται δὲ μὴ ἁπλῶς,
ἀδυναμία εἶναι, ἐνίοτε δυνάμεως, καὶ τῆς ἐναν-
τίας τῇ ἐξ ἧς· τὸ δὴ μὴ λεγομένης τῆς δυνάμεως,
καὶ δὲ καὶ ἐκ τούτων, ἐνίοτε τις καὶ ἀδυναμία,
καὶ ἔστιν, φησὶ καὶ δὲ καὶ δύναμιν· τῶν δὲ οὕτως
τῶν μὲν ἁπλῶς ἐξ οἷ λῶς λέγεσθαι· ἐκατέρας τῆς ποιητι-

κῆς ἡ τῆς ἁφῆς δύναμις ἢ ναὶ μὴ κίνησεως καὶ μεταβολ κῦ
ἐναίνω ἢ ἢ ἄλλο, εἴ μὴ ὡς ἡ δύναμις λέγεται. ἢ ταὐτὸ
ὅλως μὴ ὂν ὡς αὐτὴν δύναμιν ἢ δύναμιν κατηγορᾶται,
ὡς ἡ τοῦ λίθου τὶς ἡ δύναμις τοῦ οἰκοδομεῖν ἢ τοῦ ἐν αὖ
κατηγορεῖν. ἢ τοῦ θερμοῦ εἶναι, καὶ τοῦ ἀεὶ ὡς ὁ
τε μὴ εἶναι. ὡς ἡ τοῦ παιδὸς τὶς καὶ μὴ ὢν θερμότης
τοῦ γενναῖ κατηγορεῖν, ὡς ἀδυνάτου. ἀλλ' ἐπεὶ δοκοῦσι
αἱ ἀδυναμίαι, κοιναῖς, καὶ οὐ κατ' ἐναντίας. κατ' εἶδ, ὁ
τι θερμὸν ἢ ψυκτικὸν εἶναι. οἷς ἐστὶ τοῦ ἡδέος καὶ τοῦ
ὀδυνηροῦ. ὁμοίως γὰρ ὀδυνηρὸν λέγεται τὸ ἀδύνατον ἔχειν τὸ ἀ,
ὡς ἐστερῆσθαι τῆς τοιαύτης δυνάμεως. ὁδὲ θεὸς,
τὸ μηδὲ θερμὸν δύνασθαι εἶναι. ὁδὲ λίθος καὶ τὴν ἁφὴν
ἀναίσθητος ἔστιν αὐτὸς δὲ τὸ θερμὸν καὶ ψυκτικὸν ἐναντίων
θερμότητα φήσων. ταὐτὸ, καὶ ὅλως αἰσθητικὸν καὶ ὀδυνηρῶν
μὴ ὀδυνηρὸν λέγω. ἐστὶ τοῦ ὅλως ἐστερῆσθαι. ὥστε καὶ ὁ λίθος
ἀναίσθητος ἔστιν. τὸ δὲ ταὐτὸ, ἐστὶ τοῦ ἔχοντος μὲν τὴν δύναμιν μὴ
θερμὸν δὲ ἢ λίαν ἢ ὀλίγον. τὸ δὲ αὐτὸ ἢ. ἐστὶ τοῦ θερμοῦ
τος. καὶ ὁ τε θερμὸν ἐνεργοῦντος. καὶ ὁ τε θερμὸν μὴ
ὄντος. ὡς δ' ἐστὶ τῆς ποιητικῆς δυνάμεως, δύο λέγονται
τὴν φύσιν καὶ δύναμιν λεγομένην ἰσχύν τινα τοῦτον, οὐ
τὸ καθ' οὗ λέγει ἐστὶ τῆς παθητικῆς δυνάμεως. δύο λέγω
τὴν ἀδυναμίαν λέγεσθαι καὶ λέγουσαν, ἢ τὸ μὴ ὅλως
παθεῖν τὸ δυνάμενον. ἀδύνατον, καὶ ἐστερῆσθαι τῆς δυ
ταύτης παθητικῆς ποιότητος, κοινὸν τρόπον ἡμῶν χρωμένων
τῇ στερήσει, οὕτως οὗ τοῖχος λέγουσαν ἀδύνατος μανθάνειν τὰ
γεωμετρικὰ, ἢ ὅλως ἀναίσθητος εἶναι ἢ πρὸς φθαρῆναι. τὸ δὲ
θερμὸν μὴ δέξασθαι εἶναι. ὡς ἀδύνατον. οὐδὲ δέξασθαι τὸ
τὸ δύνασθαι ἐναντίως μέρος. ἢ μᾶλλον δ' ἀνάγκη. ὡς καὶ τὸ δυνάμενον
νῦν ἢ τοῦτο λαμβάνειν, ἐνδεχόμενον ἐστὶ καὶ στερῆσθαι. τὸ δὲ
ὁ τε θερμὸν ἐνεργῶν ἀνάγκη ποιεῖν, ἀδύνατον δ' οὐκ εἶναι ὡς

ἐφ ἑρμηνεύεται δι αὐτῆς δυνάμεως. λέγεται καὶ κατὰ
σημαίνειν τὴν τε καλῶς. καὶ τὴν ἀπλῶς κίνητικὴν.
ἀδύναμίαν τινὰ αἰτίαν εἶναι. τὴν μὲν οὖν ἀπλῶς κίνη
τικὴν αἰτιατικὴν ἀδυναμίαν, καὶ δεήσεται λεγο
μένην· ἡ δὲ καὶ τὴν καλῶς κίνητικὴν αἰτιατικὴν δυναμί.
καὶ ἔτι σεφυκότι καὶ ἐσόμενον αὐτικὸν οὐ τῶν καλῶς γεννᾶν
ἢ ποιεῖν, ἑρμηνεύεται αὐτῶν· ὡς οἱ διαμορφωτικὴν ἕξεως
κατάστασιν κίνησιν αἰτίαν μὴ δυναμένων. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆ
δυνάμει τῆ καθ' ὃ δύνασθαι παθεῖν λεγομένη αὐτικὴ
δαι ἀδυναμίαν, ἣν αὐτικὴν μένην. ὅτ' ἂν καὶ μὴ δεήσεται
εἶναι τούτων οὔτε ποιεῖν καὶ πάσχειν ἐπιδεκτικὸν αὐτό,
θεοῖν. φθείρον τε. καὶ πολλάκις ἐναντιοῦσθαι λέγεται
τῶν ἀλλήλοις. καὶ σῶμα δὲ ἐναντίως σῶμα ποιεῖν φαμεν, ὅσα
οὐκ ἐμποιεῖ μόνον τῶν ἄλλων δυναμένων τὰς ἕξεις καὶ
τὰς ἕξεις. καὶ τὰς καθ' ἕκαστα στερήσεις. ἢ ὅτα ἐν οὖν ποιοῦν
ἢ φθείρειν δυνάμενον. ἢ καὶ ἐν τούτων κοινῶς
ἢ φθείρειν δυνάμενον. ἢ καὶ ἐν τούτοις ἂν αὐτικὴ μένη.
εἴτε τῶν ἕξεων καὶ τῶν κατὰ ταῦτ' ἀποφατικῶν δυνά
μεων φθείρειν. διὸ φθείρειν ἀποφατικὴ καὶ οἰδαίνειν ἐστίν.
ἐστὶ δὲ τὰς ἑρμηνευόμενον ὥσπερ τὰς ἕξεων διὸ δυνατὸν
εἶν. ἀδύνατον ἢ καὶ ἀδυναμίαν εἶναι λέγεται. καὶ ἐστὶν
ἐστὶν ἡ μὴ κατὰ τὸ ἕξις δυνάμεις. ὁμοίως τὰ καθ' ἕκα
στοιητικά. διαφέρουσα τῶν μὲν ἄμοιον εἶναι κίνητι
κὴ. ἀλλ' αὐτοῦ ὄντος. τὸ δὲ καθ' ἑκάστην ἀποφατικὴ
τικὴ δυνάμει διὰ φθοράν αὐτῆς. τῶ σημαίνειν τοῦ μᾶλ
λον τὸ μᾶλλον δύναμιν εἶναι. ὁμοίως δὲ τοῦ μὴ τὸ μᾶλλον
τὸ ἧττον. ἢ σωὶ δὲ δεῖ ἀδυναμίας καὶ ἀδυ
φοιεῖν ἀ καὶ αἰεὶ δοκεῖ θρύπτειν καὶ ἀδυναμίαν
λεῖν. καθ' ὃν τρόπον μὴ ἀδυναμίαν λέγεσθαι.
ὡς ἐκ τῆς ἀδυναμίας θρύπτει ἀδυνατοῦντα λέγεσθαι.

καὶ δὲ, ἀλλοίρροον ὂν δεῖ καὶ δύο ἀεὶ ὑπάρχειν· καὶ ἐπὶ δύο
τοῦτο καὶ ἀδύνατον οὐκ ἀεὶ δύο ἀμφοτέρων ὂν οὐσιῶν
νον ἢ ἀφοσιοῦν λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἄλλων· καὶ λέγεται
ἑκατέρου αὐτῶν· ἀδύνατον τε ἐξ ἀνάγκης ἀληθῆ
τίον ἐξ ἀνάγκης ἀληθῆ ἀδύνατον ἐξ ἀνάγκης τὸ δυνάμενον
συμβέβηκεν εἶναι· οὐδὲ τὸ ἐναντίον ἐξ ἀνάγκης ἀληθῆ
ἐξ ἀνάγκης ψεῦδος αὐτό. τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τοῦ ἀδυνάτου
τί ποτ' ἐστίν· οὐδὲ ἀφεστὸς ψεῦδος, οὐδ' αὖ τὸ μὴ ὑπάρχον ἀφέστηκεν
ἀληθές, οὐ τὸ ἀδύνατον· τὸ δὲ ἐναντίον φησὶ τοῦτο·
τῷ οὕτως λεγομένῳ ἀδυνάτῳ· δύνασθαι τοίνυν ἐστίν· οὐδὲ
ἓν ἐναντίον μὴ ἐξ ἀνάγκης ψεῦδος ἐστί· λέγων ἐναντίον
τὸ ἀντικείμενον δύνασθαι αὐτοῦ δυνατόν ὅτι
τὸ ἐναντίον αὐτῷ τὸ μὴ ὑπάρχειν οὐκ ἐστίν, ἐξ ἀνάγκης
ψεῦδος· οὐδὲ μὴν τὸ αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθὲς ἐστὶν ἢ ψεῦ
δος, μήτε τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ, οὗτος καὶ τὸν ὄντα ὄν
μενόμενον οὐ δυνάμενον, δυνατὸν ἐστὶν μεταξὺ ἀμ
τοῦ δυνατοῦ, οὐ ἀναγκαῖον, καὶ τοῦ ἀδυνάτου· ὧν τὸ
μὲν, ἀεὶ ἀληθές ἐστι· τὸ δὲ ἀεὶ ψεῦδος. ἐναμφισβη
φοῦσον δυνατὸν λέγεσθαι, ὃ μὴ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης ψεῦ
δος· οὐ τὸ ἐναντίον μὴ ἐστὶ ψεῦδος ἐξ ἀνάγκης· τοῦτο
οὐχοὶ οὔτε ἐξ ἀνάγκης· οὔτε ἀληθές, οὔτε ψεῦδος
ὂν ἐναντίον δὲ τὸ ἀληθὲς ὄν. τοῦτ' ἐστὶ τὸ μὴ ὂν τόδε,
λον· ὃ ἀληθὲς ἐστὶν ἢ ἔσται εἶναι· ἀνδὲ τοῦτο, με
σον οὐ μήτε ἀναγκαῖον εἶναι· μήτε ἀναγκαιοῦμενόν
καὶ ἢ καὶ ἐν τῷ καὶ ἰδίως ὑπάρχον λεγόμενον, ὃ μὲ
δὲ τὸ δὲ δεχόμενον ἀληθὲς εἶναι· ὃ ἢ καὶ τὸ ἀδύ
τελευτᾶσθαι· ὃ καὶ ἐν δὲ δεχόμενον καλεῖται· τὸ δὲ
δύνασθαι δὲ καὶ τὸ δυνατὸν τὸ ἐν τῷ προβλήματι
των ἐδέξατο καὶ ἐλήφθη. τοῦτο δὲ λέγεται καὶ
ἐν τῷ μετεῖναι δυνάμεις· τὰ δὲ τὸ δεκόμενα δυνάμεις

κινοῦσιν, οἷας δυνάμεως ἐστὶ τὸ κινοῦν, τοιαύτης καὶ τὸ κινούμενον, οἷον ἐὰν δὲ δυνάμεως αὐτὸ ἀναίτιος κινήσεως ἐστὶν, καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς κινήσεως· οἷον ἐὰν φορᾶς ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν φορᾶς δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς φορᾶς· οἷον ἐὰν ἀλλοιώσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν ἀλλοιώσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς ἀλλοιώσεως· οἷον ἐὰν αὐξήσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν αὐξήσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς αὐξήσεως· οἷον ἐὰν φθίσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν φθίσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς φθίσεως· οἷον ἐὰν γενέσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν γενέσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς γενέσεως· οἷον ἐὰν φθορᾶς ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν φθορᾶς δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς φθορᾶς· οἷον ἐὰν ποιήσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν ποιήσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς ποιήσεως· οἷον ἐὰν παθήσεως ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν παθήσεως δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς παθήσεως· οἷον ἐὰν μεταβολῆς ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν μεταβολῆς δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τῆς μεταβολῆς· οἷον ἐὰν ἄλλου τινὸς ἡ κίνησις ᾖ, καὶ τὸ κινοῦν ἄλλου τινὸς δυνάμεως ἔσται· καὶ τὸ κινούμενον ἀναίτιον ἔσται τοῦ ἄλλου τινός. ἔστι δὲ αὐτῶν ἡ ποιητικὴ· ἕτερος γὰρ μεταβολῆς ἐστὶν ἄλλῳ ἢ ἄλλῃ· καὶ γὰρ ἄλλα φθείρεται ὑπ' ἄλλων· τῶν γὰρ ἐναντίων μεταβολὴ ἡ φθορά· καὶ γὰρ ἄλλα γίνεται ἄλλων· καὶ τὸ αὐξητικὸν ἄλλο τοῦ μειωτικοῦ· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ αὔξησις τῇ μειώσει· καὶ τὸ ἀλλοιωτικὸν ἄλλο τοῦ ἀλλοιωθησομένου· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ ἀλλοίωσις τῷ ἀλλοιωθησομένῳ· καὶ τὸ φερόμενον ἄλλο τοῦ φορᾶς ἐστὶν· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ φορὰ τῇ φορᾷ· καὶ τὸ ποιητικὸν ἄλλο τοῦ ποιητοῦ· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ ποίησις τῇ ποιήσει· καὶ τὸ παθητικὸν ἄλλο τοῦ παθητοῦ· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ πάθησις τῇ πάθησει· καὶ τὸ μεταβλητικὸν ἄλλο τοῦ μεταβλητοῦ· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ μεταβολὴ τῇ μεταβολῇ· καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕν· καὶ γὰρ ἐναντίωσις ἡ μεταβολὴ ἡ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕν

καὶ αὐτός· ἐκ μὲν δὴ οὖν τούτων ζυγᾶσθαι· καὶ ὧν μὲν τοι
ἔοικε, καὶ τοῦτου ἕνεκα ἐστίν, ἵνα ὑποπτώσσωσιν. τὸ δὲ
ζεύγος, ἀλλ' οὐ τὸ ἓν ἕν ἢ διαιρεῖται· ὡς ἓξ οὐ συμφωνόν
οὐδαμῶς ἐστὶ τὸ ἓξ· οἱ δὲ ἓξ ἀριθμοὶ συμφωνοῦσι λόγοι· ἓξ οὐ
διαιρεῖται προσηκόντως ἐπὶ τὰς ἑτέρας διαιρέσεις· διὸ ἑνὸς μὲν
οὐδὲν ἦν ἔτι· καὶ ἀφαιρεθὲν τύπος ἀπ' αὐτοῦ· τὸ δὲ
τοσόν, οὐκ ἄτοπον· ἀφαιρεθέντος τινὸς ἢ μείου
τοῦ· καθάπερ τὸ τοσόν, τὸ μὲν σωματικόν· τὸ δὲ, διωρισμένον,
λέγω, τὸ μὲν διωρισμένον τοσόν, ἀριθμητὸν ἦναι· τὸ δὲ
ζωσχερὲς οὐκ ἔστι μέγεθος· μεγεθητόν· ἀπορήσαντα τοῦτο τὸ
ἄστρον· οὐ τοσοῦτον λέγων· οὔτε ἓξ ἀριθμητὸν τὸ ἄστρον, οὔτε μεγεθητὸν ἢ μὴν τὸ καθ' ἕκαστον μέγεθος τοῦ μεγεθητοῦ· ἀμήχανος οὖν ἀναλαμβανόμενα μείζω μεγεθη, ἦναι καὶ τὸ ἄστρον τοσοῦτο· καὶ ἓξ λέγεσθαι τοσοῦτο· ἀλλ' ἐξ ἑπτὰ τοῦ· οὐκ εἰς τὸ ἓξ καὶ τὸ ἑπτὰ δος καὶ τὸ μέγεθος, πολλαπλασιάζεται τὸ διαιρετόν· δυνάμει· ἓξ μὲν σωματικὴ τὸ δὲ ἑπτὰ προσεοικὸς ἐπιπέδῳ ἀριθμῷ· ἀντὶ τοῦ διαιρεῖσθαι δυνάμενον ἓξ μὲν ζῶσχερὲς ἑκατὸν μονάδες ἐπὶ τὰ τοῦ τρισχιλιόμορφου μέγεθος δὲ ἓξ τὸ σωματικὴ διαιρεθὲν· σαῦλα γὰρ τὸ τοῦ μεγέθους μέρος· σωματικὸν· λέγω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μεγέθους ἀφορισθέν· ὅτι τὸ μὲν σφαιρικὸν ζωσχερές, μῆκος ἐστὶ· τὸ δὲ ἐπίπεδον, πλάτος· τὸ δὲ στερεὰ βάθος τοῦτ' ἐστὶ· τῶν μεγεθῶν λέγω δὲ καὶ ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἐστὶ πλῆθος τι ὡρισμένον· ἀριθμητὸν γὰρ ὁ ἀριθμός· τὸ δὲ ἀριθμητὸν, τὸ πλῆθος ὡρισμένον· ὥστε πλῆθός τι ἐστὶ τὸ ἄστρον λέγεται τοῦτο οὐκ ἀριθμὸς· καὶ εἰ ὡς μὴ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἓξ μὲν σωματικὴ διαιρετὸς· ἑπτὰ δὲ καὶ τὰ ἀριθμητὰ, ἓξ καὶ ζῶσχερὲς ἑκατὸν αὐτῶν· ἀπόλλυται ὡς ἀριθμητὰ διαιρεῖται· οὐχὰς ἓξ σωματικὴ διαιρεῖται· εἰ ποτὲ δὲ πλῆθος μὴ ἦναι τὰ ἄστρα· ἀλλὰ μέγεθος ἓξ μὲν ζῶσχερὲς· τῶν μεγεθῶν δὲ· τὸ μὲν σφαῖρα, σωμ-

μῆκος· πλατὺς δὲ τὸ σωϊδιό· τὸ δὲ σωΐδιόν, βαθος· τὸ
σῶμα τούτων ἐπίλεξον· στερεὸν ἀφωρισμένον τί ἐστι τὸ πλά
τος, σφαῖρα, καὶ τί τὸ μῆκος καὶ τί τὸ πλατὺ καὶ τί τὸ
βαθος ἄπτων· ἐπίπεδον μὲν γεωμετρικὸν τὸ δὲ σῶμα σφαῖρα;
τὸ δὲ σῶμα· ἀφωρισμένα πάλιν τοῦ στοιχείου τὰ
καθ' αὑτὸ σωματεῖα· τὸ δὲ, καθ' ὃ δὲ, καθ' ὃ συμβεβηκός·
ἐπίπεδον γὰρ γεωμετρικὸν καὶ τὸ πλατὺς, τοῦ πάθους ἐπίπεδον
καὶ τὸ σῶμα· σῶμα δὲ ὁ ἀριθμός, καθ' ὃ μονὰς, καὶ τὸ
ὁ σῶμα δὲ τῶν στοιχείων συμβεβηκὸς στοιχεῖα καὶ αὐτὰ γε
γενῆσθαι, οὐκοῦν καὶ τοιαῦτα τῇ αὐτῶν φύσει, οἷα καὶ σύμ
βεβηκεν γενέσθαι πολλά· ὡς ἀνάγκη τὰς τοιαύτας φύσεις
ἕνα εἶναι· τὸ γὰρ τὴν σφαῖραν εἶναι ἓν ἐστὶ τὸ λευκὸν τοῦτο
τὴν εἶναι, τοῦτο ἑνί· ὁμοίως καὶ τὸ μουσικὸν ὡς αὐτὸ ὂν ἓν
καὶ ταυτὸν δὲ σημαίνει τοῦτο τοῦ πάλιν τοῦ ἀνθρώπου,
τοῦ καθ' αὑτὸ καὶ τοῦ συμβεβηκός· καὶ πρῶτον τοῦ ἀν
θρώπου· τῶν γὰρ καθ' αὑτὸ ὑπάρχει τοῦτο· τὸ μὲν γὰρ
τὴν οἰκίαν εἶναι πολλά· ἴσως δ' ἔστιν, ὅσων εἶναι ὡρισμέ
νον τὸ ποσὸν εἶναι· οὕτως ἡ γεωμετρικὴ σφαῖρα, ἀγεω
γενὴς σφαῖρα δὲ καὶ τὸ σῶμα· τὸ δὲ σωϊδιόν· τὸ δὲ σωΐδιον
ὅτι μὲν ἀριθμὸν δὲ ὁρίζομεθα, ποσόν τι ὡρισμένον·
ἢ καθ' ὃ ἀπόδειξίς ἐστιν ὡς ἕν τι μέγεθος εἶναι· ἐφ' ἁπάντων
φέρεται καὶ τῶν ἀεὶ ποσῶν λεγομένων· τὸ δέ τινα εἶναι καθ'
ἑαυτὰ ποσὰ τῶν τῆς φύσεως τῆς τοιαύτης ἕνα εἶναι πάθος καὶ
ἕξιν· τὸ δὲ τῷ ἕνα εἶναι ποσοῦ καθ' ὁποσοῦν, πάθη· τοῦτο δὲ
ἐστὶ τὰ καθ' αὑτὰ αὐτοῦ κατηγορούμενα καὶ αὐτὰ ποσὰ
ὡσαύτως ἐστὶ πολλὰ καὶ ὀλίγα, πάθη γὰρ ἀριθμοῦ·
καὶ βαρὺ καὶ κοῦφον· μῆκος γὰρ πάθος καὶ τὸ
πλατὺ καὶ τὸ στενόν· ἴσως πέδων γὰρ πάντως, καὶ τὸ βαθὺ
καὶ ταπεινόν· σὺ μέντοι γε τοῦτ' ἄπαντα πάλιν· καὶ γὰρ ἡ

τούτων πίσλέσοι σιτῶλόίω, τὸ ϖοσσοὶ ϖθιεμέθαι, ἀμόὺ
ϖρώτοι· οὐδεμηδαὶὺ ὶ, ἀλλαὶ ὦ σὶ σιμίνοις ἤναι, οἷς
ὶωὶῦ ὶπὸῤῥὶ λεῖσθαι ὶωὶ ὦ σῶὶ ὸμὺ ϖολὺ, ϖοσσοὶ ὶ ἀῤῥ ὰ ὶου
μὴὶ ὸῤῥ ὶ ὶ ὴμεοι. ὡ ὶ δὶ α ὶ τοὶ ῤῥ ὶ ὶ ὴμεοὶ ὅλωὶ ϖοσσοὶ οὶ. ὁ μεοὶ
μὴὶ ὁ λίγοὶ ϖοσοὺ ὶπὸῤῥ ὰ ὸμὺ ὸι μὴὶ ὸῤῥ ὶ ὶ ὴμεοι. μὴὶ σ ὶ ὦ ὶ ὼ ὶ
μεῖ ὶ ὲ ὶ ὼ ὶ ὸῦ δὲ σιμῤῥ ὸῦ ὸι μὴ ὶ ὲ ὶ θαὶ τὸ δὲ ὸῤῥ ὰ ὶ τὸ ὶ ὸ ὸμὺ μὴὶ ὼ ὶ
αὶὺ τὰ ϖοῤῥ ὰ λεῖσθαι· βεμχυῖ ὰ ῤῥ λεῖσθαι τὸ ϖοσσοὺ· ὺ ῤῥ
σ ὸμὺ ὸι μὴὶ ὸῤῥ ὶ ὶ ὴμεοι ὸ αὶὺ ὸῖ λίγοὶ ὸι· μὴὶ σ ὶ ὦ ὶ ὰ ὴ ὼ ὶ· ὰ ὴ
μὴὶ ὸ ῤῥ αῤῥ ὺ μὴὶ ὸῦ φοὶ σ ὶ ὶ ὸῖ ὶ ὸῖ ὶ μὴὶ ὸ ὰ ὶ ὸ ὺ ϖοσσοῖ ὶ ὶ ὼ ὶ· μὴὶ ὸῤῥ
ῖ ὴμεοι ὸ δὲ αὶὺ τὸ μὲ ὸ λίγοὶ· μὴὶ σ ὶ ὸῖ ὶ ϖοῖ ὸι ὶ· μὴὶ ὰ ὴ αὶὺ
ϖοσσοῖ ὶ, μὴὶ ὰ ὸ ὺ ὶ ὸ ῤῥ ὸ ὺ μὲ ὸ ὺ ὶ ὸ ὶ ὸ ὺ ὶ ὸ ὶ ὸ ὺ ὶ ὸ ὶ

ποσῶν· καὶ δὴ καὶ τοῖς αὐτοῖς τὴν διαφορὰν ἀλλως γὰρ λέγεται τὰ ὁμοιοσχήματα καὶ ὁλικά· καὶ ἐφ' ὧν τὸ ποσόν, τῶν σύμμετρικῶν τῷ ποσῷ· τῶν γὰρ μόνων τὸ ὑπερέχον μέρος αὐτοῖς ποσόν ἐστιν· καὶ ἀλλως κἀπὶ τοῖς καθ' ἕτερον λέγεται μὴ κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ ποσὸν διαφοράν· καὶ ἐστὶ τὸ καὶ αὐτὰ κατὰ συμμετρικὰ· οὐμὴν ἀπλῶς ὡς καὶ τὰ πρῶτα ἐρρήθη· τῶν γὰρ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν ἐχόντων ὅλως ἀποδοτέον μεγεθῶν· καὶ ταῦτα ποσά ἐστι· Καὶ ἐφ' ὧν λέγεται κατὰ τὸ συμμετρικὰ· διαίρεσις γάρ ἐστιν ὅσων ἐστὶ καὶ διαιρετά· ὧν ἐστὶ ταῦτα ποσά· τοιαῦτα δὲ τὰ ἐπιπέδοις καὶ στερεοῖς διαιρετὰ εἶναι καὶ ποσά· καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ γραμμὴ ἐστὶ καὶ ποσόν· ἐφ' ὧν δὲ καὶ γὰρ ἐστὶ ταῦτα ποσά· ἃ ἔστι λέγεται καὶ ὅσα ἐστί, τῶν εἶναι διαιρετὰ ἐστὶ ταῦτα· τοῦτο δὲ δηλοῖ· τὸ προσεχὲς λέγω δὲ φησίν, οὕτω τὸ ἀνώνυμον ἔχειν διαιρεῖν, ἀλλὰ τῷ ἐπίνοιαν τοῦ λέγων τὴν κίνησιν ποσὸν τεθεωρηκέναι μόνον λέγεσθαι· οὐκ ἀπὸ τοῦ τὸ ἀνώνυμον οὕτω κατ' ἐπίνοιαν καὶ ποσόν· οὐ τοίνυν ἀνωνύμου τέλεον καὶ τὸ συμβεβηκὸς λέγομεν· καὶ ὁμοίως τῷ ὅλῳ τε καὶ μορίῳ ἀλλὰ τοῦ ὁ κινούμενον ἐπίνοιαν καὶ φθορὰν ἐπίνοια, καὶ ὁ κινούμενον ποσὸν εἶναι, ἀδύνατον τοίνυν μὴ ἐπίνοιαν ἔχοντος κίνησιν εἶναι τὸ διαιρεῖν καὶ ποσὸν εἶναι τὸ φθορὰν κίνησις, ὃ τῷ καὶ κίνησιν ποσόν· ἕκαστον μὲν τὸ φθορὰν γίνεσθαι· καὶ ὡς πρὸ καὶ ἀναμεμιγμένου αὐτῷ τὸ ποσόν. Καὶ σαφῶς διωρισμένον αὐτῷ· διὸ δὴ καὶ μερίζως ποσὸν εἶναι, ἀλλὰ μὲ ἐπίνοια αὐτῆς ἀπὸ τοῦ γένους καὶ μέρους μεγέθους· διὸ καὶ κατὰ συμβεβηκὸς οὐσίας μεγέθους· ἀλλ' ἐστὶ μεγέθους καὶ αὐτῆς

μὴ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις συμβεβηκόσι· καὶ τὸ μὲν πλέον
μᾶλλον καὶ διαιρούμενον καὶ ἀεὶ· τὸ δὲ οὐχὶ τοῦ μᾶλλον
ὄν. τὸ δὲ ἀεὶ ὂν φθορᾶς τοσαύτης καὶ γενέσεως ἐχούσης, τῷ
τὴν κίνησιν εἶναι τὴν ἀεὶ διαιρεῖσθαι, λέγω δὲ τὴν τοιαύτην
κίνησιν, ἧς ὁρισμὸς ὁ χρόνος· συμβαίνει δὲ καὶ τοῦτο,
ὅτι τὸν χρόνον εἰ καὶ τηλικαύτας καὶ τοσαύτας
εἶναι φαμὲν καὶ αὐτὴν καὶ τὸ συμβεβηκὸς φορὰν, ἀνάγκη
τοσαύτας· καὶ πρὸ αὐτοῦ μὲν τὴν κίνησιν διαλαμβάνειν
τὸν χρόνον· ζητητέον δὲ καὶ τοῦτο διὰ τί τὴν κίνησιν καὶ
τὸν χρόνον οὐκ ἀνάλογον καὶ ἀεὶ τοσούτοις εἴδεσιν, ἀλλὰ δοκεῖ
ἢ καὶ ἐξῆς φορὰν εἶναι τῶν τόπων, ἀλλ' εἰ μὴ ἀνάλογον καὶ
βεβηκὸς· φορᾶς γὰρ ἄπειρον ἐστὶ καὶ κινήσεως ἑνὸς τινός, οὐ
γὰρ οἷόν τε ἄλλως ἢ ἐν ἄλλου κίνησιν γίνεσθαι, ἢ
αὖ ἐν ἀνάλογον οὕτω τοσούτοις καὶ βάθη· ἢ ἀεὶ καὶ ἀνάλογον εἶναι
τοσαῦτα, καὶ τὸ συμβεβηκὸς λέγω· ὁμοίως δὲ τοῖς
μὲν ἔστιν ὡς τοσαῦτα καὶ κατὰ τοσαῦτα βάθη· ἢ οὐθέν,
μᾶλλον τοσαῦτα καὶ ἀνάλογα, ὅτι ὑποκείμενά ὡς καὶ τὰ οὐσία
βάθη, τούτων δὲ οὐδέτερον ὑπομένει· καὶ ὅτι ἀδύνατον
ἐν τῇ φύσει ἐστὶν αὐτῶν καὶ οὐθὲν εἶναι αὐτὰ παρὰ
τὰς οὐσίας· καὶ τὰ μὲν ἀριθμητὰ οὐ τοιαῦτα ἐστίν, ἀλλὰ τὰ μετέχοντα
γένους μίκτα· τοσαῦτα δὲ, καθὸ τοιοῦτα ἐστὶ
ῥητὰ, ὡς καὶ αὐτοῦ πολλαχῶς λεγομένου ῥητοῦ· καὶ γὰρ
τὰ σύμμετρα πρὸς αἴσθησιν, τοιαῦτα λέγεται, τὰ πρὸς τὴν οὐσίαν,
διαφορὰ· ῥητὸν μὲν γὰρ οὖν τοιοῦτόν τι καὶ τὸ ποσὸν ὁ
ἀπὸς ζῴου· λέγομεν τινὰ τῶν διαφορῶν τῶν ὑπὸ
χουσῶν αὐτῷ ὡς τὰς διαφορὰς οὐκ ἀνάλογον τίθεσθαι,
ἐν τῷ τοιούτῳ καταμεμαρτυρημένης· οὐμενοῦν ὁμοίως τῇ τοι
ὁτιοῦν· ἡ γὰρ διαφορὰ ἡ τῆς οὐσίας, ἐναί τι ἐν οὐσίᾳ
τοιότης· ὥστε ἴσως τοσαῦτα αὐτὰς τινὶ διαλήψεται τις ὡς
διαφορὰ τοιότης τῆς ὡς γένους καὶ ἕδους· ἔστω γὰρ καὶ

τῶν εἰδῶν τούτων οὐσίαις· ὅτι τὰ εἴδη οὐσίαι τὰ τοιαῦτα
ἀφορίζουσι· καὶ ἔτι ταῦτα ποιοῦντα τὸν ὁμώνυμον τόπον
φοράν, διὰ τί αὐτῶν οὐκ ἐμνημόνευσεν· ἔστι δὲ οὐσίαι, τὰ δὲ
τὰ ποιὰ ἀφορίζουσι, τὰ δὲ οὔτε τοῦτο οὔτε ἐκεῖνο ποιοῦντα
ἐστίν· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· ἀκόλουθον γὰρ ἦν καὶ τοῦτο
πλουδέως οὐσίας ἐμνημόνευεν· ἢ διὰ τί τῆς σφαίρας
λαβὼν τὸν κύκλον· καὶ ὅτι ἐδόκει ποιοῦν μᾶλλον εἶναι·
καὶ οὐσίαν οὐ τὴν περιλαμβανομένην εἶναι τὴν
τῆς σφαίρας τῶν μερῶν ὑπάρξιν· ἢ τῆς σφαίρας οἰκεία ὑπάρ
ξις οὐ τοῦ κύκλου ὡς ἔφην· καὶ ἐν τῇ τῆς οὐσίας διαιρέσει·
ἐν τῆς τῶν σημαινομένων ὑφ' ἓν τῆς οὐσίας, καὶ ἡ σφαῖρα
τῶν οὐσιῶν φύσει· οὐσίας σφαῖρα· μᾶλλον φορὰς οὖν
οὐ λαβὼν ἐν τῇ περὶ οὐσίας μόνας, ἀλλὰ τὸ καθ' ἕκαστον
γένος οἰκείας ποιοῦσας λέξεις· οὕτω τοῦ κύκλου διαφο
ρά τὸ ἀγώνιον· γραμμῆς γωνίαν ὁ κύκλος· ἐν ἀριθμῷ σώματος
τοῦ φησι ποιοῦσας λέγεσθαι, τὴν τῆς οὐσίας ὡς ἔθηκα
μὴν διαφοράν· δεύτερον δὲ, ἐπὶ ἀναίρεσιν τῶν· ἅτινα ἐ
στὶν ἐδήλωσεν· ἐξ ἀριθμοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ ἐξ ἐπιφανῶν·
ποιοὺς φησὶν ὁ συνδέτους λέγεται, ἀπ' οὐ μᾶλλον ὡς ἀφω
ρισμένον καὶ μόνον σφαῖρα ὤν· ἐμὲ γὰρ τις ἐρεῖ ἀνθρω
πος· ὅδε, τε ἑκάτερος· ἢ ἑκατόμπεδος· ἢ κύβος τις δὲ ἐστὶν ὁ
μὲν ἐφ' ᾧ ἀριθμὸς ἐδήλωσεν ἑκατὸν· ὧν μὲν μῆκος
ἑκατὸν πέδων καὶ τόσων· ὡς δὲ τὸ ἑκατόμπεδον οὐκ ἐφ' ᾧ ἐστὶ
συνεχὲς μόνον, ἀλλ' ἐνοῦσαν δεῖ στερεὸν δύο· καὶ τόσε
ων ἑκατόν, οὕτως φησὶ καὶ ἀριθμοὶ τινὸς οὐχ ἁπλοῖ, ἀλ
λ' οἷον δεκάς· οἷός τίνος φησὶν, ἐδήλωσε φανερῶς ἑκατόν,
τοσαυτάκις τοσοῦτοι τοιοῦτοι ἀριθμοὶ πέδοι τε καὶ στερεμ
νοι· ἢ οἱ τετράγωνοι καλούμενοι· ὡς ὁ δὶς δύο· ἢ δὶς δύο ἴσοι,
οὗτοι μὲν, οἱ τοσαυτάκις τοσοῦτοι· ἄλλοι δὲ οἱ τοσαυτάκις τοσοῦτοι —

ποσαχῶς· οἷοί ἐστιν οἱ ἀριθμοί· ὡς ὁ ὁτιοῦν τετράγωνος ὁτιτὴ
ἀχθὴ ὀκτώ· ὁ ἑξάκτωτοῦ ὁς· ὁτιοῦν ἑπτάγωνος ὁτιτὴ ἀχθὴ
ὀκτώ· καὶ πάλιν ὁ ὁτιοῦν ἀριθμὸς ἐν ἑαυτῷ· τοιοῦτος
ἄρα ἀριθμὸς ὁποῖος ὁ ὁς· ὁτιοῦν ἄρα ἑπτάγωνος ὁτιτὴ
ἀχθὴ

τα δη ταῦτα φύσικ τε καὶ κινουμένων οὐσιῶν. αὗται γὰρ
αἱ κινούμεναι οὐσίαι αἱ φυσικαί εἰσιν ὑλικαί. ἀντιδιαστολὴ δὲ
τοῦ κινουμένου, τὸ ἀκίνητον ἢ μαθηματικὸν ἢ ἀκίνητόν τι
εἶναι ἐξ ἁπλῶν οὐδὲν ἕτερον λέγει τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν συγκρίσεων,
ἀμφισβητούμενον. Καίτοι δόλον τοῦτ' ἂν δὴ φυσικὰ τὰ
ὅπλα ἤγουν τῶν φυσικῶν σωμάτων, καθάπερ καὶ ἄλλοι τινὲς
διαλέγεται. διὰ σώματα διαφορᾶς· ὁμοίως δὲ οὐδὲ ὅτι
τούτοις τὰ λίνεα δίκτυα, καὶ τὴν βαρυτέραν καὶ τὴν κουφο-
τέραν, τὸ δὲ λύουσιν μονολόγως αὐτῶν ἑνὸς τοῖς τοῖς
διὰ τὰ δηλούμενα τοσοῦτον καθόλου τὸ τοσοῖς οὐσίαν, ἢ
τοῦδε τοιόνδε εἶναι, διὰ παντὸς τῶν κινουμένων οὐσιῶν, ὧν
τινὸς τοιοῦτόν τι διὰ τὰ δηλούμενα τοσοῦτον καθόλου τὸ
ἀθρόως καὶ τόπον" ἀ οὐκέτι τὰ δὴ σωμάτων ἐστὶν οὐ-
δὲ τοιαῦτα τοιοῦτόν τι καθάπερ ἀποίοις γένεσι· οὐδὲ
λόγος ὁ δὲ προφερομένου σημαινόμενος τοῦ τοιοῦτον
τος· ἀεὶ δὲ φυσικὰ καθάπερ σωμάτων ἐστὶ τοιοῦτο τοιοῦτον·
καίτοι σωμάτων ἀτόμων· λέγεται δὲ τοῦτο, τὸν κ
διὰ τὰς οὐσίας διαφορᾶς· ὅτι μὲν ἐστὶν ἀποίων γενῶν πρῶτα· ὡς τοῦ
τοῦτο καὶ διὰ τὰ οὐσίαν καθάπερ ὑλικὰ λόγου· ἀπὸ τῶν
τῶν ἀποίων· διαφοραὶ δὲ αἱ διαφορᾶς· ἀπὸ τοιοῦτον
καὶ αὐτὸ ἕτερον εἶναι· τὰς δὲ καὶ διὰ διαφορᾶς
τοιότητος ἕνεκα φυσικὰ καὶ τὴν ὕλην τοῖς ἀριθμοῖς τοιοῦτο-
θαμβοῦς· καὶ ἐν ἀπείροις τοιότητος· διαφορᾶς τὰς
οὐσιῶν· ἀλλὰ διὰ κινουμένων, οὐχ ἁπλῶς κινουμένων
καὶ ἐν ἀριθμὸς ἐξ ἀφαιρέσεως τινὰ καὶ οὐσιῶν
ὑλικὰ ὑποκειμένων· ἐν τοῖς ἀριθμοῖς· διὰ δὲ τοῦτ'
αἰσθητὰ καθάπερ κινουμένου τινὸς οὐσίας, καὶ διὰ τοῦτο αὐτοῖς
ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραὶ, αἱ ἀπὸ ἀριθμὸς ἐστὶν οἷς
αἰλεγοίτις· τῶν διὰ ἀριθμῶν, διὰ ὧν τοῖς τε διὰ ἀριθμῶν

ἐν. τὸ δὲ ἑτερεῶ. ὡς τε εἶς μὲν ἀνθρ ὁ ποιο-
τὴς, ὁ δὲ τοῦ διαφορὰ τῶν οὐσιῶν, τῶν τε φύσιν-
ων. καὶ τῶν ἀκινήτων οὐσιῶν ἡ μὲν θέσις διαφορὰ
ἐν αὐτῷ εἶδος. ὁ δὲ ἀναξιμένης καὶ ταύτων τῶν κινουμέ-
νων τῶν οὐσιῶν μόνον τὴν διαφορὰν λαμβάνων καὶ
τὸ πρῶτον σημαινόμενον μηδαμῶς σώζων λέγει τὸ
τῶν καθηματικῶν τε καὶ ἀκινήτων. καὶ δοκοῦσι καὶ ἡ βύ-
των πρὸς ἀλλήλους διαφορὰ ἐν τούτοις εἶναι δεύτερος
τρόπος ποιότητος. ἢ πάθη τῶν ἀκινήτων οὐσιῶν, καθάπερ
νοσήματα ἕξεις καὶ φύσεις καὶ. τρόπος τινὰ δὲ καὶ ἐπὶ
δειγμάτων τούτοις, καθάπερ αἱ ἀμοιρώσεις γίνονται. καὶ ἔτι ὡς ἐν κι-
νήσεων διαφορὰ κινήσεων λέγει διαφοράς. ἢ βι. ἀκί-
νησιν. αὔξησιν. μείωσιν. φθορὰν. ὡς καὶ τούτων οὐσῶν ποι-
ότητων ἢ λέγει δυνάμεις. καθάπερ τὴν καὶ τὸ πονεῖν
σεως ἢ διαφορὰ ἐν τοῖς φυσικοῖς σώμασιν αὖ καὶ δεῖσθαι. ῥῶ-
της. καὶ νόσος φύσις. ἢ καὶ πάσης κινήσεως. οὕτω δὲ ἀν-
καὶ ἐξῆς ἔστι ποιότης. ἀποδοὺς τὴν ἐν ταύταις διαφορὰν
αὐτῶν κινήσεων διαφοράς. ὅτι δὲ οὕτως λέγει, ἐδή-
λωσεν ἐν τοῖς ἀρχαίοις φησί. δεῖ δὲ καὶ μνησθῆναι τῶν πα-
θημάτων, ποῖόν τί ἐστι διαφορὰ ἐν δηλοῦσι τὰς κίνη-
σεως. καὶ τὰς ἐνεργείας. διὰ τούτων δηλονότι. ὅτι καθ'
ἕξις ἐν τοῖ ποιότητος τάξει ἐστὶ καὶ ὡς πάθη λεγομένων ἀσθέ-
φορὰ δὲ λέγει κίνησεως καὶ ἐνεργείας, τὴν δὲ τοιαύτην
τὴν καὶ ἀνδρίαν δηλοῦσι. καὶ ἐν ταῖς θεοῖς. οἷον ἀρετὰς τε καὶ
κακίας. καὶ ἀκινησίαν οὖσαν. ποιότητα τε καὶ πάθος. καὶ
καλῶς ἢ φαύλως. ἀναφανεῖσας τοῦ οὕτως κινεῖσθαι
δεῖν ἀμείνων. καὶ κακοῦ δὲ οὖ. τοῦ οὕτως. τὰς ἐν κινήσε
τὰς καθ' ὁτιοῦν τρόπον καὶ μὴ. λοιπὸν ἐχουσῶν ἕξεις
λοιπὰς ἀν ἕξεις αἰτίαι. καὶ λέγει δὲ φησὶ ποιότητα,
καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς τὸ κάλλος τε καὶ κακός.

οὐδὲ σοῦ ἀγαθοῦ ποιότης· ἀγαθὸν γὰρ τὸ ἀγαθόν, οὐδὲ τῆς δεῦ-
τέρας· καὶ τοῦτον μάλιστα τῶν ἐναντίων λέγουσι τῆς σο-
φίας ἐναντίον τοῦτ' ἔστιν ᾧ φασὶν ἔστιδὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ
κακόν, ὡς ἐναντίωσιν καὶ τοῦτο ἔχον τὸν ἀγαθόν·
τε καὶ κακόν· καὶ μάλιστα τῶν ἀγαθῶν ἡ ποιότης ἐστὶ
κ' δὲ πάθος τὰ ἀγαθὰ ποιότητος, ἀ' ἐστὶ δῆλον ἐκ τῆς
τῶν ἀρετῶν ὑποθέσεως καὶ τὸ σπουδαῖόν φασιν τοῦ τοι-
οῦτος εἶναι χωρὶς τοῦ καὶ ἐπιστήμονα τοῦτον εἶναι καὶ
νοῦν ἔχοντος· τοῦ δὲ νοῦν ἔχειν οὐκ ἐνδέχεται ἄνευ
ἡμὶν καὶ κακῶν τοῖς ὑποθέσεσι δῆλος τῶν κινήσεων διαφο
ρᾶς· τοῦ γὰρ εἶναι ἀφῶν καὶ αἱ διαφοραὶ τῶν κινήσεων·
ὡς γὰρ καθ' ἕτερον ἕξις διάφοροι γίνονται κινήσεις, οὕτω
καὶ κατὰ ἕτερον ἀμφότερα καὶ ἐπιστήμονα καὶ κακόν· καὶ
ξυβαίνει διαφοραὶ· ὥστε ἔστι καὶ ἕξις καὶ κατὰ
δυνάμεις· ἔστι δὲ τὰ παθητικὰ καὶ ποιότητος
κατὰ πάθη, ὑπὸ τὴν ποιότητα πάντα τῶν οὐσιῶν
τῶν δὲ κινήσεων· καὶ κατὰ τόπον γὰρ κίνησιν οἷον ξυβήσεται ποιὰν τοῦ ἴσου πλεύρου εἶναι
γόνου· δῆλον δὲ τοῦτο· ἀλλὰ διαφοραὶ πρὸς τὸ
σκληρὸν καὶ ἰσοσκελὲς ὡς καὶ αὐτὸς ἔδειξεν ἐπὶ τοῦ
ἀνθρώπου, ἀν ἐπὶ ψυχῆς ἡμῶν, ὁ ποῖόν τι ζῷον ἐστὶν ἡ ψυχή, ὅτι
θεῖον, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ δεῖ τοῦ δεῖ γώνου· ἀν ἐπὶ ψυ-
χῆς μὲν, ὁ ποῖόν δεῖ γωνον ἐστὶν ἡ πλευρὰ, ὅτι ἴσου πλευρὰ
διαιρεῖ ὁ καὶ τὸ πρός τι· λέγεται ὧν πρός τι τὸ μὲν,
ὡς δὶ πλάσιον πρὸς ἥμισυ λέγεσθαι· καὶ ὅλως τὸ
λλα πλάσιον, πρὸς τὸ πολλαπλάσιον· καὶ τοῦ τομὴ,
τοῦ πρός τι σημαινόμενον μᾶλλον πρόχειρον καὶ ἐλλι-
ψίνεφὶ ὁ καὶ καθ' ἕξιν μόνον λέγει· ἄλλως δὲ λέγεται
πρός τι τὸ ἀνεπιστήμων", πρὸς τὸ ἐπιστητόν· καὶ τὸ μνη-
στικόν· πρὸς τὸ μνηστόν· ὃ σημαινόμενον τοῦ πρός τι

κα

καὶ τὸ τοιοῦτον", καὶ τοιαῦτα νῦν ἐστὶ τὰ τοῦ σημαινόμενα
σπουδῆς, ὡς τὸ μεταξὺ τοῦ πρὸς τὸ μέρος· καὶ τοῦ ἡμῖν
πρὸς τὸ τοῦ ἡμῶν· καὶ αἰδοῦς πρὸς αἰδοῖον· καὶ ἔτι
τὰ σημαινόμενα οὐ τοῦ ὃ τοῦ πρός τι· ὑπὸ τὰ περί τι κοινὰ
καὶ τὰ ποιητικὰ μᾶλλον· τὰ τε ἀφ' ἑαυτοῦ, τὰ μεθ' ἑτέρου μᾶλλον ποιεῖ-
να, ἅ τε αἰδοῖα καὶ τοῦ ἡμῖν μηνυτικὰ ἴσεια καὶ περίστα·
ἢ μᾶλλον τῶν αἰδοίων· ἢ δὲ, τῶν τοῦ ἡμῖν· διαλανθάνει
γὰρ πως ἡμᾶς ὃ τοῦ ἡμῶν, ἀναλαμβάνει δὲ ἐκάστου αὐτῶν.
τὸν λόγον ποιεῖται· καὶ ὀνόματι, φησὶ τὸ αὐτῶν εἶναι
αὐτῶν λέγεται· καὶ τίνες αὐτῶν αἱ πτῶσις ἀνόμαλοι δια-
φοραί· καὶ μᾶλλον πρῶτα· ἐν δὲ ῥήμασι καὶ μάλιστα πρόχειρα
καὶ ἐλλιπῆ, φησὶ καθ' ἡμᾶς λέγεσθαι, καὶ ἁπλῶς
τοῦτ' ἔστιν ἀόριστος· ὁ ἐδήλωσε τοῦ ἐνεργητικοῦ· τὸ ἡ ὡρισ-
μένως. καὶ γὰρ ἀόριστος· καὶ καθ' ἑαυτὸ λεγόμενα
πρός τι, πρὸς ἄλλα λέγεσθαι· οὐδετέρου· οὔτε τοῦ
ὑπερέχοντος ὡς εἰσομένην ὑπερχομένου σημαίνοντος, οὔτε
τοῦ ὑπερχομένου ὡς εἰσομένην ἐλλιπῆ· καὶ ὡς εἰσομένη
πρὸς ἄλλα ἀμφοτέρων ἢ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀπαιτεῖται
μεν· ὡς εἰσομένη· λεγομένων αὐτῶν πρὸς ἄλλα· τί
δὲ ἑκάστου τούτων σημαίνει, διὰ τοῦ παραδείγματος
τοῦτο γνωρίζει μου· τὸ μὲν γὰρ διπλάσιον πρός τι καὶ
λεγόμενον καὶ ἔχοντα αὐτὸ ἴδιον καθ' ἑαυτὸ, πρός
τί τι ὡς εἰσομένην, τὸ δὲ διπλάσιον λέγεται· φανερὸν δὲ
διπλάσιον· πρὸς ἥμισυ· ὥστε καὶ πρός τι· καὶ τοῦ-
το ὡς εἰσομένην τὸ δὲ διπλάσιον λέγεται· ἀόριστος πρὸς
τὸ ἥμισυ καὶ ὥρισται αὐτοῦ ἡ ὑπεροχή· ὁ μοὶ καὶ τοῦ ἥ-
μισυ· καὶ γὰρ αὐτὸ πρὸς ὡς εἰσομένην τε καὶ ἐν τῷ
διπλάσιον, ὡς εἰσομένην τε ὑπερχομένη· καὶ μία ἀν σημαι-
καὶ τοιοῦτον μᾶλλον τὸ πρῶτον οὖ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐστὶν
καὶ τὸ πρός τι λεγομένοις πρός τι· τὸ πρὸς ἡμῖν ὡς εἰσομένη

καὶ τὸ ὠφελέσθαι. τὸ δὲ πολλαπλάσιον λέγεται μὲν καὶ αὐτὸ κατ' ἐξαίρετον καθ' ὑπεροχὴν ὡς εἰσομένοις· ἔστι δὲ καὶ τὸ πολλαπλάσιον λέγεται· οὐμενοῦν πρὸς ἄλλο τι ὡς εἰσομένοις τοῦδι πολλαπλάσιον τοῦδε ἢ μόριον τοῦδε, ὡς ἕτερον ἑτέρου ἀριθμὸς ἀριθμοῦ, οἷον τρία ἕξ· τρία γὰρ τῶν ἓξ μόριόν ἐστι δύο, καὶ τέσσαρα τῶν ὀκτώ· καὶ τὰ μὲν τρία τῶν ἓξ ἥμισυ, τὰ δὲ τέσσαρα τῶν ὀκτὼ τὸ αὐτὸ μόριον, τὸ τέταρτον· καὶ τὰ μὲν τρία τῶν ἓξ δύο μόρια, τὰ δὲ τέσσαρα τῶν ὀκτὼ τρία μόρια· ὁμοίως καὶ τὰ μὲν τρία τῶν ἓξ τρίτον μόριον, τὰ δὲ τέσσαρα τῶν ὀκτὼ τρία τέταρτα μόρια· καὶ ἀεὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς τὸ αὐτὸ ἐπὶ πλείονων ἀριθμῶν· ἕνεκα δὲ τοῦ ἐν τοῖς ὁμοίοις τὸ αὐτὸ ἀεὶ ὑπάρχειν τὸ μόριον ἢ τὰ μόρια ἐν τοῖς ὁμοίοις τὸ μὲν ἥμισυ ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ λέγεται, τὸ δὲ τρίτον ἐπὶ μονάδος καὶ τριάδος καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν· τὰ δὲ δύο μόρια ἐπὶ πεντάδος καὶ ὀγδοάδος καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν· τὰ δὲ τρία μόρια ἐπὶ ὀκτὼ καὶ ἐννέα καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν

τὸ τοῦ διπλασίου πρὸς ἥμισυ· ἀνάγκη· ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ
τοῦ ϛ΄ πρὸς δ΄ πλάσιον· ἀνάγκη· τοῦτο δὲ τὸ τοῦ πολλαπλασίου
ὅρου ἐστίν, οὐμενὼν ὠρισμένον λέξεσι διαφορὰν
ἑαυτῆς τῆς ἀντιθέσεως, τοῦτ' ἔστιν τοῦτ' ὠνομένον
βουληθῆναι εἶναι, πάλιν τοῦτο δὲ τὸ τοῦ αὐτοῦ ὅρου
τῆς ἀντιθέσεως, τὸ τοῦ ἡμιολίου, καὶ τὸ τοῦ ἐπι-
μορίου· καὶ ὅτι ἐστὶν καθ' ἓν εἶδος, τοῦτ' ἔστιν
ὠρισμένον ἀντικεῖσθαι· ἴσον λέγων· τῷ τοῦτ' ἔστιν ἓν εἶδος
μὴν ὠρισμένον· εἰκότως αὐτῶν τοῦτ' ἔστιν ὠρισ-
μένον λέγει· ὡς ἴσον ἐστὶ τὸ καθ' ἓν εἶδος, τοῦτ' ἔστιν
μὴν ὠρισμένον, οὐχοὕτως λέγει τὸ πολλαπλάσιος,
τοῦτ' ἔστι τὸ πολλοστημόριον· λέγει μὲν οὖν καὶ οὗτος εἰκό-
τως· τοῦτ' ἔστιν ἀνώνυμον· λέξεσι δέ τι καὶ
ὁ ἐπιμόριος τοῦτ' ἔστιν τὸ ὠνομασμένον· τοῦτ' ἔστιν μὲν
εἰκότως αὐτῶν λέγεται· δοκεῖ γὰρ δεῖν ἐν ἑνὶ
γὰρ σημαίνειν καὶ ἓν ὅ ἐστιν· οὐκέτι μέντοι καὶ τὸ
λόγους ἔχειν ὁμοίους ἔοικεν· ὡς τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμι-
ολίου οὐ τοῦτο δὲ ἔχει καὶ τὸ πολλαπλάσιον, τοῦτ' ἔστιν τὸ
πολλοστημόριον· ὅπερ εἰ μὴ οὐκ ἔστιν ὠρισμένον· ἐπεὶ
τοῦτ' ἔστιν ἓν εἶδος ἢ ἓν αὐτημόριον· διὸ οὐδὲ ὁμοίους

αὐτὶ δεόν· τὸ μῆκος πολλαπλάσιον, ἐλάττω ὠφέλιμον.
τὸ πολλάκις ἐλάττονα κατὰ τὰ ἐναντία· διὸ ἀόριστον
αὐτὶ δεόν· τὸ μὴ ἴσα πολλαπλάσιον, ἐλάττω ὠφέλιμον.
τὸ πολλάκις ἐλάττονα. Κοινὸν δὲ ἀμφοῖν· αὐτὸ μὲν αὐτοῦ
χρῆναι, καὶ τοὐναντίον μέρη αὐτοῦ· μηδὲν ὑπερέχειν, οὐδένα ὁρί-
ζειν ὑπερέχοντα τοσαῦτα· διὸ καὶ τοῦτο ἀόριστον ὑπερο-
χὴν λέγειν. ἔστω δὲ τὸ μὲν ὁρίζοντα τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὸ
εἰδέναι ὁρίζοντα τὴν ὑπεροχὴν εἶναι, τοσοῦτον ἢ ὅλως
ἀριθμὸς· σύμμετρον· ἴσον λέγω τὸ τοῦ αὐτοῦ μέτρου εἶ-
ναι οἱ ἴσοι ἀριθμοὶ σύμμετροι· καὶ τὸ μὴ σύμμετρον δὲ ἴσον
μὴ λέγειν· ὁ ἐξηγητικὸν ἐστὶ τοῦ τοῖς λέγουσι, ἀόρι-
στον τὸ ἄπειρον ἀριθμὸν· τοῖς ἀπὸ ἀριθμῶν ὡρισμένων
μέχρι ἀριθμῶν ὡρισμένων· τοῖς ἀπὸ μονάδος μέχρι
μυρίων ὅπου, σύμμετρον ἀλλήλοις· οἱ τῷ αὐτῷ μέτρῳ μετρού-
μενοι· τοῖς δὲ ἀπὸ ἀριθμῶν μέτρου κοινοῦ, μονὰς· οἱ
καθ' ἑαυτοὺς αὐτῶν ὑπερέχοντες ὑπερέχειν λεγόμενοι· τῶν μὲν
ὁρίζοντα αὐτὸν ὑπερέχειν καὶ τοῦτο λέγοντες, καθὸ μὴ σύμ-
μετρον ἀριθμὸν λέγουσι τοὺς ἀλλήλους· οὐχ ὅτι μὴ
κοινοῦ τινος αὐτοὺς ὄντας ληφθέντες τοὺς ἀπ' ἀλλήλους ἀπολιφθῶσιν
ἀριθμοὶ σύμμετροι· ἀπὸ τοῦ μὴ ὁρίζοντα αὐτὰ τοὺς ἀπ' ἀλλή-
λους αὐτὶ δεόντως τὴν ὑπεροχήν· ἐξηγουμένοις δὲ αὐτοῖς τὸ
καθὸ μὴ σύμμετρον ἀριθμὸν λέγειν, τοσοῦτόν ἐστιν, ὅπως
καθὸ μὴ σύμμετρον· τὸ γὰρ ὑπερέχον τοσοῦτό ἐστιν
μόνον, ὅσον ἔστιν· καὶ ἔτι οὗτος δέ ἐστιν, ἀόριστον.
Καὶ γὰρ πολλοστὸν καὶ ἐλάττω μονάδος, ταὐτὸν ἐν τοῖς
ὡρισμένοις· τοῦ μὲν γὰρ ἥμισυ· τὸ κ', ἴσον· ἢ οὐκ ἴσον· κ' γὰρ ἴσοις τοῖς
φθάνουσι ἢ λῆψις φθάνει δεῖν ἀλλὰ μὴ ταὐτὸν λαμβανόμενον
ὑπερέχειν εἶναι· ἴσον ἢ καθ' ὁντινοῦν λόγον, ὡς ἔνιοι ἀξιοῦσι·
ἑτέροις δὲ πολλοστὸν τὸ ὑπερεχόμενον, ἢ οὐκ ἴσον· τοῦ-
τόδε, ὁ ἀόριστον· δεῖν ἀφθῆναι τὸ ὅλως ἀόριστον καθ' ἑαυ-
τὸ μὴ ἁφὴν εἶναι· ὡς δηλοῖ δι' αὑτοῦ, ὅτι οὐδὲν ὑπερέχον

ἢ πολλαχοῦ σημαίνει ὅλως ἐστὶν ὡρισμένον, οὐδαμοῦ
καθόλου συμβέβηκεν ἢ ἀεὶ διαιρεῖσθαι ἢ ἀεὶ λέγεσθαι ἐφ' ἑκάστας διαι-
ρέσεις ὑπὸ τοῦ ἀορίστου λέγεσθαι τὸ μὴ ἐναντίον συμβε-
βηκέναι τῶν αὐτῶν ἐφ' ὧν ὁ ὁρισμὸς ἀληθὴς ἢ ψευδὴς ἦν.
ἢ. Τὸ ὁλικὸς διαιρετὸς συμβεβηκός ἐστι τοῦ ὁριστοῦ
ὡρισμένου τινὶ ὑπάρχειν διαιρετὸν ἀεὶ διαιρεῖσθαι συμβεβη-
κέναι. καθόλου ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἀριθμοῦ μέρος
ἐστί. ἀριθμὸς δὲ τοῦ ὑπάρχοντος, οὐ χωρὶς εἶναι ἀριθμὸν
τὸ ὑπάρχον τοσουτονί τε, ὁποσονοῦν ὑπάρχοντος. καὶ
τι ἀεὶ εἰσὶν οἱ δύο ἀριθμοί. τὸ καὶ ἔτι. δυὰς ἄρα ἐστὶ τῶν
ὑπαρχόντων τὸ ὑπάρχον. καὶ ἴσον ἂν εἴη τῷ ὑπάρχοντι ὡ,
καὶ ἄρα τῶν ὑπαρχόντων ἐστὶν ἴσον ἐστὶ καὶ ὅτι,
ἴσον ἐστὶ τὸ ὑπάρχον ὧν δυὰς ἢ καὶ ἔλαττον. ὥστε
οὐκ ἀεὶ ἢ πᾶν ὃ οὐ ἐναντίον τινὶ ὑπάρχει, τοῦτο, ἴσῳ, ἢ
ἐλάττονι. ὥστε ἐπεὶ τοῦ ὡρισμένου, ἐλάττονι ἄρα καὶ
μέρει. διέξοδον δὲ τῶν λέγεσθαι καθ' ἑαυτὰ καὶ καθ' ὑπο-
κειμένην καὶ ἄλλην φύσιν λεγομένων, τῶν μὲν καθ' ἑαυτὰ τὰ μὲν ὁρι-
στὰ λέγεσθαι καθ' ἑαυτά, καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν τινα ἀεὶ διαι-
ρεῖσθαι. τὰ ἄρα ὁριστὰ καὶ ἁπλᾶ, καὶ τὰ ἄλλα ἁπλᾶ
καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα. καὶ ἔστι ταῦτα τῶν ἀεὶ διαιρε-
τῶν, τὰ ἄπειρα τοσαῦτα, ὡς ἔστι τὰς ὁδὸν λέγειν ἐπὶ τὴν
τοῦ τοσοῦδε διαιρεσίν. καὶ ἔτι φανερὸν καὶ ἐκ τοῦ ἄλλον τρόπον
καθ' ἑαυτὰ ὁριστὸν τὸ λέγεσθαι. καὶ οὐκ ἔστι καθ' ὑπο-
κειμένου καὶ ἄλλης φύσεως, ἀλλὰ καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ἴσό-
τητα. ὁ τι δὲ καὶ τὰ οὗτος τοῦ ἄλλου λεγόμενα
καθ' ἑαυτὰ λέγεσθαι. ἔστι δὲ ἐκ τοιῶνδε, ὁ τι καθ' ἑνὸς
ἐπὶ λέγεται. καὶ γὰρ τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον. καὶ τὸ ἓν
τοιόν. καθ' ἑνὸς λέγεται τούτων εἰς ἀπείρους εἶναι. καθ'
ἑαυτὰ δὲ ἐν λέγεται τοιαῦτα. ἔστω δὲ ὁ τι τῷ αὐτῷ καθ' οὗ
τοιαῦτα ἐν ἀπείροις εἶναι. καθ' οὗ αὐτὸ τοιοῦτον

οἱ στε καὶ ἀεὶ οἷς. καὶ ὅσοι λέγεται ἀφ' ὧν ὁμολογοῦμεν λέγεσθαι, ὧν μία οὐσία. ταῦτ' γὰρ καὶ ὁμοίαν. καὶ γὰρ ὁ αὐτὸς αὐτῷ ταὐτῷ καὶ ποιὸν λέγεται, ὡς δὲ ὁ ἄνθρωπος ἑαυτῷ ἐν. ὥστε καὶ ὁμοιότης ἐν ὁτῖς τῖς καὶ ποιὸν ὁμοίαν δ' ὧν ἐκ ποιότητες μί. ὁμοία δὲ ἐμὶ μόνη ποιότητι, ὡς ὅσον ὧν καὶ γραμμαί. ὥστε καὶ ἡ ὁμοιότης, ἐν ὁτῖς ἐν ποιότητι τῖς δέ, ὡς ἐν ὅσον. ταῦτα δὲ καθ' ἑαυτὰ ἐν ἅπερ ἀναιρούντων αὐτὰ ἀναίρεσις. ὁ λαρωὶ δ' ἀναιρεῖν, ὁ ἅπερ ἂν αὐτὰ ἀεὶ οἷς τε καὶ αὐτὶ δεῖοις, καθ' ἃ ἐμοί ἐσι. ὅσ' ὁλαβοὶ ὁ τι τὸ ἐν ἀεὶ χὶ ἀεὶ ἐμοῦ καὶ μέρος. ὥς τε καὶ καθ' ὃ ἐν αὐτὶ μένα. καθ' ἃ χὶ ὡς ἐμοῦ, καὶ μέρος ἀεὶ ἐμοῦ αὐτὶ μένα, ἢ ἂν αὖ καθ' ἃ ἐμοὶ αὐτὶ μένα. οὐ μὲν ὁμοίως καθ' ἃ ἐμοὶ λέγεις ἐ πᾶσι ταῦτ' τας. ἐν ἀναλυθέντας καθ' ἅπερ ἐν ἃ ἐμοῦ ὁ δὲ χὶ ὡς καθ' ἃ ἐν ἐν ἐν ἴσον τε καὶ ἐν ὁπλα. ἢ ὡς ὁ δὲ ὡς τῶν καθ' ἃ ἐμοὶ αὐτὶ μένων ὡς ὅσ τὶ, ἐ φεξῆς λέγεσθ' ὧν καθ' ὃ ποιητικὸ τε καὶ παθητικοί. καὶ ὁ ποιητικὸν καὶ παθητικὸν αὐτὶ μένων. ποιητικὰ μὲν οὖν καὶ παθητικά, καθ' ἃ λέγομεν λέγεσθαι. καθ' ὁ δὲ λεγόμενον ἀ τὸ τῶν δυναμέων ἐνεργήσας, ποιοῦν τε καὶ παθητικόν. δύξας δ' ἂν διὰ τῶν παθητικῶν τί ναμὲν ἐ ἐσι καθ' ὃ λεγόμενα, ὅσ' ἐσὶ τὶ. τί νας δὲ καθ' ἐνέργειαν, ὅσ' ἐσὶ τὶ δηλοῖν, ὁ ἅπερ μικρὸ τί τῖ καθ' ὃ τοῦ τοδὶ αἱρεσεῖν, ἢ καθ' ὃ τοιόνδ' ἂν ἐμοῦ ὁ ἂν τὶ δεσῖς εἶναι. τῶν μὲν δὴ τινὰς ἀεὶ ἐμῶν ἐνεργείας. ἃ μὲν γὰρ ἀεὶ καθ' ὃ μαθηματικά, ὅσ' ἂν. τὰ δὲ ἀλλ' ἢ. οὐ βάσον ἐν ἐπιβολὴ ἄρθρου, λέγοι δ' ὅτι καθ' ὃ νοοῦν τα ἐνεργεῖ αὐτῶν λέγοιτ' ἂν εἶναι. αἰτίνος δ' ἐνεργεῖ, οὐ καθ' ὃ πάντοθεν ἐστί. ἀθήμαντε δ' νοεῖν νοοῦν καθ' ὃ τὸ μὴ ἀναλυόμενο τὸ νοούμενον. καὶ ἐστὶν ἐνέργεια. ἢ τῶν νοουμένων. οὐκ ἐν καθ' ὃ πάντοθεν ἐστί, ὡς ἐστὶν ἐν τοῖς καθ' ὃ πάντοθεν ἐστὶ ἐνέργειά τις,

τοῦ ποιοῦντος· οὐτοῦ ποιοῦντος μόνου· ἢ ὅτι αὐτῶν μὲν
οὐκ ἦν τῶν ἀϊδίων εἶναι, οὔτε ἀϊδίων ποιεῖ, οὔτε ἀϊ-
δίων, ὁ ἀϊδιουργὸς ἀϊδιουργός· ὡς τοῦ φύοντος οἱ φυ-
σικοί· ὁ μὲν γὰρ ποιοῦν ὅλως καὶ ποιοῦν ἅμα καὶ
καθ' ὁτιοῦν καὶ ὡς ἕκαστον ἄλλο ἄλλ-
λα. ἢ ἰσότιμα ἀναλόγως ποιεῖ ἑκάτερα καὶ ποιεῖ· οὐ γὰρ ὁ
φυσικὸν ἐξ οὗ τὸ ποιητικόν, ἢ ὁ σοφὸν οὐ ποιεῖ· ἀλλ'
ὃ αὐτῷ καὶ ἐν ἐκείνῃ τῆς ὁρμῆς τὸ ποιοῦν, ἢ τισκαθεϊδη-
μὲν τινὰ γίνεσθαι· ἐν γὰρ ποιᾷ ὑφ' ὁμῇ· καὶ φοπ, ὅτε
ἀεὶ καθ' ὁμοίαν καὶ τὸ ποιεῖν ἐστί· οὐ γὰρ ὁ τυχὸν ὁ διὰ τὸ
ποιότητα μόνα ποιεῖ· ἀλλὰ ὃ αὐτοῖς· καὶ ὅτι τοῦτος ἐς
τοῦτ· ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅσα μεθ' ὧν
τῶν ποιούντων ἢ πασχόντων· τῶν δὲ καθ' ἑκάστην δύ-
ναμιν φησὶ λεγομένων πρός ἄλληλα· τὴν ποιητικὴν τὴν
παθητικήν· τουτέστι τῶν καθ' ἑκάστην δύναμιν ποιητῶν
καὶ παθητῶν· καὶ καθ' ὁμοιότητα ὁνον φησὶ λέγεσθαι πρός
τι· τὸ γὰρ ποιητικὸν, πρός τὸ πεποιημένον λέγεσθαι
τὸ γὰρ δεδεμένον, πρός τὸ δεσμευτικόν, καὶ τὸ οἰκοδομη-
τὸν, ὁμοίως· καὶ τὸ ποιῆσον πρὸς τὸ ποιητὸν ὡσαύτως· καὶ
γὰρ ὅσα περὶ οὐσίαν καθ' ὁμοιότητα φησὶ λέγεσθαι· τῶν γὰρ τοιού-
των ἕκαστον γεννητικόν, πρὸς τὸ γεννητὸν· τὸ δὲ γεννητὸν
καὶ γεννᾶσθαι, τὸ μὲν πεποιηκέναι· τὸ δὲ πεποιῆσθαι
δεῖναι ἐστί· καθ' ὁμοιότητα δὲ λέγει καὶ τὰ μεγάλα, ὅ-
τι μεῖζον λαμβάνειν ὡς εἰδρομῆς ἐπιλαμβάνεσθαι· καὶ
δυνάμεών τινος λέγει αὐτὴν καθ' ἣν καθ' ὁτιοῦν ποιεῖ τε
καὶ παθεῖν αὐτὴν ἐνδέχεται· καὶ δὴ αὖ χρόνον ἢ αὐτὴν δὲ,
οἷς αὐτῶν λαμβάνειν· λέγεσθαι φησὶν οἷόν τε πρός
τι καὶ καθ' ὁρισμοῦ δυνάμεως· ὡς γὰρ καὶ καθ' ὁμοι-
μὲν· τὸ μὲν γὰρ θερμαντικὸν, πρὸς τὸ θερμαντὸν, καθ'
δυνάμεν· τὸ δὲ ἀδιαί... ὁ ἐστὶν καὶ ἀόριστον καθ' ὁρισμοῦ.

ἀδιαίρετον

τὸ γὰρ ἀδύνατον, ὅ ἐστιν οὐκ ἐνδεχόμενον τοῦτο τὸ ἀδύνατον εἶναι.
καὶ τὸ ἀδύνατον διαιρεθῆναι, τοῦτο τὸ ἀδύνατον
διελθεῖν· ἀόριστον γὰρ οὗ οὐκ ἔστιν ὅρασις· καὶ ὁ ὅρασις
οὐκ ἔστι τοῦ ὁρατοῦ· ὥστε τὸ οὐ τοῦτο λεγόμενον, τοῦτο ἀορίστου
ἀπλῶς ταῦτα, καταχρηστικῶς ἀδύνατα ὡς λέγοιτο·
τὸ γὰρ ἀδύνατον, ἀδύνατον ἀόριστον· καὶ δυνάμει, ἀ- ἀδύνατον
δυνάτου ἀδυναμεῖ· εἰ τοῦτο δὲ οὕτως, τοῦτο τί ποτ' ἐστὶ βούλεται
δηλοῦν; ὅτι τὸ μὲν καθ' ἑαυτὸ λεγόμενον τοῦτό ἐστι, ὃπερ
καὶ δεῖ ὧν πρώτων ἕνεκα καὶ δύνασθαι· τοῦτ' οὖν καθ'
ὃ ποιητικὸν καὶ παθητικόν· ἁπλῶν δ' εἶναι αὐτὴν ἀνάγκη·
τοῦτ' δὴ ταῦτα, οὐ πως ἐστὶ λέγεσθαι φησὶ δύνασθαι αὐ-
τῶν ὅπερ ἐστὶν ἄπουλέγεσθαι· ἀπαμφοτέρων ἄπορος αὐτός·
βούλεται δὲ ἡμῖν διαφορά τινα δεῖξαι ὧν καθ' ὁ μοίως τοῦ-
δηλοῦσθαι δυνάμει τοῦτο τοῦτο τοῦτο τοῦτο λεγομένων τοῦτο τοῦτο
δεύτερον οὖν πρός τι καθ' ὃ μείζονος καὶ μείονος·
ὃ ἐλάττων καὶ ἴσον καὶ ἀνίσων· καὶ τὸ μέρος καὶ ὅλον
ἄνοια· καὶ πόδοξα καὶ ὑπόληψις· ἔστι δὲ, ἃ δεῖ λέγοι
ἂν διαφορά· ὅτι ἴσον μὲν, οὐκ ἄνευ ἑτέρου ἀνάγκη καὶ
μοῦσαν αὐτό, ὅ ἐστιν· οὐκ ἄνευ ἑτέρου λέγεσθαι τοῦτο ὅ ἐ-
στὶν αὐτὸ ἑαυτοῦ· οὐ καθ' αὑτὸ τοιοῦτον δὲ οὐκ ἄνευ λαμβά-
νοι· ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον καθ' ἕτερον λεγόμενον· καὶ ἓν ἴσον
καὶ ταὐτόν· οὐχ ὅμοιον οὐδὲ ἴσον· οὐδὲ ταὐτοῦ λέγεται·
ἀπὸ ὁμοίως καὶ ἴσως καὶ ταὐτῷ· ἀπ' ἔστιν ὁ λέγων· ὅ τι αὐ
τό ἐστιν, ἢ ἄλλου λέγεται· ἢ ἀπό· ἢ ἀπ' ὡς τοῦτο ἄλλο·
καὶ δὲ ἐκεῖνο ἕτερα καὶ τὰ ἐκείνου, οἰκείως οὐ πως καὶ ἢ
ἴσα ἐκείνου λέγεται, ἃ ἔστιν ἀπ' ἐκ λέγεται· ὧν ἴσα ἐκείνου·
ἢ τέσσαρ' ἔτη σοφοῖς, σοφῶν, ἢ τε σοφὸν σοφοῦ σοφῶν·
καὶ τὸ μέρος, μέρους καὶ ἡ διάνοια διανοητοῦ· καὶ
ὁ νοῦς νοητοῦ τὰ δὲ ἐκεῖνο ἕτερα, οὐκέτι αὐτὰ ἃ ἔστι τῶν
ἐκείνου λέγεται· οὐδὲ καθ' ὃ τοῦτο τοῦτο τοῦτο, καθ' ὃ αὐτὰ,

ἀήττων ἐστίν. ἀπ' ὅτι ἄλλο τί τούτων ἐστίν· ὅτι τὸ αἰσθητὸν
οἷς ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ αἰσθητὸ καὶ τὸ αἰσθητόν· ὅτι αὐτῶν
ἐστιν ἄρα· ὅτι τὸ ἐστὶ μὲν τὸ ἴσον, ἔστι δ' οὐκ ἴσον, ἔστι δ' οὐκ
ἴσον λέγεται κατὰ τὰ αὐτὰ σημαινόμενα, ὁ μοίως ὡς καὶ τὸ ἐστὶ
τὸ ἐστὶν ἴσον· καὶ τὸ αἰσθητὸν αἰσθητόν· ὅρος τοίνυν τοῦ
ἐστὶν ἴσον καὶ τοῦ ἔστι δ' οὐκ ἴσον καὶ τοῦ ἴσον καὶ τοῦ οὐκ
ἴσον καὶ τοῦ αἰσθητοῦ καὶ τοῦ μὴ αἰσθητοῦ καὶ τοῦ αἰσθητόν·
ὅρος τοῦ ἐστὶν ἴσον· καὶ τοῦ ἔστι δ' οὐκ ἴσον· καὶ τοῦ ἴσον καὶ
τοῦ οὐκ ἴσον· καὶ τοῦ αἰσθητοῦ καὶ τοῦ μὴ αἰσθητοῦ· καὶ τοῦ
αἰσθητόν· ὅρος τοῦ ἐστὶν ἴσον· καὶ τοῦ ἔστι δ' οὐκ ἴσον· καὶ τοῦ
ἴσον καὶ τοῦ οὐκ ἴσον· καὶ τοῦ αἰσθητοῦ καὶ τοῦ μὴ αἰσθητοῦ·
καὶ τοῦ αἰσθητόν· ὅρος τοῦ ἐστὶν ἴσον· καὶ τοῦ ἔστι δ' οὐκ ἴσον·
καὶ τοῦ

τούτων ἕνεκα· τῶν τοιούτων λεγομένων, οἷον ταῦτα ἢ τὰ
νεῦνόμων, καὶ οὕτως λεγόμενα, τοιαῦτα καὶ ἐνταῦθα·
ὅτι δὲ ἡ ἐπιστήμη τοιοῦτόν ἐστιν ἐπιστητὸν λέγεται, ἀπὸ τοῦ
τὸν εἶδος τὴν ἐπιστήμην, δηλοῦσθαι δύνασθαι, ὅτι
διὰ ἑαυτὸ αὐτὸ λεγόμενον· τῶν δὲ μὴ τοιούτων
λεγομένων διὰ τοιοῦτόν τι, ὁ λόγος προειλῆφθαι·
" ὅμοιόν τι καὶ τινος ἐστὶν ἡ ὄψις· οὐκοῦν ἔστιν ἡ ὄψις· καὶ
" ἀμφοῖν τοῦτο ἕνεκα· ἀλλὰ τοῦ ἡμᾶς ὁρᾶν, ἢ τοιοῦτόν
" τι τοιοῦτον· ἐπεὶ γνῶναί, ὅτι τὸ αὐτὸ λεχθήσεται· ὅτι
" ἔστιν ὄψις, οὗ ἔστιν ὄψις· ἐπεὶ δὲ διὰ τούτων λεγόμε-
νων αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴ τοῦ ὄψιν καὶ τοῦ ἐπιστήμων καὶ τοῦ
αὐτῆς οὐ γνωστὸν λέγονται εἶναι· οἷον ἐπιστήμων
ἐπιστητῶν· τοῦ ὄψιν τῶν ὁρατῶν, οὐδεὶς ἄλλος τρόπος ἀπο-
τοῦ εἶναι· τοῦτο γὰρ τῶν ὁρατῶν, τί ἐστιν οὗ ἔστιν ἐπιστή-
μη, ἀπὸ τοιούτοις ἄλλοις, ὅτι τὸ ἐπιστητόν· ἢ δέ τις τοῦ
ἐπιστήμην οὐ τοῦτο τὸ ἐπιστητὸν λέγεσθαι λαμβάνοι,
ἀλλὰ τοῦτο τὸν οὗ ἐστί, καὶ τοῦτο ᾧ ἐστιν· τοῦτ' ἐστὶ τοῦτο
τοῦ ἐπιστήμην ἔχοντα, ἐπιστήμων ἀπὸ τοιούτοις τοῦτο τὸ
νῦν τί ἐστιν οὗ ἐπιστήμη, οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη· ἐπεὶ τε δὴ
οὐκ ἔστι τοῦτο ἐκεῖνο λέγεσθαι· οὕτως δέ, ὅταν ἄλλο τοῦτο
ἢ ἀπὸ τοιούτοις καὶ δηλαδὴ αὐτὸ λεγόμενον· τοῦτο δὲ οὗ
τὸ ἀμφοῖν ἢ ἑνὶ μόνῳ, ὅτι δηλαδὴ τοῦτο ἕνεκα οὐ λέγεται,
τοῦτο δὲ ἑνὶ οἷς ἐστί· διότι συμβαίνει· διὸ δὴ τοιοῦτο λέγεσθαι· οὐ
δὲ ἀπὸ τοῦ ἐδηλοῦτο τί τινι οὕτω τοῦτο ἐκεῖνο λέγεσθαι οἷόν τε
τι, διότι συμβαίνει, διὸ δὴ τοιοῦτο λέγεσθαι· οὐδὲ ἀπὸ τοῦ ἐδη-
λοῦτο τί τινι οὕτω τοῦτο ἐκεῖνο λέγεσθαι οἷόν τε ἐστί· διὸ
δὲ πολλὰ ὧν τοῦτο λέγεσθαι τοῦτο ἑνὶ οἷς ἐστιν· ἢ τε
γὰρ ἀρετὴ μονία λέγεται ἢ μέσον τι εἶναι, καὶ οὐκ ἐν
ἀπὸ οἷς τί ἐστιν ἐστὶν ἀρετὴ μονία· ἢ ἑνὶ οἷς οὐκ ἐν μόνοις ἐστί· καὶ
τοῦτο ἐκεῖνο λέγεσθαι· ἀπὸ μιᾶς ἕξεως, οἷόν τε ἕξεως λ-

γεται εἶναι· ἐν ὧν καὶ ἐστιν· ἐφ' ὧν ἔτις βούλοιτο ὁμοίως
ἐρωτᾶν, ἔσται δίς ταυτὸν λεγόμενον· πρὸς γὰρ τὸν ἐρώμενον
τί ἐστιν, οὗ ἐστιν ἁρμονία, ἀπόκρισις ὑγιής, ἡ λέγουσα
οὗ ἐστιν ἁρμονία ἔτε ἡρμονίας, πρὸς τοῦ ἐστιν ἁρμονία
λέγεται· πρὸς γὰρ τὰ ἡρμοσμένα λέγεται ὧν ἐστιν ἡρμο-
νίας· ὅτι δὲ λέγεται πρὸς ταῦτα ἐν οἷς ἐστιν, ὑπόμεν θεοφρά-
στου ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν τοπικῶν, οὕτως εἴρηται· ὧν μὲν γὰρ
ἐκάστα λέγεται, καὶ ὑπάρχει τούτοις ὡς πρὸς ἡ συμμετρία, καὶ
ἡ ἕξις· καὶ ἡ σύνθεσις· μνήμη δὲ καὶ ὕπνος καὶ ὑπόλη-
ψις, οὐδενὶ ὧν ἀψύχων, οὐδὲ ἡ ἑτέρου κίνησις ἄκων· διὸ
δὴ καθέκαστα διορίστεον· καὶ αὐτὸς δὲ διστοτέλης περὶ
ὧν αὐτῶν τούτων, οὕτως εἴρηκεν ἐν τῷ δ' τῶν τοπικῶν·
ἐπεὶ δὲ τῶν πρός τι λεγομένων· τὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐν ἐ-
κείνοις, καὶ περὶ ἐκεῖνα ἐστί, πρὸς ἅ ποτε τυγχάνει λεγόμενα·
οἷον αἱ διαθέσεις καὶ αἱ ἕξεις· καὶ ἡ συμμετρία, ἐν ἄκω
γὰρ οὐδενὶ δυνατὸν ὑπάρχειν τὰ εἰρημένα, καὶ ἐν ἐκείνοις
πρὸς ἅ λέγεται, τὰ δὲ, οὐκ ἀνάγκη μὲν ἐν ἐκείνοις ὑπάρ-
χειν πρὸς ἅ ποτε λέγεται ἐν δέχεται δὲ, οἷον ἐν ἐπιστητὸν
ἐν ἡ ψυχὴ, οὐδὲν γὰρ κωλύει τὴν αὐτοῦ ἐπιστήμην
ἐχεῖν τὴν ψυχὴν, οὐκ ἀνάγκη δὲ δυνατὸν γὰρ καὶ ἐν ἄλ-
λῳ ὑπάρχειν τὴν αὐτὴν ταύτην, τὰ δὲ ἁπλῶς οὐκ ἐν δέ-
χεται ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν, πρὸς ἅ ποτε τυγχάνει λεγό-
μενα, οἷον τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ἐναντίῳ, οὐδὲ τὴν ἐπι-
στήμην ἐν τῷ ἐπιστητῷ, ἂν μὴ τυγχάνῃ τὸ ἐπιστητὸν ψυχὴ
ἢ ἀνὸς, διὰ γὰρ τούτων· καὶ ἀνάγκη οἷον εἶναι φησίν, ἐν ἐ-
τῶν πρός τι ἐκεῖνα λέγεσθαι, ἐν οἷς ἐστιν ὧν ἐν πεν-
αι τήν τε διάθεσιν· διακεμένου γὰρ· καὶ τοῦ ἐν ᾧ ἐστιν ἡ
διάθεσις· καὶ τὴν ἕξιν τοῦ γὰρ τὴν ἕξιν ἔχοντος, ἡ ἕξις,
ἕξις· ἀκὰ καὶ ἡ συμμετρία· καὶ ἐστιν ἐν τούτοις· ἀκ' ἐν πρὸς
ταῦτα λέγεται ἐν οἷς ἐστιν δίς τοῦ τούτου λεχθήσεται ἐφ'

ἐνάντιον αὐτῶν τί ἐστιν οὐκ ἀγαθοῖς, οὐκ ἐστιν κακοῖς
τί ἐστιν οὐκ ἐστιν ἕξις· οὐκ ἐστιν ἕξις· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέ-
ρους. εἰ δὲ καὶ τούτων δεῖ μὴ ὁμωνύμως λέγεσθαι· ἐξαυτῆς
καὶ δῆλον αὐτὸ ποιήσουσι λέγεσθαι· ἐνίοις ἐστὶν οὐδὲ τοῦ ὀνό-
ματος ἁπλῶς λεγομένου τὸ ἐναντίον ὑπάρχειν· οἷον τοῖς
ἀγαθοῖς οὐκ ἔστιν ἐναντίον ὄνομα ἁπλῶς λεγόμενον· ἀλλ' ἐπὶ
τῶν κατὰ μέρος ἐνίοις ἐστὶ τὸ ἐναντίον ὄνομα ἁπλῶς λεγόμε-
νον· οἷον τῷ ἀγαθῷ ἐστὶ τὸ κακὸν ὄνομα ἁπλῶς λεγόμενον
ἐναντίον· ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐνίοις ἐστὶ τὸ ἐναντίον ὄνομα
ἁπλῶς λεγόμενον ἐναντίον· οἷον τῷ ἀγαθῷ ἐστὶ τὸ κακὸν ὄνομα
ἁπλῶς λεγόμενον ἐναντίον· ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐνίοις ἐστὶ τὸ
ἐναντίον ὄνομα

προς τι λεγόμενα λέγεται, οὐκ ἄρα. οὐκ γὰρ καθ' ὑπόκειται προς τι ὄντα, προδήλως λέγεται· καὶ οὐκέτι ζητούμενον προς τί ἐστιν αὐτῶν ἀπόδοσις. ἔστι δὲ τῶν ὡς κατὰ τινῶν προς τι λεγομένων ἑξαλλαγὴ προς τι ὄντα, οἷόν τὸ αἰσθάνεσθαι· πρότερον προς τὸ αἰσθητὸν εἶναι αἴσθησιν, καὶ προς αἰσθητόν, ὅτι οὗ παρόντος ταῦτα, οὐ προς τὸ αἰσθητὸν εἶναι, ἀλλὰ προς τὸ αὐτῷ ἅπτεσθαι λέγεται, ἐδόκει διαλύειν δὲ ἔξω καὶ τὰ αὐτὰ κεφάλαια τούτοις, οὕτω δὲ λέγεσθαι προς ἃ αὐτὰ τῶν σκῆπτα τούτων εἶναι. ἀμφὶ καὶ σκῆπτον τοῦτο αἰσθητόν, τὸ αὐτὸ, ἐπεὶ ἔστιν ἐπ' ὃν λέγεσθαι καὶ ὃ ποιοῦν προς ἕτερον, παραλαβόντα οὕτω τὸ προς τί σκῆπτον· ἀλλὰ δὲ οὕτω τὸ προς τὸ μείζονα λέγεσθαι λέγομεν, ὡς σκῆπτόν τὸ σκῆπτα τούτων εἶναι· ὁ οὐκ ἀνάγκη οὕτως ἔχοι, ἀλλ' ἐστὶν μὲν καὶ σκῆπτον τῶν βιούτων προς τὸ σκῆπτον αὐτὸν ἐλέγετο· τῶν δὲ καθ' αὑτὸ προς τί λεγομένων, τὰ μὲν οὕτω φανερὸν ὅτι, ἢ τῷ αὐτὰ ἐπ' ἔστιν ἐπ' ἄλλα λέγεσθαι· καὶ τῷ ἄλλα αὐτῶν εἶναι· τὰ δὲ φανερὸν· οὐ τῷ ἕτερα αὐτῶν προς τί ἐστιν· ἢ ἐπεὶ ἐπιστήμη προς τί τῶν ἐπιστητῶν ἐστιν, ἐπιστητὸν δὲ καὶ ἐπιστήμη γένος οὖσα αὐτῆς προς τί ἐστιν· τοῦτο δὲ καὶ τῷ κατηγορεῖσθαι ἄμφω· οὐ γὰρ ὁμοίως προς τί ἐστιν τῶν τοῦ ἡμιόλιου καὶ ἡμιολίου, ἀλλὰ μὴν ὅμοιόν γε· τῶν γὰρ ὁμοίων τῶν αὐτῶν εἶναι· γίνεται καὶ τὸ ἄθροον, αὐτὴ οὐσία σκῆπτόν τί· ἄγνοια γοῦν αὐτοῦ τῆς οὐσίας γένος· σκῆπτον λέγω τὸ σκῆπτόν τινα προς τί ἐστιν, οὕτω καὶ τὸ σκῆπτον καὶ καθ' αὑτό· καὶ γὰρ ἰσότης προς τί· ὅτι δ' ἴσον τοῦτ' ἐστὶν ἰσότης προς τί, καὶ ὁμοιότης· τῶν δ' ὁμοίων καθ' αὑτὸ προς τί τῶν αὐτῶν εἶναι· τὸ δὲ, καθ' ἕμπαντος προς τί λέγεσθαι, ὃ σοι οὐκ βέβηκε τῶν προς τί οὐκοῦσιν αὐτοῖς προς τί ἄλλος

λέγεται

λείπει τοροστίν, ὅταν ἡ θ Σμαραγδινὸς αὐτοῦ τόδιὰ τὸ
οἷον, τῶν τοροστίν οὐ τοιαύτην ἡ παῦ τόλευκοὺ λεγόμενον
καθαρὸν Σμαραγδινός; διὰ φρόδὲ οὗτος ὅταν τοροστίν ᾖ ὁ τοῦ
τοῦ τοροφηνθέντος. εἰκὼν μὲν δὲ τὸ ὑποκείμενον, τοροστὶ
λείπει διὰ τὸ Σμαραγδινὸς αὐτῷ. εἰλήφθω δὲ ὡς ὁ σμα-
ραγδινὸς αὐτῷ τὸ ἐπτρον, διὰ τὸ ἐπτρον. λείπει δὲ
τοῦ τοῦ πέλαγος διαφωνεῖ αὐτό. ὅτι μὲν οὖν αὐτοῦ σπερμα-
τόκλωνός ἐστιν οὐ μηδὲ μόριον ἀποτέλει· τέλαφος γὰρ ἐστὶ
εἰκάζον ὁ λείπει, ὅταν αὐτοῦ μηδεὶ τῶν ἁπάντων λαφῶν
ἀποῦ μόριον· οὔτε χρόνος τέλαφος εἰκάζου· οὕτως, οὔτε χρό-
νου, οὔτε ὁ λείπει ἄνεμος μηδεὶ μόριον ἀποτέλει, μὴ δὲ
ἔξωθεν αὐτοῦ· ταῦτα γὰρ οὐ λαμβάνομεν χρόνου, ἐστὶ τὶς ἐξωχρόνος· ἀπὸ δὲ λαυτοῦ δέ τινος ἀφω-
ρισμένος χρόνος λαμβάνηται, τότε ὁ τέλαφος ἐν τοῦ
τοῦ χρόνου, ὅταν μὴ ἀποῦ μηδεὶ μόριον τοῦ χρόνου αὐ-
τοῦ, ἢ ὧν εἰκάζου ἐστίν, οἷον ἀπὸ τινος ἡμέρας τῆς ὑποθέσεως
εἰκάζου ἐπτ. ἀπὸ τοῦ φθίνοντος φθίνει· εἰκὼν τοῦ ὑποκειμένου
ὅλον τέλαφος αἰ ὧν αὐτοῦ χρόνος· ἡ μηδεὶ ἀποῦ εἰκά-
τοῦ ὄντος. οὕτω καὶ τέλαφος αὐτός· καὶ τέλαφος ἵππος.
οὐ μηδεὶ μόριον ἀποτέλει· καὶ τέλαφος ἀνθρώπου· καὶ
τῶν ἄλλων εἰκάζων ὧν μηδεὶ μόριον ἀποτέλει· ὁμοί-
ως δὲ λείπει τέλαφα, καὶ οὐ καθ' ἑαυτὰ τὴν οἰκείαν· καὶ
τὸ εἶδος οἰκεῖον· καὶ ἕως τοῦ γένους τοῦτο· μὴ ἐστὶν ὑπόβο-
λή· καινὸν δὲ τοῦτο τῆς ἀρετῆς ὄνομα τεθείκαμεν· ἐπεὶ
γάρ τε λίαν λείπει, ὅλαν εἰκάζει τὴν οἰκείαν ἀρετήν· οἷον τέλαφος
αὐτός· ὧν μηδεὶ εἶδος ταῦτα καθ' αὑτοῦ ἀρετῶν μηδεὶ,
ἐστὶν ὑπόβολή αὐτοῦ καθ' ὃ οὐ λέγομεν ἀποῦ, οὕτω καὶ
ἀνθρώπου λέγομεν, οὐ καθ' ὃ δὲ λέγεται αὐτῷ ἀνθρώπῳ,
μὴ ἐστὶν ὑπόβολή, τὸ δὲ ὑποκείμενον γένος, αὐτὸς ἐξηρημένου
τοῦ ἀποῦ. ὅλαν καθ' ὃ ἀποῦ ἀποῦ οἰκεῖας ἀρετῆς, μηδεὶ

λείπει τοροστίν ὅτι ὁ Σμαραγδινὸς αὐτοῦ τόδιὰ τὸ οἷον, τῶν τοροστίν οὐ τοιαύτην ἡ παῦ τόλευκοὺ λεγόμενον καθαρὸν Σμαραγδινός;

ἐλλιπές τοῦτο· τῶν γὰρ ἐξῆς μέλλοντα πολύσημα καὶ διαφόρους
ὁ τέλειος καθ' αὑτὸ εἰς ἀρετὴν ἐστίν, ὁ πανταχοῦ καὶ τοῦτον
τὸν βίον ἐλλιπῆ. τῶν γὰρ γένει αὐτὸν τοῦ θεοῦ εἰρηκότων·
καὶ αὐλητὴς τέλειος ὁ καὶ αὐλητικὰ τοιοῦτος· καὶ ἁπλῶς
ὁ καλόν τινα τέχνην ἢ ἕξιν κεκτημένον ἢ ἀρετὴν μέλλοντος
μόνος τέλειος καθ' αὑτὸν, ἀπὸ τῶν οὕτως τελείων· καὶ καλὸς
τὸ δὴ τὸ οἰκεῖον μὴ ὑφελομένῳ· καὶ τοῦτο καὶ μεταφε-
ρόμενον τὸ τέλειον ἐπὶ πολλῶν λέγομεν καὶ κλέπτην τέ-
λειον, ὡς οὐκ ἐλλείποντα ἐν τούτοις ὑφορμῶν τοιοῦτος δὲ ποιοῦ-
μεν· τοῦτο καὶ ἀγαθοὺς λέγομεν αὐτούς· πλέοντας ἀγα-
θοὺς καὶ τέλειους· ὡς ἐξῆς τὴν καθ' ἑαυτὴν ἀρετὴν ἑκάστου·
καὶ τέλειον καθ' αὑτό· τελειότης γὰρ ἐπιφέρουσα ἀκίνητος·
ὁ γὰρ φθορὰ καθ' ὅλου τῆς οἰκείας ἀρετῆς, μηδὲν ἐλ
λεῖπον μόριον τοῦ μεγέθους· ὁ καθ' ὑπόστασιν ἐστὶν αὐτῷ, τό-
τε ἐστὶ τέλειον ἐπίσης, καθ' ὅλου τῆς οἰκείας ἀρετῆς
φθοράν, αὐτὸ τοῦ ὅλου τὴν τοῦ ὅλου ἐν ᾧ ἐστὶν
οἰκείαν ἀρετῆς, μηδὲν ἐλλεῖπον μόριον τοῦ καθ' ὑπόστασιν
μεγέθους· οὗτος γὰρ τέλειον· αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ ἀρετῆς μηδὲν
αὐτῷ ἐνόδειν· οὐδὲν γὰρ ὁ αὐτὸς τέλειος, οὐχ οὗ λάθρη τις
τῶν· ἀπὸ ἕκαστης αὐτοῦ ἀρετῆς καὶ τοῦ καθ' ἕκαστον μεγέθους
τοῦ καθ' ὑπόστασιν μηδὲν μόριον ὑπόδειν αὐτῷ· ὁ μοίκαι
ἴσως· καὶ μείων· καὶ πάντων τούτων ἐπίσης· καὶ ἡ αὐτοῦ
τοῦ τέλειον ἀεὶ σημαίνουσα ἀποδεδομένως· ὡς ἂν εἰ τέλειον, οὐ
καθ' ὅλου τῆς οἰκείας ἀρετῆς, μηδὲν ἐλλεῖπον μόριον
τοῦ καθ' ὑπόστασιν μεγέθους· ὅσος γὰρ καθ' ὑπόστασιν μέ-
γεθος, ὃν μηδὲν μόριον ἐκτὸς ὂν τοῦ τελείου· ἔστι δὲ καὶ μεῖ-
ζον ἢ ἔλαττον τέλειον, καθ' ὅλου ὅσον· καθ' ὅλου δὲ τρόπον,
τοῦτο καὶ καθ' ὅσον· ἔστι τέλειον φασὶ εἶναι οἷ' οἰκεῖον
τέλειον σπουδαῖον ἀγαθόν· τέλειον γὰρ τὸ τέλειον εἶδον· τὸ πυθα-
γόρειον ἄρτιος, ἀγαθόν τι, οὕτως ἀπὸ ἕξεως ἕξεως ἀγαθὸς τέλειος ὅτι δὲ

οἰκεῖον τέλος ἀγαθοῦ οἰκεῖα· καὶ ἔτι αἱ πόλεις αἱ πρὸς τοῖς οὖ
σι τοῖς τελείοις, πρὸς ταῖς πρὸ τούτων εἰρημέναις,
ὅτι σχεδὸν ἐλέγετο τέλεια τῶν ἐνταῦθα εἶναι βίου
τοιαῦτα αἵρεσις, ἀπὸ οὗτοι ἐνταῦθα τὰ δέκα ὧν λεγόμενα,
τῶν ἐνταῦθα, ἢ οὐχ ὡς ἀπὸ ὅτι οὐ μόνων ἔδοξε τέλειον οὗτος τὸν πρό-
σθεν ἀναλαμβάνων· οὕτω τοίνυν περὶ αὐτῶν λόγον, οὐ μέ
τι τοῦτο ὡς ὄντος πρὸς ἐκεῖνο μνημονικόν· σχεδὸν δὲ, τέλειον
τὸ τέλος εἶναι, τὸ δὲ τέλος δίκαιον, ἢ ἡμῖν καὶ τὰ ἐνταῦθα ἐκα
ὑπὸ, ἐνταῦθα τέλεια φασὶ εἶναι· διὸ καὶ σχεδὸν τὰ φαῦλα
ἐρώμεθα τῶν σημαινομένων οὗτος τοῦ τέλους· λέγοντες
τέλεια νῦν ἀποδοκιμάζειν· καὶ τέλεως ἐφιέμεθα, ὅταν
σχεδὸν καὶ τὸ τέλος δίκαιον· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν, καὶ οὗ
χρῆν τὸ ἑκάστου τέλος λεγόντων ἡμῶν· διὸ καὶ δεῖται τελευ
τῆν, ἢ τοῦτο ὡς ἐκ γένους· οὐ μέν, ἀλλὰ τοῦτο μᾶλ
λον ἢ ἐκεῖνα· σχεδὸν εἰ ὡς τέλος, τὸ οὕτως δίκαι
ον, τὸ ὡς οὗ ἕνεκα· τὸ δὲ τέλος δὲ καὶ τὸ οὗ ἕνεκα ἑκά
στου, ὡς τοῦ τοῦ· τῶν εἰ ὡς δὲ τέλος· τὸ ὡς οὗ ἕνεκα
ἑκάστου· καὶ ἢ τῶν ἀμφοῖν ἑκάστων εἶναι· καὶ ἢ τελευτή·
ἑκάστου προσθήκη, ὅτι καὶ τὸ τέλος δὲ, καὶ οὗ ἕνεκα καὶ
αὐτὸς ἑκάστου· ὥστ' ἴσως δὲ τὸ προσθήκη ὡς τέλος καὶ καθ' αὑ
τὸ τέλος τὸ μᾶλλον τέλεια, ἢ δύο φησὶν ἐνταῦθα σημαινό
μενα, ἢ εἰ καὶ τὸ οὗ μηδὲν δεῖ ἄλλο, μηδὲ ἐξόν τι
ὑπερβολὴν, ὡς δεῖσθαι ἐξωτικῶν αὐτῶν λαμβάνειν·
ὑπερβολὴν ἐνταῦθα τὸ ἀγαθοῖς δεῖ· καὶ ἢ οἷς ἀπερ
ἐμοὶ τέλος οὐ ποιοῦσι καὶ ἐκ τοῦ τὸ σημαι
νόμενον τοῦ τέλους ὅτι καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δύναμιν ἀ-
γαθοῦ ἁπλοῦν ποιοῦσι καὶ τὸ δὲ ἁπλῶς μηδὲν
ὑπερβολὴν ἐν τῷ οἰκείῳ, μηδὲ ἔνδειαν τι ἐξ αὐτῶν· μη
δὲ ἀπὸ ἢ καὶ ὅτι σημαινόμενον τρίτον ἐνέχεσθαι·
ἐστὶν ὑπερβολὴν τοῦ τέλους χρόνον· οὕτω τέλος αὐτὸς, οὗ

μηδεὶν ἀ θέσει μέρος καὶ ἴσως ὅμοι· καὶ οἰκία· καὶ βά-
θρον· καὶ θεόνος, ὧν τρόφ ὃ· ἢ οὖν μεθ' οὗ λέγοιτο μὴ μονόμε-
ρῆ καὶ ἀδιαίρετον τοῦ τέλους· τὸ δὲ αἰτιατέλεια λεγόμενα
ἀφ' αὑτῶν φησὶ καὶ ἀνεῦ τοῦ τελεῖσθαι· κ' ἔτ' ἐς τῶ ποιεῖν τὶ
βιοῦν ἦν, κ' ἔτ' ἐς φαιδρὰ, τέλεον ὅτι ποιητικὸν τέλους
τινός· τοῦ γὰρ τὴν ἀρετὴν ἕξοντος καὶ τὴν μακαριότητα ὅτι ἐξεῖ
καὶ αὐτὴ ποιητικὴ τελειότητος οὖσης· λέγεται τὰ τέλεια
καὶ τὸ ἐμὲν τὶ βιοῦν· ὡς βραβεῖον λέγομεν τέλεον,
ὃ μηδὲν ἐνδεᾶ τῶν ὀφειλόντων γενέσθαι· καὶ θεατὴν τέ-
λεον· ἢ μηδὲν ἐνδεᾶ· λέγεται τινα τέλεα, καὶ τῶν ἐς
μὲν ἄλλοις τελείοις· οὕτως ἐαδὴς λέγεται τέλειος· καὶ
νυμφίη· καὶ φαρμακὶς· καὶ ἡ ἡλικιὰ, τέλειον δὲ ἔξιν, ὃ
τὶ ὁ ἀεὶ ἄλλοθι αὐτὴ μένους ἢ δυνατὸν ἐς πᾶσαι τέλειος ὢν.
Καὶ τὰ ἐς μὲν ἄλλοις καὶ τὰ τὸ δὲ τελείοις, τέλεια·
οὕτω πρᾶξις τελεία· καὶ τῶ σπουδαίω ἐς μέλουσι· οἱ
δὲ τῶ φιλοσόφου· ἢ ὁ σωσοσῶν φησὶ λέγεσθαι τρόπος
καὶ τρόπως λεγόμενα τέλεια· οὕτως γυμναστὶ λέ-
γεται τέλειον· ὃ ὁ τέλειος ἀθλητὴς, γυμναστὴς.
Καὶ τρόπος δὲ λέγεται τὸ μὴ, ὡς ἑκάτερον εἰναῖ ἐς λέγεσθαι
καθ' ὅτι μεμιγμένον ἐναὶ καὶ ὁ δεύτερος τρόπος λέ-
γεται· τὸ γὰρ εἰναῖ ἑκάτερον ἐστὶ γενόμενον, τρίτος εἰ-
ναῖ οὕτω· καὶ μνήσεως τὶ καὶ τρίτος λέξεως τρόπος
ἐστὶ· τοιοῦτος δὲ ἐξ ὧν ἐξω μηδὲν ἐστὶ λαβεῖν τρίτον· εἰ
γὰρ τινος ληφθέντος ὡς δύο ἐστὶν, ἔτι ἐστὶ τὶ δύο ἐκ
τούτου τρίτον· τὸ δὲ τρίτον, τρόπος ἐστὶν, οὗ μηδὲν
μεταξὺ τούτου ἐστὶν τρίτος· ὁ οὐχ ὡς μέρος ἐστὶ τρίτος, οἷον
τὸ ἡμίσεως ἑκάτερον· ὁ τοῦτου ἐστὶ τὸ τῶν σωμάτων ἢ τὸ
σχῆμα· δυοῖν ἀναγκαίοις καὶ μέρους τινὸς ληφθέντος,
μηδὲν ἄλλο ἐξω· οὗ τρίτου τρόπου τρόπος τοῦ μέρ-
ου· δὲ ξ ἐς δύο τοῦτο τὸ σημαινόμενον, καὶ δι' αὐτοῦτον

τοῦ λόγου πρᾶσις, ὁ καὶ διὰ τὸ πρότερον. ὅ τοι ἔσχατον κάστου.
ὡς τοῦ ναι τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου διαφόροις λόγοις.
οὐ μὴν οὕτως ἔχει. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ῥηθὲν οὐ μόνον οὐ
κατ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος ὀντῖνα σύχατον ἦν αὐτοῦ, ἀκ'
καὶ τὸ τελευταῖον ἐπιγινόμενον κάστω. τὸ δὲ νῦν αὐ
τοῦ τί τοῦ πράγματος ὀν πρᾶσ λέγεται. ἐπὶ τὸ μὲν ἔσχατον
δύναται καὶ ἐπιμέρους λέγεσθαι. τὸ δὲ οὕτω λεγόμενον
ὡς ἀπέδω κεῖ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ μέρους ἀρμόζειν δύναται.
ἀκ' ἐπὶ τοῦ κυρίως πρᾶτος ὡς ἤδη τοῦ πρῶτον. καὶ τὸ μὲν σύχα
τον, καὶ ἐπὶ μὴ μεγεθῶν ἀρμόζοι ἄν. καὶ γὰρ λόγου
τι ἔσχατον καὶ πράξεως οὐκ ἀν καὶ διανοίας. οὕτω γὰρ
ὡς τοῦ πρῶτον. πρᾶσ καὶ ὁ θάνατος λέγεται. ἔσχατον γὰρ τῆς
τοῦ ζώου ζωῆς. τοῦ τοδὲ, τὸ οὐ μηδὲν ἐστὶν ἔξω λαβεῖν πρώ
του, δοκεῖ ἐπὶ μεγεθῶν μόνον ἀρμόζειν. τοῦ γὰρ μεγέθους
ἐστὶ τι λαβεῖν, οὗ πρώτου. οὐδὲν ἐστὶν ἔξω. τοιοῦτον γὰρ ἐν
μὲν σώματι ἡ ἐπιφάνεια. ἐν δὲ ἐπιφανεία, ἡ γραμμή.
ἐν δὲ γραμμῇ, ἡ στιγμή. ἀκ' ὡδὲ ἐλέγετο ἐπὶ τοῦ τελεύ-
ου, τὸ οὗ μηδὲν ἐστὶν ἔξω λαβεῖν, καὶ ἀκ' ὡς ἐπὶ τοῦ πρᾶσ-
τος. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ τελεύου, ἐσημαίνετο ὦ μηδὲν ἐλλεί-
πει τῶν μορίων. τὸ γὰρ πᾶν λαμβανόμενον ἦν τέλειον.
ἐπὶ δὲ τοῦ πρᾶτος, τὸ οὗ μηδὲν ἐστὶν ἔξω πρατοῦν τοῦτο
οὗ ἐστὶ πρᾶσ. καὶ τέλειον μὲν, τὸ ὡς ὅλον μηδὲν ἐκτὸς ἔχει,
κ' διαφορὰν σημαίνει. τὸ πρῶτον τῷ πρᾶτι πρὸς καὶ μὴ
τι ὁ τι πρᾶσ ἔχει καὶ τὸ μὴ τέλειον. πρᾶσ δὲ φησὶν εἶναι,
καὶ οὗ ἔσω πάντως πρῶτον τὸ αὐτὸ σημαίνων. ὁ φθάσας
τοῦ πρε. καὶ ἄλλον δὲ τρόπον. καὶ τε σταμένου τὸ τέλειον. οὗ
μηδὲν ἐκτὸς πρώτου, ὑπῶ δὲ, οὗ ἐν τοῖς πάντας πρώ
του. τὸ πρώτου πάλιν προσθεὶς, ἵνα τοῦ μέρους τὸ κυ
ρίως πρᾶσ χωρίσῃ. ἐν τοῖς μὲν γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἄκοις
καὶ τῶν μερῶν τῶν πρὸς τοῖς ἐσχάτοις τὰ ἄκα μέρη.

ἐκ τοῦ πρώτου· ἐπὶ γὰρ τοῦ σώματος καὶ αὐτὸ τὸ λεφθὲν
μέρος ἔσχατον, οὗτός ἐστι τῆς ἐπιφανείας· ἐκ τούτου δέ,
οὐκέτ' οὐδενὸς ἐντὸς ταυτόν δὲ ὡς εἶπον, οὔτε πρώτου
οὐδὲν ἐστὶ λαβεῖν ἔξω, καὶ οὗ ἔσω πάντας πρώτου· ἔτι
πέρας φησὶ καὶ ὁ ἂν ἢ εἶδος μεγέθους ἢ ἔχοντος μέγεθος·
εἶδος μὲν τὸ σχῆμα λέγων καὶ τὴν μορφήν· κατὰ γὰρ ταῦτα
τὰ σώματα εἰδοποιεῖται· τὸ γὰρ μεγέθος ἀντὶ τοῦ σώ-
ματος εἴπε· πᾶν γὰρ σχῆμα ἐν σώματι· τὸ δὲ ἢ ἔχοντος μέ-
γεθος προσέθηκε· διὰ τὰ ζῶα· ἃ οὐκέτι μὲν ἁπλῶς σώ-
ματα καὶ μεγέθη· ἐχόμενοι σῶμα καὶ μέγεθος· καὶ ἔστι
τούτων μὲν· οὕτως εἶδος· καὶ πέρας· ἡ οἰκεία ἑκάστου μορ-
φή· τῶν δὲ σωμάτων τὰ σχήματα· καὶ εἰκὰν διαμένου
πρώτου τὴν ἐπὶ φάνειαν ἀρηκὼς πέρας τοῦ σώματος·
διὰ δὲ τοῦ νοῦ, τὸ σχῆμα λέγει πέρας καὶ τὸ ἑκάστου τέλος
τὸ οὗ χάριν τοῦτο γὰρ ἐφ' ὃ ἡ κίνησις καὶ ἡ πρᾶξις, οὗ γὰρ
ἕνεκεν ἡ κίνησίς τε καὶ ἡ πρᾶξις· καὶ εἰς ὃ ἐπαύσατο,
τοῦτο πέρας· οὐκέτι οὕτως ὁ θάνατος πέρας· ἐπεὶ μὴ
τούτου χάριν γίγνεται τὰ γινόμενα· καὶ τοιοῦτός ἐστιν·
εἰ πῶν δὲ ἐφ' ὃ ἡ κίνησις καὶ ἡ πρᾶξις πέρας, προσέθη-
κε, ἀκοίκ ἀφ' οὗ, ἀφ' οὗ γὰρ ἡ κίνησις, ἀρχὴ τοῦτο· ὅτε
δὲ φησὶ πέρατα ἀμφωλέγεται· καὶ τὸ ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐ-
φ' ὅ· καὶ γὰρ ἡ τοιαύτη ἀρχή· λέγεται ποτε πέρας καὶ αὐ-
τή· καὶ εἰκὰν τοῦ διαλογισμοῦ τοῦ περὶ τοῦ πραχθη-
σομένου, τοῦτο πέρας· ἀπὸ γὰρ τοῦ τέλους ἀρξάμενοι·
ἐπὶ ἔσχατον παυόμεθα· τοῦτο, ὁ ἀρχὴ τῆς πράξεως
γίνεται· ὡς τε ἔσται ἡ τινὸς ἀρχὴ τῆς πράξεως, πέρας
τοῦ διαλογισμοῦ· καὶ εἰκὰν διὰ τούτου καὶ τὸ τέλος,
ἀρχήν τε καὶ πέρας δεδεγμένος· καὶ τὸ ποιητικὸν τοῦ μὲν
διαλογισμοῦ πέρας· ἀρχὴ δὲ τῆς πράξεως εἰ πῶν
δὲ ἐκεῖ τὴν ἀρχὴν πέρας λέγεσθαι ὃ ἐδήλωσε διὰ τοῦτο πῶν.

Καὶ ἀφ' οὗ ὧν προσωδίας καὶ τὸ φθόγγος, καὶ τὸν
τοῦ ἐξηνθαμμένου τὸ φθόγγος διὰ τὸ προσθῆναι καὶ βοῦν
ξύνεσις. Τοῦ βλαισός ἐστι τὸ φθόγγος ἐφεξῆς δ' ἀκινδύνως ἀπ'
αὐτῆς αὐξήσεσι μακρόν μόνα, τὸ ω ἔσω λεγό-
μενον· λέγω γὰρ ὥσπερ ἄνω, καὶ τὸ ἄδος· καὶ θ' ἑξῆς
οὐκ ἀλλ' ἀπὸ τοῦ χεῖμα καὶ τὴν μορφήν· καὶ ὡσαύτως ἐπὶ
τῶν προστιθεμένων· οὐ γὰρ ἁπλῶς αἰνοῦ πλέον· τὸ ζῷον γὰρ
γένος γνητοῦ αὐτοῦ ἔνεκα· ἀπὸ τῆς γραφῆς τοῦ αὐτοῦ· ὁ
μοιδὲ καὶ τῆς σκήπτου ὡς σχήματος γραφῆς, τοῦτο
δηλοῖ· ὁ γὰρ τοῦτο γράφων μόνον, ὡς ἂν μὴ τοῦτο ἦ,
τί ἐστιν ὡς σχῆμα· ἀφ' ἧς γραφῆς καὶ τοῦ ὡς ἀρ-
μοστοῦ αὐτοῦ· ὡς γὰρ ἐκεῖνο ὡς ἄτμα, οὕτως καὶ τοῦτο
πίνυσθαι γίγνεσθαι. Φανερὸν δὲ φησιν, ὅτι ὁ βλαισὸς ἡμᾶς
ἀπελέγχει, ὃ βουλόμενος καὶ τὸ πέρας· ὁ γὰρ ἀναγκαῖον
νεκρὸς, καὶ ἔτι ὀλεσανδρῶς ὅτι μόνα ὡς καὶ τὸ ὡς τε-
λος ἀεὶ λεγόμενον καὶ τὸ ἄδος καὶ τὸ, οὐδεμιᾶς χρὴ
τῆς ἐπὶ γραφῆς λέγειν, ἀφωνῆς· ἀνδὰν καὶ πίνυσθαι-
λαβὸν καὶ τὸ ἑκατὸν τὸ μόνον
εἶναι. Τὸ δὲ δύο ἄτον καὶ πέρας λέγεσθαι· ὅτι δεμὴ
τελεσχῶς μόνον τὸ πέρας· αἰνεῖσι καὶ ἀπαρασκεύο-
μενα πρᾶγμα ἀ οὐχοῖον τε φθαρμόσαι τῆς χρείας ἕξ
ὧν ὡροσθεμένων λέξων φθίτου πέρατος· δῆλον· καὶ γὰρ
τὸ δύο ἄτον σκήπτου· ὡς ὁ θάνατος, καὶ οὗ πρώτου
μηδενὸς ἐστὶν ἔξω λαβεῖν· ὡς ἡ οὖν σώματος ἡ σὰρξ ἀ
νία, ἀλλὰ καὶ ἐ σχῆμα, ὧν οὐδέτερον ἁπλοῦν ἐστιν
των ὡς αἰτίων ἀφ' ὧν λεγομένων· διὸ καὶ δῆλό
ως ἔσται, ὅτι μὲν γὰρ ἁπλοῦν ἐστί· τὸ δὲ πέ
ρας οὐ πᾶν ἀεὶ τοῦ αἰτίαν λέγων· σκῆπτρον δὲ μὴ
τοῦ καθὸ σημαινόμενα· λέγω δὲ ἡνίκα μὲν τὸ σχῆ
λεγόμενον καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ, ὅ ἐστιν ἀεὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ εἶδος· ἐπὶ σοφοῦ δὲ λέγεται

κατὰ τὸ εἶδος τοῦ τοιοῦτον ἐστίν· ὁ κατ' οὐσίαν ἄρα ὁρισμὸς
ἀνδρείας κατὰ τὸ εἶδος ἀνδρείας ὁ αὐτὸς ἢ κατὰ ὁ αὐτὸς
κατὰ τὸ εἶδος ἐστί· καὶ ὁ ἵππος καὶ οὗ ζώου ἡ οὐσία τὸ ἀλα-
γὸν· τοῦτο γὰρ εἶδος τοῦ ἵππου ἀλαυόν· ἀλαυὸν δὲ καὶ τὸ
ἀλαὸς, ἀλαὸς δὲ τὸ ἔχον· αὐτὶ τοῦ καὶ· ὁ ἀλαὸς, ἀλαὸς
ἐστὶν ἀλαυὸν αὐτό· οὐδὲ καθόλου ἀλαὸς, ὁ ἀλαὸς ἢ τὸ
τὸ ἀλαυόν, καὶ τὴν ὕλην ἀλαυοῦ οὐσίαν· ἀόριστον δὲ φησὶν τὸ κα-
θόλου λέγεσθαι φησὶν, οἷον ὅπως ποτὲ φύεται γίνεσθαι·
καθόλου δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲν λέγειν· οἷον τὸ σὺν καλὸν λέγειν
ἀεὶ ὅλως κατὰ τὴν σὴν φαντασίαν, ὅτι ὅπως ποτὲ σοὶ φαίνε-
ται ὁρισμὸς ἐστὶ δεκτικὸν· ἔστι δὲ καὶ τὸ καθόλου τὸ καθ' ἕκαστα
καὶ τὴν οὐσίαν λέγεσθαι, ὅσοι δὲ καὶ τὸ πρῶτον
δεκτικόν. τὸ μὲν γὰρ οὐσίαν καὶ πρώτως λεγόμενον καθόλου
ἕκαστα λέγεσθαι· οἷον ἀνθρώπου ὧν οὗτος, καθ' ὅλου τοῦτο ἔστιν
ἐστὶ δὲ καὶ καθ' ἑκάστην ὕλην καὶ τὸ πρῶτον τοῦ καθόλου
ὅτου πρῶτον δεκτικόν· ὡς γὰρ ἐν ὕλῃ πρώτῃ τῇ σοὶ
σανίδι τόδε σχῆμα, οὕτω καὶ ἐν ὕλῃ πρώτῃ οὗ φύσει ὄντων καὶ
τῶν τέχνῃ· οὐ καθ' ὅλου δὲ τὸ εἶδος μόνον ἐστὶ λέγεσθαι,
ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὕλην καὶ τὸ πρῶτον τοῦ καθόλου· ὁ
δὲ τοιοῦτος, οὐ καθόλου τὸ εἶδος μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὕ-
λην καθόλου ἦν αἰτία λέγεσθαι αὐτοῦ· ὅτι ἀν-
δρεία, οὐ καθόλου τὸ εἶδος μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὕλην
ἐστὶ ἀνδρεία· ὁμοίως καὶ πᾶσα σὺν ἀμφοτέροις
οὐσία οἷον δὲ καὶ ὁ πρῶτος τοῦ καθόλου δεκτικὸν τὴν ὕλην σοῦ·
καθόλου δὲ ὕλην ἔστιν· ὡς πρώτως τὸ ὑπὸ σοὶ σχῆμα
ὑπάρχει· καὶ ἡ σὴ ὕλη καθόλου ἀλλ' ὅλον, ἡ σοὶ φαίνεται
δὲ τὸ σχῆμα καθ' ὅλου ἐστίν· ὅτι δὲ καθόλου καὶ τὸ εἶδος
καὶ κατὰ τὴν ὕλην λέγεσθαι· καθόλου δὲ φησὶν ἰσαχῶς τὸ
τε καθόλου καὶ αἴτιον ὑπάρχειν καὶ λέγεσθαι· καθόλου

λέγεται αἴτιον τὸ καθό τι κατ' ἀφαίρεσιν· καὶ ὡς ὅλον πρὸς μέρος· ὅτι ὡς τελικὸν αἰτιῶνται οἱ λέγοντες οὕτω· διὰ τί περιπατεῖ; ἵνα ὑγιάνῃ· λέγεται δὲ τὸ καθότι ἐξ ἁπλοῦ· αὐτὸ τοῦ τινος χάριν ἐξ ἁπλοῦ· ὡς δὲ γένος τὸ διορισθὲν πρὸς τινος καθότι ἐλήφθη· ὃ δ' ὡσαύτως ἐνδέχεται ἐλλιπῶς· οἷον, ὅτι διὰ τὴν ὑγείαν πρόξιν τῶν ἐμέτων, δέοντας ἀποκρίνεσθαι· ὃ δ' ὡσαύτως, τὸ καθότι ἐλλιπῶς· καὶ ἁπλῶς ὁμοίως καθότι ὁ ἰλιακὸς πόλεμος ἐγένετο· διὰ τὴν Ἑλένην ἁρπαγήν· τοῦτο μὲν οὖν τὸ ἰλιακοῦ ἐξελεῖν· ὃ ἔστι πάλιν αἴτιον, τὸ ὅδε νὶ ἡ τῆς κάτηνόσεως· ὅτι δι' ἀπάτην τῆς ἡλικίας ἀφῆκεν αὐτήν· τὸ καθότι δὲ ἀπλῶς· ὅτι δέ, καὶ καθ' ὃ τῆς καθ' ὅλου αἰτίας καὶ τῆς ὕλης λέγεται· τὸ καθ' ἕρμιν· ἀπὸ μέρους καὶ ὅλος ἀφῃρῆσθαι πρὸς ὅλον, τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου δυνατὸν ἐστί· οἷον ἀφελέσθαι μὲν καθότι πρὸς λογισμὸν τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, ἣν δὴν βούλεται· τίμιος δὲ τὸ ποιῆσαι τὸν πρὸς λογισμόν, καὶ τὸ τοῦ οὐ λογισμοῦ, κοινὸν ἀξιοῖ ἔτι πρὸς τοῖς ἀρημένοις δὲ τοῖς τὸ καθὸ σημαίνειν φησὶ δεῖν τινὰ καὶ τόπον· τοῦτ' ἔστι τὸ πού· οἷον ἐξελεῖν καθὸ ἔστιν ἀλωνᾶσιν· ὃ δὲ καὶ θεῖον, οἷον ὁ ἀρίστοτέλης, τοῦτο δὲ λέγει, ὡς ποιῶ καθ' ἕτερον πρὸς λεῶν μᾶλλον βούλεται· ὁμοίως καὶ ἐξελεῖν καθὸ πεζοί πάλαι· ὡς ποιῶ καθ' ἕτερον πόλεμον καὶ ὃν μᾶλλον ἀξιοῖ· ὅτι γάρ, κἀκεῖνον, ἢ οὐ τῶν ὑπαρχόντων· ὃ δὲ καὶ δέξασθαι καθὸ πολλαχῶς λέγομεν, λέγοιτ' ἄν· ὅτι καὶ ἀπὸ ἀναγκαίου τοῦτο καὶ τὸ καθ' αὑτὸ πολλαχῶς λέγεσθαι· καθάπερ τὸ καθ' αὑτὸ τὸ καθ' αὑτὸ καὶ ὡς πρῶτον ὑποκείμενον τοῦτο καὶ καθ' αὑτὸ πρῶτον· καθάπερ τι ὧν καθ' αὑτὸ ὑπαρχόντων· τὸ καθὸ κατηγορεῖσθαι· ἐστὶ δὲ καὶ τοῦ καθ' αὑτὸ· ὡς μὲν σημαῖνον μόνον τοῦτο· ἵνα εἰς ταὐτὸν καὶ ἡ ὕλη· καθ' αὑτὸ γὰρ ἐνυπάρχον ἡ ὕλη· καὶ ὁ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ὁρισμὸς ἐκ τοῦ

ειμένοις. ἐδηλωσε δὲ τοῦτο λέγων τῶν ἰδιωμάτων τοῦ πα-
τρὸς μόνω ἀπαραλλάκτως κεῖσθαι τὸ ἀγέννητον. τὸ γὰρ ἀγέννητον, ὃ δη-
λωτικόν ἐστι τοῦ πατρός, οὐσίαν οὐ σημαίνει. οὕτω δὲ λέγω, ὡς
οὐδὲ αὐτῷ οὐσίαν σημαίνειν, ὡς ἐδείκνυμεν, οὐ. ὁδηγέω, καὶ ἄλλα
τινὰ ὑπάρχειν, ὡς ἐδείκνυμεν, οὐ. ἀγεννησίαν ὡς ἔν
αὐτοῦ ἐστι. διότι ἐπεὶ ὡς εἶναι, καὶ ὡς εἰσηγήσεως ὑπάρ-
χει καὶ οὐ τοῦδε μᾶλλον, τῷδε δέ, οὐ. οὐδὲ ποτέ μᾶλλον, ποτὲ δὲ
οὐ μᾶλλον. οὐδὲ ὡς οὗτος καὶ αὐτὸς ὑπάρχει, καὶ τοῦτο, τοῦτος ὑπάρχον καὶ οὐ
τοῦτο. οὕτω καὶ ἡμῖν τὸ ἀγέννητον τοῦ πατρὸς ὑπάρχοντος οὐσιωτικὸν ὂν
ἐπάρχει, καὶ καθ' αὑτὸ ὑπάρχειν οὐσιωδῶς λέγεται. τὸ δὲ θεο-
λογεῖν εἰσηγήσεως καθ' αὑτὸ, δηλωτικὸν αὐτῆς, τοῦ διὰ
τοῦ λόγου ἐπὶ θεὸν αὐτὸν καθ' αὑτὸ, ὅτι ὡς εἰσηγήσεως τούτοις
μόνοις ὑπάρχει. γεγράφειν καὶ τὸ θεολογεῖν εἰσηγήσεως ἐστιν
καθ' αὑτὸ, καὶ ἡνίκα αὐλεῖ τὸ τῇ σοφίᾳ καθ' αὑτὸ
γεγραφέναι τῇ σοφίᾳ. λέγω δὲ καὶ τὴν διὰ λόγου ἐστὶν πρό-
λογος λέξεως. τοῦ γὰρ ἐξ ἑνὸς μέρη, ἢ διὰ λόγου,
ἐξήνεγκα σημαίνει τῶν μερῶν. ἢ ὅτι καὶ ὁ τόπος καὶ
δεῖν. ἢ τῆς σοφίας τῶν σοφιστῶν αὐτῶν. ὡς τῶν ἀνθρω-
πων, ὃν λέγομεν ὁ σοφὸς πεδον διαπλάσαι καλῶς, ὃν
καὶ μὴ τοῦδε ὃν φόβον, ὅτι σοφικὸν μέρος αὐτοῦ τε ὑπά-
ρχει. καὶ ὁδὲ ὃν δε, τοῦ περὶ. καὶ διὰ λόγου οἰκιῶν,
τοῦτε ἐφ' ἡμῶν καὶ ὁδὲ φόβον τῆς τῶν μερῶν δεῖν. ἢ τῆς
ὁδὲ ἀμείνων. ὡς ἐξ ἐμοῦ τῶν ψυχῆς μερῶν. ἐστὶ
διὰ λόγου, τοῦτο τὸ δυνάμενον αὐτῶν. ἢ δὲ, δεῦρο. πρω-
τικὸν ἢ δεικτικόν. δευτερόπλασιαστικόν. ἢ τοῦ καθ'
ὁδὸς τε καὶ τῆς μερῶν φύσεως. ὡς ὁ ἐφ' ἡμῶν λέγομεν τοῦ
αὐτὸς διὰ λόγου. ἢ τῆς φύσεως. ὁ δὲ σοφὸς λέγει. δεῖ-
ξαι δὲ τινα ἄρα. ὡς πῦρ καὶ τοῦτο μεμαθηκὸς ὁ τοιοῦτος
δεῖξαι σοφὸς τοῦ καθ' ὁδὸν τοῦ ἐξ ἑνὸς τῶν μερῶν. καὶ τὸ

καὶ τὸ δεδεσθαι δὲ ἕξιν λέγεσθαι. οἰκεῖα δὲ ἕξις τῆς
καθ' ἑκάστην ἀμφοῖν λῆξιν, ἀκατάπαυστοι γὰρ οὗτοι
τὸ τοιοῦτον τῶν δεσμῶν ἢ δέσεις, ἢ καθ' ἕξιν βεβαίαν.
τῶν γὰρ ἐν τοῖς δεσμοῖς ἀμφοῖν δέσιν εἶχον, διὰ τοῦτο καὶ
βεβαίως δεδεμένοι ἦσαν ἢ κατὰ δεσμοὺς διὰ δέσεις, ἢν δέσιν ἔλεγον. δέσις
δὲ ἔστιν ὡς ἀρχὴ μονῆς σύγκλησις ἀρχόμενον
ἀπὸ πλαγιορίοις. οὕτω δὲ εἶχε καὶ ἑκάστη τῆς δεσμοῦ δέσεως, τῆς
καθ' ἑκάτερα δεσμοῖς καὶ τῶν ἄλλων. καὶ τῆς ἐξ ὧν δὲ, πλὴν
ἵνα μὴ φθορὰν ἐμποιῶσι τοῦ ἐχομένου τε καὶ ἐχομένου· ἡ
γὰρ ἀμφοῖν ἐνέργεια τοῦτ' ἔχουσα καὶ τοῦ ἐχομένου·
ὅθεν τότε εἶχον ἐνέργειαν ὅτε εἶχε καὶ μὴ δεσμοῖς· μὴ
τοῦ ἐχομένου ὁμοίως ἐνέργειαν εἶχον, ἕξις ἐστὶν ἐχόντως καὶ
ἐχομένου οὖσα ἐνέργεια, οὕτως ἕξις ἡ μητίου. καὶ ἕξις
ἡ τῶνος, ἀπὸ τοῦ εἶναι ὠνομασμένη· οἷον ἐν οἷς τῶν
οὐσῶν· ὡς ἡ τοῦ τοιουδὶ καὶ τοῦ τοιουδὶ μέλους μέ-
ξυ ἡ ἐνέργεια ποιοῖς, οὕτω καὶ ἡ τοῦ ἐχόντος τε καὶ ἐχο-
μένου ἕξις. μεθ' ἕξυ οὖσα καὶ τῷ ἀμφοτέρων ἐνέρ-
γειαν τοῦ εἶναι ἐχούσα· εἰ πού τις τῆς τε ἐχομένης ἐνέρ-
γειας καὶ τοῦ ἐχοντος αὐτὴν μεθ' ἕξυ τὴν ἕξιν εἶναι, οὐχ ὡς
πρὸς τὴν ἀναθήνης ἕξις ἐστὶν, οὕτω δὲ φησὶν καὶ τῆς ἐν-
έργειας ἕξις· προσεθήκαμεν δὲ τῷ ὁρισμῷ, ὅτιτ
βεβαίως καὶ οὕτως λεγομένης ἕξεως, ἕξις οὐκ ἔστιν· οὐ
δὲ ἔστι πάλιν τῶν ἕξιν εἶναι· ὡς τὸ ἱματίου· εἰς ἀπ-
αντας αὖ προΐη, ἢ εἴη καὶ τῆς ἕξεως τῆς βεβαίως
ἕξις πάλιν· ὡς τοῦ καὶ τοῦ ἱματίου· τῆς γὰρ καθ' ἕλλοσ-
μονούμενον ἕξεως ἐστὶν ἕξις· ὡς τῆς ἀρετῆς οὔσης
μετὰ μόνης καὶ τέχνης· τοῦ δὲ τοῦ ἐχομένου ἔσαι ἐνέργει-
ἕξιν, δηλωτικὸν ἐστὶ τοῦ ἢ ἐστὶ τῆς ἕξεως τοῦ ἐχομέν-
λεγομένης ἕξις πάλιν ἦν· ὡς ἔναι πάλιν ἐκείνην
τὴν ἕξιν ἐξόν· ὡς γὰρ τῆς πρώτης τῆς καθ' ἕξιν δευτέρας

δέτος ἤπαρ καὶ πῆτος ἧς ἄπυρον· αὐτὴ γὰρ ἡ ἕξις ἁπλῆ
λέγεται τινὸς καὶ σχομένου ἐστίν, ἀλλ' οὐχὶ ἕξεως.
ἄπορον δὲ καὶ πότερον ἕξεως ἐστὶν ἕκαστον τῶν δι-
αθέσεων λεγόμενον· ἕξις γάρ ἐστι καὶ ἡ διάθεσις· ὡς γὰρ
ἐπὶ τῆς ἕξεως λέγεται, ἡ νόσος ἕξις ἐστὶ καὶ ἡ διάθεσις ἔσται
διάθεσις τις ἡ ἕξις· ἐφ' ὧν δὲ μὴ ἔστιν ἕξις, οὐδὲ διάθεσις
ἐστὶ καὶ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἐστὶ δῆλον· οὐ γὰρ ἂν
εἴη ἕξις ἡ διάθεσις· ἐφ' ὧν δὲ ἔστιν ἕξις, οὐκ εὐθὺς καὶ
διάθεσις· ἢ γὰρ ἕξις λέγεται ἐπὶ τοῖς ἔχουσιν ἐπιστήμην
ἢ ἀρετήν· ἐπιστήμης μὲν οὖν ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη
ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ὥστε καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀρετὴ
ἕξις ἂν εἴη τοῦ ἔχοντος· ἕξις δὲ καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ
ἀρετή· ἐπιστήμης μὲν γὰρ ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἐπι-
στήμη γὰρ ἐστὶ τῶν ἐπιστητῶν ἕκαστον· ἀρετῆς δὲ ἡ
ἀρετὴ ἕξις ἐστίν· ἀρετὴ γὰρ ἐστὶ τοιοῦτον ἕκαστον
τῶν ἐπιστητῶν ὥστε ἐπιστήμης μὲν ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπι-
στήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπιστήμης μὲν οὖν ἕξις ἐστὶν
ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπιστήμης μὲν οὖν ἕξις
ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπιστήμης μὲν οὖν
ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπιστήμης μὲν
οὖν ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπιστήμης
μὲν οὖν ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή· ἐπι-
στήμης μὲν οὖν ἕξις ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· ἀρετῆς δὲ ἡ ἀρετή·
ἐπιστ

οὐδὲ μᾶλλον τῶν ὀρθῶν τοῦτο ἐστὶν, τὸ μὴ φιλεῖν
γεύεσθαι βάρβαρος ἀνθρώποις· ἢ τε ναῦς ἡμῖν ἄθλιός ἐ-
στε καὶ ἀσώμων· καὶ μᾶλλον βάρβαρος πρὸς τῶν βαρβάρων καὶ τὸν
πορθοῦντα οὐδεὶς· ὥσθ' ὅτι μὲν οὐδὲν ἰσχύουσιν, καὶ τοῦτο λυ-
πηρὸν βάρβαρον καὶ ἄθλιον. ὅτι καὶ τὸ μεταδοῦναι τῶν οἰκεί-
ων ἀνθρώποις· ὥσθ' ὁ πάσης ἐστὶν ὠμότατος, καὶ θηριώδης
ἢ πρὸς ὄνος, ἢ τί ἂν αἴσιον λυπήσειν τοὺς ταῦτα. καὶ ὅτι δὲ
οὐ δεῖ πλεονεκτεῖν φιλεῖ λέγεσθαι· λέγεται γάρ εἰκῇ μὴ
εἶναι βάτερον ἕτερον τοῦ πλείονος ἔχεσθαι· καὶ ἀνά-
γκη ἢ τὸν φιλοῦντα εἶναι αὐτό· οὕτως ὁ θεῖος ὅμηρος ἐ
ρῆ ἄνδρα λέγειν καὶ τὰ φυτά· καὶ φησὶν ἡ θεὸς αὐτὴ ἐρῆσι,
ἀντὶ φιλοῦσι, τούτων· τὰ οἷς οὐ πέφυκεν ὑπάρχειν ἐρᾶν λέ
γεσθαι ἐρᾶν καὶ τὸ πεφυκὸς τι ἔχειν καὶ αὐτό, ἢ τὸ γένος
ἐν ᾧ ἐστὶν, ὅλον μὴ ἔχειν, οἷον ἀνοσιωθὲν ἐρᾶν ὅμηρος
λέγοι ἂν, τὸν αὐτὸν πεφυκὸς ἔχειν μὴ ἔχειν· ἀ ἀναλαξὸ
ἐρᾶν ἄνδρα λέγειν ὅμηρος· οὕτω αὐτὸς ἔχειν πεφυκέναι,
ἀλλὰ τῷ γένει ἐν ᾧ καὶ αὐτὸ ἐστὶ πεφυκέναι ὄψιν ἔχειν·
βιοῦν γὰρ τὸ περὶ καὶ τὸ τεθνάναι φασὶν· οὕτω καὶ ἀσωσία
λέγοι ἂν ἐρᾶν ὅμηρος· ὡς πεφυκὸς αὐτὸ ἔχειν τὴν
μὴ πω ἔχοντα· ἁπλῶς ἐρᾶν λέγειν, τὸ μὴ ἔχοντι· τότε
ὅτε πέφυκεν ἔχειν· οὕτως καὶ τὰ ἄοσα πλὴν αὐτῶν φιλεῖ
λέγειν· ἀπὸ τοῦ πεφυκέναι ἔχειν, μὴ ἔχειν· ὅθεν τὸ φιλότης,
ἔρωσίς ἐστι· καὶ τὸ τὸ φιλοῦντος τὸ ἐρώμενον· ὡς ὦ αὐτὴ καὶ
κυνός· καὶ πρὸς ὅ· καὶ ὡς ἂν μὴ ἔχῃ πεφυκὸς· τὸ δεῦρ'
ὦ πάππα δ' καὶ πρὸς ὅ καὶ ὡς ἔρρουσα μᾶλλον ἢ μὴ κυνός·
δηλοῖ πού ἐστι τοῦ μὴ ἔχοντος πέφυκεν ἔχειν, ἂν μὴ ἔχῃ ἐρᾷ·
οὕτως ὁ μὴ βλέπων τοῖς ὡς εἰ ἐρᾷ λέγοιτ' ἂν ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ·
ὅρος ὁ δὲ ἂν ὁ ὅρ πέφυκε ὁ ὄψις ὁρᾶν, μὴ βλέπ· οὕτως

ἢ ὦ ὦ θεῖος ὁ πάππα δ' τοῦτο
εἰ οὐ δηλοῖ τι ἐστὶ· καὶ δ'
μᾶλλον πέφυκεν ἔχειν·

ὁ τηι φωνηι μὴ βλέπων, τυφλός· τὸ δὲ πρῶτον ὡς, δηλωτικόν ἐστι, τοῦ τυφλὸν τό τε πρὶν ἐστερημένον εἶναι, αὖ ὡς πρὸ φυκέναι τι ὁρᾶν μὴ βλέπον· οὐδαμῶς δὲ τὸν αὖ ὅλως τυφλὸν ἅ, ὅτι δὲ ὁπωσοῦν οὐ βλέπει, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ πλοῦ διαστήμασι· καὶ τὸ μὴ ὧδε αὖ ἢ πρὸς κείμενον, ἁπλῶς δὲ τοῦ δηλωτικόν· οὐ γὰρ τυφλὸς ὁ μὴ νυκτικὸν ὁρῶν, ἀλλ' ὁ μὴ φωτὶ λεύσσειν φύσει πεφυκώς· καὶ πρὸ βίαιον τινὸς ἀφαίρεσιν· οἷς, ἐὰν ἅπαξ ἐστράπωσι, καὶ πρὸ βίαιον τινὸς ἀφαιρεθῆναι· καὶ τῶν ἰδίων ἐστραμμένων λέγεται, ὅτι ὁ τυφλὸς αὐτὰ μὲν βίας ἀφεῖλετο· καὶ ὁ μὲν χὼς δὲ φύσει αἱ ἀποφάσεις αἱ ἀπὸ τοῦ ἀλφα λέγονται, ὃ σημαντικὸς καὶ αἱ στάσεις· ἀποφάσεις δὲ ἀπὸ τοῦ ἀλφα λέγω, ὃ στερητικὸν αἱ αἱρέσεις· καὶ εἰ ὡς ἐναντίαι ἀποφάσεις, ἁπλῶς οὔ· ὁ σαμῶς δὲ φύσει διὰ τοῦ ᾱ, ἀναιρέσεις τε καὶ ἀποφάσεις τινῶν γίνονται. Τὸ δὲ σημαντικὸς λέγεσθαι καὶ τοὺς στάσεις· στάσεις δὲ διὰ τοῦ ᾱ, ἀποφάσεις δηλωτικὰ· καὶ πλεοναχῶς καὶ διὰ πλειόνων ὀνομάτων αὐτὴν τὴν διαφορὰν ἔχουσιν· οἷον μὴ γαμὲτὸ πεφυκὸς ἰσότιμα ἔχειν, καὶ μὴ ἐρῶν λέγεται· ὡς τε στάσεις, καὶ τὸ σημαντικὸν· ἀποφάσεις δὲ λέγεται μὴ, καὶ οὐ· καὶ πλεοναχῶς καὶ διὰ πλειόνων ὀνομάτων αὐτὴν τὴν διαφορὰν ἔχουσιν· οἷον μὴ γαμὲτὸ πεφυκὸς ἰσότιμα ἔχειν, καὶ μὴ ἐρῶν λέγεται· ὡς τε στάσεις, καὶ τὸ σημαντικό

οὕτω καὶ ἀδιάφθοροι λέγονται. καὶ καθ' ὁτουοῦν ἡ διὰ
οἷς ἔστι λέγεσθαι δ' ἄλλου ἄλλῳ τοῦ μὲν ἁδίως, ἢ μὴ ἁδίως
ἑαυτῷ τὸ δεινὰ πάθειν, ὥστε ἄτρεπτον· οὐ γὰρ μόνον τὸ μὴ
τρεπόμενον ἄτρεπτον λέγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ ῥᾳδίως
μεθιστάμενον καὶ μὴ κακῶς· μὴ δὲ ὡς ὁ Τέμενος βούλεται.
ἢ φωνὴ δὲ λαβὲ καθ' ἓν διαφοραὶ τῶν σημαινομένων σημαινομένων, αἱ τινὲς ἂν εἶεν οὕτω λεγόμεναι· ἢ ὁ μὲν ἔστι
σεφυκὼς τί ἔχειν καὶ μὴ ἔχοντα, ἢ ὁ μὲν τῶν ἀδένων
τῶν ἔχειν καὶ δι' αὐτῶν καὶ μὴ ἐχόντων, ἢ ὁ μὲν τῶν φακέλων
ὡς καὶ μὴ κοῦ ὁ μὲν τῶν ἡμερῶν ἢ μὴ κακῶς δυναμένων
τροφὴν πιθανὴν καὶ ἀπὸ σπουδῆς τροφῆς τὸ γὰρ σαπὲν
τὴν μὴ ἔχοντι, οὕτω καὶ πάντι ἔχον· καὶ δὲ τὸ μὴ, ἐστρᾶσθαι· τυφλὸς γάρ ὁ μὲν φωτερόν τοῦ ὀφθαλμοῦ πεπηρωμένος· καὶ κωφὸς ὁ μὲν ἀμφοτέρων. ἀμφοῖν δὲ τὸ ἑτέρων.
διαφθεῖρον φησί. τὸ δὲ μὴ ὅλως τι ἔχοντος λέγεσθαι
μὴ ἔχειν αὐτό· καὶ ποιὸν ὁλοκλήρως ἔχοντα τι, ἔχειν ἢ
τὸ δὲ μὴ ὅλως ἔχειν σῶμα λέγεσθαι, οὐ τετραῦς, ἢ δίπους
ἢ ἄδικος· ὁ τετραίπους, ἔοικε δ' οὐ τελέως ἐστρωμένῳ
καὶ ὁ ἄδικος τῶν δικαιοσυνῶν· ἀκρατὴς δὲ ὁ ἀγαθὸς καὶ
καὶ ὁ ἄδικος τῶν δικαιοσυνῶν· ἀκρατὴς δὲ ὁ ἀγαθὸς καὶ
καὶ τοῖς ὁλοκλήροις δικαίοις ὡς πρὸς τοῦ ἁπλῶς
βλέπουσος, καὶ τῷ ἁπλῶς τῷ φλοῦ, μεθεξύ ἐστιν ὁ ἑτέρῳ
φθαλμοῦ, οὕτως ἀνὴρ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ,
καὶ τῷ δικαίου τε καὶ τῷ ἀδίκου μεθεξύ οἱ μηδέπω
μὲν ταῦτα κατορθοῦντες· μὴ δὲ ἕξεις ἔχοντες ἐν τοῖς
βελτίοσι· σωφρονοῦσι μὲν δικαίως καὶ ἕξεως ὀρθῆς
σφρέχοντες καὶ εἶναι δοκοῦντες οὕτως, ὡς σὺν ἀγα-
θοῖς σωφρόσι καὶ προαιρούμενοις ἀγαθοῖς ἐν σωλῆ
σώζοντες ὁμοί. Τὸ σῶν φῶ μὲν λέγεσθαι δ' ὁτὲ
καὶ αὖθ' ὁτὲ πολλαχῶς· φῶ μὲν δὴ τρόπον, ἢ ἀγνοεῖται
τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἢ τὴν σῆμαν τὴν αὐτὴν ἢ τὴν αὐτὴν φύσιν

ὁ ταυρέλ

ὁ πυρετὸς ἄγει τοὺς ἀγομένους ὑπ' αὐτοῦ· οὕτω γὰρ αὐτοὺς διατί-
θησιν, ὡς τὴν αὐτοῦ φύσιν διαλαμβάνειν καὶ πυρέτειν·
κατὰ δὲ τὴν αὐτῶν ὁρμὴν, διατιθέασι τοὺς ἀγομένους
καὶ τὰς πόλεις· οἱ τύραννοι· ἄγουσι γὰρ αὐτοὺς, ἐφ' ἃ ἂν
ὁρμήσωσι, καὶ χρῶνται αὐτοῖς, ὡς θέλουσι· καὶ τὸν
χιτῶνα δὲ οὕτως ἄγειν λεγόμεθα· ὅτι γὰρ χρώμεθα αὐτῷ
ὡς ἂν θέλωμεν· λέγεται τὸ ἄγειν καὶ ἀντὶ στρόφως, τῷ
ἄγειν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ὁρμὴν· καὶ γὰρ τὸ ἀγόμενον ὑπό-
τινος, οὕτως ὡς ἕπεσθαι τῇ ὁρμῇ ἐκείνου, ἄγειν ἐκείνο
λέγεται· ὡς λέγεται πόλις τύραννον ἄγειν, ὅταν ἄγηται
ὑπ' αὐτοῦ· τοῦτο τὸ σημαινόμενον, οὐ παρέθετο ἴσως
δεδειλωμένον· καὶ αὐτὸ διὰ τοῦ, ὦ ἀντιστρέφει· ἔχειν
λέγεται καὶ τὸ δεκτικὸν τινὸς, ὅταν αὐτὸ δέξηται·
οὕτως ὀχαρκὸς τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάντος ἄγει· ὢν γὰρ
αὐτοῦ δεκτικὸς ἐδέξατο αὐτὸ καὶ τὴν νόσον τὸ σῶμα·
καὶ καθόλου καὶ ὕλη τὸ εἶδος ἄγειν λέγεται· ἔχειν λέγεις
καὶ τὰ περιέχον τὰ περιεχόμενα· ἔχεσθαι γὰρ ὑπὸ τοῦ
περιέχοντος λέγεται τὰ περιεχόμενα· οὕτως ἄγεια λέγεται
ἄγειν τὰ ἐν αὐτοῖς ἱερὰ· καὶ ὁ τόπος τὰ ἐν τῷ τόπῳ· καὶ
ἡ πόλις τοὺς πολίτας· καὶ ἡ ναῦς τοὺς ἐπιβάτας·
καὶ τὸ ὅλον δὲ τὰ μέρη· οὕτω φησὶν ἄγειν περιέχον αὐτὰ·
ἔχειν λέγεται· καὶ τὰ κωλύοντα τινὰ κατὰ τὴν αὐτῶν
ὁρμὴν· ἢ φύσιν πράττειν τι ἢ κινεῖσθαι· οὕτως οἱ
κίονες ἄγειν λέγονται τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς· ἀνέχον-
τες αὐτὰ, καὶ κωλύοντες κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν
φέρεσθαι κάτω· οὕτω καὶ τὸν ἄτλαντα οἱ ποιηταὶ
τὸν οὐρανὸν ἔχειν λέγουσιν· ἄτλας δ' οὐρανὸν ἄγει κρα-
τορῆς ὑπ' ἀνάγκης· ὡς γὰρ συμπεσομένου ὑπὸ τῆς
γῆν κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰ μὴ ἄγοιτο, καὶ ἀνέχοιτο
ὑπ' αὐτοῦ· οὕτω καὶ τῶν φυσικῶν, ὅσοι διὰ τὴν δύνα

μὴ ἐν τῷ κόσμῳ λέγουσι καὶ μὴ συνιστάμενον· λέγει
ἀν αὐτὸν ὑπὸ τῆς ὕλης ἔχεσθαι· καὶ τοῦτο δὲ σημαι-
νόμενον φησὶ τοῦ ἅλλειν· καὶ τὰ συνέχοντα γίνεσθαι καὶ
κωλύοντα τοῦ σκίδνασθαι· ἅλλειν λέγεται· ἐκ γὰρ τοῦ
βάλλειν, ὡς ὄλισμος τὰ ξύλα· καὶ ὁ πόλεμος τὰ ὁπλο-
λημικά· οὐκ ὁμοίως ὁ τύραννος ἅλλει τὴν πόλιν·
ὁμοίως γὰρ τύραννος· τῷ ἅλλειν κατὰ τὴν αὐτοῦ ὁρμὴν·
ταὐτὰ δὲ τῷ κωλύειν κινεῖσθαι κατὰ τὴν αὐτῶν
ὁρμήν τινα ἀναιρεῖν· τὰ ἐχόμενα ὑπ' αὐτῶν· ὅμοιοι
δέ φησι τῷ ἅλλειν· καὶ τὸ αὐτίνι εἶναι ῥηθήσεται·
πλεῖστα γὰρ σημαινόμενον τοῦ ἅλλειν· ἴσασι μὴ
ἐχόμενον τί ἐν αὐτῷ· τότε γὰρ ἐχόμενον κατὰ
τὴν τοῦ ἀέρος φύσιν, ἢ ὁρμήν, ἔχεσθαι ὑπ' ἐκείνου
λέγεται, ὡς ἡ πόλις ὑπὸ τυράννου· ὥστε καὶ ἔστιν
ἐναντίον· καὶ τὸ οὐ δὲ ἐν τῷ σκεπτικῷ αὐτοῦ, ἅλλεται
ὑπ' ἐκείνου· μὴ ἔστιν ἐν αὐτῷ· τὸ γὰρ εἶδος ὑπὸ τῆς
ὕλης ἅλλεται· ἢ ἀκίνητον ἐφ' αὑτό· ἅλλεται καὶ τὰ περι-
χόμενα ὑπὸ τῶν περιεχόντων· τὰ γὰρ ἐναντίως ἅλλεται·
καὶ τὸ πωλούμενον κατὰ τὴν αὐτὴν ὁρμὴν κινεῖ-
σθαι ὑπὸ τοῦ πωλοῦντος· οὕτω καὶ τὰ συνεχόμενα
ὑπὸ τινος· ἅλλεται ὑπ' ἐκείνου· καὶ ἔστιν ἐν τῷ ἔχοντι
αὐτά· λέγεται καὶ τὸ αὐτίνος ἐφ' μὲν τόπου· ὡς
ἐν ὕλῃ καὶ ταύτῃ δίχως· ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ προσχοῦ·
ὡς εἶπεν πρῶτον εἶδος· ἢ ἐν τῇ πρώτῃ ὅτ' εἶπε
πρῶτον χρόνος· ἐν γὰρ πρώτῃ ὕλῃ· τῶν ὑπ' αὐτὴν φαί-
νεσθαι χρώματος· τῷ γὰρ αὐσηριαύτῃ, προσχὴς μὲν ὄχρᾳ·
ὀξαύτῃ δὲ τὸ ὕδωρ· εἰ μὴ τοῖς ἴσοις χαλκοῦ καὶ πα-
τῶν τῶν τῷ πυκνῷ ὄντι· ἢ ἔτι πορρωτέρω ἢ πρώτῃ
ὕλῃ· ἢ τίς χρώς ἂν εἴη παγίου τῇ τῷ ὕδατος
ὕλῃ· ἢ τῇ ὡς χαλκῷ· ἄμορον δὲ τόπον ἐστὶν ὃ

λέγεται δὲ τοῦ πρώτως κινήσαντος ἡ μὲν γὰρ τῆς λοιδορίας μάχη λέγεται ὅτι συνῆλθεν ἡ ἀρχὴ τῆς μάχης καὶ συνῆλθαν ἀλλήλοις τὴν μάχην ζητήσει δὲ ἄν τις εἰ ἐπὶ παντὸς ποιητικοῦ ἁρμόζει τὸ αὐτὸ ἢ μόνου τοῦ ὡς ἰλιάδος τῆς μάχης οὐ γὰρ δόξει αὐτοῦ ἀνδριαντοποιοῦ ὁ ἀνδριὰς λέγεσθαι ἢ καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων ὁ αὐτὸς λόγος καὶ τούτου γὰρ ὁ ἀνδριὰς ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι εἶχε ὡστ' αὐτοῦ ἀνδριὰς καὶ ὡς ποιητικοῦ ἄμεινον δὲ τόπον αὐτὸν λέγεσθαι φησίν ὡς αὐτοῦ συγκειμένου τὸ μέσον τοῦ συγκειμένου ἐξ ἀρχῆς τε καὶ ὕλης ὄντος καὶ οὗτος ὅλου τινὸς αὐτοῦ τὰ μέρη καὶ γὰρ τοῦ σωματοποιοῦ ἡ χεὶρ αὐτοῦ σώματος ὅτι τούτου μέρος καὶ τοῦτον τὸν τόπον καὶ τὸ ἔπος αὐτῆς ἰλιάδος λέγεσθαι σῶμά τι γὰρ ἡ ἰλιὰς αὐτῶν ἐπῶν ὧν εἷς ἐστιν αὐτῆς ἰλιάδος ἐστίν ὡς αὐτοῦ ὅλου τὸ μέρος ὅλον γάρ τοι καὶ ἡ ἰλιάς εἰ δέ που δὲ καὶ τοῦ ὅλου τὰ μέρη παραστήσαι τοῦ λεγομένου παρέσται ὁμοίως φησὶ λέγεσθαι καὶ αὐτῆς οἰκίας τοῦ λίθου ὅλον γάρ τι καὶ τοῦτο καὶ συναμφότερον ἐξ εἴδους καὶ ὕλης καὶ οἰκία ὅτι γὰρ καὶ ταῦτα ὅλα τε καὶ τοῦτα καὶ μὴ συμφόρου τὰ φυσικάστε καὶ σωμα καὶ στέγης προστίθησι λίθων τοῦτο μὲν γάρ ἐστιν ἡ μορφὴ τοῦτο δὲ τὸ ἔχον τέλος ἀεὶ γὰρ ὁ λίθος τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔχον τέλος τοῦτο δὲ μορφή ὡστε τὸ ἔχον μορφήν τοιοῦτον δὲ τὸ ἐξ ὕλης τε καὶ εἴδους τοῦτο ἄρα ὅλον τε καὶ τοῦτο καὶ οἰκίαν μορφὴν ἔχει ὡστε καὶ αὐτὰ ὅλον τε καὶ τοῦτο ἂν εἶεν αὖ οἱ λίθοι αὐτῆς οἰκίας οὕτως αὐτῶν ὡς ἐξ ὅλου ἄμεινον δὲ τόπον τοῦ αὐτῶν φησὶν εἶναι,

ὡς ἐκ τοῦ μέρους τὸ εἶδος τὸ ὅλον καὶ τέλειον λέγων.
εἶδος δὲ εἶπε, τὸ τί ἦν εἶναι. οὐχ ὡς τὸ ὅλον καὶ συναμ-
φότερα. ἐκεῖνο γὰρ εἶπεν ἐκ τῆς ὕλης λέγεσθαι εἶναι.
ὁ γὰρ ὁρισμὸς ὁ τοῦ εἴδους δεκτικὸς τοῦ ἀνοῦ,
ἐκ τοῦ δίποδος λέγεται εἶναι. ὅτι ἐνυπάρχει αὐτῷ
ὡς μέρος τὸ δίπουν. πάλιν καὶ συλλαβὴ ἐκ τοῦ στοιχεῖ-
ου. ἐκ γὰρ τῶν στοιχείων ἡ συλλαβή. καὶ ὁ λόγος τῆς συλλα-
βῆς τὴν τῶν στοιχείων σύνθεσιν περιέχει. καὶ εἴη ἂν
ἔμπαλιν ἔχον τὸ σημαινόμενον τοῦτο τοῦ ἐκτίνος,
τῷ εἰρημένῳ πρὸ αὐτοῦ. τότε μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὅλου
τὸ μέρος ἐλέγετο ἐκτίνος, ὡς οἰλίθοι ἐκ τῆς οἰκί-
ας. νῦν δὲ τὸ ὅλον ἐκ τοῦ μέρους. οὐχ ὁμοίως δέφησι
τὸ εἶδος ἐκ τοῦ μέρους λέγεσθαι, καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς
ὕλης. τοῦτο δὲ δείκνυσιν, ὅτι ἄλλος ὁ τρόπος οὗτος
τοῦ ἐκτίνος τοῦ πρώτου εἰρημένου, τοῦ ἐξοῦ ἐστίν
ὡς ὕλης. τὸ γὰρ ἄλλως γὰρ τοῦτο εἶπεν. ἀντὶ τοῦ ἄλλως
δὲ τοῦτο. καὶ ἀνδριὰς ἐκ χαλκοῦ. ὁ μὲν γὰρ ἀνδριὰς
ἐξ αἰσθητῆς ὕλης καὶ μέρους αἰσθητοῦ. πᾶσα γὰρ
σύνθετος οὐσία. τουτέστιν καὶ συναμφότερον ἐκτίνος αἰσθητῆς
ὕλης καὶ μέρους αἰσθητοῦ. καὶ τὸ εἶδος δὲ καὶ καὶ
συλλαβὴ ἐκ τῆς οἰκίας ὕλης. ὕλη γὰρ ἑκατέρου αὐτῶν
τὰ οἰκία μέρη. ἀλλ' οὐκέτι τοῦτο ἐξ αἰσθητῆς ὕλης. τὸ
γὰρ δίπουν, ἢ τὰ στοιχεῖα οὐκ αἰσθητά. καὶ ἔστιν
ὁλέγει, ὅτι μὴ ὁμοίως τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι.
ἐκ τῶν μερῶν. καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς οἰκίας ὕλης.
καίτοι ἀμφότερα ἐξ ὕλης. τὸ μὲν γὰρ ὅλον καὶ καὶ
σύνθετος οὐσία. τουτέστιν καὶ συναμφότερος, ἐξ αἰσθη-
τῆς ὕλης. τὸ δὲ εἶδος, οὐκ ἐξ αἰσθητῆς ὕλης. ἀλλ'
ἐκ τῆς τοῦ εἴδους ὕλης. ἥτις οὐκ ἔστιν αἰσθητή. οὐ γὰρ
αἰσθητὰ τὰ τοῦ ὁρισμοῦ μέρη, ἢ τὰ τοῦ εἴδους ὅλως.

ἢ λέγειν

ὑλη γάρ τοῦ εἴδους καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἵνα, τὰ μὲν αὐτοῦ τὰ δὲ
λόγου συμπληρωτικά· ἃ καὶ αὐτὰ λόγῳ λαμβάνεται.
ὡς που καὶ τὸ εἶδος αὐτό, ἡ πινος φησὶ μάνθανε· καὶ ἔστι
μὲν δὲ τούτων οἷς ὑπάρχει τῶν τόπων· οἷον κατὰ μὲν
τὸ εἶδος· ἢ ἔστι μὲν ἡ ὑλη· ἐν γὰρ πῇ καὶ μέρος τινός).
καὶ ἐν τῇ τὰ φυτὰ ὡς ἐπὶ πλεῖνος μέρους αὐτῶν· ἐκ τῆς μὲν
γὰρ τὰ φυτὰ ὡς ἐξ ὕλης· τρέφεται γὰρ καὶ φύεται ἐκ
ταύτης, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὡς ἐκ παιδὸς τῆς γῆς· ἀλλ' ὡς ἐκ μέ-
ρους αὐτῆς· ὅτε δ' ἀνάγκη ἐλέγετο ἐπὶ πλεῖνος, ὡς ἐξ ὕλης τοῦ
χαλκοῦ· ὅτι πᾶς ὁ λαμβανόμενος ὡς ὕλη αὐτοῦ χαλκὸς
ὑπόκειται αὐτῷ· οὐ γὰρ οὕτως ὕλη λέγεται τοῦ ἀνδριάντος
ὁ χαλκός· ὅτι μέρος χαλκοῦ ὑπάρχει τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι πᾶς
οὗτος ὁ χαλκὸς ὁ λαμβανόμενος ὡς ὕλη ἐστὶν αὐτοῦ.
πάλιν ἐν μὲν καὶ πλῆθός τί τὸ τέτταρα· τοῦτο μὲν, ὡς δ'
ποιπλεῖνον· τῇ δὲ, ὡς ὕλης· ὧν ἑκάστου ἐπὶ μοι-
ρίνος τὸ τέτταρα· μόριον γὰρ τοῦ πλήθους τὸ τρία καὶ
καὶ τὸ ἓξ οὗ τὸ τρία ἀφίεται· καὶ αὐτὸ τὸ τρία
ὡς τῆς μὲν μόριον τὸ τὰ ὑποδεχόμενον τὸ τρία,
καὶ τὸ ἄμορφον· ὅ ἐστιν ὑλοποιηθὲν τὸ ω· ἀγαθὸν
χρόνῳ· τὸ γὰρ μεταπίπτον κατὰ τὸν χρόνον,
ἐξ ἀνάγκου γίνεσθαι λέγεται· οὕτως ἐξ ἡμέρας νύξ
ὅτι μετὰ τὴν ἡμέραν· καὶ ὅτι ἐξ ἐτέρου χαλκὸς,
ὅτι μετὰ τὸν ἕτερον· τῶν δὲ οὕτως ἐπὶ πλεῖνων γινο-
μένων· τὰ μὲν, τῷ ὡς ἀεὶ τὰ αὐτῶν τὴν μετα-
βολὴν γίνεσθαι λέγεται ἐξ ἀεὶ τῶν ὡς ἐπὶ τῶν
ἐπὶ πλείνων· νὺξ τε γὰρ εἰς ἡμέραν· καὶ ἡμέρα εἰς
νύκτα μεταβαίνει· καὶ ἕτερα ἐξ ἑτέρων· καὶ ἄμπα-
λιν· ἐπεὶ τῶν ἐναντίων αἱ μεταβολαί· ἐναντία
δὲ ταῦτα· τὰ δὲ, μόνῳ τῷ ἐξῆς εἶναι κατὰ τὸν

χρόνον· ὡς ὅταν λέγηται δξ ἰσημερίας ὁ πρῶς· ὅτι γὰρ
μετὰ τὴν ἰσημερίαν· οὐ γὰρ τῇ ἰσημερίᾳ εἰς προϊωγίνεται
ἡ μεταβολή· ὁμοίως καὶ ἐπιδιονυσίων μέγεται θαργή-
λια· καὶ ἐκπυθίων ὀλύμπια· Καὶ τοῦ μέρους ἢ·
τὸ μέν τι φησὶν οὕτως λέγεσθαι εἰς ὃ διαιρεθείη ἄν· τὸ
ποσόν· ἢ ποιὸν διαιρούμενον· πᾶν γὰρ τὸ ἀφαιρούμενον
τοῦ ποιοῦ ἢ ποιὸν, μέρος ἐκείνου λέγεται ἀφ' οὗ ἀφέ-
ρηται ἄντε καταμετρῇ αὐτὸ, ἄντε μή· καὶ γὰρ τὰ
δύο τῶν τριῶν μέρος λέγεται· τὸ δὲ ἢ ποιὸν, προσέθηκεν·
ὅτι δύναταί τις καὶ ποιότης ἀφαιρεθῆναι τοῦ ποιοῦ·
οἷον θερμότης· ἢ λευκότης· ἢ γλυκύτης· ἀεὶ οὐ μέρη
ταῦτα· ὅτι μὴ ποιὸν αὐτοῦ ἀφαιρεῖται· οὐ γὰρ τῇ
τούτων ἀφαιρέσει ἐλαττοῦται κατὰ ποιόν· ἀεὶ δὲ
τρόπον εἰς ἃ διαιρεθείη ἂν τὸ ὅλον τὰ καταμετροῦντα
αὐτὸ μόνα φησὶ μέρη λέγεσθαι· εἶναι γὰρ τὰ δύο
τῶν τεσσάρων καὶ τῶν ἕξ· καὶ ὅλως τῶν ἀρτίων
μέρη· καταμετρεῖ γὰρ αὐτὸ· οὐκέτι κατὰ τὸ σημαι-
νόμενον τοῦτο· οὔτε τὰ τρία τῶν τεσσάρων μέρος·
οὔτε τὰ δύο τῶν ἕξ· καίτοι κατὰ τὸ πρῶτον σημαινό-
μενον τοῦτο· οὔτε τὰ τρία τῶν τεσσάρων μέρος·
οὔτε καὶ αὐτὰ μέρη· ὥσπερ καὶ τὰ β τῶν γ· οὐκέτι
ὄντα αὐτῶν μέρη κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόδοσιν·
Ἔτι μέρη φησὶ λέγεσθαι· καὶ εἰς ἃ τὸ εἶδος διαι-
ρεῖται χωρὶς τοῦ ποσοῦ· τουτέστι μὲν ὡς ποιὸν διαιρου-
μενον· εἶδος δὲ λέγει ἤτοι τὸ τί ἦν εἶναι· μέρη δὲ
τὰ ὑπὸ τούτου περιεχόμενα· τοῦ εἴδους τὲ καὶ τοῦ λόγου·
ἃ καὶ προολίγου μέρη καὶ ὕλην τοῦ εἴδους εἶπεν·
κατὰ τὸν λόγον διαίρεσις τοῦ εἴδους ἡ μὲν γὰρ χωρὶς
τοῦ ποιοῦ γίνεται· εἰ δὲ εἰς τὰ ἄτομα ὧν εἰδῶν διαι-
ρεσις· μετὰ ποιοῦ· ἀεὶ οὕτως ἔσται οὐκέτι τοῦ γένους

τὸ εἶδος μέρος. ἀνὰ ἀνάπαλιν, τὸ γένος τοῦ εἴδους. μέρος
γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ ὁρισμοῦ. ὡς καὶ αὐτὸς ἐν μετ' ὀλίγ.
μέποτε οὖν τὸ εἶδος ἀντὶ τοῦ γένους ἀκοῦσαι χρή,
καὶ λέγοι ἂν διὰ τοῦ εἰς ἃ τὸ εἶδος διαιρεθέη ἀνὰ
τοῦ ποσοῦ. ὡς ἴσον τῷ εἰς ἃ τὸ γένος διαιρεθέη. τὸ δὲ
ἀνευτοῦ ποσοῦ σημαντικὸν ἂν εἴη τοῦ τὴν διαίρεσιν
αὐτοῦ ὡς γένους γίγνεσθαι. τὸ γὰρ ζῷον, δύναται μὲν
ὡς ποσὸν διαιρεῖσθαι, ὅταν εἰς τὰ μέρη διαιρῆται.
κεφαλὴν. θώρακα. καὶ τὰ ἄλλα ὡς διαιρούμενον. οὐκέτι
ἂν ὡς γένος δύναται καὶ ὡς γένος διαιρῆσθαι. οὐχ
ὡς σῶμα καὶ ποσόν. ἥτις διαίρεσις αὐτοῦ κατὰ τὰς
διαφορὰς γινομένη, εἰς τὰ εἴδη διαιρεῖ αὐτό. τοῦτ'
δ' ἦν καὶ ὃ εἶπε τὸ ὅλον ἢ τὸ εἶδος, ἢ τὸ ἔχον εἶδος.
ὡς γὰρ εἴδους βούλεται τὴν διαίρεσιν, καὶ κατὰ τὸ
εἶδος γίνεσθαι. τοιαύτη δὲ ἡ τῶν γενῶν διαίρεσις.
οὐ γὰρ ὡς ὅλην, οὐδὲ ὡς πρήθους, ἀλλ' ὡς γενῶν κατὰ
τοῦτο τὸ σημαινόμενον. λέγει καὶ τὰ εἴδη μέρη
τῶν γενῶν εἶναι. ἔτι φησὶ μέρος λέγεσθαι τινὸς,
εἰς ὃ διαιρεῖται. ἢ ἐξ οὗ σύγκειται. τὸ δὲ τὸ ὅλον, ἢ
τὸ εἶδος. ἢ τὸ ἔχον εἶδος. ἢ τὸ ἔχον εἶδος σημαίνει
ἂν. ὅλον μὲν, τὸ ὡς σῶμα ὅλον. οὗ ἡ διαίρεσις ἐστὶν
εἰς τὰ μέρη τὰ συμπληροῦντα τὸ ὅλον σῶμα. τὸ δὲ
ἢ τὸ εἶδος πάλιν δημοῖ, τὴν ὡς εἴδους διαίρεσιν.
ἔστι γὰρ τοῦ εἴδους, ὡς εἴδους μέρη. οἷον τῆς ψυχῆς εἴδη
ὄντης, αἱ δυνάμεις μέρη. εἰς ἃς καὶ ἡ διαίρεσις
αὐτῆς. τὸ δὲ ἔχον εἶδος, τὸ οὕτως ὅλον ὡς συναμφό-
τερα. οὗ ὡς συναμφότερα πάλιν μέρη, τότε ὑποκεί-
μενον σῶμα, οὗ πρώτου τὴν διαίρεσιν ἐποιήσατο.
τοιοῦτον γὰρ ἦν τὸ ὡς ὅλον καὶ τὸ εἶδος. καὶ ὡς
συναμφοτέρου διαιρουμένου. ὁ γὰρ χαλκοῖς κύβος

διαιρούμενος ἐς χαρμὸν καὶ γωνίαν· εἰς ὕλην καὶ
εἶδος διηρεῖτο· ἡ γὰρ γωνία, τοῦ εἴδους δηλωτική.
Ἔτι φησὶ τὰ ἐν τῷ λόγῳ δειλοῦντι ἕκαστον καὶ ταῦτα
μόρια τοῦ ὅλου· μέρη φησὶν εἶναι ἑκάστου· καὶ τὰ τοῦ
λόγου τοῦ δηλοῦντος αὐτοῦ τὸ τί ἦν εἶναι μέρη· τὰ
γὰρ μέρη τοῦ ὁρισμοῦ, μέρη εἰη ἂν· ἀλλὰ πρὰ τοῦ εἴδους
μέρη· ὅτι ὁ τοῦ συναμφοτέρου ὁρισμὸς, κατὰ μὲν
τὸ εἶδος γίνεται· προσημαίνει μέντοι καὶ τὴν ὕλην·
ὡς δεῖλον αὐθὺς ἢ τοῦ γένους οὕτω φησὶ γίνεσθαι μέρος
τὸ τοῦ εἴδους γένος· ἐπεὶ μέρος ἢ τοῦ ὁρισμοῦ αὐτοῦ·
παρατίθεται δὲ καὶ τὰ τοῦ ὅλου σημαινόμενα· ὅλον
γὰρ φησὶ λέγεσθαι, οὔτε μηδὲν ἀπεστὶ μέρος ἐξ ὧν λέ-
γεται φύσει τὸ ὅλον συνεστάναι· ὧν γὰρ φύσεις συνεστῶτα
μηδὲν ἀπεστὶ μέρος, ὅλα ταῦτα κυρίως· ἄλλο δὲ σημαι-
νόμενον ἐπιτίθεται ὅλου, ἐν ᾧ καὶ τὰ καθόλου, ἀλλὰ
ὡς τὰ τεχνιτά, οὐ μόνον τὰ φύσει συνεστῶτα περιλαμ-
βάνει· τὸ γὰρ περιέχον τινά, ὥστε ἕν τι εἶναι, ἐκεῖνα
δειλονότι τὰ περιεχόμενα· διχῶς δέ φησιν ἐν γίνεσθαι
τὰ περιεχόμενα· ἢ γὰρ ὡς ἕκαστον τῶν περιεχομένων
ἕν τι εἶναι, ἢ ἅπαντα ἕν, καὶ πρῶτον λέγει, πῶς οἷον
τέ ἐστι τὸ ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτοῦ περιεχομένων ἕν τι εἶναι
ὡς ταυτόν· τὸ γὰρ καθόλου λεγόμενον, καὶ κατὰ πρὸς
δειλωτικόν· τὸ γὰρ κατὰ παντὸς λεγόμενον, ὅλον τι
δοκεῖ εἶναι· τοῦτο δέ φησι τὸ οὕτως ὅλον τε καὶ καθό-
λου, οὕτως ἐστὶ καθόλου τε καὶ ὅλον, ὡς ἐν αὐτῷ πολλὰ
περιέχον τῷ κατηγορεῖσθαι· καὶ κατὰ ἕκαστον αὐτῶν συνω-
νύμως, καὶ ἓν ἅπαντα εἶναι· κατὰ τὸ κατηγορούμενον·
καὶ ἕκαστον αὐτῶν ὅπερ τὸ κατηγορούμενον εἶναι
τῷ πάντα ὁμοίως, τὸν τοῦ κοινοῦ καὶ περιέχοντος αὐτὰ
λόγον ἐπιδέχεσθαι· τὸ γὰρ ἓν ἅπαντα εἶναι ὡς ἕκαστον

σκιρωτικόν ἐστι· τοῦ τὴν ἑνότητα ἔχειν αὐτά, μὴ κατὰ
συνέχειαν, ἀγὰ τῶ τὸν αὐτὸν λόγον ἕκαστον, σκιρωτικὴ
ἐστι· τοῦ τὴν ἑνότητα ἔχειν αὐτά, μὴ κατὰ συνέχειαν·
ἀγὰ τῶ τὸν αὐτὸν λόγον ἕκαστον αὐτῶν ἐπιδέχεσθαι·
ἵππος γὰρ καὶ ἄνος· καὶ κύων καὶ βοῖς· ἓν πάντα·
διὰ τὸ ἕκαστον αὐτῶν ἐπιδέχεσθαι· ἵππος γὰρ καὶ ἄνος·
ζῶον εἶναι· οὕτως οὖν ὅλον τὸ ζῶον τῶ ὧν περιεκτι-
κόν ἐστι, διηρημένα ταῦτα ἀπ' ἀγήλων καὶ κεχωρίσμενα,
κατὰ τοῦτο εἶναι ἕν· καὶ τοῦτο μὲν σημαινόμενον·
τοῦ ὡς περιέχοντος τινὰ ὅλου· τόδε τι οὕτως φησὶν εἶναι
ἓν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ περιεχομένων· ὡς συνεχὲς εἶναι
καὶ ἕν τι κατ' ἀριθμόν· τὸ γὰρ ἕν τι καὶ συνεχὲς καὶ
ἐκ μερῶν καὶ πεπερασμένον ὅλον· οὕτω τὸν τοῦ ὅλου
λόγον τὰ μόρια ἀναδέχεσθαι, ἀγὰ τῇ συνεχείᾳ· τί δὲ
τὸ κυρίως συνεχὲς ἐδήλωσε· διὰ τοῦ μάγιστα μὲν
δυνάμει· κυρίως γὰρ συνεχῆ ταῦτα· ἐν οἷς τὰ μερη δυνά-
μει ἐν ὑπάρχει· ἤδη δὲ κἂν ἐνεργείᾳ τὰ μόρια ἐν αὐτῷ· οὕτω
μέντοι ὡς ἕν τι ἐκ τῆς ποιᾶς συνθέσεως αὐτῶν γίνεσθαι
κατὰ τὸ εἶδος· ὡς ἐπὶ τῶν συνθέσει γινομένων κατὰ
τὰς τέχνας· οὕτως οἰκία ἕν τι καὶ πρόιον· τῶν δὲ οὕτω
τὸ ἓν ἐχόντων κατὰ συνέχειαν· καὶ ὡς δυνάμει τὰ μέρη
ἐν αὐτοῖς εἶναι μᾶγον φησὶν ὅλα τὰ φύσει συνεστῶτα
τῶν κατὰ τέχνην εἶναι· μᾶγον γὰρ ἄνος ὅλος ἢ αὐδρι-
άς· ὡς γὰρ ἐν λέγεται μᾶγον τοῦ φύσει τοῦ τέχνη
ὄντος ἑνός· ὡς εἶπεν ἐν τῇ τοῦ ἑνὸς διαιρέσει· ἧς καὶ
ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς καὶ αὐτὴ καὶ λόγον καὶ αἰτίαν
ἀποδίδασιν· ὅτι κ' ὁλότης ἑνότης ἐστίν· ὥστε ὡς ἕν· οὕτω
καὶ ὅλον· παρατίθεταί τι καὶ ἀγὸ σημαινόμενον τοῦ
ὅλου· τοῦ γὰρ ποσοῦ ἔχοντος ἀρχὴν τε καὶ μέσον καὶ
ἔσχατον· ὃ ἐγ' ἂν τοῦ πεπερασμένου σηλωτικόν· ὃ σω

μὴν τὴν ποιὰν διάθεσιν τῶν μορίων μεσότης γίνεται διαφορά. τοῦτο παῦλάβεσθαι φησί. τοιαῦτα δέ ἐστὶ τὰ ὁμοιομερῆ καὶ ἀσχημάτιστα οἷον φησὶ ὥρωτὶ καὶ σχήματι. οἷον. ὕδωρ ἀὴρ. ὅσων δὲ ἡ ποιὰ διάθεσις ὧν μερῶν διαφορᾶς ποιᾷ, ἐπὶ τούτων. τὸ ὅλον λέγεσθαι. ὅλον τὴν οἰκίαν καὶ τὸν οὐρανόν. καθὸ μὲν τὸ ὅτι ἐστὶν ἕκαστον τούτων. καὶ πᾶν ἐστὶ καὶ ὅλον. οὐκέτι ἐπὶ ὧν ἔχόντων καὶ ἀσχηματίστων. ἐπεὶ φησὶ τὸ πᾶν καὶ ὅλον καθηγορεῖσθαι. ἀλλὰ μόνον τὸ πᾶν. μὴ γὰρ καθηγορεῖσθαι τοῦ ἀριθμοῦ καθ᾽ οὗ τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον. ἐπεὶ πῶς μεταφορικῶς λέγοι ἂν ἀυτῶν τὸ ὅλον. λέγεσθαι δὲ καὶ τὰ πάντα λέγεσθαι ἐπὶ τούτοις. ὧν τὸ πᾶν. ὡς ἔστι καθηγορεῖται. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐξ ὧν τὸ πᾶν ὡς εἰρημένων λαμβανομένων. τὸ πάντα λέγεσθαι. πᾶσα ἀριθμός. ὅταν ὡς εἰς λαμβάνηται. τὸ ἐκ μονάδων ἄθροισμα. πᾶσαι αἱ μονάδες ἐξ ὧν ἐστὶν πᾶς ἀριθμὸς. ὅλον ὡς εἰρημένον πάλιν λαμβάνεσθαι. οὕτω καὶ τὸ ὡς τὸν πάντα ποιεῖν. ὡς τὸν μὴ πάντα. καθὰ μέρη καθηγορεῖσθαι ὡς εἰρημένων. τὸ δὲ πᾶν. ὡς πάντων μέσον. οὕτω καὶ τοῦτο αὐτὸ. ἢ ὡς ὑπὸ εἰς τὸ πᾶν

αὐτός. Κολοβὸν δὲ λέγεσθαι φησίν, οὐ κατὰ πρὸς
ποσοῦ. ἔστι μὲν γὰρ ἐν τῷ ποσῷ τὸ κολοβόν. οὐ μὴν πᾶν
ποσόν, ἀναδέχεται τὴν κατηγορίαν ταύτην ἢ τὸ πάθος
οὗ σημεῖον τοὔνομα τοῦτο. ἀγὰ δὴ τὸ κολοβὸν μέγιον
λέγεσθαι πρὸς τὸ μεριστὸν εἶναι καὶ ὅλον. τὸ δὲ ὅλον
δύναται μὲν καὶ συνεχέας αὐτῷ σηλωτικὸν εἶναι.
δύναται καὶ τοῦ ἀνομοιομερῆ δεῖν εἶναι. τοῦτο γὰρ
εἴρηκε πρὸ ὀλίγου περὶ τοῦ ὅλου λέγων. καὶ ταύτη
διαφέρειν τὸ ὅλον τοῦ παντός. ἔτι δὲ πρὸς τὸ ἀνο-
μοιομερῆ εἶναι, καὶ ὅλον, δεῖν φησίν αὐτὸ καὶ θέσεις
ἔχειν. τουτέστι τῶν θέσιν ἐχόντων εἶναι ποσῶν. τὰς δὲ
δύο εἶπε μήγίνεσθαι κολοβὰ ἀφαιρομένου τοῦ
ἑνός. δεικνὺς ἡμῖν ὅτι οὐδὲ οὕτω κολοβόν τι λέγεται,
ἂν ἀφαιρεθῇ αὐτοῦ τὸ ἥμισυ. οὐδέποτε γὰρ ἴσον
τὸ κεκολοβωμένον, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτῷ ἐφ' ὧ δεικνύσιν
ὅτι μὴ μόνον ἐν ἀριθμῷ οὐκ ἔστι κολοβὸς ἀριθμὸς
οὗτος, οὗ τὸ ἥμισυν ἀφηρέθη. ἀγ' οὐδ' ἂν ἀγότι μερὸς
ἀφαιρεθῇ. οὐγίνεται ἀριθμὸς κολοβὸς, ὡς ἑξῆς
λέγει. οὐδόλως γὰρ φησὶν ἀριθμὸς κολοβὸς οὐδεὶς
γίνεται. ὅτι δὲ τὸ κολοβὸν τί τὴν αὐτὴν οὐσίαν,
καὶ ταυτὸν εἶδος φυλάσσειν. ὅτε δὲ μετὰ τὴν ἀφαί-
ρεσιν τὴν μορίου τινός, ἀγότι εἶδος μεταγαμβά-
νει ἐπὶ τούτων, οὐ λέγεται τὸ κολοβόν. ὁ γίνεται ἐπὶ
τῶν ἀριθμῶν. προστίθησι δὲ, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ πάντων
τῶν ἀνομοιομερῶν τὸ κολοβὸν λέγεται, ὡς προειρη-
κώς ὅτι δὲ ἀνομοιομερῆ εἶναι, διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅλα.
οὐδὴ ἐπὶ πάντων τῶν ἀνομοιομερῶν τὸ κολοβὸν λέ-
γεται, ἀγὰ ἐπὶ τῶν θέσιν ἐχόντων, ὃ φθάσαντες
εἰρήκαμεν. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἐστιν ὡς δικ-
ρημένου ἀνόμοια τὰ μέρη. οἷον τοῦ πέντε. ἄρτια

γὰρ καὶ πορίσασθαι. τὰ δὲ μὴ καὶ ἄλλα μὴ ὄντα αὐτοῦ.
ἀφ' οὗ διαστοῦσι λέγει ὁ ἀριθμὸς πολυβόστις λέγεται.
ὅτι γὰρ οὕτως εἶχεν τὰ μὴ τοῦ ἑβενίνου πολυβοῦ.
ὡς ποιεῖν τὴν φθορὰν αὐτῶν τὴν τῶν μορίων, διαφο-
ρὰν τοῦ εἴδους ὁ συγίνεσθαι ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ. ὅτι
μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν φθορὰν ἔχει τὰ μόρια αὐλοῦ, ὡς εἰρη-
ται ἐν παστηγορίαις. διαστολὴ γὰρ οὐδὲ τὰ ὅμοιομε-
ρῆ πολλά. ὅτι ὑπὸ μεγάθους αὐτῶν τῶν μορίων,
οὐποιεῖ διαφοράν. Εἰ δὲ εἶναι φησὶ συναχῆ τὰ
ἑβένινα τῇ ἀφαιρέσει τινὸς μορίου πολλά. ὑπὸ
ἁρμονία. συμβαίνει μὲν δὴ ἀνομοιομερῶν. μόνης
γὰρ καὶ παραγνάθης, καὶ παρυπάστης καὶ ὑπάστιον.
ἀλλὰ καὶ φθορὰν καὶ τάξιν ἔχει ἑκάστου τούτων.
ἐν γὰρ τῇ ποιᾷ φθορᾷ τούτων πρὸς αὐλοὺς ἢ ἁρμονία
καὶ μεγαστιφανῶν ἀγαλασία. ἀφ' οὗ λέγεται
κολοβὸς ἁρμονία. ὅτι μὴ συναχὴς ὅτι. μὴ δὲ ὅλης
ἀπεῤῥιφθαι μέν ὧν καὶ ἠχωρίσθαι μερῶν. ἡ
ὁ ἀριθμὸς δὲ. τοιοῦτον. ἀφεῖσα δὲ ἐκ τῶν ποιητῶν
διορισμῶν. ὅλιτὸ πολυβὸν σὺν τοῖς ὅλοις λεπτομε-
ρέσι. ἕξεως δηλωτικὸν ἢ ὁποίας. ἢ τίνος καὶ ἐν
τούτοις ἀφαίρεσις τὸ ὅλον πολυβὸν ποιεῖ. λέγω γὰρ
ὅτι μὴ δὲ ὅτι τῶν συναχῶν καὶ ὅλων παντὸς ἀφαι-
ρουμένων μέρους. τὸ καταφθαρέν γίνεσθαι πολυ-
βόν. οὔτε γὰρ ἂν τὰ μόρια τοῦ εἴδους τὰ καὶ τῆς
οὐσίας τοῦ ὅλου τὰ καὶ συναχοῦς ἀφαιρεθῇ. ἔτι τὸ
καταφθαρέν πολυβόν. οὐ γὰρ λέγεται πολυ-
βὸν ζῶον, τῆς καφαγῆς ἀφαιρεθέντος αὐλοῦ, ὃ
οὐδὲ ζῶον ἔτι μένει. ἀφ' οὗ δ' ἂν ὁτουοῦν τι τῆς συναχῆ
ἢ ὁτιοῦν ἀφαιρεθῇ τι καὶ διαιρεθῇ, πολυβὸν αὐτὸ.
ἢ τοῦτο πλείω οὐλέγεται πολυβόν. ἀν ξυνεθῇ. ἀφ'

ἀν τὸ οἷς αὐλῆς ἀφαιρεθῇ· ἢ τὸ ἀηδόνι ἀμφωλήριον,
τότε πολιοβοὺς· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνου, ἢ ἄλλου
τινὸς ζώου· ἂν μὴ ὁρμὴ ἀφέλῃς· ἢ σαρῆνα ἐπὶ
δασυπολιοβούς· ἀν δὲ ῥίνα ἵππου, ἢ δάμαλιν, τότε πολιο-
βούς· καὶ τῶν ἀμφωλήριων ταῦτα φησὶν ἀφαιρεθέν-
των, πολιοβοὺς ποιεῖν· ὅλα ἀφαιρεθέντας ὅλα, οὐκέτι φύε-
σθαι ἢ αὐξηθῆναι σώματα· διὰ δὲ αὐλίαν λέγεται τοὺς φαγα-
ροὺς μὴ λέγεσθαι πολιοβούς· ὅτι αὐλίχου, φύσιν
ἔχουσιν ἀφαιρουμένας τοῦ ὅλου πάλιν αὔξεσθαι
καὶ φύεσθαι· καὶ εἶπεν ἀνίλιον· τὸ ἀνὶ ὁ μὴ ἔχει νεῦρον
ἀφαιρεθέν ὅλον· τοῦ ἀνὸ τὸ παχέος ἀφαιρεθέν, μηκέτι
νεῦρον ἔχει· αὐλαῖς γίνεται ἡ καὶ ἐπὶ τοῦ φαγαροῦ τὸν
αὐτὸν ἔχουσι νεῦρον, ἀνίσως τῇ φύσει ἐστὶν αὐλῶν, τὸ
ἀφαιρουμένας γίνεσθαι πάλιν· ἢ τὸ ὅλον προσέθηκεν·
ὅτι σώζεται τινὸς ἀξαιρεθέντος μορίου ἀπόλινος
ἀμφωλήριον· οἷον· ὀλίγης σαρκός· αὐτὴ πάλιν αὐξε-
θῆναι· ἂν μὲν οὖν γίνεται ἡ καὶ μὴ ἐπὶ πάντων
ἀνῇ ἐπί τινων τε φῦναι πάλιν ἀφαιρεθέσαι σώματ).
ἢ καὶ ἐπὶ πάντων ἀφ' ὧν ἀφαιροῦνται· ὃς δὲ καὶ
πῆρις ἀφαιρεθέντα· οὐδέποτε ἐπ' οὐδενὸς πάλιν γίνε-
σημειωτέον ὅτι μὴ διαιρεῖται τοῦ πολιοβοῦ πολλαχοῦ
λεγομένου ποτὲ πε, ἀλλὰ μειουσιάτα καὶ διὰ δασέος πάλι·
λέγεται δὲ καὶ τὸ γλήνος πολλαχῶς λέγεσθαι· γλήνος γὰρ
λέγεται καὶ ἐπὶ ὧν τὴν γλήνεσιν ἐσωχὴ ἐχόντων ὀπο-
φόων ἀμήλος· καστὰ γὰρ τὸ σημαινόμενον τοῦτο
λέγεται· τὸ εἰῶς αὖ ἀνῶν γλήνος ἢ· σημαίνεται γὰρ
τὸ εἰῶς αὖ γλήνεις ἐσωχὴς ἥτε καὶ μήνη τῶν αὐτῶν·
τὸ δὲ ἴδιον τὸ εἶδος ἐχόντων τὸ αὐτὸ προσέθηκεν, ὅτι
μὴ λέγεται ἀνῶν γλήνος εἶναι· ἂν ἵπποι ὦσιν· ἀλλ'
ἂν ἐσωχὰς αὐτοὶ ἐξ ἀνῶν γλήνομενος μείνωσι· τὸ δὲ τὶ

γένος λέγεται ἀφ' οὗ ἂν ὦσι τινὲς πρῶτον κινήσαντος
καὶ ἀρχὴ τοῦ γενομένου τοῦ εἶναι αὐτοῖς· οὕτω δὲ
ἑξῆνες τὸ γένος λέγονται, τῷ ἀφ' ἕλληνος εἶναι
πρῶτον συστησαμένου τὸ γένος αὐτῶν· καὶ τοῦ εἶναι
αὐτοῖς αἰτίου· ὁμοίως καὶ ἰώνες οἱ ἀπὸ ἰώνος,
καὶ ἀρακμῆδαι ὧν ἠρακμῆς πρῶτος καὶ ἡγεμὴ
τοῦ γένους· οὕτω καὶ πελοπίδαι λέγονται· λέγεσθαι
μὲν οὖν γένος τινῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ θέμεος φησίν·
ὡς λέγονται τινὲς ἀπὸ πύρρας ὡς ταύτης τοῦ γένους
ἀρξαμένης· τῷ τεκεῖν δῆλον τὸν μῦθον· μᾶλλον
μὲν ἐπὶ τοῦ γεννήσαντος, ὅτι τοῦ εἴδους οὗτος
παρεκτικός, ἢ δὲ μὴρ τῆς ὕλης· κατὰ δὲ τὸ εἶδος
τὸ εἶναι ἑκάστῳ μᾶλλον, οὐκ ἔτι ἐμνημόνευσε τῶν
γενῶν, τῶν ἀπὸ τῶν τόπων λεγομένων· καθ' ὃ σημαι-
νόμενον ἀσιανός τις τὸ γένος ἢ αἰγύπτιος καλεῖται·
οὐ γὰρ δὴ οἱ οὕτω λεγόμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου κινήσαν-
τος οὕτω λέγεται· ἑξῆς δὲ ἐκτίθεται δύο ἀποδόσεις
τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου τοῦ γάρ γένους ὃ κατὰ
πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἴδει καὶ τὰ ἑξῆς, δύο
ἀποδόσεις δίδωσιν ὡς ὑποκείμενον ταῖς διαφοραῖς·
αὐτὸ γάρ φησι τὸ ἐπίπεδον σχῆμα· τὸ γὰρ σχῆμα·
δεῖ προστιθέναι τῷ ἐπιπέδῳ· τοῦτο γὰρ γένος ἑκάστου
τῶν ἐπιπέδων σχημάτων· λαμβάνει γὰρ γένος τὸ
ἐπίπεδον σχῆμα, ὅλον, τριγώνου καὶ τετραγώνου,
καὶ πάντων τῶν ἐπιπέδων· ὁμοίως καὶ τὸ στερεὸν
τῶν στερεῶν σχημάτων· ἕκαστον γὰρ τῶν σχημάτων·
τὸ μὲν ἐπίπεδον ἐστὶ τὸ σχῆμα τοιονδί· οἷον τρίγωνος
καὶ τετράγωνον· τὸ δὲ στερεὸν σχῆμα τοιονδί· σφαῖρα
μὲν, στερεὸν σχῆμα τοιοῦτον· κῦβος δὲ, τοιοῦτον·
ὡς πυραμὶς τοιοῦτον· εἰπὼν δὲ τοῦτο προσέθηκεν,

τό, τοῦτο δέ ἐστι τὸ ὑποκείμενον ταῖς διαφοραῖς,
ὡς ὑπὸ τῶν διαφορῶν τοῦ γένους εἰδοποιουμένου
καὶ ὑποκειμένου κατὰ τοῦτο αὐταῖς. εἰπὼν δὲ
τό, οὕτω λεγόμενον γένος ὑποκείμενον εἶναι
ταῖς διαφοραῖς, κατὰ τὸ ὑποκεῖσθαι αὐτὸ ταῖς
διαφοραῖς, καὶ ὕλην αὐτὸ προελθὼν, ἐρεῖ. ὕλην
δὲ λέγει τὸ γένος, καὶ ἐν τῷ ζῆτα τῆς δὲ τῆς πραγ-
ματείας. δευτέραν ἀπόδοσιν οὕτω λεγομένου
γένους ἀποδίδωσι, τὸ πρῶτον ἐν ὑπάρχον ἑκάστου
ἐν τῷ ὁριστικῷ, καὶ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνον τι λόγω,
ὃ κατηγορεῖται ἐν τῷ τί ἐστι τοῦ ὑποκειμένου.
τοῦτον γὰρ δηλωτικόν, τὸ, ὃ λέγεται ἐν τῷ τί ἐστι.
καὶ γὰρ τὸ οὕτω λεγόμενον γένος σημαίνει τὸ κατὰ
πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἴδει ἐν τῷ τί ἐστι κατη-
γορούμενον. τοῦ γὰρ πρῶτον ἐν τῷ ὁρισμῷ ἀποδιδο-
μένου, διαφοραὶ λέγονται εἶναι αἱ ποιότητες,
κεῖθ' ἃς διαφέρει ἀγήλων τὰ ὧν ἐν τῷ ὁρισμῷ, τὸ
αὐτὸ ἐστι γένος. τότε μὲν οὖν αὐτὸ ἐδήλωσεν,
ἀπὸ τοῦ ὡς ὑποκείμενον ἀπὸ τῶν διαφορῶν εἰδο-
ποιεῖσθαι. νῦν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ὁρισμοῖς εἶναι
τὸ πρῶτον παραλαμβανόμενον, καὶ ἐν τῷ τί ἐστι
κατηγορεῖσθαι. διάφοροι δὲ οὖσαι αἱ ἀποδόσεις,
τοῦ αὐτοῦ εἰσὶ δηλωτικαί. ποιότητας δὲ τὰς δια-
φορὰς εἶπεν, ὅτι καὶ πρὸ ὀλίγου ἐν ταῖς διαιρέσεσι
τῆς ποιότητος πρῶτας ταύτας ἐτίθετο. εἰπὼν δὲ
τὰ σημαινόμενα ταῦτα εἶναι τοῦ γένους, ἀνα-
κεφαλαιοῦται αὐτὰ δι' ὧν δείκνυσιν. ὅτι τὰ δύο
τὰ ὕστερον ῥηθέντα, διάφοροι εἰσὶν ἀποδόσεις τοῦ
αὐτοῦ σημαινομένου. τὰ μὲν γὰρ κατὰ γένεσιν
συνεχῆ τοῦ αὐτοῦ εἴδους γενηλέγεται. ὡς ἀνῶν γένος

καὶ ἵππων. Τὰ δὲ, καθ' ὃ πρῶτ πεπηλικὸν καὶ
αὐλίον, τοῖς μὲν αὐλὸ ὁμοφυΐαν ὡς λύγεται τὸ πεφυκὸς
ἀφ' ὧν γένος, καὶ τὸ ἐλαίνων, καὶ τὸ ἰώνων· οὐκ
ἀρχῆς δὲ ὁμοφυῆ προσήκοντα. οὐ γὰρ ἀπ' ὀστοῦ
ὄφεως πρώτ πεπηλικὸς γένος εἶναι λύγετ',
οὐδ' ἂν ὁμοφυὲς αὐλοῖς ἦ τοῦτο· ὅταν γὰρ ἄνος ἦ
ὅτου γένους ἄρξας, τότε γένος μὲν αὐτὸν ἀπεικά-
γου· τὸ δὲ, ὡς ἦ ὕλη φησὶ λύγων, ὡς ὕλην γένος
εἶναι, τὸ κοινὸν καὶ καθ' ἁπάντων καὶ διαφόρων
ὧν τῶν ἀφ' ἧς καθηγορούμενον· καὶ κατὰ τί ὅλην
ἔμ τοῦτο ὠφέλησεν ἴσως· οὐ γὰρ ἦ διαφορὰ καὶ ἦ
ποιότης ὅτι· τοιαύτη τὸ ὑποκείμενον, ὁ λέγομεν
ὕλην· τῶν γὰρ ἰδίας διαφορὰς τοῦτον εἶναι ὡς ὑπο-
κειμένου· καὶ τοῦ ἰδίας εἶδος ποιεῖσθαι· ὡς ἦ
ἔμψυχος εἶδος· καὶ ἦ αὐλὸς γένος ὕλη· τὸ γὰρ πο-
ότητας μὲν, εἶναι ἰδίας διαφορὰς, ὑποκεῖσθαι δὲ
αὐλοῦς γένος· οὐ γὰρ ἐστιν ἡ διαφορὰ, τοῦτο ἢ
διαφορᾷ ὑπόκειται· ὡς πού καὶ τὸ οὗ ἡ ποιότης
τῇ ποιότητι· ἐπὶ τὸ ἰδίας ποιότητον ὑποκείμενος
ἔμ λύγεται· καὶ τὸ γένος ὕλη γίνεται τῶν ὡς δια-
φορῶν ποιοτήτων· εἰ πῶν δὲ περὶ γενῶν· ἐξῆς λέ-
γει τίνα ἐστὶν ἕτερα τῶν γένῃ· λέγει δὴ ὄντα ἕτερον τὸ πρῶ
τον ὑποκείμενον· ταῦτα ἕτερα τῶν γένῃ· λέγων πρῶτον
ὑποκείμενον τὴν ὕλην· οἷς γὰρ μὴ ἔστιν ἡ αὐτὴ ὕλη
ὑποκειμένη, μήτε ἀναιρεῖται ἓν τοῦ ἑτέρου ὕλη,
εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου, μήτε ἐξ ἀμφοτέρων εἰς τὴν
αὐτὴν τῶν εἰδῶν· ταῦτα ἕτερα τῶν γένῃ· ὕλην δὲ εἶπε
λέγειν· τὴν ἀναίρεσιν ὑποκειμένην· νῦν καὶ πρῶ
τ εἶπε· λέγων πρῶτον· τὴν προσοχὴν, πρὸς ἀνθιστάσε-
λιν τῆς ὀρθότητος· καθ' ἀναίρεσιν· ἢ καὶ περίεσ-

ἐστὶ πρώτη· οἷον τῷ ἀνδριάντι, χαλκὸς ὑπόκειται·
τῷ δὲ κρυσταλίνῳ εἰκπώματι, ὕδωρ· καὶ εἰσὶν
αὗται διαφέρουσαι· ἀλλ' ἢ τοῦ ἀνδριάντος ὕλη,
εἰς τὴν τοῦ κρυσταλίνου ἀναλύεται· εἴγε τηκτὸν
μὲν ὁ χαλκός· πάντα δὲ τὰ τηκτὰ ἐξ ὕδατος·
οὐχ ἕτερα δὲ τῷ γένει τὰ ἐλεμμένα κατὰ τὸ σημαι-
νόμενον τοῦτο· πάλιν εἰ τῷ μὲν, εἴη χρυσὸς ὑπο-
κείμενος· τῷ δὲ ἄργυρος· διάφοροι μὲν πάλιν
ὕλαι, αὗται· καὶ οὐκ ἀναλύεται αὐτῶν ἡ ἑτέρα,
εἰς τὴν ἑτέραν· διὰ δὲ τὸ ἀμφότερον, εἰς μίαν
καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλύεσθαι· εἰς γὰρ τὸ ὕδωρ, οὐχ
ἕτερα τῷ γένει τὰ ληφθέντα· ὧν δὴ τὰ ὑποκείμενα
οὐδὲν πάσχει τοιοῦτον, ταῦτα ἕτερα λέγεσθαι τῷ
γένει· ὡς λίθου καὶ χαλκοῦ· τῷ μὲν γὰρ γῆ· τῷ
δὲ ὕδωρ τὰ ὑποκείμενα· ἃ οὔτε εἰς ἄλληλα,
οὔτε εἰς ἄλλο τι ἀναλύεται αἰσθητὸν ὑποκείμενα
ταυτόν· εἰ πῶν δὲ τὰ ὑποκείμενα οὐδὲν πάσχειν
τοιοῦτον, τίνα ἐστὶ τοιαῦτα αὐτὸς παρέθετο· τὸ
γὰρ εἶδος φησὶ καὶ τὴν ὕλην οὕτως εἶναι ἕτερα
τῷ γένει· ὕλην λέγων τὸ σῶμα· ὡς οὖν οὔτε τῶν
τῷ σώματι ὑποκειμένων, οὔτε τῶν τῷ εἴδει·
ἢ εἰς ἄλληλα· ἢ εἴς τι κοινὸν ἀναλύεσθαι λεγο-
μένων, ἕτερα αὐτὰ εἶναι λέγει τῷ γένει· εἰ δὲ ἂν
τῷ εἴδει ὡς ὕλην ὑποκεῖσθαι· λέγων τὰ μέρη τοῦ ὁρις-
τικοῦ λόγου· προείρηκε γὰρ τοῦτο· ἐπεὶ οὖν οὔτε τὰ
ὑποκείμενα τῷ τε σώματι καὶ τῷ εἴδει ταυτά· οὔτε
ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν ἢ τοῦ ἑτέρου εἰς τὸ ἕτερον ἢ
εἰς ταυτόν· εἴη ἂν ἕτερα τῷ γένει ταῦτα κατὰ τὸ
σημαινόμενον τοῦτο· ἔτι οὕτω τὸ εἶδος καὶ ἡ
ὕλη ἑτέρα ἔσται· ὅτι μὴ ἀναλύεται τὸ ἕτερον αὐτ

ἐς τὸ ἕτερον. τῶν μή τε τὰ αὐτὰ ἐν ἀριθμοῖς εἶναι μήτε ὑποκεῖσθαι αὐτοῖς ἕτερον· οὔτε γὰρ ἔν τι ἀμφότερα ὑποκεῖται, οὔτε τὸ τῷ ἑτέρῳ ὑποκείμενον· ἐς τὸ τῷ ἑτέρῳ ὑποκείμενον ἀναγκάζεται. τῶν μὴ δὲ ὑποκειμένων αὐτοῖς· οὔτε γὰρ τὸ εἶδος ἐξ ὑποκειμένου οὐσίας καὶ ὕλης ἐστίν, οὔτε τὴν περὶ ὡς λεγομένην ὕλην ὑπόστασίς ὕλη πάλιν ἄλλη. ἔτερα τῶν ἑνὶ λέγεται, καὶ ὧν ἕτεραι αἱ κατηγορίαι κατηγορίαι· καὶ τὰ πρῶτα γένη ἕτερα· τῶν γὰρ πρώτων γενῶν, τὰ μέν, τί ἐστι σημαίνει, τουτέστιν οὐσίαν· τὰ δὲ ποιόν τι· τὰ δὲ, ποσόν· τὰ δὲ τῶν ἄλλων τι ὧν ἐν ταῖς κατηγορίαις καταριθμημένων, προσέτι δὲ καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν τῆς ἑτερότητος· ὅτι γὰρ μήτε ἐς ἄλληλα μήτε ἐς ἓν τί ἀναγκάζεται, ταύτη καὶ ταὐτὰ ἕτερα τῶν ἑνὶ· τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη· οὔτε γὰρ τὴν οὐσίαν ἀμφω· ποιότητα καὶ τοῦ ποιοῦ διαιρουμένην· τὸ μὲν γὰρ ἐν τοῖς πράγμασι, ἓν ἂν λέγοι· τὸ δὲ ἐν τοῖς λόγοις· προσέτι δὲ τῷ ἐν τοῖς πράγμασι ἓν· τὸ αὐτὸν μὴν ἔστω· τὸ αὐτὸ γὰρ ἐν τοῖς πράγμασιν ἓν ἐστι καὶ ἀδιαίρετον· τὸ δὲ ἐν τοῖς λόγοις διαιρετόν· ἐπὶ τούτου ἓν λέγεται· συνὴ γὰρ τὸ ἓν ἐν τοῖς λόγοις καὶ ὅξει· ἢ αὐτὸν ἔστω εἶπεν, αὐτὸ τοῦ, αὐτὸ μὴν ἔστω· τὸ οὖν ἐν τοῖς πράγμασι ἓν ἐν ἓξ διαιρεῖ· ταῦτα μηδόλως ὑπάρχειν καὶ τοῦ ἓν τὴν ὑπ' αὐτοῦ φαντασίαν γίνεσθαι· τὸ γὰρ μὴ ὑπάρχον ἓν ἐν πράγμασιν· οὐχ ὁμοίως τῶν περὶ αὐτοῦ λόγων· ὁ γὰρ λόγος ἓν δηλοῖ μὲν περὶ αὐτοῦ ὃ εἶναι αὐτὸ λέγων· ἀληθὴς δ' ὁ —

— πρόκλου

σεὶ αὐτοῦ τοῦ ὄν. ὁ μὲν ἄρα εἶπε ποιὰ συνδεόμενος
αὐτοῦ τὸ αἰτηθὲν καὶ ψεῦδος λαμβάνων. διὸ οἱ μοὶ
καὶ σοφιστῶν. αἰτήσεται καὶ ψευδὴς ὁ λόγος γίνεται τοῦ
κατὰ τὸ σοφιστικὸν ψεῦδος, οὐκ αὐτῆ τινῶν συνδεόμε-
νον, αἰτήσεται ἐν σοφιστικοῖν ψεῦδος, τὸ μὴ ὂν εἶναι μὴ δὲ
ν ὑπάρχειν αὐτό· ὥσπερ καὶ ἀληθὲς αἰτήσεται συνδεόμε-
νος τὸ ὂν εἶναι καὶ τὸ μὴ ὂν εἶναι· οὐχοῖμοι ὅτι λέγεται
τὸ ὂν εἶναι, διὰ τὸ πολλὰ ἐν λόγῳ αἰτήσεσθαι καὶ ψευδῆ.
τοῦ αὐτοῦ σοφίσματος εἶναι καὶ τοῦτο, τὸ δὲ ἐν τῷ σοφίσμα
ψεῦδος ἀδύνατον. δεῖ γὰρ ἀληθὲς γενέσθαι· ἔστι
δὲ ἀμφότερα τὸ ψεῦδη λέγειν εἰ λόγῳ ἐστὶ καὶ σοφί-
σασθαι· ἀναιρεῖ τοῦτων, τὸ μὴ, ἀπὸ τοῦ σοφίσματος εἰ τῷ λό
γῳ· τὸ δὲ, ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ λόγου· ὁ μὲν γὰρ τὸ μὴ ὑπάρχειν
ὑπάρχειν λόγον λόγος τὸ ψεῦδος ἀπὸ τοῦ σοφίσματος εἶναι· τῷ
μὴ ὑπάρχοντος· ὁ δὲ τὸ, αἰτῶ ὑπάρχειν αἰτῶ ὑπάρχειν λέ
γων τὸ ψεῦδος τοῦτο ἀπὸ τοῦ σοφίσματος εἶναι τοῦ μὴ ὑπάρ
χοντος ἐστὶ ψεῦδος γὰρ τοῦτο· τὸ ὦ αἰτῶ ὑπάρχειν. ἐστὶν
μεθαφορὰν. ὅτι γὰρ καὶ τὸ ὡς σοφιστὲς, ψεῦδος ἐν λόγῳ δυ
νατὸν ἄρα συμβεβηκὸς ὅτι γὰρ τῷ μὴ αἰτεῖσθαι, πάντ' ἀδύ
νατον ἦναι συμβεβηκὸς ὅτι γὰρ ἐστὶ τὸ σοφίσματι ψεῦδος,
ἔδοξε πᾶσιν γὰρ οὐχοῖοτε αἰτήσεται ψεῦδος τὸν ἐν τῷ ἀπὸ
καὶ ἄρα λέγοι ἂν αὐτὸν ὡς ἐν σοφίσματι ψευδῆ· τὸ δὲ πᾶσι
τοῦτον εἶτε λόγῳ ψεῦδος ἐν συμβεβηκὸς ἦν· τὸ μὴ γὰρ τὸ
τὸ συνάδεσθαι ἢ ἀδυνάτου ἄρα ἦναι ζωὴν τὸ αὐτοῦ μὴ ὑπάρ
χοντος. ἢ καὶ ἀδυνάτου ὑπάρξαι ἀοίδιλατικὸν· συνδε-
οῖντος λέγει τινῶν σοφισμάτων ἐαυτὸ πλανᾶσθαι αἰτήσε
ζωὴν ἐστὶν, ἢ ζῶ γίνομαι· πού τῶν ζώων τὴν ὑπάρξιν
συνδεσθαι ἐστὶ ἢ μὴ ἐν οὖν διαμέρος ζῶμεν τῇ πλά-
σει, οὔτε ἐστὶν, οὔτε δυνάσθαι γενέσθαι· τόδε σε καθ' αὑ
ὅτε εἰσὶν ὅτε τῶν μὴ ὑπαρχόντων τε ψεῦδος ἐστὶν· οὐκέτι

αὐτοῦ τοῦ λόγου ζῶν

κατὰ ῥῆγμαν

Καὶ τὸ ἀδύνατον γενέσθαι καὶ ἔστιν ἐν τοῖς θεάτροις
ψευδῆ· ἢ τὸ ὅλως οὐ δοκοῦντε, καὶ ἀδύνατα μᾶλλον
ψευδῆ· ἢ τὰ νῦν μὴ ὄντα· οἷον τὰ νῦν ψευδῆ,
ὅτι μὴ ἔστι. τὸ δέ τινα ἐστὶν οἷς θεάτροις ἢ μὴ
οἷ ἐστὶν, ἢ ἃ μὴ ἔστιν. ἁπλῶς δὲ ἔστι ψευδῆ οὗτ' ὃ ἔστιν
οὔτε ψευδῆ· ἔστι δὲ ψευδὴς ἡ ἀπ' αὐτῶν φαντασία, ὥσ φαί-
νεσθαι αὐτῶν, ἢ μὴ οἷα ἔστιν, ἢ ἃ μὴ ἔστιν· ἁπλῶς δὲ ἔστι
ψευδῆ ἑαυτῶν θεάτρον τρόπον τινὰ γράφημα· ὡς γὰρ ψευ-
δῆ ἐστὶν ἡ φαντασία, ἑαυτῶν οὐκ ἔστι ψευδῆ ὡς ἐν τῷ γρά-
φημά ἐστι μέν, ἴσως ἑαυτῶν δὲ τινά· οὐ μὴν οἷα φαίνεται
τοιαῦτ' ἐστὶ καὶ διαιρεῖται τὰ τε ἐν ταῖς γραφαῖς καὶ ἐν τοῖς
σκιαγραφίαις ἃ ἐστί μὲν τινά· οὐ μὴν ἃ φαίνεται ἐστί·
φαίνεται γὰρ ζῷα οὐκοῦν ἔστιν· καὶ τινὰ ἅμα ὠνάπαυ-
σιν ὁπλα γραφία ἢ ὁμοίως καὶ τὰ ἐν τοῖς νάπαις φαινόμενα,
ἔστι μέν τινα, κἀκεῖ μᾶλλον ἴσως γίνεται τοῖς ὁρῶσι τὰ
ἐν τῷ νῷ ἔνια· οὐ μὴν οἷα φαίνεται· φαίνεται
γὰρ βαδίζοντινά· ἢ διαλέγεσθαι, οὐκοῦν οὕτως
ἔχει· διαιρεῖται καὶ οὐ τῷ ψευδῆ· καὶ τὰ ἐν μὲν φαινόμενα τοῖς
κατὰ θέσιν· ἔστι δὲ τινὰ καὶ αὐτὰ ἀληθῆ φαίνεται· ἢ δὲ
καὶ τὰ διὰ τοῦ τρόπου τοῦ ψεύδους ἐν τοῖς θεάτροις, ὁ τί αὐτὴ
ἡ φύσις αὐτῶν, ψευδὴς καὶ οὐδὲν ὄντα· ἀληθῆ δὲ οἷα δοκεῖ
δὲ αὐτοῦ τοῖς αὐτῶν λόγου· τὸ οὕτως ἢ μᾶλλον ἀναλαβόντας·
θέμενοι οὖν θεάτρου τὰ οὕτω φαινόμενα ψευδῆ· ἢ τῷ μὴ
ὄντα αὐτὰ, κ' οὐδὲν ἀ' αὐτῶν φαντασίαν ὡς μηδὲν ὄντας φαί-
νεται ἀλλὰ δὲν ἐστὶ τὰ διαιρεῖται ἀ' αὐτῶν φαντασία· διὸ ὡς ἀπο
μηκῶν· ὡς ἀποδομηδὲν ἐστὶ τὰ ἐν ταῖς τοῖς πάτοις τὸ φαίνεσθαι
ὁ πρ φαίνεται οὐκοῦν, ἢ τὸ διὰ λέγεσθαι, ἢ τὸ ὅλως τὸ ἐν μὲν γ·
καὶ διαιρεῖται· τὸ φαντασία ἐστὶ τὰ ὁ οὐδὲν ἀ· ἀγκινήσας
τινὰ ἢ οὐ ἀ' αὐτῶν κατ' ἐξαίσιαν αἰσθησῶν· καὶ γίνονται
ἐν τοῖς αἰσθητικοῖς ἀπὸ ὧν αἰσθητῶν ἐγκαταλάμπουσι

ἀνέσθαι. ὃ καὶ τὸ εἰπεῖν ψεῦδος βίᾳ τεθεῖσθαι. τὸ
δὲ ἢ μὴ ὄν, ἐστὶν ἢ ἀμήχανον εἶναι. τὸ μὲν οἷα μὴ εἶναι λέγειν οὐ
τῆς ὀρθῆς γραφῆς ἐστὶ τὸ δὲ ἀμήχανον εἶναι τῶν εἰωθότων.
ψευδὴς δέ ἐστιν ὁ λόγος ὁ τῶν μὴ ὄντων, οὐχ ἁπλῶς δὲ ὁ
τῶν μὴ ὄντων ψευδής. ἀλλ' ὁ τῶν μὴ ὄντων καθὸ ψευδὴς περὶ
ὧν οὐκ ἔχθ' ὁ τεθεῖσθαι ἔχειν λέγων αὐτό. ἐστὶ δὲ τοιοῦτος
ὁ τῶν μὴ ὄντων λόγος ἀληθὴς. οἷος ἀμήχανον εἶναι λέγων.
ὁ δὲ τὸ μὴ ὄν, λέγων ὡς ὄν, ἢ τὸ ὄν ὡς μὴ ὄν, οὐ
δὲς ἐστὶν ὁ ψευδής. πῶς οὖν ὁ τὸ μὴ ὂν λέγων ψευδὴς ἐ-
στίν. ὁ ὡς μὲν ἐκ τοῦ συνημμένου λαμβανόμενος οὕτως αὐτὸ
λέγων εἶναι. εἰ ἔστι καὶ τὸ λῶς ἀναγκαῖον, τὸ ἢ ψεῦδος ἐ-
στιν, ἢ τὸ λεγόμενον, ψευδὴς λόγος ἐστὶ, ὁ τῶν μὴ ὄντων,
ἢ τὸ μὴ ὄν εἶναι λέγων. ὡς ὁ λέγων ἵππον πτερωτὸν εἶναι.
ἢ ὅλως ψευδής. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τοῦ οὐκ ὄντος λόγος λεί-
ποιτ' ἂν ψευδὴς εἶναι, αὐτὸν καθ' αὑτὸν λεγόμενον, εἴπερ
δοκεῖ τὸ δεῖν ὧν ὁλόθρως τεθεῖσθαι ἔχειν λέγον αὐτὸ ἀπόλου-
θον εἶναι φθεγγόμενον. ἢ τοιαῦτα ἀναγκαῖα. οὐδαμῶ-
νος ὁ τὸ μὴ ὄν εἶναι λέγων, ψευδὴς. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τοῦ λόγος
ἐστὶ ψευδὴς, ὁ ὅτου τοῦτ' ἐστὶν ἀληθὲς εἰπεῖν, ἢ μὴ πέφυκεν
ἀληθὴς. ἐὰν δὲ ἢ τὸ ψεῦδος δοκῇ ἀναιρεῖσθαι, ἢ
αὐτὸ λεγόμενον, λόγος ψευδὴς ἐστὶν ὁ τῶν μὴ ὄντων. τοῦτο δὲ
ἢ ψευδὴς ὅλως ἐστὶ τῶν καθὸ ψευδὴς ἐστὶ μὴ ὄντων
αὐτῶν εἶναι. τούτων δὲ ὅλως τὸ μὲν τεθεῖσθαι φρόνημον,
τὸ δὲ διὰ τοῦ λόγος ψευδὴς ἐστὶν. ἢ οὗ ἐστὶν ἀληθὴς ἀπλῶς
τοῦ λόγος ἔστιν ἐστὶ ψευδὴς, ἢ οὗ ἐστὶν ἀληθὴς, ἀπλῶς
δὲ ἐκάστου οὗ ἐφαρμόζει. ψευδὴς αὖ ἂν εἴη ἑκάστου, ὧν οὐκ
ἐφαρμόζει. καὶ οὕτω μὴ ὄντος. οἷος τοῦ κύκλου λόγος.
ἀπλῶς ψευδὴς. ψευδὴς λόγος ἐστὶ θεῖ γώνου. ὅτι μὴ ἔστιν ἢ
ἐστὶ βύβλου. καὶ ἁπλῶς τινός ἐστιν ὁ λεγόμενος λόγος.
ἀλλὰ καθὸ ψευδὴς ἐστὶ, μὴ ὄντος ἐστί. μόνος γὰρ οὗτος ἐστὶ

δηλαδή, ὁ τὸ δίμορον λέγων ἀηδές, ἢ τὸ μὴ δίμορον δύσεκτόμητον· εἰ δὲ φησὶ λέγοντα ἕνα. ἔστι μὲν, ὡς ἕνα φύσει ὁ τῆς εἰκόνος οἰκεῖος λόγος ἐστίν· ἔστι δὲ ὡς πολλά· καὶ λέγεται ὧδε πολλαχοῦ λεγόμενος. οἷον ἥλιος καὶ ἡλίου εἰκών, ἥλιος μὲν ὁ τοῦ ἥλιου λόγος ἐστὶν ὁ ὁρισμὸς αὐτοῦ ἡλίου, ὁ μὲν τῆς λόγος ἀσωμάτου οὐσίας ἐστὶν ὁ δὲ τῆς ὡρισμένου οἰκοῦ ἡλίου, ὁ δὲ ὡς λευκοῦ, καὶ κοινὸν ἄμφω ἐστὶν οὐσιῶν ὁ τῶν ἡλίων· διαφόρως λεγόμενα· ὥστε τοῦ αὐτοῦ λόγοι οὕτως ἔσονται, ὃν τρόπον καὶ αὐτοῦ λόγος ἐστὶν· ἔστι δὲ ὡς ὁ εἰκονικὸς ἥλιος καὶ ὁ ἀληθινὸς ἥλιος κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐστὶν· ἀναιρουμένου οὕτως μὲν οὖν τοῦ λόγου τοῦ αὐτοῦ λόγοι οὕτως ἔσονται· ὃν τρόπον καὶ αὐτοῦ λόγος ἐστὶν· ὃν τρόπον δὲ ἐκεῖνος ὁ ἀληθὴς λόγος οὐδενός ἐστιν ἀσωμάτου, οὐδὲ τοῦ κατ' εἰκόνα· οὐδὲ γὰρ ὁ σωματικὸς ἥλιος ἀληθὴς οὗτος γὰρ καὶ οἰκητὸς· οὐδὲ ψευδὴς καθὸ ψευδής· μεθ' ὅρος θήκης εἰκόνος λόγος γένεται οὐ ἔστι ψευδής· ἐπεὶ οὖν ἐστὶν ἀληθὴς οὗτος γὰρ ἐκεῖνος· ἀληθὴς γὰρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ ἵππου λόγος ζῴου λογικοῦ θνητοῦ· καὶ καθ' ὃν ἂν ψευδὴς, ὁ μοὶ οὐδενὸς εἶναι ἀσωμάτου· οὐδενὸς γὰρ ἀσωμάτου καὶ ἐστὶν ὁ ψευδὴς λόγος ἀσώματος· τί ὁ ψευδὴς λόγος τοῦ μύθου ἔστι· καὶ ὅτι ἀσωμάτου, μὴ οὐκ ἔστιν ὁ ψευδὴς λόγος εἰκόνος λόγος, οὐ ψευδὴς ἔστι· μεθ' ὅρος θήκης δὲ ἔστιν· ἔστι δὲ καὶ ὁ ψευδὴς λόγος, ὃ τινος· ὁ γὰρ αἰνούμενος ὤν· εἰ δὲ ἄλλου δέ ἐστιν οὐ ἔστι λεγόμενον· ἢ ψευδὴς ἐκείνου· αἰτία δὲ ἡ αὐτοῦ ἑνότης· ὅλως δὲ λέγουσι τὸ μηδενὸς αἰνοῦ λέγεσθαι τινα

λόγον, ἢ πρὸς ἐκεῖνον· οὐ οἰκείως ἐστὶ πρὸς ἀκροατὴν τὸν
τοῦτον ψευδῆ λόγον μεταδεικνύς· ἀπλῶς δὲ ἀναίλογον· οὐδὲ
ἡμὲν ἁπλῶς ἐστι μεταδεικνύς, πρὸς ἡμᾶς οὐκ ἔστιν· ὡσεὶ δὲ
ἀντιδιαίνησις σύμφωνον τῶν οὕτως λέγεσθαι· τῷ οἰκείως λό-
γῳ μόνῳ· καὶ εἰ ἄρα σύμφωνον λόγον εἶναι τοῦτο τῷ οἰκείῳ.
τοῦτο δὲ τὸ μηδὲν ὄν τε καὶ μὴ ὄν τοῦ ψευδοῦς λέγεσθαι
εἶναι· ἀπορήσειεν ἄν τις αὐτοῦ· ἐξὸν καὶ ὄν ἀναίλογον σύμφω-
τοι ὅτι· μὴ ἔστιν ἀντιλέγειν· τοῖς μὴ τοῖς αὐτὶ λέγουσι
ὁποτέρως, διαφορᾷ λέγειν ὀφείλειν, μὴ οἰκείως εἶναι τὸ
ὂν αὐτοῦ διαφόρως τοῦ λόγου λέγεσθαι· ὥστε εἶναι αὐτοῦ
οἰκεῖον σύμφωνον εἶναι· καὶ οὐκ ἀναίλογον εἶναι· καὶ οὐ λέγον-
τα τοῦ αὐτοῦ διαφόρως τοῦ λόγου λέγεσθαι· ὡς ἐξ αὐτοῦ
τοὺς τοῦ αὐτοῦ λέγοντας· καὶ αὖ τὰ αὐτὰ αὖ λέγοντας ἀλλήλοις· ἐξ
ἀφ' ὁποτέρου λόγος· λέγοντες δὲ ἅμα· οὐκ ἂν ἀντιλέ-
γοιεν ἀλλήλοις· ἅμα δὲ διαφόρως λέγοντι οὐκ ἔστι λέξασθαι·
τοῦ πρὸς αὐτοῦ· τῷ εἶναι ἐξ αὐτοῦ λόγου τὸν πρὸς αὐτοῦ
τοῦ ψεύστου· τοῦτο δὲ αὐτὶ λέγοντας· ὀφείλειν πρὸς τοῦ
αὐτοῦ λέγειν· καὶ οὕτως οὐκ ἂν μεθ' ἡμᾶς εἶναι αὐτὶ λέγειν·
ψευδῆ· ἢ μὴ ψεύδεσθαι· διὰ τὸ μὴ οἷόν τε εἶναι πρὸς τι-
νος· ἀλλ' οὐ πρὸς ἑαυτὸν ἰδόντε καὶ οἰκεῖον ἅπαντα λόγον· ὅτι
δὲ ὅλως ὁ λόγος οὗτος, δύναται οἷόν τε αὐτοῦ λέγειν σύμφω-
νον αὐτῷ λόγῳ οἰκείῳ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ ὑπ' ἐκ
ψευδῶς μὲν καὶ ἐξ ἄρα, καὶ πολλαχῶς, καὶ ἐκ τοῦ ἑτέ-
ρου οἷον αὐτῷ τοῦ καὶ πλουτίς λόγῳ καὶ δύο ἐξ ἀγα-
νοχεῖ σπ. ἢ δὲ δύο ἴσασον καὶ δύο αὐτοῦ· ὁ γὰρ λόγος
ὁ λέγων τὸν ἴσασον ἡμιαξῶν σε ξύλον διπλάσιον, ἐξί-
σου λόγος· σὺ δὲ ἑνὸς ἢ αἰγὸς, οὐ τελαὶ σὺ τοῦ αὐτοῦ·
σὺ δὲ μηδὲ τὴν αἰχμὴν σχεῖν δύο αὐτοῦ νοσουμένων· οὐδὲ
τοῦ αὐτοῦ ἴσασον πρὸς οὗ λέγεσθαι· ἀδύνατος λόγος
τοῦτο καὶ ἔστιν αἰγὸς· δῆλον ὡς ψευδὴς αὖ ἅπ

ἴσως. ἐστὶ δὲ ἴσως φαινόμενα λεγόμενα τὰ ἔνδοξα μὲν οὐ πιθανὰ δέ, οἷα τοῖς σοφοῖς τὰ τοιαῦτα δοκεῖ· οἷον τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἀλλὰ μὴ ἀδικεῖσθαι ἢ τὸ πάντα τὰ ζῷα καὶ τὴν φύσιν ἅπασαν ἔνδοξα μὲν ἴσως· ὁ γὰρ ἀντιλέγων ἄπιστος ἂν εἴη τοῖς πολλοῖς· πιθανὰ δὲ οὔ· τοῖς γὰρ εἰδόσιν οὐ δοκεῖ πιθανὸν εἶναι τὸ μὴ ἀδικεῖσθαι τὸν δίκαιον ἐν ἅπασιν· ἔστι γὰρ τοῦτο ἐκ τῶν ἠθικῶν. ἔστι δὲ καὶ ψευδὴς ἡ ἔνδοξος φαινομένη ἀληθὴς τῷ τὰ ὁμοίως ἔχοντα τοῖς ἐνδόξοις ὑπολαμβάνειν· ὁμοίως δὲ ἔχει τὸ ἔνδοξον τῷ ἀληθεῖ τὸ ἐπαγωγὴν ἔχειν πρὸς τὰ καθόλου· ἐγγὺς γὰρ ἡ τοιαύτη τοῦ ἀληθοῦς· διὸ καὶ τοῖς σοφοῖς ἔνδοξα τὰ τοιαῦτα· ἀνάγκη γὰρ τὸν σοφὸν τὰ καθόλου γνωρίζειν· ἐν τούτοις γὰρ ἡ τῶν ὅλων ἐστὶ θεωρία· διὸ καὶ ἐπαγωγὴν

ὁ ἐφ' ἑαυτοῦ ψευδὴς ποιᾷ. ὡς ὅ τε λέγων ἀφίνα τὸν ἐ-
δὴ λέγειν, ὁ μὲν χρηστὸν φαντασίαν ποιῶν· καὶ οἱ φυλ-
τικῶς φιλοσοφοῦντες αὐτούς, ὁ μὲν ἑαυτοῦ τῶν φαντασιῶν ἀνά- ∴ διὰ διαλεκτικῶν
πτελῶν· καὶ πρὸς ὃ τὰ θεωρημάτων ψευδῶν. ὁ δὲ ἀκού-
ων φαντασίαν. ἡ οἴδα, ἐστὶν ψεῦδος ἀεί· ὡς αἱ γεωμετρικαὶ
καὶ λογικαὶ θεωρίαι· ἢ ὅτι δέ τίς ἐστιν αὐτὸς ὁ ψευδής, ὅτι
ἐχαίρωνι τῷ ψεύδεσθαι· τοῦτο δὲ ὧδε ποιᾷ πλάτωνος λέ-
γοντος· ὅτι μὴ μόνον ἑαυτὸν ψευδῆ ποιεῖ ἀλλὰ καὶ τὸν
βουλόμενον ὡς αὐτὸς αὐτὸς ψευδὴς τε καὶ ἀληθὴς, ὧν
τὴν αὐτὴν δύναμιν εἶναι τῶν ἐναντίων· ψευδῆ γὰρ
χαμαιπάτη· τοῦδε μὲν ἄμεινον ψεύδε... αι· ἔστι δὲ
τοιοῦτος ὁ βαλήνδου ἥδως μάλιστα, καὶ ὁ φόρμιος·
ἀμφοτέρους οὕτως ὁ ψευδὴς λέγει· ἀπὸ τροαιρετικοῦ
τοῦδε καὶ διάφης· καὶ χωρὶς ὑποστάσεως λέγων· καὶ
χαίρων τῷ βιοῦτω, οἷδε οὐκέτι ἐστὶν ὁ φόρμιος· καὶ ὁ
τοιοῦτον ψεύδεσθαι πάντων, καὶ τροαιρετικὸς τοῦ βιοῦν-
τος· καὶ φαῦλος ὁ δὲ τοῦ ὀρθῶς
τοῦ ἰατρεύσασθαι, δηλονότι τὸν σκόπελα φαῦλα τοῦ
σοῦ, βελτίονα εἶναι τοῦ ἀκοντος· ὁ δὲ ἰατρὸς ψευ-
δῶν χαμαιπάτη λέγων· ὡς τροαιρετικὸς βελ
τίω καὶ ὑγιεινότερος τοῦ ἀκοντος· καὶ ὑπὸ τοῦ ἀμφοτέρους
αὐτῶν τροσποιούμενον· οὕτω καὶ τὸν σκόπελα φαῦλα τοῦ
νῦ φαῦλα βελτίω εἶναι τοῦ ἀκοντος· τὸν γὰρ σκόπελα χω
λαίνοντα, ἐλαφρὸν μᾶλλον χωλαίνοντα· ὅτι ὁ οὕτως
χωλαίνων, ἀμείνων τοῦ ἀκοντος· ὁ μὲν γὰρ χωλός, οὐδὲ
οὐ· ὥστε ἡ σύγκρισις χωλοῦ· καὶ φαινομένου χω-
λοῦ ἀμφοτέρους σκόπελα χωλαίνοντα· ἴσως γὰρ
ρωνοῦντος τοῦ ἀκοντος χωλοῦ ὄντος· ὡς πρὸς καὶ ὁ ἥδως
μαχητὴς σκῶν· χαίρωντοῦ ἀκοντος· ὁ γὰρ ἀκόλαστος τοῦ
ἀκολάστου χείρων· ὁ μὲν γὰρ σκώπτει καὶ ψευδόμενος

κατ' αἰρωνῶς τὸ ψεύδεσθαι ἀπὸ ἀορίστου ἀκούεται· λέγεται γὰρ
ὅτι συμβεβηκότων· τὸ γὰρ ὂν οὐ πάντων συμβεβηκός
ἐστιν· ὅλως γὰρ οὐδὲν πρός τινι κατὰ μέρος δὲ καὶ ἀπὸ μέρους τὸ
κατ· οὔτε δι' ὡς ἐξ ἀνάγκης· οὔτε ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· οὐ γὰρ
νο συμβεβηκός λέγομεν καὶ ἔστιν· οὕτω συμβεβη-
κὸς τὸ δηλονότι ὁρίζεσθαι τῶν ὀρυκτῶν βούλεσθαι τὸ φυλάτ-
τειν· ἀλλ' οὔτε ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τοῖς ὀρύσσουσι τὸ διορύτ-
τειν δηλονότι, οὔτε ὡς ἐπὶ πολύ· ἀλλὰ φανερὸν
τοῦτο ὅτι ἡ ὀρύσσουσι διορύττειν δηλονότι· ὡς μὴ ἐκ τοῦ ὀρύσ-
σειν γίνεσθαι τὴν διόρυξιν· οὔτε γὰρ τὸ ὀρύσσειν αὐτῶν
ἐξ ἀνάγκης τῆς διορύξεως τοῦ δηλουμένου, οὔτε ἐπὶ τὸ
πολὺ τῶν ὀρυσσόντων· ὡς μὴ τοῦτο τὴν διόρυξιν ποιεῖν δηλονότι-
δηλουμένου· διὸ καὶ ἔστι τὸ μὴ διορύττειν οὕτω δηλουμένου· ἀ-
πὸ τύχης δὲ καὶ τὸ συμβεβηκὸς αἴτιον ποιητικὸν
τῆς διορύξεως τοῦ δηλουμένου, τὸ ὀρύξαι· καὶ ἀπὸ μὲν ἀπὸ
τύχης οὕτω συμβεβηκός· καὶ ὁμοίως ἐπὶ δὲ αὐλευ-
τικοῦ· καὶ τὸ συμβεβηκὸς ἔστιν· οὔτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης, οὔ-
τε ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· ἔστι δὲ τῶν αὐλευτικῶν, τὸ αὐλεῦ-
σαι· ἐξ οὗ δὲ καὶ τοῦ κριτοῦ μὲν τὸ συμβεβη-
κὸς λέγω· ἔστι γάρ ἐστί τι τὸ ὂν· ἔστι καὶ ὧν τὸ μὴ ὂν
τὸ ὂν καὶ ἐνίοις ὧν τὸ ὑπάρχον τῶν ἄλλων τὸ ὑπάρ-
χον· οἷον ἐνίοις εἶναι τοῦ ζῴου τὸ ὑπάρχειν· ἢ τοῖς· οὐδὲ γὰρ πάν-
των τῶν ὑπαρχόντων τινά τισι, καὶ οὕτως ὑπάρχει,
ὡς ἐνίοις ὑπάρχειν· ἢ τοῖς καὶ ἐνίοις τινὶ ὑπάρχ"
τοῦτο δὲ καὶ τοῖς· καὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης γίνομένων τινά· ὡς
ἀναπνοὴ τῶν ἀέρα καὶ ὑδατος· τοῦτο γὰρ ὑπάρχει
τοῦ ζῴου ἀνθρώπου τῷ κοσμικῷ αἱ ἀναπνοαὶ· καὶ τοῦτο ἢ,
αἰδοῦς· καὶ τοῖς· οὐ γὰρ ἀεὶ ἢ αἰδῶς αἰδοῦς καὶ καὶ
δοῦς ἀληθὲς ἀεί· ὅτι αὐτοῖς ὑπάρχει καὶ τισί· ἢ ἁπλῶς
ἢ τοῖς ἢ καὶ τοῖς· οἷον ναυπηγῷ δὲ· ὅτι ἀνθρώπῳ

τῶ μὴ γίν. μὴ διάφορον οὖν μηδὲν εἶναι καὶ ὠφέλιμον
αἰτίαν. τοῦτο γὰρ οὐ πλανᾶται. τὸ δὲ ὅτι τὸ δίκαιον, ἢ τὸ δίκαιον
ἐστι. δηλονότι ὅτι οὐδὲ τὸ αἴτιον τοῦτον ἀεὶ ὑπάρχοντος, ἀλλ'
οὐδὲ τὸ ἐν μέρει ὅτινι, ἀ' πλῶς οὐ συμβεβηκός
ἐστιν. αἰεὶ δὲ τότε καὶ τοῦτ' ἦν εἶναι οὐ συμβεβηκός, ὅ ἔστι
μὴ ὑπάρχειν τὸ δι' ὃ ὑπάρχει ὠφέλιμον αἴτιον. οὐ γὰρ
ἀποδέχεται ἐφ' ἑλέσθαι νενόδακτος. ἡ δὲ αἰτία αὐτῆ
τῆς φλεγμονῆς. οὐδὲ ἀποτυχία ἢ τῶ ὑπάρχειν.
αἰτία γὰρ αὐτοῦ ἡ τοῦ ἡλίου τροχιά. οὐδὲ δι' ὃ
αἴτιον ὠφέλιμον ἐστὶ τοῦ συμβεβηκότος. αἰεὶ δὲ τυχόν.
τοῦ δὲ ἀφέλιμον. δεῖ αὐτὸ οὐδὲ δι', καὶ αὖ τὸ οὐ
δεῖ φρονεῖν. ἢ δηλαδὴ ὅτι μὴ ἐστὶ αἴτιον τοῦ
συμβεβηκότος. διὰ τοῦ αἰεὶ μὴ διότι τὸ δι' ὃ. οὕτω γὰρ
συμβεβηκός τινί τῶ ἦς αἴγινα ἐλθεῖν. ἡ μὴ διὰ τοῦ
τὸ σῶμα. ὡς αἴγινα προσιέναι. γέγονεν δὲ καὶ ἔστι
τὸ συμβεβηκός. αἰεὶ οὖν καὶ αὐτὸ γένος οὐδὲ ὡς ὅσα
μὴ ὡς. αἰεὶ δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ γενέσθαι τοσαῦτα ἐβη. τοῦ
γὰρ πλατῆ προσιόντος μὴ γονός. γέγονε δὲ ὁ αἴγινα
γενέσθαι. οὐ τοῦτο χαρίεν τελεύτησε. τοῦ γὰρ ἦς αἴγινα
ἐλθεῖν, ὁ χαλκεὺς αἴτιος καὶ τοῦτο ἐλθεῖν σκῆπτον χαλκοῦ
ἕνεκα. οὐ καθ' αὐτὸ οὖν γέγονεν. οὐδὲ αὐτὸ τοῦ γίνο
μενον ἀεὶ ἐπὶ τῶ γίνομένῳ ἐστὶ γέγονε. τοῦ γὰρ γίνο
μενον μὴ γενέσθαι. ὁ χαλκεὺς αἴτιος. καὶ οὐ πλατῆ
ἀπουσία χαρίεν ἐγένετο τοῦτο. ἡ τοῦ δὲ τοῦ
συμβεβηκότος. λέγω. καὶ αὖ ὅτι τοῦ συμβεβηκότος
σημεῖόν μοι. ὁ γὰρ οὐ δι' ὃ μὴ ὅτι οἱ καθ' αὐτὸ, καὶ
ἡ τοῦ οὐσία δὲ αὐτοῦ, καὶ δι' ὃ ὡς. ἐστὶ καὶ αὐτὸ
συμβεβηκός, ἐστὶ πλείων καὶ αἱ ἀποδόσεις γίνονται. οὐ
τοῦ δι' ὃ τοῦ δι' ὃ γίνονται. τὸ γὰρ δραστὸν γίνεσθαι, διότι ὀξέως
ἰᾶται. ἐστὶ καὶ γὰρ καθ' αὐτὸ ὑπάρχον αὐτῶ. οὐ μέντοι δι' ὃ

ἀποδέξις

Hoc.
Incipit comment. in Lib. V.

ολαὶ ἰδιαίτην τροπὴν μόνην ἐποίησαν. τὸ οὖν ἢ οὐ δόξειαν
ἀποφαίνεσθαι· αἰτιᾶται τὴν ἀπορίαν οὗτος ἀποδεικνύ-
μενοι τοὺς ἐκείνων συγγραφεῖς λόγους. οὐχ ἵνα τὴν φύσιν ἐκεί-
νου ζητοῦσι, οὐδὲ θεωροῦσι αὐτό· ὡς οὖν, αὐτὸ ἐπισκεψάμε-
θα ἀστρονομικῶς, οὐ τὴν φύσιν τῶν ἀστέρων ζητοῦντες, καὶ ἕνεκα
αὐτῆς ἀστρονομικῶς· οὐδὲ τὴν τῶν διαστημάτων καὶ αἰτίαν τοῦ
μεγέθους. τὸ δὲ τὴν τῶν λεγομένων ἐξήγησιν ποιεῖσθαι
τοῦ οὖν ἕνεκα" φησί, ἐξ ὧν ἔμελλε τὸ προτεθὲν δείκνυ-
σθαι ὡδί· ἔφαμεν καὶ ἐν τοῖς μαθήμασι δεῖν ἐπὶ τὸ
ἐφεξῆς λαμβάνειν· ἐπεὶ οὖν ἦν λεγόμενον ἐπὶ τοῦ
ἀδυνάτου οὕτως, ὅτι ἐπὶ τοῦ δεῖ σημεῖα δόξαν, καὶ ὅτι δεῖ
ἐπὶ τοῦ δεῖ εἶναι τροφήν· διορίζουσιν, ἀστρονομικῶς,
ἀστεροειδῆ· καὶ τίνων μέν, ἐστὶν ἐκείνοι· τίνων δὲ οὐκέτι·
ἀδὲ ἡ τροχιὰ μόνη τοιαύτη ἐστὶ ἀναφανεῖσα,
αὕτη αὐτὴ ἡ τοῦ ἥλιον καὶ σελήνην· καὶ ἕνεκα τούτου,
ἂν αὐτὴν φανερὰν ἦναι, ἀστεμὲ, φύσεις ἐξῆς ἀποδεί-
ξομεν ἔσομεθα· ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λεγομένων ἐξήγησιν
ἰτέον ἀρχὰς καὶ τὰ αἴτια ζητοῦντας αὐτῶν οὕτως.
τὸ μὲν μὴ πόρρω τὰ ἀλλαχοῦ εἰρημένα τῶν ἀστρολογικῶν
τῶν ἐπὶ τῆς τροχιᾶς ζητεῖσθαι καὶ αἰτίαν ὧν οὕτως
ἔχει καὶ ἀρχὰς αὐτῶν ἐστιν. ζητεῖται δὲ καὶ τίνα ὧν οὕτως
ἔχειν ἢ οὐκ ἐνδέχεται· αἰτιᾶται δὲ τὴν ἀρχὴν καθ' ὁλικωτέραν
ἐξαίρων αἰτίαν, καὶ διαλεῖ· καὶ ὡς καθολικωτέρας,
τὰ ἀλλαχοῦ εἰρημένα· ὅτι δὲ καὶ αἰτίαν τοῦ οὕτως ἢ οὐκ ἐστὶν
ἡ τροχιὰ τοιαύτη ὅπως ἔχειν, δείκνυσι ἐκ τοῦ
μηδεμίαν τῶν αὐτῶν ἐναντίωσιν ἔχειν τῷ ἐν τοιαύτῃ. ἀπὸ
τούτου δὲ ἀρξάμενος τὴν τροχιὰν ἐπὶ τὴν ἐναντίωσιν
ὡς ἐκεῖνος καὶ δὲ ποιεῖται αὐτῶν. ἐξῆς δέ φησιν αἰτίας
ὑπάρχειν καὶ ἀναγκαίας· ὑγιάσεως μὲν φέρειν τὸν, καθάρ-
σεως· καὶ φλεβοτομίαν, εὐεξίας δὲ τὸν γυμνα-

οἷα καὶ τῶν μαθηματικῶν ἐστιν ἀρχαὶ καὶ αἰτίαι καὶ
τοιαῦτα καὶ ὅλως τὰ ζωϊκὰ διανοητικὰ ἢ πρακ-
τικὰ ἢ ἐν τούτοις ἐδήλωσε, διὰ τοῦ ἢ μετέχουσι τι
διανοίας· οὐ γὰρ αὐτὰ διανοοῦνται τὰ φερόμενα πρᾶτ-
τειν καὶ ἀγαθὰ ἢ κακὰ ἔστιν, ἢ ἀκίνητα ἢ κινητὰ ἢ ἀπὸ
πράξεως· ἀκίνητα μὲν γὰρ αἱ ἀρχαὶ καθ' ὅσον
τῶν τῆς ἀσχολουμένης ἀρχῶν· κινητὰ δὲ τὰ προσήκοντα
αὐτῆς τοῦ τῆς χρωμένης τιμωτέρου· ὡς δὲ τὰ πρὸς
ψυχῆς ἡμῖν ἔχοντα· ἀκίνητα μὲν οὖν αὐτῆς
χρωμένης αἱ ἀρχαί· ὅτι ἐξ αἰεὶ ἀληθοῦς ἀρχῆς αὐτῆς
λαμβάνει ἀναπόδραστα· κινητὰ δὲ ὡς τὰ λεγόμενα πρὸς
ἡδονὰς καὶ αἰτίαι τοῖς ἀλλοτρίοις· ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ
τὰ αὐτὰ καὶ ὁμοίως· οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἢ καὶ ἐνδέχεται
ἄλλως ἔχειν· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐκ τοιούτων ὄντων τοιαῦτα
ἀεὶ ἐστιν ἀγαθὰ τοῖς δὲ ἐκ τοιούτων, ἄλλοτε ἄλλα·
διὰ τοῦτο οὐδὲ τὰ ἀγαθὰ ἁπλῶς οὐδενὶ πάρεστιν· οὐδὲ τοῦ
τί ἐστι καὶ τῆς οὐσίας οὐδεὶς λόγον ποιοῦνται· ἀλλ'
ἐκ τούτου αἱ μὲν αἰσθήσεις ποιήσασαι αὐτὸ δῆλον· ὡς
ὄψις ἢ ἀκοὴ τὸ αἰτίαν εἶναι ἑκάστων ὁμοίως καὶ
τοῖς ἄλλοις παιδίοις ποιήσασαι δηλονότι· ἐρῶ δ' ἃ
λέγω διὰ παραδειγμάτων διαλαμβάνων· ἔστω
ὅτι ἐξ αὐτῶν ζωϊκὸν καὶ τὸ μὲν ψυχρὸν καὶ θερμόν· τὸ δὲ τοῦ
ξηροῦ καὶ ὑγροῦ· τὸ μὲν ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν· τὸ δὲ τοῦ
ξηροῦ καὶ θερμοῦ· καὶ δοῦπ τῇ αἰσθήσει δῆλα ταῦ-
τα ἔσται· οὕτω λόγῳ· φυσικὸν γάρ ἐστιν· ἢ καὶ τοῦ ὑπὸ
σάρκα τινὸς τοῦτο λόγῳ καὶ τῷ πάσχειν δὲ τοῦτο
ξηροῦ καὶ θερμοῦ, ἢ τῷ μὴ μὴ ξηρὸν καὶ ψυχρὸν·
τοῦ δ' ἄρα θερμοῦ καὶ ὑγροῦ· αἰσθήσει μὲν ἁπλῶς ἄρ-
χήν· αἰσθήσει δοῦπ δῆλα ποιήσασα· ἀποδήμη-
σιν δὲ καὶ τοῦ βεβληκέναι αὐτῇ· ἢ δι' ἑτέρου τινός·

οὔτε πω αἰσθήσει οὔτε τῷ λόγῳ δῆλον ποιεῖ· τὸ ἐξῆς μενὰς· ἀπὸ
ὑποστάσεως γὰρ ἐπὶ μενὰς ἔξεστιν οἷον ἀνθρώπου· κινήσεως με-
ρίδια· ὅτι μὲν γὰρ ἐξῆς ἐστιν, οὐσιωδῶς, ἢ οὐ μόρφος οὐδὲν κινεῖ·
ἐφ' ὧν αὐτῶν ἐστι κινεῖσθαι ἐστιν ἴδια· κινεῖται δὲ λοιπὰ, ἢ
διαλύεται οὕτως ἀποδείκνυσι ἐφ' ὧν ἐστὶ κινεῖσθαι ὑπὸ χρόνου
πᾶσι ἐν κινεῖται τὸ μεθόνω· πλείονα· ἀριθμητικὰ μεγέθη
τῶν ἀριθμῶν· ταῦτα πλείονα· γεωμετρικὰ δὲ
τῶν μεγεθῶν· καὶ ὅλως ὑπὸ χρόνου, ὅσα μεγέ-
θεσι ταῦτα· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου
διαλυόμενα ἢ αὐξόμενα· ἢ φθίνοντα· ἢ αὐξανόμενα· ἢ
ἀλλοιούμενα· ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τὸ μὲν ἐνεργείᾳ τὸ δὲ δυνάμει· ἐν
ἑκάστῳ τούτων εἰσὶ τινὲς ἀρχαὶ καθ' ἃς κινεῖται ἕκαστα· ὧν
αἱ μὲν ἀποδέξεις ἀναπόδεικτοί εἰσι· διὸ καὶ τὰς ἀρχὰς
δεῖ αὐτὰς ἀναπόδεικτους εἶναι· ἐν αἷς δὲ τὸ γεωμετρεῖσθαι· ὧν
αἱ μὲν ἀποδείξεις ἀναπόδεικτοί εἰσι· διὸ καὶ τὰς ἀρχὰς
ἀποδείξεις μεταπόδεικτους· ἐν αἷς δὲ τὸ ἀριθμεῖσθαι· ὁμοίως καὶ αἱ
ἀποδείξεις· οὕτω καὶ ὅσων ὑπὸ τὴν ἀριθμητικὴν· καὶ τὰ λοιπὰ· ἐν
μόνῳ τῶν οἰκείων ἐκάστῳ ἀρχῶν τοιοῦτον ἢ τὸν αἰσθητὸν· ἢ ὑπο-
δεῖν λαμβάνει δύναμιν ἢ ὑ' αὐτήν· αὐτὴ δὲ τὸ ἀρχὴ αἰσθη-
τὸν ἐστὶ ἐνεργείᾳ· οἰκείᾳ ἀποδείξεις· ὡς ἐν τῇ ἀπο-
δεικτικῇ δέδεικται· περὶ ἑκάστας ἐπαγωγὴ δεῖν αὐ-
τὴν ἐμποιῆσαι, καὶ πεῖραν ἐν τῷ καθόλου οὕτω φέρειν· διὸ
τὴν ἐμποιῆσαι· ὅτι ἀποδείξεις οὐκ ἔστι τοῦ πρώτου
ὑπάρχειν ἐπιστήμην ἀποδεικτικὴν ἐπαγωγὴν ἀνάγκη
ἐνεργείᾳ τοῦτο βιβλίῳ δεδωκότα· οὐκ ἐνδέχεται
τὶ ἐστὶ τοῦ τυχόντος ἐπιστήμην ἐπιστῆσαι· ἐὰν μὴ
ποιῇ ἐπαγωγὴν ἀποδείξεως· ἀλλ' οὐδ' ἔστιν ἢ μὴ ἔστιν αὐτὸς
ἀληθὲς· ἢ ψεῦδος θεωρῆσαι, οὐδὲν λέγω· καὶ τοῦ τὸ ἁπλῶς·
ἀποδείξεως οὐκ ἄνευ ὧν δεῖ ἀγνοεῖν ὅτι ἔστιν αὐτὸς·
ἢ μὴ ἐδήλωσεν ὅτι ἔξωθεν τοῦτο δ' ἦν ὅσων, ἀδύνατον ἢ τοῦ
δεῖξαι ἦν· τοῦτο γὰρ ἀποδείξεως· ἀποδείξεως δὲ οὐκ ἔστι·
διὰ ποδείξεως δὲ δηλοῦσι· ὡς αὐτὸς αὐτοῖς ἐμήνυσεν ἢ

τῶν τῶν καινολυτικῶν. ὅρος. φανερὸν ὅτι οὐδὲν ἐστιν αὐτὸς
ἀληθεύσει. ὡδὶ δὲ ὁρισθήσεται αὐτῆς ἐκ τοιῶνδε· ἔστιν αὐτὸς
ἀληθεύσει ὁ μηχανικὸς· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ὁτιοῦν ἄλλον οὐ τοιοῦ-
τον δὲ ὄντα οἷόν. δῆλον ὡς οὐδὲ τὸ ἐξ ἀναγκης ἐπὶ τοῦ ἐστὶ δέξα. ὥστε οὐδὲν κωλύει ἐπὶ τοιούτου
κωλύει δὲ οὐδὲν εἶναι τὸ ἐστὶ δέξα τινὰ οὐκ ἐπὶ τοιούτου·
ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἐστὶ καὶ αὐτός· ἢ μὴν οὐδὲν ἐκωλύει δέ-
ξαι ἄλλο ποιεῖν πρὸς αὐτόν· οἷόν τε δέ τινα δέξαι, ὡς ἐστὶ ζῷον,
δῶρον ὅτι ἐστὶ καὶ αὐτός· φανερὸν ἐστὶν ὅτι οὐ ζητήσει·
φαίη γὰρ ἂν ὁ ἕτερος, ὅτι καὶ ὁ ἵππος ζῷον ἐστὶ· τοῦτο δὲ ἦν
τοῦ ὅτι ζῷον ἐστὶ δέξαι δηλῶσαι ὅτι καὶ αὐτός· ὡδὶ δὲ
λεγόμενον τόδε· ἅ τοιάδε ἐστὶ ὡς ἐστὶ ζῷον ἐστὶ τοιοῦδε τινος,
ὁμολογήσει ὅτι ἔστιν αὐτός, φανερὸν ἐστὶν· ὡς δὲ τοῦτο τὸ
καὶ ὁμολογήσει· ὡδὶ λῦσαι· ἢ ἕτερος, ὅτι οὐδὲν
ἐστὶν αὐτὸς δέξαι ὧν μὴ ἐλλοντι· ὥστε, εἰ καὶ τὸ τίς ἐστι καὶ τὸ τί
εἶναι αὐτοῦ δέξαι· ὥστε δὲ καὶ ἡ φυσικὴ θεωρητικὴ ἐπιστήμη τα-
χα ἂν εἴη· τοιγάρτοι τὸ οὗ ἕνεκα· πρόκειται αὐτὸ δέξαι,
ὅτι ἡ φυσικὴ θεωρητική τίς ἐστιν, ἀλλ' οὐ θεωρητικὴ ἁ-
πλῶς· καὶ ὅτι πρὸ τοῦ ὄν ἀναιρεῖται· εἰ γὰρ ἀρχὴ κίνησις
ἐστιν ἢ αἰτία καὶ μεταβολῆς καὶ μεταβάλλειν τὸ δὲ κινεῖσθαι
τοῦ κινητοῦ ἐστιν· τοῦ δὲ μεριστοῦ οὐκ ἔστι τὸ οὐσίαν οὐκ εἶναι σώμα
φυσικόν· ἢ καὶ αὐτὸ δεῖ μέρεσιν εἶναι ἀρχὴν· αὐτὸ γὰρ ὑπὸ
τοῦ αὐτοῦ δεῖ φθείρεσθαι καὶ μὴ ἀπαθὲς εἶναι· μέρος ἐστὶ μὴ
κινῆσαι ἀκίνητος· καὶ ἡ ἀρχὴ μεταβολῆς τοιαύτη οὖσα· ἀναγ-
καῖον. τοίνυν ὅτι ἡ φυσικὴ θεωρητική τίς ἐστι δέξαι τοιαύτη.
διὰ τὴν ὕλην γὰρ τοῦτο δέξαι ὅτι θεωρητική τίς ἐστιν ἀλλ' οὐ πρακτικὴ
δέξαι οὐδὲ ποιητική· ἐπεὶ τὸ τέλος ἐστὶ πρᾶξις ἢ ποίησις· τὸ δὲ τέλος ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι· τὸ δὲ τέλος ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἑκάστῳ· ὥστε μᾶλλον τὸ τίλω

εἶναι ζῴοις, ἀναγκαῖον ἀναφαίνεσθαι· καθάπερ λέγομεν
ὅσα μὴ τέμνον ἢ καίοντας, καὶ ὅσα τοιοῦτον ἄλλο, δῆλον ὅτι
γένους ἐστὶ δηλοῦσθαι ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἁπλοῦ τοῦ,
ὅμοιον ὅτι καὶ ἡ θρέψις ἀναγκαῖον ἐστὶ δύναμιν τὴν
ὅτιπερ φυτικήν, ὥστε ψυχὴ θρεπτικὴ ἐστὶ· δυνάμεως δὲ
μέσως ὧδε· ἡ φυτικὴ ψυχή ἐστι· ταύτῃ ψυχή ἐστι,
ἢ θρεπτικὴ, ἢ αἰσθητικὴ· ἢ διανοητικὴ ἐστὶ· ἀλλὰ μὴν, οὔ
τε αἰσθητικὴ, οὔτε διανοητικὴ ἐστὶ· θρεπτικὴ ἔσται· καὶ ὁ
τισὶ μὲν ἡ φυτικὴ ψυχή ἐστι· καὶ ὅτι ταῦτα ψυχὴ
ἢ αἰσθητικὴ, ἢ θρεπτικὴ· ἢ διανοητικὴ ἐστίν, ὡς τὰ φυτὰ
καὶ λίαν ἁπλῶς εἰπεῖν, ἅπαντα, καὶ οὐκ ἀποδήλου τοῦ
τοῦ ἁπλοῦ, τὴν ἀλλὰ μὴν οὔτε διανοητικὴ, οὔτε αἰσθητικὴ,
δύναμιν ὧδε· σκεπτέον δὲ ὅτι κοινότερον καὶ βραχύτερον
ψυχὴ σημαίνει· δύναμιν οὖν τὴν θρεπτικὴν ὧδε ὧν
αἰσθητῶν καὶ ποιοῦμεν· αἰσθάνεται καὶ τὰ αἴτια τῆς αἰνήσεως
καὶ τῆς χρείας οὐκ ἄνευ, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς. ὧν φυτῶν αἰεὶ δὲ
καὶ καὶ τὰ αἴτια ἐν αὐτοῖς ἐστι· τὰ φυτὰ ἄρα οὔτε θρεπ
τὰ ἐστιν οὔτε ποιητά· καὶ ἐπεὶ τὰ φυτὰ ἄρα ψυχὴ σημαίνει,
οὔτε αἰσθητικὴ ἐστίν, οὔτε διανοητική· καὶ ἡ μὲν ζῳώδης
τοῦ λόγου καὶ ἡ ἕξοδος διαπορεῖ αὖ ἔτι· αὐτὸς δὲ ἑαυτὸν
τῶν μὲν ζῳοποιητικῶν ἐν ᾧ ποιοῦμεν ἡ αἰσθητικὴ ψυχὴ ἄγαγε· ἢ
νοῦ· ἢ τέχνη· ἢ τὰ αὐτοῦ νοὸς καὶ τῆς ἀπὸ τῆς τέχνης
δυνάμεως, τὸ ποιοῦμεν ποιᾷ· μὴ τοίνυν δὲ τὰ τῶν μὲν
ζῳοποιητικῶν οὐκ ἐνεργητικῶς ὁρατόν ἐν· ἵνα ζῷα ὦσι
τίων ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἁπλῶς ἵνα ὧν μὲν ζῳοποι
ητικῶν, αἰτία τὰ ὧν ποιοῦμεν· καὶ ὅτι τοῦτο ἀεὶ οὕτως
αὐτῷ ἄλλο τοῦτο· τὸ καὶ ἕνεκα ἐκεῖνο ἐκεῖνο ἀναγκαῖον· τὰ
τῶν δὲ θεωρητῶν ἐν ᾧ θεωροῦντι, ἢ τὸ ἑρμηνεύειν· καὶ
ἅτερ οὕτως ἀνάγκη ἐν τοῦτο ἔχειν· ἐφ' ὃ αὖ ἔτι λεγό
μενον· καὶ μεθ' ὅτου ποιοῦντι αἰτίου τοῦ ἐν τοῖς ἐξ

τὰ ζῳοποιητικὰ ἢ νοῦ καὶ τέχνη

λαβοιμεν. δηλοῖ δ' τι ἐχεῖ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος ἐν ἑαυτῷ, ὥσ-
περ οὐ κύκλου ἢ εὐθεῖα ὡς τὸ μὲν ὅλον καὶ ἀρχὴ ὧν τοιοῦτόν ἐστι, ὁ τι νοῆ-
σαι· ὅτι δὲ ἔχει, εἴ τις διανοηθείη τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τοιοῦτόν ἐστιν, οὗ
μέντοι τοῖς τοιούτοις οὐ τὸ καὶ τέλος καὶ ἀρχὴ οὐδ' ἡ
τροφή· οὐμέντοι τέλος ἐστὶ μὲν τέλος τοῦ ἕνεκά τινος ἡ
γὰρ ἕνεκά τινος τὸ τέλος καὶ τὸ προαιρεῖν· οὐκ ἔστι δὲ ἐν ᾧ τὸ προ-
αιρεῖν ἡ προαίρεσις, δῆλον. ὡς οὐδὲ ἐν ᾧ τέλος ἐστὶ
δὲ τοιητικὴ μὲν ἕξις ἐστὶ, μετὰ λόγου ποιητικοῖς οὖσι
γεωφορικοῖς ἀνθρώποις, ἁρμονικὴ δὲ λατρικὴ· τέλος δὲ ὑγιεία
καὶ σωτηρία· ὡς δὲ οἰκοδομικὴ μεταξὺ τῆς
οἰκοδόμου εἶναι, ἔστι δ' ἔργον αὐτῆς ἡ οἰκία· θεωρητικὴ δ' ἕξις
τις· οὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ τοῦ ἕξιν εἶναι θεωρητικὴν
ὅτι φύσει θεωρητικὴ τίς ἐστιν οὐμφαίνεται καὶ
φύσει, ὥστε καὶ τὰ ἄλογα ἀνθρώπων, ἢ θεωρητικὴ, ἢ ποιητικὴ
ἢ θεωρητική, ἡ φύσει, ἁμήτε θεωρητικὴ, καὶ τε ποιητικὴ
ἐστί. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς ἀνωτέρω, θεωρητικὴ τις αἴτια ἡ φύσει·
θεωρητικὴ δὲ φύσει οὐ καθ' ὑπόθεσιν ἐν τῷ λόγῳ δια-
τοῦ δεῖ διορίσαι τὸ ὅ ἐστι δυνατὸν πάντα θεωρεῖν
καὶ ζῷα τὰ φύσει ἔχοντα. ὅτι καὶ ἡ ὑλικὴ οὐσία ἐστὶ, καὶ μὴ
λίσα τὸ ἄδος, ἁ τῶν ὅτι δεκτικὴ ἐστι, δεῖ διορίσαι τὸν ὅ,
ὅ ἐστι δυνατὸν πάντα θεωρεῖν. ὁμοίως καὶ πᾶσι οἰκοδομικὴ
τὸν λόγον ὡς ὅλου τινὸς. ἴσον λέγων, ὅτι ἐστὶν
ἡ φύσει, καὶ πᾶσι ὑλικὴ οὐσία. ἀλλ' ὅλαις
ὅλαι πλέον δὲ καὶ ὡς ὅλου πολύ ἐστι θεωρεῖσαι
τὴν καθόλου λόγον καὶ ἄδος· ἁ τῶν δὲ ὅτι θεωρεῖ-
σαι τὴν καθ' ἕκαστον λόγον ὡς ὅλου πολύ καὶ προσθὲς
τὸ καὶ οὐχωρισθησόμενον, δοκεῖ λέγειν ὅτι τὸ εἶδος
ἐστὶ οὐχωριστὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχώριστον. οὕτω
ἐλέγθ ὅτι καὶ πᾶσι χωριστόν ἐστι καὶ δεῖ ἀχώριστον, ἀλλ'
τὸ οὐχωριστὸν μόνον· ἀντὶ τοῦ μόνον οὐχωριστὸν ἢ θεω-

θεὶ οὐσίαν μὴ ὂν ἀχώριστα. Καὶ μήδεις αὐτὸν χωρίζεσθαι
" τῆς ὕλης. ὑπὸ τοῦτο. Ὅταν γὰρ δῶ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τὸ λό-
" γον τοῦτο ἐστὶ μὴ λανθάνειν. τοῦτ' ἔστι δὲ μὴ λανθάνειν τοῦτο
φύσεις φυσικὰς δεῖ ζητεῖν τὸ τί ἐστι καὶ τὸν λόγον. ἀεὶ γὰρ δεῖ
ζητεῖν οὗ φυσικοῦ τί ἐστιν ἡ οὐσία καὶ τὸν λόγον τοῦτο μὴ μεθ' ὧν
ὁρίζων ὕλην τὴν λανθάνουσαν φύσιν ὁρισμῶν, ἢ οὔ. ἆρ' ἐστὶ
τοῦτο ἦν εἶναι καὶ τὸ ὁρισμοῦ τὴν ζήτησιν ποιοῦμενον τοτὲ μὲν
οὖν ἅτε μεθ' ὕλης, ἅτε αὖθ' αὑτῆς χωρὶς εἶναι δεῖσθαι,
μαθεῖν ἐστὶ ποιᾷ. ἀφαιροῦσι γὰρ οὕτως αἱ διαιρέσεις οὐ
δεινοποιᾷ ἐστί, διαιρεθῆναι ποιᾷ δι. διὰ τί δ' ἔτι ἀναίτιον τὸν
εἰζόμενον φυσικὸν τί ἐστι περὶ τὴν ὕλην ἢ τὸ εἶδος
ὁρίζεσθαι λαμβάνειν· καὶ ὅτι ἀδύνατον ἄνευ αὐτῆς εἶδος εἶ-
ναι. ἴσως δὲ καὶ δι. πρὸς τὰ λεγόμενα πρὸς ἡμᾶς ἀπορήσειεν ἄν
τις. ἴσως οὖν ἐστὶν ὡς ἐμοί· τὸ δοῦναι τὸν λόγον· διαφέρει δὲ τοῦτο
καὶ τὸν λόγον, ὅτι τῷ μὲν ἐμοὶ τὸ ὑπὸ μὴ μεθ' ὧν εἰζόμενον
ἐστὶν ἡ ῥίς· ἄνευ γὰρ ῥινὸς τὸ ἐμοὶ οὐκέτι· ἐμοὶ γὰρ ἐκ χαλκοῦ,
ῥὶς ἅμα φαμὲν καὶ λίνη· ἡδὲ καὶ λότης, οὐχὶ εἰζόμενον ἐξ ὧν
ὑπὸ μὴ μεθ' ὧν, ἀλλ' ἐστὶ καὶ ἐν ὑγρῷ καὶ φυσικῇ ὕλῃ· ἐστὶ
δὲ καὶ χωρὶς ὕλης ἀνθρώπου· καὶ τῷ μὲν ἀνθρώπῳ ὕλη ὅτι ἐστὶ·

δῆλον· ἔστι δὲ καὶ χῆ κοίλη· καὶ στόμφος· καὶ ξύλον· καὶ ἄλλα
πολλά· ἀκρὸ καὶ φύσει καὶ αθάτῃ ὑλῇ ἔστι δεῖν ἀμφοτέρῳ
τὴν ὕλην κοίλου· μήτε ὑγροῦ δή ἐστιν οὗ μήτε φύξυλου· μήτε
τινὶ ἄλλῳ οὕτω καὶ αὐτῶν· οἷ μὲν δὲ αὐτὸ ὑποκείμενόν
οὐδὲν αὐτοῖς νοοῦν· ἀτοπωτάτου δὲ τὸ ἐξ ὧν ἐξ ὧν ἐστὶν ὡς
μὴ ἐστὶν ὡς δὲ οἷμαι· τὸ δὲ ὡς δὲ κοῖλον. ἔστω· ἤδη οὖν
λεγόμενα ὁ μοιόν ὡς δὲ οἷμαι λέγομεν· τοῦτ' ἔστιν ὡς ὠφε-
λεῖν· οὕτω καὶ αὐτὸ αὐτοῦ τὸ κεκλῶσθαι καὶ ὑλικὸν οὐδὲν ἂν
ἄλλο εἶναι· διὰ τοῦτο γὰρ ἐδόκουν διαφέρειν οὐδενὸς ἂν κεκλῶσθαι
κινήσεως αὐτῶν ὁ λόγος· κίνησιν ἀτοπωτάτην ὑλην· δῆλον δ'
τί ἐν ταῖς φυσικοῖς δεῖ τίθεσθαι· καὶ δὲ ὁρίζεσθαι μετὰ τῆς ὑλικῆς
λήψεται· τοσοῦτον δὲ λεχθὲν τῷ φυσικῷ ἀρκεῖ ὁρίζεσθαι· ὥστε
καὶ δὲ ἀλλότριον ἴσως ἂν δεωρᾶν καὶ ὁρίζεσθαι ὁ φυσικὸς διὰ
τοῦτο ὕλης ἕνεκα· καὶ δὲ ἀχωρίστου διὰ τοῦτο κεκλῶσθαι αὐ-
τοῖς· ἀλλὰ καὶ λογικώτερον ἴσως, ὥστε δεῖ ψυχῆς ἡ αἰτία
ἡμῖν ἔρχεται· ἔστω δὴ οὖν ὡς δὲ οἷμαι τὸ φυσικὸν ὁμοίως
τῶν οἰκείως λεγόμενα, τίνα ἐστὶ ὁμοίως τῶν οἰκείως λεγόμενων φυ-
σικά, σαφῶς διειλέχθω· οἷον, ζῷα· ὁ φθαλμὸς καὶ τὰ λοι-
πὰ ὁτιοῦν μόρια ζῴου φυσικοῦ· καὶ ὁτιοῦν μόριον φυσικὸν ἐστίν, φανερὸν
ἐκ τούτου· αἰσθητικὴ καὶ ἡ μοριστικὴ δεωρητικὴ· διαφέ-
ρουσι δὴ φυσικαὶ ἀ τοῖς θεωρητικῆς καὶ ποιητικῆς·
τῶν μὲν γὰρ ποιητικῶν δεωρητικῶν οὐδέν, ἐκείνων δὲ μη-
δὲν ἄνευ δὲ ὑλικοῦ συλλογίζομένου· ἡ μοριστικὴ τῶν δὲ
νοητικὴ οὐσία· ἐστὶ καὶ ἀκίνητα καὶ χωριστὰ ἐστὶν· ἡ φυσικὴ
διανοητικὴ οὐσία οὔτε πᾶσα ἀκίνητα· οὔτε πᾶσα χωριστὰ
ἐστίν· ἡ φυσικὴ ἀρχὴ οὐκέτι μοριστικὴ· καὶ ὁμοίως συλλο-
γίσασθαι βιωτὸν τισὶ ἂν εἴη· τῶν δὲ θρεπτικῶν· τὴν μὲν
ὅτι ἡ φυσικὴ οὔτε πᾶσα ἀκίνητα, οὔτε πᾶσα χωριστὰ ἀλλ'
ἐνίων ὑλικὰ καὶ ἀχώριστα εἴδεσι πολλαχοῦ· τὴν

ὅτι ἡ μαθηματικὴ καὶ θεία κίνησίν ἐστιν καὶ χωρισά,
οὐκ εἴδαξεν· ἀλλὰ δείξει ταῖς ἑφεξῆς βίβλοις, ὅπ-
ως ἔχει. Τέως δὲ ἴσως τὸ ἀκίνητον καὶ χωριστὸν ἐστὶν
ἀδηλότερον. Τοιγαροῦν λέγω ὅτι ἡ μαθηματικὴ
κίνησίν τε καὶ χωρισμὸν οὐδαμοῦ λαμβάνομεν. ἀνάγκη δὲ ἀκίνητα καὶ χωριστὰ τὰ μαθηματικὰ εἶναι· ἐπεὶ γὰρ ἐστὶν ἀριθμὸς καὶ μέγεθος, δῆλον ὅτι ἢ ἕκατέρως ἢ θάτερον τούτων ἐστὶν ἀκίνητα. νῦν δὲ κινούμενα θεωρεῖται τὰ μαθηματικά, δῆλον· οὕτως οὖν τὸ φυσικὸν τῶν ὄντων διαιρετέον, ἵνα δὴ διαιρετέον τὴν τοῦ φιλοσοφοῦντος φυσικοῦ καὶ μαθηματικοῦ λέγω, ἅ ἐστιν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον καὶ χωριστόν, φανερὸν ὅτι θεωρητικοῦ τὸ γνῶναι· ἀλλὰ θεωρητικοῦ, οὔτε φυσικοῦ, οὔτε μαθηματικοῦ· οὐκ ἄρα δὲ ὅτι ἐστὶν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον· ἀλλ' ἐστί, σαφὲς δὲ οὔπω δεδήλωται οὐδ' ἄφρουν ἐστὶν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον οὔτε φυσικοῦ οὔτε μαθηματικοῦ ἐστὶ θεωρῆσαι περὶ αὐτῶν· ὅτι μὲν φυσικὰ, φθαρτικὰ καὶ ἀχώριστα ἐστὶν· οὐ δὲ θεωρεῖται, οὐδενὶ σαφὲς ἀλλὰ δείξει ἐστὶν· ἀλλὰ ὑποκείμενόν τι καὶ ὕλη τὰ θεῖα, περί ὅσα βιοταὶ ὁ θεῖος καὶ ἀρχιτεκτονικὸς καὶ ἀστρονομικὰ ὅλως ὁπόσοι, οὐ δεῖ λαθεῖν εἰς ἀσθενεστέρους καταγένεσιν· ἀπὸ δὲ εἰσὶν ὕλου· ὁμοίως καὶ ὁμοιοπαθεῖς· καὶ οἵτοιοῦτοι καὶ ὑπόστασιν. διὰ δὲ καὶ τὸ δεῖν
" θῆναι καθόλου· ὅτι οὐδενὶ τῶν μαθητικῶν χωρισόν
" ἐστι καὶ καθ' αὑτό· ἀναγκαῖον δὲ ταῦτα τὰ αἴτια ἀΐδια· μάλιστα δὲ τούτων ἁπάντων· ὅτι δ' ἐστὶν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον καὶ χωριστόν, φανερὸν ὅτι θεωρητικοῦ γνῶναι· τοῦδε δ' ὄντος αἰδίου, ἐξ ἀνάγκης αἴτιον εἶναι ὧν αἴτιον λέγομεν τι τούτων αἰτίαν καὶ ἀρχὴν ἀναγκαῖον ἤδη εἶναι· ἔστι γὰρ αἴτιον γένεσιν, ἐξ ἀλλουγενῶν εἶναι· καὶ οὗ τοιαῦτα

ἄνευ

τοῦτον· μεταξὺ δὲ φησὶ τὸ αἴτιά ἐστιν τοῦ ἀναίτια εἶναι· τοῦ λέγοντος χωρίζειν καὶ ἀκίνητα· καὶ τὴν αἰτίαν
τοῦ τοῦ αἰδία εἶναι. ὁμοίως γε· τοῦ γὰρ αἴτια τοῖς φαυ-
λοῖς τῶν θεῶν· οὐδὲ διὰ βεβιωλογίαν ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τινός.
ἔτι δοῖ δὲ λεγόμενον τοιοῦτον· τοῦ γὰρ ἀκίνητα καὶ χω-
ριστὰ αἴτια ὧν θεῶν, ἢ τοι τῶν σφαιρῶν καὶ θείων ἐστίν,
αἴτιον δὲ τοῦ σφαίρας αἴτια αὐτοῖς φαυλοῖς· τουτέστι τοῖς τὸ
γενέσει τοῦ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι θεοῖν· ἢ τοῖς τούτων
κινήσεις· τὴν γένεσιν καὶ φθορὰς ἀποβάλλειν· αὐτὸ τὸ κι-
νοφορητικὸν αἴτιον δὲ ἄτοπον· ἐπεὶ τοῦ τοῦ τὸ αἴτιον
τοῦ κινοφορητικοῦ σώματος· πολλῷ μᾶλλον ἀίδια αἴτια
δεῖ θεῖναι αὐτὰ τοῦ αἴτιον· ἢ τοῦτ' ἔστι γὰρ αἴτια
τοῖς φαυλοῖς τῶν θεῶν· τοῦτο αὐτὸ τοῦ τοῦ τὸ ἀφηρημένη
ἀπαλλάττον· ὥστε καὶ φθορὰς ἀιδίους εἶναι τοῦ τὸ κινοῦ-
φορητικοῦ τοῦ σώματος· αἴτιον ἐστὶ τοῦ τὸ τοῦ τὸν αἴτιον τῶν
βιούτων ἀιδίων καὶ θεῶν· τοῦτο γὰρ λέγων ὅτι θεοὶ εἰσὶν ἀΐδιοι τῶν νοη-
τῶν καὶ θεῶν αἴτιον ἢ τὸ τοῦ τὸν αἴτιον· καὶ ἀκίνητον αἴτιον·
ἀΐδιον τοῦ τὸ ἀΐδιον· ὅτι βιοῖς ἀιδίοις καὶ θεοῖς καὶ κινοῦ φο-
ρητικοῖς σώμασιν αἴτιον ἐστὶν ἢ τοῦ τυχόντος· τοῦ φθείρε-
σθαι δὲ· καὶ τοῦτ' γὰρ αἴτια τοῖς φαυλοῖς τῶν ἀιδίων τυχόντ·
καὶ ἢ πᾶν ὁ λέγει βιοῦντον· ὅτι τοῦτ' τὸ ἀκίνητα καὶ χωριστὰ
αἴτια ἐστὶ τοῖς φαυλοῖς τῶν ἀιδίων· αὐτὸ τοῖς φαυλοῖς τῶν
ἀιδίων αἴτιοις· αἴτιον τοῦ τὸ κινοῦ καὶ κινοῦ φορητικοῦ σώματος
ἐστὶ τῶν ἀιδίων φαύλων· τὸ δὲ κινοῦ φορητικὸ σῶμα εἶναι
τῶν ἀιδίων φαύλων· ὅτι γενέσεως καὶ φθορὰς αἴτιον·
βοᾷ δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ γενόμενος ὁ ἥλιος· γενέσεως ἐστὶ αἴτιος
καὶ ἰώτερος δὲ· φθορᾶς· ἀδηλότου ὄντων· τοῦτο ἐστὶ λέγω
εἶναι κινούμενα· τὸ δὲ ἀχώριστα εἶναι καὶ ἀκίνητα· τοῦ
χωρὶς καὶ ταῦτα ἀκίνητα· ὅλον, ὡς ἔοικεν αἰτιᾶσθαι
σθαι· ἢ τὸν φύσιν· τοῦ τὸ ἀχώριστον καὶ κινούμενον·

κ, δὲ μεσότης· τὸ μὲν ἀληθεύειν καὶ ἀπλῶς καὶ ἀπὸ τῆς θεο-
λογικῆς τὸ μὲν ἀληθεύειν καὶ ἀπλῶς οὐδὲν ἄλλο φαίη,
ὅτι ἔστιν θεοῦ ἐνέργεια· φιλοσοφοῦσι γὰρ καὶ
ἄλλοι οὐδὲν ἄλλο ὅτι θεοῦ ἐστὶν ἐνέργεια καὶ ἀπλῶς
φύσεως· τὸ δὲ ὡς ἐκ θεοῦ καὶ ἐξ ἀληθοῦς θεοῦ ἀφ' αὐτῶν ἴσμεν·
ὁμοίως καὶ ἀπὸ θεολογικῆς ὧν ἐστὶ τιμιώτερον θεοῦ ἐνέργεια,
τὸ θεοῦ γένος γένος ἔσται ἀτιμιώτατον τὸ μὴ τιμιῶ· ὡς ἐπὶ
τῶν ἀπὸ θεωρητικῆς καὶ αἱρετωτέρων οἷς θεωρητῶν καὶ ποι-
ητικῶν ἐστιν, οὕτως καὶ ἀπὸ θεολογικῆς ὧν θεωρητικῶν φυσι-
κῶς καὶ μαθηματικῶν· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων αἱρετωτάτη. ἐ-
πάγε. ἀποφήσεις ἄν τις· πότερον τοίνυν ἡ σοφία τῆς φιλο-
σοφίας μαθητοῦ ἐστιν· ὥστε πρὸ ἐκείνου ἀναγκαῖον ὑπάρ-
χειν ὥσπερ καθηγητοῦ τὸν μαθητήν· ἆρ' οὐ καὶ ἡ μὲν ἀστρονομία καὶ
ἄλλοι τοιοῦτος τῆς ὕλης καὶ φύσιν τινὰ μίαν ἀποδεικνύουσι
ταῦτα θεωροῦσιν, οὕτω καὶ αὕτη· ὡς ἔστι γάρ τις μαθηματικὴ
τοῦ βλέπειν ὀφθαλμοῖς καὶ ἡ μὲν γεωμετρία θεωρεῖ τὸ μέ-
γεθος ἧ διαστατόν, ἡ δὲ ἀστρονομία ἔτι ἀκίνητον, ἡ δὲ ὀπτικὴ
τὴν κοινὴν ἐπὶ ἄμφω, οὐ τοῦτο μόνον καὶ τὴν φωνὴν μέν,
ἧ τοιοῦτόν ἐστιν ἦχος· καὶ τὴν μουσικὴν ἧ ἀκουστόν· καὶ τὴν
θεολογικὴν ἆρα κοινὴν ἀμφοῖν· οὕτως οὖν ἀποφητικῶς
τοῦ λόγου ὑπόντος, ἀποκρίνεσθαι καὶ φατέον, ὅτι ἡμῖν οὖν
μὲν ἐστὶν ἐπὶ τοῦ οὐσία θεοῦ λόγος φύσεως σωστικός· ἢ ὑπὲρ ἡμᾶς,
οὖν μὲν ἐστὶ τις οὐσία θεοῦ λόγος φωτικὸς καὶ ἀληθὴς, ἢ φυ-
σικὴ σοφία καθόλου ἐστίν· ὥστε πρὸ ἐκείνου ἂν εἴη τις οὖν
ἀκίνητος καὶ χωριστή, αὕτη ἡ οὐσία ἔσται πρῶτος τῆς φυσικῆς,
καὶ ἡ θεοῦ τοιαύτη ἔσται μία ἔσται φιλοσοφία καὶ πρώτη
καθόλου καὶ καθόλου ὡς πρώτη ἀλλὰ οὐκ ὡς θεοῦ ἔχουσα
ἐκείνας, ἀλλ' ὡς πρώτη· καὶ ἑαυτῆς αὐτὴ ἡ ζητητέα καὶ καὶ
θεοῦ ἢ θεοῦ οὗ καὶ τί ἐστι ἡ φύσις τοῦ ὄντος καὶ

τίνα λέγουσιν τὸ ὄντι ἢ οἱ διὰ παντὸς ἐστὶν ὡς ὅλος
καθ' αὑτός. τὸ διὰ παντὸς καὶ τίμιώτερον καὶ αἱρετώτερον ὂν
καὶ θειότερον, αἱρετώτερα ἄρα αὐτὴν ὑπάρχει, καὶ οἴεται
ὅλως ἡμῶν ὅτι τοῦτο τὸ διὰ παντὸς ἡ τοιαύτη φιλοσοφία
καθόλου ἐστί· τὸ καθόλου γὰρ θειότερον ἡμῶν. οἷον ἡμᾶς
+ + ἐὰν ἓξ ἀριθμὰ αὐτὶ τοῦ πέντε εἶναι ἅπαξ· ἀνὰ τὸ καθόλου
αὐτὶ τοῦ βέλτιον καὶ εἰς μείωσιν ἔφη· καὶ ἡμεῖς λαβόντες ἐξῆς
σαναίζειν οὕτως ἠρώτων καὶ ἀπόρουν· πότερον τοίνυν ὧν-
τινα φιλοσοφίαν καθόλου ἐστὶν καὶ εἰς τί μείωσίν φησι καὶ τῶν ἀμ-
αιρετώτερα· καὶ ἔστι καὶ ἄλλως αὕτη ζήτησις· καὶ ζητοῦμεν δὲ
τὴν ἀποκρίσιν τὴν, ἣν μὴν οὐκ ἔστι τις ἐπιστήμη ἀπλῶς
φύσεως οὐσιωτικῆς· ἀμφοτέρως οὐδὲ ὅλως λεγόμενον,
λεγέσθω πολλαχῶς· ἢ σαφῶς τί τοιοῦτον ἀμφοτέρων ἐστὶ
σημεῖον ἐστὶν ἡ θεολογικὴ καὶ μόνη μόνας ἐστὶν θεω-
ρῆσαι δὲ οὐ ῥᾴδιον, καὶ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν, λέγω δὲ
δὴ δὲ οὐ πολλαχῶς λέγεται. ζητοῦμεν δὲ τοῦτον ὡς ἔστιν
δὴ καὶ συμβεβηκός· ὡς τοῦ ὁ τοῦ λυπηθῆναι δυνάμει
ἄνθρωπος αἴτιος, καὶ αὐτὸς ἑαυτοῦ αἴτιος· τῶν δυνάμει αἴτιόν ἐστιν
δεῖ αὐτοῦ τοιοῦτόν ἐστιν, οὐδὲ τοῦ λυπηθῆναι μὲν συμβεβη-
κός, συμβαίνει γὰρ τῷ αὐτῷ τοῦ λυπηθῆναι,
αἴτιον δὲ τοῦτον οὐ λέγομεν ἀλλ' ὡς τὸ φθαρτὸν τῷ
ψευδεῖ μόνον· τὸ γὰρ ἅμα ἀληθὲς οὐδὲν συμβαίνει
ὅτι ὁ σωκράτης καθῆσθαι, ἀληθὲς ὑπάρχον οὐ λέγομεν τὸ
γὰρ οὐ· τοῦ δεῖν τὸ καθῆσθαι τοῦτο ὅτι ἐστὶν, αἴτιον
δέ ποτον οὐ λέγ. τὸ γὰρ μᾶλλον τῆς κατηγορίας· οἷον δὲ τί
τὸ ὑπεφαίνουσία· τὸ δὲ ποσοί· τὸ δὲ ποιοί· καὶ τὰ ἄλλα
σημεῖα τοιοῦτον τοῦτον· ἔτι τὸ δὲ πού ἐστι, οὐ λέγε-
ται· τὸ δὲ ὡς αἷμα καὶ ὕδωρ· λέγομεν γὰρ τὸ σῶμα οὗ-
δωρ· ὅτι ὕδωρ ἐστὶν· αἷμα καὶ οἶνος ἁρμόττει, καὶ τοῦτο φα-
μὲν ὕδωρ· ὅτι δυνάμει ὕδωρ γενέσθαι· τοῦτο δὲ οὐ-

καὶ ἀλογίστιον οὐδαμῶς ἐστιν, οὕτω καὶ λογικὸν καὶ νοερὸν
κοὐκ ἔστιν ὀνόματι ἑστὶ τόδε τὴν οἰκείαν νοσώδη πυθέσθαι
λέγω. ὀνομαστὸν ἐστὶ τοιοῦτο δὲ οὐδαμῶς· ἀδιάφορον γὰρ
νόσεως, ὡς ἔφθημεν, ταυτὸς τοῦτο καὶ ἑκατέρου τοῦ
ἐσχατικοῦ, οὕτω καὶ οἰκείαν ταύτην τοῦ ἑτέρου
τοῦτο. ἐὰν ἡ νοσώδης, ἡ ὑγιεινή· καὶ ὧν δοῦναι ἔστιν ἀπ' ἀμ-
φοῖν, ἔστιν ὑγιεινὴ τοῦτο δὲ, νοσώδης· ὡς τε ὄνομα ἐστὶν, ἀπὸ
οὐδαμόθεν· οὐδαμόθεν τοῦ μὴ ὄντος ὄνομα· ὡς τε
οὐ λόγως συνεστῶτα ἐστὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα· καὶ
διὰ τοῦτο φημὶ ἐστὶ δὴ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἔστιν ὀνομαστὰ
ἦναι· οὐ μέντοι γε τί· ἀνασχέσθω δὲ ἡ σοφιστικὴ τὸ
τὰ τοιαῦτα οὐκ ἔστιν ὀνομαστὰ ἔλεγχον αὐτὴν ἑαυτῆς· οὐδὲν γὰρ
ὄν· ὡς οὔτε τοῦ συμβεβηκότος μὴ ὄντος· ὅτι δὲ οἱ τοῦ σο-
φιστοῦ λόγοι ταυτὸν τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ μὴ ὄν
φασι· δῆλον δ' ὧδε· ὧν ὑπάρξει τὸ τερετίζειν ἢ γεωμε-
τρικὸν εἶναι, ἢ οὐ· φαμὲν οὖν ὅτι οὐ, ἀσφαλῶς
τοῦθ' ὑπολαμβάνοντες ὁ σωκρατικὸς γεωμετρικός ἐστιν, ἐστὶ δὲ οὐ γε-
ωμετρικὸς σωκρατικός· ὁ αὐτὸς ὢν σωκρατικὸς, ἄλλο σωκρα-
τικόν ἐστιν· ἔστι γὰρ ὁμοιοπαθὴς σωκρατικὸς, ὁ αὐ-
τὸς τῷ σωκρατικῷ· ὁμοιοπαθὲς ἄρα σωκρατικὸς, ὁ αὐτὸς
ἐστὶ τῷ γεωμετρικῷ σωκρατικῷ· ἀδελφὸν δὲ τοῦτο καὶ τὸ ὁμοιοπαθὲς
ταυτόν ἐστὶ τῷ γεωμετρικῷ, ψεῦδος ἄρα ὅτι τὸ ὁμοιο-
παθὲς, αὐτὸ τοῦτο ἐστὶ τῷ γεωμετρικῷ· ταυτὸν ἄρα· καὶ πά-
λιν ἀδελφὸν ὅτι· ἕτερον ἐστὶ τοῦ γεωμετρικοῦ, καὶ ὁ γεω-
μετρικὸς σωκρατικός· ἕτερον ἐστὶ τοῦ ὁμοιοπαθοῦς σωκρατικοῦ·
ὁ σωκρατικὸς δ' ἄρα ἕτερός ἐστιν αὐτὸς ἑαυτοῦ· ἐστὶν ἐνδὲ
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦναι ταυτὸν τὸ ὁμοιοπαθὲς σωκρα-
τικὸν τῷ γεωμετρικῷ σωκρατικῷ· καὶ μὴν ἕτερον τοῦ μὲν
γεωμετρικοῦ τὸ ὁμοιοπαθές, τοῦ λόγῳ ἕτερον· ἀμέσως
ἕτερον δὲ τοῦ ὁμοιοπαθοῦς τὸ γεωμετρικόν, οὕτω δὲ ἀδελφὸ-

μίζονται· ἀδύνατον, ἀσυμπείνοιη. ὡς ἀδύνατόν ἐστι θ' ἰσοπλευρικὸν θ' ἰσοσκελὲς συσταθῆναι, ὁ σοῦ γεωμετρικὸς εἶναι ἐστι καὶ μουσικὸς· ὡς γὰρ κριὸς σοῦ βοῦς, εἶναι καὶ ἄνος· ἀλλ' ὁ μὲν ἀδύνατος, γεωμετρικὸς μὲν ἐστι, μουσικὸς δὲ οὐκ ἔστιν· οὐ μὴν ὁ τοιοῦτος τῷ μουσικῷ θ' γεωμετρικὸς, πάλιν κοινῶς πᾶν τοιοῦτον τῷ μουσικῷ θ' γεωμετρικὸς· ὡς τὸ δύο ἢ τρία ἢ ὅλως ἐστὶν ἢ γε γονός, οἷς ὑφίσταται θ' ἓν αἴρειν θ' ἕξειν· διαλύον τινὸς δ' ἐχόμενοι τινὰ ἃ ἔστιν οὔτε αἰσθόμενοι οὔτε γνόντες· λαμβάνοντες δ' ἐκ τούτων ὅλων τι ἀναιρήσουσιν οἷς οὐκ ὄν θ' γεωμετρικὸν εἶναι· δῆλον ὅτι θ' ὑπο, οὐ τε ἀΐδιον ἐστιν· οὐδ' ἐκ τοῦ γεωμετρικοὶ μουσικοὶ, ὡς τὸ ὁτὲ ὁτὲ οὐκ ὄν· αἰεὶ ὂν δὲ γενόμενον· οὐδ' ἐκ γενέσθ' ὁμουσικὸς γεωμετρικὸς· ἆρ' ἂς γένεσθαι, ἢ θ' ὡς ἐξ ὑλης τοῦ μουσικοῦ, γίνοιθ' ἂν ὁ γεωμετρικὸς· ὡς ἐκ θ' χαλκοῦ ὁ ἀνδριὰς· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑλικὸ μουσικοὶ θ' γεωμετρικοῦ· ἢ ὡς ἐξ ἑαυτοῦ· ὡς ἐκ θ' λευκοῦ θ' μελανθῆναι· οὐκ ἔστι δὲ θ' αὐτὸ γεωμετρικοὶ ὢν μουσικὸν, ὅτε κἀκεῖνο ὑπῆρχε αὐτῷ· οὐκ ἄρα τὸ μουσικὸν γένεσθαι θ' ὢν ὧν ὑπῆρχε αὐτῷ· τοῦτ' ἂρ' ἀΐδιόν· ὅτι δ' ἀνάγκη τὸ γεωμετρικὸν γενόμενον μουσικὸν γεωμετρικὸν μουσικὸν ἐγένετο· ἔστι δὲ μουσικὸς γεωμετρικὸς· ὁμογενὲς ἔστιν· ὅτι οὐδὲ μεταβλητὸν ἐστιν ἡ ἐπιστήμη ἡ θ' μουσικοὶ γεωμετρικόν· οὐ γὰρ τοῦ καθ' ὁμουσικοί ἐστι γεωμετρικὸς γίνεσθαι· οὐδ' ἐκ τοῦτου τοῦ ἐπὶ τὸ ἐναντίον μεταβολή· αἰεὶ γὰρ ἀμφότερα καθ' αὑτὸ δεῖ θ' λεγόμενον ἐκ τῶν φύσεων καὶ οὕτω λέγεσθαι· αὐτὴ γὰρ ἡ τοῦ γεωμετρικοὶ τῷ θ' μουσικοὶ οὖσα οὐ μεταβλητὸν μουσικὸν ὢν γεωμετρικὸν· ἔστι δὲ μουσικὸς ὢν γεωμετρικὸς· ὁ οὖν λέγων μουσικὸν ὢν γεωμετρικὸν ἐστί, λέγει καὶ μουσικὸς ἐστι γεωμετρικοί· θεὶ δὲ ὢν καθ' αὑτὸ

ὡς τὸ τοιοῦτο πολύ ἐστιν, ὅμως φυσικὸν ἐστὶ πολὺ εἶναι τοιοῦτον,
οἷον βραχὺ ὅσον ἐνδέχεται τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ διὰ τί τὸ
αἴτιόν ἐστι· καὶ διὰ τί ἐστὶ τῶν ὄντων καὶ οὐκ ἀΐδιον. ἄλλως
δὲ τὸ τοιοῦτον φύσιν αὐτοῦ, δηλονότι καὶ διὰ τί οὐκ ἔστιν
αὐτοῦ ἐπιστήμη· καὶ λέγω ὅτι τὸ τοιοῦτον τὸ
μὲν, ἀΐδιόν ἐξ ἀνάγκης ἐστιν, ἀλλ' οὐκ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀΐδιον
ζῷον ἐστιν· τὸ δὲ ἀναγκαῖον λέγεται πολλαχῶς βίαιον ὡς
ξύλῳ φερόμενον ἄνθρωπον βίβλῳ, προσπίπτειν· οὐ τοῦ ἕνεκα
τὸ βίαιον ἀνάγκης. ἀλλ' ἀΐδιόν αὐτὸς καὶ ἐξ ἀνάγκης ζῷον
ἐστιν· ἀλλ' οὐχὶ τι βίαιον ἐστὶν οὐδὲ τοῦ ἕνεκα. ἀλλ' ὅτι οὐκ,
δύναται μὴ ἀναιρεῖν· τοιοῦτον δὲ καὶ ἐξ ἀνάγκης ὂν οὐκ
ἐστι· τὸ δὲ ἐξ ἀνάγκης μὴ, οὐκ ἔστιν· οὐδαμῶς· ὡς τοῦ πο-
λύ δὲ οὐ τελευταῖα ἐξ ἀνάγκης ἔσται οἱ αὐτοὶ τετραπλάκτυλοι·
οὔτε ἀεὶ ἀλλ' ὡς τοῦ πολύ· οὗτος δὴ ἀρχή ἐστι καὶ αἰτία
τοῦ ἀναβαίνειν βροντάς· τοιαύτας δὲ ὡς τοῦ πολὺ θερ-
μασθῆναι· τοῦτο ἐστὶ τὸ αὐτὸ βροντὴ· καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ νέφους
γινομένου ἢ διατείνοντος ψυχροῦ· τοῦ δὲ πιλήσεως
ἑαυτοῦ ὡς τοῦ πολὺ εἰκὸς ἔσται λέγω βροντὴν μὴ
σβεσθεῖσαν ὑπὸ νέφους πιλουμένου· ὥστε πάλιν
ἢ ἐμπίπτειν δι' ὀλίγου νέφους αὐξομένου· ἀπ' ἀπείρου
μέν ἐστιν ἀδύνατον καὶ ἐπ' ἄπειρον αὐξομένου· τοῦτο δὲ
λέγω τοιοῦτον μὲν ὄγκου· οἷον εἰ δέ τινος αὐξομένου
ἢ θερμαίνειν καὶ πάλιν αὐξανομένην γίνεσθαι· ἢ μᾶλλον
ὁτιοῦν ἢ ἧττον καὶ ἀεὶ γινομένην, ἢ αὐξομένην, ἀναλο-
γία τὸ αὐτὸ οὔτι καὶ ἀναγκαῖον· ἢ δὲ λοιπὴ τῶν ὡς τοῦ πολὺ
γινομένων· οἷον ἀὴρ δέ οὔτι· ὥστε αἰεὶ τὸ πιλούμενον
γεμίζῃ ἢ ὄγκος, σβεσθῆ· ὁτιοῦν ἐμπίπτειν χρεών ἢ ψύ-
χος γίνεσθαι. αὐδεὰς ἢ σύνιζος, οὐ σβεσθῆ ὅτι ἐκπε-
πτωκὸς· ἀλλ' ἐάν ἢ σύνιζος τὸ πιλούμενον γίνῃ·
ἀπὸ καὶ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης οἷον οἰκοδόμον συμβεβηκὸς λέγει·

οὔτε ζῷόν ἐστι οἰκοδόμημα οὐ ζῷον. οὐδὲν ἄρα ζῷον οἰκοδόμημα οὐ ζῷόν ἐστιν. οὐδὲν ἄρα ζῷον οἰκοδόμημα οὐ ζῷόν ἐστιν. ἀλλὰ μὴν

ϕγ΄ ἀνάγκη τὸ ᾧ δεχόμενον· ἀνάγκη τι αἴτιον τοῦ ἀναλόγου
βεβηκὸς εἶναι ἢ ὕλην ἢ ᾧ δεχομένῳ πάντως τὸ ἀφ' οὗ ὡς ἐν
ἀοτ τῷ πολλῷ· καὶ τὸ δι' ὃ ἀρετὴ ὕλη αὐτῇ πρὸς τὸ γένος
δέξα δὲ τὸ ἐν ἀναλόγου τοῦ μὴ στερὸν δακτύλου αὐτῇ δὴ
καὶ εἰς ἑαυτὴν φύσιν. τὸ μὲν τὸ ἀναλόγου, τὸ δὲ τὸ ἀναλόγου
στερὸν δακτύλου γίνεσθαι· τὸ δὲ ἐν καὶ αὖ πως· ἢ μὴ τὸ
τρισδακτύλου· ἢ ἑξαδακτύλου· ἢ πάντως τινὰ ἀεὶ ὑπεῖναι,
αὐτὴ ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ὑπὲρ τὸ ἡμιεκβεβηκὸς· ἡ δὲ
τί ποτέ ἐστι τὸ ἡμιεκβεβηκός, δῆλον ἐν τῇ μετρήσει ὅσον ἀπό-
να τοῦτ' αὐ ἀποδώσομεν, ὅτι ἔστι τὸ ἡμιεκβεβηκὸς
καὶ φανερόν, ὅτι ἡ μεγάλη τις δύναμις ὅτι ἐστὶ τὸ ἡμιεκβε-
κὸς, ὡς ἀεὶ χωλαίνειν τὸ ἡμιεκβεβηκὸς τὸ ἀναίτιον πρὸς τὸ αὐτὸ
τοῦτο τὸ πολύ· τοῦτο δὲ λέγομαι αὐ. ἡ δὲ ἐφολκὶς τοῖς δια-
λεγόμενον· ἔστι δ' ἐστὶ τὸ ἡμιεκβεβηκὸς ὡς τὸ πολὺ τοῦ λύκου αὐ,
ἢ οὔ· σκεπτέον δὲ τοῦτο ἐν τῷ μετρεῖν, πότερον δύνεται
τὸ ἀναίτιον πρὸς τὸ πολύ· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ὁπότερον ἔτυχεν, ἢ τὸ
τὸ ἡμιεκβεβηκὸς τοῦτο ἔστω, φῶμεν, πρὸς τὸ μὴ· ὡς
τὸ πολὺ ἐστὶν ἢ τοῦτο οὕτω. τὸ δὲ αὖ καὶ ἐξαδάκτυλος
οὐκ ἔστιν ἢ ἔστιν ἀτεχνῶς ὡς τὸ καὶ τὸ ὡς τὸ πολύ.
καὶ δ' ὡς τὸ ὅσε, ἀ σοφιστικῶς· ὅτι δεῖ τοῦτον ὑπερβολὴν
ὑπεῖναι τινα. καὶ δ' ᾗ ὡς ὧν καὶ ὅσα καὶ ἀφ' ὧν ὑπερ-
τοῦ μεγέθους· τελείως δὲ ὡς τὸ λαμβάνειν· τοῦτ' ἔστω
λεῖψά τι ἀφ' οὗ ἐστὶ τὸ πολύ· ὡς τοῦ ἡμιεκβεβηκό-
τος οὐκ ἔστιν ὑπεροχή· αἱ ὑπεροχαὶ, ἢ ὧν αὐταί,
ἢ ὧν ὡς τὸ πολύ, δι' ὧν ἐστὶν ὑπεροχή· καὶ ὡς αὐτὸ
καὶ ὡς αὐτὸς ἀναιρεῖσθαι ἢ ὧν ἐστὶ τὸ ὡς τὸ πολύ· καὶ μὴ ὑπερβαίνειν αὐτό· τὸ δὲ μὴ αὐτό.
τὸ ἡμιεκβεβηκὸς ἐστιν· οἷον διὰ δέκα τίς τινα· ὅτι τὸ
μὴ ἐπέκεινα τῶν πυρρεπτούντι, ὡ φελίμου ἐστὶν, ὅτι ὡς
ὑπὲρ τὸ πολύ· ὡ φελήσουσι τῶν πυρρεπτούντων· τὸ δὲ ὡς τοῦτο

τὸ ὠφέλιμον τοῦ ὠφελοῦντος ὀνομάζεται ὅτι τὸ ὠφελοῦμενον
ὠφελεῖται ὠφέλιμον τοῦ ὠφελοῦντος γίνεται.
οὕτως ὡς τὸ τοῦ ὠφελοῦντος ὠφελοῦμενον, τὸ μὲν
λυπεῖσθαι πάντων ἀληθῶς λεγόμενον οὐδαμῶς ὡς τὸ τοῦ
νοῦν ὠφελεῖσθαι συμβαίνει ἄρα. καὶ τὸ νουμηνία ὠφέλιμον
φέλιμον ὡς τε καὶ ἡμέρα λέγεται τὸ νουμηνία ὠφέλιμον.
κ' ἀεί ἐστιν ὠφέλιμον. ἢ ὡς τοῦ τοῦ τοῦ τὸ δὲ συμβε-
" βηκός ἐστι πρᾶγμα καὶ τὸ ὡς τοῦ τοῦ οὐ συμβε
" βηκός. τοιοῦτον οὐκ ἔχομεν. τίμιον οὖν ἐστὶ τὸ
" συμβεβηκὸς καὶ διά τίνα αἰτίαν καὶ ὅτι τοιοῦτον οὐκ
ἐστὶν αὐτοῦ ἄρθρον. ἀναιρουμένου δὲ τοῦ συμβεβηκό-
τος ὅτι τὸ τοιοῦτον καὶ τὸ τοιοῦτον ἀναιρεῖται, καὶ διά τίνα
αἰτίαν ἐστίν, ὅτι διὰ τὴν ὕλην τὴν δεκτικὴν μόνην. καὶ πάλιν
τὸ ὡς τοῦ τοῦ αἰσθητὸν ἔλεγεν καὶ ὅτι τοιοῦτον αὐτοῦ,
" οὐκ ἐστίν· αἰσθητὸν γάρ, ἢ τῶν αἰσθητῶν, ἢ τῶν ὡς τοῦ
" τοῦ ὄντων, τοῦτο δὲ οὐδέτερον ἄρθρον. ὅτι δὲ οὐδέτερον ἄρθρον
λ καὶ φθαρτὸν " καὶ αἰτία αὐθυπόστατον μὲν ἀφθαρτον, ἀφθαρτον δὲ
" ἔστι ὅτι ὧν καὶ συμβεβηκός ἐστιν, καὶ διὰ τί αἰτίαν
συμβεβηκός ἐστιν αὐτῶν ἄρθρον. ἀφθαρτον δὲ καὶ αἰτία
ἀφθαρτον μὲν αὐθυπόστατον γίνεται ἀεί, καὶ αὐθυπόστατον φθαρ
τὸν οὐκ ἀεί, ἢ γὰρ οἰκοδομικὴ τῶν οἰκιῶν ἐστὶν ἀρχή.
τῶν δὲ βλαβερῶν καὶ τῶν δεκτικῶν τοῦ κακοῦ τοιοῦτον ποιητικόν.
τῶν δὲ, οὐ τοιοῦτον· ὁ μὲν οὖν οἰκοδόμος, ὃς ἐστὶ τοῦ οἰκεῖου
ἀρχὴ καὶ αἴτιον τῆς οἰκίας, καὶ τῷ συμβαίνει τὴν οἰκίαν εἶναι
τοῦ λυστελοῦς εἶναι, ἢ τῷ οἰκίᾳ εἶναι αἴτιος καὶ ἐστὶν αὐτῇ
καὶ συμβεβηκός. ὥστε ὁ οἰκοδόμος ὡς ἀφθαρτος

τῆς οἰκείας διαλύσεως ἢ δι' ἐμπορίαν ἢ οἰκοδόμους ἦλθον· καὶ φθήσεται πάλιν ὡς αἴτιος τῆς οἰκείας διαλύσεως ὁ οἰκοδόμος τῷ αἰτίῳ οὐδὲν πρόσεστι τοῦ τῆς οἰκίας· γενέσθαι αἴτιον καὶ τοῦτο ὃ οὐκ ἄξιον αὐτὸ εἶναι γέγονε πολλάκις, ἐπεὶ καὶ αἴτιος καὶ τοῦτο οὐκ ἄξιον αὐτὸν εἶναι, οἷον διαλύσεως καὶ οἰκοδομήσεως, ἀφ' οὗ ἦλθον, ὥσθ' ὁ οἰκοδόμος· ὡς ἐκεῖνο αὐτοῦ διαλύσεως ἀφ' οὗ ἦλθον, οὕτω καὶ οὗτοι οἰκοδόμου διαλύσεως τι καὶ οἰκοδομήσεως καὶ ἑλωσιχρονίσης ἀφ' οὗ ἦλθον, ἀφ' οὗ οἰκοδόμος καὶ ἐλώσεσθαι τοιαύτην οἰκίαν ἢ κατ' ἀρετὴν τῶν πολλῶν ἢ δι' ἀνάγκην οἰκίαν. τῶν δὲ λυσιτελῶν, οὐδενὸς διαλύοντος ἢ κατ' ἀρετὴν· ὅλως δὲ οὐδὲ τοῦ οὐδαμῶς, οὐδὲ φθορᾶς ἀφ' οὗ ἦλθον· ὡς ἀφ' οὗ ἦλθε τοιαύτην οἰκίαν· αἰεὶ δὲ ἐκ τοῦ ἀνάγκης ὄντος ἐπιφέρεσθαι γίνεσθαι αἴτιον αὐτὸν ἁπλῶς τοιαύτην οἰκίαν· διαλύσεως τοίνυν λυσιτελοῦς, οὐ τοσοῦτον κύριος, ὡς πρᾶξαι δίκαιος καὶ ὁ τοιοῦτος αἴτιος τοῦ λυσιτελοῦς· οἰκοδόμος, ὁμοίως τοιοῦτος αἴτιος οἰκοῦ λυσιτελοῦς εἶναι· ὅσον δ' ἐστὶν ὡς ἐνδέχεται μάλιστα ἀνάγκης ἐστὶν ἢ ἀγαθοῦ ἕνεκα, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι οἰκοδόμου διαλύσεως τι καὶ οἰκοδομήσεως καὶ ἑλωσιχρονίσης ἀφ' οὗ ἦλθον, ἀφ' οὗ οἰκοδόμος καὶ ἐλώσεσθαι τοιαύτην οἰκίαν ἢ κατ' ἀρετὴν τῶν πολλῶν ἢ δι' ἀνάγκην οἰκίαν·

κατὰ συμβεβηκός, ἀνευ τοῦ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι· καὶ
φησὶ πότερον ἔσται τὸ δι' ἢ οὐ οἷον εἰ πρὶ καθημένων τῶν
πολλῶν καὶ λέγομεν πότερον ἔσται τὸ δι' ἢ τοῦ· οὐ ἢ τοῦ
πότερον ἀποθανεῖται νικόστρατος, ἢ οὐ φαμὲν ὅτι ἐὰν
τὸ δι' γένηται· τουτέστι εἰ πρὶ ἐξέλθοι καὶ κατὰ τῆθε ἀπὸ τῶν
πολεμίων θανεῖται· ἐστὶν δὴ αἴτιον τοῦ θανεῖν αὐτὸν τὸ ἐξ-
ελθεῖν· τοῦ δὲ ἐξελθεῖν πάλιν ἐστὶν αἴτιον τὸ πιεῖν ὑ-
δωρ· τοῦ τοῦ δὲ τὸ δι' ψήσεται· τοῦ δι' ψήσεται δὲ τὸ δρίμεα φαγεῖν·
τοῦ τοῦ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἐστὶν αἴτιον καὶ οὐ καθ' αὐ-
τό· ἐν δέχεται γὰρ δι' ψήσεται καὶ ἀλλ' ἀνευ τοῦ δρίμεα φαγεῖν·
καὶ γὰρ ἐκ τοῦ πολλὰ κινηθῆναι· καὶ ἐκ τοῦ πλεῖστον οἶνον
ποιεῖν· καὶ ἐξ ἄκων πολλῶν· ἐν δὴν τὸ τὰ δρίμεα φαγεῖν
τοῦ δι' ψήσεται καθ' αὐτὸ αἴτιον· εἰ μὴ φάγεδρίμεα οὐκ ἂν ἐ-
δίψησε· ὡς πρὶ εἰ μὴ ἐστὶν οἰκοδόμος, οὐκ ἔσται οἰκία· νῦν
δὲ καὶ ἀνευ τοῦ φαγεῖν τὰ δρίμεα, δι' ψῆ· οὐκ ἔστιν ἐκ καθ'
αὐτὸ αἴτιον δι' ψῆ καὶ τὸ φαγεῖν τοῦ· γέγονε δὴ τὸ δι' ψῆ καὶ
αἴτιον ὂν καὶ αὐτὸ τοῦ ἐξελθεῖν, ἀνευ γενέσεως· εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ
κεῖ τις ὕλη τῆ δίψη, ἡ τις ἀκοιουμένη γίνεται ὁ πρὶ ἡ δίψα·
ὡς πρὶ τὸ κατὰ μήνιον ἀκιούμενον γίνεται ὁ πρὶ τὸ ζῷον, τότε
κυ εἰκός· μᾶλλον δ' ἀνακαῖον λέγειν ὅτι διάγεν ἔσεως ἡ δί-
ψα γέγονεν· ἐπεὶ δὲ οὐ τοῦτο γίνεται, οὐκ εἰκός ἐστι τοῦτο
λέγειν· ἀκὰ πως ὅλως γίνεται· ἢ γινομένη τινῶν περὶ τὸ σῶ-
μα παθῶν, ἐπὶ γίνεται αὐτοῖς ἀχρόνως ἡ δίψα· ὡς πρὶ καὶ
τὸ εἶδος τῆ ὕλη· εἰ πῶν οὖν ὅτι ἐὰν γεθ' δι' γένηται· εἰ τὸ
μὴ, οὐ τοῦ τοῦ δὲ ἂν ἄκρο ἐπήγαγε, καὶ οὕτω δῆλον, ὃ ἐστὶ ἀεὶ
χρὸ ἀφαιρουμένον ἀπὸ πεπρασμένου, ἥξει ἐπὶ τὸν νῦν
τουτέστιν ἀναλυουμένου τοῦ χρόνου τοῦ δὲ εἰς τόνδε· καὶ τοῦ
δὲ εἰς τόνδε, ἥξει ἐπὶ τὸ νῦν, τουτέστιν εἰς ὄνυν ὑπάρχει
τοῦ δ' ὑπάρχει ὁ δι' ψῶν, δηλονότι εἰς τὸ δι' ψῆν· εἶτα καὶ τὸ πρά-
δειμα τοῦ ἀποθανεῖν βιατίθησι· τὸ ἂν ἐξέλθη· τοῦ δὲ ἀπο-

Τὸ πρᾶδειμα ἀπὸ
τῶν μελλάντων ἀρξάμενον
ἐπὶ τὸ ἐνεστῶς καταρῆ

τί δηλοῖ. γαῦλός ἐστιν, οὗτοι ἄνδρες· ἀναγκαῖς δὲ ῥοῦ μᾶλλον καὶ ὀλίγον ὄλον
τὸ λίαν αὐτοῦ μεγαλοῦ· μεγαλοπρεπεῖς γάρ. ἀποδοκιμάζοντι
τοιούτους ἄξιός ἐστιν οὐδείς. ἐπιστάμενοι τὸ δεόντως
τοῦ ἄξιόν ἐστιν οὐδείς. ὑπ' ἀνεμοφορεῖται ἐξελθοι. ζητῶ
δὲ αὐτούς· τοιούτους ἄξιός ἐστιν οὐδείς· τοιοῦτος
ἀποδοκιμάζοντι, ἢ ἄξιός ἐστιν γεγονότων τιθέναι τὸ ἐπὶ
μᾶλλον ἀποδοκιμάζοντι, ὅ οὖν ἐστιν ἐκεῖνο ἐστιν τὸ δεῖ ἐπὶ
δεικνύειν τὸν ἢ ἄξιος ἐστιν γεγονότων τιθέναι· οὐκ ἐστὶ δὲ αὐτοῖς
αὐτοῦ πρότερον ἐστι κατὰ τοῦτο· ὁ δὲ κατὰ τὸν ἐπιστάμενον κατὰ
τὸν ἀναλαμβάνει τὸν λίαν μεθ' ὑπερβολῆς λόγον· ἵνα καὶ αὐτὸ
θῶσιν πρὸς ἄλλους λέγει, ὁ μὲν δὲ κατὰ τὸ ἀποδοκιμάζοντι
τοῖς ἀναβαίνουσιν· τὸ ἐξαίφνης γενόμενον, καὶ τὸ γενόμενον· ἀπὸ
τοῦ πλοῦ ἀνεμοφορεῖται· τέως οὖν ἄξιον ἐστὶν ἐξελθεῖν·
τὸν δὲ ἐξελθεῖν ἐστὶν ἀπὸ τοῦ, ἐπιστάμενον· τὸν δὲ τὸ ἐπιστάμενον
μᾶλλον· ἢ οὐκ ἐπιστάμενον· τὸ δὲ ὥστε ἐξαναπλησαι-
σοθῆναι ἢ οὐκ ἐπισθῆναι. οὐκ ἀπ' ἄκρου ἐστὶν ὧν ἄξιον
μέν· ἴσον λέγων. ὡς ὥστε τοιούτους οὕτως εἶναι, ἢ μὴν
ἐξελθεῖν τοῦτο· ἐξαναπλησαι σθῆναι· τὸ δὲ μὴ ἐξελ-
θοι, οὐκ ἀποδοκιμάζοντι· οὕτως ἄξιον, εἰ δὲ ἀναλαμ-
βάνει τὸν λόγον· καὶ τὸ ἀποδοκιμάζοντι γε γονότων
ἀποδοκιμάζοντι· ὁ μὲν δὲ καὶ ἀποδοκιμάζοντι τὸ ἐλλιμενοῦσθαι τὸ
τοιούτοις καὶ πρὸς τὸ μᾶλλον ἀποδοκιμάζοντι· ἀλλὰ μὴν ἀπὸ τοῦ
μᾶλλον ἀποδοκιμάζοντι πρότερον· ἐπὶ τοῦ ἐλλιμενοῦσθαι τὸ αὐτὸ
γενόμενον· ἢ δὴ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ἀποδοκιμάζοντι· ἀπὸ δὲ τοῦ
τοῦ δεόμεθα ὡς ἄρχεται ἢ ἔχομεν ἐπὶ τοῦ ἐστὶν ἐπὶ
καὶ τὸ ἐξαίφνης γενόμενον καὶ αἴτιον, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐστὶ τὸ ἀπὸ γεγο-
νὸς ἀποδοκιμάζοντι· ἢ τὸ τοιοῦτον ἄρχεται ὡς τῶν ἔξωθεν τι. ἐπὶ δὲ τοῦ
ἀπὸ τοῦ, ἐπὶ τοῦ ἐλλιμενοῦσθαι τὸ δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ αἴτιον εἶναι,
τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ αὐτῷ χρόνῳ· καὶ ἀπὸ τοῦ ἐστὶν
ἀναβαίνει· ἐξαναπλησαι σθῆναι τὸ ἐξαναπλησαι γεγονὸς ἀποδοκιμάζοντι

οὐσίαν φαμὲν. πάντα γὰρ ταῦτα σώματά ἐστι. τὸ δὲ ἢ μορίων
ἢ πάντων. ἐκ μὲν οὖν τῶν μορίων τῶν ἁπλῶν σωμάτων ἐστὶ τὰ
ζῶα. ἐκ δὲ πάντων τῶν σωμάτων ἐστὶν ὁ ἀνός. καὶ τὰ μόρια οὐνός
αὐτοῦ, ἄστρα καὶ σελήνη. τοῦτο δὲ λλεπῶς εἴρηται καὶ ἀσαφῶς.
δοκεῖ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ οἱ ἀστέρες ἐκ τῶν τεσσάρων
εἰσὶ στοιχείων. οὐ τοῦτο δέφησιν. ἀμὲν εἰπὼν ὅτι οὐσία εἰσὶ τὰ
σώματα, καὶ ὅσα μόρια τούτων, ἢ ἐκ τούτων ἐστὶν, ἢ πάντων,
ἢ τινῶν. δέδωκεν ἡμῖν ἐννοεῖν ὅτι ὁ πᾶς οὐνὸς καὶ κόσμος ἐκ
πάντων τῶν σωμάτων καὶ τῶν μορίων αὐτῶν ἐστιν. ἀμὲ ὁ μὲν μετὰ
τὴν σελήνιακὴν σφαῖραν ἐκ τῶν περὶ γένεσιν καὶ φθορὰν
ἐστὶ σωμάτων καὶ τῶν μορίων αὐτῶν. τὸ δὲ κυκλοφορητικὸν
πᾶν συνέστηκεν ἐκ τῆς ὁλότητος τοῦ κυκλοφορητικοῦ καὶ
τῶν μορίων αὐτοῦ. ὁλότητος μὲν τῶν σφαιρῶν. μορίων δὲ τῶν
ἐν αὐτοῖς ἄστρων. πότερον δ' αὗται μόναι οὐσίαι εἰσίν.
ἢ καὶ ἄμαι, ἢ τούτων μὲν οὐδὲν, ἕτεραι δέ τινες, σκεπτέον:
ἰπὼν ὅτι φανερώτατα μὲν οὐσίαι εἰσὶ τά τε σώματα καὶ τὰ
λοιπὰ ὅσα κατέλεξεν, ἐρωτᾶ. πότερον αὗται μόναι αἱ
λεχθεῖσαι εἰσὶν οὐσίαι, ἢ καὶ παρὰ ταύτας ἄμαι τινὲς, ἢ αἱ
μὲν προλεχθεῖσαι. μᾶλλον μὲν οὐκ εἰσίν. ἀμὲ αἱ παρὰ ταύτας.
καὶ ἐρωτήσας λέγει ὅτι τισὶ μὲν δοκεῖ τινὰς. λέγων τόν τε
πλάτωνα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν. ὅτι τὰ τοῦ σώματος πρῶτα
μᾶλλον εἰσὶν οὐσίαι. ἀμὲ οὐ τὰ σώματα. καὶ τίνα τὰ πρῶτα
τοῦ σώματος. ἐπάγει. οἷον ἐπιφάνειαι καὶ γραμμαὶ. καὶ μονάς.
ταῦτα γὰρ μᾶλλον εἶναι οὐσίας λέγεται ὑπ' ἐκείνων, ἢ τὸ σῶ-
μα καὶ τὸ στερεόν. τινὲς μὲν οὖν οὕτω φασίν, ὅτι τὰ ἐπίπεδα
μᾶλλον εἰσὶν οὐσίαι. τινὲς δὲ τὰ αἰσθητὰ μᾶλλον οὐσίας λέγον-
τες, οὐδὲν οἴονται εἶναι παρὰ τὰ αἰσθητά. ὥσπερ ἵππων
γὰρ πρότερον ὁ ἄθεος ἐπικληθεὶς. οὐθὲν γὰρ οὗτος παρὰ
τὰ αἰσθητὰ εἶναι ἀπεφήνατο. καὶ ὕστερον οἱ περὶ ἐπίκου-
ρον. οἱ δὲ πλείους λέγουσιν εἶναι τὰς οὐσίας. ὥσπερ πλάτ

301

μίαν μὲν τὰ διανοητὰ μαθήματα, ἄλλην δὲ τὰ νοητὰ τῶν
ἰδέων, καὶ πρώτην τὴν ἀΐδιον αὐθηλιῶν ὀφθαλμοῦ οὐσίαν· τοῦτ'
αὖ τὰ σώματα. ποσαπλοῦς δὲ ὁ τοῦ μαθήμ-
ατος καὶ πλεῖω ἂν τριῶν εἶναι τὰς οὐσίας ἃς νοητὰς. πρ-
ώτην μὲν, τὴν αὐτήν. ἄλλην δὲ τὴν ἀπὸ ἀριθμῶν ἀρχήν. ἄλλ-
ην τὴν ἀπὸ μεγεθῶν, καὶ ἄλλην τὴν ἀπὸ ἁφῆς, καὶ οὕτως ἐπεκ-
τείνεται εἰς πλῆθος τὰ χωρὶς ἀπὸ οὐσιῶν. ἔνιοι δὲ οὐκ ἄλλην μὲν
ἀρχὴν ἀπὸ ἀριθμῶν, ἄλλην δὲ τῶν μεγεθῶν εἶναι τὴν. οὐδὲ ἄλλ-
ην μὲν φύσεως τοὺς ἀριθμούς, ἄλλης δὲ τὰ μεγέθη· ἀλλὰ τῆς αὐ-
τῆς τε ἀρχῆς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως. τὸ δ' ἄλλο οἷον ἐπίπε-
δα τραμμάς, ὀμῶν, καὶ ἁπλῶς τὰ αἰσθητὰ ἐχόμενα τοῖς
ἀριθμοῖς εἶναι· τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ μέτρον καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθ-
μὸν πρώτας οὐσίας φασκόντες καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, τὰς
δὲ τραμμὰς καὶ τὰ ἐπίπεδα καὶ τὸν ὀμῶν καὶ ὅλως τὰ
αἰσθητὰ, δευτέρας. εἶτε δὲ καὶ ἄλλως τὰ τῆς φύσεως εἴλη-
φεν, εἴτε μή, οὐκ εἰδήλωσε. πρὸς δὴ τούτων τί λέγεται καὶ ὡς,
ἢ μὴ καλῶς. καὶ τίνες ἦσαν οὐσίαι, ἐφεξῆς τὰς ὧν τὰ μα-
τέρων καὶ λαὶ καθόλου αὐτὰς ὑπῆρχε δόξας χρῆναι, τὰς δὲ τῆς
οὐσίας λέγει, ὅτι οὐκ ἐπίπεδον· τὴν μὲν ὑπὸ τούτων λέγεσθαι καὶ
τὴν μή, καὶ ἆρα ἔστι παρὰ ταῖς αἰσθηταῖς οὐσίας. οὐσίαι
τινές, ἢ οὐκ ἔστι· καὶ πότερον ἔστι τις χωριστὴ οὐσία παρὰ
τὰς αἰσθητὰς, καὶ εἰ ἔστι πῶς ἔχει. καὶ διατί, ἢ οὐκ ἔστι·
περὶ δὴ τούτων ἐπίπεδον φησὶν ὑπολαμβάνοις καὶ
διορισαμένοις τὴν οὐσίαν τί ἐστι. καὶ φησὶν, ὡς εἰ μή τις
τῶν τὰ ἰδέα τιθεμένων λέγεσθαι βούλοιτο. ἀμφοῖν γὰρ ἐκεί-
νοιν λέγεσθαι δοκεῖ. καὶ λέγει ὅτι ἕνα μὲν τρόπον λέ-
γεσθαι. τὸ τί ἦν εἶναι, ἄμφω δὲ τὸ καθόλου. λέγω καθόλου
δὲ ἃ ἐξ ἀνάγκης, ὅ καὶ μᾶλλον οἶμαι, ἢ τὰ πλεῖστα πολλαχοῦ, ὡς
τὸ τρόπον, λέγεται δὲ τὸ ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ὧν καθ' ἑκάστα
ἀποδοῦναι. ἄμφω δὲ πάλιν οὐσία λέγεσθαι· τὸ ἐκάστου

δοκεῖ εἶναι. τοῦτο οὐκ ἀληθεύεται. πλείονες μὲν γὰρ ἕξεις
ὧν ἄγων. λίθων ἄγων τοιούτων, τοιοῦτων σκληρότη-
των, μαγακοῦτων. καὶ ὧν τοιούτων, οὐκ ἂν φαίνεται οὐσα
μᾶλλον. πλὴν ὑλη. ὥστε οὐδὲν πᾶσιν ὑποκείμενον εἶναι ἡ οὐσία. ἡ ὕλη οὐκ ἂν εἴη οὐσία.
τὸ μὲν γὰρ λευκὸν καὶ κυνώδες, καὶ τὰ λοιπὰ πάθη καὶ ποιό-
τητα καὶ δυνάμεις εἶναι σώματος. καὶ οὐχὶ ἡ οὐσίας ἀλλὰ
λείπειν. λῆξις γὰρ οὐσίας εἶναι τὸ καθ' αὑτὸ εἶναι. ἀλλὰ μὴ καθ'
αὑτὰ εἶναι, οὐδὲν ἄν εἴη. τὸ μῆκος δὲ καὶ πλάτος καὶ βά-
θος τοῦ πλείους εἶναι, ἀμφισβητεῖσθαι λέγεται δὲ ὧ τοῦτο ὑπὸ
τοῦ πρώτου. καὶ ὁ καθαιρεῖται τοῦ τριῶν καὶ παθῶν
ἀφαιρεθεῖσῶν λείπειν οὐσίαν. τοῦτο δ' εἶναι ἡ ὕλη. εἶτα
δὴ τίνα τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν τοιούτων καὶ ὧν λοιπῶν
ὧν εἶπε, λείπει. λέγω δὲ ὕλην ἡ καθ' αὑτὸ. μήτε τι μήτε ὅση
ἡ ὕλη τοιοῦτον, μηδαμῶ μηδὲν λέγεται. τοιαύτην ἡ τις αὐτὴν
καθ' αὑτὸ θεωρουμένην καὶ ἀπόφασιν καὶ ἀποτιθεμένων
ὧν εἶδων οὐδὲν ὧν δύναται καθηκοριῶν εἶναι. ὧν αἱ τοιαῦται οὐ δι-
ρίζονται. παῦται δ' οὐσίας τοιοῦτας ἀναίρεται, καὶ ἐν τοιούτοις
εἶναι. ἀφαιρεθεῖσαν. οὐδὲν λοιπὸν ὧν ποιοτήτων ἢ ποιοῦ
ἀποφασιν. οἷον τὸ μὴ ποιοῦ τὸ μὴ ποιόν. ἢ ἄλλων τινῶν
χωρὶς οὐσίαν. καὶ ἐνυπάρχειν οὐκ ἂν ἄλλο ἐστὶν αἱ ἀπο-
φάσεις, ἀλλ' οὐ καθ' αὑτό. τὸ δὲ καθ' ἑαυτὸ, οὐκ οὐσία;
ἐκ μὲν οὖν τούτων θεωροῦσι συμβαίνει οὐσίαν εἶναι τὴν
ὕλην. εἶτα ὅτι ἐξῶν ὀφείλουσιν ὑπάρχειν τῇ κυρί-
ως οὐσίᾳ ἡ ὕλη φαίνεται οὖσα. συμβαίνει καὶ φάναι, ὅτι
ἐκ μὲν ὧν ἀφαιρεῖν θεωροῦσι. συμβαίνει οὐσίαν εἶναι τὴν
ὕλην. ἀδύνατον δὲ λῶν κυρίως καὶ μᾶλλον οὐσίαν τὴν ὑ-
λην εἶναι. καὶ συλλογίζεται δυνάμει ὧδε. τῇ κυρίως οὐ-
σίᾳ ὑπάρχει τὸ χωριστὸν καὶ τὸ καθ' αὑτὸ εἶναι. καὶ τὸ τόδε
τι. ἢ τι τὸ εἰς δεῖξιν ταύτην. ἡ ὕλη χωριστὴ καὶ καθ' αὑ-

τὸν οὐκέτι, οὐδὲ δεῖξαι τοιοῦτόν. ἡ ὕλη ἄρα οὐκέτι ἦν οὐσία. μάλιστα δὲ τὸ εἶδος. δόξειεν εἶναι οὐσίαν ὡς ὁρισταί· καὶ δεῖξαι ἄτοπον τὸν ὕλην. καὶ λοιπὸν μάλιστα τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους. ὁποῖόν τι καθ' αὑτὸ τὸ τοιοῦτον καὶ δεῖξαι πῶς ἔχει. ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν ἀπορήσειε τις καὶ ἆρ' ἐστὶ τὸ χωριστὸν καὶ τὸ πῇ τι ἢ οὐδὲν ἢ πῇ τι καὶ ποῖόν τι ἐστίν. ἆρ' ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τις δοκεῖ μάλιστα εἶναι οὐσία τὸ χωριστὸν αὐτὴ τοῦ καθ' αὑτὸ τί ἐστιν εἶναι λίαν. εἰ πῶν δὲ διὸ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν οὐσία, δόξειεν ἂν εἶναι. καὶ μᾶλλον τῆς ὕλης ἐπάνω. ὅτι τὸ μὲν ἐκ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἴδους οὐσίαν, ἥτοι τὸ μοχλικὸν καὶ ἄτομον ἀφιστέον. ὑστέρα γάρ ἐστι καὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ὕλης, τὸ γὰρ ἐκτὸς ὕστερον ἐστὶ ἀεὶ ἐξωνέστι, καὶ δῆλον ἐστὶν ὅτι καθ' αὑτὸ ὑπάρχει καὶ ὅλως ἀνυπαίτιον ἐστίν. ἀμφὶ καὶ τὸν ὕλην ἀδηλότατον. καὶ αὕτη γάρ φαινερόπως. τῇ ἀναγομένα γάρ ἐστι φαινερά. καὶ ὅτι μὲν ἄρειν εἴδους, οὐδέποτε ἐστί· καὶ τοῦτο δῆλον. καθάπερ δὲ ἀφανής. νόθῳ γάρ λογισμῷ λειπτῇ καθ' ἀποφασιν γάρ νοεῖται καὶ ἀποφημένων ἀεὶ εἰδῶν. ἀμοῦσι ἀπόδειξιν. ὡς ἅπαντα εἴδη. ἀμφὶ ἑαυτὰς μὲν ἀφιστέον. περὶ δὲ τῆς τοιαύτης. τοῦ εἴδους. σκεπτέον, αὕτη γάρ ἀπορεῖται πλεῖστον. πότερον ἐστὶν αὐτὴ καθαύτὴν ὥσπερ ὁ πλάτων λέγει, ἢ οὔ, ἐπεὶ δὲ ἀρχὴ διαλαμβάνομεν τοσοῦτος ὁρίζομεν τὴν οὐσίαν, μήτε ἐν τῶν ὧν εἰδῶν ἐξίστασθαι χωρὶς, καὶ ζητεῖν. εἰ ἐνδέχεται χωρίζεσθαι καὶ καθαύτὰ χωρὶς ὕλης, ἢ μή, λέγει ὅτι θεωρητέον πρῶτον τὰ ἐνυλα εἴδη καὶ γνώριμα ἡμῖν ὅπως ἔχει· ἐν τούτων γὰρ γνωσόμεθα καὶ περὶ ἐκείνων διαιτέον ὡς ὁ πλάτων λέγει, εἴτε οὐκέτι· λέγει δὴ ὅτι ἐπεὶ ἐν ἀρχῇ διαλαμβάνομεν, τοσοῦτος ὁρίζομεν τὴν οὐσίαν. εἴπερ γὰρ καθ' ὅλου. ὅτι περὶ χωρὶς τὸ πῇ ὧν εἶναι αὐτῆς, καὶ τὸ καθόλου καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ὑποκείμενον. ἐπεὶ δὲ οὐκ διαλαμβάνομεν ὁ ἐγχωρεῖ ἡ οὐσία. καὶ ἐδόκει ἐν ὧν ὕλης οὐσίας σημαίνομεν εἶναι τὸ τί ἦν εἶναι θεωρητέον φανερὸν καθόλου τί ἐστιν εἶναι. τοῦτο δὲ περὶ τοῦ εἴδους.

τοῦ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἀχωρίστου· εἰς τοῦτο γὰρ δεῖ ἡμᾶς
γυμνάσαι καὶ περὶ ὧν κακοῦ, ἢ τοι ὧν ἰδίων, εἰ πεφύκαμεν
ὀρθῶς κρίνειν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπροσδιορίστου περὶ
αὐτοῦ, ἐπίπαν, ἀδύνατον· ἀεὶ γὰρ τὸ μεταβαῖνον εἰς τὸ γνω-
ριμώτερον, τοιοῦτον ἄξιον γὰρ καὶ ὠφελίας ἧττον μεγάλης ὅτι
τὰ μεταβαίνοντα ἐπὶ τὰ γνώριμα ἡμῖν καὶ σφοδρότερα· καὶ ἐκ
τούτων ἀναπείθεται ἐπὶ τὰ ἀσθενέστερα καὶ ἀγνωστότερα.
οὕτω γὰρ πᾶσιν ἡ μάθησις γίνεται· μανθάνομεν γὰρ ἐκ
τῶν ἡμῖν μὲν γνωρίμων, τῇ φύσει δὲ ἀγνώστων. τούτου γὰρ
ἀληθοῦς ὄντος τὸ διὰ τῶν ἧττον γνωρίμων τῇ φύσει, πρώ-
ριμα γάρ ἐστι καὶ τῇ φύσει τὰ ἡμῖν γνώριμα· ἀγνῶτα δὲ
μὲν ἐκεῖνα, μᾶλλον δὲ ἡμῖν· μανθάνομεν δὲ διὰ τῶν ἡμῖν
γνωρίμων τὰ τῇ φύσει γνώριμα· ἡμῖν δ' ἄγνωστα· καὶ τοῦ-
το τοιοῦτόν ἐστι· τὸ ἐκ τῶν αὐτοῖς γνωρίμων μανθάνειν
τὰ τῇ φύσει γνώριμα· ὡς ἔστι γὰρ οὓς τοιούτους ὑποτίθε-
σθαι δεῖ οἱ νομοθέται ἵνα ἐκ τῶν ἐκάστῳ ἀγαθῶν ἀπεργά-
ζωνται τὸ ὅλως καὶ καθόλου ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς πολίταις ἀγαθά·
οἷον καθόλου μὲν ἐστιν ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος· πῶς δὲ ὧν πολι-
τῶν κακῶς τοῦτο χρώμενος· παρίησι· διορίζει δὲ πλούτῳ
θαρρῶν· οὐ λαβόμενοι οἱ δικασταὶ ἐπιτίθενται καὶ ἀτιμοῦ·
τοῦτο γὰρ ὡς νόμῳ ὥρισται· καὶ τυφθεὶς σώφρων γέγονε·
καὶ παρίησι τιμᾶται καὶ ἐστέφθαι· τὸ μὲν δὴ μεταιτῶθαι
καθόλου μὲν οὐ ἀγαθόν· ἐκείνῳ γέγονεν ἀγαθόν· ἐπειδὴ
κἀκεῖνος ἐκ τοῦ τυφθῆναι σώφρων τέ καὶ ἀγαθός· οὐ μόνῃ
δ' ἐκείνος· ἀλλὰ καὶ πᾶς ὃν ἐν τῇ πόλει πλουσίων· εἰ τινος
καὶ τοιοῦτος ὢν πλούτῳ θαρρῶν· ἢ μὴ ὡς δεῖ αὐτῷ ἐχρᾶ-
το· ἐπιτιμᾶται τε καὶ κακῶς αὐτῷ ἐχρῆτο· ὥστε δρόμῳ ἐπὶ
μεταπαίδευσιν ἴσης· καὶ ὧν καὶ γέγονε τῷ ὑβρίσαι ἀγαθόν
γέγονεν ὁ πλοῦτος· ὅστις ἐπὶ καθόλου ἀγαθὸν ἑκάστῳ ὧν
πλουσίων ἀγαθόν· οὕτως ἐκ τῶν ἑκάστῳ γνωρίμων τὰ τῇ τῶν

ἡ λογικὴ οὐσία τῆς φύσεως τοῦ πεφυκότος, ἢ ὑπὸ τὸ αὐτὸ
ὀνόματος ἀλλογουμένης· πρὸς εἶναι μὲν λέγεται πολλὰ συμ-
πεπλεγμένα, καὶ ἅμα καὶ ὡς ἕξασιν νοουμένων τῶν ζῴων
αὐτοῦ φύσιν· γίνεσθαι γὰρ ἕκαστον τοῦ αὐτοῦ τὸ ὑποκείμενον.
ὁρισμοῦ δὲ λέγεται πολλαχῶς καὶ ἀναπλωσιν καὶ ἀναριθμησιν
ᾗ ἐξ ὧν συγκεῖται τὸ εἶδος μερῶν νόησις· καὶ τοῦτο δια-
φέρει τοῦ τί ἐστιν εἶναι τοῦ ὁρισμοῦ· ὅτι ἐκεῖνο μὲν ἁπλῆ νόησις
συγκεχυμένη, καὶ ὡς ἕξασι καὶ ὡς ἓν τὸ πρᾶγμα θεωροῦσα·
ὁ δὲ ὁρισμὸς ἀναπτύξεις τῆς τοῦ προκειμένου καὶ ἀναγκαίω-
μενος ἐξ ἀνάγκης μερῶν· καὶ τοῦτο μὲν προσηκόντως ἐπὶ
τῶν λεγομένων ἐνιαίων ὑφεστώτων· ἐπὶ δὲ τῶν ἐξ ὧν λεγομέ-
νων ὑφεστώτων καθάπερ τὸ σωμάτιον τὸ ἀνθρώπειον· τὸ τί ἐστιν εἶναι ἑκά-
στῳ ὁλότητα ἕνα ποιοῦσα· ἕνα γὰρ ἐξ ὧν καθ' ἡμέρος
ἀνθρώπου λέγεται καθόλου τὸ τί ἐστιν εἶναι· εἰληφθω γὰρ αὐτὸ
τοῦτο τί ἐστιν εἶναι· τὸ διαγωγικὸν ἄνθρωπος ὄνομα τὸ αὐτὸς, καὶ
ἐστιν ὑφεστὸς ὁλότητα· τὸ τί ἐστιν εἶναι φησὶν ἐστι· τοιοῦτον
αὐτὸς ἐστὶν ὅλος λέγεται ἕνα ποιοῦσα ὧν καθ' ἡμέρος καθόλου· ὁ
γὰρ Σωκράτης ἐστὶν τὸ ὄνομα λέγεται· τοιοῦτον τὸ αὐτὸς·
ἐν δὲ Σωκράτης λέγεται αὐτὸς· δῆλον ὡς λέγεται καὶ ἐκεῖνο·
λείπει δὴ τὸ ὑποκείμενον αὐτὸς ὀνόματος σημαινόμενον· ἐκεῖνο
δὲ ἐστὶ τὸ τί ἐστιν εἶναι· ὅλος ἀφ' ἑξαυτοῦ λέγεται αὐτὸς, ὅτε
ἐστὶ διαγωγικὸν τοῦ τί ἐστιν εἶναι· ἐπὶ πάντων δὴ ὅτι τὸ τί ἐστιν
εἶναι ἐστὶν ὁ λέγεται καὶ ὀνομάζεται ἕκαστον καθόλου ἀξι-
ωμάτων τινὸς ἕνεκα τὸ καθόλου τοιοῦτόν λέγεται· ἐπιλογή·
οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ σὸς εἶναι· ὃ μουσικὸν εἶναι· τοιοῦτόν λέγεται
ὁ Σωκράτης μουσικός· ἀμφοτέρων ὃ Σωκράτει εἶναι τὸ μου-
σικῷ εἶναι· οὐδέτερα ἡ φύσις αὐτοῦ τὸ μουσικὸν εἶναι· οὐδὲ
καθόλου τὸ ἐστὶ μουσικός· οὐδὲ τὸ τί ἐστιν εἶναι ὁ λέγεται Σω-
κράτης ἐστὶ τὸ μουσικόν· ἀμφὶ ἄρα ἐστὶ καθόλου τὸ Σωκράτης·
ἐκεῖνο ἐστὶ τὸ τί ἐστιν εἶναι τοῦ Σωκράτους· καὶ ὧν καθόλου

μήκους. τὸν ἄρτον φαμέν, ὅτι ἄρτος ἐστιν, ἄρτος ἕως οὗ πρὸς ὀ-
νομα. ἡ δὲ λευκὴ ἐπιφάνεια ὁρίζόμενον λαμβά-
νομεν εἰς τὸν ὁρισμὸν αὐτῆς, αὐτὸ τοῦτο ἐπιφάνειαν. λέ-
γομεν [δὲ] ὅτι λευκὴ ἐπιφάνεια ἐστὶν ἐπιφάνεια ἔχουσα
χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως. ὥστε εἰλημμένον ἐν τῷ ὁρισ-
μῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας, ἡ ἐπιφάνεια. εἰ δὲ τις λέγοι ὅτι
οὐ λήψομαι ἐς τὸν ὁρισμὸν τῆς λευκῆς ἐπιφανείας, τοῦτο ἐ-
πιφάνειαν, ἀμφίβολον ἂν εἴη ὅτι λευκὴ ἐπιφάνεια ἐστὶ χρῶ-
μα διακριτικὸν ὄψεως. οὔτε ἐγὼ ὁρισμῷ τῆς λευκῆ-
της ἀποδῶ, ἀμφιβολίαν τῆς λευκῆς ἐπιφανείας. εἰδὼς τὸν ἀ-
κριβῆ φαμὲν ὁποῖός τὸν ἄρτον. ὅτι ἐν τῷ ὁρισμῷ τοῦ ἄρτου
οὐ λαμβάνεται ἄρτος, δῆλον. ὡς ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ ὁρισμῷ τῆς
λευκῆς ἐπιφανείας λαμβάνεται ἡ ἐπιφάνεια, οὐκέτι
ἡ ἐπιφάνεια ὁποία ἐστὶν ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια. οὐκέτι οὐδὲ φανεὶς
ἡ ἐπιφάνεια ὅταν ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια, ἐπεὶ δοθέντων ἂν
τῶν λίθων τὸν ἐπιφάνειαν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ δοθέντων ἂν
τῶν λίθων ἡ τοιαύτη ἐπιφάνεια ἐν τῷ ὁρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανεί
οὐκέτι ἡ ἐπιφάνεια, ὅταν ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια. φαίη τις
δὲ καὶ ἀμφιβολίαν ἔχειν οὕτως· καὶ ἐπεὶ ὅτι πρότερον
αὐλή, καὶ ἦν αὐλὴ ὑφιστάμενα ἡ ἱερά· καὶ ἐπεὶ φανὲν
οὐκέτι ἡ ἐπιφάνεια ὅταν ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια. ὅτι πρό-
τερον αὐλὴ ἐπιφάνεια ἐν τῷ ὁρισμῷ τῆς λευκῆς ἐπιφανείας ὁρί-
μῳ. τοῦτο ἐπεὶ οὐμενοῦν λέγω λίθων. ἐν ᾧ ἄρα μὲν
ἐστὶ λόγῳ αὐτό, λίθοντι αὐτό. οὕτως ὁ λόγος τοῦ τί ἐστιν
ἐκάστῳ πολυτέκνου οὕτως ἐκ λόγος καὶ ὁρισμός. ὁ λόγος τοῦ
καλοῦ τί ἐστιν καὶ τῆς φύσεως ἑκάστῳ, ἐν ᾧ λόγῳ
λίθοντι καὶ αὐτὸ ἁπλοῦν ὂν τῷ τε ὁρισμοῦ, μὴ αὐτὸ ἔ-
χει ἐν ᾧ λόγῳ αὐτῷ ἢ τοῦ τε ὁρισμοῦ. ἐν μὲν ᾧ τοῦ ἄρτου λό-
γῳ ὡς λίθοντι. τί ἐστιν ἄρτος. οὐκέτι ὑπάρχει ὁ ἄρτος· ἐν
τῷ ἐπὶ πάγῃ, ὥστε ἐν τῷ ἐπιφανείᾳ λευκῇ εἶναι

ὅτι τὸ ἐπιφάνεια εἶναι λευκή, ὡς λευκὸν καὶ λευκὸ εἶναι τὸ αὐτὸ
καὶ ἓν, καὶ ἐὰν οἴμαι λύσῃς πρός τινα λόγον ἀναμάρτητον φαίνε-
σθαι πρὸς τὸ λευκόμορφα, ὁμοίως ἀναμάρτητος λύεσθαι λόγος τοι-
οῦτος ἀν εἴη. εἰ γὰρ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια ἐν ᾧ ὁρισμῷ τῆς λευκῆς
ἐπιφανείας λαμβάνεται. ἐπὶ τούτῳ λύεις ὡς ἀρκούσῃ σοι τῷ
ἐπιφάνειαν μὴ εἶναι ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπιφάνεια ἐν ᾧ ὁρισμῷ τῆς
λευκῆς ἐπιφανείας, τῷ μὴ ἐπιφάνειαν οὐκείαν ὁμῷ. ἀμφὰ λη
φόμεθα: τὸ γὰ λευκὸν πεφυκέναι ὁμῷ, καὶ οὕτω τοιοῦτον ὡς
παύεσθαι δοῦναι ἀν τῷ ἐπιφάνειαν εἶναι ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπιφά
νεια. εἰ ποιμὴν γὰρ ἀν οὕτως, ὅτι λευκὴ ἐπιφάνεια, ἐὰν ἐπι
φανεία λεία. πρὸς δὴ τοῦτον τὸν λόγον οἴμαι ἐπανέλθῃ τὸ ὡς
πεῖν τὸ ἡ ἐπιφανεία λευκὴ εἶναι διὰ τὸ ἐπιφανεία λεία καὶ
τὰ ἑξῆς εἶναι λέγειν, ὥστε ἄτοπόν λευκῷ ἐπιφάνειαν ὁρίζε
μένους τινὰς εἰρῆσθαι, ὅτι τὸ ἐπιφανὲς λευκῆ εἶναι ἐὰν τοιάδην
ἐπιφάνεια λευκὴ ἐὰν. τὸ γὰ ἐπιφανεία εἶναι λεία, ἤτοι ἐπι
φανεία λεία, τὸ λευκὸν ὁρίζεσθαι: τοῦτο γὰρ καὶ παρέλιπεν.
πρὸς δὲ λευκῷ ἐπιφάνειαν. οὐχωρίζεσθαι, ὥστε ὅταν λέγῃ ὅτι
λευκὴ ἐπιφάνεια ἐὰν, ἐπιφανεία λεία, οὐδὲν ἄμουσίτει,
ἢ ὅτι τὸ λευκὸν λεῖον ἐὰν. καὶ ἐὰν τὸ λευκῷ εἶναι καὶ λαὸ ὡ,
ταυτὸν καὶ ἕν. ἀλλὰ δὴ ἐπὶ καὶ καλὰ τὰς ἄμμους καλλιτερίας
καὶ ὑγιείας. ἔστι γὰρ ὑποκείμενον ἐκάστῳ, οἷον ὑγιαίνῳ καὶ ποιῷ,
ἔστιν εἰρῆσθαι ὅτι ἡ ἐπιφάνεια οὐκ ἔστιν ὅπερ ἡ λευκὴ ἐπιφά
νεια, οὐδ' ἐστὶν ἐπιφανεία τὸ λευκὴ εἶναι, ἀλλ' εἶναι λεία. ἐπεὶ
δὴ τὸ ὑγιαίνειν καὶ ὑγιαίνειν καὶ αἱ ἄμμοι καλλιτερίαι ἐκάστῳ ὑποκεί
μενόν τι ἔχει. ἀλλ' ἔστι λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ τί ὢν εἶναι ἐκά
στῳ αὐτῶν. τοιοῦτον, δυνάμεθα τί τὴν μὲν φύσιν εἶναι ὁ ἄμμος,
καὶ τὸ λευκὸν, καὶ ὑπάρχειν τὸ τί ὢν εἶναι τῷ λευκῷ ἄμμῳ.
καὶ ἔστιν ὁρισμὸς τοῦ λευκοῦ ἄμμου. ἐπεὶ τίνες ὁρισμοὶ ὀνομῇ
ἔστιν ἀμμοῦ λόγων. εἰμὶ γε δὲ τὴν λέγειν ὅτι τοῦ ἄμμος λευκὸς
λόγου οὕτως ἀμμοῦκονόμαζος. πῶς ἔστιν αὐτοῦ ὁρισμός,

λέγει. ὅτι ἔστω δὴ ὄνομα τῶν λευκῶν ἀνῶν ἱμάτιον. ἔστι οὖν ὁ-
ρισμὸς τοῦ ἱματίου, ἤ τοι τοῦ λευκοῦ ἀνοῦ, ἢ οὔ. καὶ ἐ-
ρωτήσας ἐπικρίνει λέγων. ἀμὰ μὲν τῶν καθαὐτὸ λεγομ-
ὸν δὲ τοῦτο, τοῦτ' ἔστιν ἐκείνων τῶν φύσεων, τῶν καθ' αὐτὸ
οὐσῶν καὶ ἐνυπάρξει. ὁρισμοὺς εἶναι φαμὲν. ὁ δὲ λευκὸς
ἀνὸς καθαὐτὸ μὴ ὤν, μὴ δὲ δυνάμενος εἶναι καθαὐτὸ, ἀλ-
λ' ἐν τῷ ἀνῷ ὤν. ὥσπερ καὶ ὁ μουσικὸς σωκράτης ἐν τῷ σω-
κράτει. πῶς ἔσται τοῦ λευκοῦ ἀνοῦ ὁρισμός. εἰ γὰρ ἦν αὐ-
τοῦ ὁρισμός, ἦν ἂν καὶ τί ἦν εἶναι ἤ τοι φύσις αὐτὴ καθ'
αὑτὴν συγκεχυμένη καὶ ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ ἀναπτυσσομένη.
ἀμὰ ὁ μὲν ἀνὸς ἐστὶν, ὁ δὲ λευκὸς ἀνὸς οὐκ ἔστιν. ἀμὰ συνέβη
τῷ ἀνῷ. εἰ πὼν δὲ ὅτι ὁ λευκὸς ἀνὸς οὐκ ἔστιν τῶν καθαὐ-
τὸ ἐπιχειρεῖ διὰ τῶν τοῦ μὴ καθαὐτὸ σημαινομένων. δεῖξαι
ὅτι λευκὸς ἀνὸς, τῶν καθαὐτὸ ἐστὶ λέγων. ἢ τὸ οὐκ καθ' αὑ-
τὸ, λέγεται διχῶς, καὶ τούτου ἐστί. τὸ μὲν ἐκ προσθέσεως,
τὸ δὲ, οὐκ ἐκ προσθέσεως. καὶ τοῦ μὲν ἐκ προσθέσεως, οὐκ καθ'
αὑτὸ τέσθεικεν ὑπόδειγμα. τὸ τὸ μὲν γὰρ, τῷ αὐτὸ ἄμω προσ-
κεῖσθαι λέγεται. καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. εἴ τις ὁ-
ριζόμενος τὸ λευκὸν προσλάβοι καὶ τὸν τοῦ ἀνοῦ ὁρισμ'
προστίθησι τὸ πρᾶγμα καὶ τὸν ὁρισμὸν αὐτοῦ ἐν ἄμω
πράγματι καὶ ὁρισμῷ. εἰ γὰρ τις ὁριζόμενος τὸ λευκ'
λέγει, ὅτι λευκὸν ἐστι χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως. ζῷον πε-
ζὸν δίπουν, οὐχὶ λευκοῦ ὁρισμὸν ἀποδέδωκεν. ἀμὰ λευκ'
ἀνοῦ. καὶ διὰ τοῦτο οὐκ καθαὐτὸ ὡρίσατο τὸ λευκὸν, διὰ τὸ
λευκὸν ἐν ἄμω. ἤ τοι τῷ ἀνῷ προσθεῖναι. τὸ μὲν οὖν οὐ τ'
λέγεται οὐκ καθαὐτὸ. τὸ δὲ τῷ ἄμω αὐτῷ. ἐλλιπῶς δὲ ἑρμη-
νευθέν, δεῖ προσθεῖναι. τὸ δεῖν προσκεῖσθαι. ὃ οὐ προσ-
κεῖται ἵνα ἢ τὸ πᾶν τοιοῦτον. τὸ δὲ λέγεται οὐκ καθ' αὑτὸ, ἐν τῷ
δεῖν ἄμω προσκεῖσθαι αὐτῷ ὃ οὐ προσκεῖται. οἷον εἰ
τὸ ἱμάτιον σημαίνει τὸ λευκὸν ἀνὸν, ὁριζόμενος τὸ ἱ-

μάτιον λέγει.

μάτιον λέγω, ὅτι ἱμάτιόν ἐστιν ἐξ ἀπείρου λευκὸν ὅλως.
δεῖ οὖν πρῶτον ὁρίσασθαι τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἱματίου, καὶ ἀφ' οὗ-
τινος τὸ ζῷον πλεῖόν ἐστιν, οὐ περίκειται. ὥστε οὐ καθ' αὑ-
τὸ ὡρίσθαι τὸ ἱμάτιον, εἰδὲ τὸ λευκὸν ὁριζόμενοι καὶ
τὸν ἄνθρωπον λαμβάνουσιν. οὐκαθ' αὑτὸ λέγεται. ὁμοί-
ως δὲ καὶ τὸν λευκὸν ἄνθρωπον ὁριζόμενοι οὐ περιλαμβάνουσι
τὸν ἄνθρωπον οὐ καθ' αὑτὸ λέγεται. ἆρα τὸ ἱμάτιον ὁριζόμενοι
περιλάβομεν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἔσται ἄρα τὸ ἱ-
μάτιον ἢ τι ὁ λευκὸς ἄνθρωπος. ὧν καθ' αὑτὸ τὸ εἰδέναι ὧν καθ' αὑ-
τό, ἔσται ἄρα ὁρισμὸς αὐτοῦ, εἴπερ ὧν καθ' αὑτὸ τὸ οἱ ὁρισμοί.
οὐκ ἄρα καλῶς εἴρηται ὡς ὁ λευκὸς ἄνθρωπος. οὐκέτι ὧν καθ'
αὑτὸ λευκὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐπὶ τούτου οὐδὲ ὁρισμὸς ἐστὶν αὐτοῦ.
ζητητέα δὲ πρῶτον τίνων μὲν ἀκριβῆ λύσιν μετὰ λόγου ἐροῦ-
μεν εἶναι, ὅταν λέγῃ ἢ καὶ ὁρισμὸς ὡσαύτως καὶ τὸ τέλειον πλεοναχῶς λέγεται, καὶ
γὰρ τὸ τέλειον. εὐανάμαρτητόν ἐστιν σημαίνειν τὸν οὐσίαν. τὸν μὲν
δὴ ἀκριβῆ λύσιν καὶ τὸν τοῦλάττου διάφορον μετὰ λόγου ἀξιῶ.
οὐδὲ δίχα προσοχῆς ἀρκούμενα εἰπεῖν, ἐπίλογος, τὸ δὲ λευκὸς
ἄνθρωπος, ἐάν μὲν λευκὸν, οὐ μέντοι τί ἐστὶν εἶναι λευκῷ εἶναι. ἀμφι-
βάλλοντος εἶναι, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τίνα ἄνθρωπος λευκὸς ἐστί. τοῦ-
το ἀγνοεῖς. ἔστι γὰρ τὸ λευκὸν ὡς ἄρτιον καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀγνοεῖται-
ται. ὅτι ἄνθρωπος λευκός, οὐ μέντοι ἐστὶν ἄρτιον τὸ τί ἐστιν εἶναι τοῦ λευ-
κῷ εἶναι. τὸ τί ἐστιν εἶναι ἄρτιον ὅτι ἐστὶ τοῦτο ἐστὶν ἄρτιον. ἀγνοεῖται
μέντοι τὸ λευκῷ ἄρτιον. τοῦτ' ἔστιν ὁ λευκὸς ἄνθρωπος ἐστὶ τῷ ἱματίῳ
εἶναι ἢ τοῦτο ἱμάτιόν ἐστιν ἐξ ἀπείρου λευκὸν ὅλως. οὐκέτι ὅτι ἔστι τὸ
λευκῷ ἄρτιον. τὸ τί ἐστιν εἶναι λευκῷ ἄρτιον. ὅτι περὶ ἱματίῳ
εἶναι ἐστίν, οὕτω γὰρ ἐρῶμεν ὅτι ἔστω τὸ ὄνομα τῷ λευκῷ ἄρτιον
τῷ ἱματίῳ. ἀρ' ἐστὶ τὸ τί ἐστιν εἶναι τοῦτο, ἢ ὅλως ἢ οὔ. ἀπορήσειεν μὴν
ἄν τις τοῦ τί ἐστιν εἶναι, τοῦτο δεῖται ἢ ἑκάστου φύσις. καὶ ἐπεὶ δὲ
ἕτερόν τι τὸ διαφορᾶς αὐτοῦ, ἢ τις ἐστὶ φύσις τοῦ ὁρισμοῦ ἢ
ἑτέρου τινὸς ἐστὶ τὸ τί ἐστιν εἶναι. ὅτι ἡ φύσις τοιαύτου ὧν καθ' αὑτὸ

λθ

ἀρμονία, πεπέρασται γὰρ ἕκαστον αὐτῶν συναρτήσει καὶ ἅμα νοοῦ-
μενον. ἐπειδὴ ὡς ἐν ὕλῃ ἀποφατικῇ λέγομεν τὸ ἄπειρον ἐπὶ
τοῦ πέρατος, ζητεῖ δ' ἄρα ἑκάτερα ἑκατέρων εἶναι, τὸ πεπερα-
σμένον τοῦ ἀπείρου, καὶ τοὐναντίον πάλιν τὸ ἄπειρον τοῦ πεπερα-
σμένου. ἑκάτερον ἑκατέρου οὐσία ἐστίν. εἰ οὖν τὸ τί ἦν εἶναι ἡ ἑκάστου
οὐσία. τὸ δὲ καθ' ἑκάστου ἓν. δῆλον ἄρα ὅτι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι
ὧν ὄντων ἐστί. καὶ ἐπεὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἐπί τινων οὐσιῶν ἐστί,
τοῦτ' ἔστι τὸ τί ἐστιν εἶναι. οὐδὲν ἄρα ἐστὶν ἢ σαθεῖσαι αἱ ἄτομοι
οὐσίαι ἔδει οὐσιῶν. ὥστε μὴ καθόλου ἐστὶν ἐπιστητόν. ἀλλ' ὅταν δᾷδα
ἐξάμου καὶ καλάμου λέγωμεν. οὐκέτι ὁρᾶτε τὸ δίτηλ καὶ καθ'
αὑτό. ὁ γὰρ λευκὸς ἄνθρ οὐκέτι καθ' αὑτό. ἀμιγῶς ἀρνῶν. τὸ γὰρ
πλήθει ταῖς οὐσίαις μόναις ἀφωρισμένοις καὶ ὑποκειμένοις. ἔδει
τὸ τόδε τι ταῖς οὐσίαις ὑπάρχειν. ὁ λευκὸς ἄνθρ. οὐκέτι τὴν
οὐσίαν. ἀλλὰ συμβεβηκός. οὐκ ἄρα ἦν ὁ λευκὸς ἄνθρ τόδε τι
ἢ καὶ καθ' αὑτό. ὥστε ἐξ ἀπείρων ἕνα μέρων. ἀριθμός
ἐστι τὸ τί ἦν εἶναι ἑνί, ὅσων ὁ λόγος ὁρισμός ἐστι. τοῦτ' ἔστιν
ἑκάστων ὄντων. ἐπὶ ἐκείνων μόνων τὸ τί ἦν εἶναι λεκτέον κυρί-
ως οὐσιῶν. ὧν ὁ λόγος ὁρισμός, ἢ τοι ἁπλῶς καὶ ἀ-
ριθμητὸς ἐπὶ ὧν καθόλου τὸ καὶ οὐσιωδῶς ὑπαρχόντων ἀπλῶς.
εἰπὼν δὲ ὥστε τὸ τί ἦν εἶναι ἑνί ὅσων ὁλόκληρος ὁρισμός ἐστι.
ἐπειδὴ οἱ ὁρισμοὶ τοσοῦτον σημαίνουσι ὅσ' ὀνόματι τοῦτο
ἦν εἶναι. ἐπήγαγεν, ὁρισμὸς δὲ ἐστίν, οὐκ ἂν ὄνομα λόγῳ
τοῦτο σημαίνῃ. δεῖ δ' ἐπεῖν ὁρισμὸς δέ ἐστιν. οὐκ ἂν λόγος
ὃ ὀνόματι τοῦτο σημαίνων. εἶτα. οὐκ ἂν ὄνομα ᾧ λόγῳ
τοῦτο σημαίνον. ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος τοιοῦτος. οὐ πᾶς λόγος ὁ
ὀνόματι τοῦτο σημαίνων ὁρισμός ἐστιν. εἰ γὰρ πᾶς λόγος
ὀνόματι τοῦτο σημαίνων ὁρισμός ἐστιν. ἐπειδὴ δυνάμει
ἔστι πᾶσι λόγῳ ὄνομα εἶναι. πᾶς ἂν λόγος ὁρισμὸς ἦν. ὥστε
ἐπειδὴ πᾶσι τοῦ μέρους τοιοῦτόν ἐστι τὸ ὄνομα τοῦ ὅ-
λου, ὁρισμὸς ἂν ἦν ἡ συλλαβή. τοῦτο γὰρ ἔλεγεν πᾶσι τῷ

ἔδει

τὸ ἐπὶ πολὺ φημὶ τὸ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα βιβλία.
ὁ δὲ εἰλίας ὄνομα. οὐ γὰρ οὕτως λέγεται τῶν
σημαίνων ὁρισμὸς ἐστὶν. ἀμφότερα δὲ λέγεται καὶ τῶν
σωμάτων, καὶ ἀμερῆ καὶ ἀνθρίθμητον ἔχει τὴν
σωμάτων εἶδος, ἢ μᾶλλον σωμάτων πλῆθος ἐξῶν τὴ
διάφορα τὸ καθόλου χωρίζει καὶ ἀποσυλᾶται, ἐκάστος γὰρ ἐ
ὁρισμός. εἰπὼν δὲ ὅτι ἐκεῖνος ὁλόλος ἐστὶν ὁρισμὸς ἐαὶ τῷ
πρώτου τινός, τίνα βούλεται λέγειν πρῶτα, διαφωνίζων
ἐπιλαγε γὰρ ὅτι λέγεται μὴ ὡς ἀμφιλέγεσθαι. ὁ
γὰρ λέγομεν ὅτι λευκόν, οὐχὶ τὴν λευκότητα αὐτὴν
καθ' αὑτὴν φαμὲν ἀεὶ τὴν λευκὴν καὶ μέλαν οὐσίαν, οἷον
χιόνα, ὠκεανόν· ἢ ἀμόρτι ἐκεῖνον. ὃ γὰρ λέγομεν ὅτι
ἄνος, οὐκ ἀεὶ φαμὲν. οὐδ' ἀεὶ ἀποδεχόμεθα, ἀλλ'
τὴν τοιάδε οὐσίαν τὴν δεκαεμέρων καθ' αὑτὴν εἶναι, ἐκ
δήλων δὲ μὴ ἄμφους φανερόν, ὅτι οὐκ ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι, οὐδεὶ
ὧν μὴ ἄμφους ἄδων. ἀμφοτέρων ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι. ἀ δὲ ἔστι
ἄδων ἄμφους ἄδων δὲ οὐκ ἄν ἄμφοτέρων ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι. ἀμφ
εἰδῶν. ἀ δὲ ἄδων ἐξουσιῶν ἀποσεσυλημένα. ἢ ἐστὶ τὸ τί ἦν
εἶναι ἐκάστων. ἐξῶν τὰ ἄδε κεχώρισται· τῶν δὲ
τὰ εἴδη. ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο ἄδων, ἢ τὰ καθ' ἕκαστα. ἐν ἅπασι
καθ' ἕκαστα αὐτοῖς τὸ εἶναι, ἀφ' ἑνὸς γὰρ ὁ λόγος, ἀμφοῖν
ἀφ' ὧν ἀ ἀδιάφορα χωρίζεται παρ' ἑαυτῶν ἔχει· τῶν δὲ
τὰ ἄδη. οὐ καθ' ἑνὸς μετὰ λόγου λέγεται, ἢ τοι οὐχ ὡς συμβεβηκὸς
καθηγορούμενα. καὶ ταῦτ' ἄδων ὧν καθηγορεῖται. ὡς τὸ λευ
κὸν καὶ τὸ μέλαν. ἢ τὸ θερμόν. ἀμφὼ οὐσία καὶ ἡ φύσει μετὰ
διαφορᾶς ὧν μερικῶν, ἀμφὰ μόνως ὧ καθόλου. δύναται δὲ
οὐ καθ' ἑνὸς μετὰ λόγου λέγεσθαι, αὐτὴ τοῦ οὐ κεχωρισμένα
αὐτὰ τὰ εἴδη. καὶ καθ' ἑκάστου φανερὸν ἀλλ' ὧν καὶ καθ' ἑνὸς μετὰ λόγου
ἀλλ' ὧν τὰ καθ' ἕκαστον ἐστίν. ἀμφοῦσαι ἄδων ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα,
μεμερισμένα πῶς καὶ ἀμέριστοι, μεμερισμέναι μὲν, ἢ ἐν τοῖς

ὁμωνύμως· οὐδὲ ὁμωνύμως. οὐ δὲ ζῷον τὸ ἰατρικὸν σῶμα καὶ σκυτικὸν
οὔτε ὁμωνύμως λέγεται, οὔτε καθὲν καὶ συνωνύμως·
ἀμφότερα γὰρ ἓν ἢ λόγῳ ὡς τὸ ἀφεῖναι καὶ τεθῆναι ἕν. ὥσπερ
οὖν τοῦτο οὐχ ἁπλῶς λέγομεν οὔτε. ἀμφότερα μὲν
καὶ κυρίως ἡ οὐσία. δηλοῖ δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι, οὐ-
τω καὶ ὁ πρώτως καὶ ἁπλῶς ὁρισμός, καθ' ὃ τὸ τί ἦν εἶναι
ἕκαστον ἐσήμαινε. ἔστι δὲ ὅμως καὶ ὧν ἄμφω οὐκ ἀφαιρήσομεν.
Ἔστι δὲ ἀμφότερα ὁμῶς ὁ τελέως τὸ τί ἦν εἶναι διαφέ-
ρειν οὐθέν· ζῷον λέγων, τὸ δίπουν ἄπουν ζῷον. ἅτε
οὖν φανὲν συνωνύμως ὄντα λέγειν αὐτὰ βουλόμεθα. ἅτε
ὁμωνύμως, ἢ ὁ καὶ μᾶλλον ὧν ἀφεῖναι καὶ τεθῆναι μὴ οὐ
δηλοῖ τὸν λόγον. οὐδαμοῦ γὰρ ἀναίτιον αὐτοῦ τιθεμένου
τὸν ὁρισμὸν εἶναι· ὁπόταν λέγωμεν αὐτὸ σημαίνειν. ἀμφότερα
λέγω. Ἐπὶ δὲ τῶν ὀνόματος οὐκέτι ἐστὶ ζῷον τὸν σημαίνει ὡς
λέγω καὶ ὁρισμὸν τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἑνὸς ὡς ὀνόματι. Οὐ γὰρ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων ἀφεῖ-
ναι. ἀμφότερα, καὶ ἐπαναγκὲς. καὶ ὅμως οἱ λόγοι οἷς ἕνα τὸ ὄνο-
μα ἔνιοι οὐκέτ' ὁρισμοί. ἐπεὶ πολλαχοῦ ζῷον ἐστιν, ἢ δὲ
θεώρησις περὶ ὁρισμοῦ ἐστι, διορίζει καὶ περὶ ζῴου, καὶ
φανὲν ὡς ἓν αὐτὸ ἁπλῶς ἀποφαινόμεθα. ὅτι δ' ὄνομα
λόγου ἕνα τοῦ αὐτοῦ ἔνιοι. οὗτος ὁ λόγος οὐ σημαί-
νων ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἓν ὄνομα. ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶ μὲν οὐ μόνον ἐπὶ τούτων ὁρισ-
τέον ὡς ὀνόματι. Οὐ γὰρ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων ὁρισ-
τέον, καὶ ἐπαναγκὲς. καὶ ὅμως οἱ λόγοι οἷς ἕνα τὸ ὄνο-
μα ἔνιοι οὐκέτ' ὁρισμοί. ἐπεὶ πολλαχοῦ ζῷον ἐστιν, ἢ δὲ
θεώρησις περὶ ὁρισμοῦ ἐστι, διορίζει καὶ περὶ ζῴου, καὶ
φανὲν ὡς ἓν αὐτὸ ἁπλῶς ἀποφαινόμεθα. ὅτι δ' ὄνομα
λόγου ἕνα τοῦ αὐτοῦ ἔνιοι. οὗτος ὁ λόγος οὐ σημαί-
νων ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος
ἓν ὄνομα. ὁρισμὸς ἂν οὐκ ἀναγκαῖον εἴη συμ-
βαίνειν. ἔστι γὰρ ὄνομα ὁ λόγος ὃν οὐ σημαίνει ὡς
λόγος καὶ ὁρισμὸς τοῦ πράγματος, καὶ ἐπαναγκὲς ὁ λόγος

ὧν καὶ ζῷα ὁρισμοὺς εἶναι φαμέν, ἀδύνατον εἶναι ὁρισμὸν εἶναι καθόλου, ἀδιαιρέτως αὐτὴν καὶ καθ' αὑτὴν οὐ δυνάμενον εἶναι. ἀμφοτέρως ἐπιπόλαιον. ἐπεὶ τῶν ζῴων εἶναι καὶ ὁρισμὸς, ἢ οὐκέτ' οὐσία· πᾶσι γὰρ οὐχ ὑπάρξει καθόλου. οἱ δὲ ὁρισμοὶ ὡς ἐπὶ τὰ πολλὰ καθόλου ἔχουσι. ἀφαίρει καθόλου καὶ ἀπλῶς μὴ καὶ ἁπλῶς οὐσία. εἶτα καὶ ἄλογα ἄμορα. ἐφεδρεία καὶ ἐντέρα τοιαῦτα ὑπάρχουσιν. καὶ ἐντέρα ἀναφορὰ ὅτι. ζωηφόρα ἄμορα. ἢ καθόλου τε σημεῖον ὑπάρχει καὶ ἡ σημεῖον εἶναι καὶ ἡ γραμμή. εἰς ἄλογον καὶ διελοῦμεν τὸ σημεῖον ὡς καθόλου. ἀφαίρουν ψεῦδος. ἢ μὴ ἔστι καθόλου ἐπιπλέον ἐπὶ πλείω σημεῖα, καθόλου ἔστι καὶ ἐν ξύλῳ καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν λίθῳ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς ἐνυπάρξει. σημεῖόν ἐστι ἄμορα. οὐκ ἔσται. οὐδὲν οὖν ἀφαίρουν ὑπάρξει φησίν. εἰ δὲ μή, διὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι εἶναι ἄνευ τοῦ σημείου ἄμορα. ἐπεὶ δὲ ἀφαιρῶ ὡς σημεῖον καὶ τὸν εἶναι σημεῖον ἀναιρεῖν ἐστι. εἰ δὲ λείπει τὸ εἶναι σημεῖον, ἢ καὶ γραμμὴν εἶναι, οὐ οὐ φημί. εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἀλλὰ συναληθεύειν τὸ ἄμορα τὸν εἶναι τὸν σημεῖον εἶναι ἄμορα. ἢ καὶ γραμμὴν εἶναι ἄμορα, οὐκ ἀνάγκη. εἰ δὲ μὴ ἔστιν, οὐκ ἀναληθεύσει τὸ ἄμορα τὸν σημεῖον εἶναι. ἢ καὶ γραμμὴν εἶναι ἄμορα.

καὶ τ. λευκοῦ. καὶ τοῦ σιρικίου. καὶ τ. πλήτος καὶ ὧν
γραμμῶν. ὁρισμοὺς εἶναι λέγ. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὸ ποσὸν
λαμβάνειν. ὡς τὸ μῆκος ἐπίπεδου σημεῖου. ἐπιφάνεια τὸ
πλάτος μόνον ὁρίζεσθαι βουληθῆ. ἀναγκαῖον τὸ μῆκος διὸ πλατ-
υνθῆναι. ἐπίπεδος γραμμῆς γραμμὴ ἐστὶν ὁρίζομαι
τὸ θῆλυ. ἀναγκαῖον λέγειν ὅτι μεθῆλυ ἐστὶ γραμμὴ. γραμμὴ, ἐν ᾧ
τὰ ἴσα ἐφ' ἑαυτῆς ἐν ἄμφω κλινᾶς. ὁμοίως καὶ πλατυσμὸν λέγων ἀ
ριθμοῦ λέγων. ὥστε ἀπὸ ὁρίζομαι τὸ πλατυσμόν. ἀναγκαῖ-
λέγειν, ὅτι πλατυσμοῦ ἐστὶν ἀριθμὸς. ἀριθμὸς μὴ δυνάμενος
εἰς δύο ἴσα διαιρεθῆναι. ὥστε ἀπὸ τοῦ πλατυσμοῦ, μὴ
πλήτους οὐκέτι ὁρισμὸς, οὐ δι' ὧν συνδυαζομένων σχῆ-
ατον ἀριθμοῦ πλατυσμοῦ ἢ θήλεος ζῴου. ἐπειδὴ δὲ ἐμνή-
θη λέγειν ὅτι πως οὐφὴς ἀριθμός ἐστιν, ὅτι τὸ πάθη ἀ-
ναι τῶν πεφυκότων οὐλίζεσθαι. καὶ ἐπιζητοῦμεν ἀναγκα-
ζόμενα τοιαῦτα ὁριζόμενοι διὰ λέγειν τὸ ὑποκείμενον ἀ-
ναι. τὸ δὲ πλατυσμὸν ὁρίζομαι ἀπὸ ἀριθμοῦ τοῦ ὑποκειμέν-
ου. ἐπιπολὴ δὲ ὅτι πλατυσμὸν ἐστὶν ἀριθμὸν ἐπιπολὴν
ἀδύνατον ἐστὶ διαιρεθῆναι. μὴ ἐφεστηκότων τοῦ ἀριθμοῦ. ἐπιπολὴ
γὰρ ἐστὶν ἀριθμὸς ἐπίπεδος. ἐπίπεδος δὲ ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ
λέγομεν ἐπιπολὴν ἀριθμὸν τοῦτον ἐφ' ὃν. λέγομεν γὰρ ὅτι πλατ-
σὰ χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως, ὅλως ὑποκειμένου μὲν
μὴ ἐφεστηκότος. ἐφεστὸς δὲ ἐπίπεδον τὸ ἐπιφάνειαν ἀφαιρεῖν
λέγει. ἀμφὶ λαμβάνει ὅτι οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι οἱ λέ-
γοντες. ἐπιπολὴν λαμβάνει ὅτι ἀεὶ τοῦ ὑποκειμένου τοῦτ-
ήνουσι οἱ ὁρισμοὶ τούτων. διὰ τὸ μὴ ἀκριβῶς ἀποδίδο-
σθαι τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῶν. εἰ δέτις ἀκριβολογοῖτο ὅτι
ενὸς ὡς ἀδυνάτου ἐστὶ χωρὶς τοῦ ὑποκειμένου ὁρίσασθαι
τι τούτων. καὶ ἐγὼ μὲν φημι ὁρισμοὺς εἶναι τούτων, ὅ-
λως οὐκ ἀρέσκομαι. εἰ δέτις καὶ τούτων εἶναι λέγει ὁρισ-
μούς, ἢ ἄμφω τρόπον τινὰ, ἢ καθόλου τοῦ πολλαχῶς ἐλέχθη.
λεκτέον εἶναι ὁρισμούς, καὶ τὸ σημεῖον εἶναι τούτων, ὅτι

φησὶ δοκεῖ· εἰ δὲ τὸ λευκῷ εἶναι καὶ τῷ μουσικῷ εἶναι οὐδὲν κωλύει τὸ αὐτὸ εἶναι ἄμφω κατὰ φύσεως τὸ μουσικὸν καὶ ἄμφω τὸ λευκόν· πολλῷ μᾶλλον οὐκέτι τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι, καὶ τῷ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ αὐτό. ἔτι πῶς λευκῷ εἶναι καὶ τῷ μουσικῷ εἶναι οὐδὲν κωλύει τὸ αὐτό· ἐπεὶ ἐνίοτε καθ' ἑκάτερον τῶν λεγομένων δόξειεν ἕτερον εἶναι ἕκαστον καὶ τὸ ὧι εἶναι, οὐ δεῖ γε ἐπὶ κυρίως ἐπὶ ἰῶν καθ' ἑκάτερον τὸ ὧι εἶναι· καὶ λέξας οὖν διὰ τοῦ λόγου, ὅτι ἕτερός ἐστιν ὁ ἀνθρώπος καὶ τὸ λευκῷ ἀνθρώπῳ εἶναι, λείπει ὅτι ἐπὶ ἰῶν καθ' αὑτὸ τὰ λεγόμενα. ἆρα τὸ αὐτὸ ἐπὶ ἑκάστου καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, ἢ οὔ· καὶ ἐρωτᾶν καὶ ἀπαντᾶν τοῦτο μᾶλλον· λείπεται δὴ τοιοῦτον εἶναι ἑκάστῳ καὶ τὸ τί ἦν εἶναι· λείπει ὅτι μεμέτρηται ὁ λόγος ἐπὶ ὧν ἰδεῶν. καὶ εἰ μὴ ἐκεῖσε φαμέν ἐστιν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, καὶ τῷ αὐτοανθρώπῳ εἶναι τὸ αὐτό, καὶ τὸ αὐτοαγαθόν· καὶ τὸ αὐτοαγαθῷ εἶναι, ἔσται καὶ ἐνταῦθα ὁ αὐτὸς καὶ τῷ αὐτῷ εἶναι τὸ αὐτό, καὶ τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸ ἀγαθῷ εἶναι· εἰδὲ ἐκεῖσε ἕτερα καὶ ἐνταῦθα καὶ ὅλως ὡς ἄν ἐκεῖσε εὑρεθῶσιν ἔχοντα τὰ εἴδη, οὕτω καὶτὰ τῶνδε ἔξει· ἔστωσαν οὖν φαμὲν ἰδέαι οὐσίας αὐτοκαθ' αὑτὰ κεχωρισμένων, ὡς ὁπλάδιον ἔλεγεν, ὧν οὐδὲν μᾶλλον ἕτερα οὐσία, μᾶλλον δὲ φύσεις τοιαῦτα ὧν ἰδεῶν φύσεις ἄμφω τινὰς καὶ τοιαύτας οὐκέλειπον οἱ τῶνδε τῶν αἰσθητῶν. εἰ δὲ μᾶλλον οὐσίαι καθ' αὑτὰ οἷαι φασὶ τὰς ἰδέας τινὲς εἶναι, ἆρ' ἕτερόν ἐστιν αὐτὸ τὸ ἀγαθόν· τοῦτο αὐτὸ ἀγαθόν, καὶ τὸ ἀγαθῷ εἶναι, ἢ ταὐτὸν αὐτοαγαθῷ εἶναι, ἢ οὔ· καὶ φαμὲν ὅτι εἰ ἕτερόν ἐστι τὸ αὐτῷ ὂν τῷ αὐτῷ εἶναι· καὶ οὗ τὸ αὐτοαγαθόν· καὶ τὸ αὐτοαγαθῷ εἶναι· καὶ τὸ αὐτὸν· καὶ τὸ αὐτὸν εἶναι· ἔστω τοίνυν ἄμφω οὐσία καὶ φύσεις καὶ ἰδέαι αὐτῶν τῶν λεγομένων, καὶ θεωτέρα· καὶ μᾶλλον ἐκείνων οὐσία· εἰ δὲ οὐσία μᾶλλον ἐστὶ τὸ τί ἐστιν εἶναι· τὸ δὲ τί ἐστιν εἶναι τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι ἐστιν· οὐσία μᾶλλον ἐστὶ τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι· εἰ δὲ τοῦτο καὶ τὸ αὐτοανθρώπῳ

μάχιστα ὅλα οὐσία τὸ αὐτοανθρώπῳ εἶναι· ὁπλαλείφωδη τὸ αὐ-
τοανθρώπῳ εἶναι ἕνα ἕνα οὐσία τοῦ αὐτοανθρώπῳ· καὶ τὸ τὶ
ἦν εἶναι αὐτοῦ· τῷ τοδεῖδος· τῷ τοδὶ ἄτομος πρόσωπον·
τὸ ἀορίστως εἶναι οὐσίας τινὰς ὧν οὐσιῶν· ἤτοι τινῶν ἰδεῶν·
καὶ εἰ μὴ ἦσαν ἀποδολυμένων ἀμήλων· τῶν μὲν κατὰ τοῦ
αὐτοανθρώπῳ· καὶ αὐτοῦ πρὸ καὶ τῶν ὄντων ἰδεῶν· οὐκέτι
ὑπάρχειν ἂν ἡ ἀποδολυμένον εἶναι· καὶ αὐτοῦ πρὸ
ἐστὶ καὶ τῶν ἰδεῶν· οὐκέτι ἂν ὄντος
ἀποδολυμένου· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀποδολυμένου·
ἐπὶ μὲν γὰρ ἀλαδῶς αὐτὸς ἀληθῶς· μᾶλλον τοῦτο τὸ εἶναι ἀλαδὲς· διὰ
μὲν τοῦ ἀλαδῶς αὐτὸς ἀληθῶς· τὸ αὐτοαλαδὲς· διὰ δὲ τοῦ τὸ
εἶναι ἀλαδὲς τὸ αὐτοαλαδῶς εἶναι· τοῦτο τὸ τὶ ἦν εἶναι
τοῦ αὐτοαλαδοῦ· ἀποδολεῖσθαι οὕτω φησὶ λέγει· ἢ μᾶλλον τὸ
ἀλαδῶς αὐτὸς ὑπάρχειν τὸ εἶναι ἀλαδῶς· τοῦτο ἐστὶν εἰ μὴ ὃ αὐτο-
αγαθὸς ὑπάρχει τὸ εἶναι τοιοῦτο τὸ αὐτοαλαδῶς εἶναι· ἀπὸ
κεχωρισμένον εἶναι αὐτοῦ· καὶ ἀΐδιος φύσεως· εἰ μὴ οὕτως
λείπει ἕτερόν τὸ αὐτοαλαδὲς τοῦ αὐτοαλαδῶς εἶναι· σωκρά-
τὸ μὴ εἶναι τοιοῦτο τὸ αὐτοαλαδὲς ἐκεῖνο· ἤτοι ὃ ἀληθῶς
εἶναι· ἀπὸ κεχωρισμένον εἶναι αὐτοῦ· καὶ ἀΐδιος φύσεως· τοῦ-
τοδεῖδος τὸ τὶ ἦν εἶναι τοῦ αὐτοαλαδοῦ· εἰ δείλου ἀποδολεῖ-
σθαι καὶ κεχωρισμένα αὐτὰ λείπει ἀπαμήλως συμβαίνει
τὸ αὐτοαλαδὲς εἶναι· ὁποτέρᾳ τὸ τὶ ἦν εἶναι· μὴ εἶναι ἐν
ᾧ αὐτοαλαδῷ· ὁπόταν δὲ ἦν· ὅλως οὖν διὰ μέσου τὸ
πρὸ τὶ βούλεται αὐτῷ σημαίνειν τὸ ἀποδολεῖσθαι· τέλειον
ὅπως εἴτε ἄλλο ἄλλου ἀποδολεῖσθαι οὐκέτι ὧν ἰδεῶν ἐστὶν
λείπων· ἐπειδὴ μετὰ ἑκάστου ἐστὶν· ὅ ἐστι τὸ τὶ ἦν εἶναι· καὶ τὸ
οὐσίαν αὐτοῦ ἐνοῦμεν· εἰ δείλου αὐτοαλαδοῦ τὸ τὶ ἦν εἶναι·
καὶ κοινὸν ἕτερόν αὐτοῦ ἐστὶ· τὸ λείπειν ὅτι τὸ ἐνοῦσθαι τὸ τὶ ἦν
εἶναι τοῦ αὐτοαλαδοῦ· τὸ γνῶναι τὸ αὐτοαλαδὸν ἐστὶν· ὁμοί-

μὲν οὖν. Ἐπὶ δὲ ἐμψύχου τὸ λευκὸν, ὅτι τὸ μὲν τὸ τί ἦν εἶναι τοῦτο τοῦτος, ἕτερον δ' αὐτοῦ, δικαίως ἀναγκαῖον μὴ εἶναι οὐ. Ὅτι μὲν τοῦ οὗτος ἕτερον μὴ οὐ ἐστιν, καὶ τὸ τί ἦν εἶναι τοῦ αὐτοῦ τούτου καὶ αὐτοῦτο, καὶ ὧν λόγοι πολλοί, οὐκ εὔλογον δοκεῖ μὴ οὐχ οὗτος εἶναι. Ἐπὶ δὲ τοῦ λευκοῦ ἐμψύχου τὸ λευκὸν, ἐπιπόλαιον. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦτο ἕτερον ἢ οὐσίᾳ τοῦ τί ἦν εἶναι· τοῦ δ' ἐπιπόλαιον ἢ τοῦτο τοῦ τί ἦν εἶναι ὧν ἰδίων χωρὶς λευκοῦ, οὐδὲν ἧττον ἢ τοῦτο τοῦ τί ἦν εἶναι τοῦ ἐμψύχου τοῦτος ἐστὶν αὐτοῦ· τὸ δὲ τί ἦν εἶναι τοῦ ἐμψύχου τοῦτος ἐστὶν αὐτοῦ, οὐκ ἄλλο τὸ ἐμψυχον εἶναι καὶ τὸ λευκὸν εἶναι, ἀλλ' ἕν τι ἀμφοῖν· ἀνάγκη ἄρα εἶναι τὸ ἀλλοῖον καὶ ἀλλοῖῳ εἶναι, καὶ κοῦφον καὶ κουφῷ εἶναι· καὶ ὅλως ὅσα μὴ κατὰ μέρος λέγεται, ἀλλὰ καθ' αὑτὰ καὶ πρώτως, κἀν ἔστω μὴ ὑπάρχῃ ἃς δεδώκαμεν πολλάκις, ἵνα ὁ αὐτὸς καὶ ὡς αὐτὸ ἄνω εἶναι τοῦτο ᾖ. ἀμφοῖν ἡ ἑρμηνεία ἀποδεκτέα. ἐνδεχομένου γὰρ ὑπάρχειν τὸ τί ἦν εἶναι τοῦτο εἶναι ἕτερον ὧν οὐ τοῦτο καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῶν, ἅμα δὲ λόγου καὶ ὅτι ἐνδέχεται ἰδίαν οὐσίαν τινὸς φασὶν, οὐκέτι τὸ ὑποκείμενον οὐσία. Ἐπεὶ δὲ αἱ ἰδίαι οὐσίαι ἢ ἄφθαρτοι αὐξήσεις καθ' αὑτὰς ἔλεγεν εἶναι, οἷον πολλάκις εἴρηται. καὶ κυρίως σῶμα καὶ οὐσίαν καὶ ὧν ἴδιον ἕτερος· ἔλεγον γὰρ ὅτι ὁμοίου καθόλου ἄνθρωπος, οὐδὲν ὁ κατὰ μέρος ἀνθρώπων καθ' ἕκαστα ἀπεύχεται καὶ τὸ ἓν

ἢ πρὸ τοῦ ἄλλων καθηγεμονικῶν. Γίνεται δὲ καὶ τούτων ὡς εἴδους. Ἔστι γὰρ ἀνὰ μέσον καθηγεμονικὸν καὶ φυσικὸν γένους ἐστὶν ὡς ἡ γένεσις ἐκ φύσεως ἐστίν. ἀμέ δὲ πως ἐν τῇ φυσικῇ δείξας, ὅτι γένεσις γένεσις οὐκ ἔστι, οὐδὲ μεταβολὴ μεταβολῆς. πῶς φησὶν ὅτι γίνεσθαι ἔστι φύσεως, ὡς γένεσιν γενέσεως ἢ γένεσιν ἐκ φύσεως εἶναι. ὥστε τοῦτο ἄτοπον, ὅτι γένεσις γενέσεως ἔστιν ἢ γένεσις ἐκ φύσεως ἔσται. ἀλλὰ μὴν ὅτι γένεσις γενέσεως ἔστιν ἢ γένεσις ἐκ φύσεως ἔσται. ἀλλὰ μὴν ὅτι ὡς γένεσιν γενέσεως ἢ ὑπάρξεις καὶ τὸ εἶναι αὐλητὴν, οὐκ ἀνάγκη τὸ χαλκὸν, ἢ ἀπὸ αὐλοποιοῦ εἶναι, ἀμέ ἐκ φύσεως ἢ συνεχῆ ἐλάττω ἢ ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ δυνάμει ὄντα καὶ φύσει εἶναι αὐτὰ ὡς γένεσιν ποιεῖν. καὶ αἱ μὲν φυσικαὶ γενέσεις αὐτῶν. ἐξ οὗ δὲ γίνεσθαι τὸ μὴ γενέσεως γινόμενον, ἔσται ἡ ὕλη, οἷον ἡ χαλκὸς ὡς ἀγάλματος. τὸ καθαιρούμενον, ἀμέ ἐξ οὗ μὲν γίνεσθαι τὸ μὴ γενέσεως γινόμενον ἔσται ἡ ὕλη. ὑφ' οὗ δὲ οἷον τὸ ποιητικὸν ὡς φύσει τι ὄντα, οἷον σπέρμα ἀνθρώπου, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ σπέρματος ἐν τοιούτῳ. ὑφ' οὗ δὲ ἐν τῇ φυσικῇ ἔλεγεν ὅτι φύσις μέν ἐστι τὸ εἶδος. φύσις δὲ καὶ ἡ ὕλη. τὸ δὲ τοιοῦτον σπερμάτων ἀνθρώπου καὶ μαγίδα. λέγω δὲ τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους, ὡς καὶ ἐν ταῖς καθηγεμονίαις. καὶ ἐν τῇ φυσικῇ, καὶ ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς ἀναγραφεῖσιν ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ὕλη καὶ τὰ ἀπὸ τέχνης γινόμενα ὕλην ἔχει. πολλοῦ δεῖ οὕτως ἔχειν.

Σ' εἰς καὶ τὸ ταὐτὸν καὶ ὁμοίως τῶν ὑλῶν καὶ κοσμικῶν. πρῶ-
τη καὶ κυριωτάτη οὐσία. τοῦτο γὰρ ἦν. ὧν οὐκ ἐναντίωσις ἐστιν, ἢ
τι ὧν διαφόρων ἓν ἀριθμῷ τὸ αὐτὸ ἢ τὸ εἶδος. εἶδος
ἐστι, λογικὸν ἢ ἀλογικόν. καὶ ὑπαρξέως χωριστόν. εἶδος οὗ μὴ
καὶ ὑπάρξεως αὐτόν. καὶ ὅλως τοῦ ἑνὸς οὐδὲν εἶναι καὶ μὴ τὸ
ὧν ὅλων συνηθέστατα διαιροῦσι τὰς διαφορὰς τὸ εἶδος καὶ τὸ γέ-
νος εἶναι ἐστιν. ἀπλούστερος γὰρ τοῦ εἴδους. εὐθὺς ἡ διαφορὰς τὸ γένος
ἔχει. ὥστε ποιητικὸν αὐτῶν τῆς διαφορᾶς τὸ εἶδος ἐστιν. ὅτι
γε τὸ αὐτὸ αὐτὴ τοῦ εἴδους ἔλαβε. τὸ γὰρ εἶδος αὐτὴ τοῦ αὐτοῦ
τῆς ὑπάρξεως τῆς διαφορᾶς δῆλον ἐποίησεν. ἐστιν γὰρ τῆς
διαφορᾶς οὐσία ἡ οὐσία ἡ αὐτὴ καὶ μία. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ
εἶδος οὐσία. τῆς διαφορᾶς ἐστὶν οὐσία καὶ ὑπαρξις. καὶ τὸ εἶναι
αὐτῇ. αὐτὴ χωρὶς ἔστιν. ὥστε ἔστι καὶ οὐσία. λείπω δὴ τὸ εἶδος οὐ-
σία καὶ ἀδιαίρετός ἐστι. καὶ αὐτὸς τῆς διαφορᾶς. δῆλον ὅτι
εἶδος ἐστὶ τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς. ἀμα καὶ συμβεβηκὸς, συμ-
βαίνει γὰρ ὑποκεῖσθαι τὸ τοῦ εἴδους γένεσθαι αὐτῷ. διὰ τί
οὖν οὐ διήρηται. διὰ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι. οὐσία καὶ εἶδος τῆς νόσου.
καὶ διαφορὰ ἐστὶ νόσος. γένεσθαι δὲ τὸ διήρηται νοσῶν τὸ οὕτως. λείπ-
ται δὴ ὑλικὸν σώματος. πῶς γένεσθαι; τοῦτο δὲ ἀναμφίλεκτον ποι-
εῖ γὰρ τοῦτο δῆλον ἡμῖν γενήσεται ὅπως τὰ ἀπὸ τέχνης γι-
νόμενα. γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ὁμοίου. γίνεται διὰ τῆς ὑγιά-
νοντος τὸ τοῦ ἰατροῦ οὕτως. καὶ πῶς καὶ ἐπαύξει, οἷον εἰ
τοῦτο ἐστὶν ὑγίεια. δεῖ τοῦ ἀναμφιλόγου ὄντος καὶ τῶν
θερμῶν ἴσως ὁμαλότητα εἶναι. ὥστε μὴ θατέρου ὑπερέχειν.
ἀλλὰ συμμέτρως ἔχειν. ὁμαλότητός τε μεγούσης γίνεσθαι
ἀεὶ θερμότητα εἶναι. ὑποκείσθω γὰρ ἐπὶ πλέον τὸ ψυχρὸν
τοῦ θερμοῦ. ἀμφὶ δὲ ἡ θερμότης γένεσθαι κατὰ στέψεως. ἀρχὴ
οὖν ἀπὸ τῆς στέψεως. διὰ καὶ δύναται ποιεῖν, ἡ τῆς στέψις
ἐμποιεῖ ἐν τοῖς ὑγιείαις. καὶ τῆς ὁμοιότητος. καὶ τῆς θερμό-
τητος. ἐπεὶ γὰρ διὰ τὴν ὑγίειαν ἐνόησεν διαιρεῖς. εἰ τὸ τοῦ ὁμαλό

ὑλῆς. εἶτα τὸν θερμόν. καὶ τὸ ἡγεμονικὸν τὸν ψυχρόν, ὅπερ ἐστὶ
ψυχὴ ἀοιδὸν τὸν θερμόν. καὶ ὕλη τὸν ὑγρόν. καὶ σῶμα
τὸν ξηρόν. ἢ τὸ μὲν ἀνθρώπου ἢ καθόλου ζώου γένεσιν εἰς ὕλην
τοῦ νοσοῦντος τὸ κηρίλια. εἰ δ' ἁπλῶς εἰς ὕλην νοσοῦντος τὸ μέρος ὅπερ
ἐστὶν ἀρτηρία. καὶ εἰς τὸ ὑγιαῖνον γίνεσθαι. ὅπερ ἐστὶ τὸν
συμβαίνειν ἐροῦμεν. ὅτι καὶ αὐτὸς λέγει. καθ' ὃν δὲ ἢ ἀπὸ
τῆς ἀρτηρίας ἐπιλῶν ὑλίδων κίνησις. τοιαύτη. ὥστε συμβαί
νει τὸ ἀέρα τινὰ τὸν ὑλίδων γίνεσθαι ἐκ τῆς ὑλίδος καὶ τὸ
εἴδους αὐτῆς τοῦ ἐνυπάρχοντος ἀέρος. ἢ ἐκ τοῦ ἀέρος
τῆς ὑλίδα γινομένην. ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ λόγου τῆς ὑλίδος
τοῦ ἐνυπάρχοντος ψυχροῦ γίνεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ
τῆς ὕλης οἰκίας. ἐκ τῆς ἀρχῆς ὕλης οἰκίας τῆς ἐν ᾧ οἰκοδομεῖται
γίνεται. ὥστε ἀεὶ ἡ αὐτὴ οἰκία ἐκ πολλῶν χρωμάτων
εἴδη. ἀρχῆς ὑποκειμένης αὐτῆς ὕλης. οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ
τῶν ζώων ἐπιφανείων εἴδη. ὑποκειμένου δὲ ἀεὶ τοῦ ψυχροῦ.
περὶ ψυχῆς δ' ἐπιπλέον εἴρηται. πῶς δὲ ἐκ τῆς οἰκίας καὶ τῆς ὑλίδος ἡ οἰκία μὴ
ἡ ὑλίδα γίνεται ἐπιμελέστερον ἐπάλξει. ἢ ἀρχιτεκτονική. καὶ οἰκο- ὑλίδ καὶ τῆς
δομικὴ τὸ εἶδος τῆς οἰκίας ἔχουσι. ἡ δὲ ἐκ τῆς ἰατρικῆς καὶ
τῆς οἰκοδομικῆς γίνεται. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς οἰκίας μὴ
τῆς ὑλίδος. οὐδὲν γὰρ κωλύει ἢ ἰατρικὴ καὶ οἰκοδομικὴ,
ἢ οἱ λόγοι τῆς ὑλίδος καὶ τῆς οἰκίας. φανερὸν ὡς γίνεται ἡ οἰκί
ἐξ οἰκίας, καὶ ἡ ὑλίδα ἐξ ὑλίδος. ἔτι δὲ ὅτι συμβαίνει
οἰκίαν ἐξ οἰκίας γίνεσθαι καὶ ὑλίδα ἐξ ὑλίδος. τῆς αὐτῆς ὑλ
τοῦ ἔχουσαν ὕλην. τοῦ μὲν οἰκίαν καὶ ὑλίδα ἐξ οἰκίας καὶ
ὑλίδος γίνεσθαι, ἐπιλόγῳ καθασκόμενον. τὸ ἢ γὰρ ἰατρικὴ
καὶ οἰκοδομικὴ τὸ εἶδος τῆς οἰκίας καὶ τῆς ὑλίδος. τοῦ δὲ τῆς
αὐτῆς ὕλης. ἐπαίρει τὸ λείπον δὲ οὐσίαν αὐτῆς ὕλης τὸ πῦ ὡς εἶναι
τοῦ ἐπιφανοῦς τὸ τῆς οἰκίας. καὶ τὸ τῆς ὑλίδος εἶδος. ὧν δὲ
γενέσεων καὶ κινήσεων. ἡ μὲν νόησις καθ' ἕν. ἡ δὲ ποιήσις.
βουλόμενος δεῖξαι. πῶς τινὰ ὧν αὐτῶν οὐ μόνον ὑπὸ

καὶ τὴν θερμότητα τὴν ἐν ὦ σώματι ποιεῖ τῇ τρίψει. αὕτη δὲ
ἡ ἐν ὦ σώματι ὑπὸ τῆς τρίψεως γεγονυῖα θερμότης. ἢ μέρος
ἐστὶ τῆς γεγονυίας ὑγίειας, ἢ εἰ μὴ ἔστιν ἡ θερμότης μέρος τῆς
ὑγίειας. ἀγαθοῦν ἕπεται αὐτῇ. τοιοῦτόν τι οἷον ἡ ὁμαλότης. ἢ
τις μέρος ἐστὶ τῆς ὑγίειας. αὐτὸ δὲ τὸ ἑπόμενον τῇ θερμότητι.
καὶ μέρος ὂν τῆς ὑγίειας. ἢ εὐθὺς ἕπεται αὐτῇ. ἢ εἰ μὴ εὐθύς.
ἀγαθοῦν διὰ πλειόνων. τοῦτο δὲ τὸ ἔσχατον τὸ ποιοῦν τὸ μέρος
τῆς ὑγίειας τοιοῦτον ἂν εἴη. ὅτι ἡ τρίψις ἡ ποιοῦσα τὸ μέρος
τῆς ὑγίειας. ἐσχάτη ἐστί. καὶ τῆς θερμότητος καὶ τῆς ὁμαλότητος
καὶ ὧν λοιπῶν. καὶ ὥσπερ ἡ θερμότης ἢ τὸ ἑπόμενον αὐτῇ.
τοῦτο γὰρ δεῖ προσυπακούειν. μέρος ἐστὶ τῆς ὑγίειας. οὕτω
καὶ οἱ λίθοι τῆς οἰκίας. καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀνδριάντος. ὥστε
φανερὸν ἐστὶν ἐκ ὧν εἰρημένων. ὅτι οὐδὲν γίνεται μὴ
προϋπάρχοντος τινός. ἀγὰ πᾶν τὸ γινόμενον ἔκ τινος
γίνεται. καὶ ὅτι μὲν οὖν μέρος τι ἀναλογοῦν ὕλη ἐξ ἀνάγ-
κης ὑπάρξει τοῖς γινομένοις φανερόν. ὅτι δὲ καὶ ὧν τοῦ
ὁρισμοῦ μερῶν τι, λόγον ὕλης ἐπέχει. οὐκ ἀφανές. τὰ
γὰρ γένη, ὕλη ἀναλογεῖ. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ τὸν χαλ-
κοῦν κύκλον, δύο λέγεσθαι ἔχειν ὕλας. τόν τε χαλκὸν καὶ
τὸ σχῆμα. τὸν μὲν χαλκόν, ὡς τοῦ συναμφοτέρου. τὸ δὲ
σχῆμα, ὡς τοῦ εἴδους. ἔχει δὴ ὁ χαλκοῦς κύκλος, οὐ μόνον
τὸ κατὰ τὸ συναμφότερον τὴν ὕλην. ἀγὰ καὶ ἐν ὧ λόγῳ.
ἐξοῦ δὴ ὡς ὕλης γίνεται. ἔνια λέγεται. ὅταν λέγηται οὐκ
ἐκεῖνο. ἀγὰ ἐκείνινον: Λ εἴξας ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον
ἔκ τινος γίνεται. λέγει ὅτι ἔνια ὅταν λέγηται. οὐ λέγεται
ἐκεῖνο ἐξοῦ γίνεται. ἀγὰ ἐκεῖνο μὲν ὅλως οὐ λέγεται οὐδέ.
εἰ μὴ παρωνύμως, οἷον ὁ ἀνδριὰς ὅλως οὐ λέγεται λί-
θος. ἀγὰ λίθινος. οὐ γὰρ ἐγένετο ὁ λίθος ἀνδριάς. τὸ γὰρ
γεγονός τι. ἀγοιωθὲν καὶ ἐκ πάντου προτέρου. ἐγένετο ὁ
οὐκέτι. ὁ δὲ λίθος πάλιν. λίθος μένει. τὸ εἶδος δεξάμενος

τὸ ἀνδριάντος.

τ αὐδριάντος, ὥστ' οὔτε εἴρηνται ὀλίθος ἀνδριάς, οὔτε
λέγεται τοῦτο. ἢ ὅτι οὐ λέγεται ἀνδριάς, ὡς σφόδρα ὁ ἀν-
δριὰς ἐξ οὗ γίγνεται, οὐ λέγεται ἐκεῖνο, οὗ λίθος, οὔτε ὁ ὑγι-
αίνων νοσῶν, καὶ οὐ γὰρ ἐκ νοσοῦντος γίγνεται ὑγιαίνων,
οὐ λέγεται νοσῶν. καὶ τινὰ μὲν ὅλως οὐ λέγεται ἐκεῖνο.
τινὰ δὲ λέγεται μὲν ἐκ τῆς στερήσεως, τινὰ δὲ οὔ, καὶ χρὴ
τοῦ εἰρημένου ῥηθῆναι οὕτως ἀκριβῶς. ὅτι ἔνια μὲν ἐξ οὗ
ὡς ὕλης γίγνεται λέγεται οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνινον. οἷον ὁ ἀν-
δριὰς, οὐ λίθος ἀλλὰ λίθινος· τοῦτο γὰρ λέγεται τὸ λίθινος
ὅτι δηλωτικόν· τὸ ἐκείνινον. καὶ ὁ ὑγιαίνων ὁμοίως. οὐ λέ-
γεται νοσῶν, καὶ ὅτε δὲ ἐρρέθη ἄν, ὅτι καὶ πάλιν. τινὰ
μὲν οὖν οὕτως λέγεται μὲν ἐκ τῆς στερήσεως, τινὰ δὲ οὐ λέγε-
ται ἐξ ἐκείνης γίγνεσθαι, ἀλλ' ἐξ ὕλης. καὶ εἰ οὕτω χρὴ λε-
χθῆναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ εἰωθὸς γίγνεσθαι· τὸ αὐτὸν δὲ ὅτι γίνε-
ται ἐκ τῆς στερήσεως καὶ τοῦ ὑποκειμένου. καὶ ἐπὶ τοῦ ὑγιεινοῦ
τοιοῦτον. αὐτὸν δὲ τοῦ τινὰ μὲν λέγεσθαι ἐξ οὗ γίνε-
σθαι, τινὰ δὲ μή. ὅτι γίνονται ἐκ τῆς στερήσεως μέν ἐστι σωθέντα
τὴν ὕλην. καὶ ὅταν μὲν ὠνομασμένη ἡ στέρησις· τότε
λέγομεν ὅτι γίγνεται ἐκ τούτου, ὡς ἐξ ἀφαιρέσεως ὅτι ἡ ὑγίειαν
γίγνεται ἐκ κάμνοντος ὑγιής. διὰ τὸ κεῖσθαι ὄνομα τῇ στε-
ρήσει τῆς ὑγιείας· καλεῖται δέ ἐστιν ἡ νόσος· καὶ οὐ λέγομεν ὅτι
ὑγιαίνων ἐξ ἀνοσοῦ γίγνεται, ὅστις ἀναιρεῖ ὕλη· ἀλλὰ
κάμνοντος. διότι οὐκ εἴρηται κεῖσθαι ὄνομα τῇ στερήσει. ἐπὶ
ἐνίων δὲ οἷον ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος καὶ τῆς οἰκίας. διὰ τὸ μὴ
κεῖσθαι ὄνομα τῇ στερήσει. ὥστε ἐν τούτῳ θα ὑγιὴς ἐκ κά-
μνοντος λέγεσθαι γίνεσθαι, οὕτως καὶ ὁ ἀνδριὰς καὶ ἡ οἰκί-
α ἐκ τοῦ ἀνδριάντος καὶ τῆς οἰκίας στερήσεως γίνονται·
ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα ταύτῃ στερήσει δοκεῖ, ὅτι ὡς
ἐξ ὑγιὴς ἐκ κάμνοντος γίνεται, οὕτως καὶ ὁ ἀνδριὰς καὶ
ἡ οἰκία ἐκ χαλκοῦ καὶ λίθων. καὶ διὰ τοῦτο φαμὲν ὅτι ἐκ

μᾶς

χαλκοῦ γέγονεν ὁ ἀνδριάς, καὶ οἰκία ἐκ λίθων. καὶ ἐπειδὴ ὥσ-
περ οὐγιαίνων ἐκ κάμνοντος γίνεται. οὕτως καὶ ὁ ἀνδρι-
ὰς ἐκ χαλκοῦ ἢ λίθου. οὐλέγεται δὲ οὐγιὴς ἐκεῖνο. ἐξοῦ γέγον-
ε. οἷον. οὐλέγεται οὐγιὴς νοσῶν. οὕτω καὶ ὁ ἀνδριὰς οὐλέ-
γεται χαλκὸς ἢ λίθος. ἀλλὰ λίθινος ἢ χαλκοῦς. ὅτι δὲ ἀνώ-
νυμος ἡ ἐν τῷ χαλκῷ σέρησις, φανερόν. εἰ γὰρ δυνατόν ἐστιν
ὁρίσασθαι καὶ εἰπεῖν ὅτι τοῦδε τοῦ σχήματος ἔχει σέρησι-
ν. οἷον φέρε τοῦ ἀνδριάντος. ἵνα λέγωμεν ὅτι ὁ χαλκὸς σέ-
ρησιν ἔχων ἀνδριάντος γέγονεν ἐκ τῆς τοιαύτης σερήσε-
ως. λέγω δὴ ἐκ μὴ ἀνδριάντος. εἰ γὰρ τοῦτο λέγει τις ὅτι ὁ
χαλκὸς σέρησιν ἔχει τοῦ σχήματος τοῦ ἀνδριάντος. πρό-
χειρον ἐμοὶ λέγειν, ὅτι οὐ τοῦ ἀνδριάντος. ἀλλὰ λέβητος
ἢ τρίποδος, ἢ κιβωτίου, ἢ ἵππου, ἢ ἄλλου τινός. ὥστε
διὰ τὴν ἀοριστίαν τοῦ ποιοῦ σχήματος ἔχει σέρησιν ὁ χαλ-
κός. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀνωνυμίαν. τὰ γὰρ ἀόριστα ἀνώ-
νυμα οὐ φαμὲν τὴν σέρησιν. ἀλλὰ τὴν ὕλην. ὁμοίως καὶ
ἐπὶ ὧν λίθων. οὐδὲ τούτων γὰρ ἡ σέρησις ὠνομασμένη
τυγχάνει. ἵνα λέγωμεν ὅτι ἐκ μὴ οἰκίας γέγονεν ἡ οἰκία
καὶ οὐ τοῦτο φαμέν. ὅτι ἡ οἰκία ἐξ οὐ οἰκίας οὐ γίνεται.
μαχόμενα γὰρ ἂν λέγομεν τοῖς ἐν τοῖς περὶ φύσεως διορισ-
θεῖσι. φανερὸν γὰρ ὅτι ἐκ μὴ οἰκίας γέγονεν, ἀλλ' ὅτι οὐδυ-
νατὸν λέγειν, ὡς ἐκ τῆς ἐνούσης ἐν τῷ λίθῳ σερήσεως τῆς
οἰκίας. οὐ μόνον γὰρ ἐν τῷ λίθῳ σέρησις οἰκίας ἐστίν. ἀλλὰ
καὶ ἀνδριάντος καὶ ἄλλων μορίων. Εἰπὼν δὲ ὅτι
διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα τῇ σερήσει. ἐκεῖνο μὲν ὅλως
ἐξοῦ γέγονεν. οὐλέγεται. οἷον, οὐλέγεται λίθος ὁ ἀνδριάς.
ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ τοῦτο διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι ὄνομα τῇ σερήσει
εἰ γὰρ ἔκειτο, οὐκ ἂν τοῦτο ἐλέγομεν. ὥσπερ οὐδὲ τὴν τοῦ
ἀνοῦ. οὐ γὰρ λέγομεν ὅτι ἐξ ἀνοῦ γέγονεν ὁ ὑγιής, καὶ ἄλ-
λην αἰτίαν τίθησι. τοῦ διὰ τὴν οὐλέγεται ἐκ λίθου γίνεσθαι

τὸν ἀνδριαντοποιὸν λίθων. ἐπεὶ οὐδὲν οὐκ ἐξ ὕλου γίνεται ὁ ἀνδρι-
ὰς ἀλλὰ ξύλου· τὸ δὲ λεγόμενον τοῦτό ἐστιν. ἑαυτῆς σφόδρα
καὶ ἀκριβῶς ἐπιβλέψῃ. καὶ ἐπιστήσῃ τὴν ὡν ἀπεργασίαν
φύσει. οὐκοῦν ἅπασι δῆλον ὅτι ἐκ ξύλου γίνεται ὁ ἀνδριάς. ἢ ἐκ χαλ-
κοῦ. ὅτι τὸ μὲν ἐκ τινος γινόμενον. ἐκ δύο ἔξωθεν ἔξωθεν γίνεται
μεταβαλόντι καὶ ἐξιστάμενα τῆς ἐν ᾗ ὢν φύσεως. καὶ γέγονεν ἄλ-
λότι. οἷον χαλκὸς. ἀνδριὰς γέγονεν. ἀλλ' ἴσμεν μέντοι χαλκὸς. οὐκ
ἂν δέ ποτε εἴπῃ τις τὸν ὕδατος γεγονέναι. ἀεί. οὐκ ἄρα οὕτε
γίνεται ἐκ χαλκοῦ ἀνδριὰς. οὔτε λεχθήσεται τοῦτο εἰπεῖν
ἀνδριάντος. λίθου δὲ ὅτι ἐκ χαλκοῦ γέγονεν. ἀμφὶ μὲν λε-
γόμενα δίχα ταῦτα. ἐν δὲ ἓν λέξει τοῦτο. ὧν δὲ στέρησις ἄ-
δηλος καὶ ἀνώνυμος. οἷον ἐν χαλκῷ σχήματος ὁποιουοῦν,
τοιοῦτον εἶναι. ὧν δὲ στέρησις ἄδηλος καὶ ἀνώνυμος, ἐκ τού-
των οὐδενὶ ἐκ τῆς στερήσεως γίνεσθαι. ὥσπερ ἐκ κεφαλῆς
ἐν μὲν ὠῷ χαλκῷ οὐκέτι δῆλα. ποῖον σχήματος στέρησιν ἔχει
ἡ μὲν δὴ ὧν λεγομένων ἔννοια. τοιαύτη τις ἂν εἴη. καὶ οὕτω δὴ
καλέσαι δυνάμεθα στερήσεως. ἐπιζητήσειε δ' ἄν τις
ποίαν τινὰ χρείαν ἡμῖν προσοίσεται ἡ τῶν προειρημένων δι-
αίρεσις. ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνεται. τινα
οὖν χρείαν παρέξεται τοῦτο τὸ λέγειν. ὅτι τινὰ μὲν
λέγεται. οὐκ ἐκείνῳ ἐξ οὗ γίνεται. ἀγένητον. ἢ οὐδὲ μέλαν
ἄγλωσ. ἀγένητον ἴσμεν. ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος
γίνεται. διαφθορῶν ἀνάγκη. καὶ τὸ πωῒ λεγόμενον τὰ γι-
νόμενα. ἐπὶ δύο τρόπους γίνεται τὸ γινόμενον. τοῦτο δὲ
λέγω ὅταν ἡ ἀρχὴ ἡ τῆς γενέσεως. ἀφ' ἑτέρου λέγεται ὅτι τὸ
εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι. οὐ γίνεται. καὶ σωτὸν ὅτι οὐκ
αὐτῷ πρᾶγμα. οὐδὲ δυσχερές ἐστι τοῦτο λέγειν ἀλη-
θῶς οὕτως. ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος γίνεται. καὶ
τοῦτο λέγεται. νῦν ἀφ' οὗ προειρήκαμεν ἐκ τοῦ λέγειν τοῦτο. ὅτι
τὸ εἶδος. καὶ τὸ τί ἦν εἶναι. οὐ γίνεται. καὶ φανερὸν. ὅταν

τὸ γινόμενον ὑπότινος γίνεται. τοῦτο δὲ ὑφοῦ γίνεται τὸ
γινόμενον ἐστὶ τὸ ποιητικόν. τούτου γὰρ ἐστὶ δηλοτικὸν
τὸ ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς γενέσεως. καὶ ἐκτινος γίνεται. καὶ σέτω
φησὶ ἐξοῦ γίνεται τὸ γινόμενον μὴ ἦ στέρησις ἀμὴ ὕλη. ἤδη
γὰρ ὥρισται ὃν τρόπον τοῦτο λέγεται. ὅτι ἐκ τῆς στερήσεως
γίνεται. ἀμὰ διὰ τὸ μὴ κεῖσθαι αὐτῇ ὄνομα λέγομεν ἐκ τῆς
ὕλης. ἐπειδὴ οὖν τὸ γινόμενον ὑπότε ποιητικοῦ γίνεται
καὶ ἐκ τῆς στερήσεως ἢ καὶ ἐκ τῆς ὕλης καὶ τί γίνεται. οἷον
ἄνος, ἢ ἵππος, ἢ σφαῖρα, ἢ κύκλος, ἢ ἄμοτι. ὥσπερ οὐδὲ
τὸν χαλκόν. λεγέσθω γὰρ ἐπὶ τούτων ποιεῖ. οὕτως οὐδὲ
τὴν σφαῖραν. οὐχὶ τὴν δὲ τὴν μερικὴν. φανερὸν γὰρ
ὅτι τάντην ποιεῖ, ἀμὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι σφαῖρα
οὐ ποιεῖ. ἀμὰ τίθησιν αὐτὸ περὶ τὸν χαλκόν. εἰ δὲ καὶ λέγεται
σφαῖραν ποιεῖν. κατὰ συμβεβηκὸς τοῦτο λέγεται. διὰ γὰρ
τὸ τὴν χαλκὴν σφαῖραν ποιεῖν, ἀμοῦχι διὰ τὸ εἶδος τῆς
σφαῖρας καὶ τὸ τί ἦν εἶναι. ὃ περὶ τὸν χαλκὸν τίθησιν.
αὐτὸ γὰρ οὐ γίνεται. τὸ γὰρ τὸ δέ τι ποιεῖν. τοῦτέστι τὸ γὰρ
τὴν μερικὴν σφαῖραν ποιεῖν ἐστί. τὸ ἐξ ὑποκειμένου τῶν
χαλκοῦ καὶ τοῦ εἴδους ποιεῖν τὸ δέ τι, ἤτοι σύνθετον. ποιεῖ
γὰρ τὸ στρογγύλον ἐν ᾧ χαλκῷ. τὸ δὲ στρογγύλον αὐτὴν λέγω
τὴν στρογγυλότητα. τὴν ἐν τοῖς καθέκαστα τὸ εἶναι ἔχουσι
οὐ ποιεῖ. οὐδὲ τὸ εἶδος τῆς σφαῖρας. ἐστὶ γὰρ ἀμὰ τοῦτο
τὸ εἶδος τῆς σφαῖρας ποιεῖ ἐν ἄμῳ, καὶ περιτίθησιν αὐτὸ ᾧ
χαλκῷ. εἰ δὲ λέγει τις καὶ τὸ εἶδος ποιεῖν τῆς σφαῖρας, ὥσ-
περ τὸ σύνθετον. ἐπειδὴ πᾶν τὸ γινόμενον ὡς δέδεικται ἐκ
τινος γίνεται. γενήσεται καὶ τοῦτο ἐξ ἄμου. κἀκεῖνο ἐξ ἄμου.
καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον. ὅπερ ἀδύνατον. ὥσπερ γὰρ ὁ ποιῶν τῶν
τὴν χαλκὴν σφαῖραν ἐκ τοῦ δὶ τοῦ οὗτος ποιεῖ. οἷον ἐκ χαλ-
κοῦ. τὸ δὶ τὴν σύνθετον σφαῖραν ποιεῖ. οὕτως εἰ καὶ τὸ εἶδος.
καὶ τὸ τί ἦν εἶναι σφαῖρα ποιεῖ ἐξ ὑποκειμένου τινὸς ποιήσει.

μίνεται ἀμέτοχα μὲν. μίνεται δὲ καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀπ
αἰσθητὸν τὸ εἶδος ἢ ἡ μορφὴ ἡ ἐν τῷ αἰσθητῷ. οὐδὲ
γὰρ ὑλικόν τι μίνεται, ἀγαθὸν γὰρ καὶ ἐνάρετον καὶ τοιοῦτον
εἶναι τὸ εἶδος οὐκ ἐνδέχεται καὶ καθαῦτό τὸ ὑπάρχειν, ἀγαθὸν
δὴ ἐπινοίᾳ. ἕκαστον δὴ δείξας ἐφεξῆς. πότερον ἔστι τις ἀφῃ
ρεθεὶς λίθος, ἢ οἰκία παρὰ λίθους πλίνθους αὐλὴ καθαῦτο λίθος,
καὶ ἁπλῶς ἄψυχος ἀφῃρεθεὶς τοὺς ψυχοὺς, καὶ ἐφεξῆς, ἐπὶ κρίνει,
λείων, ἢ οὐκ ἄν πολὺ ἐγίνετο τόδε. καὶ αἰσθητόν. οὐ γὰρ
δὲ αὐλῶν. τὸ, τόδε τι ἐστὶ ὧν αἰσθητῶν καὶ τὸ δέξιν εἶναι πλοῦν.
καὶ ὅλως ἐπὶ ὧν καθαῦτα λεγομένων εἶναι. λαμβάνειν
καὶ ἐνταῦθ καθηγορίας ἴσας εἶναι. ὅτι ἐπὶ μὲν ὧν πρώτων
οὐσιῶν. πρώτας λίθου σωκράτους, καὶ ἁπλῶς τοῦ ἀτόμου.
ἀναφορὰ ἐστὶ τοῦτο σημαίνει ἑκάστη, οὐκ ἄν οὕτω
φήσαι. εἰ οὕτως ὧν. τοιοῦτον ἦν χωριστὰ καὶ καθαῦτα ὧν
τοῦτο ἦσαν ἐγίνετο τόδε τι. ὥστε καὶ ἄψυχου τινὸς ἀψύχου
μέρους ἐπιγίνεσθαι τὸ εἶδος ἀχρόνως ὥσπερ ἀφαιρουμένων.
δηλοῖ δὲ ἆρα εἰμὶ τι γίνεσθαι ἐν τῇ ὕλῃ. καὶ διὰ τοῦτο θᾶττον
ἂν τοῦτο ἐγίνετο. ὡς ἴσως οἱ λίθοι αὐλοὶ καθαῦτοὺς ὄντες
συνεβάδ. ἀγαθοῦ διὰ χρύσεως ἐν τῇ ὕλῃ. καὶ διὰ τοῦτο θᾶττον ἂν
τοῦτο ἐγίνετο. ὡς ἴσως οἱ λίθοι αὐλοὶ καθαῦτοὺς ὄντες συν
βεῖσ. ἀγαθοῦ διὰ χρύσεως καὶ ὅλως ἀγαθοποιότητος ἴσως οἰκίας
μέρη γίνονται καὶ τοιοῦτον ἀτελεστάζονται. οὕτως ἔτι
ἦσαν καὶ λίθοι ἄδην καθαῦτα. συμπιθέμενα μεταλλικῆς ὕλης.
τοῦτ' ἄρα ἀγαθοῖ. ἀγαθοῦ διὰ χρύσεως καὶ ἀγαθοποιότητος
καὶ ἄγαλμα τι. ὥστε ὅδι ὁ οἶνος, καὶ τοῦδι τὸ μέλι καθαῦ
τὸ ὕδωρ τὸ οἰνόμελι ποτὸν καὶ ὑδρώδη τοιοῦτον καὶ ἐν ἀμ
φοτέροις οὕτως, ὥστε καὶ ὁ ἄνθρωπος καθαῦτὸν ὢν ζῷον, σύν
τεθεὶς ἵππῳ ἐν τῇ ὕλῃ. καὶ ποιήσας τὸν ἱππανθρωπον ἐν
ἑτέρᾳ ὕλῃ, οὐκ ἂν ἀδυνατοῖ χρυσοῦν εἶναι ὥσπερ καὶ ἕτερον
ἄνθρωπον ποιῆσαι μείξεως οὖν ἐν χωρίσθαι τῆς ὕλης, μεθ' ἧς τὸν ἀν-

κράτων ἐποίκων. ὅτε δὲ οὐ συμβαίνει τοῖς μὴ χωριστὰ τῷ εἶ-
δει εἶναι, οὐ γὰρ καθαὐτὸ τὸ φαίνεσθαι εἶναι τὸν ἄνδρα. καὶ τὸ
εἶδος τοῦ ἀνδρός, ἀμφότερα τοῦτον χωρίζουσιν ἐκ τῶν
πολλῶν, ἐν τοῖς μερικοῖς δὲ λόγοις διαφέρουσιν τὸ εἶναι τὸ
δόασιν. ἔστι μὲν οὖν φυσικὰ εἴδη καθαύτὰ, οὐκέτι ἐ-
κάστου τὸ δεῖνα. ἀμφὶ τὸ μὲν εἶδος, τοιόνδε σημαίνει, τοῦτ'
ἢ τοιοῦτο σημαίνει. οὐχ ἁπλῶς δὲ τοιόν, ἀμφὶ οὐσίαν
τὸ τοιοῦτο ἀφορίζει. ἢ τοι οὐσίαν τινὰ τοιότητα ἔχουσαν
καὶ τοῦτο διαφέρει τῆς ὕλης, ὅτι ἐκείνη ἀτοιος ἦν. ἀμφὶ
τοιόνδε μὲν τὸ εἶδος σημαί. τὸ δεῖνα καὶ ὡρισμένον καὶ κατ'
αὐτὸ δυνάμενον εἶναι, οὐκέτι, ἀμφὶ τοιοῦτο καὶ γεννᾶν. ἐκ
τοῦδε τοῦ εἴδους τοιοῦδε καὶ γεννᾶ τοιόνδε, ἢ ἵνα τὸ ἐξ ὕλης καὶ
εἴδους. καὶ ὁ τὸν γλυκανθῆ ἐπὶ τοῦδε τοιόνδε. τοιαύτη οὖν
θέσις οὐσία ἐξ ὕλης καὶ εἴδους. τοῦτο δὲ τὸ τόδε οὐ τοιόνδε
ἀλλὰ ποσοῦ ἢ καμπύλος. ἢ ὁ τετράπους. ὡς διαιρεῖται ἡ κατηγορία.
ἢ δὶ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους ἐστίν. οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁδί. καὶ ὅλως
τὸ ζῷον ἐξ ὕλης ἐστὶ καὶ εἴδους. οὕτω μὲν οὖν τὸ εἶδος τὸ
σύνολον ποιεῖ τῷδε τῷ ὕλῃ. καὶ ὁ τὸν ποιήσας ἢ γεννήσας
ἐστίν. εἶδος δὲ αὖ τὸ καθαὐτὸ καὶ χωριστὸν οὐκέτι. φανερὸν
ἄρα ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τὸ αὐτὴ ἄδαι τὸ εἶδος καὶ ποιητὴ
καὶ ὧν ἕνεκα, καὶ δόναι αὐτοῖς ὑπάρξειν. διαλοῦνται οὐδέν ἐστι
χρήσιμα τοιαῦτας ζητεῖν καὶ τὸ ποιητὸν τοῖς ἀτόμοις οὐσί-
οὐδὲ εἶναι αὐτὸ καθαύτὸ οὐσίαν. ἀλλ' ἐν ἀρχῇ τοῦτ' ἔστω
ποιεῖν. φανερὸν γὰρ ἐστὶν ἐπὶ πλέον, οἷον ἐπὶ μοῦ καὶ ὧν κατ'
μέρος ἀνθρώπων. ὅτι δὲ γεννᾶ ὅμοιος τοῖος εἰδὼ ἐστὶν ἐξ ὕλης
καὶ εἴδους, ἀμφοῦ χωριστὸν εἶδος. εἰ δὲ ἡ τῶν τῷ εἶδι αὐτὰ
ζητέσεως, εἴδετον πρῶτον μὴ οὕτως ζητεῖσθαι μέ. οὐδαμῶ
γὰρ τὸ δεῖνα εἰδὼ ἐστὶν ὁπηδήμου. ἀμφὶ ὧν μὲν εἶδι ὁ αὐτὸς ὧν
δὲ ἀριθμῷ οὐκέτι. καὶ ἁπλῶς ἐπὶ ὧν φυσικῶν. οἷον τὸ ζῷ-
νων. τοιοῦτον, καὶ τὸ ζωνώμενον. αὐτὸς γὰρ ἐξαῦτου ζωναν-

καὶ ἵππος ἐξίππας. εἰ μὲν τὴ πλαφύσιν χρήσῃ, ὡς ἔφην, οὐ διόλου ἵππον χρυσᾶ· ἵππον μὲν γὰρ χρυσᾶ ἵππα θήσεις, ἀχρὰ καὶ ἡμίονον ὄνω σεσιδωμένον, ἀχρὰ καὶ ταῦρον φησὶν ὁ ἵππος, καὶ ὄνος καταπέπλου κοινοῦ· τὸν ἡμίονον χρυνώσειν. ὡς γὰρ ὁ σωκράλης μεταλήψεις ξανθίππης καὶ κοινὸν τὸν ἀνδρὸν ἐχρύνησε τοὺς αὐλοῦ παῖδας. οὕτω καὶ ὁ ἵππος μεταλήψεις ὄνου καὶ κοινὸν τὸν ἡμίονον ἐχρύνησεν. ἀχρὰ διὰ τὸ μὴ ὠνομάσθαι τὸ εἰδικὸν τοῦτον χρῶς· τουτέστι τὸ κοινὸν καὶ τὸν ἡμίονον ἐχρύνησεν οὐφαίνεται τοῦτο εἶναι ἁπλοῦν φησὶν ἴσως τὸ κοινόν· οἷον ἡμίονος. ὥστε λέγον, ὅτι οὐδὲν ὡς παράδειγμα εἶδος καλασκοπῆς ἐν· μαγίσα γὰρ ἀν, ἐν ἰούλοις ἐπεξηλοῦντο· τουτέστιν αἱ ἐνοχίδαι ὧν ἑδῶν· μαγίσα ἐν τοῖς αὐλοῖς ἐφαίνοντο ἀν καὶ ἀτόμοις· τοῦτο γὰρ μαγίσα οὐσία, οὐφαίνοντο δὲ οὐδὲν ἀπὸ ἀλλοῖων χρώσιν αὐτῶν ἐνεργοῦντα· ἀμίκανόν ἐστι τὸ χρυνῶν· δοκῶ τὸ χρυνώμενον μεταλλυὸς παραδείγματος φέρεσθαι· μήτε δὲ ἐς παράδειγμα ἀφορῶν· τὸ χρυνῶν χρυνᾶ τὸ χρυνώμενον· καὶ ἔστιν αὐτῶν τὸ χρυνῶν ἀεὶ σχεδὸν τοῦ εἴδους τὸ εἶναι ἐν τῇ ὕλῃ· αὐλὸ γὰρ ἐστὶ διὰ μέσου τῆς φύσεως· τὸ δὲ εἶδος ἔχον τὸ εἶναι τῇ ὕλῃ· ἀχρὸν τὸ εἶδος καὶ τὸ παράδειγμα· καὶ ἔστι τὸ ὑποδοῦν χρυνῶν τὸς ἐν τοῖς στερεοῖς καὶ ὀστέοις καὶ νεύροις εἶδος γίγνωσθαι ὀκαμίας καὶ ὁ σωκράλης· τὸ μὲν εἶδος οἱ αὐλοί· ὧδ' ἀριθμῷ ἕτεροι· ἑτέρα γὰρ ἡ ἐκάστου ὕλη· ὧν δὲ ἡ ὕλη ἑτέρα, καὶ αὐλὰ ἕτερα ὧδ' ἀριθμῷ· ἀπὸ μηδενὸς δὲ ἄρξῃς· διαιρεῖ τὸ μὲν γίνεσθαι καὶ τέχνη καὶ ἀπὸ ταὐτομάτου, ἐπειδὴ πολλὰ ὧν ὄντων γίνεσθαι καὶ ἀπὸ τέχνης, γίνεσθαι καὶ ἀπὸ ταὐτομάτου· ὥστε δεῖ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως· τινὰ δὲ ἀπὸ τέχνης μὲν γίνεσθαι· ὡς ἡ οἰκία· ἀπὸ δὲ ταὐτομάτου δέ, οὐδαμῶς· οὐδέποτε γὰρ ἀπὸ ταὐτομάτου μηδενὸς κινοῦντος συνελέθησαν οἱ λίθοι· καὶ γέγονεν

τουτέστιν ὑφ' ἑαυτῶν. ἐπεὶ δὴ γὰρ δύναται κινεῖσθαι καὶ ὑφ'
ἑαυτῶν. ποτὲ μὲν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου κινηθήσεται, ποτὲ
δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τὴν τέχνην μὴ ἔχοντος. ποτὲ δὲ καὶ ὑφ'
ἑαυτῶν. Δ ἦλον δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι πάντα.
τρόπον τινὰ γίνεται ἐξ ὁμωνύμου. Δ εἴξας διὰ
πλειόνων ὅτι οὐ μόνον ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου γίνεται, ἀλλὰ καὶ
ἡ οἰκία ἐξ οἰκίας, ἡ γὰρ τέχνη καθ' ἣν ἡ οἰκία γίνεται, οὐ
δὲν ἄλλο ἐστίν. ἀλλ' ἢ τὸ τῆς οἰκίας εἶδος, ὁμοίας καὶ ὑγιεία
ἐξ ὑγιείας, λέγει ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον ἐστίν, ὡς
πάντα τρόπον τινὰ ἐξ ὁμωνύμου ἢ τοι συνωνύμου
γίνεται, εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός τι γίνεται. ἐκεῖνο γὰρ
τὸ κατὰ συμβεβηκὸς γινόμενον, οὐκ ἐκ συνωνύμου φησί
τις εἶναι, οἷον καθ' αὐτὸ γινομένης τῆς οἰκίας κατὰ συμβεβη-
κὸς γίνεται τὸ δὲ μὲν βλαβερά. τὸ δὲ ἡδεῖα. τὸ δὲ βλαβερὴ
καὶ τὸ ἡδύ, οὐ φαμὲν ἐκ συνωνύμου βλαβεροῦ καὶ ἡδέος
γίνεσθαι. οὐ γὰρ ἐστὶ τέχνη τις αὐτῶν καὶ εἶδος. πάντα οὖν
φησὶ τρόπον τινὰ ἐκ συνωνύμου γίνεται. τὸ δὲ τρόπον
τινὰ καὶ μετ' ὀλίγον, τὸ, ἢ ἐκ μέρους ὁμωνύμου προσκεῖται.
Διὰ τὰ ἀπὸ τέχνης. οὐ γὰρ οὕτως ἐξ οἰκίας ἐνεργείᾳ οὔσης
οἰκία γίνεται. ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου. ἔστιν οὖν ἡ οἰκία τρόπον
τινὰ ἐκ συνωνύμου ἢ ἐκ μέρους συνωνύμου. τουτέστι τρό-
πον μέν τινα ἐκ συνωνύμου. ὁ γὰρ λόγος τῆς οἰκίας κατηγο-
ρεῖται. καὶ κατὰ τῆς δὲ τῆς οἰκίας. τρόπον δέ τινα οὐκ ἐκ συ-
νωνύμου. οὐ γὰρ ὑφέστηκεν ἡ οἰκία ἐξ ἧς γίνεται. εἰπὼν
δὲ ὅτι ἡ οἰκία ἐξ οἰκίας, ἐπεὶ δὴ ὑπὸ τέχνης, ἀλλ' οὐκ ἐξ οἰκίας
ἡ οἰκία γίνεται. τὴν αἰτίαν τοῦ πῶς τοῦτο λέγεται, ἐπή-
γαγεν εἰπὼν. ἡ γὰρ τέχνη τὸ εἶδος. τουτέστιν ἡ τέχνη ὑφ' ἧς
ἡ οἰκία γίνεται. οὐκ ἔστιν ἀλλότι, ἀλλ' ἢ ἡ οἰκία. τὸ γὰρ εἶδος
τῆς οἰκίας τὸ ἐν τῇ ψυχῇ ἄυλος ὂν τοῦ οἰκοδόμου, ἔστιν
ἡ τέχνη ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ ψυχῆς δέδεικται. τὸ Δ

ἢ ἐκ μερῶν συνωνύμων, ἢ ἔχοντα τὰ μέρη. Διαιρεθέντος
τοῦ ἐννοίαν· ὕλη γὰρ θερμοῦ ἐξ οὗ γίνεται ἡ ὕλη, μέρος
τῆς ὕλης ἐστιν, ἢ ἔχει μέρος αὐτήν. αὐτὸς δὲ λόγος καὶ
ἐπὶ τοῦ διαιρετέθεντος παραδείγματος. εἰπών· ὕλη γὰρ αὐτοῦ τὸ
ποιὸν πρῶτον καθ' ὑποκειμένου· ἡ θερμότης γὰρ ἡ διὰ τῆς
κινήσεως καὶ περιψύξεως ἐκ τοῦ γίνεσθαι θερμότητα ἐνοῦσα
μετὰ ἐποίησεν. αὐτὴ δὲ ἡ ἐνοῦσα μετὰ γίνεσθαι θερμότητα
οὐκ ἦν ὕλη τινὸς, ἢ μέρος ὕλης τινός, ἢ κάμιον ἐκ τινὸς ὄντα
κολουθεῖ αὐτῇ τῇ θερμότητι μέρος τῆς ὕλης, ἢ οὐμενοῦν
αὐτῇ τῆς ὕλης ἀκολουθεῖ. ἀλλ' ἀκολουθεῖ τῇ θερμότητι
αὐτὴ ἡ ὕλη. καὶ ἐστιν ἡ ἀναλογία τοῦ λόγου τοιαύτη·
ἡ θερμότης, ἢ αὐτὴ ἡ ὕλη ἐστὶν, ἢ ἐστὶ σύνθετον. ἀμέσως
ἀκολουθεῖ αὐτῇ μέρος τῆς ὕλης ἡ αὐτὴ ὕλη·
καὶ ἡ μὲν ἐξ ὑλικοῦ διάνοια αὐτὴ αὑτῇ εἶπε. καὶ λαμπρὸν
δέδεικται, ὅτι, τὰ μὴ γίνεσθαι ἐξ ὁμωνύμου, ὅτε
μὴ καὶ ἀμβιβαστικὸς γένηται. εἶτα ἐπήγαγε, ὥστε δὲ
φύσει καὶ ἡ ἐξῆς· ἔτι πάλιν δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ κινητικὴ
θερμότης, ὕλη ἐστὶν. ἢ μέρος ὕλης ἢ ἀκολουθεῖ αὐ-
τῇ μέρος τι τῆς ὕλης, ἢ αὐτὴ ἡ ὕλη ἐπήγαγε πάλιν
αἰτίαν τοῦ πῶς λέγεσθαι τὴν κινητικὴν θερμότητα ποιεῖν
πάλιν ὕλην. ἔφασαν. διὸ καὶ λέγεσθαι ποιεῖν. ὅτι ἐκείνου
τοῦ εἴδους διαφοῦσα λέγεσθαι ποιεῖν ἡ τοιαύτη, ἢ ἡ αὐτὴ τοιαύ-
τη θερμότης. ὕλην. ὅτι ἐκεῖνο ὅταν ποιῇ ἡ τοιαύτη,
ποιεῖ πάλιν ὕλην. ἐὰν δὲ ὅταν ποιῇ ἡ τοιαύτη, ἢ αὐτὴ ὕλη
ἐστὶν, ἢ ἐστὶ σύνθετον. ἀμέσως ἀκολουθεῖ αὐτῇ μέρος τῆς ὕλης ἡ αὐτὴ ὕλη·
καὶ ἡ μὲν ἐξ ὑλικοῦ διάνοια αὐτὴ αὑτῇ εἶπε. καὶ λαμπρὸν
δέδεικται, ὅτι, τὰ μὴ γίνεσθαι ἐξ ὁμωνύμου, ὅτε
μὴ καὶ ἀμβιβαστικὸς γένηται. εἶτα ἐπήγαγε, ὥστε δὲ
φύσει καὶ ἡ ἐξῆς· ἔτι πάλιν δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ κινητικὴ
θερμότης, ὕλη ἐστὶν. ἢ μέρος ὕλης ἢ ἀκολουθεῖ αὐ-
τῇ μέρος τι τῆς ὕλης, ἢ αὐτὴ ἡ ὕλη ἐπήγαγε πάλιν
αἰτίαν τοῦ πῶς λέγεσθαι τὴν κινητικὴν θερμότης

τῷ οὐσίαν καὶ τέκνα. αἵτινές ὧν συμβεβηκασιν, ἐκ τῶν
ὧν ὄφεων γίνονται οἱ ἀσπονδύλους, οὕτω καὶ ἐπὶ ὧν ἀσπονδύλων.
αἵτινα ἔσαν αἱ γενόσεις αὐτῶν. ὁμοίως δὲ τοῦτοις ἔχει τὰ ἀσπο
φύσεως. τὰ μὲν γὰρ ὠάρια ποιεῖ ὥσπερ ὁ πτηνός, οὕτως γὰρ
ἐκεῖνος ἐν ἐσωθῶ ἔχει τὸ εἶδος ἡ τῆς οἰκίας, ἢ ἄμφω τινὸς οὐ ἕνε
ποιητής. οὕτω καὶ τὸ ὠάρια ἔχει ἐν ἐσωθῶ δυναμεῖ τὸ εἶδος.
ἀφοῦ εἰ τὸ ὠάρια, ἐάν πῶς ὁμώνυμον: βουλέσι συνώνυμα
ὧ γινόμενα. ἐὰν μὲ πτήρωμα ἦ. ὥστε ἐπὶ τοῦ ἡμόνου
οὐ γὰρ ἐστιν ὁ ἵππος ἀφοῦ τὸ ὠάρια τὸ τοῦ ἡμόνου ἀσ
πῶσαν, συνώνυμος ὧ ἡμόνῳ, καὶ πλείω συνώνυμος, ὅλως
γὰρ οὐδενὸς ἀνόμοιος αὐτοῦ μεταλαμβάνει, οὐ γὰρ λείπει τὸ
ἡμόνος ἵππος, ὅτι δὲ πτήρωμα ἐστὶν ἡμόνος, δῆλον ἐκ
τοῦ μὴ γίνεσθαι ἡμόνου ἐξ ἡμόνου, ἐπεὶ γὰρ μὴ ὧ πτέρω
μα, ἀμφότερα ὧν φύσει συνίστασθαι ἐξένγκαι ἄν. ἐπεὶ δὲ
ὅτι ἀφοῦ τὸ ὠάρια ἐστὶν ὁμώνυμον πῶς ἐκ τοῦ
πτέρωτος ἢ γενόσεως. τίνος ἕνεκα τὸ πῶς ἐρωτᾶται,
ἐπιλάτεον. οὐ γὰρ ταῦτα οὕτω δεῖ ζητεῖν. ὡς ἐξ ἀνδρὸς ἄν
καὶ γὰρ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς φύεται. καὶ ὅμως οὐκέτι ἐστὶ γυνὴ
ἀνὴρ ὥσπερ ἔλεγεν ὅτι οὐχὶ ἐπὶ πολλῶν τὸ συνώνυμον
ζητεῖ. ἴσον γὰρ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς γίνεται, καὶ ὅμως οὐκέτι
ἡ γυνὴ ἀνήρ. ὥστε καθὼς ἐρωτᾶται τὸ πῶς, διὰ τὸ
τινὰ μὲν συνωνυμεῖν τοῖς ἐξ ὧν γίνονται, τινὰ δέ, μὴ μὴ
οἷμαι ὡς καὶ ἀνωτέρω ὅτε περ ἔλεγεν. ὅτι πολλῶν δὲ εἰκὸς
εἰρημένων. ὅτι τὰ μέσα τινὰ πολλὰ γίνεται ἐξόμοι
νύμου, ἢ μέρους ὁμωνύμου, πολλοῦ τε καὶ ἐπιβλήτου τοῦτο.
λιτῶδη τὰ μέσα τινὰ καὶ τὰ ἐκ μέσου. ὡς μὲν γὰρ ἄνοι
ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ συνώνυμοί εἰσιν. ὡς δὲ γυνὴ καὶ ἀνὴρ
οὐδαμῶς. ὥστε ἐκ μέρους συνωνυμοῦσιν. ὁ δὲ ἐξ ἀνδρὸς
ἀνὴρ. οὐκ ἐκ μέρους ἀμφοτεροκλήρως, καὶ γὰρ καὶ ὡς ἄνοι ἐκ
ὡς ἄνδρες συνώνυμοι εἰσί. καὶ ταξιέρτως δὴ. ἀνθρώπου τὰ

ωερήσεται, ωερὶ ἧς μέρος μὲν ἐστιν ἡ ὀξεῖα τῆς ὀρθῆς, καὶ ὁ δὰ
κτυλος τοῦ αὐτοῦ. τῷ δὲ ὑπὸ τῶν λύσει τῶν ωερὶ στιχεῖ ἐν θέσ
ἀποριῶν. λέγω οὐ δοκεῖ δὲ τὸ μέρος τοῦ ωερήτερον εἶναι τ
ὅλου. καὶ τῶν αὐτῶν δεῖ τὸ μέρος τοῦ ωερήτερον, ὑπὸ τῶν τῶν λό
γων. ἔστω γὰρ λείπον τῷ ἐξ ἧς μείζων τῷ ΓΔ τῷ ΕΖ μέρος
μέρων λαμβάνον τῷ τῷ ὅλα. τῷ δὲ ἐν ὁμοίῳ τῷ τοῦ λαμ
βανόμενα ωερήτερα ἦσαν τοῦ ὁμοίου. ἐν δὲ τοῦτο. ωερή
τερον ἄρα τὸ ὅλον τοῦ μέρους. ὅτι δὲ εἰς τοῦ ἐξ ὧν μερῶν
ὁμοίου τῷ ὅλα ωολλαπλάσιον, δῆλον. φανερὸν γὰρ ὅτι
ζόμενοι τὴν ὀξεῖαν γωνίαν. ὅτι ὀξεῖα γωνία ἐστὶν ἡ ἐλάσ
σων ὀρθῆς, ὥστε εἰλήφθω ὀρθὴ ἐν ᾗ ἡ ΗΘ ὀξεῖα τῷ, καὶ
ωάλιν δακτύλος ἔστω μέρος αὐτοῦ τῷ ΘΙ, καὶ διὰ τῶν τῶν
τὴν ἀποριῶν καὶ ἁπλῶς. λέγω. καὶ ὡς εἶναι αὐτὸ ἁπλῶν
ωερήτερα· τὸ δὲ λειπόμενον ἔστω. ὡς τὸ ΕΛ τῷ καὶ ἐν τοῦτο
ωάλιν ωαραβεβλήσθω αὐτῷ. ὅτι ωερήτερα ἐστὶ τὰ ὅλα τῶν
μερῶν. ὡς σύνταξις ἀποδεῖξαι τὰ ὅλα· τοῦ μὲν γὰρ μείζονος
τὸ ὅλον ἔστω, ἡ ΜΝ τοῦ δὲ ἐλάσσονος τὸ ΜΞ τὸ μέρος
εἶναι οὐδὲν ἄλλο· οὕτως δεῖ τὴν δοθεῖσαν ἀποριῶν
θεῖς, καὶ σὺν τῶν αὐτῶν λύσεις. λυσθήσεται μείζονος
καὶ διάφορον ωολλῶν ἐναντιοῦχε ἐπὶ τῶν ωερήτερα τῶν
λειόντων, ὅτι διαιρεῖ ἐπὶ πλείονα μέρη. οἱ γὰρ μερῶν λόγοι,
ἢ τοῦ ὅλου ἐναντίοι ἐστὶ τοῦ ὅλου λόγου. ὥστε ἐστὶ
τῆς συμβεβηκὸς ἐλάττονος. ἐπὶ πλείονα δὲ οὐ. ὡς ἐπὶ τοῦ κύκλ.
οὐ γὰρ ἐστὶν ἐν λόγῳ αὐτοῦ τὰ ἡμίσεια. καὶ λυθήσεται αὐτῶν
ωολυπλασίως, ἀλλὰ καὶ ωερὶ ἧς ὧν καὶ ἡμερῶν λειομένων
ἀφορισίας. καθὼς ἂν ἔχει ἡμᾶς διαβεβαιῶν ὑποδεικνῦμεν,
τὸν ὅλον ὁκταπλάσιον ἧς λύσεως. διὰ τῆς ἂν τῶν ἀποριῶν λύσεις
διεξοδικώτερον. ἔστι δὲ οὕτως. φανερὸν γὰρ ὅτι ὧν μερῶν τὰ
μὲν ἴσα ὑλικὰ καὶ ὕλης λόγον ἐχόντα, ὥστε ὁμοίως καὶ
νεῦρα τοῦ ἵππου οἱ λόγοι, ἢ τοῦ αὐτὰ τὰ μὲν ὑπὸ ὑπὸ ὑπὸ

ὀνῶ τοῦ εἴδους λόγω. ὅτι διῶν μερῶν οὐχ ὑλικά ἐστιν, ἀλλὰ τοῦ εἴδους, οἷον τὸ στερεόν. τὸ δίπους· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔστιν ὕλη, οὐδὲ πρῶτον τὸ δίπουν· τοῦτο δὲ λέγω τὸ ἐκ τοιούτου εἴδους μέρη λαμβάνοντα τὸν λόγον τοῦ ὅλου λόγω. ὥστε ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας τοῦ μέρους, ἡ ἀπορία ἐνέρχεται. μέρος γὰρ τὸ μὴ εἶναι ὡς ὕλης· τὸ δὲ εἴδους. καὶ ὅτι μὴ ταὐτόν μηδὲ ὁμοίως ἐστὶ μέρος τὸ εἰς τὰ μέρη οὕτω λεγόμενα ὅλα καὶ ἀναγκαίως ἀκολουθήσει μέρη εἶναι αὐτῶν λεγόμενα ὅλων καὶ ἀπορίαν λύειν. διαιρετὸν γοῦν τὸ μέρους, καὶ λέγεται ὅτι τὸ μέρος πολλαχῶς λέγεται· ἕνα μὲν τρόπον τὸ μετρῶν τὸ ὅλον, ὡς ὁ τριὰ ἀριθμὸς τοῦ ἐννέα· καθὰ μετρεῖ γὰρ τὰ ἐννέα, ἅμα τοῦτο μὲν φησὶ τὸ ὅλον καθὰ μετρούμενον μέρος, ἀφαιρεῖ δὲ ἐξ ὧν δὴ ἡ οὐσία ἐστὶ μερῶν· λέγω οὐσίαν τὸ εἶδος, τὸ τοῦτο σημαῖνον, καὶ λέγει τὰ μὴ οὐσίας σημαινόμενα ἵνα δείξῃ ὅτι, ὥστε οὐσία λέγεται καὶ τὸ εἶδος, οὐσία δὲ καὶ ἡ ὕλη· καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ἐξ ἀμφοῖν καὶ ὕλης· οὕτω καὶ τῶν μερῶν· τὸ μὲν ἐκ τοῦ εἴδους· τὸ δὲ τῆς ὕλης καὶ τὸ ὅλου τοῦτο ὑλικά· τὸ μὲν δὴ τοῦ εἴδους μερῶς ὡς ἔνεστιν, ληφθήσεται ἐν τοῖς τοῦ ὅλου ἢ τοῦ τοῦ εἴδους λόγου· τὰ δὲ ὑλικὰ οὐδαμῶς. ἐπεὶ οὖν ἐστὶ φησὶ τὸ μὲν ὕλη· τὸ δὲ εἶδος· τὸ δὲ ἐκ τούτων ἐξ ὕλης καὶ εἴδους, καὶ οὐσία, ἢ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος· καὶ τὸ ἐκ τούτων· ἔστι μὲν ὡς, καὶ ὑλικὸν μέρος τινὸς λέγεται· ἔστι δ' οὔ· τοῦ μὲν γὰρ συνθέτου λέγεται μέρος· τοῦ δὲ εἴδους οὐ λέγεται ἀλλὰ μέρη λέγεται καὶ ἔστι τοῦ εἴδους· ἐξ ὧν ὁ λόγος τῶν αὐτῶν· τοῦτο δὲ ἔστι τὸ ῥηθὲν καὶ αἱ διαφοραί· ὑπῆρχε δὴ ὅτι ἡ ὕλη· τινὸς μὲν λέγεται μέρος· τινὸς δὲ οὔ· τὸ δὲ σύνθετον παραδείγματα λέγων, οἷον ἡ σφαῖρα ἐκ μὲν ἡμισφαιρίων οὐκ ἔστιν μέρος· καίτοι οὕτως ἐστὶν ὕλη αὐτῆς, καὶ πρώτη ἡμῖν ἀλλα

ἐν αὐτῇ, οὐκ ἔσται δὲ μέρος αὐτῆς. ὅτι οὐ χωρίσεται ἐκ τοῦ
ὑποκειμένου τὸ κοιλότητα. καὶ λοντρὰ καὶ ἐν λίθοις καὶ ἐν
ξύλοις. καὶ ἐν χαλκῷ. καὶ ὅλως ἐν ἅπασιν, ἢ ἐν οἷς πλάσεις
σώματος ἐνορᾶται. Ἡ δὲ σιμότης ἐστὶ μέγεθος ἢ σχῆμα. οὐ
μόνον γὰρ σιμὸν ἐν σχήματι, εἶναι ἔστι, καὶ ἔστι τοῦτο πλησίον εὐθυ-
μέτρου τῆς σιμότητος ἡ σχέσις. καὶ πάλιν τοῦ μὲν αὐτοῦ τοῦ
τοιούτου καὶ μερικοῦ ἀνδριάντος. ἐκ μέρους οὐ χαλκοῦ. ἐκ τοῦ δ'
ὡς εἴδους λειομερὲς ἀνδριάντος οὐκ ἔστιν. ἐπεὶ
καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάντος, ἀνδριάντα. καὶ τὸν χαλκοῦν τοῦτο
νῦν καὶ μερικὸν ἀνδριάντα. εἰ πάντα δὴ καὶ αὐτὸν ἀνδριάντος. εἰ
δὴ τις ἴσως ἐμφήσει λέγειν, ὅτι τὸ μὲν τοῦ ἀνδριάντος εἶδος λέγει
ἀνδριάντα ἔστω. τὸν δὲ σωθέντα καὶ μυζηκόν. διατί ἀνδριάντα
φαμὲν. ἀλλ' οὐ χαλκοῦν τοιοῦτον ἀποδώσων λέγει. ὅτι λεκτέ
ον ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ εἶδος ἔχει ἔνθεσιν. τὸ δὲ ὑλικὸν, οὐδέποτε
καθ' αὑτὸ λεκτέον. καὶ εἰ μὴ ἀεὶ τὸ λειομερὲς ἔσον. ὡς ἐπὶ τοῦ
τοιοῦτου ἀνδρὸς χαρακτηρίζεται ἀμφοῖν ἀπὸ τῆς
ὕλης. λεκτέον ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ εἶδος. καὶ ἡ εἶδος ἔχουσα λεκτέον.
ἐκ μὲν ἀνδριάντος ἀνδριάς. ἐκ δὲ τριάδος τριάδους. καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἀμφοῖν τοῦ ὕλου. οὐ δὲ ἀπὸ τοῦ ὅλου δύο
μᾶζειν αὐτὸ χρή. εἰ γὰρ ἐστὶν ὁ χαλκὸς ἐξυδάτος. οὐχ ὕδωρ αὐ-
τὸν λεκτέον εἶναι. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ εἴδους αὐτοῦ τοῦ χαλκοῦ. εἰ πού
δὲ ὅτι ἡ ὕλη τοῦ μὲν μέρος γίνεσθαι φησὶ. τοῦτο δέ οὐ. καὶ
μεταξὺ λύσεις τοῦ δύο ἀμφὶ φέρεσθαι ὡς ἐξεταστέον ἀπορεῖ.
λεκτέον αὐτὸ μὲν τοῦ πῶς μὲν ἐπὶ τῆς συλλαβῆς ἐν ᾧ λόγῳ
αὐτῆς λαμβάνεσθαι τὰ στοιχεῖα. ἐστὶ δὲ τοῦ κύκλου τὸ τρίμηνον
οὐδαμῶς. καὶ φανὲν ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς συλλαβῆς λαμβάνεται
τὰ στοιχεῖα. διὰ τὸ μέρη εἶναι τοῦ καθόλου τοιοῦτου εἴδους αὐτῆς.
ὥσπερ καὶ τὸ ζῷον τοιοῦτον ἀπορεῖ. μέρη δὲ τοῦ ἀνθρώπου οἷον
εἴδους. τὰ δὲ τοῦ εἴδους μέρη ἐξ ἀνάγκης ἐν τῷ ὁρισμῷ αὐτ

μούς αὐτῶν. πρὸς δὴ ταῦτα ἁπαντῶν λέγει. οὐ γὰρ εἰ διαιρεῖται
ὁ ἄνος καὶ ἡ γραμμὴ εἰ μὲν εἰς τὰ ἡμίσεα, ὁ δὲ εἰς γάρκας καὶ
ὀστᾶ καὶ φθείρεται, ἤδη καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν οὕτως. ὡς ὄντων
τῆς οὐσίας καὶ τοῦ εἴδους μερῶν, ἀγῶς ἐξ ὕλης. τοῦτέστιν ὑλικὰ
μέρη ἐστὶ, καὶ οὐ τοῦ εἴδους. καὶ τοῦ μὲν συνθέτου τοῦ ἐξ ὕλης
καὶ εἴδους εἰσὶ μέρη. τοῦ εἴδους δὲ οὐ ἐστὶν ὁ λόγος καὶ ὁ ὁρισμὸς
οὐκ εἰσὶν. εἰ μὲν γὰρ ἦ γαν οἱ λόγοι ὧν συνθέτων, εἰκὸς ἂν λαμ
βάνεσθαι καὶ ταῦτα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ
τῶν εἰδῶν εἰσὶ, πῶς ἂν ληφθήσεται, καὶ ἐπὶ τούτω εἰ μὲν
τὸ σύνθετον κατὰ συμβεβηκὸς ὁρίζοιτο τις, κυρίως γὰρ ὧν
εἰδῶν εἰσὶν οἱ ὁρισμοί. τῶν δὲ συνθέτων ὡς δείξει προϊὼν, οὐκ
εἰσὶν. ἔνεσται ἐν τοῖς λόγοις ὧν συνθέτων ὁ τῶν τοιούτων, χε
ρὸς φημὶ καὶ ὀστῶν, καὶ τῶν τοιούτων λόγος. τοῦτέστιν αὐτὰ
τὰ μέρη ληφθήσεται ἐν ὧν τῶν συνθέτων λόγῳ. τοῖς δὲ ἢ τοι
ἐν τοῖς λόγοις τῶν μὴ συνθέτων ἢ τοι ὧν εἰδῶν, οὐχ ὑπάρξει
τὰ τοιαῦτα μέρη. ἐὰν μὴ ἦ ὁ λόγος ἐν ὧν ταῦτα μέγει ἐν εἶναι
τοῦ συνθέτου, καὶ ἔστιν ὡς ἐκ τοῦ τὰ σύνθετα, ὡς ἐξ ἀρχῶν.
καὶ φθείρονται εἰς αὐτά. τὰ δὲ ἁπλᾶ αὐτὰ δὴ τὰ εἴδη, οὔ
τε εἰσὶν ἐκ τούτων ὡς ἐξ ἀρχῶν, οὔτε φθείρεται εἰς αὐτά.
καὶ διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα τὴν ἀπορίαν, τὴν λέ
γουσαν ὅτι εἰ μὴ εἰσὶν ἐξ αὐτῶν, πῶς εἰς αὐτὰ διαιρεῖται
καὶ φθείρεται. οὐ γὰρ τὸ εἶδος εἰς αὐτὰ διαιρεῖται. ἀγὰ τὸ
σύνθετον. εἰ πῶν δὲ ὅτι ἔνια μὲν φθείρεται εἰς αὐτά. ἔνια
δὲ οὐδαμῶς, λέγει. τίνα μὲν τὰ φθειρόμενα εἰς αὐτά. καὶ
τίνα μὴ, ὅτι ὅτα μὲν οὖν συνειλημμένα. τὸ εἶδος καὶ ἡ
ὕλη ἐστὶ. τουτέστιν, ὅτα μὲν ἐξ ὕλης καὶ εἴδους ἐστὶν, οἷον
σιμόν τὸ ἐμόν. τοῦτο γὰρ οὐδὲ τῷ λόγῳ τῆς ὕλης χωρίζοι δυνα
τόν. ἢ ὁ χαλκοῦς κύκλος. καὶ οὗτος γὰρ συνειλημμένος
ἐστὶ τῇ ὕλῃ. ταῦτα φθείρεται εἰς αὐτὰ καὶ μέρος αὐτῶν
ἐστὶν ἡ ὕλη. ὅτα δὲ οὐ συνείληπται τῇ ὕλῃ. ἀνεῖ δὲ ὕλης ἐστὶ

ψυχῆς ζώων ψυχή· ἀλλ' ὁ εἶδος αὐτῶν. ἀνάγκη ἄρα τὰς ἐπὶ φυτῶν
ὁρισμοῖς σώματος δυνάμει ζωὴν ἐχόντος. ὥστε ἡ ψυχὴ πάντων
τῶν ζώντων οὐσία ἐστὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν τοῦ εἶναι τοῖ-
ῷδε σώματι. ὡς γὰρ τὸ χάλκινον πέλεκυς ἂν εἴη ὃς
χαλκοῦς, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ζῶν ζώων. ἐν τῷδε τῷ σώματι. ὡς
εἶδος εἰ ὕλη εἴη ἄν. εἰ πᾶν δὴ ἡ ψυχὴ τὸ εἶδος εἴη ἂν ζώων,
καθ' ἑκάστην τοῦτο εἰ λῶν μορίων ζώων. λέγω, εἰ καὶ
μοῦ τὸ μέρος εἰς ὁρίζεται κατά· τὸ μὲν ὄψις οὐκ ἄνευ τοῦ
ὄμματος ὁρίζεται· εἰ γὰρ τις καλῶς ὁρίζεται τὸν χαλκοῦν ἄνθρω-
πον οὐκ ἄνευ τοῦ ὁρίζεται. τὸ δὲ ὄμμα οὐκ ἄνευ ψυχῆς
ἐστὶν ἀλλ' ἢ ἐν ἑτέρῳ εἴδει· οὕτε δὴ ἄνευ ὕλης ἐστὶν
εἴδους τῆς χειρός· ἡ δὲ ἀπόφασις· ἢ ἡ αὐτὸ τῆς ψυχῆς χορηγοῦν μὲν
αὐτῇ δυνάμεις πρὸς τὸ τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀποτελεῖν. φανερὸν
ὅτι καὶ τῶν ζώων ἡ καθ' ἑκάστον λόγου οὐσία καὶ τὸ εἶδος ἡ ψυχὴ
ἐστίν· ἐφαρμόσει τις ἐρεῖ ἢ τῶν ζώων ψυχὴ τὸ εἶδος εἶναι
αὐτῶν· τὸ γὰρ ὅλως μορίου ἢ σάρκα, ἢ ὀστοῦ καὶ ἄρθρις· εἰ μὲν
σάρκα· ἀμφοῦν ἐστὶ τὰ μὲν πρότερα τοῦ συνόλου ἐκ ζώου· τὸ
μὲν γὰρ θερμὸν ἐστὶν καὶ ὁριστικὸν τοῦ συναμφοτέρου· τὸ
δὲ θατέρου, οὗ τοῦ συναμφοτέρου· ἀκριβέστερον δὲ ζητεῖ
τοῦτον εἰρήσθω αὐτῇ περὶ ψυχῆς· ἢ τὸ ἢ ἐστὶν πρότερον·
διὰ γὰρ εἰ ζητοῦσα· τὸ μὲν γὰρ λυρικοῦ καὶ ἁπλοῦ· δῆλον
ὡς πρότερόν ἐστὶν τοῦ ἀνθρώπου· ἐπιπολαίου γὰρ ἡ τὸν αὐτοῦ· τὸ δὲ τε
νοῦ καὶ ἐπιστήμης διαιρετικόν οὐκέτι· ἀμφοῖν ζητεῖται ἐπὶ
τοῦτων οὐ πρότερον· εἰ μὴ ἀράμφω, νοῦ καὶ ἐπιστήμης διε
τικόν· καὶ ἡ τινοῦ καὶ ἐπιστήμης διαιρετικόν ζῴου, ἄρα·
ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ζώων ἔχει· οὕτω τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων·
τοῦτο γὰρ ἐπιστητικόν ἐστὶ· τὸ καὶ καθ' ἕκαστον δὲ ὁμοίως·

καὶ τὰ μὴ τοιοῦτον εἴδους ὧν ζώων μόρια τοιάδε. Διαιρετέον
καὶ τὰ μόρια αὐτοῦ ὕστερα τῶν ὅλων τῆς οὐσίας: τοῦτο δὲ
τοῦ εἴδους. καὶ διαιρῶμεν ἐς τὸ πῶν καὶ τὰ μόρια αὐτ-
ὡς εἰς ὕλην τὸ σύνολον. ἀμφοῖν δὲ οὐσία καὶ τὸ εἶδος οὐ
διαιρῶμεν ἐς τὸ ὅλον σῶμα τὸ μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα
μόρια τοῦ σωθέντος. ἆρ' οὖν τὸ τοιόνδε σῶμα
ἐξ ὧν τοιόνδε μὲν ἦν. τοιοῦτον δὲ οὐκέτι μερῶν; ἐξ
ὧν δὲ ἦν ὕστερον. ἢ μὴ ἅπερ τὰ μόρια χωριζόμενα,
οὐ δυνάσθαι εἶναι. τὸ δὲ μορίων τινῶν ἄρα εἶναι καὶ μὴ
πάντων δυνάσθαι εἶναι. ἐκ τοιούτου τὸ ὅλον ὧν μερῶν
ἢ ἐξ ὧν τὸ ἐκτμηθὲν σημεῖον ὕστερον ἦν ὧν σωθὲν
ἐτμήθη ἂν τὸ. οὐκεῖ δὲ τὸ ὅλου τῶν μερῶν, ἢ δὲ ἐκτ-
μερῶν ἦν, ὕστερον ὧν μερῶν. εἰ πᾶν δὲ ὅτι τὰ μὲν
χωριζόμενα οὐ δυνάσθαι εἶναι. ἢ ὧν αἴτιόν τοι τὸ πῶς ὄν
δυνάσθαι εἶναι ἐπιλαβεῖν, εἰπών. οὐ γὰρ ὁ πᾶν ὃς ἔ-
χων δάκτυλον ζῴου. ἴσον λέγειν ὃ χωριαθεὶς ὁ δάκτυλος
τοῦ ζῴου, ὡς μὲν σῶμα δυνάσθαι εἶναι, ὡς δάκτυλος οὐ
δυνατόν. οὐ γὰρ ὡς ἔτυχεν ἔχων ὁ δάκτυλος λέγεται δακτύ-
λος. ἀλλ' ὁ τοῦ δακτύλου ποιῶν. ὥστε ὁ τεθνη-
κὼς δάκτυλος ὁμωνύμως λέγεται δάκτυλος. κυρίως γε
οὐδαμῶς: καὶ ἔνια μὲν τῶν ὅλου μόρια χωρὶς
θέντα δύνασθαι ὅλου αὖθις ἐκείνων εἶναι. ἔνια δὲ χωρὶς
θέντα. εὐθὺς σωθαναιρεῖ τὸ ὅλον οἷα ἐφ' ἡμῶν. καὶ ἐν οἷς
πρῶτοις ἐστὶν ὁ λόγος καὶ ἡ οὐσία ἴσως ἡ ψυχή. ἡ ψυ-
χὴ γὰρ ὧν ζῴων ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ οἷον εἰ ἐστὶν ἡ καρδία
ἀρχὴ τῶν ζῴων, ἐνταῦθα πρῶτος ἐστὶν ἡ ψυχή. ὡς δὲ
τινες δοκεῖ, εἰ δὲ ὁ ἐγκέφαλος. ὡς ἐπαναιρεῖται καὶ πλείοσι
αἱρεθῶ χωρισθῆναι αὐτοῦ, ὅλον φθείρουσιν αὐτό. ἐπὶ
δὲ, οἷον εἰ τοῦτο καρδία, ἢ ἐγκέφαλος ἐφάνη, διαφθεί-
ρας οὐδὲν ἕτερον τοιοῦτον ἴσως ἡ ψυχή, ἢ τὴν καρδίαν

τῷ εἴπων συμβαίνειν, ὃν λόγον, καὶ φησὶ. πῶς μέρος
ἔχει περὶ μέρους καὶ ὅλου. καὶ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου,
ἑρεῖ τις. ὃ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἑρεῖν ἀναγκαῖον ἅπαν-
τες. ὅτι τὸ ἥμισυ ἑρεῖ τις δύτερον ἡμίεθ. ἐπὶ δὲ τοῦ
ὅλου καὶ μέρους συμβαίνει. καὶ φησὶν ὅτι τις ἑρεῖ
δύτερον τὸ ζῷον καὶ ἡ ὀρθὴ γωνία καὶ ὁ κύκλος ἑρεῖν
εἶν. ἢ εἰς ἃ διαιρεῖται ἡ ἡμίεια ἢ τὰ μέρια αὐτῶν,
ἐπὶ μὲν γὰρ τὰ μέρια αὐτοῦ τὸ ζῷον καὶ ὁ κύκλος καὶ ἡ ὀρθὴ
γωνία διαιρεῖται. ὅταν οὐσίαι τις ἑρεῖ. δύτερον δὲ ὅλα
ὅτι δευτέρα. ἢ τὰ μέρια ἐπὶ δὲ ἡμιεῶν ἑρεῖ καὶ ἐξῶν ἔσται,
ἀναγκαῖον ἅπαντας ἑρεῖν καὶ ἀποκρίνεσθαι ὅτι οὐχ ἁπλῶς· οὐ-
τε γὰρ ἀναγκαῖον τοιοῦτον ἑρεῖν τοιοῦτον ἀποκρίνεσθαι
ὅτι τὸ μέρος οὐχ ἁπλῶς καὶ μοναχῶς λέγεται. ἀμφοτερο-
λαχῶς. εἰ γὰρ τὸ μέρος τοῦ εἴδους λέγεται δευτέρου εἶδος
ὅλου ὡς πολλάκις ἔφημεν. εἰ δὲ ἡμιεῖον τοῦ ἐξῶν
καὶ εἴδους ὕστερον. ἀμφοτεροῖς μὲν τοῖς ἑρεῖν χρεὼν ἔσε-
σιν ἑρεῖν. ὡς ἐξ ἀνάγκης. τὸν ὕστερον καθὸν δεῖ ἀποκρί-
νεσθαι, ὑφηγεῖσθαι λέγων. εἰ μὲν γὰρ ἐκ καὶ ἡ ἡμίεια τοῦ
ζῴου εἶδος εἶναι, εἰ μὴ ἔστιν ἡ ἡμίεια τοῦ ζῴου εἶδος, καὶ τὸ ἥμισυ
οὐκ ἔσται ζῷον. εἰ μὴ ἔστιν ἡμίεια ὡς ζῷον εἶναι. ἀμφοτέρως ζῷ-
ον εἶναι τὸ ἡμίεχον. ἢ εἰ μὴ ὅτι ἡμίεχον ἐκ τοῦ ζῴου εἶναι.
ἀμφοτέρων ἕνεκεν ἐνόησεν ἡμίεια καὶ καθὰ τοιοῦτον εἶδος ἐσ-
τιν. οἷον ὁ ἄνθρωπος καθὰ αὐτὸν ἑαυτοῦ. καὶ ἵππος ὁμοίως ἕκ-
αστον οἰκείαν. καὶ ὅλως ἕκαστον καθ' αὑτὸν ἰδίαν, ὡ δῆλον
καὶ εἰ ἔστιν ὁ κύκλος τὸ κύκλῳ εἶναι. καὶ ἡ ὀρθὴ τὸ ὀρ-
θῇ εἶναι. εἰ δὲ οὗτος ὅλως ἔχει. τὸ μὲν καθ' αὑτὸν ἕκα-
στον ὕστερον. οἷον, ὡς ἐν τῷ λόγῳ· δυνάμει τὸ μὲν μέρος
καὶ τὸ ἥμισυ ἕκαστον ὕστερον. τὸ δὲ ὅλου καὶ τὸ ὅλον
στερον τοῦ ὅλου. τὸ μὲν οὖν φανερὸν ἐν τῷ λόγῳ. λόγον δὲ

ὠνόμασε· οὐ γὰρ εἶδος λέγει. ἀμέλει σαφηνίζων τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους. λοιπὸν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων λόγω. τὸ ἄρτιον ὑπάρχον τοῦ ὅλου καὶ τοῦ ὅλου οὐχ ἁπλῶς. οὐ γὰρ καὶ τοῦ καὶ τοῦ τὸ εἶδος. ἀμέλει τοῦ τριγώνου καὶ τετραγώνου. οὐδὲ τοῦ τριγώνου ὀρθῆς τῆς μείζονος τῆς ὕλης. ὡς ἄρα τὸ ὀρθὸν εἶδος τῆς ὀρθῆς ὀρθῆς, οὕτως εἶδος ὀρθὸν καὶ ἡ μείζων τῆς ὕλης ἢ τοι ἡ χαλκῆ· οὐ μόνον δὲ ταύτην ἡ μείζων τῆς ὕλης ὀρθὴ ἐστίν· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς γραμμαῖς ταῖς καθ' ἑκάστην. καὶ ἔστι καὶ ἡ κατὰ τὸν καθ' ἑκάστα τριῶν γραμμῶν περιεχομένη γωνία, ὀρθή ἐστιν, ἡ μεῖζον οὖσα μείζονος τῆς ὕλης γωνία, ἡ σφαῖρα. ἢ ὅτι μέρη ἴσων μερῶν αὐτῆς πρότερα ἐστίν, ἡ δὲ ἄρτιος ὕλης ἐν τῷ λόγῳ. ὑστέρα ἴσων δὲ ἐν ἀριθμῷ καθ' ἃ μερῶν πρότερα· ἔστω δὲ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὡφελεῖ τὸ λεγόμενον. ὁ μὲν οὖν καθ' ἑκάστα εἶδος αὐτός· τοῦ μὲν ζῴου καὶ στείου καὶ πλατὺ ὑστερος, ἐφ' ἧς δ' ἐνέμοι χειρὸς καὶ πλατὺς πρότερος. ὁμοίως ὁμοίως καὶ τὸ εἶδος κύκλος· τοῦ μὲν ἡμικυκλίου καὶ τοῦ ἐπὶ πλέον, καὶ τῶν τριῶν ὑστερος. τῶν δὲ τμημάτων τοῦ χαλκοῦ καὶ κύκλου· καὶ ἁπλῶς ὧν μερῶν αὐτοῦ τοιοῦτος· οὕτως μὲν ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἐρώτησον ἀναγκαῖον. ἁπλῶς δὲ καὶ ἀδιορίστως λεκτέον. ὅτι τὸ μέρος πρότερον, ἢ τὸ ὅλον. οὐδαμῶς ἀναγκαῖον. εἰπεῖν δὲ ὅτι εἰ μὲν ἔστιν ἡ ψυχὴ ζῷον. τὰ μέρη αὐτῆς φατέον πρότερα τοῦ ζῴου. καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λέγομεν. τὴν ἀναίρεσιν τοῦ μὴ συναιρόμενον ποιεῖ λέγειν. εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἡ ψυχὴ ζῷον. ὡς εἶναι τὴν τοῦ λόγου συνέχειαν τοιαύτην. εἰ μὲν ἔστιν ἡ ψυχὴ ζῷον· τὰ μέρη αὐτῆς φατέον πρότερα τοῦ ὅλου. εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἡ ψυχὴ ζῷον, ἢ τοι τὸ καθ' ἕκαστον εἶδος ζῷον. καὶ οὕτω τὰ μέρη φατέον ὧν μερῶν πρότερα· τὰ δὲ ὅλα φατέον. ὁ ποιόν γε αὐτῶν ἐστι τὸ ὧν ζῴων εἶδος. τὰ μὲν ἐκ τοῦ

ἦσαν χαλκοῖ, καὶ μὴ ἐνεδέχετο ἐν ἄμφω ὑποκεῖσθαι
τὸ τοῦ κύκλου εἶδος γίνεσθαι, ἀμφὶ δὲ ἐν χαλκῷ ὄν. ἔφαινε
δ' ὁ χαλκὸς ὅλην οὐσίας αὐλοῦ ἐπί· διὰ τὸ μὴ ἐν ἄμφω γί-
νεσθαι, ὅμως οὐκ ἄν ὂν οὐδὲ τότε ὁ χαλκὸς ἦν οὐσίας
αὐλοῦ, ἀλλ' ὥσπερ οὐδὲ νῦν ἐπί· καὶ γὰρ ἐνδέχεται καὶ
τὸ χωρὶς εἶναι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ· οὕτω γὰρ τοῦτο ὁρατόν
ἐστι· λέγω δὲ τὸ χωρίζειν οὐ τὸν ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ, οὕτως
ὡς τοῦ αὐτοῦ εἴδους· εἰ καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς γίνεται· ὅμως οὐ
δεῖ ἐπὶ ἦν οὐσίας αὐλοῦ τὸ ὁρᾶν καὶ αἰσθάνεσθαι· καὶ ὁμοίως
ἔχειν βούλεται λέγειν· οὕτω δ' ἔχον, αὐτὸς δὲ οὐ καλῶς ἀπόφασιν
τὸν λόγον ἀποφαίνεται· ἅμα γὰρ ἀποστερῶν λέγων, οὗτον τὸ
αὐτοῦ εἶδος ἀεὶ ἐν ἄλλῃ γίνεσθαι καὶ ὁμοίως, ἀφαιρῶν ἐπὶ τῶν
μέρη τοῦ εἴδους καὶ τοῦ λόγου· καὶ ἐρωτῶντος ἀποκρίνεται
λέγων, ἢ οὔ· βούλεται, ἢ οὐκέτι μᾶλλον ἀπὸ τοῦ οὐδαμῶς· ἀπὸ
ὕλης ἄρα· ἅμα δὲ τὸ μὴ καὶ ἐπιφάσκων ἐπὶ γίνεσθαι τὸ
αὐτοῦ εἶδος· ὥσπερ γὰρ τοῦ κύκλου ἀδιαλοῦμεν χωρίσαι.
Τὸ δὲ τοῦτο μέν· λέγω δὲ τὸ εἶδος τὸ αὐτοῦ χωρίζειν
τὴν ἐπινοίαν τῶν ὁρισμῶν, καὶ ὁμοῦ ἐνδέχεσθαι· ἀδιανόητα δὲ ἐστὶ πρό-
τερα χωρισθήσεσθαι· οὐ γὰρ ἐστὶ δῆλον· ὥσπερ ἐπὶ τοῦ κύκλου
ἀπορεῖ τινές· λέγων τινὰς τοὺς συνθετικοὺς· καὶ ἐπὶ τοῦ
κύκλου τοῦ τριγώνου· καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς λέγοντες· ὡς οὐχὶ
τοῦτο γραμμὰς ὁρίζεσθαι· καὶ λέγοντες κύκλος ἐστὶ χωρίον ὑπὸ
μιᾶς γραμμῆς περιεχόμενον· ἢ τρίγωνον, τὸ
ὑπὸ τριῶν γραμμῶν, ἢ πᾶσαν γραμμή ἐστι· μῆκος συνεχὲς
ἐφ' ἓν διαστατόν· ἡ γὰρ γραμμή, τοῦτο κύκλος καὶ τὸ τριγώνου, ὡς
ὕλην ὑποκείσθω· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συνεχὲς τὴν γραμμὴν ὡς
τοῦ καὶ αἱ ὁρικαὶ καὶ τὰ ὁρᾶν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀνδρι-
άντος· εἰ δὲ τοῦ αὐτοῦ διαλῶν ὁμοῦ καὶ ὁρικῶν μὴ ὁριζόμε-
θα διὰ τὸ εἶναι μέρη ὑλικά· οὐδ' ἄρα τὸν κύκλον καὶ τὸ τρί-
γωνον, διὰ τῆς γραμμῆς ὁρίζεσθαι χρή· οὔτε γὰρ τοῦ γραμμοῦ

διὰ τοῦτο ἔχουσι, καὶ διαλύουσι λέγοντες ὅτι ἡ ἴσα μὴ καὶ τὸ συνεχὲς ὡς ὕλη ἐν τῷ περιττῷ καὶ τοῖς λοιποῖς, ἀναίρουσι τοῦτο παρὰ τὰς τῶν ἀριθμῶν, διὰ τὸ αὐλοὺς αὐτοὺς εἶναι, καὶ μὴ ἔχειν ὑποκείμενόν τι, ὡς ὕλην, ἀφ' οὗ πολλοὺς εἶναι, καὶ φασὶν ὅτι ὁ λόγος τῆς γραμμῆς ἐστιν ὁ τῆς δυάδος. ἔστω δὴ γὰρ δυὰς ἡ τὸ πρῶτον διαστατόν. εἰσὶ πρώτως γὰρ αἱ δυάδα ἡμεῖς διέξιμεν, καὶ οὕτως ἐς τὰ τρία καὶ ἐς τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς. ἅτε οὖν ὁριζόμενοι φασὶ τὴν γραμμὴν οὐχὶ μῆκος ἀπλατὲς εἶναι, ἀλλὰ διαστατόν. τὸ γὰρ πρῶτον οὐχ ὡς ὕλη ἐστί, καὶ ὑποκείμενόν τι ἡ γραμμή, ὥστε τὸ σὺν ἔχειν. καὶ τῶν ἄλλων ἰδέαν λιτούλων, οἱ μὲν φασιν ὅτι καὶ ὁ τῆς γραμμῆς, ἤτοι τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς, ὅτι ἐστὶν ἕτερον ἀπὸ ἄλλα καθ' ἕκαστα γραμμάς, πλείους ἐστίν, οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ γραμμὴ δύο, ἀλλ' αὐτὴ γραμμὴ ἐστὶ τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς, καὶ φασὶν οἱ οὕτω λέγοντες, ὅτι ἡ ναὶ μὴ τὸ τί εἶδος καὶ τὸ οὗ ἕνεκα εἶδος; τοῦτο ἐστὶν οἷον ὁ ἀνὴρ καὶ ὁ ὑπαρξάμενος. οὗ ἕνεκα εἶδος ὁ ἀνήρ; τοῦτο γάρ ἐστι, καὶ ἡ αὐτὴ δύο καὶ ἡ δυάς, καὶ ἡ δὲ πλείους καὶ ἡ αὐτὴ δυάς. τὸ αὐλαίτιον. ἐπεὶ δὲ τῆς γραμμῆς τοῦτο οὐ συμφερούσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν μεταξὺ γραμμῶν τὰ δὲ τῶν μεταξὺ, εἶναι γραμμῶν λέγουσι, τὰ δὲ εἴδος αὐτῆς μὴ εἶναι γραμμῶν. ἀφ' ἃ δυάδα, καὶ ἐνιαχοῦ οὐθὲν δεῖ τὸν λόγον τὸν λόγον μὴ εἶναι γραμμῶν, τὰ δὲ ὡς εἴδος γραμμῶν. ἀφ' ἃ δυάδα λέγων, συμβαίνει καὶ ἐν ὧν πολλῶν εἶδος εἶναι. τοιοῦτον ἐκλογὴν τοῦ λόγου συμβαίνει ἐν εἶδος ἰδικὸν πολλῶν καὶ διαφερόντων ὧν εἶδος εἶναι. τοῦτο γὰρ ἀδήλωτον διὰ τοῦ εἶδος φαίνεσθαι ὅτε ἔργον. εἰ γὰρ καὶ αὐτὴ δυάς ἐστιν ὧν καθαμερὸς γραμμῶν. ἐστὶ δὲ καὶ αὐτὴ εἶδος καὶ ὧν καθαμερὸς δυάδων. αἱ δὲ μερικαὶ γραμμαὶ καὶ διάδες, διαφέρουσι ὧν εἶδος, ἐστὶ τάρα ἓν εἶδος δύο

διαφερόντως ὡς εἶδη. εἰ δ' ἐστὶν οὕτω. διατί οὐκέτι καὶ ἀνθρώπου
εἶδος καὶ ὧν μερικῶν ἄλλων καὶ ἵππων καὶ βοῶν καὶ ὁ
πλησίον ἀπάντων; τίς γὰρ ἡ ἀποκρίνουσα διαφορὰ
εἴδους διαφορᾶς οὐσίας εἶδη. τῶν δ' ὄντων μὴ εἶναι. ὥστε οὐκ
ἔσται ἐκ τούτου εἶδος ἀπάντων εἶναι εἶδος καὶ μὴ εἶναι τοῦτο
ἰδέας. καὶ ἔσονται τὰ αὐτὰ καὶ ἓν καὶ μιᾶς φύσεως οἵτε ἄνθρωποι
καὶ οἱ ἵπποι καὶ τὰ ἄλλα ἅπαντα ζῷα. ὧν γὰρ τὸ εἶδος ἕν, καὶ ἡ φύσις
αὐτῶν μία. [illegible] τίμεν οὖν ἔχει τινὰ ἀπορίαν τὸ τοὺς
εἰδικοὺς ὁρισμοὺς καὶ διὰ τίνα αἰτίαν. εἰ γὰρ ὅτι διαιρεῖ
ἕκαστα μὴ ἐν συλλαβαῖς λαμβάνομεν τὰ στοιχεῖα. ἐκ δὲ
τοῦ κύκλου τὰ τμήματα, οὐδαμῶς. καὶ ἅμα ἄτοπα γίγνεται.
τὸ δὲ σαρκὸς ἀναγκαῖον καὶ ἰδίας σαρκὸς χωρίζοντας τινὰ
ὕλλω ἀφορίζειν. ἐπὶ ἐνίων γὰρ φανερὸν ὅτι τόδε ἐνίων
ὅδε ἐστίν. οἷον τὸ εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ: τὸ γὰρ τῆς οἰκίας εἶδος
ἐν λίθοις καὶ ξύλοις ἐστί. καὶ τὸ τοῦ ἀνδριάντος οὕτω λαμ-
βάνων. ἀμφοῦν χωρὶς τὰ αὐτὰ καθ' αὑτὰ. καὶ τοῦτο ὁμωνύμου,
καὶ οἱ μὲν ἰδίας ἀφορίζουσι. εἰ δὲ τοῦτο τίνος ἄνευ. ἀν-
θρώπου μὲν ἰδίας οὐκεῖος. τοῦ δ' ἵππου τοιοῦτος, ἢ διὰ φιλο-
σοφον εὐλαβέσθαι, ἢ ὅτι τοῦτο ἀδιόριστον. λείπουσι δὲ
τὸ μὴ εἶναι ἰδέας. ἢ καὶ ἄλλα τὰ ἀφορισθέντα ἐν τῶν μέ-
ζονι ἄμφω καὶ ἐν οἷς ἐφεξῆς. [illegible] πάντων δὲ ὅτι ἔνια,
τόδε ἐν τῷδε ἐὰν ἐπιταχθῇ ἢ ὧδε ἔχοντα. ἡ μὲν γὰρ πλευρὰ
σώματος τῶν λίθων. καὶ τὸ ὧδε πως ἔχειν, ἅμα μὴ ὧδε.
σάρκα ἡ οἰκεία. τοῦτο δ' ἐν ἁπάσαις ταῖς τοιαύταις σω-
κράτει. ὡς οὐκ ἀεὶ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς καθαπτόμενον
τὸ εἶναι ἰδέας. νεώτερον δὲ σωκράτει ἢ τὸν πλάτωνα
λέγειν. ἢ ὁ καὶ μᾶλλον τὸν ὁμώνυμον τοῦ πλάτωνος διδά-
σκων σωκράτει. τοιοῦτον γάρ τινα σωκράτει ὁ πλάτων
ποιεῖ διαλεγόμενον μετὰ τοῦ γνησίου σωκράτους, οὕτως
δὲ ὁ σωκράτης ἀπό τινος ἀρχῆθεν καθαπτόμενος τοῦ

[illegible]

339

κλια. καὶ τὸ μὲν ἀϊδιότατα ὑλικώτατον. μᾶλλον καὶ ὕλη. οὐ γὰρ
ταὐτὸν ὕλη καὶ ἀϊδιότης. οὐδὲ ταχὺν λόγον τῶν ἀϊδίων ἐ-
στὶν ὕλη. ἀμφίβια καὶ ὕλη μὲν ἀϊδιότης· εἶδος καὶ ὕλη μὲν ἀϊ-
διότων. καὶ οὐδὲν κωλύει μὲν ἀϊδιότων ὄντων τινῶν ἀμιγῆ
εἶναι αὐτῶν ὕλην. οὐκ ἀϊδιότητα. καὶ ἁπλῶς τὸν λό-
γον μὲν ἀϊδιότητος εἶναι. καὶ εἶδος ἀϊδιότητος. καὶ ἀμερές.
ὅλως δὲ διάστασιν ἔχειν πλατυσμοῦ. εἶδος καὶ ὕλη
ὕλη. ὥστε δῆλον ἐκ τούτου ὅτι καὶ ὁ κρᾶσις αὐτός. ἐ-
στὶ δὲ μὴ ἐν κρᾶσει λόγος. εἶδος καὶ κράσεως ὕλη. ἀμφὶ νοητὰ
ἡ μὲν ἐν ὑλικῶν ὕλην ἀϊδιότης, ἡ δὲ, νοητά. ὥστε δῆλον
ὅτι τοῦ μὲν καθόλου κύκλου ἀϊδιότης καὶ ἡμικυκλίου οὐκ ἔστι
μέχρι οὐδὲ ἐληφθήσεται ἀπλῶς λόγος ἀϊδιότητος. ἐν δὲ καθέκα-
στα ἔστι μέρη τοῦδε ὡς τοῦδε εἶναι. πῶς δὲ τοῦ ἡμικυκλί-
ου καὶ νοητὰ ἡ ὕλη ἐστίν. ἐπαναμνησθῆναι ἱκανῶς, ὅτι ἡδιάστα
τος ἡ ὅτι ἔχει νοοῦμεν. ὕλης εἶδος. τοῦδε εἶδος ἀδιάστα-
τος καὶ ἀμερές. τοῦτο δὲ διάστασιν ἔχειν τοῦτο ἀνὴ ἐστὶν ὕλη
ἐκ ταὐτοῦ καὶ ὅλου ἐστὶν. ὅτι ἡμῖν ψυχὴ οὐσία ἐστὶν
ἀπεφάνθη. τοῦτο δὲ τοῦ εἶδος. τὸ δὲ σῶμα. ὕλη. ἀφ' ἑτέρου
τοῦτων ἀκριβῶς ἐρεῖν ἐν τῷ πεντέρῳ τῶν περὶ ψυχῆς.
ὅτι τὸ μὲν σῶμα ἐστὶν ὕλη. ἡ δὲ ψυχὴ εἶδος. ὁ δὲ κα-
θόλου ἄμφω ἐστὶ τὸ ζῷον. τοῦτο ἐξ ἀμφοῖν. τοῦτο καθόλου
σώματος. καὶ ψυχῆς καθόλου ψυχῆς. σωκράτης δὲ καὶ πρό-
κης φησόν. εἰ μὲν εἶδος καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶδος αὐτοῦ. τῇ
εἴδεσιν ἕνα εἶναι μέρη τοῦδε καθ' ὅλου. ἕνα δὲ τὸ ζῷον ἐκ ψυχῆς καὶ
σώματος. ἢ τὰ ἐξ εἴδους καὶ ὕλης. καὶ αἱ μὲν ὧν αὐτῶν
ἐρωτῶσι τόνδε σωκράτη. ἀπὸ ψυχῆν. τοῦτο εἶδος. ἀ-
φορῶντες ἐς ψυχὴν αὐτοῦ μόνην. οἱ δὲ ἐρωτῶσιν αὐτὸν
ὡς τὸ σύνολον. ἢ τὰ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἀποβλέποντε
εἰς ἀμφότερα. εἰ δὲ ἁπλῶς ἡ ψυχὴ ἢ δὲ, καὶ σῶμα τό.
τοῦτο ἐστὶν ἡ δεῖτις πρὸ τοῦ σωκράτους ψυχὴ. οὐκ εἶδος
τοῦ σωκράτους λεγόμενον ἁπλῶς ὡς ἔχει ἡ καθόλου ἀνθρω-

τὸν ἀπὸ ὕλη καὶ γένος. τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμη δεκτικὸν εἶδος. καὶ ὅρα ὅπως διαλύων αἰνιγματωδῶς πολλὰς ἀπορίας ἅμα λύει. εἰ γὰρ ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος ὅτε ἀπὸ ὑφεστῶτα πεφύκασιν εἶναι καὶ οὐσιῶδη, ἕκαστον ἐξ ὕλης καὶ εἴδους ἔσται. ὥστε τὸ ὑλικὸν ζῷον ὑλικὸν ἄρα ἐστὶν. καὶ γένος. τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν εἶδος. δῆλον ἐκ τοῦ ὅπως ἐν ἑκάστῳ τὸ ζῷον ὑλικοῦ ἄρα, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. καὶ τὸ ζῷον πλεῖόν ἐστιν ἀριθμῷ. ἀμέτοχα γάρ. καὶ ὅρα πάλιν τοῦ ἀριθμοῦ τὰς ἀρχάς. ὅπως οὐσιωδῶς καὶ πάλιν λύσιν ἅμα τῆς ἀπορίας ἐκεῖθεν ἔμφασιν. καὶ πάλιν διαίρεσιν τῶν γενῶν καὶ διαφορῶν ὅπως χρὴ ποιεῖσθαι ἀπαιτεῖ. καὶ ὅτι μάτην ἀναπαύεται. εἰπὼν δέ, ὅτι τὸ εἶδος οὐκ ἄμοιρόν ἐστιν. ἀμέ τὸ πρῶτον γένος. πρῶτον γένος λέγων τὸ ζῷον ὥστε γὰρ ἐπὶ πλέον ὅλως. ὡς τοῦ ὑλικοῦ ζῴου. καὶ τοῦ λογικοῦ καὶ θνητοῦ ζῴου. καὶ ζῷα γάρ γένη ἐστίν. ἀμέτοχα. καὶ μετὰ τὸ πρῶτον. τοῦτο δὲ εἰπών, ἐπὶ παραδείγματος φέρωνίζει τὸ λεγόμενον, οἷον τὸ πρῶτον γένος ἐστὶ τὸ ζῷον. τὸ δὲ ἔχόμενον καὶ ὡς ἑκάστῳ μετὰ τοῦτο τὸ ζῷον πάντως. τὸ δὲ ἑξῆς μετὰ ζῷα ἐστί. τὸ ζῷον πάντως ἄπειρον. εἰπὼν δὲ τὸ τρία τὸ ἄρτιον καὶ πάντως καὶ ἄπειρον. λείπει, ὁμοίως δὲ καὶ διὰ πολλῶν. καὶ διὰ ἐλαττόνων λείπει. ἢ καὶ ὅλως διὰ δυοῖν. δοκεῖ. εἰ μὲν γὰρ τὰ πολλὰ τὸ λειπόμενον τὸ πρῶτον γένος μετὰ τῆς τελευταίας διαφορᾶς ἐστὶ τὸ εἶδος. εἰ δὲ δύο, καὶ οὕτω. τὸ μὲν. ἕκαστον γένος. τὸ δὲ διαφορὰ καὶ εἶδος. οἷον εἰ ἐστὶ τὸ ζῷον πάντως. τὸ μὲν ζῷον ἕκαστον γένος. τὸ δὲ πάντως διαφορά. καὶ ὅλως εἶδος. ὧν τὸ εἰπὼν ἐπαναγαμβάνει τὸν λόγον. καὶ φησὶν. εἰ οὖν τὸ γένος ἀπλῶς μὴ ἐστὶ παρὰ τὰ εἰς γένους εἴδη. δοκεῖ. εἰ τὸ ζῷον μὴ ἐστὶ παρὰ τὰ εἴδη αὐτοῦ. οὐδὲ καθόλου

καὶ χωριστόν, ὡς οἱ ἀπὸ τὰς ἰδέας τιθέμενοι ἔλεγον. ἀμφισβητεῖται
δήπου. ὡς οὐ τοῦτο καὶ τὸ ἀληθὲς βούλεται εἶναι, ἀλλὰ χωριστόν ἐστιν.
ὅμως ὡς ὕλη ὄντα, καὶ ὑφιστάμενα αὐτὰ ἐπὶ παραδείγματος·
ὅπως ὡς ὕλη τὸ γένος ἐστίν. ἢ μᾶλλον φωνή. γένος μὲν γὰρ
ὕλη. αἱ δὲ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς ὕλης εἶδη, εἶδη δὲ φωνῆς
τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, καὶ τὰ στοιχεῖα· ἢ τὰ μὲν ἄρθρα
καὶ ζεύγλα, καὶ λαὶ ἑξῆς, καὶ ἴαμβος καὶ αὐλὸς εἴδη ἂν εἴη τῆς φωνῆς.
ὡς ἐξ ὕλης αὐλητὴς καὶ διαφορῶν οὗτος. καθὰ διαφοραὶ ἴαμβος
καὶ αὐλὸς ἐκφωνήσεως. εἰδὴ τὸ γένος ὡς ὕλη ἐστίν. εἶδος
δὲ ἡ διαφορά. φανερὸν ἄρα ὅτι ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν
διαφορῶν λόγος. εἰ δὲ ἡ ὕλη καὶ τὸ εἶδος. οὐ θαυμαστὸν ἐὰν
ᾖ. ἐπεὶ δὲ λόγος καὶ ὁ ὁρισμός, γένος καὶ διαφορά, ἤτοι ὕλη
καὶ εἶδος. δῆλον ἄρα ἡμῖν ἐστίν. ὅτως τὸ ζῷον πεζὸν δίπουν
πτερωτὸν καὶ οὐ πολλά. — Ὅλως δὲ τοῦτο ἀπορίαν λύσει
καὶ ὡς συμβεβήκασιν οἱ ἄνω τῆς λύσεως ἐπαλαμῶν. τὸ ἄρα
πεζὸν ὕλη ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν διαφορῶν λόγος. ὡς εἰ δὲ
λέγω ὅτι φανερὸν ἐστὶν ὅτως τὸ ζῷον πεζὸν δίπουν, εἰ
ἐστιν. ὅτι γένος ἐστὶ καὶ διαφορά. ἢ τὸ ὕλη καὶ εἶδος δεῖται
καὶ ἐτέρου διδασκαλίαν τοῦ ὅτως δεῖται ὧν γένων καὶ δια-
φορῶν συνίστασθαι διαιρούμενος λέγω, καὶ ἂν διαιρῆται τὸν
τῆς διαφορᾶς διαφοράν, οἷον λέγω, τὸ ὅτι εἰ μεμίγμενον
μεταξὺ τοῦ πρώτου γένους καὶ τῆς τελευταίας διαφορᾶς
τοὺς ὅρους συνίστασθαι, δεῖ διαιρεῖν ἀπὸ τῆς διαφορᾶς. ἀπὸ τῶν
οἰκείας αὐτῶν διαφορᾶς, ἢ διαφορᾶς εἶδον, οἷον, εἰ τὸ ζῷ-
ον διαιρεῖται εἰς ὑποπόδων καὶ ἄπουν· τὸ ζῷον ὑπόπουν
δεῖ διαιρεῖν. εἰς ποῖαν διαφορᾶς, ἢ ὑποπόδων ἐστί. τὸ
μὲν λεῖπον αὐτοῦ ὑποπόδων· τὸ μὲν πλεῖον ἐστὶ τὸ ἀπ-
άλλειπον. εἰ μεμίγμενον καθὸ διαιρεῖ. οὐ λαμβάνει τοῦ ὑπο-
πόδων αὐτὸ τὴν διαφορᾶς, ἀλλὰ δ' διαιρεῖ αὐτὸ τὸ ἢ ὑποπόδων
ἢ οὐ, καὶ λείπει, ὅτι τοῦ ὑποπόδων· τὸ μὲν ἐστὶ. χερσόπουν

τὸ διαφορούμενον· οὐ γὰρ ἐν ἀνθρώπου διαφορά· ἢ παρὰ
χιλιοστὸν ποδὸς τὸ εἶναι· ὡς καὶ τὸ λογικὸν ζῷον· ζῷον
ὂν μὲν· ὅμως διὰ τὸ ἀδυνατεῖν ἐνίους καὶ μὴ δυναμένους
συνορᾶν τὰς ἐκάστου διαφορὰς, τοιοῦτόν τι τοῦτο λέγουσι·
τὸ μὴ διαιρεθησόμενον εἰς εἴδη μὴ οἰκεῖα· δεῖ δὴ τὸ ὑπόπουν
καὶ εἶναι ἄμφω ἐπὶ διαιρεθησόμενον εἰς οἰκεῖα, μηδεὶς ἀν ἔλθη
ἕτερα ἀδιάφορα· ἅπερ μηκέτι δυνάται τέμνεσθαι
εἰς ἑτέρας διαφοράς· καὶ ὅτι ἐστὶν ἡ ἀνθρωπο-
δότης· ὅσαι δὲ αἱ τελευταῖαι διαφοραὶ τοῦ ὑποδόποδος· καὶ
μὴ τεμνόμεναι εἰς ἄμφω· (ὡς ὡς πολλάκις λέγεται).
Τὸ γένος μεταλήψεται διαφορὰς εἰς τὸ εἶδος· καὶ
λοιπόν· ὅσαι αἱ τελευταῖαι διαφοραὶ τυγχάνουσι· καὶ τὰ
ὑποπόδια ζῷα εἶναι ἢ οὐ λέγει αὐτοῖς· καὶ πῶς δ' οὕτως ἔχει·
φανερὸν ὅτι ἡ τελευταία διαφορὰ εἶναι τοῦ συμπλη-
ρωτικὸν καὶ ὁ ὁρισμός· καὶ λοιπὸν μόνον λεκτέον καὶ τὸ γένος
εἰς τοὺς ὁρισμοὺς παραλαμβάνειν· εἰ μὴ μέλλομεν ἅπαν-
τα πολυωνύμως λέγειν καὶ ἀδολεσχεῖν· εἰ γὰρ τὸ μέλαινα
πτερωτὸν φέρεται καθολικώτερον· καὶ πῶς τοῦτο μέλαινα
ρινοπτέρυξ· ἔπειτα ὁ ἄνθρωπος νοῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν·
καὶ λογικὸν καὶ θνητὸν λέγει· ὥστε ὁ ἄνθρωπος ἄρα καὶ ζῷον
εἰ δὲ τοῦτο οὐχὶ λέγει· ὅτι ἄρα ἐστὶ ζῷον λογικὸν θνη-
τὸν νοῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· συμβαίνει δὲ ἄρα λέγειν ὅ
τι ἄρα ἐστὶ ζῷον λογικὸν θνητὸν· νοῦν καὶ ἐπιστήμης
δεκτικὸν· λογικὸν, θνητὸν· καὶ πάλιν εἴ τις ὁρίζοιτο
λέγει, ζῷον ὑποπόδων δίπουν, ἐπειδὴ ἔνιοι εἰσὶν οἳ λέγουσι δί-
πουν τὸ ὑποπόδων, ἴσως εἰσὶν μόνον ζῷον δίπουν· παρα-
λείπεται δὲ καὶ τὸ ὑποπόδων· οὐκ ἄρα ὁρίζεται ἐφικτῶς, ἢ ζῷον
πόδας ἔχον· δύο πόδας ἔχον· ἅμα καὶ τὸ δίπουν διὰ
τὰ ἀδιάφορα ὁρισμοῦ· φέρε καὶ ἄχηλον· καὶ εἰ εἰσὶ ζῷα
ὑποπόδων, δίπουν· ἀχήλοπουν· τοῦτο λέγει ὅτι ζῷον

πόδας ἔχον, ἀρσούς. πόδας ἔχον· καὶ ὁ ζῴης αὐ τὸν διαίρου-
ῶν διαφορῶν ἐφ' ἑνὸς ζῳωλογικῶς συμβαίνῃ καὶ ὑπὸ ποσοῦ
λείπῃ καὶ ὑπόσου. καὶ ἡ λοιπὰ· ταὐτὸν δὲ διαφορὰ
διαφορὰ ἡμίονος μία, ἐστὶν ἡ τελευταία τῷ εἴδει καὶ οὐσίᾳ·
ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἥμισυ μετὰ τῆς τελευταίας διαφορᾶς ἐστὶ
τῷ εἴδει καὶ οὐσίᾳ. ἔστι γὰρ ὄνος. ἀφαιρῶ λείπει ὡς ἡ
ἡμίονος τῆς διαφορᾶς διαφορά, ἤτοι τὸ ἐπὶ πλεῖον διαφέ-
ρειν ἢ διαφορὰν διαιρεῖν. καὶ ἐστὶ τῆς οἰκείας, αὐτῇ διαφο-
ρᾶς. ἡ τελευταία διαφορὰ μετὰ τοῦ ἡμίονος ὅλα ἐστὶ
τῷ εἴδει καὶ οὐσίᾳ. εἰδέναι μὴ ἔστι τῷ μὴ ἔστι οἰκείαν δι-
αφορᾶς διαιρέσεων. ἀμφὶ καὶ συμβεβηκός, ὥστε τὸ λείπει
ὅλη τοῦ ὑποδοσοῦ· τὸ μὲν εἶναι λευκὸν· τὸ δὲ μέλαν· τὸ πε-
ρὶ τοῦτο αἱ διαφοραὶ αἱ ἀλλήλας ἀφαιροῦσαι ἐστὶ τοῦ αὐ-
τοῦ εἴδους καὶ ἑνὸς τῆς οὐσίας λόγου. ὅ ἐστι καὶ ὄνου καὶ
ἵππου δὲ τὸ λειπόμενον ἐφ' ἑνὸς ὥσπερ. ἔστι τοῦ αὐτοῦ ὁρίζεσθαι
λευκὸν λείπει ὡς αὐτός, ἢ ὑποδόποσον ἐστὶν ἢ ἄποσον· ἀμφὶ μὲν
οὐκ ἄποσον. ὑπόποσον ἄρα. καὶ ποσοῦ τοῦ ὑποδόποσος τὸ
μὲν ἐστὶ πλῆθος τὸν· τὸ δὲ ἄπειρον. ἀμφὶ μὲν οὐκ ἄπει-
ρον τοῦτο. ἄπειρον ἄρα· ποσοῦ τοῦ ἀπείρου· τὸ μὲν ἐστὶ δι-
πόσον· τὸ δὲ πολυπόσον· ἀμφὶ μὲν οὐκ πολυπόσον.
διπόσον ἄρα· ὁ ἄνος ἄρα ἐστὶ ζῷον ὑποδίποσον. ἄπειρον,
δίποσον· φανερὸν ὅτι περιῶν οὐσιῶν τῶν διαιρέσεων καὶ
τομῶν· τοῦτο τμ καὶ ἐς τὸν ὁρισμὸν ἐμβληθήσεται δι-
αφορᾶς. ὥστε καὶ τὸ εἰς τὸν τοῦ αὐτοῦ ὁρισμὸν πεζῆς
ζῴου· τὸ λογικὸν καὶ θνητόν· καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης
δεκτικόν· καὶ τοιαῦτα ἴσταται αἰτίας. εἰδὲ καὶ ἐστὶν ἐπὶ
ἡ διαίρεσις· μέχρι τὸ ζῷον καὶ τὸ τοῦ νοῦ δεκτικόν· τὸ δὲ
τὸν ὁρισμὸν εἰδέναι τοῦ γένους εἶναι, καὶ τῆς τελευταίας διαφο-
ρᾶς· δῆλον αὖ εἶναι φησι· καὶ αὖ τῆς μεταταξὲν τοὺς τοι-
αύτους ὁρισμούς· οἷον τὸν τοῦ ἄνου· λείπει ζῷον δίποσον·

μῶ, ἐνίῳ πίεσι καλιτορούμενον. καὶ ὅτι μὲν ὧν δύο ἓν οὐ
πί ἐστιν, καὶ ἕν ὑποκειμένου ἄλλου. εἰρήσθω δὲ καὶ ὅτι
ἓν ὑποκείμενον ἄλλο, ἢ τὸ τόδε τι ὄν. ὥσπερ ἐπὶ ζῴων, σωκρά-
πλάτων, οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὑποκείμενον ἑκατέροις τούτοις σώματι
καὶ ψυχῇ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἡ ὕλη μὲν οὖν λέγεται τὴν
στοιχεῖα καὶ ἡ ὡς εἶδος. τὸ δὲ καθόλου φημὶν, ὃ διαιρέσεις χωρὶς
ὕλης λέγουσι. δοκεῖ τε οὐσία μάλιστα εἶναι μάτηρα καὶ ἀρχή. δι-
ἐπανέρχόμεθα καὶ διαιροῦμεν, καὶ ἰδωμεν ἆρα δυνατὸν ἢ οὐ
τὸ ἀρχὴ ἢ ὅλως οὐσίαν, ἔοικε γὰρ ἀδύνατον οὐσίαν εἶναι, ὅτι
οὕτω τῶν καθόλου καὶ συλλογίζεσθαι λέγων. ἡ ἑκάστου οὐσία
ἴδιος ἑκάστῳ ἐστὶν ἑκάστῳ, καὶ ἄμῳ οὐχὶ ἄρχῃ. τὸ δὲ καθόλου κοινόν
καὶ πλείοσιν ὑπάρχει. τοῦτο γὰρ λέγεται καθόλου τὸ ὑπάρ-
κειν πλείοσιν ὑπάρχειν. τὸ καθόλου ἄρα οὐκ ἔστιν οὐσία.
ὅτι δὲ ἡ ἑκάστου ἡ οὐσία ἴδιος ἑκάστῳ ἐστὶν ἑκάστῳ καὶ ἄμοις, οὐχ
ὑπάρχει, δῆλον. ἡ γὰρ ἀγαθοῦ οὐσία ἴδιος ἐστὶν ἀγαθοῦ
θοῦ. καὶ ἄμῳ οὐκ ἄν, ὑπολάβοι τις δὲ ὑπάρχειν πολλοῖς,
οὐκ ἄρα ἐστὶν οὐσία. ἀμοιότητος ἕνεκα τοιαῦτα λαμβάνεται ἀπορον
λαμβάνειν ἀναίτιον δοῦναι. ὁμοιότητα δὲ, οὐ δὲ κωλύει ἐν πλεί-
οσιν ὑπάρχειν. ὅλως δὲ τίνος ἄν εἴη τὸ καθόλου οὐσία.
ἢ γὰρ ἁπάντων, ἢ οὐδενός. ἀπάντων δὲ οὐχοιόν τε. δοκεῖ
γὰρ οὕτω ἡ ἑκάστου οὐσία ἴδιος ἐστὶν ἑκάστου καὶ ἐν ἄμῳ οὐκ
ὑπάρχει. εἰ δὲ τοῦτο πῶς οἷόν τε τὸ καθόλου. τοιαύτη ἐστὶν οὐσία
τοιοῦτου οὐσίαν ἐν ἀγαθῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν ἵππῳ. καὶ ἐν
ἄμοις εἶναι. ἀδύνατον δὲ ἐνδέχεται ἐν τούτοις ἐστὶν. ἀμφοῖν οὐ
δὲ ἑνός, οἷόν τε τοιοῦτου καθόλου οὐσίαν ὑπάρχειν. εἰ γὰρ
ἔστιν ὁ καθόλου ἄνθρωπος οὐσία, καὶ τὸ ἐπὶ μέρους τοῖς
καθ' ἕκαστα τοιοῦτο εἶναι. ὑπάρχει δὲ ἑνὶ τινί. οἷον φαίρε
τῷ σωκράτει ὑπάρξουσι καὶ οἱ ἄμοι, ὅτι ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἀ

λέξανδρος σωκράτη, καὶ τοι πᾶσιν οὖσι δυσὶ τοῖς καὶ πλα-
θίωσι τὸ σαρκίνας εἶναι σωκράτη. ἀλλ' ὡς εἴρηται, τὸ καθό-
λου ὁμοιότης τις ἐστὶν ἐπὶ πολλῶν θεωρουμένη. φημὶ δὲ
λέγειν. οἷον μὴ καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγειν. ὡς ἐν τοῖς
περὶ ἀναλυτικῶν δέδεικται. τὸ δὲ καθόλου καθ' ὑποκειμένου
λέγειν. τὸ καθόλου ἄρα οὐκ εἴη ἂν οὐσία. ἀφ' ἧς γὰρ ἀρχῆς
οὕτω μὲν τοῦ καθόλου ἀνθρώπου οὐκ ἐνδέχεται εἶναι ὡς τι ὑπ'
αὐτῶ εἶναι. ἐνυπάρχει δὲ ἐν τοῖσδε τοῖς καθόλου ἀνθρώ-
που. οὐσία τις. οἷον τῷ ζώῳ. οὐκοῦν δῆλον ὡς ἐπὶ τοῦ ζώ-
ου τοῦ ζώου. ἀληθεύεται δοῦδεν καὶ μὴ ταὐτόν. ἢ λόγος
ὧν ἐς ὁρισμὸν τινὸς παραλαμβανόμενος. οὐ τελεῖ ἁπλῆ
τὸν τῷ ζώῳ οὐσία εἶναι τινὸς οἷον τῶν ἀνθρώ-
που ἐν οἷς ὑπάρχει. ἀλλὰ μὴ ἐπὶ ὁ καθόλου ἄνθρωπος οὐσία. ἆρα
μὴ οὐκ ἔσται τῷ ζώῳ οὐσία. ἀλλ' ἔσται τῷ ζώῳ οὐσία καὶ ἐν
ὑπάρχει τοῖς ἀνθρώποις. ἢ δὲ οὐσία ἐν οἷς ἐστίν. οὐκ ἄρα ἔσται ἡ
οὐσία, ἀνθρώπου ἐν οἷς ἐστίν. ἔστιν ἄρα τῷ ζώῳ οὐσία τοῦ
ἐν οἷς ἐστίν, οἷον ἵππου ἀνθρώπου. ἐν οἷς οὐκ ἐνυπάρχει τῷ ζώῳ.
ὥστε ἔσται οὐσίας οὐσία, ὥστε ἔσται μᾶλλον τοῦ σωκράτους
οὐσίας οὐσία ὁ καθόλου ἄνθρωπος, καὶ ἵππου τοῦ ζώου. ἀλλ'
ἔστιν ἐν τοῖς ζώοις τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ αἰσθητικόν. ἔσονται πά-
λιν αἱ ἰδέαι τοῦ ζώου, ἢ τοι οὐσίας οὐσίαι. καὶ ἔσται τὸ ἐν
ζῷ ἔμψυχον οὖσα καὶ αἰσθητικῶ ἔσονται οὐσίαι τοῦ ἐμ-
ψύχου καὶ τοῦ αἰσθητικοῦ. ἢ τοι ὧν οὐσιῶν, ὥστε καὶ
φανήσεται ἑκάστου οὐσιῶν εἶναι οὐ μόνον σωκράτη, ὅπερ ἀδύνατον.
ὧν ἐνυπάρχει μία οὐσία ἐστὶν ἢ ἐνοῦσθαι αὐτῶ. εἰ δὲ ἡ οὐ-
σία τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀλλέξανδρος ἐστίν. ὁ δὲ ἀλλέξανδρος
πολλοί εἶναι οὐδαμῶς. οὐδ' ἄρα οὐσίαι ἐν αὐτῶ πολλαὶ
ἔσονται. ἔτι πρὸς δὲ τούτοις ἐπεὶ ἔστιν αὐτῶ καθόλου ἄνω τῷ ζώ-
ῳ καθόλου ἄνθρωπος οὐσία. εἶναι ἄρα καὶ τῷ ζώῳ οὐσία.
καθαπερεὶ ἐπὶ αὐτῷ λέγεται.

Διότι. καὶ τὰ ὡσαύτως, ὡς τὰ λίθου σοι οἱ λίθοι, ὁμοειδῆ
ἀλλήλοις. ἢ ἕτερα ἐκ ζώου. μὴ εἶναι τὸ ζῷον οὐσίαν, καὶ τὸ εἶδος
ἄγαλμα τοιοῦτον. εἰ γὰρ τὸ σωκρατικὸν τὸ εἶδος ἐστὶν ἡ ψυχὴ τοῦ σωκράτους
ἐστὶν, ὁ δὲ ἄνθρωπος καὶ οἱ λοιποὶ λίθοι οὐσίαι ὡσαύτως ἐκείνῃ τῷ
ζώου. ἅπαξ ἐστὶ τὸ ζῷον τοιοῦτον ἀναγκαῖον καὶ τὸ τοιοῦτον μὴ
τὸ ἀναγκαῖον πρότερον εἶναι τῆς οὐσίας, καὶ τοῦ τόδε τι.
τῶν δὲ ἀδυνάτων. οὔτε γὰρ λόγῳ, οὔτε χρόνῳ, οὔτε γνώσει
τὰ πάθη τῶν προτέρων τῆς οὐσίας. ἀναιρεῖται γὰρ ἀπιόντος τοῦ
προτέρου αὐτῆς εἶναι χωρὶς αὐτῆς καθόλου. ὅτι δὲ ἄτοπον.
οὐσία ἄρα ἐστὶ τὸ ζῷον. φανερὸν ἐστὶν οὐσία τὸ ζῷον. ἐκάστου
τοιούτου οὐσία. καὶ ἁπλῶς ὅτι ἐφαρμόζει. ἢ τὸ εἶδος
τὸ ἀδυνάτον. καὶ ἄτοπον. ὑπολείπεται καὶ οὐσίαν. οὐκ ἐπὶ τοῦ
καθόλου αὐτοῦ λέγομεν. ἀφαιρεῖται γὰρ τοῦ μορίου. καὶ εἶναι αὐτὸ λέ-
γομεν. ὅτι ἐπάνω ὁ καθόλου αὐτὸς δείκνυμεν μὴ ὢν οὐσία.
ἀλλὰ τοιοῦτον. ἀδύνατον γὰρ σωκράτην εἶναι τοῦ καθόλου αὐτοῦ
εἶναι. τοιοῦτο γὰρ οὐσίαν ἐκάστου ἐστὶν. οἷον καὶ ἐπὶ τοῦ
τὸ δεύτερον. ἐπὶ μὲν τοῦ μὴ εἶναι τὸν καθόλου αὐτὸν
οὐσίαν. ὁλόλος ἐστὶν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνθρώπου οὐσία ὄντι. ἀνυπάρ-
ξει οὐσία ὄντι ὥστε δυοῖν ἔσται ὁ ἄνθρωπος οὐσία. ἢ τὸν δύο
ἕνα εἶναι ἐν τοῖς σωκρατικῇ οὐσίαι, ὅπερ ἄτοπον. ἐνδέχεται γὰρ
μίαν εἶναι οὐσίαν. ἀλλὰ οὐ δύο ἢ πλείους. ὅλως δὲ φανερὸν ἐκ τοῦ
βαίνειν. ἕτερον οὐσία αὐτοῦ. αὐτοῦ δὲ λέγω τὸν μερικὸν
καὶ ἕνα. ὅλως δὲ εἰ ἔστιν οὐσία ὁ ἄνθρωπος αὐτός. καὶ ὅλως
οὐ τὸ καθόλου τὸ ζῷον ἢ τοιοῦτο ὁ ἄνθρωπος αὐτός. καὶ ὅλως οὕτω λέ-
γεται τοιοῦτον ἄνθρωπος. μεταλήψεται ἐν ὅλῳ αὐτοῦ εἶναι
οὐσίαν. μὴ δὲ χωρὶς ὑπάρχειν αὐτῶν ἢ ἕνα. εἰ γὰρ
μὴ ἔστιν οὐσία αὐτῶν καθόλου τὸ ζῷον. μὴ δὲ ὑπάρξει μὴ
δὲ τὰ διπλᾶ. δῆλον ὅτι οὐκ εἰσὶ χωρὶς τῶν ἀτόμων. οὐδὲ
μὴ ἐν ἄμφω ἢ τοιαῦτα. ἀμφοῖν δὲ τοῖς ἄτομοις. ἐξηπουμένως
τὸ δὲ μὴ δὲ χωρὶς ὑπάρχειν αὐτῶν. ἐπὶ τούτων. λέγω δὴ οὐκ

σαλοῦ ὅλου, ἐδύναντο εἶναι ἕρπον ἀσυγκρίτων. ὧν ἀρ' οὐσία, ἢ ἀρ' οὐσία οὐ δέχεται τὸ ποιὸν εἶναι, ἀμφὶ ἑκάστου σκέψασθαι. ὡς γὰρ φησιν ὁ δημόκριτος ἔλεγεν, ὅτι ἀδύνατόν ἐκ δύο ἀτόμων μίαν γίνεσθαι, ἀπαθὲς γὰρ αὐτὰς ὑπεστήσατο, ἢ ἐκ μιᾶς δύο, ἀτρεμήτους γὰρ αὐτὰς ἔλεγεν, οὕτω καὶ ἡμεῖς φαμέν, ὡς ἀδύνατόν ἐκ δύο οὐσιῶν ἑρμῆς οὐσιῶν, οὐσίαν μίαν γίνεσθαι. ἀμφὶ δυνάμει μόνον, ἐπεὶ ἐνέπιπτεν ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν ἔνιοις. λύεται δ' οὕτως, ὅτι ἀεὶ τοιαῦτα, ὅτι ὡσαύτως ὁ ἐξ ἀριθμὸς ἐκ τοῦ τριὰς καὶ τριὰς ἐστὶν, ἢ ἐκ τοῦ δύο καὶ τέσσαρα. ἐνδέχεται ὅλων ἀριθμῶν, τὴν καλύπτειν καὶ μίαν οὐσίαν ἐκ δύο οὐσιῶν εἶναι, ἐνυπάρχειν οὐσιῶν. λύεται οὖν λέγων, ὅτι καὶ ἡ δυὰς, οὐκ ἔστιν ἐνυπάρχειν ἀριθμὸς, ἐν ᾧ ἐξ οὗ ἐστὶ οὐδαμῶς, ἀμφὶ δ' ὃς οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐξ ἀσυμμέτρου τὸ λόγου, ἀμφὶ ἐπὶ ἴσης πλάδος λίθων. αἱ μονάδων ἐν τῇ δυάδι οὐκέτ' ἐνυπάρχειν μονάδες. ἀμφὶ δυνάμει. ἔως δὲ ὑπάρχειν δυὰς ἀριθμὸς τὶς ἐν ἐστὶ ἐν ᾧ φησὶ οὐχὶ δ' δυάδι οὐκέτ' ἐστὶν ἐνυπάρχειν δυὰς ἀριθμὸς ἐκ τοῦ ἐν ᾧ ἐστὶ ἐν ᾧ ἐστὶν ἀριθμὸς οὐκέτ' ἐν αὐτῇ αἱ μονάδων ἐνυπάρχειν. ἀμφὶ δυνάμει. ἐξ ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον ἀπορίαν, εἰ ἄρ' μήτε ἐκ ὧν ἀφαίρεσιν οὐσίαν μηδεμίαν οὐσίαν. εἰ ἐξ ὅτι τὸ ἀφαίρεσιν οὐκέτι οὐσία, καὶ ὅτι ἐξαιρεῖν οὐκ ἐνδέχεται οὐσίαν. διὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι τὴν οὐσίαν ἐκ μὴ οὐσῶν εἶναι. λύεται ὅτι τὸ συμβαῖνον ἐπὶ ὧν διαιρεῖν ἔχει ἀπορίαν, καὶ τὴν ὅλην πόλιν ἐπὶ τὸ συμβαῖνον. εἰ γὰρ μήτε φησὶν ἐπὶ ὧν ἀφαίρεσιν ἀφαίρεσιν μηδεμίαν εἶναι οὐσίαν ἀλλὰ ποιότητα, ἢ τὶ ποσὸν σημαίνειν, ἀμφὶ μὴ τὸ δὲ καὶ οὐσίαν, ἐκ ποσοῦ δὲ οὐσίαν οὐκ ἐνδέχεσθαι εἶναι. εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐνδέχεσθαι μήτε πάλιν ἐξ οὐσιῶν ἐνεργείᾳ ὧν καθ' ὧν καθ' ὧν οὐσῶν, ὥστε ὁ μοχλικὸς λόγος. δυνατὸν δὴ οὐσίαν σωμάτων εἶναι, εἰ ἄρ' ἐνδέχεσθαι τὴν σωμάτων

οὐσίαν εἶναι, ἢ ἐξ οὐσιῶν ἐνυπάρξει οὐσιῶν, ἢ ἐκ συμβεβηκότων
καθ' οὓς δύνατόν τινα διαιρεῖσθαι τὸν ὁρισμὸν. ἀναιρεῖται δὲ
αὐτῶν εἶναι πᾶσαν οὐσίαν, ἀμφισβητοῦντος οὐδενὸς οὐσίας αὐτῶν εἶναι
λόγος. οἱ γὰρ ὁρισμοὶ τῶν ἐκτὸς οὐσιῶν εἰσὶν οὐσιῶν. ἀμφοῖν ὧν
ἁπλῶν. ὥστε καὶ ὅλου ἄνου οὔτε αὐτοῦ ἐκ τοῦ ζῴου καὶ τῆς
ζῳότητος καὶ διαφορᾶς. ἀμφότερα δοκοῦντα εἶναι οἱ ὁρισμοί. ἢ μόνων
τῶν οὐσιῶν ἐστὶν, ἢ οὐκ ἔστιν ἐπὶ καὶ ὧν ἄλλων. ἀμφότερα μὲν
οὐσιῶν ἐστί. νῦν δὲ συμβαίνει μὴ εἶναι τῶν οὐσιῶν εἶναι. οὐκ
ἄρα ἐστὶν οὐδενὸς ὁρισμὸς. καὶ ὅτι πᾶν. οὐλυτέον πάσαν ἀπο-
ρίαν νῦν. ἐπαναλήψεται δὲ ἐν ὑστέρῳ λόγῳ. ὅτι δ' ἔστιν μόνων
ἐκ τῶν οὐσιῶν ὁρισμός. σκεπτέον δεύτερον οὐκέτι. καὶ πῶς
τοῦτο συμβαίνει. ἐρῶ καὶ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ. καὶ
ἀπλῶς μιᾷ λύσει. φανερὸν δὲ ἐξ ὧν λέγομεν τοῦτο συμ-
βαῖνον. καὶ τοῖς ἐκ τῶν ἰδίων λύουσι χωριστὰς τὰς οὐσίας
εἶναι. ἐπεὶ ὅτι μὲν ἐκ τοῦ καθόλου. οὐκέτι ἐνοῦ ὄντος,
ἐκ τούτων φανερὸν ἐκ τοῦ συμβαῖνον τοῖς λέγουσι
χωριστὰς τὰς οὐσίας εἶναι. καὶ ἅμα τοιοῦτόν τι εἶ-
δος. λύσεως εἶδος τοῦτο ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ζῴου καὶ ἵππου διὰ
φορῶν. εἰ γὰρ ἔσται ἰδέα καὶ ἔσται τὸ ζῷον ἐν ἑκατέρῳ
τῶν καθ' αὑτὸ ἵππων ἤτοι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἢ ἀριθμῷ ἔσται.
ὅτι μὲν οὖν ἀδύνατον ἓν καὶ ταὐτὸν ἐν πλείοσιν εἶναι χωρισ-
τοῖς φανερὸν ἐκ τῶν πρότερον. εἰ γὰρ ἡ ἰδέα ἐστὶν ἐν ᾧ
πρώτῳ ἐνυπάρχει τὸ γένος ἀμερὲς καὶ ἓν ἀριθμῷ. ἐν
τούτῳ ἀνάγκη εἶναι τὸ γένος ἓν καὶ ταὐτὸν. λέγω δὲ
οἷον ἐν ἵππῳ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ ἓν καὶ ταὐτὸν ζῷον εἶναι
τὸ αὐτό. ἀδύνατον γὰρ χωρὶς εἶναι ὧν μὴ ἔστιν τι ἓν
οὐσίᾳ καθ' αὑτὸ καὶ τῷ εἶναι. ἀνάγκη δὲ τὸ ἐν ἑκατέρῳ
εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ ἓν ἀριθμῷ. ὧν γὰρ μὴ ἔστιν τι ἓν
ἀριθμῷ παρὰ τὰ πράγματα. οὐκ ἔστιν ἀριθμῷ πολλά.
ἀλλὰ τὸ μὲν καθόλου ἐστὶν ἀριθμῷ ἓν. ἀλλ' οὐκ οὐσίᾳ.
τὸ δὲ ἄτομον καὶ ὃ ἐκ τούτων ἐστὶν ἀριθμῷ καὶ οὐσίᾳ
ἕν. ἐπεὶ τοῦ γε μὴ καθ' ὑποκειμένου οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις
ἢ κατὰ συμβεβηκός. ἢ ὡς τὸ γένος. ἢ ὡς τὸ ἴδιον. ἢ ὡς
συμβεβηκὸς τὸ ὑποκείμενον. ἀλλὰ μὴν ἀνάγκη τὸ ὑπο-
κείμενον λέγεσθαι οὐσίαν καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός. ἐπεὶ
τὸ συμβεβηκὸς ἐστὶν ὃ ἐνδέχεται ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρ-
χον ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ. οἷον κάμψις καὶ μὴ κάμψις τῷ αὐτῷ
καὶ λευκὸν καὶ μὴ λευκὸν. ἐπεὶ εἰ μὴ οὕτως ἔσται τὸ
αὐτὸ ἅμα ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ πάντα ἅμα ἀντικείμενα
ἀληθεύσεται. ἐπεὶ γὰρ ἄλλο ἐστὶν τὸ ὑποκείμενον ἀλλ'
οὐ τὸ μὴ εἶναι ἢ τὸ μὴ τόδε τι. ἢ τὸ μὴ τοιόνδε. ἢ τὸ
μὴ τοσόνδε. ἢ τὸ μὴ πρός τι. ἢ τὸ μὴ ποιεῖν ἢ πάσχειν
ἢ τὸ μὴ ποτὲ ἢ τὸ μὴ που. ἢ τὸ μὴ ἁπλῶς ἐν τῷ κατηγο-
ρουμένῳ. ἐπεὶ οὐδὲν ἧττον ἔσται ἀπόφασις καὶ στέρησις
τὸ μὴ λευκὸν ἢ τὸ μὴ ἄνθρωπον. ἀλλ' ὅμως ἔστιν τι τὸ
ὑποκείμενον ἴδιον. ὁ γὰρ ὁριζόμενος τὸν ἄνθρωπον
λόγον. ἀφ' οὗ καθόλου μὴ τοῦ ἁπλῶς ἀνθρώπου ἀπόδει-
ξις. ἔστιν δὲ ἀνθρώπου ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου. τοῦτο
δὲ ἐστὶν ἀνάγκη καὶ τὸ ὑποκείμενον κεχωρισμένον. ὥστε φα-

ἐμφαίνεται ἐκαστῷ ἐκείνῳ ἀνήκοντι ἰδικῷ, καὶ ἀλλοτρίου. εἰ καὶ ἐν ὁμοιομερῆ
χαίνῃ. ὥστε εἰ καὶ τὸ ἐκείνῳ ἐκείνῳ τὸ ζῷον καὶ οὐσία ἐστὶ καὶ τὸ
ἰδίᾳ. ἐπεὶ λόγῳ ὅτι ἑκάστου τῶν ἐν τοῖς ζῴοις, ἡ ἕν τι ἐν ᾧ ἀναλυόμενα
καὶ τοῖς λοιποῖς, ἀνάλογόν ἐστι καὶ ἰδίᾳ. Τὰ δὲ εἴδη ἑτέρων
εἰσὶ φύσεων. ὥστε ἄνθρωπος καὶ ἵππος, καὶ τὸ ἀνθρώπου ζῷον,
ἄρα τὸ ἐν ἵππῳ ἰδίᾳ ἑτέρων ἐστὶ φύσεων. ὅπερ ἄτοπον.
Ἔτι εἰ ὧν πολλῶν καὶ μία φορὰ ἀριθμῷ ἐστὶν ἰδία. τὸ
διαφέρειν ἀλλήλων ἐστὶ δήπου. τὸ ἐν ᾧ τῷ ἵππῳ ζῷον.
καὶ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς λοιποῖς. πᾶν ἄρα ἰδία, μία ὂν ἀριθ-
μῷ ἔσται. πρακτέον ἰδία. ὥστε εἰς πλείω ἐστὶν ἄρα ἕκαστος ἀνὴρ
τὸν παραλόγους καθέκαστα καὶ ἀτομίους. οὕτως ἔσται καὶ ὧν
ἀνθρώπων καὶ ὧν ἵππων, ἀμφοτέρῳ ἰδία, καὶ ἄρα ἀνθρώπου.
καὶ πῶς ἐκ τοῦ τοιούτου ἀνθρώπου ἔσται τὸ ἐν ᾧ ἀνθρώπῳ
ζῷον; Ἐπὶ εἰ πλείω ὧν ἀτομίων ἕκαστον ἰδία. τοῦτ'
τε ἄρα εἴρηται συμβαίνει. καὶ πολλῶν ἀτόμων. ἔτι
δὲ ἆρα ἀνάγκη ἐστὶν ἐξ ὧν λείπονται εἶναι καὶ ἀνθρώπου τὸ
καθόλου τὸ. ὥστε ἀφοῦ ὁ ἀνθρώπου ἑτέρου ἐστὶ παρὰ τοὺς
καθέκαστα. οὕτω καὶ τὸ ἀνθρώπου ἑτέρου ὀφείλει εἶναι.
παρὰ ζῶα τὰ τινά. ἀ οὔτε ἄρειν ἐστὶν, οὔτε ἵππος. οὔτε
ἄλλο οὐδέν. ἀμφότερα τοῦτο ἀνθρώπου ζῷα. εἰ δὲ μή ἐστὶ τινὰ ζῷα.
ἀδύνατον τοῦτο ἀνθρώπου ζῷα. ὥστε εἰ ἄρειν ἄνθρωποι, τοῦτο ἀνθρώπου ἄνθρωποι,
τὰς ἰδίας πᾶν ἐθνάλογον ζῷον. ἵνα μήτε ἄρειν ἐστὶ. μήτε μυ-
μηξ. μήτε ἄλλο τι. οὐδὲ ἀνθρώπου ζῷον ἐστὶν. ἡ ἰδίᾳ, τινὰ
ἐστὶν ἰδία. εἰ δὲ μή ἐστὶν ἀνθρώπου. φανερὸν ὡς οὐδὲ ἀνθρώ-
που ἄνθρωπος, οὐδ' ὅλως ἰδία. ἀδιαίρετος. ἐστὶ μὲν ἀνθρώπου,
ἀμοῦν ἐστὶν ἰδία ζῷον τοῦτο ἀνθρώπου ὅλων. ἀμφότερα τοῦ
τοῖς ἄρεσι ζῴοις. καὶ ἵπποις καὶ βουσί. ἡ ζῷον ἰδία. Τὸ
μὲν ἐν τοῖς ἄρεσι ζῷον. καὶ ἁπλῶς τῶν ἄρεσιν ὅλων ὡς
ὅλων ἀνθρώπων, ἐστὶν ἰδία ὅλως ὡς ὅλος. ἀνθρώπου καὶ ὁ
ἀνθρώπος ὅλως ὡς ὅλον ἐστὶν ἰδία ὧν καθ' ἑκάστος ἵππ

ὅλων ὡς ὅλων, ὥστε εἶναι ἐκ τῆς αὐτῆς ζῴου καὶ ἰδέαν ζῴων ὀφείλει εἶναι ἰδέα. μεκρὸν ἄρα ὄντων ἢ τοῦτο αὐτὸ ζῷα οὕτως δὲ ἐναντία τρόπος τοὺς ἄρα ἰδέας τιθεμένους καὶ ἐλάττους αὐτοὺς συμπεραίνει τῶν λόγων. εἰδὴ ἀδυνάτου οὕτως ἔχειν, ἀδυνάτου ἄρα εἶναι τῶν καθ' ἕκαστα αἴτια φαίνεται. ἔτι δὲ ἡ οὐσία ἑτέρα: ἕκαστον καὶ ὅλος. λέγω δὴ ἡμερὲς οὕτως ἐκεῖνο οὐσία σωματικὴ ὕλη - ἐπὶ δὲ τρόπου ἡμερὲς οἱ λόγοι ζῴου ἢ ζῷον εἶναι ἄρα καὶ ὧν ἄρα. ὥστε δὲ καθ' ἕκαστα ὁρισμός. αὐκεῖαι. καὶ ἐπαναπτιλαμβάνος ζῴου τὸ δείξειν. μᾶλλον ὑπόκειται ἐκπλεροῖ. καὶ δείκνυσιν ὁ τῷ ὧν καθ' ἕκαστα οὐκ ἔστιν ὁρισμοί. ὡς ἑτέρου δὲ ὄντος διαιρεῖται τὴν οὐσίαν τοιαυτῶς λέγεται. ἵνα δείξῃ ποίας οὐσίας οὐκ ἔστιν ὁρισμός. λέγω δὴ ὅτι ἐπὶ δὴ ἡ οὐσία ἑτέρα ζῴου καὶ ὅλος καὶ ὁλόλος. λέγω δὲ ὅτι ἡμερὲς. οὕτως ἐκεῖνο οὐσία ὁλόλος σωματικὴ μερὲς τὴν ὕλην. καὶ. λόγος ὅλως καὶ τοῦ εἶναι. ὃ ζῷον μερὲς οὕτω ἔστιν οὐσία συνειλημμένη τὴν ὕλην. ἢ ὅλως συνίστασι ζῴων ἐστὶ φθορὰ καὶ γένεσις: ζῴου δὲ ὅλου καὶ ζῴου εἴδους οὐκ ἔστιν φθορὰ οὐδὲ γένεσις. οὐδὲ γίνεται ζῴου οἰκία εἶναι καὶ ζῴου εἴδους τῆς οἰκίας. ἀμφότερα μέρος οἰκία. ἀνὴ τὸ εἶδος ἀρχέγονος καὶ ἄνευ γενέσεως γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι. καὶ διαλοῦσι οὐκ ἔστιν ἔξω αἰσθητῶν οὐσιῶν. καὶ καθ' ἕκαστα. οὐδ' ὁρισμός. οὔτε ἀπόδειξις. ὅτι ἔχουσιν ὕλην ἧς ἡ φύσις διὰ τὸ ἐνδέχεσθαι μὴ εἶναι καὶ μὴ εἶναι: ζωλεῖ δὲ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὸ ζῷον εἶναι εἶδος. ἀμφότερα δεκτικὸν εἶναι ἄρνων. φθορᾶς ζῷον δὲ σαρκὸς καθ' ἕκαστα αὐτῶν: ζῷον δὲς. τρίτον ζῷον εἰς πολλοῦ μὴ εἶναι τῶν καθ' ἕκαστα ὁρισμοὺς δεῖξαι. γυμναζει δὲ τὸν λόγον ἐπὶ ζῴου ἰδίας. καὶ αὖ ζῷον ταῦτα δέκατα ἐστὶν. εἰ λοῦ μᾶλλον πολὺ δεῖξαι πειρώμενος. ἢ μᾶλλον ζῷον αὐ δυνατὸν εἶναι αἴτιοι. ὅμως διὰ τὸ τῶν κα

δέκατα εἰσὶ συνεχῶν ἀσύμμετρι, πολλῷ μᾶλλον οὐκ ἔσονται
ὧν καθέκαστα καὶ ἀδιαίρετα, πρὸς δὲ πρῶτον συλλογίζεται
πλείω μὴ εἶναι τῶν ἀδιαίρετων. καὶ καθέκαστα ὁρισμούς, μὴ
δὲ ἀποδείξεις διαφορᾶς ὧδε· οἱ ὁρισμοὶ καὶ αἱ ἀποδείξεις
ὧν ἀνάγκη, καὶ ὧν μὴ ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν ἢ οὕτω ἔχειν
καθέκαστα ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν. ὧν καθέκαστα ἄρα. οὐ ὁρισ-
μὸς οὐδὲ ἀπόδειξις ἔσται. ὥστε ὅλως οὐκ ἐνδέχεται
τινὰ ἐπιστήμην βουλόμενον εἶναι ἐπιστήμονα, βουλόμενον.
ὥστε οὐδὲ τὸν ἀνόητον βουλόμενον ζῷον εἶναι, βουλόμενον.
δόξα γάρ ἐστι τοιοῦτο μὲν ὡς ἐπιστήμη οὔ. τοιοῦτον δὲ ἄνοια.
ὥστε οὐδὲ ἀπόδειξιν. οὐδὲ ὁρισμὸν ἐνδέχεται εἶναι ἀλλ
ἔχειν ὡσαύτως. ἀλλὰ δόξα καθ' αὑτὸ καὶ τὸ μὴ ὁρίσ-
μου μηδ' ἀποδείξεως εἶναι ὧν καθέκαστα καὶ ἄλλως, λεί-
πεται ἄρα τοῖς ἐχομένοις τοῖς ἔχουσιν ἐπιστήμην.
ὅταν ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἀπομνήμη. ἀλλ' αὕτη ὧν καθέκαστα.
ἄρα οὔτε ἀποδείξεις ἐσμὲν, οὔτ' ὁρισμοὶ, καὶ ἄλλως ὧν ἐσμὲν
ἀποδείξεις καὶ ὁρισμοὶ τούτων ἀποδείξεις ἀπολοῦμεν. εἰ
τε τοῦ ἔχοντος τὴν ἀπόδειξιν φθαρέντος ἢ ὅλου οὐκ ἔσται ἀ-
πόδειξις. ἢ ἀμφοτέρων καὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀπόδει-
ξιν καὶ τοῦ ἀποδεικτοῦ. ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ὧν ὑπέρων
ἀναγκαίων εἴρηται. ἐπὶ δὲ ὧν καθέκαστα συμ-
βαίνει σωζομένου καὶ τοῦ ἀποδεικτοῦ. καὶ τοῦ ἔχον-
τος τὸν λόγον. καὶ τὸν ἀποδεῖξαι καὶ τοῦ λόγου τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ.
καὶ μὴ λήθης γενομένης μὴ εἶναι μήτε ὁρισμὸν μήτε ἀ-
πόδειξιν. ὅταν γὰρ ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἀπομνήμη. οὐ τοῦδε
ἔχομεν σωζομένου ἐμοῦ καὶ τοῦδε ἐκείνου οὗ τὸν λό-
γον ἔχω. καὶ αὐτοῦ τοῦδε τοῦ λόγου καὶ λήθης μὴ μεταβαλούσης
ἀγνοῶ, ἢ ὅλως ἐστί. διὸ δὲ τοῦ τοιοῦδε ὄρου. τοιοῦτον τοῦ
τοιοῦδε ὄρου τινὸς τοιουτογενοῦς. ἢ τοιοῦδε ἀπόδειξιν
τοιοῦδε τινὸς ἀποδείξεως ὅτι τοιοῦδε καὶ ἡ

τῶν τ' ἀναιρεῖν αὐτοῦ. τὸ γὰρ εἰδέναι, μὴ ἀγνοεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἐπιστήμην εἶναι, ἴσως ἀναιρεθήσεται καὶ ὁ τοιοῦτος ὁρισμός· ἐπιστήμη γὰρ ἔσται ἐκάστου τὸν ὁρισμὸν τοῦτον ἔχειν, ὡς τὸ τὸ ἀναλύεσθαι ὁρίζόμενον, οὐδὲν ἄλλο σημαῖνον, ἢ αὐτὸ ἀναλύειν ἐκεῖνο ὃν βουλόμεθα αὐτὸ τὸ ἀναιρεῖν καὶ μὴ ἀσκοῦντα εἶναι. οὐδὲ δὴ ἰδίαν μίαν εἶναι ὁρίζεσθαι. ὧν γὰρ καθ' ἑνὸς ἡ ἰδία, ἐπὶ πλειόνων ἐστὶ καὶ ἡ κοινή, οἷον ἡ ζωότης, κοινὴ ζώου καὶ ἀνθρώπου· ἰδία δὲ ἀνθρώπου ἡ ζωότης οὐκ ἔστιν· ἱκανὸς δὲ καὶ ὁ τῶν ἰδίων οὐκ ἔστιν ὁρισμός, διὰ τὸ ὧν καθ' ἑνὸς εἶναι αὐτοὺς. εἰ γὰρ μή τινι, ἀλλ' ἁπλῶς ὧν ἐστὶν, ἅμα δὲ δείκνυσιν ὅτι ἴδιόν ἐστι τῷ καθ' οὗ λέγεται καὶ χωρίσασθαι οὐκ ἔστι, λείπεται ὅτι ἔσται ἱκανὸς ὁρισμὸς αὐτοῦ. ἔτι γὰρ εἰπεῖν τοῦτον ὁ λόγος ἀναγκαῖον ἔσται ὀνόματι χρῆσθαι. ἄνευ γὰρ ὀνόματος σημαίνοντος, οὐκ ἔσται ὁρισμός. εἰδέναι οὖν ἐστὶ τὸν ὁριζόμενον τῷ αὐτῷ ὀνόματι χρῆσθαι, ἢ σωπῶντα καὶ ξυνετοῖς ὀνόμασι χρήσεσθαι, λέγοντα δὲ ἑρμηνεύσεις. ἡ ὄνομα ἕτερα, ἀπόφασίν τε καὶ κατάφασιν. ἀγαθὸν μὲν ὄνομα οὐ φαυλότερα ἕτερα ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. ἀγαθοῦ μὲν ὄνομα ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς χρώμενον ὀνόματι μηδὲν λέγοντι. καὶ ὥσπερ ὁ μὴ χρώμενος ὀνόματι μηδὲν λέγοντι οὐχ ὁρίζεται, οὕτω καὶ ὁ ἀγαθοῖς ὀνόμασι χρώμενος τοιοῦτον ποιεῖ τὸν μὴ χρώμενον ὀνόματι μηδὲν λέγοντι. καὶ ὥσπερ ὁ μὴ χρώμενος ὀνόματι μὴ δὲ λέγων οὐχ ὁρίζεται, οὕτω καὶ ὁ ἀγαθοῖς ὀνόμασι χρώμενος τοιοῦτον ποιεῖ. λείπεται ἄρα χρήσασθαι σωπῶντα ὀνόματι καὶ ξυνετοῖς. ἔστι δὲ ξυνέτιμα καὶ κενὰ τῶν ὄντων ἔνια, καὶ ὑπάρχει τοιαῦτα, οἷον ἔστιν ὁριζόμενον τὸν αἰγέλαφον τράγος ἔνια ζώου. ἰχνύον λευκόν. ἢ ἕτερον τι. τὸ ζώου ἰχνύον λευκόν. οὐ μόνον τῷ αἰγελάφῳ ὑπάρχει. ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πολλοῖς, ὥστε τάχ' οὐκ ἔνι οὗτος

ἀγεξάνδρω. ὥστε ὁ ὁρισμὸς ὁλῶν. ὅτι ἀγέξανδρός ἐστιν
ἰσχνὸς, φιλόσοφος, λευκὸς, ἀφροδισιεὺς, οὐχ ἑνὸς ἐστὶν,
ἀλλὰ τοῦ ἰσχνοῦ ἀγεξάνδρου καὶ τοῦ λευκοῦ ἀγεξάνδρου.
καὶ τοῦ φιλοσόφου ἀλέξάνδρου. καὶ τοῦ ἀφροδισι-
έως ἀγεξάνδρου. οἵπερ εἰσὶν ἕτεροι. ὁ γὰρ ἰσχνὸς ἀγέξαν-
δρος. ἢ ἰσχνὸς ἕτερός ἐστι τοῦ λευκοῦ ἀγεξάνδρου. οὐκ
ἄρα ἐστὶ τῶν καθέκαστα ὁρισμός. αὕτη δὲ ἡ ἐπιχείρησις
ἔνδοξός ἐστι. καὶ οὐ πραγματιώδης ὡς αἱ λοιπαί. ἐκεῖναι
γὰρ ἀναγκαῖαι καὶ ἀγηθεῖς. Εἰ πῶν δὲ ὅτι τὸ
ζῶον δίπουν ὑπάρξει. καὶ ἀμφοῖν ὥστε ζώω καὶ ὦ δίπο-
δι. ἐπήγαγε καὶ τοῦτο. ἐπὶ μὲν ὧν ἀϊδίων ἀνάγκη εἶναι.
πρότερά γε ὄντα καὶ μέρη τοῦ συνθέτου. τοῦτέστιν ἀναγ-
καῖον ἐστὶν ὑπάρχειν. τὸ ζῶον δίπουν ἔν τε τοῦ δίποδι χω-
ρίς. καὶ ἐν ὦ ζώω πάγιν ἰδίως. ἐπειδὴ γὰρ καθαὐτά ἐστι
τότε αὐτὸ ζῶον καὶ τὸ αὐτὸ δίπουν, εἶτα συνηθότα γε-
γόνασι μέρη τοῦ συνθέτου, οἷον τοῦ αὐτοάνου ἀνάγκη
καὶ τὸ ζῶον δίπουν κατηγορεῖν τοῦ δίποδος τοῦ καθ' αὐ-
τὸ ὄντος. καὶ πάγιν τὸ ζῶον. καὶ αὐτὸ γὰρ καθαὐτό ἐστι. δύ-
νασθαι τὸ καὶ τοῦτο. ἐπὶ μὲν ὧν ἀϊδίων ἀνάγκη εἶναι πρό-
τερά γε ὄντα καὶ μέρη τοῦ συνθέτου συντάττεσθαι. τῷ
ἀνάγκη ἄρα ὑπάρχειν καὶ ἄλλα ταῦτα. τοῦτέστιν ἀνάγ-
κη τὸ ζῶον καὶ τὸ δίπουν ἀΐδια ὄντα καὶ κοινά, καὶ
ἄλλοις ὑπάρχειν. οὐ μόνον δὲ τὸ ζῶον καὶ τὸ δίπουν πρό-
τερά ἐστι ἐστὶ τοῦ αὐτοάνου. ἀλλὰ καὶ χωριστὰ αὐτὰ καθ'
αὐτά. εἴπερ καὶ ὁ αὐτοάνος, ἢ γὰρ οὐδὲν ἔσται χωρίς,
ἢ εἴπερ ἐστὶν ὁ αὐτοάνος, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ ζῶον χωρι-
στόν, καὶ καθαὐτό. εἰ πῶν δέ, ἢ γὰρ οὐδέν, ἢ ἄμφω. πάγιν
ἐπανήγαβε τὸν λόγον, καὶ φησίν. Εἰ μὲν οὖν μηδὲν
ἐστὶ χωριστόν, οὐκ ἔσται τὸ ζῶον παρὰ τὰ εἴδη, ἀλλ' ἐν αὐ-
τοῖς. Εἰ δ' ἔστι καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος χωριστόν, δηλὸν

ὡς καὶ ἡ διαφορά. καὶ ἔστω τὰ ΔΕ, ΖΗ ἴσα τοῦ ΓΘ, καὶ
ἐπεζεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΕ, ΑΖ, ΖΗ. ἐπεὶ οὖν ἡ ΑΔ τῇ ΔΕ
ἴση ἐστίν, ἴση ἐστὶ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΔΕ τῇ ὑπὸ ΔΕΑ.
ἐστὶν ἄρα ἑκατέρα τῶν ὑπὸ ΑΔΕ, ΔΕΑ γωνιῶν ὀξεῖα. ὁμοίως
δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ ἑκατέρα τῶν ὑπὸ ΑΖΗ, ΖΗΑ ἐστὶν ὀξεῖα.
ἐστὶν ἄρα καὶ ἑκατέρα τῶν ὑπὸ ΑΔΕ, ΑΖΗ ἀμβλείας ἐλάττων
ὀρθῆς. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ΑΔΕ τριγώνῳ ἡ ΑΔ τῇ ΔΕ ἴση ἐστίν,
ἴση ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΔΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΔΕΑ. ἐλάττων δὲ ὀρθῆς
ἡ ὑπὸ ΑΔΕ· ἐλάττων ἄρα ὀρθῆς καὶ ἡ ὑπὸ ΔΕΑ. καὶ ἐπεὶ ἐν
παντὶ τριγώνῳ ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει,
καὶ ἐπὶ τῶν ἰσοσκελῶν ἄρα τριγώνων ἡ μείζων πλευρὰ τὴν
μείζονα γωνίαν ὑποτείνει. ἐλάττων δὲ ὀρθῆς ἡ ὑπὸ ΔΕΑ· καὶ
ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν. ἴση δὲ ἡ ΔΕ τῇ ΓΘ· καὶ ἡ
ΑΔ ἄρα τῆς ΓΘ ἐλάττων ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ
τῆς ΖΗ ἐλάττων ἐστὶν ἡ ΑΖ. ἴση δὲ ἡ ΖΗ τῇ ΔΕ· καὶ ἡ ΑΖ
ἄρα τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ΑΔΕ τριγώνῳ
ἡ ΑΔ τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν, ἡ δὲ ΔΕ τῆς ΓΘ, πολλῷ ἄρα
ἡ ΑΔ τῆς ΓΘ ἐλάττων ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ
ἡ ΑΖ τῆς ΓΘ πολλῷ ἐλάττων ἐστίν. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ΑΔΕ
τριγώνῳ ἡ ΑΔ τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν, ἡ δὲ ΔΕ τῆς ΓΘ, πολλῷ
ἄρα ἡ ΑΔ τῆς ΓΘ ἐλάττων ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ
ἡ ΑΖ τῆς ΓΘ πολλῷ ἐλάττων ἐστίν. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ΑΔΕ
τριγώνῳ ἡ ΑΔ τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν, ἡ δὲ ΔΕ τῆς ΓΘ, πολλῷ
ἄρα ἡ ΑΔ τῆς ΓΘ ἐλάττων ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ
ἡ ΑΖ τῆς ΓΘ πολλῷ ἐλάττων ἐστίν. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ΑΔΕ

ἴσονται ἄρα αἱ ΑΔ, ΔΕ, ΑΖ, ΖΗ τρισὶ ταῖς ΓΘ, ΓΘ, ΓΘ. ὅτι
δὲ καὶ ἡ ΑΔ τῆς ΔΕ μείζων ἐστὶν ἢ διπλασίων, ἐπεὶ ἐν τῷ
ΑΔΕ τριγώνῳ ἡ ΑΔ τῆς ΔΕ ἐλάττων ἐστίν, ἡ δὲ ΔΕ τῆς ΓΘ,
πολλῷ ἄρα ἡ ΑΔ τῆς ΓΘ ἐλάττων ἐστίν. ὁμοίως δὴ δείξομεν,
ὅτι καὶ ἡ ΑΖ τῆς ΓΘ πολλῷ ἐλάττων ἐστίν. ἐπεὶ οὖν

καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἕξις. χείρ· οὐκείωσις καὶ ὁλοσχερὲς μέρος, ἀμφὶ μετὰ τοῦ ὅλου οὐδὲν διαφέρει τῷ μέρει τῷ ὅλῳ· οὐκ εἰσὶν ἐνεργὰ οὐσίαι, ἀλλὰ δυνάμει· ἐκεῖναι γὰρ ἐλλείπουσιν εἶναι ἐνέργειαι οὐσίας, ἅπερ ἐστὶν αὐτὰ καθ' αὑτά· καὶ εἰς πλησιοῦσι τὸ οἰκεῖον ἔργον· ἀφαιρεθέντα καὶ καθ' αὑτὰ οὐδὲν λέγουσαι οὐσίαι· ἢ ὡς πολλάκις εἴρηται· ἐπεὶ δὲ οὐκέτι ταὐτὸ ἀνθρώπῳ ἡ χεὶρ καὶ ποία οὐσία· ἀλλ' ὁμωνύμως· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἀψύχοις ὁμοίως ἐστὶν ἐνδιδόμενον δυνάμει· ὥστε τὸ οἰκεῖον ἔργον ἐκπληροῦσι· ἀμφὶ τοῦ ὅλου χωριζόμενα οὐδαμοῦ ἐστὶν αὐτὰ ἕξις· ἐν διορισθέντων αὐτοῖς δύναμιν δέχεσθαι· καὶ διὰ ταῦτα ἐκπληροῦσι τὸ οἰκεῖον ἔργον· ἐλλείπουσι δὲ οὐσίαι· ἐπεὶ δὲ τοῦ ποιεῖσθαι ἕξις· ἀλλὰ μὴν μετὰ τοῦ ὅλου λέγουσι δυνάμει οὐσίαι· ὅταν δὲ χωρισθῶσιν, οὐλείπουσι οὐσίαι εἶναι· καὶ τὰ σώματα τὰ τοιαῦτα· ἀμφὶ ὡς ὕλη καὶ πῦρ· καὶ ἁπλῶς ἁπάντων ὕλη μὲν γὰρ αὐτῶν τὸ πῦρ· οὕτω τοῦτο πρὸς τὸ σῶμα κρᾶσις· ὕλη γὰρ καὶ αὐτὰ τοῦ ἐντελεχείας καὶ τὸ μεταξὺ τὰ σωμάτων· τὸ γὰρ σῶμα ὕλη καὶ εἶδος· τὸ εἶδος· ἡ ὅλου ὡς ὕλης χειρὸς καὶ τῶν τοιούτων· οὐ σαφῶς ἀποφαίνεται τὸν οὐσίαν· ἀμφὶ τὸν μὲν ὡς ὕλην λεπτομερῆ οὐσίαν διδοῦσιν αὐτοῖς· τὸν δὲ ὡς ἐξ ὕλης καὶ εἴδους· ἢ συμφορά· διὸ τὸ ἕκαστον εἰ δυνατὸν ποιεῖσθαι τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν· τοῦτο δὲ ἀναιρεῖσθαι αὐτῆς· ὁ τὸν οὕτω φησὶ χωρισθῶσι τὰ μόρια τοῦ ὅλου καὶ ἡ σὰρξ καθαιρεῖται· ὡς ὕλη ~~καθαιρεῖται~~· καὶ ὡς γῆ καὶ πῦρ· καὶ ἀήρ· καὶ τὸν αὐτὸν τοῦ ὅλου· καὶ μετὰ τὸ χωρισθῶσι οὐκέτι οὐσίαι· ὡσαύτως εἴρηκεν εἰπών· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ἐνέργειαν ἦν· λείπει δὲ ἡ οὐσία σώζειν τὸ οἰκεῖον ἔργον ἐκπληροῦσι· καὶ ἐν εἶναι ὀφείλει ἐνέργειαν· τὰ δὲ μόρια· ἐπειδὴ χωρισθῆ τὸ σωμάτου καὶ μετὰ τοῦ· οὐκέτι ἐνέργειαν ἐν· ἀμφὶ δυνάμει

ὡσαύτως ἔχει.

ὥστε εἰ γὰρ ὁ σωρὸς οὐκ ἔχυσαν. ἢ ὡς κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔλεγε.
δυνάμει ἐκεῖ εἶν. ὁ δὲ λόγος διὰ τὸ συνεχὲς ἐκ τοῦ ἑνὸς. καὶ ὡς
ἐκεῖθεν ταῦτα καὶ ἐν ἡλικίᾳ. ὁ γὰρ ἐνταῦθα ἐνεργείᾳ ἐν. οὕτω
καὶ ἡ ἡμέρα ταῦτα καὶ ἐν ἡλικίᾳ. ὁ γὰρ ἐνταῦθα ἐνεργείᾳ ἐν. οὕτω
ναμὲ εἶναι ἐν. ἀμφοῦ κὲ ἐνεργείᾳ. τὴν ἀλλ' ὡς ἀμφοῖν
ἔχει ὁ ὁρεγὸς. καὶ σίναπι λέγων. ὅτι ὡσεὶ τὸ ὁρεγὸς πεῖν
διαφθεῖ. ἡ ὑγίεια. ἀρὶν ἢ πάρῃ. καὶ ὅλως ἐνεργείᾳ ἐν. οὐ
λέγει νῦ ἐνεργείᾳ. ἀμφὰ δυναμεῖ. ἐπὶ δὲ τοῦ λέγει ἐν
τὸ λέγει ἐν. οὕτω καὶ ἐπὶ ὧν μορίων. μᾶλλον δὲ φανε
ρὸν ἀπὸ λαβοιαὐτὸ τὸ ὧν ἡμετέρων μόρια. καὶ λοιπὸν οὐ
δαμῶν. ἀμφὰ σίναπι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τῆς ψυχῆς παρίστησι
τοῦ. καὶ ἐνεργείᾳ μεθὰ τοῦ ὅλου οὖσα. οὐσίας αὐτὰ λέγειν.
καὶ δυναμεῖ. ἐπὶ δὲ τοῦ καὶ μεθὰ τὸ χωρισθῆναι. καὶ καθ'
αὐτὰ εἶναι δυνάτον κινεῖσθαι καὶ αἰσθάνεσθαι. δῆλον ἐκ
ἂν εἶναι καὶ ἐνεργείᾳ καὶ δυναμεῖ. δυναμεῖ μὲν γάρ. ὅτι
μεθὰ τοῦ ὅλου ἐστί. ἐνεργείᾳ δὲ. ὅτι ἐπὶ δὲ τοῦ χωρισθῆναι τὸ
κινεῖσθαι. καὶ αἰσθάνεσθαι δοκεῖ ὡς καὶ μεθὰ τοῦ ὅλου ὅταν
ἡ καθαυτὰ ἐφ'. καὶ οὐ συνεχῶς ἔξω λέγω. ὅτι δὲ τὸ σωμα μόρι
τῶν ζώων χωριζόμενα κινεῖσθαι. δῆλον. οἱ γὰρ ὄφεις δι-
χα τεμνόμενοι κινοῦνται ἀμφὰ καὶ ποδῶν ἀκρίτων. καὶ
φθέγγεται. ἀ καὶ σκληρὰν λέγει. καὶ ἄλλων σωμάτων χωρὶς
ὄντων. ἐπὶ δὲ χωριζόμενα μέρεσιν. εἰ τὰς αὐτῶν ἀφαι.
αἰσθάνεσθαι καὶ κινεῖσθαι. εἰ πάντων οὕτω ὄντων τοῦ
δυναμεῖ καὶ ἐνεργείᾳ ἐφ'. λέγει. ὅτι ὁμοίως καὶ χωρὶς
ὄντα κινεῖται καὶ αἰσθάνεται. ἀμφοῖν δ' ὅταν μεθὰ τὸ
ὅλου ὑπάρχῃ. καὶ ἐφ' ἑαυτὸ νῦ καὶ συνεχῶς. δυναμεῖ ἐφ' ἑαυτοῦ ἐστι
καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ. ἐπὶ δὲ τῶν παρακειμένων ἐφ' οὗ συνεχῶς
ὡς τὰ σωμάτων δακτύλοι. ἐπάλαγε τὸ, ἀμφὰ μὴ βία καὶ
ἢ ἀνωμαλόν. ὅμοια γὰρ πληρώματα ἐστιν. ἀμφοῖν καὶ τὰ
φύσαν. ἐπὶ δὲ τὸ οὐ λέγειν ὡς δὲ καὶ τὸ οὐ. καὶ οὐ-

σὰ κὰτ ἑνὸς μέν, καὶ οὐ μία ἀριθμῶ, εἰ ἀριθμῶ.

Δείξας ὅτι ὁ ὀνομαζόμενος ἄνθρωπος, καὶ ἁπλῶς, σαρκὶ εἶδος οὐκ ἔστι
τῶν οὐσιῶν, δείκνυσιν ὅτι οὐδὲ τὸ ἓν, ἢ τὸ ὄν, ὡσαύτως ἔλεγε
οἱ περὶ εἰδῶν πρεσβύτεροι. Τὸ οὖν ἓν καὶ οὐσία τὸν ἑκάστου οὐσία.
λείπεται. ὅτι ἐπαναλαμβάνει τὸ οὐ λείπεται ὡσαύτως καὶ τὸ ἓν. ἔστι
γὰρ ἓν ὡς ἐπὶ τῆς ἀριθμητικῆς θεωρουμένης, ὡς ἀναλογοῦν ἀλ
λήλοις. Ὁμοίως καὶ τὸ ὄν, καὶ ὕπαρξις. Οὔτε καὶ οὐκ ἔστι, μὴ
ἐμπαγὲν. Ἔστι οὖν καὶ ἓν. ἐπειδὴ ταὐτόν τὸ ἓν λείπεται ὡσαύτως
καὶ τὸ οὐ, καὶ ἡ οὐσία ἡ τοῦ ἑνὸς μία. ἐμοῦ γὰρ ἑνὸς ὄντος
καὶ ἡ οὐσία ἡ ἐμὴ μία ἐστίν. οὐδὲ γὰρ ἀγόητή εἰμι, ἀλλὰ
ἡ οὐσία μου, καὶ ἐμπαγὲν. ὧν μία ὡς ἀριθμῶ ἡ οὐσία. ἐ
κείνα εἴδη τῶν ἀριθμῶν δύλου, ὡσαύτως τὸ ἓν, οὔτε τὸ οὐκ
ἔστιν οὐσία ὧν θεωρεμάτων. ἀλλὰ πεπιεσμένα μόνον καὶ
ὀνόματα λεγόμενα καθὰ θεώρημα. ὡσαύτως γὰρ τοῦ πυ
ρὸς καθηπερεῖται τὸ στοιχεῖον. λέγομεν γὰρ τὸ πυρὸς στοιχεῖ.
ὁμοίως καὶ ἡ ἀρχή, καὶ οὐ πάντων ἀρ' ἕτεροι τινές. ὅτι οὐσία
τοῦ πυρὸς τὸ στοιχεῖα εἶναι ἐστίν. ἀλλοῦ σὰ μὲν ὡσαύτως
ἐστὶ τὸ ἀέρος καὶ τὸ ὑδατος· τὸ δὲ στοιχεῖον καὶ ἡ ἀρχὴ
καθηπερεῖται τὰ εἴδη, καὶ ὀνόματα καθὰ τοῦ πυρὸς λε
γόμενα. οὕτω καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ ἓν, ὀνόματα ἐστὶ φίλα,
καθὰ θεώρημα λεγόμενα· οὐ μὴν οὐσίαι καὶ φύσεις
τῶν θεωρημάτων εἰσίν. εἰ γὰρ ἦν οὐσία ὧν θεωρημάτων
τὸ στοιχεῖον, ἢ τὸ ἓν ἢ τὸ ὄν. οὐκοῦν ἀνάγκη ἕκαστον στοιχεῖ
ἢ εἶν. εἰλήφθω τοίνυν τὸ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς δηλούμενον
ἢ ὑπὸ τοῦ στοιχείου, οἷόν ἐστι τὸ ὑγρόν ἢ μέλι. νοῶ δὲ ἑνὸς
ἀνάγκη ἕκαστον, ἢ οὖ, ἢ στοιχεῖον. εἰλήφθω μέλι, ἵνα τὸ γνωρι
μώτερον ἀναλάβωμεν. καὶ ὑποκείσθω φέρεσθαι τὸ
λεγόμενον εἶναι πῦρ ἐστὶν, ἢ τὸ λεγόμενον στοιχεῖον ὕδωρ
γνωριμώτερόν τι ἀνακείσθω μέλι καὶ ὁ ἀνάγκη ἕκαστον.
μηδὲν ἔτι πολυπραγμονῶν ἢ ζητῶν. μᾶλλον μὲν οὖν

ἅμα οὐ δυνάμει εἶναι; τὸ δὲ κοινὸν ἓν, καὶ ὂν ἅμα· πολλὰ
χὴ εἶναι; τὸ ἓν ἄρα καὶ ὄν. οὐκ ἄτομον οὐσίαι, ὥστε δῆλον, ὡς
οὔτε αἱ οὐσίαι χωρὶς καθολικὰς δυνάμει εἶναι· τὸ δὲ
καθόλου δὲ δυνάμει, ὅτι οὐκ ἄτομον οὐσίαι, ἀμφὶ ὧν καὶ ὁ μιξὸς
ὁμοιώματα, φανερόν. ὡσοὺ δὴν ὧν καθόλου ὑπάρχει τὰ
τὸ καθόλου, καὶ χωρὶς, ἀμφὶν αὐτοῖς τὸ εἶναι ἔχει·
πολλὰ γὰρ ἄτομα λέγονται εἶναι. ἀλλ' μὲν ὀρθῶς λέγουσι χωρίζον
τες αὐτά· τὰ δὲ τῆς οὐσίας ἐξαιρεῖσθαι τὸ εἶ
ναι καθ' αὑτό. οἱ δὲ ἄτομα λέγοντες οὐσίας αὐτὰ ἔλεγον, κα
τὰ τοῦτο χωρίζοντες. καὶ καθολικὰ λέγοντες εἶναι· ἐλέγ
χθησαν ὀρθῶς. διὸ οὐ γὰρ ἐστὶ τὰ τοῦ τὸ εἶναι οὐσία χωριστὰ καὶ
καθόλου εἶναι ἀδύνατον. ἀλλ' μὲν οὖν οὐσίας τὰ ἄτομα λέγοντες
χωριστὰ καὶ καθόλου ἐποίουν· ἔλεγον ὀρθῶς· ἀλλ' ἀφίλει
τὸ εἶδος ἓν· οἷον τοῦ αὐτοῦ οὐσίαν λέγοντες· ἐπὶ πολ
λῶν ἐναντιόρουν· οὐκ ἔλεγον ὀρθῶς· οὐδὲ μία γὰρ οὐσία
ὡς δὲ ὅλη ἐστὶ τὰ ἐπὶ πολλῶν λέγεται· ἔστι τὰ καὶ τῶν αἰσθήσεων
πίθηκος τοῦ πῶς τὸ εἶναι οὐσίας λέγοντες, καὶ τὰ πολλῶν ἐ
ναντιόρουν αὐτὰ· λέγων, ἀλλ' ὅλου δὲ τοῦ τὰ οὐσίας λέ
γοντας καθόλου καὶ τὰ πολλῶν· ἐρωτώμενοι γάρ τίνες ἀνθ'
αἱ τοιαῦται οὐσίαι, αἱ σοφὸς ἀνθρωποι καὶ ἵππος τὸ
καθέκαστα καὶ αἰσθηταί, καὶ μὴ ἔχοντες ἀποδοῦναι καὶ
ἐπὶ πλέον, παρῆσαν τὸ βαδίζον καὶ κάμηλον, καὶ φαίδωνα·
λέγοντες ὡς ὁ καθόλου ἄρος οὗ τοι ἀνθρώπου· οὐ γὰρ ἐνυπάρχουσι τὸ
ἀνθρώπου μεθέξει· οὐ τοι ὑπάρχουσι· μετέχουσι γὰρ οἱ κα
θ' ἕκαστος ἄνθρωποι τοῦ αὐτοῦ εἴδους· ποιοῦσι νοῦν τοῦ
ἴδιας ἰδίας τὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦτον· τὰς αὐτὰς ὡ
σὶ δὲ τοῦτο φθαρτοῦσι· ὅσοι γὰρ ἀνθρώπου ἄνω,
τὸ αὐτοῦ τοῦτο γὰρ εἶναι ἔμπυρα καθάπερ καὶ χθὲς λόγου
σι καὶ ἀσωμάτου καθόλου ἄρος· λέγουσι δὲ αὐτοῦ καὶ αὐ
τοῦτον· ὡς γὰρ ἄνω ὡς ἄρτια· εἰ ὅσοι ἐστὶ τὸ αὐτό·

μὴ εἶναι αὐτὰς, καὶ τὰ κοινὰ ἀφαιρεθέντα ἕκαστα εἶναι τὰς ἰδίας.
καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.
αὐτὰς γὰρ ἀνάγκη εἶναι, ἀριθμοῦνται αἱ οὐσίαι, ἐν τοῖς διαθετοῖς
ἕκαστα οὐσίαις ὑφεστῶσαι ἕκαστα τῶν ἐν τοῖς διαθετοῖς ἐστιν.
ἐπὶ τῶν μὴ ὑποκειμένων δὲ ἀποκρίνεσθαι, ὅτι νοοῦμεν μὲν
αὐτὰ, ἀμφίβολον δὲ τὸ νοεῖν ἡμᾶς ὅλα. οὐ γὰρ ἁπλῶς
αὐτὰ δεκτέα. οὐ μὴν οὐδὲ ἁπλῶς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ λέγειν, ὡς
ὁ αὐτὸς οὐ τοιοῦτον. ἐν τοῖς τοιούτοις γὰρ ἴσως καὶ τὸν μὴν
ἐκεῖνον, οὐ τοιοῦτον, ἀμφίβολον ἔοικε τοῦτο ἐκεῖνον ἐποίησεν, δι-
δόντες. ὡς εἰ μή, ἕκαστα ὑφεστῶτα λέγομεν αὐτὰ. οὐδὲ γὰρ ἀπλῶς
εἶναι, καὶ τὰ καθ' αὑτὰ πολλοὺς, οἷον τὸν βάνανσον
οὐχ ὁρῶμεν, οὕτως οὐδὲ τὰ ἀριθμητὰ ἐν. ἔστω δὲ ὁ αὐτὸς,
καὶ ἡμεῖς μὴ ἐνεργείᾳ εἶναι. ὥστε καὶ οὕτω εἰ μὴ ἐνεργείᾳ
ἐστὶν ἃ εἶπε. λέγω δὴ τὸ εἶναι τινὰς οὐσίας τὰς ἐξ ἀτόμων,
ἐν ἀδιαιρέτοις εἴδεσι. λέγω δὲ τὰ ἄτομα εἴδη τὰ τοιαῦτα
ἀμετάβλητα ἐκ τῶν ἐναντίων, ἃ μὴ μόνον οὐδὲ ἁπλῶς ἐνδέχεται τε-
μνόμενα. οὐδὲ ἐν ἐκείνοις οὐσία, οὐ τὰ ἐξ ἐκείνων οὐσία οὐδὲ μία ἐξ
ἐναντίας οὐσιῶν, δῆλον. τὰ δὲ ἐκ τούτων καὶ ὁμοίως τὰ
τούτων οὐσίαν. τοιαῦτα γὰρ ἀρχὰς τοιαύτας λέγομεν.
ἴσως δὲ φανεῖν ἐκ τούτων τῶν οὐσιῶν. δῆλον γὰρ καὶ ὅτι
ἐκείνης τῆς οὐσίας τῆς ἀσωμάτου, καὶ κεχωρισμένης δέοι
αἰσθητῶν. καὶ ὅτι μὲν ἐστὶν ἡ τοῦ ἀσωμάτου τινὸς
οὐσία, καὶ ἀμήχανον τὰ ἄλλα, ὅπως οὐκ ἐναντίως ἔσται μονοειδῶς ἐ-
χειν καὶ ποικίλως τὴν ὕλην τῆς αἰσθητῆς οὐσίας ἀλλ' ὅσον,
τοῦτο μὲν ἐστὶν ἐκ τούτων ἱκανῶς εἰρῆσθαι. καὶ ὅτι τοιαύτη
τις ἐστὶν ἡ τοῦ ἀϊδίου οὐσία. ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἐκ τῶν

Τὸ πρῶτον εἶδος ἐστὶν, ὅταν τὸ καὶ οὐσίαν καὶ οὐσία λέγηται. ἀμφότερα
εἴδους ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα ἐστὶ τὸ κινοῦν ὕλην καὶ ἀπ' ἀμφοῖν τού-
των, δῆλον ὡς ἐστὶν εἶδος τὸ κινοῦν καὶ ὕλην καὶ ποιόν
ἐκάστου τοιοῦτον, οἷον ἔκ, καὶ ἐκ τούτου. ὁ πολυύμνητος
θεός. ἐπεὶ οὖν ἡ οὐσία ἀρχὴ καὶ αἰτία τις ἐστιν, ἐν τούτῳ
μετιτέον. ὡς ὅταν εἰ ἄρα. Διὰ τοῦτο ἐπιζητεῖται. τί πρὸ-
τερον τῇ φύσει κινοῦν, ἢ τὸ γίνεσθαι τὸ πραίνεσθαι.
καὶ φανερὸν ὅτι ἐπιζητεῖ ἡ οὐσία, λείαν οὐσίαν τὸ εἶδος. ἀρ'
ἐκ καὶ αἰτία ἐστὶ, καὶ ὅρα πῶς ἐκ ἀναγκαίου τὸ οἰκεῖον ὑ-
ποφαίνει βούλημα, ἐν τούτῳ δεῖν μετιτέον. Διὰ τί ἀεὶ
τῆς ὧν λεγομένων ἀφορισμὸς ὑποκειμένης ἡμῖν, ὅτι ὁ
διατί ἐπὶ μὲν ὅλων οὐ ζητεῖται. ἀμέσων ὅλων. ὁ γὰρ ζητῶν
τὸ διατί. ἐπιζητεῖ. Διατί πρός τι παρέχει λόγον. ὥσπερ τὸ
διατί. καὶ ἐπὶ ὅλων ζητεῖ. καὶ ἐπὶ τῶν παρεχόντων ἄμεσον αἰτί-
λογον. ζητεῖται οἷον φησὶ τὸ διατί. ὅτι διατί ἄμεσον ἐν ἄμε-
σοις παρέχει. ὁ γὰρ ζητῶν. ὅτι διατί ὁ μεσολάβησις αἴτιος μου
σικὸς ἄνθρωπος ἐστὶν. ἢ ὁ οὐ ὁ ζητῶν ἐστί. τοιοῦτον διατί οὐκ
ἐν ἐσχάτοις ἐστὶν. ἢ ἄμεσον. εἰ μὴ οὕτως λείᾳ τις. διατί ὁ μουσι-
κὸς ἄνθρωπος ἐστὶν ἢ ὅτι ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος μουσικὸς ἄνθρωπος
ἐστὶ ζητήσεως ἐστὶν ἢ λείᾳ ὅτι διατί ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος μου-
σικός ἐστι, καὶ διατί τὸ μουσικὸν ἐν ἄλλῳ αἴτιον ὑπάρχει, μὴ
ἐφεξῆς τοῦτο ἄνθρωπος. ἄμεσος ἢ ζήτησις. ζητεῖται γὰρ διατί
ἄμεσον ἐν ἄμεσῳ ὑπάρχει. τὸ μὲν οὖν διατί οὐ τὸ ἐστὶν οὐ τὸ ἐστὶ τοι-
οῦτον τὸ μὲν διατί ὁ ἄνθρωπος, ἄνθρωπος ἐστὶν. οὐκέτι ἐστὶ ζητῆσαι. οὐ
γὰρ ζητοῦσι ἐφ' ἑαυτῷ ἐφ' ἑαυτοῦ ἕτερον. ἐν ἑτέροις ὑπάρχον
ἐστὶν. οἷον διατί ὁ ἄνθρωπος ζῷόν. τὸ γὰρ ζῷον. ἐστὶ τοῦτο ἐν
ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ. ὥστε τὰ δι' ἑτέρων αἱ ζητήσεις. ἀμέσου π-
ερὶ ἑαυτοῦ. εἰ πάντα δὲ δεῖ ἢ αἱ ζητήσεις διὰ μέσων εἶναι ἐν ἀμέσοις
ἄπειρα ἔσται. ἐπιπλέον. ἀεὶ γὰρ τὸ δι' ἄλλο καὶ τὸ εἶναι ὑπὲρ

χάν. δῆλα ὁῦλα, ἴσον λείον, ὅτι ἐσθλὰν ζηλᾶ τὸ πλατύ. ἢ ζηλᾶ εἶναι ὀφειλὰ ὡς ὑποδέχει τὸ στενόν, καὶ ὅτι πλάον. ἔστι γὰρ ὧν μὴ οὖλον· τὸ πλατὺ οὐ ζηλᾶ ὅν, εἰ ἦν ζηλᾶ ὅτι πλατὺ ἢ ὀλιγώνη εἰκλείπτα. δῆλον εἶναι χὴ ὅτι ὑποδέχει τὴν ὀλιγώνη τὸ εἰκλείπτην. ἀεὶ σοῦ τοῦτο μελαξύ, σαγὶν ἐσαμίδραμεν ἐστὶ τὸ πρότερον, λείον. οὐτὸ δὲ ὅτι οὐτὸ εἰς λόος, καὶ μία ἐστὶ σαύλων, καὶ εἴη ἂν λείον, ὅτι τὸ μὲν οὖν ζηλᾶ ὅτι αὐτὸ, διαπὶ αὐτό· τοὐλέαν ὅτι ἄνος, διαπὶ ἐ-
ην ἄνος· καὶ ὁ ἴσσος διαπὶ ἴσσος, καὶ ὁ βοῦς διαπὶ βοῦς, εἰς λόος καὶ μία αὐτὰ ἐπὶ σαύλων. ἐρᾶ ἴαξ ὁ σεσειδια-
λειόμενος. διότι ἄνος ἐᾶ· καὶ διότι ἴσσος, καὶ ὅτι βοῦς, ὧν σί, ἢ αὐτὰ μία, καὶ ἑκάτα εἰ, ὥστ' εἶσαι ὁ βοῦς καὶ ὁ ἄνος ἂν ὡς ἀριθμώ· εἰ δὲ τοῦτο ἀγολον καὶ ἀδυνάτον, οὐχ ἁ ζη-
τὴν διαπὶ ὁ ἄνος ἄνος ἐᾶν, ἴσως δὲ φανὴν ἐρωτησείς τις, διαπὶ ὁ ἄνος ἄνος ἐᾶ· καὶ ὁ ἴσσος ἴσσος. οὐκ ἐρᾶ διότι ἄνος ἐᾶ· καὶ διότι ἴσσος. ἀμὸ τὶ διαλοῦντε ἄνος, ἄνος ἐᾶ· καὶ ὁ ἴσσος ἴσσος, ὅτι ἀδιαιρέτως ἐᾶν ἑκάτερος ἀεὶς ἐ-
σαυλόν· τὸ δὲ λείπτα ὅτι διαλοῦντε ἄνος ἐᾶν ἄνος, ὅτι ἀδιαί-
ρετος ἐᾶν ἑκάτερος ἀεὶς ἐσαυλόν· οὐδὲν ἄμο ἐᾶν, ἢ τὸ λείπ, ὅτι. διότι εἷς ἐᾶ, ἀμὰ οὖλον καὶ αὐτὰ μία καὶ σαύλων, καὶ σὺν τοῦτο ζηλᾶν, καὶ οὐδεμίαν ἔχει δυσχέρειαν. ἀ-
κολον γάρ ἐᾶν ἐρωτωμένων ἡμῶν, διαπὶ τὸ λείπτα ἐστὶν ἓν ἐᾶ. λείπτα, διότι εἷς ἐᾶ. καὶ διαπὶ ὁ βοῦς, βοῦς ἐᾶ· διότι εἷς ἐᾶν, ὧν δὲ ὁ λόος ὡς διαιρέμενος εἷς. καὶ αὐτὰ ἓν· εἰ δὲ ἄοσα ἄτοπα καὶ ἀδυνάτα, οὐχὶ οὕτως ἀσε-
πτέον ἀλὰ ἐρωτητέον, καὶ ζητητέος. ἀμὰ ζητῶ. διαπὶ ὁ ἄνος ἐᾶ ζῶον τοιουτί· τοιουτὶ δὲ διαπὶ ὁ ἄνος ἐᾶ. ἀφέξει εἰπεῖν, ζῶον λευκόν· ἢ μέγα ποσόν· ὁ δὲ τοῦτο ζητῶν, φανήσε-
ται οὐ ζητῶν διαπὶ ὁ ἄνος, ἄνος ἐᾶν, ἀμὰ ζητεῖ ὅτι τοῦ

ζ διάφορον. ἢ τὸ λευκὸν ἕτερον ὂν τοῦ ἀνθρώπου, διαιρεῖ ὑφαίρεσιν
ἄνω. τοῦτο δέ, ὅτι ἐζητεῖτο ὅτι διαιρεῖ ὑφαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου, δεῖ
δηλονότι εἶναι, ὅτι ἡ ὑφαίρεσις αὐτῶν· εἰ γὰρ ἀδηλονότι ἦν ὅτι ὑφαί-
ρεσις, οὐκ ἂν ἐζητεῖτο. διὸ σοὶ κεφάλαιόν ἐστι μὴ ἀγνοεῖν τὸ ὅτι δὲ
ὑφαίρεσις δῆλον εἶναι, ἁπλῶς μὲν ἀγνοεῖται· τὸ δὲ ὅτι
ἐστὶ καὶ ζητεῖται. διὸ σοὶ κεφάλαιόν ἐστι τὸ

καὶ λέγει. ὅτι διατί αἱ σάρκες καὶ τὰ ὀστᾶ. καὶ νεῦρα ἄνος ἐστίν.
ἀγὰ διατί ὁ ἄνος, ἄνος ἐστί. ζητεῖν καὶ μὴ ζητεῖν ἐστίν.
ἡ μὲν γὰρ ὅλως ζητεῖ, ζητεῖ. ἡ δὲ μὴ καλῶς, οὐ ζητεῖ. γρά-
φεται δέ, καὶ λανθάνει δὲ μάλιστα τὸ ζητούμενον ἐν τοῖς
καταγήλων λεγομένοις. τουτέστιν ἐν τοῖς κατάγων κατη-
γορουμένοις, ὅταν μὴ καλῶς κατηγορηθῇ. λανθάνει ὅ-
τι τὸ αἴτιον ζητεῖται, ἐπειδὴ δὲ δεῖ τὸν ζητοῦντα περί τινος
ἔχειν. καὶ γινώσκειν ὅτι ὑπάρχει τόδε τῷδε. ἐστὶ δῆλον, ὡς
ὅταν ζητῇ, τὸ διατί τὴν ὕλην ζητεῖ, πῶς καὶ ὑπότινος
κινηθεῖσα γέγονεν, ὅπερ ἐστίν. οἷον ὅταν λέγῃ διατί ὁ ἄνος
τοδί ἐστιν. ἢ μὴ τοῦτο, ἀγὸ τί διατί τὸ σῶμα τουτί τοδί ἔχει
ἐστί. τοῦτο ζητεῖ ὅτι τί τὸ αἴτιον τὸ κινῆσαν τοδί σῶμα,
ὡδί ἔχειν. καὶ πάλιν ὅταν λέγει ὅτι διατί ἡ οἰκία τοδί, ἤ-
τοι διατί τὰ ξύλα καὶ οἱ λίθοι οἰκία ἐστί. τοῦτο ζητεῖ, ὅτι
διατί τοδί ὑπάρχει ὃ ἦν οἰκία. τουτέστι τί τὸ κινῆσαν τοδί
καὶ ποιῆσαν αὐτὰ οἰκίαν, ὥστε δῆλον ὅτι ἡ τοῦ διατί
ζήτησις, ἐξαιρέτως ἐπὶ ὧν φυσικῶν, αἰτίου ἐστὶ ζήτησις.
τοῦτο δὲ τὸ αἴτιον ἐστὶ τὸ εἶδος ὥστε ἐστί. τουτέστιν ἐν ὧ
ἡ ὕλη ἐστί. τοῦτο δὲ τὸ εἶδος ἐστὶν ἡ οὐσία. δῆλον ἄρα γέγον,
τί ποτέ ἐστιν ἡ οὐσία, ὅτι τὸ εἶδος. εἰ δὴ ὥσπερ εἴρηται
τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ τάττον καὶ ποιοῦν. φανερὸν ὅτι ἐστὶ τί
εἶδος κοσμοῦν καὶ ποιοῦν, ἔχειν τὸν κόσμον, ὥσπερ ἔχει.
ἐπειδὴ οὖν τὸ διατί ζήτησίς ἐστιν, ἄγου ἐν ἄγω ὑπάρχοντος.
δῆλον ὅτι ἐπὶ τῶν ἁπλῶν καὶ μόνως εἰδῶν. οὐκ ἐστὶ ζή-
τησις. οὐδὲ τὸ διατί. ἀγὲ ἕτερος τρόπος ζητήσεως, καὶ ἐρεῖ
ὅταν περὶ ἐκείνων λέγῃ, τίς ὁ τρόπος τῆς ὧν ἁπλῶν ζη-
τήσεως. ἐπεὶ δὲ τὸ ἔκτινος σύνθετον οὕτως ὡς τὸ ἐν εἶναι
τὸ πᾶν. τὸ προκείμενον ἐστὶ δεῖξαι ὅτι τὸ εἶδος, ἕτερόν ἐ-
στι τῆς ὕλης, καὶ ὅλως τὸ σύνθετον. λέγει δὴ ὅτι ἐπειδὴ
τὸ ἔκτινος σύνθετον ἐστὶν οὕτως, ὥστε ἐν εἶναι τὸ πᾶν, μὴ

ὡς σωρὸς καὶ ἀφὴ, ἀμφὼ ἡ βᾶ συλλαβή· δῆλον. ὡς δὲ συλλαβή, ἤτοι τὸ εἶδος τῆς συλλαβῆς, τὸ σωστὶ τεταγμένον μετὰ ὕλης, αὐτηδεσὶ τὰ στοιχεῖα· τὸ στε βῆτα καὶ ᾱ, ἕτερόν ἐστι παρὰ τὰ στοιχεῖα· καὶ οὐκέστιν ἡ συλλαβὴ τὰ στοιχεῖα, οὐδὲ ἔστι τὸ βῆτα καὶ τὸ ᾱ τεταγμένον. ἡ δὲ βᾶ συλλαβή, διαγυθήσεται ἀφ' ἧς συλλαβῆς, τὸ μὲν β καὶ ᾱ ἑκάτ· ἡδὲ βᾶ συλλαβὴ οὐκέστιν, ὥστε ἕτερόν ἐστι τὸ ἧς συλλαβῆς εἶδος, καὶ ἕτερα τὰ στοιχεῖα, εἰ δ' ἦν τεταγμένου τοῦ ᾱ, εἶλα τοῦ β. ὧν οὖν τὸ ᾱ πάγιον βᾶ συλλαβή, οὐκ ἔστι τεταγμένον τὸ ὕδωρ καὶ ἡ ὕλη· ὡς τεταγμένως οὐδὲ ἡ ἧ· καὶ τὸ σωτὲ τεταγμένον ἐστὶ τὸ ἧ στοιχεῖον καὶ ὡς στοιχείω εἶδος· ἧς γὰρ στοιχεῖόν διαγυθήσεται· πυρὲ καὶ ἧ ἐστί· σαρξὶ δὲ οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ τοῦτων φανερόν ἐστιν, ὅτι οὐμόνον τὸ φωνῆεν, ἤτοι τὸ ἄφθογγον καὶ τὸ σύμφωνον τὸ βῆτα δῆλον. ἡ τὸ σωτὲ καὶ ἡ ἧ· ἀμέλει τι καὶ σαρξὶ ἡ ἧ καὶ ἡ σαρξ· οὕτως οὖν δαιμονίως δέξας, ὅτι τὸ εἶδος ἕτερόν ἐστι παρὰ τὰ λοιπὰ ὕλαι· καὶ ἕνα τι δείκνυσιν, ὅτι ἀρχὴ μέν καὶ αἴτιόν ἐστι, στοιχεῖον δὲ οὐκέστι τὸ εἶδος. ἀμὰ μὲν ὧν ἡ ὕλη· τὸ εἶδος οὖν φησὶν ἀνάγκη, ἢ στοιχεῖον εἶναι ἢ ἐκ στοιχείων· τὸ μὲν οὖν πῦρ στοιχεῖόν ἐστι τὸ δὲ ἀνθρωπος οὐδαμῶς· ἀλλὰ τὸ μὲν πῦρ ἀπλοῦν ἐστι, τὸ δὲ ἄνθρωπος οὐδαμῶς· ἀλλὰ τὸ μὲν πῦρ ἀπλοῦν ἐστι, τὸ δὲ ἄνθρωπος πολλῶν ἐστι καὶ ἑτερογενῶν· ἐκεῖνο δὴ τὸ εἶδος τὸ καινὴν ἔχον οὐσίαν, σαρξὶ ἢ ἡ στοιχεῖόν ἐστιν, ἢ ἐκ στοιχείων, εἰ οὖν στοιχεῖον· ἐπειδὴ στοιχεῖόν ἐστιν οὗ τὸ πῦρ καὶ ἡ ἧ καὶ τὸ πῦρ, καινὴν θήσουσι ὑπάρχου εἶδος· καὶ ἕνα τι δείκνυσιν ὅτι σαρξὶ οὖν ἐκεῖνο, ἢ στοιχεῖον, ἢ ἐκ σῶν στοιχεῖα· καὶ τοῦτο εἰς ἄδηλον· ἐκ τούτου οὖν φησὶ τοῦτον λέγων τὸν καινὴν

θεύτος καὶ πυρὸς καὶ ζῆς, ἕκαστον θερμόν. καὶ πάλιν ἐξ ἑκάστου
καὶ ζῆς θερμός, καὶ ἑκάτερος ἄρα, ἕκαστον ἄρα. ὥστε τὸ πῦρ
ὅτι τὸ εἶδος οὐκ ἔστι στοιχεῖον. εἰ δὲ μὴ πῦρ στοιχεῖον,
τὸ δὲ ἐκ στοιχείων, οὐκ ἄπλουν ἔσται, ἀλλὰ σύνθετον. ὥστε
οὐκ ἔνος, ἀλλ' ἐκ πλειόνων ἔσται ἢ ἐκεῖνο. ἐκεῖνο γὰρ εἷν ἔσται.
ὥστε παρ' ἐκεῖνα ἄλλο τι τὸ ἐξ ὧν ὅλον. τὸ δὲ παρὰ τὸ εἷν ἢ
πλονότητι ἢ δύο ἔσται, ἢ τρία, ἢ ἄπειρος τὶς ἀριθμός. ὥστε
ἀδύνατον ἔσται ἐκ στοιχείων ἑνὸς γίνεσθαι. εἰ δὲ μὴ ἐκ στοιχείων ἑνὸς
γίνεται. ἆρ' οὖν τὸ εἶπες ἔσται. ἐκεῖνο δ' ποιεῖν ἐν αὐτὸ στοιχεῖον
οὐκέτι. δείκνυται γὰρ ὅτι τὸ τοιοῦτο τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ
δὲ εἶδος στοιχεῖον οὐκέτι. καὶ τοῦτο γὰρ ἤδη δέδεικται. τὸ
ὅλον ἄρα κἀκεῖνο ἐκ στοιχείων. φαίην οὖν τὸ ποιεῖν ἐν
κεῖνο εἶναι ἐκ στοιχεῖ. καὶ τοῦτ' ἐς ἀπειρον. ὁ δὲ ἐπὶ ζῆς
θερμὸς εἴρηται. τοῦτο ἐπὶ ζῆς συμβαίνει, καὶ ἐπὶ πάντων
ὁμοιότητα. οὐκ ἄρα οὔτε στοιχεῖον ἐστὶ τὸ εἶδος, οὔτε ἐκ
στοιχείων, ὥστε ἐστὶ τι τοῦτο τὸ τοῦ ὑλλου κινοῦν καὶ
ποιοῦν θερμὸν καὶ συμβαῖνον. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ
ἡ ἐνέργεια οὐσία. τοῦτο γὰρ πρῶτον αἴτιον τοῦ εἶναι
τοῖς πράγμασι. δεῖξαι οὖν ὅτι τὸ εἶδος οὐ στοιχεῖον ἐστὶν, οὔτε ἐκ στοιχείων, συμπεραίνεσθαι λέγων
ἐπὶ δεῖνα οὐκ οὐσίαν εἶναι σημαίνει. τὸ γὰρ ἐν ᾧ ἀνω
λευκὸν οὐκ ἔστιν οὐσία τοῦ ἀνου, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ὧν πρα-
μάτων οὐσία. ὅθεν καὶ φύσιν, καὶ ὑποφύσεως, καὶ
εἰς ὅτι ὧν εἶναι αὐτοῖς συμβαίνει. φανερὸν ἄρα
ὅτι αὕτη ἡ φύσις, λέγω δὲ φύσιν τὸ εἶδος ἑκάστου
πῶς στοιχεῖον οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἀρχή. στοιχεῖον δὲ ἐστὶν, ἐξ οὗ
ἐνυπάρχοντος ὡς ὕλης ἕκαστον γίνεται. ὥστε δῆλον γίνεται, ὅ-
τι ἐξ ἐκείνου ζητοῦμεν· τοῦτο δ' ἐστὶν, ὅτι πάντα ἐστὶ
τὰ ὧν οὐσιῶν αἴτια. λέγω γὰρ, ὅτι τὸ εἶδος ..

σχόλιον εἰς τὸ ΗΤ τῶν μετὰ τὰ φυσικά

Τοῦτο δ' βιβλίον περὶ τοὺς ἀρχαίους τόπους

Α ἐν τῷ περὶ τουτ' βιβλίῳ καὶ τῷ περὶ ἐκείνου λεχθέν,
οὐχὶ παῦλα. ἢ ἴσως οὐ παῦλαν τιθέασι σωτέον λέγειν, ἀλλὰ
τὰ κυριώτερα. ἴσως μὲν καὶ κεφάλαιον εἴρηκεν, ἀνα-
κεφαλαιούμενος, καὶ ὡς αἱ πάλαι τοῦτ' ἔνιοι ἐκά-
λουν ἴσως λέγει δέ, ὅτι συλλογίσασθαι δεῖ, καὶ ἡ τὸ
συλλογίζεσθαι σημαίνει ἐπάγων, ὅτι σωταῖαν τὴν κε-
φαλαίων, ἢ τὰ κυριώτερα, καὶ τέλος ἐπιθεῖναι, καθὼς
δεῖ τὸ τέλος εἴρηκεν. ἀναλαμβάνουσι γὰρ τοὺς μέλλοντας τοῦτο βιβλίου μὴ χρὴ σοιεῖσθαι λέγειν περὶ διαιρέσεως καὶ ἐνστάσεις καὶ
τῶν λοιπῶν. περὶ ὧν τὸν λόγον ποιήσεται. ἐπανακεφα-
λαιοῦται δὲ λέγων. εἴρηται δὲ ὅτι οὐσιῶν ζητεῖται
τὰ αἴτια καὶ ἀρχαί, καὶ στοιχεῖα. αἴτια λέγων τὰ εἴδη, ἀρ-
χὰς δὲ τὰ ποιητικόν, καὶ τέλικόν. στοιχεῖα δὲ τὴν ὕλην,
ἀμφοῖν ὑπάρχειν. αἰσθητῶν, ὑπὸ παύλων ὁμολογούμενα.
ὅτι δὲ ἔνιοι. ἰδίαν τινὲς ἀπεφήναντο. καὶ τίνα λοιπὰ
ἐφεξῆς καταγέγραπται. οὐσιῶν δὲ ἢ τοιούτων ξύμπαντα νόμον
λέγει. μόρια δὲ αὐτοῦ τὰς σφαίρας καὶ τὸ πῦρ, καὶ τὴν
γῆν, καὶ τὰ ζῷα. ἢ οὐσιῶν λέγει, τὸ κυκλοφορητικὸν αἰ-
σθησώμενα. μόρια δὲ τούτοις ἐμβεβηκότα μόρια. ἀστέ-
λεγει δὲ καὶ τίνα ἐστὶν ἀπορίαι ἀπεφήναντο τινες.
λέγων τινὰς, τοὺς περὶ πλάτωνα. ὅτι αἱ ἰδέαι καὶ τὰ μα-
θηματικὰ, σύγκεινται παῦλαν φασὶν οὐσίας εἶναι καὶ τῶν λό-
γων. ἢ τὸ τί ἐστιν εἶναι, καὶ τὸ ὑποκείμενον. λέγων ὑπο-
κείμενον τὴν ὕλην. καθὼς δὲ καὶ ἐν τοῖς λόγοις εἴρηται, ὁ λό-
γος ἁπλῶς τὸ εἶδος αὐτοῦ τῆς ὕλης χωρίζει. ὡς τὸ ἁπλῶς καθ' αὑ-
τὸ εἶναι. σύνθεσις χωρὶς τῆς ὕλης ἀδύνατον. ἢ τὴν σύγκρι-
σιν καὶ συμβαῖνον τὸ γένος εἶναι μᾶλλον οὐσίαν. κατὰ τὸ εἶδος.

καὶ τὸ καθόλου τοῦ καθέκαστα. Τοῦτο δὲ οὐχ ὡς ἀρεσκόμε-
νός τινος αὐτὸς γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ ἀφώρισας, ὅτι τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ
καὶ ἁπλῶς τὰ καθόλου οὐσιῶν οὐσίαι, ἀμφότεραι τῶν καθ' ἕκα-
στα μέρος, καὶ ὅλως τοιαῦτα. οὐκ ἀρεσκόμενος οὖν
τούτοις λέγεις, ἀμφῶ τὰ ἔλεγεν, ἔστι ἄρα τὰ ζῷα τῶν ἰδί-
ων οὐσιῶν, οὐσίαι μᾶλλον καὶ πρότερον τοῦτο δεικτέον ἦν, καὶ
ὅτι οὐκ ἀρεσκόμενος τούτοις φησίν, ἀμφὰ οὐκ ἔστιν ἰδέαι, δῆλός ἐστι
τοιγαροῦν οὔτε τὰ καθόλου οὐσίαι, οὔτε τὰ ζῷα:
πῶν δὲ ὅτι ἔστι ἄρα τὰ ζῷα μᾶλλον τῶν ἰδίων, καὶ τὰ
καθόλου τῶν καθέκαστα, ἐπίστασαι. Τὸ δὲ καθόλου καὶ
τῷ ζῷα. Πῶς δὲ καθόλου καὶ πῶς ζῷα καὶ ἰδέαι σοι αὖ
λοιπόν, καὶ δεῖ ὑποφῆλθε ἐπὶ τὸ τῷ ζῷα. καὶ εἰπὲ λέγων,
ὅτι καὶ αἱ ἰδέαι σοι ἀόριστοί εἰσι, ἢ τοι καινοποιοῦσι τῷ κα-
θόλου καὶ πῶ ζῷον. ὥσπερ γὰρ τὸ καθόλου καὶ τὸ ζῷον
ἓν ὂν ἐπὶ πολλῶν θεωρεῖται. οὕτω καὶ τὰς ἰδέας πλεί-
μους, ἀφ' ἑαυτῶν λέγουσιν. ὁ γὰρ δαιμόνιος φασὶν ἐν
τοῖς καθ' ἕκαστόν ἐστι. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ καθ' ἑαυτὸν
μᾶλλον, οὐσίαν δηλονότι εἶναι, ἢ τοι ἐπίστασαι γὰρ καὶ
τὸ καθόλου ἐπὶ πολλῶν θεωρεῖται. καὶ ἡ ἰδέα, ἀμφὰ μὲν
τὸ καθόλου. οὐκ ἄρα αἱ ἰδέαι οὐσιῶδες, οὐδὲ ἄρα αἱ ἰδέαι
ἀμφὶ ἐπιδήλα αὐτὰ ὧν οὐσιῶν ζητεῖται. δυσὶ δὲ
καὶ τετ' ἦ ὧν εἶναι. Τούτου δ' ἕνεκεν ὁ λόγος ὁρισμός, διὰ
τοῦτο διώρισαι καὶ περὶ ὁρισμοῦ, καὶ τοῦ καθ' αὑτό.
ἐστὶ δὲ παλιῶ ὁ ὁρισμὸς λόγος. ὁ δὲ λόγος μέρη ἔχει. ἀ-
ναγκαῖον ὧν. καὶ περὶ μερῶν ἴσθι. σοὶ τί ἐστι λέγουσι
καὶ τοῦ εἴδους μέρη, καὶ σοῖα οὐκέτι τοῦ εἴδους. ἀμφὰ
τῆς ὕλης. οὐμόνον δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναγκαῖον ὧν ἴσθι,
ἀμφὰ καὶ περὶ ὧν μερῶν τοῦ ὁρισμοῦ, καὶ τοῦ ὡρισμέ-

ἢ τοιοῦτόν τι ὡς εἶναι. ἕλαιόν τε ἢ ὑγρὸν εἶναι. ὑγρὸν μὲν γὰρ λέγω ὃ μήτε ὡρισμένον ἐστὶν οὔτε ὁμοιομερὲς οὔτε ὅλος. ὅσα δὲ ὧν ὑλικῶν μαθημάτων ὑπάρχει πόσα ἐστὶ λαβεῖν ἐπιστήμης. ἐπεὶ δὲ τὰς οὐσίας τριῶν φασὶ τὰς αἰσθητὰς εἶναι οἱ περὶ φύσεως λόγοι. ἀναγκαῖον ἴσως περὶ ταύτων θεωρῆσαι τὸν φυσικόν. ἢ τὰ μὲν καὶ μᾶλλον φυσικοῦ ἐστὶν ἢ μαθηματικοῦ ὑπάρχειν ἐπιστῆσαι. ὅσα δὲ ἀχώριστα μὲν τῶν ὑλῶν ἐστὶ. λόγῳ δὲ χωριστὰ ἐστὶ. τίνος ἐστὶν ἐπιστῆσαι. ἢ τοῦ μαθηματικοῦ. ἢ τοῦ φυσικοῦ. καὶ πῶς. ἔστι δὲ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ ὁ λόγος. περὶ μὲν οὖν τοῦ τί ἐστιν ἐν τοῖς πρότερον εἴρηται λόγοις. ἐπεὶ δὲ ἡ οὐσία τὸ ὑποκείμενόν τι καὶ πρῶτον ἐστὶν. ὑποκείμενον δὲ τοιοῦτο ὃ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς λέγεται τῷ ὑποκεῖσθαι. τοῦτο δὲ ἢ ὕλη ἢ μορφὴ ἢ τὸ ἐκ τούτων. καὶ καλῶ μὲν ὕλην οἷον τὸ δυνάμει τόδε τι μήπω ὄν. ἐνέργειαν δὲ τὸ εἶδος ἐκεῖνο καὶ τὸ ἐντελεχείᾳ τόδε τι ὄν. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ὁ χαλκὸς ἐστὶ δυνάμει. ἐπειδὰν δὲ ἐντελεχείᾳ γένηται καὶ ἐνεργείᾳ ἀνδριάς. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ μορφὴν ἔχειν τοιάνδε. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἔστι γὰρ ἐνίοτε ἃ λέγεται ἡ μορφὴ καὶ ἡ οὐσία. διὰ τὸ μηδὲν ἄλλο ὑποκεῖσθαι. οἷον ἀνθρώπου ψυχὴ σώματος. ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἐκ τούτων ἐστὶν ἄνθρωπος. ἢ μὲν ἐν τῷ σώματι μορφὴ οὐ δύναται ἐν

εἰς ἐκ τῆς ὕλης. Ἡ ψυχή, οὐ πάθος, ἀμιγὴς λογικὴ χωρίζεται, διὰ τοῦτο φησὶ τὰς μὲν χωρίζεσθαι τῶν δὲ οὔ. μήποτε δὲ περὶ τῆς μορφῆς τοῦτο εἴρηκε, καὶ οὐκ ἀριθμοῦσι τὰ ἀριθμούμενα, οὐδὲ γὰρ ἡ θερμότης μορφὴ οὖσα ὕλης δύναται εἶναι, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀϊδίων ψυχῶν. ὅτι αὗται μὲν οὐχωρίζονται, ἀλλὰ μόναι αἱ λογικαί. Εἰ δὲ φήν οὐσία καὶ ἡ ὕλη δῆλον. Εἰ πὼν ὅτι οὐσία ἐστὶν τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ ἐκ τούτων. δέκνυσιν ἐκ τῆς ὧν ὁμολογουμένων οὐσιῶν ἀναλογίας, ὅτι καὶ ὕλη οὐσία ἐστίν. ὥσπερ γὰρ οὐσία ἀφαμὲν τὸ σωκράτους, ὅτι ὑδόχητε τῶν ἀντικειμένων μεταβολαῖς, καὶ ἔφην ἐκείνων γίνομένων καὶ ἀπογινομένων, οὕτως ἐστὶ καὶ ἡ ὕλη τῶν εἰδῶν ἡ γινομένων ἐν αὐτῇ καὶ ἀπογινομένων. αὐτὴ μένουσα καὶ ἐστίν. ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἔφη, φανερὸν ὅτι οὐσία ἐστί. καὶ μᾶλλον τοῦ εἴδους οὐσία καθ' ἑαυτὸ τοῦτο. εἰ καὶ τὸ πρόσθεν, ὥστε ὡς εἶδός τι ἀπονέμεται, ἢ τὸ διαίρεσιν αὐτῶν. καὶ ἡ καθ' ἑαυτὸ εἴδους τὰ πράγματα λέγεται. ὥσπερ οὖν ἡ καθ' ἑαυτὸ μεταβολὴ ὑποκείται ὁ σωκράτης. καὶ νῦν μὲν ἐστιν ἀθήναζε. ποτὲ δὲ θήβαζε, καὶ νῦν μὲν αὔξεται. ποτὲ δὲ φθίνει. καὶ νῦν μὲν ὑγιαίνει. ποτὲ δὲ νοσεῖ. ὁμοίως τοῦτο καὶ ἡ ὕλη ὑποκείται τῷ καθ' ἑαυτὸ γίνεσθαι οὐσία. καὶ νῦν μὲν ἐστὶν ὑπὸ γένεσιν γενέσει. καὶ γίνεται τὸ δεῖνα ἀπολέσουσα τόδε τι εἶδος. ποτὲ δὲ ἐστὶν ἐν φθορᾷ. καὶ ἀπολλυμένη τὸ ὅτε ποτὲ ἀπολλύσι εἴδους. καὶ νῦν μὲν ἐστὶν ὑποκειμένου. ὡς τὸ δεῖνα. ὃ τῶν μὲν ἐστὶ μεταβολῶν εἶδους ἐστίν. ἐπειδὴ τὸ σώθεν ὑπόκειται τὸ ὑποκείμενον ὡς λευκῷ καὶ μέλανι. καὶ τῷ νόσῳ καὶ ὑγιείᾳ. λέγομεν ὅτι ἡ ὕλη ὑποκειται τοῖς ὡς τόδε τι. ὅταν δὲ χωρὶς εἴδους νοῆται. ὑποκεῖσθαι λέγεται ὡς εἶδος ὡς στέρησις. Εἰ πὼν δέ, ὅτι ἡ ὕλη, νῦν μὲν, ὃν γένεσιν ἐστὶ. νῦν δὲν φθορᾷ. λέγει ὅτι

καὶ ἀναλόγου

καὶ ἀκολουθοῦσι ταύτην αἱ ἄμαι μεταβολαί· καὶ
εἴη ἂν λέγων· ὅτι ὅτα μὲν ἔχει ὕλην γενητὴν καὶ
φθαρτήν· τουτέστι γενέσει καὶ φθορᾷ ὑποκειμένων,
ἐκεῖνα ἔχει ὕλην καὶ αὐξήσεως καὶ μειώσεως,
καὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς καὶ ἀλλοιώσεως·
τὸ γὰρ εἶδος· τοῦτο γάρ ἐστιν ὡς ἐν τῇ περιγενέσει
καὶ φθορᾷ δέδεκται, τὸ αὐξόμενον καὶ
φθῖνον· ἀλλ' οὐχὶ ἡ ὕλη· τὸ δὴ εἶδος ὡς ὕλη
ὑπόκειται τῇ αὐξήσει καὶ φθίσει· ἀλλὰ καὶ
τόπον τὰ τοιαύτην ὕλην ἔχοντα ἀμείβει καὶ
ἀλλοιοῦται· τὰ μὲν οὖν ἔχοντα ὕλην γενητὴν
καὶ φθαρτήν, ταύτῃ τῇ ὕλῃ· τουτέστιν αὐτοῖς
τοῖς ἔχουσιν αὐτὴν ἕπονται καὶ αἱ ἄλλαι μετ-
βολαί· τῶν δ' ἄλλων, ἢ μιᾷ, ἢ δυσὶν αὕτη οὐκ
ἀκολουθῇ· τουτέστι τῶν δ' ἄλλων μεταβολῶν,
ἢ μιᾷ μεταβολῇ οὐκ ἀκολουθεῖ, ἢ δυσίν· ὅπερ
ἴσον ἐστὶ τῷ τοῖς δ' ἔχουσι τὰς ἄλλας μεταβολάς·
ἢ ἐνὶ ἀκολουθεῖ, ἢ δυσίν· οὐ μὲν πᾶσι· τῷ
μὲν δὴ ἔχοντι ὕλην αὐξήσεως καὶ μειώσεως,
ἐξ ἀνάγκης ἕπεται, τὸ ἔχειν ὕλην, καὶ γενέσει
καὶ φθορᾷ· τὸ δ' ἔχον ὕλην τῆς κατὰ τόπον
μεταβολῆς οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἔχειν γενέσεως
καὶ φθορᾶς· ὁ γὰρ ἥλιος ὕλην μὲν τῆς κατὰ
τόπον μεταβολῆς ἔχει· μεταβαίνει γὰρ ἀπὸ
βορείων ἐπὶ τὰ νότια· καὶ ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὰ
βόρεια· γεννητὴν δὲ καὶ φθαρτὴν οὐκ ἔχει·
ἄφθαρτος γὰρ καὶ ἀγένητος· ἡ δὲ σελήνη ὕλην
ἔχουσα τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς, ἔχει καὶ τῆς
κατ' ἀλλοίωσιν· τὸ γὰρ δέχεσθαι τοὺς φωτισμὲ
ἐκ τοῦ ἡλίου, αὐτὸ τοῦτο, ἀλλοίωσίς ἐστι· γενη-

μ5

363

νηλὴν δὲ ὕλην καὶ φθαρλὴν οὐκ, ἀλλ' ὡς τ' ἄλλο
δυσὶν οὐκ ἔστιν ἐναντίωσις καὶ ἡ φθορά· τῇ τε
κατὰ τόπον καὶ τῇ κατ' ἀλλοίωσιν· καὶ ταύτας
οὐ πάσας· ἀλλὰ ποιὰ· τὴν δὲ αὐξησιν καὶ μεί-
ωσιν ἔτεραι αὗται· αὐτὸς γ'. ἢ μὲν κατὰ τόπ-
ον ἐστὶν ἀγωγὴ παρέλιπε :-

" τίς μὲν οὖν διαφορὰ τοῦ ἁπλῶς γίνεσθαι,
" καὶ μὴ ἁπλῶς, ἐν τοῖς φυσικοῖς εἴρηται :-
Ἄξιον ὅτι καὶ ἡ ὕλη οὐσία ἐστίν· εἰπὼν
δὲ καὶ ὅτι τὰ ἔχοντα ὕλην γενητὴν καὶ φθαρ-
τὴν ἔχουσι· καὶ αὐξήσεως καὶ φθίσεως
καὶ τῶν λοιπῶν μεταβολῶν, οὐκέτι τὰ ἔχον-
τα, κατὰ τόπον κινεῖσθαι, ἀναγκαῖον ἦν καὶ
γενητὴν καὶ φθαρτὴν ἐπαγωγὴν εἶναι τῆς ζητεῖν,
καὶ τί ὅτι τὸ ἁπλῶς γίνεσθαι, καὶ τί τὸ μὴ
ἁπλῶς· καὶ ὅλως τίς ἡ τούτων διαφορά, λέγει
ὅτι περὶ τοῦ εἴρηται ἐν τοῖς φυσικοῖς· ἐκεῖ γὰρ καὶ ἐν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει· μάλιστα δὲ
ἐν τῇ περὶ γενέσεως, ὅτι ἢ ἀπὸ τῶν χαρόντων εἰς
μεταβολή· οἷον τὸ ἀπὸ ἀέρος εἰς πῦρ ἐπὶ τὰ
κρέπτω, ἁπλῶς μὲν ἐστὶ γένεσις· τίς δὲ φθορά· τὸ δὲ
ἀπὸ τοῦ κρέπτονος εἴδους ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἁπλῶς
μὲν φθορά, τίς δὲ γένεσις· ἀποδείξεις δὲ ποιὰς
ποιεῖται περὶ τούτων λέγει· ὅτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὡς ὑπο-
κειμένην καὶ ὡς ὕλην ὁμολογεῖται οὐσίαν εἶναι·
καὶ γὰρ σώζεται, ἢ λέγει ἂν, ὅτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὡς
ὑποκειμένην καὶ ὡς ὕλην οὐσίαν· ἥτις πάντα ἐστὶ
δυνάμει ὁμολογεῖται παρὰ πάντων καὶ λέγεται·
καὶ ἔστωσαν· πάντως γὰρ ἦν ὕλιμον αὐτίαν
εἶπον· καὶ μυρίαν αὐτῆς ποιοῦσιν οἱ φυσικοί·

τῆς δὲ φύσεως, οὐσῆς ἐφρόνησεν· ὡ ἐπόχιλον·
λοιπὸν ἐστὶν εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς ἐνεργείᾳ οὐσίας
τῶν αἰσθητῶν τίς ἐστιν ἐνεργείᾳ οὐσία τῶν αἰσθη-
τῶν λέγω δ' ἁπλῶς εἴδους· καὶ πρῶτον ὡς ἔθος
αὐτοῖς τοῖς τῶν παλαιοτέρων, οἳς εἶχεν περὶ τοῦ
εἴδους ὀλίγα διοικεῖσθαι, καὶ οὕτω τὸ οἰκεῖον
λέγεσι βούλημα· λέγει δὲ ὅτι σπουδαιότερος μὲν,
ὁ μὴ ὑποκείμενον καὶ τὴν ὕλην ἐν ἑλεῖ· τοῖς
γὰρ ἄτομοις ὑπολείπεται ὡς ὑλικὰ αἴτια· ἔστι δὲ
τοῦ δὲ διαφορᾶς τρεῖς· τοῦ μὲν γὰρ σημεῖόν ἐστι σχῆμα·
καὶ τὴν τροπὴν· ἔστι θέσις· καὶ τὴν διαθιγὴν ἔστι
τάξις· διὰ τοῦτο, φησὶ, ῥέπει αὐτοῖς,
ὡς οὐκ ἀεὶ ὄντων· τρεῖς μόνας εἶναι τοῖς
εἴδεσι ποιὰς διαφοράς· φαίνονται γάρ φησιν
ὅτι οὐ μόνον αἱ κατ' αὐτοῦ λεγόμεναι διαφο-
ραί εἰσιν αἱ καὶ ἄλλαι πρός· ἀπορ οὐκ
ἀνάγονται ὑπὸ τὰ σημεῖα τοῦ διαφορᾶς·
οἷον τὸ μὲν μεγαλοπρεπὲς καὶ θεῖον τοῦ ὕδατος
καὶ τοῦ μεγέθους ἐστὶ ποιότης· καὶ ἔστιν ἡ καυστὸ
εἴδει ποιὸς τοῦ μεγάλου· ἡ τις καυστότης, οὔτε
σχῆμα ἐστὶν, οὔτε τάξις· οὔτε θέσις· ἄλλο γὰρ θέσις
καὶ ἄλλο καυστότης· θέσις μὲν γὰρ λέγεται, ὅταν
ἄνω ἢ κάτω ᾖ τὰ, ἢ ἐπ' εὐθείας· ἢ ἄλλως πως·
καυστότης δὲ, ὅταν ἕτερα τινὰ ἅμα συμφαθῶ·
ἕτερα δὲ, ἢ τῷ ἴσα ἢ τῷ ἀριθμῷ· ὅτι δὲ καυστότης
ὅτιν ἐν τοῖς μεγέθεσι δῆλον· ἐπὶ γὰρ καυστοῦ ἐστὶ
δῆλον· ὡς ἐστὶν ἐν αὐτῷ καυστότης· τὰ μὲν οὖν ζωθὰ
τὰ εἰδοποιᾶται· τὰ δὲ σχήματα· τοῦ γὰρ σφαιροειδοῦς
εἶδος ὄβολός ἐστι· τὰ δὲ ἀδοποιᾶται πολλὰ· ὡσ
τὸ πενταπλάσιον ἢ καὶ τὸ διπλάσιον· τὰ δὲ τρόπῳ·

ὡς τὸ πίβωτιον. τὰ δὲ, τολύφω ἀπὸ καὶ σὺν ὧ· καὶ
ὅλως ἐν πρόσ. τὰ δὲ, ἀποποιῆται θεόν ὡς τὸ οὐδὸς
καὶ ὑπὲρ θυρον. τούτων γὰρ εἶδος τὸ τοιαύτη φύσις
ἐστίν. τὸ γὰρ οὐδὸς τεθῆ. ἐν θα τὸ ὑπὸρ θυρον κεῖται
καὶ τὸ ὑπὸρ θυρον ὅπου οὐδὸς γενήσεται. τὸ μὲν
ὑπὸρ θυρον οὐδός. καὶ ὁ οὐδὸς ὑπὲρ θυρον. ὥστε
ἓν τοιαύτη διαφορά καὶ τῶ ὡσπερ κεῖσθαι φόβο-
θαι. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο ἦν. οὐκ ἂν τεθεὶν ἁπλῶς. ἢ ὡς
κεῖται. ἀπέβαινε τὸ εἶδος εἶναι. ὡς ἔλος ὡσὶ τὸ
οὐδοῦ τὸ τοιαύτη φύσις. τὰ δὲ φόβοις ὀχρόνος τὸ ἐ
ὄπτον καὶ τὸ ἀόρισον. ταῦτα γὰρ τῶ χρόνω μόν
διαφέρει. τὰ δὲ φόβοις τῶ τόπω. ὡς λοιμὸς
καὶ λιμός. ἀπὸ γὰρ τῶν τόπων ἐξ ὧν πνέουσιν.
οἱ μὲν, λέγονται λιμῶττοι. οἱ δὲ, νότοι. ἄνοι δὲ
ζέφυροι. καὶ ἄνοι λοιμιῶνται. καὶ γὰρ τὴν
ὕλην. τὴν ὕλην. ἀδιάφοροι τυγχάνουσιν. ὕλη
γὰρ παντὸς ἀνέμου ἢ ξηρὰ ἀναθυμίασις. ὡς
ἐν τοῖς μετεώροις δέδεικται. τὰ δὲ, φόβοις ποιῆται
ταῖς αἰσθήσεσι ποιότητι. συγκρότητι μορφῆ-
τητι καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ τὰ μὲν ὁμοίους εἴδους
τούτων. τὸ γὰρ ὕδωρ ὑγρότητι καὶ ῥευστότητι. τὰ δὲ
καὶ ἐν πρόσ. καὶ ὅλως ὑποδοχὴ καὶ δεκτικὸν.
τὸ μὲν γὰρ μανῶσις, ὑποδοχὴ τις. τὸ δὲ πυκνωσις,
δεκτικὸς τις. ὥστε φανερὸν ὅλι καὶ τὸ ὑγρὸν ἦθος
καὶ τὸ εἶναι ἁπλῶς. καὶ τὸ εἶδος αὐτοῖς, ἐναν-
τίως λεχθήσεται. εἶδος γὰρ οὐδοῦ καὶ τὸ εἶναι
οὐδῶ. τὸ οὕτως αὐλὸν κεῖσθαι ὑγρὸν. καὶ τὸ κρύσταλ
εἶναι τὸ οὕτως πεπυκνῶσθαι. καὶ ἁπλῶς πᾶσι
τούτοις. τὰ μὲν ὁριαθήσεται τῶ ὧδὶ μεμίχθαι.
ὡς πῦρ μεμίγματον. τὰ δὲ τῶ ὧδὶ σχεδὸν εἶναι ὡς φάναι

καὶ χλ. ταῦτα γὰρ τὸ εἶναι ἐστὶ τὸ ὠσὶ στοιβάσαι. καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. ταῦτα φησὶν λέγει, ὅτι δεῖ λαβεῖν τὰ τῶν διαφορῶν γένη. αὗται γὰρ αἱ ἀρχαὶ καὶ αἰτία ἕκαστα. αὐτάρκεις τοῦ εἶναι. τοῦτ' ἔστιν οἷον τοῖς μὲν, ἀρχὴ ἐστὶν. ὑδροποιὸς τὸ μανὸν. ὥσπερ θαμὴς ἔλεγεν ὅτι τὸ ὕδωρ μανὸν μανοῦται, γίνεσθαι ἀήρ. καὶ ἔτι μανὸν πῦρ. ταῦτα δέ φησι πάντα τὰ, τὰ μανὸν καὶ ἥπιον, καὶ μανοὶ καὶ πυκνόν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑποδοχὴ δέ ἐστι καὶ ἄλληξις. εἰδέ τις φησὶν ἐστὶν εἰδοποιούμενον σχήματί τινι. ὥσπερ τὰ μαθηματικά, ταῦτα γὰρ τοῖς σχήμασιν εἰδοποιεῖται. ὕλη δὲ αὐτῶν τὸ μαθηματικὸν σῶμα, ἢ εἰμὴ σχήματι, ἀλλὰ λειότητι ὡς τὰ παλαιά. ταῦτα γὰρ τῇ λειότητι εἰδοποιεῖται, ἢ ἐμὶ λειότητι ἀλλὰ τραχύτητι. ὡς αἰμυλίαι λίθοι. ἐν οἷς ἐστὶν τούτοις εἰδοποιούμενα ταῦτα τὰ ἐνδοποιοῦντα πυκνότης καὶ τὸ σχῆμα, καὶ ἡ τραχύτης, ἀναγκαῖον εἶναι ἐξ ἀνάγκης καὶ κεκμηκὸς. λέγει γὰρ λέγεται τὸ ἐπ' ἄνθρακος πως ἔχον τὰ μόρια κεκμηκότα. τραχὺ δὲ τὸ μὴ οὕτως, ἀλλὰ ποικιλότητας τινὰς. ἢ ὅλως κεκμηκότητας καὶ ἀνωμαλίας. ἄμοιρος δέ ἐστιν τὸ εἶναι ἐξ, τὸ μεμίχθαι ὡς τὸ μὴ κεκραμένον. τὸ δὲ μὴ εἶναι, τὸ μὴ μεμίχθαι. ὥστε ὅλον ὡς ἡ οὐσία καὶ τὸ εἶδος αἴτιον ἐστὶ τοῦ εἶναι. ἔνιον τοῦτ' ἔστιν ἐν τούτοις ξηλπλέον, τί τὸ αἴτιον τοῦ εἶναι ἕκαστον. οἷον, ξηλπός τις τί τὸ αἴτιον τοῦ τὸ πάντορον εἶναι, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἐν ᾧ ἀνθρ καὶ κεκμηκὸς ἢ τοῖς λοιποῖς, ξηπάτ ἐξ ἀρχὴ ἐν ᾧ ἐνδοῦσιν, ὅτι αἴτιον ἐστὶ τοῦ εἶναι τὸ πάντορον τοῦτ' ἔστιν τὸ ἀνθ. καὶ ἐπὶ τῶν

ἀήρων ὡσαύτως. εἰπὼν δὲ, ὅτι ἡ πορφυρὰ οὐσία αὐτῶν
τοῦ εἶναι εἶδος ἐν τούτοις ζητητέον. λέγει ὅτι οἱονεὶ
μὲν οὖν οὐσιῶδές τινα. λέγων τὴν λειότητα. τὴν ξη-
ρότητα. τὴν οὐσίαν. οὐχὶ τὸ ξύλον. τοῦτο γὰρ δῆλον
ὅτι οὐσία ἐστίν. ἀλλὰ τὸ τοῦ δεῖνος οἰκίᾳ εἶδος νοουμέ-
νη ἐστὶν οὐσία, οὔτε σωσταθεὶς μετὰ τοῦ ξύλου.
ὁμοίως δὲ καὶ πᾶν τεχνητὸν εἶδος. οὐκ ἔστιν οὐσία.
ὅμως διάφοροι ἐπιφορὰ ἀναφορίαν ἔχουσι πρὸς τὰς
οὐσίας. οὐ γὰρ λόγον ἔχει τὸ ἀνθρώπινον εἶδος.
καὶ ἵππον πρὸς τὴν ὑποκειμένην αὐτοῖς
ὕλην, ἑαυτὸν ἔχει καὶ ἰδιοσταθείς. ἑαυτοῦ δ' ὅτι
τὸ τοῦ οὐδοῦ εἶδος πρὸς τὸ ὑποκείμενον αὐτῷ
ξύλον. καὶ τὸ τοῦ ἀνδριάντος πρὸς τὸν χαλκόν.
καὶ τὸ τοῦ κατὰ μέρος πρὸς τὸν σίδηρον. ὁμοί-
ως δὲ καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς
ἕξει. ἐπεὶ οὖν τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον. ὥσπερ
ἐπὶ τῶν οὐσιῶν τοῖς ὁρισμοῖς ἀποδιδόντες,
οὐ τὸ ξύλον ὁρίζόμεθα, ἀλλὰ τὸ εἶδος. οὕτω
δεῖ καὶ ἐπὶ τούτων ποιεῖν. καὶ ὁρίζεσθαι μὴ
τὰ ξύλα τὰ δόδη. ἀλλὰ εἰ οὐδοῦ δεῖ ὁρίσασθαι.
τὸ εἶδος αὐτοῦ τῷ οὐδοῦ ὁριστέον. καὶ οἱονεὶ
οἷον ὅτι σκύταλμά. καὶ λιθίνων ὄμβρων ἢ
πνευμάτων. ἐπ' ἐνίων δέ φησιν, οὐ τὸ εἶδος
ὁρίζεσθαι, ἀλλὰ τὸ οὗ ἕνεκα. οἷον φαίνοιτο μὲν ἂν
λίθινον ἔσὶν ἄλλον, ἀετωμάτων φυλακτικόν.
τὸ οὗ ἕνεκα ἀποδοθήσεται. ἕνεκα γὰρ τοῦ
τὰ ἀετώματα φυλάττεσθαι, τὸ λίθινον εἶναι.
τὴν δὲ ὕλην ὅτι τοιαύτη ὅτι τοιάδε. τοῦτο
δὲ ἡμῖν μέλλει. πάλιν λύειν. ὅτι εἰ δεῖ κυρίως
ὁριζόμεθα ἐροῦμεν ὕδωρ πεπηγὸς ἢ πεπτυκνωμένον

ωσί· ἡ δὲ συμφωνία, εἰποιμεν ἄν, ὅτι συμφωνί
ὅτι μῖξις τοιασί ὀξέων καὶ βαρέων φθόγγων· τ
αὐτὸν δὲ τρόπον· καὶ ἐπὶ τῶν ἀήρων· καὶ ἡμῖ
τόνων μεγεθῶν εἶναι διάνοια, τοιαύτη τίς ἂν
εἴη· εἰδέναι ξῦν ὅπως δεῖ τὸ ἀναλογον ἐνέπας,
καὶ ἐν ταῖς οὐσίαις ταύτης ὕλης καθηγορούμενον
αὐτῆι ἐνυπάρχα καὶ ἐν τοῖς ἄνευ ὁρισμοῖς μόνοις
ἐκεῖ τινὰ δ' ἁφήν· ὁ λόγος τοιοῦτον ἂν ἡ: οὐσιῶν
τούτων οὐσία ἐστίν· οὐσίαι συνειλόμενον τῇ ὕλῃ
ὅμως ἐνυπάρχω τούτων ἤτοι τοῦ οὐσοῦ καὶ τῶν ἄνευ
τὸ ἀναλογον ὅτι· τουτέστιν ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς
τὰς οὐσίας· καὶ ὥσπερ ἐν ταῖς οὐσίαις καθη-
γορούμενον τῆς ὕλης, οὕτως ἕτερον ἐστὶ τοῦτο
ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς τὰς οὐσίας· καὶ ὥσπερ
ἐν ταῖς οὐσίαις ἢ ἂν αὐτὴ ἐνυπάρχα, τουτέστιν αὐτὸ
τὸ εἶδος ὅτι καὶ ὁριζόμενόν· τοῦτο γὰρ ὅτι προσ-
πάρχειν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἄνευ ὅλης ὁρισμοῖς, τοῖς
μὴ οὐσίων ἔσιν, ἀλλὰ τεχνιτῶν, τὰ ἄνευ ὁρισμοί:-

» Φανερὸν δὴ ἐκ τούτων ὅτι ἡ ἐνυπάρχα· ἄγη, ἄγης
» ἔλεος:

Ἐπεὶ γὰρ ἡ ὕλη κρυστάλου ἐστὶν ὕδωρ, ἀγὴ οὖσα τ.
καὶ ἐνυπάρχον τοῦτος, ἀγὴ οὐχ ὕδωρ· οἰνίου δὲ ξύλα
τὸ λίθος, ἀγὴ οὐχ ὕδωρ καὶ μελί· ταῦτα γὰρ ὕλη τῶ
μελικράτῳ, ἔλεον ὡς ἀγὴ ἐνυπάρχα, καὶ εἶδος
ἄγην ἐξ ὕδην· καὶ ἀγὴ ἄγην· καὶ ἐμπαγίν, ἀγ
ὕλης ἀγὴ τυχαίνα οὖσα ἐνυπάρχα· καὶ ἀγῆς ἀγὴ·
τοῦ μὲν ὕδατος καὶ μελίτος ἐνυπάρχα καὶ εἶδος
συνθέσις· τῶν δὲ οἴνων καὶ ῥητόρων, μῖξις· καὶ
ἀγῶν, ἀγὴ· καὶ διὰ τὸ πᾶν εἶδος φυσικόν τε
καὶ τεχνικὸν ἐν ὕλῃ τὸ εἶναι ἐξ· τινὸς ὁριζόμ

τὴν ὕλην ἀποδιδόασιν· ὡς πῦρ οἱ λέγοντες οἰκεῖα εἶναι ξύλα καὶ λίθος, καὶ πρίνος· ἢ ὀργὴ ὅτι, χόλος τοῦ περὶ τὴν ἡδονὴν αἷμα τις· οἱ δὲ οὕτως ὁριζόμενοι τῶν σωμάτων οἰκείαν, καὶ τὴν σωμάτων ὀργὴν ὁρίζονται· ὕλη γὰρ τῶν μὲν οἰκείων, τὰ ξύλα καὶ οἱ λίθοι· τῆς δὲ ὀργῆς τὸ αἷμα· ἃ δὴ σώματά ἐστι τὰ μὲν οἰκεῖα τὰ δὲ ὀργιζόμενα·

Οἱ δὲ λέγοντες ὅτι ἡ οἰκεία ἐστὶν ἄμφω σύνθεσιν, χημάτων καὶ σωμάτων, ἢ ἄμφω τοιοῦτον προσθέντες, τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐνέργειαν, ὁρίζονται καὶ λέγουσι·

Οἱ δὲ φάσκοντες ὡς οἰκεῖα ἐστὶ ξύλα καὶ λίθοι, ἄμφω σύνθετον, χημάτων καὶ σωμάτων· τὴν δὲ ὕλης καὶ εἴδους οἰκείαν ὁρίζονται· ὁμοίως γὰρ συμβαίνει διαφορὰν λέγειν, ὅτου εἶδος· ὅδε συμβαίνει τῶν ξύλων καὶ λίθων τῆς ὕλης· ὅδε δὲ ἀμφοῖν τῆς συνθέτου οἰκείαν, ὁποίαν καὶ ἀρχὴν ἀποδέχεσθαι τῆς συνθέσεως διαφορὰν καὶ τῆς ὕλης· ὁρίζόμενος γὰρ τὴν ὀργὴν ἔλεγεν, ὅτι ὀργὴ ὅδε ἐστὶν ὀργὴ ἐν πηγῇ αἵματος· ὕλη μὲν γὰρ ὁ ἀήρ· εἶδος δὲ καὶ ἐνέργεια ἢ ὀργή· καὶ πάλιν, γαμίαν ὅδε, ὁμωνύμως φαίνεται· τὸ μὲν ὑποκείμενον, ὡς ὕλη ἢ φαγεῖν· ἢ ὁμωνύμως δὲ τὸ εἶδος·

Οὕτω μὲν οὖν ἀκριβῶς καὶ φιλοπόνως τὰ περὶ τούτων διορίσας, συμπεραίνεται λέγων, ὅτι φανερόν ἐστιν ἡ τῶν ἐμψύχων τίς ἡ οὐσία, καὶ πῶς· ὅτι ἡ μέν ἐστι ὡς ὕλη καὶ ὑποκείμενη, ἡ δὲ ὡς τὸ εἶδος καὶ ἐνέργεια, ἢ δεκτική τούτων· ὅτι δὲ μὴ ἀνόητον ὅλον ἐπιδεικνύναι· πότερον συμαίνει τὸ ὄνομα, ὁ ζητῶ σοφὸς καὶ λόγος· οὐλὴ δὲ ὡς ἀσαφοῦς ὄντος τῆς λύσεως· ζητῶ γὰρ πότερον τὰ ὀνόματα τῶν συνθέτων ἡ σημεῖα, ἢ τῶν ἁπλῶν· οἷον ἡ γραμμή· πότερον σημαίνει ὅτι νεύει ὅπερ σημαίνει ὅπερ ὁ κύκλος· εἶδος μὲν ἡ νεῦσις· ὕλη

δὲ τὸ μῆκος. δύο δὲ λέγε τὴν γραμμὴν ὅτι ὡς πρὸς αὐτοῖο
ὁρισμοῖς πρώτη διάστασις κὴ δυὰς ἐστιν, οὕτω καὶ τοῖς
μήκεσιν ἡ γραμμή. πότερον οὖν ἡ γραμμή, τὸ, ὅτι
δυὰς συμβαίνει, ἢ ὅτι δυάς τὸ εἶδος μόνον
καὶ τὸ ζῶον. πότερον τὸ ζῶν θνητὸν σημεῖ ὅτι ψυχὴ σῶ-
ματι, ἢ ψυχή. αὕτη γὰρ οὐσία καὶ εἰδητὰ καὶ εἶδος
σώματος τινός. οὕτω μὲν οὖν ἐπιζήσαν συλλήβ ὡς πάλαι
εἴρηται. ὅλι τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων εἰδῶν συμβολικά, ἀλλ'
οὐ τῶν ζώντων. ἐπεὶ γὰρ τὸ ὄνομα, σημεῖον ἐστὶ τοῦ
ὃ ἐστὶν ὁρισμος συμβολικός. εἰδὲ ὁρισμοὶ τῶν ἄλλων ἄῃ,
φανερὸν ὅτι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν εἰδῶν ἄῃν. εἶπ
δὲ ὅτι τὸ ζῶον πότερον τῆς ψυχῆς ἐστι συμβολικὸν ἢ τοῦ
συναμφοτέρου. λέγε ὅλι εἰπὸς ἂν καὶ ἀμφοτέρως
τὸ ζῶον. τουτέστι λέγεται τὸ ζῶον καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀλλ
ἐπὶ τοῦ ζώντος. ἀλλ' οὐχ ὡς ἐνὶ λόγῳ λεγόμενον, ἀλλ' ὡς
πρὸς ἕν. ἐπεὶ γὰρ ἔστι καὶ ἡ ψυχὴ ὁρισμοῦ δυνάμις,
ἔστι δὲ καὶ τὸ ζῶν, πρὸς τοῦτο ἀφορῶντες λέγομεν
ἀμφοτέρα ζῶα. ἐπεὶ δὲ τὴν τοιαύτην ζήτησιν, λέγωσιν
τὸ πότερον τὸ ζῶον τὴν ζῶσαν οὐσίαν σημεῖ, ἢ τὴν ψυχήν,
ἕνα μηδὲν πρὸς τὰ προκείμενα συντελοῦσαν λέγε, ἀλλὰ ταῦτα
προσκρούοι ἀλλοδαφέρε. τουτέστι πρὸς μὲν διαιρετικὰς
συνουσίας ὠφελεῖται τὸ κινούμενον εἶναι τὸ ζῶον σημεῖ,
εἶπεμὴ. πρὸς δὲ τὴν ζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς αἰσθητῆς
οὐδέν; Οὕτω δὴ ἀποπεμψάμενος τὴν τοιαύτην ζήτησιν
διαθεῖται περὶ τοῦ εἴδους, λέγων. ὅλι δό τι ἦν εἶναι τοῦ
ἡμῖν τοῦ ζῶντος λογίζεται, ἀλλὰ τῷ εἶδος ὑπάρχει καὶ
τῇ ἐνεργείᾳ. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν, τὸ ὕδωρ εἶναι
τὸ ὑδατι. τοιοῦτόν ἐστι καὶ ψυχὴ καὶ ψυχῇ εἶναι. ἀνθρω-
πὲ δὲ καὶ ἕνεκα ἄνω. οὕτω οὖν. ἀλλ' ἄνθρωπον εἰπόντος, κύριον

σωκράτην πλάτωνα καὶ ὅλως τὸ σύνθετον. ἀνὼ δὲ τὸ τί ἦν
εἶναι καὶ τὸ εἶδος. τὸ δὲ εἰμὲν καὶ ἡ ψυχὴ ἄνος μεχθέ-
σεται. τοιοῦτον ἂν εἴη. εἰ μὲν φησί τις τὴν ψυχὴν ἄνος, · λέγει
κατηγορεῖται τὸ ἄνος κατὰ τῆς ψυχῆς. ἐπεὶ δὴ ψυχὴ καὶ
τὸ ψυχὴ εἶναι ταυτὸν σημαίνει. εἴη ἄνος καὶ ἄνος. καὶ
ἀνῶ εἶναι ταυτόν. εἰ δὲ μὴ οὐκ ἔσται. καὶ οὕτω φησί τινί
μὲν, τινὶ δ' οὔ. τουτέστιν, εἰ λέγοι τις ἄνον τὴν ψυχὴν, ἔσται
ταυτὸν ὁ ἄνος καὶ τῷ ἀνῶ εἶναι. εἰ δὲ ἄνον λαμβάνει
τὸ σύνθετον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. ἤτοι τὸ ἐξ εἴδους
ἐξ ὕλης. οὐκ ἔσται ταυτὸν ἄνος καὶ ἀνῶ εἶναι. ἀλλὰ
τινὶ μὲν, οἷον ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἔσται τινὶ δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνοῦ
τοῦ συνθέτου οὐκ ἔσται :-

„ Οὐφαίνεται δὲ ζητοῦσιν ἡ συλλαβὴ ἐκ τῶν στοιχείων
„ οὖσα καὶ συνθέσεως :-

Δείξας ἐν τῷ τέλει τοῦ προτούτου βιβλίου, ὅτι ἡ συλλαβὴ
αὐτὸ τὸ τῆς συλλαβῆς εἶδος, ἕτερά ἐστι τῶν στοιχείων.
καὶ ὅτι οὔτε στοιχεῖον ἐστὶ τὸ εἶδος, οὔτε ἐκ στοιχείων. πάλιν
τὰ περὶ ἐκείνων διαρθροῖ λέγων, ὅτι ἡ συλλαβὴ αὐτὸ τὸ
τῆς συλλαβῆς φημι εἶδος, οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν στοιχείων καὶ
τῆς συνθέσεως. οὐ γὰρ ὡς τὸ μέλι καὶ τὸ ὕδωρ αὐτὰ
καθ' αὐτὰ ὄντα καὶ συνελθόντα ἀπετέλεσαν τὸ μελίκ-
κρατον. οὕτω καὶ ἡ σύνθεσις αὕτη καθ' αὑτὴν οὖσα.
καὶ τὰ στοιχεῖα συνῆλθον καὶ ἀπετέλεσαν τὴν συλλα-
βήν. οὔτε δὴ οὖν ἡ συλλαβὴ ἐκ συνθέσεως αὕτη
καθ' αὑτὴν οὖσα καὶ τὰ στοιχεῖα συνῆλθον καὶ ἀπε-
τέλεσαν τὴν συλλαβήν. οὔτε δὴ οὖν ἡ συλλαβὴ ἐκ
συνθέσεως ἐστὶ καὶ τῶν στοιχείων, οὔτε ἡ οἰκία ἐκ
πλίνθων καὶ συνθέσεως. ἀλλὰ τὸ εἶδος τῆς συλλαβῆς.
ἐστὶ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ἐκ τοῦ αβ. καὶ τὸ βα, ἤτοι ἡ συλλα-
βή. οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, ἢ ἡ τοιαδὶ τῶν στοιχείων σύνθεσις

οὐ μὴν ἐστὶν ἡ συλλαβὴ ἐκ τῆς συνθέσεως καὶ τῶν
στοιχείων· οὐ γὰρ ἐστὶ φησὶν ἡ σύνθεσις οὐδ' ἡ μίξις
ἐκ τούτων· ὧν ἐστὶ σύνθεσις ἢ μίξις· ὃ δὲ ἀσαφῶς
ἡρμήνευται καὶ ἐνιπῶς· δεῖ γὰρ ὑπακούειν τὸ τινός·
τὸ δὲ ἐκ τούτων· αὐτὶ τοῦ μετὰ τούτων· ἵν' ᾖ τὸ πρῆρος
τοιοῦτον· οὐ γάρ ἐστι σύνθεσις οὐδ' ἡ μίξις τινὸς μετὰ τοῦτ
ὧν ἐστὶ σύνθεσις ἡ μίξις· ὃ δὲ ἀσαφῶς ἡρμήνευται
καὶ ἐνιπῶς· δεῖ γὰρ ὑπακούειν τὸ τινός· τὸ δὲ ἐκ τοῦτ
καὶ ἐν τὸ λεγόμενον τοιοῦτον· εἰ ἐστὶν ἡ σύνθεσις
ὕδατος εἰτήχοι καὶ μέλιτος· οὐ συνῆλθεν ἡ μίξις
τινὶ τούτων· ἢ τῷ ὕδατι ἢ τῷ μέλιτι· ἢ καὶ ἀμφοῖν·
καὶ ἀπετέλεσαν τὸ μελίκρατον· ἡ μὲν γὰρ ἦν ἡ
μίξις πρᾶγμα τι τῶν δυναμένων καθ' αὑτὸ εἶναι·
ἐκὸς ἦν λέγειν ὅτι μετά τινος τούτων· τοῦτε ὕδατος
καὶ μέλιτος· ἢ μετὰ ἀμφοῖν συνελθοῦσα ἀπετέλεσε
τὸ μελίκρατον· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔστιν· οὐ λέγεται τοῦτο·
ἀλλὰ τὸ μελίκρατόν ἐστιν αὐτὴ ἡ μίξις· αὐτὸς δὲ
εἰς παράδειγμα καὶ σαφήνειαν τῶν λεγομένων
τὸν οὐδὸν παρήγαγε λέγων· οἷον· εἰ οὐδὸς θέσις· οὐκ
ἐκ τοῦ οὐδοῦ ἡ θέσις· τουτέστιν εἰ ἐστὶν οὐδὸς· ἤτοι εἰ ἐστὶ
τὸ τοῦ οὐδοῦ εἶδος ἡ θέσις· καὶ τὸ ὠδὶ κεῖσθαι· οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ οὐδοῦ θέσις· ἀλλὰ μᾶλλον οὗτος ἐξ ἐκείνης·
ἡ τοιαδὶ γὰρ θέσις τὸν οὐδὸν οὐδοποιεῖ· οὐδὲ δὴ φησὶν
ὁ ἄνος ἐστὶ τὸ ζῷον· καὶ τὸ δίπουν· ἀλλὰ τὸ ἐκ τοῦτ
ἀποτέλεσμα· ὃ περὶ ταῦτα ἐστί· ταῦτα μὲν γὰρ ὕλη·
τὸ δ' ἐκ τούτων ὁ ἄνος· ὅπερ λέγω δὴ παρὰ τὸ ζῷον·
καὶ τὸ δίπουν οὔτε στοιχεῖον ἐστιν· οὔτε ἐκ στοιχείου·
τί δέ ἐστι τὸ παρὰ τὸ ζῷον· καὶ τὸ δίπουν ἡ οὐσία·
ἤτοι τὸ εἶδος· ὃ καὶ κυρίως οὐσίαν λέγουσιν·
ἐξαιροῦντες τῷ λόγῳ· καὶ χωρίζοντες τὴν ὕλην·

μέποτε δὲ τὸ ὁ ἐξαιροῦντες, τὴν ὕλην λέγουσι,
περὶ τῶν τὰς ἰδέας λεγόντων εἴρηται· ὅτι ὅπερ εἶδος
τῆς ὕλης χωρίζοντες· καὶ καθ' αὑτὸ εἶναι λέγοντες,
οὐσίαν αὐτὸ φασίν· εἰδὲ ὡς πολλάκις δέδεικται τὸ
εἶδος ἐστὶ τὸ αἴτιον τὸ κινοῦν τὴν ὕλην καὶ ποιοῦν
ὅπερ ἐστὶ δῆλον, ὡς εἴ τις ὅλως οὐσίαν λέγοις οὐδὲν
„ ἀγὸ, ἀγ' ἢ τὸ εἶδος φησίν: ἀνάγκη δὲ ταύτην
„ ἢ ἀΐδιον εἶναι ἢ φθαρτήν :~
Ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι τὸ εἶδος ἐστὶν ἀπὶν αἴτιον τοῦ τὴν
ὕλην κινεῖσθαι καὶ ὅπερ ἐπὶ γίνεσθαι· καὶ εἰ λέγοι
τις οὐσίαν, δῆλον ὁ τῷ εἴδει τὸ τῆς οὐσίας ὄνομα·
μᾶγον ἂν συνάπτοι· λέγει ὅτι ἀνάγκη ταύτην ἢ ἀΐ-
διον εἶναι, ἢ φθαρτήν, ἀνὰ τοῦ φθείρεσθαι καὶ
γεγονέναι χωρὶς τοῦ γίνεσθαι· τουτέστιν ἀνὰ φθορᾶς
φθείρεσθαι· καὶ ἀνὰ γενέσεως εἶναι· δέδεικται
γὰρ ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ· ὅτι τὸ εἶδος οὐθὲς
ποιεῖ, οὐδὲ γεννᾶ· ἀγὰ ποιεῖται τὸ δὲ τὸ εἶδος· οἷον
ἡ σφαῖρα· καὶ ὅλως τὸ ἐκ τούτων· τούτε εἴδους τὸ
τῆς ὕλης· ἀγ' ὅτι μὲν τὸ εἶδος οὐγίνεται, δῆλον·
εἰδέγε εἰσὶ χωρισταὶ οὐσίαι καὶ ἰδέαι, οὐδέπω δῆλον·
πλὴν ὅτι ἐπ' ἐνίων οὐκ ἐνδέχεται ἰδέας εἶναι,
φανερόν· οὐγὰρ ἐστὶν αὐτὸ οἰκία, ἢ αὐτοκιβώτιον:
ἴσως δέ φησιν οὐδὲ οὐσίαι εἰσὶ τὰ ὑπὸ τέχνης γινό-
μενα εἴδη· καὶ ὅλως τὰ μὴ ὑπὸ φύσεως συνεστη-
κότα· ἀγὰ μόνην ἄντις οὐσίαν εἴπος καὶ ἀγήθως
τὴν φύσιν καὶ τὸ εἶδος τὸ ἐν τοῖς φθαρτοῖς· τουτέ
τὸ φυσικὸν εἶδος καὶ ἐν τοῖς καθέκαστα καὶ
φθαρτοῖς ὄν· εἰδ' οὐκ εἰσὶν οὐσίαι τὰ τεχνικὰ εἴδη,
δῆλον· ὡς οὐδὲ εἰσὶν αὐτῶν ἰδέαι· αἱ ἰδέαι γὰρ
τῶν οὐσιῶν εἰσίν· ὥστε ἡ ἀπορία ἣν ἀντισθένειος

καὶ οἱ οὕτως ἀπαίδευτοι ἠπόρουν, ἔχει τινὰ καιρὸν.
δεῖ προσυπακούειν, τοῦ ἐξ ὧν εἴπομεν λυθῆναι.
ἵνα ἦ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. ὥστε κ' ἀπορία καιρ'
ἔχει. ὧν οἱ ἀντισθένειοι ἠπόρουν, λυθῆναι δὲ ὧν
εἴπομεν. ἐπειδὴ γὰρ δέδεικται ὅτι ἀγία ἐστὶ τὰ τοῦ
εἴδους μέρη. καὶ ἀγία τὰ ὡς ὕλης ἐκ τούτων, λυθή-
σεται κ' τῶν ἀντισθενείων ἀπορία. ἐστὶ δ' αὐτῶν κ' ἀπο-
ρία, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁρίσασθαι. οὐδ' ἔστιν ὁρισμὸς τίνος.
τοῦτο δὲ κατασκευάζων ὧδε. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ὁρισμὸς
οὐκ ἔστιν ὄνομα, ἀγ' ἐκ πλειόνων. τοῦτο γὰρ εἶπε
λόγον μακρὸν. τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ
καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, λόγος μακρός ἐστιν,
ἀγ' οὐχ ὡς τὸ ἄνος ὄνομα. ἐπειδὴ οὖν ὁ ὁρισμὸς
οὐκ ἔστιν ὄνομα. οὐκ ἔστιν ὁρίσασθαι, λέγουσι δὲ
ὅτι ὅταν εἴπωμεν ζῶον λογικὸν σύνθετον τιλέγομεν
ἐξ ὕλης καὶ εἴδους, ὕλης μὲν τοῦ ζῶου, εἴδους
δὲ τοῦ λογικοῦ. καὶ ἔτι προστεθὲν τὸ θνητὸν σύνθετ.
εἰ δὲ τοῦτο, τὰ μὲν σύνθετα, ἐπεξερχόμεθα. καὶ
οἱ ὀνεὶ ἀριθμοῦμεν πόσα τινὰ τυγχάνει. ζῶον λογικὸν
λέγοντες. καὶ πάγιν ζῶον λογικὸν θνητὸν. ὁρισμὸν
δὲ οὐ φαμὲν. λέγει δὴ ὁ ἀριστοτέλης ὅτι κ' ἀπορία
αὕτη λύεται δὲ ὧν εἴπομεν. ἐπειδὴ γὰρ δέδεικται. ὅτι τὸ
ζῶον πεζὸν δίπουν, τοῦ εἴδους ἐστὶ μέρη, οὐ τῆς ὕλης,
πῶς ἐστὶ δυνατὸν λέγειν. ὅτι τὸ ζῶον ἐστὶν ὕλη. τὸ δὲ
λογικὸν εἶδος. ἢ πάγιν τὸ ζῶον λογικὸν ὕλη. τὸ δὲ
θνητὸν εἶδος. εἰ μὲν γὰρ ἦσαν τῆς ὕλης μέρη τὸ
ζῶον. τὸ θνητὸν τὸ λογικὸν, ἐχρὴ ταῦτα λέγειν. ὅτι
τὸ ζῶον καὶ τὸ λογικὸν ὕλη ἐστί. τὸ δὲ θνητὸν εἶδος.
τὸ λέγοντες ζῶον θνητὸν, λέγουσι τὸ σύνθετον
τὸ δὲ ὕλης καὶ εἴδους. ἐπεὶ δὲ οὐκ εἰσὶν ὑλικά,

αὐτὸ καθ' αὑτὸ λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ μέρη τοῦ εἴδους· ὥστε
ἔστιν ὁρισμὸς· οὐκ ἔστιν οὖν φασὶν ὁρίσασθαι, ἀλλ'
ὁποῖον μέν ὅταν ἄνθρωπος ἢ βοῦς· ἀνδρίζεσθαι δ' οὐδέ
ὁρίζασθαι δεῖ· οἷον ὁρίζασθαι μὲν καὶ ἐπὶ τὴν τί ἐστὶ
ἄργυρος, οὐχ οἷόν τε· ὁποῖον δέ σταθμητόν· οἷον χωρητὸν
τοῦ ὁποῖόν ἐστιν ἄργυρος. εἰ μὲν, ὅτι οἷον πωλητὸν·
ὥστε φασὶ λόγον μὲν εἶναι εἶναι οὐσίας καθ' αὑτὸ
τῆς ἐξ ὕλης καὶ εἴδους· εἶδος δὲ ὅρον ἢ ὕλης δεξῶν
καθ' αὑτὸ ἐστὶν οὐσία· οὐκ ἔστιν ἀποδοῦναι· εἰ δ'
ἀεὶ ὅτι καθ' αὑτὸ ἐστὶν οὐσίας ἀποδοῦναι ὁρισμὸν,
προσέσται τὸ ἁπλοῦς ἀδιαιρέτης, ἀμετονομίτης· ἀλλ'
ὅτι μὲν αἱ ἀδιαίρετοι οὐσίαι, καθ' αὑτὸ τοιαῦται, φανερόν·
ὅτι δ' αὖ καὶ νοηταὶ καθ' αὑτὸ, σαφές· τὰ γὰρ μαθή-
ματα ἐξ ὕλης καὶ εἴδους ἐστὶν· ὅλως γὰρ νοητὸς πώς
ἐξ ὕλης μὲν τοῦ σχήματος, ἔστιν δὲ τοῦ τοιουτὶ
σχήματος· οὐχ ὡς ἀριθμούμενος δὲ τὰ μαθήματα
οὐσίας εἶπεν· ἀλλ' ἴσως καὶ τοῦτο τῶν αὐτὰ ἀφαιρε-
λεγόντων, ἐρωτᾶν αὐτὰ οὐσίας· τῆς μὲν οὖν καθ'
αὑτοῦ φασὶν οὐσίας, εἴτε ἀδιαίρετή ἐστιν εἴτε νοητή,
ὁρισμὸν ἀποδοῦναι· ἐξ ὧν αὖθ' οὕτω ἔστιν· ἐπὶ
τοῦ ζῴου λεγόντων· καὶ ὅλως ὁ ὅρος τί καθ' ἑτέρου
σημαίνῃ· καὶ τὸ μὲν ἔστιν εἶδος· τὸ δὲ ὕλη:—

» Φανερὸν δὲ καὶ διότι εἴπερ ἔστιν οἱ ἀριθμοὶ οὐσίαι,
» οὕτως ἔφη:—

Ἄξιον ὅτι τὸ εἶδος ἔστιν ἢ πως οὐσία· καὶ ἐπεὶ
ὅτι εἴπερ ὅλως λέγομεν οὐσίαν τὸ εἶδος οὐ λέγομεν·
ἐπεὶ ὁμοιότητάς τινας ἔχουσιν οἱ ἀριθμοὶ πρὸς τὸ
εἶδος καὶ τὴν οὐσίαν λέγει· ὅτι ἐὰν διὰ τὸ ὁμοίως
τὰ ἓν τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ εἴδη λέγουσι τοὺς
εἴδη ἀριθμοὺς· καὶ ἐπὶ τούτων καὶ τὰς οὐσίας ἓν

τινὰ λόγον τὸ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενον καὶ καλῶς τοῦτο
λέγεται· ἀδιαίρετος πως· ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἐστὶ μονάδων
πλῆθος οὐκαλῶς· καὶ λείπει τὰς ὁμοιότητας τοῦ σχήμα
τὸς τοῦ ὁρισμοῦ· τοῦ δὲ ὁρισμοῦ λέγων· φανερὸν ὅτι
τοῦ ὁρισοῦ λείπει· ὁ ὁρισμὸς φησὶν σχῆμά τίς ἐστιν·
ὡς γὰρ φησὶν ὁ ἀριθμὸς ἐς μονάδων διαιρέτης
διαιρεῖται· οὕτω καὶ ὁ ὁρισμὸς διαιρεῖται εἰς
διαίρετα· εἰ γὰρ καὶ διαιρεῖται τὸ ζῷον ἐς τοὺς
λόγους τοὺς ἐμψύχου καὶ ἀναίσθου, ἀλλ' οὐκ
ἔστ' ἄπειρον τοῦτο γενέσθαι· ἀλλὰ πάντων τῶν
ἐστί μὲν διαιρούμενον εἰς λόγους· καὶ ὡς γὰρ
ἀπὸ τοῦ σχήματος, καὶ τοῦ λαχίστου ἀφαιρεθῇ ἢ
προστεθῇ οὐκέτι μένει σχῆμα· ὃν γὰρ ἀπὸ τοῦ
ὀκτὼ μονάδα, ἢ ἀφῇς, ἢ προσθῇς οὐκέτι ὀκτὼ
μένει· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ, ἢ τοῦτί γ' ἦν
οὗ ἐστὶν ὁρισμός, γ' ἀφέλῃς τί, ἢ προσθῇς, οὐκ
ἔτι μένει τὸ αὐτό· καὶ ὥσπερ δεῖ εἶναί τιν' τὸν
ἀριθμὸν ἐνὸς ὧν καὶ οὗ ποιοῦ τί πολλὰ ὄντα οὐκ
ἔχουσιν εἶπεν οὐσίαν αὐτοῦ λέγοντος· ἢ γὰρ φησὶν
ὅτι ἐστὶν εἷς ἀριθμὸς· ἀλλοῖον χαρὰς ἐστιν· ἢ εἶπε
ἐστιχειῶδες· τί δὲ ποιοῦν οὐκ ἐστὶν· ἀλλοῦ τινὸς

ἀη' οὐδυνάμει· καὶ ὥσπερ οὐδὲ ὁ ἀριθμὸς ἔχει τὸ μᾶλλον·
οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ἀριθμὸς ἀριθμοῦ μᾶλλον ἀριθμός· οὐδ' ἡ
κατὰ τὸ εἶδος οὐσία ἔχει τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· οὐδὲ
εἴδοις, μᾶλλον οὐσία· ἀη' εἴπερ ἐστὶ μᾶλλον οὐσία τὸ
εἶδος τῆς κατὰ τὴν ὕλην οὐσίας εἴη ἂν μᾶλλον οὐσίαι.
ἀη' οὐχὶ τῆς κατὰ τὸ εἶδος· ταῦτα εἰπὼν συμπεραί-
νεται· ὅτι περὶ μὲν οὖν γενέσεως καὶ φθορᾶς
τῶν λεγομένων οὐσιῶν πῶς ἐνδέχεται· ὅτι καὶ σύνθετος
γίνεται· τὸ δὲ εἶδος, οὐ γίνεται· καὶ περὶ τῆς εἰς τὸν
ὁρισμὸν ἀναγωγῆς· εἶπε γὰρ προσεχῶς· ὅπως χρὴ
τοὺς ὁρισμοὺς εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἀνάγειν, ἔστω μέχρι
τούτων διωρισμένον· τίνι δὲ ὁ ἀριθμὸς εἷς ἐστι· καὶ
ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ τί ἦν εἶναι· νῦν μὲν οὔφησιν·
ἐρεῖ δὲ πρὸς τῷ τέλει τοῦδε τοῦ βιβλίου· ὅταν μέγει περὶ
δὲ τῆς ἀπορίας τῆς εἰρημένης περὶ τε τοὺς ὁρισμοὺς
καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ ἑξῆς· περὶ δὲ τῆς ὁλικῆς
οὐσίας, δεῖ μὴ λανθάνειν ὅτι καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
πάντα πρῶτα· συμπεραναίμενος τὰ περὶ τῆς ὕλης
καὶ τοῦ εἴδους λεχθέντα, καὶ εἰπὼν ὅτι περὶ γενέσεως
καὶ φθορᾶς τῶν λεγομένων οὐσιῶν πῶς ἐνδέχεται
γίνεσθαι· ὅτι αἱ σύνθετοι γίνονται· τὸ δὲ εἶδος οὐθεὶς
ποιεῖ καὶ τὰ ἑξῆς λέγει· ὅτι δεῖ μὴ λανθάνειν· ὡς ἐ
καὶ ἐκ τῆς ἀνειδέου ὕλης· ὡς πρώτης πάντα γίνεται·
καὶ αὕτη ἐστίν· ὡς ἀρχὴ ὑλικὴ τῶν γινομένων· καὶ
προσχέστερον· ἐκ τῶν αὐτῶν· ὡς πρώτων λέγων τὰ
τέσσαρα στοιχεῖα· εἰδὴ ἐκ τούτων τὰ γινόμενα ὡς
πρώτων γίνονται· ὅμως ἐστὶ τίς ἑκάστου οἰκεία καὶ
προσχὴς ὕλη· ὡς τοῦ ἀνδριάντος χαλκὸς· οὕτω φλέγ-
ματος· ὡς πρώτη καὶ προσχὴς ὕλη τὰ γλυκέα· καὶ
λιπαρά· ὕλη γὰρ φλέγματος· τὸ γλυκὺ καὶ λιπαρὸν

χολῆς δὲ τὰ πικρά· ἢ ἀῇ ἄττα· ταῦτα δὲ φησὶ τό τε γλυκὺ
καὶ λιπαρὸν καὶ πικρὸν εἰσὶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ἤτοι τῶν
τεσσάρων στοιχείων· τὸ δὲ ἴσως προσκεῖται, ἢ διὰ τὴν
πρώτην ὕλην· ἐξ ἐκείνης γὰρ καὶ τὰ τέσσαρα, ἢ διὰ τὸ μὴ
νῦν περὶ αὐτοῦ εἴτε ἐκ τῶν στοιχείων εἰσὶ τὰ γλυκέα καὶ
πικρά, εἴτε μή· προσκεῖσθαι λέγειν αὐτῷ· καίτοι λέγειν
δὲ καὶ ἔστιν ἐκείνου οἰκεία τίς ὕλη· ὅμως συμβαίνει
πρέσεις ὕρας εἶναι τοῦ αὐτοῦ, ὅταν ἐστὶ τῆς ὕλης
ὕρη· οἷον, ἐκ τοῦ γλυκέος ἐστὶ τὸ λιπαρὸν, ἐκ δὲ τοῦ
λιπαροῦ τὸ φλέγμα, τοῦ φλέγματος εἰσὶν ὑλαιδύο·
τὸ μὲν λιπαρόν, προσεχής· τὸ δὲ γλυκὺ πορρωτέρα· ἐπὶ
δὲ ὅτι γίνεται καὶ φλέγμα ἐκ λιπαροῦ, μέγεοτι γίνεται
καὶ ἐκ χολῆς· τὸ ἀναλύεσθαι εἰς τὴν πρώτην ὕλην τὴν χολήν·
ἐπειδὴ γὰρ εἰδοποιημένη ἐστὶ χυμὸν ἡ χολὴ τοῦ φλέγ-
ματος· τὸ γὰρ φλέγμα, ἄπεπτός ἐστι πάντη· καὶ διὰ τοῦτο πρώτην
τὸ φλέγμα ἐκ τῆς τῶν τροφῶν ἀπεψίας γεννᾶται· ἡμεῖν
οὖν τῶν τεσσάρων στοιχείων γίνεται τὰ γλυκέα καὶ λιπα-
ρά· ἐκ δὲ τούτων τὸ φλέγμα· καὶ δὲ αὐτοῦ χολή· εἰ
δὴ ἀναμυθήσεσθαι συμβαίνει τὴν χολὴν εἰς τὰ
στοιχεῖα, γεννήσεται δηλαδὴ ἐκ ταύτης τὸ φλέγμα·
ἐκ δὲ τοῦ τοῦ τὰ στοιχεῖα· διαφέρει δὲ ὅτι ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ
φλέγματος, ὡς πρὸς τὴν χολὴν ὁδός· γεννήσεις ἢ ἁπλῆ·
φθορὰ δέ τις· ἡ δὲ ἀπὸ τῆς χολῆς πρὸς τὸ φλέγμα φθορά· καὶ
ὅλη ἀνάμυσις· ὡς πρὸς τὴν πρώτην ὕλην· ὥστε ἄῃ ὡς
μὲν γίνεται τὸ φλέγμα ἐκ τοῦ γλυκέος καὶ λιπαροῦ·
ἄῃ ὡς δὲ ἀπὸ τῆς χολῆς· ἡ μὲν γὰρ τοῦ γλυκέος καὶ λιπαρῶν·
ὡς ἀπὸ ὕλης καὶ στρήσεως, γίνεται ὡς εἶδος· ἐκ δὲ τῆς
χολῆς, ὡς ἀπὸ εἴδοις καὶ ἕξεως ὕλη· καὶ ὅλως στρήσεως·
τὸ γὰρ ἐκ τοῦδε τόδε φησί, δίχως λέγεται· ἢ τὸ πρὸ ὁδοῦ
ἔσται· πρὸ ὁδοῦ λέγων· τὴν ἀπὸ τοῦ χείρονος εἴδοις, καὶ

ἐξηπόσθ αὐτὰ λογοῦσιν. ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα εἶδος· ἢ ὅλων ἀναγκαῖος τὴν ἀρχὴν τοιαύτην, ἢ ὅταν τὸ πρᾶγμα εἶδος ἀναλυθῆναι εἰς τὴν ὕλην· μὴ ἔστι πρόοδος εἰς ἄπειρον ἐξ ὕδατος θεὸν ἀεὶ μεταβολή· ἀναλυτὴς δὲ τὴν ὕλην ὁ δημιουργὸς εἰς ὕδωρ· οὐ μόνον δὲ τοῦ ἐνὸς εἴδους συμβαίνει πρώτας εἶναι ὕλας· ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ὕλης ἔστιν ἀδύνατον εἶναι ὅση τὴν πλῆθος ἀρχήν· πάσαι γὰρ αἱ τῆς γενέσεως ἐνδεεῖς τυγχάνουσιν ἤδη τῆς αὐτῆς ὕλης· οἷον τοῦ χαλκοῦ ποιοῦσι, λάβοιμεν ξύλον· χύτραν· εἶτα σίτα ἀγρίων· οὐ πάντων δὲ τῶν ζώων σίτων, ἢ αὐτή ἐστιν ὕλη· ἀλλ' ἐνίων ἐστὶν σίτων ὄντων· ἢ ἡ ὕλη ἑτέρα ἐξ ἀνάγκης ἐστίν· ὅταρ πρίων καὶ πυρίν εἶτα σίτα, καὶ τὴν ὕλην δεῖ ἀνάγκης ἑτέραν εἶναι· οὐ γὰρ γένοιτο πρίων ἐκ ξύλου, ἀμὴ ὁμωνύμως, ἀλλ' οἰκοδόμου· οὐδ' ἐστὶν ἡ τοιαύτη· οὐδ' ἐστὶ τοῦ τεχνίτου ἔργον, ἢ ξύλου πρίονα ποιῆσαι· ἀδύνατον γὰρ λέγεσθαι φησὶ τὸ αὐτό· δεῖ ἄμφω καὶ ἀμφοῖν ποιῆσαι· ἁπλῶν φησὶν ὅλη ἡ τέχνη ἢ αὐτή ἐστιν· ἀτὰρ ξύλου γὰρ λέγεσθαι φησὶ τὸ αὐτὸ δεῖ ἄμφω καὶ ἀμφοῖν ποιῆσαι· ἁπλῶν φησὶν ὅτι ἡ τέχνη ἢ αὐτή ἐστιν· ἡ γὰρ ξύλου λέγεσθαι ἢ ἀκάνθου ἢ δρυὸς ποιῆσαι, φησὶ τὸ αὐτὸ τεχνικὸν ποιεῖ· εἰ γὰρ μὴ αἱ ὕλαι ἄφαι εἰσί, μηδὲ τὴν ὕλην ταύτην ἢ τὴν ἑτέραν αἰτιάσεται· οὐδὲ γὰρ διαφορᾶς μὴ ταμνομένης ἐν τοῖς διαφόροις τέχνη ἡ ὕλη, ἔστιν ἄφα· ἢ οὐδὲ ἀκολουθεῖ γὰρ ἡ ὀκτηνοῖς, ἀμφοτέροις χύτραν ποιοῦσιν· ὁμοίως, ἀκτήνοις, ὁ δὲ ἀκτηνοῖς ἀκτήνους· ἑτέρων οὐσῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ὑλῶν· ἢ οὐκ εἰσὶ πάντη ἕτεραι· αἱ τέχναι· ἀλλ' ἢ μὲν ὀκτηνοῖς ποιεῖ πρᾶσαι καὶ σπάρτῳ, ὁ δὲ ἀμφοῖν οὐ ποιεῖ· ἢ οὖν ὅλος μὲν ἀμφορεῖ· ὁ δ' ὀκτηνοῖς οὔ· ἕτερα εἶναι· ἢ ὁ ἀμφοτέρων τοιοῦσι χύτρ, ταὐτὸν εἶναι αὐτὰ· καὶ τὰ μόνον τοῦτο ὅπερ ἀμφοτέρα σώσαν ποιεῖν, ταὐτὸν εἶπεν διορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸ αἰτιατὸν· ὅλη ἐστὶ σκεδαστὴ λέγεται· ὁ τῆς ζωῆς· τὸ αἴτιον, πάσας δὲ λέγειν ταὐτὸν σημαινούσας

αἰτιατοῦ

αἰτίας οὐ λαὶ πόρρω λ. ἀμά λαὶ πρὸς ἐν λ. ὅτον ζητεῖται, τίς
ἀνού αἰτία ὡς ὕλη, οὐχὶ ἀποδιδόναι, ὅτι λὰ τέσσαρα τοι
χεῖα, ἀμ' ὅτι τὸ πολλαπλάσιον πρὸς κίνησιν τὸ σῶμα, οὐδὲ γὰρ
σὴ λὰ τέσσαρα στοιχεῖα τοῦ ἀέρος, ἢ ἄνθρωπος στοιχεῖα, ἀμ' ἢ σαρκὸς
ἕλον σῶμα. ὁλαχοῦ δὲ ζητεῖται τὸ ὡρισμένον εἶδος αἴτιον; ὅτι τοῦ
εἶναι ἀποδοτέον. τὸ δῶς τὸ οὗ ἕνεκα; τὸ τέλος. ἰστέον δὲ
ὅτι, τὸ οὗ ἕνεκα καὶ τὸ εἶδος ἐπὶ λῶν φυσικῶν. τὸ αὐτὸ
εἶναι. ἐπὶ δὲ λῶν τεχνητῶν. οὐ τὸ αὐτό. οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ δόξει
τὸ λοῦ καὶ ὠρισμένου εἶδος, καὶ τὸ οὗ ἕνεκα τὸ καλῶς ὡρισμένον εἶναι.
ἀμ' εἶδος μὲν ἐστὶ τὸ τοιονδὶ σχῆμα, οὗ δὲ ἕνεκα τὸ φυλάτ
τεσθαι τὰ ἐν αὐτῷ ἐνόμενα, τὰ μὲν οὖν λαὶ φυσικαὶ αἰτί
καὶ ζητεῖται, ἀλλ' ἄρα οὕτω μετίτεναι, ὅτις μὲν δὴ ὁ ὁρισμὸς
ποῖον ὅτι ἐπιζητεῖται αἰτία λὰ τέσσαρα; λὰ τέσσαρα ἐρωτῶ
μενοις δὲ ἀποδοτέον. λέγει ὅτι τὰ ὑλικὰ λαὶ. φυσικαὶ οὖσι
καὶ ζητεῖται. οὐχὶ δὲ καὶ λαὶ αἰσθητοὶ, ἀλλ' ἀμφὶ οὕτω μετίτεω,
καὶ ἀποδιδόναι τὸ ὡρισμένον αἰτία. ὅτις μὲν δὴ ὁρισ
μὸς ἀμφοῖν αἰτίαιν ἀποδοτέον ἡμῖν ἐστι, δεῖ μὴ ἀγνοεῖν αὐ
τό. ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἀπὸ καὶ ἀποδόντι. τὰ μὲν δὴ ἄλλα φυ
σικῶν μὲν, αἰσθητῶν δὲ οὐσιῶν. λέγει δὲ τοῦτο ξυμπασαν ὕλην
οὕτω σφαιρῶν εἶναι. ἄμφω λόγος, ἵνα καὶ οὐκ ἔχει ὕ
λην, εἰ γὰρ μὴ ἔχει, οὐδὲν ἐστὶν αἰσθητὸν ἀποδοθῆν.
τὸ δὲ εἶναι τοιόνδε τι. ὅτι καὶ τὸ κυκλοφορητικὸν σῶ
μα. οὐ συγχωρεῖ τις μὴ ἔχειν ὕλην. ἀμφὶ ἴσως τι κίνησις
φυσικὴ τῆς οὔσης, τὶ ἀν' ἄρα καὶ τοῦτο ὕλην. εἰ πὼν δὲ ὅτι
ἴσως οὐκ ἔχει ὕλην, λέγει, ὅτι ἢ. εἰ καὶ ἔχει. ἀμφοῖν οὐ
φθαρτὸν καὶ φθαρτὸν. ἀμφὶ μόνον καθὰ τόπον κινητ.
οὐδὲ δὴ ὧν φύσει μὲν, μὴ οὐσιῶν δὲ, ἀμφὶ παθῶν ἢ τῶν ὕ
λην. ἀμφὶ ὑποκείμενον μὲν αὐτοῖς ἐστὶν. ὕλην δὲ οὐκ ἔστιν.
οὐ γὰρ παρὰ τὸ ὑποκείμενόν τινι, ὕλη ἐστὶ τὸ ὧν ὑπο
κεῖσθαι. ἢ ἐς γὰρ κίνησις, τὶ ἀν εἴη ὑλικὸν αἰτίαν

πλῆον ὡς οὐσία, ἀμφότερα μὲν τὸ ὀφθαλμὸν ὑποκείμενον τῇ ἐκλεί-
ψει, ὕλη δὲ αὐτῆς, οὐκέτι· εἰ γὰρ τὸ ὀφθαλμὸν ὕλη τῆς ἐκ
λείψεως, εἶδος δὲ ἡ ἔκλειψις, μὴ οὔσης τῆς ἐκλείψεως, οὐ
δὲ σεληνὴ ἀν εἴη. τῶν γὰρ εἰδῶν μὴ ὄντων, οὐδὲ τὰ πράγ-
ματα ἔστιν, ἀφαιρουμένου δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ μὴ οὔσης, ὀφθαλμὸν εἶναι.
ὥστε δῆλον ὅτι οὔτε ἡ ἔκλειψις ἐστὶν εἶδος τῆς σελήνης οὐδ'
αὐτὴ ὕλη τῆς ἐκλείψεως, ἀμφοτέρων μὲν αἴτιον τῆς ἐκλεί-
ψεως, οὐκέτι. οὐδὲ δι' ὃ οὗ ἕνεκα· καὶ διαλοῦσθαι οὐ σφαιρικὸν
ἀποδοῦναι. ποιητικὸν δέ ἐστιν ἡ γῆ ἡ φθειρουσα τὸ φῶς.
τὸ δὲ εἶδος αὐτῶν τῆς ἐκλείψεως, ἐστὶ μὲν ὁ λόγος ἀφ'
ἁπλοῦς, ἀλλ' μὴ μετὰ τῆς αἰτίας ᾖ, οἷον· ἔκλειψις ἐστὶ
ἔκλειψις ἐστὶ στέρησις φωτός· ἀόριστον ἐστὶ γὰρ τοῦτο ἐστὶ ὅλο-
τος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐκλείψεως, καὶ γὰρ καὶ τὸ ἐναντίον στέ-
ρησις φωτὸς ἐστὶν, ἀλλ' οὐκέτι ἔκλειψις· ἐὰν δὲ εἴπῃ ὅτι ἔκ-
λειψις ἐστὶ στέρησις φωτὸς ὑπὸ γῆν ἐν μέσῳ γινομένη·
οὗτος ἐστὶν ὁ λόγος τῆς ἐκλείψεως σὺν τῇ αἰτίᾳ. ὑπὸ γῆν
λέγω ἀόριστον ἐστὶ τὸ πρῶτον πάθος. ὥστε ἀποδοῦναι
λόγον αὐτοῦ, ἀμήχανον ὡς τὸ ζῷον ἐστὶ πρῶτον τι πάθος
ἀμίκτου καὶ τοῦτο τὸ ζῷον καὶ τὸ παθεῖν ὑπνωτι-
κὸν, ἢ τὸ ὡς ἐναντίως· τὸ πρῶτον τι πάθος ὑπνωτικὸν πρό-
τερον γὰρ ἀμφότερα παθεῖν τὸ ζῷον ὑπνωτικὸν· σωληνοειδὲς
τοῦτο καρδία ἐστὶν· ὡς αὐτὸς οὗτος φησὶν ὁ ἐπικέφαλος· ὡς
ὁ πλάτων· οὗτος μὲν γὰρ ἀρχὴν ὡς ζῴων τὴν καρδίαν λέ-
γουσιν· ὅτι ὡς πηγὴ ἐστὶ τοῦ κόσμου, αἱ ἀναπνοὴ χθόνιοι αὐτμί-
δες καὶ ψυχθεῖσαι ἐς ὕδωρ συνίστασθαι, καὶ πάλιν καταβρέ-
χεσθαι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἐντὸς πνεῦμα ἀπὸ
εἰς τὸν ἐπικέφαλον ἀτμόν· ἐπανιὸν δὲ φύσει ἐμφύεται
ὡς ψυχρὸς ὁ ἐπικέφαλος· ψυχρὸν ὑπὲρ ἐκεῖνα, καθ' ὃ
χεσθαι, καὶ ἐπὶ πλεῖστον τὴν καρδίαν καὶ ὁ ἐναντιωτικὸν τὸ
ὡς αὐτῶν οὐ παρεληλῶς δὲ θάττον ὑπνωτικὸν τὸ ζῷον

ἐκ τοῦ μᾶλλον. ὡς τὸ, μᾶλλον ὕδωρ. ὡς ὅταν δεῖπνον μείζω τὸ ἄριστον. οὐδέτερα τῶν τῆς ὕλης. ἀμφοῖν γὰρ ἐστὶ καὶ μᾶλλον καὶ ἧττον ἡ ὕλη. ἐπεὶ καὶ μᾶλλον ἐστὶν ὕλη. ἡ οὐκείοτης ὡς ἀφαὶ τούτων οὐκείοτην ὕλην. εἶτα διαπορίαν ποιεῖ εἰ ἐναντία ἡ ὕλη ἑκάστου ἐστίν. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐναντία ἐστὶ καὶ τὸ ὑγρὸν ὕλη ἐστὶ καὶ ὑγροῦ. ἆρα ἐστὶ καὶ ξηροῦ ἐστὶ καὶ ξηρὸν ὕλη. τοῦ δὲ ὕδατος ἐστὶ καὶ ὕδωρ. ξηρὸν μὲν γὰρ ὄντος καὶ ὄξος. καὶ ἐρωτᾷ ὅτι, ἐναντία λέγων, ἢ τοῦ μὲν καθ' ἕξιν λέγων καὶ κατὰ τὸ εἶδος ὕλην. τοιγαροῦν τῆς μὲν ὑγιείας ἐστὶ τὸ σῶμα ὕλη, ὡς ἕξεως καὶ εἴδους. τῆς δὲ νόσου. ὡς στερήσεως καὶ φθορᾶς τῆς παρὰ φύσιν. ὁμοίως καὶ τὸ ὕδωρ. τοῦ μὲ οἴνου. ὡς εἴδους ἐστὶν ὕλη. τοῦ δὲ ὄξους. ὡς στερήσεως. ἀπορία δὲ τίς ἐστι καὶ διατί ὁ οἶνος οὐχ ὕλη τοῦ ὄξους. καὶ ἐστὶ ξηροῦ μὲν ὄξος ὁ οἶνος. ὑγρὸν γὰρ ἐξ οἴνου ὄξος. καὶ ὁ ζωὸς δὲ διατί οὐκέτι ξηροῦ νεκροῦ. καὶ ἐστὶν ὕλη τοῦ νεκροῦ. καὶ λύει λέγων ἢ οὔ· ἅμα καὶ συμβεβηκὸς αἱ φθοραί. καὶ εἶπεν λέγων. ὅτι οὔτε ὁ οἶνος ὕλη ἐστὶ τοῦ ὄξους. οὐδὲ ὁ ζωὸς τοῦ νεκροῦ. ἅμα καὶ συμβεβηκὸς αἱ φθοραί. λέγων φθοράς, τὰ χείρονα εἶδη. οἷς τοιαῦτα ὑπάρχει τὰ κρείττονα ὧν εἰσὶν ὑπάρ τοῦ ζώου ὕλη. καὶ φθοραὶ καὶ πρῶτον οἷον ὕλη, καὶ τοῦ νεκροῦ. ἀμφοῖν γὰρ τὸ ζῶον· τοῦ λέπε δαι γὰρ ὕλη τὸ ζῶον τοῦ νεκροῦ. αὐτὰ ἐστὶν ἡνίκ' αὐτῶ ὕλη. ἔστι γὰρ ἡ τοῦ ζώου ὕλη δυνάμει καὶ νεκροῦ ἀλλ ἀλλ ὕλη. διαλύει τὸ λέγειν ὅτι τὸ ζῶον καὶ συμβεβηκὸς ὕλη τοῦ νεκροῦ. ὡς ἁπλῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ οἴνου. πρότερον γὰρ τὸ ὕδωρ ὅπερ ἐστὶν ὕλη τοῦ οἴνου. δυνάμει καὶ τοῦ ὄξους εἶναι ὕλη. λεπτομερῶς καὶ συμβεβηκὸς τὸν οἶνον ὕλην τοῦ ὄξους. ὥσπερ γὰρ ἐξηπάτησας νῦν γίνεται καὶ

καὶ ἀσυγχώρητον. ἐφωλώμενον. ὡς εἰ ἔλεγεν. ἀμφίβολός
ἐστὶν ἡ πρᾶξις ἡμῖν ἐνθάδε ἢ αὐτόζωόν καὶ αὐτόθρι
πον, διατὶ οὐκ ἔστι καὶ αὐτὰ αὐτόθεόν. καὶ οὕτως ἔσον
ται ἡμῖν καὶ ἀμέθεξιν οὐκ ἄνου οὐδενός. Ἰουδαϊκὴ
ἔσονται καὶ ἀμέθεξιν. οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτοθεοῦ. ἀσυγχύ
τως γὰρ ἀμήλοιν. Θεὸς αὐτόζωόν. καὶ τὸ αὐτόθρίπον. εἰ
γὰρ ἀνωμένω ἐλυπᾶτο Θεὸς αὐτόζωόν καὶ αὐτόθρί
πον, ἴσως ἂν αὐτοῖν ἀποκλήθημα ὁ αὐτόθεός. καὶ οὐ
δὲ ὡς συμβαίνει εἶναι Ἰουδαϊκὰς ἄνους καὶ ἀμέθεξιν τοῦ
αὐτοθεοῦ. ἐπεὶ δὲ ἀσυγχύτως. ὑποκεῖνται δὲ συνιόντα
καὶ οὕτω τὸν αὐτοθεόν. ἔστον ἂν οἱ ἄνοι οὐκαλὰ μέθε
ξιν ἄνου οὐδενός. ἀμὰ δυοῖν ζώου καὶ ἀνθρώπου. καὶ οὐ
ὁ ἄνος. οὐκεῖ. ἀμὰ πολλῶ ζῶον καὶ ἄνθρωπον. εἰ οὖν οὐκ
ἔστι τοῦτο αὐτὰ. Οὕτω δὴ τοῦ λόγου οἶμαι ἀσυγχύ
τως ἐφωλεύσας λέγει. φανερὸν εἶναι. ὅτι οὐκ ἐν ἀρχῇ τὸν λό
γον τὸν ἀδοριάν ἐξῶν ἐλάθασιν ὁρίζεσθαι καὶ μετὰ
ἐναντίων ὁρισμούς. μεθέξεις τινὰς καὶ ἀμέθε
ξιν. τὰ λεγόμενα. εἰ ἔστιν ὡς περ λέγομεν. σαφῆ ἐξ ὕλης
καὶ εἴδους. καὶ τὸ μὲν εἶδος τελειοῦται καὶ ὕλη. τὸ δὲ ἐν ἐξ
ἑκάτερα καὶ εἴδους. δόξειεν οὐ μικρὰν ἀπορίαν ἔχειν τὸ ζῶ
ον τοῦμπαλιν. πῶς γὰρ οὐκ ἀπορήσει. ὅτι διατὶ ὁ ἄγγελος
καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἁπλῆ ἀσώματος εἶδος ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἑκά
τερα οὐ τὸ εἶδος αὐτὸ καθαὐτὸ ὑφεῖς. καθάπερ οἱ λοι
ποὶ ἰδέας πρὸ τοῦ ὑποκειμένου λέγουσι. καὶ ἡ ὕλη ὡς ζῶ
ον. τὸ πᾶν ὡς. ὡς ἀγνοεῖν ἄπορον. τί τὸ ἐνοῦν τὰ
κεχωρισμένα. καὶ καθόλου πάντα. Εἰδὼς δὲ οὐκείσας καθ'
αὐτὸ τὸ ἐν ὑποκειμένου, ἀμὰ τῇ ὕλῃ. οἷον τὸν χαλκοῦν ὡσ
περὶ ὑπὸ τοῦ τεχνίτου κινουμένου. ἀχρόνως ἐπιγίνε
ται. τίνα τοῦτο ἀπορίαν ἔχει, ὅτι τὸ ἐνῶσαν αὐτὰ
καὶ ποιοῦσαν ἓν. ἡ γὰρ ἀπορία φησὶν αὕτη σχεδὸν ἡ αὐτή.

εἰδή. καὶ ἡ τῆς δυνάμει ὄμοι ὕλης ζώου ἀνάγκαια· ὅτι
ὡς εἶναι εἰδὸς, ἀμφὶ καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ὕλης· ὅτι ὡς εἶ
ναι εἰδὸς, οὐχὶ πανθαυτὸν ὅτι ὡς ὑλῶν. ἡμεῖς εἰδὸν
τὶ. καὶ αἰσθητὸν. ἐπειδὴ γὰρ καὶ τὰ ζῷα ὕλη ἀναγκαῖ.
τὸ μὲν ζῷον εἰδὸν ὡς ὕλη. καὶ ὅλη τοῦ εἴδους. αἱ δ.
ἐμέχει καὶ τὰ ὀστᾶ. αἰσθητὰ· καὶ παλιν· τὸ μὲν χρῆμα
νοητὸν, ὁ δὲ χαλκὸς αἰσθητὸν. ἀμφὶ τὸ μὲν χρῆμα τοῦ
λόγου καὶ τοῦ εἴδους. ὁ δὲ χαλκὸς καὶ τὰ ὀστᾶ καὶ τὰ σὰ
νεῦρα. ἡμεῖς ὅλου σωθέντου ἐκ χαλκοῦ καὶ τοῦ τοιουδὶ
χρήματος. τὸ δὲ παλιν καὶ αὖθις τοῦ σωθέντου αὖθις.
ὅθεν δὲ μὴ ἔχει ὕλαν μήτε νοητὸν μήτε αἰσθητὸν·
μ νηδεὶς ἀπλῶς παλιν τῆς ὕλης καὶ τοῦτο οὐ παρέξεται. ἀλλ
ἴνα λάβωμεν περὶ τῶν δεκα γραμμικῶν γραμμῶν διορισθῆ. καὶ εἰ
πω. ὅτι ἐστὶ δὲ τις ὕλη. ἡ μὲν νοητὴ. ἡ δὲ αἰσθητὴ. λεγέ.
ὅτι ὅθεν δὲ μὴ ἔχει ὕλαν. μήτε νοητὸν, μήτε αἰσθη
τὸν. ἕκαστον ἐστὶν ὅπερ ἐν τῇ. καὶ ἁπλῶς ἕν. καὶ κυρί
ως, ὥσπερ καὶ ὄν. τὰ μὲν γὰρ ἄνευ τῆς ἐξ ὕλης καὶ εἴδους
διαιρεῖν ἀδυνάτου συνέχειαν, λέγεται εἶν. τὰ δὲ μὴ ἔχον
τα μήτε αἰσθητὸν, μήτε νοητὸν, ὅλως ἁπλῶς ἐν ἔ
στιν, εἰ μὲν γὰρ εἶχον ὕλαν, ἦσαν ἂν ἕν. ὡς τὰ ἐξ ὕλης
καὶ εἴδους διαιρεῖν συνέχειαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔν ὕλη τυγχάνει
ὄντα. ἀνάμικτα καὶ ἀσύμπλοκα τῇ οὐσίᾳ· ἀδύνατα ἁπλῶς καὶ
κυρίως ἕν. εἴη ἂν δὲ εἰδὴ τὰ μήτε αἰσθητὰ, μήτε νοη
τὰ ἔχοντα ὕλαν. λέγω δὲ, τόδε τι. λέγων τὸ δὲ τι τὴν
οὐσίαν. τὸ ποιὸν, τὸ ποσὸν. ἀμφὶ ἡ μὲν οὐσία οὐκέτι
νοητὴ ὕλη, δῆλον. ἐπειδὴ γὰρ νοητὸν ὕλαν τὰ μέρη φα
μὲν. τούτων δοῦναι τὸ μέρος. γραμμικὰ τὰ μὲν γὰρ ἀδιαί
ρετα, καὶ οὐκέτι τῆς ὑπερκειμένης διαιρέσεως· τὰ δὲ φύσει.
δῆλον ὅτι, οὐκέτι ἐν τοῖς ὕλης νοητὴ. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ
αἰσθητὴ. ἡ γὰρ αἰσθητὴ ὕλη, σωθέντων ἐστὶν ὕλη. καὶ αἰ

ἀλλ' οὕτως αὐτὴ ἡ ἀντίθεσις τοῦ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἀπλῆ καὶ μὴ
ἁπλῆ οὐσία ἐστί. καὶ ἁπλῆ μὲν οὐκ ἔστιν οὐδενί. οὐδέπω αὐτὴ
τοῦ εἶναι εἶναι ἀπλῆ ἢ ὄν. ἀμέτοχα γὰρ αὐτῆς ἐστὶ κίνησις
στάσις καὶ τὸ ταὐτὸν, καὶ τὸ θάτερον, ὅμως οὐκέτι χωριστὰ ἀλλ'
ἐν θέσει καὶ ἀμέτοχα ἀλλήλοις. τοῦτο δὲ ἤδη πάλιν ἕτερον
τοῦ εἶναι ἐστὶ τὸ δεύτερον λέγων. διὰ τοῦτο δὲ τὴν
ἀπορίαν τὴν ζητοῦσιν πότερον ἔστιν αὐτὸ τὸ εἶναι
τὸ ζῷον πρῶτον ἢ ταῦτον. οἱ μὲν μέθεξιν φασὶν, ὥσπερ ὁ Πλάτ.
μεθέξει ὧν ἴδιόν ἐστιν ἕκαστον. τὸ δὲ τὸ αὐτὸν τῇ μεθέ
ξεως ἐστὶ. καὶ ὅλως τὸ μετέχειν, καὶ ὁπωσοῦν ἔχειν πρὸς
τὸ συμβαίνειν. ἀδιορθώτως. καὶ οὐκ ἔχουσιν ἔτι πόθεν. οἱ δὲ φασὶ
συνουσίαν ψυχῆς. ὥσπερ λυκόφρων ὁ σοφιστὴς τὴν ἕξιν
φάσκων λίθων συνουσίαν τοῦ ἐπιπεδῶσθαι καὶ ψυχῆς. καλ
λιον δὲ καὶ διαφέρον ἴσως οὐ οὕτω πως ἔσχεν ἡ ἱερὰ φή
σις τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐπιπεδῶσθαι συνουσίαν καὶ ψυχῆς,
ἐρωτῶμενος γάρ ὁ λυκόφρων. τί τὸ αὐτόν; ἐστὶν τὴν
ἐπιφάνειαν καὶ τὴν ψυχὴν εἶναι σύ. ἐλεγχθεὶς ὅτι ἡ σωμα
τὰ. οἱ δὲ τὸ ζῷον ἐλεγον, ὡς ἓν σύνθετον ψυχῆς οὖν ὡς
σώματος, καὶ τὰ φυόμενα ἁρμόσει ἐπὶ πάντων λέγειν.
εἰ γάρ μὴ τὴς ἔροιτο τί τὸ αὐτόν τοῦ ἐπιφανὲς καὶ
τὸ λευκὸν εἶναι, ἕτοιμον εἰπεῖν, ὅτι σύνθετον ψυχῆς
καὶ σώματος. καὶ τὸ τριγώνου, ὅτι σύνθετον. ἢ συνουσί
α συνθέτου ψυχῆς καὶ ὕλης. τοῦτο δὲ γλαφυρὸν. ἐπεὶ γὰρ
σύνθετον ἐπέκεινα λέγει τῶν χωρὶς καθ' αὑτὰ ἐνεργειῶν
ὄντων, ἕνα τι σύνθετον. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ μελιτοκεράτου. ἢ ἐπὶ
ὑπνου καθαυτὸ μὴ οὔσης καὶ χωρὶς. πῶς μετὰ ψυχῆς σύνε
πται. ἅμα καὶ τὸ λευκὸν. ὅτι τὸ χαλκοῦν τρίτωνον σύνθε
τος ἐστὶ χαλκοῦ καὶ τριτῶνος. δῆλον. οὐ γὰρ ὡς καθαυ
τὸ τρίτωνον. καὶ συνέπεται μετὰ τοῦ χαλκοῦ. ἅμα τοῦ
χαλκοῦ διωσθὲν κινουμένου γίνεται τὸ τρίτωνον. αἱ

ὁ ζητούμενος ὁρισμός. οὐσία ἄρα ἐστὶν, ἡ ἀνάστασις. ὑπομενέτω δὲ πάλιν ἡμᾶς τῶν ῥηθέντων καὶ ἀληθέντων. ὅτι μηδὲν περίεργον παρῆκεν ὁ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας οἰκονόμος, πλὴν καὶ ἀγγέων καθηκουσίων ὕλα λέγεται. καθάπερ γὰρ τὸν λόγον τῆς οὐσίας ἡ ὕλη καθαίρεσιν ποιεῖ οὐσίας, οὕτως τῆς οὐσίας αὐτὴ ἡ οὐσία ἐφ' ἑαυτὴν ὕλα λέγεται, εἰρήκαμεν· ἢ πρὸς ἄλλου δέ τινος οὐσίαν ἄρα ὕλα λέγεσθαι, ἐπιλέλησται πάλαι. ἔστιν γὰρ ἐξ ἑτέρου τῆς οὐσίας λόγου, ὡσπερ εἴρηται πρόσθεν. ἐπεὶ δὲ ἀκριβῶς τῆς ὁρίζεσθαι τὸ ποιόν, ἢ τὸ ποσόν, ἢ ἄλλο τινὰ ὧν καθηκόντων, εἰς τοῦ ὁρισμοῦ αὐτῶν ἐξαναγκης πρὸς οὐσίαν πεφυκὴ ψέλια ὡσπερ καὶ δίσκον τῆς σιμότητος πρὸς ῥῖνα. ἡ δὲ τοῦτο δηλον ὡς διὰ τοῦτο πρὸς οὐσίαν λέγεται, πρὸς ἑτέρου ἄρα λέγεται. ἔστιν δέ τι οὐ λέγεται; τὸ μὴ ὂν, καὶ οὐσία· τὸ δὲ ποιόν, καὶ τὰ μὴ δυνάμει· τὸ δὲ ἐνεργείᾳ, καὶ καθ' ἑαυτὸ ἔργον, ἐκ παραγήλου δὲ τὸ ἀνεργείᾳ, καὶ καθ' ἑαυτὸ ἔργον κεῖται, ἀορίστου καὶ περὶ δυνάμεως. λέγοιτο δ' ἂν κυρίως δυνάμει πλὴν πρώτης καὶ ἀνεῖδέου ὕλης· δυνάμει γὰρ πάντα ἐστὶν, ἢ τῆς καθ' ἑαυτὸ πρώτης δυνάμεώς ἐστιν, ἀφ' οὗ οὐκέτι χρὴ παραμυθεῖσθαι πρὸς ὃ βουλόμεθα νοῆσαι· ἀΰλον γάρ ἐστι, καὶ ἁπλοῦν καὶ ἀσώματον ζητοῦμεν, ἀφ' οὗ κενὸν ὕλου ἢ καὶ σώματος. τὸ δὲ ἐνεργείᾳ πλέον ἐστὶν ἤδη δύναμις καὶ ἐνέργεια τῶν μὴ λεγομένων καθ' ἑαυτὸν κίνησιν. τοιοῦτον δὴ εἶπε τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ οὐ, ἵνα πλέον σήμαντικὸν δυνάμεως μόνον ἦν. ἔχει γὰρ ἀμφότερα. τότε δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, ἐκεῖ δὲ τὸ δυνάμει μόνον· τὸ δὲ τὸ δύο πλουτῶν ἓν τοῦτ' εἰ ἐστὶ τέλειον ἐστὶν. οὐ μόνον δὲ τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἅμα, ἵνα πλέον ἐστὶ τοῦ δυνάμει μόνον· ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ μόνον. τὸ δυνάμει μὲν δὴ κίνησιν εἰσάγειν, ἢ κίνησιν καθ' ἐνέργειαν εἶπε·

ἵνα ἡ τὸ λειπόμενον. ἐξαπλοῦν γὰρ ἐστὶν ἡ δυνάμις καὶ ἡ
ἐνέργεια ὧν καθ' αὑτὴν τὴν ἐνέργειαν εἶπεν ἢ ὅτι κατὰ
τὴν ἐνέργειαν μόνον λειπομένων, ἔστι δὲ δυνάμει μόνον ἢ πῦρ
τὴν καὶ αὐτάρκως ὕλη· δυνάμει δὲ καὶ ἐνεργείᾳ πυρί, ἢ γῆ
τῷ σώματι καὶ οὐδέτερος ὕλη· δυνάμει δὲ καὶ ἐνεργείᾳ πυρί, ἢ γῆ
ἀήρ· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ὅλου ἐστὶ τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ
τοῦ δυνάμει μόνον, ἢ τοῦ ἐνεργείᾳ μόνον· ὅμως ἀπὸ τοῦ
ὡρίσθη κυρίως δυνάμεως· οὐ γὰρ ἁπλῶς ἐνεργείας ὁρίσ-
μοις· ἐπιλύσομεν φησὶ καὶ ὡρίσθω ἄμφω δυνάμεως,
ὅτι μὲν δυνατὸν ἡ δύναμις, καὶ τὸ δύνασθαι λέγεσθαι·
οὐχ ἑπόμενον δεικνύναι· διώρισται γὰρ πρότερον· ἔστιν
δὲ τῶν δυνάμεων ὅσα ὁμωνύμως λέγεσθαι, ἀφώρισται·
ἕνια γὰρ ὁμοιότητι τινὶ λέγεσθαι· ὥστε ἐν γεωμετρίᾳ·
ἐπεὶ γὰρ λέγεσθαι ὅτι ἴσην ἢ μείζονα ἢ ἐλάττονα δύνασθαι
καὶ ὁ δύνασθαι τετράγωνον· λέγεται πλάγιον ὅτι ἴσον
τετραγώνου· ὃ δύναται ἡ λοιπή· λέγεται δὲ φησὶν ὅτι καὶ
ἐπὶ ἀριθμῶν· ὁ γὰρ τέσσαρα δυνάμενος ὢν ὁ δύο· ὁ γὰρ
δὶς τέσσαρα τετράγωνον· ὅτι δὲ ὁ δὶς τετράγωνος
ὁ δύο ἐστὶν ὅτι ὁ δὶς δύο· ὅπερ ἐστὶ τὸ τέσσαρα· ἴσου δὲ τοῦ
καθόλου λέγεσθαι ἢ κυρίως δυνάμεως, διὰ γὰρ
τὸ τέλειον κυρίως δυνάμεων· διὸ λέγεται δύνασθαι· δύναται δὲ τὸ
καὶ ἡ ὕλη· λέγεται καὶ αὐτὴ δυνάμεις· λέγεσθαι οὖν δὴ
δυνατὰ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ἀδύνατα τὸ εἶναι ποτὲ ἢ μὴ
εἶναι· διὰ πλάσιον γὰρ οὐσίας, λέγεται δυνάμει
τετράπλασιον· μὴ οὔσης δὲ, λέγεται μὴ δύνασθαι· ὅλως
δὲ τοιοῦτός ἐστιν ὁ αὐτὸς τρόπος· καθ' ἃ ἀρχαί τινες λέγονται, καὶ πῶς
πρώτην μίαν λέγομεν· καθόλου γὰρ ὡς εἰρη-
ται, δυνάμεις ἢ ὕλην λέγεσθαι. εἰσὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ πλάσους
ὕλαι, ὥστε ἐλάττονες· τοῦ φλεγμάτος γάρ τὰ γλυκέα
καὶ λιπαρά· αὐτῶν δὲ αἱ ὕλαι τὸ γλυκὺ καὶ λιπαρὸν

ἀρχαὶ πλείους ἐσὶ καὶ δυνάμεις τοῦ αὐτοῦ εἴδους. φανερὸν
τοῦ φλεγμάτος. καὶ λέγονται δυνάμεις διὰ τὴν πρώτην
καὶ μίαν δύναμιν λέγω αὐξάνουσαν ὕλην, ἥτις ἀρχὴ καὶ αἰτία
ἐσὶ τοῦ μεταβαλεῖν τὸ ἐν ᾠῷ ὑγρόν. ἔστω δὲ τὸ λειπόμενον δεῖ
λον. ἐπὶ τοῦ κηροῦ. ὁ γὰρ κηρὸς ἐν ἅμα αὐξάνεται φύσει ὑπὸ
τῶν κηρίνων ἀνθρώπων. ἀρχὴ καὶ δύναμίς ἐσι τοῦ μετα
βαλεῖν τε καὶ παθεῖν τὸν αὐξανόμενον ὑπάρχοντος τοῦ τόπου
τοῦ καὶ ὑπάρχοντος αὐξεσθαι. τὸ δὲ καὶ ἅμα δηλοῖ ὅτι. ἐπειδὴ
νοσεῖ τις ἢ ὑγιάζεται τὸ αὐτοῦ σῶμα. καὶ ἔσται ἐν αὐτῷ καὶ δύνα
μις τοῦ καὶ παθεῖν αὐτοῦ. ἅμα οὖν καθ' αὑτὸ καὶ τοῦ συμπάρ
χειν αὐτῷ. ἅμα καὶ καθὸ ἅμα. ὅταν δὲ ὧν δυνάμεων αἱ μὲν
ἐν τοῖς αὐτοῖς ὦσι τοῦ μεταβαλεῖν. τὸ ἐν οἷς ἔσι τὸ πρῶτον
αἴτιον οὐκέτι. διορίζει καὶ περὶ αὐτῶν. λέγων. καὶ μὴν ἔσι
καθ' ἑκάστην δυνάμεις, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ πάσχοντι ἀρχὴ μεταβο
λῆς παθητικῆς ὑπάρχουσα ἢ ἄλλο. τοιαύτη δὲ δυνάμεων.
καὶ μὴ ἐν αὐτῷ πάσχοντι ὡς ἀρχὴ μεταβολῆς. οὐχὶ
τοῦ μὴ πάσχειν. ἅμα τοῦ πάσχειν ὑπάρχουσα, ὥσπερ εἴρηται
περὶ τοῦ κηρίνου ἀνθρώπου. καὶ μὴν οὕτω τῶν δυνάμεων ἐσὶ
τις διαίρεσις, μὴ ἐν αὐτῷ ἀρχὴ τοῦ πάσχειν ὑπάρχουσα. ἅμα μὲν
ἕξις ἀπαθείας ἢ ἐπὶ τὸ χεῖρον. ἢ γὰρ σκληρότης ἢ ὅλως
τὸ σκληρόν. ἕξις ἐσὶ τοῦ μὴ πάσχειν τὸ σίδηρον, καὶ φθεί
ρεσθαι ὑπάρχουσα. ἐπειδὴ δέ τινα πάσχει ὥσπερ καὶ ὑπὸ
τῶν φαρμακούς ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαχεμένου. καὶ ὅμως οὐκ
ἄχρι τοῦτο φθορᾶς. ἐπιτήδειος. τὸ λίθος ἐπὶ τὸ χεῖρον. ἴσον
λέγων. ὡς ἡ δυνάμις ἣν ὡς ἕξις λεγομένην. οὐχὶ τοῦ μὴ
μεταβάλλειν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐσὶν αἰτία. ἅμα δὲ τοῦ με
ταβάλλειν ὑπὸ ἀρχῆς τινὸς μεταβλητικῆς. ἐπὶ τὸ
χεῖρον. εἰπὼν δὲ ὅτι καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ αἰτία τοῦ παθεῖν
ὁμοίως καὶ τοῦ μὴ παθεῖν δυνάμεις λέγεσθαι, δείκνυσι
τοῦτο διὰ τοῦ εἰπεῖν, ἐν γὰρ τούτοις ἔνεσι καὶ τοῖς ὅροις

ὁ τῆς πρώτης δυνάμεως λόγος. πολλαπλασιάσαντι οὖν τοῦτον τὸν τῆς δυνάμεως ἀφορισθέντα. ἔσται ὁ λόγος καὶ ὁ ὁρισμὸς τῆς πρώτης δυνάμεως ... ἐστὶ γὰρ ὁ λόγος τῆς πρώτης δυνάμεως ἡ τοῦ ἀρχὴ μεταβολῆς ἐν ἄμφω ἢ ἄμφω. καὶ πάλιν μεγαλόπλης ἐστὶν ἀρχὴ μεταβολῆς παθητικῆς ὑπ' ἄμφω, ἢ ἄμφω, ὥστε ἔσται ὁ λόγος τῆς πρώτης δυνάμεως. καὶ οἱ τοιοῦτοι. ἐπεὶ οὖν, πᾶσα ἄρα λέγονται δυνάμεις. τὰ μὲν ὡς δυνάμενον, αἱ μὲν, τὸ τοιοῦτον παθεῖν. αἱ δὲ τοῦ καλῶς. πῶς δεῖ τοῦτο λέγειν), εἴρηται ἡμῖν ἐν τοῖς ἀνωτέρω τῶν τῆς διαγραμματείας πλατύτερον. ὅτε διαιρετέον τῆς δυνάμεως σημαινομένου ἑκάστου λεγομένου ἄρα ἐστὶν ὅτι. οἱ τοίνυν τούτων ὡς δυνάμεων λόγοι ἐν ὑπάρχουσι. πῶς οἱ ὡς πρώτων δυνάμεων λόγοι; τὸ μὲν πῶς τοιοῦτόν ἐστιν, ἐπειδὴ αὐχωσάμεθα. καὶ ἐν οὗτος ἔστιν μὴ ἀπαραλάκτως. ὁ τῆς πρώτης δυνάμεως λόγος οὗτός ἐστιν ὁ τῶν ἐκληρωμένων λόγων. ἐκείνης μὲν γὰρ ὁ λόγος ἐστὶν, ὅτι δυνάμεις ἐστὶν ἀρχὴ μεταβολῆς ἐν ἄμφω ἢ ἄμφω. τῆς δὲ ἐκληρωμένης ἀρχὴ τοῦ μεταβάλλειν. φανερὸν οὖν ὅτι ἑκάτερα μὲν ὡς μία δύναμις τοῦ ποιεῖν ἐστὶ καὶ πάσχειν. ἐπεὶ γὰρ ἡ αὐτὴ ἀθῶσαι πέφυκε καὶ βιάσασθαι. ἡ αὐτὴ δύναμις ἀθῶσαι ὁδός, ἔστω μὲν τινα εἶναι πάντη. τέτοιοι τινα οὐκέτι. ὡς μὲν γὰρ ὑποκειμένῳ εἶναι πάντη. ὡς δὲ οὐχὶ πάντη. ὡς γοῦν ὑποκειμένῳ τῷ μανθάνοντι ἐνέργεια καὶ ὁδός. ὡς μὲν ὑποκειμένῳ εἶναι πάντη. ὡς δὲ τῷ μανθάνοντι ἕτερα. αὐτὸ μὲν γὰρ τοῦ διδασκάλου ὡς τοῦ μανθάνοντος θεωρουμένῳ, λύπη καὶ διδαχὴ. αὐτὸ δὲ τοῦτο ὡς τοῦ διδασκάλου μάθησις οὕτω δὴ καὶ ἡ δύναμις τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν. τέτοιοι μὲν τινα εἶναι πάντη. τέτοιοι δὲ τινα ἕτερα. ἡ γὰρ δύναμις τοῦ πυρὸς, οἷον ἡ θερμότης ἢ παρεῖναι τῷ ὕδατι ἐν ὅλῳ

μὲν, ἐστὶ μὲν ἀΰλη, ἐστὶ δ' οὐχ ἀΰλη, ἀτόμων γὰρ σω-
ματικῶν καὶ θείων θεωρουμένων λείπεται σώματος εἶ-
ναι παντὸς πάθους. ἐστὶ μὲν οὖν φησὶν ἡ δύναμις τοῦ πυ-
ρὸς καὶ παθεῖν, τεθερμάνθαι γὰρ λέγεται
ἢ εἰληφέναι αὐτὸ δύναμιν τοῦ παθεῖν ὑπὸ τοῦ
ὕδατος. δύναται γὰρ ἔτι καὶ θερμανθῆναι ὑπὸ τοῦ
πυρός, ἢ οὕτω ἄμα ὑπὸ τούτου. δύναται γὰρ λέγεσθαι τὸ πυρ
ὅτι δύναμιν ἔχει τὸ ὕδωρ φθεῖραι παθὸν ὑπ' αὐτοῦ, οὐχ ὃ
δυνάμεως, ἡ μὲν ἐστὶν ὡς παρόντι. διὰ γὰρ τὸ ἔχειν τι
νὰ δύναται, καὶ ἀρχὴ ἁπλῶς διὰ τὸ εἶναι τῶν ὑλικῶν
ἀρχῶν τινὰ πάσχει τὸ πάσχον, καὶ ἀπὸ τούτου, καθὸ
μᾶλλον τὸ λιπαρὸν καὶ θλαστὸν τὸ ὑπάρχειν ὧδι διὰ τὸ ἔχειν
δύναμιν τινὰ καὶ ὕλην. τοῦτο μὲν καὶ εἶναι τῷδε τῷ
θλασθαι, καὶ ὧν δυνάμεων, ἡ μὲν ἐστὶν ὡς παρόντι.
ἡ δὲ οὕτω ποιοῦντι· τὸ γὰρ θερμὸν καὶ ἡ οἰκοδομικὴ
τὸ μὲν οὕτω πυρὶ ὄντι, ἡ δὲ, ἐν ᾧ οἰκοδόμῳ· τῶν ποιοῦ
ντων, οὗτος ἐν τῷ ποιοῦντι ὑπερογὴ τοῦ παθητοῦ ἐστι, πλὴ
ν ὅτι τὸ συμπεφυκὸς καὶ οὐ οὗ καὶ συνεχὲς, οὐχὶ
σῶμα ὑφ' ἑαυτοῦ· τὸ γὰρ πῦρ ἐν ὑφ' καὶ συνεχὲς οὐκ ἔ-
στιν ἑφ' ἑαυτοῦ. τὸ γὰρ πάσχον ὑπερον εἶναι δεῖ τοῦ
ποιοῦντος. ὥστε δοξάσει ἡ δύναμις καὶ τὸ δυνατὸν εἶναι
ἐφ' ἑαυτοῦ, οὕτως ἡ ἀδυναμία, ἡ μὴ τοιαύτη ἀδυναμία οἵαν τὴ
ν ἀτρεψίαν εἶναι. ὥστε τοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ, παθη-
τὸν δυνάμει ἀδυναμία. ἡ γὰρ τοῦ πυρὸς δύναμις, καθὸν
θερμαντὴ, ἀδυναμία ὕδατι· ἀδυνατεῖ γὰρ μὴ θερμαίνειν τὸ
παραπλήσιον καὶ πλησιάζοντα αὐτῷ. ὥστε ἀδυναμία
ἐστὶ τὸ μὴ δύνασθαι μὴ θερμαίνειν· ἀδιάφθορον γὰρ φθα-
μβλύνει, καὶ ἀδυναμίαν ἔχειν τὸ μὴ ἔχον δύναμιν τοῦτο
ἢ ἐκεῖ τὸ ἀεὶ, καὶ ἡ τοῦ ἀπείρου δύναμις, καθὸν οὐδὲ
ναται ἀπλῶς τελειωθῆναι, ἀδυναμία ἐστὶ, καὶ αἱ τοι

Ἀπὸ ὑγροῦ.

καὶ ὠφέλιμος, ὥστε ἄμφω μᾶλλον ἂν δόξαιεν ἀδύνατοι εἶναι
τὰ ἀδύνατα, ὡς πῦρ εἰ καὶ δύναται λέγειν τι καὶ πολλά, οὐ
τι καὶ ἀληθῆ. καὶ γὰρ τὸν ἔχοντα ἀπτικὴν ἕξιν. ἐνδέχε-
ται. ἀτρέμα ἔχειν λέγειν, καὶ ἡ ἀνάπαλιν τοιαύτη πάθησις
ἔσται. καὶ ὁ στρυφνὸς ἔχειν, οὐκ ἐνδέχεται. ἢ ὅτι τὸ στρυφνὸν
ἔχειν. ἢ ὧδε. οἷον σαρκῶδες. ἢ καὶ ὁ πωσοῦν. σαρκῶδες ἢ
ἀτρέμα ἔχειν ὁτιοῦν. ὁ ἀμφοῖν τοῖν ὀφθαλμοῖν ἐκτεθραμ-
μένος καὶ μάλιστα ὁρᾷν. ὁ πωσοῦν δὲ μέγα ἔχειν λέγειν τὸ
ὁρᾷν μᾶλλον. μὴ κατὰ τοῦτο δὲ. ἐνδέχεται δὲ πάλιν ἀπτικὸν ἔ-
χειν λόγον. ἀφαιρεθῶσι δύο. ὅταν ἔχειν στρυφνόν. ἐκτε-
θαι τοῦτο λέγομεν. ἐπὶ δὲ τῶν δυνάμεων ἐν τοῖς ἀ-
ψύχοις οὐ παρέχονται ἀρχαὶ τοιαῦται. ἔστι δὲ φυτικὰ τῶν
δυνάμεων. αἱ μὲν ἀρχαὶ οὐ παρέχονται ἐν τοῖς ἀψύχοις.
ὡς ἡ θερμότης ἐν τῷ πυρί. αἱ δὲ ἐν τοῖς ἐμψύχοις. καὶ ἐν
ψυχῇ. καὶ ἐν ψυχῇ οὐκέτι τῷ ἀγόνῳ μέρει αὐτῆς. ἀγένητον λέ-
γομεν, ὥσπερ ἡ ἰατρική. δῆλον ὅτι καὶ ὧν δυνάμεων,
αἱ μὲν ἔστιν ἄγονοι. αἱ δὲ μεταλλητικοί. διὸ πᾶσι μὲν ἐγ-
γίγνεται. αὔξησις καὶ φθίσις. ἡ τε οἰκοδομικὴ καὶ ἡ ναυπηγική.
καὶ αἱ ἐπιστῆμαι. ἧττον δὲ λέγομεν ἔτι τὰς ἐπιστή-
μας δυνάμεις εἶναι. ἀρχαὶ γὰρ ἐν μεταβλητῇ καὶ ἐν ἄγω-
νι γὰρ ἐπιστήμη οὕτω λεγομένου μορίου τῆς ψυχῆς οὐδέν. μετα-
βάλλει τῶν ψυχῶν. καὶ κινεῖ εἰς ἀναρμοστίαν καὶ
ζωήν. εἰ οὖν πᾶσα δύναμις ἐνεργείας ἕνεκα δύναμις.
αἱ δὲ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι μεταβάλλουσι τῶν ψυ-
χῶν εἰς τὸ ἐναντίον πρᾶξιν. πολλῶν ἄρα δυνάμεις αὗται
ἐνεργείαι. διαφέρουσι δὲ αἱ ἄγονοι δυνάμεις ὧν μετὰ λό-
γου. ὅτι αἱ μὲν μετὰ λόγου. ὅτι ἅμα ἀντία ποιοῦσιν. ἰα-
τρικὴ γὰρ ὑγίειαν καὶ νόσον. αἱ δ' ἄλογοι μία ἑνός. ἡ γὰρ
θερμότης μόνον θερμαίνει. εἰ δὲ ψυχρὸν καὶ ψῦχος. ἅμα ἂν τοῦ
αὐτοῦ. ἅμα καλὰ ἂν μεταβάλοι. τῶν γὰρ αὐλητῶν ἡ ποιότης,

μη

συμβαίνει γίνεσθαι ψέξιν, αἴτιον δὲ τοῦ τὰς μετὰ λόγου
τῶν ἐναντίων εἶναι ποιητικάς, ὅτι φησὶν ὁ λόγος ἐστὶν
ἡ ἐπιστήμη, τουτέστιν ἡ μετὰ λόγου δύναμις, ἐπιστημονικὴ
τις γνῶσις ἐστίν. ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ τις γνῶσις
δηλοῖ καὶ γνωρίζει. οὐ τὸ πρᾶγμα μόνον καὶ τὴν ἕξιν, ἀλ-
λὰ καὶ τὴν στέρησιν. πρᾶγμα μὲν καὶ ἕξιν, οἷον τὴν ὑγίειαν.
στερήσει δὲ οἷον τὴν νόσον. πλὴν οὐχ ὡσαύτως ἀμφότερα, ἀλλὰ
τὴν μὲν ἕξιν καθαὐτό, τὴν δὲ στέρησιν κατὰ συμβεβηκός.
καὶ τρόπον μέν τινα, ἀμφότερα ὁ λόγος οἶδε. τρόπον
δέ τινα καὶ μᾶλλον τὸ ὑπάρχειν, ἤτοι τὴν ἕξιν, ὥστε αἱ
τοιαῦται ἐπιστῆμαι, ἤτοι αἱ μετὰ λόγου. ὧν ἐναντίαι εἰσίν.
ἀλλὰ ὧν μὲν ἕξεων ὥσπερ εἴρηται καθαὐτό. ὧν δὲ στερή-
σεων, οὐ καθαὐτό, καὶ γὰρ καὶ ὁ λόγος τοῦ μὲν καθαὐτό.
τοῦ δὲ κατὰ συμβεβηκός. ἀποφάσει γὰρ καὶ ἀποφορᾷ.
τουτέστιν στερήσει. τὸ γὰρ ἀποφορᾷ τοῦ στερήσει ἐστὶ δη-
λωτικόν. οἶδε τὸ ἐναντίον. εἰδὼς γὰρ καθαὐτό, ὅτι
ὑγίεια ἐστὶ συμμετρία ὧν ἐν ὧ ζώω θερμῶν καὶ ὑγρῶν
τῇ ταύτης στερήσει λέγω δὴ τῇ ἀσυμμετρίᾳ. οἶδε τὴν
νόσον. εἰ γὰρ ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἕξις, τὴν ὑγίειαν ἀπερ-
γάζεται, δῆλον, ὡς ἡ ἀπόφασις ἢ ἡ στέρησις. οὐθὲν γὰρ
διαφέρει ὡς ἂν λέγηται τὴν νόσον, ἡ γὰρ στέρησις ἐστὶν ἡ
πρώτη. τὸ ἐναντίον, λέγοι δὲ ἐνεργείας στέρησιν πρώτην.
εἰ ὅτε πέφυκεν ἔχειν, καὶ ὡς πέφυκεν ἔχειν, καὶ ὃ πέφυκε
ἔχειν μὴ ἔχει. δευτέραν δὲ στέρησιν τὸ ὅλως μὴ ἔχειν.
τὸ γὰρ λέγειν τὸν λίθον ἐστερῆσθαι ὄψεως, δευτέρα στέρησις
ἐστίν. ἡ στέρησις οὖν φησὶν ἡ πρώτη, ἐστὶ τὸ ἐναντίον τῇ
ἕξει. αὕτη δὲ ἐστὶν ἀποφορὰ τῆς ἕξεως. ταύτην γὰρ εἶπε
θάτερον. ταῦτα εἰπών. πάλιν ἐπαναλαμβάνει τὸν λό-
γον, καὶ φησίν, ἐπειδὴ τἀναντία οὐκ ἐγγίνεται ὧν αὐτῶν. οὐ
δὲν γὰρ ἅμα λευκὸν ἐστὶ καὶ μέλαν, ἢ δὲ ἐπιστήμη ἐστί

δύναμις, ὧν λόγον ἔχειν. τουτέστιν ἐν ᾧ λόγον ἔχοντι, ἢ καὶ
ἐπιστήμη ἐστὶ δύναμις ὧν λόγον ἔχειν, ἀν τί τοῦ ἢ ἐπι-
στήμη δύναμις ἐστίν, ἐν ᾧ ἔχειν λόγον, καὶ αἰτίαν τοῦ ἐ-
πιστητοῦ ὅπερ ἔχει. καὶ ἔχει ἡ ψυχὴ ἀρχὴν κινήσεως
τὴν ἐπιστήμην. κινεῖ γὰρ αὐτὴν ὡς ἔφημεν εἰς θεωρήμα-
τινά καὶ στρέσεις, τὸ μὲν ὑγιεινόν, ὑγίειαν μόνον ποιεῖ, καὶ
τὸ θερμὸν θερμαίνει. ὁ δ' ἐπιστήμων ἄμφω. διὰ τὸ τὸν λό-
γον τὸν ἐν ᾧ ἐπιστήμονι ἀμφοτέρων γινώσκειν, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως.
ἔστι δὲ τοιοῦτος λόγος, ἢ τοι ἡ ἐπιστήμη ἐν ψυχῇ, ἢ τις ψυ-
χή. ἔχει τὸν λόγον εἰ ἡ τὴν ἐπιστήμην ἀρχὴν κινήσεως.
ὥστε ἡ ψυχὴ ἄμφω, τήν τε ἕξιν καὶ τὴν στέρησιν ἀπὸ
τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, κινήσει καὶ ποιήσει πρὸς τὸ αὐτὸ συ-
νάψασα, τὸ αὐτὸν λέγον τὸ λογιστικόν. συνάψασα οὖν
ἄμφω φησὶ τὴν ἕξιν, δῆλον ὅτι καὶ τὴν στέρησιν ἡ ψυ-
χὴ πρὸς τὸ αὐτό, τουτέστι τὸ λογικόν, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρ-
χῆς ἤτοι τοῦ λογιστικοῦ. ποιήσει καὶ ὑγίειαν καὶ νόσον, καὶ
γράψει ὀρθῶς καὶ μὴ ὀρθῶς. καὶ ἐπὶ τούτῳ αἱ κατὰ λόγον δυ-
νάμεις τὰ ἐναντία ποιοῦσι ταῖς ἄνευ λόγου. εἰ γὰρ αἱ μετὰ
λόγου αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρα ποιεῖν δύνανται, αἱ δ' ἄνευ λόγου,
οὐκ ἀμφότερα, ἀλλὰ τὸ ἕν. φανερὸν ὡς τἀναντία ποι-
οῦσι. τὸ γὰρ τὰ δύο δυνάμενον ποιεῖν, ἐναντιοῦται πως,
τῷ μὴ δυναμένῳ τὰ δύο, ἀλλὰ τὸ ἕν ποιεῖν. ὥστε ἐπεὶ
καὶ ἡ στέρησις καὶ ἡ ἕξις ἐν μιᾷ εἰσὶν ἀρχῇ ὧν λόγῳ, ἤτοι
τῷ λογιστικῷ, ἀμφότερα ποιήσει ἡ ψυχή. φανερὸν δέ-
φησι ἡ ψυχὴ καὶ ὅτι τῇ τοῦ μὲν ἐν δυνάμει ἀκολουθεῖ,
ἡ τοῦ μόνον ποιῆται δύναμις. ὧν γὰρ εὖ γράφοντι ἀκο-
λουθεῖ καὶ τὸ μόνον γράφειν. ὧν δὲ μόνον γράφοντι, οὐκ
ἀκολουθεῖ τὸ εὖ γράφειν, διότι ἐκείνων μὲν πρᾴστιν
ἀμφοῖν δύναμις. τῷ δὲ μόνον γράφοντι οὐδαμῶς.
εἰσὶ δέ τινες οἴφασιν οἷον οἱ μεγαρικοί, ὅταν ἐνεργῆς

μόνον δύναται; ἐλαφρότερος λίθος ἀφ' ὑποστατοῦ
ζήνωνα. οὐ δοκεῖ ὅτι ὁ οἰκοδόμος ὅταν οἰκοδομῇ; τότε
τε καὶ μόνον τοῦ οἰκοδομεῖν ἔχει δύναμιν. καὶ δύναται οἰκο
δομεῖν. ὅταν δὲ μὴ οἰκοδομῇ. οὐδαμῶς ἔχει. οὔτε μὴν ἔχει
τὴν τοιαύτην δύναμιν. διὰ τὸ τοῦτο εἶναι μὲν δύνα
μιν τὴν ἐνεργείᾳ. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. τοῦτο δῆλον
λεῖ ὅτι τὸ συμβαίνον ἄλογον τοῖς λόγοις λέγου
σιν οὐχ ὑγιὲς εἶναι λόγον. πρῶτον μὲν γὰρ ἀναιροῦσι τὴν
καινῶν παθῶν ὑπόληψιν. πάντες γὰρ ὡς οἰκοδόμου
τὸ εἶναι οἰκοδόμον δύναμιν ἐν ᾧ δύναται οἰκοδομεῖν.
ἔξωθεν δοῦναι λέγουσι δῆλον εἶναι ὅτι ὅταν μὴ οἰκοδο
μῇ ὁ οἰκοδόμος. οὐκ ἔσται οἰκοδόμος. τοῦτο δὲ ἄτοπον
τὸ μὴ εἶναι τὸν οἰκοδόμον ὅταν μὴ οἰκοδομῇ οἰκοδόμος.
μηδὲ ἔχειν τὴν τοιαύτην δύναμιν. ταῦτα ἄτοπον. καὶ μὴν
συβαίνει τὴν τοιαύτην ἀποφασιν τοῖς τοιούτοις
συβαίνειν. ἔστι γὰρ συμβαῖνόν τινα ἐνεργείᾳ ἀεὶ ὑπάρ
χειν. ὅτι ἀδύνατον ἦν ἔχειν τὴν ἕξιν ἄνευ οἰκοδομικῆς
ἢ ἄλλου τινὸς τέχνης. μὴ μαθόντα τοῦτο. μηδὲ λαβόντα
τὴν διάληψιν. οὐδεὶς γὰρ ὅλως μὴ μαθὼν τοῦτο
οἰκοδομῆν ἔχει τὴν οἰκοδομικὴν τέχνην. ἄτοπον δὲ ἀξι
ωμα λαμβάνειν τοιοῦτον. ἀδύνατον ἔφη τὸν μὴ ἀποθα
νοῦντα. ἢ ἔχοντα ἢ λήθην. ἢ νόσον τινὰ μεταβολὴν ἔχει
τέχνης. μὴ ἔχειν αὖθις. καὶ τοῦτο γὰρ λίαν ἐστὶ φθο
ρικός. ὁ γὰρ ἔχει τὴν καὶ μὴ ἀποθνήσκει. δῆλον
ὡς ἔχει τοῦτο. τὸ δὲ οὐδὲν γὰρ τοῦτο τοῦ πεφυκότος
τοιοῦτον ἀεὶ εἶναι. ὅτι τὴν τέχνην μὴ ἔχειν ὑπάρ
χειν ὅταν λήθην ἢ ἔχοντα. ἢ πάθος. ὃ ἔχων αὐτὴν ἀπο
βάλλει. οὐ μόνον τοῦτο πραγματος καὶ τῆς ὕλης φθαρ
τὸν. εἰ γὰρ ὑποθώμεθα ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ παιδίον. οὐ
συμβήσεται τῶν τοιούτων ἀνυπερβάτων. ἀποβαλεῖν τὴν οἰ

κοδομικὴν τέχνην· τὸν οἰκοδόμον, ἀγνοεῖ τοῦτον καὶ λί-
θων μὴ ὄντων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ὧν ἄλλων. τὸ δὲ εἰ ἐπι-
στήσεται ἐκ τοῦ λαμβάνειν αὐτὸ μισθόν, καὶ ἀδύνατον
ἄνευ τοῦτο μαθόντα ἔχειν. καὶ ἔμπαλιν. ἀδύνατον ἐκ μὴ
ἔχειν τοῦτο ἀποδοθήσεται. καὶ ὅτι οὐκ ἀναγκαῖον τοῖς ὑπο-
κειμένοις ἐπιστήμη τέχνη ὕλης φθαρτόσης. ἐνταῦθα γὰ-
ρ τὸν ἀποδοθήσεται. ἀγνοεῖ καὶ λαβὼν μὴ οὗτος. οὐ λέγει δὲ
τὸν πάλιν τὸν τέχνην ἔχειν. ὅταν ἀπόληται ὁ οἰκοδόμος
τοῦ οἰκοδομεῖν. καὶ ὁ τὸν ὧν μεταρικῶν δόξαν τε καὶ
ἀποφάσεων, οὐχ ἕξει τὸν οἰκοδομικόν. εἰ δὲ λοῦτο πῶς
λαβὼν πάλιν ἔσται, οἰκοδομεῖ. καὶ τὸν γὰρ ὅτι ἀδύνα-
τον εἰς τὸν αὐτὸν τέχνην ἔχειν τέχνην μὴ μαθόντα, αὐτὸς
δὲ ἀμαθῶς παυσθῆναι τοῦ οἰκοδομεῖν, μὴ μαθὼν πάλιν
λύθυς οἰκοδομεῖ· εἰ δὲ ἀμαθῶς παύσεται τοῦ οἰκο-
δομεῖν. λύθυς πάλιν οἰκοδομεῖ. δῆλον ὅτι εἶχε καὶ μὴ
οἰκοδομεῖν τὸν οἰκοδομικόν. καὶ βέβαιόν ἐστι οἰκοδομεῖν·
εἰ γὰρ ὡς αὐτοί φασιν ἅμα ὧν παυσθῶσι τοῦ οἰκοδο-
μεῖν ἀποβάλλει τὸν τοῦ οἰκοδομεῖν δύναμιν. πῶς πάλιν
μὴ μαθὼν, μήτε διὰ μαθήσεως λαβὼν αὐτόν; τοῦτο
γὰρ εἴληπται οἰκοδομεῖν· ἄμαθές ἐστι τοιοῦτόν τὸ
μὴ ἔχειν τέχνην, ὃ τὸν ἢ ψεύδει, ἢ λήθη, ἢ πάθει τινί.
τοιοῦτον ἀποβάλλει, οὐ λέγει τίνος τοιοῦτον περὶ τὸν
οἰκοδόμον, πῶς οὐ τὸν λίθον ὃ τὸν μὴ οἰκοδομεῖν. τὸν
τοιοῦτον οὐκ ἔχει δύναμιν· τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ
τοῖς ἀψύχοις, ὃ τὸν γὰρ μὴ ἐνδέχεται μέλι, ἢ τὸ ψυχεῖν,
ἢ τὸ θερμόν τοιαῦτας ἀναθήσεις ἡμῶν, οὐκέτι καὶ τὸ
αὐλοῦς, οὔτε τὸ μέλι γλυκύ. οὔτε τὸ ψυχεῖν ψυχρόν. ὡς
τε συμβαίνει λέγειν τὸν τοῦ πρωταγόρου λόγου. ἐκά-
νος γὰρ ἔφασκε μήτε εἶναι, μήτε γλυκύ, μήτε ἄλγος μη-
δέν. ἀγροῖα ἂν αὐλὰ κρίνη ἢ ἀίαθησις· τοιαῦτα καὶ ὧν.

εἰ δὲ ἐκεῖνος ἐλπίσειεν ὡς ἑτέρου σὺ λαμβάνειν πρᾶ-
γμα εἰσιόντος. καὶ τί ἐνταῦθα φιλόμηνος. δῆλον ὅτι καὶ οὗτος
φιλόνικος. λέγουσιν ὡς ὅταν μὴ ἐνεργῇ τὸ ὄμμα οὐκ ἔχει
τὴν τοιαύτην δύναμιν. ἐξ οὗ συμβαίνει τὸ τυφλὸν εἶναι
τὸ τοιοῦτον. ὥστε καὶ τοὺς ὅταν τὰ ζῷα ὑπνώττῃ.
καὶ οὐκ αἰσθάνεται. οὐδὲ ἐνεργεῖ περὶ ταῦτα αἰσθησις.
οὐκ ἔξεστι αἰσθάνειν. εἰ γὰρ τὰς δυνάμεις ἔχομεν
ὅταν ἐνεργῶμεν. δῆλον ὡς ὅταν ὑπνώττωμεν. καὶ οὐκ
ἐνεργῶμεν περὶ τὰ ὄψεις. οὐκ ἔχομεν δύναμιν τοῦ
βλέπειν. ὥστε ἡ τυφλότης τὸ πεφυκὸς ἔχειν
ὄψιν. καὶ μὴ ἔχον ὅτε πέφυκε. καὶ ἔτι ὂν καὶ μὴ φθα-
ρέν. οἱ αὐτοὶ τυφλοὶ ἔσονται. πολλάκις γὰρ ἡμέρας
ὅπου δὴ γὰρ ἐγὼ πέφυκα ἔχειν ὄψιν ἐν ταύτῃ τῇ ἡ-
λικίᾳ οὐ βλέπω ὧν. καὶ ἔτι ὑπάρχω. καὶ οὐ τέθνη-
κα ὅτῳ μύω. καὶ οὐχ ὁρῶ. οὐδὲ ἐνεργῶ περὶ τοῦτ-
ἔσομαι τυφλός: τοῦτο δὲ ἄτοπον: ἢ εἰ τὸ ἐ
στερημένον δυνάμεως οἷον τοῦ ὁρᾶν. ἀδύνατόν ἐστι
βλέπειν. καὶ τὸ μὴ γεγονέναι καλοὺς ἀδύνατον
ἐστὶ γενέσθαι. ὅταν γὰρ ὅταν μὴ ἐνεργῇ τι. οὐκ ἔχει
δύναμιν. τὸ δὲ μὴ ἔχον δύναμιν. οὐ δύναται τοῦτο
ποιεῖν. οὐδὲ ἔσται δύναμιν οὐκ ἔχει: τὸ δὲ μὴ δυνάμενον.
ἀδύνατόν ἐστιν. ὃ δὲ οὐ δύναται γενέσθαι οὐ γενήσεται
ἄρα. εἰ οὖν τοῦτο εἰς πᾶς ἔσται καὶ μὴ ἐνεργῶν
τὸ καθῆσθαι, οὐκ ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ καθίζειν. εἰ
δὲ μὴ δύναται ἀδύνατόν ἐστι καθῆσθαι. εἰ δὲ δύναται
ἐστὶ τοῦτο γενέσθαι. ἀλλ' ὧν. ἢ ἔσται. ἢ ἔσεσθαι. τοῦ-
τέστιν ἢ καθῆσθαι ἢ καθεδεῖσθαι. ψεῦδος. τὸ γὰρ ἀλ-
ηθὲς τοῦτο σημαίνει: τὸ μὴ δυνατὸν γενέσθαι. ὡς τὸ
ἀεὶ τὸ ἐσόμενον ἐσόμενον. οὐκ ἔχει γὰρ τὴν τοῦ καθίζειν
δύναμιν. καὶ τὸ καθήμενον ἂν καθεδεῖται. ἀναγκαῖον

γὰρ οὐ δύναται. ὁ δὲ μὴ δυνάμενος τοῦ ἀραιοῦν, οὐκ ἀναιρήσει.
ἀλλ' ὅτι ἄρα κωλύεται. οὐ μόνον δὲ ἡ ὕλη συμβαίνει λείπειν
αὐλὸν τῷ ἄντρῳ. ὁρῶμεν γὰρ ὅτι καὶ ὁ κατεπιμελούμενος ἀ-
νιάτου, καὶ ὁ αὐτοκαίμενος πάλιν κέθηλα. ἀμήχανον οὖ-
σαν καὶ κίνησιν καὶ γένεσιν. οὕτω γὰρ δεῖ τὸ ἐνδιδόν ὑπερβα-
λὼν ἀναιρεῖν ὁποκεῖνο. ὅτι δὲ γένεσιν ἀναιρεῖ, δῆλον. πᾶ-
σα γὰρ γένεσις. κινοῦσά τι δυνάμει φθείρει. δύναμιν γὰρ ἔχον
τὸ εἶναι γενέσθαι. τὸ κεκλασμένον γενέσθαι. οὐ τὸ εἶναι τὸ
δυνάμει ἀναιροῦντες. ἀναιροῦσι γένεσιν. εἰ δὲ γένεσιν.
καὶ κίνησιν. τὰ γὰρ κινούμενα. δυνά-
μει φθείρεσθαι κινεῖσθαι, κινητικῶν. κινοῦσι τε.
Εἰ δὴ ἀΐδια ἀδύνατα. φανερὸν ὅτι καὶ δύναμις ἐστὶ
δεκτικὴ ἐναντίωσις. ἔνδοξοι δὲ οἱ λόγοι, δύναμιν καὶ οὐκ ἐ-
ναντίωσιν ποιοῦσι. τὸ γὰρ λείπειν ὅτι ὅτε ἐνεργεῖ τὸ ἐνδε-
χόμενον ἐνεργεῖν. τότε καὶ δύναται τὸ τοῦτο δὲ λείπειν τὸ ποι-
εῖν καὶ ἐνεργεῖν καὶ δύναμιν ἕξιν. διὸ τοῦτο λέγοντες,
οὐ μάκρουσι ἀναιρεῖν ἕκαστοι αὐτῶν. ἀμφότερα. γένεσιν
καὶ κίνησιν. ὡς τε δῆλον ἐκ τούτων ὅτι ἐν δεκτικῷ τοῦ
ναὶ μὲν εἶναι. μὴ εἶναι δὲ, οἷον δυνατὸν μὲν ἐστὶν ἐμὲ
βαδίζειν. οὐ βαδίζω δέ. ἀμφοῖν βαδίσαι. διὰ τὸ ἐμὲ δύνα-
σθαι ἕξειν τοῦτο. δυνατὸν γὰρ τὸ μὴ βαδίζων βαδίσαι. καὶ
τὸ βαδίζον μὴ βαδίσαι. λέγω δὲ πάλιν ὁρίζεσθαι. τὸ τὸ δυ-
νατὸν εἶναι λέγειν. δυνατὸν εἶναι. ὡς ἐνδέχεται ὑπάρξαι τὸ
κατὰ τῆς λέξεως δύναμιν ἔχειν, οὐκέτι εἶναι ἀδύνατον.
Ἐπεὶ δὲ ἡ δύναμις κεκλάσθαι. καὶ ἐνδέχεται κεκλάσθαι τὸ
αὐτὸ ὑπάρξαι τὸ κεκλᾶσθαι. οὐκέτι ἀδύνατον συμβαί-
νειν καὶ ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἱστᾶσθαι. Ἐλλιπὲς δὲ τὴ
ἐνέργεια τοῦνομα. ἀπορεῖ δὲ τις ἐνεργείᾳ ἐστὶν ἀκινη-
μένον. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀέρος ἴσως ἐνεργείᾳ ἐστὶν ἀκινη-
μένον. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀέρος ἐκλιπὼν κινήσεως μᾶλλον.
ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνέργεια δηλοῖ λείπειν. οὗ μὲν τὸ τέλος ἀν-

Τὸ παράδειγμα: Θέλομεν ἰδεῖν τὴν λευκαντικὴν τέχνην. Ἐπειδὴ
τὸ λευκαίνειν οὐδὲν πρᾶγμα ἐστι καὶ ἁπλῶς κίνησίς τις ἐστὶ
λευκὸν, ὡς ὁμωνύμως δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων κινήσεων τίθημι. ἐ-
νέργεια λευκὸν. ἀεὶ δὴ καὶ κυρίως αὐτὸ ἐνεργεῖ
κατὰ τὴν. ἀναμφιλόγως δὴ τὸ τοιοῦτον ἡ ἐνέργεια οὕτως λέγε-
ται. ἄλλον δὲ πάλιν ἐνέργεια λέγεται αὐτὴ ἡ κίνησις. ἔτι δὲ
ἄλλον ὑποδοχὴν τοῦ χρῆναι αὐτὴ ἡ λεύκανσις κατὰ τὸ
δυνάμει εἶναι καὶ ἐνέργεια. δυνάμει μὲν ὅτι οὕτως ἔχει
ἐνεργείᾳ καὶ τὸ τέλος ἀφῖκται. ἐνέργεια δὲ ὅτι ἐγγὺς
ἡ τοῦ ἐνεργείας, καὶ τοῦ τέλους. ἐν γὰρ τῷ λευκάνεσθαι,
ἢ ὅλως τῷ λευκαινομένῳ, ἔνεστι ἡ τοῦ λευκοῦ, καὶ τὸ
ἐνεργείᾳ. λέγω οὖν τῆς ἐνεργείας λεγομένης, λέγε
ὅτι ἡ ἐνέργεια, ἢ πορεύεσθαι ἐνεργείᾳ καὶ τὸ τέλος
συνεστὼς μὴν. τοιοῦτον τὸ τέλος ἐνέργειαν ἐνεργείᾳ
λέγεσθαι ἐκ δὲ κινήσεων ἐλήλυθεν. ἐπειδὴ γὰρ κινεῖ
ἐνέργεια ἡ κίνησις λέγεται, ἢ γὰρ ἐνέργεια ἐκείνου
ἐστὶν ἡ κίνησις, τοῦ κινοῦντος ἡ κίνησις, τοῦ κινοῦντος
λέγεται καὶ τὸ τέλος ἐνέργεια. διὰ τὸ ὡς ὕλη ἔχειν τὴν
ἐνέργειαν τὴν ἐν τῇ κινήσει διαφερομένῳ διὰ τὸ τέλος
γίνεσθαι. τὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων οἶμαι διὰ τὰ τοιαῦτα
φέρεσθαι. ὡς εἰ ἔλεγεν, οὐ μόνον τὸ ἐν ᾧ τὸ εἶδος ἔχον
τὸ τέλειον καὶ τὸ κινοῦν αἴτιον ἐνέργειαν λέγομεν.
ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο, ὃν ἕνεκα τὸ κινοῦν. καὶ τὸ πρὸς
ἐκεῖνο κίνησιν. καὶ ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἔστιν τὸ τῆς ἐνεργεί-
ας ὄνομα ἐπάλληλον. εἰπὼν δοκεῖ δὴ ἐνέργεια μᾶλλον
κίνησις εἶναι. καὶ τοῦτο ἁπλῶς. ἐν γὰρ τῷ δύνασθαι
μᾶλλον ἡρεμία, ἀμφὶ κίνησις ἐστὶ. καὶ ἐνδέχεται
δὴ τὸ δύνασθαι τὸ κινούμενον ἢ ἐνεργοῦν οὐ πᾶν εἶναι. οὐ
φαμὲν τὴν μὴ οὖσαν οἰκίαν, ἢ τὸ μὴ ὂν ζῷον κινεῖσθαι,
ἢ ἐνεργεῖν. εἰ γὰρ τὸ κινούμενον, ἢ ἐνεργοῦν ἀνάγκη τὸ

μὴ οὐ οὔτε κινεῖται, οὔτε ἠρεμεῖ. διαφέρει δὲ οὐδὲν
ἡρῶσθαι κίνησιν ἢ ὅλην φύσιν ἢ ὁτιοῦν
νόμιζον οὐκεῖα. ἡ δὲ οὐ μὴ οὖσα ὡς ἀληθῶς οὐσία,
μὴ κινεῖται. ἀφ' ἑαυτῆς δύναμιν κινήσεως
αὐτοῖς. οἷον διανοεῖται καὶ ἐπιθυμεῖ. ἔχομεν γὰρ
τῆς μὴ οὔσης οἰκείας, ἴσως καὶ ἐπιθυμίαν τε καὶ
τῆς μὴ ἐόντος. κινεῖται δὲ οὐ φύσει. ἡ οὐκ ἀναγκαίως
ται. ὅμως δυνάμει ἑστάναι ἀνάγκη. διαπίπτει δὲ ὅτι
ὧν μὴ ὄντων εἶναι δυνάμει ἐστίν. οἷον ἰῶν μὴ ὄντων. ἢ ἐ-
στιν αὐτοῖς κεκινῆσθαι. οὐχ ὅτι ἐστίν, οὐκέτι ἀφ' ὅτι οὐκ
ἀνάγκη ἐστίν, ἐκεῖνα γὰρ φαμὲν εἶναι ἃ ἀνάγκη
ὄντα, ἀφ' ἃ κεκινῆσθαι αὐτοῖς. ἢ ἐστίν. ὅτι δυνάμει κι-
νεῖσθαι καὶ ἑστάναι. εἰ δὲ ἐστὶ τὸ ἠρεμοῦν δυνατὸν
τὸ μὴ ἀκολουθεῖ. φαμὲν ὅτι οὐκέτι ἀνάγκη ἔσ-
τὸ ἠρεμοῦν δυνατὸν μὴ εἶναι. ἰσῶν ὅτι δυ-
νατὸν λίτρα. τὸ μὴ οὖν ἁμῶς. δυνάμει δὲ ἡρεμεῖσθαι κι
τὸ ὅτι. εἰ δὲ τὸ ἠρεμοῦν δυνατόν. μὴ ἀκολουθεῖ. τὸν
τὸν δυνατὸν λίτρα τίνα τὸ δυνατὸν ἡρεμεῖσθαι καὶ
ἀκολουθεῖ αὐτῶν ὑπάρχειν. οὐκέτι ἀμήχανα τὸ λίτρα
ὅτι ἐστὶ μὴ τὸ δυνατόν. οὐδὲ δυνατὸν ἡρεμεῖσθαι ἢ
εἰς ἐνέργειαν ἐλθεῖν. τοῦτο δυνατὸν ἦν. εἰ δὲ τὸ φαμὲν
ὅτι ἐστὶ μὴ τὸ δυνατόν. οὐ μὴν τοῦτο δυνατὸν ἡρεμεῖσθαι ἢ
εἰς ἐνέργειαν ἐκβαίνειν. διαφεύγει ἡμᾶς. καὶ ἄδηλον ἐστὶ.
τὸ δυνατὸν ἐστὶν ἢ ἀδύνατον ἦν. εἰ γὰρ δυνατὸν φαμὲν, ὅτι
μὴ οὖν μὴν, τὸ δὲ ὑπάρχειν οὐκέτι ἀδύνατον συμβαί
νει. ἀδύνατον δὲ. οὐ μὴ ὄντος. τὸ θερμὸν τοῦ καὶ ὑπάρχειν
τὸ ἀδύνατον λίτρα ἐστὶ τὸ. ὡς ἐστὶ μὴν τὸ δυνατόν. οὐ μὴν
ἄρα. οὐδὲν ἧς ἐνέργειαν ἐκβαίνειν. πῶς ἴσως μὴν τοῦ
δυνατοῦ καὶ ἀδυνάτου διαφορᾶν. οἷον ἐστὶν δυνατὸν

λείπεται τὸ ξύλον καὶ αἱ
φὶ καὶ εἶναι, οὐμὲν καὶ θήσεται. λείπεται δὲ αὐτὸς, ὅτι καὶ
ἡ διάμετρος ἀσύμμετρος μήκει ἐστὶ δυνάμει μόνον. οὐμὲν μετρη-
θήσεται ἡ διοὶ τοῦ ἐκείνου· ἐπειδὴ ἀμφότερα δυ-
νατὰ λέγεται, οὐμὲν τοι ἐσόμεθα. ὥστε ἐπὶ μὲν καὶ τὸ ξύ-
λον ἐστὶ καὶ φανερόν, καὶ ἡ διάμετρος μετρητή, ἐπεὶ οὖν τὸ
διαφέρειν ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἀσύμμετρον εἶναι τὸ τὴν
διάμετρον μετρεῖσθαι ἢ τὸ τὸ ξύλον καὶ θῆσθαι· ὁμο-
λογούμενος οὖν φανερὸν, μὴ ἐκείνων τὸ ἀσύμμετρον ἢ τοῦτο
ἐστὶ καὶ τὴν διαφορὰν ὃν ἔχει πρὸς τὸ ἀσύμμετρον· ἐκεῖνος
ἂν εἴποι ὡς οὐκέτι καλύτερη, οὐ ἀσύμμετρον εἶναι ἢ ῥητὰς
μὴ εἶναι, μηδὲ ἔστασθαι· ἐπεὶ γίνωσκε ἴδιόν ἀσυμμέτρ
φύσιν· οὐκοῦν οὕτως ἀπερισκέπτως καὶ ἐτοίμως ἐλεγε-
τὸν διάμετρον καὶ τὸ ξύλον· ὅτι μὲν ἀσύμμετρόν ἐστι με-
τρεῖσθαι καὶ οὐ μετρεῖσθαι· τὸ δὲ μὴ θῆσθαι καὶ οὐ
καθῆσθαι· ἀμφοτέρων μὲν, οὐκ ἐκφέρεται ἂν· ὡς ἀλ-
νατὸς ἐστὶ μετρεῖσθαι καὶ οὐ μετρεῖσθαι· τοῦτο γὰ
διαχωρίζεται ὅτι ἀσύμμετρόν ἐστὶ καθῆσθαι καὶ καθῆσθαι·
ἀμφότερα μὲν εἰσὶν οὐ δυνατὸν ἀσύμμετρον· ἐκεῖνο
δὲ ἐστὶ φανερὸν ἐκ τῶν κειμένων· κεῖται δὲ ὅτι τὸ δυνάμει
ῥητὸν εἶναι καὶ ῥητόν ἐστι· ὅτι δὲ ὑποδεόμεθα· τὸ μὲν
οὖν μὴ δυνάμενον δὲ ῥητὸν εἶναι ὅτι ἐστὶν, οὐδὲν ἀδύνα
τον συμβήσεται· εἰ γὰρ ἦσαν καθημένου καὶ δυνάμε
περιπατῆν, καὶ ὅτι καθῆσθαι ὑποδεόμεθα οὐκ περιπατ
οὐ μὴν ἀδύνατον συμβήσεται εἰ καὶ ὑποδείσεως εἰ δὲ
τοῦτο ἀληθὲς λείπεται τὸ τὴν ἀσύμμετρον μὲν οὖσαν καθῆ
μενον περιπατῆν ἐστι· οὐμὲν περιπατήσει. ὁμοίως καὶ
ἡ διάμετρος δυνάμει μετρεῖσθαι μὲν οὐ μετρεῖσθαι· οὐμὲν τοι μετρ
θήσεται, εἰ οὖν οὐδὲν τοῦτο ἐκείνου διαφέρει ὥστε μὴ
ἔστι ἐκείνου οὐ μὴν συμβήσεται ἀδύνατον. οὕτως

εἶναι, ὥ καὶ διὰ τὴν ἀναγκαῖα τὰ ἄτιμα καὶ τὸ θανατικά.
καὶ ἡ δυνάλου. δυναστόν. ἀπορῶν δὲ ὧν δυνάμεων οὐδὲ
ὧν μὲν συντείνων. οἷον ὧν αἱ δηόσεων. βούλεται διαλοῦ
εἰπεῖν. πῶς ὧν δυνάμεων ἄμοιρον τοῦ θερμαντικὸν εἶναι. οὐκ
ἔστιν οἷς ἔστιν. καὶ πῶς καὶ χωρὶς ὅλως τοῦ θερμαντικὸν
εἶναι ἔστι. καὶ φησὶν, ὅτι ἀπασῶν τῶν δυνάμεων. τῶν
μὲν, οὐσῶν συντεινουσῶν. βούλεται συντεινουμένων καὶ συμπλατ
τομένων ἡμῖν. αἱ γὰρ αἰσθήσεις συντείνονται καὶ συμπλάτ
τονται ἡμῖν. οὐ γὰρ ὕστερον ἐπιπίπτουσι τοῖς μεγάλοις τὸ φῶς καὶ
φῶσαι τὸ ζῷον. ἀνάγκη δὲ οὐσῶν ἐνίων. ἡ γὰρ δύναμις καθ'
ἣν δυνάται ὁ αὐλητὴς αὐλεῖν. οὐ συντείνεται ὑπ' αὐλοῦ. ἀλλ'
ἐξίσους αὐλοῦ ἐτίθεται. τῶν δὲ μαθητῶν ὡς ἡ οἰκοδομι-
κή. καὶ ἁπλῶς αἱ τέχναι. αἱ μὲν οὖν ἐξ ἴσου καὶ λόγου
δυνάμεις, οὐδὲ τοῦ θερμαντικὸν εἶναι. οὐκ ἐτίθενται. ἀλλ'
ἄνευ λόγου δυνάμεις. ἀπορεῖν ἔστιν. εἰ τι καὶ τὸ
παράπαν. οὐκ ἀνάγκη ἐνίοτε θερμαντικὸν εἶναι. οὐδὲ γὰρ τὸ πῦρ
θερμαντικὸν ἐστιν. ἀλλ' ὅταν πλησιάζῃ ὡς πρὸς ἡμᾶς. ἢ ὅταν
μὴ ὑφ' ὑγροῦ κωλύεται. ὥ μὲν οὖν λόγου δύναται
κινεῖν, καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν μετὰ λόγου. ὥ δὲ ἄλογον
ὡς τὸ πῦρ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν ἄλογοι. καὶ λαὶ μὲν
μετὰ λόγου δυνάμεις. ἀναγκαῖον ἐν ἐμψύχῳ εἶναι. λαὶ δὲ
ἀλόγους ἐν ἀμφοῖν, καὶ ἐν ἐμψύχῳ καὶ ἀψύχῳ. ἄλογοι δὲ
δυνάμεις ἐν ἐμψύχῳ ἔστιν, αἱ ἐν τοῖς ἀλόγοις οὖσαι ψυ
χαί. καὶ λαὶ μὲν ἀλόγους δυνάμεις ἀνάγκη ὅταν πλη
σιάζῃ τὸ τὴν δυνάμιν ἔχον, καὶ δυνάμενον παθεῖν.

τὸ μὴ δύνασθαι εἶν. ὡς δὲ καὶ ἄλλοι δοκοῦσιν. ἐπὶ πάσης δυνάμεως
ἐνδέχεται πάσχειν. ἀλλ' οὐ μετὰ λόγου. οὐκ ἀνάγκη. οὐ γὰρ
ἔστιν ἀνάγκη ὅταν ὁ διδασκόμενος πληγῇ τῷ παθεῖν
τι. τὸν μὲν διδάσκειν. τὸν δὲ μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄ-
λογοι δυνάμεις κυρίως. εἰσὶ δὲ ποιητικαί. οἷον ἡ τοῦ
πυρὸς τοῦ θερμαίνειν. τὸ δὲ κυρίως προσκεῖσθαι μοι
δοκεῖ τῷ λόγῳ. καὶ τὸ πῦρ καὶ ἁπλῶς συμβεβηκὸς ἁφῇ πως
καὶ ἀπτῷ τόν. αἱ δὲ μετὰ λόγου ὧν ἐναντίων. καὶ ἰατρικὴ
ἀρρωστίας καὶ ὑγιείας. εἰ δέ τις λέγει ὅτι καὶ αἱ με-
τὰ λόγου δυνάμεις. ἅμα τῷ πλησιάζειν ἐξ ἀνάγκης
τὸ μὲν ποιεῖ. τὸ δὲ πάσχει. ὥσπερ καὶ αἱ ἄλογοι. ἐξ ἀ-
νάγκης γὰρ τὸ πῦρ ἅμα τῷ πλησιάζειν τῷ κάω καῦσαι.
εἰ οὖν τοῦτο τις λέγει καὶ δι' ὧν ἐνδέχεται τοῦτο μὴ
ποιεῖν δυνάμεων. ὥσπερ καὶ τοῖς ἀλόγοις οὕτως οὐδὲ
ἅμα ἀξιοῖ. ἢ ἅμα ἅπαντα καὶ τῷ αὐτῷ πορεύεσθαι. ὡς γὰρ
τὸ πῦρ δυνάμενον θερμαίνειν ἅμα τῷ πλησιάζειν οὐκ
ἀναγκαίως θερμαίνει αὐτό. οὕτω καὶ ὁ ἰατρὸς
δυνάμενος ὑγιάζειν καὶ νοσεῖν. εἰ ἐξ ἀνάγκης
ἅμα τῷ πλησιάζειν ἐνεργεῖ ἃ δύναται. ἅμα ἂν ὑγιά-
ζοι τὸν αὐλὸν καὶ νοσεῖ. τοῦτο δὲ ἀδύνατον τὸν
αὐλὸν ἅμα ὑγιαίνειν. καὶ νοσεῖν. ὥστε ἴσως τὸ κύριον. οὐ
τῶν μετὰ λόγου δυνάμεων. τὸ μὴ εἶναι πάντα ποι-
ᾶ ἅμα. ἀλλὰ διαίρεσιν οὐκ ἀξιοῖ γίνεσθαι. τοῦτο δ' εἶναι ἡ ὄρεξις.
ἢ προαίρεσις. ὀρθῶς γὰρ ἂν κυρίως ὀρέγεσθαι τοῦ
τὸ καὶ ποιῆσαι. ὅταν ὡς δύναται ὑπάρχῃ. καὶ πλη-
σιάζῃ ὡς παθητικῷ. οἷον τὸ δύνασθαι ὑγιάζειν. καὶ νο-
σεῖν. οὐκ ἀν ὀρέγοιτο τοῦ. τοῦτε ὡς δύναται ποιητοῦ.
ὃ μὴ οὐχὶ οὐ δύναται. ὥστε σχεδὸν τὸ καλὰ λόγου δυ-
νάμεων. ἀναίρει ὅταν ὀρέγηται. οὐ γὰρ ἔχει τὴν δύ-
ναμιν. καὶ ὡς ἔχει τοῦτο ποιεῖν. εἰ γὰρ ἔχει δύναμιν

ταῦτ' ποιεῖν, ἀμφὶ ἀνάμεσος, ἐπὶ ὧν ἐστὶ. ὁμοίως ἐ
πὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ δυνάμει. ὥστε ἄμα ἀμφότερα ἀληθὲς. οὐ τ
ὸ ἀναγκαῖον, ἢ τὸ ἄμα καὶ ὡς ἐνεργείᾳ τόδε ἢ τόδε ἀληθὲς
δυνάμει. ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀεὶ κινουμένων ἀϊδίως κατὰ
δυνάμεως εἶναι, οἷον ἡ περιφορά· ἐνεργείᾳ δὲ οὐκ ἀϊδίως·
ἐπὶ πολὺ γὰρ οὕτως ἐστίν, ἀλλ' οὐκ ἀεί· ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἄπειρον
ἐνεργείᾳ ἄπειρον· ἐνεργείᾳ γὰρ ἔσται ἄπειρον ἐν τῷ ποσῷ
ἐνεργείᾳ ἄπειρον ἔσται, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀϊδίου ἐνεργείᾳ ἀΐδιον
ἔσται· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐνεργείᾳ ἄπειρον· ἀλλὰ δυνάμει ἐστὶν

ὑπάρχει τὸ πρᾶγμα, οὐχ ὡς τε μὴ ἐνεργεῖν, δυνάμενον
δὲ ἐνεργεῖσθαι. τὸ δὲ ἐνεργεία τοῦτέστιν, ἀμὲ κεῖνο ἐ-
στὶν ἐνεργεία. τὸ οὕτως ἐνεργεία ὄν, καὶ ἐνεργοῦν καθό-
προτε μὴ ἐνεργοῦν, δυνάμενον δὲ ἐνεργεῖσθαι, ἤδη ἐνεργ-
εῖ. οὕτω μὲν οὖν τὸ ἑξῆς ἐστὶ ὧν λεγομένων, καὶ οὕτως
ἀναγνωστέον. εἶτα τὸ λέγομεν δὲ δυνάμει, οἷον ἐν ὧ
ξύλῳ ἑρμῆν. καὶ εἰσὶ ταῦτα ἐξηγητικά. τοῦ μὴ οὕτως
ὡς περ λέγομεν δυνάμει. πῶς δὲ λέγομεν τὸ δυνάμει, ἐ-
πάγει. οἷον ἐν ὧ ξύλῳ ὧ μὴ ἔχοντι τὸ τοῦ ἑρμοῦ εἶδος.
φαμὲν ὅτι ἐστὶν ἐν αὐτῷ ὁ ἑρμῆς, διότι δύναται δέξα-
σθαι τὸ τοῦ ἑρμοῦ εἶδος. καὶ ἐν ὧ διαμέτρῳ λέγομεν
εἶναι τὴν ἡμίσειαν. ὅτι δύναται ὑπ' αὐτῆς ἀφαιρεθῆναι,
καὶ εἶναι καθ' ἑαυτὴν ἐνεργεία, καὶ ἐπὶ τρήμονα τὸν μὴ
θεωροῦντα, δυνάμενον δὲ θεωρῆσθαι. Εἰ πῶν δὴ ὅτι
ἐστὶν ἐνέργεια, τὸ ὑπάρχειν τὸ πρᾶγμα μὴ οὕτως ὡς περ
λέγομεν δυνάμει. καὶ μὴ ἐνεργεῖν. τὸ δὲ ἐνεργεία ὄν καὶ
ἤδη ἐνεργοῦν. λέγει ὅτι δῆλον δὲ ἐστὶν ὃ βουλόμεθα, ἐνεργ-
εῖαν λέγειν. ἐπὶ τῶν καθέκαστα, τῇ ἐπαγωγῇ, καὶ οὐχ ἡ-
πάντος πράγματος ὅρον ζητεῖν. οὐ γὰρ πάντα τοῖς ὅροις
γινώσκομεν. ἐπεὶ μὴ δὲ πάντων εἰσὶν ὅροι. ὡς δὲ δεικτ-
ὰν ἐν τῷ ζῆτα τῆς δὲ τῆς πραγματείας. ἀμένια καὶ δι' ἐπα-
γωγῆς καὶ δι' ἀναγωγίας συνορῶμεν καὶ γινώσκομεν.
εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐκ ὧν καθέκαστα. καὶ τῆς
ἐπάγωγῆς δεῖ γινώσκειν. ἀμοῦ δι' ὅρου. ἔστω δὴ σαφηνεῖ
ἕνεκεν ὅτι βουλόμεθα δηλῶσαι τὴν ἐνέργειαν. καὶ τὸ
ἐνεργεῖν τὸν σωκράτην περὶ τὸ γράφειν. δηλώσομεν δὴ
τοῦτο δι' ἀναγωγίας καὶ τῶν καταμερῶς οὕτως ὡς ἔχει
τὸ οἰκοδομοῦν καὶ τὸ ἐνεργοῦν ἤδη πρὸς τὸ οἰκοδο-
μικὸν καὶ μὴ ἐνεργοῦν, δυνάμενον δὲ οἰκοδομῆσαι, καὶ
τὸ ἐγρηγορὸς πρὸς τὸ καθεῦδον καὶ δυνάμενον ἐγρη-

μ θ

Διαφορώτερον. Τὸ ἀκίνητον ἀκίνητόν, τὸ ἀμέτ-
ναγόλον ἀπὸ τοῦ ἀγλοῦτω, ἢ πρὸς τοῦτο. Τὸ δ' ἀγλῶς
ἢ πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τῆς ἀμεταβάσεως, ὡς εἰ ἔλεγεν.
ὅτι τὸ ἀμαγόλου λεπόμενον. πῶς δὲ λεπόμενον. ὅτι ἀπὸ
τοῦτο ἀγλοῦτω. οἷον ὡς ὅτις ἀπὸ ὀφθαλμῶν νοῦς ἀγλῶ,
καθὼς ὁ οἰκοδομῶν πρὸς τὸ οἰκοδομούμενον. ὁ γράφ-
πρὸς τὸ γραφόμενον. ἢ πρὸς τοῦτο. οὕτως τοῦτο ἀπ
τοῦτο. ἢ πρὸς τοῦτο. οὐ μὴν τὸ ὁμοίως λέγεται. ἀμαθὰ
μὲν, ὡς κίνησις πρὸς δύναμιν. τὰ δὲ οὐσία πρὸς συ-
μβεβηκός. ἀμφοτέρως δὲ τὸ ἄπειρον καὶ τὸ πλῆθος. καὶ ὅλως τοιαῦ-
τα λέγεται. Σημαίνει δὲ τὸ ἄπειρον εἶναι λέγοντες. ὅτι μὴ
ἐστὶ δυνάμει ἔλαττον εἶναι. ἀμφὶ γὰρ τοῖς κύκλοις σώμα-
τος ἐνέργεια. ἀλλ' ἐν τοῖς βαρέσι δυνάμει. λέγει δ' ὅτι τὸ δύ-
ναμει καὶ ἐνεργείᾳ. ἀμφοτέρως λέγεται ὑπάρχειν τοιοῦτόν
ὅλως. οἷον τὸ ὁρατὸν ὁρᾶσθαι καὶ βαδίζον τι. καὶ μὴ ὁρατὸν τι
καὶ μὴ βαδίζον τι. ἀμφοτέρως λέγεται ὑπάρχειν τὸ δυνάμει
καὶ ἐνεργείᾳ. λέγεται γὰρ ὁρατὸν ὃ μὴ ὁρᾶται. ὅτι δυνάμει
ἐνδέχεται καὶ ὁρᾶσθαι ἐνεργείᾳ ὁρατόν. ὁμοίως καὶ ὃ δέ-
λεται μὴ ὁρᾶν. ὅτι δυνατὸν ἐνεργείᾳ ὁρᾶσθαι μὴ ὁρατόν. ἀμφὶ
δὲ τὸ δύνασθαι ἐνεργείᾳ ὁρᾶσθαι καὶ μὴ ὁρᾶσθαι. ὅτι δυνατὸν
ἐνδέχεται καὶ ὁρᾶσθαι ἐνεργείᾳ ὁρατόν. ὁμοίως καὶ

τὸ ἀγαθὸν γνώσεσθε. νοοῦμεν γὰρ ἐπ' ἄπειρον αὐξόμενον τὸν ἀριθμόν. καὶ τὸ μέγεθος τεμνόμενον. οὐδετέρα δ'
οὐδεπολέσεως. καὶ τὴν αὐτὴν τοῦτον τρόπον δυνάμει μὲν
ἀδύνατον ἐπ' ἄπειρον τέμνεσθαι. ἐπάνω λέγων. τὸ γὰρ
μὴ διαιρεθὲν τῷ διαιρεθὲν ἀδιαίρετόν ἐστιν. ἐνεργείᾳ δὲ
δυνάμει τοῦτο τὸ ἀδύνατον ἐνδέχεται τὸ δύνασθαι
ἐνεργείᾳ καὶ τὸ ἐπ' ἄπειρον τομὴν τοῦ μεγέθους
τὸ δὲ τί ἐστὶ τὸ αὐτό; τὸ μὴ διαιρεθὲν τῷ διαιρεθέν. ἐπεὶ
δὲ γὰρ οὐχὶ διαιρεθὲν ἀλλοίως μεγέθους ἡ διαίρεσις, ἀλλ'
ὁ αὐτὸς ὅρος εἶναι δύο τέμνεσθαι. ἐπεὶ τοίνυν ἡ χω-
ρητὸς καὶ ἡ πλησίον δύνασθαι ἐπ' ἄπειρον τέμνεσθαι
ἐν τοῖς μεγέθεσιν διὸ οὐχὶ διαιρεθὲν τί ἐστιν δυνάμει
τοιοῦτον ἢ ἐνεργείᾳ; τοιοῦτον δ' ἐνδέχεται ἄλλο τι με-
γέθος ἐνεργείᾳ καὶ τὸ ἐπ' ἄπειρον τέμνεσθαι δίδωσιν.
οὐδὲν ἄρα, ἢ τὸ τῷ διαιρεθὲν μὴ διαιρεθέν. εἰ μὲν
γὰρ ἡ διαίρεσις καὶ τὸ δίχα τέμνεσθαι τὸ μεγέθυνσις
λείπει. οὐκέτ' ἐπ' ἄπειρον ἐτέμνετο. οὐδὲ ἴσχυεν τοῦτο
δύναμιν. ἐπεὶ δὲ οὐχὶ διαιρεθὲν. διαιροῦντο ἐπ' ἄπειρον
ἴσχυε δύναμιν τοῦ τέμνεσθαι, καὶ τοῦτο μὲν φανερὸν δὲ
τὸ ἐπ' ἄπειρον τέμνεσθαι δίδωσι τὸν μὴ διαιρεθὲν τῷ
διαιρεθέν. ἀμφὶ δ' εἶναι διαιρεθέν. ὥστε χωρίζεσθαι καὶ
ἐνεργείᾳ εἶναι τὸ ἄπειρον. οὐ δίδωσι· τὸ μὲν οὖν ἐνεργείᾳ
τί τε ἐστὶ καὶ ποῖόν. ἐκ τούτων καὶ ὧν τοιούτων δῆλον
ἡμῖν ἔσται.

Πῶς δὲ λέγεται τὸ σημαινόμενα
τῶν δυνάμεως καὶ ἐνεργείᾳ. εἰρήκαμεν ὅτι πότε δὴ τὰ
τοιαῦτα καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ λέγεται. καὶ ποῖ
οὐ, ἐν ἅπασι διορισάτω, νῦν δὲ περὶ τοῦ ἐνεργείᾳ οὐκ
πλανώμενος, καὶ ἁπλῶς· τὸ μὲν οὖν ἐνεργείᾳ τί τε
ἐστὶ καὶ ποῖον, δῆλον ἡμῖν ἐκ τῶν τοιούτων ἔσται,
ἐκείνοις ἐπιτείνεται τὸ εἰπεῖν, νῦν λεκτέον ὅτι πότε ἐστὶ

μὲ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου, καὶ οὐδ' ὅτι οὐ. διορισθέον. οὐ γὰρ πᾶν τὸ
λύεται. καὶ τοῦτο δ' ἡ συνήθεια τῶν ἐκφώνων ποιεῖ· οὐ
γὰρ βούλεται δυνάμει λύειν, ἀλλὰ εἶναι ὃ δύναται. τὸ
δὲ σάββατον οὐδαμῶς· ἐρωτᾶται δὴ ἆρα ἡ λίθος ἔστι δυνάμει
ἄνθρωπος, καὶ ἐρωτήσας ἐπὶ πᾶσι λίθων, ἢ οὔ, ἢ ὁτιοῦν ἐκεῖνο,
ἅμα μᾶλλον ὃ ἔστιν ὁρίζεται σώζεσθαι. καὶ οὐ δεῖ ὅτι ἐφ' ὧν
δυνάμει ἄνθρωπος, ἀμφότερα ἐνδέχεται ἀληθῆ. καὶ ἴσως
οὐδὲ τοῦτο, εἰ μὴ ἐπ' ἀπείρου εἴη τὸ δεξάμενον. ὥσπερ
γὰρ οὐ πᾶσα ὑποδοχὴ ὑγιασθήσεται, οὐδὲ ἀποβλύσει
χης· οὐ γὰρ δὴ ξύλα καὶ λίθοι, καὶ παλοῦντος οὐ φαμὲν ξύ-
λα δυνάμει ὑγιαίνειν, οὕτως οὐδὲ τὸν χῶν φαμὲν τῶν
τὰ ἄνω ἐπιδεῖν ἐπὶ δὲ τινὰ μὲν ὧν δυνάμει ἀποδοχὰς ἔχ
ενέργειαν ἄγεται· οἷα τὰ τεχνικά· τινὰ δὲ καὶ ἀποβλήσει.
τὸ γὰρ δυνάμενον ὑγιαίνειν, ὑγιαίνοι ἂν καὶ ἀποβλήσει.
ὑποτίθεται ἡμῖν ὅπως ὁρίζεσθαι χρή, οὐ μόνον τὸ ἀπὸ
διανοίας ἐς ἐνέργειαν ἄγον, τὸ δυνάμενον ἀληθῶς εἶναι,
ἅμα καὶ τὸ γινόμενον. λέγει δὲ ὅτι ὁ ὅρος μὲν τοῦ ἀπὸ
διανοίας συνεχοῦς γινομένου ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος,
τοιοῦτον ὁρίσαιτο ἂν τὸ ἐκ δυνάμεως ἐς ἐνέργειαν ἰόν·
ἐλθὸν δὲ οὐκ ἀπὸ διανοίας, ἅμα ἀπὸ διανοίας οὕτω δή. καὶ
τοῦτο θεὶς, ἐπάγει τὸν ὁρισμόν. ὃ ἂν βουληθὲν γένεσ
μὴ λῦσαι κωλύον τις τῶν ἐκτός. ὥστε δῆλον τίς. ὅτι
τὸ ἀφ' ὧν ἡ διανοίας ἐκ τοῦ δυνάμει ἐς ἐνέργει
χθαι ἐκεῖνο ἐφ' ὃ ἔστιν ἐς ἐνέργειαν ἄγεται. ὅτις καὶ ὧν
κα βουληθῇ τι ἄλυτον, μὴ λῦσαι κωλύον τις ὧν ἐκτὸς,
οἷον ὁ ἰατρὸς ἐκ τοῦ δυνάμει ὑγίειαν ἄγει τὸν νοσοῦν
τα. ὃ ἂν βουληθείς, οὐδὲν κωλύσαντος ἐκτός, ἢ τόπος
ἢ χρόνος, ἢ ἄλλο τι. ὃ ἂν μὲν οὖν ὁρίζηται τὸν τοιοῦτον ἀπὸ διανοίας, οὕτως ὁρίζεται
ἀεί, ὃ ἂν δὲ τοῦ τοιούτου. οὕτως. ὃ ἂν μὴ λῦσαι κωλύ

ὧν ἐν αὐλῷ. ἐρέσθαι δὲ τί ἀπὸ διανοίας ὀνόσωσιν ἡμᾶς εἶναι, ὅταν οὐθὲν τῶν ἐν αὐλῷ κωλύῃ ὑγιασθῆναι. ἀμφίσταται ταὐτὸν καὶ ἐν αὐλῷ κωλύειν ὑγιασθῆναι καὶ ἐν ὕλῃ εἶναι λέγων. ὃ δὴ λέγει ὅτι ἔχει μὲν λίθου οἰκία δυνάμει, ὅταν μηδὲν κωλύῃ τῶν ἐν τῇ ὕλῃ, οὐδέπω τῶν ἐν τῇ ὕλῃ. ὃ δὲ θερμαίνεσθαι ἢ μιλτοβαφῆ. εἰ γὰρ καὶ θερμαίνεσθαι ξύλα ἢ λίθοι, ἢ εἰπὲ καλυνάλῃ ἀποθερμαίνεσθαι ἢ μιλτοβαφῆ, ὥστε μὴ οὕτω ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ τοῦ θερμαίνειν, ἢ λιαρυθῆναι, οὐ λέγει ὅτι οἰκία. εἰ δὲ μήτε δεῖ ἐν τῇ ὕλῃ ἢ θερμαίνεσθαι ἢ ἀποθερμαίνεσθαι ἢ μιλτοβαφεῖν· τότε ἤδη τε καὶ λέγουσι δυνάμει οἰκία. καὶ ἐπὶ τῶν ἀμόνων ὁμοίως ὅσων ἔξωθεν ἡ ἀρχὴ τῆς γενέσεως, ὡς ἐπὶ τῶν τεχνητῶν ἐστί. καὶ ὅσων ἐν αὐτῷ ἐφ' ᾧ ἔχουσι, τοῦτο καὶ ἡ ἀρχή· ὡς τὰ φυσικὰ δυνάμει λίθος ἐστί, ὅταν μηδὲν τῶν ἔξωθεν ἐμποδίζοντος ᾖ εἰς αὐτόν· τοιοῦτον ἐνεργείᾳ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰ φυσικὸν εἴη. ὃ ἦν δυνάμει ἐνεργείᾳ. τὸ γὰρ δι' αὐτοῦ, οὐ θερὸς ἄμφω ἀπεδόθη καὶ τὰ τεχνητὰ, καὶ τὰ φυσικά, ἀμφὶ θερὸς μόνα τὰ φυσικά, οἷον τὸ ὠτρέμα. ὅτῳ δὲ ὄντος, ὅ ἔστιν ἐν τῷ αὐλῷ αὐλεῖσθαι εἶναι, οὐ λέγει ὅτι δυνάμει ὁ φάλυς. δεῖ γὰρ αὐ ἄμφω, ἢ τὸ αὐλητὴν πεφυκέναι, καὶ μεθυσθῆναι. ὅταν δὲ ἐν τῇ μήτρᾳ ᾖ. καὶ ἤδη διὰ τῆς ἐν αὐλῷ φυσικῆς ἀρχῆς ἢ τοιοῦτον, τοιοῦτον δυνάμει ὂν βλαστάνειν· τότε λέγεται δυνάμει ὁ φάλυς. ἐκεῖνο δὲ λέγω δὴ ὃ ἐν τῷ αὐλεῖσθαι ὄντος, οὐ λέγεται δυνάμει φάλυς. ὅτι ἕτερος φύσει δέ ἐστιν. οἷον τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ οὐ λέγεται δυνάμει ἀνδριάς, ὅτι μὴ βαθεῖα οὐ γίνεται ἀνδριάς, ἀμὰ χαλκός. ὁ δὲ χαλκὸς λέγεται ὅτι μὴ μιλτοβαφὴς γίνεται ἀνδριάς. ἔοικε δὲ λέγεσθαι οὐ τόδε, ἀλλ' ἐκεῖνον, οἷον τὸ κιβώτιον.

ναὶ ἁπλῶς παρὰ τὸ ληθαιοούμενον. ἀρετὴ οὐσία ἐστὶ, ἀρετὴ
συμβεβηκός. ὑποκείμενον δὲ λέγω οὐσίαν, καθ' ἣν τὸν
ἄνθρωπον, διαφέρει τὸ καθόλου καὶ τὸ ὑποκείμενον. ὧν μὲν
ὑποκείμενον εἶναι τὸ δεῖπνον, καὶ λέγεσθαι παρωνύμως
ἀπὸ τοῦ δειπνεῖν. τὰ δὲ πάθη ἐξ ὧν. οὐκέτι καὶ λέγεται
τῆς μουσικῆς ἕξεως ὁ ἄνθρωπος, ἢ ψυχὴ οὐ μουσική, ἀλλὰ
μουσικόν. καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐλευκότης ἀλλὰ λευκόν. οὐδὲ βα-
δίσις ἢ κίνησις, ἀλλὰ βαδίζον ἢ κινούμενον. καὶ ἁπλῶς
ὡσαύτως λέγεται τὸ ἐκείνου. οὕτω δὲ καὶ τὸ λευκὸν καθ'
ὁμώνυμον λόγον καὶ ἐνυπόλογον. καὶ δὴ καὶ τοῦτο παρωνύμως
λέγεται. τὸ γὰρ λευκὸν ἕξιν τινὰ λέγεται τὸ ξύλινον. οἷον εἰ
λεύκινον. καὶ ὅλως μὲν οὕτω οἷον λευκόν, ἢ μουσικόν. καὶ
ὅλως ὡς τὰ καθ' ἑκάστου λέγεται τὰ ἐσχατα, καὶ ὑπο-
κείμενον αὐτοῖς. οἷον οὐσία. ὅλως μὲν οὕτω. ἀμέλει δὲ καὶ
εἶδος τί ἐστι, καὶ τὸ εἶναι. ὁμοίως δὴ καὶ εἰκόνα καὶ οἱ
κίαν. τὰ δὲ ὑποκείμενα ὡς ἀναγκαῖον ἢ τὴν οἰκίαν, ἢ τὴν
ἕλην. οὐχὼς ἔστι ὑποκείσθαι αὐτοῖς, ἀμφὼς ὕλη. καὶ ὑλι-
κὴ οὐσία. καὶ ὅρα δὴ τὴν διαφορὰν ὧν ὡς ἔστιν ἀστρο-
φὴς τὴν ὧν ὡστραφθη. ὅτι ἐπὶ μὲν ὧν παθῶν, λέγεται
τὰ ὑποκείμενα ἀπαθῶν. ἀπὸ γὰρ τῆς μουσικῆς, μουσι-
κὸς. καὶ ἀπὸ τοῦ λευκοῦ, λευκὸς. ἐπὶ δὲ πάθη ἀπὸ ὧν
ὑποκειμένων οὐ λέγεται, εἰ μὴ τὰ καθ' ὁμωνύμους. φαμὲν
γὰρ σοφὸν τὸ λευκὸν ἄρου εἶναι καθ' ὁμωνύμους. καθάπερ
τὸ δοῦν, ἀπὸ σαγὴν δὲ ἐπὶ ὧν ὡς ἔστιν ἀστρομή. τὰ μὲν
εἰ δὴ λέγεται ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ τοῦ ὑποκειμένου. φα-
μὲν γὰρ τὸν ἀνδριάντα χαλκοῦν. καὶ τὸν χαλκὸν ἀνδρι-
άντα, καὶ τὸ κιβώτιον ξύλινον, καὶ τὸ ξύλον κιβώτιον.
λοιπὸν εἰπεῖν ἐπὶ φέρει. ὅτι ὀρθῶς τὸ ἐκείνου λέγεται

καὶ ἀτελῶ ὕλῃ καὶ ἀπαθεῖ. Οὐδὲν γὰρ καὶ ἀπαθὲς ὑποκειμένου ὁρίζεται. καθαιροῦμεν γὰρ ὑλικοῦ ἀόριστον εἶναι. οὐδὲ γὰρ ὅλως δυνατὸν χωρὶς τινὸς ὑποκειμένου εἶναι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ὕλη ὑπὸ τοῦ εἴδους τελειοῦται καὶ διαπέπερατοῦται. ἐπεὶ τὸ ἀόριστον τὸ ἐκδύνατον λέγεται καὶ διαιρετόν. τὸ δὲ διαιρετὸν διαιρεῖται ποσαχῶς λέγεται. τὸ μὲν γὰρ κατὰ ἀφαίρεσιν. ὡς ἡ εὐθεῖα δυνάμει διαιρετὸν καὶ ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ στερεόν. τὸ δὲ κατὰ πρόσθεσιν. ὡς ἡ γραμμὴ τὸ ἐπιπέδου διαιρετὸν καὶ τὸ ἐπίπεδον τὸ στερεοῦ. τὸ δὲ κατὰ ἀμφοτέρως. ὡς ἡ εὐθεῖα καὶ ἡ ἐπιφάνεια δυνάμει εἰσὶν. οὐ μόνον ὁριστὸν δυνάμει ἀλλὰ καὶ ἀόριστον δυνάμει ἐστίν. ἐπεὶ καὶ ἡ ἀρχὴ μεταβλητικὴ ἀέρος ἢ ἀγροῦ. ἀγροῦ λέγεται καὶ πᾶσα ἀρχὴ κινητικὴ ἢ ἀλλοιωτικὴ θερμότερα ἐστίν. ἀρχὴ δὲ κινητικὴ καὶ ἀλλοιωτικὴ. λέγω φύσιν λίθου. οὕτως γὰρ αὐτὸν λέγω εἶναι φύσιν ἀρχὴν κινήσεως καὶ ἠρεμίας ἐν ᾧ πρώτως καθαυτὸ ὑπάρχει καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός. εἰ πᾶν δὴ λέγω φύσιν ἀρχὴν κινητικὴν καὶ στατικὴν δύναμιν ἀρχὴν κινητικὴν. ἐπιπόλαιος. καὶ γὰρ ἡ φύσις ἐν τοιαύτῃ ὕλῃ ἐστὶ δυνάμει. ὡς ἐν ἐλεγχῳ. ἔστι εἶναι δύναμιν ὅτι ἡ εὐθεῖα καὶ τῆς φύσεως δυνάμει θερμότερα. ἀμέτοχα δὲ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ φύσις ἐν ταυτῷ ὕλῃ ἔστι. καὶ ὅλως ἐστὶν ἡ ἀρχὴ ἡ κινητικὴ ἢ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς φύσεως. αὐτὴ τοῦ φαύλου φύσεως. ἀρχὴ γὰρ ἀρχῆς κινητικῆς. διαφέρει δὲ δυνάμεως ἡ φύσις. ὅτι ἡ δύναμις ἐν ἀέρι οὐ θερμῷ ἢ ἀέρι ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν. ἡ δὲ φύσις ἐν ᾧ ἐστὶν. οὐχ ἡ ἀέρι. ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν. ἀμφὶ αὐτῷ καὶ καθαυτῷ. ἡ γὰρ ὀλίγου φύσις ἢ βιαίου τῆς ἐστὶν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ καὶ καθαυτό. ἐστὶν οὖν φανερὸν ἐκ τούτων δυνάμεως. τῆς τε ὁριστῆς καὶ τῆς φύσεως. δυνάμει λέγω καὶ τὸν φύσιν διότι ἐν ᾧ εἶναι ἀρχὴν τῆς δυνάμεως. ὡς τῆς

τὸ ὠὸ τὸ δὲ κινοῦν ἢ, ὥστε καὶ πρότερα ἡ ἐνέργεια δυ-
νάμεως. εἰ δὲ πᾶν τὸ γινόμενον τι γίνεται, καὶ ὑφό-
ἥνος πρῶτον κινοῦντος, ἀνάγκη ἐστὶν οἰκοδόμον
εἶναι μὴ οἰκοδομήσαντα μηδέν, ἢ κιθαριστὴν, μὴ κι-
θαρίσαντα. ὁ γὰρ μανθάνων κιθαρίζειν, κιθαρίζων
μανθάνει κιθαρίζειν. ἐξ ὧν λέγω δὴ ἐκ τοῦ ποιοῦν-
τος τὸ γι-
νόμενον ἐκκινοῦντος πρώτου. καὶ ἐνέργεια οὖσα γί-
νεσθαι. οἱ σοφιστικοὶ ἔλεγχοι ἐγίνοντο. ἢ φαίνων γὰρ οἱ
σοφισταὶ μᾶλλον τι καινὸν ἐρωτῶσιν. ὁρᾶτε ὁμὴ ἐ-
χων ἐπιστήμην τινὸς ποιοῦσι τὸν ἐπιστήμονα. καὶ τὸ
μὴ ὂν ἐπιστήμονα λαμβάνουσιν ἐπιστήμης ἐλαμβανον
ἐπιστήμης ἀνθρωπίνης ἀνθρωπίνης ἕξεως. τὸ δὲ ποιοῦν τὸν ἐ-
πιστήμονα. ἐπιστήμονα εἶναι τὸ ἐπιστήμην λέγουσι
τὸ καθ' αὑτὸν ἐπιστήμονα λεγόμενον. καινότερον δὲ τῶν
καὶ ἀπὸ τέχνας ἐπιστήμας ἄρχειν. ἢ ἐρωτῶν οὖν οὕτως
καὶ ἀπεκρίναντο οἱ διαλεγόμενοι, ὅτι οὐ ποιοῦσι.
ὁ γὰρ μὴ ἔχων τὸν ποιοῦντα ἀνδριάντα ἐπιστήμην, οὐ
κἂν ποιοῦσιν ἀνδριάντα. οὕτω δὴ τὸν λόγον ἐρωτῶν-
τες οἱ σοφισταὶ καὶ λαμβάνοντες παρὰ τῶν διαλε-
γομένων, ὅτι οὐ ποιοῦσι τὸ τῆς ἐπιστήμης, ὁμοίως
καὶ ἐπιστήμονα. ἐπῆσαν, ὅτι ὁμανθάνων κιθαρίζειν.
μὴ ἔχων τὸν κιθαρίζειν ἐπιστήμην. κιθαρίζει.
εἰ γὰρ ἔχει, οὐκ ἂν ἐμάνθανεν. ὁ ἄρα μὴ ἔχων τινὸς
ἐπιστήμην, καὶ ποιοῦσι καὶ οὐ ποιοῦσι τὸν τῆς ἐπιστή-
μης. ὅθεν ἄτοπον. καὶ λύει τὸ σόφισμα λέγων, ὅτι ἀμφὶ
διὰ τὸ τοῦ γινομένου γίγνεσθαι τι καὶ ὅλως κινουμέ-
νου γίγνεσθαι. καὶ ἀδύνατον τὸν δέξεμε νῦν μᾶς. τὸν
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦδε. ἀμφὶ διὰ τὸ δέξεμε νῦν μᾶς ὅτι ἀμφὶ
τὸν γινομένου καὶ κινουμένου γίγνεσθαι τι καὶ κι-
νεῖσθαι, λύει τὸ σόφισμα. ἐν δέξε γὰρ, ἐν τοῖς λε-

λοιπαίοις τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως βιβλίοις. ἐκεῖνα γὰρ
ὅτι κινήσεως λείπει. ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον, ἀεί τε
ρον κεκίνηται. καὶ πᾶν τὸ κεκινημένον, ἀεί τερον ἐκι
νήθη. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ὅρον. ἅπαν ὧν καθαρίζειν. καὶ ἀκαρί
ἀεί τερον κεκαθάρικε. τὸ δὲ κεκαθαρικέναι, τὸ κε
μέναι ἐκεῖ. ἐνταῦθι μεμεῖχθαι κεκαθαρῆσθαι, ὥστε ἔχειν
τὴ ἀεί τερον, εἰ καὶ μὴ τὸ πᾶν τῆς ἐπιστήμης κεκαθαρῖχθ.
καὶ ὅλως ἐκεῖνο ὅ τι ποτ' ἐστί. εἰ καὶ ἀρρυθμού ἐστιν. οὐκ
ἄρα οὐ δύνηται ἀεί ποτ'. ἀμοῦ δὲ ἔχει. ὥστε φανερόν ὅλον,
καὶ ἐκ τούτων ὅτι ἡ ἐνέργεια ἀεί τερα δυνάμεως κρί
τόνων καὶ χρόνον. ἐνταῦθα γίνεσθαι. ἀεί τε τοῦτο γ
γενῆσθαι. ὅθεν ἐκ τοῦ τοῦ κρίνοντος ἐστί.
Πάμεν καὶ οὐσίαν. πρῶτον μέν. ὅτι πάντα τὴ φυσικὴ
ὕστερα ὧν ἐστί. καὶ τῆ οὐσία ἀεί τερα. Δείκνυσι
ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ τῆ φύσει καὶ τῶν κρίνοντ ἀεί τερα ἐστὶ
δυνάμεως. δείκνυσι δὲ ὅτι τοῦτο κατηγορικῶς ἐν πρώ
τω σημαινομένω, ὧδε, ἡ ἐνέργεια φύσει ὕστερα ἐστί. πάντα τῆ
φύσει ὕστερα. τῆ φύσει καὶ ὧν κρίνοντ ἀεί τερα, ἡ ἐνέρ
γεια ἄρα ὡσαύτως καὶ τῆ οὐσία καὶ τῶν κρίνοντ ἀεί τερα ἐστίν.
ὅτι δὲ πάντα τῆ φύσει ὕστερα τῆ φύσει ἀεί τερα, φανερόν. ὡς
γὰρ ὁ οἰκοδόμος ἀεί τε ἔχειν τοῦ τῆς οἰκίας εἴδους ἀναλυτικοῖ
σαρκασμῶ, καὶ οὕτω καὶ τὰ βάσεις τὰ μέλεσιν, καὶ τοῖχος
καὶ ὄροφον. οὕτω καὶ ἡ φύσις ἀπὸ τοῦ ἔχουσ' ἀνάγκα
ἐλλιχοι ποιεῖν. οὕτως γὰρ τοῦ ποιεῖ, ὡς τοῦτο τὰ μέν
τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως δείκνυσι. ἀεί τε ἐστὶ μὲν αὐτέ
μα καὶ καλαμῶνον, εἶτα καρδίαν, καὶ εἶτ' ἦπαρ, εἶτα γέ
νος, νεῦρα, ὀστᾶ, εἶτα βρέφος. εἶτα σαῦδα, εἶτα ἐφηβοι.
εἶτα ἄνδρα ποιεῖ, ὡς τὰ τῆ φύσει ὕστερα τῆ φύσει ἀεί
τερα. τὰ δὲ τῆ φύσει ὕστερα, ὡσέμα καὶ καλαμῶνον. πρὸ τοῦ
σπέρ. ἐστὶν οὖν τῆ φύσει ὁμοῦ ἀνήρ, ἀεί τερος σαυδὸς. καὶ π.

ωλέματος. ἀμέμφεται παῖς ἤτις ἔχει τὸ εἶδος. καὶ τοῦ ἀνδρὸς
καὶ τὸ σπέρμα, οὐκεῖνε, ἀλλὰ τοῦ ἄλλου. δύναται δὲ τὸ αὐτὸ
τοῦτο καὶ ἄλλως λέγων. οὗ ἕνεκα δεῖ τὰ μὴ ὄντα γίνεσθαι τοῦτο τέλος
ἐστὶν καὶ ὡς ἐπάρχω καὶ πρότερον ὡδὶ τοῦτο τὸ γίνομαι
βαδίζω. τοῦτο δὲ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας γίνεται. ἡ ἐνέργεια
ἄρα. καὶ τέλος καὶ πρότερα πως. εἰ οὖν ἡ βάδισις
εἰ οἰκία ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πως μᾶλλον ἐνέργειαν. καὶ ἕνεκα τῆς
ἐνεργείας ἐστὶν. ἡ δὲ ἐνέργεια τὸ οὗ ἕνεκα καὶ τέλος. τὰ γὰρ
τέλος ἀρχὴ καὶ πρότερον. διὰ γὰρ τὸν ἐνέργειαν ἡ δύναμις
καὶ ἡ γένεσις. ὅλως ἄρα ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ ὧν εἶδος καὶ τὸ
λόγῳ πως ἐστὶ πρότερα. ὅτι δὲ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας
ἡ δύναμις ἐστὶ. καὶ ἐπὶ τούτου ἡ ἐνέργεια πως πρό-
τερα. τὸ γὰρ οὗ ἕνεκα ὡς τέλους, πρότερον τοῦ ἕνεκά
του ὅλου. ἔχουσι γὰρ τὰ ζῷα τὴν ὄψιν, ἵνα τὴν ὅπ
τικὴν δύναμιν. ἕνεκα τοῦ ὁρᾶν. καὶ ἐνεργεῖν. οὐμὲν ὁρᾷ
σι καὶ ἐνεργοῦσιν, ἵνα ὅταν ἡ τοιαύτην ἔχωσιν, ὁμοίως
δεῖ λέγειν δύναμιν τοῦ οἰκοδομεῖν. οὐδὲ γὰρ ἡ οἰκοδομική,
ἔχουσιν ἵνα οἰκοδομῶσιν. ἀμφοῦν οἰκοδομοῦσι. καὶ τὴν ἐ
νέργειαν ἔχουσιν ἵνα οἰκοδομικὴν ἔχωσι καὶ τὴν θεωρε
τικὴν ἵνα θεωρῶσιν. ἀμφοῦν θεωρῶσιν ἵνα θεωρητικὴν
ἔχωσιν. ἐπὶ δὲ τῶν μηχανικῶν ἐνεργοῦσιν ἵνα δυνα
θῶσι θεωρῆσαι. ἐμμηχάνους λέγουσιν. ὡς οὐδὲν ἡ περὶ τὰ μὴ
κινδυνεύουσα ἐνέργεια, ἕνεκα τῆς περὶ τὸ δύνασθαι θεωρῆσαι
δυνάμεως ἐστί. ψεῦδος ἄρα ὡς αἱ δυνάμεις ἕνεκα τῶν
ἐνεργειῶν εἰσὶν. ἀμφοῖν γὰρ μᾶλλον δοκοῦσι δυνάμεις καὶ
εἶναι τοῦτο πρότερον ἡ δύναμις τῆς ἐνεργείας. τὸ γὰρ οὗ
ἕνεκα πρότερον τοῦ ἕνεκά του. ἐπεὶ καὶ οὐδὲν τῶν λε
γομένων ἀντιπίπτει. λύων φυσὶν. ὡς οἱ μηχανι
κοὶ οὐ θεωροῦσιν. ἐν μὲν γὰρ ἐνεργείᾳ. δυνάμει δὲ οὐκέ
τι ἂν ἅμα θεωροῦσιν. ἵνα τοῦ τοῦ δύνασθαι θεωρῆσαι δύνα

μὲν φήσομεν. ἐπειδὴ δὲ οὐθεωρεῖται, οὐκ εἴσῃ τοῦ θελεῖν.
λύσις οὖν αὐτῶν καὶ ἀπάντησιν, λύσει αὐτῶν, καὶ καθ' ἑκά-
στην. λέγω δὴ ὡδί· θυλεῖται οἱ μαθηταὶ θεωρεῖν. ἢ τε-
θεωρηκέναι θεωρεῖν, ἢ ὅτι δεῖ θεωρεῖν θεωρεῖν, ὅτι οὐκ
ἀεὶ εἶναι. ὡς ἢ οὐδέποτε θεωρεῖν τὴν καθ' ἑκάστην θεωρίαν ἀγα-
καὶ αὐτὴν ἢ καθ' ἑκάστην θεωρία ἀπόδειξίς ἐστιν, καὶ
ἀεὶ δὲ μὴ οὐδέποτε ἔσται καὶ τὴν ἀποδόσεως καὶ ἀναιρεῖται τὴν
γένεσιν θεωρίας. εἰ μὴ ἀνάγκη ἀεὶ εἶναι, καὶ λείπεται ὅτι ἢ
δυνατὸν εἶναι τοῦ εἶναι ἐλθεῖν. ὅτε δὲ ἐλθεῖν καὶ ἡ ἐνέργεια
ἢ ἐνδέχεται εἶναι ἐνεργεῖν. ὥστε καθόλου ἀδύνατον, ὡς ἐφεξῆς.
καὶ τέλειον, καὶ τὸ κόσμον ἄλογον. δυνάμεως. ὁμοίως δὲ καὶ
ἐπὶ τῶν ἀλόγων φυτῶν, καὶ ὧν τὸ σῶμα κίνησις. ἀπὸ τοῦ ἀρχὴ
σωμάτων τὸ σῶμα οὐκέτι ἀρχὴ ἐστὶν, ἢ τὸ τοιοῦτον κινεῖσθαι.
καὶ ἐπὶ τούτων δὴ ἐνέργεια δυνάμεως ἀναίτιον. διὸ ὡς
ὡς οἱ διδάσκοντες τὸ τε ὁτιοῦν τὸν μανθάνοντα ἀπὸ τοῦ
τῆς ἐπιστήμης ἐλθεῖν. καὶ τὸ ὡς ἀποδιδόναι λόγον
αὐτοῦ καθ' ἕκαστον ἐπιστήμων ἐνεργοῦντα ἀποδείξεως ἐστὶ
ἐνδέχεται. τὸ ἐρωτᾶν. τὸ δὲ ἐρωτᾶν. τὸ τοῦ, ἢ ἐνέργεια ἄρα
τὸ τοῦ. ὥστε ὅτε ἐνεργεῖ. τὸ τε οἴονται τὸ τοῦ ἐχεῖν.
οὕτω ἀεὶ ἐστὶ τὸ εἰς τὴν λέξεως. οὕτω καὶ ἡ φύσις. ὅτ
οἴεται τὸ γινόμενον τοῦ ἀποφαίνειν, ὅτε δὲ τὸ
ἐνέργειαν ἐλθεῖν. τὸ δὲ εἶναι μὴ οὕτω γένεσιν. ὁ παῶν
ὅλων ἐρμῆς. συνεχὲς ἐπιλῶδιο. ὥστε οἱ διδάσκοντες
ἐνδέχεται ἐπιδείξεως. καὶ εἶναι ἀν ὁλείπ τοιοῦτον.
εἶναι μὴ οὕτω γένεσιν. λουλέαν. εἰ μὴ οἱ διδάσκοντες ἐ-
νεργοῦντα ἐπιδείξεως τὸν μανθάνοντα. ἀμφὶ φρόνησιν.
ὡς ἐδιδάχθη παρῶν λῶν. καὶ μὴ ἐνεργεῖν. ἀόριστον ἐστιν. ἐ-
τε ἔχειν τὸν ἐπιστήμων. ἔτε καὶ μή. ἐκ γὰρ λῶν ἔρτων
χρίνομεν. καὶ τὰ τεχνίτην, καὶ ἐπιστήμονα. εἰ δὲ μὲν
ἐνεργεῖ. πόθεν δῆλον. ὅτι ἔχει τὸν ἐπιστήμων. ἀόριστον

γάρ εἶτε ἔνδος ἔχει αὐτόν, εἴτε ἐκτός, ἤτοι ὅτε ἔχει,
εἴτε μὴ ἔχει. ὡς καὶ ὁ παῶνος ἑρμῆς· λέγομεν γάρ ὅτι
ἔνδος ἐστὶ τοῦ λίθου, εἴτε ἐκτός. ἡ δὲ καλὰ τοῦ παῶνος
ἰσορία. ὅλως φίλου καὶ ἑταίρου ἐλθόντος· ὑποδεξάμενος
οὗτος ὁ παῶν, ἑρμογλύφος ὤν, πεποίηκεν ἐν τῷ λί-
θῳ τὸ τοῦ ἑρμοῦ εἶδος, καὶ ἐφορᾷ τὸ ἐν τῷ λίθῳ ὁ ἑρμῆς.
εἴτε δὲ ἐκτός ἐστι τοῦ λίθου, εἴτε ἔνδος, οὐ λέγομεν ὡς ἐκ-
τὸς μὲν εἶναι λίθου, οὐχοἱόντε ὡς. ἐξ ἐναντίας γὰρ ἐκτὸς ἐστὶ
τοῦ λίθου ἑστηκὸς καὶ ἐφορᾷ καὶ ἔχειν ἁρμονίας
οὗτος δεῖ, ἅπας λιθόλαξ ὡς· ὥστε τὸ καλὸν πρᾶ-
γμα μὴ οὕτως ἐκτὸς εἶναι. οὐκοῦν ἐντὸς τοῦ λίθου.
ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἔνδος. εἰ μὲν γὰρ εἶχεν ἁρμονίας, ἢ ὅλως
ἐφαρμογάς τινας ὁ λίθος, ἐν ᾧ ὡς τὸ τοῦ ἑρμοῦ εἶδος, πρὸ
χειρὸν ὡς λίθου, ὅτι ἐνεπόρπα λίθῳ τὸν ἑρμῆν πεποιηκώς·
ἐκτὸς ἐπέθηκε τοὺς λιθολάτους λίθους, καὶ ἐπεκόλλα
τὸν ἑρμῆν ἐν τῷ. ὁρᾶται δὲ διὰ τὸ χαμαιεὲ καὶ διαφα-
νεμάλους. ὁμοίως δὲ καὶ λείους τοὺς ἐπικειμένους λί-
θους εἶναι. ὥστε ἐστὶ τις ἀνακρῶ πλάσις εἴδους τῆς κόρης
καὶ ἐκτὸς ἐπιθήσας ἔχει, ἢ ἀφ' ὅτι τῶν διαφανῶν.
ὁρᾶται τὸ ἐντὸς ὡς τῆς κόρινον εἶδος. εἰ μὲν οὖν οὕτω τοῦτ'
ἔχει· ἐντὸς ἐστὶ τοῦ λίθου. ἐπεὶ δὲ σαφὴς ἡ συνεχὴς ὁ
λίθος καὶ εἷς, καὶ οὐ οὐ διαφανὴς ἔχων ἁρμονίαν ἢ ἐ-
φαρμογήν, οὐκ ἔστιν τοῦτο λιθάριον. ὥστε πᾶν δῆλος ὁ ἑρ-
μῆς, καὶ ἔνδος, καὶ ἐκτός ὑπερέχει. ἐκτὸς μέν, ὅτι
ἁρμονίαν οὐδεμίαν ὁ λίθος ὥσπερ εἰρήκαμεν εἶχεν. ἐν-
τὸς δέ, ὅτι οὐχοἱόντε ὡς ὑποκρούσαι πῶς ἐν τῷ τοῦ λί-
θου πεποίηκε τὸν ἑρμῆν. συνεχοῦς ὄντος. ἐπεὶ δὲ ὧν μὴ
ἔχαλον ἢ χεῖρας οἷον ὄψεως ἢ ὄρασις ::
τῆς ὧν λιτομεν φαντασίας ἀναγκαῖον ἐστὶ ὑποκρούσαι
ἡμᾶς τῇ ὄψει, ἵνα ἐκ τούτου δὲ παρακολουθήσωμεν ὅτι

ὑπὸ τοῦ ἑρμοῦ

ἐπαῦτα λεγόμενόν φαμεν. ἐστὸν ὅτι ἡ ὄψις τοῦ θεοῦ
ὁρᾶσθαι. καὶ δύναμις ἐστὶ καὶ ἐνέργεια. δύναμις μὲν,
ὡς τοῦ θεοῦ τὸ ὁρᾶσθαι. ἡ γὰρ ὄψις δύναμις ἐστὶ, καθ' ἣν ὁρᾶν
δυναμεθα. ἐνέργεια δὲ ἡ ὅρασις. ἐστὶ μὲν οὖν ὡς τοῦ θεοῦ
ὁρᾶσθαι δύναμις. ὡς δὲ τοῦ θεοῦ τὸ μὴ ὄψιν ἔχον. δυνάμενον
λαβεῖν, ἐστὶν ἐνέργεια καὶ ἕξις. ἐστὸν γὰρ τὸν μὴ ἔ-
χοντα ὄψιν καὶ δυνάμενον ἔχειν. φαμὲν δύνασθαι ὄψιν
ἔχειν, ὃ τυφλὸν ἐξῆ. οὐ φαμὲν δύνασθαι ὄψιν ἔχειν. φα-
νερὸν ὡς ἡ ὄψις ἐνέργεια ἐστὶν. ἅμα καὶ οἰκοδομικὴ, καὶ
ἐνέργεια ἐστὶ καὶ δύναμις. δύναμις μὲν, τοῦ τὸν οἰκο-
δόμησιν. ἐνέργεια δὲ τοῦ τὸν τέκτονα ἢ τὸν οἰκοδομ-
ἔχειν. τοῦτον τὸν οἰκοδομικὸν ἐγκεῖσθαι. ἐκ γὰρ τοῦ
δυνάμει οἰκοδόμον γίνονται ἐνεργείᾳ οἰκοδόμοι, οὐμό-
νον δὲ οὕτω περὶ τῶν ἕξεων λέγεται. ἅμα καὶ περὶ αὐτῶν
τῶν ἐχόντων τὰς ἕξεις. ὁ γὰρ γεωμέτρης ὁμὲν ἐνεργῶν περὶ
τὸν ἐνεργούμενα, δυνάμει ἐστὶ γεωμέτρης. τοῦτο δὲ τὸ πα-
θόν τὸ δυνάμενον γενέσθαι γεωμετρικὸν, ἐνέργεια. ἀλ-
λὰ περὶ μὲν τούτων, πολὺ πλατύτερον ἐν ἄλλοις δεῖ
λέγειν γίνεται. καὶ νῦν ἐνεκεν τῶν λεγομένων. μετρίως ὑπὶ
μνησαι. ὁ διαιρούμενος διαλῶν τοιοῦτος. ὅτι φησὶν.
ἐπειδὴ λῶν μὲν ἐκαλοῦ καὶ τῆς αὐλητικῆς ἐπιστήμης. τὴν
χρῆσιν τοῦ ἐνεργεῖν, καὶ οὐκ ἄλλο γίνεται παρὰ τοῦτο ἐνερ-
γεῖν ἕτερον τι. ὅταν γὰρ χρῆσις καὶ ἐνέργεια τὸ ὁρᾶν
ἐστὶ, καὶ οὐδὲν ἕτερον γίνεται παρὰ τοῦτο ὁρᾶσθαι. οὐδὲ
παρὰ τοῦτο ὁρατικόν. ἐπὶ πάντων δὲ γίνεται. οἰκοδομικῆς
μὲν χρῆσις καὶ ἐνέργεια, ἡ οἰκοδόμησις. ἅμα καὶ γίνεται
ἕτερον τι παρὰ τοῦτο οἰκοδομικὸν ἢ οἰκία. ἐπειδὴ οὖν
φησι τοῦτο οὕτως ἔχει, οὐκ ἄλλο ἢ τοῦτο καὶ ἐπὶ τούτ-
ων μᾶλλον ἐστὶ παρὰ τοῦτο ἐνέργειαν τί ἐστὶ τέλος. ἀμφό-
τερα ἐστὶ τέλος ὧν ἐστὶ τι παρὰ τοῦτο ἐνέργειαν. οὕτως δὴ

τῆ καὶ ὧν, μὴ ὧν ἐκ τοῦ πρὸ τοῦ χρόνου. ἔστι μὲν οὖν
ἄμα καὶ ἔνθα. οἷον ἡ πλατεῖα οἰκοδομικὴ τόπος, ἀμφό-
τερα ἔνθα. οἷον ἐν τῇ πλατείᾳ ὁ ἵππος, μᾶλλον τόπος τῆς
δυνάμεως, δυνάμει γὰρ τοῦ ἵππου ἡ πλατεῖα τοιαύτη. ἀντὶ τοῦ ἄν-
μὶ τοῦ ὄντος. τόπος δὲ καὶ ἐνέργειαν. τοῦ ὄντος.
ὅπως δὲ ταῦτα λέγεται ἄφηται φανερώτερον καὶ ἔστιν
σον τὸ ἔνθα δὲ μᾶλλον τόπος τῆς δυνάμεως ἐστὶ, ὧν. ἔστι
μὲν καὶ ἡ ὄντις τόπος. ἀμφὶ μᾶλλον τόπος ἐστὶν ἡ ὄρασις
τῆς δυνάμεως τοῦ τέκτονος τῆς ὄντως, πῶς δὲ μᾶλλον τέ
λος ἐστὶν ἡ ὄρασις τῆς ὄντως, δείκνυσιν ἐξ ἀναγωγίας
τῆς οἰκοδομικῆς. λέγω γὰρ οἰκοδόμησιν ἐν ᾧ οἰκοδο-
μουμένῳ καὶ ἅμα γίνεται καὶ ἔστι τὴν οἰκίαν δυνάμει λέγ,
ὡς ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τοῦ οἰκοδομικοῦ, ἡ ὄρασις τοῦ
τοῦ ὄντος. ἀμφὶ μὲν ἡ οἰκοδόμησις μᾶλλον τόπος τῆς οἰ
κοδομικῆς. ἡ ὄρασις ἄρα τῆς ὄντως, καὶ ἔστι τῆς τοῦ
ντως τῆς. ἀμφὶ μὲν ἡ οἰκοδόμησις μᾶλλον ἐστὶ τόπος
τῆς οἰκοδομικῆς καταστάσεως. τὸ γὰρ οἰκοδόμησις ἐν ᾧ
οἰκοδομουμένῳ. καὶ ἅμα γίνεται. καὶ ἔστι τὴν οἰκί. ἐπὶ δὲ
γὰρ τοῦ ἔργου τῆς οἰκοδομήσεως ἡ οἰκία ἐστίν. ἅμα δὲ ἐν
γίνεσθαι τοῦ οἰκίαν γίνεται καὶ ἡ οἰκοδόμησις. καὶ ἔστι
καὶ γὰρ μὴ γινομένης οἰκίας. οὐδὲ οἰκοδόμησις γίνεται.
καὶ ἐμπαλιν, μὴ οἰκοδομήσεως οὐδὲ οἰκία. εἰ δὴ τὸ
ἔργου κεφάλαιον ἐστὶν ἡ δυνάμεως. διὰ γὰρ τὸ ἔργον. καὶ
τοῦ δυνάμιν ἔχομεν. ἅμα δὲ τῷ ἔργῳ ἐστὶ καὶ ἡ ἐνέργεια.
ἡ δὲ δύναμις οἷον ἡ οἰκοδομική. καὶ οἰκίας μὴ γινομέ
σῆς. φανερὸν ὡς ἡ ἐνέργεια δυνάμεως τοῦ τέρας. μᾶ
μᾶλλον τόπος. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἡ ὄρασις τῆς ὄντως. φ
φανεται γὰρ ὡς ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τοῦ οἰκοδομικοῦ. ἡ
ὄρασις τοῦ τοῦ ὄντος. ὅσον μὲν οὖν ἕτερον τί ἐστὶ
παρὰ τὸν χρόνον τὸ γινόμενον: τοῦτον μὲν ἡ ἐνέργεια

οὐσία ἡ ἐνέργεια δυνάμεως, καὶ ὡς πρὸ εἴρηται τοῦ χρόνου
ἀεὶ προλαμβάνει ἡ ἐνέργεια πρὸ ἑτέρα ἑτέρας. ἐνεργεῖ-
ται γὰρ ὄντος τοῦ συκράτους, πρὸ αὐτοῦ τοῦ ἐνεργεῖ-
ται ὁ συφρονίσκος, καὶ ἀεὶ οὕτως ἕως τῆς τοῦ ἀεὶ κινοῦν-
τος. ἐκείνης γὰρ τῆς ἐνεργείας οὐ προηγεῖται ἐνεργεῖ-
ται. ἀλλὰ πρώτη πάντων καὶ αἰτία τοῦ εἶναι ἐστὶν. ἀλλὰ
μὴν καὶ κυριωτέρως τὰ μὲν γὰρ ἀΐδια πρότερα τῆς
οὐσίας ὧν φθαρτῶν. Λείξας ὅτι ἡ ἐνέργεια
δυνάμεως προτέρα ἐστὶ, καὶ λόγῳ καὶ χρόνῳ, καὶ αἰ-
τίᾳ, νῦν δείκνυσιν, ὡς οὐχ ἁπλῶς οὕτως ἐστὶ προτέρα.
ἀλλὰ καὶ κυριωτέρως ἤτοι τιμιωτέρως, ἡ δὲ δεῖξις
πρόεισι διάτινος τῶν ἐν τοῖς τόποις παραδιδομένων
τόπων. τόπου λέγοντος, ὅτι τὰ τοῖς κυριωτέροις καὶ
κρείττοσιν ὑπάρχοντα, κυριώτερά ἐστι καὶ κρείττονα.
εἰ δὲ τοῦτο, εἴπερ ἐστὶν ἡ ἐνέργεια ἐν τοῖς ἀϊδίοις, ἡ δὲ
δύναμις ἐν τοῖς μὴ ἀϊδίοις. κρείττω δὲ τὰ ἀΐδια καὶ
κυριώτερα. κρείττων ἄρα καὶ ἡ ἐνέργεια ἐν τοῖς ἀϊδί-
οις οὖσα, δυνάμεως οὔσης ἐν τοῖς μὴ ἀϊδίοις. τὰ μὲν
οὖν ἀΐδια φησὶ τῶν φθαρτῶν πρότερα τῇ οὐσίᾳ, ἐστὶ
δοῦ δὲν δυνάμει τῶν ἀϊδίων. ἀλλ' ἐνέργειαι ὡς ἐν τῷ
περὶ ἑρμηνείας εἴρηται, ὥς τε εἴπερ εἰσὶν ἐνέργειαι
τὰ ἀΐδια, κρείττων ἡ ἐνέργεια ἡ ἐν τοῖς κρείττοσιν οὖ-
σα δυνάμεως. Εἰπὼν δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἀϊδίοις οὐκ
ἔστι δύναμις, δείκνυσιν αὐτὸ λέγων. λόγος δὲ καὶ αἰτία
τοῦ μὴ εἶναι δύναμιν ἐν τοῖς ἀϊδίοις. ἀλλ' εἰσὶν ἐνεργεῖ-
αι ὅδε πᾶσα δύναμις τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ, καὶ τοῦτο πᾶ-
σιν ὡμολογημένον ἐστὶν. ὁ γὰρ ἔχων δύναμιν τοῦ ὑγιά-
ζειν, αὐτὸς καὶ τοῦ μὴ ὑγιάζειν, καὶ ἐπὶ ὧν ἄλλων ὡ-
σαύτως. εἰδὴ πᾶσα δύναμις τῆς ἀντιφάσεως ἐστὶ, καὶ
τὸ μὴ δυνατὸν ὑπάρχειν, οὐκ ἂν ὑπάρξειεν οὐλενί.

ἐπεὶ οὖν ἐν τοῖς ἀϊδίοις, τὸ ἁπλῶς δυνάμει οὐκ ἔστιν, ἀλλ' εἰ ἄρα τὸ πῦρ λέγει, ὅτι ἦν καὶ ἐν τοῖς φθαρτοῖς ἐκ τοῦ δυνάμει ἀλλὰ τὰ φθαρτὰ καὶ τὰ ἐξ ἀϊδίων μεμιγμένα ἐστὶ τὰ ἄφθαρτα. καὶ ποῖα ἐκ τῶν φθαρτῶν τὰ ἀΐδια μεμιγμένα, ἐπάνω, οἷον γῆ, καὶ ὕδωρ. καὶ πῶς μεμιγμένα ταῦτα, ἢ τις γῆ καὶ τὸ πῦρ; τὰ ἀΐδια, λέγει. ὡς γὰρ τὰ κωλυόμενα σώματα οὐ κινεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖα. οὕτως καὶ ταῦτα ἀδύνατα ὄντα, καὶ ἔχει καθαυτὰ κίνησιν τινὰ ἀϊδίου μὲν γὰρ ὄντος συμβεβηκέναι αὐτῷ σφαιρικήν, ἢ τὴν τοῦ ἄνω φορὰν, ἢ μανοῦσθαι, ἢ πυκνοῦσθαι, ἢ ὅλως πάσχειν. ὥστε καθ' αὑτὸν συνεχῆ ταῦτα κίνησιν, μεμιγμένα τὰ ἀΐδια. οὐ μόνον δὲ καθ' αὑτὸν σῶμα πυρὸς, ἀέρος, ὕδατος, καὶ γῆς, ἀφθαρτοι ἐστὶν. ἀλλὰ καὶ μεμιγμένα σώματα ὥσπερ εἴρηται. οὐκ ἔχει δύναμιν τῆς ἀντιφάσεως. αἱ δ' ἄλλαι τῶν δυνάμεων ἐξ ὧν διώρισται τῆς ἀντιφάσεως ἔστι, τοῦτ' ἔστι περὶ ὧν διώρισται. ἡ γὰρ τοῦ ὑγιαίνειν, καὶ νοσεῖν. καὶ αἱ ἄλλαι ὡσαύτως αἱ μετὰ λόγου. διαφέρουσι δὲ τῶν ἀνευ λόγου, ὅτι αἱ μετὰ λόγου, οὐκ ἀνάγκη ἅμα τῶν παρόντων ἐναντίων δύνασθαι ποιεῖν καὶ πάσχειν. τὸ μὲν ποιεῖν, τὸ δὲ πάσχειν, οἷον ὁ γυμναστὴς δύναται ἅμα τῶν παρόντων ποιεῖν. καὶ τῶν μὴ παρόντων μὴ ποιεῖν. τὸ γὰρ θερμαντικὸν. ἅμα τῶν πλησιάζων θερμαίνει. τὸ δὲ θερμαίνειν. ἐπὶ τὸν ἐπιόντα ἰέναι μὲν ἐπὶ θέσιν ἄνω, καὶ ἵππων. καὶ ἐπὶ σημεῖον, οὗτος ἐπὶ σημεῖον γὰρ λέγει. ὥστε καὶ ἀνθρώπου. ἰέναι δὲ ἐπὶ σημεῖον ἄνω καὶ λευκὸν ἄνω. καὶ ὅλως ἐπὶ καὶ συμβεβηκὸς ὅλων. οὐκ εἶναι ἐνδεχόμενον ἐκ τῶν ἐναντίων ἅμα τῶν ὄντων τὴν ὄρεξιν ἀποβαίνειν. καὶ φησὶν. εἰ δὲ ἐπὶ φύσεως ἐστιν ἡ οὐσία, ὅσας λέγουσιν οἱ σύλλογοι λόγοις. ἢ ἐν τοῖς

μαθήμασιν ἐντραφέντες, πολλὴ μαγῆ ἐπιστήμων ἀντὶ εἰ
ζῶον. εἴπερ αὐτὸ ἐπιστήμη. ταῦτα γὰρ τὸ κινούμενον καὶ
τὸ ἐπιστῆμον εἰσὶν οὐσίαι καὶ ἐνέργειαι. ἐκεῖνα δὲ ἡ ἐπι-
στήμη καὶ ἡ κίνησις. δυνάμεις εἰσί. τοῦτε ἐπιστήμονος καὶ
τοῦ κινουμένου. μὴ δυνάμεναι καθαὐτὰς εἶναι. ὅτι δὲ
βελτίον καὶ τιμιώτερα, ἐκ τῶν δὲ δῆλον:

Δείξας ὅτι ἡ ἐνέργεια δυνάμεως προτέρα, καὶ συμπερα-
νόμενος εἰπών. ὅτι μὲν οὖν πρότερον ἡ ἀρχὴ ἐνέργεια
δυνάμεως καὶ πάσης ἀρχῆς μεταβλητικῆς, ἤτοι καὶ
πάσης δυνάμεως καὶ φύσεως. φανερὸν τοῦτο δείξας.
πάλιν δείκνυσιν, ὅτι οὐ μόνον τῆς μὴ σπουδαίας δυνά-
μεως ἡ ἐνέργεια προτέρα, ἀλλὰ καὶ τῆς σπουδαίας. ὅτι
δὲ εἰσὶ δυνάμεις καὶ σπουδαῖαι καὶ μὴ σπουδαῖαι, πᾶ-
σι δῆλον. ὧν γὰρ δυνάμεων αἱ ἐνέργειαι σπουδαῖαι. καὶ αἱ
δυνάμεις καθὰς δύνανται ταύτας ἐνεργεῖν, σπουδαῖαι εἰσί.
τέως δέ φησι φανερὸν ἐστίν, ὅτι ὅτα κατὰ τὸ δύνασθαι λέ-
γεται, ταὐτόν ἐστι δυνατὸν τἀναντία. ὁ γὰρ δύναται ὑ-
γιαίνειν, τοῦτο καὶ νοσεῖν ἅμα. καὶ οὐ τοῦτο φησὶν ὅτι
ἅμα νοσεῖ καὶ ὑγιαίνει. ἀλλ' ὅτι ἅμα ἔχει τὴν τοῦ νοσεῖν
καὶ ὑγιαίνειν δύναμιν. ἡ αὐτὴ γὰρ δύναμις τοῦ ὑγιαίνειν
καὶ κάμνειν καὶ ἠρεμεῖν, καὶ κινεῖσθαι. καὶ ὥστε περὶ ἐρῆ
ἡμὲν ὧν ἐναντίων δύναμις ἅμα ὑπάρχει. τὰ δ' ἐναντί-
ἅμα, καὶ τὰς ἐνεργείας ἀδύνατον ὑπάρχειν. ἀδύνατον γὰρ
ἅμα ὑγιαίνειν καὶ νοσεῖν. ὥστε ἀνάγκη θάτερον ὧν ἐναν-
τίων εἶναι τἀγαθόν. οἷον τὸ μὲν θερμὸν φέρει ἐπεῖν. ἀγαθ'
τὸ δὲ ψυχρὸν φαῦλον. ὑγίεια δὲ ἀγαθόν. νόσος φαῦλον. καὶ
ὅλως ὅσα εἴδει καὶ ἕξει ἀναλογεῖ, ἀγαθὰ ἐστίν. ὅτα δὲ στερή-
σει καὶ ἀποφάσει. φαῦλα. εἰπὼν δὴ ὅτι ὧν ἐναντίων
ἀνάγκη θάτερον εἶναι ἀγαθόν. ἐπάγει τὸ δὲ δύνασθαι ὁ-
μοίως ἀμφότερον. ἢ οὐδέτερον. ἡ ἄρα ἐνέργεια βελτίων.

καὶ ἐστὶν οἶμαι καθαιρετὸν ὅτι ἡ ἐνέργεια καθ' ἣν ὠσουδαί
δυναμέως βελτίων ἐστίν. ἀ ἔμφρων δὲ οὐδεὶς ἐπαινέσαι.
καὶ μωρίας διόμενον. ἴσα δὲ. τὸ μὲν διὰ τοῦ. τὸ δὲ δυ
ναθαι ὁμοίως ἀμφοῖν. ἢ οὐδέτερον λεγόμενον. τὸ
οὖ τον. τὸ μὲν δυνάμειν ἔχον τοῦ ὑγιαίνειν. ἐφ' ὃ δὲ τοῦ
το εἰς ὑγιάσιμα. τὸ οὖν τὸν δύναμιν ἔχον τοῦ ὑγιαί
νειν. ὁμοίως ἔχειν καὶ τοῦ νοσεῖν. εἰ δὲμὴ. οὐδέτερον. διὰ
τίνα ἄρ' ἂν αὐτῶν ἔχοι μᾶλλον δύναμιν τοῦ ὑγιαίνειν. μᾶλ
λον ἢ τοῦ νοσεῖν καὶ τοῦ νοσεῖν. καὶ οὕτω δ' ἔξει ὅτι ἀμ
φοτέρων τὸν δύναμιν ὁμοίως ἔχει. ὅπως διαλοῦσι
σωτέον τὸν τὸν ἐνέργειαν βελτίων εἶναι καὶ τῆς ὠσου
δαίας δυνάμεως. λίαν δὲ μεμελαγχολημένον. σωσα
τέον δὲ δίμαι οὕτως. τὸ ὅσος διορισθὲν οὕτω εἰ τοῖς τ
πηκοῖς. λίαν. τὸ ἀμείνων τοῦ χείρονος. καθ' ἕτερον. καὶ
βελτίονί ἐστι τοῦ μεμελαγχολημένου μᾶλλον τοῦ χείρονος. εἰ
δ' ἀληθὲς τὸ ἀληθὲς. καὶ ἡ ὠσουδαία δύναμις μείζων ἐστὶ
τοῦ χείρονος δυνάμεως. ὁ ἄρα ἔχων τὴν ὠσουδαίαν δύναμιν
καὶ καθ' ἑαυτὸν ἀφεστῶτα. καὶ ἐνεργῶν κατ' ἐκείνην.
οὐ μᾶλλον ἢ τὸν μεμελαγχολημένον μᾶλλον τοῦ χείρονος ἔχοντα
καὶ καθ' ἑαυτὸν ἀφεστῶτα. καὶ ἐνεργῶν κατ' ἐκείνην.
ἀλλ' ὃς οὐκ ἀποβέβληκε τὴν τοῦ χείρονος δύναμιν. ἀλλ' ἔ
χει αὐτὴν. ὥστε καὶ ἡ ὠσουδαία δυνάμει ἐπιμένουσα τῇ
τοῦ χείρονος δυνάμει. ἢ δὲ ἐνεργοῦσα τοῦ χείρονος
οὐ σώζοιτο ἂν τοῦ χείρονος ἐνέργεια. ἀμείνων ἄρα καὶ
ἀμείνονος. κρείττων ἄρα ἐστὶ καὶ τῆς ὠσουδαίας δυνάμε
ως πολλῷ ἄμεινον. ὡς ὁ ὅρος διορίζεται. ὧν μεμε
λῶν κρείττονα εἶναι. εἰμὶ δὲ ἐπὶ τοῦ καλοῦ
ἡ ἀνέργεια τοῦ καλοῦ. χείρων ἐστὶ τῆς δυνάμεως. διὸ
ἡ δυνάμις τοῦ καλοῦ ἐπιμένουσα τῇ τοῦ ἀλάθου
δυνάμει. ἢ δὲ τοῦ καλοῦ ἐνέργεια. ἀμείνων ἐστὶ τῆς τοῦ
ἀλάθου ἐνεργείας. λέγω ἄρα ὅτι οὐκεῖται ὁ κα
λὸν ἀληθῆ παραίνεσα. οὐ πλάτωνος χείρ

ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ ὄντος φύσεως τινός, ὡς ἔστιν ὁ καθόλου
ἄνθρωπος καθιπορούμενος καὶ ἀφ' ὧν μερικῶν ἀνθρώπων. ἔστι δὲ
ὧν ἀνθρώπων. οὕτω καὶ τὸ ἀγαθόν, ἔστι πρόνοια ἀφ' ὧν καθέκαστα
ἀγαθῶν, καὶ λέγεται καθ' ὧν λόγων, τῶν δύναμιν ἔχον ἀφ' ὧν ἀγα-
θοποιητικὸν ἦ, καὶ ἀγαθοποιητικὸν εἶναι. ἔσται ἄρα καὶ τὸ κακὸν ἕτερόν
τι παρὰ τὰ καθέκαστα καθ' ὧν λέγεται κακόμενα. λέγει
ὁ ἀριστοτέλης ὅτι δῆλον ἐκ τῶν ἐναντίων δειχθέντων, δείκ-
νυσι δὲ ὅτι κακὸν ἕτερόν ἐστι τῆς δυνάμεως. ἐκ τῶν
αὐτῶν δεδειχθέντων. φησὶ δῆλον εἶναι ὅτι, οὐκεῖται τὸ
κακὸν παρὰ τὰ πράγματα. ἐκείνων γὰρ ἀφαιρεῖ εἶναι
τὴ παρὰ τὰ καθέκαστα οἷς ἐστὶν ἐνέργεια, τὸ δὲ κακὸν
τοιοῦτόν ἐστι τοῦ ἐνέργειαν εἶναι. δύο ὅτι κακὸν
ἐστὶ δυνάμεως. ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν λαμβάνει τὸ
τὸ κακόν, δῆλον. λέγομεν γὰρ καθόλου ἄνθρωπον ἐπὶ τῶν καθ'
ἕκαστα ἀνθρώπων ἐνεργειῶν ὄντων, καὶ καθόλου ἵππον. μὴ
ὄντων ἐνεργειῶν ἵππων ὡς ἔφαμεν. καθόλου δὲ μή ἐστιν
ἵππον, οὐφαμέν, διὰ τὸ ἀτελὲς εἶναι, τὸν μὲν μὴ ἄνθρω-
πον τοιοῦτον, καὶ τοῦ μὴ ἵππον τοῦ ἵππου. εἰ δὲ καὶ τὸ κα-
κὸν ἀτελὲς ἐστὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς ἐνεργείας, καὶ πα-
ρυφίσταται τοῖς πράγμασι, διὰ τῶν ὕλης αὐτὰ
ποιοῦντα. αὕτη γὰρ τῶν ἐνέργειαν καὶ τὸ ἀγαθὸν ση-
μαίνουσα ἔχουσα τέλεσθαι, καὶ μὴ δυναμένη ἔχειν τὸ κα-
κὸν, καὶ τῶν ἀτελῆ. οὐκοῦν εἴη τὸ κακὸν παρὰ τὰ
πράγματα. εἰ δὲ τὸ κακὸν διὰ τῶν ὕλην καὶ τὴν δύ-
ναμιν παρυφίσταται τοῖς πράγμασι, καὶ ἔστιν ἁμάρτημα
τῆς δυνάμεως, ἐν δὲ τοῖς ἀϊδίοις οὐκ ἔστι. δῆλον δύ-
ναμις οὐκ εἴη. ἐνέργειαι γάρ εἰσιν. οὐκ ἔστιν ἄρα ἐν ἐκεί-
νοις, οὔτε κακόν, οὔτε ἁμάρτημα, οὔτε διαφθειρόμενον.
ἡ γὰρ διαφθορὰ τῶν κακῶν ἐστιν· εὑρίσκεται γὰρ καὶ
τὸ διαγράμματα ἐνεργειά. διαιρῶνται γὰρ διὰ σκιόκου.

ἀντιλέγει τοῖς τὰ μαθήματα ἐνεργείας λέγουσι, μὴ
οὐσίας λέγων μὴ εἶναι αἰτίας ἐνεργείας, ἀλλὰ δυνάμεις.
τὰ δὲ δυνάμει, οὐκ οὐσίαι, καὶ λέγει ὅτι τὰ διαιρούμενα
ἐνεργείᾳ διαιρούμενα ἀριθμοῦντα· τουτέστιν ἐνεργείᾳ
ὄντα, καὶ διαιρεθέντα ποιᾷ τριάδι ἀριθμεῖται, καὶ τὸ δὲ
ναι αὐτοῖς ὑπάρχει. τοῖς δὲ τοῦ ἐνεργείᾳ δυνάμει ὄντι· ἡ
δύναμις ἐνέργεια· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ δυνερμένα·
ἅμα δὲ θεάσασθαι πῶς λέγω ἐν τῷ καὶ μικυκλίῳ γωνίαν,
λέγω δὲ τῷ αὐλῷ, ὅτι ὀρθή ἐστιν· ὡς γὰρ οἰκίας οὔσης
ἐνεργείᾳ, ἅμα τῷ εἶναι αὐλῷ, δῆλον ἐστὶν ἡμῖν ὅτι οἰκία
ἐστί, καὶ οὐ δεόμεθα πατρίσεως τινὸς ἢ ἀποδείξεως, οὕ-
τω καὶ τὰ μαθήματα· ἢ ἦσαν ἐνεργείᾳ· ἅμα τῷ εἶναι δύο
ὀρθὰ παραγωνιστί πεδα, εἴναται ἂν ἡμῖν, ὅτι ἂν τε-
τραπλασιονθέσῃ αἱ βάσεις τοῖς τοῖς ὕψος, καὶ ὡς τὸ ὕψος ἐπὶ
τὸ αὐτὸ τοῖς τὸ ὕψος· ἡ βάσις τοῖς τῆς βάσεως, καὶ διὰ
οὐκίαν, ἀλλὰ διαιρούμενα, καὶ φαμὲν ὅτι ἔσωσαν αἱ ἀφι-
γμέναι εὐθεῖαι· τοῖς ὀρθαῖς βάσεσι, καὶ ἴσαι ἦσι ἡ
ἀβδα· ἴση δὲ ἐστι· καὶ ἄρα ἄτμα διαιρούμενα καὶ λέγομεν,
καὶ οὕτως ἐκ τῆς καθόλου διαιρέσεως, καὶ ἀπὸ ἕξεως
ἐπὶ τὰς καθ' ἕκαστα γίνομεν, δῆλα ἡμῖν καὶ φανερὰ
τὰ διαιρεθέντα γίνεται· ὥστε οὐκέτι ἐνεργείᾳ· ἅμα
δυνάμει· ἐκ δὲ τούτου τοῦ ἐπιβολῆς, οὐκέτι οὐσίαι· αἱ γὰρ οὐσίαι καὶ
τινες ἀδιαίρετοι μὴ ὑπάρχουσαι, μὴ δὲ ἀριθμοῦσαι εἰσὶ· τῶν
τοῦ δὲ τοιούτου περὶ αὐτὰ μὴ ἐνεργούντος· καὶ ὅλως μὴ ὄν-
τος· καὶ τὸ εἶναι αὐτὰ τοιούτους οὐ δυνάμενα εἶναι.
καὶ ὁμοίως ὅλως τῶν λεγομένων νοῦς, οὗτος. Θεωρητέον δὲ
μὴν πῶς τὰ καθ' ἑκάστου λέγεται· καὶ ὅπως ἑκάστη λέξις ἔ-
χει· διαπέφυκε δύο ὀρθαὶ περιέχουσι· τριάδα· διαπὶ τῶν
περιέχουσι αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν ἐφ' ἑνὸς
τινος φαμὲν δῆλον αἱ περὶ μίαν σημεῖον γωνίαι, δύο ὀρ-

θαίς ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις. ἐὰν δὲ περίγωνον τὸ ΑΒΓ, εἰπεῖν πάλιν ὅτι διὰ τοῦ Α τῇ ΒΓ παράλληλος μία μόνη ἄγεται. φανερὸν ὅτι καὶ δύο αἱ ΔΑ, ΑΕ μιᾷ μόνῃ οὐκ ἔσονται ἴσαι ἀλλήλαις. ἐπεὶ γὰρ ἡ ΒΓ ἑνὶ τῶν ἐν τῷ περιγώνῳ γωνίαις. εἰ δὲ ἐκείνῃ τῇ ΒΓ παράλληλος. ὅτι αἱ διὰ μόνης μόνη. ἤτοι τῇ ΔΑ ἐστὶν ἴσαι ἢ οὔ. ἔστω δὴ πρότερον ἴσαι ἡ ΔΑ τῇ ΒΓ. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΕΑ. καὶ ἡ ΔΑ ἄρα τῇ ΕΑ ἐστὶν ἴση. καὶ ἐπεὶ τῇ ΔΕ εὐθείᾳ ἴσαι εἰσὶν αἱ πρὸς τῷ Α. ἀλλὰ καὶ αἱ πρὸς τῷ Β. καὶ αἱ ἄρα πρὸς τῷ Γ. ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ πρὸς τῷ Α. ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις. ὅτι καὶ αἱ πρὸς τῷ Β. καὶ αἱ πρὸς τῷ Γ. ἤτοι ἡ ΔΑ τῇ ΑΕ ἐστὶν ἴση. ἢ οὔ. ἔστω δὴ πρότερον ἴση. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ΑΕ τῇ ΒΓ. καὶ ἡ ΒΓ ἄρα τῇ ΔΑ ἐστὶν ἴση. καὶ ἐπεὶ τῇ ΔΕ εὐθείᾳ ἴσαι εἰσὶν αἱ πρὸς τῷ Α. ἀλλὰ καὶ αἱ πρὸς τῷ Β. καὶ αἱ ἄρα πρὸς τῷ Γ. ἀλλὰ μὴν καὶ αἱ πρὸς τῷ Α. ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις. ὅτι καὶ αἱ πρὸς τῷ Β. καὶ αἱ πρὸς τῷ Γ. ἤτοι ἡ ΔΑ τῇ ΑΕ ἐστὶν ἴση. οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ ἄνισος. ἐπεὶ εἰ μὴ ἔστιν ἴση ἡ ΔΑ τῇ ΑΕ. μία μόνη τῇ ΒΓ ἐστὶν ἴση. πάλιν ἐρωτώμενοι ὅτι διὰ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου ὀρθή ἐστι. καὶ καθόλου διὰ τοῦ ὀρθὴν ἐρωτώμενος. ὅτι ἡ οὕτως ἐρωτηθεῖσα εὐθεῖα διὰ τοῦ κέντρου ἐστὶ τοῦ κύκλου. φανερὸν ὅτι. ἐὰν ἴσαι αἱ πρὸς τῷ Α γωνίαι ἀλλήλαις ὦσιν. ἐὰν δὲ ἡ ΔΑ τῇ ΑΕ ἴση. καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΔΑ ἐστὶν ἴση. ἐξ ἀνάγκης ἐκ τοῦ κέντρου ἐστὶ τοῦ κύκλου. ὅτι ὀρθή ἐστιν ἡ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ. εἰ διαιρεθεῖσαν δίχα τὴν ΒΓ. καὶ ἀγομένην αὐτῷ ὅτι ὀρθή ἐστιν. φανερὸν αὐτῷ γίνεται ὅτι ὀρθή ἐστιν. Ἐπεὶ οἱ ἀγραφεῖς καὶ ἀνιστορήτως τὸ παράδειγμα ἐπιτηδείως διαλήψεται σαφήνειαν αὐτῷ. ἐπιτέτακται ὅπως διήκουσα ἐν τῷ περὶ τῷ τοῦ κύκλου ποιχειώσεων βιβλίῳ. ὅτι καὶ ἐν ἡμικυκλίῳ γωνία ὀρθή ἐστιν. ἥν ἐν τούτῳ. ἐφεξῆς τῷ ἐν τῷ τὰ λειπόμενα χρήσιμα. διὰ τοῦ

κλος ὁ α βτ. πλήθυνε δὲ αὐτοῦ τὸ ε. ἀλγεβρικῶς α ἐπὶ
β τ. καὶ ἐπιζεύχθω. ι β α τα. ἤχθω δὲ πρὸς ὀρθὰς
τῇ τ β. ἡ αε. καὶ διήχθω ἡ β α ἐπὶ τὸ ζ. Ἐπεὶ οὖν
ἴση ἐστὶν. ἡ ε β τῇ α, ἐκ μὲν τοῦ πλήθους, ὧν δὲ ἡ β
πλευρῶν τριγώνων αἱ περὶς τὴν βαέτ γωνίαι ἴσαι ἑκατέρα
ἑκατέρᾳ ἴση ἄρα ἐστὶν. ἡ υ ἀο τα β γωνία τῇ υ ἀο α β ε. διὰ
τὰ αὐτὰ δή. καὶ ἡ υ ἀο τα. τῇ υ ἀο ε α τ. ὅλη ἄρα ἡ υ
ἀο β α τ. ἴση ἐστὶ τῇ υ ἀο ε α β τ. β τ α. διὰ δὲ καὶ ἡ υ ἀο
ζ α τ. τῇ τοῦ τριγώνου τοῦ α β τ. συναμφοτέρᾳ υ ἀο α β τ
α τ β ἴση. ἐστὶ δὲ ἡ ὑπὸ αὐτῶν β. ἀμβλεῖα ἐστὶν β. ἴση ἄρα
καὶ ἡ υ ἀο β α τ. τῇ υ ἀο ζ α τ. ἐὰν δὲ εὐθεῖα ἐπ᾽ εὐθεῖαν
καθεζομένη τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἴσας ποιῇ, ὀρθαὶ εἰσὶν αἱ γω-
νίαι. ὀρθὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ἡ υ ἀο β α τ. καὶ ἡ υ ἀο ζ α τ.
ἴση γὰρ ἐδείχθησαν. οὕτω μὲν οὖν ἐκθετέου ὄντος, ὅτι
ἡ ἐν ἡμικυκλίῳ ὀρθή ἐστιν: αὖθις δὲ ἔστω ὅτι ἐὰν ἴ-
σαι αἱ τρεῖς, καὶ πάντες αὖ ὦσι ἐπιφάνειαι βάσεις δύο.
τουτέστιν ἡ β τ. τοῦ α β τ τριγώνου, διήκθωσαν δὲ εἰς
δύο ἴσας τῷ ε β τ καὶ τε. πλευραὶ ἑκάτερα τῶν ε β. ε τ. μή
ποτε ἐπὶ τοῦ μέσου ἐπιφανείας ὀρθή: τουτέστι καὶ ἐὰν ἡ
α τ εὐθεῖα ἐπὶ μέσου ἦται τῶν ἐφ᾽ ἑκάτερα, ἢ τοι ἐν ὑπολόγῳ
ἐπιφανείᾳ. ὡσὶς ὀρθὰς ἐπὶ ἀλλήλας. ἔστω δὲ ἐπὶ τοῦ ε. ἡ
τε

ἐναντίος ὁπηοῦν τὸ αὐτὸ εἶδος ποιοτήτων. ἡ οὐδέτερα τούτων
μᾶλλον ποιότητα. ὡσὶ ἐπὶ τῶ σωφρονικοῦ καὶ τοῦ ἀκρατοῦς
τοὺς ἐλλιτόμους. τῶ δὲ ἀριθμῶ ὑγιῆρα. Ὑγιὴς δὲ τῶ οὐ
λιτόμους. καὶ τῶ μὴ οὐ. τῶ μὴ. καὶ τὰ μὴ χήμαλα ὧν καὶ
ἀνιαρῶν. τῶν πραγμάτων. ὧν μὲν ὄντων
τοιούτων ὥστε ἐνδέχεσθαι περὶ αὐτὰ καὶ ἀγιβοῦν. καὶ ὑγι-
ᾶσθαι. λωῦτε, ὡσὰν ἀγιβοῦν. λῶν δὲ ὡς ἂν ὑγιάσαι
ποιῆσαι αὐλῶ περὶ λωῦ λοιούλων, ποιῆσαι πνεύματα
ἐνοῖς ἂν ἀγιβοῦμεν. καὶ πνεῦμα λοιόμεν, ποιεῖ τι μεῖ.
καὶ πνεῦμα οἷς ἂν ὑγιάσωμεν. πρῶτον δὲ διδάσκει ἁπλῶ
καὶ καθόλου ποιότητα ἀγιβοῦ. καὶ τὸ πότερον ὑγι-
ᾶς. καὶ οὕτω λίτε περὶ ὧν ἔστιν ἀρμόττεσθαι αὐλῶ ἢ
σθαι. λίτε δὲ ὧν ἐπὶ τῶ οὐ λίτεται καὶ τῶ μὴ οὐ. τῶ μὲν
καὶ τὰ μὴ χήμαλα λῶν καὶ λυπηρῶν, οἷον, οὐ λίτεται ἡ οὐ
σία, καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν. καὶ αἱ ἄλλαι κατηγορίαι.
Τῶ δὲ. λίτεται ὅλα καὶ δυνάμενα ἢ ἐνδέχεται τοῦτων
λίτεται γὰρ οὐ καὶ λοιπόν. καὶ τῶ μὴ οὐ λευκόν. δυνάμε-
νον εἶναι λευκόν. ἀγαθὸ λίτεται λευκόν. καὶ τῶ ἢ ἄλλο τι
νεμτὸν οὐ λευκόν. λίτεται δὲ πάντων ἀνὴρ καὶ τῶ μὴ τῶ πω
οὐ ἀνὴρ δυνάμενον εἶναι. ἀγαθὸ λίτεται καὶ ὁ ὢν ἢ
ἄλλο. οὐ μόνον τὸ ὄντα λίτεται: τῶ μὴ οὐ λοιπὸν μὴ ὂν ἄνθρ.
δυνάμενον εἶναι. ἀγαθὸ καὶ ἀναγκαῖα: τοῦτ' ἔστιν, ἀγαθὸ
λίτεται καὶ μὴ ὄντα: τῶ γὰρ μὴ οὐ λευκόν. δυνάμενον εἶ
ναι. λίτεται καὶ μὴ ὄν. κυριώτερα δὲ οὐ ἐπὶ τῶ ἀγα-
θὲς. μὴ οὐ δὲ τῶ ψεῦδος: τῶ μὲν γὰρ καθεμιᾶ οὐ δοκεῖ
τοῦς λίτειν αὐτοῦ καθῆσθαι. ἀγαθὸς οὐ, κυριώτερον ἐπὶ
οὐ. καθημένου δ' λίτειν αὐτοῦ μὴ καθῆσθαι. ψεῦδος δὲ
μὴ οὐ. ἁπλῶς δὲ ἐπὶ ὧν τελεγμένων ἐπὶ τῶ ὡς ἀγαθῶς
οὐ. καὶ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ λόγου. ὅ τοι γὰρ ὑπάρχει τῶ καθῆ-
σθαι ὧ δοκεῖ ἢ. ἐπὶ τῶ τοιοῦτον ἀγαθὸς οὐ. καὶ ἐπὶ τῶ

ὁ τὲ δὲ ψεύδεσθαι; οἷον εἰ σοῦ καθημένου δοξάζω ὅτι κά-
θησαι, ἀληθεύω. εἰ δ' ἀναστάντος σοῦ, ἔτι τὴν αὐτὴν
ἔχω δόξαν, τὴν ὅτι κάθη, ἡ αὐτὴ δόξα γέγονε καὶ ἀλη-
θὴς, καὶ ψευδὴς. ἀληθὴς μὲν, πρότερον ὅτε σοῦ καθη-
μένου· τοῦτο αὐτὸ ἐδόξαζον. ὕστερον δὲ ψευδὴς. πε-
ρὶ δὲ τὰ ἀδύνατα ἄμως ἔχειν. οὐκ ἐνδέχεται, ὅτε μὲν ἀ-
ληθεύειν, ὁτὲ δὲ ψεύδεσθαι, ἀμεὶ μὲν δοξάζω ὅτι ὁ ἥλιος
σφαῖρα ἐστὶν, ἀεὶ ἀληθεύσω. οὐ γὰρ ἐνδέχεται χωρισθῆναι
αὐτοῦ τοῦτο τὸ σχῆμα. ὥστε δοξάζων αὐτὸν σφαῖραν
ψεύδεσθαι. ὥσπερ ἀπὸ σοῦ χωρισθὲν τὸ καθῆσθαι. ψεύ-
δομαι δοξάζων σὲ καθῆσθαι, ἀμὰ ἀεὶ ἐστὶν ὁ ἥλιος σφαῖ-
ρα. ὥστε καὶ ἐγὼ ἀεὶ δοξάζων τοῦτο, ἀεὶ ἀληθεύσω,
ἀμοῦ ποτὲ μὲν, ποτὲ δὲ, οὔ. πάλιν ὁ δοξάζων σύμμετρον
τὴν πλευρὰν τῇ διαμέτρῳ ἀεὶ ψεύδεται. οὐ γὰρ δύ-
ναται σύμμετρος γενέσθαι, ὥστε οὐκ ἂν ἀληθεύσει ἐν
ποτὲ, ἀμὰ ἀεὶ ψεύδεται. περὶ δὲ δὴ τὰ ἀσύνθετα τί
τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.
Περὶ μὲν ὧν συνθέτων πῶς τὸ εἶναι καὶ τὸ ἀληθὲς ἐστὶ,
καὶ τὸ μὴ εἶναι, καὶ τὸ ψεῦδος εἴρηται. περὶ δὲ τῶν ἁ-
πλῶν καὶ ἀσυνθέτων, καὶ ὧν οὐδέν τι κατηγορεῖται.
εἰ γὰρ κατηγορεῖται, σύνθετον ἔσται πάντως. πῶς φῂς
τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, τουτέστι πῶς ἐν αὐτοῖς τὸ εἶναι
ἐστὶ, καὶ μὴ εἶναι, ἢ τοι πῶς ἔχουσι κατὰ τὸ εἶναι, καὶ μὴ
εἶναι, καὶ πῶς συμβαίνει ἐπ' αὐτοῖς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦ-
δος, οὐ γὰρ ἐστὶ τὰ ἁπλᾶ σύνθετα, ἵνα λέγομεν ὡς ὅταν
σύγκειται ὁ κατηγορούμενος καὶ ὑποκείμενος, καὶ φα-
μὲν αὐτὸν συγκεῖσθαι, ἀληθεύομεν. μὴ συγκειμένου δὲ
καὶ λεγομένου συγκεῖσθαι, ψευδόμεθα. ὥσπερ ἐπὶ τῶν
λευκοῦ ξύλου ἔχει, καὶ ἐπὶ πάντων ὧν συνθέτων.
Ἐπὶ τούτων μὲν γὰρ λέγοντες περὶ τοῦ λευκοῦ ξύλου.

ὅτι τὸ ξύλον

ὅτι τὸ ξύλον λευκόν ἐστιν. ἀγνοοῦμεν· μή λευκότητα εἰ-
δόμεθα. ἢ ὅτι ὅλων ἀπλῶν καὶ ἀσυνθέτων· τοῦτο οὐ
συμβαίνει. οὐδὲ τὸ ἀγνοεῖν καὶ τὸ ψεύδεσθαι ὁμοίως ὑπὲρ
ἐπὶ ὅλων τε καὶ ἐπιμέρους. ἢ ὅτι ὧν ἀσυνθέτων. ἀγνο-
ητὰ κρείττων ἁπλότης τούτων. εἰ γὰρ ὁμοίως ὑπάρξει
ἐπὶ ὅλων τε καὶ ἐπιμέρους. ἢ ὅτι ὧν ἀσυνθέτων. ἀγνο-
ητὰ κρείττων ἁπλότης τούτων. εἰ γὰρ ὁμοίως ἐπ' ἀμφοῖν ὑπάρ-
ξει. διαφορὰ ἔσται. ὅθεν ἄγνοια. δοκεῖ γὰρ παρὰ ταῦτ' ἀσυν-
θέτων ἡ διαφορὰ εἶναι ἀσυνθέτου. οὕτω καὶ ὅλου λόγος
ἐρωτήσεως. ἀποκρίνεται τε λέγων. ἢ ὡς ὅτε οὐκ ἔστι τὸ ἀγνο-
εῖν ἐπὶ ὅλων τὸ αὐτὸ οὕτως οὐ δεῖ τὸ εἶναι. εἶτα οὐ
εἰκὸς ὡς ὅτε ἐπὶ τῶν ἀσυνθέτων ἄγνοια ἀγνοητόν. ἢ
οὐχ ὡς ὅτε ἐπὶ τῶν ἀσυνθέτων. οὕτως καὶ τὸ εἶναι ἄγνοια
ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀσυνθέτοις, καὶ ἑτέρως τοῖς συνθέτοις.
ἑτοῖς γὰρ ὡς τὸ πρᾶγμα ἔχει. οὕτω καὶ ὁ τρόπος αὐτοῦ ὅλοιος.
καὶ ἡ ἀγνόησις, καὶ ἡ μεταβολή. ὡς ἡ τριγώνου ἀγνόησις,
καὶ αὐτοῦ. καὶ ἔστιν τὸ μὲν ἀγνοεῖν, ὅτι τρίγωνον οὐ
τετράγωνος, τὸ δὲ ψεύδεσθαι, ὅτι τρίγωνον μὴ τετράγωνον. ἀνάγκη ἄρα.
πολλαχῆ πολλαπλάσιον εἶναι τὸ ψεῦδος, εἴπερ τὸ ψεῦ-
δος, ὅτι τὸ ἐναντίον λέγει τῆς ἀγνοίας· τὸ μὲν ἀγνοεῖν, τὸ δὲ
ψεύδεσθαι· τὸ ψεύδεσθαι πολλαχῆ πολλαπλάσιον, καὶ καινόλογον
ἀπὸ μιᾶς αἰτίας ἔλαβεν. ἓν μὲν γὰρ ἐστὶν ἁπλῶς τὸ ἀγνοεῖν
μὴ τριγώνου καὶ φαύλου ἀγνοεῖν. ἢ τὸ τριγώνου καὶ φαύ-
λου εἶναι. ἀγνοεῖν καὶ ἀφαύλου. ἢ ἀπὸ φαύλου ἀγνοεῖν· τὸ δὲ
αἰτιᾶσθαι ἐπὶ τοῦ μὴ διηρημένου. ὡς τὸ ψεύδεσθαι ἀπὸ τοῦ
αἰτιᾶσθαι ἐλαττοῦται. ἐπὶ μὲν οὖν ἓν ἁπλῶν. ὡς τὸ ὀξὺ
εἶναι. ἢ τριγώνου ὄντος ἁπλῶς καὶ τοῦ τρίγωνον εἶναι ἁπλῶς
τελείας τῆς φύσεως οὔσης. καὶ ἀπλῆς ἐπὶ βουλῆ· ὡς δὲ καὶ
ἡ ὁ ἵππος λευκὸς ἔστιν, καὶ ἀγνοεῖν οὐχὶ καθ' ἑαυτὸ
τὸ λευκόν. ἀγνοεῖν ὅλως οὔσης. ὡς καὶ ἡ ὁ ἵππος τὸ λευκόν.

οὐδ' εἰ γὰρ αὖθι τι καθαφάσκοι αὐλεῖν, ἀμφὶ μόνον ὁρᾶν, ὅτου
οὗτος τοῦδε οἷόν τ' ὁρᾶν ὀνοῦν, φάσκων αὐτὸν ἔχειν. ἀμφοῖν καθάφα-
σιν. ἡ γὰρ κατάφασις ἔξεστι συνθέτου λέγεσθαι λεγόμενον
κειμένου, καὶ καθηγορουμένου, ἢ οὕτω διεῖλαι καὶ ἁπλῶς
αὐλῶν καὶ ἀγαθόν, ἢ οὐ διεῖλαι. οὐδὲ ἰδεῖν ὁρᾶ αὐλά, οὐδ'
ὅλως οὐνοδί τι περὶ αὐλῶν, καὶ λέγεσθαι ἔχειν αὐλῶν ἄμφοι
οὐ μᾶλλον φατόν ἐστιν. ἔτι δὲ οὐδὲ ἧς ὅταν ὦν νυκτὶ μὴ ὁρᾶ
τὰ χρώματα λευκὰ φατόν εἶναι. ἀμφὶ γὰρ ἂν εἴη
φατὸν εἶναι καὶ ἐπὶ συνθέτων λέγεσθαι, ὅταν τὸ μὴ ὄν, τὸ
δύνασθαι λευκαίνειν αὖ τὸ, οἷον τὸ μὴ ὂν λευκὸν ξύλον λέγε
αὐλὸν λευκόν, ἢ τὸ ὄν, λέγε μὴ ὄν· οἷον τὸν αὐτὸν μὴ εἶναι
ξύλον, ὥστε ἀγαθὸν μὲν περὶ τὰ ἁπλᾶ ὀνοῦν, ὅταν καθὰ
ἀσχέδον καὶ ἁπλοῦς θήσομεν ἀπόκλησιν αὐλῶν· οὐδὲ
μὲν οὕτω περὶ τὰ ἁπλᾶ ἀγαθὸν εἶναι ὅταν αὐλῶν δεῖται
ὀνοῦν, καὶ οἷον φαῦλον ἔχειν, ἀμφοῖν καθάφασιν· ἀσαλπιγ-
τὰ δὲ ἢ ψεύδεσθαι περὶ αὐλά· οὐκ ἐνδέχεται. ἡ γὰρ ἀπατᾶν
καὶ τὸ ψεύδος, περὶ τὸ σύνθετα ὑφίστασθαι, ὅταν τὸ μὲ
καθάπτωσις ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγεται, ἢ τὸ ὑπάρχον
μὴ ὑπάρχειν. ἐπεὶ δὲ ὅτι ἀσαλπιγκτῶσα
τὸ πεῖσαι, καὶ λοιποὺς ὁρισμούς. οὐκέτι, οὐδὲ χωρίζονται
ὧν ὧν ἑκάτου ὁρισμοί. ὡς τὸ καθῆσθαι καὶ γράφειν τινὰ
καθημένης καὶ γράφοντος. λείπει ὅτι οὐ περὶ ἃς μὴ συν-
θέτους καὶ ἁπλᾶς εἶναι ἀσαλπιγκτῶσα οὐσίας, καὶ περὶ
ὧν ἡμεῖς πεπαύμεθα λέγοντες. καθὰ συμβαίνει καὶ ἐπὶ
ἀσαλπιγκτῶσα. ἔστιν τὸ μὴ διεῖλαι ἀπάτην βούλε-
λείπει. εἰ δὲ περὶ ἃ καὶ ἁπλᾶ οὐσία ἐνδέχεται, ἀμφὶ
δυνάμει, πρῶτον μὲν ὡς ἕξις ἕξεσι δυνάμει. εἰ δὲ
ἀφ' περὶ αὐλὰ ἀπάτην. ἐπεὶ γὰρ εἶχον σύνοιαν περὶ τῆς
ἁπλῆς οὐσίας, ὡς ἕξις τοδί. αὖθις δὲ δυνάμει οὕτω τὸ δύνη
κεκίνησο ἢ ὁ ἐδύνατο, ἢ παλιπλῶσαι. ὥστε ἐκ ὀκαθή-

μέρος ὅλου καὶ ὁ καθύμερον ἢ αὐτοῦ ὑπολαμβάνε-
σθαι, καὶ διαίρεσιν. οὕτω δὲ συνέπεται καὶ ἢ ὅλη
αὐλὸς, ἐπεὶ καὶ ἢ ὅλη χορδὴ, γίνοιτο ἂν καὶ ἐφθαρ-
μένη. τὸ γὰρ χορδὴν εἶναι τὸ δυνατὴν γλωττίδα γίνεσθαι ἐκείνου
ὅπως χορδὴ ᾖ. καὶ ἢ ἐλαίνου δὲ, ἐκτὸς ἂν γίνοιτο, μὴ
τοῦτο δὲ ἀπόλλυται, οὐδὲ τὸ αὐλὸ οὐ γίνεται. καὶ ἔτι ἂν
λείπων ὅτι τὸ κυρίως ὄν, καὶ ἢ ἁπλῶς ὑπάρχουσα οὐσία·
καὶ ἀνύπνος κινοῦντα, ὁ πολυλήμων ἐστὶ, οὐ γίνεται. οὐ
δὲ φθείρεται, ἢ τὸ νεκρὸν δὲ ἢ οὐ αὐλὸ οὐ γίνεται. οὐδὲ φθείρεται).
Τὸ δὲ ἂν εἶη λεκτέον δὲ τὸ ὄν, καὶ ἢ οὐσία τοῦ ἀπλοῦ ὁ-
ρισμὸν ἀπὸ ταύτης εἶη, οὐ γίνεται, οὐδὲ φθείρεται. ταῦτα γὰρ
τὸ γινόμενον καὶ θετὸν ἐστὶν· ὅτε δὲ οὐ γίνεται, οὐδὲ
φθείρεται· ὅτε δὲ ἀριθμὸς ὧν ὅλων ἐστὶν. ὅτε δὲ εἶναι-
τι καὶ ἐνδέχεται λουτρὸν ὅτε ἐστὶν, ὅτε ὕλη καὶ οὐσί-
α· λουτρὸν ὅτε δὲ τὸν οὐσίαν καὶ εἶδος. ἀεὶ τοῦτο
οὐκέτι ἀπαλλοτριῶται, ἀεὶ ἢ ἀπλῶς αὐλῶν τὸ νοεῖ
καὶ ἀληθεύειν. ἢ μὴ ἁπλῶς, καὶ οὐκέτι τοῦτο ἀπαν-
καὶ ζητεῖται τὸ τί ἐστι σημεῖον αὐλῶν. οὐχὶ καθόλου ἐστὶν
αὐλῶν τί, ἀλλὰ μόνον νοοῦντες. καὶ οἱονεὶ ὁρῶντες·
τὸ δὲ τοῦδε ὅτου ὁρᾶν ἐπιβάλλεται· τοῦτο δὲ ἄκρου ἐπιβολὴ
μενος λήθουσά καὶ εὖ ζήσεται· Τὸ δὲ εἶναι ὡς τὸ ἀγαθὸν,
καὶ τὸ μὴ εἶναι, ὡς τὸ ψεῦδος. οὕτω γὰρ ἔοικεν ἀγαθὸν.
τὸ δὲ ὂν τὸ ὡς ἀληθὲς φησὶ. καὶ τὸ μὴ ὂν τὸ ὡς τὸ ψεῦδος.
εἶναι μὲν ἔγωγε δὴ τὸ ἔοικεν ὁ καθιστορούμενος ὡς
ὑποκειμένῳ. καὶ φαμὲν αὐλὸν εἶναι· τοῦτο δ' ἐστὶν
ὄν· τὸ ὡς ἀληθὲς. εἶναι δὲ μὴ ἔοικε. λέγεται δὲ οὐκέ-
θαι μὴ ὂν τὸ ὡς ψεῦδος· τὸ δὲ εἶναι· τοῦτο δὲ ἄγον δὲ ἐστὶν
εἶπερ ὄν, οὕτως ἐστὶν, ἢ τὸ ἀληθὲς εἶναι ἁπλοῦν, οὕτως
δὴν ἥκει ὡς τὸ ἀληθὲς. οὐχὶ τὰ καθαρεύειν τὸ αὐ-
τοῦ· ἀλλὰ καθ' ἕνα φασὶν αὐλὸν εἶναι. καὶ ὅτου ἀρχῆς· εἰ

Ε
Δ. μὴ οὕτως δηλονότι. εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἁπλοῦν, οὐκέτι π
αὐλὸ τὸ ἀγνοεῖν μόνον διττὰ γὰρ αὐλία. καὶ ὁρισαίμεθ
αὐλολίτων. τὸ δὲ ἀγνοεῖς τὸ νοεῖν τοῦτο. ἁπάντα δὲ περὶ
αὐλά, οὐκέτην, ἀμάγνοια. ἄγνοια δέ, οὐχ ὅτα ἡ ψυχὴ
λης. ὡς μὴ ὅλως διδοῦσα τοιοῦτον. ἀμφὶ τοιαύτη οἷα,
ὑπάρχει. ὁ δὲ τις, μὴ ἀφίστηνος λαμβάνει. καὶ δὲ τὸ
φυχόλης τοιοῦτον ἐστὶν, ὁ δοῦα ἐστὶν ἀγνοια. ὁ δὲ τὸ
νοητικὸν μεταμεῖς πῆς ἔχει. ὁ γὰρ λοιδ' ἐστερημένος,
οὐδέπολε αὐτὴ νοήσειεν. ὥστε οὐδὲ ἐστερημένος τῶν
ὀφθαλμῶν βλέψειέ πολε. φανερὸν δὲ καὶ ὅτι καὶ περὶ
ζῶν ἀκινήτων οὐκέτην ἁπάντα καλὰ τὸ πολὲ ἢ πῆς οὐ
πολαμβάνει ἀκίνητα. εἰ καὶ καλὰ τὸ πολὲ ἁπάλη
φερίλα ἐνδεχόμενα. καὶ ἄμως ἔχειν ἐφ' ἑαυτὸ δὲ ἀκίνητα
καὶ ἀΐδια οὐκέτι ἀφέλειαι ἄμως ἔχειν. οὐκαὶ πῖλω περὶ
αὐλὰ ἁπάντη καὶ καλὰ τὸ πολὲ. ἀμφὶ ὥστε ἔστι τὸ πρὸ
ὀλίου, ἢ ἀεὶ ἀπαλυθήσεσθαι, ἢ ἀεὶ ἀγνοεῖν. εἰ δὲ φέρεται μὴ
ὅτι οἷόν τε μεταβάλλειν τὸ περίωνον. ἀμφὶ ἀκίνητον αὐτὸ τὸ πο-
λαμβάνει. οὐκαὶ πὸ πολάβοι ὡς αἱ περὶ εἰς αὐλοῦ ἰωνίαι
πολέμῳ δυσὶν οἰθαῖς ἴσαι ἀλλ. πολὲ δὲ οὔ. εἰ γὰρ τοῦ-
το νοήσοι ὑπερλήφεται τὸ αὐ αὐτὸ καὶ μεταβάλλειν, ἀμ
ὑπόκειται ὑπολαμβάνειν αὐλὸ ἀμεταβλήτου, ἀμφὶ τοῦ-
το μὲν ὑπολαβεῖν οὐκέτι δέχεται, ἀμφὶ τὶ μὲν ναῦν, τὶ δὲ
οὔ. τοιοῦτον ἄρτιον μὲν ἀριθμὸν πρῶτον ὑπολαμ-
βάνειν, μὴ πλῆθος εἶναι, οὐδέχεται, ἢ τινας μὲν εἶναι ἄρ-
τιους πρώτους, τινὰς δὲ οὔ, καὶ τοῦτο ἐνδέχεται. τὸ
δὲ λον δύο λαβεῖν αὐτοῦ καθ' αὑτό. καὶ ὑπολαμβάνειν
αὐτὸν. πολὲ μὲν ἄρτιον πρῶτον. πολὲ δὲ οὐ πρῶτ.
οὐκ ἐνδέχεται. τὸ δὲ οὐ γὰρ, ἔστι τινὰ μὲν, τινὰ δὲ οὔ.
ὁ πόσα. τοιοῦτον αὐ εἶη, οὐ γὰρ ὁ πόσα ὁ τοὺς ἀριθ-
μοὺς ὡς ἔστ' ὑπερίωνον ἀκινήτους οἱ ὁμήρος. ὁ τι

τὴν μὴν ἀριθμὸν πρῶτ' εἶν. ἀλλ' ἔφαν καὶ μὴ πρῶτ'. τὸ κινούμενόν φασι τοῦτο ὁ ὅμηρος, ὅτ' ἐς τὸν τὸ πολέμου.
ὥστε ἡ ἀγαθοῦ. εἰ γὰρ δύο ἄρτιον ὑπολαμβάνοι· ἢ πᾶν ἄρτιόν ἐστιν, εἰ μὴ οὕτως ἀόριστον ἔχειν ὑπολήψεται· μείζον ὧν ὥστε ἀνεπλήρωτον αἰεὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ὡρισμένα τοῦ ἀρ-
ιθμοῦ πλῆθος.

χρόνον δὲ τὸ ἰῶτα

καὶ οἱ μὲν ἰδέας ἀριθμοὺς καὶ αὐτὸ εἶναι ἐδόξαζον· τοῦτο αὐτὸ λέγοντες εἶναι τὸ φύσιν αὐλοῦ. καὶ ἀνάγκη οὐ-
σίαν αὐτὸ εἶναι, οὐσιῶν γὰρ ὡς τὸ ὑποκείμενον οὐ ὑποκείται αὐτὸς, καθάπερ ἐστὶ τὸ αὐτὸ εἶναι, οὕτως ἐλλείπον, καὶ ὡς αὐτὸ ὑποκεῖσθαι τινὰ φύσιν. λέγεται δὲ καθ' ὅλης τὸ αὐτὸ, οὔτε ὡς οἱ φυσικοὶ μίαν λέγοντες τινὰ ἀρχὴν ὑστερήθησαν αὐτῆς. πῦρ ἢ ὕδωρ, ἢ ἄλλο, ἀμοῦσιν εἶναι αὐτὸ ἐν ὅλοις εἶναι. καὶ εἶναι αὐτὸ φύσιν τὸ ἕν, μὴ ἐν οἷς αὐτὸ λέγεις. ἀμφὶ μόνον οὐ. καὶ ὅτι φίλον πῶς ἔοικε λέγειν μᾶλλον ὁ ἐμπεριεχόμενον παρμενίδης, ἢ περὶ ἰδεῶν τοῦ πλάτωνος διάλογον. ἔτι δὲ οὐδὲ τῶν τινὰ εἶχον τοῦ ἑνὸς λόγον. ζητῆσαι δὲ καὶ παρόντι βιβλίῳ πρότερον, εἰ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν, ἢ μή. πρότερον δὲ διαιρετέον τοῖς ἔχουσι τοῦ εἶναι, καὶ λέγειν τινὰ ὁπότε λέγει κυρίως σημαινόμενα τοῦ εἶναι. καὶ πῶς εὖ λέγεται αἰσθητοῖς εἶναι ὑπολαμβάνομεν. λέγει δὲ ὅτι οὐ τὸ παρὰ τοῦ ἀρχῆς μέτρου χρώμεθα, καὶ ἐν ἀριθμοῖς καὶ συμμέτροις. καὶ ἐν μήκεσι. πλεῖστα γὰρ δίχα ἀρχὴν ἕξιν μήκη δοκοῦμεν. περὶ δὲ χρόνου καὶ κόσμου τοῦτο. πρότερον τὸν λόγον τοῦτον. καὶ οὕτω ζητεῖν. εἰ δυνατὸν ἐστὶ τοῦτο αὐτὸ ἔχον φύσιν τὸ εἶν, εἶτα ζητεῖ μὴ

ἀεὶ ὧν ἐναντία τίνα δεῖ καὶ ὅλως τὰ ὧν αἱρετέα μᾶλλον.
καὶ πῶς ἔχει. τὰ μὲν οὖν ἐνδεῶντα λειφθησόμενα τοιαῦτ'.
ἐστέον δὲ ἡμῖν ἐπὶ πλέω ὧν λεγομένων ἐφοδεύσαντας ...
ὁ εὖ δ' ἔτι μᾶλλον λέγεται πολλαχῶς. ἐν τοῖς μὲν γὰρ ὑπο
κειμένοις διηρημένοις ἕτερόν τι τὸ κρεῖττον. ἐνίοις δὲ τῆς
τοιαύτης διαιρέσεως εἴρηκε τὸ μᾶλλον τοῦ οὗ ὡς
σημαινομένου. ὅτε καὶ περὶ ὧν ἅπαντα ὧν εἰκὸς
ἐμνήσθη. ἐπεσκέπτετο δὲ τοιαῦτα ἕκαστον λέγεται.
καὶ νῦν πάλιν ὑπομιμνήσκει λέγων. τὸ εὖ μὲν ὅτι λέ
γεται πλειοναχῶς ἔφημεν ἐν ἐκείνοις· οἱ οὖν κεφάλαιοι
μέροι δὲ τρόποι ὧν πρώτων καὶ καθόλου λεγομένων
εὖ, τοιοῦτοι οἱ πρῶτοι ὧν τοιοῦτος σημαινομένου τρόποι, ἀγα
θὰ μὲν οἱ καθ' ἑαυτὰ συμβεβηκότες λεγόμενοι· οὗτοι γάρ πάντων
εἰσίν. οἱ πρῶτοι δὲ τέσσαρες ὧν εἰσί, καὶ πάντες οὗτοι καλῶς
εἰσι· τὰ γὰρ συνεχῆ φασιν. εὖ λέγεται· τὸ δὲ συνεχὲς ἢ ἁ
πλῶς καὶ καθόλου λέγεται. ἁπλῶς συνεχὲς καὶ οὐκυρίως
λέγεται· τὸ ἀφῆ. καὶ ἁθρόον· ἢ κόλλη· τὸ δὲ συνεχὲς εὖ λέ
γεται. ἢ τὸ ἁπλῶς οὗ συνεχοῦς, ἢ τὸ μαθηματικὴν φύσει οὐ
κ ἐχὲς ἔνεκα. φύσει δὲ συνεχὲς· τὸ πᾶν ζῶον καὶ τὰ φυτά. ἢ
ὅλως καὶ ἐκ φύσεως γινόμενα. ἀμφὰ μὲν ἀπὸ τέχνης. καὶ τοῦ
παγίου ὧν φύσει συνεχῶν μᾶλλον καὶ κυριώτερα. ὧν λέγε
ται οὐ κίνησις ἀδιαιρετωτέρα. καὶ μᾶλλον ἁπλῆ· τοιοῦτον
γὰρ εἶναι τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα. τῶν μὲν γὰρ ζώων
αἱ κινήσεις. οὐκέτ' ἁπλαῖ οὐδὲ ἀδιαίρετοι. ἅμα μὲν γὰρ φορὰ
διαλαμβάνονται φορᾶς γίνονται οὐκεῖαι ἁπλαῖ· ἢ δὲ οὐπᾶν
ἀμφὸ ζῶον κινεῖται. ἀμφοῦ δὲ τὰ μόρια ἀλλοῖ. κινοῦμεν
γὰρ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ τοῦδε καὶ τοῦ ἀριστεροῦμεν. ὅλως
ἔχεται. πάντα τοῦτο δεκτικὰ μᾶλλον ἐστ. ἁπλοῦ δὲ
ξιός. ἢ δὲ διαιρετοί. διαιροῦνται γὰρ εἰς τοῦς τοῦτο· τοῦ
δοῦναι ἄττ' ἄρτια μὴ ἔχον ἐστ. ἀμφίνους οὖν ἐστ καὶ συνε =

χουῦς, οὐ διωαλόυεσι, τὶ μὲυ αὐλοῦ κιυεῖσθ. τὶ δὲ μὴ· ἀμφὶ
παυτὰ τὰ μόρια αὐλοῦ, ἅμα κιυοῦωται. ὡς τε κυρίως εἰυαὶ αὐτῶυ
ἐυλαῦθα. τὸ κυκλοφορητικὸυ ἐστιυ. ὅτι δεῖ λοῦτο τὸ λεῖπ κυρί
εὐ. μεθόλιτου καὶ αὐτὸς δηλώσει. Εἰ φησὶ βιοῦ τοῦ καὶ μαμ
βουλόμεθα, ἐστὶ δὲ λεῖπεται καὶ μᾶλλου εἰ τὸ ὅλου καὶ ἔχου τὶ
νὰ μορφὴυ καὶ εἶδος. καὶ συμπεριλήφθω πάλιυ τοῦ
ξώου φάυτασία καὶ φυσικὰ μιγέθη. ἢ πυκυλοφορητικὴ
καὶ τὰ ὑποδεέστερα. Ἐπειδὴ δὲ εἶδός τὶ ἐστὶ καὶ ἡ ναῦς καὶ
ἡ οἰκία, λεῖπ. μᾶλλου δὲ εἶπε φύσει βιοῦ τοῦ ἐστὶ καὶ μὴ με
βία. ὥσπερ ὅλη κόλλα. ἢ γομφῶ. ἢ σαυδάρω. γόμφω
μέυτοι εἶπεν εἰ, ἡ ναῦς. καὶ βώτιου. σαυδάρω. ὁ φθόγγος. κόλ
λα δὲ βιβλίου. ὅλη δὲ ἔχει μορφὴυ καὶ εἶδος φύσει, ἀλλὰ
μὴ βία. ὡσπερ ὅλη γομφῶ ἔστιυ. ὡς ἡ ναῦς, ἀλλ' ἔχει ἐυέσαυ
τοῖς τοιούτοις τοῦσωμα εἶυαι. εἰ λείπεται. ζῶυ λα δὲ σὺ
τὸ ἐυαύλοις ἔχουλα τὸ αὐτὸυ τοῦ σωμα εἶυαι. ὡς ἡ νὶ
νου μία καὶ ἀδιαίρετος τόπω καὶ χρόνω. εἰ γὰρ εἰ
ἄμφω μὲυ τόπω κιυεῖ τοῦτ. εἰ ἄμφω δὲ ἕτερου. ἐξαυάγκης
διαιρεῖὴ ἐστὶυ ἡ κίυησις. ὥσπερ ἔχει ἡ ἰωῦ ζώωυ βάσεις.
εἰ ἄμφω μὲυ γὰρ χεῖρω κιυεῖ τοῦ ὁ δεξιὸς πούς, καὶ εἰ ἄμφω
ὁλικὸς. εἰ δὲ ἰωῦ θοῦλως ἔχει. εἰ ἄδηλου ὅτι εἰ τὴ φύσεως
ἀρχὴ ἔχει ἡ τῆς πρώλης τοῦ πρώλου, ὅτι τοῦ πρωτ
μέτρος εἰ. ὁ δεῖ λεῖπ τοιοῦτου εἰυαι. Δεδήλωται δὲ ἐυλῶθα
τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. ὡς ἡ κατὰ τόπου κίυησις προ
τέρα ἐστὶ τῶυ ἄλλωυ κιυήσεωυ. αὐξήσεως. φθίσεως. καὶ τῶυ
ἄλλωυ. διὰ τί δὲ κατὰ τόπου πρώτην δεδήλωται ἐυλοι. πρῶτος
ἡ κύκλω. λοιπὴ ἐυθεῖα δεικθήσεται, λεῖπ, ἐστὶ δὲ τὸ κυκλο
φορητικὸυ σῶμα ἀρχὴυ ἐχὸυ ἐυεργῶ κιυήσεως. ἡ δὲ
κύκλω κίυησις. πρώλη ἐστὶ καὶ τόπου. ἢ τις πρώλη
ἡ κατὰ τόπου πρώλη ἀυ ἄμφω; τὸ κυκλοφορητικὸυ σῶ
μα. δῆλου ὅτι πρῶτου ἐστὶ μέτρος. ἡ γὰρ ὡῦ μορίωυ τοῦ

κίνησις οὐκ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρόνῳ γίνεται. ἀλλ' ἅμα τῷ
ὅλῳ ὅλῳ χρόνῳ κινοῦν ἅμα. ὡς ὁ ἥλιος οὐ ὡς περὶ ἥλιος
κύκλοφορία περὶ τὴν ἡμῶν φορᾶς. καὶ τὸ ἔχον ἄρα τὸν
τὸν τὸν ἀέρα. πρῶτον ἐν μείζεθος τοῦ ἐχόντος τὸν
τὴν φορᾶς ἀέρα. Τὰ μὲν δὴ οὕτως. εἰ λέγεται. ἢ τὸ σῶμα
χρὲς ἢ τὸ ὅλου. ὅλον δὲ σῶμα λέγεται. ἐφ' ὃ πᾶσα ἡ ὡ
τα. Τὰ δὲ λέγεται εἰ. ὧν ἀφ' ὁ λόγος εἰς ἡ. καὶ μίνων ἐ
στὶν ὁ λόγος εἰς ἐπαφὴν. ὧν ἡ νόησις μία, καὶ ἡ ἐπιφανεια.
πίνων δὲ πάντων νόησις ἐστὶ μία, ἀδιαίρετ. ὧν ἀδιαίρε
τος νόησις, ἢ δὲ τοῦ ἀδιαιρέτου καὶ κυρίως οὗτος ἀδιαί
ρετον νόησις ἐστὶν ἡ ἀπλῆ ἀριθμῶ. ὥστε ἐξωθεν λέγ. ὁ μὲ
καθόλου ἄρος καὶ ἴσως, καὶ ὅλως τὰ εἰδικὰ διαφορὰ εἴ
δη. καὶ ὁ σωκράτης καὶ ὁ πλάτων. καὶ ἀπλῶς τὰ ἄτο
μα ἐπὶ τοῦ εἰ. τὸ δὲ ζῶον τὸ καθόλου εἰ οὐκ εἶναι. ὅτι δὲ
ἀναγκαῖον. ἐστὶ τὸ ζῶον πλῶον, καὶ ἐς τὸ ζῶον πεζόν.
καὶ ἐς τὸ ζῶον ἔνυδρον. ὧν αἱ νοήσεις καὶ ἐπιφανῆμαι διὰ
φοροι. ἄλλη γὰρ νόησις καὶ ἐπιφάνεια ζῶου πλῶου. καὶ
ἄλλη ζῶου πεζοῦ. ὁ δὲ ἄρος οὐ διαιρεῖται ἐς ἐπιφ
εἰδη. ἀδιαίρετον οὖν εἶδος. οὐδὲ οἱ καθ' ἕκαστ. πολλῶ
μᾶλλον ἄρα διαιροῦνται ἐς ἄρους. εἰ δὲ εἰ λέγομεν. ὧν
ἡ αὐτὴ μία. καὶ ὧν ἡ νόησις καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἡ αὐτὴ.
τῶν δὲ διὰ τὸ εἶδος συμβαίνει. εἰ δὲ εἰ πρῶτον τὰ
τῶν οὐσίαν αὐτῶν τοῦ εἶδος. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ εἶδος. καὶ ἐ
παναιρεθησαιοῦται διὰ βραχέ. τὸ λεχθέν. λέγω. λέ
γεται μὲν οὖν τὸ εἰ τὸ ἐμψυχόν. τὸ δὲ σωματικὸν φύσει
καὶ τὸ ὅλον. οἷόν περ μονόχειρ σωματικὸν μέν ἐστιν. ἀναγκαῖον καὶ
ὅλος. ὥστε διαφέρει καὶ τὸ καθόλου καὶ ἄτομον. καὶ
τὸ καθόλου καὶ τὸ εἶδος. λέγεται δὲ ἐν πολλαχῶς τοῦτο.
οὐ μὲν. ἢ τὸν κίνησιν εἶναι ἀδιαίρετον. ἢ τὸν νόησιν. ἢ τ'
λόγου καὶ τὸ εἶδος. ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ὅτι οὐχὶ ζῶόν ἐστιν

πέου λέγεται, ποῖα τὰ εἰδικὰ μέρη. καὶ πόθεν ὑπάρχει τὸ εἶναι μὴ
τὸ ὅλου λόγος. Ὅλου δὲ ἑτέρα ἐστὶν ἡ φύσις τοῦ ἑνός.
καὶ ἑτέρα τοῦ καθ' ἕν καὶ ποσαχῶς. ἄμφω γὰρ ὁμοίως
καὶ ἀμφότερα τὰ καθόλου τῶν ἀριθμητῶν καὶ συνεχῶν λέ-
γεται ὅτι ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν, ὡς ἑτέρα ἐστὶν ἡ ζήλου καὶ ζήλωσις. ποῖ
τὰ ὧν φυσικῶν πρὸς μέρη ἐστὶν ἡ λέπεται. καὶ ἑτέρα ἡ τὸ εἶναι
εἶναι. καὶ τὸν λόγον καὶ τὸν φύσιν τοῦ ἑνὸς ζήλου ζή-
τοῦ τὸ δὲ ἐστὶ φανερόν. ὅτι τὸ μὲν εἶναι τὸ ἁπλῶς. ὁ ἐστὶ
διαιρεῖται. διαιρεῖται δὲ εἰς τὰ τετραχῶς. καὶ ἕκαστον ὧν ὄντ
ἐν λέπεται. ὧ αὐτὸς ὧν τοῦ ἑνὸς διαιρεθέντων ζήτησιν ὑ-
πάρξει. τὸ δὲ εἶναι εἶναι. καὶ ἡ φύσις τοῦ ἑνός. ὁτὲ μὲν τοῦ
εἶναι ὑπάρξει. λέγω δὲ οὐσιῶν. τὸ συνεχὲς φύσει. τὸ ὅλον
ἔχον μορφὴν καὶ εἶδος. καὶ ὅλως ἀφὴ ἔχον. ὁτὲ δὲ
ἡ φύσις τοῦ ἑνὸς ὑπάρξει ἀφ' ὧν τὸ ἕν ἑτέρῳ ὄντι ὧν ἀ-
πηριθμημένῳ, ὅταν ἕτερον εἶδος ὧν ὀνόμασι δηλοῦται
τὸ μᾶλλον ὧν ἀφῶν ὧν τὸ ἕν ἐστὶ ζῆν. καὶ πλησιαίτερον ἐ-
κείνων τῇ τοῦ ἑνὸς ἐστὶ φύσει. καὶ κυριωτέρως τὸ ἓν καθ'
ὅλου λέγεται. καὶ ἔστι μεθεκτὰ ταῖς τοῦ ἑνὸς φύσεως τὰ
τοῦ συνεχοῦς καὶ ὅλου. καὶ ὧν τοιοῦτα. τοῦτο δὲ τὸ μᾶλ-
λον ζῆν ὧν ἐστὶ τὸ ποιοῦν ἐστὶ. μεθολίτου ἢ τὸ μὴ θα. ὃ τοῦ
καὶ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λέγει. ὃ τοῦ λέγει οὕτως. μᾶλλον δὲ
ἀπόμετρον εἶναι πρῶτον ἐκάστου γένους. καὶ κυρίως
τοῦτον τοῦ ποσοῦ. ἔστιν οὖν ἄρα. ὁ μᾶλλον εἶναι ὧν ὀνόμα-
ζεται. ἐνδυναὶ δὲ τὰ ἀπηριθμημένα ὧν. διωρίσθαι τὸν ὧν.
ἄλλοι φύσεις εἰσὶν καὶ καθ' ὧν λέγεται τὸ ἓν. ἀμφοτέρως
καὶ ἐκεῖνο τὸ παρὰ τὸ ἄμφω. ὁ καὶ μᾶλλον ἐστὶν ὧν ὀνόμα-
ζεσθαι ἐστὶ. φύσις πῆξις καὶ καθόλου τοῦ καθ' ἑκάστου τὸ
ὧν. οὐ γὰρ οὐδαμῶς ἐν ὧν ὧν εἶναι. καὶ οἷμαι τὸ διωρίσθαι
ἐκεῖνα. ἴσον ἐστὶ ὧν ἐνδυναὶ τὰ συνεχῆ. καὶ λοιπά. ὡς
ταὐτὸ τὸ ἄμφω. ὁ καὶ μᾶλλον ἐστὶν ὧν ὀνόματι ἐξῆς

ζόμενα. δυνάμει εἰσὶν εὖ. καὶ καθάπερ ὁ τῦφος, μόνον
οὐ ὡς ἐνδέχεται ἐφ' ἑτέρου εὖ. ὅπερ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος ἐστίν,
οὐκέτι ἀφ' ὁτουοῦν ὅλου μέτρου. καὶ ἀρχὴ τοῦ δακτύλου
ἢ ποδός. καὶ τούτου μάλιστα πάντων τοῦ διαιρετοῦ
δακτύλου ὅπερ ἐστὶν ἡ μονάς. δίπλη λέγεται καὶ ἡ πλάτος
εὖ, καὶ μέτρου. καὶ ἀρχὴ τῶν φθορίων. καὶ τοῦ βάρους ἡ
λίτρα. μάλιστα οὖν διαλῶσα πάντων ἐνίσχυσε τοῦτο τὸ
λέγειν. ὅτι μονὰς ἐστὶν ἐκ τοῦ ὀνόματος. τὸ ἄμα, ἡ τε
διὰδος καὶ ἡ λίτρα. καὶ ἡ στοιχεία γραμμή. καὶ τὸ ἀμ-
φῶ ἑκάστου μνημονεύσαι, δυνάμει ἕνα εὖ. καὶ οὐ καθάπερ
Ἔτι δὲ ὡσάυτως περὶ στοιχείου καὶ αἰτίου. εἰ ἀτόμου λέγειν ἐπί
τε τῶν πραγμάτων διορίζουσι καὶ τοὺς ἐξῆς. συνεχῶς
ἐκ τοῖς ἄνω τοῖς. δεῖ δὲ καθάπερ εἴρηται ὅτι οὐχ ὡσαύτως
λεκτέον λέγεσθαι. ποῖα τε εὖ λέγεται. καὶ ἐκ τίνων ἐστὶ
τοῦ λόγου συνέχεια τοιαύτη. δεῖ καθάπερ εἴρηται. ὅτι ἑκάστου
ἐκ τίνων ἐστὶ ζητοῦσι τὸ ὑποκείμενα καθόλου τὸ εὖ
λέγεσθαι. καὶ ἑκάστου ἡ τὸ εἶναι εἶναι. καὶ ἐπὶ φύσεων. καὶ τὸ
οὐσιῶν τοῦ ἑνὸς ζητοῦσι. ὡσαύτως καὶ περὶ στοιχείου. τί
αἰτίου. διαφέρει γὰρ τὸ ζητεῖν τὶς φύσις. καὶ λόγος
τοῦ στοιχείου. ὅτι ἐξοῦ πρώτου φύσει ἕκαστον ἐστὶν ἐλαχίστου.
καὶ ἐξ οὗ ὁ στοιχεῖον ἐλαχίστου τὸ ἐκ τούτου ἀναγκαῖον πρῶ-
τον διαιρέσεως. ἢ ἐστι ζητεῖ πάντων τὸ στοιχεῖον. καὶ ἡ τοι-
αύτη φύσις καθάπερ ἔφη τὸν. καὶ πάντι συνέβη στοιχεῖο
εἶναι, ἀλλ' ἐστὶν ἐν ὧ πρώτῳ. ἢ ἀμφοτέροις. ὅτι δὲ διαφέρουσι
αἱ τοιαῦται ζητήσεις. δῆλον. ἄλλον γὰρ ἀποδιδόασι
τοῦ στοιχείου. λίθωσιν τοῦ πυρός ὅτου. καὶ ἄλλον τὸ
ὀνόματος ὄνομα. λίθωσιν τὸ καθάπερ ἔφη τοῦ στοιχείου καθάπερ γὰρ τοῦ στοιχείου καθὰ τοῦ πυρός.
φαμὲν γὰρ τὸ πῦρ στοιχεῖον. καὶ ἐκεῖ φαμὲν τὸ πῦρ. ἀπὸ
τοῦ μὴ ἔνα στοιχεῖον. τοῦτον δὲ ἕνα οὐκέτι. ὅταν

ως εἰνί· ἐν δὲ τοῖς μήκεσιν ὡς πρώτῳ γινώσκειν, ὑμοίως δὲ
μῆκος, ὡς εἰνί χερόμεθα. ὡ βρύλλος καὶ ἡ πλάτη καὶ ἡ βά
θη καὶ ἡ ὑψηλή. εἰ πρὸς δὲ ἐν μήκει, ἡ πλάτη. ἐν βάθει, καὶ
πολυθρίξ ἡ βάθη. ἐν ὕψει, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπως
τοῖς μὲν πρὸς διαφανὲς εἴρηται, μῆκος, πλάτος, βάθος. ἐ
πὶ δὲ τῶν βάρους ἢ πρὸς βάρος, οὐκ εἶπε καὶ κοῦφον, ὁμοί
ως δὲ τοῖς ὕψεσι οὐκ εἶπε καὶ βραδυτῆτα· φησὶ γὰρ, ὅτι
τὸ μὲν βάρος καὶ ἡ ἀχλὺς κοινὸν ἀμφοῖν ἐστιν, ὡς τὸ ἐ
λαφρὸν διαφανοῦς ἢ πρὸς βάρος. οὐκεῖσον καὶ κοῦφον ἡ
καὶ ἀχλύς. οὐ βραδυτῆτα. ὅτι τὸ βάρος τῶν ὑγρῶν πολλῶν
καὶ τὸ κοῦφον. καὶ ἑκατέρου ἀμφοῖν. τοῦτο βάρους καὶ
τοῦ κούφου. ὡ βρύλλος καὶ τὸ ὕψος τὸν βραδυτῆτα. καὶ ἐπὶ
δὲ ὅπως δηλωτέον ἐπὶ τὸ βάρος αὐτοῦ πρὸς βάρους
καὶ τοῦ κούφου. διττὸν γὰρ φησιν ἐναντίον. βαρὺ γὰρ λέ
γεται. καὶ τὸ πηνὸς βαρύτερον. λέγεται δὲ βαρύ, καὶ τὸ ὁ
σοιαροῦν ἔχον βαρύτητα ἅμα καὶ ἀχὺ λέγεται. καὶ τὸ
πηνὸς ἀχύτερον. λέγεται δὲ καὶ τὸ ὁπωσοῦν ἔχον ἀχυ
τότητα. εἰ δὲ ὑφόδρως ἔχει· τὸ βαρὺ δηλοῖ καὶ τὸν χλεῶ,
ἢ δὲ ἐστὶν ἁπλῶς βαρύ. δηλοῖ καὶ τὸν ἀδρόν. οἷ ὡσαύτως πρὸ
τὸ ὕδωρ κοῦφος. ὡς πρὸς τὸ πῦρ, βαρύς ἐστι. δηλοῖ ἄ
ρα ἀμφότερα τὸν χλεῶ, ἁπλῶς οὖν βαρὺν καὶ τὸν
ἀδρὸν κοῦφον ὄντα. ὡς πρὸς ἀλλήλω. ἅμα καὶ τὸ ὕψος, δη
λοῖ δὲ καὶ τὸν ὑγρὸν ἁπλανοῦς κίνησιν. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ
ὑδατοκράτους, ἤτοι ὑδατοκράτους. εἰ καὶ ταύτην λέγει
τὸν βραδὺν. καὶ σχεδὸν οὐ δίκαιος. ὡς πρὸς τὴν τῆς
ἁπλανοῦς ἐξεταζομένην. ὅμως ἐπὶ ἅμα τινὸς παχυ
τέρα. οἷον τῆς κινήσεως τῆς χλεώνης. δῆλον ἄρα ὅτι καὶ
τὸ ὕψος σημαντέον ἐπὶ τῆς βραδυτῆτος. λέγεται δὲ καὶ
βάρος τὸ ὑποσοῦν ἔχον χλεῶνος καὶ βαρύτητα. καὶ τὸ
ἔχον ὑπερβολὴν. καὶ τινὸς ὃν βαρύτερον. καὶ ὕψος τὸ ὁ =

πλατικωτάτῳ κίνησιν καὶ ταχυτῆτα. καὶ τὸ τάχος
κινήσεως. καὶ τὸ ταχύτερον ὅν πηνός. ἔστι γὰρ ἡ τάχος
καὶ ἡ βραδύτης. οἷον τὸ σωκράτους. καὶ βάρος τὸ
κουφότερον. οἷον τὸ ἀέρος. Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις
μέτρον καὶ ἀρχή. οὗτ ἡ καὶ ἀδιαίρετον.
ἰτέον ὅτι ἀρχὴ μέν ἐστι καὶ μέτρον τὸ πλάτη. τὸ βά-
θη. τὸ βάρει. καὶ ἡ μὲν αὐτὴ ἁπάντων τούτων ἐστὶν
ἡ βαρὺ ἢ κοῦφον. καὶ τὸ ταχύ. οὐκ ἔστι δὲ καὶ τὸ κουφότητι
καὶ βραδύτητι. λείπεται ὅτι τὸ ἄπασι τούτοις. ὥστε βάρει
καὶ τοῖς λοιποῖς μέτρον καὶ ἀρχὴ τὸ ἓν ἐστὶ καὶ ἀδιαί-
ρετον. καὶ ταυτόν. τὸ δὲ ἐστὶ τὸ ἁπλοῦν. τοῦτό
ἐστιν. ἢ τὸ ἀδιαίρετον ἢ πῇ ἢ πάντῃ ἀδιαίρετον ἢ
ἀρχὴ τὸ ἁπάντων εἶναι. ἵνα μὴ εἰς ἄπειρον ἡ παραβολή.
Ἐπεὶ γὰρ φησι καὶ ἐν ταῖς γραμμαῖς χρόνῳ τὸ ὡς ἀτόμῳ
τῇ δοθείσῃ γραμμῇ. καὶ οὐ τοῦτο λείπεται ὅτι ἄτομος ἐστι.
πᾶσα γὰρ γραμμὴ διαιρετή. οὐδὲ γὰρ ἐν αὐτῇ τὸ ἐν
φύσει. ἀμέτρητα γὰρ ἐστὶ τὰ μεταξὺ τῶν ἐσχατουμένων
ὑπὸ τῆς τοιαύτης. ἄτομον αὐτὸν ὑποληπτέον εἶναι. τὸ
ὡς γὰρ ἡ διχαὶ μονὰδι ἔοικε. θέσει τὸν ἕνα τὸν
οὕτως ἡ καὶ τὸν ἀπὸ ἀτόμου πλῆθος μέχρις ἀμέτρου γραμ-
μῆς ἡ δοθείσης μετρεῖ. ἀδιαίρετος ἐστὶ. καὶ σημείου λόγ
ἔχει πρὸς αὐτόν. καθάπερ καὶ τὸν ὅλον χρόνον τὸν ἐπὶ καὶ
τὸν τοῦ μήκους οὐ βέλτιον σημεῖον εἶναι πρὸς τὴν ἀπλότη-
τα ἀπαθῆ καὶ μέγεθος. ὥστε τὸν ἀπὸ χρόνου τὸ μέτρον ὡς ἐν τῇ ζω-
τοῦσι καὶ ἀδιαίρετον. τοῦτο δὲ φησὶ τὸ ἁπλοῦν. τοῦτό
ἐστι. τοῦτο δὲ τὸ μέτρον ὅπερ ὡς ἀδιαίρετον ζητοῦσιν. ἁ-
πλοῦν ἐστὶν. ἢ τῷ ποιῷ. ἢ τῷ ποσῷ. ὧν μὲν ποσῶν ἁπλοῦν
ἐστὶ μονάς. τῷ ποιῷ. ἐπιπέδου καὶ ὑγροῦ. καὶ ξηροῦ. καὶ χρω-
μάτων φύσεις μετρούμενα. τούτων τὸ μέτρον ἁπλοῦν ἐστὶν
τῷ ποιῷ. ἀμέσως τῷ ποσῷ· τὸ γὰρ ἁπλοῦν τῷ ποσῷ ἀδιαίρε-
τον. ξηρὸν δέ ἐστι καὶ ὑγρὸν. διαιρετὸν. ἀμέσως τὸ χρῶμα καὶ δι-

ας ἔστιν. καὶ ὁ τὸ συμβεβηκὸς. ὅτι ἐν ὑπάρχει διαιρετὴ εἶν-
αι. ἔστω ἡ ΑΒ γραμμὴ καὶ ἐπὶ ταύτης εἰλήφθω τὸ Γ σημεῖον
οὗ μὴ ἔστιν ἀδιαίρετον. καὶ ἐπεὶ ἡ ΑΒ γραμμὴ διαιρετή ἐστιν
οὐκ ἄρα ἀδιαίρετον. καὶ ἐπεὶ οὐκ ἔστι. καὶ ἐφεξῆς ὅσον
μεμφοῦν δοκεῖ μὴ εἶναι ἀδιαίρετον ἢ ἀδιαίρετον εἶναι. τοῦτο ἀ-
κριβὲς ὑπάρχειν. καὶ ἀπλῶς εἰ καὶ ἀδιαίρετον. ἀλλοῦ
τὸ δὲ ἀκριβέστατον μέτρον τὸ τοῦ ἀριθμοῦ μονάς. οὐκ
ἔστι γὰρ διαιρεθῆναι τὴν μονάδα. ἢ ἀδιαίρετον. ἀδιαίρετον γὰρ
αὐτὸν πάντα. ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ δὲ. καὶ τοῦ μήκους. καὶ ἐπὶ
τοῦ μείζονος μᾶλλον αὖ ἀδιαίρετος. ἢ τοῦ ἐλαττόνος. μᾶλλον
γὰρ ἀπὸ τοῦ μείζονος ἀδιαίρετον τὸν δοκεῖν. ἢ ἀπὸ τοῦ βρα-
χυτέρου. εἰ δὲ μᾶλλον ἀδιαίρετον τὸ ἀπὸ τοῦ μείζονος.
δῆλον ὡς καὶ μᾶλλον διαιρεθῆναι. τὸ γὰρ ἀφαιρετὸν. διαι-
ρετὸν πάντως διαιρεθῆναι τὸ δὲ. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μεμφοῦν
ται. τὸ τοιοῦτον. μιλαξὺ παρεμβέβληκε. λέγει δὲ αὐτὸ
αὐτοῦ. ὅτι ἀπὸ τοῦ μέτρου τοῦ ἀριθμοῦ. ὃν τὸ δὲ ἐστιν
μονὰς καὶ μέμφονται μὴ τοῦ μέτρου τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τὰ
ἄλλα ἀδιαίρετα φασὶ καὶ μέτρα. οἷον σοδιαίαν λίτραν.
τάλαντα. καὶ τὸ σάδιον. καὶ εἴ τι ἄλλο ὅπως ἀδιαίρετον τὸ
σάδιον λέγεται. ὅτι ὡσὲ τὸ μῆκος. ὁμοίως ἔχουσιν τοῦ-
τοις. ἀδιαίρετον εἶναι νομίζομεν. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα
σαν ἐκεῖνα. ὡς ἐπὶ τοῦ ἀπλανοῦς. ὡς τι ἀφόδου πρὸ τοῦ κέ-
ντρου αὐτοῦ ἐν ἀθροισμὸν μὴ ἐνδέχεσθαι. λοιπὸν ὅτι πρῶτον τὸ ἀ-
ναίθητον. καὶ ἀμοιρές. καὶ ἀδιαίρετον. καὶ ὅλως μὴ
ἐνδεχόμενον διαιρεθῆναι νομίζουσι. τοῦτο μὲν οὖν ἐ-
στι. καὶ ἐλήφθη πῶς ἀδιαίρετα λέγεται. ὅτι ὡς ἐπὶ τοῦ
τὸ μὴ ἐγκύμενα. ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐν ᾠδῇ καλοῦσιν. ἢ τὸ
καὶ κωφόν. τὸ ὄρος. ἢ λίτρα. οὐδενὸς βάρους αἰσθη-
τὸν ποιεῖ. ἀμοιρὲς αἰσθητὸς ἀφῆς. ἐνεργείᾳ ὄντος. ἢ τοῦ βά-
ρους. ὅταν εἰς ὧν διαιρῇ τοῦτο τοῦ μέτρου. τοῦ ἀ-
μερεῖς καὶ ἀναισθήτου δυνάμει ὄντος. ὁ δὲ ὃν λίτρα τὸ μέ-

ξηθεν. καὶ σὰ τὸν κίνησιν ἢ ἁπλῆ καὶ ἴσχυ ταύτη, καὶ
βραχεῖα κρίνουσιν. ἀντάρ ἢ ἀκρόλυπα εἴη. καὶ ἀρχὴ
καὶ μέτρον ἢ ταιαύτη κίνησις ἐστὶν. ἐστὶ δὲ κίνησις
ἁπλῆ. καὶ ἴσχυλά τε. καὶ λαλοῦντα βραχέα. ἢ λῆς ἃ
πλανοῦς αὐτὴ ἄρα μέτρον ἡφὴ καὶ ἰν. καὶ ἐν μουσικῇ
ἢ δίεσις. ἐστὶ δὲ δίεσις ὀλίγον ἐλάττων φθόγγος
ἰσοχρόνης. οὐ δὲ καὶ πρῶτον ἀναφαινόμενα. καὶ αὐταί-
σθητοι τοῦ βραχυτέρου καὶ ἐλάττονος ἐκείνου τὸ-
μῆ. ἐστὶν ἐστὶ ἐλάττονος ἐκείνου. ἀμφὶ καὶ ἐν φω-
νῇ μέτρον, τὸ στοιχεῖον. καὶ ἐστὶ ἴσων τὰ πάντα. εἰ οὕτως
ὡς ἀδιαίρετα. οὐχὼς καινὸν λέγη καὶ ψεῦδος τὸ εἰ καθ' ἕ-
των λέγεται. ἀμφὶς ὁμώνυμος φωνὴ. ὡς τὸ ἔρημα.
ἢ μᾶλλον ὡς τὰ ἀφίνοι καὶ ἴσον τὸ ἐν. οὐκέτ' δὲ ὧ
ἀριθμῷ εἷν τὸ μέτρον. ἀμφίνοτε πλείω. οἷον ἢ δίεσις
μὴ κατὰ τὸν ἀκοὴν. ἀμφὶν ἴσις λόγοις ::
πλὴν τὸ μέτρον ἐστὶν ὅτι λόγος αὐτὸ, καὶ αὐτὸ.
οἷον ὅτι λόγος ἴσου πάχους καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ τὸν
τῆ ψυχῆ ἡμῶν. καὶ αὖ ὁξύλινος πάχυς. καὶ ἢ δίεσις
ὁμοίως δ' ἐλή. ὅτι λόγος αὐτῆς καὶ τὸ εἶδος, καὶ αὖ
ὁ αἰσθητὸς ἴσως φθόγγος, καὶ ἢ διάμετρος. ὅτι
εἶδος αὐτῆς καὶ αὐτὴ ἡ γραμμή. ἢ εὐθῶς ἴσως τετρα-
νω ὧν ιβ. καὶ ἐξαίλιον ἄμφω ὡς ἴσως. λέγη. ὅτι τὸ μέ-
τρον οὐκέτ' τὸ ἀριθμῷ ἐν ἐστὶν. ἀμφίνοτε πλείω. αἱ
διάστ ἴσαι φωνὴ δύο. ἀμφοῖν καὶ ἑλάττων ὡς ἴσων. αὐτὴ
γὰρ μία ὡ ἀριθμῷ ἐστὶν. ἀμφὶ μία μὴν αὐτὴ. ἐπέρα δ'
ἢ καὶ ἑλάττων λόγου, καὶ τὸ εἶδος. καὶ αἱ φωναὶ. λέγω
φωναὶ νῦν τὰ στοιχεῖα τῶν φωνῶν. τὸ τε ᾱ φθ καὶ
βῆτα. καὶ τὰ λοιπὰ. πλήθους ἕνεκεν. αὐτὸ τε τὸ ᾱ. καὶ
τὸ ἐν ὧ κλῶ χαράττω γεγραμμένον. ὅτι καὶ πᾶσαι φω-
ναὶ ἐλῶν στοιχείων ὡς ἀρχαὶ καὶ μέτροις χρώμεθα.

διὰ τὸ ἐλαχίστοις εἶναι ἀλῦσαι, ἡ ἁπλῆ συνεχὴς περιπάλευ
φωνή, διαιρεῖται εἰς τὸ τέλειον συνεχὲς καὶ εἰς τὸ τέλειον περι-
πάλευ. ἀμφὶ καὶ ὁμοιομερὴς φωνὴ ταύτην διαιρεῖται εἰς
τὸ τέλειον σῶ. καὶ κρᾶ. καὶ λῆς. συλλαβὴ. καὶ ἕτερον ἕτερου,
καὶ τὸ σῶ συλλαβή. εἰς τὸ τέλειον ε καὶ ω. καὶ ἕκαστον ὑπὸ
τοῦ ω ἀδιαιρέτου μέρους φθορίως ἕτερος τοιοῦτος τῇ
ε. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ω φθορίως εἰς ἕτερον οὐ διαιρεῖται. ωὐ-
τὸ οὐ τοῖς τῆς φωνῆς μεταξοῦμεν ἐλαχίστοις πρόσ-
ωπα καὶ σημείοις ἐοικόσιν. ὡς γὰρ τὰ σημεῖα ἀδιαίρετα
οὕτω καὶ οἱ ὑπὸ τούτων φθορίοι. καὶ ἡ διάστασις ἐξ
αὐτῆς μεταξύ. ἐν γὰρ μεταξὺ τῶν φερόντων δακτύλων.
ὁ δακτύλιος διπλοῦς· τὸ τελοῦ δακτυλίου· τὸ τὴ ὧν εἶναι.
καὶ τὸ εἶδος καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ μεταξοῦ αὐτοῦ. ὁμοί-
καὶ ἡ πλευρὰ δυσὶ μεταξὺ οὖσα μείζων, ἤπερ διάστασις
καὶ ὁ δακτύλιος. δῆλον δὲ ἱστόνευ ἐκ παρόντων. ὅτι μὲ-
ταξὺ ταύτων τὸ εἶναι. διορίζει γὰρ ὅτι παῦ ὄντος
αὐ ωὶ μεταξωτὸς χρῶν, ὡς εἶναι τοῦτο χρῆν. ὅτι δὲ
μεταξούμενον διαιροῦνται εἰς ἄπειρα πλῆθος. ὁρᾶν τὰ ἀπειρα-
χυ μέτεθος διαιροῦν εἰς ἄπειρα πλῆθος. ἐνωρίζομεν
τοὺς ἐξῶν ἐπὶ πλῆθος. ὁ δύο ἐστὶ, διαιρεῖται δὲ τὸ
ἀπειρακυ, ἢ καθ' τὸ εἶδος, ἢ καθ' τὸ ποσόν. καθ' μὲν
εἶδος ὅταν διέλωμεν αὐτό. εἰς τὰ ἐξῶν σωνέχοντα. πυ-
κνὸς ἦτε. καὶ λοιὸν μελαχύ, ἢ εἰς τὸ μέτεθος τὸ τοιονδὶ κὴ
μέτεθος ἦτ, ὅταν διαιρεθῇ εἰς ἄπειρα πλῆθος. οὕτω
μὲν οὖν ὁ ἀμέτρεος καθυπερίμονὸν ἐξηγεῖται ἔχειν. μάθοι
δὲ ἐπιτόνη ὡς ἔστιν ὁ πλῆθος λέγεται τὸ πεῖδος
αὐλοῦ καὶ ὁ λόγος. καὶ οὗτος ὁμειρικὸς καὶ αἰσθητὸς
λεγόμενος ἢ καθ' τὸ ἀπειρακυ. ἢ εἰς τοὺς λόγους ὧν ἐν αὐλῷ
ἄπειρα πλῆθος διαιρεθῆναι. ἄτοπον οὖν καθὰ μέτεθος. μὴ
εἶναι. ἢ οὐκ εἶναι τοὺς λόγους. ἀμφὶ καθὰ μέτεθος διαιρεῖσθαι,

οὐκέτι εὐθεῖα καὶ συνεχές. ἀμφὰ πλείω. ὥσπερ ἂν εἰ τὸν αὐχέν' ἔλεγε διελόμην· ἔστι τὸ ζῷον. καὶ τὸ πεζὸν δίπουν, οὗ καὶ συνεχῆ αὐτὸν διαιρούμην. εἰ δὲ ἐς πεφυκὼς καὶ χεῖρας διέλομεν. οὐδὲν ἐπινοία ἀμφὰ καλοῖμεν ἄν. οὐκέτι εἷς ἐστὶν. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ πάντως ἔχει. δῆλον ἄρα ὅτι τὸ εἷν ἀδιαίρετόν ἐστι. ἢ τὸ πρῶτον καὶ μέτρον ἑνάδων ἀδιαίρετον λαμβάνουσιν. οὐχ ὁμοίως δὲ τὴν ποσότητα γραμμὴν, καὶ τὴν μονάδα ἀδιαίρετον λαμβάνομεν. ἀμφὰ τὴν μὲν μονάδα. παντὴ πάντως ἀδιαίρετον. τὴν δὲ ποσότητα ὡς θεὸς ὁμιτρεῖ μέγεθος. καὶ θεὸς τὴν αἰσθησιν. ἀναίσθητος γὰρ καὶ ἀμοιρὴς λόγου θεὸς τὸ ὑπάρχον μετρούμενον καθάπερ ἔφημεν καὶ θεώτερον πολὺ αὐτῶν. καθαὐτὴν ἡ ποσότης ὡς μέγεθος. ἐπάνωθεν ἐπὶ διαιρετὴν. τὸ δὲ ἴσως θεὸς καὶ ἄλλους λέγειν θεοὺς ἐξαλόμενον αὐτοῦ θεμιτὸν. ἢ διὰ τὴν ἀθλιότητα τοῦτο ὀρθῶς. ὡς ἐχεῖνα τὸν μὲν καὶ τὸ μετέχον. ἢ διὰ τὸ μὴ οἰκεῖα φύσει παῦ μέγεθος μεμὴ τυχεῖν. τὸ δὲ μέτρου φησὶν αἰτιολογικὸς ἐπὶ τῶ μετρεῖν μέν. οὐ γὰρ μετρούμενον μέγεθος γλυκύτητι. ἀμφὰ μεγέθει. καὶ φωνὴν φωνῆ. καὶ βάρος βαρεῖ. καὶ μονάδας μονάδι. οὕτω γὰρ ἴσης ἴσα λέγει. ἀμφοῦχ ἧττον τὸ ὧν ἀριθμῶν μέτρον ἀριθμὸς ἴσα. οὐμβαίνει γὰρ λέγειν τὴν μονάδα. ἀριθμὸν. μέτρον. οὐσῆαν. ὁδαξιοῦν τοῦτο. λέγω δὲ τὸ λέγειν ὅτι ὥσπερ τὸ μέτρον ὧν φωνῶν φωνήεσσαν, οὕτω καὶ τὸ μέτρον ὧν ἀριθμῶν ἀριθμὸς. οὐχ ὁμοίως ἀξιοῖ. ἀμφὸς πὲρ αὖ εἶπε ἀξίου ὅτι τὸ ὧν μονάδων μέτρον ἕκαστον μονάδα. ἀμφὰ μὴ μονὰς. ψεῦδος αὖ ἀξίου. οὕτω καὶ ὁ λόγος ὧν ἀριθμῶν μέτρου, ἀξιοῦ ἀριθμὸν εἶναι, ψεῦδος ἀξιοῖ, οἱ γὰρ ἀριθμοὶ μονάδων

εἰσί, ὧν δὲ μονὰς οὐκ ἂν εἴη μέτρον ὁ ἀριθμός, ἀμήκεις γάρ
ἐστιν μέτρον ἐκεῖνο φαμὲν τῷ ποσοῦ ἡμᾶς γνωρίζειν
τὸ πρᾶγμα, ποιεῖ δὲ ἡμᾶς καὶ ἡ ἐπιφάνεια γνωρίζειν τὰ πρά-
γματα. ὥστε καὶ ἡ αἴσθησις, φαμὲν καὶ αὐλὰς μέτρον, ἐπεὶ
καὶ ἀγνώστων ὄντων ἡ ἐπιφάνεια καὶ ἡ αἴσθησις μετροῦσι τὸ
ποσὸν πραγμάτων. ἀμφοῖν μὲν οὖν αὐλὰ. ὅσων γὰρ ὁρίσαι
ἢ λαβεῖν ἀφορισμὸν καὶ ἀπειλητὸν τῷ αὐλῷ καὶ ἐπιφανεῖ, ἐ-
κείνα ἴσαρ ἐστὶ. καὶ οὐκέτι πρόσω προβαίνειν οὐδαμῶς ἔστιν.
κάλων γὰρ τινῶν ὄντων πραγμάτων ἄρχει τινὸς αὐτῶν πρόσ-
σω ἡ ἐπιφάνεια. ἔκτασιν καὶ ὁδὸν διδοῦσιν. εἰ δὲ ὡς πρὸς
ἀποφαίνεσθαι αὐλῷ. καὶ σταθμὸν πρὸς προβαίνειν οὐκ
ἐῶσιν. ὥστε ἐμέτρησαν τὸν δυνάμιν αὐλῆς. καὶ ὅσον μὲν
ἡ δυνάμις χωρεῖν ἐστι συνεχώρησαν τοῦτο ἐφάψασθαι. ὅσον
δὲ μή, ἐκώλυσαν. τοῦτο δὴ συμβαῖ καὶ ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως.
ὥστε μετροῦσιν ἀμφότερα. ἀμφὰ συμβαίνει ὡς ἀρχὴ
ἀρτίᾳ. ἐμὲ μετρήσῃς ἐπιφανὲς ὄν. ἢ δίπηχυς εἰμί, διὰ τὸ
δὶς πήχεως εἶναί με ἐπιβαλεῖν. εἶτα ἕλκιστον ὂν ἐμὲ μὴ πρὸς
κολοφῶνα κατακόψῃς εἶναι τοῦτο. διὸ τί ἔμπων ὁ δὸς τοῦτό
τοῦτο ἔμμηνον λέγειν. ἐπεὶ τὸ ἀληθὲς ἐμετρήθη. οὕτως καὶ
τὸν ἐπιφανῆ φαμὲν μετρεῖν, ὅτι τοιοῦτος ἡμᾶς ἐποίησαν
ἐστὶ μετρεῖν ὑπὸ τῶν ὄντων. ὁ δὲ πρωτότυπος μέτρος
πάντων τὸ αὐτὸν φασιν. ὥστε δὴ τὸν ἐπιφανῆ εἶπον, ἢ
τὸν αἰσθανόμενον μέτρον, τοῦτο εἶναι πάντων αὐτόθεν. ὅτι
ἔχουσιν οἱ μὲν, αἴσθησιν. ὁ δὲ ἐπιφανῆς. αἱ φαμὲν μέτρα
ὧν ὑποκειμένων. ὥστε τοῦ αὐτοῦ μέτρον λίθων, τὸν ἐπιφανῆ
μὲν φαμὲν μέτρον. καὶ τῶν αἴσθησιν. οὐδὲν εἶναι λίθων
στερεοῦ καὶ βάρους, δοκεῖ δὲ βάρους τι λίθων. πῆχυν οὖν ἀ-
νάγκη τῶν εἶναι ὅτι ὁ αὐτὸς μέτρον. ἀμφὰ μὲν, ὅτι ἡ ἐπιφα-
νὴς καὶ ἡ αἴσθησις — ὅτι μὲν οὖν τὸ εἶναι μάγιστα ἐπὶ καὶ
τὸ ὄνομα ἀφορίζον τι μέτρον τί. καὶ κυριώτατα τοῦ ποσοῦ

φασὶ δεῖν. Εἶξας ὅτι ὧν ἐνί σαφῶς ὡς μέ
τρῳ χρῶνται. καὶ μάχιμα ὧν ἐνίοις ποιεῖ. ὁ καὶ μάχιμον ὧ
νινός ὀνόματι ἐπιζητεῖν ἔφησε. συμπεραίνεται τὸν
λόγον. λέγων. ὅτι μὲν οὖν τὸ εἶναι μάχιμα ἐστὶ μέτρον
καὶ κυρίως μᾶλλον τὸ ἐναντίως ἔχειν. δῆλον. ὅτῳ μέτρον
ἀφορίζουσιν ἢ τὶ ὀνομάζουσιν, ἢ ἀφορίζουσιν. ἀνάπαλιν
γνώσονται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἑνός. ἢ τὸ ἀφορίζουσιν. ἀν
ἢ τοῦ χωρίζουσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ πάλιν μετροῦμεν καὶ
τὸ ὄνομα τοῦ ἑνός: τὸ γὰρ μεμῆχθαι, ἢ διπήχη καὶ
τριῶν δυάδα λίτραι, ἢ τριπήχη καὶ τριῶν τριάδα, ἢ κοι
νόν ὄνομα οὐδὲν ἀριθμόν. μόνον δὲ τὸ μετροῦν, αὐτὸ δὲ
τὸ μέτρον καὶ τριῶν μονάδα ὠνόμασαν. ἐναντίως τοίνυν
μετροῦμένοις. μέτρου δὲ, τὸ μὲν σταθμὸν καὶ ἡ διαιρε
καὶ τὸ σοσὸν. ὡς ἡ δοδραία: τὸ δὲ καὶ τὸ σοσὸν, ὡς τὸ
λευκόν: τὸ γὰρ λευκόν, καὶ σοσὸν διαιρεῖται. ἐπὶ δοῦς τὸ
μὲν μέτρον πῶς μὲν ἐστὶ διαιρετόν, πῶς δὲ ἀδιαίρετον, ἡμῖν
μονάς, παύλη παύλως καὶ ἁπλῶς ἐστὶν ἀδιαίρετος. τὸ δὲ
ζητεῖν ἢ τὶ ἀδιαιρεσία, ἢ δὲ μετρεῖσθαι διαιρεσία, ἐπεὶ γὰρ
ἓν ἐσμεν, ἀδιαίρετός εἰμι. οὐ γὰρ εἰμὶ εἷς καὶ πολλοὶ ὡς
ὁ καθολουάνος. ὥστε καὶ διαιρεθήσομεθα ἕτερους ἀνούς.
ὡς δὲ τὸ σοσὸν, πάλιν εἰμὶ διαιρετός. οὕτως οὖν τὸ σοιεῖ
τοῦνος διορίσας, ἐπιτηδείως φησὶ δεῖν ἔχειν καθάπερ
ἐν τοῖς διαστρεπτικοῖς ἐπιλύσεως. τί ἐστὶ τὸ ἓν, καὶ πῶς
τὸ εἶναι ἐστὶ λαβεῖν. πότερον οὖν οὐσία τῆς ἐστὶ.
καὶ ἐνὶ ὧν τὸ εἶναι οὐσιοῦται. καθάπερ οἴονται πυθαγόρειοι φασὶ.
τὸ ἓν. καὶ ὁ πλάτων ὕστερον. ἢ μᾶλλον ὑποδοκεῖ ταῦτα ὧν
ἐνί φύσεως τῆς. καὶ πῶς δεῖ γνωρίμως λαμβάνειν. ἄρα ὡς
τὰ ὁμοιομερῆ φύσεως φασὶν. ἐκείνων γὰρ, ὁμοῦ ἐμπε
πλεκτέ, τὸ ἓν λέγω φιλίαν εἰρηκέναι. ἀναξιμένης δὲ τὸ
τὸν ἀέρα. ἄλλοι δὲ τὸ ἄπειρον. ὥστε τοῦτον ἑκάστοις ὧν

ἓν ἀριθμὸς. καὶ ἓν ἄρτιος. ὡς ἡ μονὰς πρὸς τοὺς ἀριθμούς. οὕτως τὸ ἓν ὡς λευκὸν ἓν. πρὸς τοὺς ἐν τοῖς λευκοῖς ἀριθμούς. καὶ εἰ μὴ ἔστι τὰ ὄντα ἓν, ἀριθμὸς ἂν εἴη τῶν ὄντων μέγιστος. καὶ τὸ ἓν ἡ ὁδός. μέγιστον δυάδων. καὶ οὐκ ἂν ἓν ὂν μέγιστον ἀριθμὸς οὐσία. καὶ εἰ μὴ ἓν τοῦτο εἶναι οὐσία τῶν ἀριθμός. ἀλλ' ἀριθμὸς μέγιστος. ἀλλὰ καὶ τὰ ὄντα φθορὰ ἦσαν. ὡς ἂν ἀριθμὸς ὢν ἐποίει. ὧν τὰ ὄντα οἱ φθορεῖς. μὴ τὸ ἓν μέγιστον ὢν στοιχεῖον ἦν ἀλλ' στοιχείου. φωνῆεν ἄλφα ἢ σύμφωνον. καὶ τὰ ἡμίσεα ὡς τὰ ὅλα. ὡς ἂν ἀριθμὸς ὢν ἡμίσεια. καὶ τὸ ἓν ἡμίσεων. ὡς περὶ ἀριθμῶν καὶ ἐν τοῖς πάθεσι. καὶ ἐν τοῖς ποσοῖς. καὶ ποσοῖς. καὶ ἐν κινήσει ἀριθμῶν ὅλων. καὶ ἐν ἅπασιν ἑνός τινός. καὶ ἐστὶν ἐπὶ πάντων τῶν ὅλων ἀριθμός. καὶ τὸ ἓν. τινὸς ἀριθμός. καὶ τινός ἐστιν. ἢ οὐκ ἐν τοῦτο ἀλλ' οὐκ ἐνὶ εἶναι οὐσίᾳ τῷ. διῃρημένον ἂν εἴη εἰς τοῦτο, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν οὕτως ἔχειν ἀνάγκη πᾶσα. ὡς γὰρ ἐπὶ ὧν ἄγων οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τοιῶν οὐσίας. οὕτως οὖν διῃρεῖς εἰς τοῦτο ἐπαλωτής. ὅτι τὸ ἓν ἀνθρώπου ἦσαν. ἀλλ' οὐκ οὐσία συμβεβήκει τῷ λέγειν. ὅτι μὲν οὖν τὸ ἓν οὐσία ἁπλῶς ἐστὶ τῶν ὄντων φύσις. καὶ ὑποκείμενον τοῦτο ἀλλ' ὡς. ἀμφοῦ δηλονότι ἐστὶ φύσις αὐτὸ τοῦτο τὸ εἶναι. τοιοῦτον. οὐκοῦν ἡ τῶν φύσις αὐτὸ τὸ ἓν καθ' αὑτὸ οὐσία φανερόν. καὶ ὥστε εἰ γεγόμενον εἰ ἀνάγκη γενέσεις τὸ ἓν γεγονέναι τι εἰς τοῦτο. λευκὸν φαίνεται ἢ μέγεθος. οὕτω καὶ ἐπὶ οὐσίας τὸ ἓν. ἢ αὐτὸν. ἢ ἀμφότερα ἐκ τινῶν. Ἔστω δὲ ἀνωτέρω εἰρημένον ὅτι τὸ ἓν καὶ τὸ ὄν. ἐνέργειά τι. λέγεται. λέγεται δὲ ὅτι τὸ αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος ἓν. καὶ ὄν ἐστι. καὶ πάλιν. δεῖγμα δὲ τὸ παρακολουθεῖν ἐνέργειαν τοῖς κατηγορίαις. καὶ μὴ εἶναι ἀνυπόστατα. μήτε ἐν ἓν τὶ ἐστὶ λέγειν. τὶ ἐστὶ τὸν οὐσίαν. μήτε ἐν ἓν τοιοῦτον ὅταν εἶ ὑπάρχον. οὐ καὶ ὄν ἐστὶν. ἢ ὄν οὐκ ἐν. ἀμφοῖν ἔοικε. καὶ ὥστε τὸ ὄν ἐν τοῖς ἐστὶν

διαιρετόν

ὡς ἡ σοφία γραμμή· μὴ διαιρετὴν δὲ εἰ λέγεται. ἔστι
δὲ καὶ ἀριθμὸς ἡ ἑξαχῶς τὸ εἶδος καὶ τὰ πρῶτα. ὡς τὸ ἐ
ναντία ἀριθμοῦσθαι. καὶ οὔτε ὡς τὸ ἄρτιος τὸ περισσός. οὔτε ὡς
ἴσος καὶ ἄνισος. οὔτε ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀκακός. ἢ
ἀλλοῖος. οὐκοῦν ἔστι τὸ εἶδος οὐσία ἐστὶ μοναδικοῦ ἐναν-
τία ἀναντίον. λέγεται δὲ τὸ εἶδος τὸ ἀδιαίρετον. ἢ τοῦ
ἐναντίου καὶ πολλοῦται τὸ εἶδος τὸ ἀδιαίρετον ἢ τοῦ ἐ
ναντίου αὐτοῦ τοῦ διαιρετοῦ. πολλοῦται δὲ ἀεὶ ἐξαῶς τοῦ.
ἀπὸ τὸ διαιρετὸν, καὶ τὸ πλῆθος μᾶλλον αἰσθητὸν εἶναι
ἐκ τοῦ πολλοῦ. ὧν τὰ διαιρέτα ἡμεῖς καὶ πολλαὶ ὧν ἐς τρα-
χύλλοντες, ὁμοῦ πωλάμεθα τρεῖς. ἐς ἐννοίαν ἥκομεν
τοῦ ἑνὸς καὶ ἀδιαιρέτου. ὥστε τὸ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ
διαλῶ αἴσθησιν. ἀφ' ἑτέρου τὸ πλῆθος τοῦ ἑνὸς. ἢ δὲ
φύσει τὸ ἓν τοῦ πλήθους. ἐστὶ δὲ τοῦ μὲν ἑνὸς φθορά. ὥστε
καὶ οὐκ ἀδιαίρετον διεπράξαμεν. ἀπορίαν διαιρε-
τὸν ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἐποιοῦμεν. δίκης ἀ-
ξιοῦντα τὰ ἐναντία ἐστὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ ἓν αὐτῶν ἑνός.
ὃν δὲ τοῦ μὲν ἑνὸς, τὸ ὅμοιον. καὶ ἄνισον τοῦ
δὲ πλήθους τὸ ἕτερον. καὶ ἀνόμοιον. καὶ αὐτοῦ. λέ-
γεται μὲν οὖν ἑνὸς τὸ ὅμοιον πολλαχῶς. καὶ ἕνα μὲν ἐξ-
αριθμοῦ· ἔστω φανὸν τὸ ὅμοιον πολλαχῶς
λέγεται. δῆλον ὅτι καὶ τὸ ἕτερον. καὶ τὸ ἀνόμοιον· πολ-
λαχῶς λεχθήσεται. ὅτι δὲ τὸ ὅμοιον πολλαχῶς λέγεται
λέγε ἓν μὲν ἐξαριθμοῦ· ὅμοιον λέγεται τὸν καθ' ἀριθμόν.
ὁ λέγομεν ἀνίσους ὅμοιον τοῦτο λέγομεν γὰρ δεῖ ὅτι
τὸ μουσικὸν ὅμοιον ἐστὶ τῷ λευκῷ. διὰ τὸ τὸν αὐτοῦ ἄν-
θρωπον εἶναι μουσικὸν καὶ λευκόν. καὶ ἕνα τῷ ἀριθμῷ· ἄμφω δὲ
τετράδος τὸ ὅμοιον λέγεται. ἀλλὰ καὶ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ
ἢ· οὐ γὰρ ὅμοιόν ἐστὶ καὶ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ· τοῦτο γὰρ
ἀληθεύσεται· τὸ καθ' ἓν ὕλην ὅμοιον. καὶ εἷς εἶ. ἔστι

τῶν λεπτῶν, ὧν ὁ λόγος ἐστὶ πρώτης λεπτομερείας πρὸς
ὁμοίαν τοῦ αὐτοῦ διαστήματος. ἔστι δὲ, οἷον, αἱ ἐφ᾽ ἑκατέρα
μὲν ἀλθαὶ αἱ αὐτῷ τῷ λεπτῷ ἐφ᾽ ἑκάτερα δὲ τὸ ἴσον. ὁμοίως ἐφ᾽
ὧν τὰ λεπτὰ τὰ ἴσα. καὶ ἰσογώνια τετράπλευρα. καὶ τὰ
πλείω. ἀμφὶ ἰσότης ἐνότης τῆς ἐν τοῖς εἶδι. καὶ ἐν
οἷς αὐλὰ καὶ λαυλὰ ἀπερίληπτα καὶ ταυτά. ὅμοια
δὲ λεπτὰ ἐφ᾽ ὧν ἐφ᾽ ἑκάτερα καὶ αὐκέτι· τὸ γὰρ μεῖζον
τετράπλευρον τῷ ἐλάττονι τετραπλεύρῳ. ὅτι τοῦτον καὶ
αὐκέτην. ἢ μὲν γὰρ ὁλότης αὐτῶν καὶ τὸ εἶδος. οὐδὲν
φέρει. ἀμφὶ τὸ αὐτὸ εἶναι. ἀλλ᾽ ἄνισα. ἢ δὲ, τὸ μὲν ἐστὶ
μεῖζον· τὸ δὲ ἔλασσον, οὐκέτι ἴσα· καὶ διὰ τὸ μεῖζον
καὶ ἔλαττον. οὐ λεπτὰ ἐφ᾽ ἑκάτερα. ἀμφὶ ὅμοια. ὅμοια οὖν
φησὶ λεπτὰ ἐφ᾽ ὧν μὴ ἴσα ἁπλῶς οὖσα. ἀμφὶ καὶ
τὰ διαφέροντα ἀμφὶ τὴν διαφορὰ καὶ τὰ
οὐσίαν καὶ τὸ εἶδος. ἀμφὶ τὸ αὐτὸ ἔχοντα εἶδος.
καὶ διὰ ταῦτα διαφέροντα. καὶ γὰρ ἰσοκρατῆ
καὶ πλάτων ὡς ἄνισοι ἀδιάφοροι. ὡς δὲ ἄνισοι διά-
φοροι· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀμφὶ καὶ τὰ
οὐσίαν ἀδιάφορα τῷ ὑποκειμένῳ καὶ τὸ εἶδος
ταυτὰ ὥστε εἶναι μὴ ἴσα, ἐπὶ ἴσων τετραπλεύρων. ἀμφὶ γὰρ
αἱ ἄνισοι ἀλθαῖαι ὅμοιοι λεπτοί. διὸ ἡ ἁπλῶς οὐκ
ἔστιν αἰαυλαί. ἀμφὶ διαφέρουσι καὶ τὸ αὐτοῦ. καὶ
ἀεὶ τοῦ λόγου καὶ τῷ οὐσίαν οὐδιαφόρων. ἐνδέ-
χεται γὰρ ἴσα· τὸ δὲ ὅμοια λέγειν. ἀεὶ τὸ αὐτὸ εἶδος ἔχον-
τα. ἐν οἷς τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐνδέχεται. μήτε μᾶλλον. μή-
τε ἧττον ἢ, οἷον ἐν ᾧ λευκῷ ἐνδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ
ἧττον. ἴσα γὰρ λευκὸν λευκοῦ. μᾶλλον καὶ ἧττον. ἀλλ᾽ οὐκ
δύο πινὰ ἔχοντα λευκοῦ ἐν ᾧ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐνδέχε-
ται ἴσα λαὶ ἐναντίοις λευκά· τὸ μὲν μᾶλλον· τὸ δὲ ἧττον. ἀμ-
ὁμοίως ἀμφοῖν ἡ λευκότης ὑπάρχει. λέγεται ὅμοιον.

ὅμοια οὖν λαυτὰ λέγεται. ὅτι τὸ ἐν αὐτοῖς λευκὸν, ὁμοιόν
ἐστι μᾶλλον. τὸ δὲ μέλαν. καὶ τὰ ἄλλα οὕτως. τὸ μὲν
εἶναι μᾶλλον λευκὸν. τὸ δὲ μέλαν. τὰ δὲ ὅμοια λέγεται. ἐναν-
τίως τοῖς ἀνομοιοχύτοις λεχθέσιν. οἷον ἵππος δύο ἵπποι. ἀμφό-
τερα δὲ λευκά. ἢ καὶ τὸ μὲν τὸ λευκὸν μᾶλλον. τὸ δὲ
ἧττον. ὅμοια λέγεται. ὅτι τὸ αὐτὸ τὸ εἶδος ἔχουσι. λευκὰ γὰρ
ἀμφότερα. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὅλως τὰ ὅμοια εἶναι. τὸ αὐ-
τὸ πάθος, καὶ εἶδος. τὸ εἶδος, καὶ ὅλως ἕξις. τὰ δὲ ὅμοια
λέγεται. ἢ αὖ τὰ πλείω ἔχοντα αὐτὰ. ἢ αὖ τὰ πρόχειρα
λέγειν πρόχειρα τὰ μᾶλλον τῷ αὐτῷ ὑποπίπτοντα.
ἀμείωτον παραλλαγαῖον ἔστω ὃ φησὶ τὸ λειπόμενον. ἐ-
στω δὴ τὸ α, καὶ β γ. καὶ τὸ μὲν α, οἷον λευκὸν καὶ βαρύ,
καὶ σκληρόν. τὸ δὲ β λευκὸν καὶ βαρὺ καὶ μαλακόν. τὸ
δὲ γ, λευκὸν καὶ μαλακόν. μᾶλλον δὲ τὸ β ἐστὶν ὅμοιον
τῷ α, ἤπερ τὸ γ. πλὴν τὸ μὲν γ εὐμόνου ἔχει τοῦ α,
τὸ λευκοῦ. τὸ δὲ β δύο. τό τε λευκὸν καὶ τὸ βαρύ. τὸ
μὲν οὖν β τῷ α ὅμοιον λέγεται καθόλου πλέω ἔχει. ὁ
δὲ καθ' ἕνα πρὸς ἓν ἀριθμῷ. καθὸ τὸ πρόχειρον. οἷον τὸ
λευκόν. μᾶλλον γὰρ τὸ ἐν αὐτοῖς β λευκὸν ὑποπίπτει
τῇ αἰσθήσει. ἢ τὸ βαρύ, καὶ ὀχεύσεως πυρί, καὶ τὸ
ξανθὸν ἢ πυρόν. ὥστε ἐπεὶ τὸ ταὐτὸν καὶ ὅμοιον πολλα-
χῶς λέγεται καὶ τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἀνόμοιον πολλαχῶς
λεχθήσεται. καὶ τὸ μὲν ἄμφω. ἀντίκειται μέντοι καὶ τὸ αὐτὸ
καὶ ταὐτὸν δέκεσθαι δεῖ ἀμφω, ὅπως τὸ ἄμφω καὶ τὸ ἕτερον
ἔχη ἀφορὰς τὸ ταὐτὸν, καὶ ἐρεῖ δή τις τὸ μὲν ἄμφω ἀντίκειται
τῷ ταὐτῷ, καὶ διαιροῦντι τὸ ἐπὶ πάντων καὶ οὗτινος καὶ
μὴ οὗτινος λέγεται. καὶ διαιροῦσι τὸ ψεῦδος καὶ τἀλη-
θὲς ἀμήθεαν. τοῦτο δὲ λέγω ὅτι τὸ ἐπὶ πάντων διαιρεῖν
τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος οἷόν ἐστι τῷ ἀντικεῖσθαι
ἀντικειμένων. τὸ δὲ ἕτερον καὶ ταὐτὸν, οὐ διαιροῦν-

λείων ὡς, οὐ γὰρ ἀντιφάσεως ἀντίκειται τὸ ὄμοιον
καὶ ἕτερον· ἵνα λείπηται καὶ ἐπὶ ξύλου μὴ οὔλων, ἀμφοτέρων
ξύλου οὔλων· τὸ δὲ μᾶλλον τοῦ, λείου καὶ ἐπὶ ξύλου μὴ οὔλων.
ὥστε τὸ ὅμοιον καὶ ἕτερον. ἢ ἐν ᾧ δεῖ εἶναι ἢ οὐκ ἐν ὑπάρ-
χον καὶ ἐν ᾧ καὶ οὗ. καὶ συμβεβηκέναι τοῦ λείου· τὸ μὲν ὅμοιον
ἕτερον καὶ ὅμοιον· οὕτως ἀντίκειται τοῦ, ὡς ἐπὶ μόνων ξύ-
λων· θᾶττον ἀμφισβητεῖσθαι λειόμενον τὸ δὲ μᾶλλον δια-
φορὰ δὲ καὶ ἑτερότης ἄμφω. διαφορὰ οὖν ἐστὶν ἡ διά-
φορα ἀπὸ ὧν ἡ ἑτερότης ἄμφω. λείων ἔστιν ἀμφοτέρων διά-
φορα· καὶ ἄμφω ἑτερότητα. τὸ μὲν γὰρ ἕτερον φησὶν οὐκ
ἀναίτιον καθ' ἡ καὶ κοινωνεῖν, ἢ γὰρ οὐσία ἑτέρα οὖσα τοῦ τοῦ
ποιοῦ· οὐ κοινωνοῦσιν ἀμφοῖν καθ' ἡ. πῶς δὲ παρ'
ὁ ἂν ἢ οὐ· ἢ ποιοῦ ἐστιν, ἢ ἕτερον· τὸ δὲ διάφορον τινός,
τινὶ διάφορον· ὁ δὲ λείος, οἷ μὲν ποιοῦ τυγχάνει· τὸ δὲ διά-
φορον τινός, καὶ ἡ κοινωνεῖ· ὁ γὰρ ἵππος τῷ ἀνθρώπῳ διά-
φορός ἐστι καὶ ἄμφω κοινωνοῦσι καὶ τῷ ζῴῳ· ὥστε ἀνάγκη
τὸ ποιὸν εἶναι ὧν κοινωνοῦσι, διαφέροντα ὄντα· τοῦτο δὲ
τὸ ποιὸν ἐστιν· ὧν δὲ καθὸ κοινωνοῦσι διαφορά ἐστιν
ἡ χρώς ἢ τὸ εἶδος ἐστίν· ὁμοίως γὰρ ἀκρατὴς καὶ πλάτων δι-
άφοροι ὄντες· ᾧ ἢ τῷ καὶ τῇ χρόᾳ κοινωνοῦσιν, ἵππος ἢ
καὶ ἄνθρωπος· ᾧ χρόᾳ μόνῳ· οὐ γὰρ διαφοραὶ ὅτι χρόαι εἰσὶν,
μὴ ἐν κοινῇ ὕλῃ· σημεῖον δὲ ὅτι οὐκ ἔστι χρόας ἰδέαν
λα· οὔτε γὰρ ἡ οὐσία ἀπλοῦν γένος· οὔτε τὸ ποσὸν οὐσία· ὥσ-
περ ὁπόσ' ὕδωρ, καὶ τὸ ὕδωρ ὁπός· εἴδη δὲ διαφέροντα
χρόαι, ὧν τὸ αὐτὸ χρῶς· χρῶς δὲ ἐστὶ χρόα· ἐν ᾧ ἄμ-
φω διάφορα καθ' ἓν ὑποκείμενον ποιοῦ ἐστιν, ἵπ-
ποις γὰρ καὶ ἄνθρωπος καθ' ἓν τῶν ζῴων ὑποκείμενα· οἷα αὐτῶν τί.
ἐστι καὶ πλάνανται διάφορα· κοινοῦ γὰρ ἔχοντος τὸ ὑποκεί-
μενον ἓν ὑποκείμενον, ὥστε εἷς ἵππος καὶ εἷς ἄνθρωπος τὸ ζῷον· πορρω-
τέρω δὲ ἓν ὑποκείμενον. ὅτι δὲ καθ' ὧν τὸν τοιοῦτον τιθέμεθα,

δῆλον ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς. ὅτι φησὶ καθ' ὑποτιθέμεθα.
διάφορα λίθους εἶναι τὰ πρὸς κοινωνοῦντα ἐν ᾧ καθ'
ἕκαστα δῆλον. ταῦτα γὰρ τὰ διαφέροντα. οὐ μόνον ἑτέ-
ρα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα. ὡς ὁ ἵππος καὶ ὁ ἄνθρ. ὥστε τὰ
μὲν διάφορα καὶ ἕτερα· τὰ δὲ ἕτερα οὐ διάφορα. ἢ γὰρ
ἀνθρ. καὶ πλάτων ψυχὴ σώματος. ἀμφὶ πόρρω
καὶ ἀνθρ. ὕλη. ἕτεροι μέν εἰσι. διάφοροι δὲ οὐκέτι.
καὶ γὰρ οὐ διαφέρουσιν ἀντίτροποι οὖσι. ἀλλὰ τὰ μὲν
τὸ γένος, ἕτερα λίθων τὰ μέν. τὰ ἕτερα τὰ μὲν οὖν
ἕτερα καὶ τὰ γένος ἐστὶν ἕτερα. τὰ δὲ ἐν τῇ αὐτῇ συσοιχ.
τοιχίᾳ τὰ δὲ ὅμοια ἐν τῇ αὐτῇ τυγχάνουσι σελφ.
ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ γένει καὶ τὰ αὐτὰ ᾧ γένει. εἰ καὶ τὰ
ἐν ᾧ σχήματα ποῖα, ἀμφὶ μὲν τὰ αὐτὰ ᾧ γένει. εἰσὶ δὲ ἐν
διαφερούσιν τὰ μὲν πλόον διαφέρει· τὰ δὲ τέλαττον. πλέ-
ον γὰρ διαφέρει τὸ ἀμφοτέρου τοῦ ἰρυθροῦ, ἔλαττον δὲ
τοῦ πρασίνου. εἰσὶ τοίνυν καὶ μεγίστη διαφορά. καὶ αὖ τὴ
ἐλαχίστη διαφορά ἐστὶν ἡ ἀναντίωσις. μεγίστη δὲ διά-
φορά ἐστὶν ἡ τοῦ λευκοῦ τοῦ μέλανος. ὥστε καὶ τὰ τοῦ
τὸ ἐναντίον σώματος ἀναντίον τὸ σῶμα. πλέον γὰρ ἀφ' ἑ
διέστηκεν. ἐναντία δὲ, οὐχ ὥστε καὶ μεταβαίνειν εἰς
ἄλληλα· ἢ εἶναι ἀναιρετικὰ ἀλλήλων. ἀμφὶ μόνον καὶ
τὸν πλείω ἀπ' ἀλλήλων διάστασιν. εἰ πᾶν δὲ ὅτι τὴ
μεγίστῳ διαφορᾷ λέγω ἐναντιώσεως· λείπ. ὅτι καὶ τὴ
μεγίστη διαφορᾷ ἐναντιώσεως ἐστί. δῆλον ἐκ τῆς
ἐπαγωγῆς· τὸ μὲν γὰρ χρῶμα διαφορᾷ ἐστὶ. οἷον μέλαν
καὶ λευκόν· πλείω γὰρ λέγω ὅτι τὸ χρῶμα διά-
φέρουσα· ἀνθρ. δὲ τοῦ μέλανος αὐτοῦ ἔχουσα ὕλην ὡς
καὶ σῶμα καὶ τοῦδε τοῦ ἐρυθροῦ, ἔλαττον δὲ
μόνον ἢ ἐξ ἀμφοῖν· ἀμφοτέρων πλέον καὶ οὐ συμβλη-
τὸ· λουκόν, οὐδὲν αὐτοῖς κοινόν· οὐμβλητὰ γὰρ ἐν τῇ

ως ἐν ἡνιόχου καὶ φθορᾶς ἐλλείπει ἔχουσα κοινόν τι· τοῖς δὲ διαφέρουσι ὧν εἰσὶ τὰ ἀναντίων εἶναι ὡς ἐφάτη. γένη μὲν γὰρ ἐν φωνῇ λευκόν· ἀμφοῦν ἐστὶ τὸ φαιὸν καὶ τὸ λευκόν· ἡ ἐφάλη καὶ πλάτος ἀπέχουσι ἐναντιότης· ἀμφὶ τὸ λευκὸν καὶ μέλαν· ἀμφοῖν τὸ λευκὸν καὶ τὸ φαιὸν ὡς ἐξ ἐφάλου γένεσθαι· ὥστε ὧν κατὰ ἐφάλων ἐφὸν τὸ διάστημα μέτρον· εἰ δὲ τὸ ἐναντία ἐφάλα· τὸ δὲ λοιπὸν ἐφάλου διάστημα μέτρον ὧν ἐναντίων ἄρα τὸ διάστημα μέτρον· καὶ ὡς ἄρα ἐλλείπει τὸ ὅτι ἡ μείζων διαφορὰ ἐφὸν ἐναντιώσεως· οὕτως οὖν λέγω ὅτι ἡ μείζων διαφορὰ ἐφὸν ἐναντιώσεως, πέφυκεν καὶ ὅτι ἡ μείζων διαφορὰ πλῆθος· ὥστε ἀν ἡ ἐναντιότης μείζων διαφορὰ· αὕτη δὲ πλῆθος· ἀν ἐη τῶν· καὶ ἡ ἐναντιότης· ἐξ ἐναντίων γὰρ πλῆθος· ἀναγκαῖον· οὕτως οὖν ὅτι ἡ μείζων διαφορὰ πλῆθος ὥστε ἀν ἡ ἐναντιότης μείζων διαφορὰ αὕτη δὲ πλῆθος· ἐστὶ μέτρον γὰρ φαμέν· οὐ μὴν ἐφὸν ὑποβολή· μέτρος γὰρ ὁ μόνος· ὅτι οὐκ ἔστι τὸ ὑποβαλόν αὐλοῦ· ἀλλὰ καὶ πλῆθος φαμέν· οὐ μὴν ἐφὸν ἔξω αὐλοῦ τι λαβεῖν· ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ πλῆθος διαφορὰ πλῆθος ἔχει· τοῦ δὲ πλήθους οὐ δυνατὸν ἔξω λαβεῖν· τὸ ἄρα τοῦ μείζονος πλῆθος ἔλαττον· καὶ πρὸς ἐφὸν τὸ οὐκ ἐφὸν πλῆθος· διὸ οὐκ ἔστιν ἐφὸν ἔξω αὐλοῦ· οὐδὲ δυνατὸν οὐδενὸς τὸ πλέον· ὥστε ἐστὶ καὶ ἄλλα ἄρα ὧν ἔχειν πλῆθος πλείω πλῆθος· ἡ δὲ μείζων διαφορὰ πλῆθος ἔχει· καὶ αὐτὸ τε ἄρα πλῆθος ἐστὶ· καὶ ἐστὶν ἐν ὁπλομαχῶν πλείω τὰ ἐναντία· πλείω γὰρ ὅτι τὰ ἐναντία πλείω· καὶ ἄλλα ἐν αὐλῷ ὑποκειμένῳ· καὶ τὸ ὑποκείμενον αὐλῷ δυνάμει· καὶ ὅλως ἅμα εἶναι ἐν αὐλῷ δηλῶσαι ὅτι περὶ αὐλῶν ἐλέγομεν· ἐστὶ οὖν ὁπλομαχῶν πλείω τὰ ἐναντία· ἀναγκαῖον

[illegible] αὐτοῖς τὸ τῷ οὕτως. ὡς ἂν καὶ τὸ ἀντικεῖσθαι εἶναι
ὑπάρχειν αὐτοῖς. εἰ δὲ ὑπάρχει αὐτοῖς τὸ ἐναντίοις εἶναι
διὰ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ συναμει εἶναι καὶ τὸ τῷδε οὕτως ὑ-
πάρξει. οἷον τοῖς μὲν ἐναντίοις καὶ ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι δεῖ.
καθόλου δὲ τῷδε ὧδε· τῷδε δὲ ἐναντίοις ὧν ἐν
ᾧ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ἐστὶν. ἦν μὲν ἐξ ὧν ἐνδέχεται εἶναι·
ἐν δὲ ὑποκειμένῳ αὐτῷ δυνάμει ὧδε. ἐπὶ ἴσης τῷδε ἐναν-
τίοις ὧν ὑποκειμένῳ αὐτῷ δυνάμει ὧδε. ἐπὶ ἴσης τῷδε.
ἦν μὲν δὲ ἐξ ὧν ἐνδέχεται λαβεῖν. ἐναντίον τῷδε ἐναντίοις
ἐπὶ ἴσων ὑποκειμένων διάφορα ἑνὶ ὄντων. ἦν μὲν δὲ ἐξ ὧν
λαβεῖν τι. καὶ ἐπὶ ὧν ἄρχων ὁμοίως. Τούτων δὲ ὄντων
φανερὸν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἅμα πλείω ἐναντία εἶναι. εἰ-
περ ἐναντίοις ἐστὶν ἡ μεταβολὴ διαφορά. καὶ ἦν μὲν δὲ
ἐστιν ἐξ ὧν λαβεῖν. φανερὸν ὡς ἓν ἐναντίον. τοῦ γὰρ
ἑκάτου ἑκατέρου ἐστὶν οὐκέτι. τὸ δὲ ἐναντίον τοῦ
ἴσου. ὥστε οὐκ ἂν εἴη πλείω τοῦ ἴσου. ἀμφὶς
δὲ ἐναντίοις ἐστὶν ἡ διάστημα. ἀνὰ ὅσον ἐστὶν
διαστήματος δύο ἴσα. ὥστε καὶ πᾶσιν ἐναντίοις
τοῖς δύο ἴσα. ὅλως δὲ εἰ ἐστὶν ἐναντίοις διὰ-
φορά. καὶ διαφορὰ ἐστιν. καὶ ἡ τῷδε· τοῦτο δὲ ἀδύ-
νατον διαφορὰ ἐστιν ἐναντία. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τοὺς ἄνω ὅρους
ἀφωρίσθαι εἶναι ἓν ἐναντίον. ὁ δὲ πρώτος τό-
πος. αὐτὸς καθ' αὑτό. φανερὸν γὰρ ὅτι ὁ ὁρισμὸς τοῦ ἐν
τῷδε ἐστὶν ἐναντίῳ ἀφωρισμένῳ καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ τὸν αὐτὸν
συναμει. καὶ ἐν τοῖς ἄνω. καὶ γὰρ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ τῷδε τῷδε
διαφορά. πλείω διαφορᾶς. ὥστε τρίτου ὡς τῷδε ἐστὶν
διαφορὰ ἑνὸς ὑποκειμένου αὐτοῦ συναμει ἐστὶν. ἦν μὲν δὲ
ἐστὶν ἐξ ὧν λαβεῖν καὶ ἐπὶ ἑνὸς ἄνω ὡσαύτως. Τὸ δὲ δι-
ωρισται ἐκ δὲ τοῦ ὅσοις τῷ ἐξ ὧν ἓν ὑποκειμένου οὐκέτι διαφορὰ
οἷόν τε γένεσις εἶναι ἐκ φθορᾶς συναμει ἐκ τοῦ φθείρεσθαι δὲ

τὸν εἰ ἐνὶ ἐναντίον λέγουσι λόγον. εἴπερ μὲ ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον τῷ ἐνὶ ἐναντίον, ὅτι τὸ πλέον ἀγαθὸν ἢ ἀγαθόν ἐστὶν δύο ἐστὶν. ἔστω πλέον ἀφέσκον λευκοῦ λευκὸν τὸ μέγα, ἀμείνον ἢ τὸ σμικρόν· τὸ γὰρ κοινὸν τὸ σμικρὸν λευκοῦ. ὥστε δύο καλὰ τὸ πολὺ ἀφέσκοντα ἐστὶ τοῦ λευκοῦ· τὸ μέγα καὶ τὸ σμικρόν. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ δύο ἐναντία ἔσται αὐτοῖς, πρὸς τοῦ πλουσίου εἶναι καὶ ἄφρονα τὸν πλούσιον τὸ ἐπὶ τοῦ τέλειον. δεύτερον ὅτι πρὸς τί ἔχει τοὺς ἡμίσεις οὐκέτι διαφορά, τοιοῦτον τὸ ὑπὸ ἕτερα ἡμίσεα· μὴ ὑπαίτια οὖσα. οὐχὶ ἀναιρεθήσεται, ἀγαθὰ ὑπὸ τὸ αὐτό. ἀγαθὸν δὲ ἐστὶν ἡδονή, ὅτι ἡ οὐσία καὶ τὸ ὅσον πλέον ἀφέσκουσα ἡμίσεα οὖσα ἕτερα, ἢ τὰ μὲν ἡμίσεα καὶ ἡδονὴ ἀναιρεθήσονται, ὥστε ἐξ οὗ ἔσονται τὰ δύο φαῦλα οὐδαμῶς. οὐ γὰρ ἀναίρεσίν ἐστιν ἡδονῆς λευκῷ ἢ τοῦ τὸ ἥμισυ. δεύτερον ὅτι πρὸς τί ἔχει καὶ ὑπάρχοντα ἡμίσεα οὖσα διαφορά, ἢ τοῦ τὸ ἥμισυ. τὰ γὰρ ἡμίσεα ἴσα καὶ ὅμοια τῷ ὅλῳ καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἢ ἄνισα καὶ ἀνόμοια· ἀνόμοια μὲν οὖν οὐκ ἔστιν· ἴσα δὲ καὶ ὅμοια ἐστὶν ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἴσα καὶ ὅμοια ἐστὶν ἢ οὔ, ἀνάγκη καὶ τὸ ἥμισυ ἴσον καὶ ὅμοιον εἶναι τῷ ὅλῳ καὶ ἀλλήλοις· εἰ δὲ ἄνισα καὶ ἀνόμοια, ἀνάγκη καὶ τὸ ἥμισυ ἄνισον καὶ ἀνόμοιον εἶναι τῷ ὅλῳ καὶ ἀλλήλοις· ἀνάγκη γὰρ τὸ ἥμισυ ἴσον εἶναι καὶ ὅμοιον τῷ ἡμίσει καὶ τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ· εἰ γὰρ μὴ ἴσον καὶ ὅμοιον τὸ ἥμισυ τῷ ἡμίσει καὶ τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ, οὐκ ἔσται ἴσον καὶ ὅμοιον τὸ ἥμισυ τῷ ἡμίσει καὶ τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ· ἀνάγκη γὰρ τὸ ἥμισυ ἢ ἴσον εἶναι τῷ ἡμίσει καὶ τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ ἢ ἄνισον καὶ ἀνόμοιον

Ε' ση. Στέρησις οὐδὲ ὑπάρξεως ἐναντίον στέρησις θανάτου.
ἀπόφασις γὰρ οὐσίας. στέρησις ζῴου. καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων ὁμοίως. Εἰ δὴ αἱ στερήσεις μὲν ἀντιφάσεις τῶν
στερήσεων, καὶ ἐναντίόν ἐστι τὸ ἀποκείμενον
τῷ λέγειν, ὅτι ἡ στέρησις καὶ τὰ ἐναντία ὑπάρξει ἀμφό-
τερα ἅμα, καὶ ἔσται τινὰ ὧν ἐστὶ ἐναντιοφάσεις ἅμα.
καὶ στέρησις, καὶ τὰ ἐναντία. Δεῖ δὲ τοῦτο μᾶλλον εἶναι
ἀντίθεσις καὶ ἀντιφάσεως, καὶ στερήσεως καὶ ὧν ἐναντίον τὴν
ἐπὶ τοῦ ζῴου. καὶ λείπουσιν ὅλη ἐν ᾧ πεπτώκασι τὰ ἐναν-
τία περὶ ἐξεμωλίας. μωμάζουσι τοὺς ἀκροατὰς λέγειν, ὅτι
μᾶλλον καὶ ἀντιφάσεις ἀντίκειται. καὶ στέρησις τὰ ἐναντία. ἔτι
καὶ τόδε λέγειν ἐναντιόν ἐστι μᾶλλον ἀπολιπεῖν ἢ ἀντιφά-
σεως βούλεται. δείκνυσι δὲ ὅτι οὐ τὸ ἐναντίον
ἀντιφάσεως ἢ στερήσεως καὶ τὰ ἐναντία οὐκ ἀνάγκη
δεῖ πρῶτον δεικνύειν ὅτι τὰ ἐναντία οὐκ ἀνάγκη
ὡς τὰ ἀντιφάσεις ἀντικείμενα. ὁ ζῷόν ἐστιν, ὡς
καὶ φάσεως καὶ ἀποφάσεως. ὁμολογούμενος δὲ τοῦτο
φανερὸν ἔσται. ἀντιφάσεως οὐδέτερα μεταξύ. ὧν
δὲ ἐναντίων ἐστὶ τὰ μεταξύ. τὰ ἐναντία ἄρα, οὐκ ἀν-
άγκη ὡς τὰ ἀντιφατικῶς ἀντικείμενα. εἰσὶν ὧν ἔστι
ἀντίκειμένη μὲν ἀντιφάσεως καὶ στέρησις, καὶ ἐναντί-
ωσις. καὶ τὰ πρόσωπα. ἔστι δὲ τριῶν. πρώτη μὲν ἀντιφά-
σεως. μεταξὺ δὲ ἀντιφάσεως οὐκ ἔστι. ἐπὶ πάντων δὲ ἐ-
ναντίων ἐνδέχεται εἶναι τὰ μεταξύ. λέγω δὲ οἷον
τὸν ἐστὶν ἀντιφάσεως καὶ τὰ ἐναντία. καὶ στέρησις ἀν-
τιφάσεως τίς ἐστι. καὶ τοῦτο ὅτις. ἀφὸ τοῦ πῶς ἐστὶν ἀν-
τιφάσεως ἕκαστον. διαίρεσιν ποιεῖται τῆς στερήσεως. λέγ.
ἢ γὰρ τὸ ἀδύνατον ὅλως λέγειν ἐστερῆσθαι. ἢ ὃ ἀφύτε-
φυκὸς ἔχειν μὴ ἔχει. ἢ ὅλως ἢ πῶς ἀφορισθεῖ. ἀδύνατον
ὅλως ἔχειν τὸν λίθον ὄψιν. καὶ λέγειν καὶ αὖ τὸ τυφλὸν ἐστι

ρέσθαι ὄλεθρος. πάντα δ' ἔχειν τὸ ἀοριστον ἀνάγκη
ὁδόντας καὶ τὸ μὴ ἔχειν. λέγεσθαι ὀδόντων ἐπιρρέσθαι. τὸ δ'
ἢ ὅλως ἢ πως ἀφορισθῆναι, ἐπαναγκες ἐστι. καὶ οὐδὲ τὸ
μὲν ἢ ὅλως, ἐστιν ὃ πανταχῶς ἔχον, ἢ μὴ ταὐτὸν ἐστίν.
λεγόμενον δὲ ἐπιρρέσθαι. τὸ δὲ ἢ πως, σημαίνει. ὅτι ἐ
λείπει ἐν ᾧ δεῖ τι ἢ πῶς ἢ πως πεφυκέναι. ὅτι καὶ τὸ ἔχειν
φῶλους τόδας ἐπιρρέσθαι ποδῶν λείπειν. καὶ ἀπύρωνα,
ὁμοίως δὲ πυρώσας ἔχοντα βραχυλάλας. ὅτι δὲ τὸ ἐπιρρέσθαι
πολλαχῶς λέγεται. ὑποδείκνυσι ἡμᾶς καὶ ὧν ἐν τῷ δεῖ
τι ἐνδέχεται. λέγων. πολλαχῶς γὰρ τοῦτο λέγεται. ὡς σημαί-
νομεν καὶ ἡμεῖς ἐν ἄλλοις. ἐπιρρόως ἢ τὸ ἀδύνατον ἔχειν λέ-
γουσι φέρεσθαι τὸν μὴ δυνάμενον ἐστιν. τὸν δὲ μὴ δυνάμενον ἀπο-
φαίνεσθαι τοῦ δυνατοῦ. ὁμοίως δὴ καὶ τὸν μὴ ἔχειν τοῦ ἔχ''.
ἔτι δὲ ἄρα ἐνδέχεται λέγεσθαι, ὅτι ἢ στέρησις ἀντιφάσεως πῶς
ἐστιν. ἡ ἀδυναμία δὲ ὁριζόμενος, ἢ συνελημμένην τὴν στε-
ρητικήν. ὅταν μὲν γὰρ φῶλον ὁφλόντα, αὐτὸν δίκαιον ἐστιν
καὶ ἐπὶ λαγωβολίαν τὸν ἀδυναμοῦντα. ἢ τὸν ἀστράβην τὸν
στέρησιν μόνον. ἂν δὲ τυφλὸν εἴπω, τὸν τυφλόντα τὸ μὲν
τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς ἐστίν. τὸ γὰρ τυφλὸν αὐτὴ
ἐστὶν ἡ στέρησις μετὰ τοῦ ὑποκειμένου. ὡς πρὸ ὀλίγου
εἴρηται τὸ λευκόν. δηλοῖ τὸ εἶδος τῆς λευκότητος.
καὶ τὸν φύσιν αὐτῆς. ὅταν δὲ λευκὸν τὸ σῶμα τὸ λελευ-
κασμένον. ἅμα πως μιλαξὺ στερήσεως τινός ἐστι τὸ.
ὅταν γὰρ λίθος ὅτι οὐλὸν ἐστιν. οὐλὸν ἀφίησιν. ἐμφαίνω ὅτι
ἐστὶ τὸ μιλαξύ. ἀφ' ἧς φάσεως δὲ ὅτι οὐκέτι τὸ μιλαξὺ δι-
δοῦσιν. ὅτε ἐδείκνυεν ὡς οὐ συναληθεύει ἡ ἀντίφασις.
ἢ ὅτι ἡμεῖς ἀντιφάσεις ἀφορισάμενοι, λέγομεν γὰρ ὅτι
ἔστιν ἐστὶν, ἔστιν οὐκ ἔστιν, ἢ ἀποφάσεις. τὸ ἔστιν μόνον ἀνα-
γκ. οὐ λευκὸν δὲ τὸν ἄνθρωπον. ἢ δὲ στέρησις. οἷον τὸ ἀνόητον ἀνα-
γκεῖ καὶ ἄνθρωπον τινὰ καὶ ὅλως ὄντα τὸν. μιλαξὺ δ' ἐστὶν τὸ

ἢ νῶν εἶναί τι, οὐκέτι πολύ, εἰ μὴ καὶ ἀναίμακτον. διὰ τοῦτο
τὸ ἀντιφάσεως μὲν οὐκέτι μεταξύ τί καὶ ὅτι ὄναι
μᾶλλον ἀληθές, ἡμεῖς δὲ τὸ φάσεως ἐπὶ πάντων καὶ οὐ τὸ
καὶ μὴ ὄντων διαιρεῖ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές. διὰ τὸ
ὡς ἔτυχεν τὸ ἀποφάσκειν μόνον καὶ τὸ ὑπὸ τῆς κατα-
φάσεως ἁπλῶς ἀποφάσκειν, ἡ δὲ στέρησις ἐπὶ ὧν πέ-
φυκε καὶ ἡλικίαις συμβαίνει. ὡς γὰρ ἡ κατάφα-
σις, ἡ ὅτι ἡ ψυχὴ ἀνίσος ἐστὶν ἀποφαινομένη, ἢ ὅτι τὸ
λευκόν. διὰ οὖν τὸ συμβαίνειν αὐτὰς ἔχειν χώραν ἢ
μείζους ἢ λείπουσι, ὅτι ἡ ψυχὴ, οὔτε ἴσον ἐστὶν οὔτε ἄνι-
σον, ὁμοίως δὴ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν συμφυομένων.
ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως οὐδαμῶς. οὔτε γὰρ κατάφασις
ἐστὶν ὅτι ψυχὴ ἴσον ἐστὶν ἢ λευκὸν ἁπλῶς, ἢ ἀπόφα-
σις ἡ ὅτι ψυχὴ ἴσον οὐκέτι λευκόν. ἀληθοῦς διὰ τὸ μό-
νον ὡς ἔτυχεν τοῦτον ἀναιρεῖν. μηδὲν δὲ ἕτερον σημαίνει.
διαλεῖπει δὲ ἀποφάσεως μὲν οὐκέτι μεταξύ τί, κα-
τάφασις δέ τινος ἐστὶ, καὶ οὐ πάντων οὗ ἡ στέρησις
εἶναί τι μεταξὺ τῆς ἀποφάσεως μὴ εἶναι. οὐ τόπως
ἐπιτήδειον. ἁπλῶς μὲν γὰρ οὐκέτι σαῦν, ἴσον δὲ
ἢ ἄνισον, οὐδαμῶς. ὁ δὲ τοιοῦτος διὰ τὸ μὲν ἀποφάσεως
λείπουσι ὅτι σαῦν ἢ ἴσον ἐστὶν οὐκέτι σαῦν. ἐπὶ πάντων
διαιρεῖ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές. ἡ δὲ στέρησις ὡς
ἐπὶ τῆς ψυχῆς ὡς εἴρηται. συμβεβηκὸς δὲ ἕξει. καὶ
διαιροῦσι τὸ εἶναι χώραν ἐπὶ τούτων ἢ μεταξύ.
τὰ δὲ συμβεβηκότα ἡ στέρησις τῆς ἕξεως. καὶ αὐτὴ τῆς κα-
τάφασις. ἐπὶ γὰρ τοῦ ὀντινοῦν καὶ ὑποκειμένου αὐτῶν
διαιροῦσι τὸ ψεῦδος ἀποφάσεως ἀληθείας. ἐπὶ γὰρ τοῦ
τοῦ ἔχειν ἕξεως ψευδομένης ἀληθεύει ἡ στέρησις. πᾶν
γὰρ τοῦτο, ἢ ἴσον ἐστὶν, ἢ ἄνισον. εἰ δὴ αἱ μὲν ψευδεῖς
τῆς ὕλης ἐκλεῖπουσιν ἐναντίαι ἕξεις ὅτι ἡ στέ-

+ ἢ τὰ λευκὰ τῆς ἀποφάσεως. φάσεως, οὕτως ἡ κατάφασις ἐστὶν ἡ ψυχή.

ρησις ἀντιφάσεως τίς ἐστι. πότερον καὶ ἐναντίωσις τοῦ
τρισὶ δείκνυσι. διὸ λοιπὸν λέγει ὅτι αἱ ἐναντιότητες τρεῖς
εἰσὶν. αἱ δὲ ἐναντιότητες τρεῖς. αἱ δὲ τρεῖς ἀντι-
φάσεις τινές. καὶ αἱ ἐναντιότητες ἄρα ἀντιφάσεις εἰσί.
δείκνυσι δὲ τοῦτο ἀπὸ τοῦ δοκιμάζοντος ὧδε. εἰ οὖν αἱ
χρώσεις ὧν ἐναντίωσις. μίγνυνται δὲ διάφοροι ὑποκειμένου ἀν-
τοῖς ὕλαις. εἰ οὖν αἱ χρώσεις ἐν τῇ ὕλῃ τῇ ὑποκειμένῃ
ἐκ δύο ἐναντίων εἰσί. πᾶσα δὲ χρώσις, ἢ ἐκ λευ-
κοῦ εἴδους ἔξεως ἐστὶ τοῦτο δὲ λέγω παραμήλου καὶ ἴου, ἢ
ἐκ μήλου εἴδους τρεπτέως. λευκὸν δέ ἐστιν. ὅτι μὴ ἐναν-
τίόν ἐστι τρεπτὸν εἶναι. εἰ γὰρ τὸ μουσικὸν ἐκ τοῦ ἀμούσου
ὅτι μᾶλλον τρεπτὸν ἐστιν. πᾶσα δὲ χρῶσις ἐκ λευκοῦ ἐναντίου
τὸ μήλου καὶ τοῦ ἀμούσου καὶ ἐναντιότητος καὶ τρε-
πτὸν ἐστι. λευκὸν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων οὕτως εὑρεῖς ἀεὶ δέ
σι πᾶσα χρῶσις ἢ ἐκ λευκοῦ εἴδους καὶ μέλανος ἔξεως, ἢ ἐκ μέλα-
νος ἔξεως ἐστὶ, διάκρασιν ἐν μὲν τρεῖς χρώσεως. ἀχρὰ καὶ ἰώδη
ὑποφαινόμενον. ὅταν γὰρ ἐκ λευκοῦ μουσικοῦ καὶ μέλανος
χρῶμα ἄμουσον. ἢ μᾶλλον ἐξ εἴδους ἔστωσαν αἱ χρώσεις καὶ
ἕξεως. διώρισται γὰρ ἐν μὲν τρεῖς χρώσεως. ὡς λάχεσ-
τον ὧν εἶδον. καὶ ἕξεις δύο καὶ μᾶλλον ἢ ὅσαι. ἐκ δὲ χλόνα
τρεπτὸς. ὅταν δὲ ἐξ ἀμούσου καὶ μέλανος χρῶμα μουσι-
κὸν ἢ λευκόν. ἐκ τρεπτὸς ἐστὶν αὕτη ἡ χρῶσις. ὥστε ἐκ
τοῦ μέλανος καὶ τοῦ λευκοῦ ἐναντία. τὸ δὲ μέλαν τρεπτὸς ἐκ
λευκοῦ. καὶ τὸ ἄμουσον μουσικοῦ. φανερὸν ὅτι πᾶσα
ἐναντιότης τρεπτὸς ἐστὶ καὶ ἕξις. οὐ πᾶσα δὲ στέρησις
ἐναντιότης. αὐτίκα δὲ λοῦ μὴ πᾶσαν τρεπτὸν ἐναντιότη-
τα λέγεσθαι. ὅτι πολλαχῶς ἡ στέρησις λέγεται. στέρησις
γὰρ καὶ τὸ φαιὸν λέγεται τοῦ λευκοῦ. ἐναντίον δοῦκέ-
τι κυρίως. ἐναντία γὰρ ἐστὶν ἐξ ὧν ἐχθρὸν ὡς ἡ λευκοῦ
καὶ μέλανος ἐξαμηλῶν ἔχει χρῶσις. καὶ ὥσπερ ἐλέγ-

ἔναγχος ἐναντία ἐστίν. ὧν δὲ διάστημα μέσιστόν ἐστιν, ἡ δὲ
τοῦ λευκοῦ καὶ φαιοῦ ἀπαγγήλων διάστασις οὐ μεσίστη.
ὥστε τὸ φαιὸν στέρησις μὲν ἐστὶ λευκοῦ. ἐναντιότης δὲ
τὸ φαιὸν καὶ λευκὸν οὐκ ἔστιν. οὐκ ἄρα πᾶσα στέρησις
ἐναντιότης. ὅτι δὲ πᾶσα ἐναντιότης στέρησις ἐστί, φα-
νερόν φησιν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς. πᾶσα γὰρ ἐναντιότης ἔ-
χει στέρησιν, εὐθὺ γὰρ ἡ ψυχρότης θερμοῦ στέρησιν ἔχει.
καὶ ἡ μεγανία λευκοῦ. καὶ ἡ ἀνισότης ἰσότητος. καὶ ἡ ἀ-
νομοιότης ὁμοιότητος. καὶ ἡ κακία ἀρετῆς. ἐκ τούτου
δὲ πορίζομεθα, ὡς ἡ στέρησις, οὐχ ἕτερόν τι ἐστὶν, ἢ θά-
τερον τῶν ἐναντίων, ἤτοι τὸ ἓν μόριον τῆς ἐναντιότη-
τος. τὸ γὰρ μεγάνι τὸ ἓν τῆς ἐναντιώσεως ἐστίν. εἰ γὰρ
ὅλη ἡ ἐναντιότης, τὰ δύο ἐστὶ τὸ τε λευκὸν καὶ μεγάν.
τὸ μεγάν ἄρα τὸ ἕτερον ἐστὶ τῶν ἐναντίων. πᾶσα δὴ ἐναντι-
ότης στέρησιν ἔχει. καὶ ἔστιν ἡ στέρησις τὸ ἕτερον τῶν
ἐναντίων. οὐχ ὁμοίως δὲ πάντα ἐστερεῖσθαι λέγεται.
ἀγὰ διαφέρει ὥσπερ εἴρηται. καὶ εἴρηται ὅτι τὸ μὲν
ἐστερεῖσθαι λέγεται. ἂν μόνον ἦ ἐστερημένον. ὁ γὰρ λί-
θος ἐστερεῖσθαι ὄψεως λέγεται. οὐχ ὡς τὰ πεφυκότα
μὲν ἔχειν καὶ μὴ ἔχοντα. ἀγὸ ὅτι μόνον οὐκ ἔχει: τὸ δὲ
ἐὰν ἦ ποτε πεφυκὸς ἔχειν. μὴ ἔχειν ὅτε πέφυκεν ἔχ.
ἢ εἰ ἐπεφύκει ἔν τινι μορίῳ ἔχειν ὡς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὄ-
ψιν μὴ ἔχει, ἢ τῷ κυρίῳ. ὁ γὰρ τῆς δεξιᾶς χειρὸς στερη-
θεὶς. ἄχειρ λέγεται ὅτι τοῦ κυριωτέρου μέρους ἐστέρη
κυριώτερον γὰρ ἡ δεξιὰ τῆς λαιᾶς, πάντη δὲ ἄχειρ λέ-
γεται ὁ ἀμφοῖν ταῖν χεροῖν στερηθεὶς. διὸ ὅσων μὲν ἐναντί-
ἐστι τὸ ὑποκείμενον ὡρισμένον. οἷον περιττοῦ καὶ ἀρτίου
ὁ ἀριθμός. τούτων οὐδὲν ἐστι μεταξύ. ὅσων δὲ οὐχ ὡρισ-
μένον τούτων ἐστίν. οὐχ ὡρισμένον δὲ τὸ ὑποκείμενον ἐ-
στὶν ἀγαθῷ καὶ κακῷ. ἐν ἁπάσαις γὰρ ταῖς κατηγορίαις

γ΄

γ΄

μὴν ἐνδέχεται ὑποκειμένῳ τινὶ τὸ προκείμενον ἄτοπος
εἶναι. ἢ λευκόν. καὶ πάλιν εἰ θεὶ μέν. ὡσὶ ἄνθρωπον ἐνδέ-
χεται οἰκία σήμερον ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐλεύσεσθαι κλέωνα,
ἢ ἡμέραν. μηδὲν δὲ ἕτερον. ἐροῦμεν διάληψιν ὑποθέ-
σιν. πότερον κλέων ἢ ἡ ὀλυμπιονίκης, ἢ ἡμέρας. εἰ δ'
καὶ ἄμφω τινὶς ἐμέλλον ἐλεύσεσθαι. οὐκ ἐροῦμεν τὸ πρό-
τερον ἢ ὁ ὀλυμπιονίκης ἢ κλέων. διὰ τὸ ἐνδέχεσθαι
μηδέτερον εἶναι τούτων τὸν ἐλθόντα. ἀμφότερον. οἷον
τὸν σωκράτην. ἀμφοῖν καὶ ἀνάγκη ἐν οὐσιᾷ γὰρ καὶ ὑπο-
κειμένῳ δυοῖν ὄντοιν τὸ πρότερον ἐρωτᾶν. ἀμφοῖν συμβέ-
βηκεν. ἔστι δὲ ἁπλῶν ἀντικειμένων ἐξ ἀνάγκης, ἀεὶ καὶ τῶν
τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἐκ τῶν κυρίως ἀντικειμένων ἐλήλυ-
θε. διὰ γὰρ τὸ μὴ τυχεῖν ἀεὶ τινὰ τῶν ἀντικειμένων ὑπάρ-
χειν. ὑπόκειται δὲ καὶ εὐλαῖον. μὴ ἅμα αὐτοὺς ἐλε-
λυθέναι λέγειν. τὸ πρότερον ἦλθεν. εἰ γὰρ οὐδέτερον
ἅμα αὐτοὺς ἐλθεῖν. ψεῦδος τὸ ἐρωτηθέν, πότερος ἦλθεν.
εἰ δὲ καὶ ἅμα ἐνδεχομένων ἐλθεῖν ἐρωτᾶται τὸ πότε-
ρος ἦλθεν. εὐθὺς εἰς τὸ ἐνδέχεται πολλὰ ἐμπίπτειν τοῦ-
τῶν εἰσιὼν ἀντίφασιν. οἷον ἀμφότεροι ἦλθον. οὐδείς.
καὶ οὕτω πάλιν τὸ πρότερον ἐπὶ ἀντιφάσεως λέγεται.
εἰ δὲ ἐν τοῖς ἀντικειμένοις ὡσπερ εἴρηται. ἢ τῷ δοκέ-
ρου ζήτησις. λέγομεν δὲ καὶ πότερον μεῖζον. ἢ ἴσον ἢ
ἔλασσον τίς ἐστι ἀντίθεσις τοῦ ἴσου πρὸς τὸ μεῖζον,
καὶ ἔλασσον. καὶ καθ' ἑτέρα ὧν τοῦ ὑποκειμένου πρό-
πων ἀντικείσθαι. οὔτε γὰρ τὸ ἴσον ἑνί μόνῳ. οἷον ᾧ μεί-
ζονι ἢ τῷ ἐλάσσονι ἀντικεῖσθαι. τίς γὰρ ἐστι λόγος τοῦ
ᾧ μείζονι μὲν ἀντικεῖσθαι τὸ ἴσον. ᾧ ἐλάσσονι δὲ μή.
ἢ ἐμπαλιν ᾧ ἐλάσσονι μὲν. ἀμφοῖν καὶ τῷ μείζονι. ἀμφὶ μὲν
εἰ περ ἀντικείσονται ᾧ ἴσῳ καὶ τὸ μεῖζον, καὶ τὸ ἔλασ-
σον. ἑνὸν ὅτι δύο ἐνί ἐναντία. διότι ὅτι δὲ τὸ ἐν

ἐνὶ ἐναντίον. ἔτι τῷ ἀνίσῳ ἐναντίον τὸ ἴσον. ἀμὰ μὲν
τὸ ἄνισον δηλωτικόν ἐστι τοῦ μείζονος καὶ ἐλάσσονος.
ὥστε εἰ ἐναντίον τῷ ἴσῳ τὸ ἄνισον. καὶ οὕτως δύο εἰσὶν
ἐναντία. εἰ δὲ τὸ ἄνισον ἀμφότερα δηλοῖ. τὸ μεῖζον καὶ
ἔλασσον, οὐκ εἰκὸς ἐστι, λέγειν ὅτι τὸ ἄνισον χρή. ὥστε ἔν-
τι ὄνομα λαμβάνειν. καὶ ἀντιτιθέναι τῷ ἴσῳ. καὶ οὕτως
ἐπάγειν. ὅτι ἐν τὸ ἄνισον. ἐνὶ τῷ ἴσῳ ἐναντίον. τοῦτο γὰρ
τοῖς ὑπὸ τὴν δυάδα τὸ ἄνισον ἀνάγουσι βοηθεῖ. ἐπει-
δὴ γὰρ τὸ ἄνισον δυοῖν ἐστὶ δηλωτικόν. εὐλόγως αὐτὸ ὑ-
πὸ τὴν δυάδα ἀνάγουσι. τῷ δὲ λέγοντι ὡς ἐπειδὴ τὸ ἄ-
νισον ἐν ἐστὶν ὄνομα καὶ ἀντιτιθέμενοι τῷ ἴσῳ. ὡς ἐν
ἐνὶ ἀντιτίθεται, οὐ δαμῶς βοηθεῖ. οὐ γὰρ τὰ ὀνόματα
εἰσὶ τὰ ἀντικείμενα. ἀμὰ τὰ ὑπὸ τῶν ὀνομάτων σημαι-
νόμενα πράγματα. ὥστε εἰ καὶ ἑνὸς ἐστὶ τὸ ἄνισον ὄ-
νομα. ἀμὲ ἐπειδὴ δυοῖν ἐστὶ δηλωτικόν. ὁ τοῦτο τῷ ἴσῳ
ἀντιτιθείς. δύο ἐνὶ ἀντέθηκε. ὥστε ἔσονται τῷ ἐνὶ δύο
ἐναντία. ὅπερ ἀδύνατον. ἔτι τὸ μὲν ἴσον μεταξύ φαί-
νεται τοῦτε μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ, ἐναντίωσις δὲ
μεταξύ, οὐκ ἔστι τὸ ἴσον ἄρα, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἐναντίον.
ἄμως τε εἰ ἐναντιότητα λέγομεν τὴν μεγίστην καὶ τελεῖ-
διάστασιν. οὐκ ἂν εἴη μεταξύ τινός. μεταξύ γὰρ τινὸς
οὖσα συμβαίνει αὐτὴν μὴ εἶναι τελεῖαν. καὶ ἡ μὲν ἐ-
ναντιότης μεταξύ τινός ὡς εἴρηται οὐκ ἔστιν. αὐτὴν δὲ
μάλιον ἔχει ἑαυτῆς τὶ μεταξύ, ὡς τὸ φαιὸν ἡ λευκό-
της καὶ μελανία, δέδεικται ἄρα ὅτι τὸ ἴσον τῷ μείζονι
καὶ ἐλάσσονι. οὐκ ἀντίκειται. ὡς τὰ ἐναντία. συμβαί-
νει γὰρ δύο ἐνὶ εἶναι ἐναντία. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴρηται. λεί-
πεται δὴ. ἢ ὡς ἀπόφασιν ἀντικεῖσθαι ἢ στέρησιν ::
Λ Εἰξας τὴν τοῦ ἴσου πρὸς τὸ μεῖζον καὶ ἔλασσον ἀντί-
θεσιν μὴ οὖσαν ὡς τὰ ἐναντία λέγει, λειπόμενον εἶναι

αὐτικεῖσθαι αὐτά, ἢ ὡς ἀπόφασιν, ἢ ὡς στέρησιν, τέως
δὲ τὸ λέγειν ὅτι καθένα ὧν δύο τούτων τρόπων, ἢ ὧν
μείζονι μόνω αὐτίκειται. ὧν δὲ ἐλάσσονι μή, ἢ ὧν ἐλάσ-
σονι μὲν μόνω τῷ μείζονι δὲ μή, οὐκ ἐν δέχεται, διὰ τί
γὰρ ἑνὶ ὁτῳοῦν αὐτοῖν καὶ οὐκ ἀμφοῖν αὐτικείσεται
ἀπορήσας οὖν λύει λέγων ἀμφοῖν ἄρα ἀπόφασις στε-
ρητική, τουτέστιν ἀντίκειται ἄρα τὸ ἴσον ὧν μείζονι
καὶ ἐλάσσονι, ὡς ἀπόφασις στερητική. τουτέστιν αὐ-
τὸ γὰρ ἴσον ἀπόφασις ἐστὶ τοῦ μείζονος καὶ ἐλάσσονος.
ἴσον γὰρ ἐστὶ τὸ μήτε μεῖζον οὔ, μήτε ἔλασσον, καὶ ἐ-
πὶ τούτῳ ἀντικεῖσθαι αὐτοῖς ὡς ἀπόφασις στερητική
πρὸς ἀμφότερα λέγεται, οἷον πότερον ἴσον, ἢ μεῖζον
ἢ ἔλασσον. πρὸς θάτερον δὲ οὐ λέγεται μόνον πότερον. οὐ
γὰρ λέγομεν πότερον ἴσον ἢ μεῖζον, ἢ ἔμπαλιν, πότερον
ἴσον ἢ ἔλασσον. ἀμᾶ εἰ τρία. τουτέστιν, ἀμᾶ εἰ τὸ πότερα
πρὸς τὰ τρία λέγεται. ἀμοῦ πρὸς τὰ δύο, ἀμὰ πότερα
ἴσον, ἢ μεῖζον, ἢ ἔλασσον. εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ ἴσον ἀπόφα-
σις ἐστὶ στερητικὴ τοῦ μείζονος καὶ ἐλάσσονος, ἐπάγει, οὐ
στέρησις δὲ ἐξ ἀνάγκης. οὐ γὰρ πᾶν ἴσον ἢ μεῖζον ἢ ἔλασσον
ἀπόφασις γὰρ στερητικὴν λέγων, ἀπόφασιν τὴν ἐπὶ μι-
κατηγορίας διαιροῦσαν τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ
δὲ ὧν ἄμων συμψευδομένων τῇ καταφάσει. ὡς περὶ τὸ
ἴσον ἐπὶ μόνου τοῦ ποσοῦ. πᾶν γὰρ ποσὸν ἢ ἴσον ἐστὶν
ἢ μεῖζον, ἢ ἔλασσον. ἐπὶ δὲ ὧν ἄμων ψεύσεται, τὸ γὰρ λεγ-
κὸν οὔτε ἴσον ἐστὶν, οὔτε μεῖζον, ἢ ἔλασσον. ἐστὶν οὖν στε-
ρητικὴ ἀπόφασις, ἡ στερητικὴ στέρησις. ἀμφοτέρως
γὰρ γράφεται αὕτη, ἡ ἐπὶ μιᾶς κατηγορίας. μετὰ τῆς
οἰκείας καταφάσεως τὸ ψεῦδος διαιροῦσα καὶ τὴν ἀ-
λήθειαν, ἀναγκαία δὲ στέρησις ἐστὶν ἢ ἀπόφασις, ἡ
ἐπὶ πάντων καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων διαιροῦσα τὸ ψεῦ

δος καὶ τὴν ἀγήθειαν. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κυρίως ἀπόφασις.
ἡ γὰρ ἴσον οὐκ ἔστιν ἀπόφασις μετὰ τῆς ἴσον ἐστὶ κατα-
φάσεως. διαιρεῖ ἐπὶ πάντων τὸ ἀγηθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.
τῆς γὰρ ὅτι ἡ ψυχὴ ἴση ἐστὶ καταφάσεως ψευδομένης
ἡ ἀπόφασις ἡ ὅτι ἡ ψυχὴ οὐκ ἔστιν ἴση. ἀγηθές ἐστιν.
οὐκ ἔστιν οὖν τὸ ἴσον στέρησις ἀναγκαία. οὐ γὰρ ἐπὶ πᾶν
διαιρεῖ τὴν ἀγήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος. οὐ γὰρ πᾶν ἢ ἴσον
ἢ μεῖζον, ἢ ἔλασσον ἐστίν. οὐδὲ γὰρ τούτων ἡ ψυχὴ ἢ τὸ λευ-
κόν. ἀμὲν οἷς πέφυκε τὸ ἴσον εἶναι. πέφυκε δὲ ἐν ὅσῳ
ποσῷ. ἴδιον γὰρ ποσοῦ τὸ ἴσον καὶ ἄνισον. ἐν τοῦτο
διαιρεῖ τὸ ἀγηθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. ἔστι δὴ τὸ ἴσον. τὸ μήτε
μέγα μήτε μικρόν. ὥστε τὸ ἴσον στέρησις ἐστὶ μεγάλου
καὶ μικροῦ. τὸ δὲ πεφυκὸς μέγα ἢ μικρὸν εἶναι προσ-
κεῖται αὐτῷ. ὡς εἰ ἔλεγεν. οὐ πᾶν λέγω ἴσον. ἀμὰ τὸ πε-
φυκὸς μέγα εἶναι ἢ μικρόν. τὴν γὰρ ψυχὴν ἴσην οὐ
φαμὲν. οὐδὲ γὰρ πέφυκε μεγάλη εἶναι ἢ μικρά. ἀμερὴς
γὰρ καὶ ἄποσος. τὸν δὲ πῆχυν φαμὲν. διότι ἴσος μὲν
ἐστιν ἑτέρῳ πήχει. μείζων δὲ τοῦ ἡμίσεως. ἐλάσσων
δὲ ὧν δύο πήχεων. ἐστὶν οὖν τὸ ἴσον. τὸ μήτε μέγα μή-
τε μικρόν. καὶ ἀντίκειται ἀμφοῖν ὡς ἀπόφασις στερη-
τική. διὸ καὶ μεταξύ ἐστὶ τοῦ μείζονος καὶ ἐλάσσονος.
καὶ τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακόν. τῶτε ἀγαθῷ καὶ τῷ κα-
κῷ ἀντίκειται. ἀνώνυμος δὲ ἐστὶ τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε
κακόν. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ ἀνώνυμον εἶναι ἐπήνεγκεν.
εἰ πῶν, πολλαχῶς γὰρ λέγεται ἑκάτερον. τότε ἀγαθὸν καὶ
τὸ κακόν. ἐπὶ γὰρ ὧν δέκα κατηγοριῶν ἐστὶ καὶ ἀγαθὸν καὶ
κακόν. καὶ γὰρ καὶ ἐν οὐσίᾳ ἐστὶ. καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν. καὶ
ἐν ποσῷ καὶ ἐν ποιῷ. καὶ ταῖς ἄλλαις εἰ δὲ τοῦτο, ἀόριστον
ἄρα τὸ μεταξύ. ὥστε καὶ ἀνώνυμον. τὰ γὰρ ἀόριστα καὶ
ἀνώνυμα. ἀλλὰ μᾶλλον ὠνομασμένον ἐστὶ, τὸ μήτε λευκὸν

μήτε μέλαν· ὁμωνύμως οὖν λέγεται εὖ, ἀφ' ἑνὸς μήτε λευκὸν μήτε μέλαν. οἷον καὶ τὸ φωνοῦν· ἔστι καὶ τὸ ἀφωνοῦν καὶ τὸ πραΰνον. καὶ τἆλλα· ὅμως ὡρισμένῳ λόγῳ τὸ χεῶμαι. καὶ μίτρᾳ οὐ ταὐτὸν πολλῷ, ἀφ' ἑνὸς ὑποτίθενται. ἐφ' ὧν λέγεται διεσπασμένως. καὶ ἀσύφασις αὖ τὴ. λέγων ἀσύφασιν λάθρᾳ· τὸ μήτε λευκὸν μήτε μέλαν. ταῦτα δὲ φανερὰ ἐν ἀσύφασιν αὐτὰ εἶναι, ἢ φαῦλα εἶναι ἢ ὠχρόν, ἢ τοιοῦτόν τι ἄμφω, ὥστε ἐστιν ἡ ἐν ἀσύφασις, ἐν τοῖς ἐν ᾧ αὐλῷ χρῶνται. ἢ ἐν αὐλῇ καλλιτορία οὐδὲν λέγεται· τοῖς λέγουσιν ὅτι μιλαξὺ χειρὸς καὶ ὑποδήματος οὐκέτι τὸ μήτε χεῖρ μήτε ὑπόδημα ὄν, οὐκ ὀρθῶς αὐτοῖς ἐπιτιμῶσιν οἱ λέγοντες ὅτι ἔστι μιλαξὺ χεῖρος καὶ ὑποδήματος· τὸ μήτε χεῖρ μήτε ὑπόδημα, διὰ τὸ μιλαξὺ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ εἶναι· τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακόν. οὐκ ὀρθῶς οὖν ἐπιτιμῶσιν οὐδὲ ἔστι μιλαξὺ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· οὐδὲ ἀνάγκη τοῦτο συμβαίνειν, ἢ μιλὺ ἔστι σωματόφασις· λέγει σωματόφασιν τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακόν, διὰ τὸ οὐ ναστοφάσκειν ἀμφότερα, καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ἢ μὲν δὴ σωματόφασις τῶν ὁμολογουμένως ἀντικειμένων ἔστι, καὶ ὧν ἔστι μιλαξὺ καὶ πάθημα· διὸ οὐδὲν ἡ μεταβολὴ ἐν τοῦτο ἔστι, ἢ τόδε· οἷον ἐν τοῦ κακοῦ εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐμπαγῆ· ἢ δίχνις καὶ τὸ σῶμα ὁμολογουμένως μὴ ὄντα ἀντικείμενα· πῶς ἂν εἴη λοιδορίαν σωματόφασις, οὔτε γὰρ ἂν ἦν κείμενα ἤδη, οὔτε ἔστιν αὐλῶν διαφορά· ἐν ἀγαθῷ γὰρ χρῆσι· ὧν δὲ ἔστι σωματόφασις ταῦτα ὁμοχρῆστα ἐστίν· οὕτω γὰρ λοιδορητοῦ τοῦ ἐν ἀγαθῷ γὰρ χρῆσι ὧν αἱ σωματοφάσεις ἤδη, χρὴ ἀκούειν· εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἀδιανόητον ἔσται τὸ λεγόμενον· καὶ ἐναντίον τοῖς λεγομένοις εἶναι δόξαιεν· καὶ ὡς ἀρχὴ πάντων εἶρηται· τὸ ἐν ἀγαθῷ γὰρ

ἡνίκα οὖν αἱ σωματοφάσεις λέγουσιν· ὡς εἰ περιελθόντι τὸ ἡνίκα τὸ οὐκείσθαι. ἵν' ᾖ τὸ παρὰ τοιοῦτον· ὑπάγω γὰρ ἡνίκα δοῦκ ἐστίν. ὧν αἱ σωματοφάσεις λέγουσιν· ὥφελεν οὖν εἶναι τὸ λεπόμενον· τὸ δὲ οὐ τὰ αὐτὰ γὰρ ἀντικείμενα ἐστὶν, οὐδὲ ἓν ἀλλῶν διαφορά, λίθοι γὰρ διαφορὰν ἀλλὰ διαιρετικὴν τοῦ ἡνίκα. οἷον ἐστὶν ἐπιχείρημα τὸ οὐκ εἰρηκέναι. καὶ διαιρετικὴν· ἐπὶ ζῴου δὲ τοῦ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου. καὶ ἵππος λίθων· ὅτι τῶν ὑπομάτων καὶ τῆς χειρὸς οὐκεῖται σωματόφασις, ὅτου δὲ ἐστὶν ἀλλῶν διαφορά· καὶ ἀλλὰ αἱ πάντα τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν διαιρημένας ἐν αὐτοῖς διαφορᾶς ἀναιτίαν ἐπ· οὐ γὰρ ὑπάγω γὰρ ἡνίκα ἵππος ἐστίν· ὧν δὲ ἐστὶ σωματόφασις ἐν ᾧ οὐ πῶς ἐστὶ ἡνίκα· καὶ οὕτως ὧν ἐστὶν αἱ σωματοφάσεις· ἵν' ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ αὐτό· τῶν δὲ ὑποσημάτων καὶ τῆς χειρὸς ἀναιρεῖς οὐ στὶ ἐστὶν ὑποκείμενον· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ ἵππος καὶ ἀλλῶν πολλῶν ἀποροῦσιν αὐτῆς· πλὴν ὅτι τὸ ἓν καὶ τὰ πολλὰ πῶς ἀντίκειται, καὶ μανθάνεις τοῦ ἴσου καὶ μείζονος καὶ ἐλάττονος μεταξύ· καὶ εἰ πῶς ὅπως ἀντίκειται· ἀλλὰ τῷ ἐχέ φησὶ τὸ ἓν καὶ τὸ πολλὰ, λίθων ὁμοίως οὕτω καὶ μείζονι· καὶ ἡ ἀντίθεσις ἀποροῦσιν αὐτῆς πῶς ἀντίκειται τὸ ἓν καὶ τὰ πολλὰ λίθων ὁμοίως· εἰ γὰρ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔστιν ἡ ἀντίθεσις τοῦτο νομίσαι, συμβαίνει ἕνια ἀδύνατα· τὸ γὰρ ἓν φανὲν ὀλίγον· ἢ ὀλίγα ἔσται, τὸ δὲ ὀλίγον ἢ τὰ ὀλίγα πλῆθος εἶναι· λίθος γὰρ καὶ ὀλίγον πλῆθος· καὶ ὀλίγα πλήθη· τὸ δὲ πλῆθος διαιρετόν· τὸ ἓν ἄρα ἆρα διαιρετόν· ὅπερ ἄτοπον· πῶς δὲ τὸ ἓν ὀλίγον ἐστὶν· ἐν λευθεν δήλον· ἡ πολλὰ ἀντίκειται τοῖς ὀλίγοις· τὸ δὲ δύο πολλά· ἡ τὸ δύο πολλὰ· πλὴν μᾶλλον τοῦ ἑνὸς ὀλίγα ἀποδόσεται· οὐ δεῖ δηλονότι ἄμφω· ἀμφοῖν ὦ ἐστί· τὸ δύο ἄρα, πολλὰ ὄντα τῷ ἑνὶ ὡς ὀλίγῳ ἀντίκειται· ἀμφὶ μὲν τὸ

ὀλίγον πλῆθος· τοῦτο δ' διαιρετόν· τὸ ἓν ἄρα διαιρετόν.
ὅτι δὲ τὰ δύο πολλά ἐστι δῆλον, εἰλαμβάνω γὰρ τὸ δισσὸν
ἀριθμὸν καὶ τὸ τριττόν· τὸ δισσὸν ἐκ τοῦ δύο ἔχει τὸ δὶς
πλάσιον λέγεσθαι· καὶ τὰ δύο ἄρα ἀριθμὸν πλάσιον· ἀνάγκη
τὸ πολλαπλάσιον πολλά ἐστι· καὶ τὰ δύο ἄρα πολλά.
εἰ δὲ τὰ δύο πολλά· τὸ ἓν ἔσται ὀλίγον· ἀδύνατα γὰρ ἀμφω
τὰ δύο πολλὰ λεχθήσεται· εἰ μὴ ἀρχὴ τὸ ἓν καὶ τὸ ὀλί-
γον· τοῦ ἑνὸς γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐλαττον καὶ ὀλιγώτε-
ρον ὥστε εἰ τὰ δύο πολλὰ καὶ τὸ ἓν ὀλίγον· ἔστι γὰρ τι
ἐν μήκει τὸ μακρὸν καὶ τὸ βραχύ· οὕτως ἐν πλήθει τὸ
πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον· καὶ ὁ μὲν ἢ σοὶ καὶ πολλά· τὸ γὰρ
σοὶ πλῆθος· σοὶ ἐστι καὶ τὰ πολλὰ πολύ· τὰ γὰρ πολ
λὰ δύ' ἀρα· λέγονται πολὺ πλῆθος· ἡ μὴ τὴ ἄρα φησὶ
διαφέρειν ἢ πλησιχῆ ἀορίστω· συνεχὲς λέγων ἀόριστον·
εἴτε πεζοῦ· ὡς τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ· ἀόριστα γὰρ οἱ
κείω ὅρω ὁρᾷ· ἀγγοεῖσθαι δ' ἀόριστα ἐστι· λέγεται δ' ὡς ἂν ὦ
εἰσὶν ἀτελεῖς· ὑδρεῖον γὰρ ἐν ᾧ περιχυσέως ἐλείπετο· ὁ
δυσόριστον οὐ οἰκείω ὅρω· ἀδρεῖον ἐστιν ἀγγοεῖσθαι· τοῦ
ὕδωρ συνεχὲς ἀόριστον ὄν· πολὺ λέγεται· πολλὰ δὲ οὔ·
εἰσοῦ τὸ ὀλίγον λέγεται ὀλίγα· τὸ ὀλίγον πλῆθος τί
ἐστιν· ἀγγέλου τε καὶ ἡμέρας πλῆθος τί ἐστιν· ἐπεὶ δὲ καὶ
ὀλίγον παραλαμβάνεται λέγεται πῶς τὸ ἓν καὶ τὰ πολλὰ ἀν τί
κεῖται· ἅμα δὲ λυθῇ καὶ τὸν παρὰ συλλογισμοῦ· ἐξ οὗ
συνάγεται ὅτι τὸ ἓν πλῆθος τί ἐστι· ψευδὲς γὰρ ἐστιν ἢ
σφόδρα· ἢ παῦ πολὺ καὶ πολλὰ λέγουσι· ἐξ ὧν ὁμοι-
ολογῆς συνήγετο· καὶ σαῦ τὸ ὀλίγον· ὀλίγα· λεχθέντος
ὅτι ἴσως τὰ πολλὰ λέγεται καὶ πολύ· καὶ ἐμπαγιῶνται
ἐπὶ ἰῶν παύλων δὲ ἅμα διαφορά· τὸ γὰρ ὕδωρ πολὺ
μὲν λέγεται· πολλὰ δὲ οὐδαμῶς· ἀγγεῖα διαιρετὰ δὴ·
λέγεται πολλά· λέγονται διαιρετὰ· οὐδὲ ἀδιαίρετα·

ἀναμένω δ. διαιρετέον. ἀμάλα ἤτοι καλεῖται μεμερισμένα. ὅθεν καὶ ἀναμένα φησὶ δηλονότι μεμερισμένα. ὅθεν καὶ ἐστὶν ἐνεργεία ἐνλούλοις λέγεται τὸ πολλά, ὡς πεῖνα μὲν ἔχουσι λεπτῇ. εἰ δὲ πλῆθος ἔχει ὑστερεχῶς, ἢ ἁπλῶς, ἢ πρόσληψιν γὰρ ἐνίοτε ἄνδρας πολλοὺς φαμέν, οὐχ ἁπλῶς. ἀμὰ πεῖνα τὸν δίκα. ἁπλῶς δὲ πολλοὶ οἱ ἐνίοτε λέγονται, ὅταν αὐτοὶ καθαύλους θεωροῦνται. μὴ προσλαμβάνομεν ὧν δίκα. ὁμοίως δίκαι τὸ ὀλίγον καὶ τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον. εἰ δὲ πλῆθος ἔχει ἐλαττῶν. οἱ γὰρ δίκα ἀνδρῶν πλῆθος ἡτισοῦν ἔχοντες, ἐλαττῶν εἰσὶ τοὺς ἐνίοτε, ἀμφοτέρους πολλὰ λέγεται. ὅταν ἢ πλῆθος ὡς ἀριθμός. αἱ γὰρ ἐνίοτε μονάδες πλείοσι δίκαις πολλαὶ λέγονται. ὅθεν πολύ. λέγω δὲ τὸ ὡς ἀριθμὸς πολὺ αὐτὴ κεῖσθαι ὧδί νι. ὡς μέτρον μετρεῖν. ἐνίοτε γὰρ ἡ μονὰς πολλαπλασιάζει τὸν ἐνίοτε ποιοῦσαν. οὕτως γὰρ λέγομεν πολλὰ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ. ὥσθ' ὅτις ἔστι δύο εἶναι, καὶ τὰ δίκα. ὁ γὰρ δίκα ἀριθμός. δεκάκις ἑκὰ τὸ νί. ὡς πολλὰ δίκα λευκά. δεκάκις τὸ νὶ λευκόν. ἐὰν οὖν πολλὰ καὶ τὸ νὶ ᾖ ἐν ἀριθμοῖς ὡς ἀμὰ μεμερισμένα καὶ τὸ μέτρον. καὶ μεμερισμένον. τὸ δὲ μέτρον καὶ τὸ μεμερισμένον ἐκ παραμηλουκεῖται. ὥσπερ ἀπὸ πολλὰ καὶ τὸ νί. ὡς ἀπὸ πρὸ αὐτὴ κεῖνται. ὡς δύο. ὡς μέτρον καὶ τὸ μέτρου καὶ τὸ μεμερισμένον. ὕστερον καὶ τὸ μεμερισμένου. οὕτω καὶ ἀπὸ πολλὰ πλάσια λέγεται. ἔνιοτε γὰρ ἀριθμὸς πολλὰ ἐστὶν ὅτι πολλά ἐστιν. ὁ γὰρ δίκα, δίκα ἐστὶν ἀεί. μετρεῖ δὲ ἐστὶ ὧδί νι. καὶ ἐστὶν ἔνιοτε ἀριθμὸς ἢ τὸ ἐν ἀριθμῷ πολλαπλάσιον. ὡς ἀπὸ κεῖται ὧδί νι. οὐχ ὡς τῷ ὀλίγῳ. τῷ γὰρ ὀλίγῳ. τῷ μὴ ἐν ἀριθμῷ πολὺ ἀπὸ κεῖται. οὕτως μὲν οὖν ἐστὶ καὶ ἀπὸ πολλά. ὡς μεμερισθέντα ὑπὸ τῆς μονάδος. ὡς δὲ πλῆθος ἔχον ὑστερεχῶς, ἢ ἁπλῶς ἢ πρόσληψιν. οὐκ ἐστὶν. ἀμφοτέρως οὖν

τ ἀριθμοῦ πολλῶν. πρῶτ πολύ: τὸ δύο. καὶ λα τρίτας
καὶ λα πέμπτας, καὶ λα ἕκτας, καὶ λα λοιπα, πολλα ἐστιν. ἀμα
πρῶτον τὸ δύο ἐν ἀριθμοῖς ἐστι πολύ. πολυμερῶς οὖν.
πρῶτον. ὀλίγα δὲ ἁπλῶς. ὀλιγώτερος γὰρ ἀριθμός. ἡ
δυάς τοῦ ἀριθμοῦ τὸ δύο λεπτόν. οὐκ ἴσον. ἡ γὰρ μονας
οὐδαμῶς ἐστὶν ἀριθμός. εἰ οὖν ἁπλῶς καὶ δυας ὀλίγον.
πλῆθος γάρ ἐστιν ἐλαχιστον ὃ ἔχον πρῶτον. καὶ μονὰς ἄρα
οὐκ ἴσον ὀλίγον. τὸ γὰρ ὀλίγον καὶ πλῆθος. εἰ δὲ μὴ ἔστιν
ὀλίγον. φανερὸν ἄρα καὶ λεκτέον τοὐναντίον. ὅτι λα ὀλί-
γα καὶ ὀλίγον. καὶ τὸ ὀλίγον ὀλίγα. ἐξ ἧς σημείωσις. ὅτι
τὸ εἷν πλῆθος ἐστί. διὸ οὐκοῦν ἁπλῶς ἀπίθανον ἀναξαγόρου
εἶπεν. ὅτι ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν. καὶ
τοῖς πολλοῖς τὸ ὀλίγον δεικτέον. ὅτι οὐ πάντα, καὶ
τὸ πολλὰ ὡς ὀλίγα. ἔστι δὲ ἁπλῶς ὀλίγον καὶ δυάς. ἴσα δὲ
φασὶ τοῦ ἀναξαγόρου. καὶ οὕτως ἄτοπον ἀπολογεῖσθαι.
ὅτι ἦν ὁμοῦ πάντα χρήματα. ἄπειρα καὶ πλήθει. καὶ
μικρότητι. δηλονότι καὶ ὀλιγότητι. καὶ λοιπὸν τὸ ἄπει-
ρον καὶ ὀλιγα ἔφασκε. τὸ γὰρ ὀλίγον ἁπλῶς λα
δύο ἐστί. λα δὲ δύο οὐκ ἄπειρα. τὸ δὲ ὀλίγον ἁπλῶς δια
τὸ δύο ἐστίν. ἀμέσως γὰρ λα ὡς μονάδα. ὥστε φασὶ τινες.
καὶ γὰρ μονας ἐλαχίστων μὲν λεπτομερῆς τῆς δυάδος. ὀλίγη δὲ
οὐ λεπτομερῆς διὰ τὸ ὀλίγον ἐν πλήθει θεωρεῖσθαι. τοῦτο δὲ
μεταξύ. ὡς ἀναξαγόρειον ἐπαγωγὴ ἔσται πάλιν ἐπὶ τὸ εἷν καὶ τὸ
πολλὰ ἀναστρέφειν. λέγων. ἀντικεῖσθαι δὴ τὸ εἷν καὶ τὸ πο-
λὺ λα ἐν ἀριθμοῖς, μέτρον μὲν πρῶτον. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ. οἷον τὸ εἷν
καὶ τὸ πολὺ λα ἐν ἀριθμῷ ἀντικεῖσθαι ὡς λα πρόσθεσις. οὐ
λα καθαίρεσις πρόσθεσις. ἀμέσως λα πρόσθεσις λα μὴ καθαίρεσις.
εἴρηται γὰρ ἐν τοῖς ἄνω ὅτι ὧν πρόσθεσις. τὸ μὲν ἔστω καθ'
αὑτὸ. τὸ δὲ οὐκ καθαίρεσις. καὶ καθαίρεσις μὲν. ὡς τὸ ἁπλα-
σιον. καὶ τὸ ἥμισυ, μὴ καθαίρεσις δὲ. ὁ ἵππος καὶ διάνοια. λέ-

γεται ἡ ὄψις ὧν πρός τι. οὐχ ὅτι αὐτὴ ἄμου λέγεται, οἷον
τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀμὸ ὅτι ἄμο πρὸς αὐτὴν, οἷον τὸ ὁρατὸν
καὶ ἡ διάνοια λέγεται ὧν πρός τι, οὐχ ὅτι αὐτὴ ψυχῆς
λέγεται διάνοια, ἀμὸ ὅτι πρὸς αὐτὴν λέγεται τὸ διά-
νοητόν. καὶ εἴρηται μοι περὶ τούτων ἐκεῖσε ἀκριβέστερον.
ἀντίκειται οὖν τὸ τοιοῦτον ἓν καὶ τὰ πολλά, ὡς τὰ μὴ
καθ' αὑτὰ πρός τι. εἴρηται δέ φησιν ἐν ἄμοις. λέγων καὶ
αἰνιπτόμενος τὸ Δήλια. ὅτι τὰ πρός τι διχῶς λέγεται.
τὰ μὲν ὡς ἐναντίον. ὡς τὸ διπλάσιον φέρε. καὶ ἥμισυ.
τὰ δέ, ὡς ἐπιστήμη πρὸς ἐπιστητόν. ἡ γὰρ ἐπιστήμη ὧν
πρός τι λέγεται. οὐχ ὅτι ἄμου λέγεται. οἷον τοῦ ἐπιστή-
μονος, ἀμὸ ὅτι τὸ ἐπιστητὸν λέγεται πρὸς αὐτήν. τὸ δὲ
ἓν φησιν ἔλαττον μὲν ὧν δύο λέγεσθαι, οὐδὲν κωλύει.
ὀλίγον δοῦ λέγεται. οὐ γὰρ πᾶν ἔλαττον καὶ ὀλίγον. τὸ
δὲ πλῆθος οἷον ὡς γένος ἐστὶ τοῦ ἀριθμοῦ. κατηγορεῖ-
ται γὰρ καὶ ὧν ἐν ὦ ἀριθμῷ πολλῶν, καὶ ὧν ἐν ὦ ἀριθμῷ.
πῶς δὲ οἷον γένος ἐστὶ τοῦ ἀριθμοῦ, ἐπάγει. ἔστι γὰρ ὁ ἀριθ-
μὸς πλῆθος ἐνὶ μετρητόν. ὁ γὰρ δέκα πλῆθος τί ὢν
ὦ ἐνὶ μετρεῖται, καὶ ἀντίκειται τὸ ἓν καὶ ὁ ἀριθμός.
οὐχ ὡς τὰ ἐναντία. ἀμὸ ὡς τὰ καθ' αὑτὰ πρός τι. καὶ οὐχ
ὡς τὰ κατὰ συμβεβηκός. ὥσπερ εἴρηται. ἢ γὰρ ἐστὶ τὸ
ἓν μέτρον. ὁ δὲ ἀριθμὸς μετρητόν. ταύτη ἀντίκειται, καὶ
ἐπὶ τούτων οὐ πᾶν ὅ ἂν ἦ ἓν καὶ ἀδιαίρετον, ἀριθμός ἐ-
στιν. ἀμὲ εἰσὶ πολλὰ ἓν καὶ ἀδιαίρετα. τὰ ἐν ταῖς ἀκτῖσι
τοῦ ἡλίου ὁρώμενα ξυσμάτα καὶ οὐκ εἰσὶν ἀριθμός. εἰ
ταχὰ ἔστιν ἀριθμὸς αὐτῶν, ἢ ἴσον ἂν εἴη τὸ, διὸ οὐ πᾶν
ὅ ἂν ἦ ἓν ἀριθμός ἐστιν. οἷον εἴ τι ἀδιαίρετον ὧν οὐκ εἴ τι
ἓν ὂν καὶ ἀδιαίρετον ἀριθμός ἐστιν. ὁ γὰρ δέκα ὡς δέκα
ἀριθμός ἓν ἐστιν. ἀμὰ διαιρεῖται εἰς μονάδας, ὥστε τὸ ἓν
καὶ ἀδιαίρετον, οὐκ ἔστιν ἀριθμός. καμοὶ δὲ οἶμαι ἡ προ-

Τέρα ἐξήλιπος. ἰστέον δ' ὅτι ἐν ἀριθμῷ πολλαὶ λέγονται
αἱ καθαίπλασιαι μοναδες νοουμένως, μὴ ἐν ἀριθμῷ
δ' πολλαὶ παρωνύμως ἀπὸ ὅλων μονάδων λεγόμε-
νον οἷον δύο ἄνδρας καὶ δύο ὅμοια. ὁμοίως δὲ λεγομένῳ
καὶ ἐπιπέδῳ σχῆμα ἐπίπεδον. οὐχ ὁμοίως δὲ ἀσσοδίδωσι
σπερμα ἐν σχήματι πολλαὶ λέγονται. λέγεται δὲ ὡς μέ-
γεθος σχήματος μεγεθικοῦ. οὕτω καὶ καὶ ἐπιπέδῳ
σχήματι ὁμοίως. δοκεῖ γὰρ ὅτι ὡς ἓν καὶ μέγεθος. οὕτω καὶ ἐπι-
πέδῳ, οὐκέτι δὲ, ἀλλὰ μᾶλλον μεγέθει ὑποκεῖται τοῦ
ἐπιπέδου. δόξειε μὲν γὰρ ἂν ὡς μέγεθος ἐπιπέδῳ εἶ-
ναι: ὑπὸ ἐπιπέδου γὰρ μεγεθύνεται. συμβαίνει δὲ
ταῦτα ἐπιπέδῳ τὸ ἐπίπεδον εἶναι. ὅταν γὰρ ἐπι-
πέδῳ πολλαχῇ ἕληται καὶ ἓν τὸ ἐπίπεδον, ἔσται τινὰ
ἐπιπέδου γένεσθαι. ὅπερ γὰρ τὸ ἐπιπέδου. ὥσπερ καὶ ὁ
νοῦς τὸ νοητοῦ. ὑπὸ γὰρ ὧν ἐπίπεδων, ἕν τε ἐπιπέδῳ.
καὶ ὁ νοῦς ὧν νοητῶν ταὐτόν ἐστιν. ὡς ἐν λόγῳ ἔστιν ἡ ψυχὴ
δείκνυται. ὅτι δὲ ἐπιπέδου, ἐπιπέδῳ οὐκέτι, καὶ δῆλα
τοῦτο ἔσται τινὰ μεγεθύνεται καὶ ἐπιπέδῳ ὡς ἐπιπέδῳ.
σαρίλουλον δὲ εἴρηκε καὶ σερόττερον. εὐθαδὴ εἶπε καὶ
ὅλα πλαγίαν. καὶ ἡμεῖς σαρίλουλον εἶναι σερόμε-
θα. ὅτι πλῆθος φησὶν. οὔτε ὡς ὁλίγῳ ἐναντίον, οὔτε ὡς
ἐνί. οἷον γὰρ γένος ἐστὶ τοῦ δ. ἀμφὶ τοίνυν μέγα λέγων τοῦ
δ τῷ ὁλίγῳ φησὶν αὐτὸ εἶναι τὸ πολύ. ὡς ὑπερέχον
πλῆθος ὑπερεχομένῳ πλήθει. τὸ δὲ ἓν, ὡς δέ φησιν.
τὸ μὲν ἐστὶν ὥσπερ διαιρετόν. τὸ γὰρ πηχυαῖον μέγε-
θος ὄν. διαιρετόν ἐστι. τὸ δὲ ἐστὶν ἓν τὸ ὡς πεφυκὸς ὡς
μονάς. μέτρον γάρ ἐστι τοῦ ἀριθμοῦ. τὸ δὲ μέτρον ὧν
σοφόν ἐστι. ὥστε τὸ διαιρετὸν ἓν. ὧν πεφυκὸς ἐστὶ καὶ ὧν οὐκ
ἐνί ὧν διαιρετῶν αὐτὸ εἶναι τὸ πολὺ ὡς ὁλίγῳ. ὥστε

ἀδιαιρέτου, οὐκ ἀριθμητικοῦ. Τὸ δὲ ὑπέρογκον εἰ. ἐστὶ δὲ ἀδιαίρετον τὸ ὡς πρὸς ἡμᾶς ἁφαιρεῖσθαι μὴ δυνάμενον κατὰ τὴν ποσότητα ἐπὶ τὸ ἔλαττον ὥσπερ ἡ μονὰς τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τὸ ἐπίπεδον τοῦ στερεοῦ καὶ τὸ σημεῖον τῆς γραμμῆς. Τὸ δὲ εὐμέγεθες οὐ τοσοῦτόν ἐστιν ὅσον ἐπιδέχεται πρόσθεσιν. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὑπολαμβάνεται. ἐκάστη γὰρ μονὰς ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἐστιν ἀριθμός. Τὸ δὲ ἐπιπέδου εὐμέγεθες μέγιστον. ἢ ἐπὶ μὲν ἀρίθμων οὐκ ἔστιν ὁ ἀριθμός. καὶ τὸ ἐπιπέδου τοιοῦτόν ἐστιν, οὗ πρόσθεσιν ἔχει. ἐπὶ δὲ τῶν γραμμῶν ἐναντία ἐνδέχεται εἶναι τὰ μεγέθη, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναίρεσις:

Ἐν ᾧ δὲ γένει βιβλίῳ δικαίως οὐδεμία ἐστὶν ὅλης ἀφαίρεσις, οὐδὲ ἐπιφαινομένου. ἐπαναγκαῖον δὲ ἀφορίζειν ἐν ἑκάστῳ ἀρχὰς ἀναλογεῖν ἡμῖν, ὡς ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἑτέρας ἐστὶ καὶ τῆς φυσικῆς, καὶ τῆς μαθηματικῆς. καὶ μόνον ἀρχὰς κοινὰς εἶναι θεωρίας τε ἀναγκαίας τοῦ βιβλίου αὐτῆς ἐστὶν. ἀνωθεν δὲ πάλιν ῥητέον:

σχόλια εἰς τὸ κατὰ τὸν μαθηματικόν.

Ἡ μὲν ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις περὶ τῆς παρὰ τοῦ κρείττονος ἐπιστήμης. πότερον ὧν πρακτικῶν τις ἐστιν, ἢ ὧν θεωρητικῶν ἐπόδειξιν ὅτι πάσης θεωρητικῆς, ἢ ὅπως οὖν θεωρητικῆ, κρείττων ἐστί. πάλιν δὲ τῶν θεωρητικῶν πασῶν ἡ σοφία διὰ τὴν ἀκριβεστάτην γνῶσιν. διὰ τὸ κρείττους εἶναι τὰς τῆς σοφίας ἀρχὰς ὧν τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἀρχῶν. ἔτι δὲ ἄσπλον ὡς εἰ ὅλως ἔστιν ἀρχαὶ τῆς προκειμένης ἐπιστήμης ἐπιδέχεται τὸ τοῦτο, καὶ ἐπόδειξιν ὅτι εἰ ἔστιν ἀρχαὶ τῆς προκειμένης ἐπιστήμης, ἀναγκαῖον τὰς ἀρχὰς εἶναι πίστεις ἀληθεῖς τῆς σοφίας ἀρχὰς. εἶτα μέλλων δείκνυσι τίνες ἔστιν αἱ τῆς σοφίας ἀρχαὶ. καὶ ὅτι κρείττους ὧν ἄλλας ὑπολε-

βλημέν ἐπιφήμους ἀρχῶν. ἰσόρεπε δ' ἐπὶ τοῖς ὧν ἀσχημοσύνη
ἀς εἶχον περὶ ἀρχῶν δόξας. καὶ ἀσαφὲς ἐμμένος ἐστὶ
τοῦτοις δὲ περὶ αὐτῶν μὴ καλῶς εἰρῆσθαι. ἀκόλουθον δ' ἂν
εἰπεῖν. ἴλεω δὲ περὶ ὧν ζητουμένων ἀρχῶν αὐτῶν βούλη-
σιν καὶ δόξαν. ἐστὶ δὲ πᾶσι γνῶσις καὶ μάθησις ἐκ
τῶν ὑφεστώτων γίνεσθαι εἴωθεν. ὅτι ἀνάγκη τοὺς ἴλεω
ζητοῦντας ἐπιφήμως ἐπιζητεῖν ἡμᾶς πρῶτον.
περὶ ὧν ἀσαφῆσθαι δεῖ πρῶτον. ἐπὶ γὰρ τοῖς ἀσαφεῖσιν
βουλομένοις πρῶτον. τὸ διασαφῆσθαι καλῶς, καὶ ἀ-
σαφήσας εἰς ὃ δύναται λαῖλαψ τῆς πραγματείας ἅπα ἐ-
κεῖσε αὖθις ἀσαφήσαι ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικὰ ἔστιν
σαφέστερος. ὁ καὶ πᾶσι περιπατητικοῖς ἔθος καλῶς.
λέγειν τὰ ὀνόματα αὐτῶν τε καὶ τὴν ἀγχιθεσίαν εἶναι ἐχό-
μενα τῆς πραγματείας ταύτης. ἴλυσι δ' ὧν ἐκεῖ ἀσαφη-
σθέντων. ὁ δὴ τοῖς λεγομένοις. ἀκολούθως καὶ οἰκείως πα-
ρεντίθησι. μέγων καὶ λαπομαὶ λύσαι διάτε τοῦ πα
ρόντος βιβλίου καὶ ὧν ἐφεξῆς πάλιν ὑποφιλονείκει
ὑποθέσεων ἐκείσε ἀποφηθέντων. ὅτε μὲν ὅλως οὐ δεῖ ἐπὶ
κλύσεως. μὲν οὐκ ἀναγκαίως. καὶ ὕστερον φησὶν. ὅτι μὲν
ἀφεγκεισμένων ἡμῖν σοφία. ἐπιφήμη τις ἐστὶν. ἀρχὰς
ἔχουσα. δῆλον ἐκ τῶν πρώτων λόγων ἔστουσιν. ἐν οἷς δια-
σαφουμένοις πρὸς λαῖλαπα ὑπὸ τῶν ἄλλων περὶ ἀρχῶν εἰρη-
μένων. καὶ ἐζητοῦμεν εἴτε καλῶς λέγουσιν. εἴτε μὴ
καλῶς. τὰ περὶ ἐκείνων γὰρ σκοποῦντες. ἅμα ἀπεδί-
κνυμεν. ὅτι ἡ ζητουμένη σοφία ἀρχαῖς χρῆται.
ἀσαφήσαντες δ' ἅπαντες. πότερον μίαν ὑπολαβεῖν εἶναι
δεῖ περὶ σοφίαν ... ναίμνησον ὡς μὲν εἰ-
ρηται ὧν ἐν τῷ τῆς πραγματείας ἀσα-
φηθέντων τοιοῦτον. καὶ φησὶν ἀσαφήσαι αὖτις πότερ'
ἡ σοφία μία τίς ἐστιν ἐπιστήμη. ἢ πλείους. μία δ' οὐχ

οὕτω, ὡς φαμὲν τὴν ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρίαν, καὶ φυσικὴν, καὶ ἀστρονομίαν, ἀπάσας μίαν, ὅτι πᾶσαι ἐν μιᾷ ψυχῇ συναθροίζουσιν οὖσαι τῇ τοῦ σοφοῦ ψυχῇ. λέγω δὲ καὶ αὖθις μίαν τὴν, ὅτι ἅπασαι ἐν μιᾷ ψυχῇ συναθροίζουσιν ἀπειλήφασαν μίαν τινὰ καθολικωτέραν ἐπιστήμην ὑποκειμένων τούτων. οὐχοῦτω δὲ ἔχουσιν ἡ ὄψις μία. ἀμφὶ μία ὢν ἀριθμῷ, ἢ οὐκ ἔστι μία ὢν ἀριθμῷ. ἀμφὶ πλείους, καὶ ἄπειροι. πρῶτον οὖν λογίζεται ὅτι οὐ μία. λέγω γὰρ τὰς ἐπιστήμας ὢν ἀριθμῷ. αἱ ἀρχαὶ ἐναντίαι. ὧν γὰρ ἐναντία μία ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἡ μία ὧν ἐναντία. τῆς δὲ ὄψεως αἱ ἀρχαί, οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι. δείκνυται οὕτως. τῆς ὄψεως αἱ ἀρχαὶ αἱ πρώτιστα οὖσαι, αἱ αἰτίαι εἰσὶ τοῦ εἶναι οὐσία οὐδὲν ἐναντίον. τῆς σοφίας ἄρα αἱ ἀρχαὶ οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι. εἰσὶ δὲ τῶν μεριστῶν τόπος καὶ ἀδιαιρέτων οὐσιῶν, οὐδὲν ἔστιν ἐναντίον. τῶν νοητῶν. καὶ ἀοράτων. εἰσὶν οὐσίαι ὑπερουσίως. πάντων ἐστὶν ἐναντίον. τοῦτο γὰρ ἐπινοῆσαι φαυλότατον. διαιρητὴ γὰρ ἡ ἐπιστήμης. καθὼς εἴρηται ὅτι ἡ ὄψις οὐκ ἔστι μία. ἐπιστήμη δὲ ἐστὶν ἐναντίον. λέγω, εἰ δὲ μὴ ἔστι μία. ἀμφὶ πλείους. πίνες οὖν τρόπον ἀριθμητικὴ, ἢ ἄμμητις. καὶ τρόπον ἑπτὰ, ἢ πλήθος. ἢ ἄμμος τῆς ἀριθμοῦ. ἴχνη οἷον αὐτῆς. τοιαύτη ἀποφάσεως, ἀμφὶ καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς καὶ ἀποφάσεως. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπὶ πάντας τῆς καταφάσεως, ἢ κατάφασις. καὶ τὰ ἐν ᾧ αὐτῷ ἴδιον. καὶ ἀμφὶ λοιπὰ ἴδια. καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ περὶ τούτων θεωρῆσαι ἴδιον. μιᾶς ἐστὶν ἢ πλειόνων. εἰ μὲν γὰρ μιᾶς. οἷον φύσεως τῆς ἀριθμητικῆς. ἢ διὰ τίνα λόγον τοῦτο τῆς ἐστὶ τοῦτο. καὶ οὐ τῆς γεωμετρίας, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν οὐκ ἄμμης ὁποιασοῦν. εἰ δὲ μὴ μιᾶς ἐστὶ τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς ἐπισκέπτεσθαι. ἀμφὶ πλειόνων. ποίας δὴ τούτων τὴν θέναι. πρακτικὰς, ἢ θεωρητικὰς. καὶ ὧν θεω-

ρητικῶν, φυσικὸν, ἢ ἄλλου τινά. Ἔτι πασῶν δὴ οὐσιῶν μίας ἐστὶν ἐπιστήμη, ἢ οὔ. εἰ μὲν γὰρ μή ἐστι μία πασῶν ὧν οὐσιῶν, ποίων οὐσιῶν, ποία ἐστὶ, λαμβανόντων ἐστὶ δεῖξαι εἰ δὲ πάντων τῶν δηλονότι πασῶν ὧν οὐσιῶν μίαν εἶναι ζητῶμεν, ἀδύνατον, πῶς πλειόνων ἐν διαφορᾷ μίαν εἶναι. ἢ γὰρ μία ὧν ἐναντίων. αἱ δὲ ἰδέαι οὐκ ἐναντίαι. ἔτι ζητήσειεν ἄν τις, ἢ ἀποδείξεις περὶ ἁπάσας οὐσίας ἐστὶν, ἢ περὶ τὰ καθ' ἕκαστα συμβεβηκότα ταῖς οὐσίαις ἢ ἔστιν ἀποδείξεις περὶ τὰ καθόλου συμβεβηκότα. ἴσως δὲ οὐ σαφὲς τί ἐστιν ἕκαστον τούτων διορίσαι πρότερον ἢ ὑπάρχειν ἀναγκαῖον. οὐκοῦν ἐπὶ ὧν οὐσιῶν ἡ ἀπόδειξις, ἀμφότερα τίς, ἀμφοῖν ἢ ἑτέρα τις ἑκατέρα ταῖς οὖσι συμβεβηκόσιν. τίς ἐστιν ἑκατέρα αὐτῶν, καὶ ποία τούτων ἡ θεωρία, ἢ ὧν συμβεβηκότων, ἢ ἢ ὧν οὐσιῶν. καὶ φανερὸν ὅτι ἔστιν ἡ ἀποδεικτικὴ σοφία περὶ τὰ καθόλου συμβεβηκότα ἐστὶν. ἢ περὶ τὰ πρῶτα, τουτέστιν, ἢ περὶ τὰς πρώτας ἀρχάς, οἷαι αἱ καὶ εἶεν ἐκείνων ἐστὶν ἢ ἑκάστου οὐσιῶν, οὕτως οὖν ἐνδέχεται τοῦτον τὸν ἐπιζητούμενον θεωρίαν θεωρεῖν, οὗτος περὶ τὰς ἐν τοῖς φυσικοῖς εἰρημένας ἀποδείξεις. ὕλην, εἶδος ποιητικόν καὶ τελικόν, καὶ ὅτι περὶ ὕλην καὶ εἶδος, καὶ ποιητικόν. οὐκεῖται. εἴρηται ἐν τοῖς πρώτοις τῶν τῆς θεωρητικῆς βιβλίοις. αὕτη γὰρ, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς ζητούμενης ἀρχῆς. ἀμφοῖν ἔστι τὸ τῶν ὄντων ποιητικόν. αὐτὴ γὰρ ἔστι τῶν ὄντων πρῶτον. καὶ ὄντων αὐτῶν, ἀμφὶ καὶ ὑπὲρ εἶδος αὐτῶν. εἰσὶν γὰρ ποιητικὴ. ὅτι δὲ οὐδὲ ἐστὶν περὶ τελικόν ἐστιν ἡ θεωρία. δείκνυται λέγων. οὗτος γὰρ τὰ ἕνεκά τινος. ἕνεκα γάρ τινος τὸ τελικὸν ἔστιν αὐτό ἐστιν ἢ τι καὶ ἀγαθόν. εἰ πᾶν δὲ, οὗτος περὶ τὸ ἕνεκά τινος δείκνυται καὶ ἡμῖν θεοῦ παρόν. ὅτι

οὐτ' ἀφ' ἑτέρου λοιπά ἐστι, εἶδος ὕλῃ ποιητικόν. ὁ γὰρ αὐτὸς
λόγος οὗτος ἐπὶ πάντων ἐστὶ τῶν ἀποδοτικῶν. δείκνυται
οὖν τὸ προκείμενον οὕτως. ἡ ὑφὴ πρός τι ἀκίνητος.
τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ εὐπρακτητὸν, ἐν τοῖς ἀκινήτοις οὐκ ἔστι·
πᾶν γὰρ τοῦτο ἐκίνησε καὶ κινητόν. καὶ οὐκ ἀγαθὸν, ἐφι-
μένα καὶ συμποδιζόμενα. ἡ ὑφὴ ἄρα οὐκ ἔστι περὶ τοῦ
εὐπρακτοῦ. Εἰ πάλιν δὲ ὅτι ἡ ὑφὴ περὶ τὸ εὐπρακτόν
οὐκ ἔστι, πότερον ἐν τῷ εὐπρακτῷ. τὸ εὐπρακτόν ἐστι.
τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἀγαθὸν ἐν τοῖς πρακτοῖς ὑπάρχει.
ὁ γὰρ τῆς πράξεως εὐπραξία ἢ φαινομένου ἀγαθοῦ
πράξις. ἐν τοῖς πρακτοῖς οὖν τὸ ἀγαθόν. καὶ ἐν τοῖς
οὖσιν ἐν κινήσει. ἢ τοῖς ἐν τοῖς φυσικοῖς καὶ τεχνικοῖς. καὶ τοῦ
τον πρῶτον κινεῖ. τὸ γὰρ ἀγαθόν. ἢ τὸ φαινόμενον ὀφθὲν,
ἐκίνησε πρῶτον ὄρεξιν. καὶ αὕτη πρῶτον φαντασίαν. καὶ αὕτη
πρῶτον ὄρεξιν. καὶ αὕτη τὸ ζῷον. ὥστε τὸ πρῶτον κινοῦν
τὸ εὐπρακτόν. καὶ τὸ ἀγαθόν ἐστιν. ἔδοξε δὲ ἡ ὑφὴ περὶ τὸ
ἀκίνητα. ἐν δὲ τοῖς ἀκινήτοις τὸ εὐπρακτὸν οὐκ ἔστιν. ἡ
ὑφὴ ἄρα οὐκ ἔστι περὶ τὸ εὐπρακτόν :- ὅλως δ' ἀπορεῖ
ἔχει πότερον οὐδὲ περὶ ἀϊδιους οὐσίας ἐστὶν :-
ὁ λεγόμενον ἦν ἢ ζητουμένη ἐπιστήμη. περὶ αἰδιους
οὐσίας, ἢ οὐ περὶ αἰδιους. ἀμφὶ δὲ περὶ ἡνας ἐστὶν.
ἀμφὶ περὶ ἐπίπεδας καὶ οὐ περὶ ἀϊδιους αἰδιους. τινες οὔτε
τυγχάνουσιν. αἱ δὲ θεὶ παρὰ ἀϊδιους αἰδιους. περὶ ἀστέρων
ἡ σοφία. πότερον τὰ αὐτὰ ἐστὶν αἱ ἰδέαι, ἢ τὰ μαθη-
ματικὰ, ἀμφότερα μὲν οὐκ εἰκὸς ἰδέαι, διότι ἓν πλε-
όνων, καὶ ὧν ἔσμεν εἶναι τὰ εἴδη. οἷον ἀνθρώπων ὥστε περὶ
ἓν ὧν μαθηματικῶν. οὐχοῦτως ἔχει καὶ ἐπὶ ὧν ἄλλων
ὧν ἔστιν αἱ ἰδέαι. διαπί, ὥστε μεθεκτὰ τοιαῦτα εἶ-
γόνου καὶ ὧν αἰδιων περιττῶν εἶναι φασὶ τὰ μαθη-
ματικὰ περίττα ἐνυπάρχειν. καὶ κενὰ ὄντα. ἀμφὶ

ἴδιόν τινα τῶν εἶναι ἐχόντων. οὐχοὖτως ἐστὶ μιᾶς ἑξὸς τοῦ
αὐτοῦ, καὶ ὧν καθ' ἑκάστα αὐτῶν· ἔστι γὰρ αὐτὸς αὐτῷ πρὸς
ἓν καὶ καθ' ἕνα ὁτιοῦν. τὸν γὰρ αὐτὸν εἶναι παρ' αὐτὸ τὸ
ταὐτὸν παρὰ τὸν αὐτὸν· εἰ καὶ οὕτω οὔτ' ἐπὶ τῶν
ἰδιῶν ἐπιχειρεῖ· καὶ ἔστι λοιπὸν λέγειν, εἰ δ' αὖ μὴ
ἔστιν ὡς λέγουσι· λοιπὸν εἰ δὲ μή ἔστιν, μηδὲ συγχω-
ρήσομεν εἶναι ἰδέας· περὶ ποίᾳ πραγματεύεσθαι χρὴ
σομεν τὸν μαθηματικόν· οὐ γὰρ δὴ περὶ τὰ καθ' ἕκαστα
καὶ αἰσθητά· οὐ γὰρ ὧν ἔνεστιν ἄπειρος ἀπλατές·
ἢ εὐθύ· ἢ σφαῖρα· καὶ ἅπτεσθαι οὐ δύο ἐπὶ πί
δου· περὶ γὰρ τοιοῦτα ὁ μαθηματικὸς πραγματεύε-
ται· καὶ τοῦτα ζητεῖ· εἰ οὕτω ἔνεστιν οὐδὲν ἧττον τοιοῦτον,
εἰ μὴ ἔστιν εἶναι αὐτομήκη καὶ αὐτοσφαῖραν, ἀλλ'
ὁ μαθηματικὸς περὶ τὰ μὴ ὄντα· οὐδὲ μία δὲ ἐπιστή-
μη περὶ τὸ μὴ ὂν ἐστί· ταῦτα δ' ἅπαντ', οὐδὲν πρὸς τοῦ
πρώτου, ὡς πολλάκις ἀπεφηνάμεθα πολλαχοῦ λόγου· ἀλλ'
ἔτι, ὅτι οὐδ' περὶ τὰ μαθηματικὰ ἐστὶν ἡ σοφία· οὐ γὰρ
αὐτῶν ἐστὶν χωριστῶν, καὶ καθ' ὑπάρχον, ἀφεῖναι μόνη τὴ
ἐπινοίᾳ ἔχει τὸ εἶναι· ἡ δὲ σοφία περὶ τὰ καθ' ὑπάρχοντα
καὶ ὅλως ὄντα ἐστίν, οὔτε δὴ τῶν μαθηματικῶν ἐστὶν ἡ σο
φία, οὔτε αὖ ἀσωμάτων καὶ μεριστῶν οὕτως. ταῦτα γὰρ
φθαρτὰ ἐστιν, ἡ δὲ σοφία ὡς ἄφθαρτόν τι καὶ ἀΐδιον· ὅλως
δὲ δοξειεν ἂν τῆς τοιᾶσδε ἐπιστήμης τὸ πλατὸς εἶναι
περὶ τῆς ὡς μαθηματικῶν ὕλης· ... αὐτοῦ τὸ ζη
τούμενον ἀρχῆς τοιᾶσδε ἐπιστήμης ἐστὶ τὸ ζητεῖν περὶ ὑποκει
μένων τοῖς μαθηματικοῖς ὕλαις· τῆς φυσικῆς δὲ σοφωτέρας
οὐκείσης, ἀλλὰ περὶ ἀϊδίων ἀρχὴν κινήσεως καὶ
φύσεως ἐν αὐτοῖς τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἵστασθαι· ἔστι καὶ πε
ρὶ λίθου ὑποκειμένου τοῖς ὕλαις· τὸ δὲ μαθηματικὸν
ἀκίνητα· ἀμφοῖν δὴ τῆς ἀποδείξεως· ἡ γὰρ ἀποδεικτικὴ

Τί ὄγκος καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῖς μαθηματικοῖς λαβοῦσι
ὡς ὁμολογούμενον. οἷον ὅτι ἔστιν τὸ μέγεθος. ζητεῖ τὸ καθ
αὐτὸ συμβεβηκὸς αὐτῷ. τί τὸ ἄθυ, καὶ τί τὸ συμπλη-
τικὸν τῆς οὐσίας, ἢ μὴ συμπληρωτικὸν, οὐ μὴν τοῖς τοῦ μεγέθους,
ἢ ὅτι πολλὰ ἐστιν· ὑπὸ τοῖς μαθηματικοῖς ὑποκείμενον,
φύσιν ζητεῖ· ὑπὸ περὶ γὰρ αὐτὰ τοῦτ' ὄγκος τὸν ζητῶν
σοιεῖται λέγεται καὶ λίαν ἀρχαιοπρεπῶς εἴρηται εἰ
δὲ ἴσον τὸ αὐτὸ λοῦτο ὄγκος τῷ ὑποκειμένῳ τοῖς μα
θηματικοῖς ὕλῃ· ὁμολογούμενον λαβών. ὅτι ἔστι τοδὶ.
τὸν ζήτησιν καὶ τὸν σκέψιν σοιεῖται ὧν συμβεβηκότων αὐ
τῶν καθ' αὐτό· τοῦ γὰρ δεῖ πρεσυπακούειν. εἰ οὖν μή τι ἐ
φυσικὴ ἐστί, μήτε τῆς ἀφαιρετικῆς τὸ ζητεῖν τὸν ὧν
μαθηματικῶν ὕλῃ ὅλως πόμενον ἐστί. τὸν ὑφ' ἓν περ
ὶ αὐτῆς ζητεῖν· ἴσως ἄτοπον. ἢ ἡ φυσικὴ, ἀφαιρετικὴν ἀρ
τῆς ἡ ζητουμένη ὑφὴ περὶ ἀϊδίων ἀρχῶν ἐστί· τὸ καθ' οὗ μὲν
ὑποκείμενον σοιχεῖα. λέγεται πῦρ. καὶ γῆν, καὶ τὰ τούτων
μεταξύ, ἢ οὔ. καὶ ἐρωτᾶν ὡς ἀφορίζειν λέγων. ἴσως
δὲ πάντες ἐν τοῦ παρέχοντα τοῖς σωθεῖσιν αἰθέρα. δίνην λέ
γουσιν, ἢ οὐκεῖα περὶ ἴσως ἀϊδίους ἀρχὰς ἡ ζητουμένη
ὑφή. αἱ μὲν γὰρ ἀϊδίους ἀρχαὶ, τὸ πῦρ καὶ ἡ γῆ, καὶ ὁ ἀ
ὴρ, καὶ τὸ ὕδωρ. ἐν οὖ παρέχουσι τοῖς σωθεῖσιν ζῴοις, καὶ
φυτοῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις, καὶ ὅτι τούτοις ἐν οὖ παρέχουσι
πάντες ὁμολογοῦσιν. ἡ δὲ ὑφὴ ὧν χωριστῶν ἐστί. καὶ
ἀναιτίων ἀμεθέκτων. ἴσως μὲν οὖν τοιούτων ἀρχῶν ἡ
σοιχείων. οὐκεῖαν ἡ ὑφὴ. μαίνεσθαι δόξειν ἂν εἶναι
ὧν καθόλου, πᾶς γὰρ λόγος καὶ πᾶσα ἐπιστήμη ὧν κα
θόλου, αὕτη τε ὁδῷ ὧν ἄλλων μᾶλλον τιμιωτέρα καὶ κα
θολικωτέρα. τοσοῦτο μᾶλλον ἴσως καθολικωτέρων ἐστὶ
καθολικῶς ὑφὴ τε πάντων τὸ ἓν καὶ τὸ ὄν. ἴσως γὰρ
ὧν ἅπαντ' ἀφωρισμένα. ἅπαν γὰρ οὐσίαν τινὰ καὶ φύσιν

ἔχει καὶ ὑπαρξιν. καὶ οὐ ἐφ' καὶ εἰ. διὰ τὸ καθολικώτατ
ἀπ εἶναι. καὶ διὰ τὸ συναιρεῖν καὶ μὴ συναιρεῖσθαι
ὅτι δὲ συναιρεῖ. δῆλον. μὴ γὰρ ὄντος τοῦ ἑνὸς, ἢ τοῦ
ὄντος. οὐδὲν ἔσται ὧν ἀπολουμένων. οὕτως ἐπὶ
πλείονος ὅτι μάλιστα τὸ εἰ καὶ τὸ ὄν ἔσονται ἀρχαί. εἰ δὲ
πεῖς τοῦτο λέγων. ἢ διὰ ταῖς διαφοραῖς αὐτῶν ἀναίρε
μετέχειν. εἴη δὲ ὁλίγ' ἀπορήσει τινοῦτον. ὡς μὲν καθο
λικώτατα τὸ οὖ καὶ τὸ εἰ δοξάζουσιν. ὡς ἐν σὺν ἀρχαί. κα
θ' ἃ συμβαίνει ταῦτα καθηκοτέρα ὧν διαφορῶν. ἢ ταῖς
λοιπαῖς καὶ οὐ ἐφ' καὶ εἰ. καὶ ἑνότητος. καὶ αἱ λοιπαὶ
τὸ δ' ἓν ὧν διαφορῶν ὅτι οὐ καθηκοτέρα. ἀπεραίτητος
δεῖται. ταύτη οὐκ ἔσονται τὸ οὖ καὶ τὸ εἰ. ἓν καὶ ἀρχαί.
ἀγόνυμα μόνον. καθὸ οὕτω φησίν. εἰ τῆς ἀρχαὶ τὸ οὖ
καὶ τὸ εἰ θήσει. συμβαίνει τούτων μηδὲν ταῖς διαφοραῖς
τοιοῦτον καθηκοτέρα ταῦτα ὧν διαφορῶν. καὶ τοῦτο
οὐκοῦν δόξει τιθέναι αὐτὰ τὰ ἓν καὶ ἀρχαί. Εἰ δὲ μᾶλλον
ἀρχὴ τὸ ἁπλούστερον τοῦ ἧττον τοιούτου. καὶ οὕτως
λείπει τὸ εἶτα. ἓν μὴ ὄντων ἄρτιος. τοῦτο δὲ τὰ ἓν εἶναι ἀρ
χαί. ἢ τὰ ἄτομα. καὶ ἐκ τούτων. εἶτα δεῖ μᾶλλον ἀρχὴ τὸ ἁπλού
στερον τοῦ ἧττον τοιούτου. καθάπερ τοῦ. ὅτι μᾶλλον
ἀρχαί τὰ ἄτομα ὧν ἓν. ἀναγκαῖον δὲ ἐπιχείρησιν ἐπὶ ἀ
ξιώματα. ἴσως τὰ σωματικώτερα ἧττον τοιούτων ἀρχαί ὧν ἁ
πλουστέρων. οἰκεῖον γὰρ ἀρχὴ τὸ ἁπλοῦν. Εἰ δὲ οὕτω τὸ σω
ματικώτερα ἧττον τοιούτων ἀρχαί. ἢ πῦρ τὰ ἁπλούστερα. τὸ δ'
ἓν σωματικώτερα. καθὸ πλειόνων περιεκτικά. τὸ δὲ
εἶδος ἁπλούστερα ἢ πάγιον ἴσως ἐλαττόνων περιεκτικά.
τὸ εἶδος ἀρ' εἶναι μᾶλλον ἀρχαί. ἢ ὕδωρ τὸ ἓν. ἔσται δὲ
ὧν εἰ τοῦ ἓν ὄντος εἶναι. τὸ ἰδικώτατον εἶδος. εἴπερ δὲ
ἢ ἐπιχείρησις. καὶ δεῖ φανερὸν μᾶλλον ὧν ἄλλων ἔχουσι τὸν
παραγωγισμόν. οὕτω δόξειεν ἂν τὰ ἄτομα μᾶλλον εἶναι ἀρχ

ἢ περὶ λόγου. καὶ πάλιν τὸ λόγου σωφρονεῖ τὸ εἶδος. οὐσωφρονεῖ τῶν ἀλόγων ἕκαστον. δεῖ δὲ ἢ τὸ λόγον ἔχειν ἀρχήν. ἢ τοῦτο ἀρχῆς ἀφαιρεῖν. ἢ σωφρονεῖν μὲν καὶ μὴ σωφρονεῖν ἀδύνατον. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἀσωτίαν ἔχουσι τῶν ἀλόγων. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐνίων ... ἐπὶ τῶν ὅτι μὲν τὰ τὴν ἀσωτίαν ἔχοντα τῶν ἀλόγων. καὶ ἀσώτους. τὸ καὶ τοιοῦτος. ὡς μεμυθευμένον τοῦ εἶναι καὶ ἄγας ἀσωτίας παρὰ ταῖς ἑταιρίσαις. ὅτι θὺς ἐπὶ ἀσωτίαν. λέγων. ἐπεὶ δὲ ἐνδέχεται τὴν παρὰ τὰ καθίκοντα. ἐν οἷς ἔστιν ἡ σοφία. ἢ οὔ. ἀλλὰ ὧν καθίκοντα ἐστὶν ἡ σοφία. διὰ τὸ μηδὲν εἶναι τὴν παρὰ τὰ καθίκοντα. μὴ λυπεῖ λέγων. ὅτι τὰ καθίκοντα φθαρτά ἐστιν. ἡ δὲ σοφία ὧν ἀφθάρτων. καὶ ἀϊδίων. ἀμήχανον δέ τινων παρὰ τὰ καθίκοντα εἶναι ἡ σοφία: τὰ γὰρ παρὰ τὰ καθίκοντα ἐπιλύειν. ἢ εἶναι. τῶν δὲ ἐν τοῖς καθίκοντα. καὶ ἔστιν ὁμοιώματα ὧν ἐν οἷς ὑπάρχουσιν. ἡ δὲ σοφία περὶ τὰ ὅλως ὄντα. καὶ ἀμέθεκτα. αἰνιξάμενος λέγει. διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅτι. διὸ γὰρ τοῦτο ἀνώφελον ἔφησαι. ὅτι περὶ ἄγαλμά ἐστιν ἡ σοφία. καὶ οὐ περὶ τὰ χρήσιμα ἢ τὰ εἴδωλα. ἐπαπορεῖ. καὶ γὰρ ὅλως ἀπορίαν ἔχει. πότερον δὲ ὑπολαβεῖν οὐσίαν εἶναι χωριστὴν. ἢ οὐκ ἐπὶ τινὰ χωριστὰ περὶ ἃ ἔστιν ἡ σοφία. ἀπορίαν ἔχει. πότερον ἔστι τινὰ χωριστὰ παρὰ τὰς ὑλικὰς οὐσίας. ἢ οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τὰ αἰσθητὰ ἐκεῖνα ὕλα. ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ ἀναίτιον ὑπάρχειν τὴν σοφίαν. εἰοικαμὲν ζητεῖν ἄλλην οὐσίαν παρὰ ταύτας. καὶ ἐκ τοῦ μυθοειδῆ. εἰ ἢ ἐκ χωρισμοῦ. καὶ καθ' αὑτό. μὴ μέντοι ὅλων ἀϊδίων. ἐστὶ δὲ παρὰ ταῖς αἰσθηταῖς οὐσίαις τίς ἑτέρα οὐσία. ὁ ἀπορούμενον τοιοῦτος. εἰ ἔστι παρὰ ταῖς αἰσθηταῖς οὐσίαις τίς ἑτέρα. οἷον φασί τινες. τὸν αὐθαίρετον. παρὰ ποίας ὧν αἰσθητῶν δεῖ ἢ ὅλην τοῦτον εἶναι: τοῦτο δή τινων μὲν ἐστὶν ἰδίαν. καὶ τὴν

οὐ. εἰ γάρ ἐστιν ἀΐδιον καὶ ἄπειρον, διατί οὐ καὶ φυτόν.
εἰ δὲ ἔστι καὶ φυτὸν καὶ οἰκίας καὶ ὅλως ὧν ἀψύχων.
διατί οὐκ ἔσται. ἐπὶ γὰρ τεχνητῶν οὐ φασὶν ἰδέας οἱ τοῦτο
τὸ θεώμενοι. εἰ δὲ ἔστιν ἰδέαι καὶ ὧν φυσικῶν καὶ ὧν
τεχνητῶν. καὶ ἁπλῶς ἀπορήσων ὧν ἀναθητῶν. ἄμεινον τὸ
ἰδεῖν μοι ταῦτα τῶν ἀναθητῶν ἰδέας. ὁ γὰρ ὧν δύο
γνῶσιν ἔχειν μὴ ἀναιθήσις. πολλῷ μᾶλλον ὧν τετραχέως οὐκ
ἔξει. ἡ γὰρ γνῶσις ὧν ἐλαττόνων μᾶλλον ἐστί. καὶ πεπερα-
σμένων. οὕτω δὲ ἰδέας ἰδέας δὲ συμβαίνει ὧν τῶν δὲ πε-
ποιημένων. λελήθασιν ἑαυτοῖς δὲ πλείονα λαμβάνοντες.
ἔτι δὲ περὶ τοῦτου οὐκ ἔστι μείζονι ἄρθρῳ διορίσασθαι.
εἰ μὲν οὖν χωριστὴ ἡ οὐσία τὰ εἴδη λεκτέον τοῦτο συμ-
βαίνειν. εἰ δὲ μὴ χωριστὸν τοῦ σώματος λεκτέον τὸν ἡνουμένου
ἀρχὴν. τίνα τρόπον φανήσεται εἶναι. εἰ μὴ τὸν αὐτίστοιχον ὕ-
λην. αὕτη γὰρ ἐνυπάρχει μᾶλλον. οὐδὲν ἔχει οἰκεῖον
τὸ εἶδος. δυνάμει δέ πως πάντα. πλὴν οὐδὲ πολὺ χωρὶς εἰ-
δους. εἰ οὖν τὸν αὐτίστοιχον ὕλην λεκτέον τίς. εἶναι τὸν ἡνου-
μένου ἀρχήν. μᾶλλον ἔοικε τὸ εἶδος ἀρχή. τὸ τοῦτον ὁ-
ρίζον. καὶ γνωστικώτερον καὶ οὐχὶ αὕτη. ἀμφοῖν δὲ τὸ εἶδος δυνα-
τὸν λεκτέον εἶναι τὸν ἡνουμένου ἀρχήν. τὸ ἔνυλον εἶναι
εἶδος. σαρκὸς δὲ ἔνυλον εἶδος φθαρτόν. εἰ οὖν τῆς σαρκὸς
τὸν ἡνουμένου ἀρχήν. τὸ ἔνυλον εἶναι εἶδος. σαρκὸς δὲ
ἔνυλον εἶδος φθαρτόν. σάρκα δὲ λέγω τὰ μιᾶ τῶν ὁ-
μοιομερῶν σωμάτων. ὅλως οὐκέτι ἀΐδιος ἀρχή. καὶ
καθάπερ τῶν καὶ χωριστῶν. ἀμφοῖν. ἔστι γὰρ καὶ ζητεῖσθαι
ὑπὸ τῶν χωριστῶν καὶ ὑφ' ὑπόστασιν. ἀμφοῖν εἰ μὴ
ἔστι τοιαύτη ἀρχή. πῶς ἔσται τὰ ἐξ ἀμφοῖν ὄντα
ἀΐδιον καὶ μένοντα καὶ ἀπαθῆ. ὥσπερ
ἔχει. εἰ δὲ ἔστι τις οὐσία καὶ ἀρχή. οἵαν ζητοῦμεν. εἶ-
δος καὶ χωριστὴ καὶ μία. καὶ ἡ αὐτὴ ὧν ἀΐδιον ὄντων

ἀρχὴ καὶ φθαρτῶν, ἀπορεῖ ποτὲ. διατὶ πάντων ἀπὸ
μιᾶς οὔσων ἀρχῆς, τὰ μὲν ἐστι φθαρτὰ· τὰ δὲ ἄφθαρτα.
ἄτοπον γάρ, ἡ δὲ ἀρχὴ μία ἡ ὧν φθαρτῶν. καὶ ἀρχὴ ἡ ὧν
ἀφθάρτων ἀρχή. ἡ ὧν φθαρτῶν ἀρχή. φθαρτὴ εἶναι ἢ ἄφ
θαρτος. εἰ μὲν ἄφθαρτος διατὶ τὰ ἀπαθῆ μὲν φθαρ
τὰ δὲ ἀναθῆ ἐστι πάντα ἄφθαρτα. ἀφθάρτων ἀμφοῖν
οὔτων. εἰ δὲ φθαρτὴ ἡ ὧν φθαρτῶν ἀρχή. ἔσται τις ἀρχὴ
εἰς ὃ φθαρήσεται. ἐκείνη δὲ φθαρτὴ ἔσται. ἡ ἄφθαρτος
εἰ μὲν ἄφθαρτος. διατὶ τὰ μὲν ἀπαθῆ φθαρτά. ταῦτα
τὸ ὁμοίως ἐπὶ πάντων. ἡ δὲ πᾶσα φθαρτή. ἅτε ἀπλῆν
οὖσ. ταύτην τὸ δεῖ. ὅτι ἀναίτιον. ἀπλοῦν γὰρ ἐν ὧ ἐκάστῳ
ἄρχα. εἰ δὲ δεῖ τὴν ζητουμένην ἀρχὴν ἀκίνητον. τὸ δὲ
κινούμενον δυνατὸν εἶναι· τὰ τοῦτο ἔσονται ἀρχαί. ἢ
εἴτις φησὶ λόγος ἀρχὰς, ὅτι δεῖ πρῶτον μὲν ζητεῖ
σθαι πότερον καὶ ἔστι διαιρθήσεται. ὅτι τὸ ὂν καὶ εἷν οὐ
σημαίνει τὸ αὐτὸ, καὶ τὴν οὐσίαν τὸ αὐτό. ἀπλοῦν οὐ
σίαν. ἢ οὐκ μὴ σημαίνει ἑκάτερον ταῦτον οὐσίαν. οὐδὲ
ἔστιν οὐδὲ ἕτερον τούτων οὐσία. οὐκ ἔστιν τὸ χωρισθὲν καὶ
καθαυτὸ. οὐ γὰρ ἔστιν παρὰ ταῦτα οὐσίαν χωριστὸν καὶ
καθαυτό. ἀμφοῖν ἡ οὐσία παρὰ τὰ ὑποκείμενον τὸ εἶναι ἔχει.
τὰς δὲ αἰδίους καὶ πρώτας ἀρχάς. ταῦτας ζητοῦμεν χω
ριστὰς, ἢ καὶ καθαυτάς. εἰ δὲ ἔστιν οὐσία καὶ τὸ ὄν, καὶ τὸ
εἷν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀρχή, πάντα ἔστιν τὰ ἀρχαί. ὡς γὰρ
ὧν τὸ ζῷον καὶ τὸ ἐμψυχὰ αἰσθητικὰ ἐστιν. οὕ
τως εἴπερ ἔστιν οὐσίαι τὸ ὄν καὶ τὸ εἷν. πάντα τὰ ὧν τοιαῦτ
καθ' ἕτερόν οὐσία ἔστιν καὶ ἕτερα, καὶ τὸ ταὐτὸν, καὶ τὸ
ἕτερον. καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι οὐσίαι. ἕν δὲ τὸ
ἔσται πάντα οὐσίαν. τὸ δὲ ἐπίνοιαν γὰρ καὶ τὸ εἷν κατηγο
ρεῖται. οὐ παρέργως θεώρητέον. ἅμα διὰ τοὺς ἀρι θ
μοὺς καὶ τὰ πλήθη. εἰ γὰρ καὶ μονὰς ἔστιν ἐξ ὧν οἱ ἀ

ριθμοί, καὶ ἐξῶν τὰ πλήθη. ἢ τοσάς δεῖν εἶναι τὸν ἀριθμὸν ἔχει μονάδας, οὐκέτι εἰς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ πλήθους. ὅτι φησὶ τοῖς λέγουσι τὰ αὐτὰ οὐσίαν. εἶναι δὲ τοῦτο καὶ τῆς ὕλης γλυνῶσι τοὺς ἀριθμούς πρῶτον. φασὶ γὰρ καὶ αὐτοὺς οὐσίας. εἶναι δὲ ὧν ἀριθμῶν πάλιν τὰ λόγα γλῶσι. πῶς ἔσται τὸ λεγόμενον ἀληθές. ἐξῶν γὰρ λέγουσι συμβαίνει τὸν δαὶ αμὲν δυάδα καὶ τοὺς λοιποὺς ἀριθμοὺς εἶναι. καὶ καθ' ὑποκείσθαι καθ' αὐτῶν τὸ εἶν. ὡς τὰ μὲν ἐξ ὕλης καὶ τοῦ ἀνθρώπου εἶδους ὄντα. αὐτοὶ δὲν. οὕτω καὶ τὰ ἐκ τοῦ εἷνος καὶ τῆς ὕλης εἶν. πῶς δὲ ἐκ τοῦ εἷνος καὶ τῆς δυάδος ἢ τοιαύτης ὕλης. πρῶτον τοὺς ἀριθμοὺς ἐστοιῶσι. ἐκ δὲ τῶν ἀριθμῶν τὰ ἄγα. εἴρηται ἐν τοῖς μείζονι ἄφρα. ἀγαθὸν οὐ σε γραμμάς. οὐδὲ ἐπιφανείας. ἀλλ' οὐδὲ ἐπιπέδου. ἴδιας ζητουμένας ἀρχάς. οὐσίαν γὰρ τούτων χωριστὸν. καὶ οὐσία ἐστίν. ἀγαθὸν μόνον. στιγμὴ γραμμῆς. καὶ αὕτη ἐπιφανείας. ἄγωσι καὶ πῶς αὐτῆς τὸν στιγμὲν. ἢ τὸ τοῦτο ἐστὶ σημαινόμενον εἶν. οὐσίαν ὑπολαβόντες. πάσης γὰρ φυσικῆς οὐσίας εἶναι γλῶσσαν. καὶ δὲ τὸ φυσικῆς παραλαβόντες ἢ ὑπάρξις αὐτῆς γίνεσθαι. ἴδιας δὲ στιγμὲς γλῶσσας οὐκέτι. ὡς πολλάκις εἰρήκασι τὸ πρᾶγμα λεῖα ::

Εἰ δὲ φησὶν ἔχει ἀπορίαν. εἰ πᾶσι στιγμὴ περὶ τὸ καθόλου, τοιοῦτον δὲ εἶδος περὶ ἀρχὰς, οὐσίαν δὲ ἰῶν καθόλου ὡς δεικτέον οὕτω ζητῶ τοῦτο ἴδιας πραγματείας ἐστὶν οὐσία. πῶς ἂν αἱ ἀρχαὶ οὐσίαι εἶεν. ζητοῦμεν δὲ τοιαύτας ἀρχὰς αἵτινες ἐστὶν αὐταὶ οὐσίαι. καὶ αἱ κυρίως οὐσίαι. εἰ δὲ λοῦ τὸ. οὐκ ἄρα ἔστιν αἱ ζητούμεναι ἀρχαὶ τὸ καθόλου. ἡμεῖς οὖν διάνοια: τοῦ παρεῖναι δὲ ἀπορίαν. καὶ τὸ πᾶσι μὲν στιγμὴν εἶναι ἰῶν καθόλου. καὶ ἰῶν ἐξῆς αὐτῆ. ἢ δὲ καθ' ἕκαστον ἰῶν ἀσαφὲς. τοιαύτη. πάντα ἐπὶ στιγμὴ

ὧν καθόλου ὅτι. καὶ τ τριοντί. τουτέστι τοῦ ὁμοιόμερ(ου)
ὧν ἑκάστου μέρος. ἢ γὰρ καθόλου ὁμοιόμερες. καὶ ἀνόμοι
ες ὧν μερικῶν. ἢ δὲ οὐσία ὡς δηλόν ἐστιν ὡς ζῷον. οὐκ
ἔστι ὧν καθόλου. ἀλλὰ μερική. μᾶλλον γὰρ ἥ τι κυρίως γὰρ
οὐσία τόδε τι. τουτέστι μερική ἐστι. καὶ χωριστή. καὶ καθ-
ὸ. ἀμοῦ τριόντι καὶ ὁμοίωμα. παντελῶς γὰρ τὸ τόδε τι ἐπὶ
τῆς οὐσίας ὡς ἀριστοτέλης λαμβάνεται ὡς πρὸς τὸ τριόντε
ἐπὶ ὧν ποιοτήτων. τὸ δὲ ὁμοιόμερα ποιότης. τὸ δ. ἐ
καθόλου ὁμοίωμα. τὸ καθόλου ἄρα ὁμοίωμα. καὶ ποιό τη
καὶ τριόντι. ἤτοι ἐπὶ πάντων περὶ ἀρχαί. αἱ δὲ ἀρχαὶ κα-
θόλου. πᾶ δὲ καθόλου οὐκ οὐσίαι. αἱ ἀρχαὶ ἄρα οὐκ οὐ-
σίαι. Εἴρηται, ἐφ᾽ ᾧ τί παρὰ τὸ σύνολον, λέγω σύνολ
τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους, ἢ οὔ. εἰ γὰρ μή ἐστι τί παρὰ τὸ σύ
νολα, ἁπλᾶ ἂν εἴη πάντα φθαρτά. ἅπαν γὰρ τὸ τῶν φθαρ
τῶν εἶναι. δεῖ γάρ τινα πηγὴν. εἰ δέ ἐστι τί παρὰ τὸ σύνολ
τὸ εἶδος ἂν εἴη. καὶ ἀμερές. οὔτε δὲ ἐπὶ πάντων μερὸ. χω
ρίζεται. ἐπὶ πάντων δὲ οὔ. οὐ ῥᾴδιον συνιδεῖν. ἐπὶ συνίων γὰρ
δήλου ὡς οὐκ ἔστι χωριστὸν τὸ εἶδος. οἷον ἐπὶ οἰκίας. ἐπὶ δὲ
αἱ λογικαὶ ψυχαί εἰσι τὸ δὲ ὧν ἐχόντων αὐτάς. ὥστε καὶ
αἱ ἀγγέλων ἀγόνοι ὧν ἀγόνων. οὐδὲ δῆλόν ἐστι διὰ τοῦ αὐτοῦ
λόγου τὸν περὶ ψυχῆς εἰ χωρίζεται. ὡς τεθνηκε τὸ ἐπὶ
ἑνίων. οἷον λίθων. ὡς δῆλόν ἐστι ἐπὶ πάντων ἐκ φανερῶν. ὅτι
χωρίζου τὰ εἴδη. ἤτοι μὴ. ἐπὶ ἑνίων δ᾽ οὖν φανερῶν, ὡς
ἐπὶ τῶν ἀχώριστα. ὅτι φησὶν αἱ ἀρχαὶ ὧν ἄλλο ἢ τόδε αἱ αὐτοί,
ἢ λόγῳ ἀριθμῷ. εἰ μὲν γὰρ ἀριθμῷ. εἷς ἔσται πάντα. τουτέ
στιν. οὐκ ἔσται πλῆθος. ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἀόριστον. λόγῳ μὲν εἷς
ἐστιν εἷς. λόγῳ δὲ ἀριθμῷ πολλά. διαιρεῖται δὲ καὶ πολλαπλα-
σιάζεται ἴσχουσι τὸ α. ὡς ὁ ἀριστοτέλης. ἀριθμὸς μὲν ἐστι
δὲ εἷς λόγῳ ὁ ἀριθμῷ τὸ α. μία γὰρ ὡς συμβαίνει. ἢ εἷς ὁ
νόμα. ἢ ὡς λόγος. εἷς ὧν τὸ α κυρίως. ἀλλὰ πρὸ

ΧΧ΄.

τί, εἴρηται μοι ἀνώ ὄνητ πολύτροπον. ἐμνήσθη γάρ τούτου καὶ ἐκεῖθεν. Διὰ τί ἐφ' ἡμῶν τοῦ φιλοσόφου ἐπήνεγκε τοῦ ὄντος καθόλου καὶ καθ' ἑκάστου ;
εἰς τὰς ἀπορίας ἐνταῦθα ἐπανέρχεται τούτων λύσεις. ἡ πρῶτον τῆς λεγούσης ὡς ἑτέρου μᾶλλον ἐστὶν ἐπήνεγκεν ἐπιστήμης θεωρητικῆς περὶ τοῦ ὄντος ἢ οὐ φύσιν ἢ οὔ. καὶ δείκνυσιν ὅτι μᾶλλόν ἐστι λεκτέον, ὅτι τὸ εἶν οὐχ ὁμωνύμως καθ' ὑπολήψεις καὶ λέγεται καὶ νοεῖται, οὔτε μὴν συνωνύμως, ἀμφοῖν τὰ ἀφ' ἑνός. καὶ πρὸς εἶν, ἀπορεῖ δὴ μεταξὺ τῶν συνωνύμων καὶ ὁμωνύμων : τὰ μὲν γὰρ ὁμώνυμα, μόνου τοῦ ὀνόματος κοινωνεῖ· τὰ δὲ συνώνυμα, καὶ ὀνόματος καὶ πράγματος· τὸ δὲ ἀφ' ἑνός καὶ πρὸς εἶν, οὔτε τὰ αὐτὰ ἔστιν ταῖς συνωνύμοις, ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἀεὶ καὶ τῆς φύσεως συμβαίνει· οὔτε μὴν τοῖς ὁμωνύμοις, μόνου γὰρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῖς κοινώνουσι. αἱ οὖν δύο καθηγορίαι, ὧν τὸ εἶν καθηγορεῖται, οὔτε συνώνυμοί εἰσιν, αἱ αὐταὶ γὰρ ἔσονται, καὶ οὐκ ἂν διέφερεν ἡ οὐσία τοῦ ποσοῦ τῆς οὐσίας. οὐδὲ αἱ λοιπαὶ ἁπλῶς, ἁπλῶς μὲν οὐ πρὸς ὁμωνύμως αὐτῶν τὸ οὐ καθηγορεῖται. μετέχουσι γάρ οὐδ' ὁτιοῦν, καὶ ἔστιν ἐν ταὐτῷ, καὶ τῆς τοῦ ὄντος οὐσιώδους φύσεως, ἁπλῶς μὲν οὖν πρώτως, ἁπλῶς πρώτως μὲν ἡ οὐσία, δευτέρως δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι, ὥστε κἀκεῖ μετέχουσι τοῦ ὄντος, καὶ ἔστι τι ἀφορισθῆναι ὧν ὁμωνύμως, ἢ δὲ οὐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ τῇ οὐσίᾳ, ἀμήτρεαι καὶ χωρὶς αὐτῆς, ἢ εἶναι ἢ ὑφίστασθαι οὐκ ἐνδέχεται· τοῦτο δὲ, ἅπερ περιέχει τῆς τῶν συνωνύμων φύσεως. ἐπεὶ οὖν τὰ ὄντα καὶ τοῦ ὀνόματος ὡς ἱερὸν ἔχει κοινωνοῦσι τῆς φύσεως αὐτοῦ, οὐκέτι καλοῦσι μίαν εἶδος εἶναι ἐπήνεγκεν· ὅτι δὲ ὧν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν μίαν εἶναι ἐπήνεγκεν δυνατὸν ἦν. ἔστιν ἓν εἴδη ἅπερ τοῦτο τὰ πράγματα

ἰσίας. ἀμὴ μὲν ὢν λειτομερὴς σύνοια αὐλῆς εἶναι. ἢ δὲ κ-
ηδεμονικὴ λέξις διαῦλα. ἐπεὶ δὲ ἡ ὑφεία τοῦ ἁπλοῦς
ὄντος ἐστὶν ἀΐδιον. καὶ οὐσιῶδες ὄντος. διεῖλε τὸ ἢ ὂν εἰ
ωρισμένα ἐστὶ καὶ φυσικὰ. καὶ αἱ λοιπαὶ αἰκηδαμόδες.
ἐπεὶ οὖν ἡ φιλοσοφία τοῦ ὄντος. ἢ οὐ ἐστὶ θεωρητικὴ. οὐ
μὰ ἡ βαρύληπτα εἶναι. ἢ καθὸ θερμότητα. ἢ ἀμφω τινὰ ὧν
ἀϊδίων ἐναντιώσεων. τοῦτο θεωρεῖ. ἀμὴ μόνον οὐσιῶ-
δη καὶ συλλόγιστος καὶ ὑπαρξεως μετέχει. τὸ δὲ οὐ λέγεται πολ
λαχῶς. καὶ οὐ καθ' ἕνα τρόπον. τουτέστιν οὐ λέγεται ὁμω
νύμως καθ' ὧν λέγεται. εἰ μὲν τὸ οὐ φησιν ὁ μονώνυμος
καθ' ὧν λέγεται ἐναντιοῤῥοῖ τῷ. καὶ εἰ καθ' ἑνὸς μόνου. οὐ
τουτέστιν εἰ μὴ τὸ οὖλα μόνου τοῦ ὀνόματος τοιοῦτος
μετέχον. ἢ δὲ φύσεως τοῦ οὔτος παντὶ πάντως ἢ πλο
πρέπων τῷ. ὥστε καὶ ἐνυπάρξει εἶναι. καὶ εἰ ὀντότητος μετέ
χειν. ἀμφίναμα ταύτης ἐστερημένα. σύλλογος τ' εἶναι μὴ εἶναι
αὐλῶν μίαν ἐπιστήμην. ἅτε ὁμώνυμα ὄντα. καὶ μὴ καινοποιῶν
τα φύσους τινὸς καὶ ὑποκειμένου. ὧν γὰρ οὐχὶν τὸ γένος μὴ
τὸ ὑποκείμενον. τούτων οὐκ ἔστι μία ἐπιστήμη. ἐπεὶ οὐκ
ἐστὶν ὁμώνυμα. ἀμὰ σὺν τῷ ὀνόματι καὶ καθ' καινόν τι ἑτέρ
ὄντα. καθαῦτὸ δὲ καθὸ μὴ λέγονται ὑπάρξεως τινός. ἤδη
ἀν ὑποκειμένων ἐπιστήμη. καὶ ἴσως αὐλῶν μία ἐπιστήμη ἡ θε-
ραπία. ταῦτα εἰπών. ἵνα παραδείγματος χάριν φανερώτερόν πως ἐν
δείξηται τοῦ ὄντος εἶναι μίαν ἐπιστήμην. καὶ πῶς ὅλως ὀντό
λέγεται. λέγων. ὡς γὰρ ἡ τρικὴ λέγεται ὄργανον. καὶ ἰατρι-
κὸν θεώρημα. καὶ ὑγιεινὸν οὖσαν. καὶ ὑγιεινὸν φάρμακον.
καὶ ὑγιεινὸν σημεῖον. καὶ ἕκαστος ὧν τρόπων τούτων. ὁμοίως λέ-
γεται ἀπὸ τοῦ ἰατρικοῦ ἑνὸς τοῦ ἐν τῷ ὁσουοῦν τοῖς οὖσι μὴ
γιτονότος ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ. ἀπὸ τοῦ γὰρ καὶ τὸ φάρμακον
καὶ τὰ λοιπὰ λέγονται ἰατρικά. ὅσα ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς. ἀ
πὸ ταύτης γὰρ ὑγιεινὸν ὠνόμασται σημεῖον. καὶ οὐ φάρμακον. οὕτω

καὶ τὰ ὄντα. ἀ τὸ ἑνός τινος ἡνῶσθαι, ἢ πρὸς κυρίως ὂν ἑνὶ ὄντι. ἢ
ὡς ὁ ποιότης ἀνάλογον ἑνὶ ὄντι. ἢ ὡς ἕξις. εἶναι αὐτῆς
ἢ πάθη. λέγεται ὄντα. ἢ ὡς πάθος μόνον, ὃ τῶν διαμενόντων ἢ
ἐπιπολαίως, διάθεσις δ' ὃ τῶν διατιθῆ καὶ τὰ τῶν διαμόνη
τα. ὡς λέγεται διαμόνη. ἕξις δὲ ὅταν μόνιμος ἡ διάθεσις
ᾖ. ἐπὶ παντὸς ὄντος. πρὸς ἓν τὴ καὶ κοινὴ
ἀναλογία ἡνῶσθαι. ὁ λεγόμενον ὄντων τὸν αὐτὸν τρόπον.
ὥσπερ τὰ παρὰ τὴν οὐσίαν. ἢ τὰ ποῦ. ποσοῦ. ποιοῦ.
ποῦ. καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι. διὰ τὸ πάθη ἢ ἕξεις εἶν
ἡνῶσθαι. πρὸς μίαν τε ἀναλογίαν. καὶ διὰ τοῦτο ὄντα
λέγεται. οὕτως καὶ ἑκάστῃ πασῶν ἓν εἶναι πλῆθος. ἀνθρ-
μόνης. ἵππος. ἐρεμίης. ὑγρότης. ἰσότης. ἀνισότης. καὶ
αἱ λοιπαὶ ποιότητες πρώτας διαφορὰς καὶ πρώτας τοῦ
ὄντος εἶναι πλῆθος ἀναγκαῖον ἐστι. καὶ ἀπὸ τούτων εἶναι πλῆ-
θος ἡνῶσθαι. ὡς γὰρ τὰ ὄντα πρὸς τὴν οὐσίαν. οὕτως
αἱ ἐναντιώσεις πρὸς τὸν πρώτων τοῦ ὄντος εἶναι πλῆθος
ᾖ. ἢ τὰ ὄντα διὰ τὴν οὐσίαν. καὶ λέγεται καὶ εἶναι ὄντα. καὶ
αἱ ἐναντιώσεις ἄρα διὰ τὴν αὐτῆς πρώτην ἐναντίωσιν.
ἡνῶσθαι ἐναντιώσεις. αὗται δὲ εἰσὶν αἱ πρῶται τοῦ
ὄντος ἐναντιώσεις. εἴτε τὸ πλῆθος καὶ ἓν ἁπλῶς. εἴτε τὸ ὅμοιον
καὶ ἀνόμοιον ἁπλῶς. εἴτε ἄλλαι τινές. ἐφ' οσαυτὸν διαιρεῖται.
εἴρηται γὰρ τίνες αὐτῶν εἰσιν. ἐν τῷ περὶ τῶν ἐναντίων
φορμένῳ αὐτοῦ βιβλίῳ. ἐπεὶ δὲ τὰ ὄντα οὐ μόνον τοῦτο
τὸ κυρίως ὄντι τὴν οὐσίαν ἀναλογίαν. καὶ ἀπὸ τῆς ὄντα λέ-
γεται. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ κυρίως ἓν ὅπερ καὶ αὐτὴ ἡ οὐσία,
ἐστίν. οὐθενὸς διαφέρει εἴτε πρὸς τὸ οὐ τοῦ ὄντος
ἢ τι ὧν ὄντων ἀναλογίαν ποιούμεθα. εἴτε πρὸς τὸ ἓν.
καὶ γὰρ καὶ ἀπὸ τοῦ ὄντος ἐναντιώσεις ἐστίν. καὶ ἀπὸ τοῦ
ἑνός ὄντα. εἰ γὰρ καὶ ὡς ἓν καὶ ὡς ὄντα λεγόμενα ἕτερα
ἐστὶ καθ' ἓν τῶν τοῦ προφερομένου λόγου. καὶ οὐ τοῦτο

ἀγαθὸν ἐστι φύσει ἀγαθοῦ ἐστι. ὁ οὖν καὶ εὖ. καὶ ὅπερ καὶ ὁ θερ-
μὸς καὶ ὁ αὐτός. ἕτερα μὲν οὖν δόξειεν. καθάπερ καὶ τἀναντία
τοῖς οὖσιν ἐναντία ἐκφώνησαν. ὅτι μὲν γὰρ ἀρετὴ
μέγιστον ἀγαθόν: τὸ δίκαιον: τοῦ δὲ αὐτοῦ τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν δί-
καιον καὶ ἕτερα ἕτερον. οὕτως οὐδὲ τὸ οὖ καὶ τὸ εὖ ἕτερα
εἶναι. διότι ὑπάρχοντα μὲν τὸ οὖ πλείοσι τοῖς στοιχείοις. ὑπάρχοντα
δὲ τὸ εὖ. ἀμείωτον τοῖς τὸ αὐτὰ. ὃ γὰρ οὐκ ἔστι. τοῦτο καὶ εὖ.
καὶ ὄντως εἶναι. καὶ οὐ. καθὰ δὲ πλείω λείπειν πλείω. εἰ γὰρ καὶ μείω-
νων ἐστὶ τὸ οὐ καὶ εὖ. εἰκότως ἂν τὸ μὴ ἐκφωνοῖτο. καὶ ἐλάτ-
τοσι στοιχείοις ἀμείωτα γὰρ ὅμως ἂν ἀπαρείη.
καὶ ἔστιν οὐκ ἐστὶ. καὶ εὖ ἐστὶ. καὶ εὖ ἦν. οὐ. Ἐπεὶ ἐναν-
τία πάσης τῆς αὐτῆς καὶ μιᾶς ἐπιστήμης διαφορά.
λύτρα γὰρ ἐκάστου αὐτῶν καθὰ ἀτέκνου. καὶ ἔστιν ἄνια οὐδε-
μιᾶς ἂν ἦν. α σαφέστατα διορίσαι τὸ καὶ τὸ
μὴ καὶ μόνον. ἐναντία δὲ ἔφασκεν τὸ λευκὸν καὶ μέλαν
ἀφῆκεν. ὡς εἶναι λευκὸ τὸ λευκόμελαν τοιοῦτον. Ἐπεὶ
ἐναντία πάσης τῆς αὐτῆς καὶ μιᾶς ἐπιστήμης διαφο-
ρά. λύτρα δὲ ἔφασκον αὐτῶν καθὰ ἀτέκνου. ἀποροῖτό τι
τις ἂν πῶς λύτρα καθὰ ἀτέκνου καὶ τὸ ἐξῆς. ὅτι ἡ γνῶ-
σις αὐτοῦ τοῦ αὐτὸ εἶναι ἐναντία λύτρα καθὰ ἀτέκνου.
Ἐπὶ πάσης γὰρ ἀναντιώσεως τὸ λέγειν αὐτῶν ἀτέκνου καθό.
Ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος ἀναντιώσεως.
τὸ μὲν μέλαν. ἀτέκνον: τὸ δὲ λευκὸν εἶδος. καὶ ἕξιν. καὶ τὸ
φῶς. ἕξιν: τὸ δὲ σκότος ἀτέκνον. φαμὲν δὲ καὶ ἐπὶ ἀέ-
ρων ὁμοίως. ἐπὶ δὲ οὖν πάσης ἀναντιώσεως; τὸ ὑπερέχον
λύτρα καὶ ἀτέκνον. φαμὲν δὲ καὶ τὸ φθορὰ ἐναντίον
τῷ λευκῷ. καὶ ἁπλῶς τὸ μιλαξὸ ἐναντία τοῖς ἄκροις.
σίαν καὶ τὸ φαιὸν ἀτέκνον. καὶ δασὺ μιλαξοῦ. εἰ οὖν καὶ
τὸ μέλαν ἀτέκνον ἐστὶ τοῦ λευκοῦ. ἔστι δ' ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἀτέ-
κνον καὶ τὸ φαιοῦ. εἶναι τὸ μέλαν καὶ τὸ φαιὸν ἴσον τὸν

τοῦ λευκοῦ ἐστὶ σημαντικόν. τὸ δὲ πορφυροῦν ἐστὶν οὐ πως λεύκη καὶ μέλαινα. ὧν ἐστὶν ἀνὰ μέσον. τοῦτ' ἔστιν οὐ ἐναντίων ἐστὶ τὸ μιλαξοῦ. πως τὸ μιλαξοῦ φύσεως τοῦ κρόκου ἔστιν ἀναπλώσεως λιχθῆναι. ἀναγκη γὰρ εἰ ἐναντίον τοῦ μέσου λεύκη καὶ φαιὸν λεύκαθαι. τοῦτο γὰρ ἐν ζήλωσιν λευκοῦ, λεύκοτης. καὶ τὸ φαιοῦ φύσεως ἐστὶ τοῦ λευκοῦ, ἀμοῦχως πε τὸ μέλαν. τὸ γὰρ μέλαν παντελῶς φύσιν ἔχει τοῦ λευκοῦ τὸ διαφανοῦ. πᾶν ἐστερῆσθαι τοῦ λευκοῦ, ἀδιαφως δὲ καὶ περιεκτικῶς ἀπειλῆφθαι τὸ περὶ πάντα δὴ τὰ τοιαῦτα τοῦ φύσιν δεῖ τεθεῖναι, μὴ τοῦ ὅλου λόγου τοῦ σημαινομένου ἐστὶ δὲ καὶ εἶδους. καὶ εἶπεν ἂν τὸ λεπτόμερον περὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. λέγων πάντα τὰ ἐμμεσα ἐναντία. περὶ δὲ τὰ ἐμμεσα ἐναντία τὸν φύσιν δεῖ τεθεῖναι. λέγων ἐν τῷ δα φύσιν τὸ φαιοῦ. ἢ ὅτι ἂν εἶεν τὸ μιλαξοῦ. περὶ οὖν τὰ ἐμμεσα ἐναντία τὸ μιλαξοῦ ἀπλοῦν. οὕτω δεῖ φύσιν λέγειν. μὴ ὥστε δύνασθαι τὸν ὅλον λόγον τοῦ σημαινομένου εἶδους. ἢ τοιοῦ μέλανος ἀναδέξασθαι. ὥστε λεύκαθαι τὸ φαιοῦ χρῶμα οὐκέτι ἢ κατ' ὄψιν. καὶ διαλοῦ τὸ ἀμέσεχον εἶναι παντελῶς τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ λευκοῦ. οὐχοῦλω τῷ τα χεῖ φύσιν λέγειν. ἀμοῦλω γένεσθαι δεῖ μὴ ὁλόλος ἐ πὶ τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος. οὐχοῦλω λεκτέον τὸ φαιοῦ φύσιν, ὥστε μὴ ὅλως ἐπιδέχεσθαι τοῦ τοῦ λευκοῦ ὁρισμοῦ. τύχοι δ' ἂν τοῦ λευκοῦ ἐπιδέχεσθαι ὁρισμόν. οὐχόλον. ὡσπερ τοῦτο τὸ φαιοῦ τῷ λευκῷ. ἀμφ' πε τοῦ σημαινομένου οὗ εἶδους. λέγω δὲ τὸ μέλανος εἶναι ὅλος ὁλόλος. ὀχρῶμα οὐκέτι ὄψιν λέγων. τοῦ δὲ φαιοῦ οὐδαμῶς. καὶ διαλοῦ τὸ δύνασθαι τὸ φαιοῦ ἐπιδέχεσθαι τὸν τοῦ λευκοῦ ὁρισμόν. καὶ εἶπεν ἂν ὁ τοῦ φαιοῦ ὁρισμὸς χρῶμα πι διακριτικὸν ὄψιν. ὥστε οὐκέτι τὸ φαιοῦ οὕτω φύσιν λευκοῦ, ὥσπερ τὸ μέλαν. οὐδὲ ἐστέρησται

ημματικὸς ἀφῆμαν ἀλλ' ὁ ἀόρατον σωμᾶ βαρύτητ',
σκληρότητας · μαλακότητας · πυκνότητας, καὶ ὅλως
τὰ αἰσθητὰ, ἢ τούτας αἰσθητὰς ἀναπτώσεις, μόνον κα
τανοεῖ τὸ συνεχὲς μέγεθος · τοῦτο δείκνυσι γεωμετρία ·
πίπεδα γὰρ καὶ γραμμὰς τούτων γεωμετρικάν · τὰ μὲν, ἐφ'
ἑνὸς δὲ ἐπὶ δύο · ἢ δὲ ἐπὶ τρία · καὶ ἀλλοῦ τοις ἢ πο
σαχῆ, καὶ συνεχῆ καθαὐτὰ ὑπάρχοντα σκοπεῖ, ἢ γὰρ
ἀσυνέχειαν τούτων · καὶ ἢ συνεχὲς, ἀμοῦχ ἢ βαρύ · οὐ
δὲ ἢ λευκόν · ἢ τούτοις συμβεβηκὸς σκοπεῖ · ὡς πᾶ
οὖν ὁμαθηματικὸς · οὕτω καὶ ὁ φιλόσοφος τὰ συμβε
βηκότα καθαὐτὰ θεωρεῖ · διωρισμένα · οὐχὶ κινούμενα οὐ
σαν · οὐδὲ ἢ ἀμόρφωτον τε καὶ ἀλλοῖον ὑπάρχοντα θε
ωρεῖ · ἀμήχανον · καὶ ἢ οὐ τὸ πλῆθος μετέχει · ὥστε λέγω
ὄντα ἢ οὐ συμβεβηκότα καὶ ἀεὶ τούτου ἕναν πώσεις ·
εἴτε τὸ εἷς θεὸς καὶ τὸ πλῆθος · εἴτε ἀμόρφωτον θεωρεῖν ·
οὐκάμμοι τινὸς ἐστι πλείω τῆς σοφίας · ἢ μὲν γὰρ φυσικὴ
οὐχὶ ὄντα τοῦτο θεωρεῖ · ἀμήχανον ἔχει γὰρ ἐν τοῖς ἀρχὴν
καθ' ἣν δύναται κινεῖσθαι · ἢ τε διαγεκτικὴ καὶ ἡ θεο
ρητικὴ περὶ τὰ συμβεβηκότα τοῖς οὖσιν ἐστὶν · οὐχὶ δὲ
ὄντα τοῦτα θεωρεῖ · ἀμήχανον γὰρ συμβέβηκεν ἄλλῳ ὑποκει
μένῳ ἕτερον, πλὴν θεωρίαν τοιαύτην · ὥστε λείπεται
τὸν φιλόσοφον εἶναι θεωρητικὸν τοῦ οὔτος καὶ οἵων
τοιούτων ἐναντιώσεων ἢ ὄντα ἕτερον · ἀμήχανον ὧν λε
γομένων πάντων τοιαύτην τὴν αἰτίαν, καὶ τὸ πλείω λέγειν
ὅτι τῶν λεγομένων μὲν τοῖς περὶ ἀγήλους θεάτης σκοπεῖ, ἢ
τὰ πάντων ὑπάρχοντα, ὧνπερ λέγομεν ὧν γεωμετρῶν.
σκοπεῖ γὰρ ὁμαθηματικὸς πλὴν ὧν κύκλων θεάτην, τό
τε ξυνοῦτως κεῖνται, ὥστε κατὰ θεῖν σημεῖον ἀγήλων ἅπ
τεσθαι, ἢ ὥστε ἀγήλους τέμνειν · ἀμὰ καὶ αἱ εὐθεῖαι οὕ
τω κεῖνται, ὡς ἀμβλεῖαν φέρειν ἀνάγκην περιέχειν γωνίαν, ἢ

οὐ. καὶ πότερον αἱ εὐθεῖαι αἱ δι. συμμετροι θεὶν ἢ οὐκέτι.
πότερον οἱ εἰκ κειμένου ἀριθμοὶ ἡμιόλιον ἔχουσι τοὺς ἀπ'
ἀλλήλους λόγον. ἢ ἐπίτριτον. ἢ ἄλλον. τοῖον. ὡσπερ δὲ ἐπὶ
ποσῶν ἑτέρου ὄντος τοῦ ἐφεξῆ συμμέτρους εἶναι ἐπὶ τὸ ἐπὶ
πεντε. καὶ ἴδωμεν ἐπὶ τριῶν μιᾶς ἐκβληθείσης τριάδος
ὀξυγωνίου σκαληνοῦ. καὶ συμφωνίαν ὅπως ἐν οἱ πυθαγόρειοι ἁρ-
μονίαν φασὶ. γίνεσθαι φασὶ. οὕτω καὶ
ἐπὶ τοῦ ὄντος. καὶ τοι ἑτέρων οὐσῶν ἐννέα καθ' ἑκάστην
τοῦ ποιοῦ. καὶ τοῦ ποσοῦ. καὶ ἐν τοῖς πρός τι δὲ οὐσίας
καὶ ἀγαθῶν. οὐκέτι κωλύσει μιᾶς εἶναι ὑπερβολῆς δι-
ορισθῆναι. ἐπὶ δὲ καὶ ὁμαθηματικὰ χρῆσθαι τοῖς κοινοῖς ἐπὶ
κοινὰ λήψεται ἀξιώματα. ὅτε ἀφαιρῶν. ἴσα ἀφαι-
ρεθήσεται. ὁ καθόλου δόμενα. ἴσα ἐσται. καὶ τὰ ὧν αὐτῶν ἴσα. καὶ
ἀγνόησεν. καὶ τὰ τοῖς πᾶσι ἴσοις διπλάσια. ἐπὶ δὲ τῶν ἀ-
τῶν ἴσα ἡμίσεια ἔσται. καὶ ἡ γεωμετρικὸς ἐπὶ γραμμῶν λαμβάνει.
καὶ ὡς ἐπὶ αὐτὰς μόνας ἀγνοήσειν. εἰ δὲ ἐπὶ ἀριθμοῖς. οὐ
δῆλον ὅλως ἀφ' οὗ λαμβάνει. ὁμοίως καὶ ὁ ἀριθμητικὸς.
ὡς ἐπὶ μόνοις τοῖς ἀριθμοῖς ἀγνοήσειν. τοῦτο θεωρεῖ.
εἰ δὲ ἐπὶ γραμμαῖς οὐ φροντίζει. καὶ λαμβάνει μὲν πρὸς
τὸν λόγον. ἢ δὲ ὧν λεπτομερῆ διάνοια. ὀφθῆς. ἐπὶ δὲ τὰ
λεπόμενα. ἐπὶ γὰρ καὶ ὁμαθηματικὸς πρὸς λόγον φυ-
σικῶν. καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπιστήμοσι χρῆσθαι τοῖς ἀρχαῖς
ὡς ἀληθέσιν. ἀναποδείκτως ὁ φιλόσοφος οὐ ποιήσε-
ται τοῦτο. ἀλλ' ἐπισκέψεται. καὶ διέξοδος ταύτας ἀρχάς.
ὡς ἐνδέχονται τεκμηρίωσιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἰσοσκελὲς
ἂν ἀφαιρεθῇ ἴσα τὰ λειπόμενα. καινὸν μὲν ἐστιν ὡς
τυχὸν. ἔστω δὲ ἐπὶ τούτων. καὶ χρῶνται αὐτῶν πάντες οἱ
ὁμαθηματικοὶ. ὅτε μαθηματικὸς ἐστὶν ἡ τῶν τόπων θε-
ωρία. ὡς χρησίμων ὄντων ἁπλῶς πρὸς μόνον τὸν ὑποκειμένων
τοῖς μαθήμασιν ὕλην. καὶ ὧν τοῦτο καθαιρεῖ ὑπάρχον.

περὶ ποιᾶς δὲ οὐσίας ὁ λόγος ἐστὶν ἀποφάσεως γνωρίμου τέλος,
ἀμφίλογος, καὶ δέκτικα ψευδομένους ἢ ἀληθεύοντας ποιεῖ τοὺς
αὐτῇ συναγωνιζομένους λόγους, καὶ τοῦτο ἐστὶ δῆλον μὴ οὐκ ἀ-
ναγκαίως ἀποφάσεων ἢ τῶν τοιούτων φασκόντων· ἢ τοῦτο τοῦ φάσκοντος
ἐλλιπές, καὶ ἡμῖν πρόβλημα οὐκ ἀναγκαῖον· ἢ τὸ μὲν ἀναγκαῖον
τοῦτο οὐκ ἀναγκαῖον· λέγω δὲ ἀναγκαῖον τὸ μὴ δυνάμενον
ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι· οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης ἔσεσθαι ἢ μὴ ἔσεσθαι
ἢ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἔσεσθαι ἢ μὴ ἔσεσθαι· ἐξ ἀνάγκης ἔσεσθαι ἢ μὴ
ἔσεσθαι·

καὶ μὴ τὸν ἀγαθόν. τὸ αὐτὸ καὶ ἑνὸς αὐτοῦ φύσεως ὄντα.
καὶ ἕτερον παντὸς ἑτέρου λοιποῦ, καὶ ὕστερον, ὁ δὴ τὸν ἀ-
ναιροῦντα τὸν ἀντίφασιν ἐλεῖξαι βουλόμενος. ἀληθ-
θὲς πρᾶγμα τί, ὁ σημαίνει καὶ ἑνὸς ἕτερον καὶ τὸ ἀγαθὸν
τὸ αὐτὸ εἶναι. καὶ λοιπὸν ἀντίφασιν τοῦ ὅτι τὸ αὐτὸ ὄντα. ἐπει-
γόμενος διὰ τοῦ. ὥστε μὴ ἐνδέχεσθαι τὸ αὐτὸ εἶναι. καὶ μὴ εἶν-
τουτέστι διαιρεῖσθαι ἐνδέχεσθαι τὸ ὄντα νῦν ἄνθρωπον. μὴ εἶναι
καὶ ἑνὸς ἕτερον ἀνθρώπῳ, ἀγαθὸν μὴ τίθημι πάλιν. εἰ γὰρ ὡς πρ-
λημμένον ἄνθρωπος ἐστὶ. καὶ ἄνθρωπον ἀνθρώπῳ, ἀνθρώπος ἐστιν. τὸ δὲ μὴ
δεχόμενον εἶναι τὸ αὐτὸ. συμβαίνειν τοῦτο τὸ αὐτὸ μὴ ὄντας.
τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀσυνεχὲς, τοιοῦτον γάρ ἐστι πλῆθος. τὸ
αὐτὸ μὴ εἶναι. καὶ μὴ δέχεσθαι τοῦτο ὡς ἀναιροῦντα τὴν
ἀντίφασιν. οὕτω μὴ οὖν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον ἓν ὄντα δι-
πλᾶς ποιεῖ. οὕτω γὰρ μόνως ἀποδειχθείη τὸ προκει-
μένον ἡμῖν. πρὸς τοῦτο φατέον συμβαλλόμενον τὴν ἀν-
τίφασιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. καὶ πρὸς τούτοις τοὺς μιγνύον-
τας κοινωνεῖν τοῦ λόγου. ἢ τοι διαιρεθῶσι. δεδυνῆσθαι αὐ-
τῶν τουτέστιν ἀγαθῶν. καὶ τὴν αὐτὴν δὲ λόγον δεδυνῆ-
σθαι ἀγαθῶν. πεφεύχθαι φασὶ. μὴ γινομένου γὰρ τού-
του, ἤτοι μὴ συμπλοκῶν γὰρ ἀγαθῶν μὴ δὲ ὅλως νοοῦντ
τὰ ὑπάρχοντα λεγόμενα. πῶς ἂν κοινωνεῖν λόγου.
καὶ πρὸς τούτοις δεῖ εἰκάσαι ὧν ὀνομάτων χρώμεθα
διαιρούμενοι. γνώριμον εἶναι καὶ ἑνὸς ἀνθρώπου. εἰ δὲ
πλειόνων. φανερὸν ποιεῖν. ἐπὶ ἡνῶν ὧν τὸ ἀγαθοῦ ὀνό-
ματος ὑπομενομένου τὸν λόγον ποιεῖται· ὁ δὲ λόγων εἶν-
τοῦτο καὶ μὴ εἶναι. ὄφιν. οὐφιν ::
ὅτι δεδιήφθαι δὲ δεῖ εἰλικρινῶν ὧν ἀναιροῦντα τὴν
ἀντίφασιν, ἀνελεύθερον λόγους εἰλικρινοῦς ἐπαίρει, δυνάμει λέγ-
ων. ἐπὶ κείται τὰ ἡμῖν ὡς τὰ ὀνόματα ἑνὸς ἑτέρου ἀνθρώπου
καὶ ὅτι εἰκάσαι ὧν ὀνόματι γνωρίμου ἐστὶν ἐπὶ τίνος λέ-

γίνεται, καὶ ἐπὶ τίνος οὐ. ἡ σωαγηθεῖσα ἢ ἀνατίθεται. ἀνάγκη
ἐξ ἀμφοτέρων εἶναι, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων ὄνομα, οὐκ ἐπὶ δηλω-
τικοῦ. ἐπὶ δὲ γνωρίμου, καὶ τίνος δηλωτικόν; τοῦ ζῷ-
ου γὰρ δίπους. ἐπεὶ οὖν τὸ ἄνους τὸ ζῷον δίπουν δηλοῖ, εἰ
μὲν ἀμηθεῖ ἐπάνω καὶ τὸ μὴ ἄνους, οὕτω τὸ ἄνους
οὐκ δηλωτικόν, οὐδὲ τοῦ ζώου δίπους μόνου, ἀλλὰ
καὶ ἄλλου. καθόλου τὸ οὐκ ἄνους λεχθήσεται. οὐκ ἄρα δηλω-
τικόν. εἰ δὲ ἄνους ἐνὸς ἐστὶ δηλωτικόν. ἐφ' οὗ λέγεται καὶ
τοῦτο ἀμηθεῖ καὶ τὸ μὴ ἄνους αὐτὸς δὲ ἐστὶν. ὅλε-
λέγωνται οὖν τὸ καὶ μὴ εἶναι. ὄφιον. οὐ φησι. τοιγὰ
ρ. ὁ λέγων τοῦτο τὸ προκείμενον, φησὶ μὴ ἄνους. εἰ
ἀμηθεῖ ἐπάνω καὶ τὸ μὴ ἄνος ὁ φησὶν ἀνθρώπου
οὐκ ἄνος, ἀμήτερον ἢ ἴσως παρὰ τὸν ἄνον. καὶ διὰ
τοῦτο ἀμηθεῖ ἐπάνω τὸ μὴ ἄνος. εἰ δὲ ζῷου δίπου
δὲ ὁ φησὶν ἄνου εἰ ἀρνηθεῖ ἐπάνω καὶ τὸ μὴ ἄνος
οὐτὶν ἄμφω φησὶν, ἢ ὅτι τὸ ἄνος ὄνομα σημαῖνον τὸ
ζῷον δίπουν. οὐ σημαίνει τὸ ζῷον δίπουν. τοῦτο δὲ
ἀδύνατον. καθ' ὃν γὰρ τὸ ὄνομα εἶναι ἐνὸς δηλωτικόν.
ὥστε, εἰ τοῦ ζώου δίπους σημαντικὸν ἐστὶ τὸ ἄνους,
ψεῦδος τὸ καθόλου λέγειν. καὶ τὸ μὴ ἄνους. ἀμήτερον τὸ
δηλοῦν. ὡς ἀδύνατον ἐστὶ σωαγηθεῖσαν τὴν ἀπόφασιν
εἶπεῖν φησὶν εἰ σημαίνει τι τὸ ὄνομα. καὶ δηλωτικόν ἐστι
τινός. καὶ ἁπλῶς καθόλου καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι, ἀνάγ-
κη τοῦτο εἶναι. εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ πῦρ δηλωτικὸν θερμοῦ
καὶ ξηροῦ φύσεως, ἀναγκαῖον τοῦτο τὸ πῦρ θερμὸν
εἶναι καὶ ξηρόν, ὅτι ἀνάγκη εἶναι τοῦτο οὐκ εἶναι δ' οὐκ
μὴ εἶναι, ὥστε οὐκ ἐπάνω ἀμηθεῖ οὐκ καὶ τὸ μὴ
πῦρ, ἢ οὐ τὸ μὴ ξηρὸν. μηδὲ θερμόν. ψεῦδος ἄρα
τὸ λέγειν. ὡς σωαγηθεῖσι τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τοιαύτου
τοῦ. εἰ δὲ μὴ ἄνθρωπος ἢ μὴ ἀνθρώπου ἀ-

λητθσέται: λητπκώ(ν)τον τοῦ(τ) δ' ἥλιναιό-
τατον, ὁ δὲ φησί, τοιοῦτον ἐστὶν, ἢ μυθὸν μᾶλλον ἢ ἀλη(θ)σέ-
φασις ἐφ' ἑνὸς πολλοῦ αὐτοῦ ἀληθσέ(ι)ται, ἢ πεπλαιό-
φασις. ὁμοίως ἀμφοῖν ἐπ' αὐλοῦ λέγε(ι)ν ὁ λέγων
τὸν σωκράτη λευκόν. οὐδὲν μᾶλλον ἀληθσέ(ι) τοῦ λέγοντος
αὐλὸν οὐκαίνου, ἢ εἰ ὁ λέγων αὐτὸν οὐκαίνου ἀληθεύοι.
πολλῷ μᾶλλον ὁ λέγων αὐτὸν οὐχ ἵππον ἀληθσέ(ι). οὐκέ-
τι γὰρ ἵππος ὁ σωκράλης. εἰ δὲ ἀληθσέ(ι) ἐπὶ σωκράτους
τὸ οὐχ ἵππος ἀληθεύοι. οὐκέτι γὰρ ἵππος ὁ σωκράλης.
Εἰ δὲ ἀληθσέ(ι) ἐπὶ σωκράλους τὸ οὐχ ἵππος. ἀληθσέ(ι)
ἐπαὐλοῦ καὶ τὸ ἵππος. ἐπὶ καλαύλους σωαληθσέ(ι) ἡ
ἀντίφασις. ἔσται ἄρα ὁ σωκράλης ἢ κάμηλον ἢ πᾶν ὁ
πρωλαιόφας. καὶ αὐλὸς ἵππος. πάλιν ἐστὶ τὸ ἐπὶ τοῦ πε-
τομένου, ἀληθεύει τὸ μὴ βοῦς. ἀληθσέ(ι) καὶ ὁ βοῦς. ὥσ-
ἄρα ὁ πρωλαιόφας αὐλὸς καὶ ἵππος καὶ βοῦς. καὶ λάμα
παῦλα. καὶ ἡμιλὸ διάνοια ὧν λεγομένων αὐτῶν. τὸ
δὲ καλὰ πλὼ λέγειν. λεῖ δὲ δέξεται δὲ, καὶ οὐχὶ ἵππον εἶν
φθόνων τὸν αὐλον. ἢ μᾶλλον ἢ οὐχ ἢττον ἀληθσέ(ι)ν.
ἢ οὐκαίνου τοιοῦτον ἐστίν. εἰ γὰρ ὅτι ὁ λέγων
αὐλον. εἰ σωα ληθσέ(ι) ἢ ἀντίφασις. οὐδὲν μᾶλλον ἀ
ληθσέ(ι) τοῦ λέγοντος οὐκαίνου. ἐπεὶ ταῦ(τ)ό, δέξεται
καὶ οὐχὶ ἵππον λέγων: βουλέσθω καὶ ὁ λέγων τὸν αὐλὸν οὐχ
ἵππον, μᾶλλον ἀληθσέ(ι) τοῦ λέγοντος αὐτὸν μὴ αὐλὸν. οὐκε-
τι γὰρ ἐστὶν τὸν αὐλὸν λέγειν μὴ ἵππον, ἢ πε μὴ αὐλὸν, οὐδὲ
λέγων τὸν αὐλὸν μὴ ἵππον, μᾶλλον ἀληθσέ(ι). ἢ πε ὁ λέγων μὴ
αὐλὸν, ἢ φησὶν, ἢ μὴ φ μᾶλλον. ἀμφοῖν δὲ ἢττον. λεῖ τὸ ἀπὸ
ἐπαὐτὸ τοῦτων ὧν ἐπιχειρήσεων. οὐδεμία σφῶν ἁπλῶς καὶ
κυρίως ἀποδέξις. ἀμφότερος τὸν τιθέμενον σωαληθσ"
τὸν ἀντίφασιν. ἔσται ἀποδείξις ἢ τοιαύτης. οὕτως ἂν
τις πρὸς ταῦτα καὶ δέξαιτο λέγ', ὅτι ἐπὶ τῆς οὕτω

τε καὶ ἕτοιμον τὸν ἀπόστολον Παῦλον ἐπεὶ
καὶ αὐτοῦ. μὴ λέγειν τὸ αὐτὸ καὶ τὸ καὶ. καὶ ἀγαθοῦ. καὶ οὐκ
ἀγαθοῦ. καὶ λευκὸν. καὶ οὐ λευκὸν. ἀμφοτέρων μὲν ὄντος
τῶν λόγων. ἀμφοτέρως ἂν μαίνοιτο. ὡς ὁ τοῦ σκύμνου
υἱὸς Σαοῦλ. μὴ δὲ ἀμφότερα. ἀλλ' ὑπὸ Παύλου λεγόμενα.
τῶν μὲν ἐλάβετο τὴν δόξαν. ἀλλὰ ἐποίησεν ὡς οὐκὸν
λέγειν τὸ αὐτὸ καὶ ἀγαθὸς καὶ μὴ ἀγαθὸς. καὶ ἀλλ"
καὶ μὴ ἀγαθοῦ εἶναι. οὐκοῦν ἔφασκε συναγαθοποιεῖν τὴν
αὐτὴν φασιν. ὅλως δὲ τὸ λεγόμενον ὑπὸ Παύλου εἶναι τὸν
ἀγαθὸς. οὐδαμοῦ ἀπὸ τοῦ τὸ εἶναι ἀγαθὸς ::

Τὸ λεγόμενον φησὶν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείτου εἶναι τὸν ἀγα-
θὸς. ἢ ὅτι τὸ ὑπὸ Παύλου λεγόμενον, ὅταν λέγω δὲ
τὸ εὐδέχεσθαι τὸ αὐτὸ καθ' ἕν. καὶ ὅταν τὸν χρόνον
εἶναί τε καὶ μὴ εἶναι. εἰ οὖν καὶ τὸν Ἡρακλείτειον
δόξαν. ἀγαθὸς εἶναι συναγαθοποιεῖν τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ τοῦ
πολεμίου τοῦτον ἐμοῦ. φιλίους εἶναι. εἰ γὰρ
ἐστιν ἀγαθὸς τὸ λοιδορεῖν ὡς συναγαθοποιοῦν αὐτήν φασιν. ὅτι
ἀγαθὸς τὸ λοιδορεῖν. καὶ ὅτι οὐ συναγαθοποιεῖ. ἢ ἀγαθοποιεῖν
τὸ λοιδορεῖν ὅτι οὐ συναγαθοποιεῖ. φίλους ἂρα ἀποφαίνεται
ὡς συναγαθοποιοῦντας. λευκὸς ἄρα ὁ Ἡρακλείτειος λόγος. κα-
θαπερεῖ καὶ τὰ ἐναντία ὡς ταὐτὸν μᾶλλον ποιοῦντα
φασιν ἢ ἀποφασιν ἀγαθοποιεῖσθαι. ἆρ' ἐστὶ Ἡρακλείτειος
ὁ λόγος. ὅτι λευκὸν τοιοῦτόν ἐστιν. ὥσπερ γὰρ καθ' Ἡρακλείτειος
τὸ λευκὸν ἰδίως καὶ χωρὶς ὅτι ὁ σωκράτης ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν,
ἀγαθὸς καὶ τοῦτο. Παῦλος δὲ ἐν τῷ διημερεύειν. οὕτω καὶ
συνημερεύειν καὶ νηστεύειν. καὶ ὡς μία καὶ ἡ αὐτὴ φασις λε-
γομένη. ἐστὶν ἀγαθὸν. ὥστε ἀγαθὸς ἐστι λευκὸν. ἅμα
ὅτι ὁ σωκράτης ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. ἀμφοῖν τοῦτο ὄφαινεται
αὐτοῦ καὶ ἡ αὐτὴ φασις ἡ σωκράτης. οὐκ ἄνθρωπος ἐστιν. οὐ
γὰρ οὐκ ἄνθρωπος. τοῦτο δὲ λέγω τοῦτον. τὸν λόγον ἐρωτᾶν.

καὶ ἀληθὲς καὶ οὐκ ἀληθές, καὶ οὔτε ἀληθὲς οὔτε οὐκ ἀληθές, ἢ
ἡ ἀμφιβολία ὡς πρὸς ἓν λύεται. τὸ γὰρ εἶναι μὴν καὶ καλὰ-
φασιν, χωρὶς δὲ λέγω ἀπόφασιν λέγεσθαι, ὡσαμφότερα
δὲ, καὶ συμπλεγμένα· τὸ λεγόμενον οὖν ὡς μίαν καλά-
φασιν. τὸ δὲ οὐδὲν μᾶλλον ἀπόφασις ἢ τὸ ὅλον, ὡς ἐν
τῇ καταφάσει ἀμφισβητεῖται ἴσον ἐπὶ ὧν· ὥσπερ γὰρ καθ' ἡμέρα
κλινόν ἐστιν ὧν ἀεὶ ἡ καλάφασις ἀμφισβητεῖται, ἐπὶ τούτων
καὶ ἡ ἀπόφασις, οὕτω καὶ καλάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις.
ἅμα ὡς μία καλάφασις λεγομένη, ἀμφισβητεῖ ἴσον ἔστιν ὅτι
ὅτι τὸ ἀληθὲς οὐκ ἀληθές. εἰ δὲ τοῦτο ἀμφισβητεῖ, ἀληθὲς
καὶ ἡ τούτου ἀπόφασις, ἢ οὔτε ἀληθὲς οὔτε οὐκ ἀληθὲς
λέγουσι. ἔτι δεῖ μᾶλλον εἶναι ἀμφισβητεῖ καταφῆναι, καὶ
αὐτὸ τοῦτο ψεῦδος εἶναι. τὸ εἶναι μᾶλλον ἀμφισβητεῖ καλα-
φῆναι. ἴσον ἐπὶ ὧν, εἰ πᾶσα καλάφασις ψευδὴς εἴη· πᾶν
γὰρ τὸ μὴ ἀμφισβητεῖ ψεῦδος, εἰ οὖν πᾶσα καλάφασις ψευ-
δὴς εἴη, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ λέγειν ὅτι πᾶσα καλάφασις
ψευδής ἐστιν· τοῦτο γὰρ ἐστὶ καταφατικὸν τὸ φάναι μᾶλ-
λον μίαν ἀληθῆ καλάφασιν ὑπάρχειν, αὐτὸ δὴ τοῦτο ψεῦ-
δος ἔσται. εἰ γὰρ πᾶσα καλάφασις ψευδὴς εἴη, αὐτὸ
δὲ τὸ λέγειν ὅτι πᾶσα καλάφασις ψευδὴς καλάφασίς
ἐστι· ψεῦδος ἄρα τὸ λέγειν ὅτι πᾶσα καλάφασις ψευδής.
εἰ δὲ ἔστι τι, τοῦτ' ἔστιν, ἢ τὸ λέγειν ὅτι πᾶσα καλάφασις
ψευδής, πάλιν αὐτῆς τῆς λεγούσης, ὅτι πᾶσα καλάφα
σις ψευδής ἐστιν, αὐτὸ γὰρ μόνη ἐστὶν ἀποφάσεων ὧν κα-
τα φάσεων, ἀληθής, καὶ οὕτω ψεῦδος τὸ πᾶσαν λέγειν
ψευδῆ, ὥσπερ γὰρ εἰ τῆς λέγουσα πᾶσα ἄρνησιν ἀληθῆ,
εὑρεθῇ τις μὴ λευκὸς ψευδὴς ἡ λέγουσα πᾶσα λευκή,
οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων, ὥστε λύοιτ' ἂν τὸ λεγόμενον ὑ-
πὸ τῶν τοιούτων οὐδαμῶς, καὶ ἀναιρεθήσοιτο τὸ πα-
λίντροπον. εἰ γὰρ ἐστὶ τοιοῦτόν τι καλάφασις ἢ ἀπόφασις,

οὐσίαν διαιρεῖσθαι· πλεῖστα γὰρ τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτὴν
λεγομένοις φαίνεται· καὶ τὸ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τόπον λευκὸν
μᾶλλον· κἀκεῖνος γὰρ ἔλεγεν, ὅτι πάντων ἂν ταὐτὸν
μᾶλλον εἴη τὸ ἄνθρωπος· οὐ πλείω γὰρ λέγων ἢ ὅτι· εἰ τοῖς
μὲν δοκεῖ τὸ μὴ γλυκὺ· τοῖς δὲ πικρόν· ὅτι τὸ μὴ γλυ-
κὺ καὶ γλυκὺ καὶ πικρόν· βεβαίως καὶ ἀμεταπτώτως μέ-
νον εἰ ὧδε εἶναι γλυκὺ καὶ πικρόν· λύοιτο δ' ἂν αὐτῷ καὶ ἀ-
πορία θεωρήσαντι πόθεν ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπολήψεως ἐγέ-
νετο μᾶλλον καὶ τὸν πρώτερον λόγον· λέγω· ὅτι ἐπεὶ
πρῶτον τὰ αἰσθητὰ ἐξῆς ἐλάμβανε λέγειν ἀπὸ τῶν τε καὶ οἱ
λοιποὶ ὡρμῶντο· καὶ φησὶν· ὅτι ἔνιοι μὲν εἰς τὴν ἀπὸ
φυσιολόγων δόξης ἐλθόντα λέγειν ὡρμήθησαν· καὶ τῆς
ἀπὸ τῶν φυσικῶν λόγων δόξα· ἐστὶ γὰρ μηδὲν εἶ-
ναι μηδὲν γίνεσθαι· τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι· τὸ γὰρ μηδὲν εἶ-
ναι τοῦ μηδαμῶς μηδαμῶς οὔσης γίνεσθαι· ἀμφοῖν ἐξόν τοῖ-
νος καὶ ὑποκειμένου· ἀεὶ ὄντος τινὸς τῶν φυσικῶν δοκεῖ
μια κοινὸν· οὕτω γὰρ τὸ τῆς λέξεως ἀκόλουθον ἦν· εἰ τὰ
τοῖς δικαίοις μὴ ἐλθόντα ἐπὶ τῶν αὐτῶν· ἀδικίας γίνωσκε-
σθαι· εἰ δὲ σωφρόνοις αὖ πρὶν πεῖραν λαβεῖν καὶ
τῆς αὐτῆς φάσεως ἀσωφρόνεσθαι· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐλθόντα αὖ ἐπὶ
ζῶν αὐτῶν· ἐπὶ πάντας γίνωσκεν· οἷον· τοῖς μὲ δοκεῖ μὴ τὸ
τὸ τῆς ἅμμου σκληρόν· ὥστε οὐχ ἅπαντες τὸ αὐτὸ μὴ
γινώσκουσιν· οὐδὲ ταῦτα πικρόν· εἰ πάντες δέ· ὅτι οἱ μὲν
ἐκ τῆς κοινῆς τῶν φυσιολόγων δόξης· ἐλθόντες λέγουσιν· οἱ δὲ
ἐκ τοῦ μὴ πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι· διὸ πρὸς τὴν
λεγόμενον· διὰ τῆς ἐκ τῆς τῶν φυσιολόγων δόξης ὡρμῆσθαι λέ-
γειν· ὅτι τὸ λευκὸν, καὶ οὐ λευκὸν ἐστιν· ὁμοίως καὶ τὸ γλυ-
κύ, οὐ γλυκύ· ἀλλ' ὡς τὰ πάντα καὶ μεμιγμένως ἔχει
μενα τὰ ἐκείνα· ἐπεὶ οὖν φησὶν· οὐ λευκὸν γίνεσθαι ἐκ
λευκοῦ πλείους ὄντος· ἢ τι καθαροῦ λευκοῦ· καὶ οὐδαμῶς

μὴ λευκοῦ. τουτέστι. καὶ οὐ τῆς μὴ λευκοῦ, τῆς δὲ μὴ λευκῆς.
ἀγνὴ γὰρ τῆς τοῦτο λευκοῦ. εἰ γὰρ γίνεται μὴ λευκὸν ἐκ
λευκοῦ παύλως χρυσόεσσα. ἐτεὸν οὖν τὸ μὴ λευκὸν ὡς τὸ
ρηθὲν. ἐκ λευκοῦ γίνεται. νῦν δὲ γέγραπται μὴ λευκόν.
τουτέστι. καὶ διὰ τοὺς λέγοντας σεσωφισθαι τὸν ἀφ' Ἡ-
φαιστον. τὸ γινόμενον μὴ λευκόν. οὐ γίνεται ἐκ λευκοῦ, ὡς
ἡμεῖς φαμέν. ἀγνὲς μὴ λευκοῦ. τὸ γὰρ μὴ λευκὸν ἐκ μὴ
λευκοῦ χρυσοῦν. καὶ ἐκείνους δὲ εἰ γίνεται ἢ μὴ λευκ". οὐκ ἄλλο ἄγος συμβήσεται. ἢ τὸ γινόμενον μὴ λευκὸν γίνεσθαι ἐκ μὴ λευκοῦ. εἶτα δὲ ἐκ λευκοῦ. εἰ δὲ γίνεται μὴ λευκὸν ἐκ μὴ λευκοῦ. χρυσόεσσα τὸ μὴ λευκὸν καὶ ἐκείνους. ἐκ τοῦ μηδαμῶς μηδαμῶς οὔτως. εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ λευκὸν τὸ αὐτὸ καὶ μὴ λευκόν. τουτέστιν εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ μὴ λευκόν. τὸ αὐτὸ καὶ λευκόν. ὑπερβαλοῦσα γὰρ ἀναίνωσι καὶ λαμπρὸν καὶ τὸν λέξιν τοιαῦτα. ἢ δηλοῦσι σαφῆ ἔννοια. τοιαύτη τις ἂν δόξειεν εἶναι. οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς φυσιολόγων λέξεως ὁρμώμενοι. τοιαῦτα οἷα ἄπορόν λέγειν λαμβάνοντες. θεσσαλὸν ἐξ ἱππαλωμὸς ψευδῆ. ὡς τὸ γάρφηον ἄρος ἐξ ἀνδρὸς. καὶ ἵππος ἐξ ἵππου γίνεται. οὕτω καὶ τὸ μὴ λευκὸν ἐκ μὴ λευκοῦ χρυσόεσσα. ἀγνὸν οὐκ ἐκ λευκοῦ. ψευδὴς δὲ ἡ θέσις αὕτη. εἰ γὰρ καὶ ὅτι μάλιστα ὁ ἄρος ἐξ ἀνδρὸς γίνεται. ἀλλὰ θεσσαλὸς ἐκ σατέμαλος καὶ κακὸς μείων. ἄπερ οὐκέτι ἄρος. τὸν τῶν δηλῶν ψευδῆ θέσιν. τὸν ὅτι τὸ μὴ λευκὸν οὐκ ἐκ λευκοῦ. ἀγνὲς μὴ λευκοῦ γίνεται λαμβάνοντες καὶ ἑτέραν ψευδῆ καὶ ἀνόητον. ὅτι αἱ ἀποφάσεις μὴ ὄντος ἐκ μὴ ὄντων λεγόμεναί εἰσι. συνεπόμενον τοῦτο οὕτω τὸ μὴ λευκὸν γίνεσθαι. ἐκ μὴ λευκοῦ ἂν γίνοιτο. τὸ μὴ λευκὸν μὴ ὄν ἐστι. τὸ μὴ λευκὸν ἄρα γίνεται ἐκ μὴ ὄντος. οὐκ ἄλλο δὲ ἐκ μὴ ὄντος καὶ τὸν αὐτὸν φυσιολό-

λόξαν γίνεται, οὐκ ἄρα τὸ μὴ λευκὸν ἐκ μὴ λόγου, ἢ τοι ἐκ μὴ ὄντος γίνεσθαι. ἐξ ὄντος ἄρα. ἀλλ' εἰ τὸ μὴ λόγον μὴ ὄν. πᾶν, δῆλον ὅτι τὸ λόγον ὄν. ὥστε ἐπιδὴ τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γίνεσθαι. πᾶν ἐξ οὗ τὸ μὴ λευκὸν γίνεσθαι λόγον. τῶν δὲ εἰ πᾶν ὄν. καθὸ δὲ πᾶσιν τὸ μὴ λόγον ἐκ μὴ λευκοῦ γίνεσθαι κατ' ἐνδέχεσθαι. πᾶν τὸ ἐξ οὗ γίνεσθαι τὸ μὴ λευκόν. μὴ λευκὸν τὸ ἄρα ἐξ οὗ τὸ μὴ λόγον γίνεσθαι. ἴσα καὶ λευκὸν καὶ οὐ λευκόν. καὶ τὸ ἐξ οὗ τὸ γλαυκὸν καὶ γλαυκὸν καὶ οὐ γλαυκόν. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. εἰ δὲ τοῦτο ἀναγκαῖον ἢ ἀνάγκη ἢ φησι. τῶν γλαυκῶν τινὰ ἀπορίαν λύει. ὅτι ἀναγκαῖον ἴσα τὸ λύειν. ὅτι τὸ μὴ λευκὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γίνεσθαι. ἀμφοῖν ἐκ τοῦ ἁπλῶς μὴ ὄντος. ἀμφοῖν ἐκ τοῦ πῇ μὴ ὄντος. πῇ δὲ μὴ ὄντος. πέρατα δὲ πολλὰ τούτων οὐ πῶς ἀφορισμένα τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. ἀποριστέον δ' ἄρτι πρὸς τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως λεγόμενα. πῶς ἔχει τὸ μὴ λευκὸν ἐκ τοῦ τηλικοῦτος λευκοῦ γίνεσθαι. γίνεται γὰρ μὴ λευκόν τι. οἷον τὸ φαιὸν ἢ μὴ λευκόν. οἷον τοῦ μέλανος. ἢ οὐδὲν ἀφεστήκασιν ἡμιλίτρου φαιὸν ἀπὸ βλίτρας τοῦ τριπήχους. ἐπιδὴ γὰρ πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινὸς ἀπορφάσεως εἰς τοῦτο γίνεται. ἀμφοῖν ἀνάγκη ὅτι γίνεται μὴ λευκοῦ ὁτιοῦν ἀπόφασιν εἶναι τοῦ πρόσθεν φαινομένου. τὸ τοιοῦτον ὁμοίως ἀφορίζειν τοῖς φαινομένοις τῶν ἀφ' ἑαυτοῦ ἄλλους ἀμφισβητοῦσιν. τὸ ἀφ' οὗ ἄν τοῦτο συμβαίνῃ τὸ ἀφεστάμηλους. τὸ δὲ λευκόμενον ὅτι λύσις τοῦ λίτρου τοῦ πόλου. τὸ αὐτὸ καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἀγαθόν. καὶ λευκὸν καὶ μὴ λευκόν. διὰ τοῦτο δὲ ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι. φησὶν ὅτι ἀναγκαῖον τοῖς δόξαις αὐτῶν ἀφεστάμηλους ἀμφισβητοῦσιν. ἀναιτίως γὰρ ἀπολήψεσθαι τὸ λίτρου αὐτὸ τὸ τε γλαυκὸν καὶ οὐ γλαυκόν. διὰ τὸ ὡς μᾶλλον ὑπάρχειν τὴν ἀκεῖνον γλαυκὸν. ὡς δεινοσοῦν τὴ μὴ γλαυκόν.

λέγουσιν ὡς οἱ νοσοῦντες ψεύδονται. ὅταν γὰρ καὶ οὗτοι ὑ-
γιαίνοντι δοκῶσι γλυκὺ οὐκ ἀδόκιμα οὕτως μὴ γλυκύ. ἀμφὶ
γλυκύ. δοκεῖ δὲ αὐτοῖς ἐναντίως νοσήματα πικρόν. διὰ τὸ
λωβᾶσθαι αὐτῶν τὸ αἰσθητήριον. καὶ χειμέριον ὧν τοι-
οῦτων χυμῶν. τοῦτον δὲ οὕτως ἔχοντες. τοὺς μὲν ὑγιαί-
νοντας ἅττα τὸ αἰσθητήριον ἔχοντας ὑγιές. νομιστέον
μίσγεσθαι τῶν πραγμάτων. καὶ τὰ διαῤῥέοντα λεπτότερα τῶν πραγ-
μάτων. οἷα ἂν αὐτοῖς ἔῃσι φέρειν. τοῖς δὲ νοσοῦσι μὴ ταὐτὰ
ὁμοίως καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ. ὅ τε γὰρ ἂν ἔπιωσιν
ἀγαθὰ οἱ κωφοῦσθαι. τοῦτο καὶ λεπτότερον ἀγαθά. ὅ τε δὲ
οἱ φῶτες οὐρήτιον. ὡς γὰρ ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες πρὸς
τοὺς νοσοῦντας. οὕτως οἱ κωφοὶ πρὸς τοὺς φῶτας.
οὐδὲν γὰρ διαφέρει τοῦ ἀκροᾶσθαι ἢ τὰ φαινόμενα τοῖς ὑπὸ
τοῦ ὄφεως ὑποβαλλομένοις. ὁ λεπτόμυρον ἐστιν. ὅ
τι τὸ λείριον. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὧν ὑγιαίνοντι φαίνεται γλυκὺ
τὸ μέλι. τῷ νοσοῦντι δὲ πικρόν. ἔστι δὲ αὐτὸ καὶ γλυκὺ καὶ
πικρόν. τοῦτο οὐδὲν διαφέρει τοῦ λείριον. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
γλυκὺ ὑποβαλλόμενα καὶ κινήσεις ποιοῦν ὁμοίας τοῖς ὑπὸ
τοῦ ὄφεως ὑποβαλλομένοις. τὸ δὲ λείριον ἔστιν. ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ γλυκὺ μὴ
πικρόν. τοῦτο οὐδὲν διαφέρει τοῦ λείριον. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γλυ-
κὺ ὑποβαλλόμενα καὶ κινήσεις ποιοῦν ὁμοίας τοῖς ὑπὸ τοῦ ὄφεως ὑποβαλλομένοις. καὶ
ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ γλυκὺ ἐστι καὶ πικρόν. τοῦτο ἐκ τοῦδε μάλιστα ἂν γνοίη τις. ὅτι
πίνοντες ὄξος ἐπὶ αὐτὸ ἀφικνοῦνται. καὶ γινόμενοι δὲ καὶ παρα-
φρονήσαντες δύο. ὡς οἷόν τε μάλιστα. οὕτω καὶ τὸ λείριον.
ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ γλυκὺ ἐστι καὶ οὐ γλυκύ. διὰ τὸ πάντα μὲν
φαίνεσθαι γλυκὺ. ἔστι δὲ οὐ γλυκύ. τοῦτο ἐκ τοῦδε μάλιστ' ἂν
τις ὅλως δὲ αὐτὸ διὰ τὸ ὁρᾶν ὅτι τὰ λεῖρα καὶ πολὺ
πλεῦμόν ἐν ἐρῷ ἐστιν. ἀπὸ τούτων διαῤῥέοντα ἀποφαίνεται
καὶ τὰ τῆς ἀληθείας. ἔστι δὲ μᾶλλον ἐκεῖνα αὐτὰ ὡσαύτως ἔχοντ'
καὶ μεταβολὴν μεταβολὴν ποιοῦντα. πλείστην καὶ τὰ τοι-
ούτων λάγνων ἀναφέρειν. καὶ ὅμοιον δὲ λέγει τὰ ὀφρᾶς
καὶ τοὺς ἀναβολεῖς ἀφίεσθαι. ἔστι δὲ κίνησις ἐστι. καὶ κι-

Τὰ πράγματα διὰ τὰ ὑμᾶς εἶναι ἔχουσι καὶ τὸ εἶναι, καὶ
τὸ λίτταθαι ὀλιτταῖαι. διὰ δὲ τὴν ὕλην· τοῦτο γὰρ ἕκα-
στον ποσόν, ὥς φασι, μεριστὸν εἶναι κατὰ τὸ εἶδος ποσόν.
διὰ τοῦτο τὴν ὕλην ἔχουσι τὸ συνεχῶς ῥεῖν, λέγει. ὡς
εἴπερ συμβαίνει τὸ δεῦρο συνεχῶς καὶ διὰ τὴν ὕλην ῥέον.
καὶ πρὸ οὐκοῦ ἀληθές. οὔτε γὰρ τὸ ἀπορρέον καὶ εἰς
ἐπίδοσιν ἀπόμενα συνεχῶς ῥεῖ, οὔτε μεῖζον λίθοι, καὶ
ὄγκα παμμεγέθη. διατοῦτο τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος οὐκ
ἂν μένοι· τὸ γὰρ ποιοῦν, ἢ τὸ εἶδος καὶ ἡ οὐσία. οὐδέ,
ὄγκα τὸ αὐτὸ μένει. εἰ οὖν φαίνονται τινὰ οὕτω διαπορούν-
τες καὶ διὰ τοῦτον καὶ ἄλλους· τὸ καὶ διὰ ταῦτα ἀνταπόδοτος.
οὐδὲ διὰ ταῦτα ἀνταπόδοτος, ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν φαίνεται τὸ ποσόν.
καὶ διὰ τὴν ὕλην μὴ μένειν. μένει δὲ τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος
καὶ ἀριθμῷ ὂν ἑνί. διόπερ καὶ τὸ εἶναι τοῖς πράγμασι
δόξαν ἔχει. διαλοῦσι τὸ μεῖζον. οὐκοῦν λειχθείη ἐπαναλῶν τὸ
ἀνταπόδοτος. εἰ γὰρ διὰ τὸ ὑπολαμβάνειν αὐτὸ τοῦτο συνεχῶς
ῥεῖν, φασὶ συμβαλλόμενον τὴν ἀνταπόδοσιν. εἰ μὲν εἶναι ἐδ,
οὐ συμβαλλόμενον. Εἰ φασὶν εἰ συμβαλλόμενον ἡ ἀνταπόδοσις
ἔσται ὄφελος καὶ μὴ ὄφελος. ὅταν οὖν αὐτοῖς δοκῇ ὄφελος εἶναι
διατηῖς φορὰν ἄρδειν. καὶ δεήσεται εἶναι αὐτοῖς ἄρδειν.
διὰ τὴν ὑφαιρεῖν. ὅτι δὲ τὴν ἄρδειν οὐκ εἰδή. καὶ ἀπόρρεε
τοῦτον. ἀμὰ δεήσεται καὶ ὡς ἄρδειν καὶ αὐξάνουσιν. ἐξ
αὐτῶν δὲ λόγων ἐρίζουσι δεικνύουσιν. ὅτι οὐχὶ λείπουσιν. οὐ
λω καὶ φερομένου. τὸ δὲ οὐλὸν αὐξάνειν φορᾷ· τὸ δὲ λείχει
ἀνταπόδοτος διαφέρει. οὐλὸν αὐξάνειν φορᾷ· καὶ μὴ φο
ρᾷ. ἢ λαὶ τὸ φορᾷ. τῷ τὸν ὦ μὴ φορᾷ· ἢ τὸ μὴ φορᾷ.
Διότι, καὶ τὸν οὐκοῦν μὴ διαμένουσι πάντως μεταβολὰς
φύσεως, ἀνταπόδοτος. ὅπερ διαφέρει τὸν ὡς ἄρδειν. εἰς
ἄρδειν· μηδὲν καλοῦσιν ἀν τῷ τὸ μὴ μένειν ἐνοῦσαν
χεύω· Εἰ φασὶν. ἐπὶ συνεχῶς καλοῦσιν ἄμοι οὐμέν.

καὶ μηδὲν ὅλως διαμένομεν οἱ αὐτοί. διαλύεται οὐδὲν
ἡμῶν τὸ αὐτὸ φαίνεται. καὶ οὐδὲ τὸ τὸ πρᾶγμα εἶν
καὶ ἓν δύο. καὶ μὴ ἓν δύο. καὶ ἀΐδια καὶ μὴ ἀΐδια. ὡσπερ
τοῖς καμνουσι. διὰ τὴν ὁμοίαν ἕξιν ἐνίοτε
καμνουσι. καὶ σφόδρα ὅτε ὑγιαίνουσι. οὐχ ὁμοίως φαί-
νεται τὰ αὐτὰ τοῖς αἰσθητοῖς. ἀ τοὐδὲν αἰσθητῶν ἐστὶν ὑπο-
μένει αἰσθήσεις. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀναγκαῖον δοκεῖν
ἔχειν. καὶ περὶ ἀκουστοῦ ζῴου. καὶ ἀφῆς. ὥσπερ τῶν
μὲν πραγμάτων. τὸ αὐτὸ ἐστὶν. ἡμῶν δ' ἄλλοτε ἄλλα φαί-
νεται διὰ τὴν αἴσθησιν λέγω δὲ συνεχοῦς μεταβολῆς γι-
νομένης ἐν ἡμῖν. εἰ δὲ συνεχῶς ἡμᾶς λανθάνει μεταβάλ-
λον τὸ ἀέρινον σῶμα. εἰ δὲ μὴ μεταβαλλόμενον. ἀμοίως αὐ-
τοῖς διατιθοῦμεν ὄντες. καὶ ἐν ταὐτῷ ὑπάρχοντες.
εἰσὶν ἄρα τινὰ μείονα καὶ μὴ ἐλάττονα. περὶ δὲ συκῆς
συναγωνιζόμενοι τινὲς τοῖς ἐκλύουσι τὰς ἀπορίας ἐλέγομεν. ὡς ἐφάδιον διαλύεται μὴ πιθανὰ
[illegible] ἀπαντᾶν ἡμᾶς διὰ τούτων τίνες ὧν
τῶν λεγόντων. λέγουσι δὲ καὶ τῶν ἀρχαίων
τῶν δόξης ἀπαλλάττειν. τίνες δὲ οὗ. ὅτι μὲν οὖν φαίνονται
τοῖς διειλέχθημεν ὑπὸ ὧν εἴρηται καὶ τῶν λόγων. ὥσ-
τε μὴ μόνον λέγειν ὅτι ἀδύνατος λόγος ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ
λευκὸν καὶ οὐλαιμὸν εἶναι. ἀληθὴς καὶ ἀναφαίρετος δέ ἐ-
στιν. ἀμα λέγειν ὅτι καὶ ταυτὶ ὅτε ὁρῶ. καὶ ὡς ἄλλον ὁρῶ
καὶ ὡς ἐμὲ αὐτόν. πρὸς τούτους οὐ ῥᾴδιον. ἢ καὶ ὅλως ἀ-
δύνατον διαλύεσθαι τοὺς δίων ἀναπεπόθησθαι τὸ λευκὸν τὸ
λέγειν καὶ φθονερὸν λόγους. μὴ πιθανῶν ὄντων. μὴ δὲ
συμφερόντων τι. μήτε μεῖον ἀπαιτοῦντα λόγον. οὐδ' αὖ λύ-
σαι δυνάμενον. τοὺς δ' ὧν ἀναπεπόθησθαι λόγους. εἰ γὰρ
τοῦτο ἦν αὐτοὺς ἠπατῆσθαι. ὡσπερ μὴ δι' ἣν ἐσωλῶν αὐ-
τοὶ ἀπατῶσι. ἀμα λέγειν. ὅτι οὐ ὁρῶ ὃν περιπατῶ καὶ

ὡς αὐτὸν αὐτὸν ὁρᾷ. καὶ ὡς μὲ αὐτὸν. πρὸς αὖ οὐ τοι αὐτὲ
ξουσιν αὐτοῦ τοι τινὸς τοῦσιν τὰ καθαιρεθέντα. ἢ
ὅλως συμφερήσουσιν τι. εἰ δὲ μὴ πιθανὸν τοι μὴ συν-
χωρῆσαι τὰ. πῶς αὖ αὐτοὺς λύσωμεν. πρὸς γὰρ λόγος
καὶ πᾶσα ἀπόδειξις. ἐκ τοῦ πιθανὰ τὰ καὶ ὁμολογου-
μένα. ἐπὶ πῶς δεῖ παύειν εἰρηται ἐν ἀρχῇ πλείστα καὶ
λέγουσι. πρὸς μὲν οὖν τοὺς ἐκ λόγου τοῖς ἀπορίας
ἔχουσιν. οὐ φανερὸν διαφοῦσι, μὴ πιθανῶν τι. ἐπὶ καὶ
δὲ αὖ, τό. καὶ λέγουσιν αὐτοῖς φαίνεσθαι καὶ τὰ πραγ-
ματα τοιαῦτα. ὥστε ἔσται τὸ πλῆρες τοιοῦτον. πρὸς μὲν
οὖν τοὺς ἔχουσιν ἀπορίας ἐκ λόγου τινὸς διὰ τοὺς αὐτοὺς
λυομένου καὶ αὐτοῖς τοῖς αὐτοὺς λέγειν. ὅτι καὶ τὰ πραγ-
ματα αὐτοῖς. τοιαῦτα φαίνεσθαι. οἷα καὶ λέγουσι. πρὸς
δὲ τοὺς τοιούτους. λόγος καὶ ἔλεγχος οὐκεῖος. πρὸς
δὲ τοὺς ἀπορεῖν καὶ λέγουσιν. ὅτι τοῦ τὶ μὲν αὐτὸς
εἶναι. οὐ φαίνεσθαι δὲ πάντων καὶ μὴ αὐτὸς. ἅμα διὰ τοὺς
πιστεύειν πᾶσι λόγους. λέγομεν αὖ τοῦ καὶ αὐτοῦ καὶ
μὴ αὐτοῦ. πρὸς δὲ τοὺς φάσκοντας ἁπλῶς εἶναι, καὶ λύειν τὸ
τοῦτον ἀπορεῖν ἐκ τοῦ δεδεῖχθαι. οὐ τοιαῦτα διὰ τὸ πι-
θανὸν τὴν αὐταθήκη, διηρῶσθαι αὐτοῦ τοι, καὶ λόγου, οὐμφω-
νοῦντος φαινομένοις σφισιόμενον. ὥστε φανερὸν ἐκ παντὸς
ὧν εἰρημένων. ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ταὐτὸν πεπεισμένους φρό-
νιμον αὖ εἶναι. καὶ ἕνα χρόνον ἀγνοεῖν. οὐδὲ τὰ ἐναν-
τία. διὰ τὸ λέγεσθαι καὶ τὰ στέρησιν καὶ ἕξιν. στέρησις δὲ
καὶ ἕξις τοῦ αὐτοῦ ἅμα εἶναι οὐκ ἐνδέχεται. ὅτι δὲ
τὰ ἐναντία καὶ τὰ στέρησιν λέγεται. δῆλον. φανὸν ἐπάρχει
τοὺς λόγους ἀναιροῦσι τοὺς ὧν ἐναντίων. τοιοῦτοι τοὺς
λόγους λαμβάνουσι ὧν ἐναντίων. ἐπεὶ ἀρέσκει τὸ δίπλα
συμμετρία διερμῶν καὶ ξηρῶν. ἔσται νόσος. ἀσύμ-
μετρία τοῦτων. ἡ δὲ συμμετρία στέρησις ἐστὶ συμβαίνει.

οὐτε λύπη ὡς στέρησις καὶ ἕξις ἀνάντια ἅμα καθηπτο-
σθαι καθ' ὑπ' αὐτῶν οὐδέχεται. οὔτε μέν ἂν ἀ-
ναμφόν. οὐ γὰρ ἐναντία λέγει δέ, τὸ φαιὸν καὶ λα τοι-
οῦτα. οἷόντε καθηπτοσθαι ἅμα. καθ' ἑνὸς καὶ τοῦ
αὐτοῦ. εἰ γὰρ ἐστι τὸ δι λευκόν, οὐχοῖόντε λέγειν αὐ
τὸ. οὔτε μέλαν οὔτε λευκόν. τοιοῦτον εἶναι πολκόν.
οὐχοῖόντε λέγειν αὖ τὸ καὶ φαιόν. συμβήσεται γὰρ εἶ
ναι τὸ αὐτὸ πολκόν καὶ μὴ λευκόν. ἔστι δὲ συνέπλεξ
τὸ μέλαν καὶ πολκόν. καὶ ἁπλοῦν. οὔτε μέλαν. οὔτε λευκόν.
εἶτα ἅπαν ὅτι ἡ ψεῦδος τὸ λευκόν. οὔτε μέλαν οὔτε λα-
κόν λέγειν. ἀπόφασις. θατέρου γὰρ ὧν οὐμπεπλεγμένων
ἀμφοῖν θάτερα καθ' ἑαυτοῦ. ἢ τὸ τὸ ἕτερον. τοιοῦτο τὸ λα-
κόν ἀμφοῖν θάτερα καθ' ἑαυτοῦ. καὶ οὐ τὸ ἀναμφόν ἢ τὸ
τὸ φαιόν. τὸ δὲ τῶν τοιούτων ἀποφάσεως τοῦ λευκοῦ λέγε-
κε καθ' ἑαυτοῦ οὐ λευκόν. καὶ εἶναι τὸ οὐ πολκόν ἀποφάσεως
τοῦ πολκοῦ. οὐκοῦν ἀμφοῖσοι καθ' ἑαυτοῦ. δέδεικται
γάρ, ὡς ἀδυνάτου ἅμα ἀποφάσεις ἀμφοῖν εἶναι. ἀμφοῖσοι
ἄρα καθ' ἑαυτοῦ. οὐ τὸ πολκόν. ἀμφοῖς γὰρ τὸ τὸ
λευκοῦ λέγειν λευκόν. καὶ συμπλέκειν λέγων. ὅτι οὐτ
δι' ἀμφοῖν ἀκολούθως συνέχεται ἀμφοῖσοι. καὶ εἰ
ἀμφοῖν τὸ λεγόμενον. οὔτε καὶ εἰ τὸ αὐτὸ τὸ λεγόμενον ἀληθοῦς καὶ
ψευδοῦς. οὔτε καθ' ἑαυτοῦ ἀμφοῖν. ὥστε πρὸς ἀκολούθως ἀμφοῖσοι. οὔτε καθ' ἑαυτοῦ
ἀμφοῖν ἑκατέραν. εἰ δὲ οὕτω λέγουσι. ὡς ἐκεῖνοι ἔλεγον ἀ-
πλοῦν λέγειν ὑπολάβομεν. συμβήσεται πάλιν τοῦ
αὐτοῦ καθηπτοσθαι. ὅπερ ἐνέχθη. ἀδύνατον. πῶς δὲ καὶ ἡ
ἀμφοῖν ἑκατέραν τὸ ἐναντία ἐν ᾧ αὐτῷ ἅμα εἶναι συμβαίνει.
λέγω. ὅτι γὰρ ἀντιφατικῶν καὶ ὧν τυχὸν ἡ διαίρεσις λέγει
ἡ ἀμφοῖν ἑκατέρας εἶναι ταὐτὸ καὶ γλυκὺ. καὶ πικρόν. καὶ
λευκὸν καὶ μέλαν. καὶ ἁπλῶς ταὐτὸ. ταὐτὸ γὰρ ἐν πά-
σι καὶ οὐ δυνάμει. ἀμφοῖνεξία. καὶ ἀδοκίμαστα μέλα. καὶ

καθαύτό. οὐσαὶ ἕτερον λείπ. ἢ τὰ ἐναντία ὑπάρχοντα
ἕναι· ὁμοίως δέ, οὐδὲ πάθος ψυχῆς. οὐδὲ ἀγνοεῖν
τὸ φάσκειν ψυχαλόν· καὶ οἱ πάντα ἀγνοοῦντες, ψυ-
χοὶ εἰσι· καὶ οἱ πάντα ψυχῆ φάσκοντες περὶ τοῦ
παντὸς ὑποληπτέον φρονεῖν. εἰ γὰρ πᾶσα φύσις ψυ-
χρόν, ὡς καὶ ὁ λέγουσι ὅτι πᾶν ψυχῆς ψυχήσει-
εν· ὥστε ψυχὸς τὸ λέγειν πᾶσαν καλάφασιν ψυχλέ·
εἰ δὲ πᾶσα καλάφασις ἀγνοία, καὶ ὁ λέγουσι, ὅτι πᾶ-
σα καλάφασις ψευδής, ἀγνοία εἴη. εἰ δὲ ἀγνοεῖς τὸ πᾶ-
σαν καλάφασιν ψυχῆ εἶναι. ψεῦδος τὸ πᾶσαν καλά-
φασιν ἀγνοῖ εἶναι. ὥστε καὶ τὸ λέγειν πᾶσαν ψυχῆ,
ψεῦδος καὶ τὸ λέγειν. πᾶσαν ἀγνοῖ· πᾶσαν δὲ ἀπο-
φαίνει τινὰς ἀρχὰς καὶ αἰτία· ὁ περ-
κειμένου ἐστὶ λέγειν· τίνι διαφέρει ἡ θερία τῶν ἀγώνι-
σμάτων, δείκνυσι δὲ καὶ ἀφ' ἑτέρου αὐτὴν ποιεῖ
τὸ ἀγαθόν, διὰ τοῦ δεῖξαι· ὅτι αἱ μὲν ἄλλαι ἐπιστῆμαι
λαβοῦσαι μόνον τὸ ὂν τοιόνδε ἢ τοιοῦνδε ὑπάρχον, καὶ οὐ τὸ
ὅλως μετέχον· δείκνυσι τὸ καθαὐτὸ συμβαίνοντος αὐ-
τῷ, ὅ τοιοῦτον ἔστιν· καὶ οὐχ ἧ ὄν· ἡ γὰρ μουσικὴ περὶ τὸ
ἀγαθὸν καὶ τὰ γράμματα, ὅσα περὶ τὸ συμβαίνοντος αὐτῷ ἢ ποιαί
ἐστιν, οἷον ἡδέως ἢ, καὶ σωτηρίας· ἀγαθὸν οὐχ ἧ ὄν ἐστι, καὶ
ἡ φυσικὴ δὲ περὶ ὧν ἐστι θεωρητική, οὐχ ἧ ὄντα θεωρεῖ·
ἀλλ' ἧ ἔχει ἐν ἑαυτοῖς ἀρχὰς κινήσεως· καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοί-
ως· ὥστε τοῦτο διαφέρει ἡ θερία τῶν ἄλλων· ὃ τὴν κινοῦν
τὸ ὑπάλληλον θεωρεῖ ὡς ποιόν· καὶ ὡς σωτηρίαν· ἡ δὲ οἰκι-
ουμένη· ἀγαθὸν ἄλλως· οὐδεμία δὲ ὡς τοιόνδε· ἡ δὲ κινοῦ-
σα τὴν φύσιν σωτηρίαν· καὶ τὴν γέφυραν· ἡ δὲ θερία τὸ
ἕναι καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν θεωρεῖ· καὶ ὅλως ἧ ὄντα·
ἐνδέχεται γὰρ φύσεις τὸ εἶναι αὐτοῖς ἔχειν· πᾶσα δὲ φυσικὴ ἐ-
πιστήμη ζητεῖ καὶ λαμβάνει ἀρχάς· ἀγαθοῦ δὲ μία τοῦτ.

οὔτε ἴδιαι ἀρχαί, οὔτε ἴδιά τινων ἀρχῶν ἢ ὄντα δῆλα ὅτι διαφ-
ωσὶ δὲ εἴδεσιν. αἰσθήσεα ἦς ἔσαν· ἴσως δὲ καὶ ἡ ὄρασις
ἢ θεωρούσῃ ἴδιας φύσεις καὶ τοὺς ὁρισμούς. καὶ ὅλως ὁ
εἶναι αὐλῶν· ἢ πολλαχῶς. ἴσως δὲ καθ' ἕκαστον ἢ ἁπλῶς
ἰατρικῆς καὶ φυσικῆς καὶ μαθηματικῆς. καὶ ἴσως λοιπ-
τούτων ἑκάστη λαβοῦσα τὸ τί ἐστιν· ἢ μὲν ὑποθέσει τ-
κάστου γένους. ὡς ταῦτα φανερῶς οὕτω καὶ τοῦτο· τὸ γὰρ μονὰς
ἁπλοῦς ὅτι ὁρισμός ἐστι τῆς γραμμῆς. οὐκ ἀποδείκνυ-
ὁ μαθηματικός. ὁμολογούμενον λαμβάνει. ὅτι τὸ
γραμμὴ ἐστί. τούτων δὲ ἑκάστη ὁμολογούμενον λαβοῦσα.
ὅτι οὕτω ὁ ὁρισμός, ἢ ὑποτίθεται. τῆς δὲ τῆς ἀρχῆς δεῖ.
σκέψασθαι τὰ ὑπόθεσις ἀρχάς. ἢ μὲν μαθηματικὴ ἀρχάς.
ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία. ἀφ' ὧν
διαγράφει ὁμοίως ἀρχαὶ λαμβάνουσιν. ἀμφοῖν μὲν φυ-
σικὴ φιλοσοφία διαθήσεως λαβοῦσα. ὅτι τὸ πύρ ἐλά-
μὸν καὶ ξηρόν· τὸ δὲ ὕδωρ· ψυχρὸν καὶ ὑγρόν· σκοπεῖ τ
ἐργα αὐτῶν. καὶ τὰ πάθη. καὶ δὴ γεωμετρία. οὐκ ἀφ' ἑ
θήσεως. ἀμφοῖν πάθη ὅτι δῆλον. οὐμέρος οὐδ
καὶ ἔστι δράσει αἱ ἐπιφάνεια ὡς ἐμφάνει. οὐδὲ τοὺς ἴδιον
οἰκείων ἀρχῶν ὁρισμοὺς ἀποδεικνύουσιν. ἀμφόμολογού-
μενον λαμβάνουσιν. ὅτι ὅδε ὁ ὁρισμός· τῷδε τινὶ οὐ-
τι μᾶλλον ἐκ τῶν ἀρχῶν. καὶ αὐτοὺς γὰρ ὁμολογοῦ-
μένους λαμβάνουσιν. φανερὸν δὲ ἐν τοῖς τριάνλης
Εὐκλείδης. ὅτι ἐκ τῆς οὐσίας καὶ τοῦτ' ἔστιν. ἢ τὸ τρίγω-
μον· οὐκ εἶναι ἀποδείξεις· τοῦτο δὲ λέγω ἐν ὅλῃ ἢ ἐν μορίῳ.
εἰ γὰρ ἐστὶ γὰρ δόλεμον ἔσαν ἀποδείξεις τοῦ τί ἐστιν. ἢ οὐ.
ἀμφοῖν μὲν ὑπάρχοντα διάνοια. οἷον ταῦτα τὰ
τοιαῦτα εἰδέα ἐστὶ φανερόν. οἷον γραμμὴ
κὸν. καὶ ἁπλοῦς ἀποδεῖξαι. οὐ μᾶλλον πρᾶξιν. εἶναι δὲ
γον τι καὶ τοιοῦτον μέρος. πρᾶγμα καὶ ἔστιν. ἢ μὴ

τὸ πρᾶξιν, οὐ πᾶν ἐστιν, ὁ ποίησις ἐστιν. ἡ τε ὀρχηστικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ. ὅρα ὡς ἐν τοῖς κινητοῖς τοῖς γεγραμμένοις νικησαμένοις. εἰ ἐν τῷ ἀκινήτῳ. τοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν τοιῶν περιεχομένων τὸ γένος αὐτὸ τοῦτο πραγματεύεσθαι ὡς ὑπάρχον. καὶ οὐ. τὸ ὡς ὑπάρχον καὶ οὐ. οὐ τοῦτο φησὶν ὅτι ὁ τοιητὴς πράξεως. καὶ ἐλάβετο οἷον ἡ γεωμετρία. καὶ οὐ τοῦτο σκοπεῖ. ἀμφίλεκτοι οὖν. ὅτι ὁ ποιητὴς μεμίξεται ὡς ὑπάρχον λαβοῦσα. καὶ οὐ τὸ τέλος μεμίξεται. ἀμφοῖν χωὶς αὐτὸ παρεῖλον. ἐκεῖσε γὰρ τοῦτο εὐμβεβηκὸς καὶ βαῦτο. καὶ ἡ πρώτη φιλοσοφία. καὶ οὐδὲν αὐτὰ ἄτοπον. ἐπεὶ δὲ δῆλον ὡς ἐστὶν ἡ ποιητικὴ φύσεως ἕνεκα. λέγουσιν ὅτι καὶ πρακτικῆς ἕνεκα ἐστίν. καὶ ποιητικῆς ἕνεκα. ἐστω πάντα πάντων ἡ ὑφὴ ὧν ἄμφω σημαίνει. λείπει τὸ διαφέρειν τὴν φυσικὴν πρᾶξιν ποιητικῶν. καὶ ποιητικὴν. εἰ δομεν δὲ ποτοῦχως τίνες αἱ πρακτικαὶ. καὶ τίνες αἱ ποιητικαὶ. ὑπολήψεται δὲ οὕτω. πᾶσης πρακτικῆς καὶ ποιητικῆς ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως καθ' ἣν ποιεῖται καὶ πράττεται τὰ ποιούμενα καὶ πραττόμενα ἐν ἄμφοις. ἔστι δὲ ποιοῦσι μὲν καὶ διδάσκουσι ἐκ τῆς φυσικῆς ἀρχῆς. οὐκέτι ἄμφω. ἀμφοῖν γὰρ ὑπὸ φύσεως γινομένοις ἐστὶν. ἡ φυσικὴ ἄρα. οὔτε πρακτικὴ. οὔτε ποιητικὴ ἐστὶ. καὶ ὅτι μὲν τῆς ποιητικῆς ἀρχὴ. καὶ πρακτικῆς ἐνυπάρχειν ἐνδέχεται ποιουμένῳ καὶ πραττομένῳ. δῆλον. οὐ γὰρ ἐστιν ἡ τοῦ οἰκοδομεῖσθαι ἢ οἰκίαν ἀρχὴ. ἐν τῇ οἰκίᾳ. ἀμφοῖν γὰρ οἰκοδόμῳ. οὐδὲ ἐν τῇ ὀρχήσει ἡ τοῦ ὀρχεῖσθαι. ἀμφοῖν γὰρ ὀρχουμένῳ. οὐδὲ τῆς κιθαρίσεως ἐν τῇ κιθάρᾳ. ἀμφοῖν τῷ κιθαρῳδοῦντι. ὅτι δὲ καὶ ἡ τῆς φυσικῆς ἀρχὴ. καθ' ἣν τὸ φυσικῶς γινόμενα πάντα τοῖς γινομένοις ἐστὶν. οὐδεὶς ἀν

καὶ μέσης καὶ τέλους λόγου εἶναι. ὅτι [ὁ]μὲν ἡ φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ μεταβολῆς· οὗτος πρῶτος περὶ ταύτης ἐποιήσατο τὴν πραγματείαν φύσεως. καὶ μή ποτε οὐ μβιβηκὸς· ποτὲ δ' εἶναι λέγειν. τέχνη· ἢ τε τεκτονικὴ· καὶ ἡ τοῦ τέκτονος· ἔστι τε τέχνη τις· ἢ τε ἀγωγὴ δύναμις· τέχνη μέν ἡ οἰκοδομικὴ· ἀγωγὸν δὲ τὰ ἀναμεμιγμένα τοιαῦτα ὅλως ἐστὶν ὑλικὰ ζώων φυσικῶν ἑκάστων· καθόλου ὁ ἀρχιτέκτων ἐργάζεται τὸ ἀρχιτεκτονικόν· καὶ μηχανικὸς τοιοῦτος. ὅλως γὰρ οὐ τέχνη ἐστὶ τὰ ἔξω τοῦ ἔργου· ἀλλὰ φυσικὴ πᾶσα ἑκάστη· ἢ θεωρητική ἐστιν ἢ πρακτικὴ· ἢ ποιητική· αἱ δὲ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι οὔτε πρακτικὴ ἐστιν οὔτε ποιητική· εἰ οὖν ἄρα θεωρητική· ὁ γὰρ τὸν εὐθύνοντα ὧν ζώων ἀναγκαῖον εἰδέναι· ἢ θεωρητικῶς ἢ πρακτικῶς ἢ ποιητικῶς, τῶν φυσικῶν εἶναι. ὅλως γὰρ ἁπλῶς ὁ τεκτονικὸς καὶ ὑποδηματοποιικὸς σκύλων ὧν ἐπιστημόνων· λείπεται καὶ πῶς ὁ φυσικὸς ζήτησιν τινά· οὐ γὰρ ὡς ὁ τεκτονικὸς ὁ φυσικὸς δεῖ εἰδέναι· ἐπεὶ δὲ φησὶ τὸ πῖ-ἐστὶν· ἀναγκαῖον ἐνίοτε πῶς ὧν ἐπιστημῶν εἰδέναι· ἢ ὅτι πῶς θεωρητικῶν· μᾶλλον ἡμᾶς δεῖ τὸν φυσικὸν πραγματεύσασθαι· ἐπὶ οὖν ἀναγκαῖον ἐνίοτε ὧν ἐπιστημῶν εἰδέναι· οἷον ἡμᾶς τὸν φυσικὸν περὶ τοῦ σχήματος ὅπως ὁ φυσικὸς ὁρίζεται· καὶ πῶς τὸν ὅλου ἢ οὐσίαν ὁρισμοῦ πλήττεται· πότερον· ὡς τὸ σιμόν· ἢ ὡς τὸ κοῖλον· ἢ φυσὶν ὡς τὸ σιμόν· τὸ μὲν γὰρ σιμοῦ ἀεὶ μετὰ ὕλης ἐστὶν ὁρισμός· ἐν ᾧ ἡ ὕλη τοιαύτη τις ἐστὶν ἐν ᾗ ὁρίζόμεθα· ἐν ᾧ μὲν γὰρ ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ἐν ᾧ ἡ ὕλη σιμότης ἐστὶν· καὶ τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν· ἐν ᾧ δὲ ὁ ὁρισμὸς ἐστὶν ἐν ᾧ ἡ ὕλη σιμότης οὐκ ἐστίν· ἢ γὰρ σιμότης ἀεὶ ἐν ῥινὶ ἐστι· τὸ δὲ κοῖλον· ἐπεὶ καὶ ἐν ἀναγκαίῳ ξύλῳ· καὶ λίθῳ· καὶ οὐσίᾳ· καὶ κύκλῳ· καὶ ὅλως ἐν ἁπασῶν ὑποστάσεσθαι διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὁρισμὸν ὕλο-

κείμενον χωρὶς ὕλης αὐτὸ ὁρίζόμεθα, ὡς οὐδὲν ὂν ὁ
ὁριζόμενον τὸ σιμόν, ἀνάγκη εἰς τὸν ὁρισμὸν αὐ-
τοῦ συμπεδιλαβεῖν καὶ ἢ ὡς ἀποκειμένου αὐτῷ
ὕλου· λέγω δὲ τὸν σάρκα, ὀστᾶ· οὕτω καὶ ὦ φυσικῷ, ἆρα
τὸ ἧς ὁρισμὸς ὕλης ὁρίζεται; ἢ οὐ τοῦ ὀφθαλμοῦ
εἴη τε ἂν οὐσία φυσικοῦ εἴδους, ἀναγκαῖον ἐπὶλα-
βεῖν καὶ ἢ ὡς ὑποκειμένου αὐτῆς ὕλου· λέγω δὲ εἰ
πὼν λείπει ἐκεῖ διάκλασιν, ὡς ἔστι τὸ ἐπιφανὲς τὸ
σιμόν· ἢ οὔ· τὸ δὲ κυρίως οὔ, καὶ χωρὶς πάσου ἐστί, καὶ
ἀφώριστα αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν ταῖς ὕλαις τὸ μὲν ἀρχὴ ὁ φυσικὸς
ὅλος ἐστὶ τόπος καὶ ζωὴ ὅλη, ἢ ὁ μαθηματικός· καὶ λείπει
ὅτι οὔτε ὁ φυσικὸς οὔτε ὁ μαθηματικός· ἢ μᾶλλον τῷ φυ-
σικῷ, ἢ ὅτι ὁ φυσικὸς περὶ τὰ κινήσεως ἔχοντα ἀρχὴν
ἐν ἑαυτοῖς ἐστί· τὸ δὲ κυρίως οὔ· ὁ πρῶτος καὶ ἄυλος
ἀρχή· ἀφώριστος καὶ παύλως ἐστὶν ἀκίνητος· ἢ ὁ μαθη-
ματικὸς ἀφωρισμένος μὲν ἐστιν ἀκινήτων καὶ μένων·
ἀλλ' ἐνυπάρχει ἡ διάνοια χωριστῶν· ἐν ὕλαις δὲ ὄντων· ὥστε
οὐδεμίαν ἂν εἴη· τὸ περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς ἄλλο
ἐστὶ γένος ἀρα τῆς ἐπιστήμης τῆς φυσικῆς καὶ μαθηματικῆς· ἢ
τὸ ἀκίνητον καὶ παύλως χωριστὸν ἄλλου δεῖ
καὶ εἶπερ ἐστὶ φυσικὴ φύσις τῆς θειοτέρας χωριστῆς· καὶ
ἀκίνητος· οὐδαμοῦ ἂν εἴη ἄλλου· καὶ τὸ ἄλλου· συλλογίσα-
σθαι δὲ ἦν ὁδὸς, οὗ ἕνεκα ἡ πρώτη καὶ κυρίως ἐστὶν ἀρ-
χή· ἐκκαλῶν ὑπερημένου ὡς πρὸς τὸ ἐφεξῆς καὶ ἡμῖν αὐτε-
φάνου· ὅτι τρία ἐστὶ τὰ γένη τῶν θεωρητικῶν ἐπιστη-
μῶν· μαθηματική· φυσική· θεολογικὴ· καὶ ὧν μὲν
πρακτικῶν καὶ ποιητικῶν ἐπιστημῶν· ἢ τεχνῶν·
βελτίστη τὸ ὧν θεωρητικῶν· τῶν δὲ ἄλλων θεωρητικῶν
βελτίστη ἡ περὶ· ἢ βελτίστας ἀρχὰς ἐχούσης· βελ-
τίστας δὲ ἀρχὰς ἔχειν· ἢ ἀληθεστάτων εἶναι περὶ ἃ

καὶ τῶν τῇ συνηθείᾳ καλουμένων
ἐπιφανειῶν καθόλου. Ἐπὶ δὲ τῶν ἁπλῶς οὐ καλῶ
πλείους λέγειν ἕδρας. ὡς εἰ ἔστιν. ὁ κῶνος συμβε-
βηκὸς εἶναι λιτόμηνος. ἁπλῶς δ' οὐ νῦν λέγει
τὸ καθόλου. ὁ δὲ λέγει τοιοῦτον ἐστίν. ἐπειδὴ τὸ κα-
θόλου οὐ καλῶ πλείονας λέγειν ἕδρας. λέγω δὲ
τοιούτων τρόπων. εἰς ἐστὶ ὁ κῶνος συμβεβηκὸς εἶναι
λιτόμηνος. περὶ δὲ τοῦ καλῶ συμ-
βεβηκός οὕτως. τοῦ γὰρ μονωνυμικῶν. τὸ οὐκ ἐπὶ πλέον
πρώτων περιλαμβάνει οὕτως ὄντος. ἐπεὶ ποιὸν δέ τι ἂν λέ-
γοι. τὸ δ' ὅτερον ἴσως τοῦτο. τὸ εἰς ὃν ἐπιστημονικὸν ἢ λε-
κτικὸν. ἢ οὔ. ὅρος γοῦν τὸ γὰρ τέλειον τὸ ἐπαχθὲν. τὸ. ὅτι
μὲν οὐσιῶδες ὃν παραδεδομένων ἐπιστημονικὸν περιμα-
θεῖν. περὶ τοῦ συμβεβηκότος δῆλον. καὶ ἔτι ἀν
τὸ ὅτι μὲν οὐσιῶδες παραγεγραμμένον ὃν παραδεδομένον
ἐπιστημονικὸν. λύσεως δὲ ἐπιδεόντως τοῦ. ὅτι οὐκ
ἔστι τοῦ καλῶ συμβεβηκότος ὄντος ἐπιστήμην ἢ τέχνην
εἶναι. οὔτε γὰρ ἡ οἰκοδομικὴ ἐπιστήμη. εἰ λυπηρῶς οἱ
κάσουσιν οἱ ἐν αὐλῇ οἰκοῦντες. οὔτε ἰατρικὴ ἐν
ὑγιεινῶς ἢ νοσοδῶς οἱ ὑποκάτω φορεσῶντες διάξου-
σιν. οὐδὲ σκυτικὴ οὐσιῶδες. σκυτικῶν γὰρ μόνον
καθ' αὑτὸ ἴδιον ἐστιν. ἔστι δὲ οἰκοδομικῆς ἴδιον. τὸ
τοιοῦτον τοιοῦτό εἶδος. οἷον σκέπασμα καλυπτικὸν
ὄμβρων. καὶ χειμῶνος φυλακτικόν. καὶ τοῦ τοιούτου
ἐστὶ δ' ὅπως ἂν γένηται εἶδος δυνάμενον κωλύειν
τοὺς ὄμβρους καὶ φυλάττειν τὰ χειμάλια. οὐδαμῶς
ἀπέρασι λογίζεται. εἰ λυπηρῶς ἢ ἡδέως διάξουσιν
οἱ ἐν αὐλῇ οἰκοῦντες. τὸ γὰρ λυπηρὸν εἶναι καὶ
οἰκίαν ἔστιν οὐκοῦσα. συμβέβηκε τῇ οἰκίᾳ. καὶ εἰ δὲ

τοῦτο καθ' αὑτὸ συμβεβηκὸς ὄν. ὡς ὅταν λέγω ἡ οἰκοδομικὴ
οὐσιωδῶς τὸ τὴν οἰκίαν συμβεβηκός. οὕτως οὐδὲν
κωλύει ὧν ὑπάρχειν ἡ ἀριθμὸν ἢ ἀρχὴν ἕκαστον τὸ καθ' αὑτὸ συμβεβη-
κὸς εἶναι· οὐκέτι τὸν αὐτὸν μουσικὸν. ὅτι ἡ γλαυκόμελος γραμ-
ματικὴ. τὸ ἀμφότερα ἅμα εἶναι. ἀδύνατον οὖν.
ὁ γὰρ παραληφθεὶς ὁρισμὸς ὑπὸ τῶν ὁρισαμένων λεγόμε-
νος οὕτως ὑπαλλαγὴν ἐποιήσαντο. ὑπὸ τὴν ἀρ-
χὴν ἄνθρ. οἷον τὸν κεκτημένον, ἐξ ἑκάστης μουσικὴν οὖσαν
χωρὶς τοῦ εἶναι γραμματικὴν. ὕστερον εἰς τὴν γλαυκόμελος γραμ-
ματικὴν. καὶ εἴλετον οὗτος ὁ κεκτημένος. νῦν ἅμα ἐκ μου-
σικὸς καὶ γραμματικός. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ὅτε ἐγένετο ἕκα-
τερος, εἰ ἕτερος ἦν καὶ μουσικός. ἅμα γὰρ ὢν γραμ-
ματικὸς νῦν καὶ μουσικός, ἅμα καὶ ἐγένετο γραμματι-
κὸς καὶ μουσικός. ὅτε ἄρα ἐγένετο γραμματικός, οὐκ
ὢν μουσικός. ἀμφότερα δὲ ὢν μουσικὸς καὶ γραμματικὸς ἦν ἄρα
τὸ ἀρξάμενον γενέσθαι γραμματικὸς, μουσικὸς. καὶ οὐκ
ἔστιν ὁδὶ παραγόμενος συμβαίνει ἐπὶ ἀξιώματι λέγειν
ἀναιρεῖν φάσεις. ὥστε οὐκ ἔστιν ἅμα ἀμφότερα
καὶ ἀπόφασιν· οὐ γὰρ ἐνδέχεται ἅμα ἀγένητον καὶ ἀρξά-
μενον, ἀληθεῖς τὸ λεγόμενον. ὅτι ὅτε ἐγένετο ὁ σωκράτης. ἐγέ-
νετο καὶ ὁ ἀγέλαος ὁ πατήρ. ὕστερος γὰρ ὁ σωκράτης ἀγε-
λάου τοῦ χρόνου. εἰ καὶ σωκράτης ὅτε ἔστιν ὁ ἀγέλαος πρε-
σβύτης ἔσται καὶ ὁ σωκράτης. τὸ μὲν οὖν ὁρισμα. τοιοῦ-
τόν ἐστι. καὶ τὸ τὸν κεκτημένον μουσικὴν οὖσαν, εἶναι καὶ
γραμματικήν. οὐ μόνον ἐστὶ. καθὰ συμβεβηκὸς δέ ἐστι. συμ-
βέβηκε γὰρ οὖσαν μουσικὴν γλαυκίαν γραμματικὴν.
εἰ πάλιν δὲ ὁ ἀριστοτέλης ὅτι οὐδεμία ἐπιστήμη τὸ
καθ' αὑτὸ συμβεβηκὸς ὂν ζητεῖ. οὔτε ἡ οἰκοδομικὴ. οὔτε
ἀγνοητὸν λέγει. ὅτι ὅλον ἐν ᾧ καθ' αὑτὸ συμβεβηκὸς ὄντ-

ἐστὶ τὸ τὸν καγίαν νῦν ἅμα μουσικὸν ὄντα καὶ γραμματικὸν
εἶναι. οὐδεμία τῶν σπιστημῶν ζητεῖ. ἐὰν ὅτε ἐγίνετο γραμ-
ματικός, ἅμα καὶ μουσικὸς ἐγίνετο. αἱ γὰρ σπιστῆμαι τῶν
ὄντων, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ὄν. σχεδὸν μὴ ὂν ἐστι. περὶ ὃ
ἡ σοφιστικὴ διατρίβει. διὸ πάνυ καλῶς ὁ πλάτ ἔφησε τὸν
σοφιστὴν περὶ τὸ μὴ ὂν διατρίβειν. ἔστι δὲ ἀκατάσκηλος,
καὶ πάνυ ἀσαφὴς ἡ λέξις. ἡ οὐ δὲ τὸν ὄντα μουσικὸν, ὅτι
γενόμενος γραμματικὸς. καὶ τὰ ἑξῆς. οὕτω δὲ ὡς οἶμαι.
ταύτην ὑπερβιβάζειν χρὴ, ὃ δὲ μὴ ἀεὶ ὂν ἐστὶν, ἐγίνετο
τοῦτο. ὡς θἅμα μουσικὸς ἐγένετο καὶ γραμματικὸς, εἶ-
τα τούτω συναπτέον, τὸ, οὐ δὲ τὸν ὄντα μουσικὸν. ὅτε γραμ-
ματικὸς ἔσται πρότερον οὐκ ὤν. καὶ οὕτως ἀναγνωστέον. τὸ
τοῦτο οὐδεμία ζητεῖ τῶν ὁμολογουμένων σπιστημῶν. καὶ τὰ
ἑξῆς. ἵν' ἦ τὸ ὅλον καὶ τὸ τοῦ λόγου συνεχὲς τοιοῦτον. ὃ
δὲ μὴ ἀεὶ ὂν ἐστὶν ἐγίνετο τοῦτο. ὡς θἅμα μουσικὸς ἐγί-
νετο καὶ γραμματικὸς, τὸ οὖν τὸν ὄντα μουσικὸν ὅτι
γραμματικὸς ἔσται. πρότερον οὐκ ὤν. τοῦτο οὐδεμία
ζητεῖ τῶν ὁμολογουμένως ἐπιστημῶν. καὶ τὰ ἑξῆς. ἔστι δὲ
τὸ, ὃ δὲ μὴ ἀεὶ ὂν ἐστὶν, ἐγίνετο τοῦτο. ὡς θἅμα μουσικὸ
ἐγένετο καὶ γραμματικὸς, κατασκευή, δι' ἧς κατεσκευά-
ζον οἱ σοφισταί, ὅτι ὁ καγίας ὅτε νῦν μουσικὸς, οὐκ νῦν
μουσικὸς. εἴη δὲ ὡς ἀπὸ τῶν σοφιστῶν λεγόμενον.
τὸ, ὃ δὲ μὴ ὂν ἀεὶ ἐστὶν, ἐγίνετο τοῦτο. ἔστι δὲ τοιοῦτον
ὅπερ μὴ ἀεὶ ὄν. μὴ δὲ πρότερον ὂν νῦν ἐστὶ, τοῦτο ἐγένετο.
ὁ δὲ καγίας νῦν ὄν. ὢν ἅμα μουσικὸς καὶ γραμματικὸς,
πρότερον δὲ μὴ ὤν. ἀμφότερα δηλονότι γραμματικὸ
καὶ μουσικὸς. μουσικὸς γὰρ μόνον νῦν, ἅμα γινόμενος
γραμματικὸς ἐγίνετο καὶ μουσικὸς, τὸ δὲ γινόμενον,
οὐκ ἔστιν, ὁ καγίας ἄρα γινόμενος μουσικὸς, οὐκ νῦν μου-
σικὸς. ἀγὰ καὶ νῦν, αὐτὸς δὲ τὸ, ὡς θἅμα μουσικὸς ἐγί-

νος, καὶ γραμματικὸς. θυὸς δὲ, τὸ δι' ἡνόμεν ον. καὶ δὲ
ὁ καμίας ἄρα ὧν μουσικὸς καὶ οὐκ ἄν. οὐκ ἔθηκε διὰ τὸ
συνάθη βεβαιολογίαν. ἀμάθαῶτα μὲν ὡς ἀπόλωῦ θερι
κῶν λειπόμενα. ἡμᾶς λαμβάνειν χρή. τὸ δὲ οὐδὲ τὸν οὐκ
μουσικὸν. ὅτι ἡνόμενος γραμματικὸς τὸ ἀμφότερα
ἅμα εἶναι τερόμερον οὐκῶν. τοῦτο δὲ οὐδὲ μία ζημιοῖ ὧν
ὁμολογουμένως οὐσῶν σημαινῶν. τοῦτο, ὡς ἀπὸ σχίσε
πλέους λειπόμενον νομιστέον. εἶναι δὲ τὸ λειπόμενον, ὅτι
οὐδὲ τὸν οὔλα μὲν τερόμερον μουσικὸν, νῶν δὲ οὔλα, ἀμ
φότερα, καὶ μουσικὸν καὶ γραμματικὸν. τερόμερον
λεγόνοιτ' μὲν οὔλα μουσικὸν καὶ γραμματικὸν ἅμα, καὶ
μόνον μουσικὸν. καὶ ἄθεον παχυμερέστερον. τοῦ δὲ ἅμα ὧν
γίνεσθαι γραμματικὸν, ἐμὲ δὲ καὶ μουσικὸς, οὐδὲ μία
τῶν ὁμολογουμένων σημαινῶν ζημιοῖ. ὅτι δὲ τοῦ λεγ
ομένου ἐστὶν εἶναι τοῦ συμβεβηκότος τὸ σημαι
νόμενον ἐξ ὑποθέσεως ὅτι τοῦ συμβεβηκότος οὐκ ἔστιν
σημαῖνε. ὅτι φησὶ τοῦτο ἀγνοεῖσθαι. λέγον δὲ μὴ γὰρ
εἶναι ὁρισθέντος πάσχειν τὸ συμβεβηκός. τοῦτο γὰρ
ἐδόκησεν. διὰ τοῦ πλεχθῆναι ἰδεῖν πάσχειν τὸ συμ
βεβηκότος μὲν ὁρίζεσθαι τὸ συμβεβηκός. τοιεῖν
διαίρεσιν ὧν οὔλα, συνεληλῦθεν ἀεὶ. ἔστι γὰρ τοῦ ὁρισ
μοῦ τοῦ συμβεβηκότος ἀπόδοσιν. λείπων, ὧν οὔλα ἔστι
μὲν ἄν εἰ καὶ ἐξ ἀνάγκης. ἐπὶ δὲ τὸ ἀναγκαῖον πολλαχῶς
λείπεται, ὡς ἐν ὧν σκήπτρῳ ἔστιν ἡ τῆς περιμαλείας ἐμάθο
μεν. ὧν εἰ ἐν ὧν τὸ βία. ἐπειδὰν ἀνάγκης δὲ λέγω. οὐ τῆς
καθ' ἑαυτὸ βίας. ἀμὴν χρώμεθα ἐν ὧν ἔστι ἀποδόξασιν. καὶ γὰρ
καὶ ἐξ ἀνάγκης. τὸ ὧν αὐλῶν ἔστιν καὶ ἀμήλοις ἐφίνησα. μὴ
τὸ λοιπὰ ἀξιώματα ὁμοίως. ἔστι μὲν ὧν ἄν εἰ καὶ ἐξ
ἀνάγκης τὰ δύο ἐπὶ τὸ πολύ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γὰρ οἱ ἄνθρω
ποι φιλοδάκτυλοι. ἔστι δὲ, οὐ δῶς ἐπὶ τὸ πολύ. οὔτε

γ. ἐμβιβικὸς ἄρα ἀναγκαῖόν ἐστι. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ στερεοῦ. ἔστω γὰρ τὸ μὲν ἀναγκαῖον σφαῖρα ἡ ΑΒΓ, οὐ διάμετρος ἔστω ἡ ΑΓ. ἐμβιβικὸς δὲ ἔστω ἐπὶ τῆς ΑΒΓ σφαίρας ὁ ΔΕΖ. τοῦτο δὲ ἀδύνατον. καὶ διὰ τοῦτο συμπίπτουσι. ἐπὶ τοῦ κοινοῦ συμβιβικὸς ὄντος, αἱ ἀρχαὶ ὡρισμέναι εἰσίν. εἰ δυνατὸν καὶ ἔστω αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ ὡρισμέναι. οὐκοῦν ἔσται αὐτοῦ ἐπιφάνεια. καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΔΕΖ συμβιβικὴ ἀφ' ἧς ἡ ΑΗ· τὸ δὲ κοινὸν λείπειν. οὕτως ἂν εἴη. ὅτι δὲ κοινὸν συμβιβικὸς οὕτως· αὐτοῦ ἀρχαὶ τοῦ αὐτοῦ· τοῦ δὲ ὡρισμένου, δείξομεν. εἰ γὰρ ἔστι τὸ μὲν ΑΒΓ ἐπιφάνεια ὡρισμένη καὶ ἔστω ἐπὶ τῆς ΑΒΓ ἐπιφανείας ἐμβιβικὸς ὁ ΔΕΖ. ἐπὶ δὲ τοῦ ΔΕΖ ἔστω πάλιν ἐμβιβικὸς ὁ ΗΘΚ. ἐξ ἀνάγκης, εἰ δὲ τοῦτο. αἱ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΗΘΚ ἐμπίπτουσαι ἢ τοῦ ἐν διεχομένου φύσεως. ὅτι δὲ ἐπὶ τὴν ἢ τοῦ ἐν διεχομένου φύσεως. καὶ ἀδύνατα ἐστὶν αὐτὰ μὴ εἶναι. δείξομεν ἐν ᾧ περὶ ἐξαιρέσεως εἰσαῦ. εἰπὼν δὲ ὅτι τοιαῦτα ἔσται ἐξ ἀνάγκης. πῶς ἔσται τοῦτο, καὶ ἐκθησόμεθα λείπων. εἰ γὰρ τοῦδε οὕτως ἔσται πρός. καὶ τοῦδε πρός. τοῦτο δὲ γένεται οὐκ ἐπὶ ὧν τριγώνων. ἀλλ' ἐπὶ ὧν ἀνάγκη. εἰ οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ καθ' ὃ συμβιβικὸς ὄντος. τοῦδε μὲν ὄντος, ἔσται τόδε. τοῦδε δὲ ὄντος ἔσται τὸ συμβιβικὸς, ἔσται τὸ συμβιβικὸς ἀναγκαῖον. ὥσπερ γὰρ οἰκίας οὔσης, ἐξ ἀνάγκης καὶ θεμέλιοι. τούτων δὲ οὕτως θεμέλιοι. καὶ τούτων, ἐξ ἀνάγκης λίθοι. οὕτω καὶ τὸ συμβιβικὸς ἐξ ἀνάγκης ἀφ' ὧν. εἰ οὖν ἡ ΑΗ ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ ἐπιφάνεια ὡρισμένη. οἷον τριφωνίας οὔσης· τοῦ κύκλου καθ' ὃν γινομένου τῶν τριγώνων. ἐξ ἀνάγκης γίνεται ἐκλῆψις. ἐκείνης δὲ γινομένης. διὰ δύο ἢ τριῶν εὐθειῶν ἐκλῆψις. ἐκείνης δὲ γινομένης. διὰ δύο ἢ τριῶν ἐπιπέδων ἐκλῆψις. καὶ τὸ ΗΚ ἐκλείψεως αἴτιον. ὥστε ἔσται τοῦτο

ηλίου καὶ κάθετον ἡ σελήνη γινομένη. ἐξ ἀναγκῆς γίνεται
ἔκλειψις. ἡ δὲ ἔκλειψις αὕτη ἐστὶ τοῦ σκιεροῦ
στέρησις. ἐξ ἀναίτιας ἐστὶ τοῦ σκιεροῦ στέρησις.
ἡ δὲ εὕρεσίς ἐστιν αἰτία ἡ ἔκλειψις τοῦ σκιεροῦ
σκιεροῦ στέρησις ὡς συμβεβηκός. ἐστὶ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λύ. νῦν δὲ ἐκλοῦ λέγει ὅτι ἡ ὡρισμένη ἐστὶν αὐτὴ
ἡ αἰτία. σωκράτης ὅτι ἡ ὡς ἀναγκαίως ἐστίν. ἀπαντα
ἄρα ἀναγκαῖα ἐστὶ καὶ ἡμῖν ἀλλ' ἐστιν ἐν δεχόμενον. πε-
ριττὸν δὲ τὸ δος εἶπε. τὸ ἴσαλον αἰτιατόν. αἴτιον
μὲν. πρῶτον ἡ ἔκλειψις. αἰτιατὸν δὲ ἀεὶ ἴσαλον, ἡ τοῦ
σκιεροῦ στέρησις. εἰ δὲ λῶν αὖθις ἡ εὕρεσις αἰτία
τινός. ὡς ἀρ' ἐκεῖνο τὸ ἔσχατον αἰτιατόν. εἰ μὲν οὖν
οὐ ὑποβαίνεται τὸ τοῦ συμβεβηκότος αἴτιον συμβε-
βηκὸς καὶ τὸ συμβεβηκός. εἰ γὰρ αὔριον γενήσεται σκιε-
ροῦ εὕρεσις ἐκλείψεως γινομένης. ἔκλειψις δὲ γενή-
σεται, ἡ αὐτὴ φησιν ἔσται ὑποθέσις αὕτη καὶ
εἰ καλὰ κάθετον ὁ ἥλιος γένεται, καὶ οὕτω τὸ πᾶν.
εἰ γένεται βεσχέ. καὶ οὕτω εἰ βερνίκη. ἡ δὲ βερνίκη ἐστὶν
τὸ ἐβενοειδὲς. ἀμυγδαλοειδὲς. ἐστὶ βερνίκη γένεσθαι. βε-
ξιὴ ἐξαναίτιος. βεσχὴ γινομένης. ἐξ ἀναγκῆς ὁ ἥλιος
καλὰ κάθετον γένεται. τούτου γινομένου. ἐξαναγκῆς
ἀντίφασις γένεται. ταύτης γινομένης ἐξ ἀναγκῆς ἐκ-
λειψις. καὶ ταύτης. ἐξαναγκῆς ἡ τοῦ σκιεροῦ στέρησις.
ἄσαφῶς ἄρα ἐξαναίτιος ἐστὶν. ἐαν οὖν φησὶν αὐτὸ τοῦ
συμβεβηκότος. νῦν ἀφεῖμεν λέγωμεν. ὅτι ἄωριον γένε-
ται ἔκλειψις. ἐπὶ δὲ παντὸς γενητοῦ τὸ ἐπιφερόμενον χρόνῳ
γένεται, καὶ ἀνυπόστατον δὲ τὸ οὐ. ἔσται γάρ. ὅτι ἡ τοῦ
σκιεροῦ εὕρεσις γένεται ἅμα ὧ παύσεται γενέσθαι ἔκ-
λειψιν. καὶ αὕτη ἅμα ὧ παύσεται τοῦ βερέχθαι. καὶ τοῦ-
το ἅμα οὗ παύσεται τοῦ βερνίκη. ἐστὶ δὲ ὁ πας χρόνος

(5) ἀσυμβίβαστος ἐστιν. ἐὰν ἀληθῶς τὸν λόγον εἰκάσῃς τοῦ
χρόνου. εἶτα τὸν λόγον βεβαίως. καὶ εἰκότως μεμαθευκότα.
καὶ χιλιοπλασιάσιον αὐτοῦ, ὅμως ἀσυμφώνως ἔχομεν
πολλαχοῦ, εἰς τὸ ὄν. ἢ ὅτι τὰ μὲν βεβαίως· ἐκεῖθεν οὖν ἀρξόμεθα
βούλεσθαι· ἀνάγκη μεθ' ἁπλότητος βεβαίως· ἐξαναγκάσει ὀρθούσθαι
γινόμενα· τὸ δὲς ἀληθὲς οὐ. καὶ μὴ καλὰ συμβιβαστὸς
ς ἀληθὲς οὐ ἐλέγχει. ὅτι διὰ τοῦτο τὸν λόγον οὐ βε-
βαίως ἴσασι τῆς πραγματείας. τὰ μὲν ἀληθῆ καὶ φάσιν.
ἢ τὰ μὲν ἀληθῆ ἀποφάσιν. ὥστε καὶ ὡς ψεῦδος μὲν οὐ.
τὰ μὲν ψευδῆ καὶ φάσιν. καὶ ἀπόφασιν· τὸ οὖν ὡς ἀληθῆ
φάσιν οὐ· ἀμφοῖν τὸ καλὰ συμβιβαστὸς οὐ· τὸ δὲ ὡς ἀλη-
θὲς οὐ τῇ συμπλοκῇ τῆς διανοίας. καὶ πάθος διανοί-
ας· ὅταν γὰρ ἀληθῶς συναφθῇ τὸ καλουμένου ὡς ὑπάρ-
χειν μὲν τὸ καὶ διάνοια. λείπεται οὖν τὸ ὄν. οὐχ ἁπλῶς δὲ οὖ.
ἀμφὼς ἀληθὲς οὐ. οἷον εἰ λέγοντος Θεοκάλλους εἴη τι
διάνοια. ὡς ὁ Θεοκάλλους λέγει· τὸ οὖν μὲν ἦν. ἀλλ'
οὐχ ἁπλῶς ὄν. ἀμφὼς ἀληθὲς οὐ· τοῦτον οὖν τὸν ὡς ἀ-
ληθῶς οὖν τὸν αὐτὸν οὐ ζητοῦμεν. οὐδεὶς γὰρ ζητεῖ διανοί-
αν διάνοια συνέπλεξε Θεοκάλλει τὸ λέγειν. ἀμφὸ δὲ
περὶ τὸ ἐξωθεν καὶ χωριστόν. ἢ ὅτι καθ' αὑτὸ τὸ ὑπάρχειν. ὅτι
τοῦτο ζητοῦμεν τὸ αὐτὸ. ἐξωθεν οὖν λείπεται τὸν Θεοκάλλη
καὶ τῶν ἐνδεχομένων αὐτόν. λείπεται δὲ τὸ λέγειν. οὐ γάρ ἐστιν
ὁ Θεοκάλλης καὶ ἐνδεχόμενα αὐτόν. ἐν τῇ λεπτούσῃ δια-
νοίᾳ. ὅτι ὁ Θεοκάλλης λέγει. ἀμφὸ τὸ ὡς ἀληθὲς. καὶ ἐνδεχό-
μενον. περὶ δὲ τὸ ἐξωθεν οὖν ζητοῦμεν αὐτό. ζητοῦμεν
γὰρ τὸν αὐτόν. δηλονότι ὁ Θεοκάλλης λέγει. οὐ παρὸν ἁπλῶς
δὲ ζητοῦμεν ἐμφανῶς. ἀμφὸ τὸ δὲ ἐστιν. ὅτι τὸ καλὰ
συμβιβαστὸς οὖν τὸ οὐκ εἶναι αὐτό. ἀκολούθως εἴρη-
κεν. ὅτι οὖν ζητοῦμεν ὡς ἀληθῶς οὖν τὸ εἶναι αὐτό. εἰπὼν
δὲ ὅτι τὸ ἐξωθεν οὖν τὸ αὐτὸ ζητοῦμεν. λείπεται. ὅτι τὸ

Ε' οὐκ ἀναιρεῖ. ἀμφ' ἀορίστου καὶ ἐπ' ἔλαττον ὄντος τὸ
αὐτό. ἀόριστα καὶ ἄπειρα καὶ ὑπὸ τούτου οὐσιωθέντα.
Εἰ γὰρ ἀντιχεῖν οὐμοὶ ἐβούλετό τις ἐκεῖ. μὴ φύσει λέ-
γειν ἄπειρα τὰ αὐτὰ ὡς ἐν τοῖς περὶ φύσεως ἐδείκνυμεν. οὐ
τοιοῦ αὐτὰ ἐστὶ τοῦ καὶ ἀμφιβεβηκότος ὄντος. οὔτε
στέγειν ἐν αὐτῷ τὸ ἐνεργείᾳ τὸ ἐνυπάρχον. ἢ ἐν τοῖς
φύσει πνομένοις. ἢ τοῖς ἀπὸ διανοίας. μήτε ἐν τῷ ἐν
τῷδε ἡμῖν ἐξηλωτέον ἐστὶ τοῦ παρόντος βιβλίου. ἐν
δὲ ἀπόλου τὴν λέξιν. ὁ τοιοῦτος ἐλέγχων καὶ ἀμ-
φιβεβηκώς. ἕως ἐστὶ τέλους τοῦ βιβλίου. ἐν αὐτῷ δὲ τῶν
ἀπλῶς τοῖς ἐν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει λεγομένοις.
καὶ δεῖ τοῦτον πρὸ ἐφηλώσεως ἐκεῖνα ὑπο-
μνῆσαι προειρῆσθαι. ἡμῖν δὲ ἡ τοῦ λαμβδα ἐφηλώ-
σεως προχειρίζεσθω.

ἀρχὴ τοῦ λάμβδα.

Ε ν ὧ παρούσῃ βιβλίῳ τῆς μετὰ τὰ φυσικὰ. ὁ λαμβδας
τοῖς ἀφῃρημένοις ἐπιγεγράφθαι σώμασι. περὶ ἧς πρώ-
της καὶ ἀϊδίου ἀρχῆς ὁ λόγος ἐστίν. διὸ καὶ ἀπαρ-
αίτητα εἰκὸς εἶναι ἡ πραγματεία. ἐν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὄνομ-
πολλαχῶς λέγεται. λέγεται γὰρ ἀρχὴ καὶ ὕλη καὶ τὸ εἶδος
καὶ ἡ στέρησις. πρὸς τοῦ κεφαλαιωδῶς καὶ αὐτόθεν ἐπὶ πρὸ
αὐτῶν διαρθρῶ. ἵνα εἰδὼς ἔχοντες τὸν περὶ τούτων λόγ,
σύμφωνόν γνώμην ἡμῖν ἡ ζητουμένης ἀρχῆς. θεὸς ἐστὶ
ἀΐδιος διαφθορᾶς. ἀΐδιος. ἐπὶ δὲ ἐν ταῖς ἀποριαῖς θεὸς
τοῖς ἄλλοις. καὶ τὸ δεύτερον. πάντων αἱ αὐτῶν ἐστὶν ἀρχαί.
ἢ ἄλλων ἄλλαι. εἰ ἔστι τι. οὐ συντυγχάνει δὲ πως λύσεως. δια-
τοῦτο πάλιν τὸν περὶ τῶν αἰτιῶν προχειρίζεσθαι λό-
γον. ἵνα δείξῃ ὅτι τοσοῦτον μόνον ἐν ὁ πάντων αἱ αὐ-
τοὶ ἀρχαί. τοσοῦτον δὲ τὴν οὐκ ἐστὶν

περὶ τῆς οὐσίας ἡ θεωρία.

Ε ἐστὶ δὲ ὁδὸς ὅτι ἡ πρώτη καὶ πρώτη πάσ-

ὁπόταν ἀγωνίζηται πρώτης. καὶ τὸ ὑποκείμενον πρώτ-
ἐστὶ δὲ ἡ οὐσία πρώτη τῶν ἀγωνιζομένων. ἡ οὐσία ἄρ-
εἶναι τὸ ὑποκείμενον ἢ ὕλη ἢ φορά. καὶ ἐπὶ παθῶν ὡσαύτως.
ἡμιόλιον πρώτη. ἡδὺ δὲ λευκόν. ἢ πρωτάτως ἂν ὑπ' ἐκ τοῦ ὑ-
ποκείμενον οὐσίας. εἰ πάντα δὲ ὅτι μὴ περὶ τῆς οὐσίας ἢ δι-
ωρία. σωζόμενα καὶ ἐπὶ τούτου ἐπιβάλλει λέγειν.
ὧν γὰρ οὐσῶν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἴτια ζητοῦμεν. ὁ γὰρ
τῆς ἀρχὰς καὶ τὰ αἴτια τῆς οὐσίας ζητῶν. αὐτὴν ζητεῖ
καὶ οὐσίαν. ὥστε διὰ καὶ ὁ λόγος τῆς ἐκλείψεως αὐτῶν
ζητῶν. αὐτὸν ζητεῖ καὶ ἔκλειψιν. ἡ γὰρ αὐτὰ τῆς ἐκλεί-
ψεως. ὡς ἐν τῷ δεδιέναι ἐστὶν ὑπέρων ἀναγκαίων εἰρηται.
ὁ ὅρος τῆς ἐκλείψεως ἐστὶν. οὗ ὄντος δὲ. αὐτὴ ἐστιν ἡ ἔκλειψις.
ἔχων οὖν τετραμμένον ὅτι ἡ ὡρισμένη ἐπιστήμη ὅτι ἐστὶν
ἢ πρώτη. καὶ ὅτι ἡ πρώτων. δείκνυσιν ὅτι ἡ οὐσία ἐστὶν ἀρχὴ
καὶ αἰτία. πρώτη ἐστίν. ὡς εἰπὶ ὡρία πρώτη. ἡ δὲ πρώ-
τη ἐστὶν πρώτων. εἰ δὲ ἐνδέχεται ὅτι ἡ οὐσία πρώτη. ἡ γὰρ
ρεῖ ἡ ὡρία τῆς οὐσίας αὐτὴ ἐστὶν ἀποδεικτική. πρῶτον δὲ
ἀποδιορίζεσθαι τοὺς ζητοῦντας. πρὸς τοῦτο ἐστιν ἀν-
νοῆσαι πρὸ οὐσίαν. μετὰ ταῦτα ἐπισκοπεῖν. λέγων.
καὶ γὰρ εἰ ὡς ὅλον τι ἕκαστον. ἡ οὐσία πρῶτον μέρος ἐστὶ τοῦ
λου. εἴτε ξυμπάντων πρὸ ἀναλυτέον οὐσίαν μετὰ ταῦτα
συμβεβηκότων ὡς ἐνίστε λαμβάνομεν. ἡ οὐσία πρῶτον
μέρος. εἴτε ἀπολελυμένας καὶ κεχωρισμένας ἁπάντων.
καὶ ἐφ' ἑξῆς κειμένας. ἀπὸ τίνα νοῦν ἕκαστον ἐστιν.
οἷον πρῶτον φύρειν πῦρ ὕδατος. εἶτα ὕδατος. εἶτα
πρὸ οὐσίαν. εἶτα ἄλλας. καὶ οὕτω καὶ ἡ οὐσία
πρώτη ἐστὶν ἀπάντων ἐστίν. εἶτα ὕδατος εἶτα ὕδατος. καὶ
αἱ λοιπαὶ ὁμοίως. τοῦτο γὰρ ἐστὶ διαιρετικόν. τὸ δὲ καὶ
τὸ ἐφ' ἑξῆς ἀκούειν ἐστὶ καὶ μὴ ὡς ἂν ἄμεσος ἐφ' ἑξῆς οὖσα
τῆς καθ' ἕκαστον νοοῦμεν. καὶ μὴ ἐν ᾗ ἡ οὐσία οὖσα. ἀλλ'

ἐπὶ ἀφροδίτου πως ἐπὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ. γυνὴ δὲ ἀφροδίτη ἐπὶ τοῦ σοφιστοῦ. ὁ φοινικόπτερος. ἐπὶ μὲν καὶ οὐσία. οἷμαι καὶ λευκός. οἷμαι καὶ φιλόσοφος. οἷμαι καὶ μουσικός. ἡ δὲ οὖν ὀλότητος ἡ δὲ ἐκ τῆς τοῦ σοφιστοῦ οὐσίας. καὶ τοῦ λευκοῦ καὶ φιλοσόφου. καὶ μουσικοῦ. ἀποτελεσθήσεται μέρος ἐκ τοῦ μουσικοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ φοινικόπτερος μέρος ἐκ τοῦ σοφιστοῦ τοῦ ἐκ λευκοῦ.) καὶ μουσικοῦ καὶ φιλοσόφου. καὶ φοινικόπτερους ἀποδείκνυσιν. ὡς οὖν ἐπὶ τούτων. καὶ ἐπὶ τῆς ξυμπάσης αἰσθητῆς οὐσίας. καὶ ὧν ἐννέα κατηγοριῶν. καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τούτων τῆς ἀπὸ τῆς αἰσθητῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποσοῦ. καὶ τοῦ ποιοῦ. καὶ τῶν λοιπῶν ὀλοτήτων. μέρος ἐστὶν ἡ οὐσία. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ποσοῦ. μέρος τοῦ ἐκ τῆς οὐσίας καὶ ποσοῦ καὶ ποιοῦ καὶ τῶν ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀποφάσεων.

Εἰπὼν δὲ ὅτι εἴτε ὡς ἕν τι καὶ μίαν τινὰ φύσιν ἑτέραν παρὰ ταῦτα ἡνομένων τὰ δέκα φαμὲν ἀποδεῖν. καὶ ἡγεμονίας. ἤτοι ἐφεξῆς. ἀμφοτέρως ἡ οὐσία πρώτη ἐστὶν ὅτι. καὶ τὸ ἑξῆς ἀποδείκνυσιν ἀπὸ λέξεων. ἅμα δὲ οὐδὲ οὖν. ἁπλῶς ὡς ἐν τῷ ἓν ἁπλοῦν. λέγει οὖν ἁπλᾶ ταῦτα παρὰ τὴν οὐσίαν καὶ ἡγεμονίας. αὐτὸς δὲ καὶ δηλῶσαι βουληθεὶς τίνα ἐστὶ τὰ παρὰ ταύτην. ἐπάγει. οἷον ποιότητα. κινήσεις. ὅτι δὲ καὶ τὸ λεπτόμερον ἀναιρεῖ. ὅλως γὰρ. πῶς ἂν αἱ ἄλλαι κατηγορίαι πρῶται τῆς οὐσίας ὑποστοιχεῖεν. αἳ τίνες καθ' αὑτὰ μέν ὄντα εἰσὶ. λέγεται δὲ ὄντα. καὶ οὐ τὸ τι τος μετέχουσιν. ὅτι ἡ τῆς οὐσίας ἐστὶ πάθη. εἰ οὖν πάθη τούτων εἰσὶν ὄντα καὶ τὸ εἶναι αὐτῶν ἐστὶν ἄλλη τινὶ φανερὸν ὅτι ἡ οὐσία πρώτη πασῶν αὐτῶν ἐστὶ τὸ δὲ ἓν τὸ οὐλευκόν. καὶ οὐκ εὐθὺς ἴσον ἐστὶ τῷ ὡς. ἅμα καὶ τὸ οὐ λευκοῦ. καὶ τὸ οὐκ εὐθὺ οὐδὲν λέγεται. πλὰτ λοκόν καὶ τὸ ὡς τὸ. φαμὲν γὰρ ὅτι ἐστὶν οὐλευκόν. καὶ ἐστὶν οὐκ

ἀλλ᾽. ἐπὶ οὐσιῶν τὸ λευκὸν καθαίτὸ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς οὐσίας τὸ εἶναι ἴσχει. τὸ δὲ μὴ λευκὸν στέρησις τοῦ λευκοῦ. διὰ τὸν ἔξιν. ἤτοι τὸ λευκὸν ὄν. καὶ ἕξις καὶ λέγεται. τοῦτο δὲ ἔστιν ἀκαμπές οὐ. διὸ πρώτως εἶναι ὧν ἀγαθῶν τῶν ὄντων. διῶνται γὰρ αἱ ἕξεις. οἷον λευκότητες. θερμότητες. διὰ ταῦτας ἕξεις. αἱ μὲν λευκότητες. μὴ θερμότητες οὖν τῷ καὶ εἰ ὁ καὶ θεοῦ τῷ λόγῳ τῷ. ὅτι φησὶν. οὐσιὰν ὧν ἀγαθῶν χωριστὸν εἰ τῆς οὐσίας αὐτῆς τὸ εἶναι ἴσχει. καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως εἰς τὸ εἶναι. τὸ οὖν οὐ χωρὶς τῷ ἀγαθὰ οὐκ ὄντων. ἐκεῖνο δὲ τῶν ἀγαθῶν. ἐκεῖνο πρότερον εἶναι ἐκείνων - ὅτι αἱ οὐσίαι πρότερα εἶναι ὧν ἀγαθῶν. σημαίνει καὶ εἰς τῆς ὧν πραγμάτων μαρτυρίας. καὶ ἐκεῖνοι γάρ φασιν. τῆς οὐσίας τὰ ἀρχὰς εἶναι λόγου. οὐσιωδὴς δὲ ἀγαθοῦ. ὡς οὔσης ὧν ἀγαθῶν πρότερας. οὐδὲν γὰρ ὧν πρώτων καὶ κυρίως οὕτως ταῖς ἀρχαῖς καθαιτῶν. ζητεῖ ὧν ὑστέρων - οἱ μὲν οὖν νῦν. τὸ καθόλου οὐσίας μᾶλλον πίθεσθαι :: λ εἰ ἔχω ὅτι αἱ οὐσίαι πρότερα ὧν ἀγαθῶν εἰσὶ. καὶ ὅτι τοῦτο ἡ ὑφεία. ὡς πρώτης ὧν ἀγαθῶν ἁπάντων. ἴσως ὧν οὐσιῶν ἀρχαὶ καὶ αἴτια. ζητεῖ λεῖπον ἀκολούθως. τίνες τὴν ὧν ὅλων οὐσίας εἶναι ὑπολαμβάνουσιν. καὶ φησὶν. οἱ μὲν οὖν νῦν ὄντες μᾶλλον εἶναι οὐσίας φασὶ τὰ καθόλου. τὴν τίνα εἰσὶ τὰ καθόλου ἐπαΐει. τὸ γὰρ ζῷον φησὶ καθόλου. αἱ καὶ ἀρχαὶ καὶ οὐσίας ἀπὸ φαίνονται. διὰ τὸ λογικῶς. καὶ ὅλως ζητεῖν καθολικοὶ πόλεις γὰρ τὸ πεζὸν καὶ τὸ κυρίως ὄντα. τὸν ζῆλον εἰσὶ οὖν τὸ. πεζὸν μὴ ὄντα. τὰ γὰρ καθόλου μὴ ὄντα. τῆς οὐσίαι γὰρ ἔχει τὸ εἶναι. οἱ μὲν τῶν οὐσίας τὸ καθόλου φασί. καὶ οὐκ ἄν διαλύοιμεν αἰνίττεσθαι τὸν πλάτωνα. οὐκεῖ γὰρ αὐτὴ ἡ πλάτωνος ἰδέα. ἀμφὶ λέγεται ἀὐτοῦ ἀγαθοῦ τὰ ἰδέας αὐτὰς αὐτῷ ὄντας χρόνους. οἱ δὲ πεζὰ αὐτοῦ -

ναντίον· οὐσίας εἶναι τὸ καθέκαστα· ὁ μὲν ἡράκλ
οὐσίαν καὶ ἀρχὴν εἶναι τὸ πῦρ· παρμενίδης δὲ
ἐν τοῖς πρὸς δόξαν· πῦρ καὶ γῆν· ἀναξῆς ὕδωρ· καὶ
ἄλλος ἄλλο· τὸ δὲ κοινὸν καθόλου σῶμα· τὸ καθ' καὶ
τὰς ὁμοιομερείας ἐπιφέρων· οὐθὲν ἔτι πλέον ἀρχὴν
ταῦτα εἶπεν· λέγει· ὅτι καὶ οὐσίαν τινὰς εἶναι· καὶ ἄλλην
ἄλλας περιαιρῶν ἐδόξασαν· καὶ πάντες οὗτοι· καθόλ-
λέγει· μίαν μὲν φησὶν ἡ οὐσία εἶναι τὴν ἀΐδιον· ὡς ἅ-
παντες εἶναι ὁμολογοῦσι· πλὴν ἀλλὰ νοητὴν καὶ μίαν
πολλοὶ μὴ εἶναι αἰσθητὰς ἀπεφήναντο· ὧν εἷς ἦν πάν-
τ' ἄθροος ἐπικλησις· οὐδὲν γὰρ παρέπεται ἀΐδιον
φύσιν· οὐθὲν ἐφασκον εἶναι· μίαν μὲν οὕτω εἶναι τὴν οὐσίαν,
καὶ ἀΐδιον· ὡς ἅπαντες ὁμολογοῦσι· ταύτης δὲ τῆς ἀϊ-
δίου, ἡ μὲν ἐστὶ φθαρτὴ· οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα· ἡ
δὲ ἐστιν· ἀΐδιος· οἷον αἱ σφαῖραι· καὶ οἱ ἐν αὐταῖς ἀστέ-
ρες· Ὅτι δὲ τῆς ἀναγκαῖον τὰ στοιχεῖα λέγειν· εἴπερ ἐν εἴτε
πολλά· οὐδεμίαν ἀΐδιον οὐσίαν λέγει· ἀλλὰ πᾶσαν οὐσίαν φθαρ-
τὴν εἶναι τῶν ὄντων· καὶ τὰ εἴδη· καὶ τὰ ἐν τούτοις ἐνυπάρχοντα·
τινὰς δὲ ἐξ ἀϊδίου οὐσίας λέγει· ἀμφοτέρας δὲ τὰς
αἰσθητὰς· καὶ τὰς μὲν ἀΐδιους τὰ στοιχεῖα λέγειν ἀΐδια
ον· ὥσπερ γὰρ ὧν ζώων ἐστὶ στοιχεῖα· καὶ ὧν φυτῶν τὰ
ὑποκείμενα καὶ πᾶσιν ὕλη· οὕτω καὶ ὧν σφαιρῶν καὶ ὧν
ἐν αὐταῖς ἀστέρων ἐστὶ στοιχεῖον τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς·
ἀλλὰ τὸ τέμπλον σῶμα· δύο μὲν οὖν οὐσίαι αὐτῷ·
τρίτη δὲ ἀνωνόητος οὖσα· καὶ ἀκίνητος· ἡ καὶ
φασὶ τινὲς χωρίζειν καὶ ἑτέραν ταύτης εἶναι· ἅμα καὶ
τοῦτο· οἱ μὲν ὥσπερ πλατ· εἰς δύο διαιροῦσιν· εἴτε
τὰ μαθηματικὰ· χωριστὰ γὰρ καὶ καθ' αὑτὰ εἶναι τὰ μα-
θηματικὰ ὁπλαίου λέγει· καὶ τὰ εἴδη· ἢ τοὺς ἀριθ-
μοὺς δὲ ὧν ἀπὸ τοῦ θεατρείου τὰ μαθηματικὰ καὶ τὰ
εἴδη εἰς μίαν φύσιν ἀνάγειν· μεθ' ὑπάρχειν δὲ τὸν

τὸ μαθηματικὸν ὧν ἰδεῶν. ἄλλοι δὲ τοῦτ' ἔστι θεῖον
δαιμόνιον. οὐ γὰρ πᾶσαι αἱ πυθαγόρειοι τῆς οὐσίας τε-
τάνασιν αἰρέσεως. τὸ μαθηματικὸν μόνον εἶναι λέγ[ουσι].
τὰς ἰδέας μὴ θέσει ποιοῦσιν. εἰ πῶν οὖν ὅτι τοιοῦτ'
ἐστὶν αἰσθητόν. ἀΐδια, ἐκεῖναι μὲν, λέγων ἐκείνας τὰ-
τε αἰσθητὰ καὶ φθαρτὰ οὐσίαν καὶ τὰ αἰσθητὰ
καὶ ἄφθαρτον, τῇ φύσει ὑποκεῖσθαι. καὶ τὰ αἰτίαν
οὕτως εἶπεῖν. μετὰ κινήσεως βάσφημον τόν. ἐν οἷς
γάρ ἐστιν ἀρχὴ κινήσεως καὶ μεταβολῆς, τῆς φυσικῆς ἐστὶ
θεωρίας περὶ αὐτῶν σκοπεῖν. ἡ δὲ νοητὴ καὶ θεία οὐσία, ἢ
τῆς φυσικῆς, ἀγαθῆς τῆς θεοκριμένης φιλοσοφίας. καὶ
τοῦτ' ἐστὶν τῆς φυσικῆς εἶναι τὸ περὶ αὐτῆς θεωρεῖν τὰ
αὐτάναν τέθηκε. δῆλον οὖν, εἰ μηδεμία αὐτῶν ἀρχὴ κι-
νήσεως. οὐδ' ἔσται ἐπὶ ὧν εἶναι τὸν οὐδαμῶς καλοῦσι κι-
νητὴν οὐσίαν καινωνικὴν τῶν νοητῶν. οὐδὲ ἐπὶ τῆς αὐτῶν ἀρ-
χὴ κινητικὴ. οὐκοῦν εἴη τῆς φυσικῆς. τὸ περὶ αὐτῆς θεω-
ρεῖν. ἀμφὶ οὖν ὧν λεγομένων διανοια. οἶμαι. ὅτι μὲν
αὐληπτός ἐστι. τὸ δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως σωιχές. θεοῦ-
τον. οὐσίαν δὲ τρεῖς, μίαν μὲν αἰσθητὴν. ὧν τοὺς λέ-
γοντας ὁμολογοῦσιν. ἧς καὶ ἀναγκαῖον τὸ φυσικὸν λαβεῖν. εἶτ-
αὖ. εἴτε πολλὰ. εἴτε ἓν ὄντα. ἀληθὲς ἡ αἰσθητὴν. τὸ
μὲν ἐστι φθαρτὴν. ἡ δὲ ἀΐδιος. ἡ δὲ αἰσθητὴ οὐσία μετα-
βλητή, εἰ δὲ μεταβλητὴ ἐκ τινῶν ἂν πεποιημένα. ὧν ἂν
τὰ λεγόμενα ἐφεξῆς. εἰ δὲ τὸ ἓν, ἡ δὲ αἰσθητὴ
οὐσία μεταβλητὴ τεταγμένον ὧν. ἐπεὶ δὲ ἡ αἰσθε-
τὴ οὐσία μεταβλητή. εἰ πᾶν γὰρ ἀνώτερον ὅτι αἰσθη-
τὰ τρεῖς εἰσὶ τινὰ ὧν ἡμεῖς ἴσμεν αἰσθητὴν. ἧς ἀναγκαῖον
τὸ φυσικὸν λαβεῖν, ἐνδεῖσθαι ζητεῖν. τίνα ἐστὶ τὰ τοιαῦ-
τὰ τε αἰσθητῶν καὶ φθαρτῶν. καὶ ὧν αἰσθητῶν καὶ
ἀφθάρτων οὐσιῶν. λεκτέον ὅτι ἐστὶ δύο τὰ αἰσθητὰ

οὐσίαν μεταβλητήν ἐστιν. πᾶσα δὲ μεταβολὴ ἐκ τινὸς εἰς τι καὶ ὑπό τινος μεταξύ. οὐκοῦν τῶν ἡγούμενων δεῖ αὐτὴν ἀπείρων, ἀμήχανος οἰκείας ἀποφάσεως, ὡς ἐν τῷ ἀφαιρῆς φυσικῆς παραδίδωκεν ἀκρόασιν. γίνεται γὰρ τὸ λευκοῦ χρῶμα καὶ μὴ λευκοῦ, ἀμοῦσι καὶ ἡγούμενος. λείπεται γὰρ καὶ τὴν φωνὴν μὴ λευκὴν. ἀμοῦσι ἐξ οὗ τῆς γίνεται τὸ λευκὸν χρῶμα, ἀμήχανον τοῦ μὴ λευκοῦ χρώματος. ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ᾖ ὅλως καὶ μουσικὸς γίνεται ἐκ μὴ μουσικοῦ. ἀμοῦσι ἐκ τῆς οἰκίας, μὴ μουσικὸν γὰρ καὶ ἡ οἰκία. ἀμήχανος οἰκείας ἀποφάσεως. καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκ μὴ ἀνθρώπου, ἀμοῦσι ἐξ ἁπάντων. ἀμήχανος οἰκείας στερήσεως. ὁμοίως τούτοις καὶ τὸ ἄγαν πᾶσα ὅθεν γίνεται. ἐπὶ δὲ ὧν πᾶσα μεταβολὴ. ἢ ἐκ τινῶν ἀπείρων ἢ ὧν μεταξύ. γίνεται γὰρ καὶ τὸ φαιὸν λευκόν. ὅτι δὲ ἀπείρων τῶν τοῦ ἀντικειμένου πρὸς οὐχ ὡρισμένα. οὐδὲ γίνεται ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων. οὐδαμοῦ γὰρ ὑπόκειται ἡ θερμότης τῇ ψυχρότητι. ἀμὰ δὲ τοῦ ψυχροῦ παρουσία φθείρεται τὸ θερμόν. καὶ οὐκέτι τὸ θερμόν. εἰ δὲ μὴ ὅλως δοῦλος ἔχει. ἀνάγκη εἶναι τρίτον τι. καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡ ὕλη. ἢ μεταβάλλει ἐκ ψυχροῦ εἰς θερμόν. καὶ ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρόν. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς ἐνήσαμεν ἐν τοῖς περὶ γενέσεως οὕτως ἐδείχθη ἐν οἷς ἐστὶν φυσικῆς ἀκροάσεως. πῶς. πότερον. ἡ δὲ μεταβολὴ καὶ ἐν τοῖς τόποις. καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ. τὸ γὰρ καθ' αὑτὸ τοῦ φυσικοῦ καὶ οὐσιῶδες εἶδος ἐστὶ λέγω τὸν. καὶ γλυκὺς μὲν ἁπλῶς καὶ φθορὰ ἔστι καθ' αὑτὸ τοῦτο μεταβολὴ καθ' αὑτὸ οὐσίαν. ἁπλῶς γὰρ γίνεται τὸν ὄντα οὐσιῶν ἐλέγομεν ἐν τῇ περὶ φύσεως. οὐξὺς δὲ καὶ φθίσις καθ' αὑτὸ τοιοῦτον. φθορὰ δὲ μεταβολὴ καθ' αὑτὸ τοιόν. ὁμοίως δὲ μεταβολὴ καθ' αὑτὸ παθ

οἷον θερμόν καὶ λευκόν. ἐπὶ τοῦ ὑγιαίνοντος ἐστὶν ἐξ
εἰς ἐναντιώσεις ἄρα καθ' ἑκάτερον ὁδὶ· τὸ μὲν μεταβολή,
καὶ τὸ μὲν καὶ τὸ μεταβολὴ εἰς τὸ μὲν καὶ τὸ ἐναντί-
ωσιν. οἷον ἡ μὲν διὰ τὸ μέλαν καὶ μὴ μέλαν, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ καὶ ἀ-
πὸ τοῦ ἡ δὲ καθ' ὑπόστασιν μεταβολή, ἤτοι λέγω καὶ ἀ-
ναντίωσιν. ἔτι δὲ αὖθις· τὸ εἶδος, καὶ ἡ στέρησις, καὶ αἱ
λοιπαὶ μεταβολαὶ ὁμοίως. εἰ δὲ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι
πρότερόν τι πρὸ ὕλης, πρὸ πασῶν μᾶλλον ἐξ ὧν ὅδε ἡ οὐ-
σία, καὶ ἡ στέρησις ἐς εἶδος μεταβάλλει· ὁμοίως γὰρ
ἐκ μείζονος ἢ ἐλάττονος, ἐς μικροῦ, ἢ ἀπὸ μηδαμοῦ· ἔστι
δ' ὅλως πᾶν τὸ ὂν μεταβάλλει πᾶν ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος
καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸ ἐνεργείᾳ, καὶ τὸ λιχθὲν τὸ μὴ
ἀκριβῶς ἐν τῇ φύσει ἐστὶν ἐκ τοῦ ἀκροάσει· μένει γὰρ
ἀεί τοῦτον ἐνταῦθα, διὰς ἐπόμεν ἀρχόμενοι τοῦ βι-
βλίου αἰτίας· ἔστι τὸ ὄν, τὸ μὲν δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ.
τὸ γὰρ ὕδωρ, ἐνεργείᾳ οὐ ὕδωρ, δυνάμει ἐκ τοῦ ἀέρος, μέλα
βαίνει πᾶν ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος ἐς τὸ ἐνεργείᾳ, καὶ οὐτ
ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεται τὸ γινόμενα.
οὔτε πάλιν τὸ ὂν γίνεται, ἀγένητον τὸ μὲν ὄντος, πᾶν δὲ
μὴ ὄντος. ἡ γὰρ ὕλη, ὄν μέν τι ἐστὶ καθαυτό, μὴ ὄν δέ τι
πρὸς ἄλλο, ἀναίσθητον, καὶ ὁ ἀκροάστης ἐστὶ μὲν ὄν, ἀλλὰ
μὴ ὄν. διαλλάττει γὰρ αὐτῶν ἑτερόλιθα. ἕτερος γὰρ ὢν ἵππος,
ὅτι μὴ ὄν, οὐ γάρ ἐστιν ἵππος. ὥστε πᾶν τὸ μὲν γινόμενα.
καθαυτὸ μὲν γίνεται ἐξ ὄντος, καὶ οὐ μεθενικὸς δὲ
ἐκ μὴ ὄντος· τὸ γὰρ λευκὸν γίνεται ἐκ μὴ λευκοῦ, ὅπερ
μὴ λευκὸν καθαυτὸ μὲν ἐστιν ὄν, καὶ οὐ μεθενικὸς δέ
μὴ ὄν. συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ μὴ εἶναι λευκῷ. καὶ τὸ δὲ
ὧν ἄλλων ὁμοίως. πλὴν γὰρ ὕδατι συμβέβηκε μὲν εἶν
ἀέρι, καὶ ὧ καθαυτὸ μὴ ἐστιν. οὐ μόνον δὲ φθορὰν ἐξ ὄντος
μὲν γίνεται τὸ γινόμενα, καὶ οὐ μεθενικὸς δὲ μὴ ὄντος.

δηλά καὶ ἀναφαίνεται τι, ἐπιλείπει. ἐξ οὗ δῆλος μὲν δύναται
δυνάμει, οὐκ ἐνέργειᾳ δὲ μὴ ὄντος· τὸ γὰρ ὕδωρ, ἐξ οὗ ὁ ἀὴρ
καὶ γίνεται, ἐνεργείᾳ μὴ ὄν ἐστιν, οὕτω γὰρ ἐστὶν ἀήρ.
ὥστε ἐνεργείᾳ σὰρξ μὴ ἀήρ, ἢ τοι μὴ οὖν, δυνάμει δ'
ἀήρ, ἤτοι ὄν. οὕτως οὖν ἀναπτύξας ἡμῖν, τί ποτ'
ἔστι τὸ γινόμενον καὶ μεταβαῖνον εἰς εἶδος ἕτερον
ἀπ' ἄλλου καὶ εἰς ἄλλης εἰς ἐκεῖνο ὅπερ ὕλη ἐστίν, ἐπίστασαι
καὶ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀναξαγόρου εἶδος δυνάμει λέγομεν,
ὅτι ὅλον ὁ ἀναξαγόρας λέγει, ὡς ἐν ὁμοῦ πάντα χρή-
ματα. καὶ εἷς ὡς τὸ πᾶν, ὁ δὲ νοῦς, ἤτοι ἐξ οὗ ἀρχὴς
τινὸς ἄλλα παραχωρίζειν, οὐδὲν καινὸν ἂν ὀνειρώτ-
τοις μᾶλλον ὕλαν οὐκ ἐπελάβετό καὶ Θαλοῦν. οὐ
δὲ ἔφασκεν ἡμᾶς ἄλλο τι διδάξειν, ἔστι πονοῦσιν φαι-
νόμενον. ὅτι ἐξ ἑνὸς μὲν γίνεται πάντα, δυνάμει δὲ
ταῦτά ἐστι πάντα μεταβαῖνον. εἶτα καὶ ἔφασκεν"
ὅτι ἓν τοῦτο τὸ εἶδος ὕλη ἐστίν, ἤτοι ὄν. ὅτι ἐν ὁμοῦ
πάντα χρήματα ἦν. πῶς γὰρ ἀκούων ὅτι ἐν ὁμοῦ πάν-
τα, δύναται νοεῖν, ὅτι πᾶν τι φανὲν ἐκ τῆς ὕλης ἐκείνης
λαμβάνει. ἐκ δὲ δυνάμει πάντα ὄντος, ὡς οὐκ ἀναξαγό-
ρας διὰ τοῦ λέγει, ὡς ἐν ὁμοῦ πάντα. τὴν ὕλην εἶναι
πάντα χρήματα ἦν. οὐκ ἔγνω, οὕτω καὶ ἐμπεδοκλῆς ἐκ τοῦ
μίγματος λίθων γίνεσθαι φησὶν ἡλίου. λίθοι δὲ αὖ μίγ-
μα γίνεσθαι φησὶν. τὴν ὕλην ἐφαπλάζειν. μὴ δυνηθεὶς
δὲ ἄψασθαι αὐτῆς, ἀπ' ἄλλου λίθου ἐξυλῆσαι. εἰ λέγοι
ὅτι ἐκ τοῦ μίγματος ἐκπλάττεται. ἀμφότεροι ἂν
τοῦτο διὰ τὸ ἓν ὁμοῦ πάντα δυνάμει. ἐμφαίνει ὡς ἐκ τῆς
ἀμυδρᾶς ἐννοίας τῆς ὕλης. τὸ γὰρ ἓν ὁμοῦ πάν-
τα, δυνάμει, ἴσον ἐστί. ὡς ἔστιν ἐν ἡμῖν. ὁ δυνάμενος πάν-
τα - πάντα δ' ὕλην ἔχει. ὅθεν μεταβαίνει. ἀμφότεροι
ἡμᾶς ἂν ἔφασκε τῆς ἀπορίας πόλεως. μία δὲ καὶ παντὶ

ἀρχὴ τὸ ἄπειρον.

ἐξ οὐ γίνεται. ἢ πλείω. ἐξ ὧν λιτομερῆ τὰ καὶ
παραδομένων ἐνδέχεται. δείκνυσιν ὅτι οὐ μία. δι'
ἓν δὲ πάλιν ὀλίγα μία. ὡς τὸ ὕδωρ πολλῶν καὶ μία
ἀρχή. καὶ οὐ μία. πῶς δὲ. πολλὰ λέξιν ἐπεχόμενοι δεῖ
ἔσεσθαι. πάντα οὖν αἰσθητὰ φθαρτά. καὶ τὰ αἰσθητὰ
καὶ ἄφθαρτα. ὕλαν ἔχει. ἀμήτερα. ἡ μὲν γὰρ ὧν φθαρ-
τῶν ὕλη σωάγει μεταβάλλειν. ἐξ ἄλλου εἴδους. εἰς ἄλ
λο. διὸ καὶ δοκοῦσι αὐτῆς αἱ τῶν φθαρτῶν. ἡ δὲ ὧν ἀΐδι
ων ὕλη. οὐ γιγνώσκει. ἀλλὰ μόνον νοητή ἐστι καὶ λό-
γῳ. ἡ γὰρ πλησιον νῦν ἐν ᾧ θρεπτόν ὡν. ἔσται μετὰ τοῦτο
ἐν ὑγιεῖ χυμῷ :· ἀποροῦσιν αὐτῆς. καὶ δοκοῦσι μὲν οὖν
ἡ ὕλη καὶ ἐν ποιεῖ

ποδείγματος· ἡ γὰρ ὑδρία δυνάμει οὖσα
ἀνήρ· ὅμως οὐκ ἐκ τοῦ ὑγροῦ ἡ ἐνέργεια μὴ ὄντος, δυνά-
μει δὲ ὄντος πάντα γίνεται· ἀμφοτέρως γὰρ ἐκ τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ τοῦ μὴ καταμηνίου· ἔλαιον δὲ ἐξ ἀμύ-
κης καὶ ἀμύγδαλος ἐξ ἑτέρου· καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων ἀεὶ ἐξ ἀμ-
φοῖν· οὐχ ἁπλῶς δὲ ἡρκεῖ τὸ ἀναίτιον· ἄπειρον γὰρ
ὁμοῦ τοῦτο· λοιπὸν ἔσται ἡ ὕλη· ἐξ ἧς τὰ πάντα· ἀμ-
φοῖν οὖν ἐστὶν ὁ τοῖα πραίμαλα ἐξ ὁποίας ὕλης γί-
νεται· διαφέρουσι γὰρ οὐδὲν εἴ τις μόνον· ἀμφὶ καὶ τὴν ὕ-
λην· ἀνοίξ μὲν γὰρ ὕλη· ὀφρύων καὶ ὀμμάτων· ἀνδριὰς δὲ χαλ-
κός· καὶ χαλκῶν ὕδωρ· καὶ ἀμφοῖν ἄμφω· εἰ δὲ μὴ ἔστιν αἱ
τοιαῦται ἐνέργειαι ὕλαι ἀλλήλων ἄπειροι· οὐ πᾶν γὰρ ἐκ
τοῦ ἀνειδέου γίνεται· εἰ μὴ μονοειδῆ ἁπλᾶ· εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἐκ
τοῦ· ἐπεὶ δοκεῖ γε τοιαύτην ὄνους εἶναι ἂν εἰκαὶ ἐ-
τοιμότης ἐκ τοῦ ὕλη· μία ἔσται· εἰ δὲ μὴ ἔστι τὸ γιγνόμενον· τὸ
γὰρ ἐκεῖνο ἐμφύεται ἐνέργεια· οὐ ἡ ὕλη ἐστὶ δυνάμει· ὅτε
λοιπὸν ἐστὶ τοῦ εἶναι ἐκεῖνο· ὃ ἦν δυνάμει γίνεσθαι
ὕλη· ἀμφοῖν τοιοῦτον· ἡ γὰρ ὑδρία δυνάμει ὂν ἀνήρ· ὁ
ἀνὴρ δυνάμει ὂν ὑδρία· ὅταν ἐνεργείᾳ ἑκάτερον ᾖ· παύεται
ἐκεῖνα· ἡ μὲν ὑδρία ὑπὸ τοῦ ἀνδρός· ὁ δὲ ἀνὴρ ὑπὸ τοῦ ὑδρίου·
ἐκ τοῦ ἀμφοῖν γὰρ ἓν γίνεται· ἀμφοῖν δὲ ὄντων ἐστὶ τὸ
μὲν ὡς ὕλη· τὸ δὲ ὡς εἶδος· καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ τοῦ μὴ καταμηνίου· ἔλαιον δὲ ἐξ ἀμύ-
κης καὶ ἀμύγδαλος ἐξ ἑτέρου· καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων ἀεὶ ἐξ ἀμ-
φοῖν· οὐχ ἁπλῶς δὲ ἡρκεῖ τὸ ἀναίτιον· ἄπειρον γὰρ
ὁμοῦ τοῦτο· λοιπὸν ἔσται ἡ ὕλη· ἐξ ἧς τὰ πάντα· ἀμ-
φοῖν οὖν ἐστὶν ὁ τοῖα πραίμαλα ἐξ ὁποίας ὕλης γί-
νεται· διαφέρουσι γὰρ οὐδὲν εἴ τις μόνον· ἀμφὶ καὶ τὴν ὕ-
λην· ἀνοίξ μὲν γὰρ ὕλη· ὀφρύων καὶ ὀμμάτων· ἀνδριὰς δὲ χαλ-
κός· καὶ χαλκῶν ὕδωρ· καὶ ἀμφοῖν ἄμφω· εἰ δὲ μὴ ἔστιν αἱ
τοιαῦται ἐνέργειαι ὕλαι ἀλλήλων ἄπειροι· οὐ πᾶν γὰρ ἐκ
τοῦ ἀνειδέου γίνεται· εἰ μὴ μονοειδῆ ἁπλᾶ· εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἐκ
τοῦ· ἐπεὶ δοκεῖ γε τοιαύτην ὄνους εἶναι ἂν εἰκαὶ ἐ-
τοιμότης ἐκ τοῦ ὕλη· μία ἔσται· εἰ δὲ μὴ ἔστι τὸ γιγνόμενον· τὸ
γὰρ ἐκεῖνο ἐμφύεται ἐνέργεια· οὐ ἡ ὕλη ἐστὶ δυνάμει· ὅτε
λοιπὸν ἐστὶ τοῦ εἶναι ἐκεῖνο· ὃ ἦν δυνάμει γίνεσθαι
ὕλη· ἀμφοῖν τοιοῦτον· ἡ γὰρ ὑδρία δυνάμει ὂν ἀνήρ· ὁ
ἀνὴρ δυνάμει ὂν ὑδρία· ὅταν ἐνεργείᾳ ἑκάτερον ᾖ· παύεται
ἐκεῖνα· ἡ μὲν ὑδρία ὑπὸ τοῦ ἀνδρός· ὁ δὲ ἀνὴρ ὑπὸ τοῦ ὑδρίου·
ἐκ τοῦ ἀμφοῖν γὰρ ἓν γίνεται· ἀμφοῖν δὲ ὄντων ἐστὶ τὸ
μὲν ὡς ὕλη· τὸ δὲ ὡς εἶδος· καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀνθρώ-
που γίνεται οὐσία ὕλη οὐδὲ εἶδος· ἐπεισοδιῶδες λέγε-
γε· ἀνοίξαι· ἵνα ᾖ τὸ ὅλον τοιοῦτον· μιᾶλαῖα δὲ
λέγω ὅτι οὐ γίνεται οὐσία ὕλη οὐδὲ τὸ εἶδος· καὶ ὅ-
τι ἡμῖν πρώτη καὶ ἀνείδεος ὕλη· οὐ λέγω· διὰ δὲ
ἐν τῷ περὶ τῆς ἀ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως· ὅτι δὲ,
οὐ τὸ εἶδος· ἔοικεν ἐν τῷ περὶ ζῴων μαῖαις τοῖς σπέρμα-
σιν· καὶ λαμβάνει ἐνδοξότερον, ὅτι τοῖς ἔθνεσι ἀρχαῖ-

ἐκ συνωνύμ. φαν δ' ὡ (φησιν) ὁ αὐτὸς | σὲ ἐξ αὐτοῦ. καὶ
ἴσως ἐξ ἴσου. τὰ δὲ ἐξ αὐτομάτης καὶ ἀπὸ τύχης γ
νόμενα. ἀπορήσαι δὲ ἂν τις πρῶτον καὶ τίνες τέχνας
εἰπὼν δὲ. ὅτι ἡ τέχνη ἡ φύσει γίνεται ᾗ γινόμενα. τί
διαφέρει τέχνη φύσεως λέγει. ὅτι ἡ τέχνη ἀρχὴ ἐστὶν
ἐν ἄλλῳ ποιοῦσα. καὶ οὐχ ᾗ ποιουμένῳ. ἡ δὲ φύσις ἀρ
χὴ ἐν αὐτῷ τῷ γινομένῳ οὐσία. αὐτὸς γὰρ αὐτὸν γεννᾷ.
συνεχέστερον δὲ μεταλαβὼν τὰ ῥητέον. ὅτι ἐκ φύσει ἐκου
σίως γίνεται οὐσία. αὐτὸς γὰρ αὐτὸν γεννᾷ. ἢ τὸ
πρόσθου προσεμβληθέν. ἢ γὰρ φύσει οὐσία ἡ
τέχνα. ἴσον ἐστὶ. ὡς. οὐ μόνον δὲ ἡ φύσει γινόμενα ἔστιν
οὐσία. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα. ἢ ὅτι μὲν ὑποκείμενα (φησὶ γὰρ
χναις. οὐσίαν εἶναι. ἢ τὸ. τὰ γὰρ φύσει οὐσία καὶ τὰ ἄλ
ἴσον αὐτῇ ἐστι. τῶν τὰ γὰρ φύσει γινόμενα ἐξ οὐσιῶν ἢ τι
ἐκ συνωνύμων ἑαυτοῖς γίνεται. ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα.
ἢ οἷον τὰ τέχνῃ γινόμενα. καὶ ἔστιν ὁ συνολον τοιοῦτος.
μεταλαβὼν τὰ ῥητέον. ὅτι ἐκ φύσει ἐκ συνωνύμου γίνεται
οὐσία. τὰ γὰρ φύσει οὐσία καὶ τὰ ἄλλα. σημεῖον δὲ
τούτου. ἄνθρωπος γὰρ ἀνθρωπον γεννᾷ. τὰ δὲ αἱ δίλοιπαι αἰτίαι.
ἤτοι ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον. ἀπορήσειε. καὶ ἀπορήσειεν ἄν τις
καὶ ἀμφιβάλλοιτο ἂν ὡς ἀπὸ φύσεως καὶ τέχνης γι
νομένων. εἰπὼν δὲ ἀπορήσειεν ὅτι ἡ οὐσία. περὶ
λείπεται. ἢ τε αἰσθητὴ ἀρχὴ. ἡ μὲν φθαρτὴ ἡ δὲ ἀΐ
διος καὶ περὶ τὰ ἀΐδια ἀνάγκη. ἐπαπορεῖ. ἄρα ἔστιν ἀΐδια οὐσί
α ἢ οὐκ ἔστιν. ἢ τὸ εἶδος. καὶ ἡ ἐξ ὕλης. καὶ εἶδους. οὐσία
μᾶλλον ἀΐδιος. ἢ μὲν ὕλη. ἡ δὲ ἢ οὐκ ἔστι δῆλον φανῆναι.
ὁ δὲ λέγει. τοιοῦτον ἀν εἴη. ἐπεὶ γὰρ ἀναιρήσεως ὑ
λη ἐστὶ θρέψεως νεῦρα. ὀστᾶ. χόρδαι τοιοῦτος. καὶ ἀφῆ.
καὶ τὰ λοιπά. ὁ ἄνθρωπος ἀναιρεῖται. καὶ ὡς ἔτυχε
νοούμενα καὶ μὴ σύμπτωμα καὶ γινόμενα

βλαστάνης καὶ καρπὸν λαμβάνῃ, ὅτι ἐπήτηναν μὲν φανερόν ἐστιν, ὅτι οὐκεῖαν εἶναι· πλοῖα δὲ καὶ οἰκία αὐλῶν ὧν κατέλιπεν, καὶ ἐξ ὧν τὸ ἀρχαῖον καὶ αὐλοῖς τοῖς ἴσας ἰδίας πλεκομένους. τῶν γὰρ ὑπὸ τέχνης γινομένων ἰδίας εἶναι οὐκ ἔλεγον, ἀλλὰ ὧν ὑπὸ φύσεως. ἐπήτηναν οὖν, οὐκεῖαν ἴσαι· ἴσης γὰρ οἰκεῖαν καὶ ἀρίστους, καὶ ἀνδριάντας, οὐκείαν εἶδος· ἢ ἰδιοῖδια ἐμπίπτῃς φησὶ καὶ ἐπὶ τούτων λέγειν ἴσας τέχνας, ἐπὶ ὧν ἔξω λόγου μένειν. εἶτα μὲν οὖν ὧν τεχνητῶν οὐ νόσος φασὶν οὐκείαν, ἀλλὰ μόνη ἡ ἀπόνοια, καὶ ἐπὶ τούτων, οὔτε διὰ ῥᾳθυμίαν καὶ χρονικῆς παραλήψεως· καὶ ὅλως με ἐκβολῆς τινὸς ὑποκειμένου τὸ εἶναι αὐτοῖς, οὔτε διαφθορᾶς τὸ μὴ εἶναι· τούτου δ' ἐστὶ λέγειν πλέον, τὸ οὐ διὰ ῥᾳθυμίαν καὶ φθορὰ τούτων· ἀλλ' ἄλλου τινὸς ἐστὶ καὶ οὐκεῖα· τούτων ἀλλ' ῥᾳθυμίαν ἀλλὰ φθορᾶς ἐστί, καὶ ἀλλὰ φθορᾶς οὐκείαν, ὥσπερ καὶ ἀφαί. ὅτι δὲ ἀφαὶ φθορᾶς ἐκβολῆς εἴδους οἰκείας ἐστὶ τὸ τοιοῦτον εἶδος, οὐ διὰ ῥᾳθυμίας· οὐδὲν γὰρ ἀμελοῦσιν ἐκβολῆς τὸ τοιοῦτον εἶδος, ἀλλὰ κόπους, καὶ οὐ ῥᾴονος, καὶ ἀνδριάντος, οὐκείαν νόσ

ἀφῆ καὶ μὴ σύμφυτον, ὕλη καὶ ὑποκείμενον. καὶ ἔτι τοῦ νικᾶν ὧν λιτόμενον τοιοῦτον. ὅλως γὰρ ἀφῆ καὶ μὴ σύμφυτον ὕλη καὶ ὑποκείμενον. οἷον πυρί. ἐκ γὰρ ἀφῆς ἐστί. πᾶσα γὰρ ὕλη ἐκ τινῶν μιγάδων οὐσίας ἀπηρτισται. εἶτα τὸ μὲν φύσει τὸ δὲ τέχνῃ εἰς ὧν καὶ ἕξις καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὰ μιγάδα οὐσίαν τρόπον ἕτερον. ὁμοιομερῆ γὰρ, ὅσα γὰρ ἴσης τοιαύτης οὐσίας ὕλη τὸ πυρί. μιγάδα δὲ ἔστιν ὕλη ἀνίσης ἀπηρτισται. ἢ τὰ ἀνομοιομερῆ. οἷον ἐκ χειρὸς καὶ ποδὸς καὶ τῶν ἐκ τούτων συγκειμένων ὅλα: τὰ μὲν οὖν κινοῦντα ὡς ποιοῦντα καὶ ἐξ οὗ τὸ οἰκεῖον ἔχει ὥστε μὴ ὡς τυχὸν λέγω. ἐκ τοῦ τὸ κινούμενον. ὅτι τὰ κινοῦντα: τὰ δὲ τὰ ποιητικὰ αὐτῆς, ἀφέτερα ἔχει ὧν ποιουμένων ὧν ἕνεκα. τὰ δὲ τὰ ὑποκείμενα ὡς ἐκ τοῦ ἀφῆς ὄντα. τὰ δὲ τὰ εἴδη καὶ ὁ λόγος οἰκίας. ἔχει δὲ τινὰ ἀφῆν ἡ ἕξις: τὰ μὲν οὖν κινοῦντα φύσει ὡς ἀφῆς ὄντα ὕλη. τὰ δὲ ὕλη αὐτὴ τοῦ ὑπάρχοντος, ἵνα ᾖ τὸ λιτόμενον. τὰ ποιητικὰ ὑπάρχοντα καὶ λόγον ἔχοντα ποιοῦσι τὰ ποιούμενα τὸν ἀφῆ τὸν ἐκ τινῶν. τὰ δὲ εἴδη καὶ αὐτὰ, ἅμα. ἅμα γὰρ ὡς εἶναι χαλκὸν σφαῖραν καὶ τὸ ἀφῆ. ἀφῆ δὲ ὕλη, σφαῖρα δὲ εἶδος καὶ ἡ ἕξις τῆς σφαίρας. ὁμοίως ἅμα ὡς εἶναι τὸν συλλαβὴν ἀφῆ ὕλη ἔξις τῆς δὲ, καὶ εἶδος, ὅτι μὲν οὖν τὰ εἴδη αὐτὰ, ἅμα ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν αὐτὰ. δῆλον. εἰ δὲ καὶ χωριζόμενα τὰ εἴδη μετὰ τὸν χωρισμὸν μένει, καὶ ἐκ. ἀλλὰ μὴ εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀπτέχεται. τοῦτο δ' ἔστι πολλῆς τῆς ἐπισκέψεως. ὅμως φανερὸν ὅτι τινῶν οὐκ ἀεὶ κωλύει. οἷον, εἰ ἡ ψυχὴ εἶδος ἐστὶ καὶ τῶν ἐμψύχων. οὐκ ἀεὶ κωλύει τινὰ ψυχὴν. οἷον τὸν νοῦν, εἰ τοῦτο μὴ τοῦ λογικοῦ ψυχὴν μένειν. αἱ γὰρ ἄλλαι φθείρονται διὰ. καὶ διαλύεται τὸ σῶμα τὸ ἴσως. καὶ ἐστὶ ἀπορήσαι τὰ αὐτὰ ὕλα ἐστὶν. οὐδεμία χρεία τῶν ἰδίων διὰ τῶν τοῦτον γένεσιν. γίνεται γὰρ ὁμοειδὴς

ἐκ σωφρονίσκου. καὶ πλατ. ἐξαρίσκους· ὁμοί καὶ ζῶϊ
ὧν τεχνικῶν. ἐκ μὲν ἧς ἰατρικῆς τέχνης. κἄτις λόγος
ἐστὶ καὶ εἴδος ἰδέας γένει ζῶϊ ὑλίδα. τὰ δὲ αὐτὰ
καὶ αἱ ἀρχαὶ. σῶμα σῶμα ἐστὶν ὡς.

Ἐπεὶ οὖν
λύσης τῆς λειπούσης ἀπορίας πότερον τὰ αὐτὰ καὶ
αἱ ἀρχαὶ αἱ αὐταὶ ἢ πάντων ἢ οὔ. λέγομεν. ὅτι τὸ τὸ
μὲν σῶμα ἑνὸν αἱ αὐταί. τὸ δὲ τὸν δύπνα ἕτερα. καὶ
τὸ μὲν ὅλον ὡς φησι. καὶ τὸ ὅλου τὸ καθόλου. ὡσαύτως
ἐπὶ ἵππου. καὶ καθ' ἀναλογίαν ἔτι αἱ αὐταί. ἐπεὶ γὰρ
τὰ μὲν ὑπ' ἀνομοίων ἐστὶν ὕλη καὶ εἴδος. καὶ σύνθετα.
καὶ τὰ μὲν ὑπὸ ὁμοίων ὕλη καὶ εἴδος καὶ σύνθετα
ἐστίν. ἐπὶ τὸ καθόλου πάντων αἱ αὐταὶ ἀρχαί. καὶ τὰ
μὲν αὐτὰ. ὕλη. εἶδος. καὶ σύνθετα ἐστί. τῶν μὲν γὰρ
ἀνδριάντος ὕλη ὀρειχάλκος. εἶδος δὲ τὸ θεοειδὲς σχῆμα. σύ-
νθετα οὖν ἐστὶν ἀμφότερα εἶδος. οἷον ἵππου. καὶ θύρας ὕλη
ξύλον εἶδος. τὸ θυρικὸν σχῆμα. σύνθετα δὲ ἀμφότερα ἵππος
καὶ θύρα. ὥστε τὸ καθόλου μὲν καὶ καθ' ἀναλογίαν. ὡς
μὲν χαλκὸς πρὸς ἀνδριάντα. ξύλον πρὸς θύραν. πάν-
των αἱ αὐταὶ ἀρχαί. ὕλη. εἶδος. σύνθετα. καθ' ἕκαστα δὲ
ἕτερα καὶ σωτὴρ ἕτερα. ἄλλη γὰρ ἡ ὕλη
ἀνδριάντος. ἄλλη θύρας. ἄλλη σωκράτους. ὁμοίως καὶ
ἐπὶ εἴδους καὶ συνθέτου. ἄλλο εἶδος ἀνδριάντος. καὶ
ἄλλο σύνθετον. καὶ ἄλλο θύρας καὶ ἄλλο σωκράτους. καὶ ἐ-
πὶ τοῦ ζῴου ὁμοίως. καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν καθόλου πάν-
των ὡσαύτως αὐτῶν. τὸ ζῴον μὲν ἐστὶ τὸ δὲ θρεπτικὸν
ἕτερα. τοῦ μὲν γὰρ ἀνθρώπους ποιητικὸν ὁ σωφρονί-
σκου. τοῦ ἀνδριάντος ὁ ἀνδριαντοποιός. ὥστε ἐφ-
ὡμῶν ποτέρων πάντων αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αὐτὰ τῷ αὐ-
τῷ ἢ ἕτερα. ῥητέον. ὅτι τὸ μὲν σύνθετον τῷ αὐτῷ. τὸ
δὲ τὸν δύπνα ἕτερα. καὶ μὲν γὰρ τὸ καθόλου. τὰ αὐτὰ.

κηλὰ δὲ τὰ στοιχεῖ᾽ ἕτερα. ἐπὰν δὲ ὅτι τὰ στοιχεῖα τὰ αὐτὰ καὶ αἱ ἀρχαὶ ὁμοίως ἀμφω. τὸ δ᾽ ὅλον ὁμοιομερὲς λέγω τὸν χαλκὸν τοῦτον καὶ ἕνα τινὰ λίθον. ἀποροῖτο δὲ τάχ᾽ ἂν τίνος ἕνεκα τὸ μὲν ὅλον ὁμοιομερὲς ἐστὶ τὸ δὲ μόριον οὐκέτι. ἢ τὸ μὲν ὅλον ἐκ πλειόνων ἐστὶ τὸ δὲ μόριον ἐξ ἑνός. ἢ τὸ μὲν ὅλον ἐκ πλειόνων ἐστὶ τὸ δὲ μόριον οὐκέτι

Ἔ. καὶ οὕτως ἀεὶ τὰ ἀκούειν. εἰ μὲν οὖν τὸ ὂν ἐφ' ἑνὸς καὶ τοιχείου. ἕκαστον ἕτερον ἂν τῶν τοιχείων αὖ ἐξαιρέτου. ἢ οὐ τὸ ἕκαστον μὴ ὄν, ἀλλὰ ἐξαιρέτου. οὐδὲ γὰρ ἀναιρετὸν καὶ τὸ ὄν. ἀλλὰ τὸ ποιοῦν ἕτερον εἶναι ὄν. καὶ ἀλλὰ ἐξαιρέτου ὕλη. εἰ δὲ ἀλλὰ οὐσία λέγεται τῶν στοιχείων. ἢ οὐκ ἔστι οὐσία. ἀλλὰ ἐξαιρέτως. οἷον ὁ σωκράτης, ὁ πλάτων. καὶ τὰ λοιπά· ὁμοίως εἰ δὲ ὧν ἐστὶ τοιχεῖον. ἔστι τὸ στοιχεῖον. οὐ πᾶσα ἀν. καὶ οὐμπεραίνοιτο λίτων, οὐκ ἔσται ἄρα πάντων τὰ αὐτὰ στοιχεῖα καὶ ἀρχή· ἀμὰ δ' ἕτερον μέν τινα τὰ αὐτὰ. πάντων δὲ τινα ἕτερα· ἢ μὲν γὰρ πάντων ἓν στοιχεῖον, ὕλη, εἶδος. στέρησις, ποιητικὸν καὶ παντὰ ὑπάρχοντα εἶναι. καὶ ἀλλοῦτο, ἤδη αἱ αὐταὶ πάντων ἀρχαί· ἢ δὲ, ἀμὰ μὲν αἱ ἀρχαὶ πάντες ὕλη, ἕτερα δὲ ζώου. ὁμοίως καὶ ἀμὰ μὲν εἶδος καὶ ποιητικὸν ἀρχὴ τοῦς, ἕτερον δὲ ἑτέρου. τῶν τε εἶναι ἕτεραι αἱ ἀρχαί. καὶ αἱ οὐχὶ αἱ αὐτῶν πάντων. καὶ ἀλλὰ μὲν οὖν ἀλλὰ καθόλου εἶδος φημί, καὶ ὕλαν καὶ τὰ λοιπά· πάντων δὲ ἤδη αἱ αὐτῶν ἀρχαί. καὶ ἀλλὰ δὲ ἀλλὰ σωλέ- γομένα ἕτερα. καὶ οὐχ αἱ αὐταί. ὅτι δὲ παρὰ τὸ ὑπὸ ὕλης, εἶδος, στέρησιν, καὶ ποιητικὸν ἴσα, δείκνυσιν ἐξ ἐπαγωγῆς· ὧν μὲν γὰρ αἰσθητῶν φησι σωμάτων, ἴσως τοῦ- τοις λόγου χάριν. ὡς μὲν ὕδατος ἐστὶ τὸ θερμὸν. ὡς δὲ στέρη- σις τὸ ψυχρόν. ὕλη δὲ τὸ δυνάμενον ἀμφοῖν μετέχειν θερμοῦ. ἢ ψυχροῦ· τὸ δὲ καθόλου τὸ δεκτικὸν ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἀμφω. ὡς τὸ λευκὸν γίγνεσθαι ψυχρόν, ἀμὰ οὐ καθόλου τὸ. καθόλου τὸ δὲ μὴ γί- γνεσθαι ψυχρὸν τὸ ὑποκείμενον ὡς λευκῷ. εἶδος μὲν οὖν τὸ θερ- μόν· στέρησις τὸ ψυχρόν· ὕλη τὸ δυνάμενον ἀμφοῖν· οὐσία δὲ ἐστὶ τὸ μικτόν. εἶδος γὰρ καὶ ἡ οὐσία πυρὸς τὸ μικτόν. καὶ ἡ ὕλη, καὶ οὐμόνον ἐστὶ τοῦτα οὐσία. ἀμὰ καὶ τὸ ἐκ μικτοῦ καὶ ψυχροῦ· οἷον ἐκ πυρὸς καὶ ὕδατος. ἢ τι τοιοῦτον ἐστὶ τοῦτο· ἔστι δὲ ἀφωρισμένον ἢ ὁπωσοῦν ἕτερον. τὸ δὲ

ἕτερον γὰρ ἀναίκη ἐκείνων εἶναι τὸ ἡλυόμενον. οὐδαμῶς
σωμάτι τοῖς σφαιρικῶς ἐγκειῖσθαι. εἰ γὰρ σωματικὸν ὃ
σφαῖρα ὁλίτου ἐγκεῖται· τὸ. οὐδὲν ἄρα σῶμα αὐτῶν· οὔτ'
οὐσία. οὔτε σφαῖρα ἢ. καὶ εἰ μὴ ὅλως πολλαχοῦ τὸ
μὲν εἶναι τῶν οὐσίαν οὐσίαν. μηδὲ τὸ σφαῖρα ἢ πεφυκέναι.
ἕτερον γὰρ ἀναίκη ἐκείνων εἶναι τὸ ἡλυόμενον. οὐ
γὰρ εἴρηται, ἕτερον ἐκ τοῦ ἐκ τοιχείου γίνονος. ὧν φοιχεῖ.
τούτων μὲν οὖν τῶν σφαιρικῶς ἐγκειμένων· τὸ μὲν ἐξ-
μοῦ ἐστὶν εἶδος· τὸ δὲ ἡμισυ, ὡς σίφνος· τὸ δὲ σωαμένη
σῶμα· ὡς ὕλη· τὸ φῶς· ὡς εἶδος· τὸ σκότος· ὡς σίφνος.
καὶ εἰ μὲν ἀέρος καὶ φωτὸς ἦν ἡ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους
ἡμοῖρα· ἐκατέρος καὶ σκότους· τοιοῦτον ὕλης καὶ
σιφνώσεως. νῦξ· ὥστε σαφῶν μὲν οὕτω τοιοῦτον καὶ
ἀναγοΐαν μὲν. παφῶν δὲ ὄν. αἱ αὐτοὶ ἀρχαὶ. ὡς πῦρ ἐ-
πομβρ. νιφετὸς δὲ. οὐ. καὶ ἐκατὸν φωτὸν. οὐ μόνον τὸ πῦρ
σωματικὸν ἡμῶν ἐστὶν αὐτὰ. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τοῦ. οἷ-
ον τὸ κινοῦν, ἢ ἐστὶ τὸ φοιτητικὸν, ἕτερον ἀρχὴ καὶ φοι
χεῖον. καθολικώτερον γὰρ ἡ ἀρχὴ τοῦ φοιχέου· τὸ μὲν
γὰρ φοιχεῖον. καὶ ἀρχὴ, οὐ πᾶσα δὲ ἀρχὴ φοιχεῖον. οἷαι
παλιὲ, ἀρχὴ μὲν, φοιχέου δὲ οὔ. καὶ διαιρεῖται ἡ ἀρχὴ
ὡς καθολικώτερον. ὡς ἡ μοριακώτερα τοῦ ἀκρέου δὲ
πρὼ ὕλαι· τὸ εἶδος. πρὼ σίφνον· τὸ φοιτητικὸν. εἰ δὲ ἡ
τοῦ ἀκρέου διαιρεῖται ἡ ἀρχὴ, δεκτοῦσθαι τὸ κινοῦν καὶ ἑαυτὸ·
ἢ ἴσως τὸ φοιτητικὸν, ἀρχὴ πίστεως. ὥστε τὸ καθὸ πρὼ
ἀναγοΐαν παυλαχοῦ διαιρούμενα φοιχεῖα· ἐξ ἀκρέου.
ὕλη, εἶδος, σίφνος· ἀρχαὶ δὲ καὶ αὐτὰ τέτταρα. ὕ-
λη. εἶδος. σίφνος. καὶ φοιτητικὸν. τοῦτο δὲ ἐκ τέτ-
τερα ἅμα ἐν ἄμοις, οἷον. ἐστὶ μὲν ὧν ζώων. ὡς μὲν
ὕλη. τὸ τῶν ζώων σῶμα. ὡς δὲ εἶδος. ἡ ψυχή. ὡς σί-
φνος ἡ νόσος. ὡς φοιτητὴ καὶ ἡ ἰατρική. πάλιν. ὡς μὲ

εἶδος, ἡ οἰκία· ὡς τέρμονος, ἡ γραμμὴ ἡ ἔχουσα τὸ μέσον· ὡς ὕλη ἡ πλίνθος· ὡς τοῦ κτιστοῦ ὁ οἰκοδόμος· ὡς τὸ πάθος ἡ ὀργὴ ἡ ἀμυντικὴ τοῦ θυμοῦ. ἀλλὰ τὸ κινοῦν, ἢ μᾶλλον ταῖς φυσικαῖς αἴτιοις, αἴτιος· φυσικοὺς αἰτίους εἶπε, διὰ τὸν αὐξάνον· ἐκεῖνος γὰρ οὐ φυσικός· ὁ δὲ νοῦς λεκτέον. ἔτι τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ εἰδοποιὸν πολλαχῶς λέγεται, συμβεβηκὸς, καθόλου, κατὰ μέρος. ἔστι γὰρ ἰατρικὴ ὑγίεια, καὶ ἡ ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ ὑγιαῖνον· καὶ ἡ ἰατρικὴ ὡς ἡ ἀναλυτική· ὡς εἶδος τὸ αὐλεῖν ἐστιν, ἢ ἡ ἰατρικὴ ὅλως ἐστὶ τῆς οὐσίας, ὁμοίως καὶ ἡ οἰκία, καὶ ἡ οἰκοδομική, ὥστε τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ εἰδοποιὸν, οὐσιαῖον, ἀμφότερα. ὡς ἀριθμὸς μὲν ἐστὶ δύο, ὡς δὲ εἶδος καὶ ὑπὲρ τοῦτο τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶ τριὰς, ἔστι δὲ τὸ πρῶτον τετράς· ἔστι καταλαῦλα τὰ ἄπτα· ὅτι τὸ ποιοῦν πρῶτον ἐστι, δῆλόν ἐστιν ἢ ἡ ἁπλῆ κίνησις ἀρχή. ἔστι δὲ ἐστὶ μὲν χωριστὰ· τὰ δὲ οὐ χωριστὰ, οὐσίαι ἐκεῖναι· ἰδίου δείκνυσιν, ὅτι αἱ ὧν οὐσιῶν ἀρχαὶ, καὶ αὐτὰ τοῦ εἶναι. ἔστι γὰρ φυσικὰ ὄντα τὰ μὲν ἐστὶ χωριστὰ, καὶ καθόλου ὑπάρχοντα· ὥστε καὶ οὐσίαι· τὰ δὲ ἀχώριστα καὶ μὴ καθόλου τὰ τοιαῦτα εἶναι, ἀλλ' ἐν ἄλλοις τὸ εἶναι ἔχοντα, οἷον τὰ συμβεβηκότα τοῦτον ἐστὶν οὐσίαι ἐκεῖνα, ἢ ἔστι τὰ χωριστὰ καὶ καθόλου τὰ ὑπάρχοντα· καὶ παλιὸν τὸ τῶν τὸ· ἢ ἔστι αἱ ὧν οὐσιῶν ἀρχαὶ ἐσὶ καὶ ὧν ἄλλων ἀναγκαῖον αὐτὰ τοῦ εἶναι· μὴ ὄντων αὐτῶν ἀναγκαῖον ἀπολλύσθαι τὰ πάντα· ὅτι ὧν οὐσιῶν ἐστὶ καὶ οὐκ ἐπὶ τὰ πάθη· καὶ αἱ κινήσεις· ἔστι γάρ· αἱ ὧν οὐσιῶν ἀρχαὶ, αὐτὰ ἐστὶ τοῦ τῆς οὐσίας εἶναι· οὐσίαι δὲ πάλιν αὐτῶν ἐστὶ· τοῦ καὶ τὰ συμβεβηκότα εἶναι, ἀλλ' ὅλως ὅτι αἱ ὧν οὐσιῶν ἀρχαὶ, αὐτῶν ἐστὶ· τοῦ καὶ τὰ συμβεβηκ-

δα ἐνεργείᾳ. ἢ δὲ νόησις δύναμις ἐστὶν ἐνεργείᾳ ἐστὶν ὑπάρχει. οἷον ὁ σωκράτης
καὶ πλάτων, δοξὶς δὲ ἄμφοις, οἷον ἀμφοῖν καὶ ἀμφοτέροις.
ἀμφὸ καὶ ἄμφω. ὁτὲ μὲν γὰρ δυνάμει, ὁτὲ δὲ ἐνεργείᾳ. ὁ
δὲ οἷον οἶνος. ἢ ἕξις. ἢ ἄρνος. πλησιάζοντα ἀλλήλοις. ὧν, ὁτὲ
μὲν ἐνεργείᾳ. οὐδέπω δὲ δυνάμει. ἢ γὰρ τῆς ἕξεως. ἢ ἄρνος
ἐκὼν ἐνεργείᾳ οἶνος. δυνάμει ἐκὼν ὄξος. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων. ὡς δὲ ἐπὶ τούτων. οὕτω καὶ ἐπὶ
πάντων. ἀμφὸ καὶ ἡ δύναμις φησὶ καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ
τὸ ἐνδεχόμενον ἀνθρώπου. ἵππου καὶ ἑκατέρου τούτων
ἀναγκαῖα ἀπορία. ἐκ τῆς ὕλης. εἶδος. στέρησιν. ἡ μὲν γὰρ ἐ
νέργεια ἔοικεν εἶδει καὶ τὸ εἶδος τῇ ἐνεργείᾳ. ἡ δὲ
δύναμις τῇ στερήσει. καὶ ἡ στέρησις τῇ δυνάμει. τὸ δὲ ὑ
ποκείμενον καὶ ἐξ ἧς τὴν ὕλην. ἡ μὲν οὖν ὧν λεγομένων
διάνοια. δύναμαι διαιρεῖν. καὶ δὲ πλείστην. τὸ μὲν ἐνδε
χόμενόν μὲν τὸ εἶδος. αὐτὸ δὲ ὧν ἡ ἐνέργεια αὐτὸ. καὶ
τὸ εἶδος τῆς ἐνεργείας. τὸ δὲ ἐξ οὗ ἀχώριστον. αὐτὸ ὂν. τὸ
τῆν σπίνοια χωριστόν. τὸ γὰρ σύνολα εἶδος. τῆν σπίνοια.
μόνον χωρίζεται τῆς ὕλης. τὸ δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν. αὐτὸ
τοῦ, οὐ μόνον τὸ εἶδος ἐστὶν ἐνεργείᾳ. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ὕλης.
καὶ εἴδους. ἢ τὸ ἐνεργείᾳ μὲν γάρ τὸ εἶδος. ἐκὼν ἢ χωρίς".
αὐτὸ τοῦ φῶς εἰρημένον. ἴσον ἐστὶν ἐνεργείᾳ ἢ τὸ. τὸ φῶς
τὸ χωριστόν. χωρίζεται γὰρ ἀεὶ τούτων ἐν οἷς ἀδύνατα διαφόρους
καθὸ καὶ λόγῳ. ἐξ ἀμφοῖν δὲ λέγω τὸ μὲν ἐκ τοῦ
φῶτὸς καὶ τοῦ περιφωτιζομένου φ διαφανοῦς. καὶ ὅπερ ἐνδέ
χεται τὸ φῶς. ὃ καὶ χωριστὸν λέγεται. εἴρηκε. ἤτοι μὲν γὰρ
τοῦ εἶναι. στέρησις δέ τὸ σκότος. ἕξις δὲ ἐνέργεια τῆ
δυνάμει διαφορᾷ ὡνομένη ἐκ τῆς ἀυτῆς ὕλης. ὥστ' οὐκ εἶδος τὸ
αὐτὸ εἶδος ::

ήλιος. εἰσὶ δὲ ἀμφότεροι ὅτι ἥλιος καὶ ὁ σφαιρικὸς
σοιχεῖα σωμάτους. ἡμεῖς δὲ τοῦ σφαιρικοῦ ὑ-
λη. αἱ σφαῖραι καὶ ἡ ὀφθαλμὸς. καὶ νεῦρα. ὁμοίως καὶ τὸ εἶ-
δος. καὶ ἡ ἐνέργεια ὅλου. οὐ μὴν διαφέρει τὸ λόβιον τῆς τε
σωμάτους ὕλης καὶ τοῦ εἴδους. σφαῖρα γὰρ καὶ νεῦρα
αἱ ἀμφοτέρων ὕλαι. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἕτερον τὸ αὐτό. μό-
νως δὲ διαφορᾷ καὶ ὑπαίρῳ διαφέρει. ὑποστάσει γὰρ
ἡ σφαιρικοῦ ὕλη. καὶ τὸ εἶδος. ἴδιον τοῦ σωμάτους
φύσεως. ἡ δὲ ὅλου ἡλίου ὕλη. καὶ τὸ εἶδος. οὐδὲν χρῆν ὁ
μόνω πόλεμα ἴδιον ὅλου σφαιρικοῦ ὕλης καὶ τοῦ εἴδους.
ὅλα καὶ ὡς λόγω. ἡμεῖς γὰρ τοῦ σφαιρικοῦ ὕλη. σφαῖ-
ρες. ἡ δὲ τοῦ ἡλίου. οὐ διαιρεῖται. ἀλλὰ πυκνότητι καὶ μα-
ὅτι δὲ καὶ τὸ τοῦ ἡλίου εἶδος ἕτερον ἐστὶ τοῦ σφαιρικοῦ
κοῦ εἴδους. οὐ δεῖ μελετᾶν. σφαῖρα δὲ αἰνίττεται. διὰ
τοῦ ἄλλως δὲ ἐνέργεια καὶ δυνάμει διαφέρει. ὧν μὲν γὰρ ἡ
αὐτὴ ὕλη. ὧν δὲ οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ εἶδος. ἀμυτὴς δὲ ἐστὶν ἡ
λέξις. εἰ μὴ ἄρα πλατέως εἰρῆσθαι εἶχεν. ἄλλως δὲ ἀνάγκη.
καὶ δυνάμει. ὧν μὲν ἔστιν ἡ αὐτὴ ὕλη. μὴ δὲ τὸ αὐτὸ εἶδος.
ὧν οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ εἶδος. μὴ δὲ ἡ αὐτὴ ὕλη. ἐνδέχεται
λειπόμενον. ἔστιν δὲ καὶ ὁ σφαιρικοῦ σοιχεῖα εἶναι
σωμάτους. ἀμφὸ καὶ ὁ ἥλιος καὶ ὁ λοξὸς κύκλος διά-
φορᾷ ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἡλίου. καὶ τοῦ λοξοῦ
κύκλου τῆς ἐνεργείας καὶ τοῦ εἴδους τοῦ σφαιρικοῦ καὶ
τοῦ σωμάτους. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν ἢ ὕλαι αἱ
ὕλαι. καὶ ὅλως αἱ πάντα τοῦτον ἐπιλαμβάνουσαι. οὔτε ὕλη
οὔτε. οὔτε εἶδος. οὔτε διαίρεσις. οἷόν ἐστι καὶ ὡς. ἡμεῖς γὰρ
ὕλικοῦ σφαιρικοῦ καὶ τὸ εἶδος τὸ αὐτὸ ἔστι τῆς τοῦ
σφαιρικοῦ ὕλης. καὶ ὡς ἕτερα. ὁμοίως καὶ ἡ διαίρεσις. ἀμ-
φότεροι γάρ. διαίρεσιν ἔχουσι τὴν αὐτὴν καὶ μεμερίσθω ὡς αὐ-
τὸ πλέον εἶναι. τὸ δὲ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ λοξοῦ κύκλου

ειζωγραφίαν.

897

61

γὰρ ἡσὺ ὕλη, καὶ ἀμφὶ ἡ ἐμὴ ὡς ἀριθμῶ, ὁμοίως καὶ δ' εἶδος. καὶ τὸ ποιητικὸν ὡς καθόλου δὲ λόγῳ τὰ αὐτὰ ἐστὶν ὑλὴ καὶ εἶδος. ἀλλ' ὅσα ὑπὸ ὕλης, εἴδους, ἀριθμοῦ, καὶ ποιητικὰ εἰσὶν. ἀλλ' ὅσα μὴ ὑπὸ ὕλης τὰ αὐτὰ τῷ αὐτῷ. ἢ δὲ μὴ ἐστὶ μιᾷ ἕτερα ὧν τοῦ αὐτοῦ. οὐ τὰ αὐτὰ. Δ' δὴ ἔστιν αἱ ἀρχαὶ ὧν οὐσιῶν, καὶ ἀριθμοὶ καὶ ποιῶν. ἀφ' ἧς οὖν ἂν διδάσκει ἡμᾶς ἡ ὅτι ἐρωτῶμεν πότερον πάντων αἱ ἀρχαὶ αἱ αὐτῷ, ἢ ἕτεραι. εἰ δὲ δεῖ λόγῳ ἀποκρίνασθαι, καὶ φησὶν, ὅτι πολλαχῶς τὰ λεγόμενα. ἢ αὐτῷ καθόλου, ἢ τοι ὡς καθόλου ὕλη, καὶ ὡς καθόλου εἶδος, καὶ ἀριθμὸν, καὶ ὅλως ὡς ἀναγκαῖον, καὶ μὴ ὡς ἕνεκά τε. ἢ ἕνεκά τινος λαμβανόμενα ἔστιν ἃ καθόλου. οὐ τὰ πάντων ἀρχὴν αἱ αὐτῷ. διαιρεθέντων δὲ τούτων καθόλου εἴδους, καὶ ὑλῆς καθόλου ὕλης, καὶ ὧν λόγῳ εἰσὶν ἓν τῷ τοῦ σωκράτους καὶ πλάτωνος, καὶ ὧν ἀμφὶ αὐτῷ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ἀμφότερα. πάλιν ὡδὶ, ἢ τοι ὡς ἀναγκαῖον δὲ εἰσὶν ἀλλὰ ἀμφὶ, καὶ τοῦ ἀφαιρετώτερον ποιῶν. πάλιν ἐπανιέναι ἐπὶ λόγον, καὶ φησὶν. ὡδὶ μὲν τῷ αὐτῷ ὡς ἀναγκαῖον ὅτι ὕλη. εἶδος διαιρετὸς τοῦ λόγου. ἐπὶ πάντα ὑπὸ ὕλην εἶδος διαιρετὸν ἐστὶν. τοῦ λόγου αἱ αὐτῷ ἀρχαὶ ὡς ἀναγκαῖον. τὸδὶ, καὶ ὡδὶ. ἀλλ' ὧν οὐσιῶν αὐτὰ ὡς αὐτὰ. πάντων δὲ ἀναγκαῖ ἀδιαίρετα ἐστὶν. ὅ τοι δὲ ἐρωτῶμεν πότερον ἀλλ' ὧν οὐσιῶν αὐτὰ καὶ ὧν ἀμεταβλήτων ἐστὶν αὐτὰ. λεκτέον ὅτι ναί. καὶ τὰ ἀΐδια πάντων ἀναγκαιότατον. ὅτι ἀφαιρουμένων γὰρ ὧν οὐσιῶν ἀναιρεῖται. καὶ τὰ λοιπά. αὐτῷ δὲ τὸ συναναιρούμενον τοῦ συναναιρουμένου. ἀλλὰ περὶ τούτων ἐρητέον τοῦ ὅλου ἀκριβῶς. εἰ δ' πρώτων ἐντελεχείᾳ. ἢ φησὶν ἐρωτῶμεν πότερον ὑποκρατέστερον ἐστὶν αὐτῷ. ἢ τὸ ποιητικὸν. ὅτι τὸ πρώτως. οὐσίᾳ τὸ ποιητικὸς. τοῦτο δὲ αὐτῷ καὶ ἐντελεχείᾳ ὡς τοιαδὶ εἶδος. ὁ ἐρ-

694

ἀπείρου εἶναι· εἰ οὖν ἔχει δύναμιν τὸ μὴ εἶναι, ἔσται
τοῦτ' ἐνέργεια μὴ οὖν. ὥστε οὐ οὐσία ἐστὶ καὶ τὸν κίνησιν
φθαρῆναι μὴ οὔσης ἐνεργείᾳ τοῦ κινήσοντος αὐτήν.
ἄμοιρον ἄρα παντάπασιν ἐστὶ δυνάμεως. ἀγαθὸν καὶ ἀκί-
νητον εἶναι. εἰ γὰρ καὶ τοῦ τὸ κινοῦν κινούμενον. ἀτόπον
καὶ τοῦτο πάλιν. ἄλλου κινοῦντος τινός, καὶ τοῦτο ἐς ἄ-
πειρον. ἀλλὰ ἀκίνητον τοίνυν καὶ ἀσώματον. πάντα γὰρ σώ-
ματα κινητά· ἔσται ἄρα οὐσία ἡ ἁπλῆ καὶ ἀσώματος ἐνέργεια.
τὸ γὰρ ὂν ὡς σῶμα κινητόν· τὸ δὲ κινητὸν ὑπὸ ἄλλου κινούμενον
τοῦτο μὲν κινητὸν τὸ δὲ κινητέον. ἡ δὲ ὁδός, καθ' ἣν ἀφ'
ἑνὸς εἰς ἕτερον. οὐχὰς οἰούτη τῆς πρώτης ἀρχῆς ἀποδό-
ξειν εἶναι, ἀλλὰ δεῖ ἀποδεῖξαι τὰ καὶ φανερῶν ἀ-
φανέρους καὶ τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν τὴν συμφωνίαν αὐτοφυῆ
χορηγοῦντας, οὐ φῆμι τὰ τῶν ἐκείνων φύσιν. ὅτι δὲ καὶ πρῶ-
τον νοητὸν καὶ μάλιστα, καὶ πρῶτον ὀρεκτὸν καὶ μάλιστα· τὸ
κινητικὸν τῆς κυκλοφορικῆς κινήσεως εἶδος· εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει
κυρίως νοητὸν τὸ εἶδος. ἡ γὰρ ὕλη οὐσία οὖσα
ὡς οὐσία ἐνέργεια καὶ ἀναγωγὴν ἐς νοητά. καὶ ὡς ἁπλᾶ
φησὶ νοήσεως λόγους· τὸ δὲ εἶδος νοητὸν ἐνέργεια τῆς οὐ. καὶ
ὡς εἰδωλικὸν μᾶλλον νοητόν· τὸ δὲ οὐσία καὶ καθ' αὑτὸ ὄν. ἢ
τὸ ἐν ἄμφω τῇ οὐ. ὅτι καὶ μᾶλλον. καὶ ὡς ἐνεργὸν οὐσία· τὸ
μᾶλλον ἁπλοῦν καὶ αὐτὸ ὂν ἐνεργείᾳ. μᾶλλον γὰρ νοητὸν
τοῦ δυνάμει εἶναι αὐτὸ ὂν ἐνεργείᾳ καὶ τὸ ἐν τοῖς
τοῦ φύσει ἁπλοῦ νοητοῦ. καὶ γὰρ τὰ ἐν τοῖς συνθέτοις
τὰ ἐξ ἀνόητα, ὅτι τῶν ὄντως αὐτὰ χωριστὰ, ὧν ἐν οἷς ἐ-
στι. καὶ ὡς πρὸ ἁπλᾶ αὐτὰ ὄντως· διαφέρει δὲ ἡ κίνησις

τοῦ παρόντος οὐσία. λέγω δὲ χωριστὴ καὶ ἁπλῆ. καὶ ἐνέργεια.
αὐτὴ ἄρα μάλιστα εἰκὼν ἡμῶν. ἀγαθοειδὴς καὶ μάλιστα ὁ-
ρεκτή. μάλιστα γὰρ ὀρεκτέον ἡ τοιαύτου φύσει· ἡ τοιαύ-
του φύσει καλοῦ μάλιστα· τοιοῦτον δὲ τὸν· ἡ γὰρ κα-
λοῦ ἁπλῶς εἶδος. μᾶλλον. ἢ ἐνὶ τινὶ ὕλῃ· αὐτὰρ ὅτι ποιοῦσι τὴ
μᾶλλον. ἢ ἐνὶ τῷδε δὲ παρέχονται· καὶ ἐκ παντὸς τοιαῦτα μᾶ
τι οὐ· ποιοῦσι γάρ· ἡ ἐνέργεια αὐ· καὶ ἐν τῷδε ὁρισμένῳ μᾶλ
ἢ ἐνὶ τῷδε ἀορίστῳ· ἐν τῷδε γάρ ἐστι κρεῖττον τοῦ μᾶλλον· ἢ ἐν τῇ
ὕλῃ· καὶ ἐν τῷδε δὲ ἐν οὐσίᾳ μᾶλλον· ἢ ἐν τινὶ ἄλλῳ ὧν ἐν
ἡμῖν· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐκ τούτων ἐστὶ καὶ ὧν ἐν οὐσίαι ὁ
μάλιστα ὄν· καὶ ἁπλοῦν· καὶ ἄμοιρον τοῦ τοιῶδε· καὶ
λοῦ μάλιστα· τοιαύτη δὲ οὖσα διὸ καὶ ἀΐδιος ἡ πρώτη
φύσις· κυρίως ἄρα καὶ πρώτως αὐτὴ ὀρεκτή τε καὶ νο
ητή· ἐπεὶ δὲ ἓν καὶ οὐσία· τὸ μὲν αἰσθητὸν φθαρτὸν
ἀνάγκη τοῦτο· ἡ δὲ πρώτης ἀρχῆς ἀΐδιος
εἰπομεν· ἀνάγκη διαμένειν τὴν τοιαύτην φύσιν καὶ
μὴ διαλύεσθαι· πρῶτον δὲ σωίζεσθαι· ὡς ἐκείνου ἀρχὴ τοιαύτη·
καὶ οὕτω πως λεκτέον· ἐστὶ γὰρ φανερὸν ἐκ τῶν ὡς ἐλέγομεν πρὸς
αἰσθήσεις· δύο μὲν· αἱ φυσικαὶ· αἱ καὶ πᾶσαι εἶναι ὀφειλο-
μένη· καὶ τοῦτο ἓν μὲν μία ἀλύπητος καὶ ἄφθαρτος· τὸ
δὲ λοιπὸν πολλαὶ μὲν ἡδοναὶ· καὶ αὐτὴ ἀλύπητος καὶ
ἄφθαρτος· ἔστιν καὶ ὀπτάνεσθαι· πολλὰ δὲ τοιαῦτα· γλυκὺ
καὶ φθαρτὸν· ὧν δὲ καὶ ἄμοιρον οἱ ἄνθρωποι· περὶ τῆς ἀκί
νήτου φθορᾶς λεκτέον· καὶ διελέσθαι ὅτι ἀνάγκη εἶναι τὴν
οὐσίαν ἀκίνητον καὶ ἀΐδιον· ἔχουσι γὰρ διδασκαλίαν· ὅτι
αἱ οὐσίαι πρῶται τῶν ὄντων· ἀΐδιοι· καὶ ὧν λοιπὸν
τοῦτο χρώμενος ὅτι κινοῦσι τὸ σκοπούμενον· ἕως ἂν μὴ συλ
λογιζόμενος ᾖ· εἰ πᾶσα ἐκείνου οὐσία φθαρτή· οὐδὲν
ὄφελος τῶν ὄντων τῶν παραλλαττόντων οὐσίαν οὔσαν·
οὐδὲν γὰρ ἂν αὐτὴν δεῖ εἶναι ἔχει· ἀγαθοειδὲς ἐκ τῆς ὧν παρὰ τῶν

σὺν παρχθν. ἀγέν καὶ τὰ κυκλοφορητικὰ σώματα ἀπὸ
λαὸν τοῦ σωάμ ἀίδια ὄντα. πάν. ἢ τὸ πρώτης ἀφ-
χὴς διαφέρουσιν. ἢ οὐ σὸν τὴν ἀπλότητα τοῦ σωά-
μ. ἢ τὸ μὲν καθ' αὑτὸ τὰ γινόμενα καὶ φθειρόμενα γί-
νεται καὶ φθείρεται. σωάμεως ἀπλότητος. ἢ τὸ δὲ
τοῦ κινεῖσθαι οὐσιαμεῖ. τὰ γὰρ ὑπὲρ τὴν ἐνέργειαν οὐ
κινεῖται. σωάμ δὲ ἐστὶν ὑσόχη. εἰ πᾶν οὖν ὅτι μὴ
πρώτη καὶ ἀίδιος ἀρχὴ ἐνέργεια ἐστί. σὸν τὸν σωάμ
ἀμοιρεῖν. ἐστιν. οὐδὲν ἄρα ὄφελος. οὐδὲ οὐσίαν
ποιήσωμεν ἀίδιον. καὶ τὰ ἐφεξῆς. τῶν λεγῶν ὧν εἵνε-
κα ὑποτιθέμεθα εἶναι ἀΐδιον πρώτην ἀρχὴν. ὅτε ἀριθμ.
οὐδὲν ἀφελήσει τοῦτο τὸ εἶναι ἀΐδιον τὸ οὕτω. ὡς ἔχει. εἰ
μὴ ἦσαν τὰ εἴδη καὶ αἱ φύσεις. ἀλλὰ τοῦτο ἐνέργεια οὖ-
σα. σωαμένη μὲν τοιαύτην καὶ κινεῖν τὸν ἀίδιον κίνησιν.
οὐδὲν ἄψυχος φύσις καὶ οὐσία ὑποληπτὴ ἑτέρα τοιὰ
τὰ εἴδη. μὴ οὔσης δὲ ἐνεργείας. οὐδὲν ἂν ἦν ἐνεργοῦν τὸν
ἀίδιον κίνησιν κινεῖν. ὥστ. εἰ ἄρα μὴ ἐνεργοῦσαι οὐσίαι
κίνησις. παντελὴς ἂν. ὥς. εἰ ἄρα μὴ ἐνέργεια ἢ παρὰ τὰ εἴδη
οὐσία ἀψυχοῦσα μὴ οὔσης τοῦ ὡς. ὡς οἱ τὰ εἴδη τιθέμενοι
ἀπεφαίνοντο. λέγοντες ἄρα τὰς ἰδέας καὶ ἀριθμοὺς καὶ
μετὰ τοῦτο ὅλως οὐσίας ἐκ στοιχείων εἶναι. ἔφασκον ἀ-
πορεῖσθαι πηνᾶς. καὶ τῶν ἐν τῇ ὕλῃ συμπιπτόντων. οὕτω
γίνεσθαι καὶ τὰ ἄτομα. ἐπεὶ οὕτως ὡσαύτως αἱ ἰδέαι ἔ-
χει. ὡς ἀν ὑποθέμεθα οὐσίαν. οὐκέτι κίνησις. κίνησις
γὰρ ἀεὶ τοῦ ἐνεργοῦντος καὶ κινοῦντος. οὐκέτι. τὸ δὲ
εἶναι οὐσίαν ἐνέργειαν. ἔστω καὶ ὡς ἀψύχου. οὐδὲν ἐνεργεῖ.
καὶ κινεῖ ἢ παρὰ τὰ εἴδη οὐσία. ἔστι δὲ ἡ οὐσία καὶ ἡ
φύσις αὐτῶν. τῆς κινήσεως. τοιαύτην δὲ κινεῖσθαι αὐ-
τῶν τῆς κινήσεως. καὶ μᾶλλον ἴσην ἀμοιρεῖν τοῦ πλανωμένου.
οὐδὲν οὕτως ἔσται ἡ κίνησις ἀΐδιος. ἀναγκαῖον γὰρ τὸ κινοῦν

μὴ οὖ. ἢ ἴσοι τὸ δυνάμει ἔχον μὴ ἐνεργείᾳ ὄν. ὥστε μὴ ἀνάγ-
κη. δεῖ ἄρα εἶναι ἀρχὴν τοιαύτην. ἧς ἡ οὐσία ἐνέργει-
α. ὅλως ἀμοιβοῦσι τὸ δυνάμει. ὑπὸ δὲ τῶν τοιού-
των αἱ ἄλλαι οὐσίαι εἶναι φθορᾶς. ὑπὸ τῆς τῶν ὅλων φο-
ρᾶς. ἀγαὶ καὶ ἀϊδίου. καὶ ἐνεργείᾳ οὖσα. καὶ ἄνευ κι-
νήσεως. καὶ ἡλίου δίδου. καὶ ἀϊδίου καὶ ἀκινήτου
ἀρχαὶ ὑπόκεινται πρώτην ἀεί. καὶ ἀΐδιον οὐσίαν
εἶναι καὶ ἀϊδίους. ἐπεὶ καὶ ἀγόητη ἀΐδιον. εἰ δὲ ἀ-
εὶ καὶ ἀγόητη οὐσία ἀΐδιος ἀκίνητος καὶ ἀϊδίου.
ἀεὶ καὶ ἀΐδιους εἶναι. ἢ τὸ ἐπὶ ἀεὶ καὶ ἀγόητη
ἀΐδιον λείπειν. ἔτι δὲ ἢ ὡδὶ ἐπὶ ἀφαιρῶν ἴνας. ἀΐδι-
ον. εἰ δὲ καὶ τὰ τόπων κινητικὰ ἀΐδια εἶναι. καὶ τὰ
ἀστρία. δοκεῖ γὰρ τὸ μὲν εὐεργοῦν πᾶν ἀΐδιον.
Εἴρηται ὅτι ἡ ἡλιουμένη ἀρχὴ ἐνέργειά ἐστι καὶ πάντα
ἀμοιβοῦσα δυνάμεως. ἀστρία φησὶ τοῖς Ἀχθεῖσιν
ἀναφαίνεσθαι. ἀστρονόμοι γὰρ ἀφ' ἑτέρας δεῖ σκέψα-
σθαι. εἰ
ἡ δύναμις θεωρία ἐστὶν ἐνεργείας. καὶ τοῦτο πῶς ἔχει
ἡλίου. Ἀπολωμεῖ. ἐφ' ἑτέρᾳ δὲ ἡ πρώτη ἀρχὴ ἐνέργεια. ὧν δὲ
αὐτῆς ἡ δύναμις. ἦν ἄρα ἧς πρώτης ἀρχῆς ἄμφω ἀρχὴ
ἡ δύναμις ἐξ ἧς ἐστὶν ἡ ἐνέργεια. αὐτὸς δὲ καὶ ἐπιχει-
ρεῖ δεικνύναι ὅτι ἡ δύναμις θεωρία ἐφ' ἧς ἐνέργεια.
δοκεῖ γὰρ φησὶ τὸ μὲν εὐεργοῦν πᾶν δύνασθαι. ὡς πρὸς
γὰρ διὰ τὸ πάλιν ἄμφω ζῷον εἶναι. οὐ πᾶν δὲ ζῷον ἄμφω.
φησὶ τὸ ζῷον θεώρημον τοῦ ἄμφω. οὕτω καὶ ἐπὶ πάν-
των τὸ εὐεργοῦν δύνασθαι. τὸ δὲ δυνάμενον οὐ πᾶν ἐνεργεῖ.
εἰ καὶ ἡ δύναμις θεωρία ἐνεργείας. ἀμφοῖν ἑνὸς ὄντος
θεωρία ἡ δύναμις ἧς ἐνεργείας. οὐ δῆλον ἴσως οὗ οὐ
ἴδιον ἂν εἴη. ὧν ἕν ἄρα. ὅτι οὐκεῖ ὧν ἐνεργείᾳ ὄντων. οὐδὲ

αὐλῶν, φησὶ καὶ νεῦρα εἶδον τῶν ἐντέρων. ὁ δὲ λόγος ἐ-
ξαρέσας τὸν νοῦν, ἀφ' ὧν τοὺς θηρολόους· τὸ γὰρ αὐτὸ αἴ-
τιον, οὗτοῦ τε σημαίνοι ἄν, ὅτι τὰ αὐλὰ ἄπνοα ὑπὸ
τῶν θηρολόων πνέοντι φυσικοῖς, ἀφ' ὧν τὸ αὐτὸ αἴτιον καὶ
ὧ τὸ αὐλὸ ἄπνοον ἔπνεται πρὸς τοὺς θηρολόους. οὗ
δεητέον λέγειν δυνάμεις τῆς ἐνεργείας ποιοῦσιν. ἢ λέ-
γεται, ὅτι τὸ αὐτὸ ἄπνοον ἔπνεται πνέοντι θηρολόοις
πνέοντι φυσικοῖς οὐ πᾶν, ἀφ' οὗ ἐστι φυσικόν ἐστι
τε θηρολόων ἐπιλέξασθαι δεητέον τὴν δύναμιν
τῆς ἐνεργείας. εἰ γὰρ ἐστιν ἡ δύναμις φυσικοῦ πνεύ-
τερα τῆς ἐνεργείας πνεῖ ἐξ αὐτῆς κινηθήσεται ἡ ὕλη μὴ
οὖσης τῆς ἐνεργείας τῆς κινούσης. οὐ γὰρ τὰ ξύλα πνεῖ
αὐλὰ ἐόντα ὑπὸ τοῦ θηρεύοντος ἀνθρώπου. ἀφ' ἧ πνεῦμα
κῶφης ἐστὶν ἐντέρου. οὐδὲ τὰ κεκαμένα πάλιν πνεῖ
αὐλὰ ὑπὸ τοῦ θηρεύοντος τὸ ζῷον. ἀφ' ἧ τοῦτο. οὐδὲ ἡ τοῦ
τὸ θηρεύειν φύσις. ἀφ' ὧ τὸ αὐτόματα. διὸ φαίνονται ἐκ-
τῶν τὰ αὐτὰ ποιοῦντα δεητέον τὴν ἐντέρου τῆς
δυνάμεως. οἷον λύκου ἄνθρωπος. ἢ πλάτη. τὴν δὲ ἐνέργειαν
τοῦτο. εἶναι τὴν κίνησιν. αἱ γὰρ εἶναι κίνησιν καὶ λό-
γος. καὶ πλάτων ἄλλην. πλαγιαβοὴ γὰρ φησιν ὁ πλά-
των ὕλην πλημμελῆ καὶ ἀτάκτως φερομένην. καὶ λό-
γος δὲ ἐν ᾧ πλάτων ἀτόμους τὸν ἀπείρου χρόνου κι-
νεῖσθαι ἔφασκεν. καὶ ὅτι ἡ μὲν κίνησις ἐντέρου ἐστὶν ἀ-
πεφαίνοντο. ἀφ' ἧ διότι ἐστὶν ἐντέρου ἡ κίνησις. καὶ τίς
ἐστιν αὕτη κίνησις. πότερον ἡ κύκλῳ. ἢ ἀφ' ἧς. καὶ
διότι ὧδὶ μᾶλλον. τὸ δὲ κινούμενον ὧδὶ δὲ; τὸ δὲ. τοῦτων
τῶν αἰτιῶν οὐλείπουσιν. ἐπεὶ γὰρ δεῖ εἶναί τι αὐτὸ ὡς
δι' ὅπερ ἐστί. εἰ δὴ τῶν αἰτιῶν λείπει. δῆλον ἡ μὲν ἀπλῆσις
ἀπὸ ἀρχῆς ἐστὶν ἐπὶ δυσμὰς κινεῖται. αἱ δὲ πλανοῦ-
μεναι ἀνάπαλιν. οὐ γὰρ ὡς ἔτυχε ταῦτα κινεῖται. τῶν

κίνησιν ποιεῖν. ἀμφὶ φύσει μὲν ὡδὶ οἷον λίθος κάτω. καὶ τὸ πῦρ ἄνω. βίᾳ δὲ ὡδὶ ὁ λίθος ἄνω, καὶ τὸ πῦρ κάτω. φύσει μὲν οὖν ὁ λίθος κινεῖται κάτω, τὸ δὲ δι' οἱ ἄνοι. ἐφιέμενοι ἐλάχιστος κινοῦσι. διαλύει τὸ σῶμα φύεσθαι οὐ τὸ πρῶτον, ἢ σχῆμα, ἢ οὐ πέφυκε φύεσθαι. κάτω ἐστὶ τὸ μεσαίτατον ἀεὶ φερόμενα τὰ βαρέα φύσει. ἐπὶ δὲ ἄνω τὰ κοῦφα φύσει. ἐπὶ δὲ τὰ πλάγια οὐδέτερα. ἐπὶ δὲ τὰ μικτὰ ἐκ τούτων ἐστὶν ἡ κίνησις. ἐπὶ δὲ τὰ ἐναντία ἐναντία. ἐπὶ δὲ τὰ μεταξὺ μεταξύ. ἐπὶ δὲ τὰ ἀντιπεριστατικὰ ἀντιπεριστατικά. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τούτων μικτὰ ἐκ τούτων μικτά. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐναντία. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τῶν μεταξὺ μεταξύ. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τῶν ἀντιπεριστατικῶν ἀντιπεριστατικά. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τούτων μικτὰ ἐκ τούτων μικτά. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ μεταξὺ καὶ ἀντιπεριστατικῶν μικτὰ ἐκ τούτων μικτά. ἐπὶ δὲ τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ μεταξὺ καὶ ἀντιπεριστατικῶν καὶ τούτων

οὕτως ἔχουσιν. εἰ οὖν οὐδὲ αἱ κινήσεις. αἵτινα τοῦ ζῴ
λειπόμενα ἔχειν ὡς γίνεται. τί δεῖ ζητεῖν ἄλλας ἀρχάς.
οἵας φασὶν οἱ ἀπὸ ἰδίας αἱρέσεως. ταῦτα εἰπόν. λείπ
εται δοῦναι τὸ εὐδέχεται. λύσει τὰς ἀπορίας. καὶ εἰ μὲν
οὕτως καὶ ὑποφητέον ἐστὶ τὸ ὕδωρ. κινητὸν εἶναι. καὶ
ὁμοῦ πάντων. καὶ ἐν μὴ ὄντος. οὕτω γὰρ ἂν εἴη τὸ συνεχὲς
ἢ ἐκ ἀτόμων. εἴη δὲ τὸ λειπόμενον. ἐπεὶ ὡς διήρηται τρεῖς
τρεῖς εἰσὶν αἱ ἐναντιώσεις τῆς συναφείας. καὶ ὅτι μὲν ἡ τῆς ἀ
πλανοῦς. καὶ τῆς ἡλιακῆς σφαίρας κίνησις. αὐτῶν
σφαῖραι καὶ αὗται ἐναντιοῦνται. εἰ καὶ μὴ ὡς ἡ κυρίως
λειπομένη. αὐτὰ γὰρ ἐκείνων ἡμερῶν καὶ νυκτῶν. καὶ ψύξεις
καὶ φθοραί. λύσει τὰς πάσας ἀπορίας. ἢ ὅτι ἀπὸ ἐναντίας
ἐστὶ συστάσεως ἡ δύναμις τῆς ἐναντιώσεως. καὶ ἡ πλάνου
σφαῖρα διὰ τοῦτο κινεῖται ἡ ἀπλανής. καὶ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου
σφαῖραν. καὶ ἡ τοῦ ζῴου ποία ὧν κινήσεων ἐστὶν ἡ πρώ
τη. τὰς γὰρ ἄλλων χαρακτῆρας ἔχειν. ὅτι ἡ ἐκ ἀμφοῖν
ἐναντιοῦται. ἢ τὰς ἀπλανοῦς. ἐπεὶ καὶ τὰς ἄλλας
πρὸς ὧν κινήσεων κινεῖται δι' ὡς κινεῖται. διὰ τὸ μὴ
νεῖσθαι νύκτας καὶ ἡμέρας. μὴτε ἡλιακὴν σφαῖραν αὐτὰ
σθαι. διότι δὲ ζώων εἶναι καὶ φθοράν. ζῴων δὲ
ἐστὶν αὐτὰ καὶ φθορά. ὅτι δὲ τὰ αὐτὰ εἶναι. εἰ οὖν οὕτως ἔχ"
ουδέτερα. ὡς ἔτυχε φαμέν. λύσει τὰ ἄρθρα. καὶ εἰ μὲν οὖ
λον ζωοῦσθαι. εἰ δὲ λειπόμενον. μὴ οὕτως ἔχειν ἐκ νυκτὸς ἐστὶ
καὶ ἐξ ὁμοῦ πάντων. καὶ ἐν μὴ οὔτως ζωοῦσθαι ἐστὶ καὶ τὸ
δύνασθαι ζωοῦσθαι ἐναντιώσεως. καὶ ἐστὶ ταῦτα ἐκτὸς ἐναντιώ
σεως. ὅτε δὲ διήρηται ἀδιώριστον. ταῦτα εἰ πάντ' πάλιν λέ
γει ἐξ ἀμφοῖν ὑπόστασιν τοιαύτης πρώτης ἀρχῆς. ἐστὶ δὲ φέρε
σθαι τὸ ἀεὶ κινούμενον. ἅπαν ἀνάγκη κίνησιν. καὶ αὐτὸ ἐστὶν ἢ
κύκλῳ. καὶ τὸ αἴτιον εἶναι τοῦ κύκλῳ κίνησιν. οὐμόνον
δὲ τῷ ὅλῳ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς ἐστιν. ἀμφὶ καὶ ἱερῶν. καὶ

ὀρεκτὸν, ταυτόν ἐστι· πρῶτον δὲ διδάσκει ἡμᾶς, τὴν
διαφορ τοῦ ἐπιθυμητοῦ καὶ τοῦ βουλητοῦ· λέγων
ἐπιθυμητὸν μὲν ἐστὶ τὸ φαινόμενον καλὸν· τὸ γὰρ
κυρίως καλὸν, οὐκ ἐπιθυμητὸν, ἀλλ' ἐφετὸν καὶ
ὀρεκτόν· ἕτερον γὰρ ἐπιθυμία ἐφέσεως· ἡ μὲν
γὰρ ἐπιθυμία, ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ, καὶ αἰόγω μέρει
τῆς ψυχῆς ἐστιν· ἡ δὲ ἔφεσις, ἐν τῷ λογιστικῷ· βουλητὸν
δὲ πρῶτως καὶ κυρίως, οὐ τὸ φαινόμενον καλόν,
ἀλλὰ τὸ ὂν ἐν τῇ ἑαυτοῦ φύσει καλόν· ὀρεγόμεθα δὲ
διότι ἔδοξε μᾶλλον ἢ ἔμπαλιν· διότι ὀρεγόμεθα
δοκεῖ· οὕτως οὖν περὶ τούτων εἰπὼν, συνάγει· ὅτι τὸ
πρῶτον νοητὸν, καὶ τὸ πρῶτον ὀρεκτὸν, τὸ αὐτὸ ἐστι·
λέγων· ἀρχὴ γὰρ ἡ νόησις· τουτέστιν ἀρχὴ τῆς κινή-
σεως ἐστὶ τὸ ὀρεκτόν· προσυπακουστέον γὰρ, τῷ
ἀρχὴ γὰρ νοήσεως, τὸ, τὸ ὀρεκτόν ἐστιν, εἴτε οὐκ ἔστιν·
ἀλλὰ μὴν κινεῖται ὁ νοῦς, καὶ ὑπὸ τοῦ νοητοῦ· εἰ οὖν
αὐτὸν κινεῖ καὶ τὸ νοητὸν, καὶ ποιεῖ κατ' ἐνέργειαν
νοῦν, κινεῖ δὲ αὐτὸν καὶ τὸ ὀρεκτὸν, τὸ νοητὸν
ἄρει καὶ τὸ ὀρεκτὸν, ταυτόν ἐστι· νοητὸν δὲ κυρίως
καὶ νοῦς· τῇ ἑαυτοῦ φύσει ἐστὶ τὸ πρῶτον αἴτιον·
ἐκεῖνο ἄρει ἐστὶ, καὶ κυρίως νοητὸν, καὶ κυρίως νοῦς,
καὶ κυρίως ὀρεκτόν· εἰπὼν δὲ ὅτι νοῦς δὲ ὑπὸ
τοῦ νοητοῦ κινεῖται, ἐπάγει· νοητὴ δὲ καὶ καθ' ἑαυτὴν
νοητὴ, ἡ ἑτέρει συστοιχεῖα· τίνα δὲ τὰ καθ' ἑαυτὸ νοη-
τὰ, καὶ τίνα τὰ μὴ κεῖθι αὐτὸ, μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα·
ἑτέραν δὲ συστοιχίαν λέγει τὴν τοῦ καλοῦ· ὑφ' ἣν ἐστὶ
κατὰ τοὺς πυθαγορείους· οὐσία· φῶς τρίγωνον περιτ-
τὸν καὶ ὅσα ἐκεῖσε κατηρίθμηνται· εἰσὶν οὖν πάντα
νοητὰ τὰ ὑπὸ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ συστοιχείαν· ἀλλὰ μάλιστα
τούτων ἐστὶ νοητὴ οὐσία· καὶ τῆς οὐσίας πάλιν μάλιστα

ξ

ἐστὶ νοητή, καὶ ἁπλῆ κατ' ἐνέργειαν. καὶ τίς ἐστι καὶ κυρίως νοητή.
ὡς κυρίως ὁρεκτή ἐστιν. ἐπεὶ δὲ εἴρηκε καθ' αὑτὴν
νοητὴν οὐσίαν. καὶ κατ' ἐνέργειαν πρὸς ἀντιδιαστολὴν
πάντως τινῶν νοητῶν. μὲν καθ' αὑτὸ δὲ νοητῶν μὲν
δὲ ἐνεργείᾳ. ἄξιόν ἐστι μᾶλλον δ' ἀναγκαῖον εἰπεῖν. τίνα
τὰ καθ' αὑτὸ καὶ ἐνεργείᾳ νοητά. καὶ τίνα τὰ μὲν ~~μὴ~~
~~δὲ ἐνεργείᾳ~~ τοιαῦτα ὅσα τῶν εἰδῶν ἐνυλά ἐστι. καὶ ἐν
ὕλῃ τὸ εἶναι ἔχει. ταῦτα ὑπὸ τοῦ νοῦ γίνεται νοητά. δεινά
μεν ὄντα νοητὰ καὶ μὲν καθ' αὑτὰ μὲν δὲ ἐνεργείᾳ.
χωρίζων γὰρ αὐτὰ τῆς ὕλης ὁ νοῦς μεθ' ἧς ἐστιν αὐτοῖς
τὸ εἶναι ἐνεργείᾳ νοητὰ αὐτὸς αὐτὰ ποιεῖ. καὶ τότε
ἕκαστον αὐτῶν ὅταν νοῆται. ἐνεργείᾳ τὲ νοητόν ἐστι καὶ
νοῦς γίνεται οὐ πρότερον. οὐδὲ τῇ φύσει ὄντα τοιαῦτα. : ἑαυτῶν
ὁ γὰρ κατ' ἐνέργειαν νοῦς. οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ νοούμενον
εἶδος ἐστίν. ὥστε καὶ τούτων ἕκαστον τῶν οὐκ ὄντων.
ἁπλῶς νοητῶν ὅταν νοῆται. νοῦς γίνεται. ὡς γὰρ καὶ
κατ' ἐνέργειαν αἴσθησις. ἡ αὐτὴ ἐστι τῷ κατ' ἐνέργειαν
αἰσθητῷ. καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν αἰσθητὸν τῇ κατ' ἐνέρ-
γειαν αἰσθήσει. οὕτως ὁ κατ' ἐνέργειαν νοῦς. ὁ αὐτός ἐστι
τῷ κατ' ἐνέργειαν νοητῷ. καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν νοητόν.
τῷ κατ' ἐνέργειαν νῷ. ὁ γὰρ νοῦς τὸ εἶδος τοῦ νοουμένου
λαβὼν καὶ τῆς ὕλης αὐτὸ χωρίζων. κατ' ἐνέργειαν
ἐκεῖνο τε νοητὸν ποιεῖ. καὶ αὐτὸς κατ' ἐνέργειαν νοῦς
γίνεται. εἰ δὲ ἔστι τι τῶν ὄντων ὡς περιδέδεκται
ἀσώματον καὶ καθ' αὑτὸ ὄν. καὶ ἄυλον. τοῦτο καὶ
ἐνεργείᾳ νοητὸν τῇ ἑαυτοῦ φύσει. καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ
εἶναι ἐνεργείᾳ νοητὸν ἔχει. καὶ οὐ παρὰ τοῦ χωρίζον-
τος αὐτὸ τῆς ὕλης νοῦ. ἄυλον γὰρ νοῦς καὶ νοητόν
ἐστιν. ἀλλ' ἔστιν ἐνεργείᾳ νοῦς καὶ ἐνεργείᾳ νοητὸν ἀεί.
ὡς μετ' ὀλίγον φέρει. ὥστε ὅσα μὲν τῶν εἰδῶν ὁ νοῦς χωρίζει

ἧς ὕλης καὶ νοητὰ αὐτὰ ποιῇ, ταῦτα οὐκ ἀϊδίως ἀϊ
νοητὰ καὶ καθ' αὑτά· σημεῖον δέ· μὴ γὰρ χωρισθέντα
τοῦ νοοῦντος αὐτὰ νοῦ, καὶ χωρίσαντος ἀπὸ ἧς ὕλης,
καὶ ἐν μηδενὶ ποιήσαντος καιρῷ, φθαρήσεται,
μὴ οὐκ ἀΐδιον· ὅσα δὲ δεξαμένων τὸ εἶναι καθ' αὑτὰ ἄλλα.
ταῦτα μερίως νοητά :~

» Ἔστι δὲ τὸ σὺν καὶ ἄπροῶν, οὐ τὸ αὐτό· σύνεσιν γὰρ
διὰ τούτων λύσῃ πρὸς τὰ λυόμενα φύρεσθαι, τοιαῦτα·
εἰ ἡ πρώτη οὐσία καὶ ἀμίγητος ἄπρῳ ἐστί· τὸ δὲ ἄπρων
σύγεσίν· εἰ ἄρα ἀμίγητος οὐσία μία ἐστί· δήξει δ' αὐτὸς
ὅτι εἰσὶ καὶ ἄλλαι ἀμίγητοι οὐσίαι· σὺν τούτῳ τῷ βιβ-
λίῳ· λύσῃ δὲ ταύτῃ λύσεων· ὅτι οὐκ ἐστὶ τὸ ἁπλοῦν
καὶ σὺν ταυτόν· τὸ μὲν γὰρ σὺν μέρος σημαίνει· σύνα γὰρ
ἄνθρωπον, καὶ σύνα ἵππον λέγομεν· ἐν οἷς τοὺς ἀνθρώπους καὶ
ἵππους μεζοῦμεν· τὸ μὴν δὲ ἄπροῶν οὐ σημαίνει
μέρος· ἀλλά πως ἔχον ἐστὶ τὸ ἄπροῶν· ὅτι οὐσιῶδες·
τὸ δὲ ἀλλά μὴν καὶ τὸ παρόν· καὶ τὸ αὐτὸ ἐστὸν σὺν τῇ αὐτῇ
συστοιχίᾳ· ἤτοι σὺν ἢ ἐστὶ τὸ καθ' ἑαυτὸ νοητόν· ὥστε τὸ
πρῶτον αἴτιον καὶ καθ' αὐτὸ νοητὸν καὶ παρόν ἐστι,
καὶ καθ' αὑτό· μὴ δι' ἄλλο αἱρετὸν καὶ ἄριστον· καθ' ἕνα
λογίαν δέ, καὶ ὁ ἀεὶ ἓν πρῶτον λαμβάνοιτο ἄριστον·
οὕτως ἄριστον ἂν φήσαιμεν τὸν σύγκρατον νοῦν· ὡς πρό-
τερον τῷ ἀξιώματι καὶ τῷ παρὼ τοῦ καθ' ἕξιν, καὶ
τὴν ὑλικὴν μίγνυσιν· πάλιν εἴπομεν ἄριστον τῆς κατ'
ἀνθρώπων· ταῦτα εἰπὼν λύσῃ· ὅτι διάδηλοι πρὸς οἷς εἴπομεν,
σὺν τοῖς ἀμίγητοις, καὶ τὸ οὐ σύνεσιν ὅλοι ὡ διαίρεσιν.
λέξων διαίρεσιν σὺν ἣ πολλαπλῆς ἕξεως τὴν ὧν σύνεσιν
ποιοῦσιν ἀναιρῶν· ταύτην δὲ ποιοῦσιν, ἐν τῷ
πρὸ τούτου ἐπιγραφομένῳ βιβλίῳ· σὺν δὲ τῇ λύσει
τῇ ἐστὶ παρεστὶ τὸ οὐ σύνεσιν· τὸ γὰρ, ἀντὶ τοῦ δὲ σώσαν-

μου ἐκμυπτέον· ἵν' ᾖ τόδε οὗ ἕνεκα τινί ὅτι· τὰ γὰρ γινόμενα καὶ πρακτόμενα ἕνεκά τῆς εὐδαιμονίας τινί πράττεται· οἷον· τὸ σωτηρίᾳ· τοῦδε· ὧν τὸ μέν ἐστι· τόδ' οὐσία ἐστίν ὧν λέγοι ἂν τὰ ὧν ἕνεκα ἡ πρᾶξις· τὸ δὲ τόδ' οὐσία ἐστί τὸ πρακτόν· εἰ οὖν τὸ λεγόμενον τὸ οὗ ἕνεκα· ὁπόταν ἐστί, τοῦτο ὅτι· τὸ δὲ τούτου ἕνεκα οὐσία ἐστίν· ὅπερ εἰρηται· τὸ γὰρ κινούμενον ἕνεκα τοῦ ἀγαθοῦ, οὐσία ἀγαθόν. τὸ δὲ ἀγαθόν· ὅπερ ὅτιν οὗ ἕνεκα ἀγαθόν ἐστι· κινεῖται δὲ ἕως οὗ καταλάβοι τὸ ἀγαθόν· καταλαβὸν δὲ ἵσταται· ὡς τὸ πρῶτον αἴτιον ὅπερ καὶ πρῶτον ἀγαθόν ὅτιν ἀπεριόριστον· οὐδέποτε οὖν τὴν ὁλότητα τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ ὡς περ ἐπὶ τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἁψάμενον αὐτοῦ καταλήψεται· διὰ τοῦτο ἀεὶ κινητόν· ὡς ξῶμενον ἀκαταλήπτου· ζωὴ δ' εἰ τῶν· λέγει· καὶ πᾶς κινεῖ τὸ πρῶτον αἴτιον πάντα· ὅτι κινεῖ μὲν τὸ κυκλοφορητικόν (σῶμα ὡς ξωμένου) καὶ ἐφετόν· κινούμενος δὲ ὑπ' αὐτοῦ προσχαίρει ὁ θεός αὐτός· τὰ αὐτὰ κινεῖ· ἐπὶ δὲ πᾶσα κίνησις δοκεῖ ἐξισοῦν τὸ πρᾶγμα ἀφ' οὗ ἐστίν· εἴπε δὲ ὅτι ὁ θεὸς κινεῖται· ἵνα μή τις ὑπολάβῃ, ὡς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐξίσταται, λέγει· ὅτι μὲν οὖν δεῖ τι κινεῖται, συνάδεται ἁπλῶς ἂν· τοῦτ' ἐστί κινεῖται ὁ οὐρανός, συνάδεται αὐλὸν ἁπλῶς ἂν· καὶ πῶς συνάδεται κινούμενος ἁπλῶς ἂν· ἐπάγει· ὥστε ἡ φορὰ ἡ πρώτη καὶ συνεχής ἐστίν ἣν κινεῖται· ταύτην δὲ συνάδεται· ἡ ὑποτιθεμένου εἰς τὸ κινεῖται· ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστίν· ἐὰν ἔστιν ἡ σφαῖρα τοῦ οὐρανοῦ ἡ πρώτη φορά, ὅτι κινεῖ καὶ καθ' ὅλως κίνησιν ἄν· ταύτην λαμβάνεσθαι ὡς συνάδεται ἁπλῶς ἂν· ἢ τοῦ καταλήπτου φέρεσθαι· ἢ τὸ πληρωτικεῖσθαι· τὸ δὲ καὶ ἁπλῶς καὶ οὐσίαν, ἀντὶ τοῦ

εἰ καὶ μὴ κατὰ τὴν αὐλοῦ φύσιν κινεῖται· μηδὲ δέχεσθαι
αὐλῆς· ἀδύνατος γάρ ἐστι κατὰ τὸ πύκνωμα φέρεσθαι·
οὐδὲ κωλύει· εἰ μὴ καὶ ἀναγκαῖον κινεῖσθαι·
Ταῦτα εἰπὼν, λύει· ἐπεὶ διὰ τί κινοῦσι σύριγγα οὐ
ὡς ἔρημον καὶ κίνητον· τοῦτο οὖν ἀντέχεται ἀμφω
ἔλεγεν· ἢ ὅλως κινεῖσθαι· καὶ δείκνυσι τοῦτο διὰ δυοῖν
λείπων· ὡς εἰ μὴ ὅλως δυνατὸν ἦν κινεῖσθαι τὴν
πρώτην αὖ ἐκινεῖτο τῶν κινήσεων· πρώτη δὲ τῶν κι-
νήσεων ἡ κύκλῳ· ταύτην δὲ δείκνυσιν, ὅτι κινεῖ·
εἰ δὲ μὴ κύκλῳ κινεῖ, οὐκ ἂν αὐτὸν καὶ κινηθείη·
Διὰ τὸ μὴ μίαν κίνησιν ἕνος εἶναι· εἰ δὲ ἡ κύκλῳ
κίνησις ἐξ ἀνάγκης ἐστίν· ἐξ ἀνάγκης ἄρα καὶ τὸ κι-
νοῦν αὐτὸν ἐστὶν ὄν· καὶ ἡ ἀνάγκη, πολλαχῶς καὶ οὐ
ἀρχή· ὑποσιωπᾶται δὲ ὡς τὸ ἀνάγκη· τὸ δὲ λυόμενον
ὅτιον· ὅτι ἐπεὶ τὸ ἀναγκαῖον ἕνα μέν ἐστιν λύσεται
τρόπον· ἄλλον δὲ, οὗ οὐκ ἀνάγκη τὸ αὐτό· ἀνάγκη γὰρ μαθη-
σεως ἐπιστήμην ὑπάρχειν αὐτῷ· ἄλλον δὲ τρόπον λύσεως
ἀναγκαῖον, τὸ μὴ ἐνδεχόμενον ἄλλως ἔχειν· οἷα τῶν
ἀϊδίων αἱ πρῶται ἀρχαί, λύει· ὅτι ἐπεὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης
ὅτι τὸ πρῶτον κίνητον· καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἐστί, πολλαχῶς
καὶ οὕτω· τουτέστιν, ὡς τὸ οὗ οὐκ ἀνάγκη λύεσθαι ἔχει·
ὡς ἐρωτώμενος· ὅτι τὸ πρῶτον κίνητον ἀναγκαῖον
ὄν, πῶς ἐστὶν ἀναγκαῖον, ῥητέον· ὅτι οὕτως ἐστὶν ἀνα-
γκαῖον· ὅτι ἀνάγκη αὐτοῦ τὴν οὐσίαν εἶναι· καὶ συμβαί-
νειν λύσιν· οὕτως ἄρα καὶ ἡ φύσις πᾶσα, ἐπὶ
τοιαύτης εἴρηται ἀρχῆς·
Ἀλλ' ἡ μὲν ἴσως ἐστὶν μικροῦ χρόνου ἕνεκα·
Ὁ ἡμέτερος νοῦς δυνατὸς ὢν τὰ νοητὰ, ὅταν εἰς τὸ
ἄμεσον ἐπιστήμης· καὶ τῆς ἀπαλλοιώτου ἐνεργείας
γένηται τὰ νοητὰ, τότε ζωὴν τὴν ἀρίστην καὶ μακαρι-

ωΐάτω. καὶ πάσης ὑδονῆς πέπαυται ζωήν· ἡ τις λόγω ἐν
ὄσιν ἀνξ μήνυτος· γινώσκεται δὲ τοῖς δὲ μαυξίου τοῦτ
παθοῦσι πάθος· λέξω οὖν. ὅτι οἷα ἐστὶν ἡ ζίσις πᾶσῆν δια—
γωγὴ ἐπὶ μικρὸν χρόνον· οὐ γὰρ ἀϱ· ἀπ' ὅταν σύγκρισια
γένηται ὁ ἴδιος τόπος νοῦς τὰ νοητά· ταύτην τὴν ζωὴν
ἐγὼ τὸ πρῶτον ἀΐδιον· ἡ μὴν μὴ γὰρ ἀδύνατον τοιαύτ
ζωὴν ζῆν ἀϱ, ἀλλὰ ποῖ· τῶ δὲ πρώτω ἀϊδίω, ὡς μικϱ
ὀλίγον εἰδέναι. δυνατόν· ἐπὴ γὰρ ἡ σύγκρισα αὐτοῦ,
τοδὲν ἄλλο ὄντιν· ἢ τὸ νοεῖν ἑαυτόν· ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτου
ἡδονὴ αὐτοῦ ὄντιν· ἐπὶ τούτω ἀϱ' ταύτην ἀϱ ζῆ τὸν
ζωήν· λέγω δὴ τὸ νοεῖν ἑαυτόν· ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτοῦ ἢ τις
οὖν ἡμῖν ποτὲ ζωὴ καὶ διαγωγὴ γίνεται· ταύτην ἀϱ
ὅτι τὸ πρῶτον ἀΐδιον τοῦτέστιν αὐτὸς ἐστιν ἀϱ ἡ ζίσις
ζωή· καὶ διὰ τοῦτο φημὶ καὶ τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν
ἐξήγησιν καὶ τὴν νόησιν· πάντα φανερὸν· ὅτι ἐνέργειά
τινος οὖσαι ἱνδαίμοντα τινὰ καὶ οἰκειότητα τῆς ἐὰν
σύγκρουμεν σύγκρισιν· καὶ ἐὰν ζῶμεν ζωήν· ὅταν ὁ ἴδιο
τορος νοῦς γένηται πως, τὰ νοητά· τοῦτο δὲ ζητεῖσθαι
πάλιν καὶ μνήμας φιλοῦμεν διὰ τὰς σύγκρισιν· μεμ—
νημένοι γὰρ τινὸς σύγκρισιν· ἢ ζητεῖσθαι σύγκρισιν,
φιλοῦμεν τὴν ζητεῖσθαι καὶ τὴν μνήμην· εἰσὶν ζητεῖ-
σθαι καὶ μνήμας ἀδύνατον, διὰ τοῦτο σύγκρισιν,
τοῦτο δὲ οὕτως ἀναλόγομεθα διὰ τὴν γινομένην
ἡμῖν ποτὲ σύγκρισιν· θαυμαστὴ ἂν αὐτη ἡ· καὶ ἐστὶ
φησὶν ἡ καθ' αὐτὴ νόησις τοῦ καθ' αὐτὸ ζίσου· λέγοιτ'
ἂν καθ' αὐτὴν νόησιν τὸν καταγόρευσιν νοῦν· ὅστιο
διαφέρει τὸ καθ' ἕξιν· ὅστις πάλιν καθ' ἕξιν δια—
φέρει τὸ δυνάμει· ἐστὶ γὰρ ὅπλη ἕξιν νοῦς εἶδος καὶ
δύναμις, καὶ τελειότης· τοῦ δυνάμει νοῦ· ἢ τις ἕξιο
ἐν αὐτῷ γίνεται· ἐκ τῆς τοῦ παθόλου κορυφῆ—ωος

καὶ ἐπὶ τοῦ τὰ εἴδη χωρίζειν ἀπὸ τῆς ὕλης δύνασθαι ἄλλο τι τινά. ταῦτα ἐστὶν ἀμήχανος. ὅτε γὰρ τὸ εἶδος τινὸς χωρὶς τῆς ὕλης λαμβάνει ἕξιν τὸ κοινόν, καὶ καθόλου. ὅτε γὰρ τὸ εἶδος τοῦ ἀνθρώπου λαμβάνω χωρὶς τῶν ὑλικῶν περιστάσεων, ἕξιν κοινὸν ἀνθρώπου. ἡ γὰρ τῶν καθ' ἕκαστα πρὸς ἀμήχανον διαφορά, πρὸς τῆς ὕλης γίνεται. ἐπὶ γὰρ εἴδη αὐτῶν καθ' ἃ εἰσὶν ἄνθρωποι οὐδεμίαν ἔχει διαφοράν. ὅτε τὸ νῦν τὸ ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστα πρὸς ἀμήχανον διαφορά, πρὸς τῆς ὕλης γίνεται. ἐπὶ γὰρ εἴδη αὐτῶν καθ' ἃ εἰσὶν ἄνθρωποι οὐδεμίαν ἔχει διαφοράν ὅλως τὸ κοινὸν τὸ ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστα ζῷον ἰδέων. τὸ εἶδος πάλιν χωρὶς τῆς ὕλης λαμβάνει. τοῦτο γὰρ ἐν αὐτοῖς τὸ κοινόν τε καὶ ταὐτόν. ἄμεινον ἦν τοιαύτης δόξης τῶν ἀρχαίων καταμεταβάλλειν ἀπόδειξις περὶ τὰ ἀόριστα ζῷον ἐν ἀρχαῖς συνέστησαν. ὡς πρὸς ὄψιν τινὰ ἀπ' αὐτῶν λαμβάνοντος τὸ καθόλου θεωρητικῶν. ὃ καὶ ἀρχὰς μὲν, τόπιμα καὶ σύντομα καὶ ἔστιν. πλεονάκις δέ, καὶ ποικίλον καὶ πολύτροπον γινόμενον. ὡς δύνασθαι καὶ χωρὶς τῆς ἀναθηλικῆς ὑποβάθρας ποιεῖν τοῦτο. νοῦς ἦν. ὅταν γὰρ συνέλθῃ ἅπαξ διὰ τοῦ ζῷου ἀναλύειν διὰ ταύτης. ὡς δίκαιον λοιπὸν συνίστην δύνασθαι, πότερον ὡς ἐξιὸν παρούσης τοῖς γένεσιν. ἀνάλογος ὢν τῷ ἐπιστήμονι. ὃς τοῦτε κατὰ δύναμιν ἐπιστήμονος λεγομένου καὶ τοῦ κατ' ἐπιστήμην συνεστῶτος ἐστὶ μᾶλλον. ὃς ὃν ἀπολείποιθαι δοκῇ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιστήμην συνεστῶτος, τοσοῦτον πλεονεκτεῖ τὸν κατὰ δύναμιν ἐπιστήμονα. συνεστῶσα δὲ ἡ ἕξις ἡ ἕξις, ὅταν ἀνόρθωσιν γένεται νοῦ. ὅλως κατὰ ἕξιν νοῦ, ἀποκεκλεισμένως ἐστὶν ἀθρόα καὶ ἡμεμοιρημένα τὰ νοήματα, καὶ ἐπὶ ἐστὶν ὅταν συνέστησαν νοῦς, οὐδεὶς ἄμφω, ἢ τὸ εἶδος τὸ νοούμενον, ὡς πρὸς ἃ ὅταν συνέστησαν αἰσθητοῖς, τὸ ὅταν συνέστησαν αἰσθητὸν, ὃ

ὁ ἐν ἕξει νοῦς. οὗτος δέ ἐστιν ὁ ὑφ' αὐτοῦ νοεῖν δυνάμενος
κατὰ τῶν νοητῶν εἴδη λαμβάνειν καθ' αὑτά. οὗτος
ἤδη δύναται καὶ ἑαυτὸν νοεῖν. ἐπεὶ γὰρ τὸ νοούμενον
εἶδος αὐτός ἐστιν. εἴγε νοῶν ὃ νοεῖ γίνεται. ὁ ἀρεῖ ἕξιν
ἔχων τοῦ τὰ εἴδη νοεῖν. οὗτος ἕξιν καὶ δύναμιν ἔχει
τοῦ νοεῖν ἑαυτόν. ὃ γὰρ δύναται νοεῖν, τοῦτο αὐτὸ νοῦ
γίνεται καὶ ἔστιν ὅταν νοῦ. προηγουμένως μὲν καὶ
καθ' αὑτὸν νοῶν τὸ νοητὸν εἶδος. κατὰ συμβεβηκὸς
δὲ ἑαυτόν, τῷ συμβεβεβηκέναι αὐτῷ ὅταν νοεῖ
γίνεσθαι ἐκεῖνο, ὃ νοεῖ. πρὸ μὲν οὖν τοῦ κατ' ἐνέργειαν
τὸν νοῦν νοεῖν, προσαλληλάσσει τὸ νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον.
καὶ ἀντικείμενα ἀγήλοις ὡς τὰ πρός τι. ὅταν δὲ ἐνεργῶσιν
ἐν γινόμενοι, παύεται τῆς ἀντιθέσεως. οὐδὲ
γὰρ ὑφεμόζειν αὐτοῖς οἱ ὀντέστι τὸν τοῦ πρός τι λόγον.
διὸ ὁ κατ' ἐνέργειαν νοῦς, ὁ αὐτὸς γινόμενος τῷ νοητῷ,
σιλόγως ἑαυτὸν λέγεται νοεῖν. ὁ δὴ νοῦς ὁ κατ' ἐνέργειαν
ἑαυτὸν νοεῖ. ὃ γὰρ νοεῖ, τοῦτο αὐτὸ γίνεται. τὰ γὰρ εἴδη
χωρὶς ὕλης νοεῖ. οὐ γὰρ τόδε, ἀγὰ τὸ τῷδε εἶναι νοεῖ
ὡς προείρηται. ἐπεὶ οὖν ὁ κατ' ἐνέργειαν νοῦς καθ' αὑτὸ
ἄριστός ἐστιν ἢ τοῦ του νόησις, ἢν αὐτὸς ἑαυτὸν νοεῖ, ἢ
καθ' αὑτὸν νόησις. καὶ τοῦ καθ' αὑτὸ ἄριστου ἐστίν. ἔστι
δὲ ὁ κατ' ἐνέργειαν νοῦς ἄριστον. οὐχ ὅτι τὰ εἴδη χωρὶς
ὕλης νοῶν ἐκεῖνα γίνεται, ἀγ' ὅτι καὶ τὸν πρῶτον
νοῦν ὡς δυνατὸν νοῶν, ἐκεῖνος πως γίνεται. ἢ οὖν
ἢ καθ' αὑτὸ νόησις τοῦ καθ' αὑτὸ ἀρίστου ἐστί, καὶ ἢ
καθ' αὑτὸ μάγιστα νόησις, ἔσται τοῦ καθ' αὑτὸ μάγιστα
ἀορίστου. αὕτη δέ ἐστιν ἢ τοῦ πρώτου νοῦ, καθ' ἣν
αὐτὸς ἑαυτὸν νοεῖ. καὶ καθ' ἣν αὐτός ἐστι τὸ νοοῦν.
αὐτὸς τὸ νοούμενον. ἑαυτὸν οὖν νοεῖ, ὁ ἐνεργείᾳ νοῦς,
κατὰ μετάληψιν τοῦ νοητοῦ. ἕξιν γὰρ ἔχων ὡς πρὸ

εἴρηται. τοῦτο δὲ εἶδος νοήσεως. φησὶν ὧν αὐτῶν· ἐστὶ δὲ ἡ
ἀνέφικτος νόησις εἶδος τῆς σκληρᾶς νοήσεως. ἆρα ἔξις ἐστὶν ἡ
τοῦ ἑαυτὸν νοεῖν· ὡς ὅταν ἑαυτὸν νοῇ, ταυτὸν
γίνεται ὄνος καὶ τὸ νοητόν· τὸ γὰρ σκληρὸν τοῦ
νοητοῦ καὶ τῆς οὐσίας, ἤτοι τοῦ νοός, αὐτός ἐστιν
ὄνος· ἐνεργὸς δὲ ὁ τοιοῦτος νόησις ἐὼν τὰ νοητὰ ἐν
ἑαυτῷ χαρίζεται· χαρίζεται γὰρ τῆς ὕλης καὶ παρ' ἑαυτῷ
" Ὥστε ἐκεῖνο μᾶλλον τούτου ὄνος // ἐκεῖ καὶ νοῦς·
" ὄνος ὧν φησὶν ἄλλ·
πάντων τῶν τοῦ νοὸς φθόνον ἐστὶν ἡ θεωρία· ὁ
οὖν φθονῶν ἐνεργείᾳ ὄνος· ἀλλὰ δὲ φθονῶν τὸ νοεῖν ἑαυτόν,
τοῦτο μᾶλλον ἐκεῖνου· τουτέστι τοῦ πρώτου νοός ἐστιν.
ἐκεῖνο οὖν φησίν· ὅπερ ὄνος ὁ ἐνεργείᾳ νόησις, φθονῶν
καὶ τιμιώτατον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ νοεῖν ἑαυτόν· τοῦτο
μᾶλλον ἐκείνου τοῦ πρώτου νοός ἐστιν· μᾶλλον γὰρ
καὶ ἀκριβέστατα νοεῖ ἑαυτὸν ὁ πρώτος νοῦς, ἢ πᾶς
ὁ ἐνεργείᾳ νοῦς, ἑαυτόν· οὕτω οὖν ὁ ἐνεργείᾳ νόησις
ἑαυτὸν νοεῖ· ὡς ὅπερ ὁ πρώτος νόησις ἑαυτόν, οὔτε
ἀεί, ἀλλὰ ποτὲ καὶ ὀλιγάκις· ὁ δὲ πρώτος νοῦς, ἀεὶ
ἑαυτὸν νοεῖ· οὐδὲν γὰρ ὁ πρώτος νοῦς ἄλλο νοεῖ, ἢ ἑαυτ.
τῷ μὲν γὰρ εἶναι νοητὸς, νοεῖται πρὸς ἑαυτῷ· καὶ τῷ
ἐνεργείᾳ καὶ φύσει τῇ ἑαυτοῦ νοητὸς εἶναι, ἀεὶ νοούμενος
ὢν· σημαντικὸν δὲ τοῦ ἐνεργείᾳ νοοῦντος· ἀεὶ δὲ ἐνερ-
γείᾳ νοῶν ἐστὶ νοῦς· αὐτὸς μόνος ἀεὶ ἀφ' ἑαυτὸν νοεῖ·
μᾶλλον δὲ καθ' ὅλον ἐστὶν ἁπλοῦς· ὁ γὰρ ἁπλοῦς νόησις,
ἁπλουστάτου νοεῖ· οὐδὲν δὲ ἄλλο ἁπλοῦν ἐστὶ νοητὸν, πλὴν
αὐτός· ἁπλοῦς γὰρ οὗτος καὶ ἄϋλος· καὶ οὐδὲν ἔχων
ἐν ἑαυτῷ σύνθεσιν· ἑαυτὸν ἀφ' μόνον νοητός· καθὸ
μὲν γὰρ νοῦς ἐστὶν ἑαυτὸν ὡς νοητὸν νοητός· καθὸ δὲ
ἐνέργεια καὶ νοῦς ἐστὶ καὶ νοητὸν, ἑαυτὸν νοητὸς ἀεί· καθὸ

δὲ ἀπροῖς μόνος ἑαυτὸν μόνον νοήσει. αὐτός τε γὰρ μόνος
ἀπροῖς ὤν, ἀπροῦτινος νοητικός ἐστι καὶ μόνος ἀπροῖς
τῶν νοητῶν ἐστι. καὶ ἔστιν ἡ θεωρία ἐν ᾗ ἑαυτὸν νοᾷ.
τὸ ἥδιστον καὶ ἄριστον. εἰ οὖν ὁ θ̄ς ἀεὶ οὕτως εὖ ἔχει, ὥσπερ
ἡμεῖς ποτὲ εὖ ἐχόμεθα, θαυμαστὸν ἂν εἴη τὸ θεῖον. εἰ δὲ
μᾶλλον καὶ πρέον ὅσον οὐδὲ εἰπεῖν, ἔχει τοῦ ἐνεργείᾳ νοῦ.
τοσοῦτον ἔσται θαυμασιώτερον, ὅσον καὶ πρεονεκτεῖ.
ἀλλὰ μὴν ἔχει οὕτω. θαυμασιώτατον ἄρει καὶ πολυτί-
μητον τὸ θεῖον. ἀλλὰ μὴν καὶ ζωὴ ὑπάρχει τῷ πρώτῳ
νῷ. ἡ γὰρ νοῦ ἐνέργεια, ζωή. ἐκεῖνο δέ ἐστιν ἡ ἐνέργεια.
ἐκεῖνο ἄρει ἡ ζωή. ἡ ἐνέργεια οὖν ἐκείνου, ἥτις καὶ καθ'
αὐτὸν ἐστὶν ἐνέργεια, ζωή ἐστιν ἄριστη καὶ ἀΐδιος. εἶτα
ἐκ τῶν δεχθέντων ὑπάρχειν τῷ πρώτῳ νῷ. ὁρίζεται
αὐτὸν λέγων, ὅτι ὁ πρῶτος νοῦς ἐστι ζῷον ἀΐδιον, ἄριστον.
εἰσὶ γὰρ καὶ ἄλλα ζῶα ἀΐδια, ἀλλὰ τὸ ἄριστον αὐτός ἐστι
μόνος ὁ πρῶτος νοῦς. ὥστε εἰ ζῷον ἀΐδιον ἐστὶν ὁ θ̄ς,
πᾶν δὲ ἀΐδιον ἐνσυνεχεία θεωρεῖται. εἰ γὰρ διαμιμ-
πάνει, οὐκ ἀΐδιον. ζωὴ καὶ αἰὼν συνεχής. αἰὼν
γάρ ἐστιν ἡ ἑκάστω συμπαρεκτεινομένη ζωή. ὑπάρχει
τῷ θ̄ῷ. τοῦτο γάρ ἐστιν ὁ θ̄ς, ἡ αἰώνιος καὶ ἄριστη ζωή:—
" Ὅσοι δὲ ὑπολαμβάνουσιν, ὥσπερ οἱ πυθαρρεῖοι,
" καὶ σπεύσιππος :-
Δείξας ὅτι ὁ θ̄ς ἡ πρώτη ἀρχὴ ζῶον ἀΐδιον, ἄριστόν
ἐστιν, αἰτιᾶται τοὺς πυθαρρείους, καὶ σπεύσιππον.
εἰπόντας ὅτι τὸ κάλλιστον καὶ ἄριστον, οὐκ ἔστιν ἐν ἀρχῇ.
οὐδὲ δυνατὸν λέγειν τὴν ἀρχὴν ἄριστον. διότι τὸ
σπέρμα καὶ τὸ καταμήνιον, ἀρχαὶ μὲν εἰσὶ τῶν ζῶν,
καὶ οὐκ εἰσὶν ἄριστα. ἀλλ' ἔστι μᾶλλον ἄριστον τὸ ἐκ τοῦ
σπέρματος καὶ τοῦ καταμηνίου γεγονός. οὐκ,
ὀρθῶς οὖν φησιν οἴονται, ὅτι τὸ σπέρμα τὸ ἀτελεσ-

καὶ τὸ παράμιον εἶσιν ἀρχαί· ἀλλ' ὁ πατὴρ καὶ
ἡ μήτηρ· οὐτινος πρὸς ἀλλήλους εἶναι, καὶ πρότεροι
εἰσὶ τοῦ σώματος· καὶ τοῦ παραμιωίου· ὥστε
πρότερος ἐστὶν ὁ ἀνὸς τοῦ σώματος· οὐχ ὁ ἀνθρω-
πος σπέρματος μονονοὺ· ἀλλ' ὁ πατὴρ ὃς οὗ τὸ σῶμα· μὴ
συμπροσαίνεσθαι λόγων· ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν οὐσία ἀΐδιος
καὶ ἀσώματος καὶ ἀμερὴς ἐστὶν, ἐκ τοιαύτη οὐσία·
μὴ ὑπομιμνήσκουσ τῶν εἰρημένων· ὅλη ἐκ τοιαύτης
ἀρχῆς πίνησ· ἀΐδιον κίνησιν· τὸ δὲ ἐξ ἀϊδίου κίνουσ
κίνησιν· ἀπροσδεώμενον εἶναι ἀνάγκη· δέδεικται
γὰρ καὶ τοῦτο ἐμοῦ· ἄπειρον δὲ χρόνῳ· ὅτι ὅλως οὐκ
ἔστι· δέδεικται καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τῆς φυσικῆς ἀκρο-
άσεως· δέδεικται καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ οὐρα-
νοῦ· ἀσώματον ἄρα τὸ ἀπροσδεώμενον ἐστίν· ἀμὲ μὴν
καὶ ἀπαθὲς ἐστὶ τὸ πρῶτον ἀΐδιον καὶ ἀναλοίωτον·
εἰ γὰρ ὅλως ἀκίνητον· τὴν πρώτην ἂν ἀκίνητον τῶν κινή-
σεων· τὴν κατὰ τόπον· ταύτην δὲ δέδεικται ὅτι οὐκ ἔστι
ταῦτα· εἰ δὲ μὴ ταύτην· σχολῇ γε ἄλλην· ἆρα
πότερον δυνατόν ἐστι τὴν τοιαύτην οὐσίαν, ἢ πρᾶ·
δόξαν ὅτι ἡ πρώτη ἀρχὴ μία ἐστὶν ἀσώματος οὖσα,
καὶ μήτε ἀφ' ἑαυτοῦ· μήτε κατὰ συμβεβηκὸς κινου-
μένη, ἀλλ' ἔστι ταύτην ἀκίνητος· ἓν τῷ πότερον μία ἡ
τοιαύτη οὐσία, ἢ πλείους· καὶ ἡ μία, ἔστι μία ἀλλὰ
πλείω· πόλαι δὲ ταῦτα δεδεῖχθαι· δεῖ δὲ μὴ λανθά-
νειν· ἀλλὰ μεμνῆσθαι καὶ συνεπεσθαι· καὶ ταῦτα τῶν
λόγων ἀποφάσεις καὶ γνῶμας· καὶ τίνος χάριν δεῖ
μεμνῆσθαι, φησί· ὅτι σαφοῦς οὔσης περὶ τοῦ πρώ-
του τῶν τοιούτων αἰτίων εἰρήσεται· πότερον ἔστι δὲ

ἀλλ' ἐκ τοιαῦτα αἴτια. ἢ εἰκοσιν· ἢ ἀμφίλογος ἀριθμός. οἱ μὲν
γὰρ ἀπὸ τῆς ἰδέας αἰτίαν τῶν τοσουτοσὶ πόρων καὶ
τῶν κινήσεων αἰτίαν ἀποφαίνουσι, οὐθὲν λέγουσιν· ὅμοιον
ἐκ ὅλως αἰτίαν αὐλοῦ λέγειν, οὐδὲν πορίζοντα πρὸς
τοὺς αὐλοὺς ὠφελιμώτερον λέγουσι· καίτοι ἐκ πορίζοντος
τῶν αἰτίων ἀριθμὸν εἰκὸς ἦν, ἀπὸ μόνον ἀπὸ ἰδέας
ἀριθμοὺς λέγοντας· τὸν δὲ ἀριθμὸν, ὅλως μὲν, ἀρχὴν τῆς
σειρᾶς ὁρίζοντας, καὶ εἰς αὐτὴν ἀποφαλοῦντας·
ὅτι δὲ, ἄπειρον αὐλοῦ λέγοντας, φαίνονται ὅτι ποτὲ
μὲν, ἀπείρους αὐλοὺς φασὶν· ὅτι δὲ, πεπερασμένους· φέρε
οὖν ἰδέαν ἀριθμοί· ὃ δ' ἀριθμὸς ἀρχὴ τῆς σειρᾶς ἐστιν,
αἱ ἰδέαι ἄρα σειρᾶς εἰσί· πολλαὶ· ἢ αἱ ἰδέαι ἀριθμοί,
ὁ δ' ἀριθμὸς ἄπειρος· αἱ ἰδέαι ἄρα ἄπειροι· ὥστε οὐδαμῶς
ἰδέα πορίζουσιν ἀποφήναιτο· εἴτε μόνως ἀπείρους αὐτοὺς
δεῖ λέγειν· εἴτε μόνως πεπερασμένους· ἀμφὶ ἄρα ἀποδιωλίκασι
σοφισταὶ τὰ πρὸς τῶν ἰδεῶν αὐτοῖς λέγεσθαι· αἰτία δὲ αὐτοῖς
ἡ αὐτοί· διὰ τὸ μηδὲν ἀποδιωλικέναι εἰρηκέναι πρὸς τὸ
τῶν ἰδεῶν πλῆθος, καὶ ταὐτὰ αὐτὰς αἰτίας εἶναι τῶν
τοσῶνδε λέγεσθαι· αὐτὸς πρὸς τοῦ ζητοῦ τῶν κινητικῶν
αἰτίων· ὁποῖά ἐστιν εἰκὸς προλέγεσθαι· πρῶτον δὲ σαφὲς
ὅτι εἰσὶ καὶ ἄλλα αἴτια κινητικὰ τοῦ κόσμου, καὶ τοῦ
ζῴου καὶ τῶν λοιπῶν φυτῶν ἁπάντων· ὡς γὰρ ἔστι, μὴ
ἀναφαίρεσιν διὰ τοὺς ἀνθρώπους γεγονέναι· εἶτα δρῶμεν ὁποῖα
ἀναφαίρεσιν, ἀποφαντέον ὅτι καὶ τὸ πλῆθος τῶν κι-
νουμένων αἰτίων τοσοῦτον ἐστίν, ὅσον τὸ τῶν φυσεων· εἰ
γὰρ ἐνός ἐστι κινητικόν· ταὐτὰ δὲ πάσχειν πάντα ἀνάγκη
ὑπὸ τοῦ πρώτου αἰτίου· λύρα δὲ ξύλου ἀξίου ἀρίστου·
ὁ καὶ αὐτὸ καὶ παντὰ συμβεβηκὸς εἶναι ἀκίνητον ἀπα-
δέξειν· ὁμοίως καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀφαιρῶν κινητικά·
ὡς αὐτὰ γὰρ καὶ αὐτὰ ὄντ' ἀκίνητα καὶ παντὰ συμβε-

βηκός. Τί δὲ ἡ πρώτη καὶ ἀπλανής, οὐχὶ ὑπὸ τῆς οἰκείας ψυχῆς κινηθήσεται· ἢ κινήσεται μὲν καὶ ἡ ἀπλανής, καὶ αἱ λοιπὰ σφαῖραι, ὑπὸ τῶν οἰκείων ψυχῶν, ἀλλ' οὐχ ὡς τὰ ζῶα. Τίνων γὰρ αἱ ψυχαί· ῥιπτοῦσι καὶ βιάζονται τὰ ἐν οἷς εἰσὶ ζῶα; ἀλλ' οὕτως, ὡς περ ἐν ἡμῖν αὐτόματα τῆς περὶ οὐρανοῦ ζητήσεως. Ὑπόκειται τοῦ πρώτου κινουμένου ὡς ἐφετοῦ καὶ ὀρεκτοῦ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, προσδιωρίσθω· ἡμῖν δὲ φανερὸν ὅτι ἀΐδιον τέλειος· ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων καὶ δεδειγμένων ῥητέον. ὅτι μὲν πρώτη οὐσία, τὸ πρῶτον πάντων τῶν ὄντων, ἀκίνητον ἔστι, καὶ καθ' αὑτὸ· καὶ κατὰ συμβεβηκός· κινοῦν δὲ ὡς ἐφετὸν ἀναγκαῖον εἶναι τὴν πρώτην καὶ ἀΐδιον καὶ μίαν κίνησιν. Ἐπεὶ δὲ τὸ κινούμενον ἅπαν ὑπό τινος κινεῖσθαι, τὸ πρῶτον κινοῦν ἀκίνητον εἶναι καθ' αὑτό, καὶ κατὰ συμβεβηκός· αἱ γὰρ οὐσίαι εἰσὶ καὶ πρῶται κινήσεις τῶν ζώντων, ὅτι κινοῦνται κατὰ συμβεβηκός. Καὶ ἐπεὶ ἀνάγκη τὴν ἀΐδιον κίνησιν, ὑπὸ ἀϊδίου κινητικοῦ κινεῖσθαι· καὶ τὴν μίαν καὶ συνεχῆ ἁπλῶς. δεῖ γὰρ καὶ τοῦτο ἐν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει· ἡμῖν δὲ μία κίνησις, ἡ κύκλῳ ὡς δεῖ εἶναι μία ἁπλῶς τὸ κινητικὸν ἀναγκαῖον ἓν εἶναι, ἀναγκαῖον δὲ λέγειν καὶ τὸ κινοῦν ἓν. Ἐπεὶ δὲ διορισμὸν παρά τὴν τοῦ παντὸς ἁπλῆν κίνησιν, λέγεται καὶ τὴν ἀπλανῆ· τὴν φαμὲν κινεῖν ὡς ἐφετὸν τὴν πρώτην καὶ ἀκίνητον οὐσίαν, ἀλλὰ φορὰν τῶν πλανητῶν, ἀϊδίους καὶ αὐτὰς· ἀϊδίου γὰρ καὶ ἀκινήτου τὸ πλησίον ἀεὶ· καὶ οὐδέποτε μεμισωνόηται, ἐν τῇ περὶ οὐσίου· ἐπεὶ δὲ ὧν τοῦ ὄντος, ἀνάγκη τὰς πλανωμένων εἶναί φοράς, ὑπὸ ἀκινήτου τινὰ κινεῖσθαι· καὶ καθ' αὑτὴν ἀκινήτου οὐσίαν· δεῖ δὲ μεταξὺ μεμένον ὑπὸ ἀκινήτου τινὰ κινεῖσθαι, καὶ καθ' αὑτὴν ἀκίνητον εἶναι. Εἰ δὲ μεταξὺ μεμένον ὑπὸ ἀκινήτου τινὰ καὶ κινεῖσθαι

καθ' αὑτό. καὶ διὰ ταύτης τῆς γραφῆς τὸ αὐτὸ δειροῖ. καὶ οὐμοῦ
ὑπὸ ἀκινήτου καθ' αὑτὸ οὐσίας ἀνάγκη αὐτὴν κινεῖσθαι,
ἀγὰ καὶ ὑπὸ ἀϊδίου. καὶ τὴν αἰτίαν, τοῦ καὶ ἀΐδια καὶ
οὐσίας, ἀναγκαῖον εἶναι τὰ κινητικὰ τῶν σφαιρῶν τῶν
πρανητῶν. ἐπήγαγεν. εἰπών, ἥ τε γὰρ τῶν ἄστρων φύσις
ἀΐδιος. ἶσον λέγων, τῷ ἐπεὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν κινούμενα
ἄστρα ἀγ' ἐστίν, ἀνάγκη καὶ τὸ κινοῦν. ἐπειδὴ πρότερον ἢ
τοῦ κινουμένου, ἀΐδιον εἶναι. ἢ εἰ πρότερον, ἀνάγκη
οὐσίαν αὐτὸ εἶναι. τὸ γὰρ τῶν οὐσιῶν πρότερον. οὐσία.
διὰ τὸ μὴ δύνασθαι χωρὶς οὐσίας τῶν ἄγων τί εἶναι.
εἰ οὖν τὸ ἀπροῦν, αἴτιον μιᾶς καὶ ἀπρῆς ἐστι κινήσεις
κινητικὸν ὡς δέδεκται. καὶ ἡ μία καὶ ἀπρῆ κίνησις
ὑφ' ἑνὸς καὶ ἀπροῦ αἰτίου γίνεται. φανερὸν ὅτι ὅσαι εἰσὶν
αἱ κινήσεις, ἤτοι τὰ κινούμενα, καὶ τὰ κινοῦντα, τοσαῦτα
ἔσται. τήν τε φύσιν ἀΐδια καὶ ἀκίνητα καθ' αὑτά. καὶ
τούτων τὸ μὲν, πρῶτον ἔσται. τὸ δὲ δεύτερον. ὡς γὰρ ἔχει
τὰ ὑπ' αὐτῶν κινούμενα, οὕτως ἕξει καὶ τὰ κινοῦντα.
ἀγ' ἢ μὲν τῶν λεγομένων διάνοια, εἴρηται. ἡ δὲ λέξις
ἢ ὅτι περὶ πρήθους, οὐδὲν εἰρήκασιν. ὅτι καὶ σαφεὺς
εἰπεῖν, περιπέφασται. ἐστὶ γὰρ τὸ λεγόμενον ἴσον, τῷ
περὶ πρήθους, οὐδὲν σαφεὺς εἰρήκασι. ταῦτα εἰπών, καὶ
μέγων λέγειν ὅσον ἐστὶ τὸ πρῆθος τῶν σφαιρῶν. ἐπειδὴ
ἀπρῶς οὕτω καὶ χωρὶς ἀποδείξεως ἐρεῖ ὅτι πεντήκοντα
ἐκ πέντε εἰσί. τὴν γὰρ αἰτίαν τοῦ τοσαύτας εἶναι,
ἐν ἄγοις εἴρηκε, λέγει. ὅτι τὸ δὲ πρῆθος ἤδη τῶν σφαιρῶν,
ἐκ τῆς οἰκειοτάτης φιλοσοφίας τῶν μαθηματικῶν
ἐπιστημῶν δεικοπεῖν. ἶσον λέγων. ἡμᾶς μὲν γὰρ νῦν,
χωρὶς ἀποδείξεως λέγομεν. ὅτι πεντήκοντα καὶ πέντε
εἰσίν. ἵν' ἐκ τούτων ἄρωμεν, καὶ τὸ τῶν κινούντων πρῆθος.
οὐ γὰρ νῦν ἡμῖν πρόκειται περὶ τῶν σφαιρῶν δεικνῦναι.

ὁλαι τυγχάνουσιν οὖσαι. εἰσὶ τοίς καὶ τὴν ἀπόδειξιν
ἔκτου ζητῆ. μεταχθῶ ἀστρονομίαν. εἰπὼν ὅτι ἐν
τῆς ἀστρολογίας τῆς οἰκοδομίας τῇ φιλοθεάμονι θεω-
ρίᾳ. ὅσον ἐστὶ τὸ πρῶτος τῶν σφαιρῶν. δοὺς πῶς ἡ ἀστρολογία
οἰκοδομία παράδοξα ἄμμα μαθηματικὰ ἐπιστήμα.
γεωμετρίαν. ἀριθμητικὴν. δεῖ τῇ φιλοσοφίᾳ. τὴν αἰτίαν
ἐπάγαγεν φησὶν. ὅτι αὕτη περὶ οὐσίαν ἀναθλητὴς μὲν
ἀϊδίου δὲ τὴν φαυλίαν ποιεῖται. ἡ δὲ γεωμετρία καὶ ἡ
ἀριθμητικὴ. ἡ μὲν. τὰ τοῖς μαθήσει συμβεβηκότα. ἡ
δὲ ἀριθμητικὴ. περὶ τὰ τοῖς ἀριθμοῖς. εἰπὼν δὲ ἀνω-
τέρω εἶπεν. ὅτι πλέονα εἰσὶν ἀφοραὶ. ἤτοι. ὅτι
μὲν οὖν πλέονες εἰσὶν ἀφοραὶ. φανερόν ἐστι. τῶν καὶ
μερίως πεπλέωκε μαθημάτων. καὶ ὅτι μὲν πλέονες εἰσὶν.
δῆλον. πόσαι δὲ τυγχάνουσιν ἀφοραὶ πῶς ἀσφαῖραι.
πῶς λέγομεν. ἄφασι τῶν μαθηματικῶν τινὸς. λέγε
δή. τὸν ἀστρολόγον. καὶ τὸν μαθηματικὸν χρὴν ἀγνοίας. καὶ
τοῦ ὁρίσαι πόσον αὐτῶν τὸ πλῆθος ἐστὶν. ἵνα ἀκριβοῦσιν
ὅσοις ἡμῶν πρὸς τὴν τῶν μηνιαίων αἰτίων. ὄψεσιν.
ἀφ' οὗ φησὶν ἡμᾶς μὴ εἰκῆ ἔχειν τοῖς πρὸ ἡμῶν ῥηθεῖσι περὶ
τοῦ πλήθους τῶν σφαιρῶν. ἀλλὰ ζητεῖν καὶ ἡμᾶς. καὶ
ἐρίσαντι τί. πεπυσθαι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς. ὅσοι περὶ
τούτων ζητοῦσι. καὶ ὅτι φαύλως λεγόμενον τοῖς περὶ
ταῦτα πραγματευομένοις παρὰ τῶν ἔμπροσθεν
λεγόμενα. φιλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἡμᾶς. μὴ τοὺς
πρὸ ἡμῶν. ὡς ἀρκοῦσάν τι. πεῖσθαι δὲ τοῖς ἀκριβε-
στέροις. τοῦτο φησὶν. ἀντὶ ἴσως. ἀντὶ ἀστρολόγος παρὰ τῶν
σφαιρῶν ἕλκει. καὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν. μὴ ὅ καὶ ὀκτώ.
καὶ δεξάμενος τὴν προσθήκην τῶν σφαιρῶν μὴ ὅ καὶ ἐν-
νέα προσθήκην. ὅταν ἀστρολόγος φησὶ καὶ δέκα. ἵνα ὁ πάντα
ἔχῃ τὰ. καὶ ἐνδεκάτην τί. πεπυσθαι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς. ὅσοι περὶ
τούτων ζητοῦσι. καὶ ὅτι φαύλως λεγόμενον τοῖς περὶ
ταῦτα πραγματευομένοις παρὰ τῶν ἔμπροσθεν
λεγόμενα. φιλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἡμᾶς. μὴ τοὺς
πρὸ ἡμῶν. ὡς ἀρκοῦσάν τι. πείθεσθαι δὲ τοῖς ἀκριβε-
στέροις. τοῦτο φησὶν. ἀντὶ ἴσως. ἀντὶ ἀστρολόγος παρὰ τῶν
σφαιρῶν ἕλκει. καὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν. μὴ ὅ καὶ ὀκτώ.
καὶ δεξάμενος τὴν προσθήκην τῶν σφαιρῶν μὴ ὅ καὶ ἐν-
νέα προσθήκην. ὅταν ἀστρολόγος φησὶ καὶ δέκα. ἵνα ὁ πάντα
ἔχῃ τὰ. καὶ ἐνδεκάτην τί. πεπυσθαι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς. ὅσοι περὶ
τούτων ζητοῦσι. καὶ ὅτι φαύλως λεγόμενον τοῖς περὶ
ταῦτα πραγματευομένοις παρὰ τῶν ἔμπροσθεν
λεγόμενα. φιλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἡμᾶς. μὴ τοὺς
πρὸ ἡμῶν. ὡς ἀρκοῦσάν τι. πείθεσθαι δὲ τοῖς ἀκριβε-
στέροις. τοῦτο φησὶν. ἀντὶ ἴσως. ἀντὶ ἀστρολόγος παρὰ τῶν
σφαιρῶν ἕλκει. καὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν. μὴ ὅ καὶ ὀκτώ.
καὶ δεξάμενος τὴν προσθήκην τῶν σφαιρῶν μὴ ὅ καὶ ἐν-
νέα προσθήκην. ὅταν ἀστρολόγος φησὶ καὶ δέκα. ἵνα ὁ πάντα
ἔχῃ τὰ. καὶ ἐνδεκάτην τί. πεπυσθαι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς. ὅσοι περὶ

διάνοια καὶ ζωὴ εἶναι, ἀφ' ἧς εἰκότως καὶ ὁ νοῦς προσέθηκε :~
Εὔδοξος μὲν οὖν ἡλίου καὶ σελήνης τὴν φορὰν, ἐν
τρισὶν ἑκάστῳ εἶναι :~ ὅλας μὲν οὖν τὰς σφαίρας
καὶ οὕως κινεῖσθαι, καὶ διὰ τὴν ἀπλίαν, ἄδοξος καὶ
κάλλιππος· καὶ ἔνθεν ἀριστοτέλης ἔλεγον, ἐν τῷ περὶ
τῆς περὶ οὐρανοῦ μελὰ τῶν τῆς λέξεως ἐξηγητῶν.
τὴν καὶ ἕνα διὰ τοῦτο δὲ ἔχουσι ἑκάστη· καὶ αἱ ἄνω
φοραὶ, ἕως τοῦ παντὸς ὑποτεταγμένου ἑκάστου
πρὸς ὑποτεταγμένον ἰδιόδυναμις ἐστὶ, μελὰ πολλῆς
εἰρηται τῆς ἐπιμελείας· σχεδὸν καὶ τὸ ἑνὸς χωρὶς.
τὸ, ἄδοξος μὲν ἡλίου καὶ σελήνης τὴν φορὰν ἐν τρισὶν
ἑκάστῃ εἶναι· ἕως. ἐστὶ, τὸ μὲν οὖν πρῶτος τῶν σφαι-
ρῶν ἐξωτάτου εἶναι ἑκάστου ἐξηγημένος· διὸ δεῖ θεῖναι
τὴν τούτου ταφήνειαν ὁποσουοῦν πορίσασθαι.
ἐπεὶ δέτινος τῶν λέξεων ἕνεκα οὐκ ἐταφηνίσθησαν.
γεῖν ἄξιον ὅτιν αὐτὰ ἐπιοκοπῆσαι. ὧν δὲ
τῆς πρώτης, τῆς ὧν· τὴν μὲν, πρώτην τῶν ἀπλανῶν
ἀρχῶν εἶναι· οὐτοῦτο φησὶν, ὡς αὐτὰ δόξαιεν· ὅτι
οὐ ἀπλανὴς πρώτη ἐστὶ· καίτοι καὶ οὐσίας πρώτης.
ἀλλ' ὃ φησὶ τοῦτο ἐστὶν· ὅτι τριῶν οὐσῶν φανερῶν καὶ
ἀδόξου· τῶν φερουσῶν τῶν ἡλίου· οὐ μὲν πρώτη
καὶ περιέχουσα τὰς λοιπὰς δύο· καὶ τὴν αὐτὴν
τῇ ἀπλανεῖ κινουμένην κίνησιν· ἀπὸ αὐδετέρου
γὰρ ἐπίδυσιν εἶχεν αὐτὴν κινεῖσθαι· καὶ σὺν αὐτῇ,
ἑπομένην αὐτῇ περὶ ἑαυτὴν· αὐτὴ οὖν οὐ πρώτη ὡς
ἀπλανὴς ἐνομίζετο τῷ ἀδόξῳ· πρὸς τὰς λοιπὰς δύο.
ὑπὸ ὑπ' αὐτῆς περιεχομένας· καὶ οὐμόνον τὴν τοῦ
ἡλίου πρώτην σφαῖραν ἀπλανεῖ εἶναι, ἀλλὰ καὶ
τὴν τοῦ ἡλίου· καὶ τὴν τοῦσίος ἡ γὰρ ἐνδέκατος
τῶν ἄλλων ἀστέρων πρώτας καὶ μέγιστος, ἀπλανὴς

ἐλαίαν· ὡς εἶναι μίαν μὲν ἀπλανῆ τὴν πρώτην· ἐν ᾗ
τόχιμα τῶν ἀζωδίων ἀναπτεροώτων ἄστρων εἰσίν·
ὡρίαν δέ, τὴν τοῦ μετόπου, καὶ αὖξην τὴν τοῦ σιτὸς
καὶ ἐφόδιος, ἀς αὐαύρους φεύφασος ἔλεβ· τὸ δὲ
τὴν ξίτην κατὰ τὸν λεοξωνικὸν, ἐν τῷ πράττει
τῶν ζωδίων λεοζομένων ὕδατος ἐλαίαν· ὡς ἐν τῇ
περὶ οὐρανοῦ φρῆται· οὐ δοκεῖ ὁ ἥλιος τῷ ἰδίῳ ὑδρο
χῷ γράφειν· φερόμενος ὑπὸ τῆς ἐν ᾗ δέδεται σφαίρας.
οὐ καὶ δοκεῖ ἐπιπίπτειν τὰ χορικὰ σημεῖα διὰ τὸ μὴ ἀεὶ
ὅλαν ἀεὶ χορὸν ὁμοίως ποιεῖται· ὁρᾶται δὲ ἀπὸ τῶν
αὐτῶν τόπων ἀνατέλλων· τὸ δὲ ἐν μέσῳ δέ πράττει
λεοξωνεῖται, καὶ οὐ κατὰ ὀρθὴν φέρεται, ἢ καὶ οὐ ὁ
ἥλιος, ἴσον ἐστί· τῷ τόδε πράττος τῆς λοξώσεως τοῦ
ὕδατος· οὐ κατὰ ὀρθὴν τῷ ἑαυτῆς ὑδρόχῳ γράφειν δοκεῖ,
μεῖζον ὅτι τοῦ πράττοντος τῆς λοξώσεως τοῦ ὕδατος·
οὐ ὁ ἥλιος τῷ οἰκείῳ ὑδρόχῳ γράφειν δοκεῖ· καὶ γὰρ
καὶ τοῦτο ἐν τοῦ μὴ ἐν τῶν αὐτῶν τόπων τὰς
ἀνατολὰς ἑαυτοῦ χορεῖς τοῦ ἡλίου καὶ τὴν ὀρθὴν
ποιεῖσθαι· ἐστω γὰρ ὁρίζων ὕδατος ὁ ΑΒΓΔ· ἰσημ
βρινὸς δὲ ὁ ΕΖΗΒ· ὁλοκοξωνικὸς δὲ ἐν τῷ πλάτει τῶν
ζωδίων, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος τῷ ἑαυτοῦ ὑδρόχῳ γράφειν·
ἐστω ὁ ΑΕΓ· ἐν δὲ ποίᾳ ὀρθὴν τῷ ἑαυτῆς ὑδρόχῳ
γράφειν δοκεῖ, ἐστω ὁ ΠΕΜ· καὶ ἀνατελλέτω ὁ ἥλιος
κατὰ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τὴν χορικὴν χορὸν, ἀπὸ τοῦ
Α σημείου· καὶ ἔστω δὲ τὴν ἰσημβρίαν· ἀπὸ τοῦ Δ
σημείου· δῆλον ὅτι τὸ μεῖζον πλάτος τῆς λοξώσεως,
ἢ δὲ περιφέρεια ἔστω· ἐν δὲ ὀρθὴν τῷ ἑαυτῆς ὑδρόχῳ
γράφειν δοκεῖ ἐν τῷ ΕΖΗ· φανερὸν δὲ ὅτι τὸ μεῖζον πλάτος τῆς λοξώσεως αὐτῆς
ἢ ΔΗ· ἡ περιφέρεια ΔΘ· καὶ ἔστι μεῖζον τῆς ΔΗ περιφερείας·

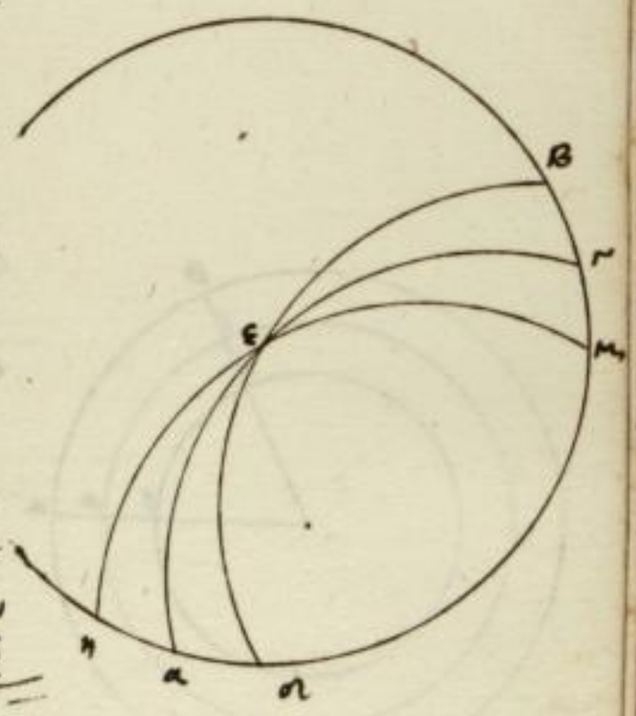

πλείς ἢν τὸμβλύτερον πρὸς τῆς ὑπὸ λοξοῦ καὶ τοῦτο
οὖν ὀξυγώνιον, τὸ συμπίπτουσι πρὸς λοξοῦ καὶ
καθ' ὃν καὶ ὑφ' ἣν φέρεται. ἢ καθ' ὃν ὀρθός. τῆς δὲ
ζώνης ἁπάντων τοὺς πόλους εἶναι τῶν διαμέτρων τῶν ζωνῶν
εἶναι. αὐτὴ δὲ τοῦ παντὸς ἀξονα σφαίρας τοὺς πόλους
ἔχουσιν αὐτοῖς πυκνοῖς. τοῖς γεωγραφικοῖς διάμετρον
τῶν ζωνῶν ὑπὸ τῶν πλύξων τῶν ἄξεων. τὸ δὲ τὴν αὐτ
ἐπιφάνειαν. τουτέστι τῶν ἀποσημάτων. αὐτὴ δὲ τοῦ ὅποι
ἔλεγεν εὔδοξος, πρῶτος καὶ δεύτερος σφαίρας,
ταῦτας καὶ ὁ καλλίππος πρώτας εἴφασκε. καὶ ὅσον
ἂν φέρῃ ἐπὶ ἀφεστηκυίαν τὴν προειρημένην τῆς ὅμοι
μεσῆς σφαίρας ἔλεγεν ὁ εὔδοξος. τοιοῦτον καὶ ὁ καλ-
λιππος ἔφασκεν αὐτὴν ἀφεστηκυίαν. τὸ δὲ καθ' ἕκαστον
τῶν πλανωμένων ἑτέρας σφαίρας μιᾶ ἡλάττονας
εἶναι τὰς ἀνελιττούσας. αὐτὴ δὲ τοῦ. ἐπεὶ αὐτοῦ πρὸς
φέρονται σφαῖραι τέτταρες ἐοῦν, αἱ ἀνελίττουσι ἓξ
ἔσχατον. αὐτὰρ ἑβδόμη μιᾶ ἡλάττονος ἐοῦ τῶν τεττάρων.
πάλιν ἐπὶ αὐτοῦ ἄρα καὶ τὰ πάντα φέρουσι, πέντε
εἰσί, προσήκουσαν αὐτὰς ἀναλίττουσαι τέσσαρες. αὐ
τὰρ τέσσαρες, μιᾶ ἡλάττους ἐοῦ τῶν πέντε. καὶ ἐπὶ τ
ἄλλων ὁμοίως. τίνα δὲ χρῆναι πρῶτον τῶν ἐξωτέρω ἢ τῶν
ἀνελιττουσῶν προσήκειν, ἐρῶμεν, αὐτῇ πορεί ὀπίσω. τὸ δὲ
ἓξ τὸ αὐτὸ ἀποκαθιστάσας τὴν πρώτην σφαῖραν
ἀφ' ἧς τὸν ὑποκάτω πλανωμένου ἄστρου. σκέψον εἶναι. γε-
νέσθαι κύκλους τινάς. ἔστωσαν γὰρ ἓξ κύκλοι. ὁ αβ. ἡ
ὁδε. καὶ ὁ ζη. ἐν δὲ τῷ κῃ. ἔστω ὁ ἀστὴρ. οἷον ὁ ζδλ.
καὶ ἔστω τὸ κῃ σημεῖον. τὸ δὲ α ἔστω σημεῖον ἐπὶ
ἡ τὸ ξ. καὶ τὸ βεη. μὴ ἔστωσαν δὲ ἀστέρος. ἀλλὰ γενομέ-
νων μόνα σημεῖα τινά καὶ τὸ α ἡ τὸ δ ἡ τὸ ξ ἐπὶ
τῆς αὐτῆς ἐνθέσθαι. ὁμοίως καὶ τὰ βεη. καὶ πεπινήσθω

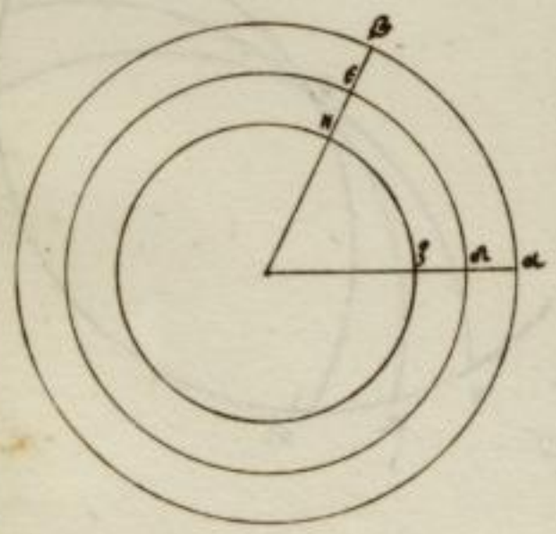

ἡ μὲν ᾱβ σφαῖρα ὡς ἐπὶ τὸ β̄ σημεῖον· ὥστε ἐγθεῖν τὸ α̅, ἐν ᾧ
τὸ β̄ ἐστίν· ἡ δὲ δ̄ε καὶ ἡ ζ̄η, κεκινήσεωσαν ἰσταχῶς· ὡς ἐπὶ
τὰ δ̄ζ· ὥστε ἔρχεσθαι τὰ ε̄η, ἐπὶ τὰ δ̄ζ· ἐπεὶ οὖν ἐπὶ τὰ
αὐτὰ κινοῦνται ἡ ε̄δ· καὶ ἡ ἡζ σφαῖραι, ἰσταχεῖς οὖσαι·
δεικνότι ἡ τῆς ἡζ σφαῖρας κίνησις, διπλασίων ἐστί, τῆς
ε̄δ σφαίρας κινήσεως· ὅσον γάρ ἐστιν ἡ τῆς ἡζ σφαίρας
κίνησις, τοσαύτην αὐτῇ ἐνδίδωσι, καὶ ἡ τῆς ε̄δ σφαι-
κινήσεως· ὅσα γάρ ἐστιν ἡ τῆς ἡζ σφαίρας κίνησις, τοσαύτ
αὐτῇ ἐνδίδωσι καὶ ἡ τῆς ε̄δ σφαίρας κίνησις· ἐπεὶ δὴ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ φέρονται· ὥστε ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ ε̄ ἐπὶ τὸ
δ̄ ἦλθεν, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ η̄· τὸν ἡζ κύκλον ὅλον
διεμθόν, ἦλθεν αὖ πάλιν ἐπὶ τὸ η̄· ἐμὴ ἡ ᾱβ σφαῖρα
ἀντιφερομένη τῇ δ̄ε, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ β̄ αὐτὴν ἥκουσα·
οὐκέα αὐτὴν ἐνδιδόναι τῇ ζ̄η σφαίρᾳ, ἀλλὴν τοσαύτην
κίνησιν· ὅσην αὐτὴ κίνεται· ὥστε ἡ ᾱβ ἐμποδίζουσα
τὴν δ̄ε, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ β̄ ἕλκουσα· καὶ ἡ δ̄ε ἐμποδίζει
τὴν ζ̄η· καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀεὶ τὴν αὐτὴν θέσιν· ἡ ζ̄η περι-
φέρεια φυλάξει τῇ θέσει τῆς ᾱβ· ὥστε ὅταν τὸ η̄ ἐπὶ τὸ
ζ̄ ἔλθοι, καὶ τὸ ζ̄ ὅπου νῦν τὸ η̄ ἐστί, τότε καὶ τὸ α̅ ἥκοιτο
ὅπου νῦν τὸ β̄ ἐστί· τὸ δὲ β̄, ὅπου τὸ α̅· καὶ ἐσὶ πάντοτε
ἐν τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ, τὰ α̅ζ· καὶ β̄η σημεῖα· καὶ ὅταν μὲν
ἀνατέλλει τὸ α̅, ἀνατέλει καὶ τὸ ζ̄· καὶ πάλιν, ὅτε δύνει
τὸ β̄, τότε καὶ τὸ η̄· καὶ οὐδέποτε οὔτε προανατέλλουσιν,
οὔτε προδύνουσι τοῦ α̅ζ· κἂν ἡ ᾱβ καὶ ἡ ἡζ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
φέρονται τὸ αὐτὸ συμβήσεται· ἡ δὲ δ̄ε σφαῖρα, νενοής-
θω ἀνελίττουσα· τοῦτο οὖν ἐστιν ὅφησι καὶ εἰς τὸ αὐτὸ
ἀποκαθιστάσας τῇ θέσει τὴν πρώτην σφαῖραν· ἀεὶ τοῦ ὑπο-
κάτω τετεγμένου ἄστρου· καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον· οὕτως
κίνεσθαι νενοήσθωσαν αἱ ἀνελίττουσαι· ὥστε ποιεῖν τὴν
πρώτην καὶ ἐξωτάτην τῶν σφαιρῶν, τῶν φερουσῶν τὸν

τὸν δία, σφᾶιραν ἀφ' ἣν αὐτὴν θεὸν φυλάττειν. πρὸς δὲ τ
σφᾶιραν εἰ ἢ εἰσέλθοι ὁ ἀετός, καὶ μηδέποτε πτῆσθαι
τὰ λαμβανόμενα εἰς τὴν πρώτην σφᾶιραν ζῶντα. τοὺς λαμ-
βανομένων εἰς τὴν σφαῖραν. εἰς ἣν ὁ ἀετὸς εἰσέλθοι ζῶντας
ἀφ' ἃς ζῶν ἀνατάλτην καὶ ζῶν λύειν. τὸ δὲ ὡς τε, εἰς αἷς
μὲν αὐτὰ φέρεται σφαίρας, αὖ μὲν, οὕτω. αὖ δὲ,
πέντε καὶ εἴκοσιν εἰσίν. ἴσον δεῖ. ἴσ. ὡς καὶ τὰ τοὺς
καὶ ποδιπον. οὕτω μὲν εἶναι ἴσον τοῦ ἡλίου τῇ ἴσῃ σφῇ.
εἴκοσι δὲ καὶ πέντε ἴσας τῶν ἄλλων. χρόνου. δίος. καὶ
τῶν λοιπῶν. τὸ γὰρ πρὸ ἡλίου ἐνθεῖν. ἴσον ἡλίῳ καὶ τῇ
σελήνῃ. δύο ὡς τὸ προσθεῖναι εἶναι. ἴσον ἐστὶ. τῷ αὐτῷ.
ἐπὶ γὰρ ὁ ἀετὸς ἐξ ἐτίθετο ἴσον τοῦ ἡλίου τῇ τῆς
σελήνης. ὃ δὲ ποδιπος οὕτω αὐτὰς φησι, δηλον ὅτι
ἀνὰ μίαν αὐταῖς προσθεῖναι. ὁμοίως καὶ ταῖς
λοιπαῖς τῶν λοιπῶν ε ἀετῶν σφαίρας, ἀνὰ μίαν
προσθεῖναι. τοῦ γὰρ ἀετοῦ τὰ πλάγια λέγοντος εἶναι
ἑκάστῳ τῶν λοιπῶν πέντε ἀετῶν, οὗτος πέντε αὐτὰς
ποιοῦσιν. τὸ δὲ τούτων δὲ μόνας ἀνελιχθῆναι,
οὐδὲ ἐν ᾧ τὸ κάτω φέρεται. ἀντὶ τοῦ μόνας ἴσον
τὴν σελήνην. αὕτη γὰρ ἐστὶ κατωτάτω πάντων τῶν
ἀετῶν. φερούσας. οὐδὲ ἓξ ἀνελίττουσας. τὸ δὲ,
αὖ μὲν ἴσον τῶν πρώτων δύο ἀνελίττουσι. ἐξ ἓξ ἐντ.
ἀντὶ τοῦ αὖ τοῦ κρόνου καὶ διὸς ἀνελίττουσαι ἐξ ἓξ ἐν).
ἐπὶ γὰρ τέτταρσιν ἴσην αὐτὸν κρόνον φέρουσι, καὶ
ἑπτάρσιν αὐτοῦσία. δὲ δεύτερον ἀετὸν ἴσον τοῦ ἀνελίτ-
τουσας μιᾶ ἐλαττόνους εἶναι. ἐξ ἓξ ἐνδεκα, αὐτοῦ κρό
καὶ διὸς ἀνελίττουσι. τῶν δὲ τῶν λοιπῶν τεσσάρων,
ἄρεως. ἀφροδίτης. ἑρμοῦ ἡλίου. πέντε πλείονας
οὐσῶν τῶν φερουσῶν τέτταρσιν. μόνους οὖν αὐτοὺς
ἀνελίττουσας διὰ μὲν τῆς αὐ κρόνου καὶ διὸς. τετρά-

δέ τέτταρσι

δὲ τέσσαρες, ἄρεος. ἀφροδίτης. ἑρμοῦ ἡλίου. ὥστε
πᾶσαι δύο καὶ εἴκοσιν. ἦσαν δὲ αἱ φέρουσαι ὀκτὼ
μὲν αἱ κρόνου καὶ διός. πέντε δὲ καὶ εἴκοσι τῶν λοιπῶν
πέντε. ζῴων οὖν τούτων καὶ ζιάκοντα, ταῖς δύο καὶ
εἴκοσι συντεθεισῶν ἀνελλιτούσαις, ἅπασαι εἰσὶ πέντε
ὡς πεντήκοντα. ταῖς γὰρ τὴν σελήνην φερούσαις ὡς
εἴρηται. οὐδὲν δεῖ ἀνελιτουσῶν σεχάτης οὔσης. οὕτω
γὰρ ἀριστοτέλης εἴρηκεν. ὅτι μόνας οὐδεῖ ἀνελλιχθῆναι.
ἐν αἷς φέρεται τὸ κάτω τεταγμένον ἄστρον. τὸ δὲ
ἐπαχθέν. εἰ δὲ τῇ σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ μὴ προσθείητις
ἃς εἴπομεν κινήσεις, ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα ἔσονται
πᾶσαι. τοῦτο ταραχὴν ποιεῖ. ἐὰν γὰρ ἀφέλωμεν τὰς
τοῦ ἡλίου δύο, καὶ τὰς τῆς σελήνης δύο ἃς προσέ-
θηκε κάλιπος. καὶ δῆλον ὅτι δύο ἄλλας ἀπὸ τοῦ ἡλίου
τὰς ἀνελλιττούσας ἐκείνας. ἀφηρημένων γὰρ ἐκείνων.
δεῖ συναφαιρεῖν. καὶ τὰς μεγούσας αὐτὰς ἀνελίτ-
τειν. ἓξ μὲν ἔσονται ἀφηρημέναι. δύο αἱ φέρουσαι
τὸν ἥλιον. καὶ δύο αἱ ταύτας ἀνελίσσουσαι. πρὸς
ταῖς δύο ταῖς τῇ σελήνῃ προστεθείσαις ὑπὸ κάλιπου.
οὐκέτι δὲ συμβαίνει τούτων ἀφαιρεθεισῶν ἀπὸ τῶν
πέντε καὶ πεντήκοντα, λοιπὰς εἶναι πάσας ἑπτὰ
ὡς τεσσαράκοντα. ἀλλ' ἐνέα καὶ τεσσαράκοντα καταλιμ-
πάνεσθαι. ἢ ὡς ἐπιλελησμένος ὅτι τῆς σελήνης
οὐτέσσαρας, ἀλλὰ δύο μόνας ἀφεῖλεν. εἰ μὴ ἄρα
θελέγειν, ὅτι τοῦ μὲν ἡλίου, τὰς τέσσαρας ἀφεῖλεν
ἃς αὐτὸς προστέθεικεν ἀνελίττουσας, καὶ ἀμφο-
τέρων ἃς ὁ κάλιπος. καὶ οὕτως ὀκτὼ τῶν ἀφαιρεθεισῶν
οὐσῶν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα καὶ πέντε, αἱ λοιπαὶ
εἰσὶν ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα. καὶ οὕτω συμβαίνει
εἶναι, ὃν ἀριστοτέλης φησὶν ζιαμόν. ἢ ὥς φησιν ὁ σωσι-

ξα

486

61

-Γάϊος Ἰήσιος. Βέλτιον εἶναι φησὶ λέγων τοῦ ᾽Ιδίου
πόρισμα νομίζειν τοῖς γράφουσι μετοναίνειν. ἢ λαὸν αὐτ
ἑβδόμου καὶ ὀγδόου σφαίρας ποιεῖν :-

„ Τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν σφαιρῶν ἑκατοντόδυον. ὡς
„ καὶ τὰ οὐσίας καὶ ταῖς ἀρχὰς τὰς ἀκινήτου :-

Ἰσορήσας τὸ πλῆθος τῶν σφαιρῶν, καὶ εἰπών, ὡς τῇ
μὲν τὸν ἥλιον. εἰσὶν αἱ πᾶσαι σφαῖραι εἰκοσιεννέ
ἕξ. κατὰ ἣν παρατήρησιν πληπόντα καὶ πέντε. ἔχ
δὲ καὶ σεληνιακόν ὅτι ἑνὶ μία καὶ ἑπτὰ καὶ δέκα
κίνησις ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ ἑπτοῦ καὶ ἑμηκοῦτο κινητικὴ
γίνεται, φανερωτάτως ἀποφαίνεται. ὅτι ὅσον γέγρα
νεῖν τὸ τῶν σφαιρῶν καὶ ἀπλανῶν οὐσιῶν πλῆθος.
τοσαῦτα ἀριθμὸν ὑπολαβεῖν καὶ ταῖς οὐσίαις καὶ
ταῖς ἀρχαῖς ταῖς ἀκινήτοις. ἐπεὶ δὲ ἰσόρροπος μόνον,
οὐκοῦν καὶ ἑπάλληλον. ὅτι αἱ σφαῖραι πεντεπλάνητοι
πλείους εἰσί. καὶ εἰ εἶεν ὅτι εὔλογον καὶ ταῖς ἀκινήτοις
οὐσίαις τοσαύταις ὑπολαβεῖν. ἐπεί. τὸ γὰρ ἀνάγκης
ἀφείσθω τοῖς ἰσχυροτέροις λέγειν. ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν.
ὅτι μὲν ταῖς φαίνεται πλανήτας καὶ πέντε ἰσορήσαν.
οὐφανὲς ὅτι ἀναγκαῖον τοσαύτας εἶναι. εἰ δέ τινος
ἰσχυρότερον καὶ κρεῖττον ὅτων εἴποιεν. ἀκήκοεν τὸ ἀνάγ
κην προσῆκον εἶναι. μὴ οὐ τοῦτο ὄλογον. ὡς ὅτι φιλοσόφ
πάντως ταῦτα λέγων. μηδὲ τίνα τὰ τῶν σφαιρῶν ποιη
τικὰ αἴτια ἀναγκαῖα πρᾶγμάτων. πότερον αὐτοφυῆ μὴ
τὰ ἴδια αὐτῶν ἢ οὐκ ἀπὸ τούτων φυσικὰ φησιν. ἐπεὶ
ἐκ ἄντα θεοί. αὐτὰ γὰρ εἴδη οὐκ ἂν τῶν σφαιρῶν.
ἐν αὐταῖς εἰσί. καὶ κινεῖ αὐτὰ πλανᾶται διὰ μοβὴν
τὴν φύσεως. μιᾶς μὲν οὔσης καὶ τῆς αὐτῆς κινή
σεως. οὐκοῦ μὴν τῆς ἴσης μὴ μὴν τῆς φύσεως μὴ

κίνησις. καὶ ἔχουσιν ἀπὸ μὲν τῆς φύσεως αὐτοφαῦραι, τὴν αὐλοφυᾶ καὶ ἀβίαστον. καὶ καθ' αὐτὸ τὸ εἶδος ἡ τηνοφόπλα πρὸς τὸ πίνεσθαι. ἀπὸ δὲ τῆς ψυχῆς τὴν μάλα βαθυκώλῳ εὐκρίσιαν. πρὸς ἣν πεφύκασι διὰ τὴν φύσιν. οὐδαὶ τούτων ὧν ψυχὰς λέγω. ἀμήτορας οὐσίας ἀσωμάτους, καὶ χωρὶς σώματος οὔσας. ὑφ' ἡμῶν μὲν τοῦ πρώτου νοῦ ὅδ' αὐτοφαῦραι. εἰχὴ λύσιν τῆς ἀπορίας. ὑπερβάσας δὲ τῶν ψυχῶν τῶν σφαιρῶν. ὡς τὰ αὐτοφαῦραι. ὑπὸ μὲν τῶν οἰκείων ψυχῶν κινοῦνται ὡς πρὸς ἔρωτα. ὑπὸ δὲ τῶν τοιούτων θεῶν. ὡς ἡ ἀπλανὴς ὑπὸ τοῦ πρώτου νοός. κινεῖται δὲ καὶ ἡ ἀπλανὴς ὑπὸ τοῦ πρώτου κινητικῶς τὴν ὑπεράπειρον κίνησιν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ ψυχὴ τῆς ἀπλανοῦς αἰτία τοῦ ὑπεράπειρον κινεῖσθαι. οὐδ' ὑπ' αὐτῆς τοῦτο ἔχει. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πρώτου κινητικῶς. ὡς πρὸς γάρ τὴν κίνησιν ἀπὸ ψυχῆς ἔχει ὡς περ ἔρωτα. οὕτω τὸ ὑπεράπειρον καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως. καὶ περὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὅλα τοιαῦτα ἀπὸ τῆς ἀπείρου νοερᾶς οὐσίας ὑφ' ἡμῶν τῶν σφαιρῶν. ὡς οὖν ὄρεκτὸν νοῦς ὑπὸ τοῦ πρώτου κινεῖται κινητικῶς. οὕτω καὶ αἱ πλανώμεναι σφαῖραι ὑπὸ τῶν οἰκείων κινητικῶν τελουμένων καθ' ὑπαίθριον καὶ ἀδαιμονουμένων ὑπὸ τοῦ πρώτου κινητικοῦ. ἀλλὰ μᾶλλον. ἀλλὰ δὲ ἧττον. τὰ μὲν τῆς προνοίας σφαῖρας. μᾶλλον. τὰ δὲ τῆς πλείου ἧττον. καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. λύονται δὲ τὰ τοιαῦτα κινητικαὶ αἰτίαι. ψυχῆς. οὐχ ὡς τὸ πρῶτον, καὶ οὐ ταὐτὰ δύνηται. ἐκεῖνο μὲν γάρ ἀνενδεοῦς ὑπάρχει παντός. καὶ ὑπερπλήρους. ταῦτα δέ. ὡς ἐπιβάλλει πρὸς ἐκεῖνο. μὴ τῆς ἐκείνου πληρούσης ἀφθονίας. ἀλλὰ λύσεως ἀρίστης. ὡς πρὸς τὰ σφαῖρας ἃς κινοῦσιν. ὡς γάρ ἀρίστων τούτων ἐφίενται. οὐ γάρ τι

αὐτῆ

ἐφίεται. ὡς ἀρίστου τούτου ἐρᾶ· ὥστε ὁ πολυτίμητος νοῦς,
ἁπλῶς λέγεται ἄριστον. ὡς καὶ ὁ πρῶτος οὐρανὸς ἁπλῶς
μέγας. ταῦτα δὲ λέγεται ἄριστα, ὡς πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῶν
κινουμένας σφαίρας· ὥσπερ καὶ τοδὶ τὸ μέγεθος
λέγεται μέγα, ἢ μεῖζον. οἷον φέρε τὸ δεκαπηχυ, οὐχ
ἁπλῶς, ἀλλὰ πρὸς τοδὶ τὸ δίπηχυ, ἢ πεντάπηχυ :~
„ Εἰ δὲ μὴ δὲ μίαν οἷόν τε φορὰν μὴ συντείνουσαν πρὸς
„ ἄστρου φοραν :~
Εἰ πὼν ὅτι ὅσα ἐστὶ τὰ κινούμενα, τοσαῦτα καὶ τὰ κινοῦντα
εἶναι ἄλογον ὑπολαβεῖν. Πειδὴ τὶς ἔμεμψε λέγειν, ὅτι
καὶ τι κωλύει εἶναί τινας οὐσίας ἀσωμάτους καὶ
καθ' αὑτὰς μηδὲν δὲ κινούσας. Εἰ δὲ τοῦτο ἐνδέχεται,
οὐκ ἄλογον ὅσα ἐστὶ τὰ κινούμενα, τοσαύτας εἶναι
καὶ τὰς ἀσωμάτους οὐσίας, καὶ οὔτε πλείους, οὔτε
ἐλάττους. ταύτην δυναμένην τὴν ἔνστασιν πρὸς τὸν
λόγον φέρεσθαι, λύει λέγων. Εἰ δὴ πᾶν τὸ τεταχὸς τοῦ
ἀρίστου τέλους, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἄριστον καὶ ἐφετὸν
ὄν. πᾶς γὰρ θεὸς ἄριστος, καὶ εἰ μὴ ὡς πρῶτος. τούτου
ἀνάκη τί ἐφίεσθαι. πᾶν γὰρ ἐφετόν, ἐφιεμένου
τινὸς ἐστὶν ἐφετόν. Εἴπερ οὖν εἰσὶ καὶ ἄλλαι τινὲς οὐσίαι
ἄριστοι. πᾶν δὲ ἄριστον ἐφετόν. ἐφετὰς ἀνάκη αὐτὰς
εἶναι. Εἰ δὲ τοῦτο, ἀνάκη καὶ τὰ ἐφιέμενα αὐτῶν
εἶναι, καὶ κινεῖσθαι δι' αὐτάς. ἀλλ' εἴπερ εἰσὶ τὰ κινούμενα
ἔσονται καὶ κινήσεις. οὐθὲν γὰρ κινούμενον ἄνευ
κινήσεως. ἀλλὰ μὴν κινήσεις παρὰ τὰς πεντήκοντα
ὡς πέντε οὐκ εἰσίν. οὐδὲ κινούμενα ἄρα παρὰ ταῦτα.
οὐδὲ κινητικὰ ἄρα. προάγει δὲ τὸν λόγον ὑποθετικῶς,
λέγων. Εἰ δὲ μηδεμίαν οἷόν τ' εἶναι φορὰν μὴ συν-
τείνουσαν πρὸς ἄστρου φορὰν, καὶ προσυπακουστέον,
τοῦ, οὐκ ἂν εἴη κίνησις ἄλλη. εἰ γὰρ ἔσται, μάτην ἔσται.

καὶ εἰσὶ τὸ λεγόμενον παρασυναγωγήν. τοῦ οὖν εἶναι
ἀΐδιον κίνησιν παρὰ τὰς εἰρημένας. εἰδέ τοῦτο οὐδὲ
κινούμενα. ὥστε οὐδὲ κινοῦντα. εἰ οὖν μὴ εἰσὶ τὸ
φορᾷ μὴ συνεχοῦς πρὸς ἄρσου φοράν. καὶ γὰρ καὶ
αὐτῶν φερουσῶν τοὺς ἀέρας σφαιρῶν φοραί. καὶ
αὐτῶν ἀνελιττουσῶν πρὸς ἄλληλα τῶν ἄρσων φοράς
συνεχοῦσι. πᾶσαι δὲ αὐ συνεχόμεναι κινήσεσθαι πρὸς
τὰς τῶν ἄρσεων φοράς εἰσί. καὶ οὐδεμία ἄρα ἐστὶν ἀΐδιος κίνησις παρ' αὐτάς. ἀλλ' εἰσί, πάσην ἄρα
δεῖ κινεῖσθαι, οὐδὲν ἔστ', οὐδ' ἡ φύσις ποιεῖ. εἰδὲ μὴ
κίνησίς ἐστιν ἀΐδιος, οὐδὲ κινούμενον, οὐδὲ κινοῦν.
ὥστε τὸ μὴ τοιοῦτον ὑπάρχειν σὺν τοῦ μὴ εἶναι ἀΐδιον
κίνησιν δεῖξαι. συναπέδειξεν ὅτι οὐδὲ ἀΐδιον οὐσία. τὸ
δὲ ἔτι εἶναι πᾶσαν φύσιν. καὶ πᾶσαν οὐσίαν, ἀπαθῆ
καὶ καθ' αὑτὴν προηγουμένως ἐστὶ σκεπτικὸν τοῦ μὴ
εἶναι ἀΐδιον οὐσίαν. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν. εἴτι εἰ
πᾶσαν φύσιν καὶ οὐσίαν ἀπαθῆ καὶ καθ' αὑτήν,
ἤτοι ἀσώματον. τοιαύτην εἶναι. μὴ ἡμᾶς νομίζειν
ἦτοι ἄρειον καὶ ἀφαιτόν, καὶ τελείαν, οὐδεμίαν ἂν
εἶη παρὰ τὰς εἰρημένας κινητικὰς αἰτίας ἐν τῇ
φύσει. ἀλλὰ ἀνάγκη πλανᾶσθαι εἶναι, καὶ πάντε.
μὴ συναριθμουμένου καὶ τοῦ πρώτου αἰτίου.
εἰ γὰρ εἰσὶν ἔτεραι οὐσίαι παρὰ ταύτας, κινοῖεν
ἂν. ἐπεὶ οὐ μὴν τελεῖαι αἰτίαι, καὶ ἀφαὶ εἶναι
αὐτάς. τοῦτο γὰρ ἐστὶ σκεπτικόν. τὸ, ὡς τέλος οὖσαν
φορᾶς. τὸ γὰρ ἀφαιτόν, τῆς ἐστὶ, τῆς σταντὸ κινουμένῃ
φορᾶς, ἢ ὅλως κινήσεως. ἀλλὰ ἀδύνατον ἀΐδιον
εἶναι φορὰν παρὰ τὰς εἰρημένας. καὶ τοῦ ἀδύνατον καὶ ἀΐδιος εἶναι, τὴν αἰτίαν εἶπαι. εἰ γὰρ
ὅτι καὶ ἀΐδιος φορά, ἢ χάριν φερομένου σώματος

ἐσαι, ἢ ἐνεκεν ἀϊης φορᾶς· ἀϊ ἐπὶ πόσον ἔφοεσι χρ̃ φορᾶσ, ἢ χάριν ἑαυτῆς ἐσαι· οἷον τὸ βάσεως χρ̃ιν βαδίσεως, ὁπ̃ ποταγέλασον, ἢ χάριν ἀϊης, οἷον τὸ λύπασις, χάριν γλυπαίνεως· εἰ δὲ τοῦτο, ἐσὶ μὴ ἢ γλυπαντὸς χρ̃ὶν ἀϊης, καὶ τοῦτο ἐς ἄπειρον· λέγεται δὴ, εἰ ἐσὶ παρὰ τὰς ἀριθμὸν πολὶ φορὰς, ἀϊη· χάριν φερομένου σώματος εἶναι· ἀϊ ἂν σωτελοῦνται πρὸς τὰς τῶν φερομένων σωμάτων φορὰς, πᾶσαι εἰσὶν· οὐκ ἄρα ἐσὶν ἑτέρα φορὰ παρὰ ταύτας· ὡς οὐδὲ οὐσία ἀϊητὶς ἀκίνητος καὶ ἀσώματος, πλὴν ὅλας εἰπομεν· καὶ τὰ μὲν λεγόμενα οἷμαι τοιαῦτα· τὸ δὲ κατὰ τὴν λέξιν, τὴν, τέλος ἔχειν πάσης φορᾶς τῶν φερομένων τὶ θείων σωμάτων κατὰ τὸν οὐρανόν· ἴσον ἐσὶ, τῷ πᾶσα ἀνωμαλία φορᾶς τέλος ἔχειν ἀστρονομικὸν, καὶ ἕνεκεν ἀνάγκης γίνεσθαι· οὐδὲ ἕνεκα τὶ γίνεσθαι, ἐλάττονος τέλους ἐσὶ τοῦ ἀναγκαίου γίνεσθαι· ταῦτα εἰπὼν σημαίνει, ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ κόσμος θεῖόν ἐσὶν· ἀναγκαῖον γὰρ ἦν τῷ σπουδαίῳ ὅτι τὸ πρῶτον αἴτιον ἕνεκεν ζητεῖν, πότερον καὶ τὶ ὑπ' αὐτοῦ πεφασμένη καὶ ἀϊδίως κινουμένη οὐσία· μία δὲ ἢ πολλαὶ λέγε δεῖν· ὅτι εἰ μὴ ἐσὶ θεῖος ὁ κόσμος, ἀγαθὸν μὲν τὸ ἀριστον· ὡς σωφρόνησις, πλάτων· κοσμίαν· εἰς δὲ τὸ εἶδος· εἰ ἔσονται καὶ ἄρισται πλείους καὶ κυρίως ἄρισται· ὅσοι καὶ οἱ κόσμοι· τοῦ γὰρ σπουδαίου καὶ σωφρόνως καὶ ἀϊδίως κινουμένου, σπουδαῖον, ὅτι σὺν τὸ κινητικόν· ὡς εἰ ἔσονται αἱ πρῶται ἀρχαὶ, καὶ τὰ κυρίως ἄρισται· πρώτων τῷ ἀριθμῷ, ἢ τὰ αὐτά· καθὸ γὰρ ζῶα· καὶ καθὸ οὐσία· καὶ καθὸ ἄριστα· οὐδὲν ἂν διαφέροιεν· ὡς ἢ οὐδὲ ὁ σωφρόνης καὶ ὁ πράττων· καθὸ αὐτός· ὡς τὰ εἴωθεν

ζῶα· ἀΐδια, ἄριστα· τῶν μὲν ἀρίθμῶν πολλὰ τῶν δὲ εἴδει,
τὰ αὐτά· ἀγὰ τὰ μὲν τῷ εἴδει τὰ αὐτά· τῶν ἀρίθ-
μῶν δὲ ἕτερα· παρὰ τῆς ὕλης τοῦτο ἔχει· καὶ γὰρ τῶν κα-
θέκαστα ἀνῶν πρὸς ἀμμίμους διαφορὰ παρὰ τῆς ὕλης
τοῦτο ἔχει· ἐπεὶ τάσ εἴδει αὐτῶν, καθὰ εἰσὶν ἀνοῖ· καὶ
ἵπποι· οὐδεμίαν ἔχουσι διαφοράν· ἀγὰ μὴν τὸ πρῶτος
ὡς ἄριστον ἄϋλον καὶ ἐνεργεία ὂν ἐδείχθη· οὐκ ἄρα
εἰσὶ πολλὰ ζῶα ἀΐδια ἄριστα· ὥστε οὐδὲ κόσμοι πλείους·
κατὰ δὲ τὴν λέξιν· τὴν· εἷς γὰρ λόγος καὶ ὁ αὐτὸς
πολλῶν· οἷον ἀνοῦ· τὸ εἷς· ἀντὶ τοῦ ἕτερος γὰρ ὁλό-
γος τοῦ ἀνοῦ· καθὸ ἀνός· ὁ δὲ σωκράτης εἷς· ἤτοι
καὶ ὁ σωκράτους καθὸ σωκράτης ἕτερος· εἰ δὲ τοῦτο,
εἰ περ εἰσὶ τὰ πρῶτα αἴτια πολλά, ἕτερος ἔσται ἐν
ἑκάστου αὐτῶν ὁ λόγος· καθὸ ἄτομα καὶ μερικά·
ὥστε καὶ σύνθετα ἔσται καὶ ἔνυλα· καὶ ἕτερος ὁ λόγος
τοῦ κοινῶς κατηγορουμένου αὐτῶν εἴδους· ὅπερ
ἀδύνατον· τὸ δὲ· τὸ δὲ τί ἦν εἶναι οὐκ ἔχει ὕλην τὸ
πρῶτον· ἀντὶ τοῦτο δὲ τὸ πρῶτον τί ἦν εἶναι· ἤτοι τὸ
πρῶτον εἶδος· καὶ ὁ λόγος καὶ καὶ ἐνεργεία· αὐτὸ φημὶ
τὸ ζῶον ἀΐδιον ἄριστον· οὐκ ἔχει ὕλην:-

" παραδέδοται δὲ παρὰ τῶν ἀρχαίων καὶ παμπαλαιῶν
" ἐν μύθου σχήματι·

Δείξας ὅτι εἰσὶ θεοί· καὶ τοιοῦτοι· ὅσαι αἱ σφαῖραι·
ἐξηρτημένοι τῆς θειοτάτης καὶ ἀρίστης οὐσίας· καὶ
ὑπ' ἐκείνην ὄντες· καὶ ἐκεῖθεν τὸ ἄριστοι εἶναί τε καὶ
λέγεσθαι ἔχοντες· λέγει· ὅτι οὐ μόνον ἡμεῖς ταύτην
περὶ τούτων τὴν ἐνοίαν ἔχομεν· ἀγὰ παρὰ τῶν ἀρ-
χαίων καὶ παμπαλαίων παρειλήφαμεν ἐν μύθου
σχήματι, ὅτι εἰσὶ θεοί· οὐχ ἑτέρους τινὰς διὰ τῶν
μύθων αἰνιττόμενοι· ἀγὰ τούτοις· οὓς ἡμεῖς φαμὲν;

εἰσὶν οὖν θεοί· καὶ θεῖον πρῆσθαι περιέχον τὴν ὅλην
φύσιν· καὶ τὸν ἅπαντα κόσμον· οὐ σωματικῶς
δὲ περιέχον· ὡς ὁ μέσιμνος τοὺς ἐν αὐτῷ πυροῖς·
ἀμφεῦ γὰρ πᾶν τὸ θεῖον· ἀγ' ὡς κυβερνῶν καὶ ἀλθύ-
νον· καὶ τὴν ὡς ἔχει τάξιν καὶ εὔκος μίαν ἀφ' πρᾶ-
γον· εἰπὼν δὲ, ὅτι ἐν μύθου σχήματι καταμεγεμῆ-
τὴν αἰτίαν τοῦ πῶς μυθικῶς περὶ θεῶν ἔλεγον, ἔπαγε·
τὰ λοιπὰ μυθικῶς προῆκται πρὸς τὴν πειθὼ τῶν πολλ.
δυνάμει λέγων ὅτι μόνον τοῦτο σαφῶς ἀποφηνάμενοι
ὡς εἰσὶ θεοί, τὰ λοιπὰ ὅσα περὶ αὐτῶν εἶπον· οἷον ὅτι
ὀκρόνος καὶ ἡρέα, ἐγεύνησε τὸν δία· καὶ τὰ λοιπὰ
μυθικῶς εἰρήκασι πρὸς τὸ πεῖσαι τοὺς πολλοὺς· καὶ
πρὸς τὸ χρῆσθαι νόμοις· καὶ ὅλως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ
ἀνθρωπίου βίου· μυθικῶς ταῦτα ἀπεφήναντο· σαφοὶ
γὰρ ὄντες· καὶ γινώσκοντες ὅτι αἱ πανηγύρεις καὶ τὰ
συμπόσια ἐξήμεροι τοῖς ἀνοῖς· καὶ ἐνοῖ καὶ φιλεῖν ἀγή-
λοις· καὶ ὑπὲρ ἀγήλων ἀποθνήσκειν ποιᾷ· ταῦτα δὲ συνίς-
τησι τὰς πόλεις· τὸ δὲ μονοῦσθαι ἀποθηρίοι καὶ διασχίζει·
καὶ ἀναιρεῖν ἀγήλοις πρασκλάζει· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ βου-
ληθέντες συστῆσαι τὰς πανηγύρεις καὶ τὰ συμπόσια, μυθῇ
ἀνεπράσαντο· οἷον ὅτι τήμερον ὀζεὶς ἐκ τῆς ῥέας ἐγενή-
θη· καὶ διὰ τοῦτο δεῖ πάντας ἀθροισθῆναι καὶ ἑορτάσαι
τὴν γενέθριον ἡμέραν τοῦ θεοῦ· καὶ συνεστιαθῆναι·
ἀγὰ καὶ ἀνθρωποειδεῖς αὐτοὺς ποιήσαντες· οὐδὲ τοῦτο
μάτην πεποιήκεσαν· ἀγὰ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πολλῶν·
βουλόμενοι γὰρ ἀποτρέψαι τοὺς ἀνοῖς ἀπὸ τοῦ τύπτειν ἀγή-
λοις· πεποιήκασι τοὺς θεοὺς ἀνθρωποειδεῖς αἰνιττόμενοι
διὰ τούτου, ὅτι ὁ τύπτων ἀνόν· τὸ θεῖον εἶδος τύπτει καὶ πρι-
ὑβρίζει· καὶ οὐ μόνον ἀνθρωποειδεῖς αὐτοὺς ποιοῦσιν·
ἀγὰ πρὸς περισσοτέραν ὠφέλειαν τοῦ ἀνθρωπίου γένους, ποιοῦσι

τοὺς θεοὺς ὁμοίους καὶ τῶν ἄλλων ζώων εἶναι. ἐπειδὴ
γὰρ ἡ τῶν Αἰγυπτίων χώρα πάνυ πολὺ πρῶτος ὀφεῖ
ἀναστέλλουσιν, ὡς οὐδεμία ἄλλη βλάβη βλάπτουσιν,
ἱεροὺς οἰκοῦσιν, ὧν ἡ φύσις καὶ ὁ θ̄ς πρόνοιαν.
ἀντὶ τούτων τὰς παρ' ἐμοῦ μέλλουσι ἴβεις φονεύτριας τῶν ὄφεων.
βουλόμενοι οἱ ἐνθένδε σοφοὶ ἀπὸ τρέψαι τοὺς Αἰγυπτίους
τοῦ φονεύειν τὰς ἴβεις, ἐφόνευον γὰρ αὐτὰς τινές, πῶς
ταῦτα σωτήρια οὖσα τοῦτων Αἰγυπτίων χθόνιος,
ἱερὰ νόμον παραβαινόμενον, μισοῦσιν ἴσχυσαν
Αἰγυπτίων φονεύειν ἴβιν· διὰ τί φησιν, ὅτι οἱ θεοὶ οἷς
ἂν φανῶσιν, ἐν τάχει ἴβεων φαίνονται· ὧν φησὶν ὁ
ἑρμῆς τούτων πάντων τῶν περὶ θεοὺς μυθικῶς
μεμενῶν, εἰ τις χαρίεσσα τὸ πρῶτον ῥηθέν, ὅτι ἀὸ
ἥμης πρῶτος οὐσίας καὶ θεοὺς φανείς, ταῦτας
καὶ οἱ ἐνθένδε θεοὺς ἐνόμιζον, ἕως ἂν ἐρεβαθυνομέ-
σε· καὶ ὡς περ κατὰ τὸ φῶς πολλαῖς ὑπὸ παχει-
νομῶν ἰσχνῶν, καὶ ἐπισκιῶν φθαρτῶν, λήθομαι
τινα κατελάμπειν, ἐξ ὧν τάχιν ὡς δυνατὸν αἰτίαν
καὶ ἐπισκιῶν κατὰ τὸ δυνατὸν εἶρηται, οὕτω καὶ
τῆς δόξης ἰῶ ἔχον περὶ τῶν θεῶν οἱ παντοῖοι αὐτοί.
εἶχον δὲ δόξαν, ὅτι εἰσὶ θεοί. ταύτης δὲ τῆς δόξης
μεθέξουσιν ἰῶ περιοδεύσαι λίμνας τινά· ἀφ' ἃ δὲ
τῶν τοιούτων φησὶ λιμνῶν. καὶ τῆς παρθίου ὑπολή-
ψεως, τοῦτο μόνον ἡμῖν ἐστὶ δῆλον· ὅτι καὶ ἐνθένδε
θεοὺς εἶναι ὡόντο. τὰ δὲ περὶ τοὺς πολυτίμητον καὶ
πρῶτον νοῦν, ἐν φησί τινὰ ἀπορίαν· ὅτι μὲν γὰρ
ὁ τοιοῦτος νοῦς ὁ θεότατον πάντων ἐστὶ καὶ τὸ ἄριστον,
φανερόν· πῶς δ' ἔχοντι καὶ σιάτον ἄριστόν ἐστιν ἐν
τινὰ δυσκολίαν καὶ σύμπνοιαν ἀπσιαιρέσεως ἢ
δυσκολίαν· πότερον φησὶν ὁ νοῦς· ἢ οὐνος· εἰ σαφῶς

ἀμήχανόν ἐστιν ὡς ὁ παθητόν. τί οὖν ἄμφω ἀθανατόν ἐστι καὶ
νοῦς. πότερον ὅλος ὅλου; καὶ πανταχόθεν ὅ ἐστι νοῦς.
ἢ μέρος τί αὐτοῦ νοῦς, μέρος δὲ, οὐ νοῦς· ὡς πρὸς ἐπιστήμης τὸ
αὐτοῦ ζῆν ψυχῆς· οὐδὲ γὰρ οὐχ ὅλη νοῦς, ἀλλὰ μέρος αὐτῆς,
ὀναγομένως νοῦς· εἰ δεῖ οὕτω σύνωνος, οὐκ ἔστιν ὅλη ἡ οὐσία
αὐτοῦ ἀρίστη· ἀμήχανον παθητόν· ὡς πρὸς ἢ τοῦ αὐτοῦ ἕξις ψυχὴ τιμία· ἀλλὰ ὅτου, καὶ τὸ λογικοῦ μέρος· καὶ τὸ
καὶ νοοῦμεν· ἀμήχανον μὴ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν
ἀρίστην εἶναι· εἴτε νοῦς φησί· τοῦτο δὲ ἀμήχανον·
τουτέστιν εἴτε νοῦς, μὴ ὅλη δὲ ἡ οὐσία αὐτοῦ νοῦς ἐστιν·
ἀλλὰ τοῦτο ἦν τοῦ νοῦ· ἀμήχανον ἐστὶ μέρος· ὡς πρὸς καὶ ζῷ-
πμῖν· οὐ γὰρ ἡ ψυχή ἐστι μέρος καὶ αὐτὴ τοῦ νοῦ ἡμῶν·
ἀμήχανον· φασὶ ἀμήχανόν ἐστι τὸ μέρος τοῦ νοῦ τῷ νοεῖν· ἡ
γὰρ ἐνέργεια αὐτῷ, ἡ οὐσία ἡ νόησις· τουτέστιν· οὐ γὰρ οἷόν
τε εἶναι τὴν οὐσίαν αὐτοῦ νόησιν καὶ νοεῖν· ἢ πρὸς
μὲν ὅλη ἡ οὐσία αὐτοῦ νοῦς, ἀλλὰ μέρος τί· οὐκ ἂν φήσῃ
οὐσία αὐτοῦ ἡ ἄριστη· ἀμήχανον εἶναι τὸ ἄριστον παθητόν·
ὃ ἔστιν ἡ ἐνεργητὴ τοῦ λόγου τοιαύτη· εἰ μηθὲν νοῦς
ὄντως· τί ἂν ἀμήχανον ἦν· οὐθὲν γὰρ ἐστὶ ἀμήχανον
ὂν νοήσεως καὶ θεωρίας· εἰ δὲ νοῦς μὲν, μὴ δὲ
ἡ ὅλη οὐσία αὐτοῦ νόησις καὶ νοῦς, ἀλλὰ τοῦ νοῦ
αὐτοῦ ἀμήχανον ἦν ἄριστον· οὐ δὲ γὰρ εἰ δέ χεται πᾶν
τὸ αὐτὸ αὐτοῦ νοεῖν εἶναι εἴπερ μὴ ὅλως νοῦς· ἀλλὰ τί·
ἢ καὶ ταῦτ' οὐδὲ ἦν· οὐκ ἂν ἦν ὅπερ ἐστὶ νοῦς ἡ ἄριστη οὐσία,
ὅπερ ἀδύνατον· ἀδύνατον ἄρα καὶ ὅ τοῦτο ἐποίησεν.
τοῦτο δὲ ἦν, τὸ μὴ ὅλον νοῦν· καὶ ὅλην τὴν οὐσίαν αὐτὸ
νοῦν εἶναι· εἴτε φησίν, ἡ ὅλη αὐτοῦ ἔστω ὡς δύνανται
νοῦς· καὶ ἔστιν, ἢ νοῦς, ἢ νόησις· τίνος· ἢ γὰρ αὐτὸς ἑαυτ-
νοῦς· ἢ θεωρητόν τι· καὶ ἕτερον, ἢ ἀλλ' τὸ αὐτὸ νοῦς· ἢ νοῦς μὴ
ἕτερος, ἀμήτε δὲ ἀμήτε ἀμήτε· μὴ ἢ ἀμήτε ἀμήτε· πότερον, πάντα δὲ ἀεὶ

ἢ ἀπαθὲς ἢ μὴ ἀπαθὲς, λέγουσι πρὸς. ἢ δὲ πάθος ὅλως μὴ λέ-
γοντα μὴ φαῦλα νοῦ. καὶ οὐσίαν διαφέρει. εἴτε φαῦλα νοῦ
εἴτε μὴ φαῦλα νοῦ. δεῖ οὖν ταύτῃ τίθεσθαι ἢ μὴ λέγειν. ὅλως
ὥσπερ ἀφῆκεν ἀπορεῖν. μὴ οὐθὲν ἂν ζῷον ἀπαξίωσαι διανο-
εῖσθαι πρὸ τίνων. οἷον πρὸ ζῴου πορνεύσαι. δὲ ἀπορεῖ-
σθαι. οὐδὲ ἀσυμβάσταλον ἐστὶ λέγειν. ὅλως διανοεῖσθαι μὴ
ἕξιν οὖσαν φαῦλα μὴ τὰ τοιαῦτα. σημαίνω δὲ. ὅλως οὐδὲν φαῦλον
νοῦ. ἀλλὰ τὸ θειότατον μὴ τιμιώτατον νοῦ. θειότατον ἢ νοῦ
τιμιώτατον. αὐτὸς ἄρα ὁ νοῦς. ἑαυτὸν ἄρα νοεῖ. καὶ οὐ μετα-
βολὴ ἐστὶ τοῦ ἑαυτὸν νοῦν εἰς τὸ καὶ ἄλλο τι νοῆσαι. ἢ δὲ
μεταβολὴ ἐστὶ τῆς ἑαυτῷ περιοπῆς. ἢ μικρά τι παρὰ τὴν νοή-
σεως ἢ χεῖρον. οὐκ ἔστι δὲ μικρὸν αὐτῷ τι. λάβοιμεν ἂν τὸ χεῖρον.
μίγνοιτο ἢ μὴ τοῦτο μὴ ἔκστασις τῆς ἑαυτῷ ἀρίστης διαγωγῆς.
τίνος δὲ τοῦτο τὸ ἄλλο τοῖς ἄνω συμβαινόντων. οἱ γὰρ ἁδροὶ
ἄνω ὅταν φαῦλα νοῶσι μὴ χεῖρον ἢ ἑαυτῶν. ἐν τῇ τοιαύτῃ νοή-
σει). τοιοῦτο ἢ πίστις ὅλως μεταμέλειαν) μεταμέλεια δὲ ὅταν
καὶ φθορὴ). ἢ πῶν ἢ ἀνοήτως ὅλως καὶ αὐτῷ νοῦς ἢ μὴ νόησις,
νῦν αὖ τὸ πάλαι σοφὸν λέγων. πρῶτον μὲν οὖν ἢ μὴ νόησις καὶ
νοῦς ἢ καὶ οὐσία αὐτῷ. μὴ ἐν τούτῳ οὐ οἰωτέον ἐν τῷ νοῦς μὴ νόη-
σιν εἶναι. ἀλλὰ δύναμις νοός. καθ' ἣν ἔστι νοῦς δυνάμει ὤν. ἄρα νοῦς
νοῦς, μὴ ἄρα καὶ δύναμις αὐτοῦ. ὥσπερ ἄρα μὲν τὸ χεῖρον, μὴ
ἄρα καὶ δύναμις αὐτοῦ καθ' ἣν ὁρᾶσθαι δύναται. ἢ οὖν ἡ
δύναμις νοός, δείκνυται ὅτι ἐνεργείᾳ μὴ ἀεὶ νοῦς. ἐπὶ πᾶσι
ὅταν τὸ ἐνεργείᾳ τῆς νοήσεως αὐτῷ. ἢ μὲν γὰρ ἐν τῷ εἶναι νοῦν μὴ
νόησιν αὐτῷ εἶναι. οὐκ ἔστιν ὅταν τὸ ἐνεργείᾳ τῆς νοήσεως αὐτῷ.
ὥσπερ οὐδὲ ἐν τῷ ἄνω ἐπὶ πονεῖν ἢ τὸ εἶναι ἄνω. ὅλως ἐν τῷ εἶναι
ἄνω οὐσίαν. μὴ ἕξιν ἐπὶ πονεῖν) τῷ ἄνω τὸ ἐνεργείᾳ βαδίζειν. ὅλως
τὸ μὴ ἐν τῷ βαδίζειν εἶναι. ὡς οὖν ἐπὶ τοῦ ἄνω. οὕτω μὴ
ἐπὶ τοῦ πρώτου ἔχειν. μὴ οὐκ ἔστιν ἐπὶ πονεῖν) αὐτὸν, τὸ ἐνεργείᾳ ἐπὶ νο-
ήσεως. ἀλλὰ δὴ τῷ πάντως ὑπερουσίως ὄντι ἐν τῷ νοῦς εἶναι ἐπὶ πο-

εἰσὶ δὲ ἑκουσίου τῆς νόσου· ἢ γὰρ ἀγνοίᾳ ὅτι μὴ νῆς αἰτίαι ἐστίν· καὶ αἰτία ὡς ἔοικεν ἀγνοεῖν δύναμις· πρῶτον μὲν οὖν φανερὸν, ὅτι μὴ ὄντος ἐστὶν ἀγνοεῖν δύναμις, ἔπειτα ἐξ οὗ δὲ ἑκουσίου τῆς νόσου· ἔστι δὲ καὶ ἀγνοεῖν αὐτὸ τοῦτο μόνον, ἀγνοεῖν δὲ ἀνοήτῳ δύναμις ὤν· διὸ γὰρ τοῦτο, καὶ ἐξ οὗ αἰτία ἀγνοεῖν ἀνοησία, τιμιώτερον δὲ τὸ
" μὴ ἀγνοεῖν· τὸ ἢ, μὴ γὰρ νοῦν κακίνοησις ὑπάρχειν· καὶ τὸ χαρίεσσαν νοεῖν· ὅτι καὶ ἡμαρτημένα ἀπαντεχέσθαι, ὡς μάτην τὸ ἐπὶ· ἵνα ἡ ἀρχὴ ἀφ' οὗ τὴν χαρὰν ποιῶσι· ὅτι τὸ πρῶτον αἴτιον, οὐκ αἰσχύνη δύναμις· ὡς τὸ, μὴ γὰρ καλὸν ἐπὶ γνώμῃ,
" ἢ ὅτι ἀγαθὸν· ὡς ἅπαντα τὸ παντοῖον οὖσαν· Εἰ νοῦν μὴ κακίνοησ ὑπάρχειν μὴ τὸ χαρίεσσαν νοεῖν· πρόδηλον ἦν ἀξίωμα τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ δύναμις· εἰ μὲν οὖν ὧν μάλιστα. Εἰ δὲ μὴ ἔστιν οὗ αὐτοῦ νόησις μηδὲ, ἀλλὰ δύναμις· ὧν ἦν αὐτὴ μὴ μὲν δύναμις ἓν τῶν ἐναντίων, τῶν πρώτων αἰτίων νοεῖν τὰ πάντα ἔχειν αὐτῶν νόησις· ἢ οὐ μὴ τὸ νοεῖν τὰ χαρίεσσα φεύκτον· κρεῖττον γὰρ τὸ μὴ νοεῖν αὐτά· ὡς καὶ μὴ τὸ μὴ ὁρᾶν τὰ αἰσχρὰ κρεῖττον ὁρᾶν· ἢ ὅτι ὧν ἓν τῶν πρώτων αἴτιον δύναμιν· ἐναντίωσιν τὸ νοεῖν αὐτὸ τὰ φαῦλα, τοῦτο δὲ ἀσεβές· οὐκ ἂν ἦν τὸ πρῶτον μὴ θεοστυγὲς, ἀλλ' ἦν οὐ δύναμις· τὸ γὰρ οὐκ ἂν ἦν τὸ θεοστυγὲς καὶ χεῖρον νῦν ἐλαττοῦται· νοῦς γὰρ ἐστὶ μὴ οὐ δύναμις καὶ χεῖρον ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτὸν ὡς χεῖρον· εἰ δὲ νόησις ὧν, ἐαυτῆς ἢ τοῦ τὴν νόησιν νοεῖ· καὶ ἔστιν ἢ νόησις νοήσεως· ἢ τοι αὐτὸς τὸ νοεῖν, αὐτὸ τὸ νοεῖσθαι·
" Φαίνεται δὲ ἀγαθόν τι ἐπιστήμη καὶ τι αἰσθησις, καὶ τι δόξα καὶ ὑπό-
" νοια· ἑαυτῆς ἢ ἑτέρου· Εἰ πρὸ ὅτι τὸ χεῖρον καὶ θεοστυγὲς νόησις· ἐπὶ δὲ ὡς ἔχει ἢ αἰσθησις καὶ τι ἐπιστήμη πρὸς τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰς ἐπιστήμας, ὧν ἐστὶ μὴ ἀγαθὸν καὶ τὴν νόησιν πρὸς τὰ νοητὰ, ἴσως δοκεῖ ἐν τοῖς αὐτοῖς εἶναι δύναμιν λέγεσθαι πρὸς τὰ μὲν θεῖα τοιαύτην· εἶναι δὲ ἐπιστήμην, θεῶν ἢ μὴ οὐκ ἑαυτῆς· τὸ γὰρ ἀγαθὸν καὶ τὸ μὴ ὄντως ἢ μὴ οὐκ ἑαυτῆς· ἀλλὰ τὴν εἶναι θεωρεῖν τις ὅτι μὴ πως ἂν γένοιτο· καὶ τὰ συμβεβηκότα ἢ, καὶ ποτὲ ἑαυτὴν θεωρεῖ· οἷον· ὅτι ἀγαθὸν ὅτι τέχνη· εἶναι γὰρ μὴ νοοῦσιν ὡς οὐσιῶν· ὁμοίως μὴ τὴν αἰσθησιν ὧν αἰσθητῶν ἢ, μὴ τὴν δόξαν τῶν δοξαστῶν· ὡς οὖν ἔχει τούτων, εἰ ἔστι καὶ τὸ θεοστυγὲς μὴ ἄριστον αἴτιον

νόησις, ἑτέρου ἂν εἴη, καὶ οὐχὶ ἑαυτοῦ. ταύτῃ τῇ ἀπορίᾳ ἐπι-
συνάπτει καὶ ἄλλο· καὶ διὰ τῆς προτέρας λύει τὴν δευτέρ.
ἔστι δὲ ἡ δευτέρα ἀπορία, τοιαύτη· εἰ ἄλλο ἐστὶ τὸ νοεῖν, καὶ ἄλλο
τὸ νοεῖσθαι, νοεῖν μὲν γάρ ἐστι κατάληψις ἅπτεσθαι τοῦ
νοητοῦ· νοεῖσθαι δὲ τὸ καταλαμβάνεσθαι τὸ νοούμενον
ὑπὸ τοῦ νοοῦντος· ὁ δὲ πρῶτος νοῦς αὐτός ἐστι τὸ νοεῖν.
αὐτὸς τὸ νοούμενον· κατὰ πότερον αὐτῷ τὸ εὖ καὶ τὸ ἄριστον.
κατὰ τὸ νοεῖν ἢ κατὰ τὸ νοεῖσθαι· οὐ γάρ ἐστι ταὐτὸν τὸ εἶναι
νοήσει καὶ νοούμενῳ· τουτέστιν, οὐκ ἔστιν ταὐτὸν τὸ νοεῖν καὶ
νοεῖσθαι· ὥστε εἶναι ἄμεγον τὴν ζήτησιν. ταῦτα εἰπών,
λύει τὴν προτέραν ἀπορίαν, λέγων, ἢ ἐνίων καὶ ἐπιστήμη

ονίων ἡ Σπάνιμε. καὶ ὁ Σπάνιον ὁμοίως. ἡ τοῦ
οἰκοδομικὴ οὐ πλὴν ἄγος ἐστὶν. ἢ τὸ τῆς οἰκίας εἶδος.
καὶ ἡ ἰατρικὴ ὁμοίως. τὸ τῆς ὑγίειας εἶδος. εἰσὶ τοῦ-
τον καὶ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν εἰ ἐστὶ νόησις. ἡ αὐτὴ ἐ-
στιν ὃ νοουμένῳ: τὸ δὲ Σπάνιον ὑπόκειται τὸ τοιού-
δε τι. οὐσίας ἐστὶν ἡ οἰκοδομικὴ ἡ αὐτὴ τοῖς οἰκί-
οις. τῆς δὲ ταὐτὸν ἐστὶν ἡ ἐκτὸς νόησις καὶ ὕλης νοουμένῳ. ὡς τὸ ἐκ
τῆς ὕλης ὡς χωρὶς ὕλης νοουμένῳ. ὥστε καὶ τοῦτο ἀμφί-
βολον καὶ ἡ ἀπορία. ἢ καὶ οὐδὲν διαφέρει ὡς ἔφην
φαμὲν οὖσας τῆς λύσεως αὐτῆς. εἰ γὰρ ἡ νόησις καὶ τὸ
νοούμενον. ἀδύνατος ἦν ὁ πρῶτος νοῦς. καθάπερ ὑπέκειτο
αὐτῷ τὸ εἶναι καθὰ τὸ νοεῖν. καὶ καθὰ ἐνοήθαμεν. ἐπεὶ νῦν
οὕτω φαμέν. ἡ Σπάνιμε ἐστὶ τὸ διεγήμα. καὶ τὸ Σπάνιον.
καὶ ἀόριστον ἀπὸ τὸ Σπάνιμε: τὸ μὲν Σπάνιμε ἐστὶ τὸ τὰ
μὲν ἐπὶ πολλῶν διαιρετῶν. ἀπὸ δὲ ὕλης. ἡ οὐσία: τοιοῦτον
ἡ οὐσία. καὶ τὸ εἶδος τὸ ἀπὸ δὲ ὕλης: τοιοῦτον ἐστὶν τὸ Σπάνι-
με. ὁμοιωθὲς δὲ ἐπὶ Σπανίμας καθαιρεθέντος δὲ τῆς Σπά-
νιμε ὀνόματι. λείπει οἰκοδομικὴ. καὶ ἰατρικὴ ὁμοίως. Σπάνι
ἀδύνατον. οἷον γεωμετρίας. ἀριθμητικῆς καὶ
ἀδύνατον. ὁλόκληρος. καὶ τίς ἐστὶν ὁλόκληρος, Σπάνιμε τὸ πρᾶ-
γμα καὶ ἡ νόησις τοιοῦτον ἐστὶν. ἡ γὰρ νόησις τοῦ ὅτι ἐκλεί-
πει ἡ ὁλότης. ἡ αὐτὴ ἐστὶ ὃ αἰτῶ. καθὸ ἡ ἐκλείψις ἡνίκα
τὸ δὲ αὐτῆς τοῦ τῆς ἐκλείψεως. αὐτὴ ἡ ἔκλειψις ἐστὶν. ὥστε
ἡ νόησις τῆς ἐκλείψεως ἡ αὐτὴ ἐστὶ τῇ ἐκλείψει. τοῦτ'
εἰ πάνυ. καὶ τὸ συμπέρασμα Σπάνιμε: τὸ οὐκ ἐτέρου αὖ-
τοῦ τοῦ νοουμένου. καὶ τοῦ νοῦ. ὅ ἐγὼ μὴ ὕλην ἔχει.
τοιοῦτόν ἐστιν. ἴσον λίθων. ὃ ἐστὶ τῷ ὧν κυρίως νοητῶν ὧν
ἀΰλων καὶ καθαιρετὰ ὄντων. ὁ νοῦς καὶ τὸ νοούμενον. οὐκ
ἔτερά ἐστιν. ἀμφότερα τὰ. τῷ γὰρ κυρίως νοητὰ. ὡς αὐτὰ
ἀλλ' ὑμῖν ἔφη τι. νοῦς ἐστὶ. καὶ οἱ νοῦς. νοητὰ ἐστὶ τοῦτ

καὶ νόησις ὁ νοούμενος. ταυτέστιν. καὶ ἡ τούτοις
ταὐτὰ καὶ ἄγω ἀσωρίας λέγων. ὅτι δὲ λείπεται ζη-
τεῖσθαι. εἰ τὸ νοούμενον οὐσία ἐστί. μείλαξαι γὰρ ἂν
ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ ὅλου. καὶ ἀναῤῥῶ λέγων. εἰ ἐστὶ τὸ νο-
ούμενον πᾶν. καθόλου γὰρ ἐπὶ παντὸς τοῦ νοουμένου ἀ-
ναιρετέον τὸ λεγόμενον. οὐθὲν ἐστὶν οὐκ ἐλλῶν νοῦς. οὐδ'
ἐν ἀναρχῇ χρόνου ὁ νοῦς νοητὸς τὸ νοούμενον. ἀμφί με-
ταβαίνει ἐν τοῦ νοεῖν τὸ εἶναι. εἰς τὸ νοεῖν τὸ εἶναι τὸ μέρος ἀ-
ναι. τοῦτο δὲ ψευδὲς ἐστὶ διὰ χρονικῆς παραβάσεως. ἐν
ἄγω γὰρ χρόνῳ. τὸ εἶναι τὸ μέρος νοητὸν. καὶ ἐν ἄγω τὸ ὅλε-
καὶ λύει λέγων. ὅτι πᾶν τὸ μὴ ἔχον ὕλην. οἷόν ἐστι τὸ νοητὸν
ἀδιαίρετον καὶ ἀμέριστος. καὶ οὕτως ἐστὶν ἀϊδιότης. ἐν
ᾧ οὐδὲν ἔστιν, λείπει καὶ πῶς ἐστὶν ὁ πρῶτος νοῦς νοητός.
καὶ λείπει ὅτι οὐδὲν χρόνου. ὡς φησὶ τις ἐκεῖνος. ὅτι ἐν ἀϊδιότητι
μὲν ὡς ὅλου χρόνου μέρη. τὸ εἶναι τὸ μέρος αὐτοῦ νοεῖ. ἐν
τῷ δὲ εἶναι. τὸ μερισθὲν γὰρ αὖθις ζῇ. ἀμφὶ ἀμέριστος ὢν ἐν
ἀμερεῖ. εἰ δὲ μὴ λείπει ὡς νοῦς ὡς ἀτόμου. ἑαυτὸν νοεῖ.
ὡς ἀεὶ ἐφάνην ὁ αὐθεντικὸς νοῦς. ἢ εἰ μὴ ἐς μὴ βούλοι
λείπειν. ὅτι ἡ ὁ αὐθεντικὸς νοῦς. λείπεται καθολικώτερον.
ὅτι ἡ ὅλων συνθέτων νοῦς. ὡσαύτως οὖν ὁ αὐθεντικὸς νοῦς.
ἢ ὁ ὅλων συνθέτων νοῦς ἔχει οὐ ἦν χρόνου. οἷον ὅτι ἐν
ἀϊδιότητι καὶ τὸ εἶναι μακαρίου πάθος πάθη. ὅτε
γὰρ ὁ αὐθεντικὸς νοῦς. οὐκέτι ὡς ἀϊδίου ἐν χρόνου μέρει. ἢ
ἐν ὅλῳ. ὅτι ἢ ὅτε ἐν ἀϊδιότητι νοεῖ. καὶ ἐφάπλωσιν αὐ-
τοῦ. ὡς ἐν ὅλῳ ἐφάπτεσθαι αὐτοῦ. μερισθὲν γὰρ αὖθις ζῇ
οὕτως ὡς τὸ πρῶτον αὐτὸν. ἀμφὶ νοεῖ αὐτὸ ἐν ὅλῳ ὄν.
οἷον ὡς ἀμερεῖ καὶ ἀτόμῳ νοῦς. οὕτω δὲ ἂν ἔχοιεν ὡς αὐτὸν
ὁ πρῶτος νοῦς αὐτὸν ἑαυτὸν νοεῖ. ἀμερῶς καὶ οὐχ οὕτως
ἐτέρως ἀλλ' ἀμερῶς ἐν ὅλῳ τρίτῳ τῶν ἀϊδίων πραγ-
μάτων. πῶς ὁ καθ' ἑνὸς ἑκάστου νοῦς. τὸ κυρίως νοητόν.

οὐκ ἔχει οὐσιώδη ἀνθρώπινος νοῦς τὸ εἶναι. ἢ τὸ τελειοῦσθαι μέτοχον διαλογικῆς. ἢ τὸ τελειοῦσθαι νόησιν. ἢ τὸ τελειοῦσθαι ἀφελῶς καὶ διανοίᾳ τοῦ ἀρίστου, καὶ πρώτου νοῦ ὑπάρχοντος ἀεὶ καὶ πανταχοῦ τοῦ πρώτου νοῦ ἑτέρου παρὰ τὸν ἀνθρώπινον νοῦν· τοῦ λογικοῦ τελειοῦσθαι διαλογικῷ οὐκ ἔχει ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἐν χρόνῳ. καὶ διὰ χρόνου. ἀμέσως τρίτῃ. λέγω δὲ ὅλον τὸ ἀπρεμὲς νοῦν. τὸ πέρας μερίσαι χρόνου. οὐ χρόνος δέ. ἐστὶν ἀλλ' ὅτι ἔστι τοῦ ἀΐδιος εἶναι τοῦ ἀρίστου νοῦ τὸ ἀθάνατος νοῦς γίνεσθαι. ἀΐδιος δὲ ἐστὶν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. ὅτι ἀνακαίνεται ἀεὶ. ἀπὸ δὲ ἕξεως οὐ τέλειος νοῦς ἐπιγίνεται. λέγω δὲ ὅτι καὶ ὁ ἀνθρώπινος, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ νοῦν ἡ τοῦ πρώτου νοῦ γνῶσις καὶ ἀφὴ ἐπιγίνεται. προσεπιγίνεται δὲ καὶ δοτέρως ἡ ἕξις ἡ τοῦ ὅλου φύσεως τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον· ὃ γίνεται τοῦ ὄντος ὄν. ἐπὶ δὴ τῷ ὅλου. λέγω ὅλον τὸ νοητὸν μονοῦ τὸ τὸ ἀγαθοῦ φύσις ἀγαθὴ καὶ ἀρίστη ἐστὶ πρότερον τὸ ἄριστον καθὸ ὅτι ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ ἄριστος ὄντως. ἕτερόν τί ἐστὶ καὶ οὐσίαν τινὰ καὶ φύσιν καθαίρεσιν οὐ δεῖ λέγειν. ἢ ἀναγκαῖον τινὰ τοῦ ἕξιν. καθὸν τὸ ἄριστον ὡς τὸ εἶναι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον τοῦ ἀϊδίου μόνου ἀναγκαῖον ἀεὶ τοῦ ἕξιν ἀεί. καὶ ἀποκρίνεται λέγων. ἢ ἀμφοτέρως. δεῖ γὰρ λέγειν, ὅτι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον τοῦ ὄντος διαφέρει. ἤτοι ἕξις αὐτοῦ· ἔχει γὰρ καὶ διὰ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον. καὶ ὁ πρῶτος νοῦς. ἔχει γὰρ καὶ παῦλον καὶ μάγιστα τὸ καθὸ καὶ ἄριστον. καὶ τοιοῦτος θεοθύμως νῦν ὁ ἀποδιδόμενος τὸ λεγόμενον. ὡς ἀεὶ ἀρίστην τὸ ἀγαθὸν ἔχει. καὶ οὐκ ἔξωθεν τὸ ἀγαθὸν. καὶ ἔστιν αὐτὸ ἀγαθὸν καὶ ἄριστον ἡ ἀνάδοχος ἕξις. ἐστὶ δὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἀγαθοῦ. καὶ ὁ ἀγαθὸς. καὶ μάγιστον οὐ ὄντος ἐστὶ τὸ ἓν. διὰ γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἕξις. ἀγαθοῦδαί τοῦ ἕξιν ὁ ἀγαθὸς

ἁπλῶς πάντα πραγμάτων ὅλα καὶ. εἰς ἕνωσιν τῆς πόλεως
συμφορον συμβάλλεται. ἢ εἰ καὶ μὴ τοῦτο. ἀλλὰ τοῦτό γε
δίκαιον, καθάπερ οἱ ἄλλοι πάντες. καὶ δικαίως. οὐ γὰρ καθ' αὑτὸν ἕκα-
στον οἱ ἐλευθέριοι. ἀμφίβολον ὅτι πλείω ἐστὶ τὰ ἐλευθερίοις
χρήσιμα. τῆς δὲ αὐθαιρεσίου πόλεως. καὶ δικαίως. ἐπεὶ τῶν ἀνθρώ-
πόδων ἕνεκα γίγνεται καὶ κτῆσις. καὶ μισθαρνητικὴ πᾶσα τέχνη καὶ
δυναστεία

τὸν ὕλεν λέγει ὑποκείμενον τὸ εἶδος. καθὼς λέγεται ὁ
ξύλος. ἡ δὲ λέγει ἐναντίαν ὡς εἶδος. οὐ καθὼς. ἡ στέρησις
ναυτία. οὐδ ὅλως σωμα παρὰ τὸν ἀνθρωπον. ὅλως δὲ
καὶ ὁ ἀριστοτέλης. καὶ μᾶλλον τὸν ὕλεν ὑποκείμενον φη.
ὡς τὸ ἀποπλατυσμένος ὑπὸ ἑαυτοῦ λέγει. σημαίνει λύεται
τὸ ζῶον ἄλλο. εἰ γὰρ καὶ ὑποκείμενον λέγομεν
τὸν ὕλεν. ἀλλ οὐδὲν ἀπέχει φαμὲν ἐναντίαν. ἀλλὰ διὰ
χάριν ἀπλῆς μαθήσεως τὸ εἶδος. καὶ τὸν στέρησιν. φησὶ
δὲ καὶ ἄμορφα ἔχουσα ἀδύ. καὶ γὰρ ἡ ὕλη μία. καὶ δὲ
ἀν λέγων. καὶ γὰρ ἡ ὕλη ἡ πρώτη οὐ σχῆμά ἐστιν ἐναντί.
ἄποιος γάρ ἐστιν. ἡ γῆ δὲ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὰ μεταξὺ ἀπὸ
θάτερα ὑπάρχει τοῖς ἄμορφα ἐναντίωσιν.
Διαφανὲς ἐστὶν ὑποκείμενον τὸ σκοτεινὸν καὶ σκότος ἐστὶν ἐκ τοῦ
σκοτεῖν. σκότος μεθέξει τοῦ σκοτεινοῦ. καὶ οὐδὲν ἔσται ἀλλοῖον
πλὴν τοῦ ἑνός. ὁ σκοτεῖν τοῦ εἶναι ἕλκειν. ἀμοιρὲς μὲν σκότος
πλάτωνα ἀρχὰς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν ἐπίθετον. οἱ δὲ
ἄλλοι οἷον οἱ πυθαγόρειοι ἐνίσαν τὸν φασὶν ὅτι τὸ
ἀγαθὸν οὐκείαν ἀρχὴ καὶ πῶς οἱ πυθαγόρειοι τὸ ἀγαθοῦ.
καὶ ἄριστον ἀρχὴν εἶναι οὐκ εἰδόντες. εἴρηται ἐν ὦ τα
ρούτῃ βιβλίῳ ἐξηπορημένοις πλὴν λέξιν. πλὴν ὅσοι δὲ ὑπο-
λαμβάνουσιν. ὡς τὸ οἱ πυθαγόρειοι. καὶ ὡσαύτως. τὸ
κρίτιστον καὶ ἄριστον μὲν ἐν ἀρχὴ εἶναι. ἄμοιρον δὲ φη τὸ ἀγα-
θὸν λέγοντες ἀρχὴν. ὀρθῶς λέγουσιν. ἀλλὰ ἀρχὴν λέγοντες
τὸ ἀγαθὸν οὐ διορίζουσιν. εἴτε ὡς ποιητικὸν. ἢ τι ὡς τοιητι-
κὸν. εἴτε ὡς τελικὸν οὗ τὸ φασὶν. εἰκαιρὸν δὲ καὶ ὡς ἐμπεδοκλῆ
τὸ τὸπος πλὴν φιλίαν ἀρχὴν ἠθέμην. καὶ γὰρ ἀγαθὸν γὰρ λέ
γων πλὴν φιλίαν. καὶ ποιητικὸν τοῦ σφαίρου. φανέρον
ὅτι ποιητικὸν εἶναι αὐτὴν οὐκ βούλεται. καὶ γὰρ
μέρος αὐτὴν ποιοῦν τοῦ μίσους τοῦ καὶ τοῦ σφαίρου. ἐμ-
φανῆ. ὅτι ὑλικὸν εἶναι οὐκ αὐτὴν ἀποδέχεται. τοῦ

τοῦτο. λέγει, ὅταν συγχωρήσωμεν τὴν φιλίαν ὠφέλιμον εἶναι. καὶ ὡς ὑλικὸν, καὶ ὡς κινοῦσαν. ἀμφότερα γὰρ ἡ φιλία ποιεῖ ἀφ' ἑαυτῆς. εἰσὶ δὲ τοῦτο δεύτερον. διότι κινδυνεύει φιλία. ἢ διότι δεῖται ὕλης. εἰ γὰρ οὕτως ἐστὶν, πολλὰ τὰ αὐτὰ ἡ φιλία ἔσται καὶ ἐστὶν, ἅπερ ἐστὶ καὶ ἡ βούλησις τἀγαθοῦ. τὸ γὰρ ἐρᾶν ἢ φιλία ὡς ἐμπεδοκλῆς βούλεται τἀγαθοῦ. τὸ γὰρ ἐρᾶν τὸ ἐναντίον ἐστὶ τοῦ μισεῖν. εἰ γὰρ τὸ ἐναντίον ἐστὶ τοῦ μισεῖν. καὶ τὸ ἐναντίον τοῦ μισεῖν ἐστὶν ἐναντίον. εἰ δὲ τοῦτο. πῶς οἷόν τε λέγειν ἄφθαρτον τὸ νεῖκος. ὃ γὰρ ἐρᾶν φιλία συμβαίνει τοῦτο μεταξὺ ὄν τοῦ φιλεῖν, καὶ ποιεῖν τὸν ἑαυτοῦ. οὐ γὰρ ἁπλοῦν τὸ νεῖκος φθείρεσθαι. οὐ γὰρ ἅμα ἔσται τὸ νεῖκος καὶ ἡ φιλία. ἡσυδὸς ἄρα ὅτι τὸ νεῖκος ἄφθαρτον ἐστὶν ὡς ἐμπεδοκλῆς ἀποδέχεται. ἀναιρετέον δὲ, ἀρχὴν κινητικὴν, τὸ ἀληθοῦ. ἢ τὸ τὸν νοῦν εἶναι τῆς τοῦ. ἀεὶ γὰρ ἐπὶ τὸ νοῦν ἕνεκά τινος κινεῖ. ἔστιν ἡ. οὗ ἕνεκα ὁ νοῦς κινεῖ. καὶ τί ἐστὶ τοῦτο τὸ λεγόμενον. πολλὰ φησὶν εἶναι λέγων. εἴτε τὰς μὴ ἐναντιουμένας. μηδ' ἐναντίας εἶναι τὸ αὐτῷ μεταξὺ ὄν. ἀεὶ δ' ἐπιγίνεσθαι. εὐρήσει δ' ἀπὸ τῶν ἐξωθεν λέγουσιν. ἀρχὰς ποιοῦσιν τὸ ἐναντία. καὶ χεομένους δὲ εἰ τὸ τῶν ὅλων σώματα γένοιτ' ἄν. ἀεὶ δ' ἐπιπορεύ-

εἰς ἕτερον. διὸ καὶ πολλαὶ οὐσίαι ἐνεχήσουσι. καὶ πολλαὶ
τῶν ἀφθαρσίας τετύχηκε φθορείας. ἀλλὰ καὶ ὅτι
ἀρχαὶ λέγουσι. καὶ ὅλα ἐκ τοιούτων συνεστῶτα οὐσίαι ἀρχαί.
φλογώδης, οἷον. οἱ μὲν ὕδωρ ἀρχὴν ποιοῦμενοι ἐξαίρε-
τον καὶ οὐρανίου καὶ θεοῦ, καὶ καθόλα φλογώδεσι λέγουσι. τὴν
αὐτὴν δὲ τοῦτ' ἔστι τὰ μὲν οὐσιῶν εἶναι φθαρτά. τὰ δὲ ἄφ
θαρτα λέγειν, ἐραθύμησαν. ἀναγκαῖον γὰρ ἓν εἶναι. ὅθε-
τι ἐκ τῶν οὐσιῶν οὕτων ἀρχῶν. τὰ μὲν οὐσιῶν φθαρτά
ἐστι. τὰ δὲ ἄφθαρτα. ὁμολογοῦσι γὰρ ἀεὶ τοιαῦτης ἐξάγου ποι.
ἐκ δὲ τοῦ πεπερασμένου σώματος τὰ οὐράνια. ἐξάγων δὲ
τὰ ἐνυλοειδέστερα λέγειν. καὶ ὅτι τὰ μὲν οὐσιῶν εἶναι φθαρ-
τὰ τὰ δὲ ἄφθαρτα. ἐκεῖνοι δὲ οὐχ ἑξοῦσι. τὰ αὐτὰ πᾶ-
σιν ὑποκείμενον τοιοῦσιν. Τὴν φησὶν. ἀέρα μὲν. ὡς
οἱ περὶ Θαλῆν ἐκεῖνον μὲν οὖν ὡς καθόλα φλογώδη. καὶ λε-
πτόν. ὅτι δὲ. οἱ δὲ ὥσπερ οἱ περὶ Ἀναξιμένην. ἵνα μὴ
τοῦτο παθεῖν. πολὺν γὰρ ἡδόξα ὧν φυσικῶν καθόλων.
τὸ μηδὲν ἐκ τοῦ μηδαμῶς ὄν τε γίνεσθαι. τὸ φασὶ τὸ ὂν μὴ
ἀγένητον. ἀλλὰ καὶ διαπεῖ ἐκ γένεσης. καὶ τὸ ἄπειρον
τοῦ ἀέρ γένεσιν εἶναι. οὐθὲν λέγει. ἔμοιγε δοκῶν. λέγει
ὅτι καὶ ἐκ δύο ἀρχῶν ποιοῦσιν. οἷον τὸ ἐναντία. καὶ
ἐκ δύο λόγων, οὐκ ἀρκεῖ ἔμοιγε ἐκ τοῦ ὀλίγα ἔχειν. ὡς
ὅτε εἶχεν ἀναξιμένην ἄλλων ἀρχῶν κυριωτέραν τοῦτ
ὑποκεῖσθαι. ὡς οὐκ ἐκ πλειόνων συνεστώτων νοῶν.
ἐξαίρου γὰρ καθόλα καὶ ἐκ σωμάτων ἑπτὰ περιέχει. καὶ ὅλων ἀε-
ρίων τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἄλλων ἀρχῶν ὑποκεῖσθαι κυρι-
ωτέραν τίθησι. λέγων. Οὐδὲ γὰρ ἐκ μεθέξει καθόλου λέ-
γοντας ὧν ἐκ σωμάτων ἐκ ἐκ δὲ γίνεσθαι. πῶς φησὶ μεθέξει
τούτων ἡ ὕλη, ἢ μὴ ἐστιν ἄλλο κυριώτερον τὸ κινοῦν καὶ
ἀμφότερα. ὅλως τε ὕλῃ, καὶ τοῦ ἀεροῦ εἴδους ἐν τῇ
ὕλῃ γινομένου. ὡς αὐτοί φασιν. ἀεροῦσθαι. εἰ γὰρ ἀ=

καὶ ὡς οὐκ ἔσται γένεσις, οὐδ' αὐτὰ τὰ οὐνία ἔσται, ἅπερ ἐν
τῇ περὶ οὐνοῦ, ἀγένητα δέδεκται καὶ ἄφθαρτα, ἀγεῖ
μέγει ἀεὶ τὴν εἶναι. ἔσται ἀρχῆς ἀρχή. καὶ τούτης ἑτέρα.
καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον, ὥς περ οἱ θεολόγοι φασίν. εἰ γὰρ
ἔστι τοῦ ἡρακλέους ἀρχὴ ὁ ζεύς. καὶ τούτου ὁ κρόνος. καὶ
τούτου ἑτέρα. ἢ πάγιν εἰ ἔσονται τῶν τῇδε ἀρχαί. τὰ
εἴδη. καὶ τούτων οἱ ἀριθμοί. καὶ τούτων ἡδυὰς καὶ τὸ ἐν.
ἐπ' ἄπειρον ἡ πρόοδος ἥξει. ἄγωστε. εἰ εἰσὶν ἀρχαὶ αἱ
ἰδέαι ὡς ὁ πλάτων λέγει. ἢ ἀριθμοὶ ὡς οἱ πυθαγόρειοι φασί,
οὐδενὸς ἔσται αἴτια, ὥς περ ἐν τῷ μείζονι ἄγφα δέδεκ-
ται. καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς δύο δειχθήσεται βιβλίοις. εἰ δὲ
μή. τουτέστιν. εἰ δὲ λέγει τίς ὅτι ψεῦδος τὸ μὴ εἶναι τὰ
εἴδη. καὶ οἱ ἀριθμοὶ τινῶν αἴτια. εἰ σὶ γὰρ συγχωρητέον
αὐτῷ τοῦτο νῦν. ἀγὰ κινήσεως αἴτια, οὐδαμῶς ἔσονται
τὰ εἴδη καὶ οἱ ἀριθμοί. συγχωρήσας οὖν ὅτι εἰσὶν οἱ ἀ-
ριθμοὶ αἴτια. ἐρωτᾶ. πῶς ἐξ ἀμεγέθων τῶν ἀριθμῶν
καὶ διωρισμένων ἀπαγήλων ἔσται μέγεθος. καὶ συνεχεῖς.
ὁ γὰρ ἀριθμὸς οὐ ποιήσει συνεχές. ἀδύνατον γὰρ μονά-
δα, μονάδι συγκαθῆναι. τὸ δὲ οὔτε ὡς κινοῦν. οὔτε
ὡς εἶδος. αὐτὴν τοῦ. ἀγὰ μὲν οὔτε ὡς κινητικὸν αἴτιον.
οὔτε ὡς εἰδικὸν ὁ ἀριθμὸς ἔσται. εἰ πῶν δέ. ὅτι οὔτε τὰ
εἴδη. οὔτε οἱ ἀριθμοὶ εἰ σὶ κινητικά. λέγει ὅτι οὐδὲ
ὧν ἐναντίων. οὐδὲν ἔσται ποιητικὸν καὶ κινητικόν.
οἷον φέρε. τὸ κακόν. ἢ τὸ ἄνισον. τὸ γὰρ ἐναντίον δύ-
ναμίς ἐστι. καὶ δύναται ἐνεργῆσαι. ὥς τε ἦν. ὅτε μὴ ἐ-
νήργει. πᾶσα γὰρ ἐνέργεια δυνάμεως ὑστέρα. ὅτε οὖν
οὐκ ἐνήργει καὶ οὐκ ἐποίει. οὐδὲν ἦν ὧν ὄντων. ὅπερ
ἀδύνατον. δέδεικται γὰρ, ὅτι ἀΐδια τὰ ὄντα. ἀναιρε-
τέον ἄρα τὸ λέγειν. ὅτι τὸ ἕτερον ὧν ἐναντίων ἐστὶ
ποιητικόν. δυνάμις γὰρ ὄν τὸ ἐναντίον ὡς εἴρηται.

ἀμόριστον λέγει. καὶ μεμαθήκαμεν καινοῦ αὐτοῦ ὄντος ἑκάστου πυξίδιτε μήκους. οὐ γὰρ συμβαίνειται ἄπειρόν τι εἶναι λέγειν. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. πάντες γὰρ σχεδὸν τὰ πάντα καινὰ ἀπὸ καλάτι λέγουσιν. καὶ συμβαίνει ἄλλα καὶ ἄλλα ἀρχὴν λέγειν οὐσίαν ἄλλην ἐξ ἧς τὸ εἶναι φασὶν. ὅθεν ἐκ σχεδὸν ἅπαντα οἴονται τῆς μονάδος ἀρχὴς οὔσης καὶ συμβαίνειν τὰ ἐκ ταύτης ἀρχῆς. οἷον τὸν τριτώνου. ἢ τὸν κύβον οὔσης. οὐδὲν γὰρ μονάδι καὶ κύβῳ καινόν. ὥστε ἐδόκει οὐ τοῖς ἐφημένοις. ὅ τοι μὲν σωκράτης ἕτερος ἑτέρῳ καὶ κατὰ σάρκα μεν. καὶ εἰ λόγῳ σαφεῖ τοῦτο χωρίσειεν. ὥστε καὶ διαλοῦσθαι ἀλλήλοις καὶ πολιτεύεσθαι καὶ διάφορα σοφίζεσθαι, καὶ τοὺς ὁμοίους ἀρχαὶς. ὅσους γὰρ πλῆθος ἀρχῶν. ἀ ἔφεξα. ἢ γὰρ σοφία ἀρχὴ οὐ τοιοῦτο ἀ ἔφεξα ἐφάνη. ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ἕν. οὐ πολιτεύεσθαι καλῶς, ἀλλὰ πεζομένως καὶ ἀρίστως. ἆρα ἡ σοφία ἀρχὴ ἀ ἔφεξα. καὶ τοῦ καλῶς τὸ ἕν πολιτεύεσθαι αὐτὴ ἐστιν. ἐοικὸς τὸ ἐφημένῳ οὐ σὺν ὑπαγηλῶν οὐ πεζομένῳ οὐ καλῶς πολιτεύεσθαι. ἀλλὰ ἀρίστως. οὐκ ἂν εἴη ἀρχαὶ σοφαί. οὐ γὰρ ἀΐδιον ἢ σοφὸν ἀνθρώπῳ, ἀλλ' εἷς κίναιδος. μία ἀρχή. εἰς θεὸς ἐκ πολλὰ γὰρ ὧν σοφῶν αὐτὰ ἐστιν. ἀτοπώτερον. ἀλλὰ μεθέξει καὶ τῷ βουλήματι τοῦ πρώτου καὶ μοναρχικῶτάτου ἐξηρτῆσθαι τὸν νοῦν.

σχόλια εἰς Ε μ, ὧν μετὰ τὰ φυσικά.

Ἐνδέχεται δὴ τὰς προκειμένας ζητήσεις. ἐν οἷς μὲν περὶ τὰ φυσικὰ πλεονάζει. ἐν οἷς περὶ τῆς πρώτης καὶ ἀκινήτου ἀρχῆς. ὅπου νοῦς ὁρᾶν καὶ ἐνέργεια. σαφῶς παρίστασθαι ἀμοιρούσης τοῦ σωματικοῦ. διρρύσεως δὲ καὶ τοῦ δηλουμένου ὑφ' ἡμῶν ὑφειμένου καὶ μὴ τῆς πρώτης ἀρχῆς. καὶ ἔτι καὶ δὲ τοῦ πλανωμένου σαν-

τὸς σώμασιν· ἀσώματα γὰρ καὶ αὐτὰ καὶ ἀκίνητα δεῖ οὐσίαι.
ἀνώ παρούσῃ βιβλίῳ, ὁ μὲ Μετὰ τὰ φυσικὰ καὶ ἰῶ ἐφεξῆς
καλοῦσι, ν. ὁ αὐτὸς ἐκ τῆς ὅλης θεωρημάτων, ζητοῦμεν πότε-
ρον παρὰ τὰς αἰσθητὰς οὐσίας τὰς ἀϊδίους ἀρχὰς δόξας, καὶ ταύ-
της πλείονας ἢ μίαν παρὰ ταύτας ἐνστατέον, εἶτα τί μία
ἢ πλείονα. καὶ πῶς ἐκ τῶν εἰδῶν αἱ ἰδέαι. καὶ ὁ τῶν εἰδῶν
ἀριθμὸς. καὶ περὶ τῶν, εἰ τῶν ὄντων ἀρχαὶ ἀϊδίων αἱ ἰδέαι. καὶ
οἱ ἀριθμοί. καὶ ἀνωμάλῶς ὡς μὲ διαλέκτικα. περὶ τῶν ἀφθάρ-
των. εἰ δὲ ὡς ἔν. περὶ τοῦ τρίτου. λέγουσι δέ τινες περὶ μὲν
τῆς ὡς αἰσθητῶν ὑλικῆς οὐσίας. εἶναι μὲν ἀϊδίαν τῆς
φυσικῆς ἀκροάσεως· ὑπάρχουσι δὲ λοιδορίαν ἐν ᾧ βέβη-
κεν τῆς θεωρίας ἐκείνης. περὶ δὲ τῆς κατὰ μέρος καὶ φθαρ-
τῆς οὐσίας· λέγω περὶ μὲν ὕλης καὶ εἴδους. εἶναι μὲν οὖν
ἐκείνους, ἐξ ὧν ὁρᾶσθαι κινούμενα τὰ ἐν τῇ παρούσῃ
θεωρίᾳ. λέγω· εἰ δὲ τῆς αἰσθητῆς καὶ φθαρτῆς οὐσίας
ἀκίνητος καὶ ἀΐδιος καὶ ἀθάνατος. ἢ οὐκ ἔστι. καὶ εἰ
μὴ ἔστιν. εἰ ἐστὶ τὰ ἀθάνατα δεῖ τῆς αἰσθητῆς οὐσίας
οὐσίας. μεταβάλλοντα δ' παρὰ τῶν ἄλλων λεπόμενα θεω-
ρητέον· οὐδὲν γὰρ ἐνδεικτήσονται τὸ ἀεῖν τοῦ μετα-
βάλλειν παρὰ τῶν ἄλλων βέλτιον. βουλόμεθα εἰπεῖν ὅτι
ἐκείνης. εἰ ἐκείνως. ἢ μὴ ἀρα τὸ πρῶτον. αὐτὴ τοῦ θεω-
ρουμένου καὶ ἀπλῶς τὰ θεάλλων ἄλλων λεπόμενα
τεθεωρηκέναι βούλεται. ἀπέλιπεν εἰπεῖν. ὅπως ἔστε
μὴ μὲν καθ' ὅλου λέγουσι μὴ δεῖν ἔνοχοι ὦμεν. εἰ δὲ
δεῖ λέγειν ὅτι τὸ αὐτὸ πλείω τε ἔστιν ὑπάλλων λεπόμε-
νον καὶ ἀθάνατον. εἰ μὴ καθ' ὅλου λέγουσιν. ἀπορήσειεν ἡμᾶς
μὴ ἀρτιομερῆ οὺς ἔστιν ὅλων δοκεῖν. καὶ οὐ δὲ ἔστι
εἰς ἀθανάτους ὑποπεσεῖν οὐκ ἐοικότα. ὡς γὰρ ὁμοῦ τε ἐσόμενος
πάλιν. οὐ συγκαθαιρούμενος ἀλλ' ἔστιν ὅλως ἀπλῶς,
οὕτως οὐδὲ ἡμᾶς οὐδὲ ἀνθρώπους ὑπάλλων λεπόμενα ὑπὸ ἀνὸ

χειροτονεῖν αὐτοὺς βουλόμεθα. δείξαντες ἐκ τῆς ἀρχιερατικῆς τοὺς αὐτοὺς, ὡς οὐ συγκαινοῦμεν τοῖς ὑπὸ τούτων λεγομένοις τὸ μὲν ἱερατικὸν φῶς ὑπὸ τούτων λύεσθαι μὴ νομίζειν, οὐκοῦν αὐτοῖς καὶ ἡμεῖς ὡσαύτως ἀφιστάμενοι αὐτῶν καθαιρεῖ= σθαι ἀνεύρεθα. ἐκ τοῦ τοίνυν ἐνίστασθαι τοὺς αὐτοὺς ἀλλήλοις. ὡς οὔτε ἀρχιερατικὸν τοῦτο. καὶ ἱεροὺς ἐλευθεροῦμεν ὧν εἶχον. οἷς ὑποπεσεῖσθαι μέλλουσιν οἱ τούτοις ἀρε= σκόμενοι. εἰ δέ τι καινὸν ἡμῖν τε καὶ ἐκείνοις ἐφ' ὅτῳ μᾶλλον βουληθείη δέ τις καθαίρεσιν τοῦ δόγματος. καὶ διὰ τοῦτο καθῃρεῖν ἐνίστασθαι. οὐδυσχεροῦμεν ὡς καθῃρεῖν μόνων ἃ δὴ σφαλερῶν. ὡς ἔστι γὰρ ὅταν τις μόνος ἡ= μᾶς αἱρετικὸν ἢ ἀφειλῶς λυπῇ τι. ὃ τῶν δὲ καὶ ἁγίων τὸ αὐτὸ πάσχουσιν ὁρᾷ. μετρίως φέρειν. διὰ τὸ ὁρᾶν καὶ ἁγίους αὐτῷ συμπάσχοντας. οὕτω καὶ περὶ τοὺς λόγους. ὅταν γὰρ τις μόνος ἐλαττῇ τι τοῦ ὅλου δόγματος. ἀνε χόμεθα. ἀμέτρως καὶ ἀσυλήπτως πάσχοντι ἀλλήλοις μόνος ἀπαλλάττειν. εἰ δὲ καὶ ἁγίους τῷ τὸ αὐτὸ πεπο= νθέναι ἴδοι. οὐ δυσχεραίνει τοσοῦτον. ὅσον ὅταν μόνος αὐτὸς πάθοι τι. ὡς τε ἐπὶ σφαλερῷ τῷ καινὸν ἡμῖν τε καὶ ἐκείνοις. τοῦτο δὴ καθῃρεῖν δυσχεραίνομεν. τοιγάρ= τοι. οὐδυσχεραίνομεν. ὡς καθῃρεῖν μόνων ἀλλ' ὡς ἐπὶ καθῃρεῖν ἀφειλῶς γὰρ ἀπὸ ἡμῶν ἥψατο τοῦ πάθους. ἀνεχόμεθα μετρίως. διὰ τὸ καὶ ἁγίους ἔχειν ἡμῖν τοῦ τοιούτου συναλγοῦντας. τὸ δὲ. ἀλλαπλοῦν γάρ. εἰ τῆς ἀληθείας. πάντων λέγει. τὸ δὲ μὴ χεῖρον. ἂν εἰ τοῦ ἀλλαπλοῦν γάρ καὶ φίλιον ἡμῖν ἔσται. ἑαυτῶν ὑφ' ἡμῶν λειφθησομένων. τὸ μὲν. πάντων ἴσον ἔσται ὧν ὑπ' ἐκείνων λεγομένων. τὸ δὲ μὴ χεῖρον. ὅτι γὰρ τοῖς ἔλαττον φρονεῖν ἢ τῆς ὠφ' ἡμῶν πυθαγορείων καὶ πλά= τωνος δόξης. πάντων ἔσται ἢ τῆς τοῦ πυθαγόρου καὶ πλάτω= νος δογμάτων. ὅτῳ δὲ λοιπὸν τοῦτο δογμάτων συμβάτῳ. οὐ

χειροτονεῖν τοὺς

χείρονα δύο δ' εἰσὶ δόξαι αἱ τούτων. ἀνάγκη μαθηματι-
κὰ φανὴν οὐσίαν εἶναι τινά. • Διὰ τίς αἰτίας. ἢ διὰ τὰ
ὑπὸ τῶν συμβαινόντων καὶ ἀλόγων λεγόμενα ἀπορεῖσθαι
ἄν τις θείη ταῦτα. πρῶτον ἐκ τούτων ἐκτιθεὶς
τοὺς τούτων λόγους. καὶ οὕτως ἐπισκοπεῖσθαι αὐτούς. λέγε-
ται οὖν. ὅτι μὴ δύο εἰσὶ δόξαι περὶ τούτων, τοιαῦται. δύο εἶσιν αἱ
τούτων δόξαι· μία μὲν τῶν ἀριθμῶν καὶ γραμμῶν, καὶ
τῶν συμβόλων τούτοις ἐπὶ πάσαν. ἀφ' ἧς δὲ τῶν ἰδεῶν. ἀπ-
ορώτεραι δὲ οὐσίας αὗται εἶναι. ἢ τοῦ ἐνεργείᾳ καὶ κατ'
αὐτά. οἱ μὲν γὰρ γραμμὰς καὶ τὰ ἐπίπεδα. καὶ τοὺς ἀριθ-
μοὺς· οἱ δὲ τὰ εἴδη. καὶ ταῦτ· οἱ μὲν τῶν πυθαγορείων. δύο
φήμην. καὶ δύο φύσεις ποιοῦσι τὴν μαθηματικὴν καὶ τὰς ἰδέ.
ἀγαθὸν μὲν τὸν ὡς καθ' ἑκατὸν. καὶ ἀγαθὸν αὐτὸ αὐτῶν ἰδεῶν.
ἀγαθοὶ δὲ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς ἰδέας τὰς αὐτῆς ποιοῦσι φύ-
μην διαφέρειν ἀπὸ λόγου τὸ εἶναι. ἔστι δὲ καὶ οὐ τοῦ πυ-
θαγορείου. τὰς μὲν ἰδέας ἀποδεικνύουσι. καὶ οὐδαμῶς
ἀφορίζουσι. μόνας δὲ τὰς μαθηματικὰς οὐσίας εἶναι
φασί. σκεπτέον φησὶ πρῶτον περὶ αὐτῶν μαθηματι-
κῶν. μηδεμίαν ἀφιστᾶσι φύσιν· μηδὲ διαιρέσεις
τοιαύτας, ἢ ὅλως ἀναγκαῖον, ἢ τοῦ μαθηματικοῦ
λέγουσι. καὶ τὰ αὐτὰ ἐφ' ἑκάστων· ἢ τοῦ μὲν οὕτω
τοῦτο σκεπτέον. οὐδὲ πολλῶν· τοῦτο δὲ τοῦ πρώ-
του σκεπτέον· εἰ ἔστιν ἀρχαὶ τὰ μαθηματικὰ τῶν ὄντων.
ἢ οὐ μόνον οὐκ ἐξ ἀρχῶν· ἢ ὅλως ἔστιν ἀνυπάρξει. μὴ
ἀρ' ὡσαύτως· πῶς ἔστι· πότερον ἀνεμπτὰ καὶ πεπαῦλα ὡς· οἷον
τὸ ἡμίκυκλον δοκοῦσι· ἢ ἐξ ἀφαιρέσεως ἄλλων μᾶλ-
λον, καὶ τὸν εἶναι ἁπλᾶ· ὡς αὐλὸν πτηνὸν ἀρίστου πλοῖ·
καὶ ἡ φύσις δοκεῖ ἀληθεία· ἔστι μὲν τὰ τῶν μαθημα-
τικῶν ἀπόκειμαι. ἀκίνητον φησὶ καὶ τοῦτο ἄνευ ἰδεῶν χωρὶς
νόμου. ἔστι γὰρ νόμος καὶ ἔθος ἐστὶν ὃ ἔστι τὸ ἀκίνητον

ἀποφαίνεται. ἐπιστήσεται καὶ λαὸς ὧν ἀγῶν περὶ ὧν
τοιούτων δόξας· ἵνα μὴ μένουσαι ἀνεξέλεγκτοι τεράτων
τοὺς ἐνθουσιάζοντας. εἴρηκε δὲ αὐτὸ τοῦτο, περὶ ἁπάντων πρώτων
καὶ ἀκινήτων ἀρχῶν τίνες καὶ πόσαι εἰσί. διὰ τὸν νόμον
φησὶ λοιπὸν καὶ τὸ ἔθος ἐπιστήσεσθαι τὰ τοιαῦτα
διεῖν βούλομαι. ἔστι δὴ οὐκ ἰδίαν. δεδήλωται μὲν
πολλαχοῦ. τεθρύμμηται δὲ καὶ ἐξ ἑτέρου τὰ τοιαῦτα
ἡμῶν ἤχθη. καὶ ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς λόγοις. καὶ οὐκ ἔδει
πάλιν τὸν περὶ αὐλῶν ἀγῶνα δι' αὐτῶν λόγον. ἀμφὶ δὲ τὸν νόμον
καὶ τὸ ἔθος, πάλιν ἐπισκεπτέον τοιαῦτα. μετὰ τὰ
περὶ ὧν μαθηματικῶν σκέμματα, ἐπὶ δὲ φησὶν ὅταν
ἐπισκοπῶμεν τὰ περὶ ὧν ἰδιῶν. οὗτος ἡμᾶς
ὑπομνηστέον. ὡς ἄρα οὐσίαι καὶ αἱ ἀρχαὶ εἶεν αἱ ἰδίαι
ὧν ὅλων. ἢ οὔ. μετὰ γὰρ ταῦτα ὧν ἰδιῶν ζήτησιν ποιεῖσθαι
λοιπὸν ἐστὶν ἰδίαν ἡμᾶς. εἴτε δὴ ἀρχαὶ καὶ οὐσίαι ὧν
ὅλων αἱ οὐσίαι. εἴτε μή, ἢ τὸ μετὰ ταῦτα λαὶ ἰδίας αὖ
ἰσχνότητα ποιεῖσθαι ζητήσεως, ἴσον ἐστὶ θέμενα γὰρ τὸ δεῖ
ἐξωθεν οὐκεῖον αἱ ἰδίαι. λοιπὸν ἐστὶ λέγειν ὅτι ὅλως ἀρχὰς
πρώτας οὐ φασὶν εἶναι ἀρχαὶ ὧν ὅλων. τὸ γὰρ ἀ-
πλῶς μὴ ὄν. οὐδενός ἐστιν ἀρχή. τοῦτο εἰπὼν. καὶ ὅτι
χωρὶς τοῦ βουλόμενος. ὡς ἔλεγον ὁ μαθηματι-
κὸς διαιρεθῆναι δυνατόν. ἀναγκαῖον ἄρα εἶναι, τὰ μαθη-
ματικὰ οὐσίαν τινές. καὶ φύσεις. καὶ ἐνταῦθα ἀμφὶ μὲν
τοιούτων. ἢ οὐ τοῖς αἰσθητοῖς εἶναι. ὡς τὰς τινὲς ὧν τι-
θεμένων λέγουσι. λέγουσι γάρ τινες τούτων, ὅτι ὡσπερ
ὑλομικὴ τριχῆ. οὕτω φέρε καὶ θεωρεῖσθω. ἢ τοῦ ὄντος
οὐ τοιοῦτόν ἐστι. καὶ οὐ θεωρεῖν μελέτη. καὶ καθαὼ τὸν
ἐστιν. ὅμως ἐν λόγῳ θεωρητὴ, ἡ μὲν οὐσία τοῦ φανῆναι.
ἡ δὲ τοῦ σωματοῦσθαι ἐν λόγῳ τοῦ σωματὸς σώματι.
οὕτω καὶ τὰ μαθηματικὰ σύνεστα καὶ καθαίρεται ὄντ

ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἔστιν, ἢ οὐδὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἔστι τὰ μα-
θηματικά, ἢ οὐκ ἐν τούτοις. ἀλλὰ καὶ καθόλου τὸ ἐν πολλὰ
μὲν ὄντα. ὥστε δῆλον ὅτι ἀσώματά τινα καὶ ἄλλην τινὰ καὶ ἄλλας
οὐσίας. ἢ εἰ μηδὲν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἔστι. μηδὲ καθόλου λέ-
γεται ὅλως οὐκεῖόν τινα εἶναι καὶ μαθηματικὰ ἀλλ' ἢ μόνα
ὄντα. ἢ ἄλλον. ἀλλὰ λόγον τινὰ δοτέον ὡς οὐ τὸ βουλόμενον ἐξ
ἀφαιρέσεως, ὥστε φανεὶν ἀμφισβήτησιν ἡμῖν εἶναι.
οὐ γὰρ εἰ τοῦ ἀεὶ τὸ μαθηματικὰ. εἶναι γὰρ καὶ ἡμᾶς
φησομέν. ἀλλὰ δεῖ τὸν τρόπον τινὰ ὑπάρξεως πῶς τὸ
εἶναι ἔχοντα. τὸ τρίτον εἶναι ἐνιαχῶς καὶ καθόλου. ἢ οὐ
τοῖς αἰσθητοῖς ἔστι, ἢ ἐξ ἀφαιρέσεως. ὅτι μὲν οὖν
ἐν τοῖς αἰσθητοῖς αἴτιόν τι εἶναι. καὶ αἴτιον ὅλως ἁπλῶς
πᾶσι δῆλος. ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς ἀσωμάτοις ::

Εὐθὺς ἀρχὴ ἔστι τῶν ἐλλιπῶν ὀνομάτων, ὅτι τὸ μαθημα-
τικὸν οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς. ἀλλὰ σῶμα αἰσθητόν.
καὶ φησὶν ὅτι μὲν οὖν οὐκεῖόν τὸ μαθηματικὸν ἐν τοῖς
αἰσθητοῖς ἔστι. καὶ ἐν τῷ ὅλῳ ὅλα τοῦτο λέγει ὅτι ἐν τῷ ὅλῳ
μαθήσεως. ἐνδέχεται γὰρ ἔστι τοῦτο ἀκούειν ἀστρονομικῶν. εἰ τὸ
μαθηματικὸν σῶμα τετραχῶς λαμβάνεται. ἔστι δὲ καὶ
τὸ αἰσθητὸν καὶ φυσικὸν σῶμα τετραχῶς λαμβάνεται. ἔστι δὲ
τὸ μαθηματικὸν σῶμα, οὐχ ὡς φυσικῷ σώματι. ἐχόμενα.
αὐτοῦ μαθηματικοῦ λαμβάνεται. ἐν τοῖς τοῦ αἰσθητοῦ
διαιρέσεσιν. ὥστε τι ἐχόμενον σῶμα διὰ σώματος, ἀλλὰ
δύνασθαι. διοῦ λόγου λόγων ἔστι. ὅτι ἀδύνατον τὸ μαθη-
ματικὸν στερεὰ, ἀλλὰ ὄντα ἄρα τὸ φυσικὸν. ἐν τούτοις
εἶναι. διὰ τοῦ αὐτοῦ δεικθήσεται ἔστι. ὅτι οὐδὲ ἀλλοιώσεις ἀλλὰ
κινήσεις καὶ φύσεις. λείπεται δὲ ἄρα δυνάμεις καὶ φύσεις
τὰ πέρατα τούτων, τὸ ἐπίπεδα καὶ γραμμὰς. ἡμεῖς
ἄρα καὶ διὰ τοῦ ὀπτικοῦ. καὶ διὰ ἀριθμητικοῦ. καὶ ἔστι οὐ
τοῖς ἐπιστήμαις ὑποβεβλημένα ἀκολουθεῖ

αὐλὸς ἐν ζωῇ θηλυδρίας. κριὸς ἐν ζωῇ σώφρων. ὁ τ-
θλιμμένος γραμμὴ. λείπομαι γίνεσθαι τῶν δυναμέ-
νων αὐλῶν γίνεσθαι σημεῖον ἐντερόν. οὐ γὰρ συνεχὴς μὲ
τρεπτὸν λέγουσιν. ἐντερὰ δὲ εἶναι ἐν αὐλοῖς τὰ θη-
τικὰ καὶ λεπτὰ καὶ σπάνια. τὰ δὲ παχέα καὶ πυκνὰ
καὶ ἐν ταῖς γραμμαῖς καὶ σημείοις. ὑποθήμερον δὲ
καὶ ἐν ταῖς αὐλητικαῖς εἶναι κινουμένοις τῆς γραμμῆς. μὴ
κινουμένης καλῶς διαιρεθῆναι. ὥσπερ περιχωρεῖ ἀνάγκη
συνεπικινεῖσθαι καὶ ταῖς ἐν αὐλῷ σάρξι. ἐντερὰ μὲν
οὖν ἐστι. μὴ ἀκίνητα δὲ, εἰ γὰρ μὴ τὰ ὑπὸ τοῦ γραμ-
μὴ συνεχῆ. ὥστε διαιρεθήσεται ὑπὸ τῆς γραμμῆς. εἰ μὲν γὰρ
μὴ ἔσται καὶ σάρξ, δυνατὸν ὡς λέγειν. ὅτι ἀδύνατον
ἀπαγγέλλων διαιρεῖ ἡ γραμμή. ἔσται δὲ οὐχ ἁπλῶς
συνεχὴς γὰρ ἡ γραμμή. ἀνάγκη περινομένης τῆς σαρ-
κὸς διαιρεῖσθαι καὶ τὴν γραμμήν. ὁμοίως κεχρωσμένης τῆς γραμ-
μῆς, διαιρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πάθους. καὶ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀ-
πάντων ἁπάντων. τὰ δὲ ἀδιαίρετα ἔσται τὰ
αὐλοὺς φύοντα, ἢ αὐτὰ μὲν μὴ. καλὰ δὲ ἐξῆς. λείπεται δὲ, ὅτι
οὐκ ἂν διαιρεῖ ἅπαντα αὐλοὺς φυσικὰς σάρκας λείπεται τὰ
αὐλοὺς φύοντα. ἢ οἱ μαθηματικὴς σάρκας ἔσται δὲ ὡς
ἐν ὑποκειμένοις αὐτῶν ταῖς αὐλοὺς φύουσι. ἢ τὰ μαθη-
ματικὰς σάρκας καὶ ἀδιαιρέτους. διαιρουμένου ταύτῶν
αἰσθητῶν καὶ φυσικῶν σαρκῶν. ἢ τὰ γινομένων ταύτῶν
διαιρέσεων καλῶς. αἱ ἐν αὐλοῖς ὡς ὑποκειμένοις
οὖσαι μαθηματικὴ καὶ σάρκες διαιρεθήσονται. ἐν δὲ
τῇ λέξει ἢ τὰ οὐ διαιρεῖ. ἢ λανθάνει ἔσται. ἢ ταῦτα
μὲν, ἔσται δὲ ἐν αὐλοῖς ταῦτα, ὑποκείμενον δὲ τὰ μὲν,
ἔστιν ἅπαντα. τὰ ἔσται ἀδύνατον ταῖς ταῦτα φύ-
ουσι. ἐν ᾧ, τὰ διαιρεῖ τὰς φυσικὰς σάρκας ἀδιαιρέτους
λείπεται. ἢ λανθάνει ταῦτα μὲν μὴ λείπεται. ἔστι μηδόλως δὲ ἀνυ ἐνδε-
χόμενα. ἀμφὶ διαιρεῖ. ἔσται δὲ ἐν αὐλοῖς ταῖς διαιρεῖσθαι

γραμμαῖς. ὥστε φησὶ συμβαίνει εἶναι ὀξυγώνια αἰ δύο τῶν φυσικῶν ἐπιπέδων. ἓν ἀμβλυγώνιον· τὸ δὲ παρὰ τὰ φυσικὰ ἐπίπεδα. καὶ τὰ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασι· καὶ τὰ παρὰ τὰ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς. ἀμβλυγώνια ὑπὲρ γῆν. γραμμαὶ δέ φησιν εἶναι τὴν τε πλευρὰν. καὶ τὴν διάμετρον τὴν τε τοῦ ἑξαγώνου καὶ τὴν τοῦ δεκαγώνου πλευράν. ταύτας δὲ λέγει δύνασθαι τὰς τετραπλευρούς. φησὶν δὲ πλευρὰν εἶναι· τοῦτο δὲ ἐστὶ δύνασθαι τὸν ἐκ τῆς πλευρᾶς γραμμῶν ἴσον τετράγωνον. μείζονα δὲ εἶναι τὴν διάμετρον τῆς πλευρᾶς· τὸ δὲ μεῖζον ἐστὶν ἐπὶ πάντων ἐπιπέδων. ὁμοίως μὲν. ἐν φυσικῶν ἐπιπέδων. καθαιρεῖσθαι δὲ εἶναι. ὁλόκληρα ἐμπίπτοντα. ὁμοίως δὲ γραμμῶν ἴσαι τὸ ὁμοίως ἐν ἐπιπέδων ἐν ἑκατέροις μαθηματικοῖς σώμασιν ὄντων. τρεῖς δὲ γραμμῶν ὁδαί. τὸ σωτὸν τοῖς. τοῖς καθαιρεῖσθαι οὖσιν ἐπιπέδοις. ἀφῶν ἁπλουστέρων τῶν μαθηματικῶν ἐπιπέδων. ἢ καὶ σώματα γίνονται. τὸ ἓν μὲν γὰρ δὶς γραμμῶν ἴσαι. τὸ δὲ παρὰ τὰς γραμμὰς ἐν τοῖς καθαιρεῖσθαι ἐπιπέδοις ὑπάρχουσιν οὐ ῥητοί. λέγω δὲ αὐτὰς τὰς καθαιρεῖσθαι οὐ ῥητὰς γραμμάς. καὶ ὅλως ἐν ἐπιπέδοις ὑπαρχούσαν οὐ ῥητήν. φησὶν δὲ γραμμὴν ἐκτὸς τοῦτο. πρῶτον μὲν τὸ σωτὸν τοῖς γραμμαῖς ταῖς οὐ ῥητοῖς ἐν τοῖς ἐπιπέδοις τοῖς σωτοῦσι τοῖς μαθηματικοῖς σώμασι τοῖς τρεῖς φυσικὰ ἐπίπεδα οὖσι. δεύτερον δὲ τὸ σωτὸν τοῖς γραμμαῖς τοῖς οὐ ῥητοῖς ἐν τοῖς ἐπιπέδοις τοῖς σωτοῦσι τοῖς σώμασι. δίτον γένος φησὶν εἶναι τὸ σωτὸν ταῖς γραμμαῖς ταῖς σωτοῦσι τοῖς καθαιρεῖσθαι οὖσιν ἐπιπέδοις. ἀφῶν ἁπλουστέρων τῶν μαθηματικῶν ἐπιπέδων. ἢ καὶ σώματα γίνονται. τὸ τρίτον γένος τὸ σωτὸν τοῖς καθ' αὐτὰς οὖσι γραμμαῖς. καὶ μὴν ἐν ἐπιπέδοις οὖσι. πεμπτὸν γένος φησὶν εἶναι, αὐτὸ τὸ καθόλου ὄν. καὶ μὴ ἐν γραμμαῖς τὸ εἶναι ἔχον. ὥστε φησὶ δοι

γραμμῶν, ἢ δοι ἐπίπεδα ἔσονται αἱ ἐπιφάνειαι· δότω
δὴ μηδὲν ὧν ἀπειρήκαμεν στερεῶν ὄγκων. ἀμήχανον·
αἱ ἐπιφάνειαι γὰρ μᾶλλον τῶν στερεῶν καὶ ἀπλουστέ-
ραι· τούτοις καὶ ἀριθμὸν ἀπειρήσθω λέγειν· ὁ δὲ αὐτὸς
λόγος καὶ περὶ τῶν ἀριθμῶν· παρέπεται γὰρ τῷ μὲν ἑνὶ ἀεὶ
μηδὲ ἕτερα ἴσον εἶναι· λέγει δὲ αὖ· ἐπὶ δὲ πάντων αἱ μο-
νάδες ἀπλούστεραί εἰσι τῶν ἀριθμῶν· καθὸ οὖν ἕν μὲν
ἄθροισμά ἐστιν· αἱ δὲ ἀριθμοὶ ἐκ τινῶν ἐστὶ καὶ κεῖνά ἐσ-
τιν· ἕνα ἄρα γένος μονάδων· ἀφ' ὧν ὡς ἀπὸ τοῦ ἁπλου-
στέρου ἐστὶν αἱ ἀριθμοί· ὥστε ἀμήχανον γένος εἶναι μονά-
δων· τὸ οὖν πρὸς ἄλλας ἀριθμοὺς ἴσας εἶναι ἴσους ἑρμῆ·
αὐτίκα οὐδὲν τοῖς ἐν τοῖς μαθηματικοῖς σώμασιν
οὖσιν ἐπίπεδοις· καὶ ὅλως ὅλῳ γένει ἀριθμῶν· τὸ ἴσους
καὶ μονάδων· καὶ ἐπὶ πλέον· τὸ αὐτὸ πολὺ θεωρεῖ-
σθαι ἄπειρα ἐστίν· πλὴν τὸ μεῖζον ὑπάρξει αὐτοῖς λέγεσθαι· ὅτι
δὲ καὶ τόδε, ἐπὶ ὁσωνοῦν ἀριθμῶν καθὸ ἄνος ἐν ἐστί· καὶ ὁ
πλείων· καὶ ἁπλῶς ταὐτὸν τῷ αὐτοῖς· καθὸ τὸ δυεῖ
ἐστὶν ἐν δυάδι· ἴσαι ἄρα μοναὶ τὸ ἐν ὅσωνοῦν ἀριθμῶν
τὸ αὐτό· καὶ ἄρα παρὰ τὸ ἐν πλείοσιν· καὶ ἄρα πα-
ρὰ τὸ ἐν ἐλάττοσι· καὶ οὕτως ἐπὶ πάντων ὧν αὐτοῖς.
ἀνίσοις δὲ καὶ τὸ ἀνισάκις ἴσους ἐν ἐστί· καὶ μᾶλλον
ἐν· τούτου γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τὸ δυάδι ἴσους, τρισὶ
καὶ παρὰ ὧν ἑνὶ ἕως ὧν ἴσων ἐν· ἄρα ἁπλουστέ-
μοναῖς ἀνισάκις· τὸ γὰρ ἐν ἑνὶ ἕως ἐν·
ἐν ἐκείνῳ καθοῦ λέγεται ἑνί· οὐχ ἁπλῶς ἑνὶ ἀλλὰ
αὐθεντικόν· ὥστε ἴσους εἶναι ἄπειρα γένη ὧν μαθημα-
τικῶν ἐπιπέδων μονάδων καὶ ἀριθμῶν· κἀμοὶ οὐκ
ἐμπαθὴς διάνοια ὧν λεγομένων αὐτῶν· τί τε καὶ
τῷ λέξιν ὧδε ἔπιπτεν· Ἀπὸ φανὸν παρὰ τὸ ἀ-
θηλὰ στερεά· ἕτερα καὶ στερότερα ὧν ἀθηλῶν· ἀν-

λονότι καὶ παρὰ τὴν ἐπίπεδα τὰ φυσικά· τούτου γὰρ
ἀεὶ δεῖ συναπακούειν· ἴσον γὰρ ἀμφὶ ἐπίπεδα κεκλῶ-
σθαι ἀλλήλοις σώματος καὶ καθαύτὰ· ὁμοίως καὶ
γραμμαὶ αἱ ἐν ἀλλήλοις τοιούτοις ἐπιπέδοις γραμ-
μαὶ καὶ σημεῖα, δῆλον ὡς ἕτερα ἐστὶ τῶν φυσικῶν
γραμμῶν καὶ σημείων· τὸ δὲ· τοῦ ἀλλοιοῦσθαι ἕνεκα
δεῖ, ὧν τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ στερεὰ μὴ εἶναι
παρὰ ταῦτα αἰσθητά· ἐπίπεδα δὲ καὶ γραμμὰς μὴ εἶναι
ἑτέρας τῶν φυσικῶν γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων· καθαύ-
τὰ ὄντα· ἀμφὶ δὲ καὶ πάντα τὰ τοῦ ἀκινήτου καὶ μαθη-
ματικοῦ σώματος ἐπίπεδα ἴσον ἔχει· ἀμφὶ τὸ ἐπί-
πεδα· καὶ ἓν ἀεὶ πλείω ἐπιπέδῳ ἐπιπέδῳ· τοσοῦτον δὲ
τὰ ἐπίπεδα ἀπέχει ἀλλήλων ὅσον ἐστὶν ἐλάχιστον
ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἐν δὲ τοῖς ἀκινήτοις καὶ μαθη-
ματικοῖς ἐστὶν ἐν τοῖς στερεοῖς ὅλων ἐπιπέ-
δων ἴσον ἔχει τὰ πρὸς ἃ γραμμαί· ὧν γραμμῶν· δύο
δὲ ἑτέρας εἶναι ἀδυνάτου γραμμάς· τὸ δὲ ἄτοπος
ὧν ἐν τοῖς διαφορήμασιν ἐπιβάθμην πρὸς ἐνδείξεται λύσε-
τοραν ἐν τοῖς ἐναντίοις στερεομένης ἀφορμαλίας·
ἐπίπεδα καὶ οὐ τὰ· ὅτι ἀεὶ μαθηματικὰ ἐπίπεδα
ἀφ' ἑνὸς φυσικὰ δὲ ἀπὸ μιᾶς οὐ δυνατὸν ἀεὶ ἀλλοιοῦσθαι καὶ
νοητῶν· ἐπὶ δὲ ἀφορμὴ μία ὧν μαθηματικῶν
ἐπιφανειῶν· ἅπαν παρὰ τοῦ αἰσθητοῦ ὄντος· ἄρχος
ὄντος μαθηματικὸς· καθαύτου ὢν· καὶ ἀκίνητος· ἀλλ'
οὐκ ἐνδοιαστέα δὲ εἶναι ἔχων· ὡς γὰρ τὸ ἀεὶ ἀκίνητον
ὄν· μεταφέρεται δὲ καθ' αὐτοὺς τοῦ αὐτοῦ μεγέθους· καὶ
ὧν αἰσθητῶν μεγεθῶν· οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἀεὶ ἀφορ-
μὴ τοῦ τοιοῦτου τοῦ λόγου τοῦ ἀστρολογικοῦ καὶ γε-
ωμετρικοῦ· ὅτι εἰ ἡ τις μαθηματικὸς ὄντος· ἀναγκαῖον

τὸν ἀκίνητον εἶναι. καὶ τὰ μέρια αὐτ. ἢ τὸ τοὺς ἀστέρας. οὐσὸν δὲ ἀκίνητον, ἀδύνατον εἶναι. πᾶς γὰρ οὐσὸς ἀνάγκη εἶναι ἰσοκινήτου τριάδι. ἐχέτω οὐσὸς εἶναι. ὁμοίως καὶ ἀγαθότητι ἰσοκινήτου ὄν καὶ ἐν αὐτῇ τὸ εἶναι ἔχον οὐκ ἐνδέχεται ἀκίνητον εἶναι. τοῦ γὰρ δὴ τὸν λόγον πῶς ἐνδέχεται αὐτοὺς λύειν. ὁμοίως δὲ ἡ σωφροσύνη ἐξ ἀνάγκης ὀπτικὴ καὶ ἁρμονική. ἡ μὲν γὰρ ἔσται περὶ ὄψεις. ἀγάπας παραλλαὶ αἰσθήσεις. καὶ ἁρμονικὴ περὶ φωνάς. ὥστε ἔσονται καὶ αἱ ἀγάπαι αἰσθητάς. διατὶ γὰρ ὄψεις ἀγάπας παραλλαὶ αἰσθήσεις καὶ ἁρμονικὴ μὲν ἔσονται παραὶ ταῖς αἰσθήσεις, παραλλαὶ δὲ λοιπὰς αἰσθητὰς οὐκ ἔσονται ἀγάπαι. εἰ δὲ τοῦτο ἔσονται ἀγάπαι. ἀλλὰ τοῦτο ἔσον ἔχει μαθηματικήν. ἔστι γὰρ εὐθείαν ἐστὶ καθόλου ὑπὸ τῶν μαθηματικῶν. τὸ γὰρ εὐθὲς ἐν αὐτῇ τὸ σύνεσιν ἐν ἐπιπέδοις. ἀλλ' ὅτι ὅτι σύνεσιν ἐν τοῖς μαθηματικοῖς. διὰ τῶν καθόλου λόγων. καὶ διὰ τῶν ἀφωρισμένων. οἷον διὰ τοῦ, ἀδύνατον ἴσα ἀφ' ἑνὸς τὰ καθ' ἕκαστα ἴσα εἶναι. καὶ διὰ τοῦ αὐτὸ τὸ σαφὲς τινὰ ἢ ἀναγόμενον τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν μέσων. καὶ ἀγαθὸν τοιοῦτον. ἀναγκαῖον φύσιν οὖσαν τριῶν χωριστῶν καὶ ἀριθμῶν. καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἀφωρισμένων δηλούμενα. οἷον τὸ τινὰ εἶναι χωριστὰ καὶ καθ' αὑτά. οὔτε τὸ τοῦτο τινὰ ὄντα. οὔτε τρία μεγέθη ἐπίπεδα, οὔτε χρόνοι. οὔτε ἀγαθότητι ἐστὶν ἔσον μεγέθους ἀπείρου ἔσται καθολικώτερον ὄν. καὶ ὧν τραπεζῶν καὶ ὧν ἐπιπέδων, καὶ χρόνων καὶ στερεῶν. καὶ ὧν ἀγάπων ἀναιρέσεων. ὥστε εἰ ἐστὶ τῆς φύσεως μεταξὺ τῶν ὄντων μεταθέσεως καὶ τοῦ μαθηματικοῦ. τρανῶς μὲν μεγέθους τοῦ χωριστοῦ. καὶ καθ' αὑτὸ ὄντος. οὔτε τρία μὴ οὔτε. ἢ φύσεως αὖτε. οὔτε χρόνος. οὐ σῶμα. οὐκ

ἀγόητ ὁ. πάντειν. ἐκείνοις μὲν ἴσως δηλ τοῖς θεω
ΗΗθημένοις. ἡμῖν δὲ ἄτοπον. ὡς γὰρ κοπλάτωνος τὰ πα
ρὰ τὰ ἀϊδηλα τρίγωνα καὶ τὰς ἀϊδήλους γραμμάς. κὴ
τὰ σώματα ἅμα τρίγωνα. καὶ γραμμαὶ καὶ ἐπιφά-
μαθηματικὰ φασιν. ἐγὼ δὲ πλάτωνα τὰ μαθηματικὰ λέ
γειν τινά. ἀναγκαῖον εἶναι ἄμεσον τούτων κοσμικωτέραν
φύσιν. ἣν ὀνομάζομεν ὑποδήλησιν τινὰ φωνῆς. ἐγὼ δὲ
τινα βραχυλογίαν ἀφέλειαν λέξεως. καὶ εἶναι οὖν καὶ αὐτὴν
τὴν ἁπλῆν οὐσίαν μεταξὺ κεχωρισμένην τῶν ἰδιωῶν. καὶ τῶν
μεταξύ. λέγω δὲ ἴδιαν τὰ αὐτὰ θεωρητικὰ καὶ τὰ ἴδια τῶν
μεταξὺ δὲ τὰ μαθηματικά. μεταξὺ γὰρ τῶν ἰδιωῶν. καὶ
τῶν ἀϊδήλων ἐστὶν ἡ τὰ μαθηματικά. λέγω οὖν ὅτι
ὅλως τις ἁπλῆ φύσις κοσμικὴ πολλῶν ἐστι. μεταξὺ τῶν ἰδί
ων. καὶ τῶν μεταξύ. τουτέστι τῶν μαθηματικῶν. ὡς
εἶναι κόσμον ἀρχομένοις. πρῶτα τὰ μαθηματικά.
δευτέρα ἡ φύσις αὕτη καὶ ἡ οὐσία. καὶ περὶ ταύτας αἱ ἴδιαι
ἐπιστῆμαι τὰ ἀϊδηλα ἀστίδιος. ἐστὶν οὖν γὰρ πρῶτα μὲν
τὰ ἀϊδηλα. δεύτερα δὲ τὰ μαθηματικά. περὶ μὲν ἡ φύ
σις αὕτη. καὶ ἡ τοιαύτη ἐπιστήμη. ἀγαθὸν ἐστὶν ἀεὶ τὸν φανῆ
ναι κοσμικὸν μὴ χρόνον. μὴ ὑπόστασιν. μὴ ἀμοίρησιν
σαν. ἀϊδιότητος καὶ τὰ μαθηματικὰ εἶναι κοσμικά. εἰ
γὰρ αὐτὰ κἀκεῖνα. εἰ δὲ μὴ ἐκεῖνα. οὐδ' αὐτὰ :: ὅλως δὲ
τοῦναντίον συμβαίνει καὶ τοῦ ἀγαθοῦ. καὶ τοῦ ἀγαθοῦς
ὑπολαμβάνεσθαι :: κ αὐ ἡ ἀγαθία φησὶ δοᾶ.
καὶ πάντες οἱ σοφοὶ ἀγαθὸν ὑπολαμβάνουσιν. ὅτι
τὸ ἀγαθὸν τοιοῦτόν ἐστιν ὡς ὕστερον ἐκ τοῦ τέλους δῆ
δεῖχθαι. καὶ ὡς τὸ τέλειον. ὕστερον. ἐξ ὧν δοῦναι τοῖς λέγου
σιν ὅτι τὰ μαθήματα. ἀγαθὰ ἐπειδὴ αἱ ἀϊδήλων
καὶ κοσμικὰ ὄντα καὶ χωρισά. συμβαίνει τοῦναντί
τοῦ ἀγαθοῦ ὑπολαμβάνεσθαι καὶ τῆς ἀγνοίας.

τοῦτο δ' ἐστὶ τὰ μαθηματικὰ ἀντικείμενα τῶν φυσικῶν, πρότερα εἶναι, οὕτω λεγόμενα, ἀλλὰ καὶ τῆς φύσεως. θάμβος γὰρ αἱ μαθηματικαὶ οὐσίαι χωρισταὶ τῶν καθ' ἡμᾶς καὶ τῶν αἰσθητῶν καὶ ἀπολούσασθαι, ἀναγκαῖον πρότερας εἶναι τῆς φύσεως καὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν αἰσθητῶν μὲν γὰρ ἀντίθεις ὑστέρας. καὶ λίθοι αἰσθητὰν ἀλλὰ μὴ

πολλάκις γίνεται καὶ διαλύεται. ὅτε δὲ μαθηματικὴν
καὶ δυσαμέρειαν διαιρεῖται, διὰ τὸ σαφὲς εἶναι τὸ
ἀπλοῦν τῆς οὐσίας ἐνώσεως. ὅτε δὲ μεθόδου ἀπόν. ἐ-
πὶ τοῦ πρώτου ὅτι ὁ ἐξάρχης ἐν ᾧ τὸ αἰσθητὸν σύστασις
ἐστὶ τοῦ μαθηματικοῦ ἡ οὐσία. καὶ πλάνωσις
ὅλου ὅτι σῶμα ἡ οὐσία δεύτερον ἐστι. καὶ ἐγγρα-
μμὴ καὶ ἐπιφάνεια. ἐκλούσιον δὲ ἐκ ὅτι καὶ ὧν ὑπερ-
τελεστέρου. σωτέρου ἐκ ἴσον ἀτελεστέρου. τελεσ-
τέρου δὲ τὸ φυσικὸν τοῦ μαθηματικοῦ. λείπεται οὖ
ἡνίκα ἔλεγον ὅτι τὸ σώματα σωτέρα ἐστὶ καὶ ἐ-
πιπέδων. καὶ ἐγραμμῶν. ἡ οὐσία. πρότερον γὰρ ἐπὶ
μῆκος γίνεται ἢ αὔξησις. ἢ ὅλως ἡ κίνησις. ἔπειτα τὸ εὖ
πλάτος. εἶτα τὸ βάθος. καὶ πολύπλοκα ὡς ὕστερα ἁπλᾶ.
ὕστερον δὲ τὸ ποιὸν καὶ ποιότητες. τελευτῶν τὸ ἐξ ὧν
φυσικὸν σῶμα. ὡς πρότερα ἡ ἐπιφάνεια. ἢ δὲ φυσικω-
τέρα. σωτέρου ἂν εἴη τὸ σῶμα. καὶ ἐπιπέδου καὶ
γραμμῆς. καὶ τὸ σῶμα τὸ ζῶν, τοῦ ἀψύχου σῶμα.
καὶ λογικοῦ τὸ ἄλογον. καὶ ἐφεξῆς ἀκολούθως. ἐπὶ
φανὲς. καὶ διὰ τὸ ὁρατὸν σῶμα, ἐμψυχον δυνάσθαι γε-
νέσθαι. πλὴν εἰ γραμμὴ καὶ τὸ ἐπίπεδον οὐδαμῶς. οὐ
γὰρ ἐνδέχεται ἄνευ γραμμῆς ἔμψυχον. καὶ διαλύον-
τος σώματος ἂν εἴη τὸ σῶμα ἐπὶ φανὲς. καὶ ἐπὶ γραμ-
μῆς. πάσῃ ἀδύνατον δὴ λόγον. τὸ μὲν γὰρ ἐστὶ σῶμα ἔ-
μψυχον. εἰς ἀὴρ πυρὶ. ἔμψυχα καὶ ζῶν ἀνθρ. οὐ
δεμία διάγραμμή ἢ ἐπίπεδον αὐτῶν ζωῆς οὐδεμιᾶ
ἐστιν. οὐκ ἄρα ἔστιν ὡς εἴδη ἐμψύχων οὐσία. ἀμὲν
οὐδὲν ἀψύχων. τὰ γὰρ ἂν ἀψύχων εἴδη. αὐτὰ αὐτῶν
ἐπὶ τοιῶδε κινεῖσθαι. εἴτε πάθους ἀρχὴ κινήσεως
καὶ μεταβολῆς. αἱ δὲ γραμμαὶ καὶ τὰ ἐπίπεδα. οὐδε-
μιᾶς. οὐδὲ κινήσεως ἔστιν αὐτὰ. οὐκ ἄρα ἔστιν ὡς

εἴδη οὐσίας. ἀμφότερα οὐδεὶς ὕλην. εἴτε ἡμεῖς ὕλην οἱ-
ωσδήποτε ἄρα οὐδεμία ἔσται ἀσώματος. καὶ βαρέα. καὶ κοῦφα.
μύξαλα. καὶ μανοῦ ἄλλα. καὶ πυκνοῦ ἄλλα. οὐδὲ μία
δὲ γραμμὴ ἢ ἐπίπεδον. οὐδὲ λοιπὸν πάχειν δύ-
ναται. ἔστι δὲ μὲν σῶμα οὐσία τις. ἢ οὐ γὰρ ἔχει
πῶς τὸ τρίγωνον. καὶ τοῦτο μὲν ἀσώματον
οὐκ ἔσται. τοῦ δὲ πέρας εἶναι τὰς γραμμὰς καὶ τὰ
ἐπίπεδα τῶν σωμάτων. δείκνυσι δὲ τοῦτο. ἀπὸ τοῦδε
ξαι ὅτι αἱ γραμμαὶ καὶ τὰ ἐπίπεδα. οὐκ ἔστιν οὐ
σίαι. ὑπὸ δὲ σῶμα. οὐσία. ὡς πρὸ τὸ σῶμα οὐσία.
αἱ δὲ γραμμαὶ καὶ τὰ ἐπίπεδα οὐκ οὐσίαι. διὰ τοῦδε
οὐσία μᾶλλον ἢ ἧττον ἐστὶν ἢ οὔ. τοῦτον γὰρ κεῖ-
ται τρόπον. τὸ σῶμα μᾶλλον οὐσία ἐστὶν ἢ ἐπίπεδον.
καὶ τὸ ἐπίπεδον μᾶλλον ἢ γραμμή. καὶ γραμμὴ μᾶλλον
ἢ σημεῖον. ἀλλὰ μὴν τὸ σημεῖον οὐδαμῶς ἐστιν οὐσία.
οὐδὲ γραμμή. οὐδὲ ἐπίπεδον. οὐδὲ σῶμα. οὐκ ἄρα
καὶ τὸ ἐπίπεδον οὐσία ἐστίν. καὶ τὸ μὲν σῶμα τρι-
χῇ διαστατόν ἐστιν. ἐπειδὴ καὶ εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς περὶ οὐσίας πραγ-
ματείας. τὸ δὲ ἐπίπεδον δίχα διαστατόν. διὰ τὸ μαθηματικὸν
οὐ γὰρ εἰσὶν ἁπλῶς τρίγωνα ὡς τὰ φυσικά. ἀλλὰ καθ' ἕκαστον μὲν
ἔχει τὰς τρεῖς διαστάσεις τὸ τρίγωνον. ὡς ἐν τῷ σχήματι οὐ-
δὲν μᾶλλον. ἢ δὲ ἐπὶ πλεῖστον τοῖς τὰ πάθη καθ' ἕκαστον τὸ
φυσικὸν ἔδοξαν εἶναι. εἶναι ἀτόμους. καὶ ὅτι μὲν τὸ σώ-
μα οὐσία διέστακέ σοι ὡς εἰρήκαμεν. τὸ δὲ ἐπίπεδον καὶ
αἱ γραμμαί. ἐπειδὴ ἁπλᾶ ἐστὶν ἕν τι σοι οὐσίαι. ἢ
ὡς εἶδος ἐσόμεναι. ἢ ὡς ὕλη. ὥσπερ ἡμεῖς ψυχὴν οὐσία
εἶναι ὡς εἶδος. τὸ δὲ σῶμα ὡς ὕλη. οὐδεμία οὐσία φαί-
νεται ἐκ γραμμῶν. ἢ ἐξ ἐπιπέδων μαθηματικῶν
συνίστασθαι δυναμένη. ἢ πάλιν ὡς ἐξ ὕλης τινὸς τῆς γραμμῆ
καὶ τοῦ ἐπιπέδου συνεστηκὸς ἡ οὐσία. ἢ ὡς ἐξ εἰδοῦς.
ἀδιανόητον δὲ λοιπὸν ἐναργέστερον. ὥσπερ ἀμφισβητοῦσι αἱ γραμ-

μείωσιν αἰσθητήν. εἰ δὲ τοῦτο. δυνάμεσι οὐσιῶν.
ἡ δὲ τῶν λέξεων λόγος εἰ δύο οὐσίαι τῆς ὑλικῆς τοῦ τε
ἀέρος ἐφαίνετο παχύτητος ἕνεκα ὡς ἐν δὲ τῇ αἰσθητῇ
τῇ ὑλικῇ οὐσίᾳ τοῦ ὕδατος. βούλεται δ' ἀμφοτέ-
ρους ὑγρῶν εἶναι. ἕτερον ἑτέρων σωίστασθαι ἐφαίνετο
παχύτητι. ἴδιόν τι ἐστὶν ὕδατος. ὅτι ἐν μὲν πόλῳ ἑστὼ
σαν αἱ ἕλικες ἀπεναντιωτικῶς οὐσιῶν. ἐπὶ δὲ τοῦ
ὑγροῦ ὁρίζόμενος ἦν τῶν ἀστέρων αἱ ὁρί-
ζουσαι ἀπεναντιωτικῶν. ὥστε ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ἀ-
μαλὸς πόλος ἀστέρι τῷ ἐν ἀστέρων καὶ ἐν πόλῳ
αὐτῶν. ὥσπερ καὶ ὁ ἀστερισμένος τοῦ ζῴου τοῦ πόλου
αὐτοῦ ἀστέρι. ὑγρὰ γὰρ πάντα καὶ ὁ πόλος αὐτοῦ
τοῦ ὑγροῦ. ὥστε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑγροῦ ἀμαλὸς πόλος
ἀστέρι τῷ ἐν ἀστέρων καὶ ἐν πόλῳ αὐτῶν. ἴσον
τῷ ἀστέρα τὰ ἀπεναντία πόλῳ. οὐκέτι δὲ καὶ τὴν
οὐσίαν. ἀλλ' ἵνα μήτις νομίσῃ. ὅτι τῷ ἐν πόλῳ ἀστέ-
ρα καὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα εὐθὺς εἶναι. δείκνυσιν
τῶν ἀναύλων τὴν διάνοιαν ἡνίκα οὐ τὰ αὐτὰ ἀστέρα
ὅ τε ἐν πόλῳ ἀστέρα. καὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα εὐθὺς
καὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ πόλου ἀστέ-
ρα εἶναι. καὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα εἶναι. ὅτι οὐ τὰ αὐτὰ
ἀστέρα ἐστὶν ὅ τε ἐν πόλῳ ἀστέρα. καὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα
ἐστὶν. ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ φησὶ τὴν οὐσίαν ἀστέρα. ὅ τε χωρὶς
ζώμενα ὡς εἶναι ὑπερβαίνει. βούλεται ὁ τε χωρὶς ζώ-
μενα ὡς ἐν οἷς ἐστὶν. αὐτὰ μὲν εἶναι δύο ἀστέρε. ἐκεῖνα
δὲ μὴ ὡς ἀστέρας ἐπὶ τῆς μονάδος. καὶ ἐπάγων τοῦτ.
οὐσιῶν μὲν γὰρ δυάδος. ἐστὶ καὶ μονάς. καὶ μὴ οὐσιῶν
δυάδος. καὶ οὕτως ἐστὶ μονάς. ὥστε ἐπὶ μονάς. καὶ
συνυπάρχει. καὶ μεθυπάρχει τῇ δυάδι. ἐπὶ πλέον ἐ
στὶ τὸ εἶναι αὐτῆς. ἀφ' οὗ τοῦ μᾶλλον εἶναι δύνασ-

Τὸ ἀριθμεῖν μὲν καὶ λογίζεσθαι τὰ μαθηματικὰ μελέτη. μὴ εἶναι δὲ ἐν τοῖς ἀοριστοις εἶναι. ἀμφότερα παρὰ τὰ ἀόριστα. ἀμφότερα δὲ ὡς ὡρισμένων καὶ ἀφαιρετῶν ὡς ἐν τοῖς παθητικοῖς ποιότησιν ὑπάρχειν. καὶ ἀφαιρετὸν μὲν γὰρ ὂν τῆς ἐν τῷ ἀριθμῷ κύβῳ βαρύτης. οἷον ἐρύτης. λευκότητος. καὶ ὡσαύτως ὁμοίων ὑπαρχόντων ὁ μαθηματικὸς κύβος. καὶ οὐδέτερος ὢν παρὰ τὸν αἰσθητὸν ἐναντίως ἔχει. οὕτω γὰρ ἂν συνέβαινε δύο σώματα εἶναι ἐν τῷ αὐτῷ. οὐδὲ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει. ἀλλὰ ἅμα τὸ μὲν ἀφαιρεῖσθαι. ἐπὶ μᾶλλον ἦν δῆλα. αὐτὸς λέφησον. ἔστι δὲ ἀδύνατον. ὅτι τὰ μαθηματικὰ τῷ μαθηματικὰ μελέτη αὐτὰ εἶναι. ἐνεδέχετο δὲ. ἢ καθαιρεῖσθαι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦτο ἀδύνατον. φανερὸν δὲ ἢ. ἢ ὅλως οὐκ εἶναι. ἢ τοιοῦτόν τινα. καὶ δῆλα τοῦτο ἁπλῶς μὲν οἷον. ὁ σωκράτης ἢ αἰθέρα καὶ ἀσώματοι οὐσίαι. οὐκ εἶναι. ἀφαιροῦσι γάρ. πολλοὶ γὰρ τοιοῦτοι ὑπάρξεως. ὡς τι καὶ μὴ ἁπλῶς εἶναι οὐδὲ ναῦλαι. ἀλλ' ἐξαφαιροῦσιν ἐστὶ τι. ἀλλως δὲ οὐκ ἔστι. ὡς αἰσθητὰ φησὶ καὶ τὸ καθόλου. λέγει δὲ καθόλου τὸ. παρὰ πρῶτον. δεύτερον καὶ τρίτον. δεύτερον τρίτον τὸν αὐτὸν ἔχηλόγον. καὶ ἐναγὲς λαφθέλωνσω θήσεται τὸ ἅμα τὸ αὐτὸ ἔχειν λόγον καὶ τὸ. ἅμα ἀδύνατον ἐστὶ ἀφαιρεθῆ. τὸ καθ' ἕκαστα μὴ εἶναι. καὶ ὅμοια. ὡς ἀλλοῦ φησι καὶ τὸ καθόλου ἐν τοῖς μαθήμασιν. οὐ παρακεχωρισμένων ἐστὶ τινων καὶ καθ' αὑτὰ ὄντων. καὶ ἑτέρων παρὰ τὰ αἰσθητὰ μεγέθη καὶ ἀριθμούς. ἀλλὰ τοιοῦτον μὲν τοῦ τοιοῦτον τοὺς λόγους. οὐχ ἧττον δὲ τὰ αἰσθητὰ. οὐδὲ ἧττον ἔστι μεγέθος καὶ πλῆθος. ἀλλ' οὐ τὸ τοῦτο μόνον ὁρᾶ. ὅτι ἐστὶν ἡ τῶν τῆς αὐτῆς ἰδέας λόγου. φυλάττειν ἀναγὲς λαφ

Θ'

Σπάνιαι. ἀμόυχή κινούμεναί εἰσιν. οὐδ' ἡ βαρύτητα ἢ κουφότητα ἔχει. ἀμάκαβό σῶμα μόνον. δ-δαμῶς δεωρεῖται. ὅτι βαρύ ἐστι τὸ τοιοῦτον μέγεθος ἢ σῶμα. ἢ ὅτι κατὰ μή. ὁμοίως καὶ ὧν σπάνιαι καὶ μικρῶν ἐστιν λόγοι. καὶ ἀποδείξεις. καθὸ μόνον ἐ-πίπεδά ἐστι. καὶ καθὸ μήκη. τοῦ ἐναντίου τοῖς λευκοῦ, ἢ βάρους. ἢ θερμοῦ. καὶ λοιπῶν. ἀμάκαβό ὡς ἐπὶ διαιρετῶν θεωρεῖν. οὕτω καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐπιπέδοις. ὡς μόνον δυνάμενα διαιρεῖσθαι. εἰδὲ βαρέα ἐστὶ, οὐδὲ εἰς αὐτοῖς λόγος. ἀμάκαὶ ταῖς γραμμαῖς. ὡς ἀδιαιρέ-τους μόνον ἐπιπολάσεως. ἀμάὅτι μὴ ὡσεὶ θεωροῦν-τες. ὡς ἁπλῶς λεπτὰ ἀμήδεις μὴ μόνον τὸ χωρὶς εἶναι. ἀμάκαὶ ταῖς μὴ χωριστά. Ἐνιαυτίνα δυναμένων φέρεσθαι παρὰ τὰ κειμένα. διὰ τοῦτ λύει. ὅτι διὰ ἓν πάσας τοιοῦτοι. εἰ λάμβανε μαγῆκαὶ ἐξ ἀφαιρέσεως τὸ εἶναι ἔχει. πῶς αὐτὰ φαμὲν ὅτι εἰσί. τοῦτο λύων λέγει. ὅτι οὐμόνον τοῖς οὐσίας ἔ-χουσι χωριστάς. ἁπλῶς φαμὲν εἶναι. ἀμάκαὶ τὰ μὴ χωριστά, ἢ τὰ συμβεβηκότα καὶ μὴ καθ' αὐτὰ δυνάμενα εἶναι. καθηγούμεθα γὰρ καὶ καθ' αὐτὰ τὸ εἶναι ἁπλῶς. φαμὲν δὴ τοῦτο λευκοῦ καὶ τοῦ κινουμένου. ἢ τοῦ κινήσεως. ὡσαὐτῶ οὐμόνον τοῖς οὐσίας εἶναι φαμὲν. ἀμάκαὶ ταῖς κινήσεσι. καὶ ὅ-λως τοῖς πάθη, ἃ οὐ δύναται καθ' αὑτὰ εἶναι. ἀμήνὰ λήλοις. οὕτω καὶ τὰ μαθήματα ἡμᾶ ἔχουσι μὲν ἐξ αἱ-ρέσεως τὸ εἶναι. ἔχουσι δὲ καὶ τὸ καθ' αὑτῶν ἁπλῶς δ' εἶναι λέγεσθαι. καὶ οὐμόνον διαιρουμένως ἐροῦμεν, ὡς ἔστιν. ἀμάκαὶ ἀποφανούμεθα. ὅτι τοιαῦτα ἔστιν οἷα λέγουσιν. οἷον. ὅτι ἡ γραμμὴ ἀπλατής. καὶ τὸ ἐπιφάνεια ἀβαθής. καὶ τὰ ἅμα ὁμοίως. ὁ γὰρ λόγος

ὀχωρίζοντα τὸν γεγραμμένον, διὰ τοῦτο αὐτὸν δικαίως εἶναι νοεῖν. ὅταν ἐχώρισεν. καὶ ὡς ἁπλοῦν φησὶν ἀγνοεῖσθαι ἐὰν εἴπῃ καὶ τὰς ἀρχὰς σημεῖα τοῦ λευκοῦ μόνον. ὥστε εἶναι σημεῖον, καὶ οὐ τοῦ συμβεβηκότος. οἷον ὅτι ἡ ἰατρικὴ τοῦ λευκοῦ ἐστιν. οὐ καὶ ἐὰν σημαίνῃ καὶ οὐ τοῦ συμβεβηκότος ὡς τοῦ λευκοῦ. οἷον τοῦ λευκοῦ. εἰ ὡς τοῦ λευκοῦ συμβέβηκε λευκῷ εἶναι. οὐ τοῦτο καὶ λευκοῦ σημείαν ἀγνοεῖς εἰπεῖν. ὅτι ἡ τοῦ μὲ πέδους καὶ χήματος ἐστὶ, καὶ οὐ λευκοῦ βαρέως. ἢ λοῦ μοῦ. ἢ ἁλῶς τοῦ αἰσθητοῦ. τοῦτο γὰρ ὡς σώματι. ὡς μὲν φυσικῶς καθόλου ὑπάρχει. ὡς δὲ μαθηματικῶς καθὰ συμβεβηκός. ὥστε οὔτε ὡς αἰσθητῶν ἁπλῶς ὡς αἰσθητῶν εἶσιν αἱ μαθηματικαὶ. οὔτε πάντων ἑτέρων. ἀλλὰ πάντων ὄντων παρὰ τὰ αἰσθητά. ἀφὰ ὧν αἰσθητῶν μὲν οὐχὶ δὲ αἰσθητά. ἀλλ' ὑπόνοιαν μετὰθησιν καὶ γέφυραν καὶ ἀναφάνδαν. ἁπλῶς οὖν ὧν λεγομένων διάνοιαν αὐτῶν. καθὰ δὲ λέγω λέγειν πολλῶν ἀφ' ἑνὸς φάσκοντας. τὸν οὐχὶ τοῦ συμβεβηκότος. οἷον. ὅτι λευκοῦ. εἰ τοῦ ὑπέδου λευκοῦ ἢ δεῖται ὑπέδου. λείπει δὲ ὅτι ὡς τὰ ἀπὸ ἀναφάνδαν ἀναφάνδαν τοῦτο ἐστιν. ὧν ἔστι καὶ λέγειν. λέγων οὐ τοῦ συμβεβηκότος ἐστὶν ἰατρικὴ. οἷον τοῦ λευκοῦ εἰ τοῦ ὑπέδου λευκοῦ ἐστιν. οὐκέτι οὖν ἰατρικὴ λευκοῦ ἐστιν. οὐκέτι οὖν ἰατρικὴ καὶ. καὶ οὐ καθὸ λευκόν. ἢ οὕτως οὕτως. ἢ ὑπὸ ἀξιοῦσιν ἀναμφισβήτητον. τοῦτο γὰρ τοῦ συμβεβηκότος. οἷον ὅτι λευκοῦ εἰ τοῦ ὑπέδου λευκοῦ. ἢ δεῖται ὑπέδου. οὐ τοῦτο οὐχὶ τοῦ συμβεβηκότος ἐστὶν ἰατρικὴ καθὸ ὑπέδου εἶναι ἐστιν. οὐ γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ ὑπέδου. ὡς ὑ-

γιεινοῦ, οὐκ ἔστι καὶ τοῦ συμβεβηκότος, οἷον τοῦ λευκοῦ
εἰ τὸ ὑγιεινὸν λευκόν ἐστι. τὸ δὲ ἀγὲ ἐκείνου, οὐδὲ
ἑκάστη εἰ ὑγιεινὸν ὑγιεινοῦ. τὸ ἀγὲ ἐκείνου, ἀν τὴν τοῦ
ὅλως. ἵν' ἦ τὸ λεγόμενον, καὶ ὅλως ἑκάστη ἐπιστήμη
ἐκείνου ἐστὶν. καὶ οὗ ἐστὶ λέγεται εἶναι. καὶ δέον δι' ἄλ-
λου ὑποδειγμάτος σαφηνίσαι τὸν λόγον. οὐ ποιεῖ
τοῦτο. ἀγὰ πάγιν διὰ τοῦ ὑγιεινοῦ λέγων. εἰ ὑγιεινὴ
ἐκείνου, τουτέστιν. εἰ ἐστι τὸ τῆ ἰατρικῆ ἐπιστήμη ὑπο-
κείμενον ὑγιεινὸν. ἐκείνου ἔσται. καὶ οὐ τοῦ λευκοῦ, ἢ
ἄγου τινός. εἰ δ' ἔστι τὸ ἐπιστητόν, ἀναγκη καὶ ἡ τοῦ τοῦ
ἐπιστήμη ἀνοῦ ἔσται. ἢ εἰ ἔστι τὸ ὑγιεινὸν ἀνοῦς, ἀνοῦ
ἔσται. ὡς οὖν ἐπὶ τούτων. οὕτω φησὶ καὶ τὴν γεωμε-
τρίαν. οὐκ εἰ συμβέβηκεν αἰσθητὰ εἶναι ὧν ἐστὶ, μὴ
ἔστι δ' αἰσθητά. καὶ παρέγκειγε ἐν τῇ λέξει τῇ οὐκ εἰ συμ-
βέβηκεν αἰσθητὰ εἶναι, ἢ οὐ ἀπόφασις. ἔστι δὲ τὸ
κατ' ἄγηλον τῆς λέξεως τοιοῦτον. οὕτω καὶ τὴν γεωμε-
τρίαν. εἰ συμβέβηκεν αἰσθητὰ εἶναι. ὧν ἐστι θεωρητι-
κή. οὐκ ἔστι δὲ τούτων θεωρητική. ἢ ἐστιν αἰσθητά, οὐδὲ
θεωρεῖ αὐτὰ καθότερμα ἢ βαρέα ἐστὶν, ἀγὰ καθὸ μόνον
μεγέθη. εἰ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχει. οὐδ' ἡ γεωμετρία. οὔτε
ἄγη τίς ὧν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν. ἔσται ὧν αἰσθη-
τῶν ἁπλῶς. ἀγὰ τούτων μὲν, οὐχ ἡ δὲ αἰσθητά ἐστιν:
πολλὰ δὲ συμβέβηκε καθ' αὑτὰ τοῖς πράγμασιν, οἷς
ἕκαστον ὑπάρχει τῶν τοιούτων. ὁ λέγει τοιοῦτον ἐστὶν:
ὥσπερ γὰρ πολλὰ πολλοῖς ὑπάρχει καθ' αὑτά, καὶ
ἔστι τούτων, λέγω δὴ τῶν ἐν ὑπαρχόντων ἀπόδειξις
ἀκριβὴς. ὄντων καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς ἐν
ἄγοις, καὶ ὅμως οὐκ εἰσὶ χωρὶς τῶν ἐν οἷς ὑπάρχουσι.
διὰ τὸ εἶναι ἀκριβεῖς ἀποδείξεις τῶν ἐν τούτοις ὑ-
παρχόντων, οἷον τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν ἀχώριστα εἰσὶ

σάθη τῶν ζώων, καὶ ἐν τοῖς ζώοις τὸ εἶναι ἴχν. ἐστὶ δὲ
σαρξ τοῦ θήλεος καὶ ἄρρενος ἡ μὲν θῆλυ
σάθη, τοῦ μὲν θήλεος τὸ θρεπτικὸν καὶ ὑποδεκτικὸν
τῶν καταμηνίων· τοῦ δὲ ἄρρενος τὸ γονιμικὸν, καὶ ἐν οἷς
ἀποδίδεται τοῦ θρεπτικοῦ καὶ δεκτικοῦ· ὁμοίως δὲ
καὶ τοῦ γονιμικοῦ· ὥστε ἀνάγκη τοῦ θρεπτικοῦ καὶ
ὑποδεκτικοῦ, ἅμα καὶ τοῦ γονιμικοῦ, παθῶν ὄντων
τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος ἐστὶν ἐπιστήμη, καὶ οὐ
δήπου ἐστὶ τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς. φημὶ δὴ τὸ θῆλυ
καὶ ἄρρεν χωρὶς τοῦ ζώου, καὶ κατὰ λόγον ἁπλῶς ζῶον
τὸ εἶναι ἔχει· οὕτω καὶ ὧν κατὰ λόγον ὑπαρχόντων τῶν
μαθημάτων ἔστιν ἐπιστήμη, ἀμοῦ παντὸς τὸ χωρὶς ὧν
ἀναγκαῖον ἔστιν ἐπιστητὰ μαθηματικὰ· εἰ γὰρ μὴ τὸ ἀστε-
ρεμνὸν καὶ ἐπίπεδος εἶναι ὧν κατὰ λόγον ὑπάρχοντα
τοῖς μαθηματικοῖς, ἀναγκαῖα μαθηματικὰ χωρὶς
ὧν ἀναγκαῖον εἶναι, ἔστιν καὶ τὸ σῶμα ἄρρεν χωρὶς
ζώου· ὅτι καὶ ὧν ἐνυπάρχοντα ὅλων τοῦ γονιμικοῦ ἢ
θρεπτικοῦ καὶ ὑποδεκτικοῦ ἐστὶν ἐπιστῆμαι· ὧν καὶ ἡ ἐπι-
στήμη, ὧν καὶ κατὰ ἀκίνητα ἔστιν αὐτῶν ἐπιστήμη·
καὶ κατὰ ἐπίπεδα μὴ φυσικοῦ· οὐδὲν γὰρ ἧττον θεω-
ρητικὸν. εἰ δὲ τὸ ἀκριβὲς ἔχει μηχανικήν, διὰ
τὸ ὡς ἁπλῶς καὶ χωρὶς τοιοῦτον θεωρεῖν τὰ μιγέντα,
καὶ τοῦτοις κατὰ λόγον ὑπάρχοντα, ἡ ἐπιστήμη ἡ τοιου-
μένη τὴν θεωρίαν οἵα ἂν εἴη περὶ ὧν φορτικῶν
αὐλητοῦ καὶ μᾶλλον ἀπλουστέρων· μᾶλλον ἔχει τὸ ἀκρι-
βὲς ἡ περὶ ἥτου ἁπλῶς καταγινομένης, τοῦτο δὲ
τὸ ἁπλοῦν ἔστιν ἐπὶ τὸν ἐπὶ ᾧ, τὸδε· ἐπὶ ἀπλούστερον
τὸ μᾶλλον ἢ ἀκρίβειαν ἔχον. εἰδέναι δὲ ἐστὶν ἐπι-
στήμη ἐξελάζει ἡ ἀμάτεβες· ἐνμιγέντα δὲ τὸ εἶναι

δ αριθμὸς καὶ αὐτὸς μονάς. οὐσία δὲ ὁ
αὐτὸς ἑδαφιαῖος τρίγωνος ἢ ἑδαφιαία τριὰς
καλεῖται· οὐ γὰρ ἐν τῇ δεκάδι τὸ τρία ὡς. ἀμέτοχα
τοιαῦτα· ἐν γὰρ καὶ μία ἔστιν ἐν τῇ γῇ, ἢ ὅλως ἐν τῷ ἑδα-
φίῳ τετράμετρον τετράγωνον ἀμέτοχα τοιαῦτα
ὡς τοιαῦτα. καὶ λαμβανόμενος· ὅρισται δὲ οὕτω
θεωρεῖν ἡμᾶς ἑκάστου. εἴτε τὸ μὲν κεχωρισμένον ἐστὶ
χωρίζον. ἔνιαι μὲν οὖν ἰδέαι καὶ μεριστὸν ποιοῦσι
τὸν ἑαυτοῦ λόγον διαιρετὸν. καὶ ἔνιαι τομαί.
γὰρ φασὶ μὴ συμμέτρους εἶναι χωριστοὺς ἀριθμοὺς μέχρι
ἑπτὰ. ὅτι μὲν οὖν οἱ μαθηματικοὶ διαλείπουσι.
οὔτε γὰρ ἀφαιροῦσι τὰ τοῖς σώμασι τοῖς αἰσθητοῖς πα-
ρεπόμενα. ἔνυλα γὰρ τὰ τοιαῦτα· οἱ δὲ μαθηματικοὶ
τὰ αὐτὰ ἀναιροῦσι. οὔτε ἀφαιροῦσι χωριστά. ἔστι
μηδὲν ὅλως εἶναι χωριστὰ· λύουσι οὖν τὸ πολλὰ
εἶναι. λείπεται ἄρα μὴ ὄντων μὴ ἐνυπάρχειν. δυνάμει
δὲ ὄντων πολὺ διαφέρειν τοιοῦτόν τι· ἄριστα οὖν φανή-
σεται θεωρούμενον τὸ ἀφαιρεθὲν μὴ ὂν μὴ δυνάμει· ἐνδέχεται
δὲ μὴ ὄντων πολλὰ οὕτως ὑπάρχειν. τὸν τε γεωμέτρην
καὶ ἀριθμητικὸν· ἔστι γὰρ μὴ κεχωρισμένα μὲν ἀλλ'
ἐνυπάρχοντα ὅλα καθ' αὑτὰ χωρίσαι τῇ διανοίᾳ· ὅτι μὲν
γὰρ ὑπάρχει τὸ μὲν ἕτερον τοῦ ἑτέρου. ἀχώριστα
γὰρ ὄντα ἐνδέχεται χωρισθῆναι τῇ διανοίᾳ· πῶς δὲ δυνάμει
ἕκαστα καὶ ἐνυπάρχοντα διδάσκομεν. πῶς ἀνώνυμόν τι
ἐμβάδιμον καὶ φωνή, εὐμεγέθης ἄρτος, καὶ ἡ δλαίρεσις
καθ' ἄνους, ἐνυπάρχοντα. δοκεῖσθαι εὐθὺν δοκιμάζων. ὁδὸς
ἐστὶ τὸ εὐθὺ ἀδιαίρετον δοκεῖσθαι. ὁδὸς ἀριθμὸν ἡμῖν προ-
ηγήσατο ἀνωτέρω· ἐστὶ δὲ καὶ ἐκάστου τὸ ἐν ἀνωτέρω εὐθὺ ἀδιαίρετον.

ἢ τὸ μοναδικὸν αὐτὸ καὶ τὸ ἄτομον. καὶ θεωρεῖται τὸ αὐτὸ
ἢ ἀδιαίρετος συμβαίνει· ὁ δὲ γεωμέτρης τὸ στερεὸν αὖ πάλιν
τὸ πρὸ τοῦ διαστατοῦ ἐπίπεδα. οὐ γὰρ ἂν ἄλλον αὐτὸν δι-
ωρεῖ. οὐδὲ ἀδιαίρετον. ἀμφὶ στερεοῦ καὶ πρώτου διαστατ.
ὑπάρχει γὰρ ἐν αὐτῷ. οὐ μόνον δὲ μοναδικὸν καὶ ἄτομον.
ἀλλὰ καὶ τὸ πρώτου διαστατόν. οὐδὲ γεωμέτρου ἐστὶ περὶ αὐτῶν
ὁπωσμέτρης τὸ ἀδιαίρετον, ἀλλὰ τοῦτο αἰ ὑπάρχει αὐ-
τῷ μετὰ τοῦ ἀδιαιρέτου, διωαμένου δὲ ὑπάρχειν καὶ
εἰ μὴ ὡς ἀδιαιρέτος. καὶ γὰρ ἀδιαιρέτῳ ὄντι ὑπάρχει αὐ-
τῷ τὸ στιγμὴ διαστατόν. τὸ ἐπάπτεσθαι διαιρετοῦ. καὶ ὅλως
ὅλως περὶ τῶν στερεῶν ὁ γεωμέτρης οὐδὲν τι λείπει καὶ δεί
κνυσι. καὶ αὖ μὲν ὡς ἀδιαίρετον ὑπερβαίνει αὐτῶν ἴσως τι
διωάμενα αὐτῶν καὶ ἀδιαιρέτων οὐ τὰ ὑπάρχειν. τοῦ
τον γὰρ ἐστὶ θεωρητικόν. τε. καὶ εἰ μή σου ὡς ἀδιαίρετος
ὑπάρχω αὐτῶν. δῆλον ὅτι καὶ ἀμοῦ τοῦτο. ἢ τὸ τοῦ
ἀδιαιρέτου. ἐνδέχεται ὑπάρχειν αὐτῶν τὸ διωατόν. ἢ
τὸ τὸ στιγμὴ διαστατόν. τὸ ἐπάπτεσθαι διαιρετοῦ. ὥστε
ὀρθῶς ὁ γεωμέτρης ἀξιοῦν διαγέτθαι ὡς ἀξιόντ:
οὐλα γάρ ἐστιν. οὐχὼς ἔυλα δέ. ἀμφὼς αὖλα καὶ ἴσα ::
Ἔστι δὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ἕτερον. τὸ μὲν γὰρ αἰεὶ
ἐν πρακτέ. τὸ δὲ κακὸν καὶ ἐν τοῖς ἀκινήτοις ::
λοῦσιν ἀποδίδοται τοὺς δεῖ ἀπέπτον. καὶ ἔτι ἄμος
ἀστοκράκιζε τὰ μαθήματα. εἰ γὰρ ταῦ φησὶν ὁ ἀρι-
στοτέλης ὄν, ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ ἐξετάζεται. τὰ δὲ μαθήματ
κὰ οὔτε κακοῦ οὔτε ἀγαθοῦ κοχάζεται. τὰ μαθήματ
κὰ ἄρα οὐκεῖσι. καὶ φησὶ. τοῦτο τοῦ χρησίμου μὲν οὖν
καὶ συμφέροντος τοῦ ἐν τοῖς θεωρητικοῖς. τοῦτο γὰρ
νῦν ἀγαθοῦ κακεῖ. μὴ μεῖζον αὐτοῖς μαθήμασιν. Ἔστι μὴ
δὲ ἴσως ἀρχὴ πολιτικὴ τῆς ἕξεως ὡς ἡ μαθηματικὴ
μᾶλλον πολιτικὸν ἕξις. τὸ ὡς θεωρητικοῦ καὶ ὡς συμ

φέρον ἀλαθονέια. τὸ μὲν τὸ κομοῦ μαίνα ἔχει ἄπειρα
θημαπκὴ σφῖλὰ σύμμετρα. καὶ ἴσοπλατῆ. καὶ ὡ ρῖσ
μένα διατείνουσα. καὶ γὰρ μὲ ὀνόμαλα τὰ μαθήμα
πκὰ ἐν τοῖς σύμπτωμασι λαμβάνουσιν. οὐ γὰρ λέγου
σιν ὅτι πᾶν τὸ σφαῖρα τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὀρ
θαῖς ἴσαι εἰσὶν ὅπερ τοῦτο κομοῦ. ἀλλὰ μόνον ὅτι τοιοῦτο
σφαῖρα ἡ πραγματεία. σύμμετρον καὶ ὁμολήτων.
καὶ ἀναλογιῶν. καὶ τάξεων ἁρμοζομένων. ἀλλὰ καὶ ἁπλῶν
σωμάτων, οἷα τὰ φαίνεται ἡ τάξις καὶ τὸ ὡρισμένον. ὅλ
λα γὰρ ἐν τῇ φύσει τέλος ποιεῖται τὸ κομοῦ καὶ τὸ σέ
λειον. καὶ τὸ ὡρισμένον. ἐν δὲ τῇ λέξει. τῇ τὸ δὲ κομοῦ.
καὶ ἐν τοῖς ἀκινήτοις. ἀκίνητα φησὶ τὰ μαθήματα. δ'
κομοῦ φησὶν εἶναι καὶ ἐν τοῖς πρακτοῖς. ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς
ἀκινήτοις ἢ τοῖς μαθήμασι. τὸ δὲ εἰ γὰρ καὶ μὴ ὀνο
μάζουσι τὰ διέρ γα καὶ τοὺς λόγους δηλοῦσιν. αὐτὰ τὰ
εἰμὴ λέγουσιν ἐν τοῖς συμβεβήκασι τὸ κομοῦ. δηλοῦ
ουσι δέ τοῦ κομοῦ ἔρ γα. ἔργον γὰρ κομοῦ τὸ συμμέτρου
καὶ τὰ ὅμοια, οὐ δὲ λοῦ τὸ δὴ ὑ σολη πτέον ὡς οὐ λέ
γουσι σφαίρου κομοῦ καὶ συμβαίνειν λέγων. σφαί
ρῳ οὖν τῶν μαθημαπκῶν, ὅτι πὲ ὄντα ἐστὶ καὶ πῶς ὄντα,
ὅτι δυνατὰ καὶ ἐξαφαιρέσεως. καὶ πῶς πρότερα ὄ
τι τὸ λόγος τοῦτο ἐπερήσω. δεῖ δὲ ἴδιων ἰδεῶν. πρῶ
τον αὐτῶν τὰ καθ' αὑτὰ ἴδιον δόξαν ἐπισκοπτέον.
εἰ ἔξω ὅτι τὰ μαθήματα οὐσιῶν μὲν καὶ καθ' αὑτὰ οὐκ
εἰσί. δυνατὰ δὲ ἐξαφαιρέσεως. νοῶ ἐξελόντα τὰ περὶ
τῶν ἰδεῶν. καὶ ἐπὶ ὁπλάτων ἀριθμοὺς καὶ δέκα πρώ
τους ἐκθήσθαι ἴδιας. ἐπόμενος τοῖς συνθεσεσθαίοις. ὥσπε
φησὶν ὡς ἰδίας αὐτὰς ἐξελόντας. μὴ σωζόντων
μὴ δὲ μεμνημένων. μηδόλως ἀναλογιζόμενοι ἐπὶ τοῦ
ἀριθμοῖς τὰ δόξαι. εἴτε καὶ μή. ἀρχεῖς αὐτὰ τὰ εἶναι

ἑλθόντες. καθὼ ἰδίας εἶναι ὑπῆρχον. Πλοκειτέον ἐν
δωδεκα τὸν εἶναι ἰδέας. ξηλιόσ γὰρ μεταλαῦλα εἰκοσιάριθ-
μοί εἶναι εἰ δυνηκοὶ δώδεκα λα. τοῦτο δεῖς. εὐθὺς λείπ-
τουσι αἱ τέσσαρες ἐξῆς εἴδεα εἶναι λείπουσιν. ὡς μάθησαν. ἔχον-
γὰρ ὁμολογούμενον ὡς ἐστὶν Πλάτωνος καὶ φρόνησις πε-
φυκέναι δὲ καὶ τοῖς πράγμασι τοῖς λόγοις ὡς ἀγαθόν. ἐ-
λείπουσιν ὅτι τὰ φύλα τὰ ἀνθρώπεια ἐν σωφροσύνῃ ἐστὶ φύσει. μὴ
οὐδὲν οὐδὲ Σόλωνι ἀνθρώπων ἐν ἀνθρώπῳ τινὶ ἐστὶν. ἐ θρασύτητα
καὶ ἀκολασίαν τινῶν ἐόντων αἱ ἐπιστῆμαι. ὧν γὰρ αἱ
ἀνθρώπων ἀνθρώπειον. ῥᾳδίας καὶ καθόλου μὲν
εἶναι ὄντα. κυρίως δὲ μὴ ὄντα. αἱ δὲ Πλάτωνος ὧν κυρί-
ων, καὶ ὧν ἀεὶ ὡσαύτως ἐχόντων ἐστί. λείπεται δὲ
εἶναι ἄλλας τινὰς ἑτέρας παρὰ τὰ ἀνθρώπεια φύσεις.
αἳ τινες καὶ μᾶλλον εἰσὶ θεοί. καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχουσιν. ὧν
ἔστω καὶ Πλάτωνος. τοῦτας δὴ ἐκφέρουσι ἰδέας. ἀφ' οὗ
τὰ μὲν ἀνθρώπεια ἰδέας. πλὰ ταῦτα εἶναι καὶ αἱ τέσσαρες λείπουσιν.
ὁ δὲ σωκράτης. ἰδίας μὲν εἶναι ἔλεγε. περὶ μόνας δὲ
τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς διατρίβει. καὶ οὗ τὸς πρῶτος ἐζή-
τησεν ὁρισμοὺς λαμβάνειν ὧν καθόλου. οἷον τῆς κα-
θόλου σωφροσύνης. τῆς καθόλου δικαιοσύνης, καὶ ὧν
ἄλλων ἁπασῶν. εἰκὸς δὲ ὅτι πρῶτος ὁ σωκράτης ὁ
ρισμοὺς τῶν καθόλου λαμβάνειν ἐζήτησεν. Πλάτων δὲ
τοῦ σωκράτους δημόκριτος. καὶ τοῦ δημοκρί-
οἱ πυθαγόρειοι. οἱ μὲν τὸ θερμοῦ καὶ τὸ ψυχροῦ. οἱ δὲ
πυθαγόρειοι τὸν κενοῦ. καὶ τὸ δίκαιον. καὶ τὸν γάμ-
ωρίζοντο, καὶ τὰ τοιαῦτα. Πλάτων. ὧν μὲν φυσικῶν
Πλάτωνι μικροῦ δημόκριτος πλάτωνος μόνον. διαφέρει λίγον.
ὅτι ὁ μὲν σωκράτης τὰς ἀρετὰς ὁρίζεσθαι ἐζήτει. ὧν
φυσικῶν μηδένα λόγον ποιούμενος. δημόκριτος δὲ
πλάτωνος μὲν ὧν φυσικῶν. ἀμφῶ ῥίζωμα τὸ θερμοῦ καὶ τὸ

ἡμέρου, πῶς βουλέσθαι μακρὸς καὶ ὡς ἔτυχε καὶ περὶ τοῦ
ὡς εἰρῆσθαι. οἱ συθαγόρδοι ἤνωσι ὀλίγων ὁρισμοὺς ἀ-
ποδώκασι, οὐδὲ ὁρισμοὺς· ἐς τοὺς ἀριθμοὺς ἀνῆγον, οἱ
καθόσον ἡμᾶς φασι σθὴν ἀριθμοί· ὁ δὲ αἱρῶν τὸν δεκά-
δα δίχα, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως· ἀμφοῦ μὲν οὕτως· ὁ δὲ
Σωκράλης φασὶν εὐλόγως ἐλῆπται τὸ τί ἐστι καὶ τοὺς ὁρι-
σμούς· ἐπιστήμη γὰρ ὁ ὁρισμὸς ἀρχὴ συλλογισμοῦ καὶ ἀπο-
δείξεως ἐστίν· ὡς ἐνδέχεται ἀποδεικτικὴν δίκην ζητεῖ· ὁ δὲ
Σωκράλης συλλογίζεσθαι ἐλῆπτο· εἰκότως τὸ τί ἐστι καὶ
τοὺς ὁρισμοὺς ἐλῆπτο· ἐπιστήμη δέ ἐστι καὶ συλλογισμοὶ χω
ρὶς ὁρισμοῦ· οἱ γὰρ διαλεκτικοὶ ἄπαντες βιοῦσι· ὧν
δὲ ἀποδεικτικῶν ἀκριβῶν ἐστὶ τοὺς ὁρισμοὺς λαμ
βάνειν ὡς οἱ γεωμέτραι καὶ οἱ λογισταί· ἐπιστήμη· ὅτι
διαλεκτικὴ ἰσχὺς οὕπω ὑπάρχει· ὥστε δύνασθαι καὶ
χωρὶς τοῦ τί ἐστι καὶ τοῦ ὁρισμοῦ· πάντα σχεδὸν τὸ
αὐτὸ συλλογίζεσθαι· οἷον, ὅτι ἡ ἡδονὴ ἀγαθόν ἐστι· καὶ
κακὸν ὅτι ἡ ἡδονὴ πονηρόν ἐστι· καὶ ὅτι ὧν ἐναντίων
ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη· διὰ δὴ τοῦτ' ἔοικεν ἰσχὺν διαλεκτικὴν
ἐλῆπτο πάντων ὁρισμοὺς λαμβάνειν· ὥστε φησὶ δύο αὐ-
τῆς ἀποδοῦναι καὶ ἀναιρῆσαι Σωκράλη δικαίως· τοὺς
τε ἐπαγωγικοὺς λόγους καὶ τὸ ὁρίζεσθαι τὰ καθόλου·
ἀρχὴ γὰρ συλλογισμοῦ καὶ ἡ ἐπαγωγὴ καὶ ὁ ὁρισμός·
ἀλλὰ μὴν Σωκράλης τά γε καθόλου· ὧν καὶ τοὺς ὁρισμοὺς
ἐλῆπτο· οὐχ ὁρισταὶ δὲ ὧν ἀναλύσεις εἰσίν· οὐδὲ τοὺς ὁρι-
σμοὺς χωριστοὺς φύσεων εἶναι ἔλεγεν· οἱ δὲ τοιαῦτα λάβ-
να ἐχώριζον· καὶ τὰ τοιαῦτα ἰδέας καλοῦσιν· ὥστε
συμβαίνει αὐτοῖς πάντων καὶ ὅλως ὧν οὐ βούλονται
ἰδέας εἶναι· εἰσὶ γὰρ καλοῦσι τοὺς· ὅσων εἰσὶ σοφιῶν,
καὶ καθόλου ἕτερον ὧν μερικῶν νοεῖται· τούτων γὰρ
ἰδέαι· εἶναι καὶ ὧν σοφίστη καὶ ὧν οἰκιῶν, καὶ ἁπλῶν

ποσῶν ἰδίων. ὧν ἰδίας εἶναι οὐ βούλονται. ἴσως μὲν
δὲ μήκει ἡ τῆς λέξεως τάξις. καὶ διὰ τὸν ἐμὲν σαφή-
νειαν δώσομεν. ἀσαφὲς δὲ ἡ τῆς λέξεως. ἡ τοῦ ἀριθμὸν
σιν ὧν ἐξ ἀρχῆς ἀριθμήσαι βουλόμενος ἕως τοῦ.
ἔτι δὲ τετράγωνον ὧν ἰδεῶν καὶ τοῦτον τὸν τετράγωνον καὶ διὰ
λογικωτέρων καὶ ἀκριβεστέρων λόγων. ἐστὶ ποσὰ
συμμετρὰ ὁμοια τοῖς τε θεωρουμένοις. τὰ αὐτὰ ἐστὶν
ἀσύμμετρα τοῖς ἐν τῷ μείζονι ἄρρητα λεγομένοις.
σαφῆ τῆς λέξεως ταύτης. εἰ δὲ τὰ μὲν ἄρα τοὺς καινοὺς λό
γους ἐφαρμόσειεν ἐπὶ ὅλην. ἕως τοῦ ἢ ποσὸν ὑποστῆ
ναι εἰς ἄπειρον ὡς γένος. διὸ ταύτῃ μὲν σαφὲς οὐ μέν,
ἐκείνων δὲ ἧττον σαφῶς ἔχειν. ἐκ ὧν ἐν τῷ μείζονι ἄρρη
τον λόγων θεωρεῖσθαι χρή. εἰ δὲ τὰ μὲν ἄρα τοὺς καινοὺς
λόγους ἐφαρμόσειεν ὅλῃ τοῖς εἴδεσιν :: ἐπεὶ
ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ τὸ εἶδος καὶ ἀυλὴ φύσις ἐστί. ἧς αὐτὸ εἶδι
δος. καὶ ἧς ἀσύλης δυάδος καὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ
τοῦ ἀσύλου ἀριθμοῦ. ἔσται καὶ τρίτη δυάς. καὶ τρίτος
ἀριθμός. εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτὸ ὁμώνυμον ἂν εἴη λεχθέν. ὅτι
εἰ δὲ τὰ μὲν ἄρα τὰ λεγόμενα καὶ ὧν ἀσύλων κύ
κλων. οἷον τὸ χῆμα τὸ ἐπίπεδον. καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι
τοῦ λόγου. ἐφαρμόζειν ὅλῃ καὶ τῷ αὐτῷ κύκλῳ.
τοῦτον γὰρ εἶπεν αὐτὸν τὸν κύκλον. εἰ δὲ καὶ τὰ μέχρι
τοῦ ὁρισμοῦ μηκέτι διαφέρειν τὰ ἀσύλα καὶ ἀσύλοις
αὐτοῖς ὅμοια. τὸ δοῦ ἐστὶ συγκριθῆναι. τουτέστι
τὸ χῆμα ὅλων ἀσύλων. ἵνα ἡ τοῦ μὲν ἀσύλου
κύκλου ὁρισμὸς. χῆμα ἐπίπεδον ὑποῦ μιᾶς γραμμῆς
περιεχόμενον. ἐφ' ᾧ ἐστὶν ἑνὸς τοῦ κύκλου
σημείου. πρὸς ᾧ αἱ πρὸς τὴν περιφέρειαν ἴσαι εὐθεῖαι.
τὸ δὲ χῆμα ὅλων ἀσύλων κύκλων. καὶ πάλιν τὸ
μὲν ἀσύλου ἄρου. τὸ ζῷον τέλειον ὑπάρχειν. τοῦ δὲ

ἀριθμόν. ἐν ᾧ γὰρ τῷ μαθηματικῷ ἀριθμῷ πᾶσαι αἱ
μονάδες ἀδιάφοροί εἰσιν· ἢ οὕτω ἀσυμβλητοί εἰσι πᾶσαι
αἱ μονάδες· ἢ συμβλητικαὶ πᾶσαι. ἢ αἱ μὲν· συμβλη-
τικαί· αἱ δὲ ἀσύμβλητοι· οἷον εἰ ἑνὸς πρώτου ὄντος, ἢ
τοῦ ὑπ' αὐτὸν· ἔστι γὰρ καὶ οὗτος ἀριθμός, περίττη ἢ ἀρτία.
λέγω μὲν οὖν ὅτι εἰ μία δυάδι πρώτη ἢ μοῖρα ἢ τοῦ πο-
σοῦ δυάδος ἐστὶ βλητικὸς πρὸς ἑαυτὸν καὶ ὁ μοδάκις ὁ
μοίως καὶ ἐν ἧ αὐτῇ τριάδι. πᾶσαι γὰρ τῷ αὐτῷ τρία
πρώτῳ εἴρηκε τριάδα. καὶ αὐτῷ συμβλητοί. καὶ ὁ
μοδάκις πρὸς ἑαυτάς. πρὸς δὲ τὰς ἐν ἧ αὐτῇ δυάδι οὔ-
σας. ἀσύμβλητοι καὶ ἀνομοδάκις, καὶ ἐπὶ ὧν ἄλλων ὡσ-
αύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν τιθεμένων. συμ-
βλητοί. διὸ. βουλέσθω καὶ διὰ τῶν ἑξῆς μονάδας
τὰς ἐν οὔσας ἐν ἧ αὐτῇ δυάδι συμβλήτους εἶναι καὶ ὁμο-
μοδάκις καὶ τὰ τοὺς λέγοντας. πρὸς ἃς ἐν ἧ αὐτῇ τρι-
άδι οὔσας μονάδας. ἃς δὲ μαθηματικὰς τάδε φασὶ τοὺς
συμβλητὰς. διὰ δὴ τοῦτο μὲν μαθηματικὸς ἀριθμὸς
λέγεται. καὶ ἐν ᾧ πρὸς ἑκάστην μονάδι πρὸς ἑκάστ-
ην ἑτέρα μονὰς. γίνεται δυὰς, ἃς δὲ δύο τοῦ ποσοῦ μο-
νάδας συνέστηκε ἀμφοτέρας, συνίστασθαι τριάς. καὶ τοῦ
τοις ἃς τρεῖς μονάσιν ἑτέρα μονὰς συναφθῆναι, ἀπο-
φαίνεται τετράδας, καὶ ἐφ' ὧν λοιπῶν ὁμοίως ἀριθμῶν.
ὁ δὲ ἁπλοῦς ἀριθμὸς συμβλητὸς ὢν, ὡς αὐτοῖς λέγε-
ται τὰ αὐτά. ἐπὶ μὲν γὰρ δυάδος φασὶν, οὐ προσλεθὲν
τος ὡσαύτως ἑνὸς καὶ ἀποτελέσαντος τὴν αὐ-
τὴν δυάδα, ἀμέσως λαὶ ἐν ἧ αὐτῇ δυάδι δύο, ἑτέρα ἔσ-
καὶ ἀνομοδάκις τῷ πρώτῳ ἑνί. λέγω δὴ πρώτ-
ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶναι. καὶ φασὶ τὴν αὐτὴν δυάδα. ἀπὸ τοῦ πρώ-
του ἑνός. ὁμοίως καὶ τὴν αὐτὴν τριάδα. ἀπὸ τῆς αὐτ-
δυάδος. οὐ γὰρ προσλεθέντος ἐν ἧ αὐτῇ δυάδι ἑνός

ξε

γίνεσθαι λέγουσι τὴν αὐτοτριάδα, ἀγεῦθυς τὰς ἐν τῇ αὐ-
τοτριάδι μονάδας ἄγας καὶ ἀνομοειδεῖς εἶναι λέγουσι,
ταῖς ἐν τῇ αὐτοδιάδι μονάσι, παραπλήσια δὴ τούτοις,
καὶ ἐπὶ τῶν ἄγων ἀποφαίνονται ἀριθμῶν. ἢ οὖν οὕτως
ἀν ὡς εἴρηται ἔχοιεν, οἱ εἰδητικοὶ ἀριθμοί, ἢ φησὶν ἀνάγ-
κη τινὰς μὲν τῶν ἀριθμῶν, οἷον εἰπεῖν, τὸν τρία, τὸν δὲ
τὸν πέντε εἶναι. οἷος ὁ πρῶτος ἐλέχθη τρόπος, ἤτοι
ἀσυμβλήτους. τοῦτο γὰρ ἔλεγε τὸ πρῶτον τῆς διαιρέ-
σεως τμῆμα. τινὰς δὲ, οἷον πάλιν τὸν ζ. τὸν κ. τὸν δ.
εἶναι. οἷος ὁ μαθηματικός, ἤτοι συμβλητοὺς καὶ ὁ
μοειδεῖς. ἄγους δὲ, οἷον τὸν εἴκοσι. τὸν λ. τοὺς ὁμοίως,
οἷον ὁ τρίτος ἔλεγε τρόπος. οὗτος δὲ ὧν ὁ πρῶτος τὰς
μὲν ἐν τῷ κ ἀριθμῷ μονάδας εἶναι πρὸς ἑαυτὰς συμ-
βλητὰς καὶ ὁμοειδεῖς. πρὸς δὲ τὰς ἐν οὔσας τῷ λ ἀριθ-
μῷ, ἀσυμβλήτους καὶ ὁμοειδεῖς. τούτου γὰρ ὧν μηνυ-
τικόν τὸ, αἱ δὲ ἐν ἄγω καὶ ἄγω διάφοροι καὶ ἀσύμβλη-
τοι. καὶ πάλιν, ἢ πάντες καὶ οἱ σύμβλητοι καὶ οἱ ἀσύμ-
βλητοι, χωριστοί εἰσι τῶν αἰσθητῶν, ἢ ἀχώριστοι, καὶ ἐν
τοῖς αἰσθητοῖς. οὐχ οὕτω δέ φησιν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἶ-
ναί φημι τοὺς ἀριθμοὺς ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἶναί φημι
τοὺς ἀριθμοὺς ἐξαφαιρέσεως, καὶ τῇ ἐπινοίᾳ, ὡς πρό-
τερον ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἐσκοποῦμεν, οὐ τοῦτο δὲ
ζητητέον, ἀγεῖ δυνατὸν εἶναι τοὺς ἀριθμοὺς ἐν τοῖς αἰ-
σθητοῖς ὡς στοιχεῖα, ἵνα ὡς ἐκ στοιχεῖ τῶν ἀριθμῶν ἡ
φύσις εἴη τῶν αἰσθητῶν, ὡς φασί τινες τῶν πυθαγορεῖ.
ἢ δὴ οὕτως ἀναγκαῖον ἐστὶ λέγειν, ἢ τινὰς μὲν αὐτῶν ὡς
στοιχεῖα ὄντας τῶν αἰσθητῶν, ἐνυπάρχειν τοῖς αἰσθητοῖς,
τινὰς δὲ, μὴ ἐνυπάρχειν, ἢ πάντας ὑπάρχειν, ἢ πάν-
μὴ ὑπάρχειν, ἢ πάντας μὴ ὑπάρχειν. ταῦτα εἰπὼν λέ-
γει, οἱ μὲν οὖν τρόποι καθοὺς ἐνδέχεται τοὺς ἀριθμοὺς

εἶν. οὗ δι᾽ ἀν ἐξ ἀνάγκης μόνοι. καὶ οἱ ἐκ τοῦ τρίγωνου τοῦ ἐν
πρώτου ὡς ἀρχῆς καὶ στοιχέου, καὶ ἀπὸ τινος τῆς διορί-
σου δηλαδὴ δυάδος τοὺς ἑκάστοτε γραμμοῦ ἐν ἀριθμούς.
πλὴν ὧν ἐμπέπτωκεν τετράγωνοι κέχρηται· οἱ μὲν γὰρ ἀπλῶς
τρίτων ἀσυμβλήτων μόνων, τὸν δὲ πολὺ τοιοῦτοι λόγον.
καὶ τρίγωνοι ἀσύμβλητους εἶναι φασίν, οἱ δὲ. τρίγωνα χωρί-
ζουσιν. οἱ δὲ τρὶ ἀμφοῖν λείπουσι· τοὺς μὲν πολλῶν χωρί-
ζοντες, τοὺς δὲ οὐδαμῶς· τὸ δὲ ἀρτίου τετράκειται· διὰ
τὸ εὐθὺς ὑπὸ πολλοῦ ἐπενεχθῆν· τὸ πλῆθος τοῦ τρίγωνα
μονάδας ἀσυμβλήτους εἶναι· ὅτιπερ ἐπὶ ὧν οὐδεὶς ἔστιν
τρὶ ἀριθμοὺς ἀπολείπων· τρίγωνα μονάδας ἀσυμβλή-
τους ἄρχει· διὸ τὸ, καὶ ἀρτίου δὲ καὶ οἱ λείποντες τὸ εἷν
ἀρχὴν καὶ τὰ ἑξῆς, ἴσον ἐστὶ, ὧν καὶ ἕκαστος ὧν λείπων
τὸ εἷν καὶ πλὴν ἀορίστου δυάδα ἀρχὴν· πλὴν ὧν εἰρημένων
τετράπων χεῖται· πολλῶν ἑνὸς τετράγωνου· τοῦ τρίγωνα μο-
νάδας ἀσυμβλήτους λείπουσι· τοιοῦτο γὰρ ὧν τετράπω οὐ
δεὶς ἐχρήσατο· καὶ ἐστὶ τὸ πλῆθος ἐφεξῆς μηνοειδὴς,
ἀρτίου· τὰ δὲ καὶ τοῦτο συμβέβηκεν ὀλιγάκις· οὐχαὶ
οὐδέπω ἐπὶ ἀπὸ ἄρτιον ἔστιν τρίγωνον εἶναι τρεῖς ἀριθμούς·
οὕτως ἐπῆκται, ὡς ἐπὶ ἐλάττω· ἐπὶ μὲν γὰρ μὴ τέτρασιν
πλὴν δυοῖν ἐστὶν ἀριθμοῖν ἴσους· μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖον
ὧν τοὺς τρίγωνους τρὶ ἀριθμοῦ μὴ πλὴν ὧν εἰρημένων
χρήσασθαι τέτρασιν· ἔστι δὲ τὸ τέτρα καὶ ἀσύμβλητος
πολλῶ λέγεται· καὶ οὐδεὶς εὐθέως ἐνδέχεται ἅμα νοῆσαι πα-
ρὰ τοὺς ἑπτὰ τρίγωνον τέτρασιν ἴσους· ἀλλ᾽ οὐκ ἐπὶ τοῦτο συμβέβηκε.
πλὴν δὲ τὸ καλάθημα ὧν εἰρημένων τετράπων αὐτοὺς ὧν
ὧν τρὶ ἀριθμοῦ ἀποφήνασθαι· οἱ μὲν οὖν ἀμφοῖν τέτρασιν
κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι τοὺς ἀριθμοὺς εἶναι· νῦν ἐκλιπεῖν
ὧν τρὶ ἀριθμοῦ τριγώνων· πλὴν πλὴν ὧν εἰρημένων
τετράπων ἐχρήσαντο· καὶ φησὶν, οἱ μὲν τὰς φασὶν εἶναι

τοὺς ἀριθμούς. τὸν μὲν ἕχουλα τὸ θερότερον καὶ τὸ ὑγρὸ
παρ' ἰδίας :: 2 εἰς τοὺς δ' ὅλους καθοὺς ἀνεδέχθη
τοὺς δ' ἀριθμοὺς εἶναι. νῶν ἐκκείσθω ὧν περὶ ἀριθμῶν
ἡ θεωρία. πᾶσα πλῆθός τι ἡ ἀριθμὸς ἔστιν ἐχόμενον καὶ
ἀρχήν, οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν. ὡς περὶ πλείονα ἀμφοτέρους
φασὶν εἶναι τοὺς ἀριθμούς. καὶ τὸν ἀδιαίρετον καὶ τὸν
μαθηματικόν. τὸν μὲν ἕχουλα τὸ θερότερον καὶ ὑγρὸ
ἐλλιμπάνειν ἰδίας. καὶ τὸν ἀδιαίρετον. καὶ τὸν μα-
θηματικόν. τὸν μὲν ἕχουλα τὸ θερότερον καὶ ὑγρόν.
ἐλλείπειν ἰδίας. καὶ τὸν εἰδητικὸν ἀριθμόν. τὸ
δὲ μὴ τὸ θερότερον καὶ ὑγρὸν ἕχουλα. μὴ δὲ καθ' εἶδος
διαφέρουλα. τὸν μαθηματικὸν εἶναι ἐκτὸς. πρὸ-
βύτερον μὲν αὐτὸν λέγω τὸν φυσικὸν καὶ δίου ἀριθμῶ-
μενον ἀριθμοῦ. καθάπερ ὅλου τινὸς εἰδητικοῦ. καὶ χω-
ριστοὺς ἀμφοτέρους. καὶ τὸν μὲν ἀδιαίρετον καὶ τὸν
μαθηματικόν. ὧν ἀπαθῶν εἶναι βούλεται. διὰ μὲν οὖν
τοῦ. οἱ μὲν οὖν ἀμφοτέρους εἶναι τοὺς ἀριθμούς. ἢ
νίκα τὸν πλάτωνα. διὰ δὲ τοῦ. οἱ μὲν τὸν μαθημα-
τικὸν μόνον ἀριθμὸν εἶναι τὸν πρῶτον ὧν ὄντων. τοῦ
περὶ ξενοκράτους. οὐ γὰρ καὶ χωρίζουσι τὸν μαθη-
ματικὸν τῶν αἰσθητῶν. καὶ μόνον οὐ τοῦτον εἶναι φασὶ τὸν
πρῶτον ὧν πάντων. τοῦ εἰδητικοῦ καθ' ὃ χωρίζουσι.
καὶ οἱ περὶ ξενοκράτους οὕτω. ἕνα μόνον ἀριθμὸν νομί-
ζουσι καὶ πρῶτον οἱ πυθαγόρειοι. διὸ καὶ ὑποφαίνειν
εἰς τὸ ἕνα. ἴσα ἐστὶν ὁ τὸν ἀριθμὸν. ἢ ὁ τὸ
λέγειν τοιοῦτον καὶ οἱ πυθαγόρειοι δὲ. ἕνα ἀριθμὸν
εἶναι νομίζουσι. καὶ τοῦτον τὸν μαθηματικὸν
πλὴν οὐκ ἐχωρισμένον τῶν αἰσθητῶν. ὡς οἱ περὶ ὧν
ξενοκράτους. οὐδὲ μοναδικὸν. τουτέστιν ἀμερῆ καὶ ἀ-
σώματον. μοναδικὸν γὰρ τὸ ἀμερὲς καὶ ἀσώματον εἶ

τῶν δηλοῖ. ἁμαξιαῖς μονάδας, καὶ δεκονότητι καὶ τοὺς
ἀριθμοὺς ὑπολαμβάνοντες οἱ πυθαγόρειοι μέγεθος
ἔχειν, εἰς τοὺλωνιαῖς αὐτὰς δηλαὶ οὐσίας καὶ τὰ ἀσώματα
σωμάτων εἶναι λέγουσιν. ἔχειν δὲ ἰδίαν μονάδας μέγεθος κα-
θεκαστέρους οἱ πυθαγόρειοι, διάλειμμα τινὸς λόγου. ἐ-
λάττων οὖσα ἡ ἐλάττων ἐκείνου πρώτου ἑνὸς αὐτῶν σωμά-
των· τὸ δὲ πρῶτον εἶναι μέγεθος ἔχει. ἀναγκαῖα καὶ αὐ-
τὰς μεγέθεσιν εἶναι. τὸ γὰρ ἐκ μεγεθυσμένου
γίγνεσθαι, καὶ αὐτὸ μέγεθος ἔχειν ἐπαναγκαῖον ἐρωτᾶσθαι
δέ. καὶ ἡ τὸ ἓν ἁπάντων πρῶτον εἶναι. καὶ διατί. καὶ ἡ
τὸ μέγεθος ἔχει. καὶ πῶς ἐξαίφνης αἱ μονάδες γεννῶν-
ται ἐλάττων ὄντος δυάδος. ἄμφω δὲ παρὰ φησὶ πυθαγόρ-
τὸν μαθηματικὸν ἀριθμὸν οὐ θετέον. ἀσύνετα καὶ
πρῶτον ἀριθμοῦ λόγου ὄντα εἶναι ἔλεγεν. ἐνίοι δὲ
καὶ τοῦ μαθηματικοῦ λόγου αὐτὸν τοῦτον. τοὺς δὲ. πυκνὰ
δὲ ὧν πυθαγορείων· τὸν μὲν συνιστάμενον μαθημα-
τικὸν. ἀνήμερον. ἵνα δὲ τοιούτους ἀριθμοὺς τοὺς ἐκ τε-
τρακτύος· τὸν αὖ τοὺλου τὸν ἐναρμόνιον καὶ μαθηματικὸν·
ὁμοίως δὲ καὶ τὰς μήκη καὶ τὰ ἐπίπεδα, καὶ τὰς
τὰ στερεά. οἱ μὲν γὰρ ἕτερα τὰ μαθηματικὰ καὶ τὰ
μετὰ τὰς ἰδίας. καὶ τὰς τῶν ἐπιπέδων φησὶ καὶ ὧν
στερεῶν. ὁμοίως τοῖς ἀριθμοῖς ἀφορίναντο· οἱ μὲν
γὰρ ἀοίλων, ἕτερα λέγουσι τὰ μαθηματικὰ ἐπίπεδα.
καὶ τὰ στερεά· καὶ ἕτερα τὰ εἰδητικά· αὐτὰ γὰρ εἶναι
εἶναι τὰ μαθηματικὰν ἐπίπεδον· τὰς δὲ ὁ γεωμέτρης
πραγματεύεται, καὶ ἄμφω τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον. τῶν δὲ
ἄμφω λεγόντων φησὶν, ἢ τοιῶν εἰδητικοὺς ἀριθμούς,
καὶ εἰδητικὰ ἐπίπεδα καὶ στερεὰ μὴ λεγόντων, ἢ ἐ-
κεῖνον τῶν δὲ ἄμφω λεγόντων. ἐξαιρετικὸν εἶναι ἐπί-
μαχε· τὸ ὅσοι μὲν τοιοῦτοι τὰς ἰδίας ἀριθμοὺς καὶ ὡς

εἰ ἔλειπε. ὧν δ' ἄμφω λείπουσι, τίνας δὲ ἄμφω λείπειν φησί.
τοὺς ὅσοι δυνατόν ἐστι μὴ ποιοῦσι ταῖς ἰδίαις ἀριθμοῖς.
μὴ δὲ ὅλως εἶναι εἰδητικοὺς ἀριθμοὺς νομίζουσι θεοῦ —
τοιαῦτα μαθηματικὰ στερεά, καὶ τὸ ὑπόστασιν καὶ μέγα
θηματικῶς λείπουσι. λοιπὸν μέντοι δὲ μετέχειν δὲ μετέχειν
λείπουσιν εἶναι διαιρετόν. τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστιν ὃ μὲν
σύγκειται γὰρ γραμμῶν ἐκ σημείων. ἢ τὸ ὑπόστασιν
ἐκ γραμμῶν. ταῦτα οὖν μέτεστιν ἐν μετέχειν εἶναι διαι-
ρετὸν οὐ τὶ φασι. καὶ ὁποιασοῦν μονάδας συνεστὼς
μέρας ποιεῖ δυάδας ἀποδέχονται. οἷδε λείπουσι μὲν
τὰ μαθηματικὰ ἐπάρχειν. οἱ καὶ εἰδητικοὺς ἀριθμὸς
εἶναι λείπουσιν. οὐμαθηματικῶς δέ. οὐ γὰρ πέμπτα
ταῦτα μέτεστιν ἐν μετέχειν. οὐδὲ ταῖς ἡμῶν μονάδας.
δυάδα ποιεῖν, ἀμὰ φασὶν ὅτι αἱ πρώτως μονάδες δύο
μονάδων. ὡσὶ ἐξ ὕλης μὲν ἡ ἀορίστου δυάδος, εἴδους
δὲ τοῦ ἀρχικοῦ ἑνὸς τοῦ αὐτοενὸς σημαινόμενον. αὐτοῦ
αὐτοαριθμὸς ἢ πρώτως δυάδα. ἢ τοιοῦτο ἐστὶν
δυάδα. ἢ τοιοῦτο αὐτοδυάδα. αἱ δὲ τοιαῦτα δύο πρώ-
τως μονάδες εἰσὶ μονάδων, ὡσὶ ἐξ ὕλης μέν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἡμῶν
ἀορίστου δυάδος. εἴδους δὲ τοῦ αὐτοενὸς αὐτοαριθμὸς
πρώτως αὐτοδυάδα. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοτριάδος
καὶ τῶν λοιπῶν ἀποφαίνονται. καὶ οὐ φασὶν ὅτι ὁ
μοιότης εἰσὶν αἱ ἐν τῇ αὐτοδυάδι μονάδες. ταῖς ἐν τῇ
αὐτοτριάδι. καὶ αὐτοῦ ταῖς ἐν τῇ αὐτοτριάδι. ἢ ταῖς αὖ
καὶ αὖ τῆς ἐν τῇ αὐτοδυάδι ταῖς ἐν τῇ αὐτο-
τριάδι. ἀπεκλίνουσαν αὖ τινὰ ἀριθμοῦ. ἀμφοτέρους τοὺς
ταῖς ἐν τῇ αὐτοδυάδι, καὶ ἄμφω αὖ ἐν τῇ αὐτοτριάδι
οὐσῶν, εἶναι. ταῦτα εἰ πῶν. λείπ. ταῦτα μὲν τοὺς
ἀριθμοὺς μοναδικοὺς καὶ ἀμετέχοντας καὶ ἀμετοχῆς
εἶναι λείπουσιν. ὅλως ὧν πυθαγορείων ὧν ὁ ἐν ἀρ-

χὼ καὶ στοιχεῖον τοῦ ὄντως καὶ μεμετρημένους ἐχόντων λόγον. οὔτε
γὰρ μεμετρημένας τὰς μονάδας καὶ δεκτικὰς τῆς τῶν
ἀριθμῶν διαιρέσεως εἶναι ἀποφαίνουσι. ὡς τοῦ ὁλίου ἕνεκα. μὴ
συμβαίνειν φασὶ. λέγων. ὁ θεὸς οὐκ ἐνδέχεται ὑποτεθεῖσθαι
εἶναι τοὺς ἀριθμούς. καὶ ὅτι οἱ εἰρημένοι ὑφ' ἡμῶν τρό-
ποι ἄτοπον ἔχουσι καὶ οὔτε πλείονας οὔτε ἐλάττονας καὶ
αὐτοὺς εἶναι δυνατόν ἐστι, φανερὸν ἐκ τούτων. ἔστι δὲ περὶ
τούτων τὰ μὲν τῶν ἀριθμῶν ἀδύνατα, ἀμφότερα μὲν αὐτὰ
ὁλοφωραλοτέρα ἔστι καὶ ἥττονα ἔχει τὰ ἀδύνατα τοῦ
μείζονα. πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον εἰ συμβλητοὶ αἱ μο-
νάδες ἢ ἀσύμβλητοι: ἔπεται δὲ τοῖς λεγομένοις
ἡ τῶν ἀμερῶν τμήματα ἀπομηκῶν, καὶ δείκνυσιν, ὅτι
κατὰ μέγα τετράγωνον διώνυμον οἱ δεκτικοὶ εἶναι ἀριθμοὶ
καὶ εἰ ἄρα ἀναγκαῖον ἐστιν. εἰ ἔστιν δεκτικοὶ ἀριθμοὶ κατὰ
εὐθεῖαν τῆς διαιρέσεως εἶναι αὐτοὺς ἔφησαν. εἰ δεκτοὶ
ὅτι κατὰ μέγα διώνυμον εἶναι, ὅλως οὐκ ἔστι. πρῶτον
δείκνυσι τοῦτο σκεπτέον. πότερον συμβλητοὶ ἔστι τοῖς
αἱ μοναδικοὶ, ἢ ἀσύμβλητοι, καὶ εἰ ἀσύμβλητοι, πολλὰ
τοιοῦτον ὧν ἐνθένδε ἔφασαν. ἐλάττων γὰρ ὁμοιοτέρα, πό-
τερον τοῖς αἱ μοναδικοὶ ἀσύμβλητοι ἔστιν. ἢ εἰ μὴ συμ-
βλητοὶ μονάδες τοῖς ἑαυτῶν μὴ ἔστι συμβλητοὶ, ὁμοίως
καὶ αἱ εἰς τὴν περιττὴν τοῖς ἑαυτῶν συμβλητοὶ. τοῖς δὲ
τῶν εἰς τὴν δυάδι, ἀσύμβλητοι. λούτου μὲν ἕνεκα ἐπὶ δυνάμεως
καὶ κατὰ τοῦτο; τὸ ἐπὶ μὲν γὰρ ὁποιασοῦν εἶναι ὁποια
νοῦν μονάδι ἀσύμβλητον. ἐπὶ δὲ τῶν εἰς αὐτὴν τὴν δυάδι
τοῖς εἰς αὐτὴν τὴν περιττὴν. λείπει δὲ ἀν αὐτῶν τὸν δυά-
καὶ αὐτὸν περιττὸν. τὸν αὐτὸν δυάδα καὶ αὐτὸν περιττόν.
ὅτι μὲν γὰρ φησι. τοῦτ' ἔστι δυνατὸν μὲν λέγειν ὁποιασοῦν
μονάδα, ἢ τὸν αὐτὸν μονάδα. τοῖς αὐτὸν μονάδας
ἀσύμβλητον. δυνατὸν δὲ μὴ αὐτὸν τοῖς αὐτὸν λέγειν.

ἀγάλαι ἐν ἢ πᾶσι τριάδι πέντε ἐν ἢ πᾶσι τρισὶ δυσὶ καὶ οὐ
τὸ πᾶσι ἐν ἑπτὰ καὶ δεκατρισὶ ἀριθμοῖς τρεῖς ἀλ
λήλας ἀσυμβλήτους. τριῶν γὰρ ἡμᾶς ὑποκειμέν
των. εἰ μὲν γὰρ τὰς τρεῖς αἱ μονάδες συμβλητοί εἰσι,
καὶ ὁμοδύσεις καὶ ἀδιάφοροι, ὁ μαθηματικὸς γίνε
ται ἀριθμὸς, καὶ εἷς μόνος αὐτός. καὶ οὐδὲν εἰδητικοὺς εἶν
αι ἀριθμοὺς συνεπιδέχεται· τοῦτο γὰρ ἴδιον λόγου, καὶ
τὰς ἰδίας συνεπιδέχεται εἶναι τοὺς ἀριθμούς. τοιοῦτος γὰρ
ἔστω ἀριθμὸς ὁ αὐτάρκης. ἢ τὸ αὐτοτέλειον. ἢ ὁ αὐτοτέ
λεστος. ἢ ἄλλο ὁτιοῦν τῶν ἐπὶ μέρους. ἐκάστου μὲν καὶ αἱ ἰδέαι τε
θεῖσαι τὰς ἰδίας. ἢ ἰδία μία. εἷς γὰρ ὁ αὐτάρκης, καὶ
τὸ αὐτοτέλειον. εἰ δὲ ἀδιαφόρων οὐσῶν τῶν μονάδ.
εἶναι φησὶ τὸν αὐτάρκη τριάδα, ἐπειδὴ οὐ
δεῖ ἐννοεῖσθαι πρώτη καὶ μόνη καὶ τελεσιουργὸς ἑκατέρας,
ἔσονται πολλοὶ αὐτάρκαι. διατί γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἡ πρώτη τρι
άς ἐστιν ὁ αὐτάρκης. καὶ οὐχὶ ἡ δευτέρα, ἢ τελεσιουργὸς, ἢ οὐ
δεμία τῶν τριάδων ἐστὶν ἰδία ἢ πᾶσι. εἰ δὲ ἀδιά
φοροι, οὕτω γὰρ συμβήσεται ἐπειδὴ ἀδιάφοροι εἰσὶν αἱ τρι
άδες. ἑτέρους εἶναι καὶ αὐτάρκους, οὐδεμία αὐτῶν ἐστὶν
ἰδέα. οὐκ ἄρα μοναδικὸς ἀριθμὸς ἡ ἰδέα, ἅτε ἀδιάφο
ροι εἰσὶν αἱ μονάδες. ἀμφὶ μὲν, εἰ μὴ εἰσὶν αἱ ἰδέαι ἀριθ
μοὶ, ἀδύνατον αὐτὰς εἶναι, καὶ πολλαχοῦ δέδεικται τοῦτο. λείπ
ει δὴ τὰς μὴ οἷόν τε ἰδέας εἶναι. εἰ μὴ καὶ ἀριθμοὶ εἰσὶ, διὰ
τοῦτο, ἐκ τίνων γὰρ ἔσονται τὰ ἀρχῶν αἱ ἰδέαι, ὅ ἐστιν εἰπεῖν
ἀδύνατον γὰρ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀρχῶν εἶναι τὰς ἰδέας, ἢ
ἐξ ὧν οἱ ταύτας θέμενοι πολλαπλάζουσι. συμβήσε
ται δὲ καὶ ἀμοιρεῖ οὕτως· αἱ ἰδέαι, ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἀορί
στου δυάδος συνεστῶσαι φαμεν. τὰ ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς
ἀορίστου δυάδος συνεστῶτα ἀριθμοί εἰσιν. αἱ ἰδέαι
ἄρα ἀριθμοί εἰσιν. οὗτος δὲ λόγος μείζονα τοῦ τοιούτου μέ

τῶν ἐκτὸς ἑνὸς καὶ ἑπτὰ ἀορίστου δυάδος ὑφ' ἑαυτὴν ἀ-
ριθμοὺς πέφυκε. διὰ τοῦ. ὁ γὰρ ἀριθμὸς ἐκ τῶν ἐ-
νὸς καὶ ἑπτὰ μονάδος ἑπτὰ ἀορίστου. τῶν ἐλαττόνων πα-
ρεις. τὸ δὲ καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ στοιχεῖα λέγονται τοῦ ἀρίθ
μοῦ εἶναι. ἀντὶ τοῦ. καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ στοιχεῖα λέγον
ται τοῦ ἀριθμοῦ εἶναι. ἀντὶ τοῦ. καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ στοιχεῖ
ων ἀριθμῶν τοιαῦταί εἰσι. τοῦτο εἶναι λέγονται ὅτι ἐν
καὶ ἀόριστος δυάς. τὸ δὲ ἁπλῶς. οὔτε ποσότητας οὐ
δεχεται ὧν ἀριθμῶν αὐταὶ οὐ δυάτραι. εὐλόγως δέ φη.
εἰ γάρ ἐστιν. οἷον φέρε καὶ αὐτοτριάς. ὁ αὐτοτρίας. πως οὐ
κ ἂν. ἢ ποσότερον. ἢ ὑστερον αὐτοῦ τοῦ λείπειν ἢ αὐτοτριά
δος. εἰ δὲ οὐ σωῶν ἴσων ἀφαίρεσιν ἀφαίρεσιν αὐταὶ ἀριθμοὺς
εἶναι. τὰ μὴ τοῦ ἀριθμοῦ αἱ ἴδιαι ὡς δέδεικται. ὅλως οὐκ
αὐτοῦ. ἐφ' ἑαυτὴν συμβλητὸν καὶ μονάδων. καὶ οὕτως ἀσύμ
βλητοι ὡς ἡ πρὸς τὸ δύο. ἡ πρὸς τὸ τρία. στοιχεῖόν ἐστι
ποσότερον πάσης συμβλητὰς. καὶ δείξας ὅτι ἀσύμβλητοι
τοιάδε ἀριθμοὺς εἶναι. ὡς οὐκ ἀσυμβλήτους καὶ τὸ μὴ
εἶναι αὐτὰς ὅλως. νῦν ὑποδείκνυσι πάσης ἀσυμβλήτους
τοῦτο δὲ ἐδείκνυσι. πλέον. ὥστε πρὸς τὸ πρὸς τὸ. τὸ
οὖν πάσης μονάδων ἀσύμβλητοί εἰσι καὶ διάφοροι.
οὐδενὸς μαθηματικὸν ἐνδέχεται εἶναι τοῦτον τὸν ἀ-
ριθμόν. ὁ γὰρ μαθηματικὸς ἐκ συμβλήτων καὶ ἀδιαφόρ
ων καὶ αἱ διαιρέσεις. καὶ αἱ συνθέσεις. καὶ οἱ σοφιστικοὶ
μοί. καὶ σοφίαι ἁπλῶς αἱ δεικνύμεναι. καὶ τὸ μαθη
ματικὸν ἀριθμοῦ. ὡς ἐπὶ ἀδιαφόροις δεικνύουσιν. οὔ
τε ὅλον μαθηματικὸν εἶναι τοῦτον δυωδεκάδος. οὔτε
τοῦ ὧν ἑξῆς. καὶ ὁ ἡμιόλιος ὁ μαθηματικὸς ἀριθμὸς οὐκέ
τι ἂν. οὐ συμβλητός. οὐδὲ διάφορος πάλιν φασίν. ὁ δὲ
λέγει. οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἑξῆς μαθηματικοὶ μονάδες. διαφόρους
εἶναι καὶ ἀσυμβλήτους. δυωδεκάδος ἑξῆς. τοσαυτάκις τοῦ

τοῦ ἑνός. ἐκ μὲν οὖν ἀορίστου δυάδος ἐστὶ τὰ πρῶτα, ἅμα πρῶτα
ὅτι ἐστὶ πλείστων ἀδιαιρέτων μὴ εἶναι πάθος ἐν
οἷς εἰδητικοῖς ἀριθμοῖς μονάδας ἀσυμβλήτους. ἐκ
διαιρέσεως δὲ ἄκρου τριάδος. ὅτι οὐκέτ' ἂν αἱ πάθεμο
νάδες ἀσύμβλητοι, ἢ ἅμα γίνονται ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ μὴ
ἀορίστου δυάδος. αἱ ἐν μὲν οὖν τοῦ δυάδι μονάδες. καὶ αἱ ἐν
μὲν οὖν τοῦ τριάδι τριάδες. καὶ αἱ ὧν ἄλλων ἀριθμῶν ὁμοί-
ως πρῶτον μὲν γίνεται ἡ μία μονάς, εἶτα ἡ ἑτέρα. καὶ τὸ
τε συναμφότερον καὶ ἀπολειπόμενον ἑκάτερον αὐτῶν δυάδα. ἄμφω ἅμα
ἅμα γεννῶνται αἱ ἐν μὲν δυάδι μὴν πρώτη ἡ τοῦ μὲν αὐτοῦ δυ-
άδι μονάδες. καὶ αἱ ἐν μὲν αὐτῷ τριάδι καὶ αἱ ἐν τοῖς ἄλλοις
ἀριθμοῖς. οὐκέτ' ἂν εἶεν ἀσύμβλητα. ἅμα γὰρ σύμβλητα καὶ δια-
φορᾶι. πᾶν γὰρ ἅμα ἐκ ὧν ἀρχῶν γεννώμενον ὡς καὶ αὐ-
τὸ φασιν. ἀδιάφορά ἐστι. ψεῦδος ἄρα τὸ πᾶσι λέγειν
ἀσυμβλήτους. εἰ γὰρ καὶ, ἐν μὲν τριάδι τὰς μὲν μο-
νάδας ἀσυμβλήτους εἶναι φαίη τις, ἐν μὲν τριάδι. ὅτε
καὶ ἀπὸ ἀδυνάτου λέγει, ἅμα φαίη ἂν τις, αἱ ἐν μὲν δυά-
δι οὐκέτ' εἶεν ἂν ἀσύμβλητοι. ὁμοίως οὐδὲ αἱ ἐν μὲν
τριάδι, ὥστε τὸ μὲν φαίη τις λέγειν. ἅμα γὰρ αἱ ἐν μὲν
δυάδι μὴν πρώτη μονάδες γεννῶνται. ἐξωθεν δὲ φαί-
κοῦμεν. τοῦ ἀτόπου δὲ πάθος εἶναι ταῖς μονάδας ἀ-
συμβλήτους. ἐπάγει. τὸ ἅμα γὰρ αἱ ἐν μὲν δυάδι μὴν πρῶ-
την μονάδες γεννῶνται. καὶ δὴ ταύτην τὴν λέξιν ἐπιτρέπει ὁ
μὲν σωσθένης. ἔστι γὰρ οὕτως εἶναι διεγραμμένον. ἢ γὰρ ἅ-
μα αἱ ἐν μὲν δυάδι μὴν πρώτη μονάδες γεννῶνται. ἐρεῖ
γάρ φησιν, ἢ οὐχ ἅμα, ὡς ἐν διαφορᾶι αἱ λέξεις εἰ
οὕτω πως ἔχουσι, ἀδύνατον δὲ πάθος εἶναι ταῖς μονάδας,
ἀσυμβλήτους. ἢ γάρ, αἱ ἐν μὲν δυάδι μὴν πρώτη μονάδες
μονάδες γεννῶνται ἅμα, ἢ οὐχ ἅμα. ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς
λέξεως ὅπως ἐχέτω ἐχέτω. οἶμαι δὲ διαφωνία. αὐτὸς δὲ μέ-

μνητ' καὶ ῥήματ' τοῦ πλάτωνος. λέγων, ὅτι ὡσάκις ὁ πρῶτος ἀπὸν. ἐξ ἀνίσων γὰρ ἰσαπλάσιον ἐγγύνεται. δῆλον δ' ὅτι καὶ κατὰ ἕνα ἑκάστου ὧν ἀριθμῶν πᾶς γίνεται ὑπὸ δύο ἀρχῶν. καὶ οὐχὶ πρῶτον μὲν ἡ μία μονάς. ὕστερον δὲ ἡ ἄπειρ. αὐτὸς δὲ διὰ τὸ πλῆρες τῆς διαιρέσεως ἁπλοκείπλεια καὶ τὸ λοιπὸν τὸ λέγον, ἢ οὐχ ἅμα. τὸ δὲ ἐξ ἀνίσων ἰσαπλάσιον. τοιοῦτόν ἐστι. δοκεῖ ὁ πλάτων λέγειν, ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος. ἥτις καθ' ἀόριστος ἄνισός ἐστιν. οἱ ἀριθμοὶ γίνονται. ἄνισοί εἰσιν. εἰ δὲ ἀναμβλώσεων οὐσῶν ἴσων τῆ δυάδι μονάδων, ἔσην αὐτῶν. ἡ μὲν πρώτερα. ἡ δὲ ὑστέρα. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα ἀδιάφοροι καὶ ἀμβλῆ οὕτω ἀπὸ ἴσων ἀρχῶν πρωτέραν. καὶ ἡ αὐτὴ δυὰς πρωτέρα μὲν ἔσται τῆς νεωτέρας μονάδος. νεωτέρα δὲ τῆς πρωτέρας. μέχρις γὰρ δύο μονάδων. ὡς πρὸς γὰρ τὸ οἱ νόμιζε. τοῦ μὲν ὄντος γλυκυτέρου. τοῦ δὲ μήπω τοιούτου ἀγλυκυτέρου ἔσην. οὕτω καὶ ἡ δυάς. ὑστέρα μὲν τοῦ πρώτου μηδέπω ἑαυτὴν πρεσβυτέρα δὲ τοῦ δευτέρου. εἰ δὲ τοῦτο. συμβαίνει τῆς πρώτης δυάδος εἶναι τὸ πρωτογενῆ μὲν αὐτῆς μονάδα. πρεσβυτέραν αὐτῆς. ἀμοῦδιν καὶ τοῦ δευτέρου τῆς αὐτῆς δυάδος. εἰ μὴ τὸ ἀρχικὸν εἶν. καὶ ἡ ἀόριστος δυάς. Ἐπειδὴ ἐστι πρῶτον μὲν αὐτὸ τὸ εἷν. ἔπειτα ὧν ἄμφω ἐστὶ τὸ πρῶτον εἶν. δεύτερον δὲ μηδέτερον τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν. ἐκ μὲν τῆς αὐτῆς δυάδος μονάδος. καὶ τῆς αὐτῆς τριάδος καὶ ὧν λοιπῶν. οὐχ ἅμα γίνωνται. ἀμήχανον μὲν πρότερον. καὶ ὕστερον γίνεσθαι ἑκάστου ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος. λοιπὸν. ὅτι καὶ μία μονὰς. τῆς μεγάλου καὶ γλυκέως αὐτῆς δυάδος ἐστίν. καὶ τὰ λοιπὰ οὕτω. ἀμφὶ τοῦτο. συμβαίνει μονάδας μὲν εἶναι δύο. τόν τε ἀρχικὸν εἶν. καὶ αὐτῶν τὴν μὲν ἑτέραν

μονάδα. καὶ
τοῦ δὲ πρώ
γίνεσθαι ἐκ
μονὰς, ἵνα
ναὶς καὶ
μονάδας ἀ
ἀμφὶς τὸ
οὐπω γὰρ
δυάδος. ἔ
μὲν οὖν
μονάδος. καὶ
καὶ ἀόριστ
εἶναι. τὰ
μὲν, ἀμφὶ μ
τοῦ δὲ πρώ

μονάδα. καὶ μεῖζός γλυκάδαι μήκους ἡ γλυκομένης αὐ-
τοδυάδος, δυάδα δὲ μὴ εἶναι. οὔπω γὰρ ὡς ἡ ὑγόθεσις
γίγνεται ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, καὶ ἑτέρα
μονάς, ἵνα συνιθῇ μετὰ τῆς πρωτογόνου, ἀπολεί-
πουσα τὴν αὐτοδυάδα. ἀμφὶ καὶ τῆς λοιπῆς γιγονύας μο-
νάδος καὶ τῆς αὐτοδυάδος ἀπαραλλάκτους. εἶναι μὲν γὰρ
μονάδας ἀναγκαῖον· ὅτι πρῶτον ἓν· καὶ λοιπὰς δύο
ἀμφὶς ἀπὸ τῆς αὐτοδυάδος. αὐτοδυάδα δὲ μὴ εἶναι·
οὔπω γὰρ καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ πρώτου ἑνὸς καὶ τῆς ἀορί-
στου δυάδος, ἕτερα τρεῖς μονάδες γίγνονται, ἀσύμβλητοι
μὲν οὖσαι διάλυσιν ὑγόθεσιν τοῖς τοῦ τῆς αὐτοδυάδος
μονάσι. γλυκὺ δὲ καὶ τῆς αὐτοδυάδος, ἀμφὶ τὸ ἄρτιον
καὶ ἀόριστον· τὸ μὲν γὰρ εἶναι λεπτόν, περιάδα δὲ μὴ
εἶναι· τὰ αὐτὰ δὲ συμβήσεται καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀρτί-
ων, ἀμφὶ μὲν τῶν λεπτομερῆ διάνοια· ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἐστί· τὸ
δὲ, καθ' αὑτὸ λέγειν, οὐκ ἂν ἔχοι· ἐπεὶ δὲ ἐστὶ περὶ τὸ μὲν
αὐτὸ τὸ εἶναι, λεπτὸν δὲ αὐτὸ τὸ ἀρχικὸν εἶναι, μεθοῦ καὶ
τῆς ἀορίστου δυάδος γλυκὺ τὸ καθ' αὑτὸ καὶ τοῦ λοιποῦ καὶ
οἱ λοιποὶ ἀριθμοί. τὸ δὲ πρῶτον καθ' ἑ. ὁ δὲ πρῶτος
πρώτου καὶ ἀρχικοῦ ἑνός λέγεται. ἡ δὲ τῆς αὐτοδυάδος ὡς
ὑγόθεσις ἀφεστῶσα μονάδα. αὕτη γὰρ τοῦ μὲν
ἀρχικοῦ καὶ πρώτου ἑνός. ἐστὶ δεύτερα. τῆς δὲ μιγνύ-
σης γλυκείαν μονάδος, μεθ' ἧς αὐτὴ καὶ ἀφεστῶσα τὴν αὐ-
τοδυάδα πρώτη. περίσσου δὲ ἓν. τὸ δεύτερον μὲν ἓν, με-
τὰ τὸ δεύτερον. δίτονον δὲ μετὰ τὸ πρῶτον. λέγεται γὰρ μήπω
γεγονυῖαν τῆς γλυκομένης αὐτοδυάδος μονάδα. τοῦ-
της γὰρ τῆς αὐτοδυάδος. τὸ μὲν ἀφεστῶτος ἓν, ἐστὶ
δεύτερον τοῦ ἀρχικοῦ ἑνός· τὸ δὲ δεύτερον αὐτῆς οὖσα τὸ
μὲν ἀφεστῶτος τῆς αὐτοδυάδος ἑνός, ἐστὶ δεύτερον.
τοῦ δὲ πρώτου καὶ ἀρχικοῦ ἑνός, περίσσον. ὥστε ἴσον τε

ξξς μονάδων, περὶ δ' οὐκέτι, ἐξὸν ἡ τριὰς συμπλέκεσ-
τε καὶ συνίστασθαι. ὅπου γὰρ τρία, ἔνθυς καὶ τὰ ἀμφὶς ἡ
τριὰς, ἀμφὶ καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα δύο μονάδες.
καὶ τοῦ πρώτου ἑνὸς οὐ σωῒ ὑποτιθέμεθα, ὅτι ἐκ τοῦ
πρώτου ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος γίγονε καὶ ἑκατέ-
ρα μεθ' ἑαυτῆς καὶ ὧν ὑποτιθέμεθα λοιπῶν τριῶν μονάδων
ἡ αὐτὴ τριὰς γεγένθαι δοκεῖ. ἔστιν ἄρα μὲν πεπερασ-
μένας μονάδας. πόσας πρῶτον καὶ ἀρχικὰς ἓν. καὶ αἱ δύο τῆς
αὐτῆς δυάδος. καὶ ἡ ἑξῆς γιγνομένη, ἡ τρίτη μέρος δοκεῖ
γεγένθαι τῆς γεγενημένης ὅλης αὐτῆς τετράδος. εἰ δὴ τε-
τράδα ὑποτιθέμεθα. τέτταρα μὲν ἔσται. πεπερασμένας δὲ οὐδαμῶς·
οὕτω γὰρ γεγόνασι καὶ αἱ λοιπαὶ τρεῖς μονάδες τῆς
γεγένθαι μεμουσένης αὐτῆς τετράδος. καὶ ἐπὶ πλείω λοιπὰ
ὁμοίως. ταῦτα εἰ πού, ἐπαρκεῖ. οὐδεὶς ὢν περὶ ἀριθμοὺς
εἰρηκόσιν, ἀσυμβλήτους ταῖς μονάσι φήσειεν. ὅμως
καὶ αἱ μυριάδες ἐκείνων ὑποθέσεις, εὔλογον ἀσυμβλήτους
εἶναι ταῖς μονάσι. τοῦτο δὲ ἐν τέτταρσιν. εἰ γὰρ ἔστιν ἓν
πρῶτον καὶ ἀΐδιον καὶ πρώτη μονὰς, ἐξ ἧς μονάδος
καὶ ἄπειρος ὡς εἰρηται γίνεται καὶ αὐτὴ δυάς. ἔστι δὲ καὶ
αὐτὴν καὶ πρώτη δυάς, ταῦτα ἀναγκαῖον καὶ δευτέραν
εἶ εἶναι. καὶ δευτέραν μονάδα. καὶ δευτέραν δυάδα. ἡ
μὲν πρώτη, ἀναγκαῖον καὶ δευτέρα. ταὐτὰ γὰρ πρῶτα δευτέ-
ρα καὶ πρῶτα. καὶ ταῦτα πρώτων. ἅμα δὲ εἰ ταῦτ' οὕτω
ἔχει, ἀναγκαῖον καὶ ταῖς μονάσι διαφόρους εἶναι καὶ ἀ-
συμβλήτους, ἅμα γὰρ ἡ τρίτη. καὶ ἅμα ἡ δευτέρα, καὶ
αἱ λοιπαὶ ὁμοίως. εἰ γὰρ ἔσονται ἀδιάφοροι καὶ συμβλη-
τοί, τί μᾶλλον αὕτη πρώτη ἐστὶν, ἀφ' οὗ ταύτης τοῦ πρω-
τίστου τέτυγκε, καὶ ἔστι, ταύτης μὲν ἄτυκτος ἐστὶ τοῦ
πρώτου, ἐκείνης δὲ τούτου τέτυγκε· τὸ δὲ ἀμφοτέρων
ἀμφότερα μονάδα εἶ οὐ τὸ τοῦ πρώτου εἶναι καὶ

τὸ ἑξῆς. διὰ μέσου περιέρχεται σκαληνὸν ὄν. ὡς καὶ
ὧν αἱ εἰλικὰς ἀρχαὶ ἀνακολούθως ἑαυτοῖς γινόμεναι. ἡ
μὲν γὰρ ἐστιν μονὰς πρώτη καὶ ἀσύνθετος καὶ πρὸς
καὶ δυὰς πρώτη καὶ ἀσύνθετος. εἰ γὰρ καὶ τὸν πρῶ-
τον τόπον καὶ τὸ κυρίως πρῶτον μονὰς σκαληνὸν ἐστι,
πῶς καὶ δυὰς; οὐ μεταλάχοι πρώτου. ἡ γὰρ πρῶτος
κυρίως πρώτου τὸ εἰς ἀμοίρους καὶ ἀσυνθέτους τοῦτ' ἔ-
στι δυὰς καὶ οἱ λοιποὶ ἀριθμοί. ἡ δυὰς τοῦ πρώτου εἶδος,
καὶ τὸ εἰς οὐκείαν πρῶτον· τὸ δὲ εἶδος ποιοῦσι μονάδα
μὲν καὶ εἰς πρῶτον. δεύτερον δὲ καὶ πρὸς τὸν οὐκεῖον. οὐ-
νεχὲς ἐφ' ὧν. ἔστι δὲ καὶ μέρη τῶν ἐκείνων ἀρχαὶ, δεύτερον
καὶ οὕτω. καὶ δυὰς τῶν λόγων. ὅτι καὶ μέρη τῶν ἐκείνων
ἀρχαὶ, δεύτερον δεύτερόν τι εἶναι καὶ πρὸς τὸν. οἱ δὲ μονά-
δα μέν, καὶ εἰς πρῶτον ποιοῦσι, δεύτερον δὲ καὶ πρὸς
οὐκεῖον. καὶ δυάδα πρῶτον. δεύτερον δὲ καὶ πρὸς τὸν
οὐκεῖον· φανερὸν δὲ ὅτι οὐκεῖον δέχεται ἡ ἀσύμβλη-
τοι τοῦτ' εἰσὶ αἱ μονάδες, δυάδα εἶναι αὐτὸν καὶ δυάδα·
υ δυναμένου φησὶν εἶναι ὁ ἀσυνθέτους ἀριθμὸς· τοῦ γὰρ
ἀσυμβλήτους καὶ ἀσυνθέτους ὑποκειμένων
ὧν μονάδων. ὡς ἔστιν τὸ μὴ εἶναι τὸν ἀσύνθετον ἀριθ
μὸν. ἀμφὶ τοῦτο μὲν ἀφῆκεν. σημαίνει δὲ, ὅτι καὶ τὸ
συμβλητοὶ ὦσι, καὶ μὴ ἀσύμβλητοι αἱ μονάδες, δεῖ
μὴ εἶναι καὶ αὐτὸ τριάδα. ὡς παρὰ μὲν ἀριθμὸν κβ'
τεσσάρεσιν ἀριθμεῖσθαι καὶ ἀσυνθέτοις. οἷον τὸν δυα
δεκαδούσας μονάδας· δύο τριάδας γίνεσθαι. τούτων δέ ὄν-
των, ἀδύνατον τὸν ὧν ἀριθμῶν τι εἶναι ὡς φασὶν εἰκῆς ἀο
ρίστου δυάδος καὶ τοῦ ἑνός. ἀμφὶ καὶ τὰ τετράδιν, ὡς
τι ἀναγκαῖον τοιαύτη τοῦτο εἶναι δυάδων·
ὡς τι τὴν ἑξάδα καὶ ἑπτάδα, καὶ ὀκτωκαίδ'. μόριόν τε
εἶναι τὸν δυάδα. περιάδος τε τὸ ἥμισυ. τι τετράγω-

Δ'. Τὸ πέμπτον. Τοῦ δὲ εἰδητικὸν ἀριθμοῦ μηδὲν εἶναι τὸν
οὖν. Μονάδα γὰρ καλοῦσι τὸ ἐκ τῆς μονάδος καὶ τῆς
ἀορίστου δυάδος, καὶ ἑνάδας αὐτῶν εἰς ἴσ, καὶ οὐδὲν
αὐτῶν καλοῦσιν ἄρτιον μόριον γίνεσθαι. οὔτε ἡ αὐτὸ
δυὰς τῆς αὐτοτετράδος, οὔτε ἄρτιος ὁμοιοσοῦν, ἄρτιος ὁ
ὁμοιοσοῦν· ἅπαξ γὰρ εἰ πᾶν εἰς ἄρτιον τὸ ἄρτιον εἰς ἄρτιον
πάντ' ἄρτιον· ἀμήχανον δυὰς τῆς πρώτης καὶ τῆς ἀο
ρίστου δυάδος ἐγγίνεσθαι ἡ τετράς. ὁ δὲ φησὶ τοιοῦτόν
ἐστιν. ἀμήχανοι εἰσὶ τῆς αὐτοδυάδος τρεῖς μονάδες
πρώτη δυὰς καὶ τῆς ἀρχικῆς δυάδος, καὶ ἀόριστος
καὶ δυάς, ἀποτελοῦσι τὴν τετράδα. οὐσιωτέον
τις αὐτάς, οὐδὲ καλὰ τεθήσονται αὐξουσες, ἀμὰ τῆς ἀο
ρίστου δυάδος διπλασιαζόμενον αὐτὸ δυάδα, καὶ οὐ
τως ἀποτελεῖσθαι τὴν τετράδα, οὕτως οὐκοῦν τὸν ἐκ
θεμένου καὶ τεθέντων ἀποτελοῦσιν· τρῖς ἑαυτῶν ὡς
τε ὄντας τοὺς ἀριθμοὺς τεθῆναι· καὶ ἐν τοσούτῳ καὶ ἀ
ριθμὸν καὶ τεθέντα ἀποτελεῖν· τρῖς ἑαυτῶν ἐννέα

ὅλων ἀριθμὸς ἑτέρας δυάδος ἢ αὐτοδυάδι ἴσος ἐστίν.
ὅλων. καὶ οὕτως ἀσυνθέτου ἢ αὐτοτριάδα. ἔστω
αὐτοτριὰς ἡ ΑΒ ἐκ τῆς αὐτοδυάδος καὶ ἄλλης δυάδος,
καθ' ἃ τὸν ἀναγόμενον καὶ ἡ αὐτοδυὰς ὑποκείσθω ἐκ τε
ἀρχικοῦ ἑνὸς καὶ ἄλλου ἑνός· πρῶτος γὰρ ἀριθμὸς
τοιοῦτος ἐστίν, ἐπεὶ ἐκ τριῶν ἑνὸς αὐτοῦ. καὶ ἄλλου ἑνὸς
διῃρῆσθαι, οὐχοιονεὶ τὸν ἑτέραν ἀρχὴν ἀόριστον εἶναι
δυάδα· τὸ γὰρ γεννώμενον ὑπὸ τῆς ἀορίστου δυάδος,
δυὰς ὠφείλειν εἶναι. καὶ ἐπεί, οὐ δυὰς γεννᾶται, ἀλλὰ
μονάς, κἂν τις αὖ ἐν ἀπείρῳ ὡρισμένῳ ἀσυνθέτῳ δυ-
άδα λαμβάνῃ τὸν αὐτοδυάδα, ἀφῃρῆσθαι μὴ δέξονται αὐτὴν
αὐτοτριάδι δύο εἶναι δυάδας ἐφ' ἑαυτῶν ἐν ἀπείρῳ ἀ-
ὡρισμένῳ ἑτέραν αὐτοῖς καθ' ὑπόθεσιν εἶναι τὸν ἀριθμὸν μὴ
ἀνηρῆσθαι ἐν ἑτέρᾳ ὧν ἀφῃρῆσθαι. ἐν ἀπείρῳ γὰρ ἐστὶ τὸ
μονάδα γὰρ μίαν γεννᾷ. ἀλλ' οὐ δυάδα· ὡρισμένῳ
ὑποκείσθω ἀναγωγὸν οὕτως· μονὰς γὰρ ὡρισμένῳ
γεννᾷ. ἀλλ' οὐ δυάδα. πάλιν ἡ μονὰς ἐν ἑτέρᾳ τῷ
αὐτοτριάδα καὶ τὸν αὐτοδυάδα πῶς ἔσονται ἀλλ'
τριάδες καὶ δυάδες; ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀλλ' οὐ τριάδες αἱ
ἐν ἧς ἐφάπτεσθαι τὸν αὐτοτριάδα. οὐκ ἔσται μία, ἡ
ἐξ ἑνὸς πρώτη τριάς, ἀλλὰ πλείους. ἔτι τοίνυν αἱ αὐτοῦ τ-
αὶ πῶς καὶ ὁμοειδεῖς ἔσονται ἐν ἧς αὐτοτριάδι. καθ' ἃ πρό-
τερον ἔσονται οἱ ἀριθμοί. καὶ ἀναιρεθήσεται ἡ ἀόριστος
δυάς. ἀλλὰ καὶ πάνυ δεῖ τὸν συναλοῦντα τὰ πρότερα
μονάδων καὶ ὑστέρων εἰληφέναι τοὺς ἀριθμούς· τὸ
γὰρ πρότερον καὶ ὕστερον καθ' ἕδος τοιοῦτος, ὡς πολ-
λάκις εἴρηται ὁρᾶσθαι διαφοράς. μονὰς δὲ μονάδος
πάντ' ἀν διαφέρειν ἴσως αὐτῷ ἰδίᾳ. ἡμεῖς γὰρ οὐχ
ὁρῶμεν. ὥστε ἡ ταὐτὰ ταῦτα ἀδύνατα καὶ πλάσμα
ταῦτα, ἀδύνατον εἶναι πρώτην τὸν αὐτοδυάδα. ἐ-

τα τὼν αὐτοτριάδα. ἀμα καὶ ἑπτὰ μὲν τὼν ἀρτίων ἀδύνατον
τοῦτο. ἀναγκαῖον δὲ πᾶσιν πρώτως εἶναι τὼν αὐτοδυα
καὶ τὴν τριάδα καὶ ἑξῆς ἕκαστον ἀρχὰ καὶ στοιχεῖ
τὸ ὂν καὶ ἀόριστος δυάς. ὅτι δὲ πᾶσιν ἀδύνατον ἢ πολ
λὰ συμβαίνει τοῦτων ὑποκειμένων ὡς ἀρχαὶ καὶ στοιχεῖ.
ἀδύνατον ἀρχὰς εἶναι αὐτὰ. καὶ συμφαίνεσθαι λέγων.
Εἰ μὲν οὖν διάφοροι αἱ μονάδες ὁποιαισοῦν: ταῦτ᾽
ἔτερα συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ μὴ, ἐν ἅπασι διά
φοροι. αἱ δὲ ἓν τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ διάφοροι ἀμήκεις μόνα
καὶ οὕτως οὐθὲν ἐλαττοῖ συμβαίνειν τῷ συμφερεῖ:.
Εἴξας ὅτι οὔτε πᾶσι αἱ ἐν τοῖς τε πηλίκοις ἀριθμοῖς
μονάδες ἀσύμβλητοί εἰσιν, οὔτε πᾶσιν σύμβλη
τοί. ἐνίαις γοῦν τῶν λοιπῶν καὶ περὶ τὸν τῆς διαιρέσεως
τεμνομένοις σύμβλητοί τινες ἔσονται μονάδες
ἔσονται σύμβλητοι τοῖς ἑαυτῶν. ὁμοίως καὶ αἱ ἐν τῇ
αὐτοδυάδι, καὶ αὖ τῇ αὐτοτριάδι, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἀ
ριθμοῖς. αἱ δὲ ἐν τῇ αὐτοδυάδι τοῖς ἐν τῇ αὐτοτρι
άδι. καὶ αὖ τοῖς τοῖς ἐν τῇ αὐτοτριάδι καὶ ὅλως
ἁπλῶν ὁμοίως, ἀσύμβλητοι καὶ ἀνομοιόδεις. εἰ δὴ οὕτω
φήσειν αἱ μονάδες αἱ ἐν ἅπασι ἀριθμοῖς. οἷον φέρε ἐν τῇ
τῇ αὐτοτριάδι. ἀσύμβλητοι ἄρα καὶ ἀνομοιόδεις πρὸ
τοῖς ἐν ἅπασι: τούτου γὰρ ὑπακουστέον ἀριθμῷ μονάδας,
οἵουπερ ἐν τῇ αὐτοτριάδι. αἱ δὲ ἐν ὧδε αὐτῷ καὶ ἐνὶ ἀρίθ
μῷ οὖσαι μονάδες ἐν τῇ αὐτοτριάδι. ὁμοιόδεις καὶ ἀδιά
φοροι. πολλὰ ἔτι ἂν εἴη ταύτῃ ὑποθέσθαι ἀδύνατα καὶ
δυσχερῆ, εἰ γὰρ συμβαλεῖ τὰ ἐν ἑκάστῳ ἀριθμῷ οὐσιωδε
στέραμένας εἶναι ὁμοιόδεις. ἴσας δὲν ἅπασι τοῖς ἀνο
μοιόδεσι. ἐστω δὴ ἐν τῇ αὐτοδυάδι τῷ πλήθει
εἶεν αὐτῷ δυοῖν, ἐν δὲ τῇ αὐτοτριάδι τρεῖς μονάδες. καὶ οὐκοῦν
καὶ ἡ αὐτοδυὰς καὶ ἐν ἅπασι δύο μονάδες. ἅμα καὶ ἐκ δυοῖν

φέρειν. καὶ πῶς οὐ παλαιόν. ἰοῦ· τοῦτο δὲ ἀδύνατον
δεικθῆναι. καὶ ἐπὶ τῶν ὅτι ἀνάγκη διαφέρειν πλείω
τῶν μιᾶς ἀνάγκης. ἐπαὶ λέγων. εἰ γὰρ μὴ διαφέροιεν.
οὐδὲ αἱ δύο πυραμίδες ποιήσουσιν ἐξωνὴ σφαῖρικήν. ὧν
γὰρ ἐν αὐταῖς μονάδων ἀδιαφόρων οὐσῶν, πῶς ἂν αὐ-
τὰς διαφέρειν. ἀμήχανον αἱ ὧν πυραμίδων ἐξωνὴ σφαῖρικὴν
μονάδες διαφέροιεν. οὐδὲ αἱ ἐν τῇ ἐξάδι καὶ τετρά-
δι καὶ τριάδι καὶ ἑνάδι. ἐξωνὴ σφαῖρικὴ. ὡς γὰρ ἐκ τε-
τράκις ἕξ δέκα. οὕτω καὶ ἐκ τοῦ τρία καὶ ἑπτὰ καὶ ἕξ,
καὶ τέσσαρα. ἀμαμὴν τάδε ἐν τοῖς ἀρίθμοις ἀριθμοῖς
μονάδας τοιάσδε ἐν τοῖς ἀρίθμοις διαφέρειν. μᾶλλον δὲν
τὸς ἀρίθμους ἄμεινον. ἀναγκαῖον οὖν διαφέρειν τὰς πυρα-
μίδας. εἰ δὲ τοῦτο. καὶ τὰς μονάδας. ἀμαμὴν ὑποκεῖσθαι
διαφέρειν. αὖ τὸς δὲ τοιάσδε τοῦτο καὶ ἀριθμὸς ἐρωτᾶ-
τέον. εἰ δὲ διαφέρουσιν αἱ πυραμίδες. ἀναγκαῖον γάρ ὡς
δέδεικται διαφέρειν. πότερον οὐκεῖόν ἐστι καὶ ἄλλα τινὰ
τάδε εἶναι μόνα αἱ δύο. ἐξ ὧν ἡ αὐτοδεκάς. ἢ
ἔστιν ἄλλα καὶ ἄλλα. ἔστι δὲ μὴ ἔστιν. ἀδύνατον. δεῖξον
γάρ. ὅτι καὶ ἐν τῇ αὐτοεξάδι καὶ αὐτοενεάδι καὶ αὐ-
τοογδοάδι ἔστι πυραμίδες. εἰδὲ ἔστιν ἄλλα τοιαῦτα πυρα-
μίδες ἕτεραι ὧν ἐν τῇ αὐτοδεκάδι ὡς ἔστι καὶ ἴσαι καὶ δια-
φοραὶ καὶ ἀνομοιότητες. πρῶτον ἔστω ταῦτα δεικ-
θέντα. καὶ οὐ μία ὡσαύτως βούλονται. οὐδὲν γὰρ μᾶλ-
λον φασὶν εἶναι δεικτέον. ἔπειτα ἐρωτητέον ποῖα δεικτέ
ἐκείνων πλειόνων ὄντων τε ἐν τῇ αὐτοεξάδι καὶ αὐτοε-
πτάδι καὶ αὐτοενεάδι καὶ ὧν λοιπῶν ἀριθμουμένων
ὄντων. ἢ γὰρ δύο πυραμίδες. ἀνάγκη, καὶ δεῖξαι εὑρίσκε-
σθαί τε καὶ λέγεσθαι. ἢ τῆς μὲν γὰρ αὐτοδεκάδος οὐκ
ἔστιν ἄλλη τις ἐν τοῖς δεικτέοις. ἑξὰς μὲν καὶ ἑπτὰς καὶ
ἕπτας. καὶ οἱ λοιποὶ ἀριθμοὶ ἔστω. δεικτέοι δὲ οὐκέτι. ὥστε

δύναθαι λέγειν, ὅτι ἡ ἐν τῇ αὐτοδεκάδος πεντὰς ὅτιν ἐκεῖνη ἐν τῇ αὐτοεξάδι, καὶ αὐτοεπτάδι εὑρισκομένων μονάδων. ἀμὰ μὲν οὐδὲ βούλονται ἀμφω δεκάδα εἶναι πλειόνων τῶν αὐτοδεκάδα, ὥστε ἡ ἑκάτερον τῶν δύο πεντάδων αἱ ἐν τῇ αὐτοεξάδι καὶ αὐτοεπτάδι, καὶ ἅμα δύο αἱ ἐν τῇ αὐτοεκτάδι, καὶ αὐτοεννάδι. καὶ δεκάς, ἅμα οὐκέτι πλειόνων τῆς αὐτοδεκάδος, ἢ εἴκοσι πενταδῶν οὐσῶν. ἀναγκαῖον ἄρα καὶ δεκάδας, οὐκέτι μία ἢ δύο ἢ τρεῖς δεκάς, ὡς αὐτοῖς φασιν. ἅμα πλείους. τὸ δὲ ἐν τῇ λεχθῆ τῇ οὐ γὰρ ἐστιν ἑτέρα δεκὰς ἐν τῇ δεκάδι πλὴν αὐτῆς, τοιοῦτον ἐστιν. οὐκέτι ἐν τῇ τῆς αὐτοδεκάδος ἑτέρα δεκὰς πλὴν αὐτοδεκάδα. ἵνα αὖ καὶ ἐν τῇ αὐτοεξάδι καὶ ἑπτάδι καὶ τοῖς λοιπαῖς ἀριθμοῖς. ἔστω δὲ ἑκατοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, πρῶτον ἔλαττον γίνεσθαι τῶν αὐτοδυάδα, εἶτα ἅμα τῶν ἀορίστου δυάδα πολλαπλασιασθῆναι ποιῆσαι ἅμας δύο τετράδας ἐξ ὧν καὶ αὐτοκλάς. τοῦ γὰρ δύο λημφθέντος ἅμα τῷ δυοποιόν, τοῦτ' ἐστὶ διπλασιασθέντος ἔλαττον εἶναι τῶν ἀορίστου δυάδα. ὁ γὰρ ἀφεὶς ἢ ἀόριστος δυὰς λάβοι. διπλασιάζει. ἔστω δὲ οἷον ἡ ἄπειρος πρὸς τοῖς λέγεσθαι. λέγει δὲ ἀπείρους πόλεις, ὅτι ἡ αὐτοτετράς, οὐκ ἐκείνων ἡγουμένων δύο οὐκ εἶναι τε, ἀμὲν ἐκείνων ὡς ἡ ἀόριστος δυὰς πολλαπλασιάζει τῶν αὐτοδυάδα, καὶ διπλασιάσασα, ἀπεδοίκει. τοῦτ' εἶπεν. τὸ συμβαίνον ἀναγκαῖον ἐστὶ τῇ ὑποθέσει τῇ δεκαπλασιάζειν οὐκέτι ἐστίν. ἐκ δὲ, εἰ μὲν τὸ δοκοῦν εἶναι ἑνὸς καὶ δυάδος, ἅμα δὲ, ὅτι οὐκέτι ὡς οὖν τι βούλονται ἀμφοτέρων καὶ αὐτοδυάς, καὶ ἑκατέρα καὶ αὐτοτριάς, καὶ τρίλλε καὶ αὐτοτετράς, καὶ ἑφεξῆς. ἅμα πρῶτον καὶ αὐτοδυάς. εἶτα καὶ αὐτοτετράς, καὶ οὕτως καὶ αὐτοτριάς. ἐπὶ δὲ μὲν ὡς φασιν ἡ ἀόριστος δυὰς, μετὰ τῆς αὐτοδυάδος

τὴν δυάδα εἰ εἶεν. ἢ ἴλιον ζυάδα. οὔτε γὰρ ἁπλᾶται δύναται
αἱ ἄδιαιρέτοι μονάδες ἀσώματοι οὖσαι ἢ ἴλιον καὶ ἀ-
μερὲς ἢ δὲ ἁπλώμενα σώματα. ὅτι δὲ ἁ ἀμε-
οὐχ ἅπτεται. δέδεικται ἐν τῇ φυσικῇ. ἀλλὰ μὴν οὐ δὲ μέ-
γυαται δύναται αἱ μονάδες καὶ κεράννυσθαι ἀλλή-
τοῦτ φύσεως. οὔτε παρακεῖσθαι. οὐ δὲ γὰρ ἀπτοῦ
λονται καὶ ἁπτέσθων. καὶ σωρὸν κεῖμένων ἐξ μο-
νάδων εἶναι ἴλιον αὐτὸν δυάδα καὶ τοὺς λοιποὺς ἐι δη λι-
κοὺς ἀριθμούς. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν δύο ἀνθρώ ἐξ μο-
νάδῶν ἀναγορεύομεν. οὐ γίνεται εἰς τὴς ἑπτέρος ἄνθρ
ὠν αὐλῶν. καὶ δυάδος λόγον ἐχούσων ἁπλᾶς αὐτοὺς. καὶ γὰρ
ἡ δυὰς. ἢ δυὰς εἰ ἐξ ὧν ἐστὶ δεῖ λέγειν. ἀλλ' ἡ δυὰς αὐτοὶ οἱ δύο
ἄνθρωποι. οὕτως ἀναίκη καὶ ἴλιον δυάδα αὐλὰς εἶναι ἁπλᾶς
μονάδας. καὶ οὐκ ἄλλῳ τινὰ ἁπλᾶν αὐλαῖς φύσιν. εἰ δὲ τὴς
λεῖ. ὅτι πλέα μᾶλλον τοὺς δύο ἄνθρωπους. οὐ δυνάμεθα ἀλλ' τὴς
εἶναι φύσεις δυάδος ἁπλᾶς αὐλοὺς ἐχούσας λόγον. πόθ'
διαιρεῖσθαι ἐστί. πλέα δὲ ἴλιαις διάδας δυνάμεθα. ἀμερὲς γὰρ
εἰσὶ καὶ ἀσώματον. ἐστὶ γὰρ τοῦ λεῖ. ψυχῆς ἔργ. οὐ γὰρ
διόπ ἀδιαίρετοι ἐστὶν αἱ μονάδες ἢ τῆς δυάδος. καὶ οὐ-
τὴ ἁπλᾶν μονάδων. οὕτω γὰρ ἂν καὶ ἡ ἴλιον τριμοῖρ δυὰς εἰτ-
ρα παραυλὸς. ὡς καὶ αὐτοὶ λέγουσιν. ἀμὴ ὧν τριμοῖρ
δυὰς εἶναι αὐτὸν αἱ τριμοῖραι ἐστὶν. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ τοῦτο
λαμβάνειν δεῖ. ὅτι οὐμβαίνει ἁπλᾶς καὶ ὑπέρας εἶν
δυάδας :: ἀλλὰ πῶς εἰρηται διὰ βραχυλογίαν.
ὅτι δεῖ τὸ πλῆθος τοῦ λόγου τοιοῦτον. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ τ-
ρ δὲ λαμβάνειν. ὅτι οὐμβαίνει καὶ ἁπλᾶν καὶ ὑπέρων εἶν
δυάδας δυάδων ἁπλᾶς εἶναι. τοῦτον γὰρ ἐστὶ δηλο-
τικόν. τὸ ἁπλᾶς καὶ ὑπέρας εἶναι δυάδας. καὶ ἀλλους
τοιούτους ἀριθμοὺς ἀλλ. οἷον ζυάδας τετράδων ἁπλᾶς
φέρεσθαι. ὅτε οὖν τι οὐ βούλονται. μίαν γὰρ δυάδα

φασὶ καὶ μίαν τετράδα. καὶ ἕβδομάδα οὕτως. εἰπεῖν
δὲ, ὅτι συμβαίνει δυάδας δυάδων εἶναι. δείκνυσιν αὐτὸ
διὰ τοῦδε. αἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ τετράδι δυάδες ἑαυτῶν ἀμηλ-
κέστεραι. τὸ δὲ λειπόμενον τοιοῦτόν ἐστιν. ἑκάστη γὰρ τῶν ἀορίστων
δυάδων δυοπλασίους οὔσης, καὶ τῆς ἀφ' ἑαυτῆς γενομέ-
νης καὶ ἐπιπλασιαζούσης αὐτῶν, τοσαυτάκις γίνε-
ται ἑκάστη δυάδες. αἱ ἄρα ἐν τῇ ὀκτάδι δυάδες ἑαυτῶν ἐστὶν
ὧν ἐν τῇ αὐτῇ ὀκτάδι εὑρίσκονται μονάδες. ταὐτὸν
δὲ ἐστὶ καὶ ἁπλῶς. ὡς γὰρ αἱ δυάδες ἐν τῇ ὀκτάδι
ἀορίστου δυάδος μεγάλης αὐτῆς οὔσης ἑαυτῶν ἐστὶν
αὐτοτετράκις ἐμπίπτουσαι δυάδας. οὕτως αὐτὴ ἡ ἀόριστος
δυὰς ἐν τῇ αὐτῇ ὀκτάδι τετράκις δυάδας. τοσαυτάκις γὰρ
καὶ αὐτὴ ἑαυτῆς δυάδες ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων τετραγώνων δυάδων. ὡς γὰρ ἐν τῇ ὀκτάδι τετρά-
κις ἐστὶν ἡ ἀόριστος δυάς, οὕτως ἐν τῇ ἑξάδι τρὶς ἐστὶν ἡ ἀόριστος
δυάς. ἐν δὲ τῇ τετράδι δὶς. ἐν δὲ τῇ δυάδι ἅπαξ. ἐν δὲ τῇ μονάδι
οὐκ ἔστιν. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μονάδων.
ἑκάστη γὰρ αἱ ἐν τῇ πρώτῃ δυάδι μονάδες, μεγάλης
ἀορίστου δυάδος, ἐμπίπτουσαι ἐν τῇ αὐτοτετραγώνῳ μονά-
δαι. καὶ αὐτὴ ἡ πρώτη μεγάλης δεκημόνης ἐν τῇ ὀκ-
τάδι, ἔστιν ἐν αὐτῇ αἱ μονάδες ἴδιαι. καὶ συμπεπτώκασι
καὶ ἴδιαι ἐξ ἰδεῶν. ὥστε ἐν ἑκάστῃ καὶ αὐτοδυὰς ἄρτιος, καὶ
αὐτοτριὰς, ὁ αὐτοτέτρακτος, καὶ δι' αὐτοτετρὰς ὁ αὐτοδεκάς.

ὅταν ἡ αὐτοκλὰς συγκείμενον ἐξ ἄνου καὶ ἵππου καὶ βοός.
καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἰδίαν πεφυτεύμενον ἀπὸ σπόρου ἐν λούλοις ζῴων.
ἔσται καὶ ἐνταῦθα ζῷον ἐξ ἄνου καὶ ἵππου καὶ βοὸς συγ-
κείμενον· τοῦτο γὰρ ἐστὶ συλλογικόν· τὸ ὥστε πλείονα
κἀκεῖνα ὧν ἰδίαν αὐτὸν ἕκαστον οὐκ ἔστιν οὗτος. συγκείμενα
ὄντα. οἷον εἰ λάβοι ζῷα, φαίη τις συγκεῖσθαι ἐκ ζῴων. ἀλλ'
ἐνταῦθά ἴχνη τινὰ ἀφ' ἑκάστου πλείστης. ἀφελωτέον καὶ τὰ
τῆς αὐξήσεως. εἶτα ἴσως ὑποπέσῃ τις τὸ τοιοῦτον ζῷα ἕτε-
ρόν ἐστιν. τὸ φαίη τις συγκεῖσθαι ἐκ ζῴων. καὶ εἰ μὲν ἀφ' ὅλε-
τόμενον τοιοῦτον. ὥστε ἰδίαν ἐξ ἰδίων συγκεῖσθαι καὶ τὰ
ἐνταῦθα φερόμενα ὧν φαίη τις ἂν ἰδίας συγκείμενα
σάρκα. οἷον. ἐξ ὧν ζῴων ἔσται ἰδία ἐκ δὲ σωθέντος πλέον.
ὁ λούλου ἀνὴρ ὅτι. φαίη ἄν ὅτι καὶ ἐνταῦθα ζῷον ἔσται σω-
θέντος ἐκ ζῴων. διατηρεῖ γὰρ ἰδίας οὔσης σωθέντος καὶ σωμα
τώματος τοῖς ὡς ἔφην ἰδία. οὐκέτι καὶ ζῷον ἐνταῦθα σώ-
θεντος. εἰ γὰρ ὁ αὐτὸς ἵππος συγκεῖσθαι ἐκ ἵππου ἄνου καὶ
κωὸς ἰδίας, ἔσται καὶ ὁ ἐν ζῷῳδι ἵππος ἐκ ὧν ἵππος ἀ-
νομοίων φύσεως ἄνου καὶ κωὸς συγκείμενος. ὅλως δὲ
φαίη τὸ τοιοῦτο ἀπὸ μονάδος διαφόρους, ὁ ἀνισοῦσθαι ἐκ ἴσ-
σωσιν, ἀπείρως ἀσωμάτωσις καὶ ὁρίζεσθαι τὸ πλα-
σμαλῶδες ἢ δοκεῖ ἐκ λεπτῶν. πλασμαλῶδες ἐκ ἐκ τῶν ἐκ
ὑποθέσεων βεβιασμένον. ἀλλ' ἐπὶ ἡ ὁ ἄνος ὡσ-
περεῖ ἐνταῦθα ἵππος ἐστὶ, συμβήσεται τὸ τὸν ἄνον ὡσ περεῖν.
ἐκ ἵππος ἐστὶ. ἀμὰ ἡ ὑποθέσις ἐξ ἧς συμβαίνει τὸ ὡσ-
περεῖν τὸν ἄνον· ἐκ δὲ τὸ ἵππος εἶναι αὐτὸν. βεβιασμένη
ἢ τι ἀδύνατος καὶ ψευδὴς ἐστίν. ὡσαύτως ἐπὶ τούτου, οὕ-
τω καὶ ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν· ἀπὸ δυάδος τῆς ἐκ ἴσης ἀορίστου δυά-
δος καὶ τοῦ ἑνὸς γίνεσθαι τοὺς ἀριθμούς. καὶ ἀμφω μὲν
εἶναι ἴσω αὐτοδυάδα. ἀμφω δὲ ἴσω αὐτοτριάδα. διὰ
τὸ μὴ καλὰ θεωρεῖσθαι γίνεσθαι τοὺς ἀριθμούς. ἀμφὶ

ὐ δὲν ὅλως λείπει.

ὐ δὲν ὅλως.

οὐ δὲ ὅλως λείπει

οὐ δὲ ὅλως λείπει

Ε΄ φησὶ λείπεσθαι, ὅτι ἴσα καὶ διάφορα καὶ ὑπερέχειν ἀριθμὸν ἀριθμοῦ ἀδύνατα, οὐδὲ αἱ ἐν ἴσῃ δεκάδι δυάδες ἴσαι οὖσαι ἀδιάφοροι ἔσονται, ἀνισοι δὲ διάφοροι καὶ ἀνομοιοτάτης, ὅπερ οὐ βούλονται οἱ ἰδιάζοντες πυθμένες. τὸ γὰρ σκόλιγμα ὧν ἐν ᾧ ἑνὶ ἀριθμῷ μονάδων. ἀδιάφορον φασι, πλὴν ἵνα γὰρ ᾖ ἡ αὐτὴν ἐξελλείπειν ὁ φασκων ἀδιαφόρους εἶναι. τοῦτ' ἔστιν, ἂν οἱ ἴσοι ἀριθμοὶ σύνεδροι οἱ αὐτοὶ καὶ αἱ διάφοροι ὡσὶ μὲν φαμὲν, ἀνισοι διάφοροι καὶ ἕτεροι ἔσονται καὶ αἱ ἐν ἴσῃ δεκάδι δυάδες ἴσαι οὖσαι διάφοροι. ἤδη τις ἂν εἴποι. ὅτι αἱ ἐν ἴσῃ αὐτοδεκάδι δυάδες ἴσαι μὲν εἰσὶ καὶ διάφοροι, αἱ δ' ἄρα. οὐκ αἱ ἐν ἴσῃ τριάδι καὶ τετράδι εἰσὶ. εἰ γὰρ ἐν ἴσαις δυάσι ἴσαι μὲν εἰσὶ διάφοροι δὲ καὶ ἀνόμοιαι, οἷον τοῦ τρίτου. πλὴν αὐτὴν ἐξελλείπειν. φησὶν αἱ ἐν τῇ δεκάδι δυάδες ἴσαι οὖσαι ἀδιάφοροί εἰσιν. αἱ δὲ ἄρα ἴσαι μὲν εἰσὶ διάφοροι δὲ, ὥστε τὸ πλὴν γὰρ αὐτὴν ἐξελλείπειν ὁ φασκων ἀδιαφόρους εἶναι τοιούτων ἐν ἴσῃ δεκάδι δυάδων ἔφησεν. ἐλλιπῶς δὲ εἴρηκεν ὁ τοιοῦτος. πλὴν γὰρ αὐτὴν ἐξελλείπειν ὁ φασκων ἀδιαφόρους εἶναι τὰς ἐν ἴσῃ αὐτοδεκάδι δυάδας ἴσας οὔσας ἀγνόησε, καὶ τὸ δεύτερον λοιπὸν, ἂς δὲ ἐν ἴσοις ἀριθμοῖς ἴσας μὲν, διαφόρους δὲ· τὴν δ' ἀπαθῆ μονάδ, καὶ μονὰς ἀγένητος δύο· ὁ πλείστων λοιπὸν ἐστίν. τὴν δὲ πᾶσαν μονάδ μεταληπτὴν ἀγένητος μονάδος δυάδα ποιεῖ, οὐ γὰρ ἴσης αὐτῆς καὶ ἴσης ἀγενήτου αὐτῆς. λοιπὸν ἐὰν ἐν ἴσῃ αὐτοδυάδος καὶ ἴσης αὐτοτριάδος ἀφέλῃ τις ἀνάμιαν μονάδα. καὶ σωθῇς ποιοῦσα δυάδα. πρῶτον μὲν ποιοῦσα δυάδα ἐκ διαφερουσῶν μονάδων. αἱ γὰρ ἴσης αὐτῆς δυάδος μονάδες ἴσαι εἰσὶν ἐν ἴσῃ αὐτοτριάδι. διάφοροι καὶ αὐτῶν. πρῶτον μὲν ὅτι ἕτεραι δυαί. ἐν διαφερουσῶν μονάδων. ὅπερ οὐ βούλονται. ὅτι δὲ δύο οὐσῶν μονά

ἀνάγκη δυάδα εἶναι. οὐχὶ καὶ λέγω. ἔστιν ἃ μόνον
τοῦτ' ἔστι. ἀγαθὸν καὶ ἕτερον ἔστιν. ὅσοις διάφορόν τι
σωφρόνου ἐνίοις. καὶ τί τὸ ἐσόμενον ἑκάτερον.
καὶ πότερον πρότερα τῆς τριάδος ἢ ὑστέρα. ἢ τὸν ἐκ
τῶν ἐν τῇ τριάδος καὶ αὖ δυάδος μονάδων γεγονῆ
δυάς. πότερον πρότερα ἐστὶ τῆς αὖ τριάδος. ἢ ὑστέρα.
ἢ μᾶλλον οὐδ' ὁτιοῦν πρότερα ἡ δυὰς τῆς τριάδος. τὴν μὲν πρό-
τερα. ἢ δὲ πάγιν ἐκ τῶν μονάδων ὧν ἅμα τῇ αὖ τριά-
δι καὶ αὖ δυάδι συνόντων γέγονε. τὴν μὲν δὴ πάγιν ὑ-
στέρα ἔφαμεν τῆς αὖ τριάδος. ἐν γὰρ τῷ μέρους αὐτῆς
ἐστιν. καὶ ἡμεῖς μὲν φαμεν αὖ λέγωμεν. οἷον φέρε ἕν-
λον εἶναι καὶ ἓν. εἶτα ἕτερα, ἅτε ἄνισα ὄντα. δυάδα εἶναι φα-
μέν. αὐτὸς δὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακόν. καὶ ἄρτον καὶ ὕδωρ
ἕλαβεν ἐς ὑπόδειγμα. καὶ ἡμεῖς μὲν οὕτως. σὺ δὲ τί
ταῖς μονάσιν ταῖς ἀμφοῖν φῂς δυάδα γεγονέναι. ἀγαθὸν
αἰεὶ ἡ ἀόριστος δυὰς καὶ τὸ ἀρχικὸν ἐνάλλαττον κάκιον. τοῦ
τ' ἀγαθοῦ. πάγιν ἐρωτᾷ πότερον ὁ τῆς αὖ τριάδος ἀ-
ριθμὸς πλείω ἐστὶ τῆς αὖ τῆς δυάδος. ἢ οὐκέτι πολλῶν.
εἰ γὰρ μή ἐστι πλειόνων ἡ τριὰς τῆς αὖ τῆς δυάδος. θαυ-
μαστὸν καὶ παντελῶς ἄτοπον. εἰ γε ἐστὶ πολλῶν ἀπλου-
στέρα ἐστὶν ἐν ἀυλίᾳ καὶ ἴσον. ἀπὸ γὰρ τοῦ πλείονος δυ-
νάμεθα ἴσῳ ἐλάττονι ἴσον ἀφελεῖν. ὥστε ἴσοι ἔσονται καὶ αὖ
τῇ δυάδι, ἢν ἡ αὖ τριὰς δυάς. τῇ δὲ ἕτερα δ' ἀνάγ-
κη ἀδιάφορα. ἀδιάφορος ἄρα καὶ ἡ αὖ τῆς δυάδος πρὸς
τὴν ἐν τῇ αὖ τριάδι δυάδα. ὥστε καὶ τὼ τε ἀναγ-
καῖα ἀδιάφορους αὐλὰς εἶναι καὶ συμβλητάς. τὰς μὲν
δὲ οὐκ ἐνδέχεσθαι τριῶλας εἶναι αὐλάς, ἀγαθὸν διαφόρους
καὶ ἀσυμβλήτους. ἀπορεῖ ἔτι αὖ τί βούλονται. πρώ-
της τῆς ἀριθμοῦ. καὶ δεύτερος. οὐδὲ ἔστιν ὅπως ἐνδέχεται
εἶδη διάφορα οἱ ἀριθμοί. πῶς γὰρ ἂν ἴσων ὑπάρξειν ἢ

τὰς διαφορὰς τῶν ἀριθμῶν, συνιφῶσι. καὶ τοῦτο μᾶλλόν ἐστιν ὡς καὶ ἀκολούθως εἰρῆσθαι. οἱ δὲ τῶν ἀριθμῶν μονάδες ἴδιαι εἰσὶν ἐκ διαφερούσων μονάδων συνεστάναι λέγονται. ἵνα μὴ ἐκ διαφόρων ἰδιῶν τριῶν ἰδίαν ποιῶσι ἀμφοτέρων κοινωνίαν. ἐπεὶ γὰρ εἶδος ἐν ἑκάστῳ πολλοὺς καὶ ἀπλοῦν. εἰδότως αἱ μονάδες διάφοροι. ἵνα τῆς οὐσιώδους ἐννοίας καὶ ἀκολουθίας καὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ λόγου εἶναι καὶ τὰς δυάδας, ἢ τὰς τριάδας διαφόρους. ὥστε τὸ ἓν ὁ αὐτὸς ἄρτιος, καὶ αὐτοπερισσός. ὁ δὲ αὐτὸς ἄρτιος καὶ αὐτοδυάς, καὶ ἀδιάφορον ἢ τοῦ ἴσου δυάς. θεὸς γὰρ ὁ πολλαχοῦ συμβαίνειν εἶναι τὸν αὐτοάρτιον ἑξῆσθαι καὶ ἀρτίου. καὶ παρὰ τὰ ἐν τοῖς αὐτοδυάδος ἴδια, ὥστε αὐτοδυὰς καὶ ἡ αὐτοτριὰς καὶ τὰ λοιπὰ ὑπάρχειν μέρη τῆς αὐτοδυάδος. ὥστε τὸ ἓν ἢ αὐτοδυὰς ὁ αὐτὸς ἑλίφας. ἓν ἀφ' ὁ αὐτὸς ἑλίφας ἑξῆπασου, καὶ ἀρτίου καὶ ὧν λοιπῶν. τοσοῦτον δὲ ἑτεροιοῦσι τὰς μονάδας καὶ διαφόρους ποιοῦσιν, ὥστε οὐδὲ τοῦ πολλαπλασίου τῆς δυάδι μονάδα. τὴν τριάδα ποιοῦσι καὶ τοῦ τὴν ἁγνὴν μονάδα. τὴν τετράδα. τοῦτο γὰρ ἀφανιεῖ νεῖλο ἢ ἀδιάφοροι ἂν εἶεν αἱ μονάδες καὶ συμβλητοί, οὐκ ἂν θεάδεσιν οὖν τὸ μέτρον ποιοῦσιν. ἀφ' ἑκάστου γὰρ ἀριθμοῦ καὶ μετὰ τὸ ἓν ὡς ἀπάσης ἀρχῆς μεταβαίνουσιν γὰρ ἐπὶ τὰ δύο. καὶ θεσπιδεῖς τῶν προτέρων εἰσὶν ἄγονοι. οὐ γὰρ πληθὸς ἀριθμοῦ ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος ἐστὶν. ἀλλ' ὡς ἐν θεσπιδεῖ ἄγονον. ὁ τετράς καὶ ἐφεξῆς. ἀφ' ἑαυτῶν οὐδὲ ἰδίαν ἐνδέχεται εἶναι αὐτὸ πᾶξ δὲ ἑκάστη ἰδέα, οἷον ἡ αὐτοδυὰς αὐτὴ ἑαυτῆς ἰδέα ἡ αὐτοτριάς. ὥστε οἱ ἀριθμοὶ ἀδιάφοροι ὄντες καὶ θεσπιδεῖς μετρούμενοι. ἀπὸ τῆς ἑνάδος.

εἰ δὲ ὡς οἱ ἀριθμοὶ μοῖρά εἰσιν ἀγνῶν ἀριθμῶν. ὑπάρξει δὲ αὐτοῖς τὸ μὴ μοῖρα εἶναι ἀγνῶν ἀριθμῶν. ἡ

διάφοροί εἰσιν αἱ ἐν αὐλοῖς μονάδες. τοῦτο οὐκ ἀληθές.
εἰ γὰρ οὐδὲ ἡ λεὼ αὐλῶν ὑπόθεσιν. ἀμφὶ ἀριθμοῦσα τὰ
ὧν ἀριθμητικῶν διαφερόντων. οὔτε γὰρ σωφρόνα ἔφασαν
πολλοῦ τε ὧν λεγουσῶν μονάδων ὁ ἀριθμός. οὔτε οὕτω
διαιρεθήσεται ἀσύμβλητους, οὔτε περὶς ἀμήλας λόγον
ἔχουσιν τὸν ἡμιόλιον. τὸν ἐπίτριτον, ἢ ἄλλον τινά. ἀμφὶ πᾶς
μᾶλλον ἐαυλῶν ὑπόθεσιν. ἐρθῶς λέγουσιν. ἁπλῶς δὲ, οὐκ
ὀρθῶς. τὸ δὲ διὸ καὶ τὸ ἀριθμεῖσθαι οὕτως ὑπερβαλλῶς ἀ-
ναγκαῖον ὂν ἔστι. διὸ καὶ τὸ ἀριθμεῖσθαι, ἀναγκαῖόν ἐστιν
τοῖς οὕτως λέγειν, εἰ δύο, μὴ προσλαμβανομένου πρὸς
ὧν ὑπάρχον τι εἶναι ἢ ἀριθμῷ, ἄλλο εἶναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἂν
φεύγοιεν πάντες. διὸ τοῦτο εἴη τινὰ φήσουσιν
ἀπορίαν. οὗτοι γὰρ ἴσον ἐκ φ' ἑαυτὰ πάσαν
ἀριθμὸν αὐτὸς ἐαυλοὺς οἱ διαφέροντες ταῖς μονάδας λέγοντες,
τὸ διαιρούμενον τοιοῦτον, πόλεμον ἀπὸ λοῦ δύο ἐ-
στὶ τὸ πρῶτα δεῖ μεταβαίνειν καὶ ἐπαρα καὶ πλῆθε.
καὶ ὅλως πολλὰ σώματα ἀριθμεῖν ἢ πολλὰ μερίδας. τοῦ-
τέστι πολλὰ διαίρετον. ἀπὸ τῆς δυνάμεως λαμβάνειν καὶ
λέγειν. ὅτι τὸ μὲν τὸ μέρος αὐτῆς ἐστι δύο. τὸ δὲ τρία.
καὶ οὕτως ἐπὶ πᾶν ἄμων. οὐδέτερον δὲ λούλων αὐ τοῖς
ἄρτιον. ἀμφὶ τε πολὰ περάτων φασὶν ἀριθμεῖν ἢ
σωμᾶν ἔσονται αἱ μονάδες ἀδιάφοροι καὶ σύμβλητοι.
εἴτε πολὰ διαίρεσιν. ἴσαι αἱ δεκάδες ἐκ τῆς αὐτοδυάδος.
αὐτοτριάδος καὶ ὧν λοιπῶν. εἰ δὴ δὲ φασὶν ἀμφὶ
τερα φυγεῖν ἀδύνατα. θετέον οὐσιώδεις τοὺς τοι-
οὔτους ἀριθμοὺς καὶ εἰ δυνητικούς. ἐν γὰρ ὧν ἑκάστου
αὐλῶν. καὶ ἄμοι οὔτε προσλεθήσονται τοῖς ἀμήλοις, οὔ
τε διαίρεσιν ὑποστήσονται. τοῦτο μὲν ὃ μαθημα-
τικῶν ἀφιέντες. ἀμφὶ ἐκεῖνοι μὲν οὕτως. ἡμεῖς δὲ φατὸν
ἀμφοτέρως τοιοῦτον. ὡρισμένου γὰρ ὄντος τοῦ ἀριθ

μοῦ οἷον τ' ὄντι λέγω. ἢ πολὺ ἐξ. ἢ ἀόριστον οὐ τὴν αὐτὴν ποσοῦσιν. διαιροῦμεν αὐτοὺς. εἰς τὰ οἰκεῖα μέρη. ἀόριστον δὲ τὸ εἰς τὰς μονάδι μονάδας. ἕως ἂν κατάντησωμεν εἰς τὸν ἀριθμόν. οὗ ὁρίζειν καὶ διαιρεῖν βουλόμεθα. ἀμέτρητον ἔστι τοῦ ἀριθμοῦ. ἢ ὑπὸ καὶ ὁ δύο καὶ ὁ δρία καὶ οἱ λοιποί. ὕλη δὲ τοῦ ἀριθμοῦ ἐστὶν ἡ εἰς τοῦτο βουλόμενα κατανεῖμαι. τὸ δὲ τοῦτο εἶναι ἀριθμὸν εἰ δύο ἀόριστοι οἱ εἴδεσι ἀπέχοντες ἀπὸ κοινοῦ γένους. διόριστον ἔχοντα τὸν τοιοῦτον. ἐν ἑκατέρῳ τούτων. ἐν ἑκατέρῳ τῆς οὐσίας αὐτῶν διαφοράν. τοῦτο δὲ ἔστιν ἐκ τῆς οὕτω διπλασιαζούσης ἀπὸ τῆς ἀοριστίας. ἕνεκεν τοῦ ἀριθμοῦ ποιᾶν ἰδέαν. καὶ οὐσίαν καθ' αὑτὸ. τοῦτο ἔστιν ἑκάτερον. τὸ δὲ ἀόριστον ἐν ἑκατέρῳ δοκοῦν εἶναι μερῶν καθ' ὡς ἔχει διαφορὰν ἔχειν καὶ ζητεῖν. καὶ μονάδα διαφόρους ἀπὸ καθ' ὁλοῦς τοῦ ἐστὶ τὴν ἡκιστὰ ἀριθμοῦ. πρὸ τοῦ ὡς ποσοῦ διαφέρουσιν ὡς πλείω μᾶλλον εἶναι μέζον. ἢ ἐλάττονα, ἢ ὧδε ποιῶ. καὶ δείκνυσιν ὅτι καὶ οὐ δύο μόνων ἐν διχόμενον εἰς λέγω μονάδας διαφέρει. οὐδὲ γὰρ φησὶ δύων ἐν διχόμενον ὑπὸ τὸ φαίνεσθαι ταῖς μονάσιν. ἢ τοῖς ἀριθμοῖς. ἀμφότερα δὲ ἀριθμὸς καὶ ἀριθμὸς τοιοσδί. οἷον μείζων ἢ ἐλάττων. διαφέρει καθάπερ. εἰ δὲ καὶ αἱ μονάδες καθ' ὑπόστασιν διαφέρουσι. καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀριθμοῦ διαφέροι ἄν. οὕτως ἐστὶν ἐκ τῆς οὕτω πλήθη ἀνάγκη μεῖζον εἶναι καὶ ἔλαττον. καὶ ἴσον. ἐπεὶ καὶ τὰ μονάδων ἀριθμὸν ἔχειν ἐστὶ τὸ πλῆθος. εἰ γὰρ καθ' ὑπόστασιν διαφέρουσιν. πῶς ἂν ἴσοι ἦσαν. ὥστε ὃ πλῆθος ἀνάγκη ἴσους μεῖζους ἐλάττους ἔχειν. ἀμφοῖν τοῦτο ἐνδέχεται δύο ἕτερα τρίτα. πότερον αἱ τῆς πρώτης τετράδος δύο δυάδες. εἰσὶ μείζους. καὶ αἱ δεύτεραι ἐλάττους. καὶ τῆς δευτέρας τετράδος ὁμοίως. ἢ ἀνάπαλιν. ἢ ἄμφω πῶς. καὶ πότερον ἅμα ὄφελεῖται συμβεβηκέναι. ὕστερον δ' ἐστὶν =

ξονται καὶ ἐς μείζονα ὄγκον καὶ μέγεθος. ἐπὶ δὲ διδόασιν
ὡς τὰ ἐλάχιστα ζῶα καὶ τὰ φυλὰ καὶ σπέρμα ὀφθαλμοῦ.
ἢ λοιπὸν τίον. πρότερον μὲν δὴ μεταλαμβάνει ὕστερον δὲ μει-
οῦται καὶ σμικρύνεται. τοῦτο δὴ τὰ μόρια ἀγόητα καὶ
ἀδυνάλατά ἐστι. τὰ γὰρ αὐξόμενα δέεται, αἱ δὲ μονάδες
εἰ τρέφοιντο λείπουται, πῶς οὐκέτι γηράσουσι; οὕτω μὲν
οὖν διέξεισι τὰ ἀδυνάλατα ἢ ἐς ἡλικίαν τὸ ποσὸν διαφέρειν
ταῖς μονάσιν λειπούσης ὑποθέσεως εὐθὺς καὶ ἡλίκοισι
ὁτιοῦν διάφορον αὐταῖς ἀποφαίνουσιν. οὐδαμοῦ
γὰρ φησιν οἷόν τε εἶναι μονάσιν ὑπάρχειν πάθος ἀμε-
ρὲς οὐδέν. ὅθεν φησὶ δὴ, τὰ μὲν ἀμερῆ μὴ ἔχειν πά-
θος. καίτοι ἐν ᾧ τρόπῳ περὶ ποσοῦ δέδεικται
τοιαῦτα ἐν ταῖς μονάσι. τοιόνδε οὐχ οἷόν
τε εἶναι. ἐν δὲ τοῖς ἀριθμοῖς ὑπάρχειν φησὶν, ἀλλ'
ὕστερον τοῦ ποσοῦ. πρότερον γὰρ ἡ τοιάδε ὧν μονὰ
σωλίθηται ποσότης. καὶ οὕτως ἐξετάζεται τὸ ποιοῦ
ἢ τοιαῦτόν τὸ τοῦ ἀριθμοῦ εἶδος. ὥστε ἀριθμὸς ἄρα
ἀριθμοῦ τῷ εἶναι καὶ ποσῷ διαφέρει. μονὰς δὲ μονά-
δος οὐδαμῶς· ἔτι φησὶν. οὔτε ἀπὸ τοῦ ἀρ-
χικοῦ ἑνός. οὔτε ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς δυάδος. οὕτω δὲ
ἔφη ἢ ἀόριστος ταῖς μονάσι καὶ τοιότητα διαφέρειν
χρῆσθαι· τὸ μὲν γὰρ ἓν ἄποιον. ἡ δὲ ἄμα ποσὸν καὶ ποι-
ὸν αἰτία. ἔοικε γὰρ ὁ αὐτὸς λόγος διαλαμβάνειν.
ὡς καὶ ποσοῦ καὶ ποιοῦ περιτιθεὶς τῇ ἀπλῇ διπλά-
σιος ἀποτελεσθήσεται. αἱ δὲ μονάδες ἄποιοι, ὥστε
εἰ ἡ μονὰς ἄποιος ἦν ἡ ἀόριστος δυὰς ὡσαύτως ἀ-
μα ἀμφοῖν καὶ ποσοῦ περιτίθησιν. οὐκέτι ἀρχὴν
ἐκ τῆς ἀρχικῆς δυάδος τὸ ποιόν. εἰ μὴ ἄρα δὲ ἡ οὐχ
ἑκὸν ἑνός. ἄποιον ἄρα ὅλως αἱ μονάδες. ὅτι δὲ
ἡ δυὰς ὡς διπλασιαζομένη καὶ ποσῷ καὶ ποιῷ πε-

συμβαλλόμενα τὰ λέγων. ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν ἀριθμοὶ αἱ ἰδέαι. οὔτε συμβληταὶ πάσαι ἐν διχοτομίαις μονάδες εἶναι. οὔτε πάσαι ἀσυμβλήτους. οὔτε ἁπλαῖς μὲν ἀσυμβλήτους ἁπλᾶς δὲ ἀσυμβλήτους. φανερόν. ἀμφοτέρως οὐδ' ὡς ἕτεροι λέγουσι περιττῶν ἀριθμῶν λέγειν ἁπλᾶς πάσας ἓξ οὔσας ἁπλᾶς ἰδέας ἀριθμοὺς λέγουσας. μήτε ἀρτίους μήτε ἁπλᾶς ἰδέας ἀριθμοὺς λέγουσας. μήτε ὅλως ἰδέας εἶναι βουλομένους. ἀμφοτέρων τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν. οὔτε καὶ οὔτι χωριστὸν φασὶ καὶ πρῶτον τῶν ἄλλων ὄντα οὔτε. λέγουσι δὲ καὶ οὐ τὸ αὐτὸ τὸν μαθηματικὸν καὶ χωριστὸν καὶ λοιποὺς ἀρχὴν τὸ ἓν. οὐχὶ τὸ ἀρχικόν. ὅπερ οἱ λοιπὸν ἰδέας εἶναι βουλόμενοι λέγουσιν. ἀμφοτέρως. καὶ γὰρ τὸ τυχὸν ἓν ἀρχὴν φασὶ καὶ δεύτερον τὸ ἑφεξῆς. ἔστι γὰρ ἡ τετράς οὐ τὸν διαφέρειν πρώτων αὐτὴν μονάδα ἀρχὴν ποιοῦσαν. ἢ πλὴν ἐκ δύο πλήν μέσων. ἐκεῖνοι δὲ οὐχοὕτως ἀμφοτέρη ὑπερβιβάζουσι ἀρχικὸν ἓν. καὶ τοῦτο ἀρχὴν καὶ πρῶτον ὧν ἄλλων ἐλάττων μονάδων. ὥστε καθὸ μὲν καὶ οὔτι ἀρχικὸν ἓν λέγουσι. σωστὰ φθέγγονται τὰς ἰδέας ἀριθμοὺς λέγοντες. καθὸ δὲ οὐ τὸ αὐτὸ ὅπερ ἐκεῖνοι ἀμφότερον διαφέρουσι. καὶ οὐ μόνον καθ' ἑαυτό. ἀμφότερα καὶ οἱ λοιπὸν ἰδέας λέγοντες. καὶ πρώτην δυάδα. καὶ πρώτην τριάδα καὶ τετράδα καὶ ἑξῆς ἑξάδων. οὔτι δὲ πρώτην δυάδα καὶ πρώτην τριάδα. ἢ ἄλλου τινὰ ἀριθμόν. οὐ φασὶν ἀμφὶ πρῶτον καὶ μίαν ἀρχὴν δ' πρῶτον τοιαῦτα ἓν εἶναι ἀποφαίνοντες. διὸ καὶ ἡ καθ' αὐτὸ τῶν λέγων. ἀλλ' ὅτου γὰρ τὸ ἓν μὲν εἶναι πρωτῶν ὧν ἔνων. λοιπὸν ὧν μονάδων. τὸ γὰρ ἕνων. ἐκ τοῦ ἓν ἑνός. ἢ εὐθὺς ὧν πληθυντικῶν τὸ ἕνα. καὶ ἡμῶν καὶ ὧν πληθυντικῶν ὧν ἕνων. ἀλλ' ἔτι. ἀλλ' ὅσον μὲν οὖν φανὸν

ἐν μὲν εἶναι πρῶτ' ὧν ἔνων. δυάδα δὲ πρώτην ὧν δυάδ
καὶ τριάδα ὧν τριάδων μὴ εἶναι. τίς γὰρ ἡ αἰτία τοῦ ἐν
μὲν εἶναι πρῶτον. δυάδα δὲ καὶ τριάδα καὶ ἑξῆς. πρώ-
τας μὴ εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὡς οὗτος λέγουσι φησὶν ἔχει τὰ
περὶ τὸν ἀριθμόν. ὡς μόνον τὸν μαθηματικὸν εἶναι. οὐκ
ἔσται τὸ ἐν ἀρχή. εἰ γὰρ ἐστιν ἀρχή. ἀνάγκη διαφέρειν ὧν
ἄγων μονάδων. πᾶσα γὰρ ἀρχὴ διαφέρει ὧν μετὰ τὴν
ἀρχήν. εἰ δὲ ἔστιν ἐν. ἀνάγκη καὶ δυάδα εἶναι πρώτην
καὶ τριάδα. καὶ τοὺς ἄγους ἀριθμούς. ὥστε εἰ ἔσται τὸ
ἐν ἀρχὴ καὶ ἕτερον ὧν μονάδων. ἀνάγκη καὶ μᾶγον ἀναγ-
κη. ὥσπερ πλάτων ἔλεγεν. ἔχειν τὰ περὶ τοὺς ἀριθμούς.
καὶ εἶναι πρώτην δυάδα καὶ τριάδα. καὶ ἀσυμβλήτους
τὰς ἐν αὐταῖς μονάδας πρὸς ἀγήλας. διατὶ γὰρ ὄντος πρώ-
του ἑνός. οὐκ ἔσται καὶ πρώτη δυάς. καὶ ὅλως πᾶς ὁ εἰδη-
τικὸς ἀριθμός. εἰ δὲ πάγιν θεὶ τίς καὶ ὁμολογήσει ὡς
ἀγηθῆ τὰ ὑπὸ ὧν τὰς ἰδέας τιθεμένων λεγόμενα. εἴ-
ρηται καὶ δέδεικται. ὅτι πολλὰ τούτοις συμβαίνει ἀδύνα-
τα. ὥστε εἴπερ ἐστὶν ἀριθμὸς χωριστός. ἀνάγκη ἢ ὡς ὁ
πλάτων λέγει ἔχειν. ἢ ὡς οἱ τὸν μαθηματικὸν μόνον. καὶ
οὐδέτερον δὲ τρόπον εἶναι δυνατόν. οὐκ ἔστιν οὖν ὅλ-
χωριστὸς ἀριθμός. καὶ ἔστιν ἡ συναγωγὴ τοῦ λόγου τοιαύτη.
εἰ ὁ μαθηματικὸς μόνος ἐστὶν ἀριθμός. οὐκ ἂν εἴη
τὸ ἐν ἀρχὴ πάντων. εἰ δὲ ἔστι τὸ ἐν ἀρχή. κρατεῖ ὁ πλά-
καὶ ἔστιν εἰδητικὸς ἀριθμός. καὶ διαφέρει ἕτερος ἑτέρ-
τῇ οὐσίᾳ. ἀγὰ μὴν δέδεικται καὶ τοῦτο ἀδύνατον.
οὐκ ἄρα ἐστὶν ἀριθμὸς χωριστός. Φανερόν δὲ
ἐκ τούτων καὶ ὅτι χέριστα λέγεται ὁ ζῆτος τρόπος
τὸ εἶναι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τὸν ὧν εἰδῶν καὶ τὸν μα-
θηματικόν. τῶν περὶ ἀριθμοὺς ἐπόντων. οἱ μὲν
δύο ἐποίουν αὐτοὺς καὶ διέκρινον. ὥσπερ ὁ πλάτων.

θεφῶς γάρ οὗτος δύ μαθηματικόν ἕτερον εἶναι λέγ-
τῶν εἰδητικοῦ· οἱ δὲ ἕνα τοῦ μαθηματικόν. ὥσπερ
ὧν πυθαγορέων· οἱ δὲ ἡμίνωσαν μὲν ἀμφοτέρους
κριθοῦ ἢ δητικόν κριθοῦ μαθηματικόν. ἕνα δὲ τινὰ -
ους ὥσπερ ἀθρόισμος κριξενοκράτης· τούτων οὕτως
τοῦ ἀριθμοῦ λιτόνλων χωρίστον φησὶν εἶναι τὸν
πρῶτον ζῷον τοῦ μαθηματικόν κριδητικόν ἀριθ -
μόν σωματοῦσθαι κριένα ἀποφαινόμενον· τῶν δὲ
μαθηματικοῦ πλατωνικοῦ. κριλίης ὧν πυθαγορείων δόξης.
κριλίω αἰτίαν ἐπάγλιτον· ἀναγκαῖα γάρ ἐστιμίαν δό -
ξαν δύο συμβαίνει ἀμαρτίας. ὅτε γάρ ἰδίως ἐκάστης
δόξης λίτης τοῦ πλάτωνος κριλίης ὧν πυθαγορέων,
τοῦλα ταῦλα λίτης τοῦ ξενοκράτους κριθεοδώρου ἑ -
τέλα δόξης. ὥστε ὁ πλατίνα ἐπίλα συμβαίνοι τὸ
ἄτοπα ταῦλα λίτης δόξης· ἢ δὲ πλάτωνα ἐπακολουθεῖ
ἄτοπα· ἐκείνη χωρισὰ ἐπίλης ἢ λάτεα ἐστίν.
οὔτε γάρ μαθηματικόν ἀριθμοῦ ἐνδέχεται εἶναι τὸν ζῷ -
σον οὔλον κριδόν ὀξενοκράλης κριθεοδώρου λίγουσιν.
εἰσηλαι δὲ ὅτε κριοὗτος τὰς στερεὸς κριδὰς σωματοῦ
εἶναι οὐ ἀριθμοῦ· ἱστορία δὲ τῶ παρ' ὑμῖ βιβλίω· ὅ -
πως λάσκλι λους ἀριθμοὺς λωδεκλῶ αὐδρε ἑλικτέλως·
οὔτε οὕτω λοῦ μαθηματικόν ἐνδέχεται εἶναι. ἀμφίδοξον
ὑποδιάστασις πλατωνικῶς ὑποδεξάμενοι μηκύνουσι τὰ
σερίους ἀριθμούς· κριὅσα λοῖς ὡσ' ἄλλους ἀριθμοὺς
λίτουσιν ἴσασι. ἀνάγκη λίσθ ὡς κριοὐ ἀυτοῖς ἴσασι. ὁ -
δὲ ὧν πυθαγορείων φησὶ πρῶτος· λῶμὲν ἑλαττίους ἔχ -
λαι δυσχερείας· λῆ δὲ ἰδίας· κριμὲν τοὺς ἀριθμοὺς οὐ
χωρίζουσιν ἀμφὶ νοῖς αἰσθητοῖς εἶναι λίτουσι· τοῦλη
κτῶλονα λὰ ἐπόμενα αὐτοῖς δυσχερῆ· κριδόξ ἀφαι ἀμ
κεῖσθαι κριδημιουργεῖσθαι τὰ σώματα ἐξ ἀριθμῶν μα =

ἀπειρακίς· τοῦ μὲν γὰρ ἀπείρου οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς
εἰ γὰρ ἀδιαίρετα μετέχοιεν οἱ μονάδες ἐξ ὧν ἐστὶν ὁ
ἀριθμός· ἀμερῆ ἔσται καὶ οὐκ ἔσται ἀριθμὸς ἐξ ἀμερῶν
μονάδων· ἀμὲν δὴ ἀμερῆ ἄθεμα λαμβάνουσι πολλοὶ
γὰρ ἀξιοῦσιν ἀδιαιρέτων ὄντων τῶν ἀτόμων μετέχειν αὐ-
τὰ· ἀμὲν καὶ ἐκεῖνο κεῖσθω ἀτόμους οὐσίας εἶναι τὰ
ἄτομα γραμμάς· ἀσύμφωνα καὶ ἄλογα καὶ ἀμέτρητα
ἄπειρα γὰρ ἀμφοῖν ἐστὶν ἡ ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀλογία καὶ
ἡ ἀμετρία· ἀμὲν καὶ τὰς ἀτόμους γραμμὰς ἀμερῆ ἄθεμα
λαμβάνουσι· πολλοὶ γὰρ ἀξιοῦσιν ἀδιαιρέτων ὄντων τῶν
ἀτόμων μετέχειν· ἀμὲν καὶ ἐκεῖνο κεῖσθω ἀτόμους οὐσίας
εἶναι τὰ ἄτομα γραμμάς· ἀσύμφωνα καὶ ἄλογα καὶ ἀμέτρητα·
ἄπειρα γὰρ ἀμφοῖν ἐστὶν ἡ ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀλογία καὶ
ἡ ἀμετρία· ἀμὲν καὶ ἐπιπέδους ἀτόμους ἀσυμφώνους
καὶ ἀλόγους καὶ ἀμέτρους· ἄπειρα γὰρ ἀμφοῖν ἐστὶν ἡ
ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀλογία καὶ ἡ ἀμετρία· ἀμὲν καὶ στερεὰ
ἄτομα ἄθεμα λαμβάνουσι· πολλοὶ γὰρ ἀξιοῦσιν ἀδιαιρέτων
ὄντων τῶν ἀτόμων μετέχειν· ἀμὲν καὶ ἐκεῖνο κεῖσθω
ἀτόμους οὐσίας εἶναι τὰ ἄτομα στερεά· ἀσύμφωνα καὶ
ἄλογα καὶ ἀμέτρητα· ἄπειρα γὰρ ἀμφοῖν ἐστὶν ἡ ἀσυμφωνία
καὶ ἡ ἀλογία καὶ ἡ ἀμετρία· ἀμὲν καὶ τὰ ἀπειράκις ἄπειρα
ἄθεμα λαμβάνουσι· πολλοὶ γὰρ ἀξιοῦσιν ἀδιαιρέτων ὄντων

μέρους γάρ ἐστι μονάδος ἀναιρέτον καὶ ἡ δυάς· τὸ δὲ σωμα-
ναιρούμενον πρότερον ἐστὶ σωμα ἢ μέρος· ὥσπερ ἀν
ἡ μονὰς πρότερον ἐστὶ τῆς δυάδος, ἡ δὲ δυὰς ἰδέα.
καὶ ἡ πρόσθυλέρα οὐσίας, ἡ μονάς, ἰδέα ἐστί· καὶ γάρ καὶ
οὗτοι τὴν αὐτὴν περιάδα ἰδέαν λέγουσιν ἣν καὶ πρόσθυλέ-
ραν οὐσίας ἣν αὐτὴν δυάδα· ἰδέαν εἶναι οὐκ ἄτοπο δοκιμά-
ζουσιν. ἅμα καὶ μαθεῖν οὕτως ἔχειν οὐσίαν πρότερον οὖ-
σαν. ἐστὶν οὖν καὶ ἡ μονὰς ἰδέα· ἀμείνονος. ἐκ τίνος πρό-
ηλθεν. οὐ γάρ δὴ ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος· ἐκείνη γάρ δυο-
ποιὸς δυὰς καὶ ἁπλῶς δι' ὅλων ἀόρι. Εἰ μὲν ἀνάγκη
ἦν τὸ ἄπειρον τὸν ἀριθμὸν εἶναι, ἢ τὸ πεπερασμένον·
φυσικὸς ἦν ὁ διαιρέσεως· ἀνάγκη γάρ τὸν φυσικὸν ἀριθμὸν
ἢ ἄπειρον, ἢ τὸ πεπερασμένον εἶναι· ἐπεὶ δὲ γάρ οὐκ ἀ-
ναγκαῖον ἐπ' ἄπειρον τῆς διαιρέσεως πρόοδον ὁ ἀριθμός,
ὡς οἱ ἄριστοι καὶ πάλαι λόγοι πάλαι ἐν φυσικοῖς εἶναι ἔφ-
ασαν ἄπειρον τινός φυσικοῦ σώματος πρόσθεν ἐλθεῖν, ὡς οὗτοι φασίν· ἐν φάσει καὶ μανῇ καὶ τοιαύτῃ
ἀνευπαίᾳ ὕδατι ἔστιν· ἀν ἀγχοῦν· ἢ ἄπειρον ἐνεργείᾳ
εἶναι· ἢ πεπερασμένον· ἐπεὶ δὲ καὶ πάλαι ἀνάγκη ἐν ὅτι
τοῖν ὡς οὐδενὸς ἔστιν σῶμα τῆς διαιρέσεως ὑγιαίνειν.
δῆλον ὅτι ἀριθμὸς ἀναγκαῖος ὅλως οὐκεῖται· καὶ ὅτι
μὲν ἄπειρος εἶναι οὐκ ἐνδέχεται· δείκνυσι συλλογι-
σμὸς ὧδε· πᾶς ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἐστὶν ἢ περιττός·
ὥστε καὶ ὁ ἀναγκαῖος· ἔστω ἀριθμὸς ἐστίν· οὐδὲν ἄπει-
ρον ἢ ἄρτιον ἐστὶν ἢ περιττόν· οὐδεὶς ἀριθμὸς ἄπειρος ἐστὶ
τῷ διχῇ τέμνεσθαι· ὁ συλλογισμὸς λούλων τῶν πρόσθεν,
ἢ μὲν μία πρότασις ὅτι οὐδὲν ἄπειρον ἢ ἄρτιον ἐστὶν,
ἢ περιττόν· δῆλον· εἰ γάρ ἄρτιον ἢ περιττόν· πεπερα-
σμένον· τὸ δὲ λοιπὸν ὅτι τοῦ ἀριθ-
μοῦ ἢ ἄρτιος ἐστὶν ἢ περιττός· δείκνυσιν λέγων· πᾶν

γνώσις ἀριθμοῦ. ἢ ἀρτιάκις ἐστὶν ἄρτιος ἢ ἀρτιοπε-
ρίσσος. ἢ περισσάκις περισσος. ἢ πρώτη καὶ ἀσύνθετος. ἢ
δευτέρα καὶ σύνθετος. ἢ καθ' ἑαυτὸν μὲν δευτέρα καὶ
σύνθετος. πρὸς ἄλλον δὲ. πρώτη καὶ ἀσύνθετος. πᾶς
δὲ τῶν ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περισσός. ὁμοίως δὲ
ἀρτιάκις. ἄρτιος καὶ ἀρτιοπέρισσος. καὶ ὁ περισσάκις
ἄρτιος. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες. περισσοί. καὶ τὸ συμπέρασ-
μα δῆλον. πᾶς ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἐστιν. ἢ περισσός.
αὐτὸς δὲ ὁ μονὰς ἀρτιάκις ἀρτίου μονωθεὶς καὶ τοῦ ἀρτιο-
περισσάκου. καὶ τοῦ πρώτου καὶ ἀσυνθέτου. τοὺς λοιπὸς
διαβεβαιώσομαι πάντας. καθ' ἑξῆς τοῦτον τὸν γλῶσσαν
τοῦ ἀριθμοῦ. καὶ πῶς οἱ προσδιαιρέσεις γίνονται τοῦ λεγ.
ὁ μὲν τοίνυν ἐξ ἴσου ἀρτίου καὶ περισσοῦ. ὁ ἀρτιάκις.
τοῦ μὲν οὖν ἀρτίου ἐστὶν ἡμιόλιος. ἡμιόλιον δὲ
ἐστὶν ὧν ἡμισυ μέρος ἐστὶν ἐκεῖνος πρὸς ὃν λέγεται. οἷον
τρία πρὸς δύο ἐστὶ καὶ ἀσύνθετος. ὡς πολλαπλασιάσαντος μὲν
τοῦ δύο ἐπὶ τὸν ἀρτιάκις ἄρτιον γεννᾶται ὁ ἀρτιοπερισσάκις
ἄρτιος ὁ ἄγων ἄρτιος τὸν ἀρτιοπερισσάκου καὶ τοῦ πρώτου
καὶ ἀσυνθέτου. ἐπὶ δὲ τοῦ περισσοῦ ἀρτιάκις ἄρτιον γεννᾶται
ὁ ἄγων ἄρτιος τὸν ἀρτιοπερισσάκου καὶ τοῦ πρώτου καὶ ἀσυν-
θ

περιττοῖς πολλαπλασιάζομεν ἢ δυάς· τὸν ἄρα πολυπερισσάκις περισσάκις ἀσύνθετον· ὡς τε ἡ παρὰ γλώσσης ἀριθμοῦ. ἢ ἀρτιάκις ἄρτιος ἐστιν. ἢ ἀφαιρετὸς ὢν ἀπερισσημένων, ἢ ἀρτία ἢ περισσὰ ἐστίν· οὐ δυοῖ τε περισσαπλήσιος ἐστὶν ἀριθμοί· ἀναγκαῖον παρὰ γλώσσης ἢ ἀρτίους εἶναι ἢ περισσούς. τοιοῦτον δὲ ἐστὶν ἀπερισσημένους· ἄγωσι γὰρ, ἔστωσαν ἰσοπλασίους ἀπὸ μονάδος ἀριθμοὶ ἐφεξῆς οἱ Α, Β, Γ, Δ, καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Α ἡ παρὰ γλώσσης ἀριθμὸς ἔστω ὁ Ε, ἀπὸ δὲ τοῦ Β ἡ παρὰ γλώσσης ἀριθμὸς ἔστω ὁ Ζ, καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Α ἡ παρὰ γλώσσης ἴση ἔστω τῷ Β, ἀπὸ δὲ τοῦ Β ἡ παρὰ γλώσσης ἴση ἔστω τῷ Γ, καὶ ἀεὶ ἑξῆς ἡ παρὰ γλώσσης ἴση τῷ ἐφεξῆς· λέγω δὴ ὅτι ὁ Ε τοῦ Ζ ἐλάττων ἐστὶ μὲν ἀπερισσάκις, οὐκ ἔστι δὲ περισσάκις. ἐπεὶ γὰρ ὁ Α τοῦ Β ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις, ἔστω αὐτοῦ μονὰς ἡ Θ· ἡ δὲ μονὰς ἡ Θ τὸν Β περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Κ· καὶ ὁ Β ἄρα τὸν Γ περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Λ· καὶ ὁ Γ ἄρα τὸν Δ περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Μ· καὶ ἀεὶ ἑξῆς ὁ ἐφεξῆς τὸν ἐφεξῆς περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Ν· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Ξ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν Ζ ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις· ὅτι δὲ οὐ περισσάκις, δεικτέον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ε τὸν Ζ περισσάκις μετρεῖ κατὰ τὴν Ξ, ὁ Ε ἄρα τὸν Ξ περισσάκις μετρεῖ· ὁ δὲ Ε τὸν Ν περισσάκις μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Ν, Ξ περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Ο· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Ν, Ξ ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις· ὅτι δὲ οὐ περισσάκις, δεικτέον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ε τὸν Ν περισσάκις μετρεῖ κατὰ τὴν Ο, ὁ Ε ἄρα τὸν Ο περισσάκις μετρεῖ· ὁ δὲ Ε τὸν Μ περισσάκις μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Μ, Ο περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Π· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Μ, Ο ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις· ὅτι δὲ οὐ περισσάκις, δεικτέον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ε τὸν Μ περισσάκις μετρεῖ κατὰ τὴν Π, ὁ Ε ἄρα τὸν Π περισσάκις μετρεῖ· ὁ δὲ Ε τὸν Λ περισσάκις μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Λ, Π περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Ρ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Λ, Π ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις· ὅτι δὲ οὐ περισσάκις, δεικτέον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ε τὸν Λ περισσάκις μετρεῖ κατὰ τὴν Ρ, ὁ Ε ἄρα τὸν Ρ περισσάκις μετρεῖ· ὁ δὲ Ε τὸν Κ περισσάκις μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Κ, Ρ περισσάκις μετρεῖ· ἔστω κατὰ τὴν Σ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Κ, Ρ ἐλάττων ἐστὶν ἀπερισσάκις· ὅτι δὲ οὐ περισσάκις, δεικτέον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ε τὸν Κ περισσάκις μετρεῖ κατὰ τὴν Σ, ὁ Ε ἄρα τὸν Σ περισσάκις μετρεῖ· ὁ δὲ Ε τὸν Θ ἀριθμὸν ἀπερισσάκις μετρεῖ· καὶ ὁ Ε ἄρα τὸν ἐκ τῶν Θ, Σ ἀριθμὸν ἀπερισσάκις μετρεῖ· δείκνυται δὲ, ὅτι οὐδὲ περισσάκις μετρούμενον οὐδὲν ἀσύνθετον ἐστίν· ὥστε ὅλως οὐκ ἔστιν· εἰ γὰρ ἔστι πεπληθυσμένος, λεγέσθω οὗτος μὴ μόνον οὕτως ἁπλῶς καὶ χωρὶς αἰτίας, ὅτι σύνθετός ἐστιν ὁ ἔλαττον ἀριθμὸς ἀφεθεὶς ὑπό τινος ἀριθμοῦ· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τίνος ἀριθμοῦ ἐστὶν ἀπερισσάκις ἐλάττων ἀριθμὸς ἀφεθεὶς ὁ ἐλάττων· καὶ πάλιν ἀπὸ τίνος ἀριθμοῦ ἐστὶν ἀπερισσάκις ἐλάττων ἀριθμὸς ἀφεθεὶς ὁ ἐλάττων· καὶ τοῦτο ἀεὶ ἐπὶ τοῦ ἐλάττονος ἀριθμοῦ ἀφαιρούμενον ἀπὸ τοῦ μείζονος ἀριθμοῦ ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀριθμὸν ἀνάγεται· ὥστε ἡ παρὰ γλώσσης ἀριθμοῦ ἢ ἄρτιός ἐστιν ἢ περισσός· ἐὰν δὲ ἄρτιος ἐστιν, ἢ ἴσοι ἀριθμοὶ ἴδιαι πάθος ἴδιά τινός ἐστιν· εἰ ἔστιν ὁ ἀπὸ γλώσσης ἀριθμὸς ἄφθογγος, ἔστω καὶ ἀπερισσάκις· ἐν ἐκείνου ἄρα τοῦ ἀπὸ γλώσσης ἀριθμοῦ ἄπειρον ἴδια· καὶ ἔστω τὸ ἡ σύμφωνον, ἢ ἄφωνον, καὶ τοιοῦτόν τι καθ' ἑαυτὸ ἐν δέκα ἄρτιον ἢ εἶναι· ὡς πολλαχοῦ δείκνυται· οὔτε καθ' ἑαυτὸν ἐν τοῖς φωνήεσιν ἢ ἡμιφώνοις ἐστὶν οὔτε μετὰ ἄλλων· ἐν δὲ τοῖς ἀφώνοις ἐστὶν· ἐν τούτοις δὲ ἐν τοῖς ἡμιφώνοις· ἐν δὲ τοῖς ἀφώνοις ἐστὶν· ἐν τούτοις δὲ ἐν τοῖς ἀ

σος ἀριθμός. τρυτέον ὁ εἰδητικὸς ἀριθμὸς μείχει δε-
κάδος. ἔστι δὲ ὁ αὐτὸς τρίγωνος καὶ αὐτὸ τετρακις. ἀν ἀρχὴ δὲ
τοῦ αὐτοῦ ἴσον πλευρὰ εἶναι ἐν ἐνλοῦλοις ἀριθμοῖν. τρο-
λέγει πλευρὰ ἐξῆς ἐν τοῖς ἐδητικοῖς ἀριθμοῖς. οἵτινες ἐν-
τὸς ἐστὶ τῆς δεκάδος. αὐτοπλευρὸς γὰρ ὁ ἐν τοῖς τῆς δεκάδος
οὐσία κυβικὰς κυβείδεια. ὥστε ἐπιλείπουσιν αἱ ἐδέ-
κα κυβικοὶ ἐπὶ αὐτοὺς ἐστὶ τὸ ἐξῆς ἐν τοῖς ἐνλοῦλοις ἐνὸς ἐστὶν
τοῦ ἐνλοῦλοις ἐνὸς ἐστὶν ἐπιπέδου δεκάδος. ὅμοιος
τε ἔστὶν καὶ αὐτετρακις ὁ αὐτὸς καὶ αἱ ἄμφω ἐστὶ-
δες τῆς αὐτετρακις καὶ ὧν λοιπῶν. αὐτὸς ἐστὶν τε.
ὅμοιαι γὰρ αἱ ἐν ἴσῃ αὐτετρακις τετράγωνες ἀμφήλακες. ὥσ-
τε ἄπεδοι ἐστὶν ἀλλ' αὐτοί. καὶ εἰ μὲν πᾶσαι αἱ τετράγωνοι
ἐδέαι αὐτὸς ἄπεδοι. εἰ δὲ μὴ πᾶσαι αὐτετρακις ἐδέαι.
αἱ δὲ ἐν ἴσῃ αὐτετρακις. καὶ αἱ ἄμφω οὐκ ἐδέαι. αὐτὸς ἄρα
μὲν πολλοὶ οὐκ ἐστὶν ἐστὶ. ἄλλοι δὲ ἕτεροι παρὰ τὸν αὐ-
τὸν καὶ ἴσους αἰσθητοὺς ἄλλους. ἀμφὶ καὶ ἔστὶν ὁ ἐ-
λαττῶν ἀριθμὸς μέρος ἐστὶ τοῦ μείζονος ἀριθμοῦ. σύμ-
βληται δὲ καὶ αἱ ἐν ἴσῃ αὐτετρακις ἀριθμοῦ μονάδες. ἐστὶν δὲ
ἐν ἴσῃ αὐτετρακις ἐστὶ τὸ ἀπαρτίζον ἐξ ἐστὶν μονάδες καὶ σύμβλη-
τοι ἀμήλακες. εἰ ἔστὶν καὶ αὐτετρακις ὁ αὐτὸς ἐστὶν, ἢ τὸ
αὐτὸ λευκὸν. ὁδὶ αὐτὸς καὶ ὁδυσὰ. ἔστι δὲ ἐν ἴσῃ
αὐτετρακις ὁ αὐτὸς ἐστὶν. ἔστω ὁ αὐτὸς μέ-
ρος ἐστὶ τοῦ ἴσου. ἡ δυσὰ ὁ ἄρτιος. πλῆθος ἐξ ἐστὶν ἐστὶν.
αὐτὸν δὲ καὶ τὸ ἴσῃ μὲν ἐστὶν ἐστὶν εἶναι ἰδίαν ἐν δε-
κάδος δὲ μή. μὴ δὲ ἐστὶ ἐχομένων ἀριθμοῖν. οἷον ἐστὶ.
ὡς αὐτὸν μὲν αὐτὸ δεκάδα εἶναι. αὐτὸ ἐν δεκάδα δὲ
καὶ αὐτὸ δυοδεκάδα καὶ ἐφεξῆς μὲν εἶναι. ὅλως δὲ
ἐστὶν ἐστὶ πολλά ἐστι καὶ γίνεται. ὧν ἐστὶ οὐκ ἐστὶν. ὡς
αὐτοὶ φασὶ. γραμμὴ εἶναι. καὶ ἄρτιος. καὶ ἰδίας αὐτὸ μὲν
οὐσίας. καὶ ἴσους. καὶ βους. καὶ πᾶγα πολλὰ. καὶ οὐκ

ἀπειλὰ ἔστε ἄπειρα· ἔστι δὲ τοῦτον τὸ ἀριθμὸς μείζεσιν ἢ δεκάδος μᾶλλον τι ὄν. καὶ ἔλαττος αὐτῆς τῆς δεκάδος·
ὅτι πῶς ἀπειρίζεται. ὡς δι' αὐτὸ τὴν λέξεως τὴν δε.
ὅτι οὕτω πῶς ὡς τὸ τετραμμένον· ἔστι δὲ τοῦτον τὸ ἀριθμὸς
μείζεσιν τῆς δεκάδος. καὶ ἴσωλα τὸ εἰ καὶ ἰσωλόνυς καὶ αὐξή-
νητον· τὸ γὰρ ὡς εἰ, ἢ εἰ οὐ τοι φασὶ ἀγλόννηλον. ἢ δε!
δεκαὰς ἔστανεν ὥστε τὸ εἰ καὶ εἶδος τῆς δεκάδος ἐστὶ
καὶ ἀγλόννηλον. ἢ δὲ δεκαὰς ἔστανεν· ἔστω καὶ ἰσόδεκας, ὡς
ἐξ ἴσου δυοῖν μὲν τοῦ ἑνός. ὕλης δὲ τῆς δεκάδος. ἰσοπλόως
δὲ τὸ εἰ. μᾶλλον τι ἔλαττον· τὸ γὰρ εἶδος μᾶλλον τι. καὶ
τὸ δέτι ἐστὶν ἢ ὅτε ὕλη· ἀμφοῦ τοι φασὶ μὲν μείζεσιν τῆς
δεκάδος πληρῶν ἴσωλα ἰσῶν ἔλαττον ἴσοις ἀριθμητοῖς ποῖ.
ὡς ὑπάλληλος πλειόνων οὔσης τῆς δεκάδος. ἰσάδαμα
ἐν τῷς αὐτῆς ἔλαττωσι καὶ θεωρεῖσθαι καὶ πίθηνα. οἷον
παράδειγμα πλευρᾶ. παράδειγμα ἀναγομῶν. παρά-
δειγμα περιττοῦ· ἀλλὰ μὲν μᾶς μείζεσιν ἢ ἀρτίων χώρᾳ,
τετράδος ἕξάδος. καὶ ὧν ὁμοίων. ὁμοίως καὶ ἰσῶν δὲν
περιττῶν ἔλαττον ἐλάττων ἔστε ἔλαττον καὶ πλειόνημα τοῦ
πλείονος. ἔσται γὰρ πλείονος ἐπίπεδος ἔξω τοῦ ἐλάσσονος
οἱ αὐταὶ ἐπὶ. καὶ ἀνὰ συνεσμένου ὑπὸ ταὐτοῦ
ἐπίπεδοι καὶ διακρίνειν ἀπᾶν πλῶν τὸ ἴσον δε. ὡς
ἐν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει. ἀμφὶ ἐμπίπτον ὅπως
τὸ μείζεσιν ὧν ἀρτίων χώρας πλῆρες καὶ μὴ ἀναστε-
πληρωμένας ὑπὸ τῶν περιττῶν ἔλαττον. ἐπὶ δὲ γὰρ φα
ἢ ἀόριστος δυάς. ὡς δυοποιὸς μείζεσιν ὧν τοῦ δυάδος
τοὺς ἀρτίους ἔστιν πλῆ. ἀναγκαῖον αὐτοὺς καθαί-
τοὺς εἶναι χωρὶς ὧν περιττῶν, καὶ ἀμήχανον ὅλως ἐπὶ
δαλοῦ τοῦ περιττοῦ εὑρεθῶσι μείζεσιν δύο ἀρτίους μὴ μι-
ἐπὶ πλοῦ τοῦ. ἀναγκαῖον πλῆρες εἶναι τὰς μείζεσιν χώρας
αὐτῶν· φανερὸν· ἐπεὶ τὸ ἀρχικὸν εἰ μείζεσιν ἀορίστου

μονάδος ἀπεοίκασι τοὺς ἀριθμούς, τὸν δ', τὸν ε', τὸν ζ'.
τοὺς ὁμοίους. ἴσουλα γάρ οὐ τοὺς παθ' ἓν ἑτερομήκεις ὠνόμα-
σεν, πλευρὰς μὲν οὐ τοὺς ἐχοντας λαὶ μιᾷ ξύ χώρας ἀλλοῖ, μέ-
σην δ' οὐδαμοῦ ἐν ἐκείνοις μαθεῖν ἐστιν, ὅσου οὐδὲ ἐν λαῦλα,
ἀλλὰ δ' ἴσης λακέας ἐφ' ἑαυτούς. οὐκοῦν ἐπὶ τὸ ἐνέκεινοις
πλοῦ, μετ' ἄλλα. ἀμβλεῖαν ἔσαι γάρ παραδείγμα πλοῦ, ἐπὶ
μὲν ὧν μιᾷ ξύ ὧν ἐπιπεδικῶν ἀριθμῶν, ἴσον τε ἀριθμῶν,
τῶν τε ἀριθμῶν. χώρας οὕτως ἔλαττον. λαὶ διαλαῦβε κε-
νεῶ, λαὶ φερέτω εἰκόνα ἄμου πλοῦ. ἴσω δὲ δυάδα λαὶ
τετράδα λαὶ ὀκτάδα. παραδείγματα φερέτω ἴσης ἀριθμε-
τικῆς ἀναλογίας, δυάδα δὲ λαὶ ξιάδα λαὶ ἑξάδα λαὶ ἐν-
νεάδα ἴσης γεωμετρικῆς, λαὶ αὖ ἴσας ἴσα τετράδας. αὖ τοὺς ἑξά-
δας ἔλαττον ἀναλογίας. ἀμφὶ τοῦ μὲν τετράδα φερέ-
ειν πάλιν αὖ τοὺς ἴσους ἔλαττον. λαὶ τοῦ ἑξάδα αὖ τοὺς δυοῖν.
Ἐν δὲ τοῦ ἑνὸς ἴσης ἑξάδος θεὸς ἴσω τετράδα. ἐνόησε γὰρ
παράδειγμα εἶναι ἴσης ἀναλογίας. ἴσα μὲν οὕτως.
Τὸ δὲ ἑνὸς ἴσης δεκάδος εἰ εἰκόνα φερέτω τοῦ ἀριθμοῦ
κείνου τοὺς ἐφασκον ὅτι τὸ ἓν ἐστὶ τὸ ἀριθμοῦ. ἢ τοι ἡ ἐ-
κόνα τοῦ ἀριθμοῦ λαὶ τὸ ἓν ὁμοιοῦσι πάλιν. τὸ δὲ ἓν ἐστιν, ἀμ-
φοῖν μὲν τούτοις. τὰ δ' ἄμεια. τοῖς ἀρχαῖς ἀποδίδοσαν ἴσα τῇ μο-
νάδι. λαὶ δυάδι. φασὶν μὲν λαὶ τὸ ἀγαθὸν τῇ μονάδι, κίνη-
σιν δὲ λαὶ τὸ λαλὸν τῇ δυάδι. τὸ δὲ εἰ ἴσα ἐν ἴσῃ τριάδι πε-
πληθυσμένα ἀριθμοῦ. ἀμφὶ τοῦ βεβαίως λαὶ ἀληθῶς λαὶ δι-
ὰ τοῦτο λίαν ἀσφαλῶς ἔρηται. ἀνάγκη τέτον δὲ αὖ τὸ. ὑπε-
βαλῶς, οὕτως. ἐν γὰρ ἐν ἴσῃ τριάδι τὸ ἀριθμοῦ. πῶς ἐ-
πληθυσμένα. λαὶ εἶναι ἀν τὸ λελεσμένον τριοῦ τοῦ. εἰ γὰρ αὖ τῇ
ξριάδι τὸ εἶναι ξριάδι τὸ ἓν ἐστὶ πολλόν. πῶς οὐχὶ λαὶ πα-
τέω ξριάδα πεπληθυσμένα. λαὶ πᾶς ὁ ἀριθμὸς ἀριθμὸς δ'
εἶναι πεπληθυσμένα ἑξάδι λαὶ ἑπτάδι. λαὶ οἱ λοιποί. ὡς πρόσ-

λέγω δὲ οἷον ἡ τριὰς τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς δυάδος. ἀνάγκη γὰρ τὴν
δυάδα ἀρχὴν εἶναι πάσης ἀριθμοῦ· καὶ τὴν τριάδα εἶναι
πλείονων· ὅτι δὲ ἀμέτρητος καὶ ὁ ἀριθμὸς συμβέβηκεν·
ἡ φανερὸν ἐκ τῶν μετρεῖσθαι δεικνύντι ἐπιφερόντων ὅτι
μέτρησις δυάδος· πᾶσα γὰρ ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περισσός·
μέτρει τοίνυν πᾶς ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περισσός· τὸ μὲν
γὰρ ἄρτιον πᾶς ἀριθμὸς μέτρει δυάδος· ἡ γὰρ μονὰς
μετρεῖ τὸ σημεῖον· ὃ δὲ οὔτε ἄτομον οὐδὲ γραμμὴ
μετρεῖ· ἡ δυὰς τὴν γραμμήν· ἡ τριὰς τὸ ἐπίπεδον· ἡ τε-
τρὰς τὸ σῶμα· καὶ τοῖς ἀριθμεῖται τὸ πᾶν· ὥστε
εὐλόγως ἡ τῆς δεκάδος οὐσία· συνεστῶσα γὰρ ἀνομοίως
τῶν δεκάδα· τὸ πᾶν ἀριθμεῖται τῇ δεκάδι· ὅτι δὲ ἐστὶν
ρικὸς ὁ ἀριθμὸς εὐσυνόητον ἐν ἀόντι· ὁ διαλύ-
σων ζητεῖ καὶ λύει· διοῦλον ἐστὶν· καὶ ἔστιν ὁ ἀριθμὸς
ὡσπερεὶ χωριστὸς καὶ ἀφαίρετον· ἀσυνόητον ἀόντι πρό-
τερον θεῖναι ἢ ὡς θεῖ· ἢ ἡ τριὰς καὶ δυάς· καὶ λύει· λέγ-
ων ὅτι ἀφαιρῶ ἐκ μονάδων ἐστὶ πᾶς ἀριθμός· ἡ μονὰς ἐ-
στιν ὡς θεῖ· ὥστε καὶ τὰ λέγοντα στοιχεῖα· πῦρ· γῆν·
καὶ τὰ ἐφεξῆς λῶν ἐξαύλων σωμάτων· καθό δὲ πάλιν
τὸ καθόλου καὶ τὸ εἶδος πρεσβύτερόν ἐστι τῶν ὑφ' ὃ τὸ εἶ-
δος· ἡ μονὰς τῆς μιᾶς ψυχῆς πρεσβύτερον τῆς δυάδος καὶ
ὅλως τοῦ ἀριθμοῦ· λῶν λόγων δὲ καὶ τῆς οὐσίας· ὑποκεί-
μενον γὰρ ἡ μονὰς τῆς ὀρθῆς· ἡ γὰρ ὀρθὴ φύσει πρεσβυτέρα τῆς ὀξείας
ὅτι ὥρισται· ἡ γὰρ ὑπερβολὴ αὐτῆ αὐτῆς καὶ ἡ ἔλλει-
ψις ἀμβλεῖα· καὶ ἡ ὀξεῖα κρίνεται· ἐστὶ γὰρ ἡ ἀμβλεῖα
γωνία ἡμείζων ὀρθῆς· καὶ ὀξεῖα ἡ ἐλάττων ὀρθῆς·
ὥστε ὅρος καὶ κανὼν καὶ μέτρον τῆς τε ἀμβλείας καὶ
τῆς ὀξείας· ἀνάγκη δὲ εἶναι ἀμβλείαν ἀμβλείας μείζονα
καὶ ἐλάττονα δυνάμεθα λαβεῖν καὶ ὀξεῖαν ὀξείας·
ὀρθὴν δὲ οὐκ ἔστιν καὶ ἐλάττονα οὐδαμῶς· ἡ γὰρ ὀρθὴ
ἡ ὀρθὴ αὐτοῦ δεκτικὸς ἐστὶν ὑπερβολῆς μόνος καὶ ἐλ

τῆς δυάδος. οὐ φασὶ δὲ ἀλλοῦ τοῦτο εἰκῆ νοι, ἀμέλει ὡς μετὰ τὴν
ἀρχικὴν μονάδα, τὴν δυάδα τίθεσιν. ἔτι φησίν. Ὅτι
δὲ ἡ αὐτὴ δυὰς οὐ πλείων, ὥσπερ ὁ Θεοκράτης, καὶ ἡ αὐτὴ
τριὰς ὁμοίως ἔστι πλείων ἴσον ἔχουσα ἀμφότερα δυάς, ὅπου γὰρ
δύο ἕνα, δυὰς εἰκότως ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ πλείους οὖν ἔσαι αὖ
τὴν ἡ δυάς, οὐ γὰρ δὴ ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου
δυάδος. ἐξαιρῶν γὰρ ἡ αὐτὴ δυὰς ὢν καὶ ἡ αὐτὴ τριὰς ὑ-
πόστασιν ἐδάμβανε καὶ ὄφελ ἀφ' ἡμῶν οὐκείαν εἶν τοῖς ἀριθ-
μοῖς τὸ ἑρεξῆς. ο Ἡ μὲν οὖν τοῖς ἀριθμοῖς ἀφε-
οὐκείαν οὐδὲ ἄπλετον μονὰς μονάδος, οὐδ' ὅλως ἀμερῶν
ἀμερούς, μόνον δὲ ἑρεξῆς ἐστὶ. δείκτον ἐν τῇ φυσικῇ
ἀκροάσει. ὃ δὲ ἐνταῦθα λέγεται τοιοῦτόν ἐστιν. ἐπεὶ δὴ αἱ
μονάδες τῆς δυάδος οὐχ ἅπτονται, οὐδὲ ἔστι μεταξὺ ὧν
τοιοῦτον δύο μονάδων οὐδέν. ἀμέσως ἑξῆς ἐστὶν ὁμοίως ἐ-
πὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τριάδι. πότερον οὖν ἑρεξῆς ὡς εἶναι
αὐτῶν, ἢ οὔ. ὁ Θεμιστίος μὲν. καὶ διὰ τοῦτο ἀναφωνεῖ
ὡς δίλογα λεγόμενον τοιοῦτον. πότερον ὡς πρῶτον καὶ ἀρ-
χικῶν ἢ ὡς πρῶτον τῆς αὐτῆς δυάδος. μονάδος τοιοῦτόν ἐστιν
ἑρεξῆς, ἢ οὔ. εἴληται γὰρ τὸ ἑξαιμὲν, εἶναι ἐκ τοῦ πρώτου ἑνὸς
καὶ τῆς ἑρεξῆς αὐτῷ μονάδος δυὰς ἀεὶ τῆς αὐτῆς δυάδος
καὶ πρώτης αὐτῆς. ὅθεν οὖν τοι οὐ βούλονται, εἴτε μὲν
τὸ ἑξαιμὲν, τὴν ἀπὸ ἓν τοῦτων αὐτὰ, καὶ πότερον ἡ δυὰς
ἀεὶ τέρα ἢ ἑρεξῆς. ἀλλὰ καὶ πότερον τὴν δυάδα
φήσομεν αὐτῷ ἑρεξῆς εἶναι ὡς πρῶτον ἐνί, ἢ τὸν αὐτὴν
δυάδι μονάδα ὡς ὁμοιοτέραν οὖσαν ἐνί. εἰ μὲν δεῖ
τὸν δυάδα. ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ἑνὸς καὶ τῆς δυάδος
αὐτῆς. τριὰς ἀφ' ἧς αὐτὴ τριάδος. καὶ πρώτη αὐτῆς
εἰ δὴ τὸν μονάδα ὁ ἀεὶ τέρος πλείονος, δυὰς γὰρ ἂν
ἀεὶ δυάδος αὐτῆς· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ὧν ὑπερέων γε-
νῶν τοῦ ἀριθμοῦ ὁμβαίνει τὸ συμβεβηκός· τὸν δὲ τὰ

ὕστερα γένη τοῦ ἀριθμοῦ αὐτὸς ἐκτίθεται τὸ μακρὸν λέ-
καὶ βραχύ, καὶ στενὸν καὶ πλατύ, καὶ βαθὺ καὶ ταπεινόν.
λέγει δὲ ὅτι βουλόμενοι καὶ τὰ μεγέθη παράγειν ἀπὸ τῶν
δύο ἀρχῶν. τοῦ τε ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος. ἐκ μὲν
τῆς δυάδος φασί. τήν τε γραμμήν. τὸ μακρὸν καὶ βραχὺ
λαβεῖν. τό τε ἐπίπεδον. τὸ στενὸν καὶ πλατύ. τό τε στε-
ρεὸν καὶ βαθὺ καὶ ταπεινόν. ταῦτα γὰρ τὸ μακρὸν καὶ
βραχὺ καὶ τὰ λοιπά. εἴδη ἐκαίνουν τοῦ μεγάλου καὶ μι-
κροῦ τοῦ ἐν τῇ ἀορίστῳ δυάδι. τὴν δὲ κατὰ τὸ ἐν φησίν
ἀρχήν. οὐχ ὁμοίως εἰσῆγον ἅπαντες. ἀγοῖ μὲν αὐτοὺς
τοὺς ἀριθμοὺς τὰ εἴδη. τοῖς μεγέθεσιν ἔλεγον ἐπιφέρειν.
οἷον δυάδα μὲν, γραμμῆ. τριάδα δὲ ἐπιπέδω. τετράδα
δὲ στερεῷ. τοιαῦτα γὰρ ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας ἱστορεῖ
περὶ πλάτωνος. διὸ καὶ ἐν ταῦθα βραχέως καὶ σύντομε
τὴν τούτων ἐξέθετο διάνοιαν. οἱ δὲ μεθέξει τοῦ ἑνὸς τοῦ
εἶδος ἀπετείνουν τῶν μεγεθῶν. ἀγὰ καὶ ἐν τούτοις φησί.
μυρία ἕπεται ἀδύνατα καὶ πλασματώδη. καὶ ἐπά-
γει ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγα. λέγων. εἰ μὴ σύνεισιν ἀγήλαις
αἱ ἀρχαί. μὴ δὲ συνακολουθεῖν ἐν τῷ μακρῷ καὶ βραχεῖ
τὸ πλατύ καὶ στενὸν καὶ βαθὺ καὶ ταπεινόν. καὶ πάλιν
ὧν πλατεῖ καὶ στενῷ. τὸ βαθὺ καὶ ταπεινόν, καὶ μακρὸν καὶ
βραχύ. ὁμοίως καὶ τῷ πλατεῖ καὶ στενῷ ἐκεῖνα. εἰ δὲ μὴ
ἀκολουθοῖεν ἀγήλοις. ἀγὰ κεχωρισμένα ἐστὶν ἀπαγγή-
λων καὶ πάντη ἀκοινώνητα. καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν γινόμεναι
διαστάσεις. ἥ τε γραμμὴ καὶ τὸ ἐπίπεδον καὶ τὸ στερεὸν,
ἀπολελυμέναι καὶ κεχωρισμέναι ἔσονται. τὰ γὰρ ἐκ
διαφόρων ἀρχῶν ὑποστάντα, οὐκ ἀναγκάζεται ἅμα
εἶναι. ὥς τε ἔσται ἐπίπεδον ἄνευ γραμμῆς. καὶ στερεὸν
χωρὶς ἐπιπέδου. ὅπερ ἐστὶν ἀδυνατώτατον εἴ τε σύνει-
σιν ἀγήλοις τὸ μακρὸν καὶ πλατὺ καὶ τὰ λοιπά. ταῦ-

5475

ὡς ἀκούσας ἐξέβη καὶ κατεπύλλ[ω]σεν, καὶ [ἐ]λοι-
πὰ ἐ[κ]ρωῖς ἐπ[ὸ] τὸ κα[θ]ολ[ι]κόν. ἀφόλων δὲ κοινὸν τοῦτ
ὄ[ν] ἐ[κ] [ψυ]χῆς ὧν ἐ[σ]τιν. λοιὸν ὡς ψυχοὺς συμβαίνει διαφορεῖν
καὶ [ἐ]λά ἐ[σ]τι: ὧν δὲ τοῦτο φανερὸν τοῖς χωριστοῖς πλη-
σίον τοὺς ἀριθμούς, καὶ ἀφ' οὗ τοῖς καὶ μετέπειτα.
κοινὸν ἐ[σ]τὶν ἀμάρτημα. ὅπως ἂν ἔχῃ τὸ καὶ τοῖς ζῴ-
κεφάλου ζῷον χωριστὸν καὶ κεφαλῆς τὸ ὑποπλατύ. ἀμφὶ
μὲν οὖν ἀριθμητικῆς καὶ μέσω τὸ νοῆσαι τὸ εἶναι ἔχον· ὡσ-
ὡς γὰρ ἐπὶ ζῴων ἢ ψυχοὺς ἢ τὸ ζῷον ἅμα καὶ ψυ-
χὴ ἕκαστον ἔστιν. ἀφ' οὗ μέσου καὶ ἄμφω. συμβαίνει δια-
φορεῖν. ἀπὸ γὰρ τοῦ κεφαλοῦ χωριστὰ ἐστίν· τὸ ἄρα τὸ κεφαλοῦ καὶ
χωριστοῦ καὶ κεφαλῆς τὸ οὐ ζῷον ἐστὶ τὸ ἐν τοῖς κεφαλέκτοις
ζῴοις εὐρισκόμενον ἢ καὶ οὐ κεφαλωτὸ τομμύριον αὐτοῖς, ἢ
ἀφ' οὗ μὲν αὐτὸ, ἀφ' οὗ δὲ τὸ σωμάτιον τοῖς κεφαλέκτοις.
ἀπὸ γὰρ ἑνὸς ἐνίστε. εἰ μὲν γὰρ τοῦτο ἐφ' ἑνός, ἀπὸ ζῴου ἕως
ἡμέα φύσεως ἓν ἄρθρον κεφαλοκερματοειδὲς ἀπαράγε-
ται ἐν καὶ ὅλη ἐν ἐμοί, καὶ ἐν σωκράτει. καὶ ἐν ἵππῳ.
καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ὥστε γὰρ ὁ σωκράτης ἐν πολλὰ
σιν οἰκίαις ὅλος ἅμα εἶναι οὐ δυνάμενος. ἀμφίβολος ἄρα
ἡμὶν χειρὶ αὐτοῦ ἐν ἡμῖν τῇ οἰκίᾳ. καὶ ὁ σοῦς αὐτοῦ ἀνάλ
λη καὶ τὰ ἄλλα. οὕτως οὐδὲ ἡ τοῦ ζῴου φύσις καὶ οὐσία εἰ
κεφαλοῦ ἐστιν, ἐν ἐμοὶ τηλία καὶ ἀπαράγεται ἐν-
δυόμενος. ἀπὸ γὰρ τοῦ κεφαλοῦ πρὸς τοῦτο τὸ σωμάτιον τοῖς κεφα-
λέκτοις ἐλάττω. ἀλλὰ καὶ ἄλλα μυρία. εἰδὲ ἕτερον. ἐξ οὗ
τὸ σῶμα οὐ ἡμῖν ἡ οὐσία ἐστὶν ἐμ ψυχὸς αἰσθητικὴ, πρὸς ἣ
φύσις αὐτοῦ ἐστιν. ἀναγκαῖον αὐ λέγειν. ἀχωρίστου δὲ καὶ
ὕλης σπινοία τὸ εἴχουλος. τὸ δὲ σπινοία τὸ εἶναι ἔ-
χοντα. καὶ οὔλα ἐστὶν. οὐδεμίαν ἐξ ἀχρείας ἢ ἀπορίας.
ὑπάρξειν γὰρ ὡς καὶ ἔχοντος τοῦ κεφαλοῦ καὶ μὴ οὔλους ὑ-
πάρχοντος. πῶς ἂν ζητοῖμεν. εἰ τοῦ τὸ ἐστὶ σῶ σωμάτιον

τοῖς καθ' ἕκαστα. ὡς οὖν ἐπὶ τοῦ ζώου, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ
ἑνὸς καὶ τῶν ἀριθμῶν, καὶ ὧν ἐστὶ διαστάσεων. ἀσυμφώνων μὲν ὄν-
των, οὐκ ἔξεστιν ἀποφάσει, συμφωνούσῃ δὲ ὡς οἱ ἴσοι τὰ λείπον-
τες λείπουσιν, οὐ ἐξαίσιον διαφορὰ ἐμφαίνουσα ἐπὶ τοῖς
αὐτοῖς ἀποφάσεις, ἀλλὰ ἐξαίσιον ἀεὶ λείπειν τὸ ἀδιαίρετον, οἷον
τὸ στιγμὴ ἀπὸ οὐ ἐξαίσιον λείπει, ἀμφὶ μὲν ἀδιαίρετον· τοιοῦτον
κρεῖττόν ἐστι λείπει. ὅτι ἀδύνατόν ἐστι λύσαι αὐτὰς, ἢ τὸ
λείπει μὴ ἐξαίσιον· τὸ γὰρ μὴ ἐξαίσιον καὶ ὑφαίρεσιν τοῦ
ἀδιαιρέτου οὐδαμῶς· τοῦτο ἔμπροσθεν πάλιν ἐρωτᾷ λέγων.
ὁ γὰρ ἐννοῶν τὰς ἐν τῇ αὐτῇ δυάδι καὶ ὅλως ἐν ἀριθμοῖς
τὸ εἷς· πόθεν αὐτὸ ἐννοεῖ· τοιοῦτον τὸ ἀρχικὸν εἶδος αὐτῆς
νοεῖ τις· ἢ ἀπὸ τοῦ· ἐν μέρει τὸ ἀρχικόν· ἔστιν μέρος ὡς ὁ
λίθος τῆς πέτρας· ὡς ἐν αὐτῇ οὖσα· ἀλλὰ καὶ καθόλου ὡς ποιὸν
τι εἰλημμένον· εἰδὲ ἕτερον· πρότερον ἀπὸ τοῦ ἐν ὁμοίως ἐρω-
τᾶς ὡς ἀρχικῶς ἐνὶ· ἢ πῶς δυάδα ἐν αὐτῇ· καὶ πάλιν ἔχου-
σιν οἱ προειρημένοι λόγοι· ταῦτα ἐστὶν ἀπάγει· οἱ μὲν
οὖν αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς ἐπὶ τὴν ἑξωνύμους ἢ ὅτι ὡς πρὸς ἄρτια εἰ
τοιαύτης ὕλης· ἢ οἷοι ἡνίκα ἀορίστου δυάδος τὸ μακρὸν καὶ βρα-
χὺ· καὶ πλατὺ καὶ στενόν· καὶ λεπτὸν καὶ ὑψηλόν· εἰκὸς δὲ
τούτων γεγραμμένων· ἐπίπεδον στερεόν· ἕτεροι δὲ· οὗτος ἀ-
ριθμητικὰς ἀρχὰς καὶ ὧν μεγεθῶν ἀρχὰς ἐλέγχει· ἀλλὰ
ναγόρου ταῖς ἀριθμητικαῖς ἀρχαῖς ἐπάδει ταῖς γεωμετρι-
καῖς· φησὶν δὲ αὐτὴ τοιούτους παραγαμβάνοντες· οὐκοῦν
μὲν ὅτι τὸ εἷς· ἀλλὰ ναγόρου ἐστὶν ἐναντιοῦμαι· καὶ ἀπό-
τι οὐκοῦν μέν· ὅτι ἡ δυάς· ἀναγόρου δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοιοῦτο.
παραγαμβάνομεν ὑποθέσεως· ὅτι ἐστὶν πλῆθος εἰ
καὶ ἄπειρον· ἡ δὲ λέξις ἡ καὶ ἄπειρος ὕλης ἐστὶν τὸ πλῆθος· ἀπὸ
οὐ πλῆθος· ἵνα ὡς αὐτὴ μὲν τοιοῦτος τὸ ὄν· αὐτὴ δὲ τοῦ
πλήθους ὅσα ἐστὶ γραμμικοῦ ὡς ἐνικοῦ· πλῆθος εὐθέως τὸ
ἐνικοῦ· ἐπὶ μὲν οὖν τῆς αὐτῆς καὶ ἐπιπέδου καὶ στερεοῦ

καὶ ἀδιάφορος. ἔστιν δὲ καὶ τὸ εἰς δυὰς καὶ τριάδα ἢ τετράδα, ἢ τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ ἡ γραμμὴ καὶ αὐλὸς ἢ ἐπίπεδον καὶ στερεόν· καὶ ἄλλα τὸ ἐπίπεδον γραμμή· καὶ ἡ γραμμὴ ἐπίπεδον· τὸ δὲ αὐλὸ καὶ ἐπὶ τοῦ στερεοῦ λείπειν ἀναγκαῖον. εἰ δὲ πλάτους αἱ ὕλαι· καὶ ἑτέρα μὲν ἡ τῆς γραμμῆς· ἑτέρα δὲ ἡ τοῦ ἐπιπέδου· καὶ ἑτέρα ἡ τοῦ στερεοῦ· ἢ τοι ἀνωλοθρεύσει καὶ οὐδὲν ἀμήλακεν ἢ οὔ· εἰ μὲν οὐδέν, ταὐτὸν ἔσται τὸ ἐπίπεδον γῆ τετραμμένῃ· καὶ ὦ στερεῷ· εἰ δὲ μὴ οὐδέν, οὐκ ἔστι τὸ ἐπίπεδον γραμμή. ἐπὶ φησὶ πῶς δυὰς ἐκ τοῦ πλήθους καὶ τοῦ ἑνὸς εἶναι τὸν ἀριθμόν. τὰ δὲ ἐκ τοῦ πλήθους καὶ τοῦ ἑνὸς εἶναι τὸν ἀριθμόν. καὶ τὰ ἐπιπεδικὰ ὅπως σῴζει ἢ τὸ αὐτὸ αὐλοῖς ἔχειν δύο χεῖρε, ἄσπερ καὶ τοῖς ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος εἶναι λέγουσιν ἴσως. καὶ ἄλλος μέν τις φησὶ τῶν πυθαγορείων ἐκ τοῦ καθ' ἕτερον μέγα καὶ μικρόν, ἢ τοι τοῦ καθόλου πλήθους. ἀμοῦσι τινὸς πλήθους καὶ τοῦ ἑνὸς γεννᾶν τὸν ἀριθμόν. ὅτι πλάτων ἐκ τοῦ τινὸς πλήθους τοῦ πρώτου δεκαδικοῦ ἑνός. λέγει δέ τι πλῆθος καὶ πρῶτον ἀπὸ ἀορίστου δυάδος. πρώτην γάρ τοῦ ἐν τρισὶν καὶ τετρὰς καὶ ἑξὰς ἐφεξῆς θεωρουμένου πλήθους αὕτη. ὥστε φησὶν οὐδὲν διαφέρειν· ἀμφοτέροις ἕπεσθαι ἀορίστου καὶ τοῦ ἑνὸς ἔχοντας, καὶ ἐπαγαγὼν ἀορίστου λέγων· μίξις ἢ κρᾶσις· ἢ θέσις, ἢ ἡνώσεις· τοῦτέστι μίξει ἢ κράσει ἢ ἡνώσει· τῶν συνέχειαν οἱ ἀριθμοὶ ἔχουσι· καθοῦ δέονται γάρ τούτων τῶν ἑξῆς ἔπειν ὡς τοσαυτάκις δεκάκις. οὐδὲν γάρ συνεχὲς εἶναι τὸν ἀριθμόν· μάλιστα δ' ἅπτεται ἡ μονὰς ἐκάστη μονάδος ἐκτὸς ἐστίν· ὁ δὲ τοιοῦτος ἐστὶν· ἐκάστη μονὰς ἴσον τὸ δυὰς καὶ αὐτὸ τριάδος καὶ ὧν λοιπῶν· μία καὶ ἀμερὴς καὶ ἀδιαίρετος ἐστὶν· ἐκτὸς γίνεται· οὐ γὰρ δὴ ἡ ὑλικὴ μονὰς ἡ ἐν τοῖς δυάσι· καὶ ἀρχικὴ

μονάς ἐστι καὶ πολλοὺς ἵνα ᾖ ὡσὰν ὑλικὴ μονὰς οὐκ ἐκ τινος ἦν.
αὐτὴ δὲ ἦν ἀπ' ἀρχῆς μονὰς θεῖον αὐτὸ τὸ ὄν.
Εἰ δὲ ὡς ἡ ὑλικὴ μονὰς οὐκ ἦν ἡ ἀρχικὴ ἐκ τινος
ἂν ἦν γίγνεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ πολλαπλόου πλήθους καὶ τοῦ
ἑνός, ἢ μορίου τοῦ πλήθους ἢ τοῦ ἧς ἀορίστου δυάδος
καὶ τοῦ ἑνός. ἀλλὰ τὸ μὲν πλῆθος πῶς ἂν εἴη ἀμιγὲς ὑλικῆς
μονάδος. καὶ ὅλως ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος αὐτὴν
γενέσθαι. ἄτοπον. ἡ μὲν γὰρ ὑλικὴ μονὰς ὡς καὶ αὐτοὶ
φασὶν ἀδιαίρετος, ἡ δὲ ἀόριστος δυὰς δυοποιὸς καὶ
τοῦτο γὰρ ἀφορισθῆναι φαμὲν διαιρεθῆναι γὰρ
καὶ ἡνωμένον. οὔτε οὖν ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος δυνατὸν
αὐτὴν εἶναι. οὔτε ἐκ μορίου τῆς ἀορίστου δυάδος. τὸ
γὰρ ἐκ μορίου τῆς ἀορίστου δυάδος τὴν τῆς αὐτὸ δυά-
δος λέγει μονάδα. ἀμέσως ἄρα ἐξ ἀμερείας καὶ ἐ-
πάλληλα λέγων. ἐκάστου γὰρ δύο μορίων τοῦ ἀρι-
μοῦ, τὸν τὸ δεῖνα μονάδ, ἀναγκαῖον ἀδιαίρετον εἶναι
ἢ πλῆθος. τοιοῦτον δὲ ἀμερείας. ἐπεὶ γὰρ ἂν πλῆ-
θος διαιρετὸν εἴη. αὐτὴ τοῦ ἑνὸς διαιρετόν. εἴτε
τὸ πλῆθος καὶ ἀφορίζων ἐξήγαγε καὶ τὸν μονάδα ἀ-
μερείας. καὶ εἴη ἂν τὸ τῆς λέξεως καὶ ἀπὸ καὶ ἀφορί-
ζοντος. ἐπεὶ γὰρ τῶν μορίων τοῦ ἀριθμοῦ, ἢ ἀδι-
αίρετον ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ πλῆθος καὶ διαιρετόν
εἶναι τὸν μονάδα. ἢ τοι ἢ πλῆθος εἶναι τὸν μονάδα
ἢ δεῖ οὖν ἐκ διαιρετῶν. ἀμέσως τὸ μὲν διαιρετὸν
αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον. ἀδιαίρετον δὲ οὐ ὄν. οὐκοῦν
εἴη ἂν τοιοῦτον ἐκ μονάδων. καὶ ὅλως ὧν ἀριθμῶν
ὡς αὐτοὶ φασί. τὸ πλῆθος καὶ τὸ εἷν. οὐδὲ ἔστιν ἐκ πλή-
θους καὶ ἑνὸς ἡ μονάς. τὸ γὰρ ἐκ πολλῶν καὶ ἑνὸς
πλῆθος καὶ ἀδιαίρετον. ἀμφοῦκάμβλωπα καὶ ἀδιαί-
ρετον. ζητητέον καὶ τοῦτο οὕτω λεγόντων.

τοῖς ἀριθμοῖς, εἰ μὴ ἄρα ἡ ἕνωσις ἀγνωσία τίς ἐστιν ἀνάγκη ἄρα ἐστὶν ἡ ἕνωσις

ἐποίησαν τῶν εἰδητικῶν, τῶν λόγων καὶ τῆς οἰκείας αὐτῶν ὑ-
ποθέσεως. τὴν αἰτίαν ἐπήγαγεν. ἐπὼν. ἰδίας γὰρ καὶ
οὐ μαθηματικὰς ὑποθέσεις λέγουσιν. ὁ ἴσον ἐστὶ. τῶν τῆς
οἰκείας αὐτῶν ὑποθέσεως, συμβαίη τὸν μαθηματικὸν τὸν
αὐτὸν εἶναι τῶν εἰδητικῶν. κατὰ δὲ τὰς μαθηματικὰς
ὑποθέσεις. οὐδαμῶς, ἀγὰ τινὲς μὲν ὥσπερ εἴρηται
τῶν πλατωνικῶν. τὸν μαθηματικὸν καὶ τὸν εἰδητικὸν τὸν
αὐτὸν λέγουσιν. ὁ δὲ πλάτων. ὁ πρῶτος εἶναι εἴδει θέμενος
καὶ ἀριθμοὺς αὐτοὺς λέγων, θέμενος δὲ εἶναι καὶ τὰ μα-
θηματικὰ ἐχώρησεν εἰλόγως. καὶ ἀγὰ μὲν ἔλεγε τοὺς
εἰδητικοὺς ἀριθμοὺς. ἀγὰ δὲ τοὺς μαθηματικοὺς.
καὶ πάντες φησὶ κατά τι λέγουσιν ὀρθῶς. οἱ μὲν χωρί-
ζοντες τὸν εἰδητικὸν τοῦ μαθηματικοῦ, καὶ ἀγὼν τὴν
ἑκατέρων τούτων φύσιν λέγοντες. ὀρθολεκτοῦσι κατὰ αὐ-
τὸ τοῦτο τὸ χωρίζειν. ἀδύνατον γὰρ τὸν μαθηματικὸν
ὡς δέδεικται, τὸν αὐτὸν εἶναι τῷ εἰδητικῷ. ἀγὰ καὶ
οἱ τὸν μαθηματικὸν μόνον τιθέμενοι. καὶ οὗτοι κατά τι
ὀρθῶς λέγουσιν. εἰδητικὸς γὰρ ἀριθμὸς οὐκ ἔστι. πάντες
δὲ ἁμαρτάνουσι, καθὸ ὅλως χωρίζειν τολμῶσι τὸν ἀριθ-
μὸν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἀγὰ καὶ αὐτοὶ φησὶν ὁμολογοῦ-
σιν, ὡς οὐ καλῶς λέγουσι. διὰ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ λέγειν. ἀγεὶ
ναντία ἀγήλοις. ὥστε τοῦ καλῶς ἔλεγον. οὐκ ἂν τὰ αὐτὰ
ἀγήλοις τε καὶ ἑαυτοῖς ἠναντιώθησαν. αἴτιον δὲ τοῦ
ἐναντιολογεῖν ἑαυτοῖς καὶ ἀγήλοις τὸ ψευδεῖς ἀρχὰς καὶ
ὑποθέσεις λαμβάνειν. χαλεπὸν δὲ ἐκ ψευδῶν καὶ μὴ καλῶς
ἐχόντων κατὰ ἐπίχαρμον. λέγειν ἀληθῶς καὶ καλῶς. ἀρ-
τίας γὰρ λέλεκται. τουτέστιν, ἅμα γὰρ τὸ ῥηθῆναι τὴν
βοήθειαν ἐπάγων ταῖς ἰδέαις. εὐθὺς φαίνεται μὴ καλῶς
ἔχον. τοσοῦτον γὰρ ἔχει περιφανὲς τὸ ψεῦδος ἡ τῶν ἰδεῶν
ὑπόθεσις, ὥστε μὴ δὲ χρόνου δεῖσθαι τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐ-

πιφέρεται

δώσαι ἀφορμήν. μέμφεται δὲ καὶ τοῖς λεγομένοις.
οὐ δεῖ δὲ ταῦτα τοῖς λεγομένοις πρὸς δὲ τοῦτον
τὸν τρόπον τὰ μὲν ἀδόξαστα καὶ συμβάλλεται καὶ τοῖς ὑφ'
ἡμῶν λεγομένοις καὶ ἡ ἀγνοια. οὐθὲν μᾶλλον. τοῦτο γὰρ
οὐδαμῶς ἴσα ἐνθένδε καὶ ἐνθυσόμενα ἀφ' ὧν ἔστιν ἀφ' ὧν
τὸν τοῦτον καὶ ἐξελέσθαι. ἴσως γὰρ φησὶ κεκρᾶσθαι δεῖ
λήψεως. ἀπὸ εἰλικρινοῦς οὔσης τοιαύτης διανοίας καὶ
ἀρχὴ δὲ ὧν πρώτων ἀρχῶν καὶ πρώτων αἰτίων καὶ στοι
χείων. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐπεὶ οὖν διωρισμένα ἐστὶ
εἰσὶν ἀριθμοὶ χωρὶς τοῦ τί ἐστι καὶ μή. καὶ δείξας ὅτι ἐν
διαιρέσεως ὀφείλουσι. μεταβαίνει διαλογιζόμενος
εἶναι στοιχεῖον ὧν ὄντων ἢ τόδε. εἴτε καὶ μή. διὰ τοῦτο φησὶν,
ὅτι οὐ δεῖ ὡς στοιχεῖον πάντων ὄντων εἶναι δύνασθαι. ὡς
τι τοῦ λόγου μὲν ἕνεκα. εἰ ὅλως ἐστί. νῦν δὲ θεωρεῖ
εἰ ἑαυτῆς καὶ συγχωρήσει αὐτοὺς εἶναι δύνασθαι τοῦ στοι
χεῖον εἶναι ὧν ὄντων. λέγει οὖν ὅτι περὶ μὲν τῶν πρώ
των ἀρχῶν καὶ τροφῶν αἰτίων καὶ στοιχείων τοῦ μὲν
οὕτω λέγουσιν οἱ τὰς ἀπείρους τῆς οὐσίας διορίζοντες, ὡς
τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἐκ τούτων. πάμπολυ ἐν τοῖς περὶ φύσεως
εἴρηται. ἐν ἐκείνῃ γὰρ τῇ φυσικῇ ἀκροάσει εἴρηται περὶ ὧν
πρώτων ἀρχῶν ὑλικῶν εἰσὶ τοιούτων. τοιούτων, καὶ
τηλικούτων. ἅμα καὶ περὶ στοιχείων ἐν τοῖς περὶ χωρίσεως
καὶ φθορᾶς, ὅτι ἀναγκαῖα ἐστι καὶ ὅτι πόσα τὸν ἀριθμὸν ἐξάγω
λων καὶ φθαρτὸν τοῦ ἐξ ἀμίκτου. περὶ μὲν οὖν τούτων,
ἐν τοῖς περὶ φύσεως εἴρηται. τοῦ δὲ περὶ τῶν εἰδικῶν
ἀρχῶν ἢ λογικῶν. οὐ τῆς παρούσης ἐπισκέψεως εἰ πρὸς
τοῦτο ἐστίν. ὃ τοῦ δὲ αὖ τοῦτο λέγουσι καὶ τίνα. εἴρηται
δὲ ὅτι δύο. τὸ μὲν ἀρχικὸν εἶδος, καὶ τὸ ὡρισμένον δυά
δα λέγουσιν οἱ φάσκοντες οὐσίας εἶναι χωριστὰς ἑτέρων
ἀδιαλύτους καὶ ἀσωμάτους. ἐχρῆν οὖν ἐκ τοῦ καὶ οἰκείου ὧν εἴρη-

μείων εἶναι. Ἐπὶ δὲ τῶν χωριστῶν οὐσιῶν καὶ ὑπερέχειν
ἢ ὑπερέχεσθαι. Τὰς ἰδέας εἶναι λέγουσι καὶ τοὺς ἀριθμοὺς
ἀπὸ καὶ διὰ τῶν ἰδεῶν καὶ ἀριθμῶν πρώτην καὶ ὕστερον
φύσιν εἶναι τοιαύτην τινὰ τῶν ἐπιστημῶν
φασὶν ἢ περὶ τούτων λέγουσι καὶ πῶς λέγουσι καὶ τοὺς
μὲν τοὺς ἀριθμοὺς μόνους ἀποφαίνοντας καὶ τοὺς μα-
θηματικοὺς ὕστερον ἢ ἐπιπέδου φασὶ. περὶ δὲ ἐκεί-
νων ἰδέας λέγουσιν. ἀμέλει διάφορόν τινα τὸν λόγον
καθ' ὃν αὐτὰς εἶναι λέγουσιν. ἐν ὑπὸ τινὸς ἐμφαί-
νουσιν αὐτοῖς ἀπορίαν ἄτοπον. καὶ λίαν τινὰ εὔπορον
ἐν τοῖς ἀπορίαν. ἔστιν δὲ ἀτοπία. διὰ τοῦ ἅμα τὰ ἐξ
καθόλου οὐσίαν ποιοῦσι. λογίζεσθαι ἅμα γὰρ καθόλου
οὐσίας ἰδέας ποιοῦσι. καὶ χωριστάς. ἢ τοῖς μεριστὰς
καθόλου μέν. διότι καὶ αἱ ἰδέαι ἀριθμοί. καθόλου
λέγουσι. διὰ τὸ στερεὰ εἶναι πολλῶν. καὶ ἐν πλεί-
οσιν ὑπάρχειν. τοῦ μὲν αὐτὸ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα
ἄρα ἐκ τοῦ ἅμα ὁμοίως καθ' ἕξιν γὰρ τοῦ αὐτοῦ,
οἱ μὲν ἀριθμοί. καὶ τοῦ αὐτοῦ τρίτου οἱ ἵπποι. ὡς οὖν τοῦ λευ-
καθόλου μὲν οὖν δῆλον τοῦτο. μεριστὰς δέ. ὡς χωριστὰς μὴ
καθ' αὑτὰς οὔσας. τοῦτο γὰρ ἴδιον ἂν ἀτόμων. οὐδὲν
γὰρ μᾶλλον ἄτομον οὐ καὶ μεριστόν. ὥστε ἆρα χωριστὸν καὶ
καθ' αὑτὸ εἶναι. ἀμήν ἀμφότερα εἶναι. ἔχει. ὅτι δὲ τὰ αὐ-
τὰ καὶ καθόλου εἶναι καὶ μεριστὰ οὐκ ἐνδέχεται. διὰλε-
γόμενον πολλαχοῦ. ἐν ᾗ παρούσῃ πραγματεία.
αὖθις δὲ γίγνεται αὐτοῖς τοῦ καθόλου καὶ μεριστὰς γί-
νεσθαι τὰς ἰδέας. τὸ γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις οὐσίαις. λέγω δὲ
ταῖς ἰδέαις. ταῖς αὐταῖς τοῖς αὐτοῖς. ἢ τοῖς αὐτοῖς. μηδὲν ἂν
τούτοις κεῖσθαι ἐνδέχεσθαι. ὡς ἡμεῖς τὰ καθόλου. ἀμφὸ
χωριστὰς καὶ καθ' αὑτὰς. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν δίκαιον.
ἡ δὲ λέξις ἡ αὐτὴν τοῦτο τοῦτο ἀπορίαν ἐν ταῖς τοῦ

τοῖς λέγουσι ταῖς ἰδίας καθόλου καὶ ἃ ἐξῆς. οὕτως ἂν
ἀμαθύνωσιν καὶ νοοῖτο· τοῖς λέγουσι ταῖς ἰδίας καθόλ
οὐσίας. αὐτὴν γὰρ οὐσιότητα σωφάνται ταῦτα, ἤτοι ἅμα καὶ
καθόλου, καὶ μερικήν· ἃ δὴ ἀτοπα φαίνεται· τὴν μὲν οὐσιότητας τοι-
αύτας οὐσίας. λέγω δὲ ταῖς ἀτομικάς· τὰς αὐτὰς τοῖς ἀ
θήλοις· τὰ μὲν οὖν οὐ τοῖς ἀθήλοις καθέκαστα ἐ εἶν
ἐνόμιζον· ὡς αὐτὴν λέγουσιν ἐξῆς ὡς μὴ θάτερον
χωρίζεται λέγεται, καὶ λέγει. ὅτι διὰ τὸ νομίζειν τὰ καθέ
καστα καὶ τὰ ἀθήλα. ὡς τὰς ἀτομικὰς τὰς τοιαύτας εἶναι.
καὶ ἐν σωτηρίᾳ ἐοῦσι. καὶ διαλύσει γε μεδόλως. ταῖς δὲ ἀτόμοις
οὔλως τε καὶ ἐν ταυτῷ τὴν ὑπαρχούσας. τὰ καθόλου
ἀδιαφώνητα τὰ ἀνθήλα καὶ εἶναι. καὶ ἑτεραλούλως εἶν
αι νομίσαν. ὧν καὶ ταῖς ἐπιστήμας εἶναι φασίν. ἀμφὰ τὸ εἶ
ναι καθόλου καὶ ἕτερον ὧν καθέκαστα, ἐκείνοις μὲν
καὶ τὰς φωνὰς ἀναγκαῖον ὁμοιοσήμους ὡς τὰς ἐπὶ μέρ
ους εἶναι. διὰ τὸ
δοξάζειν ὁρίζεσθαι. τοὺς ὁρισμοὺς δὲ εἶναι ὧν καθόλου. οὐ
μὲν ἐγώρισεν αὐτὸ, ἀ τὸ ὧν καθέκαστα. καὶ λοῦτο ὁρ
θῶς ἐνένοει μὴ χωρίζων. λουλεῖν. καὶ τὸ καθόλου μὲν ἐ
πλήν. καὶ ἕτερον ἑνὸς ἑκάστου ὧν καθέκαστα. μὴ χωρίσ
δὲ ἀτὸ ὧν καθέκαστα. δῆλον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔρτου καὶ
τῆς ἀληθείας. ὀρθῶς ἐνόησε. καὶ ὅτι φησὶ καθόλου εἶναι
καθόλου λέγων. μὴ χωρίζων δὲ ἀπὸ τῶν καθέκαστα. δῆ
λον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔρτου καὶ τῆς ἀληθείας. τὰ μὲν γὰρ αὐ
τοῦ καθόλου οὐκέτι ἐπιστήμη. τοῦτο καθόλου εἶναι τοι
οῦτος τὸ καθόλου. ἢ δὲ τοῖς χωρίζουσι τὸ καθόλου καὶ ἰ
δίαν ποιοῦσιν. ἐπιστήμη πάμπολλα τὸ συγχεῖν καὶ ἄλ
λη καθέκαστα λέγει. λέγων τὸ καθόλου ἀμφίσημον. ὥστε δῆ
λος ἐστιν ὡς καὶ ἡ ἐπιστήμη ἔσται. λέγει. καθόλου λέγων.
καὶ ὅλα ἐπόμενα καὶ τοῖς ταῖς ἰδίας λέγουσι δυσχερῆ
ἐκφεύγει. μὴ χωρίζων ὡς ἕτερα τὸ καθόλου ἀπὸ ὧν αὐ

τὸν βᾶ συλλαβὴν, μὴ μόνη ἐστὶ βᾶ συλλαβὴ καὶ οὐ δισ-
λαί· ὡς δὲ ζῆς εἰ ἡ ζῆν ἢ ζῆν ἢ ζῆν πάντα μόνοι δύο ἀόρι-
στοι καὶ οὐ δισλόγους· οἷον ὅτε ζωκράλης καὶ ὁ πλάτων· μία ἀρ'
ὧν ἀόριστος δυοὶ ἢ ἑκάτερος ζωκράτους καὶ πλάτωνος· οὔτ'
ζῆ βᾶ συλλαβὴς σωτέτροχεν, εἰ μὴ εἰ ζ καὶ εἰ α· ἀν-
τὶ δὲ μόνου οὐκ ἀόριστον στοιχεῖον καθασκευάζει ἡ δισ συλ-
λαβὰς, ἀμφότερα ἀόριστον συλλαβῶν καὶ ἐκ τοιούτων
στοιχείων ζωκρωτίζει. λέγω. ἀνάγκη γὰρ συλλαβῶν
καὶ ἑκάστην ὧν ἄρχον μέρος εἶναι. εἰ δὲ μὴ καθόλου ἐστὶν
ὅτε βᾶ, καὶ ἡδὲ συλλαβὴ, ἀμφοτέρα καὶ καθ' αὑτὰ καὶ
καὶ ὁ αὐτὴ. ἢ ὅτι ἀόριστον. καὶ ἔστι δεῖξαι πλάτωνος ζῳ. ἐκ δὲ
καθόλου οὐκ ἀόριστα, οὐδὲ ἐστὶ δεῖξαι αὐτὰ ὡς δακτύλω.
ζῳ δὲ ὁμώνυμον, ἀν μὴ τὸν συνωνύμως καθ' ὅτου ὁρίζεται·
ὁ γὰρ μὴ συνωνύμως, μήτε ὁμωνύμως καθ' ὁτουοῦν λέγε-
ται. μεριστὸν καὶ ἄτομον. ζῳ δὲ ὅτι μὴ καθόλου καὶ
ὡς ἴδια αἱ αὐταὶ, ἴσον ἐστὶν εἰπεῖν μὴ καθόλου αἱ συλλαβαί.
ὥστε ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀπείρους εἶναι ὡς ἀριθμῷ, ὡς δὲ εἴδει
τὰς αὐτὰς, ἀγαθὸν καὶ ζῳ δῶρόν ἐστιν εἶναι πλείω
σιν. οὕτως ἐπὶ τῶν ὡς ἔτυχεν οὐκεῖν τῶν ὑποκει-
μένων ὡς βᾶ συλλαβὴ εἶναι ἀδιαίρετον ἄλλῃ ἄλλων.
μία ἐστὶ ὡς ἀριθμῷ. ἀγαθὸν δὲ τῶν ἐναντίων ἐστὶ πλείω
σιν ὑποκείμενα. χωρὶς γὰρ καὶ καθ' αὑτὸ λέγεται οὐδ' ὁ-
τιοῦν. ἐκ τοιούτων γὰρ οὐ τοιοῦτον. ἐξ ἀνάγκης
καὶ ἕνα ὡς ἀριθμῷ λέγουσι. ἀδύνατος ὡς ἀδιαίρετος ἄλλῃ)
τὸ καθ' αὑτὸ ὄν. ἄτομον καὶ μεριστόν. ὥστε καὶ ἡ βᾶ συλ-
λαβὴ ἓν τῶν ἰδίων, ἄτομος ἄρ' ὢν καὶ μία ὡς ἀριθμῷ.
τὸ δὲ λέγειν ὑπάρξει ἀναγκαῖον ὧδε, ὅτι ἀνα-
γκαῖον ὅτιοῦν εἶναι πλείω ὡς ἀριθμῷ. δείξας δὲ ὅτι ἀνα-
γκαῖον ἑκάστῳ ὧν συλλαβῶν μίαν εἶναι, καὶ ἄτομον
ὄντα. εἰ δὲ αἱ συλλαβαὶ οὕτω τοιοῦτον. εἰ δὲ αἱ σύλλα-

ἄτομοι, καὶ μὴ ἐναλλὰξ ὦ ἀριθμῶ. ἀναγκὴ καὶ τὸ α καὶ τὸ
β. καὶ ἄλλα λοιπὰ στοιχεῖα ἐξῶν αἱ συλλαβαὶ ἄτομα εἶν
καὶ ἐν ὧ ἀριθμῶ. ὥστε οὐκ ἔσονται πολλαὶ ἀρχαὶ. ἀλλ' ἐν
μόνον. ὁμοίως οὐδὲ πολλὰ β ἄλλα. οὐδὲ ἄλλο οὐδὲ ἐν τῶν
λοιπῶν στοιχείων καθ' ἓν ἀδιόλλυον. εἰ ταῦτ' οὐδὲ τὸ
συλλαβῶν ἀδιάλλ καὶ μία. οἷον ἡ βᾶ. ἄγμ καὶ ἄγμ. ἡ -
τοι πολλαὶ διώλλυται εἶναι. ἀλλ' ἓν τοῦτο ἀδιόλλυον. οὐκ ἔστι
παρ' ἄλλα στοιχεῖα ἄλλα τινά. ἀλλ' ἄλλα μόνα ἃ καὶ στοι -
χεῖα. ἡμεῖς μὲν γὰρ τέσσαρα λέγομεν τὰ στοιχεῖα, πρᾶ -
ον τε ἀδιάλλ καὶ ἀμοίωσιν διωρίμεθα λέγειν. εἰ ἐκ τῶ
πρώτως ἀδιάλλ καὶ ἀμοιώσεως διώλλαθαι γίνεσθαι ἄλ
τινα παρ' ἄλλα. ἔστι δὲ ὧν στοιχείων ὧν συλλαβῶν
ἀσωμάτων ὄντων. καὶ μήτε μίγνυσθαι διωρισμένων. μήτε
τοπῷ μᾶλλον ἀγομένων. ἀνάγκη καὶ τὴν παρ' ἄλλο ἄγε
σθαι. τὸ γὰρ β ἐν οἷ ὧ ἀριθμῶ ὡς ἡ ὑπόθεσις συμβ -
βηκὸς μὲν ἄλλο τοῦ α. οὐκ ἀποίμεθα. ἀσώματον γάρ. ἄγμ
καὶ τὸ β. ὥστε καὶ τὸ β ἔσται συμβεβηκὸς ὧν β ἄλλα. οὕτω
καὶ μεῖζον ἄλλο συμβαίνειν καὶ τὸ β ὧν ἄλλα ἄτομον ὄν. πᾶ -
σε ἀνάγκη ἀποφαίνεσθαι ἄλλ α. ὡς τῆς ὑφ' ἧς ἡ β συλ -
λαβῆς, ἔσαι φθορᾶς ἡ βᾶ, καὶ οὐσίας ἡ βᾶ. οὐκ ἔ -
σαι ἡ β συλλαβή. τοιαύτης δὲ οὔσης. οὐκ ἔσαι ἡ βᾶ, ὥσ -
τε εἰ τὸ β μεῖζόν ἐστι α τι τοιοῦτον ἀκείνῳ βᾶ συλλαβῶ
τὸ τ μεῖζόν ἐστι στοιχεῖόν τινι τι. καὶ τὸ δ μεῖζόν τοῦ
ν τοιοῦτον τινὶ δᾶ. τὸ ξ μεῖζόν ἐστι τ. τινὶ ξι. τὸ ζᾶ μεῖ -
ζόν ἐστι ο. τινὶ ζᾶ. τὸ κ μεῖζόν ἐστι ω τινὶ κῶ. καὶ οὐκ
ἔσται ἄγμ τῆς συλλαβῆ. πλειόνων βᾶ. καὶ τι. καὶ δᾶ.
καὶ ξι. καὶ ζᾶ. καὶ κῶ. καὶ λῦ. ἢ δὲ συλλαβῆ ἡ τι.
ἡ ἄγμ τῆς οὐκ ἔσται. τοῦ γάρ τινὸς ὄντος ὦ ἀριθμῶ
καὶ συνόντος ὧ τ καὶ τοῦ στοιχείου τινὶ τι συλλαβῆ.
οὐκέτι καὶ μεῖζόν ἐστι τ συνόντοι. εἰ δὴ ἄλλα ἄγμ τῆς

ἐκ δύο ἢ πλειόνων οὐσιῶν κατὰ τόπον: ... ἀδιαίρετος μοναδικὴ
τρεῖς ἰδιότητας καὶ τρεῖς ἀρχὰς. τὸ τε ἓν καὶ τὸν, καὶ τὸ δύο
ριστον δυάδα. καὶ στίξας ἀπορίαν συμβαινούσαν ταῖς
συλλαβαῖς καὶ τοῖς στοιχείοις αὐτῶν ὅτι ἡ δυάς ἀόριστος με-
ρικὰς εἶναι λαὶς ἰδέας καὶ τὰ στοιχεῖα αὐτῶν. ὑφορᾶται
αὐτὰ κατὰ τόπον χίλιων. ἀμφότερα ἔστι κατὰ τόπον αἱ ἀρχαί.
τὸ τε ἓν καὶ τὸν. καὶ ἡ ἀόριστος δυάς. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἐκ
τούτων οὐσίαι κατὰ τόπον. ἥ τε αἱ ἰδέαι. ἥτε καὶ αἱ ἐκ
τούτων ἰδέαι οὐσίας. ὅσας δύναται τὸν. ἕκαστα γὰρ τούτων
τόπον οὐκ οὐσίαι. ἀμφότερα ὧν κατέστρεψε, εἰ ἔστι
καὶ τὸ ἓν καὶ τὸν καὶ ἀόριστος δυὰς κατὰ τόπον. ὁμοιώματα
καὶ συμβεβηκότα ἔστον καὶ. καὶ θεότερα ὧν ἰδιωτῶν ἄλλοι
καθ' αὐτὰ. ἰδιῶν οὐσιῶν. εἰ δὲ θεότερα τὰ στοιχεῖα. ὧν
ὧν ἓν τὸ στοιχεῖα. τὸ δὲ ἀρχικὸν ἓν. καὶ ἡ δυὰς στοιχεῖα
ὧν ἰδιῶν. θεότερα ἂν εἶεν ὧν ἰδιῶν. τρία δὲ ὅτε
θεωρεῖται γίνεται τὸ συμβεβηκὸς ὧν οὐσιῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως συμβαίνει τοῖς θεωρεῖσθαι ἰδέας ἐκεῖ-
νων. καὶ τοῖς λόγοις ἀξιοῦσιν ἓν ἢ εἶναι ἕκαστον
ὧν κατέστρεψε καὶ αὐθυπόστατον καὶ ἕτερον, καὶ ὧν
λέγω. ὥστε εἰ μηδὲν κωλύει ὡς ἐπὶ τῆς φωνῆς στοιχεῖ-
λέγα καὶ πᾶσα ἀναγκαῖον τὰ μὲν ἄφωνα εἶναι τὰ δὲ ἄφωνα καὶ ἔτι
καὶ τοῖς τύποις εἰ μηδὲν ἐστὶν αὐτὰ ἄφωνα, καὶ αὐτὰ
βύτατα θεωρεῖται κατέστρεψε. καὶ πολλὰ ἄφωνα. ἀναγκαῖα
καὶ τοιαῦτα εἶναι αὐτοὺς καὶ ἕτερους. μὴ ὄντος αὐτοῦ
καὶ αὐτοῦ τινός. τοῦτο γὰρ ἐν ἀπόλυτον ἐπαγαγεῖν.
ἐπὶ καθ' ἑκάστας πλείας ἰδέας τὰ τῆς φωνῆς παρείληπται
στοιχεῖα. ὁπόταν τοῦτο μὲν οὐκ ἐπήγαγεν. ἀμφότερα ἐστὶν ἃ
ἐνίοτε τοῦτον ἄφωνα συμβαίνει. καὶ τὰ ἐν τοιαῦτα
τὰ ἐστὶ ἄφωνα βᾶ συμβαίνει εἶναι δυνάμενα. μὲν
οὐσιας αὐτὰ βᾶ συμβεβηκὸς. καὶ αὐτοὶ ἄρα μὴ ὄντος αὐτοῦ =

ἀνθρώπου. ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἢ ταὐτὰ εἶναι, ἢ τὰ μὲν μέρη τὰ δὲ οὐ μέρη. αἱ δὲ ἰδέαι καθ' αὑτὰς οὐσίαι εἶναι βούλονται· οὐκ ἄρα τὸ αὐτὸ τε καθόλου εἶναι καὶ οὐσία οὐδὲν μέρος ἔσται τοῦ ὄντος· ὡς γὰρ οὐσία δώσομεν εἶναι οἱ τὰ εἴδη λέγοντες ἀριθμοὶ ἀμιγῆ μὲν ἀλλήλων εἶναι καὶ μὴ μεριστὰ ἀλλήλοις, καθ' αὑτὰ δὲ χωριστὰ καὶ οὐσίας ἔχοντα τὸ αὐτὸ εἶδος ἐκείνους ἀριθμοὺς οὐσίας εἶναι καὶ μὴ μεριστούς· ἢ οὐδὲν λείψει τὸ ἀξιοῦν εἶναι καθόλου τὰ εἴδη καὶ οὐσίας ἔχοντα τοιαύτας· ἀνάγκη γὰρ ὧν ἰδιῶν ἐστὶν ἕκαστον εἶναι βούλεσθαι. εἰσὶ δὲ ἀξιοῦντες καθ' ἑκάστην ἰδέαν αὐτὴν εἶναι οὐσίαν καθόλου ἅμα τε συμβαίνει καὶ δεῖ ταὐτὸν λέγειν οὕτως ἀναγκαῖον καὶ ἀξιοῦν αὐτὴν εἶναι μεριστὸν οὐσίαν καθόλου. ἕτερον παρὰ ταύτας οὐσίαν ταύτας ἰδίας καὶ ἔχοντα τὸ εἶδος τῆς οὐσίας καὶ ἰδίας· μεθέξει γὰρ ὧν ἰδίων οὐδὲν ἁπλῶν. ποῖος οὖν ἄνθρωπος ἔσται ἢ ἵππος παρὰ ταῦτα τὸ αὐτὸ εἶδος ἔχοντα οὐσίας καὶ ἰδίας αὐτὴν ἀξιοῦν εἶναι μεριστὸν; ἅμα γὰρ ἂν τοῦτο συμβαίνοι αὐτοῖς ταῦτα, ὅτι τὸν ἀξιοῦντα αὐτὴν εἶναι οὐσίαν καθόλου λέγειν οὐδὲν ἔσται κεχωρισμένον αὐτὸ καθόλου. λέγω δὲ τὸ ἀρχικὸν αὐτὴν παρὰ ταύτας οὐσίας. αὗται δὲ παρὰ ταύτας ἰδίας καὶ ἔχουσαι τὸ ἀρχικὸν αὐτὴν. ἢ ταὐτὸ καθόλου. εἶδος γὰρ τὸ ἀρχικὸν οὐ καθ' ὑποκειμένου τινὸς ὧν ἰδίων αὐτὸ λέγομεν ὡς ἔχουσαν αὐτὸ αἱ ἰδίαι. ὥστε εἰ λείποι αὐτὸ εἶδος τὸ ἀρχικὸν αὐτὴν καὶ οὐσίας ἔχοντα τὸ αὐτὸ εἶδος, μὴ ἅπλας ταύτας καὶ ἀσυνθέτους ἀγαθὰς ἰδίας. δεῖ καθ' ὑποκειμένου τινὸς ἐπιβολῆς. οὕτω δὲ τῆς λέξεως ἀκούειν, ὅταν ἀξιῶσιν εἶναι αὐτὴν οὐσίαν καθόλου. ἕνεκεν ἀρχικὸν αὐτὴν ἕτερον παρὰ ταύτας οὐσίας ταύτας ἔχουσαν καθ' ὑποκειμένου τινὸς ἐπιβολὴν τοῦτο τὸ ἀρχικὸν αὐτὴν ταῦτα συμβαίνει· τὸ δὲ λέγω ἐπὶ τοῦτο εἶναι καθόλου τοιοῦτον. ὥστε ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ταύτας δύ-

θόλου σημαίνει. ἡ δὲ ἀπλῆ ἡμῶν σωφρονεῖ. ὡς καὶ ὑγιαίνει
τοὺς καὶ ἐρευτερόλες ἔχομεν. καὶ δὲ μερικὴ σημαίνει ἡ
ὁράσει. καὶ εἰς ὅρασις γίνεται. ὅταν ἡ ὄψις ἐνεργῇ περὶ τὰ
χρώματα καὶ ὁρᾷ αὐτά. καὶ οὕτω διαφέρει ἡ ἐνέργεια
καὶ μερικὴ ἐπιστήμη τῆς καθόλου καὶ ὡς ἕξεως λεγο-
μένης. ὅτι καὶ μερικὴ. τοῦ δὲ ἐν τριγώνου ὀρθογω-
νίου. καὶ δὲ καθόλου καὶ ὡς ἕξις λεγομένη καὶ ἀόρισ-
τόν τι καθόλου τριγώνου διαφέρει τοῦ μερικοῦ. ὅτι τὸ μὲν
καθόλου ἀόριστον. οὐδαμοῦ γὰρ ἐν χαλκοῦ τριγώνου ὁρίζεται
ἡ φύσις αὐτοῦ. ἢ ἐν ξυλίνοις. ἢ λιθίνοις. ἀλλ' ἐν ἅπασιν
οὕτω εἶναι τὸ καὶ περιέχεσθαι δυνάμει. ὡς τὸ καθ'
ἀόριστον καὶ ἀνθρωπαρεστικόν. καὶ ὁ αὐτὸς φαμὲν. τὸ γὰρ
ἀόριστον καὶ μὴ ἐπιδέδοκται ἡμῖν διάνοιαν. καὶ
οὐδεμία ἀναίσθητον μὴ οὔσης. τὸ δὲ μερικὸν τριγώνου.
ἰσοσκελοῦς ἀκαθήλου ἢ καὶ μὴ καὶ μὴ καὶ μερικοῦ τινος. ὡρισμένου
καὶ οὐ ἁπλοῦ. λοιπὸν οὕτως ἐχούσης. ὅταν λέγωμεν ὅτι
ἡ ἐπιστήμη ἕξις καθόλου ἢ καὶ ὅλως. καθόλου μὲν λέ-
γομεν. τὴν καθόλου καὶ ὡς ἕξιν οὖσαν. ὅλως δὲ τὴν
μερικὴν καὶ ἐνέργειαν. καὶ ἀφὶ μερικὴ οὖσαν. ἐπινοοῦμεν
ἡ ἐπιστήμη καὶ ὡς καθόλου καὶ ὡς καθ' ἕκαστος καὶ
ὅλων καὶ μὴ ὅλων. ἡ μὲν καθόλου καὶ ὡς ἕξις. τῶν
καθόλου τε καὶ μὴ ὅλων. ἐν ἐπινοίᾳ γὰρ μόνῃ αὐτοῖς
τὸ εἶναι. ἡ δὲ μερικὴ. καὶ ἐνεργείᾳ ὄντος. καὶ ὡρισμένῃ
καὶ τοῦ τινὸς μέρους. ἀλλ' ἐν ἀλλοίῳ μερικῷ. καὶ ἐν ἄλλῳ καθόλου
ὑπάρχειν. ἀλλ' γὰρ τὸ ὑπάρχειν ἀληθεύειν τοῦ
ἀνθρώπου δοκεῖ τριγώνου. ὅτι ἐν ἀπὸ τριγώνου ὀρθῶν δύο ὀρθαῖς
ἴσας ἔχει. καὶ ἐν καθόλου ἐν ἐπὶ τε καὶ ἀναλόγου. ἐπὶ
αὐτῶν καθ' αὐτῶν. οὐθεὶς ἂν ἔχει ἀληθεύειν. ἡμεῖς οὖν
δυνάμεις φησὶ. λέγων δυνάμεν τὸν ἐν ἡμῖν νοῦν. οὕτω
γὰρ δυνάμει τὰ καθόλου. γραμμαλόγω γὰρ ἀγεφύρω ἐν

Τῶν περὶ ψυχῆς σοφῶν ἀναγκαῖον οὕτως οἶμαι νοῦν ὕλην
εἶναι καὶ εἶδος καθόλου λέγω δὲ ὕλην μὲν οἷον χαλκὸν
ἀόριστον εἶδος δὲ τοιοῦτον τὸ εἶδος ὀρίζεται τὸ
τοιονδὶ εἶναι καὶ οὕτω νοῦν ὁμοίως μέντοι ὕλην ἀόριστον
εἶδους ἀορίστου. τοῦ γὰρ καθόλου. τοῦτο γὰρ ὡς ὕλη
ἀόριστα. ἡ δὲ ἐνεργείᾳ δύναμις. τοιοῦτον ὃ καὶ ἐνεργείᾳ
νοεῖ. ἡ μερικὴ ἐπιστήμη. ἔστιν ἀφωρισμένου καὶ ὡρισμένου
τινός. τοῦ γὰρ αἰσθητοῦ περιγώνου. τὸ σὶ καὶ μερικὴ
οὕτω. τοῦ σὶ νοῦ καὶ μερικοῦ ἐστὶ δύναται διὰ τοῦ δὲ
μὴ οὕτω δύναμις ὡς ὕλη τοῦ καθόλου οὕτω καὶ ὧν ἐ
στὶς. δύναμιν γὰρ ἔχει ἡ ὑπὸ ἐν ἡμῖν εἶναι. καὶ καθόλου
θεωρῆσαι ἐπιστήμην. καὶ εἰ καὶ πλείω ὅτι ἡ μὲν δύναμις
ἧττοι ἐν ἡμῖν ἕξις. ἧττοι κ καθόλου ἐπιστήμη τοῦ καθό
λου οὕτω. ὑλικὸν γὰρ τῆς μερικῆς ἐπιστήμης. ἐν δὲ τοσοῦτ
μὲν ὑπάρχει. καὶ οὐ μόνον ὑλικὸν αὐτῆς. ἀλλὰ καὶ ἀό
ριστός ἐστι τοῦ καθόλου καὶ ἀορίστου οὖσα. ἐν τοῖς πέρα
σι δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶ. ἢ τὸ καθόλου εἶδος.
τοῦτο δὲ ἀόριστον. ἀόριστος ἄρα καὶ αὕτη. τοιοῦτον δὲ
ἡ μερικὴ καὶ ἐνεργείᾳ ἐπιστήμη. ἡ αὐτὴ ἐστὶ τῷ μερικῷ
περιγώνῳ. ὡρισμένον δὲ τοῦτο. ὡρισμένον ἄρα καὶ αὕτη.
καὶ ὡρισμένου τινός. ὅτι δὲ ἡ καθόλου ἐπιστήμη
διαίρεσιν μερικὴν ἐπὶ. καὶ ἑαυτὴν χαρίεν καὶ ἡ καθόλου
ἀπασαφουμένη. δύναται οὖν ἡ παραβολὴ τοῖς αἰσθητοῖς. ὡς
γὰρ ἡ ὄψις θεωροῦσα μέν. τοῦ στίγματος τοῦ ἀλό
μου χρώματος ἐστὶ. καὶ ἀόριστος δὲ. καὶ τοῦ οὕτω
ἀτόμου κοινοῦ. τὸ γὰρ καθόλου ὁρᾶσθαι ὁμοίως πέφανται
καὶ τὸ ἐν αὐτῷ καθόλου ὁρᾶ. ὁμοίως. καὶ ὡς ἡ ὄψις
θεωροῦσα μέν. τόδε τὸ ἄτομον. ἴσχει δὲ ἀσαφῶς
ἢ ψηλοῦσθαι ἐκλείπειν δὲ τε ἢ βεβαιοῦσθαι καὶ ἀόρι
στος δὲ καὶ τὸ ἐν αὐτῷ κοινόν. οὕτω καὶ ἡ ἐπιστήμη

ἀσυμβλήτου μέν, μεθ' ἑαυτὸ δὲ ἔχουσαν τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀσύμβλητον πρώτην, μετρικὴν δὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σύμμετρον πρώτην, καὶ μεθ' ἑαυτὴν ἔχουσαν τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σύμμετρον δευτέραν, καὶ ἑξῆς ἐπὶ τοῦ προτεθέντος. ἐὰν δὲ ἀπὸ ῥητῆς δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι ληφθῶσιν, ἡ μὲν μετὰ ῥητῆς ποιοῦσα τὸ ὅλον μέσον ἡ δὲ μετὰ μέσης ποιοῦσα τὸ ὅλον ῥητόν, αἱ ὅλαι ἄλογοί εἰσιν, καλείσθω δὲ ἡ μὲν τὸ ὅλον ποιοῦσα ῥητὸν πρώτη ἀποτομὴ ἡ δὲ τὸ ὅλον ποιοῦσα μέσον δευτέρα ἀποτομή.

ἐὰν δὲ ἀπὸ μέσης δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι ληφθῶσιν ἥ τε μετὰ ῥητῆς ποιοῦσα τὸ ὅλον ῥητὸν καὶ ἡ μετὰ μέσης ποιοῦσα τὸ ὅλον μέσον, αἱ ὅλαι ἄλογοί εἰσιν, καλείσθω δὲ ἡ μὲν τὸ ὅλον ποιοῦσα ῥητὸν τρίτη ἀποτομὴ ἡ δὲ τὸ ὅλον ποιοῦσα μέσον τετάρτη ἀποτομή.

ἐὰν δὲ αἱ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσαι τῷ ὅλῃ μήκει σύμμετροι ὦσιν, καὶ ἡ ὅλη ἄρα ἔσται σύμμετρος τῷ ὅλῃ μήκει· ἐὰν δὲ αἱ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσαι τῷ ὅλῃ μήκει ἀσύμμετροι ὦσιν, καὶ ἡ ὅλη ἀσύμμετρος ἔσται τῷ ὅλῃ μήκει.

ἐὰν δύο ῥηταὶ δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο ὀνομάτων· ἐὰν δὲ δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν ῥητὸν περιέχουσαι, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο μέσων πρώτη· ἐὰν δὲ δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν μέσον περιέχουσαι, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο μέσων δευτέρα.

ἐὰν δὲ αἱ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσαι τῷ ὅλῃ μήκει σύμμετροι ὦσιν, καὶ ἡ ὅλη ἄρα ἔσται σύμμετρος τῷ ὅλῃ μήκει· ἐὰν δὲ αἱ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσαι τῷ ὅλῃ μήκει ἀσύμμετροι ὦσιν, καὶ ἡ ὅλη ἀσύμμετρος ἔσται τῷ ὅλῃ μήκει.

ἐὰν δύο ῥηταὶ δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο ὀνομάτων· ἐὰν δὲ δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν ῥητὸν περιέχουσαι, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο μέσων πρώτη· ἐὰν δὲ δύο μέσαι δυνάμει μόναι συμμετροι συντεθῶσιν μέσον περιέχουσαι, ἡ ὅλη ἄλογός ἐστιν, καλείσθω δὲ ἡ ὅλη ἐκ δύο μέσων δευτέρα.

μαθηματικά. ὡς οἱ Πυθαγόρειοι καὶ Πλάτων βούλονται. καὶ ἔτι.
εἰ μὴ ἔστι οὐσία παρὰ τὰς φυσικάς. ὅλως ἂν εἴη ἡ φυσικὴ
ἐπιστήμη. ἀλλ' εἰ τοῦτο μὴ καλῶς. ἀλλ' ἔστιν οὐσία τις ἀκίνητος.
αὕτη μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιστητέα καὶ ταύτης δεῖ λαβεῖν
ἀρχὰς καὶ αἰτίας τῶν ἀκινήτων. ἡ δὲ μαθηματικὴ καὶ ἡ
ἀστρολογικὴ τῶν αἰσθητῶν τινές εἰσιν. περὶ δὲ αἰσθητῆς
οὐσίας ἡ φυσικὴ ἔσται θεωρία. ἔτι δὲ εἰ μὴ ἔστιν ἄλλη
οὐσία παρὰ τὰς συνθέτους. ἡ ἰδέα καὶ τὰ εἴδη ἧττον
ἐπιστητέα. ἐπὶ τούτων γὰρ ἐν ἑκάστῳ γένει τὸ τί ἐστιν
ἐπιστητόν. ἢ γὰρ τοῦτο ἢ οὐδὲν ἢ ἧττον. ἔτι δὲ τὸ τί ἐστιν
ἐπὶ πάντων ἐπιστητόν.

πόλιτα παρλαμβάνων. καὶ οὕτως ὀπτώλαι χωρὶς ὕλης.
οἱ λόγοι εἰσὶ τὸ ἄπειρον καὶ τὸ εἰς ἀρχὴν, ἢ τὸ εἰς καὶ τὸ μέ-
γα καὶ μικροῦ, ἢ τὸ εἰς καὶ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχό-
μενον. τὸ εἰς ἰσοπλεύρου λόγου ἐστὶν, καὶ τὸ ἴσον ἐσ-
τὶ τὸ μὴ ἄπειρον. ὕλην ἔλαττον. τὸ δὲ εἰς, ἢ οἱ τοῦ
ἔσται. καὶ ἀναπαλιν ἀμήλοις. τὸ μὲν εἰς ἢ τὸ ἴσον ἐσ-
τὶ τὸ μὴ ἄπειρον ὕλην ἔλαττον. τὸ δὲ εἰς ἢ τὸ ἴσον ἔσται.
καὶ ἀναπαλιν ἀμήλοις. τὸ μὲν εἰς ἢ τὸ ἴσον ἐστὶν ἀπείρου.
καὶ τὸ ἄπειρον τοῦτο. πάλιν τὸ μέγα καὶ μικρὸν οὐκέ-
λαττον ἀναπαλιν. ἀμφοτέρων τινὰ φύσιν καὶ ὕλην καὶ
τινὰ φύσιν αὐτῶν ἐκφεραμβάνοντες, ὡς εἶδος καὶ
ἀναπαλιν αὐτοῖς τὸ εἰς λαμβάνων. ὁμοίως δὴ τοῦτοις
καὶ τὸ μέγα καὶ μικροῦ μίαν τινὰ φύσιν ἀποφαινόμε-
νοι τὸ εἰς ὡς εἶδος αὐτοῖς ἀναπαλιν. ὁ καὶ ἡμῖν, οὐδὲν
ἐστιν ὕλη ἀναπαλιν ὡς εἶδος. ὅπερ καὶ σαφῶς παρέχουσιν.
ἀμφοτέρους. ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ ὁ τοῦ πρὸς ἕκαστον
λόγος ἀναπαλιν ἐστὶ καὶ ἀνάπαλιν. ὡς ὕλη ἀναπαλιν
ἀρχαὶ θετέον. οἱ μὲν ὡς ἓν πλάθος τὸ ἄπειρον ὂν
ἀναπαλιν ὕλην ποιοῦσι. καὶ τοῦ ἑνὸς τὸ ἄπειρον, ἃ-
δος δὲ, ἢ τὸ εἰς καὶ ἀναπαλιν ἀμήλοις. τὸ ἄπειρον ὡς ἐστὶ μὴ
τοῦτο μὲν. ἢ ὡς ἄπειρον. εἰ πῶς δὲ, ὅτι ἀναπαλιν τὸ ἄπει-
ρον ἢ ὡς ἐστὶ, καὶ ἐπαλαγὼν τὸ, ὡς ἔστω, οὐκ ἀμφότερ ἢ δῆ-
λῶ ὃν βουλόμενος ἢ οὐ τὸ ἐπάγαγε, ἀφ' ἓν παραγμηλὸ
πάθλιτα αὐτὸ. τὸ δὲ ἐν ὡς ἀφορέρηται τοῦτο ὡς
ἴσον νομίζοντες. ὁπόταν μὲν εἰς ἐν ἐκφέρωσιν αὐτὸ. ὁ πάλιν
ἕξια καὶ ἢ ὡς αὐτὸν πάθος. δὴν ὡς ἐστὶ τὸ ἄπειρον ἀν-
τιπάθεσιν, ἀφ' οὗ τὸ πλῆθος, ὑπολαμβάνοντες ἐκ
φανοὶ οἱ ἀρχὴ πλάθωνα τὸ ἄπειρον εἶναι πλὴν φύσιν
οὐσίαν τοῦ πλήθους αὐτὸ τοῦ πλήθους, τὸ ἄπειρον ἀν-
τιπάθεσιν ὡς ἐστὶ. οἱ δὲ ἀρχὴ ἀναπαλιν. ὕλην τε καὶ

ὀνομαστὸν ὡς ἐνὶ καὶ τὸ Β πλῆθος ἀριθμοῦ. λέγω ὅτι τὸ
καὶ μεῖζον καὶ ἔλαττον ἀριθμὸς λέγεται. πάλιν καὶ τὸ Β
τοῦ Α πολλαπλάσιος, λέγω. ὅτι ὧν ὁ Α μονὰς τοσοῦτοι
οἱ ἀριθμοὶ τοῖς μὲν οὖσι τοῖς Β οἱ ἀπὸ μονάδος τοῦ
Α ἀριθμοὶ τοσοῦτοι εἰσὶ καὶ τὸ Β πολλαπλάσιον τοῦ
Α ἀριθμοῦ δυάδος. οὗτοι δὴ τὸ μέρος καὶ μέρη.
ἐμπίπτει γὰρ τοῦ ἐλάττονος καὶ μείζονος ἀπο-
μετρούμενος δυάδα. ἢ τὸ ἔλαττον καὶ μέρος ὑπάρ-
χων ἀναμετρῶ

οὐκ ἐκφεύξεται. καὶ πλῆθος τὸ ἄπειρον ἀδύνατον.
ἔστι γὰρ ἀριθμὸς ἕναρτία ἀρχαὶ ὧν ὁπωσοῦν πληθυ-
σθῇ μὴ ἔσται ἐναρτία ἀρχὴ τοῦ μέτρια καὶ μικρόν. ἢ τὸ πο-
λὺ καὶ ὀλίγον· ἀμφὶ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον.
ὡς καθολικώτερα τοῦ αὐτοῦ λόγου ἐστί. καὶ ἡνίκα αὐτῆς
αἱ ἀρχαὶ τὸ καὶ τὸν ἀριθμὸν ὡς ἁπλούστερον καὶ καθολι-
κώτερον ἦν αὐτῆς ἡ δυὰς πρῶτον εἶναι αὐτῆς, καὶ πρώ-
του αὐτοῦ ἁπλοῦν εἶναι τοῦ ἑνὸς καὶ ἦν ὑποκειμένη
αὐτῇ ὕλη. ἁπλᾶ γὰρ εἶπε στοιχεῖα. δεύτερον δὲ λαμ-
βάνει δυάδα. εἰ γὰρ τὸ ἁπλούστερον καὶ καθολικώτε-
ρον ἦν τὸ ἓν· ἁπλούστερος δὲ ὁ ἀριθμὸς ἦν αὐ-
τῆς δυάδος. εὔδηλον. ὅτι καὶ δεύτερος· ὅτε οὐ βού-
λονται, οὐ τὸ εἷς καὶ ἀμφοτέρων μᾶλλον. οὐσιῶν καθό-
λου. τοῦ μὲν ὑπερέχοντος καὶ ὑπερεχομένου ὧν εἰ-
δικῶν ἀριθμῶν. τοῦ δὲ ἀριθμοῦ τῆς δυάδος. τὸ μὲν
ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον ὡς ἁπλούστερον πρό-
τερον φασὶν εἶναι τῶν πλειόνων. τὸν δὲ ἀριθμὸν πρό-
τερον εἶναι. οὐ συγχωροῦσι, καὶ τὸ ἁπλούστερον ὅλα.
καὶ καθολικώτερον αὐτῆς, ἀμφότερον. ἀμφοῦν μὲν τοῖ-
ς ὅλοις λέγουσι, τοιοῖς ἀκούουσιν. ἀμφοῖν δὲ τῶν κα-
θολικῶν. τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἄμφω. ὡς μέρη φύσιν. ὑλι-
κὼ δὲ τρόπον τινὰ εἴδους ἀν ἠκούσθησαν. ἀμφοῖν δὲ τοῦ
το. καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. τὸ πλῆθος καὶ τὸ εἷν καὶ κα-
θόλου ὡς ἐναντία ὁρίζουσι. ἔχοῦσα ἡ πρὸς καινω-
τόμους ἀδιαφορίας ἀπαραλλάκτως. ἔστιν ἄρα ὡς δύ-
λονται. τὰ ὅλα ἐξ ἐναντίων. ὧν δὲ ἕνι ἢ ὅλως οὐδὲν
ἐστὶν ἐναντίον. ἢ εἰ πᾶν ἄρα ἐναντιοῦται αὐτῷ,
τὸ πλῆθος ἂν εἴη ἐναντίον αὐτῷ. καὶ τὸ ἄπειρον. ὡς
οὗτοι λέγουσιν. οὐδὲ μὴν τὸ ἕτερον. οὐδὲ πολλῶν μὴν
τὸ ἄμφω. αὐτῷ δὲ ἐπιπολῆς ἐστὶ χρῆσθαι. μὴ παραλλάττον διαφο-

εφ' ἑτέρου καὶ ἀμφ. τὸ μὲν γὰρ ἑτέρου ἀντιπεπλάσθαι
λέγεται τῷ ταὐτῷ. μεθ' ἧς ἡ τοῦ ταὐτοῦ φαντασία τὴν καὶ πρὸς
ἡμᾶς. ὥστε οὐδὲν ἐγγίνεται τῷ δύο εἶναι ἀλλήλων ἐ-
ναντίωσιν. ἑτέρου τὸ ταὐτὸ. ἅμα δὲ τὸ οἱ
μὲν οὖν ὧν ἐνί ὡς ἕν εἶναι τὸ πλῆθος ἀντιπεπλάσθαι
μᾶλλον ἔχουσιν ἀνὰς πιθανότητας. ἢ πρὸς τὸ ἄπειρον
ἢ τὸ ἕτερον. ἅμα δὲ οὗτοι φανεὶς, ἀναιρεῖς λέγουσιν. εἰ
γὰρ ἔσται τὸ πλῆθος ἀναντίον τῷ ἑνὶ ἔσται δὲ τὸ πλῆθος ἐ-
ναντίον καὶ τῷ ὀλίγῳ. εἰ ἄρα τῷ ἑνὶ ὀλίγον. ἅμα μεῖ-
ζόν ἐστιν ὀλιγάκις τῶν ὑφημιολίων ἢ δυὰς καὶ τῶν ἐ-
πτὰ πρίων ἢ τρισὶ καὶ τοῦτο καὶ τὸ ἐλαχιστάκτον καὶ ἐ-
λάττον τῶν ὀλίγων μερῶν ἢ δυάς. ὥστε τῷ ἑνὶ ἐπό-
ειν ὀλίγον εἶναι δυάς. ὅπερ ἀδύνατον. εἰ πάν δὲ ἐ-
στιν ἄρα τῷ ἑνὶ ὀλίγον. ἐπεὶ. πλῆθος μὲν γὰρ ὀλιγότης.
τὸ δὲ πολὺ τῷ ὀλίγῳ ἀντιπεπλάσθαι. δυνατὸν λέγων ὅτι
τὸ πλῆθος οὐ τῷ ἑνὶ. ἅμα δὲ ὀλιγότητι ἀντιπεπλάσθαι,
ὥστε καὶ τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ. Τὸ δὲ ἓν ὅτι μέγεθος
σημαῖνει φανερόν. τὰ γὰρ ἐν οἱ ἐκ ἑνὸς καὶ
δοιθμοὺς εἶναι πεθυμένοι. οὐχ ἑτεροίωσιν. οἷον πυ-
θαγόρειοι λέγουσιν. οὐ δὲ ἄλως οὐδεμίαν ἀνάγκην φύσιν ὑ-
ποτιθέντες. οὐ δεῖν ὑποκειμένην τινὶ τὸ ἕν εἶναι ἐ-
χειν λέγουσιν. ἀμφοῖν καθόλου τὸ. καὶ τὸ ἓν εἶναι οὐσί-
ωθαι αὐτὸ λέγουσιν. ἐλείχθη δὲ πρότερον διὰ τοῦ διαιρουμένου
τὸν δὲ ἀνάγκης ἀποδεικνῦσιν. ὅτι ἀδύνατον εἶναι ἀπὸ
ἓν. μὴ νοῦν οὐ. μὴ ἀριθμόν. μὴ μέγεθος. ἅμα δὲ τοῦτο τὸ ἓν.
ἀεί κινούμενον ἐκ τοῦ δέξαι ὅτι τὸ ἓν τοῦτο με-
γέθους ἐστί. καὶ φανερὸν ὅτι τὸ ἕν. ὅτι μὲν μέγεθός ἐστι,
φανερόν. καὶ ἐν ἅπασι ἐνί ὑπόκειται τινὰ τῶν φύσεων. οἷ
μὲν γὰρ ἁρμονίαν ὑποκεῖσθαι τὸν ἕνα διδοῦσι μέγεθος
τινος. ἢ μέγεθος. καὶ ὅλως φθόγγους καὶ ῥυθμούς. διὰ-

ος δέ ἐστιν ὁ σμικρότερος φθόγγος. καὶ οὐ ἐλάττων
αἱ ἀδιάδοχοι τῆς οὐσίας. τῶν δὲ ἐν τῷ μετρητικῷ
τῷ μείζους ὑπάρχειν. τὸ δακτυλιαῖον μέτρον
ἢ τὸ ποδιαῖον. ἢ ὡς ἄρτιός ὡς ἐνί. καὶ ὡς μέτρῳ χρῆ-
σασθαι. ἐν δὲ τοῖς ῥυθμοῖς ὑποβέβληται ὡς ἐνὶ βάσις ἢ
συλλαβή. καὶ ἐν βάρει καθμὸς τῆς ἀρτιομέρους, μυᾶς, ἢ
ἀμφίβραχυς. καὶ καλὰ πάντων δεῖ τὸν αὐλὸν πρόσωπον. ὧν μὲν
τοῖς ποσοῖς ποσοῦ τι. καὶ ἐν τοῖς ποιοῖς ποιόν τι. τὸ ἓν
καὶ τὸ μέτρον. καὶ ἀδιαίρετον. τὸ μὲν καθ' αὑτὸ ἀδιαί-
ρετον ἢ ᾗ ἄθικτον. καθ' αὑτὸ μὲν τὸ εἶδος ὡς ὁ δακτύλιος
οὐ γὰρ πάρεστι δύο δακτύλους. ἀμφίβιος ἢ μὲν δακτυλιαῖον μεγέθους
ἕτερα οὖσα τὸ εἶδος τοῦ δακτυλιαίου μεγέθους. καθ'
αὑτὸ μὲν ἀδιαίρετον ὡς ἓν εἶδος. οὐ γὰρ πάρεστι δύο ἐν ἐλάττοσιν
φθόγγοις. ὁ γὰρ σμικρότατος καὶ ἐλαχιστόλαρυγξ ἓν φθόγ-
γος ἐστί. καὶ καθ' αὑτὸν διφθογγοῦν μὴ εἶναι
τὸ ἓν οὐσίαν τινὰ καθαυτὴν καὶ φύσιν. τὸ γὰρ οὐ δυ-
νατὸν ἄμοιρον σημαίνει ἢ μέτρου πλήθους. ὥστε καὶ ὁ
ἄρτος ὁπωσοῦν ἐστὶ τοῦ ἓν πάντως. ἀμφὶ καὶ ὁ ἀριθμὸς οὐκ ἄ-
μοιρος ἐστὶν, ἢ ὅτι πλῆθος ἡμερισμένον. ἢ πλῆθος μέ-
τρων ἢ τοιῶνδε. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἓν μέτρου ἐστὶ τοῦ
πλήθους. τὸ δὲ πλῆθος πάλιν ἐστὶ πολλαπλοῦς τὸ ἓν, ἀφ'
οὗ πλῆθος ἢ ἄρτιοι ἐσμὲν, ἢ περισσοὶ. ἢ ἄμφω πως φύσις. καὶ
ἆρ' οὖν ἄρα ἓν, ἢ ἄρτιος ἐστὶν ἢ περισσός. ἢ νοῦς ἢ ἀμοιρία ὁμο-
ειδὴς ὢν πλήθει οὐκ ἐστὶ μετρητικόν. καὶ εὐλόγως φησὶ
διαλαβὼν ἡμερισμένα. μέτρον ἐστὶν ἀριθμοῦ τὸ ἓν, ἀμφοῖν
ἀριθμὸς, καὶ συλλογίζεται δυνάμει οὕτω, Τὸ ἓν μέτρον
ἐστὶν, οὐκέτι μέτρα πᾶς ἀριθμὸς μέτρα. τὸ ἓν ἄρα
οὐκέτι ἐστὶν ἀριθμός. ἐν δευτέρῳ σχήματι συλλογισμὸς
αὐτὸς διὰ τὸ συμπέρασμα λῆξις. διαλοῦσι δὲ εὐλόγως
οὐκέτι τὸ ἓν ἀριθμός. καὶ ἓν μὲν ἀσύνθετον. διατ

πλεῖ. τὸ εἶναι μέτρον οὐ συμβέβηκε πλήθει, πλείονι οὐ
μᾶλλον τὸ μέτρον μέτρα, πλεῖω ἑτέρων πλεῖω παῖς ἀριθμὸς μέ-
τρα παρέσαιν, οὐκέτι οὕτω τὸ εἶναι ἀριθμῷ. ὅτι μὲν δὴ τὸ
μέτρον μέτρα. πλεῖστα γὰρ μέτρα πλῆθος. τὸ δὲ μέτρον οὐ
πλῆθος, ἀλλὰ τὸ εἶναι πολλοῦ μέτρον, ἀρχὴ μέν τοι τοῦ
ἀριθμοῦ, τὸ δὲ μέτρον, ἀριθμοῦ δὲ ἡ μέτρα οὐδαμοῦ.
εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ εἶναι μέτρον οὐκ πλήθους, καὶ μεταξὺ θὰς
τὸ ὡσαύτως ἐπιβάλλα. ἐπειδὴ τὸ εἶναι καὶ τὸ μέτρον δεῖ
ἀεὶ τὸ αὐτὸ καὶ ὅμοιον εἶναι παῖ[ς] τοῖς μέτροις. οἷον οὐκ
ὤν ἴσοι αἱ μέτρα καὶ τὸ μέτρον ἀνίσων ἴσως ἴσαι, ἢ
ἑπταχῆ, εἰ τὸ μέτρον ἴσως καὶ αἱ μέτρα ἴσοι. εἰ δὲ
εἰσὶ αἱ μέτρα ἄνισοι καὶ ἴσοι καὶ θς. ἴσαι ὁ ἀριθμὸς
ἀνίσων ζῶα. καὶ τὸ μέτριον ἀνίσων ζῶον, εἰ δὲ ἄνισοι καὶ
βαλλόν καὶ λιτόν. πρῶτον μὲν οὐχ ἡνίδε ἀριθμὸν
τούτων καὶ μέτρον τοῦ ἀριθμοῦ. οὐ γὰρ ἦν ἀπολείπει
μέτρα, ἀμὴ ἐν ὑπάρχοντι μέτρῳ καὶ ἓν εἶναι καὶ μέτρον, οἷον
ἐν σωκράτει ὑπάρχει δύναμιν ἴσαι λιτάδων ζώων
ἀριθμὸς ὁ τούτων ἀριθμός. ἐνὶ γὰρ τὸ λευκὸν ἢ τὸ ποιεῖ
σθαι, ὁ δὲ σωκράτης ὑπὸ τοῦ ποιεῖσθαι οὐσία. τὸ δὲ βαλλόν ὑ-
πὸ τοῦ πάσχειν. καὶ ἀμφοτέρως ἡ οὐσία. ἀμφὸ δὲ τὸ
ποιοῦν. λιτὸν τὸν τούτων ἀριθμὸν ζῶων. ἢ τι διά-
φορον φύσεων ἀριθμόν, ἢ οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς ζῶων
λιτάδων ὁ τούτων ἀριθμός, ἀμφὸ τοῦ ἀριθμοῦ ἐστιν
οἱ δὲ τὸ ἄνισον ὡς ἓν ἢ πλεῖω τὸν δυάδα ἀόριστον ποιοῦν-
τες. ὡς τοῦ καὶ τὸ ἕτερον μόνον καὶ ἀόριστον
ὁ ἀρχὴν εἶναι ὡς ἔστι τὸ εἶναι. τοῦτο μὲν λέγον τες. τοῦτο
δὲ ἴσον. ὁμοίως δὲ καὶ πλεῖω ἀόριστον δυάδα εἶναι μίκος
ποιοῦντες καὶ μεγάλου καὶ ὡς ἔστι τὸ ἄνισον ὡς πλεῖω
συναιροῦντες. ποῖα λίαν καὶ ὧν δυνατὸν ὡς τοῖς
καὶ τῶν δυνατῶν λέγουσιν. ἢ τοι λίαν καὶ ἑαυτοῖς εἶναι

τοῦλαι καὶ ἀδιάλα λέγουσιν. ἀδιάλα μὲν, ὅτι ἐν τῷ πά-
θει τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ. ὁμοίως καὶ
τὸ ἓν τοῦ μεγέθους ὑποκείμενον καὶ ὑλικὸν αἴτιον αὐτῷ
λέγουσιν, οὐδεὶς δὲ πάθος καὶ συμβεβηκός. καὶ σύμβε-
βηκός ὑλικὸν ἐπὶ τοῦ οὐ ἐστι πάθος. ὥσπερ οὖν τὸ περιττὸν
καὶ ἄρτιον καὶ τὸ τρίγωνον καὶ ὀλίγου πάθη τοῦ ἀριθ-
μοῦ καὶ οὐχ ὕλη, οὕτω καὶ τοῦ μεγέθους ταῦτα τὰ μέγα
καὶ μικρὸν καὶ μακρὸν καὶ πλατὺ, καὶ εὐθὺ, καὶ κεκαμέ-
νον. ταῦτα μὲν οὖν ἀδιάλα. τὰ γὰρ πάθη ἐν ὑποκει-
μένῳ καὶ οὐχὶ ἀποκείμενον καὶ ὕλαι. εἰσὶ γὰρ ἀεὶ ἑαυ-
τοῖς λέγουσι. διὰ τὸ περιττὸν καὶ ἄρτιον παρὰ τῶν ἀρι-
θμητικῶν παραφυὰς γὰρ ἐοίκασιν εἶναι πολλάκις δὲ
καὶ ἄρτια καὶ περιττὰ ἐξ ὧν λέγεται οὐσιῶν. ὅπως
οὐδὲ οὕτω βούλονται. λέγω δὲ τὸ καὶ ἄρτιον εἶναι καὶ
περιττὸν ὧν οὐσιῶν, πῶς δὲ συμβαίνει καὶ ἄρτιον εἶναι
καὶ περιττὸν ἐν ἐπιπέδοις. ἐν μὲν γὰρ τὸ μέσα καὶ τὸ μικρὸν ἀρχαὶ τῶν
ἐν ἀπείροις ἀριθμῶν. ἔστιν δὲ ἡ μὲν ἓν ὧν ἐστὶν ἀρχὴ
πάλιν καὶ ἀόριστοι οὐσιῶν. αἱ δὲ ἀρχαὶ περιττοῦ. ὧν ὧν
εἰσὶν ἀρχαὶ. τὸ μέσα ἄρα καὶ μικροῦ περιττὰ ὧν εἰσὶν ἀ-
πείρων ἀριθμῶν. πάλιν ἐπὶ τὸ μέσα καὶ τὸ μικροῦ πά-
λιν ἐφ' ὧν ἀόριστοι βούλονται. τὸ δὲ ἄρτιον ὧν πέ-
πεπερασμένων. τὰ μέσα ἄρα καὶ τὸ μικροῦ ὧν περιττὰ. καὶ τῶν
γὰρ εἰδητικῶν. οἱ εἰδητικοὶ ἄρα ἀριθμοὶ ἦσαν οἱ οὐσιῶν
ὑπερβαίνοντες ὧν περιττὰ. ὅπερ ἀδιάλοιον. περιττοῦ γὰρ εἶναι
ἐνυπάρχειν ἀναγκαῖον. ἀναγκαῖον καὶ τὰς ἀρχὰς τὸ μέ-
γα καὶ μικρὸν ἢ πᾶν ἕτερον τὰ ἄρτιον περιττὰ εἶναι.
καὶ οὐ μόνον τὸ μέσα καὶ τὸ μικροῦ ἴσως ὧν περιττὰ
ἀμφὶ καὶ ὁμοιοειδῆ. οἷον εἰ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερε-
χόμενον. τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἕτερον. καὶ τὸ ὅμοια. ἀλ-
λ' ἀδιάλοιον τὰ περιττὰ ἀρχὰς διαλοῦσι καὶ περὶ ὧν

οὐσιῶν εἶναι, πᾶσα γὰρ ὡσὶ ἀφῆ ἁπτὸν πᾶσιν ἡθμηρίοις φύ-
σις πλείων καὶ οὐσία ἡ θερότης· ἀβληχρυάδι γὰρ τῶν
ἡθμηρίων ἔοικε ἡ θερότης, καὶ πάθος μᾶλλον ἢ διαλε-
σον. ἡ ἥμισυ ἡ ὑπάρχειν. ἡ ὅμοια ἢ οὐ ὅσσου· ἀμ
οὐχ ὑλικὴ εἶδος· ἢ διαφορὰ ὧδι οὐσιῶν ἢ ἀφὴ ὅτι
οὐ φύσις πλείων ἡ θερότης, οὐδοῦσα καὶ κυρίως ὄψις
ἄλλον· ἡ μὲν γὰρ λευκὴ ἔφη τι φύσις πλείων λέγε ἡ.
δλότης καὶ εἶη ἡ ἡμίσεια τοῦ παρέχειν· καὶ μὴ εἶη, εἶναι δύ-
νοιτο· ὁμοίως καὶ ἡ θερμή· ἅπτε ἐστὶ πολὺ ἢ ἅπτε
μὴ ἐστί· δυώδεια εἶναι· δίχειόν τι μὴ οὖλος ἀριστεροῦ, ἢ δοῦ-
λος μὴ οὖλος δεξιοῦ εἶναι· οὐδυώδεια· ὡς πούκι δὴ
φύσις πλείων καθαίνει· ἀμφὶ ἀφῆς ἴσοι αἱ ἐξ ὧν οὐσιῶν· πάθος
μὲν οὖν ὡς ἁπλῶς ἔφημεν τὸ θερόν· τοῦ δὲ σου ὡς ἁπλῶν εἰ
φημεν ἄν· ἀμφὶ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ· τὸ δὲ καὶ ὧδ' ὅλως καὶ
νῦν θερόν καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ καὶ ἄλλοις· ὑφεῖς αὖ
πω· εἰ ἔστι καὶ τὸ ὅλως κοινὸν πλείων· καὶ τὰ μέρη ἀφῆ
καὶ τὰ εἴδη· τὸ γὰρ διαιρούμενον ἴσον οὗ ἐστί· πάθος γὰρ ἡ
τοῦ ἓξ σου· τὸ θερόν ὑπάρχει καὶ τὸ καθόλου, καὶ τῷ
μέρει αὐτοῦ· οὐ γὰρ τὰ ἴδια τοῦ θερόν· πάθη δὲ τοῦ
σου· τὸ δὲ καθόλου θερὸν οὔ· ἀμφὶ καὶ τὸ καθόλου
καὶ τὰ εἴδη· τὸ μὲν καθόλου θερὸν τοῦ καθόλου σο-
σοῦ πάθος· τὸ δὲ ἄδε ἓξ ἴσου· εἰ δὲ μὴ καὶ καθ' ἕκα-
στον πλῶσιν αὐτῶν ἀνάγκη. θερὸν παχυμερέστερον τοῦ ὑγρ-
βαίνοντος· καὶ ἀμφὶ ἀέρος ὑποδεχομένου οὗτος· καὶ ὅλως
συμβαίνον ὡσαύτως καὶ καθόλου θερὸν καὶ τοῖς μέρεσιν
αὐτοῦ· πάθος εἶναι τοῦ σου· εἰ πως δὲ ὅτι τὸ μὲν
ἡ πάθη τοῦ τοῦ σου· πρὸς μυθήσασθαι τοῦτο διαλοῦ
οὐ λεκτέον γὰρ ἐστιν οὔτι μικρὸν οὔτι μέγα· οὔτε ὀλίγον· οὔτε
ὅλως θερὸν καὶ οὐχ ὑπερουσία οὐ· τοιοῦτον· ὁ οὐ σου
οὐ πολὺ ἢ ὀλίγον ἐστίν· ἀδυνάτου γὰρ τοῦ πολὺ ἢ ὀλίγου εἶ-

ναι, μὴ ποσὸν οὖ. εἰ πᾶν δὲ ποσὸν ὁλίγου ἄπειρόν ἐστι τὸ πρός τι φύσει τῆς περὶ οὐσίαν. πολλαχοῦ δὲ τοῦτο. διὰ τοῦ, σημεῖον δὲ τὸ πεῖρα εἶναι οὐσίας τινὰ περὶ οὗ τὸ πρός τι φύσει τῆς περὶ οὐσίαν. πολλαχοῦ δὲ τοῦτο. διὰ τοῦ. σημεῖον δὲ τὸ πεῖρα εἶναι οὐσίαν τινὰ περὶ οὗ τὸ πρός τι. οὐ μὴν ἀλλὰ δυνατὸν μὲν ὧδε. πᾶσα γὰρ οὐσία περὶ ἣν οὐ ὑπὸ ὀλιγῶν ὑπάρχον. γένεσις καὶ φθορὰ ἔσται, καὶ ὅλως μεταβολή. τὰ πρός τι ἄρα οὐκ ἐν οὐσίαις τῇσι περὶ ἀριθμοῦ. ἀμφὶ χρόνος μένει. καὶ τὸ εἶναι ἐν ᾧ τὸ πρός τι πεπέρανται ἔχουσαι. καὶ ὅτι μὴ ὑπὸ ὀλιγῶν πάσῃ μεταβολὴ ὁρᾶται ἐκστάσεως. ὅτι δὲ καὶ τὰ πρός τι οὐκ ἄπειρά ἐστιν ὧδε δῆλον. αὐτῶν γὰρ τῶν κατὰ μέρος. ὁ τὲ μὲν μᾶλλον. ὁ τὲ δὲ ἧττον. ἢ ἴσον ἴσα. φανερὸν πάντῃ ἐστὶν ἐπὶ γὰρ τῶν φερόντων ἅπτου δύο ξύλα ἢ πυρὸν ἅπτα. καὶ λαβὲ τὸ ἅπτου πυρόν. ὧν αὖθις ὡς ἐνὶ ὧν τῶν ἁπτῶν. τὸ μὲν ἕτερον μᾶλλον μὴ πάντῃ. μᾶλλον γὰρ ἐπὶ πλείω ἀφίξῃ τὸ πεπερανμένον. μὴ δὲ οὕτως πάντῃ. ἅμα καὶ ὅτι τὸ πρός τι παθητικόν τοῦ ποσοῦ. εἰ πάν ἀνωτέρω. καὶ αὐτόνωῦ πολλαχοῦ λέγεται. ἡ ὑπὸ ὕλη. δυνάμει ἐστὶν ἐκεῖνο οὗ ἐστιν ὕλη. τὸ γὰρ πολλαπλάσιον ὕλη οὗ ὅρος. δυνάμει καὶ ὅρος. τὰ δὲ πρός τι οὔτε δυνάμει ἐστὶν οὐσία. οὔτε ἐντελέχεια. τὰ πρός τι ἄρα οὐκ ἐν ὕλῃ τῇσι οὐσίας. ὅλως δὲ ἄτοπον τὸ πρός τι λέγειν ὕλην τῇσι οὐσίας καὶ σχῆμα. τὰ γὰρ σχήματα τῇσι οὐσίας περὶ τρία τῇσι οὐσίας. τὸ δὲ πρός τι ὕστερα. οὐμοῦ τῇσι οὐσίας, ἅμα καὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ. ὅτι τὰ σχήματα οὐκ ἀναγκαῖον ὧν ἐκ σχήματα. οὐ γὰρ λίνη ὁ αὐτὸς πυρὸς. ἢ ὕδατος. τὸ δὲ πολὺ καὶ ὀλίγου καὶ χωρὶς

καὶ ἅμα καθυπερβάλλει τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὸ μακρὸν καὶ βρα-
χὺ ἴσης γραμμῆς καὶ ἑνὸς ζῴου πάσου· ἀπεῖρα γὰρ στοιχεῖα οὐ
καθυπερβάλλει ὧν οὐκ ἔστι στοιχεῖα· ἀμφότερα δὲ βούλεται οὐ
συλλαβή· ἓν τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον καὶ χωρὶς καὶ ἅμα πε-
περασμένον· ἐπεὶ ὅσῃ τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον. ὡσεὶ γοῦν τρία
καὶ ὧν λοιπῶν ἅμα καθυπερβάλλει· ἅμα γὰρ φανερὸν ὅτι
καὶ πολλὰ ἐστὶ καὶ ὀλίγα· πλείω μὲν γὰρ τῶν τεσσάρων
ὀλίγα, ἐλάττω δὲ τοῦ δύο πολλά· καὶ διὰ τῆς δυάδος
μόνου τὸ ὀλίγου· ἀνάμεσον καὶ τὸ πολὺ πάντες ὁ καὶ εἰδικὰ
μέρος λέγει· εἰ δὲ δυνατὸν ἐστὶ καὶ πλῆθος· λέγω τὸ πλῆ-
θος τὸν δυάδα· καθὸ τὸ ἕτερον μέρος ἀπεφήνατο πά-
σεως καθυπερβάλλειν· οἷον τὸ ὀλίγον καθὸ λοιπὸν θατέρῳ
δέ· οἷον τὸ πολὺ μή· ἔστω πρῶτον τὸ ὀλίγον ἀποδοῦ-
ναι ἐπὶ σωματικῆς ἢ ὡσοῦν· καθὸν τὸ πολὺ τῆς δυ-
άδος καθυπερβάλλει οὐκ εἰδότων· εἰ γὰρ πολλὰ
τὸ εἰς ἀρ' ὀλίγου εἶναι, ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ φησὶν ὁ
ἀριθμοστέλης ἴσα τὰ πλῆθος καὶ λοιπὸν ἐστὶν ἡ δυάς, ὅ-
περ ἁπλῶς ὀλίγου φασὶν εἶναι ἀεὶ καὶ ἁπλῶς πολλοῦ·
ὥστε ἁπλῶς ὀλίγου ἐστὶ καὶ πολλοῦ· ἔτι ἀνάγκη
αὐτοῖς καθ' ἑαυτὸν καὶ τὰ μυρία· καὶ πᾶς ἄρτος
ἀριθμός· εἰ οὖν ἴσα ἐστὶν ἀλλήλοις, πῶς ἐστι δυνατὸν λέγ-
ειν τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον στοιχεῖον εἶναι ὧν ἀριθμῶν·
ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ καὶ ὁ ἀὴρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ἡ γῆ στοι-
χεῖον σώματός ἐστιν ἁπλοῦ καὶ οὐδεὶς
ἐστιν ἄρτος, ὃ μὴ ἐξ ἁπάντων ταῦτα συγκεῖται· οὔτ'
εἰ ἦσαν τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον στοιχεῖον ὧν ἀριθμῶν οὐδεμι-
ᾷ ἐν ἀριθμῷ ἐνυπάρξει ταῦτα· πῶς δὲ τὸ μὲν ὀλίγον καὶ
αὐτοῖς ἐνέσται ἐν τῇ δυάδι· τὸ δὲ πολὺ οὔ· καὶ πάλιν
τὸ μὲν πολὺ ἐν ἓν ἐνέσται· τὸ δὲ ὀλίγου οὐδαμῶς· οὐκ
ἄρα τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον στοιχεῖα ἐστὶ ὧν ἀριθμῶν· ἢ

γὰρ ἴσων, ἢ ἀμφότερα καὶ ἴσης δυάδος καὶ ἴσης δεκάδος
καὶ ὑπερέξεται ἀφ' ἑνὸς τὸ μὲν ὅλον καὶ τὸ ὅλον ἢ οὐσιῶδες
καὶ οὐχὶ τὸ μὲν ὁλίσθον ἴσης δυάδος καὶ ἴσης δεκάδος καὶ
ὑπερέξεται ἀφ' ἑνὸς τὸ μὲν ὅλον καὶ τὸ ὁλίσθον, ἢ οὐσιῶδες
καὶ οὐχὶ τὸ μὲν ὁλίσθον ἴσης δυάδος. τὸ δὲ πολὺ ἴσης δεκά-
δος. οὕτω γὰρ συνέβαινε καὶ τὰ πυθ' ἀοίκδον εἰς ἴσους ἀρι-
θμοὺς μὲν εἶναι καὶ ἴσους πλάθεσθαι· ἁπλῶς δὲ δὲ
συνέβαινε. ἀρα δυνατόν ἐστὶ τὰ ἄλογα εἰς ἀοίκδον εἰκεῖσθαι;
Θέτεον ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ ἀόρατον θεωρηματείας, ὅτι
τὸ δυνάμει πῦρ, ὅταν ἐκβαίνῃ εἰς ἐνέργειαν καὶ γένηται
πῦρ, οὐκ ἀποβάλλει τὸ δυνάμει ὃ ἔχει τοῦ εἶναι πῦρ,
γενέσθαι· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι πῦρ, ἔτι ἐστὶν ἐν
αὐτῷ καὶ τὸ δυνάμει· ὅταν δὲ ἐκ πυρὸς μεταβάλλῃ εἰς ἀέρα
οὐ γίνεται πῦρ μεταβαλόν. ὑπομένει ἄρα τὸ δυνάμει
τοὺς ἀριθμοὺς ἐκ τοιχείων γεγονότας δυνάμει οὔσης
ἀριθμῶν. ἀόριστους εἶναι καὶ φανόν. ἆρα δυνατόν ἐστὶ τὰ
ἄλογα εἰς τοιχεῖα αὐτὰ συνιέναι. ἐπεὶ οὖν ἀδύνατον ἐστὶ
τὰ τοιχεῖα αὐτὰ σύμμετρα ἄλογα εἶναι. καὶ ἱκανῶς
ἐπαλήθευται τὸ ἀδύνατον. ἀδύνατον ἄρα παραγίνεσθαι καὶ
ἀπὸ μέσου τοῦ ἀδυνάτου εἶναι τὰ ἐκ τοιχείων αὐτὰ σύμμετρα
ἄλογα εἶναι. ἐπεὶ γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ πύρ ἐστὶν ἐν τῷ πρώτῳ καὶ
ἀπὸ μέσου τοῦ καὶ ἐκ τοιχείων πύρ ἐστὶν ἐπὶ δὲ τοῦ
πλάθους, ἐπὶ τοῦ ἀόρατου γάρ. ἐστὶν ἐν τῷ ἐκ τοιχείων, καὶ
ὅτι μὴ τὰ ἐκ τοιχείων σύμμετρα. δῆλον. εἰ γὰρ τὸ ἐκ
τοιχεῖον σύμμετρον. ἐστὶν δὲ σύμμετρον ἑξάγωνος καὶ ἕδους
φανερόν ὅτι τὸ ἐκ τοιχείων πύρ ἔχει συλλογισμὸν
οὕτω ὥστε καὶ οἱ ἀριθμοὶ ἐκ τοιχείων. τὰ ἐκ τοιχείων
σύμμετρα. τὰ σύμμετρα πύρ ἔχει. οἱ ἀριθμοὶ ἄρα πύ-
ρον ἔχουσι. τὰ δὲ πύρ ἔχοντα σύκ ἀόρατα. οἱ ἀριθ-
μοὶ ἄρα σύκ ἀόρατοί. καὶ δέδεικται ὅτι τὰ πύρ ἔχον-

ἀνακάμπτοντα. λόγῳ δὲ τοῦτον ἀναιρεῖ ἐξοῦ ἕνεκεν. ἢ καὶ
ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τὸν ἕνα. οὐδὲν διαλείπει τοιοῦτον ἐκ τοῦ. ἀεὶ
τὸ ἥμισυ ἕνα ἀριθμόν. εἰ δὲ ἕνα ἀριθμὸν καὶ ἀρχὴν ἔχει τοῦ
εἶναι τὸ ἐξοῦ ἐκ τοῦ ἑνός. ἀπὸ μονάδος ἄρα. ἀφ' οὗ ἕως.
ἀφαιρῶν ἐκ τοῦ ἑνὸς ἐξοῦ ἐκ τοῦ ἑνὸς. ἀεὶ δὲ τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς
νος γινόμενον ἐκ δυναμοδύναμος τοῦ ἑνὸς γίνεται. ὁ
γὰρ ἐκ τοῦ ἑνὸς δυναμοδύναμος ἀριθμὸς γίνεται. καὶ ὁλ-
οὐδὲν ἐστιν ὁ ἐκ τοῦ δυναμοδύναμος γίνεται. ὥστε καὶ οἱ ἀ- ἡ γένεσις
ριθμοὶ οἱ ἐκ τοῦ μεταξὺ καὶ μικροῦ γίνονται. ἀπὸ γὰρ
τοῦ ἑνὸς τὸ μέσα καὶ τὸ μικροῦ. εἶτα καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ
δυναμοδύναμος ἀριθμοῦ. τοῦ μεταξὺ καὶ μικροῦ γί-
γονται οἱ ἀριθμοὶ ἐξαπλῶν. Ἐὰν δὲ δυναμόκυβος εἶναι
ἀριθμὸς δυνάμενος. καὶ ὁ ἐκ τοῦ μήκους δὲ ὁμοίου αὐτῷ εἶναι
τοὺς ἀριθμούς. ὅμοιος δυνάμενος καὶ μὴ εἶναι. πλάτει
γὰρ ὑλικῷ ἐξοῦς γίνονται ἀπὸ δυναμοῦ ἑνός. καὶ ὁμοί
τοῦ μεταβάλλειν ἐξοῦς ἀριθμούς εἰσιν. ὥστε ἐκ τοῦ
τοῦ μὲν μήκους γίνονται καὶ φθορὰν ζῴων. ἀφ' ὧν τοῦ
γαρ ἐν τοῖς περὶ ζῴων ὅτι ἀπὸ τινὰ ζῷα καὶ ἀπὸ τινὰ ζῷα
μεταπίπτει ἐκ τοῦ. ὥστε ὅσα τὸ τοιοῦτον ζῴων τὸ
μακρόβιον καὶ τὸ δυνάσθαι μὴ εἶναι οὐδὲν διαφέρει. ἀμφοτέρα καὶ μόνα ἀπὸ ζῴων. ὅτι τοῦ μὲν
εἶναι ἡ ζωὴ μεταπαίων. τοῦ δὲ βραχέος. οὕτω καὶ τὸ
τοῦτον χρόνον δυνάμενον εἶναι οὐ χρόνου πρόσθεσ-
ις ἡ οὐσία ἀλλὰ δυνάμει ἔχει τοῦτο εἶναι. εἰ δ'
τοῦτ' καὶ αἱ ἰδέαι, καὶ αἱ ὡσαύτως. ἀμφὶ δυνάμει ἔχουσι
τοῦτο εἶναι. ἢ οὐκ ἀφθαρτόν τε ἔσται ἀπὸ τοῦ φθα-
ρῶν δυνάμει ἔχον ἐν. ἢ εἰς ἄπειρον ἔχουσι τὸ δύ-
ναμει. ἀμφὶ μὲν δὴ ἔστω εἰρημένα περὶ οὐσιῶν. ὅτι οὐ-
δεμία δύναμις ἄπειρον χρόνον εἶναι δυνάσθαι. ἀλλ'
ἐκ δυνάμεως τοῦτ' ἐς ἐνέργειαν. τῶν μὲν γὰρ ἀεὶ ἐσομέ-

μαλιστάν ἀνίσα τοῦ δὲ τὸ πυθαγόρ ἐν ἀρχαῖς σωτήρ
πεσχηματισμένων. φθαρήσονται ἄρα αἱ ἰδέαι. λόγ
οὖν ἡ σωκαλῶμεν τοῦ λόγου τοιαῦτα οἱ εἰδητικοὶ ἀ
ριθμοὶ σώματοι ἀσώματα τὰ σώματα ὕλην ἔχει. ταὐτὸν
ἔχοντα δυνάμεις μὴ εἶναι. τὸ δυνάμενον μὴ εἶναι οὐκ
ἄιδια. οἱ ἀριθμοὶ ἄρα οὐκ ἀίδιοι. ὥστε φανερὸν ὅτι
κυβόλου ἀγαθοῦ τινὸς λεγόμενον. ὅτι τὸ ἓν στοιχεῖα
σὰ ἀίδιός ἐστιν. εἰ μὴ εἴη ἐνυπάρξει τῆς τοιαύτης ἀ
μοιρούσης τοῦ δυναμένου καὶ ὕλης. οἱ δὲ εἰδητικοὶ ἀριθ
μοὶ ὕλην ἔχουσιν. οὐκ ἄρ' εἴη εἰδητικὴ οὐσία ἀί
διος. ὡσὶς δὲ ἀριθμοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς τὸ μὲν πρῶτον
τοὺς ὡσὶ ἀπὸν. οὐδὲ μιᾶς ἂν εἴη ἀίδιον οὐσίαν
στοιχεῖα. εἰ γὰρ ὧν ἐστὶ στοιχεῖα τοῦτο οὐκ ἀίδιον
ἄρα εἴη ἀίδια. τοῦτων οὐκ ἂν εἴη στοιχεῖα. ἐξ ὧν ἔστιν
ἐνυπαρχόντων ἐκείνοις. τοῦτο ἐστὶν ὕλη ἐξ ἧς ἐστὶν
αἴσθητὰ μὲν στοιχεῖον φασὶ τὸν. μεῖζον ἐλάττων
τοιοῦτόν ἐστι ἀόριστον δυάδα. τὸ δὲ ἄνισον δυάδα
ῥαίνουσι καὶ ἀποδοκιμάζουσι διὰ τὸ δεῖ ἑνὶ τοῦτο
ἐμβαίνουσα δυσχερῆ καὶ ἀδύνατα. τοῖς τὸ ἄνισον
τιθεμένοις. οἱ τρεῖς οἱ ἐκ ἀόριστον δυάδα. ἀλλὰ
μὴν τὸ ἓν στοιχεῖον λέγουσι μόνον τὸ συμβαῖνον τὸ
δυσχερῆ καὶ ἀδύνατα τοῖς τὸ ἄνισον τιθεμένοις
προσάπτουσιν. ὅτε δὲ ἐξ ἀόριστον τῇ δόξῃ τοῦτο
τῇ ἐκ ἀόριστον δυάδα λεγούσῃ, τούτοις οὐδαμοῦ
ἔνεστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ εἰδητικὸν ἀριθμοὺς ἐκ τοῖς
αὐτοῖς δυσὶ λόγοις χρωμένοις. καὶ τὸ μαθηματικὸν
τοσοῦτόν μὲν οὖν ἐστὶ αὐτὰ τοῖς ἐκ τοῦτων τοῖς αὐτοῖς
ἐκ τῶν ἀρχῶν ... οὐ ἀρχὰς ἐστὶν οὔλου αὐτὸ τὸ αὐτὸ
ἓν τὸ ἄνισον καὶ μικρὸν ὑποτίθεται, ἢ ἐκ ἀόριστον
δυάδα. ἢ τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερεχόμενον. πολλὰ μὲν

995

καὶ τὸ μὴ εἶναι περιπλοκὴ τὸ μὴ εἶναι τοιοῦδε. Θέλουσι
ὡς ἔοικεν καὶ τὸ οὐ καὶ τὸ μὴ οὐ πολλαχῶς λέγεσθαι. ἐπεὶ
τοίνυν ὄνος καὶ μὴ ὄνος πολλὰ ἔσται ὑπὸ μίαν λέξιν λε-
γόμενα. Θέλουσι δὴ ὅταξ μὴ οὐ ἕλληνα ὑπολαμβάνωσι. τῶν τε καὶ
ψευδῆ ὑπολήψει. βούλεται μὲν ἐκ τοῦ ὄνος καὶ τοῦ ψευδοῦς
πολλὰ ὄντα ποιεῖν. ἐκ τοίνυν ὄντος ἐκ τοῦ ὄνος καὶ μὴ
ὄνος: τὸ δὲ μὴ οὐ ψεῦδος: τὰ ὄντα ἄρα ἐκ τοῦ ψεύδους
καὶ τοῦ ὄνος. ἐν δὲ τῇ λέξει. ἢ τῶν καὶ ὁμωνύμων τὴν φύσιν
λεκτέον τὸ λειπόμενον ἴσον εἶναι. ὡς καὶ τὸ οὐκ ὄν λε-
γόμενον ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος φύσει λέγεται. οὐκοῦν τοῦ τὸ οὐκ ὄν. ἑνὸς μὲν ὄντος
τοῦ ψεύδους φύσει. Θέλουσι παρὰ τοῦτο τοῦτο ἐπὶ τὸ
λεκτὸν ὅτι ἐκ τοῦ ψεύδους γίνεται τὰ ὄντα. ὥστε δοξά-
ζουσι λοιπὸν λέγειν. ὥστε γὰρ οἱ γεωμέτραι ψευδῆ λαμ-
βάνουσι. ἐκ τοῦ ὄντος μὴ τρίγωνον λέγειν τρίγωνον. οὐδὲ γὰρ
τὸ ψεῦδος συναίρουσιν ἀεὶ παρὰ τὰ ἀληθῆ τὴ καὶ λέγειν καὶ ὑ-
μᾶς ἐκ τοῦ ψεύδους συναίρειν πολλὰ ὄντα. Θέλουσι
τοῦτο ἀποκρίνεσθαι λέγειν. ὅτι ἀδύνατον τοῦ δοῦναι ἔχειν.
οὔτε γὰρ οἱ γεωμέτραι ψεῦδος τι ὑποτίθενται. οὐ γὰρ
ἐν τῇ γραφομένῃ γραμμῇ. μὴ οὔσῃ δὶ ποδιαίαν. τὴν
ἀποδεῖξιν ποιοῦνται. ἀμήχανον γὰρ καὶ οὕτως οὐ-
δὲ ποδιαίαν. ἀλλ' ὡς τὸ γράφουσι χάριν ἀληθείας. τὸ
γὰρ. οὐ γὰρ τῷ ὧδε μορίῳ ἡ πεποίησις ἔοικε. διὰ τοῦ
γὰρ ὑποτεθειμένην καὶ γραφομένην γραμμὴν οὐ διὰ τοῦ
λογισμοῦ καὶ τῇ ἀποδείξει παρεπόμενα. ἀμήχανον
οὔτε δὴ οἱ γεωμέτραι ψεῦδος λαμβάνουσιν. οὔτε ἐκ τοῦ
οὕτω μὴ ὄντος τοῦ ὧδε ψεῦδος ἡ ποσοποιοῦσιν τὰ ὄντα
ἢ γίνεται. ἢ ἐξ οὐ τοῦ τε φθείρεται. ἀμήχανον δὴ τὰ καθόλου
πλῶτος ἦν οἱ ἐν ἴσῳ μὴ ὄν. ἁπλῶς γὰρ μὴ οὐ λέγεται
τὸ καθόλου μὴ οὐ. καθόλου πλῶτος δὲ μὴ ὄντα καθόλου.
Θέλουσι τὸ οἱ οὖν μὴ οὐ ἐφ' ὧν λέγεται καθηγορί-

ὅτι δὲ πρὸς ταῖς οὐσίαις αἱ τοιαῦται λειπόμεναι ταῖς καθηγορίαις μεθ' ὕλης καὶ τὸ ὡς ἁπλοῦς μηδὲν καὶ τὸ συνακτὸν. οὐ γὰρ ὁ συνακτὸς μεθ' ὅτου μὴ ὕλης ἐστὶν ἡ γένεσις. οὐ γὰρ ὁ συνεστὼς μὲν ὕλης ἀπέρματος, μὴ ὄντος δὲ αὐτοῦ. ὁ συνεστὼς ἀμύθητος γένεται. καὶ δεῖ ὧν ἄμφω ὁμοίως. καὶ ἔτι τὸ εἶναι τὸ οὐ ὡς ὁ παρμενίδης βούλεται. ἔστι πολλαχῶς ἡ ἀγένητα, οὐ γὰρ συνακτὰ μὴ ὄντος τὰ γινόμενα ἀναγκαῖον γίνεσθαι ἀγένητον ἁπλοῦν, ὅτι δὲ τὰ μὴ οὐκ ἐστὶν ταῖς καθηγορίαις λείπεται, δῆλον. καὶ γὰρ ἐν οὐσίᾳ τὰ μὴ οὐ θεωρεῖται. οὐ γὰρ οὐσία οὐκ ἐστὶ ποσὸν καὶ ἐν ποιῷ· τὸ γὰρ ποσὸν, οὐκ ἔστιν οὐσία. καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ὁμοίως· φαίνεται δ' ἡμῖν πως πολλαχῶς τὸ οὐ τὸ καθ' ἑκάστας οὐσίας λεπόμενον τοῦ κεχωρισμένου ἐν τῷ ὄν καὶ ἀφῃρημένου τοῦ δὲ πλάτωνος τοῦτο μὲν ἀποδιεχομένου ἅμα πολλαχῶς οὐκ λέγοντος καὶ νῦν αὐτὴν ἀποδεξόμεθα τοῦ ὅπως πολλαχῶς ἐστὶ τὰ ὄντα καὶ αὐτὴν ὡς ὁ παρμενίδης βούλεται· ἀλλ' ἀριστοτέλης ὅτι οὐ καθόλου ἀεὶ ταὐτὸς ὄντος οὔτε τὴν οὐσίαν οὔτε ἐν ποσῷ οὔτε ἐν ποιῷ οὔτος, μὴ τοῖς λοιποῖς διεωρισμένου πῶς ἔχειν ὁ πλάτων ἐποίει πως τοῦτων ἐνόησεν πολλαχῶς εἶναι. ἅμα μόνον τοῦτο ἐξῆλθε. ὅτι πως τὸ οὐ τὸ ὡς οὐσία λεπόμενον πολλαχῶς. καὶ νῦν αὐτὴν τοῦ πῶς ἐξῆλθε. διατί πολλαὶ οὐσίαι ἀπὸ τοῦ δὲ τῶν ἄλλων καὶ πάντων οὐδὲν ἁπλοῦν ἐστὶν ἀπάντων. ἀριθμοὶ μὲν καὶ μέγεθα τὰ γενόμενα ἐστίν. ὅθεν ἴσως ἐστὶ τὸ ὡς ἀεὶ μὲν ἐξ ἐλαττόνων ἀρχῶν τὰ μείζονα καὶ μικροῦ. καὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἑνὸς καθ' αὑτὸ τοὺς μὲν ἀριθμοὺς καὶ μήκη. καὶ σώματα ἔστιν ἀπὸ τούτων τὰ μὲν ἀριθμοὶ καὶ πρώτως καὶ μᾶλλον οὐσίαι ὡς αὐτὸ τόδε ἐστὶν. ὥστε εἶπερ πολλαὶ εἶναι τὰ ὄντα καθόλου διαιρεῖσθαι τοῖς οὖσιν ἡ ἐμψυχ-

ἐλάχιστον ἐστὶ μικροῦ καὶ μεγάλου καὶ τὸ αὐτὸ ἐστὶ πολ-
λαπλάσιον μικροῦ καὶ μεγάλου ὡς αὐτὸς φησιν. ἡ ἀριθμὸς
πλῆθος. πᾶς δὲ ἀριθμὸς καὶ μέγεθος καὶ μέρος οὐ πᾶν
τοῦτο γὰρ βούλεται καὶ λέγει. εἰ οὖν τῷ δούλος ἐχθρὸς
λος ἐστιν, ὡς τοῦτο πῶς πολλαπλάσιον ἢ ὡς ζῴδιον ἐποιή-
σε. εἰ δὲ ὅλα μόνα ἑνὸς καὶ δυοῖν. μόνοι γὰρ δὲ μόνοι
οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ μετρεῖν. μόνοι ἄρα οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ με-
γέθη ἦσαν αἱ οὐσίαι δυοῖν καὶ τοῦτο μόνων ὁ
πλάτων ὡς ζῴδιον ἐποίησε. ἄλλως δὲ τὸ ζῴδιον πῶς
μὴ δυοῖν ὂν ἢ τὸ ἡ ἐκ δυοῖν εἰς πῶς μὴ δυοῖν τὸ ὄν
τὸ καὶ οὐσία λιπόμενον. εἶτος γὰρ αὖ τῶν ὡς οὐσίαν δέχομεν
θάλου τὴν ἐκ. ἄλλως οὖν τὸ ζῴδιον πῶς μὴ οὐσία πολ-
λαπλάσιον. πῶς δὲ δυοῖν δυοῖν ἢ δυοῖν. μὴ ζῴδιον. οὐ γὰρ αὖ
ἔδοξεν οἱ τοῦτο πλάτωνα. ὅτι τὸ μέγα καὶ μικροῦ ἢ ἀόρι-
στος δυάς, ἐκ δυοῖν εἶναι δύο λευκὰ ἢ δυοῖν χρώ-
ματα. ἢ χυμοὺς δυοῖν καὶ σχήματος. οὐδὲν γὰρ κωλύ-
ει τὴν ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος, ἢ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ
γενέσθαι δυοῖν εἶναι, ἢ χρῶμα ἢ χυμὸς ἢ σχῆμα. ἔστι γὰρ
τὸ ἐκ τούτων ἀριθμὸς καὶ μέγεθος. ἢ τοιοῦτόν ἐστιν. ἆρ' ἐστὶ
ν ὡς οἱ χυμοὶ καὶ τὰ σχήματα ἐκ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ
ἀριθμοὶ καὶ οὐσίαι ἄρ' ἦσαν. ἐπίσης καὶ μονάδα. δε-
κτὸν δὲ τὰ τοιούτους ἀριθμοὺς μὴ εἶναι, ἢ πλῆθος μο-
νάδων. εἰ γὰρ οἱ χυμοὶ ἀριθμοί, εἰ δὲ ἀριθμοὶ μονάδες,
οἱ χυμοὶ ἄρα μονάδες. ὥστε ἁπλῶς ἐζῴωται. τοῦτο γὰρ
δύσλογον ἐπιπλέκειν ὡς αἰτίαν τοῦ πῶς πολλοὶ χυμοὶ ἢ
πολλὰ χρώματα ἐστιν. οὐκοῦν τὸ μέγα καὶ μικροῦ ἢ ἀόρι-
στος ἐστὶ τῶν οὐσιῶν ὑλικὴ στοιχεῖον ἀμφοῖν ἄρ' τὸ αἴ-
τιον καὶ τὸ ἐν ἐκείνοις. λουτέον θεὸς τῷ ἑνὶ λόγῳ αἰτί-
ῳ ἐστὶ πολλοὶ χυμοὶ καὶ χρώματα καὶ σχήματα. τοῦ-
το γὰρ ἐμφαίνει διάλογος καὶ συμβόλου. τοῦ καὶ τὸν

μεταξύ ἢ ἐκ ἴσου ἀπόστασις γίνεται. Ὅτι δὲ ἄμεσον οὐκ ἔστιν
εὐθεῖα οὐδὲ ἀπόφασις τοῦ ἑνὸς κακοῦ οὔτως. Ἀγαθὸς μὲν γὰρ
ἢ οὐκ ἀγαθὸς ἢ ἐκ τοῦ ἑνὸς κακοῦ οὔτως, κακὸν δὲ ἄμεσον εἶναι
τὰ οὔτω λεγόμενα. Τὸ δὲ μέσα φύσεως τὰ ὧν οὔτω λεγόμε-
νον κακὸν, ὥσπερ ἴσως τὸ μὴ κακὸν ἢ οὐδέτερα μέσα τὰ φύσεως οὐκ
ἔστι κακὰ τοῦ ὧν οὔτως. ἀλλ' ἢ δὲ τὸ ἀποστερητικὸν ἀλλ' ἢ τὸ κατ'
οὐδὲν κακὰ τοῦ ὧν οὔτως. Ἐπεὶ οὖν ζητεῖται πῶς
κακὰ τὰ ἀπόστατα, πῶς δὲ πᾶσι κακὰ μὴ μονάδες παρὰ
τὸ πρῶτον ἐναντίωσιν, πρῶτον μὲν τὸ ὡσαύτως. ζητητέον οἷοις
ἀγαθὰ καὶ κακὰ ἀπόστατα. πῶς γὰρ κακὰ ἀπόστατα ἀνθρώ-
ποις, καὶ ὅλως πῶς κακὰ τὰ ἀπόστατα οὐ ζητέον. καὶ πῶς
πλεονασμὸς καὶ ὁμοιομερὲς μέρος. εἰ δὲ κακὰ τὰ ἀπόστατα.
εἰ μὲν μέγα καὶ τὸ σμικρὸν ἐξῶν ἅπαντα τοιοῦτόν ἐστιν οἷον.
ἀγαθὸν καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ὀλίγον ἐξῶν ἅπαντα ἀριθμούς. οἷον ἢ
τὸ μακρὸν καὶ βαρὺ ἐξῶν τὸ μέγας. ὁμοίως καὶ τὸ πλα-
τὺ καὶ στενόν. ἐξῶν τὸ ἐπίπεδον, καὶ τὸ βαθὺ καὶ ταπεινόν.
ἐξῶν ἅπαντα ὄγκους. οἷον ἀμυδρόν ἐστι καὶ ἀφανὲς τὸ σκοτεινόν.
τὸ στενόν, τὸ βαθὺ, καὶ ταπεινόν, καὶ τὰ λοιπὰ. καὶ οὐ τοιαῦ-
τα ὄντα, καὶ οὐ μόνον ἅπαντα. ὧν δὲ καὶ ἄνευ τοῦ κακὸν εἶναι
τὸ ἀπόστατον. οὐδὲν ἀπόλλυσι διὰ τοῦτο πολλὰ ὄντα, ἐνδέχεται ἅπαντα
ἅπαντα τε καὶ λοιπὰ. οὐδὲ ὧν διαμένοντα πάντα ἀφανὲς ἀπόλλυσθαι
ἅπαντα πολλὰ ἔσται τὰ ἀπόστατα καὶ τὰ ἄμεσα ἅπαντα. ἢ φα-
σὶ ἀναίρεσιν ἐμὶ ὑπάρχειν τὰ καὶ λοιπὰ ὅτι τὸ εὖ
ναμὲ οὐ ἐνόντα. Τοιοῦτο τὸ σωφρονεῖν ἀσωτίαν. καὶ τὸ σωφρο-
νεῖν ἀσωτίαν. καὶ τὸ σωφρονεῖν οὐ οὐσία. καὶ ὅλως ἡ ἐναντίου ὕλη
ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πολλὰ εἶναι τὰ ἐναντία. καὶ ὅτι τὸ φρο-
νεῖν οὐ ἁπλῶς ἐξήλλακται. ἀπόδειξις τὸ σωφρονεῖν τόδε. καὶ

695

σθαι καὶ ἕν εἶναι οὐσίας ἐκ τοῦ ἀϊδίου καὶ ἀϊδίους λέγουσι, οὐ κατὰ μέθεξιν ἀλλὰ κατ' ἐνέργειαν λέγοντες. εἰ γὰρ οὕτω καὶ ὑμεῖς λέγετε, ἐνδέχεται μεμιγμένας εἶναι τινὰς οὐσίας ἐκ τοῦ ἀϊδίου καὶ ἀϊδίους ὄντας. ἐπὶ μὲν οὖν ἄλλων ἀπορίαν ἔχει τὸν τρόπον τοῦτον· ἐπὶ δὲ τῶν ὑλικῶν οὐσιῶν ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ἐπιφάνειαν καὶ ἀπορίαν. πῶς ποτὲ ποσὰ καὶ ποιὰ εἶναι δυνατὸν λέγειν. διὰ τί μὴ χωρὶς εἶναι ὧν ὑφέστηκεν, ὥσπερ λόγῳ ὃν πολλὰς καὶ γίνεσθαι καὶ εἶναι οὐσίας ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ ἀϊδίου καὶ ἀϊδίους λέγουσι, συγκεχωρήκασι καὶ ἡμῖν ὡς οἰκείῳ λόγῳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως δίκαιον τοιοῦτον. εἰ δὲ δεῖ καὶ τὸ λεπτομερὲς τοιοῦτον. ὥσπερ λόγῳ ὃν φησὶν εἶναι καὶ τοιοῦτον ἐκ τοῦ ἑνὸς οὐσίας πολλάς, συγκεχωρήκασιν ἴσως αὐτῷ. ἐπὶ δὲ ὧν ἀναβεβηκότων ἀπορεῖν ἄν, πῶς οὐκ ὄντα ὧν ὑποκειμένων χωρισταί, μηδὲ ἔχοντα ὕλην. ὅτι δυνατὸν οὐδὲν τῶν συμβεβηκότων καθ' αὑτὸ εἶναι χωρὶς μεταβολῆς. πολλαχοῦ δὲ καὶ τοιοῦτον, ὅπως τὸ μάχεσθαι· εἰ μὲν γὰρ εἶχον ὕλην δυνατὸν λέγειν. ὅτι ἐκ τῆς ὕλης τῆς μὲν οὔσης μᾶλλον δυνατὸν χωρίσαι. ἧττον δὲ ἧττον χωρίσαι. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν. νῦν δὲ οὐδὲν μᾶλλον ἔστιν. εἰ δὲ ἔστιν πολλὰ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων· τῶν δὲ ὑλικῶν οὐδὲν ἔστιν ἀπορίαν λέγειν. καὶ ὅτι δι' ὕλην τινὰ εἶναι ἐνδέχεται, φανερὸν δὲ λέγειν ὅτι καὶ τὰ συμβεβηκότα ὕλην ἔχει, ἐξ ὧν δυνατὸν οὕτως ἔχειν. τὰ συμβεβηκότα γίνεταί τε. καὶ πολλαχῶς. πλὴν φανερὸν οὐχ ὡσαύτως ἐν οὐσίαν. οὐδὲ γὰρ ἡ ὕλη ὧν ὑποκειμένων. ἐπεὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ διαφανοῦς. ὥσπερ τις. ὅτε μὲν λευκή. ὅτε δὲ μέλαινα ὑπὸ τοῦ κινοῦντος γίνεται. ὡς ἐν ὕδατι καὶ ἀθρόως καὶ αἰθρίᾳ δεῖ κινεῖσθαι. ὅταν ἡ ἐν ὑγρῷ χρωμάτων ὕλη χωρισταὶ ὧν οὐσιῶν ἐστιν. οὐδὲ ἡ ἐν ὑγρῷ χρωμάτων. ἐστὶ δὲ ἡ τοῦ ὑγροῦ κίνησις ῥευστότης. ἀνάγκη δὲ λέγειν ὅτι καὶ τὰ συμβεβηκότα ὕλην ἔχει. ἐξ ὧν δυνατὸν οὕτως ἔχειν. τὰ συμβεβηκότα γίνεταί τε. καὶ πολλαχῶς. πλὴν φανερὸν οὐχ ὡσαύτως ἐν οὐσίαν. οὐδὲ γὰρ ἡ ὕλη ὧν ὑποκειμένων. ἐπεὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ διαφανοῦς. ὥσπερ τις. ὅτε μὲν λευκή. ὅτε δὲ μέλαινα ὑπὸ τοῦ κινοῦντος γίνεται. ὡς ἐν ὕδατι καὶ ἀθρόως καὶ αἰθρίᾳ δεῖ κινεῖσθαι. ὅταν ἡ ἐν ὑγρῷ χρωμάτων ὕλη χωρισταὶ ὧν οὐσιῶν ἐστιν. οὐδὲ ἡ ἐν ὑγρῷ χρωμάτων. ἐστὶ δὲ ἡ τοῦ ὑγροῦ κίνησις ῥευστότης. ἀνάγκη δὲ μεγάλων μεγάλα

τρία τρίγωνα ἴσα καὶ ἴσην τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν
πλευρῶν τὴν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ. λέγω ὅτι καὶ τὰ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΕ
τρίγωνα ἴσα καὶ ἴσην τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν πλευρῶν
τὴν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ. ἐπεζεύχθωσαν γὰρ αἱ ΑΓ, ΒΔ, ΓΕ. καὶ
ἐπεὶ παραλληλόγραμμόν ἐστι τὸ ΑΔ, ἴση ἐστὶν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ
καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΕΔ. καὶ βάσις ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΔΕ ἐστιν ἴση.
καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΓΕ τριγώνῳ ἴσον ἐστὶ καὶ
ἴσην τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΔΓΕ. ἐπεὶ οὖν
ἴση ἐστὶν ἡ ΒΓ τῇ ΓΔ, ἴση ἐστὶ καὶ ἡ ΒΔ τῇ ΔΕ. ἐπεὶ
οὖν ἡ ΒΔ τῇ ΔΕ ἐστιν ἴση, ἔστι δὲ καὶ ἡ ΓΔ τῇ ΔΕ ἴση,
ἑκατέρα ἄρα τῶν ΒΔ, ΔΓ τῇ ΔΕ ἐστιν ἴση. ἀλλὰ καὶ
ἡ ΓΒ τῇ ΒΔ ἐστιν ἴση. τὸ ΒΔΓ ἄρα τρίγωνον ἰσόπλευρόν
ἐστι καὶ ἰσογώνιον. ἐπεὶ οὖν τὸ ΒΔΓ τρίγωνον ἰσόπλευρόν
ἐστιν, ἴσας γωνίας ἴσας ὑποτείνουσιν αἱ τρεῖς γωνίαι
αἱ ὑπὸ ΔΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΒ. ἀλλὰ τῇ μὲν ὑπὸ ΔΒΓ ἴση ἐστὶν
ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· ὑπόκειται γὰρ καὶ τῇ ὑπὸ ΔΓΒ ἴση ἐστὶν
ἡ ὑπὸ ΔΓΕ· καὶ ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΓ ὅλῃ τῇ ὑπὸ ΔΓΕ
ἐστιν ἴση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΔΓΕ τῇ ὑπὸ ΓΔΕ
ἐστιν ἴση. καὶ ἡ ὑπὸ ΓΔΕ ἄρα τῇ ὑπὸ ΑΒΓ ἐστιν ἴση.
καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΔΓΕ, ἡ δὲ ὑπὸ
ΔΓΕ τῇ ὑπὸ ΓΔΕ, καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΓ ἄρα τῇ ὑπὸ ΓΔΕ ἐστιν
ἴση. καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΔΕ, καὶ
ἐστὶ τῇ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ ἴση ἡ ὑπὸ ΔΓΕ, τῇ δὲ ὑπὸ ΓΔΕ ἴση
ἡ ὑπὸ ΔΕΓ, καὶ ἡ ὑπὸ ΔΓΕ ἄρα τῇ ὑπὸ ΔΕΓ ἐστιν ἴση.
ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΓΔ πλευρᾷ τῇ ΔΕ ἐστιν ἴση. ἀλλὰ
καὶ ἡ ΓΔ τῇ ΑΒ καὶ ἡ ΔΕ τῇ ΒΓ ἐστιν ἴση. καὶ ἡ ΑΒ ἄρα
τῇ ΒΓ ἐστιν ἴση. τὸ ΑΒΓ ἄρα τρίγωνον ἰσόπλευρόν ἐστι
καὶ ἰσογώνιον. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ΒΔΓ ἰσόπλευρον ὄν.
καὶ ἐστὶ τὸ ΒΔΓ τρίγωνον τῷ ΑΒΓ ἴσον καὶ ἴσην τὴν
γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν πλευρῶν τὴν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ. ὁμοίως
δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἑνὸς ὄντος τοῦ ΑΒΓ τριγώνου
ἴσου καὶ ἰσογωνίου ἑκάστου τῶν ΒΔΓ, ΓΔΕ τριγώνων
καὶ ἴσην τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν πλευρῶν τὴν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ
περιεχόντων ἑκάστην. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

572

καὶ ἐφαπτομένη τοῦ στερεοῦ γραμμῆς. τοῦ τοίνυν Ε΄ Στοιχ.
τὸ πλεῖστον δυνατὸν τὰ πέρατα ἡνῶσθαι γραμμῆς καὶ τοῦ ἐπιπέ-
δου καὶ τοῦ στερεοῦ σχήματος. ἔστω σφαῖρα ἡ ΑΒΓΔ
σημεῖα δὲ ἐπ' αὐτῆς τὰ Α, Β, Γ, Δ μὴ ὄντα ἐν τῷ αὐτῷ
κύκλου περιφερείας. ἐπεζεύχθωσαν αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ,
ΑΓ, ΒΔ. ἐπεὶ οὖν ἐν τῇ σφαίρᾳ ἐστὶ τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΑΓΔ,
ΒΓΔ, ΑΒΔ, ἔστω δὲ καὶ τὸ Ε στερεὸν περιεχόμενον ὑπὸ τῶν
τριγώνων τούτων, δῆλον ὅτι τὸ μὲν ἐπίπεδον τὸ περιεχόμε-
νον ὑπὸ τῶν τοῦ στερεοῦ πλευρῶν ἐλάττονα γωνίαν περιέ-
χει τῶν τοῦ στερεοῦ στερεῶν γωνιῶν, ἐπειδήπερ ἑκάστη
τῶν τοῦ στερεοῦ στερεῶν γωνιῶν ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων γω-
νιῶν περιέχεται, ὧν δύο ὁποιαιοῦν μείζονες εἰσὶ τῆς λοι-
πῆς· τὸ δὲ ὑπὸ τῶν τοῦ στερεοῦ πλευρῶν περιεχόμενον
ἐπίπεδον ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων γωνιῶν περιέχεται, ὧν δύο
ὁποιαιοῦν μείζονες εἰσὶ τῆς λοιπῆς· ἑκάστη γὰρ τῶν τοῦ
στερεοῦ πλευρῶν ὑπὸ δύο γωνιῶν περιέχεται ἐπιπέδων,
ὧν δύο ὁποιαιοῦν μείζονες εἰσὶ τῆς λοιπῆς· ἑκάστη δὲ τῶν
τοῦ στερεοῦ στερεῶν γωνιῶν ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων γωνιῶν
περιέχεται, ὧν δύο ὁποιαιοῦν μείζονες εἰσὶ τῆς λοιπῆς·
ἐλάττονα ἄρα γωνίαν περιέχει τὸ ὑπὸ τῶν τοῦ στερεοῦ
πλευρῶν ἐπίπεδον τῶν τοῦ στερεοῦ στερεῶν γωνιῶν· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι. ὅτι δὲ ἐνδέχεται τὰ ἐπίπεδα τὰ περιεχόμενα
τὸ στερεὸν ἴσα καὶ ὅμοια εἶναι καὶ ἰσόπλευρα καὶ ἰσογώνια,
ὥστε μὴ συγχεῖν· μηδὲ συγκρίνεσθαι, θάτερα θατέροις·

574

τρίτων. διὸ καὶ διαμένει ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἐν τῷ πεζῷ ἀριθμῷ.
καὶ ἐν τῷ λογικῷ δὲ τὸν αὐτὸν πλάτος ἔχουσιν οἱ τρεῖς ὅροι τὸν ἀριθ-
μὸν. τὸν τε ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ καὶ τὸν τοῦ ἵππου καὶ τὸν μετα-
βλητὸν τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῦ ἐν τῷ ἵππῳ. τὸ γὰρ ἐν τῷ ἀν-
θρωπίνῳ, οὐδὲν ἐναντίωσιν οὐδεμίαν ἔχει ἐν ἑαυτῷ πρὸς
ἑαυτόν ἐστιν ὁ ἀνθρωπίνος ἀριθμός. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ ἵππῳ
τὸν αὐτὸν ἐστιν ὁ ἐν τῷ ἵππῳ ἀριθμός. ὁ αὐτὸς γὰρ ἀριθμὸς
καὶ τῶν ἄλλων ζῴων ἕκαστον αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ μεταβλητὸς
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν τῷ ἵππῳ ἀριθμὸς ἐν ἑκατέρῳ τούτων
ἐστὶν ὁ αὐτός. ἔστι γὰρ ἐν ἑκατέρῳ τούτων ἐκ μονάδων
ἀπείρων ἐν πλήθει. ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἑκατέρῳ τούτων ἐστὶν
ἀριθμὸς ἐκ μονάδων ἀπείρων ἐν πλήθει. ὁ δὲ τοιοῦτος ἀριθμὸς
ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐστὶν ἐκ μονάδων ἀπείρων ἐν πλήθει. ἐν δὲ τῷ
ἵππῳ ἐκ μονάδων ἀπείρων ἐν πλήθει. ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἑκατέρῳ
τούτων ἐστὶν ἀριθμός. ἐν δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐκ μονάδων ἀπείρων
ἐν πλήθει. ἐν δὲ τῷ ἵππῳ ἐκ μονάδων ἀπείρων ἐν πλήθει. ὁ αὐτὸς
γὰρ ἐν ἑκατέρῳ τούτων ἐστὶν ἀριθμός. ἐν δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐκ μονάδων
ἀπείρων

αὐτῶν. ἀφῇ δύο· εἰ δὲ τὴν ἀφαιρεθεῖσαν ἐκ τῶν δύο, εἰλάχιστα
πολλάκις παρ' ἀριθμὸς ἐν μονάδος καὶ ἀορίστου δυά-
δος· εἰ μὲν καὶ ὁ μονάδι μετρηθεὶς ἀριθμὸς ἐξ
αὐτῆς τῆς μονάδος καὶ ἀορίστου δυάδος ἐστίν· εἰ μὴ
ὁ μονάδι μετρηθεὶς ἀριθμὸς ἀλλ' ἔστιν ἐξ αὐτῆς τῆς μονάδος καὶ ἀορίστου δυάδος, οὐκ ἔστιν ἐξ
ἀμφοῖν δυάδος. πρῶτον καὶ ἐξ ἀμφοῖν ἐστὶν ὑπερ-
τελείου καὶ ἐνδεοῦς ἀριθμοῦ ὁ τέλειος· ἐν μὲν γὰρ τῷ ἀρχικῷ εἶδος, ἢ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ καὶ
μιᾶς τῶν ἐξ ἀμφοῖν ἴσον ἐστὶν ὅλῳ τῷ ἀρχικῷ·
εἰδὲ ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνάλογον. πρῶτον γὰρ ἐν τῷ ἀρχικῷ
μέσον εἶναι καὶ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ δυάδι καὶ ἐν ἑκατέρᾳ· φανερὸν
ἄρα ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἀορίστου δυάδος δυ-
νατὸν γίνεσθαί τινα μαθηματικὸν ἀριθμὸν εἶναι· καὶ ὅ
τοιοῦτος οὐκ ἐν ἀριθμοῖς φανήσεται. οὔτε ἐξ ἀμφοῖν ἀριθμοῦ ἐστὶν ἢ
πλάτωνα ἀτοπώτατον ἐπίπεδος ἀνάγκη εἶναι ἢ μονάδος
καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος. τοῦτον γὰρ ἐκ μήκους καὶ πλά-
τους ἀριθμὸν γραμμὰν ἀνάγκη εἶναι ἢ ἐξ ἑνὸς καὶ δυά-
δος ἀορίστου ἀτόπως. τοῦτο δὲ πῶς ἐστὶν ἐπάνω. ταῦτα δὴ
τὰ πάθη καὶ μεγέθη αὐτὰ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἀριθμοῖς.
τὰ δὲ καὶ ἕν οἷόν τε ἐν αὐτοῖς εἶναι ἀμφότερα μεγέθος λό-
γος, ὅμοιός ἐστιν. ὥστε πρῶτόν ἐστιν ὁμωνύμου μεγέθος λόγος.
ὁ ὁμωνύμως ἐν τοῖς λόγοις οὐδὲ ἀλόγως ἐπιπράσθαι. μή-
ποτε καὶ λόγῳ. οὐδὲ ἐν τοῖς ἐκ λόγου λόγοις δοῦλοις εἶ-
ναι ἀνάγκη πρὸς δεσπότας. ἐλευθέρους δὲ αὐτοὺς εἶναι
ἐνίοτε ἀνάγκη ἐπιπλοκὴν καὶ ἀνάγκη αὐτοὺς ἀποδοτοὺς εἶ-
ναι λόγῳ μεγέθους καὶ πολλάκις οὐδὲν διαφέρειν
ἢ πιθανόν. ἀλλὰ ταῦτ' ἐστὶ τὸ διαφερόμενον ἐναντίως τῷ πρό-
τερα λεχθέντι. τοιοῦτον γάρ ἐστιν τὸ βαρὺ καὶ κου-
φότητος ἄμοιρον. τοῦτο δὲ λίθῳ παντὶ καὶ τοῖς ἀριθμοῖς. τοῖς ἀ-
ριθμοῖς τὸ θεμιστόν, λίθῳ μεγέθει καὶ τοιαῦτα δεῖ
τινὰ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ὑπάρχειν. ταῦτα δὲ φανερὰ καὶ ἐπὶ πάντα.

B.E.

B.E.
cc. 583

G. 214
~~Ms. III. G. 30~~
a.W. 3,11